

Επίσημη Εφημερίδα L 347

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

56ο έτος
20 Δεκεμβρίου 2013

Περιεχόμενα

I Νομοθετικές πράξεις

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την εφαρμογή και εκμετάλλευση των ευρωπαϊκών συστημάτων δορυφορικής πλοήγησης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 876/2002 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 683/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 1
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1286/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος δράσης για τη βελτίωση της λειτουργίας των φορολογικών συστημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την περίοδο 2014-2020 (Fiscalis 2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1482/2007/ΕΚ 25
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1287/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση προγράμματος για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (COSME) (2014 – 2020) και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1639/2006/ΕΚ ⁽¹⁾..... 33
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1288/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό και για την κατάργηση των αποφάσεων αριθ. 1719/2006/ΕΚ, αριθ. 1720/2006/ΕΚ και αριθ. 1298/2008/ΕΚ ⁽¹⁾ 50
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1289/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001 του Συμβουλίου περί του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θέωσης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων και του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή 74

Τιμή: 15 EUR

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

EL

Οι πράξεις των οποίων οι τίτλοι έχουν τυπωθεί με λευκά στοιχεία αποτελούν πράξεις τρεχούσης διαχείρισης που έχουν θεσπισθεί στο πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής και είναι γενικά περιορισμένης χρονικής ισχύος.

Οι τίτλοι όλων των υπολοίπων πράξεων έχουν τυπωθεί με μαύρα στοιχεία και επισημαίνονται με αστερίσκο.

★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη θέσπιση των κανόνων συμμετοχής και διάδοσης του «Ορίζων 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (2014-2020)» και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1906/2006 ⁽¹⁾	81
★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ ⁽¹⁾	104
★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1292/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 294/2008 για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας ⁽¹⁾	174
★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1293/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση Προγράμματος για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (LIFE) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 614/2007 ⁽¹⁾	185
★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1294/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος δράσης για τα τελωνεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την περίοδο 2014-2020 (Τελωνεία 2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 624/2007/ΕΚ.....	209
★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1295/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την θέσπιση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» (2014 έως 2020) και την κατάργηση των αποφάσεων αριθ. 1718/2006/ΕΚ, 1855/2006/ΕΚ και 1041/2009/ΕΚ ⁽¹⁾	221
★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία («EaSI») και την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 283/2010/ΕΕ για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Μικροχρηματοδοτήσεων Progress για την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη ⁽¹⁾	238
★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1297/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένες διατάξεις σχετικά με τη χρηματοοικονομική διαχείριση για ορισμένα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ή απειλούνται από σοβαρές δυσκολίες σε σχέση με τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα, τους κανόνες αποδέσμευσης για ορισμένα κράτη μέλη και τους κανόνες πληρωμών του τελικού υπολοίπου	253
★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1298/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου όσον αφορά τη χρηματοδοτική ενίσχυση για ορισμένα κράτη μέλη από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	256
★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού ειδικών διατάξεων για την υποστήριξη του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	259

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11η Δεκεμβρίου 2013

για την εφαρμογή και εκμετάλλευση των ευρωπαϊκών συστημάτων δορυφορικής πλοήγησης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 876/2002 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 683/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 172,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αφού ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα εξής:

(1) Η ευρωπαϊκή πολιτική δορυφορικής ραδιοπλοήγησης έχει ως στόχο να αποκτήσει η Ένωση δύο συστήματα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης, το σύστημα που έχει δημιουργηθεί βάσει του προγράμματος Galileo και το σύστημα EGNOS («συστήματα»). Τα εν λόγω συστήματα απορρέουν από τα προγράμματα Galileo και EGNOS αντίστοιχα. Κάθε μία από τις δύο αυτές υποδομές συνίσταται από δορυφόρους και δίκτυο σταθμών εδάφους.

(2) Το πρόγραμμα Galileo έχει ως στόχο τη δημιουργία και τη λειτουργία της πρώτης υποδομής δορυφορικής ραδιοπλοήγησης και προσδιορισμού θέσης μέσω δορυφόρου, η οποία είναι σχεδιασμένη για μη στρατιωτικούς σκοπούς, και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από διάφορους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς στην Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο. Το σύστημα

που έχει δημιουργηθεί βάσει του προγράμματος Galileo είναι λειτουργικά ανεξάρτητο από άλλα συστήματα που υπάρχουν ήδη ή που θα μπορούσαν να δημιουργηθούν, και συμβάλλει με τον τρόπο αυτό στη στρατηγική ανεξαρτησία και αυτονομία της Ένωσης, όπως τονίστηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

(3) Το σύστημα EGNOS είναι μια υποδομή για τον έλεγχο και τη διόρθωση των ανοικτών σημάτων που εκπέμπονται από τα υφιστάμενα παγκόσμια συστήματα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης («GNSS»), καθώς και αυτών που εκπέμπονται από την ανοιχτή υπηρεσία του συστήματος που έχει συσταθεί δυνάμει του προγράμματος Galileo, όταν αυτά είναι διαθέσιμα. Οι υπηρεσίες που παρέχει το πρόγραμμα EGNOS θα πρέπει να καλύπτουν, κατά προτεραιότητα, τα εδάφη των κρατών μελών που βρίσκονται γεωγραφικώς στην Ευρώπη, όπου, για τον σκοπό αυτό, περιλαμβάνονται και οι νήσοι Αζόρες και Κανάριοι και η Μαδέιρα.

(4) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών έχουν υποστηρίξει αμέριστα και με συνέπεια τα προγράμματα Galileo και EGNOS.

(5) Δεδομένου ότι τα προγράμματα Galileo και EGNOS έχουν πλέον φτάσει σε προχωρημένο στάδιο ανάπτυξης και έχουν καταλήξει να είναι συστήματα στο στάδιο εκμετάλλευσης, απαιτείται ένα ειδικό νομικό μέσο ώστε να ικανοποιηθεί τις ανάγκες τους, ιδιαίτερα όσον αφορά τη διακυβέρνηση και την ασφάλεια, να ικανοποιηθεί την απαίτηση για χρηστή οικονομική διαχείριση και να προωθηθεί τη χρήση των συστημάτων.

(6) Τα συστήματα είναι υποδομές που συγκροτούνται ως ευρωπαϊκά δίκτυα, η χρήση των οποίων επεκτείνεται πολύ πέρα από τα εθνικά σύνορα των κρατών μελών. Επιπλέον, οι υπηρεσίες που παρέχονται μέσω των εν λόγω συστημάτων συμβάλλουν σε ένα ευρύ φάσμα οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, όπου συμπεριλαμβάνεται και η ανάπτυξη διευρωπαϊκών δικτύων στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και των ενεργειακών υποδομών.

⁽¹⁾ ΕΕ C 181 της 21.6.2012, σ. 179.

- (7) Τα προγράμματα Galileo και EGNOS αποτελούν ένα εργαλείο βιομηχανικής πολιτικής και εντάσσονται στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», όπως προκύπτει από την ανακοίνωση της Επιτροπής της 17ης Νοεμβρίου 2010 με τίτλο «Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης - Η ανταγωνιστικότητα και η βιωσιμότητα τίθενται στο επίκεντρο». Αναφέρονται επίσης στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 4ης Απριλίου 2011 με τίτλο «Προς μια διαστημική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπηρεσία του πολίτη». Τα προγράμματα αυτά παρουσιάζουν πολυάριθμα πλεονεκτήματα για την οικονομία και τους πολίτες της Ένωσης, η σωρευμένη αξία των οποίων εκτιμάται σε 130 δισεκατομμύρια EUR περίπου την περίοδο 2014-2034.
- (8) Ένας αυξανόμενος αριθμός οικονομικών παραγόντων, ιδίως στον τομέα των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών, της γεωργίας και της ενέργειας, χρησιμοποιούν όλο και περισσότερο τα δορυφορικά συστήματα πλοήγησης. Οι δημόσιες αρχές μπορούν επίσης να επωφεληθούν από τα συστήματα αυτά σε διάφορους τομείς όπως οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, η αστυνομία, οι υπηρεσίες διαχείρισης κρίσεων ή διαχείρισης συνόρων. Η ανάπτυξη της χρήσης της δορυφορικής πλοήγησης φέρνει τεράστια οφέλη στην οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον. Τα εν λόγω κοινωνικοοικονομικά οφέλη επιμερίζονται σε τρεις βασικές κατηγορίες: άμεσα οφέλη που απορρέουν από την ανάπτυξη της διαστημικής αγοράς, οφέλη που απορρέουν από την ανάπτυξη της κατάντη αγοράς εφαρμογών και υπηρεσιών που βασίζονται στο σύστημα GNSS, και έμμεσα οφέλη που απορρέουν από την ανάπτυξη νέων εφαρμογών ή στη μεταφορά τεχνολογίας σε άλλους τομείς, που οδηγούν σε νέες ευκαιρίες στην αγορά στους εν λόγω τομείς, οφέλη στον τομέα της παραγωγικότητας στη βιομηχανία και δημόσια οφέλη που παράγονται από τη μείωση της ρύπανσης ή τη βελτίωση των επιπέδων προστασίας και ασφάλειας.
- (9) Συνεπώς, είναι σημαντικό η Ένωση να στηρίξει την ανάπτυξη των εφαρμογών και των υπηρεσιών που βασίζονται στα συστήματα αυτά. Με τον τρόπο αυτό θα επιτραπεί στους πολίτες της Ένωσης να αποκομίσουν τα οφέλη που απορρέουν από τα συστήματα και θα καταστεί δυνατή η διατήρηση της εμπιστοσύνης του κοινού στα προγράμματα Galileo και EGNOS. Το κατάλληλο μέσο για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας που αφορούν την ανάπτυξη των εφαρμογών που βασίζονται στο σύστημα GNSS είναι το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία («Ορίζων 2020») που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾. Ωστόσο, στο πλαίσιο του προϋπολογισμού που διατίθεται για τα προγράμματα Galileo και EGNOS με βάση τον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να χρηματοδοτηθεί ένα πολύ συγκεκριμένο προς τα ανάντη τμήμα των δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης, όπου οι δραστηριότητες αυτές αφορούν θεμελιώδη στοιχεία όπως πλινθισύνολα και δέκτες με δυνατότητα επικοινωνίας μέσω Galileo, που θα διευκολύνουν την ανάπτυξη των εφαρμογών στους διάφορους τομείς της οικονομίας. Η χρηματοδότηση αυτή δεν θα πρέπει ωστόσο να θέσει σε κίνδυνο την εγκατάσταση ή την εκμετάλλευση των υποδομών που έχουν δημιουργηθεί δυνάμει των προγραμμάτων.
- (10) Λαμβάνοντας υπόψη την αυξανόμενη χρήση της δορυφορικής ραδιοπλοήγησης σε πολλούς τομείς δραστηριοτήτων, μια διακοπή της παροχής υπηρεσιών είναι δυνατόν να προκαλέσει σημαντικές ζημιές στη σύγχρονη κοινωνία και να γίνει αιτία απωλειών σε πολλούς οικονομικούς φορείς. Επιπλέον, λόγω της στρατηγικής σημασίας τους, τα δορυφορικά συστήματα ραδιοπλοήγησης αποτελούν ευαίσθητες υποδομές, οι οποίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν κακόβουλα. Οι παράγοντες αυτοί θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ασφάλεια της Ένωσης, των κρατών μελών της και των πολιτών της. Συνεπώς, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις ασφάλειας κατά τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και την εκμετάλλευση των υποδομών που έχουν δημιουργηθεί δυνάμει των προγραμμάτων Galileo και EGNOS σύμφωνα με τις συνήθεις πρακτικές.
- (11) Το πρόγραμμα Galileo περιλαμβάνει ένα στάδιο ορισμού που έχει ολοκληρωθεί, ένα στάδιο ανάπτυξης και επικύρωσης που αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το 2013, ένα στάδιο εγκατάστασης που άρχισε το 2008 και αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2020, και ένα στάδιο εκμετάλλευσης που αναμένεται να αρχίσει προοδευτικά από το 2014-15 με στόχο το συνολικό σύστημα να είναι πλήρως λειτουργικό το 2020. Οι πρώτοι τέσσερις επιχειρησιακοί δορυφόροι έχουν κατασκευαστεί και έχουν εκτοξευθεί κατά τη φάση ανάπτυξης και επικύρωσης, ενώ ο πλήρης σχηματισμός των δορυφόρων θα πρέπει να ολοκληρωθεί κατά τη φάση εγκατάστασης και η ανανέωση θα πρέπει να επιτευχθεί κατά τη φάση εκμετάλλευσης. Αντίστοιχα θα πρέπει να αναπτυχθεί και να λειτουργήσει η συναφής υποδομή εδάφους.
- (12) Το πρόγραμμα EGNOS βρίσκεται σε στάδιο εκμετάλλευσης αφού ανακινήθηκε λειτουργική η ανοιχτή υπηρεσία του τον Οκτώβριο του 2009 και η υπηρεσία του «ασφάλειας της ζωής» («safety of life») τον Μάρτιο του 2011. Λαμβάνοντας υπόψη τα τεχνικά και οικονομικά εμπόδια και τις διεθνείς συμφωνίες, η γεωγραφική κάλυψη των υπηρεσιών που παρέχονται από το σύστημα EGNOS μπορεί να επεκταθεί και σε άλλες περιοχές του κόσμου, και ειδικότερα στα εδάφη υποψηφίων προς ένταξη χωρών, τρίτων χωρών συνδεδεμένων στον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό και χωρών της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γεωπολιτικής. Ωστόσο, η επέκταση αυτή σε άλλες περιοχές του κόσμου δεν θα πρέπει να χρηματοδοτείται από τις δημοσιονομικές πιστώσεις που προβλέπονται για τα προγράμματα Galileo και EGNOS που έχουν ενταχθεί στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου⁽²⁾ και δεν θα πρέπει να καθυστερεί την επέκταση της κάλυψης σε ολόκληρα τα εδάφη των κρατών μελών που γεωγραφικώς βρίσκονται στην Ευρώπη.
- (13) Ο αρχικός σχεδιασμός της υπηρεσίας ασφάλειας της ζωής του προγράμματος Galileo όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 683/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη σύσταση του Ορίζοντα 2020 – Το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ (βλέπε σελίδα 104 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (βλέπε σελίδα 884 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ έχει αναδιαταχθεί προκειμένου να εξασφαλιστεί η διαλειτουργικότητά του με άλλα συστήματα GNSS, να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις ανάγκες του χρήστη υπηρεσιών ασφάλειας της ζωής και να περιορίσει την πολυπλοκότητα, τους κινδύνους και το κόστος των απαιτούμενων υποδομών.
- (14) Για τη μεγιστοποίηση της απόδοσης της υπηρεσίας ασφάλειας της ζωής του EGNOS, αυτή θα πρέπει να παρέχεται χωρίς την άμεση επιβάρυνση του χρήστη. Η κυβερνητική υπηρεσία (PRS) του Galileo θα πρέπει επίσης να προσφέρεται δωρεάν στους κάτωθι συμμετέχοντες PRS, κατά την έννοια της απόφασης αριθ. 1104/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾: στα κράτη μέλη, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης («ΕΥΕΔ»), και σε δεόντως εξουσιοδοτημένους οργανισμούς της Ένωσης. Η απουσία επιβαρύνσεων δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι επηρεάζει τις διατάξεις που αφορούν το κόστος της λειτουργίας αρμόδιας αρχής PRS όπως ορίζει η απόφαση αριθ. 1104/2011/ΕΕ.
- (15) Για τη βελτιστοποίηση της χρήσης των παρεχόμενων υπηρεσιών, τα συστήματα, τα δίκτυα και οι υπηρεσίες που παρέχονται από τα προγράμματα Galileo και EGNOS θα πρέπει να είναι συμβατά και διαλειτουργικά μεταξύ τους και, στο μέτρο του δυνατού, με άλλα συστήματα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης καθώς και με συμβατικά μέσα ραδιοπλοήγησης εφόσον η εν λόγω συμβατότητα και διαλειτουργικότητα ορίζεται από διεθνή συμφωνία, με την επιφύλαξη του στόχου της στρατηγικής αυτονομίας.
- (16) Επειδή η Ένωση αναλαμβάνει, κατ' αρχήν, τη συνολική χρηματοδότηση των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, θα πρέπει να προβλεφθεί από την Ένωση ότι είναι και κύριος όλων των υλικών και άυλων περιουσιακών στοιχείων που παράγονται ή αναπτύσσονται στο πλαίσιο των εν λόγω προγραμμάτων. Για να καταστούν πλήρως σεβαστά τα θεμελιώδη δικαιώματα της κυριότητας, θα πρέπει να θεσπιστούν οι αναγκαίες ρυθμίσεις με τους υφιστάμενους κυρίους, ιδίως όσον αφορά τα ουσιαστικά τμήματα των υποδομών και την ασφάλειά τους. Θα πρέπει να θεωρηθεί ότι οι διατάξεις για την κυριότητα των άυλων περιουσιακών στοιχείων οι οποίες ορίζονται στον παρόντα κανονισμό δεν καλύπτουν τα άυλα δικαιώματα που δεν είναι μεταβιβάσιμα με βάση τη σχετική εθνική νομοθεσία. Η εν λόγω κυριότητα της Ένωσης δεν θα πρέπει να θίγει τη δυνατότητα της Ένωσης, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και εφόσον κρίνεται σκόπιμο βάσει κατά περίπτωση εκτίμησης, να καθιστά τα περιουσιακά αυτά στοιχεία διαθέσιμα σε τρίτους ή να τα διαθέτει. Ειδικότερα, η Ένωση θα πρέπει να μπορεί να μεταβιβάσει σε τρίτους την κυριότητα ή την άδεια δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που απορρέουν από εργασία που επιτελέστηκε στο πλαίσιο των προγραμμάτων Galileo και EGNOS. Για να διευκολυνθεί η αγορά να υιοθετήσει τη δορυφορική ραδιοπλοήγηση, είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί ότι τρίτοι μπορούν να κάνουν βέλτιστη χρήση, ιδίως, των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που απορρέουν από τα προγράμματα Galileo και EGNOS και ανήκουν στην Ένωση, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο.
- (17) Τα περιουσιακά στοιχεία που δημιουργούνται ή αναπτύσσονται εκτός των προγραμμάτων Galileo και EGNOS δεν επηρεάζονται από τις διατάξεις περί ιδιοκτησίας που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Εντούτοις, τέτοιου είδους περιουσιακά στοιχεία μπορεί, κατά περίπτωση, να σχετίζονται με την επίδοση των προγραμμάτων. Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών εκτός των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, η Επιτροπή θα πρέπει να ενθαρρύνει τρίτους να επικεντρώσουν την προσοχή της σε τέτοια άυλα περιουσιακά στοιχεία και, όπου θα ήταν ωφέλιμο για τα προγράμματα, να διαπραγματευτεί όρους για την κατάλληλη χρήση τους.
- (18) Τα στάδια εγκατάστασης και εκμετάλλευσης του προγράμματος Galileo και το στάδιο εκμετάλλευσης του προγράμματος EGNOS θα πρέπει να χρηματοδοτούνται πλήρως από την Ένωση. Ωστόσο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συνεισφέρουν στα προγράμματα Galileo και EGNOS με συμπληρωματικά κονδύλια ή σε είδος, βάσει σχετικών συμφωνιών, με σκοπό τη χρηματοδότηση πρόσθετων στοιχείων των προγραμμάτων σχετικών με τους δυνητικούς ιδιαίτερους στόχους των οικείων κρατών μελών. Οι τρίτες χώρες και οι διεθνείς οργανισμοί θα πρέπει επίσης να μπορούν να συνεισφέρουν στα προγράμματα.
- (19) Για να διασφαλιστεί η συνέχεια και η σταθερότητα των προγραμμάτων Galileo και EGNOS και εκτιμώντας την ευρωπαϊκή διάσταση και την εγγενή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία τους, απαιτείται επαρκής και συνεκτική χρηματοδότηση σε περιόδους δημοσιονομικού σχεδιασμού. Είναι επίσης αναγκαίο να αναφέρεται το ποσό που απαιτείται, για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020, για να χρηματοδοτηθεί η ολοκλήρωση του σταδίου εγκατάστασης του προγράμματος Galileo και των σταδίων εκμετάλλευσης των προγραμμάτων Galileo και EGNOS.
- (20) Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 διαθέτει μέγιστο ποσό 7 071,73 εκατομμυρίων EUR σε τρέχουσες τιμές για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που συνδέονται με τα προγράμματα Galileo και EGNOS της περιόδου από 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020. Για λόγους σαφήνειας και για τη συμβολή στον έλεγχο των εξόδων, το συνολικό ποσό θα πρέπει να διαιρείται σε κατηγορίες. Εντούτοις, προς όφελος της ευελιξίας και για να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των προγραμμάτων, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να ανακατανέμει κονδύλια από τη μία κατηγορία στην άλλη. Οι δραστηριότητες του προγράμματος θα πρέπει να περιλαμβάνουν επίσης την προστασία των συστημάτων και τη λειτουργία τους, και κατά την εκτόξευση των δορυφόρων. Σε αυτό το πλαίσιο, μια συνεισφορά στο κόστος των υπηρεσιών που μπορούν να παρέχουν αυτήν την προστασία θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί από τον προϋπολογισμό που διατίθεται για τα προγράμματα Galileo και EGNOS στο μέτρο των δυνατοτήτων που απορρέουν από την αυστηρή διαχείριση του κόστους και τηρώντας πλήρως το προαναφερθέν μέγιστο ποσό που

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 683/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, σχετικά με τη συνέχιση της υλοποίησης των ευρωπαϊκών προγραμμάτων δορυφορικής ραδιοπλοήγησης (EGNOS και Galileo) (ΕΕ L 196 της 24.7.2008, σ. 1).

⁽²⁾ Απόφαση αριθ. 1104/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τις μεθόδους πρόσβασης στην κυβερνητική υπηρεσία η οποία προσφέρεται από το παγκόσμιο σύστημα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης που υλοποιήθηκε από το πρόγραμμα Galileo (ΕΕ L 287 της 4.11.2011, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

καθορίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013. Η συμβολή αυτή θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο για την παροχή δεδομένων και υπηρεσιών και όχι για την αγορά υποδομών. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει χρηματοδοτικό κονδύλι, για τη συνέχιση των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, το οποίο αποτελεί το ποσό προνομιακής αναφοράς, κατά την έννοια του σημείου 17 της διοργανικής συμφωνίας της 2η Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση ⁽¹⁾ για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την επίσημη διαδικασία του προϋπολογισμού.

- (21) Θα πρέπει να διευκρινιστούν στον παρόντα κανονισμό οι δραστηριότητες για τις οποίες πρόκειται να διατεθούν οι δημοσιονομικές πιστώσεις της Ένωσης που χορηγούνται στα προγράμματα Galileo και EGNOS για την περίοδο 2014-2020. Οι πιστώσεις αυτές θα πρέπει να διατεθούν κυρίως για τις δραστηριότητες που σχετίζονται με το στάδιο της εγκατάστασης του προγράμματος Galileo, περιλαμβανομένων των ενεργειών διαχείρισης και παρακολούθησης αυτού του σταδίου καθώς και των ενεργειών που σχετίζονται με την εκμετάλλευση του συστήματος που δημιουργήθηκε δυνάμει του προγράμματος Galileo, συμπεριλαμβανομένων των προηγούμενων ή προπαρασκευαστικών ενεργειών για το στάδιο της εκμετάλλευσης του εν λόγω προγράμματος, καθώς και για δραστηριότητες που σχετίζονται με την εκμετάλλευση του συστήματος EGNOS. Θα πρέπει επίσης να χορηγούνται για τη χρηματοδότηση ορισμένων άλλων αναγκαίων δραστηριοτήτων για τη διαχείριση και την επίτευξη των στόχων των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, όπως ιδίως η στήριξη για έρευνα και ανάπτυξη θεμελιωδών στοιχείων, όπως πλινθισυνόλων και δεκτών με δυνατότητα επικοινωνίας μέσω Galileo, όπου περιλαμβάνονται κατά περίπτωση η τοποθέτηση και η παρακολούθηση της ακεραιότητας στοιχείων λογισμικού. Τα στοιχεία αυτά αποτελούν τη διαπαφή μεταξύ των υπηρεσιών που προσφέρουν οι υποδομές και οι καταντή εφαρμογές και διευκολύνουν την ανάπτυξη εφαρμογών στους διάφορους τομείς της οικονομίας. Η ανάπτυξή τους λειτουργεί ως καταλύτης για τη μεγιστοποίηση των κοινωνικοοικονομικών ωφελειών καθώς διευκολύνει την απορρόφηση των προσφερομένων υπηρεσιών από την αγορά. Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει ετησίως έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την ακολουθούμενη στρατηγική περί διαχείρισης του κόστους.
- (22) Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στις δαπάνες για τις επενδύσεις και στις δαπάνες λειτουργίας των συστημάτων όπως αποτιμήθηκαν για την περίοδο 2014-2020, δεν λαμβάνονται υπόψη οι απρόβλεπτες οικονομικές υποχρεώσεις που ενδέχεται να κληθεί να αναλάβει η Ένωση, ιδίως εκείνες που συνδέονται με την ευθύνη λόγω της απόδοσης των υπηρεσιών ή του ενωσιακού χαρακτήρα της κυριότητας των συστημάτων, ιδίως όσον αφορά ενδεχόμενη δυσλειτουργία των συστημάτων. Αυτές οι υποχρεώσεις αποτελούν αντικείμενο ειδικής ανάλυσης που διενεργεί η Επιτροπή.
- (23) Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι οι δημοσιονομικοί πόροι που προβλέπονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού δεν καλύπτουν τις εργασίες που χρηματοδοτούνται από τα κονδύλια που διατίθενται στο πλαίσιο του Ορίζοντα 2020 όπως είναι οι εργασίες που συνδέονται με την ανάπτυξη

εφαρμογών των συστημάτων. Οι εργασίες αυτές θα επιτρέψουν τη βελτιστοποίηση της χρήσης υπηρεσιών που προσφέρονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, την εξασφάλιση καλής κοινωνικοοικονομικής απόδοσης των επενδύσεων της Ένωσης και την αύξηση της τεχνογνωσίας των επιχειρήσεων της Ένωσης όσον αφορά την τεχνολογία της δορυφορικής ραδιοπλοήγησης. Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίσει τη διαφάνεια και τη σαφήνεια όσον αφορά τις διάφορες πηγές χρηματοδότησης για τις διάφορες πτυχές των προγραμμάτων.

- (24) Επιπλέον, τα έσοδα από τα συστήματα που απορρέουν, ιδίως, από την εμπορική υπηρεσία που παρέχει σύστημα που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Galileo θα πρέπει να εισπράττονται από την Ένωση, ώστε να εξασφαλίζεται εν μέρει η απόσβεση των προηγούμενων επενδύσεων της, και τα έσοδα αυτά θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη στήριξη των στόχων των προγραμμάτων Galileo και EGNOS. Ωστόσο, στις συμβάσεις που συνάπτονται με οντότητες του ιδιωτικού τομέα, θα πρέπει να είναι δυνατόν να προβλέπεται μηχανισμός επιμερισμού των εσόδων.
- (25) Για να αποφευχθούν η υπέρβαση του κόστους και οι καθυστερήσεις που επηρέασαν τη διεξαγωγή των προγραμμάτων Galileo και EGNOS στο παρελθόν, είναι αναγκαίο να ενταθούν οι προσπάθειες που επιτρέπουν να μετριαστούν οι κίνδυνοι που ενδέχεται να επιφέρουν επιπλέον κόστος και/ή καθυστερήσεις, όπως αιτήθηκε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του της 8ης Ιουνίου 2011 για τη μεσοπρόθεσμη ανάθεση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων δορυφορικής πλοήγησης: αξιολόγηση της εφαρμογής, μελλοντικές προκλήσεις και δημοσιονομικές προοπτικές ⁽²⁾ και το Συμβούλιο στα συμπεράσματά του της 31ης Μαρτίου 2011 και όπως προκύπτει από την ανακοίνωση της Επιτροπής της 29ης Ιουνίου 2011, με τίτλο «Προϋπολογισμός για τη στρατηγική Ευρώπη 2020».
- (26) Η καλή δημόσια διακυβέρνηση των προγραμμάτων Galileo και EGNOS απαιτεί, αφενός, να υπάρχει μια αυστηρή κατανομή των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων, ιδίως μεταξύ της Επιτροπής, του οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ΕΟΔ) και, αφετέρου, η διακυβέρνηση αυτή να προσαρμόζεται προοδευτικά στις ανάγκες της λειτουργίας των συστημάτων.
- (27) Δεδομένου ότι η Επιτροπή εκπροσωπεί την Ένωση που χρηματοδοτεί, κυρίως, μόνη της τα προγράμματα Galileo και EGNOS και έχει την κυριότητά τους, θα πρέπει η Επιτροπή να είναι υπεύθυνη για τη διεξαγωγή των εν λόγω προγραμμάτων και να αναλαμβάνει την εν γένει επίβλεψή τους. Με αυτόν τον τρόπο θα πρέπει να διαχειρίζεται τα κονδύλια που διατίθενται για τα προγράμματα βάσει του παρόντος κανονισμού και να μεριμνά για την εφαρμογή όλων των δραστηριοτήτων των προγραμμάτων και για τον σαφή καταμερισμό των καθηκόντων, ιδίως μεταξύ του οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS και του ΕΟΔ. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή, εκτός από τα καθήκοντα που συνδέονται με τις γενικές ευθύνες της και άλλα καθήκοντα που της αναλογούν βάσει του παρόντος κανονισμού, ορισμένα συγκεκριμένα καθήκοντα. Για τη βέλτιστη χρήση των πόρων και των ικανοτήτων των διαφόρων συμμετεχόντων, η

⁽¹⁾ ΕΕ C 420 du 20.12.2013, p. 1

⁽²⁾ ΕΕ C 380 E της 11.12.2012, σ. 84.

Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να παραχωρεί ορισμένα καθήκοντα μέσω συμβάσεων εξουσιοδότησης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

- (28) Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία για τα προγράμματα Galileo και EGNOS της επίγειας υποδομής των συστημάτων και του αντικτύπου του στην ασφάλειά τους, ο προσδιορισμός της θέσης της υποδομής θα πρέπει να είναι ένα από τα ειδικά καθήκοντα που ανατίθενται στην Επιτροπή. Η εγκατάσταση της επίγειας υποδομής των συστημάτων θα πρέπει να συνεχίσει να ακολουθεί ανοικτή και διαφανή διαδικασία. Ο προσδιορισμός της θέσης αυτής της υποδομής θα πρέπει να γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τους γεωγραφικούς και τεχνικούς περιορισμούς που συνδέονται με την βέλτιστη γεωγραφική κατανομή της επίγειας υποδομής και την πιθανή παρουσία υφιστάμενων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού κατάλληλων για τα σχετικά καθήκοντα, καθώς και εξασφαλίζοντας συμμόρφωση προς τις ανάγκες ασφαλείας κάθε επίγειου σταθμού και τις απαιτήσεις εθνικής ασφαλείας κάθε κράτους μέλους.
- (29) Ο οργανισμός του ευρωπαϊκού GNSS συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 912/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι των προγραμμάτων Galileo και EGNOS και να εκτελεστούν ορισμένα καθήκοντα που συνδέονται με τη διεξαγωγή των εν λόγω προγραμμάτων. Αποτελεί οργανισμό της Ένωσης, ο οποίος ως οργανισμός βάσει του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, υπόκειται στις υποχρεώσεις που εφαρμόζονται στους οργανισμούς της Ένωσης. Θα πρέπει να του ανατεθούν ορισμένα καθήκοντα που συνδέονται με την ασφάλεια των προγραμμάτων και με τον ενδεχόμενο διορισμό του ως κρατικά ρυθμιζόμενη αρμόδια αρχή. Θα πρέπει, επίσης να συμβάλει στην προώθηση και εμπορία των συστημάτων, όπου περιλαμβάνεται και η καθιέρωση στενής επαφής με τους χρήστες και τους δυνητικούς χρήστες των υπηρεσιών που παρέχονται βάσει των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, και θα πρέπει να συλλέγει πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις και την εξέλιξή τους στην αγορά δορυφορικής πλοήγησης. Επιπλέον, θα πρέπει να αναλάβει καθήκοντα που μπορεί να του αναθέσει η Επιτροπή μέσω μίας ή περισσότερων συμβάσεων εξουσιοδότησης που καλύπτουν διάφορα άλλα συγκεκριμένα καθήκοντα που συνδέονται με τα προγράμματα, ιδίως καθήκοντα που συνδέονται με στάδια λειτουργίας των συστημάτων, όπου περιλαμβάνεται και η επιχειρησιακή διαχείριση των προγραμμάτων, η προώθηση εφαρμογών και υπηρεσιών στην αγορά της δορυφορικής ραδιοπλοήγησης και η προώθηση της ανάπτυξης θεμελιωδών στοιχείων που αφορούν τα προγράμματα. Προκειμένου να είναι σε θέση η Επιτροπή, ως εκπρόσωπος της Ένωσης, να ασκεί πλήρως τις ελεγκτικές της εξουσίες, οι συμβάσεις αυτές εξουσιοδότησης θα πρέπει να περιλαμβάνουν ιδίως τους γενικούς όρους διαχείρισης των κονδυλίων που διατίθενται στον οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS.

Η μεταβίβαση αρμοδιότητας στον οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS για καθήκοντα που αφορούν την επιχειρησιακή διαχείριση των προγραμμάτων Galileo και EGNOS και της λειτουργίας τους θα πρέπει να είναι σταδιακή και υπό την αίρεση της επιτυχούς ολοκλήρωσης της κατάλληλης

αναθεώρησης της μεταγωγής καθώς και της ετοιμότητας του οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS να αναλάβει τέτοιου είδους καθήκοντα, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια των εν λόγω προγραμμάτων. Για το EGNOS, η μεταγωγή αυτή θα πρέπει να πραγματοποιηθεί την 1η Ιανουαρίου 2014· για το Galileo αναμένεται να πραγματοποιηθεί το 2016.

- (30) Για το στάδιο εγκατάστασης του προγράμματος Galileo, η Ένωση αναμένεται να συνάψει με τον ΕΟΔ συμφωνία εξουσιοδότησης, η οποία να ορίζει τα καθήκοντα του ΕΟΔ σε αυτό το στάδιο. Η Επιτροπή, εκπροσωπώντας την Ένωση, θα πρέπει να καταβάλει κάθε προσπάθεια αυτή η συμφωνία εξουσιοδότησης να συναφθεί εντός έξι μηνών από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Προκειμένου να είναι σε θέση η Επιτροπή να ασκεί πλήρως τις ελεγκτικές της εξουσίες, η συμφωνία εξουσιοδότησης θα πρέπει να περιλαμβάνει ιδίως τους γενικούς όρους διαχείρισης των κονδυλίων που διατίθενται στον ΕΟΔ. Σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από την Ένωση, οι όροι αυτοί θα πρέπει να εγγυηθούν έναν βαθμό ελέγχου συγκρίσιμο με τον βαθμό που θα απαιτείτο αν ο ΕΟΔ ήταν οργανισμός της Ένωσης.
- (31) Για τη φάση εκμετάλλευσης των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, ο οργανισμός του ευρωπαϊκού GNSS θα πρέπει να συνάψει συμφωνίες εργασίας με τον ΕΟΔ οι οποίες θα ορίζουν τα καθήκοντα του τελευταίου όσον αφορά την ανάπτυξη της μελλοντικής γενιάς συστημάτων και την παροχή τεχνικής υποστήριξης σχετικά με την υφιστάμενη γενιά συστημάτων. Οι ρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να συμμορφώνονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012. Δεν θα πρέπει να καλύπτουν τον ρόλο του ΕΟΔ όσον αφορά δραστηριότητες σχετικές με την έρευνα και την τεχνολογία, ή τα πρώιμα στάδια των δραστηριοτήτων εξέλιξης και έρευνας που σχετίζονται με τις υποδομές που δημιουργήθηκαν δυνάμει των προγραμμάτων Galileo και EGNOS. Οι δραστηριότητες αυτές θα πρέπει να χρηματοδοτούνται εκτός του πεδίου του προϋπολογισμού που διατίθεται στα προγράμματα, επί παραδείγματι με κονδύλια που διατίθενται στον Ορίζοντα 2020.
- (32) Η ευθύνη για την διεξαγωγή των προγραμμάτων Galileo και EGNOS περιλαμβάνει ιδίως την ευθύνη για την ασφάλειά τους, για την ασφάλεια των συστημάτων και για τη λειτουργία τους. Εκτός από την περίπτωση εφαρμογής της κοινής δράσης 2004/552/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου⁽²⁾, που πρέπει να αναθεωρηθεί, προκειμένου να αντικατοπτρίζει τις αλλαγές των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, στη διακυβέρνησή τους και στις αλλαγές της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προέρχονται από τη Συνθήκη της Λισσαβώνας, την ευθύνη για την ασφάλεια έχει η Επιτροπή, ακόμα κι αν ορισμένα καθήκοντα που αφορούν την ασφάλεια ανατίθενται στον οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS. Η Επιτροπή είναι αρμόδια να εγκαθιστά τους μηχανισμούς που μπορούν να εξασφαλίζουν τον κατάλληλο συντονισμό μεταξύ των διαφορετικών οντοτήτων που έχουν αναλάβει την ασφάλεια.
- (33) Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, για θέματα που άπτονται της ασφαλείας, η Επιτροπή θα πρέπει να διαβουλευτεί με τους αντίστοιχους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών για θέματα ασφαλείας.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 912/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2010, για τη σύσταση Οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS, την ακύρωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1321/2004 σχετικά με τη δημιουργία δομών διαχείρισης για τα ευρωπαϊκά προγράμματα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 683/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 276 της 20.10.2010, σ. 11).

⁽²⁾ Κοινή δράση 2004/552/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2004, σχετικά με ορισμένες πτυχές της λειτουργίας του ευρωπαϊκού συστήματος δορυφορικής ραδιοπλοήγησης που επηρεάζουν την ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 246 της 20.7.2004, σ. 30).

- (34) Δεδομένης της συγκεκριμένης εμπειρογνωμοσύνης που διαθέτει η ΕΥΕΔ και των τακτικών επαφών της με τις κυβερνήσεις τρίτων χωρών και τις διοικήσεις διεθνών οργανισμών, είναι σε θέση να βοηθήσει την Επιτροπή στην εκτέλεση ορισμένων καθηκόντων της που σχετίζονται με την ασφάλεια των συστημάτων και των προγραμμάτων Galileo και EGNOS στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων, σύμφωνα με την απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽¹⁾. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι η ΕΥΕΔ συμπράττει πλήρως με τις δραστηριότητες της στην εφαρμογή των σχετικών με την ασφάλεια καθηκόντων στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων. Προς τούτο, θα πρέπει να παρασχεθεί στην ΕΥΕΔ κάθε αναγκαία τεχνική υποστήριξη.
- (35) Για να διασφαλιστεί η ασφαλής κυκλοφορία των πληροφοριών, στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, οι σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις ασφαλείας θα πρέπει να προσφέρουν βαθμό προστασίας για τις διαβαθμισμένες πληροφορίες της ΕΕ ισοδύναμο προς εκείνον που παρέχουν οι διατάξεις ασφαλείας ως έχουν στο παράρτημα της απόφασης 2001/844/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ της Επιτροπής ⁽²⁾, και οι κανόνες ασφαλείας του Συμβουλίου ως έχουν στο παράρτημα της απόφασης 2013/488/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽³⁾. Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι οι περί εθνικής ασφαλείας κανόνες του ισχύουν για όλα τα φυσικά πρόσωπα που διαμένουν στην επικράτειά του και όλα τα νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα στην επικράτειά του και τα οποία χειρίζονται διαβαθμισμένες πληροφορίες της ΕΕ που αφορούν τα προγράμματα Galileo και EGNOS. Οι κανονισμοί ασφαλείας του ΕΟΔ και η απόφαση της 15ης Ιουνίου 2011 της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας ⁽⁴⁾ θα πρέπει να θεωρηθούν ισοδύναμες με τις διατάξεις ασφαλείας που προβλέπονται στο παράρτημα της απόφασης 2001/844/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ και τους κανόνες ασφαλείας που προβλέπονται στο παράρτημα της απόφασης 2013/488/ΕΕ.
- (36) Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τους ισχύοντες και τους μελλοντικούς κανόνες περί πρόσβασης στα έγγραφα που έχουν θεσπισθεί σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Επιπλέον, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι επιβάλλει στα κράτη μέλη υποχρέωση να μην λαμβάνουν υπόψη τις συνταγματικές τους απαιτήσεις όσον αφορά την πρόσβαση στα έγγραφα.
- (37) Για την κατανομή των κονδυλίων της Ένωσης που διατίθενται στα προγράμματα Galileo και EGNOS, το ποσό των οποίων αποτελεί ανώτατο όριο το οποίο η Επιτροπή δεν θα πρέπει να υπερβεί, θα πρέπει να εφαρμοστούν αποτελεσματικές διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και, ιδιαίτερα, να γίνουν διαπραγματεύσεις έτσι ώστε να υπάρχουν εγγυήσεις για βέλτιστη χρήση των πόρων, για ικανοποιητική παροχή υπηρεσιών, αρμονική συνέχιση των προγραμμάτων, χρηστή διαχείριση των κινδύνων και τήρηση του προτεινόμενου χρονοδιαγράμματος. Η σχετική αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να καταβάλλει προσπάθειες για να ανταποκριθεί σε αυτές τις απαιτήσεις.
- (38) Δεδομένου ότι τα προγράμματα Galileo και EGNOS θα χρηματοδοτηθούν, κυρίως, από την Ένωση, οι δημόσιες συμβάσεις στο πλαίσιο αυτών των προγραμμάτων θα πρέπει να τηρούν τους κανόνες της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις και να αποσκοπούν στη βελτιστοποίηση των πόρων, στον έλεγχο του κόστους και τον μετριασμό των κινδύνων, καθώς και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και τη μείωση της εξάρτησης από μία και μόνη πηγή. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η ανοικτή πρόσβαση και ο θεμιτός ανταγωνισμός σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού που προσφέρουν δυνατότητες ίσων ευκαιριών συμμετοχής σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των νέων επιχειρήσεων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ»). Θα πρέπει να αποφεύγεται η ενδεχόμενη κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης και η μακροχρόνια εξάρτηση από έναν και μόνον προμηθευτή. Προκειμένου να μετριασθούν οι κίνδυνοι του προγράμματος, να αποφευχθεί η εξάρτηση από μία και μόνη πηγή εφοδιασμού και να εξασφαλισθεί καλύτερος γενικός έλεγχος των προγραμμάτων, του κόστους και των χρονοδιαγραμμάτων τους, θα πρέπει, ανάλογα με την περίπτωση, να επιδιώκεται προμήθεια από πολλαπλές πηγές. Επί πλέον, η ανάπτυξη ευρωπαϊκής βιομηχανίας θα πρέπει να προστατευθεί και να προαχθεί σε όλους τους τομείς που σχετίζονται με τη δορυφορική πλοήγηση σύμφωνα με τις διεθνείς συμφωνίες των οποίων η Ένωση είναι μέρος. Ο κίνδυνος μέτριων ή μηδαμικών επιδόσεων των συμβάσεων θα πρέπει να μετριάζεται όσο το δυνατόν περισσότερο. Προς τούτο, οι υποψήφιοι θα πρέπει να αποδεικνύουν την ικανότητα διατήρησης των συμβατικών τους επιδόσεων σε σχέση με τις αναληφθείσες υποχρεώσεις και τη διάρκεια της σύμβασης. Ως εκ τούτου, οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει, εφόσον ενδείκνυται, να καθορίζουν απαιτήσεις σχετικές με την αξιοπιστία του εφοδιασμού και την παροχή υπηρεσιών.
- Επιπλέον, στην περίπτωση αγοράς εμπορευμάτων και υπηρεσιών ευαίσθητου χαρακτήρα, οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να ορίζουν επί των αγορών αυτών ειδικές απαιτήσεις, ιδίως προκειμένου να εξασφαλισθεί ασφάλεια των πληροφοριών. Οι βιομηχανίες της Ένωσης θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προσφεύγουν σε μη ευρωπαϊκές πηγές για ορισμένα δομικά στοιχεία και υπηρεσίες σε περίπτωση αποδεδειγμένων ουσιαστικών πλεονεκτημάτων από άποψη ποιότητας και κόστους, λαμβανομένων υπόψη, ωστόσο, του στρατηγικού χαρακτήρα των προγραμμάτων και των απαιτήσεων της Ένωσης όσον αφορά την ασφάλεια και τον έλεγχο των εξαγωγών. Θα πρέπει να αξιοποιούνται οι επενδύσεις, η πείρα και οι γνώσεις της βιομηχανίας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αποκτώνται κατά τις φάσεις καθορισμού, ανάπτυξης και επικύρωσης των προγραμμάτων και παράλληλα να εξασφαλίζεται ότι δεν θίγονται οι κανόνες ανταγωνιστικής υποβολής προσφορών.
- (39) Προκειμένου να εκτιμηθεί καλύτερα το συνολικό κόστος προϊόντος, υπηρεσίας ή έργου που αποτελεί αντικείμενο υποβολής προσφορών, περιλαμβανομένου του μακροπρόθεσμου επιχειρησιακού τους κόστους, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το συνολικό κόστους καθ' όλη τη διάρκεια του ωφέλιμου κύκλου ζωής του προϊόντος, της υπηρεσίας ή του

⁽¹⁾ Απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για τον καθορισμό της οργάνωσης και της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΕ L 201 της 3.8.2010, σ. 30).

⁽²⁾ Απόφαση 2001/844/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 29ης Νοεμβρίου 2001, για την τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού της (ΕΕ L 317 της 3.12.2001, σ. 1).

⁽³⁾ 2013/488/ΕΕ: Απόφαση του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 274 της 15.10.2013, σ. 17).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 304 της 15.10.2011, σ. 7.

- έργου που αποτελεί αντικείμενο υποβολής προσφορών, οποτεδήποτε κρίνεται σκόπιμο κατά τη διαδικασία υποβολής προσφορών, εφαρμόζοντας προσέγγιση οικονομικής αποδοτικότητας, όπως η εκτίμηση του κόστους του κύκλου ζωής, όταν το κριτήριο ανάθεσης είναι η οικονομικά πλέον σύμφωρη προσφορά. Προς τον σκοπό αυτόν, η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι η μεθοδολογία υπολογισμού του κόστους του ωφέλιμου κύκλου ζωής ενός προϊόντος, μιας υπηρεσίας ή ενός έργου αναφέρεται ρητώς στα έγγραφα της σύμβασης ή την προκήρυξη του διαγωνισμού και ότι επιτρέπει την εξακρίβωση των πληροφοριών που παρέχουν οι υποψήφιοι.
- (40) Η δορυφορική ραδιοπλοήγηση είναι μια πολυσύνθετη και σταθερά εξελισσόμενη τεχνολογία. Προκύπτουν αβεβαιότητες και κίνδυνοι για τις δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, ιδίως δεδομένου ότι οι συμβάσεις αυτές μπορούν να αφορούν εξοπλισμό ή παροχή υπηρεσιών μακροπρόθεσμα. Τα χαρακτηριστικά αυτά επιβάλλουν την πρόβλεψη συγκεκριμένων μέτρων για τις δημόσιες συμβάσεις που εφαρμόζονται επιπλέον των κανόνων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012. Με αυτόν τον τρόπο, η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να είναι σε θέση να αποκαταστήσει τους ίσους όρους ανταγωνισμού όταν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις διαθέτουν ήδη, πριν από την πρόσκληση υποβολής προσφορών, εμπιστευτικές πληροφορίες για τις δραστηριότητες που συνδέονται με την πρόσκληση υποβολής προσφορών. Θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να μπορεί να συνάψει σύμβαση με τη μορφή σύμβασης με υπό όρους καταβαλλόμενες δόσεις, να εισαγάγει, υπό ορισμένες συνθήκες, συμπληρωματική ρήτρα σε σύμβαση στο πλαίσιο της εκτέλεσής της ή και να επιβάλει έναν ελάχιστο βαθμό υπεργολαβίας. Τέλος, λόγω των τεχνολογικών αβεβαιότητων που χαρακτηρίζουν τα προγράμματα Galileo και EGNOS, οι τιμές των δημόσιων συμβάσεων δεν μπορούν πάντα να αντιμετωπίζονται με συγκεκριμένο τρόπο και κρίνεται, συνεπώς, επιθυμητό να συνάπτονται συμβάσεις συγκεκριμένης μορφής, οι οποίες δεν καθορίζουν σταθερές και οριστικές τιμές και παράλληλα περιλαμβάνουν ρήτρες διασφάλισης των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.
- (41) Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα που μπορούν να βλάψουν την ομαλή διεξαγωγή των προγραμμάτων Galileo και EGNOS ή των σχετικών υπηρεσιών. Θα πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι τα οικεία κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστούν οι επίγειοι σταθμοί των συστημάτων που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους. Επί πλέον, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να εργαστούν από κοινού και με τα κατάλληλα διεθνή όργανα και ρυθμιστικές αρχές για να διασφαλίσουν ότι το ραδιοφάσμα που είναι αναγκαίο για το σύστημα που δημιουργείται στο πλαίσιο του προγράμματος Galileo είναι διαθέσιμο και προστατεύεται για να επιτρέψει την πλήρη ανάπτυξη και λειτουργία των εφαρμογών που βασίζονται στο σύστημα αυτό, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 243/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1).
- (42) Λαμβάνοντας υπόψη την παγκόσμια εμβέλεια των συστημάτων, είναι πολύ σημαντικό η Ένωση να συνάπτει συμφωνίες με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς στο πλαίσιο των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, σύμφωνα με το άρθρο 218 ΣΛΕΕ, προκειμένου ιδίως να εξασφαλιστεί η ομαλή εκτέλεσή τους, να αντιμετωπιστούν ορισμένα ζητήματα που αφορούν την ασφάλεια και τη χρέωση, να βελτιστοποιηθούν οι υπηρεσίες που παρέχονται στους πολίτες της Ένωσης και να ικανοποιηθούν οι ανάγκες τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών. Είναι επίσης χρήσιμο, κατά περίπτωση, να προσαρμοστούν οι υπάρχουσες συμφωνίες στην εξέλιξη των προγραμμάτων Galileo και EGNOS. Κατά την προετοιμασία ή την εφαρμογή αυτών των συμφωνιών, η Επιτροπή μπορεί να προσφύγει στη βοήθεια της ΕΥΕΔ, του ΕΟΔ και του Οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS, μέσα στο πλαίσιο των καθηκόντων που τους ανατίθενται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.
- (43) Θα πρέπει να επιβεβαιωθεί ότι η Επιτροπή, για την εκπλήρωση ορισμένων καθηκόντων της μη ρυθμιστικής φύσης, μπορεί να προσφύγει, κατά περίπτωση και στο μέτρο του αναγκαίου, στην τεχνική βοήθεια ορισμένων εξωτερικών μερών. Οι άλλες οντότητες που εμπλέκονται στη δημόσια διακυβέρνηση των προγραμμάτων Galileo και EGNOS μπορούν επίσης να λάβουν την ίδια τεχνική βοήθεια στην εκτέλεση των καθηκόντων που τους ανατίθενται κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.
- (44) Η Ένωση βασίζεται στον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ειδικότερα τα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζουν ρητώς το θεμελιώδες δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Είναι σκόπιμο να εξασφαλιστεί η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ιδιωτικής ζωής στο πλαίσιο των προγραμμάτων Galileo και EGNOS.
- (45) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης θα πρέπει να προστατευθούν μέσω αναλογικών μέτρων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου δαπανών, μεταξύ των οποίων η πρόληψη, η ανίχνευση και η διερεύνηση παρατυπιών, η ανάκτηση απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων χρημάτων και, εφόσον χρειάζεται, οι διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.
- (46) Είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώνονται τακτικά σχετικά με την υλοποίηση των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση κινδύνου, το κόστος, τον σχεδιασμό και την επίδοση. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα συνεδριάσουν στη διοργανική ομάδα Galileo σύμφωνα με την κοινή δήλωση για την διοργανική επιτροπή Galileo που δημοσιεύεται με τον παρόντα κανονισμό.
- (47) Η Επιτροπή θα πρέπει, με βάση συμφωνημένους δείκτες, να προβεί σε αξιολογήσεις για να εκτιμήσει την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των μέτρων που έχουν ληφθεί για την επίτευξη των στόχων των προγραμμάτων Galileo και EGNOS.

(1) Απόφαση αριθ. 243/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση πολυετούς προγράμματος πολιτικής για το ραδιοφάσμα (ΕΕ L 81 της 21.3.2012, σ. 7).

- (48) Προκειμένου να κατοχυρωθεί η ασφάλεια των συστημάτων και η λειτουργία τους, θα πρέπει να παραχωρηθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά τους υψηλού επιπέδου στόχους που είναι απαραίτητοι για να κατοχυρωθεί η ασφάλεια των συστημάτων και η λειτουργία τους. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διαβουλευεται κατάλληλα η Επιτροπή κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Η Επιτροπή, κατά την προετοιμασία και τη σύνταξη πράξεων κατ' εξουσιοδότηση, θα πρέπει να εξασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- (49) Προκειμένου να εξασφαλισθούν ομοιόμορφες συνθήκες για την εκτέλεση του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
- (50) Δεδομένου ότι η χρηστή δημόσια διαχείριση επιβάλλει τη διασφάλιση ενιαίας διαχείρισης των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, αυξημένη ταχύτητα στη λήψη των αποφάσεων και ιούτιμη πρόσβαση στις πληροφορίες, οι εκπρόσωποι του οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS και του ΕΟΔ θα πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν στις εργασίες της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων GNSS («η επιτροπή»), που έχει συσταθεί για να συνδράμει την Επιτροπή. Για τους ίδιους λόγους, οι εκπρόσωποι των τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών που συνήψαν διεθνή συμφωνία με την Ένωση θα πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν στις εργασίες της επιτροπής με την επιφύλαξη των περιορισμών ασφαλείας και όπως προβλέπουν οι όροι της εν λόγω συμφωνίας. Αυτοί οι εκπρόσωποι του οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS, του ΕΟΔ, τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών δεν δικαιούνται να συμμετέχουν στις ψηφοφορίες της επιτροπής.
- (51) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η δημιουργία και η λειτουργία συστημάτων δορυφορικής ραδιοπλοήγησης, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, διότι υπερβαίνει τις οικονομικές και τεχνικές δυνατότητες κάθε επιμέρους κράτους μέλους και μπορεί, λόγω του μεγέθους και των επιπτώσεών της να επιτευχθεί καλύτερα με ανάληψη δράσης σε επίπεδο της Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η οποία παρατίθεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.
- (52) Η κοινή επιχείρηση Galileo που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 876/2002 του Συμβουλίου ⁽²⁾, έπαυσε τις

δραστηριότητές της στις 31 Δεκεμβρίου 2006. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 876/2002 θα πρέπει συνεπώς να καταργηθεί.

- (53) Λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη αξιολόγησης των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, το εύρος των τροποποιήσεων που πρέπει να γίνουν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 683/2008 και για λόγους σαφήνειας και ασφάλειας δικαίου, θα πρέπει να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 683/2008,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός καθορίζει τους κανόνες για τη δημιουργία και τη λειτουργία των συστημάτων στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών προγραμμάτων δορυφορικής ραδιοπλοήγησης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη διακυβέρνηση και τη χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης.

Άρθρο 2

Ευρωπαϊκά συστήματα και προγράμματα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης

1. Τα ευρωπαϊκά προγράμματα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης Galileo και EGNOS καλύπτουν όλες τις δραστηριότητες που απαιτούνται για τον καθορισμό, την ανάπτυξη, την επικύρωση, την κατασκευή, τη λειτουργία, την ανανέωση και τη βελτίωση των ευρωπαϊκών συστημάτων δορυφορικής ραδιοπλοήγησης, δηλαδή του συστήματος που έχει συσταθεί δυνάμει του προγράμματος Galileo και του συστήματος EGNOS καθώς και για την κατοχύρωση της ασφαλείας και της διαλειτουργικότητάς τους.

Τα προγράμματα αυτά στοχεύουν επίσης στη μεγιστοποίηση των κοινωνικοοικονομικών ωφελημάτων από τα ευρωπαϊκά συστήματα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης, κυρίως από την προώθηση της χρήσης των συστημάτων και την ενίσχυση της ανάπτυξης των εφαρμογών και υπηρεσιών που βασίζονται στα συστήματα αυτά.

2. Το σύστημα που έχει δημιουργηθεί βάσει του προγράμματος Galileo είναι ένα μη στρατιωτικό σύστημα υπό πολιτικό έλεγχο και μια αυτόνομη υποδομή του παγκόσμιου συστήματος δορυφορικής ραδιοπλοήγησης (GNSS), το οποίο περιλαμβάνει μια συστοιχία δορυφόρων και ένα παγκόσμιο δίκτυο σταθμών εδάφους.

3. Το σύστημα EGNOS είναι περιφερειακό σύστημα υποδομής δορυφορικής πλοήγησης για τον έλεγχο και τη διόρθωση των ανοικτών σημάτων που εκπέμπονται από τα υφιστάμενα παγκόσμια συστήματα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης, καθώς και των σημάτων ανοικτής υπηρεσίας του συστήματος που έχει συσταθεί δυνάμει του προγράμματος Galileo, όταν αυτά είναι διαθέσιμα. Περιλαμβάνει σταθμούς εδάφους και μερικούς πομποδέκτες εγκατεστημένους σε γεωσταθερούς δορυφόρους.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση γενικών κανόνων και αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 876/2002 του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2002, για τη δημιουργία της κοινής επιχείρησης Galileo (ΕΕ L 138 της 28.5.2002, σ. 1).

4. Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος Galileo εξασφαλίζουν ότι τα σήματα που εκπέμπονται από το σύστημα που έχει δημιουργηθεί βάσει αυτού του προγράμματος μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να καλύψουν τις ακόλουθες λειτουργίες:

- α) παροχή «ανοικτής υπηρεσίας» (OS), δωρεάν για τον χρήστη, η οποία παρέχει πληροφορίες προσδιορισμού θέσης και συγχρονισμού και προορίζεται κυρίως για μαζικές εφαρμογές της δορυφορικής ραδιοπλοήγησης,
- β) συμβολή, με τη βοήθεια των σημάτων ανοικτής υπηρεσίας του Galileo ή/και σε συνεργασία με άλλα συστήματα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης, στις υπηρεσίες παρακολούθησης της ακεραιότητας που απευθύνονται στους χρήστες των εφαρμογών «ασφάλειας της ζωής» σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα,
- γ) παροχή «εμπορικής υπηρεσίας» (CS), η οποία επιτρέπει την ανάπτυξη εφαρμογών επαγγελματικού ή εμπορικού χαρακτήρα χάρις στις αυξημένες επιδόσεις και δεδομένα ανώτερης προστιθέμενης αξίας σε σχέση με εκείνα που παρέχονται στο πλαίσιο της «ανοικτής υπηρεσίας»,
- δ) παροχή «κυβερνητικής υπηρεσίας» (PRS), η οποία έχει δεσμευθεί αποκλειστικά για τους χρήστες που έχουν λάβει άδεια από τις κυβερνήσεις για ευαίσθητες εφαρμογές για τις οποίες απαιτείται εξαιρετικά αδιάλειπτη υπηρεσία, δωρεάν για τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο, την Επιτροπή, την EYED και, κατά περίπτωση, τους δεόντως διαπιστευμένους οργανισμούς της Ένωσης· η υπηρεσία αυτή χρησιμοποιεί σήματα ανθεκτικά και κρυπτογραφημένα. Το ζήτημα της χρέωσης των άλλων συμμετεχόντων PRS που αναφέρονται στο άρθρο 2 της απόφασης αριθ. 1104/2011/ΕΕ αξιολογείται κατά περίπτωση και καθορίζονται κατάλληλες διατάξεις στις συμφωνίες που συνάπτονται δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 5 της απόφασης αυτής,
- ε) συμβολή στην υπηρεσία υποστήριξης έρευνας και διάσωσης (SAR) του συστήματος COSPAS-SARSAT μέσω του εντοπισμού των σημάτων κινδύνου που εκπέμπονται από σημαντήρες, εντοπισμού των ίδιων των σημαντήρων και αποστολής μηνυμάτων προς αυτούς.

5. Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος EGNOS είναι να εξασφαλίζουν ότι τα σήματα που εκπέμπονται από το σύστημα EGNOS μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να καλύψουν τις ακόλουθες λειτουργίες:

- α) παροχή «ανοικτής υπηρεσίας» (OS), δωρεάν για τον χρήστη, η οποία παρέχει πληροφορίες προσδιορισμού θέσης και συγχρονισμού και προορίζεται κυρίως για μαζικές εφαρμογές δορυφορικής ραδιοπλοήγησης στη ζώνη που καλύπτει το σύστημα EGNOS,
- β) παροχή «εμπορικής υπηρεσίας εκπομπής δεδομένων», ή EGNOS Data Access Service (EDAS), η οποία επιτρέπει την ανάπτυξη εφαρμογών επαγγελματικού ή εμπορικού χαρακτήρα χάρις στις αυξημένες επιδόσεις και σε δεδομένα ανώτερης προστιθέμενης αξίας σε σχέση με εκείνα που παρέχονται στο πλαίσιο της «ανοικτής υπηρεσίας» του,

γ) παροχή «υπηρεσίας ασφάλειας της ζωής» (SoL), η οποία προορίζεται για τους χρήστες για τους οποίους η ασφάλεια είναι ζωτικής σημασίας· η υπηρεσία αυτή, που παρέχεται χωρίς άμεσες επιβαρύνσεις χρήσεως, ικανοποιεί ειδικότερα τις απαιτήσεις για αδιάλειπτη, διαθέσιμη και ακριβή λειτουργία σε ορισμένους τομείς και περιλαμβάνει μήνυμα ακεραιότητας με το οποίο ο χρήστης ενημερώνεται σε περίπτωση σημάτων δυσλειτουργίας ή «εκτός ανοχής» σε συστήματα ενισχυμένα από το σύστημα EGNOS στην καλυπτόμενη ζώνη κάλυψης.

Κατά προτεραιότητα, οι λειτουργίες αυτές παρέχονται στα εδάφη των κρατών μελών που βρίσκονται γεωγραφικώς στην Ευρώπη, το ταχύτερο δυνατόν.

Η γεωγραφική κάλυψη του συστήματος EGNOS μπορεί να επεκταθεί και σε άλλες περιοχές του κόσμου, ιδίως στα εδάφη των υποψηφίων χωρών, τρίτων χωρών συνδεδεμένων στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό και χωρών της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι τεχνικής εφαρμογής και με βάση τις διεθνείς συμφωνίες. Το κόστος της επέκτασης αυτής, όπου συμπεριλαμβάνεται και το συναφές κόστος λειτουργίας, δεν καλύπτεται από τους πόρους που αναφέρονται στο άρθρο 9. Η επέκταση αυτή δεν πρέπει να καθυστερήσει την επέκταση της γεωγραφικής κάλυψης του συστήματος EGNOS σε ολόκληρα τα εδάφη των κρατών μελών που βρίσκονται γεωγραφικώς στην Ευρώπη.

Άρθρο 3

Στάδια του προγράμματος Galileo

Το πρόγραμμα Galileo περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- α) ένα στάδιο καθορισμού, το οποίο έληξε το 2001, κατά τη διάρκεια του οποίου σχεδιάστηκε η δομή του συστήματος και καθορίστηκαν τα στοιχεία του,
- β) ένα στάδιο ανάπτυξης και επικύρωσης, το οποίο προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2013, που περιλαμβάνει την κατασκευή και την εκτόξευση των πρώτων δορυφόρων, την εγκατάσταση των πρώτων υποδομών στο έδαφος και όλες τις εργασίες και επιχειρήσεις που θα επιτρέψουν την επικύρωση του συστήματος σε τροχιά,
- γ) ένα στάδιο εγκατάστασης το οποίο θα ολοκληρωθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και περιλαμβάνει:
 - i) την κατασκευή, εγκατάσταση και προστασία όλης της διαστημικής υποδομής, ιδίως όλων των δορυφόρων που είναι απαραίτητοι για την επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 και των απαιτούμενων εφεδρικών δορυφόρων, και τη σχετική εξελικτική συντήρηση και λειτουργίες,
 - ii) την κατασκευή, εγκατάσταση και προστασία όλης της επίγειας υποδομής, ιδίως των υποδομών που είναι αναγκαίες για τον έλεγχο των δορυφόρων και την επεξεργασία των δεδομένων δορυφορικής ραδιοπλοήγησης και των κέντρων εξυπηρέτησης και των λοιπών επίγειων κέντρων, και τη σχετική εξελικτική συντήρηση και λειτουργίες,

- iii) προετοιμασία για τη φάση λειτουργίας, όπου συμπεριλαμβάνονται προπαρασκευαστικές ενέργειες για την παροχή των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4,
- δ) ένα στάδιο λειτουργίας, που περιλαμβάνει:
- i) τη διαχείριση, τη συντήρηση, τη συνεχή τελειοποίηση, την ανανέωση και την προστασία της διαστημικής υποδομής, όπου συμπεριλαμβάνεται ο ανεφοδιασμός και η διαχείριση της παλαιώσης,
 - ii) τη διαχείριση, τη συντήρηση, τη συνεχή τελειοποίηση, την ανανέωση και την προστασία της υποδομής εδάφους, ιδίως των κέντρων υπηρεσιών και των λοιπών κέντρων εδάφους, των δικτύων και των εγκαταστάσεων, όπου συμπεριλαμβάνεται ο ανεφοδιασμός και η διαχείριση της παλαιώσης,
 - iii) την ανάπτυξη των μελλοντικών γενεών του συστήματος και την εξέλιξη των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4,
 - iv) τις διαδικασίες πιστοποίησης και τυποποίησης που συνδέονται με το πρόγραμμα,
 - v) την παροχή και την εμπορία των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4,
 - vi) τη συνεργασία με άλλα GNSS και
 - vii) κάθε άλλη δραστηριότητα που απαιτείται για την ανάπτυξη του συστήματος και την εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του προγράμματος.

Το στάδιο εκμετάλλευσης θα αρχίσει προοδευτικά μεταξύ 2014 και 2015, με την παροχή των πρώτων υπηρεσιών για την ανοικτή υπηρεσία, την έρευνα και την υπηρεσία διάσωσης και την κυβερνητική υπηρεσία. Οι αρχικές αυτές υπηρεσίες σταδιακά θα βελτιωθούν και οι άλλες λειτουργίες που καθορίζονται στους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 θα εφαρμοστούν σταδιακά, με σκοπό η πλήρης επιχειρησιακή ικανότητα να επιτευχθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο 4

Το στάδιο εκμετάλλευσης του EGNOS

Το στάδιο εκμετάλλευσης του EGNOS περιλαμβάνει κυρίως:

- α) τη διαχείριση, τη συντήρηση, τη συνεχή τελειοποίηση, την ανανέωση και την προστασία της διαστημικής υποδομής, όπου συμπεριλαμβάνεται ο ανεφοδιασμός και η διαχείριση της παλαιώσης,
- β) τη διαχείριση, τη συντήρηση, τη συνεχή τελειοποίηση, την ανανέωση και την προστασία της υποδομής εδάφους, ιδίως των δικτύων των χώρων και των υποστηρικτικών εγκαταστάσεων, όπου συμπεριλαμβάνεται ο ανεφοδιασμός και η διαχείριση της παλαιώσης,
- γ) την ανάπτυξη των μελλοντικών γενεών του συστήματος και την εξέλιξη των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 5,

- δ) τις λειτουργίες πιστοποίησης και τυποποίησης που συνδέονται με το πρόγραμμα,
- ε) την παροχή και την εμπορία των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 5,
- στ) το σύνολο των στοιχείων που δικαιολογούν την αξιοπιστία του συστήματος και την εκμετάλλευσή του,
- ζ) δραστηριότητες συντονισμού που αφορούν την ολοκλήρωση των ειδικών στόχων σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 5 δεύτερο και τρίτο εδάφιο.

Άρθρο 5

Συμβατότητα και διαλειτουργικότητα των συστημάτων

1. Τα συστήματα, τα δίκτυα και οι υπηρεσίες που απορρέουν από τα προγράμματα Galileo και EGNOS είναι συμβατά και διαλειτουργικά μεταξύ τους από τεχνικής σκοπιάς.
2. Τα συστήματα, τα δίκτυα και οι υπηρεσίες που απορρέουν από τα προγράμματα Galileo και EGNOS είναι συμβατά και διαλειτουργικά με άλλα συστήματα δορυφορικής ραδιοπλοήγησης καθώς και με συμβατικά μέσα ραδιοπλοήγησης, εφόσον οι εν λόγω απαιτήσεις συμβατότητας και διαλειτουργικότητας καθορίζονται σε διεθνή συμφωνία που έχει συναφθεί δυνάμει του άρθρου 29.

Άρθρο 6

Κυριότητα

Η Ένωση έχει την κυριότητα όλων των υλικών και άυλων περιουσιακών στοιχείων που δημιουργούνται ή αναπτύσσονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων Galileo και EGNOS. Κατά περίπτωση, συνάπτονται με τρίτους συμφωνίες για τον σκοπό αυτό όσον αφορά τα υφιστάμενα δικαιώματα κυριότητας.

Η Επιτροπή μεριμνά για τη βέλτιστη χρήση των περιουσιακών στοιχείων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, ειδικότερα, διαχειρίζεται τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που σχετίζονται με τα προγράμματα Galileo και EGNOS όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη προστασίας και αξιοποίησης των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας της Ένωσης, τα συμφέροντα όλων των εμπλεκόμενων φορέων και την αναγκαιότητα της αρμονικής ανάπτυξης των αγορών και των νέων τεχνολογιών. Για τον σκοπό αυτόν, διασφαλίζει ότι οι συμβάσεις που τίθενται σε ισχύ βάσει των προγραμμάτων Galileo και EGNOS περιλαμβάνουν τη δυνατότητα μεταβίβασης ή παραχώρησης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που απορρέουν από το έργο που πραγματοποιείται βάσει των εν λόγω προγραμμάτων σε τρίτες χώρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Άρθρο 7

Δραστηριότητες

1. Οι δημοσιονομικές πιστώσεις της Ένωσης που διατίθενται για τα προγράμματα Galileo και EGNOS για την περίοδο 2014-2020 δυνάμει του παρόντος κανονισμού χορηγούνται προκειμένου να χρηματοδοτηθούν δραστηριότητες που σχετίζονται με:
 - α) την ολοκλήρωση του σταδίου εγκατάστασης του προγράμματος Galileo, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 στοιχείο γ),

- β) το στάδιο εκμετάλλευσης του προγράμματος Galileo, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 στοιχείο δ),
- γ) το στάδιο εκμετάλλευσης του προγράμματος EGNOS όπως αναφέρεται στο άρθρο 4,
- δ) τη διαχείριση και την παρακολούθηση των προγραμμάτων Galileo και EGNOS.

2. Οι δημοσιονομικές πιστώσεις της Ένωσης που διατίθενται για τα προγράμματα Galileo και EGNOS, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2, χορηγούνται και για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την έρευνα και την ανάπτυξη θεμελιωδών στοιχείων, όπως πλινθισύνολα και δέκτες με δυνατότητα επικοινωνίας μέσω Galileo.

3. Οι δημοσιονομικές πιστώσεις της Ένωσης που διατίθενται για τα προγράμματα Galileo και EGNOS καλύπτουν επίσης τις δαπάνες της Επιτροπής που σχετίζονται με τις δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης που είναι αναγκαίες για τη διαχείριση των προγραμμάτων και για την επίτευξη των ειδικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφοι 4 και 5. Οι δαπάνες αυτές μπορούν να καλύπτουν ιδίως:

- α) τις μελέτες και τις συνεδριάσεις εμπειρογνομών,
- β) τις ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της θεσμικής επικοινωνίας, για τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης εφόσον συνδέονται άμεσα με τους στόχους του παρόντος κανονισμού, και ιδίως τις δραστηριότητες πρόωγησης και ευαισθητοποίησης που αποσκοπούν στη δημιουργία συνεργιών με άλλες συναφείς πολιτικές της Ένωσης,
- γ) τα δίκτυα της τεχνολογίας της πληροφορίας, ο σκοπός των οποίων είναι η επεξεργασία ή η ανταλλαγή πληροφοριών,
- δ) κάθε άλλη τεχνική ή διοικητική βοήθεια προς την Επιτροπή για τη διαχείριση των προγραμμάτων.

4. Οι δαπάνες των προγραμμάτων Galileo και EGNOS και των διάφορων σταδίων των προγραμμάτων αυτών προσδιορίζονται σαφώς. Η Επιτροπή, βάσει της αρχής της διαφανούς διαχείρισης, ενημερώνει, σε ετήσια βάση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 36 («επιτροπή») για την κατανομή και τη χρήση των κονδυλίων της Ένωσης, περιλαμβανομένου του αποθεματικού για απρόβλεπτα, για κάθε μία από τις δραστηριότητες που ορίζονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου και τη χρήση των κονδυλίων αυτών.

Άρθρο 8

Χρηματοδότηση των προγραμμάτων Galileo και EGNOS

1. Σύμφωνα με το άρθρο 9, η Ένωση χρηματοδοτεί τις δραστηριότητες που συνδέονται με τη λειτουργία των προγραμμάτων Galileo και EGNOS και αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφοι 1, 2 και 3, για την εκπλήρωση των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 2, με την επιφύλαξη ενδεχόμενης συνεισφοράς από άλλες πηγές χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν να παρέχουν πρόσθετη χρηματοδότηση στα προγράμματα Galileo και EGNOS προκειμένου να καλυφθούν πρόσθετα στοιχεία σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω πρόσθετα στοιχεία δεν δημιουργούν οποιαδήποτε οικονομική ή τεχνική επιβάρυνση ή καθυστέρηση του οικείου προγράμματος. Με βάση την αίτηση ενός κράτους μέλους, η Επιτροπή αποφασίζει, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 3, κατά πόσον πληρούνται οι εν λόγω δύο προϋποθέσεις. Η Επιτροπή ανακοινώνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην επιτροπή τις επιπτώσεις που έχει για τα προγράμματα Galileo και EGNOS η εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

3. Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί μπορούν επίσης να παρέχουν πρόσθετη χρηματοδότηση στα προγράμματα Galileo και EGNOS. Οι διεθνείς συμφωνίες που αναφέρονται στο άρθρο 29 καθορίζουν τις προϋποθέσεις και τους όρους της συνεισφοράς τους.

4. Η πρόσθετη χρηματοδότηση που αναφέρεται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου συνιστά εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό, όπως προβλέπεται στο άρθρο 21 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

Άρθρο 9

Πόροι

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλι για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφοι 1, 2 και 3 και για να καλύπτει τους κινδύνους που συνδέονται με τις δραστηριότητες αυτές, ανέρχεται σε 7 071,73 εκατομμύρια EUR σε τρέχουσες τιμές για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός των ορίων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Το ποσό που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο επιμερίζεται στις κάτωθι κατηγορίες δαπανών σε τρέχουσες τιμές:

- α) για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α), 1 930 εκατομμύρια EUR,
- β) για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο β), 3 000 εκατομμύρια EUR,
- γ) για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο γ), 1 580 εκατομμύρια EUR,
- δ) για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και στο άρθρο 7, παράγραφος 3, 561,73 εκατομμύρια EUR.

2. Με την επιφύλαξη των ποσών που διατίθενται για την ανάπτυξη εφαρμογών που βασίζονται στα συστήματα στο πλαίσιο του Ορίζοντα 2020, οι δημοσιονομικές πιστώσεις που διατίθενται για τα προγράμματα Galileo και EGNOS, όπου συμπεριλαμβάνονται και έσοδα για ειδικό προορισμό, χρηματοδοτούν δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 μέχρι του ποσού των 100 εκατομμυρίων EUR σε σταθερές τιμές.

3. Η Επιτροπή μπορεί να ανακατανέμει κονδύλια από μία κατηγορία δαπανών, όπως ορίζεται στην παράγραφο 1 τρίτο εδάφιο στοιχεία α) έως δ), σε μία άλλη με ανώτατο όριο έως 10 % του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο. Σε περίπτωση που τέτοια ανακατανομή αφορά ποσό μεγαλύτερο από το 10 % του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή συμβουλευεται την επιτροπή σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 2.

Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για κάθε ανακατανομή κονδυλίων μεταξύ κατηγοριών δαπανών.

4. Οι πιστώσεις εκτελούνται σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις του παρόντος κανονισμού και του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

5. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις που συνδέονται με τα προγράμματα Galileo και EGNOS πραγματοποιούνται με ετήσιες δόσεις.

6. Η Επιτροπή διαχειρίζεται τους χρηματοπιστωτικούς πόρους που προσδιορίζονται στην παράγραφο 1 κατά τρόπο διαφανή και οικονομικά αποδοτικό. Η Επιτροπή υποβάλλει ετησίως έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την ακολουθούμενη στρατηγική περί διαχείρισης του κόστους.

Άρθρο 10

Έσοδα που παράγονται από τα προγράμματα Galileo και EGNOS

1. Τα έσοδα που παράγονται από την εκμετάλλευση των συστημάτων εισπράττονται από την Ένωση, καταβάλλονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης και διατίθενται για τα προγράμματα Galileo και EGNOS, και ιδίως για τον στόχο που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1. Εάν τα έσοδα είναι υψηλότερα από τα απαιτούμενα για τη χρηματοδότηση των σταδίων λειτουργίας των προγραμμάτων, κάθε αναπροσαρμογή της αρχής βάσει της οποίας διατίθενται αποτελεί αντικείμενο έγκρισης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, βάσει πρότασης της Επιτροπής.

2. Είναι δυνατό να προβλεφθεί μηχανισμός κατανομής των εσόδων στις συμβάσεις που συνάπτονται με επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα.

3. Οι τόκοι που παράγονται από τις προχρηματοδοτήσεις που καταβάλλονται στους φορείς οι οποίοι έχουν αναλάβει την εκτέλεση του προϋπολογισμού με έμμεσο τρόπο διατίθενται στις δραστηριότητες που αποτελούν αντικείμενο σύμβασης εξουσιοδότησης ή συμφωνίας που συνάπτεται μεταξύ της Επιτροπής και του οικείου φορέα. Σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, οι φορείς που είναι επιφορτισμένοι με την εκτέλεση του προϋπολογισμού με έμμεσο τρόπο ανοίγουν λογαριασμούς που επιτρέπουν την ταυτοποίηση των κονδυλίων και των αντίστοιχων επιτοκίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ GALILEO ΚΑΙ EGNOS

Άρθρο 11

Αρχές διαχείρισης των προγραμμάτων Galileo και EGNOS

Η δημόσια διαχείριση των προγραμμάτων Galileo και EGNOS βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

- α) αυστηρός καταμερισμός καθηκόντων και ευθυνών ανάμεσα στις διάφορες εμπλεκόμενες οντότητες, ειδικότερα ανάμεσα στην Επιτροπή, τον οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS και τον ΕΟΔ, υπό τη γενική ευθύνη της Επιτροπής,
- β) καλόπιστη συνεργασία μεταξύ των οντοτήτων του στοιχείου α) και των κρατών μελών,
- γ) σφιχτός έλεγχος των προγραμμάτων, μεταξύ άλλων όσον αφορά την αυστηρή τήρηση των δαπανών και του χρονοδιαγράμματος από όλες τις ενεχόμενες οντότητες, στο πλαίσιο των τομέων ευθύνης τους, σε σχέση με τους στόχους των προγραμμάτων Galileo και EGNOS,
- δ) βελτιστοποίηση και εξορθολογισμός της χρήσης των υφιστάμενων δομών, προκειμένου να αποφεύγονται τυχόν αλληλεπικαλύψεις τεχνικής εμπειρογνωμοσύνης,
- ε) χρήση της βέλτιστης πρακτικής των συστημάτων διαχείρισης έργου για την επίβλεψη της εφαρμογής των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, υπό το φως των ειδικών απαιτήσεων και με τη στήριξη εμπειρογνομώνων στον τομέα αυτό.

Άρθρο 12

Ο ρόλος της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή φέρει την γενική ευθύνη των προγραμμάτων Galileo και EGNOS. Διαχειρίζεται τα κονδύλια που της διατίθενται βάσει του παρόντος κανονισμού και μεριμνά για την εφαρμογή όλων των δραστηριοτήτων των προγραμμάτων, ιδίως όσον αφορά το κόστος, το χρονοδιάγραμμα και την επίδοση.

2. Εκτός από τη γενική ευθύνη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και τα ειδικά καθήκοντα που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό, η Επιτροπή:

- α) εξασφαλίζει σαφή κατανομή των καθηκόντων μεταξύ των διάφορων εμπλεκόμενων οντοτήτων στα προγράμματα Galileo και EGNOS και αναθέτει σε αυτό το πλαίσιο, ιδίως μέσω των συμβάσεων εξουσιοδότησης, στον οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS και στον ΕΟΔ τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 και στο άρθρο 15 αντίστοιχα,
- β) διασφαλίζει την έγκαιρη εφαρμογή των προγραμμάτων Galileo και EGNOS εντός του δημοσιονομικού πλαισίου και σύμφωνα με τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 2.

Για τον σκοπό αυτόν, θεσπίζει και εφαρμόζει τα κατάλληλα μέσα και τα αναγκαία διαρθρωτικά μέτρα για τον εντοπισμό, τον έλεγχο, τον μετριασμό και την παρακολούθηση των κινδύνων που συνδέονται με τα προγράμματα,

- γ) διαχειρίζεται, για λογαριασμό της Ένωσης και στον τομέα της αρμοδιότητάς της, τις σχέσεις με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς,

δ) παρέχει εγκαίρως στα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάθε πληροφορία σχετική με τα προγράμματα Galileo και EGNOS, ιδίως από την άποψη της διαχείρισης των κινδύνων, του συνολικού κόστους, των ετήσιων δαπανών λειτουργίας κάθε σημαντικού στοιχείου της υποδομής του Galileo, των εσόδων, του χρονοδιαγράμματος και των επιδόσεων, καθώς και επισκόπηση της εφαρμογής των συστημάτων διαχείρισης έργου και των τεχνικών που αναφέρονται στο άρθρο 11 στοιχείο ε),

ε) αξιολογεί τις δυνατότητες προώθησης και διασφάλισης της χρήσης των ευρωπαϊκών συστημάτων δορυφορικής πλοήγησης στους διάφορους τομείς της οικονομίας, όπου συμπεριλαμβάνεται και η ανάλυση του τρόπου αξιοποίησης των ωφελειών που παράγουν τα συστήματα.

3. Για την ομαλή εξέλιξη των σταδίων εγκατάστασης και εκμετάλλευσης του προγράμματος Galileo και για το στάδιο εκμετάλλευσης του προγράμματος EGNOS που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 αντίστοιχα, η Επιτροπή θεσπίζει, εφόσον απαιτείται, τα αναγκαία μέτρα για:

α) τη διαχείριση και μείωση των εγγενών κινδύνων για τη διεξαγωγή των προγραμμάτων Galileo και EGNOS,

β) τον προσδιορισμό των καθοριστικών σταδίων λήψης αποφάσεων για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση της εφαρμογής των προγραμμάτων,

γ) τον προσδιορισμό της θέσης της επίγειας υποδομής των συστημάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις ασφαλείας, κατόπιν ανοικτής και διαφανούς διαδικασίας και εξασφάλιση της λειτουργίας του,

δ) τον προσδιορισμό των αναγκαίων τεχνικών και λειτουργικών προδιαγραφών για την εκπλήρωση των λειτουργιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 στοιχεία β) και γ) και την εφαρμογή των εξελίξεων των συστημάτων.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 3.

Άρθρο 13

Ασφάλεια των συστημάτων και της λειτουργίας τους

1. Η Επιτροπή διασφαλίζει την ασφάλεια των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, συμπεριλαμβανομένης της ασφαλείας των συστημάτων και της λειτουργίας τους. Προς το σκοπό αυτό, η Επιτροπή εφαρμόζει τις εξής αρχές:

α) συνεκτιμά την ανάγκη εποπτείας και ενσωμάτωσης, στο σύνολο των προγραμμάτων, των απαιτήσεων για την ασφάλεια,

β) εξασφαλίζει ότι οι γενικές επιπτώσεις αυτών των απαιτήσεων θα στηρίζουν την ομαλή διεξαγωγή των προγραμμάτων, ιδίως όσον αφορά το κόστος, τη διαχείριση των κινδύνων και το χρονοδιάγραμμά τους,

γ) θεσπίζει μηχανισμούς συντονισμού μεταξύ των διαφόρων εμπλεκόμενων οργάνων,

δ) λαμβάνει υπόψη τις ισχύουσες προδιαγραφές ασφαλείας και απαιτήσεις προκειμένου να μην περιορίσει το γενικό επίπεδο ασφαλείας και να μην επηρεάσει τα υφιστάμενα συστήματα που βασίζονται στις εν λόγω προδιαγραφές και απαιτήσεις.

2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 14 και 16 του παρόντος κανονισμού και του άρθρου 8 της απόφασης αριθ. 1104/2011/ΕΕ, η Επιτροπή αποφασίζει, με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 35, τη θέσπιση των υψηλού επιπέδου στόχων που μπορούν να εγγυηθούν την ασφάλεια των προγραμμάτων Galileo και EGNOS που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Η Επιτροπή θεσπίζει τις αναγκαίες τεχνικές προδιαγραφές και άλλα μέτρα για την εφαρμογή των υψηλού επιπέδου στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 3.

4. Η ΕΥΕΔ συνεχίζει να επικουρεί την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 της απόφασης 2010/427/ΕΕ, στην εκτέλεση των καθηκόντων στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων.

Άρθρο 14

Ρόλος του οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS

1 Ο οργανισμός του ευρωπαϊκού GNSS, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που διατύπωσε η Επιτροπή:

α) μεριμνά, όσον αφορά την ασφάλεια των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, και με την επιφύλαξη των άρθρων 13 και 16:

i) μέσω του οικείου του Συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας, για τη διαπίστευση για ζητήματα ασφαλείας σύμφωνα με το κεφάλαιο III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 912/2010· προς τούτο, κινεί διαδικασίες ασφαλείας και παρακολουθεί την εφαρμογή τους και προβαίνει σε ελέγχους ασφαλείας του συστήματος,

ii) για τη λειτουργία του κέντρου παρακολούθησης ασφαλείας του Galileo, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 912/2010, σύμφωνα με τους κανόνες και τις απαιτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 13 του παρόντος κανονισμού και τις οδηγίες δυνάμει της κοινής δράσης 2004/552/ΚΕΠΠΑ,

β) εκτελεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 5 της απόφασης αριθ. 1104/2011/ΕΕ και επικουρεί την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 6 της εν λόγω απόφασης,

γ) στο πλαίσιο των σταδίων εγκατάστασης και εκμετάλλευσης του προγράμματος Galileo και του σταδίου εκμετάλλευσης του προγράμματος EGNOS συμβάλλει στην προώθηση και εμπορία των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφοι 4 και 5, όπου συμπεριλαμβάνεται και η διενέργεια της αναγκαίας ανάλυσης της αγοράς, ιδίως μέσω της έκθεσης που εκπονεί κάθε χρόνο ο οργανισμός του ευρωπαϊκού GNSS στην αγορά για τις εφαρμογές και τις υπηρεσίες, θεσιζώντας στενές επαφές με τους χρήστες και τους εν δυνάμει χρήστες των συστημάτων, με σκοπό τη συλλογή πληροφοριών για τις ανάγκες τους, παρακολουθώντας τις εξελίξεις στις κατάντη αγορές της δορυφορικής πλοήγησης, και καταρτίζοντας σχέδιο δράσης για την υιοθέτηση από την κοινωνία των χρηστών των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφοι 4 και 5, περιλαμβάνοντας ειδικότερα σχετικές δράσεις που αφορούν την τυποποίηση και την πιστοποίηση.

2. Ο οργανισμός του ευρωπαϊκού GNSS εκτελεί και άλλα καθήκοντα που συνδέονται με την εφαρμογή των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, όπου περιλαμβάνονται καθήκοντα διαχείρισης προγράμματος, και λογοδοτεί για αυτά. Τα καθήκοντα αυτά του ανατίθενται από την Επιτροπή μέσω σύμβασης εξουσιοδότησης που εκδίδεται με βάση απόφαση εξουσιοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, και τα οποία περιλαμβάνουν:

- α) επιχειρησιακές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της υποδομής των συστημάτων, της συντήρησης και της συνεχούς τελειοποίησης των συστημάτων, ενεργειών πιστοποίησης και της παροχής υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφοι 4 και 5,
- β) δραστηριότητες ανάπτυξης και εγκατάστασης για την εξέλιξη και τις μελλοντικές γενεές των συστημάτων και συμβολή στον καθορισμό της εξέλιξης των συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της ανάθεσης συμβάσεων,
- γ) προώθηση της ανάπτυξης εφαρμογών και υπηρεσιών με βάση τα συστήματα, καθώς και ευαισθητοποίηση των εν λόγω εφαρμογών και υπηρεσιών, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο εντοπισμός, η σύνδεση και ο συντονισμός του δικτύου των ευρωπαϊκών κέντρων αριστείας στις εφαρμογές και υπηρεσίες GNSS, με βάση την εμπειρογνωμοσύνη του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, και αξιολογώντας μέτρα που αφορούν την εν λόγω προώθηση και συνειδητοποίηση,
- δ) προώθηση και ανάπτυξη θεμελιωδών στοιχείων όπως πλινθισύνολα και δέκτες με δυνατότητα επικοινωνίας μέσω Galileo.

3. Η σύμβαση εξουσιοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 εκχωρεί επαρκές επίπεδο αυτονομίας και εξουσίας στον οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS, με ιδιαίτερη αναφορά στην αναθέτουσα αρχή, στο πλαίσιο του άρθρου 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και του άρθρου 60 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012. Επί πλέον, η σύμβαση εξουσιοδότησης ορίζει τις γενικές προϋποθέσεις για τη διαχείριση των κονδυλίων που παρέχονται στον οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS, και ιδίως τις ενέργειες που πρέπει να υλοποιηθούν, τη σχετική χρηματοδότηση, τις διαδικασίες διαχείρισης και τα μέτρα παρακολούθησης και ελέγχου, τα μέτρα που εφαρμόζονται σε περίπτωση ελλιπούς εφαρμογής, όσον αφορά τις δαπάνες,

το χρονοδιάγραμμα και την επίδοση, εκτέλεσης των συμφωνιών και τους κανόνες που αφορούν την κυριότητα όλων των υλικών και άυλων περιουσιακών στοιχείων.

Τα μέτρα παρακολούθησης και ελέγχου προβλέπουν ιδίως ένα σχήμα προσωρινής πρόβλεψης του κόστους, τη συστηματική ενημέρωση της Επιτροπής σχετικά με το κόστος και το χρονοδιάγραμμα και, σε περίπτωση απόκλισης μεταξύ του προβλεπόμενου προϋπολογισμού, των επιδόσεων και του χρονοδιαγράμματος, διαρθρωτικές ενέργειες που εγγυώνται την υλοποίηση των υποδομών στο πλαίσιο του διαθέσιμου προϋπολογισμού.

4. Ο οργανισμός του ευρωπαϊκού GNSS προβαίνει με τον ΕΟΔ στις ρυθμίσεις εργασίας οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των αντίστοιχων καθηκόντων τους στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού για το στάδιο λειτουργίας των προγραμμάτων Galileo και EGNOS. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την επιτροπή για τις εν λόγω ρυθμίσεις εργασίας που συνήφθησαν από τον οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS και τις σχετικές αλλαγές. Κατά περίπτωση, ο οργανισμός του ευρωπαϊκού GNSS μπορεί επίσης να εξετάζει τη χορήγηση πιστώσεων σε άλλους φορείς του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα.

5. Εκτός από τα καθήκοντα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 και στο πλαίσιο της αποστολής του, ο οργανισμός του ευρωπαϊκού GNSS προσφέρει την τεχνική εμπειρογνωμοσύνη του στην Επιτροπή και της παρέχει κάθε αναγκαία πληροφορία για την εκτέλεση των καθηκόντων της στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, όπου συμπεριλαμβάνεται και η αξιολόγηση της δυνατότητας προώθησης και διασφάλισης της χρήσης των συστημάτων που αναφέρονται στο στοιχείο ε) του άρθρου 12 παράγραφος 2.

6. Για την απόφαση εξουσιοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, ζητείται η γνώμη της επιτροπής, σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η επιτροπή ενημερώνονται εκ των προτέρων σχετικά με τις συμβάσεις εξουσιοδότησης που συνάπτονται μεταξύ της Ένωσης, εκπροσωπούμενης από την Επιτροπή, και του οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS.

7. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την επιτροπή σχετικά με τα ενδιάμεσα και τα τελικά αποτελέσματα της αξιολόγησης της πρόσκλησης υποβολής προσφορών και των συμβάσεων που συνάπτονται με επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, περιλαμβανομένων των πληροφοριών που αφορούν την υπεργολαβία.

Άρθρο 15

Ρόλος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος

1. Για το στάδιο εγκατάστασης του προγράμματος Galileo που αναφέρεται στο στοιχείο γ) του άρθρου 3, η Επιτροπή συνάπτει αμελλητί σύμβαση εξουσιοδότησης με τον ΕΟΔ στην οποία αναφέρονται τα καθήκοντα του δεύτερου, ιδίως όσον αφορά τον σχεδιασμό και την προμήθεια του συστήματος. Η σύμβαση εξουσιοδότησης με τον ΕΟΔ συνάπτεται με βάση απόφαση εξουσιοδότησης που εκδίδει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

Στον βαθμό που απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων και του προϋπολογισμού που αποτελούν αντικείμενο εξουσιοδότησης, η σύμβαση εξουσιοδότησης ορίζει τις γενικές προϋποθέσεις για τη διαχείριση των κονδυλίων που παρέχονται στον ΕΟΔ και, ιδίως, τις ενέργειες που πρέπει να υλοποιηθούν όσον αφορά τον σχεδιασμό και την προμήθεια του συστήματος, τη σχετική χρηματοδότηση, τις διαδικασίες διαχείρισης και τα μέτρα παρακολούθησης και ελέγχου, τα μέτρα που εφαρμόζονται σε περίπτωση ελλιπούς εφαρμογής των συμφωνιών από άποψη κόστους, χρονοδιαγράμματος και επιδόσεων, καθώς και τους κανόνες που αφορούν την κυριότητα όλων των υλικών και άυλων περιουσιακών στοιχείων.

Τα μέτρα παρακολούθησης και ελέγχου προβλέπουν ιδίως ένα σχήμα προσωρινής πρόβλεψης του κόστους, τη συστηματική ενημέρωση της Επιτροπής για το κόστος και του χρονοδιαγράμματος και, σε περίπτωση απόκλισης μεταξύ του προβλεπόμενου προϋπολογισμού, της επίδοσης και του χρονοδιαγράμματος, διαρθρωτικές ενέργειες που εγγυώνται την υλοποίηση των υποδομών στο πλαίσιο του διαθέσιμου προϋπολογισμού.

2. Για την απόφαση εξουσιοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ζητείται η γνώμη της επιτροπής, σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η επιτροπή ενημερώνονται εκ των προτέρων σχετικά με τη σύμβαση εξουσιοδότησης που συνάπτεται μεταξύ της Ένωσης, εκπροσωπούμενης από την Επιτροπή, και του ΕΟΔ.

3. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την επιτροπή σχετικά με τα ενδιάμεσα και τα τελικά αποτελέσματα της αξιολόγησης της πρόσκλησης υποβολής προσφορών και των συμβάσεων που συνάπτει ο ΕΟΔ με επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, περιλαμβανομένων των πληροφοριών που αφορούν την υπεργολαβία.

4. Για το στάδιο εκμετάλλευσης των προγραμμάτων Galileo και EGNOS που αναφέρονται στο άρθρο 3 στοιχείο δ) και το άρθρο 4, οι ρυθμίσεις εργασίας μεταξύ του οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS και του ΕΟΔ, που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 4, διευκρινίζουν τον ρόλο του ΕΟΔ στο στάδιο αυτό και τη συνεργασία με τον οργανισμό του ευρωπαϊκού GNSS, ιδίως όσον αφορά:

- α) τη σύλληψη, τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση, την επικύρωση και την προμήθεια στο πλαίσιο της ανάπτυξης μελλοντικών γενεών των συστημάτων,
- β) την τεχνική υποστήριξη στο πλαίσιο της λειτουργίας και της συντήρησης της υπάρχουσας γενεάς συστημάτων.

Οι ρυθμίσεις αυτές συνάδουν με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και τα μέτρα που καθορίζει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 3.

5. Με την επιφύλαξη της σύμβασης εξουσιοδότησης και των ρυθμίσεων εργασίας που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 4 αντιστοίχως, η Επιτροπή δύναται να ζητεί από τον ΕΟΔ τεχνική εμπειρογνομοσύνη και τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων της στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ Ή ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ

Άρθρο 16

Κοινή δράση

Σε όλες τις περιπτώσεις όπου η λειτουργία των συστημάτων μπορεί να επηρεάσει την ασφάλεια της Ένωσης ή των κρατών μελών της, εφαρμόζονται οι διαδικασίες που προβλέπονται με την κοινή δράση 2004/552/ΚΕΠΠΑ.

Άρθρο 17

Εφαρμογή των κανόνων που αφορούν τις εμπιστευτικές πληροφορίες

Εντός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού:

- α) κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι οι εθνικές του κανονιστικές ρυθμίσεις ασφαλείας προσφέρουν βαθμό προστασίας των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ ισοδύναμο προς εκείνον που παρέχουν οι διατάξεις ασφαλείας ως έχουν στο παράρτημα της απόφασης 2001/844/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ της Επιτροπής, και οι κανόνες ασφαλείας του Συμβουλίου ως έχουν στα παραρτήματα της απόφασης 2013/488/ΕΕ,
- β) τα κράτη μέλη ενημερώνουν αμελλητί την Επιτροπή σχετικά με τον εθνικό κανονισμό ασφαλείας στον οποίο παραπέμπει το στοιχείο α),
- γ) φυσικά πρόσωπα που διαμένουν σε τρίτες χώρες και νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες δύναται να χειρίζονται εμπιστευτικές πληροφορίες της ΕΕ για τα προγράμματα Galileo και EGNOS μόνον εφόσον τα πρόσωπα υπόκεινται, στις χώρες αυτές, σε κανονιστικές ρυθμίσεις ασφαλείας που εξασφαλίζουν βαθμό προστασίας τουλάχιστον ισοδύναμο προς εκείνον που εξασφαλίζουν οι κανόνες ασφαλείας της Επιτροπής, όπως καθορίζονται στο παράρτημα της απόφασης 2001/844/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ και οι κανονισμοί ασφαλείας του Συμβουλίου, όπως καθορίζονται στα παραρτήματα της απόφασης 2013/488/ΕΕ. Η ισοδυναμία της κανονιστικής ρυθμίσεως ασφαλείας που εφαρμόζεται σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό καθορίζεται σε συμφωνία ασφαλείας πληροφοριών μεταξύ της Ένωσης και της εν λόγω τρίτης χώρας ή διεθνούς οργανισμού σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 218 ΣΛΕΕ και λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 13 της απόφασης 2013/488/ΕΕ,
- δ) με την επιφύλαξη του άρθρου 13 της απόφασης 2013/488/ΕΕ και των διατάξεων που διέπουν τον τομέα της βιομηχανικής ασφαλείας ως έχουν στο παράρτημα της απόφασης 2001/844/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ, σε φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο, τρίτο κράτος ή διεθνή οργανισμό είναι δυνατόν να επιτραπεί πρόσβαση σε διαβαθμισμένες πληροφορίες της ΕΕ εφόσον κριθεί κατά περίπτωση απαραίτητο, ανάλογα με τη φύση και το περιεχόμενο των πληροφοριών, την ανάγκη γνώσης του παραλήπτη και τον βαθμό ωφέλειας για την Ένωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ I

Γενικές διατάξεις που εφαρμόζονται στις δημοσίες συμβάσεις που συναπτονται στο πλαίσιο των σταδίων εγκατάστασης και λειτουργίας του προγράμματος Galileo και στο στάδιο εκμετάλλευσης του προγράμματος εγνος

Άρθρο 18

Γενικές αρχές

Με την επιφύλαξη των μέτρων που απαιτούνται για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας της Ένωσης ή της δημόσιας ασφάλειας ή για τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις της Ένωσης για τον έλεγχο των εξαγωγών, ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 εφαρμόζεται στα στάδια εγκατάστασης και εκμετάλλευσης του προγράμματος Galileo και στο στάδιο εκμετάλλευσης του προγράμματος EGNOS. Επιπλέον, οι ακόλουθες γενικές αρχές εφαρμόζονται επίσης στα στάδια εγκατάστασης και εκμετάλλευσης του προγράμματος Galileo και στο στάδιο εκμετάλλευσης του προγράμματος EGNOS: η ανοικτή πρόσβαση και ο θεμιτός ανταγωνισμός σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού, η έναρξη υποβολής προσφορών βάσει διαφανών και επικαιροποιημένων πληροφοριών, η σαφής κοινοποίηση πληροφοριών για τους εφαρμοστέους κανόνες δημοσίων συμβάσεων, τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης και τυχόν άλλες σχετικές πληροφορίες που επιτρέπουν την ισότιμη συμμετοχή όλων των δυνητικών υποψηφίων.

Άρθρο 19

Ειδικόι στόχοι

Κατά τη διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων, στους διαγωνισμούς που προκηρύσσονται οι αναθέτουσες αρχές επιδιώκονται οι ακόλουθοι στόχοι:

- α) προώθηση σε όλη την Ένωση της ευρύτερης και πιο ανοιχτής δυνατής συμμετοχής όλων των επιχειρήσεων, ιδίως των νέων επιχειρήσεων και των ΜΜΕ, μεταξύ άλλων με παρότρυνση των υποψηφίων να προσφύγουν στην υπεργολαβία,
- β) αποφυγή της ενδεχόμενης κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης και της εξάρτησης από έναν και μόνον προμηθευτή,
- γ) αξιοποίηση των προηγούμενων επενδύσεων και των αποκομισθέντων διδαγμάτων στο δημόσιο τομέα καθώς και της πείρας και των γνώσεων της βιομηχανίας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αποκτώνται κατά τα στάδια καθορισμού, ανάπτυξης, επικύρωσης και εγκατάστασης των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, με παράλληλη εξασφάλιση ότι δεν θίγονται οι κανόνες ανταγωνιστικής υποβολής προσφορών,
- δ) επιδίωξη πολλαπλών πηγών εφοδιασμού, ανάλογα με την περίπτωση, για να εξασφαλίζεται καλύτερος συνολικός έλεγχος των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, του κόστους αυτών και του χρονοδιαγράμματος,
- ε) κατά περίπτωση συνεκτίμηση του συνολικού κόστους της διάρκειας του ωφέλιμου κύκλου ζωής του προϊόντος, της υπηρεσίας ή της εργασίας που αποτελεί αντικείμενο υποβολής προσφορών.

ΤΜΗΜΑ 2

Ειδικές διατάξεις που εφαρμόζονται στις δημοσίες συμβάσεις που συναπτονται στο πλαίσιο των σταδίων εγκατάστασης και εκμετάλλευσης του προγράμματος Galileo και στο στάδιο εκμετάλλευσης του προγράμματος εγνος

Άρθρο 20

Θέσπιση ίσων όρων ανταγωνισμού

Η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για τη θέσπιση των ίσων όρων ανταγωνισμού, όταν η προηγούμενη συμμετοχή μιας επιχείρησης σε δραστηριότητες που συνδέονται με τις δραστηριότητες της πρόσκλησης υποβολής προσφορών:

- α) μπορεί να παραχωρήσει σε αυτή την επιχείρηση σημαντικά πλεονεκτήματα όσον αφορά εμπιστευτικές πληροφορίες και, επομένως, μπορεί να προκαλέσει επιφυλάξεις όσον αφορά την αρχή της ίσης μεταχείρισης ή
- β) επηρεάζει τις κανονικές προϋποθέσεις ανταγωνισμού ή την αμεροληψία και την αντικειμενικότητα της ανάθεσης ή της εκτέλεσης των συμβάσεων.

Τα μέτρα αυτά δεν βλάπτουν τον ανταγωνισμό, και δεν θέτουν σε κίνδυνο την ίση μεταχείριση ή την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που συγκεντρώνονται και αφορούν τις επιχειρήσεις, τις εμπορικές τους σχέσεις και τη διάρθρωση του κόστους τους. Σε αυτό το πλαίσιο, τα μέτρα αυτά λαμβάνουν υπόψη τη φύση και τους όρους της σύμβασης που εξετάζεται.

Άρθρο 21

Ασφάλεια πληροφοριών

Όταν πρόκειται για συμβάσεις που απαιτούν ή/και περιλαμβάνουν διαβαθμισμένες πληροφορίες, η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει στα έγγραφα της σύμβασης όλα τα αναγκαία μέτρα και απαιτήσεις για την ενδεδειγμένου επιπέδου ασφάλεια των εν λόγω πληροφοριών.

Άρθρο 22

Αξιοπιστία του εφοδιασμού

Η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει στα έγγραφα της σύμβασης τις απαιτήσεις της σε σχέση με την αξιοπιστία του εφοδιασμού και της παροχής υπηρεσιών για την εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 23

Συμβάσεις με υπό όρους καταβαλλόμενες δόσεις

1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συνάψει μια σύμβαση με τη μορφή σύμβασης με υπό όρους καταβαλλόμενες δόσεις.
2. Η σύμβαση με υπό όρους καταβαλλόμενες δόσεις περιλαμβάνει μία σταθερή δόση, που συνοδεύεται από δημοσιονομική δέσμευση που καταλήγει σε σταθερή ανάληψη υποχρέωσης όσον αφορά την διεκπεραίωση των εργασιών και των υπηρεσιών που προβλέπονται στην σύμβαση για την παρούσα δόση, καθώς και από μία ή περισσότερες υπό δημοσιονομικούς και εκτελεστικούς όρους δόσεις. Τα έγγραφα της σύμβασης αναφέρουν τα στοιχεία των συμβάσεων με υπό όρους καταβαλλόμενες δόσεις. Ορίζουν ιδίως το αντικείμενο της σύμβασης, την τιμή ή τους όρους καθορισμού της τιμής και τους όρους για την παροχή εργασιών, προμηθειών και υπηρεσιών σε κάθε δόση.

3. Οι υπηρεσίες της σταθερής δόσης αποτελούν ένα συνεκτικό σύνολο· το ίδιο ισχύει για τις υπηρεσίες κάθε υπό όρους καταβαλλόμενης δόσης, λαμβάνοντας υπόψη τις υπηρεσίες όλων των προηγούμενων δόσεων.

4. Για την εκτέλεση κάθε υπό όρους καταβαλλόμενης δόσης προαπαιτείται απόφαση της αναθέτουσας αρχής, η οποία κοινοποιείται στο συμβαλλόμενο μέρος με τους όρους που ορίζονται στη σύμβαση. Όταν μία υπό όρους καταβαλλόμενη δόση σταθεροποιείται με καθυστέρηση ή δεν σταθεροποιείται, το συμβαλλόμενο μέρος μπορεί, αν η σύμβαση το προβλέπει και με τους όρους που θέτει, να λάβει αποζημίωση αναμονής ή αποζημίωση μη εκτέλεσης.

5. Σε περίπτωση που, στο πλαίσιο συγκεκριμένης δόσης, η αναθέτουσα αρχή διαπιστώσει ότι οι εργασίες, οι προμήθειες ή οι υπηρεσίες που έχουν συμφωνηθεί για την εν λόγω δόση δεν έχουν ολοκληρωθεί, δύναται να απαιτήσει αποζημίωση και να καταγγείλει τη σύμβαση εφόσον αυτό προβλέπεται από τη σύμβαση και υπό τους όρους που ορίζονται σε αυτή.

Άρθρο 24

Συμβάσεις απόδοσης του κόστους

1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να επιλέξει σύμβαση ολικής ή μερικής απόδοσης του κόστους, μέσα στα όρια της ανώτατης τιμής, με τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 2.

Η τιμή που πρέπει να καταβληθεί για τις συμβάσεις αυτές αποτελείται από την απόδοση του συνόλου του πραγματικού κόστους που επιβαρύνει το συμβαλλόμενο μέρος λόγω της εκτέλεσης της σύμβασης, όπως το κόστος του εργατικού δυναμικού, των υλικών, των αναλώσιμων υλικών και της χρήσης του εξοπλισμού και των αναγκαίων υποδομών για την εκτέλεση της σύμβασης. Αυτό το κόστος προσαυξάνεται είτε με κατ'αποκοπή ποσό που καλύπτει τα γενικά έξοδα και το κέρδος, είτε με ποσό που καλύπτει τα γενικά έξοδα και συμμετοχή των εργαζομένων στα κέρδη ανάλογα με την τήρηση των στόχων, των αποτελεσμάτων και του χρονοδιαγράμματος.

2. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να επιλέξει σύμβαση μερικής ή ολικής απόδοσης του κόστους όταν είναι αντικειμενικά αδύνατο να καθοριστεί μια σταθερή τιμή με ακρίβεια και όταν μπορεί να αποδειχτεί εύλογα ότι μια τέτοια σταθερή τιμή θα ήταν αφύσικα υψηλή λόγω των εγγενών αβεβαιοτήτων για την υλοποίηση της σύμβασης επειδή:

- α) η σύμβαση αφορά πολύ περίπλοκα στοιχεία ή χρησιμοποιεί νέα τεχνολογία και περιλαμβάνει, ως εκ τούτου, σημαντικούς αστάθμητους παράγοντες σε τεχνικό επίπεδο, ή
- β) οι δραστηριότητες που αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης πρέπει, για επιχειρησιακούς λόγους, να αρχίσουν χωρίς καθυστέρηση ενώ δεν είναι ακόμα δυνατόν να καθοριστεί μια σταθερή και οριστική τιμή συνολικά επειδή υπάρχουν σημαντικοί αστάθμητοι παράγοντες ή επειδή η εκτέλεση της σύμβασης εξαρτάται εν μέρει από την εκτέλεση άλλων συμβάσεων.

3. Η ανώτατη τιμή μιας σύμβασης ολικής ή μερικής απόδοσης κόστους είναι η ανώτατη καταβλητέα τιμή. Δεν μπορεί να υπερβεί

παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις δεόντως δικαιολογημένες και με την προηγούμενη συμφωνία της αναθέτουσας αρχής.

4. Τα έγγραφα των συμβάσεων σε διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων ολικής ή μερικής απόδοσης κόστους διευκρινίζουν:

- α) τη φύση της σύμβασης, δηλαδή αν πρόκειται για σύμβαση ολικής ή μερικής απόδοσης κόστους μέσα στο όριο της ανώτατης τιμής,
- β) για μια σύμβαση απόδοσης κόστους, τα στοιχεία της σύμβασης που υπόκεινται σε απόδοση κόστους,
- γ) το ποσό της ανώτατης τιμής,
- δ) τα κριτήρια ανάθεσης, που πρέπει ειδικότερα να επιτρέπουν εκτίμηση της πιθανοφάνειας του προβλεπόμενου προϋπολογισμού, του αποδοτέου κόστους, των μηχανισμών καθορισμού αυτού του κόστους, των οφελών που αναφέρονται στην πρόσκληση,
- ε) το είδος της προσαύξησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 η οποία εφαρμόζεται στις δαπάνες,
- στ) τους κανόνες και τις διαδικασίες που καθορίζουν την επιλεξιμότητα του προβλεπόμενου κόστους του υποψηφίου για την εκτέλεση της σύμβασης, σύμφωνα με τις αρχές που εκτίθενται στην παράγραφο 5,
- ζ) τους λογιστικούς κανόνες με τους οποίους ο υποψήφιος πρέπει να συμμορφωθεί,
- η) στην περίπτωση σύμβασης μερικής απόδοσης κόστους που μετατρέπεται σε σύμβαση σταθερής και οριστικής τιμής, τις παραμέτρους αυτής της μετατροπής.

5. Το κόστος που επιβαρύνει το συμβαλλόμενο μέρος κατά την εκτέλεση της σύμβασης ολικής ή μερικής απόδοσης κόστους είναι επιλέξιμο μόνο αν:

- α) το επωμίζονται στην πραγματικότητα κατά τη διάρκεια της σύμβασης, εκτός από το κόστος εξοπλισμού, υποδομών και ασώματων ακινητοποιήσεων που είναι αναγκαία για την εκτέλεση της σύμβασης που μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμο έως τη συνολική αξία αγοράς,
- β) αναφέρεται στον προβλεπόμενο προϋπολογισμό που έχει ενδεχομένως αναθεωρηθεί από τις προσθήκες της αρχικής σύμβασης,
- γ) είναι αναγκαίο για την εκτέλεση της σύμβασης,
- δ) απορρέει από την εκτέλεση της σύμβασης και αποδίδεται σε αυτήν την εκτέλεση,

- ε) ταυτοποιείται, επαληθεύεται, εγγράφεται στους λογαριασμούς του συμβαλλόμενου μέρους και ορίζεται σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες που αναφέρονται στη συγγραφή υποχρεώσεων και στη σύμβαση,
- στ) συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας για τη φορολογία και την κοινωνική ασφάλιση,
- ζ) δεν παρεκκλίνει από τους όρους της σύμβασης,
- η) είναι εύλογο, δικαιολογημένο και συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ιδίως σε ότι αφορά την οικονομία και την απόδοση.

Το συμβαλλόμενο μέρος είναι υπεύθυνο για τη λογιστική καταχώριση αυτού του κόστους, για την ορθή τήρηση των λογιστικών βιβλίων του και για κάθε άλλο αναγκαίο έγγραφο που αποδεικνύει ότι το κόστος, την απόδοση του οποίου ζητάει, έχει πραγματοποιηθεί και είναι σύμφωνο με τις αρχές που ορίζονται στο παρόν άρθρο. Το κόστος που δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από το συμβαλλόμενο μέρος θεωρείται μη επιλέξιμο και η απόδοσή του απορρίπτεται.

6. Η αναθέτουσα αρχή αναλαμβάνει τα ακόλουθα καθήκοντα για να εγγυηθεί την ορθή εκτέλεση των συμβάσεων απόδοσης κόστους:

- α) καθορίζει την όσο το δυνατόν ρεαλιστικότερη ανώτατη τιμή, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπει μια αναγκαία ευελιξία για την ενσωμάτωση των τεχνικών αστάθμητων παραγόντων,
- β) μετατρέπει μια σύμβαση απόδοσης κόστους σε σύμβαση σταθερής και οριστικής τιμής στο σύνολό της αμέσως μόλις, κατά την εκτέλεση της σύμβασης, είναι δυνατόν να καθοριστεί μια τέτοια σταθερή και οριστική τιμή. Για τον σκοπό αυτό, καθορίζει τις παραμέτρους μετατροπής από σύμβαση απόδοσης κόστους σε σύμβαση σταθερής και οριστικής τιμής,
- γ) θεσπίζει μέτρα παρακολούθησης και ελέγχου που περιλαμβάνουν ιδίως ένα σύστημα πρόβλεψης του κόστους,
- δ) καθορίζει τις κατάλληλες αρχές, εργαλεία και διαδικασίες για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδιαίτερα για την ταυτοποίηση και τον έλεγχο της επιλεξιμότητας του κόστους που επιβαρύνει το συμβαλλόμενο μέρος ή τους υπεργολάβους κατά την εκτέλεση της σύμβασης και για την εισαγωγή τροποποιήσεων σε αυτή,
- ε) επαληθεύει ότι το συμβαλλόμενο μέρος και οι υπεργολάβοι του συμμορφώνονται με τους λογιστικούς κανόνες που διατυπώνονται στη σύμβαση και με την υποχρέωση να υποβάλουν αυθεντικά λογιστικά έγγραφα,
- στ) βεβαιώνεται, σε συνεχή βάση κατά την εκτέλεση της σύμβασης, για την αποτελεσματικότητα των αρχών, των εργαλείων και των διαδικασιών που αναφέρονται στο στοιχείο δ).

Άρθρο 25

Τροποποιήσεις

Η αναθέτουσα αρχή και οι αντισυμβαλλόμενοι μπορούν να τροποποιήσουν την σύμβαση με τροποποίηση υπό την προϋπόθεση ότι η τροποποίηση πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) δεν αλλάζει το αντικείμενο της σύμβασης,
- β) δεν ανατρέπει την οικονομική ισορροπία της σύμβασης,
- γ) δεν εισάγει όρους οι οποίοι, αν είχαν περιληφθεί αρχικά στα έγγραφα της σύμβασης, θα είχαν επιτρέψει να γίνουν δεκτοί υπεργολάβοι διαφορετικοί από αυτούς που έγιναν δεκτοί ή θα είχαν επιτρέψει την έγκριση μιας προσφοράς διαφορετικής από αυτή που εγκρίθηκε αρχικά.

Άρθρο 26

Υπεργολαβία

1. Η αναθέτουσα αρχή ζητεί από τον υποψήφιο να αναθέσει υπεργολαβικά, με ανταγωνιστική υποβολή προσφορών στα κατάλληλα επίπεδα υπεργολαβίας, μερίδιο της σύμβασης σε επιχειρήσεις πέραν όσων ανήκουν στην ομάδα του ιδίου, ιδίως σε νεοεισερχόμενους και σε ΜΜΕ.

2. Η αναθέτουσα αρχή εκφράζει το απαραίτητο προς υπεργολαβία μερίδιο της σύμβασης υπό μορφή ψαλίδας που περιλαμβάνει ένα ελάχιστο και ένα μέγιστο ποσοστό. Εξασφαλίζει ότι τα ποσοστά αυτά είναι αναλογικά προς το αντικείμενο και την αξία της σύμβασης, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση του τομέα της οικείας δραστηριότητας και, ιδίως, την κατάσταση ανταγωνισμού και τις δυνατότητες του κλάδου που έχουν παρατηρηθεί.

3. Εάν ο υποψήφιος δηλώνει στην προσφορά του ότι σκοπεύει να μην αναθέσει με υπεργολαβία κανένα μερίδιο της σύμβασης ή να αναθέσει με υπεργολαβία μερίδιο κατώτερο του ελαχίστου της ψαλίδας που αναφέρεται στην παράγραφο 2, αναφέρει τους σχετικούς λόγους στην αναθέτουσα αρχή. Η αναθέτουσα αρχή υποβάλλει τις πληροφορίες αυτές στην Επιτροπή.

4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απορρίψει τους υπεργολάβους που επέλεξε ο υποψήφιος στο στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης της κύριας σύμβασης ή ο υποψήφιος που επιλέχθηκε για την εκτέλεση της σύμβασης. Δικαιολογεί γραπτώς αυτή την απόρριψη, που μπορεί να βασιστεί μόνο σε κριτήρια που εφαρμόζονται για την επιλογή των υποψηφίων για την κύρια σύμβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 27

Προγραμματισμός

Η Επιτροπή θεσπίζει πολυετές πρόγραμμα εργασίας υπό μορφή σχεδίου εφαρμογής, των δράσεων που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των ειδικών στόχων του προγράμματος Galileo κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παράγραφος 4, σύμφωνα με τα στάδια που προβλέπονται στο άρθρο 3 και τους ειδικούς στόχους του προγράμματος EGNOS κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παράγραφος 5. Το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας προβλέπει επίσης τη χρηματοδότηση των δράσεων αυτών.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 3.

Άρθρο 28

Δράση των κρατών μελών

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία των προγραμμάτων Galileo και EGNOS, μεταξύ των οποίων μέτρα που εξασφαλίζουν την προστασία των επίγειων σταθμών στο έδαφός τους και είναι τουλάχιστον ισοδύναμα προς τα απαιτούμενα για την προστασία των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας κατά την έννοια της οδηγίας 2008/114/EK του Συμβουλίου⁽¹⁾. Τα κράτη μέλη, επίσης, δεν λαμβάνουν μέτρα ενδεχομένως βλαπτικά για τα προγράμματα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται μέσω της αξιοποίησής τους, ιδίως όσον αφορά τη συνέχιση της λειτουργίας των υποδομών.

Άρθρο 29

Διεθνείς συμφωνίες

Η Ένωση μπορεί να συνάψει συμφωνίες με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς στο πλαίσιο των προγραμμάτων Galileo και EGNOS σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 218 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 30

Τεχνική βοήθεια

Για την επίτευξη των καθηκόντων τεχνικής φύσης που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 2, η Επιτροπή μπορεί να προσφύγει στην αναγκαία τεχνική βοήθεια, ειδικότερα στις ικανότητες και την εμπειρογνομοσύνη των αρμόδιων εθνικών οργανισμών στον τομέα του διαστήματος, ή στη βοήθεια ανεξάρτητων εμπειρογνομώνων και φορέων που μπορούν να υποβάλουν αναλύσεις και αμερόληπτες γνώμες για την διεξαγωγή των προγραμμάτων Galileo και EGNOS.

Οι οντότητες που εμπλέκονται στη δημόσια διακυβέρνηση των προγραμμάτων, εκτός από την Επιτροπή, ειδικότερα ο οργανισμός του ευρωπαϊκού GNSS και ο ΕΟΔ, μπορούν να επωφεληθούν και αυτές από την ίδια τεχνική βοήθεια στην εκτέλεση των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 31

Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής

1. Η Επιτροπή μεριμνά ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής κατά το σχεδιασμό και τη δημιουργία των συστημάτων και να ενσωματώνονται κατάλληλες εγγυήσεις.

2. Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης των καθηκόντων και των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό πραγματοποιείται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδιαίτερα με τον κανονισμό (ΕΚ)

⁽¹⁾ Οδηγία 2008/114/EK του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, και σχετικά με την αξιολόγηση της ανάγκης βελτίωσης της προστασίας τους (ΕΕ L 345 της 23.12.2008, σ. 75).

αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ και της οδηγίας 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾.

Άρθρο 32

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Η Επιτροπή λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για να εγγυηθεί την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης κατά την υλοποίηση ενεργειών που χρηματοδοτούνται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με αποτελεσματικούς ελέγχους και, αν διαπιστωθούν παρατυπίες, με την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και, αν είναι αναγκαίο, με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις.

2. Η Επιτροπή ή οι εκπρόσωποι της και το Ελεγκτικό Συνέδριο ασκούν την εξουσία λογιστικού ελέγχου που διαθέτουν, βάσει εγγράφων και επιτόπου, προς όλους τους δικαιούχους επιδοτήσεων, τα συμβαλλόμενα μέρη και τους υπεργολάβους που έλαβαν χρηματοδότηση από την Ένωση βάσει του παρόντος κανονισμού.

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) δύναται να διενεργεί έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων στους οικονομικούς παράγοντες που έχουν σχέση, άμεσα ή έμμεσα, με τη χρηματοδότηση αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις και διαδικασίες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾ και στον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου⁽⁵⁾, με στόχο τη διαπίστωση απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας, η οποία θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, συνδεδεμένης με συμφωνία επιχορήγησης ή απόφαση επιχορήγησης ή με σύμβαση ενωσιακής χρηματοδότησης.

Με την επιφύλαξη του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου, οι διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, οι συμβάσεις επιδότησης, οι αποφάσεις επιδότησης και οι συμβάσεις που απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού περιέχουν διατάξεις οι οποίες εξουσιοδοτούν ρητά την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την OLAF να διεξάγουν τους εν λόγω λογιστικούς ελέγχους και έρευνες, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1).

⁽³⁾ Οδηγία 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 1ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

Άρθρο 33

Ενημέρωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Κατά την υποβολή του προσχεδίου του προϋπολογισμού, η Επιτροπή υποβάλλει, σε ετήσια βάση, έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την υλοποίηση των προγραμμάτων Galileo και EGNOS. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες που αφορούν τα προγράμματα, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση κινδύνου, το συνολικό κόστος, το ετήσιο λειτουργικό κόστος, τα έσοδα, το χρονοδιάγραμμα και την επίδοση, όπως αναφέρει το άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχείο δ) και όσον αφορά τη λειτουργία των συμφωνιών εξουσιοδότησης που συνάπτονται σύμφωνα με τα άρθρα 14 παράγραφος 2 και 15 παράγραφος 1. Το σχέδιο περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

- α) ανασκόπηση της χορήγησης και αξιοποίησης των πόρων που διετεθήσαν στα προγράμματα όπως αναφέρει το άρθρο 7 παράγραφος 4,
- β) πληροφορίες σχετικά με τη στρατηγική διαχείρισης κόστους που ακολουθεί η Επιτροπή, όπως αναφέρει το άρθρο 9 παράγραφος 6,
- γ) εκτίμηση της διαχείρισης των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας,
- δ) ανασκόπηση της εφαρμογής των συστημάτων και των τεχνικών διαχειρίσις έργου, όπου συμπεριλαμβάνονται τα συστήματα και οι τεχνικές διαχείρισης κινδύνου, όπως αναφέρει το άρθρο 12 παράγραφος 2 στοιχείο δ),
- ε) αξιολόγηση των μέτρων που λαμβάνονται για τη μεγιστοποίηση των κοινωνικοοικονομικών οφελών των προγραμμάτων.

2. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα ενδιάμεσα και τελικά αποτελέσματα της αξιολόγησης των προσφορών των συμβάσεων με ιδιωτικούς φορείς που διενεργεί ο οργανισμός του ευρωπαϊκού GNSS και ο ΕΟΔ, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 7 και το άρθρο 15 παράγραφος 3 αντίστοιχως.

Ενημερώνει επίσης το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο όσον αφορά:

- α) οιαδήποτε ανακατανομή των κονδυλίων μεταξύ των κατηγοριών δαπανών που διενεργήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3,
- β) οιαδήποτε επίπτωση στα προγράμματα Galileo και EGNOS από την εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφος 2.

Άρθρο 34

Αξιολόγηση της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού

1. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, έως τις 30 Ιουνίου 2017, έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, ενόψει

απόφασης σχετικά με την παράταση, την τροποποίηση ή την αναστολή των μέτρων που έχουν ληφθεί κατ'εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και αφορούν:

- α) την επίτευξη των στόχων αυτών των μέτρων, τόσο όσον αφορά τα αποτελέσματα όσο και τις επιπτώσεις,
- β) την αποτελεσματικότητα της χρήσης των πόρων,
- γ) την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.

Η αξιολόγηση εξετάζει εξάλλου τις τεχνολογικές εξελίξεις που αφορούν τα συστήματα, τις πιθανότητες απλοποίησης, την εσωτερική και εξωτερική συνοχή, τη συνάφεια όλων των στόχων καθώς τη συμβολή των μέτρων στις προτεραιότητες της Ένωσης όσον αφορά την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σχετικά με τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις των προηγούμενων μέτρων.

2. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σχετικά με τους ειδικούς στόχους των προγραμμάτων Galileo και EGNOS που έχουν οριστεί στο άρθρο 2 παράγραφοι 4 και 5, αντίστοιχα, με βάση τους ακόλουθους δείκτες επιδόσεων:

- α) όσον αφορά το Galileo και σε σχέση με:
 - i) την εγκατάσταση της υποδομής του:
 - αριθμός και διαθεσιμότητα επιχειρησιακών δορυφόρων και αριθμός διαθέσιμων επίγειων δορυφόρων έναντι του προβλεπόμενου αριθμού που αναφέρεται στη συμφωνία εξουσιοδότησης,
 - πραγματική διαθεσιμότητα των στοιχείων της επίγειας υποδομής (όπως επίγειοι σταθμοί, κέντρα ελέγχου) έναντι της προβλεπόμενης διαθεσιμότητας,
 - ii) το επίπεδο υπηρεσιών:
 - χάρτης διαθεσιμότητας υπηρεσιών ανά υπηρεσία έναντι του εγγράφου ορισμού των υπηρεσιών,
 - iii) το κόστος:
 - δείκτης επιδόσεων σε σχέση με το κόστος ανά μείζονα δαπάνη του προγράμματος βάσει δείκτη που συγκρίνει τις πραγματικές δαπάνες με τις προϋπολογισμένες δαπάνες,
 - iv) το χρονοδιάγραμμα:
 - ο δείκτης επιδόσεων σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα ανά μείζον στοιχείο του προγράμματος, βάσει της σύγκρισης των προϋπολογισμένων δαπανών των πραγματικών εργασιών με τις προϋπολογισμένες δαπάνες των σχεδιασμένων εργασιών,

ν) το επίπεδο υπηρεσιών:

- τάση αγοράς με βάση το ποσοστό των δεκτών Galileo και EGNOS επί του συνολικού αριθμού μοντέλων δεκτών που περιλαμβάνεται στην έκθεση που παρέχει ο οργανισμός του ευρωπαϊκού GNSS που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο γ),

β) όσον αφορά το EGNOS και σχετικά με:

i) την επέκταση της κάλυψής του:

- πρόσδος της επέκτασης της κάλυψης έναντι του συμφωνηθέντος σχεδίου επέκτασης της κάλυψης,

ii) το επίπεδο υπηρεσιών:

- δείκτης διαθεσιμότητας των υπηρεσιών σύμφωνα με τον αριθμό αερολιμένων με διαδικασίες προσέγγισης βάσει EGNOS σε κατάσταση λειτουργίας έναντι του συνολικού αριθμού αερολιμένων με διαδικασίες προσέγγισης βάσει EGNOS,

iii) το κόστος:

- δείκτης επιδόσεων σε σχέση με το κόστος βάσει δείκτη που συγκρίνει τις πραγματικές δαπάνες με τις προϋπολογισμένες δαπάνες,

iv) το χρονοδιάγραμμα:

- ο δείκτης επιδόσεων σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα βάσει της σύγκρισης των προϋπολογισμένων δαπανών των πραγματικών εργασιών με τις προϋπολογισμένες δαπάνες των σχεδιασμένων εργασιών.

3. Οι φορείς που εμπλέκονται στην εκτέλεση του παρόντος κανονισμού παρέχουν στην Επιτροπή τα αναγκαία δεδομένα και πληροφορίες για να επιτρέψουν την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των οικείων ενεργειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 35

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 13 παράγραφος 2 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα που αρχίζει να ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2014.

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 είναι ανακλητή ανά πάσα στιγμή από Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει μία κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 13 παράγραφος 2 τίθεται σε ισχύ μόνο εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την κοινοποίησή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν από τη λήξη της προθεσμίας αυτής, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες.

Άρθρο 36

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

4. Εκπρόσωποι του οργανισμού του ευρωπαϊκού GNSS και του ΕΟΔ συμμετέχουν ως παρατηρητές στις εργασίες της επιτροπής, υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό της.

5. Οι διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται από την Ένωση σύμφωνα με το άρθρο 29 μπορούν να προβλέψουν τη συμμετοχή, κατά περίπτωση, εκπροσώπων τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών στις εργασίες της επιτροπής με τους όρους που ορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό της.

6. Η εν λόγω επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον τετράκις ετησίως, κατά προτίμηση ανά τρίμηνο. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την πρόοδο του προγράμματος σε κάθε συνεδρίαση. Οι εκθέσεις αυτές παρέχουν μια γενική επισκόπηση της κατάστασης και των εξελίξεων του προγράμματος, ιδίως από την άποψη της διαχείρισης των κινδύνων, του κόστους, του χρονοδιαγράμματος και των επιδόσεων. Τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, οι εκθέσεις αυτές περιλαμβάνουν τους δείκτες απόδοσης που προβλέπονται στο άρθρο 34 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 37

Καταργήσεις

1. Οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 876/2002 και (ΕΚ) αριθ. 683/2008 καταργούνται από 1ης Ιανουαρίου 2014.

2. Κάθε μέτρο που έχει υιοθετηθεί με βάση τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 876/2002 ή τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 683/2008 παραμένει σε ισχύ.

3. Οι παραπομπές στον καταργηθέντα κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 683/2008 νοούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που παρατίθεται στο Παράρτημα.

Άρθρο 38

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός τίθεται σε ισχύ την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

V. LEŠKEVIČIUS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 683/2008	Παρών κανονισμός
Άρθρο 1	Άρθρο 2
Άρθρο 2	Άρθρο 1
Άρθρο 3	Άρθρο 3
Άρθρο 4	Άρθρο 8
Άρθρο 5	Άρθρο 4
Άρθρο 6	Άρθρο 8
Άρθρο 7	Άρθρο 5
Άρθρο 8	Άρθρο 6
Άρθρο 9	Άρθρο 7
Άρθρο 10	Άρθρο 9
Άρθρο 11	Άρθρο 10
Άρθρο 12 παράγραφος 1	Άρθρο 11
Άρθρο 12 παράγραφοι 2 και 3	Άρθρο 12
Άρθρο 13 παράγραφοι 1, 2 και 3	Άρθρο 13
Άρθρο 13 παράγραφος 4	Άρθρο 16
Άρθρο 14	Άρθρο 17
Άρθρο 15	Άρθρο 27
Άρθρο 16	Άρθρο 14
Άρθρο 17	Άρθρα 18 έως 26
Άρθρο 18	Άρθρο 15
Άρθρο 19 παράγραφοι 1 έως 4	Άρθρο 36
Άρθρο 19 παράγραφος 5	Άρθρο 35
Άρθρο 20	Άρθρο 31
Άρθρο 21	Άρθρο 32
Άρθρο 22	Άρθρο 33
Άρθρο 23	
Άρθρο 24	Άρθρο 38
Παράρτημα	Άρθρο 1

Κοινή δήλωση

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με θέμα τη ΔΙΟΡΓΑΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ GALILEO (GIP)

1. Λόγω της σημασίας, της μοναδικότητας και της πολυπλοκότητας των ευρωπαϊκών προγραμμάτων GNSS, της ενωσιακής κυριότητας των συστημάτων που προκύπτουν από τα προγράμματα, την πλήρη χρηματοδότηση από τον ενωσιακό προϋπολογισμό των προγραμμάτων για την περίοδο 2014-2020, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζουν την ανάγκη στενής συνεργασίας των τριών οργάνων.
 2. Μια διοργανική ομάδα Galileo ("GIP") θα συνεδριάζει με στόχο τη διευκόλυνση της άσκησης από κάθε κοινοτικό όργανο των αντιστοιχών αρμοδιοτήτων του. Προς τούτο, η GIP θα συσταθεί προκειμένου να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς:
 - α) την πορεία εφαρμογής των ευρωπαϊκών προγραμμάτων GNSS, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή των συμφωνιών περί προμηθειών και συμβάσεων, ιδίως όσον αφορά τον ESA·
 - β) τις διεθνείς συμφωνίες με τρίτες χώρες με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 218 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
 - γ) την προετοιμασία των αγορών δορυφορικής πλοήγησης·
 - δ) την αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων διαχείρισης· και
 - ε) την ετήσια επανεξέταση του προγράμματος εργασιών.
 3. Σύμφωνα με τους υφιστάμενους κανόνες, η GIP θα συμμορφώνεται προς την ανάγκη διακριτικότητας ιδίως όσον αφορά τις εμπιστευτικές πληροφορίες και τον ευαίσθητο χαρακτήρα ορισμένων δεδομένων.
 4. Η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη τις απόψεις που διατυπώνονται από την GIP.
 5. Η GIP θα απαρτίζεται από επτά αντιπροσώπους, εκ των οποίων:
 - τρεις από το Συμβούλιο,
 - τρεις από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
 - ένας από την Επιτροπή,και θα συνεδριάζει σε τακτική βάση (κατ' αρχήν τέσσερις φορές το χρόνο).
 6. Η GIP δεν επηρεάζει τις καθιερωμένες αρμοδιότητες ή διοργανικές σχέσεις.
-

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1286/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Δεκεμβρίου 2013

σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος δράσης για τη βελτίωση της λειτουργίας των φορολογικών συστημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την περίοδο 2014-2020 (Fiscalis 2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1482/2007/ΕΚ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως τα άρθρα 114 και 197,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το πολυετές πρόγραμμα δράσης για τη φορολογία το οποίο εφαρμόστηκε πριν από το 2014 συνέβαλε σημαντικά στη διευκόλυνση και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ φορολογικών αρχών εντός της Ένωσης. Η προστιθέμενη αξία του εν λόγω προγράμματος, μεταξύ άλλων στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων των κρατών μελών της Ένωσης και των φορολογουμένων, έχει αναγνωριστεί από τις φορολογικές διοικήσεις των συμμετεχουσών χωρών. Οι προκλήσεις που αναγνωρίστηκαν για την επόμενη δεκαετία δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν εάν τα κράτη μέλη δεν βλέπουν πέρα από τα σύνορα της διοικητικής τους επικράτειας ή δεν συνεργάζονται εντατικά με τους ομολόγους τους. Το πρόγραμμα Fiscalis, όπως εφαρμόζεται από την Επιτροπή σε συνεργασία με τις συμμετέχουσες χώρες, προσφέρει στα κράτη μέλη ένα ενωσιακό πλαίσιο για την ανάπτυξη αυτών των δραστηριοτήτων συνεργασίας και είναι οικονομικά πιο αποδοτικό από το να διαμόρφωνε κάθε κράτος μέλος το δικό του πλαίσιο συνεργασίας σε διμερή ή πολυμερή βάση. Επομένως, ενδείκνυται να διασφαλισθεί η συνέχιση του εν λόγω προγράμματος, με τη θέσπιση ενός νέου προγράμματος στον ίδιο τομέα.
- (2) Το πρόγραμμα που καθιερώνεται βάσει του παρόντος κανονισμού, «Fiscalis 2020», και η επιτυχία του είναι ζωτικής σημασίας στην παρούσα οικονομική κατάσταση και θα πρέπει να υποστηρίζει τη συνεργασία σε φορολογικά θέματα.
- (3) Οι δραστηριότητες του Fiscalis 2020, δηλαδή τα ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών όπως καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό (ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών), οι κοινές δράσεις για υπαλλήλους φορολογικών αρχών και οι κοινές πρωτοβουλίες επιμόρφωσης, αναμένεται να συμβάλουν στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη ενισχύοντας τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, παρέχοντας ένα πλαίσιο για τη στήριξη δραστηριοτήτων ενίσχυσης των διοικητικών

ικανοτήτων των φορολογικών αρχών και προωθώντας την τεχνική πρόοδο και την καινοτομία. Παρέχοντας πλαίσιο για δραστηριότητες οι οποίες αποσκοπούν σε πιο αποδοτικές φορολογικές αρχές, ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, προωθούν την απασχόληση και συμβάλλουν στην προστασία των δημοσιονομικών και οικονομικών συμφερόντων των κρατών μελών της Ένωσης και των φορολογουμένων, το Fiscalis 2020 θα ενισχύσει ενεργά τη λειτουργία των φορολογικών συστημάτων στην εσωτερική αγορά, ενώ θα συμβάλει στη σταδιακή εξάλειψη των υφιστάμενων εμποδίων και στρεβλώσεων εντός της εσωτερικής αγοράς.

- (4) Το πεδίο εφαρμογής του Fiscalis 2020 θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί με τις σημερινές ανάγκες, ώστε να επικεντρωθεί στο σύνολο των φόρων που είναι αναρμοσμένοι σε ενωσιακό επίπεδο και σε άλλους φόρους στο μέτρο που αφορούν την εσωτερική αγορά και τη διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών.
- (5) Προκειμένου να στηριχθεί η διαδικασία προσχώρησης και σύνδεσης τρίτων χωρών, στο Fiscalis 2020 θα πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν οι υπό προσχώρηση στην Ένωση χώρες και οι υποψήφιες χώρες, καθώς και οι εν δυνάμει υποψήφιες χώρες και οι χώρες εταίροι της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις και η συμμετοχή τους υποστηρίζει μόνο τις δραστηριότητες του Fiscalis 2020 που αποσκοπούν στην καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής και στην αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού. Λαμβάνοντας υπόψη το αυξανόμενο επίπεδο διασυνδεσιμότητας της παγκόσμιας οικονομίας, το Fiscalis 2020 θα πρέπει να εξακολουθεί να παρέχει τη δυνατότητα πρόσκλησης εξωτερικών εμπειρογνομόνων για να συνδράμουν σε δραστηριότητες του Fiscalis 2020. Οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες, όπως εκπρόσωποι κρατικών αρχών, οικονομικών φορέων και των οργανώσεών τους ή εκπρόσωποι διεθνών οργανισμών θα πρέπει να καλούνται μόνο όταν η συμβολή τους κρίνεται ουσιαστική για την υλοποίηση των στόχων του Fiscalis 2020.
- (6) Οι στόχοι και οι προτεραιότητες του Fiscalis 2020 λαμβάνουν υπόψη τα προσδιορισθέντα προβλήματα και τις προκλήσεις στον τομέα της φορολογίας για την επόμενη δεκαετία. Το Fiscalis 2020 θα πρέπει να συνεχίσει να διαδραματίζει ρόλο σε ζωτικής σημασίας τομείς, όπως η συνεκτική εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης στον τομέα της φορολογίας, η διασφάλιση της ανταλλαγής πληροφοριών και η στήριξη της διοικητικής συνεργασίας και η ενίσχυση των διοικητικών ικανοτήτων των φορολογικών αρχών. Λαμβάνοντας υπόψη την προβληματική δυναμική των νέων προκλήσεων που επισημάνθηκαν, θα πρέπει να δοθεί πρόσθετη βαρύτητα στη στήριξη της καταπολέμησης της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού. Θα πρέπει επίσης να δοθεί έμφαση στη μείωση του διοικητικού φόρτου των φορολογικών αρχών και του κόστους συμμόρφωσης των φορολογουμένων και στην πρόληψη περιπτώσεων διπλής φορολογίας.

⁽¹⁾ EE C 143, 22.5.2012, σ. 48 και EE C 11, 15.1.2013, σ. 84.

- (7) Σε επιχειρησιακό επίπεδο, το Fiscalis 2020 θα πρέπει να θέσει σε εφαρμογή και λειτουργία και να στηρίξει τα ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών και τις δραστηριότητες διοικητικής συνεργασίας, να ενισχύσει τις δεξιότητες και ικανότητες των φορολογικών υπαλλήλων, να βελτιώσει την κατανόηση και την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης στον τομέα της φορολογίας και να στηρίξει τη βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών και την ανταλλαγή και διάδοση ορθών διοικητικών πρακτικών. Οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να επιδιώκονται δίνοντας έμφαση στη στήριξη της καταπολέμησης της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού.
- (8) Τα εργαλεία του προγράμματος που εφαρμόστηκαν πριν από το Fiscalis 2020 θα πρέπει να συμπληρωθούν ώστε να ανταποκρίθουν επαρκώς στις προκλήσεις που αναμένουν τις φορολογικές αρχές την επόμενη δεκαετία και να παραμείνουν ευθυγραμμισμένα με τις εξελίξεις στο δικαίο της Ένωσης. Το Fiscalis 2020 θα πρέπει να καλύπτει διμερείς ή πολυμερείς ελέγχους και λοιπές μορφές διοικητικής συνεργασίας όπως έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο της οικείας ενωσιακής νομοθεσίας περί διοικητικής συνεργασίας, ομάδες εμπειρογνομώνων, δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων της δημόσιας διοίκησης που παρέχουν συγκεκριμένη και εξειδικευμένη καθοδήγηση στον τομέα της φορολογίας στα κράτη μέλη που είναι αντιμέτωπα με ιδιαίτερες και έκτακτες καταστάσεις οι οποίες δικαιολογούν τις εν λόγω στοχευμένες δράσεις, και, κατά περίπτωση, μελέτες και κοινές δραστηριότητες επικοινωνίας για τη στήριξη της εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου στον τομέα της φορολογίας.
- (9) Τα ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών διαδραματίζουν ζωτικής σημασίας ρόλο στην διασύνδεση των φορολογικών αρχών και συνεπώς στην ενίσχυση των φορολογικών συστημάτων στην Ένωση και θα πρέπει, επομένως, να εξακολουθήσουν να χρηματοδοτούνται και να βελτιώνονται στο πλαίσιο του Fiscalis 2020. Επιπλέον, θα πρέπει να καταστεί εφικτή η συμπερίληψη στο Fiscalis 2020 νέων συστημάτων πληροφοριών σχετικών με τη φορολογία, τα οποία καθιερώνονται βάσει της νομοθεσίας της Ένωσης. Τα ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών θα πρέπει, όπου αρμόζει, να βασίζονται σε κοινά μοντέλα ανάπτυξης και σε αρχιτεκτονική ΤΠ.
- (10) Μπορεί να είναι χρήσιμο για την Ένωση, στο πλαίσιο της βελτίωσης της διοικητικής συνεργασίας σε ευρύτερο βαθμό και της στήριξης της καταπολέμησης της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού, να συνάπτει συμφωνίες με τρίτες χώρες, που θα επιτρέπουν στις χώρες αυτές να χρησιμοποιούν τα δομικά στοιχεία των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών που ανήκουν στην Ένωση, με σκοπό τη στήριξη της ασφαλούς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ αυτών και των κρατών μελών στο πλαίσιο διμερών φορολογικών συμφωνιών.
- (11) Θα πρέπει επίσης να διεξάγονται κοινές δραστηριότητες επιμόρφωσης μέσω του Fiscalis 2020. Το Fiscalis 2020 θα πρέπει να εξακολουθήσει να στηρίζει τις συμμετέχουσες χώρες ως προς την ενίσχυση των επαγγελματικών δεξιοτήτων και γνώσεων όσον αφορά τη φορολογία μέσω βελτιωμένου, κοινά σχεδιασμένου εκπαιδευτικού περιεχομένου το οποίο απευθύνεται σε φορολογικούς υπαλλήλους και οικονομικούς φορείς. Για τον σκοπό αυτό, η τρέχουσα κοινή προσέγγιση του Fiscalis 2020 για την επιμόρφωση, η οποία βασίστηκε κυρίως σε κεντρική ανάπτυξη της ηλεκτρονικής μάθησης, θα πρέπει να εξελιχθεί σε ένα πολύπλευρο πρόγραμμα στήριξης της επιμόρφωσης για την Ένωση.
- (12) Το Fiscalis 2020 θα πρέπει να καλύψει περίοδο επτά ετών, προκειμένου να ευθυγραμμιστεί η διάρκειά του με εκείνη του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ, Euratom) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
- (13) Ο παρών κανονισμός προβλέπει δημοσιονομικό κονδύλιο για ολόκληρη τη διάρκεια του Fiscalis 2020, το οποίο πρόκειται να αποτελέσει το ποσό προνομιακής αναφοράς, κατά την έννοια του σημείου 17 της διοργανικής συμφωνίας της 2ης Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση ⁽²⁾, για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.
- (14) Σύμφωνα με τη δέσμευση της Επιτροπής για τη συνεκτικότητα και την απλούστευση των προγραμμάτων χρηματοδότησης, η οποία περιγράφεται στην ανακοίνωσή της του 2010 για την επανεξέταση του προϋπολογισμού, οι πόροι θα πρέπει να χρησιμοποιούνται από κοινού με άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης, εάν οι προβλεπόμενες δραστηριότητες του Fiscalis 2020 αποσκοπούν στην επίτευξη στόχων οι οποίοι είναι κοινói σε διάφορα χρηματοδοτικά μέσα, εξαιρουμένης ωστόσο της διπλής χρηματοδότησης.
- (15) Τα αναγκαία μέτρα για τη δημοσιονομική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να θεσπίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Euratom) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ και με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής ⁽⁴⁾.
- (16) Οι συμμετέχουσες χώρες θα πρέπει να επωμιστούν το κόστος των εθνικών στοιχείων του Fiscalis 2020, το οποίο θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα μη ενωσιακά δομικά στοιχεία των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών, και κάθε εκπαίδευση που δεν αποτελεί μέρος των κοινών πρωτοβουλιών επιμόρφωσης.
- (17) Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της πλήρους συμμετοχής των συμμετεχουσών χωρών σε κοινές δράσεις, όταν απαιτείται για την πλήρη επίτευξη των στόχων του Fiscalis 2020, είναι δυνατόν να υπάρχει συντελεστής συγχρηματοδότησης ανερχόμενος στο 100 % των επιλέξιμων εξόδων, σε ό,τι αφορά τις δαπάνες ταξιδιού και καταλύματος, τις δαπάνες που αφορούν τη διοργάνωση εκδηλώσεων και τις ημερήσιες αποζημιώσεις.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Euratom) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ης Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (βλέπε σελίδα 884 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽²⁾ ΕΕ C 37 της 20.12.2013, σ. 1.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Euratom) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Euratom) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298, 26.10.2012, σ. 1).

⁽⁴⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Euratom) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 362, 31.12.2012, σ. 1).

- (18) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης θα πρέπει να προστατεύονται μέσω κατάλληλων μέτρων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου των δαπανών, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, του εντοπισμού και της διερεύνησης των παρατυπιών, της ανάκτησης απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων, και, εφόσον ενδείκνυται, της επιβολής κυρώσεων.
- (19) Προκειμένου να διασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή σχετικά με την εκπόνηση ετησίων προγραμμάτων εργασίας. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
- (20) Επειδή ο στόχος του παρόντος κανονισμού, και συγκεκριμένα η θέσπιση ενός πολυετούς προγράμματος για τη βελτίωση της λειτουργίας των συστημάτων φορολόγησης στην εσωτερική αγορά δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, καθώς αυτά δεν μπορούν να εκτελέσουν αποδοτικά τη συνεργασία και τον συντονισμό που απαιτούνται για την επίτευξη αυτού του στόχου, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η οποία επίσης αναφέρεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη του στόχου αυτού όρια.
- (21) Για την εφαρμογή του Fiscalis 2020, η Επιτροπή θα πρέπει να επικουρείται από την επιτροπή του Fiscalis 2020.
- (22) Για να διευκολύνεται η αξιολόγηση του Fiscalis 2020, θα πρέπει να δημιουργηθεί ήδη από την αρχή ένα κατάλληλο πλαίσιο παρακολούθησης των επιτευχθέντων από το Fiscalis 2020 αποτελεσμάτων. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τις συμμετέχουσες χώρες, θα πρέπει να θεσπίζει αναπροσαρμοζόμενους δείκτες και να θέτει προκαθορισμένα σημεία αναφοράς για την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων του Fiscalis 2020. Θα πρέπει να διεξαχθεί ενδιάμεση αξιολόγηση εξετάζοντας την επίτευξη των στόχων του Fiscalis 2020, την αποτελεσματικότητα και την προστιθέμενη αξία του σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Μια τελική αξιολόγηση θα πρέπει, επίσης, να εξετάσει τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο και τη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων του Fiscalis 2020. Θα πρέπει να διασφαλίζεται πλήρης διαφάνεια με τακτική υποβολή εκθέσεων σχετικά με την παρακολούθηση και με την υποβολή εκθέσεων αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- (23) Η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ διέπει την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο αυτού του κανονισμού και υπό την εποπτεία των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών, ιδίως των ανεξάρτητων δημοσίων αρχών που προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη. Ο κανονισμός (ΕΚ)

αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ διέπει την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από την Επιτροπή εντός του πλαισίου αυτού του κανονισμού και υπό την εποπτεία του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Κάθε ανταλλαγή ή διαβίβαση πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες για τη διακίνηση προσωπικών δεδομένων που αναφέρονται στην οδηγία 95/46/ΕΚ και κάθε ανταλλαγή ή διαβίβαση πληροφοριών από την Επιτροπή θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες για τη διακίνηση προσωπικών δεδομένων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

- (24) Ο παρών κανονισμός αντικαθιστά την απόφαση αριθ. 1482/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾. Επομένως, η εν λόγω απόφαση θα πρέπει να καταργηθεί,

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Θεσπίζεται πολυετές πρόγραμμα δράσης «Fiscalis 2020» («πρόγραμμα») για τη βελτίωση της λειτουργίας των φορολογικών συστημάτων στην εσωτερική αγορά και τη στήριξη της σχετικής συνεργασίας.

2. Το πρόγραμμα καλύπτει την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «φορολογικές αρχές»: οι δημόσιες αρχές και άλλοι φορείς των συμμετεχουσών στο πρόγραμμα χωρών που είναι αρμόδιοι για τη διαχείριση της φορολογίας ή δραστηριοτήτων που έχουν σχέση με τη φορολογία,
- 2) «εξωτερικοί εμπειρογνώμονες»:
 - α) εκπρόσωποι κρατικών αρχών, όπου περιλαμβάνονται και εκπρόσωποι από χώρες που δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 2,
 - β) οικονομικοί φορείς και οργανώσεις που εκπροσωπούν τους οικονομικούς φορείς,
 - γ) εκπρόσωποι διεθνών και άλλων σχετικών οργανισμών,

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55, 28.2.2011, σ. 13).

⁽²⁾ Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281, 23.11.1995, σ. 31).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8, 12.1.2001, σ. 1).

⁽⁴⁾ Απόφαση αριθ. 1482/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2007, σχετικά με τη θέσπιση κοινού προγράμματος για τη βελτίωση της λειτουργίας των συστημάτων φορολογίας στην εσωτερική αγορά (Fiscalis 2013) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 2235/2002/ΕΚ (ΕΕ L 330, 15.12.2007, σ. 1).

- 3) «φορολογία»: οι ακόλουθοι φόροι:
- α) ο φόρος προστιθέμενης αξίας που προβλέπεται στην οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁾,
 - β) οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης στα οινόπνευματώδη που προβλέπονται στην οδηγία 92/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽²⁾,
 - γ) οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης στα προϊόντα καπνού που προβλέπονται στην οδηγία 2011/64/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽³⁾,
 - δ) οι φόροι σε ενεργειακά προϊόντα και στην ηλεκτρική ενέργεια που προβλέπονται στην οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁴⁾,
 - ε) άλλοι φόροι που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ εφόσον αφορούν την εσωτερική αγορά και τη διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών.
- 4) «διμερής ή πολυμερής έλεγχος»: ο συντονισμένος έλεγχος της φορολογικής υποχρέωσης ενός ή περισσότερων σχετιζόμενων υποκειμένων στο φόρο, που διοργανώνουν δύο ή περισσότερες συμμετέχουσες χώρες με κοινά ή συμπληρωματικά συμφέροντα και στις οποίες περιλαμβάνονται τουλάχιστον δύο κράτη μέλη.

Άρθρο 3

Συμμετοχή στο πρόγραμμα

1. Συμμετέχουσες χώρες είναι τα κράτη μέλη και οι χώρες που αναφέρονται στην παράγραφο 2, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο.
2. Στο πρόγραμμα μπορεί να συμμετέχει οποιαδήποτε εκ των ακόλουθων χωρών:
 - α) υπό προσχώρηση στην Ένωση χώρες, υποψήφιες χώρες και εν δυνάμει υποψήφιες χώρες για τις οποίες έχει χαραχθεί προενταξιακή στρατηγική, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των εν λόγω χωρών σε προγράμματα της Ένωσης, όπως ορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια, στις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνοδου ή σε παρόμοιες συμφωνίες,
 - β) χώρες εταίροι της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω χώρες έχουν φθάσει σε ικανοποιητικό επίπεδο προσέγγισης των σχετικών νομοθετικών διατάξεων και των διοικητικών μεθόδων με εκείνες της Ένωσης.

⁽¹⁾ Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347, 11.12.2006, σ. 1).

⁽²⁾ Οδηγία 92/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την εναρμόνιση των διαρθρώσεων των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στην αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά (ΕΕ L 316, 31.10.1992, σ. 21).

⁽³⁾ Οδηγία 2011/64/ΕΕ του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2011, για τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά (ΕΕ L 176, 5.7.2011, σ. 24).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283, 31.10.2003, σ. 51).

⁽⁵⁾ Οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα (ΕΕ L 84, 31.3.2010, σ. 1).

Οι χώρες εταίροι που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο β) συμμετέχουν στο πρόγραμμα σύμφωνα με τις διατάξεις που θα καθοριστούν με τις εν λόγω χώρες μετά τη θέσπιση συμφωνιών-πλαisiών σχετικά με τη συμμετοχή τους σε προγράμματα της Ένωσης. Η συμμετοχή τους υποστηρίζει μόνο τις δραστηριότητες του προγράμματος που αποσκοπούν στην καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής και στην αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού.

Άρθρο 4

Συμμετοχή στις δραστηριότητες του προγράμματος

Οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες μπορούν να καλούνται να συμβάλουν σε επιλεγμένες δραστηριότητες που οργανώνονται στο πλαίσιο του προγράμματος, όταν αυτό είναι ουσιαστικό για την επίτευξη των στόχων των άρθρων 5 και 6. Οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες επιλέγονται από την Επιτροπή, σε συνεργασία με τις συμμετέχουσες χώρες, βάσει των δεξιοτήτων, της πείρας και των γνώσεων τους σε σχέση με τις συγκεκριμένες δραστηριότητες, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν σύγκρουση συμφερόντων και επιτυγχάνοντας ισορροπία μεταξύ επιχειρηματικών αντιπροσώπων και άλλων εμπειρογνομένων της κοινωνίας των πολιτών. Ο κατάλογος των επιλεγμένων εξωτερικών εμπειρογνομένων δημοσιεύεται και επικαιροποιείται τακτικά.

Άρθρο 5

Συνολικός στόχος και ειδικός στόχος

1. Ο συνολικός στόχος του προγράμματος είναι να βελτιωθεί η ορθή λειτουργία των φορολογικών συστημάτων στην εσωτερική αγορά με την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, των φορολογικών αρχών και υπαλλήλων τους.
2. Ο ειδικός στόχος του προγράμματος είναι η στήριξη της καταπολέμησης της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού καθώς και η εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου στον τομέα της φορολογίας διασφαλίζοντας την ανταλλαγή πληροφοριών, στηρίζοντας τη διοικητική συνεργασία και, εφόσον κρίνεται απαραίτητο και ενδεδειγμένο, ενισχύοντας τη διοικητική ικανότητα των συμμετεχουσών χωρών, με σκοπό να υποβοηθείται η μείωση του διοικητικού φόρτου των φορολογικών αρχών και του κόστους συμμόρφωσης των φορολογουμένων.
3. Η επίτευξη των στόχων του παρόντος άρθρου μετράται, ειδικότερα, επί τη βάση των ακόλουθων:

- α) της διαθεσιμότητας του κοινού δικτύου επικοινωνίας, και πλήρους πρόσβασης σε αυτό, για τα ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών·
- β) των πληροφοριών που διαβιβάζουν οι συμμετέχουσες χώρες ως προς τα αποτελέσματα των δράσεων του προγράμματος.

Άρθρο 6

Επιχειρησιακοί στόχοι και προτεραιότητες του προγράμματος

1. Οι επιχειρησιακοί στόχοι και προτεραιότητες του προγράμματος είναι:
 - α) εφαρμογή, βελτίωση, λειτουργία και στήριξη των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών για τη φορολογία,
 - β) στήριξη των δραστηριοτήτων διοικητικής συνεργασίας,
 - γ) ενίσχυση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φορολογικών υπαλλήλων,

δ) ενίσχυση της κατανόησης και εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης στον τομέα της φορολογίας·

ε) στήριξη της βελτίωσης των διοικητικών διαδικασιών και της ανταλλαγής ορθών διοικητικών πρακτικών.

2. Οι στόχοι και προτεραιότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 επιδιώκονται με ιδιαίτερη έμφαση στη στήριξη της καταπολέμησης της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού.

ΚΕΦΆΛΛΑΙΟ II

Επιλέξιμες δράσεις

Άρθρο 7

Επιλέξιμες δράσεις

1. Το πρόγραμμα παρέχει, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 14, χρηματοδοτική στήριξη στα ακόλουθα:

α) κοινές δράσεις:

- i) σεμινάρια και εργαστήρια,
 - ii) ομάδες έργου, απαρτιζόμενες γενικώς από περιορισμένο αριθμό χωρών, οι οποίες λειτουργούν για περιορισμένο χρονικό διάστημα για την επιδίωξη ενός προκαθορισμένου στόχου με σαφώς καθορισμένο αποτέλεσμα,
 - iii) διμερείς ή πολυμερείς έλεγχοι και άλλες δραστηριότητες που προβλέπονται στο δίκαιο της Ένωσης για τη διοικητική συνεργασία, που οργανώνονται από δύο ή περισσότερα συμμετέχοντα κράτη, στα οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον δύο κράτη μέλη,
 - iv) επισκέψεις εργασίας, οι οποίες οργανώνονται από τις συμμετέχουσες χώρες ή από άλλη χώρα, με σκοπό να παρέχουν τη δυνατότητα στους υπαλλήλους να αποκτήσουν ή να αυξήσουν την εμπειρογνομοσύνη ή τις γνώσεις τους σε φορολογικά θέματα,
 - v) ομάδες εμπειρογνομώνων, δηλαδή δομημένες μορφές συνεργασίας, με μη μόνιμο χαρακτήρα, που συγκεντρώνουν εμπειρογνομοσύνη για την άσκηση καθηκόντων σε συγκεκριμένους τομείς, ιδίως στα ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών, ενδεχομένως με τη στήριξη υπηρεσιών διαδικτυακής συνεργασίας, διοικητικής συνδρομής και διευκολύνσεων υποδομών και εξοπλισμού,
 - vi) ανάπτυξη των ικανοτήτων της δημόσιας διοίκησης και υποστηρικτικές δράσεις,
 - vii) μελέτες,
 - viii) έργα επικοινωνίας,
 - ix) κάθε άλλη δραστηριότητα στήριξης των συνολικών, ειδικών και επιχειρησιακών στόχων και προτεραιοτήτων που περιγράφονται στα άρθρα 5 και 6, υπό τον όρο ότι δικαιολογείται δεόντως η ανάγκη της δραστηριότητας αυτής,
- β) εδραίωση των Ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών: η ανάπτυξη, συντήρηση, λειτουργία και ο έλεγχος ποιότητας των ενωσιακών δομικών στοιχείων των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών, τα οποία προβλέπονται στο στοιχείο Α του παραρτήματος, και των νέων ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών, τα οποία

καθιερώνονται βάσει της νομοθεσίας της Ένωσης, με σκοπό την αποτελεσματική διασύνδεση των φορολογικών αρχών,

γ) κοινές δραστηριότητες επιμόρφωσης: από κοινού ανάπτυξη δράσεων επιμόρφωσης για τη στήριξη των αναγκαίων επαγγελματικών δεξιοτήτων και γνώσεων, οι οποίες σχετίζονται με τη φορολογία.

Οι επισκέψεις εργασίας που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α) σημείο iv) δεν υπερβαίνουν τον ένα μήνα. Για επισκέψεις εργασίας οι οποίες οργανώνονται σε τρίτες χώρες μόνον τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής (στέγαση και ημερήσια αποζημίωση) είναι επιλέξιμα στο πλαίσιο του προγράμματος.

Οι ομάδες εμπειρογνομώνων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α) σημείο v) οργανώνονται από την Επιτροπή σε συνεργασία με τις συμμετέχουσες χώρες και, πλην δεόντως αιτιολογημένων περιπτώσεων, δεν υπερβαίνουν το ένα έτος.

2. Οι πόροι για τις επιλέξιμες δράσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο κατανέμονται με ισορροπημένο τρόπο και σε αναλογία με τις πραγματικές ανάγκες των εν λόγω δράσεων.

3. Κατά την αξιολόγηση του προγράμματος, η Επιτροπή αποτιμά την ανάγκη εισαγωγής ανώτατων δημοσιονομικών ορίων για τις διάφορες επιλέξιμες δράσεις.

Άρθρο 8

Ειδικές διατάξεις υλοποίησης για τις κοινές δράσεις

1. Η συμμετοχή στις κοινές δράσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) είναι εθελοντική.

2. Οι συμμετέχουσες χώρες μεριμνούν ώστε να ορίζονται για συμμετοχή στις κοινές δράσεις υπάλληλοι οι οποίοι διαθέτουν το κατάλληλο προφίλ και τα κατάλληλα προσόντα, περιλαμβανομένων των γλωσσικών δεξιοτήτων.

3. Οι συμμετέχουσες χώρες λαμβάνουν, κατά περίπτωση, τα απαραίτητα μέτρα που θα συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση ως προς τις κοινές δράσεις και θα διασφαλίζουν τη χρήση των παραγόμενων αποτελεσμάτων.

Άρθρο 9

Ειδικές διατάξεις υλοποίησης για τα ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών

1. Η Επιτροπή και οι συμμετέχουσες χώρες διασφαλίζουν την ανάπτυξη, τη λειτουργία και την κατάλληλη συντήρηση των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών, τα οποία αναφέρονται στο στοιχείο Α του παραρτήματος.

2. Η Επιτροπή συντονίζει, σε συνεργασία με τις συμμετέχουσες χώρες, τις πτυχές της εγκατάστασης και λειτουργίας των ενωσιακών και μη ενωσιακών στοιχείων των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών που αναφέρονται στο στοιχείο Α του παραρτήματος, οι οποίες είναι αναγκαίες για να διασφαλισθεί η λειτουργικότητα, η διασυνδεσιμότητα και η συνεχής βελτίωσή τους.

3. Η χρήση των ενωσιακών δομικών στοιχείων των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών που αναφέρονται στο σημείο Α του παραρτήματος από μη συμμετέχουσες χώρες υπόκειται σε συμφωνίες με αυτές τις χώρες που θα συνάπτονται σύμφωνα με το άρθρο 218 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 10

Ειδικές διατάξεις υλοποίησης για κοινές δραστηριότητες επιμόρφωσης

1. Η συμμετοχή στις κοινές δραστηριότητες επιμόρφωσης που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) είναι εθελοντική.
2. Οι συμμετέχουσες χώρες μεριμνούν ώστε να ορίζονται για συμμετοχή στις κοινές δραστηριότητες επιμόρφωσης υπάλληλοι οι οποίοι διαθέτουν το κατάλληλο προφίλ και τα κατάλληλα προσόντα, περιλαμβανομένων των γλωσσικών δεξιοτήτων.
3. Οι συμμετέχουσες χώρες, κατά περίπτωση, ενσωματώνουν στα εθνικά τους προγράμματα επιμόρφωσης περιεχόμενο επιμόρφωσης το οποίο αναπτύσσεται από κοινού, συμπεριλαμβανομένων ενοτήτων ηλεκτρονικής μάθησης, προγραμμάτων κατάρτισης και από κοινού συμφωνηθέντων προτύπων κατάρτισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Δημοσιονομικό πλαίσιο

Άρθρο 11

Δημοσιονομικό πλαίσιο

1. Το συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλι για την υλοποίηση του προγράμματος ορίζεται σε 223 366 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.
2. Η χρηματοδότηση του προγράμματος μπορεί επίσης να καλύπτει δαπάνες που σχετίζονται με δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης, οι οποίες απαιτούνται σε τακτική βάση για τη διαχείριση του προγράμματος και την επίτευξη των στόχων του, και ειδικότερα δαπάνες για μελέτες, συσκέψεις εμπειρογνομόνων, δραστηριότητες πληροφόρησης και επικοινωνίας, που σχετίζονται με τους στόχους που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, δαπάνες που σχετίζονται με δίκτυα ΤΠ τα οποία επικεντρώνονται στην επεξεργασία και στην ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη τεχνικής και διοικητικής συνδρομής που πραγματοποιείται από την Επιτροπή για τη διαχείριση του προγράμματος.

Το μερίδιο των δαπανών διοικητικής λειτουργίας δεν υπερβαίνει, εν γένει, το 5 % του συνολικού κόστους του προγράμματος.

Άρθρο 12

Τύποι παρέμβασης

1. Η Επιτροπή υλοποιεί το πρόγραμμα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.
2. Η χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης για τις δραστηριότητες που προβλέπονται στο άρθρο 7 λαμβάνει τη μορφή:
 - α) επιχορηγήσεων,
 - β) δημόσιων συμβάσεων,
 - γ) της επιστροφής εξόδων που πραγματοποιήθηκαν από εξωτερικούς εμπειρογνομόνες οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 4.
3. Το ποσοστό συγχρηματοδότησης για τις επιχορηγήσεις δεν υπερβαίνει το 100 % των επιλέξιμων δαπανών, στην περίπτωση εξόδων ταξιδιού και διαμονής, εξόδων τα οποία συνδέονται με τη διοργάνωση εκδηλώσεων και ημερήσιων αποζημιώσεων.

Το ποσοστό αυτό εφαρμόζεται σε όλες τις επιλέξιμες δράσεις, εκτός των ομάδων εμπειρογνομόνων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) σημείο ν). Το εφαρμοστέο ποσοστό συγχρηματοδότησης για τις ομάδες εμπειρογνομόνων, όταν για τις εν λόγω δράσεις απαιτείται επιχορήγηση, καθορίζεται στα ετήσια προγράμματα εργασίας.

4. Τα ενωσιακά δομικά στοιχεία των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα. Το κόστος αγοράς, ανάπτυξης, εγκατάστασης, συντήρησης και καθημερινής λειτουργίας των μη ενωσιακών δομικών στοιχείων των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών ερωμίζονται ειδικότερα οι συμμετέχουσες χώρες.

Άρθρο 13

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Η Επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζει ότι, κατά την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται δύναμι του παρόντος κανονισμού, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης προστατεύονται με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και, σε περίπτωση που εντοπίζονται παρατυπίες, με την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και, ανάλογα με την περίπτωση, με την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων.

2. Η Επιτροπή ή οι εκπρόσωποι της και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την εξουσία του λογιστικού ελέγχου, βάσει εγγράφων και μέσω επιτόπιων ελέγχων, η οποία ασκείται σε όλους τους δικαιούχους επιχορηγήσεων, εργολάβους και υπεργολάβους, που έλαβαν χρηματοδότηση από την Ένωση στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

3. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης (OLAF) δύναται να διενεργεί έρευνες που περιλαμβάνουν επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ και στον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου ⁽²⁾, με στόχο τη διαπίστωση τυχόν απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας, συνδεδεμένης με συμφωνία επιχορήγησης ή απόφαση επιχορήγησης ή με σύμβαση χρηματοδότησης σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, η οποία θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Εκτελεστικές εξουσίες

Άρθρο 14

Πρόγραμμα εργασίας

Η Επιτροπή προκειμένου να υλοποιήσει το πρόγραμμα υιοθετεί δια εκτελεστικών πράξεων ετήσια προγράμματα εργασίας, τα οποία περιλαμβάνουν τους επιδιωκόμενους στόχους, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, τη μέθοδο εφαρμογής και το συνολικό τους κόστος. Επίσης περιέχουν μια περιγραφή των χρηματοδοτούμενων δράσεων, ένδειξη του ποσού που διατίθεται για κάθε είδος δράσης και ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής. Τα ετήσια προγράμματα εργασίας περιέχουν τις προτεραιότητες, τα κύρια κριτήρια αξιολόγησης και το ανώτατο ποσοστό συγχρηματοδότησης για τις επιχορηγήσεις. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις βασίζονται στα αποτελέσματα προηγούμενων ετών και εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 παράγραφος 2.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης (OLAF) (ΕΕ L 136, 31.5.1999, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτόπιως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες ((ΕΕ L 292, 15.11.1996, σ. 2).

Άρθρο 15

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από μια επιτροπή. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

ΚΕΦΆΛΛΑΙΟ V

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Άρθρο 16

Παρακολούθηση των δράσεων του προγράμματος

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί, σε συνεργασία με τις συμμετέχουσες χώρες, το πρόγραμμα και τις δράσεις του.
2. Η Επιτροπή και οι συμμετέχουσες χώρες ορίζουν ποιοτικούς και ποσοτικούς δείκτες και, αν είναι απαραίτητο, προσθέτουν νέους δείκτες κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Οι δείκτες χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος έναντι προκαθορισμένων σημείων αναφοράς.
3. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και τους δείκτες που αναφέρονται στην παράγραφο 2.
4. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 17.

Άρθρο 17

Αξιολόγηση και επανεξέταση

1. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο εκθέσεις ενδιάμεσης και τελικής αξιολόγησης όσον αφορά τα θέματα που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3. Τα αποτελέσματα των εν λόγω αξιολογήσεων ενσωματώνονται στις αποφάσεις σχετικά με ενδεχόμενη ανανέωση, τροποποίηση ή αναστολή του προγράμματος για επόμενες περιόδους. Οι εν λόγω αξιολογήσεις διενεργούνται από ανεξάρτητο εξωτερικό αξιολογητή.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

2. Η Επιτροπή, μέχρι τις 30 Ιουνίου 2018, συντάσσει έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δράσεων του προγράμματος, την αποδοτικότητα της χρήσης των πόρων και την προστιθέμενη αξία του προγράμματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στην εν λόγω έκθεση εξετάζονται επιπλέον η απλούστευση, η συνεχιζόμενη συνάφεια των στόχων, καθώς και η συμβολή του προγράμματος στις προτεραιότητες της Ένωσης για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

3. Η Επιτροπή, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021, συντάσσει έκθεση τελικής αξιολόγησης σχετικά με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 θέματα και με τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο και τη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων του προγράμματος.

4. Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, οι συμμετέχουσες χώρες της παρέχουν κάθε συναφές διαθέσιμο στοιχείο και πληροφορία προκειμένου να συμβάλουν στη σύνταξη της ενδιάμεσης και της τελικής έκθεσης αξιολόγησης.

ΚΕΦΆΛΛΑΙΟ VI

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 18

Κατάρτιση

Η απόφαση αριθ. 1482/2007/ΕΚ καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ωστόσο, οι οικονομικές υποχρεώσεις οι οποίες σχετίζονται με δράσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο της εν λόγω απόφασης εξακολουθούν να διέπονται από αυτήν έως την ολοκλήρωσή τους.

Άρθρο 19

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. LEŠKEVIČIUS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΩΣΙΑΚΑ ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΤΑ ΑΠΑΡΤΙΖΟΥΝ

A. Τα ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών είναι τα ακόλουθα:

- 1) το κοινό δίκτυο επικοινωνιών/κοινή διεπαφή συστημάτων (CCN/CSI-CCN2), το CCN mail3, η γέφυρα CSI, η γέφυρα http, το CCN LDAP και τα σχετικά εργαλεία, η δικτυακή πύλη CCN, η παρακολούθηση CCN,
- 2) συστήματα υποστήριξης, και ιδίως το εργαλείο ρύθμισης του CCN, το εργαλείο για την έκθεση δραστηριοτήτων (ART2), η επιγραμμική ηλεκτρονική διαχείριση έργων Taxud (TEMPO), το εργαλείο διαχείρισης υπηρεσιών (SMT), το σύστημα διαχείρισης χρηστών (UM), το σύστημα διαχείρισης BPM, ο πίνακας οργάνων διαθεσιμότητας και το AnDB, η πύλη διαχείρισης υπηρεσιών TP, η διαχείριση καταλόγων και πρόσβασης χρηστών,
- 3) ο χώρος πληροφοριών και επικοινωνιών των προγραμμάτων (PICS),
- 4) τα συστήματα που σχετίζονται με τον ΦΠΑ, και ιδίως το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τον ΦΠΑ (VIES) και επιστροφής ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένης της αρχικής εφαρμογής VIES, του εργαλείου παρακολούθησης VIES, του στατιστικού συστήματος για τη φορολογία, του VIES στον Παγκόσμιο Ιστό, του εργαλείου ρύθμισης του VIES στον Παγκόσμιο Ιστό, των εργαλείων δοκιμής του VIES και της επιστροφής ΦΠΑ, των αλγορίθμων αριθμού ΦΠΑ, της ανταλλαγής ηλεκτρονικών εντύπων ΦΠΑ, του ΦΠΑ στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες (VoeS)· το εργαλείο δοκιμής VoeS, το εργαλείο δοκιμής ηλεκτρονικών εντύπων ΦΠΑ, το σύστημα της μικρής μονοαπευθυντικής θυρίδας (MoSS),
- 5) συστήματα σχετικά με την είσπραξη απαιτήσεων, και ιδίως ηλεκτρονικά έντυπα για είσπραξη απαιτήσεων, ηλεκτρονικά έντυπα για ενιαίο τίτλο που επιτρέπει την είσπραξη απαιτήσεων (UIPE) και για ενιαίο έντυπο κοινοποίησης (UNF),
- 6) συστήματα σχετικά με την άμεση φορολογία, και ιδίως σύστημα φορολογίας αποταμιεύσεων, εργαλείο δοκιμής της φορολογίας αποταμιεύσεων, ηλεκτρονικά έντυπα για άμεση φορολογία, αριθμός φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) στον Παγκόσμιο Ιστό, οι ανταλλαγές που σχετίζονται με το άρθρο 8 της οδηγίας 2011/16/ΕΕ του Συμβουλίου⁽¹⁾ και τα συναφή εργαλεία δοκιμής,
- 7) άλλα συστήματα σχετικά με τη φορολογία, και ιδίως η βάση δεδομένων για τους φόρους στην Ευρώπη (TEDB),
- 8) τα συστήματα ειδικών φόρων κατανάλωσης, και ιδίως το σύστημα για την ανταλλαγή δεδομένων ειδικών φόρων κατανάλωσης (SEED), το σύστημα διακίνησης και ελέγχου των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (EMCS), ηλεκτρονικά έντυπα (MVS), εφαρμογή δοκιμών (TA),
- 9) άλλα κεντρικά συστήματα, και ιδίως το σύστημα φορολογικών πληροφοριών και επικοινωνίας (PIC) των κρατών μελών, το σύστημα αυτοεξυπηρέτησης δοκιμών (SSTS), το στατιστικό σύστημα που σχετίζεται με τη φορολογία, η κεντρική εφαρμογή για έντυπα στον Παγκόσμιο Ιστό, το σύστημα διαχείρισης πληροφοριών κεντρικών υπηρεσιών για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης (CS/MISE).

B. Τα ενωσιακά δομικά στοιχεία στα ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών είναι τα ακόλουθα:

- 1) περιουσιακά στοιχεία TP, όπως ο υλικός εξοπλισμός, το λογισμικό και οι συνδέσεις δικτύου των συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υποδομών δεδομένων,
- 2) υπηρεσίες TP αναγκαίες για τη στήριξη της ανάπτυξης, της συντήρησης, της βελτίωσης και της λειτουργίας των συστημάτων και
- 3) κάθε άλλο στοιχείο το οποίο, για λόγους αποδοτικότητας, ασφάλειας και εξορθολογισμού, προσδιορίζεται από την Επιτροπή ως κοινό στις συμμετέχουσες χώρες.

⁽¹⁾ Οδηγία 2011/16/ΕΕ του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2011, σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και με την κατάργηση της οδηγίας 77/799/ΕΟΚ (ΕΕ L 64 της 11.3.2011, σ. 1).

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1287/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 11ης Δεκεμβρίου 2013**

για τη θέσπιση προγράμματος για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (COSME) (2014 – 2020) και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1639/2006/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως τα άρθρα 173 και 195,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Επιτροπή ενέκρινε ανακοίνωση με τίτλο «Ευρώπη 2020 - Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» τον Μάρτιο του 2010 («στρατηγική Ευρώπη 2020»). Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε την ανακοίνωση τον Ιούνιο του 2010. Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» αποτελεί απόκριση στην οικονομική κρίση και στόχος της είναι να προετοιμάσει την Ένωση για την επόμενη δεκαετία. Θεσπίζει πέντε φιλόδοξους στόχους για το κλίμα και την ενέργεια, την απασχόληση, την καινοτομία, την εκπαίδευση και την κοινωνική ένταξη, οι οποίοι πρέπει να επιτευχθούν έως το 2020, και προσδιορίζει τους βασικούς παράγοντες ανάπτυξης στόχος των οποίων είναι να καταστεί η Ένωση πιο δυναμική και ανταγωνιστική. Η στρατηγική τονίζει επίσης ότι είναι σημαντικό να ενισχυθεί η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας και ταυτόχρονα να επιτευχθούν υψηλό επίπεδο απασχόλησης, μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και αποδοτικής χρήσης των πόρων και της ενέργειας και κοινωνική συνοχή. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) θα πρέπει να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ο ρόλος τους αποτυπώνεται στο γεγονός ότι οι ΜΜΕ αναφέρονται σε έξι από τις επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
- (2) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι επιχειρήσεις, ιδίως οι ΜΜΕ, θα διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στην επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης στην Ένωση, πράγμα που αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα, η Επιτροπή ενέκρινε ανακοίνωση με

τίτλο «Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης. Η ανταγωνιστικότητα και η βιωσιμότητα τίθενται στο επίκεντρο» τον Οκτώβριο του 2010, η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2010. Πρόκειται για μια εμβληματική πρωτοβουλία της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Η ανακοίνωση περιγράφει μια στρατηγική, στόχος της οποίας είναι η προώθηση της ανάπτυξης και των θέσεων εργασίας με τη διατήρηση και την υποστήριξη μιας ισχυρής, διαφοροποιημένης και ανταγωνιστικής βιομηχανικής βάσης στην Ευρώπη, ιδίως μέσω της βελτίωσης του πλαισίου προϋποθέσεων για τις επιχειρήσεις και της ενίσχυσης αρκετών πτυχών της εσωτερικής αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που σχετίζονται με τις επιχειρήσεις.

- (3) Τον Ιούνιο του 2008 η Επιτροπή ενέκρινε ανακοίνωση με τίτλο «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις - Μια «Small Business Act» για την Ευρώπη», την οποία ενέκρινε με ικανοποίηση το Συμβούλιο του Δεκεμβρίου 2008. Η Small Business Act (SBA) παρέχει ένα συνολικό πλαίσιο πολιτικής για τις ΜΜΕ, προωθεί την επιχειρηματικότητα και κατοχυρώνει την αρχή «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις» στο δικαίωμα και στην πολιτική, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ. Η SBA θεσπίζει δέκα αρχές και περιγράφει δράσεις πολιτικής και νομοθετικές δράσεις για την προώθηση των δυνατοτήτων των ΜΜΕ να αναπτυχθούν και να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας. Η εφαρμογή της SBA συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Αρκετές δράσεις για τις ΜΜΕ έχουν ήδη περιγραφεί στις εμβληματικές πρωτοβουλίες.
- (4) Η SBA αποτέλεσε έκτοτε το αντικείμενο ανασκόπησης, που δημοσιεύτηκε τον Φεβρουάριο του 2011 και στην οποία βασίζονται τα συμπεράσματα που ενέκρινε το Συμβούλιο στις 30 και 31 Μαΐου 2011. Η εν λόγω ανασκόπηση παρουσιάζει την εφαρμογή της πρωτοβουλίας SBA και αξιολογεί τις ανάγκες των ΜΜΕ που λειτουργούν στο τρέχον οικονομικό περιβάλλον, όπου συναντούν μεγάλες δυσκολίες πρόσβασης στη χρηματοδότηση και στις αγορές. Στην ανασκόπηση παρουσιάζεται η πρόοδος που επιτεύχθηκε τα δύο πρώτα χρόνια της SBA, περιγράφονται νέες δράσεις απόκρισης στις προκλήσεις που προκύπτουν από την οικονομική κρίση, τις οποίες ανέφεραν τα ενδιαφερόμενα μέρη, και προτείνονται τρόποι για τη βελτίωση της αφομοίωσης και της εφαρμογής της SBA με σαφή ρόλο για τα ενδιαφερόμενα μέρη και τις οργανώσεις των επιχειρήσεων στην πρώτη γραμμή. Οι ειδικοί στόχοι ενός προγράμματος για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις ΜΜΕ θα πρέπει να εκφράζουν τις προτεραιότητες που ορίζονται στην ανασκόπηση αυτή. Έχει σημασία να εξασφαλιστεί η συντονισμένη εφαρμογή του εν λόγω προγράμματος και της SBA.

Στο πλαίσιο των ειδικών στόχων θα πρέπει να επιδιωχθεί ειδικότερα η υλοποίηση των προαναφερόμενων δέκα αρχών και των νέων δράσεων που εντοπίστηκαν κατά τη διαδικασία ανασκόπησης της SBA.

⁽¹⁾ ΕΕ C 181, 21.6.2012, σ. 125.

⁽²⁾ ΕΕ C 391, 18.12.2012, σ. 37.

- (5) Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου⁽¹⁾ καθορίζει το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2014-2020. Το εν λόγω πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο περιγράφει με ποιον τρόπο θα επιτευχθούν οι στόχοι πολιτικής για την αύξηση της ανάπτυξης και τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας στην Ευρώπη και για την εγκαθίδρυση μιας οικονομίας με λιγότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και πιο ευαίσθητοποιημένης απέναντι στο περιβάλλον και μιας Ένωσης με διεθνή προβολή.
- (6) Θα πρέπει να θεσπιστεί πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις ΜΜΕ («πρόγραμμα COSME»), με σκοπό να συμβάλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων της Ένωσης, ιδίως των ΜΜΕ, να στηρίξει τις υπάρχουσες ΜΜΕ, να ενθαρρύνει την επιχειρηματική νοοτροπία και να προωθήσει την ανάπτυξη των ΜΜΕ, την πρόοδο της κοινωνίας της γνώσης και την ανάπτυξη που βασίζεται σε ισορροπημένη οικονομική μεγέθυνση.
- (7) Το πρόγραμμα COSME θα πρέπει να αποδώσει ιδιαίτερη προτεραιότητα στο θεματολόγιο απλούστευσης, σύμφωνα με την από 8ης Φεβρουαρίου 2012 ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Θεματολόγιο απλούστευσης για το ΠΔΠ 2014-2020». Οι δαπάνες της Ένωσης και των κρατών μελών για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και τις ΜΜΕ θα πρέπει να συντονιστούν καλύτερα, ώστε να εξασφαλιστούν η συμπληρωματικότητα, η μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και η προβολή, καθώς και να επιτευχθούν μεγαλύτερες δημοσιονομικές συνέργειες.
- (8) Η Επιτροπή έχει αναλάβει τη δέσμευση να ενσωματώσει τη δράση για το κλίμα στα κύρια προγράμματα δαπανών της Ένωσης και να διοχετεύει τουλάχιστον το 20 % του προϋπολογισμού της Ένωσης σε στόχους που συνδέονται με το κλίμα. Είναι σημαντικό να εξασφαλίζεται ότι κατά την προετοιμασία, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή του προγράμματος COSME θα προωθούνται ο μετριασμός των επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος και η προσαρμογή καθώς και η πρόληψη των κινδύνων. Τα μέτρα που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να συμβάλλουν στην προώθηση της μετάβασης σε μια οικονομία και μια κοινωνία με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ανθεκτικές στην κλιματική αλλαγή.
- (9) Από την απόφαση 2001/822/ΕΚ του Συμβουλίου⁽²⁾ προκύπτει ότι οι οντότητες και οργανισμοί των υπερπόντιων χωρών και εδαφών είναι επιλέξιμοι για συμμετοχή στο πρόγραμμα COSME.
- (10) Σκοπός της πολιτικής της Ένωσης περί ανταγωνιστικότητας είναι να θεσπιστούν οι θεσμικές ρυθμίσεις και οι ρυθμίσεις πολιτικής που δημιουργούν τις προϋποθέσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜΜΕ. Η επίτευξη ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας συνεπάγεται την ικανότητα επίτευξης και διατήρησης της οικονομικής ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης των επιχειρήσεων σύμφωνα με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης. Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, περιλαμβανομένης της παραγωγικότητας των πόρων και της ενέργειας, είναι η πρωταρχική πηγή της βιώσιμης αύξησης των εσόδων. Η ανταγωνιστικότητα εξαρτάται επίσης από την ικανότητα των εταιρειών να αξιοποιήσουν πλήρως ευκαιρίες, όπως η εσωτερική αγορά. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τις ΜΜΕ, οι οποίες αντιστοιχούν στο 99 % των επιχειρήσεων της Ένωσης, παρέχουν δύο από τις τρεις υφιστάμενες θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα και το 80 % των νέων θέσεων εργασίας και συνεισφέρουν περισσότερο από το ήμισυ της συνολικής προστιθέμενης αξίας που δημιουργούν οι επιχειρήσεις στην Ένωση. Οι ΜΜΕ αποτελούν καθοριστικό παράγοντα οικονομικής ανάπτυξης, απασχόλησης και κοινωνικής ενσωμάτωσης.
- (11) Η Επιτροπή, στην από 18 Απριλίου 2012 ανακοίνωσή της με τίτλο «Στοχεύοντας σε μια ανάπτυξη με άφθονες θέσεις απασχόλησης», εκτιμούσε ότι οι πολιτικές που προωθούν μετάβαση σε πράσινη οικονομία, όπως οι πολιτικές για την αποδοτικότητα των πόρων, την ενεργειακή αποδοτικότητα και την κλιματική αλλαγή, θα μπορούσαν να δημιουργήσουν περισσότερες από πέντε εκατομμύρια θέσεις εργασίας έως το 2020, ιδίως στον τομέα των ΜΜΕ. Λαμβανομένου υπόψη αυτού του στοιχείου, οι ειδικές πράξεις του προγράμματος COSME θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την προώθηση της ανάπτυξης βιώσιμων προϊόντων, υπηρεσιών, τεχνολογιών και διαδικασιών, καθώς και την αποτελεσματικότητα πόρων και ενέργειας και την εταιρική κοινωνική ευθύνη.
- (12) Η ανταγωνιστικότητα βρίσκεται στο επίκεντρο της διαμόρφωσης πολιτικών από την Ένωση τα τελευταία χρόνια λόγω των αδυναμιών της αγοράς, των αδυναμιών της πολιτικής και των θεσμικών αδυναμιών, οι οποίες υπονομεύουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων της Ένωσης και ιδίως των ΜΜΕ.
- (13) Επομένως, το πρόγραμμα COSME θα πρέπει να αντιμετωπίσει αδυναμίες της αγοράς οι οποίες επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της Ένωσης σε παγκόσμια κλίμακα και υπονομεύουν την ικανότητα των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜΜΕ, να ανταγωνίζονται τις επιχειρήσεις άλλων περιοχών του κόσμου.
- (14) Το πρόγραμμα COSME θα πρέπει να αφορά κυρίως τις ΜΜΕ, όπως ορίζονται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής⁽³⁾. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή θα πρέπει να προβαίνει σε διαβούλευση με όλους τους σχετικούς ενδιαφερομένους, μεταξύ των οποίων τις οργανώσεις εκπροσώπησης των ΜΜΕ. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στις πολύ μικρές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική δραστηριότητα, τους αυτοαπασχολούμενους, τους ελεύθερους επαγγελματίες και τις κοινωνικές επιχειρήσεις. Θα πρέπει επίσης να δοθεί προσοχή στους δυνητικούς, τους νεοεμφανιζόμενους, τους νέους επιχειρηματίες και στις γυναίκες επιχειρηματίες καθώς και σε άλλες ειδικές ομάδες-στόχους, όπως τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, οι μετανάστες και οι επιχειρηματίες που ανήκουν σε κοινωνικά μειονεκτούσες ή ευάλωτες ομάδες, όπως τα άτομα με αναπηρία, και στην προώθηση της μεταβίβασης επιχειρήσεων, των τεχνολογιστών («spin-offs» και «spin-outs») και της δεύτερης ευκαιρίας για τους επιχειρηματίες.

(1) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ης Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (Βλέπε σελίδα 884 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

(2) Απόφαση 2001/822/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2001, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα («Overseas association») (ΕΕ L 314, 30.11.2001, σ. 1).

(3) Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124, 20.5.2003, σ. 36).

- (15) Πολλά από τα προβλήματα ανταγωνιστικότητας της Ένωσης σχετίζονται με τις δυσκολίες των ΜΜΕ να εξασφαλίσουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση, επειδή αγωνίζονται να αποδείξουν την πιστοληπτική τους ικανότητα και δυσκολεύονται να εξασφαλίσουν πρόσβαση σε επιχειρηματικά κεφάλαια. Οι εν λόγω δυσκολίες έχουν αρνητικές συνέπειες στο επίπεδο και την ποιότητα των νέων επιχειρήσεων που δημιουργούνται και στην ανάπτυξη και το ποσοστό επιβίωσης των επιχειρήσεων καθώς και στην προθυμία νεοεμφανιζόμενων επιχειρηματιών να αναλάβουν βιώσιμες εταιρίες στο πλαίσιο μεταβίβασης επιχείρησης/διαδοχής. Τα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης που τέθηκαν σε εφαρμογή στο πλαίσιο της απόφασης αριθ. 1639/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ έχουν προσφέρει αποδεδειγμένη προστιθέμενη αξία και έχουν βοηθήσει τουλάχιστον 220 000 ΜΜΕ. Η αυξημένη προστιθέμενη αξία των προτεινόμενων χρηματοδοτικών μέσων για την Ένωση έγκειται, μεταξύ άλλων, στην ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς για επιχειρηματικά κεφάλαια, την ανάπτυξη μιας πανευρωπαϊκής αγοράς χρηματοδότησης των ΜΜΕ, καθώς και στην αντιμετώπιση αδυναμιών της αγοράς που δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τα κράτη μέλη. Οι δράσεις της Ένωσης θα πρέπει να έχουν συνοχή και συνέπεια και να είναι συμπληρωματικές με τα χρηματοδοτικά μέσα των κρατών μελών για τις ΜΜΕ, να παρέχουν μόχλευση και να αποφεύγουν τη δημιουργία στρεβλώσεων στην αγορά, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾. Οι φορείς στους οποίους έχει ανατεθεί η εφαρμογή των δράσεων θα πρέπει να εξασφαλίζουν την προσθετικότητα και να αποφεύγουν τη διπλή χρηματοδότηση μέσω ενωσιακών πόρων.
- (16) Η Επιτροπή θα πρέπει να αποδίδει προσοχή στην προβολή της χρηματοδότησης που παρέχεται μέσω των χρηματοδοτικών μέσων του παρόντος κανονισμού, ώστε να διασφαλίσει ότι η διαθεσιμότητα της στήριξης της Ένωσης θα είναι γνωστή και ότι η παρεχόμενη στήριξη θα αναγνωρίζεται στην αγορά. Προς τον σκοπό αυτό, θα πρέπει επίσης να υποχρεούνται οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί να διευκρινίζουν ρητά στους τελικούς αποδέκτες ότι η χρηματοδότηση κατέστη δυνατή χάρη στη στήριξη από τα χρηματοδοτικά μέσα του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν επαρκή μέτρα, μεταξύ άλλων μέσω φιλικών προς το χρήστη επιγραμμικών συστημάτων, για τη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με τα διαθέσιμα χρηματοπιστωτικά μέσα στις ΜΜΕ και τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Τα συστήματα αυτά, που θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν ενιαία διαδικτυακή πύλη, δεν θα πρέπει να αλληλεπικαλύπτονται με τα υπάρχοντα συστήματα.
- (17) Το δίκτυο Enterprise Europe Network («Δίκτυο») απέδειξε την προστιθέμενη αξία του για τις ευρωπαϊκές ΜΜΕ ως υπηρεσία ενιαίας εξυπηρέτησης για τη στήριξη των επιχειρήσεων, βοηθώντας τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους και να διερευνήσουν επιχειρηματικές ευκαιρίες στην εσωτερική αγορά και πέρα από αυτήν. Ο
- εξορθολογισμός των μεθοδολογιών και των μεθόδων εργασίας και των διατάξεων ευρωπαϊκής διάστασης στις υπηρεσίες στήριξης των επιχειρήσεων μπορεί να επιτευχθεί μόνον σε επίπεδο Ένωσης. Ειδικότερα, το Δίκτυο βοήθησε τις ΜΜΕ να εξεύρουν εταίρους για επιχειρηματική συνεργασία ή μεταφορά τεχνολογίας στην εσωτερική αγορά και τις τρίτες χώρες, να εξασφαλίσουν συμβουλές σχετικά με πηγές ενωσιακής χρηματοδότησης και σχετικά με το ενωσιακό δικαίο και θέματα διανοητικής ιδιοκτησίας και με προγράμματα της Ένωσης για την ενθάρρυνση της καινοτομίας σε θέματα περιβάλλοντος και της βιώσιμης παραγωγής. Έλαβε επίσης σχόλια και παρατηρήσεις σχετικά με το δικαίο και τα πρότυπα της Ένωσης. Η μοναδική εμπειρογνομοσύνη του είναι ιδιαίτερα σημαντική για την υπέρβαση των ασυμμετριών στην ενημέρωση και τη μείωση του κόστους συναλλαγών που σχετίζεται με διασυνοριακές συναλλαγές.
- (18) Απαιτείται διαρκής προσπάθεια ώστε να βελτιωθούν ακόμη περισσότερο η ποιότητα των υπηρεσιών και οι επιδόσεις του Δικτύου, ιδίως όσον αφορά την ευαισθητοποίηση των ΜΜΕ και την επακόλουθη επιλογή των προτεινόμενων υπηρεσιών, με την περαιτέρω ενσωμάτωση των υπηρεσιών διεθνοποίησης και καινοτομίας, την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του Δικτύου και των ενδιαφερόμενων ΜΜΕ σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, τη διαβούλευση με τις οργανώσεις συμμετοχής και τη μεγαλύτερη συμμετοχή τους, τον περιορισμό της γραφειοκρατίας, τη βελτίωση της υποστήριξης ΤΠ και την καλύτερη προβολή του Δικτύου και των υπηρεσιών του στις καλυπτόμενες γεωγραφικές περιοχές.
- (19) Η περιορισμένη διεθνοποίηση των ΜΜΕ εντός και εκτός της Ευρώπης επηρεάζει την ανταγωνιστικότητά τους. Σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις, επί του παρόντος το 25 % των ΜΜΕ της Ένωσης εξάγει ή έχει πραγματοποιήσει εξαγωγές κατά την τελευταία τριετία, ενώ μόνον το 13 % των ΜΜΕ της Ένωσης εξάγει εκτός της Ένωσης σε τακτική βάση και μόνον το 2 % έχει επενδύσει εκτός της χώρας της εκάστοτε ΜΜΕ. Επιπροσθέτως, έρευνα του Ευρωβαρομέτρου για το 2012 δείχνει το ανεκμετάλλευτο δυναμικό ανάπτυξης των ΜΜΕ στις πράσινες αγορές, εντός και εκτός της Ένωσης, από πλευράς διεθνοποίησης και πρόσβασης στις δημόσιες συμβάσεις. Σύμφωνα με την SBA, η οποία ζήτησε από την Ένωση και τα κράτη μέλη να στηρίξουν τις ΜΜΕ και να τις ενθαρρύνουν να επωφεληθούν από την ανάπτυξη των αγορών εκτός της Ένωσης, η Ένωση παρέχει οικονομική βοήθεια σε διάφορες πρωτοβουλίες, όπως το Κέντρο Βιομηχανικής Συνεργασίας ΕΕ-Ιαπωνίας και το γραφείο βοήθειας των ΜΜΕ για θέματα δικαίου διανοητικής ιδιοκτησίας σε σχέση με την Κίνα. Προστιθέμενη αξία της Ένωσης δημιουργείται με την προαγωγή της συνεργασίας και με την προφορά υπηρεσιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι οποίες συμπληρώνουν, αλλά δεν επικαλύπτουν, τις θεμελιώδεις υπηρεσίες εμπορικής προώθησης των κρατών μελών και ενισχύουν τις συνδυασμένες προσπάθειες δημόσιων και ιδιωτικών παρόχων υπηρεσιών σε αυτόν τον τομέα. Οι υπηρεσίες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, τα πρότυπα και τους κανόνες δημόσιων προμηθειών και τις ευκαιρίες. Το μέρος II των συμπερασμάτων του Συμβουλίου της 6ης Δεκεμβρίου 2011, με τίτλο «Ενίσχυση της υλοποίησης της βιομηχανικής πολιτικής στο σύνολο της ΕΕ», στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης. Η ανταγωνιστικότητα και η βιωσιμότητα τίθενται στο επίκεντρο», θα πρέπει να ληφθεί δεόντως υπόψη. Εν προκειμένω, μια καθορισμένη με σαφήνεια ευρωπαϊκή στρατηγική συστάδων επιχειρήσεων θα

⁽¹⁾ Απόφαση αριθ. 1639/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος-πλασιού για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (2007-2013) (ΕΕ L 310, 9.11.2006, σ. 15).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298, 26.10.2012, σ. 1).

πρέπει να συμπληρώνει τις εθνικές και περιφερειακές προσπάθειες ενθάρρυνσης των συστάδων επιχειρήσεων προς την κατεύθυνση της αριστείας και της διεθνούς συνεργασίας, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η δημιουργία συστάδων ΜΜΕ μπορεί να αποτελέσει ουσιώδες μέσο ενίσχυσης της ικανότητάς τους για καινοτομία και για διείσδυση στις ξένες αγορές.

- (20) Για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ενωσιακών επιχειρήσεων και ιδίως των ΜΜΕ, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή είναι ανάγκη να δημιουργήσουν ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον. Τα συμφέροντα των ΜΜΕ και οι τομείς στους οποίους δραστηριοποιούνται χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής. Πρωτοβουλίες σε επίπεδο Ένωσης είναι επίσης απαραίτητες για την ανταλλαγή πληροφοριών και γνώσεων σε ευρωπαϊκή κλίμακα και οι ψηφιακές υπηρεσίες μπορούν να προσφέρουν ιδιαίτερη οικονομική αποδοτικότητα σε αυτόν τον τομέα. Οι δράσεις αυτές είναι δυνατόν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη ίσων όρων ανταγωνισμού για τις ΜΜΕ.
- (21) Οι διαφορές, ο κατακερματισμός και η περιττή γραφειοκρατία εντός της εσωτερικής αγοράς εμποδίζουν τους πολίτες, τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις, ιδιαίτερα τις ΜΜΕ, να δρέψουν τα πλήρη οφέλη της. Για τον λόγο αυτόν, είναι οπωσδήποτε αναγκαίο τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή να καταβάλουν συντονισμένες προσπάθειες για να αντιμετωπισθούν οι ελλείψεις όσον αφορά την εφαρμογή, τη νομοθεσία και την πληροφόρηση. Σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να συνεργαστούν για να ελαττωθεί ο περιττός διοικητικός και ρυθμιστικός φόρτος των ΜΜΕ. Οι δράσεις του προγράμματος COSME - του μοναδικού προγράμματος της Ένωσης που επικεντρώνεται ειδικά στις ΜΜΕ - θα πρέπει να συμβάλουν στην υλοποίηση των στόχων αυτών, ιδίως διευκολύνοντας τη βελτίωση του πλαισίου προϋποθέσεων για τις επιχειρήσεις. Οι έλεγχοι καταλληλότητας και οι εκτιμήσεις των επιπτώσεων που χρηματοδοτούνται βάσει του προγράμματος COSME θα πρέπει να συμμετέχουν στην προσπάθεια αυτή.
- (22) Ένας άλλος παράγοντας που επηρεάζει την ανταγωνιστικότητα είναι το σχετικά αδύναμο επιχειρηματικό πνεύμα στην Ένωση. Μόνο το 45 % των πολιτών της Ένωσης (και κάτω του 40 % των γυναικών) θα ήθελαν να είναι αυτοαπασχολούμενοι σε σύγκριση με το 55 % του πληθυσμού στις Ηνωμένες Πολιτείες και το 71 % στην Κίνα (σύμφωνα με την έρευνα του Ευρωβαρομέτρου του 2009 για την επιχειρηματικότητα). Σύμφωνα με την SBA θα πρέπει να δοθεί προσοχή σε όλες τις καταστάσεις με τις οποίες βρίσκονται αντιμέτωποι οι επιχειρηματίες και, μεταξύ αυτών, την έναρξη, την ανάπτυξη, τη μεταβίβαση και την πτώχευση (δεύτερη ευκαιρία). Η προαγωγή της εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα, καθώς και τα μέτρα βελτίωσης της συνοχής και συνεκτικότητας, όπως συγκριτική αξιολόγηση και ανταλλαγές ορθών πρακτικών, παρέχουν υψηλή προστιθέμενη αξία της Ένωσης.
- (23) Το πρόγραμμα «Erasmus για νέους επιχειρηματίες» δρομολογήθηκε για να μπορούν οι νέοι ή επίδοξοι επιχειρηματίες να αποκτούν επιχειρηματική πείρα σε κράτος μέλος διαφορετικό από το δικό τους και κατά τον τρόπο αυτό να αυξάνουν τις επιχειρηματικές ικανότητές τους. Σε σχέση με τον στόχο της βελτίωσης του πλαισίου προϋποθέσεων για την πρόωθηση της επιχειρηματικότητας και της επιχειρηματικής νοοτροπίας, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνει μέτρα ώστε να διευκολύνει τους νεοεμφανιζόμενους επιχειρηματίες να ενισχύουν την ικανότητά τους να αναπτύξουν την επιχειρηματική τους τεχνογνωσία, δεξιότητες και στάσεις και να βελτιώνουν την τεχνολογική τους ικανότητα και τη διοίκηση επιχειρήσεων.
- (24) Ο παγκόσμιος ανταγωνισμός, οι δημογραφικές αλλαγές, οι δημοσιονομικοί περιορισμοί και οι αναδυόμενες κοινωνικές τάσεις δημιουργούν προκλήσεις και ευκαιρίες για διάφορους τομείς οι οποίοι αντιμετωπίζουν παγκόσμιες προκλήσεις και χαρακτηρίζονται από υψηλό ποσοστό ΜΜΕ. Για παράδειγμα, οι τομείς που βασίζονται στον σχεδιασμό είναι ανάγκη να προσαρμοστούν προκειμένου να αξιοποιήσουν τις ανεκμετάλλετες δυνατότητες της υψηλής ζήτησης για εξατομικευμένα, δημιουργικά προϊόντα που απευθύνονται σε όλους. Καθώς οι προκλήσεις αυτές ισχύουν για όλες τις ΜΜΕ της Ένωσης στους σχετικούς τομείς, είναι αναγκαία μια συντονισμένη προσπάθεια σε επίπεδο Ένωσης, ώστε να δημιουργηθεί πρόσθετη ανάπτυξη μέσω πρωτοβουλιών που θα επιταχύνουν την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών.
- (25) Προς ενίσχυση της δράσης που αναλαμβάνεται στα κράτη μέλη, το πρόγραμμα COSME μπορεί να στηρίξει πρωτοβουλίες τόσο σε τομεακούς όσο και σε διατομεακούς χώρους με σημαντικές δυνατότητες για ανάπτυξη και επιχειρηματική δραστηριότητα, ιδίως όσους παρουσιάζουν υψηλό ποσοστό ΜΜΕ, ώστε να επιταχυνθεί η ανάπτυξη ανταγωνιστικών και βιώσιμων κλάδων, βάσει των πιο ανταγωνιστικών επιχειρηματικών μοντέλων, βελτιωμένων προϊόντων και διαδικασιών, οργανωτικών δομών ή τροποποιημένων αλυσίδων αξίας. Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 30ής Ιουνίου 2010 με τίτλο «Η Ευρώπη, ο πρώτος τουριστικός προορισμός στον κόσμο – ένα νέο πλαίσιο πολιτικής για τον ευρωπαϊκό τουρισμό», η οποία έγινε δεκτή με ικανοποίηση από το Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2010, ο τουρισμός είναι σημαντικός τομέας της οικονομίας της Ένωσης. Οι επιχειρήσεις αυτού του τομέα συνεισφέρουν άμεσα το 5 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) της Ένωσης. Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) αναγνωρίζει τη σημασία του τουρισμού και αναφέρει τις αρμοδιότητες της Ένωσης στον τομέα αυτό. Οι ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για τον τουρισμό μπορούν να συμπληρώνουν τις δράσεις των κρατών μελών με την παρότρυνση της δημιουργίας ευνοϊκού περιβάλλοντος και με την πρόωθηση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως με την ανταλλαγή ορθών πρακτικών. Στις δράσεις μπορούν να περιλαμβάνονται η βελτίωση της τράπεζας γνώσεων για τον τουρισμό με την παροχή δεδομένων και αναλύσεων και η ανάπτυξη σχεδίων διακρατικής συνεργασίας σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, με παράλληλη αποφυγή των δεσμευτικών επιταγών για τις επιχειρήσεις της Ένωσης.
- (26) Το πρόγραμμα COSME αναφέρει τις δράσεις για τους στόχους, το συνολικό δημοσιονομικό κονδύλι για την επιδίωξη των εν λόγω στόχων, ένα ελάχιστο χρηματοδοτικό κονδύλι για τα χρηματοδοτικά μέσα, τους διάφορους τύπους μέτρων εφαρμογής και τις διαφανείς ρυθμίσεις για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση και για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

- (27) Το πρόγραμμα COSME συμπληρώνει άλλα προγράμματα της Ένωσης, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι κάθε μέσον πρέπει να λειτουργεί σύμφωνα με τις δικές του ειδικές διαδικασίες. Ως εκ τούτου, οι ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν θα πρέπει να λαμβάνουν διπλή χρηματοδότηση. Με στόχο την επίτευξη προστιθέμενης αξίας και σημαντικού αντικτύπου της χρηματοδότησης της Ένωσης, θα πρέπει να αναπτυχθούν στενές συνέργειες μεταξύ του προγράμματος COSME, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ («πρόγραμμα Ορίζοντας 2020»), του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ («διαρθρωτικά ταμεία») και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης.
- (28) Οι αρχές της διαφάνειας και της ισότητας των ευκαιριών για τα δύο φύλα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε όλες τις σχετικές πρωτοβουλίες και δράσεις που καλύπτονται από το πρόγραμμα COSME. Ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών όλων των πολιτών θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη στις συγκεκριμένες πρωτοβουλίες και δράσεις.
- (29) Της παροχής επιχορηγήσεων στις ΜΜΕ θα πρέπει να προηγείται διαφανής διαδικασία. Η παροχή τέτοιων επιχορηγήσεων και η καταβολή τους θα πρέπει να είναι διαφανείς, χωρίς γραφειοκρατία και σύμφωνη με τους συνήθεις κανόνες.
- (30) Ο παρών κανονισμός καθορίζει ένα χρηματοδοτικό κονδύλι, για ολόκληρη τη διάρκεια του προγράμματος COSME, το οποίο αποτελεί το ποσό προνομιακής αναφοράς, κατά την έννοια του σημείου 17 της διοργανικής συμφωνίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση ⁽³⁾, για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.
- (31) Για να διασφαλίζεται ότι η χρηματοδότηση περιορίζεται στην αντιμετώπιση αδυναμιών της αγοράς, αδυναμιών πολιτικής και θεσμικών αδυναμιών και με σκοπό την αποφυγή στρεβλώσεων της αγοράς, η χρηματοδότηση που παρέχεται από το πρόγραμμα COSME θα πρέπει να συμμορφώνεται προς τους κανόνες της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις.
- (32) Η Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και τα πρωτόκολλα συμφωνιών σύνδεσης προβλέπουν τη συμμετοχή των οικείων χωρών σε προγράμματα της Ένωσης. Η συμμετοχή τρίτων χωρών θα πρέπει να είναι εφικτή, όταν οι συμφωνίες και οι διαδικασίες προβλέπουν κάτι τέτοιο.
- (33) Είναι σημαντικό να διασφαλιστούν η χρηστή οικονομική διαχείριση του προγράμματος COSME και η όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη και απλούστερη για τους συμμετέχοντες εφαρμογή του, ενώ παράλληλα να κατοχυρώνονται η ασφάλεια δικαίου και η προσβασιμότητα όλων των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα COSME.
- (34) Το πρόγραμμα COSME θα πρέπει να παρακολουθείται και να αξιολογείται ώστε να μπορεί να αναπροσαρμοστεί. Θα πρέπει να υποβάλλεται ετήσια έκθεση όσον αφορά την εφαρμογή του, στην οποία θα αποτυπώνονται η σημειωθείσα πρόοδος και οι σχεδιαζόμενες δραστηριότητες.
- (35) Η εφαρμογή του προγράμματος COSME θα πρέπει να παρακολουθείται σε ετήσια βάση με τη βοήθεια βασικών δεικτών για την αξιολόγηση αποτελεσμάτων και επιπτώσεων. Οι δείκτες αυτοί, συμπεριλαμβανομένων σχετικών γραμμών βάσης, θα πρέπει να παρέχουν την ελάχιστη βάση για την αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο έχουν επιτευχθεί οι στόχοι του προγράμματος COSME.
- (36) Η ενδιάμεση έκθεση την οποία εκπόνησε η Επιτροπή, με θέμα την εκπλήρωση του στόχου όλων των δράσεων που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος COSME, θα πρέπει να περιλαμβάνει επίσης αξιολόγηση των χαμηλών ποσοστών συμμετοχής των ΜΜΕ σε αρκετά κράτη μέλη μόλις τα στοιχεία αυτά είναι έτοιμα. Όπου κρίνεται σκόπιμο, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να λάβουν υπόψη τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης έκθεσης κατά την εφαρμογή των αντίστοιχων πολιτικών τους.
- (37) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης θα πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου δαπανών, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης, του εντοπισμού και της διερεύνησης των παρατυπιών, της ανάκτησης απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή κακώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων, και, εφόσον χρειάζεται, της επιβολής διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.
- (38) Για να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές εξουσίες στην Επιτροπή για την έγκριση ετήσιων προγραμμάτων εργασιών για την υλοποίηση του προγράμματος COSME. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾. Ορισμένες από τις δράσεις του ετήσιου προγράμματος εργασιών περιλαμβάνουν τον συντονισμό δράσεων σε εθνικό επίπεδο. Εν προκειμένω, θα πρέπει να εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 του εν λόγω κανονισμού.
- (39) Θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά προσηκόντες στους δείκτες, αλλαγές σε ορισμένες ειδικές λεπτομέρειες για τα χρηματοδοτικά μέσα, καθώς και όσον αφορά τροποποιήσεις των ενδεικτικών ποσών εφόσον υπερβαίνουν τα εν λόγω ποσά κατά 5 % της αξίας του δημοσιονομικού κονδυλίου σε κάθε περίπτωση. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση του «Ορίζοντας 2020» – Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (2014-2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ (Βλέπε σελίδα 104 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, τα οποία καλύπτονται από το κοινό στρατηγικό πλαίσιο, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (Βλέπε σελίδα 320 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽³⁾ ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55, 28.2.2011, σ. 13).

διεξάγει η Επιτροπή τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες, ακόμα και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Η Επιτροπή, όταν ετοιμάζει και συντάσσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, θα πρέπει να εξασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

- (40) Για λόγους ασφάλειας δικαίου και σαφήνειας, η απόφαση αριθ. 1639/2006/ΕΚ θα πρέπει να καταργηθεί,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Αντικείμενο

Άρθρο 1

Θέση

Θεσπίζεται πρόγραμμα για δράσεις της Ένωσης με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, με ειδική έμφαση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) («πρόγραμμα COSME»), για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο 2

Ορισμός

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως «ΜΜΕ» νοούνται οι πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ.

Άρθρο 3

Γενικοί στόχοι

1. Το πρόγραμμα COSME συμβάλλει στην επίτευξη των γενικών στόχων που περιγράφονται κατωτέρω, αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στις ειδικές ανάγκες των ΜΜΕ που έχουν συσταθεί στην Ένωση και των ΜΜΕ που έχουν συσταθεί σε τρίτες χώρες οι οποίες συμμετέχουν στο πρόγραμμα COSME σύμφωνα με το άρθρο 6:

- α) ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων της Ένωσης, ιδίως των ΜΜΕ,
 - β) ενθάρρυνση επιχειρηματικής νοοτροπίας και προώθηση της ίδρυσης και της ανάπτυξης των ΜΜΕ.
2. Η επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1 μετράται με τους ακόλουθους δείκτες:
- α) επιδόσεις των ΜΜΕ όσον αφορά τη βιωσιμότητα,
 - β) μεταβολές στον περιττό διοικητικό και ρυθμιστικό φόρτο τόσο των νέων όσο και των υφιστάμενων ΜΜΕ,
 - γ) μεταβολές στο ποσοστό των ΜΜΕ που πραγματοποιούν εξαγωγές εντός και εκτός της Ένωσης,
 - δ) μεταβολές στην ανάπτυξη των ΜΜΕ,

- ε) μεταβολές στο ποσοστό των πολιτών της Ένωσης που επιθυμούν να είναι αυτοαπασχολούμενοι.

3. Στο παράρτημα περιλαμβάνεται λεπτομερής πίνακας των δεικτών και των στόχων του προγράμματος COSME.

4. Το πρόγραμμα COSME στηρίζει την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου μιας έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης. Ειδικότερα, το πρόγραμμα COSME συμβάλλει στον πρωταρχικό στόχο που αφορά την απασχόληση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Ειδικοί στόχοι και τομείς δράσης

Άρθρο 4

Ειδικοί στόχοι

1. Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος COSME είναι οι ακόλουθοι:

- α) βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση υπό μορφή μετοχικού κεφαλαίου και δανείων,
- β) βελτίωση της πρόσβασης σε αγορές, κυρίως εντός της Ένωσης, αλλά και παγκοσμίως,
- γ) βελτίωση του πλαισίου προϋποθέσεων για την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων της Ένωσης, ιδίως των ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων στον κλάδο του τουρισμού,
- δ) προώθηση της επιχειρηματικότητας και της επιχειρηματικής νοοτροπίας.

2. Κατά την εφαρμογή του προγράμματος COSME θα δοθεί προώθηση στην ανάγκη προσαρμογής των επιχειρήσεων σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών, ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή και αποδοτική όσον αφορά τη χρήση των πόρων και της ενέργειας.

3. Για τη μέτρηση του αντικτύπου του προγράμματος COSME όσον αφορά την επίτευξη των ειδικών στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, χρησιμοποιούνται οι δείκτες που παρατίθενται στο παράρτημα.

4. Τα ετήσια προγράμματα εργασιών που αναφέρονται στο άρθρο 10 καθορίζουν λεπτομερώς όλες τις δράσεις που πρέπει να υλοποιηθούν στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος COSME.

Άρθρο 5

Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλι για την υλοποίηση του προγράμματος COSME ορίζεται σε [2 298,243 εκατομμύρια EUR σε τρέχουσες τιμές, εκ των οποίων τουλάχιστον 60 % διατίθεται σε χρηματοδοτικά μέσα.

Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός των ορίων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

2. Το χρηματοδοτικό κονδύλι που θεσπίζεται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού μπορεί επίσης να καλύπτει δαπάνες που σχετίζονται με δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης, οι οποίες απαιτούνται για τη διαχείριση του προγράμματος COSME και την επίτευξη των στόχων. Συγκεκριμένα, καλύπτει, με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, μελέτες, συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων, δράσεις ενημέρωσης και

επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της προβολής των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στον βαθμό που συνδέονται με τους γενικούς στόχους του προγράμματος COSME, έξοδα που συνδέονται με δίκτυα πληροφορικής τα οποία επικεντρώνονται στην επεξεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών καθώς και όλα τα άλλα έξοδα τεχνικής και διοικητικής συνδρομής που βαρύνουν την Επιτροπή στο πλαίσιο διαχείρισης του προγράμματος COSME.

Οι εν λόγω δαπάνες δεν υπερβαίνουν το 5 % της αξίας του χρηματοδοτικού κονδυλίου.

3. Το χρηματοδοτικό κονδύλι για το πρόγραμμα COSME χορηγεί ενδεικτικά ποσά ίσα με 21,5 % της αξίας του χρηματοδοτικού κονδυλίου για τον ειδικό στόχο που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β), 11 % για τον ειδικό στόχο που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και 2,5 % για τον ειδικό στόχο που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο δ). Η Επιτροπή μπορεί να αποκλίνει από αυτά τα ενδεικτικά ποσά αλλά όχι κατά περισσότερο από 5 % της αξίας του χρηματοδοτικού κονδυλίου σε κάθε περίπτωση. Εάν αποδειχθεί αναγκαία η υπέρβαση του εν λόγω ορίου, ανατίθεται στην Επιτροπή να εκδώσει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 23, για την τροποποίηση των εν λόγω ενδεικτικών ποσών.

4. Η χρηματοδότηση μπορεί επίσης να καλύπτει τα έξοδα τεχνικής και διοικητικής συνδρομής τα οποία είναι αναγκαία προκειμένου να διασφαλιστεί η μετάβαση μεταξύ του προγράμματος COSME και των μέτρων που υιοθετήθηκαν με την απόφαση αριθ. 1639/2006/EK. Εφόσον απαιτείται, μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό πιστώσεις για μετά το 2020 με σκοπό την κάλυψη παρόμοιων δαπανών, ώστε να καταστεί εφικτή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο 6

Συμμετοχή τρίτων χωρών

1. Στο πρόγραμμα COSME μπορούν να συμμετάσχουν:
 - α) χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) οι οποίες είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στη Συμφωνία ΕΟΧ, και άλλες ευρωπαϊκές χώρες, εφόσον το επιτρέπουν συμφωνίες και διαδικασίες,
 - β) προσχωρούσες χώρες, υποψήφιες χώρες και δυνάμει υποψήφιοι σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και τις προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των εν λόγω χωρών στα προγράμματα της Ένωσης που θεσπίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και στις αποφάσεις του συμβουλίου σύνδεσης ή σε παρόμοιες συμφωνίες,
 - γ) χώρες οι οποίες υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των πολιτικών ευρωπαϊκής γειτονίας, εφόσον το επιτρέπουν οι συμφωνίες και οι διαδικασίες και σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και τις προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των εν λόγω χωρών στα προγράμματα της Ένωσης που θεσπίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια, στα πρωτόκολλα συμφωνιών σύνδεσης και στις αποφάσεις του συμβουλίου σύνδεσης.

2. Οντότητα εγκατεστημένη σε χώρα αναφερόμενη στην παράγραφο 1 δύναται να συμμετέχει σε μέρη του προγράμματος COSME, εφόσον η εν λόγω χώρα συμμετέχει υπό τους όρους που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες της παραγράφου 1.

Άρθρο 7

Συμμετοχή οντοτήτων από μη συμμετέχουσες χώρες

1. Σε μέρη του προγράμματος COSME στα οποία δεν συμμετέχει τρίτη χώρα που αναφέρεται στο άρθρο 6, μπορούν να συμμετέχουν οντότητες εγκατεστημένες σε αυτήν τη χώρα. Οντότητες εγκατεστημένες σε άλλες τρίτες χώρες μπορούν επίσης να συμμετέχουν σε δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος COSME.

2. Οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 οντότητες δεν δικαιούνται να λάβουν οικονομικές συνεισφορές από την Ένωση, παρά μόνον εάν αυτό είναι ουσιώδες για το πρόγραμμα COSME, ιδίως όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα και την πρόσβαση στις αγορές επιχειρήσεων της Ένωσης. Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για τις οντότητες που έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα.

Άρθρο 8

Δράσεις για τη βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση

1. Η Επιτροπή υποστηρίζει δράσεις οι οποίες στοχεύουν στη διευκόλυνση και τη βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση κατά τις φάσεις έναρξης, ανάπτυξης και μεταβίβασης τους και οι οποίες είναι συμπληρωματικές προς τη χρήση από τα κράτη μέλη χρηματοδοτικών μέσων για τις ΜΜΕ σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Για να εξασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα, οι δράσεις αυτές αναπτύσσονται σε στενό συντονισμό με τις δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, του προγράμματος Ορίζοντας 2020 και σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Στόχος των εν λόγω δράσεων είναι να τονώσουν την κάλυψη χρηματοδότησης τόσο με μετοχικά κεφάλαια όσο και με δάνεια καθώς και την παροχή των σχετικών κεφαλαίων και δανείων, στα οποία μπορεί να περιλαμβάνονται κεφάλαια έναρξης, κεφάλαια «επενδυτικών αγγέλων» και οιοιδήποτε άλλα κεφάλαια, ανάλογα με τη ζήτηση της αγοράς αλλά με αποφυγή εκποίησης του ενεργητικού.

2. Επιπλέον των δράσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Ένωση μπορεί επίσης να στηρίζει δράσεις για τη βελτίωση της διασυνοριακής και της πολυεθνικής χρηματοδότησης, ανάλογα με τη ζήτηση της αγοράς, βοηθώντας με τον τρόπο αυτό τις ΜΜΕ να διεισδύσουν τις δραστηριότητές τους σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης.

Η Επιτροπή μπορεί επίσης να εξετάσει τη δυνατότητα ανάπτυξης άλλων καινοτόμων χρηματοδοτικών μηχανισμών, όπως η συμμετοχική χρηματοδότηση, ανάλογα με τη ζήτηση της αγοράς.

3. Λεπτομέρειες για τις δράσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρατίθενται στο άρθρο 17.

Άρθρο 9

Δράσεις για τη βελτίωση της πρόσβασης στις αγορές

1. Για να συνεχιστεί η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της πρόσβασης των επιχειρήσεων της Ένωσης στις αγορές, η Επιτροπή μπορεί να στηρίζει δράσεις για τη βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ στην εσωτερική αγορά, όπως η παροχή πληροφοριών (μεταξύ άλλων και μέσω ψηφιακών υπηρεσιών) και η ευαισθητοποίηση, μεταξύ άλλων, σχετικά με τα προγράμματα, το δίκαιο και τα πρότυπα της Ένωσης.

2. Επιδιώκεται με ειδικά μέτρα η διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε αγορές εκτός της Ένωσης. Τα μέτρα αυτά είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν την παροχή πληροφοριών σχετικά με τους φραγμούς στην είσοδο στην αγορά και τις επιχειρηματικές ευκαιρίες, τις δημόσιες συμβάσεις και τις τελωνειακές διαδικασίες, καθώς και τη βελτίωση των υπηρεσιών υποστήριξης όσον αφορά τα πρότυπα και τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας σε τρίτες χώρες προτεραιότητας. Τα εν λόγω μέτρα συμπληρώνουν αλλά δεν επικαλύπτουν τις βασικές δραστηριότητες προώθησης του εμπορίου των κρατών μελών.

3. Οι δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος COSME είναι δυνατόν να στοχεύουν την ενθάρρυνση της διεθνούς συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένου του βιομηχανικού και κανονιστικού διαλόγου με τρίτες χώρες. Ειδικά μέτρα είναι δυνατόν να στοχεύουν στη μείωση των διαφορών μεταξύ της Ένωσης και άλλων χωρών όσον αφορά τα κανονιστικά πλαίσια για τα προϊόντα, στη συμβολή στην ανάπτυξη επιχειρηματικής και βιομηχανικής πολιτικής και στη συμβολή στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Άρθρο 10

Δίκτυο «Enterprise Europe Network»

1. Η Επιτροπή υποστηρίζει το δίκτυο «Enterprise Europe Network» («δίκτυο») για την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών υποστήριξης επιχειρήσεων σε ενωσιακές ΜΜΕ οι οποίες επιδιώκουν να διερευνήσουν ευκαιρίες στην εσωτερική αγορά και σε τρίτες χώρες. Οι δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του δικτύου είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) παροχή πληροφοριών και συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με τις πρωτοβουλίες και το δίκαιο της Ένωσης· στήριξη της ενίσχυσης των ικανοτήτων διαχείρισης για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ· υποστήριξη για τη βελτίωση των οικονομικών γνώσεων των ΜΜΕ, περιλαμβανομένων πληροφοριών και συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης, την πρόσβαση στη χρηματοδότηση και άλλα σχετικά προγράμματα πλαισίωσης· μέτρα για την αύξηση της πρόσβασης των ΜΜΕ στην ενεργειακή απόδοση, την κλιματική και περιβαλλοντική τεχνογνωσία· και προώθηση των προγραμμάτων χρηματοδότησης και χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης (περιλαμβανομένου του προγράμματος Ορίζοντας 2020 σε συνεργασία με τα εθνικά σημεία επαφής και τα διαρθρωτικά ταμεία),
- β) διευκόλυνση της διασυνοριακής επιχειρηματικής συνεργασίας, της E&A, της μεταφοράς τεχνολογίας και γνώσεων καθώς και των τεχνολογικών και καινοτόμων συμπράξεων,
- γ) παροχή διαύλου επικοινωνίας μεταξύ των ΜΜΕ και της Επιτροπής.

2. Το δίκτυο μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται για την παροχή υπηρεσιών για λογαριασμό άλλων προγραμμάτων της Ένωσης, όπως το πρόγραμμα Ορίζοντας 2020, περιλαμβάνοντας ειδικές συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ενθάρρυνση της συμμετοχής ΜΜΕ σε άλλα προγράμματα της Ένωσης. Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι οι διάφοροι χρηματοδοτικοί πόροι για το δίκτυο συντονίζονται αποτελεσματικά και ότι οι υπηρεσίες που παρέχει το δίκτυο για λογαριασμό άλλων προγραμμάτων της Ένωσης χρηματοδοτούνται από τα προγράμματα αυτά.

3. Το δίκτυο υλοποιείται σε στενό συντονισμό με τα κράτη μέλη, ώστε να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη δραστηριοτήτων σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας.

Η Επιτροπή αξιολογεί το δίκτυο από άποψη αποτελεσματικότητας, διακυβέρνησης και παροχής ποιοτικών υπηρεσιών στο σύνολο της Ένωσης.

Άρθρο 11

Δράσεις για τη βελτίωση του πλαισίου προϋποθέσεων για την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων της Ένωσης, ιδίως των ΜΜΕ

1. Η Επιτροπή στηρίζει δράσεις για τη βελτίωση του πλαισίου προϋποθέσεων για την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως των ΜΜΕ, προκειμένου να ενισχυθούν η αποτελεσματικότητα, η συνοχή, ο συντονισμός και η συνεκτικότητα των εθνικών και περιφερειακών πολιτικών που προωθούν την ανταγωνιστικότητα, τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξη των ενωσιακών επιχειρήσεων.

2. Η Επιτροπή μπορεί να στηρίζει ειδικές δράσεις για τη βελτίωση του πλαισίου προϋποθέσεων για τις επιχειρήσεις και ιδίως τις ΜΜΕ, μέσω της μείωσης και αποφυγής του περιττού διοικητικού και ρυθμιστικού φόρτου. Οι δράσεις αυτές είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν την τακτική μέτρηση του αντικτύπου του σχετικού ενωσιακού δικαίου στις ΜΜΕ, ενδεχομένως μέσω πίνακα επιδόσεων, τη στήριξη ανεξάρτητων ομάδων εμπειρογνομόνων και την ανταλλαγή πληροφοριών και ορθών πρακτικών, μεταξύ άλλων σχετικά με τη συστηματική εφαρμογή του τεστ ΜΜΕ σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών.

3. Η Επιτροπή μπορεί να στηρίζει δράσεις με σκοπό την κατάρτιση νέων στρατηγικών ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικής ανάπτυξης. Οι εν λόγω δράσεις είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- α) μέτρα για τη βελτίωση του σχεδιασμού, της εφαρμογής και της αξιολόγησης πολιτικών που επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω της ανταλλαγής ορθών πρακτικών σχετικά με το πλαίσιο προϋποθέσεων και τη διαχείριση συστάδων παγκόσμιας κλάσης και δικτύων επιχειρήσεων· και μέσω της προώθησης της διεθνούς συνεργασίας μεταξύ ομίλων και δικτύων επιχειρήσεων, της ανάπτυξης βιώσιμων προϊόντων, υπηρεσιών, τεχνολογιών και διαδικασιών καθώς και της αποτελεσματικότητας πόρων και ενέργειας και της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης,
- β) μέτρα για την αντιμετώπιση διεθνών πτυχών των πολιτικών ανταγωνιστικότητας, με ιδιαίτερη εστίαση στη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, άλλων χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα COSME και των παγκόσμιων εμπορικών εταίρων της Ένωσης,

γ) μέτρα για τη βελτίωση της ανάπτυξης πολιτικών υπέρ των ΜΜΕ, της συνεργασίας μεταξύ των υπευθύνων για τη διαμόρφωση των πολιτικών, των αξιολογήσεων από ομοτίμους και της ανταλλαγής ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών, λαμβανομένων υπόψη, κατά περίπτωση, των διαθέσιμων στοιχείων και των απόψεων των ενδιαφερομένων και ιδίως με σκοπό τη βελτίωση της ευκολίας πρόσβασης στα προγράμματα και τα μέτρα της Ένωσης, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης SBA.

4. Η Επιτροπή μπορεί, μέσω προώθησης του συντονισμού, να στηρίζει τις δράσεις που αναλαμβάνονται στα κράτη μέλη για την επιτάχυνση της ανάπτυξης ανταγωνιστικών κλάδων με δυναμικό αγοράς. Στη στήριξη αυτή είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται δράσεις για την ενθάρρυνση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών, καθώς και ο εντοπισμός των δεξιοτήτων και των αναγκών κατάρτισης από διάφορες βιομηχανίες, ιδίως ΜΜΕ, και κατά κύριο λόγο των ηλεκτρονικών δεξιοτήτων. Είναι επίσης δυνατόν να περιλαμβάνονται δράσεις προς ενθάρρυνση της αφομοίωσης νέων επιχειρηματικών μοντέλων και της συνεργασίας των ΜΜΕ σε νέες αλυσίδες αξίας καθώς και της εμπορικής χρήσης ιδεών συναφών με νέα προϊόντα και υπηρεσίες.

5. Η Επιτροπή μπορεί να συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών μελών για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας των ΜΜΕ της Ένωσης σε τομείς που χαρακτηρίζονται από σημαντικές δυνατότητες για ανάπτυξη, ιδίως όσους παρουσιάζουν υψηλό ποσοστό ΜΜΕ, όπως ο τομέας του τουρισμού. Οι εν λόγω δραστηριότητες είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών, ιδίως μέσω της ανταλλαγής ορθών πρακτικών.

Άρθρο 12

Δράσεις για την προώθηση της επιχειρηματικότητας

1. Η Επιτροπή συμβάλλει στην προώθηση της επιχειρηματικότητας και της επιχειρηματικής νοοτροπίας βελτιώνοντας το πλαίσιο των προϋποθέσεων που επηρεάζουν την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, μεταξύ άλλων με τη μείωση των εμποδίων στην έναρξη επιχειρήσεων. Η Επιτροπή στηρίζει ένα επιχειρηματικό περιβάλλον και μια επιχειρηματική νοοτροπία που ευνοούν τις βιώσιμες επιχειρήσεις, την ίδρυση, ανάπτυξη και μεταβίβαση επιχειρήσεων, τη δεύτερη ευκαιρία (επανεκκίνηση) καθώς και τους τεχνοβλαστούς («spin-offs» και «spin-outs»).

2. Ιδιαίτερη προσοχή αποδίδεται στους δυνητικούς, τους νεοεμφανιζόμενους, τους νέους και τις γυναίκες επιχειρηματίες καθώς και σε άλλες ειδικές ομάδες-στόχους.

3. Η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει δράσεις, όπως προγράμματα κινητικότητας για νεοεμφανιζόμενους επιχειρηματίες, ώστε να είναι αυτοί σε θέση να ενισχύουν την ικανότητά τους να αναπτύξουν την επιχειρηματική τους τεχνογνωσία, δεξιότητες και στάσεις και να βελτιώνουν την τεχνολογική τους ικανότητα και τη διοίκηση επιχειρήσεων.

4. Η Επιτροπή μπορεί να στηρίζει τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη και τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής εκπαίδευσης, της κατάρτισης, των επιχειρηματικών δεξιοτήτων και του επιχειρηματικού πνεύματος, ιδίως μεταξύ των δυνητικών και των νεοεμφανιζόμενων επιχειρηματιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Υλοποίηση του προγράμματος COSME

Άρθρο 13

Ετήσια προγράμματα εργασίας

1. Για να υλοποιηθεί το πρόγραμμα COSME, η Επιτροπή εγκρίνει ετήσια προγράμματα εργασίας σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης η οποία αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 2. Κάθε

ετήσιο πρόγραμμα εργασίας υλοποιεί τους στόχους που εκτίθενται στον παρόντα κανονισμό και περιλαμβάνει λεπτομερώς:

- α) περιγραφή των δράσεων προς χρηματοδότηση, των επιδιωκόμενων στόχων κάθε δράσης, που είναι σύμφωνοι με τους γενικούς και ειδικούς στόχους των άρθρων 3 και 4, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, τη μέθοδο εφαρμογής, ένδειξη του ποσού που χορηγείται για κάθε δράση, το συνολικό ποσό για όλες τις δράσεις και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής και πορεία των πληρωμών,
- β) κατάλληλους ποιοτικούς και ποσοτικούς δείκτες για κάθε δράση, για την ανάλυση και την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας όσον αφορά την παραγωγή αποτελεσμάτων και την επίτευξη των στόχων της συγκεκριμένης δράσης,
- γ) για τις επιχορηγήσεις και τα συναφή μέτρα, τα κύρια κριτήρια αξιολόγησης, που ορίζονται με γνώμονα την καλύτερη επίτευξη των στόχων του προγράμματος COSME, και το ανώτατο ποσοστό συγχρηματοδότησης,
- δ) χωριστό λεπτομερές κεφάλαιο για τα χρηματοδοτικά μέσα το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος κανονισμού, ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις ενημέρωσης δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, που περιλαμβάνουν την αναμενόμενη κατανομή του χρηματοδοτικού κονδυλίου μεταξύ του μηχανισμού μετοχικού κεφαλαίου και του μηχανισμού εγγύησης δανείων που αναφέρονται στα άρθρα 18 και 19 του παρόντος κανονισμού αντίστοιχα, καθώς και πληροφορίες όπως το ύψος της εγγύησης και η σχέση με το πρόγραμμα Ορίζοντας 2020.

2. Η Επιτροπή υλοποιεί το πρόγραμμα COSME σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

3. Το πρόγραμμα COSME υλοποιείται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι οι χρηματοδοτούμενες δράσεις λαμβάνουν υπόψη τις μελλοντικές εξελίξεις και ανάγκες, ιδίως μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 3, και ότι είναι συναφείς προς την εξέλιξη των αγορών, την οικονομία και τις αλλαγές στην κοινωνία.

Άρθρο 14

Μέτρα στήριξης

1. Επιπλέον των μέτρων που περιέχονται στα ετήσια προγράμματα εργασίας του άρθρου 13, η Επιτροπή λαμβάνει τακτικά μέτρα στήριξης, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων:

- α) βελτίωση της ανάλυσης και της παρακολούθησης τομεακών και διατομεακών ζητημάτων ανταγωνιστικότητας,
- β) εντοπισμός και διάδοση ορθών πρακτικών και προσεγγίσεων πολιτικής, και περαιτέρω ανάπτυξή τους,
- γ) έλεγχος καταλληλότητας του υφιστάμενου δικαίου και εκτίμηση επιπτώσεων των νέων μέτρων της Ένωσης που παρουσιάζουν ιδιαίτερη συνάφεια με την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, με σκοπό τον προσδιορισμό τομέων του ισχύοντος δικαίου οι οποίοι πρέπει να απλουστευθούν και προκειμένου να εξασφαλιστεί η ελαχιστοποίηση της επιβάρυνσης των ΜΜΕ σε τομείς στους οποίους προτείνονται νέα νομοθετικά μέτρα,

- δ) αξιολόγηση της νομοθεσίας που επηρεάζει τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ, της βιομηχανικής πολιτικής και μέτρων σχετικών με την ανταγωνιστικότητα,
- ε) προώθηση της δημιουργίας ολοκληρωμένων και φιλικών προς τον χρήστη επιγραμμικών συστημάτων που παρέχουν πληροφορίες σχετικά με προγράμματα που αφορούν τις ΜΜΕ, με παράλληλη διασφάλιση του ότι τα συστήματα αυτά δεν επικαλύπτονται με υφιστάμενες δικτυακές πύλες.
2. Το συνολικό κόστος αυτών των μέτρων στήριξης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 2,5 % του χρηματοδοτικού κονδυλίου του προγράμματος COSME.

Άρθρο 15

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί την υλοποίηση και τη διαχείριση του προγράμματος COSME.
2. Η Επιτροπή εκπονεί ετήσια έκθεση παρακολούθησης στην οποία εξετάζει την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των υποστηριζόμενων δράσεων όσον αφορά τη δημοσιονομική εκτέλεση, τα αποτελέσματα, το κόστος και, όπου είναι εφικτό, τον αντίκτυπο. Η έκθεση περιλαμβάνει πληροφορίες για τους δικαιούχους, ει δυνατόν, για κάθε πρόσκληση υποβολής προτάσεων, πληροφορίες για το ποσό των δαπανών που συνδέονται με το κλίμα και για τον αντίκτυπο της υποστήριξης των στόχων που συνδέονται με την αλλαγή του κλίματος, τα στοιχεία σχετικά με τα δάνεια που παρέχονται από τον μηχανισμό εγγύησης δανείων άνω και κάτω των 150 000 EUR στον βαθμό κατά τον οποίο η συλλογή των πληροφοριών αυτών δεν επιφέρει αδικαιολόγητο διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ. Η έκθεση παρακολούθησης περιλαμβάνει την ετήσια έκθεση για κάθε χρηματοδοτικό μέσο σύμφωνα με την απαίτηση που διατυπώνεται στο άρθρο 140 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.
3. Το αργότερο έως το 2018 η Επιτροπή εκπονεί ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την επίτευξη των στόχων όλων των δράσεων που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος COSME στο επίπεδο των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου, την αποδοτικότητα της χρήσης των πόρων και την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία τους, με στόχο τη λήψη απόφασης σχετικά με την ανανέωση, την τροποποίηση ή την αναστολή των μέτρων. Η ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης εξετάζει επίσης τη δυνατότητα απλούστευσης, την εσωτερική και εξωτερική συνεκτικότητα του προγράμματος, την καταλληλότητα όλων των στόχων καθώς και τη συμβολή των μέτρων στις προτεραιότητες της Ένωσης περί έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης. Η έκθεση λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σχετικά με τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο των προηγούμενων μέτρων και τεκμηριώνει απόφαση για πιθανή ανανέωση, τροποποίηση ή αναστολή επακόλουθου μέτρου.
4. Η Επιτροπή καταρτίζει τελική έκθεση αξιολόγησης σχετικά με τον πιο μακροπρόθεσμο αντίκτυπο και τη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων των μέτρων.
5. Όλοι οι δικαιούχοι επιχορηγήσεων και άλλοι συμμετέχοντες που έχουν λάβει χρηματοδότηση από την Ένωση δυνάμει του παρόντος κανονισμού χορηγούν στην Επιτροπή όλα τα κατάλληλα στοιχεία και τις πληροφορίες που απαιτούνται για να καταστούν δυνατές η παρακολούθηση και η αξιολόγηση των σχετικών μέτρων.
6. Η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τις εκθέσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4 και τις καθιστά προσιτές στο κοινό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Δημοσιονομικές διατάξεις και μορφές χρηματοδοτικής βοήθειας

Άρθρο 16

Μορφές χρηματοδοτικής βοήθειας

Η χρηματοδοτική βοήθεια της Ένωσης στο πλαίσιο του προγράμματος COSME μπορεί να υλοποιηθεί έμμεσα μέσω της ανάθεσης καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού στις οντότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

Άρθρο 17

Χρηματοδοτικά μέσα

1. Τα χρηματοδοτικά μέσα που προβλέπονται από το πρόγραμμα COSME και τα οποία θεσπίζονται σύμφωνα με τον τίτλο VIII του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 εφαρμόζονται με στόχο τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης ΜΜΕ στις φάσεις της έναρξης, της ανάπτυξης και της μεταβίβασης. Τα χρηματοδοτικά μέσα περιλαμβάνουν μηχανισμό μετοχικού κεφαλαίου και μηχανισμό εγγύησης δανείων. Η διάθεση πόρων στους μηχανισμούς αυτούς λαμβάνει υπόψη τη ζήτηση από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.
2. Τα χρηματοδοτικά μέσα για τις ΜΜΕ μπορούν, κατά περίπτωση, να συνδυάζονται και να αλληλοσυμπληρώνονται με τα εξής:
 - α) άλλα χρηματοδοτικά μέσα τα οποία θεσπίζονται από τα κράτη μέλη και τις διαχειριστικές τους αρχές με χρηματοδότηση από εθνικά ή περιφερειακά κονδύλια ή στο πλαίσιο των δράσεων των διαρθρωτικών ταμείων, σύμφωνα με το [άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο α)] του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013,
 - β) άλλα χρηματοδοτικά μέσα τα οποία θεσπίζονται από τα κράτη μέλη και τις διαχειριστικές τους αρχές με χρηματοδότηση από εθνικά ή περιφερειακά προγράμματα εκτός των δράσεων των διαρθρωτικών ταμείων,
 - γ) επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, μεταξύ άλλων δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
3. Ο μηχανισμός μετοχικού κεφαλαίου για την ανάπτυξη και ο μηχανισμός εγγύησης δανείων που αναφέρονται στα άρθρα 18 και 19 αντίστοιχα είναι δυνατόν να συμπληρώνουν τη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων για τις ΜΜΕ από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής της Ένωσης.
4. Ο μηχανισμός μετοχικού κεφαλαίου για την ανάπτυξη και ο μηχανισμός εγγύησης δανείων μπορούν, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να καθιστούν δυνατή τη σώρευση χρηματοδοτικών πόρων με τα κράτη μέλη και/ή τις περιφέρειες που επιθυμούν να συνεισφέρουν μέρος των ποσών που τους διατίθενται από τα διαρθρωτικά ταμεία σύμφωνα με το [άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο α)] του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.
5. Τα χρηματοδοτικά μέσα μπορούν να παράγουν αποδεκτές αποδόσεις ώστε να ανταποκρίνονται στους στόχους άλλων εταίρων ή επενδυτών. Ο μηχανισμός μετοχικού κεφαλαίου για την ανάπτυξη μπορεί να λειτουργεί με μειωμένη εξασφάλιση, αλλά στόχο έχει να διαφυλάσσει την αξία των στοιχείων ενεργητικού που παρέχονται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

6. Ο μηχανισμός μετοχικού κεφαλαίου για την ανάπτυξη και ο μηχανισμός εγγύησης δανείων εφαρμόζονται σύμφωνα με τον Τίτλο VIII του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής⁽¹⁾.

7. Τα χρηματοδοτικά μέσα του προγράμματος COSME αναπτύσσονται και εφαρμόζονται συμπληρωματικά και με συνοχή προς εκείνα που αφορούν τις ΜΜΕ δυνάμει του προγράμματος του Ορίζοντα 2020.

8. Σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, οι οντότητες στις οποίες ανατίθεται η εφαρμογή των δημοσιονομικών μέσων μεριμνούν για την προβολή της δράσης της Ένωσης όταν διαχειρίζονται πόρους της Ένωσης. Προς το σκοπό αυτό η αρμόδια οντότητα εξασφαλίζει ότι οι ενδιαμέσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί ενημερώνουν ρητά τους τελικούς αποδέκτες ότι η χρηματοδότηση κατέστη δυνατή χάρη στη στήριξη από τα χρηματοδοτικά μέσα του προγράμματος COSME. Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι η εκ των υστέρων δημοσίευση των πληροφοριών σχετικά με τους αποδέκτες σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 είναι εύκολα προσβάσιμη στους δυνητικούς τελικούς αποδέκτες.

9. Οι πληρωμές βάσει της δεύτερης θυρίδας του μηχανισμού υψηλής ανάπτυξης και καινοτομίας για τις ΜΜΕ που θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 1639/2006/ΕΚ, εφόσον λαμβάνονται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2013, αποδίδονται, σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, στον μηχανισμό μετοχικού κεφαλαίου για την ανάπτυξη όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 του παρόντος κανονισμού.

10. Τα χρηματοδοτικά μέσα εφαρμόζονται σύμφωνα με τους συναφείς κανόνες της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις.

Άρθρο 18

Μηχανισμός μετοχικού κεφαλαίου για την ανάπτυξη

1. Ο μηχανισμός μετοχικού κεφαλαίου για την ανάπτυξη (EFG) εφαρμόζεται με τη μορφή θυρίδας ενός ενιαίου χρηματοπιστωτικού εργαλείου της Ένωσης για τη χρηματοδότηση μετοχικών κεφαλαίων που υποστηρίζει την ανάπτυξη των επιχειρήσεων της Ένωσης και την έρευνα και καινοτομία (E&K) από το πρώιμο στάδιο, συμπεριλαμβανομένης της έναρξης, έως το στάδιο ανάπτυξης. Το ενιαίο χρηματοπιστωτικό εργαλείο της Ένωσης για τη χρηματοδότηση μετοχικών κεφαλαίων υποστηρίζεται με χρηματοδότηση από το πρόγραμμα Ορίζοντα 2020 και από το πρόγραμμα COSME.

2. Ο EFG επικεντρώνεται σε ταμεία τα οποία παρέχουν: επιχειρηματικά κεφάλαια και ενδιάμεση χρηματοδότηση, όπως δάνεια μειωμένης εξασφάλισης και συμμετοχικά δάνεια, σε επιχειρήσεις που βρίσκονται σε στάδιο επέκτασης και ανάπτυξης, ιδίως σε όσες λειτουργούν διασυνοριακά, ενώ παράλληλα διαθέτει τη δυνατότητα να πραγματοποιεί επενδύσεις σε κεφάλαια που βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο σε συνδυασμό με τον μηχανισμό μετοχικού

κεφαλαίου για την έρευνα και καινοτομία στο πλαίσιο του προγράμματος Ορίζοντα 2020 και να παρέχει διευκολύνσεις κοινής επένδυσης σε επιχειρηματικούς αγγέλους. Στην περίπτωση επενδύσεων σε πρώιμο στάδιο, η επένδυση του EFG δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής επένδυσης της Ένωσης, εκτός από περιπτώσεις κεφαλαίων που αφορούν πολλά στάδια και οργανισμών επενδύσεων σε μερίδια άλλων οργανισμών («funds-of-funds»), οπότε η χρηματοδότηση από τον EFG και ο μηχανισμός μετοχικού κεφαλαίου για την έρευνα και καινοτομία δυνάμει του προγράμματος Ορίζοντα 2020 παρέχονται κατ' αναλογία, με βάση την επενδυτική πολιτική των ταμείων. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να τροποποιήσει το όριο του 20 % εφόσον σημειωθεί αλλαγή των συνθηκών στην αγορά. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 21 παράγραφος 2.

3. Ο EFG και ο μηχανισμός μετοχικού κεφαλαίου για την έρευνα και καινοτομία δυνάμει του προγράμματος Ορίζοντα 2020 χρησιμοποιούν τον ίδιο μηχανισμό.

4. Η στήριξη από τον EFG παρέχεται υπό μορφή μιας από τις ακόλουθες επενδύσεις:

- α) απευθείας από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων ή άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχει ανατεθεί η εφαρμογή του EFG για λογαριασμό της Επιτροπής, ή
- β) μέσω οργανισμών επενδύσεων σε μερίδια άλλων οργανισμών («funds-of-funds») ή επενδυτικών οχημάτων που επενδύουν διασυνοριακά και ιδρύονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων ή από άλλες οντότητες (συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών στελεχών του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα) στις οποίες έχει ανατεθεί η εφαρμογή του EFG για λογαριασμό της Επιτροπής, μαζί με επενδυτές από τον ιδιωτικό τομέα ή/και δημόσια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

5. Ο EFG επενδύει σε ενδιάμεσα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών επενδύσεων σε μερίδια άλλων οργανισμών («funds-of-funds»), που παρέχουν επενδύσεις για τις ΜΜΕ, κατά κανόνα στις φάσεις επέκτασης και ανάπτυξης. Οι επενδύσεις στο πλαίσιο του EFG είναι μακροπρόθεσμες, ήτοι κατά κανόνα με συμμετοχή 5 έως 15 ετών στα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου. Εν πάση περιπτώσει, η διάρκεια των επενδύσεων στο πλαίσιο του EFG δεν υπερβαίνει τα 20 έτη από τη στιγμή της υπογραφής της συμφωνίας μεταξύ της Επιτροπής και του φορέα στον οποίο έχει ανατεθεί η υλοποίηση.

Άρθρο 19

Μηχανισμός εγγύησης δανείων

1. Ο μηχανισμός εγγύησης δανείων (LGF) παρέχει:

- α) αντεγγυήσεις και άλλες ρυθμίσεις επιμερισμού του κινδύνου για συστήματα εγγυήσεων, συμπεριλαμβανόμενες, εφόσον είναι σκόπιμο, συνεγγυήσεις,
- β) άμεσες εγγυήσεις και άλλες ρυθμίσεις επιμερισμού του κινδύνου για κάθε άλλον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό που πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 5.

(¹) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 362, 31.12.2012, σ. 1).

2. Ο LGF εφαρμόζεται ως τμήμα ενός ενιαίου χρηματοπιστωτικού μέσου της Ένωσης για τη δανειοδότηση της ανάπτυξης των επιχειρήσεων της Ένωσης και της E&K, χρησιμοποιώντας τον ίδιο μηχανισμό με τη θυρίδα της πιστωτικής διευκόλυνσης για την E&K στο πλαίσιο του προγράμματος Ορίζοντας 2020 (RSI II).

3. Ο LGF συνίσταται στα εξής:

α) εγγυήσεις για τη χρηματοδότηση με δανειακά κεφάλαια (μεταξύ άλλων μέσω δανείων μειωμένης εξασφάλισης και συμμετοχικών δανείων, με τη μορφή χρηματοδοτικής μίσθωσης ή μέσω τραπεζικών εγγυήσεων), οι οποίες θα μειώσουν τις ιδιαίτερες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι βιώσιμες ΜΜΕ όσον αφορά την πρόσβαση στη χρηματοδότηση είτε λόγω του υψηλότερου κινδύνου που ενέχουν είτε λόγω της έλλειψης επαρκών εγγυήσεων,

β) τιτλοποίηση των χαρτοφυλακίων πιστώσεων που έχουν χορηγηθεί σε ΜΜΕ, η οποία στοχεύει στην κινητοποίηση πρόσθετων χρηματοδοτήσεων με δανειακά κεφάλαια για τις ΜΜΕ βάσει των συμφωνιών για τον επιμερισμό των κινδύνων με τα συγκεκριμένα ιδρύματα. Προϋπόθεση για την υποστήριξη των εν λόγω συναλλαγών τιτλοποίησης είναι η ανάληψη της υποχρέωσης από τα ιδρύματα να αφιερώσουν ένα σημαντικό μέρος της ρευστότητας που προκύπτει από την κινητοποίηση κεφαλαίων για τη χορήγηση νέων δανείων σε ΜΜΕ εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Το ποσό της νέας χρηματοδότησης του χρέους υπολογίζεται σε σχέση με το ποσό του εγγυημένου κινδύνου χαρτοφυλακίου. Το ποσό και η χρονική περίοδος συζητούνται ατομικά με κάθε ενδιαφερόμενο φορέα.

4. Ο LGF παρέχεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων ή από άλλες οντότητες στις οποίες έχει ανατεθεί η εφαρμογή του LGF για λογαριασμό της Επιτροπής. Οι μεμονωμένες εγγυήσεις στο πλαίσιο του LGF μπορούν να ισχύουν έως 10 έτη.

5. Η επιλεξιμότητα στο πλαίσιο του LGF καθορίζεται για κάθε ενδιαμέσο φορέα βάσει των δραστηριοτήτων του και του βαθμού αποτελεσματικότητάς του στη βοήθεια προς ΜΜΕ ώστε να έχουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση βιώσιμων προγραμμάτων. Ο LGF μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους ενδιαμέσους φορείς για την υποστήριξη επιχειρήσεων όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τη χρηματοδότηση για την απόκτηση υλικών και άυλων περιουσιακών στοιχείων, κεφαλαίου κίνησης και για τις μεταβιβάσεις επιχειρήσεων. Τα κριτήρια που αφορούν την τιτλοποίηση των χαρτοφυλακίων πιστώσεων που έχουν χορηγηθεί σε ΜΜΕ περιλαμβάνουν μεμονωμένες και πολύπλευρες συναλλαγές καθώς και συναλλαγές μεταξύ διαφόρων κρατών. Η επιλεξιμότητα πρέπει να βασίζεται στις ορθές πρακτικές της αγοράς, ιδίως όσον αφορά την πιστοληπτική ικανότητα και τη διαφοροποίηση του κινδύνου του τιτλοποιημένου χαρτοφυλακίου.

6. Εκτός από τα δάνεια που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο τιτλοποίησης, ο LGF καλύπτει δάνεια έως το ποσό των 150 000 EUR και με ελάχιστη διάρκεια 12 μήνες. Ο LGF καλύπτει επίσης τα δάνεια άνω των 150 000 EUR σε περιπτώσεις όπου οι ΜΜΕ οι οποίες πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας στο πλαίσιο του προγράμματος COSME δεν πληρούν τα κριτήρια για να είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο της θυρίδας για τις ΜΜΕ στην πιστωτική διευκόλυνση του προγράμματος Ορίζοντας 2020, και με ελάχιστη διάρκεια 12 μηνών.

Πάνω από αυτό το κατώτατο όριο εναπόκειται στους ενδιαμέσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς να αποδείξουν εάν μια ΜΜΕ είναι επιλέξιμη ή όχι στο πλαίσιο της θυρίδας για τις ΜΜΕ στην πιστωτική διευκόλυνση του προγράμματος Ορίζοντας 2020.

7. Ο LGF είναι σχεδιασμένος κατά τρόπον ώστε να είναι δυνατή η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τον αριθμό και τα ποσά των δανείων μέσω των οποίων υποστηρίζονται οι ΜΜΕ.

Άρθρο 20

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Κατά την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζει την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης ενέργειας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και, αν διαπιστωθούν παρατυπίες, με την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και, εφόσον απαιτείται, με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις.

2. Η Επιτροπή ή οι εκπρόσωποί της και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την εξουσία λογιστικού ελέγχου, βάσει εγγράφων και επιτόπιων ελέγχων, επί όλων των δικαιούχων επιχορηγήσεων, αντισυμβαλλομένων, υπεργολάβων και άλλων τρίτων που έλαβαν χρηματοδότηση από την Ένωση στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

3. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις και διαδικασίες που ορίζει ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ και ο κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου⁽²⁾, για τη διαπίστωση απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, σε σχέση με συμφωνία ή απόφαση επιχορήγησης ή σύμβαση που χρηματοδοτείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1, 2 και 3, οι συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς, οι συμβάσεις, οι συμφωνίες επιχορήγησης και οι αποφάσεις και συμβάσεις επιχορήγησης που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, περιέχουν διατάξεις οι οποίες εξουσιοδοτούν ρητά την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την OLAF να διεξάγουν τους εν λόγω λογιστικούς ελέγχους και έρευνες, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 1ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248, 18.9.2013, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτόπιως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292, 15.11.1996, σ. 2).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Επιτροπή και τελικές διατάξεις**Άρθρο 21****Διαδικασία επιτροπής**

1. Η Επιτροπή επικουρείται από ειδική επιτροπή. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Εάν η ειδική επιτροπή δεν εκδώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 22**Πράξεις κατ' εξουσιοδότηση**

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή να εκδίδει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 23, σχετικά με προσθήκες στους δείκτες που αναφέρονται στο παράρτημα, εφόσον οι εν λόγω δείκτες θα μπορούσαν να βοηθήσουν στη μέτρηση της προόδου όσον αφορά την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων του προγράμματος COSME.
2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 23, σχετικά με αλλαγές σε ορισμένες ειδικές λεπτομέρειες για τα χρηματοδοτικά μέσα. Οι λεπτομέρειες αυτές αφορούν το ποσοστό της επένδυσης από τον EFG έναντι της συνολικής επένδυσης της Ένωσης σε εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου σε πρώιμο στάδιο και τη σύνθεση των τιτλοποιημένων δανειακών χαρτοφυλακίων.
3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 23, σχετικά με τροποποιήσεις των ενδεικτικών ποσών που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 3, μετά τις οποίες τα εν λόγω ποσά θα υπερέβαιναν κατά ποσοστό άνω του 5 % την αξία του χρηματοδοτικού κονδυλίου σε κάθε περίπτωση, εάν αποδειχθεί αναγκαία η υπέρβαση του εν λόγω ορίου.

Άρθρο 23**Άσκηση της εξουσιοδότησης**

1. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 22 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για διάστημα επτά ετών από 23ης Δεκεμβρίου 2013.

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 22 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

4. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 22 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξη αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 24**Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις**

1. Από 1ης Ιανουαρίου 2014 καταργείται η απόφαση αριθ. 1639/2006/EK.
2. Ωστόσο, οι δράσεις που δρομολογήθηκαν με την απόφαση αριθ. 1639/2006/EK και οι οικονομικές υποχρεώσεις που αφορούν τις εν λόγω δράσεις εξακολουθούν να διέπονται από την εν λόγω απόφαση έως την ολοκλήρωσή τους.
3. Το χρηματοδοτικό κονδύλι που προβλέπεται στο άρθρο 5 μπορεί επίσης να καλύψει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής συνδρομής που είναι απαραίτητες για να εξασφαλιστεί η μετάβαση μεταξύ του προγράμματος COSME και των μέτρων που θεσπίζονται δυνάμει της απόφασης αριθ. 1639/2006/EK.

Άρθρο 25**Έναρξη ισχύος**

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. LEŠKEVIČIUS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Γενικός στόχος:	1. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων της Ένωσης, ιδίως των ΜΜΕ	
A. Δείκτης αντικτύπου ⁽¹⁾	Παρούσα κατάσταση	Μακροπρόθεσμος στόχος και ορόσημο (2020)
A.1. Επιδόσεις των ΜΜΕ όσον αφορά τη βιωσιμότητα	Θα μετρώνται σε τακτική βάση, λ.χ. μέσω έρευνας του Ευρωβαρομέτρου.	Αύξηση του ποσοστού των ΜΜΕ της Ένωσης που παράγουν πράσινα, ήτοι φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα ⁽²⁾ σε σύγκριση με τη βάση αναφοράς (αρχική μέτρηση)
A.2. Μεταβολές στον περιττό διοικητικό και ρυθμιστικό φόρτο τόσο των νέων όσο και των υφιστάμενων ΜΜΕ ⁽³⁾	Αριθμός ημερών για την ίδρυση νέας ΜΜΕ το 2012: 5,4 εργάσιμες ημέρες	Σαφής μείωση του αριθμού των ημερών για την ίδρυση νέας ΜΜΕ
	Κόστος της εναρκτήριας φάσης το 2012: 372 EUR	Σαφής μείωση του μέσου κόστους της εναρκτήριας φάσης στην Ένωση σε σύγκριση με τη βάση αναφοράς
	Αριθμός των κρατών μελών όπου ο χρόνος που απαιτείται προκειμένου να αποκτηθούν οι άδειες (περιλαμβανομένων των περιβαλλοντικών αδειών) για την έναρξη και άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας μιας επιχείρησης είναι ένας μήνας: 2	Σαφής αύξηση του αριθμού των κρατών μελών όπου ο χρόνος που απαιτείται προκειμένου να αποκτηθούν οι άδειες (περιλαμβανομένων των περιβαλλοντικών αδειών) για την έναρξη και άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας μιας επιχείρησης είναι ένας μήνας
	Αριθμός των κρατών μελών με υπηρεσία μιας στάσης για την έναρξη επιχειρήσεων ούτως ώστε οι επιχειρηματίες να μπορούν να ολοκληρώνουν όλες τις απαιτούμενες διαδικασίες (π.χ. εγγραφή στα μητρώα, εφορία, ΦΠΑ και κοινωνική ασφάλιση) μέσω ενιαίου διοικητικού σημείου επαφής, είτε φυσικού (γραφείου) είτε εικονικού (Διαδικτύου) ή και των δύο, το 2009: 18	Σαφής αύξηση του αριθμού των κρατών μελών με υπηρεσία μιας στάσης για την έναρξη επιχειρήσεων
A.3. Μεταβολές στο ποσοστό των ΜΜΕ που πραγματοποιούν εξαγωγές εντός ή εκτός της Ένωσης	Το 25 % των ΜΜΕ πραγματοποιεί εξαγωγές και το 13 % πραγματοποιεί εξαγωγές εκτός της Ένωσης (2009) ⁽⁴⁾ .	Αύξηση του ποσοστού των ΜΜΕ που πραγματοποιούν εξαγωγές και αύξηση του ποσοστού των ΜΜΕ που πραγματοποιούν εξαγωγές εκτός της Ένωσης σε σύγκριση με τη βάση αναφοράς
Γενικός στόχος:	2. Ενθάρρυνση επιχειρηματικής νοοτροπίας και προώθηση της ίδρυσης και της ανάπτυξης ΜΜΕ	
Δείκτης αντικτύπου	Παρούσα κατάσταση	Μακροπρόθεσμος στόχος και ορόσημο (2020)
B.1. Μεταβολές στην ανάπτυξη των ΜΜΕ	Το 2010 οι ΜΜΕ παρείχαν άνω του 58 % του συνολικού κύκλου εργασιών της Ένωσης.	Αύξηση της παραγωγής (προστιθεμένης αξίας) των ΜΜΕ και των υπαλλήλων σε σύγκριση με τη βάση αναφοράς
	Συνολικός αριθμός εργαζομένων σε ΜΜΕ το 2010: 87,5 εκατομμύρια (67 % των θέσεων απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα στην Ένωση)	
B.2. Μεταβολές στο ποσοστό των πολιτών της Ένωσης που επιθυμούν να είναι αυτοαπασχολούμενοι.	Το σχετικό ποσοστό μετράται κάθε δύο ή τρία έτη με έρευνα του Ευρωβαρομέτρου. Τα τελευταία διαθέσιμα ποσοστά (2012) ανέρχεται σε 37 % (το 2007 και το 2009 ήταν 45 %).	Αύξηση του ποσοστού των πολιτών της Ένωσης που θα ήθελαν να είναι αυτοαπασχολούμενοι σε σύγκριση με τη βάση αναφοράς

Ειδικός στόχος:	Βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση υπό μορφή μετοχικού κεφαλαίου και δανείων	
Γ. Χρηματοδοτικά μέσα ανάπτυξης	Τελευταίο γνωστό αποτέλεσμα (βάση αναφοράς)	Μακροπρόθεσμος στόχος (2020)
Γ.1. Αριθμός επιχειρήσεων που επωφελούνται από χρηματοδότηση του χρέους	Από 31ης Δεκεμβρίου 2012 κινητοποιήθηκαν 13,4 δισεκατομμύρια EUR υπό μορφή χρηματοδότησης προς 219 000 ΜΜΕ (μηχανισμός εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ - SMEG).	Το ύψος της χρηματοδότησης που κινητοποιείται να κυμαίνεται μεταξύ 14,3 δισεκατομμυρίων EUR και 21,5 δισεκατομμυρίων EUR· ο αριθμός των επιχειρήσεων που λαμβάνουν χρηματοδότηση επωφελούμενες από εγγυήσεις του προγράμματος COSME να κυμαίνεται μεταξύ 220 000 και 330 000
Γ.2. Αριθμός επενδύσεων επιχειρηματικού κινδύνου από το πρόγραμμα COSME και συνολικός όγκος επενδύσεων	Από 31ης Δεκεμβρίου 2012 κινητοποιήθηκαν 2,3 δισεκατομμύρια EUR υπό μορφή επενδύσεων επιχειρηματικού κινδύνου προς 289 ΜΜΕ (μηχανισμός υψηλής ανάπτυξης και καινοτομίας για τις ΜΜΕ - GIF).	Το συνολικό ύψος των επενδύσεων επιχειρηματικού κινδύνου να κυμαίνεται μεταξύ 2,6 δισεκατομμυρίων EUR και 3,9 δισεκατομμυρίων EUR· ο αριθμός των επιχειρήσεων που λαμβάνουν επενδύσεις επιχειρηματικού κινδύνου από το πρόγραμμα COSME να κυμαίνεται μεταξύ 360 και 540
Γ.3. Δείκτης μόχλευσης	Δείκτης μόχλευσης για τον μηχανισμό SMEG 1:32 Δείκτης μόχλευσης για τον μηχανισμό GIF 1:6,7	Χρεωστικός τίτλος 1:20 - 1:30 Μετοχικός τίτλος 1:4 - 1:6 (5)
Γ.4. Προσθετικότητα του EFG και του LGF	Προσθετικότητα του μηχανισμού SMEG: το 64 % των τελικών δικαιούχων του GIF δήλωσε ότι η υποστήριξη ήταν άκρως απαραίτητη για την εξεύρεση της απαιτούμενης χρηματοδότησης. Προσθετικότητα του GIF: το 62 % των τελικών δικαιούχων του GIF δήλωσε ότι η υποστήριξη ήταν άκρως απαραίτητη για την εξεύρεση της απαιτούμενης χρηματοδότησης.	Αύξηση του ποσοστού των τελικών δικαιούχων που θεωρούν ότι ο EFG ή ο LGF παρέχουν χρηματοδότηση που δεν θα μπορούσε να έχει αποκτηθεί από άλλα μέσα σε σύγκριση με τη βάση αναφοράς

Ειδικός στόχος:	Βελτίωση της πρόσβασης σε αγορές, κυρίως εντός της Ένωσης, αλλά και παγκοσμίως	
Δ. Διεθνής βιομηχανική συνεργασία	Τελευταίο γνωστό αποτέλεσμα (βάση αναφοράς)	Μακροπρόθεσμος στόχος (2020)
Δ.1. Αριθμός περιπτώσεων βελτίωσης της ευθυγράμμισης μεταξύ των κανονισμών της Ένωσης και τρίτων χωρών για βιομηχανικά προϊόντα	Εκτιμάται ότι, όσον αφορά την κανονιστική συνεργασία με τους κύριους εμπορικούς εταίρους (ΗΠΑ, Ιαπωνία, Κίνα, Βραζιλία, Ρωσία, Καναδάς, Ινδία), υπάρχουν κατά μέσο όρο 2 σχετικοί τομείς σημαντικής ευθυγράμμισης τεχνικών κανονισμών.	4 σχετικοί τομείς σημαντικής ευθυγράμμισης των τεχνικών κανονισμών με τους κύριους εμπορικούς εταίρους (ΗΠΑ, Ιαπωνία, Κίνα, Βραζιλία, Ρωσία, Καναδάς, Ινδία)
Ε. Δίκτυο «Enterprise Europe Network»	Τελευταίο γνωστό αποτέλεσμα (βάση αναφοράς)	Μακροπρόθεσμος στόχος (2020)
Ε.1. Αριθμός υπογεγραμμένων συμφωνιών σύμπραξης	Αριθμός υπογεγραμμένων συμφωνιών σύμπραξης: 2 475 (2012)	Αριθμός υπογεγραμμένων συμφωνιών σύμπραξης: 2 500 ετησίως
Ε.2. Αναγνώριση του δικτύου μεταξύ του πληθυσμού των ΜΜΕ	Η αναγνώριση του δικτύου μεταξύ του πληθυσμού των ΜΜΕ θα μετρηθεί το 2015.	Αύξηση της αναγνώρισης του δικτύου μεταξύ του πληθυσμού των ΜΜΕ σε σύγκριση με τη βάση αναφοράς
Ε.3. Ποσοστό ικανοποίησης πελατών (% ΜΜΕ που δηλώνουν ικανοποιημένες, προστιθέμενη αξία ειδικής υπηρεσίας παρεχόμενη από το δίκτυο).	Ποσοστό ικανοποίησης πελατών (% ΜΜΕ που δηλώνουν ικανοποιημένες, προστιθέμενη αξία συγκεκριμένης υπηρεσίας): 78 %	Ποσοστό ικανοποίησης πελατών (% ΜΜΕ που δηλώνουν ικανοποιημένες, προστιθέμενη αξία συγκεκριμένης υπηρεσίας): > 82 %
Ε.4. Αριθμός ΜΜΕ που λαμβάνουν υπηρεσίες στήριξης	Αριθμός ΜΜΕ που λαμβάνουν υπηρεσίες στήριξης: 435 000 (2011)	Αριθμός ΜΜΕ που λαμβάνουν υπηρεσίες στήριξης: 500 000 ετησίως
Ε.5. Αριθμός ΜΜΕ που χρησιμοποιούν ψηφιακές υπηρεσίες (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών ηλεκτρονικής ενημέρωσης) παρεχόμενες από το δίκτυο	2 εκατομμύρια ΜΜΕ ετησίως χρησιμοποιούν ψηφιακές υπηρεσίες.	2,3 εκατομμύρια ΜΜΕ ετησίως να χρησιμοποιούν ψηφιακές υπηρεσίες.

Ειδικός στόχος:	Βελτίωση του πλαισίου προϋποθέσεων για την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων της Ένωσης, ιδίως των ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων στον κλάδο του τουρισμού	
ΣΤ. Δραστηριότητες για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας	Τελευταίο γνωστό αποτέλεσμα (βάση αναφοράς)	Μακροπρόθεσμος στόχος (2020)
ΣΤ.1. Αριθμός μέτρων απλούστευσης που εγκρίθηκαν	5 μέτρα απλούστευσης ετησίως (2010)	Τουλάχιστον 7 μέτρα απλούστευσης ετησίως
ΣΤ.2. Διαμόρφωση του κανονιστικού πλαισίου ανάλογα με τους στόχους	Οι έλεγχοι καταλληλότητας έχουν δρομολογηθεί από το 2010. Ο μόνος ενδιαφέρων έλεγχος καταλληλότητας έως τώρα είναι το συνεχιζόμενο πιλοτικό σχέδιο για την «έγκριση τύπου των οχημάτων με κινητήρα»	Δρομολόγηση έως και 5 ελέγχων καταλληλότητας κατά τη διάρκεια του προγράμματος COSME
ΣΤ.3. Αριθμός κρατών μελών που χρησιμοποιούν το τεστ εκτίμησης επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα	Αριθμός κρατών μελών που χρησιμοποιούν το τεστ εκτίμησης επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα: 0	Σαφής αύξηση του αριθμού των κρατών μελών που χρησιμοποιούν το τεστ εκτίμησης επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα
ΣΤ.4. Δράσεις των ΜΜΕ για αποτελεσματική χρήση των πόρων (από άποψη ενέργειας, πρώτων υλών ή ύδατος, ανακύκλωσης κ.λπ.)	Θα μετρώνται σε τακτική βάση, λ.χ. μέσω έρευνας του Ευρωβαρομέτρου.	Αύξηση του ποσοστού των ΜΜΕ της Ένωσης που αναλαμβάνουν μία τουλάχιστον δράση για την αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων (από άποψη ενέργειας, πρώτων υλών ή ύδατος, ανακύκλωσης κ.λπ.) σε σύγκριση με τη βάση αναφοράς (αρχική μέτρηση) Αύξηση του ποσοστού των ΜΜΕ της Ένωσης που σχεδιάζουν να εφαρμόζουν πρόσθετες δράσεις για την αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων (από άποψη ενέργειας, πρώτων υλών ή ύδατος, ανακύκλωσης κ.λπ.) κάθε δύο έτη σε σύγκριση με τη βάση αναφοράς (αρχική μέτρηση)
Ζ. Ανάπτυξη πολιτικής για τις ΜΜΕ	Τελευταίο γνωστό αποτέλεσμα (βάση αναφοράς)	Μακροπρόθεσμος στόχος (2020)
Ζ.1. Αριθμός κρατών μελών που χρησιμοποιούν το τεστ ΜΜΕ	Αριθμός κρατών μελών που χρησιμοποιούν το τεστ ΜΜΕ: 15	Σαφής αύξηση του αριθμού των κρατών μελών που χρησιμοποιούν το τεστ ΜΜΕ
Ειδικός στόχος:	Βελτίωση του πλαισίου προϋποθέσεων για την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων της Ένωσης, ιδίως των ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων στον κλάδο του τουρισμού	
Η. Τουρισμός	Τελευταίο γνωστό αποτέλεσμα (βάση αναφοράς)	Μακροπρόθεσμος στόχος (2020)
Η.1. Συμμετοχή σε σχέδια διακρατικής συνεργασίας	Τρεις χώρες καλύφθηκαν ανά πρόγραμμα το 2011.	Αύξηση του αριθμού των κρατών μελών που συμμετέχουν σε σχέδια διακρατικής συνεργασίας χρηματοδοτούμενα από το πρόγραμμα COSME σε σύγκριση με τη βάση αναφοράς
Η.2. Αριθμός προορισμών που υιοθετούν τα πρότυπα βιώσιμης ανάπτυξης του τουρισμού που προωθούν οι Ευρωπαϊκοί Προορισμοί Αριστείας	Συνολικός αριθμός βραβευθέντων Ευρωπαϊκών Προορισμών Αριστείας: 98 (κατά μέσο όρο 20 ετησίως – το 2007-10, το 2008-20, το 2009-22, το 2010-25, το 2011-21)	Περισσότεροι από 200 προορισμοί να υιοθετήσουν τα πρότυπα βιώσιμης ανάπτυξης του τουρισμού των Ευρωπαϊκών Προορισμών Αριστείας (περίπου 20 ετησίως).
Θ. Νέες επιχειρηματικές ιδέες	Τελευταίο γνωστό αποτέλεσμα (βάση αναφοράς)	Μακροπρόθεσμος στόχος (2020)
Θ.1. Αριθμός νέων προϊόντων/υπηρεσιών στην αγορά	Θα μετρώνται σε τακτική βάση. (Έως τώρα η δραστηριότητα αυτή περιορίστηκε σε αναλυτικό έργο περιορισμένης κλίμακας).	Αύξηση του συσσωρευμένου αριθμού νέων προϊόντων/υπηρεσιών σε σύγκριση με τη βάση αναφοράς (αρχική μέτρηση)

Ειδικός στόχος:	Προώθηση της επιχειρηματικότητας και της επιχειρηματικής νοοτροπίας	
I. Στήριξη της επιχειρηματικότητας	Τελευταίο γνωστό αποτέλεσμα (βάση αναφοράς)	Μακροπρόθεσμος στόχος (2020)
I.1. Αριθμός των κρατών μελών που εφαρμόζουν λύσεις επιχειρηματικότητας βάσει ορθών πρακτικών εντοπισμένων μέσω του προγράμματος	Αριθμός κρατών μελών που εφαρμόζουν λύσεις επιχειρηματικότητας: 22 (2010)	Σαφής αύξηση του αριθμού των κρατών μελών που εφαρμόζουν λύσεις επιχειρηματικότητας
I.2. Αριθμός των κρατών μελών που εφαρμόζουν λύσεις επιχειρηματικότητας με στόχο τους δυνητικούς, τους νεοεμφανιζόμενους, τους νέους επιχειρηματίες και τις γυναίκες επιχειρηματίες καθώς και άλλες ειδικές ομάδες-στόχους	Επί του παρόντος, 12 κράτη μέλη συμμετέχουν στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο καθοδήγησης για γυναίκες επιχειρηματίες. Επί του παρόντος, 6 κράτη μέλη και 2 περιφέρειες διαθέτουν ειδική στρατηγική για την εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα, 10 κράτη μέλη έχουν ενσωματώσει σε ευρύτερες στρατηγικές δια βίου μάθησης τους εθνικούς στόχους σχετικά με την εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα και 8 κράτη μέλη συζητούν αυτό το διάστημα στρατηγικές επιχειρηματικότητας.	Σαφής αύξηση του αριθμού των κρατών μελών που εφαρμόζουν λύσεις επιχειρηματικότητας με στόχο τους δυνητικούς, τους νεοεμφανιζόμενους, τους νέους επιχειρηματίες και τις γυναίκες επιχειρηματίες καθώς και άλλες ειδικές ομάδες-στόχους σε σύγκριση με τη βάση αναφοράς

(1) Οι δείκτες αναφέρονται σε εξελίξεις στον τομέα της πολιτικής για τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανία. Η Επιτροπή δεν είναι αποκλειστικά υπεύθυνη για την επίτευξη των ως άνω στόχων. Διάφοροι άλλοι παράγοντες τους οποίους δεν ελέγχει η Επιτροπή επηρεάζουν επίσης τα αποτελέσματα στον συγκεκριμένο τομέα.

(2) Οικολογικά προϊόντα και οικολογικές υπηρεσίες είναι όσα έχουν πρωταρχική λειτουργία τη μείωση του κινδύνου προς το περιβάλλον και την ελαχιστοποίηση της ρύπανσης και των πόρων. Περιλαμβάνονται επίσης τα προϊόντα με περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα (με οικολογικό σχεδιασμό, οικολογικό σήμα, εκ βιολογικής παραγωγής και με σημαντικό ποσοστό ανακυκλωμένου περιεχομένου). Πηγή: Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 342, «ΜΜΕ, αποτελεσματική χρήση των πόρων και οικολογικές αγορές».

(3) Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 31ης Μαΐου 2011 περιείχαν έκκληση προς τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση, να μειώσουν, έως το 2012, τον χρόνο έναρξης νέων επιχειρήσεων σε τρεις εργάσιμες ημέρες και το αντίστοιχο κόστος στο ποσό των 100 EUR καθώς και, έως το τέλος του 2013, τον απαιτούμενο χρόνο για την έκδοση αδειών έναρξης και άσκησης της συγκεκριμένης δραστηριότητας μιας επιχείρησης σε τρεις μήνες.

(4) «Internationalisation of European SMEs» («Διεθνοποίηση των ευρωπαϊκών ΜΜΕ»), EIM, 2010, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/market-access/files/internationalisation_of_european_smes_final_en.pdf

(5) 1 EUR από τον προϋπολογισμό της Ένωσης θα έχει ως αποτέλεσμα 20-30 EUR σε χρηματοδότηση και 4-6 EUR σε επενδύσεις σε ίδια κεφάλαια κατά τη διάρκεια ζωής του προγράμματος COSME.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1288/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Δεκεμβρίου 2013

για τη θέσπιση του προγράμματος «Erasmus+»: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό και για την κατάργηση των αποφάσεων αριθ. 1719/2006/ΕΚ, αριθ. 1720/2006/ΕΚ και αριθ. 1298/2008/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 165 παράγραφος 4 και το άρθρο 166 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήδη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2011, με τίτλο «Προϋπολογισμός για την Ευρώπη 2020» ζητείται ένα ενιαίο πρόγραμμα για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών πτυχών της ανώτατης εκπαίδευσης, με τη συνένωση του προγράμματος δράσης στον τομέα της διά βίου μάθησης («διά βίου μάθηση») που θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 1720/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, του προγράμματος «Νεολαία σε δράση» («Νεολαία σε δράση») που θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 1719/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾, του προγράμματος δράσης Erasmus Mundus («Erasmus Mundus») που θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 1298/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾, του προγράμματος ALFA III που

θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1905/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾ και των προγραμμάτων Tempus και Edulink, για να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, πιο στοχευμένη στρατηγική και συνέργειες μεταξύ των διαφόρων πτυχών του ενιαίου προγράμματος που θα είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν. Επιπλέον, ο αθλητισμός προτείνεται ως τμήμα αυτού του ενιαίου προγράμματος («το πρόγραμμα»).

- (2) Οι εκθέσεις ενδιάμεσης αξιολόγησης των υφιστάμενων προγραμμάτων «Διά Βίου Μάθηση», «Νεολαία σε δράση» και Erasmus Mundus και η δημόσια διαβούλευση σχετικά με το μέλλον της δράσης της Ένωσης σε θέματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και νεολαίας, καθώς και ανώτατης εκπαίδευσης, αποκάλυψαν μια έντονη και, από ορισμένες απόψεις, αυξανόμενη ανάγκη για συνέχιση της συνεργασίας και της κινητικότητας σε αυτούς τους τομείς σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στις εκθέσεις αξιολόγησης τονίστηκε η σημασία της δημιουργίας στενότερων δεσμών μεταξύ των προγραμμάτων της Ένωσης και των εξελίξεων της πολιτικής στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας, διατυπώθηκε η επιθυμία να συγκροτηθεί η δράση της Ένωσης κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στο παράδειγμα της διά βίου μάθησης, και ζητήθηκε να υιοθετηθεί απλούστερη, πιο φιλική προς τον χρήστη και πιο ευέλικτη προσέγγιση για την εφαρμογή αυτής της δράσης καθώς και να τεθεί ένα τέλος στον κατακεραματισμό των προγραμμάτων διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης.
- (3) Το πρόγραμμα θα πρέπει να δίνει έμφαση στην προσβασιμότητα και τη διαφάνεια των διοικητικών και δημοσιονομικών διαδικασιών, μεταξύ άλλων με τη χρήση τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) και της ψηφιοποίησης. Ο εξορθολογισμός και η απλοποίηση της οργάνωσης και διαχείρισης, καθώς και η διαρκής επιδίωξη της μείωσης των διοικητικών δαπανών, είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την επιτυχία του προγράμματος.
- (4) Από τη δημόσια διαβούλευση σχετικά με τις στρατηγικές επιλογές της Ένωσης για την εφαρμογή της νέας αρμοδιότητας της Ένωσης στον τομέα του αθλητισμού και την έκθεση αξιολόγησης των προπαρασκευαστικών δράσεων στον τομέα του αθλητισμού, που εκπόνησε η Επιτροπή, προέκυψαν χρήσιμα στοιχεία σχετικά με τους τομείς προτεραιότητας για τη δράση της Ένωσης και καταδείχθηκε η προστιθέμενη αξία που μπορεί να προσφέρει η Ένωση μέσω της υποστήριξης δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στη δημιουργία, ανταλλαγή και διάδοση εμπειριών και γνώσης όσον αφορά διάφορα θέματα σχετικά με τον αθλητισμό σε ευρωπαϊκό επίπεδο, εάν οι δραστηριότητες αυτές επικεντρωθούν ιδιαίτερα στο επίπεδο του μαζικού αθλητισμού.

⁽¹⁾ ΕΕ C 181 της 21.6.2012, σ. 154.

⁽²⁾ ΕΕ C 225 της 27.7.2012, σ. 200.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 2013 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 3ης Δεκεμβρίου 2013.

⁽⁴⁾ Απόφαση αριθ. 1720/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Νοεμβρίου 2006, για τη θέσπιση προγράμματος δράσης στον τομέα της διά βίου μάθησης (ΕΕ L 327 της 24.11.2006, σ. 45).

⁽⁵⁾ Απόφαση αριθ. 1719/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Νοεμβρίου 2006, για τη θέσπιση του προγράμματος Νεολαία εν δράσει για την περίοδο 2007-2013 (ΕΕ L 327 της 24.11.2006, σ. 30).

⁽⁶⁾ Απόφαση αριθ. 1298/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος δράσης Erasmus Mundus 2009-2013 για την ενίσχυση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και για την προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες (ΕΕ L 340 της 19.12.2008, σ. 83).

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1905/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση μηχανισμού χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας (ΕΕ L 378 της 27.12.2006, σ. 41).

- (5) Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη ορίζει την αναπτυξιακή στρατηγική της Ένωσης την επόμενη δεκαετία με σκοπό την υποστήριξη της ανάπτυξης αυτής, θέτοντας πέντε φιλόδοξους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν έως το 2020, ειδικότερα στον τομέα της εκπαίδευσης, με σκοπό να μειωθούν τα ποσοστά πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου σε επίπεδο κάτω από το 10 % και να δοθεί η δυνατότητα τουλάχιστον στο 40 % των ατόμων ηλικίας 30 έως 34 ετών να ολοκληρώσουν σπουδές ανώτατης ή αντίστοιχου επιπέδου εκπαίδευσης. Αυτή η στρατηγική περιλαμβάνει επίσης τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της, ιδίως την Νεολαία σε κίνηση και την Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας.
- (6) Στα συμπεράσματά του της 12ης Μαΐου 2009, το Συμβούλιο ζήτησε ένα στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης (ΕΚ 2020), καθορίζοντας τέσσερις στρατηγικούς στόχους για να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια για τη δημιουργία μιας Ευρώπης της γνώσης και για να γίνει η διά βίου μάθηση πραγματικότητα για όλους.
- (7) Σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 10 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), καθώς και τα άρθρα 21 και 23 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το πρόγραμμα προάγει μεταξύ άλλων την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και περιλαμβάνει μέτρα για την καταπολέμηση κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Κατά την εφαρμογή του προγράμματος κρίνεται αναγκαία η διεύρυνση της πρόσβασης σε μέλη ευπαθών και μειονεκτουσών ομάδων, καθώς και η έμπρακτη αντιμετώπιση των ειδικών μαθησιακών αναγκών των ατόμων με αναπηρίες.
- (8) Το πρόγραμμα θα πρέπει να έχει έντονη διεθνή διάσταση, ιδίως όσον αφορά την ανώτατη εκπαίδευση, όχι μόνο για να βελτιωθεί η ποιότητα της ευρωπαϊκής ανώτατης εκπαίδευσης, στο πλαίσιο της επιδίωξης των γενικότερων στόχων του πλαισίου «ΕΚ 2020» και η ελκυστικότητα της Ένωσης ως προορισμού σπουδών, αλλά και για την προώθηση της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των ανθρώπων και τη συμβολή στη βιώσιμη ανάπτυξη της ανώτατης εκπαίδευσης στις χώρες εταίρους, καθώς και για την ευρύτερη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των χωρών αυτών, μεταξύ άλλων με την τόνωση της «κυκλοφορίας της διάνοιας» μέσω δραστηριοτήτων κινητικότητας με τη συμμετοχή πολιτών των χωρών εταίρων. Προς τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να διατεθεί χρηματοδότηση από τον μηχανισμό αναπτυξιακής συνεργασίας (DCI), τον ευρωπαϊκό μηχανισμό γειτονίας (ENI), τον μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας (IPA) και το μέσο εταιρικής σχέσης για τη συνεργασία με τρίτες χώρες (PI). Κονδύλια θα μπορούσαν επίσης να διατεθούν από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (EDF), σύμφωνα με τις διαδικασίες που το διέπουν. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να εφαρμόζονται στη χρήση αυτών των κονδυλίων, με ταυτόχρονη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τους κανονισμούς που θεσπίζουν τους εν λόγω μηχανισμούς και μέσα και το εν λόγω ταμείο.
- (9) Στο ψήφισμά του της 27ης Νοεμβρίου 2009 για ένα ανανεωμένο πλαίσιο ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010-2018), το Συμβούλιο τόνισε την ανάγκη να αναγνωριστεί ότι όλοι οι νέοι αποτελούν κεφάλαιο για την κοινωνία και επεδίωξε τη διευκόλυνση της συμμετοχής τους στην κατάρτιση πολιτικών που τους αφορούν, μέσω διαρκούς συγκροτημένου διαλόγου μεταξύ των υπευθύνων λήψης αποφάσεων, των νέων και των οργανώσεων της νεολαίας σε όλα τα επίπεδα.
- (10) Η συγκέντρωση της τυπικής, της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης σε ένα ενιαίο πρόγραμμα θα πρέπει να δημιουργήσει συνέργειες και να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων τομέων εκπαίδευσης, κατάρτισης και νεολαίας. Κατά την εφαρμογή του προγράμματος θα πρέπει να ληφθούν κατάλληλα υπόψη οι ιδιαίτερες ανάγκες των διαφόρων τομέων και, κατά περίπτωση, ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών.
- (11) Για την υποστήριξη της κινητικότητας, της δικαιοσύνης και της αριστείας στις σπουδές, η Ένωση θα πρέπει να θεσπίσει, σε πειραματική βάση, έναν μηχανισμό εγγύησης σπουδαστικών δανείων, ώστε να δώσει τη δυνατότητα στους φοιτητές/σπουδαστές, ανεξάρτητα από την κοινωνική τους προέλευση, να αποκτήσουν το μεταπτυχιακό τους δίπλωμα σε άλλη χώρα που η συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι ανοιχτή («η χώρα του προγράμματος»). Ο μηχανισμός εγγύησης σπουδαστικών δανείων θα πρέπει να είναι διαθέσιμος στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που συμφωνούν να χορηγούν δάνεια για μεταπτυχιακές σπουδές σε άλλες χώρες του προγράμματος με ευνοϊκούς όρους για τους φοιτητές. Αυτό το πρόσθετο και καινοτόμο μέσο για μαθησιακή κινητικότητα δεν θα πρέπει να αντικαταστήσει τυχόν ήδη ισχύοντα συστήματα επιχορήγησης ή δανειοδότησης που στηρίζουν την κινητικότητα των σπουδαστών σε τοπικό, εθνικό ή ενωσιακό επίπεδο, ούτε να εμποδίσει την ανάπτυξη τέτοιων συστημάτων στο μέλλον. Ο μηχανισμός εγγύησης σπουδαστικών δανείων θα πρέπει να υπόκειται σε στενή παρακολούθηση και αξιολόγηση, ιδίως όσον αφορά την αποδοχή του από την αγορά στις διάφορες χώρες. Σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφοι 2 και 3, θα πρέπει να υποβληθεί μια ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, το αργότερο στο τέλος του 2017, με σκοπό τη διατύπωση πολιτικών προσανατολισμών όσον αφορά τη διατήρηση του μηχανισμού εγγύησης σπουδαστικών δανείων.
- (12) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώξουν τη θέσπιση όλων των κατάλληλων μέτρων για την άρση των νομικών και διοικητικών εμποδίων για την ορθή λειτουργία του προγράμματος. Αυτό περιλαμβάνει την επίλυση, όπου είναι δυνατό, των διοικητικών προβλημάτων που θέτουν εμπόδια στην απόκτηση ταξιδιωτικών θεωρήσεων και αδειών παραμονής. Σύμφωνα με την οδηγία 2004/114/ΕΚ του Συμβουλίου⁽¹⁾, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να θεσπίζουν ταχείες διαδικασίες εισδοχής.

⁽¹⁾ Οδηγία 2004/114/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την ανταλλαγή μαθητών, την άμισθη πρακτική άσκηση ή την εθελοντική υπηρεσία (ΕΕ L 375 της 23.12.2004, σ. 12).

- (13) Η ανακοίνωση της Επιτροπής της 20ής Σεπτεμβρίου 2011 με τίτλο «Στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης – ένα θεματολόγιο για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων ανώτατης εκπαίδευσης της Ευρώπης» περιλαμβάνει ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο η Ένωση, τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης μπορούν να συνεργαστούν για να αυξηθεί ο αριθμός των αποφοίτων, να βελτιωθεί η ποιότητα της εκπαίδευσης και να μεγιστοποιηθεί η συμβολή της ανώτατης εκπαίδευσης και της έρευνας για να βοηθηθούν οι οικονομίες και οι κοινωνίες των κρατών μελών να βγουν ισχυρότερες από την παγκόσμια οικονομική κρίση.
- (14) Για την καλύτερη αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων στην Ένωση, ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη διακρατική συνεργασία μεταξύ των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και κατάρτισης και των επιχειρήσεων, με σκοπό τη βελτίωση της απασχολησιμότητας των σπουδαστών και την ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων.
- (15) Η διακήρυξη της Μπολόνια, την οποία υπέγραψαν οι υπουργοί Παιδείας 29 ευρωπαϊκών χωρών στις 19 Ιουνίου 1999, θέσπισε διακυβερνητική διαδικασία που αποσκοπεί στη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης, που απαιτεί συνεχή στήριξη σε επίπεδο Ένωσης.
- (16) Ο ζωτικής σημασίας ρόλος που διαδραμάτισε η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) στην επίτευξη ορισμένων στόχων που καθορίζονται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» αναγνωρίζεται ευρέως και προσδιορίζεται στην ανανεωμένη διαδικασία της Κοπεγχάγης (2011-2020), λαμβάνοντας υπόψη ειδικότερα τις δυνατότητές της στην αντιμετώπιση της υψηλής ανεργίας της Ευρώπης, ιδιαίτερα της ανεργίας των νέων και της μακροχρόνιας ανεργίας, προωθώντας μια φιλοσοφία διά βίου μάθησης, καταπολεμώντας τον κοινωνικό αποκλεισμό και προωθώντας την ενεργό συμμετοχή στα κοινά. Οι περιόδοι ποιοτικής πρακτικής άσκησης και μαθητείας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στις πολύ μικρές και μικρές και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις, είναι αναγκαίες ώστε να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ της γνώσης που αποκτάται μέσω της εκπαίδευσης και κατάρτισης και των δεξιοτήτων και ικανοτήτων που χρειάζονται στον κόσμο της εργασίας, καθώς και για τη βελτίωση της απασχολησιμότητας των νέων.
- (17) Είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η ένταση και η έκταση της ευρωπαϊκής συνεργασίας μεταξύ σχολείων και της κινητικότητας του σχολικού προσωπικού και εκπαιδευομένων, προκειμένου να τηρηθούν οι προτεραιότητες που ορίζονται στην ατζέντα για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον σχολικό τομέα για τον 21ο αιώνα, δηλαδή να βελτιωθεί η ποιότητα της σχολικής εκπαίδευσης στην Ένωση στον τομέα της ανάπτυξης των ικανοτήτων και προκειμένου να βελτιωθεί η ισότητα και η ένταξη στο πλαίσιο των σχολικών συστημάτων και ιδρυμάτων, καθώς και να ενισχυθεί και να υποστηριχθεί το επάγγελμα του εκπαιδευτικού και της διεύθυνσης σχολείων. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στους στρατηγικούς στόχους για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και τη βελτίωση της απόδοσης στις βασικές δεξιότητες, τη βελτίωση της συμμετοχής και της ποιότητας της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας, καθώς και στους στόχους για την ενίσχυση των επαγγελματικών ικανοτήτων των εκπαιδευτικών και των διευθυντών σχολείων, και τη βελτίωση των εκπαιδευτικών ευκαιριών για παιδιά που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και παιδιά σε κοινωνικοοικονομικά μειονεκτικό περιβάλλον.
- (18) Το ανανεωμένο ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την εκπαίδευση των ενηλίκων που περιλαμβάνεται στο ψήφισμα του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2011, αποσκοπεί στην ανάπτυξη και διεύρυνση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του συνόλου των ενηλίκων σε όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη βελτίωση των μαθησιακών ευκαιριών για τον μεγάλο αριθμό Ευρωπαίων με ανεπαρκείς δεξιότητες, ιδίως με την βελτίωση του αλφαριθμητικού και του αριθμητισμού και την προώθηση ευέλικτων μαθησιακών οδών και μέτρων για την προσφορά δεύτερων ευκαιριών.
- (19) Η δράση του ευρωπαϊκού φόρουμ νεολαίας, των εθνικών κέντρων ακαδημαϊκής αναγνώρισης (NARIC), των δικτύων Eurymdice, Euroguidance και Eurodesk, η δράση των Εθνικών Υπηρεσιών υποστήριξης της ηλεκτρονικής αδελφοποίησης, των Εθνικών Κέντρων Europass και των Εθνικών Κέντρων Πληροφόρησης στις χώρες στις οποίες εφαρμόζεται η πολιτική γειτονίας είναι σημαντική για την υλοποίηση των στόχων του προγράμματος, ιδίως μέσω της τακτικής παροχής επικαιροποιημένων πληροφοριών όσον αφορά τους διάφορους τομείς της δραστηριότητάς τους και της γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων του προγράμματος στην Ένωση και στις συμμετέχουσες χώρες εταίρους.
- (20) Η συνεργασία βάσει του προγράμματος με διεθνείς οργανισμούς στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού, ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης, θα πρέπει να ενισχυθεί.
- (21) Προκειμένου να συμβάλει στην ανάπτυξη της αριστείας στις σπουδές για την ευρωπαϊκή ενοποίηση παγκοσμίως και να ανταποκριθεί στην εντεινόμενη ανάγκη για γνώση της ευρωπαϊκής διαδικασίας ενοποίησης και της εξέλιξής της, είναι σημαντικό να προωθηθεί η αριστεία στη διδασκαλία, η έρευνα και ο προβληματισμός σε αυτόν τον τομέα, υποστηρίζοντας ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και ενώσεις που ειδικεύονται στη μελέτη της ευρωπαϊκής ενοποίησης και ενώσεις που επιδιώκουν στόχους ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, μέσω της Δράσης Jean Monnet.
- (22) Η συνεργασία βάσει του προγράμματος με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού, σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, είναι ιδιαίτερης σημασίας για τη διαμόρφωση ευρείας αποδοχής όσον αφορά τις στρατηγικές και τις πολιτικές διά βίου μάθησης και για να ληφθούν υπόψη οι ιδέες και οι ανησυχίες των εμπλεκόμενων παραγόντων, σε όλα τα επίπεδα.

- (23) Η ανακοίνωση της Επιτροπής της 18ης Ιανουαρίου 2011 με τίτλο «Ανάπτυξη της ευρωπαϊκής διάστασης στον αθλητισμό» αναφέρει τις απόψεις της Επιτροπής για τη δράση σε ενωσιακό επίπεδο στον τομέα του αθλητισμού μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβώνας και προτείνει κατάλογο συγκεκριμένων δράσεων για την Επιτροπή και τα κράτη μέλη για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής αθλητικής ταυτότητας, σε τρία μεγάλα κεφάλαια: ο κοινωνικός ρόλος του αθλητισμού, η οικονομική διάσταση του αθλητισμού και η οργάνωση του αθλητισμού. Είναι επίσης αναγκαίο να συνυπολογιστεί η προστιθέμενη αξία του αθλητισμού, περιλαμβανομένων των αυτοχθόνων αθλημάτων, καθώς και η συμβολή του στην πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά της Ένωσης.
- (24) Είναι αναγκαίο να βρεθεί στο επίκεντρο ιδιαίτερα ο μαζικός αθλητισμός και ο εθελοντισμός στον αθλητισμό, λόγω του σημαντικού ρόλου που διαδραματίζουν για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, των ίσων ευκαιριών και της σωματικής άσκησης για τη βελτίωση της υγείας.
- (25) Η βελτίωση της διαφάνειας και η αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων και η αύξηση της αποδοχής των μέσων διαφάνειας και αναγνώρισης της Ένωσης θα πρέπει να συμβάλλουν στην ανάπτυξη της εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλής ποιότητας και να διευκολύνουν την κινητικότητα, τόσο για λόγους δια βίου μάθησης όσο και για επαγγελματικούς σκοπούς σε ολόκληρη την Ευρώπη, μεταξύ χωρών και μεταξύ διαφόρων κλάδων. Η δυνατότητα πρόσβασης στις μεθόδους, τις πρακτικές και τις τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται σε άλλες χώρες θα τους βοηθήσει να βελτιώσουν την απασχολησιμότητά τους.
- (26) Για τον σκοπό αυτό, συνιστάται να γίνει εκτεταμένη χρήση του ενιαίου ενωσιακού πλαισίου για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων (Europass), που θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 2241/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, του Ευρωπαϊκού Μητρώου Διασφάλισης της Ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση (EQAR) και της Ευρωπαϊκής ένωσης για τη διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση (ENQA) που θεσπίστηκε με τη σύσταση 2006/143/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾, του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων (EQF) που θεσπίστηκε με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008⁽³⁾, του ευρωπαϊκού συστήματος ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET) που θεσπίστηκε με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2009⁽⁴⁾, του ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EQAVET) που θεσπίστηκε με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2009⁽⁵⁾ και του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς διδακτικών μονάδων (ECTS).
- (27) Για να εξασφαλιστεί επαρκής ενημέρωση του ευρέος κοινού και ισχυρότερες συνέργειες μεταξύ των επικοινωνιακών δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλία της Επιτροπής, οι πόροι που διατίθενται για ενέργειες επικοινωνιακής προβολής στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συμβάλλουν επίσης στην κάλυψη της εταιρικής προβολής των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης στον βαθμό που αυτές συνδέονται με τους γενικούς στόχους του παρόντος κανονισμού.
- (28) Είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία όλων των δράσεων που διεξάγονται στο πλαίσιο του προγράμματος καθώς και η συμπληρωματικότητα αυτών με τις δραστηριότητες των κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 167 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ και με άλλες δραστηριότητες, ιδίως εκείνες στους τομείς του πολιτισμού και των μέσων ενημέρωσης, της απασχόλησης, της έρευνας και της καινοτομίας, της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων, της πολιτικής για τη συνοχή και της αναπτυξιακής πολιτικής, καθώς και της πολιτικής της διευρύνσης και των πρωτοβουλιών, των μέσων και των στρατηγικών στα πεδία της περιφερειακής πολιτικής και των εξωτερικών σχέσεων.
- (29) Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί με στόχο να έχει θετική και μακροχρόνια επίδραση στις πολιτικές και τις πρακτικές εκπαίδευσης, κατάρτισης, νεολαίας και αθλητισμού. Αυτή η συστημική επίδραση θα πρέπει να επιτευχθεί μέσω των διαφόρων ενεργειών και δραστηριοτήτων που προβλέπονται στο πρόγραμμα και οι οποίες αποσκοπούν στην προώθηση αλλαγών σε θεσμικό επίπεδο και που οδηγούν, όπως αρμόζει, σε καινοτομίες σε επίπεδο συστήματος. Τα μεμονωμένα έργα για τα οποία ζητείται χρηματοδοτική υποστήριξη από το πρόγραμμα δεν είναι απαραίτητα να έχουν κάποια συστημική επίδραση. Εκείνο που θα πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη της συστημικής επίδρασης είναι το συσσωρευμένο αποτέλεσμα όλων αυτών των έργων.
- (30) Η αποτελεσματική διαχείριση της απόδοσης, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης και της παρακολούθησης, απαιτεί την ανάπτυξη ειδικών, μετρήσιμων και ρεαλιστικών δεικτών απόδοσης οι οποίοι μπορούν να μετρηθούν με το πέρασμα του χρόνου και αντανακλούν τη λογική της παρέμβασης.
- (31) Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να βελτιστοποιήσουν τη χρήση των ΤΠΕ και των νέων τεχνολογιών, ώστε να διευκολύνουν την πρόσβαση σε ενέργειες που σχετίζονται με την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό. Θα μπορούσε εδώ να περιλαμβάνεται η εικονική κινητικότητα, η οποία θα πρέπει να συμπληρώνει -όχι όμως και να αντικαθιστά- τη μαθησιακή κινητικότητα.

(1) Απόφαση αριθ. 2241/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με το ενιαίο κοινοτικό πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων (Europass) (ΕΕ L 390 της 31.12.2004, σ. 6).

(2) Σύσταση 2006/143/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2006, για περαιτέρω ευρωπαϊκή συνεργασία με σκοπό τη διασφάλιση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (ΕΕ L 64 της 4.3.2006, σ. 60).

(3) Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, σχετικά με τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση (ΕΕ C 111 της 6.5.2008, σ. 1).

(4) Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET) (ΕΕ C 155 της 8.7.2009, σ. 11).

(5) Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για τη δημιουργία ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕ C 155 της 8.7.2009, σ. 1).

- (32) Ο παρών κανονισμός ορίζει, για ολόκληρη τη διάρκεια του προγράμματος, ένα δημοσιονομικό κονδύλιο το οποίο αποτελεί το ποσό προνομιακής αναφοράς, κατά την έννοια του σημείου 17 της διοργανικής συμφωνίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για δημοσιονομική συνεργασία και χρηστή δημοσιονομική διαχείριση ⁽¹⁾, για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.
- (33) Χάριν συνεχείας με τη χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται από το πρόγραμμα στη λειτουργία των οργάνων, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι ικανή κατά τη διάρκεια της αρχικής φάσης του προγράμματος να θεωρήσει τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με τις υποστηριζόμενες δράσεις ως επιλέξιμες για χρηματοδότηση, ακόμα και αν πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο πριν υποβληθεί η αίτηση επιχορήγησης.
- (34) Είναι αναγκαίο να θεσπιστούν κριτήρια απόδοσης στα οποία θα βασιστεί η κατανομή των κονδυλίων του προϋπολογισμού στα κράτη μέλη για τις δράσεις τις οποίες διαχειρίζονται οι εθνικοί οργανισμοί.
- (35) Οι υποψήφιες χώρες για προσχώρηση στην Ένωση και οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που αποτελούν μέρος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) μπορούν να συμμετάσχουν στα προγράμματα της Ένωσης με βάση τις συμφωνίες πλαίσια, τις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης ή παρόμοιες συμφωνίες.
- (36) Η Ελβετική Συνομοσπονδία μπορεί να συμμετάσχει στα προγράμματα της Ένωσης σύμφωνα με συμφωνία η οποία θα υπογραφεί μεταξύ της Ένωσης και της εν λόγω χώρας.
- (37) Τα φυσικά πρόσωπα από κάποια υπερπόντια χώρα ή έδαφος (ΥΧΕ) καθώς και τα αρμόδια δημόσια ή/και ιδιωτικά όργανα και οργανισμοί των ΥΧΕ μπορούν να συμμετέχουν στα προγράμματα της Ένωσης σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπονται στην απόφαση 2001/822/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽²⁾. Οι περιορισμοί τους οποίους επιβάλλει η απόσταση των εξόχως απόκεντρων περιφερειών της Ένωσης και των ΥΧΕ θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του προγράμματος.
- (38) Η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, στην κοινή ανακοίνωσή τους, της 25ης Μαΐου 2011, με τίτλο «Μια νέα απάντηση σε μια γειτονιά που αλλάζει» περιέγραψαν, μεταξύ άλλων, το στόχο να διευκολυνθεί περαιτέρω η συμμετοχή των χωρών όπου εφαρμόζεται η πολιτική γειτονίας στις δράσεις της Ένωσης για την κινητικότητα και τη δημιουργία ικανοτήτων στην ανώτατη εκπαίδευση και το άνοιγμα του μελλοντικού εκπαιδευτικού προγράμματος στις χώρες στις οποίες εφαρμόζεται η πολιτική γειτονίας.
- (39) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης θα πρέπει να προστατευθούν μέσω αναλογικών μέτρων που να καλύπτουν ολόκληρο τον κύκλο δαπανών, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, του εντοπισμού και της διερεύνησης των παρατυπιών και της ανάκτησης των κονδυλίων που απωλέσθηκαν, καταβλήθηκαν αχρεωστήτως ή δεν χρησιμοποιήθηκαν σωστά, και, όπου ενδείκνυται, μέσω κυρώσεων. Ενώ η ανάγκη χρηματοδότησης για την εξωτερική βοήθεια της Ένωσης αυξάνεται, η οικονομική και δημοσιονομική κατάσταση της Ένωσης περιορίζει τους διαθέσιμους πόρους για τη βοήθεια αυτή. Η Επιτροπή θα πρέπει επομένως να επιδιώξει την πιο αποτελεσματική και βιώσιμη χρήση των διαθέσιμων πόρων, ιδίως μέσω της χρήσης χρηματοδοτικών μέσων με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.
- (40) Για να βελτιωθεί η πρόσβαση στο πρόγραμμα, οι επιχορηγήσεις για τη στήριξη της κινητικότητας των προσώπων θα πρέπει να προσαρμόζονται στο κόστος διαβίωσης και παραμονής στη χώρα υποδοχής. Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να εξααιρούν τις επιχορηγήσεις αυτές από τη φορολόγηση και τις κοινωνικές επιβαρύνσεις. Η ίδια απαλλαγή θα πρέπει να ισχύει για τους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς που παρέχουν αυτή τη χρηματοδοτική υποστήριξη στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα.
- (41) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾, ο χρόνος εθελοντικής εργασίας δύναται να αναγνωρίζεται ως συγχρηματοδότηση με τη μορφή συνεισφοράς σε είδος.
- (42) Στην ανακοίνωσή της, της 29ης Ιουνίου 2011, με τίτλο «Προϋπολογισμός για την Ευρώπη 2020», η Επιτροπή υπογράμμισε τη δέσμευσή της να απλοποιήσει τη χρηματοδότηση της Ένωσης. Η δημιουργία ενός ενιαίου προγράμματος για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα σημαντική απλούστευση, εξορθολογισμό και συνέργειες στο πλαίσιο της διαχείρισης του προγράμματος. Η εφαρμογή του προγράμματος θα πρέπει να απλουστευθεί περαιτέρω με τη χρήση κατ' αποκοπή ποσού, κόστους μονάδας ή χρηματοδότησης βάσει κατ' αποκοπή ποσών, καθώς και με τη μείωση των τυπικών και γραφειοκρατικών απαιτήσεων για τους δικαιούχους και τα κράτη μέλη.
- (43) Η βελτίωση της εκτέλεσης και της ποιότητας των δαπανών θα πρέπει να αποτελέσει κατευθυντήρια αρχή για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος, ενώ, ταυτόχρονα, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η βέλτιστη χρήση των χρηματοδοτικών πόρων.
- (44) Είναι σημαντικό να διασφαλιστούν η χρηστή οικονομική διαχείριση του προγράμματος και η όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη και απλούστερη και τους συμμετέχοντες εφαρμογή του, κατοχυρώνοντας ταυτόχρονα την ασφάλεια δικαίου, καθώς και την προσβασιμότητα στο πρόγραμμα για όλους τους συμμετέχοντες.
- (45) Για να εξασφαλιστεί ταχεία ανταπόκριση στις μεταβαλλόμενες ανάγκες σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή όσον αφορά διατάξεις σχετικά με τις πρόσθετες δράσεις που διαχειρίζονται οι εθνικοί οργανισμοί. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξάγει η

⁽¹⁾ ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1

⁽²⁾ Απόφαση 2001/822/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2001, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα («Overseas association») (ΕΕ L 314 της 30.11.2001, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

Επιτροπή τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες, ακόμα και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Η Επιτροπή, όταν ετοιμάζει και συντάσσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, θα πρέπει να εξασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

(46) Για να επιτευχθούν ενιαίοι όροι για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εκτελεστικές αυτές αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

(47) Το πρόγραμμα θα πρέπει να καλύπτει τρεις διαφορετικούς τομείς και η επιτροπή που συγκροτείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να χειρίζεται τόσο οριζόντια όσο και τομεακά ζητήματα. Εναπόκειται στα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν την αποστολή αντιπροσώπων τους για την παρακολούθηση των συνεδριάσεων της επιτροπής αυτής ανάλογα με τα προς εξέταση θέματα στην ημερήσια διάταξη, ενώ ο πρόεδρος της επιτροπής έχει καθήκον να διαπιστώνει ότι στην ημερήσια διάταξη της εκάστοτε συνεδρίασης εμφανίζονται με σαφήνεια ο σχετικός τομέας ή οι σχετικοί τομείς καθώς και τα ανά τομέα θέματα που θα συζητούνται σε κάθε συνεδρίαση. Εάν είναι σκόπιμο και σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό της επιτροπής και κατά περίπτωση, θα πρέπει να είναι δυνατόν να προσκαλούνται εξωτερικοί εμπειρογνώμονες, περιλαμβανομένων και εκπροσώπων των κοινωνικών εταίρων, για να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις της επιτροπής ως παρατηρητές.

(48) Κρίνεται σκόπιμο να εξασφαλιστεί η ορθή λήξη του προγράμματος, ιδίως όσον αφορά τη συνέχιση των πολυετών ρυθμίσεων για τη διαχείρισή του, όπως η χρηματοδότηση της τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης. Από την 1η Ιανουαρίου 2014, η τεχνική και διοικητική υποστήριξη θα πρέπει να εξασφαλίσουν, εάν κριθεί αναγκαίο, τη διαχείριση δράσεων που δεν έχουν ακόμη οριστικοποιηθεί στο πλαίσιο των προγενέστερων προγραμμάτων έως το τέλος του 2013.

(49) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η θέσπιση του προγράμματος, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.

(50) Οι αποφάσεις αριθ. 1719/2006/ΕΚ, αριθ. 1720/2006/ΕΚ και αριθ. 1298/2008/ΕΚ θα πρέπει επομένως να καταργηθούν.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

(51) Χάριν συνεχείας με τη χρηματοδοτική στήριξη από το πρόγραμμα, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμοσθεί από την 1η Ιανουαρίου 2014. Για λόγους επείγοντος ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ το ταχύτερο δυνατόν μετά την δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής του προγράμματος

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει πρόγραμμα για δράση της Ένωσης στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού, το οποίο ονομάζεται «Erasmus+» («το πρόγραμμα»).

2. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

3. Το πρόγραμμα καλύπτει τα ακόλουθα πεδία, σεβόμενο ταυτόχρονα τις δομές και τις ιδιαίτερες ανάγκες που έχουν οι διάφοροι τομείς στα κράτη μέλη:

α) όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης και κατάρτισης, σε μια προοπτική διά βίου μάθησης, συμπεριλαμβανομένης της σχολικής εκπαίδευσης (Comenius), της ανώτατης εκπαίδευσης (Erasmus), της διεθνούς ανώτατης εκπαίδευσης (Erasmus Mundus), της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (Leonardo da Vinci) και της εκπαίδευσης ενηλίκων (Grundtvig).

β) τη νεολαία («Νεολαία σε δράση»), ιδίως στο πλαίσιο της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.

γ) τον αθλητισμό, και ιδίως τον μαζικό αθλητισμό.

4. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει και διεθνή διάσταση που αποσκοπεί στην υποστήριξη της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των αναπτυξιακών της στόχων, μέσω της συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και χωρών εταίρων.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «διά βίου μάθηση»: όλα τα είδη γενικής εκπαίδευσης, επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, μη τυπικής μάθησης και άτυπης μάθησης που πραγματοποιούνται σε όλη τη διάρκεια του βίου και έχουν ως αποτέλεσμα τη βελτίωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων ή της συμμετοχής στην κοινωνία σε μια προσωπική προοπτική, προοπτική του πολίτη, πολιτιστική προοπτική, κοινωνική προοπτική ή/και προοπτική σχετική με την απασχόληση, συμπεριλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών προσανατολισμού και συμβουλευτικής.

- 2) «μη τυπική μάθηση»: μάθηση μέσω προγραμματισμένων δραστηριοτήτων (όσον αφορά τους στόχους και τον χρόνο της μάθησης), όπου είναι παρούσα κάποιου είδους μαθησιακή υποστήριξη (π.χ. μια σχέση μαθητή-δασκάλου), αλλά που δεν αποτελεί μέρος του τυπικού συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης·
- 3) «άτυπη μάθηση»: μάθηση που προκύπτει από καθημερινές δραστηριότητες οι οποίες σχετίζονται με την εργασία, την οικογένεια ή την αναψυχή και που δεν είναι οργανωμένη ή δομημένη όσον αφορά στόχους, χρόνο ή μαθησιακή υποστήριξη· μπορεί να συμβαίνει χωρίς πρόθεση από την πλευρά του μαθητή·
- 4) «διαρθρωμένος διάλογος»: διάλογος με νέους και με οργανώσεις νεολαίας, που χρησιμεύει ως φόρουμ για συνεχή κοινό προβληματισμό όσον αφορά τις προτεραιότητες, την υλοποίηση και την παρακολούθηση της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας·
- 5) «διακρατικός»: σχετίζεται, εκτός αν αναφέρεται κάτι διαφορετικό, με ενέργειες στις οποίες εμπλέκονται τουλάχιστον δύο χώρες του προγράμματος όπως αναφέρεται στο άρθρο 24 παράγραφος 1·
- 6) «διεθνής»: σχετίζεται με ενέργειες στις οποίες εμπλέκονται τουλάχιστον μία χώρα του προγράμματος και τουλάχιστον μία τρίτη χώρα («χώρα εταίρος»)·
- 7) «μαθησιακή κινητικότητα»: η μετάβαση σε άλλη χώρα εκτός της χώρας μόνιμης κατοικίας, με σκοπό την πραγματοποίηση σπουδών, κατάρτισης ή τυπικής ή άτυπης μάθησης· μπορεί να παίρνει τη μορφή πρακτικής άσκησης, μαθητείας, ανταλλαγών νέων, εθελοντισμού, της διδασκαλίας ή της συμμετοχής σε δραστηριότητες επαγγελματικής εξέλιξης. Μπορεί να περιλαμβάνει προπαρασκευαστικές δραστηριότητες, όπως κατάρτιση στη γλώσσα της χώρας υποδοχής καθώς και δραστηριότητες αποστολής, φιλοξενίας και παρακολούθησης·
- 8) «συνεργασία για καινοτομία και ανταλλαγή ορθών πρακτικών»: έργα διακρατικής και διεθνούς συνεργασίας στα οποία συμμετέχουν οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης ή/και της νεολαίας και μπορεί να περιλαμβάνει άλλες οργανώσεις·
- 9) «υποστήριξη για μεταρρυθμίσεις πολιτικής»: κάθε είδος δραστηριότητας που αποσκοπεί στην υποστήριξη και διευκόλυνση του εκσυγχρονισμού των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και στην παροχή υποστήριξης για την ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής πολιτικής για τη νεολαία, μέσω της διαδικασίας συνεργασίας σε θέματα πολιτικής μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού και του διαρθρωμένου διαλόγου με νέους·
- 10) «εικονική κινητικότητα»: σύνολο δραστηριοτήτων που υποστηρίζονται από τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής μάθησης, που διοργανώνονται σε θεσμικό επίπεδο και καθιστούν δυνατές ή διευκολύνουν τις διακρατικές και/ή διεθνείς εμπειρίες συνεργασίας σε σχέση με τη διδασκαλία ή/και τη μάθηση·
- 11) «προσωπικό»: άτομα τα οποία, είτε σε επαγγελματική είτε σε εθελοντική βάση, ασχολούνται με την εκπαίδευση, την κατάρτιση ή τη μη τυπική μάθηση των νέων και μπορεί να περιλαμβάνει καθηγητές, εκπαιδευτικούς, εκπαιδευτές, διευθυντές σχολείων, εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας και μη εκπαιδευτικό προσωπικό·
- 12) «εργαζόμενος στον τομέα της νεολαίας»: επαγγελματίας ή εθελοντής που συμμετέχει σε δραστηριότητα μη τυπικής μάθησης και βοηθά νέους στην πορεία κοινωνικοεκπαιδευτικής και επαγγελματικής εξέλιξής τους·
- 13) «νέοι»: άτομα ηλικίας από 13 έως 30 ετών·
- 14) «ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης»:
- α) κάθε είδος ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική, το οποίο απονέμει αναγνωρισμένα πτυχία ή άλλους αναγνωρισμένους τίτλους τριτοβάθμιου επιπέδου, όποια και αν είναι η ονομασία των ιδρυμάτων αυτών·
- β) κάθε ίδρυμα, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική, το οποίο παρέχει επαγγελματική εκπαίδευση ή κατάρτιση σε τριτοβάθμιο επίπεδο·
- 15) «κοινά πτυχία»: ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών το οποίο προσφέρεται από τουλάχιστον δύο ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης και καταλήγει σε ενιαίο τίτλο σπουδών τον οποίο εκδίδουν και υπογράφουν από κοινού όλα τα συμμετέχοντα ιδρύματα και ο οποίος αναγνωρίζεται επίσημα στις χώρες όπου βρίσκονται τα συμμετέχοντα ιδρύματα·
- 16) «διπλό πτυχίο/πολλαπλό πτυχίο»: πρόγραμμα σπουδών που προσφέρεται από τουλάχιστον δύο (διπλό) ή περισσότερα (πολλαπλό) ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, ενώ ο φοιτητής/σπουδαστής λαμβάνει μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών χωριστό τίτλο σπουδών από το καθένα από τα συμμετέχοντα ιδρύματα·
- 17) «δραστηριότητα νέων»: μια εξωσχολική δραστηριότητα (όπως ανταλλαγή νέων, εθελοντισμός ή κατάρτιση νέων) που πραγματοποιείται από έναν νέο, είτε ατομικά είτε ομαδικά, ιδίως μέσω οργανώσεων νεολαίας, και βασίζεται σε μη τυπική προσέγγιση της μάθησης·
- 18) «σύμπραξη»: συμφωνία μεταξύ μιας ομάδας ιδρυμάτων ή/και οργανώσεων σε διάφορες χώρες του προγράμματος για την πραγματοποίηση κοινών ευρωπαϊκών δραστηριοτήτων στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού ή για τη δημιουργία τυπικού ή άτυπου δικτύου σε ένα σχετικό πεδίο, όπως, για παράδειγμα, κοινά προγράμματα μάθησης για μαθητές και τους δασκάλους τους υπό μορφή ανταλλαγών σε επίπεδο τάξης και μακροπρόθεσμης κινητικότητας σε ατομικό επίπεδο, εντατικά προγράμματα στην ανώτατη εκπαίδευση και συνεργασία μεταξύ περιφερειακών και τοπικών αρχών με στόχο την προώθηση της διαπεριφερειακής συνεργασίας, περιλαμβανομένης της διασυνοριακής περιφερειακής συνεργασίας· μπορεί δε να επεκταθεί σε ιδρύματα ή/και οργανώσεις από χώρες εταίρους με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας της σύμπραξης·

- 19) «βασικές ικανότητες»: σύνολο βασικών γνώσεων, δεξιοτήτων και συμπεριφορών που χρειάζονται όλα τα άτομα για προσωπική ολοκλήρωση και ανέλιξη, ενεργή συμμετοχή στα κοινά, κοινωνική ένταξη και απασχόληση, όπως περιγράφεται στη σύσταση 2006/962/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1).
- 20) «ανοιχτή μέθοδος συντονισμού» (ΑΜΣ): διακυβερνητική μέθοδος που προβλέπει ένα πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, των οποίων οι εθνικές πολιτικές μπορούν κατά τον τρόπο αυτό να προσανατολιστούν προς ορισμένους κοινούς στόχους· στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος η ΑΜΣ εφαρμόζεται στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη νεολαία.
- 21) «μέσα της Ένωσης για τη διαφάνεια και την αναγνώριση»: μέσα που βοηθούν τους ενδιαφερόμενους να κατανοήσουν, να εκτιμήσουν και ενδεχομένως να αναγνωρίσουν τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα σε ολόκληρη την Ένωση.
- 22) «χώρες γειτονίας»: οι χώρες και τα εδάφη που καλύπτονται από την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας.
- 23) «διπλή σταδιοδρομία»: ο συνδυασμός αθλητικής κατάρτισης υψηλού επιπέδου με γενική εκπαίδευση ή εργασία.
- 24) «μαζικός αθλητισμός»: η οργανωμένη άθληση που πραγματοποιείται σε τοπικό επίπεδο από ερασιτέχνες αθλητές, και ο αθλητισμός για όλους.
- α) των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», συμπεριλαμβανομένου του πρωταρχικού στόχου στον τομέα της εκπαίδευσης·
- β) των στόχων του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στην εκπαίδευση και την κατάρτιση («ΕΚ 2020»), συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων κριτηρίων αναφοράς·
- γ) της βιώσιμης ανάπτυξης χωρών εταίρων στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης·
- δ) των συνολικών στόχων του ανανεωμένου πλαισίου ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (2010 -2018)·
- ε) του στόχου της ανάπτυξης της ευρωπαϊκής διάστασης στον αθλητισμό, και ιδίως στον μαζικό αθλητισμό, σύμφωνα με το σχέδιο εργασίας της Ένωσης για τον αθλητισμό· και
- στ) της προαγωγής των ευρωπαϊκών αξιών σύμφωνα με το άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Εκπαίδευση και κατάρτιση

Άρθρο 5

Ειδικοί στόχοι

Άρθρο 3

Ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία

1. Το πρόγραμμα υποστηρίζει μόνο εκείνες τις δράσεις και δραστηριότητες με πιθανή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και συμβολή στην επίτευξη του γενικού στόχου που ορίζεται στο άρθρο 4.
2. Η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία των δράσεων και των δραστηριοτήτων του προγράμματος εξασφαλίζεται ιδίως μέσω:
- α) του διακρατικού χαρακτήρα τους, ιδίως όσον αφορά την κινητικότητα και τη συνεργασία με σκοπό την επίτευξη ενός βιώσιμου συστημικού αντικτύπου·
- β) της συμπληρωματικότητας και της συνέργειάς τους με άλλα προγράμματα και πολιτικές σε εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο·
- γ) της συμβολής τους στην αποτελεσματική χρήση των μέσων της Ένωσης για τη διαφάνεια και την αναγνώριση.

Άρθρο 4

Γενικός στόχος του προγράμματος

Το πρόγραμμα συμβάλλει στην επίτευξη:

1. Βάσει του γενικού στόχου του προγράμματος όπως αναφέρεται στο άρθρο 4, ιδίως των στόχων του ΕΚ 2020, καθώς και προς υποστήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης χωρών εταίρων στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, το πρόγραμμα επιδιώκει τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:
- α) βελτίωση του επιπέδου των βασικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων ιδίως όσον αφορά τη σημασία τους για την αγορά εργασίας και τη συμβολή τους σε μια συνεκτική κοινωνία, ιδίως μέσω αυξημένων ευκαιριών μαθησιακής κινητικότητας και μέσω της ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ του κόσμου της εκπαίδευσης και κατάρτισης και του κόσμου της εργασίας·
- β) βελτίωση της ποιότητας, προαγωγή της αριστείας στην καινοτομία και της διεθνοποίησης στο επίπεδο των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, ιδίως μέσω της ενίσχυσης της διακρατικής συνεργασίας μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης και άλλων εμπλεκόμενων μερών·
- γ) προαγωγή της δημιουργίας και ευρύτερη γνωστοποίηση ενός ευρωπαϊκού χώρου διά βίου μάθησης, για τη συμπλήρωση μεταρρυθμίσεων πολιτικής σε εθνικό επίπεδο και την υποστήριξη του εκσυγχρονισμού των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, ιδίως μέσω της ενίσχυσης της συνεργασίας σε θέματα πολιτικής, της καλύτερης χρήσης των μέσων της Ένωσης για τη διαφάνεια και την αναγνώριση και της διάδοσης ορθών πρακτικών·

(1) Σύσταση 2006/962/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις βασικές ικανότητες για τη δια βίου μάθηση (ΕΕ L 394 της 30.12.2006, σ. 10).

δ) ενίσχυση της διεθνούς διάστασης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, ιδίως μέσω της συνεργασίας μεταξύ Ένωσης και ιδρυμάτων χωρών εταίρων στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) και της ανώτατης εκπαίδευσης, μέσω της αύξησης της ελκυστικότητας των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και της υποστήριξης των εξωτερικών δράσεων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των αναπτυξιακών της στόχων, μέσω της προαγωγής της κινητικότητας και της συνεργασίας μεταξύ των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης της Ένωσης και των χωρών εταίρων και της στοχευμένης δημιουργίας ικανοτήτων σε χώρες εταίρους·

ε) βελτίωση της διδασκαλίας και της εκμάθησης γλωσσών και προώθηση της ευρείας γλωσσικής πολυμορφίας και της διαπολιτισμικής ευαισθησίας της Ένωσης·

στ) προώθηση της αριστείας στις δραστηριότητες διδασκαλίας και έρευνας για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, μέσω των δραστηριοτήτων Jean Monnet παγκοσμίως σύμφωνα με το άρθρο 10.

2. Για την αξιολόγηση του προγράμματος, στο παράρτημα Ι, περιέχονται μετρήσιμοι και σχετικοί δείκτες που αφορούν τους ειδικούς στόχους όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 6

Δράσεις του προγράμματος

1. Στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης το πρόγραμμα επιδιώκει την επίτευξη των στόχων του μέσω των ακόλουθων τύπων δράσεων:

- α) Μαθησιακή κινητικότητα των ατόμων·
- β) συνεργασία για καινοτομία και ανταλλαγή ορθών πρακτικών· και
- γ) υποστήριξη μεταρρυθμίσεων πολιτικής.

2. Οι ειδικές δραστηριότητες Jean Monnet περιγράφονται στο άρθρο 10.

Άρθρο 7

Μαθησιακή κινητικότητα των ατόμων

1. Στο πλαίσιο της μαθησιακής κινητικότητας των ατόμων υποστηρίζονται οι ακόλουθες δραστηριότητες μεταξύ των χωρών του προγράμματος στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 24 παράγραφος 1:

α) η κινητικότητα των σπουδαστών σε όλους τους κύκλους της ανώτατης εκπαίδευσης και των σπουδαστών, μαθητευομένων και μαθητών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Αυτή η κινητικότητα μπορεί να πάρει τη μορφή σπουδών σε ιδρυμα-εταίρο ή πρακτικής άσκησης ή απόκτησης πείρας ως μαθητευόμενου, βοηθού ή ασκούμενου στο εξωτερικό. Η κινητικότητα για μεταπτυχιακές σπουδές (Master) μπορεί να υποστηρίζεται μέσω του μηχανισμού εγγύησης σπουδαστικών δανείων, που αναφέρεται στο άρθρο 20·

β) η κινητικότητα του προσωπικού, στις χώρες του προγράμματος που ορίζονται στο άρθρο 24 παράγραφος 1. Αυτή η

κινητικότητα μπορεί να έχει τη μορφή διδασκαλίας ή της εργασίας σε θέσεις βοηθών ή συμμετοχής σε δραστηριότητες επαγγελματικής ανέλιξης στο εξωτερικό.

2. Αυτή η δράση υποστηρίζει επίσης τη διεθνή κινητικότητα των φοιτητών/σπουδαστών και του προσωπικού προς και από τις χώρες εταίρους όσον αφορά την ανώτατη εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της κινητικότητας που οργανώνεται με βάση κοινά, διπλά ή πολλαπλά πτυχία υψηλής ποιότητας ή κοινές προσκλήσεις.

Άρθρο 8

Συνεργασία για καινοτομία και ανταλλαγή ορθών πρακτικών

1. Στο πλαίσιο της «Συνεργασίας για καινοτομία και ανταλλαγή ορθών πρακτικών» υποστηρίζονται τα ακόλουθα:

α) στρατηγικές συμπράξεις μεταξύ των οργανώσεων ή/και ιδρυμάτων που συμμετέχουν στην εκπαίδευση και κατάρτιση ή σε άλλους σχετικούς τομείς που έχουν στόχο να αναπτύξουν και εφαρμόζουν κοινές πρωτοβουλίες, να οργανώνουν μαθήματα από ομοτίμους και να προωθούν ανταλλαγές εμπειριών·

β) συμπράξεις μεταξύ του κόσμου της εργασίας και ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, με τη μορφή:

— «συμμαχιών γνώσης» ιδίως μεταξύ ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και του κόσμου της εργασίας, με σκοπό την προώθηση της δημιουργικότητας, της καινοτομίας, της μάθησης στη βάση της εργασίας και της επιχειρηματικότητας μέσω της παροχής κατάλληλων ευκαιριών μάθησης, μεταξύ άλλων της ανάπτυξης νέων προγραμμάτων σπουδών και παιδαγωγικών προσεγγίσεων·

— «τομεακών συμμαχιών δεξιοτήτων» μεταξύ παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης και του κόσμου της εργασίας, με σκοπό την προώθηση της απασχολησιμότητας, τη συμβολή στη διαμόρφωση νέων προγραμμάτων σπουδών για επιμέρους τομείς ή διατομεακών, την ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων επαγγελματικής διδασκαλίας και κατάρτισης και την εφαρμογή των μέσων της Ένωσης για τη διαφάνεια και την αναγνώριση·

γ) «πλατφόρμες υποστήριξης βασισμένες στις ΤΠ (τεχνολογίες της πληροφορίας)», οι οποίες να καλύπτουν όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης ιδίως της ηλεκτρονικής αδελφοποίησης, που καθιστούν δυνατή την εκμάθηση μέσω ομοτίμων, την εικονική κινητικότητα και τις ανταλλαγές ορθών πρακτικών, καθώς και το άνοιγμα της πρόσβασης σε χώρες στις οποίες εφαρμόζεται η πολιτική γειτονίας.

2. Αυτή η δράση υποστηρίζει επίσης την ανάπτυξη, τη δημιουργία ικανοτήτων, την περιφερειακή ολοκλήρωση, την ανταλλαγή γνώσεων και τη διαδικασία εκσυγχρονισμού μέσω διεθνών συμπράξεων μεταξύ ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης της Ένωσης και αντίστοιχων ιδρυμάτων των χωρών εταίρων, ιδίως για την εκμάθηση μέσω ομοτίμων και για κοινά εκπαιδευτικά προγράμματα, καθώς και μέσω της προαγωγής της περιφερειακής συνεργασίας και των εθνικών κέντρων πληροφόρησης, ιδίως με χώρες στις οποίες εφαρμόζεται η πολιτική γειτονίας.

Άρθρο 9

Υποστήριξη για μεταρρυθμίσεις πολιτικής

1. Στο πλαίσιο της υποστήριξης μεταρρυθμίσεων πολιτικής περιλαμβάνονται δραστηριότητες που ξεκίνησαν σε επίπεδο Ένωσης και αφορούν:

- α) την εφαρμογή του προγράμματος πολιτικής της Ένωσης στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στο πλαίσιο της ΑΜΣ, καθώς και τις διαδικασίες της Μπολόνιας και της Κοπεγχάγης·
 - β) την εφαρμογή στις χώρες του προγράμματος των μέσων της Ένωσης για τη διαφάνεια και την αναγνώριση, και ιδίως του ενιαίου ενωσιακού πλαισίου για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων (Europass), του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων (EQF), του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς διδακτικών μονάδων (ECTS), του ευρωπαϊκού συστήματος ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET), του ευρωπαϊκού πλαισίου αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EQAVET), του Ευρωπαϊκού Μητρώου Διασφάλισης της Ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση (EQAR) και της Ευρωπαϊκής συνεργασίας για τη διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση (ENQA), και την πρόβλεψη υποστήριξης πανεπιστημιακών δικτύων και ευρωπαϊκών μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ) που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης·
 - γ) τον διάλογο περί πολιτικής με ευρωπαϊκούς εμπλεκόμενους παράγοντες στο πεδίο της εκπαίδευσης και της κατάρτισης·
 - δ) τα NARIC, τα δίκτυα Eurymdice και Euroguidance, και τα εθνικά κέντρα Europass.
2. Αυτή η δράση υποστηρίζει επίσης τον διάλογο περί πολιτικής με χώρες εταίρους και διεθνείς οργανισμούς.

Άρθρο 10

Δραστηριότητες Jean Monnet

Οι στόχοι των δραστηριοτήτων Jean Monnet είναι οι εξής:

- α) προώθηση της διδασκαλίας και της έρευνας παγκοσμίως σχετικά με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, από ειδικευμένους πανεπιστημιακούς, εκπαιδευόμενους και πολίτες, ιδίως μέσω της δημιουργίας εδρών Jean Monnet και άλλων ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων, καθώς και με την παροχή βοήθειας για άλλες δραστηριότητες απόκτησης γνώσεων σε ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης·
- β) παροχή υποστήριξης στις δραστηριότητες των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων ή ενώσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα των σπουδών με αντικείμενο την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και παροχή υποστήριξης σε σήμα αριστείας Jean Monnet·
- γ) παροχή υποστήριξης στα ακόλουθα ιδρύματα που επιδιώκουν στόχο ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος:
 - i) το Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ίδρυμα, Φλωρεντία·
 - ii) το Κολέγιο της Ευρώπης (εγκαταστάσεις Bruges και Natolin)·

iii) το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης, Μάαστριχτ·

iv) την Ακαδημία Ευρωπαϊκού Δικαίου, Τρίερ·

v) τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την ανάπτυξη της εκπαίδευσης μαθητών με ειδικές ανάγκες, Odense·

vi) το Διεθνές Κέντρο Ευρωπαϊκής Κατάρτισης (CIFE), Νίκαια·

δ) προώθηση του πολιτικού διαλόγου και των ανταλλαγών μεταξύ του ακαδημαϊκού κόσμου και των υπευθύνων για τη χάραξη της πολιτικής σχετικά με τις προτεραιότητες της πολιτικής της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Νεολαία

Άρθρο 11

Ειδικόι στόχοι

1. Σύμφωνα με το γενικό στόχο του προγράμματος όπως ορίζεται στο άρθρο 4, ιδίως με τους στόχους του ανανεωμένου πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της νεολαίας (2010-2018), το πρόγραμμα επιδιώκει τους εξής ειδικούς στόχους:

- α) βελτίωση του επιπέδου των σημαντικότερων ικανοτήτων και δεξιοτήτων των νέων, συμπεριλαμβανομένων και των νέων με λιγότερες ευκαιρίες, καθώς και προαγωγή της συμμετοχής τους στη δημοκρατική ζωή της Ευρώπης και στην αγορά εργασίας, της ενεργού συμμετοχής τους στα κοινά, του διαπολιτισμικού διαλόγου, της κοινωνικής ένταξης και της αλληλεγγύης, ιδίως μέσω της αύξησης των ευκαιριών μαθησιακής κινητικότητας των νέων, των ατόμων που απασχολούνται στο τομέα της νεολαίας ή των οργανώσεων και των στελεχών της νεολαίας, και μέσω της ενίσχυσης των δεσμών μεταξύ του τομέα των νέων και της αγοράς εργασίας·
- β) βελτίωση της ποιότητας της εργασίας στον τομέα της νεολαίας, ιδίως μέσω της ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ οργανώσεων νέων ή/και άλλων εμπλεκόμενων φορέων·
- γ) συμπλήρωση των μεταρρυθμίσεων πολιτικής σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, υποστήριξη της ανάπτυξης μιας πολιτικής για τη νεολαία βασιζόμενη στη γνώση και σε απτά στοιχεία, καθώς και αναγνώριση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, ιδίως μέσω ενισχυμένης συνεργασίας όσον αφορά τις πολιτικές, μέσω της βελτιωμένης χρήσης των μέσων της Ένωσης για τη διαφάνεια και την αναγνώριση, καθώς και μέσω της διάδοσης βέλτιστων πρακτικών·
- δ) ενίσχυση της διεθνούς διάστασης των δραστηριοτήτων στον τομέα της νεολαίας, καθώς και του ρόλου των εργαζόμενων και των οργανώσεων στον τομέα της νεολαίας ως υποστηρικτικών δομών για τους νέους, συμπληρωματικά προς την εξωτερική δράση της Ένωσης, ιδίως μέσω της προαγωγής της κινητικότητας και της συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και ενδιαφερόμενων φορέων από χώρες εταίρους και διεθνών οργανώσεων και μέσω της στοχοθετημένης οικοδόμησης ικανοτήτων σε χώρες εταίρους·

2. Για την αξιολόγηση του προγράμματος, στο παράρτημα I περιέχονται μετρήσιμοι και σχετικοί δείκτες που αφορούν τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 12

Δράσεις του προγράμματος

Το πρόγραμμα επιδιώκει την επίτευξη των στόχων του μέσω των ακόλουθων τύπων δράσεων:

- α) μαθησιακή κινητικότητα ατόμων·
- β) συνεργασία για καινοτομία και ανταλλαγή ορθών πρακτικών·
- γ) υποστήριξη μεταρρυθμίσεων πολιτικής.

Άρθρο 13

Μαθησιακή κινητικότητα ατόμων

1. Στο πλαίσιο της μαθησιακής κινητικότητας ατόμων υποστηρίζονται τα ακόλουθα:

- α) κινητικότητα των νέων που συμμετέχουν σε δραστηριότητες μη τυπικής και άτυπης μάθησης, μεταξύ των χωρών του προγράμματος. Η κινητικότητα αυτή μπορεί να λάβει τη μορφή ανταλλαγών νέων και εθελοντισμού μέσω της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εθελοντισμού, καθώς και καινοτόμες δραστηριότητες που θα αξιοποιούν τις υφιστάμενες διατάξεις για την κινητικότητα·
- β) κινητικότητα ατόμων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας ή σε οργανώσεις νεολαίας, καθώς και στελεχών της νεολαίας· η κινητικότητα αυτή μπορεί να λάβει τη μορφή δραστηριοτήτων κατάρτισης και δικτύωσης.

2. Η δράση αυτή υποστηρίζει επίσης την κινητικότητα των νέων, των ατόμων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας ή σε οργανώσεις νεολαίας, καθώς και των στελεχών νεολαίας, από και προς χώρες εταίρους και ιδίως τις χώρες στις οποίες εφαρμόζεται η πολιτική γειτονίας.

Άρθρο 14

Συνεργασία για καινοτομία και ανταλλαγή ορθών πρακτικών

1. Στο πλαίσιο της συνεργασίας για καινοτομία και ανταλλαγή ορθών πρακτικών υποστηρίζονται τα ακόλουθα:

- α) στρατηγικές συμπράξεις με στόχο την ανάπτυξη και την υλοποίηση κοινών πρωτοβουλιών, μεταξύ των οποίων πρωτοβουλίες της νεολαίας και σχέδια για την αγωγή του πολίτη σκοπός των οποίων είναι η ανάπτυξη της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, η κοινωνική καινοτομία και η συμμετοχή στη δημοκρατική ζωή και στην ανάπτυξη επιχειρηματικού πνεύματος, μέσω της μάθησης από ομοτίμους και ανταλλαγή εμπειριών·

β) πλατφόρμες υποστήριξης ΤΠ (τεχνολογιών της πληροφορίας) που καθιστούν δυνατή τη μάθηση από ομοτίμους, τη βασισόμενη στη γνώση εργασία στον τομέα της νεολαίας, την εικονική κινητικότητα και τις ανταλλαγές ορθών πρακτικών.

2. Η δράση αυτή υποστηρίζει επίσης την ανάπτυξη, τη δημιουργία δυνατοτήτων και τις ανταλλαγές γνώσεων μέσω εταιρικών σχέσεων μεταξύ οργανώσεων στις χώρες του προγράμματος και σε χώρες εταίρους, ιδίως μέσω της μάθησης από ομοτίμους.

Άρθρο 15

Υποστήριξη για μεταρρυθμίσεις πολιτικής

1. Η υποστήριξη για μεταρρυθμίσεις πολιτικής περιλαμβάνει δραστηριότητες που αφορούν:

- α) την εφαρμογή του θεματολογίου πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της νεολαίας, μέσω της ΑΜΣ·
 - β) την εφαρμογή στις χώρες του προγράμματος των μέσων της Ένωσης για τη διαφάνεια και την αναγνώριση, ιδίως του Youthpass, και υποστήριξη των δικτύων πανεπιστημιακής εμβέλειας και των ευρωπαϊκών ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας·
 - γ) τον διάλογο περί πολιτικής με ευρωπαϊκούς εμπλεκόμενους παράγοντες και τον συγκροτημένο διάλογο με τους νέους·
 - δ) το ευρωπαϊκό φόρουμ νεολαίας, τα κέντρα πόρων για την ανάπτυξη της εργασίας στον τομέα της νεολαίας και το δίκτυο Eurodesk.
2. Αυτή η δράση υποστηρίζει επίσης τον διάλογο περί πολιτικής με χώρες εταίρους και διεθνείς οργανισμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Αθλητισμός

Άρθρο 16

Ειδικό στόχοι

1. Σύμφωνα με τον γενικό στόχο του προγράμματος, όπως ορίζεται στο άρθρο 4, καθώς και με το σχέδιο εργασίας της Ένωσης για τον αθλητισμό, το πρόγραμμα εστιάζεται κυρίως στο μαζικό αθλητισμό και επιδιώκει την επίτευξη των ακόλουθων ειδικών στόχων:

- α) καταπολέμηση των διασυνοριακών απειλών για την ακεραιότητα του αθλητισμού, όπως η φαρμακοδιέγερση (ντόπινγκ), το «στήσιμο» αγώνων και η βία, καθώς και η κάθε μορφής μισαλλοδοξία και διακριτική μεταχείριση·
- β) προώθηση και παροχή υποστήριξης για τη χρηστή διακυβέρνηση στον αθλητισμό και τη διπλή σταδιοδρομία των αθλητών·
- γ) η προώθηση του εθελοντισμού στον αθλητισμό, καθώς και της κοινωνικής ένταξης, των ίσων ευκαιριών και της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τη σπουδαιότητα της επωφελούς για την υγεία σωματικής άσκησης μέσω της αυξημένης συμμετοχής και της ισότιμης πρόσβασης όλων στον αθλητισμό.

2. Για την αξιολόγηση του προγράμματος, στο παράρτημα I περιέχονται μετρήσιμοι και σχετικοί δείκτες που αφορούν τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 17

Δραστηριότητες

1. Για την επίτευξη των στόχων της συνεργασίας πραγματοποιούνται οι ακόλουθες δραστηριότητες, οι οποίες επικεντρώνονται ιδίως στο μαζικό αθλητισμό:

- α) υποστήριξη συνεργατικών συμπράξεων·
- β) υποστήριξη των ευρωπαϊκών αθλητικών εκδηλώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, στις οποίες μετέχουν πολλές χώρες του προγράμματος, και που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων μεία των οποίων γίνεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο γ)·
- γ) υποστήριξη για την ενίσχυση της βάσης στοιχείων για τη χάραξη πολιτικής·
- δ) διάλογος με ευρωπαϊκούς εμπλεκόμενους φορείς.

2. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1 θα αντληθούν ενδεχομένως πρόσθετοι χρηματοδοτικοί πόροι από τρίτα μέρη, π.χ. ιδιωτικές εταιρείες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Χρηματοοικονομικές διατάξεις

Άρθρο 18

Προϋπολογισμός

1. Το δημοσιονομικό κονδύλιο για την εφαρμογή του προγράμματος από την 1η Ιανουαρίου 2014 ανέρχεται σε 14 774 524 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.

Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στα όρια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

2. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατανέμεται για τις δράσεις του προγράμματος όπως αναφέρεται κατωτέρω, με ένα περιθώριο ευελιξίας που δεν υπερβαίνει το 5 % καθενός από τα κατανεμημένα ποσά:

- α) 77,5 % για την εκπαίδευση και κατάρτιση, από τα οποία διατίθενται τα ακόλουθα ελάχιστα ποσά:
 - i) 43 % στην ανώτατη εκπαίδευση, ποσό που αντιστοιχεί στο 33,3 % του συνολικού προϋπολογισμού·
 - ii) 22 % στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, ποσό που αντιστοιχεί στο 17 % του συνολικού προϋπολογισμού·
 - iii) 15 % στη σχολική εκπαίδευση, ποσό που αντιστοιχεί στο 11,6 % του συνολικού προϋπολογισμού·

iv) 5 % στην εκπαίδευση ενηλίκων, ποσό που αντιστοιχεί στο 3,9 % του συνολικού προϋπολογισμού·

β) 10 % για τη νεολαία·

γ) 3,5 % για τον μηχανισμό εγγύησης σπουδαστικών δανείων·

δ) 1,9 % για το Jean Monnet ·

ε) 1,8 % για τον αθλητισμό, εκ των οποίων κατά μέγιστο το 10 % για τη δραστηριότητα που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο β)·

στ) 3,4 % ως επιχορηγήσεις λειτουργίας σε εθνικούς οργανισμούς και

ζ) 1,9 % για την κάλυψη της διοικητικής δαπάνης.

3. Όσον αφορά τα διατιθέμενα ποσά που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) της παραγράφου 2, τουλάχιστον το 63 % διατίθεται στη μαθησιακή κινητικότητα ατόμων, τουλάχιστον 28 % στη συνεργασία για καινοτομία και ανταλλαγή ορθών πρακτικών και 4,2 % στην υποστήριξη μεταρρυθμίσεων πολιτικής.

4. Εκτός από το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και με σκοπό την προώθηση της διεθνούς διάστασης της ανώτατης εκπαίδευσης, επιπρόσθετη χρηματοδότηση, όπως προβλέπεται στα διάφορα εξωτερικά μέσα (τον μηχανισμό αναπτυξιακής συνεργασίας (DCI), τον ευρωπαϊκό μηχανισμό γειτονίας (ENI), το μέσο εταιρικής σχέσης για τη συνεργασία με τρίτες χώρες (PI) και τον μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας (IPA)) κατανέμεται μεταξύ, αφενός, των δράσεων μαθησιακής κινητικότητας με προορισμό ή προέλευση χώρες εταίρους και, αφετέρου, του διαλόγου σχετικά με τη συνεργασία και σχετικά με την πολιτική, με αρχές, ιδρύματα και οργανώσεις από τις εν λόγω χώρες. Στη χρήση αυτών των κονδυλίων εφαρμόζεται ο παρών κανονισμός, με ταυτόχρονη εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τους αντίστοιχους κανονισμούς που διέπουν τα εν λόγω εξωτερικά μέσα, και στην περίπτωση ΕΜΑΣ, εκπλήρωσης επίσης των κριτηρίων για την επίσημη αναπτυξιακή συνεργασία, όπως αυτά θεσπίστηκαν από την Επιτροπή Αναπτυξιακής βοήθειας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

Τα κονδύλια θα διατεθούν με βάση 2 πολυετείς χρηματοδοτήσεις που καλύπτουν τα πρώτα τέσσερα έτη και τα υπόλοιπα 3 έτη, αντίστοιχα. Η διάθεση των κονδυλίων αυτών θα προσδιοριστεί στον πολυετή ενδεικτικό προγραμματισμό των εξωτερικών μέσων όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, σύμφωνα με τις εντοπισθείσες ανάγκες και προτεραιότητες των οικείων χωρών. Η συνεργασία με χώρες εταίρους μπορεί να βασίζεται, κατά περίπτωση, σε συμπληρωματικές πιστώσεις από χώρες που πρέπει να διατεθούν σύμφωνα με διαδικασίες που θα συμφωνηθούν με αυτές.

Η δράση κινητικότητας σπουδαστών και προσωπικού μεταξύ χωρών του προγράμματος και χωρών εταίρων που χρηματοδοτείται με τη διάθεση κονδυλίων από τον ΜΑΣ, εστιάζεται σε τομείς που είναι σημαντικοί για τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη των αναπτυσσόμενων χωρών.

5. Τα κονδύλια που προορίζονται για το πρόγραμμα μπορούν επίσης να καλύπτουν δαπάνες για δραστηριότητες προπαρασκευής, παρακολούθησης, διαχειριστικού ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης, οι οποίες απαιτούνται για τη διαχείριση του προγράμματος και την επίτευξη των στόχων του, ιδίως μελέτες, συσκέψεις εμπειρογνομόνων και δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνιακής προβολής, περιλαμβανομένης της εταιρικής επικοινωνίας για τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, στο βαθμό που αφορούν τους γενικούς στόχους του παρόντος κανονισμού, δαπάνες που συνδέονται με τις ΤΠ που εστιάζονται στην επεξεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών και κάθε άλλη δαπάνη τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που πραγματοποιεί η Επιτροπή για τη διαχείριση του προγράμματος.

6. Τα κονδύλια που διατίθενται μπορούν επίσης να καλύψουν τις δαπάνες διοικητικής και τεχνικής βοήθειας που είναι αναγκαίες για να εξασφαλιστεί η μετάβαση ανάμεσα στο πρόγραμμα και στα μέτρα τα οποία εκδίδονται σύμφωνα με τις αποφάσεις αριθ. 1719/2006/ΕΚ, αριθ. 1720/2006/ΕΚ και αριθ. 1298/2008/ΕΚ. Αν είναι αναγκαίο, μπορούν να εγγραφούν πιστώσεις στον προϋπολογισμό μετά το 2020 για την κάλυψη παρόμοιων δαπανών, έτσι ώστε να επιτρέπεται η διαχείριση δράσεων και δραστηριοτήτων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

7. Τα κονδύλια για τη μαθησιακή κινητικότητα των ατόμων σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α) και το άρθρο 12 στοιχείο α), τα οποία πρέπει να διαχειριστεί ο ή οι εθνικοί οργανισμοί («εθνικός οργανισμός»), κατανέμονται με βάση τον πληθυσμό και το κόστος ζωής στο κράτος μέλος, την απόσταση μεταξύ των πρωτευουσών των κρατών μελών και την απόδοση. Η παράμετρος της απόδοσης αντιστοιχεί στο 25 % του συνολικού κονδυλίου σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 8 και 9. Όσον αφορά τις στρατηγικές συμπράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο α) και στο άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο α) τις οποίες πρέπει να επιλέξει και να διαχειριστεί ο εθνικός οργανισμός, τα κονδύλια κατανέμονται με βάση τα κριτήρια που θα καθορισθούν από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 36 παράγραφος 3. Τα εν λόγω κριτήρια χαρακτηρίζονται, στο μέτρο του δυνατού, από ουδετερότητα σε σχέση με τα διάφορα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης των κρατών μελών, να μη δημιουργεί ουσιώδεις μειώσεις του ετήσιου προϋπολογισμού που διατίθεται στα κράτη μέλη κατ' έτος και να ελαχιστοποιεί τυχόν σημαντικές ανισοροπίες στο επίπεδο των προβλεπόμενων ενισχύσεων.

8. Η διάθεση των κονδυλίων βάσει απόδοσης πραγματοποιείται με σκοπό την προώθηση της αποδοτικής και αποτελεσματικής χρήσης των πόρων. Τα χρησιμοποιούμενα κριτήρια για την εκτίμηση της απόδοσης βασίζονται στα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία και είναι κυρίως:

α) το επίπεδο των ετήσιων εκρών · και

β) το επίπεδο των ετήσιων πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν.

9. Η κατανομή των κονδυλίων για το έτος 2014 βασίζεται στα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία για τις δράσεις που υλοποιήθηκαν και τη χρησιμοποίηση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος διά βίου μάθησης και των προγραμμάτων «Νεολαία σε δράση» και Erasmus Mundus έως και την 31η Δεκεμβρίου 2013.

10. Το πρόγραμμα μπορεί να παρέχει υποστήριξη μέσω ειδικών καινοτόμων όρων χρηματοδότησης, κυρίως εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 20.

Άρθρο 19

Ειδικοί όροι χρηματοδότησης

1. Η Επιτροπή εφαρμόζει τη χρηματοδοτική υποστήριξη της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

2. Η Επιτροπή μπορεί να δημοσιεύσει κοινές προσκλήσεις με τις χώρες εταίρους ή τις οργανώσεις και τις υπηρεσίες τους για τη χρηματοδότηση σχεδίων βάσει των αντιστοιχούντων κεφαλαίων. Τα σχέδια μπορούν να αξιολογούνται και να επιλέγονται βάσει κοινών διαδικασιών αξιολόγησης και επιλογής που συμφωνούνται από τους φορείς χρηματοδότησης, σύμφωνα με τις αρχές του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

3. Οι δημόσιοι οργανισμοί, καθώς και τα σχολεία, τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης και οι οργανώσεις στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού, που έλαβαν περισσότερο από το 50 % του ετήσιου εισοδήματός τους από δημόσιες πηγές την τελευταία διετία, θεωρείται ότι έχουν την αναγκαία χρηματοπιστωτική, επαγγελματική και διοικητική ικανότητα για την πραγματοποίηση δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του προγράμματος. Δεν απαιτείται από αυτούς να υποβάλουν περαιτέρω τεκμηρίωση προκειμένου να αποδείξουν την ικανότητα αυτή.

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 130 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και σε δέοντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να θεωρήσει τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με τις υποστηριζόμενες δράσεις και που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των πρώτων έξι μηνών του 2014 ως επιλέξιμες για χρηματοδότηση από την 1η Ιανουαρίου 2014, ακόμα και αν αυτές πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο πριν υποβληθεί η αίτηση επιχορήγησης.

5. Το ποσό που αναφέρεται στο άρθρο 137 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 δεν ισχύει για την οικονομική υποστήριξη της μαθησιακής κινητικότητας για μεμονωμένα άτομα.

Άρθρο 20

Μηχανισμός εγγύησης σπουδαστικών δανείων

1. Ο μηχανισμός εγγύησης σπουδαστικών δανείων παρέχει μερική εγγύηση προς ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για τη χορήγηση δανείων με τους ευνοϊκότερους δυνατούς όρους σε σπουδαστές που ξεκινούν σπουδές δεύτερου κύκλου, όπως ένα πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών (Master), σε αναγνωρισμένο τρίτοβάθμιο εκπαιδευτικό ίδρυμα σε χώρα του προγράμματος όπως αναφέρεται στο άρθρο 24 παράγραφος 1 η οποία δεν είναι ούτε η χώρα κατοικίας τους ούτε η χώρα όπου απέκτησαν τον τίτλο σπουδών που τους δίνει πρόσβαση στο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών.

2. Οι εγγυήσεις που χορηγούνται μέσω του μηχανισμού εγγύησης σπουδαστικών δανείων καλύπτουν νέα επιλέξιμα σπουδαστικά δάνεια για ποσό μέχρι 12 000 EUR για ετήσιο πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών και μέχρι 18 000 EUR για πρόγραμμα που διαρκεί μέχρι δύο έτη, ή το αντίστοιχο των ποσών αυτών στο τοπικό νόμισμα.

3. Η σε ευρωπαϊκό επίπεδο διαχείριση του μηχανισμού εγγύησης σπουδαστικών δανείων ανατίθεται στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, στη βάση μιας συμφωνίας ανάθεσης με την Επιτροπή, για τον καθορισμό των λεπτομερών κανόνων και των απαιτήσεων που διέπουν την εφαρμογή του μηχανισμού εγγύησης σπουδαστικών δανείων και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών. Στη βάση αυτή, το ΕΤΕ συνάπτει συμφωνίες με ενδιαμέσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς όπως, για παράδειγμα, τράπεζες, εθνικά ή/και περιφερειακά ιδρύματα χορήγησης σπουδαστικών δανείων ή άλλα αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, και προσπαθεί να εξασφαλίσει την επιλογή ενός ενδιαμέσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού από κάθε χώρα του προγράμματος, ώστε να διασφαλίσει ότι σπουδαστές από όλες τις χώρες του προγράμματος έχουν πρόσβαση στον μηχανισμό εγγύησης σπουδαστικών δανείων κατά τρόπο συνεκτικό και χωρίς διακρίσεις.

4. Στο παράρτημα II παρέχονται πληροφορίες τεχνικού χαρακτήρα σχετικές με τη λειτουργία του μηχανισμού εγγύησης σπουδαστικών δανείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Απόδοση, αποτελέσματα και διάδοση

Άρθρο 21

Παρακολούθηση και αξιολόγηση της απόδοσης και των αποτελεσμάτων

1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, παρακολουθεί τακτικά και υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με την απόδοση και τα αποτελέσματα του προγράμματος σε σύγκριση με τους στόχους του, ιδίως όσον αφορά:

- α) την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία σύμφωνα με το άρθρο 3·
- β) την κατανομή των κονδυλίων σχετικά με τους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας, με σκοπό να διασφαλιστεί, έως το τέλος του προγράμματος, διάθεση κονδυλίων που θα εγγυώνται βιώσιμο συστημικό αντίκτυπο·
- γ) τη χρήση των πόρων που προέρχονται από εξωτερικά μέσα, κατά την έννοια του άρθρου 18 παράγραφος 4 και τη συμβολή της στην επίτευξη των αντίστοιχων στόχων και αρχών των εν λόγω εξωτερικών μέσων·

2. Εκτός από τη συνεχή παρακολούθηση, η Επιτροπή υποβάλλει ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017 για να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα όσον αφορά τα μέτρα που λήφθηκαν για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος και για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας του προγράμματος και της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας του. Η έκθεση αυτή συνοδεύεται, εάν κριθεί σκόπιμο, από νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση του παρόντος κανονισμού. Η ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης εξετάζει το περιθώριο απλούστευσης του προγράμματος, την εσωτερική και εξωτερική συνοχή του, το αν εξακολουθούν να είναι συναφείς όλοι οι στόχοι του, καθώς και τη συμβολή των μέτρων στην επίτευξη της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Λαμβάνονται επίσης υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο των προγενέστερων προγραμμάτων (διά βίου μάθηση, «Νεολαία σε δράση», Erasmus Mundus και άλλα διεθνή προγράμματα ανώτατης εκπαίδευσης).

3. Η Επιτροπή διαβιβάζει την ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.

4. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων του κεφαλαίου VIII και των υποχρεώσεων των εθνικών οργανισμών σύμφωνα με το άρθρο 28, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή, έως τις 30 Ιουνίου 2017, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή και τον αντίκτυπο του προγράμματος στα αντίστοιχα εδάφη τους.

5. Η Επιτροπή διαβιβάζει μια τελική αξιολόγηση του προγράμματος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών, έως τις 30 Ιουνίου 2022.

Άρθρο 22

Επικοινωνία και διάδοση

1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, εξασφαλίζει τη διάδοση των πληροφοριών, τη δημοσιοποίηση και την παρακολούθηση όσον αφορά όλες τις δράσεις και δραστηριότητες που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος, καθώς και τη διάδοση των αποτελεσμάτων των προηγούμενων προγραμμάτων διά βίου μάθησης, «Νεολαία σε δράση» και Erasmus Mundus.

2. Οι δικαιούχοι των υποστηριζόμενων σχεδίων μέσω δράσεων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με τα άρθρα 6, 10, 12, 17 και 20 θα πρέπει να διασφαλίσουν κατάλληλη επικοινωνιακή προβολή και διάδοση των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου που επιτυγχάνεται. Εδώ μπορούν να περιλαμβάνονται και δραστηριότητες ενημέρωσης ομοτίμων σχετικά με τις ευκαιρίες κινητικότητας.

3. Οι εθνικοί οργανισμοί όπως αναφέρονται στο άρθρο 28 χαράσσουν συνεπή πολιτική όσον αφορά την αποτελεσματική διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων που υποστηρίζονται στο πλαίσιο των δράσεων τις οποίες διαχειρίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος, και παρέχουν υποστήριξη στην Επιτροπή κατά την εκτέλεση του γενικού καθήκοντος της διάδοσης των πληροφοριών σχετικά με το πρόγραμμα, περιλαμβανομένων των δράσεων και των δραστηριοτήτων που διαχειρίζονται σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, και των αποτελεσμάτων του, και παρέχοντας πληροφορίες στις σχετικές ομάδες στόχου όσον αφορά τις δράσεις που αναλαμβάνονται στη χώρα τους.

4. Οι δημόσιοι και ιδιωτικοί οργανισμοί στους τομείς που καλύπτονται από το πρόγραμμα χρησιμοποιούν την ονομασία «Erasmus+» για σκοπούς επικοινωνιακούς και διάδοσης πληροφοριών όσον αφορά το πρόγραμμα. Για τους διάφορους τομείς του προγράμματος, χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες ονομασίες:

- «Comenius», που αφορά τη σχολική εκπαίδευση·
- «Erasmus», που αφορά όλα τα είδη ανώτατης εκπαίδευσης στις χώρες του προγράμματος·
- «Erasmus Mundus», που αφορά όλα τα είδη δραστηριοτήτων ανώτατης εκπαίδευσης μεταξύ των χωρών του προγράμματος και των χωρών εταίρων·
- «Leonardo da Vinci», που αφορά την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση·
- «Grundtvig», που αφορά την εκπαίδευση ενηλίκων·

— «Νεολαία σε δράση», που αφορά τη μη τυπική και την άτυπη εκπαίδευση στον τομέα της νεολαίας·

— «Αθλήματα», που αφορά δραστηριότητες στο πεδίο του αθλητισμού.

5. Οι δραστηριότητες επικοινωνιακής προβολής συμβάλλουν επίσης στην εταιρική προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, με την προϋπόθεση ότι σχετίζονται με τους γενικούς στόχους του παρόντος κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Πρόσβαση στο πρόγραμμα

Άρθρο 23

Πρόσβαση

1. Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός που δραστηριοποιείται στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του μαζικού λαϊκού αθλητισμού μπορεί να υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος. Στην περίπτωση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο α) και στο άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο α), το πρόγραμμα υποστηρίζει τις ομάδες νέων που δραστηριοποιούνται στην εργασία στον τομέα της νεολαίας, αλλά όχι απαραίτητως στο πλαίσιο μιας οργάνωσης νεολαίας.

2. Κατά την εφαρμογή του προγράμματος, μεταξύ άλλων και όσον αφορά την επιλογή των συμμετεχόντων και τη χορήγηση υποτροφιών, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι καταβάλλονται ιδιαίτερες προσπάθειες για την προαγωγή της κοινωνικής ένταξης και της συμμετοχής ατόμων με ειδικές ανάγκες ή με λιγότερες ευκαιρίες.

Άρθρο 24

Συμμετοχή χωρών

1. Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετάσχουν οι ακόλουθες χώρες («χώρες του προγράμματος»):

- α) τα κράτη μέλη·
- β) οι υπό προσχώρηση χώρες, οι υποψήφιες χώρες και οι δυνάμει υποψήφιες χώρες για τις οποίες έχει χαραχθεί προενταξιακή στρατηγική, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή τους σε προγράμματα της Ένωσης που έχουν καθοριστεί στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια, στις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης ή σε παρεμφερείς συμφωνίες·
- γ) εκείνες οι χώρες της ΕΖΕΣ που συμμετέχουν στη συμφωνία για τον ΕΟΧ, σύμφωνα με τις διατάξεις της εν λόγω συμφωνίας·
- δ) η Ελβετική Συνομοσπονδία, με βάση διμερή συμφωνία που θα συναφθεί με τη χώρα αυτή·
- ε) οι χώρες που καλύπτονται από την ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας και έχουν συνάψει συμφωνίες με την Ένωση στις οποίες προβλέπεται η δυνατότητα συμμετοχής των χωρών αυτών στα προγράμματα της Ένωσης, με την επιφύλαξη της σύναψης διμερούς συμφωνίας με την Ένωση σχετικά με τους όρους συμμετοχής τους στο πρόγραμμα.

2. Οι χώρες του προγράμματος υπόκεινται σε όλες τις υποχρεώσεις και εκπληρώνουν όλα τα καθήκοντα που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό όσον αφορά τα κράτη μέλη.

3. Το πρόγραμμα υποστηρίζει τη συνεργασία με τις χώρες εταίρους, ιδίως χώρες στις οποίες εφαρμόζεται η πολιτική γειτονίας, σε δράσεις και δραστηριότητες σύμφωνα με τα άρθρα 6, 10 και 12.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

Άρθρο 25

Συμπληρωματικότητα

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, διασφαλίζει τη συνολική συνοχή και συμπληρωματικότητα του προγράμματος με:

- α) τις συναφείς πολιτικές και προγράμματα, ιδίως εκείνες που σχετίζονται με τον πολιτισμό και τα μέσα ενημέρωσης, την απασχόληση, την έρευνα και την καινοτομία, τη βιομηχανία και τις επιχειρήσεις, την πολιτική για τη συνοχή και την αναπτυξιακή πολιτική, καθώς και την πολιτική της διεύρυνσης και με τις πρωτοβουλίες, τα μέσα και τις στρατηγικές στα πεδία της περιφερειακής πολιτικής και των εξωτερικών σχέσεων·
- β) τις άλλες σχετικές ενωσιακές πηγές χρηματοδότησης για τις πολιτικές εκπαίδευσης, κατάρτισης, νεολαίας και αθλητισμού, ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και τα άλλα χρηματοδοτικά μέσα σχετικά με την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζοντας 2020», καθώς και τα χρηματοδοτικά μέσα που αφορούν τη δικαιοσύνη και την απόκτηση συνείδησης ενεργού πολίτη, την υγεία, τα προγράμματα εξωτερικής συνεργασίας και τους μηχανισμούς προενταξιακής βοήθειας.

Άρθρο 26

Οργανισμοί υλοποίησης

Το πρόγραμμα υλοποιείται κατά τρόπο ομοιόμορφο από τους ακόλουθους οργανισμούς:

- α) σε ενωσιακό επίπεδο, την Επιτροπή·
- β) σε εθνικό επίπεδο, τους εθνικούς οργανισμούς στις χώρες του προγράμματος.

Άρθρο 27

Εθνική αρχή

1. Ο όρος «εθνική αρχή» αναφέρεται σε μία ή περισσότερες εθνικές αρχές, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.

2. Έως την 22η Ιανουαρίου 2014, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή, με επίσημη κοινοποίηση που διαβιβάζεται από τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία τους, τα πρόσωπα που είναι νόμιμα εξουσιοδοτημένα να ενεργούν εξ ονόματός της ως η «εθνική αρχή» κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού. Σε περίπτωση που η εθνική αρχή αντικατασταθεί κατά τη διάρκεια ισχύος του προγράμματος, το σχετικό κράτος μέλος το κοινοποιεί στην Επιτροπή αμέσως, σύμφωνα με την ίδια διαδικασία.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την άρση των νομικών και διοικητικών εμποδίων για την ορθή λειτουργία του προγράμματος, περιλαμβανομένων, όπου αυτό είναι δυνατό, μέτρων με στόχο την επίλυση θεμάτων που αποτελούν αιτίες δυσκολιών στην απόκτηση θεωρήσεων διαβατηρίου.

4. Έως την 22η Μαρτίου 2014, η εθνική αρχή διορίζει έναν ή περισσότερους εθνικούς οργανισμούς. Σε περίπτωση διορισμού δύο ή περισσότερων εθνικών οργανισμών, τα κράτη μέλη δημιουργούν κατάλληλο μηχανισμό για τη συντονισμένη διαχείριση της υλοποίησης του προγράμματος σε εθνικό επίπεδο, ιδίως με σκοπό τη διασφάλιση της συνεπούς και οικονομικά αποδοτικής υλοποίησης του προγράμματος και την προς τούτο αποτελεσματική επαφή με την Επιτροπή, και της διευκόλυνσης της πιθανής μεταφοράς κονδυλίων μεταξύ οργανισμών, με αποτέλεσμα μεγαλύτερη ελαστικότητα και καλύτερη χρήση των κονδυλίων που διατίθενται στα κράτη μέλη. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 29 παράγραφος 3, κάθε κράτος μέλος καθορίζει τον τρόπο οργάνωσης της σχέσης μεταξύ της εθνικής αρχής και του εθνικού οργανισμού του, περιλαμβανομένων καθηκόντων όπως η κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος εργασίας του εθνικού οργανισμού.

Η εθνική αρχή παρέχει στην Επιτροπή μια κατάλληλη εκ των προτέρων διαδικασία αξιολόγησης, από την οποία προκύπτει ότι ο εθνικός οργανισμός τηρεί τις διατάξεις του άρθρου 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημεία ν) και νι) και του άρθρου 60 παράγραφοι 1, 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, και του άρθρου 38 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής⁽¹⁾, καθώς και τις απαιτήσεις της Ένωσης σχετικά με τα πρότυπα εσωτερικού ελέγχου για εθνικούς οργανισμούς και τους κανόνες διαχείρισης των κονδυλίων του προγράμματος για την παροχή επιχορηγήσεων.

5. Η εθνική αρχή ορίζει έναν ανεξάρτητο ελεγκτικό οργανισμό σύμφωνα με το άρθρο 30.

6. Για την εκ των προτέρων διαδικασία αξιολόγησης συμμόρφωσης, η εθνική αρχή βασίζεται στους δικούς της ελέγχους και λογιστικούς ελέγχους ή/και στους ελέγχους και λογιστικούς ελέγχους που πραγματοποιεί ανεξάρτητος ελεγκτικός οργανισμός σύμφωνα με το άρθρο 30.

7. Αν ο εθνικός οργανισμός που ορίστηκε για το πρόγραμμα είναι ο ίδιος με τον εθνικό οργανισμό που ορίστηκε για το προηγούμενο πρόγραμμα «διά βίου μάθηση» ή «Νεολαία σε δράση», το πεδίο των ελέγχων και των λογιστικών ελέγχων για την εκ των προτέρων διαδικασία αξιολόγησης συμμόρφωσης μπορεί να περιοριστεί στις απαιτήσεις που είναι νέες και ειδικές για το πρόγραμμα.

8. Η εθνική αρχή παρακολουθεί και εποπτεύει τη διαχείριση του προγράμματος σε εθνικό επίπεδο. Ενημερώνει και συμβουλευτεί την Επιτροπή εγκαίρως πριν από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης που ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στη διαχείριση του προγράμματος, και ιδίως όσον αφορά τον εθνικό του οργανισμό.

9. Η εθνική αρχή παρέχει επαρκή συγχρηματοδότηση για τις λειτουργίες του εθνικού οργανισμού, ώστε να διασφαλίζεται ότι η διαχείριση του προγράμματος γίνεται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες της Ένωσης.

10. Σε περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή απορρίπτει τον ορισμό του εθνικού οργανισμού, με βάση την αξιολόγησή του σύμφωνα με τη διαδικασία εκ των προτέρων αξιολόγησης συμμόρφωσης, η εθνική αρχή εξασφαλίζει ότι λαμβάνονται τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα ούτως ώστε ο εθνικός οργανισμός να πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζει η Επιτροπή ή να οριστεί άλλος φορέας ως εθνικός οργανισμός.

11. Με βάση την ετήσια διαχειριστική δήλωση του εθνικού οργανισμού, τη σχετική γνώμη ανεξάρτητου ελεγκτή και την ανάλυση της Επιτροπής σχετικά με τη συμμόρφωση και την απόδοση του εθνικού οργανισμού, η εθνική αρχή πληροφορεί την Επιτροπή έως τις 31 Οκτωβρίου κάθε έτους για την παρακολούθηση και την εποπτεία που ασκεί στις δραστηριότητες σχετικά με το πρόγραμμα.

12. Η εθνική αρχή αναλαμβάνει την ευθύνη για την ορθή διαχείριση των ενωσιακών κονδυλίων που θα μεταφερθούν από την Επιτροπή στον εθνικό οργανισμό μέσω της παροχής επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος.

13. Σε περίπτωση παρατυπίας, αμέλειας ή απάτης που καταλογίζεται στον εθνικό οργανισμό, καθώς και σε περίπτωση σοβαρών ελλείψεων ή ανεπαρκών αποτελεσμάτων από τον εθνικό οργανισμό, που έχουν ως συνέπεια την προβολή απαιτήσεων από την Επιτροπή έναντι του εθνικού οργανισμού, η εθνική αρχή είναι υπεύθυνη έναντι της Επιτροπής για την επιστροφή των μη ανακτηθέντων κονδυλίων.

14. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 13, η εθνική αρχή μπορεί να ανακαλέσει την εντολή του εθνικού οργανισμού είτε με δική της πρωτοβουλία είτε κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής. Στην περίπτωση που η εθνική αρχή επιθυμεί να ανακαλέσει την εντολή του εθνικού οργανισμού για άλλους δικαιολογημένους λόγους, κοινοποιεί στην Επιτροπή την ανάκληση τουλάχιστον έξι μήνες πριν την προβλεπόμενη ημερομηνία λήξης της εντολής του εθνικού οργανισμού. Στην περίπτωση αυτή, η εθνική αρχή και η Επιτροπή συμφωνούν ρητά σχετικά με ειδικά μεταβατικά μέτρα, βάσει χρονοδιαγράμματος.

15. Στην περίπτωση ανάκλησης, η εθνική αρχή πραγματοποιεί τους αναγκαίους ελέγχους όσον αφορά τα κονδύλια της Ένωσης που έχουν ανατεθεί στον ανακληθέντα εθνικό οργανισμό και διασφαλίζει την απρόσκοπτη μεταφορά των εν λόγω κονδυλίων, καθώς και όλων των εγγράφων και διαχειριστικών μέσων που απαιτούνται για τη διαχείριση του προγράμματος, στον νέο εθνικό οργανισμό. Η εθνική αρχή παρέχει στον ανακληθέντα εθνικό οργανισμό την αναγκαία οικονομική υποστήριξη ώστε να συνεχίσει την εκπλήρωση των συμβατικών του υποχρεώσεων έναντι των δικαιούχων του προγράμματος και της Επιτροπής έως τη μεταφορά αυτών των υποχρεώσεων σε νέο εθνικό οργανισμό.

16. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τις εθνικές αρχές να ορίσουν τα ιδρύματα ή τους οργανισμούς ή τους τύπους αυτών των ιδρυμάτων και οργανισμών που μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμοι για να συμμετάσχουν σε ειδικές δράσεις του προγράμματος στις αντίστοιχες επικράτειές τους.

(1) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 362 της 31.12.2012, σ. 1).

Άρθρο 28

Εθνικός οργανισμός

1. Ο όρος «εθνικός οργανισμός» αναφέρεται σε έναν ή περισσότερους εθνικούς οργανισμούς, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.
2. Ο εθνικός οργανισμός:
 - α) έχει νομική προσωπικότητα ή είναι μέρος οντότητας που έχει νομική προσωπικότητα και διέπεται από το δικαίωμα του οικείου κράτους μέλους· υπουργείο δεν μπορεί να οριστεί ως εθνικός οργανισμός·
 - β) έχει την κατάλληλη διαχειριστική ικανότητα, προσωπικό και υποδομή για να εκπληρώνει τα καθήκοντά του κανονικά, εξασφαλίζοντας αποδοτική και αποτελεσματική διαχείριση του προγράμματος και χρηστή οικονομική διαχείριση των πόρων της Ένωσης·
 - γ) διαθέτει τα επιχειρησιακά και νομικά μέσα για να εφαρμόζει τους διοικητικούς, συμβατικούς και δημοσιονομικούς κανόνες διαχείρισης που ορίζονται σε επίπεδο Ένωσης·
 - δ) προσφέρει κατάλληλες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, που εκδίδονται κατά προτίμηση από δημόσια αρχή, οι οποίες αντιστοιχούν στο επίπεδο των πόρων της Ένωσης που καλείται να διαχειριστεί·
 - ε) διορίζεται για τη διάρκεια του προγράμματος.
3. Ο εθνικός οργανισμός είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση όλων των φάσεων του κύκλου ζωής των ακόλουθων δράσεων του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημεία ν) και νι) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και το άρθρο 44 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012:
 - α) μαθησιακή κινητικότητα των ατόμων, με εξαίρεση την κινητικότητα που οργανώνεται με βάση τα κοινά ή διπλά/πολλαπλά πτυχία, τα μεγάλης κλίμακας σχέδια εθελοντισμού και τον μηχανισμό εγγύησης σπουδαστικών δανείων·
 - β) στρατηγικές συμπράξεις στο πλαίσιο της δράσης «Συνεργασία για την καινοτομία και ανταλλαγή ορθών πρακτικών»·
 - γ) της διαχείρισης των μικρής κλίμακας δραστηριοτήτων υποστήριξης του δομημένου διαλόγου στον τομέα της νεολαίας στο πλαίσιο της δράσης «Υποστήριξη μεταρρυθμίσεων πολιτικής».
4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3, οι αποφάσεις σχετικά με την επιλογή και την έγκριση για τις στρατηγικές συμπράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχείο β), μπορούν να λαμβάνονται σε επίπεδο Ένωσης, εφόσον ληφθεί σχετική απόφαση σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 3 και μόνο σε ειδικές περιπτώσεις όταν η εν λόγω συγκέντρωση μπορεί να αιτιολογηθεί δέοντως.

5. Ο εθνικός οργανισμός παρέχει επιχορήγηση σε δικαιούχους είτε μέσω συμφωνίας επιχορήγησης είτε μέσω απόφασης επιχορήγησης, όπως εξειδικεύεται από την Επιτροπή για την οικεία δράση προγράμματος.

6. Ο εθνικός οργανισμός υποβάλλει ετησίως εκθέσεις στην Επιτροπή και στην εθνική αρχή του με τις διατάξεις που ορίζονται στο άρθρο 60 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012. Ο εθνικός οργανισμός είναι επιφορτισμένος με την εφαρμογή των παρατηρήσεων που εκδόθηκαν από την Επιτροπή ύστερα από την ανάλυση της ετήσιας διαχειριστικής δήλωσης αξιοπιστίας και της σχετικής γνωμοδότησης ανεξάρτητου ελεγκτικού οργανισμού.

7. Ο εθνικός οργανισμός δεν μπορεί να αναθέσει σε τρίτο μέρος κανένα καθήκον εφαρμογής του προγράμματος ή εκτέλεσης του προϋπολογισμού που του ανατίθεται χωρίς προηγούμενη γραπτή εξουσιοδότηση από την εθνική αρχή και την Επιτροπή. Ο εθνικός οργανισμός διατηρεί την αποκλειστική ευθύνη για τα καθήκοντα που ανατίθενται σε τρίτο μέρος.

8. Σε περίπτωση ανάκλησης της εντολής ενός εθνικού οργανισμού, ο ανακληθείς εθνικός οργανισμός παραμένει νομικά υπεύθυνος για την εφαρμογή των συμβατικών υποχρεώσεων του όσον αφορά τους δικαιούχους του προγράμματος και την Επιτροπή, όσο εκκρεμεί η μεταφορά των εν λόγω υποχρεώσεων σε νέο εθνικό οργανισμό.

9. Ο εθνικός οργανισμός είναι επιφορτισμένος με τη διαχείριση και την εκκαθάριση των χρηματοοικονομικών συμφωνιών που αφορούν τα προηγούμενα προγράμματα «Διά βίου μάθηση» και «Νεολαία σε δράση» που δεν έχουν ολοκληρωθεί έως την αρχή του προγράμματος.

Άρθρο 29

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

1. Εντός δύο μηνών από την παραλαβή από την εθνική αρχή της εκ των προτέρων διαδικασίας αξιολόγησης της συμμόρφωσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 27 παράγραφος 4, η Επιτροπή αποδέχεται, αποδέχεται με όρους ή απορρίπτει τον ορισμό του εθνικού οργανισμού. Η Επιτροπή δεν συνάπτει συμβατική σχέση με τον εθνικό οργανισμό έως την αποδοχή της εκ των προτέρων διαδικασίας αξιολόγησης. Σε περίπτωση αποδοχής υπό όρους, η Επιτροπή ενδέχεται να αποφασίσει να λάβει αναλογικά μέτρα προφύλαξης εφαρμοστέα στη συμβατική σχέση της με τον εθνικό οργανισμό.

2. Μετά την από μέρους της αποδοχή της εκ των προτέρων διαδικασίας αξιολόγησης της συμμόρφωσης σχετικά με τον εθνικό οργανισμό που ορίστηκε για το πρόγραμμα, η Επιτροπή επισημοποιεί τις νομικές αρμοδιότητες όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές συμφωνίες που αφορούν τα προηγούμενα προγράμματα «Διά βίου μάθηση» και «Νεολαία σε δράση» που δεν έχουν ολοκληρωθεί έως την αρχή του προγράμματος.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 4, το έγγραφο που διέπει τη συμβατική σχέση μεταξύ της Επιτροπής και του εθνικού οργανισμού:

- α) ορίζει τα διεθνή πρότυπα ελέγχου για τους εθνικούς οργανισμούς και τους κανόνες για τη διαχείριση των κονδυλίων της Ένωσης για επιχορηγήσεις στήριξης από τους εθνικούς οργανισμούς·

β) περιλαμβάνει το πρόγραμμα εργασίας του εθνικού οργανισμού που περιέχει τα διαχειριστικά καθήκοντα του εθνικού οργανισμού στον οποίο παρέχεται υποστήριξη της Ένωσης·

γ) καθορίζει τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων για τον εθνικό οργανισμό.

4. Η Επιτροπή καθιστά κάθε χρόνο διαθέσιμους τους ακόλουθους πόρους του προγράμματος στον εθνικό οργανισμό:

α) πόρους για επιχορηγήσεις στήριξης στο οικείο κράτος μέλος για τις δράσεις του προγράμματος ή διαχείριση των οποίων ανατίθεται στον εθνικό οργανισμό·

β) χρηματοοικονομική συνεισφορά στην υποστήριξη των καθηκόντων διαχείρισης του προγράμματος από τον εθνικό οργανισμό. Η υποστήριξη αυτή παρέχεται με τη μορφή μιας κατ' αποκοπή συνεισφοράς στις λειτουργικές δαπάνες του εθνικού οργανισμού και καθορίζεται με βάση το ποσό των πόρων της Ένωσης για επιχορηγήσεις στήριξης που ανατίθεται στον εθνικό οργανισμό.

5. Η Επιτροπή ορίζει τις απαιτήσεις για το πρόγραμμα εργασίας του εθνικού οργανισμού. Η Επιτροπή δεν καθιστά διαθέσιμους πόρους του προγράμματος στον εθνικό οργανισμό παρά μόνον μετά την επίσημη έγκριση του σχετικού προγράμματος εργασίας του εθνικού οργανισμού από την Επιτροπή.

6. Με βάση τις απαιτήσεις συμμόρφωσης για τους εθνικούς οργανισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 27 παράγραφος 4, η Επιτροπή επανεξετάζει τα εθνικά συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, ιδίως βάσει της εκ προτέρων αξιολόγησης της συμμόρφωσης που της υποβάλλεται από την εθνική αρχή, της ετήσιας διαχειριστικής δήλωσης του εθνικού οργανισμού και της γνωμοδότησης του ανεξάρτητου ελεγκτικού οργανισμού, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ετήσια ενημέρωση από την εθνική αρχή σχετικά με τις δραστηριότητες παρακολούθησης και εποπτείας της όσον αφορά το πρόγραμμα.

7. Μετά την αξιολόγηση της ετήσιας διαχειριστικής δήλωσης και της σχετικής γνωμοδότησης του ανεξάρτητου ελεγκτικού οργανισμού, η Επιτροπή απευθύνει τη γνωμοδότησή της και τις σχετικές παρατηρήσεις της στον εθνικό οργανισμό και στην εθνική αρχή.

8. Στην περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδεχτεί την ετήσια διαχειριστική δήλωση του εθνικού οργανισμού ή της σχετικής γνωμοδότησης του ανεξάρτητου ελεγκτικού οργανισμού ή στην περίπτωση μη ικανοποιητικής εφαρμογής των παρατηρήσεων της Επιτροπής από τον εθνικό οργανισμό, η Επιτροπή μπορεί να εφαρμόσει τυχόν μέτρα προφύλαξης και διορθωτικά μέτρα που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση των χρηματοοικονομικών συμφερόντων της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

9. Η Επιτροπή διοργανώνει τακτικά συνεδριάσεις με το δίκτυο των εθνικών οργανισμών, ώστε να εξασφαλίσει συνεκτική εφαρμογή του προγράμματος σε όλες τις χώρες του προγράμματος.

Άρθρο 30

Ανεξάρτητος ελεγκτικός οργανισμός

1. Ο ανεξάρτητος ελεγκτικός οργανισμός εκδίδει γνωμοδότηση ελέγχου σχετικά με την ετήσια διαχειριστική δήλωση που αναφέρεται στο άρθρο 60 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

2. Ο ανεξάρτητος ελεγκτικός οργανισμός:

α) έχει τις αναγκαίες επαγγελματικές ικανότητες για την πραγματοποίηση λογιστικών ελέγχων στον δημόσιο τομέα·

β) εξασφαλίζει ότι οι λογιστικοί έλεγχοί του λαμβάνουν υπόψη τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα ελέγχου·

γ) δεν έχει αντικρουόμενα συμφέροντα σε σχέση με τη νομική οντότητα της οποίας ο εθνικός οργανισμός αποτελεί μέρος. Είναι ιδίως λειτουργικά ανεξάρτητος από τη νομική οντότητα της οποίας ο εθνικός οργανισμός αποτελεί μέρος.

3. Ο ανεξάρτητος ελεγκτικός οργανισμός παρέχει στην Επιτροπή και στους εκπροσώπους της, καθώς και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, πλήρη πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα και τις εκθέσεις για την υποστήριξη της γνωμοδότησης λογιστικού ελέγχου που εκδίδει σχετικά με την ετήσια διαχειριστική δήλωση του εθνικού οργανισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ

Σύστημα ελέγχου

Άρθρο 31

Αρχές του συστήματος ελέγχου

1. Η Επιτροπή, κατά την υλοποίηση δράσεων χρηματοδοτούμενων βάσει του παρόντος κανονισμού, λαμβάνει κατάλληλα μέτρα που εξασφαλίζουν την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης με την εφαρμογή μέτρων πρόληψης κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και, σε περίπτωση παρατυπιών, με την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και, εφόσον χρειαστεί, με την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων.

2. Η Επιτροπή είναι αρμόδια για τους εποπτικούς ελέγχους όσον αφορά τις δράσεις και δραστηριότητες του προγράμματος που διαχειρίζονται οι εθνικοί οργανισμοί. Η Επιτροπή ορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις για τους ελέγχους από τον εθνικό οργανισμό και τον ανεξάρτητο ελεγκτικό οργανισμό.

3. Ο εθνικός οργανισμός είναι αρμόδιος για τους πρωταρχικούς ελέγχους των δικαιούχων επιδοτήσεων για τις δράσεις και δραστηριότητες του προγράμματος, όπως αναφέρονται στο άρθρο 28 παράγραφος 3. Οι εν λόγω έλεγχοι παρέχουν εύλογη εξασφάλιση ότι οι επιδοτήσεις που χορηγούνται χρησιμοποιούνται όπως προβλέπεται και σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες της Ένωσης.

4. Όσον αφορά τους πόρους του προγράμματος που μεταφέρονται στους εθνικούς οργανισμούς, η Επιτροπή εξασφαλίζει τον κατάλληλο συντονισμό των ελέγχων της με τις εθνικές αρχές και

τους εθνικούς οργανισμούς, με βάση την αρχή του ενιαίου λογιστικού ελέγχου και ύστερα από ανάλυση με βάση την επικινδυνότητα. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στις έρευνες που διενεργεί η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία για την Καταπολέμηση της Απάτης (OLAF).

Άρθρο 32

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Η Επιτροπή ή οι εκπρόσωποι της και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την εξουσία του λογιστικού ελέγχου, βάσει εγγράφων και επιτόπιων επισκέψεων, που ασκείται σε όλους τους δικαιούχους επιχορηγήσεων, αντισυμβαλλομένους, υπεργολάβους και άλλα τρίτα μέρη, που έλαβαν χρηματοδότηση από την Ένωση. Μπορούν επίσης να διεξάγουν λογιστικούς ελέγχους και ελέγχους σχετικά με τους εθνικούς οργανισμούς.

2. Η OLAF μπορεί να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις οικονομικών φορέων τους οποίους αφορά, άμεσα ή έμμεσα, αυτή η χρηματοδότηση, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει ο κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, για να τεκμηριώνει την ύπαρξη απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας συνδεδεμένης με συμφωνία επιχορήγησης ή απόφαση επιχορήγησης ή σύμβαση ενωσιακής χρηματοδότησης, σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

3. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, στις συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, στις συμφωνίες και αποφάσεις επιχορήγησης και στις συμβάσεις που απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού προβλέπεται ρητά η διενέργεια των εν λόγω λογιστικών ελέγχων, επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων από την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την OLAF.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ

Ανάθεση αρμοδιοτήτων και διατάξεις εφαρμογής

Άρθρο 33

Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Επιτροπή

Για να διασφαλιστεί το δέον επίπεδο για τα διαχειριστικά καθήκοντα, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 34 σχετικά με την τροποποίηση του άρθρου 28 παράγραφος 3, με μόνο σκοπό την πρόβλεψη πρόσθετων δράσεων που θα διαχειρίζονται οι εθνικοί οργανισμοί.

Άρθρο 34

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 33 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για τη διάρκεια ισχύος του προγράμματος.

⁽¹⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 33 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

4. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 33 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 35

Εφαρμογή του προγράμματος

Για την εφαρμογή του προγράμματος, η Επιτροπή εγκρίνει ετήσια προγράμματα εργασίας μέσω εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 36 παράγραφος 3. Κάθε ετήσιο πρόγραμμα εργασίας εξασφαλίζει την ετήσια εκτέλεση των γενικών και ειδικών στόχων που περιγράφονται στα άρθρα 4, 5, 11 και 16 κατά τρόπο συνεκτικό, και προσδιορίζει τα αναμενόμενα αποτελέσματα, τη μέθοδο εφαρμογής και το συνολικό ποσό του. Τα ετήσια προγράμματα εργασίας περιέχουν επίσης περιγραφή των δράσεων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν, ένδειξη του ποσού που κατανέμεται σε κάθε δράση, καθώς και την κατανομή των πόρων μεταξύ των κρατών μελών για τις δράσεις που διαχειρίζονται οι εθνικοί οργανισμοί και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής. Περιλαμβάνουν, για τις επιχορηγήσεις, το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης, όπου θα λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες των ομάδων στόχου και ιδίως οι ικανότητες συγχρηματοδότησης που διαθέτουν και οι δυνατότητες προσέλκυσης χρηματοδοτήσεων από τρίτα μέρη. Συγκεκριμένα, για τις δράσεις που απευθύνονται σε οργανώσεις με περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες, το ποσοστό συγχρηματοδότησης θα ορίζεται σε τουλάχιστον 50 %.

Άρθρο 36

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή είναι επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Η επιτροπή μπορεί να συνεδριάζει με ειδικές συνθέσεις για την εξέταση τομεακών ζητημάτων. Εάν είναι σκόπιμο και σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό της και κατά περίπτωση, μπορεί να προσκαλεί εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, περιλαμβανομένων και εκπροσώπων των κοινωνικών εταίρων, για να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις της ως παρατηρητές.

3. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XI

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 37

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

1. Οι αποφάσεις αριθ. 1719/2006/ΕΚ, αριθ. 1720/2006/ΕΚ και αριθ. 1298/2008/ΕΚ καταργούνται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

2. Η διαχείριση των δράσεων που έχουν ξεκινήσει στις ή πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2013 με βάση τις αποφάσεις αριθ. 1719/2006/ΕΚ, αριθ. 1720/2006/ΕΚ και αριθ. 1298/2008/ΕΚ γίνεται, εφόσον ενδείκνυται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και εφαρμόζεται άμεσα σε κάθε κράτος μέλος

Στρασβούργο, 11ης Δεκεμβρίου 2013

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν σε εθνικό επίπεδο την απρόσκοπτη μετάβαση μεταξύ των δράσεων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των προηγούμενων προγραμμάτων στους τομείς της διάβιου μάθησης, της νεολαίας και της διεθνούς συνεργασίας στην ανώτατη εκπαίδευση, και των δράσεων που θα εφαρμοστούν στο πλαίσιο του προγράμματος.

Άρθρο 38

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. LEŠKEVILIUS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΔΕΪΚΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα παρακολουθείται στενά, στη βάση μιας δέσμης δεικτών που αποσκοπούν στη μέτρηση του βαθμού στον οποίο έχουν επιτευχθεί οι γενικοί και ειδικοί στόχοι του προγράμματος και στην ελαχιστοποίηση του διοικητικού βάρους και κόστους. Προς το σκοπό αυτόν, συλλέγονται στοιχεία όσον αφορά την ακόλουθη δέσμη κύριων δεικτών:

«Ευρώπη 2020» Βασικοί στόχοι εκπαίδευσης	Το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 18-24 ετών που έχουν ολοκληρώσει μόνο τον κατώτερο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και δεν φοιτούν στην εκπαίδευση ή την επαγγελματική κατάρτιση
	Το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών που έχουν ολοκληρώσει ανώτατη ή ισοδύναμη εκπαίδευση
Δείκτης αναφοράς για την κινητικότητα, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με δείκτη αναφοράς για τη μαθησιακή κινητικότητα	Το ποσοστό πτυχιούχων ανώτατης εκπαίδευσης που είχαν ένα διάστημα σχετικών με την ανώτατη εκπαίδευση σπουδών ή κατάρτισης (περιλαμβανομένων θέσεων εργασίας) στο εξωτερικό
	Το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 18-34 ετών με τίτλο αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, που είχαν ένα διάστημα σχετικών με την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση σπουδών ή κατάρτισης (περιλαμβανομένων θέσεων εργασίας) στο εξωτερικό
Ποσοτικά (γενικά)	Αριθμός των μελών προσωπικού που υποστηρίχθηκαν από το πρόγραμμα, ανά χώρα και ανά τομέα
	Αριθμός των συμμετεχόντων με ειδικές ανάγκες ή με λιγότερες ευκαιρίες
	Αριθμός και είδος των οργανώσεων και των σχεδίων, ανά χώρα και ανά δράση
Εκπαίδευση και κατάρτιση	Αριθμός μαθητών, σπουδαστών και ασκούμενων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, ανά χώρα, τομέα, δράση και φύλο
	Αριθμός σπουδαστών ανώτατης εκπαίδευσης που δέχονται υποστήριξη για σπουδές σε χώρα εταίρο, καθώς και αριθμός των σπουδαστών από χώρες εταίρους που έρχονται να σπουδάσουν σε χώρα του προγράμματος
	Αριθμός των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης των χωρών εταίρων που συμμετέχουν στις δράσεις κινητικότητας και συνεργασίας
	Αριθμός των χρηστών του Euroguidance
	Ποσοστό των συμμετεχόντων που έχουν αποκτήσει πιστοποιητικό, δίπλωμα ή άλλου είδους επίσημη αναγνώριση της συμμετοχής τους στο πρόγραμμα
	Ποσοστό των συμμετεχόντων που δηλώνουν ότι έχουν αυξήσει τις βασικές ικανότητές τους
	Ποσοστό των συμμετεχόντων σε μακροπρόθεσμη κινητικότητα που δηλώνουν ότι έχουν αυξήσει τις γλωσσικές δεξιότητές τους
Jean Monnet	Αριθμός σπουδαστών που παρακολουθούν κατάρτιση στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων Jean Monnet
Νεολαία	Αριθμός των νέων που συμμετέχουν σε δράσεις κινητικότητας οι οποίες υποστηρίζονται από το πρόγραμμα, ανά χώρα, δράση και φύλο
	Αριθμός των οργανώσεων νεολαίας, τόσο από τις χώρες του προγράμματος όσο και από χώρες εταίρους, που συμμετέχουν σε δράσεις διεθνούς κινητικότητας και συνεργασίας
	Αριθμός των χρηστών του δικτύου Eurodesk
	Ποσοστό των συμμετεχόντων που έχουν αποκτήσει πιστοποιητικό, για παράδειγμα το Youthpass, δίπλωμα ή άλλου είδους επίσημη αναγνώριση της συμμετοχής τους στο πρόγραμμα

	Ποσοστό των συμμετεχόντων που δηλώνουν ότι έχουν αυξήσει τις βασικές ικανότητές τους
	Ποσοστό των συμμετεχόντων σε εθελοντικές δραστηριότητες που δηλώνουν ότι έχουν αυξήσει τις γλωσσικές δεξιότητές τους
Αθλητισμός	Αριθμός των μελών των αθλητικών οργανώσεων που υποβάλλουν αίτηση και συμμετέχουν στο πρόγραμμα, ανά χώρα
	Ποσοστό των συμμετεχόντων που χρησιμοποίησαν τα αποτελέσματα διασυννοριακών σχεδίων: α) για την καταπολέμηση των απειλών για τον αθλητισμό β) για την προαγωγή της χρηστής διακυβέρνησης και της διπλής σταδιοδρομίας γ) για την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και της ισότητας ευκαιριών και την αύξηση των ποσοστών συμμετοχής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

1. Επιλογή των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών

Μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί επιλέγονται σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς και με γνώμονα, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- α) τον όγκο της χρηματοδότησης που θα τεθεί στη διάθεση των σπουδαστών·
- β) τους πλέον ευνοϊκούς όρους που μπορούν να προσφέρονται σε σπουδαστές, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται τα ελάχιστα πρότυπα δανεισμού όπως καθορίζονται στην παράγραφο 2·
- γ) την πρόσβαση στη χρηματοδότηση για όλους τους κατοίκους των χωρών του προγράμματος, όπως αναφέρονται στο άρθρο 24 παράγραφος 1·
- δ) μέτρα πρόληψης της απάτης· και
- ε) συμμόρφωση προς την οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1).

2. Προστασία των δανειοληπτών

Οι παρακάτω διασφαλίσεις αποτελούν ελάχιστους όρους που οφείλουν να τηρούν οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί οι οποίοι επιθυμούν να προσφέρουν σπουδαστικά δάνεια εγγυημένα από τον μηχανισμό εγγύησης σπουδαστικών δανείων:

- α) δεν ζητείται εμπράγματη ασφάλεια ή παροχή εγγυήσεων από τους γονείς·
- β) τα δάνεια χορηγούνται χωρίς διακρίσεις·
- γ) στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης, ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός εξετάζει τον κίνδυνο υπερχρέωσης του σπουδαστή λαμβάνοντας ως κριτήριο το ύψος των συσσωρευμένων χρεών του και ενδεχόμενες δικαστικές αποφάσεις σχετικά με απλήρωτα χρέη· και
- δ) η αποπληρωμή βασίζεται σε μικτό σύστημα που συνδυάζει τυποποιημένες πληρωμές ενυπόθηκων δανείων και κοινωνικές διασφαλίσεις, ιδίως:
 - i) σημαντικά μειωμένο επιτόκιο σε σχέση με τα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς·
 - ii) αρχική περίοδο χάριτος, πριν από την έναρξη της αποπληρωμής, που διαρκεί τουλάχιστον 12 μήνες μετά τη λήξη του προγράμματος σπουδών ή, εάν η εθνική νομοθεσία δεν προβλέπει τέτοιες αναβολές, μια πρόβλεψη για συμβολικές δόσεις αποπληρωμής στη διάρκεια αυτής της 12μηνιαίας περιόδου·
 - iii) πρόβλεψη για διάλειμμα στην καταβολή δόσεων αποπληρωμής, ελάχιστης διάρκειας 12 μηνών, στη διάρκεια της περιόδου εξόφλησης του δανείου, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί μετά από αίτημα του πτυχιούχου δανειολήπτη ή, εάν η εθνική νομοθεσία δεν προβλέπει τέτοιες καθυστερήσεις, πρόβλεψη για συμβολικές δόσεις αποπληρωμής στη διάρκεια αυτής της 12μηνιαίας περιόδου·
 - iv) δυνατότητα αναστολής των πληρωμών των τόκων στη διάρκεια της περιόδου σπουδών·
 - v) ασφάλεια σε περίπτωση θανάτου ή αναπηρίας· και
 - vi) μη επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση πρόωρης ολικής ή μερικής αποπληρωμής.

Οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορούν να προσφέρουν δόσεις αποπληρωμής εξαρτώμενες από το εισόδημα, καθώς και βελτιωμένους όρους, όπως μεγαλύτερη περίοδο χάριτος, μεγαλύτερα διαλείμματα καταβολής δόσεων ή μεγαλύτερη διάρκεια αποπληρωμής, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες ανάγκες των πτυχιούχων δανειοληπτών, όπως εκείνων που συνεχίζουν τις σπουδές τους για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος, ή για να τους διαθέσουν περισσότερο χρόνο για την αναζήτηση εργασίας. Η προσφορά των βελτιωμένων αυτών όρων εξετάζεται κατά τη διαδικασία της επιλογής του ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού.

3. Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Ο μηχανισμός εγγύησης σπουδαστικών δανείων υπόκειται σε παρακολούθηση και αξιολόγηση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 21 του παρόντος κανονισμού και στη βάση του άρθρου 140 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

(1) Οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργησή της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 133 της 22.5.2008, σ. 66).

Ως μέρος της διαδικασίας αυτής, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις επιπτώσεις του μηχανισμού εγγύησης σπουδαστικών δανείων στους δικαιούχους και στα συστήματα ανώτατης εκπαίδευσης. Η έκθεση της Επιτροπής περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, στοιχεία για ενδεχόμενα προβληματικά πεδία, καθώς και μέτρα που προτείνονται για την αντιμετώπισή τους, όσον αφορά:

- α) τον αριθμό των σπουδαστών που λαμβάνουν δάνεια υποστηριζόμενα από τον μηχανισμό εγγύησης σπουδαστικών δανείων, καθώς και στοιχεία για τα ποσοστά ολοκλήρωσής τους·
- β) τον όγκο των δανείων που έχουν συναφθεί από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς·
- γ) το επίπεδο των επιτοκίων·
- δ) το ανεξόφλητο χρέος και τα ποσοστά αθέτησης πληρωμών, περιλαμβανομένων των τυχόν μέτρων που έχουν λάβει οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί εναντίον εκείνων που αθετούν την πληρωμή του δανείου τους·
- ε) μέτρα πρόληψης της απάτης που έχουν λάβει οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί·
- στ) το προφίλ των σπουδαστών που υποστηρίζονται, περιλαμβανομένου του κοινωνικοοικονομικού τους υποβάθρου, του αντικειμένου σπουδών τους, της χώρας προέλευσης και της χώρας προορισμού, σε συμφωνία με την εθνική νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων·
- ζ) τη γεωγραφική κατανομή της απορρόφησης· και
- η) τη γεωγραφική κάλυψη από τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

Παρά τις εξουσίες που παραχωρούνται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο βάσει του άρθρου 140 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο να προτείνει κατάλληλες κανονιστικές αλλαγές, περιλαμβανομένων των νομοθετικών αλλαγών, αν η αποδοχή από την αγορά ή η συμμετοχή ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών είναι λιγότερο ικανοποιητική από την αναμενόμενη.

4. Προϋπολογισμός

Η δημοσιονομική κατανομή καλύπτει το πλήρες κόστος του μηχανισμού εγγύησης σπουδαστικών δανείων, περιλαμβανομένων των υποχρεώσεων πληρωμών προς τους συμμετέχοντες ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που ζητούν τις μερικές εγγυήσεις και τα έξοδα διαχείρισης από το ΕΤΕ.

Ο προϋπολογισμός που διατίθεται στον μηχανισμό εγγύησης σπουδαστικών δανείων δεν υπερβαίνει, όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 2 στοιχείο γ), το 3,5 % του συνολικού προϋπολογισμού του προγράμματος.

5. Προβολή και ευαισθητοποίηση

Κάθε συμμετέχων ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός συμβάλλει στην προβολή του μηχανισμού εγγύησης σπουδαστικών δανείων προσφέροντας πληροφορίες στους μελλοντικούς σπουδαστές. Προς τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή διαθέτει, μεταξύ άλλων, στους εθνικούς οργανισμούς των χωρών του προγράμματος τις αναγκαίες πληροφορίες, ώστε να τους δοθεί η δυνατότητα να ενεργούν ως κέντρα πληροφόρησης για τον μηχανισμό εγγύησης σπουδαστικών δανείων.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1289/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Δεκεμβρίου 2013

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001 του Συμβουλίου περί του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων και του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 77 παράγραφος 2 στοιχείο α),

την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Μετά τη διαβίβαση του σχεδίου της νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο εφαρμοστέος μηχανισμός αμοιβαιότητας όταν μία τρίτη χώρα που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001 του Συμβουλίου ⁽²⁾ εφαρμόζει υποχρέωση θεώρησης για τους υπηκόους τουλάχιστον ενός κράτους πρέπει να προσαρμοσθεί υπό το πρίσμα της έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβόνας και της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις παράγωγες νομικές βάσεις. Επιπλέον, ο εν λόγω μηχανισμός πρέπει να προσαρμοσθεί ούτως ώστε να προβλέπει αντίδραση της Ένωσης ως πράξη αλληλεγγύης, εάν μία τρίτη χώρα που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001 εφαρμόζει υποχρέωση θεώρησης στους υπηκόους τουλάχιστον ενός κράτους μέλους.
- (2) Μετά από κοινοποίηση κράτους μέλους ότι τρίτη χώρα που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001 εφαρμόζει υποχρέωση θεώρησης για τους υπηκόους του εν λόγω κράτους μέλους, όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να αντιδρούν από κοινού, απαντώντας με αυτόν τον τρόπο σε επίπεδο Ένωσης σε μία κατάσταση που αφορά την Ένωση στο σύνολό της και υποβάλλει τους πολίτες της σε διαφορετική μεταχείριση.
- (3) Η πλήρης αμοιβαιότητα όσον αφορά τις θεωρήσεις είναι ένας στόχος που θα πρέπει να επιδιώξει η Ένωση με προορατικό τρόπο στις σχέσεις της με τρίτες χώρες, συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στη βελτίωση της αξιοπιστίας και της συνέπειας της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης.
- (4) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίζει μηχανισμό για την προσωρινή αναστολή της απαλλαγής από την

υποχρέωση θεώρησης για τρίτη χώρα που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001 του Συμβουλίου («μηχανισμός αναστολής») σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, εφόσον απαιτείται άμεση αντίδραση για την επίλυση των δυσκολιών που αντιμετωπίζει τουλάχιστον ένα κράτος μέλος και λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό αντίκτυπο της κατάστασης έκτακτης ανάγκης στο σύνολο της Ένωσης.

- (5) Για τους σκοπούς του μηχανισμού αναστολής, μια σημαντική και απότομη αύξηση σημαίνει αύξηση που υπερβαίνει το κατώφλι του 50 %. Μπορεί επίσης να σημαίνει χαμηλότερη αύξηση, εάν η Επιτροπή την κρίνει εφαρμοστέα στη συγκεκριμένη περίπτωση που κοινοποιήθηκε από το οικείο κράτος μέλος.
- (6) Για τους σκοπούς του μηχανισμού αναστολής, το χαμηλό ποσοστό αναγνώρισης σημαίνει ποσοστό αναγνώρισης αιτήσεων ασύλου που ανέρχεται σε περίπου 3 ή 4 %. Μπορεί επίσης να σημαίνει υψηλότερο ποσοστό αναγνώρισης, εάν η Επιτροπή το κρίνει εφαρμοστέο στη συγκεκριμένη περίπτωση που κοινοποιήθηκε από το οικείο κράτος μέλος.
- (7) Είναι ανάγκη να αποφεύγεται και να αντιμετωπίζεται οιαδήποτε κατάχρηση λόγω απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για επισκέψεις βραχείας διαμονής υπηκόων μιας τρίτης χώρας, όταν αυτοί συνιστούν απειλή για τη δημόσια τάξη («ordre public») και την εσωτερική ασφάλεια του οικείου κράτους μέλους.
- (8) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να παρέχει νομική βάση για την επιβολή υποχρέωσης θεώρησης ή την απαλλαγή από αυτήν για τους κατόχους ταξιδιωτικών εγγράφων εκδοθέντων από ορισμένες οντότητες, αναγνωρισμένες από τα οικεία κράτη μέλη, ως υποκείμενα του διεθνούς δικαίου αλλά που δεν αποτελούν διεθνείς διακυβερνητικούς οργανισμούς.
- (9) Δεδομένου ότι οι ισχύοντες κανόνες για πρόσφυγες και απάτριδες, που θεσπίστηκαν από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1932/2006 του Συμβουλίου ⁽³⁾, δεν ισχύουν για τα εν λόγω πρόσωπα όταν αυτά διαμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο ή την Ιρλανδία, είναι ανάγκη να αποσαφηνισθεί η κατάσταση όσον αφορά την υποχρέωση θεώρησης για ορισμένους πρόσφυγες και απάτριδες οι οποίοι διαμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο ή την Ιρλανδία. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επιτρέπει στα κράτη μέλη να αποφασίζουν ελεύθερα σχετικά με την πρόβλεψη απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για τη συγκεκριμένη κατηγορία προσώπων σύμφωνα με τις διεθνείς τους υποχρεώσεις. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιούν αυτές τις αποφάσεις στην Επιτροπή.

⁽¹⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Σεπτεμβρίου 2013 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 5ης Δεκεμβρίου 2013.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 539/2001 του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2001, περί του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών, και του καταλόγου των τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή (ΕΕ L 81 της 21.3.2001, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1932/2006 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 2006, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001 περί του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων και του καταλόγου των τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή (ΕΕ L 405 της 30.12.2006, σ. 23).

- (10) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 539/2001 δεν θίγει την εφαρμογή των διεθνών συμφωνιών που είχε συνάψει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα πριν από την έναρξη ισχύος του εν λόγω κανονισμού και οι οποίες συνεπάγονται την ανάγκη παρέκκλισης από τους κοινούς κανόνες για τις θεωρήσεις, λαμβανομένης ταυτοχρόνως υπόψη της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (11) Προκειμένου να εξασφαλισθεί η κατάλληλη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στη δεύτερη φάση της εφαρμογής του μηχανισμού αμοιβαιότητας, δεδομένων του ιδιαίτερου ευαίσθητου πολιτικού χαρακτήρα της αναστολής από την απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης για όλους τους υπηκόους μιας τρίτης χώρας που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001 και των οριζοντίων συνεπειών της για τα κράτη μέλη, τις συνδεδεμένες χώρες του Σένγκεν και για την ίδια την Ένωση, ιδίως για τις εξωτερικές σχέσεις τους και τη συνολική λειτουργία του χώρου του Σένγκεν, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά ορισμένα στοιχεία του μηχανισμού αμοιβαιότητας. Κατά την ανάθεση της εξουσίας αυτής στην Επιτροπή, λαμβάνεται υπ' όψιν η ανάγκη πολιτικής συζήτησης σχετικά με την πολιτική της Ένωσης όσον αφορά τις θεωρήσεις στο χώρο του Σένγκεν. Απαιτείται επίσης η ανάγκη να εξασφαλιστούν η κατάλληλη διαφάνεια και νομική ασφάλεια κατ' εφαρμογή του μηχανισμού αμοιβαιότητας σε όλους τους υπηκόους της οικείας τρίτης χώρας, ιδίως μέσω της αντίστοιχης προσωρινής τροποποίησης του Παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001. Έχει ιδιαίτερη σημασία η Επιτροπή να προβαίνει σε κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τη διάρκεια του προπαρασκευαστικού έργου της, συμπεριλαμβανομένων των διαβουλεύσεων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Η Επιτροπή, κατά την προετοιμασία και την κατάρτιση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, θα πρέπει να εξασφαλίζει ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
- (12) Προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική εφαρμογή του μηχανισμού αναστολής και ορισμένων διατάξεων του μηχανισμού αμοιβαιότητας, ιδίως δε για να καταστεί δυνατόν να συνεκτιμηθούν δεόντως όλοι οι σχετικοί παράγοντες και οι πιθανές συνέπειες της εφαρμογής των μηχανισμών αυτών, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά τον καθορισμό των κατηγοριών των υπηκόων της οικείας τρίτης χώρας που θα πρέπει να υπαχθούν σε προσωρινή αναστολή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης στο πλαίσιο του μηχανισμού αμοιβαιότητας και της αντίστοιχης διάρκειας της αναστολής αυτής, καθώς και τις εξουσίες για την εφαρμογή του μηχανισμού αναστολής. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾. Για την έκδοση των εκτελεστικών πράξεων αυτών, θα πρέπει να εφαρμόζεται η διαδικασία εξέτασης.
- (13) Όσον αφορά την Ισλανδία και τη Νορβηγία, ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου
- Σένγκεν, κατά την έννοια της Συμφωνίας που έχει συναφθεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας σχετικά με τη σύνδεση των εν λόγω χωρών προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την περαιτέρω ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν⁽²⁾, οι οποίες εμπίπτουν στον τομέα του άρθρου 1 σημείο Β της απόφασης 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου⁽³⁾.
- (14) Όσον αφορά την Ελβετία, ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου Σένγκεν, κατά την έννοια της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν⁽⁴⁾, οι οποίες εμπίπτουν στον τομέα που αναφέρεται στο άρθρο 1 σημείο Β της απόφασης 1999/437/ΕΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου⁽⁵⁾.
- (15) Όσον αφορά το Λιχτενστάιν, ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν κατά την έννοια του Πρωτοκόλλου που υπογράφηκε μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν⁽⁶⁾, οι οποίες εμπίπτουν στον τομέα που αναφέρεται στο άρθρο 1 σημείο Β της απόφασης 1999/437/ΕΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της απόφασης 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου⁽⁷⁾.
- (16) Ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στις οποίες δεν συμμετέχει το Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με την απόφαση 2000/365/ΕΚ του Συμβουλίου⁽⁸⁾. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει, κατά συνέπεια, στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.

⁽²⁾ ΕΕ L 176 της 10.7.1999, σ. 36.

⁽³⁾ Απόφαση 1999/437/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας που έχει συναφθεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Δημοκρατία της Ισλανδίας και το Βασίλειο της Νορβηγίας για τη σύνδεση των δύο αυτών κρατών, με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του

⁽⁴⁾ ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 52.

⁽⁵⁾ Απόφαση 2008/146/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2008, για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 53 της 27.2.2008, σ. 1).

⁽⁶⁾ ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 21.

⁽⁷⁾ Απόφαση 2011/350/ΕΕ του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2011, για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του πρωτοκόλλου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας και του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν για την προσχώρηση του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας σχετικά με τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας προς τη θέση σε ισχύ, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν, όσον αφορά την κατάργηση των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα και την κυκλοφορία των προσώπων (ΕΕ L 160 της 18.6.2011, σ. 19).

⁽⁸⁾ Απόφαση 2000/365/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, σχετικά με το αίτημα του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας να συμμετέχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 131 της 1.6.2000, σ. 43).

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (17) Ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν στις οποίες δεν συμμετέχει η Ιρλανδία, σύμφωνα με την απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου⁽¹⁾. Η Ιρλανδία δεν συμμετέχει, κατά συνέπεια, στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.
- (18) Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 539/2001 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 539/2001 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 1 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Εφόσον τρίτη χώρα που αναφέρεται στον κατάλογο του Παραρτήματος II εφαρμόζει υποχρέωση θεώρησης έναντι των υπηκόων τουλάχιστον ενός κράτους μέλους, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις:

α) εντός 30 ημερών από την εφαρμογή της υποχρέωσης θεώρησης από την τρίτη χώρα, ή, εφόσον η υποχρέωση θεώρησης που ίσχυε την 9ης Ιανουαρίου 2014 διατηρείται, εντός 30 ημερών από την ημερομηνία αυτή, το οικείο κράτος μέλος απευθύνει γραπτώς κοινοποίηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

Η κοινοποίηση αυτή:

i) καθορίζει την ημερομηνία εφαρμογής της υποχρέωσης θεώρησης και τα είδη των σχετικών ταξιδιωτικών εγγράφων και θεωρήσεων,

ii) περιλαμβάνει λεπτομερή επεξήγηση των προκαταρκτικών μέτρων τα οποία έχει λάβει το οικείο κράτος μέλος για τη διασφάλιση της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης με την εν λόγω τρίτη χώρα καθώς και όλες τις σχετικές πληροφορίες,

Πληροφορίες σχετικά με αυτή την κοινοποίηση δημοσιεύονται αμελλητί από την Επιτροπή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με την ημερομηνία εφαρμογής της υποχρέωσης θεώρησης και τα είδη των σχετικών ταξιδιωτικών εγγράφων και θεωρήσεων.

Εάν η τρίτη χώρα αποφασίσει να άρει την υποχρέωση θεώρησης πριν από τη λήξη της προθεσμίας που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο του παρόντος σημείου, η κοινοποίηση δεν διενεργείται ή ανακαλείται και οι πληροφορίες δεν δημοσιεύονται·

β) η Επιτροπή, αμέσως μετά την ημερομηνία δημοσίευσης που προβλέπεται στο τρίτο εδάφιο του στοιχείου α) και κατόπιν διαβουλεύσεων με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, προβαίνει σε διαβήματα προς τις αρχές της εν λόγω τρίτης χώρας, ιδίως στον πολιτικό, οικονομικό και εμπορικό τομέα, για την επαναφορά ή την καθιέρωση της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης και ενημερώνει αμελλητί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα διαβήματα αυτά·

γ) εάν, εντός 90 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης που προβλέπεται στο τρίτο εδάφιο του στοιχείου α) και παρά τα μέτρα που ελήφθησαν σύμφωνα με το στοιχείο β), η τρίτη χώρα δεν έχει άρει την υποχρέωση θεώρησης, τα οικεία κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να αναστείλει την απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης για ορισμένες κατηγορίες υπηκόων της εν λόγω τρίτης χώρας. Οσάκις κράτος μέλος υποβάλλει τέτοιο αίτημα, ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο·

δ) Η Επιτροπή, όταν εξετάζει περαιτέρω διαβήματα σύμφωνα με τα στοιχεία ε), στ) ή η), συνεκτιμά τα αποτελέσματα των μέτρων που έλαβε το οικείο κράτος μέλος ενόψει της διασφάλισης της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης με την εν λόγω τρίτη χώρα, τα σύμφωνα με το στοιχείο β) διαβήματα, και τις συνέπειες της αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για τις εξωτερικές σχέσεις της Ένωσης και των κρατών μελών της με την εν λόγω τρίτη χώρα·

ε) εάν η οικεία τρίτη χώρα δεν έχει άρει την υποχρέωση θεώρησης, η Επιτροπή, το αργότερο έξι μήνες από την ημερομηνία δημοσίευσης που προβλέπεται στο τρίτο εδάφιο του στοιχείου α) και κατόπιν ανά διαστήματα όχι μεγαλύτερα των έξι μηνών εντός συνολικής περιόδου η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει την ημερομηνία κατά την οποία τίθεται σε ισχύ η προβλεπόμενη στο στοιχείο στ) κατ' εξουσιοδότηση πράξη ή εκφράζονται αντιρρήσεις ως προς αυτήν:

i) εκδίδει, κατ' αίτηση του οικείου κράτους μέλους ή με δική της πρωτοβουλία, εκτελεστική πράξη για την προσωρινή αναστολή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για ορισμένες κατηγορίες υπηκόων της οικείας τρίτης χώρας για περίοδο έως έξι μηνών. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη ορίζει ημερομηνία, εντός 90 ημερών από την έναρξη ισχύος της, κατά την οποία θα τεθεί σε ισχύ η αναστολή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης, λαμβάνοντας υπ' όψιν τους διαθέσιμους πόρους στα προξενεία των κρατών μελών. Κατά την έκδοση μεταγενέστερων εκτελεστικών πράξεων, η Επιτροπή δύναται να παρατείνει την εν λόγω περίοδο αναστολής για επιπλέον περιόδους έως έξι μηνών και να τροποποιεί τις κατηγορίες υπηκόων της εν λόγω τρίτης χώρας για τις οποίες αναστέλλεται η απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης.

⁽¹⁾ Απόφαση 2002/192/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με το αίτημα της Ιρλανδίας να συμμετάχει σε ορισμένες από τις διατάξεις του κεκτημένου του Σένγκεν (ΕΕ L 64 της 7.3.2002, σ. 20).

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 4α παράγραφος 2. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου

4, κατά τις περιόδους της αναστολής, όλοι οι υπήκοοι της τρίτης χώρας που ανήκουν στις κατηγορίες οι οποίες αναφέρονται στην εκτελεστική πράξη υποχρεούνται να διαθέτουν θεώρηση κατά τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών, ή

- ii) υποβάλλει στην Επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 4α παράγραφος 1 έκθεση αξιολόγησης της κατάστασης με τους λόγους για τους οποίους αποφάσισε να μην αναστείλει την απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης και ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Η έκθεση αυτή, συνεκτιμά όλους τους σχετικούς παράγοντες, όπως εκείνους που αναφέρονται στο στοιχείο δ). Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να προβαίνουν σε πολιτική συζήτηση βάσει της εν λόγω έκθεσης·

- στ) Εάν, εντός 24 μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης που προβλέπεται στο τρίτο εδάφιο του στοιχείου α), η οικεία τρίτη χώρα δεν έχει άρει την απαίτηση θεώρησης, η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 4β για την προσωρινή αναστολή της εφαρμογής του Παραρτήματος II για περίοδο 12 μηνών για τους υπηκόους της εν λόγω τρίτης χώρας. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη ορίζει ημερομηνία, εντός 90 ημερών από την έναρξη ισχύος της, κατά την οποία θα τεθεί σε ισχύ η αναστολή της εφαρμογής του Παραρτήματος II, λαμβάνοντας υπ' όψιν τους διαθέσιμους πόρους στα προξενεία των κρατών μελών και τροποποιεί αναλόγως το Παράρτημα II. Η εν λόγω τροποποίηση πραγματοποιείται με την προσθήκη, δίπλα στην ονομασία της εν λόγω τρίτης χώρας, υποσημείωσης στην οποία αναφέρεται ότι η απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης αναστέλλεται έναντι της τρίτης χώρας και προσδιορίζεται η περίοδος της εν λόγω αναστολής.

Από την ημερομηνία κατά την οποία η αναστολή της εφαρμογής του Παραρτήματος II, για τους υπηκόους της οικείας τρίτης χώρας, τίθεται σε ισχύ ή κατά την οποία έχει εκφραστεί αντίρρηση ως προς την κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 4β παράγραφος 5, οιαδήποτε εκτελεστική πράξη εκδοθείσα σύμφωνα με το στοιχείο ε) όσον αφορά την εν λόγω τρίτη χώρα, εκπνέει.

Αν η Επιτροπή υποβάλει νομοθετική πρόταση, όπως αναφέρεται στο στοιχείο η), η περίοδος αναστολής που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο παρατείνεται για περίοδο έξι μηνών. Η υποσημείωση που αναφέρεται στο εν λόγω εδάφιο τροποποιείται αναλόγως.

Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 4, κατά τις περιόδους της εν λόγω αναστολής, οι υπήκοοι της οικείας τρίτης χώρας τους οποίους αφορά η κατ' εξουσιοδότηση πράξη υποχρεούνται να διαθέτουν θεώρηση κατά τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών·

- ζ) τυχόν μεταγενέστερη κοινοποίηση από άλλο κράτος μέλος, σύμφωνα με το στοιχείο α), όσον αφορά την αυτή τρίτη χώρα κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής μέτρων ληφθέντων σύμφωνα με το στοιχείο ε) ή το

στοιχείο στ) έναντι της τρίτης χώρας αυτής, συγχωνεύεται με τις εν εξελίξει αυτές διαδικασίες χωρίς να παρατείνονται οι προθεσμίες ή οι περίοδοι που ορίζονται στα εν λόγω στοιχεία·

- η) εάν, εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος της προβλεπόμενης στο στοιχείο στ) κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η εν λόγω τρίτη χώρα δεν έχει άρει την υποχρέωση θεώρησης, η Επιτροπή δύναται να υποβάλει νομοθετική πρόταση για τροποποίηση του παρόντος κανονισμού προκειμένου η αναφορά στην τρίτη χώρα να μεταφερθεί από το Παράρτημα II στο Παράρτημα I·

- θ) οι διαδικασίες που προβλέπονται στα σημεία ε), στ) και η) δεν επηρεάζουν το δικαίωμα της Επιτροπής να υποβάλει, ανά πάσα στιγμή, νομοθετική πρόταση τροποποίησης του παρόντος κανονισμού προκειμένου να μεταφερθεί η αναφορά στην οικεία τρίτη χώρα από το Παράρτημα II στο Παράρτημα I·

- ι) αν η εν λόγω τρίτη χώρα άρει την υποχρέωση θεώρησης, το οικείο κράτος μέλος απευθύνει κοινοποίηση αμέσως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή. Η κοινοποίηση δημοσιεύεται αμελλητί από την Επιτροπή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Οιαδήποτε εκτελεστική ή κατ' εξουσιοδότηση πράξη εκδοθείσα δυνάμει των στοιχείων ε) ή στ) όσον αφορά την εν λόγω τρίτη χώρα εκπνέει επτά ημέρες μετά την προβλεπόμενη στο πρώτο εδάφιο του παρόντος σημείου δημοσίευση. Αν η εν λόγω τρίτη χώρα εφαρμόζει υποχρέωση θεώρησης για τους υπηκόους δύο ή περισσότερων κρατών μελών, οι εκτελεστικές ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αφορούν την τρίτη αυτή χώρα εκπνέουν επτά ημέρες μετά τη δημοσίευση της κοινοποίησης σχετικά με το τελευταίο από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη οι υπήκοοι του οποίου υπόκεινται σε υποχρέωση θεώρησης από την εν λόγω τρίτη χώρα. Η υποσημείωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο του στοιχείου στ) διαγράφεται με την εκπνοή της σχετικής κατ' εξουσιοδότηση πράξης. Οι πληροφορίες σχετικά με την εκπνοή των πράξεων αυτών, δημοσιεύονται αμελλητί από την Επιτροπή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Αν η εν λόγω τρίτη χώρα άρει την υποχρέωση θεώρησης χωρίς αυτό να κοινοποιηθεί από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο του παρόντος σημείου, η Επιτροπή προβαίνει αμελλητί, στη δημοσίευση που αναφέρεται στο εν λόγω εδάφιο, με δική της πρωτοβουλία, και εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο του παρόντος σημείου.».

- β) Η παράγραφος 5 διαγράφεται.

- 2) Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 1α

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 1 παράγραφος 2, η απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης για υπηκόους μιας τρίτης χώρας που περιλαμβάνεται στον κατάλογο του Παραρτήματος II αναστέλλεται προσωρινά σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, ως έσχατη ανάγκη, βάσει του παρόντος άρθρου.

2. Ένα κράτος μέλος μπορεί να απευθύνει κοινοποίηση στην Επιτροπή, αν αντιμετωπίζει, εντός εξαμήνου, σε σύγκριση με την αυτή περίοδο του προηγούμενου έτους ή το τελευταίο εξάμηνο πριν από την εφαρμογή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για τους υπηκόους τρίτης χώρας που περιλαμβάνεται στον Παράρτημα II, μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιστάσεις που οδηγούν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, την οποία δεν μπορεί να θεραπεύσει μόνο του, δηλαδή σημαντική και απότομη αύξηση του αριθμού:

- α) των υπηκόων της εν λόγω τρίτης χώρας, οι οποίοι διαπιστώνεται ότι διαμένουν παράνομα στο έδαφος του κράτους μέλους,
- β) των αιτήσεων ασύλου από υπηκόους της εν λόγω τρίτης χώρας για την οποία το ποσοστό αναγνώρισης είναι χαμηλό, οσάκις μια τέτοια αύξηση έχει αποτέλεσμα συγκεκριμένες πιέσεις στο σύστημα ασύλου του κράτους μέλους,
- γ) των απορριφθεισών αιτήσεων επανεισοδοχής που υποβλήθηκαν από κράτος μέλος στην εν λόγω τρίτη χώρα, για δικούς της υπηκόους.

Η σύγκριση με το εξάμηνο πριν από την εφαρμογή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης, όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, ισχύει μόνο για επταετή περίοδο από την ημερομηνία εφαρμογής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για τους υπηκόους της εν λόγω τρίτης χώρας.

Η κοινοποίηση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο περιλαμβάνει τους λόγους στους οποίους βασίζεται και περιλαμβάνει συναφή δεδομένα και στατιστικά στοιχεία, καθώς και λεπτομερή επεξήγηση των προκαταρκτικών μέτρων που έχει λάβει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος για τη θεραπεία της κατάστασης. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αμέσως για την εν λόγω κοινοποίηση.

3. Η Επιτροπή εξετάζει οιαδήποτε κοινοποίηση που υπεβλήθη βάσει της παραγράφου 2, λαμβάνοντας υπ' όψιν:

- α) αν υφίσταται οιαδήποτε από τις καταστάσεις που περιγράφονται στην παράγραφο 2,
- β) τον αριθμό των κρατών μελών που επηρεάζονται από οιαδήποτε από τις καταστάσεις που περιγράφονται στην παράγραφο 2,
- γ) τον συνολικό αντίκτυπο των αυξήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στη μεταναστευτική κατάσταση στην Ένωση, όπως αυτή εμφανίζεται σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέχουν τα κράτη μέλη,
- δ) τις εκθέσεις που έχει εκπονήσει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο ή η

Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (Europol), εφόσον επιβάλλεται από τις περιστάσεις στη συγκεκριμένη περίπτωση που κοινοποιείται,

- ε) το συνολικό ζήτημα της δημόσιας τάξης και της εσωτερικής ασφάλειας, σε διαβούλευση με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τα αποτελέσματα ς της εξέτασής της.

4. Όταν η Επιτροπή, σύμφωνα με την εξέταση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 και λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες της αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης όσον αφορά τις εξωτερικές σχέσεις της Ένωσης και των κρατών μελών με την οικεία τρίτη χώρα, σε στενή συνεργασία με την εν λόγω τρίτη χώρα για την εξεύρεση εναλλακτικών μακροπρόθεσμων λύσεων, αποφασίζει ότι απαιτείται δράση, εκδίδει, εντός τριμήνου από την παραλαβή της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2, εκτελεστική πράξη για την προσωρινή εξάμηνη αναστολή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για τους υπηκόους της οικείας τρίτης χώρας. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 4α παράγραφος 2. Στην εκτελεστική πράξη ορίζεται η ημερομηνία κατά την οποία θα τεθεί σε ισχύ η αναστολή της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης.

Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 4, κατά τις περιόδους της αναστολής αυτής, οι υπήκοοι της οικείας τρίτης χώρας που ανήκουν στις κατηγορίες που αφορούν οι εκτελεστικές πράξεις, υποχρεούνται να διαθέτουν θεώρηση κατά τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών.

5. Πριν να λήξει η περίοδος ισχύος της εκτελεστικής πράξης που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 4, η Επιτροπή, σε συνεργασία με το ή τα οικεία κράτη μέλη, υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η έκθεση μπορεί να συνοδεύεται από νομοθετική πρόταση τροποποίησης του παρόντος κανονισμού προκειμένου να μεταφερθεί από το Παράρτημα II στο Παράρτημα I η μνεία της οικείας τρίτης χώρας.

6. Όταν η Επιτροπή έχει υποβάλει νομοθετική πρόταση σύμφωνα με την παράγραφο 5, δύναται να παρατείνει την ισχύ της εκδοθείσας δυνάμει της παραγράφου 4 εκτελεστικής πράξης, για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες. Η απόφαση για την παράταση της ισχύος της εκτελεστικής πράξης εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 4α παράγραφος 2.

Άρθρο 1β

Μέχρι 10ης Ιανουαρίου 2018, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο αξιολογώντας την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού αμοιβαιότητας, που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 και του μηχανισμού αναστολής που αναφέρεται στο άρθρο 1α, και, εφόσον απαιτείται, υποβάλλει νομοθετική πρόταση τροποποίησης του παρόντος κανονισμού. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν επί της πρότασης κατά τη συνήθη νομοθετική διαδικασία».

3) Το άρθρο 4 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Ένα κράτος μέλος μπορεί να προβλέπει εξαιρέσεις από την υποχρέωση θέωσης που προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1, ή από την απαλλαγή από την υποχρέωση θέωσης που προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2, όσον αφορά:

- α) τους κατόχους διπλωματικών διαβατηρίων, υπηρεσιακών/ επίσημων διαβατηρίων ή ειδικών διαβατηρίων ·
- β) μέλη πληρωμάτων της πολιτικής αεροπορίας και του εμπορικού ναυτικού, κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους·
- γ) μέλη πληρωμάτων του εμπορικού ναυτικού, όταν βγαίνουν στην ξηρά, εφόσον είναι κάτοχοι ναυτικού φυλλαδίου που έχει εκδοθεί σύμφωνα με τις Συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας αριθ. 108 της 13ης Μαΐου 1958 ή αριθ. 185 της 16ης Ιουνίου 2003 ή τη Σύμβαση του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού για τη διευκόλυνση της διεθνούς ναυσιπλοΐας της 9ης Απριλίου 1965·
- δ) μέλη του πληρώματος και μέλη αποστολών επείγουσας βοήθειας ή διάσωσης σε περίπτωση καταστροφής ή ατυχήματος·
- ε) το πολιτικό πλήρωμα πλοίων που κινούνται σε διεθνείς ποτάμιες οδούς·
- στ) τους κατόχους ταξιδιωτικών εγγράφων που έχουν εκδοθεί από διακυβερνητικούς διεθνείς οργανισμούς μέλη των οποίων είναι τουλάχιστον ένα κράτος μέλος, ή από άλλες οντότητες αναγνωρισμένες από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ως υποκείμενα διεθνούς δικαίου, σε υπαλλήλους των οργανισμών ή οντοτήτων αυτών·»

β) στην παράγραφο 2, προστίθεται το εξής σημείο:

«δ) με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή Συμφωνία για την κατάργηση των θεωρήσεων για τους πρόσφυγες, που υπεγράφη στο Στρασβούργο την 20ή Απριλίου 1959, οι έχοντες νομικό καθεστώς πρόσφυγα και οι απάτριδες και άλλα πρόσωπα που δεν είναι υπήκοοι καμίας χώρας, διαμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο ή την Ιρλανδία και είναι κάτοχοι ταξιδιωτικού εγγράφου που έχει εκδοθεί από το Ηνωμένο Βασίλειο ή την Ιρλανδία, το οποίο αναγνωρίζεται από το οικείο κράτος μέλος.»

4) Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 4α

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η επιτροπή αυτή είναι επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Εάν η επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 4β

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Η εξουσία έκδοσης των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο στ) ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από 9ης Ιανουαρίου 2014. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την εξουσιοδότηση το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της πενταετούς περιόδου. Η εξουσιοδότηση παρατείνεται σιωπηρά για περιόδους της αυτής διάρκειας, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εκφράσουν αντιρρήσεις το αργότερο εντός τριών μηνών πριν από τη λήξη κάθε περιόδου.

3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο στ) μπορεί να ανακληθεί, ανά πάσα στιγμή, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης θέτει τέρμα στην εξουσιοδότηση που καθορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Τίθεται σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που καθορίζεται στην απόφαση. Η ανάκληση δεν επηρεάζει το κύρος τυχόν κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ευρίσκονται ήδη σε ισχύ.

4. Αμέσως μετά την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Κάθε κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η οποία εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 4 στοιχείο στ), αρχίζει να ισχύει μόνον εφόσον δεν έχουν εκφραστεί σχετικές αντιρρήσεις από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο εντός τεσσάρων μηνών από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εφόσον, πριν από την παρέλευση της εν λόγω χρονικής περιόδου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έχουν και τα δύο ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν πρόκειται να εκφράσουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).»

Άρθρο 2

Το άρθρο 1α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 539/2001, όπως τροποποιείται από τον παρόντα κανονισμό, και ιδίως οι διατάξεις της παραγράφου 2 δεύτερο εδάφιο, ισχύει επίσης και για τρίτες χώρες για τους υπηκόους των οποίων είχε επιβληθεί η απαλλαγή από την υποχρέωση θέωσης πριν 9ης Ιανουαρίου 2014.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από την δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στρασβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. LEŠKEVİČIUS

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ,
της 11ης Δεκεμβρίου 2013**

σχετικά με τη θέσπιση των κανόνων συμμετοχής και διάδοσης του «Ορίζων 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (2014-2020)» και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1906/2006

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 173, 183 και 188 δεύτερο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήδη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το «Ορίζων 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (2014-2020)» («Ορίζων 2020») θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾. Ο εν λόγω κανονισμός πρέπει να συμπληρωθεί με κανόνες συμμετοχής σε έμμεσες δράσεις του «Ορίζων 2020 και εκμετάλλευσης και διάδοσης των αποτελεσμάτων αυτών των δραστηριοτήτων

(2) Το «Ορίζων 2020» πρέπει να εκτελεστεί με σκοπό να συμβάλει άμεσα στην επίτευξη βιομηχανικής υπεροχής, ανάπτυξης και απασχόλησης καθώς και στην ευημερία των πολιτών στην Ευρώπη, και πρέπει να αντικατοπτρίζει το στρατηγικό όραμα της ανακοίνωσης της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2010 με τίτλο «Εμβληματική πρωτοβουλία στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» Ένωση καινοτομίας», όπου η Επιτροπή δεσμεύεται να απλουστεύσει εκ βάθρων την πρόσβαση των συμμετεχόντων.

⁽¹⁾ ΕΕ C 318, 20.10.2012, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 181, 21.6.2012, σ. 111.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2013 (δεν δημοσιεύθηκε ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα)

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του Ορίζων 2020 - Πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ (βλέπε σελίδα 104της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

(3) Το «Ορίζων 2020» πρέπει να στηρίζει τα επιτεύγματα και τη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας στον οποίο ερευνητές, επιστημονική γνώση και τεχνολογία κυκλοφορούν ελεύθερα, με ενίσχυση της συνεργασίας τόσο μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών όσο και μεταξύ των ίδιων των κρατών μελών, ιδίως με την εφαρμογή ενός συνεκτικού συνόλου κανόνων.

(4) Οι κανόνες συμμετοχής, εκμετάλλευσης και διάδοσης του προγράμματος Ορίζων 2020 που προβλέπονται με τον παρόντα κανονισμό («κανόνες») θα πρέπει να απηχούν επαρκώς τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που συνοψίζονται στο ψήφισμά του της 11ης Νοεμβρίου 2010 σχετικά με την απλοποίηση της εκτέλεσης των προγραμμάτων-πλαισίων έρευνας ⁽⁵⁾, και του Συμβουλίου όσον αφορά την απλούστευση της διαχείρισης και των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων των προγραμμάτων-πλαισίων έρευνας. Οι κανόνες πρέπει να προσδίδουν συνέχεια στα απλουστευτικά μέτρα που ήδη εφαρμόζονται με βάση την απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾, να υιοθετήσουν τις συστάσεις που περιλαμβάνει η τελευταία έκδοση της ομάδας εμπειρογνομόνων «Ενδιάμεση αξιολόγηση του έβδομου προγράμματος-πλαισίου» της 12ης Νοεμβρίου 2010 και να προχωρούν περαιτέρω στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τους συμμετέχοντες και της πολυπλοκότητας των διατάξεων οικονομικού χαρακτήρα ώστε να διευκολύνεται η συμμετοχή και να μειώνονται τα οικονομικά σφάλματα. Επίσης οι κανόνες πρέπει να συνεκτιμούν δεόντως τα μελήματα και τις συστάσεις της ερευνητικής κοινότητας, όπως προκύπτουν από τη συζήτηση που προκλήθηκε με την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 29ης Απριλίου 2010, με αντικείμενο την απλούστευση της εφαρμογής των προγραμμάτων-πλαισίων έρευνας, και με την επακόλουθη Πράσινη Βίβλο, της 9ης Φεβρουαρίου 2011, «Από τις προκλήσεις στις ευκαιρίες: Προς ένα κοινό πλαίσιο στρατηγικής για τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας στην ΕΕ».

(5) Η ενδιάμεση αξιολόγηση του «Ορίζων 2020» πρέπει να περιλαμβάνει μια αξιολόγηση του νέου μοντέλου χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένου του αντίκτυπου του στα επίπεδα χρηματοδότησης, της συμμετοχής στο Ορίζων 2020 και της ελκυστικότητάς του.

(6) Η Επιτροπή ή ο σχετικός χρηματοδοτικός φορέας οφείλει να εξασφαλίσει ότι παρέχεται καθοδήγηση και ενημέρωση σε όλους τους εν δυνάμει συμμετέχοντες κατά τον χρόνο δημοσίευσης της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 74 E, 13.3.2012, σ. 34.

⁽⁶⁾ Απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2007-2013) (ΕΕ L 412, 30.12.2006, σ. 1).

- (7) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή με άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης, το «Ορίζων 2020» πρέπει να εκτελεστεί με βάση τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ και τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό της Επιτροπής (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 ⁽²⁾, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ιδιαίτερη φύση των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας.
- (8) Πρέπει να εξασφαλιστεί ολοκληρωμένη προσέγγιση, με συνένωση δραστηριοτήτων καλυπτόμενων από το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (2007-2013) που εγκρίθηκε με την απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ, το πρόγραμμα-πλαίσιο ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας που θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 1639/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ETI) που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 294/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, ώστε να καταστεί ευκολότερη η συμμετοχή, να συγκροτηθεί συνεκτικότερο σύνολο μέσων και να αυξηθεί η επιστημονική και οικονομική επιρροή, με ταυτόχρονη αποφυγή άσκοπης επανάληψης προσπαθειών και κατακερματισμού. Θα πρέπει να εφαρμόζονται κοινοί κανόνες με σκοπό την εξασφάλιση συνεκτικού πλαισίου το οποίο θα διευκολύνει τη συμμετοχή σε προγράμματα που λαμβάνουν χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης από τον προϋπολογισμό του «Ορίζων 2020», περιλαμβανόμενων της συμμετοχής σε προγράμματα που διαχειρίζεται το ETI, κοινών επιχειρήσεων ή άλλων σχημάτων με βάση το άρθρο 187 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ή της συμμετοχής σε προγράμματα αναλαμβανόμενα από κράτη μέλη με βάση το άρθρο 185 της ΣΛΕΕ.
- Ωστόσο, πρέπει να εξασφαλιστεί η ευελιξία για θέσπιση ειδικών κανόνων σε περιπτώσεις δικαιολογημένες λόγω ειδικών αναγκών των αντίστοιχων δράσεων. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ειδικές επιχειρησιακές ανάγκες όπως προσδιορίζονται στο πλαίσιο της σχετικής βασικής πράξης των φορέων που δημιουργούνται βάσει του άρθρου 187 της ΣΛΕΕ, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να προχωρήσει στις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Η Επιτροπή, κατά την επεξεργασία και κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, οφείλει να εξασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- (9) Δράσεις που επιπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού πρέπει να σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και να τηρούν τις αρχές που αναγνωρίζονται μεταξύ άλλων από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτές οι δράσεις πρέπει να τηρούν όλες τις νομικές υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένου του διεθνούς δικαίου και των σχετικών αποφάσεων της Επιτροπής όπως η ανακοίνωση της Επιτροπής της 28ης Ιουνίου 2013 ⁽⁵⁾, καθώς και τις αρχές δεοντολογίας που περιλαμβάνουν και την αποφυγή της παραβίασης της ερευνητικής ακεραιότητας.
- (10) Ακολουθώντας τους στόχους της διεθνούς συνεργασίας κατά τα άρθρα 180 και 186 της ΣΛΕΕ, πρέπει να προωθηθεί η συμμετοχή νομικών οντοτήτων εγκατεστημένων σε τρίτες χώρες, καθώς και διεθνών οργανισμών. Η εφαρμογή των κανόνων πρέπει να συμμορφώνεται προς τα μέτρα που θεσπίζονται με βάση τα άρθρα 75 και 215 της ΣΛΕΕ και να τηρεί τη διεθνή νομοθεσία. Επιπλέον, η εφαρμογή των κανόνων πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη τις προϋποθέσεις συμμετοχής οντοτήτων της Ένωσης σε αντίστοιχα προγράμματα τρίτων χωρών.
- (11) Οι κανόνες πρέπει να παρέχουν συνεκτικό, περιεκτικό και διαφανές πλαίσιο για την εξασφάλιση της κατά το δυνατόν αποδοτικότερης εφαρμογής, λαμβανόμενης υπόψη της ανάγκης εύκολης πρόσβασης όλων των συμμετεχόντων μέσω απλουστευμένων διαδικασιών, ιδίως σε ό,τι αφορά τις πολύ μικρές και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Η χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης θα μπορούσε να παρέχεται υπό διάφορες μορφές.
- (12) Σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας και παράλληλα με την απαίτηση δημοσιότητας που καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1268/2012, η Επιτροπή οφείλει να δημοσιεύει ανοικτές προσκλήσεις υποβολής προσφορών στις ιστοσελίδες του «Ορίζων 2020», μέσω συγκεκριμένων διαύλων ενημέρωσης, και να εξασφαλίζει ευρεία διάδοση μεταξύ άλλων μέσω των εθνικών σημείων επαφής και ύστερα από αιτήσεις σε προσβάσιμη μορφή, κατά περίπτωση.
- (13) Τα κριτήρια επιλογής και παροχής της επιχορήγησης που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να εφαρμόζονται με διαφανή τρόπο και βάσει αντικειμενικών και μετρήσιμων παραμέτρων, λαμβάνοντας υπόψη τον συνολικό στόχο του «Ορίζων 2020» για την επίτευξη ενός Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας με εύρυθμη λειτουργία.
- (14) Γενικά, η περίοδος ανάμεσα στην τελική προθεσμία υποβολής ολοκληρωμένων προτάσεων και την υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης με αιτούντες ή την κοινοποίηση αποφάσεων επιχορήγησης προς αυτούς πρέπει να είναι μικρότερη απ' ό,τι προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012. Σε δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις και για δράσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας, πρέπει να επιτρέπεται μεγαλύτερη χρονική περίοδος.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

⁽²⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 362 της 31.12.2012, σ. 1).

⁽³⁾ Απόφαση αριθ. 1639/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος-πλασίου για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (2007-2013) (ΕΕ L 310 της 9.11.2006, σ. 15).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 294/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2008, για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΕ L 97 της 9.4.2008, σ. 1).

⁽⁵⁾ ΕΕ C 205, 19.7.2013, σ. 9.

- (15) Η Επιτροπή πρέπει να συνεχίσει τις προσπάθειές της να απλουστεύσει τις διαδικασίες αξιοποιώντας τη βελτίωση των συστημάτων πληροφορικής, όπως η περαιτέρω επέκταση της πύλης για τους συμμετέχοντες η οποία πρέπει να λειτουργεί ως ενιαίο σημείο επαφής από τη στιγμή της δημοσίευσης των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για έργα, και εν συνεχεία της υποβολής τους, μέχρι την υλοποίηση της δράσης, με σκοπό τη δημιουργία υπηρεσίας «μίας στάσης». Το σύστημα μπορεί επίσης να ενημερώνει τους αιτούντες σχετικά με την πρόοδο και το χρονοδιάγραμμα της αίτησής τους.
- (16) Ο χειρισμός εμπιστευτικών δεδομένων και διαβαθμισμένων πληροφοριών διέπεται από ολόκληρη τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών κανονισμών των θεσμικών οργάνων, όπως η απόφαση 2001/844/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ ⁽¹⁾ όσον αφορά τις διατάξεις περί ασφάλειας διαβαθμισμένων πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (17) Είναι απαραίτητο να καθοριστούν ελάχιστες προϋποθέσεις συμμετοχής, οι οποίες αφενός θα ισχύουν ως γενικός κανόνας και αφετέρου θα ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες των δράσεων του «Ορίζων 2020». Ειδικότερα, πρέπει να καθοριστούν κανόνες σχετικά με το πλήθος συμμετεχόντων και τον τόπο εγκατάστασής τους. Στην περίπτωση δράσης χωρίς τη συμμετοχή οντότητας εγκατεστημένης σε κράτος μέλος, πρέπει να επιδιώκεται η επίτευξη των στόχων των άρθρων 173 και 179 της ΣΛΕΕ.
- (18) Δυνάμει της απόφασης 2001/822/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽²⁾, νομικές οντότητες των υπερπόντιων χωρών και εδαφών είναι επιλέξιμες για συμμετοχή στο «Ορίζων 2020» υπό τις ειδικές προϋποθέσεις που ορίζονται στην εν λόγω απόφαση.
- (19) Η Επιτροπή οφείλει να εξετάσει τον χρόνο δημοσίευσης προσκλήσεων σχετικών με την υποβολή προτάσεων και υποβολής αιτημάτων για χορήγηση πληροφοριών λαμβάνοντας υπόψη, ει δυνατόν, τις συνηθισμένες περιόδους διακοπών.
- (20) Όσον αφορά τις απορριφθείσες προτάσεις, η Επιτροπή παρέχει στοιχεία στους αιτούντες.
- (21) Η ύπαρξη σαφών και διαφανών μηχανισμών κατάρτισης προσφορών σχετικών με την υποβολή προτάσεων για συγκεκριμένα θέματα θα επιτρέψει τη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού, θα αυξήσει την ελκυστικότητα του Ορίζοντα 2020 και την αύξηση της συμμετοχής.
- (22) Σε όλες τις πτυχές του «Ορίζων 2020» η Επιτροπή οφείλει να ενεργεί σύμφωνα με τις αρχές του ευρωπαϊκού κώδικα
- ορθής διοικητικής συμπεριφοράς όπως εκτίθεται στο παράρτημα της απόφασης 2000/633/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ της Επιτροπής ⁽³⁾.
- (23) Είναι αναγκαίος ο καθορισμός των όρων και προϋποθέσεων για χρηματοδότηση από την Ένωση συμμετεχόντων σε δράσεις του «Ορίζων 2020». Προκειμένου να μειωθεί η πολυπλοκότητα των υφιστάμενων κανόνων χρηματοδότησης, πρέπει να υιοθετηθεί απλουστευμένο σύστημα απόδοσης δαπανών με αυξημένη χρήση εφάπαξ ποσών, σταθερών ποσοστών και μοναδιαίων δαπανών.
- (24) Τα ποσοστά απόδοσης του παρόντος κανονισμού αναφέρονται ως ανώτατο όριο προκειμένου να τηρηθεί η απαίτηση περί μη κερδοσκοπίας και η αρχή της συγχρηματοδότησης, καθώς και να επιτραπεί στους συμμετέχοντες να ζητούν χαμηλότερο ποσοστό. Κατ' αρχήν ωστόσο τα ποσοστά απόδοσης πρέπει να είναι 100 ή 70 %.
- (25) Οι ορισμοί του ΟΟΣΑ όσον αφορά το επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας (TRL) πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην ταξινόμηση των δραστηριοτήτων τεχνολογικής έρευνας, ανάπτυξης προϊόντος και επίδειξης.
- (26) Ειδικές προκλήσεις στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας πρέπει να αντιμετωπίζονται με νέες μορφές χρηματοδότησης όπως έπαθλα, προεμπορική προμήθεια και δημόσια προμήθεια καινοτόμων λύσεων, το ειδικό μέσο για τις ΜΜΕ και το σχέδιο δράσης «Επιτάχυνση της Καινοτομίας» που απαιτούν ειδικούς κανόνες.
- (27) Προκειμένου να τηρούνται ίσοι όροι για όλες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά, πρέπει η χρηματοδότηση που προβλέπεται στο «Ορίζων 2020» να σχεδιάζεται σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών και να αποτρέπονται στρεβλώσεις της αγοράς, όπως ο παραγκωνισμός της ιδιωτικής χρηματοδότησης, η δημιουργία αναποτελεσματικών μηχανισμών αγοράς ή η διατήρηση μη αποδοτικών επιχειρήσεων. Για δράσεις καινοτομίας θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να εξασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση αυτών δεν στρεβλώνει τον ανταγωνισμό ούτε παραμβαίνει στην αγορά χωρίς να συντρέχουν επαρκείς λόγοι.
- (28) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται με αναλογικά μέτρα σε όλη τη διάρκεια του κύκλου δαπάνης, διασφαλίζοντας την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ εμπιστοσύνης και ελέγχου.
- (29) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, οι κανόνες θα πρέπει να αποτελέσουν τη βάση για πιο ευρεία αποδοχή των συνηθισμένων λογιστικών πρακτικών των δικαιούχων.

⁽¹⁾ Απόφαση 2001/844/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 29ης Νοεμβρίου 2001, για την τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού της (ΕΕ L 317 της 3.12.2001, σ. 1).

⁽²⁾ 2001/822/ΕΚ: Απόφαση του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2001, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα («Overseas association») (ΕΕ L 314 της 30.11.2001, σ. 1).

⁽³⁾ 2000/633/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ: Απόφαση της Επιτροπής, της 17ης Οκτωβρίου 2000, για την τροποποίηση του εσωτερικού της κανονισμού (ΕΕ L 267, 20.10.2000, σ. 63.)

- (30) Το Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων, που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1906/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, και το οποίο διαχειρίζεται η Επιτροπή, έχει αποδειχθεί σημαντικός μηχανισμός που μετριάξει τους κινδύνους τους συνδεόμενους με τα ποσά που οφείλονται και δεν αποδίδονται από συμμετέχοντες αδυνατούντες να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Συνεπώς, πρέπει να συσταθεί νέο Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων («Ταμείο»). Για τη διασφάλιση αποδοτικότερης διαχείρισης και καλύτερης κάλυψης κινδύνου των συμμετεχόντων, το Ταμείο πρέπει να καλύπτει δράσεις του προγράμματος που δρομολογείται με την απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ, στα πλαίσια του προγράμματος που δρομολογείται με την απόφαση 2006/970/Ευρατόμ του Συμβουλίου⁽²⁾, του προγράμματος που δρομολογείται με την απόφαση 2012/93/Ευρατόμ⁽³⁾, καθώς και δράσεις βάσει του «Ορίζων 2020» και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013 του Συμβουλίου⁽⁴⁾. Από το Ταμείο δεν πρέπει να καλύπτονται προγράμματα που διαχειρίζονται οντότητες άλλες από τους χρηματοδοτικούς φορείς της Ένωσης.
- (31) Με σκοπό την ενίσχυση της διαφάνειας, πρέπει να δημοσιεύονται τα ονόματα εμπειρογνομόνων που έχουν συνδράμει την Επιτροπή ή αρμόδιους φορείς χρηματοδότησης στην εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Σε περίπτωση που η δημοσίευση του ονόματος θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια ή την ακεραιότητα του εμπειρογνώμονα ή θα μπορούσε να αποβεί αδικαιολογήτως επίζημια για την ιδιωτική ζωή του/της, η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης πρέπει να είναι σε θέση να αποφεύγουν τη δημοσίευση αυτών των ονομάτων.
- (32) Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σχετιζόμενων με τους εμπειρογνώμονες πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾.
- (33) Πρέπει να τεθούν κανόνες που διέπουν την εκμετάλλευση και τη διάδοση των αποτελεσμάτων, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι συμμετέχοντες προστατεύουν, εκμεταλλεύονται και διαδίδουν αυτά τα αποτελέσματα καταλλήλως, και ειδικότερα να προβλέπεται η δυνατότητα συμπληρωματικών προϋποθέσεων εκμετάλλευσης υπέρ των ευρωπαϊκών στρατηγικών συμφερόντων. Συμμετέχοντες που έχουν λάβει χρηματοδότηση από την Ένωση και σχεδιάζουν να αξιοποιήσουν τα αποτελέσματα που παράγονται με αυτή τη χρηματοδότηση κυρίως σε τρίτες χώρες που δεν είναι συνδεδεμένες με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», θα πρέπει να αναφέρουν πώς η παρεχόμενη από την Ένωση χρηματοδότηση θα ωφελήσει τη συνολική ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης (αρχή της αμοιβαιότητας), όπως ορίζεται στη συμφωνία επιχορήγησης.
- (34) Στην περίπτωση έρευνας που μπορεί να οδηγήσει σε περαιτέρω ανάπτυξη καινοτόμων ιατρικών τεχνολογιών (π.χ. φάρμακα, εμβόλια ή ιατρική διάγνωση), πρέπει να ληφθούν μέτρα για να εξασφαλιστεί η άμεση εκμετάλλευση και διάδοση των αποτελεσμάτων, όπου κρίνεται σκόπιμο.
- (35) Παρά την επιτυχία των μέσων δανειακής και κεφαλαιακής χρηματοδότησης που ήδη διαθέτει η Ένωση για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία καθώς και οικονομική μεγέθυνση, η πρόσβαση σε κεφάλαια κινδύνου παραμένει πολύ σημαντικό ζήτημα, ιδίως για τις καινοτόμες ΜΜΕ. Προκειμένου να χρησιμοποιηθούν πιο αποτελεσματικά, πρέπει να επιτραπεί τα μέσα αυτά να συνδυάζονται μεταξύ τους και με επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται ιδίως από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος «Ορίζων 2020». Επιπλέον η Επιτροπή οφείλει να εξασφαλίσει ιδίως τη συνέχεια της Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης Καταμερισμού του Κινδύνου (ΧΔΚΚ), που δημιουργήθηκε με την απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ και του αρχικού σταδίου της Διευκόλυνσης για ΜΜΕ Υψηλής Ανάπτυξης και Καινοτόμες (GIF1), που έχει συσταθεί με βάση την απόφαση αριθ. 1639/2006/ΕΚ στο πλαίσιο των διάδοχων μέσων δανειακής και κεφαλαιακής χρηματοδότησης βάσει του Ορίζων 2020, της «Υπηρεσίας παροχής δανείων και εγγυήσεων της Ένωσης για έρευνα και καινοτομία» και των «Μέσων κεφαλαιακής συμμετοχής της Ένωσης για έρευνα και καινοτομία» αντίστοιχα. Στο πλαίσιο αυτό τα έσοδα και οι επιστροφές που παράγονται από οποιοδήποτε εκ των ανωτέρω χρηματοδοτικών μέσων πρέπει να συνεπάγονται άμεσα οφέλη για τα χρηματοδοτικά μέσα που θεσπίζονται δυνάμει του Ορίζων 2020.
- (36) Η Επιτροπή οφείλει να εξασφαλίσει επαρκή συμπληρωματικότητα μεταξύ του μέσου ΜΜΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και των χρηματοδοτικών μέσων του προγράμματος «Ορίζων 2020» και του προγράμματος COSME που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1287/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁶⁾, καθώς και των προγραμμάτων και μέσων που δημιουργούνται από κοινού με κράτη μέλη, όπως το κοινό πρόγραμμα Eurostars⁽⁷⁾.
- (37) Για λόγους ασφαλείας δικαίου και σαφήνειας, πρέπει να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1906/2006,
- ⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1906/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, με τον οποίο καθορίζονται οι κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων στις δράσεις που αναλαμβάνονται βάσει του έβδομου προγράμματος-πλαίσιο και οι κανόνες διάδοσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων (2007-2013) (ΕΕ L 391, 30.12.2006, σ. 1).
- ⁽²⁾ Απόφαση 2006/970/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και κατάρτισης (2007 έως 2011) της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) (ΕΕ L 400, 30.12.2006, σ. 60).
- ⁽³⁾ 2012/93/Ευρατόμ: Απόφαση του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2011, για το πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (2012-2013) (ΕΕ L 47 της 18.2.2012, σ. 25).
- ⁽⁴⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013 του Συμβουλίου, σχετικά με το πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (2014-2018), οι οποίες συμπληρώνουν το «Ορίζων 2020» – Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (Βλέπε σελίδα 948 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).
- ⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8, 12.1.2001, σ. 1).
- ⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1287/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11 Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση προγράμματος για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (2014 - 2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1639/2006/ΕΚ (Βλέπε σελίδα 33 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).
- ⁽⁷⁾ Απόφαση αριθ. 743/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, περί της συμμετοχής της Κοινότητας σε πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης ορισμένων κρατών μελών, το οποίο στηρίζει τις ΜΜΕ που διεξάγουν έρευνα και ανάπτυξη (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 201 της 30.7.2008, σ. 58).

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός ορίζει ειδικούς κανόνες συμμετοχής σε έμμεσες δράσεις αναλαμβανόμενες με βάση τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, περιλαμβανόμενης της συμμετοχής σε έμμεσες δράσεις χρηματοδοτούμενες από φορείς χρηματοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.

Ο παρών κανονισμός ορίζει επίσης τους κανόνες που διέπουν την εκμετάλλευση και τη διάδοση των αποτελεσμάτων.

2. Με την επιφύλαξη των ειδικών κανόνων του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι σχετικοί κανόνες του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/201 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012.

3. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 294/2008 ή οποιαδήποτε βασική πράξη αναθέτει καθήκοντα εκτέλεσης προϋπολογισμού σε φορέα χρηματοδότησης βάσει του άρθρου 185 της ΣΛΕΕ μπορεί να ορίζει κανόνες αποκλίνοντες από εκείνους του παρόντος κανονισμού. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ειδικές επιχειρησιακές ανάγκες τους όπως καθορίζονται στο πλαίσιο της σχετικής βασικής πράξης, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 56 σε ό,τι αφορά τους φορείς χρηματοδότησης που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 187 της ΣΛΕΕ σχετικά με:

- α) τους όρους για τη συμμετοχή σε προσκλήσεις υποβολής προσφορών που δημοσιεύουν οι φορείς χρηματοδότησης οι οποίοι θεσπίζονται στον τομέα της αεροναυπηγικής με σκοπό να μειωθεί ο ελάχιστος αριθμός συμμετεχόντων που ορίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1·
- β) την επιλεξιμότητα για χρηματοδότηση όπως ορίζεται στο άρθρο 10, επιτρέποντας σε φορείς χρηματοδότησης που θεσπίζονται στον τομέα των βιομηχανιών βιολογικής χρήσης και των καινοτόμων φαρμάκων να περιορίζουν την επιλεξιμότητα για χρηματοδότηση σε συγκεκριμένα είδη συμμετεχόντων·
- γ) τους κανόνες που διέπουν την εκμετάλλευση και τη διάδοση αποτελεσμάτων οι οποίοι επιτρέπουν στους φορείς χρηματοδότησης που θεσπίζονται στον τομέα των καινοτόμων φαρμάκων:

(i) να επεκτείνουν τις δυνατότητες μεταβίβασης και αδειοδότησης των αποτελεσμάτων και του κεκτημένου για συνδεδεμένες οντότητες, αγοραστές και τυχόν διάδοχη οντότητα, σύμφωνα με τη συμφωνία επιχορήγησης και χωρίς τη σύμφωνη γνώμη των υπόλοιπων συμμετεχόντων που αναφέρεται στο άρθρο 44 παράγραφος 1 και 2·

(ii) να επιτρέπουν τη σύναψη ειδικών συμφωνιών για δικαιώματα πρόσβασης σε κεκτημένο για την ανάπτυξη αποτελεσμάτων με σκοπό τη διάθεση στο εμπόριο ή τη διάθεση στο εμπόριο των ιδίων των αποτελεσμάτων (άμεση εκμετάλλευση), όπως αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 2 ως 4·

(iii) να συμπληρώνουν τους κανόνες θεσπίζοντας διατάξεις περί ιδιοκτησίας και πρόσβασης σε δεδομένα, γνώση και πληροφορίες που βρίσκονται εκτός των στόχων μιας δράσης και που δεν είναι απαραίτητα για την υλοποίηση και την εκμετάλλευση της δράσης («sideground»), όπως αναφέρεται στο άρθρο 41 παράγραφος 2 και στα άρθρα 45 έως 48·

(iv) να επεκτείνουν τους κανόνες για την εκμετάλλευση σε σκοπούς διαφορετικούς από την υλοποίηση της δράσης (ερευνητικοί σκοποί) ή την ανάπτυξη αποτελεσμάτων με σκοπό τη διάθεση στο εμπόριο ή τη διάθεση στο εμπόριο των ιδίων των αποτελεσμάτων (άμεση εκμετάλλευση), όπως αναφέρεται στο άρθρο 48·

(v) να ορίζουν συγκεκριμένα κριτήρια με βάση τα οποία επιτρέπεται η παραχώρηση περαιτέρω άδειας εκμετάλλευσης μεταξύ δύο συμμετεχόντων στην ίδια δράση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 46 παράγραφος 2·

(vi) να επεκτείνουν, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη συμφωνία κοινοπραξίας του άρθρου 24 παράγραφος 2, τα δικαιώματα πρόσβασης συμμετεχόντων, των συνδεδεμένων οντοτήτων τους και τρίτων μερών ως δικαιοδόχων σε αποτελέσματα ή κεκτημένο για σκοπούς διαφορετικούς της υλοποίησης της δράσης (ερευνητικοί σκοποί) υπό τις κατάλληλες προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών όρων, ή την ανάπτυξη αποτελεσμάτων με σκοπό τη διάθεση στο εμπόριο ή τη διάθεση στο εμπόριο των ιδίων των αποτελεσμάτων (άμεση εκμετάλλευση), όπως αναφέρεται στα άρθρα 46 έως 48·

(vii) να εξαρτούν τα δικαιώματα πρόσβασης για άμεση εκμετάλλευση από τη συμφωνία ανάμεσα στους σχετικούς συμμετέχοντες, όπως αναφέρεται στο άρθρο 48·

(viii) να καθιστούν προαιρετική τη διάδοση μέσω επιστημονικής δημοσίευσης με τη μορφή ανοικτής πρόσβασης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 43 παράγραφος 2·

δ) τη χρηματοδότηση των δράσεων, επιτρέποντας στους φορείς χρηματοδότησης στον τομέα των ηλεκτρονικών εξαρτημάτων και συστημάτων να εφαρμόζουν διαφορετικά ποσοστά χρηματοδότησης από αυτά που ορίζονται στο άρθρο 28 παράγραφος 3 σε περιπτώσεις όπου ένα ή περισσότερα κράτη μέλη συγχρηματοδοτούν έναν συμμετέχοντα ή μια δράση.

Φορέας χρηματοδότησης στον οποίο ανατίθενται καθήκοντα εκτέλεσης προϋπολογισμού δυνάμει των σημείων i) ή ii) του στοιχείου γ) του άρθρου 58 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, μπορεί να εφαρμόζει κανόνες που παρεκκλίνουν από τους κανόνες που ορίζει ο παρών κανονισμός, υπό τον όρο να συμφωνήσει η Επιτροπή, αν αυτό υπαγορεύεται από τις επιχειρησιακές ανάγκες του.

4. Ο παρών κανονισμός δεν ισχύει για άμεσες δράσεις εκτελούμενες από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕΡ).

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- (1) «δικαιώματα πρόσβασης» σημαίνει δικαιώματα χρήσης αποτελεσμάτων ή κεκτημένου υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με βάση τον παρόντα κανονισμό·
- (2) «συνδεδεμένη οντότητα» σημαίνει νομική οντότητα που τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο συμμετέχοντα, ή υπό τον ίδιο άμεσο ή έμμεσο έλεγχο όπως ο συμμετέχων, ή ελέγχει άμεσα ή έμμεσα συμμετέχοντα. Ο έλεγχος μπορεί να λαμβάνει οποιαδήποτε από τις μορφές που καθορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 2·
- (3) «συνδεδεμένη χώρα» σημαίνει τρίτη χώρα η οποία αποτελεί μέρος διεθνούς συμφωνίας με την Ένωση, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013·
- (4) «κεκτημένο» σημαίνει οποιαδήποτε δεδομένα, τεχνολογία και/ή πληροφορίες, κάθε μορφής ή είδους, υλικά ή άυλα, συμπεριλαμβανομένων οιονδήποτε δικαιωμάτων, όπως τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, τα οποία (i) κατέχονταν από συμμετέχοντες πριν από την προσχώρησή τους στη δράση, (ii) απαιτούνται για την εκτέλεση της δράσης ή για την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων της δράσης και (iii) προσδιορίστηκαν από τους συμμετέχοντες σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 45·
- (5) «βασική πράξη» σημαίνει νομική πράξη που εκδόθηκε από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης με μορφή κανονισμού, οδηγίας ή απόφασης υπό την έννοια του άρθρου 288 της ΣΛΕΕ που παρέχει νομική βάση για τη δράση·
- (6) «καινοτόμος δράση» σημαίνει δράση που αποτελείται κατά κύριο λόγο από δραστηριότητες που στοχεύουν άμεσα στην κατάρτιση σχεδίων και ρυθμίσεων ή στον σχεδιασμό νέων, τροποποιημένων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών. Για τον σκοπό αυτό μπορούν να περιλαμβάνουν παραγωγή πρωτοτύπου, εκτέλεση δοκιμών, επίδειξη, πιλοτική εφαρμογή, ευρείας κλίμακας επικύρωση προϊόντων και εμπορική αναπαραγωγή·

(7) «δράση συντονισμού και στήριξης» σημαίνει δράση συνιστάμενη πρωταρχικά σε συνοδευτικά μέτρα όπως τυποποίηση, διάδοση, αύξηση ευαισθητοποίησης και επικοινωνία, δικτύωση, υπηρεσίες συντονισμού ή στήριξης, διάλογοι πολιτικής και εξάσκηση και μελέτες για αμοιβαία μάθηση, περιλαμβανομένων κατασκευαστικών μελετών για νέα υποδομή, και μπορεί επίσης να περιλαμβάνει συμπληρωματικές δραστηριότητες δικτύωσης και συντονισμού ανάμεσα σε προγράμματα σε διαφορετικές χώρες·

(8) «διάδοση» σημαίνει τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων με κάθε πρόσφορο μέσο (άλλο από εκείνα που απορρέουν από την προστασία ή την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων), μεταξύ άλλων μέσω επιστημονικών δημοσιεύσεων σε οποιοδήποτε μέσο·

(9) «εκμετάλλευση» σημαίνει χρησιμοποίηση των αποτελεσμάτων στο πλαίσιο περαιτέρω ερευνητικών δραστηριοτήτων, διαφορετικών από εκείνες που καλύπτονται από τη συγκεκριμένη δράση, ή για την ανάπτυξη, δημιουργία και διάθεση στην αγορά ενός προϊόντος ή μιας διαδικασίας ή για τη δημιουργία και παροχή μιας υπηρεσίας ή για δραστηριότητες τυποποίησης·

(10) «θεμιτές και λογικές προϋποθέσεις» σημαίνει τις κατάλληλες προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων ενδεχόμενων οικονομικών όρων ή συνθηκών ατέλειας, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές περιστάσεις της αίτησης πρόσβασης, για παράδειγμα την πραγματική ή δυνητική αξία των αποτελεσμάτων ή του κεκτημένου επί των οποίων ζητείται πρόσβαση και/ή από το πεδίο εφαρμογής, τη διάρκεια ισχύος ή άλλα χαρακτηριστικά της προβλεπόμενης εκμετάλλευσης·

(11) «φορέας χρηματοδότησης» σημαίνει φορέα ή αρχή, πλην της Επιτροπής, όπως αναφέρεται στο στοιχείο γ) του άρθρου 58 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, στον οποίο η Επιτροπή έχει αναθέσει καθήκοντα εκτέλεσης προϋπολογισμού σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013·

(12) «διεθνής οργανισμός ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος» σημαίνει διεθνή οργανισμό, του οποίου η πλειονότητα των μελών είναι κράτη μέλη ή συνδεδεμένες χώρες και του οποίου οι κύριοι στόχοι είναι η προώθηση της επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας στην Ευρώπη·

(13) «νομική οντότητα» σημαίνει οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο ή οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο έχει συσταθεί και αναγνωρίζεται ως τέτοιο με βάση εθνικό δίκαιο, το δίκαιο της ΕΕ ή το διεθνές δίκαιο και έχει νομική προσωπικότητα και μπορεί, ενεργώντας για ίδιο λογαριασμό, να ασκεί δικαιώματα και να υπόκειται σε υποχρεώσεις·

(14) «μη κερδοσκοπική νομική οντότητα» σημαίνει νομική οντότητα η οποία εκ νομικής μορφής είναι μη κερδοσκοπική ή έχει ευθύνη βάσει νόμου ή κανονιστικής ρυθμίσεως να μην διανέμει κέρδη στους μετόχους της ή σε μεμονωμένα μέλη·

- (15) «συμμετέχων» σημαίνει κάθε νομική οντότητα που εκτελεί δράση ή μέρος δράσης στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 και υπέχει δικαιώματα και υποχρεώσεις έναντι της Ένωσης ή άλλου φορέα χρηματοδότησης με βάση τον παρόντα κανονισμό·
- (16) «συγχρηματοδοτούμενη δράση προγράμματος» σημαίνει δράση μέσω επιχορήγησης, με κύριο σκοπό τη συμπλήρωση μεμονωμένων προσκλήσεων ή προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από οντότητες, άλλες από χρηματοδοτικούς φορείς της Ένωσης, διαχειριζόμενα προγράμματα έρευνας και καινοτομίας. Μια συγχρηματοδοτούμενη δράση προγράμματος μπορεί επίσης να περιλαμβάνει συμπληρωματικές δραστηριότητες δικτύωσης και συντονισμού μεταξύ προγραμμάτων σε διάφορες χώρες·
- (17) «προεμπορική προμήθεια» σημαίνει προμήθεια υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης που περιλαμβάνει καταμερισμό επικινδυνότητας-ωφέλειας υπό προϋποθέσεις αγοράς, και ανταγωνιστική ανάπτυξη κατά φάσεις, σε περιπτώσεις στις οποίες υφίσταται σαφής διαχωρισμός μεταξύ των υπηρεσιών έρευνας και ανάπτυξης που παρέχονται και της διάθεσης εμπορικών ποσοτήτων τελικών προϊόντων·
- (18) «δημόσια προμήθεια καινοτόμων λύσεων» σημαίνει προμήθεια κατά την οποία οι αναθέτουσες αρχές ενεργούν ως εναρκητήριο πελάτης για καινοτόμα αγαθά ή υπηρεσίες που δεν είναι ακόμη διαθέσιμα εμπορικά σε ευρεία κλίμακα, και μπορεί να περιλαμβάνει δοκιμές συμμόρφωσης·
- (19) «αποτελέσματα» σημαίνει κάθε είδους υλικά ή άυλα αποτελέσματα της δράσης, όπως δεδομένα, γνώσεις και πληροφορίες, που παράγονται κατά τη δράση με οποιαδήποτε μορφή ή οποιοδήποτε είδους, είτε προστατεύονται είτε όχι, καθώς και κάθε είδους δικαιώματα συνδέονται με αυτά, στα οποία περιλαμβάνονται δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας·
- (20) «ΜΜΕ» σημαίνει πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ ⁽¹⁾·
- (21) «πρόγραμμα εργασίας» σημαίνει το έγγραφο που έχει εκδοθεί από την Επιτροπή για την εκτέλεση του ειδικού προγράμματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 της απόφασης αριθ. 2013/743/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽²⁾·
- (22) «σχέδιο εργασίας» σημαίνει το έγγραφο που είναι παρόμοιο με το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής το οποίο έχει υιοθετηθεί από φορείς χρηματοδότησης που έχουν αναλάβει μέρος της υλοποίησης του «Ορίζων 2020» σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013.

⁽¹⁾ Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124, 20.5.2003 σ. 36).

⁽²⁾ Απόφαση αριθ. 2013/743/ΕΕ του Συμβουλίου της 11 Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση του Ειδικού προγράμματος υλοποίησης του «Ορίζων 2020»—Πρόγραμμα πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας(2014-2020) (βλέπε σελίδα 965 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας)

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, κάθε οντότητα η οποία δεν διαθέτει νομική προσωπικότητα με βάση το ισχύον εθνικό δίκαιο θεωρείται ότι εξομοιώνεται με νομική οντότητα, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 131 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και στο άρθρο 198 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012, οι οποίες θεσπίζονται κατ' εφαρμογή αυτού.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού δεν θεωρούνται φορείς χρηματοδότησης οι αποδέκτες επιχορηγήσεων.

Άρθρο 3

Εμπιστευτικότητα

Με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων των συμφωνιών εφαρμογής, αποφάσεων ή συμβάσεων, κάθε είδους δεδομένα, γνώσεις και πληροφορίες που ανακοινώνονται στο πλαίσιο δράσης ως εμπιστευτικού χαρακτήρα τηρούνται εμπιστευτικά, λαμβανόμενης δεόντως υπόψη της νομοθεσίας της Ένωσης που αφορά την προστασία και την πρόσβαση σε διαβαθμισμένες πληροφορίες.

Άρθρο 4

Διαθεσιμότητα πληροφοριών

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 3, εφόσον ζητηθεί, η Επιτροπή καθιστά διαθέσιμες στα θεσμικά όργανα, φορείς ή οργανισμούς της Ένωσης, σε κάθε κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα όλες τις πρόσφορες πληροφορίες που έχει στην κατοχή της όσον αφορά αποτελέσματα που παράγει συμμετέχων σε μια δράση ο οποίος έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση, εφόσον πληρούνται οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) οι συγκεκριμένες πληροφορίες είναι σχετικές με τη δημόσια πολιτική·

β) οι συμμετέχοντες δεν έχουν προβάλει βάσιμους και επαρκείς λόγους απόκρυψης των συγκεκριμένων πληροφοριών.

Σε δράσεις στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Προστατευμένες κοινωνίες – Προστασία της ελευθερίας και της ασφάλειας της Ευρώπης και των πολιτών της», η Επιτροπή, εφόσον ζητηθεί, καθιστά διαθέσιμη σε θεσμικά όργανα, φορείς ή οργανισμούς της ΕΕ ή σε εθνικές αρχές κρατών μελών κάθε πρόσφορη πληροφορία που έχει στην κατοχή της όσον αφορά αποτελέσματα που παράγει συμμετέχων σε μια δράση ο οποίος έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση. Η Επιτροπή ενημερώνει τον συμμετέχοντα σχετικά με την κοινοποίηση αυτή. Σε περίπτωση που κράτος μέλος ή θεσμικό όργανο, φορέας ή οργανισμός της Ένωσης ζητεί την κοινοποίηση των πληροφοριών, η Επιτροπή ενημερώνει όλα τα κράτη μέλη σχετικά με την κοινοποίηση αυτή.

2. Η παροχή πληροφοριών σύμφωνα με την παράγραφο 1 δεν θεωρείται σε καμία περίπτωση ότι μεταβιβάζει στους παραλήπτες δικαιώματα ή υποχρεώσεις της Επιτροπής ή των συμμετεχόντων. Ωστόσο, οι παραλήπτες χειρίζονται αυτές τις πληροφορίες ως εμπιστευτικές, εκτός αν οι πληροφορίες δημοσιοποιηθούν ή καταστούν διαθέσιμες στο κοινό από τους συμμετέχοντες, ή έχουν κοινοποιηθεί στην Επιτροπή χωρίς περιορισμούς εμπιστευτικότητας. Σχετικά με τις διαβαθμισμένες πληροφορίες, ισχύουν οι κανόνες της Επιτροπής για την ασφάλεια.

Άρθρο 5

Κατευθυντήριες γραμμές και πληροφόρηση για δυνητικούς συμμετέχοντες

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1268/2012, η Επιτροπή ή οι σχετικοί χρηματοδοτικοί φορείς εξασφαλίζουν ότι παρέχονται σε όλους τους δυνητικούς συμμετέχοντες επαρκείς κατευθυντήριες γραμμές και πληροφόρηση κατά τον χρόνο δημοσίευσης της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, ιδίως όσον αφορά την ισχύουσα πρότυπη συμφωνία επιχορήγησης.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικός διαταξίσι

Άρθρο 6

Μορφές χρηματοδότησης

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, η χρηματοδότηση μπορεί να λαμβάνει μία ή περισσότερες από τις μορφές τις προβλεπόμενες στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, και ειδικότερα επιχορηγήσεις, έπαυλα, προμήθεια και χρηματοπιστωτικά μέσα.

Άρθρο 7

Νομικές οντότητες που μπορούν να συμμετέχουν σε δράσεις

1. Κάθε νομική οντότητα, ανεξαρτήτως του τύπου εγκατάστασής της, ή διεθνείς οργανισμοί μπορούν να συμμετέχουν σε δράσεις εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος κανονισμού καθώς και όλες οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο σχετικό πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας.

2. Το σχετικό πρόγραμμα εργασίας μπορεί να περιορίζει τη συμμετοχή στο «Ορίζων 2020» ή σε μέρη του για νομικές οντότητες εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες όπου οι προϋποθέσεις συμμετοχής νομικών οντοτήτων από κράτη μέλη, ή των οικείων συνδεδεμένων οντοτήτων που είναι εγκατεστημένες σε τρίτη χώρα, στα προγράμματα έρευνας και καινοτομίας της τρίτης χώρας θεωρούνται από την Επιτροπή επιζήμιες για τα συμφέροντα της Ένωσης.

3. Το σχετικό πρόγραμμα εργασίας ή σχέδιο εργασίας μπορεί να αποκλείει οντότητες που δεν είναι σε θέση να προσκομίσουν ικανοποιητικές εγγυήσεις ασφαλείας, περιλαμβανόμενης της έρευνας ασφαλείας για το προσωπικό, εφόσον αυτή η έρευνα δικαιολογείται για λόγους ασφαλείας.

4. Το ΚΚΕρ μπορεί να συμμετέχει σε δράσεις με τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις όπως οι νομικές οντότητες οι εγκατεστημένες σε κράτος μέλος.

Άρθρο 8

Ανεξαρτησία

1. Δύο νομικές οντότητες λογίζονται ως ανεξάρτητες μεταξύ τους όταν καμία από τις δύο δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της άλλης, ούτε υπό τον ίδιο άμεσο ή έμμεσο έλεγχο με την άλλη.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ο έλεγχος μπορεί, μεταξύ άλλων, να λαμβάνει μία από τις κατωτέρω μορφές:

- α) άμεση ή έμμεση κατοχή ποσοστού ανώτερου του 50 % επί της ονομαστικής αξίας του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της οικείας νομικής οντότητας, ή της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων της συγκεκριμένης οντότητας·
- β) άμεση ή έμμεση κατοχή, εκ των πραγμάτων ή εκ του νόμου, της εξουσίας λήψης αποφάσεων στην οικεία νομική οντότητα.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 δεν θεωρείται ότι συνιστούν, καθαυτές, σχέσεις ελέγχου οι κατωτέρω σχέσεις μεταξύ νομικών οντοτήτων:

- α) άμεση ή έμμεση κατοχή από τον ίδιο οργανισμό δημοσίων επενδύσεων, θεσμικό επενδυτή ή την ίδια εταιρεία επιχειρηματικού κεφαλαίου ποσοστού ανώτερου του 50 % επί της ονομαστικής αξίας του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου ή της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων·
- β) οι υπόψη νομικές οντότητες ανήκουν ή εποπτεύονται από τον ίδιο δημόσιο φορέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Επιχορηγήσεις

Τμήμα I

Διαδικασία παροχής της επιχορήγησης

Άρθρο 9

Προϋποθέσεις συμμετοχής

1. Ισχύουν οι ακόλουθες ελάχιστες προϋποθέσεις:
 - α) σε κάθε δράση συμμετέχουν τουλάχιστον τρεις νομικές οντότητες·
 - β) καθεμία από τις τρεις νομικές οντότητες πρέπει να είναι εγκατεστημένη σε διαφορετικό κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα· και
 - γ) οι τρεις νομικές οντότητες του σημείου β) είναι ανεξάρτητες αλλήλων υπό έννοια του άρθρου 8.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, όταν ένας από τους συμμετέχοντες είναι το ΚΚΕρ ή διεθνής οργανισμός ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή οντότητα συσταθείσα κατά το δίκαιο της Ένωσης, λογίζεται ως εγκατεστημένος σε κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα διαφορετικά εκείνων στα οποία είναι εγκατεστημένος άλλος συμμετέχων στην ίδια δράση.

3. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 1 η ελάχιστη προϋπόθεση είναι η συμμετοχή μίας νομικής οντότητας εγκατεστημένης σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα, στην περίπτωση:

- α) δράσεων έρευνας αιχμής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ΕΣΕ),
- β) του μέσου για τις ΜΜΕ, όταν η δράση έχει σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία,
- γ) συγχρηματοδοτούμενης δράσης προγράμματος και
- δ) σε δικαιολογημένες περιπτώσεις προβλεπόμενες στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας,

4. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 1, στην περίπτωση δράσεων συντονισμού και στήριξης και δράσεων κατάρτισης και κινητικότητας, η ελάχιστη προϋπόθεση είναι η συμμετοχή μίας νομικής οντότητας.

5. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο και δικαιολογείται δεόντως, στα προγράμματα εργασίας ή στα σχέδια εργασίας μπορεί να προβλέπονται πρόσθετες προϋποθέσεις ανάλογα με συγκεκριμένες απαιτήσεις πολιτικής ή ανάλογα με τον χαρακτήρα και τους στόχους της δράσης, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεων σχετικά με το πλήθος συμμετεχόντων, τον τύπο των συμμετεχόντων και τον τόπο εγκατάστασης.

Άρθρο 10

Επιλεξιμότητα για χρηματοδότηση

1. Επιλέξιμοι για χρηματοδότηση από την Ένωση είναι οι ακόλουθοι συμμετέχοντες:

- α) κάθε νομική οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα, ή συσταθείσα δυνάμει του δικαίου της Ένωσης·
- β) κάθε διεθνής οργανισμός ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος·
- γ) κάθε νομική οντότητα εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα προσδιοριζόμενη στο πρόγραμμα εργασίας.

2. Στην περίπτωση συμμετέχοντος διεθνούς οργανισμού ή στην περίπτωση συμμετέχουσας νομικής οντότητας εγκατεστημένης σε τρίτη χώρα, από τους οποίους κανένας δεν είναι επιλέξιμος για χρηματοδότηση με βάση την παράγραφο 1, είναι δυνατή η χορήγηση χρηματοδότησης από την Ένωση υπό την προϋπόθεση ότι πληροίται τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η συμμετοχή θεωρείται ουσιώδους σημασίας για την εκτέλεση της δράσης από την Επιτροπή ή τον αρμόδιο φορέα χρηματοδότησης·
- β) η χρηματοδότηση αυτή προβλέπεται σε διμερή επιστημονική και τεχνολογική συμφωνία ή σε οποιαδήποτε άλλη ρύθμιση μεταξύ της Ένωσης και του διεθνούς οργανισμού ή, στην περίπτωση

οντοτήτων εγκατεστημένων σε τρίτες χώρες, με τη χώρα στην οποία είναι εγκατεστημένη η νομική οντότητα.

Άρθρο 11

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

1. Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων δημοσιεύονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1268/2012, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την ανάγκη διαφάνειας και μη εφαρμογής διακρίσεων, καθώς και την ευελιξία που αρμόζει στην ποικιλομορφία των τομέων έρευνας και καινοτομίας.

2. Κατ' εξαίρεση και με την επιφύλαξη των λοιπών περιπτώσεων των προβλεπόμενων στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1268/2012, δεν προκηρύσσονται προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για δράσεις συντονισμού και στήριξης και για συγχρηματοδοτούμενες δράσεις προγράμματος που πρόκειται να εκτελεστούν από νομικές οντότητες προσδιοριζόμενες στα προγράμματα εργασίας ή τα σχέδια εργασίας, υπό την προϋπόθεση ότι η δράση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

3. Σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012, πρέπει να προβλέπονται επαρκή χρονικά διαστήματα για την προετοιμασία των προτάσεων, με έγκαιρη προειδοποίηση για επικείμενες προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων μέσω δημοσίευσης προγράμματος εργασίας και εύλογου χρονικού διαστήματος ανάμεσα στη δημοσίευση μιας πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων και την προθεσμία για την υποβολή πρότασης.

Άρθρο 12

Κοινές προσκλήσεις με τρίτες χώρες ή με διεθνείς οργανισμούς

1. Είναι δυνατόν να προκηρύσσονται κοινές προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων με τρίτες χώρες ή τους επιστημονικούς και τεχνικούς οργανισμούς ή υπηρεσίες τους ή με διεθνείς οργανισμούς με σκοπό την από κοινού χρηματοδότηση δράσεων σε τομείς προτεραιότητας κοινού ενδιαφέροντος και αναμενόμενου αμοιβαίου οφέλους όταν υπάρχει σαφής προστιθέμενη αξία για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι προτάσεις κρίνονται και επιλέγονται με κοινές διαδικασίες κρίσης και επιλογής συμφωνούμενες από κοινού. Οι εν λόγω διαδικασίες κρίσης και επιλογής διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις αρχές που εκτίθενται στον τίτλο VI του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και σε αυτές συμμετέχει ισόρροπη ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων οι οποίοι διορίζονται από κάθε μέρος.

2. Νομικές οντότητες που λαμβάνουν χρηματοδότηση από την Ένωση συνάπτουν συμφωνία επιχορήγησης με την Ένωση ή με τον αρμόδιο φορέα χρηματοδότησης. Η συμφωνία επιχορήγησης περιλαμβάνει την περιγραφή των προς εκτέλεση εργασιών από τους εν λόγω συμμετέχοντες και από τις συμμετέχουσες νομικές οντότητες των οικείων τρίτων χωρών.

3. Νομικές οντότητες χρηματοδοτούμενες από την Ένωση συνάπτουν συμφωνία συντονισμού με τις συμμετέχουσες νομικές οντότητες που λαμβάνουν χρηματοδότηση από τις οικείες τρίτες χώρες ή από διεθνείς οργανισμούς.

Άρθρο 13**Προτάσεις**

1. Οι προτάσεις περιλαμβάνουν προσχέδιο για την εκμετάλλευση και τη διάδοση των αποτελεσμάτων, εφόσον προβλέπεται στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασιών.
2. Προτάσεις έρευνας σε ανθρώπινα εμβρυϊκά βλαστοκύτταρα περιλαμβάνουν, εφόσον απαιτείται, λεπτομερή στοιχεία για τα μέτρα αδειοδότησης και ελέγχου που θα ληφθούν από τις αρμόδιες αρχές των οικείων κρατών μελών καθώς και λεπτομερή στοιχεία των δεοντολογικών εγκρίσεων που θα χορηγηθούν. Όσον αφορά την προέλευση ανθρώπινων εμβρυϊκών βλαστοκυττάρων, ινστιτούτα, οργανισμοί και ερευνητές υπόκεινται σε αυστηρές διαδικασίες αδειοδότησης και ελέγχου σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο των οικείων κρατών μελών.
3. Κάθε πρόταση που αντιβαίνει στις αρχές δεοντολογίας ή σε οποιαδήποτε ισχύουσα νομοθετική διάταξη, ή που δεν πληροί τις προϋποθέσεις που εκτίθενται στην απόφαση αριθ. 743/2013/ΕΕ, στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας ή στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων μπορεί να αποκλείεται από τις διαδικασίες κρίσης, επιλογής και παροχής της επιχορήγησης οποτεδήποτε.
4. Όταν κρίνεται σκόπιμο και ορίζεται στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας, οι προτάσεις εξηγούν πώς και σε ποιον βαθμό η ανάλυση των θεμάτων φύλου άπτεται του περιεχομένου του προτεινόμενου έργου.

Άρθρο 14**Δεοντολογική εξέταση**

1. Η Επιτροπή εκτελεί συστηματικά δεοντολογικές εξετάσεις για προτάσεις που θέτουν ζητήματα δεοντολογίας. Αυτή η εξέταση επαληθεύει την τήρηση των αρχών δεοντολογίας και της νομοθεσίας και, στην περίπτωση έρευνας διεξαγόμενης εκτός της Ένωσης, ότι η ίδια έρευνα θα μπορούσε να επιτραπεί σε κράτος μέλος.
2. Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι η διαδικασία της δεοντολογικής εξέτασης είναι όσο το δυνατόν πιο διαφανής και ότι πραγματοποιείται εγκαίρως ώστε να αποφεύγεται, ει δυνατόν, η εκ νέου υποβολή εγγράφων.

Άρθρο 15**Κριτήρια επιλογής και παροχής της επιχορήγησης**

1. Οι υποβαλλόμενες προτάσεις αξιολογούνται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α) αριστεία·
 - β) αντίκτυπος·
 - γ) ποιότητα και απόδοση της υλοποίησης.
2. Το κριτήριο του στοιχείου α) της παραγράφου 1 είναι το μόνο που εφαρμόζεται σε προτάσεις για δράσεις έρευνας αιχμής του ΕΣΕ.

3. Στο κριτήριο του στοιχείου β) της παραγράφου 1 μπορεί να δίδεται μεγαλύτερο βάρος όταν πρόκειται για προτάσεις που αφορούν καινοτόμες δράσεις.

4. Το πρόγραμμα εργασίας και το σχέδιο εργασίας ορίζουν περαιτέρω λεπτομέρειες για την εφαρμογή των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, και προσδιορίζουν το βάρος που δίδεται σε κάθε κριτήριο και τα κατώφλια.

5. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα διαδικασίας υποβολής σε δύο στάδια που προβλέπεται στις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012, κατά περίπτωση και όταν η εν λόγω διαδικασία είναι συνεπής με τους στόχους της πρόσκλησης.

6. Οι προτάσεις κατατάσσονται βάσει των αποτελεσμάτων της κρίσης. Η επιλογή πραγματοποιείται με βάση αυτή την κατάταξη.

7. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

8. Στην περίπτωση νομικής οντότητας που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 ή σε άλλες δεόντως τεκμηριωμένες έκτακτες περιστάσεις, η αξιολόγηση μπορεί να πραγματοποιείται με τρόπο παρεκκλίνοντα από αυτόν της παραγράφου 7. Σε κάθε τέτοια αξιολόγηση η Επιτροπή παρέχει στα κράτη μέλη λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την χρησιμοποιηθείσα διαδικασία αξιολόγησης και το αποτέλεσμά της.

9. Όταν η ζητηθείσα χρηματοδότηση από την Ένωση για τη δράση είναι ίση με 500 000 EUR ή υπερβαίνει αυτό το ποσό η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης, κάνοντας χρήση μέσων που συνάδουν με το εθνικό δίκαιο, επαληθεύει εκ των προτέρων τη χρηματοοικονομική ικανότητα μόνο για συντονιστές. Επιπλέον, όταν δικαιολογούνται αμφιβολίες όσον αφορά τη χρηματοοικονομική ικανότητα του συντονιστή ή άλλων συμμετεχόντων με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης ελέγχουν την ικανότητα αυτή.

10. Η χρηματοοικονομική ικανότητα δεν επαληθεύεται για νομικές οντότητες των οποίων τη βιωσιμότητα εγγυάται κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα και για τριτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα.

11. Τη χρηματοοικονομική ικανότητα μπορεί να εγγυηθεί οποιαδήποτε άλλη νομική οντότητα, της οποίας η χρηματοοικονομική ικανότητα θα επαληθευτεί στη συνέχεια σύμφωνα με την παράγραφο 9.

Άρθρο 16**Διαδικασία αναθεώρησης κρίσης**

1. Η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης προβλέπουν διαφανή διαδικασία αναθεώρησης κρίσης για αιτούντες οι οποίοι θεωρούν ότι η κρίση της πρότασής τους δεν εκτελέστηκε σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, στο σχετικό πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας ή στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων.

2. Από τον συντονιστή της πρότασης υποβάλλεται αίτημα αναθεώρησης σχετιζόμενο με συγκεκριμένη πρόταση εντός 30 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης ενημερώνει τον συντονιστή σχετικά με τα αποτελέσματα της κρίσης.

3. Για την εξέταση του αιτήματος κατά την παράγραφο 2 αρμόδιοι είναι η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης. Η εξέταση καλύπτει μόνο τις διαδικαστικές παραμέτρους της κρίσης, και όχι την αξία της πρότασης.

4. Σχετικά με τις διαδικαστικές παραμέτρους της διαδικασίας κρίσης αποφαινεται επιτροπή αναθεώρησης κρίσεων συγκροτούμενη από προσωπικό της Επιτροπής ή του αρμόδιου φορέα χρηματοδότησης. Στην επιτροπή προεδρεύει υπάλληλος της Επιτροπής ή του αρμόδιου φορέα χρηματοδότησης, από υπηρεσία άλλη από εκείνη που είναι υπεύθυνη για την πρόσκληση υποβολής προτάσεων. Η επιτροπή μπορεί να συστήσει ένα από τα ακόλουθα:

α) επαναξιολόγηση της πρότασης κυρίως από αξιολογητές που δεν συμμετείχαν στην προηγούμενη κρίση·

β) επιβεβαίωση της αρχικής αξιολόγησης.

5. Με βάση τη σύσταση κατά την παράγραφο 4, από την Επιτροπή ή από τον αρμόδιο φορέα χρηματοδότησης λαμβάνεται απόφαση η οποία κοινοποιείται στον συντονιστή της πρότασης. Η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης λαμβάνουν την απόφαση αυτή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

6. Η διαδικασία αναθεώρησης δεν καθυστερεί τη διαδικασία επιλογής για τις προτάσεις που δεν αποτελούν το αντικείμενο αιτήματος αναθεώρησης.

7. Η διαδικασία αναθεώρησης δεν αποκλείει άλλες ενέργειες στις οποίες μπορεί να προβεί ο συμμετέχων με βάση το δικαίωμα της Ένωσης.

Άρθρο 17

Έρευνες και καταγγελίες

1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι υφίσταται διαδικασία που επιτρέπει στους συμμετέχοντες να προχωρούν σε έρευνες ή καταγγελίες σχετικά με τη συμμετοχή τους στο «Ορίζων 2020».

2. Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι παρέχονται σε όλους τους συμμετέχοντες και δημοσιεύονται στο διαδίκτυο πληροφορίες σχετικά με τη γνωστοποίηση προβληματισμών και την υποβολή ερωτήσεων ή καταγγελιών.

Άρθρο 18

Συμφωνία επιχορήγησης

1. Η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, εκπονεί τυποποιημένες συμφωνίες επιχορήγησης μεταξύ της Επιτροπής ή

του αρμόδιου φορέα χρηματοδότησης και των συμμετεχόντων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαία σημαντική τροποποίηση του υποδείγματος συμφωνίας επιχορήγησης, η Επιτροπή προβαίνει, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, σε κατάλληλη αναθεώρησή του.

2. Η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης συνάπτουν συμφωνία επιχορήγησης με τους συμμετέχοντες. Η αφαίρεση ή αντικατάσταση οντότητας πριν από την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης αιτιολογείται δεόντως.

3. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμμετεχόντων, καθώς και εκείνα της Επιτροπής ή του αρμόδιου φορέως χρηματοδότησης, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Επίσης καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των νομικών οντοτήτων που καθίστανται συμμετέχοντες κατά την εκτέλεση της δράσης, καθώς επίσης και τον ρόλο και τα καθήκοντα ενός συντονιστή κοινοπραξίας.

4. Βάσει απαίτησης του προγράμματος εργασίας ή του σχεδίου εργασίας, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να καθορίζει δικαιώματα και υποχρεώσεις των συμμετεχόντων όσον αφορά τα δικαιώματα πρόσβασης, την εκμετάλλευση και τη διάδοση, επιπροσθέτως των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

5. Η συμφωνία επιχορήγησης αντικατοπτρίζει, ανάλογα με την περίπτωση και στο μέτρο του δυνατού, τις γενικές αρχές που περιέχονται στη σύσταση της Επιτροπής για την Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή και στον Κώδικα Δεοντολογίας για την Πρόσληψη Ερευνητών, τις αρχές ερευνητικής ακεραιότητας, τη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τη διαχείριση της διανοητικής ιδιοκτησίας στις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης και έναν κώδικα ορθής πρακτικής για τα πανεπιστήμια και τους άλλους δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς, καθώς επίσης και την αρχή της ισότητας των φύλων όπως καθορίζεται στο άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013.

6. Η συμφωνία επιχορήγησης περιέχει, εφόσον απαιτείται, διατάξεις που διασφαλίζουν την τήρηση αρχών δεοντολογίας, περιλαμβανόμενων της σύστασης ανεξάρτητου συμβουλίου δεοντολογίας και του δικαιώματος της Επιτροπής να διενεργεί ελέγχους δεοντολογίας από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

7. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, ειδικές επιχορηγήσεις για δράσεις είναι δυνατόν να αποτελέσουν μέρος πλαισίου σύμπραξης σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012.

Άρθρο 19

Αποφάσεις επιχορήγησης

Εφόσον απαιτείται, και σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 121 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης μπορούν να κοινοποιούν αποφάσεις επιχορήγησης αντί της σύναψης συμφωνιών επιχορήγησης. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού σχετικά με τις συμφωνίες επιχορήγησης εφαρμόζονται κατ' αναλογία.

Άρθρο 20

Χρόνος μέχρι την επιχορήγηση

1. Σύμφωνα με το άρθρο 128 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων προσδιορίζουν την προβλεπόμενη ημερομηνία μέχρι την οποία όλοι οι αιτούντες θα έχουν πληροφορηθεί την έκβαση της αξιολόγησης της αίτησής τους και την ενδεικτική ημερομηνία για την υπογραφή συμφωνιών επιδότησης ή την κοινοποίηση αποφάσεων επιδότησης.

2. Οι ημερομηνίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 βασίζονται στις ακόλουθες περιόδους:

- α) το πολύ πέντε μήνες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής ολοκληρωμένων προτάσεων για την πληροφόρηση όλων των αιτούντων σχετικά με την έκβαση της επιστημονικής αξιολόγησης της πρότασής τους·
- β) το πολύ τρεις μήνες από την ημερομηνία πληροφόρησης των επιτυχών αιτούντων για την υπογραφή συμφωνιών επιχορήγησης με αυτούς ή για την κοινοποίηση αποφάσεων επιχορήγησης σε αυτούς.

3. Επιτρέπεται η υπέρβαση των περιόδων της παραγράφου 2 για δράσεις του ΕΣΕ και σε εξαιρετικές, δρόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, ιδίως όταν οι δράσεις είναι πολύπλοκες, όταν υπάρχει μεγάλος αριθμός προτάσεων ή ύστερα από αίτημα των αιτούντων.

4. Παρέχεται εύλογο χρονικό διάστημα στους συμμετέχοντες ώστε να υποβάλουν τις πληροφορίες και την τεκμηρίωση που απαιτείται για την υπογραφή μιας συμφωνίας επιχορήγησης. Η Επιτροπή λαμβάνει τις αποφάσεις της και απαντά στα αιτήματα παροχής πληροφοριών όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Πρέπει κατά το δυνατόν να αποφεύγονται οι υποβολές εγγράφων.

Άρθρο 21

Χρόνος μέχρι την πληρωμή

Οι συμμετέχοντες πληρώνονται εγκαίρως σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και, αφού γίνει η πληρωμή στον συντονιστή του έργου, η Επιτροπή ή ο σχετικός χρηματοδοτικός φορέας ενημερώνει σχετικά τους συμμετέχοντες.

Άρθρο 22

Προστατευόμενο ηλεκτρονικό σύστημα

Όλη η επικοινωνία με τους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένης της σύναψης συμφωνιών επιχορήγησης, της κοινοποίησης αποφάσεων επιχορήγησης και τυχόν τροποποιήσεών τους, μπορεί να πραγματοποιείται μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών που συστήνεται από την Επιτροπή ή τον σχετικό φορέα χρηματοδότησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 179 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012.

Τμήμα II

Υλοποίηση

Άρθρο 23

Εκτέλεση των δράσεων

1. Οι συμμετέχοντες εκτελούν τη δράση σύμφωνα με όλες τις προϋποθέσεις και υποχρεώσεις που εκτίθενται στον παρόντα

κανονισμό, στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1268/2012, στην απόφαση 2013/743/ΕΕ, στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας, στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων και στη συμφωνία επιχορήγησης.

2. Οι συμμετέχοντες δεν αναλαμβάνουν δεσμεύσεις που δεν συνάδουν με τον παρόντα κανονισμό και με τη συμφωνία επιχορήγησης. Σε περίπτωση που συμμετέχων δεν τηρεί τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την τεχνική υλοποίηση της δράσης, οι λοιποί συμμετέχοντες συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις χωρίς καμία συμπληρωματική χρηματοδότηση από την Ένωση, εκτός αν η Επιτροπή ή ο οικείος φορέας χρηματοδότησης τους απαλλάξει ρητώς από αυτή την υποχρέωση. Σε περίπτωση συμμετέχοντα ο οποίος αδυνατεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, η Επιτροπή μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 3 στοιχείο α) να μεταφέρει το οφειλόμενο ποσό από το Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων στον συντονιστή της δράσης που αναφέρεται στο άρθρο 38. Η οικονομική ευθύνη κάθε συμμετέχοντος περιορίζεται στις οφειλές του, υπό τους όρους των διατάξεων που αφορούν το Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων. Οι συμμετέχοντες μεριμνούν εγκαίρως ώστε η Επιτροπή ή ο οικείος φορέας χρηματοδότησης να είναι ενημερωμένοι σχετικά με κάθε σημαντικό συμβάν που θα μπορούσε να έχει σημαντική επίπτωση στην εκτέλεση της δράσης ή στα συμφέροντα της Ένωσης.

3. Οι συμμετέχοντες εκτελούν τη δράση και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο και λογικό μέτρο προς τον σκοπό αυτό. Διαθέτουν τους ενδεδειγμένους πόρους που απαιτούνται, όταν απαιτούνται, για την εκτέλεση της δράσης. Εφόσον είναι αναγκαίο για την εκτέλεση της δράσης, μπορούν να προσφεύγουν σε τρίτους, στους οποίους περιλαμβάνονται και υπεργολάβοι, για την εκτέλεση εργασιών στο πλαίσιο της δράσης ή μπορούν να χρησιμοποιούν πόρους διατιθέμενους από τρίτους ως συνεισφορές σε είδος, με βάση τις προϋποθέσεις που εκτίθενται στη συμφωνία επιχορήγησης. Για την εκτελούμενη εργασία, ο συμμετέχων παραμένει υπεύθυνος ενώπιον της Επιτροπής ή του αρμόδιου φορέα χρηματοδότησης και ενώπιον των άλλων συμμετεχόντων.

4. Η ανάθεση υπεργολαβιών για την εκτέλεση ορισμένων στοιχείων της δράσης περιορίζεται στις περιπτώσεις που προβλέπονται στη συμφωνία επιχορήγησης και σε δρόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν κατά τη χρονική στιγμή της έναρξης ισχύος της συμφωνίας επιχορήγησης.

5. Τρίτοι άλλοι από υπεργολάβους μπορούν να εκτελούν εργασίες στο πλαίσιο της δράσης βάσει των όρων που προβλέπονται στη συμφωνία επιχορήγησης. Ο τρίτος και οι εργασίες που οφείλει να πραγματοποιήσει προσδιορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.

Δαπάνες που βαρύνουν τους εν λόγω τρίτους μπορεί να γίνονται δεκτές ως επιλέξιμες, εφόσον ο τρίτος πληροί το σύνολο των ακόλουθων προϋποθέσεων:

- α) θα ήταν επιλέξιμος για χρηματοδότηση αν ήταν συμμετέχων·

β) είναι συνδεδεμένη οντότητα ή έχει νομικό δεσμό με συμμετέχοντα που συνεπάγεται συνεργασία η οποία δεν περιορίζεται στη δράση·

γ) προσδιορίζεται στη συμφωνία επιχορήγησης·

δ) υπόκειται στους κανόνες που ισχύουν για τον συμμετέχοντα στο πλαίσιο της συμφωνίας επιχορήγησης όσον αφορά την επιλεξιμότητα δαπανών και τον έλεγχο δαπανών·

ε) αποδέχεται ευθύνη από κοινού και εις ολόκληρον με τον συμμετέχοντα για τη συνεισφορά της Ένωσης που αντιστοιχεί στο ποσό το οποίο δηλώνει ο τρίτος, αν ζητηθεί από την Επιτροπή ή τον σχετικό φορέα χρηματοδότησης.

6. Τρίτοι μπορούν επίσης να συμβάλλουν διαθέτοντας πόρους σε συμμετέχοντα, μέσω συνεισφορών σε είδος για τη δράση. Δαπάνες που βαρύνουν τρίτους όσον αφορά δωρεάν συνεισφορές τους σε είδος είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.

7. Η δράση μπορεί να περιλαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη σε τρίτους, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1268/2012. Εφόσον είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων δράσης, είναι δυνατή η υπέρβαση των ποσών των αναφερόμενων στο άρθρο 137 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

8. Η δράση που εκτελείται από συμμετέχοντες οι οποίοι είναι αναθέτουσες αρχές υπό την έννοια των οδηγιών 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ και 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν ή να έχουν ως πρωταρχικό στόχο προεμπορική προμήθεια και προμήθεια καινοτόμων λύσεων, στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται σχετικά σε πρόγραμμα εργασίας ή σε σχέδιο εργασίας και απαιτείται για την εκτέλεση της δράσης. Σε αυτή την περίπτωση, για τις διαδικασίες της προμήθειας που εκτελούνται από τους συμμετέχοντες ισχύουν οι κανόνες του άρθρου 51 παράγραφοι 2, 4 και 5 του παρόντος κανονισμού.

9. Οι συμμετέχοντες τηρούν τους εθνικούς κανόνες νομοθετικού, κανονιστικού και δεοντολογικού χαρακτήρα της χώρας στην οποία

⁽¹⁾ Οδηγία 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΕΕ L 134, 30.4.2004, σ. 1).

⁽²⁾ Οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ L 134, 30.4.2004, σ. 114).

⁽³⁾ Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 216, 20.8.2009, σ. 76).

θα εκτελεστεί η δράση. Εφόσον απαιτείται, πριν από την έναρξη της δράσης οι συμμετέχοντες ζητούν την έγκριση των αρμόδιων εθνικών ή τοπικών επιτροπών δεοντολογίας.

10. Εργασίες κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται ζώα εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 της ΣΛΕΕ και πληρούν τις απαιτήσεις αντικατάστασης, μείωσης και βελτίωσης της χρήσης ζώων για επιστημονικούς σκοπούς όπως προβλέπει η νομοθεσία της Ένωσης και ειδικότερα η οδηγία 2010/63/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾.

Άρθρο 24

Κοινοπραξία

1. Τα μέλη κοινοπραξίας που επιθυμούν να συμμετέχουν σε δράση ορίζουν ένα από αυτά να ενεργεί ως συντονιστής, ο οποίος προσδιορίζεται στη συμφωνία επιχορήγησης. Ο συντονιστής αποτελεί το κύριο σημείο επαφής μεταξύ των μελών της κοινοπραξίας στις σχέσεις τους με την Επιτροπή ή τον σχετικό φορέα χρηματοδότησης, εκτός αν καθορίζεται διαφορετικά στη συμφωνία επιχορήγησης ή σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις του όπως ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.

2. Τα μέλη κοινοπραξίας που συμμετέχει σε δράση συνάπτουν εσωτερική συμφωνία («συμφωνία κοινοπραξίας») η οποία καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους σε ό,τι αφορά την υλοποίηση της δράσης σύμφωνα με τη συμφωνία επιχορήγησης, με εξαίρεση δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις προβλεπόμενες στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας ή στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων. Η Επιτροπή δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές για τα κύρια θέματα που ενδέχεται να καλύπτουν οι συμμετέχοντες στις οικείες συμφωνίες κοινοπραξίας.

3. Μια τέτοια συμφωνία κοινοπραξίας ενδέχεται να προβλέπει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

α) την εσωτερική οργάνωση της κοινοπραξίας·

β) την κατανομή της ενωσιακής χρηματοδότησης·

γ) τους κανόνες σχετικά με τη διάδοση, τη χρήση και τα δικαιώματα πρόσβασης, επιπλέον των κανόνων που αναφέρονται στον τίτλο ΙΙΙ κεφάλαιο Ι του παρόντος κανονισμού και των διατάξεων της συμφωνίας επιχορήγησης·

δ) ένα σύστημα για τη διευθέτηση εσωτερικών διαφορών·

ε) ρυθμίσεις περί ευθύνης, αποζημίωσης και εμπιστευτικότητας μεταξύ των συμμετεχόντων.

⁽⁴⁾ Οδηγία 2010/63/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2010, περί προστασίας των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς (ΕΕ L 276 της 20.10.2010, σ. 33).

Τα μέλη της κοινοπραξίας δύνανται να εγκρίνουν στο πλαίσιο της κοινοπραξίας οιοσδήποτε ρυθμίσεις θεωρούν ενδεδειγμένες, στον βαθμό που οι εν λόγω ρυθμίσεις δεν αντιβαίνουν στη συμφωνία επιχορήγησης και στον παρόντα κανονισμό.

4. Η κοινοπραξία μπορεί να προτείνει την προσθήκη ή την απομάκρυνση συμμετέχοντα ή την αλλαγή του συντονιστή με βάση τις οικείες διατάξεις της συμφωνίας επιχορήγησης, εφόσον αυτή η μεταβολή πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής, δεν έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην υλοποίηση της δράσης και δεν αντιβαίνει στην αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Τμήμα ΙΙΙ

Μορφές επιχορήγησης και κανονισμοί χρηματοδότησης

Άρθρο 25

Μορφές επιχορήγησης

Οι επιχορηγήσεις μπορούν να λαμβάνουν οποιαδήποτε από τις μορφές τις προβλεπόμενες στο άρθρο 123 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, λαμβανομένων υπόψη των στόχων της δράσης.

Άρθρο 26

Επιλεξιμότητα των δαπανών

1. Οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών ορίζονται στο άρθρο 126 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012. Δαπάνες που βαρύνουν τρίτους στο πλαίσιο της δράσης μπορεί είναι επιλέξιμες με βάση τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού και της συμφωνίας επιχορήγησης.

2. Μη επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που δεν ικανοποιούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1, όπου περιλαμβάνονται ειδικότερα οι προβλέψεις για πιθανές μελλοντικές ζημιές ή επιβαρύνσεις, οι ζημιές λόγω συναλλαγματικών διαφορών, δαπάνες σχετιζόμενες με την απόδοση κεφαλαίου, δαπάνες αποδιδόμενες στο πλαίσιο άλλης δράσης ή άλλου προγράμματος της Ένωσης, επιβαρύνσεις λόγω χρεών και επιβαρύνσεις για εξυπηρέτηση χρεών, καθώς και δαπάνες καθ' υπέρβαση και αλόγιστες δαπάνες.

Άρθρο 27

Άμεσες επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού

1. Με την επιφύλαξη των όρων που καθορίζονται στο άρθρο 26, οι άμεσες επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού περιορίζονται σε μισθούς συν τις επιβαρύνσεις κοινωνικής ασφάλισης και σε άλλες δαπάνες που περιλαμβάνονται στις αποδοχές του προσωπικού το οποίο συμμετέχει στη δράση, οι οποίες απορρέουν από την εθνική νομοθεσία ή τη σύμβαση εργασίας.

2. Με την επιφύλαξη των όρων που καθορίζονται στο άρθρο 26, οι πρόσθετες αποδοχές του προσωπικού συμμετεχουσών μη κερδοσκοπικών νομικών οντοτήτων, το οποίο συμμετέχει στη δράση, συμπεριλαμβανομένων πληρωμών βάσει συμπληρωματικών συμβάσεων ανεξαρτήτως της φύσης τους, μπορούν επίσης να θεωρούνται άμεσες επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού, μέχρι το ποσό που ορίζεται στην παράγραφο 3, αν πληρούν τις ακόλουθες πρόσθετες προϋποθέσεις:

α) αποτελούν μέρος της συνήθους πρακτικής σχετικά με τις αποδοχές του συμμετέχοντα και καταβάλλονται με συνεπή τρόπο κάθε φορά που χρειάζεται το ίδιο είδος εργασίας ή εμπειρογνομουσώνης·

β) τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των συμπληρωματικών πληρωμών είναι αντικειμενικά και εφαρμόζονται γενικά από τον συμμετέχοντα, ανεξάρτητα της χρησιμοποιούμενης πηγής χρηματοδότησης.

3. Οι πρόσθετες αποδοχές μπορούν να είναι επιλέξιμες μέχρι το ποσό των 8 000 ευρώ κατ' έτος και κατ' άτομο. Για άτομο που δεν εργάζεται αποκλειστικά για τη δράση, ισχύει όριο ανά ώρα. Το όριο ανά ώρα υπολογίζεται διαιρώντας το ποσό των 8 000 ευρώ με τον αριθμό των ετήσιων παραγωγικών ωρών που υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 31.

Άρθρο 28

Χρηματοδότηση της δράσης

1. Η χρηματοδότηση δράσης δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες αφαιρουμένων των εσόδων που προκύπτουν κατά τη δράση.

2. Ως έσοδα της δράσης θεωρούνται:

α) πόροι που διατίθενται από τρίτους στους συμμετέχοντες μέσω μεταφορών κονδυλίων ή συνεισφορών σε είδος δωρεάν, η αξία των οποίων δηλώθηκε ως επιλέξιμες δαπάνες από τον συμμετέχοντα, εφόσον αυτοί οι πόροι έχουν προσφερθεί από τον τρίτο ειδικά για να χρησιμοποιηθούν στη δράση·

β) έσοδα παραγόμενα με τη δράση, με εξαίρεση έσοδα παραγόμενα με την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων της δράσης·

γ) έσοδα παραγόμενα από την πώληση περιουσιακών στοιχείων που αγοράστηκαν με βάση τη συμφωνία επιχορήγησης, μέχρι το ύψος της δαπάνης που χρεώθηκε αρχικά στη δράση από τον συμμετέχοντα.

3. Σε κάθε δράση για όλες τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της εφαρμόζεται ενιαίο ποσοστό απόδοσης των επιλέξιμων δαπανών. Το μέγιστο ποσοστό καθορίζεται στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας.

4. Η επιχορήγηση στο «Ορίζων 2020» μπορεί να φθάσει κατ' ανώτατο όριο το 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών, με την επιφύλαξη της αρχής της συγχρηματοδότησης.

5. Η επιχορήγηση στο «Ορίζων 2020» περιορίζεται κατ' ανώτατο όριο στο 70 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για δράσεις καινοτομίας και συγχρηματοδοτούμενες δράσεις προγράμματος.

Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3, η επιχορήγηση του «Ορίζων 2020» μπορεί, για δράσεις καινοτομίας, να φτάσει κατ' ανώτατο όριο στο 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για μη κερδοσκοπικές νομικές οντότητες, με την επιφύλαξη της αρχής της συγχρηματοδότησης.

6. Τα ποσοστά απόδοσης που ορίζονται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται επίσης στην περίπτωση δράσεων στις οποίες για ολοκλήρωση τη δράση ή για μέρος της έχει καθοριστεί σταθερό ποσοστό, μοναδιαία δαπάνη ή εφάπαξ ποσό.

Άρθρο 29

Έμμεσες δαπάνες

1. Οι έμμεσες επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται με εφαρμογή σταθερού ποσοστού 25 % επί του συνόλου των άμεσων επιλέξιμων δαπανών, εξαιρουμένων των άμεσων επιλέξιμων δαπανών για υπεργολαβική ανάθεση και των δαπανών για διατιθέμενους από τρίτους πόρους οι οποίοι δεν χρησιμοποιούνται στα κτίρια και τις εγκαταστάσεις του δικαιούχου, καθώς και της χρηματοδοτικής στήριξης σε τρίτους.

2. Κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων στην παράγραφο 1, έμμεσες δαπάνες μπορεί να δηλώνονται με μορφή εφάπαξ ποσού ή μοναδιαίας δαπάνης στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας.

Άρθρο 30

Αξιολόγηση των επιπέδων χρηματοδότησης

Η ενδιάμεση αξιολόγηση του «Ορίζων 2020» περιλαμβάνει αξιολόγηση των επιπτώσεων των διαφόρων χαρακτηριστικών που εισάγονται με τα νέα επίπεδα χρηματοδότησης τα οποία καθορίζονται στα άρθρα 27, 28 και 29 του παρόντος κανονισμού με σκοπό να αξιολογηθεί κατά πόσον η νέα προσέγγιση οδήγησε σε ανεπιθύμητες καταστάσεις που επηρεάζουν αρνητικά την ελκυστικότητα του Ορίζοντα 2020.

Άρθρο 31

Ετήσιες παραγωγικές ώρες

1. Οι επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού καλύπτουν μόνο τις πραγματικές ώρες εργασίας των προσώπων που εκτελούν άμεσα εργασίες στο πλαίσιο της δράσης. Αποδείξεις σχετικά με τις πραγματικές ώρες εργασίας παρέχονται από τον συμμετέχοντα, συνήθως μέσω συστήματος καταγραφής χρόνου.

2. Δεν απαιτείται καταγραφή χρόνου για πρόσωπα εργαζόμενα αποκλειστικά για τη δράση. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο συμμετέχων υπογράφει δήλωση όπου επιβεβαιώνει ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο έχει εργαστεί αποκλειστικά για τη δράση.

3. Η συμφωνία επιχορήγησης περιέχει:

- α) τις ελάχιστες απαιτήσεις για το σύστημα καταγραφής χρόνου·
- β) τη δυνατότητα επιλογής ανάμεσα στο καθορισμένο πλήθος ετήσιων παραγωγικών ωρών και τη μέθοδο καταγραφής του

πλήθους ετήσιων παραγωγικών ωρών που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό των ωριαίων αμοιβών προσωπικού, λαμβανομένων υπόψη των συνήθων λογιστικών πρακτικών του συμμετέχοντα.

Άρθρο 32

Ιδιοκτήτες μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και φυσικά πρόσωπα άνευ μισθού

Οι ιδιοκτήτες μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που δεν λαμβάνουν μισθό και άλλα φυσικά πρόσωπα που δεν λαμβάνουν μισθό μπορούν να χρεώνουν δαπάνες προσωπικού με βάση μοναδιαία δαπάνη.

Άρθρο 33

Μοναδιαίες δαπάνες

1. Σύμφωνα με το άρθρο 124 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, η Επιτροπή μπορεί να ορίζει μεθόδους καθορισμού μοναδιαίων δαπανών με βάση:

- α) στατιστικά δεδομένα ή ανάλογα αντικειμενικά μέσα·
- β) ελέγξιμα ιστορικά δεδομένα του συμμετέχοντα.

2. Οι άμεσες επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού μπορεί να χρηματοδοτούνται με βάση τις μοναδιαίες δαπάνες σύμφωνα με τις συνήθεις πρακτικές κοστολόγησης του συμμετέχοντα, εφόσον αυτές οι πρακτικές πληρούν σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) υπολογίζονται με βάση τις συνολικές πραγματικές δαπάνες προσωπικού οι οποίες έχουν καταγραφεί στις γενικές λογιστικές εγγραφές του συμμετέχοντα, ενδεχομένως προσαρμοσμένες από τον συμμετέχοντα με βάση προϋπολογιστικά ή εκτιμώμενα στοιχεία σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που έχουν καθοριστεί από την Επιτροπή·
- β) πληρούν τις διατάξεις των άρθρων 26 και 27·
- γ) διασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις περί μη κερδοσκοπίας και αποφυγής διπλής κάλυψης δαπανών·
- δ) υπολογίζονται λαμβανομένων δεόντως υπόψη των διατάξεων του άρθρου 31.

Άρθρο 34

Πιστοποιητικό οικονομικών καταστάσεων

Το πιστοποιητικό οικονομικών καταστάσεων καλύπτει το συνολικό ποσό της επιχορήγησης που ζητείται από συμμετέχοντα υπό τη μορφή απόδοσης πραγματικών δαπανών και υπό τη μορφή μοναδιαίων δαπανών όπως αναφέρεται στο άρθρο 33 παράγραφος 2, εξαιρουμένων των ποσών που δηλώνονται βάσει κατ' αποκοπή ποσών, κατ' αποκοπή συντελεστών και μοναδιαίων δαπανών εκτός των υπολογιζόμενων σύμφωνα με τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές κοστολόγησης του συμμετέχοντος. Το πιστοποιητικό υποβάλλεται μόνον όταν το υπόψη ποσό είναι ίσο με 325 000 ευρώ ή μεγαλύτερο κατά τον χρόνο που ζητείται η πληρωμή του υπολοίπου της επιχορήγησης.

Άρθρο 35

Πιστοποιητικό μεθοδολογίας

1. Οι συμμετέχοντες που υπολογίζουν και ζητούν καταβολή άμεσων δαπανών προσωπικού με βάση μοναδιαίες δαπάνες κατά το άρθρο 33 παράγραφος 2 μπορούν να υποβάλλουν στην Επιτροπή πιστοποιητικό μεθοδολογίας. Η υπόψη μεθοδολογία είναι σύμφωνη με τις προϋποθέσεις του άρθρου 33 παράγραφος 2 και πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.

2. Εφόσον η Επιτροπή αποδεχθεί πιστοποιητικό μεθοδολογίας, το πιστοποιητικό ισχύει για όλες τις δράσεις τις χρηματοδοτούμενες με βάση τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 και ο συμμετέχων υπολογίζει και ζητεί την καταβολή των δαπανών με αυτή τη βάση. Έπειτα από την αποδοχή πιστοποιητικού μεθοδολογίας από την Επιτροπή, δεν είναι δυνατός ο καταλογισμός τυχόν συστημικού ή επαναλαμβανόμενου σφάλματος στην αποδεκτή μεθοδολογία.

Άρθρο 36

Πιστοποιών ελεγκτής

1. Τα πιστοποιητικά οικονομικών καταστάσεων και μεθοδολογίας που αναφέρονται στα άρθρα 34 και 35 εκδίδονται από ανεξάρτητο ελεγκτή με δικαίωμα να εκτελεί θεσμοθετημένους ελέγχους λογιστικών εγγράφων σύμφωνα με την οδηγία 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ ή με ανάλογες εθνικές ρυθμίσεις, ή από αρμόδιο και ανεξάρτητο δημόσιο λειτουργό για τον οποίο οι αρμόδιες εθνικές αρχές έχουν θεσπίσει τη νομική δυνατότητα ελέγχου του συμμετέχοντα και ο οποίος δεν έχει συμμετάσχει στη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

2. Εφόσον ζητηθεί από την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο ή την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), ο ελεγκτής που εκδίδει το πιστοποιητικό οικονομικών καταστάσεων και μεθοδολογίας παρέχει πρόσβαση στα παραστατικά και στα έγγραφα εργασίας του ελέγχου με βάση τα οποία εκδόθηκε το πιστοποιητικό οικονομικών καταστάσεων ή μεθοδολογίας.

Άρθρο 37

Σωρευτική χρηματοδότηση

Δράση στην οποία έχει χορηγηθεί επιχορήγηση από τον προϋπολογισμό της Ένωσης μπορεί επίσης να συνεπιφέρει τη χορήγηση επιχορήγησης με βάση τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, εφόσον οι επιχορηγήσεις δεν καλύπτουν τα ίδια στοιχεία κόστους.

Τμήμα IV

Εγγυησεις

Άρθρο 38

Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων

1. Με το παρόν συνιστάται Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων (εφεξής «Ταμείο»), το οποίο καλύπτει τον κίνδυνο του συνδεδεμένου με μη είσπραξη ποσών οφειλόμενων στην Ένωση στο πλαίσιο

⁽¹⁾ Οδηγία 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2006, για τους υποχρεωτικούς ελέγχους των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών, για την τροποποίηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 84/253/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 157 της 9.6.2006, σ. 87)

δράσεων οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν μέσω επιχορηγήσεων από την Επιτροπή με βάση την απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ και από την Επιτροπή ή από χρηματοδοτικούς φορείς της Ένωσης στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» σύμφωνα με τους κανόνες που εκτίθενται στον παρόντα κανονισμό. Το Ταμείο αντικαθιστά και διαδέχεται το Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων που συστάθηκε με βάση τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1906/2006.

2. Το Ταμείο λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39. Οι τόκοι που παράγονται από το Ταμείο προστίθενται στο Ταμείο και εξυπηρετούν αποκλειστικά τους σκοπούς που προβλέπονται στο άρθρο 39 παράγραφος 3.

3. Σε περίπτωση που οι τόκοι δεν επαρκούν για την κάλυψη των πράξεων των περιγραφόμενων στο άρθρο 39 παράγραφος 3, το Ταμείο δεν επεμβαίνει και η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης της Ένωσης εισπράττουν κάθε οφειλόμενο ποσό απευθείας από τους συμμετέχοντες ή τρίτους.

4. Το Ταμείο θεωρείται επαρκής εγγύηση στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012. Από τους δικαιούχους δεν μπορεί να γίνει δεκτή πρόσθετη εγγύηση ή ασφάλεια ή να επιβληθεί σε αυτούς, με εξαίρεση την περίπτωση που περιγράφεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

5. Οι συμμετέχοντες σε δράσεις του «Ορίζων 2020» των οποίων οι κίνδυνοι καλύπτονται από το Ταμείο καταβάλλουν εισφορά 5 % επί της χρηματοδότησης της δράσης από την Ένωση. Κατά τη λήξη της δράσης, το ποσό της εισφοράς στο Ταμείο επιστρέφεται στους συμμετέχοντες μέσω του συντονιστή.

6. Το ποσοστό συνεισφοράς των συμμετεχόντων στο Ταμείο της παραγράφου 5 μπορεί να μειωθεί βάσει της ενδιάμεσης αξιολόγησης του «Ορίζων 2020».

Άρθρο 39

Λειτουργία του Ταμείου

1. Η διαχείριση του Ταμείου ασκείται από την Ένωση, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή ή οποία ενεργεί ως εκτελεστικό όργανο για λογαριασμό των συμμετεχόντων, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.

Η Επιτροπή μπορεί να διαχειρίζεται το Ταμείο άμεσα ή να αναθέτει την οικονομική διαχείριση του Ταμείου είτε στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων είτε σε κατάλληλο χρηματοπιστωτικό οργανισμό (εφεξής «ανταποκρίτρια τράπεζα»). Η ανταποκρίτρια τράπεζα διαχειρίζεται το Ταμείο με βάση τις οδηγίες της Επιτροπής.

2. Η συνεισφορά των συμμετεχόντων στο Ταμείο μπορεί να συμψηφίζεται με την αρχική προχρηματοδότηση και να καταβάλλεται στο Ταμείο για λογαριασμό των συμμετεχόντων.

3. Σε περίπτωση που οφείλονται στην Ένωση ποσά από συμμετέχοντα, η Επιτροπή μπορεί, με την επιφύλαξη των κυρώσεων που μπορεί να επιβληθούν στον συμμετέχοντα ο οποίος αδυνατεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, να λάβει κάποιο από τα ακόλουθα μέτρα:

α) να μεταφέρει ή να δώσει εντολή στην ανταποκρίτρια τράπεζα να μεταφέρει απευθείας το οφειλόμενο ποσό από το Ταμείο στον συντονιστή της δράσης. Αυτή η μεταφορά πραγματοποιείται μετά την περάτωση της δράσης ή την αποχώρηση του συμμετέχοντα ο οποίος αδυνατεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, εφόσον η δράση εξακολουθεί και εφόσον οι συμμετέχοντες που παραμένουν συμφωνούν να την υλοποιήσουν με βάση τους ίδιους στόχους. Ποσά μεταφερόμενα από το Ταμείο θεωρούνται χρηματοδότηση από την Ένωση·

β) να εισπράξει όντως το υπόψη ποσό από το Ταμείο.

Η Επιτροπή εκδίδει ένταλμα εισπράξης υπέρ του Ταμείου κατά του υπόψη συμμετέχοντα ή τρίτου. Προς τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει απόφαση εισπράξης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

4. Τα εισπραττόμενα ποσά αποτελούν εισόδημα για το Ταμείο υπό την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012. Μετά την εκτέλεση όλων των επιχορηγήσεων των οποίων η κάλυψη κινδύνων από το Ταμείο είναι πλήρης, όλα τα εκκρεμή ποσά εισπράττονται από την Επιτροπή και εισέρχονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, με την επιφύλαξη αποφάσεων της νομοθετικής αρχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Εμπειρογνώμονες

Άρθρο 40

Διορισμός ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων

1. Η Επιτροπή και, ανάλογα με την περίπτωση, οι φορείς χρηματοδότησης μπορούν να διορίζουν ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες για την κρίση προτάσεων σύμφωνα με το άρθρο 15 ή την παροχή συμβουλών ή συνδρομής σχετικά με:

α) την κρίση προτάσεων·

β) την παρακολούθηση της υλοποίησης δράσεων εκτελούμενων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 καθώς και προηγούμενων προγραμμάτων έρευνας και/ή καινοτομίας·

γ) την εφαρμογή της πολιτικής ή προγραμμάτων της Ένωσης για την έρευνα και καινοτομία, περιλαμβανόμενου του «Ορίζων 2020», καθώς και την ανάπτυξη και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας·

δ) την αξιολόγηση προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας·

ε) τον σχεδιασμό της πολιτικής της Ένωσης για την έρευνα και την καινοτομία, περιλαμβανόμενης της εκπόνησης μελλοντικών προγραμμάτων.

2. Οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες επιλέγονται με βάση τις δεξιότητες, την πείρα και τις γνώσεις που απαιτούνται για την εκτέλεση των καθηκόντων που τους ανατίθενται. Σε περιπτώσεις

στις οποίες ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες πρέπει να χειρίζονται διαβαθμισμένες πληροφορίες, απαιτείται η ενδεδειγμένη έρευνα ασφαλείας.

Οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες εντοπίζονται και επιλέγονται με προσκλήσεις υποβολής αιτήσεων μεταξύ μεμονωμένων ατόμων και με προσκλήσεις απευθυνόμενες σε αρμόδιους οργανισμούς όπως υπηρεσίες έρευνας, ερευνητικά ινστιτούτα, πανεπιστήμια, οργανισμοί τυποποίησης, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ή επιχειρήσεις, με σκοπό τη δημιουργία βάσης δεδομένων για υποψηφίους.

Η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης μπορούν, εφόσον κριθεί σκόπιμο και σε δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις, να επιλέγουν με τρόπο διαφανή οποιονδήποτε μεμονωμένο εμπειρογνώμονα διαθέτει τις ενδεδειγμένες δεξιότητες χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τη βάση δεδομένων.

Κατά τον διορισμό ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να επιτύχουν μια ισορροπημένη σύνθεση στις ομάδες εμπειρογνώμωνων και τις ομάδες αξιολόγησης όσον αφορά τις διάφορες δεξιότητες, την πείρα, τις γνώσεις, τη γεωγραφική ποικιλότητα και το φύλο, ανάλογα με την κατάσταση στο πεδίο της δράσης. Ανάλογα με την περίπτωση, επιδιώκεται επίσης ισορροπία ανάμεσα στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα.

Για την πρόσληψη ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων, η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης μπορούν να προσφεύγουν στις υπηρεσίες οργανισμών παροχής συμβουλών. Στην περίπτωση δράσεων έρευνας αιχμής του ΕΣΕ, η Επιτροπή προσλαμβάνει εμπειρογνώμονες με βάση πρόταση του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΕΣΕ.

3. Η Επιτροπή ή ο αρμόδιος φορέας χρηματοδότησης εξασφαλίζουν ότι σε περίπτωση που ένας εμπειρογνώμων αντιμετωπίζει σύγκρουση συμφερόντων σε ό,τι αφορά ένα θέμα για το οποίο καλείται να εκφέρει γνώμη, ο εν λόγω εμπειρογνώμων δεν προχωρά σε κρίση, δεν παρέχει συμβουλές και δεν προσφέρει τη βοήθειά του στο συγκεκριμένο θέμα.

4. Όλη η επικοινωνία με τους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, συμπεριλαμβανομένης της σύναψης συμβολαίων για τον διορισμό τους και τυχόν τροποποιήσεών τους, μπορεί να πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικών συστημάτων ανταλλαγής πληροφοριών που συστήνονται από την Επιτροπή ή τον σχετικό φορέα χρηματοδότησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 287 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής

5. Τα ονόματα των εμπειρογνώμωνων που διορίστηκαν υπό την προσωπική τους ιδιότητα και έχουν συνδράμει την Επιτροπή ή τους φορείς χρηματοδότησης στην εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 και της απόφασης 2013/743/ΕΕ, δημοσιεύονται μαζί με τον τομέα εξειδίκευσής τους τουλάχιστον άπαξ του έτους στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής ή του οικείου φορέα χρηματοδότησης. Οι πληροφορίες αυτές συγκεντρώνονται, υφίστανται χειρισμό και δημοσιεύονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Επιχορηγήσεις

Τμήμα Ι

Αποτελέσματα

Άρθρο 41

Κυριότητα αποτελεσμάτων

1. Κύριος των αποτελεσμάτων είναι ο συμμετέχων από τον οποίο παρήχθησαν αυτά τα αποτελέσματα.

2. Σε περίπτωση που συμμετέχοντες σε δράση έχουν παραγάγει από κοινού αποτελέσματα και εφόσον η αντίστοιχη συμβολή τους στο κοινό αποτέλεσμα δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί με βεβαιότητα, ή αν δεν είναι δυνατόν να μεριστεί το κοινό αυτό αποτέλεσμα για σκοπούς αίτησης, απόκτησης ή διατήρησης σχετικής προστασίας δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, αυτοί οι συμμετέχοντες είναι συγκύριοι των εν λόγω αποτελεσμάτων. Οι συγκύριοι συνάπτουν συμφωνία όσον αφορά την κατανομή και τους όρους άσκησης αυτής της συγκυριότητας σύμφωνα με τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο της συμφωνίας επιχορήγησης. Οι συγκύριοι μπορούν να συμφωνήσουν να μην συνεχίσουν με κοινή κυριότητα αλλά να αποφασίσουν για ένα εναλλακτικό καθεστώς, μεταξύ άλλων με τη μεταβίβαση των μεριδίων της ιδιοκτησίας τους σε έναν μοναδικό κύριο με δικαιώματα πρόσβασης των λοιπών συμμετεχόντων, αφού παραχθούν τα αποτελέσματα.

Εκτός αν συμφωνείται αλλιώς στη συμφωνία συγκυριότητας, κάθε συγκύριος έχει δικαίωμα να χορηγεί όχι αποκλειστικές άδειες σε τρίτους με σκοπό την εκμετάλλευση των από κοινού κατεχόμενων αποτελεσμάτων, χωρίς δικαίωμα περαιτέρω άδειας, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) ενημερώνει προηγουμένως τους άλλους συγκυρίους·
- β) καταβάλλει θεμιτή και λογική αντιστάθμιση στους άλλους συγκυρίους.

3. Σε περίπτωση που εργαζόμενοι ή μέρος που εργάζονται για κάποιον συμμετέχοντα δικαιούνται να ζητήσουν δικαιώματα επί των παραχθέντων αποτελεσμάτων, ο υπόψη συμμετέχων διασφαλίζει τη δυνατότητα άσκησης αυτών των δικαιωμάτων κατά τρόπο συμβατό με τις υποχρεώσεις του στο πλαίσιο της συμφωνίας επιχορήγησης.

Άρθρο 42

Προστασία αποτελεσμάτων

1. Σε περίπτωση που αποτελέσματα είναι δυνατόν να τύχουν ή αναμένεται εύλογα πως είναι δυνατόν να τύχουν εμπορικής ή βιομηχανικής εκμετάλλευσης, ο συμμετέχων που είναι κύριος αυτών των αποτελεσμάτων εξετάζει τη δυνατότητα προστασίας και, εφόσον είναι δυνατόν, εύλογο και δικαιολογείται λόγω των περιστάσεων, τα προστατεύει επαρκώς για το ενδεδειγμένο χρονικό διάστημα και με

κατάλληλη εδαφική κάλυψη, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των ενόμων συμφερόντων του και των ενόμων συμφερόντων, ιδίως εμπορικών, των υπόλοιπων συμμετεχόντων στη δράση.

2. Σε περίπτωση που συμμετέχων ο οποίος έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση δεν προτίθεται να προστατεύσει αποτελέσματα τα οποία έχουν παραχθεί από αυτόν για λόγους άλλους από αδυναμία στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης ή του εθνικού δικαίου ή από την απουσία δυνατοτήτων εμπορικής ή βιομηχανικής εκμετάλλευσης, και με εξαίρεση την περίπτωση που ο συμμετέχων σκοπεύει να μεταφέρει αυτά τα δικαιώματα σε άλλη νομική οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος ή συνδεδεμένη χώρα με σκοπό την προστασία τους, ενημερώνει την Επιτροπή ή τον οικείο φορέα χρηματοδότησης πριν λάβει χώρα διάδοση σχετιζόμενη με αυτά τα αποτελέσματα. Η Επιτροπή για λογαριασμό της Ένωσης ή ο οικείος φορέας χρηματοδότησης μπορούν, με τη σύμφωνη γνώμη του οικείου συμμετέχοντα, να αναλαμβάνουν την κυριότητα των εν λόγω αποτελεσμάτων και να προβαίνουν στις αναγκαίες ενέργειες για την ενδεδειγμένη προστασία τους.

Ο συμμετέχων μπορεί να αρνηθεί να συγκατατεθεί μόνον εφόσον αποδείξει ότι θίγονται σοβαρά τα έννομα συμφέροντά του. Δεν επιτρέπεται διάδοση σχετιζόμενη με αυτά τα αποτελέσματα έως ότου η Επιτροπή ή ο οικείος φορέας χρηματοδότησης λάβει απόφαση να μην αναλάβει ή να αναλάβει την κυριότητα και έχει προβεί σε αναγκαίες ενέργειες για την εξασφάλιση της προστασίας. Η Επιτροπή ή ο οικείος φορέας χρηματοδότησης λαμβάνει την απόφαση αυτή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει εν προκειμένω χρονικά όρια.

3. Σε περίπτωση που συμμετέχων ο οποίος έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση σκοπεύει να εγκαταλείψει την προστασία αποτελεσμάτων ή να μην επιδιώξει την παράταση αυτής της προστασίας για λόγους άλλους από την απουσία δυνατοτήτων εμπορικής ή βιομηχανικής εκμετάλλευσης μέσα σε χρονική περίοδο που δεν θα υπερβεί τα πέντε χρόνια μετά την πληρωμή του τελικού υπολοίπου, ενημερώνει την Επιτροπή ή τον οικείο φορέα χρηματοδότησης, που μπορούν να συνεχίσουν ή να παρατείνουν την προστασία αναλαμβάνοντας την κυριότητα των αποτελεσμάτων. Ο συμμετέχων μπορεί να αρνηθεί να συγκατατεθεί μόνον εφόσον αποδείξει ότι θίγονται σοβαρά τα έννομα συμφέροντά του. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει εν προκειμένω χρονικά όρια.

Άρθρο 43

Εκμετάλλευση και διάδοση αποτελεσμάτων

1. Κάθε συμμετέχων που έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση καταβάλλει το μέγιστο των προσπαθειών του για την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων που κατέχει ή φροντίζει για την εκμετάλλευσή τους από άλλη νομική οντότητα, ιδίως μέσω μεταβίβασης και αδειοδότησης για τα αποτελέσματα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44.

Στη συμφωνία επιχορήγησης ορίζονται τυχόν επιπλέον υποχρεώσεις σχετικά με την εκμετάλλευση. Στην περίπτωση έρευνας που έχει τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει μείζονες κοινωνικές προκλήσεις, οι επιπλέον υποχρεώσεις εκμετάλλευσης μπορεί να περιλαμβάνουν την αδειοδότηση χωρίς αποκλειστικότητα. Κάθε επιπρόσθετη υποχρέωση αυτού του είδους αναφέρεται στο πρόγραμμα εργασίας ή στο σχέδιο εργασίας.

2. Με την επιφύλαξη περιορισμών λόγω προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας, κανόνων ασφαλείας ή νόμιμων συμφερόντων, κάθε συμμετέχων διαδίδει με τα κατάλληλα μέσα το ταχύτερο δυνατό τα αποτελέσματα που κατέχει. Η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να καθορίζει εν προκειμένω χρονικά όρια.

Στη συμφωνία επιχορήγησης ορίζονται τυχόν επιπλέον υποχρεώσεις σχετικά με τη διάδοση.

Όσον αφορά τη διάδοση αποτελεσμάτων μέσω επιστημονικών δημοσιεύσεων, ισχύει η ανοικτή πρόσβαση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης. Οι δαπάνες που σχετίζονται με την ανοικτή πρόσβαση σε επιστημονικές δημοσιεύσεις που απορρέουν από έρευνα χρηματοδοτούμενη στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020», οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της δράσης, είναι επιλέξιμες για απόδοση βάσει των όρων της συμφωνίας επιχορήγησης. Λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, η συμφωνία επιχορήγησης δεν περιλαμβάνει όρους σχετικά με την ανοικτή πρόσβαση σε δημοσιεύσεις οι οποίοι θα είχαν ως αποτέλεσμα πρόσθετες δαπάνες δημοσίευσης μετά την ολοκλήρωση μιας δράσης.

Όσον αφορά τη διάδοση δεδομένων έρευνας, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί, στο πλαίσιο της ανοικτής πρόσβασης και της διατήρησης των δεδομένων έρευνας, να καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις υπό τους οποίους παρέχεται ανοικτή πρόσβαση στα εν λόγω αποτελέσματα, ειδικότερα για έρευνα αιχμής του ΕΣΕ και για ΜΝΤ (μελλοντικές και νεωτεριστικές τεχνολογίες) ή σε άλλους πρόσφορους τομείς, λαμβανομένων υπόψη των εννόμων συμφερόντων των συμμετεχόντων και τυχόν περιορισμών λόγω κανόνων προστασίας των δεδομένων, κανόνων ασφαλείας ή δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Στην περίπτωση αυτή, το πρόγραμμα εργασίας ή το σχέδιο εργασίας αναφέρουν αν απαιτείται η διάδοση δεδομένων έρευνας μέσω ανοικτής πρόσβασης.

Πριν από κάθε δραστηριότητα διάδοσης ειδοποιούνται οι άλλοι συμμετέχοντες. Μετά την ειδοποίηση, κάθε συμμετέχων μπορεί να αντιταχθεί, εφόσον αποδείξει ότι με την προκειμένη διάδοση θίγονται σοβαρά τα έννομα συμφέροντά του σε σχέση με τα αποτελέσματά του ή το κεκτημένο του. Στην περίπτωση αυτή, η δραστηριότητα διάδοσης δύναται να πραγματοποιηθεί μόνο εφόσον ληφθούν κατάλληλα μέτρα διασφάλισης των εν λόγω εννόμων συμφερόντων. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει εν προκειμένω χρονικά όρια.

3. Για τους σκοπούς της παρακολούθησης και της διάδοσης από την Επιτροπή ή τον αρμόδιο φορέα χρηματοδότησης, οι συμμετέχοντες παρέχουν κάθε απαραίτητη πληροφορία σχετικά με τις δραστηριότητές τους που αφορούν την εκμετάλλευση και τη διάδοση και παρέχουν τυχόν αναγκαία έγγραφα υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης. Με την επιφύλαξη των εννόμων συμφερόντων των συμμετεχόντων που έχουν παράσχει τις πληροφορίες, οι εν λόγω πληροφορίες δημοσιοποιούνται. Η συμφωνία επιχορήγησης καθορίζει, μεταξύ άλλων, χρονικά όρια όσον αφορά τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων.

4. Όλες οι αιτήσεις για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, τα πρότυπα, οι δημοσιεύσεις ή κάθε άλλη μορφή διάδοσης, και με ηλεκτρονική μορφή, που αφορούν αποτελέσματα περιλαμβάνουν, ει δυνατόν, μνεία, η οποία μπορεί να περιέχει οπτικά μέσα, ότι η δράση έτυχε χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση. Οι λεπτομέρειες σχετικά με αυτή τη μνεία καθορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.

Άρθρο 44

Μεταβίβαση και παροχή άδειας για αποτελέσματα

1. Σε περίπτωση που συμμετέχων μεταβιβάζει την κυριότητα αποτελεσμάτων, μεταφέρει στον αποδέκτη τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη συμφωνία επιχορήγησης όσον αφορά αυτά τα αποτελέσματα, περιλαμβανόμενης της υποχρέωσης μεταφοράς τους σε κάθε μεταγενέστερη μεταβίβαση.

Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων εμπιστευτικότητας που απορρέουν από νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις στην περίπτωση συγχωνεύσεων και εξαγορών, σε περιπτώσεις που άλλοι συμμετέχοντες εξακολουθούν έχουν δικαιώματα πρόσβασης ή μπορούν ακόμα να ζητήσουν να τους χορηγηθούν δικαιώματα πρόσβασης στα προς μεταβίβαση αποτελέσματα, ο συμμετέχων που πρόκειται να μεταβιβάσει τα αποτελέσματα ειδοποιεί προηγουμένως τους εν λόγω άλλους συμμετέχοντες, παρέχοντας επαρκείς πληροφορίες όσον αφορά τον επικείμενο νέο κύριο των αποτελεσμάτων, ώστε οι υπόλοιποι συμμετέχοντες να έχουν τη δυνατότητα ανάλυσης των επιπτώσεων της σκοπούμενης μεταβίβασης στην ενδεχόμενη άσκηση των δικών τους δικαιωμάτων πρόσβασης.

Μετά τη γνωστοποίηση, κάθε συμμετέχων έχει τη δυνατότητα να διατυπώσει αντιρρήσεις για τη μεταβίβαση κυριότητας, εφόσον αποδείξει ότι η σκοπούμενη μεταβίβαση θα μπορούσε να θίξει την άσκηση των δικών του δικαιωμάτων πρόσβασης. Σε αυτή την περίπτωση, η μεταβίβαση δεν μπορεί να λάβει χώρα μέχρις ότου επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ των οικείων συμμετεχόντων. Η συμφωνία επιχορήγησης ορίζει χρονικά όρια σχετικά.

Οι υπόλοιποι συμμετέχοντες μπορούν, έπειτα από προηγούμενη γραπτή συμφωνία, να παραιτηθούν του δικαιωμάτων τους για προηγούμενη ειδοποίηση και διατύπωση αντιρρήσεων στην περίπτωση μεταβιβάσεων κυριότητας από έναν συμμετέχοντα σε συγκεκριμένα προσδιοριζόμενο τρίτο.

2. Εφόσον διασφαλιστεί ότι είναι δυνατή η άσκηση όλων των δικαιωμάτων πρόσβασης στα αποτελέσματα και ότι τηρούνται όλες οι συμπληρωματικές υποχρεώσεις για την εκμετάλλευση, ο συμμετέχων που κατέχει αποτελέσματα μπορεί να χορηγήσει άδειες ή να παρέχει με άλλο τρόπο το δικαίωμα εκμετάλλευσής τους σε οποιαδήποτε νομική οντότητα, ακόμη και σε αποκλειστική βάση. Επιτρέπεται η παραχώρηση αποκλειστικών αδειών εκμετάλλευσης αποτελεσμάτων, υπό τον όρο ότι όλοι οι άλλοι ενδιαφερόμενοι συμμετέχοντες συμφωνούν ότι παραιτούνται των δικαιωμάτων πρόσβασης που έχουν στα εκάστοτε στοιχεία.

3. Σχετικά με αποτελέσματα που παράγονται από συμμετέχοντες οι οποίοι έχουν χρηματοδοτηθεί από την Ένωση, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να προβλέπει ότι η Επιτροπή ή ο οικείος φορέας χρηματοδότησης μπορούν να εγείρουν αντιρρήσεις για μεταβιβάσεις κυριότητας ή παροχές αποκλειστικής άδειας σε τρίτους εγκατεστημένους σε τρίτη χώρα που δεν συμμετέχει στο «Ορίζων 2020», εφόσον θεωρήσουν ότι η παροχή ή η μεταβίβαση αντιβαίνει στο ενδιαφέρον ανάπτυξης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας της Ένωσης ή δεν συνάδει προς αρχές δεοντολογίας ή παραμέτρους ασφαλείας.

Στις περιπτώσεις αυτές, η μεταβίβαση κυριότητας ή η παραχώρηση αποκλειστικής άδειας εκμετάλλευσης λαμβάνει χώρα μόνον εφόσον η Επιτροπή ή ο οικείος φορέας χρηματοδότησης βεβαιωθούν ότι θα ληφθούν κατάλληλα μέτρα διασφάλισης.

Εφόσον κριθεί σκόπιμο, η συμφωνία επιχορήγησης προβλέπει ότι η Επιτροπή ή ο οικείος φορέας χρηματοδότησης πρέπει να ειδοποιηθούν πριν από οποιαδήποτε τέτοιου είδους μεταβίβαση κυριότητας ή παροχή αποκλειστικής άδειας. Η συμφωνία επιχορήγησης ορίζει χρονικά όρια σχετικώς.

Τμ η μ α Ι Ι

Δικαιώματα πρόσβασης σε κεκτημένο και σε αποτελέσματα

Άρθρο 45

Κεκτημένο

Οι συμμετέχοντες προσδιορίζουν το κεκτημένο για τη δράση τους με οποιονδήποτε τρόπο δια γραπτής συμφωνίας.

Άρθρο 46

Αρχές για τα δικαιώματα πρόσβασης

1. Κάθε αίτημα άσκησης δικαιωμάτων πρόσβασης ή κάθε παραίτηση από δικαιώματα πρόσβασης διατυπώνεται γραπτώς.
2. Εκτός αν συμφωνείται διαφορετικά μεταξύ του κυρίου των αποτελεσμάτων ή του κεκτημένου στα οποία ζητείται η πρόσβαση, τα δικαιώματα πρόσβασης δεν περιλαμβάνουν το δικαίωμα παροχής υποάδειας.
3. Οι συμμετέχοντες στην ίδια δράση αλληλοενημερώνονται πριν από την προσχώρησή τους στη συμφωνία επιχορήγησης σχετικά με κάθε νομικό περιορισμό ή όριο όσον αφορά την παροχή πρόσβασης στο κεκτημένο τους. Κάθε συμφωνία που συνάπτεται στη συνέχεια από συμμετέχοντα όσον αφορά κεκτημένο διασφαλίζει τη δυνατότητα άσκησης όλων των δικαιωμάτων πρόσβασης.
4. Η παύση της συμμετοχής σε δράση δεν θίγει την υποχρέωση ενός συμμετέχοντα να παρέχει πρόσβαση υπό όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης.
5. Σε περίπτωση που συμμετέχων αθετεί τις υποχρεώσεις του και η εν λόγω αθέτηση δεν επανορθώνεται, η συμφωνία κοινοπραξίας μπορεί να ορίζει ότι αυτός ο συμμετέχων παύει να απολαύει πλέον δικαιωμάτων πρόσβασης.

Άρθρο 47

Δικαιώματα πρόσβασης για την υλοποίηση

1. Κάθε συμμετέχων απολαύει δικαιωμάτων πρόσβασης στα αποτελέσματα άλλου συμμετέχοντα στην ίδια δράση, εφόσον τα αποτελέσματα αυτά είναι αναγκαία στον πρώτο για την εκτέλεση του έργου του στο πλαίσιο της δράσης.

Αυτή η πρόσβαση παραχωρείται ατελώς.

2. Κάθε συμμετέχων απολαύει δικαιωμάτων πρόσβασης στο κεκτημένο άλλου συμμετέχοντα στην ίδια δράση, εφόσον αυτό το κεκτημένο είναι αναγκαίο στον πρώτο για την εκτέλεση του έργου

του στο πλαίσιο της δράσης και με την επιφύλαξη τυχόν περιορισμών ή ορίων που απορρέουν από το άρθρο 46 παράγραφος 3.

Αυτή η πρόσβαση παραχωρείται ατελώς, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά από τους συμμετέχοντες πριν από την προσχώρησή τους στη συμφωνία επιχορήγησης.

Άρθρο 48

Δικαιώματα πρόσβασης για την εκμετάλλευση

1. Κάθε συμμετέχων απολαύει δικαιωμάτων πρόσβασης στα αποτελέσματα άλλου συμμετέχοντα στην ίδια δράση, εφόσον τα αποτελέσματα αυτά είναι αναγκαία στον πρώτο για την εκμετάλλευση αποτελεσμάτων του.

Με την επιφύλαξη συμφωνίας, αυτή η πρόσβαση παραχωρείται υπό θεμιτές και λογικές προϋποθέσεις.

2. Κάθε συμμετέχων απολαύει δικαιωμάτων πρόσβασης στο κεκτημένο άλλου συμμετέχοντα στην ίδια δράση, εφόσον το κεκτημένο αυτό είναι αναγκαίο στον πρώτο για την εκμετάλλευση αποτελεσμάτων του και με την επιφύλαξη τυχόν περιορισμών ή ορίων που απορρέουν από το άρθρο 46 παράγραφος 3.

Με την επιφύλαξη συμφωνίας, αυτή η πρόσβαση παραχωρείται υπό θεμιτές και λογικές προϋποθέσεις.

3. Συνδεδεμένη οντότητα εγκατεστημένη σε κράτος μέλος ή σε συνδεδεμένη χώρα έχει επίσης δικαιώματα πρόσβασης σε αποτελέσματα και, με την επιφύλαξη τυχόν περιορισμών ή ορίων που απορρέουν από το άρθρο 46 παράγραφος 3, σε κεκτημένο υπό θεμιτές και λογικές προϋποθέσεις, εφόσον τα αποτελέσματα αυτά και το κεκτημένο είναι αναγκαία για την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων που έχουν παραχθεί από τον συμμετέχοντα με τον οποίο συνδέεται, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στη συμφωνία κοινοπραξίας. Τα εν λόγω δικαιώματα πρόσβασης ζητούνται από τον συμμετέχοντα που κατέχει τα αποτελέσματα ή το κεκτημένο και παρέχονται απευθείας από αυτόν, εκτός αν συμφωνηθεί διαφορετικά σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 2.

4. Αίτημα για πρόσβαση δυνάμει των παραγράφων 1, 2 ή 3 είναι δυνατόν να υποβάλλεται έως και ένα έτος μετά το πέρας της δράσης. Ωστόσο, οι συμμετέχοντες μπορεί να συμφωνήσουν διαφορετικό χρονικό όριο.

Άρθρο 49

Δικαιώματα πρόσβασης για την Ένωση και τα κράτη μέλη

1. Για τους δεόντως αιτιολογημένους σκοπούς της ανάπτυξης, εφαρμογής και παρακολούθησης των πολιτικών ή προγραμμάτων της Ένωσης, τα θεσμικά όργανα, και λοιποί οργανισμοί και οργανώσεις της Ένωσης απολαύουν δικαιωμάτων πρόσβασης αποκλειστικά στα αποτελέσματα συμμετέχοντα που έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση. Τα εν λόγω δικαιώματα πρόσβασης περιορίζονται σε μη εμπορική και μη ανταγωνιστική χρήση.

Αυτή η πρόσβαση παραχωρείται ατελώς.

2. Όσον αφορά δράσεις στο πλαίσιο των ειδικών στόχων του πλάνου «Προστατευμένες κοινωνίες – Προστασία της ελευθερίας και της ασφάλειας της Ευρώπης και των πολιτών της», για τις κοινωνικές προκλήσεις όπως ορίζονται στο μέρος III του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 τα θεσμικά όργανα, οργανισμοί και οργανώσεις της Ένωσης καθώς και οι εθνικές αρχές των κρατών μελών απολαύουν των απαραίτητων δικαιωμάτων πρόσβασης στα αποτελέσματα συμμετέχοντα που έχει χρηματοδοτηθεί από την Ένωση για την ανάπτυξη, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των πολιτικών ή των προγραμμάτων τους στον τομέα αυτόν. Τα εν λόγω δικαιώματα πρόσβασης περιορίζονται σε μη εμπορική και μη ανταγωνιστική χρήση. Τα δικαιώματα πρόσβασης παραχωρούνται ατελώς και βάσει διμερούς συμφωνίας που ορίζει συγκεκριμένες προϋποθέσεις με σκοπό να εξασφαλιστεί ότι τα εν λόγω δικαιώματα θα χρησιμοποιηθούν μόνο για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονται και ότι υφίστανται οι αρμόζουσες υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας. Τα εν λόγω δικαιώματα πρόσβασης δεν καλύπτουν το κεκτημένο του συμμετέχοντα. Το αιτούν κράτος μέλος, θεσμικό όργανο, οργανισμός και οργάνωση της Ένωσης ενημερώνει σχετικά όλα τα κράτη μέλη. Σχετικά με τις διαβαθμισμένες πληροφορίες, ισχύουν οι κανόνες της Επιτροπής για την ασφάλεια.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 50

Έπαθλα

1. Η χρηματοδότηση από την Ένωση μπορεί να λαμβάνει τη μορφή επάθλων, όπως ορίζεται στον τίτλο VII του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012.

2. Κάθε απονομή επάθλου τελεί υπό την προϋπόθεση αποδοχής των ενδεδειγμένων υποχρεώσεων δημοσίευσης. Για τη διάδοση των αποτελεσμάτων ισχύει ο τίτλος III του παρόντος κανονισμού. Το πρόγραμμα εργασίας ή το σχέδιο εργασίας μπορεί να περιέχουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις σχετικά με την εκμετάλλευση και τη διάδοση.

Άρθρο 51

Προμήθεια, προεμπορική προμήθεια και δημόσια προμήθεια καινοτόμων λύσεων

1. Κάθε προμήθεια εκτελούμενη από την Επιτροπή για λογαριασμό της ή από κοινού με κράτη μέλη υπόκειται στους κανόνες για τις δημόσιες προμήθειες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1268/2012.

2. Η χρηματοδότηση από την Ένωση μπορεί να λάβει τη μορφή προεμπορικής προμήθειας ή προμήθειας καινοτόμων λύσεων, εκτελούμενης από την Επιτροπή ή από τον αρμόδιο φορέα χρηματοδότησης για ίδιο λογαριασμό ή από κοινού με συμβαλλόμενες αρχές κρατών μελών και συνδεδεμένων χωρών.

Οι διαδικασίες προμήθειας:

α) είναι σύμφωνες με τις αρχές της διαφάνειας, της απουσίας διακρίσεων, της ίσης μεταχείρισης, της χρηστής οικονομικής διαχείρισης, της αναλογικότητας και με τους κανόνες ανταγωνισμού

καθώς και, ανάλογα με την περίπτωση, με τις οδηγίες 2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ, ή, στις περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή ενεργεί για ίδιο λογαριασμό, με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

β) είναι δυνατό να περιέχουν ειδικές προϋποθέσεις όπως ο περιορισμός του τόπου εκτέλεσης των δραστηριοτήτων προμήθειας για προεμπορική προμήθεια στην επικράτεια των κρατών μελών και χωρών συνδεδεμένων στο «Ορίζων 2020» στις περιπτώσεις που αυτό δικαιολογείται επαρκώς λόγω των στόχων των δράσεων

γ) είναι δυνατό να επιτρέπουν την ανάθεση περισσότερων της μίας συμβάσεων στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας («πολυπορισμός»)

δ) προβλέπουν την ανάθεση των συμβάσεων στην (στις) οικονομικά πιο συμφέρουσα (-ες) προσφορά(-ές).

3. Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη διακήρυξη του διαγωνισμού, για αποτελέσματα που έχουν παραχθεί με προμήθεια εκτελούμενη από την Επιτροπή, κύριος είναι η Ένωση.

4. Στις συμβάσεις για προεμπορικές προμήθειες περιλαμβάνονται ειδικές διατάξεις όσον αφορά την κυριότητα, τα δικαιώματα πρόσβασης και τις άδειες, με σκοπό την εξασφάλιση της μέγιστης αφομοίωσης των αποτελεσμάτων και την αποφυγή κάθε αθέμιτου πλεονεκτήματος. Ο ανάδοχος που παράγει αποτελέσματα σε προεμπορική προμήθεια είναι κύριος τουλάχιστον των συναφών δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Οι αναθέτουσες αρχές απολαύουν τουλάχιστον δικαιωμάτων ατελούς πρόσβασης στα αποτελέσματα για ίδια χρήση και έχουν επίσης το δικαίωμα να παραχωρήσουν, ή να απαιτήσουν από τους συμμετέχοντες αναδόχους να παραχωρήσουν, μη αποκλειστικές άδειες σε τρίτους με σκοπό την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων υπό θεμιτές και λογικές προϋποθέσεις, χωρίς δικαίωμα υποάδειας. Σε περίπτωση που κάποιος ανάδοχος δεν εκμεταλλευτεί εμπορικά τα αποτελέσματα μέσα σε δεδομένο χρονικό διάστημα μετά την προεμπορική προμήθεια όπως ορίζεται στη σύμβαση, μεταβιβάζει κάθε δικαίωμα κυριότητας των αποτελεσμάτων στις αναθέτουσες αρχές.

5. Στις συμβάσεις για δημόσια προμήθεια καινοτόμων λύσεων είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται ειδικές διατάξεις όσον αφορά την κυριότητα, τα δικαιώματα πρόσβασης και τις άδειες, με σκοπό την εξασφάλιση της μέγιστης αφομοίωσης των αποτελεσμάτων και την αποφυγή κάθε αθέμιτου πλεονεκτήματος.

Άρθρο 52

Χρηματοπιστωτικά μέσα

1. Τα χρηματοπιστωτικά μέσα είναι δυνατό να λάβουν οποιαδήποτε από τις μορφές που αναφέρονται στον τίτλο VIII του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και είναι δυνατό να συνδυάζονται μεταξύ τους και με επιχορηγήσεις χρηματοδοτούμενες από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, συμπεριλαμβανόμενων επιχορηγήσεων του «Ορίζων 2020», εφαρμόζονται δε σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013.

2. Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 140 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, έσοδα και ετήσιες επιστροφές που παράγονται από χρηματοπιστωτικό μέσο το οποίο έχει συσταθεί βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 αποδίδονται στο εν λόγω χρηματοπιστωτικό μέσο σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 4 του κανονισμού αριθ. 966/2012.

3. Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 140 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, έσοδα και ετήσιες επιστροφές που παράγονται από τον Μηχανισμό Χρηματοδότησης με Επιμερισμό των Κινδύνων, ο οποίος έχει συσταθεί με βάση την απόφαση 1982/2006/ΕΚ, και από το αρχικό στάδιο της Διευκόλυνσης για ΜΜΕ Υψηλής Ανάπτυξης και Καινοτόμες (GIF1), που έχει συσταθεί με βάση την απόφαση αριθ. 1639/2006/ΕΚ, αποδίδονται στα διάδοχα χρηματοπιστωτικά μέσα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, δυνάμει του άρθρου 21 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

Άρθρο 53

Μέσο ΜΜΕ

1. Μόνο ΜΜΕ επιτρέπεται να υποβάλλουν αιτήσεις για προσκλήσεις υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του ειδικού μέσου ΜΜΕ που αναφέρεται στο άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013. Μπορούν να συνεργάζονται με άλλες επιχειρήσεις, ερευνητικούς οργανισμούς και πανεπιστήμια.

2. Όταν μια επιχείρηση επικυρωθεί ως ΜΜΕ, το συγκεκριμένο νομικό καθεστώς θεωρείται ότι υπερέχει για ολόκληρη τη διάρκεια του έργου, ακόμα και στις περιπτώσεις που η επιχείρηση υπερβεί αργότερα, λόγω του μεγέθους της, το κατώφλι που καθορίζεται στον ορισμό των ΜΜΕ.

3. Στην περίπτωση του μέσου για ΜΜΕ ή επιχορηγήσεων από φορείς χρηματοδότησης ή από την Επιτροπή με στόχο τις ΜΜΕ, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να περιέχει ειδικές διατάξεις, ειδικότερα σχετικά με την κυριότητα, τα δικαιώματα πρόσβασης, την εκμετάλλευση και τη διάδοση.

Άρθρο 54

Επιτάχυνση της Καινοτομίας

1. Σύμφωνα με το άρθρο 7, οποιαδήποτε νομική οντότητα μπορεί να συμμετάσχει σε δράση Επιτάχυνση της Καινοτομίας (FTI). Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της FTI είναι δράσεις καινοτομίας. Η πρόσκληση FTI είναι ανοικτή σε προτάσεις που σχετίζονται με οποιονδήποτε τομέα τεχνολογίας στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Υπεροχή στις ευρείας εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες» όπως ορίζονται στο σημείο 1 του μέρους II του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 ή σε οποιονδήποτε από τους ειδικούς στόχους υπό την προτεραιότητα «Κοινωνικές προκλήσεις» που ορίζονται στα σημεία 1 έως 7 του μέρους III του παραρτήματος I του εν λόγω κανονισμού.

2. Προτάσεις μπορούν να υποβάλλονται οποτεδήποτε. Η Επιτροπή καθορίζει τρεις προθεσμίες ετησίως για την αξιολόγηση

των προτάσεων. Το χρονικό διάστημα ανάμεσα σε μια προθεσμία και την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης ή της κοινοποίησης της απόφασης επιχορήγησης δεν ξεπερνά τους έξι μήνες. Οι προτάσεις κατατάσσονται βάσει του αντίκτυπου, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας υλοποίησης και της αριστείας, με το μεγαλύτερο βάρος να δίδεται στο κριτήριο του αντίκτυπου. Σε μια δράση μπορούν να συμμετέχουν το πολύ πέντε νομικές οντότητες. Το ύψος της επιχορήγησης δεν ξεπερνά τα 3 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 55

Άλλες ειδικές διατάξεις

1. Στην περίπτωση δράσεων που περιλαμβάνουν δραστηριότητες σχετιζόμενες με την ασφάλεια, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις, ειδικότερα όσον αφορά δημόσια προεμπορική προμήθεια και προμήθεια καινοτόμων λύσεων, μεταβολές στη σύνθεση της κοινοπραξίας, διαβαθμισμένες πληροφορίες, εκμετάλλευση, διάδοση, ανοιχτή πρόσβαση σε ερευνητικές δημοσιεύσεις, μεταβιβάσεις και άδειες για αποτελέσματα.

2. Στην περίπτωση δράσεων στήριξης υφιστάμενων ή νέων ερευνητικών υποδομών, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να περιέχει ειδικές διατάξεις σχετικά με τους χρήστες της υποδομής ή την πρόσβαση των χρηστών σε αυτή.

3. Στην περίπτωση δράσεων έρευνας αιχμής του ΕΣΕ, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να περιέχει ειδικές διατάξεις, ειδικότερα όσον αφορά τα δικαιώματα πρόσβασης, τη δυνατότητα μεταφοράς και τη διάδοση, ή σχετικά με συμμετέχοντες, ερευνητές και κάθε μέρος που αφορά η δράση.

4. Στην περίπτωση δράσεων εκπαίδευσης και κινητικότητας, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να περιέχει ειδικές διατάξεις όσον αφορά δεσμεύσεις σχετιζόμενες με τους ερευνητές που επωφελούνται από τη δράση, την κυριότητα, τα δικαιώματα πρόσβασης και τη δυνατότητα μεταφοράς.

5. Στην περίπτωση δράσεων συντονισμού και στήριξης, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να περιέχει ειδικές διατάξεις, ειδικότερα όσον αφορά την κυριότητα, τα δικαιώματα πρόσβασης, την εκμετάλλευση και τη διάδοση των αποτελεσμάτων.

6. Στην περίπτωση των Κοινοτήτων Γνώσης και Καινοτομίας του ΕΤΙ, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να περιέχει ειδικές διατάξεις, ειδικότερα σχετικά με την κυριότητα, τα δικαιώματα πρόσβασης, την εκμετάλλευση και τη διάδοση αποτελεσμάτων.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 56

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 1 παράγραφος 3 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για όλη τη διάρκεια του προγράμματος Ορίζων 2020.

3. Η ανάθεση εξουσίας που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 3 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που καθορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Τίθεται σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που καθορίζεται στην απόφαση. Δεν θίγει την εγκυρότητα των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που βρίσκονται ήδη σε ισχύ.

4. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 3 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δεν εκφράσουν αντιρρήσεις μέσα σε δύο μήνες από την κοινοποίηση της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν από τη λήξη αυτής της περιόδου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή για την πρόθεσή τους να μην εκφράσουν αντιρρήσεις. Με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου, η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες.

Άρθρο 57

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

1. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1906/2006 καταργείται την 1η Ιανουαρίου 2014.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1, ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη συνέχεια ή την τροποποίηση, περιλαμβανόμενης της συνολικής ή μερικής περάτωσης των οικείων δράσεων, μέχρι το κλείσιμό τους, ή μέχρι τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής από την Επιτροπή ή από φορείς χρηματοδότησης βάσει της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ, ή κάθε άλλης νομοθετικής πράξης που ισχύει για την υπόψη συνδρομή στις 31 Δεκεμβρίου 2013, η οποία συνεχίζει να ισχύει για τις υπόψη δράσεις μέχρι το κλείσιμό τους.

3. Από τις 31 Δεκεμβρίου 2013 μεταβιβάζονται στο Ταμείο όλα τα ποσά του Ταμείου Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων που συστάθηκε βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1906/2006 καθώς και όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του. Οι συμμετέχοντες σε δράσεις της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ οι οποίοι υπογράφουν συμφωνία επιχορήγησης μετά τις 31 Δεκεμβρίου του 2013 καταβάλλουν την εισφορά τους στο Ταμείο.

Άρθρο 58

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. LEŠKEVIČIUS

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Δεκεμβρίου 2013

για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαίσιου «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και ιδίως το άρθρο 173 παράγραφος 3 και το άρθρο 182 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Ένωση έχει στόχο την ενίσχυση της επιστημονικής και τεχνολογικής βάσης της, με την επίτευξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας («ΕΧΕ») εντός του οποίου οι ερευνητές, οι επιστημονικές γνώσεις και η τεχνολογία κυκλοφορούν ελεύθερα, καθώς και την ενθάρρυνση της Ένωσης να προχωρήσει προς την κοινωνία της γνώσης και να καταστεί πιο ανταγωνιστική και βιώσιμη οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανίας της. Για την επίτευξη στόχου αυτού, η Ένωση θα πρέπει να διεξαγάγει δραστηριότητες για την υλοποίηση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης, της επίδειξης και της καινοτομίας, να προωθήσει τη διεθνή συνεργασία, να διαδώσει και να βελτιστοποιήσει τα αποτελέσματα και να προωθήσει την κατάρτιση και την κινητικότητα.

(2) Η Ένωση έχει επίσης στόχο να διασφαλίσει την ύπαρξη των αναγκαίων συνθηκών για την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της Ένωσης. Για το σκοπό αυτόν, η δράση θα πρέπει να αποσκοπεί στην προώθηση της καλύτερης αξιοποίησης του βιομηχανικού δυναμικού των πολιτικών καινοτομίας, έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης.

(3) Η Ένωση έχει δεσμευθεί να υλοποιήσει τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», στο πλαίσιο της οποίας έχουν τεθεί ως στόχοι η έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, υπογραμμίζοντας το ρόλο της έρευνας και της καινοτομίας ως κύριων μοχλών της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, και θέτοντας ως στόχο την αύξηση των δημόσιων δαπανών για την έρευνα και την ανάπτυξη με σκοπό την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων που να αναλογούν έως και στα δύο τρίτα των συνολικών επενδύσεων, οι οποίες θα ανέλθουν συνολικά σε ποσοστό 3 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕγχΠ) έως το 2020, αναπτύσσοντας παράλληλα ένα δείκτη έντασης καινοτομίας. Ο γενικός προϋπολογισμός της Ένωσης θα πρέπει να αντικατοπτρίζει αυτόν το φιλόδοξο στόχο πραγματοποιώντας μια αλλαγή με τη χρηματοδότηση επενδύσεων που στρέφονται προς το μέλλον, όπως οι τομείς της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας. Σε αυτό το πλαίσιο, η εμβληματική πρωτοβουλία «Ένωση καινοτομίας» της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» προβλέπει μια στρατηγική και ολοκληρωμένη προσέγγιση της έρευνας και της καινοτομίας, θέτοντας το πλαίσιο και τους στόχους στους οποίους θα πρέπει να συμβάλει η μελλοντική χρηματοδότηση της Ένωσης στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας. Η έρευνα και η καινοτομία αποτελούν επίσης βασικά στοιχεία άλλων εμβληματικών πρωτοβουλιών της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», ιδίως των πρωτοβουλιών για μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποδοτικά τους πόρους, για μια βιομηχανική πολιτική στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και για το ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη, καθώς και για άλλους στόχους πολιτικής, όπως η πολιτική για το κλίμα και την ενέργεια. Επιπλέον, για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» σχετικά με την έρευνα και την καινοτομία, η πολιτική συνοχής μπορεί να διαδραματίσει βασικό ρόλο μέσω της δημιουργίας ικανοτήτων και της παροχής μιας «κλίμακας αριστείας».

(4) Η ανακοίνωση της Επιτροπής της 19ης Οκτωβρίου 2010 με τίτλο «Αναθεώρηση του προϋπολογισμού της Ένωσης» έθεσε τις βασικές αρχές που θα πρέπει να διέπουν το μελλοντικό γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, δίνοντας ιδίως έμφαση στα μέσα αποδεδειγμένης προστιθέμενης αξίας της Ένωσης, με γνώμονα περισσότερο τα αποτελέσματα, και επιδιώκοντας την προσέλκυση άλλων δημόσιων και ιδιωτικών πηγών χρηματοδότησης, ενώ προτάθηκε η συνένωση ολόκληρου του φάσματος των μέσων της Ένωσης για την έρευνα και την καινοτομία σε ένα κοινό στρατηγικό πλαίσιο.

(5) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε για ριζική απλούστευση της χρηματοδότησης της έρευνας και της καινοτομίας από την Ένωση με το ψήφισμά του της 11ης Νοεμβρίου 2010 ⁽⁴⁾, υπογράμμισε τη σημασία της «Ένωσης καινοτομίας» προκειμένου η Ευρώπη να μετασχηματιστεί ενόψει ενός κόσμου μεταγενέστερου της κρίσης στο ψήφισμά του

⁽¹⁾ ΕΕ C 181 της 21.6.2012, σ. 111.

⁽²⁾ ΕΕ C 277 της 13.9.2012, σ. 143.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2013 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 3ης Δεκεμβρίου 2013.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 74 E της 13.3.2012, σ. 34.

της 12ης Μαΐου 2011 ⁽¹⁾, επέστησε την προσοχή στα σημαντικά διδάγματα που πρέπει να αντληθούν μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση του έβδομου προγράμματος-πλαisiού στο ψήφισμά του της 8ης Ιουνίου 2011 ⁽²⁾ και υποστήριξε την ιδέα ενός κοινού στρατηγικού πλαισιού για τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας στο ψήφισμά του της 27ης Σεπτεμβρίου 2011 ⁽³⁾.

- (6) Στις 26 Νοεμβρίου 2010, το Συμβούλιο ζήτησε τα μελλοντικά προγράμματα χρηματοδότησης της Ένωσης να επικεντρωθούν περισσότερο στις προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», να ανταποκριθούν στις κοινωνικές προκλήσεις και στις βασικές τεχνολογίες, να διευκολύνουν τη συνεργατική έρευνα και την έρευνα με βιομηχανικό προσανατολισμό, να εξορθολογήσουν τα μέσα, να απλουστεύσουν δραστηριότητες, να μειώσουν το χρόνο διάθεσης στην αγορά και να ενισχύσουν περαιτέρω την αριστεία.
- (7) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά τη σύνοδο του της 4ης Φεβρουαρίου 2011, στήριξε την ιδέα ενός κοινού στρατηγικού πλαισιού για τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας από την Ένωση με σκοπό τη βελτίωση της αποδοτικότητας της χρηματοδότησης της έρευνας και της καινοτομίας σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, και κάλεσε την Ένωση να αντιμετωπίσει τάχιστα τα εναπομείναντα εμπόδια στην προσέλκυση ταλέντων και επενδύσεων για την ολοκλήρωση του ΕΧΕ έως το 2014 και να επιτύχει μια πραγματικά ενιαία αγορά γνώσης, έρευνας και καινοτομίας.
- (8) Στην Πράσινη Βίβλο της Επιτροπής της 9ης Φεβρουαρίου 2011 με τίτλο «Από τις προκλήσεις στις ευκαιρίες: Προς ένα κοινό πλαίσιο στρατηγικής για τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας στην ΕΕ» τέθηκαν τα κύρια ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα επιτευχθούν οι εν λόγω φιλόδοξοι στόχοι της ανακοίνωσης της Επιτροπής της 19ης Οκτωβρίου 2010 και δρομολογήθηκε ευρεία διαβούλευση, κατά τη διάρκεια της οποίας τα ενδιαφερόμενα μέρη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης συμφώνησαν ευρέως με τις ιδέες που εκτιθενται στην Πράσινη Βίβλο.
- (9) Στις γνωμοδοτήσεις που εξέδωσαν η επιτροπή του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και Καινοτομίας (ERAC) στις 3 Ιουνίου 2011, η Επιτροπή των Περιφερειών στις 30 Ιουνίου 2011 ⁽⁴⁾, και η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή στις 13 Ιουλίου 2011 ⁽⁵⁾, υπογραμμίστηκε εξάλλου η σημασία μιας συνεκτικής στρατηγικής προσέγγισης.
- (10) Στην ανακοίνωσή της της 29ης Ιουνίου 2011 με τίτλο «Προϋπολογισμός για την «Ευρώπη 2020», η Επιτροπή πρότεινε να ενταχθούν σε ένα ενιαίο κοινό στρατηγικό πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία οι τομείς που καλύφθηκαν από το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την έρευνα και για τις δραστηριότητες τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (2007-2013) («έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο») που εγκρίθηκε με την απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και

του Συμβουλίου ⁽⁶⁾ και το σκέλος για την καινοτομία του προγράμματος-πλαisiού για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (2007-2013), που θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 1639/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾ καθώς και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIKT), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 294/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁾ προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για την αύξηση των δαπανών στην έρευνα και ανάπτυξη στο 3 % του ΑΕΠ έως το 2020. Στην εν λόγω ανακοίνωση, η Επιτροπή δεσμεύθηκε επίσης να ενσωματώσει την αλλαγή του κλίματος στα προγράμματα δαπανών της Ένωσης και να διαθέσει τουλάχιστον το 20 % του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης σε στόχους που σχετίζονται με το κλίμα.

Η δράση για το κλίμα και η αποδοτικότητα των πόρων είναι αλληλοενισχυόμενοι στόχοι για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι ειδικοί στόχοι που σχετίζονται με αυτές θα πρέπει να συμπληρωθούν με τους άλλους ειδικούς στόχους του προγράμματος-πλαisiού έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων 2020» που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό. Ως αποτέλεσμα, αναμένεται ότι τουλάχιστον το 60 % του συνολικού προϋπολογισμού του «Ορίζων 2020» θα σχετίζεται με τη βιώσιμη ανάπτυξη. Αναμένεται επίσης οι δαπάνες που αφορούν το κλίμα να υπερβούν το 35 % του προϋπολογισμού του «Ορίζων 2020», συμπεριλαμβανομένων των συμβατών μεταξύ τους μέτρων για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων. Η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την κλίμακα και τα αποτελέσματα της στήριξης των στόχων για την αλλαγή του κλίματος. Οι δαπάνες που αφορούν το κλίμα στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» θα πρέπει να παρακολουθούνται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που αναφέρεται στην εν λόγω ανακοίνωση.

- (11) Το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία στην Ευρωπαϊκή Ένωση (2014-2020) (εφεξής «Ορίζων 2020») επικεντρώνεται σε τρεις προτεραιότητες, ήτοι στην παραγωγή επιστήμης αριστείας προκειμένου να ενισχυθεί η παγκόσμια κλάση αριστεία της Ένωσης στην επιστήμη, στην προώθηση της βιομηχανικής υπεροχής για τη στήριξη των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και της καινοτομίας, και στην ανταπόκριση στις κοινωνικές προκλήσεις προκειμένου να αντιμετωπιστούν άμεσα οι προκλήσεις που προσδιορίζονται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» με τη στήριξη δραστηριοτήτων που καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα από την έρευνα έως την αγορά. Το «Ορίζων 2020» θα πρέπει να στηρίζει όλες τις φάσεις της αλυσίδας έρευνας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της μη τεχνολογικής και κοινωνικής καθώς και των δραστηριοτήτων που βρίσκονται εγγύτερα στην αγορά, με δραστηριότητες καινοτομίας και έρευνας που έχουν διαφορετικό ποσοστό χρηματοδότησης με βάση την αρχή ότι όσο εγγύτερα στην αγορά είναι

⁽¹⁾ ΕΕ C 377 Ε της 7.12.2012, σ. 108.

⁽²⁾ ΕΕ C 380 Ε της 11.12.2012, σ. 9.

⁽³⁾ ΕΕ C 56 Ε της 26.2.2013, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 259 της 2.9.2011, σ. 1.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 318 της 29.10.2011, σ. 121.

⁽⁶⁾ Απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2007-2013) (ΕΕ L 412 της 30.12.2006, σ. 1).

⁽⁷⁾ Απόφαση αριθ. 1639/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος-πλαisiού για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (2007-2013) (ΕΕ L 310 της 9.11.2006, σ. 15).

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 294/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2008, για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΕ L 97 της 9.4.2008, σ. 1).

- η ενισχυόμενη δραστηριότητα, τόσο μεγαλύτερη θα είναι η πρόσθετη χρηματοδότηση από άλλες πηγές. Οι δραστηριότητες που βρίσκονται εγγύτερα στην αγορά περιλαμβάνουν τα καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα και έχουν σκοπό να ικανοποιήσουν τις ερευνητικές ανάγκες ενός ευρέος φάσματος πολιτικών της Ένωσης, δίνοντας έμφαση στην όσο το δυνατόν ευρύτερη χρησιμοποίηση των γνώσεων που παράγονται από τις ενισχυόμενες δραστηριότητες έως την εμπορική τους εκμετάλλευση. Οι προτεραιότητες του «Ορίζων 2020» θα πρέπει επίσης να στηρίζονται μέσω ενός προγράμματος πυρηνικής έρευνας και κατάρτισης που θα θεσπισθεί με τον κανονισμό (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013 του Συμβουλίου⁽¹⁾.
- (12) Το «Ορίζων 2020» θα πρέπει να είναι ανοικτό σε νέους συμμετέχοντες προκειμένου να εξασφαλιστεί εκτενής και άριστη συνεργασία με εταίρους στο σύνολο της Ένωσης και σε έναν ενοποιημένο ΕΧΕ.
- (13) Το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) θα πρέπει να παρέχει επιστημονική και τεχνική στήριξη στις πολιτικές της Ένωσης, με γνώμονα τις ανάγκες των πελατών, ενώ θα ανταποκρίνεται ευέλικτα σε νέα ζητούμενα πολιτικής.
- (14) Στο πλαίσιο του τριγώνου της γνώσης που συγκροτούν η έρευνα, η καινοτομία και η ανώτατη εκπαίδευση, οι Κοινοτήτες Γνώσης και Καινοτομίας (ΚΓΚ) του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας θα πρέπει να συμβάλουν σθεναρά στην αντιμετώπιση των στόχων του «Ορίζων 2020», συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών προκλήσεων, ιδίως με την ενσωμάτωση της έρευνας, της εκπαίδευσης και της καινοτομίας. Το ΕΙΚΤ θα πρέπει να ενισχύσει την επιχειρηματικότητα στο πλαίσιο των οικείων δραστηριοτήτων έρευνας, καινοτομίας και ανώτατης εκπαίδευσης. Ειδικότερα, θα πρέπει να προωθήσει μια εξαιρετική επιχειρηματική παιδεία και να στηρίξει τη σύσταση νεοπαγών και νεοεμφανιζόμενων επιχειρήσεων.
- (15) Σύμφωνα με το άρθρο 182 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το «Ορίζων 2020» ορίζει το μέγιστο συνολικό ποσό και τους λεπτομερείς κανόνες της δημοσιονομικής συμμετοχής της Ένωσης στο πρόγραμμα-πλαίσιο και τα αντίστοιχα μερίδια σε καθεμία από τις προβλεπόμενες δραστηριότητες.
- (16) Ο παρών κανονισμός καθορίζει ένα χρηματοδοτικό κονδύλιο, για ολόκληρη τη διάρκεια του «Ορίζων 2020», το οποίο αποτελεί το ποσό προνομακτικής αναφοράς κατά την έννοια του σημείου 17 της διοργανικής συμφωνίας της 2 Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση⁽²⁾ για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, κατά την ετήσια διαδικασία προϋπολογισμού.
- (17) Θα πρέπει ανάλογο μερίδιο του προϋπολογισμού για τις υποδομές έρευνας να δεσμευθεί για τις ηλεκτρονικές υποδομές.
- (18) Οι δραστηριότητες στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Μελλοντικές και Αναδυόμενες Τεχνολογίες (ΜΑΤ)» θα πρέπει να είναι συμπληρωματικές με τις δραστηριότητες στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων άλλων μερών του «Ορίζοντα 2020» και, ει δυνατόν, θα πρέπει να επιδιώκονται συνέργειες.
- (19) Είναι σκόπιμο να διασφαλιστεί η ορθή ολοκλήρωση του προγράμματος πλαισίου «Ορίζων 2020» και των προηγούμενων προγραμμάτων, ιδίως όσον αφορά τη συνέχιση των πολυετών διακανονισμών για τη διαχείρισή τους, όπως η χρηματοδότηση της τεχνικής και διοικητικής βοήθειας.
- (20) Η απλούστευση αποτελεί κεντρικό στόχο του «Ορίζων 2020» και θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται πλήρως στο σχεδιασμό του, τους κανόνες του, τη δημοσιονομική διαχείρισή του και την υλοποίησή του. Το «Ορίζων 2020» θα πρέπει να έχει ως στόχο να προσελκύσει νέους συμμετέχοντες, με μεγάλη συμμετοχή από ανώτατα ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα, βιομηχανία και ιδίως ΜΜΕ, και να είναι ανοικτό σε νέους συμμετέχοντες, καθώς συνενώνει ολόκληρο το φάσμα της στήριξης της έρευνας και της καινοτομίας σε ένα κοινό στρατηγικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένης μιας εξορθολογισμένης δέσμης μορφών στήριξης, και χρησιμοποιεί κανόνες συμμετοχής με αρχές που ισχύουν για όλες τις δράσεις στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020». Η απλούστευση των κανόνων χρηματοδότησης θα πρέπει να μειώσει το διοικητικό κόστος συμμετοχής και να συμβάλει στην πρόληψη και τη μείωση των δημοσιονομικών σφαλμάτων.
- (21) Το «Ορίζων 2020» θα πρέπει να συμβάλει στους στόχους των Ευρωπαϊκών Συμπράξεων Καινοτομίας, σύμφωνα με την εμβληματική πρωτοβουλία «Ένωση καινοτομίας», φέρνοντας σε επαφή όλους τους σχετικούς παράγοντες σε όλη την αλυσίδα έρευνας και καινοτομίας, ενόψει του εξορθολογισμού, της απλούστευσης και του καλύτερου συντονισμού μέσω των πρωτοβουλιών.
- (22) Με στόχο την εμβάθυνση της σχέσης επιστήμης και κοινωνίας, και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης του κοινού στην επιστήμη, το «Ορίζων 2020» θα πρέπει να ενθαρρύνει τη βάσει αντικειμενικής ενημέρωσης συμμετοχή των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών σε θέματα έρευνας και καινοτομίας, προωθώντας την εκπαίδευση στις επιστήμες, καθιστώντας τις επιστημονικές γνώσεις πιο προσιτές, εκπονώντας υπεύθυνα θεματολόγια έρευνας και καινοτομίας που ανταποκρίνονται στις ανησυχίες και τις προσδοκίες των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών, και διευκολύνοντας τη συμμετοχή τους στις δραστηριότητες του «Ορίζων 2020». Η συμμετοχή των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών θα πρέπει να συνοδεύεται από δραστηριότητες ευαισθητοποίησης του κοινού ώστε να επιτευχθεί και να διατηρηθεί η υποστήριξη της κοινής γνώμης προς το πρόγραμμα «Ορίζων 2020».
- (23) Θα πρέπει να υπάρχει η δέουσα ισορροπία μεταξύ μικρών και μεγάλων σχεδίων στο πλαίσιο της προτεραιότητας «κοινωνικές προκλήσεις» και του ειδικού στόχου «πρωτοπορία στην εφαρμογή και στις γενικές τεχνολογίες».

(1) Κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013 του Συμβουλίου της 11 Δεκεμβρίου 2013 για το Πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ατομικής Ενεργείας (2014-2018) για την συμπλήρωση του «Ορίζων 2020» – Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (βλέπε σελίδα 948 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

(2) ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1.

- (24) Η υλοποίηση του «Ορίζων 2020» θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις εξελισσόμενες ευκαιρίες και ανάγκες της επιστήμης και της τεχνολογίας, της βιομηχανίας, των πολιτικών και της κοινωνίας. Ως εκ τούτου, τα θεματολόγια θα πρέπει να θεσπιστούν σε στενή συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη από όλους τους σχετικούς τομείς, και να υπάρχει επαρκής ευελιξία για νέες εξελίξεις. Η εξωτερική παροχή συμβουλών θα πρέπει να επιδιώκεται σε συνεχή βάση καθόλη τη διάρκεια του «Ορίζων 2020», χρησιμοποιώντας επίσης τις σχετικές δομές, όπως τις Ευρωπαϊκές Τεχνολογικές Πλατφόρμες, τις πρωτοβουλίες Κοινού Προγραμματισμού, τις ευρωπαϊκές συμπράξεις καινοτομίας καθώς και συμβουλές από επιστημονικές ομάδες, όπως η Επιστημονική ομάδα για την υγεία.
- (25) Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» θα πρέπει να προαγάγουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην έρευνα και την καινοτομία, αντιμετωπίζοντας ιδίως τα βαρύτερα αίτια της ανισότητας των δύο φύλων, αξιοποιώντας το πλήρες δυναμικό των ερευνητών και των ερευνητριών, καθώς και ενσωματώνοντας τη διάσταση του φύλου στο περιεχόμενο της έρευνας και καινοτομίας, αναλόγως της κατάστασης στον οικείο τομέα έρευνας και καινοτομίας, στο πλαίσιο ομάδων αξιολόγησης και άλλων συμβουλευτικών και εξειδικευμένων οργανισμών, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα της έρευνας και να τονωθεί η καινοτομία. Οι δραστηριότητες θα πρέπει επίσης να αποσκοπούν στην εφαρμογή των αρχών που αφορούν την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, όπως προβλέπεται στα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο άρθρο 8 ΣΛΕΕ.
- (26) Το «Ορίζων 2020» θα πρέπει να συμβάλει στην ελκυστικότητα του επαγγέλματος του ερευνητή στην Ένωση. Θα πρέπει να δοθεί η δέουσα προσοχή στην Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή και στον Κώδικα Δεοντολογίας για την πρόσληψη ερευνητών, ως περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2005 ⁽¹⁾, καθώς και σε άλλα σχετικά πλαίσια αναφοράς που ορίζονται στο πλαίσιο του ΕΧΕ, με σεβασμό στον προαιρετικό τους χαρακτήρα.
- (27) Προκειμένου να είναι σε θέση να είναι ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο, να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις μεγάλες κοινωνικές προκλήσεις και να επιτυγχάνει τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η Ένωση θα πρέπει να αξιοποιεί πλήρως τους ανθρώπινους πόρους της. Στο πλαίσιο αυτό, το Ορίζων 2020 θα πρέπει να συμβάλει στο να ολοκληρωθεί το ΕΧΕ, να προωθηθεί η ανάπτυξη ενός πλαισίου προϋποθέσεων που θα βοηθήσουν τους ευρωπαϊούς ερευνητές να παραμείνουν ή να επιστρέψουν στην Ευρώπη, να προσελκυστούν ερευνητές από όλο τον κόσμο και να καταστήσει την Ευρώπη ελκυστικότερο προορισμό για τους καλύτερους ερευνητές.
- (28) Για να ενισχυθεί η κυκλοφορία και αξιοποίηση των γνώσεων, θα πρέπει να διασφαλιστεί ανοικτή πρόσβαση στις επιστημονικές δημοσιεύσεις. Επίσης, θα πρέπει να προωθηθεί η ανοικτή πρόσβαση στα ερευνητικά δεδομένα που προέρχονται από δημόσια χρηματοδοτούμενη έρευνα στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020», με την επιφύλαξη περιορισμών σε σχέση με την ιδιωτικότητα, την εθνική ασφάλεια και τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.
- (29) Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που υποστηρίζονται από το «Ορίζων 2020» θα πρέπει να τηρούν τις θεμελιώδεις αρχές της δεοντολογίας. Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι γνωμοδοτήσεις της ευρωπαϊκής ομάδας για τη δεοντολογία στην επιστήμη και τις νέες τεχνολογίες. Κατά τις ερευνητικές δραστηριότητες θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη το άρθρο 13 ΣΛΕΕ και να μειωθεί η χρήση ζώων στην έρευνα και τις δοκιμές, με απώτερο στόχο την αντικατάσταση της χρήσης ζώων. Όλες οι δραστηριότητες θα πρέπει να διεξάγονται διασφαλίζοντας ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας, σύμφωνα με το άρθρο 168 ΣΛΕΕ.
- (30) Το «Ορίζων 2020» θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη την ισότιμη μεταχείριση και τη μη διάκριση του περιεχομένου έρευνας και καινοτομίας σε όλα τα στάδια του ερευνητικού κύκλου.
- (31) Η Επιτροπή δεν ενθαρρύνει ρητώς τη χρήση ανθρώπινων εμβρυϊκών βλαστοκυττάρων. Η χρήση ανθρώπινων ενθαρρύνει ή εμβρυϊκών βλαστοκυττάρων, εάν χρειαστεί, εξαρτάται από την κρίση των επιστημόνων με γνώμονα τους στόχους που θέλουν να επιτύχουν και υπόκειται σε αυστηρό έλεγχο δεοντολογίας. Κανένα έργο που περιλαμβάνει τη χρήση ανθρώπινων εμβρυϊκών βλαστοκυττάρων δεν χρηματοδοτείται, εάν δεν έχει λάβει τις απαραίτητες εγκρίσεις από τα κράτη μέλη. Καμία δραστηριότητα δεν χρηματοδοτείται εάν απαγορεύεται σε όλα τα κράτη μέλη. Καμία δραστηριότητα δεν χρηματοδοτείται σε ένα κράτος μέλος εάν αυτή απαγορεύεται εκεί.
- (32) Για να επιτευχθεί ο μέγιστος αντίκτυπος, το «Ορίζων 2020» θα πρέπει να αναπτύξει στενές συνεργείες με άλλα προγράμματα της Ένωσης σε τομείς όπως η εκπαίδευση, το διάστημα, το περιβάλλον, η ενέργεια, η γεωργία και η αλιεία, η ανταγωνιστικότητα και οι ΜΜΕ, η εσωτερική ασφάλεια, ο πολιτισμός και τα μέσα επικοινωνίας.
- (33) Τόσο το «Ορίζων 2020» όσο και η πολιτική συνοχής επιδιώκουν πληρέστερη εναρμόνιση με τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Η προσέγγιση αυτή απαιτεί αυξημένες συνεργείες μεταξύ του «Ορίζων 2020» και της πολιτικής συνοχής και, κατά συνέπεια, το «Ορίζων 2020» θα πρέπει να αναπτύξει στενές αλληλεπιδράσεις με τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, τα οποία μπορούν να συμβάλουν ειδικά στην ενίσχυση των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών δυνατοτήτων έρευνας και καινοτομίας, ιδίως στο πλαίσιο έξυπνων στρατηγικών εξειδίκευσης.

⁽¹⁾ ΕΕ L 75 της 22.3.2005, σ. 67.

- (34) Οι ΜΜΕ αποτελούν σημαντική πηγή καινοτομίας και ανάπτυξης και θέσεων εργασίας στην Ευρώπη. Ως εκ τούτου, η ισχυρή συμμετοχή των ΜΜΕ, όπως ορίζεται στη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ⁽¹⁾, είναι αναγκαία στο «Ορίζων 2020». Η εν λόγω συμμετοχή θα πρέπει να στηρίζει τους στόχους της «Πράξης για τις μικρές επιχειρήσεις» (Small Business Act) όπως παρατίθεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 2008 για τις μικρές επιχειρήσεις στην Ευρώπη. Το «Ορίζων 2020» παρέχει ένα φάσμα μέσων προς στήριξη των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων των ΜΜΕ στα διάφορα στάδια του κύκλου καινοτομίας.
- (35) Η Επιτροπή θα πρέπει να διεξαγάγει αξιολογήσεις και να καταγράψει το ποσοστό συμμετοχής των ΜΜΕ στο «Ορίζων 2020». Εάν δεν επιτευχθεί ο στόχος της διάθεσης στις ΜΜΕ του 20 % του συνολικού συνδυασμένου προϋπολογισμού του ειδικού στόχου «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες» και της προτεραιότητας «Κοινωνικές προκλήσεις», η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει τους λόγους που οδήγησαν στη διαπίστωση αυτή και να προτείνει, χωρίς καθυστέρηση, κατάλληλα νέα μέτρα προκειμένου να αυξηθεί η συμμετοχή των ΜΜΕ.
- (36) Η υλοποίηση του προγράμματος πλαισίου «Ορίζων 2020» μπορεί να οδηγήσει σε συμπληρωματικά προγράμματα που θα προβλέπουν τη συμμετοχή ορισμένων μόνο κρατών μελών, τη συμμετοχή της Ένωσης σε προγράμματα που αναλαμβάνονται από ορισμένα κράτη μέλη ή τη σύσταση κοινών επιχειρήσεων ή άλλους διακανονισμούς κατά την έννοια των άρθρων 184, 185 και 187 ΣΛΕΕ. Αυτά τα συμπληρωματικά προγράμματα θα πρέπει να προσδιοριστούν και να εφαρμοστούν με ανοικτό, διαφανή και αποτελεσματικό τρόπο.
- (37) Για να επισπευθεί το διάστημα από τη σύλληψη μιας ιδέας έως τη διάθεση στην αγορά, χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση από τη βάση προς τα πάνω και για να αυξηθεί η συμμετοχή της βιομηχανίας, των ΜΜΕ και των αιτούντων για πρώτη φορά στο «Ορίζων 2020», θα πρέπει να εφαρμοστεί το πιλοτικό σχέδιο «Επιτάχυνση της καινοτομίας» στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες» και της προτεραιότητας «Κοινωνικές προκλήσεις». Θα πρέπει να ενθαρρύνει τις ιδιωτικές επενδύσεις στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης, να προωθεί την έρευνα και την καινοτομία με εστίαση στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας και να επιταχύνει την ανάπτυξη τεχνολογιών για καινοτόμα προϊόντα, διαδικασίες και υπηρεσίες.
- (38) Η υλοποίηση του «Ορίζων 2020» θα πρέπει να αναγνωρίζει το μοναδικό ρόλο των ανώτατων ιδρυμάτων στο πλαίσιο της επιστημονικής και τεχνολογικής βάσης της Ένωσης ως ιδρυμάτων αριστείας στην ανώτατη εκπαίδευση, την έρευνα και
- την καινοτομία, που διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη διασύνδεση του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και του EXE.
- (39) Με στόχο να επιτευχθεί ο μεγαλύτερος δυνατός αντίκτυπος της χρηματοδότησης της Ένωσης, το «Ορίζων 2020» πρόκειται να αναπτύξει στενότερες συνέργειες με διεθνή, εθνικά και περιφερειακά προγράμματα που στηρίζουν την έρευνα και την καινοτομία, οι οποίες μπορούν επίσης να λάβουν τη μορφή συμπράξεων μεταξύ δημόσιων φορέων. Υπό το πρίσμα αυτό, το «Ορίζων 2020» θα πρέπει να ενθαρρύνει τη βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων και να αποτρέπει την περιττή επικάλυψη.
- (40) Μεγαλύτερος αντίκτυπος θα πρέπει επίσης να επιτευχθεί συνδυάζοντας το «Ορίζων 2020» με ιδιωτικά κεφάλαια στο πλαίσιο συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε βασικούς τομείς όπου η έρευνα και η καινοτομία θα μπορούσαν να συμβάλουν στην επίτευξη των ευρύτερων στόχων ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης, εξασφαλίζοντας ιδιωτικές επενδύσεις, και να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση προκλήσεων κοινωνικού χαρακτήρα. Οι εν λόγω συμπράξεις θα πρέπει να βασίζονται σε μακροχρόνιες δεσμεύσεις, καθώς και σε ισόρροπη συμβολή εκ μέρους όλων των εταίρων, στην εξασφάλιση λογοδοσίας ως προς την επίτευξη των στόχων τους και την ευθυγράμμιση με τους στρατηγικούς στόχους της Ένωσης για την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία. Ο τρόπος διακυβέρνησης και διαχείρισής τους θα πρέπει να είναι ανοικτός, διαφανής, αποτελεσματικός και αποδοτικός και να παρέχει την ευκαιρία για συμμετοχή σε ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων, ενεργών στα συγκεκριμένα πεδία. Οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα υπό μορφή Κοινών Τεχνολογικών Πρωτοβουλιών, οι οποίες δρομολογήθηκαν με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο μπορούν να συνεχιστούν χρησιμοποιώντας καταλληλότερες από πλευράς σκοπού δομές.
- (41) Το «Ορίζων 2020» θα πρέπει να προωθεί τη συνεργασία με τρίτες χώρες με βάση το κοινό συμφέρον και το αμοιβαίο όφελος. Η διεθνής συνεργασία στην επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία θα πρέπει να έχει ως στόχο να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, να συμβάλει στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων και να στηρίξει τις εξωτερικές και αναπτυξιακές πολιτικές της Ένωσης, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης συνεργειών με εξωτερικά προγράμματα και συμβάλλοντας στις διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης, όπως η επίτευξη των Αναπτυξιακών Στόχων της Χίλιετίας του ΟΗΕ. Θα πρέπει να διατηρηθούν οι δραστηριότητες διεθνούς συνεργασίας σε επίπεδο τουλάχιστον αντίστοιχο του επιπέδου του έβδομου προγράμματος-πλαισίου.
- (42) Προκειμένου να διατηρηθούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για όλες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά, η χρηματοδότηση που παρέχεται από το «Ορίζων 2020» θα πρέπει να σχεδιαστεί σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών και η αποφυγή στρεβλώσεων στην αγορά, όπως ο παραγκωνισμός της ιδιωτικής χρηματοδότησης, η δημιουργία αναποτελεσματικών δομών αγοράς ή η διατήρηση αναποτελεσματικών επιχειρήσεων.

(¹) Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003 σ. 36).

- (43) Η ανάγκη υιοθέτησης μιας νέας προσέγγισης για τον έλεγχο και τη διαχείριση κινδύνου στη χρηματοδότηση της έρευνας στην Ένωση αναγνωρίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 4 Φεβρουαρίου 2011, το οποίο ζήτησε μια νέα ισορροπία μεταξύ εμπιστοσύνης και ελέγχου, καθώς και μεταξύ της ανάληψης κινδύνων και της αποφυγής κινδύνων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του της 11ης Νοεμβρίου 2010, με αντικείμενο την απλούστευση της υλοποίησης των προγραμμάτων-πλαisiών έρευνας, απηύθυνε έκκληση για μια πραγματιστική στροφή προς τη διοικητική και οικονομική απλούστευση και δήλωσε ότι η διαχείριση της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης της έρευνας πρέπει να βελτιωθεί περισσότερο στην εμπιστοσύνη και να είναι ανεκτικότερη στους κινδύνους έναντι των συμμετεχόντων. Η ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης του έβδομου προγράμματος-πλαisiού καταλήγει στο συμπέρασμα ότι χρειάζεται μια ριζοσπαστικότερη προσέγγιση προκειμένου να επιτευχθεί ποιοτικό άλμα στην απλούστευση και ότι πρέπει να αποκατασταθεί η ισορροπία μεταξύ κινδύνου και εμπιστοσύνης.
- (44) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης θα πρέπει να προστατευτούν με τη λήψη αναλογικών μέτρων καθόλη τη διάρκεια του κύκλου των δαπανών, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, του εντοπισμού και της διερεύνησης παρατυπιών, της ανάκτησης των απολεσθέντων, των αχρεωστήτων καταβληθέντων ή των κακώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όπου ενδείκνυται, με την επιβολή κυρώσεων. Η αναθεωρημένη στρατηγική ελέγχου, η οποία μετατοπίζει το κέντρο βάρους από την ελαχιστοποίηση των ποσοστών σφάλματος στον έλεγχο βάσει κινδύνου και στον εντοπισμό της απάτης, θα πρέπει να μειώσει το βάρος του ελέγχου για τους συμμετέχοντες.
- (45) Είναι σημαντικό να διασφαλιστούν η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του «Ορίζων 2020» και η όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη και φιλική προς το χρήστη υλοποίησή του, διασφαλίζοντας επίσης παράλληλα την ασφάλεια δικαίου και την προσβασιμότητα του προγράμματος σε όλους τους συμμετέχοντες. Είναι ανάγκη να διασφαλιστεί η συμμόρφωση προς τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ και προς τις απαιτήσεις απλούστευσης και βελτίωσης των κανονιστικών ρυθμίσεων.
- (46) Η αποτελεσματική διαχείριση των επιδόσεων, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης και της παρακολούθησης, απαιτεί την ανάπτυξη ειδικών δεικτών επιδόσεων που μπορούν να μετρηθούν διαχρονικά, είναι ρεαλιστικοί και αντικατοπτρίζουν τη λογική παρέμβασης, και είναι σχετικοί με τη κατάλληλη ιεράρχηση στόχων και δραστηριοτήτων. Θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή κατάλληλοι συντονιστικοί μηχανισμοί μεταξύ της υλοποίησης και παρακολούθησης του «Ορίζων 2020» και της παρακολούθησης της προόδου, των επιτευγμάτων και της λειτουργίας του ΕΧΕ.
- (47) Το αργότερο έως τα τέλη του 2017, στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης του «Ορίζων 2020», τόσο οι υφιστάμενες όσο και οι νέες συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα,

συμπεριλαμβανομένων των Κοινών Τεχνολογικών Πρωτοβουλιών, θα πρέπει να υποβληθούν σε εις βάθος αξιολόγηση που θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, ανάλυση του ανοικτού χαρακτήρα, της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητάς τους. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την αξιολόγηση του ΕΙΚΤ όπως περιγράφεται στο άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 294/2008 προκειμένου να μπορεί να βασιστεί σε κοινές αρχές.

- (48) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού όσον αφορά την ενίσχυση του συνολικού πλαισίου έρευνας και καινοτομίας και το συντονισμό των προσπαθειών σε ολόκληρη την Ένωση δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, αλλά μπορούν αντιθέτως, λόγω της αποφυγής αλληλεπικάλυψης, της διατήρησης κρίσιμης μάζας σε κείρια πεδία και της διασφάλισης ότι η δημόσια χρηματοδότηση χρησιμοποιείται κατά το βέλτιστο τρόπο, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των εν λόγω στόχων.
- (49) Για λόγους ασφάλειας δικαίου και σαφήνειας, η απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ θα πρέπει να καταργηθεί,

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων 2020» (2014-2020) («Ορίζων 2020») και καθορίζει το πλαίσιο που διέπει τη στήριξη της Ένωσης σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας, ενισχύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ευρωπαϊκή επιστημονική και τεχνολογική βάση και προωθώντας οφέλη για την κοινωνία, καθώς και καλύτερη αξιοποίηση του οικονομικού και βιομηχανικού δυναμικού των πολιτικών καινοτομίας, έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- ως «δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας» νοείται όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης, επίδειξης και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, της διάδοσης και βελτιστοποίησης των αποτελεσμάτων και της προώθησης υψηλού επιπέδου κατάρτισης και κινητικότητας των ερευνητών στην Ένωση,
- ως «άμεσες δράσεις» νοούνται οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που ανέλαβε η Επιτροπή μέσω του Κοινού Κέντρου Ερευνών της,

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

- 3) ως «έμμεσες δράσεις» νοούνται οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας στις οποίες η Ένωση παρέχει οικονομική στήριξη και οι οποίες αναλαμβάνονται από συμμετέχοντες,
- 4) ως «σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα» νοείται η σύμπραξη όπου εταίροι από τον ιδιωτικό τομέα, η Ένωση και, ενδεχομένως, άλλοι εταίροι, όπως φορείς του δημόσιου, αναλαμβάνουν τη δέσμευση να υποστηρίξουν από κοινού την ανάπτυξη και την υλοποίηση ενός προγράμματος ή δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας,
- 5) ως «σύμπραξη μεταξύ δημόσιων φορέων» νοείται η σύμπραξη όπου φορείς του δημόσιου ή φορείς με αποστολή δημόσιας υπηρεσίας σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο αναλαμβάνουν τη δέσμευση με την Ένωση να υποστηρίξουν από κοινού την ανάπτυξη και την υλοποίηση ενός προγράμματος ή δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας,
- 6) Οι «ερευνητικές υποδομές» αποτελούν εγκαταστάσεις, πόρους και υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται από τις ερευνητικές κοινότητες για τη διενέργεια έρευνας και την προώθηση της καινοτομίας στο αντίστοιχο πεδίο τους. Ανάλογα με την περίπτωση, μπορεί να χρησιμοποιηθούν και πέρα από την έρευνα, π.χ. για την παροχή εκπαιδευτικών και δημόσιων υπηρεσιών. Οι υποδομές έρευνας περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: βασικό επιστημονικό εξοπλισμό (ή σύνολα εργαλείων)· πόρους βασισμένους στη γνώση, όπως συλλογές, αρχεία ή επιστημονικά δεδομένα· ηλεκτρονικές υποδομές, όπως πληροφοριακά και υπολογιστικά συστήματα και επικοινωνιακά δίκτυα, και κάθε άλλη υποδομή μοναδικού χαρακτήρα αναγκαία για την επίτευξη αριστείας στην έρευνα και την καινοτομία. Οι υποδομές αυτές μπορεί να είναι 'ενιαίας θέσης', 'εικονικές' ή 'καταναμημένες'.
- 7) Ως «στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης» νοείται η στρατηγική όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 3) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

Άρθρο 3

Θέσιση του «Ορίζων 2020»

Το «Ορίζων 2020» θεσπίζεται για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο 4

Προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Το «Ορίζων 2020» έχει ως γενικό στόχο να μεγιστοποιήσει την προστιθέμενη αξία και τον αντίκτυπο της Ένωσης, με επίκεντρο

τους στόχους και τις δραστηριότητες που δεν μπορούν να υλοποιηθούν αποτελεσματικά από τα κράτη μέλη μεμονωμένα. Το «Ορίζων 2020» θα διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη (στρατηγική «Ευρώπη 2020»), παρέχοντας ένα κοινό στρατηγικό πλαίσιο για τη χρηματοδότηση της άριστης έρευνας και καινοτομίας στην Ένωση, λειτουργώντας ως μοχλός για την προσέλκυση ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων, δημιουργώντας ευκαιρίες για νέες θέσεις εργασίας και διασφαλίζοντας τη μακροχρόνια βιωσιμότητα, την οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης καθώς και αντιμετωπίζοντας τις κοινωνικές προκλήσεις στο σύνολο της Ένωσης.

Άρθρο 5

Γενικός στόχος, προτεραιότητες και ειδικοί στόχοι

1. Το «Ορίζων 2020» θα συμβάλει κατά γενικό στόχο στην οικοδόμηση μιας κοινωνίας και μιας οικονομίας που βασίζονται στη γνώση και την καινοτομία σε ολόκληρη την Ένωση, προσελκύοντας πρόσθετη χρηματοδότηση της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας και συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων της έρευνας και της καινοτομίας περιλαμβανομένου και του στόχου του 3 % της ΑΕγχΠ για την έρευνα και την ανάπτυξη σε ολόκληρη την Ένωση έως το 2020. Με τον τρόπο αυτόν θα στηρίξει την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και άλλων πολιτικών της Ένωσης, καθώς και την επίτευξη και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE). Η πρώτη δέσμη σχετικών δεικτών επιδόσεων για την εκτίμηση της προόδου όσον αφορά τον γενικό στόχο παρατίθεται στην εισαγωγή του Παραρτήματος I.

2. Ο γενικός στόχος της παραγράφου 1 θα επιδιωχθεί μέσω τριών αλληλοεπηρεαζόμενων προτεραιοτήτων που αφορούν τα ακόλουθα:

- α) επιστήμη αριστείας·
- β) βιομηχανική υπεροχή·
- γ) κοινωνικές προκλήσεις.

Οι ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν σε καθεμία από τις εν λόγω τρεις προτεραιότητες παρατίθενται στα Μέρη I έως III του Παραρτήματος I, μαζί με τις γενικές γραμμές των δραστηριοτήτων.

3. Ο γενικός στόχος της παραγράφου 1 θα επιτευχθεί και μέσω των ειδικών στόχων 'Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής' και 'Η επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία', ως εκτίθενται στα Μέρη IV και V του Παραρτήματος I, αντίστοιχα μαζί με τις γενικές γραμμές των δραστηριοτήτων.

4. Το Κοινό Κέντρο Ερευνών συμβάλλει στην επίτευξη του γενικού στόχου και των προτεραιοτήτων που παρατίθενται στις παραγράφους 1 και 2 αντιστοίχως παρέχοντας επιστημονική και τεχνική στήριξη στις πολιτικές της Ένωσης σε συνεργασία με τους αρμόδιους εθνικούς και περιφερειακούς φορείς έρευνας, ανάλογα με την περίπτωση, για παράδειγμα στο πλαίσιο της ανάπτυξης στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης. Ο ειδικός στόχος και οι γενικές γραμμές των δραστηριοτήτων παρατίθενται στο Μέρος VI του Παραρτήματος I.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (Βλέπε σελίδα 320 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

5. Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIKT) συμβάλλει στην επίτευξη του γενικού στόχου και των προτεραιοτήτων που ορίζονται αντιστοίχως στις παραγράφους 1 και 2, με ειδικό στόχο την ενσωμάτωση του τριγώνου της γνώσης που συγκροτούν η έρευνα, η καινοτομία και η ανώτατη εκπαίδευση. Οι σχετικοί δείκτες επιδόσεων για το EIKT παρατίθενται στην εισαγωγή του Παραρτήματος I, και ο ειδικός στόχος μαζί με τις γενικές γραμμές των δραστηριοτήτων παρατίθενται στο Μέρος VII του Παραρτήματος I.

6. Στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων, των ειδικών στόχων και των γενικών γραμμών των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και 3, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι νέες και απρόβλεπτες ανάγκες που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης του «Ορίζων 2020». Για παράδειγμα, εάν αιτιολογείται δεόντως, η ανταπόκριση σε νεοεμφανιζόμενες ευκαιρίες, κρίσεις και απειλές και σε ανάγκες που σχετίζονται με την ανάπτυξη νέων πολιτικών της Ένωσης.

Άρθρο 6

Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του «Ορίζων 2020» καθορίζεται σε 77 028,3 εκατομμύρια EUR σε τρέχουσες τιμές, εκ των οποίων 74 316,9 εκατομμύρια EUR κατ' ανώτατο όριο διατίθενται σε δραστηριότητες στο πλαίσιο του τίτλου XIX ΣΔΕΕ.

Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός των ορίων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

2. Το ποσό για τις δραστηριότητες στο πλαίσιο του τίτλου XIX ΣΔΕΕ κατανέμεται μεταξύ των προτεραιοτήτων που καθορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του παρόντος κανονισμού ως εξής:

- α) επιστήμη αριστείας, 24 441,1 εκατομμύρια EUR σε τρέχουσες τιμές·
- β) βιομηχανική υπεροχή, 17 015,5 εκατομμύρια EUR σε τρέχουσες τιμές·
- γ) κοινωνικές προκλήσεις, 29 679 εκατομμύρια EUR σε τρέχουσες τιμές.

Το μέγιστο συνολικό ποσό της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Ένωσης δυνάμει του «Ορίζων 2020» υπέρ των ειδικών στόχων του άρθρου 5 παράγραφος 3 και υπέρ των μη πυρηνικών άμεσων δράσεων του Κοινού Κέντρου Ερευνών έχει ως εξής:

- i) εξάπλωση της αριστείας και τη διεύρυνση της συμμετοχής, 816,5 εκατομμύρια EUR σε τρέχουσες τιμές.
- ii) επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία, 462,2 εκατομμύρια EUR σε τρέχουσες τιμές.

iii) μη πυρηνικές άμεσες δράσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών, 1 902,6 εκατομμύρια EUR σε τρέχουσες τιμές.

Η ενδεικτική κατανομή προτεραιοτήτων για τους ειδικούς στόχους του άρθρου 5 παράγραφοι 2 και 3 παρατίθενται στο Παράρτημα II.

3. Το EIKT χρηματοδοτείται μέσω μέγιστης συνεισφοράς από το «Ορίζων 2020» ύψους 2 711,4 εκατομμύρια EUR σε τρέχουσες τιμές, όπως παρατίθεται στο Παράρτημα II.

4. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο του «Ορίζων 2020» μπορεί να καλύψει δαπάνες που αφορούν δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης, οι οποίες απαιτούνται για τη διαχείριση του «Ορίζων 2020» και την επίτευξη των στόχων του, κυρίως μελέτες και συναντήσεις εμπειρογνομώνων, εφόσον σχετίζονται με τους στόχους του «Ορίζων 2020», δαπάνες που συνδέονται με δίκτυα τεχνολογίας των πληροφοριών με επίκεντρο την επεξεργασία πληροφοριών και την ανταλλαγή, καθώς και όλες τις άλλες δαπάνες τεχνικής και διοικητικής συνδρομής στις οποίες υποβάλλεται η Επιτροπή για τη διαχείριση του «Ορίζων 2020».

Εφόσον είναι αναγκαίο και αιτιολογείται δεόντως, μπορούν να εγγράφονται πιστώσεις στον προϋπολογισμό του Ορίζων 2020 μετά το 2020 για την κάλυψη των δαπανών τεχνικής και διοικητικής συνδρομής, προκειμένου να καταστεί εφικτή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» δεν χρηματοδοτεί ούτε τη θέσπιση ούτε και την λειτουργία των προγραμμάτων Galileo, Copernicus και του κοινού ευρωπαϊκού σχεδίου για το ITER.

5. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν απρόβλεπτες καταστάσεις ή νέες εξελίξεις και ανάγκες, η Επιτροπή μπορεί, μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση του «Ορίζων 2020» όπως προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 3 και μετά τα πορίσματα της επανεξέτασης του EIKT που προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 2, στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας προϋπολογισμού, να αναθεωρήσει τα ποσά που καθορίζονται για τις προτεραιότητες και τους ειδικούς στόχους 'Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής' και 'Η επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία' στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και στην ενδεικτική κατανομή ανά ειδικούς στόχους στο πλαίσιο των εν λόγω προτεραιοτήτων που καθορίζονται στο Παράρτημα II και της συνεισφοράς στο EIKT στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου. Η Επιτροπή μπορεί επίσης υπό τους ίδιους όρους να μεταφέρει πιστώσεις μεταξύ των προτεραιοτήτων και των ειδικών στόχων καθώς και στο πλαίσιο του EIKT έως και 7,5 % της συνολικής αρχικής χρηματοδότησης κάθε προτεραιότητας και των ειδικών στόχων 'Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής' και 'Η επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία' και έως και 7,5 % της αρχικής ενδεικτικής κατανομής για κάθε ειδικό στόχο και έως και 7,5 % της συνεισφοράς στο EIKT. Τέτοια μεταφορά δεν επιτρέπεται για το ποσό που καθορίζεται για τις άμεσες δράσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 7

Συμμετοχή τρίτων χωρών

1. Το «Ορίζων 2020» είναι ανοικτό στη σύνδεση:

- α) χωρών υπό ένταξη, υποψήφιων χωρών και δυνάμει υποψηφίων, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους για τη συμμετοχή των εν λόγω χωρών σε προγράμματα της Ένωσης που θεσπίζονται στις αντιστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και στις αποφάσεις των συμβουλίων σύνδεσης ή σε παρόμοιες συμφωνίες

β) μελών της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) ή χωρών ή εδαφών που καλύπτονται από το Ευρωπαϊκό Μέσο Γειτονίας και πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

- i) έχουν ικανοποιητικές ικανότητες στην επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία·
- ii) έχουν καλό ιστορικό συμμετοχής σε προγράμματα έρευνας και καινοτομίας της Ένωσης·
- iii) προβλέπουν δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

γ) χωρών ή εδαφών συνδεδεμένων με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο.

2. Οι ειδικοί όροι και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των συνδεδεμένων χωρών στο «Ορίζων 2020», συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής συνεισφοράς με βάση το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της συνδεδεμένης χώρας, καθορίζονται από διεθνείς συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των συνδεδεμένων χωρών.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις όσον αφορά τη συμμετοχή των χωρών της ΕΖΕΣ που είναι συμβαλλόμενα μέρη στη συμφωνία του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) συνάδουν με τις διατάξεις της συμφωνίας.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Υλοποίηση, διαχείριση και μορφές στήριξης

Άρθρο 8

Υλοποίηση μέσω ειδικού προγράμματος και συμβολή στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας

Το «Ορίζων 2020» θα υλοποιηθεί μέσω του ενοποιημένου ειδικού προγράμματος που ιδρύθηκε με την απόφαση 2013/743/ΕΕ του Συμβουλίου⁽¹⁾, το οποίο θα εξειδικεύει τους στόχους και τους λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής, καθώς και μέσω χρηματοδοτικής συνεισφοράς στο ΕΙΚΤ.

Το ειδικό πρόγραμμα περιλαμβάνει ένα μέρος για καθεμία από τις τρεις προτεραιότητες που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο, ένα μέρος για καθένα των ειδικών στόχων του άρθρου 5 παράγραφος 3 και, ένα μέρος για τις μη πυρηνικές άμεσες δράσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών.

Θα πρέπει να υπάρξει αποτελεσματικός συντονισμός μεταξύ των τριών βασικών προτεραιοτήτων του «Ορίζων 2020».

(¹) Απόφαση 2013/743/ΕΕ του Συμβουλίου της 3 Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση του ειδικού προγράμματος εφαρμογής του «Ορίζων 2020» - Πρόγραμμα πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (2014-2020) και την κατάργηση των αποφάσεων 2006/971/ΕΚ, 2006/972/ΕΚ, 2006/973/ΕΚ, 2006/974/ΕΚ και 2006/975/ΕΚ (βλέπε σελίδα 965 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

Άρθρο 9

Διαχείριση

1. Το «Ορίζων 2020» υλοποιείται από την Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

2. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να αναθέσει μέρος της υλοποίησης του «Ορίζων 2020» στους φορείς χρηματοδότησης που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

Άρθρο 10

Μορφές στήριξης της Ένωσης

1. Το «Ορίζων 2020» θα στηρίξει έμμεσες δράσεις μέσω μίας ή περισσότερων μορφών χρηματοδότησης που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, και ιδίως επιχορηγήσεις, βραβεία, δημόσιες συμβάσεις και χρηματοδοτικά μέσα. Τα χρηματοδοτικά μέσα συνιστούν τη βασική μορφή χρηματοδότησης για δραστηριότητες προσανατολισμένες στην αγορά που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020».

2. Το «Ορίζων 2020» θα στηρίξει επίσης άμεσες δράσεις που αναλαμβάνονται από το Κοινό Κέντρο Ερευνών.

3. Εάν οι άμεσες δράσεις που αναλαμβάνει το Κοινό Κέντρο Ερευνών συνεισφέρουν σε πρωτοβουλίες που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 185 ή του άρθρου 187 ΣΛΕΕ, η εν λόγω συνεισφορά δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μέρος της χρηματοδοτικής συνεισφοράς σε αυτές τις πρωτοβουλίες.

Άρθρο 11

Κανόνες συμμετοχής και διάδοσης αποτελεσμάτων

Οι κανόνες συμμετοχής και διάδοσης των αποτελεσμάτων που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ εφαρμόζονται στις έμμεσες δράσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Προγραμματισμός

Τμήμα I

Γενικές αρχές

Άρθρο 12

Εξωτερικές συμβουλές και κοινωνική συμμετοχή

1. Για την υλοποίηση του «Ορίζων 2020» πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι συμβουλές και οι εισηγήσεις που παρέχονται από: ανεξάρτητες συμβουλευτικές ομάδες εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου που συγκροτεί η Επιτροπή, αποτελούμενες από ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων του τομέα της έρευνας, της βιομηχανίας και της κοινωνίας των πολιτών ώστε να παράσχει την απαιτούμενη διατομεακή και διακλαδική προοπτική, λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων πρωτοβουλιών σε επίπεδο Ένωσης και σε

(²) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11 Δεκεμβρίου 2013 για την θέσπιση των κανόνων συμμετοχής και διάδοσης εντός του «Ορίζων 2020 - Το πρόγραμμα πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (2014-2020)» και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1906/2006 (βλέπε σελίδα 81 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Άλλες εισηγήσεις θα παρασχεθούν από δομές διαλόγου που έχουν συσταθεί βάσει διεθνών επιστημονικών και τεχνολογικών συμφωνιών· μελλοντοστραφείς δραστηριότητες στοχευμένες δημόσιες διαβουλεύσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται, ανάλογα με την περίπτωση, διαβουλεύσεις με εθνικές και περιφερειακές αρχές ή φορείς, και διαφανείς και διαδραστικές διαδικασίες που εξασφαλίζουν τη στήριξη στην υπεύθυνη έρευνα και καινοτομία.

Συμβουλές όσον αφορά τον προσδιορισμό και το σχεδιασμό στρατηγικών προτεραιοτήτων από την Επιτροπή Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και Καινοτομίας (ERAC), άλλες ομάδες σχετιζόμενες με τον ΕΧΕ και η ομάδα «Πολιτική για τις επιχειρήσεις» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής λαμβάνονται επίσης υπόψη, εφόσον κρίνεται σκόπιμο.

2. Επίσης, λαμβάνονται πλήρως υπόψη τα θεματολόγια έρευνας και καινοτομίας που καταρτίστηκαν, μεταξύ άλλων, από το ΕΙΚΤ, τις Ευρωπαϊκές Τεχνολογικές Πλατφόρμες και τις Ευρωπαϊκές Συμπράξεις Καινοτομίας, καθώς και συμβουλές από επιστημονικές ομάδες, όπως η Επιστημονική ομάδα για την υγεία.

Άρθρο 13

Συνέργειες με εθνικά προγράμματα και κοινός προγραμματισμός

1. Για την υλοποίηση του «Ορίζων 2020» πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη δημιουργίας κατάλληλων συνεργειών και συμπληρωματικότητας μεταξύ των εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας, για παράδειγμα σε τομείς όπου καταβάλλονται προσπάθειες συντονισμού μέσω πρωτοβουλιών κοινού προγραμματισμού.

2. Είναι δυνατόν να δοθεί στήριξη της Ένωσης προς Πρωτοβουλίες Κοινού Προγραμματισμού. Κάθε στήριξη δίδεται δια των μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 26, υπό την επιφύλαξη των όρων και των κριτηρίων που καθορίζονται για τα εν λόγω μέσα.

Άρθρο 14

Οριζόντια θέματα

1. Διασυνδέσεις και διεπαφές πραγματοποιούνται εντός και μεταξύ των προτεραιοτήτων του «Ορίζων 2020». Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί εν προκειμένω

- α) στην ανάπτυξη και υλοποίηση τεχνολογιών γενικής εφαρμογής και βιομηχανικών τεχνολογιών καθώς και μελλοντικών και αναδυόμενων τεχνολογιών
- β) σε τομείς που αφορούν τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ ανακάλυψης και εφαρμογής στην αγορά,
- γ) στη διατομεακή και διακλαδική έρευνα και καινοτομία·
- δ) στις κοινωνικές, οικονομικές και ανθρωπιστικές επιστήμες·
- ε) στην κλιματική αλλαγή και τη βιώσιμη ανάπτυξη·

στ) στην προώθηση της λειτουργίας και της επίτευξης του ΕΧΕ και της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας»·

ζ) στο πλαίσιο προϋποθέσεων υπέρ της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας»·

η) στη συμβολή σε όλες τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (συμπεριλαμβανομένου του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη)·

θ) στη διεύρυνση της συμμετοχής στους τομείς της έρευνας και καινοτομίας στο σύνολο της Ένωσης και τη συμβολή στην άμβλυση των σχετικών διαιρέσεων στην Ευρώπη·

ι) στα διεθνή δίκτυα για άριστους ερευνητές και καινοτόμους όπως η ευρωπαϊκή συνεργασία στην επιστήμη και την τεχνολογία (COST)·

κ) στη συνεργασία με τρίτες χώρες·

λ) στην υπεύθυνη έρευνα και καινοτομία, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας των δύο φύλων·

μ) στη συμμετοχή των ΜΜΕ στην έρευνα και την καινοτομία και την ευρύτερη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα·

ν) στην ενίσχυση της ελκυστικότητας του επαγγέλματος του ερευνητή, και

ξ) στη διευκόλυνση της διασυνοριακής και διατομεακής κινητικότητας των ερευνητών.

2. Όταν στηρίζεται μια έμμεση δράση η οποία έχει μεγάλη σημασία για ορισμένους των ειδικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφοι 2 και 3, το ποσό της χρηματοδότησης για την εν λόγω δράση μπορεί να προκύψει από συνδυασμό των ποσών που διατίθενται αντιστοίχως για καθεμία προτεραιότητα ή ειδικό στόχο.

Άρθρο 15

Εξελισσόμενη φύση της επιστήμης, της τεχνολογίας, της καινοτομίας, των οικονομιών και της κοινωνίας

Το «Ορίζων 2020» θα υλοποιηθεί κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι οι προτεραιότητες και οι δράσεις που λαμβάνουν στήριξη είναι σχετικές με τις μεταβαλλόμενες ανάγκες και λαμβάνουν υπόψη τον εξελισσόμενο χαρακτήρα της επιστήμης, της τεχνολογίας, της καινοτομίας, των οικονομιών και της κοινωνίας σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο, ενώ η καινοτομία περιλαμβάνει επιχειρηματικές, οργανωτικές, τεχνολογικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές πτυχές. Οι προτάσεις αλλαγών στις προτεραιότητες και δράσεις του «Ορίζων 2020» θα λαμβάνουν υπόψη τις εξωτερικές συμβουλές από ομάδες που αναφέρονται στο άρθρο 12 καθώς και τις συστάσεις από την ενδιάμεση αξιολόγηση που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 3.

Άρθρο 16

Ισότητα των φύλων

Το «Ορίζων 2020» θα διασφαλίσει την αποτελεσματική προώθηση της ισότητας των δύο φύλων και τη διάσταση των δύο φύλων στο περιεχόμενο της έρευνας και της καινοτομίας. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στη διασφάλιση ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων, ανάλογα με την κατάσταση στην σχετική έρευνα και την καινοτομία, σε ομάδες αξιολόγησης και σε φορείς όπως συμβουλευτικές ομάδες και ομάδες εμπειρογνομώνων.

Η διάσταση των φύλων θα ενσωματωθεί καταλλήλως στο περιεχόμενο της έρευνας και της καινοτομίας στο πλαίσιο στρατηγικών, προγραμμάτων και σχεδίων και θα εφαρμοστεί σε όλα τα στάδια του ερευνητικού κύκλου.

Άρθρο 17

Σταδιοδρομίες των ερευνητών

Το «Ορίζων 2020» θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2013, ο οποίος θα συμβάλει στην ενίσχυση μιας ενιαίας αγοράς για τους ερευνητές και της ελκυστικότητας της ερευνητικής σταδιοδρομίας σε ολόκληρη την Ένωση στο πλαίσιο του ΕΧΕ, λαμβανομένου υπόψη του διακρατικού χαρακτήρα της πλειονότητας των δράσεων που υποστηρίζονται από αυτό.

Άρθρο 18

Ανοικτή πρόσβαση

1. Θα διασφαλιστεί ανοικτή πρόσβαση σε επιστημονικές δημοσιεύσεις που προκύπτουν από δημόσια χρηματοδοτούμενη έρευνα δυνάμει του «Ορίζων 2020». Η πρόσβαση θα υλοποιηθεί σύμφωνα με το τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2013.

2. Θα διασφαλιστεί η ανοικτή πρόσβαση σε ερευνητικά δεδομένα που προκύπτουν από δημόσια χρηματοδοτούμενη έρευνα δυνάμει του «Ορίζων 2020». Θα εφαρμοστεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2013.

Άρθρο 19

Αρχές δεοντολογίας

1. Όλες οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που διεξάγονται στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» συμμορφώνονται με τις αρχές δεοντολογίας και τη σχετική εθνική, ενωσιακή και διεθνή νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και των συμπληρωματικών πρωτοκόλλων της.

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην αρχή της αναλογικότητας, στο δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, στο δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, στο δικαίωμα στη σωματική και διανοητική ακεραιότητα του ατόμου, στο δικαίωμα της μη εισαγωγής διακρίσεων και στην ανάγκη διασφάλισης υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

2. Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που διεξάγονται στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» θα έχουν αποκλειστικό επίκεντρο τις εφαρμογές πολιτικού χαρακτήρα.

3. Δεν χρηματοδοτούνται τα ακόλουθα ερευνητικά πεδία:

α) ερευνητική δραστηριότητα που αποσκοπεί στην κλωνοποίηση του ανθρώπου για αναπαραγωγικούς σκοπούς·

β) ερευνητικές δραστηριότητες που αποβλέπουν στην τροποποίηση της γενετικής κληρονομιάς των ανθρώπινων όντων, η οποία ενδέχεται να καταστήσει τις εν λόγω τροποποιήσεις κληρονομικές⁽¹⁾.

γ) ερευνητικές δραστηριότητες που αποβλέπουν στη δημιουργία ανθρώπινων εμβρύων αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς ή για το σκοπό της εξασφάλισης βλαστοκυττάρων, μεταξύ άλλων μέσω μεταφοράς πυρήνων σωματικών κυττάρων·

4. Η έρευνα σε ανθρώπινα ενήλικα και εμβρυικά βλαστοκύτταρα μπορεί να χρηματοδοτείται αναλόγως του περιεχομένου της επιστημονικής πρότασης και του νομικού πλαισίου των συμμετεχόντων κρατών μελών. Καμία χρηματοδότηση δεν χορηγείται για ερευνητικές δραστηριότητες που απαγορεύονται σε όλα τα κράτη μέλη. Καμία δραστηριότητα δεν χρηματοδοτείται σε ένα κράτος μέλος εάν αυτή έχει απαγορευθεί.

5. Τα ερευνητικά πεδία που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου μπορούν να αναθεωρηθούν στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 3, υπό το πρίσμα της επιστημονικής προόδου.

Άρθρο 20

Συμπληρωματικότητα με άλλα προγράμματα της Ένωσης

Το «Ορίζων 2020» θα υλοποιηθεί κατά τρόπο που να είναι συμπληρωματικό με άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα και πολιτικές της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (πόροι ESI), της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, του προγράμματος για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (COSME) (2014-2020), του προγράμματος Erasmus+ και του προγράμματος LIFE.

Άρθρο 21

Συνέργειες με τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ESI)

Πέραν των ενωσιακών, εθνικών και περιφερειακών διαρθρωτικών πολιτικών, το «Ορίζων 2020» συμβάλλει επίσης στη μείωση του χάσματος στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας στο εσωτερικό της Ένωσης μέσω της προώθησης συνεργειών με τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία. Εφόσον είναι δυνατόν, μπορεί να χρησιμοποιηθεί η σωρευτική χρηματοδότηση όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2013.

⁽¹⁾ Η έρευνα με αντικείμενο τη θεραπεία του καρκίνου των γονάδων μπορεί να χρηματοδοτείται.

Τμήμα II

Ειδικά πεδία δράσης

Άρθρο 22

Μικροεπιχειρήσεις και μικρομεσαίες επιχειρήσεις

1. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην εξασφάλιση της κατάλληλης συμμετοχής των μικροεπιχειρήσεων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) σε όλα τα στάδια της υλοποίησης του «Ορίζων 2020». Η ποσοτική και ποιοτική εκτίμηση της συμμετοχής των ΜΜΕ θα πραγματοποιηθεί ως μέρος της διαδικασίας αξιολόγησης και παρακολούθησης.

2. Πέραν της δημιουργίας καλύτερων όρων για τη συμμετοχή ΜΜΕ σε όλες τις δυνατότητες του «Ορίζων 2010» θα αναληφθούν και ειδικές δράσεις. Ειδικότερα, θα δημιουργηθεί ειδικό μέσο για τις ΜΜΕ, απευθυνόμενο σε όλους τους τύπους ΜΜΕ με δυναμικό καινοτομίας υπό την ευρεία έννοια, το οποίο θα επιβλέπει ενιαίως φορέας διαχείρισης και θα υλοποιηθεί κυρίως από τη βάση προς τα πάνω, μέσω διαρκώς ανοικτής πρόσκλησης προσαρμοσμένης στις ανάγκες των ΜΜΕ, όπως ορίζεται στον ειδικό στόχο «Καινοτομία στις ΜΜΕ» στο σημείο 3.3. στοιχείο α) του Μέρους II του Παραρτήματος I. Το μέσο αυτό λαμβάνει υπόψη τις προτεραιότητες του ειδικού στόχου «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες» που προβλέπεται στο σημείο 1 του Μέρους II του Παραρτήματος I και καθενός εκ των ειδικών στόχων της προτεραιότητας «Κοινωνικές προκλήσεις» που προβλέπονται στα σημεία 1 έως 7 του Μέρους III του Παραρτήματος I και θα υλοποιείται κατά συνεκτικό τρόπο.

3. Η ολοκληρωμένη προσέγγιση που ορίζεται στις παραγράφους 1 και 2 και η απλούστευση των διαδικασιών θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα να διατεθεί στις ΜΜΕ το 20 % τουλάχιστον του συνολικού συνδυασμένου προϋπολογισμού για τον ειδικό στόχο «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες» και την προτεραιότητα «Κοινωνικές προκλήσεις».

4. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην κατάλληλη εκπροσώπηση των ΜΜΕ στο πλαίσιο των συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα που αναφέρονται στο άρθρο 25.

Άρθρο 23

Συνεργατικά έργα και προγράμματα συμπράξεων

Το «Ορίζων 2020» θα πρέπει πρωτίστως να εφαρμοστεί μέσω κρατικών συνεργατικών έργων τα οποία εκτελούνται μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων στα προγράμματα εργασιών του «Ορίζων 2020» ως προβλέπεται στην απόφαση 2013/743/ΕΕ. Τα έργα αυτά θα συμπληρώνονται από συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και μεταξύ δημόσιων φορέων. Οι συμπράξεις θα σχεδιαστούν με τη συμμετοχή των κρατών μελών και θα εκπονήσουν τις αρχές εσωτερικής διαχείρισής τους.

Άρθρο 24

Επιτάχυνση της καινοτομίας

Η επιτάχυνση της καινοτομίας (FTI) θα εφαρμοστεί υπό μορφή πλήρους πιλοτικής δράσης σύμφωνα με το άρθρο 54 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 σχετικά με την πρόσκληση υποβολής προτάσεων FTI, αρχής γενομένης από το 2015.

Άρθρο 25

Συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα

1. Το «Ορίζων 2020» μπορεί να υλοποιηθεί μέσω συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, όπου όλοι οι εμπλεκόμενοι εταίροι δεσμεύονται να στηρίξουν την ανάπτυξη και την υλοποίηση προαγωνιστικών δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας που είναι στρατηγικής σημασίας για την ανταγωνιστικότητα της Ένωσης και τη βιομηχανική υπεροχή ή να αντιμετωπίσουν συγκεκριμένες κοινωνικές προκλήσεις. Οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα θα υλοποιηθούν κατά τρόπο ώστε να μην παρεμποδίζουν την πλήρη συμμετοχή των καλύτερων ευρωπαϊών παραγόντων.

2. Η συμμετοχή της Ένωσης στις εν λόγω συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα θα αξιοποιεί τις προϋπάρχουσες και λιτές δομές διακυβέρνησης και μπορεί να λάβει τις ακόλουθες μορφές:

α) χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης σε κοινές επιχειρήσεις που ιδρύονται δυνάμει του άρθρου 187 ΣΛΕΕ δυνάμει του εβδομού προγράμματος-πλαίσου, με την επιφύλαξη τροποποίησης των βασικών πράξεών τους· σε νέες συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που συστήνονται δυνάμει του άρθρου 187 ΣΛΕΕ· και σε άλλους χρηματοδοτικούς φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημεία iv) ή vii) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012. Αυτή η μορφή συμπράξεων μπορεί να υλοποιηθεί μόνον εφόσον δικαιολογείται από το πεδίο εφαρμογής των επιδιωκόμενων στόχων και το εύρος των απαιτούμενων πόρων, λαμβανομένων πλήρως υπόψη των σχετικών εκτιμήσεων αντικτύπου και εφόσον άλλες μορφές συμπράξεων δεν πληρούν τους στόχους ή δεν αποφέρουν την απαιτούμενη μόχλευση,

β) σύμβαση μεταξύ των εταίρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η οποία καθορίζει τους στόχους της σύμπραξης, τις αντίστοιχες δεσμεύσεις των εταίρων, τους βασικούς δείκτες απόδοσης και τα αποτελέσματα που πρέπει να παραδοθούν, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας που απαιτούν στήριξη από το «Ορίζων 2020».

Αποβλέποντας στη συμμετοχή ενδιαφερόμενων εταίρων, καθώς και, κατά περίπτωση, τελικών χρηστών, ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ΜΜΕ και ερευνητικών ιδρυμάτων, οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα θα καταστήσουν προσβάσιμους τους δημόσιους πόρους μέσω διαφανών διαδικασιών και κυρίως μέσω ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, με κανόνες συμμετοχής σύμφωνους με τους προβλεπόμενους στο «Ορίζων 2020». Τυχόν εξαιρέσεις από το γενικό κανόνα της χρήσης ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων θα πρέπει να αιτιολογούνται δεόντως.

3. Αυτά τα συμπληρωματικά προγράμματα θα πρέπει να προσδιοριστούν και να εφαρμοστούν με ανοικτό, διαφανή και αποτελεσματικό τρόπο. Ο προσδιορισμός τους αυτός βασίζεται σε όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

α) την επίδειξη της προστιθέμενης αξίας της δράσης σε επίπεδο Ένωσης και την επιλογή του μέσου που πρέπει να χρησιμοποιηθεί,

β) το εύρος του αντικτύπου στην ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, τη βιώσιμη ανάπτυξη και τα κοινωνικοοικονομικά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών προκλήσεων, που θα αξιολογούνται με βάση σαφώς καθορισμένους και μετρήσιμους στόχους·

- γ) τη μακροχρόνια δέσμευση από όλους τους εταίρους, συμπεριλαμβανομένης της ισόρροπης συνεισφοράς τους, με βάση ένα κοινό όραμα και σαφώς καθορισμένους στόχους·
- δ) την κλίμακα των πόρων που χρησιμοποιούνται και την ικανότητα μόχλευσης πρόσθετων επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία·
- ε) σαφή καθορισμό των ρόλων για καθένα από τους εταίρους και συμφωνημένους βασικούς δείκτες επιδόσεων για την επιλεγείσα περίοδο.
- στ) συμπληρωματικότητα με άλλα μέρη του «Ορίζων 2020» και ευθυγράμμιση με τις στρατηγικές προτεραιότητες της Ένωσης στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, ιδίως με εκείνες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»,

Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, η συμπληρωματικότητα ανάμεσα σε προτεραιότητες, δραστηριότητες και συμμετοχή των κρατών μελών θα διασφαλίζεται στο πλαίσιο συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

4. Οι προτεραιότητες στον τομέα της έρευνας που καλύπτονται από τις συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα μπορεί, εφόσον χρειαστεί, να περιληφθούν στις τακτικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του «Ορίζων 2020».

Άρθρο 26

Συμπράξεις μεταξύ δημόσιων φορέων

1. Το «Ορίζων 2020» συμβάλλει στην ενίσχυση των συμπράξεων μεταξύ δημόσιων φορέων, ανάλογα με την περίπτωση και όταν είναι δυνατόν, όπου οι δράσεις σε περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο υλοποιούνται από κοινού εντός της Ένωσης.

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στις πρωτοβουλίες κοινού προγραμματισμού μεταξύ κρατών μελών. Οι πρωτοβουλίες κοινού προγραμματισμού που στηρίζονται από το «Ορίζων 2020» παραμένουν ανοικτές στη συμμετοχή των κρατών μελών ή συνδεδεμένης χώρας.

2. Οι συμπράξεις μεταξύ δημόσιων φορέων μπορούν να λαμβάνουν στήριξη είτε εντός, είτε διαμέσου των προτεραιοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο, ιδίως μέσω:

- α) του μέσου ERA-NET (Δίκτυο του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας) χρησιμοποιώντας επιχορηγήσεις για τη στήριξη συμπράξεων μεταξύ δημόσιων φορέων κατά την προετοιμασία τους, τη δημιουργία δομών δικτύωσης, το σχεδιασμό, την υλοποίηση και το συντονισμό κοινών δραστηριοτήτων, καθώς και με συμπληρωματική χρηματοδότηση της Ένωσης το πολύ μιας κοινής πρόσκλησης κατ' έτος και δράσεων διακρατικού χαρακτήρα.
- β) της συμμετοχής της Ένωσης σε προγράμματα που αναλαμβάνονται από ορισμένα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 185 ΣΛΕΕ, εφόσον αυτό δικαιολογείται από το πεδίο των επιδιωκόμενων στόχων και το εύρος των απαιτούμενων πόρων.

Για τους σκοπούς του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου, η συμπληρωματική χρηματοδότηση εξαρτάται από την επίδειξη της προστιθέμενης αξίας της δράσης σε επίπεδο Ένωσης και από προηγούμενες ενδεικτικές οικονομικές δεσμεύσεις σε χρήμα ή σε είδος των συμμετεχόντων φορέων στις κοινές προσκλήσεις και δράσεις. Ένας εκ των στόχων του ERA-NET μπορεί κατά το δυνατόν να είναι η εναρμόνιση των κανόνων και των όρων υλοποίησης των κοινών προσκλήσεων και δράσεων όταν αυτό είναι εφικτό. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για την προετοιμασία πρωτοβουλίας δυνάμει του άρθρου 185 ΣΛΕΕ.

Για τους σκοπούς του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου, τέτοιες πρωτοβουλίες θα προτείνονται μόνο σε περιπτώσεις που υπάρχει ανάγκη για μια ειδική δομή υλοποίησης και όταν υπάρχει υψηλό επίπεδο δέσμευσης των συμμετεχουσών χωρών για ενοποίηση σε επιστημονικό, διαχειριστικό και χρηματοδοτικό επίπεδο. Επιπλέον, οι προτάσεις για τις πρωτοβουλίες που αναφέρονται στο στοιχείο β) εξετάζονται με βάση όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) σαφής προσδιορισμός του επιδιωκόμενου στόχου και της συνάφειάς του προς τους στόχους του «Ορίζων 2020» και τους ευρύτερους στόχους πολιτικής της Ένωσης·
- β) ενδεικτικές οικονομικές δεσμεύσεις των συμμετεχουσών χωρών, σε χρήμα ή σε είδος, συμπεριλαμβανομένων των προηγούμενων δεσμεύσεων για την ευθυγράμμιση εθνικών ή/και περιφερειακών επενδύσεων με σκοπό τη διακρατική έρευνα και καινοτομία και, όπου απαιτείται, για τη συνένωση των πόρων·
- γ) προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο Ένωσης·
- δ) κρίσιμη μάζα, από άποψη μεγέθους και αριθμού εμπλεκόμενων προγραμμάτων, ομοιότητα ή συμπληρωματικότητα των δραστηριοτήτων και μερίδιο της σχετικής έρευνας που καλύπτουν·
- ε) καταλληλότητα του άρθρου 185 ΣΛΕΕ για την επίτευξη των στόχων.

Άρθρο 27

Συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς

1. Νομικές οντότητες οριζόμενες στο σημείο 13 του άρθρου 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί είναι επιλέξιμοι για συμμετοχή στις έμμεσες δράσεις του «Ορίζων 2020», υπό τους όρους που καθορίζονται στον ανωτέρω κανονισμό. Η διεθνής συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς προωθείται και ενσωματώνεται στο «Ορίζων 2020» για την επίτευξη ιδίως των ακόλουθων στόχων:

- α) ενίσχυση της αριστείας της Ένωσης και της ελκυστικότητάς της όσον αφορά την έρευνα και την καινοτομία, καθώς και της οικονομικής και βιομηχανικής ανταγωνιστικότητάς της·

β) αποτελεσματική αντιμετώπιση των κοινών κοινωνικών προκλήσεων·

γ) στήριξη των στόχων της εξωτερικής και της αναπτυξιακής πολιτικής της Ένωσης και συμπλήρωση των προγραμμάτων της εξωτερικής και της αναπτυξιακής πολιτικής, καθώς και συμβολή στην εκπλήρωση διεθνών δεσμεύσεων όπως είναι η επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της Χιλιετίας, των Ηνωμένων Εθνών. Θα επιδιώκονται συνέργειες με άλλες πολιτικές της Ένωσης.

2. Οι στοχευμένες δράσεις με στόχο την προώθηση της συνεργασίας με συγκεκριμένες τρίτες χώρες ή ομάδες τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών εταίρων της Ένωσης, θα υλοποιηθούν με βάση τη στρατηγική προσέγγιση καθώς και το κοινό συμφέρον, τις προτεραιότητες και το αμοιβαίο όφελος, λαμβανομένων υπόψη των επιστημονικών και τεχνολογικών ικανοτήτων τους και των ιδιαίτερων αναγκών τους, των ευκαιριών της αγοράς και του αναμενόμενου αντικτύπου των δράσεων.

Θα πρέπει να ενθαρρυνθεί και, κατά περίπτωση, να παρακολουθείται περιοδικά η αμοιβαία πρόσβαση σε προγράμματα τρίτων χωρών ώστε να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος της διεθνούς συνεργασίας, ο συντονισμός και οι συνέργειες με πρωτοβουλίες των κρατών μελών και των συνδεδεμένων χωρών. Η φύση της συνεργασίας ενδέχεται να ποικίλει ανάλογα με τις συγκεκριμένες χώρες εταίρους.

Στις προτεραιότητες συνεργασίας λαμβάνονται υπόψη οι εξελίξεις των πολιτικών της Ένωσης, οι ευκαιρίες συνεργασίας με τρίτες χώρες, και η δίκαιη και ισότιμη αντιμετώπιση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

3. Επιπλέον θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του «Ορίζων 2010» οριζόντιες και οι εγκάρσιες δραστηριότητες για την προώθηση της στρατηγικής ανάπτυξης της διεθνούς συνεργασίας.

Άρθρο 28

Ενημέρωση, επικοινωνία, αξιοποίηση και διάδοση

Η Επιτροπή θα υλοποιήσει δράσεις ενημέρωσης και επικοινωνίας σχετικά με το «Ορίζων 2020», συμπεριλαμβανομένων των μέτρων επικοινωνίας που αφορούν τα στηριζόμενα σχέδια και αποτελέσματα. Ειδικότερα, θα παράσχει έγκαιρα και λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία στα κράτη μέλη.

Το κονδύλιο που διατίθεται στην επικοινωνία, στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του «Ορίζων 2020», θα καλύψει και την εταιρική επικοινωνία των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στο βαθμό που σχετίζονται με το γενικό στόχο του παρόντος κανονισμού.

Οι δραστηριότητες διάδοσης πληροφοριών και η διεξαγωγή δραστηριοτήτων επικοινωνίας θα αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο όλων των δράσεων που στηρίζονται από το «Ορίζων 2020». Η ενημέρωση και επικοινωνία όσον αφορά το «Ορίζων 2020», συμπεριλαμβανομένων των στηριζόμενων σχεδίων θα είναι διαθέσιμες και προσπελάσιμες σε ψηφιακή μορφή.

Επιπλέον, θα στηριχθούν οι ακόλουθες ειδικές δράσεις:

α) πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην καλύτερη ενημέρωση και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση του «Ορίζων 2020», ιδίως για εκείνες τις περιφέρειες ή τύπους συμμετεχόντων που έχουν σχετικά χαμηλή συμμετοχή·

β) στοχοθετημένη συνδρομή σε έργα και κοινοπραξίες προκειμένου να τους παρασχεθεί κατάλληλη πρόσβαση στις αναγκαίες δεξιότητες με σκοπό τη βελτιστοποίηση της κοινοποίησης, της αξιοποίησης και της διάδοσης αποτελεσμάτων·

γ) δράσεις οι οποίες συγκεντρώνουν και διαδίδουν τα αποτελέσματα μιας σειράς έργων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από άλλες πηγές, προκειμένου να διατεθούν φιλικές προς το χρήστη βάσεις δεδομένων και εκθέσεις που συνοψίζουν τα κύρια ευρήματα· και, όπου δει, επικοινωνία και διάδοση στην επιστημονική κοινότητα, τη βιομηχανία και το ευρύ κοινό·

δ) διάδοση σε φορείς χάραξης πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών τυποποίησης, προκειμένου να προωθηθεί η χρήση των σχετικών με την πολιτική αποτελεσμάτων από τους κατάλληλους φορείς σε διεθνές, ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο·

ε) πρωτοβουλίες για την προώθηση του διαλόγου και της διαβούλευσης επί επιστημονικών και τεχνολογικών θεμάτων και θεμάτων καινοτομίας με το ευρύ κοινό με τη συμμετοχή της ακαδημαϊκής κοινότητας, της κοινότητας έρευνας και τεχνολογίας και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, και για την εκμετάλλευση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και άλλων καινοτόμων τεχνολογιών και μεθοδολογιών, ιδίως για να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού όσον αφορά τα οφέλη της έρευνας και της καινοτομίας στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Έλεγχος

Άρθρο 29

Έλεγχος και λογιστικός έλεγχος

1. Το σύστημα ελέγχου που έχει θεσπιστεί για την υλοποίηση του παρόντος κανονισμού θα σχεδιαστεί έτσι ώστε να παρέχει εύλογη βεβαιότητα για την επίτευξη επαρκούς μείωσης και κατάλληλης διαχείρισης των κινδύνων που σχετίζονται με την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των πράξεων, καθώς και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων συναλλαγών, λαμβανομένου υπόψη του πολυετούς χαρακτήρα των προγραμμάτων καθώς και της φύσης των σχετικών πληρωμών.

2. Το σύστημα ελέγχου διασφαλίζει την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ εμπιστοσύνης και ελέγχου, λαμβανομένων υπόψη των διοικητικών και λοιπών δαπανών των ελέγχων σε όλα τα επίπεδα, ειδικότερα για τους συμμετέχοντες, ώστε να μπορούν να επιτευχθούν οι στόχοι του «Ορίζων 2020» και να καταστεί δυνατόν να προσελκυστούν σε αυτό οι άριστοι ερευνητές και οι πλέον καινοτόμες επιχειρήσεις.

3. Ως μέρος του συστήματος ελέγχου, η στρατηγική λογιστικού ελέγχου των δαπανών των έμμεσων δράσεων του «Ορίζων 2020» θα βασίζεται στον οικονομολογιστικό έλεγχο αντιπροσωπευτικού δείγματος δαπανών επί του συνόλου του «Ορίζων 2010». Το εν λόγω αντιπροσωπευτικό δείγμα θα συμπληρώνεται από στοιχεία επιλεγόμενα βάσει εκτίμησης των κινδύνων που συνδέονται με τις δαπάνες.

Οι λογιστικοί έλεγχοι των δαπανών των έμμεσων δράσεων του «Ορίζων 2020» θα διεξάγονται με συνεκτικό τρόπο, σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας, ώστε να ελαχιστοποιηθεί το βάρος του λογιστικού ελέγχου για τους συμμετέχοντες.

Άρθρο 30

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Η Επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζει ότι, κατά την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης προστατεύονται με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και, σε περίπτωση που εντοπίζονται παρατυπίες, με την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και, ανάλογα με την περίπτωση, με την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων.

2. Η Επιτροπή ή οι εκπρόσωποί της και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την εξουσία να διενεργούν οικονομικό έλεγχο, βάσει δικαιολογητικών και επιτόπιων ελέγχων, σε όλους τους δικαιούχους επιχειρήσεων, τους αντισυμβαλλομένους και τους υπεργολάβους που έχουν λάβει πόρους της Ένωσης δυνάμει του «Ορίζων 2020».

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, οι λογιστικοί έλεγχοι από την Επιτροπή μπορούν να πραγματοποιούνται έως και δύο έτη από την πληρωμή του υπολοίπου.

3. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις και διαδικασίες που ορίζει ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, και ο κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου⁽²⁾, για τη διαπίστωση ενδεχόμενης απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, σε σχέση με συμφωνία ή απόφαση επιχορήγησης ή σύμβαση που χρηματοδοτείται δυνάμει του «Ορίζων 2020».

4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1, 2 και 3, οι συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς, οι συμβάσεις, οι συμφωνίες επιχορήγησης και οι αποφάσεις επιχορήγησης, που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού περιέχουν διατάξεις οι οποίες εξουσιοδοτούν ρητά την Επιτροπή,

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου της 11ης Νοεμβρίου 1996 σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

το Ελεγκτικό Συνέδριο και την OLAF να διεξάγουν τους εν λόγω λογιστικούς ελέγχους και έρευνες, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Άρθρο 31

Παρακολούθηση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί ετησίως την υλοποίηση του «Ορίζων 2020», του ειδικού του προγράμματος και των δραστηριοτήτων του ΕΙΚΤ. Η εν λόγω παρακολούθηση, η οποία θα πρέπει να βασίζεται σε ποσοτικά και, κατά περίπτωση, σε ποιοτικά στοιχεία, θα περιλαμβάνει πληροφορίες για οριζόντια θέματα, όπως οι κοινωνικές, οικονομικές και ανθρωπιστικές επιστήμες, η βιωσιμότητα και η αλλαγή του κλίματος καθώς και πληροφορίες για το ύψος των δαπανών που σχετίζονται με το κλίμα, τη συμμετοχή των ΜΜΕ, τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, την ισότητα των φύλων, τη διεύρυνση της συμμετοχής και τη σημειούμενη πρόοδο με βάση τους δείκτες επιδόσεων. Η παρακολούθηση θα περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες σχετικά με την έκταση της ενίσχυσης των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και μεταξύ δημόσιων φορέων, περιλαμβανομένων των πρωτοβουλιών κοινού προγραμματισμού. Η παρακολούθηση της χρηματοδότησης των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα θα αναλαμβάνεται, κατά περίπτωση, σε στενή διαβούλευση με τους συμμετέχοντες.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις και δημοσιεύει τα αποτελέσματα της εν λόγω παρακολούθησης.

Άρθρο 32

Αξιολόγηση

1. Οι αξιολογήσεις θα πραγματοποιούνται εγκαίρως ώστε να τροφοδοτούν με στοιχεία τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

2. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017, η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει, με τη συνδρομή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων επιλεγμένων βάσει διαφανούς διαδικασίας, επανεξέταση του ΕΙΚΤ, λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 294/2008. Το 2018, θα προκηρυχθεί πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τα ΚΓΚ, υπό την επιφύλαξη της θετικής έκβασης της εν λόγω επανεξέτασης. Κατά την επανεξέταση αξιολογείται η πρόοδος του ΕΙΚΤ με βάση όλα τα ακόλουθα:

α) το επίπεδο ανάλωσης και την αποτελεσματική χρήση των δοθέντων κονδυλίων βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού, με διαφοροποίηση μεταξύ του χρηματικού ποσού που χρησιμοποιήθηκε για την ανάπτυξη του πρώτου κύματος των ΚΓΚ και των αποτελεσμάτων του χρηματικού ποσού προληπτικού προορισμού για τα επόμενα κύματα, και την ικανότητα του ΕΙΚΤ να προσελκύσει ποσά από τους εταίρους των ΚΓΚ και ειδικότερα από τον ιδιωτικό τομέα, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 294/2008.

β) τη συμβολή του ΕΙΚΤ και των ΚΓΚ στην προτεραιότητα «Κοινωνικές προκλήσεις» και στον ειδικό στόχο «Υπεροχή στις γενικές εφαρμογές και βιομηχανικές τεχνολογίες» και την επίδοση που αξιολογείται βάσει των δεικτών που ορίζονται στο Παράρτημα Ι.

γ) τη συμβολή του ΕΙΚΤ και των ΚΓΚ στην ενσωμάτωση της ανάπτυξης εκπαίδευσης, της έρευνας και της καινοτομίας.

δ) την ικανότητα των ΚΓΚ να ενσωματώσουν σχετικούς νέους εταιρικούς εφόσον μπορούν να προσφέρουν προστιθέμενη αξία.

3. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2017 η Επιτροπή θα έχει διενεργήσει, αφού λάβει υπόψη την εκ των υστέρων αξιολόγηση του έβδομου προγράμματος-πλαisiού που πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2015 και την επανεξέταση του ΕΙΚΤ, με τη συνδρομή εξωτερικών εμπειρογνομόνων επιλεγμένων βάσει διαφανούς διαδικασίας, ενδιάμεση αξιολόγηση του «Ορίζων 2020», του ειδικού του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας, καθώς και των δραστηριοτήτων του ΕΙΚΤ.

Κατά την ενδιάμεση αξιολόγηση αποτιμάται η πρόοδος των διαφόρων σκελών του «Ορίζοντα 2020» με βάση όλα τα ακόλουθα:

α) την επίτευξη (σε επίπεδο αποτελεσμάτων και προόδου στην επίτευξη αντικτύπου, με βάση, όπου ενδείκνυται, τους δείκτες που περιγράφονται στο Παράρτημα II του ειδικού προγράμματος) των στόχων του «Ορίζων 2020» και τη συνεχιζόμενη σημασία του συνόλου των μέτρων·

β) την αποδοτικότητα και τη χρήση των πόρων, με ιδιαίτερη έμφαση σε εγκάρσια θέματα και τα υπόλοιπα στοιχεία που καθορίζονται στο άρθρο 14 παράγραφος 1· και

γ) την προστιθέμενη αξία της Ένωσης.

Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης τόσο οι υφιστάμενες όσο και οι νέες συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων των Κοινών Τεχνολογικών Πρωτοβουλιών, θα πρέπει να υποβληθούν σε εις βάθος αξιολόγηση που θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων ανάλυση του ανοικτού χαρακτήρα, της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητάς τους. Η αξιολόγηση αυτή θα λαμβάνει υπόψη την αξιολόγηση του ΕΙΚΤ όπως περιγράφεται στο άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 294/2008 προκειμένου να μπορεί να βασιστεί σε κοινές αρχές.

Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης, η επιτάχυνση της καινοτομίας θα υποβληθεί σε εις βάθος αξιολόγηση που θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τη συμβολή στην καινοτομία, τη συμμετοχή της βιομηχανίας, τη συμμετοχή νέων αιτούντων, την επιχειρησιακή αποδοτικότητα και χρηματοδότηση και τη μόχλευση ιδιωτικών επενδύσεων. Η περαιτέρω υλοποίηση της επιτάχυνσης της καινοτομίας θα καθοριστεί με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και μπορεί να αναπροσαρμοστεί ή να διευρυνθεί αναλόγως.

Η ενδιάμεση αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη πτυχές σχετικές με τη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Η ενδιάμεση αξιολόγηση λαμβάνει επίσης υπόψη τις δυνατότητες περαιτέρω απλούστευσης και πτυχές σχετικά με την πρόσβαση σε χρηματοδοτικές ευκαιρίες για τους συμμετέχοντες σε όλες τις περιφέρειες, και για τον ιδιωτικό τομέα, ιδίως τις ΜΜΕ και τις δυνατότητες για την προώθηση της ισότιμης εκπροσώπησης των φύλων. Λαμβάνεται επιπλέον υπόψη η συμβολή των μέτρων στις προτεραιότητες της Στρατηγικής 2020 της Ένωσης και τα αποτελέσματά στο μακροχρόνιο αντικτύπο των προηγούμενων μέτρων, και ο

βαθμός συνεργίας και διάδρασης με άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων.

Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης, θα αποτιμηθεί διεξοδικά το χρηματοδοτικό μοντέλο του «Ορίζων 2020» με βάση, μεταξύ άλλων τους ακόλουθους δείκτες:

— Αριθμός συμμετεχόντων που διαθέτουν ερευνητικές υποδομές υψηλής απόδοσης ή που έχουν ιστορικό χρήσης πλήρους κοστολόγησης στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαisiού,

— Απλούστευση για συμμετέχοντες που διαθέτουν ερευνητικές υποδομές υψηλής απόδοσης ή που έχουν ιστορικό χρήσης πλήρους κοστολόγησης στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαisiού,

— Αποδοχή των συνήθων λογιστικών πρακτικών εκ μέρους των δικαιούχων,

— Έκταση χρήσης της πρόσθετης αμοιβής του προσωπικού κατά το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1290/2013.

Η ενδιάμεση αξιολόγηση θα λαμβάνει επίσης υπόψη, εφόσον χρειαστεί, πληροφορίες περί συντονισμού των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των τομέων όπου υπάρχουν πρωτοβουλίες κοινού προγραμματισμού.

4. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, η Επιτροπή διενεργεί, με τη συνδρομή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων επιλεγμένων βάσει διαφανούς διαδικασίας, την εκ των υστέρων αξιολόγηση του «Ορίζων 2020», των ειδικών του προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων του ΕΙΚΤ. Η εν λόγω αξιολόγηση καλύπτει το σκεπτικό, την υλοποίηση και τα επιτεύγματα, καθώς και το μακροχρόνιο αντικτύπο και τη βιωσιμότητα των μέτρων, προκειμένου να τροφοδοτήσει με στοιχεία κάθε απόφαση σχετικά με την ενδεχόμενη ανανέωση, τροποποίηση ή αναστολή μεταγενέστερου μέτρου. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη πτυχές σχετικά με τη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

5. Οι δείκτες απόδοσης για την εκτίμηση της προόδου όσον αφορά τον γενικό στόχο του «Ορίζων 2020» και για το ΕΙΚΤ, όπως ορίζονται στην εισαγωγή του Παραρτήματος I, και για τους ειδικούς στόχους όπως ορίζονται στο ειδικό πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών γραμμών βάσης, παρέχουν την ελάχιστη βάση για την αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο έχουν επιτευχθεί οι στόχοι του «Ορίζων 2020».

6. Εφόσον χρειαστεί και είναι διαθέσιμα, τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τα αναγκαία δεδομένα και πληροφορίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση των σχετικών μέτρων.

7. Η Επιτροπή ανακοινώνει τα συμπεράσματα των κατά το παρόν άρθρο αξιολογήσεων καθώς και τις παρατηρήσεις της, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 33

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

1. Η απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2014.
2. Παρά την παράγραφο 1, οι δράσεις που δρομολογήθηκαν με την απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ και οι οικονομικές υποχρεώσεις που αφορούν τις εν λόγω δράσεις εξακολουθούν να διέπονται από την εν λόγω απόφαση έως την ολοκλήρωσή τους.
3. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που προβλέπεται στο άρθρο 6 του παρόντος κανονισμού μπορεί επίσης να καλύψει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής συνδρομής που είναι απαραίτητες για να εξασφαλιστεί η μετάβαση από τα μέτρα που θεσπίζονται δυνάμει της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ στο «Ορίζων 2020».

Άρθρο 34

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. LEŠKEVIČIUS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Γενικές γραμμές των ειδικών στόχων και δραστηριοτήτων

Το «Ορίζων 2020» έχει ως γενικό στόχο την οικοδόμηση μιας κοινωνίας και παγκοσμίως πρωτοπόρας οικονομίας βασιζόμενης στη γνώση και την καινοτομία σε ολόκληρη την Ένωση, συμβάλλοντας παράλληλα στη βιώσιμη ανάπτυξη. Θα στηρίξει τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και άλλες πολιτικές της Ένωσης, καθώς και την επίτευξη και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE).

Οι δείκτες επιδόσεων για την εκτίμηση της προόδου όσον αφορά αυτόν το γενικό στόχο είναι:

- ο στόχος έρευνας και ανάπτυξης (E&A) (3 % του ΑΕγχΠ) της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·
- ο δείκτης παραγομένης καινοτομίας στα πλαίσια της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»⁽¹⁾·
- Το ποσοστό των ερευνητών σε σχέση με τον ενεργό πληθυσμό.

Ο γενικός αυτός στόχος θα επιδιωχθεί μέσω τριών διακριτών, αλλά αλληλοενισχυόμενων προτεραιοτήτων, που η καθεμία περιλαμβάνει ένα σύνολο ειδικών στόχων. Οι εν λόγω προτεραιότητες θα υλοποιηθούν με αδιάλειπτο τρόπο ώστε να ενισχυθούν οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ των διαφόρων ειδικών στόχων, να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη προσαρτημάτων και να ενισχυθεί ο συνδυασμένος αντίκτυπός τους.

Το Κοινό Κέντρο Ερευνών συμβάλλει στην επίτευξη του γενικού στόχου και των προτεραιοτήτων του «Ορίζων 2020», με τον ειδικό στόχο της παροχής επιστημονικής και τεχνικής στήριξης, με βάση τις ανάγκες των πελατών, στις πολιτικές της Ένωσης.

Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIKT) θα συμβάλει στο γενικό στόχο και τις προτεραιότητες του «Ορίζων 2020», με ειδικό στόχο την ενσωμάτωση του τριγώνου της γνώσης που συγκροτούν η έρευνα, η καινοτομία και η ανώτατη εκπαίδευση. Οι δείκτες για την εκτίμηση των επιδόσεων του EIKT είναι:

- οι οργανώσεις ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, επιχειρήσεων και έρευνας που είναι ενσωματωμένες στις Κοινότητες Γνώσης και Καινοτομίας·
- η συνεργασία στο εσωτερικό του τριγώνου της γνώσης που οδηγεί στην ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών.

Το παρόν Παράρτημα καθορίζει τις γενικές γραμμές των εν λόγω ειδικών στόχων και δραστηριοτήτων που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφοι 2, 3, 4 και 5.

Οριζόντια θέματα και μέτρα υποστήριξης του προγράμματος- πλαισίου «Ορίζων 2020»

Μεταξύ των ειδικών στόχων των τριών προτεραιοτήτων θα προωθηθούν, ως απαραίτητοι για την ανάπτυξη νέων γνώσεων, βασικών δεξιοτήτων και σημαντικών τεχνολογικών καινοτομιών, οριζόντια θέματα και ένας ενδεικτικός κατάλογος που περιλαμβάνεται στο άρθρο 14, καθώς και η μετάφραση της γνώσης σε οικονομική και κοινωνική αξία. Επιπλέον, σε πολλές περιπτώσεις, θα πρέπει να αναπτυχθούν διεπιστημονικές λύσεις οι οποίες θα καλύπτουν πολλαπλούς ειδικούς στόχους του «Ορίζων 2020». Το πρόγραμμα αυτό θα παρέχει κίνητρα όσον αφορά τις δράσεις για εγκάρσια θέματα, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής ομαδοποίησης προϋπολογισμών.

Κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες

Οι έρευνες των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών θα ενσωματωθούν πλήρως σε κάθε προτεραιότητα του Ορίζων 2020 και σε όλους τους ειδικούς στόχους και θα συμβάλουν στην τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής σε διεθνές, ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Όσον αφορά τις κοινωνικές προκλήσεις, οι κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες ενσωματώνονται ως βασικό στοιχείο των δραστηριοτήτων που χρειάζονται για την αντιμετώπιση κάθε κοινωνικής πρόκλησης ώστε να ενισχυθεί ο αντίκτυπός τους. Ο ειδικός στόχος της κοινωνικής πρόκλησης 'Η Ευρώπη σε ένα μεταβαλλόμενο κόσμο: πολυδεκτικές, καινοτόμες και στοχαστικές κοινωνίες' θα υποστηρίξει την έρευνα στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες εστιάζοντας στις πολυδεκτικές, καινοτόμες και στοχαστικές κοινωνίες.

Επιστήμη και κοινωνία

Η σχέση μεταξύ επιστήμης και κοινωνίας, καθώς και η προαγωγή της υπεύθυνης έρευνας και καινοτομίας και της επιστημονικής εκπαίδευσης και νοοτροπίας θα εμβαθυνθούν και η εμπιστοσύνη του κοινού στην επιστήμη θα ενισχυθεί μέσω δραστηριοτήτων του προγράμματος- πλαισίου «Ορίζων 2020» ενθαρρύνοντας τη βάσει αντικειμενικής ενημέρωσης συμμετοχή των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών σε θέματα έρευνας και καινοτομίας.

⁽¹⁾ COM(2013)0624.

Φύλο

Η προαγωγή της ισότητας των φύλων στην επιστήμη και την καινοτομία αποτελεί δέσμευση της Ένωσης. Στο «Ορίζων 2020», η ισότητα των φύλων θα αντιμετωπιστεί ως οριζόντιο ζήτημα προκειμένου να αποκατασταθούν οι ανισορροπίες μεταξύ γυναικών και ανδρών και προκειμένου να ενσωματωθεί η διάσταση του φύλου στον προγραμματισμό και το περιεχόμενο της έρευνας και της καινοτομίας.

Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)

Το «Ορίζων 2020» θα ενθαρρύνει και θα υποστηρίζει τη συμμετοχή των ΜΜΕ με ενοποιημένο τρόπο σε όλους τους ειδικούς στόχους. Σύμφωνα με το άρθρο 22 θα εφαρμοστούν στον ειδικό στόχο «Υπεροχή τεχνολογιών γενικής εφαρμογής και βιομηχανικών τεχνολογιών» και στην προτεραιότητα «Κοινωνικές προκλήσεις», μέτρα προβλεπόμενα στον ειδικό στόχο «Καινοτομία στις ΜΜΕ» (ειδικό μέσο για τις ΜΜΕ).

Επιτάχυνση της καινοτομίας (FTI)

Η επιτάχυνση της καινοτομίας σύμφωνα με το άρθρο 24 θα στηρίξει τις δράσεις καινοτομίας στο πλαίσιο των ειδικών στόχων «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες» καθώς και της προτεραιότητας «Κοινωνικές προκλήσεις», σύμφωνα με τη λογική από τη βάση προς τα πάνω και στο πλαίσιο μιας διαρκώς ανοικτής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, ο χρόνος επιχορήγησης της οποίας δεν θα υπερβαίνει τους έξι μήνες.

Διεύρυνση της συμμετοχής

Οι δυνατότητες έρευνας και καινοτομίας των κρατών μελών, παρά την όποια πρόσφατη σύγκλιση, παραμένουν πολύ διαφορετικές, με μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ των «πρωτοπόρων της καινοτομίας» και των «μέτριων καινοτόμων». Οι δραστηριότητες θα συμβάλουν στη μείωση του χάσματος έρευνας και καινοτομίας στην Ευρώπη μέσω της προώθησης συνεργειών με τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΣΙ), ενώ θα ληφθούν ειδικά μέτρα για την προώθηση της αριστείας στις περιφέρειες με χαμηλές επιδόσεις στην έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία, διευρύνοντας έτσι τη συμμετοχή στο «Ορίζων 2020» και συμβάλλοντας στην υλοποίηση του ΕΧΕ.

Διεθνής συνεργασία

Η διεθνής συνεργασία με τρίτες χώρες και με διεθνείς, περιφερειακούς ή παγκόσμιους οργανισμούς είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική αντιμετώπιση πολλών ειδικών στόχων που ορίζονται στο «Ορίζων 2020». Η διεθνής συνεργασία είναι σημαντική για την έρευνα αιχμής και τη βασική έρευνα προκειμένου να αξιοποιηθούν τα οφέλη που προκύπτουν από αναδυόμενες ευκαιρίες στις επιστήμες και την τεχνολογία. Η συνεργασία είναι σημαντική για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Η προώθηση της κινητικότητας του προσωπικού που ασχολείται με την έρευνα και την καινοτομία σε διεθνές επίπεδο είναι επίσης σημαντική για την ενίσχυση αυτής της παγκόσμιας συνεργασίας. Η διεθνής συνεργασία στην έρευνα και την καινοτομία αποτελεί βασική πτυχή των παγκόσμιων δεσμεύσεων της Ένωσης. Ως εκ τούτου, η διεθνής συνεργασία θα προωθηθεί σε καθεμία από τις τρεις προτεραιότητες του «Ορίζων 2020». Επιπλέον, θα υποστηριχθούν εξειδικευμένες οριζόντιες δραστηριότητες προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεκτική και αποτελεσματική ανάπτυξη διεθνούς συνεργασίας καθόλη τη διάρκεια του «Ορίζων 2020».

Βιώσιμη ανάπτυξη και κλιματική αλλαγή

Το «Ορίζων 2020» θα ενθαρρύνει και θα υποστηρίξει δραστηριότητες αξιοποίησης του ηγετικού ρόλου της Ευρώπης στον αγώνα για την ανάπτυξη νέων διαδικασιών και τεχνολογιών που προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, κατά την ευρεία έννοια, και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Μια τέτοια οριζόντια προσέγγιση, πλήρως ενσωματωμένη σε όλες τις προτεραιότητες του «Ορίζων 2020», θα βοηθήσει την Ένωση να ενημερήσει σε έναν κόσμο με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και περιορισμένους πόρους, οικοδομώντας παράλληλα μια αποδοτική ως προς τους πόρους, βιώσιμη και ανταγωνιστική οικονομία.

Γεφύρωση του χάσματος μεταξύ ανακάλυψης και εφαρμογής στην αγορά

Οι δράσεις γεφύρωσης σε ολόκληρο το «Ορίζων 2020» έχουν σκοπό να οδηγήσουν από την ανακάλυψη στην εφαρμογή στην αγορά, καταλήγοντας στην εμπορική αξιοποίηση και διάδοση των ιδεών, εφόσον κριθεί σκόπιμο. Οι δράσεις θα πρέπει να βασίζονται σε ευρεία αντίληψη της καινοτομίας και να οδηγούν σε διατομεακή καινοτομία.

Οριζόντια μέτρα στήριξης

Τα οριζόντια θέματα θα υποστηρίζονται από διάφορα οριζόντια μέτρα στήριξης, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης για την ενίσχυση της ελκυστικότητας του επαγγέλματος του ερευνητή, συμπεριλαμβανομένων των γενικών αρχών της Ευρωπαϊκής Χάρτας του Ερευνητή, την ενίσχυση της βάσης τεκμηρίωσης και της ανάπτυξης και υποστήριξης του ΕΧΕ (συμπεριλαμβανομένων των πέντε πρωτοβουλιών του ΕΧΕ) και της Ένωσης Καινοτομίας, τη βελτίωση του πλαισίου προϋποθέσεων υπέρ της Ένωσης Καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των αρχών της σύστασης που εξέδωσε η Επιτροπή σχετικά με τη διαχείριση της πνευματικής ιδιοκτησίας⁽¹⁾ και τη διερεύνηση της δυνατότητας καθιέρωσης ευρωπαϊκού μηχανισμού αξιοποίησης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, τη διοίκηση και το συντονισμό των διεθνών δικτύων για άριστους ερευνητές και καινοτόμους (όπως η COST).

(1) Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τη διαχείριση της πνευματικής ιδιοκτησίας στις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης και έναν κώδικα ορθής πρακτικής για τα πανεπιστήμια και τους άλλους δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς (C(2008) 1329, 10.4.2008).

ΜΕΡΟΣ Ι.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ «Επιστήμη Αριστείας»

Το παρόν μέρος αποσκοπεί στην ενίσχυση και επέκταση της αριστείας της επιστημονικής βάσης της Ένωσης και στην εδραίωση του ΕΧΕ προκειμένου το σύστημα έρευνας και καινοτομίας της Ένωσης να καταστεί ανταγωνιστικότερο σε παγκόσμια κλίμακα. Συνίσταται σε τέσσερις ειδικούς στόχους:

- α) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (ΕΣΕ) παρέχει ελκυστική και ευέλικτη χρηματοδότηση ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε ταλαντούχους και δημιουργικούς μεμονωμένους ερευνητές και στις ομάδες τους να συμμετέχουν στα πλέον υποσχόμενα πεδία στην αιχμή της επιστήμης, με βάση τον ανταγωνισμό σε επίπεδο Ένωσης.
- β) Οι μελλοντικές και νεοεμφανιζόμενες τεχνολογίες θα ενισχύσουν τη συνεργατική έρευνα με σκοπό την επέκταση της ικανότητας της Ευρώπης για προηγμένες καινοτομίες που επιφέρουν παραδειγματικές μεταβολές. Θα προωθήσουν την επιστημονική συνεργασία μεταξύ επιστημονικών κλάδων σε ρηξικέλευθες νέες ιδέες υψηλού κινδύνου και θα επιταχύνουν την ανάπτυξη των πλέον υποσχόμενων νεοεμφανιζόμενων πεδίων της επιστήμης και της τεχνολογίας, καθώς και την πανευρωπαϊκή διάδραση των αντίστοιχων επιστημονικών κοινοτήτων.
- γ) Οι δράσεις «Marie Skłodowska-Curie» θα προσφέρουν άριστη και καινοτόμο κατάρτιση στην έρευνα καθώς και ελκυστικές ευκαιρίες σταδιοδρομίας και ανταλλαγής γνώσεων μέσω της διασυνοριακής και διατομεακής κινητικότητας των ερευνητών προκειμένου να τους προετοιμάσουν καλύτερα για την αντιμετώπιση των σημερινών και μελλοντικών κοινωνικών προκλήσεων.
- δ) Οι ερευνητικές υποδομές θα αναπτύξουν και θα στηρίξουν ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές αριστείας και θα τις βοηθήσουν να συμβάλουν στον ΕΧΕ προωθώντας το καινοτόμο δυναμικό τους, προσελκύοντας διεθνούς επιπέδου ερευνητές, εκπαιδευόμενους να τους προετοιμάσουν καλύτερα για την αντιμετώπιση των σημερινών και μελλοντικών κοινωνικών προκλήσεων.

Κάθε ένας εκ των ανωτέρω στόχων έχει αποδειχθεί ότι έχει υψηλή ενωσιακή προστιθέμενη αξία. Όλοι μαζί διαμορφώνουν μια ισχυρή και ισορροπημένη δέσμη δραστηριοτήτων οι οποίες, σε συνδυασμό με τις δραστηριότητες σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καλύπτουν το εύρος των αναγκών της Ευρώπης όσον αφορά την προηγμένη επιστήμη και τεχνολογία. Η συνένωσή τους σε ένα ενιαίο πρόγραμμα τους επιτρέπει να λειτουργούν με μεγαλύτερη συνοχή, με ορθολογικό, απλουστευμένο και πιο επικεντρωμένο τρόπο, διασφαλίζοντας συγχρόνως τη συνέχεια που είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της αποτελεσματικότητάς τους.

Οι δραστηριότητες είναι εγγενώς μελλοντοστραφείς, δημιουργούν δεξιότητες σε μακροπρόθεσμη βάση, εστιάζονται στην επόμενη γενιά επιστήμης, τεχνολογίας, ερευνητών και καινοτομιών, και παρέχουν στήριξη σε νεοεμφανιζόμενα ταλέντα από ολόκληρη την Ένωση και τις συνδεδεμένες χώρες, καθώς και από όλη την υφήλιο. Χάρη στον επιστημονικό χαρακτήρα των δραστηριοτήτων και στους κατά κανόνα «από τη βάση προς την κορυφή» χρηματοδοτικούς διακανονισμούς κατόπιν πρωτοβουλίας των ερευνητών, η ευρωπαϊκή επιστημονική κοινότητα θα διαδραματίσει ισχυρό ρόλο στον καθορισμό των προσανατολισμών της έρευνας που θα υιοθετηθούν δυνάμει του «Ορίζων 2020».

ΜΕΡΟΣ ΙΙ.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ «Βιομηχανική υπεροχή»

Το παρόν μέρος αποσκοπεί να επιταχύνει την ανάπτυξη των τεχνολογιών και των καινοτομιών που θα στηρίξουν τις επιχειρήσεις του μέλλοντος και να βοηθήσει τις καινοτόμες ευρωπαϊκές ΜΜΕ να μετεξελιχθούν σε παγκοσμίες πρωτοπόρες εταιρίες. Συνίσταται σε τρεις ειδικούς στόχους:

- α) Ο ειδικός στόχος «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες» θα παράσχει ειδική στήριξη στην έρευνα, την ανάπτυξη και επίδειξη και κατά περίπτωση την τυποποίηση και πιστοποίηση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), της νανοτεχνολογίας, των προηγμένων υλικών, της βιοτεχνολογίας, της προηγμένης επεξεργασίας και μεταποίησης και του διαστήματος. Θα δοθεί έμφαση στις αλληλεπιδράσεις και στη σύγκλιση εντός και μεταξύ διαφορετικών τεχνολογιών, καθώς και στη συνάφειά τους με τις κοινωνικές προκλήσεις. Η δέουσα εξέταση των αναγκών των χρηστών θα ληφθεί υπόψη σε όλα τα ανωτέρω πεδία.
- β) Ο ειδικός στόχος «Πρόσβαση σε κεφάλαια κινδύνου» αποσκοπεί να υπερκεραστούν οι ελλείψεις όσον αφορά τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης μέσω πίστωσης και εισφοράς ιδίων κεφαλαίων για καινοτόμες εταιρίες και έργα με μοχλό την Ε&Α και την καινοτομία σε όλα τα στάδια ανάπτυξης. Μαζί με το μέσο κεφαλαιακής συμμετοχής του προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα επιχειρήσεων και ΜΜΕ» (COSME) (2014-2020) θα στηρίξει την ανάπτυξη κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου σε επίπεδο Ένωσης.
- γ) Ο ειδικός στόχος «Καινοτομία στις ΜΜΕ» θα παράσχει προσαρμοσμένη στις ανάγκες των ΜΜΕ στήριξη προκειμένου να τονωθούν όλες οι μορφές καινοτομίας στις ΜΜΕ, με στόχο εκείνες που έχουν δυνατότητες να αναπτυχθούν και να διεθνοποιηθούν στην ενιαία αγορά και πέραν αυτής.

Οι δραστηριότητες θα ακολουθήσουν ένα θεματολόγιο υπαγορευόμενο από τις επιχειρήσεις. Οι προϋπολογισμοί για τους ειδικούς στόχους «Πρόσβαση σε κεφάλαια κινδύνου» και «Καινοτομία στις ΜΜΕ» θα ακολουθήσουν μια λογική με γνώμονα τη ζήτηση, από τη βάση προς τα πάνω. Οι εν λόγω προϋπολογισμοί θα συμπληρωθούν με τη χρήση χρηματοδοτικών μέσων. Θα εφαρμοστεί πρωτίστως ένα αφιερωμένο στις ΜΜΕ μέσο από τη βάση προς τα πάνω, προσαρμοσμένο στις ανάγκες των ΜΜΕ, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών στόχων της προτεραιότητας «Κοινωνικές προκλήσεις» και του ειδικού στόχου «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες».

Το «Ορίζων 2020» θα εφαρμόσει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη συμμετοχή των ΜΜΕ, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, των αναγκών μεταφοράς γνώσεων και τεχνολογίας, η οποία θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα να διατεθεί στις ΜΜΕ τουλάχιστον το 20 % του συνόλου των συνδυασμένων προϋπολογισμών για όλους τους ειδικούς στόχους της προτεραιότητας «Κοινωνικές προκλήσεις» και τον ειδικό στόχο «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες».

Ο ειδικός στόχος «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες» θα ακολουθήσει μια προσέγγιση με γνώμονα την τεχνολογία προκειμένου να αναπτυχθούν οι γενικής εφαρμογής τεχνολογίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε πολλούς τομείς, βιομηχανίες και υπηρεσίες. Οι εφαρμογές των εν λόγω τεχνολογιών για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων θα στηριχθούν παράλληλα με την προτεραιότητα «Κοινωνικές προκλήσεις».

ΜΕΡΟΣ III.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ «Κοινωνικές προκλήσεις»

Το παρόν μέρος ανταποκρίνεται άμεσα στις πολιτικές προτεραιότητες και στις κοινωνικές προκλήσεις που προσδιορίστηκαν στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και αποσκοπούν στην τόνωση της κρίσιμης μάζας προσπάθειών στην έρευνα και καινοτομία που χρειάζονται για την επίτευξη των στόχων πολιτικής της Ένωσης. Η χρηματοδότηση επικεντρώνεται στους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

- α) Υγεία, δημογραφική αλλαγή και ευεξία·
- β) Επιστημονική ασφάλεια, βιώσιμη γεωργία και δασοκομία, έρευνα στον τομέα της θάλασσας, της ναυτιλίας, και των εσωτερικών υδάτων, και βιοοικονομία·
- γ) Ασφαλής, καθαρή και αποδοτική ενέργεια·
- δ) Έξυπνες, οικολογικές και ενοποιημένες μεταφορές·
- ε) Δράση για το κλίμα, περιβάλλον, αποδοτικότητα πόρων και πρώτες ύλες·
- στ) Η Ευρώπη σε ένα μεταβαλλόμενο κόσμο - πολυδεκτικές, καινοτόμες και στοχαστικές κοινωνίες·
- ζ) Ασφαλείς κοινωνίες - Προάσπιση της ελευθερίας και εγγύηση της ασφάλειας της Ευρώπης και των πολιτών της.

Όλες οι δραστηριότητες θα εφαρμόσουν μια προσέγγιση με βάση τις προκλήσεις, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει τη βασική έρευνα, την εφαρμοσμένη έρευνα, τη μεταφορά γνώσης ή καινοτομίας, με επίκεντρο τις πολιτικές προτεραιότητες, χωρίς να προκαθορίζουν την ακριβή επιλογή τεχνολογιών ή λύσεων που θα πρέπει να αναπτυχθούν. Επιπλέον των τεχνολογικών λύσεων, θα δοθεί επίσης έμφαση στις μη τεχνολογικές, οργανωτικές και συστημικές καινοτομίες καθώς και στην καινοτομία του δημοσίου. Θα δοθεί έμφαση στη συγκέντρωση κρίσιμης μάζας πόρων και γνώσεων στα διάφορα πεδία, τεχνολογίες και επιστημονικούς κλάδους και υποδομές έρευνας προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις. Οι δραστηριότητες θα καλύπτουν ολόκληρο τον κύκλο, από τη βασική έρευνα έως την αγορά, με νέα εστίαση στις δραστηριότητες που είναι σχετικές με την καινοτομία, όπως τα πιλοτικά έργα, δραστηριότητες επίδειξης, οι κλίνες δοκιμών, η στήριξη των δημόσιων συμβάσεων, ο σχεδιασμός, η καινοτομία με γνώμονα τους τελικούς χρήστες, η κοινωνική καινοτομία, η μεταφορά γνώσεων και η πρόσληψη των καινοτομιών από την αγορά και η τυποποίηση.

ΜΕΡΟΣ IV.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ «ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»

Ο ειδικός στόχος 'Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής' αποσκοπεί στην πλήρη αξιοποίηση του ειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού της Ευρώπης και τη διασφάλιση τόσο της μεγιστοποίησης όσο και της δίκαιης κατανομής των οφελών μιας οικονομίας που βασίζεται στην καινοτομία σε ολόκληρη την Ένωση, με βάση της αρχή της αριστείας.

ΜΕΡΟΣ V.

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ «Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ»

Ο ειδικός στόχος 'Η επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία' αποσκοπεί στην οικοδόμηση μιας αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ της επιστήμης και της κοινωνίας, την προσέλκυση νέου ανθρώπινου δυναμικού στην επιστήμη και το συνδυασμό της επιστημονικής αριστείας με την κοινωνική ευαισθητοποίηση και ευθύνη.

ΜΕΡΟΣ VI.

ΜΗ ΠΥΡΗΝΙΚΕΣ ΑΜΕΣΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΩΝ

Οι δραστηριότητες του Κοινού Κέντρου Ερευνών θα αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του «Ορίζων 2020» με σκοπό να παράσχουν ισχυρή και τεκμηριωμένη στήριξη στις πολιτικές της Ένωσης. Θα έχουν γνώμονα τις ανάγκες των πελατών και θα συμπληρώνονται από μελλοντοστραφείς δραστηριότητες.

ΜΕΡΟΣ VII.

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΙΚΤ)

Το ΕΙΚΤ θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο συνενώνοντας μια εξαιρετική έρευνα και καινοτομία με την ανώτατη εκπαίδευση, ενσωματώνοντας με αυτό τον τρόπο το τρίγωνο της γνώσης. Το ΕΙΚΤ θα αναλάβει σχετικό πρωτίστως μέσω των Κοινοτήτων Γνώσης και Καινοτομίας (ΚΓΚ). Επιπλέον, θα διασφαλίσει την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ και πέραν των ΚΓΚ μέσω μέτρων στοχευμένης διάδοσης και ανταλλαγής γνώσεων, προωθώντας έτσι την ταχύτερη πρόσληψη των μοντέλων καινοτομίας σε ολόκληρη την Ένωση.

ΜΕΡΟΣ I

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ**1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ (ΕΣΕ)****1.1. Ειδικός στόχος**

Ο ειδικός στόχος είναι η ενίσχυση της αριστείας, του δυναμισμού και της δημιουργικότητας της ευρωπαϊκής έρευνας.

Η Ευρώπη έχει τη φιλοδοξία να προχωρήσει σε ένα νέο οικονομικό μοντέλο βασισμένο στην έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Αυτό το είδος μετασχηματισμού θα χρειαστεί κάτι περισσότερο από πρόδραστες βελτιώσεις των σημερινών τεχνολογιών και των γνώσεων. Θα απαιτήσει πολύ μεγαλύτερη ικανότητα καινοτομίας στηριζόμενης στη βασική έρευνα και στην επιστήμη, η οποία θα τροφοδοτείται από ριζοσπαστικές νέες γνώσεις, επιτρέποντας στην Ευρώπη να αναλάβει ηγετικό ρόλο στις μεταβολές του επιστημονικού και τεχνολογικού παραδείγματος που θα αποτελέσουν τους κύριους μοχλούς αύξησης της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας, του πλούτου, της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής προόδου σε βιομηχανίες και τομείς του μέλλοντος. Ιστορικά οι εν λόγω μεταβολές του παραδείγματος συνήθως προέκυπταν από την επιστημονική βάση του δημόσιου τομέα πριν αποτελέσουν τα θεμέλια εντελώς νέων βιομηχανιών και τομέων.

Η πρωτοπορία της καινοτομίας παγκοσμίως συνδέεται στενά με μια επιστήμη αριστείας. Ενώ κάποτε η Ευρώπη κατείχε αδιαμφισβήτητη ηγετική θέση, τώρα υστερεί στον αγώνα δρόμου για την παραγωγή βέλτιστης επιστήμης αιχμής και διαδραματίζει δευτερεύοντα ρόλο σε σχέση με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής στα μείζονα μεταπολεμικά τεχνολογικά επιτεύγματα. Παρά το γεγονός ότι η Ένωση παραμένει ο μεγαλύτερος παραγωγός επιστημονικών δημοσιεύσεων παγκοσμίως, οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής παράγουν διπλάσιες δημοσιεύσεις μεγάλης επιρροής (συγκαταλέγονται στο ανώτερο 1 % βάσει συχνότητας παραπομπών). Ομοίως, η διεθνής κατάταξη πανεπιστημίων καταδεικνύει ότι τα πανεπιστήμια των ΗΠΑ κυριαρχούν στις πρώτες θέσεις. Επιπλέον, το 70 % των βραβευθέντων με Νόμπελ παγκοσμίως είναι εγκατεστημένοι στις ΗΠΑ.

Μια πτυχή της πρόκλησης συνίσταται στο ότι, ενώ η Ευρώπη και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής επενδύουν ίδια ποσά στην επιστημονική βάση του δημόσιου τομέα τους, η Ένωση έχει σχεδόν τριπλάσιο αριθμό ερευνητών στο δημόσιο τομέα, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα σημαντικά χαμηλότερες επενδύσεις ανά ερευνητή. Επιπλέον, η χρηματοδότηση των ΗΠΑ είναι πιο επιλεκτική όσον αφορά την κατανομή πόρων στους κορυφαίους ερευνητές. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι ερευνητές του δημόσιου τομέα της Ένωσης είναι κατά μέσο όρο λιγότερο παραγωγικοί και συνολικά έχουν μικρότερο συνδυασμένο επιστημονικό αντίκτυπο από ό,τι οι κατά πολύ λιγότεροι ομόλογοί τους των ΗΠΑ.

Μια άλλη σημαντική πτυχή της πρόκλησης είναι ότι σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες ο δημόσιος και ο ιδιωτικός τομέας εξακολουθούν να μην προσφέρουν αρκετά ελκυστικές συνθήκες στους καλύτερους ερευνητές. Οι ταλαντούχοι νέοι ερευνητές χρειάζονται συχνά πολλά χρόνια για να καταφέρουν να γίνουν αυτοδύναμοι ανεξάρτητοι επιστήμονες. Αυτό οδηγεί σε δραματική σπατάλη ερευνητικού δυναμικού στην Ευρώπη, καθυστερώντας και σε ορισμένες περιπτώσεις ακόμη και αναστέλλοντας την εμφάνιση της επόμενης γενιάς ερευνητών, οι οποίοι μεταφέρουν νέες ιδέες και ενέργεια, και ωθώντας τους άριστους ερευνητές που βρίσκονται στην αρχή της σταδιοδρομίας τους να επιδιώξουν να προωθήσουν αλλού τη σταδιοδρομία τους.

Επιπροσθέτως, οι εν λόγω παράγοντες επιτείνουν τη σχετική έλλειψη ελκυστικότητας της Ευρώπης στον παγκόσμιο ανταγωνισμό επιστημονικών ταλέντων.

1.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Το ΕΣΕ δημιουργήθηκε για να παράσχει στους καλύτερους ερευνητές της Ευρώπης, αμφότερων των φύλων, τους πόρους που χρειάζονται για να μπορέσουν να συναγωνιστούν καλύτερα σε παγκόσμιο επίπεδο, χρηματοδοτώντας μεμονωμένες ομάδες με βάση τον πανευρωπαϊκό ανταγωνισμό. Λειτουργεί αυτόνομα: ένα ανεξάρτητο επιστημονικό συμβούλιο που απαρτίζεται από επιστήμονες, μηχανικούς και πανεπιστημιακούς υψηλότερου κύρους και εμπειρογνώστας, γυναίκες και

άνδρες διαφόρων ηλικιακών ομάδων, χαράσσει τη γενική επιστημονική στρατηγική και έχει την πλήρη αρμοδιότητα των αποφάσεων σχετικά με το είδος της έρευνας που πρόκειται να χρηματοδοτηθεί. Τα εν λόγω ουσιαστικά χαρακτηριστικά του ΕΣΕ εγγυώνται την αποτελεσματικότητα του επιστημονικού του προγράμματος, την ποιότητα των εργασιών του και τη διαδικασία αξιολόγησης από ομολόγους, καθώς και την αξιοπιστία του στην επιστημονική κοινότητα.

Λειτουργώντας σε όλη την Ευρώπη σε ανταγωνιστική βάση, το ΕΣΕ είναι σε θέση να προσφύγει σε ευρύτερη δεξαμενή ταλέντων και ιδεών από ό, τι θα μπορούσε το εκάστοτε εθνικό πρόγραμμα. Οι καλύτεροι ερευνητές και οι καλύτερες ιδέες συναγωνίζονται μεταξύ τους. Οι υποψήφιοι γνωρίζουν ότι πρέπει να έχουν επιδόσεις υψηλότερου επιπέδου, με ανταμοιβή την ευέλικτη χρηματοδότηση στο πλαίσιο συναγωνισμού επί ίσους όρους, ανεξαρτήτως τοπικών εμπλοκών ή διαθεσιμότητας εθνικής χρηματοδότησης.

Η έρευνα αιχμής που χρηματοδοτείται από το ΕΣΕ αναμένεται επομένως να έχει σημαντικό άμεσο αντίκτυπο υπό τη μορφή επιτευγμάτων στα όρια της γνώσης, ανοίγοντας τον δρόμο σε νέα και συχνά απρόσμενα επιστημονικά και τεχνολογικά αποτελέσματα και νέα πεδία έρευνας, τα οποία, εν τέλει, μπορούν να παραγάγουν ριζικά νέες ιδέες που θα προωθήσουν την καινοτομία και την εφευρετικότητα των επιχειρήσεων και θα αντιμετωπίσουν τις κοινωνικές προκλήσεις. Αυτός ο συνδυασμός άριστων μεμονωμένων επιστημόνων με καινοτόμες ιδέες στηρίζει κάθε κρίκο της αλυσίδας καινοτομίας.

Πέραν τούτου, το ΕΣΕ έχει σημαντικό διαρθρωτικό αντίκτυπο δίνοντας ισχυρό ερέθισμα στην άνοδο της ποιότητας του ευρωπαϊκού ερευνητικού συστήματος, πέραν και πάνω από τους ερευνητές και τα έργα που λαμβάνουν άμεση χρηματοδότηση από το ΕΣΕ. Τα έργα και οι ερευνητές που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΕ θέτουν έναν σαφή στόχο που αποτελεί πηγή έμπνευσης για την έρευνα αιχμής στην Ευρώπη, ενισχύουν τα χαρακτηριστικά της και την καθιστούν ελκυστικότερη για τους καλύτερους ερευνητές σε παγκόσμιο επίπεδο. Το κύρος που απορρέει από τη φιλοξενία υποτρόφων του ΕΣΕ και η συνοδευτική «σφραγίδα αριστείας» εντείνουν τον ανταγωνισμό μεταξύ των πανεπιστημίων της Ευρώπης και άλλων ερευνητικών ιδρυμάτων προκειμένου να παρέχουν τους πλέον ελκυστικούς όρους σε κορυφαίους ερευνητές. Επίσης, η ικανότητα των εθνικών συστημάτων και των μεμονωμένων ερευνητικών ιδρυμάτων να προσελκύουν και να φιλοξενούν υποτρόφους του ΕΣΕ αποτελεί το μέτρο σύγκρισης που τους επιτρέπει να αξιολογούν τα δικά τους σχετικά πλεονεκτήματα και αδυναμίες, και να μεταρρυθμίζουν τις οικείες πολιτικές και πρακτικές αναλόγως. Επομένως, η χρηματοδότηση από το ΕΣΕ είναι επιπρόσθετη στις προσπάθειες που καταβάλλονται επί του παρόντος σε ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο για μεταρρύθμιση, δημιουργία ικανοτήτων και απελευθέρωση του πλήρους δυναμικού και της ελκυστικότητας του ευρωπαϊκού ερευνητικού συστήματος.

1.3. Γενικές γραμμές δραστηριότητας

Η κύρια δραστηριότητα του ΕΣΕ θα είναι να προσφέρει ελκυστική μακροχρόνια χρηματοδότηση για τη στήριξη των άριστων ερευνητών και των ερευνητικών ομάδων τους προκειμένου να διεξάγουν ρηξικέλευθη έρευνα υψηλού κέρδους/υψηλού κινδύνου.

Η χρηματοδότηση του ΕΣΕ χορηγείται σύμφωνα με τις ακόλουθες πάγιες αρχές. Η επιστημονική αριστεία αποτελεί το μοναδικό κριτήριο με βάση το οποίο παρέχονται οι υποτροφίες του ΕΣΕ. Το ΕΣΕ λειτουργεί «από τη βάση προς την κορυφή», χωρίς προκαθορισμένες προτεραιότητες. Οι υποτροφίες του ΕΣΕ είναι ανοικτές σε μεμονωμένες ομάδες ερευνητών κάθε ηλικίας, φύλου και κάθε χώρας του κόσμου που εργάζονται στην Ευρώπη. Το ΕΣΕ αποσκοπεί στην προώθηση του υγιούς ανταγωνισμού σε ολόκληρη την Ευρώπη, βασιζόμενο σε αποτελεσματικές, διαφανείς και αμερόληπτες διαδικασίες οι οποίες αντιμετωπίζουν, ιδίως, τις πιθανές προκαταλήψεις λόγω φύλου.

Το ΕΣΕ δίνει ιδιαίτερη προτεραιότητα στο να βοηθά τους καλύτερους ερευνητές που ξεκινούν τώρα με εξαιρετικές ιδέες ώστε να κάνουν τη μετάβαση προς την ανεξαρτησία, παρέχοντας κατάλληλη στήριξη στην κρίσιμη φάση συγκρότησης ή εδραίωσης της δικής τους ερευνητικής ομάδας ή προγράμματος. Το ΕΣΕ θα συνεχίσει επίσης να παρέχει ενδεδειγμένα επίπεδα υποστήριξης σε καταξιωμένους ερευνητές.

Το ΕΣΕ παρέχει επίσης στήριξη, όπου κρίνεται αναγκαίο, σε νέους τρόπους εργασίας στο χώρο της επιστήμης με δυνατότητα παραγωγής ρηξικέλευθων αποτελεσμάτων και διευκολύνει την εξερεύνηση του εμπορικού και κοινωνικού δυναμικού καινοτομίας της έρευνας την οποία χρηματοδοτεί.

Επομένως, έως το 2020 το ΕΣΕ έχει ως στόχο να καταδείξει: ότι στους διαγωνισμούς που διοργανώνει το ΕΣΕ συμμετέχουν οι καλύτεροι ερευνητές, ότι η χρηματοδότηση του ΕΣΕ έχει οδηγήσει σε επιστημονικές δημοσιεύσεις υψηλότερης ποιότητας και σε ερευνητικά αποτελέσματα που έχουν δυναμικά υψηλό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο, καθώς και ότι το ΕΣΕ έχει συμβάλει σημαντικά να καταστεί η Ευρώπη ένα ελκυστικότερο περιβάλλον για τους καλύτερους επιστήμονες του κόσμου. Ειδικότερα, το ΕΣΕ στοχεύει σε μετρήσιμη βελτίωση του μεριδίου της Ένωσης στο παγκόσμιο ανώτερο ποσοστό 1 % των δημοσιεύσεων με τις περισσότερες παραπομπές. Επιπροσθέτως, αποσκοπεί σε σημαντική αύξηση του αριθμού των άριστων ερευνητών εκτός Ευρώπης τους οποίους χρηματοδοτεί. Το ΕΣΕ θα ανταλλάσσει πείρα και βέλτιστες πρακτικές με περιφερειακούς και εθνικούς οργανισμούς χρηματοδότησης της έρευνας προκειμένου να προαγάγει την υποστήριξη των άριστων ερευνητών. Επίσης, το ΕΣΕ θα προωθήσει περαιτέρω την εικόνα των προγραμμάτων του εκτός Ευρώπης.

Το Επιστημονικό Συμβούλιο του ΕΣΕ θα παρακολουθεί συνεχώς τις δραστηριότητες του ΕΣΕ και τις διαδικασίες αξιολόγησης και θα εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο θα επιτύχει βέλτιστα τους στόχους του, μέσω προγραμμάτων υποτροφιών που δίνουν έμφαση στην αποτελεσματικότητα, τη σαφήνεια, τη σταθερότητα και την απλότητα, τόσο για τους αιτούντες, όσο και ως προς την υλοποίηση και διαχείρισή τους και, εάν είναι αναγκαίο, για να ανταποκριθεί σε νεοεμφανιζόμενες ανάγκες. Θα προσπαθήσει να διατηρήσει και να επεξεργαστεί περαιτέρω το παγκόσμιας κλάσης σύστημα ελέγχου από ομολόγους του ΕΣΕ, το οποίο βασίζεται στην απολύτως διαφανή, δίκαιη και αμερόληπτη επεξεργασία

προτάσεων, ούτως ώστε να μπορεί να εντοπίσει τη ρηξικέλευθη επιστημονική αριστεία, τις ριζοσπαστικές ιδέες και το ταλέντο, ανεξαρτήτως φύλου, εθνικότητας, ιδρύματος ή ηλικίας του ερευνητή. Τέλος, το ΕΣΕ εξακολουθεί να διεξάγει τις δικές του στρατηγικές μελέτες για την προετοιμασία και τη στήριξη των δραστηριοτήτων του, να διατηρεί στενές επαφές με την επιστημονική κοινότητα, τους περιφερειακούς και εθνικούς οργανισμούς χρηματοδότησης και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και να επιδιώκει να καταστήσει τις δραστηριότητές του συμπληρωματικές ως προς την έρευνα που διεξάγεται σε άλλα επίπεδα.

Το ΕΣΕ εξασφαλίζει διαφάνεια στην κοινοποίηση των δραστηριοτήτων και αποτελεσμάτων του στην επιστημονική κοινότητα και το ευρύ κοινό και τηρεί ενημερωμένα δεδομένα από τα χρηματοδοτημένα έργα.

2. Μελλοντικές και αναδυόμενες τεχνολογίες (FET)

2.1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος είναι να προωθηθούν ριζικά νέες τεχνολογίες, οι οποίες έχουν τη δυναμική να ανοίξουν νέα πεδία για την επιστημονική γνώση και τις τεχνολογίες και συμβάλλουν στις ευρωπαϊκές βιομηχανίες νέας γενιάς, διερευνώντας νεωτεριστικές ιδέες υψηλού κινδύνου με στήριγμα την επιστημονική βάση. Με την παροχή ευέλικτης στήριξης στην προανατολισμένη στους στόχους διεπιστημονική συνεργατική έρευνα σε διάφορα επίπεδα και με την υιοθέτηση καινοτόμων ερευνητικών πρακτικών, σκοπός είναι να προσδιοριστούν και να αξιοποιηθούν οι ευκαιρίες για μακροχρόνια οφέλη για τους πολίτες, την οικονομία και την κοινωνία. Οι FET θα προσδώσουν ενωσιακή προστιθέμενη αξία στα όρια της σύγχρονης έρευνας.

Οι FET θα προωθήσουν την έρευνα και την τεχνολογία πέραν όσων είναι ήδη γνωστά, αποδεκτά ή ευρέως χρησιμοποιούμενα, και θα ενθαρρύνουν τη νεωτεριστική και οραματική σκέψη, ώστε να διανοιχθούν πολλά υποσχόμενοι δρόμοι προς ισχυρές νέες τεχνολογίες, ορισμένες από τις οποίες θα μπορούσαν να εξελιχθούν σε πρωτοπόρα τεχνολογικά και διανοητικά πρότυπα παραδείγματα για τις επόμενες δεκαετίες. Οι FET θα προωθήσουν τις προσπάθειες αξιοποίησης ερευνητικών ευκαιριών μικρής κλίμακας σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των νεοεμφανιζόμενων θεματικών πεδίων και των μειζόνων επιστημονικών και τεχνολογικών (E&T) προκλήσεων οι οποίες απαιτούν στενή συνεργασία μεταξύ προγραμμάτων σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέραν αυτής. Η εν λόγω προσέγγιση έχει γνώμονα την αριστεία και εκτείνεται στη διερεύνηση προαναγωνιστικών ιδεών με σκοπό τη διαμόρφωση του τεχνολογικού μέλλοντος, δίνοντας τη δυνατότητα στην κοινωνία και τη βιομηχανία να επωφεληθούν από την πολυεπιστημονική ερευνητική συνεργασία που πρέπει να αναληφθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο, επιτυγχάνοντας τη σύνδεση μεταξύ της έρευνας που έχει ως μοχλό την επιστήμη και της έρευνας που έχει ως μοχλό τους κοινωνικούς στόχους και προκλήσεις ή την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας.

2.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Οι ρηξικέλευθες ανακαλύψεις με μετασχηματιστικό αντίκτυπο βασίζονται ολοένα και περισσότερο στην εντατική συνεργασία μεταξύ κλάδων της επιστήμης και της τεχνολογίας (για παράδειγμα, πληροφόρηση και επικοινωνία, βιολογία, εμβιομηχανική και ρομποτική, χημεία, φυσική, μαθηματικά, μοντελοποίηση φαρμάκων, επιστήμες του γήινου συστήματος, επιστήμες των υλικών, νευροεπιστήμες και γνωστικές επιστήμες, κοινωνικές επιστήμες ή οικονομικά), καθώς και με τις τέχνες, τις επιστήμες της συμπεριφοράς και τις ανθρωπιστικές επιστήμες. Αυτό μπορεί να απαιτεί όχι μόνο αριστεία στην επιστήμη και στην τεχνολογία, αλλά και νέα νοοτροπία και νεωτεριστικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ ενός ευρέος φάσματος παραγόντων της έρευνας.

Ενώ ορισμένες ιδέες μπορούν να αναπτυχθούν σε μικρή κλίμακα, άλλες ενδέχεται να ενέχουν τόσες προκλήσεις, ώστε να απαιτούν ευρείες συνεργατικές προσπάθειες για σημαντικό χρονικό διάστημα. Αυτό έχει αναγνωριστεί από τις μεγάλες οικονομίες παγκοσμίως και υπάρχει αυξημένος ανταγωνισμός για τον εντοπισμό και την αξιοποίηση νεοεμφανιζόμενων τεχνολογικών ευκαιριών στα όρια της επιστήμης, οι οποίες μπορούν να δημιουργήσουν σημαντικό αντίκτυπο στην καινοτομία και οφέλη για την κοινωνία. Για να είναι αποτελεσματικές, οι εν λόγω μορφές δραστηριοτήτων είναι πιθανό να πρέπει να εφαρμοστούν γρήγορα σε μεγάλη κλίμακα, με κοινές ευρωπαϊκές προσπάθειες γύρω από κοινούς στόχους με σκοπό τη δημιουργία κρίσιμης μάζας, την προώθηση των συνεργιών και την επίτευξη βέλτιστων αποτελεσμάτων μόχλευσης.

Το πρόγραμμα για τις FET καλύπτει ολόκληρο το φάσμα της καινοτομίας με μοχλό την επιστήμη: από την πρόωπη και μικρής κλίμακας διερεύνηση εύθραυστων ιδεών εμβρυϊκού σταδίου με προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή έως τη σύσταση νέων κοινοτήτων έρευνας και καινοτομίας γύρω από μετασχηματιστικούς νεοεμφανιζόμενους τομείς έρευνας και ευρείες συνεργατικές ερευνητικές πρωτοβουλίες διαρθρωμένες γύρω από ένα ερευνητικό θεματολόγιο που αποσκοπεί στην επίτευξη φιλόδοξων και οραματικών στόχων. Καθένα από τα εν λόγω τρία επίπεδα δέσμευσης έχει τη δική του ιδιαίτερη αξία, ενώ είναι συμπληρωματικά και συνεργιστικά. Για παράδειγμα, οι εξερευνηθείσες μικρής κλίμακας μπορούν να αναδείξουν ανάγκες για ανάπτυξη νέων θεματικών πεδίων που μπορούν να οδηγήσουν σε μεγάλης κλίμακας δράση με βάση κατάλληλους χάρτες πορείας. Μπορεί να περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα ερευνητικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των νέων ερευνητών και των ΜΜΕ έντασης έρευνας, όπως και κοινότητες ενδιαφερόμενων μερών (κοινωνία των πολιτών, υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, βιομηχανία και ερευνητές δημόσιου τομέα) που συσπειρώνονται γύρω από εξελισσόμενα ερευνητικά θεματολόγια, καθώς αυτά σχηματοποιούνται, ωριμάζουν και διαφοροποιούνται.

2.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

Ενώ το πρόγραμμα για τις FET έχει ως στόχο να είναι οραματικό, μετασχηματιστικό και μη συμβατικό, οι δραστηριότητές του ακολουθούν διαφορετικές λογικές, οι οποίες μπορεί να είναι εντελώς ανοικτές ή να προβλέπουν διάφορους βαθμούς διάρθρωσης των θεμάτων, των κοινοτήτων και της χρηματοδότησης.

Οι δραστηριότητες θα δώσουν σταθερότερη μορφή σε διαφορετικές λογικές δράσης, σε κατάλληλη κλίμακα, εντοπίζοντας και αξιοποιώντας ευκαιρίες μακροπρόθεσμου οφέλους για τους πολίτες, την οικονομία και την κοινωνία:

- α) Με την προώθηση νεωτεριστικών ιδεών («ανοικτές FET»), οι FET θα στηρίξουν την επιστημονική και τεχνολογική έρευνα σε αρχικό στάδιο που εξερευνά νέα θέματα για ριζικά νέες μελλοντικές τεχνολογίες, αμφισβητώντας τα υφιστάμενα παραδείγματα και διερευνώντας άγνωστους τομείς. Μια διαδικασία επιλογής από τη βάση στην κορυφή, απολύτως ανοικτή σε κάθε ερευνητική ιδέα, θα συγκροτήσει ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο στοχευόμενων έργων. Ο έγκαιρος εντοπισμός πολλά υποσχόμενων νέων τομέων, εξελίξεων και τάσεων, παράλληλα με την προσέλκυση νέων και υψηλού δυναμικού φορέων έρευνας και καινοτομίας είναι κείριας σημασίας.
- β) Με την προώθηση νεοεμφανιζόμενων θεματικών πεδίων και κοινοτήτων («πρόδρομες FET»), οι FET θα αντιμετωπίσουν, σε στενή διασύνδεση με θέματα κοινωνικών προκλήσεων και βιομηχανικής υπεροχής, σειρά πολλά υποσχόμενων θεματικών πεδίων αναγνωριστικής έρευνας που έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν κρίσιμη μάζα αλληλοσχετιζόμενων έργων τα οποία, από κοινού, συνιστούν μια ευρεία και πολυσχιδή εξερεύνηση θεματικών πεδίων και δημιουργούν μια ευρωπαϊκή δεξαμενή γνώσεων.
- γ) Με την αντιμετώπιση μειζόνων διεπιστημονικών επιστημονικών και τεχνολογικών προκλήσεων E&T («εμβληματικές FET»), οι FET θα στηρίξουν, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τα αποτελέσματα των προπαρασκευαστικών έργων FET, μια φιλόδοξη, μεγάλης κλίμακας έρευνα με μοχλό την επιστήμη και την τεχνολογία, η οποία επιδιώκει την επίτευξη επιστημονικών και τεχνολογικών καινοτομιών σε τομείς που έχουν προσδιοριστεί ότι είναι συναφείς με ανοικτό και διαφανή τρόπο που περιλαμβάνουν τα κράτη μέλη και τους σχετικούς ενδιαφερομένους. Οι εν λόγω δραστηριότητες θα μπορούσαν να επωφεληθούν από το συντονισμό μεταξύ των ευρωπαϊκών, των εθνικών και των περιφερειακών θεματολογίων. Η επιστημονική πρόοδος πρέπει να παρέχει ισχυρή και ευρεία βάση για τη μελλοντική τεχνολογική καινοτομία και την οικονομική εφαρμογή, καθώς και νέα οφέλη για την κοινωνία. Οι δραστηριότητες αυτές θα πραγματοποιηθούν με τα υφιστάμενα μέσα χρηματοδότησης.

Το 40 % των πόρων για τις FET θα διατεθούν στις ανοικτές FET.

3. Δράσεις «Marie Skłodowska-Curie»

3.1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος είναι να διασφαλιστεί η βέλτιστη ανάπτυξη και η δυναμική χρήση του διανοητικού κεφαλαίου της Ευρώπης, προκειμένου να παραχθούν, να αναπτυχθούν και να μεταφερθούν νέες δεξιότητες, γνώση και καινοτομία και, επομένως, να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό της σε όλους τους τομείς και περιφέρειες.

Οι καλά εκπαιδευμένοι, δυναμικοί και δημιουργικοί ερευνητές αποτελούν βασικό στοιχείο για την βέλτιστη επιστήμη και την πλέον παραγωγική καινοτομία με βάση την έρευνα.

Παρά το γεγονός ότι η Ευρώπη διαθέτει μεγάλη και διαφοροποιημένη δεξαμενή ικανών ανθρώπινων πόρων για την έρευνα και την καινοτομία, αυτή χρειάζεται συνεχή ανεφοδιασμό, βελτίωση και προσαρμογή στις ταχέως εξελισσόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Το 2011 μόνο το 46 % αυτής της δεξαμενής απασχολείται στον επιχειρηματικό τομέα, ποσοστό πολύ μικρότερο από ό,τι στους κύριους οικονομικούς ανταγωνιστές της Ευρώπης, π.χ. 69 % στην Κίνα, 73 % στην Ιαπωνία και 80 % στις Ηνωμένες Πολιτείες. Επιπλέον, βάσει δημογραφικών παραγόντων, δυσανάλογος αριθμός ερευνητών θα φτάσει σε ηλικία συνταξιοδότησης τα προσεχή έτη. Αυτό, σε συνδυασμό με την ανάγκη πολύ περισσότερων ερευνητικών θέσεων εργασίας υψηλής ποιότητας καθώς η ένταση έρευνας της ευρωπαϊκής οικονομίας αυξάνει, θα είναι μία από τις κύριες προκλήσεις που θα αντιμετωπίσουν τα ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης, έρευνας και καινοτομίας τα επόμενα χρόνια.

Η αναγκαία μεταρρύθμιση πρέπει να ξεκινήσει από τα πρώτα στάδια της σταδιοδρομίας των ερευνητών, κατά τη διάρκεια των διδακτορικών σπουδών τους ή αντίστοιχης μεταπτυχιακής κατάρτισης. Η Ευρώπη πρέπει να αναπτύξει υπερσύγχρονα καινοτόμα προγράμματα κατάρτισης, τα οποία να συνάδουν με τις άκρως ανταγωνιστικές και ολοένα και περισσότερο διεπιστημονικές απαιτήσεις της έρευνας και της καινοτομίας. Θα χρειαστεί μεγάλη συμμετοχή επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ και άλλων κοινωνικοοικονομικών φορέων, προκειμένου οι ερευνητές να αποκτήσουν τις οριζόντιες δεξιότητες καινοτομίας και επιχειρηματικότητας που απαιτούνται για τις θέσεις εργασίας του μέλλοντος και να ενθαρρυνθούν να σταδιοδρομήσουν στη βιομηχανία ή στις πιο καινοτόμες επιχειρήσεις. Επίσης, είναι σημαντικό να ενισχυθεί η κινητικότητα των εν λόγω ερευνητών δεδομένου ότι επί του παρόντος παραμένει σε πολύ μέτριο επίπεδο: το 2008, μόνο το 7 % των Ευρωπαίων υποψηφίων διδακτόρων καταρτίστηκε σε άλλο κράτος μέλος, ενώ ο στόχος είναι 20 % έως το 2030.

Η εν λόγω μεταρρύθμιση πρέπει να συνεχιστεί σε κάθε στάδιο της σταδιοδρομίας των ερευνητών. Η αύξηση της κινητικότητας των ερευνητών σε όλα τα επίπεδα είναι ζωτικής σημασίας, συμπεριλαμβανομένης της κινητικότητας στο μέσο της σταδιοδρομίας, όχι μόνο μεταξύ χωρών, αλλά και μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Αυτό δημιουργεί ισχυρό κίνητρο για μάθηση και ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων. Αποτελεί επίσης κείμενο παράγοντα στη συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και βιομηχανίας μεταξύ χωρών. Ο ανθρώπινος παράγοντας αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της βιώσιμης συνεργασίας που είναι η βασική κινητήρια δύναμη για μια καινοτόμο και δημιουργική Ευρώπη, ικανή να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της κοινωνίας και αποτελεί τη λύση για την υπέρβαση του κατακεραματισμού των εθνικών πολιτικών. Η συνεργασία και η ανταλλαγή γνώσεων, μέσω ατομικής κινητικότητας σε όλα τα στάδια της σταδιοδρομίας

και μέσω ανταλλαγών προσωπικού υψηλής εξειδίκευσης στην έρευνα και καινοτομία είναι απαραίτητες προκειμένου η Ευρώπη να επανέλθει στο δρόμο της βιώσιμης ανάπτυξης και να αντιμετωπίσει τις κοινωνικές προκλήσεις, ενώ συμβάλουν με τον τρόπο αυτόν στην αντιμετώπιση των διαφορών ως προς τις δυνατότητες έρευνας και καινοτομίας.

Στο πλαίσιο αυτό, το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» πρέπει επίσης να ενθαρρύνει την εξέλιξη της σταδιοδρομίας και την κινητικότητα των ερευνητών μέσω του καθορισμού βελτιωμένων όρων σχετικά με τη δυνατότητα μεταφοράς επιχορηγήσεων του προγράμματος «Ορίζων 2020».

Οι δράσεις «Marie Skłodowska-Curie» θα εξασφαλίσουν πραγματικά ίσες ευκαιρίες για την κινητικότητα ανδρών και γυναικών ερευνητών, μεταξύ άλλων μέσω ειδικών μέτρων για την άρση των εμποδίων.

Εάν η Ευρώπη θέλει να σταθεί πλάι στους ανταγωνιστές της στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, πρέπει να προσελκύσει περισσότερους νέους άνδρες και γυναίκες για να ακολουθήσουν ερευνητική σταδιοδρομία, και να παράσχει ιδιαίτερα ελκυστικές ευκαιρίες και περιβάλλοντα για έρευνα και καινοτομία. Τα πλέον ταλαντούχα άτομα από την Ευρώπη και εκτός αυτής πρέπει να θεωρούν την Ευρώπη ως εξαιρετικό τόπο εργασίας. Η ιοότητα των δύο φύλων, οι υψηλής ποιότητας και σταθερές συνθήκες απασχόλησης και εργασίας, καθώς και η αναγνώριση αποτελούν κρίσιμες πτυχές που πρέπει να διασφαλίζονται με συνέπεια σε ολόκληρη την Ευρώπη.

3.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Ούτε η χρηματοδότηση της Ένωσης από μόνη της, ούτε τα κράτη μέλη μεμονωμένα είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν αυτή την πρόκληση. Παρά το γεγονός ότι τα κράτη μέλη έχουν πραγματοποιήσει μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση των οικείων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και τον εκσυγχρονισμό των οικείων συστημάτων κατάρτισης, η πρόοδος εξακολουθεί να είναι ανομοιογενής στην Ευρώπη, με μεγάλες διαφορές μεταξύ χωρών. Συνολικά, η επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα γενικά παραμένει μέτρια στην Ευρώπη. Το ίδιο ισχύει για την ισοτιμία των φύλων και τις προσπάθειες προσέλκυσης φοιτητών και ερευνητών εκτός του ΕΧΕ. Επί του παρόντος, περίπου το 20 % των υποψήφιων διδασκόντων στην Ένωση είναι πολίτες τρίτων χωρών, ενώ περίπου το 35 % στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής προέρχονται από το εξωτερικό. Για την επιτάχυνση της εν λόγω αλλαγής, απαιτείται σε επίπεδο Ένωσης στρατηγική προσέγγιση που να υπερβεί τα εθνικά σύνορα. Η χρηματοδότηση της Ένωσης είναι κρίσιμη σημασίας για τη δημιουργία κινήτρων και την προώθηση των απαραίτητων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Οι δράσεις «Marie Skłodowska-Curie» σημείωσαν αξιόλογη πρόοδο όσον αφορά την προώθηση της κινητικότητας, τόσο της διακρατικής όσο και της διατομεακής, και το άνοιγμα της ερευνητικής σταδιοδρομίας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, με άριστες συνθήκες απασχόλησης και εργασίας σύμφωνα με τις αρχές της Ευρωπαϊκής Χάρτας Ερευνητών και τον Κώδικα Δεοντολογίας για την πρόσληψη ερευνητών. Δεν υπάρχει ισοδύναμο στα κράτη μέλη όσον αφορά την κλίμακα και το πεδίο εφαρμογής τους, τη χρηματοδότηση, τον διεθνή χαρακτήρα, την παραγωγή και μεταφορά γνώσης. Έχουν ενισχύσει τους πόρους των ιδρυμάτων εκείνων που είναι σε θέση να προσελκύσουν ερευνητές σε διεθνές επίπεδο και, ως εκ τούτου, έχουν ενθαρρύνει την εξάπλωση των κέντρων αριστείας σε ολόκληρη την Ένωση. Έχουν λειτουργήσει υποδειγματικά με αισθητή διαρθρωτική επίδραση μέσω της διάδοσης των βέλτιστων πρακτικών τους σε εθνικό επίπεδο. Η προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή που υιοθετήθηκε από τις δράσεις «Marie Skłodowska-Curie» έχει επιτρέψει επίσης στη μεγάλη πλειονότητα των εν λόγω ιδρυμάτων να καταρτίσουν μια νέα γενιά ερευνητών και να αναβαθμίσουν τις δεξιότητές της, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις μεγάλες προκλήσεις της κοινωνίας.

Η περαιτέρω ανάπτυξη των δράσεων «Marie Skłodowska-Curie» θα συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη του ΕΧΕ. Με την πανευρωπαϊκή ανταγωνιστική δομή χρηματοδότησής τους, οι δράσεις «Marie Skłodowska-Curie» θα ενθαρρύνουν, με σεβασμό στην αρχή της επικουρικότητας, νέες, δημιουργικές και καινοτόμες μορφές κατάρτισης, όπως τα κοινά ή πολλαπλά διδακτορικά διπλώματα και τα βιομηχανικά διδακτορικά διπλώματα, στα οποία συμμετέχουν φορείς από την εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία, οι οποίοι πρέπει να ανταγωνιστούν σε παγκόσμιο επίπεδο για να αποκτήσουν φήμη αριστείας. Με την παροχή χρηματοδότησης από την Ένωση στα καλύτερα προγράμματα έρευνας και κατάρτισης σύμφωνα με τις αρχές για καινοτόμες διδακτορικές σπουδές στην Ευρώπη, θα προωθήσουν επίσης την ευρύτερη διάδοση και αξιοποίηση προς την κατεύθυνση καλύτερα διαρθρωμένων διδακτορικών σπουδών.

Οι υποτροφίες «Marie Skłodowska-Curie» θα επεκταθούν επίσης στην προσωρινή κινητικότητα πεπειραμένων ερευνητών και μηχανικών από δημόσια ιδρύματα προς τον ιδιωτικό τομέα ή αντιστρόφως, ενθαρρύνοντας και στηρίζοντας με αυτόν τον τρόπο τα πανεπιστήμια, τα ερευνητικά κέντρα, τις επιχειρήσεις και άλλους κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες να συνεργαστούν μεταξύ τους σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Με τη συνδρομή του καθιερωμένου, διαφανούς και δικαίου συστήματος αξιολόγησής τους, οι δράσεις «Marie Skłodowska-Curie» θα εντοπίσουν τα εξαιρετικά talenta στην έρευνα και την καινοτομία στο πλαίσιο διεθνούς συναγωνισμού, ο οποίος διασφαλίζει κύρος και, ως εκ τούτου, παρέχει κίνητρα στους ερευνητές να συνεχίσουν τη σταδιοδρομία τους στην Ευρώπη.

Οι κοινωνικές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν από υψηλής εξειδίκευσης ερευνητές και προσωπικό καινοτομίας δεν αποτελούν πρόβλημα μόνο της Ευρώπης. Υπάρχουν διεθνείς προκλήσεις κολοσσιαίας πολυπλοκότητας και μεγέθους. Οι καλύτεροι ερευνητές στην Ευρώπη και στον κόσμο πρέπει να συνεργαστούν διακρατικά, διατομεακά και διεπιστημονικά. Οι δράσεις «Marie Skłodowska-Curie» θα διαδραματίσουν εν προκειμένω κρίσιμη σημασία ρόλο στηρίζοντας τις ανταλλαγές προσωπικού, οι οποίες θα προωθήσουν τη συνεργατική σκέψη μέσω της διεθνούς και διατομεακής ανταλλαγής γνώσεων που είναι κρίσιμης σημασίας για την ανοικτή καινοτομία.

Ο μηχανισμός συγχρηματοδότησης των δράσεων «Marie Skłodowska-Curie» είναι κείρας σημασίας για την επέκταση της δεξαμενής ταλέντων της Ευρώπης. Οι αριθμητικές και διαρθρωτικές επιπτώσεις της δράσης της Ένωσης θα αυξηθούν με τη προσέλκυση περιφερειακής, εθνικής και διεθνούς χρηματοδότησης, τόσο δημόσιας όσο και ιδιωτικής, για τη δημιουργία νέων προγραμμάτων με παρόμοιους και συμπληρωματικούς στόχους και την προσαρμογή των υφιστάμενων στη διεθνή και διατομεακή κατάρτιση, την κινητικότητα και την εξέλιξη της σταδιοδρομίας. Ένας τέτοιος μηχανισμός θα σφρηλατήσει ισχυρότερους δεσμούς μεταξύ των προσπαθειών έρευνας και εκπαίδευσης σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.

Όλες οι δραστηριότητες στο πλαίσιο αυτής της πρόκλησης θα συμβάλουν στη δημιουργία ενός εντελώς νέου τρόπου σκέψης στην Ευρώπη, ο οποίος είναι κείρας σημασίας για τη δημιουργικότητα και την καινοτομία. Τα μέτρα χρηματοδότησης «Marie Skłodowska-Curie» θα ενισχύσουν τη συγκέντρωση πόρων στην Ευρώπη και, συνεπώς, θα οδηγήσουν σε βελτίωση του συντονισμού και της διακυβέρνησης όσον αφορά την κατάρτιση, την κινητικότητα και την εξέλιξη της σταδιοδρομίας των ερευνητών. Θα συμβάλουν στους στόχους πολιτικής που περιγράφονται στις εμβληματικές πρωτοβουλίες «Ένωση Καινοτομίας», στη «Νεολαία σε κίνηση» και στο «Θεματολόγιο για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας», και θα είναι ζωτικής σημασίας για την υλοποίηση του ΕΧΕ. Οι δράσεις «Marie Skłodowska-Curie» θα αναπτυχθούν, ως εκ τούτου, σε στενή συνέργεια με άλλα προγράμματα που στηρίζουν αυτούς τους στόχους πολιτικής, μεταξύ άλλων το πρόγραμμα Erasmus+ και οι Κοινότητες Γνώσης και Καινοτομίας του ΕΙΚΤ.

3.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

α) Προώθηση νέων δεξιοτήτων μέσω της άριστης αρχικής κατάρτισης των ερευνητών

Σκοπός είναι να καταρτιστεί μια νέα γενιά δημιουργικών και καινοτόμων ερευνητών, ικανών να μετατρέψουν τις γνώσεις και τις ιδέες σε προϊόντα και υπηρεσίες προς όφελος της οικονομίας και της κοινωνίας στην Ένωση.

Οι κύριες δραστηριότητες θα συνίστανται στην παροχή άριστης και καινοτόμου κατάρτισης στους πρωτόπαιδους ερευνητές μεταπτυχιακού επιπέδου μέσω διεπιστημονικών έργων, περιλαμβανομένης της καθοδήγησης για τη μεταφορά γνώσης και πείρας μεταξύ ερευνητών ή διδακτορικών προγραμμάτων, διευκολύνοντας τους ερευνητές στην προώθηση της ερευνητικής τους σταδιοδρομίας και στα οποία συμμετέχουν πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα, ερευνητικές υποδομές, επιχειρήσεις, ΜΜΕ και άλλες κοινωνικοοικονομικές ομάδες από διαφορετικές χώρες, κράτη μέλη, συνδεδεμένες και/ή τρίτες χώρες. Αυτό θα βελτιώσει τις προοπτικές σταδιοδρομίας των νέων μεταπτυχιακών ερευνητών τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

β) Προαγωγή της αριστείας μέσω διασυνοριακής και διατομεακής κινητικότητας

Σκοπός είναι η ενίσχυση του δημιουργικού και καινοτόμου δυναμικού των πεπειραμένων ερευνητών σε όλα τα επίπεδα της σταδιοδρομίας, δημιουργώντας ευκαιρίες για διασυνοριακή και διατομεακή κινητικότητα.

Οι κύριες δραστηριότητες θα συνίστανται στην ενθάρρυνση των πεπειραμένων ερευνητών να διευρύνουν ή να εμβαθύνουν τις ικανότητές τους μέσω της κινητικότητας, δημιουργώντας ελκυστικές ευκαιρίες σταδιοδρομίας σε πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα, ερευνητικές υποδομές, επιχειρήσεις, ΜΜΕ και άλλες κοινωνικοοικονομικές ομάδες σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέραν αυτής. Αυτό αναμένεται να ενισχύσει τον καινοτόμο χαρακτήρα του ιδιωτικού τομέα και να προαγάγει τη διατομεακή κινητικότητα. Θα υποστηριχθούν επίσης οι ευκαιρίες κατάρτισης και απόκτησης νέας γνώσης σε ερευνητικό ίδρυμα υψηλού επιπέδου τρίτης χώρας, επανέναρξης της ερευνητικής σταδιοδρομίας μετά από διακοπή και επαγγελματικής (επανε)ένταξης των ερευνητών σε θέσεις έρευνας μεγαλύτερης διάρκειας στην Ευρώπη, μεταξύ άλλων στη χώρα προέλευσής τους, έπειτα από μια εμπειρία διακρατικής ή διεθνούς κινητικότητας, καλύπτοντας τις πτυχές της επιστροφής και της επανένταξης.

γ) Τόνωση της καινοτομίας μέσω γόνιμης αλληλεπίδρασης των γνώσεων

Σκοπός είναι η ενίσχυση της διεθνούς διασυνοριακής και διατομεακής συνεργασίας στην έρευνα και την καινοτομία μέσω ανταλλαγών προσωπικού έρευνας και καινοτομίας προκειμένου να καταστεί δυνατή η καλύτερη αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων.

Οι κύριες δραστηριότητες θα συνίστανται στη στήριξη των ανταλλαγών προσωπικού έρευνας και καινοτομίας μέσω συμπράξεων πανεπιστημίων, ερευνητικών ιδρυμάτων, ερευνητικών υποδομών, επιχειρήσεων, ΜΜΕ και άλλων κοινωνικοοικονομικών ομάδων, τόσο εντός της Ευρώπης όσο και παγκοσμίως. Συμπεριλαμβάνεται η προώθηση της συνεργασίας με τρίτες χώρες.

δ) Αύξηση του διαρθρωτικού αντικτύπου με συγχρηματοδότηση των δραστηριοτήτων

Σκοπός είναι να αυξηθεί, με την προσέλκυση πρόσθετων κονδυλίων, ο αριθμητικός και διαρθρωτικός αντίκτυπος των δράσεων «Marie Skłodowska-Curie» και να προωθηθεί η αριστεία σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά την κατάρτιση, την κινητικότητα και την εξέλιξη της σταδιοδρομίας των ερευνητών.

Οι κύριες δραστηριότητες θα συνίστανται στην ενθάρρυνση, με τη συνδρομή μηχανισμού συγχρηματοδότησης, των περιφερειακών, εθνικών και διεθνών οργανώσεων, τόσο κρατικών όσο και ιδιωτικών, για να δημιουργήσουν νέα προγράμματα και να προσαρμόσουν τα υφιστάμενα στη διεθνή και διατομεακή κατάρτιση, κινητικότητα και εξέλιξη

της σταδιοδρομίας. Αυτό θα αυξήσει την ποιότητα της ερευνητικής κατάρτισης στην Ευρώπη σε όλα τα στάδια της σταδιοδρομίας, συμπεριλαμβανομένου του διδακτορικού επιπέδου, θα ενισχύσει την ελεύθερη κυκλοφορία ερευνητών και επιστημονικών γνώσεων στην Ευρώπη, θα προωθήσει ελκυστικές ερευνητικές σταδιοδρομίες παρέχοντας ανοικτές διαδικασίες πρόσληψης και ελκυστικές συνθήκες εργασίας, και θα στηρίξει τη συνεργασία στην έρευνα και την καινοτομία μεταξύ πανεπιστημίων, ερευνητικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων, και τη συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς.

ε) Ειδική στήριξη και δράση πολιτικής

Οι σκοποί συνίστανται στην παρακολούθηση της προόδου, στον εντοπισμό των κενών και των φραγμών που υπάρχουν τις δράσεις «Marie Skłodowska-Curie» και στην αύξηση του αντικτύπου τους. Σε αυτό το πλαίσιο, θα δημιουργηθούν δείκτες και θα αναλυθούν δεδομένα όσον αφορά τους ερευνητές, σχετικά με την κινητικότητα, τις δεξιότητες, τη σταδιοδρομία και την ισότητα των φύλων, επιζητώντας συνέργειες και στενό συντονισμό με τις δράσεις στήριξης της πολιτικής που αφορούν τους ερευνητές, τους εργοδότες και τους χρηματοδότες τους και οι οποίες διεξάγονται στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Η Ευρώπη σε ένα μεταβαλλόμενο κόσμο - πολυδεκτικές, καινοτόμες και στοχαστικές κοινωνίες». Η δραστηριότητα έχει απώτερο σκοπό την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σημασία και την ελκυστικότητα της ερευνητικής σταδιοδρομίας και τη διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας που προκύπτουν από εργασίες στηριζόμενες από τις δράσεις «Marie Skłodowska-Curie».

4. Ερευνητικές υποδομές

4.1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος είναι να αποκτήσει η Ευρώπη ερευνητικές υποδομές παγκόσμιας κλάσης, οι οποίες είναι προσβάσιμες από όλους τους ερευνητές στην Ευρώπη και πέραν αυτής, και να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό τους για επιστημονική πρόοδο και καινοτομία.

Οι ερευνητικές υποδομές αποτελούν κύριους καθοριστικούς παράγοντες για την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης σε όλο το εύρος των επιστημονικών πεδίων και είναι ουσιώδεις για μια καινοτομία βασισμένη στην επιστήμη. Σε πολλά πεδία η έρευνα είναι αδύνατη χωρίς πρόσβαση σε υπερυπολογιστές, εργαστηριακές εγκαταστάσεις, πηγές ακτινοβολίας για νέα υλικά, καθαρούς θαλάμους και προηγμένο εξοπλισμό μετρήσεων για τις нанοτεχνολογίες, ειδικά εξοπλισμένα εργαστήρια για βιολογική και ιατρική έρευνα, βάσεις δεδομένων για τη γονιδιωματική και τις κοινωνικές επιστήμες, παρατηρητήρια και αισθητήρες για τις γεωεπιστήμες και το περιβάλλον, ευρυζωνικά δίκτυα υψηλής ταχύτητας για μεταφορά δεδομένων, κ.λπ. Οι ερευνητικές υποδομές είναι αναγκαίες για την πραγματοποίηση της έρευνας που απαιτείται για την αντιμετώπιση των μεγάλων κοινωνικών προκλήσεων. Προωθούν τη διασυνοριακή και διεπιστημονική συνεργασία και δημιουργούν έναν ενιαίο και ανοικτό ευρωπαϊκό χώρο για την επιγραμμική έρευνα. Προάγουν την κινητικότητα ατόμων και ιδεών, φέρνουν σε επαφή τους καλύτερους επιστήμονες από ολόκληρη την Ευρώπη και τον κόσμο και ενισχύουν την επιστημονική εκπαίδευση. Αποτελούν πρόκληση για τους ερευνητές και τις καινοτόμες επιχειρήσεις να αναπτύξουν τεχνολογίες αιχμής. Με τον τρόπο αυτό, ενισχύουν την καινοτόμο βιομηχανία υψηλής τεχνολογίας της Ευρώπης. Προωθούν την αριστεία στις ευρωπαϊκές κοινότητες έρευνας και καινοτομίας και μπορούν να αποτελέσουν εξαιρετικές περιπτώσεις προβολής της επιστήμης στην κοινωνία εν γένει.

Η Ευρώπη πρέπει να καθιερώσει, στη βάση κριτηρίων που έχουν συμφωνηθεί από κοινού, μια κατάλληλη, σταθερή βάση για την κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία ερευνητικών υποδομών προκειμένου η έρευνά της να παραμείνει παγκόσμιας κλάσης. Αυτό απαιτεί ουσιαστική και αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ ενωσιακών, εθνικών και περιφερειακών χρηματοδοτών, για την οποία θα επιδιωχθούν ισχυροί δεσμοί με την πολιτική συνοχής προκειμένου να διασφαλισθούν οι συνέργειες και μια συνεκτική προσέγγιση.

Αυτός ο ειδικός στόχος υλοποιεί μια κύρια δέσμευση της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας», η οποία υπογραμμίζει τον καίριο ρόλο που διαδραματίζουν οι ερευνητικές υποδομές παγκόσμιας κλάσης προκειμένου να καταστήσουν δυνατή τη ρηξικέλευθη έρευνα και καινοτομία. Η πρωτοβουλία τονίζει την ανάγκη συνένωσης των πόρων σε ολόκληρη την Ευρώπη και, σε ορισμένες περιπτώσεις σε παγκόσμιο επίπεδο, προκειμένου να κατασκευαστούν και να λειτουργήσουν ερευνητικές υποδομές. Επίσης, η εμβληματική πρωτοβουλία «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη» δίνει έμφαση στην ανάγκη ενίσχυσης των ηλεκτρονικών υποδομών της Ευρώπης και στη σημασία της ανάπτυξης συσπειρώσεων καινοτομίας για τη δημιουργία πλεονεκτήματος της Ευρώπης στην καινοτομία.

4.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Οι υπερσύγχρονες ερευνητικές υποδομές καθίστανται ολοένα και περισσότερο πολύπλοκες και δαπανηρές, απαιτώντας συχνά την ενσωμάτωση διαφορετικού εξοπλισμού, διαφορετικών υπηρεσιών και πηγών δεδομένων και εκτενή διακρατική συνεργασία. Καμία χώρα από μόνη της δεν διαθέτει αρκετούς πόρους για να στηρίξει όλες τις ερευνητικές υποδομές που χρειάζεται. Η ευρωπαϊκή προσέγγιση των ερευνητικών υποδομών έχει σημειώσει αξιόλογη πρόοδο τα τελευταία έτη με τη συνεχή ανάπτυξη και υλοποίηση του χάρτη πορείας για τις υποδομές του Ευρωπαϊκού Στρατηγικού Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών (ESFRI), την ενοποίηση και το άνοιγμα των εθνικών ερευνητικών εγκαταστάσεων και την ανάπτυξη ηλεκτρονικών υποδομών που υποστηρίζουν έναν ανοικτό ψηφιακό EXE. Τα δίκτυα ερευνητικών υποδομών σε ολόκληρη την Ευρώπη ενισχύουν την οικεία βάση ανθρώπινων πόρων, παρέχοντας κατάρτιση παγκόσμιας κλάσης σε μια νέα γενιά ερευνητών και μηχανικών και προωθώντας τη διεπιστημονική συνεργασία. Θα ενθαρρύνονται οι συνέργειες με τις δράσεις «Marie Skłodowska-Curie».

Η περαιτέρω ανάπτυξη και η ευρύτερη χρήση των ερευνητικών υποδομών σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη του ΕΧΕ. Ενώ ο ρόλος των κρατών μελών παραμένει κεντρικός στην ανάπτυξη και χρηματοδότηση ερευνητικών υποδομών, η Ένωση έχει σημαντικό μερίδιο στη στήριξη των υποδομών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως στην ενθάρρυνση του συντονισμού των ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών, προωθώντας τη δημιουργία νέων και ολοκληρωμένων εγκαταστάσεων, ανοίγοντας και στηρίζοντας την ευρεία πρόσβαση στις εθνικές και ευρωπαϊκές υποδομές και διασφαλίζοντας ότι οι περιφερειακές, εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς πολιτικές είναι συνεπείς και αποτελεσματικές. Είναι αναγκαίο να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη και ο κατακερματισμός των προσπαθειών, να προαχθεί η συντονισμένη και αποτελεσματική χρήση των εγκαταστάσεων και, εφόσον χρειάζεται, να συνενωθούν πόροι έτσι ώστε η Ευρώπη να μπορέσει επίσης να αποκτήσει και να θέσει σε λειτουργία ερευνητικές υποδομές παγκόσμιου κύρους.

Οι ΤΠΕ αλλάζουν την επιστήμη, επιτρέποντας την εξ αποστάσεως συνεργασία, την επεξεργασία τεράστιου όγκου δεδομένων, τη διεξαγωγή πειραμάτων *in silico* και την πρόσβαση σε απομακρυσμένες πηγές. Η έρευνα καθίσταται επομένως ολοένα πιο διακρατική και διεπιστημονική, προϋποθέτοντας τη χρήση υποδομών ΤΠΕ εξίσου υπερεθνικών όσο και η ίδια η επιστήμη.

Η αποδοτικότητα ως προς την κλίμακα και το πεδίο εφαρμογής που επιτυγχάνει η ευρωπαϊκή προσέγγιση ως προς την κατασκευή, χρήση και διαχείριση ερευνητικών υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών υποδομών θα συμβάλει σημαντικά στην προώθηση του δυναμικού έρευνας και καινοτομίας της Ευρώπης και θα καταστήσει την Ένωση πιο ανταγωνιστική σε διεθνές επίπεδο.

4.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

Οι δραστηριότητες αποσκοπούν στην ανάπτυξη των ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών για το 2020 και πέραν αυτού, προωθώντας το δυναμικό καινοτομίας και τους ανθρώπινους πόρους τους και ενισχύοντας την ευρωπαϊκή πολιτική για τις ερευνητικές υποδομές.

α) Ανάπτυξη των ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών για το 2020 και πέραν αυτού

Σκοπός είναι να διευκολυνθούν και να στηριχθούν δράσεις που συνδέονται με τα εξής: (1) την προετοιμασία, υλοποίηση και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Στρατηγικού Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών (ESFRI) και άλλων ερευνητικών υποδομών παγκόσμιου κύρους, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης περιφερειακών εταιρικών εγκαταστάσεων, όταν υπάρχει υψηλή προστιθέμενη αξία για την παρέμβαση της Ένωσης· (2) την ενοποίηση των εθνικών και περιφερειακών ερευνητικών υποδομών ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος και την διακρατική πρόσβαση σε αυτές, ώστε οι Ευρωπαίοι επιστήμονες να μπορούν να τις χρησιμοποιούν, ανεξαρτήτως της τοποθέσιάς τους, για να διεξάγουν έρευνα ανώτατου επιπέδου· (3) την ανάπτυξη, εγκατάσταση και λειτουργία ηλεκτρονικών υποδομών, ώστε να επιτευχθούν δυνατότητες παγκόσμιας πρωτοπορίας σχετικά με τη δικτύωση, την υπολογιστική και τα επιστημονικά δεδομένα.

β) Προώθηση του δυναμικού καινοτομίας των ερευνητικών υποδομών και των ανθρώπινων πόρων τους

Σκοπός είναι να ενθαρρυνθούν οι ερευνητικές υποδομές να λειτουργήσουν ως πρώιμοι αποδέκτες ή φορείς εξέλιξης τεχνολογίας αιχμής, να προωθηθούν οι συμπράξεις E&A με τη βιομηχανία, να διευκολυνθεί η βιομηχανική χρήση των ερευνητικών υποδομών και να υποστηριχθεί η δημιουργία συσπειρώσεων καινοτομίας. Η εν λόγω δραστηριότητα θα υποστηρίξει επίσης την κατάρτιση ή/και τις ανταλλαγές προσωπικού διαχείρισης και λειτουργίας ερευνητικών υποδομών.

γ) Ενίσχυση της πολιτικής για τις ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές και της διεθνούς συνεργασίας

Σκοπός είναι να υποστηριχθούν οι συμπράξεις μεταξύ των αρμόδιων φορέων χάραξης πολιτικής και των φορέων χρηματοδότησης, τα εργαλεία χαρτογράφησης και παρακολούθησης για τη λήψη αποφάσεων, καθώς και δραστηριότητες διεθνούς συνεργασίας. Οι ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές μπορούν να υποστηριχθούν στις δραστηριότητές σχετικά με τις διεθνείς τους σχέσεις.

Η υλοποίηση των στόχων των δραστηριοτήτων β) και γ) θα επιδιωχθεί μέσω ειδικών δράσεων, καθώς και, όπου αρμόζει, στο πλαίσιο των δράσεων που αναπτύσσονται βάσει της δραστηριότητας α).

ΜΕΡΟΣ II

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΕΡΟΧΗ

1. Υπεροχή στις γενικές εφαρμογές και βιομηχανικές τεχνολογίες

Ο ειδικός στόχος είναι να δημιουργηθεί και να διατηρηθεί, μέσω της έρευνας και της καινοτομίας, η παγκόσμια πρωτοπορία στις γενικές εφαρμογές τεχνολογίες και στο διάστημα, τεχνολογίες οι οποίες στηρίζουν την ανταγωνιστικότητα σε ένα φάσμα υφιστάμενων και νεοεμφανιζόμενων βιομηχανιών και τομέων.

Το παγκόσμιο επιχειρηματικό περιβάλλον μεταβάλλεται ραγδαία και οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» θέτουν προκλήσεις και ευκαιρίες στην ευρωπαϊκή βιομηχανία. Η Ευρώπη πρέπει να επιταχύνει την καινοτομία, μετασχηματίζοντας την παραγόμενη γνώση, με σκοπό τη στήριξη και την ενίσχυση υφιστάμενων προϊόντων, υπηρεσιών και αγορών, καθώς και τη δημιουργία νέων, δίνοντας παράλληλα έμφαση στην ποιότητα και τη βιωσιμότητα. Η καινοτομία πρέπει να αξιοποιηθεί υπό την ευρύτερη έννοια, να υπερβεί την τεχνολογία ώστε να συμπεριλαμβάνει τις επιχειρήσεις, τις οργανωτικές και κοινωνικές πτυχές.

Για να διατηρηθεί το προβάδισμα στον παγκόσμιο ανταγωνισμό με ισχυρή τεχνολογική βάση και βιομηχανικές ικανότητες, απαιτείται αύξηση των στρατηγικών επενδύσεων στην έρευνα, την ανάπτυξη, την επικύρωση και τις πιλοτικές εφαρμογές στις Τεχνολογίες των Πληροφοριών και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ), στις ναυτοτεχνολογίες, στα προηγμένα υλικά, στη βιοτεχνολογία, στην προηγμένη μεταποίηση και επεξεργασία και στο διάστημα.

Η επιτυχής γνώση, ενσωμάτωση και εξάπλωση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής από την ευρωπαϊκή βιομηχανία αποτελεί κύριο παράγοντα ενίσχυσης της παραγωγικότητας και της ικανότητας καινοτομίας της Ευρώπης και διασφάλισης ότι η Ευρώπη διαθέτει προηγμένη, βιώσιμη και ανταγωνιστική οικονομία, παγκόσμια πρωτοπορία σε τομείς εφαρμογής υψηλής τεχνολογίας και ικανότητα εξεύρεσης αποτελεσματικών και βιώσιμων λύσεων για τις κοινωνικές προκλήσεις. Ο διεισδυτικός χαρακτήρας των εν λόγω δραστηριοτήτων μπορεί να προωθήσει την περαιτέρω πρόοδο μέσω συμπληρωματικών εφευρέσεων, εφαρμογών και υπηρεσιών, εξασφαλίζοντας υψηλότερη απόδοση των επενδύσεων στις εν λόγω τεχνολογίες από ό,τι σε οποιονδήποτε άλλο τομέα.

Οι εν λόγω δραστηριότητες θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων των εμβληματικών πρωτοβουλιών «Ένωση Καινοτομίας», «Μια Ευρώπη με αποδοτική χρήση των πόρων», «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης», «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη» της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», καθώς και στην επίτευξη των στόχων της διαστημικής πολιτικής της Ένωσης.

Συμπληρωματικότητα με άλλες δραστηριότητες του προγράμματος πλαισίου «Ορίζων 2020»

Οι δραστηριότητες του ειδικού στόχου «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες» θα βασίζονται κατά κύριο λόγο στα θεματολόγια έρευνας και καινοτομίας που ορίζονται κυρίως από τη βιομηχανία και τις επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ) μαζί με την ερευνητική κοινότητα και τα κράτη μέλη με τρόπο ανοικτό και διαφανή και δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην προσέλκυση επενδύσεων από τον ιδιωτικό τομέα και στην καινοτομία.

Η ενσωμάτωση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής σε λύσεις για τις κοινωνικές προκλήσεις θα στηριχθεί μαζί με τις σχετικές προκλήσεις. Οι εφαρμογές των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής που δεν εμπίπτουν στις κοινωνικές προκλήσεις, αλλά είναι σημαντικές για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, θα υποστηριχθούν βάσει του ειδικού στόχου «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες». Θα πρέπει να υπάρξει κατάλληλος συντονισμός με τις πρωτοβουλίες «Επιστήμη αριστείας» και «Κοινωνικές προκλήσεις».

Κοινή προσέγγιση

Η προσέγγιση θα περιλαμβάνει τόσο δραστηριότητες βάσει θεματολογίου, όσο και πιο ανοικτούς τομείς για την προώθηση καινοτόμων έργων και ρηξικέλευθων λύσεων που καλύπτουν όλη την αξιακή αλυσίδα, μεταξύ άλλων Ε&Α, μεγάλης κλίμακας πιλοτικές εφαρμογές και δραστηριότητες επίδειξης, κλίνες δοκιμών και ζωντανά εργαστήρια, κατασκευή πρωτοτύπων και επικύρωση προϊόντων σε πιλοτικές γραμμές. Οι δραστηριότητες θα σχεδιαστούν ώστε να προωθούν την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας, παροτρύνοντας τη βιομηχανία, και ιδίως τις ΜΜΕ, να πραγματοποιήσουν περισσότερες επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία, μεταξύ άλλων με ανοικτές προσκλήσεις υποβολής προσφορών. Θα δοθεί η δέουσα προσοχή στα έργα μικρής και μεσαίας κλίμακας.

Ενοποιημένη προσέγγιση των βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

Σημαντική συνιστώσα του ειδικού στόχου «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες» είναι οι Βασικές Τεχνολογίες Γενικής Εφαρμογής (ΒΤΓΕ)· ως τέτοιες νοούνται η μικροηλεκτρονική και η ναυοηλεκτρονική, η φωτονική, η ναυτοτεχνολογία, η βιοτεχνολογία, τα προηγμένα υλικά και τα προηγμένα συστήματα κατασκευής⁽¹⁾. Οι εν λόγω πολυεπιστημονικές τεχνολογίες έντασης γνώσης και κεφαλαίου διαπερνούν πολλούς διαφορετικούς τομείς, παρέχοντας τη βάση για σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, για τόνωση της ανάπτυξης και για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Μια ενοποιημένη προσέγγιση, η οποία θα προωθεί τον συνδυασμό, τη σύγκλιση και τη γόνιμη αλληλεπίδραση των ΒΤΓΕ σε διαφορετικούς κύκλους καινοτομίας και διαφορετικές αξιακές αλυσίδες μπορεί να επιφέρει ενθαρρυντικά αποτελέσματα και να προετοιμάσει το έδαφος για νέες βιομηχανικές τεχνολογίες, προϊόντα, υπηρεσίες και καινοτόμες εφαρμογές (π.χ. στο διάστημα, στις μεταφορές, στη γεωργία, στην αλιεία, στη δασοκομία, στο περιβάλλον, στα τρόφιμα, στην υγεία, στην ενέργεια κ.λπ.). Επομένως, οι πολυάριθμες αλληλεπιδράσεις των ΒΤΓΕ και άλλων βιομηχανικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής θα αξιοποιηθούν με ευέλικτο τρόπο, ως σημαντική πηγή καινοτομίας. Αυτό θα συμπληρώσει τη στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας στις ΒΤΓΕ την οποία μπορούν να παράσχουν οι εθνικές ή περιφερειακές αρχές βάσει των ταμείων για την πολιτική συνοχής στο πλαίσιο έξυπνων στρατηγικών εξειδίκευσης.

Η καινοτομία απαιτεί ενισχυμένες διατεχνολογικές ερευνητικές προσπάθειες. Ως εκ τούτου, τα διεπιστημονικά και πολλαπλών ΒΤΓΕ έργα πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα προτεραιότητας «βιομηχανική υπεροχή». Η δομή εφαρμογής του «Ορίζοντα 2020» που υποστηρίζει τις ΒΤΓΕ και τις οριζόντιες δραστηριότητες όσον αφορά τις ΒΤΓΕ (πολλαπλές ΒΤΓΕ) πρέπει να εξασφαλίζει τις συνέργειες και τον αποτελεσματικό συντονισμό, μεταξύ άλλων, με κοινωνικές προκλήσεις. Επιπλέον, συνέργειες θα επιδιωχθούν, εφόσον είναι σκόπιμο, μεταξύ των δραστηριοτήτων ΒΤΓΕ και των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του Κοινού στρατηγικού πλαισίου για την πολιτική συνοχής 2014-2020, καθώς και με το ΕΙΚΤ.

(1) COM(2009)0512.

Για όλες τις γενικές εφαρμογές και βιομηχανικές τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένων των ΒΤΠΕ, μείζων στόχος θα είναι να ενισχυθούν οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ των τεχνολογιών, καθώς και με τις εφαρμογές στο πλαίσιο των κοινωνικών προκλήσεων. Αυτό θα ληφθεί πλήρως υπόψη στην ανάπτυξη και υλοποίηση θεματολογίων και προτεραιοτήτων. Απαιτείται από τους ενδιαφερόμενους που εκπροσωπούν διαφορετικές προοπτικές να συμμετάσχουν πλήρως στον καθορισμό προτεραιοτήτων και στην υλοποίησή τους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, θα απαιτηθούν επίσης δράσεις που χρηματοδοτούνται από κοινού στο πλαίσιο των γενικής εφαρμογής και βιομηχανικών τεχνολογιών, καθώς και των σχετικών κοινωνικών προκλήσεων. Εδώ μπορεί να συμπεριληφθεί η κοινή χρηματοδότηση συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που αποσκοπούν στην ανάπτυξη τεχνολογιών, στην προαγωγή της καινοτομίας και στην εφαρμογή των τεχνολογιών αυτών για την αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων.

Οι ΤΠΕ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, δεδομένου ότι παρέχουν κύριες βασικές υποδομές, τεχνολογίες και συστήματα για ζωτικής σημασίας οικονομικές και κοινωνικές διεργασίες και νέα προϊόντα και υπηρεσίες δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Η ευρωπαϊκή βιομηχανία πρέπει να παραμείνει στην αιχμή του δόρατος των τεχνολογικών εξελίξεων στις ΤΠΕ, όπου πολλές τεχνολογίες εισέρχονται σε νέα επαναστατική φάση, δημιουργώντας νέες ευκαιρίες.

Το διάστημα είναι ταχέως αναπτυσσόμενος τομέας, ο οποίος παρέχει πληροφορίες ζωτικής σημασίας για πολλούς τομείς της σύγχρονης κοινωνίας, ανταποκρίνεται στις θεμελιώδεις ανάγκες της, απαντά σε παγκόσμια επιστημονικά ερωτήματα, και συμβάλλει στο να διασφαλίσει τη θέση της Ένωσης ως σημαντικού παράγοντα στη διεθνή σκηνή. Η διαστημική έρευνα υποστηρίζει όλες τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται στο διάστημα, αλλά επί του παρόντος πραγματοποιείται στο πλαίσιο προγραμμάτων που διεξάγονται από κράτη μέλη, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ΕΟΔ) ή σε συνάρτηση με τα προγράμματα-πλαίσια της Ένωσης για την έρευνα. Σύμφωνα με το άρθρο 189 ΣΛΕΕ, η επένδυση και οι δράσεις στα πλαίσια της έρευνας του διαστήματος σε επίπεδο Ένωσης είναι αναγκαίες προκειμένου να διατηρηθεί το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, να διασφαλισθούν οι διαστημικές υποδομές και τα προγράμματα της Ένωσης, όπως τα προγράμματα «Copernicus» και «Galileo», και να υποστηριχθεί ο μελλοντικός ρόλος της Ευρώπης στο διάστημα.

Επιπλέον, καινοτόμες επακόλουθες υπηρεσίες και φιλικές προς τον χρήστη εφαρμογές που χρησιμοποιούν πληροφορίες προερχόμενες από το διάστημα αποτελούν σημαντική πηγή οικονομικής μεγέθυνσης και δημιουργίας θέσεων εργασίας, ενώ η ανάπτυξή τους αποτελεί σημαντική ευκαιρία για την Ένωση.

Συμπράξεις και προστιθέμενη αξία

Η Ευρώπη μπορεί να επιτύχει κρίσιμη μάζα μέσω συμπράξεων, συσπειρώσεων και δικτύων, και τυποποίησης, προωθώντας τη συνεργασία μεταξύ διαφορετικών επιστημονικών και τεχνολογικών κλάδων και τομέων με παρόμοιες ερευνητικές και αναπτυξιακές ανάγκες, με αποτέλεσμα πρωτόγνωρες ανακαλύψεις, νέες τεχνολογίες και καινοτόμες λύσεις για προϊόντα, υπηρεσίες και διαδικασίες.

Η ανάπτυξη και υλοποίηση θεματολογίων έρευνας και καινοτομίας, μεταξύ άλλων μέσω συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, αλλά και με τη δημιουργία αποτελεσματικών δεσμών μεταξύ βιομηχανίας και πανεπιστημίων, η προσέλκυση πρόσθετων επενδύσεων, η πρόσβαση σε κεφάλαια κινδύνου, η τυποποίηση και η στήριξη προεμπορικών δημόσιων συμβάσεων και η προμήθεια καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών είναι όλες ουσιαστικές πτυχές για την αντιμετώπιση του ζητήματος της ανταγωνιστικότητας.

Σε αυτό το πλαίσιο, χρειάζονται επίσης ισχυροί δεσμοί με το ΕΙΚΤ προκειμένου να αναπτυχθούν και να προωθηθούν κορυφαία επιχειρηματικά ταλέντα και να επισπευσθεί η καινοτομία, φέρνοντας σε επαφή ανθρώπους από διαφορετικές χώρες, επιστημονικούς κλάδους και οργανισμούς.

Η συνεργασία σε επίπεδο Ένωσης μπορεί επίσης να στηρίξει τις εμπορικές ευκαιρίες μέσω της στήριξης της ανάπτυξης ευρωπαϊκών ή διεθνών προτύπων για νεοεμφανιζόμενα προϊόντα, υπηρεσίες και τεχνολογίες. Η ανάπτυξη τέτοιων προτύπων μετά από διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους φορείς, περιλαμβανομένων αυτών που προέρχονται από τον επιστημονικό κόσμο και τη βιομηχανία, θα μπορούσε να έχει θετική επίδραση. Θα προωθηθούν δραστηριότητες για τη στήριξη της τυποποίησης και της διαλειτουργικότητας, της ασφάλειας και των προκानονιστικών δραστηριοτήτων.

1.1. Τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ)

1.1.1. Ειδικός στόχος για τις ΤΠΕ

Σύμφωνα με την εμβληματική πρωτοβουλία «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη»⁽¹⁾, ο ειδικός στόχος της έρευνας και καινοτομίας (E&K) στις ΤΠΕ είναι να καταστήσει την Ευρώπη ικανή να στηρίξει, να αναπτύσσει και να αξιοποιεί τις ευκαιρίες που προσφέρει η πρόοδος στις ΤΠΕ προς όφελος των πολιτών της, των επιχειρήσεων της και της επιστημονικής της κοινότητας.

(1) COM(2010)0245.

Η Ευρώπη, ως η μεγαλύτερη παγκόσμια οικονομία που κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιο στην παγκόσμια αγορά ΤΠΕ, που υπερβαίνει σήμερα τα 2 600 δισεκατομμύρια EUR, δικαιούται να τρέφει εύλογες φιλοδοξίες για τις επιχειρήσεις της, τις κυβερνήσεις της, τα οικεία κέντρα έρευνας και ανάπτυξης και τα πανεπιστήμιά της ώστε να καθοδηγήσουν τις ευρωπαϊκές και παγκόσμιες εξελίξεις στις ΤΠΕ, να δημιουργήσουν νέες επιχειρήσεις και να επενδύσουν περισσότερο στην καινοτομία στις ΤΠΕ.

Έως το 2020, ο τομέας των ΤΠΕ στην Ευρώπη πρέπει να παράγει τουλάχιστον το ισοδύναμο του μεριδίου του στην παγκόσμια αγορά ΤΠΕ, το οποίο το 2011 ήταν περίπου το ένα τρίτο. Η Ευρώπη πρέπει επίσης να αναπτύξει καινοτόμες επιχειρήσεις στις ΤΠΕ, ούτως ώστε το ένα τρίτο όλων των επιχειρηματικών επενδύσεων E&A στις ΤΠΕ στην Ένωση, το οποίο ήταν περισσότερο από 35 δισεκατομμύρια EUR το 2011, να πραγματοποιούνται από εταιρείες που συστάθηκαν κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες. Αυτό απαιτεί αύξηση των δημόσιων επενδύσεων E&A στις ΤΠΕ κατά τρόπο ώστε να προσελκύνονται ιδιωτικές επενδύσεις, με σκοπό την αύξηση των επενδύσεων την επόμενη δεκαετία και τη δημιουργία σημαντικά περισσότερων ευρωπαϊκών πόλων και συσπειρώσεων αριστείας παγκόσμιας κλάσης στις ΤΠΕ.

Για να κυριαρχήσει κανείς στις ολοένα και πολυπλοκότερες και πολυεπιστημονικές αλυσίδες τεχνολογίας και επιχειρήσεων στις ΤΠΕ, χρειάζονται συμπράξεις, καταμερισμός των κινδύνων και κινητοποίηση κρίσιμης μάζας σε ολόκληρη την Ένωση. Η δράση σε επίπεδο Ένωσης πρέπει να βοηθά τη βιομηχανία να χαράξει μια προοπτική ενιαίας αγοράς και να επιτύχει οικονομίες κλίμακας και εύρους. Η συνεργασία με αντικείμενο κοινές, ανοικτές τεχνολογικές πλατφόρμες με δευτερογενείς επιπτώσεις και μόχλευση θα επιτρέψει σε ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων μερών να επωφεληθούν από τις νέες εξελίξεις και να αναπτύξουν περισσότερες καινοτομίες. Οι συμπράξεις σε επίπεδο Ένωσης επιτρέπουν επίσης την επίτευξη συνάντησης, συγκροτούν ένα ορατό σημείο εστίασης για διεθνείς εταίρους και στηρίζουν την ανάπτυξη προτύπων και διαλειτοργικών λύσεων και στην Ένωση και παγκοσμίως.

1.1.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Οι ΤΠΕ στηρίζουν την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα σε ευρύ φάσμα ιδιωτικών και δημόσιων αγορών και τομέων και επιτρέπουν την επιστημονική πρόοδο σε όλους τους επιστημονικούς κλάδους. Την επόμενη δεκαετία η μετασχηματιστική επίδραση των ψηφιακών τεχνολογιών, των συστατικών στοιχείων των ΤΠΕ, των υποδομών και των υπηρεσιών θα καθίσταται ολοένα και περισσότερο ορατή σε όλους τους τομείς της ζωής. Οι δυνατότητες στην υπολογιστική, στις επικοινωνίες και στην αποθήκευση δεδομένων θα εξακολουθήσουν να εξαπλώνονται τα επόμενα χρόνια. Τεράστιες ποσότητες πληροφοριών και δεδομένων θα παράγονται, συχνά σε πραγματικό χρόνο, από αισθητήρες, μηχανές και προϊόντα εμπλουτισμένα με πληροφορίες, καθιστώντας την εξ αποστάσεως δράση κοινό τόπο, παρέχοντας τη δυνατότητα παγκόσμιας ανάπτυξης επιχειρηματικών διαδικασιών και βιώσιμων χώρων παραγωγής που να επιτρέπουν την ανάπτυξη ευρέος φάσματος υπηρεσιών και εφαρμογών.

Πολλές κρίσιμες σημασίας εμπορικές και δημόσιες υπηρεσίες και όλες οι βασικές διαδικασίες παραγωγής γνώσης στην επιστήμη, τη μάθηση, τις επιχειρήσεις και τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα καθώς και τον δημόσιο τομέα θα παρέχονται μέσω ΤΠΕ και θα είναι ως εκ τούτου ευκολότερα προσβάσιμες. Οι ΤΠΕ θα παρέχουν την κρίσιμη υποδομή για παραγωγικές και επιχειρηματικές διαδικασίες, επικοινωνία και συναλλαγές. Οι ΤΠΕ είναι επίσης απαραίτητες διότι συμβάλλουν σε μείζονες κοινωνικές προκλήσεις και διεργασίες, όπως η διαμόρφωση κοινοτήτων, η καταναλωτική συμπεριφορά, η πολιτική συμμετοχή και η δημόσια διακυβέρνηση, για παράδειγμα με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, και με πλατφόρμες και εργαλεία συλλογικής ευαισθητοποίησης. Για να αναπτυχθούν ανταγωνιστικές λύσεις, είναι κρίσιμη σημασίας η υποστήριξη και η ενσωμάτωση της έρευνας που επικεντρώνεται στον χρήστη.

Η στήριξη της Ένωσης στην έρευνα και την καινοτομία στον τομέα των ΤΠΕ συμβάλλει σημαντικά στην ανάπτυξη των τεχνολογιών και εφαρμογών επόμενης γενιάς, καθώς αποτελεί μεγάλο μέρος των συνολικών δαπανών για τη συνεργατική, μέσου έως υψηλού κινδύνου E&K στην Ευρώπη. Οι δημόσιες επενδύσεις στην έρευνα και καινοτομία στον τομέα των ΤΠΕ σε επίπεδο Ένωσης ήταν και παραμένουν ουσιαστικές για τη δημιουργία κρίσιμης μάζας που οδηγεί σε ρηξικέλευθες ανακαλύψεις και σε ευρύτερη αξιοποίηση και καλύτερη χρήση καινοτόμων λύσεων, προϊόντων και υπηρεσιών. Εξακολουθεί να διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη ανοικτών πλατφορμών και τεχνολογιών εφαρμόσιμων σε ολόκληρη την Ένωση, κατά τη δοκιμαστική και πιλοτική εφαρμογή των καινοτομιών σε πραγματικά πανευρωπαϊκά περιβάλλοντα και στη βελτιστοποίηση των πόρων με σκοπό τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας της Ένωσης και την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων της κοινωνίας. Η στήριξη της Ένωσης στην έρευνα και καινοτομία στον τομέα των ΤΠΕ επιτρέπει, επίσης, στις ΜΜΕ υψηλής τεχνολογίας να αναπτυχθούν και να αξιοποιήσουν το μέγεθος των αγορών της Ένωσης. Ενδυναμώνει τη συνεργασία και την αριστεία μεταξύ επιστημόνων και μηχανικών της Ένωσης, ενισχύοντας τις συνέργειες με τους εθνικούς προϋπολογισμούς και μεταξύ αυτών, και λειτουργεί ως πόλος συνεργασίας με εταίρους εκτός Ευρώπης.

Οι διαδοχικές αξιολογήσεις των δραστηριοτήτων ΤΠΕ του 7ου προγράμματος πλαισίου της Ένωσης για την έρευνα και την καινοτομία έχουν καταδείξει ότι οι εστιασμένες επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία στον τομέα των ΤΠΕ που έχουν αναληφθεί σε επίπεδο Ένωσης ήταν καθοριστικής σημασίας για την επίτευξη βιομηχανικής υπεροχής σε τομείς όπως οι κινήτες επικοινωνίες, τα κρίσιμη σημασίας για την ασφάλεια συστήματα ΤΠΕ, καθώς και για την αντιμετώπιση προκλήσεων όπως η ενεργειακή απόδοση, η υγεία, η επισιτιστική ασφάλεια, οι μεταφορές ή η δημογραφική αλλαγή. Οι επενδύσεις της Ένωσης σε ερευνητικές υποδομές των ΤΠΕ έχουν παράσχει στους Ευρωπαίους ερευνητές την καλύτερη ερευνητική δικτύωση και τις καλύτερες εγκαταστάσεις Η/Υ στον κόσμο.

1.1.3. Γενικές γραμμές των δραστηριοτήτων

Ορισμένες γραμμές δραστηριοτήτων έχουν ως στόχο προκλήσεις που αφορούν τη βιομηχανική και τεχνολογική υπεροχή στις ΤΠΕ και καλύπτουν γενικής φύσεως θεματολογία έρευνας και καινοτομίας στις ΤΠΕ, όπου συμπεριλαμβάνονται κυρίως:

- α) Μία νέα γενιά εξαρτημάτων και συστημάτων: μηχανική προηγμένων, ενσωματωμένων και αποδοτικών ως προς την ενέργεια και τους πόρους εξαρτημάτων και συστημάτων
 - β) Υπολογιστές επόμενης γενιάς: προηγμένα και ασφαλή υπολογιστικά συστήματα και τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένου του υπολογιστικού νέφους
 - γ) Διαδίκτυο του μέλλοντος: λογισμικό, υλικό H/Y, υποδομές, τεχνολογίες και υπηρεσίες
 - δ) Τεχνολογίες περιεχομένου και διαχείριση πληροφοριών: ΤΠΕ για ψηφιακό περιεχόμενο και για την πολιτιστική και δημιουργική βιομηχανία
 - ε) Προηγμένες διεπαφές και ρομπότ: ρομποτική και έξυπνοι χώροι
- στ) Μικροηλεκτρονική, νανοηλεκτρονική και φωτονική: Βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής σχετικές με τη μικροηλεκτρονική, τη νανοηλεκτρονική και τη φωτονική, καλύπτοντας και τις κβαντικές τεχνολογίες.

Οι εν λόγω έξι μείζονες γραμμές δραστηριοτήτων αναμένεται να καλύψουν όλο το φάσμα των αναγκών, λαμβανομένης υπόψη της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας σε παγκόσμια κλίμακα. Θα περιλαμβάνουν βιομηχανική ηγετική θέση στις γενικές λύσεις, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες με βάση ΤΠΕ που απαιτούνται για την αντιμετώπιση μεγάλων κοινωνικών προκλήσεων, καθώς και θεματολογία έρευνας και καινοτομίας στον τομέα των ΤΠΕ με γνώμονα τις εφαρμογές που θα υποστηριχτούν σε συνδυασμό με την συναφή κοινωνική πρόκληση. Ενόψει της ολοένα αυξανόμενης προόδου της τεχνολογίας σε όλους τους τομείς της ζωής, η αλληλεπίδραση μεταξύ των ανθρώπων και της τεχνολογίας θα είναι εν προκειμένω σημαντική και θα αποτελεί μέρος της προαναφερόμενης έρευνας στον τομέα των ΤΠΕ, με γνώμονα τις εφαρμογές.

Οι εν λόγω έξι γραμμές δραστηριοτήτων περιλαμβάνουν επίσης ειδικές ερευνητικές υποδομές ΤΠΕ, όπως ζωντανά εργαστήρια για πειράματα και υποδομές για υποκείμενες βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και ενσωμάτωσή τους σε προηγμένα προϊόντα και καινοτόμα έξυπνα συστήματα, όπου συμπεριλαμβάνονται ο εξοπλισμός, τα εργαλεία, οι υπηρεσίες υποστήριξης, οι καθαροί θάλαμοι και η πρόσβαση σε χυτήρια για τη δημιουργία πρωτοτύπων.

Το «Ορίζων 2020» θα στηρίξει την έρευνα και ανάπτυξη συστημάτων με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων και, ιδίως, του δικαιώματός τους στην ιδιωτική ζωή.

1.2. Νανοτεχνολογίες

1.2.1. Ειδικός στόχος για τις νανοτεχνολογίες

Ο ειδικός στόχος της έρευνας και της καινοτομίας στις νανοτεχνολογίες είναι η διασφάλιση της υπεροχής της Ένωσης στην εν λόγω παγκόσμια αγορά υψηλής ανάπτυξης, με τόνωση των επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων και επενδύσεων στις νανοτεχνολογίες και την αξιοποίησή τους σε υψηλής προστιθέμενης αξίας ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες σε ευρύ φάσμα εφαρμογών και τομέων.

Έως το 2020 οι νανοτεχνολογίες θα ενσωματωθούν, δηλαδή θα ενοποιηθούν απρόσκοπτα με τις περισσότερες τεχνολογίες και εφαρμογές, με γνώμονα τα οφέλη για τους καταναλωτές, την ποιότητα ζωής, την υγειονομική περιβάλαση, τη βιώσιμη ανάπτυξη και το ισχυρό βιομηχανικό δυναμικό για την εξεύρεση μη διαθέσιμων προηγούμενων λύσεων για την παραγωγικότητα και την αποδοτικότητα των πόρων.

Η Ευρώπη πρέπει επίσης να θέσει ένα παγκόσμιο μέτρο σύγκρισης για ασφαλή και υπεύθυνη ανάπτυξη της νανοτεχνολογίας και διακυβέρνηση που εξασφαλίζει μεγάλα οφέλη τόσο για την οικονομία όσο και την κοινωνία, σε συνδυασμό με υψηλά πρότυπα ασφάλειας και με βιωσιμότητα.

Τα προϊόντα που χρησιμοποιούν νανοτεχνολογίες αντιπροσωπεύουν μια παγκόσμια αγορά την οποία η Ευρώπη δεν μπορεί να αγνοεί. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς, η αξία των προϊόντων που ενσωματώνουν τη νανοτεχνολογία ως κύριο συστατικό στοιχείο θα ανέλθει σε 700 δισεκατομμύρια EUR έως το 2015 και σε 2 τρισεκατομμύρια EUR έως το 2020, με 2 και 6 εκατομμύρια θέσεις εργασίας αντιστοίχως. Οι εταιρείες νανοτεχνολογίας της Ευρώπης πρέπει να εκμεταλλευτούν αυτό το διψήφιο ποσοστό ανάπτυξης της αγοράς και να είναι σε θέση να αποκτήσουν ένα μερίδιο αγοράς τουλάχιστον ίσο προς το μερίδιο της Ευρώπης στην χρηματοδότηση της έρευνας παγκοσμίως (ήτοι ένα τέταρτο) έως το 2020.

1.2.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Οι νανοτεχνολογίες αποτελούν φάσμα εξελισσόμενων τεχνολογιών με αποδεδειγμένες δυνατότητες, οι οποίες έχουν επαναστατικό αντίκτυπο, παραδείγματος χάριν στα υλικά, τις ΤΠΕ, την κινητικότητα στις μεταφορές, τις βιοεπιστήμες, την υγειονομική περιβάλαση (περιλαμβανομένης της θεραπείας), τα καταναλωτικά αγαθά και τη μεταποίηση, από τη στιγμή που η έρευνα οδηγεί σε πρωτοποριακά, βιώσιμα και ανταγωνιστικά προϊόντα και διαδικασίες παραγωγής.

Οι ναυτεχνολογίες διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που προσδιορίζονται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Η επιτυχής ανάπτυξη των εν λόγω κύριων τεχνολογιών γενικής εφαρμογής θα συμβάλει στην ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της Ένωσης, παρέχοντας νεωτεριστικά και βελτιωμένα προϊόντα ή αποδοτικότερες διαδικασίες και εξευρίσκοντας απαντήσεις στις σημερινές και μελλοντικές κοινωνικές προκλήσεις.

Η παγκόσμια χρηματοδότηση της έρευνας στις ναυτεχνολογίες έχει διπλασιαστεί από περίπου 6,5 δισεκατομμύρια EUR το 2004 σε περίπου 12,5 δισεκατομμύρια EUR το 2008, με την Ένωση να καταβάλλει περίπου το ένα τέταρτο του συνόλου. Η Ένωση έχει αναγνωρισμένη υπεροχή στην έρευνα στις ναυοεπιστήμες και στις ναυτεχνολογίες, ενώ σύμφωνα με τις προβλέψεις έως το 2015 θα υπάρχουν στην Ένωση 4 000 εταιρείες. Αυτή η υπεροχή στην έρευνα πρέπει να διατηρηθεί και να αυξηθεί και να οδηγήσει περαιτέρω σε πρακτικές χρήσεις και εμπορική αξιοποίηση.

Η Ευρώπη χρειάζεται τώρα να διασφαλίσει και να αξιοποιήσει τη θέση της στην παγκόσμια αγορά, προωθώντας ευρείας κλίμακας συνεργασία διαμέσου πολλών διαφορετικών αξιακών αλυσίδων και στο εσωτερικό τους, καθώς και μεταξύ διαφορετικών βιομηχανικών τομέων, για να μετεξελιχθούν οι εν λόγω τεχνολογίες σε ασφαλή, διατηρήσιμα και βιώσιμα εμπορικά προϊόντα. Τα θέματα της εκτίμησης και διαχείρισης κινδύνου, καθώς και η υπεύθυνη διακυβέρνηση λειτουργούν ως καθοριστικοί παράγοντες των μελλοντικών επιπτώσεων των ναυτεχνολογιών στην κοινωνία, το περιβάλλον και την οικονομία.

Συνεπώς, επίκεντρο των δραστηριοτήτων θα είναι η ευρεία, υπεύθυνη και βιώσιμη εφαρμογή των ναυτεχνολογιών στην οικονομία ώστε να παραχθούν οφέλη με μεγάλο αντίκτυπο στην κοινωνία και τη βιομηχανία. Για να διασφαλιστούν οι δυνητικές ευκαιρίες, συμπεριλαμβανομένης της σύστασης νέων εταιρειών και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, η έρευνα πρέπει να παρέχει τα αναγκαία εργαλεία που θα επιτρέπουν τη σωστή υλοποίηση της τυποποίησης και των κανονιστικών ρυθμίσεων.

1.2.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

α) Ανάπτυξη ναυοϋλικών, ναυοσυσκευών και ναυοσυστημάτων επόμενης γενιάς

Επίδωξη δημιουργίας θεμελιωδών νέων προϊόντων που θα επιτρέπουν βιώσιμες λύσεις σε ευρύ φάσμα τομέων.

β) Διασφάλιση της ασφαλούς και βιώσιμης ανάπτυξης και εφαρμογής ναυτεχνολογιών

Προαγωγή των επιστημονικών γνώσεων σχετικά με τις δυνητικές επιπτώσεις των ναυτεχνολογιών και των ναυοσυστημάτων στην υγεία ή στο περιβάλλον και παροχή εργαλείων για την εκτίμηση και τη διαχείριση κινδύνου καθ' όλο τον κύκλο ζωής, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων τυποποίησης.

γ) Ανάπτυξη της κοινωνικής διάστασης της ναυτεχνολογίας

Εστίαση στη διακυβέρνηση της ναυτεχνολογίας προς όφελος της κοινωνίας και του περιβάλλοντος.

δ) Αποτελεσματική και βιώσιμη σύνθεση και κατασκευή ναυοϋλικών, εξαρτημάτων και συστημάτων

Εστίαση σε νέες εργασίες, έξυπνη ενοποίηση νέων και υφιστάμενων διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένης της σύγκλισης στον τομέα της τεχνολογίας, καθώς και κλιμάκωση με σκοπό την επίτευξη υψηλής ακρίβειας παραγωγής προϊόντων σε μεγάλη κλίμακα, καθώς και τη δημιουργία ευέλικτων εγκαταστάσεων πολλαπλής χρήσης, ώστε να διασφαλίζεται η αποδοτική μεταφορά γνώσεων στη βιομηχανική καινοτομία.

ε) Ανάπτυξη και τυποποίηση τεχνικών ενίσχυσης ικανοτήτων, μεθόδων μέτρησης και εξοπλισμού

Εστίαση στις υποκείμενες τεχνολογίες που στηρίζουν την ανάπτυξη και εισαγωγή στην αγορά ασφαλών, πολύπλοκων ναυοϋλικών και ναυοσυστημάτων.

1.3. Προηγμένα υλικά

1.3.1. Ειδικός στόχος για προηγμένα υλικά

Ο ειδικός στόχος της έρευνας και καινοτομίας στα προηγμένα υλικά είναι η ανάπτυξη υλικών με νέες λειτουργικότητες και βελτιωμένες εν χρήσει επιδόσεις, για ανταγωνιστικότερα και ασφαλή προϊόντα που ελαχιστοποιούν τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και την κατανάλωση πόρων.

Τα υλικά βρίσκονται στον πυρήνα της βιομηχανικής καινοτομίας και είναι βασικοί κινητήριιοι μοχλοί. Τα προηγμένα υλικά με μεγαλύτερη περιεκτικότητα γνώσεων, νέες λειτουργικότητες και βελτιωμένες επιδόσεις είναι απαραίτητα για τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη σε ευρύ φάσμα εφαρμογών και τομέων.

1.3.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Χρειάζονται νέα προηγμένα υλικά για την ανάπτυξη βιώσιμων προϊόντων και διαδικασιών καλύτερων επιδόσεων, καθώς και για την υποκατάσταση σπάνιων πόρων. Τα εν λόγω υλικά αποτελούν μέρος της λύσης για τις βιομηχανικές και κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε, παρέχουν καλύτερες επιδόσεις κατά τη χρήση τους, έχουν λιγότερες απαιτήσεις ως προς τους πόρους και την ενέργεια και διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των προϊόντων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.

Η ανάπτυξη με γνώμονα την εφαρμογή συχνά περιλαμβάνει τον σχεδιασμό εντελώς νέων υλικών, με δυνατότητα να επιτυγχάνουν εν χρήσει τις προγραμματισμένες επιδόσεις. Τα εν λόγω υλικά αποτελούν σημαντικό στοιχείο της αλυσίδας εφοδιασμού κατά την κατασκευή υψηλής αξίας. Αποτελούν επίσης τη βάση της προόδου σε εγκάρσιους τεχνολογικούς τομείς (επί παραδείγματι, τεχνολογίες για την υγειονομική περιθάλψη, βιοεπιστήμες, ηλεκτρονική και φωτονική) και σχεδόν σε όλους τους τομείς της αγοράς. Τα ίδια τα υλικά αποτελούν σημαντικό βήμα στην αύξηση της αξίας των προϊόντων και των επιδόσεών τους. Η εκτιμώμενη αξία και ο αντίκτυπος των προηγμένων υλικών είναι σημαντικά, με ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης περίπου 6 % και αναμενόμενο μέγεθος στην αγορά της τάξεως των 100 δισεκατομμυρίων EUR έως το 2015.

Τα υλικά επινοούνται βάσει της προσέγγισης του πλήρους κύκλου ζωής, από την προμήθεια διαθέσιμων υλικών έως το τέλος της ζωής τους («από λίκνο σε λίκνο»), με καινοτόμες προσεγγίσεις για την ελαχιστοποίηση των πόρων (συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας) που απαιτούνται για τον μετασχηματισμό τους ή για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων για τους ανθρώπους και το περιβάλλον. Επίσης, καλύπτονται η συνεχής χρήση, η ανακύκλωση ή η δευτερογενής χρήση των υλικών στο τέλος του κύκλου ζωής, καθώς και η σχετική κοινωνική καινοτομία, όπως οι μεταβολές της συμπεριφοράς των καταναλωτών και τα νέα επιχειρηματικά μοντέλα.

Για την επιτάχυνση της προόδου, θα προωθηθεί μια διεπιστημονική και συγκλίνουσα προσέγγιση, η οποία συμπεριλαμβάνει τη χημεία, τη φυσική, τη θεωρητική και υπολογιστική μοντελοποίηση, τις βιολογικές επιστήμες και ολόενα και περισσότερο το δημιουργικό βιομηχανικό σχέδιο.

Θα προωθηθούν νεωτεριστικές οικολογικές συμμαχίες καινοτομίας και η βιομηχανική συμβίωση, επιτρέποντας στη βιομηχανία να διαφοροποιηθεί, να επεκτείνει τα επιχειρηματικά της μοντέλα, να επαναχρησιμοποιήσει τα απόβλητά της ως βάση για νέες παραγωγές.

1.3.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

α) Εγκάρσιες τεχνολογίες και τεχνολογίες υλικών ευρείας εφαρμογής

Έρευνα με αντικείμενο τα υλικά βάσει σχεδιασμού, τα λειτουργικά υλικά, τα πολυλειτουργικά υλικά με μεγαλύτερη περιεκτικότητα γνώσεων, νέες λειτουργικότητες και βελτιωμένες επιδόσεις και τα δομικά υλικά με σκοπό την καινοτομία σε όλους της βιομηχανικούς τομείς, περιλαμβανομένων των δημιουργικών κλάδων.

β) Ανάπτυξη και μετασχηματισμός υλικών

Έρευνα και ανάπτυξη για να εξασφαλιστεί η αποδοτική, ασφαλής και βιώσιμη ανάπτυξη και κλιμάκωση προκειμένου να καταστεί δυνατή η βιομηχανική κατασκευή μελλοντικών προϊόντων βάσει σχεδιασμού με στόχο τη διαχείριση υλικών «χωρίς απόβλητα» στην Ευρώπη.

γ) Διαχείριση επιμέρους στοιχείων των υλικών

Έρευνα και ανάπτυξη νέων και καινοτόμων τεχνικών παραγωγής για υλικά, εξαρτήματα αυτών και συστήματα.

δ) Υλικά για βιώσιμη, αποδοτική ως προς τους πόρους βιομηχανία με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα

Ανάπτυξη νέων προϊόντων και εφαρμογών, επιχειρηματικών μοντέλων καθώς και υπεύθυνης καταναλωτικής συμπεριφοράς που μειώνουν τη ζήτηση ενέργειας και διευκολύνουν την παραγωγή με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

ε) Υλικά για τους δημιουργικούς κλάδους, περιλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς

Εφαρμογή του σχεδιασμού και ανάπτυξη συγκλινουσών τεχνολογιών για τη δημιουργία νέων επιχειρηματικών ευκαιριών, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης και αποκατάστασης των υλικών με ιστορική ή πολιτιστική αξία, καθώς και νέων υλικών.

στ) Μετρολογία, χαρακτηρισμός, τυποποίηση και έλεγχος ποιότητας

Προώθηση τεχνολογιών, όπως ο χαρακτηρισμός, η μη καταστρεπτική αξιολόγηση, η συνεχής αξιολόγηση και παρακολούθηση και η προγνωστική μοντελοποίηση των επιδόσεων και του αντίκτυπου για πρόοδο στην επιστήμη των υλικών και τη μηχανική.

ζ) Βελτιστοποίηση της χρήσης υλικών

Έρευνα και ανάπτυξη για τη διερεύνηση υποκατάστατων και εναλλακτικών για τη χρήση υλικών και καινοτόμων προσεγγίσεων επιχειρηματικών μοντέλων και εντοπισμός των κρίσιμων πόρων.

1.4. Βιοτεχνολογία

1.4.1. Ειδικός στόχος για τη βιοτεχνολογία

Ο ειδικός στόχος της έρευνας και καινοτομίας στη βιοτεχνολογία είναι να αναπτύξει ανταγωνιστικά, βιώσιμα, ασφαλή και καινοτόμα βιομηχανικά προϊόντα και διαδικασίες και να συμβάλει ως κινητήριος μοχλός καινοτομίας σε πολλούς ευρωπαϊκούς τομείς, όπως η γεωργία, η δασοκομία, τα τρόφιμα, η ενέργεια, ο χημικός τομέας και η υγεία, καθώς και η βασισμένη στη γνώση βιο-οικονομία.

Μια ισχυρή επιστημονική και τεχνολογική βάση και βάση καινοτομίας στη βιοτεχνολογία θα στηρίξει τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες διασφαλίζοντας την υπεροχή τους σε αυτή την βασική τεχνολογία γενικής εφαρμογής. Η θέση αυτή θα ενισχυθεί περαιτέρω με την ενσωμάτωση της αξιολόγησης των πτυχών της υγείας και της ασφάλειας, του οικονομικού και περιβαλλοντικού αντικτύπου της χρήσης της τεχνολογίας και των πτυχών διαχείρισης των συνολικών και των ειδικών κινδύνων στην ανάπτυξη της βιοτεχνολογίας.

1.4.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Ενδυναμωμένη από την επέκταση των γνώσεων των ζωντανών συστημάτων, η βιοτεχνολογία αναμένεται να παράσχει σειρά νέων εφαρμογών και να ενισχύσει τη βιομηχανική βάση της Ένωσης και την ικανότητά της για καινοτομία. Ένα παράδειγμα της αυξανόμενης σημασίας της βιοτεχνολογίας είναι οι βιομηχανικές εφαρμογές, συμπεριλαμβανομένων των βιοφαρμακευτικών προϊόντων, των τροφίμων και των ζωοτροφών, καθώς και των βιοχημικών προϊόντων, των οποίων το μερίδιο αγοράς, όσον αφορά τα βιοχημικά, εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο 12 % έως 20 % της παραγωγής χημικών προϊόντων έως το 2015. Λόγω της επιλεκτικότητας και της αποδοτικότητας των βιοσυστημάτων, η βιοτεχνολογία καλύπτει μερικές από τις λεγόμενες 12 αρχές της «οικολογικής χημείας». Η πιθανή οικονομική επιβάρυνση των επιχειρήσεων της Ένωσης μπορεί να μειωθεί με την αξιοποίηση του δυναμικού των διαδικασιών της βιοτεχνολογίας και των προϊόντων βιολογικής προέλευσης με σκοπό τη μείωση των εκπομπών CO₂, οι οποίες εκτιμάται ότι θα κυμανθούν από 1 έως 2,5 δισεκατομμύρια τόνους ισοδύναμου CO₂ ετησίως έως το 2030.

Στον βιοφαρμακευτικό τομέα της Ευρώπης, ήδη περίπου το 20 % των σημερινών φαρμάκων είναι προϊόντα της βιοτεχνολογίας, και έως το 50 % των νέων φαρμάκων. Η βιοτεχνολογία θα διαδραματίσει μείζονα ρόλο στη μετάβαση προς μια οικονομία βιολογικής βάσης, με την ανάπτυξη νέων βιομηχανικών διαδικασιών. Η βιοτεχνολογία ανοίγει επίσης νέες προοπτικές για την ανάπτυξη αειφόρου γεωργίας, υδατοκαλλιέργειας και δασοκομίας και για την αξιοποίηση του τεράστιου δυναμικού των θαλάσσιων πόρων με σκοπό την παραγωγή καινοτόμων εφαρμογών για τη βιομηχανία, την υγεία, την ενέργεια, τη χημεία και το περιβάλλον. Ο νεοεμφανιζόμενος τομέας θαλάσσιας (γαλάζιας) βιοτεχνολογίας προβλέπεται ότι θα αυξάνεται κατά 10 % ετησίως.

Άλλες κύριες πηγές καινοτομίας βρίσκονται στη διεπαφή μεταξύ βιοτεχνολογίας και άλλων γενικής εφαρμογής και συγκλινουσών τεχνολογιών, ιδίως των νανοτεχνολογιών και των ΤΠΕ, με εφαρμογές όπως η ανίχνευση και η διάγνωση.

1.4.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

α) Προώθηση πρωτοποριακών βιοτεχνολογιών ως μελλοντικού μοχλού καινοτομίας

Ανάπτυξη νεοεμφανιζόμενων τεχνολογικών τομέων, όπως η συνθετική βιολογία, η βιοπληροφορική και η βιολογία συστημάτων, οι οποίες υπόσχονται πολλά για εντελώς νεωτεριστικά προϊόντα, τεχνολογίες και εφαρμογές.

β) Βιομηχανικά προϊόντα και διαδικασίες με βάση τη βιοτεχνολογία

Ανάπτυξη της βιομηχανικής βιοτεχνολογίας και της σχεδίασης βιοδιεργασιών σε βιομηχανική κλίμακα για ανταγωνιστικά βιομηχανικά προϊόντα και βιώσιμες διεργασίες (π.χ. στο χημικό τομέα, στην υγεία, στον εξορυκτικό τομέα, στην ενέργεια, στην παραγωγή χαρτοπολτού και χαρτιού, στα προϊόντα με βάση τις ίνες και στην επεξεργασία ξύλου, κλωστοϋφαντουργικών, αμύλου και τροφίμων) και προώθηση των πτυχών του περιβάλλοντος και της υγείας, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών καθαρισμού.

γ) Καινοτόμες και ανταγωνιστικές τεχνολογίες πλατφόρμας

Ανάπτυξη τεχνολογιών πλατφόρμας (π.χ. γονιδιωματική, μεταγονιδιωματική, πρωτεϊνωματική, μεταβολισμική, μοριακά εργαλεία, συστήματα έκφρασης πλατφόρμες φαινοτυπικής και κυτταρικές πλατφόρμες) για την ενίσχυση της υπεροχής και του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος σε μεγάλο αριθμό τομέων με οικονομικό αντίκτυπο.

1.5. Προηγμένη μεταποίηση και επεξεργασία

1.5.1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος της έρευνας και της καινοτομίας στην προηγμένη μεταποίηση και επεξεργασία είναι η μετατροπή των σημερινών μεταποιητικών επιχειρήσεων, συστημάτων και διαδικασιών. Αυτό θα επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, αξιοποιώντας βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής προκειμένου να οδηγηθούμε σε τεχνολογίες μεταποίησης και επεξεργασίας που θα είναι μεγαλύτερης έντασης γνώσης, βιώσιμες, αποδοτικές ως προς τη χρήση των πόρων και της ενέργειας και διατομεακές, με αποτέλεσμα πιο καινοτόμα προϊόντα, διαδικασίες και υπηρεσίες. Η προηγμένη μεταποίηση και επεξεργασία είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων της προτεραιότητας «Κοινωνικές προκλήσεις», διότι παρέχει τη δυνατότητα νέων, βιώσιμων προϊόντων, διαδικασιών και υπηρεσιών και της ανταγωνιστικής τους ανάπτυξης.

1.5.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Ο μεταποιητικός τομέας έχει μεγάλη σημασία για την ευρωπαϊκή οικονομία, συμβάλλει περίπου στο 17 % του ΑΕΠ και πρόσφερε περίπου 22 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στην Ένωση το 2007. Με τη μείωση των οικονομικών φραγμών στις εμπορικές συναλλαγές και τον υποβοηθητικό ρόλο της τεχνολογίας των επικοινωνιών, η μεταποίηση υπόκειται σε έντονο ανταγωνισμό και έχει στραφεί σε χώρες με το πλέον χαμηλό συνολικό κόστος. Η ευρωπαϊκή προσέγγιση της μεταποίησης πρέπει επομένως να αλλάξει ριζικά προκειμένου να παραμείνει ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο, ενώ το πρόγραμμα πλαίσιο «Ορίζων 2020» μπορεί να συνδράμει στη συνένωση όλων των εμπλεκόμενων ενδιαφερομένων μερών για την επίτευξη του εν λόγω σκοπού.

Η Ευρώπη πρέπει να αυξήσει τις επενδύσεις σε επίπεδο Ένωσης προκειμένου να διατηρήσει την ευρωπαϊκή υπεροχή και εξειδικευμένη γνώση στον τομέα των μεταποιητικών τεχνολογιών και να πραγματοποιήσει τη μετάβαση σε προϊόντα υψηλής αξίας και έντασης γνώσης, δημιουργώντας τις συνθήκες και το ενεργητικό για βιώσιμη παραγωγή και παροχή υπηρεσιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του παραγόμενου προϊόντος. Οι βιομηχανίες μεταποίησης και επεξεργασίας έντασης πόρων πρέπει να συνεχίσουν να κινητοποιούν πόρους και γνώσεις σε επίπεδο Ένωσης και να αυξήσουν τις επενδύσεις στην έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία, προκειμένου να υποβοηθήσουν την περαιτέρω πρόοδο προς μια ανταγωνιστική, αποδοτική ως προς τους πόρους και βιώσιμη οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και να συμμορφωθούν με τη συμφωνηθείσα μείωση σε επίπεδο Ένωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2050 στους βιομηχανικούς τομείς⁽¹⁾.

Με ισχυρές πολιτικές της Ένωσης, η Ευρώπη θα αναπτύξει τις υφιστάμενες βιομηχανίες της και θα προαγάγει τις αναδυόμενες βιομηχανίες του μέλλοντος. Η εκτιμώμενη αξία και αντίκτυπος του τομέα των προηγμένων συστημάτων μεταποίησης είναι σημαντική, με αναμενόμενο μέγεθος αγοράς περίπου 150 δισεκατομμυρίων EUR έως το 2015 και μικτό ετήσιο ρυθμό αύξησης περίπου 5 %.

Η διατήρηση της γνώσης και εξειδικευμένων ικανοτήτων είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου να διατηρηθεί το δυναμικό μεταποίησης και επεξεργασίας στην Ευρώπη. Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας θα δώσουν έμφαση στη βιώσιμη και ασφαλή μεταποίηση και επεξεργασία, εισάγοντας την αναγκαία τεχνική καινοτομία και προσανατολισμού με γνώμονα τις ανάγκες των πελατών, με σκοπό την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής περιεκτικότητας γνώσεων και χαμηλής κατανάλωσης υλών και ενέργειας.

Η Ευρώπη πρέπει επίσης να μεταφέρει τις εν λόγω γενικής εφαρμογής τεχνολογίες και γνώσεις σε άλλους παραγωγικούς τομείς, όπως ο κατασκευαστικός τομέας, ο οποίος αποτελεί σημαντική πηγή αερίων του θερμοκηπίου (GHG), διότι οι κατασκευαστικές δραστηριότητες αντιπροσωπεύουν περίπου το 40 % της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας στην Ευρώπη και προκαλούν το 36 % των εκπομπών CO₂. Ο κατασκευαστικός τομέας, ο οποίος παράγει το 10 % του ΑΕΠ και παρέχει περίπου 16 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στην Ευρώπη σε 3 εκατομμύρια επιχειρήσεις, εκ των οποίων το 95 % είναι ΜΜΕ, πρέπει να χρησιμοποιεί καινοτόμα υλικά και καινοτόμες κατασκευαστικές προσεγγίσεις με σκοπό τον μετριασμό των επιπτώσεων στο περιβάλλον.

1.5.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

α) Τεχνολογίες για τα εργοστάσια του μέλλοντος

Προώθηση της βιώσιμης βιομηχανικής ανάπτυξης με διευκόλυνση της στρατηγικής στροφής στην Ευρώπη από τη μεταποίηση βάσει κόστους σε μια προσέγγιση που βασίζεται στην αποδοτική χρήση των πόρων, στη δημιουργία προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας και στην ευφυή και υψηλών επιδόσεων μεταποίηση με βάση τις ΤΠΕ σε ένα ενοποιημένο σύστημα.

β) Τεχνολογίες που οδηγούν σε ενεργειακά αποδοτικά συστήματα και σε ενεργειακά αποδοτικά κτήρια με χαμηλό αντίκτυπο στο περιβάλλον.

Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών CO₂ με την έρευνα, ανάπτυξη και εξάπλωση βιώσιμων κατασκευαστικών τεχνολογιών και συστημάτων σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας, καθώς και μείωση του συνολικού αντίκτυπου των κτιρίων στο περιβάλλον.

(1) COM(2011)0112.

- γ) Βιώσιμες, αποδοτικές ως προς τους πόρους τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε ενεργοβόρες μεταποιητικές βιομηχανίες

Αύξηση της ανταγωνιστικότητας των μεταποιητικών βιομηχανιών, με δραστική βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων και της ενέργειας και μείωση του περιβαλλοντικού αντικτύπου των εν λόγω βιομηχανικών δραστηριοτήτων σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας, προωθώντας τη χρήση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, περισσότερο βιώσιμες βιομηχανικές διαδικασίες και, κατά περίπτωση, ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

- δ) Νέα βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα

Σύλληψη ιδεών και μεθοδολογιών για προσαρμόσιμα, «βασισμένα στη γνώση» επιχειρηματικά μοντέλα σε εξατομικευμένες προσεγγίσεις, περιλαμβανομένων των εναλλακτικών προσεγγίσεων παραγωγικής χρήσης των πόρων.

1.6. Διάστημα

1.6.1. Ειδικός στόχος για το διάστημα

Ο ειδικός στόχος της διαστημικής έρευνας και καινοτομίας είναι η προώθηση μιας οικονομικά αποδοτικής, ανταγωνιστικής και καινοτόμου διαστημικής βιομηχανίας (συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ) και ερευνητικής κοινότητας, με σκοπό την ανάπτυξη και αξιοποίηση της διαστημικής υποδομής για την εξυπηρέτηση της μελλοντικής πολιτικής της Ένωσης και των αναγκών της κοινωνίας.

Η ενίσχυση του ευρωπαϊκού διαστημικού, δημόσιου και ιδιωτικού, τομέα με την προώθηση της διαστημικής έρευνας και καινοτομίας είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση και διασφάλιση της ικανότητας της Ευρώπης να χρησιμοποιεί το διάστημα με σκοπό τη στήριξη των πολιτικών της Ένωσης, των διεθνών στρατηγικών συμφερόντων της και της ανταγωνιστικότητας μεταξύ καθιερωμένων και νεοεμφανιζόμενων στη διαστημική δραστηριότητα εθνών. Οι δράσεις σε επίπεδο Ένωσης θα αναληφθούν σε σύμπραξη με τις ερευνητικές διαστημικές δραστηριότητες των κρατών μελών και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ΕΟΔ), με σκοπό να δημιουργηθούν συμπληρωματικότητες μεταξύ των διαφόρων φορέων.

1.6.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Το διάστημα είναι ένας σημαντικός, αλλά συχνά άρατος μοχλός διαφόρων υπηρεσιών και προϊόντων ζωτικής σημασίας για την σύγχρονη κοινωνία, όπως η πλοήγηση και οι επικοινωνίες, καθώς και η πρόγνωση του καιρού και οι γεωγραφικές πληροφορίες προερχόμενες από την παρακολούθηση της γης μέσω δορυφόρων. Η διαμόρφωση και υλοποίηση πολιτικής σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο εξαρτάται ολοένα και περισσότερο από πληροφορίες προερχόμενες από το διάστημα. Ο παγκόσμιος τομέας του διαστήματος αναπτύσσεται ραγδαία και επεκτείνεται σε νέες περιοχές (π.χ. Κίνα, Νότια Αμερική, Αφρική). Η ευρωπαϊκή βιομηχανία είναι προς το παρόν σημαντικός εξαγωγέας δορυφόρων πρώτης κατηγορίας για εμπορικούς και επιστημονικούς σκοπούς. Η αύξηση του παγκόσμιου ανταγωνισμού απειλεί τη θέση της Ευρώπης στον εν λόγω τομέα.

Συνεπώς, η Ευρώπη έχει συμφέρον να διασφαλίσει ότι η βιομηχανία της εξακολουθεί να είναι εύρωστη σε αυτή την έντονα ανταγωνιστική αγορά. Επιπροσθέτως, τα δεδομένα από τους ευρωπαϊκούς επιστημονικούς δορυφόρους και ανιχνευτές έχουν οδηγήσει σε ορισμένες από τις πιο σημαντικές επιστημονικές ανακαλύψεις των τελευταίων δεκαετιών στις γεωεπιστήμες, τη θεμελιώδη φυσική, την αστρονομία και την πλανητολογία. Επιπροσθέτως, καινοτόμες διαστημικές τεχνολογίες, π.χ. ρομποτική, έχουν συμβάλει στην πρόοδο της γνώσης και της τεχνολογίας στην Ευρώπη. Με αυτή τη μοναδική ικανότητα, ο ευρωπαϊκός διαστημικός τομέας οφείλει να διαδραματίσει κίριό ρόλο στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που προσδιορίζονται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020».

Η έρευνα, η τεχνολογική ανάπτυξη και η καινοτομία υποστηρίζουν ικανότητες στο διάστημα που είναι ζωτικής σημασίας για την ευρωπαϊκή κοινωνία. Ενώ οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής δαπανούν περίπου το 25 % του προϋπολογισμού τους για το διάστημα στην Ε&Α, η Ένωση δαπανά λιγότερο από το 10 %. Επιπλέον, η διαστημική έρευνα στην Ένωση πραγματοποιείται στα πλαίσια των εθνικών προγραμμάτων των κρατών μελών, των προγραμμάτων του ΕΟΔ και των προγραμμάτων-πλαισίων για την έρευνα της Ένωσης.

Για να διατηρηθεί το τεχνολογικό και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Ευρώπης και για να αξιοποιηθούν οι επενδύσεις, χρειάζεται δράση σε επίπεδο Ένωσης, έχοντας υπόψη το άρθρο 4 παράγραφος 3 και το άρθρο 189 ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με τις δραστηριότητες διαστημικής έρευνας των κρατών μελών και του ΕΟΔ, ο οποίος διαχειρίζεται τη βιομηχανική ανάπτυξη δορυφόρων και τις αποστολές στο απώτατο διάστημα σε διακυβερνητική βάση για τα κράτη μέλη του ΕΟΔ από το 1975. Χρειάζεται επίσης δράση σε επίπεδο Ένωσης για την προώθηση της συμμετοχής των καλύτερων ερευνητών από όλα τα κράτη μέλη και για τον περιορισμό των εμποδίων στα συνεργατικά ερευνητικά έργα σχετικά με το διάστημα, πέραν των εθνικών συνόρων.

Επιπλέον, οι πληροφορίες που διαβιβάζουν οι ευρωπαϊκοί δορυφόροι παρέχουν ένα αυξανόμενο δυναμικό περαιτέρω ανάπτυξης καινοτόμων επακόλουθων δορυφορικών υπηρεσιών. Πρόκειται για έναν τυπικό τομέα δραστηριότητας για τις ΜΜΕ και πρέπει να στηριχθεί με μέτρα για την έρευνα και την καινοτομία, ώστε να αξιοποιηθούν πλήρως τα οφέλη που απορρέουν από αυτή την ευκαιρία και ειδικά από τις σημαντικές επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν στα δύο προγράμματα της Ένωσης, το «Galileo» και το «Copernicus».

Το διάστημα φυσικά υπερβαίνει τα γήινα όρια, προσφέροντας μοναδική πλεονεκτική θέση παγκόσμιας διάστασης, παρέχοντας έτσι τη δυνατότητα για μεγάλης κλίμακας έργα τα οποία διεξάγονται με διεθνή συνεργασία. Προκειμένου να διασφαλισθεί σημαντικός ρόλος στις εν λόγω διεθνείς διαστημικές προσπάθειες τις επόμενες δεκαετίες, είναι απαραίτητη μια κοινή ευρωπαϊκή διαστημική πολιτική, καθώς και ευρωπαϊκού επιπέδου δραστηριότητες διαστημικής έρευνας και καινοτομίας.

Η διαστημική έρευνα και καινοτομία στο πλαίσιο του προγράμματος πλαισίου «Ορίζων 2020» ευθυγραμμίζεται με τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης για το διάστημα και με τις ανάγκες των ευρωπαϊκών επιχειρησιακών προγραμμάτων, όπως εξακολουθούν να ορίζονται από τα Συμβούλια της Ένωσης για το Διάστημα και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή⁽¹⁾.

Η ευρωπαϊκή διαστημική υποδομή, όπως τα προγράμματα «COPERNICUS» και «GALILEO» αποτελεί στρατηγική επένδυση, ενώ είναι αναγκαία η ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών επακόλουθων σταδίων. Για τον σκοπό αυτόν, η εφαρμογή διαστημικών τεχνολογιών θα υποστηριχθεί, κατά περίπτωση, στα πλαίσια των ειδικών στόχων της προτεραιότητας «κοινωνικές προκλήσεις», με στόχο τη διασφάλιση κοινωνικοοικονομικών ωφελειών, καθώς και την απόδοση της επένδυσης και την ευρωπαϊκή πρωτοπορία στις επακόλουθες εφαρμογές.

1.6.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

α) Ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, ανεξαρτησίας και καινοτομίας του ευρωπαϊκού διαστημικού τομέα

Αυτό συνεπάγεται τη διαφύλαξη και περαιτέρω ανάπτυξη ανταγωνιστικής, βιώσιμης και επιχειρηματικής διαστημικής βιομηχανίας, σε συνδυασμό με μια διαστημική ερευνητική κοινότητα παγκόσμιας κλάσης, προκειμένου να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η ευρωπαϊκή υπεροχή και η ανεξαρτησία στα διαστημικά συστήματα, να προωθηθεί η καινοτομία στον τομέα του διαστήματος και να υποβοηθηθεί η επίγεια καινοτομία με βάση το διάστημα, παραδείγματος χάριν με χρήση της τηλεανίχνευσης και των δεδομένων πλοήγησης.

β) Πρόσδος στις διαστημικές τεχνολογίες

Σκοπός είναι η ανάπτυξη προηγμένων και γενικής εφαρμογής διαστημικών τεχνολογιών και λειτουργικών εννοιών, από την ιδέα έως την επίδειξη στο διάστημα. Σε αυτές περιλαμβάνονται τεχνολογίες που στηρίζουν την πρόσβαση στο διάστημα και τεχνολογίες για την προστασία των διαστημικών πόρων από απειλές, όπως συντρίμια και ηλιακές εκλάμψεις, καθώς και για τις δορυφορικές τηλεπικοινωνίες και τις αποστολές πλοήγησης και τηλεανίχνευσης. Για την ανάπτυξη και εφαρμογή προηγμένων διαστημικών τεχνολογιών απαιτείται συνεχής εκπαίδευση και κατάρτιση μηχανικών και επιστημόνων υψηλής εξειδίκευσης, καθώς και ισχυροί δεσμοί μεταξύ αυτών και των χρηστών διαστημικών εφαρμογών.

γ) Αξιοποίηση διαστημικών δεδομένων

Μπορεί να επιτευχθεί σημαντική αύξηση της αξιοποίησης δεδομένων από ευρωπαϊκούς δορυφόρους (επιστημονικά, δημόσια ή εμπορικά), εάν καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την επεξεργασία, αρχειοθέτηση, επικύρωση, τυποποίηση και διατηρήσιμη διαθεσιμότητα διαστημικών δεδομένων, καθώς και για τη στήριξη της ανάπτυξης νέων προϊόντων και υπηρεσιών πληροφόρησης που προέρχονται από τα δεδομένα αυτά, έχοντας υπόψη το άρθρο 189 ΣΛΕΕ, όπως επίσης και για καινοτομίες στο χειρισμό, τη διάδοση και τη διαλειτουργικότητα δεδομένων, ιδίως την προώθηση της πρόσβασης στα δεδομένα και με τα δεδομένα των γεωεπιστημών και την ανταλλαγή τους· τα ανωτέρω μπορούν να εξασφαλίσουν υψηλότερες αποδόσεις των επενδύσεων σε διαστημική υποδομή και να συμβάλουν στην αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων, ιδίως εάν συντονιστούν στο πλαίσιο παγκόσμιας προσπάθειας, όπως μέσω του Παγκόσμιου Δικτύου Συστημάτων Γεωσκοπήσης (GEOSS), ειδικότερα αξιοποιώντας πλήρως το πρόγραμμα «Copernicus» που αποτελεί την κύρια ευρωπαϊκή συμβολή του, καθώς και μέσω του ευρωπαϊκού προγράμματος πλοήγησης μέσω δορυφόρου «Galileo» ή της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) για ζητήματα σχετικά με την αλλαγή του κλίματος. Θα υποστηριχθεί η ταχεία ένταξη αυτών των καινοτομιών στη σχετική εφαρμογή και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Περιλαμβάνεται εν προκειμένω και η αξιοποίηση δεδομένων για περαιτέρω επιστημονική έρευνα.

δ) Ανάπτυξη ευρωπαϊκής έρευνας για την υποστήριξη διεθνών συμπράξεων στο διάστημα

Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο διάστημα έχουν ουσιαστικά παγκόσμιο χαρακτήρα. Αυτό είναι ιδιαίτερα σαφές για δραστηριότητες όπως η Επαγρύπνηση για την Κατάσταση στο Διάστημα (SSA) και πολλά διαστημικά επιστημονικά και εξερευνητικά έργα. Η ανάπτυξη πρωτοποριακής διαστημικής τεχνολογίας πραγματοποιείται ολοένα και περισσότερο στο πλαίσιο των εν λόγω διεθνών συμπράξεων. Η εξασφάλιση της πρόσβασης σε αυτές αποτελεί σημαντικό παράγοντα επιτυχίας για τους Ευρωπαίους ερευνητές και τη βιομηχανία. Ο ορισμός και η εφαρμογή μακροπρόθεσμων χαρτών πορείας και ο συντονισμός με διεθνείς εταίρους έχουν ζωτική σημασία για την επίτευξη αυτού του στόχου.

2. Πρόσβαση σε κεφάλαια κινδύνου

2.1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος είναι η συμβολή στην αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς όσον αφορά την πρόσβαση σε κεφάλαια κινδύνου για την έρευνα και την καινοτομία.

(1) COM(2011)0152.

Η κατάσταση των επενδύσεων στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας (Ε&Κ) είναι δυσχερής, ιδιαίτερα για τις καινοτόμες ΜΜΕ και τις εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης με υψηλό δυναμικό ανάπτυξης. Υπάρχουν πολλά σημαντικά κενά στην αγορά όσον αφορά την παροχή κεφαλαίων, καθώς οι καινοτομίες που απαιτούνται για την επίτευξη των πολιτικών στόχων αποδεικνύονται εξαιρετικά ριψοκίνδυνες, κατά κανόνα, για να τις αντέξει η αγορά και, συνεπώς, τα ευρύτερα οφέλη για την κοινωνία δεν αξιοποιούνται πλήρως.

Μια διευκόλυνση για πίστωση («πιστωτική διευκόλυνση») και μια διευκόλυνση για κεφαλαιακή συμμετοχή («διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής») θα βοηθήσουν να υπερκερασθούν τα εν λόγω προβλήματα, βελτιώνοντας τις πτυχές χρηματοδότησης και τις πτυχές κινδύνου των σχετικών δραστηριοτήτων Ε&Κ. Αυτό, με τη σειρά του, θα διευκολύνει την πρόσβαση των επιχειρήσεων και των λοιπών δικαιούχων σε δάνεια, εγγυήσεις και άλλες μορφές κεφαλαίων κινδύνου, θα προωθήσει τις επενδύσεις πρώιμης φάσης και την ανάπτυξη υφιστάμενων και νέων κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου, θα βελτιώσει τη μεταφορά γνώσεων και την αγορά πνευματικής ιδιοκτησίας, θα προσελκύσει κεφάλαια στην αγορά κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου και, γενικά, θα διαδραματίσει καταλυτικό ρόλο στη μετάβαση από τη σύλληψη, την ανάπτυξη και την επίδειξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών στην εμπορευματοποίησή τους.

Το συνολικό αποτέλεσμα θα είναι να αυξηθεί η προθυμία του ιδιωτικού τομέα να επενδύσει στην Ε&Κ και, ως εκ τούτου, να συμβάλει στην επίτευξη του κύριου στόχου της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»: να επενδύεται το 3 % του ΑΕΠ της Ένωσης στην Ε&Α έως το τέλος της δεκαετίας, με τα δύο τρίτα να προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα. Η χρήση χρηματοδοτικών μέσων θα συμβάλει επίσης στην επίτευξη των στόχων της Ε&Κ όλων των κλάδων και τομέων πολιτικής που είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων, για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη στήριξη της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, καθώς και την παροχή περιβαλλοντικών και άλλων δημόσιων αγαθών.

2.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Χρειάζεται μια πιστωτική διευκόλυνση για την Ε&Κ σε επίπεδο Ένωσης προκειμένου να αυξηθεί η πιθανότητα σύναψης δανείων και εγγυήσεων και η επίτευξη των πολιτικών στόχων της Ε&Κ. Το σημερινό χάσμα στην αγορά μεταξύ ζήτησης και προσφοράς δανείων και εγγυήσεων για ριψοκίνδυνες επενδύσεις στην Ε&Κ, που αντιμετωπίζεται από την υφιστάμενη Χρηματοδοτική Διευκόλυνση Καταμερισμού του Κινδύνου (ΧΔΚΚ), είναι πιθανό να διατηρηθεί, με τις εμπορικές τράπεζες να παραμένουν σε μεγάλο βαθμό απύσυχες από τα δάνεια υψηλού κινδύνου. Η ζήτηση για χρηματοδότηση δανείων από την ΧΔΚΚ ήταν υψηλή μετά τη σύσταση της διευκόλυνσης στα μέσα του 2007: στην πρώτη φάση της (2007-2010), η προσφυγή σε αυτή υπερέβη τις αρχικές προσδοκίες περισσότερο από 50 % όσον αφορά τις ενεργές εγκρίσεις δανείων (7,6 δισεκατ. EUR έναντι πρόβλεψης 5 δισεκατ. EUR).

Επιπροσθέτως, συνήθως οι τράπεζες δεν έχουν τη δυνατότητα να εκτιμήσουν το κεφάλαιο της γνώσης, όπως είναι η πνευματική ιδιοκτησία και, κατά συνέπεια, συχνά είναι απρόθυμες να επενδύσουν σε εταιρείες βασισμένες στη γνώση. Αυτό έχει ως συνέπεια πολλές καθιερωμένες καινοτόμες επιχειρήσεις – μεγάλες αλλά και μικρές – να μην μπορούν να πάρουν δάνεια για δραστηριότητες Ε&Κ υψηλότερου κινδύνου. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι, κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της διευκόλυνσης ή των διευκολύνσεων, σε σύμπραξη με μία ή περισσότερες εντεταλμένες οντότητες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, λαμβάνονται υπόψη τα κατάλληλα επίπεδα και μορφές τεχνολογικών και οικονομικών κινδύνων για να καλυφθούν οι ανάγκες που έχουν προσδιοριστεί.

Αυτά τα κενά της αγοράς πηγάζουν στην ουσία από αβεβαιότητες, ασυμμετρία ως προς την πληροφόρηση και υψηλό κόστος της προσπάθειας αντιμετώπισης των εν λόγω θεμάτων: οι προσφάτως συσταθείσες επιχειρήσεις έχουν πολύ βραχύ ιστορικό για να ικανοποιήσουν τους δυνητικούς δανειστές, ακόμη και οι καθιερωμένες επιχειρήσεις συχνά δεν μπορούν να παράσχουν αρκετές πληροφορίες και, στην έναρξη μιας επένδυσης στην Ε&Κ δεν είναι καθόλου βέβαιο κατά πόσον οι προσπάθειες που καταβάλλονται θα οδηγήσουν όντως σε επιτυχή καινοτομία.

Επιπλέον, οι επιχειρήσεις στη φάση ανάπτυξης της ιδέας ή αυτές που ασχολούνται με νεοεμφανιζόμενους τομείς τυπικά δεν διαθέτουν εγγυήσεις. Ένα άλλο αντικίνητρο είναι ότι ακόμα και εάν οι δραστηριότητες Ε&Κ καταλήξουν σε ένα εμπορικό προϊόν ή διαδικασία, δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι η εταιρεία που έχει καταβάλει τις προσπάθειες είναι σε θέση να δρέψει κατ' αποκλειστικότητα τα οφέλη που απορρέουν.

Όσον αφορά την προστιθέμενη αξία της Ένωσης, η πιστωτική διευκόλυνση θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς που παρεμποδίζουν τον ιδιωτικό τομέα να επενδύσει στην Ε&Κ στο βέλτιστο επίπεδο. Η εφαρμογή της θα επιτρέψει τη συγκέντρωση κρίσιμης μάζας πόρων από τον προϋπολογισμό της Ένωσης και, με βάση τον καταμερισμό των κινδύνων, από το(τα) χρηματοπιστωτικό(-ά) ίδρυμα(-α) που είναι επιφορτισμένο(-α) με την εφαρμογή της. Θα ενθαρρύνει τις εταιρείες να επενδύσουν περισσότερα από τα χρήματά τους στην Ε&Κ από ό, τι θα έκαναν σε άλλη περίπτωση. Επιπλέον, η πιστωτική διευκόλυνση θα βοηθήσει τους οργανισμούς, τόσο δημόσιους όσο και ιδιωτικούς, να μειώσουν τους κινδύνους ανάληψης προεμπορικών συμβάσεων ή συμβάσεων καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών.

Μια διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής για την Ε&Κ σε επίπεδο Ένωσης είναι απαραίτητη για να συμβάλει στη βελτίωση της διαθεσιμότητας της εισφοράς ιδίων κεφαλαίων για επενδύσεις κατά την πρόωπη φάση και τη φάση ανάπτυξης και να προωθήσει την ανάπτυξη της αγοράς κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου της Ένωσης. Κατά τη μεταφορά τεχνολογίας και τη φάση εκκίνησης, οι νέες εταιρείες έρχονται αντιμέτωπες με την «κοιλιάδα του θανάτου», όπου οι δημόσιες επιδοτήσεις στην έρευνα διακόπτονται και η προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων είναι αδύνατη. Η στήριξη από τον δημόσιο τομέα που αποσκοπεί στη μόχλευση ιδιωτικών προληπτικών κεφαλαίων και κεφαλαίων εκκίνησης για την αντιμετώπιση αυτού του κενού σήμερα είναι υπερβολικά κατακερματισμένη και ασυνεχής ή οι υπεύθυνοι διαχείρισης της δεν διαθέτουν την απαραίτητη εμπειρογνώση. Επιπλέον, τα περισσότερα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου στην Ευρώπη είναι πολύ μικρά για να στηρίξουν τη συνεχή ανάπτυξη των καινοτόμων εταιρειών και δεν έχουν την κρίσιμη μάζα που απαιτείται για εξειδίκευση και διακρατική λειτουργία.

Οι συνέπειες είναι σοβαρές. Πριν από την οικονομική κρίση, το ποσό που επενδύθηκε στις ΜΜΕ από τα ευρωπαϊκά κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου ήταν περίπου 7 δισεκατομμύρια EUR ετησίως, ενώ τα στοιχεία για το 2009 και το 2010 ήταν της τάξεως των 3-4 δισεκατομμυρίων EUR. Η μείωση της χρηματοδότησης με κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου έχει επηρεάσει τον αριθμό των νεοσύστατων επιχειρήσεων που αποτελούν στόχο των επιχειρηματικών κεφαλαίων κινδύνου: το 2007 περί τις 3 000 ΜΜΕ χρηματοδοτήθηκαν με επιχειρηματικά κεφάλαια κινδύνου, σε σύγκριση με περίπου 2 500 μόνο το 2010.

Όσον αφορά την προστιθέμενη αξία της Ένωσης, η διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής για την Ε&Κ θα συμπληρώσει τα εθνικά και περιφερειακά καθεστώτα τα οποία δεν μπορούν να εξυπηρετήσουν διασυννοριακές επενδύσεις στην Ε&Κ. Οι συμφωνίες πρώιμου σταδίου θα έχουν επίσης χαρακτήρα επίδειξης που μπορεί να ωφελήσει τους δημοσious και ιδιώτες επενδυτές σε ολόκληρη την Ευρώπη. Για τη φάση της ανάπτυξης, μόνο σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι δυνατόν να επιτευχθεί η αναγκαία κλίμακα και η ισχυρή συμμετοχή ιδιωτών επενδυτών που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία μιας αυτοσυντηρούμενης αγοράς επιχειρηματικών κεφαλαίων κινδύνου.

Η πιστωτική διευκόλυνση και η διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής, υποστηριζόμενες από δέσμη συνοδευτικών μέτρων, θα στηρίξουν την επίτευξη των πολιτικών στόχων του προγράμματος πλαισίου «Ορίζων 2020». Για το σκοπό αυτό, προορίζονται για την εδραίωση και βελτίωση της ποιότητας της επιστημονικής βάσης της Ευρώπης, την προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας με ένα θεματολόγιο με γνώμονα τις επιχειρήσεις, και την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων, με έμφαση σε δραστηριότητες όπως τα πιλοτικά έργα, η επίδειξη, οι κλίνες δοκιμών και η πρόσληψη από την αγορά. Πρέπει να προβλεφθούν ειδικές ενέργειες στήριξης, όπως δραστηριότητες ενημέρωσης και καθοδήγησης για τις ΜΜΕ. Σχετικά με τον προγραμματισμό και την εκτέλεση των δραστηριοτήτων αυτών, μπορεί να ζητηθεί η γνώμη, κατά περίπτωση, περιφερειακών αρχών, ενώσεων ΜΜΕ, εμπορικών επιμελητηρίων και σχετικών χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών.

Επιπλέον, θα βοηθήσουν στην αντιμετώπιση των στόχων Ε&Κ άλλων προγραμμάτων και τομέων πολιτικής, όπως η Κοινή Γεωργική Πολιτική, η δράση για το κλίμα (μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος), και η Κοινή Αλιευτική Πολιτική. Θα αναπτυχθεί η συμπληρωματικότητα με εθνικά και περιφερειακά χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου 2014-2020 για την πολιτική συνοχής, όπου προβλέπεται ενισχυμένος ρόλος για τα χρηματοδοτικά μέσα.

Ο σχεδιασμός της διευκόλυνσης κεφαλαιακής συμμετοχής και της πιστωτικής διευκόλυνσης λαμβάνει υπόψη την ανάγκη αντιμετώπισης των ειδικών αδυναμιών της αγοράς, των χαρακτηριστικών (όπως ο βαθμός δυναμισμού και ο ρυθμός σύστασης εταιρειών) και των απαιτήσεων χρηματοδότησης αυτών και άλλων τομέων χωρίς να προκαλούνται στρεβλώσεις στην αγορά. Η χρήση χρηματοδοτικών μέσων πρέπει να έχει σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και να πρέπει να παρέχει μόχλευση και να λειτουργεί ως συμπλήρωμα των εθνικών μέσων. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού μεταξύ των μέσων μπορούν να προσαρμόζονται κατά τη διάρκεια του προγράμματος πλαισίου «Ορίζων 2020» ανταποκρινόμενες στις μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες.

Η διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής και το σκέλος για τις ΜΜΕ της πιστωτικής διευκόλυνσης θα υλοποιηθούν ως μέρος των δύο χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης που παρέχουν ίδια κεφάλαια και πίστωση για τη στήριξη της Ε&Κ και της ανάπτυξης των ΜΜΕ, σε συνδυασμό με τη διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής και την πιστωτική διευκόλυνση στο πλαίσιο του προγράμματος COSME. Θα εξασφαλιστεί συμπληρωματικότητα μεταξύ των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» και «COSME».

2.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

α) Η πιστωτική διευκόλυνση που παρέχει δανειακά κεφάλαια για Ε&Κ: «Υπηρεσία παροχής δανείων και εγγυήσεων της Ένωσης για έρευνα και καινοτομία»

Σκοπός είναι η βελτίωση της πρόσβασης σε δανειακά κεφάλαια — δάνεια, εγγυήσεις, αντεγγυήσεις και άλλες μορφές δανειοδότησης και κεφαλαίων κινδύνου — για δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που διεξάγουν δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας οι οποίες απαιτούν ριψοκίνδυνες επενδύσεις προκειμένου να αποδώσουν καρπούς. Θα δοθεί έμφαση στη στήριξη της έρευνας και καινοτομίας με υψηλό δυναμικό αριστείας.

Δεδομένου ότι ένας εκ των στόχων του προγράμματος πλαισίου «Ορίζων 2020» είναι να συμβάλει στη γεφύρωση του υφιστάμενου χάσματος μεταξύ της Ε&Α και της καινοτομίας, βοηθώντας να διατεθούν στην αγορά νέα ή βελτιωμένα προϊόντα και υπηρεσίες και λαμβάνοντας υπόψη τον κρίσιμο ρόλο του σταδίου εξακρίβωσης του εφικτού στη διαδικασία μεταφοράς γνώσεων, μπορούν να προβλεφθούν μηχανισμοί που επιτρέπουν τη χρηματοδότηση των φάσεων εξακρίβωσης του εφικτού, οι οποίες είναι απαραίτητες για την επικύρωση της σημασίας, της συνέπειας και της μελλοντικής καινοτομίας επίδρασης των μεταφερόμενων αποτελεσμάτων έρευνας ή εφευρέσεων.

Οι στοχευόμενοι τελικοί δικαιούχοι είναι δυνητικά νομικές οντότητες κάθε μεγέθους οι οποίες μπορούν να δανειστούν και να επιστρέψουν τα χρήματα και, ιδίως, οι ΜΜΕ που έχουν τη δυνατότητα να διεξάγουν καινοτομία και να αναπτυχθούν γρήγορα, οι εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης και οι μεγάλες εταιρείες, πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα, οι ερευνητικές υποδομές και οι υποδομές καινοτομίας, οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, και φορείς ή έργα ειδικού σκοπού.

Η χρηματοδότηση της πιστωτικής διευκόλυνσης θα έχει δύο κύριες συνιστώσες:

- (1) Με βάση τη ζήτηση παρέχονται δάνεια και εγγυήσεις σύμφωνα με την αρχή της εξυπηρέτησης κατά σειρά προτεραιότητας, με ειδική στήριξη δικαιούχων όπως οι ΜΜΕ και οι μεσαίες κεφαλαιοποίησης εταιρείες. Η συνιστώσα αυτή ανταποκρίνεται στη σταθερή και συνεχή ανάπτυξη που παρατηρείται στον όγκο των δανείων της ΧΔΚΚ, τα οποία εξαρτώνται από τη ζήτηση. Δυνάμει του σκέλους για τις ΜΜΕ, θα στηριχθούν δραστηριότητες που αποσκοπούν στη βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ και άλλων οντοτήτων που επικεντρώνονται στην Ε&Α ή/και στην καινοτομία. Αυτό θα μπορούσε να συμπεριλάβει τη στήριξη στο στάδιο της 3ης φάσης του μέσου για τις ΜΜΕ, ανάλογα με το επίπεδο της ζήτησης.
 - (2) Με βάση τους στόχους δίνεται έμφαση σε πολιτικές και βασικούς τομείς καίριας σημασίας για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων, την ενίσχυση της βιομηχανικής υπεροχής και της ανταγωνιστικότητας, τη στήριξη της βιώσιμης, χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης και την παροχή περιβαλλοντικών και άλλων δημόσιων αγαθών. Η συνιστώσα αυτή θα βοηθήσει την Ένωση να αντιμετωπίσει τις πιέξεις έρευνας και καινοτομίας των πολιτικών στόχων ανά τομέα.
- β) Η διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής που παρέχει ίδια κεφάλαια για Ε&Κ: «Μέσα κεφαλαιακής συμμετοχής της Ένωσης για έρευνα και καινοτομία»

Σκοπός είναι να συμβάλει στην εξάλειψη των αδυναμιών της αγοράς ευρωπαϊκών επιχειρηματικών κεφαλαίων κινδύνου και να παράσχει ίδια κεφάλαια και οιονεί ίδια κεφάλαια για την κάλυψη των αναγκών ανάπτυξης και χρηματοδότησης καινοτόμων επιχειρήσεων από το προλειτουργικό στάδιο έως την ανάπτυξη και επέκταση. Θα δοθεί έμφαση στη στήριξη των στόχων του προγράμματος πλαισίου «Ορίζων 2010» και των σχετικών πολιτικών.

Οι στοχευόμενοι τελικοί δικαιούχοι είναι δυνητικά επιχειρήσεις όλων των μεγεθών που εκτελούν ή αρχίζουν να επιδίδονται σε δραστηριότητες καινοτομίας, με ιδιαίτερη έμφαση στις καινοτόμες ΜΜΕ και στις μεσαίες κεφαλαιοποίησης εταιρείες.

Η διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής θα επικεντρωθεί σε επιχειρηματικά κεφάλαια κινδύνου πρώιμου σταδίου και αμοιβαία κεφάλαια που επενδύουν σε άλλα κεφάλαια (funds-of-funds), τα οποία παρέχουν κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου και οιονεί ίδια κεφάλαια (συμπεριλαμβανομένης της ενδιάμεσης χρηματοδότησης) σε μεμονωμένες επιχειρήσεις χαρτοφυλακίου. Η διευκόλυνση θα έχει επίσης τη δυνατότητα να προβεί σε επενδύσεις στο στάδιο της επέκτασης και της ανάπτυξης, σε συνδυασμό με τη διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής για ανάπτυξη στο πλαίσιο του COSME, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχής στήριξη κατά τη φάση εκκίνησης και ανάπτυξης των επιχειρήσεων.

Η διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής, η οποία θα βασίζεται πρωτίστως στη ζήτηση, θα χρησιμοποιήσει μια προσέγγιση βάσει χαρτοφυλακίου, όπου τα επιχειρηματικά κεφάλαια κινδύνου και άλλοι ανάλογοι διαμεσολαβητές επιλέγουν τις επιχειρήσεις στις οποίες θα επενδύσουν.

Η ειδική στόχευση εφαρμόζεται για να βοηθήσει στην επίτευξη συγκεκριμένων στόχων πολιτικής, με βάση τη θετική εμπειρία του προγράμματος πλαισίου ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας (2007-2013), με ειδική στόχευση στην οικολογική καινοτομία, παραδείγματος χάριν για την επίτευξη στόχων που σχετίζονται με τις προσδιορισθείσες κοινωνικές προκλήσεις.

Το σκέλος «εκκίνηση», στηρίζοντας το προλειτουργικό στάδιο και το πρώιμο στάδιο, επιτρέπει τις επενδύσεις με εισφορά ιδίων κεφαλαίων, μεταξύ άλλων, σε οργανισμούς μεταφοράς γνώσης και όμοιους φορείς μέσω στήριξης της μεταφοράς τεχνολογίας (περιλαμβανομένης της μεταφοράς ερευνητικών αποτελεσμάτων και εφευρέσεων που προέρχονται από τη σφαίρα της δημόσιας έρευνας προς τον παραγωγικό τομέα, για παράδειγμα μέσω της εξακρίβωσης του εφικτού), προλειτουργικά κεφάλαια, διασυννοριακά προλειτουργικά κεφάλαια και κεφάλαια πρώιμου σταδίου, φορείς συνενδύσεως τους επονομαζόμενους «επιχειρηματικούς αγγέλους», περιουσιακά στοιχεία πνευματικής ιδιοκτησίας, πλατφόρμες ανταλλαγής και εμπορίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και επιχειρηματικά κεφάλαια κινδύνου πρώιμου σταδίου, καθώς και αμοιβαία κεφάλαια που επενδύουν σε άλλα κεφάλαια (funds-of-funds), τα οποία δραστηριοποιούνται διασυννοριακά και επενδύουν σε επιχειρηματικά κεφάλαια κινδύνου. Αυτό θα μπορούσε να συμπεριλάβει τη στήριξη στο στάδιο της 3ης φάσης του μέσου για τις ΜΜΕ, ανάλογα με το επίπεδο της ζήτησης.

Το σκέλος «ανάπτυξη» επιτρέπει τις επενδύσεις στο στάδιο της επέκτασης και της ανάπτυξης, σε συνδυασμό με τη διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής για την ανάπτυξη στο πλαίσιο του COSME, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε δημόσια και ιδιωτικά αμοιβαία κεφάλαια που επενδύουν σε άλλα αμοιβαία κεφάλαια, τα οποία δραστηριοποιούνται διασυννοριακά, επενδύουν σε επιχειρηματικά κεφάλαια κινδύνου και στην πλειονότητά τους επικεντρώνονται σε ένα θεματικό πεδίο που στηρίζει τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

3. Καινοτομία στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)

3.1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος είναι η τόνωση της βιώσιμης οικονομικής μεγέθυνσης μέσω της αύξησης των επιπέδων καινοτομίας στις ΜΜΕ καλύπτοντας τις διαφορετικές ανάγκες τους σε καινοτομία καθ' όλο τον κύκλο καινοτομίας, για όλους τους τύπους καινοτομίας, δημιουργώντας έτσι γρηγορότερα αναπτυσσόμενες, διεθνώς δραστήριες ΜΜΕ.

Λαμβάνοντας υπόψη τον κεντρικό ρόλο των ΜΜΕ στην ευρωπαϊκή οικονομία, η έρευνα και η καινοτομία στις ΜΜΕ θα διαδραματίσει κείμενο ρόλο στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας, την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας και, συνεπώς, στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και κυρίως της εμβληματικής πρωτοβουλίας της «Ένωση Καινοτομίας».

Ωστόσο, οι ΜΜΕ αντιμετωπίζουν - παρά το σημαντικό μερίδιό τους στην οικονομία και στην απασχόληση και το σημαντικές δυνατότητές τους για καινοτομίας - ποικίλα προβλήματα για να γίνουν περισσότερο καινοτόμες και ανταγωνιστικές, όπως, μεταξύ άλλων, έλλειψη χρηματοδοτικών πόρων και πρόσβασης σε χρηματοδότηση, έλλειψη δεξιοτήτων στη διαχείριση της καινοτομίας, αδυναμίες στη δικτύωση και τη συνεργασία με εξωτερικά μέρη και ανεπαρκής χρήση δημοσίων συμβάσεων για την προώθηση της καινοτομίας στις ΜΜΕ. Παρά το γεγονός ότι στην Ευρώπη καταγράφεται όμοιος αριθμός νεοσύστατων εταιρειών με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, οι ευρωπαϊκές ΜΜΕ συναντούν περισσότερες δυσκολίες στο να μετατραπούν σε μεγάλες εταιρείες από ό,τι οι ομόλογές τους εταιρείες στις ΗΠΑ. Το διεθνοποιημένο επιχειρηματικό περιβάλλον με ολόένα και πιο αλληλένδετες αξιακές αλυσίδες τους ασκεί πρόσθετη πίεση. Οι ΜΜΕ πρέπει να ενισχύσουν την ικανότητά τους για έρευνα και καινοτομία. Πρέπει να δημιουργήσουν, να αφομοιώσουν και να εμπορευματοποιήσουν νέες γνώσεις και επιχειρηματικές ιδέες ταχύτερα και σε μεγαλύτερο βαθμό, για να ανταγωνιστούν επιτυχώς στις ταχέως εξελισσόμενες παγκόσμιες αγορές. Η πρόκληση είναι να τονωθεί περισσότερο η καινοτομία στις ΜΜΕ, ενισχύοντας έτσι την ανταγωνιστικότητα, τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξη τους.

Οι προτεινόμενες δράσεις σκοπό έχουν να συμπληρώσουν τις εθνικές και περιφερειακές πολιτικές και προγράμματα επιχειρηματικής καινοτομίας, να προαγάγουν τη συνεργασία μεταξύ ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένης της διακρατικής συνεργασίας, των συσπειρώσεων και άλλων φορέων σχετικών με την καινοτομία στην Ευρώπη, προκειμένου να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ έρευνας/ανάπτυξης και επιτυχούς πρόσληψης από την αγορά, να δημιουργηθεί φιλικότερο για την επιχειρηματική καινοτομία περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων από πλευράς ζήτησης καθώς και μέτρων για την προαγωγή της μεταφοράς γνώσης, και να υποστηριχθεί ο συνυπολογισμός της μεταβαλλόμενης φύσης των διαδικασιών καινοτομίας, των νέων τεχνολογιών, των αγορών και των επιχειρηματικών μοντέλων.

Θα δημιουργηθούν ισχυροί δεσμοί με τις ειδικές πολιτικές της Ένωσης για τη βιομηχανία, ιδίως με το COSME και τα ταμεία για την πολιτική συνοχής, με σκοπό τη διασφάλιση συνεργειών και συνεκτικής προσέγγισης.

3.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Οι ΜΜΕ αποτελούν κύριο μοχλό καινοτομίας, χάρη στην ικανότητά τους να μετασχηματίζουν γρήγορα και αποδοτικά νέες ιδέες σε επιτυχημένες επιχειρήσεις. Χρησιμοποιούν ως σημαντικοί διάλογοι διάδοσης γνώσεων, μεταφέροντας τα αποτελέσματα της έρευνας στην αγορά. Οι ΜΜΕ διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στις διαδικασίες μεταφοράς τεχνολογίας και γνώσεων, συμβάλλοντας στο να μεταφέρονται στην αγορά οι καινοτομίες που προκύπτουν από την έρευνα που διεξάγεται στα πανεπιστήμια, στα ερευνητικά ιδρύματα και στις εταιρείες που επιτελούν ερευνητικό έργο. Την τελευταία εικοσαετία έχει αποδειχθεί ότι ολόκληροι τομείς έχουν ανανεωθεί και νέες βιομηχανίες έχουν δημιουργηθεί υπό την αιγίδα καινοτόμων ΜΜΕ. Οι ταχέως αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις είναι κείριες σημασίας για την ανάπτυξη των νεοεμφανιζόμενων βιομηχανιών και την επίτευξη των διαρθρωτικών αλλαγών που χρειάζεται η Ευρώπη, προκειμένου να καταστεί μια βιώσιμη οικονομία βασισμένη στη γνώση, με διατηρήσιμη οικονομική ανάπτυξη και θέσεις εργασίας υψηλής ποιότητας.

Οι ΜΜΕ μπορούν να εντοπιστούν σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Αποτελούν σημαντικό μέρος της ευρωπαϊκής οικονομίας από ό,τι άλλων περιοχών, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Όλοι οι τύποι ΜΜΕ μπορούν να καινοτομήσουν. Πρέπει να ενθαρρύνονται και να υποστηρίζονται προκειμένου να επενδύουν στην έρευνα και την καινοτομία αλλά και για να ενισχύουν την ικανότητά τους να διαχειρίζονται διαδικασίες καινοτομίας. Με τον τρόπο αυτό θα είναι σε θέση να επωφεληθούν από το πλήρες δυναμικό καινοτομίας της εσωτερικής αγοράς και του EXE, ώστε να δημιουργήσουν νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες στην Ευρώπη και πέραν αυτής και να συμβάλλουν στην εξεύρεση λύσεων σε μείζονες κοινωνικές προκλήσεις.

Η συμμετοχή στην έρευνα και την καινοτομία της Ένωσης ενισχύει την ικανότητα E&A και την τεχνολογική ικανότητα των ΜΜΕ, αυξάνει την ικανότητά τους να παράγουν, να απορροφούν και να χρησιμοποιούν νέες γνώσεις, ενισχύει την οικονομική εκμετάλλευση νέων λύσεων, προωθεί την καινοτομία σε προϊόντα, υπηρεσίες και επιχειρηματικά μοντέλα, προάγει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες σε μεγαλύτερες αγορές και διεθνοποιεί τα δίκτυα γνώσης των ΜΜΕ. Οι ΜΜΕ που έχουν επιτύχει σωστή διαχείριση της καινοτομίας, με αποτέλεσμα συχνά να βασίζονται σε εξωτερική εμπειρογνώση και δεξιότητες, υπερτερούν ως προς τις επιδόσεις έναντι των υπολοίπων.

Οι διασυνοριακές συνεργασίες αποτελούν σημαντικό στοιχείο της στρατηγικής καινοτομίας των ΜΜΕ στην υπερκέρωση ορισμένων προβλημάτων τους που σχετίζονται με το μέγεθος, όπως η πρόσβαση στις τεχνολογικές και επιστημονικές δεξιότητες και σε νέες αγορές. Συμβάλλουν στο να μετατραπούν οι ιδέες σε κέρδη και εταιρική ανάπτυξη και, ως αντάλλαγμα, στην αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία.

Τα περιφερειακά και εθνικά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας, τα οποία συχνά στηρίζονται από την ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής, διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην προώθηση των ΜΜΕ. Ειδικότερα, τα ταμεία για την πολιτική συνοχής οφείλουν να διαδραματίσουν κύριο ρόλο μέσω της δημιουργίας ικανοτήτων και της παροχής μιας «κλίμακας αριστείας» για τις ΜΜΕ, προκειμένου να εκπονήσουν άριστα έργα τα οποία θα μπορούν να ανταγωνιστούν για χρηματοδότηση δυνάμει του προγράμματος πλαισίου «Ορίζων 2020». Ωστόσο, λίγα μόνο εθνικά και περιφερειακά

προγράμματα παρέχουν χρηματοδότηση σε διακρατικές δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που διεξάγονται από ΜΜΕ, στη διάδοση σε ολόκληρη την Ένωση και στη χρήση καινοτόμων λύσεων ή σε διασυνοριακές υπηρεσίες στήριξης της καινοτομίας. Η πρόκληση συνίσταται στο να παρασχεθεί στις ΜΜΕ ανοικτή στήριξη σε θεματικό επίπεδο για την υλοποίηση διεθνών έργων σύμφωνα με τις στρατηγικές καινοτομίας των εταιρειών. Συνεπώς, οι δράσεις σε επίπεδο Ένωσης είναι αναγκαίες για τη συμπλήρωση των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, για την ενίσχυση του αντικτύπου τους και το άνοιγμα των καθεστώτων στήριξης της έρευνας και της καινοτομίας.

3.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

α) Ενσωμάτωση της στήριξης των ΜΜΕ, ιδίως με τη βοήθεια ειδικού μέσου

Οι ΜΜΕ θα στηριχθούν από ολόκληρο το πρόγραμμα πλαίσιο «Ορίζων 2020». Για τον λόγο αυτόν θα καθορισθούν καλύτεροι όροι συμμετοχής των ΜΜΕ στο «Ορίζων 2020». Επιπλέον, ένα ειδικό μέσο για τις ΜΜΕ θα παρέχει σταδιακή και απρόσκοπτη στήριξη που θα καλύπτει ολόκληρο τον κύκλο καινοτομίας. Το μέσο για τις ΜΜΕ θα απευθύνεται σε όλους τις τύπους καινοτόμων ΜΜΕ που έχουν μεγάλες φιλοδοξίες να αναπτυχθούν, να μεγεθυνθούν και να διεθνοποιηθούν. Θα προβλέπεται για όλους τις τύπους καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των καινοτομιών στις υπηρεσίες, των μη τεχνολογικών καινοτομιών και των κοινωνικών καινοτομιών, εφόσον κάθε δραστηριότητα έχει σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Σκοπός είναι η ανάπτυξη και αξιοποίηση του δυναμικού καινοτομίας των ΜΜΕ γεφυρώνοντας το χάσμα χρηματοδότησης κατά την πρώιμη φάση τις έρευνας και καινοτομίας υψηλού κινδύνου, τονώνοντας τις ρηξικέλευθες καινοτομίες και αυξάνοντας την εμπορευματοποίηση των αποτελεσμάτων τις έρευνας στον ιδιωτικό τομέα.

Το μέσο θα λειτουργεί υπό ενιαία κεντρική διαχειριστική δομή, με ελαφρύ διοικητικό καθεστώς και ενιαίο σημείο υποβολής αιτήσεων. Θα υλοποιηθεί κυρίως με λογική «από τη βάση προς την κορυφή», με συνεχώς ανοιχτές προσκλήσεις.

Για όλους τις ειδικούς στόχους της προτεραιότητας «Κοινωνικές προκλήσεις» και του ειδικού στόχου «Υπεροχή στις γενικές εφαρμογές και βιομηχανικές τεχνολογίες» θα εφαρμοστεί το ειδικό μέσο για τις ΜΜΕ, από το οποίο θα διατεθούν ποσά υπέρ αυτών.

β) Στήριξη ΜΜΕ έντασης έρευνας

Σκοπός είναι η πρόωξη τις διακρατικής, με επίκεντρο την αγορά καινοτομίας των ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην Ε&Α. Μια ειδική δράση θα στοχεύει τις ΜΜΕ έντασης έρευνας σε κάθε τομέα ο οποίος επιδεικνύει ικανότητα εμπορικής εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων των έργων. Η δράση αυτή θα βασιστεί στο πρόγραμμα «Eurostars».

γ) Ενίσχυση της ικανότητας καινοτομίας των ΜΜΕ

Θα στηριχθούν οι διακρατικές δραστηριότητες που συμβάλλουν στην υλοποίηση των ειδικών μέτρων για τις ΜΜΕ και συμπληρώνουν τα εν λόγω ειδικά μέτρα σε ολόκληρο το πρόγραμμα πλαίσιο «Ορίζων 2020», κυρίως με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητας καινοτομίας των ΜΜΕ. Οι δραστηριότητες αυτές συντονίζονται με παρεμφερή εθνικά μέτρα εφόσον κρίνεται σκόπιμο. Μελετάται το ενδεχόμενο στενής συνεργασίας με το Δίκτυο των Εθνικών Σημείων Επαφής (NCP) και το Ευρωπαϊκό Επιχειρηματικό Δίκτυο (Enterprise Europe Network).

δ) Υποστήριξη καινοτομίας με γνώμονα την αγορά

Στήριξη της διακρατικής καινοτομίας με γνώμονα την αγορά με σκοπό τη βελτίωση του πλαισίου συνθηκών για καινοτομία και την αντιμετώπιση των ειδικών φραγμών που παρεμποδίζουν ιδίως την ανάπτυξη καινοτόμων ΜΜΕ.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

1. Υγεία, δημογραφική μεταβολή και ευεξία

1.1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος είναι η βελτίωση της δια βίου υγείας και της ευεξίας για όλους.

Η δια βίου υγεία και ευεξία για όλους -παιδιά, ενηλίκους και ηλικιωμένους-, τα βιώσιμα από οικονομική άποψη και καινοτόμα συστήματα υγείας και περιθαλψης υψηλής ποιότητας, που αποτελούν μέρος συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας, καθώς και οι ευκαιρίες για νέες θέσεις εργασίας και οικονομική ανάπτυξη είναι οι σκοποί της στήριξης υπέρ της έρευνας και της καινοτομίας για την αντιμετώπιση της εν λόγω πρόκλησης και συμβάλλουν σημαντικά στη στρατηγική «Ευρώπη 2020».

Το κόστος των συστημάτων υγείας και κοινωνικής μέριμνας της Ένωσης αυξάνει, τα μέτρα μέριμνας και πρόληψης σε όλες τις ηλικίες καθίστανται ολοένα και ακριβότερα, ο αριθμός των Ευρωπαίων ηλικίας άνω των 65 ετών αναμένεται σχεδόν να διπλασιαστεί από 85 εκατομμύρια το 2008 σε 151 εκατομμύρια έως το 2060 και των Ευρωπαίων άνω των 80 να αυξηθεί από 22 σε 61 εκατομμύρια το ίδιο διάστημα. Η μείωση ή η συγκράτηση αυτών των δαπανών έτσι ώστε να μην καταστούν μη διατηρήσιμες εξαρτάται εν μέρει από τη βελτίωση της διά βίου υγείας και ευεξίας για όλους και, συνεπώς, την αποτελεσματική πρόληψη, θεραπεία και διαχείριση ασθενειών και αναπηριών.

Οι χρόνιες παθήσεις και ασθένειες είναι σημαντικές αιτίες αναπηριών, κακής κατάστασης της υγείας, συνταξιοδότησης για λόγους υγείας και πρόωρων θανάτων και αντιπροσωπεύουν σημαντικό κοινωνικό και οικονομικό κόστος.

Στην Ένωση, τα καρδιαγγειακά νοσήματα (CVD) είναι υπεύθυνα για περισσότερους από 2 εκατομμύρια θανάτους ετησίως και κοστίζουν στην οικονομία περισσότερα από 192 δισεκατομμύρια EUR, ενώ ο καρκίνος είναι υπεύθυνος για το ένα τέταρτο όλων των θανάτων και είναι η πρώτη αιτία θανάτου ατόμων ηλικίας 45-64. Πάνω από 27 εκατομμύρια άνθρωποι στην Ένωση πάσχουν από διαβήτη και πάνω από 120 εκατομμύρια πάσχουν από ρευματικές και μυοσκελετικές παθήσεις. Οι σπάνιες ασθένειες εξακολουθούν να αποτελούν μείζονα πρόκληση, δεδομένου ότι πλήττουν πάνω από 30 εκατομμύρια ανθρώπους σε όλη την Ευρώπη. Το συνολικό κόστος των εγκεφαλικών διαταραχών (μεταξύ άλλων εκείνων που επηρεάζουν την ψυχική υγεία, περιλαμβανομένης της κατάθλιψης) έχει υπολογιστεί σε 800 δισεκατομμύρια EUR. Εκτιμάται ότι μόνο οι ψυχικές διαταραχές πλήττουν 165 εκατομμύρια ανθρώπους στην Ένωση, με κόστος 118 δισεκατομμύρια EUR. Τα ποσά αυτά αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά, σε μεγάλο βαθμό λόγω της γήρανσης του πληθυσμού της Ευρώπης και της συνακόλουθης αύξησης των νευροεκφυλιστικών ασθενειών. Οι περιβαλλοντικοί παράγοντες, οι παράγοντες που σχετίζονται με την επαγγελματική δραστηριότητα, τον τρόπο ζωής, καθώς και οι κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες υπεισέρχονται σε αρκετές από αυτές τις περιπτώσεις, ενώ εκτιμάται ότι έως και το ένα τρίτο της παγκόσμιας επιβάρυνσης λόγω ασθενειών σχετίζεται με αυτούς.

Οι λοιμώδεις νόσοι (π.χ. HIV/AIDS, φυματίωση και ελονοσία) αποτελούν παγκόσμιο πρόβλημα, αντιπροσωπεύοντας το 41 % των 1,5 δισεκατομμυρίων αναπροσαρμοσμένων λόγω αναπηρίας ετών ζωής παγκοσμίως, με το 8 % εξ αυτών στην Ευρώπη. Οι συνδεδεμένες με τη φτώχεια και οι παραμελημένες ασθένειες αποτελούν και αυτές λόγω ανησυχίας παγκοσμίως. Πρέπει επίσης να υπάρξει προετοιμασία για τις επανεμφανιζόμενες λοιμώδεις νόσους (περιλαμβανομένων αυτών που συνδέονται με το νερό) και την απειλή αύξησης της αντοχής σε αντιμικροβιακά φάρμακα. Πρέπει να μελετηθεί ο ενδεχόμενος αυξημένος κίνδυνος μεταφερόμενων από τα ζώα ασθενειών.

Εν τω μεταξύ, οι διαδικασίες ανάπτυξης φαρμάκων και εμβολίων καθίστανται ολοένα και ακριβότερες και λιγότερο αποτελεσματικές. Οι προσπάθειες αύξησης της επιτυχούς ανάπτυξης φαρμάκων και εμβολίων περιλαμβάνουν την ανάπτυξη εναλλακτικών μεθόδων για την αντικατάσταση των κλασικών δοκιμών ασφάλειας και αποτελεσματικότητας. Πρέπει να αντιμετωπιστούν οι επίμονες ανισότητες στον τομέα της υγείας και οι ανάγκες συγκεκριμένων πληθυσμιακών ομάδων (για παράδειγμα όσων υποφέρουν από σπάνιες ασθένειες), καθώς και να διασφαλιστεί για όλους τους Ευρωπαίους, ανεξαρτήτως ηλικίας ή προσωπικής κατάστασης, η πρόσβαση σε αποτελεσματικά και κατάλληλα συστήματα υγείας και περίθαλψης.

Άλλοι παράγοντες όπως η διατροφή, η σωματική δραστηριότητα, η ευπορία, η ένταξη, η συμμετοχή, το κοινωνικό κεφάλαιο και η εργασία μπορούν επίσης να επηρεάσουν την υγεία και την ευεξία, ενώ θα πρέπει να ακολουθηθεί ολιστική προσέγγιση.

Λόγω του υψηλότερου προσδόκιμου ζωής, η δομή των ηλικιών και του πληθυσμού στην Ευρώπη θα αλλάξει. Ως εκ τούτου, η έρευνα στον τομέα της βελτίωσης της διά βίου υγείας, της ενεργού γήρανσης και της ευεξίας για όλους θα αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο της επιτυχούς προσαρμογής των κοινωνιών στις δημογραφικές αλλαγές.

1.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Οι ασθένειες και οι αναπηρίες δεν σταματούν στα εθνικά σύνορα. Με κατάλληλες προσπάθειες στην έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σε συνεργασία με τρίτες χώρες και με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων των ασθενών και των τελικών χρηστών, μπορεί και πρέπει να υπάρξει καθοριστική συμβολή στην αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων παγκοσμίως διαστάσεων, βοηθώντας έτσι στην υλοποίηση των αναπτυξιακών στόχων της Χιλιετίας, των Ηνωμένων Εθνών, παρέχοντας καλύτερη υγεία και ευεξία για όλους και εξασφαλίζοντας στην Ευρώπη υπεροχή στις ταχύτατα αναπτυσσόμενες παγκόσμιες αγορές για καινοτομίες στην υγεία και την ευεξία.

Η απάντηση εξαρτάται από την αριστεία στην έρευνα για τη βελτίωση της θεμελιώδους κατανόησης των παραγόντων της υγείας, των ασθενειών, της αναπηρίας, των συνθηκών υγιούς απασχόλησης, της ανάπτυξης και της γήρανσης (συμπεριλαμβανομένου του προσδόκιμου ζωής), καθώς και από την απρόσκοπτη και ευρεία μεταφορά της παραγόμενης και υφιστάμενης γνώσης σε καινοτόμα, κλιμακούμενα αποτελεσματικά, προσβάσιμα και ασφαλή προϊόντα, στρατηγικές, παρεμβάσεις και υπηρεσίες. Επιπλέον, η ύπαρξη αυτών των προκλήσεων σε ολόκληρη την Ευρώπη και, σε πολλές περιπτώσεις, παγκοσμίως, απαιτεί μια απάντηση που να χαρακτηρίζεται από μακροχρόνια και συντονισμένη στήριξη της συνεργασίας μεταξύ άριστων, πολυεπιστημονικών και πολυτομεακών ομάδων. Είναι επίσης αναγκαίο να αντιμετωπιστεί η πρόκληση και από τη σκοπιά των κοινωνικών, οικονομικών και ανθρωπιστικών επισημηών.

Ομοίως, η πολυπλοκότητα της πρόκλησης και η αλληλεξάρτηση των στοιχείων της απαιτεί αντιμετώπιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Πολλές προσεγγίσεις, εργαλεία και τεχνολογίες έχουν εφαρμοσιμότητα σε πολλούς τομείς έρευνας και καινοτομίας της εν λόγω πρόκλησης και στηρίζονται με τον καλύτερο τρόπο σε επίπεδο Ένωσης. Σε αυτές συγκαταλέγονται η κατανόηση της μοριακής βάσης των ασθενειών, ο εντοπισμός καινοτόμων θεραπευτικών στρατηγικών και νεωτεριστικών πρότυπων συστημάτων, η πολυεπιστημονική εφαρμογή της γνώσης στη φυσική, τη χημεία και τη βιολογία συστημάτων, η σύσταση μακροχρόνιων ομάδων πληθυσμού και η διεξαγωγή κλινικών δοκιμών (εστιασμένων, μεταξύ άλλων, στην εξέλιξη και τα αποτελέσματα των φαρμάκων για όλες τις ηλικιακές ομάδες), η κλινική χρήση τεχνολογιών «ωματικής», συστήματα βιοϊατρικής και η ανάπτυξη των ΤΠΕ και οι εφαρμογές τους στην πρακτική της υγειονομικής περιθάλψης, ιδίως στην ηλεκτρονική υγεία. Οι απαιτήσεις ειδικών πληθυσμών αντιμετωπίζονται επίσης καλύτερα με ολοκληρωμένο τρόπο, παραδείγματος χάριν ανάπτυξη στρωματοποιημένων ή/και εξατομικευμένων φαρμάκων, θεραπεία σπάνιων νόσων, καθώς και παροχή λύσεων υποβοηθούμενης και ανεξάρτητης διαβίωσης.

Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των δράσεων σε επίπεδο Ένωσης θα παρασχεθεί στήριξη στο πλήρες φάσμα των δραστηριοτήτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας. Από τη βασική έρευνα μέσω της μεταφοράς γνώσεων σχετικά με ασθένειες σε νέες θεραπευτικές μεθόδους, σε ευρείες δοκιμές, πιλοτικές δράσεις και δράσεις επίδειξης, προσελκύνοντας ιδιωτικές επενδύσεις. Οι δραστηριότητες αυτές θα περιλαμβάνουν και τις δημόσιες και προεμπορικές συμβάσεις για νέα προϊόντα, υπηρεσίες, κλιμακούμενες λύσεις που, όταν χρειάζεται, είναι διαλειτουργικές και στηρίζονται από καθορισμένα πρότυπα ή/και κοινές κατευθυντήριες γραμμές. Αυτή η συντονισμένη ευρωπαϊκή προσπάθεια θα αυξήσει τις επιστημονικές δυνατότητες στην έρευνα στον τομέα της υγείας και θα συμβάλει στην εξελισσόμενη ανάπτυξη του ΕΧΕ. Θα αλληλεπιδρά επίσης, όταν και όπως χρειάζεται, με δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Υγεία για την Ανάπτυξη», των πρωτοβουλιών κοινού προγραμματισμού, όπως «Έρευνα για την Νευροεκφυλιστική Ασθένεια», «Υγιεινή διατροφή για υγιεινή ζωή», «Αντιμικροβιακή αντίσταση» και «Περισσότερα χρόνια, καλύτερη ζωή» και των Ευρωπαϊκών Συμπράξεων Καινοτομίας για την ενεργό και υγιή γήρανση.

Η επιστημονική ομάδα για την υγεία θα αποτελέσει πλατφόρμα φορέων με γνώμονα την επιστήμη, η οποία θα παρέχει επιστημονική συνδρομή σχετικά με αυτή την κοινωνική πρόκληση. Θα παρέχει συνεκτική ανάλυση με γνώμονα την επιστήμη σχετικά με σημεία ανάσχεσης της έρευνας και της καινοτομίας, καθώς και ευκαιρίες που αφορούν αυτήν την κοινωνική πρόκληση, θα συμβάλει στον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων έρευνας και καινοτομίας και θα ενθαρρύνει τη συμμετοχή σε αυτήν επιστημόνων από ολόκληρη την Ένωση. Μέσω της ενεργού συνεργασίας των ενδιαφερόμενων φορέων, θα συνεπικουρεί στην ανάπτυξη των δυνατοτήτων και θα προάγει την ανταλλαγή γνώσεων και την ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα αυτόν σε ολόκληρη την Ένωση.

1.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

Η αποτελεσματική προαγωγή της υγείας, υποστηριζόμενη από στέρεη βάση τεκμηρίωσης, προλαμβάνει τις ασθένειες, βελτιώνει την ευεξία και είναι αποδοτική ως προς το κόστος. Η προαγωγή της υγείας, η ενεργός γήρανση, η ευεξία και η πρόληψη των νόσων εξαρτώνται επίσης από την κατανόηση των καθοριστικών παραγόντων της υγείας, τα αποτελεσματικά εργαλεία πρόληψης, την αποτελεσματική επιτήρηση της υγείας και των νόσων και την ετοιμότητα, καθώς και από τα αποτελεσματικά προγράμματα διαγνωστικών εξετάσεων. Η αποτελεσματική προαγωγή της υγείας διευκολύνεται επίσης από την καλύτερη πληροφόρηση των πολιτών, η οποία ενθαρρύνει τη λήψη υπεύθυνων αποφάσεων ως προς την υγεία.

Οι επιτυχείς προσπάθειες πρόληψης, έγκαιρης διάγνωσης, διαχείρισης, αντιμετώπισης και θεραπείας ασθενειών, αναπηριών, εύθραυστης υγείας και μειωμένης λειτουργικότητας υποστηρίζονται από τη θεμελιώδη κατανόηση των καθοριστικών παραγόντων και αιτιών τους, των διεργασιών και επιπτώσεών τους, καθώς και των παραγόντων που επηρεάζουν την καλή υγεία και ευεξία. Η ενισχυμένη κατανόηση της υγείας και των ασθενειών θα απαιτήσει στενότερες σχέσεις μεταξύ της θεμελιώδους, της κλινικής, της επιδημιολογικής και της κοινωνικοοικονομικής έρευνας. Η αποτελεσματική ανταλλαγή δεδομένων, η τυποποιημένη επεξεργασία δεδομένων και η διασύνδεση των εν λόγω δεδομένων με μεγάλης κλίμακας μελέτες επί ομάδων πληθυσμού είναι επίσης ουσιαστική, όπως και η μεταφορά των αποτελεσμάτων της έρευνας σε κλινικό επίπεδο, ιδίως μέσω της διεξαγωγής κλινικών δοκιμών, η οποία θα εξετάζει όλες τις ηλικιακές ομάδες προκειμένου να εξασφαλιστεί η προσαρμογή των φαρμάκων στη χρήση από τις ομάδες αυτές.

Η επανεμφάνιση παλαιών λοιμωδών νόσων, περιλαμβανομένης της φυματίωσης, καθώς και αυξανόμενη επικράτηση ασθενειών που μπορούν να προληφθούν με εμβολιασμό υπογραμμίζει περαιτέρω την ανάγκη συνολικής προσέγγισης σχετικά με ασθένειες που συνδέονται με τη φτώχεια, όπως επίσης σχετικά με παραμελημένες ασθένειες. Ομοίως, το αυξανόμενο πρόβλημα αντοχής σε αντιμικροβιακά φάρμακα απαιτεί αντίστοιχη συνολική προσέγγιση.

Πρέπει να αναπτυχθούν εξατομικευμένα φάρμακα, προκειμένου να προσαρμοστεί η προληπτική και η θεραπευτική προσέγγιση στις απαιτήσεις του ασθενούς, και πρέπει να υποστηριχθούν με την έγκαιρη διάγνωση της ασθένειας. Η προσαρμογή στις περαιτέρω απαιτήσεις των τομέων της υγείας και της περιθάλψης λόγω της γήρανσης του πληθυσμού αποτελεί κοινωνική πρόκληση. Προκειμένου να διατηρηθούν η αποτελεσματική υγεία και περιθάλψη για όλες τις ηλικίες, απαιτούνται προσπάθειες για τη βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων κατά την πρόληψη και θεραπεία, τον προσδιορισμό και τη στήριξη της διάδοσης των βέλτιστων πρακτικών στους τομείς της υγείας και της περιθάλψης, καθώς και για τη στήριξη της ολοκληρωμένης περιθάλψης. Η καλύτερη κατανόηση των διαδικασιών της γήρανσης και η πρόληψη των ασθενειών που συνδέονται με την ηλικία αποτελεί τη βάση για τη διατήρηση της υγείας και της δραστηριότητας των ευρωπαϊκών πολιτών καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Ομοίως σημαντική είναι η ευρεία αποδοχή των τεχνολογικών, οργανωτικών και κοινωνικών καινοτομιών οι οποίες επιτρέπουν, ιδίως στα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, στους πάσχοντες από χρόνιες ασθένειες, καθώς και στα άτομα με ειδικές ανάγκες να παραμένουν ενεργά, παραγωγικά και ανεξάρτητα. Οι προσπάθειες αυτές θα συμβάλουν στην αύξηση και επιμήκυνση της διάρκειας της σωματικής, κοινωνικής και πνευματικής ευεξίας τους.

Όλες αυτές οι δραστηριότητες θα αναληφθούν με τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχουν στήριξη καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου έρευνας και καινοτομίας, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα των βιομηχανιών που είναι εγκατεστημένες στην

Ευρώπη και την ανάπτυξη νέων ευκαιριών στην αγορά. Θα δοθεί επίσης έμφαση στη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών – συμπεριλαμβανομένων των ασθενών και των οργανώσεων ασθενών, όπως επίσης και των παρόχων υπηρεσιών υγείας και περίθαλψης– προκειμένου να αναπτυχθεί θεματολόγιο έρευνας και καινοτομίας που θα εμπλέκει ενεργά τους πολίτες και θα εκφράζει τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους.

Στις ειδικές δραστηριότητες συγκαταλέγονται: η κατανόηση των καθοριστικών παραγόντων που επηρεάζουν την υγεία (συμπεριλαμβανομένων των παραγόντων που σχετίζονται με τη διατροφή, τη σωματική δραστηριότητα, το φύλο, το περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία, την απασχόληση και το κλίμα), η βελτίωση της προαγωγής της υγείας και της πρόληψης ασθενειών, η κατανόηση των ασθενειών και η βελτίωση της διάγνωσης και της πρόγνωσης, η ανάπτυξη αποτελεσματικής πρόληψης και προγραμμάτων προσυμπτωματικού ελέγχου και η βελτίωση των εκτιμήσεων για προδιάθεση σε κάποια ασθένεια, η βελτίωση της επιτήρησης σχετικά με τις λοιμώδεις νόσους και η ετοιμότητα για την καταπολέμηση επιδημιών και νεοαναδυόμενων ασθενειών, η ανάπτυξη νέων και καλύτερων προληπτικών και θεραπευτικών εμβολίων και φαρμάκων, η χρήση φαρμάκων in-silico για τη βελτίωση της διαχείρισης και της πρόβλεψης ασθενειών, η ανάπτυξη της αναγεννητικής ιατρικής, των προσαρμοσμένων θεραπειών και της θεραπείας ασθενειών, περιλαμβανομένης της παρηγορητικής ιατρικής, η μεταφορά γνώσεων στην κλινική πράξη και οι κλιμακούμενες δράσεις καινοτομίας, η καλύτερη συλλογή και χρήση των δεδομένων για την υγεία και την ομάδα πληθυσμού, καθώς και των διοικητικών δεδομένων· οι τυποποιημένες τεχνικές ανάλυσης δεδομένων· η ενεργός γήρανση, η ανεξάρτητη και υποβοηθούμενη διαβίωση, η ατομική ευαισθητοποίηση και η ενδυνάμωση του ατόμου για αυτοδιαχείριση της υγείας του, η προαγωγή της ολοκληρωμένης περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένων των ψυχοκοινωνικών πτυχών· η βελτίωση των επιστημονικών εργαλείων και μεθόδων για τη στήριξη της χάραξης πολιτικής και των ρυθμιστικών αναγκών, η βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης, η μείωση των διαφορών και των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας με λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων και η διάδοση των βέλτιστων πρακτικών, καθώς και οι καινοτόμες τεχνολογίες και προσεγγίσεις. Θα πρέπει να ενθαρρύνεται η ενεργός συμμετοχή των παρόχων υπηρεσιών υγείας προκειμένου να εξασφαλιστεί η ταχεία υιοθέτηση και εφαρμογή των αποτελεσμάτων.

2. Επιστημονική ασφάλεια, βιώσιμη γεωργία και δασοκομία, έρευνα στον τομέα της θάλασσας, της ναυτιλίας και των εσωτερικών υδάτων, και βιοοικονομία

2.1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος συνίσταται στην εξασφάλιση επαρκούς εφοδιασμού με ασφαλή, υγιεινά και υψηλής ποιότητας τρόφιμα και άλλα προϊόντα βιολογικής προέλευσης μέσω της ανάπτυξης συστημάτων πρωτογενούς παραγωγής που να είναι παραγωγικά, βιώσιμα και αποδοτικά ως προς τη χρήση των πόρων, καθώς και μέσω της προώθησης των σχετικών οικοσυστημικών υπηρεσιών και της ανάκτησης της βιολογικής ποικιλότητας, παράλληλα με ανταγωνιστικές αλυσίδες εφοδιασμού, μεταποίησης και εμπορίας με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Με τον τρόπο αυτό, θα επιταχυνθεί η μετάβαση σε μια βιώσιμη ευρωπαϊκή βιοοικονομία και θα γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ των νέων τεχνολογιών και της εφαρμογής τους.

Τις προσεχείς δεκαετίες, η Ευρώπη θα βρεθεί αντιμέτωπη με αυξανόμενο ανταγωνισμό για τους περιορισμένους και πεπερασμένους φυσικούς πόρους, τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, ιδίως στα συστήματα πρωτογενούς παραγωγής (γεωργία, περιλαμβανομένης της ζωοτεχνίας και της φυτοκομίας, δασοκομία, αλιεία και υδατοκαλλιέργεια) και την ανάγκη διασφάλισης βιώσιμου, ασφαλούς και σίγουρου εφοδιασμού με τρόφιμα για τον ευρωπαϊκό και τον αυξανόμενο παγκόσμιο πληθυσμό. Εκτιμάται ότι θα απαιτηθεί αύξηση 70 % της προσφοράς τροφίμων παγκοσμίως προκειμένου να τραφούν τα 9 δισεκατομμύρια του παγκόσμιου πληθυσμού έως το 2050. Η γεωργία είναι υπεύθυνη για το 10 % περίπου των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ένωση και, παρότι μειώνονται στην Ευρώπη, οι παγκόσμιες εκπομπές από τη γεωργία προβλέπεται ότι θα αυξηθούν έως και κατά 20 % έως το 2030. Επιπλέον, η Ευρώπη θα πρέπει να εξασφαλίσει επαρκή και παραγόμενο με βιώσιμο τρόπο εφοδιασμό με πρώτες ύλες, ενέργεια και βιομηχανικά προϊόντα, υπό συνθήκες μείωσης των ορυκτών πόρων άνθρακα (η παραγωγή πετρελαίου και υγροποιημένου φυσικού αερίου αναμένεται να μειωθεί κατά περίπου 60 % έως το 2050), διατηρώντας παράλληλα την ανταγωνιστικότητά της. Τα βιολογικά απόβλητα (εκτιμώνται σε 138 εκατομμύρια τόνους ετησίως στην Ένωση, εκ των οποίων το 40 % καταλήγει σε χώρο υγειονομικής ταφής) αποτελούν τεράστιο πρόβλημα και συνεπάγονται τεράστιο κόστος, παρά την υψηλή δυνητική προστιθέμενη αξία τους.

Παραδείγματος χάριν, υπολογίζεται ότι το 30 % του συνόλου των τροφίμων που παράγονται στις ανεπτυγμένες χώρες καταλήγουν στα απορρίμματα. Χρειάζονται σημαντικές αλλαγές για να μειωθεί το εν λόγω ποσοστό κατά 50 % στην Ένωση έως το 2030⁽¹⁾. Επιπλέον, τα εθνικά σύνορα δεν μπορούν να σταματήσουν την είσοδο και την εξάπλωση των ζωικών και φυτικών παρασίτων και ασθενειών, συμπεριλαμβανομένων των ζωνοσόων, και των παθογόνων μικροοργανισμών που βρίσκονται στα τρόφιμα. Παρότι είναι απαραίτητη η λήψη αποτελεσματικών εθνικών μέτρων πρόληψης, η δράση σε επίπεδο Ένωσης έχει θεμελιώδη σημασία για τον τελικό έλεγχο και την αποτελεσματική λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Η πρόκληση είναι πολύπλοκη, επηρεάζει ένα ευρύ φάσμα διασυνδεδεμένων τομέων και απαιτεί ολιστική και συστημική προσέγγιση.

(1) COM(2011)0112.

Χρειάζονται όλο και περισσότεροι βιολογικοί πόροι για να καλυφθεί η ζήτηση της αγοράς για ασφαλή και υγιεινά τρόφιμα, βιολογικά, βιοκαύσιμα και βιολογικά προϊόντα, σε ένα φάσμα που καλύπτει από τα καταναλωτικά προϊόντα έως τις χύδην χημικές ουσίες. Ωστόσο, οι δυνατότητες των χερσαίων και υδάτινων οικοσυστημάτων που απαιτούνται για την παραγωγή τους είναι περιορισμένες, εν μέσω μάλιστα ανταγωνιστικών διεκδικήσεων για τη χρήση τους, συχνά δε η διαχείρισή τους δεν είναι η βέλτιστη, όπως φαίνεται για παράδειγμα από τη σοβαρή μείωση της περιεκτικότητας του εδάφους σε άνθρακα και τη μείωση της γονιμότητάς του, καθώς και από τη εξάντληση των αλιευτικών αποθεμάτων. Και παρότι υπάρχουν δυνατότητες προώθησης οικοσυστημικών υπηρεσιών με βάση τις γεωργικές εκτάσεις, τα δάση και τα θαλάσσια και γλυκά ύδατα μέσω της ενσωμάτωσης αγρονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών στόχων στη βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση, δεν αξιοποιούνται επαρκώς.

Το δυναμικό των βιολογικών πόρων και των οικοσυστημάτων θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί με πολύ πιο βιώσιμο, αποδοτικό και ολοκληρωμένο τρόπο. Για παράδειγμα, θα μπορούσε να αξιοποιηθεί καλύτερα το δυναμικό της βιομάζας από τη γεωργία, τα δάση και τις ροές αποβλήτων που προέρχονται από γεωργικές, υδάτινες, βιομηχανικές αλλά και αστικές πηγές.

Στην ουσία, χρειάζεται μετάβαση προς βέλτιστη και ανανεώσιμη χρήση των βιολογικών πόρων και προς βιώσιμα συστήματα πρωτογενούς παραγωγής και μεταποίησης ικανά να παράγουν περισσότερα τρόφιμα, ίνες και άλλα προϊόντα βιολογικής προέλευσης με ελαχιστοποιημένες εισροές, περιβαλλοντικές επιπτώσεις και εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, ενισχυμένες οικοσυστημικές υπηρεσίες, μηδενικά απόβλητα και επαρκή κοινωνική αξία. Στόχος είναι η δημιουργία συστημάτων παραγωγής τροφίμων που να ενισχύουν, να ενδυναμώνουν και να τροφοδοτούν τα αποθέματα των πόρων και να καθιστούν δυνατή τη δημιουργία βιώσιμου πλούτου. Πρέπει να κατανοήσουμε καλύτερα και να εξελίσσουμε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε την παραγωγή, τη διανομή, την εμπορία, την κατανάλωση και τη ρύθμιση της παραγωγής των τροφίμων. Καίριο ρόλο στην επίτευξη των ανωτέρω έχει η καταβολή εντατικών προσπαθειών διασυνδεδεμένης έρευνας και καινοτομίας εντός και εκτός Ευρώπης καθώς και η διενέργεια συνεχούς διάλογου μεταξύ πολιτικών, κοινωνικών, οικονομικών και λοιπών ομάδων ενδιαφερομένων ομάδων.

2.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Η γεωργία, η δασοκομία, η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια, μαζί με τις βιομηχανίες βιολογικής βάσης, είναι οι σημαντικότεροι τομείς στήριξης της βιοοικονομίας. Η τελευταία αποτελεί μια μεγάλη και αναπτυσσόμενη αγορά εκτιμώμενης αξίας άνω των 2 τρισεκατ. EUR, η οποία το 2009 παρήγε 20 εκατομμύρια θέσεις εργασίας, αντιπροσωπεύοντας το 9 % της συνολικής απασχόλησης στην Ένωση. Οι επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία στο πλαίσιο της εν λόγω κοινωνικής πρόκλησης θα επιτρέψουν στην Ευρώπη να αποκτήσει υπεροχή στις σχετικές αγορές και θα συνεισφέρουν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των εμβληματικών πρωτοβουλιών «Ένωση καινοτομίας» και «Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποδοτικά τους πόρους» που προβλέπονται στην εν λόγω στρατηγική.

Μια πλήρως λειτουργική ευρωπαϊκή βιοοικονομία —που θα περιλαμβάνει τη βιώσιμη παραγωγή ανανεώσιμων πόρων από το χερσαίο, το αλιευτικό και το υδατοκαλλιεργητικό περιβάλλον και τη μετατροπή τους σε τρόφιμα, ζωοτροφές, ίνες, προϊόντα βιολογικής προέλευσης και βιοενέργεια, καθώς και τα σχετικά δημόσια αγαθά— θα παράγει υψηλή ενωσιακή προστιθέμενη αξία. Παράλληλα με τη λειτουργία που επιτελεί στην αγορά, η βιοοικονομία στηρίζει επίσης ένα ευρύ φάσμα λειτουργιών δημόσιων αγαθών, τη βιοποικιλότητα και οικοσυστημικές υπηρεσίες. Εάν αποτελέσει αντικείμενο βιώσιμης διαχείρισης μπορεί να μειώσει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της πρωτογενούς παραγωγής και της αλυσίδας εφοδιασμού συνολικά. Μπορεί να αυξήσει την ανταγωνιστικότητά τους, να ενισχύσει την αυτάρκεια της Ευρώπης και να παράγει θέσεις εργασίας και επιχειρηματικές ευκαιρίες απαραίτητες για την αγροτική και την παράκτια ανάπτυξη. Οι προκλήσεις της επισιτιστικής ασφάλειας, της βιώσιμης γεωργίας και κτηνοτροφίας, της υδρόβιας παραγωγής, της δασοκομίας και οι προκλήσεις που σχετίζονται με τη βιοοικονομία συνολικά έχουν ευρωπαϊκό και παγκόσμιο χαρακτήρα. Απαιτούνται δράσεις σε επίπεδο Ένωσης προκειμένου να έρθουν σε επαφή συσπειρώσεις και να επιτευχθεί έτσι το εύρος και η κρίσιμη μάζα που απαιτούνται για τη συμπλήρωση των προσπαθειών που καταβάλλονται από ένα μεμονωμένο κράτος μέλος ή από ομάδες κρατών μελών. Μια πολυπαραγοντική προσέγγιση θα διασφαλίσει τις αναγκαίες γόνιμες αλληλεπιδράσεις μεταξύ ερευνητών, επιχειρήσεων, γεωργών/παραγωγών, συμβούλων και τελικών χρηστών. Το ενωσιακό επίπεδο είναι επίσης αναγκαίο για να διασφαλιστεί η συνοχή στην αντιμετώπιση της εν λόγω πρόκλησης στους διάφορους τομείς και με ισχυρούς δεσμούς με τις σχετικές πολιτικές της Ένωσης. Ο συντονισμός της έρευνας και της καινοτομίας σε επίπεδο Ένωσης θα ενθαρρύνει τις απαιτούμενες αλλαγές και θα συμβάλει στην επίτευξή τους σε ολόκληρη την Ένωση.

Η έρευνα και η καινοτομία θα συνδεθούν με ένα ευρύ φάσμα πολιτικών της Ένωσης και συναφών στόχων και θα στηρίξουν την κατάρτιση των πολιτικών και των στόχων αυτών, συμπεριλαμβανομένης της κοινής γεωργικής πολιτικής (ιδίως της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη, των κοινών πρωτοβουλιών προγραμματισμού, όπως η «Γεωργία, επισιτιστική ασφάλεια και κλιματική αλλαγή», η «Υγιεινή διατροφή για υγιεινή ζωή» και οι «Υγείες και παραγωγικές θάλασσες και ωκεανοί»), της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας «Γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα» και της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για το νερό, της κοινής αλιευτικής πολιτικής, της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής, του ευρωπαϊκού προγράμματος για την αλλαγή του κλίματος, της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα⁽¹⁾, της οδηγίας πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική⁽²⁾, του σχεδίου δράσης της ΕΕ για τη δασοκομία, της θεματικής στρατηγικής για το έδαφος, της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα της Ένωσης το 2020, του στρατηγικού σχεδίου ενεργειακών τεχνολογιών, της πολιτικής για την καινοτομία και της βιομηχανικής πολιτικής της Ένωσης, της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής αναπτυξιακής βοήθειας, των στρατηγικών για την υγεία των φυτών, των στρατηγικών για την υγεία των ζώων και την

(1) Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000 για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

(2) Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική) (ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19).

ευημερία, καθώς και των κανονιστικών πλαισίων για την προστασία του περιβάλλοντος, της υγείας και της ασφάλειας, την προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων και της δράσης για το κλίμα και τη μείωση των αποβλήτων. Η καλύτερη ενσωμάτωση στις σχετικές ενωσιακές πολιτικές ολόκληρου του κύκλου που ξεκινά από τη βασική έρευνα και καταλήγει την καινοτομία θα βελτιώσει σημαντικά την ενωσιακή προστιθέμενη αξία τους, θα παράγεται μοχλευτικά αποτελέσματα, θα αυξήσει τη χρησιμότητα για την κοινωνία, θα οδηγήσει στην παραγωγή υγιεινών τροφίμων και θα συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη της βιώσιμης διαχείρισης του εδάφους, των θαλασσών και των ωκεανών καθώς και των αγορών της βιοοικονομίας.

Για τη στήριξη των ενωσιακών πολιτικών που σχετίζονται με τη βιοοικονομία και για τη διευκόλυνση της διαχείρισης και της παρακολούθησης της έρευνας και της καινοτομίας, η κοινωνικοοικονομική έρευνα και οι μελλοντοστρεφείς δραστηριότητες θα πραγματοποιούνται σε συνάρτηση με τη στρατηγική για τη βιοοικονομία, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης δεικτών, βάσεων δεδομένων, μοντέλων, προοπτικών και προβλέψεων, καθώς και εκτιμήσεων αντικτύπου των πρωτοβουλιών στην οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον.

Οι δράσεις που αναλαμβάνονται με γνώμονα τις προκλήσεις και επικεντρώνονται στα κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη και στον εκσυγχρονισμό των συνδεδεμένων με τη βιοοικονομία τομέων και αγορών θα υποστηριχθούν μέσω διεπιστημονικών ερευνών, δίνοντας έτσι ώθηση στην καινοτομία και οδηγώντας στην ανάπτυξη νέων στρατηγικών, πρακτικών, βιώσιμων προϊόντων και διαδικασιών. Θα επιδιώξουν επίσης μια ευρεία προσέγγιση της καινοτομίας, που θα καλύπτει από την τεχνολογική, μη τεχνολογική, οργανωτική, οικονομική και κοινωνική καινοτομία έως, παραδείγματος χάριν, τρόπους μεταφοράς της τεχνολογίας, νεωτερικά επιχειρηματικά μοντέλα, εμπορικά σήματα και υπηρεσίες. Πρέπει να αναγνωριστούν οι δυνατότητες των γεωργών και των ΜΜΕ να συνεισφέρουν στην καινοτομία. Η προσέγγιση της βιοοικονομίας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη σημασία των τοπικών γνώσεων και της ποικιλομορφίας.

2.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

α) Βιώσιμη γεωργία και δασοκομία

Σκοπός είναι ο εφοδιασμός με επαρκείς ποσότητες τροφίμων, ζωοτροφών, βιομάζας και άλλων πρώτων υλών, παράλληλα με ταυτόχρονη διασφάλιση των φυσικών πόρων, όπως των υδάτων και του εδάφους και της βιοποικιλότητας, σε ευρωπαϊκή και παγκόσμια κλίμακα, και με ενίσχυση των οικοσυστημικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης της αλλαγής του κλίματος και του μετριασμού της. Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στη βελτίωση της ποιότητας και την αύξηση της αξίας των αγροτικών προϊόντων μέσω της εφαρμογής πιο βιώσιμων και παραγωγικών συστημάτων γεωργίας, καθώς και συστημάτων ζωοτεχνίας και δασοκομίας, τα οποία θα είναι ποικίλα, ευέλικτα και αποδοτικά ως προς τη χρήση των πόρων (συμπεριλαμβανομένων των χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, των χαμηλών εξωτερικών εισροών και των υδάτων), θα προστατεύουν τους φυσικούς πόρους, θα παράγουν λιγότερα απόβλητα, θα μπορούν να προσαρμόζονται σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Επιπλέον, οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στην ανάπτυξη υπηρεσιών, εννοιών και πολιτικών για την ευημερία του πληθυσμού των αγροτικών περιοχών και στην ενθάρρυνση της βιώσιμης κατανάλωσης.

Ειδικότερα, ως προς τη δασοκομία, στόχος είναι η βιώσιμη παραγωγή βιομάζας και προϊόντων βιολογικής προέλευσης και η παροχή οικοσυστημικών υπηρεσιών, λαμβανομένων δρόμων υπόψη των οικονομικών, οικολογικών και κοινωνικών πτυχών της δασοκομίας. Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στην περαιτέρω ανάπτυξη της παραγωγής και της βιωσιμότητας δασοκομικών συστημάτων αποδοτικών ως προς τη χρήση των πόρων, τα οποία έχουν καθοριστική σημασία για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των δασών και την προστασία της βιολογικής ποικιλότητας και τα οποία μπορούν να ανταποκρίνονται στην αυξημένη ζήτηση βιομάζας.

Θα εξεταστεί επίσης η διάδραση των λειτουργικών φυτών με την υγεία και την ευεξία, καθώς και η εκμετάλλευση της φυτοκομίας και της δασοκομίας για την ανάπτυξη περισσότερο αστικού πρασίνου.

β) Βιώσιμος και ανταγωνιστικός τομέας γεωργικών προϊόντων διατροφής για ασφαλή και υγιεινή διατροφή

Ο στόχος είναι να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις των πολιτών και του περιβάλλοντος για ασφαλή, υγιεινά και οικονομικά προσιτά τρόφιμα και να καταστεί περισσότερο βιώσιμη η μεταποίηση, η διανομή και η κατανάλωση τροφίμων και ζωοτροφών και περισσότερο ανταγωνιστικός ο τομέας των τροφίμων, συνυπολογιζόμενης παράλληλα και της πολιτιστικής συνιστώσας της ποιότητας των τροφίμων. Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στα υγιεινά και ασφαλή τρόφιμα για όλους, στις επιλογές των καταναλωτών βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων, στις διατροφικές λύσεις και καινοτομίες για βελτιωμένη υγεία και στις ανταγωνιστικές μεθόδους μεταποίησης τροφίμων που χρησιμοποιούν λιγότερους πόρους και πρόσθετα και παράγουν λιγότερα υποπροϊόντα, απόβλητα και αέρια του θερμοκηπίου.

γ) Απελευθέρωση του δυναμικού των ζώντων υδρόβιων πόρων

Σκοπός είναι η διαχείριση, η βιώσιμη αξιοποίηση και η διατήρηση των ζώντων υδρόβιων πόρων για τη μεγιστοποίηση των κοινωνικών και οικονομικών οφελών/κερδών από τους ωκεανούς, τις θάλασσες και τα εσωτερικά ύδατα της Ευρώπης, παράλληλα με την προστασία της βιοποικιλότητας. Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στη βέλτιστη συμβολή στην επισιτιστική ασφάλεια με την ανάπτυξη βιώσιμης και φιλικής προς το περιβάλλον αλυσίδας, βιώσιμης διαχείρισης των οικοσυστημάτων που παρέχουν αγαθά και υπηρεσίες και ανταγωνιστικής και φιλικής προς το περιβάλλον ευρωπαϊκής υδατοκαλλιέργειας στο πλαίσιο της παγκόσμιας οικονομίας, καθώς και στην ενίσχυση της καινοτομίας στον τομέα της θάλασσας και της ναυτιλίας μέσω της βιοτεχνολογίας για την τόνωση της έξυπνης «γαλάζιας» ανάπτυξης.

- δ) Βιώσιμες και ανταγωνιστικές βιομηχανίες βιολογικής βάσης και υποστήριξη της ανάπτυξης μιας ευρωπαϊκής βιοοικονομίας

Σκοπός είναι η προώθηση ευρωπαϊκών βιομηχανιών βιολογικής βάσης χαρακτηριζόμενων από χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, αποδοτικών ως προς τη χρήση των πόρων, βιώσιμων και ανταγωνιστικών. Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στην προώθηση της βασισμένης στη γνώση βιοοικονομίας με τη μετατροπή συμβατικών βιομηχανικών διεργασιών και προϊόντων σε διεργασίες και προϊόντα που θα έχουν βιολογική βάση και θα είναι αποδοτικά ως προς τη χρήση των πόρων και της ενέργειας, στην ανάπτυξη ολοκληρωμένων βιοδιυλιστηρίων δεύτερης και επόμενης γενιάς, στη βελτίωση της χρήσης της βιομάζας από την πρωτογενή παραγωγή, περιλαμβανομένων των καταλοίπων, των βιολογικών αποβλήτων και των υποπροϊόντων των βιομηχανιών βιολογικής βάσης, και στο άνοιγμα νέων αγορών με στήριξη συστημάτων τυποποίησης και πιστοποίησης, κανονιστικών δραστηριοτήτων, δραστηριοτήτων επίδειξης/δοκιμής υπό πραγματικές συνθήκες και άλλων δραστηριοτήτων, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων της βιοοικονομίας στη χρήση της γης και στις αλλαγές της χρήσης της γης, καθώς και των απόψεων και των προβληματισμών της κοινωνίας των πολιτών.

- ε) Διατομεακή έρευνα στον τομέα της θάλασσας και της ναυτιλίας

Στόχος είναι η ενίσχυση του αντικτύπου των θαλασσών και των ωκεανών της Ένωσης στην κοινωνία και την οικονομική ανάπτυξη μέσω της βιώσιμης εκμετάλλευσης των θαλάσσιων πόρων καθώς και μέσω της χρήσης διαφορετικών πηγών θαλάσσιας ενέργειας και της αξιοποίησης των πολλών και ποικίλων χρήσεων των θαλασσών.

Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν σε διατομεακές επιστημονικές και τεχνολογικές προκλήσεις στους τομείς της θάλασσας και της ναυτιλίας με σκοπό να απελευθερωθεί το δυναμικό των θαλασσών και των ωκεανών στο σύνολο των θαλάσσιων και ναυτιλιακών βιομηχανιών, παράλληλα με την προστασία τους προβάλλοντος και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Μια στρατηγική συντονισμένη προσέγγιση της έρευνας στον τομέα της θάλασσας και της ναυτιλίας στο σύνολο των προκλήσεων και προτεραιοτήτων του προγράμματος πλαίσιο «Ορίζων 2020» θα στηρίξει επίσης την υλοποίηση των συναφών πολιτικών της Ένωσης, συμβάλλοντας στην επίτευξη βασικών στόχων της γαλάζιας ανάπτυξης.

3. Ασφαλής, καθαρή και αποδοτική ενέργεια

3.1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος συνίσταται στη διασφάλιση της μετάβασης σε ένα αξιόπιστο, οικονομικά προσιτό, κοινής αποδοχής, βιώσιμο και ανταγωνιστικό ενεργειακό σύστημα με σκοπό την μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα απέναντι στην αυξανόμενη σπανιότητα των πόρων, την αύξηση των ενεργειακών αναγκών και την αλλαγή του κλίματος.

Η Ένωση σκοπεύει να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2020 κατά 20 % κάτω από τα επίπεδα του 1990, με περαιτέρω μείωση κατά 80-95 % έως το 2050. Επιπλέον, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας πρέπει να καλύπτουν το 20 % της τελικής κατανάλωσης ενέργειας το 2020, συνδυαζόμενες με έναν στόχο βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης κατά 20 %. Η επίτευξη των εν λόγω στόχων θα απαιτήσει αναμόρφωση του ενεργειακού συστήματος που θα συνδυάζει χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ανάπτυξη εναλλακτικών λύσεων για αντικατάσταση των ορυκτών καυσίμων, ενεργειακή ασφάλεια και προσιτές τιμές, παράλληλα με ενίσχυση της οικονομικής ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης. Αυτή τη στιγμή η Ευρώπη απέχει πολύ από την επίτευξη αυτού του συνολικού στόχου. Το 80 % του ευρωπαϊκού ενεργειακού συστήματος εξακολουθεί να βασίζεται στα ορυκτά καύσιμα, και ο συγκεκριμένος τομέας παράγει το 80 % όλων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Ένωσης. Προκειμένου να επιτευχθούν οι μακροπρόθεσμοι ενωσιακοί στόχοι για το κλίμα και την ενέργεια, είναι σκόπιμο να αυξηθεί το μερίδιο του προϋπολογισμού που διατίθεται στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ενεργειακή αποδοτικότητα στο επίπεδο των τελικών χρηστών, τα έξυπνα δίκτυα και τις δραστηριότητες αποθήκευσης ενέργειας σε σύγκριση με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο. Είναι επίσης σκόπιμο να αυξηθούν τα κονδύλια που διατίθενται για να υιοθετηθούν από την αγορά δραστηριότητες καινοτομίας στον τομέα της ενέργειας που δρομολογούνται βάσει του προγράμματος «Ευφυής ενέργεια για την Ευρώπη» στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαίσιο «Ανταγωνιστικότητα και καινοτομία» (2007-2013). Θα καταβληθεί προσπάθεια ώστε τα συνολικά κονδύλια για τις δραστηριότητες αυτές να ανέλθουν τουλάχιστον στο 85 % του προϋπολογισμού που προβλέπεται για την εν λόγω κοινωνική πρόκληση. Κάθε χρόνο το 2,5 % του ΑΕγχΠ της Ένωσης δαπανάται σε εισαγωγές ενέργειας και μάλιστα το ποσοστό αυτό ενδέχεται να αυξηθεί. Η τάση αυτή θα οδηγήσει σε πλήρη εξάρτηση από τις εισαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου έως το 2050. Αντιμέτωπες με την αστάθεια των τιμών της ενέργειας στην παγκόσμια αγορά, σε συνδυασμό με την ανησυχία για την ασφάλεια του εφοδιασμού, οι ευρωπαϊκές βιομηχανίες και οι ευρωπαίοι καταναλωτές δαπανούν όλο και μεγαλύτερο μερίδιο του εισοδήματός της στην ενέργεια. Οι ευρωπαϊκές πόλεις ευθύνονται για το 70-80 % ⁽¹⁾ της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης στην Ένωση και για περίπου το ίδιο ποσοστό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Στον χάρτη πορείας για τη μετάβαση σε μια ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου άνθρακα το 2050 ⁽²⁾ αναφέρεται ότι η επιδιωκόμενη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου θα πρέπει να επιτευχθεί κατά κύριο λόγο εντός της επικράτειας της Ένωσης. Αυτό θα συνεπαγόταν μείωση των εκπομπών CO₂ κατά ποσοστό άνω του 90 % έως το 2050 στον τομέα της ενέργειας, άνω του 80 % στη βιομηχανία, τουλάχιστον 60 % στις μεταφορές και περίπου 90 % στον τομέα της κατοικίας και των υπηρεσιών. Ο χάρτης πορείας δείχνει επίσης ότι, μεταξύ άλλων, το φυσικό αέριο, σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, μπορεί να συμβάλει στη μετατροπή του ενεργειακού συστήματος, σε συνδυασμό με τη χρήση τεχνολογίας δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα.

Για την επίτευξη των εν λόγω φιλόδοξων μειώσεων πρέπει να γίνουν σημαντικές επενδύσεις στην έρευνα, την ανάπτυξη, την επίδειξη και την ανάπτυξη στην αγορά, σε προσιτές τιμές, αποδοτικών, ασφαλών, σίγουρων και αξιόπιστων ενεργειακών τεχνολογιών και υπηρεσιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, περιλαμβανομένου του αερίου, της

⁽¹⁾ World Energy Outlook 2008 (Παγκόσμιες ενεργειακές προοπτικές για το 2008), ΟΟΣΑ-ΔΟΕ, 2008.

⁽²⁾ COM(2011)0112.

αποθήκευσης ηλεκτρισμού και της ανάπτυξης ενεργειακών συστημάτων μικρής και πολύ μικρής κλίμακας. Τα ανωτέρω πρέπει να συνοδευτούν από μη τεχνολογικές λύσεις τόσο στην πλευρά της προσφοράς όσο και στην πλευρά της ζήτησης, μεταξύ άλλων μέσω της δρομολόγησης συμμετοχικών διαδικασιών και της διασφάλισης της συμμετοχής των καταναλωτών. Όλα αυτά πρέπει να αποτελούν μέρος μιας ολοκληρωμένης βιώσιμης πολιτικής για χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, συμπεριλαμβανομένης της κατάκτησης βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής, ιδίως λύσεων ΤΠΕ και προηγμένων υλικών και διαδικασιών κατασκευής και μεταποίησης. Σκοπός είναι η ανάπτυξη και η παραγωγή αποδοτικών ενεργειακών τεχνολογιών και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που μπορούν να υιοθετηθούν ευρέως από την ευρωπαϊκή και τις διεθνείς αγορές, και η καθιέρωση έξυπνης διαχείρισης στην πλευρά της ζήτησης με βάση μια ανοικτή και διαφανή αγορά εμπορίας ενέργειας και σίγουρα ευφυή συστήματα διαχείρισης της ενεργειακής απόδοσης.

3.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Οι νέες τεχνολογίες και λύσεις πρέπει να είναι ανταγωνιστικές από πλευράς κόστους και αξιοπιστίας έναντι των ενεργειακών συστημάτων που διαθέτουν καθιερωμένους φορείς εκμετάλλευσης και τεχνολογίες. Η έρευνα και η καινοτομία μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στο να καταστούν εμπορικά ελκυστικές στην απαραίτητη κλίμακα αυτές οι νέες, καθαρότερες, χαρακτηριζόμενες από χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και αποδοτικότερες πηγές ενέργειας. Ούτε η βιομηχανία από μόνη της ούτε τα κράτη μέλη μεμονωμένα είναι σε θέση να αναλάβουν το κόστος και τους κινδύνους, των οποίων οι κύριοι παράγοντες (μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου άνθρακα, παροχή οικονομικά προσιτής και ασφαλούς ενέργειας) βρίσκονται εκτός της αγοράς.

Η επίτευξη της ανάπτυξης απαιτεί μια στρατηγική προσέγγιση σε επίπεδο Ένωσης που να εμπερικλείει την προσφορά, τη ζήτηση και τη χρήση της ενέργειας στα κτίρια, τις υπηρεσίες, τα νοικοκυριά, τις μεταφορές και τις βιομηχανικές αλυσίδες. Αυτό θα απαιτήσει εναρμόνιση των πόρων σε ολόκληρη την Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων για την πολιτική συνοχής, ιδίως μέσω των εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών για έξυπνη εξειδίκευση, των συστημάτων εμπορίας εκπομπών (ETS), των δημόσιων συμβάσεων και άλλων μηχανισμών χρηματοδότησης. Θα απαιτήσει επίσης κανονιστικές πολιτικές και πολιτικές ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση, προσαρμοσμένη τεχνική βοήθεια και ανάπτυξη ικανοτήτων για την άρση των μη τεχνολογικών φραγμών.

Το στρατηγικό σχέδιο ενεργειακών τεχνολογιών (σχέδιο SET) προσφέρει μια τέτοια στρατηγική προσέγγιση. Παρέχει ένα μακροπρόθεσμο θεματολόγιο για την αντιμετώπιση των κύριων σημείων παρεμπόδισης της καινοτομίας στα οποία προσκρούουν οι ενεργειακές τεχνολογίες κατά το στάδιο της έρευνας αιχμής, το στάδιο της E&A ή της απόδειξης της αρχικής ιδέας και το στάδιο της επίδειξης, όταν οι εταιρείες αναζητούν κεφάλαια για τη χρηματοδότηση μεγάλων και πρώτων στο είδος τους έργων και την εκκίνηση της διαδικασίας ανάπτυξης στην αγορά. Εν προκειμένω, δεν θα αγνοηθούν νεοεμφανιζόμενες τεχνολογίες με επαναστατικές δυνατότητες.

Οι πόροι που απαιτούνται για την πλήρη υλοποίηση του σχεδίου SET έχουν υπολογιστεί σε 8 δισεκατομμύρια EUR ετησίως για την επόμενη δεκαετία⁽¹⁾. Αυτό υπερβαίνει κατά πολύ την ικανότητα των επιμέρους κρατών μελών ή των ερευνητικών και βιομηχανικών ενδιαφερόμενων φορέων μεμονωμένα. Χρειάζονται επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία σε επίπεδο Ένωσης, σε συνδυασμό με την κινητοποίηση προσπάθειών σε ολόκληρη την Ευρώπη υπό τη μορφή από κοινού υλοποίησης, καταμερισμού των κινδύνων και κοινής αξιοποίησης των ικανοτήτων. Ως εκ τούτου, η ενωσιακή χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας στον τομέα της ενέργειας θα συμπληρώσει τις δραστηριότητες των κρατών μελών, δίνοντας έμφαση σε τεχνολογίες αιχμής και σε δραστηριότητες με σαφή ενωσιακή προστιθέμενη αξία, ιδίως σε εκείνες με υψηλό δυναμικό προσέλκυσης εθνικών πόρων και δημιουργίας θέσεων εργασίας στην Ευρώπη. Οι δράσεις στο επίπεδο της Ένωσης θα στηρίξουν επίσης μακροπρόθεσμα προγράμματα υψηλού κινδύνου και υψηλού κόστους, τα οποία υπερβαίνουν τις δυνατότητες των επιμέρους κρατών μελών, θα συνενώσουν τις προσπάθειες για τη μείωση των επενδυτικών κινδύνων σε δραστηριότητες ευρείας κλίμακας, όπως η βιομηχανική επίδειξη και η ανάπτυξη πανευρωπαϊκών διαλειτουργικών ενεργειακών λύσεων.

Η υλοποίηση του σχεδίου SET, ως πυλώνα έρευνας και καινοτομίας της ευρωπαϊκής ενεργειακής πολιτικής, θα ενισχύσει την ασφάλεια του εφοδιασμού της Ένωσης και τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, θα διευκολύνει τη διασύνδεση των προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας με διευρωπαϊκές και περιφερειακές επενδύσεις σε υποδομές ενέργειας και θα ενισχύσει την προθυμία των επενδυτών να αποδεσμεύσουν κεφάλαια για έργα με μακρά φάση αποπεράτωσης και σημαντικούς κινδύνους σε επίπεδο τεχνολογίας και αγοράς. Θα δημιουργήσει ευκαιρίες καινοτομίας για μικρές και μεγάλες εταιρείες και θα τις βοηθήσει να καταστούν ή να παραμείνουν ανταγωνιστικές σε παγκόσμιο επίπεδο, όπου οι ευκαιρίες για ενεργειακές τεχνολογίες είναι μεγάλες και αυξανόμενες.

Σε διεθνές επίπεδο, η ανάληψη δράσης στο επίπεδο της Ένωσης δημιουργεί «κρίσιμη μάζα» για την προσέκλυση του ενδιαφέροντος άλλων πρωτοπόρων της τεχνολογίας και την προαγωγή διεθνών συμπράξεων με σκοπό την επίτευξη των στόχων της Ένωσης. Θα διευκολύνει την επαφή μεταξύ διεθνών εταιρών και Ένωσης για την ανάπτυξη κοινών δράσεων, στις περιπτώσεις όπου υπάρχει αμοιβαίο όφελος και συμφέρον.

Οι δραστηριότητες στο πλαίσιο της πρόκλησης αυτής θα αποτελέσουν συνεπώς τον τεχνολογικό κορμό της ευρωπαϊκής πολιτικής για την ενέργεια και το κλίμα. Επίσης, θα συμβάλουν στην επίτευξη της «Ένωσης Καινοτομίας» στον τομέα της ενέργειας και των στόχων πολιτικής που περιγράφονται στις πρωτοβουλίες «Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποδοτικά τους πόρους», «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης» και «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη».

(1) COM(2009)0519.

Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας όσον αφορά την πυρηνική σχάση και την ενέργεια σύντηξης διεξάγονται στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013. Κατά περίπτωση, θα πρέπει να μελετώνται πιθανές συνέργειες μεταξύ της πρόκλησης αυτής και του προγράμματος Ευρατόμ.

3.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

α) Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και του αποτυπώματος του διοξειδίου του άνθρακα μέσω έξυπνης και βιώσιμης χρήσης

Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στην έρευνα και στις δοκιμές πλήρους κλίμακας νέων εννοιών, μη τεχνολογικών λύσεων, αποδοτικότερων, κοινωνικά αποδεκτών και οικονομικά προσιτών τεχνολογικών στοιχείων και συστημάτων με ενσωματωμένη ευφυΐα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η διαχείριση της ενέργειας σε πραγματικό χρόνο για νέα και υφιστάμενα κτίρια, μετασκευασμένα κτίρια, πόλεις και περιοχές με σχεδόν μηδενικές εκπομπές, σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας και θετικό ενεργειακό ισοζύγιο, η θέρμανση και ψύξη από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η διαμόρφωση βιομηχανιών υψηλής απόδοσης και η μαζική υιοθέτηση λύσεων και υπηρεσιών ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμησης ενέργειας από εταιρείες, άτομα, κοινότητες και πόλεις.

β) Παροχή ηλεκτρικής ενέργειας χαμηλού κόστους και χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα

Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στην έρευνα, την ανάπτυξη και την πλήρους κλίμακας επίδειξη καινοτόμων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αποτελεσματικών, ευέλικτων και χαρακτηριζόμενων από χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα μονάδων παραγωγής ηλεκτρισμού από ορυκτά καύσιμα και τεχνολογιών δέσμευσης και αποθήκευσης ή επαναχρησιμοποίησης CO₂, παρέχοντας μεγαλύτερη κλίμακας, χαμηλότερου κόστους και ασφαλείς για το περιβάλλον τεχνολογίες με υψηλότερη απόδοση μετατροπής και υψηλότερη διαθεσιμότητα για διαφορετικά περιβάλλοντα αγοράς και λειτουργίας.

γ) Εναλλακτικά καύσιμα και κινητές πηγές ενέργειας

Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στην έρευνα, την ανάπτυξη και την πλήρους κλίμακας επίδειξη τεχνολογιών και αξιάνων αλυσίδων με σκοπό να καταστεί πιο ανταγωνιστική και βιώσιμη η βιοενέργεια και άλλα εναλλακτικά καύσιμα για την παραγωγή ηλεκτρισμού και θέρμανσης και τις χερσαίες, θαλάσσιες και αεροπορικές μεταφορές, με δυνατότητες αποδοτικότερης μετατροπής της ενέργειας, να μειωθεί ο χρόνος που απαιτείται για τη διάθεση του υδρογόνου και των κυψελών καυσίμου στην αγορά και να φτάσουν στο στάδιο της ωριμότητας νέες επιλογές με μακροπρόθεσμες προοπτικές.

δ) Ενιαίο, ευφυές ευρωπαϊκό δίκτυο ηλεκτρισμού

Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στην έρευνα, την ανάπτυξη και την πλήρους κλίμακας επίδειξη νέων τεχνολογιών ευφυών ενεργειακών δικτύων, τεχνολογιών εφεδρείας και εξισορρόπησης που επιτρέπουν μεγαλύτερη ευελιξία και αποδοτικότητα, περιλαμβανομένων και συμβατικών σταθμών παραγωγής ενέργειας, μέσων ευέλικτης αποθήκευσης ενέργειας, συστημάτων και σχεδίων της αγοράς για τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την ασφαλή λειτουργία διαλειτουργικών δικτύων, περιλαμβανομένων και ζητημάτων τυποποίησης, σε μια αγορά ανοικτή, χωρίς εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, περιβαλλοντικά βιώσιμη, ανθεκτική στην αλλαγή του κλίματος και ανταγωνιστική, υπό κανονικές συνθήκες και υπό συνθήκες έκτακτης ανάγκης.

ε) Νέες γνώσεις και τεχνολογίες

Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στην πολυεπιστημονική έρευνα για καθαρές, ασφαλείς βιώσιμες ενεργειακές τεχνολογίες (περιλαμβανομένων και οραματικών δράσεων) και στην κοινή υλοποίηση πανευρωπαϊκών ερευνητικών προγραμμάτων και εγκαταστάσεων παγκόσμιας κλάσης.

στ) Έγκυρες διαδικασίες λήψης αποφάσεων και συμμετοχή του κοινού

Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στην ανάπτυξη εργαλείων, μεθόδων, μοντέλων και μελλοντοστραφών σεναρίων και σεναρίων προοπτικών για δυναμική και διαφανή στήριξη της πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων δραστηριοτήτων για τη δημόσια δέσμευση, τη συμμετοχή των χρηστών και την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της βιωσιμότητας, ώστε να βελτιωθεί η κατανόηση των κοινωνικοοικονομικών τάσεων και προοπτικών που σχετίζονται με την ενέργεια.

ζ) Υιοθέτηση της καινοτομίας στον τομέα της ενέργειας από την αγορά – με βάση το πρόγραμμα «Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη»

Οι δραστηριότητες θα βασιστούν και θα ενισχύσουν περαιτέρω τις δραστηριότητες που δρομολογήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευφυής ενέργεια για την Ευρώπη» (EEE). Θα επικεντρωθούν στην εφαρμοσμένη καινοτομία και την προαγωγή των προτύπων για τη διευκόλυνση της υιοθέτησης των ενεργειακών τεχνολογιών και υπηρεσιών από την αγορά, την αντιμετώπιση μη τεχνολογικών φραγμών και την επιτάχυνση της αποδοτικής σε σχέση με το κόστος υλοποίησης των ενεργειακών πολιτικών της Ένωσης. Θα δοθεί επίσης προσοχή στην καινοτομία για την ευφυΐα και βιώσιμη χρήση των υφιστάμενων τεχνολογιών.

4. Έξυπνες, οικολογικές και εννοποιημένες μεταφορές

4.1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος συνίσταται στη διαμόρφωση ενός ευρωπαϊκού συστήματος μεταφορών που θα είναι αποδοτικό ως προς τη χρήση των πόρων, φιλικό προς το κλίμα και το περιβάλλον, ασφαλές και απρόσκοπτο προς όφελος όλων των πολιτών, της οικονομίας και της κοινωνίας.

Η Ευρώπη πρέπει να συμβιβάζει τις αυξανόμενες ανάγκες κινητικότητας των πολιτών και των αγαθών και τις μεταβαλλόμενες ανάγκες που διαμορφώνονται από τις νέες δημογραφικές και κοινωνικές προκλήσεις με τις επιταγές των οικονομικών επιδόσεων και τις απαιτήσεις μιας ενεργειακά αποδοτικής κοινωνίας με χαμηλές εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και μιας οικονομίας ανθεκτικής στην αλλαγή του κλίματος. Παρά την ανάπτυξη του, ο τομέας των μεταφορών πρέπει να επιτύχει σημαντική μείωση των αερίων του θερμοκηπίου και άλλων δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων του και να παύσει την εξάρτησή του από το πετρέλαιο και τα λοιπά ορυκτά καύσιμα, διατηρώντας παράλληλα υψηλά επίπεδα αποδοτικότητας και κινητικότητας και προωθώντας την εδαφική συνοχή.

Η βιώσιμη κινητικότητα μπορεί να επιτευχθεί μόνο με ριζική αλλαγή του συστήματος μεταφορών, περιλαμβανομένων και των δημόσιων μεταφορών, βασιζόμενη στα επιτεύγματα της έρευνας στον τομέα των μεταφορών, σε καινοτομίες μεγάλης εμβέλειας και στη συνεκτική, πανευρωπαϊκή υλοποίηση οικολογικότερων, ασφαλέστερων, πιο αξιόπιστων και εξυπνότερων λύσεων στις μεταφορές.

Η έρευνα και η καινοτομία πρέπει να οδηγήσουν σε εστιασμένες και έγκαιρες προόδους για όλους τους τρόπους μεταφοράς που θα συμβάλουν στην επίτευξη των κύριων στόχων πολιτικής της Ένωσης, προωθώντας παράλληλα την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, στηρίζοντας τη μετάβαση σε μια οικονομία ανθεκτική στην αλλαγή του κλίματος, ενεργειακά αποδοτική και χαρακτηριζόμενη από χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, και διατηρώντας την υπεροχή στην παγκόσμια αγορά τόσο για τον κλάδο των υπηρεσιών όσο και για τον μεταποιητικό τομέα.

Μολονότι το ύψος των αναγκαίων επενδύσεων στην έρευνα, την καινοτομία και την ευρύτερη εξάπλωση θα είναι μεγάλο, η μη βελτίωση της βιωσιμότητας του συνόλου του συστήματος μεταφορών και κινητικότητας και η μη διατήρηση της τεχνολογικής υπεροχής της Ευρώπης στον τομέα των μεταφορών θα έχουν ως αποτέλεσμα σε μακροπρόθεσμο επίπεδο ένα απαράδεκτα υψηλό κοινωνικό, οικολογικό και οικονομικό κόστος και καταστροφικές συνέπειες για την απασχόληση στην Ευρώπη και τη μακροπρόθεσμη οικονομική μεγέθυνση.

4.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Οι μεταφορές αποτελούν σημαντικό μοχλό της ανταγωνιστικότητας και της οικονομικής μεγέθυνσης της Ευρώπης. Διασφαλίζουν την κινητικότητα των ατόμων και των αγαθών που είναι αναγκαία για μια εννοποιημένη ευρωπαϊκή ενιαία αγορά, για την εδαφική συνοχή και για μια ανοικτή και πολυδεκτική κοινωνία. Αποτελούν ένα από τα μεγαλύτερα πλεονεκτήματα της Ευρώπης όσον αφορά τη βιομηχανική ικανότητα και την ποιότητα των υπηρεσιών, διαδραματίζοντας ηγετικό ρόλο σε πολλές παγκόσμιες αγορές. Ο κλάδος των μεταφορών και η κατασκευή εξοπλισμού μεταφορών αντιπροσωπεύουν μαζί το 6,3% του ΑΕγχΠ της Ένωσης. Η συνολική συμβολή του κλάδου των μεταφορών στην οικονομία της Ένωσης είναι ακόμη μεγαλύτερη αν λάβει κανείς υπόψη το εμπόριο, τις υπηρεσίες και την κινητικότητα των εργαζομένων. Συγχρόνως, ο ευρωπαϊκός κλάδος των μεταφορών αντιμετωπίζει όλο και εντονότερο ανταγωνισμό από άλλα μέρη του κόσμου. Θα απαιτηθούν ρηθικέλευθες τεχνολογίες προκειμένου να διασφαλισθεί το μελλοντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Ευρώπης και να μετριαστούν τα μειονεκτήματα του συστήματος μεταφορών που διαθέτουμε σήμερα.

Ο τομέας των μεταφορών αποτελεί μείζονα παράγοντα εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου, καθώς παράγει έως και το ένα τέταρτο του συνόλου των εκπομπών. Αποτελεί επίσης σημαντική συνιστώσα άλλων προβλημάτων που σχετίζονται με την ατμοσφαιρική ρύπανση. Οι μεταφορές εξακολουθούν να εξαρτώνται κατά 96% από τα ορυκτά καύσιμα. Είναι σημαντικό να μειωθεί αυτός ο περιβαλλοντικός αντίκτυπος μέσω στοχευμένων τεχνολογικών βελτιώσεων, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι κάθε τρόπος μεταφοράς αντιμετωπίζει διαφορετικά εμπόδια και χαρακτηρίζεται από διαφορετικούς κύκλους ενσωμάτωσης της τεχνολογίας. Επιπλέον, το πρόβλημα της κυκλοφοριακής συμφόρησης εξακολουθεί να διογκώνεται: τα συστήματα δεν είναι ακόμα επαρκώς έξυπνα· οι εναλλακτικές λύσεις για τη στροφή προς βιωσιμότερους τρόπους μεταφοράς δεν είναι πάντοτε ελκυστικές· ο αριθμός των θανατηφόρων τροχαίων δυστυχημάτων παραμένει δραματικά υψηλός, αγγίζοντας τις 34 000 ετησίως στην Ένωση· οι πολίτες και οι επιχειρήσεις αναμένουν ένα σύστημα μεταφορών που να είναι προσεγγιστικά σε όλους, ασφαλές και σίγουρο. Το αστικό περιβάλλον εγείρει ειδικές προκλήσεις και προσφέρει ευκαιρίες για τη βιωσιμότητα των μεταφορών και μια καλύτερη ποιότητα ζωής.

Μέσα σε λίγες δεκαετίες, οι αναμενόμενοι ρυθμοί ανάπτυξης των μεταφορών θα μπορούσαν να οδηγήσουν την ευρωπαϊκή κυκλοφορία σε αδιέξοδο και να καταστήσουν δυσβάστακτο το οικονομικό κόστος και τις επιπτώσεις της στην κοινωνία, με δυσμενείς οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες. Αν συνεχιστούν και μελλοντικά οι τάσεις του παρελθόντος, τα επιβατοχιλιόμετρα προβλέπεται ότι θα διπλασιαστούν μέσα στην επόμενη 40ετία, αυξανόμενα δύο φορές ταχύτερα όσον αφορά τα αεροπορικά ταξίδια. Οι εκπομπές CO₂ υπολογίζεται ότι θα αυξηθούν κατά 35% έως το 2050⁽¹⁾. Το κόστος της κυκλοφοριακής συμφόρησης εκτιμάται ότι αυξηθεί κατά περίπου 50%, σχεδόν σε 200 δισεκατομμύρια EUR ετησίως. Το εξωτερικό κόστος των ατυχημάτων θα αυξηθεί περίπου κατά 60 δισεκατομμύρια EUR σε σύγκριση με το 2005.

(1) Λευκή βίβλος της Επιτροπής με τίτλο «Χάρτης πορείας για έναν ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών – Για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών 2011» (COM(2011)0144).

Ός εκ τούτου, η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης δεν μπορεί να αποτελεί επιλογή. Η έρευνα και η καινοτομία, κινούμενες με γνώμονα τους στόχους πολιτικής και εστιαζόμενες στις βασικές προκλήσεις, θα συμβάλουν ουσιαστικά στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης για περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη στους 2° C, μείωση⁽¹³⁾ κατά 60 % των εκπομπών CO₂ από τις μεταφορές, δραστηική μείωση του κόστους της κυκλοφοριακής συμφόρησης και των ατυχημάτων και ουσιαστική εξάλειψη των θανάτων σε τροχαία δυστυχήματα έως το 2050.

Τα προβλήματα της ρύπανσης, της κυκλοφοριακής συμφόρησης, της ασφάλειας και της προστασίας είναι κοινά σε ολόκληρη την Ένωση και απαιτούν πανευρωπαϊκές συνεργατικές λύσεις. Η επιτάχυνση της ανάπτυξης και της εξάπλωσης νέων τεχνολογιών και καινοτόμων λύσεων για οχήματα⁽¹⁾, υποδομές και διαχείριση των μεταφορών θα έχει καίρια σημασία για την επίτευξη ενός πιο καθαρού, ασφαλούς, σίγουρου, προσιτού και αποδοτικού συστήματος διατροφικών και πολυτροπικών μεταφορών στην Ένωση, για την επίτευξη των αποτελεσμάτων που είναι αναγκαία για τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και τη βελτίωση της αποδοτικότητας στη χρήση των πόρων, καθώς και για τη διατήρηση της υπεροχής της Ευρώπης στις παγκόσμιες αγορές όσον αφορά τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που σχετίζονται με τις μεταφορές. Οι εν λόγω στόχοι δεν μπορούν να επιτευχθούν μόνο με κατακερματισμένες εθνικές προσπάθειες.

Η χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας στον τομέα των μεταφορών σε επίπεδο Ένωσης θα συμπληρώσει τις δραστηριότητες των κρατών μελών, δίνοντας έμφαση σε δραστηριότητες με σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Αυτό σημαίνει ότι θα δοθεί έμφαση σε τομείς προτεραιότητας που συνάδουν με τους στόχους της ευρωπαϊκής πολιτικής, σε περιπτώσεις που είναι αναγκαία μια κρίσιμη μάζα προσπάθειών, σε περιπτώσεις που πανευρωπαϊκές, διαλειτουργικές ή πολυτροπικές ολοκληρωμένες μεταφορικές λύσεις μπορούν να συμβάλουν στην άρση των σημείων συμφόρησης του συστήματος μεταφορών, ή σε περιπτώσεις που ο συνδυασμός των προσπαθειών σε διακρατικό επίπεδο και η καλύτερη χρήση και ουσιαστική διάδοση των υφιστάμενων στοιχείων της έρευνας μπορούν να μειώσουν τους κινδύνους των επενδύσεων στην έρευνα, να προωθήσουν κοινά πρότυπα και να συντομεύσουν τον χρόνο που απαιτείται για τη διάθεση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην αγορά.

Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας θα περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα πρωτοβουλιών, συμπεριλαμβανομένων σχετικών συμπράξεων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, που θα καλύπτουν ολόκληρη την αλυσίδα της καινοτομίας και θα ακολουθούν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση των καινοτόμων λύσεων για τις μεταφορές. Ορισμένες δραστηριότητες έχουν ειδικό στόχο να συμβάλουν στη διάθεση των αποτελεσμάτων στην αγορά: η προγραμματική προσέγγιση της έρευνας και της καινοτομίας, τα έργα επίδειξης, οι δράσεις υιοθέτησης από την αγορά και η στήριξη της τυποποίησης, η ρύθμιση και οι καινοτόμες στρατηγικές για τις προμήθειες εξυπηρετούν όλα τον στόχο αυτό. Επιπλέον, η χρήση της δέσμευσης και της ειδημοσύνης των ενδιαφερόμενων φορέων θα συμβάλει στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της αξιοποίησής τους στον τομέα των μεταφορών.

Οι επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία για ένα οικολογικότερο, ευφύστερο και πλήρως ενοποιημένο αξιόπιστο σύστημα μεταφορών θα συμβάλουν σημαντικά στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των στόχων της εμβληματικής της πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας». Οι δραστηριότητες θα υποστηρίξουν την εφαρμογή της λευκής βίβλου «Οδικός χάρτης για τις μεταφορές με στόχο έναν ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο μεταφορών-Προς ένα ανταγωνιστικό και αποτελεσματικό από πλευράς χρήσεως πόρων σύστημα μεταφορών». Εξάλλου, θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής που περιγράφονται στις εμβληματικές πρωτοβουλίες «Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποδοτικά τους πόρους», «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης» και «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη». Θα συνδεθούν επίσης με τις σχετικές πρωτοβουλίες κοινού προγραμματισμού.

4.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

Οι δραστηριότητες θα οργανωθούν κατά τρόπο ώστε να επιτρέψουν μια ολοκληρωμένη και ειδική ανά τρόπο μεταφοράς προσέγγιση, ανάλογα με την περίπτωση. Θα απαιτηθεί πολυετής προβολή και συνέχεια προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ιδιομορφίες κάθε τρόπου μεταφοράς και ο ολιστικός χαρακτήρας των προκλήσεων, καθώς και τα σχετικά στρατηγικά θεματολόγια έρευνας και καινοτομίας που αναπτύσσονται από τις ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες για τις μεταφορές.

α) Μεταφορές με αποδοτική χρήση των πόρων και σεβασμό του περιβάλλοντος

Σκοπός είναι να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις των συστημάτων μεταφορών στο κλίμα και στο περιβάλλον (περιλαμβανομένης της ηχορύπανσης και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης), μέσω της βελτίωσης της ποιότητας και της αποδοτικότητάς τους όσον αφορά τη χρήση των φυσικών πόρων και των καυσίμων, καθώς και μέσω της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα.

Επίκεντρο των δραστηριοτήτων θα είναι η μείωση της κατανάλωσης πόρων, ιδιαιτέρως των ορυκτών καυσίμων, των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της στάθμης του θορύβου, καθώς και η βελτίωση της αποδοτικότητας των μεταφορών και των οχημάτων, η επιτάχυνση της ανάπτυξης, της κατασκευής και της εξάπλωσης μιας νέας γενιάς καθαρών οχημάτων (ηλεκτρικών οχημάτων, οχημάτων κινούμενων με υδρογόνο και άλλων οχημάτων χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών), μεταξύ άλλων μέσω επιτευγμάτων και λύσεων βελτιστοποίησης όσον αφορά τους κινητήρες, την αποθήκευση της ενέργειας και τις υποδομές, η διερεύνηση και η εκμετάλλευση του δυναμικού εναλλακτικών και βιώσιμων καυσίμων και καινοτόμων και αποδοτικότερων συστημάτων πρόωσης και λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένης της υποδομής καυσίμων και της φόρτισης, η βελτιστοποίηση του σχεδιασμού και της χρήσης των υποδομών μέσω έξυπνων συστημάτων μεταφορών, υλικοτεχνικών διαδικασιών και έξυπνου εξοπλισμού, και η αύξηση της χρήσης της διαχείρισης της ζήτησης και των δημόσιων και μη μηχανοκίνητων μεταφορών, καθώς και των διατροφικών αλυσίδων κινητικότητας, ιδίως στις αστικές περιοχές. Θα ενθαρρυνθεί η καινοτομία για την επίτευξη χαμηλών ή μηδενικών εκπομπών σε όλους τους τρόπους μεταφοράς.

(1) Ο όρος «οχήματα» χρησιμοποιείται με την ευρεία έννοιά του και συμπεριλαμβάνει όλα τα μεταφορικά μέσα.

β) Καλύτερη κινητικότητα, λιγότερη κυκλοφοριακή συμφόρηση, περισσότερη ασφάλεια και προστασία

Σκοπός είναι να συμβιβαστούν οι αυξανόμενες ανάγκες κινητικότητας με τη βελτίωση της ροής των μεταφορών, μέσω καινοτόμων λύσεων για απρόσκοπτα, διατροπικά, ανοικτά, προσβάσιμα, οικονομικά προσιτά, ασφαλή, οίγουρα, ωφέλιμα για την υγεία και ανθεκτικά συστήματα μεταφορών.

Επίκεντρο των δραστηριοτήτων είναι η μείωση της κυκλοφοριακής συμφόρησης, η βελτίωση της προσβασιμότητας, διαλεπτοουργικότητας και της παροχής δυνατοτήτων επιλογής στους επιβάτες, και η ικανοποίηση των αναγκών των χρηστών μέσω της ανάπτυξης και της προώθησης των ενοποιημένων μεταφορών από πόρτα σε πόρτα, της διαχείρισης της κινητικότητας και της υλικοτεχνικής υποδομής, η ενίσχυση της διατροπικότητας και η ανάπτυξη έξυπνων λύσεων προγραμματισμού και διαχείρισης, καθώς και η δραστηκή μείωση του αριθμού των δυστυχημάτων και των επιπτώσεων των απειλών κατά της ασφάλειας.

γ) Παγκόσμια υπεροχή για την ευρωπαϊκή βιομηχανία μεταφορών

Σκοπός είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και των επιδόσεων του ευρωπαϊκού κλάδου κατασκευών στον τομέα των μεταφορών και των συναφών υπηρεσιών (περιλαμβανομένων των υλικοτεχνικών διαδικασιών, της συντήρησης, της επισκευής, της μετατροπής και της ανακύκλωσης) παράλληλα με τη διατήρηση της ευρωπαϊκής υπεροχής (π.χ. στον αεροναυπηγικό κλάδο).

Επίκεντρο των δραστηριοτήτων είναι η ανάπτυξη της επόμενης γενιάς καινοτόμων αεροπορικών, πλωτών και χερσαίων μέσων μεταφοράς, η διασφάλιση της βιώσιμης κατασκευής καινοτόμων συστημάτων και εξοπλισμού και η προετοιμασία για τα μεταφορικά μέσα του μέλλοντος, με επικέντρωση των εργασιών σε νεωτερικές τεχνολογίες, ιδέες και σχέδια, έξυπνα συστήματα ελέγχου και διαλειτουργικά πρότυπα, αποδοτικές διαδικασίες παραγωγής, καινοτόμες υπηρεσίες και διαδικασίες πιστοποίησης, μικρότερο χρόνο ανάπτυξης και μειωμένου κόστους σε όλο τον κύκλο ζωής χωρίς να διακυβεύεται η λειτουργική ασφάλεια και προστασία.

δ) Κοινωνικοοικονομική και συμπεριφορική έρευνα και μελλοντοστρεφείς δραστηριότητες για τη χάραξη πολιτικής

Σκοπός είναι η στήριξη της βελτίωσης της χάραξης πολιτικών, η οποία είναι αναγκαία για την προώθηση της καινοτομίας και την αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν από τις μεταφορές και των κοινωνικών αναγκών που σχετίζονται με αυτές.

Επίκεντρο των δραστηριοτήτων θα είναι η βελτίωση της κατανόησης των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων, τάσεων και προοπτικών που σχετίζονται με τις μεταφορές, συμπεριλαμβανομένης της εξέλιξης της μελλοντικής ζήτησης, και η παροχή τεκμηριωμένων δεδομένων και αναλύσεων στους υπευθύνους χάραξης πολιτικών. Θα δοθεί επίσης προσοχή στη διάδοση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τις δραστηριότητες αυτές.

5. Δράση για το κλίμα, περιβάλλον, αποδοτικότητα πόρων και πρώτες ύλες

5.1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος είναι η διαμόρφωση μιας οικονομίας και κοινωνίας αποδοτικής ως προς τη χρήση των πόρων —και των υδάτων— και ανθεκτικής στην αλλαγή του κλίματος, η προστασία και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και των οικοσυστημάτων και ο βιώσιμος εφοδιασμός και χρήση των πρώτων υλών, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες του αυξανόμενου παγκόσμιου πληθυσμού εντός των βιώσιμων ορίων των φυσικών πόρων και των οικοσυστημάτων του πλανήτη. Οι δραστηριότητες θα συμβάλουν στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας και της ασφάλειας του εφοδιασμού με πρώτες ύλες καθώς και στη βελτίωση της ευημερίας, ενώ θα διασφαλίσουν την ακεραιότητα, την ανθεκτικότητα και τη βιωσιμότητα του περιβάλλοντος, προκειμένου να διατηρηθεί η μέση αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη κάτω από τους 2 °C και να δοθεί η δυνατότητα στα οικοσυστήματα και στην κοινωνία να προσαρμοστούν στην αλλαγή του κλίματος και στις άλλες περιβαλλοντικές αλλαγές.

Κατά τη διάρκεια του 20ού αιώνα, αυξήθηκε παγκοσμίως στο δεκαπλάσιο τόσο η χρήση ορυκτών καυσίμων όσο και η εξόρυξη υλικών πόρων. Αυτή η εποχή των φαινομενικά άφθονων και φθηνών πόρων φτάνει στο τέλος της. Οι πρώτες ύλες, το νερό, ο αέρας, η βιοποικιλότητα και τα χερσαία, υδρόβια και θαλάσσια οικοσυστήματα τελούν όλα υπό πίεση. Πολλά από τα σημαντικότερα οικοσυστήματα του πλανήτη υποβαθμίζονται, με έως και το 60 % των υπηρεσιών που παρέχουν να χρησιμοποιούνται κατά τρόπο μη βιώσιμο. Στην Ένωση, χρησιμοποιούνται περίπου 16 τόνοι υλικών ανά άτομο ετησίως, εκ των οποίων οι 6 τόνοι σπαταλώνται, με τους μισούς να καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής. Η παγκόσμια ζήτηση πόρων εξακολουθεί να αυξάνεται λόγω του αυξανόμενου πληθυσμού και των μεγαλύτερων προσδοκιών, ιδιαίτερα των μεσαίων οικονομικών στρωμάτων των αναδυόμενων οικονομιών. Πρέπει να υπάρξει αποσύνδεση της οικονομικής ανάπτυξης από τη χρήση πόρων.

Η μέση θερμοκρασία της επιφάνειας της Γης αυξήθηκε περίπου κατά 0,8 °C τα τελευταία 100 έτη και προβλέπεται να αυξηθεί κατά 1,8 °C έως 4 °C έως τα τέλη του 21ου αιώνα (σε σχέση με τον μέσο όρο των ετών 1980-1999) ⁽¹⁾. Οι πιθανές επιπτώσεις των φυσικών και ανθρώπινων συστημάτων που σχετίζονται με τις εν λόγω αλλαγές θα αποτελέσουν πρόκληση για τον πλανήτη και την προσαρμοστική ικανότητά του, ενώ θα απειλήσουν τη μελλοντική οικονομική ανάπτυξη και την ευημερία της ανθρωπότητας.

⁽¹⁾ 4η έκθεση εκτίμησης της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Αλλαγή του Κλίματος (IPCC), 2007, (www.ipcc.ch)

Οι αυξανόμενες επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος και των περιβαλλοντικών προβλημάτων, όπως η ξήρανση των ωκεανών, οι αλλαγές της ωκεάνιας κυκλοφορίας, η αύξηση της θαλάσσιας θερμοκρασίας, η τήξη των πάγων στην Αρκτική και η μειωμένη αλατότητα του θαλασσινού νερού, η υποβάθμιση και η χρήση του εδάφους, η μείωση της γονιμότητας του η λειψυδρία, η ξηρασία και οι πλημμύρες, οι σεισμικοί και οι ηφαιστειακοί κίνδυνοι, οι μεταβολές της γεωγραφικής κατανομής των ειδών, η χημική ρύπανση, η υπερεκμετάλλευση των πόρων και η απώλεια της βιοποικιλότητας καταδεικνύουν ότι ο πλανήτης πλησιάζει στα όρια της βιωσιμότητάς του. Παραδείγματος χάριν, χωρίς βελτίωση της αποδοτικότητας σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων και μέσω καινοτόμων συστημάτων υδροδότησης, η ζήτηση νερού αναμένεται να υπερβεί την προσφορά κατά 40 % σε 20 χρόνια, εξέλιξη που θα οδηγήσει σε σοβαρή υδρευτική πίεση και λειψυδρία. Τα δάση εξαφανίζονται με ανησυχητικά υψηλό ρυθμό 5 εκατομμυρίων εκταρίων ετησίως. Οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ των πόρων μπορούν να προκαλέσουν συστημικούς κινδύνους –η εξάντληση ενός πόρου δημιουργεί ένα μη αναστρέψιμο σημείο καμής για τους άλλους πόρους και οικοσυστήματα. Με βάση τις τρέχουσες τάσεις, μέχρι το 2050 για να εξυπηρετηθεί ο αυξανόμενος παγκόσμιος πληθυσμός θα χρειάζομαστε το ισοδύναμο τουλάχιστον άλλης μιας Γης.

Ο βιώσιμος εφοδιασμός και η αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων διαχείριση των πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένης της αναζήτησης, της εξόρυξης, της επεξεργασίας, της επαναχρησιμοποίησης, της ανακύκλωσης και της υποκατάστασής τους, έχουν θεμελιώδη σημασία για τη λειτουργία των σύγχρονων κοινωνιών και των οικονομιών τους. Ευρωπαϊκοί τομείς όπως οι κατασκευές, τα χημικά προϊόντα, η αυτοκινητοβιομηχανία, η αεροδιαστημική, τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός, οι οποίοι προσφέρουν συνολική προστιθέμενη αξία ύψους περίπου 1,3 τρισεκατομμυρίων EUR και παρέχουν απασχόληση σε περίπου 30 εκατομμύρια ανθρώπους, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την πρόσβαση στις πρώτες ύλες. Ωστόσο, ο εφοδιασμός με πρώτες ύλες στην Ένωση τελεί υπό διαρκή πίεση. Επιπλέον, η Ένωση εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές πρώτων υλών στρατηγικής σημασίας, οι οποίες επηρεάζονται σε ανησυχητικό βαθμό από τις στρεβλώσεις της αγοράς.

Επιπλέον, η Ένωση διαθέτει ακόμη πολύτιμα κοιτάσματα ορυκτών, των οποίων η εξερεύνηση, η εξόρυξη και η επεξεργασία περιορίζονται λόγω της έλλειψης κατάλληλων τεχνολογιών, της ανεπαρκούς διαχείρισης του κύκλου των αποβλήτων και της έλλειψης επενδύσεων και παρεμποδίζονται από την αύξηση του παγκόσμιου ανταγωνισμού. Δεδομένης της σημασίας των πρώτων υλών για την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα, την οικονομία και τη χρήση τους σε καινοτόμα προϊόντα, ο βιώσιμος εφοδιασμός με πρώτες ύλες και η αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων διαχείρισή τους αποτελεί για την Ένωση ζωτικής σημασίας προτεραιότητα.

Για να μπορεί η οικονομία να προσαρμόζεται και να καθίσταται πιο ανθεκτική στην αλλαγή του κλίματος και αποδοτική στη χρήση των πόρων και, συγχρόνως, να παραμένει ανταγωνιστική απαιτείται υψηλός βαθμός οικολογικής καινοτομίας, σε κοινωνικό, οικονομικό, οργανωτικό και τεχνολογικό επίπεδο. Δεδομένου ότι η παγκόσμια αγορά οικολογικής καινοτομίας έχει αξία περίπου 1 τρισεκατομμύριο EUR ετησίως, αξία η οποία αναμένεται να τριπλασιαστεί έως το 2030, η οικολογική καινοτομία συνιστά σημαντική ευκαιρία για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στις ευρωπαϊκές οικονομίες.

5.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Η επίτευξη των ενωσιακών και των διεθνών στόχων όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και τις συγκεκριμένες και η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος απαιτούν μετάβαση προς μια κοινωνία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και την ανάπτυξη και εξάπλωση αποδοτικών σε σχέση με το κόστος και βιώσιμων τεχνολογικών και μη τεχνολογικών λύσεων, καθώς και μέτρων μετριασμού και προσαρμογής, σε συνδυασμό με καλύτερη κατανόηση των απαντήσεων της κοινωνίας στις προκλήσεις αυτές. Τα ενωσιακά και τα παγκόσμια πλαίσια πολιτικής πρέπει να διασφαλίζουν την προστασία, την αποτίμηση και την κατάλληλη αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας προκειμένου να διατηρηθεί η ικανότητά τους να παρέχουν πόρους και υπηρεσίες στο μέλλον. Οι υδρευτικές προκλήσεις στα αγροτικά, αστικά και βιομηχανικά περιβάλλοντα πρέπει να αντιμετωπιστούν για να προαχθεί η καινοτομία και η αποδοτική χρήση των πόρων στο σύστημα υδροδότησης καθώς και για να προστατευθούν τα υδρόβια οικοσυστήματα. Η έρευνα και η καινοτομία μπορούν να συμβάλουν στη διασφάλιση αξιόπιστης και βιώσιμης πρόσβασης και εκμετάλλευσης των πρώτων υλών της ξηράς και του θαλάσσιου πυθμένα και στην εξασφάλιση σημαντικής μείωσης της χρήσης και σπατάλης πόρων.

Συνεπώς, το επίκεντρο των δράσεων της Ένωσης θα είναι η στήριξη των κύριων στόχων και πολιτικών της Ένωσης που καλύπτουν ολόκληρο τον κύκλο της καινοτομίας και τα στοιχεία του τριγώνου της γνώσης, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων: της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», των εμβληματικών πρωτοβουλιών «Ένωση Καινοτομίας», «Βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης», «Ψηφιακή Ατζέντα για την Ευρώπη» και «Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποδοτικά τους πόρους» και του αντίστοιχου χάρτη πορείας⁽¹⁾, καθώς και του «Χάρτη πορείας για τη μετάβαση σε μια ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών επιπέδων ανθρακούχων εκπομπών το 2050», της ανακοίνωσης «Προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος: προς ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης»⁽²⁾, της πρωτοβουλίας για τις πρώτες ύλες⁽³⁾, της στρατηγικής της Ένωσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη⁽⁴⁾, της ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής για την Ένωση⁽⁵⁾, της οδηγίας πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική, της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα και των επ' αυτής βασισμένων οδηγιών, της οδηγίας για τις πλημμύρες⁽⁶⁾, του σχεδίου δράσης για την οικολογική καινοτομία, και του γενικού προγράμματος δράσης της Ένωσης για το περιβάλλον έως το 2020⁽⁷⁾. Οι εν λόγω δράσεις, κατά περίπτωση, θα συνδέονται με τις ευρωπαϊκές συμπράξεις καινοτομίας και τις πρωτοβουλίες κοινού προγραμματισμού. Οι εν λόγω δράσεις θα ενισχύσουν την ικανότητα της κοινωνίας να καταστεί ανθεκτικότερη στην αλλαγή του περιβάλλοντος και του κλίματος και θα διασφαλίσουν τη διαθεσιμότητα πρώτων υλών.

(1) COM(2011)0571.

(2) COM(2009)0147.

(3) COM(2011)0025.

(4) COM(2009)0400.

(5) COM(2007)0575.

(6) Οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας (ΕΕ L 288 της 6.11.2007, σ. 27).

(7) COM(2012)0710.

Δεδομένου του διακρατικού και παγκόσμιου χαρακτήρα του κλίματος και του περιβάλλοντος, της κλίμακας και της πολυπλοκότητάς τους, και της διεθνούς διάστασης της αλυσίδας του εφοδιασμού με πρώτες ύλες, απαιτούνται δραστηριότητες σε ενωσιακό και ευρύτερο επίπεδο. Ο πολυεπιστημονικός χαρακτήρας της αναγκαίας έρευνας απαιτεί τη συνένωση συμπληρωματικών γνώσεων και πόρων προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η εν λόγω πρόκληση κατά τρόπο βιώσιμο. Για τη μείωση της χρήσης των πόρων και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και για την παράλληλη αύξηση της ανταγωνιστικότητας απαιτείται αποφασιστική κοινωνική και τεχνολογική μετάβαση προς μια οικονομία που θα βασίζεται στη βιώσιμη σχέση μεταξύ φύσης και ανθρώπινης ευημερίας. Οι συντονισμένες δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας θα βελτιώσουν την κατανόηση και την πρόβλεψη των κλιματικών και περιβαλλοντικών αλλαγών στο πλαίσιο μιας συστημικής και διατομεακής προοπτικής, θα περιορίσουν την αβεβαιότητα, θα εντοπίσουν και θα αξιολογήσουν τα ευάλωτα σημεία, τους κινδύνους, το κόστος και τις ευκαιρίες, θα διευρύνουν το φάσμα των κοινωνικών και πολιτικών απαντήσεων και λύσεων και θα βελτιώσουν την αποτελεσματικότητά τους. Οι δράσεις θα επιδιώξουν επίσης να βελτιώσουν την υλοποίηση και τη διάδοση της έρευνας και της καινοτομίας για να στηρίξουν τη χάραξη πολιτικής και να δώσουν τη δυνατότητα σε φορείς σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας να συμμετάσχουν ενεργά στην εν λόγω διαδικασία.

Η αντιμετώπιση της διαθεσιμότητας των πρώτων υλών απαιτεί συντονισμένες προσπάθειες έρευνας και καινοτομίας σε πολλούς επιστημονικούς κλάδους και τομείς, για να καταστεί δυνατή η εξεύρεση ασφαλών, οικονομικά εφαρμόσιμων, περιβαλλοντικά ορθολογικών και κοινωνικά αποδεκτών λύσεων σε όλη την αξιακή αλυσίδα (αναζήτηση, εξόρυξη, επεξεργασία, σχεδιασμός, βιώσιμη χρήση και επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και υποκατάσταση). Η καινοτομία σε αυτούς τους τομείς θα προσφέρει ευκαιρίες ανάπτυξης και απασχόλησης καθώς και καινοτόμες επιλογές που θα αξιοποιούν την επιστήμη, την τεχνολογία, την οικονομία, την κοινωνία, την πολιτική και τη διακυβέρνηση. Για τους λόγους αυτούς, έχουν δρομολογηθεί ευρωπαϊκές συμπράξεις καινοτομίας για τα ύδατα και τις πρώτες ύλες.

Η υπεύθυνη οικολογική καινοτομία δύναται να παράσχει πολύτιμες νέες ευκαιρίες ανάπτυξης και απασχόλησης. Οι λύσεις που αναπτύσσονται μέσω δράσεων σε ενωσιακό επίπεδο θα συμβάλουν στην αντιμετώπιση βασικών απειλών κατά της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας και θα καταστήσουν δυνατή την ταχεία υιοθέτηση και αναπαραγωγή σε ολόκληρη την ενιαία αγορά και πέραν αυτής. Αυτό θα επιτρέψει τη μετάβαση προς μια οικολογική οικονομία που θα λαμβάνει υπόψη τη βιώσιμη χρήση των πόρων. Στους εταίρους αυτής της προσέγγισης συγκαταλέγονται: διεθνείς, ευρωπαϊκοί και εθνικοί φορείς χάραξης πολιτικών, διεθνή προγράμματα έρευνας και καινοτομίας και αντίστοιχα προγράμματα των κρατών μελών, ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και βιομηχανίες, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος και εθνικές υπηρεσίες περιβάλλοντος, καθώς και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς.

Εκτός από τη διμερή και περιφερειακή συνεργασία, οι δράσεις σε ενωσιακό επίπεδο θα υποστηρίξουν επίσης σχετικές διεθνείς προσπάθειες και πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένης της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Αλλαγή του Κλίματος (IPCC), της Διακυβερνητικής Πλατφόρμας για τη Βιοποικιλότητα και τις Υπηρεσίες Οικοσυστήματος (IPBES) και της Ομάδας για τη Γεωσκόπηση (GEO).

5.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

α) Αντιμετώπιση και προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος

Σκοπός είναι η ανάπτυξη και εκτίμηση καινοτόμων, αποδοτικών σε σχέση με το κόστος και βιώσιμων μέτρων και στρατηγικών προσαρμογής και μετριασμού που θα βάζουν στο στόχαστρο τόσο τα αέρια του θερμοκηπίου που περιέχουν CO₂ όσο και αυτά που δεν περιέχουν CO₂, μαζί με τα αερόλυμα, και θα υποστηρίζουν τόσο τεχνολογικές όσο και μη τεχνολογικές οικολογικές λύσεις, μέσω της παραγωγής στοιχείων για τεκμηριωμένη, έγκαιρη και αποτελεσματική δράση καθώς και μέσω της δικτύωσης των απαιτούμενων ικανοτήτων. Οι δραστηριότητες θα επικεντρώνονται στα εξής: βελτίωση της κατανόησης της αλλαγής του κλίματος και των κινδύνων που συνδέονται με ακραία συμβάντα και απότομες μεταβολές που σχετίζονται με το κλίμα, με σκοπό την παροχή αξιόπιστων κλιματικών προβλέψεων· εκτίμηση των παγκόσμιων, περιφερειακών και τοπικών επιπτώσεων και των ευάλωτων σημείων καθώς και ανάπτυξη καινοτόμων και αποδοτικών σε σχέση με το κόστος μέτρων προσαρμογής, πρόληψης των κινδύνων και διαχείρισης· στήριξη πολιτικών και στρατηγικών μετριασμού, συμπεριλαμβανομένων μελετών που εστιάζονται στις επιπτώσεις άλλων τομεακών πολιτικών.

β) Προστασία του περιβάλλοντος και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, των υδάτων, της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Σκοπός είναι η παροχή γνώσεων και εργαλείων για τη διαχείριση και την προστασία των φυσικών πόρων με σκοπό την επίτευξη βιώσιμης ισορροπίας μεταξύ των περιορισμένων πόρων και των σημερινών και μελλοντικών αναγκών της κοινωνίας και της οικονομίας. Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στα εξής: πρόωξη της κατανόησης της βιοποικιλότητας και της λειτουργίας των οικοσυστημάτων, των αλληλεπιδράσεών τους με τα κοινωνικά συστήματα και των ρόλων τους στην υποστήριξη της οικονομίας και της ανθρώπινης ευημερίας· ανάπτυξη ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με τα ύδατα και τη μετάβαση σε βιώσιμη διαχείριση και χρήση των υδάτινων πόρων και υπηρεσιών· και παροχή γνώσεων και εργαλείων για την αποτελεσματική λήψη αποφάσεων και τη συμμετοχή των πολιτών.

γ) Διασφάλιση του βιώσιμου εφοδιασμού με μη ενεργειακές και μη αγροτικές πρώτες ύλες

Σκοπός είναι η βελτίωση της γνωσιακής βάσης για τις πρώτες ύλες και η ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων για αποδοτική σε σχέση με το κόστος και τη χρήση των πόρων και φιλική προς το περιβάλλον εξερεύνηση, εξόρυξη, επεξεργασία, χρήση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και ανάκτηση πρώτων υλών και για την υποκατάστασή τους από οικονομικά ελκυστικές και περιβαλλοντικά βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις με μικρότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών και συστημάτων κλειστού κύκλου. Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στα εξής: βελτίωση

τις γνωστικής βάσης σχετικά με τη διαθεσιμότητα των πρώτων υλών· προώθηση του βιώσιμου και αποδοτικού εφοδιασμού, χρήσης και επαναχρησιμοποίησης πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένου του ορυκτού πλούτου, από τη γη και τη θάλασσα· εξεύρεση εναλλακτικών λύσεων για τις κρίσιμες πρώτες ύλες· και βελτίωση της ευαισθητοποίησης της κοινωνίας και των δεξιοτήτων στον τομέα των πρώτων υλών.

δ) Προώθηση της μετάβασης σε μια πράσινη οικονομία και κοινωνία μέσω της οικολογικής καινοτομίας

Σκοπός είναι να προωθηθούν όλες οι μορφές οικολογικής καινοτομίας που επιτρέπουν τη μετάβαση σε μια οικολογική οικονομία. Μεταξύ άλλων, οι δραστηριότητες θα βασιστούν και θα ενισχύσουν τις δραστηριότητες που δρομολογούνται στο πλαίσιο του προγράμματος για την οικολογική καινοτομία και θα επικεντρωθούν στα ακόλουθα: ενίσχυση των τεχνολογιών, διεργασιών, υπηρεσιών και προϊόντων οικολογικής καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της αναζήτησης τρόπων για τη μείωση των ποσοτήτων των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή και την κατανάλωση και της υπέρβασης των σχετικών εμποδίων, και προώθηση της υιοθέτησης και της αναπαραγωγής τους από την αγορά, με ιδιαίτερη προσοχή στις ΜΜΕ· στήριξη καινοτόμων πολιτικών, βιώσιμων οικονομικών μοντέλων και κοινωνικών αλλαγών· μέτρηση και εκτίμηση της προόδου προς μια οικολογική οικονομία· και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων μέσω ψηφιακών συστημάτων.

ε) Ανάπτυξη συστημάτων ολοκληρωμένης και συνεχούς παγκόσμιας περιβαλλοντικής παρατήρησης και πληροφοριών

Σκοπός είναι να εξασφαλιστεί η παροχή των μακροπρόθεσμων δεδομένων και πληροφοριών που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της εν λόγω πρόκλησης. Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στις δυνατότητες, τις τεχνολογίες και τις υποδομές δεδομένων για γεωσκόπηση και παρακολούθηση, τόσο μέσω τηλεανίχνευσης όσο και με επίτοπις μετρήσεις, που μπορούν να παρέχουν αδιαλείπτως έγκαιρες και ακριβείς πληροφορίες και να επιτρέπουν την πραγματοποίηση προβλέψεων και προβολών. Θα ενθαρρυνθεί η ελεύθερη, ανοικτή και απεριόριστη πρόσβαση σε διαλειτουργικά δεδομένα και πληροφορίες. Οι δραστηριότητες θα συνδράμουν στον καθορισμό των μελλοντικών επιχειρησιακών δραστηριοτήτων του προγράμματος Copernicus και θα ενισχύσουν τη χρήση των δεδομένων του Copernicus για ερευνητικές δραστηριότητες.

στ) Πολιτιστική κληρονομιά

Στόχος είναι η έρευνα για τις στρατηγικές, τις μεθόδους και τα εργαλεία που απαιτούνται για την ενεργοποίηση μιας δυναμικής και βιώσιμης πολιτιστικής κληρονομιάς στην Ευρώπη για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Η πολιτιστική κληρονομιά με τις ποικίλες υλικές μορφές της παρέχει το πλαίσιο διαβίωσης ανθεκτικών κοινοτήτων που ανταποκρίνονται σε πολυμεταβλητές αλλαγές. Η έρευνα της πολιτισμικής κληρονομιάς απαιτεί διεπιστημονική προσέγγιση προκειμένου να βελτιωθεί η κατανόηση του ιστορικού υλικού. Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στον προσδιορισμό των επιπέδων ανθεκτικότητας μέσω παρατηρήσεων, παρακολούθησης και μοντελοποίησης, και θα επιτρέψουν την καλύτερη κατανόηση του τρόπου με το οποίο οι κοινότητες αντιλαμβάνονται και αντιδρούν στην αλλαγή του κλίματος και τους σεισμικούς και ηφαιστειακούς κινδύνους.

6. Η Ευρώπη σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο - πολυδεκτικές, καινοτόμες και στοχαστικές κοινωνίες

6.1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος συνίσταται στην προώθηση της καλύτερης κατανόησης της Ευρώπης, στην παροχή λύσεων και στη στήριξη πολυδεκτικών, καινοτόμων και στοχαστικών ευρωπαϊκών κοινωνιών, σε ένα πλαίσιο πρωτοφανών μετασχηματισμών και αυξανόμενων παγκόσμιων αλληλεξαρτήσεων.

Η Ευρώπη βρίσκεται αντιμετώπιση με μείζονες κοινωνικοοικονομικές προκλήσεις οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά το κοινό της μέλλον. Σε αυτές περιλαμβάνονται: οι αυξανόμενες οικονομικές και πολιτιστικές αλληλεξαρτήσεις, η γήρανση και η δημογραφική αλλαγή, ο κοινωνικός αποκλεισμός και η φτώχεια, η ενοποίηση και η διάσπαση, οι ανισότητες και οι μεταναστευτικές ροές, το αυξανόμενο ψηφιακό χάσμα, η προώθηση μιας κουλτούρας καινοτομίας και δημιουργικότητας στην κοινωνία και τις επιχειρήσεις, καθώς και η φθίνουσα αίσθηση εμπιστοσύνης στους δημοκρατικούς θεσμούς αλλά και μεταξύ των πολιτών, εντός και εκτός συνόρων. Οι εν λόγω προκλήσεις είναι τεράστιες και απαιτούν κοινή ευρωπαϊκή προσέγγιση, βασισμένη σε κοινές επιστημονικές γνώσεις, τις οποίες μπορούν να προσφέρουν, μεταξύ άλλων, οι κοινωνικές και οι ανθρωπιστικές επιστήμες.

Εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές ανισότητες στην Ένωση, τόσο μεταξύ όσο και στο εσωτερικό των κρατών. Το 2011, στον Δείκτη Ανθρώπινης Ανάπτυξης, ένα συγκεντρωτικό δείκτη μέτρησης της προόδου στην υγεία, την εκπαίδευση και το εισόδημα, τα κράτη μέλη της Ένωσης συγκέντρωσαν βαθμολογίες που κυμαίνονταν από το 0,771 έως το 0,910, εύρος που μαρτυρά σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των κρατών. Επίσης, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές ανισότητες μεταξύ των φύλων: παραδείγματος χάριν, η διαφορά αμοιβών μεταξύ των φύλων στην Ένωση παραμένει κατά μέσον όρο στο 17,8 % υπέρ των ανδρών⁽¹⁾. Ένας στους έξι πολίτες της Ένωσης (περίπου 80 εκατομμύρια άνθρωποι) αντιμετώπιζε το 2011 τον κίνδυνο της φτώχειας. Τις τελευταίες δύο δεκαετίες η φτώχεια των νέων ενηλίκων και των οικογενειών με παιδιά έχει αυξηθεί. Το ποσοστό ανεργίας στους νέους υπερβαίνει το 20 %. 150 εκατομμύρια Ευρωπαίοι (περίπου 25 %) δεν έχουν χρησιμοποιήσει ποτέ το Διαδίκτυο και μάλλον δεν θα αποκτήσουν ποτέ επαρκή ψηφιακό γραμματισμό. Η πολιτική απάθεια και η πώλωση στις εκλογές έχει επίσης αυξηθεί, αντικατοπτρίζοντας την παραπαιούσα εμπιστοσύνη των πολιτών στα σημερινά πολιτικά συστήματα.

(1) COM(2010)0491.

Τα εν λόγω αριθμητικά στοιχεία καταδεικνύουν ότι ορισμένες κοινωνικές ομάδες και κοινότητες αποκλείονται συστηματικά από την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και/ή τον δημοκρατικό πολιτικό βίο. Οι ανισότητες αυτές δεν αποτελούν απλά τροχοπέδη στην ανάπτυξη των κοινωνιών αλλά πλήττουν επίσης τις οικονομίες της Ένωσης και περιορίζουν τις ικανότητες έρευνας και καινοτομίας εντός και μεταξύ των κρατών.

Μια βασική πρόκληση για την αντιμετώπιση αυτών των ανισοτήτων θα είναι η πρόωξη συνθηκών στις οποίες η ευρωπαϊκή, οι εθνικές και οι εθνοτικές ταυτότητες θα μπορούν να συνυπάρχουν και να εμπλουτίζονται αμοιβαία.

Επιπλέον, ο αριθμός των Ευρωπαίων ηλικίας άνω των 65 ετών αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά κατά 42 %, από 87 εκατομμύρια το 2010 σε 124 εκατομμύρια το 2030. Αυτό αποτελεί σημαντική πρόκληση για την οικονομία, την κοινωνία και τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών.

Η παραγωγικότητα και οι ρυθμοί οικονομικής μεγέθυνσης της Ευρώπης βρίσκονται σε πορεία σχετικής μείωσης εδώ και τέσσερις δεκαετίες. Επιπλέον, το μερίδιο της Ευρώπης στην παγκόσμια παραγωγή γνώσης και το προβάδισμά της στις επιδόσεις καινοτομίας, σε σύγκριση με κύριες αναδυόμενες οικονομίες, όπως η Βραζιλία και η Κίνα, περιορίζονται με ταχείς ρυθμούς. Η Ευρώπη διαθέτει ισχυρή βάση έρευνας, αλλά πρέπει να μετατρέψει την εν λόγω βάση σε ισχυρό πλεονέκτημα για την παραγωγή καινοτόμων αγαθών και υπηρεσιών.

Είναι ευρέως γνωστό ότι η Ευρώπη πρέπει να επενδύσει περισσότερο στην επιστήμη και την καινοτομία και ότι θα πρέπει επίσης να συντονίσει τις εν λόγω επενδύσεις καλύτερα από ό,τι στο παρελθόν. Από τη στιγμή που ενέσκηψε η οικονομική κρίση, έχουν οξυνθεί ακόμη περισσότερο πολλές οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες στην Ευρώπη, ενώ τα περισσότερα κράτη της Ένωσης φαίνεται πως έχουν να διανύσουν ακόμα πολύ δρόμο μέχρι να επανέλθουν στους προ κρίσεως ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης. Η τρέχουσα κρίση μας δείχνει επίσης ότι αποτελεί μεγάλη πρόκληση η εξεύρεση λύσεων στις κρίσεις που να αντικατοπτρίζουν την ανομοιογένεια των κρατών μελών και των συμφερόντων τους.

Οι εν λόγω προκλήσεις πρέπει να αντιμετωπιστούν από κοινού και με καινοτόμους και πολυεπιστημονικούς τρόπους, διότι αλληλεπιδρούν με πολύπλοκους και συχνά απροσδόκητους τρόπους. Η καινοτομία μπορεί να οδηγήσει στην αποδυνάμωση της πολυδεκτικότητας, όπως παρατηρείται, για παράδειγμα, με τα φαινόμενα του ψηφιακού χάσματος και του κατακερματισμού της αγοράς εργασίας. Η κοινωνική καινοτομία και η κοινωνική εμπιστοσύνη είναι μερικές φορές δύσκολο να συνδυαστούν εντός των πολιτικών, για παράδειγμα σε κοινωνικά υποβαθμισμένες περιοχές μεγαλουπόλεων της Ευρώπης. Επιπροσθέτως, η σύζευξη της καινοτομίας και των εξελισσόμενων απαιτήσεων των πολιτών οδηγεί, επίσης, τους υπευθύνους χάραξης πολιτικών και τους οικονομικούς και κοινωνικούς φορείς στην εξεύρεση νέων απαντήσεων που υπερβαίνουν τα καθιερωμένα όρια μεταξύ τομέων, δραστηριοτήτων, αγαθών ή υπηρεσιών. Φαινόμενα όπως η ανάπτυξη του Διαδικτύου, των χρηματοπιστωτικών συστημάτων, της γρήγοσκουσας οικονομίας και της οικολογικής κοινωνίας δείχνουν εύγλωττα πόσο επιτακτική είναι η ανάγκη να μελετήσουμε και να αντιμετωπίσουμε τα θέματα από τη σκοπιά της πολυδεκτικότητας και της καινοτομίας ταυτοχρόνως.

Συνεπώς, η εγγενής πολυπλοκότητα των εν λόγω προκλήσεων και η εξέλιξη των απαιτήσεων καθιστούν απαραίτητη την ανάπτυξη καινοτόμου έρευνας και νέων έξυπνων τεχνολογιών, διεργασιών και μεθόδων, κοινωνικών μηχανισμών καινοτομίας, συντονισμένων δράσεων και πολιτικών που θα προβλέπουν ή θα επηρεάζουν τις σημαντικές εξελίξεις στην Ευρώπη. Αυτό απαιτεί μελέτη των παραγόντων της καινοτομίας από μια νέα σκοπιά. Επιπροσθέτως, απαιτείται η κατανόηση των υποκείμενων τάσεων και των επιπτώσεων των εν λόγω προκλήσεων και η εκ νέου ανακάλυψη ή επανεφεύρεση επιτυχών μορφών αλληλεγγύης, συμπεριφοράς, συντονισμού και δημιουργικότητας που ξεχωρίζουν την Ευρώπη από τις υπόλοιπες περιοχές του κόσμου ως προς την πτυχή των πολυδεκτικών, καινοτόμων και στοχαστικών κοινωνιών.

Απαιτείται επίσης μια περισσότερο στρατηγική προσέγγιση της συνεργασίας με τρίτες χώρες που θα βασίζεται σε καλύτερη κατανόηση του παρελθόντος της Ένωσης και του σημερινού και μελλοντικού της ρόλου ως παγκόσμιου παράγοντα.

6.2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Οι εν λόγω προκλήσεις υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα και, συνεπώς, απαιτούν πολυπλοκότερες συγκριτικές αναλύσεις για την ανάπτυξη μιας βάσης που θα στηρίξει την καλύτερη κατανόηση των εθνικών και των ευρωπαϊκών πολιτικών. Οι συγκριτικές αυτές αναλύσεις θα πρέπει να εξετάζουν την κινητικότητα (προσώπων, αγαθών, υπηρεσιών και κεφαλαίων, αλλά και ικανοτήτων, γνώσεων και ιδεών) καθώς και μορφές θεσμικής συνεργασίας, διαπολιτισμικής αλληλεπίδρασης και διεθνούς συνεργασίας. Εάν δεν κατανοηθούν και δεν προβλεφθούν καλύτερα οι εν λόγω προκλήσεις, οι δυνάμεις της παγκοσμιοποίησης θα ωθήσουν τις ευρωπαϊκές χώρες σε αμοιβαίο ανταγωνισμό και όχι σε συνεργασία, υπερτονίζοντας έτσι τις διαφορές στην Ευρώπη αντί των κοινών σημείων και της σωστής ισορροπίας μεταξύ συνεργασίας και ανταγωνισμού. Η αντιμετώπιση των εν λόγω κρίσιμων ζητημάτων, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικοοικονομικών προκλήσεων, μόνο σε εθνικό επίπεδο εγκυμονεί τον κίνδυνο μη αποδοτικής χρήσης των πόρων, εξαγωγής των προβλημάτων σε άλλες ευρωπαϊκές και μη ευρωπαϊκές χώρες και όξυνσης των κοινωνικών, οικονομικών και πολιτικών εντάσεων που μπορούν να πλήξουν άμεσα τους στόχους των Συνθηκών όσον αφορά τις αξίες της και ιδίως τον τίτλο I της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για να κατανοήσει, να αναλύσει και να δημιουργήσει πολυδεκτικές, καινοτόμες και στοχαστικές κοινωνίες, η Ευρώπη χρειάζεται να αντιδράσει αναπτύσσοντας το δυναμικό των κοινών ιδεών σχετικά με το μέλλον της για τη δημιουργία νέων γνώσεων, τεχνολογιών και δυνατοτήτων. Η έννοια των πολυδεκτικών κοινωνιών αναγνωρίζει την ποικιλομορφία του πολιτισμού, των περιφερειών και των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών ως πλεονέκτημα της Ευρώπης. Είναι απαραίτητη η μετατροπή της ευρωπαϊκής ποικιλομορφίας σε πηγή καινοτομίας και ανάπτυξης. Τέτοιες προσπάθειες θα βοηθήσουν την Ευρώπη να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της, όχι μόνο εσωτερικά αλλά και ως παγκόσμιος παράγοντας της διεθνούς σκηνής. Αυτό, με τη σειρά του, θα βοηθήσει τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν την πείρα που αποκτάται σε άλλα πλαίσια και θα τους επιτρέψει να καθορίσουν καλύτερα τις δικές τους ειδικές δράσεις που θα ανταποκρίνονται στις δικές τους συνθήκες.

Συνεπώς, η προαγωγή νέων τρόπων συνεργασίας μεταξύ χωρών εντός της Ένωσης και παγκοσμίως, καθώς και μεταξύ των σχετικών κοινοτήτων έρευνας και καινοτομίας, θα αποτελέσει βασικό ζητούμενο στο πλαίσιο της εν λόγω κοινωνικής πρόκλησης. Η στήριξη κοινωνικών και τεχνολογικών διαδικασιών καινοτομίας, η ενθάρρυνση της έξυπνης και συμμετοχικής δημόσιας διοίκησης, καθώς και η προετοιμασία και η προώθηση της χάραξης πολιτικών βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων θα επιδιωχθούν συστηματικά, προκειμένου να ενισχυθεί η αξία όλων αυτών των δραστηριοτήτων για τους υπευθύνους χάραξης πολιτικών, τους κοινωνικούς και οικονομικούς φορείς και τους πολίτες. Η έρευνα και η καινοτομία θα αποτελέσουν προϋπόθεση για την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και υπηρεσιών με ιδιαίτερη προσοχή στη βιωσιμότητα, την προαγωγή της εκπαίδευσης, την ενίσχυση της απασχόλησης και τη μείωση της φτώχειας.

Συνεπώς, η ενωσιακή χρηματοδότηση στο πλαίσιο αυτής της πρόκλησης θα στηρίξει την ανάπτυξη, την υλοποίηση και την προσαρμογή βασικών πολιτικών της Ένωσης, ιδίως δε των προτεραιοτήτων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Η χρηματοδότηση αυτή θα συνδεθεί, όπως και όταν απαιτείται, με πρωτοβουλίες κοινού προγραμματισμού, όπως την «Πολιτισμική κληρονομιά», «Περισσότερα χρόνια, καλύτερη ζωή» και «Ευρώπη των πόλεων» θα επιδιωχθεί επίσης συντονισμός με τις άμεσες δράσεις του ΚΚΕρ.

6.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

6.3.1. Πολυδεκτικές κοινωνίες

Ο στόχος είναι να κατανοηθούν καλύτερα οι κοινωνικές αλλαγές στην Ευρώπη και ο αντίκτυπος τους στην κοινωνική συνοχή και να αναλυθούν και να αναπτυχθούν η κοινωνική, οικονομική και πολιτική ένταξη και η θετική διαπολιτισμική δυναμική εντός της Ευρώπης και με τους διεθνείς εταίρους, μέσω της επιστήμης αιχμής και της διεπιστημονικότητας, της τεχνολογικής πρόοδου και της οργανωτικής καινοτομίας. Οι κυριότερες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπισθούν όσον αφορά τα ευρωπαϊκά πρότυπα κοινωνικής συνοχής και ευημερίας είναι, μεταξύ άλλων, η μετανάστευση, η ένταξη, η δημογραφική αλλαγή, η γήρανση της κοινωνίας και η αναπηρία, η εκπαίδευση και η διά βίου μάθηση, καθώς και η μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών περιφερειακών και πολιτισμικών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων.

Η έρευνα που διεξάγεται στο πλαίσιο των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο, καθώς αναλύει τις αλλαγές στον χρόνο και στον χώρο και επιτρέπει τη διερεύνηση υποθετικών μελλοντικών εξελίξεων. Η Ευρώπη έχει μακράιωνη κοινή ιστορία συνεργασιών και συγκρούσεων. Οι δυναμικές πολιτιστικές αλληλεπιδράσεις της προσφέρουν έμπνευση και ευκαιρίες. Χρειάζεται έρευνα σε όλες τις κοινότητες, τις περιφέρειες και τα έθνη για την κατανόηση της ταυτότητας και της αίσθησης του ανήκειν. Η έρευνα θα στηρίξει τους υπευθύνους χάραξης πολιτικών στον σχεδιασμό πολιτικών που θα προωθούν την απασχόληση, θα καταπολεμούν τη φτώχεια και θα προλαμβάνουν την ανάπτυξη διαφόρων μορφών διαίρεσεων, συγκρούσεων και πολιτικών και κοινωνικών αποκλεισμών, διακρίσεων και ανισοτήτων, όπως η ανισότητα των φύλων και των γενεών, οι διακρίσεις λόγω αναπηρίας ή εθνοτικής καταγωγής, το ψηφιακό χάσμα ή το χάσμα όσον αφορά την καινοτομία, στις ευρωπαϊκές κοινωνίες καθώς και σε άλλες περιοχές του πλανήτη. Ειδικότερα, θα συμβάλει στην υλοποίηση και προσαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην ευρεία εξωτερική δράση της Ένωσης.

Επίκεντρο των δραστηριοτήτων θα είναι η κατανόηση και η προαγωγή ή εφαρμογή:

- α) των μηχανισμών για την προώθηση έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομικής ανάπτυξης·
- β) έμπιστων οργανώσεων, πρακτικών, υπηρεσιών και πολιτικών που είναι απαραίτητες για τη δημιουργία ανθεκτικών, πολυδεκτικών, συμμετοχικών, ανοικτών και δημιουργικών κοινωνιών στην Ευρώπη, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της μετανάστευσης, της ένταξης και της δημογραφικής αλλαγής·
- γ) του ρόλου της Ευρώπης ως ηγετικού παράγοντα, ιδίως όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την οικουμενική δικαιοσύνη,
- δ) της προαγωγής βιώσιμων και πολυδεκτικών περιβαλλόντων μέσω καινοτόμου χωροταξικού και αστικού προγραμματισμού και σχεδιασμού.

6.3.2. Καινοτόμες κοινωνίες

Ο στόχος είναι να προωθηθεί η ανάπτυξη καινοτόμων κοινωνιών και πολιτικών στην Ευρώπη μέσω της συμμετοχής πολιτών, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, επιχειρήσεων και χρηστών στην έρευνα και την καινοτομία, και η προώθηση συντονισμένων πολιτικών έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης και της ανάγκης προαγωγής των πιο υψηλών προτύπων δεοντολογίας. Θα παρωσχευθεί ιδιαίτερη στήριξη στην ανάπτυξη του ΕΧΕ και των συνθηκών-πλαισίου για την καινοτομία.

Η πολιτιστική και κοινωνική γνώση αποτελούν σημαντικές πηγές δημιουργικότητας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της καινοτομίας των επιχειρήσεων και του δημόσιου τομέα αλλά και της κοινωνικής καινοτομίας. Σε πολλές περιπτώσεις, οι κοινωνικές και οι καθοδηγούμενες από τους χρήστες καινοτομίες προηγούνται της ανάπτυξης καινοτόμων τεχνολογιών, υπηρεσιών και οικονομικών διαδικασιών. Οι δημιουργικές βιομηχανίες αποτελούν σημαντικό πόρο για την αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων και την ανταγωνιστικότητα. Δεδομένου ότι οι διασυνδέσεις μεταξύ της κοινωνικής και της τεχνολογικής καινοτομίας είναι πολύπλοκες και σπανίως γραμμικές, απαιτείται περαιτέρω έρευνα —μεταξύ άλλων διατομεακή και διεπιστημονική— για την ανάπτυξη όλων των χρηματοδοτούμενων μορφών καινοτομίας και δραστηριοτήτων, με σκοπό την ενθάρρυνση της αποτελεσματικής της ανάπτυξης στο μέλλον.

Επίκεντρο των δραστηριοτήτων θα είναι:

- α) η ενίσχυση της βάσης τεκμηρίωσης και η στήριξη της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας» και του EXE-
- β) η αναζήτηση νέων μορφών καινοτομίας, με ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνική καινοτομία και δημιουργικότητα, και η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο αναπτύσσονται, επιτυγχάνουν ή αποτυγχάνουν όλες οι μορφές της καινοτομίας.
- γ) η αξιοποίηση του καινοτόμου, δημιουργικού και παραγωγικού δυναμικού όλων των γενεών,
- δ) η προώθηση της συνεκτικής και αποτελεσματικής συνεργασίας με τρίτες χώρες.

6.3.3. Στοχαστικές κοινωνίες - πολιτιστική κληρονομιά και ευρωπαϊκή ταυτότητα

Ο στόχος είναι η συμβολή στην κατανόηση της διανοητικής βάσης της Ευρώπης: της ιστορίας της και των ποικίλων ευρωπαϊκών και μη ευρωπαϊκών επιρροών, ως πηγής έμπνευσης για τη ζωή μας σήμερα. Η Ευρώπη χαρακτηρίζεται από ποικιλία διαφορετικών λαών (συμπεριλαμβανομένων μειονοτήτων και ιθαγενών λαών), παραδόσεων και περιφερειακών και εθνικών ταυτοτήτων, καθώς και από διαφορετικά επίπεδα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Η μετανάστευση και η κινητικότητα, τα μέσα ενημέρωσης, η βιομηχανία και οι μεταφορές συμβάλλουν στην ποικιλία των απόψεων και των τρόπων ζωής. Η ποικιλομορφία αυτή και οι ευκαιρίες που παρέχει θα πρέπει να αναγνωριστούν και να εξεταστούν.

Οι ευρωπαϊκές συλλογές που βρίσκονται σε βιβλιοθήκες, υλικές και ψηφιακές, σε αρχαία, σε μουσεία, σε αίθουσες τέχνης και σε άλλα δημόσια ιδρύματα διαθέτουν πλούτο άφθονων και αναξιοποίητων τεκμηρίων και αντικειμένων προς μελέτη. Αυτές οι αρχαιακές πηγές, μαζί με την άυλη πολιτιστική κληρονομιά, αποτελούν την ιστορία εκάστου κράτους μέλους αλλά και τη συλλογική κληρονομιά της Ένωσης που έχει αναδειχθεί μέσα στο χρόνο. Το υλικό αυτό θα πρέπει να είναι προσβάσιμο, μεταξύ άλλων και μέσω των νέων τεχνολογιών, για τους ερευνητές και τους πολίτες, ώστε να είναι σε θέση να ατενίζουν το μέλλον μέσα από τα αρχαία του παρελθόντος. Η προσβασιμότητα και η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς στις μορφές αυτές είναι απαραίτητη για τη ζωτικότητα των ανταλλαγών που πραγματοποιούνται σήμερα εντός και μεταξύ των ευρωπαϊκών πολιτισμών και συμβάλλει στη βιώσιμη οικονομική μεγέθυνση.

Επίκεντρο των δραστηριοτήτων θα είναι:

- α) η μελέτη της ευρωπαϊκής κληρονομιάς, της μνήμης, της ταυτότητας, της ένταξης και της πολιτιστικής διάδρασης, καθώς και της μετάφρασης, περιλαμβανομένων και των εκφράσεών της σε πολιτιστικές και επιστημονικές συλλογές, αρχαία και μουσεία, με στόχο την καλύτερη τεκμηρίωση και κατανόηση του παρόντος μέσα από πληρέστερες ερμηνείες του παρελθόντος,
- β) έρευνα της ιστορίας, της λογοτεχνίας, της τέχνης, της φιλοσοφίας και των θρησκειών των ευρωπαϊκών χωρών και περιφερειών, καθώς και διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο αυτές έχουν συμβάλει στη σύγχρονη ευρωπαϊκή ποικιλομορφία,
- γ) έρευνα του ρόλου της Ευρώπης στον κόσμο και των αμοιβαίων επιρροών και δεσμών μεταξύ των διαφόρων περιοχών του πλανήτη, καθώς και μια εικόνα των ευρωπαϊκών πολιτισμών ιδωμένων από εξωτερική σκοπιά.

7. Ασφαλείς κοινωνίες - Προάσπιση της ελευθερίας και εγγύηση της ασφάλειας της Ευρώπης και των πολιτών της

7.1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος συνίσταται στην προώθηση ασφαλών ευρωπαϊκών κοινωνιών σε ένα πλαίσιο πρωτοφανών μετασχηματισμών και αυξανόμενων παγκόσμιων αλληλεξαρτήσεων και απειλών, με παράλληλη ενίσχυση του ευρωπαϊκού πολιτισμού ελευθερίας και δικαιοσύνης.

Η ειρήνη ποτέ άλλοτε δεν ήταν καλύτερα εδραιωμένη στην Ευρώπη και τα επίπεδα ασφάλειας που απολαμβάνουν οι ευρωπαίοι πολίτες είναι υψηλά σε σύγκριση με άλλα μέρη του κόσμου. Εντούτοις, η Ευρώπη παραμένει ευάλωτη μέσα σε ένα περιβάλλον ολοένα εντονότερης παγκοσμιοποίησης, στο οποίο οι κοινωνίες είναι αντιμέτωπες με όλο και μεγαλύτερες σε κλίμακα και πιο εξελιγμένες απειλές και προκλήσεις για την ασφάλειά τους.

Η απειλή στρατιωτικών επιθέσεων μεγάλης κλίμακας έχει υποχωρήσει και πλέον τα ζητήματα ασφάλειας εστιάζουν σε νέες πολύπλευρες, αλληλοσυνδεδεμένες και διακρατικές απειλές. Πρέπει να ληφθούν υπόψη πτυχές όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η υποβάθμιση του περιβάλλοντος, η πολιτική σταθερότητα και η δημοκρατία, τα κοινωνικά ζητήματα, η πολιτιστική και η θρησκευτική ταυτότητα και η μετανάστευση. Σε αυτό το πλαίσιο, οι εσωτερικές και εξωτερικές πτυχές της ασφάλειας συνδέονται άρρηκτα. Προκειμένου να προστατεύσει την ελευθερία και την ασφάλεια, η Ένωση χρειάζεται αποτελεσματικές απαντήσεις που θα περιλαμβάνουν τη χρήση ενός ολοκληρωμένου και καινοτόμου συνόλου εργαλείων ασφάλειας. Η έρευνα και η καινοτομία μπορούν να διαδραματίσουν σαφή υποστηρικτικό ρόλο αλλά δεν μπορούν να εγγυηθούν την ασφάλεια από μόνες τους. Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας θα πρέπει να στοχεύουν στην κατανόηση, τον εντοπισμό, την πρόληψη, την αποτροπή, την προετοιμασία και την προστασία από απειλές κατά της ασφάλειας. Επιπλέον, η ασφάλεια εγείρει θεμελιώδεις προκλήσεις που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν ανεξάρτητα και ανά τομέα, αλλά χρειάζονται πιο φιλόδοξες, συντονισμένες και σφαιρικές προσεγγίσεις.

Οι πολίτες βρίσκονται όλο και περισσότερο αντιμέτωποι με πολλές μορφές ανασφάλειας λόγω ποικίλων παραγόντων, όπως το έγκλημα, η βία, η τρομοκρατία, οι φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές, οι κυβερνοεπιθέσεις, η παραβίαση ιδιωτικής ζωής και άλλες μορφές κοινωνικών και οικονομικών αναταραχών.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, κάθε χρόνο τα άμεσα θύματα εγκληματικών πράξεων στην Ευρώπη ενδέχεται να ανέρχονται σε 75 εκατομμύρια ⁽¹⁾. Το άμεσο κόστος των εγκληματικών πράξεων, της τρομοκρατίας, των παράνομων δραστηριοτήτων, της βίας και των καταστροφών στην Ευρώπη εκτιμάται ότι το 2010 ανήλθε τουλάχιστον σε 650 δισεκατομμύρια EUR (περίπου το 5 % του ΑΕγχΠ της Ένωσης). Η τρομοκρατία έχει επιδείξει τις μοιραίες συνέπειές της σε διάφορες περιοχές της Ευρώπης και του κόσμου, με κόστος πολλές ζωές και σοβαρές οικονομικές ζημιές. Έχει επίσης σημαντικές πολιτιστικές και παγκόσμιες επιπτώσεις.

Οι πολίτες, οι επιχειρήσεις και τα θεσμικά όργανα συμμετέχουν ολοένα και περισσότερο σε ψηφιακές αλληλεπιδράσεις και συναλλαγές σε κοινωνικούς, οικονομικούς και εμπορικούς τομείς του βίου, αλλά η ανάπτυξη του Διαδικτύου έχει οδηγήσει επίσης στην ανάδυση του κυβερνοεγκλήματος, το οποίο κοστίζει δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως, σε κυβερνοεπιθέσεις κατά κρίσιμων υποδομών και σε παραβιάσεις της ιδιωτικότητας ατόμων και οντοτήτων σε ολόκληρη την ήπειρο. Οι αλλαγές του χαρακτήρα και της αντίληψης της ανασφάλειας στην καθημερινή ζωή είναι πιθανόν να υποσκάπτουν την εμπιστοσύνη των πολιτών όχι μόνον στους θεσμούς αλλά και μεταξύ τους.

Για την αντιμετώπιση, αποτροπή και διαχείριση αυτών των απειλών, είναι απαραίτητη η κατανόηση των αιτιών, η ανάπτυξη και η εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών, λύσεων, εργαλείων πρόβλεψης και γνώσεων, η τόνωση της συνεργασίας ανάμεσα σε παρόχους και χρήστες, η εξεύρεση μη στρατιωτικών λύσεων ασφαλείας, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού τομέα ασφαλείας και των υπηρεσιών του, συμπεριλαμβανομένων των ΤΠΕ, και η αποτροπή και καταπολέμηση της παραβίασης της ιδιωτικότητας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Διαδίκτυο και αλλού, με παράλληλη κατοχύρωση των ατομικών δικαιωμάτων και των ελευθεριών των ευρωπαίων πολιτών.

Προκειμένου να βελτιωθεί η διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών επείγουσας ανάγκης, πρέπει να δοθεί έμφαση στη διαλειτουργικότητα και την τυποποίηση.

Τέλος, καθώς οι πολιτικές ασφαλείας πρέπει να συνδέονται με διάφορες κοινωνικές πολιτικές, η ενίσχυση της κοινωνικής διάστασης της έρευνας για την ασφάλεια θα αποτελέσει σημαντική πτυχή της εν λόγω κοινωνικής πρόκλησης.

Ο σεβασμός θεμελιωδών αξιών όπως της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας και του κράτους δικαίου πρέπει να αποτελούν τη βάση κάθε δραστηριότητας που δρομολογείται στο πλαίσιο της πρόκλησης αυτής για την εγγύηση της ασφαλείας των ευρωπαίων πολιτών.

7.2. Σκεπτικό και προσιθιθέμενη αξία της Ένωσης

Η Ένωση και οι πολίτες της, η βιομηχανία της και οι διεθνείς εταίροι της αντιμετωπίζουν ένα φάσμα απειλών κατά της ασφαλείας, όπως η εγκληματικότητα, η τρομοκρατία, το παράνομο εμπόριο και οι μαζικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης λόγω φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών. Οι απειλές αυτές μπορούν να έχουν διασυνοριακό χαρακτήρα και να στρέφονται κατά υλικών στόχων ή του κυβερνοχώρου, με επιθέσεις από διάφορες πηγές. Επί παραδείγματι, οι επιθέσεις κατά πληροφοριακών ή επικοινωνιακών συστημάτων δημόσιων αρχών και ιδιωτικών φορέων όχι μόνον υπονομεύουν την εμπιστοσύνη των πολιτών στα πληροφοριακά και επικοινωνιακά συστήματα και προκαλούν άμεσες χρηματοοικονομικές ζημιές και απώλειες επιχειρηματικών ευκαιριών, αλλά μπορούν επίσης να πλήξουν σοβαρά κρίσιμες υποδομές και υπηρεσίες όπως την ενέργεια, τις αεροπορικές και άλλες μεταφορές, την υδροδότηση και τον εφοδιασμό με τρόφιμα, την υγεία, τον χρηματοπιστωτικό τομέα και τις τηλεπικοινωνίες.

Οι απειλές αυτές θα μπορούσαν ενδεχομένως να θέσουν σε κίνδυνο τα ίδια τα θεμέλια της κοινωνίας μας. Η τεχνολογία και ο δημιουργικός σχεδιασμός μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στις όποιες ενέργειες αντιμετώπισης των απειλών αυτών. Ωστόσο, θα πρέπει να αναπτυχθούν νέες λύσεις, με μέριμνα για την καταλληλότητα των μέσων και την επάρκειά τους σε σχέση με τα αιτήματα της κοινωνίας, ειδικότερα όσον αφορά τις εγγυήσεις για τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες των πολιτών.

Τέλος, η ασφάλεια συνιστά σοβαρή οικονομική πρόκληση, δεδομένου του μεριδίου της Ευρώπης στην ταχέως αναπτυσσόμενη παγκόσμια αγορά ασφαλείας. Λόγω του πιθανού αντικτύπου ορισμένων απειλών στις υπηρεσίες, τα δίκτυα και τις επιχειρήσεις, η ανάπτυξη κατάλληλων λύσεων ασφαλείας έχει αποκτήσει ζωτική σημασία για την οικονομία και την ανταγωνιστικότητα του ευρωπαϊκού μεταποιητικού τομέα. Η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών αλλά και με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, αποτελεί στοιχείο αυτής της πρόκλησης.

Συνεπώς, η ενωσιακή χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας στο πλαίσιο αυτής της κοινωνικής πρόκλησης θα στηρίξει την ανάπτυξη, την υλοποίηση και την προσαρμογή κύριων πολιτικών της Ένωσης και ιδίως των προτεραιοτήτων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, της στρατηγικής εσωτερικής ασφαλείας της Ένωσης και της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη». Θα επιδιωχθεί συντονισμός με τις άμεσες δράσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών.

⁽¹⁾ COM(2011)0274.

7.3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

Σκοπός είναι η στήριξη των πολιτικών της Ένωσης για εσωτερική και εξωτερική ασφάλεια και η εγγύηση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, της εμπιστοσύνης και της ιδιωτικότητας στην ψηφιακή ενιαία αγορά, με ταυτόχρονη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού τομέα ασφαλείας και των υπηρεσιών του, συμπεριλαμβανομένων των ΠΠΕ. Οι δραστηριότητες θα δίνουν, μεταξύ άλλων, έμφαση στην έρευνα και την ανάπτυξη της επόμενης γενιάς καινοτόμων λύσεων, με επικέντρωση των εργασιών σε νεωτερικές ιδέες, σχέδια και διαλειτουργικά πρότυπα. Αυτό θα γίνει με την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών και λύσεων που αντιμετωπίζουν κενά ασφαλείας και περιορίζουν τους κινδύνους που συνεπάγονται οι απειλές κατά της ασφάλειας.

Οι εν λόγω δράσεις, οι οποίες θα προσανατολίζονται στην εκτέλεση αποστολών, θα ενσωματώνουν τις απαιτήσεις διαφορετικών τελικών χρηστών (πολιτών, επιχειρήσεων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και διοικήσεων, συμπεριλαμβανομένων εθνικών και διεθνών αρχών, αρμοδίων πολιτικής προστασίας, δυνάμεων επιβολής του νόμου, μεθοριακών φρουρών, κ.λπ.), προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι εξελίξεις των απειλών κατά της ασφάλειας και η προστασία της ιδιωτικότητας, καθώς και οι αναγκαίες κοινωνικές πτυχές.

Επίκεντρο των δραστηριοτήτων θα είναι:

- α) η καταπολέμηση του εγκλήματος, της παράνομης διακίνησης και της τρομοκρατίας, μεταξύ άλλων και μέσω της κατανόησης και της αντιμετώπισης των τρομοκρατικών ιδεών και πεποιθήσεων,
- β) η προστασία και βελτίωση της ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών, των αλυσίδων εφοδιασμού και των τρόπων μεταφοράς,
- γ) η ενίσχυση της ασφάλειας μέσω της διαχείρισης των συνόρων,
- δ) η βελτίωση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο,
- ε) η αύξηση της ανθεκτικότητας της Ευρώπης σε κρίσεις και καταστροφές,
- στ) η διασφάλιση της ιδιωτικότητας και της ελευθερίας, μεταξύ άλλων στο Διαδίκτυο, και η ενίσχυση της κατανόησης των πτυχών της ασφάλειας, των κινδύνων και της διαχείρισης από κοινωνική, νομική και δεοντολογική σκοπιά,
- ζ) η ενίσχυση της τυποποίησης και της διαλειτουργικότητας των συστημάτων, μεταξύ άλλων και για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης,
- η) η στήριξη των στόχων των εξωτερικών πολιτικών ασφαλείας της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης των συγκρούσεων και της ειρήνευσης.

ΜΕΡΟΣ IV

ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος είναι η πλήρης αξιοποίηση του ταλαντούχου ανθρώπινου δυναμικού της Ευρώπης και η διασφάλιση τόσο της μεγιστοποίησης των οφελών μιας οικονομίας καθοδηγούμενης από την καινοτομία όσο και της ευρείας κατανομής τους σε ολόκληρη την Ένωση, με βάση της αρχή της αριστείας.

Παρά την πρόσφατη τάση σύγκλισης των επιδόσεων των χωρών και των περιφερειών όσον αφορά την καινοτομία, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, η τρέχουσα χρηματοπιστωτική κρίση θέτει περιορισμούς στους εθνικούς προϋπολογισμούς, προκαλώντας κίνδυνο διεύρυνσης του χάσματος. Η αξιοποίηση των δυνατοτήτων του ταλαντούχου ανθρώπινου δυναμικού της Ευρώπης και η μεγιστοποίηση και εξάπλωση των οφελών της καινοτομίας σε ολόκληρη την Ευρώπη έχει ζωτική σημασία για την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης και την ικανότητά της να απαντήσει στις κοινωνικές προκλήσεις του μέλλοντος.

2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Προκειμένου να σημειωθεί πρόοδος προς μια βιώσιμη, χωρίς αποκλεισμούς και έξυπνη κοινωνία, η Ευρώπη πρέπει να αξιοποιήσει κατά τον βέλτιστο τρόπο την ευφυΐα που είναι διαθέσιμη στην Ένωση και να απελευθερώσει το ανεκμετάλλευτο δυναμικό E&K.

Με την τροφοδότηση και τη διασύνδεση «δεξαμενών αριστείας», οι προτεινόμενες ενέργειες θα συμβάλουν στην ενίσχυση του EXE.

3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

Ειδικές δραστηριότητες θα διευκολύνουν την εξάπλωση της αριστείας και τη διεύρυνση της συμμετοχής μέσω των ακόλουθων δράσεων:

— συνεργασία μεταξύ άριστων ερευνητικών ιδρυμάτων και περιφερειών με χαμηλές επιδόσεις στην ΕΑΚ με σκοπό τη δημιουργία νέων (ή τη ριζική αναβάθμιση υφιστάμενων) κέντρων αριστείας σε κράτη μέλη και περιφέρειες με χαμηλές επιδόσεις στην ΕΑΚ.

- αδελφοποίηση ερευνητικών ιδρυμάτων με στόχο την ουσιαστική ενίσχυση ενός καθορισμένου τομέα έρευνας στους κόλπους ενός αναδυόμενου ιδρύματος, μέσω της ανάπτυξης δεσμών με δύο τουλάχιστον διεθνώς αναγνωρισμένα στον συγκεκριμένο τομέα ιδρύματα·
- δημιουργία «εδρών ΕΧΕ» με σκοπό να προσελκυστούν εξέχοντες πανεπιστημιακοί σε ιδρύματα με σαφές δυναμικό ερευνητικής αριστείας, ώστε να μπορέσουν τα εν λόγω ιδρύματα να απελευθερώσουν πλήρως το δυναμικό τους και να αναπτύξουν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού στην έρευνα και την καινοτομία εντός του ΕΧΕ. Θα πρέπει να διερευνηθούν πιθανές συνέργειες με τις δραστηριότητες του ΕΣΕ·
- μηχανισμός υποστήριξης πολιτικής με σκοπό τη βελτίωση του σχεδιασμού, της εφαρμογής και της αξιολόγησης εθνικών/περιφερειακών πολιτικών έρευνας και καινοτομίας·
- υποστήριξη της πρόσβασης σε διεθνή δίκτυα για άριστους ερευνητές και δημιουργούς καινοτομίας που δεν έχουν επαρκή συμμετοχή σε ευρωπαϊκά και διεθνή δίκτυα, συμπεριλαμβανομένης της COST·
- ενίσχυση της διοικητικής και επιχειρησιακής ικανότητας των διακρατικών δικτύων εθνικών σημείων επαφής, μεταξύ άλλων μέσω κατάρτισης, ώστε να μπορούν να προσφέρουν καλύτερη στήριξη σε δυνητικούς συμμετέχοντες.

ΜΕΡΟΣ V

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

1. Ειδικός στόχος

Ο στόχος είναι η οικοδόμηση αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ της επιστήμης και της κοινωνίας, η προσέλκυση νέου ταλαντούχου ανθρώπινου δυναμικού στην επιστήμη και ο συνδυασμός της επιστημονικής αριστείας με την κοινωνική ευαισθητοποίηση και ευθύνη.

2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Η ισχύς του ευρωπαϊκού συστήματος επιστήμης και τεχνολογίας εξαρτάται από την ικανότητά του να αξιοποιεί ταλέντα και ιδέες, όπου κι αν υπάρχουν. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο αν αναπτυχθεί γόνιμος και εποικοδομητικός διάλογος μεταξύ της επιστήμης και της κοινωνίας, που θα εξασφαλίζει μια πιο υπεύθυνη επιστήμη και τη χάραξη πολιτικών πιο χρήσιμων για τον πολίτη. Η ραγδαία πρόοδος της σύγχρονης επιστημονικής έρευνας και καινοτομίας έχει εγείρει σημαντικά δεοντολογικά, νομικά και κοινωνικά ζητήματα που κλονίζουν τη σχέση της επιστήμης και της κοινωνίας. Η βελτίωση της συνεργασίας της επιστήμης και της κοινωνίας για τη διεύρυνση της κοινωνικής και πολιτικής στήριξης της επιστήμης και της τεχνολογίας σε όλα τα κράτη μέλη αναδεικνύεται όλο και περισσότερο σε κρίσιμης σημασίας ζήτημα, το οποίο έχει επιδεινωθεί σοβαρά λόγω της τρέχουσας οικονομικής κρίσης. Για την πραγματοποίηση δημόσιων επενδύσεων στην επιστήμη είναι απαραίτητο η συντριπτική πλειονότητα των κοινωνικών και πολιτικών φορέων να συμμερίζεται τις αξίες της επιστήμης, να έχει εκπαιδευτεί και να συμμετέχει στις διαδικασίες της και να είναι σε θέση να αναγνωρίζει τη συνεισφορά της στη γνώση, στην κοινωνία και στην οικονομική πρόοδο.

3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

Επίκεντρο των δραστηριοτήτων είναι:

- α) η βελτίωση της ελκυστικότητας της επιστημονικής και τεχνολογικής σταδιοδρομίας για τους νέους σπουδαστές και η προαγωγή βιώσιμης αλληλεπίδρασης μεταξύ σχολείων, ερευνητικών ιδρυμάτων, βιομηχανίας και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών·
- β) η προώθηση της ισότητας των φύλων, ιδίως μέσω της στήριξης διαρθρωτικών αλλαγών της οργάνωσης των ερευνητικών ιδρυμάτων και του περιεχόμενου και της σχεδίασης των ερευνητικών δραστηριοτήτων·
- γ) η ενσωμάτωση της κοινωνίας στα ζητήματα, τις πολιτικές και τις δραστηριότητες της επιστήμης και της καινοτομίας, ώστε να ενταχθούν σε αυτές τα συμφέροντα και οι αξίες των πολιτών και να ενισχυθεί η ποιότητα, η χρησιμότητα, η κοινωνική αποδοχή και η βιωσιμότητα των προϊόντων της έρευνας και της καινοτομίας σε διάφορους τομείς δραστηριότητας, από την κοινωνική καινοτομία έως κλάδους όπως η βιοτεχνολογία και η ναυτοτεχνολογία·
- δ) η παρότρυνση των πολιτών να ασχοληθούν με τις επιστήμες, μέσω τυπικής και άτυπης επιστημονικής εκπαίδευσης, και προώθηση της διάδοσης δραστηριοτήτων βασισμένων στην επιστήμη, κυρίως σε επιστημονικά κέντρα και άλλους κατάλληλους διαύλους·
- ε) η ανάπτυξη της προσβασιμότητας και της χρήσης των αποτελεσμάτων της έρευνας που χρηματοδοτείται με δημόσιους πόρους·
- στ) η ανάπτυξη της διακυβέρνησης για τη προώθηση υπεύθυνης έρευνας και καινοτομίας από όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς (ερευνητές, δημόσιες αρχές, βιομηχανία και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών) με ευαισθησία προς τις ανάγκες και τα αιτήματα της κοινωνίας και προώθηση ενός πλαισίου δεοντολογίας για την έρευνα και την καινοτομία·

- ζ) η λήψη απαραίτητων και αναλογικών προφυλάξεων στις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας, με πρόβλεψη και εκτίμηση των δυνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον, την υγεία και την ασφάλεια·
- η) η βελτίωση των γνώσεων για την επικοινωνία όσον αφορά την επιστήμη, με σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των επιστημόνων, των μη εξειδικευμένων μέσων ενημέρωσης και του κοινού.

ΜΕΡΟΣ VI

ΜΗ ΠΥΡΗΝΙΚΕΣ ΑΜΕΣΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΚΚΕρ)

1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος είναι η επιστημονική και τεχνική στήριξη των ενωσιακών πολιτικών με βάση τις ανάγκες των πελατών, παράλληλα με ευέλικτη ικανοποίηση των νέων απαιτήσεων πολιτικής.

2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Η Ένωση έχει καθορίσει ένα φιλόδοξο θεματολόγιο πολιτικών για το 2020, το οποίο καλύπτει ένα σύνολο πολύπλοκων και αλληλένδετων προκλήσεων, όπως η βιώσιμη διαχείριση πόρων και η ανταγωνιστικότητα. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν επιτυχώς οι εν λόγω προκλήσεις, είναι απαραίτητη ισχυρή επιστημονική τεκμηρίωση που να διατέμνει διαφορετικούς επιστημονικούς κλάδους και να επιτρέπει την ορθή εκτίμηση των επιλογών πολιτικής. Το ΚΚΕρ, εκπληρώνοντας τον ρόλο που έχει ως επιστημονική υπηρεσία για τη χάραξη ενωσιακών πολιτικών, θα παράσχει την απαιτούμενη επιστημονική και τεχνική στήριξη σε όλα τα στάδια του κύκλου χάραξης πολιτικών, από τη σύλληψη έως την υλοποίηση και την εκτίμηση. Για τον ειδικό αυτό στόχο θα επικεντρώσει την έρευνά του καθαρά στις προτεραιότητες πολιτικής της Ένωσης, ενισχύοντας παράλληλα τις διατομεακές ικανότητες και τη συνεργασία με τα κράτη μέλη.

Η ανεξαρτησία του ΚΚΕρ από συγκεκριμένα συμφέροντα, ιδιωτικά ή εθνικά, σε συνδυασμό με τον ρόλο του ως σημείου επιστημονικοτεχνικής αναφοράς, του επιτρέπει να διευκολύνει την επίτευξη της απαραίτητης συναίνεσης μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών και των υπευθύνων χάραξης πολιτικών. Τα κράτη μέλη και οι πολίτες της Ένωσης ωφελούνται από την έρευνα του ΚΚΕρ, κάτι που είναι ιδιαίτερα εμφανές σε τομείς όπως η υγεία και η προστασία των καταναλωτών, το περιβάλλον, η ασφάλεια και η προστασία προσώπων, και η διαχείριση κρίσεων και καταστροφών.

Ειδικότερα, θα δοθεί επίσης στήριξη στις έξυπνες στρατηγικές εξειδίκευσης των κρατών μελών και των περιφερειών.

Το ΚΚΕρ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του ΕΧΕ και θα συνεχίσει να στηρίζει ενεργά τη λειτουργία του μέσω της στενής συνεργασίας με ομολόγους και ενδιαφερόμενα μέρη, της μεγιστοποίησης της πρόσβασης στις εγκαταστάσεις του, της κατάρτισης ερευνητών και της στενής συνεργασίας με τα κράτη μέλη και τα διεθνή ιδρύματα που επιδιώκουν παρόμοιους στόχους. Θα προωθήσει επίσης την ενσωμάτωση των νέων κρατών μελών και των συνδεδεμένων χωρών, συνεχίζοντας για τα κράτη αυτή την παροχή ειδικών μαθημάτων κατάρτισης σχετικά με την επιστημονικοτεχνική βάση της κείμενης νομοθεσίας της Ένωσης. Το ΚΚΕρ θα αναπτύξει συντονιστικούς δεσμούς με άλλους σχετικούς ειδικούς στόχους του προγράμματος πλαισίου «Ορίζων 2020». Συμπληρωματικά προς τις άμεσες δράσεις του και με σκοπό την περαιτέρω ολοκλήρωση και δικτύωση του ΕΧΕ, το ΚΚΕρ ενδέχεται επίσης να συμμετάσχει σε έμμεσες δράσεις και μέσα συντονισμού του προγράμματος πλαισίου «Ορίζων 2020» σε πεδία στα οποία διαθέτει σχετική ειδημοσύνη, με σκοπό την παραγωγή προστιθέμενης αξίας.

3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

Οι δραστηριότητες του ΚΚΕρ στο πρόγραμμα πλαίσιο «Ορίζων 2020» επικεντρώνονται στις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης και στις κοινωνικές προκλήσεις που αυτές αντιμετωπίζουν. Οι δραστηριότητες αυτές είναι ευθυγραμμισμένες με τους κύριους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» καθώς και με τον τομέα «Ασφάλεια και ιθαγένεια», και «Ευρώπη στον κόσμο» του Πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου 2014-2020.

Οι κύριοι τομείς αρμοδιότητας του ΚΚΕρ θα είναι η ενέργεια, οι μεταφορές, το περιβάλλον και η κλιματική αλλαγή, η γεωργία και η επισιτιστική ασφάλεια, η υγεία και η προστασία των καταναλωτών, οι τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών, τα υλικά αναφοράς, και η ασφάλεια και η προστασία (συμπεριλαμβανομένης της πυρηνικής ασφαλείας στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ). Οι δραστηριότητες του ΚΚΕρ στους τομείς αυτούς θα διεξαχθούν με συνεκτίμηση σχετικών πρωτοβουλιών στο επίπεδο των περιφερειών, των κρατών μελών ή της Ένωσης, στο πλαίσιο της διαμόρφωσης του ΕΧΕ.

Οι εν λόγω τομείς αρμοδιότητας θα ενισχυθούν σημαντικά με ικανότητες αντιμετώπισης ολόκληρου του κύκλου πολιτικής και εκτίμησης των επιλογών πολιτικής. Σε αυτές περιλαμβάνονται:

- α) η πρόγνωση και η πρόβλεψη – προορατικά στρατηγικά στοιχεία για τις τάσεις και τις εξελίξεις στην επιστήμη, την τεχνολογία και την κοινωνία, και τις πιθανές συνέπειές τους στη δημόσια πολιτική·

- β) η οικονομική διάσταση – για μια ολοκληρωμένη υπηρεσία που θα καλύπτει τόσο τις επιστημονικοτεχνικές όσο και το μακροοικονομικές πτυχές·
- γ) η μοντελοποίηση – εστίαση στη βιωσιμότητα και την οικονομική διάσταση, και επιδίωξη να καταστεί η Επιτροπή λιγότερο εξαρτημένη από εξωτερικούς παρόχους για ζωτικής σημασίας αναλύσεις σεναρίων.
- δ) η ανάλυση πολιτικών – δυνατότητα διατομεακής διερεύνησης επιλογών πολιτικής·
- ε) η εκτίμηση επιπτώσεων – παροχή επιστημονικών στοιχείων για στήριξη επιλογών πολιτικής.

Το ΚΚΕρ θα εξακολουθήσει να επιδιώκει την αριστεία στην έρευνα και την εκτεταμένη διάδραση με ερευνητικά ιδρύματα ως βάση για αξιόπιστη και ισχυρή επιστημονικοτεχνική στήριξη των πολιτικών. Για τον σκοπό αυτό, θα ενισχύσει τη συνεργασία με ευρωπαϊκούς και διεθνείς εταίρους, μεταξύ άλλων, συμμετέχοντας σε έμμεσες δράσεις. Επίσης, θα διεξαγάγει διερευνητική έρευνα και θα δημιουργήσει ικανότητες σε αναδυόμενα πεδία που άπτονται των πολιτικών, σε επιλεκτική βάση.

Το ΚΚΕρ θα επικεντρωθεί στα ακόλουθα:

3.1. Επιστήμη αριστείας

Διεξαγωγή έρευνας με σκοπό την ενίσχυση της επιστημονικής βάσης τεκμηρίωσης για τη χάραξη πολιτικής και εξέταση αναδυόμενων επιστημονικών και τεχνολογικών πεδίων, μεταξύ άλλων μέσω προγράμματος αναγνωριστικής έρευνας.

3.2. Βιομηχανική υπεροχή

Συμβολή στην ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα μέσω της στήριξης της διαδικασίας τυποποίησης και των προτύπων με προκανονιστική έρευνα, ανάπτυξη υλικών αναφοράς και μετρήσεων, και εναρμόνιση των μεθοδολογιών σε πέντε κεντρικούς τομείς (ενέργεια, μεταφορές, emblematic πρωτοβουλία «Ψηφιακό θεματολόγιο», ασφάλεια και προστασία, και προστασία των καταναλωτών). Εκπόνηση εκτιμήσεων της ασφάλειας νέων τεχνολογιών σε τομείς όπως η ενέργεια, οι μεταφορές, η υγεία και η προστασία των καταναλωτών. Συμβολή στη διευκόλυνση της χρήσης, της τυποποίησης και της επικύρωσης διαστημικών τεχνολογιών και δεδομένων, ιδίως για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων.

3.3. Κοινωνικές προκλήσεις

α) Υγεία, δημογραφική μεταβολή και ευεξία

Συμβολή στην υγεία και την προστασία των καταναλωτών μέσω επιστημονικής και τεχνικής στήριξης σε τομείς όπως τα τρόφιμα, οι ζωοτροφές και τα καταναλωτικά προϊόντα· το περιβάλλον και η υγεία· διαγνωστικές πρακτικές και πρακτικές προσυμπτωματικού ελέγχου της υγείας· και διατροφή και διατολόγιο.

β) Επιστημονική ασφάλεια, βιώσιμη γεωργία και δασοκομία, έρευνα στον τομέα της θάλασσας, της ναυτιλίας και των εσωτερικών υδάτων, και βιοοικονομία

Στήριξη της ανάπτυξης, της υλοποίησης και της παρακολούθησης των ευρωπαϊκών πολιτικών για τη γεωργία και την αλιεία, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας των τροφίμων και της επιστημονικής ασφάλειας, της ανάπτυξης της βιοοικονομίας, επί παραδείγματι μέσω προβλέψεων για τη φυτική παραγωγή, τεχνικών και κοινωνικοοικονομικών αναλύσεων και μοντελοποίησης, και της προαγωγής υγιών και παραγωγικών θαλασσών.

γ) Ασφάλης, καθαρή και αποδοτική ενέργεια

Στήριξη των στόχων 20-20-20 για την ενέργεια και το κλίμα, μέσω έρευνας με αντικείμενο τις τεχνολογικές και οικονομικές πτυχές του ενεργειακού εφοδιασμού, της αποδοτικότητας, των τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και των δικτύων μεταφοράς ενέργειας/ηλεκτρισμού.

δ) Έξυπνες, οικολογικές και ενοποιημένες μεταφορές

Στήριξη της πολιτικής της Ένωσης για βιώσιμη, ασφαλή και σίγουρη κινητικότητα προσώπων και αγαθών με εργαστηριακές μελέτες, προσεγγίσεις μοντελοποίησης και παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για τις μεταφορές, όπως η ηλεκτροκίνηση, τα καθαρά και αποδοτικά οχήματα και τα εναλλακτικά καύσιμα, και τα ευφυή συστήματα κινητικότητας.

ε) Δράση για το κλίμα, περιβάλλον, αποδοτικότητα πόρων και πρώτες ύλες

Διερεύνηση των διατομεακών προκλήσεων της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων μέσω παρακολούθησης των κύριων περιβαλλοντικών μεταβλητών και ανάπτυξης ολοκληρωμένου πλαισίου μοντελοποίησης για την εκτίμηση της βιωσιμότητας.

Στήριξη της αποδοτικότητας της χρήσης των πόρων, της μείωσης των εκπομπών και του βιώσιμου εφοδιασμού με πρώτες ύλες μέσω ολοκληρωμένων κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών εκτιμήσεων καθάρων διαδικασιών παραγωγής, τεχνολογιών, προϊόντων και υπηρεσιών.

Στήριξη των στόχων της αναπτυξιακής πολιτικής της Ένωσης με διεξαγωγή έρευνας που θα συμβάλει στην εξασφάλιση επαρκούς εφοδιασμού με βασικούς πόρους, με έμφαση στην παρακολούθηση των παραμέτρων του περιβάλλοντος και των πόρων, στις αναλύσεις σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων και την επιστημονική ασφάλεια, καθώς και στη μεταφορά γνώσεων.

στ) Η Ευρώπη σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο - Πολυδεκτικές, καινοτόμες και στοχαστικές κοινωνίες

Συμβολή στην υλοποίηση της Ένωσης Καινοτομίας και παρακολούθησή της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση καινοτομίας», μέσω μακροοικονομικών αναλύσεων των κινητήριων δυνάμεων και των φραγμών στην έρευνα και την καινοτομία, και ανάπτυξη μεθοδολογιών, πινάκων αποτελεσμάτων και δεικτών.

Στήριξη του ΕΧΕ μέσω παρακολούθησης της λειτουργίας του ΕΧΕ και ανάλυσης των κινητήριων δυνάμεων και των φραγμών σε ορισμένα από τα κύρια στοιχεία του, καθώς και μέσω της ερευνητικής δικτύωσης, της κατάρτισης και του ανοίγματος των εγκαταστάσεων και των βάσεων δεδομένων του ΚΚΕρ σε χρήστες από τα κράτη μέλη και τις υποψήφιες προς ένταξη και συνδεδεμένες χώρες.

Συμβολή στην επίτευξη των κύριων στόχων της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη» με ποιοτικές και ποσοτικές αναλύσεις οικονομικών και κοινωνικών πτυχών (ψηφιακή οικονομία, ψηφιακή κοινωνία, ψηφιακή διαβίωση).

ζ) Ασφαλείς κοινωνίες - Προώθηση της ελευθερίας και εγγύηση της ασφάλειας της Ευρώπης και των πολιτών της

Στήριξη της εσωτερικής ασφάλειας και της προστασίας μέσω προσδιορισμού και εκτίμησης της τρωτότητας κρίσιμων υποδομών ως ζωτικών συνιστωσών κοινωνικών λειτουργιών, καθώς και μέσω της εκτίμησης των επιχειρησιακών επιδόσεων και της κοινωνικής και δεοντολογικής αξιολόγησης των τεχνολογιών που σχετίζονται με την ψηφιακή ταυτότητα. Αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των νεοεμφανιζόμενων ή υβριδικών απειλών, μέσω της ανάπτυξης προηγμένων εργαλείων για την άντληση και ανάλυση πληροφοριών, καθώς και τη διαχείριση κρίσεων.

Ενίσχυση της ικανότητας της Ένωσης για διαχείριση φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών μέσω ενίσχυσης της παρακολούθησης των υποδομών και της ανάπτυξης εγκαταστάσεων δοκιμών και παγκόσμιων συστημάτων πληροφοριών έγκαιρης προειδοποίησης και διαχείρισης κινδύνων για την αντιμετώπιση πολλαπλών κινδύνων, με χρήση πλαισίων δορυφορικής γεωσκόπησης.

ΜΕΡΟΣ VII

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΙΚΤ)

1. Ειδικός στόχος

Ο ειδικός στόχος είναι η ολοκλήρωση του γνωστικού τριγώνου που συγκροτείται από την έρευνα, την καινοτομία και την ανώτατη εκπαίδευση και η ενίσχυση, με τον τρόπο αυτό, της ικανότητας της Ένωσης για καινοτομία, σε συνδυασμό με την αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων.

Η Ευρώπη αντιμετωπίζει πολλές διαρθρωτικές αδυναμίες όσον αφορά την ικανότητα καινοτομίας και την ικανότητα παροχής νέων υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών, γεγονός που παρεμποδίζει τη βιώσιμη οικονομική μεγέθυνση και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Τα βασικότερα προβλήματα εν προκειμένω είναι κατά κύριο λόγο οι σχετικά χαμηλές επιδόσεις της Ευρώπης όσον αφορά την προσέλκυση και συγκράτηση ταλαντούχου ανθρώπινου δυναμικού, η πλημμελής χρησιμοποίηση των υφιστάμενων πλεονεκτημάτων της έρευνας όσον αφορά τη δημιουργία οικονομικής και κοινωνικής αξίας, η μη αξιοποίηση της αποτελεσματικότητας της έρευνας από την αγορά, τα χαμηλά επίπεδα επιχειρηματικής δραστηριότητας και νοοτροπίας, η περιορισμένη μόχλευση ιδιωτικών επενδύσεων στην Ε&Α, η ανεπαρκής για τον ανταγωνισμό σε παγκόσμιο επίπεδο κλίμακα των πόρων, συμπεριλαμβανομένων των ανθρώπινων, που έχουν στη διάθεσή τους οι πόλοι αριστείας, και ο υπερβολικός αριθμός φραγμών στη συνεργασία εντός του τριγώνου της γνώσης που συγκροτούν η έρευνα, η καινοτομία και η ανώτατη εκπαίδευση, και οι επιχειρήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

2. Σκεπτικό και προστιθέμενη αξία της Ένωσης

Αν η Ευρώπη θέλει να ανταγωνιστεί σε διεθνές επίπεδο, πρέπει να αντιμετωπιστούν οι προαναφερόμενες διαρθρωτικές αδυναμίες. Τα στοιχεία που προσδιορίζονται παραπάνω είναι κοινά σε όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης και επηρεάζουν την ικανότητα καινοτομίας της Ένωσης στο σύνολό της.

Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΚΤ) θα αντιμετωπίσει τα εν λόγω θέματα με την προώθηση διαρθρωτικών αλλαγών στο ευρωπαϊκό τοπίο της καινοτομίας. Θα το πράξει προωθώντας τη συνένωση της έρευνας, καινοτομίας και της ανώτατης εκπαίδευσης του υψηλότερου επιπέδου, ιδίως μέσω των κοινοτήτων της γνώσης και καινοτομίας (ΚΓΚ), ώστε να δημιουργηθούν έτσι νέα περιβάλλοντα ευνοικά για την καινοτομία, προωθώντας και υποστηρίζοντας μια νέα γενιά επιχειρηματιών και δίνοντας ώθηση στη δημιουργία καινοτόμων τεχνολογιών και νεοφυών επιχειρήσεων. Με τον τρόπο αυτό, το ΕΙΚΤ θα συμβάλει ολοκληρωμένα στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και κυρίως των εμβληματικών πρωτοβουλιών «Ένωση Καινοτομίας» και «Νεολαία σε κίνηση».

Επιπροσθέτως, το ΕΙΚΤ και οι ΚΓΚ πρέπει να προωθήσουν συνέργειες και συνεργασίες μεταξύ των προτεραιοτήτων στο πλαίσιο του «Ορίζοντα 2020» καθώς και με άλλες σχετικές πρωτοβουλίες. Ειδικότερα, οι δραστηριότητες του ΕΙΚΤ μέσω των ΚΓΚ θα συμβάλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων της πρωτοβουλίας «Κοινωνικές προκλήσεις» και του ειδικού στόχου «Υπεροχή στις γενικές εφαρμογές και βιομηχανικές τεχνολογίες».

Συνένωση της εκπαίδευσης και της επιχειρηματικότητας με την έρευνα και την καινοτομία

Ο ειδικός σκοπός του ΕΙΚΤ είναι να συνενώσει την ανώτατη εκπαίδευση και την επιχειρηματικότητα με την έρευνα και την καινοτομία ως κρίκους σε μια ενιαία αλυσίδα καινοτομίας σε ολόκληρη την Ένωση και πέραν αυτής, κάτι που θα μπορούσε να οδηγήσει μεταξύ άλλων, σε αύξηση των καινοτόμων υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών που μεταφέρονται στην αγορά.

Επιχειρηματική λογική και προσέγγιση προσανατολισμένη στα αποτελέσματα

Το ΕΙΚΤ, μέσω των Κοινοτήτων Γνώσης και Καινοτομίας (ΚΓΚ), λειτουργεί βάσει επιχειρηματικής λογικής και ακολουθεί μια προσέγγιση προσανατολισμένη στα αποτελέσματα. Η ισχυρή ηγεσία αποτελεί προαπαιτούμενο: κάθε ΚΓΚ τελεί υπό την καθοδήγηση ενός γενικού διευθυντή. Οι εταίροι των ΚΓΚ εκπροσωπούνται από ενιαία νομικά πρόσωπα, γεγονός που επιτρέπει μια πιο εξορθολογισμένη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Οι ΚΓΚ πρέπει να υποβάλλουν σαφώς καθορισμένα ετήσια επιχειρηματικά σχέδια, στα οποία θα χαράσσεται μια πολυετής στρατηγική και θα περιλαμβάνεται ένα φιλόδοξο φάσμα δραστηριοτήτων που θα καλύπτει από την εκπαίδευση έως τη δημιουργία επιχειρήσεων, με σαφείς στόχους και παραδοτέα, επιδιώκοντας να έχει αντίκτυπο τόσο στην αγορά όσο και στην κοινωνία. Οι ισχύοντες κανόνες όσον αφορά τη συμμετοχή, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των ΚΓΚ επιτρέπουν τη λήψη αποφάσεων με ταχείες διαδικασίες με βάση το μοντέλο των επιχειρήσεων. Οι επιχειρήσεις και οι επιχειρηματίες θα πρέπει να διαδραματίζουν ισχυρό ρόλο στην καθοδήγηση των δραστηριοτήτων των ΚΓΚ, οι οποίες θα πρέπει να είναι σε θέση να κινητοποιούν επενδύσεις και μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις από τον επιχειρηματικό τομέα.

Αντιμετώπιση του κατακερματισμού με τη βοήθεια μακροπρόθεσμων ενοποιημένων συμπράξεων

Οι ΚΓΚ του ΕΙΚΤ είναι συμπράξεις υψηλού βαθμού ενοποίησης, όπου συμμετέχουν εταίροι από τον κλάδο των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, την ανώτατη εκπαίδευση και ερευνητικά και τεχνολογικά ινστιτούτα φημισμένα για την αριστεία τους, κατά τρόπο ανοικτό και διαφανή και με διασφάλιση της λογοδοσίας. Οι ΚΓΚ επιτρέπουν σε εταίρους από το σύνολο της Ένωσης και πέραν αυτής να συνενώνονται σε νέες διασυνοριακές συνδέσεις, να βελτιστοποιούν τους υφιστάμενους πόρους και να διευκολύνουν την πρόσβαση σε νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες μέσω νέων αξιακών αλυσίδων, αντιμετωπίζοντας προκλήσεις υψηλότερου κίνδυνου και μεγαλύτερης κλίμακας. Στις ΚΓΚ μπορούν να συμμετέχουν νεοεισερχόμενες επιχειρήσεις που προσφέρουν προστιθέμενη αξία στη σύμπραξη, μεταξύ άλλων και ΜΜΕ.

Αξιοποίηση του κύριου πλεονεκτήματος της Ευρώπης στην καινοτομία: του εξαιρετικά ταλαντούχου ανθρώπινου δυναμικού της

Το ταλέντο αποτελεί κύριο συστατικό στοιχείο της καινοτομίας. Το ΕΙΚΤ αξιοποιεί τους ανθρώπους και τις αλληλεπιδράσεις τους, θέτοντας τους φοιτητές, τους ερευνητές και τους επιχειρηματίες στο επίκεντρο του μοντέλου καινοτομίας που εφαρμόζει. Το ΕΙΚΤ προσφέρει επιχειρηματική και δημιουργική κουλτούρα και διεπιστημονική εκπαίδευση σε ταλαντούχα άτομα, μέσω μεταπτυχιακών (Masters) και διδακτορικών τίτλων σπουδών (PhD) οι οποίοι φέρουν τη σφραγίδα του ΕΙΚΤ και επιδιώκεται να αναδειχθούν σε διεθνώς αναγνωρισμένα σήματα αριστείας. Με αυτόν τον τρόπο, το ΕΙΚΤ προωθεί δυναμικά την κινητικότητα και την κατάρτιση εντός του τριγώνου της γνώσης.

3. Γενικές γραμμές δραστηριοτήτων

Το ΕΙΚΤ θα λειτουργεί κατά κύριο λόγο μέσω των ΚΓΚ ειδικότερα σε τομείς που προσφέρουν πραγματικό δυναμικό καινοτομίας. Αν και οι ΚΓΚ έχουν σε γενικές γραμμές σημαντική αυτονομία όσον αφορά τον καθορισμό των στρατηγικών και των δραστηριοτήτων τους, υπάρχουν αρκετά καινοτόμα χαρακτηριστικά κοινά σε όλες τις ΚΓΚ, ως προς τα οποία θα επιδιωχθούν συντονισμός και συνέργειες. Το ΕΙΚΤ θα ενισχύσει περαιτέρω τον αντίκτυπο του μέσω της διάδοσης ορθών πρακτικών ως προς τον τρόπο ολοκλήρωσης του τριγώνου της γνώσης και την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, μέσω της ένταξης νέων εταίρων, εφόσον μπορούν να παράσχουν προστιθέμενη αξία, και μέσω της δυναμικής προώδησης μιας νέας κουλτούρας ανταλλαγής γνώσεων.

α) Μεταφορά και εφαρμογή δραστηριοτήτων ανώτατης εκπαίδευσης, έρευνας και καινοτομίας για δημιουργία νέων επιχειρήσεων

Το ΕΙΚΤ αποσκοπεί στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος για την ανάπτυξη των δυνατοτήτων καινοτομίας των ανθρώπων και στην αξιοποίηση των ιδεών τους, ανεξάρτητα από τη θέση τους στην αλυσίδα καινοτομίας. Με τον τρόπο αυτό, το ΕΙΚΤ θα συμβάλει επίσης στην αντιμετώπιση του «ευρωπαϊκού παραδόξου» που συνιστά το γεγονός ότι, αν και πραγματοποιείται έρευνα αριστείας, η έρευνα αυτή δεν αξιοποιείται σε καμία περίπτωση πλήρως. Με τον τρόπο αυτό, το ΕΙΚΤ θα συμβάλει στη μεταφορά ιδεών στην αγορά. Το ΕΙΚΤ, κυρίως μέσω των ΚΓΚ και της επικέντρωσής του στην προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος, θα δημιουργήσει νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες τόσο υπό τη μορφή νεοφυών επιχειρήσεων και τεχνοβλαστών όσο και εντός υφιστάμενων επιχειρήσεων. Θα δοθεί έμφαση σε όλες τις μορφές καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογικών, κοινωνικών και μη τεχνολογικών καινοτομιών.

β) Έρευνα αιχμής με γνώμονα την καινοτομία σε τομείς κείνου οικονομικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος

Η στρατηγική και οι δραστηριότητες του ΕΙΚΤ θα έχουν ως γνώμονα την επικέντρωση σε τομείς που προσφέρουν πραγματικό δυναμικό καινοτομίας και έχουν σαφή σχέση με τις κοινωνικές προκλήσεις που καλύπτονται από πρόγραμμα πλαίσιο «Ορίζων 2020». Αντιμετωπίζοντας τις κύριες κοινωνικές προκλήσεις με σφαιρικό τρόπο, το ΕΙΚΤ θα προωθήσει τις διεπιστημονικές και πολυεπιστημονικές προσεγγίσεις και θα συμβάλει στην επικέντρωση των ερευνητικών προσπαθειών των εταίρων των ΚΓΚ.

- γ) Ανάπτυξη ταλαντούχου και εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού με επιχειρηματικό πνεύμα μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης

Το ΕΙΚΤ θα εντάξει πλήρως την εκπαίδευση και την κατάρτιση σε όλα τα στάδια της σταδιοδρομίας και θα στηρίξει και θα διευκολύνει την ανάπτυξη νέων και καινοτόμων προγραμμάτων σπουδών που θα ανταποκρίνονται στην ανάγκη για νέα επαγγελματικά προσόντα λόγω των πολύπλοκων κοινωνικών και οικονομικών προκλήσεων. Για τον σκοπό αυτό, το ΕΙΚΤ θα διαδραματίσει κρίσιμο ρόλο στην προαγωγή νέων κοινών ή πολλαπλών πτυχίων και διπλωμάτων στα κράτη μέλη, τηρουμένης της αρχής της επικουρικότητας.

Το ΕΙΚΤ θα διαδραματίσει επίσης ουσιαστικό ρόλο στην αποσαφήνιση της έννοιας «επιχειρηματικότητα» μέσω των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του, τα οποία προωθούν την επιχειρηματικότητα σε ένα πλαίσιο που απαιτεί υψηλό επίπεδο γνώσεων, αξιοποιώντας την καινοτόμο έρευνα και συμβάλλοντας στην εξεύρεση χρήσιμων για την κοινωνία λύσεων.

- δ) Διάδοση βέλτιστων πρακτικών και συστημική ανταλλαγή γνώσεων

Το ΕΙΚΤ αποσκοπεί να πρωτοστατήσει σε νέες προσεγγίσεις της καινοτομίας και να αναπτύξει μια κοινή κουλτούρα καινοτομίας και μεταφοράς γνώσεων, μεταξύ άλλων και στις ΜΜΕ. Αυτό θα μπορούσε να γίνει, μεταξύ άλλων, με την ανταλλαγή των διαφόρων εμπειριών των ΚΓΚ μέσω ποικίλων μηχανισμών διάδοσης, όπως, π.χ., μιας πλατφόρμας ενδιαφερομένων φορέων και ενός προγράμματος υποτροφιών.

- ε) Διεθνής διάσταση

Το ΕΙΚΤ έχει συνείδηση του παγκόσμιου πλαισίου εντός του οποίου δραστηριοποιείται και θα βοηθήσει στην σφυρηλάτηση δεσμών με βασικούς διεθνείς εταίρους σύμφωνα με το άρθρο 27, παράγραφος 2. Ενισχύοντας την ανάπτυξη κέντρων αριστείας μέσω των ΚΓΚ και προωθώντας νέες ευκαιρίες εκπαίδευσης, θα στοχεύσει στη βελτίωση της ελκυστικότητας της Ευρώπης για ταλαντούχα άτομα προερχόμενα από τρίτες χώρες.

- στ) Ενίσχυση του πανευρωπαϊκού αντικτύπου μέσω ενός καινοτόμου μοντέλου χρηματοδότησης

Το ΕΙΚΤ θα συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος πλαισίου «Ορίζων 2020», ιδίως με την αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων κατά τρόπο συμπληρωματικό προς άλλες πρωτοβουλίες στους εν λόγω τομείς. Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» θα δοκιμάσει νέες και απλουστευμένες προσεγγίσεις όσον αφορά τη χρηματοδότηση και τη διακυβέρνηση, διαδραματίζοντας έτσι πρωτοποριακό ρόλο στο ευρωπαϊκό τοπίο της καινοτομίας. Μέρος της ετήσιας συνεισφοράς θα διατίθεται στα ΚΓΠ βάσει διαδικασίας διαγωνισμού. Όσον αφορά τη χρηματοδότηση, η προσέγγιση του ΕΙΚΤ θα βασίζεται σταθερά σε ένα ισχυρό μοχλευτικό αποτέλεσμα για την κινητοποίηση τόσο δημόσιων όσο και ιδιωτικών κεφαλαίων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο και θα κοινοποιείται με διαφάνεια στα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους φορείς. Επιπλέον, θα χρησιμοποιήσει εξ ολοκλήρου νέα μέσα για στοχευμένη στήριξη συγκεκριμένων δραστηριοτήτων μέσω του Ιδρύματος του ΕΙΚΤ.

- ζ) Σύνδεση περιφερειακής ανάπτυξης και ευρωπαϊκών ευκαιριών

Μέσω των ΚΓΚ και των οικείων κέντρων συνεγκατάστασης –κόμβων αριστείας που συνενώνουν εταίρους από την ανώτατη εκπαίδευση, την έρευνα και τις επιχειρήσεις σε μια δεδομένη γεωγραφική περιοχή– το ΕΙΚΤ θα συνδεθεί επίσης με την περιφερειακή πολιτική. Ειδικότερα, θα εξασφαλίσει την καλύτερη σύνδεση μεταξύ των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, της αγοράς εργασίας και της περιφερειακής καινοτομίας και ανάπτυξης, στο πλαίσιο των περιφερειακών και εθνικών στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης. Με αυτό τον τρόπο, θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της πολιτικής συνοχής της Ένωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Ανάλυση του προϋπολογισμού

Παρατίθεται κατωτέρω ενδεικτική ανάλυση για το «Ορίζων 2020»:

	σε εκατομμύρια EUR σε τρέχουσες τιμές
I Επιστήμη αριστείας, με κατανομή:	24 441,1
1. Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (ΕΣΕ)	13 094,8
2. Μελλοντικές και αναδυόμενες τεχνολογίες (MAT)	2 696,3
3. Δράσεις «Marie Skłodowska-Curie»	6 162
4. Ερευνητικές υποδομές	2 488
II Βιομηχανική υπεροχή, με κατανομή:	17 015,5
1. Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες (*), (***)	13 557
2. Πρόσβαση σε κεφάλαια κινδύνου (**)	2 842,3
3. Καινοτομία στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (***)	616,2
III Κοινωνικές προκλήσεις, με κατανομή (****):	29 679
1. Υγεία, δημογραφική μεταβολή και ευεξία	7 471,8
2. Επισιτιστική ασφάλεια, βιώσιμη γεωργία και δασοκομία, έρευνα στον τομέα της θάλασσας, της ναυτιλίας και των εσωτερικών υδάτων, και βιοοικονομία	3 851,4
3. Ασφαλής, καθαρή και αποδοτική ενέργεια	5 931,2
4. Έξυπνες, οικολογικές και ενοποιημένες μεταφορές	6 339,4
5. Δράση για το κλίμα, περιβάλλον, αποδοτικότητα της χρήσης των πόρων και πρώτες ύλες	3 081,1
6. Η Ευρώπη σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο - Πολυδεκτικές, καινοτόμες και στοχαστικές κοινωνίες	1 309,5
7. Ασφαλείς κοινωνίες - Προάσπιση της ελευθερίας και εγγύηση της ασφάλειας της Ευρώπης και των πολιτών της	1 694,6
IV Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής	816,5
V Η επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία	462,2
VI Μη πυρηνικές άμεσες δράσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ)	1 902,6
VII Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΚΤ)	2 711,4
ΣΥΝΟΛΟ	77 028,3

(*) Συμπεριλαμβανομένων 7 711 εκατ. EUR για τις τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ), εκ των οποίων 1 594 εκατ. EUR για τη φωτονική, τη μικροηλεκτρονική και τη νανοηλεκτρονική, 3 851 εκατ. EUR για τις νανοτεχνολογίες, τα προηγμένα υλικά και την προηγμένη κατασκευή και μεταποίηση, 516 εκατ. EUR για τη βιοτεχνολογία και 1 479 εκατ. EUR για το διάστημα. Κατά συνέπεια, 5 961 εκατ. EUR θα διατεθεί για τη στήριξη των βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής.

(**) Περίπου 994 εκατ. EUR από το ποσό αυτό μπορούν να διατεθούν για την υλοποίηση έργων του στρατηγικού σχεδίου ενεργειακών τεχνολογιών (σχέδιο SET). Περίπου το ένα τρίτο αυτών μπορεί να διατεθεί στις ΜΜΕ.

(***) Στο πλαίσιο του στόχου να διατεθεί σε ΜΜΕ τουλάχιστον το 20 % των συνολικών συνδυασμένων κονδυλίων για τον ειδικό στόχο «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες» και την προτεραιότητα «Κοινωνικές προκλήσεις», τουλάχιστον το 5 % των εν λόγω συνδυασμένων κονδυλίων θα διατεθεί αρχικά στο ειδικό μέσο για τις ΜΜΕ. Στο εν λόγω ειδικό μέσο θα διατεθεί κατά μέσο όρο για όλη τη διάρκεια του προγράμματος «Ορίζων 2020» τουλάχιστον το 7 % των συνολικών κονδυλίων για τον ειδικό στόχο «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες» και την προτεραιότητα «Κοινωνικές προκλήσεις».

(****) Οι πιλοτικές δράσεις για την «Επιτάχυνση της Καινοτομίας» θα χρηματοδοτηθούν από τους ειδικούς στόχους «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες» και από τους σχετικούς ειδικούς στόχους της πρωτοβουλίας «Κοινωνικές προκλήσεις». Θα δρομολογηθεί επαρκής αριθμός έργων ώστε να καταστεί δυνατή η ολοκληρωμένη αξιολόγηση της «Επιτάχυνσης της Καινοτομίας».

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1292/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Δεκεμβρίου 2013

σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 294/2008 για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 173 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη οικονομική μεγέθυνση χωρίς αποκλεισμούς αναγνωρίζει τον πρωταρχικό ρόλο του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας («το ΕΙΤ») που συνεισφέρει σε διάφορες εμβληματικές πρωτοβουλίες.
- (2) Κατά την περίοδο 2014-2020, το ΕΙΤ θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος «Ορίζοντας 2020 - πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία», που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013⁽³⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Ορίζοντας 2020»), μέσω της ολοκλήρωσης του τριγώνου της γνώσης το οποίο σχηματίζουν η ανώτατη εκπαίδευση, η έρευνα και η καινοτομία.
- (3) Προκειμένου να διασφαλιστεί ένα συνεκτικό πλαίσιο για τους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾ («κανόνες συμμετοχής»), θα πρέπει να ισχύει και για το ΕΙΤ.
- (4) Οι κανόνες που αφορούν τη διαχείριση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας καθορίζονται στους κανόνες συμμετοχής.
- (5) Οι κανόνες που αφορούν τη σύνδεση τρίτων χωρών καθορίζονται στον κανονισμό για το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020».

(6) Το ΕΙΤ θα πρέπει να προωθεί την επιχειρηματικότητα στις δραστηριότητές του για την ανώτατη εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία. Ειδικότερα, θα πρέπει να προωθεί την αριστεία στην επιχειρηματική κατάρτιση και να υποστηρίξει τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και τεχνοβλαστών.

(7) Το ΕΙΤ θα πρέπει να παγιώσει απευθείας επικοινωνία με τους εθνικούς και περιφερειακούς εκπροσώπους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη από την αλυσίδα της καινοτομίας, προς το συμφέρον και των δυο πλευρών. Για να γίνουν πιο συστηματικά ο διάλογος και η ανταλλαγή απόψεων, θα πρέπει να καθιερωθεί ένα φόρουμ για τα ενδιαφερόμενα μέρη του ΕΙΤ, στο οποίο θα συμμετέχει η ευρύτερη κοινότητα των ενδιαφερόμενων μερών, για οριζόντια θέματα που ενδιαφέρουν όλες τις πλευρές. Το ΕΙΤ θα πρέπει επίσης να αναλαμβάνει δραστηριότητες ενημέρωσης και επικοινωνίας για τους εκάστοτε ενδιαφερομένους.

(8) Το ΕΙΤ θα πρέπει να προωθεί την κατάλληλη ισορροπία όσον αφορά τη συμμετοχή των διαφόρων παραγόντων από το τρίγωνο της γνώσης, στις κοινότητες γνώσης και καινοτομίας («ΚΓΚ»). Επιπλέον, θα πρέπει να προωθεί μεγαλύτερη συμμετοχή από τον ιδιωτικό τομέα, και ιδιαίτερα από τις πολύ μικρές και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις («ΜΜΕ»).

(9) Θα πρέπει να καθορισθεί το πεδίο συμμετοχής του ΕΙΤ στις ΚΓΚ και να διευκρινιστούν οι πηγές των οικονομικών πόρων των ΚΓΚ.

(10) Θα πρέπει να απλουστευτεί η σύνδεση των οργάνων του ΕΙΤ. Η λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου του ΕΙΤ θα πρέπει να εξορθολογιστεί, όπως επίσης θα πρέπει να διασαφηνιστούν οι αντίστοιχοι ρόλοι και αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου και του διευθυντή του ΕΙΤ.

(11) Θα πρέπει να δημιουργηθούν νέες ΚΓΚ, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων πεδίων προτεραιότητας και της οργάνωσης και του χρονοδιαγράμματος της διαδικασίας επιλογής, με βάση τους λεπτομερείς όρους που καθορίζονται στο στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας, με ανοιχτή, διαφανή και ανταγωνιστική διαδικασία.

(12) Οι ΚΓΚ θα πρέπει να διευρύνουν τις εκπαιδευτικές τους δραστηριότητες για τη βελτίωση των ικανοτήτων σε ολόκληρη την Ένωση, μέσω της παροχής κύκλων μαθημάτων επαγγελματικής κατάρτισης και άλλης κατάλληλης εκπαίδευσης.

(13) Απαιτείται συνεργασία για την οργάνωση της παρακολούθησης και των αξιολογήσεων των ΚΓΚ μεταξύ της Επιτροπής και του ΕΙΤ, ώστε να διασφαλίζεται η συνοχή με το συνολικό σύστημα αξιολόγησης και παρακολούθησης σε επίπεδο Ένωσης. Θα πρέπει, ιδίως, να υπάρχουν σαφείς αρχές για την παρακολούθηση των ΚΓΚ και του ΕΙΤ.

⁽¹⁾ ΕΕ C 181 της 21.6.2012, σ. 122.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2013

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τη θέσπιση του προγράμματος πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζοντας 2020» (2014-2020) (Βλέπε σελίδα 104 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κανόνων όσον αφορά τη συμμετοχή και τη διάδοση στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020) (Βλέπε σελίδα 81 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- (14) Οι ΚΓΚ θα πρέπει να επιδιώκουν συνέργειες με τις σχετικές πρωτοβουλίες σε επίπεδο Ένωσης, κρατών μελών και περιφερειών.
- (15) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ευρύτερη συμμετοχή οργανώσεων από διαφορετικά κράτη μέλη στις ΚΓΚ, οι οργανισμοί-εταίροι θα πρέπει να είναι εγκατεστημένοι τουλάχιστον σε τρία διαφορετικά κράτη μέλη.
- (16) Το ΕΙΤ και οι ΚΓΚ θα πρέπει να αναπτύξουν δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και διάδοσης βέλτιστων πρακτικών, μεταξύ άλλων μέσω του περιφερειακού σχεδίου καινοτομίας.
- (17) Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για τη χρηματοδότηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων των ΚΓΚ θα πρέπει να εγκριθούν από το ΕΙΤ πριν από τη έναρξη της διαδικασίας επιλογής των ΚΓΚ.
- (18) Στο τριετές πρόγραμμα εργασίας του ΕΙΤ θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η γνώμη της Επιτροπής για τους ειδικούς στόχους του ΕΙΤ, όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», και η συμπληρωματικότητά του με τις πολιτικές και τα μέσα της Ένωσης.
- (19) Δεδομένου ότι το ΕΙΤ συμμετέχει στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», θα ενταχθεί στον εξορθολογισμό των δαπανών για την κλιματική αλλαγή που ορίζεται σε αυτό.
- (20) Η αξιολόγηση του ΕΙΤ θα πρέπει να προσφέρει έγκαιρα πληροφορίες για την αξιολόγηση του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» το 2017 και το 2023.
- (21) Η Επιτροπή θα πρέπει να ενισχύσει το ρόλο της όσον αφορά την παρακολούθηση της εφαρμογής ειδικών πτυχών των δραστηριοτήτων του ΕΙΤ.
- (22) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ορίζει, καθ' όλη τη διάρκεια του «Ορίζοντας 2020», ένα συνολικό ποσό χρηματοδότησης που αποτελεί το ποσό προνομιακής αναφοράς για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, κατά τη διάρκεια της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού, κατά την έννοια του σημείου 17 της διοργανικής συμφωνίας, της 2ης Δεκεμβρίου 2013, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση⁽¹⁾. Η χρηματοδοτική συνεισφορά για το ΕΙΤ θα πρέπει να παρέχεται από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020».
- (23) Αντίθετα από τις αρχικές προβλέψεις, το ίδρυμα ΕΙΤ δεν θα λάβει άμεση συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης και ως εκ τούτου δεν θα πρέπει να έχει εφαρμογή σε αυτό η ενωσιακή διαδικασία απαλλαγής.
- (24) Για λόγους σαφήνειας, το παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 294/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ θα πρέπει να αντικατασταθεί από νέο παράρτημα.
- (25) Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 294/2008 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 294/2008 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:

α) το σημείο 1 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. ως "καινοτομία": νοείται η διαδικασία, με την οποία αναπτύσσονται νέες ιδέες ως απόκριση σε κοινωνικές ή οικονομικές ανάγκες και ζήτηση και δημιουργούν νέα προϊόντα, υπηρεσίες ή επιχειρηματικά και οργανωτικά μοντέλα που εισάγονται με επιτυχία σε μια υφιστάμενη αγορά ή μπορούν να δημιουργήσουν νέες αγορές και παράγουν αξία για την κοινωνία.»

β) το σημείο 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. ως "κοινοτήτες γνώσης και καινοτομίας" (ΚΓΚ): νοούνται αυτόνομες εταιρικές συμπράξεις με ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, ερευνητικούς οργανισμούς, επιχειρήσεις και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς στη διαδικασία της καινοτομίας, υπό τη μορφή ενός στρατηγικού δικτύου, ανεξάρτητα από την ακριβή νομική μορφή τους, βασισμένου σε κοινό μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο σχεδιασμό καινοτομίας για την επίτευξη των εγχειρημάτων του ΕΙΤ και τη συμβολή στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) (πρόγραμμα "Ορίζοντας 2020"),

(*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 της 11ης Δεκεμβρίου 2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την σύσταση του προγράμματος Ορίζοντας 2020 - Το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020) (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 104.).

γ) το σημείο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. ως "κέντρο συστέγασης": νοείται μια γεωγραφική περιοχή όπου έχουν την έδρα τους οι βασικοί εταίροι του τριγώνου της γνώσης και όπου μπορούν εύκολα να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, παρέχοντας το σημείο αναφοράς για τη δραστηριότητα των ΚΓΚ στη συγκεκριμένη περιοχή.»

δ) το σημείο 4 διαγράφεται,

ε) το σημείο 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. ως "οργανισμός-εταίρος": νοείται κάθε οργανισμός που είναι μέλος ΚΓΚ και μπορεί να περιλαμβάνει, ειδικότερα, ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, ερευνητικούς οργανισμούς, δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, περιφερειακές και τοπικές αρχές, ιδρύματα και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.»

⁽¹⁾ ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 294/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2008 για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΕ L 97 της 9.4.2008, σ. 1).

στ) το σημείο 9 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«9. ως 'στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας' (ΣΘΚ): νοείται έγγραφο πολιτικής που περιγράφει τους τομείς προτεραιότητας και τη μακροπρόθεσμη στρατηγική του ΕΙΤ για μελλοντικές πρωτοβουλίες, και περιλαμβάνει επισκόπηση των σχεδιαζόμενων δραστηριοτήτων έρευνας, καινοτομίας και ανώτατης εκπαίδευσης για χρονικό διάστημα επτά ετών»,

ζ) προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«9α. ως 'περιφερειακό σχέδιο καινοτομίας' (ΠΣΚ): νοείται ένα σχέδιο ευαισθητοποίησης που αποσκοπεί στη δημιουργία εταιρικών σχέσεων μεταξύ ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, ερευνητικών οργανισμών, επιχειρήσεων, και άλλων ενδιαφερομένων, με στόχο την προαγωγή της καινοτομίας σε ολόκληρη την Ένωση»,

η) προστίθενται τα ακόλουθα σημεία:

«10. ως 'φόρουμ ενδιαφερόμενων μερών': νοείται μια πλατφόρμα προσβάσιμη σε εκπροσώπους των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, ομάδων συμφερόντων και μεμονωμένων οντοτήτων από το χώρο των επιχειρήσεων, της ανώτατης εκπαίδευσης, της έρευνας, συλλογικών φορέων, της κοινωνίας των πολιτών και συνεργατικών σχηματισμών, καθώς και άλλων ενδιαφερόμενων μερών από το τρίγωνο της γνώσης,

11. ως 'δραστηριότητες των ΚΓΚ με προστιθέμενη αξία': νοούνται οι δραστηριότητες που διεξάγονται από οργανισμούς-εταίρους ή από νομικές οντότητες ΚΓΚ, αν έχει εφαρμογή, που συμβάλλουν στην ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης το οποίο σχηματίζουν η ανώτατη εκπαίδευση, η έρευνα και η καινοτομία, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων συγκρότησης, διοίκησης και συντονισμού των ΚΓΚ, και εξυπηρετούν τους γενικότερους στόχους του ΕΙΤ.»

2) Το άρθρο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3

Αποστολή και στόχοι

Στόχος του ΕΙΤ είναι να συμβάλει στη βιώσιμη ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας και της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης, ενισχύοντας την ικανότητα των κρατών μελών και της Ένωσης για καινοτομία, προκειμένου να ανταποκριθούν στις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ευρωπαϊκή κοινωνία. Για να επιτύχει το στόχο του αυτό το ΕΙΤ θα επιδιώξει την προώθηση συνεργειών και του συντονισμού, και την ολοκλήρωση της ανώτατης εκπαίδευσης, της καινοτομίας και της έρευνας με τα υψηλότερα δυνατά πρότυπα, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της επιχειρηματικότητας.

Στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» καθορίζονται οι γενικοί στόχοι του ΕΙΤ, οι ειδικοί στόχοι και οι δείκτες αποτελεσμάτων για την περίοδο 2014-2020.»

3) Το άρθρο 4 παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

α) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) το διοικητικό συμβούλιο, το οποίο απαρτίζεται από μέλη υψηλού επιπέδου με πείρα στους τομείς της ανώτατης εκπαίδευσης, της καινοτομίας, της έρευνας και των επιχειρήσεων. Το διοικητικό συμβούλιο έχει την ευθύνη για τη διεύθυνση των δραστηριοτήτων του ΕΙΤ για την επιλογή, τον καθορισμό και την αξιολόγηση των ΚΓΚ, και για όλες τις υπόλοιπες στρατηγικές αποφάσεις. Επικουρείται από εκτελεστική επιτροπή»,

β) το στοιχείο β) διαγράφεται,

γ) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) ο διευθυντής, ο οποίος διορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο και λογοδοτεί σε αυτό για τη διοικητική και την οικονομική διαχείριση του ΕΙΤ, και είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος του ΕΙΤ.»

4) Το άρθρο 5 παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

α) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) προσδιορίζει, σύμφωνα με το ΣΘΚ, τις κύριες προτεραιότητες και δραστηριότητές του»,

β) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) επιλέγει και ορίζει τις ΚΓΚ στους τομείς προτεραιότητας σύμφωνα με το άρθρο 7 και καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους βάσει συμφωνίας, τους παρέχει κατάλληλη υποστήριξη, εφαρμόζει τα ενδεδειγμένα μέτρα ποιοτικού ελέγχου, παρακολουθεί διαρκώς και αξιολογεί περιοδικά τις δραστηριότητές τους, εξασφαλίζει κατάλληλο επίπεδο συντονισμού, και διευκολύνει την ουσιαστική επικοινωνία και τη θεματική συνεργασία μεταξύ των ΚΓΚ»,

γ) το στοιχείο στ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«στ) προωθεί τη διάδοση βέλτιστων πρακτικών για την ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης, μεταξύ άλλων μεταξύ των ΚΓΚ, με στόχο να αναπτύξει μια κοινή αντίληψη καινοτομίας και μεταφοράς γνώσης, και ενθαρρύνει τη συμμετοχή σε δραστηριότητες ευαισθητοποίησης, συμπεριλαμβανομένου του ΠΣΚ»,

δ) το στοιχείο η) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«η) προωθεί διεπιστημονικές προσεγγίσεις σχετικά με την καινοτομία, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης τεχνολογικών, κοινωνικών και μη τεχνολογικών λύσεων, οργανωτικών προσεγγίσεων και επιχειρηματικών μοντέλων»,

- ε) προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία:
- «θ) εξασφαλίζει συμπληρωματικότητα και συνέργεια μεταξύ των δραστηριοτήτων του ΕΙΤ και άλλων ενωσιακών προγραμμάτων, όπου είναι σκόπιμο,
- ι) προωθεί τις ΚΓΚ ως άριστους εταίρους στην καινοτομία εντός και εκτός Ένωσης,
- ια) καθιερώνει φόρουμ ενδιαφερομένων μερών για την ενημέρωσή τους σχετικά τις δραστηριότητες του ΕΙΤ, τις εμπειρίες, τις βέλτιστες πρακτικές και τη συμβολή του στις πολιτικές και τους στόχους της Ένωσης για την καινοτομία, την έρευνα και την εκπαίδευση και για να μπορούν να εκφράζουν τις απόψεις τους. Το Φόρουμ ενδιαφερόμενων μερών συγκαλείται τουλάχιστον μία φορά το έτος. Οι αντιπρόσωποι των κρατών μελών συνεδριάζουν σε ειδική σύνθεση, στο πλαίσιο της συνόδου του φόρουμ ενδιαφερόμενων μερών, ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή επικοινωνία και ροή πληροφοριών με το ΕΙΤ, και πληροφορούνται για τα επιτεύγματα, συμβουλεύουν το ΕΙΤ και τις ΚΓΚ και ανταλλάσσουν εμπειρίες μαζί τους. Η ειδική σύνθεση των αντιπροσώπων των κρατών μελών στο πλαίσιο του φόρουμ ενδιαφερόμενων μερών θα διασφαλίζει επίσης τις κατάλληλες συνέργειες και συμπληρωματικότητες ανάμεσα στις δραστηριότητες του ΕΙΤ και των ΚΓΚ και τα εθνικά προγράμματα και πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης εθνικής συγχρηματοδότησης των δραστηριοτήτων των ΚΓΚ.»
- 5) Το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:
- α) η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:
- ι) το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «β) έρευνα αιχμής και με άξονα την τεχνολογία σε τομείς ζωτικού οικονομικού και κοινωνιακού ενδιαφέροντος, και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της ευρωπαϊκής και της εθνικής έρευνας, με δυνατότητα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης σε διεθνές επίπεδο και εξεύρεσης λύσεων για τις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ευρωπαϊκή κοινωνία,»
- ii) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «γ) δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης σε επίπεδο μεταπτυχιακού και διδακτορικού καθώς και κύκλους μαθημάτων επαγγελματικής κατάρτισης σε γνωστικά αντικείμενα που προσφέρονται για την αντιμετώπιση των μελλοντικών ευρωπαϊκών κοινωνικοοικονομικών αναγκών και διευρύνουν τη βάση ικανοτήτων της ΕΕ, προωθούν την ανάπτυξη δεξιοτήτων στον τομέα της καινοτομίας, τη βελτίωση των διευθυντικών και επιχειρηματικών δεξιοτήτων, την προσέλκυση και διατήρηση των καλύτερων, και την κινητικότητα ερευνητών και φοιτητών, και προάγουν την κοινοχρησία της γνώσης, την καθοδήγηση και τη δικτύωση μεταξύ των κατόχων τίτλων σπουδών και κατάρτισης με τη σφραγίδα του ΕΙΤ,»
- iii) το στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «δ) δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και διάδοση βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της καινοτομίας, με επίκεντρο την ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ της ανώτατης εκπαίδευσης, της έρευνας και του επιχειρηματικού κόσμου, συμπεριλαμβανομένων του τομέα των υπηρεσιών και του χρηματοπιστωτικού τομέα,»
- iv) προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:
- «ε) επιδίωξη συνεργειών και συμπληρωματικότητας μεταξύ των δραστηριοτήτων των ΚΓΚ και των υπαρχόντων ευρωπαϊκών, εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων, όπου είναι σκόπιμο,»
- β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «2. Οι ΚΓΚ διαθέτουν σημαντική και καθολική αυτονομία όσον αφορά τον καθορισμό της εσωτερικής οργάνωσης και σύνθεσής τους, καθώς και του ακριβούς προγράμματος και των μεθόδων εργασίας τους. Ειδικότερα, οι ΚΓΚ:
- α) καθιερώνουν ρυθμίσεις διακυβέρνησης που αντικατοπτρίζουν το τρίγωνο της γνώσης το οποίο σχηματίζουν η ανώτατη εκπαίδευση, η έρευνα και η καινοτομία,
- β) επιδιώκουν να είναι ανοικτές σε νέα μέλη όταν τα μέλη αυτά παρέχουν πρόσθετα οφέλη στην εταιρική σχέση,
- γ) λειτουργούν χωρίς αποκλεισμούς και με διαφάνεια, σύμφωνα με τους εσωτερικούς κανόνες τους,
- δ) καταρτίζουν επιχειρηματικά σχέδια με στόχους και βασικούς δείκτες επιδόσεων,
- ε) αναπτύσσουν στρατηγικές για οικονομική βιωσιμότητα.»
- 6) Το άρθρο 7 τροποποιείται ως εξής:
- α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «1. Η επιλογή και ο καθορισμός μιας εταιρικής σύμπραξης από το ΕΙΤ ως κοινότητας γνώσης και καινοτομίας θα γίνεται με ανταγωνιστική, ανοικτή και διαφανή διαδικασία. Το ΕΙΤ εγκρίνει και δημοσιεύει τα λεπτομερή κριτήρια για την επιλογή ΚΓΚ, τα οποία βασίζονται στις αρχές της αριστείας και της συνάφειας με την καινοτομία. Στη διαδικασία επιλογής συμμετέχουν εξωτερικοί και ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες.»
- β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:
- «1α. Το ΕΙΤ προβαίνει στην επιλογή και στον καθορισμό των ΚΓΚ με βάση τα πεδία προτεραιότητας και το χρονοδιάγραμμα που καθορίζονται στο ΣΘΚ.»

γ) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Σύμφωνα με τις αρχές που παγιώνονται στην παράγραφο 1, τα κριτήρια επιλογής για τον καθορισμό μιας ΚΓΚ περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- α) την υπάρχουσα και τη δυναμική ικανότητα καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρηματικότητας, στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, καθώς και την αριστεία της στον τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, της καινοτομίας και της έρευνας,
- β) την ικανότητα της εταιρικής σχέσης να επιτύχει τους στόχους του ΣΘΚ και να συμβάλει έτσι στον γενικό στόχο και τις προτεραιότητες του «Ορίζοντα 2020»,
- γ) τη διεπιστημονική προσέγγιση της καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης τεχνολογικών, κοινωνικών και μη τεχνολογικών λύσεων,
- δ) την ικανότητα της εταιρικής σχέσης να εξασφαλίσει βιώσιμη και μακροπρόθεσμα αυτοτελή χρηματοδότηση με ουσιαστική και διαρκώς και αυξανόμενη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, της βιομηχανίας και του τομέα των υπηρεσιών,
- ε) την κατάλληλα ισορροπημένη συμμετοχή στην εταιρική σχέση, οργανισμών που δραστηριοποιούνται στο τρίγωνο της γνώσης το οποίο σχηματίζουν η ανώτατη εκπαίδευση, η έρευνα και η καινοτομία,
- στ) την επίδειξη σχεδίου για τη διαχείριση της πνευματικής ιδιοκτησίας, που να προσιδιάζει στον οικείο τομέα, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο λαμβάνονται υπόψη οι συνεισφορές των διαφόρων οργανισμών-εταίρων,
- ζ) τα μέτρα για την υποστήριξη της συμμετοχής και της συνεργασίας του ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένου του χρηματοπιστωτικού τομέα και ιδίως των ΜΜΕ, καθώς και της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, τεχνολογικών και ΜΜΕ, με στόχο την εμπορική εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων ΚΓΚ,
- η) την προθυμία να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα για την αλληλεπίδραση και τη συνεργασία με τον δημόσιο και τον τριτογενή τομέα, κατά περίπτωση,
- θ) την προθυμία για την ανάπτυξη επαφών με άλλους οργανισμούς και δικτύα εκτός της ΚΓΚ, με στόχο την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και αριστείας,
- ι) την προθυμία να καταθέσουν συγκεκριμένες προτάσεις για συνέργειες με πρωτοβουλίες της Ένωσης και άλλες σχετικές πρωτοβουλίες.»

δ) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Ελάχιστη προϋπόθεση για τη σύσταση ΚΓΚ είναι η συμμετοχή τουλάχιστον τριών οργανισμών-εταίρων εγκατεστημένων σε τουλάχιστον τρία διαφορετικά κράτη μέλη. Όλοι οι εν λόγω οργανισμοί-εταίροι πρέπει να είναι ανεξάρτητοι μεταξύ τους, κατά την έννοια του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. (*)

(*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση των κανόνων συμμετοχής και διάδοσης του «Ορίζων 2020» – Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας (2014-2020) (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 81.).»

ε) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Επιπροσθέτως του όρου της παραγράφου 3, τουλάχιστον τα δύο τρίτα των οργανισμών-εταίρων που αποτελούν μια ΚΓΚ είναι εγκατεστημένοι στα κράτη μέλη. Σε κάθε μια από τις ΚΓΚ συμμετέχουν τουλάχιστον ένα ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης και μια ιδιωτική επιχείρηση.»

στ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«5. Το ΕΙΤ θεσπίζει και δημοσιεύει κριτήρια και διαδικασίες για τη χρηματοδότηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων των ΚΓΚ πριν από την έναρξη της διαδικασίας επιλογής νέων ΚΓΚ. Η ειδική σύνθεση των αντιπροσώπων των κρατών μελών στο πλαίσιο του φόρουμ ενδιαφερόμενων μερών ενημερώνεται άμεσα γι' αυτά.»

7) Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 7α

Αρχές για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των ΚΓΚ

Το ΕΙΤ οργανώνει, χρησιμοποιώντας βασικούς δείκτες επιδόσεων που ορίζονται, μεταξύ άλλων, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, και στο ΣΘΚ, και σε συνεργασία με την Επιτροπή, συνεχή παρακολούθηση και περιοδικές εξωτερικές αξιολογήσεις των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου κάθε ΚΓΚ. Τα αποτελέσματα των ανωτέρω μέτρων παρακολούθησης και αξιολόγησης κοινοποιούνται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο και δημοσιοποιούνται.

«Άρθρο 7β

Διάρκεια, συνέχιση και λύση μιας κοινότητας γνώσης και καινοτομίας

1. Με την επιφύλαξη των αποτελεσμάτων της διαρκούς παρακολούθησης και των περιοδικών αξιολογήσεων, και των ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζουν συγκεκριμένοι τομείς, η χρονική διάρκεια μιας ΚΓΚ κυμαίνεται συνήθως από επτά έως δεκαπέντε έτη.

2. Το ΕΙΤ μπορεί να καταρτίσει εταιρική συμφωνία πλαίσιο με μια ΚΓΚ, για αρχική περίοδο επτά ετών.

3. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει να παρατείνει την ισχύ εταιρικής συμφωνίας με μια ΚΓΚ πέρα από την αρχικά καθορισμένη περίοδο, εντός των ορίων του χρηματοδοτικού κονδυλίου που αναφέρεται στο άρθρο 19, εφόσον κρίνει ότι αυτή είναι η ενδεδειγμένη οδός για την επίτευξη του στόχου του ΕΙΤ.
4. Σε περίπτωση που από τις αξιολογήσεις μιας ΚΓΚ προκύψει ότι τα αποτελέσματα είναι ανεπαρκή, το διοικητικό συμβούλιο λαμβάνει τα ενδεδειγμένα μέτρα όπως μείωση, τροποποίηση ή απόσυρση της χρηματοδοτικής υποστήριξης ή λύση της συμφωνίας.»
- 8) Στο άρθρο 8 παράγραφος 2 προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:
- «αα) να διαδίδουν βέλτιστες πρακτικές για οριζόντια θέματα».
- 9) Το άρθρο 10 διαγράφεται.
- 10) Το άρθρο 13 παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «2. Πριν από την πρόσκληση υποβολής προσφορών για την επιλογή των ΚΓΚ, το ΕΙΤ δημοσιεύει τον εσωτερικό κανονισμό του, τους ειδικούς δημοσιονομικούς κανόνες του που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 1, και τα λεπτομερή κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 7.»
- 11) Το άρθρο 14 τροποποιείται ως εξής:
- α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «2. Οι ΚΓΚ χρηματοδοτούνται, ειδικότερα, από τις εξής πηγές:
- α) από συνεισφορές οργανισμών-εταίρων, οι οποίες συνιστούν σημαντική πηγή χρηματοδότησης,
- β) από εθελοντικές συνεισφορές των κρατών μελών, τρίτων χωρών ή δημόσιων αρχών τους,
- γ) από συνεισφορές διεθνών φορέων ή οργανισμών,
- δ) από έσοδα που προέρχονται από ίδια περιουσιακά στοιχεία και δραστηριότητες των ΚΓΚ, και από δικαιώματα εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας,
- ε) από κεφαλαιουχικές χρηματοδοτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων που διαχειρίζεται το Ίδρυμα του ΕΙΤ,
- στ) από κληροδοτήματα, δωρεές και συνεισφορές ιδιωτών, θεσμικών οργάνων, ιδρυμάτων ή άλλων εθνικών φορέων,
- ζ) από τη συνεισφορά του ΕΙΤ,
- η) από χρηματοπιστωτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.

Οι συνεισφορές μπορούν να περιλαμβάνουν συνεισφορές σε είδος.».

- β) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Η συμμετοχή του ΕΙΤ στις ΚΓΚ μπορεί να καλύπτει έως και το 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών των δραστηριοτήτων των ΚΓΚ που παράγουν προστιθέμενη αξία.».

- γ) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«6. Η συνεισφορά του ΕΙΤ δεν υπερβαίνει, κατά μέσο όρο, το 25 % της συνολικής χρηματοδότησης μιας ΚΓΚ.

7. Το ΕΙΤ καθιερώνει μηχανισμό ανταγωνιστικής αναθεώρησης της κατανομής σημαντικού μεριδίου της ετήσιας οικονομικής συνεισφοράς του προς τις ΚΓΚ. Στον μηχανισμό αυτό περιλαμβάνονται τα επιχειρηματικά σχέδια και οι επδόσεις των ΚΓΚ, που μετρούνται με διαρκή παρακολούθηση.».

- 12) Το άρθρο 15 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 15

Προγραμματισμός και εκθέσεις

1. Το ΕΙΤ εγκρίνει κυλιόμενο τριετές πρόγραμμα εργασίας, βασισμένο στο ΣΘΚ, όταν εγκριθεί, το οποίο περιέχει δήλωση των κύριων προτεραιοτήτων και των σχεδιαζόμενων πρωτοβουλιών του ΕΙΤ, καθώς και εκτίμηση των χρηματοδοτικών αναγκών και πηγών. Περιλαμβάνει επίσης κατάλληλους δείκτες για την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων των ΚΓΚ και του ΕΙΤ, ακολουθώντας μια προσέγγιση με γνώμονα τα αποτελέσματα. Το προκαταρκτικό κυλιόμενο τριετές πρόγραμμα εργασίας υποβάλλεται από το ΕΙΤ στην Επιτροπή στις 31 Δεκεμβρίου του έτους που λήγει δύο έτη πριν την έναρξη ισχύος του οικείου τριετούς προγράμματος εργασίας (έτος N - 2).

Η Επιτροπή γνωμοδοτεί όσον αφορά τους ειδικούς στόχους του ΕΙΤ, όπως καθορίζονται στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», και τη συμπληρωματικότητά τους με τις πολιτικές και μέσα της Ένωσης, μέσα σε διάστημα τριών μηνών από την υποβολή του προγράμματος εργασίας. Το ΕΙΤ λαμβάνει δεόντως υπόψη του τη γνώμη της Επιτροπής και, σε περίπτωση διαφωνίας, αιτιολογεί τη θέση του. Το ΕΙΤ διαβιβάζει το τελικό πρόγραμμα εργασίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών προς ενημέρωση. Ο διευθυντής υποβάλλει, μετά από σχετικό αίτημα, το τελικό πρόγραμμα εργασίας στην αρμόδια επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Το ΕΙΤ εγκρίνει ετήσια έκθεση έως τις 30 Ιουνίου κάθε έτους. Η έκθεση περιλαμβάνει τις δραστηριότητες του ΕΙΤ και των ΚΓΚ κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, και αξιολογεί τα αποτελέσματα σε σχέση με τους στόχους και το χρονοδιάγραμμα που είχαν τεθεί, τους κινδύνους που συνδέονται με τις δραστηριότητες που διεκπεραιώθηκαν, τη χρήση των πόρων και τη γενική λειτουργία του ΕΙΤ. Το ΕΙΤ διαβιβάζει την ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, και ενημερώνει τα εν λόγω θεσμικά όργανα σχετικά με τις δραστηριότητες του ΕΙΤ και τη συμβολή του στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» και στις πολιτικές και τους στόχους της Ένωσης στους τομείς της καινοτομίας, της έρευνας και της εκπαίδευσης.».

13) Το άρθρο 16 τροποποιείται ως εξής:

- α) στην παράγραφο 2 ο αριθμός «πέντε» αντικαθίσταται από τον αριθμό «τρία»,
- β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«2α. Η Επιτροπή μπορεί να διεξάγει περαιτέρω αξιολογήσεις για θέματα ή ζητήματα στρατηγικής σημασίας, με τη συνδρομή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, προκειμένου να εξετάζει την πρόοδο που σημειώνει το ΕΙΤ όσον αφορά τους καθορισμένους στόχους, να προσδιορίζει τους παράγοντες που διευκολύνουν τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων και να εντοπίζει βέλτιστες πρακτικές. Κατά την πραγματοποίηση των παρεμβάσεων αυτών, η Επιτροπή λαμβάνει πλήρως υπόψη τον διοικητικό αντίκτυπο στο ΕΙΤ και τις ΚΓΚ.»

14) Το άρθρο 17 τροποποιείται ως εξής:

- α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Το ΣΘΚ καθορίζει μακροπρόθεσμους τομείς προτεραιότητας για το ΕΙΤ και περιλαμβάνει αξιολόγηση του κοινωνικοοικονομικού του αντικτύπου και της ικανότητάς του να παράγει τη βέλτιστη προστιθέμενη αξία καινοτομίας. Στο ΣΘΚ λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΕΙΤ που αναφέρονται στο άρθρο 16.»

- β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«2α. Το ΣΘΚ περιλαμβάνει ανάλυση των δυνατοτήτων κατάλληλης συνέργειας και συμπληρωματικότητας μεταξύ των δραστηριοτήτων του ΕΙΤ και άλλων πρωτοβουλιών, μέσων και προγραμμάτων της Ένωσης.»

- γ) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Με βάση πρόταση της Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εγκρίνουν το ΣΘΚ σύμφωνα με το άρθρο 173 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

15) Το άρθρο 19 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 19

Αναλήψεις υποχρεώσεων δημοσιονομικού χαρακτήρα

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 ορίζεται σε 2 711,4 εκατομμύρια EUR σε τρέχουσες τιμές.

2. Το ποσό αυτό αποτελεί για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο την προνομιακή αναφορά κατά τη διάρκεια της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού, κατά την έννοια του σημείου 17 της διοργανικής συμφωνίας, της 2ης

Δεκεμβρίου 2013, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση (*).

3. Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός των ορίων του δημοσιονομικού πλαισίου. Η χρηματοδοτική συνεισφορά του ΕΙΤ στις ΚΓΚ χορηγείται στο πλαίσιο του εν λόγω χρηματοδοτικού κονδυλίου.

(*) ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1.»

16) Το άρθρο 20 τροποποιείται ως εξής:

- α) η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει το σχέδιο της κατάστασης προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων, που συνοδεύεται από σχέδιο οργανογράμματος, και το προκαταρκτικό κυλιόμενο τριετές πρόγραμμα εργασίας, και τα διαβιβάζει στην Επιτροπή το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου του έτους N - 2.»

- β) η παράγραφος 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«6. Βάσει της κατάστασης προβλέψεων, η Επιτροπή εγγράφει στο προσχέδιο του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης τις προβλέψεις που κρίνει αναγκαίες για το ύψος της επιδότησης από τον γενικό προϋπολογισμό.»

17) Το άρθρο 21 τροποποιείται ως εξής:

- α) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1α. Η χρηματοδοτική συνεισφορά στο ΕΙΤ εκτελείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013.»

- β) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο χορηγεί, με βάση σύσταση του Συμβουλίου, πριν από τις 15 Μαΐου του έτους N + 2, απαλλαγή στον διευθυντή όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού του ΕΙΤ.»

18) Στο άρθρο 22, η παράγραφος 4 διαγράφεται.

19) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 22α

Διάλυση του ΕΙΤ

Σε περίπτωση διάλυσης του ΕΙΤ, η εκκαθάρισή του γίνεται υπό την εποπτεία της Επιτροπής σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Οι συμφωνίες με τις ΚΓΚ και η ιδρυτική πράξη του Ιδρύματος του ΕΙΤ προβλέπουν τις κατάλληλες διατάξεις για την περίπτωση αυτή.»

Άρθρο 2

Το παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 294/2008 αντικαθίσταται από το παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός τίθεται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και εφαρμόζεται άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. LEŠKEVICIUS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Καταστατικό του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας

ΤΜΗΜΑ 1

ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. Το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από διορισμένα και από αντιπροσωπευτικά μέλη.
2. Τα διορισμένα μέλη είναι 12 και διορίζονται από την Επιτροπή, η οποία μεριμνά ώστε να υπάρχει ισορροπία μεταξύ εκείνων που έχουν πείρα στις επιχειρήσεις, στην ανώτατη εκπαίδευση και στην έρευνα. Η θητεία τους είναι τετραετής και δεν μπορεί να ανανεωθεί.

Το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλει αν είναι αναγκαίο στην Επιτροπή πρόταση για το διορισμό νέου (-ων) μέλους (-ών). Ο/οι υποψήφιος/-οι επιλέγονται με βάση το αποτέλεσμα διαφανούς και ανοικτής διαδικασίας, η οποία περιλαμβάνει επίσης διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η Επιτροπή μεριμνά ώστε να υπάρχει ισορροπία μεταξύ της πείρας από τους χώρους της ανώτατης εκπαίδευσης, της καινοτομίας, των επιχειρήσεων και της έρευνας, καθώς επίσης ισορροπία ως προς το φύλο και γεωγραφική ισορροπία, και συνεκτιμά τις διαφορετικές συνθήκες που υπάρχουν στους τομείς της ανώτατης εκπαίδευσης, της καινοτομίας και της έρευνας στην Ένωση.

Η Επιτροπή διορίζει το/τα μέλος/η και ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τη διαδικασία επιλογής και τον τελικό διορισμό των εν λόγω μελών του διοικητικού συμβουλίου.

Στην περίπτωση κατά την οποία ένα διορισμένο μέλος του διοικητικού συμβουλίου αδυνατεί να ολοκληρώσει τη θητεία του/της, αντικαθίσταται από αναπληρωματικό μέλος το οποίο διορίζεται με την ίδια διαδικασία που είχε εφαρμοστεί για το μέλος που αποχωρεί, για το υπόλοιπο της θητείας του τελευταίου. Ένα αναπληρωματικό μέλος που έχει ασκήσει καθήκοντα για διάστημα μικρότερο των δυο ετών μπορεί να διοριστεί εκ νέου από την Επιτροπή για διάστημα τεσσάρων ακόμα ετών, μετά από αίτημα του διοικητικού συμβουλίου.

Κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου, τα μέλη του συμβουλίου που είχαν διοριστεί αρχικά για περίοδο έξι ετών ολοκληρώνουν τη θητεία τους. Μέχρι τότε τα διορισμένα μέλη ανέρχονται σε 18. Μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, το ένα τρίτο των δώδεκα μελών που έχουν διοριστεί το 2012 θα επιλεγούν από το διοικητικό συμβούλιο, με την έγκριση της Επιτροπής, για να ασκήσουν τα καθήκοντά τους για περίοδο δύο ετών, το ένα τρίτο για περίοδο τεσσάρων ετών και το υπόλοιπο ένα τρίτο για περίοδο έξι ετών.

Σε εξαιρετικές και πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις, προκειμένου να διατηρηθεί η ακεραιότητα του διοικητικού συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να παύει, με δική της πρωτοβουλία, μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

3. Προβλέπεται η επιλογή τριών αντιπροσωπευτικών μελών από τις ΚΓΚ μεταξύ των οργανισμών-εταίρων τους. Η θητεία τους είναι διετής και μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η θητεία τους λήγει εάν αποχωρήσουν από την ΚΓΚ.

Οι όροι και οι διαδικασίες εκλογής και αντικατάστασης των αντιπροσωπευτικών μελών εγκρίνονται από το διοικητικό συμβούλιο με βάση πρόταση του διευθυντή. Με τον μηχανισμό αυτό εξασφαλίζεται κατάλληλη εκπροσώπηση και λαμβάνεται υπόψη η εξέλιξη των ΚΓΚ.

Κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου, τα αντιπροσωπευτικά μέλη του συμβουλίου που είχαν εκλεγεί αρχικά για περίοδο τριών ετών ολοκληρώνουν τη θητεία τους. Μέχρι τότε τα αντιπροσωπευτικά μέλη είναι τέσσερα.

4. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ενεργούν προς το συμφέρον του ΕΙΤ, διαφυλάσσοντας τους στόχους και την αποστολή του, την ταυτότητα, την αυτονομία και τη συνοχή του, με ανεξαρτησία και διαφάνεια.

ΤΜΗΜΑ 2

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το διοικητικό συμβούλιο λαμβάνει τις αναγκαίες στρατηγικές αποφάσεις, και ειδικότερα:

- α) εγκρίνει το σχέδιο στρατηγικού θεματολογίου καινοτομίας του ΕΙΤ (ΣΘΚ), το τριετές κυκλόμοιο πρόγραμμα εργασίας, τον προϋπολογισμό του, τους ετήσιους λογαριασμούς και τον ισολογισμό του, και την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του, με βάση πρόταση του διευθυντή,
- β) εγκρίνει κριτήρια και διαδικασίες για τη χρηματοδότηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων των ΚΓΚ, με βάση πρόταση του διευθυντή,
- γ) εγκρίνει τη διαδικασία επιλογής των ΚΓΚ,

- δ) επιλέγει και ορίζει μια εταιρική σύμπραξη ως ΚΓΚ, ή ανακαλεί την επιλογή του, αν χρειαστεί,
- ε) μεριμνά για τη διαρκή αξιολόγηση των δραστηριοτήτων των ΚΓΚ,
- στ) εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό του, τον εσωτερικό κανονισμό της εκτελεστικής επιτροπής, καθώς και τους ειδικούς χρηματοδοτικούς κανόνες του ΕΙΤ,
- ζ) καθορίζει, σε συμφωνία με την Επιτροπή, κατάλληλες αμοιβές για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και της εκτελεστικής επιτροπής· οι αμοιβές αυτές καθορίζονται με βάση τις αμοιβές για ανάλογες υπηρεσίες, που παρέχονται στα κράτη μέλη,
- η) καθορίζει τη διαδικασία επιλογής της εκτελεστικής επιτροπής και του διευθυντή,
- θ) διορίζει και, αν χρειαστεί, απολύει τον διευθυντή και ασκεί πειθαρχική εξουσία έναντί του,
- ι) διορίζει τον υπόλογο και τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής,
- ια) εγκρίνει κώδικα δεοντολογίας σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων,
- ιβ) συγκροτεί, όταν είναι σκόπιμο, συμβουλευτικές ομάδες, οι οποίες μπορεί να έχουν καθορισμένη διάρκεια,
- ιγ) συγκροτεί υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2343/2002 της Επιτροπής⁽¹⁾,
- ιδ) εξουσιοδοτείται να συγκροτήσει ίδρυμα με ειδικό στόχο την προώθηση και την υποστήριξη των δραστηριοτήτων του ΕΙΤ,
- ιε) αποφασίζει για τη γλωσσική πολιτική του ΕΙΤ, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες αρχές περί πολυγλωσσίας και τις πρακτικές απαιτήσεις των δραστηριοτήτων του,
- ιστ) προάγει το ΕΙΤ διεθνώς, προκειμένου να προσελκύσει μεγαλύτερο ενδιαφέρον και να καταστεί οργανισμός παγκοσμίου κύρους όσον αφορά την αριστεία στην ανώτατη εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία.

ΤΜΗΜΑ 3

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1. Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγει τον πρόεδρο ή την πρόεδρό του μεταξύ των διορισμένων μελών. Η εντολή του προέδρου είναι διετής και μπορεί να ανανεωθεί μία φορά.
2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, το διοικητικό συμβούλιο εκδίδει αποφάσεις με απλή πλειοψηφία των μελών του που έχουν δικαίωμα ψήφου.

Ωστόσο, οι αποφάσεις στο πλαίσιο του τμήματος 2 στοιχεία α), β), γ), θ) και ιε) και στην παράγραφο 1 του παρόντος τμήματος απαιτούν πλειοψηφία δύο τρίτων επί του συνόλου των μελών που έχουν δικαίωμα να ψηφίσουν.
3. Τα αντιπροσωπευτικά μέλη δεν έχουν δικαίωμα ψήφου για τις αποφάσεις βάσει του τμήματος 2 στοιχεία β), γ), δ), ε), στ), ζ, θ), ι), ια), ιε) και ιστ).
4. Το διοικητικό συμβούλιο συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση τουλάχιστον τρεις φορές ετησίως και σε έκτακτη συνεδρίαση όταν συγκαλείται από τον πρόεδρό του ή ύστερα από αίτηση του ενός τρίτου τουλάχιστον του συνόλου των μελών του.
5. Το διοικητικό συμβούλιο επικουρείται από εκτελεστική επιτροπή. Η εκτελεστική επιτροπή απαρτίζεται από τρία διορισθέντα μέλη και τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου, ο οποίος είναι επίσης πρόεδρος της εκτελεστικής επιτροπής. Τα τρία μέλη πλην του προέδρου επιλέγονται από το διοικητικό συμβούλιο μεταξύ των διορισμένων μελών του διοικητικού συμβουλίου. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να αναθέτει ειδικά καθήκοντα στην εκτελεστική επιτροπή.

ΤΜΗΜΑ 4

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

1. Ο διευθυντής είναι πρόσωπο με πείρα και κύρος στους τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται το ΕΙΤ. Διορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο για τετραετή θητεία. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να παρατείνει τη θητεία αυτή μία φορά και για μία τετραετία, εφόσον κρίνει ότι τα συμφέροντα του ΕΙΤ εξυπηρετούνται καλύτερα με τον τρόπο αυτό.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2343/2002 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό-πλαίσιο για τα όργανα που αναφέρονται στο άρθρο 185 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 357 της 31.12.2002, σ. 72).

2. Ο διευθυντής είναι αρμόδιος για τις δραστηριότητες και την καθημερινή διαχείριση του ΕΙΤ και είναι ο νόμιμος εκπρόσωπός του. Λογοδοτεί στο διοικητικό συμβούλιο στο οποίο υποβάλλει εκθέσεις σε τακτική βάση, σχετικά με την εξέλιξη των δραστηριοτήτων του ΕΙΤ.
3. Ειδικότερα, ο διευθυντής:
 - α) οργανώνει και διαχειρίζεται τις δραστηριότητες του ΕΙΤ,
 - β) υποστηρίζει το διοικητικό συμβούλιο και την εκτελεστική επιτροπή στο έργο τους, προσφέρει γραμματειακή υποστήριξη για τις συνεδριάσεις τους, και παρέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους,
 - γ) προετοιμάζει το ΣΘΚ, προκαταρκτικό κυλιόμενο τριετές πρόγραμμα εργασίας, την ετήσια έκθεση, και το ετήσιο σχέδιο προϋπολογισμού, και τα υποβάλλει στο διοικητικό συμβούλιο,
 - δ) προετοιμάζει και διευθύνει τη διαδικασία επιλογής για τις ΚΓΚ και μεριμνά ώστε η διαδικασία αυτή, στα διάφορα στάδιά της, να διεξάγεται με διαφάνεια και αντικειμενικότητα,
 - ε) προετοιμάζει, διαπραγματεύεται και συνάπτει συμβατικές συμφωνίες με τις ΚΓΚ,
 - στ) διοργανώνει το φόρουμ ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής σύνθεσης από αντιπροσώπους των κρατών μελών,
 - ζ) εξασφαλίζει την εφαρμογή αποτελεσματικών διαδικασιών παρακολούθησης και αξιολόγησης, σχετικών με τις επιδόσεις του ΕΙΤ, σύμφωνα με το άρθρο 16 του παρόντος κανονισμού,
 - η) είναι υπεύθυνος για τα διοικητικά και οικονομικά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένης της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του ΕΙΤ, αξιοποιεί κατάλληλα τις πληροφορίες που λαμβάνει από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου,
 - θ) είναι υπεύθυνος για όλα τα θέματα του προσωπικού,
 - ι) υποβάλλει το σχέδιο ετήσιων λογαριασμών και ισολογισμού στην υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου, και στη συνέχεια στο διοικητικό συμβούλιο, μέσω της εκτελεστικής επιτροπής,
 - ια) μεριμνά για την τήρηση των υποχρεώσεων του ΕΙΤ βάσει των συμβάσεων και των συμφωνιών που συνάπτει,
 - ιβ) μεριμνά για την ουσιαστική επικοινωνία με τα θεσμικά όργανα της Ένωσης,
 - ιγ) ενεργεί προς το συμφέρον του ΕΙΤ, διαφυλάσσοντας τους στόχους και την αποστολή του, την ταυτότητα, την αυτονομία και τη συνοχή του, με ανεξαρτησία και διαφάνεια.

ΤΜΗΜΑ 5

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΕΙΤ

1. Το προσωπικό του ΕΙΤ αποτελείται από υπαλλήλους που απασχολούνται απευθείας από το ΕΙΤ βάσει συμβάσεων ορισμένου χρόνου. Για τον διευθυντή και το προσωπικό του ΕΙΤ ισχύει το καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Στο ΕΙΤ μπορούν να αποσπώνται εμπειρογνώμονες για ορισμένη περίοδο. Το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει διατάξεις που δίνουν τη δυνατότητα σε εμπειρογνώμονες να εργαστούν με απόσπαση για το ΕΙΤ, και καθορίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.
3. Το ΕΙΤ ασκεί, όσον αφορά το προσωπικό του, τις αρμοδιότητες που ανατίθενται στην αρχή η οποία είναι εξουσιοδοτημένη να συνάπτει συμβάσεις με το προσωπικό του.
4. Μπορεί να ζητηθεί από μέλος του προσωπικού να επανορθώσει, πλήρως ή εν μέρει, τυχόν ζημία που προκάλεσε στο ΕΙΤ ως αποτέλεσμα σοβαρού παραπτώματος που διέπραξε κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των καθηκόντων του ή σε σχέση με αυτά.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1293/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Δεκεμβρίου 2013

σχετικά με τη θέσπιση Προγράμματος για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (LIFE) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 614/2007

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 192,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Η περιβαλλοντική και κλιματική πολιτική και νομοθεσία της Ένωσης έχει επιφέρει ουσιαστικές βελτιώσεις στην κατάσταση του περιβάλλοντος. Ωστόσο, εξακολουθούν να υφίστανται μεγάλες περιβαλλοντικές και κλιματικές προκλήσεις οι οποίες, εάν δεν αντιμετωπιστούν, θα έχουν σημαντικές επιπτώσεις για την Ένωση.
- (2) Η αντιμετώπιση αυτών των περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων, λόγω της κλίμακας και της περιπλοκότητάς τους, θα πρέπει να χρηματοδοτηθεί κατά κύριο λόγο μέσω μεγάλων χρηματοδοτικών προγραμμάτων. Στην ανακοίνωσή της με ημερομηνία 29 Ιουνίου 2011 και τίτλο «Προϋπολογισμός για την Έυρώπη 2020» η Επιτροπή, αναγνωρίζοντας την πρόκληση που παρουσιάζει η κλιματική αλλαγή, δήλωσε ότι προτίθεται να αυξήσει το ποσοστό του κοινοτικού προϋπολογισμού που σχετίζεται με το κλίμα τουλάχιστον στο 20 %, με τη συμβολή διάφορων πολιτικών. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου αυτού.
- (3) Τα χρηματοδοτικά αυτά προγράμματα της Ένωσης δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν όλες τις συγκεκριμένες ανάγκες που

αφορούν το περιβάλλον και το κλίμα. Για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα απαιτούνται συγκεκριμένες προσεγγίσεις, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ανισόμορφη ενσωμάτωση των στόχων τους στις πρακτικές των κρατών μελών, η άνιση και ανεπαρκής υλοποίηση της νομοθεσίας στα κράτη μέλη καθώς και η ανεπαρκής διάδοση των σχετικών πληροφοριών και προώθηση των στόχων πολιτικής. Είναι σκόπιμο να εξασφαλισθεί συνέχεια στο πρόγραμμα, το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 614/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, και να θεσπισθεί νέος κανονισμός. Συνεπώς ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίσει ένα συγκεκριμένο χρηματοδοτικό Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (το «πρόγραμμα LIFE»). Για να επιτευχθεί η χρηματοδότηση της Ένωσης, θα πρέπει να αναπτυχθούν στενές συνέργειες και συμπληρωματικότητα μεταξύ του προγράμματος LIFE και άλλων χρηματοδοτικών προγραμμάτων της Ένωσης.

- (4) Οι περιβαλλοντικοί πόροι είναι άνισα κατανομημένοι ανά την Ένωση, αλλά τα οφέλη τους αφορούν και γίνονται αισθητά από την Ένωση ως σύνολο. Η υποχρέωση που έχει η Ένωση να διατηρεί τους πόρους αυτούς προϋποθέτει τη συνεκτική εφαρμογή των αρχών της αλληλεγγύης και του επιμερισμού των ευθυνών, πράγμα που συνεπάγεται ότι ορισμένα περιβαλλοντικά και κλιματικά προβλήματα της Ένωσης αντιμετωπίζονται καλύτερα σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Από το 1992, τα προγράμματα LIFE έχουν διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο για τη βελτίωση της αλληλεγγύης και του επιμερισμού ευθυνών όσον αφορά τη διατήρηση του κοινού αγαθού που συνίσταται στο περιβάλλον και το κλίμα της Ένωσης. Το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει να συνεχίσει να διαδραματίζει τον ρόλο αυτό.
- (5) Με δεδομένα τα χαρακτηριστικά και το μέγεθός του, το πρόγραμμα LIFE δεν μπορεί να επιλύσει όλα τα περιβαλλοντικά και κλιματικά προβλήματα. Στόχος του μάλλον θα πρέπει να είναι να γίνει καταλύτης για την προώθηση αλλαγών στην ανάπτυξη και υλοποίηση πολιτικών, παρέχοντας και διαδίδοντας λύσεις και βέλτιστες πρακτικές για την επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων αλλά και προωθώντας καινοτόμες τεχνολογίες όσον αφορά το περιβάλλον και την αλλαγή του κλίματος. Κατά την προσπάθεια αυτή, το Πρόγραμμα LIFE θα πρέπει να στηρίζει την υλοποίηση του γενικού ενωσιακού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον έως το 2020 «Ευημερία εντός των ορίων του πλανήτη μας», όπως θεσπίζεται με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ (το «7ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον»).

⁽¹⁾ ΕΕ C 191 της 29.6.2012, σ. 111.⁽²⁾ ΕΕ C 277 της 13.9.2012, σ. 61.⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2013 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 5ης Δεκεμβρίου 2013⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 614/2007 Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Μαΐου 2007, σχετικά με το χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον (LIFE+) (ΕΕ L 149 της 9.6.2007, σ. 1).⁽⁵⁾ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2013, σχετικά με γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2020 «Ευημερία εντός των ορίων του πλανήτη μας».

- (6) Ο παρών κανονισμός καθορίζει, για όλη τη διάρκεια του προγράμματος LIFE, ένα χρηματοδοτικό κονδύλιο ύψους 3 456,655 εκατομμυρίων EUR σε τρέχουσες τιμές, που ισοδυναμεί με 0,318 % του συνολικού ποσού των πιστώσεων αναλήψεως υποχρεώσεων, όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου⁽¹⁾, το οποίο αποτελεί το ποσό προνομιακής αναφοράς κατά την έννοια του σημείου 17 της Διοργανικής Συμφωνίας της 2ας Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά ζητήματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση⁽²⁾ για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μέσα στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού.
- (7) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα των συνόδων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Λουξεμβούργου του Δεκεμβρίου 1997 και της Θεσσαλονίκης του Ιουνίου 2003, οι υποψήφιες χώρες και οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων που συμμετέχουν στη Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης καθώς και οι χώρες στις οποίες εφαρμόζεται η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας θα πρέπει να είναι επιλέξιμες για συμμετοχή σε ενωσιακά προγράμματα, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στις σχετικές διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που συνήφθησαν με τις χώρες αυτές.
- (8) Σύμφωνα με την απόφαση 2001/822/ΕΚ⁽³⁾ του Συμβουλίου (η απόφαση για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών), άτομα από τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ) και, κατά περίπτωση, οι οικείοι δημόσιοι ή/και ιδιωτικοί φορείς και θεσμικά όργανα σε ΥΧΕ μπορούν να συμμετέχουν στα ενωσιακά προγράμματα με την επιφύλαξη των κανόνων και στόχων των εν λόγω προγραμμάτων καθώς και των ρυθμίσεων που ισχύουν στο κράτος μέλος με το οποίο συνδέεται η εκάστοτε ΥΧΕ.
- (9) Για να είναι αποτελεσματικές οι σχετικές με το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα επενδύσεις που πραγματοποιούνται στο εσωτερικό της Ένωσης, είναι απαραίτητη η υλοποίηση ορισμένων δραστηριοτήτων εκτός των ορίων της. Οι επενδύσεις αυτές ίσως να μη χρηματοδοτούνται πάντα με χρηματοδοτικά μέσα εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Θα πρέπει να είναι δυνατές κατ' εξαίρεση οι παρεμβάσεις σε χώρες οι οποίες δεν συμμετέχουν άμεσα στο πρόγραμμα LIFE, καθώς και η συμμετοχή νομικών προσώπων εδρευόντων στις εν λόγω χώρες σε δραστηριότητες χρηματοδοτούμενες βάσει του προγράμματος LIFE, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
- (10) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει επίσης να παρέχει ένα πλαίσιο συνεργασίας με συναφείς διεθνείς οργανισμούς και υποστήριξης των οργανισμών αυτών, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες της περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των χρηματοδοτικών μέσων εξωτερικής δράσης, όπως είναι ορισμένες μελέτες.
- (11) Θα πρέπει να ενσωματώνονται περιβαλλοντικές και κλιματικές απαιτήσεις στις πολιτικές και δραστηριότητες της Ένωσης. Επομένως το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει να συμπληρώνει άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης, περιλαμβανομένων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης⁽⁴⁾, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου⁽⁵⁾, του Ταμείου Συνοχής⁽⁶⁾, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων⁽⁷⁾, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης⁽⁸⁾, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας, και του προγράμματος Ορίζοντας 2020 - πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας⁽⁹⁾ («Ορίζοντας 2020»).

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα σε όλα τα επίπεδα. Σε επίπεδο Ένωσης, η συμπληρωματικότητα θα πρέπει να διασφαλίζεται με την εφαρμογή δομημένης συνεργασίας μεταξύ του προγράμματος LIFE και της συνδιαχείρισης ενωσιακών χρηματοδοτικών προγραμμάτων στο πλαίσιο του κοινού στρατηγικού πλαισίου, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁰⁾ («κανονισμός κοινών διατάξεων»), ιδίως δε προκειμένου να προωθηθεί η χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που συμπληρώνουν τα ολοκληρωμένα έργα ή υποστηρίζουν τη χρήση λύσεων, μεθόδων και προεγγύσεων που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE. Το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει επίσης να προάγει την αφομοίωση των πορισμάτων από τη σχετική με το περιβάλλον και το κλίμα έρευνα και καινοτομία του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να προσφέρονται ευκαιρίες συγχρηματοδότησης για έργα με σαφή περιβαλλοντικά και κλιματικά οφέλη για την εξασφάλιση συνεργειών μεταξύ του προγράμματος LIFE και του προγράμματος Ορίζοντας 2020. Απαιτείται συντονισμός για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης. Η Επιτροπή θα πρέπει να πράττει τα δέοντα για την αποτροπή αλληλεπικάλυψης και πρόσθετου

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 (Βλέπε σελίδα 289 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 (Βλέπε σελίδα 470 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 (Βλέπε σελίδα 281 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2005, για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 209 της 11.8.2005, σ. 1).

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1290/2005.

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» - προγράμματος-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ (Βλέπε σελίδα 104 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (Βλέπε σελίδα 320 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽¹⁾ Κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, που αφορά τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (Βλέπε σελίδα 884 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽²⁾ ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1.

⁽³⁾ Απόφαση 2001/822/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2001, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα («Overseas Association») (ΕΕ L 314 της 30.11.2001, σ. 1).

διοικητικού φόρτου για τους δικαιούχους έργων από υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων που απορρέουν από διάφορα χρηματοδοτικά μέσα. Για τη διασφάλιση της νομικής σαφήνειας και της δυνατότητας έμπρακτης εφαρμογής των ολοκληρωμένων έργων βάσει του προγράμματος LIFE, θα πρέπει να προβλέπονται από αρχικά στάδια ενδεχόμενες ρυθμίσεις για συνεργασία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέψουν την αναφορά τέτοιων ρυθμίσεων στις Συμφωνίες Εταιρικής Σχέσης τους ώστε να διασφαλίζουν ότι τα πλεονεκτήματα των ολοκληρωμένων έργων λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση επιχειρησιακών προγραμμάτων ή προγραμμάτων ανάπτυξης της υπαίθρου.

- (12) Η ανάσχεση και η αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας και η βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων, σε συνδυασμό με την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών και των σχετικών με την υγεία ανησυχιών, παραμένουν οι βασικές προκλήσεις για την Ένωση. Αυτές οι προκλήσεις απαιτούν αυξημένες προσπάθειες σε επίπεδο Ένωσης για την παροχή λύσεων και βέλτιστων πρακτικών που βοηθούν στην επίτευξη των στόχων της ανακοίνωσης της Επιτροπής με ημερομηνία 3 Μαρτίου 2010 και τίτλο «Ευρώπη 2020: Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» (η «Στρατηγική Έυρώπη 2020»). Επιπρόσθετα, η συνολική βελτίωση της διακυβέρνησης, ιδίως δε μέσω της ευαισθητοποίησης και συμμετοχής των ενδιαφερομένων, είναι ουσιώδης προϋπόθεση για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων. Συνεπώς, το υποπρόγραμμα «Περιβάλλον» θα πρέπει να περιλαμβάνει τρεις τομείς προτεραιότητας για δράση: Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων, Φύση και Βιοποικιλότητα, Περιβαλλοντική διακυβέρνηση και πληροφόρηση. Τα έργα που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει να μπορούν να συμβάλλουν στην επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων σε περισσότερους του ενός από τους τρεις αυτούς τομείς προτεραιότητας και να συνεπάγονται τη συμμετοχή περισσοτέρων του ενός κρατών μελών.
- (13) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με ημερομηνία 20 Σεπτεμβρίου 2011 και τίτλο «Χάρτης πορείας για μια αποδοτική, από πλευράς πόρων, Ευρώπη» πρότεινε τα ορόσημα και τις δράσεις που απαιτούνται προκειμένου να μπει η Ένωση στο δρόμο που οδηγεί στην αποδοτική, από πλευράς πόρων, και βιώσιμη ανάπτυξη. Συνεπώς, ο τομέας προτεραιότητας «Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων» θα πρέπει να υποστηρίζει την αποτελεσματική υλοποίηση της περιβαλλοντικής πολιτικής της Ένωσης από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, ιδίως δε στους περιβαλλοντικούς κλάδους που καλύπτονται από τον χάρτη πορείας που οδηγεί σε μια αποδοτική, από πλευράς πόρων, Ευρώπη διασφαλίζοντας την ανάπτυξη και ανταλλάσσοντας νέες λύσεις και βέλτιστες πρακτικές. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει τη συνέπεια και να αποφεύγει την αλληλεπικάλυψη με το «Ορίζοντας 2020».
- (14) Στην ανακοίνωσή της, με ημερομηνία 3 Μαΐου 2011 και τίτλο «Η ασφάλεια ζωής μας, το φυσικό μας κεφάλαιο: στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020» (η «Στρατηγική της Ένωσης για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020»), η Επιτροπή έθεσε τους στόχους για την ανάσχεση και αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας. Οι στόχοι αυτοί περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την πλήρη εφαρμογή της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁽¹⁾ και της οδηγίας 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾, καθώς και τη διατήρηση και αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών τους. Το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη αυτών των στόχων. Συνεπώς, ο τομέας προτεραιότητας «Φύση και Βιοποικιλότητα» θα πρέπει να εστιάζεται στην υλοποίηση και διαχείριση του δικτύου Natura 2000, που συστάθηκε βάσει της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ιδίως δε σε σχέση με τα πλαίσια δράσης προτεραιότητας που καταρτίστηκε με βάση το άρθρο 8 αυτής της οδηγίας, στην ανάπτυξη και διάδοση βέλτιστων πρακτικών σχετικών με τη βιοποικιλότητα, και στις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ, καθώς και στις ευρύτερες σχετικές με τη βιοποικιλότητα προκλήσεις που προσδιορίζονται στην Στρατηγική της Ένωσης για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020.
- (15) Η συμβολή του προγράμματος LIFE στις ανάγκες ετήσιας χρηματοδότησης του δικτύου Natura 2000 θα πρέπει να εξετασθεί στο πλαίσιο της εξασφάλισης των δαπανών για τη βιοποικιλότητα από άλλα ταμεία της Ένωσης. Θα πρέπει να αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στα ολοκληρωμένα έργα βάσει του προγράμματος LIFE ως συντονισμένο χρηματοδοτικό μηχανισμό για το δίκτυο Natura 2000, δεδομένου του δυναμικού τους να μοχλεύουν πόρους και να αυξάνουν την απορροφητική ικανότητα για δαπάνες που αφορούν τη φύση και βιοποικιλότητα στο πλαίσιο άλλων ενωσιακών ταμείων.
- (16) Τα δάση διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για το περιβάλλον και το κλίμα όσον αφορά, παραδείγματος χάριν, τη βιοποικιλότητα, τα ύδατα, το έδαφος και τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν. Τα δάση και το έδαφος βοηθούν στη ρύθμιση του κλίματος, απορροφώντας το διοξείδιο του άνθρακα (CO₂) από την ατμόσφαιρα και αποθηκεύοντας τεράστιες ποσότητες άνθρακα. Προκειμένου να βελτιστοποιηθεί ο ρόλος αυτός, απαιτείται η παροχή συναφών, συμβατών δεδομένων και πληροφοριών. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει, συνεπώς, να αποτελεί επίσης ένα πλαίσιο για την υποστήριξη συνεργειών μεταξύ των περιβαλλοντικών και κλιματικών δράσεων σχετικά με τα δάση και το έδαφος, συμπεριλαμβανομένης της εποπτείας αυτών των δράσεων. Άλλοι τομείς αυξημένων συνεργειών είναι η έλλειψη υδάτων και οι ξηρασίες, καθώς και η διαχείριση κινδύνων πλημμυρών.
- (17) Με σκοπό να τελειοποιηθεί η χρήση των πόρων του προγράμματος LIFE, θα πρέπει να ενθαρρύνονται οι συνέργειες μεταξύ των δράσεων του υποπρογράμματος «Περιβάλλον», ιδίως όσον αφορά την προστασία της βιοποικιλότητας, και των μέτρων μετριασμού της αλλαγής του κλίματος και προσαρμογής σε αυτήν, δυνάμει του υπο-προγράμματος «Δράση για το κλίμα».

⁽¹⁾ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

⁽²⁾ Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7).

- (18) Η ανακοίνωση της Επιτροπής, με ημερομηνία 15 Δεκεμβρίου 2011 και τίτλο «Χάρτης πορείας για τη μετάβαση σε μια ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών επιπέδων ανθρακούχων εκπομπών το 2050» (ο «Χάρτης πορείας 2050»), αναγνώρισε ότι οι δοκιμές νέων προσεγγίσεων για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής θα εξακολουθήσουν να είναι ουσιώδεις παράγοντες για τη μετάβαση προς μια οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Πρέπει επίσης να εξασφαλισθεί η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ως εγκάρσια προτεραιότητα της Ένωσης. Επιπλέον, η προώθηση της διακυβέρνησης και η ευαισθητοποίηση είναι ουσιώδη στοιχεία για την επίτευξη εποικοδομητικών αποτελεσμάτων και τη διασφάλιση της συμμετοχής των σχετικών παραγόντων. Συνεπώς, το υποπρόγραμμα «Δράση για το κλίμα» θα πρέπει να υποστηρίζει προσπάθειες που συμβάλλουν σε τρεις τομείς προτεραιότητας: Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής, Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και Διακυβέρνηση και πληροφόρηση για το κλίμα. Τα έργα που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει να μπορούν να συμβάλλουν στην επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων σε περισσότερους του ενός από τους τρεις αυτούς τομείς προτεραιότητας και να συνεπάγονται τη συμμετοχή περισσότερων του ενός κρατών μελών.
- (19) Ο τομέας προτεραιότητας «Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής» θα πρέπει να συμβάλλει στην ανάπτυξη και υλοποίηση της κλιματικής πολιτικής και νομοθεσίας της Ένωσης, ιδίως δε αναφορικά με την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων για τα αέρια θερμοκηπίου, τις πολιτικές που σχετίζονται με τις χρήσεις γης, τις αλλαγές χρήσεων γης και τη δασοπονία, τη διατήρηση των φυσικών συλλεκτών άνθρακα, το σύστημα εμπορίας εκπομπών, την προσπάθεια των κρατών μελών για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, τη δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ενεργειακή απόδοση, τις μεταφορές και τα καύσιμα, την προστασία του στρώματος του όζοντος και τα φθοριούχα αέρια. Η κατασκευή υποδομών για τη δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα θεωρείται ότι προχωρά πέρα από το πεδίο εφαρμογής του προγράμματος LIFE και, ως εκ τούτου, δεν πρόκειται να λάβει στήριξη.
- (20) Οι αρχικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής είναι ήδη αισθητές στην Ευρώπη και παγκοσμίως, λόγω χάρη οι ακραίες καιρικές συνθήκες που οδηγούν σε πλημμύρες και ξηρασίες, και η άνοδος της θερμοκρασίας και της στάθμης της θάλασσας. Ο τομέας προτεραιότητας «Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» θα πρέπει λοιπόν να συνδράμει πληθυσμούς, κλάδους της οικονομίας και περιφέρειες να προσαρμοθούν στις επιπτώσεις αυτές μέσω συγκεκριμένων μέτρων και στρατηγικών προσαρμογής, προκειμένου να διασφαλιστεί η ανθεκτικότητα της Ένωσης. Οι δράσεις στον τομέα αυτόν θα πρέπει να συμπληρώνουν τις δράσεις που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού μέσου πολιτικής προστασίας όπως θεσπίζεται στην απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾. Η κατασκευή υποδομών μεγάλης κλίμακας θεωρείται ότι προχωρά πέρα από το πεδίο εφαρμογής του προγράμματος LIFE και, ως εκ τούτου, δεν πρόκειται να λάβει στήριξη.
- (21) Η πλήρης υλοποίηση της περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής και νομοθεσίας συνδέεται άρρηκτα με την επίτευξη καλύτερης διακυβέρνησης, τη βελτίωση της συμμετοχής των σχετικών παραγόντων και τη διάδοση πληροφοριών. Επομένως, ο τομέας προτεραιότητας «Διακυβέρνηση και πληροφόρηση» θα πρέπει και στα δύο υπο-προγράμματα να στηρίζει την ανάπτυξη πλατφορμών συνεργασίας και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για αποτελεσματικότερη συμμόρφωση και επιβολή της σχετικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων μετεκπαίδευσης για δικαστές και εισαγγεείς, και τη διασφάλιση της υποστήριξης του κοινού και των ενδιαφερομένων στις προσπάθειες διαμόρφωσης πολιτικής που καταβάλλει η Ένωση στους τομείς του περιβάλλοντος και του κλίματος. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να υποστηρίζουν βελτιώσεις ως προς τη διάδοση της βάσης γνώσεων και των βέλτιστων πρακτικών στην εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας, την ευαισθητοποίηση και τη συμμετοχή του κοινού, την πρόσβαση σε πληροφορίες και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά ζητήματα.
- (22) Στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, η στήριξη θα πρέπει να χορηγείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾. Τα έργα που χρηματοδοτούνται σύμφωνα με το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει να πληρούν κριτήρια επιλεξιμότητας και ανάθεσης, προκειμένου να διασφαλίζεται η καλύτερη δυνατή χρήση των ενωσιακών κεφαλαίων και η προστιθέμενη αξία για την Ένωση. Κατά την αξιολόγηση της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας, η Επιτροπή θα πρέπει να δίνει ιδιαίτερη σημασία, όπως ισχύει στους τομείς προτεραιότητας, στις δυνατότητες αναπαραγωγής και μεταβίβασης των έργων, στη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων τους και στη συμβολή στην επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων των τομέων προτεραιότητας καθώς και στις θεματικές προτεραιότητες που υλοποιούνται μέσω των θεμάτων έργων. Έργα με διακλαδικές επιπτώσεις θα πρέπει να προωθούνται. Η Επιτροπή θα πρέπει να προάγει και να προωθεί τη χρήση πράσινων δημόσιων συμβάσεων, ιδίως κατά την υλοποίηση έργων.
- (23) Προκειμένου να διασφαλίζονται ισοτιμιοί όροι για όλες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά και να αποφεύγονται οι περιττές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, η χρηματοδότηση που παρέχεται στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE θα πρέπει να αντιμετωπίζει, κατά περίπτωση, τις αδυναμίες της αγοράς. Επιπλέον, σε περιπτώσεις όπου η χρηματοδότηση αποτελεί κρατική ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), θα πρέπει να διαμορφώνεται κατά τρόπο που συμφωνεί με τους κανόνες περί κρατικής ενίσχυσης προκειμένου να αποτρέπονται οι στρεβλώσεις της αγοράς, όπως ο παραγκωνισμός της ιδιωτικής χρηματοδότησης, η δημιουργία αναποτελεσματικών δομών στην αγορά ή η διατήρηση μη αποδοτικών εταιρειών

(¹) Απόφαση 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (βλέπε σελίδα 924 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

(²) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

και δεν πρέπει να είναι δυνατή η εφαρμογή της ωστόσο εγκρίθει από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, εκτός εάν συμμορφώνεται με κανονισμό εκδοθέντα βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 ⁽¹⁾.

(24) Για τη βελτίωση της υλοποίησης της περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής και την επέκταση της ενσωμάτωσης κλιματικών και περιβαλλοντικών στόχων σε άλλες πολιτικές, το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει να προωθεί έργα που στηρίζουν ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για την υλοποίηση της περιβαλλοντικής και κλιματικής νομοθεσίας και πολιτικής. Τέτοια ολοκληρωμένα έργα θα πρέπει να λειτουργούν ως συγκεκριμένοι μηχανισμοί για να ενισχύεται η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων σε άλλες πολιτικές της Ένωσης και στις γενικές ενωσιακές δαπάνες, σύμφωνα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Θα πρέπει να δίνουν παραδείγματα καλών πρακτικών για μια συνεκτική και καλά συντονισμένη υλοποίηση της ενωσιακής περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες. Για το υπο-πρόγραμμα «Περιβάλλον», τα ολοκληρωμένα έργα θα πρέπει να εστιάζουν κυρίως στην υλοποίηση της στρατηγικής της Ένωσης για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη την αποτελεσματική διαχείριση και εδραίωση του δικτύου Natura 2000, που δημιουργήθηκε βάσει της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ μέσω της υλοποίησης πλαισίων δράσης προτεραιότητας που καταρτίζονται με βάση το άρθρο 8 αυτής της οδηγίας, της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, και της νομοθεσίας για τα ύδατα και τον αέρα.

(25) Τα ολοκληρωμένα έργα, ενώ εστιάζονται στα προσδιορισμένα θέματα, θα πρέπει να αποτελούν μηχανισμούς υλοποίησης πολλαπλών σκοπών (π.χ. με σκοπό την επίτευξη περιβαλλοντικών οφελών και τη δημιουργία δυνατοτήτων) που θα επιτρέπουν την επίτευξη αποτελεσμάτων σε άλλους τομείς πολιτικής, ιδίως σχετικά με το θαλάσσιο περιβάλλον σύμφωνα με τους σκοπούς της οδηγίας 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾. Τα ολοκληρωμένα έργα θα μπορούσαν επίσης να προβλέπονται και σε άλλους περιβαλλοντικούς τομείς. Για το υπο-πρόγραμμα «Δράση για το κλίμα», τα έργα αυτά θα πρέπει να αφορούν συγκεκριμένα στρατηγικές και έργα για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν.

(26) Τα ολοκληρωμένα έργα θα πρέπει να υποστηρίζουν μόνο μια σειρά από συγκεκριμένες δραστηριότητες και μέτρα, ενώ άλλες δραστηριότητες που συμπληρώνουν εκείνες που περιλαμβάνονται στο έργο θα πρέπει να χρηματοδοτούνται από άλλα ενωσιακά χρηματοδοτικά προγράμματα, καθώς και από

άλλα εθνικά, περιφερειακά και ιδιωτικά κεφάλαια. Η χρηματοδότηση μέσω του προγράμματος LIFE θα πρέπει να αξιοποιεί συνέργειες και να διασφαλίζει τη συνοχή μεταξύ διάφορων ενωσιακών χρηματοδοτικών πηγών, εξασφαλίζοντας τη στρατηγική εστίαση στο περιβάλλον και στο κλίμα και εξασφαλίζοντας επίσης την απλοποίηση των διαδικασιών.

(27) Τα ολοκληρωμένα έργα, που δίνουν ιδιαίτερη σημασία στην εφαρμογή της ενωσιακής περιβαλλοντικής και κλιματικής νομοθεσίας και πολιτικής, μέσω ολοκληρωμένων προσεγγίσεων, απαιτούν την ανάληψη δράσης σε ολόκληρη την Ένωση και για όλους τους τομείς στους οποίους στοχεύει ο παρών κανονισμός. Αυτό απαιτεί την εισαγωγή ενός δείκτη κατανομής στη διαδικασία επιλογής, για να διευκολυνθεί η γεωγραφική ισορροπία και να επιδιώξουν τα κράτη μέλη, υποστηριζόμενα, αν χρειαστεί, από κάποιο έργο τεχνικής βοήθειας του LIFE, την προετοιμασία και υποβολή πρότασης για τουλάχιστον ένα ολοκληρωμένο έργο κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού του LIFE.

(28) Λόγω του καινοφανούς χαρακτήρα της προσέγγισης του ολοκληρωμένου έργου, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να λαμβάνουν στήριξη, όταν χρειάζεται, με τεχνική βοήθεια. Μία διαδικασία υποβολής αιτήσεων σε δύο στάδια θα πρέπει να καταστήσει ευκολότερη τη φάση υποβολής αιτήσεων. Κατά το πρώτο στάδιο, ένα χρηματοδοτικό σχέδιο θα πρέπει να δηλώνει ποιοι άλλοι ενωσιακοί, εθνικοί ή ιδιωτικοί πόροι πρόκειται να ενεργοποιηθούν και σε ποιο βαθμό. Μόνο κατά το δεύτερο στάδιο θα πρέπει να απαιτούνται δηλώσεις προθέσεων εκ μέρους τουλάχιστον μίας ακόμη χρηματοδοτικής πηγής, για να διασφαλιστεί ότι υλοποιείται η απαίτηση ενεργοποίησης μίας ακόμη χρηματοδοτικής πηγής. Ο βαθμός στον οποίο ενεργοποιούνται άλλοι ενωσιακοί πόροι θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη φάση ανάθεσης.

(29) Η επιτυχία των ολοκληρωμένων έργων προϋποθέτει τη στενή συνεργασία μεταξύ εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών και των μη κρατικών παραγόντων τους οποίους αφορούν οι στόχοι του προγράμματος LIFE. Θα πρέπει επομένως να εφαρμόζονται οι αρχές της διαφάνειας και της δημοσιοποίησης των αποφάσεων που αφορούν την ανάπτυξη, την υλοποίηση, την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των έργων.

(30) Σύμφωνα με τις αρχές της αλληλεγγύης και επιμερισμού των ευθυνών, για έργα του υπο-προγράμματος σχετικά με το περιβάλλον, άλλα από τα ολοκληρωμένα έργα, θα πρέπει να πραγματοποιείται αναλογική κατανομή των πόρων μεταξύ όλων των κρατών μελών για τη διάρκεια του πρώτου πολυετούς προγράμματος εργασίας μέσω της θέσπισης ενδεικτικών εθνικών κατανομών.

(31) Για να οικοδομηθεί στα κράτη μέλη δυναμικό συμμετοχής στο πρόγραμμα LIFE, θα πρέπει να διατίθεται εγγυημένη χρηματοδότηση για έργα οικοδόμησης δυναμικού σε όσα κράτη μέλη πληρούν τις σχετικές απαιτήσεις που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Μια τέτοια χρηματοδότηση θα πρέπει να διατίθεται με βάση συμπεφωνημένο σχέδιο οικοδόμησης δυναμικού που περιγράφει τις απαιτούμενες παρεμβάσεις και χρηματοδότηση.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998, για την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ. 1).

⁽²⁾ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

⁽³⁾ Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική) (ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19).

- (32) Η ποιότητα θα πρέπει να λειτουργήσει ως πρωταρχικό κριτήριο που διέπει τη διαδικασία αξιολόγησης και ανάθεσης του έργου στο πρόγραμμα LIFE. Οι δείκτες κατανομής που εισάγονται με σκοπό να αντικατοπτρίζεται η γεωγραφική ισορροπία έχουν ενδεικτικό χαρακτήρα και δεν θα πρέπει να σημαίνουν εξασφαλισμένα κεφάλαια ή πιστώσεις ανά κράτος μέλος.
- (33) Η Ένωση είναι μέρος στη Σύμβαση σχετικά με την πρόσβαση στην πληροφόρηση, τη συμμετοχή του κοινού και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα (η «Σύμβαση Aarhus») της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΟΗΕ). Συνεπώς, θα πρέπει να υποστηρίζεται το έργο μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ) και δικτύων μη κερδοσκοπικών φορέων που επιδιώκουν στόχο γενικού ενωσιακού ενδιαφέροντος, εφόσον υποστηρίζουν αποτελεσματικά τους στόχους της Σύμβασης Aarhus, ενισχύοντας τον προβληματισμό και τις απόψεις των πολιτών της Ένωσης στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάπτυξης πολιτικών, ενώ υποστηρίζουν επίσης την υλοποίησή της και την ευαισθητοποίηση για περιβαλλοντικά και κλιματικά προβλήματα και αντιδράσεις σε πολιτικές. Το πρόγραμμα LIFE ενδείκνυται να υποστηρίζει μεγάλο εύρος ΜΚΟ καθώς και δικτύων μη κερδοσκοπικών φορέων που επιδιώκουν στόχο γενικού ενωσιακού συμφέροντος και δραστηριοποιούνται κατά κύριο λόγο στον τομέα του περιβάλλοντος ή της κλιματικής δράσης, μέσω της ανταγωνιστικής και διαφανούς χορήγησης λειτουργικών επιχορηγήσεων, προκειμένου να τις βοηθούν να συνεισφέρουν αποτελεσματικά στην πολιτική της Ένωσης και να προωθούν και να ενισχύουν την εφαρμογή και επιβολή των ενωσιακών περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων, αλλά και στηρίζοντας και ενισχύοντας την ικανότητά τους να καταστούν αποδοτικότεροι εταίροι.
- (34) Προκειμένου να επιτελέσει τον ρόλο της ως προς την ανάληψη πρωτοβουλίας για την ανάπτυξη και την υλοποίηση της περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής, η Επιτροπή θα πρέπει να χρησιμοποιεί πόρους από το πρόγραμμα LIFE προκειμένου να υποστηρίζει την έναρξη, την υλοποίηση και την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής και νομοθεσίας της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της αγοράς υπηρεσιών και αγαθών. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που κατανέμονται σε δραστηριότητες επικοινωνίας βάσει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να καλύπτουν επίσης την εταιρική επικοινωνία σχετικά με τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης καθώς και σχετικά με το καθεστώς εφαρμογής και μεταφοράς ολόκληρης της βασικής ενωσιακής νομοθεσίας για το περιβάλλον και το κλίμα.
- (35) Το σημερινό χάσμα στην αγορά μεταξύ της ζήτησης και της προσφοράς δανείων, ιδίων κεφαλαίων και κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου είναι πιθανόν να εξακολουθήσει να υφίσταται στο πλαίσιο της οικονομικής κρίσης και, κατά περίπτωση, συνεπώς, να επηρεάσει τη χρήση χρηματοδοτικών μέσων για την υποστήριξη έργων που έχουν τη δυνατότητα δημιουργίας εσόδων στους τομείς του περιβάλλοντος ή του κλίματος. Τα χρηματοδοτικά μέσα που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα LIFE θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων αναγκών της αγοράς με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, σύμφωνα με τους στόχους του προγράμματος, και δεν θα πρέπει να παραγκωνίζουν την ιδιωτική χρηματοδότηση. Τα χρηματοδοτικά μέσα θα πρέπει να μπορούν να συνδυάζονται με επιχορηγήσεις χρηματοδοτούμενες από τον ενωσιακό προϋπολογισμό, μεταξύ άλλων βάσει του παρόντος κανονισμού.
- (36) Η πείρα από προγενέστερα προγράμματα LIFE ανέδειξε την ανάγκη εστίασης των προσπάθειών σε συγκεκριμένες περιβαλλοντικές και κλιματικές προτεραιότητες και συγκεκριμένους τομείς δράσης. Αυτές οι θεματικές προτεραιότητες θα πρέπει να μην είναι εξαντλητικές, προκειμένου να δίνεται στους αιτούντες η δυνατότητα να υποβάλλουν προτάσεις σε άλλους τομείς καθώς και να ενσωματώνουν νέες ιδέες και να αντιδρούν σε νέες προκλήσεις. Τα πολυετή προγράμματα εργασιών θα πρέπει επίσης να είναι ευέλικτα για την επίτευξη των στόχων και σκοπών του προγράμματος LIFE, διασφαλίζοντας παράλληλα την απαραίτητη σταθερότητα των θεμάτων έργων που εφαρμόζουν τους τομείς προτεραιότητας, προκειμένου να επιτρέπουν στους πιθανούς αιτούντες να σχεδιάζουν, να συντάσσουν και να υποβάλλουν προτάσεις. Το πρώτο πολυετές πρόγραμμα εργασίας θα πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τέσσερα έτη και να ακολουθείται από δεύτερο πρόγραμμα εργασίας διάρκειας τριών ετών. Αμφότερα τα προγράμματα εργασίας θα πρέπει να περιλαμβάνουν μη εξαντλητικό κατάλογο θεμάτων έργων που εφαρμόζουν τις θεματικές προτεραιότητες.
- (37) Η πείρα από τα προηγούμενα προγράμματα LIFE έχει αναδείξει τη σημασία των εθνικών σημείων επαφής του LIFE, ιδίως όσον αφορά την παροχή στήριξης στους αιτούντες και τους δικαιούχους άρα και τη συμβολή στην επιτυχή εφαρμογή του προγράμματος. Το σύστημα εθνικών και περιφερειακών σημείων επαφής του LIFE θα πρέπει συνεπώς να συνεχιστεί και, ει δυνατόν, να ενισχυθεί, ιδίως σε κράτη μέλη με χαμηλή απορρόφηση έργων, και θα πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών σημείων επαφής του LIFE καθώς και μεταξύ εθνικών και περιφερειακών σημείων επαφής του LIFE. Η πείρα από τα προηγούμενα προγράμματα LIFE έχει επίσης αναδείξει τη σημασία της διασφάλισης αποτελεσματικής διάδοσης των αποτελεσμάτων των έργων και δραστηριοτήτων δικτύωσης, προκειμένου να αυξηθεί το αποτέλεσμα μόχλευσης και η ενωσιακή προστιθέμενη αξία του προγράμματος LIFE, ιδίως μέσω της διοργανώσεως σεμιναρίων, εργαστηρίων και άλλων δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην ανταλλαγή εμπειριών, γνώσεων και χρηστών πρακτικών εντός της Ενώσεως. Η Επιτροπή θα πρέπει συνεπώς να συνεχίσει και να ενισχύσει τις στοχευμένες δραστηριότητες διάδοσης, συμπεριλαμβανομένων όσων εστιάζονται ειδικά στα ολοκληρωμένα έργα, ιδίως σε κράτη μέλη με χαμηλή απορρόφηση έργων και σε σχέση με συγκεκριμένους τομείς, αλλά και να διευκολύνει τη συνεργασία και την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των δικαιούχων του LIFE και άλλων. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να συνεχίσει να δημοσιεύει τακτικά καταλόγους έργων που χρηματοδοτούνται μέσω του προγράμματος LIFE, συμπεριλαμβανομένων σύντομης περιγραφής των στόχων και των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν και σύντομης των κεφαλαίων που δεσμεύθηκαν με τη χρήση κατάλληλων μέσων και τεχνολογιών.

- (38) Προκειμένου να απλοποιηθεί το πρόγραμμα LIFE και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για τους αιτούντες και τους δικαιούχους, θα πρέπει να γίνεται πιο εκτεταμένη χρήση κατ' αποκοπή και εφάπαξ ποσών, χωρίς να διακυβεύονται η επιλεξιμότητα του ΦΠΑ και των δαπανών του μόνιμου προσωπικού σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012. Κατά την τρέχουσα πρακτική, το σύνολο των εισφορών των δημοσίων οργανισμών (ως κύριου δικαιούχου και/ή συμπράττοντος δικαιούχου) στο έργο θα πρέπει να υπερβαίνει τουλάχιστον κατά 2 % το σύνολο των δαπανών μισθοδοσίας του προσωπικού των εθνικών διοικήσεων που επιφορτίστηκε με το έργο. Τα ταμεία της Ένωσης δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για να ενισχύουν εθνικούς προϋπολογισμούς, παραδείγματος χάριν καλύπτοντας δαπάνες για ΦΠΑ. Ωστόσο, δεν είναι διαθέσιμες αρκετές πληροφορίες σχετικά με τα ποσά ενωσιακών πόρων που χρησιμοποιούνται για την κάλυψη του ΦΠΑ. Η Επιτροπή θα πρέπει, επομένως, να προβλέψει επισκόπηση, κατά τις ενδιάμεσες και εκ των υστέρων αξιολογήσεις του προγράμματος LIFE, των επιστροφών ΦΠΑ ανά κράτος μέλος που ζήτησαν οι δικαιούχοι έργων του προγράμματος LIFE κατά το στάδιο τελικής καταβολής.
- (39) Τα ανώτατα ποσοστά συγχρηματοδότησης θα πρέπει να ορισθούν στο ύψος που είναι αναγκαίο για να διατηρηθεί το αποτελεσματικό επίπεδο στήριξης που παρέχεται μέσω του προγράμματος LIFE.
- (40) Το πρόγραμμα LIFE και τα υπο-προγράμμάτα του θα πρέπει να παρακολουθούνται τακτικά και να αξιολογούνται βάσει αντιστοιχών δεικτών επιδόσεων, προκειμένου να επιδέχονται αναπροσαρμογών, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε αναγκαίας αναθεώρησης των θεματικών προτεραιοτήτων. Κατά την περαιτέρω ανάπτυξη δεικτών επιδόσεων για την αξιολόγηση προγραμμάτων και έργων, η Επιτροπή θα πρέπει να δίδει έμφαση στην παρακολούθηση της ποιότητας βάσει δεικτών επιδόσεων και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και αντικτύπων. Η Επιτροπή θα πρέπει να προτείνει επίσης μέθοδο για την παρακολούθηση της μακροχρόνιας επιτυχίας των έργων, ιδίως στον τομέα της φύσης και της βιοποικιλότητας. Προκειμένου να αποδειχθούν τα κοινά οφέλη που μπορούν να αποφέρουν αμφότερα τα υπο-προγράμματα στη δράση για το κλίμα και στη βιοποικιλότητα και να παρέχεται πληροφόρηση για το επίπεδο δαπανών, η παρακολούθηση του προγράμματος LIFE θα πρέπει να εντοπίζει τις δαπάνες που σχετίζονται με το κλίμα και τη βιοποικιλότητα, όπως ορίζεται στην ανακοίνωση «Προϋπολογισμός για την Ευρώπη 2020». Αυτός ο εντοπισμός θα πρέπει να βασίζεται σε μια απλή μεθοδολογία, κατατάσσοντας τις δαπάνες σε μία από της εξής τρεις κατηγορίες: δαπάνες που σχετίζονται μόνο με το κλίμα / τη βιοποικιλότητα (αποτιμώνται στο 100 %), δαπάνες που σχετίζονται σημαντικά με το κλίμα / τη βιοποικιλότητα (υπολογίζονται σε 40 %), και δαπάνες που δεν σχετίζονται με το κλίμα / τη βιοποικιλότητα (υπολογίζονται σε 0 %). Αυτή η μεθοδολογία δεν θα πρέπει να αποκλείει τη χρήση ακριβέστερων μεθοδολογιών, κατά περίπτωση.
- (41) Με δεδομένες τη μακρά πείρα της Επιτροπής στη διαχείριση του προγράμματος LIFE και των έργων του, και τις θετικές εμπειρίες των δικαιούχων του LIFE με τις εξωτερικές ομάδες παρακολούθησης, η διαχείριση του προγράμματος LIFE θα πρέπει να παραμείνει στο πλαίσιο της Επιτροπής. Οποιαδήποτε αλλαγή στη δομή της διαχείρισης του προγράμματος LIFE και των έργων του θα πρέπει να υπόκειται σε εκ των προτέρων ανάλυση κόστους-ωφέλειας και να αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στη διασφάλιση επαρκούς και ολοκληρωμένης εμπειρογνομosύνης, ιδίως στον τομέα προτεραιότητας Φύση και Βιοποικιλότητα.
- (42) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης θα πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου των δαπανών, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, του εντοπισμού και της διερεύνησης παρατυπιών, της ανάκτησης κεφαλαίων που απωλέσθηκαν, καταβλήθηκαν αχρεωστήτως ή χρησιμοποιήθηκαν εσφαλμένα και, κατά περίπτωση, των κυρώσεων.
- (43) Προκειμένου να διασφαλιστεί η καλύτερη δυνατή αξιολόγηση της χρήσης των ενωσιακών πόρων, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ όσον αφορά τους δείκτες επιδόσεων που εφαρμόζονται σε θεματικές προτεραιότητες για το υπο-πρόγραμμα «Περιβάλλον» και τους τομείς προτεραιότητας για το υπο-πρόγραμμα «Δράση για το κλίμα», την εξουσία τροποποίησης των θεματικών προτεραιοτήτων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα III και την αύξηση του ποσοστού του προϋπολογισμού που διατίθεται σε ενισχύσεις για έργα που στηρίζουν τη διατήρηση της φύσης και της βιοποικιλότητας. Συνεπώς, είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να προβεί στις κατάλληλες διαβουλεύσεις, και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της. Η Επιτροπή, κατά την προετοιμασία και τη σύνταξη κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, θα πρέπει να διασφαλίζει την κατά τον δέοντα τρόπο ταυτόχρονη και έγκαιρη διαβίβαση των συναφών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- (44) Προκειμένου να διασφαλίζονται ομοιόμορφες συνθήκες για την υλοποίηση του παρόντος κανονισμού σε σχέση με την έκδοση των πολυετών προγραμμάτων εργασίας, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εξουσίες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹).
- (45) Αν η επιτροπή για το πρόγραμμα LIFE για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα δεν εκδίδει γνωμοδότηση σχετικά με το σχέδιο εκτελεστικής πράξης, η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, δεν θα πρέπει να εκδώσει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης. Η προσφυγή σε αυτή τη διαδικασία θα πρέπει να δικαιολογείται, μεταξύ άλλων, από την ανάγκη να εκτιμηθεί η αναλογική κατανομή κονδυλίων μεταξύ ολοκληρωμένων έργων, ιδίως το ανώτατο ποσό που μπορεί να λάβει ένα ολοκληρωμένο έργο.

(¹) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

(46) Προκειμένου να διασφαλισθεί η αποδοτική μετάβαση μεταξύ των μέτρων που εκδίδονται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 614/2007 και του προγράμματος LIFE, είναι απαραίτητο να συνεχισθεί η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η ποιοτική αξιολόγηση των δράσεων που χρηματοδοτούνται βάσει του εν λόγω κανονισμού μετά τη λήξη του.

(47) Η προστιθέμενη αξία του προγράμματος LIFE απορρέει από την ιδιαιτερότητα της προσέγγισης και της εστίασής του, πράγμα που καθιστά τις παρεμβάσεις του ιδιαίτερα προσαρμοσμένες στις περιβαλλοντικές και κλιματικές ανάγκες. Το πρόγραμμα LIFE μπορεί να συμβάλει σε αποδοτικότερη υλοποίηση των περιβαλλοντικών πολιτικών από ό,τι η επιμέρους δράση των κρατών μελών, μέσω της αυξημένης συγκέντρωσης πόρων και τεχνογνωσίας. Επίσης, παρέχει την πλατφόρμα για την ανάπτυξη και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και γνώσεων, τη βελτίωση, προώθηση και επιτάχυνση αλλαγών στην υλοποίηση του κεκτημένου, και τη δημιουργία δυνατοτήτων, υποστηρίζοντας ιδιωτικούς φορείς, ιδίως ΜΜΕ, στη δοκιμή τεχνολογιών και λύσεων μικρής κλίμακας, και επιτρέποντας στα κράτη μέλη και στους συμμετέχοντες να μαθαίνουν ο ένας από τον άλλον. Επιπροσθέτως, το πρόγραμμα LIFE δημιουργεί συνέργειες διάφορων κοινοτικών και εθνικών ταμείων, μοχλεύοντας παράλληλα πρόσθετα εθνικά και ιδιωτικά κεφάλαια, αυξάνοντας έτσι τη συνοχή της παρέμβασης της Ένωσης και προάγοντας μια πιο ομοιόμορφη υλοποίηση του κεκτημένου.

(48) Εφόσον οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η συμβολή στην υλοποίηση και ανάπτυξη της περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής και νομοθεσίας της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων σε άλλες πολιτικές, και η προώθηση της βελτίωσης της διακυβέρνησης, δεν μπορούν να υλοποιηθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του παρόντος κανονισμού, να υλοποιούνται καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να εκδίδει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη αυτών των στόχων.

(49) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 614/2007 θα πρέπει, επομένως, να καταργηθεί,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ I

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ (LIFE)

Άρθρο 1

Θέσπιση

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει ένα Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα, το οποίο καλύπτει την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 (το «πρόγραμμα LIFE»).

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) ως «πilotικά έργα», νοούνται έργα που εφαρμόζουν τεχνική ή μέθοδο η οποία δεν έχει εφαρμοστεί ούτε έχει δοκιμαστεί στο παρελθόν, ή αλλού, αποφέρουν πιθανά περιβαλλοντικά ή κλιματικά οφέλη σε σύγκριση με τις τρέχουσες βέλτιστες πρακτικές και μπορούν να εφαρμοσθούν μεταγενέστερα σε ευρύτερη κλίμακα σε παρόμοιες καταστάσεις·

β) ως «έργα επίδειξης», νοούνται έργα που θέτουν σε εφαρμογή, δοκιμάζουν, αξιολογούν και διαδίδουν ενέργειες, μεθοδολογίες ή προσεγγίσεις που είναι καινούριες ή άγνωστες στο πλαίσιο του συγκεκριμένου έργου, όπως το γεωγραφικό, οικολογικό, κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο, και οι οποίες θα μπορούσαν να εφαρμοσθούν αλλού σε παρόμοιες περιστάσεις·

γ) ως «έργα βέλτιστων πρακτικών», νοούνται έργα που εφαρμόζουν κατάλληλες, οικονομικά αποδοτικές, τελευταίου τύπου τεχνικές, μεθόδους και προσεγγίσεις, λαμβανομένου υπόψη του συγκεκριμένου πλαισίου του έργου·

δ) ως «ολοκληρωμένα έργα», νοούνται έργα που υλοποιούν σε εκτεταμένη εδαφική κλίμακα, ιδίως περιφερειακή, πολυ-περιφερειακή, εθνική ή διεθνική κλίμακα, στρατηγικές ή έργα για το περιβάλλον ή το κλίμα, κυρίως στους τομείς της φύσης, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων της διαχείρισης του δικτύου Natura 2000, των υδάτων, των αποβλήτων, του αέρα και του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται η συμμετοχή των ενδιαφερομένων και προωθείται ο συντονισμός με τουλάχιστον μία ακόμη σχετική ενωσιακή, εθνική ή ιδιωτική χρηματοδοτική πηγή και η ενεργοποίησή της, όπως απαιτείται από συγκεκριμένη νομοθεσία της Ένωσης για το περιβάλλον ή το κλίμα, τα οποία αναπτύσσονται δυνάμει άλλων πράξεων της Ένωσης ή αναπτύσσονται από τις αρχές κρατών μελών·

ε) ως «έργα τεχνικής βοήθειας», νοούνται έργα που παρέχουν, μέσω επιχορηγήσεων για δράση, χρηματοδοτική στήριξη για να βοηθηθούν οι αιτούντες να καταρτίσουν ολοκληρωμένα έργα, και ειδικότερα να διασφαλισθεί ότι αυτά τα έργα συμμορφώνονται με τον χρονισμό, τις τεχνικές και τις οικονομικές απαιτήσεις του προγράμματος LIFE σε συντονισμό με τα ταμεία που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3·

στ) ως «έργα οικοδόμησης δυναμικού», νοούνται έργα που παρέχουν, μέσω επιχορηγήσεων για δράση, οικονομική στήριξη στις δραστηριότητες που απαιτούνται για την οικοδόμηση του δυναμικού των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων εθνικών ή περιφερειακών σημείων επαφής LIFE, προκειμένου να μπορούν τα κράτη μέλη να συμμετέχουν αποτελεσματικότερα στο πρόγραμμα LIFE·

- ζ) ως «προπαρασκευαστικά έργα», νοούνται έργα που ορίζονται κυρίως από την Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη για να υποστηρίξουν συγκεκριμένες ανάγκες για την ανάπτυξη και υλοποίηση της περιβαλλοντικής ή κλιματικής πολιτικής και νομοθεσίας της Ένωσης·
- η) ως «έργα πληροφόρησης, ευαισθητοποίησης και διάδοσης», νοούνται έργα που αποσκοπούν στην υποστήριξη της επικοινωνίας, της διάδοσης πληροφοριών και της αύξησης της ευαισθητοποίησης στους τομείς των υπο-προγραμμάτων «Περιβάλλον» και «Δράση για το Κλίμα».

Άρθρο 3

Γενικοί στόχοι και δείκτες επιδόσεων

1. Το πρόγραμμα LIFE έχει συγκεκριμένα τους ακόλουθους γενικούς στόχους:

- α) να συμβάλει στη στροφή προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, με αποδοτικότητα των πόρων και ανθεκτικότητα στην αλλαγή του κλίματος, στην προστασία και στη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, καθώς και στην ανάσχεση και αντιστροφή της απώλειας της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένης της στηρίξεως του δικτύου Natura 2000, και στην αντιμετώπιση της υποβάθμισης των οικοσυστημάτων·
- β) να βελτιώσει την ανάπτυξη, την υλοποίηση και την επιβολή της περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής και νομοθεσίας της Ένωσης καθώς και να ευνοήσει και να προαγάγει την ολοκλήρωση και την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων σε άλλες πολιτικές της Ένωσης και στην πρακτική του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, μεταξύ άλλων και μέσω της αύξησης των δυνατοτήτων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα·
- γ) να υποστηρίξει τη βελτίωση της περιβαλλοντικής και κλιματικής διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένης της βελτιωμένης συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών, των ΜΚΟ και τοπικών παραγόντων·
- δ) να υποστηρίξει την υλοποίηση του 7ου Περιβαλλοντικού Προγράμματος Δράσης.

Επιδιώκοντας τους εν λόγω στόχους, το πρόγραμμα LIFE συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη και στην επίτευξη των στόχων και σκοπών της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»: Στρατηγική καθώς και σχετικών ενωσιακών στρατηγικών και σχεδίων για το περιβάλλον και το κλίμα.

2. Οι γενικοί στόχοι που ορίζονται στην παράγραφο 1 επιδιώκονται μέσω των ακόλουθων υποπρογραμμάτων:

- α) το υποπρόγραμμα «Περιβάλλον»·
- β) το υποπρόγραμμα «Δράση για το Κλίμα».

3. Οι επιδόσεις του προγράμματος LIFE αξιολογούνται, ειδικότερα, με βάση τους ακόλουθους δείκτες:

- α) όσον αφορά τον γενικό στόχο που αναφέρεται στο στοιχείο α) της παραγράφου 1, αποδοτές περιβαλλοντικές και κλιματικές

βελτιώσεις. Σε σχέση με τον στόχο που αφορά τη συμβολή στην ανάσχεση και αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας, οι αποδοτές περιβαλλοντικές βελτιώσεις μετρούνται μέσω του ποσοστού του δικτύου Natura 2000 που αποκαθίσταται ή τίθεται υπό επαρκή διαχείριση, της επιφάνειας και του τύπου των οικοσυστημάτων που αποκαθίστανται και του αριθμού και τύπου των στοχευμένων οικοτόπων και ειδών των οποίων η κατάσταση διατήρησης βελτιώνεται·

- β) όσον αφορά τους γενικούς στόχους που συνδέονται με την ανάπτυξη και την υλοποίηση που αναφέρεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 1, τον αριθμό των παρεμβάσεων που αναπτύσσονται ή αναλαμβάνονται και οι οποίες υλοποιούν έργα, προγράμματα ή στρατηγικές σύμφωνα με την περιβαλλοντική ή κλιματική πολιτική και νομοθεσία της Ένωσης, και τον αριθμό των παρεμβάσεων που προσφέρονται για αναπαραγωγή ή μεταφορά·

- γ) όσον αφορά τους γενικούς στόχους που συνδέονται με την ολοκλήρωση και την ενσωμάτωση που αναφέρεται στο στοιχείο β) της παραγράφου 1, τον αριθμό των παρεμβάσεων που επιτυγχάνουν συνέργειες με άλλα κοινοτικά χρηματοδοτικά προγράμματα ή που ενσωματώνονται σε αυτά, ή οι οποίες ενσωματώνονται στην πρακτική του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα·

- δ) όσον αφορά τον γενικό στόχο που αναφέρεται στο στοιχείο γ) της παραγράφου 1, τον αριθμό των παρεμβάσεων που υλοποιούνται προκειμένου να διασφαλιστεί η βελτίωση της διακυβέρνησης, της διάδοσης πληροφοριών και της ευαισθητοποίησης σχετικά με τις περιβαλλοντικές πτυχές.

Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 29, για να ορίζει περαιτέρω τους δείκτες επιδόσεων προκειμένου να εφαρμοσθούν στους τομείς προτεραιότητας και στις θεματικές προτεραιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 9 και στο Παράρτημα III, αντίστοιχα, όσον αφορά το υποπρόγραμμα «Περιβάλλον» και στο άρθρο 13 όσον αφορά το υποπρόγραμμα «Δράση για το Κλίμα».

Άρθρο 4

Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του προγράμματος LIFE, για τη χρονική περίοδο από 2014 έως 2020, καθορίζεται σε 3 456 655 000 EUR σε τρέχουσες τιμές, που ισοδυναμεί με 0,318 % του συνολικού ποσού των πιστώσεων αναλήψεως υποχρεώσεων, όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1311/2013.

Οι ετήσιες αναλήψεις υποχρεώσεων εξουσιοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και από το Συμβούλιο εντός του πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου.

2. Η ανάλυση του προϋπολογισμού για τα υποπρογράμματα έχει ως εξής:

- α) Το ποσό των 2 592 491 250 EUR από το συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 διατίθεται για το υποπρόγραμμα «Περιβάλλον»·

β) το ποσό των 864 163 750 EUR από το συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 διατίθεται για το υποπρόγραμμα «Κλιματική δράση».

Άρθρο 5

Συμμετοχή τρίτων χωρών στο πρόγραμμα LIFE

Η συμμετοχή στο πρόγραμμα LIFE είναι ανοιχτή στις ακόλουθες χώρες:

- α) Χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που είναι μέρη στη συμφωνία σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ).
- β) υποψήφιες χώρες, δυνάμει υποψήφιες και προσχωρούσες χώρες, στην Ένωση.
- γ) χώρες για τις οποίες ισχύει η ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας.
- δ) χώρες που έχουν γίνει μέλη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 993/1999 ⁽¹⁾.

Η εν λόγω συμμετοχή επιδιώκεται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις αντίστοιχες διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που θεσπίζουν τις γενικές αρχές για τη συμμετοχή των εν λόγω τρίτων χωρών σε προγράμματα της Ένωσης.

Άρθρο 6

Δραστηριότητες εκτός της Ένωσης ή σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 5, το πρόγραμμα LIFE μπορεί να χρηματοδοτεί δραστηριότητες εκτός της Ένωσης και σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ) σύμφωνα με την απόφαση 2001/822/ΕΚ (απόφαση για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών), υπό τον όρο ότι οι δραστηριότητες αυτές είναι αναγκαίες για την επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων της Ένωσης και για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων που εκτελούνται σε εδάφη των κρατών μελών όπου ισχύουν οι Συνθήκες.

2. Στα έργα που αναφέρονται στο άρθρο 18 μπορεί να συμμετέχει νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί εκτός της Ένωσης, υπό τον όρο ότι ο δικαιούχος που συντονίζει το σχέδιο έχει την έδρα του στην Ένωση και η δράση που πρόκειται να εκτελεσθεί εκτός της Ένωσης πληροί τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 7

Διεθνής συνεργασία

Κατά την εξέλιξη της υλοποίησης του προγράμματος LIFE, είναι δυνατή η συνεργασία με συναφείς διεθνείς οργανισμούς, καθώς και με τα ιδρύματα και τους φορείς τους, όταν αυτό απαιτείται για την επίτευξη των γενικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 933/1999 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1999, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1210/90 για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος και του ευρωπαϊκού δικτύου πληροφοριών και παρατηρήσεων σχετικά με το περιβάλλον (ΕΕ L 117 της 5.5.1999, σ. 1).

Άρθρο 8

Συμπληρωματικότητα

1. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η υποστήριξη που παρέχεται από το πρόγραμμα LIFE συνάδει με τις πολιτικές και τις προτεραιότητες της Ένωσης και συμπληρώνει τα υπόλοιπα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης, ενώ εξασφαλίζει παράλληλα την εφαρμογή μέτρων απλοποίησης.

2. Οι πράξεις που χρηματοδοτούνται βάσει του προγράμματος LIFE συμμορφώνονται με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων και των κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων. Συγκεκριμένα, η χρηματοδότηση που χορηγείται βάσει του προγράμματος LIFE η οποία αποτελεί κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ κοινοποιείται στην Επιτροπή από τα κράτη μέλη και δεν μπορεί να υλοποιηθεί ωστόσο εγκριθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, εκτός εάν συμμορφώνεται με κανονισμό εκδοθέντα σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 και το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98.

3. Σύμφωνα με τις αντίστοιχες ευθύνες τους, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τον συντονισμό μεταξύ του προγράμματος LIFE και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας, με σκοπό τη δημιουργία συνεργειών, κυρίως στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων έργων, και την υποστήριξη της χρησιμοποίησης λύσεων, μεθόδων και προσεγγίσεων που αναπτύσσονται βάσει του προγράμματος LIFE. Τέτοιος συντονισμός πραγματοποιείται εντός του πλαισίου που ορίζει ο κανονισμός περί κοινών διατάξεων και μέσω του πλαισίου κοινής στρατηγικής και των μηχανισμών που ορίζονται από τις συμφωνίες εταιρικής σχέσης, όπως απαιτεί αυτός ο κανονισμός.

4. Η Επιτροπή διασφαλίζει επίσης τη συνοχή και τις συνέργειες, και αποτρέπει την επικάλυψη μεταξύ του προγράμματος LIFE και άλλων πολιτικών και χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης, ιδίως δε του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και εκείνων που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΤΑ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Το υπο-πρόγραμμα «Περιβάλλον»

Άρθρο 9

Τομείς προτεραιότητας του υποπρογράμματος «Περιβάλλον»

1. Το υπο-πρόγραμμα «Περιβάλλον» περιλαμβάνει τρεις τομείς προτεραιότητας:

- α) Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων.

β) Φύση και Βιοποικιλότητα·

γ) Περιβαλλοντική διακυβέρνηση και πληροφόρηση.

2. Οι τομείς προτεραιότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν τις θεματικές προτεραιότητες που ορίζονται στο Παράρτημα III.

Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει, όπου δει, πράξεις κατ' εξουσιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 29 για να προσθέτει, να διαγράφει ή να τροποποιεί θεματικές προτεραιότητες που ορίζονται στο Παράρτημα III με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

α) τις προτεραιότητες που ορίζονται στο 7ο πρόγραμμα δράσης στον τομέα του περιβάλλοντος·

β) τους ειδικούς στόχους που ορίζονται για κάθε τομέα προτεραιότητας που αναφέρεται στα άρθρα 10, 11 και 12·

γ) την πείρα που συσσωρεύθηκε κατά την υλοποίηση του πολυετούς προγράμματος εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 24·

δ) την πείρα που συσσωρεύθηκε κατά την υλοποίηση των ολοκληρωμένων έργων·

ε) τις προτεραιότητες που απορρέουν από τη νέα ενωσιακή περιβαλλοντική νομοθεσία, η οποία εκδόθηκε μετά 23ης Δεκεμβρίου 2013· ή

στ) την πείρα που συσσωρεύθηκε κατά την υλοποίηση της ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας και πολιτικής για το περιβάλλον.

Η Επιτροπή εξετάζει και, αν απαιτείται, αναθεωρεί τις θεματικές προτεραιότητες που ορίζονται στο Παράρτημα III, το αργότερο μέχρι την ενδιάμεση αξιολόγηση του Προγράμματος LIFE, η οποία αναφέρεται στο στοιχείο α) του άρθρου 27 παράγραφος 2.

3. Τουλάχιστον το 55 % των δημοσιονομικών πόρων που κατανέμονται σε έργα υποστηριζόμενα μέσω επιχορηγήσεων για δράση του υποπρογράμματος «Περιβάλλον», αφιερώνονται ειδικά για έργα που υποστηρίζουν τη διατήρηση της φύσης και της βιοποικιλότητας.

4. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 29, προκειμένου να αυξήσει το ποσοστό που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου σε μέγιστο ποσοστό 10 %, εφόσον τα συνολικά ποσά χρηματοδότησης που απαιτούνται σε δύο συνεχόμενα έτη μέσω προτάσεων που εμπίπτουν στον τομέα προτεραιότητας «Φύση και Βιοποικιλότητα» και πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας υπερβαίνουν κατά περισσότερο του 20 % το αντίστοιχο ποσό που υπολογίζεται για τα δύο έτη που προηγούνται των εν λόγω ετών.

Άρθρο 10

Συγκεκριμένοι στόχοι για τον τομέα προτεραιότητας «Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων»

Οι συγκεκριμένοι στόχοι του υποπρογράμματος «Περιβάλλον», για τον τομέα προτεραιότητας «Περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων» είναι ειδικότερα οι εξής:

α) Ανάπτυξη, δοκιμή και επίδειξη πολιτικών ή διαχειριστικών προσεγγίσεων, βέλτιστων πρακτικών και λύσεων, συμπεριλαμβανομένων της ανάπτυξης και επίδειξης καινοτόμων τεχνολογιών, για

περιβαλλοντικές προκλήσεις, που προσφέρονται για αναπαραγωγή, μεταφορά ή ενσωμάτωση, περιλαμβανομένου και του σεβασμού για τον δεσμό που υπάρχει μεταξύ περιβάλλοντος και υγείας, και η υποστήριξη της πολιτικής και της νομοθεσίας που σχετίζεται με την αποδοτικότητα των πόρων, περιλαμβανομένου και του χάρτη πορείας που οδηγεί σε μια αποδοτική, από πλευράς πόρων, Ευρώπη·

β) υποστήριξη της εφαρμογής, ανάπτυξης, δοκιμής και επίδειξης ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για την υλοποίηση έργων και προγραμμάτων σύμφωνα με την περιβαλλοντική πολιτική και νομοθεσία της Ένωσης, κυρίως στους τομείς των υδάτων, των αποβλήτων και του αέρα·

γ) βελτίωση της γνωστικής βάσης για την ανάπτυξη, εφαρμογή, εκτίμηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση της περιβαλλοντικής πολιτικής και νομοθεσίας της Ένωσης και η εκτίμηση και παρακολούθηση των παραγόντων, πιέσεων και αντιδράσεων που έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον εντός και εκτός της Ένωσης.

Άρθρο 11

Συγκεκριμένοι στόχοι για τον τομέα προτεραιότητας «Φύση και βιοποικιλότητα»

Οι συγκεκριμένοι στόχοι του υποπρογράμματος «Περιβάλλον», για τον τομέα προτεραιότητας «Φύση και Βιοποικιλότητα» είναι συγκεκριμένα οι εξής:

α) Συμβολή στην ανάπτυξη και υλοποίηση της πολιτικής και νομοθεσίας της Ένωσης στον τομέα της φύσης και της βιοποικιλότητας, περιλαμβανομένης και της Στρατηγικής της Ένωσης για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2020, και των οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ, κυρίως μέσω της εφαρμογής, ανάπτυξης, δοκιμής και επίδειξης προσεγγίσεων, βέλτιστων πρακτικών και λύσεων·

β) υποστήριξη της περαιτέρω ανάπτυξης, υλοποίησης και διαχείρισης του δικτύου Natura 2000 που έχει δημιουργηθεί βάσει του άρθρου 3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, ιδίως δε της εφαρμογής, ανάπτυξης, δοκιμής και επίδειξης ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για την υλοποίηση των πλαισίων δράσης προτεραιότητας που καταρτίζονται με βάση το άρθρο 8 της εν λόγω οδηγίας·

γ) βελτίωση της βάσης γνώσεων για την ανάπτυξη, εφαρμογή, εκτίμηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση της πολιτικής και νομοθεσίας της Ένωσης για τη φύση και τη βιοποικιλότητα και για την εκτίμηση και παρακολούθηση των παραγόντων, πιέσεων και αντιδράσεων που έχουν επιπτώσεις στη φύση και τη βιοποικιλότητα εντός και εκτός της Ένωσης.

Άρθρο 12

Συγκεκριμένοι στόχοι για τον τομέα προτεραιότητας «Περιβαλλοντική διακυβέρνηση και πληροφόρηση»

Οι συγκεκριμένοι στόχοι του υποπρογράμματος «Περιβάλλον» για τον τομέα προτεραιότητας «Περιβαλλοντική διακυβέρνηση και πληροφόρηση» είναι συγκεκριμένα οι εξής:

- α) Προώθηση της ευαισθητοποίησης σε περιβαλλοντικά ζητήματα, περιλαμβανομένης και της εξασφάλισης υποστήριξης από μέρους του κοινού και των παραγόντων στην πολιτική που χαράσσει η Ένωση στον τομέα του περιβάλλοντος, και προώθηση της γνώσης όσον αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη και νέων προτύπων βιώσιμης κατανάλωσης·
- β) υποστήριξη της επικοινωνίας, της διαχείρισης και της διάδοσης πληροφοριών στον τομέα του περιβάλλοντος, και διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων σχετικά με επιτυχείς περιβαλλοντικές λύσεις και πρακτικές, μεταξύ άλλων και μέσω της ανάπτυξης πλατφορμών συνεργασίας μεταξύ παραγόντων και εκπαιδευσης·
- γ) προώθηση και συμβολή για την αποτελεσματικότερη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία της Ένωσης και επιβολή της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης, κυρίως μέσω της προώθησης της ανάπτυξης και της διάδοσης βέλτιστων πρακτικών και προσεγγίσεων πολιτικής·
- δ) προώθηση της βελτίωσης της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης, με τη διεύρυνση της συμμετοχής των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των ΜΚΟ, στις διαβουλεύσεις για πολιτικές και στην εφαρμογή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Το υποπρόγραμμα «Δράση για το Κλίμα»

Άρθρο 13

Τομείς προτεραιότητας του υποπρογράμματος «Δράση για το Κλίμα»

Το υποπρόγραμμα «Δράση για το Κλίμα» περιλαμβάνει τρεις τομείς προτεραιότητας:

- α) Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής·
- β) Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή·
- γ) Κλιματική διακυβέρνηση και πληροφόρηση.

Άρθρο 14

Συγκεκριμένοι στόχοι για τον τομέα προτεραιότητας «Μετριασμός της Κλιματικής Αλλαγής»

Με σκοπό τη συμβολή στη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, ο τομέας προτεραιότητας «Μετριασμός της Κλιματικής Αλλαγής» περιλαμβάνει συγκεκριμένα τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

- α) τη συμβολή στην υλοποίηση και ανάπτυξη της πολιτικής και νομοθεσίας της Ένωσης για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης σε όλους τους τομείς πολιτικής, κυρίως μέσω της ανάπτυξης, δοκιμής και επίδειξης προσεγγίσεων πολιτικής και διαχείρισης, βέλτιστων πρακτικών και λύσεων για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής·
- β) τη βελτίωση της γνωστικής βάσης για την ανάπτυξη, εκτίμηση, παρακολούθηση, αξιολόγηση και υλοποίηση αποτελεσματικών

δράσεων και μέτρων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και την ενίσχυση της δυνατότητας πρακτικής εφαρμογής αυτών των γνώσεων·

- γ) τη διευκόλυνση της ανάπτυξης και υλοποίησης ολοκληρωμένων προσεγγίσεων, λόγου χάρι για στρατηγικές και έργα μετριασμού της κλιματικής αλλαγής σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο·
- δ) τη συμβολή στην ανάπτυξη και επίδειξη καινοτόμων τεχνολογιών, συστημάτων, μεθόδων και μέσων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής τα οποία προσφέρονται για αναπαραγωγή, μεταφορά και ενσωμάτωση.

Άρθρο 15

Συγκεκριμένοι στόχοι για τον τομέα προτεραιότητας «Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή»

Με σκοπό τη συμβολή στην υποστήριξη των προσαφειών που οδηγούν σε αυξημένη ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, ο τομέας προτεραιότητας «Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή» περιλαμβάνει συγκεκριμένα τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

- α) τη συμβολή στην ανάπτυξη και υλοποίηση της πολιτικής και νομοθεσίας της Ένωσης για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης σε όλους τους τομείς πολιτικής, κυρίως μέσω της ανάπτυξης, δοκιμής και επίδειξης προσεγγίσεων πολιτικής και διαχείρισης, βέλτιστων πρακτικών και λύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων, όπου δει, προσεγγίσεων βασισμένων στο οικοσύστημα·
- β) τη βελτίωση της γνωστικής βάσης για την ανάπτυξη, εκτίμηση, παρακολούθηση, αξιολόγηση και υλοποίηση αποτελεσματικών δράσεων και μέτρων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή που βασίζονται στο οικοσύστημα, με προτεραιότητα, όπου δει, σε όσα εφαρμόζουν προσέγγιση που βασίζεται στο οικοσύστημα, και την ενίσχυση της δυνατότητας πρακτικής εφαρμογής αυτών των γνώσεων·
- γ) τη διευκόλυνση της ανάπτυξης και υλοποίησης ολοκληρωμένων προσεγγίσεων που βασίζονται στο οικοσύστημα, λόγου χάρι για στρατηγικές και έργα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, με προτεραιότητα, όπου δει, στις προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα·
- δ) τη συμβολή στην ανάπτυξη και επίδειξη καινοτόμων τεχνολογιών, συστημάτων, μεθόδων και μέσων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή τα οποία προσφέρονται για αναπαραγωγή, μεταφορά και ενσωμάτωση.

Άρθρο 16

Συγκεκριμένοι στόχοι για τον τομέα προτεραιότητας «Κλιματική διακυβέρνηση και πληροφόρηση»

Οι συγκεκριμένοι στόχοι του τομέα προτεραιότητας «Κλιματική διακυβέρνηση και πληροφόρηση» είναι συγκεκριμένα οι εξής:

- α) η προώθηση της ευαισθητοποίησης για κλιματικά ζητήματα, συμπεριλαμβανομένης της εξασφάλισης υποστήριξης από μέρους του κοινού και των παραγόντων στην πολιτική που χαράσσει η Ένωση στον τομέα του κλίματος, και η προώθηση της γνώσης όσον αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη·

- β) η υποστήριξη της επικοινωνίας, της διαχείρισης και της διάδοσης πληροφοριών στον τομέα του κλίματος, και η διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων σχετικά με επιτυχείς κλιματικές λύσεις και πρακτικές, μεταξύ άλλων και μέσω της ανάπτυξης πλατφορμών συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχόντων και της εκπαίδευσης·
- γ) η προώθηση και συμβολή για αποτελεσματικότερη συμμόρφωση με την νομοθεσία της Ένωσης για το περιβάλλον και την επιβολή της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης, κυρίως μέσω της προώθησης της ανάπτυξης και της διάδοσης βέλτιστων πρακτικών και προσεγγίσεων πολιτικής·
- δ) η προώθηση της βελτίωσης της κλιματικής διακυβέρνησης, με τη διεύρυνση της συμμετοχής των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των ΜΚΟ, στις διαβουλεύσεις για πολιτικές και στην εφαρμογή τους.

ΠΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Χρηματοδότηση

Άρθρο 17

Τύποι χρηματοδότησης

1. Η ενωσιακή χρηματοδότηση δύναται να λαμβάνει τις ακόλουθες νομικές μορφές:
 - α) επιχορηγήσεις·
 - β) συμβάσεις κρατικών προμηθειών·
 - γ) συνεισφορές σε χρηματοδοτικά μέσα σύμφωνα με τις διατάξεις περί χρηματοδοτικών μέσων που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, ιδίως στα άρθρα 139 και 140, και σύμφωνα με λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζονται σε συγκριμένες πράξεις της Ένωσης·
 - δ) οποιοδήποτε άλλες παρεμβάσεις απαιτούνται για την επίτευξη των γενικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3.
2. Η Επιτροπή εφαρμόζει τον παρόντα κανονισμό σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.
3. Η χρηματοδότηση βάσει του παρόντος κανονισμού που αποτελεί κρατική ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ υλοποιείται κατά τρόπο που συμφωνεί με τους οικείους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων της Ένωσης.
4. Τουλάχιστον το 81 % των δημοσιονομικών πόρων του προγράμματος LIFE διατίθεται σε έργα που λαμβάνουν ενίσχυση μέσω των επιχορηγήσεων δράσης ή, οσάκις ενδείκνυται, μέσω των χρηματοδοτικών μέσων που προβλέπονται στο στοιχείο γ) της παραγράφου 1.

Η Επιτροπή μπορεί να περιλαμβάνει αυτά τα χρηματοδοτικά μέσα ως μέρος του πολυετούς προγράμματος εργασίας που αναφέρεται

στο άρθρο 24, σύμφωνα με μια εκ των προτέρων αξιολόγηση, όπως αναφέρεται στο στοιχείο στ) του άρθρου 140 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

5. Ένα μέγιστο ποσοστό 30 % των δημοσιονομικών πόρων που προορίζονται για επιχορηγήσεις δράσης σύμφωνα με την παράγραφο 4 μπορεί να διατίθεται σε ολοκληρωμένα έργα. Αυτό το μέγιστο ποσοστό επαναξιολογείται στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος LIFE που προβλέπεται στο στοιχείο α) του άρθρου 27, παράγραφος 2 και συνοδεύεται, αν χρειαστεί, από νομοθετική πρόταση.

Άρθρο 18

Έργα

Οι επιχορηγήσεις δράσης μπορούν να χρηματοδοτούν τα εξής έργα:

- α) πιλοτικά έργα·
- β) έργα επίδειξης·
- γ) έργα βέλτιστων πρακτικών·
- δ) ολοκληρωμένα έργα·
- ε) έργα τεχνικής βοήθειας·
- στ) έργα οικοδόμησης δυναμικού·
- ζ) προπαρασκευαστικά έργα·
- η) έργα πληροφόρησης, ευαισθητοποίησης και διάδοσης·
- θ) οποιαδήποτε άλλα έργα απαιτούνται για την επίτευξη των γενικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3.

Άρθρο 19

Κριτήρια επιλεξιμότητας και ανάθεσης και επιλογή έργων

1. Τα έργα που αναφέρονται στο άρθρο 18 πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας που βασίζονται στους ορισμούς που περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 και στα ακόλουθα κριτήρια ανάθεσης:
 - α) παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την Ένωση, συμβάλλοντας σημαντικά στην επίτευξη ενός από τους γενικούς στόχους του προγράμματος LIFE που ορίζονται στο άρθρο 3 καθώς και τους ειδικούς στόχους των τομέων προτεραιότητας που παρατίθενται στο άρθρο 9, τις θεματικές προτεραιότητες που ορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ ή τους ειδικούς στόχους για τους τομείς προτεραιότητας που παρατίθενται στο άρθρο 13·
 - β) διασφαλίζουν μια οικονομικά αποδοτική προσέγγιση και είναι τεχνικά και οικονομικά συναφή· και
 - γ) είναι ορθά ως προς την προτεινόμενη υλοποίηση.
2. Η ανάθεση των έργων υπόκειται στην τήρηση των ελάχιστων απαιτήσεων ποιότητας, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 996/2012.

3. Τα έργα που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα LIFE στο πλαίσιο ενός τομέα προτεραιότητας αποφεύγουν την υπονόμευση περιβαλλοντικών ή κλιματικών στόχων σε άλλον τομέα προτεραιότητας και, ει δυνατόν, προωθούν συνέργειες μεταξύ διαφόρων στόχων καθώς και τη χρήση πράσινων δημόσιων συμβάσεων.

4. Η Επιτροπή διασφαλίζει γεωγραφική ισορροπία για ολοκληρωμένα έργα διαθέτοντας ενδεικτικά τουλάχιστον τρία ολοκληρωμένα έργα σε κάθε κράτος μέλος, διασφαλίζοντας τουλάχιστον ένα ολοκληρωμένο έργο στο πλαίσιο του υπο-προγράμματος «Περιβάλλον» και τουλάχιστον ένα ολοκληρωμένο έργο στο πλαίσιο του υπο-προγράμματος «Δράση για το Κλίμα» κατά την περίοδο προγραμματισμού του LIFE που αναφέρεται στο άρθρο 1.

Τα ολοκληρωμένα έργα διανέμονται με σκοπό την επίτευξη των στόχων που έχουν οριστεί σύμφωνα με το στοιχείο γ) του άρθρου 24 παράγραφος 2 για καθέναν από τους τομείς που αναφέρονται στο στοιχείο δ) του άρθρου 2.

Για να αξιολογηθεί η συμμόρφωση με την πρόβλεψη ενεργοποίησης ενωσιακών, εθνικών ή ιδιωτικών κεφαλαίων που αναφέρονται στο στοιχείο δ) του άρθρου 2, οι προτάσεις για ολοκληρωμένα έργα συνοδεύονται:

α) κατά το πρώτο στάδιο της διαδικασίας υποβολής αιτήσεως, από σχέδιο χρηματοδότησης, και,

β) κατά το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας υποβολής αιτήσεως, από τουλάχιστον μία επιστολή δήλωσης προθέσεων, η οποία δηλώνει τον βαθμό στον οποίο ενεργοποιούνται άλλες σχετικές ενωσιακές, εθνικές ή ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης και προσδιορίζει τέτοιες χρηματοδοτικές πηγές.

5. Η Επιτροπή διασφαλίζει, για όσο διαρκεί το πρώτο πολυετές πρόγραμμα εργασίας, γεωγραφική ισορροπία για έργα άλλα από ολοκληρωμένα έργα που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο του υποπρογράμματος «Περιβάλλον», κατανέμοντας αναλογικά τα κονδύλια μεταξύ των κρατών μελών μέσω ενδεικτικών εθνικών κατανομών που θεσπίζονται σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο Παράρτημα Ι. Όπου δεν είναι δυνατόν να εφαρμοσθούν ενδεικτικές εθνικές κατανομές, τα έργα επιλέγονται αποκλειστικά με βάση την αξία τους.

6. Εάν το ποσό της συγχρηματοδότησης που είναι απαραίτητη για τη χρηματοδότηση έργων άλλων από ολοκληρωμένα έργα, τα οποία υπέβαλε κράτος μέλος, και τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο που καταρτίζεται από την Επιτροπή στο τέλος της διαδικασίας επιλογής είναι χαμηλότερο από το ενδεικτικό μερίδιο του εν λόγω κράτους μέλους, η Επιτροπή, με την επιφύλαξη των όρων που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2, χρησιμοποιεί το υπόλοιπο αυτών των ενδεικτικών εθνικών κατανομών για τη συγχρηματοδότηση έργων υποβαλλομένων από άλλα κράτη μέλη, εκτός έργων σε ΥΧΕ, τα οποία παρέχουν τη μεγαλύτερη συμβολή στην επίτευξη των γενικών στόχων που εκτίθενται στο άρθρο 3.

Όταν παρουσιάζει η Επιτροπή τον κατάλογο των έργων προς συγχρηματοδότηση, διασαφηνίζει στην επιτροπή για το πρόγραμμα LIFE για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή τον τρόπο με τον οποίο έλαβε υπόψη τα κριτήρια κατανομής που ορίζονται στις παραγράφους 4 και 5.

7. Η Επιτροπή λαμβάνει ιδιαίτερος υπόψη διεθνικά έργα, όταν η διεθνική συνεργασία είναι ουσιώδης για την εξασφάλιση της προσαπαιθεί να εξασφαλίζει ότι τουλάχιστον το 15 % των δημοσιονομικών πόρων που προορίζονται για έργα διατίθεται για διεθνικά έργα. Η Επιτροπή εξετάζει τη δυνατότητα χορήγησης χρηματοδότησης σε διεθνικά έργα ακόμη και σε περιπτώσεις που για τα ενδεικτικά εθνικά μερίδια ενός ή περισσότερων κρατών μελών που συμμετέχουν σε αυτά τα διεθνικά έργα έχει σημειωθεί υπέρβαση.

8. Κατά τη διάρκεια του πρώτου πολυετούς προγράμματος εργασίας, ένα κράτος μέλος καθίσταται επιλέξιμο για χρηματοδότηση ενός έργου οικοδόμησης δυναμικού για ποσό ύψους έως και 1 000 000 EUR, υπό την προϋπόθεση ότι πληροί ένα από τα ακόλουθα κριτήρια.

α) το μέσο ύψος απορρόφησης του ενδεικτικού εθνικού μεριδίου του εκ μέρους του κράτους μέλους για τα έτη 2010, 2011 και 2012, όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 614/2007, είναι κάτω του 70 %·

β) το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ του κράτους μέλους κατά το 2012 ήταν κάτω του 90 % του μέσου ενωσιακού όρου· ή

γ) το κράτος μέλος προσχώρησε στην Ένωση το 2013 μετά την 1η Ιανουαρίου 2013.

Κατά τη διάρκεια του πρώτου πολυετούς προγράμματος εργασίας, ένα κράτος μέλος καθίσταται επιλέξιμο για χρηματοδότηση ενός έργου οικοδόμησης δυναμικού για ποσό ύψους έως και 750 000 EUR, υπό την προϋπόθεση ότι πληροί τα ακόλουθα κριτήρια.

α) το μέσο ύψος απορρόφησης του ενδεικτικού εθνικού μεριδίου του εκ μέρους του κράτους μέλους για τα έτη 2014, 2015 και 2016, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 5, είναι κάτω του 70 %· και

β) το μέσο ύψος απορρόφησης του ενδεικτικού εθνικού μεριδίου του εκ μέρους του κράτους μέλους για τα έτη 2014, 2015 και 2016 έχει αυξηθεί σε σύγκριση με το μέσο ύψος απορρόφησης για τα έτη 2010, 2011 και 2012.

Για να καταστεί επιλέξιμο για χρηματοδότηση ενός έργου οικοδόμησης δυναμικού, ένα κράτος μέλος δεσμεύεται στη διατήρηση πόρων που προορίζονται για το πρόγραμμα LIFE, συμπεριλαμβανομένων των επιπέδων στελέχωσης, σε επίπεδα όχι χαμηλότερα από αυτά που ίσχυαν το 2012 για όσο διαρκεί το σχετικό πολυετές πρόγραμμα εργασίας. Αυτή η δέσμευση ορίζεται στο σχέδιο οικοδόμησης δυναμικού που αναφέρεται στην παράγραφο 9.

Κατ' εξαίρεση από όσα προβλέπονται σχετικά με την επιλεξιμότητα στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο και για όλη τη διάρκεια του προγράμματος LIFE, ένα κράτος μέλος δεν είναι επιλέξιμο για χρηματοδότηση έργων οικοδόμησης δυναμικού, αν το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ του το 2012 υπερέβαινε το 105 % του ενωσιακού μέσου όρου. Η χρηματοδότηση των έργων οικοδόμησης δυναμικού περιορίζονται σε ένα έργο ανά κράτος μέλος ανά πολυετές πρόγραμμα εργασίας.

9. Η Επιτροπή θεσπίζει διαδικασία ταχείας ανάθεσης για όλα τα έργα οικοδόμησης δυναμικού διάρκειας. Οι αιτήσεις για τέτοια έργα οικοδόμησης δυναμικού μπορούν να υποβάλλονται από τις 23ης Δεκεμβρίου 2013. Οι αιτήσεις βασίζονται σε σχέδιο οικοδόμησης δυναμικού το οποίο συμφωνείται μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής με παρουσίαση των παρεμβάσεων προς χρηματοδότηση από το πρόγραμμα LIFE, προκειμένου να αναπτυχθεί η δυνατότητα του κράτους μέλους να υποβάλει επιτυχείς αιτήσεις χρηματοδότησης για έργα στο πλαίσιο των υπο-προγραμμάτων «Περιβάλλον» και «Δράση για το Κλίμα». Οι εν λόγω παρεμβάσεις μπορούν να περιλαμβάνουν ενδεικτικά και όχι περιοριστικά:

- α) διορισμό νέου προσωπικού και εκπαίδευση για τα εθνικά ή περιφερειακά σημεία επαφής του LIFE·
- β) διευκόλυνση ανταλλαγών εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών και προώθηση της διάδοσης και χρήσης των αποτελεσμάτων από τα έργα του προγράμματος LIFE·
- γ) προσεγγίσεις εκπαίδευσης του εκπαιδευτή·
- δ) προγράμματα ανταλλαγής και υποστήριξης μεταξύ δημόσιων αρχών σε κράτη μέλη, ιδίως δραστηριότητες ανταλλαγών αριστείας.

Παρεμβάσεις που καλύπτονται από το σχέδιο οικοδόμησης δυναμικού μπορούν να περιλαμβάνουν την εξασφάλιση εμπειρογνομώνων για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων τεχνικών και διαδικαστικών κενών αλλά δεν μπορούν να περιλαμβάνουν την εξασφάλιση εμπειρογνομώνων των οποίων κύριο καθήκον είναι η κατάρτιση προτάσεων για υποβολή στο πλαίσιο των ετήσιων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.

Το σχέδιο οικοδόμησης δυναμικού παρουσιάζει επίσης υπολογισμό του κόστους τέτοιων παρεμβάσεων.

Άρθρο 20

Ποσοστά συγχρηματοδότησης και επιλεξιμότητα των δαπανών για έργα

1. Το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης για τα έργα που αναφέρονται στο άρθρο 18 φθάνει:

- α) έως το 60 % των επιλέξιμων δαπανών για όλα τα έργα, εκτός από όσα αναφέρονται στο στοιχείο γ), που χρηματοδοτούνται από τα δύο υπο-προγράμματα «Περιβάλλον» και «Δράση για το Κλίμα», για τη διάρκεια του πρώτου πολυετούς προγράμματος εργασίας·
- β) έως το 55 % των επιλέξιμων δαπανών για όλα τα έργα, εκτός από όσα αναφέρονται στο στοιχείο γ), που χρηματοδοτούνται από τα δύο υπο-προγράμματα «Περιβάλλον» και «Δράση για το Κλίμα», για τη διάρκεια του δεύτερου πολυετούς προγράμματος εργασίας·

γ) για το σύνολο διάρκειας του προγράμματος LIFE:

- i) έως το 60 % των επιλέξιμων δαπανών για έργα που αναφέρονται στα στοιχεία δ), ε) και ζ) του άρθρου 18·

ii) έως το 60 % των επιλέξιμων δαπανών για έργα που χρηματοδοτούνται από τον τομέα προτεραιότητας «Φύση και Βιοποικιλότητα» στο υποπρόγραμμα «Περιβάλλον», με την επιφύλαξη του σημείου iii)·

iii) έως το 75 % των επιλέξιμων δαπανών για έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του τομέα προτεραιότητας «Φύση και Βιοποικιλότητα» του υπο-προγράμματος «Περιβάλλον», που αφορά οικοτόπους και είδη προτεραιότητας για την εφαρμογή της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ ή τα είδη πτηνών που θεωρούνται προτεραιότητα για χρηματοδότηση από την επιτροπή για την προσαρμογή στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο, που έχει συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 16 της οδηγίας 2009/147/ΕΚ, όταν αυτό είναι αναγκαίο για να επιτευχθεί ο στόχος της διατήρησης·

iv) έως το 100 % των επιλέξιμων δαπανών για έργα που αναφέρονται στο στοιχείο στ) του άρθρου 18.

2. Οι όροι για την επιλεξιμότητα δαπανών διατυπώνονται στο άρθρο 126 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012. Αυτές οι δαπάνες περιλαμβάνουν ΦΠΑ και κόστος προσωπικού.

Η Επιτροπή προβλέπει επισκόπηση, κατά τις ενδιάμεσες και εκ των υστέρων αξιολογήσεις του προγράμματος LIFE, των επιστροφών ΦΠΑ ανά κράτος μέλος που ζήτησαν οι δικαιούχοι του έργου προγράμματος LIFE κατά το στάδιο τελικής καταβολής.

3. Οι δαπάνες που σχετίζονται με την αγορά γης θεωρούνται επιλέξιμες για κοινοτική χρηματοδότηση για τα έργα που αναφέρονται στο άρθρο 18, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) η αγορά θα συμβάλει στη βελτίωση, διατήρηση και αποκατάσταση της ακεραιότητας του δικτύου Natura 2000 που συνεστήθη σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, μεταξύ άλλων μέσω της βελτίωσης της δυνατότητας σύνδεσης με τη δημιουργία διαδρόμων, συνδεδετικών στοιχείων, ή άλλων στοιχείων πράσινης υποδομής·

β) η αγορά γης είναι ο μόνος ή ο πλέον αποτελεσματικός τρόπος για την επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος διατήρησης·

γ) η αγοραζόμενη γη προορίζεται, μακροπρόθεσμως, αποκλειστικά για χρήσεις που συνάδουν με τους στόχους που εκτίθενται στα άρθρα 11, 14 ή 15· και

δ) το οικείο κράτος μέλος εξασφαλίζει, μέσω μεταβίβασης ή άλλου τρόπου, ότι η γη αυτή χρησιμοποιείται, μακροπρόθεσμως, αποκλειστικά για σκοπούς διατήρησης της φύσης.

Άρθρο 21

Λειτουργικές επιχορηγήσεις

1. Οι λειτουργικές επιχορηγήσεις υποστηρίζουν ορισμένες λειτουργικές και διοικητικές δαπάνες μη κερδοσκοπικών φορέων οι οποίοι επιδιώκουν σκοπούς γενικού ενδιαφέροντος της Ένωσης και δραστηριοποιούνται κυρίως στον τομέα του περιβάλλοντος ή της δράσης για το κλίμα και εμπλέκονται στην ανάπτυξη, υλοποίηση και επιβολή της πολιτικής και νομοθεσίας της Ένωσης.

2. Το μέγιστο ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης για τις λειτουργικές επιχορηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι το 70 % των επιλέξιμων δαπανών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Μέτρα εφαρμογής

Άρθρο 24

Πολυετή προγράμματα εργασίας

Άρθρο 22

Άλλοι τύποι δραστηριοτήτων

Το πρόγραμμα LIFE μπορεί να χρηματοδοτεί δραστηριότητες που υλοποιούνται από την Επιτροπή για την υποστήριξη της έναρξης, υλοποίησης και ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής και νομοθεσίας της Ένωσης με σκοπό την επίτευξη των γενικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3. Αυτές οι δραστηριότητες μπορούν να περιλαμβάνουν:

- α) ενημέρωση και επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένων εκστρατειών ευαισθητοποίησης. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που κατανέμονται σε δράσεις επικοινωνίας βάσει του παρόντος κανονισμού καλύπτουν επίσης την εταιρική επικοινωνία επί των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, καθώς και σχετικά με το καθεστώς εφαρμογής και μεταφοράς όλης της βασικής ενωσιακής νομοθεσίας για το περιβάλλον και το κλίμα·
- β) μελέτες, έρευνες, εφαρμογή μοντέλων και ανάπτυξη σεναρίων·
- γ) την προετοιμασία, την υλοποίηση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση έργων, πολιτικών, προγραμμάτων και νομοθεσίας·
- δ) εργαστήρια, διασκέψεις και συναντήσεις·
- ε) δικτύωση και πλατφόρμες βέλτιστης πρακτικής·
- στ) οποιεσδήποτε άλλες δράσεις που απαιτούνται για την επίτευξη των γενικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3.

Άρθρο 23

Δικαιούχοι

Το πρόγραμμα LIFE μπορεί να χρηματοδοτεί δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Προκειμένου να διασφαλισθεί η προβολή του προγράμματος LIFE, οι δικαιούχοι δημοσιοποιούν το πρόγραμμα LIFE και τα αποτελέσματα των έργων τους, αναφέροντας πάντα τη ληφθείσα υποστήριξη της Ένωσης. Ο λογότυπος του προγράμματος LIFE, που απεικονίζεται στο Παράρτημα II, χρησιμοποιείται για όλες τις δραστηριότητες επικοινωνίας και εμφανίζεται στους πίνακες ανακοινώσεων σε στρατηγικά σημεία ορατά στο κοινό. Όλα τα βιώσιμα αγαθά που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE φέρουν τον λογότυπο του προγράμματος LIFE, εκτός από περιπτώσεις όπου ορίζεται άλλως από την Επιτροπή.

1. Η Επιτροπή εγκρίνει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, πολυετή προγράμματα εργασίας για το πρόγραμμα LIFE. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 2.

Η διάρκεια του πρώτου πολυετούς προγράμματος εργασιών είναι τέσσερα χρόνια και η διάρκεια του δεύτερου πολυετούς προγράμματος εργασιών είναι τρία χρόνια.

2. Κάθε πολυετές πρόγραμμα εργασιών έχει τουλάχιστον τριετή διάρκεια και ορίζει, σύμφωνα με τους γενικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3, τα εξής:

- α) την κατανομή κεφαλαίων μεταξύ τομέων προτεραιότητας και μεταξύ διαφόρων τύπων χρηματοδότησης στο πλαίσιο κάθε υπο-προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3 και το άρθρο 17 παράγραφοι 4 και 5. Δεν πραγματοποιείται άλλη εκ των προτέρων κατανομή για επιχορηγήσεις δράσης στο πλαίσιο έργων μεταξύ ή εντός κάθε τομέα προτεραιότητας, με εξαίρεση έργα τεχνικής βοήθειας και έργα οικοδόμησης δυναμικού·
- β) τα θέματα έργων που υλοποιούν τις θεματικές προτεραιότητες που ορίζονται στο Παράρτημα III για τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν κατά την περίοδο που καλύπτεται από το πολυετές πρόγραμμα εργασιών·
- γ) ποσοτικά και ποσοτικά αποτελέσματα, δείκτες και στόχους για κάθε τομέα προτεραιότητας και τύπο έργων κατά την περίοδο που καλύπτεται από το πολυετές πρόγραμμα εργασιών, σύμφωνα με τους δείκτες επιδόσεων που προβλέπει το άρθρο 3 παράγραφος 3 και τους ειδικούς στόχους που ορίζονται για κάθε προτεραιότητα στα άρθρα 10, 11, 12, 14, 15 και 16·
- δ) την τεχνική μεθοδολογία για τη διαδικασία επιλογής έργων και τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης για τις επιχορηγήσεις, σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 19 του παρόντος κανονισμού και τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012·
- ε) ενδεικτικά χρονοδιαγράμματα για τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων κατά την περίοδο που καλύπτεται από το πολυετές πρόγραμμα εργασιών.

3. Στο πλαίσιο των πολυετών προγραμμάτων εργασιών, η Επιτροπή εκδίδει ετήσιες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για τους τομείς προτεραιότητας που παρατίθενται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και το άρθρο 13. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι πόροι που δεν χρησιμοποιήθηκαν σε συγκεκριμένη πρόσκληση υποβολής προτάσεων κατανέμονται εκ νέου μεταξύ των διαφόρων τύπων έργων που αναφέρονται στο άρθρο 18.

4. Η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικής πράξης, επανεξετάζει το πολυετές πρόγραμμα εργασίας, το αργότερο μέχρι την ενδιάμεση αξιολόγηση του Προγράμματος LIFE. Η εκτελεστική αυτή πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 2.

Άρθρο 25

Μέθοδοι εκτέλεσης

Η Επιτροπή υλοποιεί τις δραστηριότητες που αποσκοπούν στην επίτευξη των γενικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με τις μεθόδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού που καθορίζονται στο άρθρο 58 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, ιδίως δε τις άμεσες ή έμμεσες διαχείρισης από την Επιτροπή σε κεντρική βάση, ή τις από κοινού διαχείρισης με διεθνείς οργανισμούς.

Άρθρο 26

Διοικητική και τεχνική υποστήριξη

Η οικονομική βοήθεια που χορηγείται βάσει του προγράμματος LIFE μπορεί να καλύπτει και τις απαραίτητες δαπάνες που σχετίζονται με τις δραστηριότητες προπαρασκευής, παρακολούθησης, επιθεώρησης, ελέγχου, επικοινωνίας και αξιολόγησης που απαιτούνται άμεσα για τη διαχείριση του προγράμματος LIFE και την επίτευξη των γενικών στόχων του, που ορίζονται στο άρθρο 3.

Η Επιτροπή, σε τακτά διαστήματα και σε συνεργασία με τα εθνικά σημεία επαφής του LIFE, διοργανώνει σεμινάρια και εργαστήρια, δημοσιεύει καταλόγους έργων που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα LIFE ή αναλαμβάνει άλλες δραστηριότητες για να διευκολύνει την ανταλλαγή εμπειριών, γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών για όλα τα έργα και την αναπαραγωγή και μεταφορά των αποτελεσμάτων των έργων σε ολόκληρη την Ένωση. Γι' αυτό τον σκοπό, η Επιτροπή αναλαμβάνει δραστηριότητες που εστιάζουν στη διάδοση των αποτελεσμάτων των έργων εντός και πέραν των δικαιούχων του LIFE και άλλων, με ιδιαίτερο εστιακό σημείο, οσάκις ενδείκνυται, σε κράτη μέλη με χαμηλή απορρόφηση κονδυλίων του LIFE, και διευκολύνει την επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ ολοκληρωμένων ή υπό εξέλιξη έργων με νέους δικαιούχους έργων, αιτούντες ή συμμετέχοντες στον ίδιο τομέα.

Η Επιτροπή διοργανώνει επίσης συγκεκριμένα σεμινάρια, εργαστήρια ή, οσάκις ενδείκνυται, άλλους τύπους δραστηριοτήτων τουλάχιστον κάθε δύο χρόνια, με σκοπό τη διευκόλυνση της ανταλλαγής εμπειριών, γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τον σχεδιασμό, την προετοιμασία και την υλοποίηση ολοκληρωμένων έργων καθώς και σχετικά με την αποτελεσματικότητα της βοήθειας που παρέχεται μέσω έργων τεχνικής βοήθειας. Αυτές οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν εθνικές ή περιφερειακές μονάδες διοίκησης που διαχειρίζονται άλλα ενωσιακά κονδύλια καθώς και άλλους σχετικούς συμμετέχοντες παράγοντες.

Άρθρο 27

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί τακτικά την υλοποίηση του προγράμματος LIFE και των υπο-προγραμμάτων του, περιλαμβανομένου και του ύψους των δαπανών που σχετίζονται με το κλίμα και τη βιοποικιλότητα, και υποβάλλει σχετικές εκθέσεις. Εκτιμά επίσης

τις συνέργειες μεταξύ του προγράμματος LIFE και άλλων συμπληρωματικών προγραμμάτων της Ένωσης, ιδίως δε μεταξύ των υπο-προγραμμάτων του. Η Επιτροπή υπολογίζει τις ενδεικτικές εθνικές κατανομές, σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στο Παράρτημα I, κατά τη διάρκεια του δευτέρου πολυετούς προγράμματος εργασιών, με αποκλειστικό σκοπό τη βαθμολόγηση της απόδοσης των κρατών μελών.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή Περιφερειών τις ακόλουθες εκθέσεις:

α) το αργότερο έως την 30ή Ιουνίου 2017, εξωτερική και ανεξάρτητη έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος LIFE (και των υπο-προγραμμάτων του), συμπεριλαμβανομένων των ποσοτικών και ποσοτικών πτυχών της υλοποίησής του, του ύψους των δαπανών που σχετίζονται με το κλίμα και τη βιοποικιλότητα, του βαθμού στον οποίο έχουν επιτευχθεί συνέργειες μεταξύ των στόχων, και της συμπληρωματικότητάς του με άλλα συναφή προγράμματα της Ένωσης, της επίτευξης των στόχων όλων των μέτρων (σε επίπεδο αποτελεσμάτων και επιπτώσεων, ει δυνατόν), της αποδοτικότητας της χρήσης πόρων και της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας του προγράμματος, για τη λήψη απόφασης για την ανανέωση, τροποποίηση ή αναστολή των μέτρων. Η εν λόγω έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης περιλαμβάνει επίσης ποσοτική και ποιοτική ανάλυση της συμβολής του προγράμματος LIFE στο καθεστώς διατήρησης των οικοτόπων και ειδών που απεικονίζονται στις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται επίσης τις δυνατότητες απλούστευσης, την εσωτερική και εξωτερική του συνάφεια, τη συνεχιζόμενη συνάφεια όλων των στόχων, καθώς και τη συμβολή των μέτρων του προγράμματος LIFE στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στη διατήρηση ανάπτυξη. Λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις του LIFE+. Η έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης συνοδεύεται από σχόλια της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο λαμβάνονται υπόψη τα ευρήματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης κατά την υλοποίηση του προγράμματος LIFE, ιδίως δε του βαθμού στον οποίο πρέπει να τροποποιηθούν οι θεματικές προτεραιότητες που ορίζει το Παράρτημα III.

Η έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης περιέχει ή συνοδεύεται από ενδελεχή αξιολόγηση του βαθμού και της ποιότητας της ζήτησης, του σχεδιασμού και της υλοποίησης των ολοκληρωμένων έργων. Ιδιαίτερο εστιακό σημείο αποτελεί η επιτευχθείσα ή αναμενόμενη επιτυχία των ολοκληρωμένων έργων σε σχέση με τη μόχλευση άλλων ταμείων της Ένωσης, λαμβάνοντας ειδικότερα υπόψη τα οφέλη της αυξημένης συνεκτικότητας με άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης, τον βαθμό στον οποίο συμμετείχαν οι σχετικοί παράγοντες και τον βαθμό στον οποίο παλαιότερα έργα του LIFE+ καλύφθηκαν ή αναμένεται να καλυφθούν από τα ολοκληρωμένα έργα.

β) το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, εξωτερική και ανεξάρτητη εκ των υστέρων έκθεση αξιολόγησης που καλύπτει την υλοποίηση και τα αποτελέσματα του προγράμματος LIFE και των υπο-προγραμμάτων του, συμπεριλαμβανομένων του ύψους των δαπανών που σχετίζονται με το κλίμα και τη βιοποικιλότητα, της έκτασης στην οποία το πρόγραμμα LIFE ως σύνολο και το καθένα από τα υπο-προγράμματά του επιτυγχάνουν τους

στόχους τους, του βαθμού στον οποίο έχουν υλοποιηθεί συνέργειες μεταξύ των ποικίλων στόχων, καθώς και τη συμβολή του προγράμματος LIFE στην επίτευξη των στόχων και σκοπών της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Η εκ των υστέρων έκθεση αξιολόγησης εξετάζει επίσης τον βαθμό στον οποίο έχει επιτευχθεί η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων σε άλλες ενωσιακές πολιτικές και, στο μέτρο του δυνατού, το οικονομικό όφελος που επιτυγχάνεται μέσω του προγράμματος LIFE καθώς και τον αντίκτυπο και την προστιθέμενη αξία που προσδίδει στις συμμετέχουσες κοινότητες.

3. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων που διενεργούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 28

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Η Επιτροπή λαμβάνει τα δέοντα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι, όταν υλοποιούνται δραστηριότητες χρηματοδοτούμενες βάσει του παρόντος κανονισμού, προστατεύονται τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και οποιωνδήποτε άλλων έκνομων ενεργειών, με αποτελεσματικούς ελέγχους και, σε περίπτωση που διαπιστώνονται παρατυπίες, με την ανάκτηση των ποσών που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως και, κατά περίπτωση, μέσω αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων.

2. Η Επιτροπή ή οι εκπρόσωποί της και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την εξουσία του λογιστικού ελέγχου, βάσει δικαιολογητικών και επιτόπιων ελέγχων, η οποία ασκείται σε όλους τους δικαιούχους, αντισυμβαλλομένους και υπεργολάβους που έλαβαν χρηματοδότηση από την Ένωση βάσει του προγράμματος LIFE.

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις στους οικονομικούς παράγοντες που έχουν σχέση, άμεσα ή έμμεσα, με τη χρηματοδότηση αυτή, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96⁽¹⁾ του Συμβουλίου με στόχο τη διαπίστωση απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης ενέργειας που επηρεάζει τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με μια συμφωνία ή απόφαση επιχορήγησης ή μια σύμβαση που αφορά χρηματοδότηση εκ μέρους της Ένωσης.

Με την επιφύλαξη του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου, οι συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς και οι συμφωνίες και αποφάσεις επιχορήγησης και οι συμβάσεις που απορρέουν από την υλοποίηση του παρόντος κανονισμού πρέπει να εξουσιοδοτούν ρητά την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την OLAF να διενεργούν τέτοιους λογιστικούς ελέγχους, επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις.

3. Οι δικαιούχοι χρηματοδοτικών πόρων της Ένωσης τηρούν στη διάθεση της Επιτροπής όλα τα δικαιολογητικά για τις σχετικές με το σχέδιο δαπάνες, επί πέντε έτη μετά την τελευταία πληρωμή για το εν λόγω σχέδιο.

⁽¹⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 29

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 3 παράγραφος 3, στο άρθρο 9 παράγραφοι 2 και 4 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο επτά ετών από 23ης Δεκεμβρίου 2013.

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 3, στο άρθρο 9 παράγραφοι 2 και 4 μπορεί να ανακληθεί, ανά πάσα στιγμή, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση για την ανάκληση περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σ' αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

4. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 3, του άρθρου 9 παράγραφοι 2 και 4 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφοτέρωτα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου

Άρθρο 30

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή για το πρόγραμμα για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα LIFE. Η εν λόγω επιτροπή συνιστά επιτροπή υπό την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Εάν η εν λόγω επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 31

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 614/2007 καταργείται με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 2014.

Οι παραπομπές στον καταργούμενο κανονισμό θεωρούνται παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 32

Μεταβατικά μέτρα

1. Παρά το άρθρο 31 πρώτο εδάφιο, μέτρα που έχουν αρχίσει πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 614/2007 εξακολουθούν να διέπονται, μέχρι την ολοκλήρωσή τους, από τον εν λόγω κανονισμό και συμμορφώνονται με τις τεχνικές διατάξεις που ορίζονται σε αυτόν. Η επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού αντικαθιστά την επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 614/2007 από τις 23ης Δεκεμβρίου 2013.

2. Η οικονομική βοήθεια που χορηγείται βάσει του προγράμματος LIFE μπορεί να καλύπτει και δαπάνες σχετικές με την τεχνική και διοικητική βοήθεια, περιλαμβανομένης της υποχρεωτικής παρακολούθησης, επικοινωνίας και αξιολόγησης που απαιτείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 614/2007 μετά τη λήξη του, προκειμένου να διασφαλισθεί η μετάβαση μεταξύ των μέτρων που εκδίδονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 614/2007 και του προγράμματος LIFE.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

3. Τα ποσά που απαιτούνται στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού κονδυλίου για μέτρα παρακολούθησης, επικοινωνίας και λογιστικού ελέγχου κατά την περίοδο μετά την 31η Δεκεμβρίου 2020 λογίζονται ως επιβεβαιωθέντα μόνον εάν είναι συνεπή προς το νέο δημοσιονομικό πλαίσιο που ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2021.

4. Οι πιστώσεις που αντιστοιχούν σε έσοδα «για ειδικό προορισμό», τα οποία προκύπτουν από την αποπληρωμή αχρεωστήτως, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 614/2007 καταβληθέντων ποσών, χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, για τη χρηματοδότηση του προγράμματος LIFE.

Άρθρο 33

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. LEŠKEVIČIUS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κριτήρια για τη θέσπιση ενδεικτικών εθνικών κατανομών για έργα που δεν ανήκουν στα ολοκληρωμένα έργα και υποβάλλονται στο πλαίσιο του υποπρογράμματος «Περιβάλλον»

Σύμφωνα με τις αρχές της αλληλεγγύης και του επιμερισμού των ευθυνών, η Επιτροπή κατανέμει πόρους μεταξύ όλων των κρατών μελών για την περίοδο προγραμματισμού LIFE που αναφέρεται στο άρθρο 1 για έργα που δεν ανήκουν στα ολοκληρωμένα έργα και βασίζονται στα ακόλουθα κριτήρια:

α) Πληθυσμός

- i) συνολικός πληθυσμός κάθε κράτους μέλους (συντελεστής στάθμισης 50 %), και
- ii) πυκνότητα πληθυσμού κάθε κράτους μέλους, μέχρις ενός ορίου που αντιστοιχεί στο διπλάσιο της μέσης πυκνότητας πληθυσμού της Ένωσης (συντελεστής στάθμισης 5 %)

β) Φύση και βιοποικιλότητα

- i) συνολική έκταση των περιοχών Natura 2000 για κάθε κράτος μέλος, που εκφράζεται ως ποσοστό της συνολικής έκτασης του δικτύου Natura 2000 (συντελεστής στάθμισης 25 %), και
- ii) τμήμα του εδάφους ενός κράτους μέλους που καλύπτεται από τόπους Natura 2000 (συντελεστής στάθμισης 20 %).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Ο λογότυπος του προγράμματος LIFE

—

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Θεματικές προτεραιότητες για το υπο-πρόγραμμα «Περιβάλλον» που αναφέρεται στο άρθρο 9

A. Χώρος προτεραιότητας «Περιβάλλον και Αποδοτικότητα των Πόρων»:

- α) Θεματικές προτεραιότητες για το νερό, συμπεριλαμβανομένου του θαλάσσιου περιβάλλοντος: δραστηριότητες για την εφαρμογή των συγκεκριμένων στόχων για το νερό, οι οποίοι ορίζονται στον «Χάρτη πορείας για μια αποδοτική, από πλευράς πόρων, Ευρώπη» και στο 7ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον, και ειδικότερα:
- i) ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για την υλοποίηση της οδηγίας 2000/60/ΕΚ·
 - ii) δραστηριότητες για την εφαρμογή της οδηγίας 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾·
 - iii) δραστηριότητες για την υλοποίηση του προγράμματος μέτρων της οδηγίας 2008/56/ΕΚ, προκειμένου να επιτευχθεί καλή περιβαλλοντική κατάσταση στα θαλάσσια ύδατα·
 - iv) δραστηριότητες για να κατοχυρωθεί η ασφαλής και αποτελεσματική χρήση των υδάτινων πόρων, με βελτίωση της ποσοτικής διαχείρισης των υδάτων, διατήρηση υψηλού επιπέδου ποιότητας υδάτων και αποφυγή της κακής χρήσης και υποβάθμισης των υδάτινων πόρων.
- β) Θεματικές προτεραιότητες για τα απόβλητα: δραστηριότητες για την εφαρμογή των συγκεκριμένων στόχων για τα απόβλητα, οι οποίοι ορίζονται στον «Χάρτη πορείας για μια αποδοτική, από πλευράς πόρων, Ευρώπη» και στο 7ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον, και ειδικότερα:
- i) ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για την υλοποίηση σχεδίων και προγραμμάτων που αφορούν τα απόβλητα·
 - ii) δραστηριότητες για την εφαρμογή και την ανάπτυξη της ενωσιακής νομοθεσίας για τα απόβλητα, με ιδιαίτερη έμφαση στις πρώτες ενέργειες της ενωσιακής ιεραρχίας στη διαχείριση αποβλήτων (αποτροπή, εκ νέου χρήση και ανακύκλωση)·
 - iii) δραστηριότητες για την αποδοτικότητα των πόρων και τον αντίκτυπο κύκλου ζωής των προϊόντων, καταναλωτικά πρότυπα και απούλοποίηση της οικονομίας.
- γ) Θεματικές προτεραιότητες για την αποδοτικότητα των πόρων, συμπεριλαμβανομένων του εδάφους και των δασών, πράσινη και κυκλική οικονομία: δραστηριότητες για την εφαρμογή του «Χάρτη πορείας για μια αποδοτική, από πλευράς πόρων, Ευρώπη» και του 7ου Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον οι οποίες δεν καλύπτονται από άλλες θεματικές προτεραιότητες που αναφέρονται στο παρόν Παράρτημα, και ιδίως:
- i) δραστηριότητες για βιομηχανική συμβίωση και μεταφορά γνώσης, ανάπτυξη νέων μοντέλων για τη μετάβαση προς μία κυκλική και πράσινη οικονομία·
 - ii) δραστηριότητες για τη θεματική στρατηγική για το έδαφος (ανακοίνωση της Επιτροπής, με ημερομηνία 22 Σεπτεμβρίου 2006 και τίτλο «Θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους»), με ιδιαίτερη έμφαση στην αποδότηση και την αντιστάθμιση για τη σφράγιση του εδάφους, και βελτιωμένη χρήση της γης·
 - iii) δραστηριότητες για την παρακολούθηση των δασών και τα συστήματα πληροφόρησης καθώς και για την αποτροπή δασικών πυρκαγιών.
- δ) Θεματικές προτεραιότητες για το περιβάλλον και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων των χημικών ουσιών και των θορύβων: στήριξη δραστηριοτήτων για την υλοποίηση των συγκεκριμένων στόχων για το περιβάλλον και την υγεία, οι οποίοι ορίζονται στο 7ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον, ιδίως:
- i) στήριξη δραστηριοτήτων για την υλοποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ (REACH) και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ («κανονισμός για τα βιοκτόνα») να διασφαλίσουν ασφαλέστερη, βιωσιμότερη και οικονομικότερη χρήση των χημικών ουσιών (συμπεριλαμβανομένων των ναουλικών)·

⁽¹⁾ Οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, (ΕΕ L 288 της 6.11.2007, σ. 27).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων, καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής, καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 27).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων (ΕΕ L 167 της 27.6.2012, σ. 1).

- ii) στήριξη δραστηριοτήτων για τη διευκόλυνση της εφαρμογής της οδηγίας 2002/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ («οδηγία για τον θόρυβο»), για να επιτευχθούν επίπεδα θορύβου που δεν έχουν σοβαρό αρνητικό αντίκτυπο στην ανθρώπινη υγεία ούτε τη θέτουν σε κίνδυνο·
- iii) στήριξη δραστηριοτήτων για την πρόληψη μεγάλων ατυχημάτων, ιδίως με τη διευκόλυνση της εφαρμογής της οδηγίας 2012/18/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ («οδηγία Σεβέζο III»).
- ε) Θεματικές προτεραιότητες για την ποιότητα του αέρα και τις εκπομπές, συμπεριλαμβανομένου του αστικού περιβάλλοντος: στήριξη δραστηριοτήτων για την εφαρμογή των συγκεκριμένων στόχων για τον αέρα και τις εκπομπές, οι οποίοι ορίζονται στον «Χάρτη πορείας για μια αποδοτική, από πλευράς πόρων, Ευρώπη» και στο 7ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον, και ειδικότερα:
- i) ολοκληρωμένες προσεγγίσεις στην εφαρμογή της νομοθεσίας περί ποιότητας του αέρα·
- ii) δραστηριότητες στήριξης για να διευκολύνεται η συμμόρφωση με τις προδιαγραφές για την ποιότητα αέρα στην Ένωση και με τις σχετικές προδιαγραφές για τις εκπομπές στην ατμόσφαιρα, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 2001/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾ («οδηγία για τα εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών»·
- iii) στήριξη δραστηριοτήτων για την ενισχυμένη εφαρμογή της οδηγίας 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾ («οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές») με ιδιαίτερη έμφαση στη βελτίωση του ορισμού και της διαδικασίας εφαρμογής των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, ενώ θα διασφαλίζεται η εύκολη πρόσβαση του κοινού στην ενημέρωση και θα ενισχύεται η συμβολή της οδηγίας για τις βιομηχανικές εκπομπές στην καινοτομία.

B. Τομέας προτεραιότητας «Φύση και Βιοποικιλότητα»:

- α) Θεματικές προτεραιότητες για τη φύση: δραστηριότητες για την εφαρμογή των οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ, και ειδικότερα:
- i) δραστηριότητες που αποσκοπούν στη βελτίωση του καθεστώτος διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων οικοτόπων και ειδών, και των ειδών πτηνών, που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την Ένωση·
- ii) δραστηριότητες στήριξης των βιο-γεωγραφικών σεμιναρίων του δικτύου Natura 2000·
- iii) ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για την εφαρμογή πλαισίων δράσης προτεραιότητας.
- β) Θεματικές προτεραιότητες για τη βιοποικιλότητα: δραστηριότητες για την εφαρμογή της ενωσιακής στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα έως το 2020, και ειδικότερα:
- i) δραστηριότητες που έχουν στόχο να συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου 2·
- ii) δραστηριότητες που έχουν στόχο να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων 3, 4 και 5.

Γ. Τομέας προτεραιότητας «Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση και Πληροφόρηση»

- α) εκστρατείες πληροφόρησης, επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης σύμφωνα με τις προτεραιότητες του 7ου προγράμματος περιβαλλοντικής δράσης·
- β) δραστηριότητες στήριξης αποτελεσματικής ελεγκτικής διαδικασίας καθώς και μέτρα προώθησης της συμμόρφωσης σε σχέση με την ενωσιακή περιβαλλοντική νομοθεσία και με σκοπό να στηριχθούν τα συστήματα πληροφόρησης και τα εργαλεία του αντίστοιχου τομέα σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης.

(1) Οδηγία 2002/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου (ΕΕ L 189 της 18.7.2002, σ. 12).

(2) Οδηγία 2012/18/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 197 της 24.7.2012, σ. 1).

(3) Οδηγία 2001/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2001, σχετικά με εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους (ΕΕ L 309 της 27.11.2001, σ. 22).

(4) Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17).

Δηλώσεις της Επιτροπής

Μέγιστο ποσό που μπορεί να λαμβάνει ένα ολοκληρωμένο έργο

Η Επιτροπή αποδίδει μεγάλη σημασία στην διασφάλιση της αναλογικής κατανομής των κονδυλίων μεταξύ ολοκληρωμένων έργων με σκοπό να χρηματοδοτηθούν όσο το δυνατόν περισσότερα ολοκληρωμένα έργα και να εξασφαλιστεί η ισόρροπη κατανομή των ολοκληρωμένων έργων μεταξύ όλων των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα προτείνει, κατά τη συζήτηση με τα μέλη της επιτροπής LIFE σχετικά με το σχέδιο προγράμματος εργασίας, το μέγιστο ποσό που μπορεί να λάβει ένα ολοκληρωμένο έργο. Η πρόταση αυτή θα υποβληθεί ως τμήμα της μεθόδου επιλογής έργων που θα εγκριθεί στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος εργασίας.

Κατάσταση χρηματοδότησης της βιοποικιλότητας των ΥΧΕ

Η Επιτροπή αποδίδει μεγάλη σημασία στην προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη, όπως αποδεικνύεται από την πρόταση απόφασης υπερπόντιας σύνδεσης, η οποία περιλαμβάνει τους τομείς αυτούς στα πεδία συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ΥΧΕ και περιγράφει τις διάφορες δράσεις που θα μπορούσαν να είναι εν προκειμένω επιλέξιμες για χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η προπαρασκευαστική ενέργεια BEST υπήρξε μια επιτυχημένη πρωτοβουλία που υποστηρίχθηκε από τις ΥΧΕ και έχει αποδώσει απτά αποτελέσματα για τη βιοποικιλότητα και τις οικοσυστημικές υπηρεσίες. Δεδομένου ότι η BEST οδεύει προς την ολοκλήρωσή της, η Επιτροπή αντιμετωπίζει θετικά την συνέχισή της μέσω ενός από τα νέα μέσα, και δη του προγράμματος Παγκόσμια δημόσια αγαθά και προκλήσεις, στο πλαίσιο του Μηχανισμού αναπτυξιακής συνεργασίας.

Η συγκεκριμένη αυτή δυνατότητα για χρηματοδότηση της βιοποικιλότητας στις ΥΧΕ θα συμπληρωθεί με τις δυνατότητες που προσφέρονται βάσει του άρθρου 6 του προγράμματος LIFE για την περίοδο 2014-2020.

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1294/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 11ης Δεκεμβρίου 2013**

σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος δράσης για τα τελωνεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την περίοδο 2014-2020 (Τελωνεία 2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 624/2007/ΕΚ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 33,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το πολυετές πρόγραμμα δράσης για τα τελωνεία το οποίο ίσχυε πριν από το 2014 συνέβαλε σημαντικά στη διευκόλυνση και ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των τελωνειακών αρχών στην Ένωση. Πολλές από τις δραστηριότητες στον τομέα των τελωνείων είναι διασυνοριακής φύσης, εμπλέκουν και επηρεάζουν όλα τα κράτη μέλη, και επομένως δεν μπορούν να εκτελεστούν αποδοτικά και αποτελεσματικά από κάθε κράτος μέλος χωριστά. Ένα πρόγραμμα για τα τελωνεία σε επίπεδο Ένωσης, που εφαρμόζεται από την Επιτροπή, παρέχει στα κράτη μέλη ενωσιακό πλαίσιο για την ανάπτυξη αυτών των δραστηριοτήτων συνεργασίας, το οποίο είναι πιο αποδοτικό από οικονομική άποψη σε σχέση με τη διαμόρφωση διμερούς ή πολυμερούς πλαισίου συνεργασίας από κάθε κράτος μέλος χωριστά. Είναι επομένως σκόπιμη η συνέχιση του προηγούμενου πολυετούς προγράμματος δράσης για τα τελωνεία με τη θέσπιση νέου προγράμματος στον ίδιο τομέα, του προγράμματος Τελωνεία 2020 («το πρόγραμμα»).

(2) Οι δραστηριότητες του προγράμματος, δηλαδή τα ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών, οι κοινές δράσεις για τελωνειακούς υπαλλήλους και οι κοινές εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες, θα συμβάλουν στην υλοποίηση της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, ενισχύοντας τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Παρέχοντας πλαίσιο για δραστηριότητες οι οποίες αποσκοπούν σε πιο αποδοτικές και εκσυγχρονισμένες τελωνειακές αρχές, ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, προωθούν την απασχόληση και εξορθολογίζουν και συντονίζουν τις ενέργειες των κρατών μελών για την προστασία των χρηματοοικονομικών συμφερόντων τους καθώς και της Ένωσης, το πρόγραμμα θα ενισχύσει ενεργά τη λειτουργία της τελωνειακής ένωσης, ούτως ώστε οι επιχειρήσεις

και οι πολίτες να μπορούν να επωφεληθούν από όλες τις δυνατότητες της εσωτερικής αγοράς και του παγκόσμιου εμπορίου.

(3) Προκειμένου να στηριχθεί η διαδικασία προσχώρησης και σύνδεσης τρίτων χωρών, στο πρόγραμμα θα πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν οι προσχωρούσες και οι υποψήφιες χώρες, καθώς και οι δυνάμει υποψήφιοι και οι χώρες εταίροι της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Λαμβάνοντας υπόψη την αυξανόμενη διασυνδεσιμότητα της παγκόσμιας οικονομίας, το πρόγραμμα θα πρέπει να συνεχίσει να παρέχει τη δυνατότητα σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, όπως υπαλλήλους τρίτων χωρών, εκπροσώπους διεθνών οργανισμών ή οικονομικούς παράγοντες να συμμετέχουν σε ορισμένες δραστηριότητες. Η συμμετοχή εξωτερικών εμπειρογνώμων θεωρείται ουσιώδης, όταν οι στόχοι ενός προγράμματος δεν μπορούν να επιτευχθούν χωρίς τη συμμετοχή των εν λόγω εμπειρογνώμων. Η δημιουργία της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης υπό τη διεύθυνση της Υπατης εκπροσώπου της Ένωσης για τις εξωτερικές υποθέσεις και την πολιτική ασφάλειας διευκολύνει το συντονισμό και τη συνοχή σε έναν τομέα που αποτελεί ουσιώδες στοιχείο των εξωτερικών στρατηγικών και δράσεων της Ένωσης, τόσο σε διμερή όσο και σε πολυμερή βάση.

(4) Οι στόχοι του προγράμματος θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα προβλήματα και τις προκλήσεις που επισημάνθηκαν για τα τελωνεία κατά την επόμενη δεκαετία. Το πρόγραμμα θα πρέπει να συνεχίσει να διαδραματίζει ρόλο σε ζωτικής σημασίας τομείς όπως η συνεκτική εφαρμογή του τελωνειακού και συναφούς δικαίου της ΕΕ. Επιπλέον, το πρόγραμμα θα πρέπει να επικεντρώνεται στην προστασία των δημοσιονομικών και οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και στην κατοχύρωση της ασφάλειας και προστασίας. Το πρόγραμμα θα πρέπει να περιλαμβάνει, επίσης, συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρχών παρακολούθησης της εθνικής και της ενωσιακής αγοράς και των τελωνειακών αρχών. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να αποσκοπεί στη διευκόλυνση του εμπορίου, μεταξύ άλλων, μέσω συντονισμένων προσπαθειών για την καταπολέμηση της απάτης και στη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας των τελωνειακών αρχών. Με την προοπτική αυτή, θα πρέπει να διεξαχθεί ανάλυση κόστους-απόδοσης του εξοπλισμού ανίχνευσης και της συναφούς τεχνολογίας, προκειμένου να διευκολυνθεί η απόκτηση σύγχρονων εργαλείων τελωνειακού ελέγχου από τις τελωνειακές αρχές μετά το 2020. Θα πρέπει να διερευνηθούν επίσης μέθοδοι για τη διευκόλυνση της απόκτησης σύγχρονων εργαλείων τελωνειακού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των κοινών δημόσιων συμβάσεων.

(5) Τα εργαλεία του προγράμματος τα οποία εφαρμόζονταν πριν από το 2014 αποδείχθηκαν κατάλληλα και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να διατηρηθούν. Δεδομένου ότι απαιτείται πιο διαρθρωμένη επιχειρησιακή συνεργασία, έχουν προστεθεί νέα εργαλεία, όπως ομάδες εμπειρογνώμων της Ένωσης

⁽¹⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 21 Νοεμβρίου 2013 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα)

και των κρατών μελών για την από κοινού εκτέλεση καθηκόντων σε συγκεκριμένους τομείς και δράσεις για την οικοδόμηση ικανοτήτων δημόσιας διοίκησης με τις οποίες παρέχεται εξειδικευμένη βοήθεια στις συμμετέχουσες χώρες που χρειάζονται οικοδόμηση ικανοτήτων δημόσιας διοίκησης.

- (6) Τα ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών συμβάλλουν σημαντικά στην ενίσχυση των τελωνειακών συστημάτων στην Ένωση και θα πρέπει, επομένως, να εξακολουθήσουν να χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος. Επιπλέον, θα πρέπει να καταστεί εφικτή η συμπερίληψη στο πρόγραμμα νέων συστημάτων πληροφοριών σχετικών με τα τελωνεία, τα οποία καθιερώνονται βάσει της νομοθεσίας της Ένωσης. Τα ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών θα πρέπει, κατά περίπτωση, να βασίζονται σε μοντέλα επιμερισμένης ανάπτυξης και στην αρχιτεκτονική ΤΠ, με σκοπό να αυξηθούν η ευελιξία και η αποδοτικότητα της τελωνειακής διοίκησης.
- (7) Η ανάπτυξη των ικανοτήτων των υπαλλήλων θα πρέπει επίσης να λάβει τη μορφή κοινής εκπαίδευσης και να πραγματοποιηθεί επίσης μέσω του προγράμματος. Οι τελωνειακοί υπάλληλοι πρέπει να αναβαθμίσουν και να εμπλουτίσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την εξυπηρέτηση των αναγκών της Ένωσης. Το πρόγραμμα θα πρέπει να είναι καθοριστικό για την ενίσχυση των ικανοτήτων των υπαλλήλων, ενισχύοντας τη στήριξη για την εκπαίδευση η οποία απευθύνεται σε τελωνειακούς υπαλλήλους καθώς και οικονομικούς παράγοντες. Για το σκοπό αυτό, η σημερινή κοινή προσέγγιση της Ένωσης για την εκπαίδευση, η οποία βασίστηκε κυρίως σε κεντρική ανάπτυξη της ηλεκτρονικής μάθησης, θα πρέπει να εξελιχθεί σε πολύπλευρο πρόγραμμα στήριξης της εκπαίδευσης για την Ένωση.
- (8) Το πρόγραμμα θα πρέπει να δώσει τη δέουσα προσοχή και επαρκείς πόρους από τον προϋπολογισμό του στη λειτουργία των υπάρχοντων ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών για τα τελωνεία και στην ανάπτυξη των νέων ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών που απαιτούνται για την εφαρμογή του Τελωνειακού Κώδικα της Ένωσης. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να διατεθούν τα κατάλληλα μέσα σε δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν υπάλληλοι οι οποίοι συνεργάζονται με τα τελωνεία και στην ανάπτυξη ικανοτήτων των υπαλλήλων. Επιπλέον, το πρόγραμμα θα πρέπει να εξασφαλίζει έναν ορισμένο βαθμό δημοσιονομικής ευελιξίας, ούτως ώστε να αντεπεξέλθει στις μεταβολές των προτεραιοτήτων πολιτικής.
- (9) Το πρόγραμμα θα πρέπει να καλύπτει περίοδο επτά ετών, προκειμένου να αναρμονιστεί η διάρκειά του με εκείνη του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 ⁽¹⁾.
- (10) Ο παρών κανονισμός προβλέπει δημοσιονομικό κονδύλι, για ολόκληρη τη διάρκεια του προγράμματος, το οποίο πρόκειται να αποτελέσει το κονδύλι προνομιακής αναφοράς, κατά

την έννοια του σημείου 17 της Διοργανικής Συμφωνίας της 2ης Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση ⁽²⁾, για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.

- (11) Σύμφωνα με τη δέσμευση της Επιτροπής για τη συνοχή και την απλούστευση των προγραμμάτων χρηματοδότησης, η οποία περιλαμβάνεται στην ανακοίνωσή της, της 19ης Οκτωβρίου 2010, με τίτλο «Η επανεξέταση του προϋπολογισμού της ΕΕ», οι πόροι θα πρέπει να χρησιμοποιούνται από κοινού με άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης, εάν οι προβλεπόμενες δραστηριότητες του προγράμματος επιδιώκουν στόχους κοινούς σε διάφορα χρηματοδοτικά μέσα, εξαιρουμένης ωστόσο της διπλής χρηματοδότησης. Οι δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος θα πρέπει να διασφαλίζουν τη συνοχή στη χρήση των πόρων της Ένωσης που στηρίζουν τη λειτουργία της τελωνειακής ένωσης.
- (12) Τα αναγκαία μέτρα για τη δημοσιονομική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ και με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής ⁽⁴⁾.
- (13) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης θα πρέπει να προστατεύονται με κατάλληλα μέτρα καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου δαπανών, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης, του εντοπισμού και της διερεύνησης των παρατυπιών, της ανάκτησης απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων, και, εφόσον χρειάζεται, της επιβολής κυρώσεων.
- (14) Η συνεργασία για έξυπνες εκτιμήσεις κινδύνων είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου να επιτρέπεται ο εντοπισμός των παρατυπιών αλλά και η αποκόμιση μέγιστου κέρδους για τις νομοταγείς και φερέγγυες επιχειρήσεις από την απλούστευση της ηλεκτρονικής διαχείρισης των τελωνείων.
- (15) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις εκτέλεσης του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή σχετικά με τη θέσπιση των ετησίων προγραμμάτων εργασίας. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾.

⁽²⁾ ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

⁽⁴⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 362 της 31.12.2012, σ. 1).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 της 2ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση πολυετούς οικονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (βλέπε σελίδα 884 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας)

- (16) Με στόχο την κατάλληλη προσαρμογή στις αλλαγές των προτεραιοτήτων πολιτικής, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την τροποποίηση του καταλόγου δεικτών μέτρησης της επίτευξης των ειδικών στόχων και την τροποποίηση των ενδεικτικών ποσών που διατίθενται για κάθε είδος δράσεων. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξάγει η Επιτροπή κατάλληλες διαβουλεύσεις, ακόμη και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της. Η Επιτροπή, όταν καταρτίζει και συντάσσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, θα πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- (17) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, και συγκεκριμένα η θέσπιση πολυετούς προγράμματος για τη βελτίωση της λειτουργίας της τελωνειακής ένωσης, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη καθώς δεν μπορούν να υλοποιήσουν αποδοτικά τη συνεργασία και το συντονισμό που απαιτούνται για την εκτέλεση του προγράμματος, μπορεί όμως, λόγω της κλίμακας του μέτρου, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως καθορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (18) Για την εφαρμογή του προγράμματος, η Επιτροπή θα πρέπει να επικουρείται από την επιτροπή του προγράμματος Τελωνεία 2020.
- (19) Για να διευκολυνθεί η αξιολόγηση του προγράμματος, θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή, από το αρχικό στάδιο, κατάλληλο πλαίσιο παρακολούθησης των αποτελεσμάτων του προγράμματος. Θα πρέπει να διεξαχθεί ενδιάμεση αξιολόγηση εξετάζοντας την επίτευξη των στόχων του προγράμματος, την αποτελεσματικότητα και την προστιθέμενη αξία του σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Μια τελική αξιολόγηση θα πρέπει, επίσης, να αντιμετωπίσει τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο και τις επιπτώσεις βιωσιμότητας του προγράμματος. Θα πρέπει να εξασφαλισθεί πλήρης διαφάνεια με τακτική υποβολή εκθέσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Οι εν λόγω αξιολογήσεις θα πρέπει να βασίζονται σε δείκτες, οι οποίοι μετρούν τα αποτελέσματα του προγράμματος έναντι προκαθορισμένων βασικών γραμμών. Οι δείκτες θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να μετρούν το χρονικό διάστημα κατά το οποίο το κοινό δίκτυο επικοινωνίας είναι διαθέσιμο χωρίς βλάβη συστήματος, πράγμα το οποίο συνιστά προϋπόθεση της ομαλής λειτουργίας των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών, με στόχο την αποτελεσματική συνεργασία τελωνειακών αρχών στο πλαίσιο της τελωνειακής ένωσης.
- (20) Η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ διέπει την επεξεργασία των προσωπικών

δεδομένων από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού και υπό την εποπτεία των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών, ειδικότερα των ανεξάρτητων δημοσίων αρχών που ορίζονται από τα κράτη μέλη. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ της 18ης Δεκεμβρίου 2000 σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, διέπει την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων από την Επιτροπή στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού και υπό την εποπτεία του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Κάθε ανταλλαγή ή μετάδοση πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες της οδηγίας 95/46/ΕΚ για τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων και κάθε ανταλλαγή ή μετάδοση πληροφοριών από την Επιτροπή θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 για τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων.

- (21) Ο παρών κανονισμός αντικαθιστά την απόφαση αριθ. 624/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾. Επομένως, η εν λόγω απόφαση θα πρέπει να καταργηθεί.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Θεσπίζεται πολυετές πρόγραμμα δράσης «Τελωνεία 2020» («το πρόγραμμα») για τη στήριξη της λειτουργίας της τελωνειακής ένωσης.
2. Το πρόγραμμα καλύπτει την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- (1) «τελωνειακές αρχές»: οι αρχές οι οποίες είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή κανόνων σχετικά με τα τελωνεία·
- (2) «εξωτερικοί εμπειρογνώμονες»:
 - α) εκπρόσωποι κρατικών αρχών, μεταξύ άλλων, από χώρες που δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2,

⁽¹⁾ Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1).

⁽³⁾ Απόφαση αριθ. 624/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Μαΐου 2007, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος δράσης για τα τελωνεία στην Κοινότητα (Τελωνεία 2013) (ΕΕ L 154 της 14.6.2007, σ. 25).

β) οικονομικοί παράγοντες και οι οργανώσεις που εκπροσωπούν οικονομικούς παράγοντες,

γ) εκπρόσωποι διεθνών και άλλων σχετικών οργανισμών.

Άρθρο 3

Συμμετοχή στο πρόγραμμα

1. Συμμετέχουσες χώρες είναι τα κράτη μέλη και οι προβλεπόμενες στην παράγραφο 2 χώρες, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της εν λόγω παραγράφου.

2. Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν οι ακόλουθες χώρες:

α) οι προσχωρούσες χώρες, οι υποψήφιες χώρες και οι δυνάμει υποψήφιοι για τους οποίους υπάρχει προενταξιακή στρατηγική, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των εν λόγω χωρών σε προγράμματα της Ένωσης, τα οποία καθιερώνονται με τις σχετικές συμφωνίες-πλαίσια, τις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης ή ανάλογες συμφωνίες,

β) οι χώρες εταίροι της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, υπό τον όρο ότι οι χώρες αυτές έχουν φθάσει σε ικανοποιητικό επίπεδο προσέγγισης των σχετικών νομοθετικών διατάξεων και διοικητικών μεθόδων με εκείνες της Ένωσης.

Οι χώρες εταίροι που αναφέρονται στο στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου συμμετέχουν στο πρόγραμμα σύμφωνα με διατάξεις που θα καθοριστούν με τις εν λόγω χώρες μετά τη θέσπιση συμφωνιών-πλαισίων όσον αφορά τη συμμετοχή τους σε προγράμματα της Ένωσης.

Άρθρο 4

Συμβολή στις δραστηριότητες του προγράμματος

Οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες μπορούν να καλούνται να συμβάλουν σε επιλεγμένες δραστηριότητες που οργανώνονται στο πλαίσιο του προγράμματος, όταν αυτό είναι ουσιαστικό για την επίτευξη των στόχων των άρθρων 5 και 6. Οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες επιλέγονται από την Επιτροπή, σε συνεργασία με τις συμμετέχουσες χώρες, βάσει των δεξιοτήτων, της πείρας και των γνώσεών τους σε σχέση με τις συγκεκριμένες δραστηριότητες.

Άρθρο 5

Γενικός στόχος και ειδικοί στόχοι

1. Γενικός στόχος του προγράμματος είναι η στήριξη της λειτουργίας και του εκσυγχρονισμού της τελωνειακής ένωσης, προκειμένου να ενισχυθεί η εσωτερική αγορά μέσω της συνεργασίας των συμμετεχουσών χωρών, των τελωνειακών αρχών και των υπαλλήλων τους. Ο γενικός στόχος επιδιώκεται μέσω της επίτευξης των ειδικών στόχων.

2. Ειδικοί στόχοι είναι η υποστήριξη των προσπαθειών των τελωνειακών αρχών για την προστασία των χρηματοοικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων της καταπολέμησης της απάτης και της προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, την ενίσχυση της ασφάλειας, την προστασία των πολιτών και του περιβάλλοντος, τη βελτίωση των διοικητικών ικανοτήτων των τελωνειακών αρχών και την τόνωση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων.

Οι εν λόγω ειδικοί στόχοι επιτυγχάνονται συγκεκριμένα με:

α) τη μηχανογράφηση,

β) την εξασφάλιση σύγχρονων και εναρμονισμένων προσεγγίσεων για τελωνειακούς ελέγχους και διαδικασίες,

γ) τη διευκόλυνση του νόμιμου εμπορίου,

δ) τη μείωση του κόστους συμμόρφωσης και του διοικητικού φόρτου, και

ε) τη βελτίωση της λειτουργίας των τελωνειακών αρχών.

3. Η επίτευξη των ειδικών στόχων μετράται βάσει των δεικτών του Παραρτήματος I. Κατά περίπτωση, οι δείκτες αυτοί θα πρέπει να επανεξετασθούν κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 15 για την τροποποίηση του καταλόγου δεικτών του Παραρτήματος I.

Άρθρο 6

Επιχειρησιακοί στόχοι

Οι επιχειρησιακοί στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής:

α) στήριξη της κατάρτισης και της συνεκτικής και αποτελεσματικής εφαρμογής του δικαίου και της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα των τελωνείων,

β) ανάπτυξη, βελτίωση, λειτουργία και υποστήριξη των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών για τα τελωνεία,

γ) προσδιορισμός, ανάπτυξη, ανταλλαγή και εφαρμογή βέλτιστων εργασιακών πρακτικών και διοικητικών διαδικασιών, πέραν των δράσεων συγκριτικής ανάλυσης,

δ) ενίσχυση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των τελωνειακών υπαλλήλων,

ε) βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ τελωνειακών αρχών και διεθνών οργανισμών, τρίτων χωρών, άλλων κρατικών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των ενωσιακών και εθνικών αρχών εποπτείας της αγοράς, οικονομικών παραγόντων και των οργανώσεών που εκπροσωπούν οικονομικούς παράγοντες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Άρθρο 7

Επιλέξιμες δράσεις

Το πρόγραμμα παρέχει, υπό τις προϋποθέσεις του ετήσιου προγράμματος εργασίας το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 14, χρηματοδοτική στήριξη για τους ακόλουθους τύπους δράσεων:

α) κοινές δράσεις:

- i) σεμινάρια και εργαστήρια,
- ii) ομάδες έργου, οι οποίες απαρτίζονται κατά κανόνα από περιορισμένο αριθμό χωρών και λειτουργούν για περιορισμένο χρονικό διάστημα για την επιδίωξη προκαθορισμένου στόχου με σαφώς καθορισμένο αποτέλεσμα, συμπεριλαμβανομένου του συντονισμού ή της συγκριτικής ανάλυσης,
- iii) επισκέψεις εργασίας οι οποίες διοργανώνονται από τις συμμετέχουσες χώρες ή άλλη χώρα, με σκοπό να δοθεί η δυνατότητα στους υπαλλήλους να αποκτήσουν ή να αυξήσουν την εμπειρογνωμοσύνη ή τις γνώσεις τους σε τελωνειακά θέματα· για τις επισκέψεις εργασίας οι οποίες διοργανώνονται σε τρίτες χώρες μόνον τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής (στέγαση και ημερήσια αποζημίωση) είναι επιλέξιμα στο πλαίσιο του προγράμματος,
- iv) εποπτεία των δραστηριοτήτων που διενεργούνται από κοινές ομάδες υπαλλήλων της Επιτροπής και των συμμετεχουσών χωρών, για την ανάλυση τελωνειακών πρακτικών, τον εντοπισμό τυχόν δυσκολιών στην εφαρμογή των κανόνων, και όπου απαιτείται, τη διατύπωση προτάσεων για την προσαρμογή των ενωσιακών κανόνων και μεθόδων εργασίας,
- v) ομάδες εμπειρογνομόνων, ήτοι διαρθρωμένες μορφές συνεργασίας, με μόνιμο ή μη χαρακτήρα, στις οποίες αξιολογείται η ομαδική εμπειρογνωμοσύνη για την άσκηση καθηκόντων σε συγκεκριμένους τομείς ή την εκτέλεση επιχειρησιακών δραστηριοτήτων, ενδεχομένως με τη στήριξη διαδικτυακών υπηρεσιών συνεργασίας, διοικητικής βοήθειας και διευκολύνσεων υποδομών και εξοπλισμού,
- vi) οικοδόμηση ικανοτήτων και υποστηρικτικές δράσεις για τις τελωνειακές αρχές,
- vii) μελέτες,
- viii) από κοινού ανάπτυξη δράσεων επικοινωνίας,
- ix) κάθε άλλη δραστηριότητα στήριξης των γενικών, ειδικών και επιχειρησιακών στόχων που περιγράφονται στα άρθρα 5 και 6·

β) ανάπτυξη ικανοτήτων ΤΠ: ανάπτυξη, συντήρηση, λειτουργία και έλεγχος ποιότητας των ενωσιακών στοιχείων των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών τα οποία προβλέπονται στο Παράρτημα II τμήμα Α και των νέων ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών τα οποία θεσπίζονται βάσει του δικαίου της Ένωσης·

γ) ανάπτυξη των ικανοτήτων των υπαλλήλων: κοινές εκπαιδευτικές δράσεις για τη στήριξη των αναγκαίων επαγγελματικών δεξιοτήτων και γνώσεων οι οποίες σχετίζονται με τα τελωνεία.

Άρθρο 8

Ειδικές διατάξεις υλοποίησης για τις κοινές δράσεις

1. Η συμμετοχή στις κοινές δράσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 στοιχείο α) είναι εθελοντική.
2. Οι συμμετέχουσες χώρες μεριμνούν ώστε να ορισθούν για συμμετοχή στις κοινές δράσεις υπάλληλοι οι οποίοι διαθέτουν τα κατάλληλα χαρακτηριστικά και προσόντα.
3. Οι συμμετέχουσες χώρες λαμβάνουν, κατά περίπτωση, τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή των κοινών δράσεων, ιδίως με την μεγαλύτερη προβολή των εν λόγω δράσεων και τη διασφάλιση της βέλτιστης χρήσης των παραγόμενων αποτελεσμάτων.

Άρθρο 9

Ειδικές διατάξεις υλοποίησης για την οικοδόμηση ικανοτήτων ΤΠ

1. Η Επιτροπή και οι συμμετέχουσες χώρες διασφαλίζουν την ανάπτυξη, λειτουργία και κατάλληλη συντήρηση των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών, τα οποία αναφέρονται στο Παράρτημα II τμήμα Α.
2. Η Επιτροπή συντονίζει, σε συνεργασία με τις συμμετέχουσες χώρες, τις πτυχές της εγκατάστασης και της λειτουργίας των στοιχείων της Ένωσης που ορίζονται στο Παράρτημα II τμήμα Β και των εθνικών στοιχείων, τα οποία περιγράφονται στο Παράρτημα II τμήμα Γ, των Ευρωπαϊκών Συστημάτων Πληροφοριών που αναφέρονται στο Παράρτημα II τμήμα Α, οι οποίες είναι αναγκαίες για να διασφαλιστεί η λειτουργικότητα, η διασυνδεσιμότητα και η συνεχής βελτίωσή τους.
3. Η Ένωση επωμίζεται το κόστος της αγοράς, της ανάπτυξης, της εγκατάστασης, της συντήρησης και της καθημερινής λειτουργίας των στοιχείων της Ένωσης. Το κόστος της αγοράς, της ανάπτυξης, της εγκατάστασης, της συντήρησης και της καθημερινής λειτουργίας των εθνικών στοιχείων βαρύνει τις συμμετέχουσες χώρες.

Άρθρο 10

Ειδικές διατάξεις υλοποίησης για την οικοδόμηση ικανοτήτων των υπαλλήλων

1. Η συμμετοχή στις κοινές εκπαιδευτικές δράσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 στοιχείο γ) είναι εθελοντική.

2. Οι συμμετέχουσες χώρες ενσωματώνουν, εφόσον απαιτείται, στα εθνικά εκπαιδευτικά τους προγράμματα, εκπαιδευτικό περιεχόμενο το οποίο αναπτύσσεται από κοινού, συμπεριλαμβανομένων ενοτήτων ηλεκτρονικής μάθησης, εκπαιδευτικών προγραμμάτων και από κοινού συμφωνηθέντων εκπαιδευτικών προτύπων.

3. Οι συμμετέχουσες χώρες μεριμνούν ώστε οι υπάλληλοί τους να λαμβάνουν την απαιτούμενη αρχική και συνεχή εκπαίδευση για την απόκτηση κοινών επαγγελματικών δεξιοτήτων και γνώσεων σύμφωνα με τα εκπαιδευτικά προγράμματα.

4. Οι συμμετέχουσες χώρες παρέχουν την αναγκαία γλωσσική εκπαίδευση στους υπαλλήλους, ώστε να εξασφαλίζεται επαρκές επίπεδο γλωσσικών γνώσεων για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Άρθρο 11

Δημοσιονομικό πλαίσιο

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλι για την εφαρμογή του προγράμματος για την περίοδο 2014-2020 ανέρχεται σε 522 943 000 EUR (σε τρέχουσες τιμές).

Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός των ορίων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

2. Στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού κονδυλίου για το πρόγραμμα, ενδεικτικά ποσά διατίθενται για τις επιλέξιμες δράσεις του άρθρου 7, εντός των ποσοστών του Παραρτήματος III για κάθε είδος δράσης. Η Επιτροπή δύναται να παρεκκλίνει από την ενδεικτική κατανομή κονδυλίων του Παραρτήματος εκείνου αλλά δεν δύναται να αυξήσει το μερίδιο του χρηματοδοτικού κονδυλίου που έχει διατεθεί άνω του 10 % για κάθε είδος δράσης.

Εάν αποδειχθεί αναγκαία η υπέρβαση του ορίου αυτού, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 15, για την τροποποίηση της ενδεικτικής κατανομής του προαναφερθέντος Παραρτήματος III.

Άρθρο 12

Είδη παρέμβασης

1. Η Επιτροπή υλοποιεί το πρόγραμμα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

2. Η χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης για τις επιλέξιμες δράσεις του άρθρου 7 λαμβάνει τη μορφή:

α) επιχορηγήσεων,

β) δημόσιων συμβάσεων,

γ) επιστροφής εξόδων που πραγματοποιήθηκαν από τους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες που αναφέρονται στο άρθρο 4.

3. Το ποσοστό συγχρηματοδότησης για τις επιχορηγήσεις ανέρχεται σε 100 % των επιλέξιμων εξόδων, εάν πρόκειται για ημερήσιες αποζημιώσεις, έξοδα ταξιδιού και διαμονής και έξοδα λόγω διόρθωσης εκδηλώσεων.

Τα ετήσια προγράμματα εργασίας ορίζουν το εφαρμοστέο ποσοστό συγχρηματοδότησης όταν για τις δράσεις απαιτούνται επιχορηγήσεις.

4. Η χρηματοδότηση του προγράμματος μπορεί επίσης να καλύπτει:

α) δαπάνες που σχετίζονται με δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης, οι οποίες απαιτούνται για τη διαχείριση του προγράμματος και την επίτευξη των στόχων του, και ειδικότερα δαπάνες για μελέτες, συσκέψεις εμπειρογνομόνων, δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της εταιρικής κοινοποίησης των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στο βαθμό που σχετίζονται με τους στόχους του παρόντος προγράμματος,

β) δαπάνες που σχετίζονται με δίκτυα ΤΠ τα οποία επικεντρώνονται στην επεξεργασία και στην ανταλλαγή πληροφοριών, και

γ) κάθε άλλη δαπάνη τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που πραγματοποιείται από την Επιτροπή για τη διαχείριση του προγράμματος.

Άρθρο 13

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Η Επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζει ότι, κατά την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης προστατεύονται με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και, σε περίπτωση παρατυπιών, με την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και, ανάλογα με την περίπτωση, με την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων.

2. Η Επιτροπή ή οι εκπρόσωποί της και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την εξουσία του λογιστικού ελέγχου, βάσει εγγράφων και επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, η οποία ασκείται σε όλους τους δικαιούχους επιχορηγήσεων, αντισυμβαλλομένους και υπεργολάβους, που έλαβαν χρηματοδότηση από την Ένωση στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

3. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) δύναται να διενεργεί έρευνες που περιλαμβάνουν επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις και διαδικασίες του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, και του κανονισμού

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

(Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου⁽¹⁾, με στόχο τη διαπίστωση απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας, η οποία θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, συνδεόμενης με συμφωνία επιχορήγησης ή απόφαση επιχορήγησης ή με σύμβαση που χρηματοδοτείται βάσει του παρόντος κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΈΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 14

Πρόγραμμα εργασίας

1. Με στόχο την υλοποίηση του Προγράμματος, η Επιτροπή θεσπίζει ετήσια προγράμματα εργασίας μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 16 παράγραφος 2.

Κάθε πρόγραμμα εργασίας υλοποιεί τους στόχους του προγράμματος, καθορίζοντας τα ακόλουθα:

- α) τις δράσεις σύμφωνα με τους γενικούς, ειδικούς και επιχειρησιακούς στόχους, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6, τη μέθοδο υλοποίησης, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των διαδικασιών σύστασης των ομάδων εμπειρογνομόνων που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 σημείο ν) στοιχείο α), και τα αναμενόμενα αποτελέσματα,
- β) την κατανομή του προϋπολογισμού ανά είδος δράσης,
- γ) τη συγχρηματοδότηση για τις επιχορηγήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 12, παράγραφος 3.

2. Κατά την κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος εργασίας, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την κοινή προσέγγιση σχετικά με την τελωνειακή πολιτική. Η προσέγγιση αυτή επανεξετάζεται τακτικά και καθιερώνεται με συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών στην Ομάδα Τελωνειακής Πολιτικής, η οποία απαρτίζεται από τους επικεφαλής των τελωνειακών αρχών των κρατών μελών ή τους εκπροσώπους τους και τους εκπροσώπους της Επιτροπής.

Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά την Ομάδα Τελωνειακής Πολιτικής για τα μέτρα υλοποίησης του προγράμματος.

Άρθρο 15

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

⁽¹⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτόπου η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο και στο άρθρο 11 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο η οποία αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2014 και τελειώνει στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο και στο άρθρο 11 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την ανάθεση αρμοδιότητας που καθορίζεται στην απόφαση αυτή. Η ανάκληση τίθεται σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που αυτή προβλέπει. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

4. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο και του άρθρου 11 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο τίθεται σε ισχύ μόνον εάν δεν διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή εάν, πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 16

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΨΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Άρθρο 17

Παρακολούθηση των δράσεων του προγράμματος

1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τις συμμετέχουσες χώρες, παρακολουθεί την εφαρμογή του προγράμματος και των δράσεών του, βάσει των δεικτών του Παραρτήματος I.
2. Η Επιτροπή κοινοποιεί το αποτέλεσμα της παρακολούθησης.
3. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 18.

Άρθρο 18

Αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή υποβάλλει ενδιάμεση και τελική αξιολόγηση του προγράμματος στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο όσον αφορά τις πτυχές που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3. Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων αυτών, συμπεριλαμβανομένων των σοβαρών ελλείψεων που εντοπίζονται, ενσωματώνονται στις αποφάσεις σχετικά με την ενδεχόμενη ανανέωση, τροποποίηση ή αναστολή προγραμμάτων επακόλουθων περιόδων. Οι αξιολογήσεις αυτές διενεργούνται από ανεξάρτητο εξωτερικό αξιολογητή.

2. Η Επιτροπή συντάσσει, το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2018, έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης σχετικά με την επίτευξη των στόχων των δράσεων του προγράμματος, την αποδοτική χρήση των πόρων και την προστιθέμενη αξία του προγράμματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στην εν λόγω έκθεση εξετάζονται επιπλέον η απλούστευση και η συνεχής συνάφεια των στόχων, καθώς και η συμβολή του προγράμματος στις προτεραιότητες της Ένωσης περί έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

3. Η Επιτροπή συντάσσει, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021, έκθεση τελικής αξιολόγησης όσον αφορά τα θέματα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο και τη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων του προγράμματος.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

4. Οι συμμετέχουσες χώρες παρέχουν στην Επιτροπή, κατόπιν αιτήματός, κάθε συναφές στοιχείο και πληροφορία προκειμένου να συμβάλουν στη σύνταξη των εκθέσεων ενδιάμεσης και τελικής αξιολόγησης της Επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19

Κατάργηση

Η απόφαση αριθ. 624/2007/EK καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ωστόσο, οι οικονομικές υποχρεώσεις οι οποίες σχετίζονται με δράσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο της εν λόγω απόφασης εξακολουθούν να διέπονται από αυτήν έως την ολοκλήρωσή τους.

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από 1ης Ιανουαρίου 2014.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. LEŠKEVIČIUS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Δείκτες

Η επίτευξη των ειδικών στόχων του άρθρου 5 παράγραφος 2 μετράται βάσει των ακόλουθων δεικτών:

- α) της συμβολής των συμμετεχόντων στις δράσεις του προγράμματος και των χρηστών του δείκτη του προγράμματος, η οποία θα καταμετρά την αντίληψη των φορέων του προγράμματος σχετικά με τον αντίκτυπο των δράσεων του προγράμματος, μεταξύ άλλων, όσον αφορά:
 - i) το δικτυακό αντίκτυπο των δράσεων του προγράμματος,
 - ii) τον αντίκτυπο των δράσεων του προγράμματος στη συνεργασία,
- β) του αριθμού των κατευθυντηρίων γραμμών και των συστάσεων που εκδίδονται βάσει των δράσεων του προγράμματος σχετικά με τις σύγχρονες και εναρμονισμένες προσεγγίσεις των τελωνειακών διαδικασιών,
- γ) του κοινού δικτύου επικοινωνίας για το δείκτη των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών που θα μετράται η διαθεσιμότητα του κοινού δικτύου το οποίο είναι απαραίτητο για τη λειτουργία των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών για τα τελωνεία. Το δίκτυο θα πρέπει να είναι διαθέσιμο κατά το 98 % του χρόνου,
- δ) του δείκτη εφαρμογής και υλοποίησης της νομοθεσίας και πολιτικής της Ένωσης που θα μετράται η πρόοδος της κατάρτισης, της εφαρμογής και της υλοποίησης της νομοθεσίας και πολιτικής της Ένωσης στον τομέα των τελωνείων, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με:
 - i) τον αριθμό των δράσεων του προγράμματος που διοργανώνονται στο συγκεκριμένο τομέα, ιδίως σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, τα θέματα ασφάλειας και προστασίας, την καταπολέμηση της απάτης και την ασφάλεια της αλυσίδας εφοδιασμού,
 - ii) του αριθμού των συστάσεων που εκδίδονται σύμφωνα με τις δράσεις αυτές,
- ε) του δείκτη διαθεσιμότητας του ευρωπαϊκού συστήματος πληροφοριών που θα μετράται η διαθεσιμότητα των ενωσιακών στοιχείων των τελωνειακών εφαρμογών ΤΠ. Αυτά θα πρέπει να είναι διαθέσιμα κατά το 97 % των ωρών λειτουργίας, και αλλιώς, το 95 % του χρόνου,
- στ) του δείκτη βέλτιστων πρακτικών και κατευθυντηρίων γραμμών που θα μετράται η εξέλιξη στον προσδιορισμό, ανάπτυξη, ανταλλαγή και εφαρμογή βέλτιστων εργασιακών πρακτικών και διοικητικών διαδικασιών, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με:
 - i) τον αριθμό των δράσεων του προγράμματος που διοργανώνονται στο συγκεκριμένο τομέα,
 - ii) τον αριθμό των κατευθυντηρίων γραμμών και των βέλτιστων πρακτικών που ανταλλάσσονται,
- ζ) του δείκτη μάθησης που θα μετράται η πρόοδος των δράσεων του προγράμματος με στόχο την ενίσχυση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των τελωνειακών υπαλλήλων, μεταξύ άλλων σύμφωνα με:
 - i) τον αριθμό των υπαλλήλων που εκπαιδεύονται μέσω του κοινού εκπαιδευτικού υλικού της Ένωσης,
 - ii) τη συχνότητα τηλεφόρτωσης των ενοτήτων του προγράμματος ηλεκτρονικής μάθησης,
- η) του δείκτη συνεργασίας με τρίτες χώρες που θα καθορισθεί πώς το πρόγραμμα στηρίζει αρχές διαφορετικές από τις τελωνειακές αρχές των κρατών μελών, με υπολογισμό του αριθμού των δράσεων του προγράμματος που επιδιώκουν το συγκεκριμένο στόχο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Τα ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών και τα ενωσιακά και μη ενωσιακά στοιχεία τους

A. Τα ευρωπαϊκά συστήματα πληροφοριών είναι τα ακόλουθα:

- (1) το κοινό δίκτυο επικοινωνιών/κοινή διεπαφή συστημάτων (CCN/CSI-CCN2), το CCN mail3, η γέφυρα CSI, η γέφυρα http, το LDAP (ελαφρύ πρωτόκολλο πρόσβασης σε καταλόγους) CCN και τα σχετικά εργαλεία, η δικτυακή πύλη CCN, η παρακολούθηση CCN·
- (2) συστήματα υποστήριξης, και ιδίως το εργαλείο διαμόρφωσης εφαρμογής για το CCN, το εργαλείο για την έκθεση δραστηριοτήτων (ART2), η επιγραμμική ηλεκτρονική διαχείριση έργων Taxud (TEMPO), το εργαλείο διαχείρισης υπηρεσιών (SMT), το σύστημα διαχείρισης χρηστών (UM), το σύστημα διαχείρισης επιχειρηματικών διαδικασιών, ο πίνακας διαθεσιμότητας και το ΑνDB, η πύλη διαχείρισης υπηρεσιών ΤΠ, η διαχείριση καταλόγων και πρόσβασης χρηστών·
- (3) ο χώρος πληροφοριών και επικοινωνιών των προγραμμάτων.
- (4) τα συστήματα τελωνειακής διακίνησης, και ιδίως το (νέο) μηχανογραφημένο σύστημα διαμετακόμισης ((N)ΜΣΔ), το ΝΜΣΔ TIR για τη Ρωσία, το σύστημα ελέγχου εξαγωγών (ECS) και το σύστημα ελέγχου εισαγωγών (ICS). Οι ακόλουθες εφαρμογές/στοιχεία υποστηρίζουν τα ως άνω συστήματα: το σύστημα ανταλλαγής δεδομένων με τρίτες χώρες (γέφυρα SPEED), ο κόμβος μετατροπής Edifact του SPEED (SPEED-ECN), η τυποποιημένη εφαρμογή δοκιμής SPEED (SSTA), η τυποποιημένη εφαρμογή δοκιμής διαμετακόμισης (STTA), η εφαρμογή δοκιμής διαμετακόμισης (TTA), τα δεδομένα αναφοράς κεντρικών υπηρεσιών (CSR2) και το σύστημα διαχείρισης πληροφοριών κεντρικών υπηρεσιών (CS/MIS)·
- (5) το κοινοτικό σύστημα διαχείρισης κινδύνων (CRMS), το οποίο καλύπτει τους λειτουργικούς τομείς των εντύπων πληροφοριών για κινδύνους (RIF) και των κοινών προφίλ CPCA·
- (6) το σύστημα οικονομικών παραγόντων (EOS), το οποίο καλύπτει τους λειτουργικούς τομείς της καταχώρισης και της αναγνώρισης οικονομικών φορέων (EORI), τους εγκεκριμένους οικονομικούς φορείς (AEO), τις τακτικές γραμμές πλοίων (RSS) και την αμοιβαία αναγνώριση με χώρες εταίρους. Η γενική υπηρεσία δικτύου είναι υποστηρικτικό στοιχείο του παρόντος συστήματος·
- (7) το σύστημα του δασμολογίου (TARIC3), το οποίο είναι ένα σύστημα δεδομένων αναφοράς για άλλες εφαρμογές, όπως το σύστημα διαχείρισης ποσοτώσεων (QUOTA2), το εποπτικό σύστημα διαχείρισης και παρακολούθησης (SURV2), το ευρωπαϊκό σύστημα δεσμευτικών δασμολογικών πληροφοριών (EBTI3), το ευρωπαϊκό τελωνειακό ευρετήριο χημικών ουσιών (ECICS2). Η συνδυασμένη ονοματολογία (ΣΟ) και οι εφαρμογές αναστολής (Αναστολές) διαχειρίζονται νομικές πληροφορίες με άμεση σύνδεση με το σύστημα του δασμολογίου·
- (8) οι εφαρμογές για σκοπούς ελέγχου, και ιδίως το σύστημα διαχείρισης δειγμάτων (SMS) και το μηχανογραφικό σύστημα διαχείρισης διαδικασιών (ISPP)·
- (9) το σύστημα κατά της παραποίησης/απομίμησης και της πειρατείας (COPIS)·
- (10) το σύστημα διάδοσης δεδομένων (DDS2), το οποίο διαχειρίζεται όλες τις πληροφορίες στις οποίες έχει πρόσβαση το κοινό μέσω του Διαδικτύου·
- (11) το σύστημα πληροφοριών κατά της απάτης (AFIS)· και
- (12) οποιαδήποτε άλλα συστήματα που περιλαμβάνονται στο πολυετές στρατηγικό σχέδιο που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 της απόφασης 70/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ καθώς και στα σχέδια που το διαδέχθηκαν.

B. Τα ενωσιακά στοιχεία των ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών είναι τα ακόλουθα:

- (1) περιουσιακά στοιχεία ΤΠ, όπως το υλισμικό, το λογισμικό και οι συνδέσεις δικτύου των συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υποδομών δεδομένων·

⁽¹⁾ Απόφαση αριθ. 70/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008, για ένα περιβάλλον χωρίς χαρτί για τα τελωνεία και τις εμπορικές επιχειρήσεις (ΕΕ L 23 της 26.1.2008, σ. 21).

-
- (2) υπηρεσίες ΤΠ αναγκαίες για τη στήριξη της ανάπτυξης, της συντήρησης, της βελτίωσης και της λειτουργίας των συστημάτων· και
- (3) κάθε άλλο στοιχείο το οποίο, για λόγους αποδοτικότητας, ασφάλειας και εξορθολογισμού, προσδιορίζεται από την Επιτροπή ως κοινό στις συμμετέχουσες χώρες.
- Γ. Τα μη ενωσιακά στοιχεία των Ευρωπαϊκών συστημάτων πληροφοριών είναι όλα τα στοιχεία που δεν αναγνωρίζονται ως ενωσιακά στοιχεία στο τμήμα Β.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Ενδεικτική κατανομή χρηματοδοτικής στήριξης

Η ενδεικτική κατανομή χρηματοδοτικής στήριξης στις επιλέξιμες δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 7 είναι η εξής:

Τύποι δράσεων	Τμήμα του κονδυλίου (σε %)
Κοινές δράσεις	έως 20 %
Ανάπτυξη ικανοτήτων ΤΠ	τουλάχιστον 75 %
Ανάπτυξη των ικανοτήτων των υπαλλήλων	έως 5 %

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1295/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Δεκεμβρίου 2013

για την θέσπιση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» (2014 έως 2020) και την κατάργηση των αποφάσεων αριθ. 1718/2006/ΕΚ, 1855/2006/ΕΚ και 1041/2009/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 166 παράγραφος 4, το άρθρο 167 παράγραφος 5 πρώτη περίπτωση και το άρθρο 173 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Μετά τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) αποβλέπει σε μια διαρκώς στενότερη σύνδεση μεταξύ των λαών της Ευρώπης και αναθέτει στην Ένωση το καθήκον, μεταξύ άλλων, να συμβάλλει στην άνθηση των πολιτισμών των κρατών μελών, σε πλαίσιο σεβασμού της εθνικής και περιφερειακής τους πολυμορφίας και, ταυτόχρονα, να εξασφαλίζει τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την ανταγωνιστικότητα της ενωσιακής βιομηχανίας. Σ' αυτό το πλαίσιο, η Ένωση, όπου κρίνεται αναγκαίο, υποστηρίζει και συμπληρώνει τις ενέργειες των κρατών μελών για τον σεβασμό και την προώθηση της πολιτισμικής και γλωσσικής πολυμορφίας, σύμφωνα με το άρθρο 167 ΣΛΕΕ και τη Σύμβαση της Unesco του 2005 για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας της πολιτιστικής έκφρασης (Σύμβαση της Unesco του 2005), για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα και για τη διευκόλυνση της προσαρμογής στις μεταβολές του κλάδου.

(2) Η υποστήριξη του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα από την Ένωση βασίζεται κατά κύριο λόγο στην πείρα που έχει αποκτηθεί με τα προγράμματα της Ένωσης που παρατίθενται στην απόφαση αριθ. 1718/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ (πρόγραμμα MEDIA), στην απόφαση αριθ. 1855/2006/ΕΚ του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ (πρόγραμμα Πολιτισμός), στην απόφαση αριθ. 1041/2009/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (πρόγραμμα MEDIA Mundus) ⁽⁶⁾. Η απόφαση αριθ. 1622/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾ (δράση για την πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης) και η απόφαση αριθ. 1194/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁾ (δράση για το σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς) επίσης συμβάλλουν στη στήριξη της Ένωσης για τον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα.

(3) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Μια ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό σ' έναν κόσμο παγκοσμιοποίησης», η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο σε ψήφισμά του στις 16 Νοεμβρίου 2007 ⁽⁹⁾ και από Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του της 10ης Απριλίου 2008 ⁽¹⁰⁾, θέτει τους στόχους για τις μελλοντικές δραστηριότητες της Ένωσης όσον αφορά τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα. Στόχος της ανακοίνωσης είναι η προώθηση της πολιτισμικής πολυμορφίας και του διαπολιτισμικού διαλόγου, του πολιτισμού ως καταλύτη για τη δημιουργικότητα στο πλαίσιο της ανάπτυξης και της απασχόλησης, καθώς και του πολιτισμού ως ζωτικού στοιχείου στις διεθνείς σχέσεις της Ένωσης.

(4) Αναφορικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως με τα άρθρα 11, 21 και 22, ο πολιτιστικός και ο δημιουργικός τομέας συμβάλλουν σημαντικά στην καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένων του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, και συνιστούν αξιόλογη πλατφόρμα για την ελευθερία έκφρασης και την προώθηση του σεβασμού της πολιτισμικής και γλωσσικής πολυμορφίας.

(5) Η σύμβαση της Unesco του 2005 που άρχισε να ισχύει στις 18 Μαρτίου 2007 και στην οποία η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος, τονίζει ότι οι πολιτιστικές δραστηριότητες, τα αγαθά και οι υπηρεσίες έχουν τόσο οικονομικό όσο και πολιτισμικό χαρακτήρα, επειδή είναι φορείς ταυτότητας, αξιών και νοήματος, και, ως εκ τούτου, δεν είναι επιτρεπτό να αντιμετωπίζονται ως εάν είχαν μόνον εμπορική αξία.

⁽¹⁾ ΕΕ C 181 της 21.6.2012, σ. 35.

⁽²⁾ ΕΕ C 277 της 13.9.2012, σ. 156.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 2013 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 5ης Δεκεμβρίου 2013.

⁽⁴⁾ Απόφαση αριθ. 1718/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Νοεμβρίου 2006, περί εφαρμογής προγράμματος υποστήριξης του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού τομέα (MEDIA 2007) (ΕΕ L 327 της 24.11.2006, σ. 12).

⁽⁵⁾ Απόφαση αριθ. 1855/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος Πολιτισμός (2007-2013) (ΕΕ L 372 της 27.12.2006, σ. 1).

⁽⁶⁾ Απόφαση αριθ. 1041/2009/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος για την οπτικοακουστική συνεργασία με επαγγελματίες από τρίτες χώρες (MEDIA Mundus) (ΕΕ L 288 της 4.11.2009, σ. 10).

⁽⁷⁾ Απόφαση αριθ. 1622/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, για τη θέσπιση κοινοτικής δράσης όσον αφορά την εκδήλωση Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης για τα έτη 2007 έως 2019 (ΕΕ L 304 της 3.11.2006, σ. 1).

⁽⁸⁾ Απόφαση αριθ. 1194/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τη θέσπιση δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΕΕ L 303 της 22.11.2011, σ. 1).

⁽⁹⁾ ΕΕ C 287 της 29.11.2007, σ. 1.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ C 247 Ε της 15.10.2009, σ. 32.

- Η σύμβαση αυτή στοχεύει στην ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας, μεταξύ άλλων με διεθνείς συμφωνίες συμπαραγωγής και συνδιανομής, και στην διαμόρφωση αλληλεγγύης, ώστε να ευνοείται η πολιτιστική έκφραση κάθε χώρας και κάθε ατόμου. Ορίζει επίσης ότι θα πρέπει να αποδίδεται η δέουσα προσοχή στις ειδικές συνθήκες και ανάγκες διαφόρων κοινωνικών ομάδων, περιλαμβανομένων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες. Συνεπώς ένα πρόγραμμα στήριξης για τον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα θα πρέπει να ενθαρρύνει την πολιτιστική πολυμορφία σε διεθνές επίπεδο σύμφωνα με την Σύμβαση αυτή.
- (6) Η προώθηση της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, κατά την έννοια μεταξύ άλλων της Σύμβασης της Unesco του 2003 για την προστασία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, και της σύμβασης της Unesco του 1972 σχετικά με την προστασία της παγκόσμιας πολιτισμικής και φυσικής κληρονομιάς, θα συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση της αξίας των αντίστοιχων τόπων, δίνοντας παράλληλα στους λαούς ένα αίσθημα οικειοποίησης όσον αφορά την πολιτιστική και ιστορική αξία των εν λόγω τόπων.
- (7) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ευρώπη 2020 Μια Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» («στρατηγική Ευρώπη 2020») καθορίζει στρατηγική με στόχο να καταστεί η Ένωση μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομία, η οποία θα προσφέρει υψηλό επίπεδο απασχόλησης, παραγωγικότητας και κοινωνικής συνοχής. Σ' αυτή την ανακοίνωση, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Ένωση πρέπει να παρέχει ελκυστικότερες συνθήκες-πλαίσια για την καινοτομία και την δημιουργικότητα. Ο πολιτισμικός και δημιουργικός τομέας αποτελούν, εν προκειμένω, πηγή καινοτόμων ιδεών που μπορούν να μετατραπούν σε προϊόντα και υπηρεσίες και να δημιουργήσουν ανάπτυξη και θέσεις απασχόλησης καθώς και να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών αλλαγών. Επιπλέον, η αριστεία και η ανταγωνιστικότητα στους τομείς αυτούς αποτελούν κατά κύριο λόγο το αποτέλεσμα προσπαθειών εκ μέρους καλλιτεχνών, δημιουργών και επαγγελματιών, που θα πρέπει να προωθηθούν. Για τον σκοπό αυτό, πρέπει να βελτιωθεί η πρόσβαση του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα στη χρηματοδότηση.
- (8) Στα συμπεράσματά του σχετικά με τις υπηρεσίες πληροφόρησης περί κινητικότητας για τους καλλιτέχνες και τους επαγγελματίες του πολιτιστικού τομέα ⁽¹⁾ το Συμβούλιο επιβεβαίωσε τη σημασία της κινητικότητας των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα για την Ένωση και για την επίτευξη των στόχων του στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», κάλεσε δε τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων αρμοδιοτήτων τους και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την αρχή της επικουρικότητας, να διευκολύνουν την παροχή ολοκληρωμένης και ακριβούς πληροφόρησης στους καλλιτέχνες και στους επαγγελματίες του πολιτιστικού τομέα που επιδιώκουν την κινητικότητα εντός της Ένωσης.
- (9) Προκειμένου να προαχθεί η ενίσχυση ενός κοινού πολιτισμικού χώρου είναι σημαντικό να προωθηθεί η διακρατική κινητικότητα των πολιτιστικών και δημιουργικών φορέων και η διακρατική κυκλοφορία των πολιτιστικών και δημιουργικών έργων, συμπεριλαμβανομένων των οπτικοακουστικών έργων και προϊόντων, ώστε να προωθούνται οι πολιτιστικές ανταλλαγές και ο διαπολιτισμικός διάλογος.
- (10) Τα προγράμματα MEDIA, Πολιτισμός και MEDIA Mundus, αποτέλεσαν το αντικείμενο τακτικής παρακολούθησης και εξωτερικών αξιολογήσεων, ενώ διοργανώθηκαν και δημόσιες διαβουλεύσεις σχετικά με το μέλλον τους εκ των οποίων βγήκε το συμπέρασμα ότι τα προγράμματα αυτά διαδραματίζουν εξέχοντα ρόλο στην προάσπιση και την προώθηση της πολιτισμικής και γλωσσικής πολυμορφίας της Ευρώπης και ότι καλύπτουν ανάγκες του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα. Από αυτήν την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τη δημόσια διαβούλευση, καθώς και από διάφορες ανεξάρτητες μελέτες, ιδίως τη μελέτη σχετικά με την επιχειρηματική διάσταση της πολιτιστικής και της δημιουργικής βιομηχανίας, προκύπτει επίσης ότι ο πολιτιστικός και ο δημιουργικός τομέας αντιμετωπίζουν κοινές προκλήσεις, δηλαδή τις ταχύτερες αλλαγές από τη στροφή στην ψηφιακή εποχή και την παγκοσμιοποίηση, τον κατακερματισμό της αγοράς που έχει σχέση με την γλωσσική πολυμορφία, τη δύσκολη πρόσβαση στη χρηματοδότηση, τις περίπλοκες διοικητικές διαδικασίες και την έλλειψη συγκρίσιμων στοιχείων, παράμετροι που απαιτούν όλες την ανάληψη δράσης σε επίπεδο Ένωσης.
- (11) Ο ευρωπαϊκός πολιτιστικός και δημιουργικός τομέας είναι εγγενώς διαφοροποιημένος σε εθνικό και γλωσσικό επίπεδο, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα τη διαμόρφωση ενός πολιτισμικά πλούσιου και ιδιαίτερα ανεξάρτητου πολιτιστικού τοπίου, δίνοντας φωνή στις διάφορες πολιτιστικές παραδόσεις της κληρονομιάς μας. Ωστόσο, αυτή η διαφοροποίηση προκαλεί επίσης σειρά φραγμών που εμποδίζουν την ομαλή διακρατική κυκλοφορία των πολιτιστικών και δημιουργικών έργων και παρακωλύουν την κινητικότητα των πολιτιστικών και δημιουργικών παραγόντων εντός και εκτός της Ένωσης, οι οποίοι μπορούν να οδηγήσουν σε γεωγραφικές ανισορροπίες και, ως εκ τούτου, μικρότερο εύρος επιλογών για τον καταναλωτή.
- (12) Δεδομένου ότι ο ευρωπαϊκός πολιτιστικός και δημιουργικός τομέας χαρακτηρίζεται από γλωσσική πολυμορφία η οποία οδηγεί σε μερικούς τομείς στον κατακερματισμό σε γλωσσικό επίπεδο, ο υποτιτλισμός, η μεταγλώττιση και η ακουστική περιγραφή είναι ζωτικής σημασίας για την κυκλοφορία των έργων του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα, συμπεριλαμβανομένου του οπτικοακουστικού τομέα.
- (13) Η στροφή στην ψηφιακή εποχή επηρεάζει σε τεράστιο βαθμό την παραγωγή, τη διάδοση, την πρόσβαση, την κατανάλωση και την αποτίμηση των πολιτιστικών και δημιουργικών προϊόντων και υπηρεσιών. Ενώ θα πρέπει να αναγνωριστεί η ανάγκη να αναζητηθεί ισορροπία μεταξύ της ολοένα και μεγαλύτερης προσβασιμότητας στα έργα του δημιουργικού και του πολιτιστικού τομέα, της δικαίης αποζημίωσης των καλλιτεχνών και των δημιουργών και της δημιουργίας νέων επιχειρηματικών μοντέλων, οι αλλαγές που προκύπτουν από την στροφή στην ψηφιακή εποχή προσφέρουν μεγάλες ευκαιρίες για τον ευρωπαϊκό πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα και για την ευρωπαϊκή κοινωνία γενικότερα. Το χαμηλότερο κόστος διανομής, οι νέοι δίαυλοι διανομής, οι δυνατότητες για νέο και αυξημένο ακροατήριο και οι νέες ευκαιρίες για εξειδικευμένα προϊόντα μπορούν να διευκολύνουν την πρόσβαση και να αυξήσουν την κυκλοφορία των πολιτιστικών και δημιουργικών έργων σε παγκόσμιο επίπεδο. Για να αξιοποιηθούν στο έπακρο αυτές οι ευκαιρίες και να υπάρξει προσαρμογή στο πλαίσιο της ψηφιοποίησης και της παγκοσμιοποίησης, ο πολιτιστικός και ο δημιουργικός τομέας πρέπει να αναπτύξουν νέες δεξιότητες, ενώ απαιτείται

⁽¹⁾ EE C 175 της 15.6.2011, σ. 5.

- να αποκτήσουν μεγαλύτερη πρόσβαση στη χρηματοδότηση, προκειμένου να αναβαθμίσουν τον εξοπλισμό τους, να καταρτίσουν νέες μεθόδους παραγωγής και διανομής και να προσαρμόσουν τα επιχειρηματικά μοντέλα τους.
- (14) Οι τρέχουσες πρακτικές διανομής υποστηρίζουν το σύστημα χρηματοδότησης ταινιών. Ωστόσο, γίνεται διαρκώς πιο επιτακτική η ανάγκη να προωθηθεί η ανάδειξη ελκυστικών ηλεκτρονικών νόμιμων προσφορών και να ενθαρρυνθεί η καινοτομία. Για τον λόγο αυτό, είναι σημαντικό να προωθηθούν νέοι τρόποι διανομής, ώστε να καταστεί εφικτή η ανάδειξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων.
- (15) Η ψηφιοποίηση των αιθουσών κινηματογράφου είναι ένα τρέχον θέμα για πολλούς φορείς εκμετάλλευσης μικρών αιθουσών κινηματογράφου, ιδιαίτερα τους φορείς εκμετάλλευσης αιθουσών με μία οθόνη, λόγω του υψηλού κόστους του ψηφιακού εξοπλισμού. Ενώ τα κράτη μέλη έχουν κύρια αρμοδιότητα σε θέματα πολιτισμού και θα πρέπει, ως εκ τούτου, να συνεχίσουν να ασχολούνται με το θέμα αυτό σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, όπως ενδεικνύεται, υπάρχουν δυνατότητες χρηματοδότησης από προγράμματα και ταμεία της Ένωσης, ιδιαίτερα εκείνα που στοχεύουν στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη.
- (16) Η δημιουργία ακροατηρίου, ιδίως όσον αφορά τους νέους, προϋποθέτει συγκεκριμένη δέσμευση εκ μέρους της Ένωσης ότι θα στηρίζει τον κινηματογραφικό και τον σχετικό με τα μέσα ενημέρωσης γραμματισμό.
- (17) Μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα, ιδίως των πολύ μικρών, των μικρών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων των μη κερδοσκοπικών και μη κυβερνητικών οργανισμών, είναι η δυσκολία που αντιμετωπίζουν στην πρόσβαση στα κεφάλαια που απαιτούνται για να χρηματοδοτήσουν τις δραστηριότητές τους, να αναπτυχθούν, να διατηρήσουν και να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους ή να διεθνοποιήσουν τις δραστηριότητές τους. Αν και αυτό συνιστά, γενικά, μια κοινή πρόκληση για τις ΜΜΕ, η κατάσταση είναι πολύ πιο δύσκολη στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα εξαιτίας της άυλης φύσης πολλών από τα στοιχεία ενεργητικού τους, του χαρακτήρα πρωτοτύπου που έχουν οι δραστηριότητές τους και της εγγενούς ανάγκης τους να αναλαμβάνουν κινδύνους και να πειραματίζονται προκειμένου να καινοτομήσουν. Η ανάληψη τέτοιων κινδύνων πρέπει να γίνει κατανοητή και να βρει υποστήριξη και από τον χρηματοπιστωτικό τομέα.
- (18) Η συμμαχία του ευρωπαϊκού κλάδου δημιουργικότητας (European Creative Industries Alliance), ως πιλοτικό σχέδιο, είναι διατομεακή πρωτοβουλία που υποστηρίζει πρωτίστως τις δημιουργικές βιομηχανίες σε επίπεδο πολιτικής. Στόχος της συμμαχίας είναι η μόχλευση επιπλέον κονδυλίων για τις δημιουργικές βιομηχανίες και η τόνωση της ζήτησης υπηρεσιών των εν λόγω βιομηχανιών από άλλους κλάδους και τομείς. Η δοκιμή νέων μέσων για την καλύτερη υποστήριξη της καινοτομίας στις δημιουργικές βιομηχανίες θα πραγματοποιηθεί και θα αξιοποιηθεί προκειμένου να συνεισφέρει σε μια πλατφόρμα μάθησης σε θέματα πολιτικών, στην οποία θα συμμετέχουν ευρωπαίοι, εθνικοί και περιφερειακοί παράγοντες.
- (19) Η συνένωση των τρεχόντων προγραμμάτων MEDIA, Πολιτισμός και MEDIA Mundus για τους πολιτιστικούς και δημιουργικούς τομείς σε ένα και μόνο συγκεντρωτικό πρόγραμμα πλαίσιο (το «Πρόγραμμα») θα στηρίξει πιο αποτελεσματικά τις ΜΜΕ και τους πολύ μικρούς, μικρούς και μεσαίους οργανισμούς στην προσπάθειά τους να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρονται από την ψηφιοποίηση και την παγκοσμιοποίηση και θα συνδράμει στην αντιμετώπιση ζητημάτων που οδηγούν σήμερα στον κατακερματισμό της αγοράς. Το πρόγραμμα, για να είναι αποτελεσματικό, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη συγκεκριμένη φύση των διάφορων τομέων, τις διαφορετικές ομάδες-στόχους τους και τις ιδιαίτερες ανάγκες τους μέσω εξατομικευμένης προσέγγισης στο πλαίσιο δύο ανεξάρτητων υποπρογραμμάτων και διατομεακής συνιστώσας. Ειδικότερα, είναι σημαντικό να εξασφαλιστούν συνέργειες στο επίπεδο της υλοποίησης μεταξύ του προγράμματος και των εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών για έξυπνη εξειδίκευση. Προς το σκοπό αυτό, το πρόγραμμα θα πρέπει να καθιερώσει μια συνεκτική διάρθρωση στήριξης για τους διάφορους πολιτιστικούς και δημιουργικούς τομείς, αποτελούμενη από σύστημα επιχορηγήσεων που θα συμπληρώνεται από χρηματοδοτικό μέσο.
- (20) Το πρόγραμμα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το διττό χαρακτήρα του πολιτισμού και των πολιτιστικών δραστηριοτήτων, αναγνωρίζοντας αφενός, την εγγενή και την καλλιτεχνική αξία του πολιτισμού και, αφετέρου, την οικονομική αξία αυτών των τομέων, μεταξύ άλλων, την ευρύτερη κοινωνική συμβολή του στη δημιουργικότητα, την καινοτομία και την ενσωμάτωσή στην κοινωνία.
- (21) Όσον αφορά την υλοποίηση του προγράμματος, θα πρέπει να συνυπολογισθούν η εγγενής αξία του πολιτισμού και ο ιδιαίτερος χαρακτήρας του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα, περιλαμβανομένης της σημασίας των οργανώσεων και σχεδίων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του υποπρογράμματος Πολιτισμός.
- (22) Ένας αυτοτελής οικονομικός μηχανισμός, ο Μηχανισμός εγγυοδοσίας για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα («Ο μηχανισμός εγγυοδοσίας») θα επιτρέψει την ανάπτυξη του ευρύτερου πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα και ειδικότερα θα παράσχει επαρκείς δυνατότητες μόχλευσης για νέες δράσεις και νέες ευκαιρίες: επιλεγμένοι χρηματοπιστωτικοί διαμεσολαβητές θα ενεργήσουν υπέρ πολιτιστικών και δημιουργικών σχεδίων προκειμένου να εξασφαλισθεί ένα ισορροπημένο χαρτοφυλάκιο δανείων από άποψη γεωγραφικής κάλυψης και εκπροσώπησης τομέων. Επιπλέον, δημόσιες και ιδιωτικές οργανώσεις έχουν σημαντικό ρόλο, στο πλαίσιο αυτό, προκειμένου να επιτύχουν μια ευρεία προσέγγιση στα πλαίσια του μηχανισμού εγγυοδοσίας.
- (23) Θα πρέπει επίσης να προβλεφθεί χρηματοδότηση για την δράση των Πολιτιστικών Πρωτευουσών της Ευρώπης και για τη διαχείριση της δράσης του Σήματος Ευρωπαϊκής Κληρονομιάς, εφόσον συμβάλλουν στην τόνωση του αισθήματος των πολιτών ότι ανήκουν σε έναν κοινό πολιτισμικό χώρο, στην προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου και της αμοιβαίας κατανόησης και στην ενίσχυση της αξίας της πολιτιστικής κληρονομιάς.

- (24) Παράλληλα με τα κράτη μέλη, και τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη που είναι επιλέξιμα να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα, σύμφωνα με το άρθρο 58 της απόφασης 2001/882/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁾, δυνατότητα συμμετοχής στο πρόγραμμα πρέπει να έχουν επίσης, υπό προϋποθέσεις, οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) και η Ελβετική Συνομοσπονδία. Οι προσχωρούσες χώρες, οι υποψήφιες χώρες και οι δυνητικά υποψήφιες χώρες για τις οποίες υπάρχει προενταξιακή στρατηγική καθώς και οι χώρες που καλύπτονται από την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, θα πρέπει επίσης να μπορούν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα, εκτός από τον μηχανισμό εγγυοδοσίας.
- (25) Το πρόγραμμα θα πρέπει να είναι επίσης ανοικτό σε δράσεις διμερούς ή πολυμερούς συνεργασίας με άλλες τρίτες χώρες βάσει συμπληρωματικών πιστώσεων που θα προσδιορισθούν αργότερα και ειδικών ρυθμίσεων που θα συμφωνηθούν από τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- (26) Η συνεργασία στον πολιτιστικό και οπτικοακουστικό τομέα μεταξύ του προγράμματος και διεθνών οργανισμών όπως της Unesco, του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΠΟΔΙ), θα πρέπει να ενισχυθεί.
- (27) Είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία για όλες τις δράσεις και δραστηριότητες που πραγματοποιούνται εντός του προγράμματος, η συμπληρωματικότητα τους με τις δραστηριότητες των κρατών μελών, η συμμόρφωσή τους με το άρθρο 167 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ και η συνέπειά τους με άλλες δραστηριότητες της Ένωσης, ιδίως στον τομέα της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, της εσωτερικής αγοράς, των επιχειρήσεων, των νέων, της υγείας, της ιθαγένειας και της δικαιοσύνης, της έρευνας και καινοτομίας, της βιομηχανικής πολιτικής και της πολιτικής για τη συνοχή, του τουρισμού και των εξωτερικών σχέσεων, του εμπορίου και της ανάπτυξης, και του ψηφιακού θεματολογίου.
- (28) Σύμφωνα με τις αρχές για την αξιολόγηση βάσει επιδόσεων, οι διαδικασίες για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του προγράμματος θα πρέπει να περιλαμβάνουν λεπτομερείς ετήσιες εκθέσεις και να πρέπει να αναφέρονται σε ειδικούς, μετρήσιμους, εφικτούς, σχετικούς και χρονικά καθορισμένους στόχους και δείκτες, συμπεριλαμβανομένων και των ποσοτικών. Οι διαδικασίες για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση θα πρέπει να συνεκτιμούν το έργο των σχετικών παραγόντων, όπως η Eurostat και τα πορίσματα του σχεδίου πολιτισμός του δικτύου ESS-net, καθώς και το Ινστιτούτο Στατιστικών της UNESCO. Στο πλαίσιο αυτό, όσον αφορά τον οπτικοακουστικό τομέα, η συμμετοχή της ΕΕ στο Ευρωπαϊκό οπτικοακουστικό παρατηρητήριο («Παρατηρητήριο») θα πρέπει να συνεχιστεί.
- (29) Προκειμένου να διασφαλιστεί η βέλτιστη παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος καθόλη τη διάρκειά του, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ, σε σχέση με την έγκριση συμπληρωματικών ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή, κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, να πραγματοποιεί τις κατάλληλες διαβουλεύσεις και σε επίπεδο εμπειρογνομώνων. Η Επιτροπή, όταν εκπονεί και συντάσσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των συναφών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- (30) Όπως αναφέρεται στην έκθεση της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 2010, σχετικά με τον αντίκτυπο των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που τροποποιούν τις νομικές βάσεις των προγραμμάτων της Ένωσης στους τομείς της διά βίου μάθησης, του πολιτισμού, της νεολαίας και της συμμετοχής του πολίτη στα κοινά, η ουσιαστική συντόμευση των προθεσμιών στις διαδικασίες διαχείρισης αύξησε την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων. Θα πρέπει να ληφθεί ειδική μέριμνα ώστε να εξασφαλιστεί ότι θα συνεχισθεί η απλοποίηση των διοικητικών και χρηματοδοτικών διαδικασιών, και μέσω της χρήσης ορθών, αντικειμενικών και επικαιροποιούμενων τακτικά συστημάτων για τον καθορισμό των κατ' αποκοπή ποσών, το ανά μονάδα κόστος και την εφάπαξ χρηματοδότηση.
- (31) Για να εξασφαλιστούν ενιαίοι όροι υλοποίησης του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾.
- (32) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 58/2003 του Συμβουλίου ⁽³⁾, η Επιτροπή έχει αναθέσει από το 2009 στον Εκτελεστικό οργανισμό εκπαίδευσης, οπτικοακουστικών θεμάτων και πολιτισμού εκτελεστικά καθήκοντα ως προς τη διαχείριση του προγράμματος ενωσιακής δράσης στους τομείς της εκπαίδευσης, των οπτικοακουστικών θεμάτων και του πολιτισμού. Ως εκ τούτου, με βάση την ανάλυση της σχέσης κόστους-οφέλους, η Επιτροπή μπορεί να προσφεύγει σε υφιστάμενο εκτελεστικό οργανισμό για την εφαρμογή του προγράμματος, όπως ορίζεται στον εν λόγω κανονισμό.
- (33) Ο παρών κανονισμός καθορίζει για όλη τη διάρκεια του προγράμματος, ένα κονδύλιο που θα αποτελέσει το κύριο σημείο αναφοράς, κατά την έννοια του σημείου 17 της διοργανικής συμφωνίας της 2ας Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε

⁽¹⁾ Απόφαση 2001/822/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2001, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα («Overseas association») (ΕΕ L 314 της 30.11.2001, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 58/2003 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2002, περί θεσπίσεως του καταστατικού των εκτελεστικών οργανισμών που είναι επιφορτισμένοι με ορισμένα καθήκοντα σχετικά με τη διαχείριση κοινοτικών προγραμμάτων (ΕΕ L 11 της 16.1.2003, σ. 1).

- δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση⁽¹⁾ για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά τη διάρκεια της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού.
- (34) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου των δαπανών, και μέτρων πρόληψης, εντοπισμού και διερεύνησης των παρατυπιών, της ανάκτησης απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή κακώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων, και, εφόσον χρειάζεται, της επιβολής διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ («ο δημοσιονομικός κανονισμός»).
- (35) Όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και σύμφωνα με τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου⁽³⁾ και τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾, θα πρέπει να καταρτιστούν και να εφαρμοστούν κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη της απάτης και την ανάκτηση κονδυλίων που έχουν απολεσθεί, μεταβιβαστεί ή χρησιμοποιηθεί αντικανονικά.
- (36) Εφόσον οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, και συγκεκριμένα η διασφάλιση, ανάπτυξη και προώθηση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας και η προώθηση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς αποκλειστικά και μόνο από τα κράτη μέλη, λόγω του διακρατικού και διεθνούς χαρακτήρα του Προγράμματος, αλλά μπορούν αντιθέτως να επιτευχθούν καλύτερα με τη λήψη δράσης σε επίπεδο Ένωσης, λόγω της κλίμακας και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων των δράσεων, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει ό,τι είναι απαραίτητο για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (37) Συνεπώς, οι αποφάσεις αριθ. 1718/2006/ΕΚ, αριθ. 1855/2006/ΕΚ και αριθ. 1041/2009/ΕΚ θα πρέπει να καταργηθούν.
- (38) Θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα για τη λήψη μέτρων που θα διέπουν τη μετάβαση από τα προγράμματα «MEDIA», «Πολιτισμός» και «MEDIA Mundus» στο Πρόγραμμα,
- (39) Χάριν συνεχείας με τη χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται από το πρόγραμμα, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να θεωρήσει τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με τις υποστηριζόμενες δράσεις και δραστηριότητες ως επιλέξιμες για χρηματοδότηση, ακόμα και αν πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο πριν υποβληθεί η αίτηση χρηματοδότησης.
- (40) Χάριν συνεχείας με τη χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται από το Πρόγραμμα, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμοσθεί από την 1η Ιανουαρίου 2014. Για λόγους επείγοντος ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ το ταχύτερο δυνατόν μετά την δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Θέσιση και διάρκεια

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» για την υποστήριξη του ευρωπαϊκού πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα (το «πρόγραμμα»).
2. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «πολιτιστικοί και δημιουργικοί τομείς»: το σύνολο των τομέων των οποίων οι δραστηριότητες βασίζονται σε πολιτισμικές αξίες και/ή αποτελούν προϊόν καλλιτεχνικής και άλλης δημιουργικής έκφρασης, ανεξάρτητα από το εάν αυτές οι δραστηριότητες έχουν ή όχι ως γνώμονα την αγορά και ανεξάρτητα από το είδος της διάρθρωσης που τις εκτελεί ή τον τρόπο χρηματοδότησης της διάρθρωσης αυτής. Οι εν λόγω δραστηριότητες περιλαμβάνουν την ανάπτυξη, τη δημιουργία, την παραγωγή, τη διάδοση και τη διατήρηση των αγαθών και των υπηρεσιών που ενσαρκώνουν πολιτιστική, καλλιτεχνική ή άλλη δημιουργική έκφραση καθώς και συναφείς λειτουργίες όπως η σχετική εκπαίδευση ή διαχείριση. Ο πολιτιστικός και ο δημιουργικός τομέας περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την αρχιτεκτονική, τα αρχαία, τις βιβλιοθήκες και τα μουσεία, τα καλλιτεχνήματα, τα οπτικοακουστικά προϊόντα (όπως ταινίες, τηλεόραση, βιντεοπαιχνίδια και πολυμέσα), την υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά, τα σχέδια, τα φεστιβάλ, τη μουσική, τη λογοτεχνία, τις παραστατικές τέχνες, τις εκδόσεις, το ραδιόφωνο και τις εικαστικές τέχνες·
- 2) «ΜΜΕ»: πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής⁽⁵⁾.

⁽⁵⁾ Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

⁽¹⁾ ΕΕ C 420 της 20.12.2013, σ. 1

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου της 11ης Νοεμβρίου 1996 σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτόπιως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

3) «συμμετέχοντες χρηματοπιστωτικοί διαμεσολαβητές»: χρηματοπιστωτικοί διαμεσολαβητές, κατά την έννοια του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 139 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού ο οποίος έχει επιλεγεί στο πλαίσιο του μηχανισμού εγγυοδοσίας σύμφωνα με το δημοσιονομικό κανονισμό και το παράρτημα I του παρόντος κανονισμού και παρέχουν ή σχεδιάζουν να παρέχουν:

α) δάνεια σε ΜΜΕ και πολύ μικρούς, μικρούς και μεσαίους οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα (εγγυήσεις από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ)· ή

β) εγγυήσεις δανείων σε άλλους χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές που χορηγούν δάνεια σε ΜΜΕ και πολύ μικρούς, μικρούς και μεσαίους οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα (αντεγγυήσεις από το ΕΤαΕ)·

4) «πάροχοι υπηρεσιών ανάπτυξης ικανοτήτων»: οντότητες που είναι σε θέση να παρέχουν εμπειρογνομοσύνη σύμφωνα με το παράρτημα I, ώστε οι συμμετέχοντες χρηματοπιστωτικοί διαμεσολαβητές να μπορούν να αξιολογούν αποτελεσματικά τις ιδιαιτερότητες και τους κινδύνους που συνδέονται με τις ΜΜΕ και τους πολύ μικρούς, μικρούς και μεσαίους οργανισμούς στον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα καθώς και με τα σχέδιά τους.

Άρθρο 3

Γενικοί στόχοι

Οι γενικοί στόχοι του προγράμματος είναι:

α) να διασφαλιστεί, να αναπτυχθεί και να προωθηθεί η ευρωπαϊκή πολιτισμική και γλωσσική πολυμορφία και να αναδειχθεί η πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης·

β) να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα του Ευρωπαϊκού πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα, ιδίως εκείνη του οπτικοακουστικού τομέα, με σκοπό την προώθηση έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

Άρθρο 4

Ειδικοί στόχοι

Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος πολιτισμός είναι:

α) να στηριχθεί η ικανότητα του ευρωπαϊκού πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα να λειτουργεί διακρατικά και σε διεθνές επίπεδο·

β) να προωθηθεί η διακρατική κυκλοφορία των έργων του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα και η διακρατική κινητικότητα των φορέων πολιτισμού και δημιουργίας, ιδιαίτερα των καλλιτεχνών, να γίνει η προσέγγιση νέων και διευρυσμένων ακροατηρίων και να βελτιωθεί η πρόσβαση σε πολιτιστικά και δημιουργικά έργα στην Ένωση και πέραν αυτής, με ιδιαίτερη έμφαση στα παιδιά, τους νέους, τα άτομα με αναπηρίες και τις ανεπαρκώς εκπροσωπούμενες ομάδες·

γ) να ενισχυθεί η χρηματοδοτική ικανότητα των ΜΜΕ και των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων οργανισμών του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα κατά βιώσιμο τρόπο, ενώ παράλληλα να επιδιωχθεί η εξασφάλιση ισόρροπης γεωγραφικής κάλυψης και εκπροσώπησης ανά τομέα·

δ) να τονωθεί η χάραξη πολιτικής, η καινοτομία, η δημιουργικότητα, η ανάπτυξη ακροατηρίου και η κατάρτιση νέων επιχειρηματικών και διαχειριστικών μοντέλων με στήριξη της διακρατικής συνεργασίας σε επίπεδο πολιτικής.

Άρθρο 5

Ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία

1. Το πρόγραμμα, αναγνωρίζοντας την εγγενή και οικονομική αξία του πολιτισμού, υποστηρίζει τις δράσεις και τις δραστηριότητες με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα. Συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των εμβληματικών πρωτοβουλιών της.

2. Η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία εξασφαλίζεται με ένα ή περισσότερα από τα εξής:

α) τον διακρατικό χαρακτήρα των δράσεων και δραστηριοτήτων, οι οποίες θα συμπληρώνουν περιφερειακά, εθνικά, διεθνή και άλλα προγράμματα και πολιτικές της Ένωσης και του αντικτύπου τέτοιων δράσεων και δραστηριοτήτων στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα καθώς και στους πολίτες και τις γνώσεις τους σχετικά με άλλους πέραν του δικού τους πολιτισμούς·

β) την ανάπτυξη και προώθηση της διακρατικής συνεργασίας μεταξύ πολιτιστικών και δημιουργικών φορέων συμπεριλαμβανομένων των καλλιτεχνών, των επαγγελματιών του οπτικοακουστικού τομέα, των πολιτιστικών και δημιουργικών οργανισμών και των φορέων εκμετάλλευσης του οπτικοακουστικού τομέα, με επίκεντρο την ενθάρρυνση πιο περιεκτικών, ταχύτερων, πιο αποτελεσματικών και μακροπρόθεσμων απαντήσεων στις παγκόσμιες προκλήσεις·

γ) τις οικονομίες κλίμακας και την κρίσιμη μάζα που μπορεί να τονώσει η στήριξη από την Ένωση, προκαλώντας μόχλευση για επιπλέον κονδύλια·

δ) την εξασφάλιση πιο ισότιμων κανόνων παιχνιδιού στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα της Ευρώπης, με βάση τις χώρες με χαμηλή δυνατότητα παραγωγής και/ή τις χώρες ή περιφέρειες με περιορισμένη γεωγραφική και/ή γλωσσική εμβέλεια.

Άρθρο 6

Διάρθρωση του προγράμματος

Το πρόγραμμα αποτελείται από:

α) ένα υποπρόγραμμα MEDIA·

β) ένα υποπρόγραμμα Πολιτισμός·

γ) μία διατομεακή Συνιστώσα.

Άρθρο 7

Λογότυπα των υποπρογραμμάτων

1. Η Επιτροπή διασφαλίζει την προβολή του προγράμματος με τη χρήση ειδικών λογοτύπων για καθένα από τα υποπρογράμματα.
2. Οι δικαιούχοι του υποπρογράμματος MEDIA χρησιμοποιούν το λογότυπο όπως παρατίθεται στο παράρτημα II. Η Επιτροπή θεσπίζει τις λεπτομέρειες για τη χρήση αυτού του λογοτύπου και ενημερώνει σχετικά τους δικαιούχους.
3. Οι δικαιούχοι του υποπρογράμματος Πολιτισμός χρησιμοποιούν λογότυπο του υποπρογράμματος Πολιτισμός που θεσπίζει η Επιτροπή. Η Επιτροπή θεσπίζει λεπτομέρειες για τη χρήση του λογοτύπου αυτού και ενημερώνει τους δικαιούχους.
4. Η Επιτροπή και τα γραφεία της δημιουργικής Ευρώπης που αναφέρονται στο άρθρο 16 έχουν επίσης δικαίωμα να χρησιμοποιούν τα λογότυπα των υποπρογραμμάτων.

Άρθρο 8

Πρόσβαση στο πρόγραμμα

1. Το πρόγραμμα υποστηρίζει την πολιτισμική πολυμορφία σε διεθνές επίπεδο σύμφωνα με τη Σύμβαση της Unesco του 2005.
2. Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν τα κράτη μέλη.
3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, η συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι ανοικτό στις ακόλουθες χώρες, με τον όρο ότι καταβάλλουν συμπληρωματικές πιστώσεις και ότι, όσον αφορά το υποπρόγραμμα MEDIA, πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1):
 - α) προσχωρούσες χώρες, υποψήφιες χώρες και δυνητικά υποψήφιες χώρες για τις οποίες υπάρχει προενταξιακή στρατηγική, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους για τη συμμετοχή των χωρών αυτών στα προγράμματα της Ένωσης, αρχές και όρους που θεσπίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια, στις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης και σε παρόμοιες συμφωνίες·
 - β) χώρες της ΕΖΕΣ που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας του ΕΟΧ, σύμφωνα με την εν λόγω συμφωνία·
 - γ) την Ελβετική Συνομοσπονδία, με βάση διμερή συμφωνία που θα συναφθεί με τη χώρα αυτή·
 - δ) χώρες που καλύπτονται από την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται με τις εν λόγω χώρες βάσει των συμφωνιών-πλαisiών για τη συμμετοχή τους σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(1) Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ L 95 της 15.4.2010, σ. 1).

4. Οι χώρες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχεία α) και δ) εξαιρούνται από τη συμμετοχή στο μηχανισμό εγγυοδοσίας.

5. Το πρόγραμμα είναι ανοικτό σε δράσεις διμερούς ή πολυμερούς συνεργασίας που απευθύνονται ειδικά σε επιλεγμένες χώρες ή περιφέρειες με βάση συμπληρωματικές πιστώσεις που θα καταβάλλουν αυτές οι χώρες ή περιφέρειες σύμφωνα με ειδικό διακανονισμό που θα συμφωνηθεί με αυτές.

6. Το πρόγραμμα καθιστά εφικτές τη συνεργασία και τη λήψη κοινών ενεργειών με χώρες που δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα και με διεθνείς οργανισμούς οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα, όπως η Unesco, το Συμβούλιο της Ευρώπης, ο ΟΟΣΑ ή ο ΠΟΔΙ, βάσει της από κοινού συμβολής τους στην υλοποίηση των στόχων του προγράμματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Υποπρόγραμμα MEDIA

Άρθρο 9

Προτεραιότητες του υποπρογράμματος MEDIA

1. Οι προτεραιότητες ως προς την ενίσχυση της ικανότητας του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού τομέα να λειτουργεί διακρατικά είναι οι εξής:
 - α) διευκόλυνση της απόκτησης και βελτίωσης δεξιοτήτων και ικανοτήτων των επαγγελματιών του οπτικοακουστικού τομέα και της ανάπτυξης δικτύων, περιλαμβανομένης της χρήσης ψηφιακών τεχνολογιών για την εξασφάλιση της προσαρμογής στις εξελίξεις της αγοράς, τη δοκιμή νέων προσεγγίσεων για την ανάπτυξη ακροατηρίου και τη δοκιμή νέων επιχειρηματικών μοντέλων·
 - β) την αύξηση των ικανοτήτων των φορέων του οπτικοακουστικού τομέα να δημιουργούν ευρωπαϊκά οπτικοακουστικά έργα με δυνατότητα κυκλοφορίας τους εντός και εκτός Ένωσης και να διευκολύνουν τις ευρωπαϊκές και διεθνείς συμπαραγωγές, και με τηλεοπτικούς φορείς·
 - γ) προώθηση των ανταλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων με τη διευκόλυνση της πρόσβασης των φορέων του οπτικοακουστικού τομέα σε αγορές και επιχειρηματικά εργαλεία, ώστε να αυξήσουν την προβολή των σχεδίων τους στις αγορές της Ένωσης και στις διεθνείς αγορές.
2. Οι προτεραιότητες ως προς την προώθηση της διακρατικής κυκλοφορίας είναι οι εξής:
 - α) υποστήριξη της διανομής σε κινηματογραφικές αίθουσες μέσω διακρατικής εμπορίας, της δημιουργίας εμπορικού σήματος, της διανομής και της έκθεσης οπτικοακουστικών έργων·
 - β) προώθηση της διακρατικής εμπορίας, της δημιουργίας εμπορικού σήματος και της διανομής οπτικοακουστικών έργων μέσω όλων εκτός των κινηματογραφικών πλατφορμών·

- γ) δραστηριότητες που αποσκοπούν στην υποστήριξη της ανάπτυξης ακροατηρίου ως μέσου τόνωσης του ενδιαφέροντος και βελτίωσης της πρόσβασης σε ευρωπαϊκά οπτικοακουστικά έργα, ιδίως μέσω ενεργειών προώθησης, εκδηλώσεων, κινηματογραφικής μόρφωσης και φεστιβάλ·
- δ) προώθηση νέων τρόπων διανομής, ώστε να καταστεί εφικτή η ανάδειξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων.

Άρθρο 10

Μέτρα στήριξης του υποπρογράμματος MEDIA

Προς εφαρμογή των προτεραιοτήτων του άρθρου 9, το υποπρόγραμμα MEDIA παρέχει στήριξη στα εξής:

- α) στην ανάπτυξη συνεκτικού φάσματος μέτρων κατάρτισης για την προώθηση της απόκτησης και βελτίωσης των δεξιοτήτων και ικανοτήτων από επαγγελματίες του οπτικοακουστικού κλάδου, πρωτοβουλιών για την ανταλλαγή γνώσεων και τη δικτύωση, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης ψηφιακών τεχνολογιών·
- β) στην ανάπτυξη ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων ιδίως κινηματογραφικών και τηλεοπτικών έργων όπως μυθιστορηματικού περιεχομένου ταινίες, ντοκιμαντέρ και κινούμενα σχέδια και παιδικές ταινίες, καθώς επίσης διαδραστικά έργα όπως βιντεοπαιχνίδια και πολυμέσα με ενισχυμένη δυνατότητα διασυνοριακής κυκλοφορίας·
- γ) σε δραστηριότητες με στόχο τη στήριξη ευρωπαϊκών εταιριών παραγωγής οπτικοακουστικών έργων, ιδίως ανεξάρτητες εταιρίες παραγωγής για τη διευκόλυνση ευρωπαϊκών και διεθνών συμπαραγωγών οπτικοακουστικών έργων, συμπεριλαμβανομένων των τηλεοπτικών έργων·
- δ) σε δραστηριότητες που βοηθούν τους συνεταιίρους ευρωπαϊκών και διεθνών συμπαραγωγών να συναντηθούν ή/και να παράσχουν έμμεση στήριξη σε συμπαραγωγές οπτικοακουστικών έργων στηρίζοντας τα διεθνή ταμεία συμπαραγωγής που εδρεύουν σε χώρα η οποία συμμετέχει στο πρόγραμμα·
- ε) στη διευκόλυνση της πρόσβασης σε επαγγελματικές εμπορικές εκθέσεις και αγορές στον οπτικοακουστικό τομέα και διευκόλυνση της χρήσης ηλεκτρονικών επιχειρηματικών εργαλείων εντός και εκτός Ένωσης·
- στ) στη δημιουργία συστημάτων στήριξης όσον αφορά τη διανομή μη εγχώριων ευρωπαϊκών ταινιών μέσω της κινηματογραφικής διανομής και με άλλες πλατφόρμες καθώς και για δραστηριότητες διεθνών πωλήσεων, και συγκεκριμένα τον υποτιτλισμό, τη μεταγλώττιση και την ακουστική περιγραφή οπτικοακουστικών έργων·
- ζ) στη διευκόλυνση της κυκλοφορίας ευρωπαϊκών ταινιών παγκοσμίως και διεθνών ταινιών στην Ένωση σε όλες τις πλατφόρμες διανομής, δια μέσου διεθνών σχεδίων συνεργασίας στον οπτικοακουστικό τομέα·
- η) σε δίκτυο φορέων του ευρωπαϊκού κινηματογράφου που προβάλλουν σημαντικό ποσοστό μη εγχώριων ευρωπαϊκών ταινιών·

θ) σε πρωτοβουλίες που προβάλλουν και προωθούν πληθώρα ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων, συμπεριλαμβανομένων ταινιών μικρού μήκους, όπως φεστιβάλ και εκδηλώσεις προβολής·

ι) σε δραστηριότητες με σκοπό την προώθηση της κινηματογραφικής μόρφωσης και την αύξηση των γνώσεων και του ενδιαφέροντος του ακροατηρίου σε ευρωπαϊκά οπτικοακουστικά έργα, συμπεριλαμβανομένης της οπτικοακουστικής και κινηματογραφικής κληρονομιάς, ιδίως με στόχο το νεανικό κοινό·

ια) σε καινοτόμες ενέργειες που δοκιμάζουν νέα επιχειρηματικά μοντέλα και εργαλεία σε τομείς που είναι πιθανόν να επηρεαστούν από την εισαγωγή και τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών.

Άρθρο 11

Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο του Οπτικοακουστικού τομέα

1. Η Ένωση καθίσταται μέλος του Παρατηρητηρίου για τη διάρκεια του προγράμματος.

2. Η συμμετοχή της Ένωσης στο παρατηρητήριο συμβάλλει στην επίτευξη των προτεραιοτήτων του υποπρογράμματος MEDIA:

α) ενθαρρύνοντας τη διαφάνεια και τη διαμόρφωση ισότιμων όρων ανταγωνισμού όσον αφορά την προσβασιμότητα σε πληροφορίες σχετικά με νομικά και χρηματοπιστωτικά ζητήματα/ζητήματα αγοράς και συνεισφέροντας στη συγκρισιμότητα των νομικών και των στατιστικών πληροφοριών·

β) παρέχοντας δεδομένα και ανάλυση αγορών που είναι χρήσιμα για την κατάρτιση των γραμμών δράσης του υποπρογράμματος MEDIA και για την αξιολόγηση του αντικτύπου τους στην αγορά.

3. Η Επιτροπή εκπροσωπεί την Ένωση στις σχέσεις της με το παρατηρητήριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Υποπρόγραμμα Πολιτισμός

Άρθρο 12

Προτεραιότητες του υποπρογράμματος Πολιτισμός

1. Οι προτεραιότητες όσον αφορά την ενίσχυση της ικανότητας του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα να λειτουργεί διακρατικά είναι οι εξής:

α) υποστηρικτικές δράσεις που παρέχουν στους πολιτιστικούς και δημιουργικούς φορείς δεξιότητες, ικανότητες και τεχνογνωσία που συμβάλλουν στην ενίσχυση του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα, μεταξύ άλλων με την ενθάρρυνση της προσαρμογής στις ψηφιακές τεχνολογίες, τη δοκιμή καινοτόμων προσεγγίσεων για την ανάπτυξη ακροατηρίου και τη δοκιμή νέων επιχειρηματικών και διαχειριστικών μοντέλων·

β) υποστηρικτικές δράσεις οι οποίες επιτρέπουν στους πολιτιστικούς και δημιουργικούς φορείς τη διεθνή συνεργασία καθώς και τη διεθνοποίηση της σταδιοδρομίας και των δραστηριοτήτων τους εντός και εκτός της Ένωσης, και, όταν αυτό είναι δυνατόν, με βάση μακροπρόθεσμες στρατηγικές·

γ) υποστήριξη με σκοπό την ενίσχυση ευρωπαϊκών πολιτιστικών και δημιουργικών οργανισμών και της διεθνούς δικτύωσης, ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε ευκαιρίες επαγγελματικού χαρακτήρα.

2. Οι προτεραιότητες ως προς την προώθηση της διακρατικής κυκλοφορίας και κινητικότητας είναι οι εξής:

α) υποστήριξη διεθνών περιοδειών, εκδηλώσεων, εκθέσεων και φεστιβάλ·

β) υποστήριξη της κυκλοφορίας της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας με σκοπό την εξασφάλιση της ευρύτερης δυνατής προσβασιμότητας·

γ) υποστήριξη της ανάπτυξης ακροατηρίου ως μέσου προσέλκυσης ενδιαφέροντος και βελτίωσης της πρόσβασης σε ευρωπαϊκά πολιτιστικά και δημιουργικά έργα και την υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά.

Άρθρο 13

Μέτρα στήριξης του υποπρογράμματος Πολιτισμός

1. Για την εφαρμογή των προτεραιοτήτων του άρθρου 12, το υποπρόγραμμα Πολιτισμός παρέχει στήριξη στα εξής:

α) έργα διακρατικής συνεργασίας που φέρνουν σε επαφή πολιτιστικούς και δημιουργικούς οργανισμούς από διαφορετικές χώρες οι οποίοι αναλαμβάνουν τομαεακές ή διατομαεακές δραστηριότητες·

β) δραστηριότητες ευρωπαϊκών δικτύων πολιτιστικών και δημιουργικών οργανισμών από διάφορες χώρες·

γ) δραστηριότητες οργανισμών με ευρωπαϊκό προσανατολισμό που ενθαρρύνουν την ανάπτυξη νεοεμφανιζόμενων ταλέντων και παροτρύνουν την διακρατική κινητικότητα πολιτιστικών και δημιουργικών φορέων καθώς και την κυκλοφορία έργων, με δυνατότητα να επηρεάσουν ευρύτερα τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα, και να παραγάγουν μακροχρόνια αποτελέσματα·

δ) λογοτεχνικές μεταφράσεις και περαιτέρω προώθηση αυτών·

ε) ειδικές δράσεις που αποβλέπουν, αφενός, στην επίτευξη μεγαλύτερης προβολής όσον αφορά τον πλούτο και την πολυμορφία των ευρωπαϊκών πολιτισμών και, αφετέρου, στην τόνωση του διαπολιτισμικού διαλόγου και της αλληλοκατανόησης, όπως πολιτιστικά βραβεία της Ένωσης, οι Πολιτιστικές Πρωτεύουσες της Ευρώπης και το Σήμα Ευρωπαϊκής Κληρονομιάς.

2. Τα μέτρα της παραγράφου 1 υποστηρίζουν ιδίως έργα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Η Διατομαεακή Συνιστώσα

Άρθρο 14

Μηχανισμός εγγυοδοσίας για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα

1. Η Επιτροπή δημιουργεί ένα μηχανισμό εγγυοδοσίας για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα της Ένωσης.

Ο μηχανισμός εγγυοδοσίας λειτουργεί ως αυτόνομο μέσο και συγκροτείται και διευθύνεται σύμφωνα με τον τίτλο VIII του δημοσιονομικού κανονισμού.

2. Ο μηχανισμός εγγυοδοσίας έχει τις ακόλουθες προτεραιότητες:

α) να διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ και των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων οργανισμών του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα·

β) να βελτιώσει την ικανότητα των συμμετεχόντων χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών να αξιολογούν τους κινδύνους που συνδέονται με τις ΜΜΕ και τους πολύ μικρούς, μικρούς και μεσαίους οργανισμούς στον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα και με τα σχέδιά τους, μεταξύ άλλων μέσω μέτρων τεχνικής υποστήριξης, απόκτησης γνώσεων και δικτύωσης.

Οι προτεραιότητες υλοποιούνται σύμφωνα με το παράρτημα I.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 139 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή εφαρμόζει το μηχανισμό εγγυοδοσίας με έμμεση διαχείριση, αναθέτοντας καθήκοντα στο ΕΤαΕ, όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο iii) του εν λόγω κανονισμού, με την επιφύλαξη συμφωνίας μεταξύ της Επιτροπής και του ΕΤαΕ.

Άρθρο 15

Διακρατική συνεργασία σε επίπεδο πολιτικής

1. Για να προωθηθεί η διακρατική συνεργασία σε επίπεδο πολιτικής, η Διατομαεακή Συνιστώσα παρέχει στήριξη για:

α) διακρατική ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας σχετικά με νέα επιχειρηματικά και διαχειριστικά μοντέλα, δραστηριότητες μάθησης από ομοτίμους και δικτύωση μεταξύ πολιτιστικών και δημιουργικών οργανώσεων και αρμοδίων για τη χάραξη πολιτικής σχετικά με την ανάπτυξη του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα, με προώθηση της ψηφιακής δικτύωσης κατά περίπτωση·

β) τη συλλογή δεδομένων της αγοράς, την κατάρτιση μελετών, την ανάλυση της αγοράς εργασίας και των αναγκών από πλευράς δεξιοτήτων, αναλύσεις της ευρωπαϊκής και των εθνικών πολιτικών στον τομέα του πολιτισμού και υποστήριξη των στατιστικών ερευνών βάσει των ειδικών εργαλείων και κριτηρίων κάθε τομέα και αξιολογήσεων, συμπεριλαμβανομένης της καταμέτρησης όλων των πτυχών του αντικτύπου του προγράμματος·

γ) την καταβολή της συνδρομής μέλους εκ μέρους της Ένωσης στο Παρατηρητήριο του οπτικοακουστικού τομέα, ώστε να υποστηρίζονται η συλλογή και ανάλυση στοιχείων στον οπτικοακουστικό τομέα·

- δ) δοκιμή νέων και διατομεακών επιχειρηματικών προσεγγίσεων για τη χρηματοδότηση, τη διανομή και την αποτίμηση της δημιουργικότητας·
- ε) διασκέψεις, σεμινάρια και διάλογος πολιτικής, μεταξύ άλλων και στον τομέα του πολιτιστικού και σχετικού με τα μέσα ενημέρωσης γραμματισμού, με προώθηση της ψηφιακής δικτύωσης κατά περίπτωση,
- στ) τα γραφεία δημιουργικής Ευρώπης όπως αναφέρεται στο άρθρο 16 και την εκτέλεση των καθηκόντων τους

2. Έως τις 30 Ιουνίου 2014, η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει μελέτη σκοπιμότητας διερευνώντας την δυνατότητα συλλογής και ανάλυσης δεδομένων στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα, εκτός του οπτικοακουστικού τομέα, και θα υποβάλει τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο·

Ανάλογα με τα αποτελέσματα της μελέτης σκοπιμότητας, η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει πρόταση ανάλογης τροποποίησης του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 16

Γραφεία Δημιουργικής Ευρώπης

1. Οι χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, ενεργώντας από κοινού με την Επιτροπή, ιδρύουν τα Γραφεία Δημιουργικής Ευρώπης σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική (Γραφεία Δημιουργικής Ευρώπης).
2. Η Επιτροπή στηρίζει το δίκτυο γραφείων της δημιουργικής Ευρώπης.
3. Τα γραφεία της δημιουργικής Ευρώπης επιτελούν τα ακόλουθα καθήκοντα, λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε τομέα:
 - α) ενημερώνουν και προωθούν το πρόγραμμα στη χώρα τους·
 - β) παρέχουν στήριξη στον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα όσον αφορά το πρόγραμμα και στοιχειώδη ενημέρωση για άλλες σχετικές ευκαιρίες στήριξης που είναι διαθέσιμες στο πλαίσιο της ενωσιακής πολιτικής·
 - γ) προσφέρουν τόνωση της διασυνοριακής συνεργασίας στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα·
 - δ) στηρίζουν την Επιτροπή με την παροχή βοήθειας σχετικά με τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα στις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, π.χ. μέσω της παροχής των διαθέσιμων στοιχείων για τους συγκεκριμένους τομείς·
 - ε) στηρίζουν την Επιτροπή για την εξασφάλιση επαρκούς δημοσιοποίησης και διάδοσης των αποτελεσμάτων και των συνεπειών του προγράμματος.

- στ) διασφαλίζουν την επικοινωνία και διάδοση πληροφοριών που αφορούν τη χρηματοδότηση της Ένωσης και τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί για τη χώρα τους.

4. Η Επιτροπή, ενεργώντας από κοινού με τα κράτη μέλη, μεριμνά για την ποιότητα και τα αποτελέσματα της εξυπηρέτησης που παρέχεται δια των Γραφείων της Δημιουργικής Ευρώπης μέσω τακτικής και ανεξάρτητης παρακολούθησης και αξιολόγησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Αποτελέσματα των επιδόσεων και διάδοση

Άρθρο 17

Συνοχή και συμπληρωματικότητα

1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, εξασφαλίζει συνολική συνοχή και συμπληρωματικότητα του προγράμματος με τα εξής:
 - α) τις συναφείς ενωσιακές πολιτικές, όπως τις πολιτικές στους τομείς της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, της υγείας, της εσωτερικής αγοράς, του ψηφιακού θεματολογίου, της νεολαίας, της ιδιότητας του πολίτη, των εξωτερικών σχέσεων, του εμπορίου, της έρευνας και καινοτομίας, των επιχειρήσεων, του τουρισμού, της δικαιοσύνης, της διεύρυνσης και της ανάπτυξης·
 - β) άλλες συναφείς ενωσιακές πηγές χρηματοδότησης στον τομέα των πολιτικών για τον πολιτισμό και τα μέσα, ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τα προγράμματα έρευνας και καινοτομίας, καθώς και τα χρηματοδοτικά μέσα για τη δικαιοσύνη και την ιδιότητα του πολίτη, τα προγράμματα εξωτερικής συνεργασίας και τα προενταξιακά μέσα.
2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται και μεταφέρεται στο εθνικό δίκαιο με την επιφύλαξη των διεθνών δεσμεύσεων της Ένωσης.

Άρθρο 18

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει την τακτική παρακολούθηση και εξωτερική αξιολόγηση του προγράμματος με βάση τους ποιοτικούς και ποσοτικούς δείκτες επιδόσεων που αναφέρονται κατωτέρω:
 - α) δείκτες για τους γενικούς στόχους του άρθρου 3:
 - i) το πολιτιστικό και δημιουργικό επίπεδο του τομέα, η μεταβολή και το μερίδιο απασχόλησης καθώς και το μερίδιο του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος·
 - ii) ο αριθμός των ατόμων που έχουν πρόσβαση σε ευρωπαϊκά πολιτιστικά και δημιουργικά έργα, συμπεριλαμβανόμενων, όποτε είναι δυνατόν, και έργων από χώρες εκτός της δικής τους.

- β) δείκτες για τον ειδικό στόχο του άρθρου 4, στοιχείο α):
- i) η κλίμακα διεθνών δραστηριοτήτων των πολιτιστικών και δημιουργικών οργανισμών και ο αριθμός διακρατικών συμπράξεων που δημιουργούνται·
 - ii) ο αριθμός των μαθησιακών εμπειριών και δραστηριοτήτων που στηρίζονται από το πρόγραμμα και έχουν βελτιώσει τις ικανότητες και αυξήσει την απασχολησιμότητα των πολιτιστικών και δημιουργικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματιών του οπτικοακουστικού τομέα·
- γ) δείκτες όσον αφορά τον ειδικό στόχο του άρθρου 5 στοιχείο β) σχετικά με το υποπρόγραμμα MEDIA:
- i) ο αριθμός ειστηρίων για μη εγχώριες ευρωπαϊκές ταινίες στην Ευρώπη και ευρωπαϊκές ταινίες παγκοσμίως (επί των δέκα σημαντικότερων μη ευρωπαϊκών αγορών) στους κινηματογράφους·
 - ii) το ποσοστό των ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων στους κινηματογράφους, στην τηλεόραση και στις ψηφιακές πλατφόρμες·
 - iii) ο αριθμός των ατόμων στα κράτη μέλη που έχουν πρόσβαση σε μη εγχώρια ευρωπαϊκά οπτικοακουστικά έργα και ο αριθμός των ατόμων στις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα που έχουν πρόσβαση σε ευρωπαϊκά οπτικοακουστικά έργα·
 - iv) ο αριθμός των ευρωπαϊκών βιντεοπαιγνιδιών που παράγονται στην Ένωση καθώς επίσης στις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.
- δ) δείκτες για τον ειδικό στόχο του στοιχείου β) του άρθρου 4 όσον αφορά το Υποπρόγραμμα πολιτισμός:
- i) ο αριθμός των ατόμων που καλύπτονται άμεσα και έμμεσα από τα σχέδια που στηρίζονται από το πρόγραμμα·
 - ii) ο αριθμός των έργων που απευθύνονται σε παιδιά, νέους και σε ανεπαρκώς εκπροσωπούμενες ομάδες και ο εκτιμώμενος αριθμός των αποδεκτών.
- ε) δείκτες όσον αφορά τον ειδικό στόχο του άρθρου 4 στοιχείο γ):
- i) ο όγκος των δανείων που λαμβάνουν εγγύηση στο πλαίσιο του μηχανισμού εγγυοδοσίας, ανά εθνική προέλευση, μέγεθος και επιμέρους τομείς των ΜΜΕ και των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων οργανισμών·
 - ii) ο όγκος των δανείων που χορηγούνται από τους συμμετέχοντες χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές, ανά εθνική προέλευση·
 - iii) ο αριθμός και η γεωγραφική εμβέλεια των συμμετεχόντων χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών·
 - iv) ο αριθμός των ΜΜΕ και των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων οργανισμών που επωφελούνται από το μηχανισμό εγγυοδοσίας, ανά εθνική προέλευση, μέγεθος και επιμέρους τομείς·
 - v) το μέσο ποσοστό αθέτησης δανειακών υποχρεώσεων·
 - vi) το μοχλευτικό αποτέλεσμα των δανείων που λαμβάνουν εγγύηση σε σχέση με το ενδεικτικό μοχλευτικό αποτέλεσμα (1:5,7).
- στ) δείκτες όσον αφορά τον ειδικό στόχο του άρθρου 4 στοιχείο δ):
- i) ο αριθμός των κρατών μελών που χρησιμοποιούν τα αποτελέσματα της ανοικτής μεθόδου συντονισμού για τη χάραξη της εθνικής τους πολιτικής,
 - ii) ο αριθμός νέων πρωτοβουλιών και αποτελεσμάτων των πολιτικών.
2. Τα αποτελέσματα της διαδικασίας παρακολούθησης και αξιολόγησης λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή του προγράμματος.
3. Η Επιτροπή, εκτός από την τακτική παρακολούθηση του προγράμματος, καταρτίζει ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης με βάση ανεξάρτητη έκθεση εξωτερικής και ανεξάρτητης αξιολόγησης, η οποία:
- α) περιλαμβάνει ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία, προκειμένου να εκτιμήσει την αποτελεσματικότητα του προγράμματος, ειδικότερα όσον αφορά την επίτευξη των στόχων, την αποδοτικότητα του προγράμματος, καθώς και την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία του·
 - β) αφορά την έκταση της απλούστευσης του προγράμματος και την εσωτερική και εξωτερική συνοχή της, τη συνεχιζόμενη συνάφεια όλων των στόχων και τη συμβολή των μέτρων στην επίτευξη των προτεραιοτήτων της Ένωσης για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη·
- γ) λαμβάνει υπόψη της τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σχετικά με το μακροπρόθεσμο αντίκτυπο των αποφάσεων αριθ. 1718/2006/ΕΚ, αριθ. 1855/2006/ΕΚ και αριθ. 1041/2009/ΕΚ.
4. Η Επιτροπή υποβάλλει την ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3 προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έως την 31η Δεκεμβρίου 2017.
5. Έπειτα από τελική εξωτερική και ανεξάρτητη αξιολόγηση, η Επιτροπή καταρτίζει τελική έκθεση αξιολόγησης στην οποία αξιολογεί το μακροπρόθεσμο αντίκτυπο και τη διατηρησιμότητα του προγράμματος με βάση τους επιλεγμένους ποιοτικούς και ποσοτικούς δείκτες. Όσον αφορά τον ειδικό στόχο που αναφέρεται στο άρθρο 4 στοιχείο γ), η Επιτροπή αξιολογεί επίσης τις συνέπειες του μηχανισμού εγγυοδοσίας στην πρόσβαση σε τραπεζικά δάνεια και το σχετικό κόστος για τις ΜΜΕ και τους πολύ μικρούς, μικρούς και μεσαίους οργανισμούς στον πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα.
6. Η Επιτροπή υποβάλλει την τελική έκθεση αξιολόγησης, η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 5, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έως τις 30 Ιουνίου 2022.

Άρθρο 19

Δημοσιοποίηση και διάδοση

1. Η Επιτροπή παρέχει στις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα πληροφορίες σχετικά με τα έργα τα οποία έχουν λάβει χρηματοδότηση από την Ένωση μέσω της υποβολής των αποφάσεων επιλογής εντός δύο εβδομάδων από την έκδοσή τους.
2. Οι δικαιούχοι των έργων που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα εξασφαλίζουν τη δημοσιοποίηση και διάδοση των πληροφοριών σχετικά με την ενωσιακή χρηματοδότηση που έλαβαν και τα αποτελέσματα που σημειώθηκαν.
3. Η Επιτροπή εξασφαλίζει τη διάδοση των σχετικών πληροφοριών προς τα γραφεία δημιουργικής Ευρώπης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις

Άρθρο 20

Ανάθεση εξουσιών στην Επιτροπή

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 21 προκειμένου να συμπληρώσει τους ποιοτικούς και ποσοτικούς δείκτες επιδόσεων που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1.

Άρθρο 21

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 20 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για τη διάρκεια του προγράμματος.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 20 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
4. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 20 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Διατάξεις εφαρμογής

Άρθρο 22

Εφαρμογή του προγράμματος

1. Η Επιτροπή υλοποιεί το πρόγραμμα σύμφωνα με το δημοσιονομικό κανονισμό.
2. Η Επιτροπή εγκρίνει μέσω εκτελεστικών πράξεων ετήσιο πρόγραμμα εργασίας σχετικά με τα υποπρογράμματα και την διατομεακή Συνιστώσα. Η Επιτροπή στα ετήσια προγράμματα εργασίας μεριμνά ώστε οι γενικοί και ειδικοί στόχοι που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 καθώς και οι προτεραιότητες που ορίζονται στα άρθρα 9 και 12 εφαρμόζονται σε ετήσια βάση και με συνέπεια και περιγράφουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα, τη μέθοδο υλοποίησης και το συνολικό ποσό του σχεδίου χρηματοδότησης. Επιπλέον, το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας περιέχει περιγραφή των προς χρηματοδότηση μέτρων, μνεία του ποσού που χορηγείται για κάθε μέτρο και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής.

Όσον αφορά τις επιχορηγήσεις, το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας περιλαμβάνει τις προτεραιότητες, την επιλεξιμότητα, τα κριτήρια επιλογής και χορήγησης και το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης. Η χρηματοδοτική συνεισφορά του προγράμματος μπορεί να ανέλθει στο 80 % κατ' ανώτατο όριο των δαπανών των υποστηριζόμενων δραστηριοτήτων.

Όσον αφορά το μηχανισμό εγγυοδοσίας, το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας περιλαμβάνει τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής των χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών, τα κριτήρια αποκλεισμού που συνδέονται με το περιεχόμενο των σχεδίων τα οποία υποβάλλονται στους συμμετέχοντες χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές, την ετήσια χορήγηση προς το ΕΤΑΕ καθώς και τα κριτήρια επιλεξιμότητας, επιλογής και ανάθεσης για τους παρόχους υπηρεσιών ανάπτυξης ικανοτήτων.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 4.

3. Η Επιτροπή θεσπίζει γενικές κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του προγράμματος σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 23 παράγραφος 3.

Άρθρο 23

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή («την Επιτροπή του Προγράμματος Δημιουργική Ευρώπη»). Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Η επιτροπή του προγράμματος Δημιουργική Ευρώπη μπορεί να συνεδριάζει σε ειδικές συνθέσεις προκειμένου να εξετάζει συγκεκριμένα θέματα που αφορούν τα υποπρογράμματα και την διατομεακή Συνιστώσα.
3. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
4. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 24

Δημοσιονομικές διατάξεις

1. Το κονδύλιο που διατίθεται για την εφαρμογή του προγράμματος κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2014 έως 31ης Δεκεμβρίου 2020 ορίζεται σε 1 462 724 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.

Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός των ορίων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

2. Το κονδύλιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατανέμεται ως εξής:

α) τουλάχιστον 56 % για το υποπρόγραμμα MEDIA·

β) τουλάχιστον 31 % για το υποπρόγραμμα Πολιτισμός·

γ) κατά μέγιστο 13 % για τη διατομεακή συνιστώσα, με τουλάχιστον 4 % να κατανέμεται στα μέτρα διακρατικής συνεργασίας που παρατίθενται στο άρθρο 12 και για τα γραφεία Δημιουργικής Ευρώπης που αναφέρονται στο άρθρο 8α.

3. Το διοικητικό κόστος που αφορά την εφαρμογή του προγράμματος αποτελεί τμήμα της κατανομής του κονδυλίου που ορίζεται στην παράγραφο 2 και το συνολικό διοικητικό κόστος δεν υπερβαίνει το 7 % του προϋπολογισμού του προγράμματος, από το οποίο 5 % κατανέμεται στην εφαρμογή του υποπρογράμματος MEDIA και 2 % στην εφαρμογή του υποπρογράμματος Πολιτισμός.

4. Το κονδύλι που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να καλύπτει δαπάνες που αφορούν τις δράσεις προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης, οι οποίες είναι άμεσα αναγκαίες για τη διαχείριση του προγράμματος και την επίτευξη των στόχων του· συγκεκριμένα, μελέτες, συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων, δράσεις ενημέρωσης και θεσμικής επικοινωνίας, περιλαμβανομένης της θεσμικής προβολής των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στο βαθμό που συνδέονται με τους γενικούς στόχους του προγράμματος, έξοδα που συνδέονται με δίκτυα πληροφορικής τα οποία επικεντρώνονται στην επεξεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών καθώς και όλα τα άλλα έξοδα τεχνικής και διοικητικής συνδρομής που βαρύνουν την Επιτροπή στο πλαίσιο διαχείρισης του προγράμματος.

5. Το κονδύλι που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να καλύπτει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης που απαιτούνται για την εξασφάλιση της μετάβασης από τα μέτρα που εγκρίθηκαν με τις αποφάσεις αριθ. 1718/2006/EK, αριθ. 1855/2006/EK και αριθ. 1041/2009/EK και τον παρόντα κανονισμό.

Εν ανάγκη, μπορούν να εγγραφούν πιστώσεις στον προϋπολογισμό πέραν του 2020 για να καλυφθούν παρεμφερείς δαπάνες, ώστε να καταστεί δυνατή η διαχείριση δράσεων που δεν έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

6. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 130 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού και σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να θεωρήσει ως επιλέξιμες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με τις υποστηριζόμενες δράσεις και δραστηριότητες, ακόμα και αν αυτές πραγματοποιούνται από τον δικαιούχο πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

Άρθρο 25

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Κατά την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα που διασφαλίζουν την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και επιθεωρήσεων και με την ανάκτηση, σε περίπτωση που διαπιστωθούν παρατυπίες, των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, καθώς επίσης, οσάκις κρίνεται σκόπιμο, με την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων.

2. Η Επιτροπή ή οι αντιπρόσωποί της και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την εξουσία να ελέγχουν, βάσει δικαιολογητικών καθώς και επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, όλους τους δικαιούχους επιχορηγήσεων, τους εργολάβους και τους υπεργολάβους που έχουν λάβει πόρους της Ένωσης βάσει του προγράμματος.

3. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) δύναται να διενεργεί έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 και του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 για να διαπιστώσει εάν έχει διαπραχθεί απάτη, δωροδοκία ή άλλη παράνομη δραστηριότητα που επηρεάζει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης σε σχέση με συμφωνία ή απόφαση επιχορήγησης ή με σύμβαση που χρηματοδοτήθηκε βάσει του προγράμματος.

4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1, 2 και 3, οι συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς, οι συμβάσεις, οι συμφωνίες επιχορήγησης και οι αποφάσεις επιχορήγησης που απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού περιέχουν διατάξεις οι οποίες εξουσιοδοτούν ρητά την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την OLAF να διενεργούν τέτοιους διαχειριστικούς ελέγχους και έρευνες, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 26

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

1. Οι αποφάσεις αριθ. 1718/2006/EK, αριθ. 1855/2006/EK και αριθ. 1041/2009/EK καταργούνται από 1ης Ιανουαρίου 2014.

2. Η διαχείριση των δραστηριοτήτων που έχουν αναληφθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013 με βάση τις αποφάσεις της παραγράφου 1 συνεχίζεται έως τη λήξη των δραστηριοτήτων αυτών σύμφωνα με τις εν λόγω αποφάσεις.

Άρθρο 27

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 11ης Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. LEŠKEVICIUS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Η χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται από τον μηχανισμό εγγυοδοσίας προορίζεται ειδικά για τις ΜΜΕ και τους πολύ μικρούς, μικρούς και μεσαίους οργανισμούς στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα, προσαρμόζεται στις ιδιαίτερες ανάγκες των τομέων αυτών και φέρει σχετική ονομασία.

1. Καθήκοντα

Ο μηχανισμός εγγυοδοσίας παρέχει:

- α) εγγυήσεις στους συμμετέχοντες χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές από οποιαδήποτε χώρα που συμμετέχει στο μηχανισμό εγγυοδοσίας·
- β) στους συμμετέχοντες χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές επιπλέον εμπειρογνομosύνη για την αξιολόγηση των κινδύνων που συνδέονται με τις ΜΜΕ και τους πολύ μικρούς, μικρούς και μεσαίους οργανισμούς και με τα πολιτιστικά και δημιουργικά σχέδιά τους.

2. Επιλογή των συμμετεχόντων χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών

Το ΕΤαΕ επιλέγει τους συμμετέχοντες χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς και με τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 4 στοιχείο γ). Τα κριτήρια επιλογής περιλαμβάνουν ειδικότερα:

- α) τον όγκο της χρηματοδότησης του χρέους που διατίθεται στις ΜΜΕ και τους πολύ μικρούς, μικρούς και μεσαίους οργανισμούς·
- β) την πολιτική διαχείρισης κινδύνου για δανειοδοτικές πράξεις, ιδίως σε σχέση με πολιτιστικά και δημιουργικά έργα·
- γ) την ικανότητα διαμόρφωσης ενός διαφοροποιημένου χαρτοφυλακίου δανείων και προώθησης σχεδίου εμπορίας και προώθησης σε ΜΜΕ και πολύ μικρούς, μικρούς και μεσαίους οργανισμούς σε διάφορες περιφέρειες και τομείς.

3. Διάρκεια του μηχανισμού εγγυοδοσίας

Οι μεμονωμένες εγγυήσεις είναι δυνατόν να ισχύουν έως 10 έτη.

Σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 3 στοιχείο θ) του δημοσιονομικού κανονισμού, οι επιστροφές που προέρχονται από τις εγγυήσεις αποδίδονται στο μηχανισμό εγγυοδοσίας για περίοδο που δεν υπερβαίνει την περίοδο της ανάληψης υποχρεώσεων συν 10 έτη. Οι επιστροφές που προέρχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις σχετικών συμβάσεων εξουσιοδότησης, από ενέργειες του ταμείου εγγυοδοσίας των παραγωγών του προγράμματος MEDIA οι οποίες θεσπίστηκαν προ του 2014 αποδίδονται στο μηχανισμό εγγυοδοσίας κατά την περίοδο 2014-2020. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη για σχετικές αναθέσεις μέσω της επιτροπής του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη».

4. Ανάπτυξη ικανοτήτων

Η ανάπτυξη ικανοτήτων στο πλαίσιο του μηχανισμού εγγυοδοσίας έγκειται στην παροχή εμπειρογνομosύνης στους συμμετέχοντες χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές προκειμένου να κατανοήσουν καλύτερα τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα (όσον αφορά την άυλη φύση των στοιχείων ενεργητικού που δίνονται ως εγγύηση, το μέγεθος της αγοράς που δεν διαθέτει κρίσιμη μάζα και την πρωτότυπη φύση των προϊόντων και των υπηρεσιών) και στην παροχή σε κάθε χρηματοπιστωτικό διαμεσολαβητή επιπρόσθετης εμπειρογνομosύνης για τη διαμόρφωση χαρτοφυλακίων και την αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με έργα του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα.

Οι πόροι που διατίθενται για την ανάπτυξη ικανοτήτων περιορίζονται στο 10 % του προϋπολογισμού για τον μηχανισμό εγγυοδοσίας.

Το ΕΤαΕ επιλέγει τους παρόχους υπηρεσιών ανάπτυξης ικανοτήτων για λογαριασμό του μηχανισμού εγγυοδοσίας και υπό την εποπτεία της Επιτροπής μέσω δημόσιας και ανοικτής διαδικασίας σύναψης συμβάσεων, βάσει κριτηρίων όπως η εμπειρία στην χρηματοδότηση του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα, η εμπειρογνομosύνη, η γεωγραφική εμβέλεια, η ικανότητα παράδοσης και η γνώση της αγοράς.

5. Προϋπολογισμός

Η χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό καλύπτει το πλήρες κόστος του μηχανισμού εγγυοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων πληρωμής προς τους συμμετέχοντες χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές, όπως τις ζημιές από εγγυήσεις, τα έξοδα διαχείρισης για το ΕΤαΕ που διαχειρίζεται τους ενωσιακούς πόρους, και οποιοδήποτε άλλο επιλέξιμο κόστος ή δαπάνη.

6. Προβολή και ευαισθητοποίηση

Το ΕΤαΕ συμβάλλει στην προώθηση του μηχανισμού εγγυοδοσίας έναντι του ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα. Επιπλέον, κάθε συμμετέχων χρηματοπιστωτικός διαμεσολαβητής και το ΕΤαΕ εξασφαλίζουν την κατάλληλη προβολή και διαφάνεια στην στήριξη που δίδεται βάσει του μηχανισμού εγγυοδοσίας με την παροχή πληροφοριών σχετικά με τις δυνατότητες χρηματοδότησης στις στοχευόμενες ΜΜΕ και τους πολύ μικρούς, μικρούς και μεσαίους οργανισμούς.

Προς το σκοπό αυτό, η Επιτροπή παρέχει ιδίως στο δίκτυο των γραφείων Δημιουργικής Ευρώπης τις αναγκαίες πληροφορίες ώστε να είναι σε θέση να εκπληρώσουν τα καθήκοντά τους.

7. Τύποι δανείων

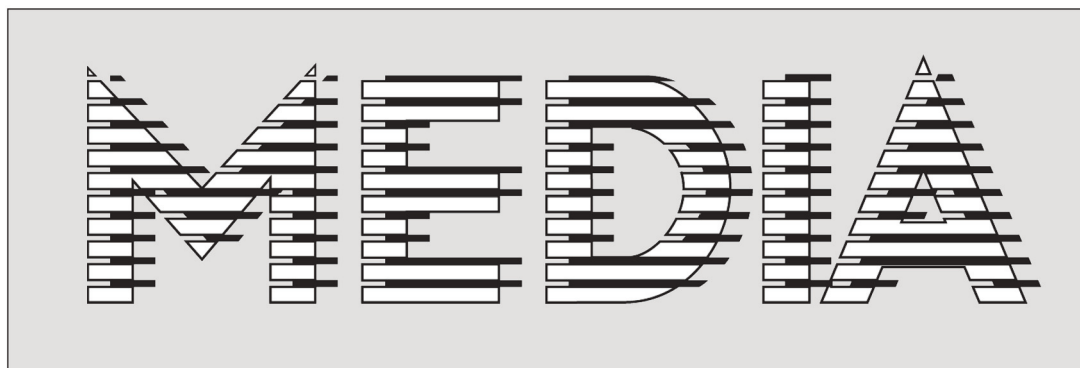
Οι τύποι δανείων που καλύπτονται από το μηχανισμό εγγυοδοσίας περιλαμβάνουν ιδίως:

- α) επενδύσεις σε υλικά ή άυλα στοιχεία ενεργητικού·
- β) μεταβιβάσεις επιχειρήσεων·
- γ) κεφάλαια κίνησης (όπως προσωρινή χρηματοδότηση, χρηματοδότηση για κάλυψη ελλείμματος ιδίων κεφαλαίων, ταμειακή ροή, πιστωτικές διευκολύνσεις).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΛΟΓΟΤΥΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ MEDIA

Ο λογότυπος του προγράμματος «MEDIA» θα είναι ο εξής:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Δεκεμβρίου 2013

για τη θέσπιση προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία («EaSI») και την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 283/2010/ΕΕ για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Μικροχρηματοδοτήσεων Progress για την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 46 στοιχείο δ), το άρθρο 149, το άρθρο 153 παράγραφος 2 στοιχείο α) και το άρθρο 175 τρίτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Μετά τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήδη νομοθετική διαδικασία⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2011, με τίτλο «Ένας προϋπολογισμός για την «Ευρώπη 2020», με την οποία συνιστάται να εξορθολογιστούν και να απλουστευτούν τα χρηματοπιστωτικά μέσα της Ένωσης και να ενισχυθεί η επικέντρωσή τους στην προστιθέμενη αξία για την Ένωση, στον αντίκτυπο και στα αποτελέσματα, ο παρών κανονισμός θεσπίζει το πρόγραμμα της Ένωσης για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία («το πρόγραμμα») το οποίο προβλέπει τη συνέχιση και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων βάσει της απόφασης αριθ. 1672/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾, της εκτελεστικής απόφασης 2012/733/ΕΕ της Επιτροπής⁽⁶⁾ και της απόφασης αριθ. 283/2010/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που δημιούργησε έναν Ευρωπαϊκό Μηχανισμό

Μικροχρηματοδοτήσεων Progress για την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη⁽⁷⁾ («ο μηχανισμός»).

- (2) Στις 17 Ιουνίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε την πρόταση της Επιτροπής για την Ευρώπη 2020 για την απασχόληση και για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη («Ευρώπη 2020»), η οποία προβλέπει πέντε πρωταρχικούς στόχους (εκ των οποίων τρεις αφορούν την απασχόληση, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την εκπαίδευση, αντίστοιχα) και επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες και συνιστά, ως εκ τούτου, ένα συνεκτικό πλαίσιο πολιτικής για την επόμενη δεκαετία. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποστήριξε την πλήρη κινητοποίηση των κατάλληλων μέσων και πολιτικών της Ένωσης για την επίτευξη των κοινών στόχων και κάλεσε τα κράτη μέλη να εντείνουν τη συντονισμένη δράση.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 148 παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το Συμβούλιο ενέκρινε στις 21 Οκτωβρίου 2010 τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης, οι οποίες, μαζί με τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές για τις οικονομικές πολιτικές των κρατών μελών και της Ένωσης που εγκρίθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 121 ΣΛΕΕ, περιλαμβάνουν τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την Ευρώπη 2020. Το πρόγραμμα θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Ευρώπης 2020, ιδίως σε τους στόχους της για τη μείωση της φτώχειας και για την απασχόληση, όπως ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση. Προς τον σκοπό αυτό, το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίξει την εφαρμογή των εμβληματικών πρωτοβουλιών, με ιδιαίτερη έμφαση στην «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού», στην «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας» και στη «Νεολαία σε κίνηση», καθώς και στην Πρωτοβουλία Ευκαιριών για Νέους.
- (4) Οι εμβληματικές πρωτοβουλίες της Ευρώπης 2020 με τίτλο «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού» και «Ένωση καινοτομίας» ορίζουν την κοινωνική καινοτομία ως ισχυρό εργαλείο για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων που προκύπτουν από τη γήρανση του πληθυσμού, τη φτώχεια, την ανεργία, τα νέα πρότυπα εργασίας και τρόπου ζωής και τις προσδοκίες των πολιτών όσον αφορά την κοινωνική δικαιοσύνη, την παιδεία και την περιθάλψη. Το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίξει τη δράση για την επιτάχυνση της κοινωνικής καινοτομίας ανταποκρινόμενο στις κοινωνικές ανάγκες που δεν ικανοποιούνται ή ικανοποιούνται ανεπαρκώς και αφορούν την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, την προώθηση υψηλού επιπέδου

⁽¹⁾ ΕΕ C 143 της 22.5.2012, σ. 88.

⁽²⁾ ΕΕ C 225 της 27.7.2012, σ. 167.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2013 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽⁴⁾ Απόφαση αριθ. 1672/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, για τη θέσπιση κοινοτικού προγράμματος για την απασχόληση και την κοινωνική αλληλεγγύη — Progress (ΕΕ L 315 της 15.11.2006, σ. 1).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης (ΕΕ L 141 της 27.5.2011, σ. 1).

⁽⁶⁾ Εκτελεστική απόφαση 2012/733/ΕΕ της Επιτροπής, της 26ης Νοεμβρίου 2012, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την αντιστάθμιση προσφοράς και ζήτησης εργασίας και την αναδιανομή του EURES (ΕΕ L 328 της 28.11.2012, σ. 21).

⁽⁷⁾ Απόφαση αριθ. 283/2010/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαρτίου 2010, για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Μικροχρηματοδοτήσεων Progress για την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη (ΕΕ L 87 της 7.4.2010, σ. 1).

- ποιότητας και βιώσιμης απασχόλησης, τη διασφάλιση επαρκούς κοινωνικής προστασίας που θα προλαμβάνει τη φτώχεια, τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και τη βελτίωση της πρόσβασης των ευάλωτων ατόμων στην υγειονομική περίθαλψη και την κατάρτιση, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το ρόλο των περιφερειακών και τοπικών αρχών. Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να λειτουργήσει ως καταλύτης για την ανάπτυξη διακρατικών εταιρικών σχέσεων και τη δικτύωση μεταξύ παραγόντων του δημόσιου, του ιδιωτικού και του τριτογενούς τομέα και για την υποστήριξη της συμμετοχής τους στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή νέων προσηγγίσεων για την αντιμετώπιση πιεστικών κοινωνικών αναγκών και προκλήσεων.
- (5) Ειδικότερα, το πρόγραμμα θα πρέπει να βοηθήσει στον εντοπισμό και την ανάλυση των καινοτόμων λύσεων και την ανάπτυξη της πρακτικής τους εφαρμογής μέσω της πειραματικής κοινωνικής πολιτικής με στόχο να βοηθήσει, όπου απαιτείται, τα κράτη μέλη στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των αγορών εργασίας τους και την περαιτέρω βελτίωση των πολιτικών τους κοινωνικής προστασίας και ένταξης. Η πειραματική κοινωνική πολιτική αφορά τη δοκιμή στην πράξη κοινωνικών καινοτομιών που βασίζονται σε σχέδια. Κατ' αυτόν τον τρόπο είναι δυνατή η συλλογή στοιχείων σχετικά με τη σκοπιμότητα των κοινωνικών καινοτομιών. Οι επιτυχημένες ιδέες θα πρέπει να επεκτείνονται σε ευρύτερη κλίμακα μέσω χρηματοδοτικής στήριξης από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), καθώς και από άλλες πηγές.
- (6) Η ανοικτή μέθοδος συντονισμού, η οποία είναι ένα μέσο αποδεδειγμένης ευελιξίας και επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας στους τομείς της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής, θα πρέπει να αξιοποιείται ευρύτερα και να επωφελείται περαιτέρω από τις δράσεις που στηρίζει το πρόγραμμα.
- (7) Η προοδευτική πορεία προς μια κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμη ανάπτυξη στην Ευρώπη θα χρειαστεί την πρόβλεψη και ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων και ικανοτήτων, που θα οδηγήσουν στη βελτίωση των όρων για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, την ποιότητα της απασχόλησης και των συνθηκών εργασίας μέσω συνοδευτικής εκπαίδευσης, καθώς και τις πολιτικές της αγοράς εργασίας και τις κοινωνικές πολιτικές σε συνάρτηση με τη μετατροπή των βιομηχανιών και των υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα θα πρέπει να συμβάλει στην προώθηση της δημιουργίας ποιοτικών και βιώσιμων «πράσινων», «λευκών» και ΠΠΕ θέσεων εργασίας, καθώς και στην πρόβλεψη και ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων και ικανοτήτων για νέες θέσεις εργασίας υψηλής ποιότητας συνδέοντας τις πολιτικές απασχόλησης και τις κοινωνικές πολιτικές με βιομηχανικές και διαρθρωτικές πολιτικές που θα στηρίξουν τη μετάβαση προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων και χαμηλές εκπομπές άνθρακα. Ειδικότερα, το πρόγραμμα θα πρέπει να λειτουργήσει ως καταλύτης για τη διερεύνηση του δυναμικού δημιουργίας θέσεων απασχόλησης των «πράσινων» επενδύσεων και των επενδύσεων κοινωνικού χαρακτήρα του δημόσιου τομέα, καθώς και των πρωτοβουλιών στον τομέα της απασχόλησης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.
- (8) Το πρόγραμμα θα πρέπει να δώσει, όπου απαιτείται, προσοχή στην εδαφική διάσταση της ανεργίας, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, και ιδίως σε σχέση με τις αυξανόμενες ανισότητες που υπάρχουν εντός και μεταξύ των περιφερειών, μεταξύ αγροτικών περιοχών και πόλεων, καθώς και στο εσωτερικό των πόλεων.
- (9) Είναι απαραίτητο να εδραιωθούν οι κοινωνικές διαστάσεις της εσωτερικής αγοράς. Δεδομένης της ανάγκης να αυξηθεί η εμπιστοσύνη στην εσωτερική αγορά περιλαμβανομένης και της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών, διασφαλίζοντας τον σεβασμό των δικαιωμάτων των εργαζομένων, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι τα δικαιώματα τόσο των εργαζομένων όσο και των επιχειρηματιών στην ελευθερία κυκλοφορία σε ολόκληρη την Ένωση, αντιμετωπίζονται με ισότιμο τρόπο.
- (10) Σύμφωνα με την Ευρώπη 2020, το πρόγραμμα θα πρέπει να επιδιώξει μια συνεκτική προσέγγιση για την προώθηση της ποιοτικής και βιώσιμης απασχόλησης καθώς και για την καταπολέμηση και πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να γίνει σεβαστή η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Η εφαρμογή του προγράμματος θα πρέπει να εξορθολογιστεί και να απλουστευτεί, ιδίως μέσω της θέσπισης μιας δέσμης κοινών διατάξεων που να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, γενικούς στόχους, τυπολογία ενεργειών, καθώς και ρυθμίσεις παρακολούθησης και αξιολόγησης. Το πρόγραμμα θα πρέπει να επικεντρωθεί σε έργα, ανεξαρτήτως του μεγέθους τους, με σαφή προστιθέμενη αξία για την ΕΕ. Προκειμένου να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος, το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει τη δημιουργία και την ανάπτυξη δικτύων και συμπράξεων. Επιπλέον, θα πρέπει να γίνει μεγαλύτερη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους (χρηματοδότηση με κατ' αποκοπή ποσά και ενιαία ποσοστά), ιδίως για την εφαρμογή προγραμμάτων κινητικότητας, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια των διαδικασιών. Το πρόγραμμα πρέπει να προβλέπει μονοαπευθυντική διαδικασία για την παροχή μικροχρηματοδοτήσεων σε επίπεδο ΕΕ, παρέχοντας χρηματοδότηση για μικροπιστώσεις και κοινωνική επιχειρηματικότητα, διευκολύνοντας την πρόσβαση στον δανεισμό και παρέχοντας τεχνική βοήθεια.
- (11) Λαμβάνοντας υπόψη τα περιορισμένα κονδύλια που διατίθενται στο πρόγραμμα και την πρότερη κατανομή των κονδυλίων αυτών στους διάφορους άξονες, η χρηματοδοτική προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί στην ανάπτυξη δομών με σαφές πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα, οι οποίες θα ωφελήσουν περαιτέρω δραστηριότητες και πρωτοβουλίες. Θα πρέπει επίσης να εφαρμοσθούν τα κατάλληλα μέτρα για να αποφευχθεί κάθε δυνατότητα επικάλυψης ή διπλής χρηματοδότησης με άλλα κονδύλια ή προγράμματα, ιδίως του ΕΚΤ.
- (12) Η Ένωση πρέπει να θεμελιώσει τεκμηρίωση βασιμμένη σε αξιόπιστη αναλυτική βάση προκειμένου να στηρίξει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στον τομέα της απασχόλησης και τον κοινωνικό τομέα, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στον αντίκτυπο της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης. Μια τέτοια τεκμηρίωση προσθέτει αξία στις εθνικές ενέργειες, προσδίδοντας διάσταση Ένωσης και εξασφαλίζοντας τη σύγκριση για τη συγκέντρωση δεδομένων και την ανάπτυξη στατιστικών εργαλείων και μεθόδων, καθώς και κοινών δεικτών, με σκοπό να παρέχεται πλήρης εικόνα της κατάστασης στους τομείς της απασχόλησης, της κοινωνικής πολιτικής και των συνθηκών εργασίας σε όλη την Ένωση και να εξασφαλίζεται υψηλής ποιότητας αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των προγραμμάτων και των πολιτικών, με στόχο, μεταξύ άλλων, την επίτευξη των στόχων της Ευρώπης 2020.

- (13) Η Ένωση ευρίσκεται σε προνοιακή θέση για να λειτουργήσει ως πλατφόρμα για ανταλλαγές πολιτικής και αμοιβαία μάθηση μεταξύ των κρατών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα στους τομείς της απασχόλησης, της κοινωνικής προστασίας και της κοινωνικής ένταξης, καθώς και στον τομέα της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Η γνώση των πολιτικών που έχουν εφαρμοστεί σε άλλες χώρες και των αποτελεσμάτων τους, συμπεριλαμβανομένων όσων επιτεύχθηκαν με πειραματική κοινωνική πολιτική σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, διευρύνει το φάσμα των επιλογών που έχουν στη διάθεσή τους οι υπεύθυνοι για τη χάραξη πολιτικής, δημιουργώντας με τον τρόπο αυτόν νέες πολιτικές εξελίξεις.
- (14) Η εξασφάλιση της ύπαρξης ελάχιστων προτύπων και της διαρκούς βελτίωσης των συνθηκών εργασίας στην Ένωση αποτελεί κύριο χαρακτηριστικό της κοινωνικής πολιτικής της Ένωσης. Η Ένωση έχει σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει στην εξασφάλιση της προσαρμογής του νομοθετικού πλαισίου στα εξελισσόμενα πρότυπα εργασίας και τους νέους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια, λαμβάνοντας υπόψη την «αξιοπρεπή εργασία» καθώς και τις αρχές της «έξυπνης νομοθεσίας». Η Ένωση έχει επίσης να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη χρηματοδότηση μέτρων για τη βελτίωση της συμμόρφωσης προς τα επικυρωμένα δια συμβάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) πρότυπα εργασίας και τους κανόνες της Ένωσης για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Τούτο ισχύει ιδίως όσον αφορά μέτρα ευαισθητοποίησης, για παράδειγμα μέσω ενός κοινωνικού σήματος, διάδοσης πληροφοριών και προαγωγής της συζήτησης σχετικά με τις σημαντικές προκλήσεις και θέματα πολιτικής που αφορούν τις συνθήκες εργασίας, μεταξύ άλλων και μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και άλλων ενδιαφερομένων, καθώς και στην προώθηση μέτρων για την ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, τη δρομολόγηση προληπτικών δράσεων και την καλλιέργεια νοοτροπίας πρόληψης στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία.
- (15) Οι κοινωνικοί εταίροι και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην προώθηση της ποιοτικής απασχόλησης και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας, καθώς και στην αντιμετώπιση της ανεργίας. Συνεπώς, οι κοινωνικοί εταίροι και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών θα πρέπει να συμμετέχουν, όπου αυτό είναι αναγκαίο, στην αμοιβαία μάθηση και στην ανάπτυξη, εφαρμογή και διάδοση των νέων πολιτικών. Η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνει και να ανταλλάσσει απόψεις με τους κοινωνικούς εταίρους της Ένωσης και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών της Ένωσης για τα αποτελέσματα όσον αφορά την εφαρμογή του προγράμματος.
- (16) Η Ένωση έχει αναλάβει να ενισχύει την κοινωνική διάσταση της παγκοσμιοποίησης και να καταπολεμήσει το κοινωνικό ντάμπινγκ με την προώθηση της αξιοπρεπούς εργασίας και των κανόνων εργασίας, όχι μόνο στις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, αλλά επίσης σε διεθνές επίπεδο, είτε άμεσα έναντι τρίτων χωρών είτε έμμεσα μέσω της συνεργασίας με διεθνείς οργανώσεις. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να αναπτυχθούν κατάλληλες σχέσεις με τις τρίτες χώρες που δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα, έτσι ώστε να βοηθηθεί η επίτευξη των στόχων του, λαμβανομένων υπόψη των συναφών συμφωνιών μεταξύ των εν λόγω χωρών και της Ένωσης.
- Αυτό μπορεί να συνεπάγεται τη συμμετοχή εκπροσώπων των εν λόγω τρίτων χωρών σε δραστηριότητες αμοιβαίου ενδιαφέροντος (όπως συνέδρια, εργαστήρια και σεμινάρια) που πραγματοποιούνται σε χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Επιπλέον, θα πρέπει να αναπτυχθεί συνεργασία με τις σχετικές διεθνείς οργανώσεις, ιδίως τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ) και άλλους συναφείς φορείς των Ηνωμένων Εθνών, το Συμβούλιο της Ευρώπης και τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), με σκοπό την υλοποίηση του προγράμματος, έτσι ώστε να λαμβάνεται υπόψη ο ρόλος των οργανώσεων αυτών.
- (17) Σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 46 ΣΛΕΕ, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 492/2011 θεσπίζει διατάξεις για την επίτευξη της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων σε μια βάση μη διάκρισης, με την εξασφάλιση στενής συνεργασίας των κεντρικών υπηρεσιών απασχόλησης των κρατών μελών μεταξύ τους και με την Επιτροπή. Το EURES που είναι το Ευρωπαϊκό δίκτυο υπηρεσιών απασχόλησης θα πρέπει να προωθήσει την καλύτερη λειτουργία των αγορών εργασίας με τη διευκόλυνση της εθελοντικής διακρατικής διασυνοριακής γεωγραφικής κινητικότητας των εργαζομένων, την εξασφάλιση μεγαλύτερης διαφάνειας στην αγορά εργασίας, την εξασφάλιση της αντιστοιχίας προσφοράς και ζήτησης εργασίας και την υποστήριξη των δραστηριοτήτων στους τομείς των υπηρεσιών τοποθέτησης, πρόσληψης, παροχής συμβουλών και επαγγελματικού προσανατολισμού, σε εθνικό και σε διασυνοριακό επίπεδο, συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη των στόχων της Ευρώπης 2020. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνονται να συσσωματώνουν τις υπηρεσίες EURES σε μια μονοαπευθυντική διαδικασία, όταν απαιτείται κάτι τέτοιο.
- (18) Το πεδίο δράσης του EURES θα πρέπει να διευρυνθεί ώστε να συμπεριλάβει την ανάπτυξη και τη στήριξη των στοχευμένων προγραμμάτων κινητικότητας, κατόπιν πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, σε επίπεδο Ένωσης, με σκοπό την πλήρωση των κενών θέσεων όπου εντοπίζονται ελλείψεις στην αγορά εργασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 47 ΣΛΕΕ, τα προγράμματα αυτά θα πρέπει να στηρίζουν τη διευκόλυνση της εθελοντικής κινητικότητας μεταξύ των νέων εργαζομένων στην Ένωση. Τα στοχευμένα προγράμματα κινητικότητας, όπως αυτά που βασίζονται στην προπαρασκευαστική δράση «Η πρώτη σου θέση εργασίας EURES», θα πρέπει να καθιστούν πιο εύκολη για τους νέους την πρόσβαση σε ευκαιρίες απασχόλησης και την ανάληψη εργασίας σε άλλο κράτος μέλος, και θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνουν τους εργοδότες να δημιουργούν εργασιακά ανοίγματα για νέους μετακινούμενους εργαζομένους. Ωστόσο, τα προγράμματα κινητικότητας δεν θα πρέπει να αποθαρρύνουν την Ένωση και τα κράτη μέλη από το να βοηθούν τους νέους να βρίσκουν εργασία στην πατρίδα τους.
- (19) Σε πολλές παραμεθόριες περιοχές οι διασυνοριακές εταιρικές σχέσεις EURES διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη μιας πραγματικής ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας. Κάθε διασυνοριακή εταιρική σχέση EURES αφορά τη συμμετοχή τουλάχιστον δύο κρατών μελών ή ενός κράτους μέλους και μιας άλλης συμμετέχουσας χώρας. Συνεπώς διαθέτει σαφή, οριζόντιο χαρακτήρα και προστιθέμενη αξία σε επίπεδο Ένωσης. Ως εκ τούτου, οι διασυνοριακές εταιρικές σχέσεις EURES θα πρέπει να συνεχίσουν να υποστηρίζονται μέσω των οριζόντιων δραστηριοτήτων της Ένωσης, με τη δυνατότητα να συμπληρωθούν από εθνικούς πόρους ή από το ΕΚΤ.

- (20) Η αξιολόγηση των δραστηριοτήτων EURES θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια. Καθώς οι εξερχόμενες τοποθετήσεις σε θέσεις εργασίας σε ένα κράτος μέλος οδηγούν σε εισερχόμενες τοποθετήσεις σε άλλο κράτος μέλος και εξαρτώνται από τις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς εργασίας και τα σχετικά μοντέλα κινητικότητας, η αξιολόγηση δεν θα πρέπει να εστιάζεται μόνο στις εισερχόμενες ή εξερχόμενες τοποθετήσεις σε θέσεις εργασίας σε μεμονωμένα κράτη μέλη αλλά επίσης και στα συγκεντρωτικά στοιχεία σε επίπεδο Ένωσης. Επιπλέον, η παροχή συμβουλών δεν οδηγεί απαραίτητα σε μετρήσιμη κινητικότητα ή τοποθετήσεις σε θέσεις εργασίας.
- (21) Η Ευρώπη 2020, και ιδίως η κατευθυντήρια γραμμή 7 που θεσπίζεται με την απόφαση 2010/707/ΕΕ του Συμβουλίου⁽¹⁾, ορίζει την αυτοαπασχόληση και την επιχειρηματικότητα ως ζωτικής σημασίας για την επίτευξη έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.
- (22) Η έλλειψη πρόσβασης σε πιστώσεις, κεφάλαια ή οιονεί κεφάλαια αποτελεί ένα από τα κύρια εμπόδια για τη δημιουργία επιχειρήσεων, ιδίως μεταξύ των πλέον αποκομμένων από την αγορά εργασίας προσώπων. Οι προσπάθειες της Ένωσης και των κρατών μελών στον τομέα αυτόν πρέπει να ενταθούν για να αυξηθεί η παροχή μικροχρηματοδότησης και η πρόσβαση σε αυτή και να καλύπτεται η ζήτηση εκείνων που τη χρειάζονται περισσότερο, όπως οι άνεργοι, οι γυναίκες και τα ευάλωτα άτομα που επιθυμούν να ξεκινήσουν ή να αναπτύξουν μια πολύ μικρή επιχείρηση, έστω και με την ιδιότητα του αυτοαπασχολούμενου, αλλά δεν έχουν πρόσβαση σε πίστωση. Επιπλέον, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις συνιστούν την πλειονότητα των νεοσυσταθισών εταιρειών στην Ένωση. Συνεπώς, θα πρέπει να είναι δυνατόν οι μικροπιστώσεις να αποτελούν ένα μέσο ταχείας επίτευξης προστιθέμενης αξίας και συγκεκριμένων αποτελεσμάτων. Ως πρώτο βήμα, το 2010, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επιτόνησαν το μηχανισμό. Οι επικοινωνιακές δραστηριότητες σχετικά με τις ευκαιρίες μικροχρηματοδότησης σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών θα πρέπει να βελτιωθούν ώστε να εξυπηρετούν καλύτερα όσους έχουν ανάγκη μικροχρηματοδότησης.
- (23) Η μικροχρηματοδότηση και η στήριξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας θα πρέπει να φθάνουν στους δυνητικούς δικαιούχους και θα πρέπει να έχουν έναν αντίκτυπο μακράς διάρκειας. Θα πρέπει να συμβάλλουν σε ένα υψηλό επίπεδο ποιότητας και βιώσιμης απασχόλησης και να χρησιμεύουν ως καταλύτης για τις πολιτικές οικονομικής ανάπτυξης και τοπικής ανάπτυξης. Προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι ευκαιρίες δημιουργίας βιώσιμων επιχειρήσεων, οι δράσεις που αφορούν μικροχρηματοδότηση και την κοινωνική επιχειρηματικότητα θα πρέπει να συνοδεύονται από προγράμματα καθοδήγησης και κατάρτισης και από όλες τις σχετικές πληροφορίες, που θα πρέπει να επικαιροποιούνται τακτικά και να καθίστανται προσβάσιμες στο κοινό από τον αρμόδιο φορέα χρηματοδότησης. Προς τον σκοπό αυτό, είναι απαραίτητη η παροχή κατάλληλης χρηματοδότησης, εάν αυτό είναι αναγκαίο, ιδίως μέσω του ΕΚΤ.
- (24) Για να καταστεί η μικροχρηματοδότηση περισσότερο διαθέσιμη στη νέα αγορά μικροχρηματοδότησης της Ένωσης
- απαιτείται να ενισχυθεί η χρηματοπιστωτική ικανότητα των φορέων παροχής μικροχρηματοδότησης και, ιδίως, των φορέων μικροχρηματοδότησης εκτός του τραπεζικού τομέα, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής της 13ης Νοεμβρίου 2007 με τίτλο «Μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την προώθηση της μικροπιστώσης προς στήριξη της ανάπτυξης και της απασχόλησης» και με την έκθεση της Επιτροπής της 25ης Ιουλίου 2008 με τίτλο «Προώθηση της γυναικείας καινοτομίας και επιχειρηματικότητας».
- (25) Η κοινωνική οικονομία και η κοινωνική επιχειρηματικότητα αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της πλουραλιστικής κοινωνικής οικονομίας της αγοράς της Ευρώπης και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για τη διασφάλιση μεγαλύτερης κοινωνικής σύγκλισης στην Ευρώπη. Βασίζονται στις αρχές της αλληλεγγύης και της ευθύνης και της πρωτοκαθεδρίας του ατόμου και της υπεροχής του κοινωνικού σκοπού έναντι του κεφαλαίου, προωθώντας την κοινωνική ευθύνη, την κοινωνική συνοχή και την κοινωνική ένταξη. Οι κοινωνικές επιχειρήσεις μπορούν να ενεργούν ως καταλύτες κοινωνικών αλλαγών επινοώντας καινοτόμους λύσεις προωθώντας αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς και κοινωνικές υπηρεσίες προσιτές σε όλους. Ως εκ τούτου, να προσφέρουν πολύτιμη συμβολή στην επίτευξη των στόχων της Ευρώπης 2020. Το πρόγραμμα θα πρέπει να βελτιώσει την πρόσβαση των κοινωνικών επιχειρήσεων σε διάφορα είδη κεφαλαίου παρέχοντας κατάλληλα μέσα για την κάλυψη των ιδιαίτερων χρηματοδοτικών τους αναγκών σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.
- (26) Για να αξιοποιηθεί η πείρα οντοτήτων όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, οι δράσεις που αφορούν τη μικροχρηματοδότηση και την κοινωνική επιχειρηματικότητα θα πρέπει να εφαρμοστούν έμμεσα από την Επιτροπή με την ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε τέτοιες οντότητες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ («Δημοσιονομικός κανονισμός»). Η χρήση πόρων της Ένωσης προϋποθέτει μόχλευση από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και άλλους επενδυτές, δημιουργεί synergies ανάμεσα στη δράση του κράτους μέλους και στη δράση της Ένωσης, ενσωματώνει τις προσεγγίσεις και, ως εκ τούτου, βελτιώνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση και την παροχή υπηρεσιών μικροχρηματοδότησης σε ιδιαίτερες ομάδες υψηλού κινδύνου και νέους. Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων και των επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας, βελτιώνεται επίσης. Η συνεισφορά της Ένωσης ως εκ τούτου βοηθά στην ανάπτυξη του αναδυόμενου τομέα των επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας και της αγοράς μικροχρηματοδότησης στην Ένωση και ενθαρρύνει τις διασυνοριακές δραστηριότητες. Οι δράσεις της Ένωσης θα πρέπει να είναι συμπληρωματικές προς τη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων από τα κράτη μέλη για τη μικροχρηματοδότηση και την κοινωνική επιχειρηματικότητα. Οι φορείς που είναι επιφορτισμένοι με την εφαρμογή των δράσεων θα πρέπει να εξασφαλίζουν την προστιθέμενη αξία και να αποφεύγουν την επανάληψη της χρηματοδότησης μέσω των πόρων της Ένωσης.

(¹) Απόφαση 2010/707/ΕΕ Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2010, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 308 της 24.11.2010, σ. 46).

(²) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

- (27) Σύμφωνα με την Ευρώπη 2020, το πρόγραμμα θα πρέπει να καταπολεμήσει το πειστικό πρόβλημα της ανεργίας των νέων. Συνεπώς, στους νέους θα πρέπει να δοθεί ένα μέλλον και η προοπτική να παίξουν κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη της κοινωνίας και της οικονομίας στην Ευρώπη, κάτι που έχει ιδιαίτερη σημασία σε καιρό κρίσης.
- (28) Το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να καταδειξει τον ειδικό ρόλο και τη σημασία των μικρών επιχειρήσεων όσον αφορά την κατάρτιση, την εμπειρογνομοσύνη και την παραδοσιακή τεχνογνωσία, καθώς και να διασφαλίσει ότι οι νέοι θα έχουν πρόσβαση σε μικροχρηματοδότηση. Το πρόγραμμα θα πρέπει να διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε όλους αυτούς τους τομείς μεταξύ των κρατών μελών και άλλων χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.
- (29) Οι δράσεις του προγράμματος θα πρέπει να στηρίζουν την εφαρμογή εκ μέρους των κρατών μελών και των παραγόντων της αγοράς εργασίας της σύστασης του Συμβουλίου της 22ας Απριλίου 2013 ⁽¹⁾ σχετικά με την Εγγύηση για τους Νέους. Η σύσταση αυτή ορίζει ότι όλοι οι νέοι ηλικίας κάτω των 25 ετών θα πρέπει να λαμβάνουν προσφορά απασχόλησης καλής ποιότητας, συνεχή εκπαίδευση, μαθητεία ή άσκηση εντός περιόδου τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την επίσημη εκπαίδευση. Το πρόγραμμα θα πρέπει να διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον συγκεκριμένο τομέα μεταξύ των κρατών μελών και άλλων χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.
- (30) Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και το άρθρο 8 ΣΛΕΕ, είναι απαραίτητο να διασφαλισθεί ότι το πρόγραμμα συμβάλλει στην προστασία της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών σε όλους τους άξονες και τις δραστηριότητές του μέσω της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου και, όπου χρειάζεται, μέσω ειδικών δράσεων για την προώθηση της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης των γυναικών. Σύμφωνα με το άρθρο 10 ΣΛΕΕ, το πρόγραμμα θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η υλοποίηση των προτεραιοτήτων του συμβάλλει στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Πρέπει να διεξάγεται παρακολούθηση και αξιολόγηση, για την εκτίμηση του τρόπου με τον οποίο τα θέματα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της καταπολέμησης των διακρίσεων επιλύονται κατά τις δραστηριότητες του προγράμματος.
- (31) Το πρόγραμμα Progress για την περίοδο 2007-2013 περιλαμβάνει τα τμήματα με τίτλο «Καταπολέμηση των διακρίσεων και ποικιλομορφία» και «Ισότητα των φύλων», τα οποία πρόκειται να συνεχιστούν και να αναπτυχθούν περαιτέρω σύμφωνα με το πρόγραμμα «Δικαιώματα, Ισότητα και Ίθαγένεια» για την περίοδο 2014-2020. Συνεπώς, έχει ύψιστη σημασία να διατηρηθεί μια ισχυρή εστίαση στα ζητήματα της ισότητας γυναικών και ανδρών και της καταπολέμησης των διακρίσεων σε όλες τις σχετικές πρωτοβουλίες και δράσεις που καλύπτει το πρόγραμμα αυτό, ιδίως στους τομείς της βελτίωσης της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, των συνθηκών εργασίας και της προώθησης μιας καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής.
- (32) Σύμφωνα με το άρθρο 9 ΣΛΕΕ και τους στόχους της Ευρώπης 2020, το πρόγραμμα θα πρέπει να συμβάλλει στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου ποιοτικής και βιώσιμης απασχόλησης, την κατοχύρωση κατάλληλης κοινωνικής προστασίας και την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, και θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις απαιτήσεις που σχετίζονται με ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας.
- (33) Το πρόγραμμα θα πρέπει να συμπληρώνει άλλα προγράμματα της Ένωσης, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι κάθε μέσο πρέπει να λειτουργεί σύμφωνα με τις δικές του ειδικές διαδικασίες. Ως εκ τούτου, οι ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν πρέπει να λαμβάνουν διπλή χρηματοδότηση. Με στόχο την επίτευξη προστιθέμενης αξίας και ουσιαστικού αντικτύπου της χρηματοδότησης από την Ένωση, θα πρέπει να αναπτυχθούν συνέργειες μεταξύ του προγράμματος, άλλων προγραμμάτων της Ένωσης και των διαρθρωτικών ταμείων, ιδίως του ΕΚΤ και της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων. Το πρόγραμμα θα πρέπει να συμπληρώνει άλλα προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ένωσης που επικεντρώνονται στην καταπολέμηση της ανεργίας των νέων.
- (34) Το πρόγραμμα θα πρέπει να υλοποιηθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διευκολύνει τη συμμετοχή της αρμόδιας αρχής ή των αρμόδιων αρχών κάθε κράτους μέλους στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος.
- (35) Για να εξασφαλιστεί πιο αποτελεσματική επικοινωνία με το ευρύ κοινό και ισχυρότερες συνέργειες μεταξύ των δράσεων επικοινωνίας που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλία της Επιτροπής, οι πόροι που διατίθενται για δραστηριότητες πληροφόρησης και επικοινωνίας στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος θα πρέπει επίσης να καλύπτουν δραστηριότητες επικοινωνίας και την παροχή πληροφόρησης σχετικά με τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, εφόσον αυτές συνδέονται με τους γενικούς στόχους του παρόντος προγράμματος.
- (36) Ο παρών κανονισμός καθορίζει το δημοσιονομικό κονδύλιο για το σύνολο της διάρκειας του προγράμματος, που πρόκειται να αποτελέσει το ποσό προνομιακής αναφοράς για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, κατά τη διάρκεια της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού, κατά την έννοια του σημείου 17 της Διοργανικής Συμφωνίας, της 2 Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση ⁽²⁾.
- (37) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου δαπανών, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, του εντοπισμού και της διερεύνησης των παρατυπιών, της ανάκτησης απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή κακώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων, και, εφόσον χρειάζεται, με την επιβολή κυρώσεων, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό.

⁽¹⁾ Σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία (EE C 120 της 26.4.2013, σ. 1).

⁽²⁾ EE C 373 της 20.12.2013, σ. 1

(38) Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι το πρόγραμμα είναι επαρκώς ευέλικτο για να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες και στις αντίστοιχες πολιτικές προτεραιότητες καθ' όλη τη διάρκειά του, η αρμοδιότητα για την έγκριση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ θα πρέπει να εκχωρηθούν στην Επιτροπή σε συνάρτηση με την κατανομή των κονδυλίων στους επιμέρους θεματικούς τομείς εντός των αξόνων του προγράμματος. Κατά την προετοιμασία και τη σύνταξη των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και δέουσα διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

(39) Προκειμένου να διασφαλισθούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να εκχωρηθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

(40) Εφόσον οι στόχοι του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά μπορούν, λόγω της κλίμακας και των συνεπειών τους, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως καθορίζεται στο άρθρο 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ I

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία («το πρόγραμμα») στόχος του οποίου είναι να συμβάλει στην υλοποίηση της Ευρώπης 2020, περιλαμβανομένων των πρωταρχικών στόχων της, των ολοκληρωμένων κατευθυντηρίων γραμμών της και των εμβληματικών πρωτοβουλιών της, με την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης όσον αφορά την προαγωγή ενός υψηλού επιπέδου ποιότητας και βιώσιμης απασχόλησης, τη διασφάλιση επαρκούς και αξιοπρεπούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας, καθώς και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

2. Το πρόγραμμα θα διαρκέσει από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού:

- 1) Ως «κοινωνική επιχείρηση» νοείται μια επιχείρηση, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, η οποία:
 - α) σύμφωνα με το καταστατικό της ή με άλλο νομοθετικό έγγραφο με το οποίο ορίζεται η ίδρυση της επιχείρησης, έχει ως πρωταρχικό της στόχο μάλλον την επίτευξη μετρήσιμου, θετικού κοινωνικού αντικτύπου, παρά τη δημιουργία κέρδους για τους ιδιοκτήτες, τα μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη της, όπου η επιχείρηση:
 - i) παρέχει υπηρεσίες ή αγαθά που δημιουργούν κοινωνική ανταπόδοση και/ή
 - ii) χρησιμοποιεί μέθοδο παραγωγής αγαθών ή υπηρεσιών που ενσωματώνει τον κοινωνικό της στόχο·
 - β) χρησιμοποιεί τα κέρδη της πρωτίστως και κυρίως για την επίτευξη του πρωταρχικού της στόχου και διαθέτει προκαθορισμένες διαδικασίες και κανόνες για κάθε διανομή των κερδών στους μετόχους και τους ιδιοκτήτες, ούτως ώστε να διασφαλισθεί ότι τυχόν διανομή των κερδών δεν υπονομεί τον πρωταρχικό στόχο· και
 - γ) αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης με επιχειρηματικό, υπεύθυνο και διαφανή τρόπο, ιδίως με τη συμμετοχή των εργαζομένων, των πελατών και/ή των ενδιαφερομένων μερών που επηρεάζονται από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες·

2) ως «μικροπίστωση» νοείται δάνειο ύψους μέχρι 25 000 EUR·

3) ως «πολύ μικρή επιχείρηση» νοείται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερα από 10 άτομα και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή /και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια EUR, σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ ⁽²⁾·

4) η «μικροχρηματοδότηση» περιλαμβάνει εγγυήσεις, μικροπιστώσεις, ίδια κεφάλαια και οιονεί ίδια κεφάλαια των οποίων η παροχή επεκτείνεται σε άτομα και σε πολύ μικρές επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβαση στις πιστώσεις·

5) ως «κοινωνικές καινοτομίες» νοούνται οι καινοτομίες που είναι κοινωνικές τόσο ως προς τον σκοπό τους όσο και ως προς τα μέσα που χρησιμοποιούν και ιδίως όσες αφορούν συγκεκριμένα την ανάπτυξη και εφαρμογή νέων ιδεών (όσον αφορά προϊόντα, υπηρεσίες και πρότυπα) που, ταυτόχρονα, ικανοποιούν κοινωνικές ανάγκες και δημιουργούν νέες κοινωνικές σχέσεις ή συνεργασίες, ωφελώντας κατ' αυτόν τον τρόπο την κοινωνία και ενισχύοντας την ικανότητά της να αναλαμβάνει δράση·

⁽²⁾ Σύσταση της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

6) ως «πειραματική κοινωνική πολιτική» νοούνται οι παρεμβάσεις πολιτικής που παρέχουν καινοτόμες απαντήσεις σε κοινωνικές ανάγκες, οι οποίες εφαρμόζονται σε μικρή κλίμακα και σε συνθήκες που διασφαλίζουν τη δυνατότητα μέτρησης του αντικτύπου τους, προκειμένου να επαναληφθούν σε ευρύτερη κλίμακα εάν τα αποτελέσματα αποδειχθούν πειστικά.

Άρθρο 3

Διάρθρωση του προγράμματος

1. Το πρόγραμμα αποτελείται από τους ακόλουθους τρεις συμπληρωματικούς άξονες:

- α) τον άξονα Progress, ο οποίος στηρίζει την ανάπτυξη, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των μέσων και των πολιτικών της Ένωσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 και τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης, και ο οποίος προάγει την τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής, την κοινωνική καινοτομία και την κοινωνική πρόοδο, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς·
- β) τον άξονα EURES ο οποίος στηρίζει τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του EURES, δηλαδή, τις ειδικευμένες υπηρεσίες οι οποίες έχουν ορισθεί από τις χώρες του ΕΟΧ και την Ελβετική Συνομοσπονδία, από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους, άλλους φορείς παροχής υπηρεσιών απασχόλησης και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, για την ανάπτυξη της ανταλλαγής και της διάδοσης πληροφοριών, καθώς και άλλων μορφών συνεργασίας, όπως είναι οι διασυνοριακές εταιρικές σχέσεις, για την προώθηση της οικειοθελούς γεωγραφικής κινητικότητας των εργαζομένων σε δίκαιη βάση και τη συμβολή σε υψηλού επιπέδου ποιότητας και βιώσιμη απασχόληση·
- γ) τον άξονα της μικροχρηματοδότησης και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, ο οποίος προωθεί την πρόσβαση στη χρηματοδότηση και αυξάνει τη διαθεσιμότητα της χρηματοδότησης για τα νομικά και φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 26.

2. Οι κοινές διατάξεις που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο εφαρμόζονται και στους τρεις άξονες που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) της παραγράφου 1, σε καθένα από τα οποία εφαρμόζονται επίσης ειδικές διατάξεις του τίτλου II.

Άρθρο 4

Γενικοί στόχοι του προγράμματος

1. Οι γενικοί στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής:

- α) η ενίσχυση της οικειοποίησης μεταξύ των φορέων χάραξης πολιτικής σε όλα τα επίπεδα, και η ανάληψη συγκεκριμένων, συντονισμένων και καινοτόμων δράσεων τόσο σε επίπεδο Ένωσης όσο και σε επίπεδο κρατών μελών, σε ό,τι αφορά τους στόχους της Ένωσης στους τομείς όπως αναφέρονται στο άρθρο 1, σε στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, καθώς και με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς·
- β) η υποστήριξη της ανάπτυξης κατάλληλων, προσιτών και αποτελεσματικών συστημάτων κοινωνικής προστασίας και αγορών εργασίας και η διευκόλυνση της πολιτικής μεταρρύθμισης, στους τομείς όπως αναφέρονται στο άρθρο 1, ιδίως με την

προαγωγή της αξιοπρεπούς εργασίας και των αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας, μιας νοοτροπίας πρόληψης όσον αφορά την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, μιας καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής, της χρηστής διακυβέρνησης για κοινωνικούς στόχους, συμπεριλαμβανομένης της σύγκλισης, καθώς και της αμοιβαίας μάθησης και της κοινωνικής καινοτομίας·

γ) η διασφάλιση ότι η νομοθεσία της Ένωσης στους τομείς όπως αναφέρονται στο άρθρο 1 εφαρμόζεται αποτελεσματικά και, όταν κρίνεται αναγκαίο, η συμβολή στον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας της Ένωσης, σύμφωνα με τις αρχές της αξιοπρεπούς εργασίας και λαμβάνοντας υπόψη της αρχές της «έξυπνης νομοθεσίας»·

δ) η προώθηση της οικειοθελούς γεωγραφικής κινητικότητας των εργαζομένων σε μια σωστή βάση και η αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης με την ανάπτυξη υψηλής ποιότητας και άνευ αποκλεισμών αγορών εργασίας της Ένωσης, ανοικτών για όλους και προσιτών από όλους, με τον σεβασμό και την εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας και των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε ολόκληρη την Ένωση·

ε) η προώθηση της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης με την αύξηση της διαθεσιμότητας μικροχρηματοδότησης και της προσβασιμότητας σ' αυτήν για ευάλωτα άτομα που επιθυμούν να ξεκινήσουν μια πολύ μικρή επιχείρηση καθώς και για υφιστάμενες πολύ μικρές επιχειρήσεις και με την αύξηση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας.

2. Με την επίτευξη των στόχων αυτών, το πρόγραμμα επιδιώκει σε όλους τους άξονες και τις δράσεις του:

α) να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην κατάσταση των ευάλωτων ομάδων, όπως οι νέοι·

β) να προωθήσει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, μεταξύ άλλων μέσω της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου και της συνεκτίμησης της διάστασης του φύλου στο πλαίσιο του προϋπολογισμού·

γ) να καταπολεμήσει τις διακρίσεις βάσει του φύλου, της φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του σεξουαλικού προσανατολισμού·

δ) κατά τη χάραξη και εφαρμογή των πολιτικών και δραστηριοτήτων της Ένωσης, να προωθήσει υψηλού επιπέδου ποιότητας και βιώσιμη απασχόληση, να διασφαλίσει κατάλληλη και αξιοπρεπή κοινωνική προστασία, να καταπολεμήσει τη μακροχρόνια ανεργία και να αντιμετωπίσει τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Άρθρο 5

Προϋπολογισμός

1. Το δημοσιονομικό κονδύλιο για την υλοποίηση του προγράμματος για την περίοδο 1 Ιανουαρίου 2014 έως 31 Δεκεμβρίου 2020 ανέρχεται σε 919 469 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.

2. Τα ακόλουθα ενδεικτικά ποσοστά πρέπει να καταναμηθούν στους άξονες που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1:

α) ένα ποσοστό 61 % στον άξονα Progress·

- β) ένα ποσοστό 18 % στον άξονα EURES·
- γ) ένα ποσοστό 21 % στον άξονα μικροχρηματοδότησης και κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

3. Η Επιτροπή μπορεί να κάνει χρήση ποσοστού έως και 2 % του αναφερόμενου στην παράγραφο 1 δημοσιονομικού κονδυλίου για τη χρηματοδότηση επιχειρησιακών δαπανών προς ενίσχυση της υλοποίησης του προγράμματος.

4. Η Επιτροπή μπορεί να κάνει χρήση του δημοσιονομικού κονδυλίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 για τη χρηματοδότηση τεχνικής ή/και διοικητικής συνδρομής, ιδίως όσον αφορά το λογιστικό έλεγχο, την ανάθεση μεταφράσεων σε εξωτερικούς συνεργάτες, τις συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων και τις δραστηριότητες πληροφόρησης και της επικοινωνίας προς το αμοιβαίο συμφέρον της Επιτροπής και των δικαιούχων.

5. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εγκρίνουν τις ετήσιες πιστώσεις εντός των ορίων που καθορίζονται στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

Άρθρο 6

Κοινή δράση

Οι δράσεις που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του προγράμματος μπορούν να υλοποιηθούν από κοινού με άλλες πράξεις της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι οι δράσεις αυτές ανταποκρίνονται στους στόχους τόσο του παρόντος προγράμματος όσο και των λοιπών σχετικών μέσων.

Άρθρο 7

Συνοχή και συμπληρωματικότητα

1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες που διεξάγονται στο πλαίσιο του προγράμματος είναι συνεπείς και συμπληρωματικές προς τη λοιπή δράση της Ένωσης, όπως τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία, όπως ορίζει το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, και ιδίως στο πλαίσιο του ΕΚΤ.

2. Το πρόγραμμα είναι συμπληρωματικό προς άλλα προγράμματα της Ένωσης και αναγνωρίζει ότι κάθε όργανο λειτουργεί βάσει των ειδικών διαδικασιών που το διέπουν. Δεν δίνεται διπλή χρηματοδότηση στις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, ενώ στενές συνεργείες αναπτύσσονται μεταξύ του προγράμματος, άλλων προγραμμάτων της Ένωσης και των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων, και ιδιαίτερος του ΕΚΤ.

3. Οι δραστηριότητες που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα πρέπει να συμμορφώνονται με τη νομοθεσία της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και των θεμελιωδών συμβάσεων της ΔΟΕ,

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17 Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, τα οποία καλύπτονται από το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο, και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής (βλέπε σελίδα 320 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

4. Η συνέπεια και συμπληρωματικότητα διασφαλίζονται επίσης μέσω της στενής συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών.

Άρθρο 8

Συνεργασία με σχετικούς φορείς

Η Επιτροπή αναπτύσσει τους απαραίτητους δεσμούς με την Επιτροπή Απασχόλησης, την Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας, τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία, την Ομάδα Γενικών Διευθυντών για Εργασιακές σχέσεις και την Συμβουλευτική Επιτροπή περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι ενημερώνεται τακτικά και επαρκώς σχετικά με την πρόοδο της εφαρμογής του προγράμματος. Η Επιτροπή ενημερώνει επίσης άλλες επιτροπές που διαχειρίζονται πολιτικές, μέσα και δράσεις σχετικές με το πρόγραμμα.

Άρθρο 9

Διάδοση των αποτελεσμάτων

1. Η Επιτροπή ενημερώνει τα ενδιαφερόμενα μέρη της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών επί των αποτελεσμάτων σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος, και καλεί για ανταλλαγή απόψεων.

2. Τα αποτελέσματα των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος πρέπει να κοινοποιούνται και να διαδίδονται τακτικά και δεόντως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, καθώς και στους κοινωνικούς εταίρους και στο κοινό, έτσι ώστε να μεγιστοποιείται ο αντίκτυπος, η βιωσιμότητα και η προστιθέμενη αξία τους για την Ένωση.

3. Οι δραστηριότητες επικοινωνίας συμβάλλουν επίσης στις δραστηριότητες επικοινωνίας σχετικές με τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, εφόσον αυτές συνδέονται με τους γενικούς στόχους του παρόντος κανονισμού και παρέχουν πληροφορίες σχετικά με αυτές τις προτεραιότητες.

Άρθρο 10

Χρηματοοικονομικές διατάξεις

1. Η Επιτροπή διαχειρίζεται το πρόγραμμα σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό.

2. Η συμφωνία επιχορήγησης διευκρινίζει ποιο τμήμα της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Ένωσης θα βασίζεται στην επιστροφή του πραγματικού επιλέξιμου κόστους και ποιο τμήμα θα βασίζεται σε σταθερούς συντελεστές, μοναδιαία κόστη ή κατ' αποκοπή ποσά.

Άρθρο 11

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Η Επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα για να εξασφαλίζει ότι, κατά την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος προγράμματος, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης προστατεύονται κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και, σε περίπτωση που εντοπίζονται ατασθαλίες, με την ανάκτηση, πρωτίστως διά συμφηφισμού, των ποσών

που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως και, ανάλογα με την περίπτωση, με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 325 ΣΛΕΕ, τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ και τον δημοσιονομικό κανονισμό.

2. Η Επιτροπή ή οι εκπρόσωποί της και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την εξουσία του λογιστικού ελέγχου, βάσει δικαιολογητικών και επιτόπιων ελέγχων, η οποία ασκείται σε όλους τους δικαιούχους επιχορηγήσεων, αντισυμβαλλομένους και υπεργολάβους, που έλαβαν χρηματοδότηση από την Ένωση στο πλαίσιο του προγράμματος.

3. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) δύναται να διενεργεί έρευνες, περιλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις και διαδικασίες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ και στον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου ⁽³⁾ με στόχο τη διαπίστωση της ύπαρξης απάτης, διαφθοράς ή οιασδήποτε άλλης παράνομης δραστηριότητας που επηρεάζει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης σε σχέση με μια συμφωνία επιχορήγησης ή απόφαση επιχορήγησης ή μια σύμβαση χρηματοδοτούμενη δυνάμει του προγράμματος.

4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1, 2 και 3, οι συμβάσεις, οι συμφωνίες επιχορήγησης και οι αποφάσεις επιχορήγησης, που απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος προγράμματος, περιέχουν διατάξεις οι οποίες εξουσιοδοτούν ρητά την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την OLAF να διενεργούν τέτοιους λογιστικούς ελέγχους και έρευνες, όπως αναφέρονται στις εν λόγω παραγράφους, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

Άρθρο 12

Παρακολούθηση

Με σκοπό την τακτική παρακολούθηση του προγράμματος και την πραγματοποίηση όλων των προσαρμογών που απαιτούνται για την πολιτική και τις προτεραιότητες χρηματοδότησης, η Επιτροπή συντάσσει αρχική έκθεση ποιοτικής και ποσοτικής παρακολούθησης που θα καλύπτει το πρώτο έτος, και στη συνέχεια, τρεις εκθέσεις που θα καλύπτουν διαδοχικές διετείς περιόδους και τις υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Οι εκθέσεις διαβιβάζονται επίσης, για ενημέρωση, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή καθώς και στην Επιτροπή των Περιφερειών. Οι εκθέσεις αφορούν τα αποτελέσματα του προγράμματος και το βαθμό στον οποίο οι αρχές της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών και της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου τηρήθηκαν και με ποιον τρόπο η καταπολέμηση των διακρίσεων, καθώς και τα θέματα πρόσβασης, αντιμετωπίστηκαν μέσω των δραστηριοτήτων του. Οι εκθέσεις δημοσιοποιούνται στο κοινό, ώστε να αυξηθεί η διαφάνεια του προγράμματος.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου της 11ης Νοεμβρίου 1996 σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

Άρθρο 13

Αξιολόγηση

1. Από 1ης Ιουλίου 2017 θα διενεργηθεί ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος για τη μέτρηση, σε ποιοτική και ποσοτική βάση, της προόδου που σημειώθηκε ως προς την επίτευξη των στόχων του, την εξέταση του κοινωνικού περιβάλλοντος εντός της Ένωσης και οιωνδήποτε μειζόνων αλλαγών που εισήχθησαν με νομοθεσία της Ένωσης, τον προσδιορισμό του κατά πόσον έγινε αποτελεσματική χρήση των πόρων του προγράμματος και την αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας του για την Ένωση. Τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης υποβάλλονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

2. Εάν η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ή οποιαδήποτε αξιολόγηση, η οποία διεξάγεται σύμφωνα με το άρθρο 19 της απόφασης αριθ. 1672/2006/ΕΚ ή το άρθρο 9 της απόφασης αριθ. 283/2010/ΕΕ, αποκαλύψει ότι το πρόγραμμα έχει τεράστιες ελλείψεις, τότε η Επιτροπή, εάν χρειάζεται, παρουσιάζει μια πρόταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η οποία περιλαμβάνει τις κατάλληλες τροποποιήσεις του προγράμματος, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.

3. Πριν από κάθε πρόταση παράτασης του προγράμματος πέραν του 2020, η Επιτροπή παρουσιάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή Περιφερειών μια αξιολόγηση της εννοιολογικής ισχύος αλλά και των αδυναμιών του προγράμματος για την περίοδο 2014 έως 2020.

4. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2022, η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει εκ των υστέρων αξιολόγηση για τη μέτρηση του αντικτύπου του και της προστιθέμενης αξίας του προγράμματος για την Ένωση και θα διαβιβάσει έκθεση σχετικά με την εν λόγω αξιολόγηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών. Η έκθεση καθίσταται διαθέσιμη στο κοινό.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΕΙΔΙΚΑ ΤΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Άξονας Progress

Άρθρο 14

Θεματικοί τομείς και χρηματοδότηση

1. Ο άξονας Progress στηρίζει δράσεις σε έναν ή περισσότερους από τους θεματικούς τομείς που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ). Καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος, η ενδεικτική κατανομή των πιστώσεων που καθορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο α), μεταξύ των διαφόρων τομέων τηρεί τα ακόλουθα ελάχιστα ποσοστά:

α) απασχόληση, ιδίως για την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων: 20 %·

β) κοινωνική προστασία, κοινωνική ένταξη και μείωση και πρόληψη της φτώχειας: 50 %·

γ) συνθήκες εργασίας: 10 %.

Οι υπόλοιπες πιστώσεις κατανέμονται σε έναν ή περισσότερους από τους θεματικούς τομείς όπως αναφέρονται στα στοιχεία α), β) ή γ) ή σε συνδυασμό αυτών.

2. Από τις συνολικές πιστώσεις για τον άξονα Progress, και στο πλαίσιο των διαφόρων θεματικών τομέων πολιτικής του, 15 % έως 20 % θα πρέπει να διατίθεται για την προαγωγή του κοινωνικού πειραματισμού ως μεθόδου για τη δοκιμή και την αξιολόγηση καινοτόμων λύσεων με σκοπό την εφαρμογή τους σε ευρύτερη κλίμακα

Άρθρο 15

Ειδικοί στόχοι

Εκτός των γενικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 4, οι ειδικοί στόχοι του άξονα Progress είναι οι εξής:

- α) ανάπτυξη και διάδοση υψηλής ποιότητας συγκριτικών αναλυτικών γνώσεων για να εξασφαλιστεί ότι οι πολιτικές της Ένωσης στους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 1 βασίζονται σε αξιόπιστα στοιχεία και ανταποκρίνονται στις ανάγκες, τις προκλήσεις και τις συνθήκες στα επιμέρους κράτη μέλη και στις άλλες συμμετέχουσες στο πρόγραμμα χώρες·
- β) διευκόλυνση της αποτελεσματικής ανταλλαγής πληροφοριών χωρίς αποκλεισμούς, της αμοιβαίας μάθησης και του διαλόγου σχετικά με τις πολιτικές της Ένωσης όπως αναφέρονται στο άρθρο 1, σε επίπεδο Ένωσης και εθνικό και διεθνές επίπεδο, ώστε να βοηθούνται τα κράτη μέλη και οι άλλες συμμετέχουσες στο πρόγραμμα χώρες στην ανάπτυξη των πολιτικών τους και τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης·
- γ) παροχή οικονομικής στήριξης για τη δοκιμασία καινοτομιών στην κοινωνική πολιτική και στην πολιτική της αγοράς εργασίας, και, όπου χρειάζεται, για την ενίσχυση της ικανότητας των κύριων παραγόντων για εκπόνηση και εφαρμογή πειραματισμών κοινωνικής πολιτικής και για να καθίστανται προσιτές οι σχετικές γνώσεις και η εμπειρία·
- δ) παροχή, στις ευρωπαϊκές και εθνικές οργανώσεις, χρηματοδοτικής στήριξης για την ενίσχυση της ικανότητάς τους να αναπτύσσουν, να προωθούν και να στηρίζουν την εφαρμογή των μέσων και πολιτικών της Ένωσης όπως ορίζει το άρθρο 1 και τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης.

Άρθρο 16

Τύποι δράσεων

Οι ακόλουθοι τύποι δράσεων μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του άξονα Progress:

1. Δραστηριότητες ανάλυσης:

- α) συλλογή δεδομένων και στατιστικών, συνυπολογισμός τόσο ποιοτικών όσο και ποσοτικών κριτηρίων, και ανάπτυξη κοινών μεθοδολογιών, ταξινομήσεων, μικρο-προσομοιώσεων, δεικτών και σημείων αναφοράς, ενδεχομένως με ανάλυση κατά φύλο και ηλικιακή ομάδα·

β) έρευνες, μελέτες, αναλύσεις και εκθέσεις, μεταξύ άλλων με την χρηματοδότηση δικτύων εμπειρογνομόνων και την ανάπτυξη εμπειρογνομουσώνης σε θεματικούς τομείς·

γ) ποιοτικές και ποσοτικές εκτιμήσεις και αξιολογήσεις αντικτύπου διεξαγόμενες τόσο από δημόσιους όσο και από ιδιωτικούς φορείς·

δ) παρακολούθηση και αξιολόγηση της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και της εφαρμογής της νομοθεσίας της Ένωσης·

ε) προετοιμασία και εφαρμογή κοινωνικού πειραματισμού σε ζητήματα πολιτικής ως μεθόδου για τη δοκιμή και την αξιολόγηση καινοτόμων λύσεων με σκοπό την εφαρμογή τους σε ευρύτερη κλίμακα·

στ) διάδοση των αποτελεσμάτων αυτών των δραστηριοτήτων ανάλυσης.

2. Δραστηριότητες αμοιβαίας μάθησης, ευαισθητοποίησης και διάδοσης:

α) ανταλλαγές και διάδοση ορθών πρακτικών, καινοτόμων προσεγγίσεων και εμπειριών, αξιολογήσεις από ομότιμους ειδικούς, συγκριτική αξιολόγηση και αμοιβαία μάθηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

β) εκδηλώσεις, συνέδρια και σεμινάρια της προεδρίας του Συμβουλίου·

γ) κατάρτιση νομικών και υπεύθυνων χάραξης πολιτικής·

δ) σύνταξη και δημοσίευση οδηγιών, εκθέσεων και μορφωτικού υλικού και μέτρα που αφορούν την ενημέρωση, κοινοποίηση και κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης των πρωτοβουλιών που στηρίζει το πρόγραμμα·

ε) δραστηριότητες πληροφόρησης και επικοινωνίας·

στ) ανάπτυξη και συντήρηση των πληροφοριακών συστημάτων με σκοπό την ανταλλαγή και τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με την πολιτική και τη νομοθεσία της Ένωσης, και σχετικά με την αγορά εργασίας.

3. Υποστήριξη των κύριων παραγόντων όσον αφορά:

α) το κόστος λειτουργίας των βασικών δικτύων σε επίπεδο Ένωσης, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν τους στόχους του άξονα Progress και συμβάλλουν στην επίτευξή τους·

β) ενίσχυση ικανοτήτων των εθνικών διοικήσεων και των εξειδικευμένων υπηρεσιών, που είναι αρμόδιες για την προαγωγή της γεωγραφικής κινητικότητας και που ορίζονται από τα κράτη μέλη, καθώς και των παρόχων μικροπιστώσεων·

γ) σύσταση ομάδων εργασίας από υπαλλήλους των εθνικών διοικήσεων για την παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας της Ένωσης·

- δ) δικτύωση και συνεργασία μεταξύ ειδικευμένων οργανώσεων και άλλων σχετικών φορέων, εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, καθώς και υπηρεσιών απασχόλησης σε ενωσιακό επίπεδο·
- ε) χρηματοδότηση παρατηρητηρίων σε ενωσιακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων αυτών για βασικούς θεματικούς τομείς·
- στ) ανταλλαγή προσωπικού μεταξύ των εθνικών διοικητικών υπηρεσιών·

Άρθρο 17

Συγχρηματοδότηση από την Ένωση

Σε περίπτωση που δράσεις υπαγόμενες στον άξονα του Progress χρηματοδοτούνται κατόπιν πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, μπορούν να συγχρηματοδοτηθούν από την Ένωση με ποσά που κατά κανόνα δεν υπερβαίνουν το 80 % της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης. Οποιαδήποτε χρηματοδοτική ενίσχυση υπερβαίνει τούτο το όριο μπορεί να χορηγηθεί μόνο σε δεόντως αιτιολογημένες έκτακτες περιπτώσεις.

Άρθρο 18

Συμμετοχή

1. Στον άξονα Progress μπορούν να συμμετέχουν οι ακόλουθες χώρες:
- α) τα κράτη μέλη·
- β) οι χώρες του EOX σύμφωνα με τη συμφωνία EOX και τα κράτη μέλη της ΕΖΕΣ·
- γ) οι υποψήφιας και οι δυνάμει υποψήφιας, χώρες σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις που έχουν καθοριστεί στις συμφωνίες-πλαίσια που έχουν συναφθεί με τις χώρες αυτές για τη συμμετοχή τους σε προγράμματα της Ένωσης.
2. Πρόσβαση στο πρόγραμμα έχουν όλοι οι δημόσιοι και/ή ιδιωτικοί φορείς, παράγοντες και οργανισμοί και ιδίως οι εξής:
- α) εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές·
- β) υπηρεσίες απασχόλησης·
- γ) εξειδικευμένοι οργανισμοί που προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης·
- δ) οι κοινωνικοί εταίροι·
- ε) μη κυβερνητικές οργανώσεις·
- στ) ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ερευνητικά ιδρύματα·
- ζ) εμπειρογνώμονες αξιολόγησης και εκτίμησης αντικτύπου·

- η) οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες·
- θ) τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

3. Η Επιτροπή μπορεί να συνεργάζεται με διεθνείς οργανώσεις και ιδιαίτερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον ΟΟΣΑ, τη ΔΟΕ με λοιπά όργανα των Ηνωμένων Εθνών, και με την Παγκόσμια Τράπεζα.

4. Η Επιτροπή μπορεί να συνεργάζεται με τρίτες χώρες που δεν συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Εκπρόσωποι τρίτων χωρών μπορούν να συμμετέχουν σε δραστηριότητες αμοιβαίου ενδιαφέροντος (όπως συνέδρια, εργαστήρια και σεμινάρια) που πραγματοποιούνται σε χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, και το κόστος συμμετοχής τους μπορεί να καλύπτεται από το πρόγραμμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Άξονας EURES

Άρθρο 19

Θεματικοί τομείς και χρηματοδότηση

Ο άξονας EURES στηρίζει δράσεις σε έναν ή περισσότερους από τους θεματικούς τομείς που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ). Καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος, η ενδεικτική κατανομή των πιστώσεων που καθορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) μεταξύ των διαφόρων τομέων τηρεί τα ακόλουθα ελάχιστα ποσοστά:

- α) διαφάνεια σχετικά με τις κενές θέσεις εργασίας, τις αιτήσεις για εργασία και οποιαδήποτε σχετική πληροφορία για τους υποψήφιους και τους εργοδότες: 32 %·
- β) ανάπτυξη υπηρεσιών για την πρόσληψη και την τοποθέτηση εργαζομένων σε θέσεις εργασίας μέσω του συμψηφισμού προσφοράς και ζήτησης εργασίας σε επίπεδο Ένωσης, ιδίως σε ό,τι αφορά τα συστήματα στοχευμένης κινητικότητας: 30 %·
- γ) διασυνοριακές εταιρικές σχέσεις: 18 %.

Οι τυχόν υπόλοιπες πιστώσεις κατανέμονται σε έναν ή περισσότερους από τους θεματικούς τομείς όπως αναφέρονται στα στοιχεία α), β) ή γ) ή σε συνδυασμό αυτών.

Άρθρο 20

Ειδικόι στόχοι

Επιπλέον των γενικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 4, οι ειδικοί στόχοι του άξονα EURES συνίστανται στα εξής:

- α) εξασφάλιση ότι υπάρχει διαφάνεια όσον αφορά τις κενές θέσεις εργασίας, την υποβολή αιτήσεων εργασίας, και την αντίστοιχη πληροφόρηση και παροχή συμβουλών, καθώς και οποιαδήποτε σχετική πληροφορία, όπως οι όροι διαβίωσης και εργασίας, προς διευκόλυνση των ενδεχόμενων αιτούντων και εργοδοτών, αντίστοιχα. Αυτό επιτυγχάνεται με την ανταλλαγή και τη διάδοση των σχετικών πληροφοριών σε διακρατικό, διαπεριφερειακό και διασυνοριακό επίπεδο και με τη χρήση τυποποιημένων εντύπων κατάλληλων για όλες τις σχετικές χρήσεις, για κενές θέσεις εργασίας και για αιτήσεις εργασίας, καθώς και με άλλα κατάλληλα μέσα όπως η ατομική παροχή συμβουλών και καθοδήγησης, ιδίως για τα άτομα με χαμηλά προσόντα·

β) στήριξη της παροχής υπηρεσιών EURES για την πρόσληψη και την τοποθέτηση εργαζομένων σε ποιοτικές και βιώσιμες θέσεις εργασίας μέσω του συμψηφισμού προσφοράς και ζήτησης εργασίας· η στήριξη στις υπηρεσίες EURES επεκτείνεται σε διάφορες φάσεις της τοποθέτησης, από την προετοιμασία πριν από την πρόσληψη μέχρι τη βοήθεια μετά την τοποθέτηση, με σκοπό την επιτυχή ένταξη του αιτούντος στην αγορά εργασίας· τέτοιες υπηρεσίες στήριξης μπορεί να περιλαμβάνουν στοχοθετημένα προγράμματα κινητικότητας για την πλήρωση των κενών θέσεων εργασίας σε συγκεκριμένο τομέα, επάγγελμα, χώρα ή ομάδα χωρών ή για ιδιαίτερες ομάδες εργαζομένων, όπως οι νέοι, με τάση για κινητικότητα, εφόσον έχει εντοπιστεί σαφής οικονομική ανάγκη.

Άρθρο 21

Τύποι δράσεων

Ο άξων EURES μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την χρηματοδότηση δράσεις για την προαγωγή της εθελοντικής κινητικότητας των ατόμων στην Ένωση σε δίκαιη βάση και για την εξάλειψη των εμποδίων στην κινητικότητα, και ιδίως:

- α) ανάπτυξη και δραστηριότητες διασυνοριακών εταιρικών σχέσεων EURES, όπου αυτό ζητείται από τις κατά τόπον αρμόδιες υπηρεσίες για τις μεθοριακές περιφέρειες·
- β) υπηρεσίες ενημέρωσης, παροχής συμβουλών, τοποθέτησης και πρόσληψης για διασυνοριακούς εργαζομένους·
- γ) ανάπτυξη πολύγλωσσης ψηφιακής πλατφόρμας για τον συμψηφισμό προσφοράς και ζήτησης εργασίας·
- δ) ανάπτυξη στοχευμένων ενεργειών κινητικότητας για την πλήρωση κενών θέσεων εργασίας, μετά από προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, εφόσον έχουν εντοπιστεί ελλείψεις στην αγορά εργασίας και/ή η ανάγκη παροχής βοήθειας σε εργαζόμενους με ροπή κινητικότητας, εφόσον έχει εντοπισθεί σαφής οικονομική ανάγκη·
- ε) αμοιβαία μάθηση μεταξύ των συντελεστών του EURES και κατάρτιση συμβούλων EURES, συμπεριλαμβανομένων των συμβούλων διασυνοριακών εταιρικών σχέσεων EURES·
- στ) δραστηριότητες πληροφόρησης και επικοινωνίας για αύξηση της ενημέρωσης όσον αφορά τα οφέλη της γεωγραφικής και επαγγελματικής κινητικότητας εν γένει και τις δραστηριότητες και υπηρεσίες που παρέχει το EURES.

Άρθρο 22

Συγχρηματοδότηση από την Ένωση

Σε περίπτωση που δράσεις υπαγόμενες στον άξωνα του EURES χρηματοδοτούνται κατόπιν πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, μπορούν να συγχρηματοδοτηθούν από την Ένωση με ποσά που κατά κανόνα δεν υπερβαίνουν το 95 % της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης. Οποιαδήποτε χρηματοδοτική ενίσχυση υπερβαίνει τούτο το όριο μπορεί να χορηγηθεί μόνο σε δεδόντως αιτιολογημένες έκτακτες περιπτώσεις.

Άρθρο 23

Παρακολούθηση των προτύπων κινητικότητας

Προκειμένου να εντοπίσει και να αποτρέψει τις αρνητικές επιπτώσεις της γεωγραφικής κινητικότητας εντός της Ένωσης, η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη και σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011, προβαίνει σε τακτική παρακολούθηση των ροών και των προτύπων κινητικότητας.

Άρθρο 24

Συμμετοχή

1. Στον άξωνα EURES μπορούν να συμμετέχουν:

- α) κράτη μέλη·
- β) χώρες του ΕΟΧ, σύμφωνα με τη συμφωνία ΕΟΧ και η Ελβετική Συνομοσπονδία σύμφωνα με τη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου, για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων ⁽¹⁾.

2. Στον άξωνα EURES μπορούν να συμμετέχουν όλοι οι φορείς, παράγοντες και οργανισμοί που έχουν οριστεί από κράτος μέλος ή από την Επιτροπή, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στο EURES, όπως προβλέπεται στην εκτελεστική απόφαση 2012/733/ΕΕ της Επιτροπής. Οι εν λόγω φορείς, παράγοντες και οργανισμοί πρέπει να περιλαμβάνουν ιδίως:

- α) εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές·
- β) υπηρεσίες απασχόλησης·
- γ) οργανώσεις κοινωνικών εταιρών και άλλων ενδιαφερόμενων μερών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Άξωνας μικροχρηματοδότησης και κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Άρθρο 25

Θεματικοί τομείς και χρηματοδότηση

Ο άξωνας μικροχρηματοδότησης και κοινωνικής επιχειρηματικότητας στηρίζει δράσεις σε έναν ή περισσότερους από τους θεματικούς τομείς που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β). Καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος, η κατανομή των πιστώσεων που καθορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο γ) μεταξύ των διαφόρων τομέων τηρεί τα ακόλουθα ελάχιστα ποσοστά:

- α) μικροχρηματοδότηση για ευπαθείς ομάδες και πολύ μικρές επιχειρήσεις: 45 %·
- β) κοινωνική επιχειρηματικότητα: 45 %.

⁽¹⁾ ΕΕ L 114 της 30.4.2002, σ. 6.

Οι τυχόν υπόλοιπες πιστώσεις κατανέμονται στους θεματικούς τομείς που αναφέρονται στο στοιχείο α) ή β) ή σε συνδυασμό αυτών.

Άρθρο 26

Ειδικοί στόχοι

Επιπλέον των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 4, οι ειδικοί στόχοι του άξονα μικροχρηματοδότησης και κοινωνικής επιχειρηματικότητας είναι οι εξής:

- α) Αύξηση της πρόσβασης στη μικροχρηματοδότηση και της διαθεσιμότητας αυτής, για:
- i) ευάλωτα άτομα που έχασαν ή κινδυνεύουν να χάσουν την απασχόλησή τους, ή αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην ένταξη ή επανένταξή τους στην αγορά εργασίας, ή αντιμετωπίζουν κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού ή είναι κοινωνικά αποκλεισμένα, και βρίσκονται σε μειονεκτική θέση όσον αφορά την πρόσβαση στη συμβατική πιστωτική αγορά και που θέλουν να συστήσουν ή να αναπτύξουν τη δική τους πολύ μικρή επιχείρηση·
 - ii) πολύ μικρές επιχειρήσεις, τόσο στη φάση εκκίνησης όσο και στη φάση ανάπτυξης, ιδιαίτερα πολύ μικρές επιχειρήσεις που απασχολούν άτομα που αναφέρονται στο σημείο i)·
- β) οικοδόμηση της ικανότητας των παρόχων μικροπιστώσεων να λειτουργούν ως πιστωτικά ιδρύματα·
- γ) στήριξη της ανάπτυξης της αγοράς κοινωνικών επενδύσεων και διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση των κοινωνικών επιχειρήσεων καθιστώντας διαθέσιμα ίδια και οιονεί ίδια κεφάλαια, δανειακά μέσα και επιδοτήσεις έως 500 000 EUR για τις κοινωνικές επιχειρήσεις που παρουσιάζουν ετήσιο κύκλο εργασιών όχι μεγαλύτερο των 30 εκατομμυρίων EUR, ή ετήσιο ισοζύγιο όχι μεγαλύτερο των 30 εκατομμυρίων EUR και οι οποίες δεν αποτελούν οργανισμό συλλογικών επενδύσεων.

Προκειμένου να διασφαλισθεί η συμπληρωματικότητα, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συντονίζουν στενά, στο πλαίσιο του αντίστοιχου πεδίου των αρμοδιοτήτων τους, τις δράσεις αυτές με εκείνες που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής και των εθνικών πολιτικών.

Άρθρο 27

Τύποι δράσεων

Στήριξη της μικροχρηματοδότησης και των επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας, μεταξύ άλλων για την οικοδόμηση θεσμικής ικανότητας, ιδίως μέσω των χρηματοδοτικών μέσων που προβλέπονται στον τίτλο VIII του Μέρους I του δημοσιονομικού κανονισμού, καθώς και επιχειρηγήσεων μπορεί να παρέχεται υπό τον άξονα μικροχρηματοδότησης και κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Άρθρο 28

Συμμετοχή

1. Η συμμετοχή στον άξονα μικροχρηματοδότησης και κοινωνικής επιχειρηματικότητας είναι ανοικτή για δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που εδρεύουν σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο στις χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 και που παρέχουν στις εν λόγω χώρες:

α) μικροχρηματοδότηση για φυσικά πρόσωπα και πολύ μικρές επιχειρήσεις· και/ή

β) χρηματοδότηση για επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας.

2. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η πρόσβαση στον άξονα διασφαλίζεται, χωρίς διακρίσεις, για όλους τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς στα κράτη μέλη.

3. Για να προσεγγίσουν τους τελικούς δικαιούχους και να δημιουργήσουν βιώσιμες πολύ μικρές επιχειρήσεις, οι δημόσιοι και ιδιωτικοί οργανισμοί που ασκούν τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) συνεργάζονται στενά με τις οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, που εκπροσωπούν τα συμφέροντα των τελικών δικαιούχων μικροπιστώσεων και με τους οργανισμούς, ιδίως εκείνους που υποστηρίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), και παρέχουν προγράμματα καθοδήγησης και κατάρτισης στους εν λόγω τελικούς δικαιούχους. Στο πλαίσιο αυτό, διασφαλίζεται ικανοποιητική παρακολούθηση αυτών των δικαιούχων τόσο πριν όσο και μετά τη δημιουργία της πολύ μικρής επιχείρησης.

4. Οι δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς που ασκούν τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) τηρούν υψηλές προδιαγραφές όσον αφορά τη διακυβέρνηση, τη διαχείριση και την προστασία των πελατών σύμφωνα με τις αρχές του Ευρωπαϊκού Κώδικα Δεοντολογίας για την Παροχή Μικροπιστώσεων και επιδιώκουν να αποφεύγεται η υπερχρέωση φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων, για παράδειγμα ως αποτέλεσμα του δανεισμού τους με υψηλά επιτόκια ή με όρους που είναι πιθανόν να οδηγήσουν στην αφερεγγυότητά τους.

Άρθρο 29

Χρηματοδοτική συνεισφορά

Εκτός από την περίπτωση των κοινών δράσεων, οι χρηματοδοτικές πιστώσεις που διατίθενται για τον άξονα «Μικροχρηματοδότηση και κοινωνική επιχειρηματικότητα» καλύπτουν το πλήρες κόστος των δράσεων που υλοποιούνται μέσω των χρηματοδοτικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων πληρωμής προς τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, όπως οι ζημιές από εγγυήσεις, τα τέλη των οντοτήτων για τη διαχείριση της συνεισφοράς της Ένωσης και κάθε άλλη επιλέξιμη δαπάνη.

Άρθρο 30

Διαχείριση

1. Για την υλοποίηση των δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 27, η Επιτροπή μπορεί να συνάπτει συμφωνίες με τους φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 139 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, και ιδίως με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. Οι συμφωνίες αυτές θεσπίζουν λεπτομερείς διατάξεις για την εφαρμογή των καθηκόντων που ανατίθενται στις εν λόγω οντότητες, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων σχετικών με την ανάγκη διασφάλισης της προσθετικότητας και του συντονισμού με τα υφιστάμενα ενωσιακά και εθνικά χρηματοπιστωτικά μέσα, καθώς και με την ισόρροπη κατανομή των πόρων μεταξύ των κρατών μελών και των άλλων συμμετεχουσών χωρών. Τα χρηματοπιστωτικά μέσα του τίτλου VIII του Μέρους I του δημοσιονομικού κανονισμού, μπορούν να χορηγούνται μέσω επένδυσης σε ειδικό επενδυτικό φορέα, που μπορεί να χρηματοδοτηθεί από κονδύλια του προγράμματος, άλλους επενδυτές ή αμφότερα.

2. Ο ειδικός επενδυτικός φορέας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να παρέχει, μεταξύ άλλων, δάνεια, ίδιο κεφάλαιο και μέσα καταμερισμού του κινδύνου για τους μεσάζοντες ή άμεση χρηματοδότηση των επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας ή και τα δύο. Το ίδιο κεφάλαιο μπορεί να παρέχεται, μεταξύ άλλων, με τη μορφή ανοιχτών συμμετοχών στο μετοχικό κεφάλαιο, αφανών συμμετοχών, μετοχικών δανείων, καθώς και ως συνδυασμός διαφόρων τύπων συμμετοχών που εκδίδονται προς τους επενδυτές.

3. Οι προϋποθέσεις, όπως τα επιτόκια, που αφορούν μικροπιστώσεις οι οποίες στηρίζονται άμεσα ή έμμεσα στο πλαίσιο του εν λόγω άξονα αντανακλούν το όφελος της στήριξης και είναι εύλογες σε σχέση με τους υποκείμενους κινδύνους και το πραγματικό κόστος της χρηματοδότησης που σχετίζεται με μία πίστωση.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 140 παράγραφος 6 του δημοσιονομικού κανονισμού, ετήσιες αποπληρωμές που πραγματοποιούνται από ένα χρηματοπιστωτικό μέσο αποδίδονται σ' αυτό το χρηματοπιστωτικό μέσο έως την 1η Ιανουαρίου 2024, ενώ τα έσοδα εγγράφονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης μετά την αφαίρεση των δαπανών και τελών διαχείρισης. Όσον αφορά τα χρηματοπιστωτικά μέσα που έχουν ήδη συσταθεί σύμφωνα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2007-2013, οι ετήσιες αποπληρωμές και τα έσοδα που προέρχονται από ενέργειες που άρχισαν κατά την προηγούμενη περίοδο αποδίδονται στο χρηματοπιστωτικό μέσο κατά την τρέχουσα περίοδο.

5. Κατά τη λήξη των συμφωνιών που έχουν συναφθεί με τις οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ή μετά τον τερματισμό της επενδυτικής περιόδου του ειδικευμένου επενδυτικού φορέα, το υπόλοιπο που οφείλεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να καταβάλλονται στο γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Οι οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και, κατά περίπτωση, οι διαχειριστές της χρηματοδότησης συνάπτουν γραπτές συμφωνίες με τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 28. Οι εν λόγω συμφωνίες πρέπει να καθορίζουν τις υποχρεώσεις των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων να χρησιμοποιούν τους πόρους που διατίθενται στο πλαίσιο του άξονα μικροχρηματοδότησης και κοινωνικής επιχειρηματικότητας σύμφωνα με τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 26 και να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων εκτέλεσης που προβλέπονται στο άρθρο 31.

Άρθρο 31

Εκθέσεις εκτέλεσης

1. Οι οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 και, κατά περίπτωση, οι διαχειριστές της χρηματοδότησής τους διαβιβάζουν στην Επιτροπή ετήσιες εκθέσεις εκτέλεσης σχετικά με τις δραστηριότητες που έλαβαν ενίσχυση, καθώς και σχετικά με τη δημοσιονομική εκτέλεσή τους και την κατανομή της χρηματοδότησης και τη δυνατότητα πρόσβασης σ' αυτήν και την επένδυση ανά τομέα, γεωγραφική περιοχή και είδος δικαιούχων. Οι εν λόγω εκθέσεις παρουσιάζουν επίσης τις αιτήσεις που έγιναν δεκτές ή απορρίφθηκαν σε σχέση με κάθε ειδικό στόχο και τις συμβάσεις που συνάφθηκαν από τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, τις δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν, καθώς και τα αποτελέσματα, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον κοινωνικό τους αντίκτυπο, τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και τη βιωσιμότητα της στήριξης που χορηγήθηκε σε επιχειρήσεις. Η Επιτροπή διαβιβάζει τις εν λόγω εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προς ενημέρωση.

2. Οι πληροφορίες που παρέχονται με τις εν λόγω ετήσιες εκθέσεις εκτέλεσης χρησιμοποιούνται στις ετήσιες εκθέσεις παρακολούθησης που προβλέπονται στο άρθρο 12. Οι εκθέσεις παρακολούθησης περιλαμβάνουν τις ετήσιες εκθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 της απόφασης αριθ. 283/2010/ΕΕ, λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες επικοινωνίας και πληροφορίες σχετικά με τη συμπληρωματικότητα με άλλα μέσα της Ένωσης, ιδίως του ΕΚΤ.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 32

Προγράμματα εργασίας

Η Επιτροπή εγκρίνει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν προγράμματα εργασίας που καλύπτει καθέναν από τους τρεις άξονες. Αυτές οι εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 3.

Τα προγράμματα εργασίας ισχύουν κατά περίπτωση, για μια κυλιόμενη περίοδο τριών ετών και περιέχουν μια περιγραφή των προς χρηματοδότηση δράσεων, τις διαδικασίες επιλογής δράσεων που θα στηριχθούν από την Ένωση, τη γεωγραφική κάλυψη, το στοχευόμενο κοινό και ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής. Τα προγράμματα εργασίας περιλαμβάνουν επίσης ένδειξη του ποσού που κατανέμεται σε κάθε ειδικό στόχο και αντανακλούν την ανακατανομή των κονδυλίων σύμφωνα με το άρθρο 33. Τα προγράμματα εργασίας ενισχύουν τη συνεκτικότητα του προγράμματος με την ένδειξη των δεσμών μεταξύ των τριών αξόνων.

Άρθρο 33

Ανακατανομή κονδυλίων μεταξύ των αξόνων και στους επιμέρους θεματικούς τομείς εντός των αξόνων

Στην Επιτροπή ανατίθεται η εξουσία να εγκρίνει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 34, για την ανακατανομή των κονδυλίων μεταξύ των αξόνων και στους επιμέρους θεματικούς τομείς εντός κάθε άξονα, που θα υπερβούν το ενδεικτικό ποσό που έχει τεθεί για κάθε περίπτωση κατά περισσότερο από 5 % και έως και 10 %, όταν οι εξελίξεις στο κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο ή τα ευρήματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 καθιστούν κάτι τέτοιο αναγκαίο. Η ανακατανομή των κονδυλίων στις θεματικές προτεραιότητες εντός κάθε τομέα αντανακλώνεται στα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 32.

Άρθρο 34

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 33 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για χρονικό διάστημα επτά ετών από την 1η Ιανουαρίου 2014.

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 33 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

4. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη η οποία εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 33 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 35

Πρόσθετα μέτρα εφαρμογής

Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του προγράμματος, όπως τα κριτήρια αξιολόγησης του προγράμματος, περιλαμβανομένων εκείνων που συνδέονται με τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας και των ρυθμίσεων για τη διάδοση και τη διαβίβαση των αποτελεσμάτων, εγκρίνονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 2.

Άρθρο 36

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επικουρείται από μια επιτροπή. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 37

Μεταβατικά μέτρα

Οι δράσεις που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5 και 6 της απόφασης αριθ. 1672/2006/ΕΚ και οι οποίες εκκινούν πριν την 1η Ιανουαρίου 2014 εξακολουθούν να διέπονται από την εν

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα του τα μέρη και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

λόγω απόφαση. Για τις εν λόγω δράσεις η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή η οποία αναφέρεται στο άρθρο 36 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 38

Αξιολόγηση

1. Η τελική αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 13 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού περιλαμβάνει την τελική αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 9 της απόφασης αριθ. 283/2010/ΕΕ.

2. Η Επιτροπή προβαίνει σε ειδική τελική αξιολόγηση του άξονα μικροχρηματοδότησης και κοινωνικής επιχειρηματικότητας το αργότερο ένα έτος μετά τη λήξη των συμφωνιών με τις οντότητες.

Άρθρο 39

Τροποποιήσεις στην απόφαση αριθ. 283/2010/ΕΕ

Η απόφαση αριθ. 283/2010/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 5, η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Κατά τη λήξη της ισχύος του μηχανισμού, το υπόλοιπο που οφείλεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση διατίθεται για μικροχρηματοδοτήσεις και στήριξη επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 για ένα πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία («EaSI») (*).

(*) ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 238».

2) Στο άρθρο 8 οι παράγραφοι 3 και 4 απαλείφονται.

Άρθρο 40

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. LEŠKEVIČIUS

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1297/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 11ης Δεκεμβρίου 2013**

που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένες διατάξεις σχετικά με τη χρηματοοικονομική διαχείριση για ορισμένα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ή απειλούνται από σοβαρές δυσκολίες σε σχέση με τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα, τους κανόνες αποδέσμευσης για ορισμένα κράτη μέλη και τους κανόνες πληρωμών του τελικού υπολοίπου

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 177,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αφού ζήτησε τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η άνευ προηγουμένου συνεχιζόμενη παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση και η οικονομική ύφεση έχουν πλήξει σοβαρά την οικονομική ανάπτυξη και τη χρηματοοικονομική σταθερότητα και έχουν προκαλέσει έντονη υποβάθμιση των χρηματοπιστωτικών, οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών στα κράτη μέλη. Ειδικότερα, ορισμένα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες ή απειλούνται από σοβαρές δυσκολίες, ιδίως με προβλήματα στην οικονομική τους ανάπτυξη και τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα και με επιδείνωση της κατάστασης του ελλείμματος και του χρέους τους, επίσης λόγω του διεθνούς οικονομικού και χρηματοπιστωτικού περιβάλλοντος.
- (2) Παρότι έχουν ήδη αναληφθεί σημαντικές δράσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της χρηματοπιστωτικής κρίσης, συμπεριλαμβανομένων και τροποποιήσεων του νομοθετικού πλαισίου, οι επιπτώσεις της εν λόγω κρίσης στην πραγματική οικονομία, την αγορά εργασίας και τους πολίτες γίνονται ευρέως αισθητές. Η πίεση που ασκείται στους εθνικούς χρηματοοικονομικούς πόρους αυξάνεται και θα πρέπει να ληφθούν επείγοντως περαιτέρω μέτρα για την ανακούφιση απ' αυτήν μέσω της μέγιστης και βέλτιστης χρήσης της χρηματοδότησης από τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ταμείο Συνοχής («ταμεία»). Λόγω της συνέχισης των οικονομικών δυσκολιών, είναι απαραίτητο να παραταθεί η εφαρμογή των μέτρων που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1311/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου ⁽³⁾. Τα εν λόγω μέτρα είχαν θεσπιστεί σύμφωνα με το άρθρο 122 παράγραφος 2 και τα άρθρα 136 και 143 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- (3) Για να διευκολυνθεί η διαχείριση των χρηματοδοτικών πόρων της Ένωσης, να βοηθηθεί η επιτάχυνση των επενδύσεων στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες και να βελτιωθεί η διαθεσιμότητα κεφαλαίων για την οικονομία, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1311/2012, ώστε να καταστεί δυνατή η αύξηση των ενδιάμεσων πληρωμών από τα ταμεία, κατά ποσό που αντιστοιχεί σε δέκα ποσοστιαίες μονάδες πάνω από το πραγματικό ποσοστό συγχρηματοδότησης για κάθε άξονα προτεραιότητας για τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα και ζήτησαν να επωφεληθούν από το μέτρο αυτό.
- (4) Το άρθρο 77 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου προβλέπει τη δυνατότητα εφαρμογής αυξημένου ποσοστού συγχρηματοδότησης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013. Ωστόσο, επειδή τα κράτη μέλη εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα, η διάρκεια της εφαρμογής αυξημένου ποσοστού συγχρηματοδότησης δεν θα πρέπει να περιοριστεί στις 31 Δεκεμβρίου 2013.
- (5) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 7ης και 8ης Φεβρουαρίου 2013 και όπως προβλέπεται στο άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾, το αυξημένο κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες ποσοστό συγχρηματοδότησης πρόκειται να εφαρμοζόταν, όσον αφορά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, έως την 30ή Ιουνίου 2016, οπότε και θα επανεξεταστεί η δυνατότητα αύξησης. Δεδομένου ότι οι προγραμματικές περιοδοί 2007-2013 και 2014-2020 αλληλεπικαλύπτονται, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1311/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2011 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένες διατάξεις σχετικά με τη χρηματοοικονομική διαχείριση για ορισμένα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ή απειλούνται από σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα (ΕΕ L 337 της 20.12.2011, σ. 5).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 320 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽¹⁾ Γνώμη της 19ης Σεπτεμβρίου 2013 (ΕΕ C 341, 21.11.2013, σ. 27).

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2013 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 5ης Δεκεμβρίου 2013.

η συνεκτική και ομοιόμορφη μεταχείριση των κρατών μελών που λαμβάνουν χρηματοδοτική ενίσχυση κατά τη διάρκεια των δύο περιόδων. Επομένως, αυτά τα κράτη μέλη που λαμβάνουν χρηματοδοτική ενίσχυση θα πρέπει επίσης να ωφελούνται από την αύξηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης έως το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας και να τη διεκδικούν στις αιτήσεις τους για τελικό υπόλοιπο, ακόμη και αν δεν παρέχεται πλέον η χρηματοδοτική ενίσχυση.

- (6) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 αποσκοπεί να συμβάλει στην επίτευξη της κατάλληλης συγκέντρωσης των χρηματοδοτικών κονδυλίων συνοχής στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και κράτη μέλη. Για να μειωθούν οι ανισότητες στις μέσες κατά κεφαλήν εντάσεις των ενισχύσεων, το ανώτατο επίπεδο των μεταβιβάσεων (επιβολή ανώτατων ορίων) από τα ταμεία προς τα επιμέρους κράτη μέλη προβλέπεται, σύμφωνα με τον μελλοντικό κανονισμό, να καθοριστεί σε ποσοστό 2,35 % του ΑΕγχΠ του οικείου κράτους μέλους. Η επιβολή ανώτατων ορίων πρόκειται να εφαρμόζεται σε ετήσια βάση και -κατά περίπτωση- να μειώνει αναλογικά όλες τις μεταβιβάσεις προς το σχετικό κράτος μέλος (εκτός από τις μεταβιβάσεις για τις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας), προκειμένου να επιτευχθεί το ανώτατο επίπεδο μεταβιβάσεων. Για τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ένωση πριν από το 2013 και των οποίων η μέση πραγματική αύξηση του ΑΕγχΠ κατά την περίοδο 2008-2010 ήταν χαμηλότερη από - 1 %, το ανώτατο επίπεδο των μεταβιβάσεων πρόκειται να τεθεί στο 2,59 % του ΑΕγχΠ τους.
- (7) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ορίζει ότι οι πιστώσεις που μπορεί να λάβει κάθε κράτος μέλος δεν μπορούν να υπερβούν το 110 % του επιπέδου τους, σε πραγματικούς όρους, κατά την περίοδο 2007-2013. Τα κράτη μέλη που επηρεάζονται από την επιβολή αυτού του ανώτατου ορίου χρήζουν περαιτέρω προστασίας από τον κίνδυνο αυτόματης αποδέσμευσης των πιστώσεων κατά την περίοδο 2007-2013.
- (8) Στα συμπεράσματά του της 8ης Φεβρουαρίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να διερευνήσει πρακτικές λύσεις για τον περιορισμό του κινδύνου αυτόματης αποδέσμευσης των πιστώσεων από τα εθνικά κονδύλια της περιόδου 2007-2013 για τη Ρουμανία και τη Σλοβακία, συμπεριλαμβανομένης της τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
- (9) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε επίσης την ανάγκη να διασφαλιστεί ένα διαχειρίσιμο επίπεδο και προφίλ για τις πληρωμές σε όλους τους τομείς, προκειμένου να περιοριστούν οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού, ιδίως με την εφαρμογή κανόνων για την αυτόματη αποδέσμευση σε όλους τους τομείς. Κατά συνέπεια, οι διατάξεις χαλάρωσης των κανόνων αποδέσμευσης για τα κράτη μέλη που πλήττονται από την επιβολή του ανώτατου ορίου που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 θα πρέπει να είναι ισορροπημένες, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεών τους στις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού.
- (10) Η προθεσμία για τον υπολογισμό της αυτόματης αποδέσμευσης των ετήσιων αναλήψεων υποχρεώσεων του προϋπολογισμού για τα έτη 2011 και 2012 θα πρέπει να παραταθεί κατά ένα έτος, αλλά η ανάληψη υποχρεώσεων του προϋπολογισμού του 2012, η οποία θα είναι ακόμη ανοικτή στις 31 Δεκεμβρίου 2015, θα πρέπει να δικαιολογηθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015. Η εν λόγω παράταση αναμένεται να συμβάλει στη βελτίωση της απορρόφησης των πόρων που έχουν δεσμευθεί για τα επιχειρησιακά προγράμματα στα κράτη μέλη τα οποία επηρεάζονται από την επιβολή ανώτατου ορίου στα μελλοντικά τους κονδύλια της πολιτικής για τη συνοχή, ορίου που ανέρχεται στο 110 % του επιπέδου τους, σε πραγματικούς όρους, κατά την περίοδο 2007-2013. Αυτή η ευελιξία είναι αναγκαία για να αντιμετωπιστεί η βραδύτερη από την αναμενόμενη εφαρμογή των προγραμμάτων, που αφορά ιδίως τα εν λόγω κράτη μέλη.
- (11) Περιορισμένες προσαρμογές του ανώτατου ποσού συνδρομής από τα ταμεία για κάθε άξονα προτεραιότητας θα πρέπει να εφαρμόζονται όταν καταρτίζεται το ποσό του τελικού υπολοίπου που πρέπει να καταβληθεί στα επιχειρησιακά προγράμματα για να βελτιστοποιηθεί η απορρόφηση των ταμείων.
- (12) Λόγω της άνευ προηγουμένου φύσεως της κρίσης, απαιτείται η ταχεία υιοθέτηση των μέτρων στήριξης και, ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο ο παρών κανονισμός να αρχίσει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (13) Ως εκ τούτου, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 θα πρέπει να τροποποιηθεί ανάλογα,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 τροποποιείται ως εξής:

1) το άρθρο 77 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

«2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 53 παράγραφος 2, από τη δεύτερη περίοδο του άρθρου 53 παράγραφος 4 και από τα ανώτατα όρια που προβλέπονται στο παράρτημα III, οι ενδιάμεσες πληρωμές και οι πληρωμές του τελικού υπολοίπου αυξάνονται κατά ποσό που αντιστοιχεί σε δέκα εκατοστιαίες μονάδες πάνω από το ποσοστό συγχρηματοδότησης το οποίο ισχύει για κάθε άξονα προτεραιότητας, αλλά δεν υπερβαίνει το 100 %, με εφαρμογή του στο ποσό της επιλέξιμης δαπάνης που δηλώθηκε τελευταία σε κάθε πιστοποιημένη δήλωση δαπάνης που υποβλήθηκε μέχρι το πέρας της περιόδου προγραμματισμού, εφόσον, μετά τις 21ης Δεκεμβρίου 2013, το κράτος μέλος πληροί έναν από τους ακόλουθους όρους:

- α) η χρηματοδοτική ενίσχυση τέθηκε στη διάθεσή του σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου (*), ή η χρηματοδοτική ενίσχυση του διατέθηκε από άλλα κράτη μέλη της ευρωζώνης πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού αυτού,
- β) η μεσοπρόθεσμη χρηματοδοτική ενίσχυση τέθηκε στη διάθεσή του σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου (**),
- γ) η χρηματοδοτική ενίσχυση τέθηκε στη διάθεσή του σύμφωνα με τη συνθήκη για την ίδρυση του ευρωπαϊκού μηχανισμού σταθεροποίησης μετά την έναρξη ισχύος του.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2010, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης (ΕΕ L 118 της 12.5.2010, σ. 1).

(**) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2002, για τη θέσπιση ενός μηχανισμού μεσοπρόθεσμης οικονομικής στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών των κρατών μελών (ΕΕ L 53 της 23.2.2002, σ. 1).»,

β) η παράγραφος 6 διαγράφεται,

γ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«12. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 10, η συνεισφορά της Ένωσης, μέσω των πληρωμών του τελικού υπολοίπου για κάθε άξονα προτεραιότητας, δεν υπερβαίνει κατά πλέον του 10 % το μέγιστο ποσό συνδρομής από τα ταμεία για κάθε άξονα προτεραιότητας όπως ορίζεται στην απόφαση

της Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται το επιχειρησιακό πρόγραμμα. Ωστόσο, η συνεισφορά της Ένωσης μέσω των πληρωμών του τελικού υπολοίπου δεν υπερβαίνει τη δημόσια συνεισφορά που έχει δηλωθεί και το ανώτατο ποσό συνδρομής από κάθε ταμείο σε κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, όπως ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται το επιχειρησιακό πρόγραμμα.»

2) το άρθρο 93 τροποποιείται ως εξής:

α) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«2β. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο και την παράγραφο 2, για τα κράτη μέλη των οποίων οι κατανομές της πολιτικής για τη συνοχή κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 έχουν ως ανώτατο όριο το 110 % του επιπέδου τους, σε πραγματικούς όρους, κατά την περίοδο 2007-2013, η προθεσμία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι η 31η Δεκεμβρίου του τρίτου έτους που έπεται του έτους της ετήσιας ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού από το 2007 έως το 2012 στο πλαίσιο των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων.»

β) στην παράγραφο 3 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Το πρώτο εδάφιο δεν θίγει την εφαρμογή της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 2β στην ανάληψη υποχρεώσεων του προϋπολογισμού του 2012 για το κράτος μέλος που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο.»

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. LEŠKEVIČIUS

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1298/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 11ης Δεκεμβρίου 2013****για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου όσον αφορά τη χρηματοδοτική ενίσχυση για ορισμένα κράτη μέλη από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 177,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν ορισμένα ζητήματα που προκύπτουν από την τελική έκβαση των διαπραγματεύσεων.
- (2) Στη συνεδρίασή του της 27ης και 28ης Ιουνίου 2013 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έκρινε ότι θα πρέπει να βρεθεί μια δημοσιονομική λύση για την αντιμετώπιση των ανωτέρω ζητημάτων για τα κράτη μέλη που θίγονται περισσότερο, και συγκεκριμένα τη Γαλλία, την Ιταλία και την Ισπανία.
- (3) Έχοντας υπόψη την τρέχουσα οικονομική κρίση, προκειμένου να ενισχυθεί η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ένωσης και ως συμβολή στην ιδιαίτερη προσπάθεια που χρειάζεται για να αντιμετωπιστούν τα ειδικά προβλήματα της ανεργίας, ιδίως της ανεργίας των νέων, καθώς και της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στη Γαλλία, την Ιταλία και στην Ισπανία, θα πρέπει να αυξηθούν οι ενισχύσεις από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) για τα εν λόγω κράτη μέλη για το έτος 2013.
- (4) Για τον καθορισμό των ποσών που πρόκειται να διατεθούν στα οικεία κράτη μέλη σύμφωνα με το παράρτημα I του

κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 ⁽²⁾, θα πρέπει να αναπροσαρμοστούν οι διατάξεις οι οποίες καθορίζουν το σύνολο των πόρων των ταμείων για τους τρεις στόχους στους οποίους συνεισφέρουν και το παράρτημα II του εν λόγω κανονισμού για τη θέσπιση των κριτηρίων και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιούνται για τις ενδεικτικές ετήσιες κατανομές των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων κατά κράτη μέλη.

- (5) Για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα της αύξησης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για το έτος 2013 και να διευκολυνθεί η υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ικανότητα απορρόφησης από μέρους των κρατών μελών όσον αφορά τους στόχους «Σύγκλιση» και «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση» των ταμείων.
- (6) Για να υπάρξει επαρκής χρόνος προκειμένου να προκύψουν οφέλη για τα επιχειρησιακά προγράμματα από τις εν λόγω πρόσθετες χορηγήσεις του ΕΚΤ, είναι επίσης αναγκαίο να παραταθεί η λήξη της προθεσμίας για τις αναλήψεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού σε σχέση με τα επιχειρησιακά προγράμματα που πρόκειται να επωφεληθούν από τα νέα ποσά που προβλέπονται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
- (7) Δεδομένου ότι αυτές οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων αφορούν το έτος 2013, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ επειγόντως.
- (8) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 θα πρέπει, ως εκ τούτου, να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 18 τροποποιείται ως εξής

- α) Στην παράγραφο 1, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Οι πόροι που διατίθενται για ανάληψη υποχρεώσεων από τα Ταμεία για την περίοδο 2007 έως 2013, ανέρχονται σε 308 542 551 107 EUR, σε τιμές 2004, σύμφωνα με την ετήσια ανάλυση που εμφανίζεται στο παράρτημα I.»

⁽¹⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2013 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 5ης Δεκεμβρίου 2013.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25).

β) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Τα ποσά που αναφέρονται στα σημεία 12 έως 30 και 32 του παραρτήματος II περιλαμβάνονται στα ποσά που αναφέρονται στα άρθρα 19, 20 και 21 και προσδιορίζονται επακριβώς στα έγγραφα προγραμματισμού.».

2) Τα άρθρα 19 και 20 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 19

Πόροι για τον στόχο “Σύγκλιση”

Οι συνολικοί πόροι για τον στόχο “Σύγκλιση” ανέρχονται στο 81,53 % των πόρων που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 (δηλ. συνολικά σε 251 543 760 146 EUR) και κατανέμονται μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών ως εξής:

α) 70,50 % (δηλαδή συνολικά 177 338 880 991 EUR) για τη χρηματοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, με χρήση του επιλέξιμου πληθυσμού, της περιφερειακής ευημερίας, της εθνικής ευημερίας και του ποσοστού ανεργίας, ως κριτηρίων για τον υπολογισμό των ενδεικτικών κατανομών ανά κράτος μέλος·

β) 4,98 % (δηλαδή συνολικά 12 521 289 405 EUR) για τη μεταβατική και ειδική στήριξη που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, με χρήση του επιλέξιμου πληθυσμού, της περιφερειακής ευημερίας, της εθνικής ευημερίας και του ποσοστού ανεργίας, ως κριτηρίων για τον υπολογισμό των ενδεικτικών κατανομών ανά κράτος μέλος·

γ) 23,23 % (δηλαδή συνολικά 58 433 589 750 EUR) για τη χρηματοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2, με χρήση του πληθυσμού, της εθνικής ευημερίας και της έκτασης, ως κριτηρίων για τον υπολογισμό των ενδεικτικών κατανομών ανά κράτος μέλος·

δ) 1,29 % (δηλ. συνολικά 3 250 000 000 EUR) για τη μεταβατική και ειδική στήριξη που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 3.

5) Το παράρτημα I αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ετήσια κατανομή των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για την περίοδο 2007 έως 2013

(που αναφέρονται στο άρθρο 18)

(EUR, τιμές 2004)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
42 863 000 000	43 318 000 000	43 862 000 000	43 860 000 000	44 073 000 000	44 723 000 000	45 843 551 107;

6) Στο παράρτημα II, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος

«32. Για το έτος 2013, διατίθεται πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 125 513 290 EUR στο πλαίσιο του ΕΚΤ ως εξής: 83 675 527 EUR διατίθενται για τη Γαλλία, 25 102 658 EUR

Άρθρο 20

Πόροι για τον στόχο “Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση”

Οι συνολικοί πόροι για τον στόχο “Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση” ανέρχονται στο 15,96 % των πόρων που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 (δηλ. συνολικά σε 49 239 337 841 EUR) και κατανέμονται μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών ως εξής:

α) 78,91 % (δηλαδή συνολικά 38 854 031 211 EUR) για τη χρηματοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 6, με χρήση του επιλέξιμου πληθυσμού, της περιφερειακής ευημερίας, του ποσοστού ανεργίας, του ποσοστού απασχόλησης και της πυκνότητας του πληθυσμού, ως κριτηρίων για τον υπολογισμό των ενδεικτικών κατανομών ανά κράτος μέλος· και

β) 21,09 % (δηλ. συνολικά 10 385 306 630 EUR) για τη μεταβατική και ειδική στήριξη που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2, με χρήση του επιλέξιμου πληθυσμού, της περιφερειακής ευημερίας, της εθνικής ευημερίας και του ποσοστού ανεργίας, ως κριτηρίων για τον υπολογισμό των ενδεικτικών κατανομών ανά κράτος μέλος.».

3) Στο άρθρο 21 παράγραφος 1, η εισαγωγική φράση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Οι συνολικοί πόροι για τον στόχο “Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία” ανέρχονται στο 2,51 % των πόρων που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 (δηλ. συνολικά σε 7 759 453 120 EUR). Οι πόροι αυτοί, εξαιρουμένου του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 22 του παραρτήματος II, κατανέμονται μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών ως εξής:».

4) Στο άρθρο 75, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1β. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, οι αναλήψεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού για τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 32 του παραρτήματος II πραγματοποιούνται μέχρι τις 30 Ιουνίου 2014.».

διατίθενται για την Ιταλία και 16 735 105 EUR διατίθενται για την Ισπανία.».

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 11 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. LEŠKEVIČIUS

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Δεκεμβρίου 2013

περί καθορισμού ειδικών διατάξεων για την υποστήριξη του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 178,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Μετά τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Το άρθρο 176 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) έχει ως στόχο να συμβάλει στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην Ένωση. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό και το άρθρο 174 δεύτερη και τρίτη παράγραφος της ΣΛΕΕ, το ΕΤΠΑ πρέπει να συμβάλλει στη μείωση των ανομοιοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών, μεταξύ των οποίων ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να αποδίδεται στις αγροτικές περιοχές, στις περιοχές στις οποίες συντελείται βιομηχανική μετάβαση και στις περιοχές με σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα, όπως οι υπερβόρειες περιοχές με πολύ χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού και οι νησιωτικές, διασυνοριακές και ορεινές περιοχές.
- (2) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ ορίζει διατάξεις που είναι κοινές για το ΕΤΠΑ, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ). Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ.

1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ ορίζει ειδικές διατάξεις σχετικά με το είδος των δραστηριοτήτων που είναι δυνατόν να υποστηριχθούν από το ΕΤΠΑ και καθορίζει τους στόχους για τις εν λόγω δραστηριότητες. Οι κανονισμοί αυτοί δεν έχουν προσαρμοσθεί πλήρως στις ειδικές ανάγκες του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, στο πλαίσιο του οποίου συνεργάζονται τουλάχιστον δύο κράτη μέλη ή ένα κράτος μέλος και μια τρίτη χώρα. Συνεπώς, είναι αναγκαίο να θεσπισθούν ειδικές διατάξεις για τον στόχο της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και τη γεωγραφική κάλυψη, τους χρηματοδοτικούς πόρους, τη θεματική συγκέντρωση και τις επενδυτικές προτεραιότητες, τον προγραμματισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση, την τεχνική βοήθεια, την επιλεξιμότητα, τη διαχείριση, τον έλεγχο και τον προσδιορισμό, τη συμμετοχή των τρίτων χωρών και τη δημοσιονομική διαχείριση.

- (3) Προκειμένου να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία της πολιτικής της Ένωσης για τη συνοχή, οι ειδικές διατάξεις θα πρέπει να στοχεύουν στην επίτευξη σημαντικής απλούστευσης για όλους τους εμπλεκόμενους: δικαιούχους, αρχές που είναι αρμόδιες για τα προγράμματα, αρχές στα κράτη μέλη και στις τρίτες χώρες που συμμετέχουν σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, όπως ενδείκνυται, καθώς και η Επιτροπή.
- (4) Προκειμένου να υποστηριχθεί η αρμονική ανάπτυξη στο έδαφος της Ένωσης, σε διάφορα επίπεδα, το ΕΤΠΑ θα πρέπει να υποστηρίζει τη διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία, βάσει του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.
- (5) Η διασυνοριακή συνεργασία θα πρέπει να έχει ως στόχο την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων που αναγνωρίζονται από κοινού στις παραμεθόριες περιοχές (όπως: δύσκολη πρόσβαση, ειδικότερα όσον αφορά τις τεχνολογίες της πληροφορικής και της επικοινωνίας, τη συνδεσιμότητα ΤΠΕ και τις υποδομές μεταφορών, τοπικές βιομηχανίες σε ύφεση, ακατάλληλο επιχειρηματικό περιβάλλον, απουσία δικτύων μεταξύ τοπικών και περιφερειακών διοικήσεων, χαμηλό επίπεδο όσον αφορά την έρευνα και την καινοτομία και εφαρμογή των ΤΠΕ, περιβαλλοντική ρύπανση, ανάλυση κινδύνων, αρνητική στάση έναντι των πολιτών γειτονικών χωρών και στοχεύει στην αξιοποίηση του ανεκμετάλλετου δυναμικού ανάπτυξης στην παραμεθόρια περιοχή (ανάπτυξη διασυνοριακών εγκαταστάσεων και ομίλων έρευνας και καινοτομίας, διασυνοριακή ένταξη στην αγορά εργασίας, συνεργασία μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των πανεπιστημίων ή μεταξύ των κέντρων υγείας), με παράλληλη ενίσχυση της διαδικασίας συνεργασίας με σκοπό τη συνολική αρμονική ανάπτυξη της Ένωσης.

⁽¹⁾ ΕΕ C 191 της 29.6.2012, σ. 49.⁽²⁾ ΕΕ C 277 της 13.9.2012, σ. 96.⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, τα οποία καλύπτονται από το κοινό στρατηγικό πλαίσιο, και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 320 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και συγκεκριμένες διατάξεις που αφορούν τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 (βλέπε σελίδα 289 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- (6) Η διακρατική συνεργασία θα πρέπει να έχει ως στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας μέσα από δράσεις που συμβάλουν στην ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη η οποία συνδέεται με τις προτεραιότητες της πολιτικής της Ένωσης για τη συνοχή και θα πρέπει να καλύπτει επίσης τη θαλάσσια διασυνοριακή συνεργασία η οποία δεν εμπίπτει στα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας.
- (7) Η διαπεριφερειακή συνεργασία θα πρέπει να έχει ως στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής για τη συνοχή μέσω της ενθάρρυνσης της ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ των περιφερειών όσον αφορά τους θεματικούς στόχους και την αστική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων των συνδέσεων μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών, την καλύτερη εφαρμογή των προγραμμάτων και δράσεων εδαφικής συνεργασίας, καθώς και την προώθηση της ανάλυσης των τάσεων στην ανάπτυξη στον τομέα της εδαφικής συνοχής, μέσω μελετών, συλλογής δεδομένων και λοιπών μέτρων. Η ανταλλαγή εμπειριών όσον αφορά τους θεματικούς στόχους θα πρέπει να ενισχύσει κυρίως τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων βάσει του στόχου της επένδυσης στην ανάπτυξη και την απασχόληση, αλλά και, κατά περίπτωση, τα προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβαίας επωφελούς συνεργασίας μεταξύ καινοτόμων ομίλων προσανατολισμένων στην έρευνα και τις ανταλλαγές μεταξύ ερευνητών και ερευνητικών ιδρυμάτων, σε αμφότερες τις αναπτυσσόμενες και λιγότερο αναπτυσσόμενες περιφέρειες, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία των «περιφερειών της γνώσης» και του «ερευνητικού δυναμικού στις περιφέρειες σύγκλισης και στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες» σύμφωνα με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα.
- (8) Θα πρέπει να καθορισθούν αντικειμενικά κριτήρια για τον προσδιορισμό των επιλέξιμων περιφερειών και περιοχών. Για τον σκοπό αυτό, ο προσδιορισμός των επιλέξιμων περιφερειών και περιοχών σε επίπεδο Ένωσης θα πρέπει να βασίζεται στο κοινό σύστημα ταξινόμησης των περιφερειών που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
- (9) Η διασυνοριακή συνεργασία θα πρέπει να υποστηρίζει τις περιοχές που βρίσκονται σε χερσαία ή θαλάσσια σύνορα. Με βάση την εμπειρία από προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού, η Επιτροπή θα πρέπει να καταρτίσει τον κατάλογο των διασυνοριακών περιοχών που θα υποστηρίζονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας με απλούστερο τρόπο ανά πρόγραμμα συνεργασίας. Κατά την κατάρτιση του εν λόγω καταλόγου, η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει υπόψη τις προσαρμογές που χρειάζονται για να εξασφαλιστεί η συνεκτικότητα, ιδίως σε σχέση με τα χερσαία και τα θαλάσσια σύνορα, και η συνέχεια των περιοχών προγράμματος που καθορίστηκαν για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Οι προσαρμογές αυτές θα μπορούσαν να αφορούν τον περιορισμό ή την επέκταση των υπάρχουσών περιοχών προγράμματος ή τον αριθμό των προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας, και να επιτρέπουν την πιθανότητα γεωγραφικής αλληλεπικάλυψης.
- (10) Η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίσει τις περιοχές για διακρατική συνεργασία λαμβάνοντας υπόψη τις δράσεις που χρειάζονται για την προώθηση της ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης. Για τον προσδιορισμό αυτών των περιοχών, η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει υπόψη την εμπειρία που αποκτήθηκε από προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού και, κατά περίπτωση, τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στρατηγικές θαλάσσιων λεκανών.
- (11) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι όλες οι περιφέρειες στην Ένωση μπορούν να επωφεληθούν από την ανταλλαγή εμπειρίας και καλών πρακτικών, τα προγράμματα διαπεριφερειακής συνεργασίας θα πρέπει να καλύπτουν ολόκληρη την Ένωση.
- (12) Είναι ανάγκη να εξακολουθήσουν να υποστηρίζονται, ή, κατά περίπτωση, να καθιερωθούν, η διασυνοριακή, η διακρατική και η διαπεριφερειακή συνεργασία με τις τρίτες χώρες που γειτνιάζουν με την Ένωση, καθώς αυτή η συνεργασία είναι ένα σημαντικό εργαλείο της περιφερειακής αναπτυξιακής πολιτικής και θα πρέπει να βοηθήσει να επωφεληθούν οι περιοχές των κρατών μελών που συνορεύουν με τρίτες χώρες. Για τον σκοπό αυτό, το ΕΤΠΑ θα πρέπει να συνεισφέρει στα διασυνοριακά προγράμματα και στα προγράμματα για τις θαλάσσιες λεκάνες που θα θεσπιστούν στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας (ΕΜΓ) κατ'εφαρμογή μελλοντικών ενωσιακών νομικών πράξεων που αφορούν τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Γειτονίας για την περίοδο 2014-2020 (η «νομική πράξη ΕΜΓ») και του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ) κατ'εφαρμογή μελλοντικών ενωσιακών νομικών πράξεων που αφορούν τον Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας για την περίοδο 2014-2020 (η «νομική πράξη ΕΜΠ ΙΙ»).
- (13) Εκτός από τις παρεμβάσεις στα εξωτερικά σύνορα που υποστηρίζονται από τα μέσα εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης που καλύπτουν τις παραμεθόριες περιοχές εντός και εκτός της Ένωσης, θα πρέπει να υπάρχουν προγράμματα συνεργασίας που υποστηρίζονται από το ΕΤΠΑ που καλύπτουν περιοχές τόσο εντός όσο και, σε ορισμένες περιπτώσεις, εκτός της Ένωσης, όταν οι περιοχές εκτός της Ένωσης δεν καλύπτονται από τα μέσα εξωτερικής πολιτικής, είτε επειδή δεν πρόκειται για καθορισμένη χώρα-δικαιούχο είτε επειδή δεν μπορούν να θεσπισθούν τέτοια προγράμματα εξωτερικής συνεργασίας. Απαιτείται, εντούτοις, να διασφαλιστεί ότι η στήριξη από το ΕΤΠΑ δράσεων που υλοποιούνται στο έδαφος τρίτων χωρών, θα πρέπει να λειτουργεί πρωτίστως προς όφελος των περιφερειών της Ένωσης. Υπό αυτούς τους περιορισμούς, η Επιτροπή θα πρέπει, όταν καταρτίζει τους καταλόγους των περιοχών διασυνοριακών και διακρατικών προγραμμάτων, να καλύπτει επίσης και περιοχές από τρίτες χώρες.
- (14) Είναι ανάγκη να καθορισθούν οι πόροι που διατίθενται σε καθεμία από τις διαφορετικές συνιστώσες του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, διατηρώντας, παράλληλα, σημαντική συγκέντρωση πόρων στη διασυνοριακή συνεργασία, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου που αναλογεί σε κάθε κράτος μέλος από τα συνολικά ποσά για διασυνοριακή και διακρατική συνεργασία και τις δυνατότητες που τίθενται στη διάθεση των κρατών μελών ως προς την ευελιξία μεταξύ αυτών των συνιστωσών, και εξασφαλίζοντας επαρκή επίπεδα χρηματοδότησης για τη συνεργασία των εξόχως απόκεντρων περιοχών.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (ΕΕ L 154 της 21.6.2003, σ. 1).

- (15) Προς όφελος των περιφερειών της Ένωσης θα πρέπει να θεσπισθεί μηχανισμός για την οργάνωση της υποστήριξης από το ΕΤΠΑ μέσω εξωτερικής πολιτικής, όπως ο EMF και ο IPA II, ακόμη και σε περιπτώσεις στις οποίες τα προγράμματα εξωτερικής συνεργασίας δεν μπορούν να θεσπισθούν ή πρέπει να διακοπούν. Ο εν λόγω μηχανισμός θα πρέπει να επιδιώκει να διασφαλίζει τη βέλτιστη λειτουργία και τον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό συνεργασίας μεταξύ των εν λόγω μέσων.
- (16) Το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης του ΕΤΠΑ για τα προγράμματα διασυνοριακής και διακρατικής συνεργασίας θα πρέπει να συγκεντρώνεται σε περιορισμένο αριθμό ώστε να μεγιστοποιείται ο αντίκτυπος της πολιτικής για τη συνοχή σε ολόκληρη την Ένωση. Εντούτοις, η συγκέντρωση στο πλαίσιο του προγράμματος διαπεριφερειακής συνεργασίας όσον αφορά τους θεματικούς στόχους θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στον στόχο της κάθε πράξης και όχι σε περιορισμό του αριθμού των θεματικών στόχων, ώστε να αξιοποιείται κατά το δυνατόν η διαπεριφερειακή συνεργασία με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής για τη συνοχή σύμφωνα κυρίως με τους στόχους της επένδυσης στην ανάπτυξη και την απασχόληση καθώς και, κατά περίπτωση, της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας. Στην περίπτωση των προγραμμάτων διαπεριφερειακής συνεργασίας, η θεματική συγκέντρωση θα πρέπει να απορρέει από τον ειδικό σκοπό τους.
- (17) Για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στη στρατηγική για έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, το ΕΤΠΑ θα πρέπει, σύμφωνα με τον στόχο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, να συνεισφέρει στους θεματικούς στόχους της ανάπτυξης μιας οικονομίας βασισμένης στη γνώση, την έρευνα και την καινοτομία, μεταξύ άλλων μέσω της προαγωγής της συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων, ειδικότερα των ΜΜΕ, καθώς και μέσω της προώθησης της εγκατάστασης συστημάτων για τη διασυνοριακή ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα των ΤΠΕ· μέσω της προώθησης μιας πιο «πράσινης», ενεργειακά αποδοτικότερης και ανταγωνιστικότερης οικονομίας, μεταξύ άλλων με την προώθηση της βιώσιμης διασυνοριακής κινητικότητας με την ενίσχυση των υψηλών ποσοστών απασχόλησης, τα οποία έχουν ως αποτέλεσμα την κοινωνική και εδαφική συνοχή, μεταξύ άλλων μέσω δραστηριοτήτων για την ενίσχυση του βιώσιμου τουρισμού, του πολιτισμού και της φυσικής κληρονομιάς ως μέρος μιας εδαφικής στρατηγικής με στόχο την επίτευξη της φιλικής προς την απασχόληση ανάπτυξης και με την ανάπτυξη της διοικητικής ικανότητας. Ωστόσο, ο κατάλογος των επενδυτικών προτεραιοτήτων βάσει των διαφόρων θεματικών στόχων θα πρέπει να προσαρμόζεται στις ιδιαίτερες ανάγκες του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, παρέχοντας πρόσθετες προτεραιότητες επενδύσεων που επιτρέπουν, ιδίως, τη συνέχιση, στο πλαίσιο της διασυνοριακής συνεργασίας, της νομικής και διοικητικής συνεργασίας και της συνεργασίας μεταξύ πολιτών και θεσμών και της συνεργασίας στους τομείς της απασχόλησης, της κατάρτισης, της ενσωμάτωσης των κοινοτήτων και της κοινωνικής ένταξης σε μια διασυνοριακή προοπτική, και μέσω της ανάπτυξης και του συντονισμού μακροπεριφερειακών στρατηγικών και στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες στο πλαίσιο διακρατικής συνεργασίας. Επιπροσθέτως, θα πρέπει να ορισθούν συγκεκριμένες ή πρόσθετες επενδυτικές προτεραιότητες για ορισμένα προγράμματα διαπεριφερειακής συνεργασίας με σκοπό την αντανάκλαση των ειδικών τους δραστηριοτήτων.
- (18) Στο πλαίσιο του θεματικού στόχου της προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας και λαμβάνοντας υπόψη την πρακτική του σημασία, είναι ανάγκη να διασφαλισθεί ότι στην περίπτωση του διασυνοριακού προγράμματος PEACE μεταξύ της Βορείου Ιρλανδίας και των μεθοριακών κομητειών της Ιρλανδίας για την υποστήριξη της ειρήνης και της συμφιλίωσης, το ΕΤΠΑ θα πρέπει επίσης να συμβάλλει στην προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής σταθερότητας στις οικείες περιοχές, ιδίως μέσα από δράσεις προώθησης της συνοχής μεταξύ των κοινοτήτων. Δεδομένων των ιδιαιτεροτήτων του προαναφερθέντος διασυνοριακού προγράμματος, ορισμένοι κανόνες επιλογής δράσεων του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να ισχύουν για το εν λόγω διασυνοριακό πρόγραμμα.
- (19) Είναι ανάγκη να προσαρμοσθούν οι απαιτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο των προγραμμάτων συνεργασίας, βάσει του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, στις ιδιαίτερες ανάγκες τους αυτές. Οι εν λόγω απαιτήσεις, θα πρέπει συνεπώς να καλύπτουν τις πτυχές που είναι αναγκαίες για την αποτελεσματική εφαρμογή τους στο έδαφος των συμμετεχόντων κρατών μελών, όπως εκείνες που αφορούν τους φορείς που είναι αρμόδιοι για τους ελέγχους, τη διαδικασία για τη δημιουργία κοινής Γραμματείας και την κατανομή των υποχρεώσεων σε περίπτωση δημοσιονομικών διορθώσεων. Όταν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες συμμετέχουν σε μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες, τα εν λόγω προγράμματα συνεργασίας θα πρέπει να ορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι παρεμβάσεις μπορούν ενδεχομένως να συμβάλλουν σε αυτές τις στρατηγικές. Επιπλέον, λόγω του οριζόντιου χαρακτήρα των προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας, το περιεχόμενο των εν λόγω προγραμμάτων συνεργασίας θα πρέπει να αναπροσαρμοσθεί, ιδίως όσον αφορά τον ορισμό του δικαιούχου ή των δικαιούχων, με βάση τα ισχύοντα προγράμματα INTERACT και ESPON.
- (20) Προκειμένου να ενισχυθεί ο συντονισμός της υποστήριξης προγραμμάτων συνεργασίας από το ΕΤΠΑ, τα οποία θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού και στα οποία συμμετέχουν οι εξόχως απόκεντρες περιοχές με πιθανή συμπληρωματική χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ), τον EMF, τον IPA II και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), τα κράτη μέλη και οι τρίτες χώρες ή τις υπερπόντιες χώρες ή τα εδάφη (εφεξής «εδάφη») που συμμετέχουν στα εν λόγω προγράμματα συνεργασίας θα πρέπει να θεσπίσουν μηχανισμούς συνεργασίας σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στα εν λόγω προγράμματα.
- (21) Ενδείκνυται η συμμετοχή τρίτων χωρών ή εδαφών που λαμβάνουν ήδη μέρος στην προπαρασκευαστική διαδικασία των προγραμμάτων συνεργασίας, όταν έχουν αποδεχθεί την πρόσκληση να συμμετάσχουν σε τέτοια προγράμματα. Για τη συμμετοχή αυτή, θα πρέπει να προβλέπονται ειδικές διαδικασίες στον παρόντα κανονισμό. Κατά παρέκκλιση από τη συνήθη διαδικασία, όταν στα προγράμματα συνεργασίας συμμετέχουν εξόχως απόκεντρες περιοχές και τρίτες χώρες ή εδάφη, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη διαβουλεύονται με τις αντίστοιχες τρίτες χώρες ή εδάφη πριν να υποβάλλουν τα προγράμματα στην Επιτροπή. Προκειμένου να είναι πιο αποτελεσματική και ουσιαστική η συμμετοχή των τρίτων χωρών ή εδαφών στα προγράμματα συνεργασίας, οι συμφωνίες ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων συνεργασίας και η πιθανή συμβολή των τρίτων χωρών ή εδαφών θα πρέπει

επίσης να εκφράζονται στα επισήμως εγκεκριμένα πρακτικά των συναντήσεων διαβούλευσης με τις τρίτες χώρες ή εδάφη ή των συζητήσεων μεταξύ των οργανισμών περιφερειακής συνεργασίας. Λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της κοινής διαχείρισης και της απλούστευσης, η διαδικασία έγκρισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων θα πρέπει να διαρθρώνεται έτσι ώστε η Επιτροπή να εγκρίνει μόνο τα βασικά στοιχεία των προγραμμάτων συνεργασίας, ενώ τα λοιπά στοιχεία θα πρέπει να εγκρίνονται από το συμμετέχον κράτος μέλος ή τα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Χάριν της ασφάλειας του δικαίου και της διαφάνειας, είναι αναγκαίο να εξασφαλισθεί ότι, όταν η διαχειριστική αρχή συμμετέχοντος κράτους μέλος ή κρατών μελών τροποποιήσει στοιχεία προγράμματος συνεργασίας που δεν υπόκεινται σε έγκριση της Επιτροπής, τότε η διαχειριστική αρχή του εν λόγω προγράμματος θα πρέπει να κοινοποιεί αυτή την τροποποιητική απόφαση στην Επιτροπή εντός ενός μηνός από την ημερομηνία της σχετικής τροποποιητικής απόφασης.

- (22) Συμφώνως προς τη στρατηγική της Ένωσης για μια έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία θα πρέπει να παρέχουν μια πιο ολοκληρωμένη και εμπειριστατωμένη προσέγγιση της αντιμετώπισης των τοπικών προβλημάτων. Για να ενισχυθεί αυτή η προσέγγιση, η υποστήριξη από το ΕΤΠΑ στις παραμεθόριες περιοχές θα πρέπει να συντονίζεται με την υποστήριξη από το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ και θα πρέπει, κατά περίπτωση, να εμπλέκονται οι ευρωπαϊκοί όμιλοι εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ), οι οποίοι θεσπίζονται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1302/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, όπου η τοπική ανάπτυξη αποτελεί ένα από τους στόχους τους.
- (23) Με βάση την εμπειρία από την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, οι όροι για την επιλογή των πράξεων θα πρέπει να αποσαφηνισθούν και να ενισχυθούν, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η επιλογή μόνο πράγματι κοινών πράξεων. Λόγω του ειδικού περιεχομένου και των ιδιαιτεροτήτων των προγραμμάτων συνεργασίας μεταξύ των εξόχως απόκεντρων περιοχών και τρίτων χωρών ή εδαφών, θα πρέπει να θεσπισθούν και να προσαρμοσθούν ελαφρύτεροι όροι συνεργασίας όσον αφορά την επεξεργασία των πράξεων στο πλαίσιο των εν λόγω προγραμμάτων. Η έννοια των μόνων δικαιούχων θα πρέπει να οριστεί και οι δικαιούχοι αυτοί θα πρέπει να δικαιούνται να εκτελούν οι ίδιοι πράξεις συνεργασίας.
- (24) Θα πρέπει να καθορισθούν οι αρμοδιότητες των κύριων δικαιούχων, οι οποίοι έχουν τη συνολική ευθύνη για την εκτέλεση μιας πράξης.
- (25) Οι απαιτήσεις για τις εκθέσεις εφαρμογής θα πρέπει να προσαρμοσθούν στο πλαίσιο συνεργασίας και να αντικατοπτρίζουν τον κύκλο εφαρμογής του προγράμματος. Για λόγους χρηστής διαχείρισης, θα πρέπει να είναι δυνατόν να πραγματοποιείται γραπτώς ετήσια επανεξέταση.
- (26) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303 /2013, η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να διασφαλίσει ότι διεξάγεται αξιολόγηση των προγραμμάτων συνεργασίας βάσει του προγράμματος αξιολόγησης και ότι περιλαμβάνει εκτιμήσεις για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και του αντικτύπου των εν λόγω προγραμμάτων. Τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, θα πρέπει να αξιολογείται κατά πόσον η παρασχεθείσα στήριξη συνέβαλε στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Οι εν λόγω αξιολογήσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τυχόν προτεινόμενες τροποποιήσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.
- (27) Θα πρέπει να καθορισθεί κοινό σύνολο δεικτών εκρών σε παράρτημα του παρόντος κανονισμού, προκειμένου να διευκολυνθεί η αξιολόγηση της προόδου της εφαρμογής ενός προγράμματος, προσαρμοσμένων στον ιδιαίτερο χαρακτήρα των προγραμμάτων συνεργασίας, πριν το κράτος μέλος να καταρτίσει τα προγράμματα συνεργασίας του. Οι εν λόγω δείκτες θα πρέπει να συμπληρώνονται από ειδικούς δείκτες αποτελεσμάτων για κάθε συγκεκριμένο πρόγραμμα και, όπου απαιτείται, από ειδικούς, ανά πρόγραμμα, δείκτες εκρών.
- (28) Λόγω της συμμετοχής περισσότερων από ένα κρατών μελών και, ως εκ τούτου, του υψηλότερου διοικητικού κόστους, ιδίως όσον αφορά τους ελέγχους και τη μετάφραση, το ανώτατο όριο των δαπανών για τεχνική βοήθεια θα πρέπει να είναι υψηλότερο από ό,τι στην περίπτωση του στόχου της επένδυσης στην ανάπτυξη και την απασχόληση. Προκειμένου να αντισταθμισθεί αυτό το υψηλότερο διοικητικό κόστος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνονται, όπου είναι δυνατόν, να μειώνουν τον διοικητικό φόρτο όσον αφορά την υλοποίηση κοινών σχεδίων. Επιπλέον, τα προγράμματα συνεργασίας με περιορισμένη υποστήριξη από το ΕΤΠΑ θα πρέπει να λαμβάνουν ένα ελάχιστο ποσό για τεχνική υποστήριξη, το οποίο θα μπορούσε να υπερβεί το 6 %, ώστε να εξασφαλισθεί επαρκής χρηματοδότηση για δραστηριότητες αποτελεσματικής τεχνικής βοήθειας.
- (29) Λόγω της συμμετοχής περισσότερων από ένα κρατών μελών, ο γενικός κανόνας που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, σύμφωνα με τον οποίο κάθε κράτος μέλος πρέπει να θεσπίζει τους δικούς του κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών, δεν είναι κατάλληλος για τον στόχο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας. Με βάση την εμπειρία από την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, θα πρέπει να θεσπισθεί μια σαφής ιεραρχία κανόνων επιλεξιμότητας δαπανών, με έντονο προσανατολισμό στους κοινούς κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών που ορίζονται σε επίπεδο Ένωσης, προκειμένου να αποφεύγονται ενδεχόμενες αντιφάσεις και ανακολουθίες μεταξύ των διαφορετικών κανονισμών και μεταξύ των κανονισμών και των εθνικών κανόνων. Ειδικότερα, η Επιτροπή θα πρέπει, με βάση την εμπειρία από την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, να θεσπίσει κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις κατηγορίες κόστους που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1302/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) σε ότι αφορά την διευκρίνιση, απλοποίηση και βελτίωση της ίδρυσης και λειτουργίας των ομίλων αυτών, (βλέπε σελίδα 303 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- (30) Λόγω της συχνής συμμετοχής προσωπικού από περισσότερα από ένα κράτη μέλη στην υλοποίηση των πράξεων, και δεδομένου του αριθμού πράξεων για τις οποίες οι δαπάνες προσωπικού αποτελούν σημαντικό στοιχείο, ένα κατ' αποκοπή ποσό για τις δαπάνες προσωπικού θα πρέπει να εφαρμόζεται βασισμένο στις υπόλοιπες άμεσες δαπάνες των πράξεων συνεργασίας, αποφεύγοντας έτσι τον ατομικό καταλογισμό για τη διαχείριση αυτών των πράξεων.
- (31) Θα πρέπει να απλουστευθούν οι κανόνες περί ευελιξίας όσον αφορά τη γεωγραφική εκτέλεση των πράξεων εκτός της περιοχής του προγράμματος. Επιπλέον, είναι αναγκαίο να υποστηριχθεί και να διευκολυνθεί, μέσω ειδικών ρυθμίσεων, η αποτελεσματική διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία με τις γειτνιαζουσες με την Ένωση τρίτες χώρες ή εδάφη, όταν αυτό είναι αναγκαίο για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική υποστήριξη της ανάπτυξης των περιφερειών των κρατών μελών. Συνεπώς, ενδείκνυται να επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση και υπό ορισμένους όρους, η υποστήριξη από το ΕΤΠΑ πράξεων που εκτελούνται για μέρος του προγράμματος που εκτελείται στο έδαφος των γειτνιαζουσών τρίτων χωρών, όταν αυτές οι πράξεις ωφελούν περιφέρειες της Ένωσης.
- (32) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να αναθέσουν τα καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής σε έναν ΕΟΕΣ ή να αναθέσουν σε έναν τέτοιο όμιλο την αρμοδιότητα της διαχείρισης μέρους ενός προγράμματος συνεργασίας που αφορά το έδαφος που καλύπτει ο εν λόγω ΕΟΕΣ.
- (33) Η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να συγκροτήσει κοινή Γραμματεία η οποία, μεταξύ άλλων, θα παρέχει πληροφορίες σε όσους υποβάλλουν αίτηση για υποστήριξη, θα διαχειρίζεται τις αιτήσεις έργων και θα επικουρεί τους δικαιούχους στην εκτέλεση των πράξεών τους.
- (34) Οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να είναι υπεύθυνες για τα καθήκοντα που ορίζονται στο άρθρο 114 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, συμπεριλαμβανομένων των διαχειριστικών επαληθεύσεων για την εξασφάλιση ομοιόμορφων προτύπων σε ολόκληρη την περιοχή του εκάστοτε προγράμματος. Ωστόσο, όταν ορίζεται ως διαχειριστική αρχή ένας ΕΟΕΣ, οι εν λόγω επαληθεύσεις θα πρέπει να διενεργούνται από τη διαχειριστική αρχή ή υπό την ευθύνη της τουλάχιστον για τα κράτη μέλη και τις τρίτες χώρες μέλη ή εδάφη όταν υπάρχουν μέλη από αυτά που συμμετέχουν στον ΕΟΕΣ, ενώ οι έλεγχοι θα πρέπει να διενεργούνται από ελεγκτές μόνο στα υπόλοιπα κράτη μέλη και τρίτες χώρες ή εδάφη. Ακόμη και όταν δεν ορίζεται ένας ΕΟΕΣ, η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να εξουσιοδοτείται από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη να διενεργεί επαληθεύσεις σε ολόκληρη την περιοχή του προγράμματος.
- (35) Οι αρχές πιστοποίησης θα πρέπει να είναι υπεύθυνες για τα καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης, που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Το κράτος μέλος θα πρέπει να μπορεί να αναθέτει στη διαχειριστική αρχή επίσης την εκτέλεση των καθήκοντων της αρχής πιστοποίησης.
- (36) Μια και μόνη ελεγκτική αρχή θα πρέπει να είναι αρμόδια για την εκτέλεση των καθήκοντων που αντιστοιχούν σε μία αρχή έλεγχου, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, έτσι ώστε να εξασφαλίζονται ομοιόμορφα πρότυπα σε ολόκληρη την περιοχή του προγράμματος. Όταν αυτό δεν είναι δυνατόν, μια ομάδα ελεγκτών θα πρέπει να μπορεί να επικουρεί την ελεγκτική αρχή του προγράμματος.
- (37) Για την καλύτερη οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ένωσης και τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της πολιτικής της για τη συνοχή, θα πρέπει να επιτρέπεται η συμμετοχή τρίτων χωρών σε διακρατικά και διαπεριφερειακά προγράμματα συνεργασίας με τη συμβολή πόρων των ΜΠΒ ΙΙ και ΕΜΓ. Εντούτοις, οι πράξεις που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο τέτοιων προγραμμάτων θα πρέπει να εξακολουθούν να επιδιώκουν τους στόχους της πολιτικής για τη συνοχή, ακόμη και όταν εκτελούνται, μερικώς ή εξ ολοκλήρου, εκτός του εδάφους της Ένωσης. Σε αυτό το πλαίσιο, η συμβολή στους στόχους της εξωτερικής δράσης της Ένωσης έχει δευτερεύοντα ρόλο, καθώς το κέντρο βάρους των προγραμμάτων συνεργασίας θα πρέπει να καθορίζεται από τους θεματικούς στόχους και τις επενδυτικές προτεραιότητες της πολιτικής για τη συνοχή. Προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική συμμετοχή τρίτων χωρών σε προγράμματα συνεργασίας, η διαχείριση των οποίων υπόκειται στην αρχή της κοινής διαχείρισης, οι όροι εφαρμογής των προγραμμάτων θα πρέπει να ορίζονται στα ίδια τα προγράμματα συνεργασίας και, όπου απαιτείται, στις χρηματοδοτικές συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ της Επιτροπής, των κυβερνήσεων έκαστης τρίτης χώρας και του κράτους μέλους που φιλοξενεί τη διαχειριστική αρχή του σχετικού προγράμματος συνεργασίας. Οι όροι εφαρμογής ενός προγράμματος θα πρέπει να συνάδουν με το ισχύον ενωσιακό δικαίωμα και, κατά περίπτωση, με εκείνες τις διατάξεις του εθνικού δικαίου των συμμετεχόντων κρατών μελών που άπτονται της εφαρμογής του.
- (38) Θα πρέπει να θεσπισθεί μια σαφής αλυσίδα οικονομικών ευθυνών όσον αφορά την ανάκτηση σε περίπτωση παρατυπιών, από τους δικαιούχους στον κύριο δικαιούχο, στη διαχειριστική αρχή και στην Επιτροπή. Θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη για την ευθύνη των κρατών μελών σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή παρόμοια ανάκτηση.
- (39) Με βάση την εμπειρία από την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, θα πρέπει να προβλεφθεί σαφής εξαίρεση για τη μετατροπή των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν σε νόμιμα διαφορετικό από το ευρώ, με την εφαρμογή της μηνιαίας τιμής μετατροπής σε ημερομηνία κατά το δυνατόν πλησιέστερη στη χρονική στιγμή πραγματοποίησης της εκάστοτε δαπάνης ή στον μήνα κατά τον οποίο η δαπάνη υποβλήθηκε προς έλεγχο ή στον μήνα κατά τον οποίο η δαπάνη κοινοποιήθηκε στον βασικό δικαιούχο. Τα σχέδια χρηματοδότησης, οι εκθέσεις και οι λογαριασμοί σχετικά με κοινές πράξεις συνεργασίας θα πρέπει να υποβάλλονται μόνο σε ευρώ στην κοινή Γραμματεία, στις αρχές που είναι αρμόδιες για τα προγράμματα και στην επιτροπή παρακολούθησης. Θα πρέπει να επαληθεύεται η ορθότητα της μετατροπής.

- (40) Για να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες για την τροποποίηση των κοινών δεικτών εκρών και την επιλεξιμότητα των δαπανών θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ τροποποιώντας τον κατάλογο των κοινών δεικτών εκρών που απαριθμούνται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού και σχετικά με τους ειδικούς κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών για τα προγράμματα συνεργασίας. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξάγει η Επιτροπή τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της. Η Επιτροπή, κατά την προετοιμασία και τη σύνταξη κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, θα πρέπει να εξασφαλίζει την κατά τον δέοντα τρόπο ταυτόχρονη και έγκαιρη διαβίβαση των συναφών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- (41) Για να εξασφαλισθούν ομοιόμορφοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά τους καταλόγους των διασυνοριακών περιοχών και των διακρατικών περιοχών, τους καταλόγους όλων των προγραμμάτων συνεργασίας, του συνολικού ποσού της στήριξης από το ΕΤΠΑ για κάθε πρόγραμμα συνεργασίας, την ονοματολογία σχετικά με τις κατηγορίες παρέμβασης και τα υποδείγματα για τα προγράμματα συνεργασίας και τις εκθέσεις εφαρμογής. Οι εξουσίες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾.
- (42) Θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές εξουσίες στην Επιτροπή προκειμένου να θεσπίζει αποφάσεις για την έγκριση στοιχείων των προγραμμάτων συνεργασίας και των τυχόν συνακόλουθων τροποποιήσεων αυτών των στοιχείων.
- (43) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να επηρεάζει ούτε τη συνέχιση ούτε την τροποποίηση της συνδρομής την οποία έχει εγκρίνει η Επιτροπή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ ή κάθε άλλης νομοθετικής πράξης που διέπει τη συνδρομή αυτή την 31η Δεκεμβρίου 2013. Ο εν λόγω κανονισμός ή άλλη τέτοια εφαρμοστέα νομοθεσία, θα πρέπει να συνεχίσει κατά συνέπεια να εφαρμόζεται μετά την 31η Δεκεμβρίου 2013 για τη συνδρομή αυτή ή τα σχετικά έργα έως την ολοκλήρωσή τους. Ως εκ τούτου, οι αιτήσεις συνδρομής που έχουν υποβληθεί ή εγκριθεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 θα πρέπει να παραμείνουν έγκυρες.
- (44) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής

συνοχής μέσω της άμβλυνσης των περιφερειακών ανισοτήτων στην Ένωση, δεν μπορούν να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, λόγω της έκτασης των δυσαναλογιών στα επίπεδα ανάπτυξης των διάφορων περιφερειών, της βραδείας προόδου των πλέον μειονεκτικών περιοχών και των περιορισμένων οικονομικών πόρων των κρατών μελών και των περιφερειών, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να θεσπίζει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, ως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.

- (45) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η άμεση εφαρμογή των προβλεπόμενων στον παρόντα κανονισμό μέτρων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επόμενη ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός καθορίζει το πεδίο εφαρμογής του ΕΤΠΑ όσον αφορά τον στόχο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας και θεσπίζει ειδικές διατάξεις σχετικά με τον εν λόγω στόχο.

2. Ο παρών κανονισμός καθορίζει, για τον στόχο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, τους στόχους προτεραιότητας και την οργάνωση του ΕΤΠΑ, τα κριτήρια για να είναι τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες επιλέξιμα για υποστήριξη από το ΕΤΠΑ, τους χρηματοδοτικούς πόρους που είναι διαθέσιμοι για υποστήριξη από το ΕΤΠΑ, καθώς και τα κριτήρια για τη διάθεσή τους.

Θεσπίζει επίσης τις διατάξεις που είναι αναγκαίες για να εξασφαλιστούν η αποτελεσματική εφαρμογή, η παρακολούθηση, η δημοσιονομική διαχείριση και ο έλεγχος των επιχειρησιακών προγραμμάτων στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας («προγράμματα συνεργασίας»), μεταξύ άλλων και όταν στα εν λόγω προγράμματα συνεργασίας συμμετέχουν τρίτες χώρες.

3. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και το κεφάλαιο I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 εφαρμόζονται στον στόχο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας και στα προγράμματα συνεργασίας που καταρτίζονται βάσει αυτού, εκτός αν υπάρχει ρητή σχετική πρόβλεψη στο παρόντα κανονισμό ή αν οι διατάξεις αυτές μπορούν να εφαρμοστούν μόνο στον στόχο για επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2006 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1783/1999 (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 1).

Άρθρο 2

Συνιστώσες του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας

Στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, το ΕΤΠΑ υποστηρίζει τις ακόλουθες συνιστώσες:

- (1) τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ όμορων περιοχών, με σκοπό την προώθηση της ολοκληρωμένης περιφερειακής ανάπτυξης μεταξύ γειτονικών χερσαίων και θαλάσσιων παραμεθόριων περιοχών από δύο ή περισσότερα κράτη μέλη ή μεταξύ γειτονικών παραμεθόριων περιοχών από τουλάχιστον ένα κράτος μέλος και μία τρίτη χώρα σε εξωτερικά σύνορα της Ένωσης διαφορετικά από εκείνα που καλύπτονται από προγράμματα στο πλαίσιο των εξωτερικών χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης·
- (2) τη διακρατική συνεργασία σε ευρύτερα διακρατικά εδάφη, στην οποία συμμετέχουν εθνικοί, περιφερειακοί και τοπικοί εταίροι, και η οποία επίσης καλύπτει τη θαλάσσια διασυνοριακή συνεργασία σε περιπτώσεις που δεν καλύπτεται από τη διασυνοριακή συνεργασία, με σκοπό την επίτευξη μεγαλύτερου βαθμού εδαφικής ολοκλήρωσης των εν λόγω εδαφών·
- (3) τη διαπεριφερειακή συνεργασία, με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής για τη συνοχή, προωθώντας:
 - α) την ανταλλαγή εμπειριών με επίκεντρο τους θεματικούς στόχους μεταξύ εταίρων σε ολόκληρη την Ένωση, καθώς και σε σχέση με την ανάπτυξη των περιφερειών που αναφέρονται στο άρθρο 174 ΣΛΕΕ όσον αφορά τον εντοπισμό και τη διάδοση ορθών πρακτικών, με σκοπό τη μεταφορά τους κυρίως στα επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου των επενδύσεων στην ανάπτυξη και την απασχόληση, καθώς επίσης και στα προγράμματα συνεργασίας, όπου απαιτείται·
 - β) την ανταλλαγή εμπειριών όσον αφορά τον εντοπισμό, τη μεταφορά και τη διάδοση ορθών πρακτικών για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων των δεσμών μεταξύ αστικού και αγροτικού περιβάλλοντος·
 - γ) την ανταλλαγή εμπειριών όσον αφορά τον εντοπισμό, τη μεταφορά και τη διάδοση ορθών πρακτικών και καινοτόμων προσεγγίσεων σε σχέση με την υλοποίηση προγραμμάτων και ενεργειών εδαφικής συνεργασίας καθώς και με τη χρήση των ΕΟΕΣ·
 - δ) την ανάλυση των τάσεων ανάπτυξης σε σχέση με τους στόχους της εδαφικής συνοχής, συμπεριλαμβανομένων των εδαφικών πτυχών της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, και της αρμονικής ανάπτυξης του εδάφους της Ένωσης μέσω μελετών, συλλογής στοιχείων και άλλων μέτρων.

Άρθρο 3

Γεωγραφική κάλυψη

1. Για τη διασυνοριακή συνεργασία, οι περιοχές που θα υποστηριχθούν είναι οι περιφέρειες NUTS επιπέδου 3 της Ένωσης μαζί με όλα τα εσωτερικά και εξωτερικά χερσαία σύνορα που είναι διαφορετικά από εκείνα τα οποία καλύπτονται από προγράμματα βάσει των εξωτερικών χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης και όλες οι

περιφέρειες NUTS επιπέδου 3 της Ένωσης κατά μήκος των θαλάσσιων συνόρων που χωρίζονται το πολύ από 150 χιλιόμετρα, με την επιφύλαξη των δυνητικών προσαρμογών που χρειάζονται για να εξασφαλιστούν η συνεκτικότητα και η συνέχεια των περιοχών του προγράμματος συνεργασίας οι οποίες καθορίστηκαν για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικών πράξεων, για τον ορισμό του καταλόγου των διασυνοριακών περιοχών που θα υποστηριχθούν, καταναμημένων κατά πρόγραμμα συνεργασίας. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 150 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013/.

Στον κατάλογο αυτόν καθορίζονται επίσης οι περιφέρειες NUTS επιπέδου 3 της Ένωσης που λαμβάνονται υπόψη για τη διάθεση της συνδρομής από το ΕΤΠΑ στη διασυνοριακή συνεργασία σε όλα τα εσωτερικά σύνορα και στα εξωτερικά σύνορα που καλύπτονται από εξωτερικά χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης, όπως το ΕΜΓ, κατ' εφαρμογή της νομικής πράξης ΕΜΓ, και το ΙΡΑ ΙΙ, κατ' εφαρμογή της νομικής πράξης ΙΡΑ ΙΙ.

Όταν υποβάλλουν σχέδια προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας, σε δόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή των διασυνοριακών περιοχών, τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν να προστιθύνται, σε δεδομένη περιοχή διασυνοριακής συνεργασίας, περιφέρειες NUTS επιπέδου 3 άλλες από εκείνες που απαριθμούνται στην απόφαση που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο.

Κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ή των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, προκειμένου να διευκολυνθεί η διασυνοριακή συνεργασία στα θαλάσσια σύνορα των εξόχως απόκεντρων περιοχών και με την επιφύλαξη των διατάξεων του πρώτου εδαφίου, η Επιτροπή μπορεί να συμπεριλαμβάνει, στην απόφαση που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο, περιφέρειες NUTS επιπέδου 3 στις εξόχως απόκεντρες περιοχές κατά μήκος των θαλάσσιων συνόρων σε απόσταση μεγαλύτερη των 150 χιλιομέτρων ως διασυνοριακές περιοχές, οι οποίες μπορούν ενδεχομένως να λάβουν στήριξη από τα αντίστοιχα κονδύλια των εν λόγω κρατών μελών.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 20 παράγραφοι 2 και 3, τα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας μπορούν να καλύπτουν περιοχές της Νορβηγίας και της Ελβετίας και καλύπτουν επίσης το Λιχτενστάιν, την Ανδόρα, το Μονακό και τον Άγιο Μαρίνο καθώς και τρίτες χώρες ή εδάφη γειτονικά εξόχως απόκεντρων περιοχών. Οι εν λόγω περιοχές είναι ισοδύναμες των περιφερειών NUTS επιπέδου 3.

3. Για τη διακρατική συνεργασία, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικών πράξεων, καθορίζοντας τον κατάλογο των προς υποστήριξη διακρατικών περιοχών, καταναμημένων κατά πρόγραμμα συνεργασίας και καλύπτοντας τις περιφέρειες NUTS επιπέδου 2, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη συνέχεια της εν λόγω συνεργασίας στις ευρύτερες συνεκτικές περιοχές με βάση τα προηγούμενα προγράμματα, με εκτελεστικές πράξεις, λαμβάνοντας υπόψη, οσάκις ενδείκνυται, τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και τις στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες, όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία της συμβουλευτικής επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 150 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Όταν υποβάλλουν σχέδια προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας, τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν να προστίθενται σε δεδομένη περιοχή διακρατικής συνεργασίας πρόσθετες περιφέρειες NUTS επιπέδου 2 όμορες με εκείνες που απαριθμούνται στην απόφαση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο. Τα κράτη μέλη αιτιολογούν το αίτημά τους.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 20 παράγραφοι 2 και 3, τα προγράμματα διακρατικής συνεργασίας μπορούν να καλύπτουν περιοχές και των ακόλουθων τρίτων χωρών ή εδαφών:

α) τρίτες χώρες ή εδάφη που απαριθμούνται ή αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, και

β) Φερόες Νήσοι και Γροιλανδία.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 20 παράγραφοι 2 και 3, τα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας μπορούν επίσης να καλύπτουν περιοχές τρίτων χωρών οι οποίες καλύπτονται από τα εξωτερικά χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης, όπως το ΕΜΓ, κατ' εφαρμογή της νομικής πράξης ΕΜΓ, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών περιοχών της Ρωσικής Ομοσπονδίας, και το ΜΠΒ II, κατ' εφαρμογή της νομικής πράξης ΜΠΠ II. Οι ετήσιες πιστώσεις που αντιστοιχούν στην υποστήριξη των εν λόγω προγραμμάτων από το ΕΜΓ και το ΜΠΒ II διατίθενται με την προϋπόθεση ότι τα προγράμματα καλύπτουν επαρκώς τους σχετικούς στόχους εξωτερικής συνεργασίας.

Οι λόγω περιοχές είναι ισοδύναμες των περιφερειών NUTS επιπέδου 2.

5. Για την διαπεριφερειακή συνεργασία, η υποστήριξη από το ΕΤΠΑ καλύπτει ολόκληρη την επικράτεια της Ένωσης.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 20 παράγραφοι 2 και 3, τα προγράμματα διαπεριφερειακής συνεργασίας μπορούν να καλύπτουν το σύνολο ή μέρος του εδάφους των τρίτων χωρών ή εδαφών που αναφέρονται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β) του παρόντος άρθρου.

6. Για λόγους πληροφόρησης, οι περιοχές και οι τρίτες χώρες ή τα εδάφη που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 4 απαριθμούνται τους καταλόγους που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3.

7. Για να αυξηθεί η αποδοτικότητα της υλοποίησης των προγραμμάτων, οι εξόχως απόκεντρες περιοχές μπορούν, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να συνδυάσουν σε ένα μοναδικό πρόγραμμα εδαφικής συνεργασίας τα ποσά που διατίθενται από το ΕΤΠΑ για τη διασυνοριακή και διακρατική συνεργασία, συμπεριλαμβανομένης της επιπλέον συνδρομής σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2, τηρώντας παράλληλα τους ισχύοντες κανόνες για κάθε μία από τις εν λόγω συνδρομές.

Άρθρο 4

Πόροι για τον στόχο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας

1. Οι πόροι για τον στόχο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας ανέρχονται στο 2,75 % των συνολικών διαθέσιμων πόρων για δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων από το ΕΤΠΑ, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ταμείο Συνχής για την περίοδο 2014 έως 2020 του προγράμματος και παρατίθενται

στο άρθρο 91 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 (δηλ. συνολικά 8 948 259 330 EUR) και κατανέμονται ως εξής:

α) 74,05 % (δηλ. συνολικά 6 626 631 760 EUR) για τη διασυνοριακή συνεργασία·

β) 20,36 % (δηλ. συνολικά 1 821 627 570 EUR) για τη διακρατική συνεργασία·

γ) 5,59 % (δηλ. συνολικά 500 000 000 EUR) για τη διαπεριφερειακή συνεργασία.

2. Για τα προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, οι εξόχως απόκεντρες περιοχές λαμβάνουν όχι λιγότερο από το 150 % της συνεισφοράς του ΕΤΠΑ που έλαβαν κατά την περίοδο 2007-2013 για τα προγράμματα συνεργασίας. Επιπλέον, το ποσό των 50 000 000 EUR από τη συνδρομή που αφορά τη διαπεριφερειακή συνεργασία διατίθεται για τη συνεργασία των εξόχως απόκεντρων περιοχών. Όσον αφορά τη θεματική συγκέντρωση, το άρθρο 6 παράγραφος 1 εφαρμόζεται στην πρόσθετη αυτή συνδρομή.

3. Η Επιτροπή ανακοινώνει σε κάθε κράτος μέλος το μερίδιο που του αναλογεί από τα συνολικά ποσά για διασυνοριακή και διακρατική συνεργασία σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχεία α) και β), κατανεμημένο ανά έτος. Ο πληθυσμός στις περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο και στο άρθρο 3 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο, χρησιμοποιείται ως το κριτήριο για την ετήσια κατανομή ανά κράτος μέλος.

Με βάση τα ποσά που ανακοινώνονται κατά το πρώτο εδάφιο, κάθε κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή για το εάν και πώς χρησιμοποίησε τη δυνατότητα μεταφοράς που προβλέπεται στο άρθρο 5 και την κατανομή των κεφαλαίων που προέκυψε μεταξύ των διασυνοριακών και διακρατικών προγραμμάτων στα οποία το κράτος μέλος συμμετέχει. Η Επιτροπή, με βάση τις πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη, εκδίδει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, απόφαση που περιλαμβάνει κατάλογο όλων των προγραμμάτων συνεργασίας και αναφέρει το πλήρες ποσό της συνολικής στήριξης κάθε προγράμματος από το ΕΤΠΑ. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία συμβουλευτικής επιτροπής στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303 /2013.

4. Η συνεισφορά από το ΕΤΠΑ στα διασυνοριακά προγράμματα και στα προγράμματα για τις θαλάσσιες λεκάνες βάσει του ΕΜΓ, καθώς και στα διασυνοριακά προγράμματα βάσει του ΜΠΒ II, καθορίζεται από την Επιτροπή και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Η συνεισφορά του ΕΤΠΑ που καθορίζεται για κάθε κράτος μέλος δεν ανακατανέμεται στη συνέχεια μεταξύ των σχετικών κρατών μελών.

5. Η υποστήριξη από το ΕΤΠΑ για κάθε διασυνοριακό πρόγραμμα και πρόγραμμα για τις θαλάσσιες λεκάνες βάσει του ΕΜΓ και τα διασυνοριακά προγράμματα βάσει του ΙΡΑ II παρέχεται υπό τον όρο ότι παρέχονται από το ΕΜΓ και το ΜΠΒ II τουλάχιστον ισοδύναμα ποσά. Η ισοδυναμία αυτή υπόκειται σε ανώτατο όριο το οποίο καθορίζεται στη νομική πράξη ΕΜΓ ή τη νομική πράξη ΜΠΒ.

6. Οι ετήσιες πιστώσεις που αντιστοιχούν στην υποστήριξη από το ΕΤΠΑ για τα διασυνοριακά προγράμματα, και τα προγράμματα για τις θαλάσσιες λεκάνες βάσει του ΕΜΓ και τα διασυνοριακά προγράμματα βάσει του ΜΠΒ II εγγράφονται στις σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού των εν λόγω μέσων για το οικονομικό έτος 2014.

7. Το 2015 και το 2016 η ετήσια συνδρομή από το ΕΤΠΑ για προγράμματα μέσω του ΕΜΓ και του ΜΠΒ II για τα οποία δεν έχει υποβληθεί πρόγραμμα στην Επιτροπή έως τις 30 Ιουνίου στο πλαίσιο των διασυνοριακών προγραμμάτων και των προγραμμάτων για τις θαλάσσιες λεκάνες βάσει του ΕΜΓ και για τα διασυνοριακά προγράμματα βάσει του IPA II, και η οποία δεν έχει ανακαταμεληθεί σε άλλο πρόγραμμα που υποβάλλεται στο πλαίσιο της ίδιας κατηγορίας προγραμμάτων εξωτερικής συνεργασίας, διατίθεται στα εσωτερικά προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας, βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α), στα οποία συμμετέχουν το οικείο κράτος μέλος ή κράτη μέλη.

Αν έως τις 30 Ιουνίου 2017 υπάρχουν ακόμη προγράμματα στο πλαίσιο των διασυνοριακών προγραμμάτων και των προγραμμάτων για τις θαλάσσιες λεκάνες βάσει του ΕΜΓ και του διασυνοριακά προγράμματα βάσει ΜΠΒ II που δεν έχουν υποβληθεί στην Επιτροπή, το σύνολο της συνεισφοράς από το ΕΤΠΑ που αναφέρεται στην παράγραφο 4 για τα εν λόγω προγράμματα για τα υπόλοιπα έτη έως το 2020, η οποία δεν έχει ανακαταμεληθεί σε άλλο εγκριθέν πρόγραμμα στο πλαίσιο της ίδιας κατηγορίας προγραμμάτων εξωτερικής συνεργασίας, διατίθεται στα εσωτερικά προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας, βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α), στα οποία συμμετέχουν το οικείο κράτος μέλος ή κράτη μέλη κράτη μέλη.

8. Τα διασυνοριακά προγράμματα και τα προγράμματα για τις θαλάσσιες λεκάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 4 και τα οποία έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή διακόπτονται, ή η κατανομή του προγράμματος μειώνεται, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και διαδικασίες, ιδίως αν:

- α) ουδεμία από τις χώρες-εταίρους που καλύπτονται από το πρόγραμμα έχει υπογράψει τη σχετική συμφωνία χρηματοδότησης εντός της προθεσμίας που καθορίζεται σύμφωνα με τη νομική πράξη ENI ή στη νομική πράξη ΜΠΒ II ή
- β) το πρόγραμμα δεν μπορεί να εφαρμοσθεί, όπως σχεδιάστηκε λόγω προβλημάτων που ανακύπτουν στις σχέσεις μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, η συνδρομή από το ΕΤΠΑ που αναφέρεται στην παράγραφο 4 η οποία αντιστοιχεί στις ετήσιες δόσεις που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί, ή στις ετήσιες δόσεις που έχουν καταβληθεί και αποδεσμευθεί πλήρως ή μερικώς στη διάρκεια του ίδιου οικονομικού έτους, οι οποίες δεν έχουν ανακαταμεληθεί σε άλλο πρόγραμμα της ίδιας κατηγορίας προγραμμάτων εξωτερικής συνεργασίας, διατίθεται στα εσωτερικά προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας, βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α), στα οποία συμμετέχουν ένα ή περισσότερα οικεία κράτη μέλη, κατόπιν σχετικού αιτήματός τους.

9. Η Επιτροπή παρέχει ετήσια σύνοψη της οικονομικής υλοποίησης των διασυνοριακών προγραμμάτων και των προγραμμάτων για τις θαλάσσιες λεκάνες στο πλαίσιο του ΕΜΓ καθώς και των διασυνοριακών προγραμμάτων στο πλαίσιο του ΜΠΒ II στα οποία συνεισφέρει το ΕΤΠΑ σύμφωνα με το παρόν άρθρο στην επιτροπή που συγκροτείται δυνάμει του άρθρου 150 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Άρθρο 5

Δυνατότητα μεταφοράς

Κάθε κράτος μέλος μπορεί να μεταφέρει έως το 15 % της χρηματοδοτικής του ενίσχυσης για κάθε μία από τις συνιστώσες που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) από τη μία συνιστώσα στην άλλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Θεματική συγκέντρωση και επενδυτικές προτεραιότητες

Άρθρο 6

Θεματική συγκέντρωση

1. Τουλάχιστον το 80 % των χορηγήσεων του ΕΤΠΑ για κάθε πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας και κάθε διακρατικό πρόγραμμα θα επικεντρώνεται σε μέχρι τέσσερις από τους θεματικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 9 πρώτη παράγραφος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

2. Όλοι οι θεματικοί στόχοι, που ορίζονται στο άρθρο 9 πρώτη παράγραφος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 μπορούν να επιλέγονται για τη διαπεριφερειακή συνεργασία, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 7

Επενδυτικές προτεραιότητες

1. Το ΕΤΠΑ συμβάλλει, στο πλαίσιο του πεδίου των καθηκόντων του, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, στους θεματικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 9 πρώτη παράγραφος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, μέσω κοινής δράσης στο πλαίσιο των προγραμμάτων διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας. Επιπλέον των επενδυτικών προτεραιοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, το ΕΤΠΑ μπορεί επίσης να υποστηρίζει τις ακόλουθες επενδυτικές προτεραιότητες εντός των θεματικών στόχων που συνδέονται με τις ακόλουθες συνιστώσες της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας:

α) στο πλαίσιο της διασυνοριακής συνεργασίας:

i) προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού, μέσω: της ολοκλήρωσης των διασυνοριακών αγορών εργασίας, συμπεριλαμβανομένων της διασυνοριακής κινητικότητας, των κοινών πρωτοβουλιών τοπικής απασχόλησης, των υπηρεσιών πληροφοριών και των συμβουλευτικών υπηρεσιών, καθώς και της κοινής κατάρτισης ·

ii) προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων μέσω: της προώθησης της ισότητας των φύλων, των ίσων ευκαιριών και της ένταξης των κοινοτήτων σε διασυνοριακό επίπεδο ·

iii) επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής κατάρτισης και της τη διά βίου μάθησης μέσω: της ανάπτυξης και της εφαρμογής κοινών συστημάτων εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαιδευτικών προγραμμάτων ·

- iv) βελτίωση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων κύκλων και συμβολή στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης μέσω: της προώθησης της νομικής και διοικητικής συνεργασίας και της συνεργασίας μεταξύ πολιτών και θεσμών.
- β) στο πλαίσιο της διακρατικής συνεργασίας: βελτίωση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων κύκλων και συμβολή στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης μέσω: της ανάπτυξης και του συντονισμού των μακροπεριφερειακών στρατηγικών και των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες·
- γ) στο πλαίσιο της διαπεριφερειακής συνεργασίας: βελτίωση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερομένων κύκλων και συμβολή στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης με:
- i) διάδοση ορθών πρακτικών και εμπειρογνομούσης και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων από την ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων των δεσμών μεταξύ αστικού και αγροτικού περιβάλλοντος σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχείο β).
 - ii) προώθηση της ανταλλαγής εμπειριών με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων και των ενεργειών εδαφικής συνεργασίας και της χρήσης των ΕΟΕΣ σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχείο γ).
 - iii) ενίσχυση της βάσης αποδεικτικών στοιχείων με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής συνοχής και της επίτευξης των θεματικών στόχων μέσω της ανάλυσης των τάσεων ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχείο δ).

2. Στην περίπτωση του διασυνοριακού προγράμματος PEACE, και στο πλαίσιο του θεματικού στόχου για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας και των διακρίσεων, το ΕΤΠΑ συμβάλλει επίσης στην προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής σταθερότητας στις εν λόγω περιφέρειες, ιδίως με δράσεις για την προώθηση της συνοχής μεταξύ των κοινοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Προγραμματισμός

Άρθρο 8

Περιεχόμενο, έγκριση και τροποποίηση των προγραμμάτων συνεργασίας

1. Ένα πρόγραμμα συνεργασίας αποτελείται από άξονες προτεραιότητας. Με την επιφύλαξη του άρθρου 59 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, ένας άξονας αντιστοιχεί σε έναν θεματικό στόχο και περιλαμβάνει μία ή περισσότερες επενδυτικές προτεραιότητες του εν λόγω θεματικού στόχου, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6 του παρόντος κανονισμού. Κατά περίπτωση και προκειμένου να αυξηθεί ο αντίκτυπος και η αποτελεσματικότητά του σε μια θεματικά συνεπή ολοκληρωμένη προσέγγιση για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Ένωσης για μια έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, ένας άξονας προτεραιότητας μπορεί, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να συνδυάζει μία ή περισσότερες συμπληρωματικές επενδυτικές προτεραιότητες από διαφορετικούς θεματικούς στόχους προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη συνεισφορά σε αυτό τον άξονα προτεραιότητας.

2. Ένα πρόγραμμα συνεργασίας συμβάλλει στη στρατηγική της Ένωσης για μια έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και στην επίτευξη της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και καθορίζει:

- a) μια αιτιολόγηση της επιλογής των θεματικών στόχων, των αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων και της κατανομής των πόρων, λαμβάνοντας υπόψη το κοινό στρατηγικό πλαίσιο όπως ορίζεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και βάσει μιας ανάλυσης των αναγκών της περιοχής του προγράμματος στο σύνολό του και τη στρατηγική που επιλέγεται προς τον σκοπό αυτόν, με την κάλυψη, όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο, των κόμβων που λείπουν από τις διασυνοριακές υποδομές, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της εκ των προτέρων αξιολόγησης που εφαρμόζεται σύμφωνα με το άρθρο 55 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013·
- β) για κάθε άξονα προτεραιότητας εκτός της τεχνικής βοήθειας:
 - i) τις επενδυτικές προτεραιότητες και τους αντίστοιχους ειδικούς στόχους·
 - ii) προκειμένου να ενισχυθεί ο προσανατολισμός του προγραμματισμού με γνώμονα τα αποτελέσματα, τα αναμενόμενα αποτελέσματα για τους ειδικούς στόχους και τους αντίστοιχους δείκτες αποτελεσμάτων, με μια τιμή βάσης και μια τιμή-στόχο, κατά περίπτωση ποσοτικοποιημένη, σύμφωνα με το άρθρο 16·
 - iii) περιγραφή του είδους και παραδειγμάτων των ενεργειών που θα υποστηριχθούν στο πλαίσιο κάθε επενδυτικής προτεραιότητας και της αναμενόμενης συμβολής τους στους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο σημείο i), συμπεριλαμβανομένων των κατευθυντήριων αρχών για την επιλογή δράσεων και, κατά περίπτωση, του προσδιορισμού των βασικών ομάδων-στόχων, των ιδιαίτερων στοχευμένων εδαφών και των τύπων των δικαιούχων, καθώς και της προγραμματισμένης χρήσης των χρηματοδοτικών μέσων και των μεγάλων έργων·
- iv) τους κοινούς και τους ειδικούς δείκτες εκροών, συμπεριλαμβανομένης της ποσοτικά προσδιορισμένης τιμής-στόχου, που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα, σύμφωνα με το άρθρο 16, για κάθε επενδυτική προτεραιότητα·
- v) καθορισμό των σταδίων υλοποίησης και των χρηματοοικονομικών δεικτών και των δεικτών εκροών και κατά περίπτωση των δεικτών αποτελέσματος που θα χρησιμεύσουν ως ορόσημα και στόχοι για το πλαίσιο επίδοσης σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 και το παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013·
- vi) κατά περίπτωση, συνοπτική παρουσίαση της προγραμματιζόμενης χρήσης της τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όταν κρίνεται απαραίτητο, ενεργειών για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων και, κατά περίπτωση, ενεργειών για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των σχετικών εταίρων που συμμετέχουν στην υλοποίηση των προγραμμάτων·

- vii) τις αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης βάσει ονοματολογίας που έχει εκδώσει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων·
- γ) για κάθε άξονα προτεραιότητας που αφορά την τεχνική βοήθεια:
- i) ειδικούς στόχους·
 - ii) τα αναμενόμενα αποτελέσματα για κάθε ειδικό στόχο και, εφόσον υπάρχει αντικειμενική δικαιολόγηση βάσει του περιεχομένου των δράσεων, τους αντίστοιχους δείκτες αποτελεσμάτων, με αρχική τιμή και τιμή στόχου σύμφωνα με το άρθρο 16·
 - iii) περιγραφή των δράσεων που θα υποστηριχθούν και της αναμενόμενης συμβολής τους στους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο σημείο i)·
 - iv) τους δείκτες εκροών που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα·
 - v) τις αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης βάσει ονοματολογίας που έχει εκδώσει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων·
- Το σημείο ii) δεν εφαρμόζεται όταν η συνεισφορά της Ένωσης στον άξονα ή τους άξονες προτεραιότητας σχετικά με την τεχνική βοήθεια προς πρόγραμμα συνεργασίας δεν υπερβαίνει το ποσό των 15 000 000 EUR.
- δ) ένα σχέδιο χρηματοδότησης που περιλαμβάνει τους ακόλουθους πίνακες (χωρίς κατανομή ανά συμμετέχον κράτος μέλος):
- i) έναν πίνακα στον οποίο καθορίζεται για κάθε έτος, σύμφωνα με τους κανόνες περί ποσοστών συγχρηματοδότησης που ορίζονται στα άρθρα 60, 120 και 121 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, το ποσό των συνολικών πιστώσεων που προβλέπεται ότι θα συνεισφέρει το ΕΤΠΑ·
 - ii) έναν πίνακα στον οποίο καθορίζεται, για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού, για το πρόγραμμα συνεργασίας και για κάθε άξονα προτεραιότητας, το ποσό των συνολικών πιστώσεων που προβλέπεται ότι θα συνεισφέρει το ΕΤΠΑ και η εθνική συγχρηματοδότηση. Για τους άξονες προτεραιότητας, οι οποίοι συνδυάζουν επενδυτικές προτεραιότητες από διάφορους θεματικούς στόχους, ο πίνακας θα προσδιορίζει το ποσό των συνολικών πιστώσεων και την εθνική συμμετοχή για κάθε ένα από τους αντίστοιχους θεματικούς στόχους. Στις περιπτώσεις στις οποίες η εθνική συγχρηματοδότηση αποτελείται από δημόσια και ιδιωτική συγχρηματοδότηση, στον πίνακα εμφανίζεται η ενδεικτική κατανομή μεταξύ των δημόσιων και των ιδιωτικών συνιστωσών. Επίσης, εμφανίζεται, για σκοπούς πληροφόρησης, η ενδεχόμενη εισφορά των τρίτων χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, καθώς και η προβλεπόμενη συμμετοχή της ΕΤΕπ·
- ε) κατάλογο των μεγάλων έργων η υλοποίηση των οποίων έχει σχεδιασθεί για την περίοδο προγραμματισμού.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με την ονοματολογία που αναφέρεται στο στοιχείο β) σημείο vii) και στο στοιχείο γ) σημείο v) του πρώτου εδαφίου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 150 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

3. Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο και τους στόχους του προγράμματος συνεργασίας, αυτό περιγράφει την ολοκληρωμένη προσέγγιση της εδαφικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών και τομέων που αναφέρονται στο άρθρο 174 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ, έχοντας υπόψη τις συμφωνίες εταιρικής σχέσης των συμμετεχόντων κρατών μελών και διατυπώνει με ποιον τρόπο η το εν λόγω πρόγραμμα συνεργασίας συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων προσδιορίζοντας, οσάκις ενδείκνυται, τα ακόλουθα:

- a) η προσέγγιση στη χρήση μέσων τοπικής ανάπτυξης με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων και τις αρχές για τον καθορισμό των περιοχών στις οποίες θα εφαρμοσθεί·
 - β) τις αρχές για την αναγνώριση των αστικών περιοχών στις οποίες πρόκειται να εφαρμοστούν προγράμματα βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και η ενδεικτική κατανομή της υποστήριξης του ΕΤΠΑ για τις εν λόγω δράσεις·
 - γ) την προσέγγιση της χρήσης του μέσου ολοκληρωμένων χωρικών επένδυσης (ΟΧΕ), όπως αναφέρεται στο άρθρο 11, εκτός των περιπτώσεων που καλύπτονται από το στοιχείο β), και την ενδεικτική κατανομή από κάθε άξονα προτεραιότητας·
 - δ) όταν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες συμμετέχουν σε μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες, η συνεισφορά των σχεδιασμένων παρεμβάσεων βάσει του προγράμματος συνεργασίας για τις εν λόγω στρατηγικές, εξαρτάται από τις ανάγκες της περιοχής του προγράμματος όπως προσδιορίζονται από το σχετικό κράτος μέλος και, κατά περίπτωση, λαμβάνει υπόψη τα έργα στρατηγικής σημασίας που προσδιορίζονται στις εν λόγω στρατηγικές.
4. Το πρόγραμμα συνεργασίας καθορίζει:
- a) τις διατάξεις εφαρμογής οι οποίες:
 - i) προσδιορίζουν τη διαχειριστική αρχή, την αρχή πιστοποίησης, ανάλογα με την περίπτωση, και τηςνελεγκτική αρχή·
 - ii) προσδιορίζουν τον φορέα ή τους φορείς που έχουν οριστεί για τη διενέργεια καθηκόντων ελέγχου·
 - iii) προσδιορίζουν τον φορέα ή τους φορείς που έχουν οριστεί αρμόδιοι για τη διενέργεια καθηκόντων δημοσιονομικού ελέγχου·
 - iv) καθορίζουν τη διαδικασία για τη σύσταση της κοινής Γραμματείας·
 - v) καθορίζουν συνοπτική περιγραφή των διευθετήσεων για τη διαχείριση και τους ελέγχους·

- vi) καθορίζουν τον καταμερισμό των ευθυνών μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών σε περίπτωση δημοσιονομικών διορθώσεων που επιβάλλονται από τη διαχειριστική αρχή ή από την Επιτροπή.
- β) τον φορέα στον οποίο η Επιτροπή πρέπει να καταβάλλει τις πληρωμές·
- γ) τα μέτρα που λαμβάνονται για τη συμμετοχή των εταιριών που αναφέρονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 στην προετοιμασία του προγράμματος συνεργασίας και τον ρόλο των εν λόγω εταιριών στην προετοιμασία και στην υλοποίηση του προγράμματος συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής τους στην επιτροπή παρακολούθησης·

5. Το πρόγραμμα συνεργασίας καθορίζει επίσης τα ακόλουθα, σε σχέση με το περιεχόμενο των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό και νομικό πλαίσιο των κρατών μελών:

- α) μηχανισμοί που εξασφαλίζουν την αποτελεσματική συνεργασία του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ, του Ταμείου Συνοχής, του ΕΓΤΑΑ, του ΕΤΘΑ και των υπόλοιπων ενωσιακών και εθνικών χρηματοδοτικών μέσων, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας και του ενδεχόμενου συνδυασμού με τη Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη», κατά τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ τα ΕΜΓ, ΕΤΑ και ΙΡΑ ΙΙ, καθώς και με την ΕΤΕπ, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις που ορίζονται στο Παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, στα οποία τα κράτη μέλη και οι τρίτες χώρες ή εδάφη συμμετέχουν σε προγράμματα συνεργασίας που περιλαμβάνουν τη χρήση πιστώσεων του ΕΤΠΑ για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και πόρους του ΕΤΑ, μηχανισμούς συντονισμού στο κατάλληλο επίπεδο για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής συνεργασίας όσον αφορά τη χρήση των εν λόγω πιστώσεων και πόρων·
- β) μια συνοπτική παρουσίαση της αξιολόγησης του διοικητικού φόρτου για τους δικαιούχους και, οσάκις απαιτείται, των δράσεων που έχουν σχεδιασθεί, για τη μείωση της του διοικητικού φόρτου, συνοδευόμενες από ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για τις δράσεις αυτές.

6. Τα στοιχεία που απαιτούνται βάσει του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 στοιχείο α), του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2, στοιχείο β), περιπτώσεις i-vii, της παραγράφου 3 και της παραγράφου 5, στοιχείο α), προσαρμόζονται στον ειδικό χαρακτήρα των προγραμμάτων συνεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχείο β), γ) και δ). Τα στοιχεία που απαιτούνται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 στοιχείο ε) και της παραγράφου 5 στοιχείο β) δεν περιλαμβάνονται στα προγράμματα συνεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχεία γ) και δ).

7. Κάθε πρόγραμμα συνεργασίας, κατά περίπτωση και με την επιφύλαξη της σχετικής δεόντως αιτιολογημένης αξιολόγησης από

(¹) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την σύσταση της Διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 680/2007 και αριθ. 67/2010. (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 129.)

το κράτος μέλος της σημασίας του για το περιεχόμενο και τους στόχους του προγράμματος, περιλαμβάνει περιγραφή:

- α) των ειδικών δράσεων ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι απαιτήσεις περιβαλλοντικής προστασίας, η αποτελεσματικότητα των πόρων, ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και η προσαρμογή σε αυτήν, η ανθεκτικότητα στις καταστροφές καθώς και η πρόληψη αλλά και η διαχείριση των κινδύνων στην επιλογή των πράξεων·
- β) των ειδικών δράσεων ώστε να προωθείται η ισότητα των ευκαιριών και να εμποδίζεται οποιαδήποτε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας, του σχεδιασμού και της εφαρμογής του προγράμματος συνεργασίας, ιδίως σε σχέση με την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών των διαφόρων ομάδων-στόχων που διατρέχουν κίνδυνο τέτοιων διακρίσεων, και ιδιαίτερα των απαιτήσεων εξασφάλισης της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες·
- γ) της συμβολής του προγράμματος συνεργασίας στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και, κατά περίπτωση, των ρυθμίσεων για την εξασφάλιση της ενσωμάτωσης του ζητήματος της ισότητας των φύλων σε επίπεδο επιχειρησιακού προγράμματος και πράξεων.

Τα στοιχεία α) και β) του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζονται στα προγράμματα συνεργασίας βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 3 στοιχείο β), γ) και δ).

8. Τα προγράμματα συνεργασίας βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 3 στοιχεία γ) και δ) ορίζουν τον δικαιούχο ή τους δικαιούχους για ένα τέτοιο πρόγραμμα συνεργασίας και μπορεί να καθορίζουν τη διαδικασία παροχής επιχορήγησης.

9. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη και, αφού αποδεχθούν την πρόκληση να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα συνεργασίας, οι τρίτες χώρες ή τα εδάφη, κατά περίπτωση, που συμμετέχουν, επιβεβαιώνουν γραπτώς τη συμφωνία τους με το περιεχόμενο ενός προγράμματος συνεργασίας πριν από την υποβολή του στην Επιτροπή. Η εν λόγω συμφωνία περιλαμβάνει επίσης δέσμευση όλων των συμμετεχόντων κρατών μελών και, κατά περίπτωση, των τρίτων χωρών ή εδαφών, να παράσχουν τη συγχρηματοδότηση που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του προγράμματος συνεργασίας και, στην περίπτωση αυτή, τη δέσμευση χρηματοδοτικής συνεισφοράς των τρίτων χωρών ή εδαφών.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, στην περίπτωση των προγραμμάτων συνεργασίας που περιλαμβάνουν εξόχως απόκεντρες περιοχές και τρίτες χώρες ή εδάφη, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη διαβουλευονται με τις αντίστοιχες τρίτες χώρες ή εδάφη πριν να υποβάλλουν τα προγράμματα συνεργασίας στην Επιτροπή. Στην περίπτωση αυτή, οι συμφωνίες σχετικά με το περιεχόμενο των προγραμμάτων συνεργασίας και την πιθανή συμβολή των τρίτων χωρών ή εδαφών είναι δυνατόν να διατυπώνονται στα επισήμως εγκεκριμένα πρακτικά των συνεδριάσεων διαβουλεύσεων με τις τρίτες χώρες ή εδάφη ή των συζητήσεων των περιφερειακών οργανώσεων συνεργασίας.

10. Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη και, όταν αποδεχθούν την πρόσκληση να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα συνεργασίας, οι τρίτες χώρες ή τα εδάφη, σχεδιάζουν τα προγράμματα συνεργασίας σύμφωνα με υπόδειγμα που εκδίδει η Επιτροπή.

11. Η επιτροπή εκδίδει το υπόδειγμα αυτό που αναφέρεται στην παράγραφο 10, μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

12. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικών πράξεων, για την έγκριση όλων των στοιχείων (συμπεριλαμβανομένων των τυχόν μελλοντικών τροποποιήσεών τους) που εμπίπτουν στο παρόν άρθρο, εκτός από όσα εμπίπτουν στην παράγραφο 2 στοιχείο β) σημείο vii), στην παράγραφο 2 στοιχεία γ) και ν), στην παράγραφο 2 στοιχείο ε), στην παράγραφο 4 στοιχείο α) σημείο i), στην παράγραφο 4 στοιχείο γ) και στις παραγράφους 5 και 7 του παρόντος άρθρου, που παραμένουν υπό την ευθύνη των συμμετεχόντων κρατών μελών.

13. Η διαχειριστική αρχή κοινοποιεί στην Επιτροπή τυχόν απόφαση που τροποποιεί τα στοιχεία του προγράμματος συνεργασίας τα οποία δεν καλύπτονται από την απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 12 κοινοποιούνται από τη διαχειριστική αρχή στην Επιτροπή εντός ενός μηνός από την ημερομηνία της τροποποιητικής απόφασης. Η τροποποιητική απόφαση ορίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος της, που δεν είναι προγενέστερη από την ημερομηνία έκδοσής της.

Άρθρο 9

Κοινό σχέδιο δράσης

Όταν ένα κοινό σχέδιο δράσης που αναφέρεται στο άρθρο 104 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 εφαρμόζεται υπό την ευθύνη ενός ΕΟΕΣ ως δικαιούχου, το προσωπικό της κοινής γραμματείας του προγράμματος συνεργασίας και τα μέλη της συνέλευσης του ΕΟΕΣ μπορούν να γίνουν μέλη της διευθύνουσας επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 108 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Τα μέλη της συνέλευσης του ΕΟΕΣ δεν αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των μελών της επιτροπής καθοδήγησης.

Άρθρο 10

Τοπική ανάπτυξη με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων

Η τοπική ανάπτυξη με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων βάσει του άρθρου 32 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 μπορεί να εφαρμόζεται στα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας, υπό τον όρο ότι η ομάδα τοπικής ανάπτυξης απαρτίζεται από αντιπροσώπους τουλάχιστον δύο χωρών, μία από τις οποίες είναι κράτος μέλος.

Άρθρο 11

Ολοκληρωμένη χωρική επένδυση

Για τα προγράμματα συνεργασίας, ο ενδιάμεσος φορέας που πραγματοποιεί τη διαχείριση και την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης χωρικής επένδυσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 είναι είτε νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία μιας από τις συμμετέχουσες χώρες, υπό τον όρο ότι έχει συσταθεί από δημόσιες αρχές ή φορείς τουλάχιστον δύο συμμετεχουσών χωρών, είτε ΕΟΕΣ.

Άρθρο 12

Επιλογή των πράξεων

1. Οι δράσεις βάσει των προγραμμάτων συνεργασίας επιλέγονται από επιτροπή παρακολούθησης όπως αναφέρεται στο άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Η εν λόγω επιτροπή παρακολούθησης μπορεί να συστήσει επιτροπή καθοδήγησης λειτουργούσα υπό την ευθύνη της για την επιλογή των δράσεων.

2. Στις πράξεις που επιλέγονται στο πλαίσιο της διασυνοριακής και της διακρατικής συνεργασίας συμμετέχουν δικαιούχοι από τουλάχιστον δύο συμμετέχουσες χώρες, ένας τουλάχιστον από τους οποίους είναι από κράτος μέλος. Μια πράξη μπορεί να εκτελείται σε μία μόνο χώρα, υπό τον όρο ότι εντοπίζονται διασυνοριακά ή διακρατικά οφέλη και επιπτώσεις.

Στις πράξεις, στο πλαίσιο της διαπεριφερειακής συνεργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχεία α) και β), συμμετέχουν δικαιούχοι από τουλάχιστον τρεις χώρες, δύο τουλάχιστον εκ των οποίων είναι από κράτη μέλη.

Οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο δεν ισχύουν για δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος PEACE μεταξύ της Βόρειας Ιρλανδίας και των μεθωριακών κομητειών της Ιρλανδίας προς υποστήριξη της ειρήνης και της συμφιλίωσης σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2.

3. Παρά την παράγραφο 2, ένας ΕΟΕΣ ή άλλο νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία μιας από τις συμμετέχουσες χώρες μπορεί να είναι ο μόνος δικαιούχος για μια πράξη, υπό τον όρο ότι έχει συσταθεί από δημόσιες αρχές ή φορείς τουλάχιστον δύο συμμετεχουσών χωρών, για διασυνοριακή και διακρατική συνεργασία, και τουλάχιστον τριών συμμετεχουσών χωρών, στην περίπτωση διαπεριφερειακής συνεργασίας.

Νομικό πρόσωπο που υλοποιεί χρηματοδοτικό μέσο ή αμοιβαία κεφάλαια αμοιβαίων κεφαλαίων, κατά περίπτωση, μπορεί να είναι ο μόνος δικαιούχος για μια πράξη χωρίς την εφαρμογή των απαιτήσεων περί σύστασης του που θεσπίζονται στο πρώτο εδάφιο.

4. Οι δικαιούχοι συνεργάζονται στην ανάπτυξη και την υλοποίηση των πράξεων. Επιπλέον, συνεργάζονται για τη στελέχωση ή τη χρηματοδότηση των πράξεων, ή και στους δύο τομείς.

Για πράξεις σε προγράμματα που έχουν συσταθεί μεταξύ εξόχως απόκεντρων περιοχών και τρίτων χωρών ή εδαφών, οι δικαιούχοι απαιτείται να συνεργάζονται μόνο σε δύο από τα πεδία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

5. Για κάθε πράξη, η διαχειριστική αρχή παρέχει στον κύριο ή μόνο δικαιούχο έγγραφο στο οποίο καθορίζονται οι όροι για τη υποστήριξη της πράξης, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών απαιτήσεων όσον αφορά τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πρέπει να παραδοθούν στο πλαίσιο της πράξης, το σχέδιο χρηματοδότησης και την προθεσμία εκτέλεσης.

Άρθρο 13

Δικαιούχοι

1. Όταν υπάρχουν δύο οι περισσότεροι δικαιούχοι για μια πράξη σε ένα πρόγραμμα συνεργασίας, ένας από αυτούς ορίζεται από όλους τους δικαιούχους ως ο κύριος δικαιούχος.

2. Ο κύριος δικαιούχος:

α) καθορίζει τις ρυθμίσεις με τους υπόλοιπους δικαιούχους σε μια συμφωνία που περιλαμβάνει διατάξεις οι οποίες, μεταξύ άλλων, εγγυώνται τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων που διατίθενται για την πράξη, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών·

β) φέρει την ευθύνη για την εξασφάλιση της εκτέλεσης ολόκληρης της πράξης·

γ) εξασφαλίζει ότι οι δαπάνες που υποβάλλονται από όλους τους δικαιούχους έχουν πραγματοποιηθεί κατά την εκτέλεση της πράξης και αντιστοιχούν στις δραστηριότητες που συμφωνήθηκαν μεταξύ όλων των δικαιούχων και είναι σύμφωνες με το έγγραφο που παρέχει η διαχειριστική αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 5·

δ) εξασφαλίζει ότι οι δαπάνες που υποβλήθηκαν από τους υπόλοιπους δικαιούχους επαληθεύτηκαν από ελεγκτή ή ελεγκτές, όταν η επαλήθευση αυτή δεν πραγματοποιείται από τη διαχειριστική αρχή σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 3.

3. Εάν δεν ορίζεται άλλως στις ρυθμίσεις που καθορίζονται δυνάμει της παραγράφου 2 στοιχείο α), ο κύριος δικαιούχος εξασφαλίζει ότι οι υπόλοιποι δικαιούχοι εισπράττουν το συντομότερο δυνατόν και πλήρως το συνολικό ποσό της συνεισφοράς από τα ταμεία. Κανένα ποσό δεν αφαιρείται ούτε παρακρατείται, ούτε εισπράττεται οποιαδήποτε ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των ποσών αυτών για τους υπόλοιπους δικαιούχους.

4. Οι κύριοι δικαιούχοι είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος που συμμετέχει στο πρόγραμμα συνεργασίας. Εντούτοις, τα κράτη μέλη και οι τρίτες χώρες ή εδάφη που συμμετέχουν σε πρόγραμμα συνεργασίας μπορούν να συμφωνήσουν ότι ο κύριος δικαιούχος μπορεί να είναι εγκατεστημένος σε τρίτη χώρα ή έδαφος που συμμετέχει στο εν λόγω πρόγραμμα συνεργασίας, με την προϋπόθεση ότι η διαχειριστική αρχή είναι πεπεισμένη ότι ο κύριος δικαιούχος μπορεί να εκτελέσει τα καθήκοντα που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 και ότι πληρούνται οι απαιτήσεις για τη διαχείριση, τις επαληθεύσεις και τους λογιστικούς ελέγχους.

5. Οι μόνοι δικαιούχοι πρέπει να είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος που συμμετέχει στο πρόγραμμα συνεργασίας. Μπορούν ωστόσο να είναι εγγεγραμμένοι σε κράτος μέλος που δεν συμμετέχει στο πρόγραμμα, εφόσον πληρούνται οι όροι του άρθρου 12 παράγραφος 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Άρθρο 14

Εκθέσεις εφαρμογής

1. Έως τις 31 Μαΐου 2016 και έως την ίδια ημερομηνία κάθε επόμενου έτους έως και το 2023 η διαχειριστική αρχή υποβάλλει στην επιτροπή ετήσια έκθεση εφαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Η έκθεση εφαρμογής που υποβάλλεται το 2016 καλύπτει τα οικονομικά έτη 2014 και 2015, καθώς και το χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών και τις 31ης Δεκεμβρίου 2013.

2. Για τις εκθέσεις που υποβάλλονται το 2017 και το 2019, η προθεσμία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι 30 Ιουνίου 2017.

3. Οι ετήσιες εκθέσεις εφαρμογής παρέχουν πληροφορίες σχετικά με:

α) την εφαρμογή του προγράμματος συνεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013·

β) οσάκις ενδείκνυται, την πρόοδο της προετοιμασίας και της εκτέλεσης των κύριων έργων και των κοινών σχεδίων δράσης.

4. Οι ετήσιες εκθέσεις εφαρμογής που υποβάλλονται το 2017 και το 2019 παραθέτουν και αξιολογούν τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 4 και 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 αντίστοιχα και τις πληροφορίες που παραπíθενται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, μαζί με τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) την πρόοδο στην εφαρμογή του σχεδίου αξιολόγησης και της συνέχειας που δίνεται στα πορίσματα των αξιολογήσεων·

β) τα αποτελέσματα των μέτρων πληροφόρησης και δημοσιοποίησης που λαμβάνονται βάσει της επικοινωνιακής στρατηγικής·

γ) τη συμμετοχή των εταίρων στην εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του προγράμματος συνεργασίας.

Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης που υποβάλλονται το 2017 και το 2019 μπορούν, ανάλογα με το περιεχόμενο και τους στόχους κάθε προγράμματος συνεργασίας, να παραθέτουν και αξιολογούν πληροφορίες σχετικά με:

α) την πρόοδο στην υλοποίηση της ολοκληρωμένης προσέγγισης στην εδαφική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων της διατηρήσιμης αστικής ανάπτυξης και της τοπικής ανάπτυξης με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων βάσει του σχετικού προγράμματος συνεργασίας·

- β) την πρόοδο στην υλοποίηση των ενεργειών για την ενίσχυση της ικανότητας των αρχών και των δικαιούχων να διαχειρίζονται και να χρησιμοποιούν το ΕΤΠΑ·
- γ) οσάκις ενδείκνυται, τη συμβολή στις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στις στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες·
- δ) τις ειδικές δράσεις που αναλαμβάνονται για την προώθηση της ισότητας των ανδρών και των γυναικών και της αρχής περί μη διακρίσεων, ιδίως όσον αφορά την προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία, καθώς και τις ρυθμίσεις που εφαρμόζονται προκειμένου να εξασφαλισθεί η ενσωμάτωση του ζητήματος της ισότητας των φύλων σε επίπεδο προγράμματος συνεργασίας και των σχετικών πράξεων·
- ε) τις δράσεις που αναλαμβάνονται για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης·
- στ) την πρόοδο στην εφαρμογή των δράσεων στον τομέα της κοινωνικής καινοτομίας·

5. Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης και η τελική έκθεση εφαρμογής καταρτίζονται βάσει υποδειγμάτων που εκδίδει η Επιτροπή με πράξεις εφαρμογής. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία συμβουλευτικής επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 150 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Άρθρο 15

Ετήσια επανεξέταση

Η ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης διοργανώνεται σύμφωνα με το άρθρο 51 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Όταν δεν διοργανώνεται ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης βάσει του άρθρου 51 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, η αίτηση για επανεξέταση μπορεί να πραγματοποιείται γραπτώς.

Άρθρο 16

Δείκτες για τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας

1. Οι κοινοί δείκτες εκροών, όπως καθορίζονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού, οι ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων προγραμμάτων και, κατά περίπτωση, οι δείκτες εκροών για κάθε συγκεκριμένο πρόγραμμα χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και με το πρώτο εδάφιο του άρθρου 8 παράγραφος 2 στοιχείο β) σημεία (ii) και (iv) και στοιχείο γ) σημεία ii) και iv) του παρόντος κανονισμού.

2. Για τους κοινούς δείκτες εκροών και τους δείκτες εκροών που αφορούν το εκάστοτε συγκεκριμένο πρόγραμμα, οι τιμές βάσης τους ορίζονται σε μηδέν. Οι σωρευτικές ποσοτικοποιημένες τιμές-στόχοι για τους εν λόγω δείκτες ορίζονται για το 2023.

3. Για τους δείκτες αποτελεσμάτων που αφορούν το εκάστοτε συγκεκριμένο πρόγραμμα, οι οποίοι σχετίζονται με τις επενδυτικές προτεραιότητες, οι τιμές βάσης χρησιμοποιούν τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία και οι στόχοι ορίζονται για το 2023. Οι στόχοι μπορούν να εκφράζονται με ποσοτικούς ή ποιοτικούς όρους.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 29 για την τροποποίηση του καταλόγου κοινών δεικτών επιδόσεων που ορίζονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού, με σκοπό την επίτευξη προσαρμογών, οσάκις ενδείκνυται, προκειμένου να διασφαλισθεί η αποτελεσματική αξιολόγηση της πρόοδου κατά την υλοποίηση του προγράμματος.

Άρθρο 17

Τεχνική βοήθεια

Το ποσό του ΕΤΠΑ που διατίθεται για τεχνική βοήθεια περιορίζεται στο 6 % του συνολικού ποσού που διατίθεται για ένα πρόγραμμα συνεργασίας. Για προγράμματα με συνολικές κατανομές πόρων που δεν υπερβαίνουν το ποσό των 50 000 000 EUR, το ποσό του ΕΤΠΑ που διατίθεται για τεχνική βοήθεια περιορίζεται στο 7 % του συνολικού ποσού που διατίθεται, αλλά δεν είναι μικρότερο από το ποσό των 1 500 000 EUR και υψηλότερο από το ποσό των 3 000 000 EUR.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Επιλεξιμότητα

Άρθρο 18

Γενικοί κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 29, έτσι ώστε να θεσπίζονται ειδικοί κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών για τα προγράμματα συνεργασίας όσον αφορά τα έξοδα προσωπικού, γραφείων και τα διοικητικά έξοδα, τα έξοδα ταξιδιών και στέγασης, εξωτερικής πραγματογνωμοσύνης και τις δαπάνες υπηρεσιών και εξοπλισμού. Η Επιτροπή κοινοποιεί τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 29 ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, έως τις 22ας Απριλίου 2014.

2. Με την επιφύλαξη των κανόνων επιλεξιμότητας που προβλέπονται στα άρθρα 65 έως 71 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, τον παρόντα κανονισμό ή την κατ' εξουσιοδότηση πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη στην επιτροπή παρακολούθησης θεσπίζουν επιπρόσθετους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για το πρόγραμμα συνεργασίας στο σύνολό του.

3. Για τα ζητήματα που δεν καλύπτονται από τους κανόνες επιλεξιμότητας οι οποίοι προβλέπονται στα άρθρα 65 έως 71 ή βάσει των άρθρων 65 έως 71 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ή τους κανόνες που έχουν καταρτιστεί από κοινού από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται οι εθνικοί κανόνες του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιείται η δαπάνη.

Άρθρο 19

Δαπάνες προσωπικού

Οι δαπάνες προσωπικού μιας πράξης δύνανται να υπολογίζονται ως ένα κατ' αποκοπή ποσό ύψους έως το 20 % των άμεσων δαπανών άλλων από τις δαπάνες προσωπικού της εν λόγω πράξης.

Άρθρο 20

Επιλεξιμότητα πράξεων στα προγράμματα συνεργασίας ανάλογα με τον τόπο

1. Οι πράξεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων συνεργασίας, λαμβανομένων υπόψη των παρεκκλίσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3, εκτελούνται στο μέρος της περιοχής του προγράμματος που περιλαμβάνει έδαφος της Ένωσης (το «εντός Ένωσης μέρος της περιοχής του προγράμματος»).

2. Η διαχειριστική αρχή μπορεί να δεχθεί την εκτέλεση ολόκληρης ή μέρους μιας πράξης εκτός του εντός Ένωσης μέρους της περιοχής του προγράμματος, υπό τον όρο ότι πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η πράξη είναι προς όφελος της περιοχής του προγράμματος·

β) το συνολικό ποσό που διατίθεται ο πλαίσιο του προγράμματος συνεργασίας για πράξεις εκτελούνται εκτός του εντός Ένωσης μέρους της περιοχής του προγράμματος δεν υπερβαίνει το 20 % της συνδρομής του ΕΤΠΑ σε επίπεδο προγράμματος ή το 30 % στην περίπτωση προγραμμάτων συνεργασίας για τα οποία το εντός Ένωσης μέρος της περιοχής του προγράμματος αφορά εξόχως απόκεντρες περιοχές·

γ) οι αρχές του προγράμματος συνεργασίας εκπληρώνουν οι ίδιες τις υποχρεώσεις της διαχειριστικής και της ελεγκτικής αρχής σε σχέση με τη διαχείριση, τον έλεγχο και τον δημοσιονομικό έλεγχο όσον αφορά την πράξη ή συνάπτουν συμφωνίες με αρχές στο κράτος μέλος ή την τρίτη χώρα ή το έδαφος όπου εκτελείται η πράξη.

3. Για πράξεις που αφορούν τεχνική βοήθεια ή δραστηριότητες προώθησης και ανάπτυξης ικανοτήτων, οι δαπάνες δύνανται να πραγματοποιούνται εκτός του εντός Ένωσης μέρους της περιοχής του προγράμματος, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2 στοιχείο α) και της παραγράφου 2 στοιχείο γ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Διαχείριση, έλεγχος και ορισμός

Άρθρο 21

Ορισμός των αρχών

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 123 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε ένα πρόγραμμα συνεργασίας ορίζουν μία και μόνη διαχειριστική αρχή, για τους σκοπούς του άρθρου 123 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού, μία και μόνη αρχή πιστοποίησης και, για τους σκοπούς του άρθρου 123 παράγραφος 4 του κανονισμού, μία και μόνη αρχή ελέγχου. Η διαχειριστική αρχή και η αρχή ελέγχου εδρεύουν στο ίδιο κράτος μέλος.

Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε πρόγραμμα συνεργασίας μπορούν να διορίζουν τη διαχειριστική αρχή που είναι επίσης αρμόδια να εκτελεί τα καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης. Αυτός ο

διορισμός δεν θίγει τον καταμερισμό των υποχρεώσεων σε ό,τι αφορά τις δημοσιονομικές διορθώσεις μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών όπως αυτές ορίζονται στο πρόγραμμα συνεργασίας.

2. Η αρχή πιστοποίησης λαμβάνει τις πληρωμές στις οποίες προβαίνει η Επιτροπή και πραγματοποιεί, κατά γενικό κανόνα, πληρωμές στον κύριο δικαιούχο σύμφωνα με το άρθρο 132 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

3. Η διαδικασία για τον διορισμό της διαχειριστικής αρχής και, κατά περίπτωση, της αρχής πιστοποίησης, όπως παρατίθεται στο άρθρο 124 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, πραγματοποιείται από το κράτος μέλος στο οποίο εδρεύει η αρχή.

Άρθρο 22

Ευρωπαϊκός όμιλος εδαφικής συνεργασίας

Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε ένα πρόγραμμα συνεργασίας δύνανται να κάνουν χρήση ενός ΕΟΕΣ, αποβλέποντας στο να αναθέσουν στον όμιλο την ευθύνη για τη διαχείριση του εν λόγω προγράμματος συνεργασίας ή μέρους του, ιδίως αναθέτοντάς του τις αρμοδιότητες διαχειριστικής αρχής.

Άρθρο 23

Καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος, η διαχειριστική αρχή ενός προγράμματος συνεργασίας εκτελεί τα καθήκοντα τα οποία καθορίζονται στο άρθρο 125 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

2. Η διαχειριστική αρχή, έπειτα από διαβούλευση με τα κράτη μέλη και τυχόν τρίτες χώρες συμμετέχουν σε πρόγραμμα συνεργασίας, συγκροτεί κοινή Γραμματεία.

Η κοινή Γραμματεία επικουρεί τη διαχειριστική αρχή και την επιτροπή παρακολούθησης στην εκτέλεση των αντίστοιχων καθηκόντων τους. Η κοινή Γραμματεία παρέχει επίσης πληροφορίες στους δυνητικούς δικαιούχους σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης βάσει των προγραμμάτων συνεργασίας και επικουρεί τους δικαιούχους στην εκτέλεση των πράξεων.

3. Όπου η διαχειριστική αρχή είναι ένας ΕΟΕΣ, οι επαληθεύσεις βάσει του άρθρου 125 παράγραφος 4 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 διενεργούνται από τη διαχειριστική αρχή ή υπό την ευθύνη της τουλάχιστον για τα κράτη μέλη και τις τρίτες χώρες ή εδάφη μέλη των οποίων συμμετέχουν στον ΕΟΕΣ.

4. Όταν η διαχειριστική αρχή δεν διενεργεί τις επαληθεύσεις βάσει του άρθρου 125 παράγραφος 4 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, σε ολόκληρη την περιοχή του προγράμματος, ή, όταν οι επαληθεύσεις δεν διενεργούνται από τη διαχειριστική αρχή ή υπό την ευθύνη της για τα κράτη μέλη και τις τρίτες χώρες ή εδάφη μέλη των οποίων συμμετέχουν στον ΕΟΕΣ σύμφωνα με την παράγραφο 3, κάθε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα ή έδαφος, εφόσον η τελευταία έχει αποδεχθεί την πρόσκληση να συμμετάσχει στο πρόγραμμα συνεργασίας, ορίζει τον φορέα ή το άτομο που είναι υπεύθυνη για τη διεξαγωγή των εν λόγω επαληθεύσεων σε σχέση με τους δικαιούχους στο έδαφός του («ελεγκτής/-ές»).

Ο ελεγκτές που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν να είναι οι ίδιοι φορείς που είναι υπεύθυνοι για τη διενέργεια των εν λόγω επαληθεύσεων για τα επιχειρησιακά προγράμματα βάσει του στόχου της επένδυσης στην ανάπτυξη και την απασχόληση ή, σε περίπτωση τρίτων χωρών, για τη διενέργεια συγκρίσιμων επαληθεύσεων στο πλαίσιο των μέσων εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης.

Η διαχειριστική αρχή βεβαιώνεται ότι οι δαπάνες κάθε δικαιούχου που συμμετέχει σε μια πράξη έχουν επαληθευθεί από διορισμένο ελεγκτή.

Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι οι δαπάνες του εκάστοτε δικαιούχου μπορούν να επαληθευθούν εντός περιόδου τριών μηνών από την υποβολή των εγγράφων από τον ενδιαφερόμενο δικαιούχο.

Κάθε κράτος μέλος ή κάθε τρίτη χώρα, εφόσον η τελευταία έχει αποδεχθεί την πρόσκληση να συμμετάσχει στο πρόγραμμα συνεργασίας, είναι υπεύθυνα για τις επαληθεύσεις που διενεργούνται στο έδαφός τους.

5. Στην περίπτωση που η παράδοση των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών είναι δυνατόν να επαληθευτεί μόνο σε σχέση με μια συνολική πράξη, η επαλήθευση πραγματοποιείται από τη διαχειριστική αρχή ή από τον ελεγκτή του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο κύριος δικαιούχος.

Άρθρο 24

Καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης

Η αρχή πιστοποίησης ενός προγράμματος συνεργασίας εκτελεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 126 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Άρθρο 25

Καθήκοντα της ελεγκτικής αρχής

1. Τα κράτη μέλη και τρίτες χώρες που συμμετέχουν σε ένα πρόγραμμα συνεργασίας μπορούν να αποφασίσουν να εξουσιοδοτηθεί η ελεγκτική αρχή να εκτελεί απευθείας τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 127 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 σε ολόκληρη την επικράτεια που καλύπτεται από το πρόγραμμα συνεργασίας. Καθορίζουν τότε η ελεγκτική αρχή συνοδεύεται από ελεγκτή κράτους μέλους ή τρίτης χώρας.

2. Όταν η ελεγκτική αρχή δεν έχει την εξουσιοδότηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, επικουρείται από ομάδα ελεγκτών η οποία απαρτίζεται από έναν εκπρόσωπο κάθε κράτους μέλους ή τρίτης χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα συνεργασίας και εκτελεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 127 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Κάθε κράτος μέλος ή, εφόσον έχει αποδεχθεί την πρόσκληση να συμμετάσχει στο πρόγραμμα συνεργασίας, κάθε τρίτη χώρα, είναι υπεύθυνα για τους λογιστικούς ελέγχους που διενεργούνται στο έδαφός τους.

Κάθε εκπρόσωπος κάθε κράτους μέλους ή τρίτης χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα συνεργασίας είναι υπεύθυνος για την υποβολή των αποδεικτικών στοιχείων που σχετίζονται με τη δαπάνη, στο έδαφός του, που απαιτείται από την αρχή ελέγχου προκειμένου να διενεργήσει την αξιολόγησή της.

Η ομάδα ελεγκτών συγκροτείται το αργότερο εντός τριών μηνών από τη λήψη της απόφασης με την οποία εγκρίνεται το πρόγραμμα συνεργασίας. Η ομάδα θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της και προεδρεύεται από την αρχή ελέγχου για το πρόγραμμα συνεργασίας.

3. Οι ελεγκτές είναι λειτουργικά ανεξάρτητοι από τους ελεγκτές οι οποίοι διενεργούν ελέγχους βάσει του άρθρου 23.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Συμμετοχή τρίτων χωρών σε διακρατικά και διαπεριφερειακά προγράμματα συνεργασίας

Άρθρο 26

Προϋποθέσεις εφαρμογής της συμμετοχής τρίτων χωρών

Οι εφαρμοστέοι όροι υλοποίησης του προγράμματος σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση καθώς και τον προγραμματισμό, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο της συμμετοχής τρίτων χωρών μέσω της συμβολής πόρων του ΜΠΒ II ή του ΙΜΓ σε διακρατικά και διαπεριφερειακά προγράμματα συνεργασίας, θεσπίζονται στο σχετικό πρόγραμμα συνεργασίας και επίσης, οσάκις απαιτείται, στη συμφωνία χρηματοδότησης μεταξύ της Επιτροπής, των κυβερνήσεων των σχετικών τρίτων χωρών και του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα της η διαχειριστική αρχή του σχετικού προγράμματος συνεργασίας. Οι όροι υλοποίησης του προγράμματος είναι σύμφωνοι με τους κανόνες της πολιτικής συνοχής της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

Δημοσιονομική διαχείριση

Άρθρο 27

Δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων, πληρωμές και ανακτήσεις

1. Η συνεισφορά του ΕΤΠΑ στα προγράμματα συνεργασίας καταβάλλεται σε έναν ενιαίο λογαριασμό χωρίς εθνικούς επί μέρους λογαριασμούς.

2. Η διαχειριστική αρχή μεριμνά ώστε τυχόν ποσά που καταβλήθηκαν ως αποτέλεσμα παρατυπίας να ανακτώνται από τον κύριο ή τον μόνο δικαιούχο. Οι δικαιούχοι επιστρέφουν στον κύριο δικαιούχο τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά.

3. Αν ο κύριος δικαιούχος δεν επιτύχει να εξασφαλίσει την επιστροφή των ποσών από τους υπόλοιπους δικαιούχους ή αν η διαχειριστική αρχή δεν επιτύχει να εξασφαλίσει την επιστροφή των ποσών από τον κύριο ή τον μόνο δικαιούχο, το κράτος μέλος ή η τρίτη χώρα στο έδαφός του/της οποίου/-ας είναι εγκατεστημένος ο δικαιούχος ή, στην περίπτωση ενός ΕΟΕΣ, είναι εγγεγραμμένος ο ΕΟΕΣ, επιστρέφει στη διαχειριστική αρχή τυχόν ποσά που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως στον δικαιούχο. Η διαχειριστική αρχή είναι υπεύθυνη για την επιστροφή των εν λόγω ποσών στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, σύμφωνα με τον καταμερισμό των ευθυνών μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών, όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα συνεργασίας.

Άρθρο 28

Χρήση του ευρώ

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 133 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, οι δαπάνες που πραγματοποιούνται σε νόμισμα διαφορετικό από το ευρώ μετατρέπονται σε ευρώ από τους δικαιούχους με τη μηνιαία λογιστική ισοτιμία της Επιτροπής, για τον μήνα κατά τη διάρκεια του οποίου:

- α) πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες,
- β) υποβλήθηκαν οι δαπάνες προς επαλήθευση στη διαχειριστική αρχή ή στον ελεγκτή σύμφωνα προς το άρθρο 23 του παρόντος κανονισμού, ή
- γ) υποβλήθηκαν οι δαπάνες στον κύριο δικαιούχο.

Η επιλεγείσα μέθοδος ορίζεται στο πρόγραμμα συνεργασίας και εφαρμόζεται στο σύνολο των δικαιούχων.

Η μετατροπή επαληθεύεται από τη διαχειριστική αρχή ή από τον ελεγκτή στο κράτος μέλος ή στην τρίτη χώρα όπου είναι εγκατεστημένος ο δικαιούχος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 29

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 16 παράγραφος 4 και στο άρθρο 18 παράγραφος 1 από τις 21ης Δεκεμβρίου 2013, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 16 παράγραφος 4 και στο άρθρο 18 παράγραφος 1 μπορεί να ανακληθεί, ανά πάσα στιγμή, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Παράγει αποτελέσματα από την επόμενη ημέρα της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σ' αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύ κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
4. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 16 παράγραφος 4 και του άρθρου 18 παράγραφος 1 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή εάν, πριν από τη λήξη της εν λόγω περιόδου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 30

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει ούτε τη συνέχιση ούτε την τροποποίηση, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ή της μερικής ακύρωσης, συνδρομής την οποία έχει εγκρίνει η Επιτροπή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 ή οποιασδήποτε άλλης νομοθετικής πράξης που διέπει τη συνδρομή αυτήν στις 31 Δεκεμβρίου 2013. Ο εν λόγω κανονισμός ή κάθε άλλη εφαρμοστέα νομοθετική πράξη εξακολουθεί, κατά συνέπεια, να εφαρμόζεται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2013, για τη συνδρομή αυτή ή για τα έργα αυτά μέχρι το κλείσιμό τους. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, η συνδρομή καλύπτει λειτουργικά προγράμματα και μεγάλα έργα.

2. Οι αιτήσεις για τη λήψη συνδρομής, οι οποίες υποβλήθηκαν ή εγκρίθηκαν βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014, παραμένουν σε ισχύ.

Άρθρο 31

Επανεξέταση

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επανεξετάζουν τον παρόντα κανονισμό έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, σύμφωνα με το άρθρο 178 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 32

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τα άρθρα 4, 27 έως 28 εφαρμόζονται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2014.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΟΙΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΤΟΧΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

	ΜΟΝΑΔΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Παραγωγικές επενδύσεις		
	επιχειρήσεις	Αριθμός υποστηριζόμενων επιχειρήσεων
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν χρηματοοικονομική υποστήριξη διαφορετική από επιχορηγήσεις
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη χρηματοοικονομική υποστήριξη
	επιχειρήσεις	Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν υποστήριξη
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε διασυνοριακά, διακρατικά ή διαπεριφερειακά ερευνητικά σχέδια
	οργανώσεις	Αριθμός ερευνητικών ιδρυμάτων που συμμετέχουν σε διασυνοριακά, διακρατικά ή διαπεριφερειακά ερευνητικά σχέδια
	ευρώ	Ιδιωτικές επενδύσεις με βάση τη δημόσια υποστήριξη των ΜΜΕ (επιχορηγήσεις)
	ευρώ	Ιδιωτικές επενδύσεις με βάση τη δημόσια υποστήριξη των ΜΜΕ (όχι επιχορηγήσεις)
	ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	Αύξηση της απασχόλησης σε υποστηριζόμενες επιχειρήσεις
Αειφόρος τουρισμός	επισκέψεις/έτος	Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε υποστηριζόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και τόπους τουριστικού ενδιαφέροντος
Υποδομές ΤΠΕ	νοικοκυριά	Πρόσθετα νοικοκυριά με ευρυζωνική πρόσβαση τουλάχιστον 30 Mbps
Μεταφορές		
Σιδηρόδρομος	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών
		από το οποίο: ΔΕΔ-Μ
	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος σιδηροδρομικών γραμμών που ανακατασκευάζονται ή αναβαθμίζονται
		από το οποίο: ΔΕΔ-Μ
Οδικό δίκτυο	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος νέων οδών που κατασκευάζονται
		από το οποίο: ΔΕΔ-Μ
	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος οδών που ανακατασκευάζονται ή αναβαθμίζονται
		από το οποίο: ΔΕΔ-Μ
Αστικές συγκοινωνίες	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό
Οδοί εσωτερικής ναυσιπλοΐας	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος αναβαθμισμένων ή νέων εσωτερικών πλωτών οδών
Περιβάλλον		
Στερεά απόβλητα	τόνοι/έτος	Πρόσθετη ικανότητα ανακύκλωσης αποβλήτων

	ΜΟΝΑΔΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Υδρευση	άτομα	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από τη βελτιωμένη παροχή νερού
Επεξεργασία λυμάτων	ισοδύναμο πληθυσμού	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από τη βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων
Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	άτομα	Πληθυσμός που επωφελείται από μέτρα αντιπλημμυρικής προστασίας
	άτομα	Πληθυσμός που ωφελείται από δασική πυροπροστασία
Αποκατάσταση του εδάφους	εκτάρια	Συνολικό εμβαδόν αποκαθιστώμενου εδάφους
Φύση και βιοποικιλότητα	εκτάρια	Επιφάνεια οικοτόπων που υποστηρίζονται προς επίτευξη καλύτερης κατάστασης διατήρησης
Έρευνα, καινοτομία		
	ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης	Αριθμός νέων ερευνητών σε υποστηριζόμενες οντότητες
	ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης	Αριθμός ερευνητών που εργάζονται σε βελτιωμένες εγκαταστάσεις ερευνητικών υποδομών
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα
	ευρώ	Ιδιωτικές επενδύσεις με βάση τη δημόσια υποστήριξη στην καινοτομία ή στην έρευνα και ανάπτυξη
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που υποστηρίζονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που υποστηρίζονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία
Ενέργεια και κλιματική αλλαγή		
Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	MW	Πρόσθετη ικανότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας
Ενεργειακή απόδοση	νοικοκυριά	Αριθμός νοικοκυριών με βελτιωμένη κατάσταση κατανάλωσης ενέργειας
	kWh/έτος	Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων
	χρήστες	Αριθμός πρόσθετων χρηστών ενέργειας που είναι συνδεδεμένοι με ευφυή δίκτυα
Μείωση των αερίων θερμοκηπίου	τόνοι ισοδυνάμου CO ₂	Εκτιμώμενη ετήσια μείωση αερίων θερμοκηπίου
Κοινωνικές υποδομές		
Παιδική φροντίδα και εκπαίδευση	άτομα	Δυναμικότητα υποδομής υποστηριζόμενης παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης
Υγεία	άτομα	Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας
Ειδικοί δείκτες αστικής ανάπτυξης		
	άτομα	Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης
	τετραγωνικά μέτρα	Ανοικτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές

	ΜΟΝΑΔΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ
	τετραγωνικά μέτρα	Δημόσια ή εμπορικά κτίρια που κτίζονται ή ανακαινίζονται σε αστικές περιοχές
	Μονάδες στέγασης	Κατοικίες που αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές
Αγορά εργασίας και κατάρτιση ⁽¹⁾		
	άτομα	Αριθμός συμμετεχόντων σε πρωτοβουλίες διασυνοριακής κινητικότητας
	άτομα	Αριθμός συμμετεχόντων σε κοινές τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης και κοινή κατάρτιση
	άτομα	Αριθμός συμμετεχόντων σε έργα που προάγουν την ισότητα των φύλων, τις ίσες ευκαιρίες και την κοινωνική ένταξη σε διασυνοριακό επίπεδο
	άτομα	Αριθμός συμμετεχόντων σε κοινά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης για την υποστήριξη της απασχόλησης των νέων, των εκπαιδευτικών ευκαιριών και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης σε διασυνοριακό επίπεδο

⁽¹⁾ Κατά περίπτωση, οι πληροφορίες σχετικά με τους συμμετέχοντες θα κατανέμονται ανάλογα με την κατάσταση τους όσον αφορά την αγορά εργασίας, με αντίστοιχη ένδειξη «απασχολούμενος», «άνεργος», «μακροχρόνια άνεργος», «οικονομικά μη ενεργός» ή «οικονομικά μη ενεργός και δεν συμμετέχει σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης».

Κοινή δήλωση Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 6 του κανονισμού ΕΤΠΑ, του άρθρου 15 του κανονισμού για την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία και του άρθρου 4 του κανονισμού για το Ταμείο Συνοχής

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν υπόψη την διαβεβαίωση της Επιτροπής προς τον ευρωπαϊκό νομοθέτη ότι οι κοινοί δείκτες επιδόσεων για τον κανονισμό ΕΤΠΑ, για τον κανονισμό για την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία και για τον κανονισμό για το Ταμείο Συνοχής, που πρόκειται να συμπεριληφθούν σε παράρτημα προσαρτημένο σε κάθε έναν από τους εν λόγω κανονισμούς, αποτελούν καρπό μιας εκτεταμένης διαδικασίας προπαρασκευής στην οποία συμμετείχαν εμπειρογνώμονες αξιολογητές τόσο της Επιτροπής όσο και των κρατών μελών και αναμένεται, κατ' αρχήν, ότι θα παραμείνουν αμετάβλητοι.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Δεκεμβρίου 2013

σχετικά με το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1084/2006

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 177 δεύτερο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Το άρθρο 174 πρώτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει ότι η Ένωση οφείλει να αναπτύσσει και να εξακολουθεί τη δράση της με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής της συνοχής. Ως εκ τούτου, το Ταμείο Συνοχής, το οποίο ιδρύεται με τον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να συμμετέχει στη χρηματοδότηση σχεδίων στον τομέα του περιβάλλοντος και των διευρωπαϊκών δικτύων στον τομέα των υποδομών μεταφορών.
- (2) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ θεσπίζει διατάξεις που είναι κοινές για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας. Ο εν λόγω κανονισμός συνιστά ένα νέο πλαίσιο για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, συμπεριλαμβανομένου του Ταμείου Συνοχής. Είναι, ως εκ τούτου, αναγκαίο να

διευκρινισθούν τα καθήκοντα του Ταμείου Συνοχής σε σχέση με το εν λόγω πλαίσιο και σε σχέση με το σκοπό που προβλέπεται για το Ταμείο Συνοχής από τη ΣΛΕΕ.

- (3) Θα πρέπει να θεσπιστούν ειδικές διατάξεις σχετικά με το είδος των δραστηριοτήτων που μπορούν να στηριχθούν από το Ταμείο Συνοχής, με σκοπό την συνεισφορά στις επενδυτικές προτεραιότητες των θεματικών στόχων που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.
- (4) Η Ένωση θα πρέπει να δύναται να στηρίζει, μέσω του Ταμείου Συνοχής, δράσεις για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 191 ΣΛΕΕ, και συγκεκριμένα την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και δράσεις στον τομέα των μεταφορών, εκτός των διευρωπαϊκών δικτύων, τις σιδηροδρομικές, ποτάμιες και θαλάσσιες μεταφορές, τα διατροφικά συστήματα μεταφορών και τη διαλειτουργικότητά τους, τη διαχείριση της οδικής, θαλάσσιας και εναέριας κυκλοφορίας, τις καθαρές αστικές μεταφορές και τις δημόσιες συγκοινωνίες.
- (5) Είναι απαραίτητο να υπενθυμιστεί ότι στις περιπτώσεις που τα μέτρα τα οποία βασίζονται στο άρθρο 192 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ συνεπάγονται κόστη που εκτιμώνται ως δυσανάλογα για τις δημόσιες αρχές ενός κράτους μέλους αλλά παρέχεται οικονομική ενίσχυση από το Ταμείο Συνοχής σύμφωνα με το άρθρο 192 παράγραφος 5 ΣΛΕΕ, σε κάθε περίπτωση, η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» πρέπει να έχει ούτως ή άλλως εφαρμογή.
- (6) Τα έργα που στηρίζονται από το Ταμείο Συνοχής στον τομέα των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζει ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾. Προκειμένου να επικεντρωθούν οι προσπάθειες προς αυτό τον σκοπό θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε έργα κοινού ενδιαφέροντος, όπως ορίζεται στον εν λόγω κανονισμό.
- (7) Οι επενδύσεις με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τις δραστηριότητες που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾, δεν θα πρέπει να είναι επιλέξιμες για στήριξη από το Ταμείο Συνοχής, καθώς ήδη επωφελούνται χρηματοδοτικά από την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας. Η εξαίρεση αυτή δεν θα πρέπει

⁽¹⁾ ΕΕ C 191 της 29.6.2012, σ. 38.⁽²⁾ ΕΕ C 225 της 27.7.2012, σ. 143.⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την 17ης Δεκεμβρίου 2013 κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (Βλέπε σελίδα 320 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 περί των κατευθυντήριων γραμμών της Ένωσης για την ανάπτυξη των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 661/2010/ΕΕ (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 1).⁽⁵⁾ Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

να περιορίζει τη δυνατότητα αξιοποίησης του Ταμείου Συνοχής για τη στήριξη δραστηριοτήτων που δεν παρατίθενται στο Παράρτημα I της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, ακόμη και αν αυτές οι δραστηριότητες υλοποιούνται από τους ίδιους οικονομικούς φορείς και περιλαμβάνουν δραστηριότητες όπως οι επενδύσεις ενεργειακής απόδοσης στη συμπαραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού και στα δίκτυα τηλεθέρμανσης, τα έξυπνα συστήματα διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέτρα μείωσης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, ακόμη και αν μία από τις έμμεσες επιπτώσεις τέτοιων δραστηριοτήτων είναι η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή αν αναφέρονται στο εθνικό σχέδιο που αναφέρεται στην Οδηγία 2003/87/ΕΚ.

- (8) Οι επενδύσεις στον τομέα της στέγασης, εκτός εάν προάγουν την ενεργειακή απόδοση ή τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, δεν μπορούν να είναι επιλέξιμες για στήριξη από το Ταμείο Συνοχής καθώς δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της στήριξης που παρέχει το εν λόγω Ταμείο όπως ορίζεται στην ΣΛΕΕ.
- (9) Προκειμένου να επιταχυνθεί η ανάπτυξη των υποδομών μεταφορών σε όλη την Ένωση, το Ταμείο Συνοχής θα πρέπει να στηρίζει έργα υποδομών μεταφορών με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία που προβλέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ για ποσό συνολικού ύψους 10 000 000 000 EUR. Η κατανομή της στήριξης από το Ταμείο Συνοχής στα εν λόγω έργα θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τους κανόνες που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 92 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, η στήριξη θα πρέπει να διατίθεται μόνο σε κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής, με τα ποσοστά συγχρηματοδότησης που ισχύουν στο εν λόγω Ταμείο.
- (10) Κατά την προώθηση των επενδύσεων στον τομέα της διαχείρισης κινδύνων, είναι σημαντικό να διασφαλίζεται ότι λαμβάνονται υπόψη συγκεκριμένοι κίνδυνοι σε περιφερειακό, διασυνοριακό και διακρατικό επίπεδο.
- (11) Θα πρέπει να εξασφαλίζεται συμπληρωματικότητα και συνεργεία μεταξύ των παρεμβάσεων του Ταμείου Συνοχής, του ΕΤΠΑ, του στόχου Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας και της Διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», ώστε να αποφεύγεται η αλληλοεπικάλυψη των προσπαθειών και να διασφαλίζεται η βέλτιστη σύνδεση των διαφορετικών τύπων υποδομής σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, καθώς και σε ολόκληρη την Ένωση.
- (12) Για να αντιμετωπίζονται οι ειδικές ανάγκες του Ταμείου Συνοχής, και σύμφωνα με τη στρατηγική της Ένωσης για μία έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, είναι απαραίτητο να καθοριστούν για κάθε θεματικό στόχο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ειδικές δράσεις ως 'επενδυτικές προτεραιότητες' για το Ταμείο Συνοχής. Αυτές οι επενδυτικές προτεραιότητες θα πρέπει να θέσουν λεπτομερείς στόχους, οι οποίοι δεν θα αποκλείουν ο ένας τον άλλον, στους οποίους θα συμβάλλει το Ταμείο Συνοχής. Αυτές οι επενδυτικές προτεραιότητες θα πρέπει να αποτελέσουν τη βάση για τον ορισμό ειδικών στόχων στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων, οι οποίοι λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά της περιοχής του προγράμματος. Προκειμένου να αυξηθεί η ευελιξία και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος μέσω της από κοινού υλοποίησης, θα πρέπει να εναρμονιστούν οι επενδυτικές προτεραιότητες του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής στο πλαίσιο των αντίστοιχων θεματικών στόχων.
- (13) Ένα κοινό σύνολο δεικτών εκροών για την αξιολόγηση της συνολικής προόδου σε επίπεδο Ένωσης από την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων θα πρέπει να καθοριστεί στο Παράρτημα του παρόντος κανονισμού. Οι εν λόγω δείκτες θα πρέπει να ανταποκρίνονται στην επενδυτική προτεραιότητα και το είδος των δράσεων που λαμβάνουν στήριξη σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Αυτοί οι κοινοί δείκτες εκροών θα πρέπει να συμπληρώνονται με ειδικούς δείκτες αποτελέσματος των προγραμμάτων και, κατά περίπτωση, με ειδικούς δείκτες εκροών των προγραμμάτων.
- (14) Προκειμένου να τροποποιείται ο παρών κανονισμός ως προς ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης, σχετικά με την τροποποίηση του καταλόγου των κοινών δεικτών εκροών που ορίζονται στο Παράρτημα I του παρόντος κανονισμού. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξαγάγει η Επιτροπή τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, ακόμα και σε επίπεδο εμπειρογνομώνων. Η Επιτροπή, όταν ετοιμάζει και συντάσσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, θα πρέπει να εξασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- (15) Καθώς ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης για τους σκοπούς της προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, ενώ αντίθετα μπορεί, λόγω της έκτασης των δυσαναλογιών στα επίπεδα ανάπτυξης των διάφορων περιφερειών, της βραδείας προόδου των πλέον μειονεκτικών περιοχών και των περιορισμένων χρηματοδοτικών πόρων των κρατών μελών και των περιφερειών, να επιτευχθεί καλύτερα, σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 για τη σύσταση της Διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 680/2007 και (ΕΚ) αριθ. 67/2010 (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 129).

- (16) Επειδή ο παρών κανονισμός αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 ⁽¹⁾ του Συμβουλίου, ο τελευταίος θα πρέπει να καταργηθεί. Εντούτοις, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να επηρεάζει ούτε τη συνέχιση ούτε την τροποποίηση της συνδρομής την οποία έχει εγκρίνει η Επιτροπή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 ή κάθε άλλης νομοθετικής πράξης που διέπει τη συνδρομή αυτή την 31η Δεκεμβρίου 2013. Ο εν λόγω κανονισμός ή η εν λόγω άλλη νομοθετική πράξη θα πρέπει επομένως να εξακολουθεί να διέπει, μετά την 31η Δεκεμβρίου 2013, τη συνδρομή αυτή ή τις σχετικές πράξεις έως την ολοκλήρωσή τους. Ως εκ τούτου, οι αιτήσεις για τη λήψη συνδρομής που υποβλήθηκαν ή εγκρίθηκαν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 θα πρέπει να εξακολουθούν να παραμένουν σε ισχύ.
- (17) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η άμεση εφαρμογή των προβλεπόμενων σε αυτόν μέτρων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

ΕΞΕΛΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ίδρυση και αντικείμενο του Ταμείου Συνοχής

1. Διά του παρόντος ιδρύεται Ταμείο Συνοχής με στόχο την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης προκειμένου να προωθηθεί η βιώσιμη ανάπτυξη.
2. Ο παρών κανονισμός καθορίζει τα καθήκοντα του Ταμείου Συνοχής και το πεδίο εφαρμογής της συνδρομής που αυτό παρέχει όσον αφορά το στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» σύμφωνα με το άρθρο 89 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής της συνδρομής του Ταμείου Συνοχής

1. Το Ταμείο Συνοχής, εξασφαλίζοντας την κατάλληλη ισορροπία και σύμφωνα με τις ειδικές για κάθε κράτος μέλος ανάγκες για επενδύσεις και υποδομές, στηρίζει:
 - α) επενδύσεις στο περιβάλλον, μεταξύ άλλων στους τομείς που έχουν σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη και ενέργεια και παρουσιάζουν περιβαλλοντικά οφέλη·
 - β) ΔΕΔ-Μ, σύμφωνα με τους κατευθυντήριες γραμμές που εγκρίθηκαν με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1315/2013·
 - γ) τεχνική βοήθεια.
2. Το Ταμείο Συνοχής δεν στηρίζει:
 - α) τον παροπλισμό ή την κατασκευή πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, για την ίδρυση Ταμείου Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1164/94 (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 79).

- β) τις επενδύσεις για να επιτευχθεί η μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από δραστηριότητες που παρατίθενται στο Παράρτημα I της οδηγίας 2003/87/ΕΚ·
- γ) τις επενδύσεις στη στέγαση, εκτός εάν σχετίζονται με την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης ή της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
- δ) την παρασκευή, επεξεργασία και εμπορία καπνού και προϊόντων καπνού·
- ε) τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσχέρειες, κατά την έννοια των ενωσιακών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις·
- στ) επενδύσεις σε υποδομές αερολιμένων, εκτός εάν συνδέονται με την προστασία του περιβάλλοντος ή συνοδεύονται από επενδύσεις που είναι αναγκαίες για τον περιορισμό ή τη μείωση των αρνητικών τους επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Άρθρο 3

Στήριξη του Ταμείου Συνοχής έργων υποδομών μεταφορών στο πλαίσιο της Διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη»

Το Ταμείο Συνοχής στηρίζει τα έργα υποδομής μεταφορών με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 για ποσό ύψους 10 000 000 000 EUR σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Άρθρο 4

Επενδυτικές προτεραιότητες

Το Ταμείο Συνοχής στηρίζει τις ακόλουθες επενδυτικές προτεραιότητες στο πλαίσιο των θεματικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 9 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 σύμφωνα με τις ανάγκες και τις δυνατότητες ανάπτυξης που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο i) του εν λόγω κανονισμού και που περιγράφονται στο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης:

- α) στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς μέσω:
 - i) της προαγωγής της παραγωγής και της διανομής ενέργειας η οποία παράγεται από ανανεώσιμες πηγές·
 - ii) της προαγωγής της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις·
 - iii) της στήριξης της ενεργειακής απόδοσης, της διαχείρισης της έξυπνης ενέργειας και της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτιρίων, και στον τομέα της στέγασης·
 - iv) της ανάπτυξης και της εφαρμογής έξυπνων συστημάτων διανομής ηλεκτρικού ρεύματος που λειτουργούν σε χαμηλά και μεσαία επίπεδα τάσης·

- v) της προαγωγής στρατηγικών για χαμηλές εκπομπές διοξειδίων του άνθρακα για όλους τους τύπους των περιοχών, και ιδίως για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον μετριασμό των επιπτώσεων·
- vi) της προώθησης της χρήσης συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα·
- β) προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων μέσω:
- i) της στήριξης επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των βασισμένων στο οικοσύστημα προσεγγίσεων
- ii) της προαγωγής των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα σε καταστροφές και αναπτύσσοντας συστήματα διαχείρισης καταστροφών·
- γ) διατήρηση και την προστασία του περιβάλλοντος και την προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων μέσω:
- i) επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών, που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη, για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις·
- ii) επενδύσεων στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών, που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη, για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις·
- iii) της προστασίας και της αποκατάστασης της βιοποικιλότητας και του εδάφους, καθώς και της προαγωγής των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων, μεταξύ άλλων και μέσω του δικτύου NATURA 2000, και των πράσινων υποδομών·
- iv) της ανάληψης δράσεων για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά περιοχών (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης του αέρα και την προώθηση μέτρων περιορισμού του θορύβου·
- δ) προαγωγή των βιώσιμων μεταφορών και εξάλειψη των σημείων συμφόρησης στις υποδομές των βασικών δικτύων, μέσω:
- i) της στήριξης ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών, επενδύοντας στο ΔΕΑ-Μ·
- ii) της ανάπτυξης και της βελτίωσης συστημάτων μεταφορών φιλικών προς το περιβάλλον (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου) με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων, με σκοπό την προαγωγή της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας·
- iii) της ανάπτυξης και της αποκατάστασης ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και διαλειτουργικών σιδηροδρομικών συστημάτων, και της προώθησης μέτρων για τη μείωση του θορύβου·
- ε) ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των εμπλεκόμενων μερών και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης, μέσω δράσεων ενίσχυσης της θεσμικής ικανότητας και της αποδοτικότητας της δημόσιας διοίκησης και των δημόσιων υπηρεσιών που έχουν σχέση με την εφαρμογή του Ταμείου Συνοχής.

Άρθρο 5

Δείκτες

- Χρησιμοποιούνται κοινοί δείκτες εκρών, όπως αναφέρεται στο Παράρτημα 1 του παρόντος κανονισμού, ειδικοί δείκτες αποτελέσματος των προγραμμάτων και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, ειδικοί δείκτες εκρών των προγραμμάτων σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 4 και το άρθρο 96 παράγραφος 2 στοιχείο β) σημεία ii) και iv) και στοιχείο γ) σημεία ii) και iv) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.
- Για τους κοινούς και τους ειδικούς δείκτες εκρών των προγραμμάτων, οι τιμές βάσης ορίζονται σε μηδέν. Οι σωρευτικές ποσοτικοποιημένες τιμές-στόχοι για τους εν λόγω δείκτες τίθενται για το 2023.
- Για τους ειδικούς δείκτες αποτελέσματος των προγραμμάτων, οι οποίοι συνδέονται με τις επενδυτικές προτεραιότητες, οι τιμές βάσης χρησιμοποιούν τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία και τίθενται στόχοι για το 2023. Οι στόχοι μπορούν να εκφράζονται είτε σε ποσοτικούς είτε σε ποιοτικούς όρους.
- Ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ'εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 7, για την τροποποίηση του καταλόγου των κοινών δεικτών εκρών που παρατίθεται στο Παράρτημα I, με σκοπό την πραγματοποίηση προσαρμογών, όπου δικαιολογείται προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική αξιολόγηση της πρόόδου κατά την υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Άρθρο 6

Μεταβατικές διατάξεις

- Ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει ούτε τη συνέχιση ούτε την τροποποίηση, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ή της μερικής ακύρωσης, της συνδρομής την οποία έχει εγκρίνει η Επιτροπή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 ή βάσει οποιασδήποτε άλλης νομοθετικής πράξης που διέπει τη συνδρομή αυτή στις 31 Δεκεμβρίου 2013. Ο εν λόγω κανονισμός ή η εν λόγω άλλη νομοθετική πράξη εξακολουθεί επομένως να διέπει μετά την 31η Δεκεμβρίου 2013 την εν λόγω συνδρομή ή τις εν λόγω πράξεις μέχρι την ολοκλήρωσή τους. Για την επίτευξη του σκοπού της συγκεκριμένης παραγράφου η εν λόγω συνδρομή θα καλύπτει τα επιχειρησιακά προγράμματα και τα μεγάλα έργα.

2. Οι αιτήσεις για τη λήψη ενίσχυσης που έγιναν ή εγκρίθηκαν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 7

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος Άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 5 παράγραφος 4 αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή από την 21ης Δεκεμβρίου 2013 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2020.

3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύ κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

4. Μόλις εκδώσει μία κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 4 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το

Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 8

Καταργούμενες διατάξεις

Με την επιφύλαξη του άρθρου 6 του παρόντος κανονισμού, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 καταργείται από 1ης Ιανουαρίου 2014.

Οι παραπομπές στον καταργούμενο κανονισμό θεωρούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που περιέχεται στο Παράρτημα II.

Άρθρο 9

Ρήτρα επανεξέτασης

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επανεξετάζουν τον παρόντα κανονισμό έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 σύμφωνα με το άρθρο 177 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 10

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

R. ŠADŽIUS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΟΙΝΟΙ ΔΕΪΚΤΕΣ ΕΚΡΩΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ

	ΜΟΝΑΔΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Περιβάλλον		
Στερεά απόβλητα	τόνοι/έτος	Επιπλέον δυναμικό ανακύκλωσης αποβλήτων
Υδρευση	φυσικά πρόσωπα	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από τη βελτίωση του συστήματος ύδρευσης
Επεξεργασία λυμάτων	ισοδύναμο πληθυσμού	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων
Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	φυσικά πρόσωπα	Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα
	φυσικά πρόσωπα	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα δασικής πυροπροστασίας
Αποκατάσταση του εδάφους	εκτάρια	Συνολική επιφάνεια αποκατεστημένου εδάφους
Φύση και βιοποικιλότητα	εκτάρια	Επιφάνεια οικοτόπων που ενισχύονται προκειμένου να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης
Ενέργεια και κλιματική αλλαγή		
Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	MW	Πρόσθετη δυναμικότητα από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
Ενεργειακή απόδοση	νοικοκυριά	Αριθμός νοικοκυριών με καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης
	KWh/έτος	Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων
	χρήστες	Αριθμός πρόσθετων χρηστών ενέργειας που ενέργειας που συνδέονται σε ευφυή δίκτυα
Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου	τόνοι ισοδυνάμου CO ₂	Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου
Μεταφορές		
Σιδηροδρομικές μεταφορές	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών
	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων σιδηροδρομικών γραμμών
Οδικό δίκτυο	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος των νέων δρόμων
	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων
Αστικές συγκοινωνίες	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό
Εσωτερικές πλωτές οδοί	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων εσωτερικών πλωτών οδών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1084/2006	Ο παρών κανονισμός
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
Άρθρο 3	—
Άρθρο 4	—
—	Άρθρο 3
—	Άρθρο 4
—	Άρθρο 5
Άρθρο 5	Άρθρο 6
Άρθρο 5α	—
—	Άρθρο 7
Άρθρο 6	Άρθρο 8
Άρθρο 7	Άρθρο 9
Άρθρο 8	Άρθρο 10

Κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 6 του κανονισμού ΕΠΠΑ, του άρθρου 15 του κανονισμού για την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία και του άρθρου 4 του κανονισμού για το Ταμείο Συνοχής

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν υπόψη την διαβεβαίωση της Επιτροπής προς τον ευρωπαϊκό νομοθέτη ότι οι κοινοί δείκτες επιδόσεων για τον κανονισμό ΕΠΠΑ, για τον κανονισμό για την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία και για τον κανονισμό για το Ταμείο Συνοχής, που πρόκειται να συμπεριληφθούν σε παράρτημα προσαρτημένο σε κάθε έναν από τους εν λόγω κανονισμούς, αποτελούν καρπό μιας εκτεταμένης διαδικασίας προπαρασκευής στην οποία συμμετείχαν εμπειρογνώμονες αξιολογητές τόσο της Επιτροπής όσο και των κρατών μελών και αναμένεται, κατ' αρχήν, ότι θα παραμείνουν αμετάβλητοι.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Δεκεμβρίου 2013

σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεκριμένα τα άρθρα 178 και 349,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Μετά τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 176 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) συμβάλλει στη διόρθωση των κυριότερων περιφερειακών ανισοτήτων στην Ένωση. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο και το άρθρο 174 δεύτερο και τρίτο εδάφιο ΣΛΕΕ, το ΕΤΠΑ πρέπει να συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διάφορων περιφερειών και της καθυστέρησης που εμφανίζουν οι πλέον μειονεκτούσες περιφέρειες, μεταξύ των οποίων χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής οι περιφέρειες που πάσχουν από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα, όπως οι υπερβόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες, καθώς και οι νησιωτικές, διασυννοριακές και ορεινές περιοχές.
- (2) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ θεσπίζει τις διατάξεις που είναι κοινές για το ΕΤΠΑ, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας.

⁽¹⁾ ΕΕ C 191 της 29.6.2012, σ. 44.

⁽²⁾ ΕΕ C 225 της 27.7.2012, σ. 114.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17 Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 320 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- (3) Είναι σκόπιμο να καθοριστούν ειδικές διατάξεις σχετικά με το είδος των δραστηριοτήτων που είναι δυνατόν να στηριχθούν από το ΕΤΠΑ προκειμένου να συμβάλλουν στις επενδυτικές προτεραιότητες στο πλαίσιο των θεματικών στόχων που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να οριστούν και να αποσαφηνιστούν οι δράσεις εκτός του πεδίου εφαρμογής του ΕΤΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων για την επίτευξη μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τις δραστηριότητες που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾. Προς αποφυγή υπέρμετρης χρηματοδότησης, οι εν λόγω επενδύσεις δεν θα πρέπει να είναι επιλέξιμες για στήριξη από το ΕΤΠΑ, καθώς ήδη επωφελούνται οικονομικά από την εφαρμογή της οδηγίας 2003/87/ΕΚ. Η εν λόγω εξαίρεση δεν θα πρέπει να περιορίζει τη δυνατότητα αξιοποίησης του ΕΤΠΑ για την στήριξη δραστηριοτήτων που δεν αναφέρονται στο Παράρτημα Ι της οδηγίας 2003/87/ΕΚ, ακόμη και αν οι δράσεις αυτές υλοποιούνται από τους ίδιους οικονομικούς φορείς, και περιλαμβάνουν δράσεις όπως οι επενδύσεις ενεργειακής απόδοσης στα δίκτυα τηλεθέρμανσης, τα έξυπνα συστήματα διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέτρα μείωσης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, ακόμη και αν στις έμμεσες επιπτώσεις των δραστηριοτήτων αυτών συμπεριλαμβάνεται και η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή αν παρατίθενται στο εθνικό σχέδιο που στην οδηγία 2003/87/ΕΚ.

- (4) Είναι απαραίτητο να διευκρινισθεί ποιες επιπρόσθετες δραστηριότητες μπορεί να στηρίξει το ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΕΣ).

- (5) Το ΕΤΠΑ θα πρέπει να συνεισφέρει στη στρατηγική της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη εξασφαλίζοντας έτσι μεγαλύτερη συγκέντρωση της στήριξης από το ΕΤΠΑ στις προτεραιότητες της Ένωσης. Ανάλογα με την κατηγορία των περιφερειών που στηρίζονται, η συνδρομή του ΕΤΠΑ βάσει του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» θα πρέπει να συγκεντρώνεται στην έρευνα και καινοτομία, στις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), στις μικρές και μεσαίες μεγέθους επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και στην προώθηση μιας οικονομίας χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Η εν λόγω θεματική συγκέντρωση θα πρέπει να επιτυγχάνεται σε εθνικό επίπεδο αλλά και να παρέχει παράλληλα ευελιξία σε επίπεδο επιχειρησιακού προγράμματος και μεταξύ των διαφορετικών κατηγοριών περιφερειών. Η θεματική συγκέντρωση θα πρέπει, κατά το δέον, να αναπροσαρμόζεται προκειμένου να συνυπολογίζονται οι πόροι του Ταμείου Συνοχής που διατίθενται για τη στήριξη των επενδυτικών προτεραιοτήτων που σχετίζονται με τη στροφή προς μία

⁽⁴⁾ Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

- οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 3 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾. Ο βαθμός θεματικής συγκέντρωσης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το επίπεδο ανάπτυξης κάθε περιφέρειας, τη συνεισφορά των πόρων του Ταμείου Συνοχής κατά περίπτωση, καθώς και τις ιδιαίτερες ανάγκες των περιφερειών των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕΠ ως κριτήριο επιλεξιμότητας για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 ήταν λιγότερο από το 75 % του μέσου όρου του ΑΕΠ της ΕΕ-25 για την περίοδο αναφοράς, των περιφερειών που έχουν χαρακτηριστεί περιφέρειες σταδιακής εξέδου κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 και ορισμένων περιφερειών επιπέδου NUTS 2 που αποτελούνται αποκλειστικά από νησιωτικά κράτη μέλη ή από νησιά.
- (6) Η στήριξη από το ΕΤΠΑ θα πρέπει να δύναται να συμβάλλει, στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας «τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων», στην επίτευξη όλων των θεματικών στόχων που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό.
- (7) Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ειδικές ανάγκες του ΕΤΠΑ και σε συμφωνία με τη στρατηγική της Ένωσης για μία έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, είναι αναγκαίο να οριστούν, στο πλαίσιο κάθε θεματικού στόχου σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του ΕΤΠΑ ειδικές δράσεις ως «επενδυτικές προτεραιότητες». Οι εν λόγω επενδυτικές προτεραιότητες θα πρέπει να καθορίζουν λεπτομερείς μη αλληλοαποκλειόμενους στόχους, στους οποίους πρέπει να συμβάλλει το ΕΤΠΑ. Αυτές οι επενδυτικές προτεραιότητες θα πρέπει να αποτελέσουν τη βάση για τον ορισμό ειδικών στόχων στο πλαίσιο των προγραμμάτων που θα λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά της περιοχής του προγράμματος.
- (8) Είναι ανάγκη να προαχθεί η καινοτομία και η ανάπτυξη των ΜΜΕ σε αναδυόμενους τομείς που συνδέονται με ευρωπαϊκές και περιφερειακές προκλήσεις, όπως οι δημιουργικοί κλάδοι και ο πολιτιστικός τομέας και οι καινοτόμες υπηρεσίες που αντικατοπτρίζουν τις νέες κοινωνικές απαιτήσεις, ή σε προϊόντα και υπηρεσίες που συνδέονται με τον γηράσκοντα πληθυσμό, την υγεία και περιθαλψη, την οικολογική καινοτομία, την οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και την αποδοτική χρήση των πόρων.
- (9) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η προστιθέμενη αξία από τις επενδύσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από τον προϋπολογισμό της Ένωσης στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, πρόκειται να επιδιωχθούν συνέργειες ιδίως μεταξύ του ΕΤΠΑ και του Ορίζοντα 2020 - το Πρόγραμμα Πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία- με παράλληλο σεβασμό των διακριτών τους στόχων.
- (10) Είναι σημαντικό να διασφαλίζεται ότι, κατά την προώθηση των επενδύσεων στον τομέα της διαχείρισης κινδύνων, θα λαμβάνονται υπόψη συγκεκριμένοι κίνδυνοι σε περιφερειακό, διασυνοριακό και διακρατικό επίπεδο.
- (11) Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η συμβολή τους στην επίτευξη του στόχου στήριξης της φιλικής προς την απασχόληση ανάπτυξης, δραστηριότητες που στηρίζουν τον βιώσιμο τουρισμό, τον πολιτισμό και τη φυσική κληρονομιά θα πρέπει να αποτελούν μέρος μιας χωρικής στρατηγικής για συγκεκριμένες περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της μετατροπής των βιομηχανικών περιφερειών που παρακμάζουν. Η στήριξη τέτοιων δραστηριοτήτων θα πρέπει επίσης να συμβάλλει στην ενίσχυση της καινοτομίας και της αξιοποίησης των ΤΠΕ, των ΜΜΕ, του περιβάλλοντος, της αποδοτικότητας των πόρων ή της προαγωγής της κοινωνικής ένταξης.
- (12) Προκειμένου να προαχθεί η βιώσιμη περιφερειακή ή τοπική κινητικότητα ή να μειωθεί η ατμοσφαιρική ρύπανση και η ηχορρύπανση, είναι ανάγκη να προαχθούν υγιεινοί, βιώσιμοι και ασφαλείς τρόποι μεταφορών. Επενδύσεις σε υποδομές αερολιμένων που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΤΠΑ, θα πρέπει να προωθούν περιβαλλοντικά βιώσιμες αεροπορικές μεταφορές, μεταξύ άλλων όταν στοχεύουν στην ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας με τη σύνδεση δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων σε υποδομές των Διερωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), και διαμέσου πολυτροπικών κόμβων.
- (13) Προκειμένου να προαχθεί η επίτευξη των στόχων για την ενέργεια και το κλίμα που έχουν τεθεί από την Ένωση στο πλαίσιο της στρατηγικής της για μία έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, το ΕΤΠΑ θα πρέπει να στηρίζει επενδύσεις για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας εφοδιασμού στα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας, και μέσω της ενσωμάτωσης της διανομής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Προκειμένου να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις τους όσον αφορά την ασφάλεια εφοδιασμού κατά τρόπο συμβατό με τους στόχους που απορρέουν από τη στρατηγική της Ένωσης για μία έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να επενδύουν σε ενεργειακές υποδομές συμβατές με το ενεργειακό μίγμα που έχουν επιλέξει.
- (14) Οι ΜΜΕ, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας, θα πρέπει να νοούνται, σύμφωνα με τον ορισμό που παρατίθεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, ότι περιλαμβάνουν τις πολύ μικρές, τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις υπό την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ ⁽²⁾ της Επιτροπής.
- (15) Προκειμένου να προωθηθεί η κοινωνική ένταξη και να καταπολεμηθεί η φτώχεια, ιδίως μεταξύ των περιθωριοποιημένων

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17 Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση Ταμείου Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 (Βλέπε σελίδα 281 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽²⁾ Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και του μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

κοινοτήτων, είναι ανάγκη να βελτιωθεί η πρόσβαση σε κοινωνικές και πολιτιστικές υπηρεσίες και υπηρεσίες αναψυχής, μέσω της παροχής υποδομών μικρής κλίμακας, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία και των ηλικιωμένων.

- (16) Οι υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας θα πρέπει να καλύπτουν κάθε μορφή οικιακής υπηρεσίας, υπηρεσίες σε επίπεδο οικογένειας, υπηρεσίες στέγασης και κάθε άλλη κοινοτική υπηρεσία που στηρίζει το δικαίωμα όλων των ατόμων να ζουν στην κοινότητα, απολαμβάνοντας ίσες ευκαιρίες και που αποτρέπει την απομόνωση ή τον διαχωρισμό από την κοινότητα.
- (17) Προκειμένου να υπάρχει μεγαλύτερη ευελιξία και να μειωθεί ο διαχειριστικός φόρτος διαμέσου της από κοινού υλοποίησης, θα πρέπει να ενυδαριστούν οι επενδυτικές προτεραιότητες του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής που υπάρχουν στους αντίστοιχους θεματικούς στόχους.
- (18) Θα πρέπει να οριστεί σε Παράρτημα στον παρόντα κανονισμό ένα σύνολο κοινών δεικτών εκρών για την αξιολόγηση της σωρευτικής προόδου σε επίπεδο Ένωσης της υλοποίησης των προγραμμάτων. Οι εν λόγω δείκτες θα πρέπει να ανταποκρίνονται στην επενδυτική προτεραιότητα και στο είδος της δράσης που λαμβάνει στήριξη σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Οι κοινοί δείκτες εκρών θα πρέπει να συμπληρωθούν με ειδικούς δείκτες αποτελέσματος των προγραμμάτων και, κατά περίπτωση, με ειδικούς δείκτες εκρών των προγραμμάτων.
- (19) Στο πλαίσιο της αειφόρου αστικής ανάπτυξης, θεωρείται αναγκαία η στήριξη ολοκληρωμένων δράσεων για την αντιμετώπιση των οικονομικών, περιβαλλοντικών, κλιματικών, δημογραφικών και κοινωνικών προκλήσεων που επηρεάζουν τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών αστικών περιοχών, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη και την αναγκαιότητα προώθησης των διασυνδέσεων μεταξύ αστικών περιοχών και περιοχών της υπαίθρου. Οι αρχές για την επιλογή των αστικών περιοχών όπου θα υλοποιηθούν ολοκληρωμένες δράσεις αειφόρου αστικής ανάπτυξης και τα ενδεικτικά ποσά για τις εν λόγω δράσεις θα πρέπει να οριστούν στο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης, με τουλάχιστον 5 % των πόρων του ΕΤΠΑ να διατίθενται σε εθνικό επίπεδο για το σκοπό αυτό. Το πεδίο εφαρμογής κάθε μεταβίβασης αρμοδιοτήτων σε αστικές αρχές θα πρέπει να αποφασίζεται από τη διαχειριστική αρχή κατόπιν διαβούλευσης με την αστική αρχή.
- (20) Προκειμένου να εντοπιστούν ή να ελεγχθούν νέες λύσεις για την αντιμετώπιση των ζητημάτων που συνδέονται με την αειφόρο αστική ανάπτυξη, τα οποία είναι σημαντικά σε επίπεδο Ένωσης, το ΕΤΠΑ θα πρέπει να στηρίζει καινοτόμες δράσεις στον τομέα της αειφόρου αστικής ανάπτυξης
- (21) Προκειμένου να ενισχυθεί η δημιουργία ικανοτήτων, η δικτύωση και η ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ προγραμμάτων και φορέων που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση στρατηγικών αειφόρου αστικής ανάπτυξης και καινοτόμων δράσεων στον τομέα της αειφόρου αστικής ανάπτυξης, και για τη

συμπλήρωση των υφιστάμενων προγραμμάτων και φορέων, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί ένα δίκτυο αστικής ανάπτυξης σε επίπεδο Ένωσης.

- (22) Το ΕΤΠΑ θα πρέπει να ασχοληθεί με τα προβλήματα της πρόσβασης στις μεγάλες αγορές και της απόστασης από αυτές, τα οποία αντιμετωπίζουν οι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες περιοχές, όπως ορίζεται στο πρωτόκολλο αριθ. 6 για τις ειδικές διατάξεις του στόχου 6 στα πλαίσια των δραστηριοτήτων των διαρθρωτικών ταμείων στη Φινλανδία και τη Σουηδία της πράξης προσχώρησης του 1994. Το ΕΤΠΑ θα πρέπει επίσης να ασχοληθεί με τις συγκεκριμένες δυσχέρειες που αντιμετωπίζουν ορισμένα νησιά, οι παραμεθόριες περιοχές, οι ορεινές περιοχές και οι αραιοκατοικημένες περιοχές, η γεωγραφική θέση των οποίων επιβραδύνει την ανάπτυξή τους, προκειμένου να στηριχθεί η αειφόρος ανάπτυξή τους.
- (23) Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, ιδίως με την έγκριση μέτρων, σύμφωνα με το άρθρο 349 ΣΛΕΕ, τα οποία επεκτείνουν, κατ' εξαίρεση, το πεδίο εφαρμογής του ΕΤΠΑ στη χρηματοδότηση της λειτουργικής ενίσχυσης που συνδέεται με την αντιστάθμιση του επιπλέον κόστους που προκύπτει από την ειδική οικονομική και κοινωνική κατάσταση των περιφερειών αυτών, η οποία επιτείνεται από τα μειονεκτήματα που προκύπτουν από τους παράγοντες που αναφέρονται στο άρθρο 349 ΣΛΕΕ, δηλαδή από τη γεωγραφικά απόκεντρη θέση, τον νησιωτικό χαρακτήρα, το μικρό μέγεθος, τη δυσμενή μορφολογία και κλίμα και την οικονομική εξάρτηση από περιορισμένο αριθμό προϊόντων, τα μόνιμα και σωρευτικά προβλήματα τα οποία παρεμποδίζουν σημαντικά την ανάπτυξη των εν λόγω περιφερειών. Οι λειτουργικές ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη μέλη εν προκειμένω εξαιρούνται από την υποχρέωση γνωστοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ, αν, κατά την περίοδο χορήγησής τους, πληρούν τους όρους του κανονισμού που κηρύσσει ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων συμβατές με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ, και σύμφωνα με το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου (1).
- (24) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 7-8 Φεβρουαρίου 2013 και λαμβάνοντας υπόψη τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στη ΣΛΕΕ όσον αφορά τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες που αναφέρονται στο άρθρο 349 ΣΛΕΕ, το καθεστώς της Μαγιότ τροποποιήθηκε με την απόφαση 2012/419/ΕΕ (2) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, προκειμένου να καταστεί νέα εξόχως απόκεντρη περιφέρεια από την 1η Ιανουαρίου 2014. Προκειμένου να διευκολυνθεί και να προωθηθεί η εστιασμένη και ταχεία ανάπτυξη των υποδομών στη Μαγιότ, θα πρέπει να είναι κατ' εξαίρεση δυνατόν να καταβληθεί τουλάχιστον 50 % του μεριδίου που αντιστοιχεί στο ΕΤΠΑ από το συνολικό κονδύλιο που αναλογεί στη Μαγιότ σε πέντε από τους θεματικούς στόχους του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

(1) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου της 7ης Μαΐου 1998 για την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ. 1)

(2) Απόφαση 2012/419/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2012, σχετικά με την τροποποίηση του καθεστώτος της Μαγιότ έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 204 της 31.7.2012, σ. 131)

- (25) Προκειμένου να συμπληρωθούν ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία στον παρόντα κανονισμό, πρέπει να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να εκδίδει πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ, βάσει λεπτομερών κανόνων για τα κριτήρια επιλογής και διαχείρισης καινοτόμων δράσεων. Θα πρέπει επίσης να ανατεθεί στην Επιτροπή τέτοιου είδους αρμοδιότητα ώστε να μπορεί να τροποποιεί το Παράρτημα Ι στον παρόντα κανονισμό προκειμένου να επιφέρει προσαρμογές, όπου αυτό δικαιολογείται, για να εξασφαλίζει την αποτελεσματική αξιολόγηση της προόδου κατά την υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Έχει ιδιαίτερη σημασία η Επιτροπή να πραγματοποιήσει τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τη διάρκεια του προπαρασκευαστικού έργου της, και σε επίπεδο εμπειρογνομώνων. Η Επιτροπή οφείλει, κατά την προετοιμασία και σύνταξη των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και απαραίτητη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- (26) Καθώς ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και χωρικής συνοχής για τη μείωση των κύριων περιφερειακών ανισορροπιών στην Ένωση, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη ενώ αντίθετα μπορεί, λόγω της έκτασης των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διάφορων περιφερειών, της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών και των περιορισμένων οικονομικών πόρων των κρατών μελών και των περιφερειών, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.
- (27) Ο παρών κανονισμός αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾. Για λόγους σαφήνειας, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 θα πρέπει, συνεπώς, να καταργηθεί. Εντούτοις, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να επηρεάζει ούτε τη συνέχιση ούτε την τροποποίηση της συνδρομής την οποία έχει εγκρίνει η Επιτροπή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 ή κάθε άλλης νομοθετικής πράξης που διέπει τη συνδρομή αυτή την 31η Δεκεμβρίου 2013. Ο εν λόγω κανονισμός ή η εν λόγω άλλη νομοθετική πράξη θα πρέπει κατά συνέπεια να εξακολουθεί να διέπει μετά την 31η Δεκεμβρίου 2013 τη συνδρομή αυτή ή τις σχετικές πράξεις έως την ολοκλήρωσή τους. Οι αιτήσεις για τη λήψη συνδρομής που υποβλήθηκαν ή εγκρίθηκαν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 θα πρέπει να εξακολουθούν να είναι έγκυρες.
- (28) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η άμεση εφαρμογή των προβλεπόμενων σε αυτόν μέτρων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Κοινές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός καθορίζει το αντικείμενο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το πεδίο εφαρμογής της συνδρομής που αυτό παρέχει όσον αφορά τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και τον στόχο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας καθώς και τις ειδικές διατάξεις σχετικά με τη στήριξη του ΕΤΠΑ για το στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση».

Άρθρο 2

Αρμοδιότητα του ΕΤΠΑ

Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση της στήριξης που στοχεύει στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και χωρικής συνοχής με τη μείωση των κύριων περιφερειακών ανισορροπιών στην Ένωση μέσω της στήριξης της βιώσιμης αναπτυξιακής και διαρθρωτικής προσαρμογής των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης της μετατροπής των βιομηχανικών περιφερειών που βρίσκονται σε παρακμή και των περιφερειών των οποίων η ανάπτυξη καθυστερεί.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής της συνδρομής του ΕΤΠΑ

1. Το ΕΤΠΑ στηρίζει τις ακόλουθες δραστηριότητες ώστε να συμβάλλει στις επενδυτικές προτεραιότητες που ορίζονται στο άρθρο 5:

- α) παραγωγικές επενδύσεις που συμβάλλουν στη δημιουργία και τη διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης μέσω άμεσης ενίσχυσης επενδύσεων σε ΜΜΕ·
- β) παραγωγικές επενδύσεις, ανεξαρτήτως του μεγέθους της επιχείρησης, που συμβάλλουν στις επενδυτικές προτεραιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 5 σημεία 1 και 4, και, του εάν αυτές περιλαμβάνουν συνεργασία μεταξύ μεγάλων επιχειρήσεων και ΜΜΕ, στο άρθρο 5 σημείο 2·
- γ) επενδύσεις σε υποδομές που παρέχουν βασικές υπηρεσίες σε πολίτες στους τομείς της ενέργειας, του περιβάλλοντος, των μεταφορών και των ΤΠΕ·
- δ) επενδύσεις στις κοινωνικές υποδομές, τις υποδομές υγείας, έρευνας και καινοτομίας, τις επιχειρηματικές και τις εκπαιδευτικές υποδομές·
- ε) επενδύσεις στην ανάπτυξη ενδογενούς δυναμικού μέσω επενδύσεων πάγιου κεφαλαίου σε εξοπλισμό και υποδομές μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών πολιτιστικού και βιώσιμου τουρισμού μικρής κλίμακας, αλλά και των υπηρεσιών που παρέχονται σε επιχειρήσεις, τη στήριξη σε οργανισμούς έρευνας και καινοτομίας και τις επενδύσεις σε τεχνολογία και στην εφαρμοσμένη έρευνα σε επιχειρήσεις·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1783/1999 (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 1).

στ) δικτύωση, συνεργασία και ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ αρμόδιων περιφερειακών, τοπικών, αστικών και άλλων δημόσιων αρχών, οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και σχετικών φορέων που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών όπως αναφέρονται στο άρθρο 5 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, μελέτες, προπαρασκευαστικές ενέργειες και ανάπτυξη ικανοτήτων.

2. Βάσει του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, το ΕΤΠΑ μπορεί επίσης να στηρίζει διασυνοριακά την από κοινού χρήση των ανθρώπινων πόρων, των εγκαταστάσεων και των υποδομών όλων των τύπων σε όλες τις περιφέρειες.

3. Το ΕΤΠΑ δεν στηρίζει:

α) τον παροπλισμό ή την κατασκευή πυρηνικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής·

β) επενδύσεις για την επίτευξη της μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από δραστηριότητες που παρατίθενται στο πεδίο εφαρμογής του Παραρτήματος I της οδηγίας 2003/87/ΕΚ·

γ) την παρασκευή, επεξεργασία και εμπορία καπνού και προϊόντων καπνού·

δ) επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσχέρειες, κατά την έννοια των ενωσιακών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.

ε) επενδύσεις σε υποδομές αερολιμένων, εκτός και εάν συνδέονται με την προστασία του περιβάλλοντος ή συνοδεύονται από επενδύσεις που είναι αναγκαίες για τον περιορισμό ή τη μείωση των αρνητικών περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων.

Άρθρο 4

Θεματική συγκέντρωση

1. Οι θεματικοί στόχοι που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και οι αντίστοιχες επενδυτικές προτεραιότητες που ορίζονται στο άρθρο 5 του παρόντος κανονισμού στους οποίους μπορεί να συμβάλει το ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» συγκεντρώνονται ως εξής:

α) σε πιο αναπτυγμένες περιφέρειες:

i) τουλάχιστον 80 % του συνόλου των πόρων του ΕΤΠΑ σε εθνικό επίπεδο κατανέμεται σε δύο ή περισσότερους από τους θεματικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 σημεία 1, 2, 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, και

ii) τουλάχιστον 20 % του συνόλου των πόρων του ΕΤΠΑ σε εθνικό επίπεδο κατανέμεται αντίστοιχα στον θεματικό στόχο που ορίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 σημείο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013·

β) στις περιφέρειες μετάβασης:

i) τουλάχιστον 60 % του συνόλου των πόρων του ΕΤΠΑ σε εθνικό επίπεδο κατανέμεται σε δύο ή περισσότερους από τους θεματικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 σημεία 1, 2, 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013· και

ii) τουλάχιστον 15 % του συνόλου των πόρων του ΕΤΠΑ σε εθνικό επίπεδο κατανέμεται στον θεματικό στόχο που ορίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 σημείο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013·

γ) σε λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες:

i) τουλάχιστον 50 % του συνόλου των πόρων του ΕΤΠΑ σε εθνικό επίπεδο κατανέμεται σε δύο ή περισσότερους από τους θεματικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 σημεία 1, 2, 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013· και

ii) τουλάχιστον 12 % του συνόλου των πόρων του ΕΤΠΑ σε εθνικό επίπεδο κατανέμεται στον θεματικό στόχο που ορίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 σημείο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι περιφέρειες των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕΠ ως κριτήριο επιλεξιμότητας για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 ήταν λιγότερο από το 75 % του μέσου όρου του ΑΕΠ της ΕΕ-25 για την περίοδο αναφοράς και οι περιφέρειες που χαρακτηρίστηκαν περιφέρειες σταδιακής εξόδου κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013, οι οποίες όμως είναι επιλέξιμες βάσει της κατηγορίας των πιο αναπτυγμένων περιφερειών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 90 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 την προγραμματική περίοδο 2014-2020, θεωρούνται περιφέρειες του στόχου μετάβασης.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, όλες οι περιφέρειες επιπέδου NUTS 2 που αποτελούνται αποκλειστικά από νησιωτικά κράτη μέλη ή από νησιά που ανήκουν σε κράτη μέλη τα οποία λαμβάνουν στήριξη από το Ταμείο Συνοχής και όλες οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, θεωρούνται ως λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, το ελάχιστο ποσοστό του ΕΤΠΑ που διατίθεται για μια κατηγορία περιφερειών μπορεί να είναι μικρότερο από αυτό που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή η μείωση αντισταθμίζεται από μία αύξηση στο ποσοστό που διατίθεται σε άλλες κατηγορίες περιφερειών. Το σύνολο που προκύπτει σε εθνικό επίπεδο για όλες τις κατηγορίες περιφερειών αντιστοιχεί για τους θεματικούς στόχους που ορίζονται στα σημεία 1, 2, 3 και 4 παράγραφος 1 άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 και εκείνων που ορίζονται στο σημείο 4 παράγραφος 1 του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013· δεν θα είναι συνεπώς μικρότερο από το σύνολο που προκύπτει σε εθνικό επίπεδο από την εφαρμογή των ελάχιστων ποσοστών του ΕΤΠΑ που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, οι πόροι του Ταμείου Συνοχής που διατίθενται για την στήριξη των επενδυτικών προτεραιοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 4 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 μπορούν να συυπολογίζονται για την επίτευξη των ελάχιστων ποσοστών που παρατίθενται στο παρόν άρθρο παράγραφος 1 υποπαράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο ii), στοιχείο β) σημείο ii) και στοιχείο γ) σημείο ii). Στην περίπτωση αυτή, το ποσοστό που αναφέρεται στο παρόν άρθρο παράγραφος 1 υποπαράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο ii) αυξάνεται σε 15 %. Ανάλογα με την περίπτωση, οι πόροι αυτοί κατανέμονται κατ' αναλογία στις διάφορες κατηγορίες περιφερειών βάσει του σχετικού ποσοστού τους επί του συνολικού πληθυσμού του κάθε κράτους μέλους.

Άρθρο 5

Επενδυτικές προτεραιότητες

Το ΕΤΠΑ στηρίζει τις ακόλουθες επενδυτικές προτεραιότητες στο πλαίσιο των θεματικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 9 πρώτη παράγραφος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 σύμφωνα με τις αναπτυξιακές ανάγκες και τις δυνατότητες ανάπτυξης που περιγράφονται στο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης και που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο i) του εν λόγω κανονισμού:

- 1) ενίσχυση έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας μέσω:
 - α) ενίσχυσης των υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) και των ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και της προαγωγής των κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος·
 - β) προαγωγής επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ, ανάπτυξης δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυσούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξης της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, πιλοτικών γραμμών, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής ειδικά σε βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής·
- 2) ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους μέσω:
 - α) επέκτασης της ανάπτυξης των ευρυζωνικών υπηρεσιών και των δικτύων υψηλών ταχυτήτων και στήριξης της υιοθέτησης των αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στον χώρο της ψηφιακής οικονομίας·
 - β) ανάπτυξης προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ και του ηλεκτρονικού εμπορίου και της ενίσχυσης της ζήτησης για ΤΠΕ·
 - γ) ενίσχυσης των εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική κυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικό πολιτισμό και ηλεκτρονική υγεία·
- 3) ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ μέσω:
 - α) προαγωγής της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών και ενίσχυσης της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων και μέσω θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων·
 - β) ανάπτυξης και εφαρμογής νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως σε σχέση με τη διεθνοποίηση·
 - γ) στήριξης της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών·
- 4) στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς μέσω:
 - α) προαγωγής της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·
 - β) προαγωγής της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις·
 - γ) στήριξης της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης·
 - δ) της ανάπτυξης και της εφαρμογής έξυπνων συστημάτων διανομής ηλεκτρικού ρεύματος που λειτουργούν σε χαμηλά και μεσαία επίπεδα τάσης·
 - ε) προαγωγής στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων·
 - στ) προώθησης της έρευνας και της καινοτομίας στις τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, καθώς και της υιοθέτησης αυτών·
 - ζ) προώθησης της χρήσης συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα·
- 5) προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων μέσω:
 - α) στήριξης επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των βασισμένων στο οικοσύστημα προσαρμογών·
 - β) προαγωγής επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα σε καταστροφές και αναπτύσσοντας συστήματα διαχείρισης καταστροφών·
- 6) διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων μέσω:
 - δ) στήριξης της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας·

- α) επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις·
- β) επενδύσεων στον τομέα των υδάτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις·
- γ) διατήρησης, προστασίας, προαγωγής και ανάπτυξης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς·
- δ) προστασίας και αποκατάστασης της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προαγωγής των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων μέσω και του δικτύου NATURA 2000 και των «πράσινων» υποδομών·
- ε) ανάληψης δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την ανάπλαση των πόλεων, αναζωογόνησης και απολύμανσης των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου·
- στ) προώθησης καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και της αποδοτικότερης χρήσης των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και σε σχέση με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης·
- ζ) στήριξης της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθησης της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα·
- 7) προαγωγή των βιώσιμων μεταφορών και εξάλειψη των σημείων συμφόρησης σε υποδομές βασικών δικτύων μέσω:
- α) στήριξης ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ·
- β) ενίσχυσης της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στην υποδομή ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων·
- γ) ανάπτυξης και βελτίωσης συστημάτων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον(συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων χαμηλού θορύβου) και των συστημάτων χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, συμπεριλαμβανομένων και των οδών εσωτερικής ναυσιπλοΐας και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων, με σκοπό την προαγωγή μίας βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας·
- δ) ανάπτυξης και αποκατάστασης συνεκτικών και διαλειτουργικών συστημάτων σιδηροδρόμων υψηλής ποιότητας, και προώθησης μέτρων για τη μείωση του θορύβου·
- ε) βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
- 8) προαγωγή βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού μέσω:
- α) στήριξης της ανάπτυξης θερμοκοιτίδων επιχειρήσεων και επενδυτικής στήριξης της αυτοαπασχόλησης, των πολύ μικρών επιχειρήσεων και της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων·
- β) στήριξης της φιλικής προς την απασχόληση ανάπτυξης μέσω της ανάπτυξης του ενδογενούς δυναμικού ως μέρους μιας χωρικής στρατηγικής για συγκεκριμένες περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της μετατροπής βιομηχανικών περιφερειών που βρίσκονται σε παρακμή και της βελτίωσης της προβασιμότητας σε ειδικούς φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους και της ανάπτυξής τους·
- γ) στήριξης πρωτοβουλιών τοπικής ανάπτυξης και ενίσχυσης για μηχανισμούς που παροχής υπηρεσιών σε επίπεδο γειτονιάς για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, όταν οι δράσεις αυτές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾·
- δ) επενδύσεων σε υποδομές για παροχή υπηρεσιών απασχόλησης·
- 9) προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και οποιωνδήποτε διακρίσεων, μέσω:
- α) επενδύσεων στις υποδομές υγείας και στις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μείωσης των ανισοτήτων όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, και προώθησης της κοινωνικής ένταξης με τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα και με τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας·
- β) παροχής στήριξης για φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών·
- γ) παροχής στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις·
- δ) επενδύσεων που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων·
- 10) επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών, κατάρτισης και εκπαίδευσης·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17 Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση Ταμείου Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 (Βλέπε σελίδα 470 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας)·

11) ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και όλων των ενδιαφερομένων και αποδοτική δημόσια διοίκηση μέσω δράσεων ενίσχυσης της θεσμικής ικανότητας και της αποδοτικότητας των δημόσιων διοικήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών που συνδέονται με την υλοποίηση του ΕΤΠΑ και για τη στήριξη δράσεων που στηρίζονται από το ΕΚΤ για την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και για την αποδοτικότητα της δημόσιας διοίκησης που στηρίζονται από το ΕΚΤ.

Άρθρο 6

Δείκτες για τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση»

1. Οι κοινοί δείκτες εκρών, όπως ορίζονται στο Παράρτημα I του παρόντος κανονισμού, οι ειδικοί δείκτες αποτελέσματος των προγραμμάτων και, κατά περίπτωση, οι ειδικοί δείκτες εκρών των προγραμμάτων χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 4, το άρθρο 96 παράγραφος 2 στοιχείο β) σημεία ii) και iv) και στοιχείο γ) σημεία i) και iv) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

2. Για τους κοινούς δείκτες εκρών και τους ειδικούς δείκτες αποτελέσματος των προγραμμάτων, οι τιμές βάσης ορίζονται σε μηδέν. Οι σωρευτικές ποσοτικοποιημένες τιμές-στόχοι των δεικτών αυτών τίθενται για το 2023.

3. Για τους ειδικούς δείκτες αποτελέσματος των προγραμμάτων, οι οποίοι συνδέονται με τις επενδυτικές προτεραιότητες, οι τιμές βάσης χρησιμοποιούν τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία και οι στόχοι τίθενται για το 2023. Οι στόχοι μπορούν να εκφράζονται με ποσοτικούς ή ποιοτικούς όρους.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ'εξουσιοδότηση πράξη, σύμφωνα με το άρθρο 14 για την τροποποίηση του καταλόγου των κοινών δεικτών εκρών στο Παράρτημα του παρόντος κανονισμού προκειμένου να κάνει προσαρμογές, όπου δικαιολογείται, με σκοπό να διασφαλιστεί η αποτελεσματική αξιολόγηση της προόδου κατά την υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Ειδικές διατάξεις για την αντιμετώπιση ιδιαίτερων χωρικών χαρακτηριστικών

Άρθρο 7

Βιώσιμη αστική ανάπτυξη

1. Το ΕΤΠΑ στηρίζει, στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων, την βιώσιμη αστική ανάπτυξη μέσω στρατηγικών που καθορίζουν ολοκληρωμένες δράσεις για την αντιμετώπιση των οικονομικών, περιβαλλοντικών, κλιματικών, δημογραφικών και κοινωνικών προκλήσεων που θίγουν τις αστικές περιοχές, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την ανάγκη προώθησης των διασυνδέσεων μεταξύ αστικών περιοχών και περιοχών της υπαίθρου.

2. Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη διενεργείται μέσω των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων όπως αναφέρεται στο άρθρο 36 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ή μέσω ενός ειδικού επιχειρη-

σιακού προγράμματος, ή μέσω ενός ειδικού άξονα προτεραιότητας, σύμφωνα με το άρθρο 96 εδάφιο 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

3. Λαμβάνοντας υπόψη τη συγκεκριμένη χωρική κατάστασή του, κάθε κράτος μέλος ορίζει, στο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης του, τις βασικές αρχές για την επιλογή των αστικών περιοχών στις οποίες πρόκειται να εφαρμοστούν ολοκληρωμένες δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και την ενδεικτική κατανομή για τις εν λόγω δράσεις σε εθνικό επίπεδο.

4. Τουλάχιστον το 5 % των πόρων του ΕΤΠΑ που χορηγήθηκαν σε εθνικό επίπεδο βάσει του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» κατανέμονται σε ολοκληρωμένες δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, στο πλαίσιο των οποίων πόλεις, υποπεριφερειακοί ή τοπικοί φορείς αρμόδιοι για την υλοποίηση βιώσιμων αστικών στρατηγικών («αστικές αρχές») θα επιφορτιστούν με καθήκοντα που συνδέονται τουλάχιστον με την επιλογή πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, ή, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 7 του ίδιου κανονισμού. Το ενδεικτικό ποσό που θα δοθεί για τους σκοπούς της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου ορίζεται στο οικείο επιχειρησιακό πρόγραμμα ή προγράμματα.

5. Η διαχειριστική αρχή καθορίζει, κατόπιν διαβούλευσης με την αστική αρχή, το πεδίο εφαρμογής των καθηκόντων τα οποία πρέπει να αναλάβουν οι αστικές αρχές σχετικά με τη διαχείριση των ολοκληρωμένων δράσεων για την βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Η διαχειριστική αρχή καταγράφει επίσημα την απόφασή της. Η διαχειριστική αρχή μπορεί να διατηρεί το δικαίωμα του τελικού ελέγχου της επιλεξιμότητας των πράξεων πριν από την έγκρισή.

Άρθρο 8

Καινοτόμες δράσεις στον τομέα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης

1. Με πρωτοβουλία της Επιτροπής, το ΕΤΠΑ μπορεί να στηρίξει καινοτόμες δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν μελέτες και πιλοτικά έργα για τον προσδιορισμό ή την εξέταση νέων λύσεων σε ζητήματα που συνδέονται με την βιώσιμη αστική ανάπτυξη και είναι σημαντικά σε επίπεδο Ένωσης. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τη συμμετοχή των συναφών εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 κατά την προετοιμασία και την υλοποίηση καινοτόμων δράσεων.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού, οι καινοτόμες δράσεις μπορεί να στηρίζουν όλες τις αναγκαίες δραστηριότητες για την επίτευξη των θεματικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 9 πρώτη παράγραφος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και αντίστοιχες προτεραιότητες επενδύσεων των αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 5 του παρόντος κανονισμού.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ'εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 14 που καθορίζει τους λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τις αρχές επιλογής και διαχείρισης των καινοτόμων δράσεων που θα στηριχθούν από το ΕΤΠΑ σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 9**Δίκτυο αστικής ανάπτυξης**

1. Η Επιτροπή εγκαθιδρύει, σύμφωνα με το άρθρο 58 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, δίκτυο αστικής ανάπτυξης για να προάγει τη δημιουργία ικανοτήτων, τη δικτύωση και την ανταλλαγή εμπειριών σε επίπεδο Ένωσης μεταξύ των αστικών αρχών που είναι αρμόδιες για την υλοποίηση στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφοι 4 και 5 του παρόντος κανονισμού και αρχών που είναι αρμόδιες για καινοτόμες δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 8 του παρόντος κανονισμού.

2. Οι δραστηριότητες του δικτύου αστικής ανάπτυξης είναι συμπληρωματικές προς εκείνες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο διαπεριφερειακής συνεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1).

Άρθρο 10**Περιοχές με φυσικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα**

Στα επιχειρησιακά προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και καλύπτουν περιοχές με σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 121 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 καταβάλλεται ιδιαίτερη προσοχή για να αντιμετωπιστούν οι ιδιαίτερες δυσκολίες των εν λόγω περιοχών.

Άρθρο 11**Υπερβόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες**

Το άρθρο 4 δεν εφαρμόζεται στην ειδική πρόσθετη ενίσχυση για τις υπερβόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες. Η ενίσχυση αυτή χορηγείται στους θεματικούς στόχους που παρατίθενται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 σημεία 1, 2, 3, 4 και 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Άρθρο 12**Εξόχως απόκεντρες περιφέρειες**

1. Το άρθρο 4 δεν εφαρμόζεται στην ειδική συμπληρωματική ενίσχυση για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες. Η εν λόγω ενίσχυση χρησιμοποιείται για την αντιστάθμιση των πρόσθετων δαπανών που συνδέονται με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τους περιορισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 349 ΣΛΕΕ και βαρύνουν τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, για τη στήριξη:

- α) των θεματικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 9 πρώτη παράγραφος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013·
- β) των υπηρεσιών μεταφοράς εμπορευμάτων και την ενίσχυση νέων επιχειρήσεων στις υπηρεσίες μεταφορών·
- γ) πράξεων συνδεδεμένων με προβλήματα αποθήκευσης, το υπερβολικό μέγεθος και τη συντήρηση των εργαλείων παραγωγής και την έλλειψη ανθρώπινου κεφαλαίου στην τοπική αγορά.

(1) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17 Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τις ειδικές διατάξεις για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας (βλ. σελίδα 259 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

2. Η ειδική συμπληρωματική ενίσχυση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί επίσης να συμβάλλει στη χρηματοδότηση λειτουργικών ενισχύσεων και δαπανών που καλύπτουν υποχρεώσεις και συμβάσεις δημόσιων υπηρεσιών στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες.

3. Το ποσό στο οποίο εφαρμόζεται το ποσοστό συγχρηματοδότησης είναι αναλογικό με τις πρόσθετες δαπάνες της παραγράφου 1 που βαρύνουν τον δικαιούχο, μόνο στην περίπτωση λειτουργικής ενίσχυσης και δαπανών που καλύπτουν μόνον υποχρεώσεις και συμβάσεις δημόσιας υπηρεσίας, μπορεί δε να καλύπτει τα συνολικά επιλέξιμα κόστη σε περίπτωση επενδυτικών δαπανών.

4. Η ειδική συμπληρωματική ενίσχυση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δεν χρησιμοποιείται για τη στήριξη:

- α) πράξεων που αφορούν προϊόντα που απαριθμούνται του Παραρτήματος Ι της ΣΛΕΕ·
- β) ενισχύσεων για τη μεταφορά προσώπων εξουσιοδοτημένων δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 2 στοιχείο α) ΣΛΕΕ·
- γ) φοροαπαλλαγών και απαλλαγών από κοινωνικές επιβαρύνσεις.

5. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), το ΕΤΠΑ μπορεί να στηρίζει παραγωγικές επενδύσεις σε επιχειρήσεις των εξόχως απόκεντρων περιφερειών, ανεξάρτητα από το μέγεθος των εν λόγω επιχειρήσεων.

6. Το άρθρο 4 δεν εφαρμόζεται στο μερίδιο που αντιστοιχεί στο ΕΤΠΑ από το ειδικό κονδύλιο που διατίθεται για την Μαγιότ ως εξόχως απόκεντρη περιφέρεια κατά την έννοια του άρθρου 349 ΣΛΕΕ και τουλάχιστον 50 % αυτού του μεριδίου του ΕΤΠΑ κατανέμεται στους θεματικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 σημεία 1, 2, 3, 4 και 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

ΚΕΦΆΛΛΑΙΟ ΙΙΙ**Τελικές διατάξεις****Άρθρο 13****Μεταβατικές διατάξεις**

1. Ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει ούτε τη συνέχιση ούτε την τροποποίηση, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ή της μερικής ακύρωσης, της συνδρομής την οποία έχει εγκρίνει η Επιτροπή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 ή οποιασδήποτε άλλης νομοθετικής πράξης που διέπει τη συνδρομή αυτή στις 31 Δεκεμβρίου 2013. Ο εν λόγω κανονισμός ή η εν λόγω άλλη νομοθετική πράξη εξακολουθεί κατά συνέπεια, να διέπει μετά την 31η Δεκεμβρίου 2013 τη συνδρομή αυτή ή τις πράξεις αυτές μέχρι την ολοκλήρωσή τους. Για την επίτευξη των σκοπών της παρούσας παραγράφου η εν λόγω συνδρομή θα καλύπτει τα επιχειρησιακά προγράμματα και τα μεγάλα έργα.

2. Οι αιτήσεις για τη λήψη ενίσχυσης που υποβλήθηκαν ή εγκρίθηκαν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 14

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή σύμφωνα με τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Οι αρμοδιότητες για την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 και στο άρθρο 8 παράγραφος 3 ανατίθενται στην Επιτροπή επ' αόριστον από την 21 Δεκεμβρίου 2013 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2020.

3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 και στο άρθρο 8 παράγραφος 3 μπορεί να ανακληθεί οποιαδήποτε στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που καθορίζεται στην απόφαση. Δεν επηρεάζει την εγκυρότητα καμίας από τις ισχύουσες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις.

4. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει μία κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί συγχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Κάθε κατ' εξουσιοδότηση πράξη η οποία εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 4 και του άρθρου 8 παράγραφος 3 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δεν διατύπωσαν αντιρρήσεις έναντι της κατ' εξουσιοδότηση πράξης εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της πράξης στο

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εφόσον, πριν από τη λήξη αυτής της προθεσμίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημέρωσαν αμφότερα την Επιτροπή ότι αποφάσισαν να μην γείρουν αντιρρήσεις. Η ανωτέρω προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 15

Καταργούμενες διατάξεις

Με την επιφύλαξη του άρθρου 13 του παρόντος κανονισμού, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Οι παραπομπές στον καταργηθέντα κανονισμό θεωρούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που περιέχεται στο Παράρτημα II.

Άρθρο 16

Ρήτρα επανεξέτασης

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα επανεξετάσουν τον παρόντα κανονισμό έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 σύμφωνα με το άρθρο 177 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 17

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη ημέρα από την δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Το άρθρο 12 παράγραφος 6 εφαρμόζεται με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 2014.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΟΙΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΠΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ» (ΑΡΘΡΟ 6)

	ΜΟΝΑΔΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Παραγωγική επένδυση		
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην των επιχορηγήσεων
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη
	επιχειρήσεις	Αριθμός νέων επιχειρήσεων που ενισχύονται
	EUR	Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)
	EUR	Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη επιχειρήσεων (όχι επιχορηγήσεις)
	ισοδύναμα πλήρους χρόνου	Αύξηση της απασχόλησης σε επιχειρήσεις που ενισχύονται
Βιώσιμος τουρισμός	επισκέψεις/έτος	Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκεψέων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών
Υποδομή ΤΠΕ	νοικοκυριά	Πρόσθετα νοικοκυριά με πρόσβαση σε ευρυζωνικά δίκτυα με ταχύτητα τουλάχιστον 30 Mbps
Μεταφορές		
Σιδηροδρομικές μεταφορές	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος νέων σιδηροδρομικών γραμμών εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ
	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων σιδηροδρομικών γραμμών εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ
Οδικό δίκτυο	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος νέων δρόμων εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ
	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος ανακατασκευασμένων ή αναβαθμισμένων δρόμων εκ των οποίων: ΔΕΔ-Μ
Αστικές συγκοινωνίες	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό
Εσωτερικές πλωτές οδοί	χιλιόμετρα	Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων εσωτερικών πλωτών οδών
Περιβάλλον		
Στερεά απόβλητα	τόνοι/έτος	Πρόσθετη δυναμικότητα ανακύκλωσης αποβλήτων
Υδρευση	φυσικά πρόσωπα	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού
Επεξεργασία λυμάτων	ισοδύναμο πληθυσμού	Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων
Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	φυσικά πρόσωπα	Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα
	φυσικά πρόσωπα	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα δασικής πυροπροστασίας

	ΜΟΝΑΔΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Αποκατάσταση του εδάφους	εκτάρια	Συνολική επιφάνεια αποκατεστημένου εδάφους
Φύση και βιοποικιλότητα	εκτάρια	Επιφάνεια οικοτόπων που ενισχύονται με στόχο να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης
Έρευνα και καινοτομία		
	ισοδύναμα πλήρους χρόνου	Αριθμός νέων ερευνητών σε οντότητες που ενισχύονται
	ισοδύναμα πλήρους χρόνου	Αριθμός ερευνητών που εργάζονται σε βελτιωμένες εγκαταστάσεις ερευνητικών υποδομών
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα
	EUR	Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή της έρευνας και ανάπτυξης
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην αγορά
	επιχειρήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που ενισχύονται για να εισάγουν προϊόντα νέα στην εταιρεία
Ενέργεια και κλιματική αλλαγή		
Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	MW	Πρόσθετη δυναμικότητα από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
Ενεργειακή απόδοση	νοικοκυριά	Αριθμός νοικοκυριών με καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης
	kWh/έτος	Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτηρίων
	χρήστες	Αριθμός πρόσθετων χρηστών ενέργειας που συνδέονται σε ευφυή δίκτυα
Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου	τόνοι ισοδυναμού CO ₂	Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου
Κοινωνική υποδομή		
Παιδική φροντίδα και εκπαίδευση	φυσικά πρόσωπα	Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται
Υγεία	φυσικά πρόσωπα	Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας
Ειδικοί δείκτες αστικής ανάπτυξης		
	φυσικά πρόσωπα	Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με στρατηγικές ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης
	τετραγωνικά μέτρα	Ανοιχτοί χώροι που δημιουργούνται ή αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές
	τετραγωνικά μέτρα	Δημόσια ή εμπορικά κτήρια που κτίζονται ή ανακαινίζονται σε αστικές περιοχές
	μονάδες στέγασης	Κατοικίες που αποκαθίστανται σε αστικές περιοχές

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1080/2006	Παρών κανονισμός
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
Άρθρο 3	Άρθρο 3
—	Άρθρο 4
Άρθρο 4	Άρθρο 5
Άρθρο 5	Άρθρο 5
Άρθρο 6	—
Άρθρο 7	—
—	Άρθρο 6
Άρθρο 8	Άρθρο 7
—	Άρθρο 8
—	Άρθρο 9
Άρθρο 9	—
Άρθρο 10	Άρθρο 10
—	Άρθρο 11
Άρθρο 11	Άρθρο 12
Άρθρο 12	—
Άρθρο 13	—
Άρθρο 14	—
Άρθρο 15	—
Άρθρο 16	—
Άρθρο 17	—
Άρθρο 18	—
Άρθρο 19	—
Άρθρο 20	—
Άρθρο 21	—
Άρθρο 22	Άρθρο 13
—	Άρθρο 14
Άρθρο 23	Άρθρο 15
Άρθρο 24	Άρθρο 16
Άρθρο 25	Άρθρο 17

Κοινή Δήλωση Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 6 του κανονισμού ΕΤΠΑ, του άρθρου 15 του κανονισμού για την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία και του άρθρου 4 του κανονισμού για το Ταμείο Συνοχής

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν υπόψη την διαβεβαίωση της Επιτροπής προς τον ευρωπαϊκό νομοθέτη ότι οι κοινοί δείκτες επιδόσεων για τον κανονισμό ΕΤΠΑ, για τον κανονισμό για την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία και για τον κανονισμό για το Ταμείο Συνοχής, που πρόκειται να συμπεριληφθούν σε παράρτημα προσαρτημένο σε κάθε έναν από τους εν λόγω κανονισμούς, αποτελούν καρπό μιας εκτεταμένης διαδικασίας προπαρασκευής στην οποία συμμετείχαν εμπειρογνώμονες αξιολογητές τόσο της Επιτροπής όσο και των κρατών μελών και αναμένεται, κατ' αρχήν, ότι θα παραμείνουν αμετάβλητοι.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1302/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 17ης Δεκεμβρίου 2013****για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) όσον αφορά την αποσαφήνιση, την απλούστευση και τη βελτίωση της διαδικασίας ίδρυσης και λειτουργίας αυτών των ομίλων**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 175 τρίτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Μετά τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας ότι:

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾, η Επιτροπή εξέδωσε στις 29 Ιουλίου 2011 έκθεση για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού. Στην εν λόγω έκθεση, η Επιτροπή ανακοίνωσε την πρόθεσή της να προτείνει ορισμένες τροποποιήσεις στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 για τη διευκόλυνση της σύστασης και λειτουργίας των ΕΟΕΣ, καθώς και να προτείνει την αποσαφήνιση ορισμένων από τις ισχύουσες διατάξεις. Θα πρέπει να αρθούν τα προσκόμματα στη σύσταση νέων ΕΟΕΣ και, παράλληλα, θα πρέπει να διατηρηθεί η συνέχεια των ήδη ιδρυθέντων ομίλων και να διευκολυνθεί η λειτουργία τους, ώστε να καταστεί δυνατόν η περισσότερο εκτεταμένη χρήση των ΕΟΕΣ να συμβάλλει στην καλύτερη συνοχή των πολιτικών και συνεργασία μεταξύ των δημόσιων φορέων, χωρίς να επιβαρύνονται επιπλέον οι εθνικές ή ενωσιακές διοικήσεις.

(2) Η σύσταση ενός ΕΟΕΣ αποτελεί ζήτημα που πρέπει να αποφασίζεται από τα μέλη του και τις οικείες εθνικές αρχές και δεν συνδέεται αυτομάτως με κάποιου είδους νομικό ή χρηματοοικονομικό πλεονέκτημα σε επίπεδο Ένωσης.

(3) Η Συνθήκη της Λισαβώνας προσέδωσε την εδαφική διάσταση στην πολιτική συνοχής και αντικατέστησε τον όρο «Κοινότητα» με τον όρο «Ένωση». Επομένως, η νέα ορολογία θα πρέπει να εισαχθεί στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006.

(4) Οι ΕΟΕΣ μπορούν να έχουν τη δυνατότητα να ενισχύσουν την προώθηση και την επίτευξη της αρμονικής ανάπτυξης

της Ένωσης συνολικά και της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής των περιφερειών της ειδικότερα, και να συμβάλλουν στην εκπλήρωση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη («Στρατηγική Ευρώπη 2020»). Οι ΕΟΕΣ μπορούν επίσης να συμβάλλουν θετικά στη μείωση των εμποδίων της εδαφικής συνεργασίας μεταξύ των περιφερειών που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η ιδιαίτερη κατάσταση των εξόχως απόκεντρων περιοχών, και μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των τρίτων χωρών, των υπερπόντιων χωρών και εδαφών («ΥΧΕ») και των παραμεθόριων περιοχών της Ένωσης, μεταξύ άλλων μέσω της χρήσης προγραμμάτων εξωτερικής συνεργασίας της Ένωσης.

(5) Η εμπειρία από τους ΕΟΕΣ που έχουν συσταθεί μέχρι τώρα έχει καταδείξει ότι οι ΕΟΕΣ χρησιμοποιούνται επίσης ως νομικό μέσο και σε θέματα συνεργασίας στο πλαίσιο άλλων πολιτικών της Ένωσης πλην της πολιτικής συνοχής, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής προγραμμάτων ή τμημάτων προγραμμάτων που λαμβάνουν χρηματοοικονομική στήριξη από την Ένωση εκτός του πλαισίου της πολιτικής για τη συνοχή. Η αποτελεσματικότητα των ΕΟΕΣ θα πρέπει να ενισχυθεί με τη διευρύνση του χαρακτήρα τους, την άρση των εμποδίων που εξακολουθούν να υφίστανται και τη διευκόλυνση της ίδρυσης των ΕΟΕΣ και των ενεργειών τους, διατηρώντας παράλληλα τη δυνατότητα των κρατών μελών να περιορίζουν τις δραστηριότητες που μπορούν να αναπτύξουν οι ΕΟΕΣ χωρίς τη χρηματοοικονομική στήριξη της Ένωσης. Βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006, οι ΕΟΕΣ έχουν σε κάθε κράτος μέλος την ευρύτερη νομική ικανότητα που αναγνωρίζεται στα νομικά πρόσωπα βάσει του εθνικού δικαίου του εν λόγω κράτους μέλους, η οποία συμπεριλαμβάνει τη δυνατότητα να συνάπτουν συμφωνίες με άλλους ΕΟΕΣ ή άλλες νομικές οντότητες, με σκοπό την εκτέλεση κοινών προγραμμάτων συνεργασίας που, μεταξύ άλλων, συμβάλλουν στην αποτελεσματικότερη υλοποίηση των μακροπεριφερειακών στρατηγικών.

(6) Οι ΕΟΕΣ εξ ορισμού λειτουργούν σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη. Για τον λόγο αυτό, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 παρέχει στη σύμβαση και στα καταστατικά των ΕΟΕΣ τη δυνατότητα προσδιορισμού του εφαρμοστέου δικαίου όσον αφορά ορισμένα ζητήματα. Θα πρέπει να αποφημιστούν οι περιπτώσεις στις οποίες οι εν λόγω διατάξεις δίνουν προτεραιότητα, με βάση την ιεραρχία δικαίου που προσδιορίζεται στον εν λόγω κανονισμό, στο εθνικό δικαίο του κράτους μέλους στο οποίο ο ΕΟΕΣ έχει την καταστατική του έδρα. Ταυτόχρονα, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 για το εφαρμοστέο δίκαιο θα πρέπει να επεκταθούν, ώστε να συμπεριλάβουν επίσης τις πράξεις και τις δραστηριότητες των ΕΟΕΣ που υπόκεινται σε νομικό έλεγχο από τα κράτη μέλη στην εκάστοτε περίπτωση.

(7) Ως αποτέλεσμα των διαφορών στα καθεστώτα των τοπικών και περιφερειακών φορέων από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, αρμοδιότητες, οι οποίες από τη μια πλευρά των

⁽¹⁾ ΕΕ C 191 της 29.6.2012, σ. 53.

⁽²⁾ ΕΕ C 113 της 18.4.2012, σ. 22.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 19).

συνόρων είναι περιφερειακές, μπορούν να είναι εθνικές από την άλλη, ειδικά στα μικρότερα ή με κεντρική διοίκηση κράτη μέλη. Συνεπώς, οι εθνικές αρχές θα πρέπει να μπορούν να γίνουν μέλη ενός ΕΟΕΣ παράλληλα με το αντίστοιχο κράτος μέλος.

- (8) Επειδή ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 επιτρέπει σε οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου να γίνουν μέλη ενός ΕΟΕΣ υπό την προϋπόθεση ότι θεωρούνται «οργανισμοί δημοσίου δικαίου» κατά την έννοια της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, οι ΕΟΕΣ θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο μέλλον για την από κοινού διαχείριση δημόσιων υπηρεσιών με ιδιαίτερη έμφαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος ή υποδομών. Επομένως, και άλλες οντότητες ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου θα πρέπει να μπορούν επίσης να γίνουν μέλη ενός ΕΟΕΣ. Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να καλύπτονται και οι «δημόσιες επιχειρήσεις» κατά την έννοια της οδηγίας 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, καθώς επίσης και οι επιχειρήσεις στις οποίες έχει ανατεθεί η παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, σε τομείς όπως η εκπαίδευση και η κατάρτιση, υπηρεσιών ιατρικής περίθαλψης, κοινωνικών αναγκών σε σχέση με την υγεία και τη μακροχρόνια μέριμνα, φύλαξης παιδιών, πρόσβασης και επανένταξης στην αγορά εργασίας, κοινωνικής στέγασης και κοινωνικής ένταξης ευάλωτων ομάδων.
- (9) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 δεν περιλαμβάνει λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τη συμμετοχή οντοτήτων από τρίτες χώρες σε ΕΟΕΣ που συνιστώνται δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, δηλαδή μεταξύ μελών από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη. Δεδομένης της περαιτέρω ευθυγράμμισης των κανόνων που διέπουν τη συνεργασία μεταξύ ενός ή περισσότερων κρατών μελών και ενός ή περισσότερων τρίτων χωρών, κατά κύριο λόγο, στο πλαίσιο διασυνοριακής συνεργασίας βάσει του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας (ΕΜΓ) και του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ II), αλλά και στο πλαίσιο συμπληρωματικής χρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, καθώς και στο πλαίσιο διακρατικής συνεργασίας βάσει του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, όταν κονδύλια από το ΕΜΓ και το ΜΠΒ II πρέπει να μεταφερθούν προκειμένου να αξιοποιηθούν συνδυαστικά μαζί με κονδύλια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο κοινών προγραμμάτων συνεργασίας, θα πρέπει να προβλεφθεί ρητώς η συμμετοχή μελών από τρίτες χώρες συνορευόμενες με κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των εξόχως απόκεντρων περιοχών του, σε ΕΟΕΣ που έχουν συσταθεί μεταξύ

τουλάχιστον δύο κρατών μελών. Η συμμετοχή αυτή θα πρέπει να δυνατή όταν επιτρέπεται από τη νομοθεσία της τρίτης χώρας ή από συμφωνίες μεταξύ τουλάχιστον ενός συμμετέχοντος κράτους μέλους και μιας τρίτης χώρας.

- (10) Προκειμένου να ενισχυθεί η οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ένωσης και να βελτιωθεί, στο πλαίσιο αυτό, ιδίως η αποτελεσματικότητα της εδαφικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων μίας ή περισσότερων συνιστωσών διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας μεταξύ μελών ενός ΕΟΕΣ, θα πρέπει να επιτρέπεται να συμμετέχουν σε ΕΟΕΣ τρίτες χώρες συνορευόμενες με κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των εξόχως απόκεντρων περιοχών του. Οι δράσεις στο πλαίσιο προγραμμάτων ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, εφόσον συγχρηματοδοτούνται από την Ένωση, θα πρέπει, κατά συνέπεια, να εξακολουθούν να επιδιώκουν την επίτευξη στόχων της ενωσιακής πολιτικής για τη συνοχή, ακόμα και εάν εφαρμόζονται, εν μέρει ή εν όλω, εκτός του εδάφους της Ένωσης και, κατά συνέπεια, οι δραστηριότητες ενός ΕΟΕΣ εκτελούνται τουλάχιστον σε ορισμένο βαθμό εκτός του εδάφους της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό και ανάλογα με την περίπτωση, η συνεισφορά των δραστηριοτήτων ΕΟΕΣ που περιλαμβάνει μέλη και από τρίτες χώρες συνορευόμενες με τουλάχιστον ένα κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των εξόχως απόκεντρων περιοχών του, στην επίτευξη των στόχων των πολιτικών εξωτερικής δράσης της Ένωσης, όπως επί παραδείγματι των στόχων της αναπτυξιακής συνεργασίας ή της οικονομικής, χρηματοδοτικής και τεχνικής συνεργασίας, παραμένει απλώς δευτερεύουσα, καθώς το κέντρο βάρους των σχετικών προγραμμάτων συνεργασίας και, κατά συνέπεια, οι δραστηριότητες του ΕΟΕΣ θα πρέπει να επικεντρώνονται σε στόχους της ενωσιακής πολιτικής για τη συνοχή.
- (11) Μετά την έγκριση συμμετοχής των εθνικών, περιφερειακών, υποπεριφερειακών και τοπικών αρχών και οργανισμών, καθώς επίσης και, οσάκις ενδείκνυται, άλλων δημόσιων φορέων ή θεσμικών οργάνων, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων δημόσιων υπηρεσιών, από ΥΧΕ σε έναν ΕΟΕΣ, με βάση την απόφαση 2013/755/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽³⁾ και λαμβάνοντας υπόψη το σχέδιο που προβλέπει, στην περίπτωση της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020, μια ειδική πρόσθετη οικονομική επιχορήγηση βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου που θα ενισχύσει τη συνεργασία των εξόχως απόκεντρων περιοχών της Ένωσης με τις γειτονικές τρίτες χώρες και ορισμένες από τις γειτονικές ΥΧΕ, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα II της ΣΛΕΕ, ως νομικό μέσο, ο ΕΟΕΣ θα πρέπει επίσης να συμπεριλαμβάνει και μέλη από τις ΥΧΕ. Για λόγους ασφάλειας δικαίου και διαφάνειας, θα πρέπει να καθοριστούν ειδικές διαδικασίες έγκρισης για την ένταξη μελών από ΥΧΕ σε ΕΟΕΣ, συμπεριλαμβανομένων στο πλαίσιο αυτό, οσάκις ενδείκνυται, και ειδικών κανόνων σχετικά με το δίκαιο που εφαρμόζεται στους ΕΟΕΣ που περιλαμβάνουν μέλη από ΥΧΕ.

⁽¹⁾ Οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114).

⁽²⁾ Οδηγία 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 1).

⁽³⁾ Απόφαση 2013/755/ΕΕ του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2013, σχετικά με τη σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών με την Ένωση («απόφαση υπερπόντιας σύνδεσης») (ΕΕ L 344 της 19.12.2013, σ. 1).

- (12) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 προβλέπει σε διάκριση μεταξύ της σύμβασης που θεσπίζει τα συστατικά στοιχεία του μελλοντικού ΕΟΕΣ και των καταστατικών που καθορίζουν τα στοιχεία εφαρμογής. Ωστόσο, σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό, είναι απαραίτητο τα καταστατικά πρέπει να περιέχουν όλες τις διατάξεις της σύμβασης. Παρότι η σύμβαση και τα καταστατικά πρέπει, αμφότερα, να αποστέλλονται στα κράτη μέλη, είναι χωριστά έγγραφα και η διαδικασία έγκρισης θα πρέπει να περιορίζεται μόνο στη σύμβαση. Επιπλέον, ορισμένα στοιχεία που προς το παρόν καλύπτονται από τα καταστατικά θα πρέπει τώρα να καλύπτονται από τη σύμβαση.
- (13) Η εμπειρία που αποκτήθηκε από τη σύσταση των ΕΟΕΣ δείχνει ότι ελάχιστες μόνο φορές τηρήθηκε από τα κράτη μέλη η προθεσμία των τριών μηνών για τη διαδικασία έγκρισης. Η προθεσμία αυτή θα πρέπει, κατά συνέπεια, να παραταθεί σε έξι μήνες. Εξάλλου, προκειμένου να υπάρχει ασφάλεια δικαίου θα πρέπει, μετά την παρέλευση της εν λόγω περιόδου, να θεωρείται ότι η σύμβαση έχει εγκριθεί με σιωπηρή συμφωνία, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο των οικείων κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων συνταγματικών απαιτήσεών τους. Ωστόσο, το κράτος μέλος στο οποίο ευρίσκεται η προτεινόμενη καταστατική έδρα του ΕΟΕΣ θα πρέπει να υποχρεούται να εγκρίνει επισήμως τη σύμβαση. Παρόλο που τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να εφαρμόζουν εθνικούς κανόνες για την εν λόγω διαδικασία έγκρισης της συμμετοχής προτιθέμενου μέλους στον ΕΟΕΣ ή να θεσπίζουν ειδικούς κανόνες στο πλαίσιο των εθνικών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006, δεν θα πρέπει να επιτρέπονται παρεκκλίσεις από τη διάταξη για τη σιωπηρή συμφωνία μετά την παρέλευση της περιόδου των έξι μηνών, εκτός αν ορίζεται άλλως στον παρόντα κανονισμό.
- (14) Θα πρέπει να καθοριστούν οι περιπτώσεις σύμφωνα με τις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να αρνηθούν να εγκρίνουν τη συμμετοχή ενός προτιθέμενου μέλους. Ωστόσο, οποιοδήποτε εθνικό δίκαιο απαιτεί διαφορετικούς κανόνες και διαδικασίες από εκείνους που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την απόφαση για την εν λόγω έγκριση.
- (15) Επειδή ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε τρίτες χώρες, το κράτος μέλος στο οποίο θα βρίσκεται η προτεινόμενη καταστατική έδρα του ΕΟΕΣ θα πρέπει να βεβαιώνεται, κατά την έγκριση της συμμετοχής προτιθέμενων μελών από τρίτες χώρες, που έχουν συσταθεί με βάση το δίκαιο των τρίτων αυτών χωρών, σε συνεννόηση με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, με βάση το δίκαιο των οποίων έχουν συσταθεί άλλα προτιθέμενα μέλη του ΕΟΕΣ ότι οι τρίτες χώρες εφαρμόζουν ισοδύναμες προϋποθέσεις και διαδικασίες με εκείνες του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 ή σύμφωνα με τις διεθνείς διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, ανεξάρτητα από το αν τα κράτη αυτά είναι και κράτη μέλη της Ένωσης, με βάση την Ευρωπαϊκή σύμβαση-πλαίσιο για τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ τοπικών κοινοτήτων ή αρχών, που υπογράφηκε στην Μαδρίτη στις 21ης Μαΐου 1980 και τα πρόσθετα πρωτόκολλα που εγκρίθηκαν συνεπεία αυτής. Στην περίπτωση συμμετοχής διαφόρων κρατών μελών της Ένωσης και ενός ή περισσότερων τρίτων χωρών, θα πρέπει να αρκεί η σύναψη σχετικής συμφωνίας μεταξύ της αντίστοιχης τρίτης χώρας και ενός συμμετέχοντος κράτους μέλους της Ένωσης.
- (16) Για να ενθαρρύνεται η ένταξη νέων μελών σε έναν υφιστάμενο ΕΟΕΣ, θα πρέπει να απλουστευθεί η διαδικασία τροποποίησης των συμβάσεων σε ανάλογες περιπτώσεις. Ως εκ τούτου, όταν πρόκειται για νέο μέλος από κράτος μέλος που έχει ήδη εγκρίνει τη σύμβαση, οι τροποποιήσεις αυτές δεν θα πρέπει να κοινοποιούνται σε όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, αλλά μόνο στο κράτος μέλος βάσει του δικαίου του οποίου έχει συσταθεί το νέο προτιθέμενο μέλος και στο κράτος μέλος στο οποίο ευρίσκεται η καταστατική έδρα του ΕΟΕΣ. Κάθε επακόλουθη τροποποίηση της σύμβασης θα πρέπει να κοινοποιείται σε όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Ωστόσο, παρόμοια απλούστευση της διαδικασίας τροποποίησης δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στην περίπτωση νέου προτιθέμενου μέλους από κράτος μέλος που δεν έχει εγκρίνει ακόμη τη σύμβαση ή από τρίτη χώρα ή ΥΧΕ, καθώς είναι αναγκαίο να δίνεται η δυνατότητα σε όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη να ελέγχουν κατά πόσο η ένταξη αυτή συνάδει με το δημόσιο συμφέρον ή τη δημόσια τάξη.
- (17) Δεδομένων των δεσμών μεταξύ των κρατών μελών και των ΥΧΕ, θα πρέπει να υπάρχει συμμετοχή των οικείων κρατών μελών στις διαδικασίες έγκρισης της συμμετοχής προτιθέμενων μελών από ΥΧΕ. Ανάλογα με την ειδική διοικητική σχέση μεταξύ του κράτους μέλους και της ΥΧΕ, το κράτος μέλος θα πρέπει είτε να εγκρίνει τη συμμετοχή του προτιθέμενου μέλους από ΥΧΕ είτε να παρέχει στο κράτος μέλος στο οποίο θα ευρίσκεται η προτεινόμενη καταστατική έδρα του ΕΟΕΣ, γραπτή βεβαίωση ότι οι αρμόδιες αρχές της ΥΧΕ έχουν εγκρίνει τη συμμετοχή του προτιθέμενου μέλους σύμφωνα με προϋποθέσεις και διαδικασίες ισοδύναμες με εκείνες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006. Η ίδια διαδικασία θα πρέπει να εφαρμόζεται σε περίπτωση προτιθέμενου μέλους από ΥΧΕ που επιθυμεί να ενταχθεί σε υφιστάμενο ΕΟΕΣ.
- (18) Επειδή τα καταστατικά δεν απαιτείται πλέον να περιέχουν όλες τις διατάξεις της σύμβασης, θα πρέπει τόσο η σύμβαση όσο και τα καταστατικά, να καταχωρίζονται ή να δημοσιεύονται, ή και τα δύο. Επιπλέον, για λόγους διαφάνειας, θα πρέπει να δημοσιεύεται ανακοίνωση για την απόφαση σύστασης ενός ΕΟΕΣ στη σειρά C της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για λόγους συνοχής, η ανακοίνωση αυτή θα πρέπει να περιέχει τις λεπτομέρειες που ορίζονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006, όπως τροποποιείται από τον παρόντα κανονισμό.
- (19) Ο σκοπός του ΕΟΕΣ θα πρέπει να επεκταθεί, ώστε να καλύπτει τη διευκόλυνση της εδαφικής συνεργασίας και γενικότερα την προαγωγή της, συμπεριλαμβανομένων του στρατηγικού σχεδιασμού και της αντιμετώπισης των περιφερειακών και τοπικών μελημάτων, σύμφωνα με την πολιτική συνοχής και τις άλλες ενωσιακές πολιτικές· αυτό θα έχει θετικό αντίκτυπο στη στρατηγική Ευρώπη 2020 ή στην υλοποίηση των μακρο-περιφερειακών στρατηγικών. Ως εκ τούτου, ένας ΕΟΕΣ θα πρέπει να είναι σε θέση να υλοποιεί δράσεις με χρηματοοικονομική στήριξη που δεν παρέχεται στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή της Ένωσης. Επιπλέον, καθένα από τα μέλη στα κράτη μέλη ή στις εκπροσωπούμενες τρίτες χώρες θα πρέπει να απαιτείται να έχει την αρμοδιότητα που είναι αναγκαία για την αποτελεσματική λειτουργία ενός ΕΟΕΣ, εκτός εάν το κράτος μέλος ή η τρίτη χώρα εγκρίνει

- τη συμμετοχή συσταθέντος βάσει του εθνικού του δικαίου μέλους που παρά ταύτα δεν είναι αρμόδιο για όλα τα καθήκοντα που ορίζονται στη σύμβαση.
- (20) Ως νομικό μέσο οι ΕΟΕΣ δεν πρόκειται να καταστρατηγήσουν το πλαίσιο που έχει διαμορφωθεί με το κεκτημένο του Συμβουλίου της Ευρώπης που προσφέρει διάφορες ευκαιρίες και πλαίσια εντός των οποίων οι περιφερειακές και τοπικές αρχές μπορούν να δραστηριοποιούνται σε διασυνοριακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των πρόσφατων ομίλων ευρωπαϊκο-περιφερειακής συνεργασίας⁽¹⁾, ή να θεσπίσουν μια σειρά ειδικών κανόνων που θα διέπουν ομοιόμορφα όλες τις σχετικές ρυθμίσεις σε ολόκληρη την Ένωση.
- (21) Τα ειδικά καθήκοντα ενός ΕΟΕΣ και η δυνατότητα που έχουν τα κράτη μέλη να περιορίζουν τις δράσεις που μπορούν να διεξάγουν οι ΕΟΕΣ, χωρίς τη χρηματοοικονομική στήριξη της Ένωσης, θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τις διατάξεις που διέπουν το ΕΤΠΑ, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής για την προγραμματική περίοδο 2014-2020.
- (22) Παρόλο που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 ότι τα καθήκοντα ενός ΕΟΕΣ δεν αφορούν, μεταξύ άλλων, «ρυθμιστικές εξουσίες», που μπορούν να έχουν διαφορετικές νομικές συνέπειες σε διάφορα κράτη μέλη, η συνέλευση όλων των μελών του ΕΟΕΣ θα πρέπει, εντούτοις, να έχει τη δυνατότητα να καθορίσει, εφόσον η σύμβαση ΕΟΕΣ το ορίζει ρητά και σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο, τους όρους και τις προϋποθέσεις της χρήσης ενός στοιχείου υποδομής που διαχειρίζεται ο ΕΟΕΣ ή τους όρους και τις προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες είναι δυνατή η παροχή μιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος, συμπεριλαμβανομένων των δασμών και των τελών που πρέπει να καταβάλλουν οι χρήστες.
- (23) Συνεπεία του ανοίγματος των ΕΟΕΣ σε μέλη από τρίτες χώρες ή ΥΧΕ, η σύμβαση θα πρέπει να περιέχει λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με τη συμμετοχή τους.
- (24) Η σύμβαση, επιπλέον μιας γενικής παραπομπής στο εφαρμοστέο δίκαιο, όπως προβλέπεται επί του παρόντος στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006, θα πρέπει να απαριθμεί επίσης το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο που ισχύει για τον ΕΟΕΣ. Επιπλέον, το εν λόγω εθνικό δίκαιο θα πρέπει να είναι εκείνο του κράτους μέλους στο οποίο τα καταστατικά όργανα ασκούν την εξουσία τους, ειδικά όταν το προσωπικό που εργάζεται υπό την ευθύνη του διευθυντή και ευρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος από εκείνο στο οποίο ευρίσκεται η καταστατική έδρα του ΕΟΕΣ. Η σύμβαση θα πρέπει επίσης να παραθέτει το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, το οποίο διέπει άμεσα τις δραστηριότητες του ΕΟΕΣ, οι οποίες διεξάγονται στο πλαίσιο των καθηκόντων που ορίζονται στη σύμβαση, ακόμα και όταν ο ΕΟΕΣ διαχειρίζεται δημόσιες υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος ή υποδομές.
- (25) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να καλύπτει προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ΕΟΕΣ όσον αφορά τη διασυνοριακή σύναψη δημόσιων συμβάσεων.
- (26) Δεδομένης της σημασίας των κανόνων που εφαρμόζονται στο προσωπικό των ΕΟΕΣ καθώς και των αρχών που διέπουν τις ρυθμίσεις όσον αφορά τις διαδικασίες διαχείρισης και πρόσληψης προσωπικού, αυτοί οι κανόνες και αρχές θα πρέπει να αναφέρονται στη σύμβαση και όχι στα καταστατικά. Θα πρέπει να καταστεί δυνατό να προβλεφθεί ότι θα μπορούν να ορίζονται στη σύμβαση διαφορετικές επιλεκτικές δυνατότητες όσον αφορά την επιλογή των κανόνων που εφαρμόζονται στο προσωπικό των ΕΟΕΣ. Οι ειδικές διατάξεις που αφορούν τις διαδικασίες διαχείρισης και πρόσληψης προσωπικού θα πρέπει να περιλαμβάνονται στα καταστατικά.
- (27) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν περαιτέρω τις δυνατότητες που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾, ώστε να προβλεφθούν, βάσει κοινής συμφωνίας, εξαιρέσεις στον καθορισμό του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό προς όφελος ορισμένων προσώπων ή κατηγοριών προσώπων και για να θεωρηθεί ότι το προσωπικό των ΕΟΕΣ αποτελεί μία τέτοια κατηγορία προσώπων.
- (28) Δεδομένης της σημασίας των διατάξεων για την ευθύνη των μελών, οι διατάξεις αυτές θα πρέπει να καλύπτονται από τη σύμβαση και όχι από το καταστατικό.
- (29) Στην περίπτωση που ένας ΕΟΕΣ έχει ως αποκλειστικό στόχο του τη διαχείριση ενός προγράμματος συνεργασίας ή μέρος αυτού, το οποίο υποστηρίζεται από το ΕΤΠΑ, ή όταν ένας ΕΟΕΣ ασχολείται με διαπεριφερειακή συνεργασία ή δίκτυα, δεν θα πρέπει να απαιτείται ενημέρωση σχετικά με το έδαφος στο οποίο μπορεί να ασκεί τα καθήκοντά του ο ΕΟΕΣ. Στην πρώτη περίπτωση, το έδαφος θα πρέπει να προσδιορίζεται και να αλλάζει, κατά περίπτωση, στο σχετικό πρόγραμμα συνεργασίας. Στη δεύτερη περίπτωση, επειδή κατά κύριο λόγο πρόκειται για άυλες δραστηριότητες, η απαίτηση ανάλογης ενημέρωσης θα δυσχέραινε την ένταξη νέων μελών σε δίκτυα διαπεριφερειακής συνεργασίας.
- (30) Οι διαφορετικές διατάξεις που αναφέρονται στον έλεγχο της διαχείρισης δημόσιων ταμείων, αφενός, και στον έλεγχο των λογαριασμών των ΕΟΕΣ, αφετέρου, θα πρέπει να διασαφηνισθούν.
- (31) Θα πρέπει να γίνεται σαφέστερη διάκριση μεταξύ των ΕΟΕΣ τα μέλη των οποίων έχουν περιορισμένη ευθύνη και των ΕΟΕΣ τα μέλη των οποίων έχουν απεριόριστη ευθύνη. Επιπλέον, προκειμένου να μπορούν οι ΕΟΕΣ τα μέλη των οποίων έχουν περιορισμένη ευθύνη να ασκούν δραστηριότητες που ενδέχεται να δημιουργήσουν χρέη, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να απαιτούν από τους ΕΟΕΣ αυτούς τη σύναψη ασφαλιστηρίων συμβάσεων ή την κάλυψη των ΕΟΕΣ από κατάλληλη οικονομική εγγύηση έναντι των κινδύνων που συνδέονται με τις δραστηριότητές τους.

⁽¹⁾ Η περίοδος για την υπογραφή του πρωτοκόλλου αριθ. 3 της Ευρωπαϊκής σύμβασης-πλαίσου για τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ τοπικών κοινοτήτων και αρχών για την ίδρυση Ομίλων Ευρωπαϊκο-περιφερειακής Συνεργασίας (ΟΕΣ), άρχισε στις 16ης Νοεμβρίου 2009.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 166 της 30.4.2004, σ. 1).

(32) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαβιβάζουν στην Επιτροπή τυχόν διατάξεις που έχουν θεσπίσει για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006, και τυχόν τροποποιήσεις τους. Για να βελτιωθεί η ανταλλαγή πληροφοριών και ο συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών, της Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών, η Επιτροπή θα πρέπει να διαβιβάζει αυτές τις διατάξεις στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή των Περιφερειών. Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει θέσει σε λειτουργία μια πλατφόρμα ΕΟΕΣ που επιτρέπει σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να ανταλλάσσουν εμπειρίες και καλές πρακτικές και να βελτιώνουν την επικοινωνία για τις ευκαιρίες και προκλήσεις που προσφέρουν οι ΕΟΕΣ, διευκολύνοντας την ανταλλαγή εμπειριών για τη σύσταση ΕΟΕΣ σε εδαφικό επίπεδο και ανταλλάσσοντας βέλτιστες πρακτικές για την εδαφική συνεργασία.

(33) Θα πρέπει να καθοριστεί μια νέα προθεσμία για την έκδοση όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006. Σύμφωνα με τον προσανατολισμό της Επιτροπής προς χάραξη πολιτικής που θα βασίζεται σε τεκμηριωμένα στοιχεία, στην εν λόγω έκδοση θα πρέπει να εξετάζονται βασικά θέματα της αξιολόγησης στα οποία περιλαμβάνονται η αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνάφεια, ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και στόχος απλοποίησης. Ως αποτελεσματικότητα θα πρέπει να νοούνται μεταξύ άλλων και οι προσπάθειες που καταβάλλονται στο εσωτερικό των διαφόρων υπηρεσιών της Επιτροπής, καθώς επίσης και από την Επιτροπή και από άλλους οργανισμούς, όπως από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, για τη διάδοση γνώσεων σχετικά με το μέσο ΕΟΕΣ. Η Επιτροπή θα πρέπει να διαβιβάσει την εν λόγω έκδοση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και, σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 307 ΣΛΕΕ, την Επιτροπή Περιφερειών. Η έκδοση αυτή θα πρέπει να διαβιβασθεί έως την 1η Αυγούστου 2018.

(34) Προκειμένου να θεσπισθεί κατάλογος δεικτών προς χρήση στην αξιολόγηση και προετοιμασία της έκδοσης σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξάγει η Επιτροπή τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες, ακόμα και σε επίπεδο εμπειρογνομώνων. Η Επιτροπή, όταν ετοιμάζει και συντάσσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, θα πρέπει να εξασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

(35) Οι υπάρχοντες ΕΟΕΣ δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να προσαρμόσουν τη σύμβαση και τα καταστατικά τους στις τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 που εισάγει ο παρών κανονισμός.

(36) Είναι αναγκαίο να διευκρινισθεί με βάση ποιο σύνολο κανόνων θα εγκρίνεται ο ΕΟΕΣ για τον οποίο έχει ξεκινήσει η διαδικασία έγκρισης πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

(37) Προκειμένου να προσαρμοσθούν οι ισχύοντες εθνικοί κανόνες ώστε να εφαρμοσθεί ο παρών κανονισμός πριν υποβληθούν στην Επιτροπή προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου

της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να εφαρμόζεται 6 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του. Κατά την προσαρμογή των ισχύοντων εθνικών κανόνων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την έγκριση των ΕΟΕΣ έχουν καθορισθεί και ότι, σύμφωνα με τις νομικές και διοικητικές ρυθμίσεις τους, οι αρχές αυτές θα πρέπει να είναι και οι φορείς που θα είναι αρμόδιοι για την παραλαβή των γνωστοποιήσεων σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006.

(38) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η βελτίωση του νομικού μέσου του ΕΟΕΣ, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και, επομένως, μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του εν λόγω στόχου, δεδομένου ότι η προσφυγή στον ΕΟΕΣ είναι προαιρετική, σύμφωνα με το συνταγματικό σύστημα κάθε κράτους μέλους.

(39) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 θα πρέπει, συνεπώς, να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 1 τροποποιείται ως εξής:

α) Οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Ένας ευρωπαϊκός όμιλος εδαφικής συνεργασίας («ΕΟΕΣ») δύναται να ιδρυθεί στο έδαφος της Ένωσης υπό τις προϋποθέσεις και σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

2. Ο ΕΟΕΣ αποσκοπεί στη διευκόλυνση και την προαγωγή ιδίως της εδαφικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων μίας ή περισσότερων συνιστωσών διασυνοριακής, διακρατικής και διαπεριφερειακής συνεργασίας, μεταξύ των μελών του, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης.»

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«5. Η καταστατική έδρα του ΕΟΕΣ ευρίσκεται σε κράτος μέλος βάσει του δικαίου του οποίου έχει συσταθεί τουλάχιστον ένα από τα μέλη του.»

2) Το άρθρο 2 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Οι πράξεις των καταστατικών οργάνων ενός ΕΟΕΣ διέπονται από τα εξής:

- α) τον παρόντα κανονισμό,
- β) τη σύμβαση που αναφέρεται στο άρθρο 8, όπου επιτρέπεται ρητά από τον παρόντα κανονισμό να το κάνουν, και
- γ) στην περίπτωση θεμάτων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ή εμπίπτουν σ' αυτό μόνον εν μέρει, το εθνικό δικαιο του κράτους μέλους στο οποίο ευρίσκεται η καταστατική έδρα του.

Για τις ανάγκες καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου δυνάμει του ενωσιακού δικαίου ή του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, ο ΕΟΕΣ θεωρείται οντότητα του κράτους μέλους στο οποίο έχει την καταστατική του έδρα.»

β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1α. Οι δραστηριότητες ενός ΕΟΕΣ σχετικά με την εκτέλεση καθηκόντων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφοι 2 και 3, διέπονται εντός της Ένωσης από το εφαρμοστέο ενωσιακό δικαιο και το εθνικό δικαιο όπως ορίζεται στη σύμβαση μνεία της οποίας γίνεται στο άρθρο 8.

Οι δραστηριότητες ενός ΕΟΕΣ που συγχρηματοδοτούνται από τον ενωσιακό προϋπολογισμό πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στο εφαρμοστέο ενωσιακό δικαιο και το εθνικό δικαιο που αφορά την εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου αυτού.»

3) Το άρθρο 3 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Οι ακόλουθες οντότητες μπορούν να γίνουν μέλη ενός ΕΟΕΣ:

- α) κράτη μέλη ή αρχές σε εθνικό επίπεδο·
- β) περιφερειακές αρχές·
- γ) τοπικές αρχές·
- δ) δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2004/17/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) ή οργανισμοί δημοσίου δικαίου κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 9 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**).
- ε) επιχειρήσεις στις οποίες έχει ανατεθεί η παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δικαιο·

στ) εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές ή οργανισμοί ή δημόσιες επιχειρήσεις, αντίστοιχες με εκείνες που αναφέρονται στο στοιχείο δ), τρίτων χωρών, με την επιφύλαξη των όρων που θεσπίζονται στο άρθρο 3α.

(*) Οδηγία 2004/17/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΕΕ L 134, 30.4.2004, σ. 1).

(**) Οδηγία 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ L 134, 30.4.2004, σ. 114).»

β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Ένας ΕΟΕΣ απαρτίζεται από μέλη που ευρίσκονται στο έδαφος τουλάχιστον δύο κρατών μελών, με εξαίρεση τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3α παράγραφοι 2 και 5.»

4) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 3α

Ένταξη μελών από τρίτες χώρες και υπερπόντιες χώρες ή εδάφη (ΥΧΕ)

1. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3α, ένας ΕΟΕΣ μπορεί να απαρτίζεται από μέλη που προέρχονται από το έδαφος τουλάχιστον δύο κρατών μελών και μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών που συνορεύουν με τουλάχιστον ένα από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των εξόχως απόκεντρων περιοχών τους, εφόσον τα εν λόγω κράτη μέλη και τρίτες χώρες εκτελούν από κοινού δράσεις εδαφικής συνεργασίας ή εφαρμόζουν προγράμματα που στηρίζονται από την Ένωση.

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, τρίτη χώρα ή ΥΧΕ θεωρείται ότι συνορεύει με ένα κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των εξόχως απόκεντρων περιοχών του, όταν η τρίτη χώρα ή η ΥΧΕ έχει κοινά χερσαία σύνορα με αυτό ή όταν, τόσο η τρίτη χώρα ή η ΥΧΕ όσο και ένα κράτος μέλος, είναι επιλέξιμα βάσει ενός κοινού προγράμματος θαλάσσιας διασυνοριακής ή διακρατικής συνεργασίας στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας ή είναι επιλέξιμα βάσει άλλου προγράμματος διασυνοριακής ή θαλάσσιας συνεργασίας ή συνεργασίας για θαλάσσιες λεκάνες, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που χωρίζονται από διεθνή ύδατα.

2. Ένας ΕΟΕΣ μπορεί να απαρτίζεται από μέλη που προέρχονται από το έδαφος ενός μόνο κράτους μέλους και μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών που συνορεύουν με το εν λόγω κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των εξόχως απόκεντρων περιοχών του, εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος θεωρεί ότι ο εν λόγω ΕΟΕΣ συμφωνεί με το πεδίο εφαρμογής της εδαφικής συνεργασίας του στο πλαίσιο διασυνοριακής ή διακρατικής συνεργασίας ή διμερών σχέσεων με τις εν λόγω τρίτες χώρες.

3. Για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 2, στις τρίτες χώρες που συννορεύουν με κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των εξόχως απόκεντρων περιοχών του, περιλαμβάνονται και τα θαλάσσια σύνορα μεταξύ των οικείων χωρών.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 4α και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ένας ΕΟΕΣ μπορεί επίσης να αποτελείται από μέλη που ευρίσκονται το έδαφος τουλάχιστον δύο κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των εξόχως απόκεντρων περιοχών τους και από μία ή περισσότερες ΥΧΕ, είτε έχει μέλη από μία ή περισσότερες τρίτες χώρες είτε όχι.

5. Σύμφωνα με το άρθρο 4α και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, ένας ΕΟΕΣ μπορεί επίσης να αποτελείται από μέλη που ευρίσκονται στο έδαφος ενός μόνο κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των εξόχως απόκεντρων περιοχών του και από μία ή περισσότερες ΥΧΕ, με ή χωρίς μέλη από μία ή περισσότερες τρίτες χώρες.

6. ΕΟΕΣ δύναται να συσταθεί μόνον μεταξύ μελών προερχομένων από ένα κράτος μέλος και μία ή περισσότερες ΥΧΕ που συνδέονται με το κράτος μέλος αυτό.»

5) Το άρθρο 4 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Μετά την κοινοποίηση δυνάμει της παραγράφου 2 από προτιθέμενο μέλος, το κράτος μέλος που έχει παραλάβει την εν λόγω κοινοποίηση εγκρίνει, λαμβανομένης υπόψη της συνταγματικής του δομής, τη συμμετοχή του προτιθέμενου μέλους στον ΕΟΕΣ και τη σύμβαση, εκτός εάν το εν λόγω κράτος μέλος κρίνει ότι:

α) η συμμετοχή αυτή ή η σύμβαση δεν είναι σύμφωνη με οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

(i) τον παρόντα κανονισμό·

(ii) άλλες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου που αφορούν τις πράξεις και τις δραστηριότητες του ΕΟΕΣ·

(iii) διατάξεις εθνικού δικαίου που σχετίζονται με τις εξουσίες και τις αρμοδιότητες του προτιθέμενου μέλους·

β) η συμμετοχή αυτή δεν δικαιολογείται για λόγους δημόσιου συμφέροντος ή δημόσιας πολιτικής του εν λόγω κράτους μέλους· ή

γ) τα καταστατικά δεν συνάδουν με τη σύμβαση.

Σε περίπτωση μη έγκρισης, το κράτος μέλος αναφέρει τους λόγους της άρνησης της έγκρισης και προτείνει, εφόσον ενδείκνυται, τις αναγκαίες τροποποιήσεις στη σύμβαση.

Το κράτος μέλος λαμβάνει την σχετική με την έγκριση απόφασή του εντός περιόδου έξι μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης, σύμφωνα με την παράγραφο 2. Εάν το κράτος μέλος που έχει παραλάβει τη κοινοποίηση δεν προβάλει αντίρρηση εντός της περιόδου αυτής, η συμμετοχή του προτιθέμενου μέλους στη σύμβαση θεωρείται ότι έχει εγκριθεί. Ωστόσο, το κράτος μέλος στο οποίο θα ευρίσκεται η προτεινόμενη καταστατική έδρα του ΕΟΕΣ εγκρίνει επισήμως τη σύμβαση προκειμένου να επιτρέψει τη σύσταση του ΕΟΕΣ.

Σε περίπτωση που το κράτος μέλος ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες από ένα προτιθέμενο μέλος, η προθεσμία που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο αναστέλλεται. Το διάστημα της αναστολής αρχίζει από την επομένη της ημερομηνίας αποστολής των παρατηρήσεων του κράτους μέλους στο προτιθέμενο μέλος και διαρκεί έως ότου προτιθέμενο μέλος να απαντήσει σε αυτές.

Ωστόσο, η αναστολή της προθεσμίας που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο δεν ενεργοποιείται εφόσον το προτιθέμενο μέλος υποβάλει την απάντησή του στις παρατηρήσεις του κράτους μέλους εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την έναρξη της περιόδου αναστολής.

Κατά τη λήψη απόφασης για τη συμμετοχή προτιθέμενου μέλους σε ΕΟΕΣ, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν τους εθνικούς τους κανόνες.»

β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3α. Στην περίπτωση ενός ΕΟΕΣ με προτιθέμενα μέλη από μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, το κράτος μέλος στο οποίο θα ευρίσκεται η προτεινόμενη καταστατική έδρα του ΕΟΕΣ διασφαλίζει, σε διαβούλευση με τα λοιπά ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, ότι πληρούνται οι όροι του άρθρου 3α και ότι η τρίτη χώρα έχει εγκρίνει τη συμμετοχή του προτιθέμενου μέλους, σύμφωνα με οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

(α) ισοδύναμους όρους και διαδικασίες με εκείνους που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό, ή

(β) συμφωνία που έχει συναφθεί τουλάχιστον μεταξύ ενός κράτους μέλους με βάση το δικαίο του οποίου έχει συσταθεί το προτιθέμενο μέλος και της εν λόγω τρίτης χώρας.»

γ) οι παράγραφοι 5 και 6 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Τα μέλη συνομολογούν τη σύμβαση που αναφέρεται στο άρθρο 8 και διασφαλίζουν την ύπαρξη συνοχής με την έγκριση σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

6. Κάθε τροποποίηση της σύμβασης ή των καταστατικών κοινοποιείται από τον ΕΟΕΣ στα κράτη μέλη με βάση το δικαίο των οποίων έχουν συσταθεί τα μέλη του. Κάθε τροποποίηση της σύμβασης, εξαιρουμένης αποκλειστικά της περίπτωσης ένταξης νέου μέλους που αναφέρεται στην

παράγραφο 6α στοιχείο α), εγκρίνεται από τα εν λόγω κράτη μέλη σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου.»

δ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«6α. Οι ακόλουθες διατάξεις εφαρμόζονται σε περίπτωση ένταξης νέων μελών σε υφιστάμενο ΕΟΕΣ:

α) σε περίπτωση ένταξης νέου μέλους από κράτος μέλος που έχει ήδη εγκρίνει τη σύμβαση, η ένταξη αυτή εγκρίνεται μόνο από το κράτος μέλος με βάση το δικαίωμα του οποίου έχει συσταθεί το νέο μέλος σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 3 και κοινοποιείται στο κράτος μέλος στο οποίο έχει την καταστατική του έδρα ο ΕΟΕΣ·

β) σε περίπτωση ένταξης νέου μέλους από κράτος μέλος που δεν έχει εγκρίνει ακόμη τη σύμβαση, εφαρμόζεται η διαδικασία της παραγράφου 6·

γ) σε περίπτωση ένταξης νέου μέλους από τρίτη χώρα σε υφιστάμενο ΕΟΕΣ, η ένταξη εξετάζεται από το κράτος μέλος στο οποίο ευρίσκεται η καταστατική έδρα του ΕΟΕΣ σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3α·

6) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 4α

Συμμετοχή μελών από ΥΧΕ

Σε περίπτωση ΕΟΕΣ με προτιθέμενο μέλος από ΥΧΕ, το κράτος μέλος με το οποίο συνδέεται η ΥΧΕ διασφαλίζει ότι πληρούνται οι όροι του άρθρου 3α και, λαμβανομένης υπόψη της σχέσης του με την ΥΧΕ, είτε:

α) εγκρίνει τη συμμετοχή του προτιθέμενου μέλους σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3, ή

β) βεβαιώνει εγγράφως στο κράτος μέλος στο οποίο θα ευρίσκεται η προτεινόμενη καταστατική έδρα του ΕΟΕΣ ότι οι αρμόδιες αρχές της ΥΧΕ έχουν εγκρίνει τη συμμετοχή του προτιθέμενου μέλους σύμφωνα με προϋποθέσεις και διαδικασίες ισοδύναμες με εκείνες που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό.»

7) Το άρθρο 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 5

Απόκτηση νομικής προσωπικότητας και δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα

1. Η σύμβαση και τα καταστατικά καθώς και ενδεχόμενες μεταγενέστερες τροποποιήσεις τους καταχωρίζονται ή δημοσιεύονται, ή και τα δύο, στο κράτος μέλος στο οποίο ο ΕΟΕΣ έχει την καταστατική του έδρα σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δικαίωμα του εν λόγω κράτους μέλους. Ο ΕΟΕΣ αποκτά νομική προσωπικότητα από την ημέρα της καταχώρισης ή της

δημοσίευσης της σύμβασης και των καταστατικών, όποια από τις δύο ημερομηνίες προηγείται. Τα μέλη ενημερώνουν τα οικεία κράτη μέλη και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την καταχώριση ή τη δημοσίευση της σύμβασης και των καταστατικών.

2. Ο ΕΟΕΣ διασφαλίζει ότι, εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την καταχώριση ή δημοσίευση της σύμβασης και των καταστατικών, αποστέλλεται αίτημα στην Επιτροπή των Περιφερειών σύμφωνα με τον μορφότυπο που περιέχεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή στη συνέχεια διαβιβάζει το εν λόγω αίτημα στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να δημοσιευθεί στη σειρά C της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανακοίνωση για τη σύσταση του ΕΟΕΣ, που περιέχει τις πληροφορίες που παρατίθενται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.»

8) Στο άρθρο 6, η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου, όταν τα καθήκοντα ενός ΕΟΕΣ, που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3, καλύπτουν δράσεις που συγχρηματοδοτούνται από την Ένωση, εφαρμόζεται η σχετική νομοθεσία που αφορά τον έλεγχο των κονδυλίων που παρέχει η Ένωση.»

9) Το άρθρο 7 τροποποιείται ως εξής:

α) Οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Ο ΕΟΕΣ ενεργεί εντός των ορίων των καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί, ήτοι της διευκόλυνσης και την προαγωγής της εδαφικής συνεργασίας για την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης, και της άρσης των εμποδίων στην εσωτερική αγορά. Καθένα από τα καθήκοντα αυτά καθορίζεται από τα μέλη του κατά τρόπο ώστε να εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας κάθε μέλους, εκτός εάν το κράτος μέλος ή η τρίτη χώρα εγκρίνει τη συμμετοχή μέλους συσταθέντος δυνάμει του εθνικού δικαίου του, ακόμα και εάν το μέλος αυτό δεν είναι αρμόδιο για όλα τα καθήκοντα που ορίζονται στη σύμβαση.

3. Ένας ΕΟΕΣ μπορεί να διενεργεί ειδικές δράσεις εδαφικής συνεργασίας μεταξύ των μελών του, με την επιδίωξη του στόχου που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2, με ή χωρίς την οικονομική συνεισφορά της Ένωσης.

Τα καθήκοντα ενός ΕΟΕΣ μπορούν να αφορούν, κατά κύριο λόγο, την εφαρμογή προγραμμάτων συνεργασίας ή μέρους αυτών ή εφαρμογή δράσεων που έχουν τη στήριξη της Ένωσης μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και/ή του Ταμείου Συνοχής.

Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν τα καθήκοντα που δύνανται να εκτελούν οι ΕΟΕΣ χωρίς την επιφύλαξη του άρθρου 13, τα κράτη μέλη δεν αποκλείουν τα καθήκοντα που αφορούν τις επενδυτικές προτεραιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(* Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. [1299]/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού ειδικών διατάξεων για την υποστήριξη του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 259).»

β) στην παράγραφο 4, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Ωστόσο, σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, η συνέλευση ενός ΕΟΕΣ που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο α) μπορεί να καθορίσει τους όρους και τις προϋποθέσεις της χρήσης ενός στοιχείου υποδομής το οποίο διαχειρίζεται ο ΕΟΕΣ, ή τους όρους και τις προϋποθέσεις σύμφωνα με τα οποία είναι δυνατή η παροχή μιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος, συμπεριλαμβανομένων των δασμών και τελών που πρέπει να καταβάλλουν οι χρήστες.»

10) Στο άρθρο 8, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Στη σύμβαση διευκρινίζονται:

- α) η ονομασία του ΕΟΕΣ και η καταστατική του έδρα·
- β) η έκταση του υπερπόντιου εδάφους στην οποία ο ΕΟΕΣ μπορεί να ασκεί τα καθήκοντά του·
- γ) ο συγκεκριμένος στόχος και τα καθήκοντα του ΕΟΕΣ·
- δ) η διάρκεια του ΕΟΕΣ και οι προϋποθέσεις για τη διάλυσή του·
- ε) ο κατάλογος των μελών του ΕΟΕΣ·
- στ) ο κατάλογος των οργάνων του ΕΟΕΣ και οι αντίστοιχες αρμοδιότητές τους·
- ζ) το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο έχει την καταστατική του έδρα ο ΕΟΕΣ για τους σκοπούς της ερμηνείας και της επιβολής της εφαρμογής της σύμβασης·
- η) το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο λειτουργούν τα καταστατικά όργανα του ΕΟΕΣ·
- θ) οι ρυθμίσεις για τη συμμετοχή μελών από τρίτες χώρες ή ΥΧΕ, κατά περίπτωση, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού του εφαρμοστέου δικαίου σε περίπτωση που ο ΕΟΕΣ εκτελεί καθήκοντα σε τρίτες χώρες ή ΥΧΕ·

ι) το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο το οποίο σχετίζεται άμεσα με τις δραστηριότητες του ΕΟΕΣ που διεξάγονται στο πλαίσιο των καθηκόντων που ορίζονται στη σύμβαση·

ια) οι κανόνες που ισχύουν για το προσωπικό του ΕΟΕΣ καθώς και οι αρχές που διέπουν τις ρυθμίσεις σχετικά με τις διαδικασίες διαχείρισης και πρόσληψης προσωπικού·

ιβ) οι ρυθμίσεις για την ευθύνη του ΕΟΕΣ και των μελών του σύμφωνα με το άρθρο 12·

ιγ) οι κατάλληλες ρυθμίσεις για την αμοιβαία αναγνώριση, συμπεριλαμβανομένων εκείνων για το δημοσιονομικό έλεγχο της διαχείρισης των δημοσίων κονδυλίων, και

ιδ) οι διαδικασίες έγκρισης του καταστατικού και τροποποίησης της σύμβασης, που συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις των άρθρων 4 και 5.

3. Στην περίπτωση που τα καθήκοντα ενός ΕΟΕΣ αφορούν αποκλειστικά τη διαχείριση προγράμματος συνεργασίας ή μέρους αυτού δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013, ή στην περίπτωση που ο ΕΟΕΣ αφορά διαπεριφερειακή συνεργασία ή δίκτυα, δεν απαιτούνται οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β).»

11) Το άρθρο 9 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 9

Καταστατικά

1. Το καταστατικό του ΕΟΕΣ εγκρίνεται ομόφωνα από τα μέλη του με βάση και σύμφωνα προς τη σύμβαση.

2. Τα καταστατικά του ΕΟΕΣ διευκρινίζουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α) τις διατάξεις λειτουργίας των διοικητικών οργάνων του και τις αρμοδιότητες των οργάνων αυτών, καθώς και τον αριθμό εκπροσώπων των μελών στα αρμόδια διοικητικά όργανα·
- β) τις διαδικασίες του για τη λήψη αποφάσεων·
- γ) τη γλώσσα ή τις γλώσσες εργασίας του·
- δ) τις ρυθμίσεις για τη λειτουργία του·
- ε) τις διαδικασίες του όσον αφορά τη διαχείριση και την πρόσληψη προσωπικού·
- στ) τις ρυθμίσεις για τις οικονομικές συνεισφορές των μελών του·
- ζ) τους εφαρμοστέους λογιστικούς και δημοσιονομικούς κανόνες για τα μέλη του·
- η) τον διορισμό ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή για τους λογαριασμούς, και

- θ) τις διαδικασίες τροποποίησης του καταστατικού του, που συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις των άρθρων 4 και 5.»
- 12) Στο άρθρο 11, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «2. Η κατάρτιση των λογαριασμών του, συμπεριλαμβανομένης, εφόσον απαιτείται, της συνοδευτικής ετήσιας έκθεσης, και ο έλεγχος και η δημοσίευση των εν λόγω λογαριασμών διέπονται από το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο έχει την καταστατική του έδρα ο ΕΟΕΣ.»
- 13) Το άρθρο 12 τροποποιείται ως εξής:
- α) Στην παράγραφο 1 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:
- «Ο ΕΟΕΣ είναι υπεύθυνος για τα πάσης φύσεως χρέη του.»
- β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, στο βαθμό που τα στοιχεία του ενεργητικού του ΕΟΕΣ δεν επαρκούν για να ανταποκριθεί στις οικονομικές του υποχρεώσεις, τα μέλη του φέρουν την ευθύνη για τα χρέη του ανεξάρτητα από τη φύση των χρεών αυτών, το δε μερίδιο της ευθύνης εκάστου μέλους ορίζεται ανάλογα με την οικονομική συνεισφορά του. Οι τεχνικές ρυθμίσεις για την εν λόγω οικονομική συνεισφορά ορίζονται στα καταστατικά.
- Τα μέλη του ΕΟΕΣ μπορούν να προβλέπουν στα καταστατικά ότι ευθύνονται, μετά την απώλεια της ιδιότητας του μέλους του εν λόγω ΕΟΕΣ, για υποχρεώσεις που προκύπτουν από δραστηριότητες του ΕΟΕΣ κατά την περίοδο που ήσαν μέλη του.
- 2α. Εάν η ευθύνη τουλάχιστον ενός μέλους ΕΟΕΣ από κράτος μέλος είναι περιορισμένη λόγω των διατάξεων του εθνικού δικαίου βάσει του οποίου έχει συσταθεί, τα λοιπά μέλη μπορούν επίσης να περιορίζουν την ευθύνη τους στη σύμβαση, εφόσον τους παρέχεται η δυνατότητα από τις διατάξεις του εθνικού δικαίου με τις οποίες εφαρμόζεται ο παρών κανονισμός.
- Η ονομασία των ΕΟΕΣ των οποίων τα μέλη έχουν περιορισμένη ευθύνη περιλαμβάνει τον όρο «περιορισμένη ευθύνη».
- Οι απαιτήσεις έκδοσης της σύμβασης, των καταστατικών και των λογαριασμών ενός ΕΟΕΣ τα μέλη του οποίου έχουν περιορισμένη ευθύνη, είναι τουλάχιστον ισοδύναμες με τις αντίστοιχες απαιτήσεις για άλλα είδη νομικών οντοτήτων περιορισμένης ευθύνης, οι οποίες έχουν συσταθεί δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους στο οποίο ο ΕΟΕΣ έχει την καταστατική του έδρα.
- Στην περίπτωση ΕΟΕΣ του οποίου τα μέλη έχουν περιορισμένη ευθύνη, κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορεί να απαιτήσει από τον ΕΟΕΣ να συνάψει κατάλληλες ασφαλιστικές συμβάσεις ή να καλυφθεί από εγγύηση τράπεζας ή άλλου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος εγκατεστημένου στο κράτος μέλος ή από μέσο παρεχόμενο ως εγγύηση από
- δημόσιο φορέα ή από το κράτος μέλος για την κάλυψη των κινδύνων που συνδέονται με τις δραστηριότητες του ΕΟΕΣ.»
- 14) Στο άρθρο 15 παράγραφος 2, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «2. Εκτός εάν προβλέπεται άλλως από τον παρόντα κανονισμό, για τις διαφορές στις οποίες εμπλέκεται ΕΟΕΣ εφαρμόζεται το δίκαιο της Ένωσης περί δικαιοδοσίας. Για κάθε περίπτωση που δεν εμπίπτει στο εν λόγω δίκαιο της Ένωσης, αρμόδια για την επίλυση των διαφορών είναι τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο ο ΕΟΕΣ έχει την καταστατική του έδρα.»
- 15) Το άρθρο 16 τροποποιείται ως εξής:
- α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις κατάλληλες διατάξεις για να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών με τον καθορισμό αρμόδιων αρχών που είναι υπεύθυνες για τη διαδικασία έγκρισης σύμφωνα με τις νομικές και τις διοικητικές τους ρυθμίσεις.
- Εφόσον το απαιτεί το εθνικό δίκαιο κράτους μέλους, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί να καταρτίζει πλήρη κατάλογο των καθηκόντων που έχουν ήδη τα μέλη του ΕΟΕΣ, κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1, τα οποία έχουν συσταθεί βάσει του δικαίου του εν λόγω κράτους μέλους, κατά το βαθμό που αφορά την εδαφική συνεργασία εντός του κράτους μέλους αυτού.
- Το κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή τυχόν διατάξεις που έχουν θεσπισθεί δυνάμει του παρόντος άρθρου καθώς και τις τροποποιήσεις τους. Η Επιτροπή στη συνέχεια διαβιβάζει τις διατάξεις αυτές στα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή των Περιφερειών.»
- β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:
- «1α. Οι διατάξεις της παραγράφου 1, στον βαθμό που αφορούν κράτος μέλος με το οποίο συνδέεται μια ΥΧΕ, διασφαλίζουν επίσης, λαμβανομένης υπόψη της σχέσης του με την ΥΧΕ, την ουσιαστική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού όσον αφορά την ΥΧΕ που συνορεύει με άλλα κράτη μέλη ή εξόχως απόκεντρες περιοχές αυτών των κρατών μελών.»
- 16) Το άρθρο 17 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «Άρθρο 17
- Έκθεση**
- Έως την 1η Αυγούστου 2018, η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή των Περιφερειών έκθεση για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, στην οποία αξιολογούνται βάσει δεικτών, η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα, η συνάφεια προς τον σκοπό, η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και οι δυνατότητες απλούστευσής του.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 17α, σχετικά με την κατάρτιση του καταλόγου των δεικτών που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο.».

17) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 17α

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 17 δεύτερη παράγραφος εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από 21ης Δεκεμβρίου 2013

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 17 δεύτερη παράγραφος μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

4. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 17 δεύτερη παράγραφος τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός τριών μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά τρεις μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.».

Άρθρο 2

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι ΕΟΕΣ που έχουν ιδρυθεί πριν από τις 21ης Δεκεμβρίου 2013 δεν υποχρεούνται να ευθυγραμμίσουν τη σύμβαση και τα καταστατικά τους με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006, όπως τροποποιείται από τον παρόντα κανονισμό.

2. Στην περίπτωση ΕΟΕΣ για τους οποίους έχει ξεκινήσει η διαδικασία του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 πριν από τις 22ης Ιουνίου 2014 και για τους οποίους εκκρεμεί μόνο η καταχώριση ή η δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006, η σύμβαση και το καταστατικό καταχωρίζονται ή δημοσιοποιούνται, ή αμφότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 πριν από την τροποποίησή του από τον παρόντα κανονισμό.

3. Οι ΕΟΕΣ για τους οποίους η διαδικασία του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 έχει ξεκινήσει περισσότερο από έξι μήνες πριν από τις 22ης Ιουνίου 2014 εγκρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 πριν από την τροποποίησή του από τον παρόντα κανονισμό.

4. Οι ΕΟΕΣ εκτός από εκείνους που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου για τους οποίους η διαδικασία του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 ξεκίνησε πριν από 22ης Ιουνίου 2014, εγκρίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 όπως τροποποιείται από τον παρόντα κανονισμό.

5. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή τις αναγκαίες τροποποιήσεις των εθνικών διατάξεων που έχουν θεσπισθεί σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 όπως τροποποιείται από τον παρόντα κανονισμό το αργότερο έως τις 22ης Ιουνίου 2014.

Άρθρο 3

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από τις 22ης Ιουνίου 2014

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

III. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ (κατά περίπτωση)

Όνομασία στα (επιλέξτε τον κατάλληλο κωδικό γλώσσας)												
BG	ES	CS	DA	DE	ET	EL	EN	FR	GA	HR	IT	LV
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
LT	HU	MT	NL	PL	PT	RO	SK	SL	FI	SV	Άλλη:	_____
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Πλήρης ονομασία (κατά περίπτωση): _____												
Συντετμημένη ονομασία (κατά περίπτωση): _____												

----- Το τμήμα III μπορεί να χρησιμοποιείται όσες φορές είναι αναγκαίο -----

IV. ΜΕΛΗ*

IV. 1) Συνολικός αριθμός μελών του ομίλου*: ☐ ☐ ☐
--

IV. 2) Πληροφορίες για τα μέλη*		
Επίσημη ονομασία*:		
Ταχυδρομική διεύθυνση:		
Πόλη:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα*:
Σημείο(-α) επαφής:	Τηλέφωνο:	
Υπόψη		
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	Τηλεομοιοτυπία:	
Διεύθυνση(-εις) στο Διαδίκτυο (εάν υπάρχουν)		

Κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την ευαισθητοποίηση και τα άρθρα 4 και 4α του κανονισμού για τον ΕΟΕΣ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφωνούν να καταβάλουν πιο συντονισμένες προσπάθειες για τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση εντός και μεταξύ των θεσμικών οργάνων και των κρατών μελών με σκοπό τη βελτίωση της προβολής των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι ΕΟΕΣ ως διαθέσιμα μέσα για τη διασυνοριακή συνεργασία σε όλους τους τομείς πολιτικής της ΕΕ.

Σ' αυτό το πλαίσιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή καλούν τα κράτη μέλη να αναλάβουν κατάλληλες δράσεις συντονισμού και επικοινωνίας μεταξύ των εθνικών αρχών και των αρχών των διαφορετικών κρατών μελών με σκοπό την εξασφάλιση σαφών, αποτελεσματικών και διάφανων διαδικασιών έγκρισης νέων ΕΟΕΣ εντός των προκαθορισμένων χρονικών ορίων.

Κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την ευαισθητοποίηση και το άρθρο 1 παράγραφος 9 του κανονισμού για τον ΕΟΕΣ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφωνούν ότι, κατά την εφαρμογή του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο (θ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1082/2006 όπως έχει τροποποιηθεί, τα κράτη μέλη, όταν θα προβαίνουν σε αξιολόγηση των εφαρμοστέων κανόνων στα μέλη του προσωπικού του ΕΟΕΣ, όπως προτείνεται στο σχέδιο σύμβασης, θα καταβάλλουν προσπάθειες για να λαμβάνονται υπόψη οι επιμέρους διαθέσιμες εναλλακτικές δυνατότητες στο καθεστώς απασχόλησης τις οποίες ο ΕΟΕΣ θα επιλέξει σύμφωνα με το ιδιωτικό ή με το δημόσιο δίκαιο.

Στην περίπτωση που οι συμβάσεις απασχόλησης για το προσωπικό του ΕΟΕΣ διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο, τα κράτη μέλη θα λαμβάνουν επίσης υπόψη και τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ, όπως τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2008 για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι), καθώς και τη συναφή νομολογία των άλλων κρατών μελών τα οποία εκπροσωπούνται στον ΕΟΕΣ.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή είναι εξάλλου εν γνώσει του γεγονότος ότι, στην περίπτωση που οι συμβάσεις απασχόλησης για τα μέλη του προσωπικού του ΕΟΕΣ διέπονται από το δημόσιο δίκαιο, εφαρμόζονται οι εθνικές διατάξεις δημοσίου δικαίου του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένο το αντίστοιχο όργανο του ΕΟΕΣ. Ωστόσο, οι εθνικές διατάξεις δημοσίου δικαίου του κράτους μέλους στο οποίο ο ΕΟΕΣ έχει την καταστατική του έδρα μπορούν να εφαρμόζονται για τα μέλη του προσωπικού του ΕΟΕΣ τα οποία υπόκειντο ήδη στους κανόνες αυτούς πριν καταστούν μέλη του προσωπικού ενός ΕΟΕΣ.

Κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τον ρόλο της Επιτροπής των Περιφερειών στο πλαίσιο της πλατφόρμας του ΕΟΕΣ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή λαμβάνουν γνώση του αξιολογού έργου το οποίο επιτελεί η Επιτροπή των Περιφερειών στο πλαίσιο της Πλατφόρμας ΕΟΕΣ την οποία διαχειρίζεται και ενθαρρύνει την Επιτροπή των Περιφερειών να εξακολουθήσει να ασκεί ελέγχους στις δραστηριότητες των υφισταμένων ΕΟΕΣ και των ΕΟΕΣ που βρίσκονται υπό σύσταση, να διοργανώνει ανταλλαγές βέλτιστων πρακτικών και να εντοπίζει κοινά θέματα προς εξέταση.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 17ης Δεκεμβρίου 2013**

περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 177,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Μετά τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τις γνώμες της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Έχοντας υπόψη τις γνώμες του Ελεγκτικού Συνεδρίου ⁽³⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα εξής:

(1) Το άρθρο 174 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει ότι, προς ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της, η Ένωση πρέπει να αποσκοπεί στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών ή νήσων, και ότι ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στις αγροτικές περιοχές, στις περιοχές στις οποίες συντελείται βιομηχανική μετάβαση και στις περιοχές που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα. Το άρθρο 175 ΣΛΕΕ ορίζει ότι η Ένωση στηρίζει την υλοποίηση αυτών των στόχων με τη δράση που αναλαμβάνει μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων τμήμα Προσανατολισμού, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και άλλων μέσων.

(2) Για να βελτιωθεί ο συντονισμός και να εναρμονιστεί η εφαρμογή των ταμείων που παρέχουν στήριξη στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή, δηλαδή του Ευρωπαϊκού Ταμείου

Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής, με τα ταμεία για την αγροτική ανάπτυξη, δηλαδή του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τον τομέα των θαλάσσιων υποθέσεων και της αλιείας, δηλαδή των μέτρων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), θα πρέπει να θεσπιστούν κοινές διατάξεις για όλα αυτά τα ταμεία («Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία – ΕΔΕΤ»). Επιπλέον, ο παρών κανονισμός περιέχει γενικές διατάξεις που εφαρμόζονται στο ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής, αλλά δεν εφαρμόζονται στο ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ, καθώς και γενικές διατάξεις οι οποίες είναι κοινές για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΘΑ, αλλά δεν εφαρμόζονται στο ΕΓΤΑΑ. Επειδή κάθε ΕΔΕΤ έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, θα πρέπει να καθοριστούν σε χωριστούς κανονισμούς ειδικοί κανόνες εφαρμοστέοι σε κάθε ΕΔΕΤ καθώς και στο ΕΤΠΑ για τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

(3) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2010, το οποίο ενέκρινε τη στρατηγική της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, η Ένωση και τα κράτη μέλη οφείλουν να υποστηρίζουν την έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, προωθώντας την αρμονική ανάπτυξη της Ένωσης και μειώνοντας τις περιφερειακές ανισότητες. Τα ΕΔΕΤ θα πρέπει να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

(4) Όσον αφορά την κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ), έχουν ήδη διαμορφωθεί σημαντικές συνέργειες με την εναρμόνιση και την ευθυγράμμιση των κανόνων διαχείρισης και ελέγχου για τον πρώτο πυλώνα (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων – ΕΓΓΕ) και τον δεύτερο πυλώνα (ΕΓΤΑΑ) της ΚΓΠ. Θα πρέπει, συνεπώς, να διατηρηθεί ο ισχυρός δεσμός μεταξύ του ΕΓΓΕ και του ΕΓΤΑΑ και να εξακολουθήσουν να υφίστανται οι δομές που έχουν ήδη θεσπιστεί στα κράτη μέλη.

(5) Οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες θα πρέπει να μπορούν να ωφελούνται από ειδικά μέτρα και από πρόσθετη χρηματοδότηση ούτως ώστε να λαμβάνεται υπόψη η οικονομική και κοινωνική κατάστασή τους καθώς και τα μειονεκτήματα που είναι αποτέλεσμα των παραγόντων που αναφέρονται στο άρθρο 349 ΣΛΕΕ.

(6) Οι βόρειες αραιοκατοικημένες περιοχές θα πρέπει να είναι σε θέση να επωφεληθούν από ειδικά μέτρα και πρόσθετη χρηματοδότηση προς αντιστάθμιση των σοβαρών και φυσικών ή δημογραφικών προβλημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου αριθ. 6 της Πράξης προσχώρησης του 1994.

⁽¹⁾ ΕΕ C 191 της 29.6.2012, σ. 30, ΕΕ C 44 της 15.2.2013, σ. 76 και ΕΕ C 271, 19.9.2013, σ. 101.

⁽²⁾ ΕΕ C 225 της 27.7.2012, σ. 58 και ΕΕ C 17 της 19.1.2013, σ. 56.

⁽³⁾ ΕΕ C 47 της 17.02.2011, σ. 1, ΕΕ C 13 της 16.01.2013, σ. 1 και ΕΕ C 267, 17.9.2013, σ. 1.

- (7) Για να εξασφαλισθεί η σωστή και συνεκτική ερμηνεία των διατάξεων και να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου για τα κράτη μέλη και τους δικαιούχους, είναι απαραίτητο να διευκρινιστούν ορισμένοι όροι που χρησιμοποιούνται στον παρόντα κανονισμό.
- (8) Όταν τίθεται προθεσμία για την έκδοση ή τροποποίηση μιας απόφασης εκ μέρους της Επιτροπής, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, η προθεσμία για την έκδοση ή την τροποποίηση τέτοιας απόφασης δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει την περίοδο που αρχίζει την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή απέστειλε τις παρατηρήσεις της στα κράτη μέλη και λήγει μόλις τα κράτη μέλη απαντήσουν στις παρατηρήσεις αυτές.
- (9) Ο παρών κανονισμός αποτελείται από πέντε μέρη, από τα οποία το πρώτο καθορίζει το αντικείμενο και τους ορισμούς, το δεύτερο περιέχει τους κανόνες που εφαρμόζονται σε όλα τα ΕΔΕΤ, το τρίτο περιέχει τις διατάξεις που εφαρμόζονται μόνο στο ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής («τα Ταμεία»), το τέταρτο τις διατάξεις που εφαρμόζονται μόνο στα Ταμεία και το ΕΤΘΑ και το πέμπτο περιλαμβάνει τις τελικές διατάξεις. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή κατά την ερμηνεία των διαφόρων μερών του παρόντος κανονισμού καθώς και η συνοχή μεταξύ του κανονισμού αυτού και των ειδικών διατάξεων των Ταμείων, είναι σημαντικό να προσδιοριστούν με σαφήνεια οι διαφορετικές σχέσεις μεταξύ τους. Επιπλέον, οι ειδικοί κανόνες που θεσπίζονται από τους ειδικούς κανόνες για τα Ταμεία μπορούν να είναι συμπληρωματικοί αλλά θα πρέπει να αποκλίνουν από τις αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος κανονισμού μόνον εφόσον η απόκλιση αυτή προβλέπεται ειδικά στον παρόντα κανονισμό.
- (10) Βάσει του άρθρου 317 ΣΛΕΕ και στο πλαίσιο της επιμερισματικής διαχείρισης, θα πρέπει να καθοριστούν οι όροι υπό τους οποίους η Επιτροπή μπορεί να ασκήσει τις αρμοδιότητές της για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης και να διασαφηνιστούν οι αρμοδιότητες συνεργασίας με τα κράτη μέλη. Οι όροι αυτοί θα πρέπει να δώσουν την δυνατότητα στην Επιτροπή να λαμβάνει επαρκείς διαβεβαιώσεις ότι τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τους πόρους των ΕΔΕΤ με νόμιμο και κανονικό τρόπο και σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ (ο δημοσιονομικός κανονισμός). Τα κράτη μέλη στο κατάλληλο χωρικό επίπεδο και οι φορείς που έχουν καθορίσει για τον συγκεκριμένο σκοπό θα πρέπει να έχουν την ευθύνη της προετοιμασίας και υλοποίησης των προγραμμάτων, σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και δημοσιονομικό πλαίσιο του οικείου κράτους μέλους. Οι εν λόγω διατάξεις θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν ότι δίνεται προσοχή στην ανάγκη εξασφάλισης της συμπληρωματικότητας και συνοχής στις οικείες παρεμβάσεις της Ένωσης, στην τήρηση της αρχής της αναλογικότητας και ότι λαμβάνεται υπόψη ο γενικός στόχος της μείωσης της διοικητικής επιβάρυνσης.
- (11) Για το σύμφωνο εταιρικής σχέσης και κάθε πρόγραμμα αντίστοιχα, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να οργανώνει εταιρική

σχέση με τους εκπροσώπους των αρμόδιων περιφερειακών, τοπικών, αστικών και άλλων δημόσιων αρχών, τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους και άλλους οικείου φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών εταιρών, μη κυβερνητικών οργανώσεων και φορέων που είναι υπεύθυνοι για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των κεντρικών οργανώσεων αυτών των αρχών και φορέων. Σκοπός μιας τέτοιας εταιρικής σχέσης είναι η διασφάλιση της τήρησης των αρχών της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης αλλά και της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και ο σεβασμός για τις ιδιαιτερότητες των διαφορετικών θεσμικών και νομικών πλαισίων των επιμέρους κρατών μελών, καθώς επίσης και η εξασφάλιση του ενστερνισμού των παρεμβάσεων από τα ενδιαφερόμενα μέρη και η αξιοποίηση της εμπειρίας και της τεχνογνωσίας των σχετικών συντελεστών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίσουν τους πλέον αντιπροσωπευτικούς σχετικούς εταίρους. Σε αυτούς τους εταίρους θα πρέπει να περιλαμβάνονται οι θεσμικοί φορείς, οι οργανισμοί και οι ομάδες που μπορούν να επηρεάσουν την προετοιμασία ή θα μπορούσαν να επηρεαστούν από την προετοιμασία και την υλοποίηση των προγραμμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει επίσης να έχουν τα κράτη μέλη την δυνατότητα να προσδιορίζουν, όπου ενδείκνυται, ως σχετικούς εταίρους τις κεντρικές οργανώσεις που είναι οι ενώσεις, οι ομοσπονδίες ή οι συνομοσπονδίες σχετικών τοπικών, περιφερειακών και αστικών αρχών ή άλλων φορέων σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο και τις αντίστοιχες πρακτικές. Θα πρέπει να ανατεθεί

στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη για έναν ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση, ώστε να υποστηρίξει και να διευκολύνει τα κράτη μέλη κατά την οργάνωση της εταιρικής σχέσης όσον αφορά την προσπάθεια να εξασφαλιστεί η συμμετοχή των σχετικών εταιρών στην προετοιμασία, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των συμφώνων εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων με τρόπο συνεπή. Η εν λόγω εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση πράξη, ανεξαρτήτως συνθηκών ή ερμηνείας της, δεν θα πρέπει να έχει αναδρομική ισχύ ή να αποτελεί βάση για τον εντοπισμό παρατυπιών που οδηγούν σε δημοσιονομική διόρθωση. Η εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση πράξη δεν θα πρέπει να προσδιορίζει ημερομηνία εφαρμογής νωρίτερα από την ημερομηνία έκδοσής της. Η εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση πράξη θα πρέπει να επιτρέπει στα κράτη μέλη να αποφασίζουν σχετικά με το ποιες είναι οι πλέον κατάλληλες λεπτομερείς ρυθμίσεις για την υλοποίηση της εταιρικής σχέσης σύμφωνα με τα νομικά και θεσμικά πλαίσιά τους, καθώς και σύμφωνα με τις εθνικές και περιφερειακές αρμοδιότητές τους, υπό την προϋπόθεση ότι επιτυγχάνονται οι στόχοι της κατά τα οριζόμενα στον παρόντα κανονισμό.

- (12) Οι δραστηριότητες των ΕΔΕΤ και οι πράξεις τις οποίες στηρίζουν θα πρέπει να συμμορφώνονται με την εφαρμοστέα ενωσιακή και τη σχετική εθνική νομοθεσία που εφαρμόζει άμεσα ή έμμεσα τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

- (13) Στο πλαίσιο των προσαπειδών της για μεγαλύτερη οικονομική, εδαφική και κοινωνική συνοχή, η Ένωση θα πρέπει, σε όλα τα στάδια της εφαρμογής των ΕΔΕΤ, να αποσκοπεί στην εξάλειψη των ανισοτήτων και την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και την ενσωμάτωση της

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

διάστασης του φύλου, καθώς και στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλής, εθνότητας, θρησκείματος ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), του άρθρου 10 ΣΛΕΕ και του άρθρου 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβάνοντας ειδικότερα, υπόψη την προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρίες, καθώς και του άρθρου 5 παράγραφος 2 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων που ορίζει ότι κανείς δεν μπορεί να υποβληθεί σε αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία.

- (14) Οι στόχοι των ΕΔΕΤ θα πρέπει να επιδιώκονται στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και της προώθησης από την Ένωση του στόχου της διατήρησης, της προστασίας και της βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος, όπως ορίζεται στα άρθρα 11 και 191 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν πληροφορίες για τη στήριξη των στόχων σχετικά με την κλιματική αλλαγή, σύμφωνα με τη φιλοδοξία να αφιερωθεί τουλάχιστον το 20 % του προϋπολογισμού της Ένωσης στους εν λόγω στόχους, με τη χρήση μεθοδολογίας βασισμένης στις κατηγορίες παρεμβάσεων στους τομείς εστίασης ή στα μέτρα που θα εγκριθούν από την Επιτροπή με εκτελεστική πράξη, η οποία θα αποτυπώνει την αρχή της αναλογικότητας.
- (15) Για τη συμβολή στη στρατηγική της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και για τις ειδικές αποστολές κάθε Ταμείου, σύμφωνα με τους στόχους τους που απορρέουν από τη Συνθήκη και περιλαμβάνουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, τα ΕΔΕΤ θα πρέπει να εστιάζουν τη στήριξή τους σε περιορισμένο αριθμό κοινών θεματικών στόχων. Το ακριβές πεδίο εφαρμογής καθενός από τα ΕΔΕΤ θα πρέπει να διευκρινίζεται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο. Θα πρέπει να είναι δυνατόν να περιορίζεται το εν λόγω πεδίο εφαρμογής σε ορισμένους μόνο θεματικούς στόχους που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
- (16) Για να μεγιστοποιηθεί η συμβολή των ΕΔΕΤ και να θεσπιστούν στρατηγικές κατευθυντήριες αρχές για να διευκολυνθεί η διαδικασία προγραμματισμού στο επίπεδο των κρατών μελών και των περιφερειών, θα πρέπει να θεσπιστεί ένα κοινό στρατηγικό πλαίσιο (ΚΣΠ). Το ΚΣΠ θα πρέπει να διευκολύνει τον τομεακό και χωρικό συντονισμό των παρεμβάσεων της Ένωσης στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ και με άλλες συναφείς πολιτικές και μέσα της Ένωσης, σύμφωνα με τους σκοπούς και τους στόχους της στρατηγικής της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη που λαμβάνει υπόψη τις βασικές εδαφικές προκλήσεις των διαφορετικών κατηγοριών εδαφών.
- (17) Το ΚΣΠ θα πρέπει συνεπώς να καθορίσει τον τρόπο με τον οποίο τα ΕΔΕΤ πρέπει να συμβάλουν στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, στις ρυθμίσεις για προώθηση της ολοκληρωμένης χρήσης των ΕΔΕΤ, στις ρυθμίσεις για το συντονισμό των ΕΔΕΤ με άλλες σχετικές πολιτικές και μέσα της Ένωσης στις οριζόντιες αρχές και τους εγκάρσιους στόχους πολιτικής για την εφαρμογή των στις ρυθμίσεις για την

αντιμετώπιση των βασικών χωρικών προκλήσεων και στους τομείς προτεραιότητας για δραστηριότητες συνεργασίας στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ.

- (18) Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες σε ολόένα και μεγαλύτερο βαθμό αντιμετωπίζουν προκλήσεις που άπτονται του αντικτύπου της παγκοσμιοποίησης, των περιβαλλοντικών και ενεργειακών ζητημάτων, της γήρανσης του πληθυσμού και των δημογραφικών μεταβολών, της τεχνολογικής μετεξέλιξης και των απαιτήσεων καινοτομίας, καθώς και της κοινωνικής ανισότητας. Δεδομένης της σύνθετης και αλληλένδετης φύσης αυτών των προκλήσεων, οι λύσεις που υποστηρίζονται από τα ΕΔΕΤ θα πρέπει να είναι ολοκληρωμένου, πολυτομεακού και πολυδιάστατου χαρακτήρα. Σε αυτό το πλαίσιο και προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα των πολιτικών, θα πρέπει να είναι δυνατός ο συνδυασμός των πόρων από τα ΕΔΕΤ σε ολοκληρωμένα πακέτα που είναι ειδικά προσαρμοσμένα για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων χωρικών αναγκών.
- (19) Ο συρρικνούμενος ενεργός πληθυσμός σε συνδυασμό με το αυξανόμενο ποσοστό συνταξιούχων στον γενικό πληθυσμό, καθώς και τα προβλήματα που άπτονται της διασποράς του πληθυσμού αναμένεται να συνεχίσουν να επιβαρύνουν μεταξύ άλλων τα συστήματα εκπαίδευσης και κοινωνικής πρόνοιας των κρατών μελών και συνεπώς και την οικονομική ανταγωνιστικότητα της Ένωσης. Η προσαρμογή σε παρόμοιες δημογραφικές αλλαγές αποτελεί μία από τις καιριές προκλήσεις που πρόκειται να αντιμετωπίσουν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες στα προσεχή χρόνια και άρα θα πρέπει να τύχει ιδιαίτερα μεγάλης προσοχής από τις περιφέρειες που πλήττονται περισσότερο από τις δημογραφικές μεταβολές.
- (20) Βάσει του ΚΣΠ, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να καταρτίσει, σε συνεργασία με τους εταίρους του, και σε συνεννόηση με την Επιτροπή, ένα σύμφωνο εταιρικής σχέσης. Με το σύμφωνο εταιρικής σχέσης θα πρέπει να μεταφερθούν στο εθνικό πλαίσιο τα ορισθέντα στο ΚΣΠ και να αναληφθούν σοβαρές δεσμεύσεις για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης μέσω του προγραμματισμού των ΕΔΕΤ. Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης θα πρέπει να ορίζει ρυθμίσεις που να εξασφαλίζουν την ευθυγράμμιση με τη στρατηγική της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη καθώς και τις ειδικές για κάθε ταμείο αποστολές σύμφωνα με τους στόχους τους που βασίζονται στη Συνθήκη, ρυθμίσεις που να εξασφαλίζουν την πραγματική και αποτελεσματική υλοποίηση των ΕΔΕΤ και ρυθμίσεις για την αρχή της εταιρικής σχέσης και μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στην χωρική ανάπτυξη. Θα πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ των βασικών στοιχείων του συμφώνου εταιρικής σχέσης που υπόκεινται σε απόφαση της Επιτροπής και άλλων στοιχείων που δεν καλύπτονται από την απόφαση της Επιτροπής και δύναται να τροποποιηθούν υπό την ευθύνη του κράτους μέλους. Είναι αναγκαίο να προβλεφθούν ειδικές ρυθμίσεις για την υποβολή και έγκριση του συμφώνου εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων σε περίπτωση που προβλέπεται ή αναμένεται να υπάρξει καθυστέρηση ενός ή περισσότερων ειδικών κανονισμών για τα Ταμεία. Αυτό προϋποθέτει τη θέσπιση διατάξεων που θα επιτρέπουν την υποβολή και έγκριση του συμφώνου εταιρικής σχέσης ακόμη και εν τη απουσία ορισμένων στοιχείων που αφορούν τα ΕΔΕΤ που επηρεάζονται από την καθυστέρηση, και την εκ των υστέρων υποβολή αναθεωρημένου συμφώνου εταιρικής σχέσης μετά την έναρξη ισχύος των καθυστερημένων ειδικών κανονισμών για

τα ταμεία. Στον βαθμό που τα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΔΕΤ που επηρεάζεται από την καθυστέρηση, θα πρέπει να υποβληθούν και να εγκριθούν μόνο μετά την έναρξη ισχύος του συγκεκριμένου ειδικού κανονισμού για τα ταμεία, θα πρέπει να ορισθούν κατάλληλες προθεσμίες για την υποβολή των επηρεαζόμενων προγραμμάτων.

(21) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συγκεντρώνουν την υποστήριξη για να εξασφαλίσουν σημαντική συμβολή στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης σύμφωνα με τις ειδικές εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές τους ανάγκες. Θα πρέπει να καθορισθούν εκ των προτέρων αιρεσιμότητες καθώς και συνοπτικό και εξαντλητικό σύνολο αντικειμενικών κριτηρίων για την εκτίμησή τους, ώστε να εξασφαλισθεί ότι υπάρχουν οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση της υποστήριξης της Ένωσης. Προς τον σκοπό αυτό οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες θα πρέπει να εφαρμόζονται σε μια προτεραιότητα δεδομένου προγράμματος μόνο όταν έχουν άμεση και πραγματική σχέση με την αποτελεσματική και αποδοτική επίτευξη των ειδικών στόχων μιας επενδυτικής προτεραιότητας ή μιας ενωσιακής προτεραιότητας, καθώς και άμεσο αντίκτυπο σε αυτήν, ενώ δεν συνδέεται απαραίτητα κάθε ειδικός στόχος με τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες που ορίζονται στους ειδικούς κανόνες για τα ταμεία. Η εκτίμηση της δυνατότητας εφαρμογής των εκ των προτέρων αιρεσιμότητων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την αρχή της αναλογικότητας, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, το επίπεδο της χορηγούμενης βοήθειας. Η εκπλήρωση των εφαρμοστέων εκ των προτέρων αιρεσιμότητων θα πρέπει να αξιολογείται από το κράτος μέλος στο πλαίσιο της προετοιμασίας των προγραμμάτων και, κατά περίπτωση, στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει τη συνέπεια και την καταλληλότητα των πληροφοριών που παρέχει το κράτος μέλος. Στις περιπτώσεις που δεν καταστεί δυνατό να ικανοποιηθεί εφαρμοστέα εκ των προτέρων προϋπόθεση, εντός των τακτών προθεσμιών, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει την εξουσία να αναστείλει τις ενδιάμεσες πληρωμές για αντίστοιχες προτεραιότητες του προγράμματος υπό σαφώς καθορισμένους όρους.

(22) Η Επιτροπή θα πρέπει να αναλάβει την επανεξέταση των επιδόσεων βάσει πλαισίου επιδόσεων και σε συνεργασία με τα κράτη μέλη το 2019. Το πλαίσιο επιδόσεων θα πρέπει να καθορισθεί για κάθε πρόγραμμα ώστε να παρακολουθείται η πρόοδος για την επίτευξη των σκοπών και των στόχων που έχουν τεθεί για κάθε προτεραιότητα στη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 (η προγραμματική περίοδος). Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι ο προϋπολογισμός της Ένωσης δεν χρησιμοποιείται άσκοπα ή αναποτελεσματικά, όταν αποδεικνύεται με στοιχεία ότι μια προτεραιότητα δεν κατόρθωσε σε μεγάλο βαθμό να επιτύχει τα ορόσημα που σχετίζονται μόνο με οικονομικούς δείκτες, δείκτες παραγόμενου έργου και βασικά στάδια εφαρμογής που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων λόγω σαφώς οριζόμενων αδυναμιών στην υλοποίηση, τις οποίες έχει ήδη γνωστοποιήσει η Επιτροπή, και το κράτος μέλος δεν έλαβε τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να αναστείλει τις πληρωμές για το πρόγραμμα ή, στο τέλος της περιόδου προγραμματισμού, να εφαρμόσει δημοσιονομικές διορθώσεις. Κατά την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, τηρουμένης δεόντως της αρχής της αναλογικότητας, το επίπεδο απορρόφησης, καθώς και οι εξωτερικοί παράγοντες που συμβάλλουν στην αποτυχία. Δεν πρέπει να εφαρμόζονται δημοσιονομικές

διορθώσεις όταν η μη επίτευξη των στόχων οφείλεται στον αντίκτυπο κοινωνικοοικονομικών ή περιβαλλοντικών παραγόντων, σε σημαντικές αλλαγές των οικονομικών και περιβαλλοντικών συνθηκών ενός κράτους μέλους ή σε άλλους λόγους ανωτέρας βίας που επηρεάζουν σοβαρά την υλοποίηση των αντίστοιχων προτεραιοτήτων. Οι δείκτες αποτελεσμάτων δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη με σκοπό την αναστολή ή τις δημοσιονομικές διορθώσεις.

(23) Για να διευκολυνθεί η επικέντρωση στις επιδόσεις και η επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, θα πρέπει να καθορισθεί για κάθε κράτος μέλος ένα αποθεματικό επίδοσης που θα συνιστάται στο 6 % της συνολικής κατανομής για τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, καθώς και για το ΕΓΤΑΑ και για τα μέτρα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης σύμφωνα με μια μελλοντική νομοθετική πράξη της Ένωσης για τη θέσπιση των όρων χρηματοδοτικής συνδρομής για τη θαλάσσια και αλιευτική πολιτική για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 (κανονισμός ΕΤΘΑ). Λόγω της πολυμορφίας και του διακρατικού χαρακτήρα τους, δεν θα πρέπει να καθορισθεί αποθεματικό επίδοσης για τα προγράμματα της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας. Τα κονδύλια που διατίθενται για την πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (PIAN), σύμφωνα με το επιχειρησιακό πρόγραμμα όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ (κανονισμός ΕΚΤ)· για τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής· τα κονδύλια που μεταφέρονται από τον πρώτο πυλώνα της ΚΙΠ στο ΕΓΤΑΑ βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾· τα κονδύλια που μεταφέρονται στο ΕΓΤΑΑ κατ' εφαρμογή των διατάξεων για την εθελούσια προσαρμογή των άμεσων ενισχύσεων το 2013 και για τις μεταφορές στο ΕΓΤΑΑ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου⁽³⁾ όσον αφορά τα ημερολογιακά έτη 2013 και 2014· τα κονδύλια που μεταφέρονται στη διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη από το Ταμείο Συνοχής· κονδύλια που μεταφέρονται στο Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους όπως πρόκειται να ορισθεί σε μελλοντική νομοθετική πράξη της Ένωσης· και οι αιρεσιμότητες για καινοτόμες δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αποθεματικού επίδοσης.

(24) Είναι αναγκαία μία στενότερη σχέση μεταξύ της πολιτικής για τη συνοχή και της οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης για να εξασφαλιστεί ότι η αποτελεσματικότητα των

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17 Δεκεμβρίου 2013 για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 (βλέπε σελίδα 470 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17 Δεκεμβρίου 2013 περί θέσπισης κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώςτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 608 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσες στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώςτων στήριξης για τους γεωργούς, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, (ΕΚ) αριθ. 247/2006, (ΕΚ) αριθ. 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 (ΕΕ L 30 της 31.1.2009, σ. 16).

δαπανών στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ υποβοηθείται από υγιείς οικονομικές πολιτικές και ότι τα ΕΔΕΤ μπορούν, αν χρειαστεί, να αναπροσανατολιστούν για την αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ένα κράτος μέλος. Στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους των μέτρων που συσχετίζουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με τη χρηστή οικονομική διαχείριση, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να ζητήσει τροποποιήσεις στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και στα προγράμματα, προκειμένου να στηρίξει την εφαρμογή των σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου ή να μεγιστοποιήσει τον αντίκτυπο στην ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα από τα διαθέσιμα ΕΔΕΤ, εφόσον τα κράτη μέλη λαμβάνουν τη σχετική οικονομική βοήθεια. Ο αναπρογραμματισμός θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο στις περιπτώσεις όπου θα μπορούσε πράγματι να έχει άμεση επίδραση στην αποκατάσταση των προκλήσεων που εντοπίζονται στις αντίστοιχες συστάσεις του Συμβουλίου στο πλαίσιο των μηχανισμών οικονομικής διακυβέρνησης, ώστε να αποφεύγεται ο συχνός αναπρογραμματισμός που βλάπτει την προβλεψιμότητα της διαχείρισης των κονδυλίων. Στο δεύτερο σκέλος των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με την οικονομική διακυβέρνηση, όταν ένα κράτος μέλος αδυνατεί να λάβει αποτελεσματικά μέτρα στο πλαίσιο της διαδικασίας οικονομικής διακυβέρνησης, η Επιτροπή θα πρέπει να διατυπώσει πρόταση προς το Συμβούλιο να αναστείλει μέρος ή το σύνολο των αναλήψεων υποχρεώσεων ή των πληρωμών για τα προγράμματα του εν λόγω κράτους μέλους. Είναι ανάγκη να θεσπιστούν διαφορετικές διαδικασίες για την αναστολή των αναλήψεων υποχρεώσεων και των πληρωμών. Παρόλ' αυτά, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, κατά την υποβολή πρότασης αναστολής, η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη όλες τις σχετικές πληροφορίες και να συνυπολογίζει δεόντως όλα τα στοιχεία που απορρέουν από τις γνώμες που διατυπώνονται στο πλαίσιο του

διαρθρωμένου διαλόγου με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το πεδίο αναφοράς και το επίπεδο της αναστολής θα πρέπει να είναι αναλογικά και αποτελεσματικά, και να σέβονται την ίση μεταχείριση μεταξύ κρατών μελών. Επιπλέον, μια αναστολή πρέπει να συνυπολογίζει τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες του οικείου κράτους μέλους, καθώς και την ενδεχόμενη συνολική οικονομική επίπτωση σε ένα κράτος μέλος, η οποία απορρέει από τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ) και τη διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών (ΔΥΑ).

- (25) Δυνάμει του Πρωτοκόλλου αριθ. 15 για ορισμένες διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας που προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, ορισμένες διατάξεις για το υπερβολικό έλλειμμα και σχετικές διαδικασίες δεν τυγχάνουν εφαρμογής για το Ηνωμένο Βασίλειο. Διατάξεις για την αναστολή όλων των δεσμεύσεων και των πληρωμών δεν θα πρέπει συνεπώς να εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο.
- (26) Λόγω της τεράστιας σημασίας που έχει η αρχή της συγχρηματοδότησης για την υλοποίηση των ΕΔΕΤ ώστε να διασφαλιστεί ο επί τόπου ενστερνισμός των πολιτικών, σύμφωνα με την αναλογική εφαρμογή των αναστολών, οιαδήποτε απόφαση περί αναστολής που πυροδοτείται στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με την οικονομική διακυβέρνηση θα πρέπει να λαμβάνεται συνεκτιμώντας τις ειδικές απαιτήσεις που εφαρμόζονται στο οικείο κράτος μέλος για την εξασφάλιση της συγχρηματοδότησης των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ. Η αναστολή πληρωμών θα πρέπει να αίρεται και τα κονδύλια να είναι εκ νέου διαθέσιμα στο οικείο κράτος μέλος μόλις το κράτος μέλος λάβει τα αναγκαία μέτρα.
- (27) Η εφαρμογή των ΕΔΕΤ θα πρέπει να πραγματοποιείται μέσω προγραμμάτων που καλύπτουν την περίοδο προγραμματισμού σύμφωνα με το σύμφωνο εταιρικής σχέσης. Τα προγράμματα θα πρέπει να καταρτιστούν από τα κράτη μέλη με βάση διαδικασίες που είναι διαφανείς και σύμφωνες με το θεσμικό και νομικό πλαίσιο τους. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργαστούν για να διασφαλιστεί ο συντονισμός και η συνοχή των ρυθμίσεων προγραμματισμού για τα ΕΔΕΤ. Δεδομένου ότι το περιεχόμενο των προγραμμάτων συνδέεται στενά με το περιεχόμενο του συμφώνου εταιρικής σχέσης, τα προγράμματα θα πρέπει να υποβάλλονται το αργότερο μέσα σε τρεις μήνες από την υποβολή του συμφώνου εταιρικής σχέσης. Θα πρέπει να προβλεφθεί μεγαλύτερη προθεσμία διάρκειας εννέα μηνών μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού σε σχέση με την υποβολή των προγραμμάτων βάσει του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας ώστε να ληφθεί υπόψη ο πολυκρατικός χαρακτήρας των εν λόγω προγραμμάτων. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να υπάρξει διάκριση μεταξύ καιρίων στοιχείων του συμφώνου εταιρικής σχέσης και προγραμμάτων που θα πρέπει να υπόκεινται σε απόφαση της Επιτροπής και άλλων στοιχείων που δεν καλύπτονται από την απόφαση της Επιτροπής και μπορούν να τροποποιηθούν υπό την ευθύνη του κράτους μέλους. Ο προγραμματισμός θα πρέπει να διασφαλίζει τη συνέπεια με το ΚΣΠ και το σύμφωνο εταιρικής σχέσης, τον συντονισμό μεταξύ των ΕΔΕΤ καθώς και με τα υπόλοιπα υφιστάμενα χρηματοδοτικά μέσα και με τα στοιχεία που παρέχει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων αν κρίνεται σκόπιμο.
- (28) Προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνέπεια ανάμεσα στα προγράμματα που στηρίζονται από διαφορετικά ΕΔΕΤ, ιδίως στο πλαίσιο της εξασφάλισης της συμβολής στη στρατηγική για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, είναι απαραίτητο να καθοριστούν κοινές ελάχιστες απαιτήσεις σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο των προγραμμάτων, που μπορούν να συμπληρωθούν από ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο ώστε να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερη φύση κάθε ΕΔΕΤ.
- (29) Είναι απαραίτητο να καθοριστούν σαφείς διαδικασίες για την αξιολόγηση, την έγκριση και την τροποποίηση προγραμμάτων εκ μέρους της Επιτροπής. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέπεια ανάμεσα στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα, θα πρέπει να προσδιοριστεί ότι τα προγράμματα, με εξαίρεση τα προγράμματα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, δεν μπορούν να εγκρίνονται πριν από την απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του συμφώνου εταιρικής σχέσης. Για να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση για τα κράτη μέλη, τυχόν έγκριση μιας τροποποίησης ορισμένων μερών προγράμματος εκ μέρους της Επιτροπής θα πρέπει να έχει αυτομάτως ως αποτέλεσμα την τροποποίηση των αντίστοιχων τμημάτων του συμφώνου εταιρικής σχέσης. Επιπλέον, η άμεση κινητοποίηση των πόρων που έχουν εγγραφεί στην ΠΑΝ, θα πρέπει επίσης να διασφαλίζεται με τη θέσπιση ειδικών κανόνων για την διαδικασία υποβολής και έγκρισης των ειδικών επιχειρησιακών προγραμμάτων για την ΠΑΝ που αναφέρονται στον κανονισμό ΕΚΤ.

- (30) Προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η προστιθέμενη αξία από επενδύσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από τον προϋπολογισμό της Ένωσης στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, θα πρέπει να αναζητηθούν συνέργειες, ιδίως μεταξύ της λειτουργίας των ΕΔΕΤ και του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, με παράλληλο σεβασμό των διαφορετικών στόχων τους. Οι βασικοί μηχανισμοί για την επίτευξη αυτών των συνεργειών θα πρέπει να είναι η αναγνώριση των κατ' αποκοπήν συντελεστών για επιλέξιμες δαπάνες από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» για παρόμοια πράξη και δικαιούχο και η δυνατότητα να συνδυαστεί η χρηματοδότηση από διαφορετικά μέσα της Ένωσης, περιλαμβανομένων των ΕΔΕΤ και του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», στην ίδια πράξη και με αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης. Προκειμένου να ενισχυθούν οι ικανότητες έρευνας και καινοτομίας εθνικών και περιφερειακών φορέων και να επιτευχθεί ο στόχος οικοδόμησης μιας «κλίμακας αριστείας» σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές και σε κράτη μέλη και περιοχές με χαμηλές επιδόσεις στην έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία (ΕΑΚ), θα πρέπει να αναπτυχθούν στενές συνέργειες μεταξύ των ΕΔΕΤ και του προγράμματος Ορίζοντας 2020 σε όλες τις σχετικές προτεραιότητες των προγραμμάτων.
- (31) Η εδαφική συνοχή έχει προστεθεί στους στόχους της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής από τη ΣΛΕΕ και είναι ανάγκη να εξεταστεί ο ρόλος των πόλεων, η γεωγραφική λειτουργία και οι υποπεριφερειακές περιοχές που αντιμετωπίζουν ειδικά γεωγραφικά ή δημογραφικά προβλήματα. Για τον σκοπό αυτό και για την κινητοποίηση του δυναμικού σε τοπικό επίπεδο, είναι ανάγκη να ενισχυθεί και να διευκολυνθεί η Τοπική Ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων με τον καθορισμό κοινών κανόνων και με τη διασφάλιση στενού συντονισμού για όλα τα συναφή ΕΔΕΤ. Η καθοδηγούμενη από την κοινότητα τοπική ανάπτυξη θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις τοπικές ανάγκες και δυνατότητες, καθώς και τα σχετικά κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά. Η αρμοδιότητα για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης θα πρέπει να δοθεί σε ομάδες τοπικής δράσης που εκπροσωπούν τα συμφέροντα της κοινότητας, ως ουσιαστικής αρχή. Οι λεπτομερείς ρυθμίσεις όσον αφορά τον καθορισμό της έκτασης και του πληθυσμού που καλύπτουν οι στρατηγικές για την τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων θα πρέπει να καθοριστούν στα σχετικά προγράμματα σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.
- (32) Προκειμένου να εξασφαλιστεί μια χρηστική προσέγγιση στην ενσωμάτωση της στη διαδικασία προγραμματισμού, τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων δύναται να πραγματοποιείται στο πλαίσιο ενός ενιαίου θεματικού στόχου είτε για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και την καταπολέμηση της φτώχειας είτε για την προώθηση της απασχόλησης και της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού, παρά το γεγονός ότι οι δράσεις που χρηματοδοτούνται ως μέρος της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων μπορούν να συμβάλουν και σε άλλους θεματικούς στόχους.
- (33) Εφόσον μια στρατηγική αστικής ή τοπικής ανάπτυξης απαιτεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση όταν συνεπάγεται επενδύσεις βάσει περισσότερων του ενός αξόνων προτεραιότητας ή ενός ή περισσότερων επιχειρησιακών προγραμμάτων, θα πρέπει να είναι δυνατό να υλοποιείται η δράση, η οποία μπορεί να συμπληρωθεί με οικονομική στήριξη από το ΕΓΤΑΑ ή από το ΕΤΘΑ, ως ολοκληρωμένη χωρική επένδυση στο εσωτερικό ενός επιχειρησιακού προγράμματος ή προγραμμάτων.
- (34) Η σημασία των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής αυξάνει χάρη στα πολλαπλασιαστικά τους αποτελέσματα για τα ΕΔΕΤ, της ικανότητάς τους να συνδυάζουν διαφορετικές μορφές δημόσιων και ιδιωτικών πόρων για την υποστήριξη στόχων δημόσιας πολιτικής και διότι οι ανανεωνόμενες ροές χρηματοδότησης καθιστούν παρόμοια στήριξη περισσότερο βιώσιμη μακροπρόθεσμα.
- (35) Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που υποστηρίζονται από τα ΕΔΕΤ θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση ειδικών αναγκών της αγοράς με οικονομικά αποδοτικό τρόπο, σύμφωνα με τους στόχους των προγραμμάτων, και δεν θα πρέπει να αποκλείουν την ιδιωτική χρηματοδότηση. Η απόφαση για τη χρηματοδότηση μέτρων στήριξης από τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής θα πρέπει να καθορίζεται, συνεπώς, βάσει εκ των προτέρων αξιολόγησης η οποία τεκμηριώνει αστοχίες της αγοράς ή μη βέλτιστες επενδυτικές καταστάσεις, καθώς και το εκτιμώμενο επίπεδο και εύρος των αναγκών δημόσιων επενδύσεων. Τα ουσιαστικά στοιχεία της εκ των προτέρων αξιολόγησης θα πρέπει να οριστούν σαφώς στον παρόντα κανονισμό. Δεδομένης της λεπτομερούς φύσης της εκ των προτέρων αξιολόγησης, θα πρέπει να προβλεφθεί η πραγματοποίηση της εκ των προτέρων αξιολόγησης σε στάδια και επίσης η αναθεώρηση και η επικαιροποίηση της εκ των προτέρων αξιολόγησης στη διάρκεια της υλοποίησής.
- (36) Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής θα πρέπει να σχεδιάζονται και να εκτελούνται με τρόπο που να προωθεί την ουσιαστική συμμετοχή επενδυτών του ιδιωτικού τομέα και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σε κατάλληλη βάση επιμερισμού του κινδύνου. Για να μπορούν να προσελκύσουν τον ιδιωτικό τομέα, έχει ζωτική σημασία τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής να σχεδιάζονται και να εκτελούνται με ευέλικτο τρόπο. Οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει, συνεπώς, να επιλέγουν τους καταλληλότερους τρόπους εφαρμογής των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των περιφερειών στόχων, σύμφωνα με τους σκοπούς του συναφούς προγράμματος, τα αποτελέσματα της εκ των προτέρων αξιολόγησης και των εφαρμοστέων κανόνων σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις. Κατά περίπτωση, στην ευελιξία αυτή θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνεται η δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης μέρους των πόρων που επιστρέφονται εντός της περιόδου επιλεξιμότητας προκειμένου να παρέχεται προνομιακή αμοιβή ιδιωτικών ή δημόσιων επενδυτών που λειτουργούν βάσει της αρχής της οικονομίας της αγοράς. Κατά της παροχή της προνομιακής αυτής αμοιβής θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα πρότυπα της αγοράς και να εξασφαλίζεται ότι οιαδήποτε κρατική ενίσχυση συμμορφούται με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και ότι περιορίζεται στο ελάχιστο ποσό που είναι απαραίτητο για να αντισταθμιστεί η έλλειψη διαθέσιμων ιδιωτικών κεφαλαίων λαμβάνοντας υπόψη αστοχίες της αγοράς ή μη βέλτιστες επενδυτικές καταστάσεις.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαίσου «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ (Βλ. σελίδα 104 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- (37) Προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη ο επιστρεπτέος χαρακτήρας της βοήθειας που χορηγείται από τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και να υπάρχει ευθυγράμμιση με τις πρακτικές της αγοράς, η βοήθεια από τα ΕΔΕΤ που χορηγείται σε τελικούς αποδέκτες με τη μορφή επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων ή άλλων μέσων επιμερισμού του κινδύνου θα πρέπει να δύναται να καλύπτει το σύνολο των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν από τελικούς αποδέκτες, χωρίς διάκριση των σχετικών με ΦΠΑ δαπανών. Ως εκ τούτου, μόνο σε περιπτώσεις συνδυασμού μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής με επιχορηγήσεις θα πρέπει ο τρόπος υπολογισμού του ΦΠΑ σε επίπεδο τελικού αποδέκτη να έχει σημασία προκειμένου να καθοριστεί η επιλεξιμότητα της δαπάνης που έχει σχέση με την επιχορήγηση.
- (38) Σε περιπτώσεις που ορισμένα τμήματα μιας επένδυσης δεν παράγουν άμεσα οικονομικά αποτελέσματα ενδέχεται να αιτιολογείται ο συνδυασμός μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής με τη χορήγηση στήριξης, στον βαθμό που αυτό επιτρέπει στο πλαίσιο των εφαρμοστέων κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, ούτως ώστε το έργο να είναι οικονομικά βιώσιμο. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να θεσπίζονται οι ειδικοί κανόνες που θα αποτρέπουν τη διπλή χρηματοδότηση.
- (39) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι πόροι που χορηγούνται στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής για τις ΜΜΕ επιτυγχάνουν μια αποτελεσματική και αποδοτική κρίσιμη μάζα νέου μηχανισμού δανειοδότησης για τις ΜΜΕ, οι εν λόγω πόροι θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούνται σε ολόκληρη την επικράτεια του σχετικού κράτους μέλους, ανεξαρτήτως των κατηγοριών της περιοχής εντός αυτού. Ωστόσο, θα πρέπει να είναι επίσης δυνατόν, στη διαπραγμάτευση της συμφωνίας χρηματοδότησης μεταξύ του κράτους μέλους και της ΕΤΕπ να επιτραπεί αναλογική επιστροφή σε περιφέρεια ή ομάδα περιφερειών εντός του ίδιου κράτους μέλους, στο πλαίσιο του ενιαίου αποκλειστικού εθνικού προγράμματος ανά χρηματοδοτική συνδρομή από το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΑΑ.
- (40) Οι συνεισφορές των κρατών μελών θα πρέπει να καταναμιθθούν εντός των ετών 2014, 2015 και 2016 και τα ποσά που πρέπει να καταβάλλουν τα κράτη μέλη στην ΕΤΕπ θα πρέπει να προγραμματιστούν σύμφωνα με τη συμφωνία χρηματοδότησης, με βάση τη συνήθη τραπεζική πρακτική και με σκοπό την κατανομή του αντικτύπου στις πιστώσεις πληρωμών εντός κάθε μεμονωμένου έτους.
- (41) Σε περίπτωση συναλλαγών τιτλοποίησης θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι στο κλείσιμο του προγράμματος θα έχει αξιοποιηθεί για τον στόχο της στήριξης των ΜΜΕ, τουλάχιστον το ποσό που αντιστοιχεί στην ενωσιακή συνεισφορά, σύμφωνα με τις αρχές που αφορούν τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό.
- (42) Οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να έχουν την ευελιξία να συνεισφέρουν πόρους από προγράμματα σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που προβλέπονται σε επίπεδο Ένωσης και αποτελούν αντικείμενο άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης από την Επιτροπή, ή σε μέσα που προβλέπονται σε εθνικό, περιφερειακό, διακρατικό ή διασυνοριακό επίπεδο και αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης από τη διαχειριστική αρχή ή βρίσκονται υπό την ευθύνη της. Οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν άμεσα τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, μέσω υπαρχόντων ή πρόσφατα συσταθέντων ταμείων ή μέσω κεφαλαίων επένδυσης σε κεφάλαια.
- (43) Προκειμένου να εξασφαλιστούν αφενός αναλογικές ελεγκτικές ρυθμίσεις και αφετέρου η προστιθέμενη αξία των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, οι προβλεπόμενοι τελικοί δικαιούχοι δεν θα πρέπει να αποθαρρύνονται λόγω υπερβολικής διοικητικής επιβάρυνσης. Τα όργανα που είναι αρμόδια για τους ελέγχους των προγραμμάτων θα πρέπει, κατ' αρχάς, να διενεργούν ελέγχους σε επίπεδο διαχειριστικών αρχών και των οργάνων που εφαρμόζουν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, όπου περιλαμβάνονται και κεφάλαια επένδυσης σε κεφάλαια. Ωστόσο, ενδέχεται να υπάρχουν ειδικές περιπτώσεις που δεν διατίθενται τα αναγκαία έγγραφα για την ολοκλήρωση τέτοιου είδους ελέγχων σε επίπεδο διαχειριστικών αρχών ή σε επίπεδο οργάνων που εφαρμόζουν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής ή τα έγγραφα αυτά δεν αποτυπώνουν ειλικρινή και ακριβή καταγραφή της χορηγηθείσας στήριξης. Στις ειδικές αυτές περιπτώσεις είναι, συνεπώς, αναγκαίο να προβλεφθούν διατάξεις που να επιτρέπουν επίσης ελέγχους σε επίπεδο τελικών δικαιούχων.
- (44) Το ύψος των πόρων που χορηγούνται ανά πάσα στιγμή στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής από τα ΕΔΕΤ θα πρέπει να αντιστοιχεί στο ποσό που είναι απαραίτητο για την υλοποίηση των προγραμματισμένων επενδύσεων και την καταβολή των πληρωμών στους τελικούς αποδέκτες, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων διαχείρισης. Κατά συνέπεια, οι αιτήσεις για ενδιάμεσες πληρωμές θα πρέπει να υποβάλλονται σταδιακά. Το ποσό που θα πρέπει να καταβληθεί ως ενδιάμεση πληρωμή δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το ανώτατο όριο του 25 % του συνολικού ποσού των συνεισφορών του προγράμματος το οποίο κατανέμεται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής βάσει της σχετικής συμφωνίας χρηματοδότησης και οι επόμενες ενδιάμεσες πληρωμές θα πρέπει να εξαρτώνται ως ελάχιστο ποσοστό των πραγματικών ποσών που περιελήφθησαν σε προηγούμενες αιτήσεις και δαπανήθηκαν ως επιλέξιμες δαπάνες.
- (45) Είναι απαραίτητο να καθοριστούν οι ειδικοί κανόνες όσον αφορά τα ποσά που γίνονται αποδεκτά ως επιλέξιμες δαπάνες κατά το κλείσιμο ενός προγράμματος, για να εξασφαλιστεί ότι τα ποσά, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων διαχείρισης που καταβάλλονται από τα ΕΔΕΤ στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, χρησιμοποιούνται πράγματι για επενδύσεις στους τελικούς δικαιούχους. Οι κανόνες θα πρέπει να είναι αρκούντως ευέλικτοι ώστε να καθιστούν δυνατή την παροχή στήριξης σε μέσα μετοχικής βάσης προς όφελος στοχοθετημένων επιχειρήσεων και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που αφορούν τα μέσα μετοχικής βάσης για τις επιχειρήσεις, όπως πρακτικές αγορές που αφορούν την παροχή συνέχισης της χρηματοδότησης στον τομέα των κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου. Με την επιφύλαξη των όρων που θεσπίζει ο παρών κανονισμός, οι στοχοθετημένες επιχειρήσεις θα πρέπει, μετά το πέρας της περιόδου επιλεξιμότητας, να έχουν τη δυνατότητα να επωφελούνται από συνεχή στήριξη από τα ΕΔΕΤ προς τέτοιου είδους μέσα.

- (46) Είναι επίσης αναγκαίο να καθοριστούν ειδικοί κανόνες όσον αφορά την επαναχρησιμοποίηση πόρων που καταλογίζονται ως στήριξη από τα ΕΔΕΤ μέχρι τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας και να καθοριστούν περαιτέρω κανόνες σχετικά με τη χρήση πόρων μετά το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας.
- (47) Γενικώς, η στήριξη από τα ΕΔΕΤ δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση επενδύσεων που έχουν ήδη φυσικώς ολοκληρωθεί και έχουν εφαρμοστεί πλήρως την ημερομηνία λήψης της επενδυτικής απόφασης. Ωστόσο, όσον αφορά τις επενδύσεις σε υποδομές με σκοπό τη στήριξη της αστικής ανάπτυξης και της αστικής αναγέννησης ή παρεμφερών επενδύσεων υποδομής με σκοπό τη διαφοροποίηση μη γεωργικών δραστηριοτήτων σε αγροτικές περιοχές, κάποιο ποσό της στήριξης ενδέχεται να είναι αναγκαίο για την αναδιάρθρωση δανειακού χαρτοφυλακίου που αφορά υποδομή που είναι τμήμα νέας επένδυσης. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να είναι δυνατή η χρήση της στήριξης που παρέχεται από τα ΕΔΕΤ για την αναδιάρθρωση δανειακού χαρτοφυλακίου μέχρι το 20 % του συνολικού ποσού της στήριξης του προγράμματος από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής στην επένδυση.
- (48) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρακολουθούν τα προγράμματα, ώστε να επιβλέπουν την εφαρμογή και την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων των προγραμμάτων. Για τον σκοπό αυτό θα πρέπει να συσταθούν επιτροπές παρακολούθησης από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και δημοσιονομικό τους πλαίσιο, και να καθοριστούν η σύνθεσή τους και οι λειτουργίες για τα ΕΔΕΤ. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης των προγραμμάτων που εμπίπτουν στον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, θα πρέπει να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες για τις επιτροπές παρακολούθησης των προγραμμάτων αυτών. Θα μπορούσαν να συσταθούν μικτές επιτροπές παρακολούθησης για να διευκολυνθεί ο συντονισμός μεταξύ των ΕΔΕΤ. Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας, η επιτροπή παρακολούθησης θα πρέπει να είναι σε θέση να υποβάλλει παρατηρήσεις προς τις διαχειριστικές αρχές σχετικά με την εφαρμογή και την αξιολόγηση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών που σχετίζονται με τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των δικαιούχων, και να παρακολουθεί τα μέτρα που λαμβάνονται ως αποτέλεσμα των παρατηρήσεών της.
- (49) Η ευθυγράμμιση των ρυθμίσεων για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων των ΕΔΕΤ είναι αναγκαία για να απλουστευτούν οι ρυθμίσεις σχετικά με τη διαχείριση σε όλα τα επίπεδα. Έχει σημασία να εξασφαλιστούν αναλογικές απαιτήσεις για την υποβολή εκθέσεων αλλά και να διατίθενται περιεκτικές πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο για ορισμένα σημεία-κλειδιά της επανεξέτασης. Συνεπώς, είναι ανάγκη οι απαιτήσεις για την υποβολή εκθέσεων να αντανακλούν τις ανάγκες ενημέρωσης για συγκεκριμένα έτη και να ευθυγραμμιστούν με το χρονοδιάγραμμα των επανεξετάσεων της επίδοσης.
- (50) Για την παρακολούθηση της προόδου των προγραμμάτων, θα πρέπει να πραγματοποιείται ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης μεταξύ κάθε κράτους μέλους και της Επιτροπής. Ωστόσο, το κράτος μέλος και η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να συμφωνήσουν να μην οργανώσουν τη συνεδρίαση ορισμένων ετών εκτός του 2017 και του 2019 για την αποφυγή περιττής διοικητικής επιβάρυνσης.
- (51) Για να είναι η Επιτροπή σε θέση να παρακολουθεί την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων της Ένωσης καθώς και τις ειδικές αποστολές των Ταμείων σύμφωνα με τους στόχους τους βάσει της Συνθήκης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν εκθέσεις προόδου σχετικά με την εφαρμογή των συμφώνων εταιρικής σχέσης τους. Βάσει των εκθέσεων αυτών, η Επιτροπή θα πρέπει να ετοιμάσει το 2017 και το 2019 μια στρατηγική έκθεση σχετικά με την πρόοδο. Για να υπάρξει κανονική συζήτηση επί θεμάτων πολιτικής στρατηγικής όσον αφορά τη συμβολή των ΕΔΕΤ στην υλοποίηση της στρατηγικής της Ένωσης για την έξυπνη, διατηρήσιμη και περιεκτική ανάπτυξη, και να βελτιωθεί η ποιότητα των δαπανών και η αποτελεσματικότητα της πολιτικής, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του ευρωπαϊκού εξαμήνου, οι εκθέσεις στρατηγικής θα πρέπει να συζητούνται στο Συμβούλιο. Με βάση τη συζήτηση αυτή, το Συμβούλιο θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να συμβάλει στην αξιολόγηση που καταρτίζεται στην εαρινή σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σχετικά με τον ρόλο των ενωσιακών πολιτικών και μέσων για την επίτευξη ανάπτυξης που δημιουργεί βιώσιμες θέσεις εργασίας σε ολόκληρη την Ένωση.
- (52) Είναι ανάγκη να αξιολογείται η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα και ο αντίκτυπος της ενίσχυσης από τα ΕΔΕΤ, ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα του σχεδιασμού και της υλοποίησης των προγραμμάτων και να προσδιοριστεί ο αντίκτυπος των προγραμμάτων σε σχέση με τους στόχους της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και, σε ό,τι αφορά το μέγεθος του προγράμματος, σε σχέση με το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕγχΠ) και τους στόχους σχετικά με την ανεργία στην περιοχή που αφορά το πρόγραμμα, ανάλογα με την περίπτωση. Θα πρέπει, ως προς αυτό, να προσδιοριστούν οι αρμοδιότητες των κρατών μελών και της Επιτροπής.
- (53) Για να βελτιωθεί η ποιότητα του σχεδιασμού κάθε προγράμματος και να επαληθευθεί εάν οι στόχοι, συμπεριλαμβανομένων των ποσοτικών, είναι δυνατόν να επιτευχθούν, θα πρέπει να πραγματοποιείται εκ των προτέρων αξιολόγηση κάθε προγράμματος.
- (54) Θα πρέπει να καταρτιστεί σχέδιο αξιολόγησης από τη διαχειριστική αρχή ή από το κράτος μέλος. Το εν λόγω σχέδιο αξιολόγησης θα πρέπει να μπορεί να καλύπτει περισσότερα από ένα προγράμματα. Κατά την περίοδο προγραμματισμού, οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι πραγματοποιούνται αξιολογήσεις για την αποτίμηση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και του αντίκτυπου ενός προγράμματος. Η επιτροπή παρακολούθησης και η Επιτροπή θα πρέπει να ενημερώνονται για τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων ώστε να διευκολυνθεί η λήψη αποφάσεων διαχείρισης.
- (55) Θα πρέπει να διενεργούνται εκ των υστέρων αξιολογήσεις για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας και της απόδοσης των ΕΔΕΤ και του αντίκτυπου στους γενικούς σκοπούς των ΕΔΕΤ και της στρατηγικής της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους που θεσπίζονται για τη στρατηγική της Ένωσης. Για κάθε ένα από τα ΕΔΕΤ, η Επιτροπή θα πρέπει να εκπονήσει έκθεση σύνθεσης που περιγράφει τα βασικά συμπεράσματα των εκ των υστέρων αξιολογήσεων.

- (56) Θα πρέπει να διευκρινιστούν τα είδη της δράσης που μπορούν να αναληφθούν με πρωτοβουλία της Επιτροπής και των κρατών μελών ως τεχνική συνδρομή με την υποστήριξη των ΕΔΕΤ.
- (57) Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων της Ένωσης και να αποφευχθεί η υπερβολική χρηματοδότηση πράξεων που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους, θα πρέπει να γίνει χρήση διαφόρων μεθόδων για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων που παράγει μια πράξη, συμπεριλαμβανομένης μιας απλοποιημένης προσέγγισης, με βάση κατ' αποκοπήν συντελεστές για τομείς ή υποτομείς. Οι κατ' αποκοπήν συντελεστές θα πρέπει να βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα που διαθέτει η Επιτροπή, στις δυνατότητες ανάκτησης του κόστους και στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», όπου κρίνεται σκόπιμο. Θα πρέπει επίσης να προβλεφθεί η επέκταση των κατ' αποκοπήν συντελεστών σε νέους τομείς, η θέσπιση υποτομών ή η αναθεώρηση των συντελεστών για μελλοντικές ενέργειες, όταν καθίστανται διαθέσιμα νέα δεδομένα, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξης. Η χρήση κατ' αποκοπήν συντελεστών είναι ενδεχομένως ιδιαίτερα κατάλληλη για ενέργειες στους τομείς των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ), της ΕΑΚ, καθώς και της ενεργειακής αποδοτικότητας. Επιπλέον, προκειμένου να εξασφαλιστεί η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας και να ληφθούν υπόψη οι υπόλοιπες εφαρμοστέες κανονιστικές και συμβατικές διατάξεις, είναι απαραίτητο να οριστούν εξαιρέσεις στους εν λόγω κανόνες.
- (58) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί αναλογική προσέγγιση και να αποτραπεί η επικάλυψη της πιστοποίησης των χρηματοδοτικών αναγκών στην περίπτωση δράσεων που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους, οι οποίες υπόκεινται επίσης στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, δεδομένου ότι οι κανόνες αυτοί θεσπίζουν όρια όσον αφορά τη στήριξη που μπορεί να χορηγηθεί. Κατά συνέπεια, όπου υπάρχει ήσσονος σημασίας ενίσχυση, συμβατή κρατική ενίσχυση σε ΜΜΕ και εφαρμόζεται ένταση ενίσχυσης ή όριο κονδυλίου ενίσχυσης, ή συμβατή κρατική ενίσχυση σε μεγάλες επιχειρήσεις όπου έχει διενεργηθεί εξατομικευμένη πιστοποίηση των χρηματοδοτικών αναγκών σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται οι διατάξεις που επιβάλλουν τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων. Ωστόσο, ένα κράτος μέλος θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να εφαρμόζει μεθόδους υπολογισμού των καθαρών εσόδων εφόσον αυτό προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία.
- (59) Οι συμπράξεις μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) μπορούν να αποτελέσουν αποτελεσματικό μέσο για την υλοποίηση ενεργειών που εξασφαλίζουν την επίτευξη στόχων δημόσιας πολιτικής συνενώνοντας διαφορετικές μορφές δημόσιων και ιδιωτικών πόρων. Για να διευκολυνθεί η χρήση των ΕΔΕΤ προς στήριξη πράξεων με δομή συμπράξεων μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη ορισμένα ειδικά χαρακτηριστικά των συμπράξεων αυτών προσαρμόζοντας ορισμένες από τις κοινές διατάξεις για τα ΕΔΕΤ.
- (60) Θα πρέπει να ορίζονται οι ημερομηνίες έναρξης και κλεισίματος για την επιλεξιμότητα των δαπανών, ώστε να υπάρχει ενιαίος και δικαίος κανόνας για την υλοποίηση των ΕΔΕΤ σε όλη την Ένωση. Για να διευκολυνθεί η εκτέλεση των επιχειρησιακών προγραμμάτων, είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι η ημερομηνία έναρξης για την επιλεξιμότητα των δαπανών μπορεί να είναι πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014, εάν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος υποβάλει επιχειρησιακό πρόγραμμα πριν από αυτή την ημερομηνία. Δεδομένου ότι είναι επείγουσα η κινητοποίηση πόρων για την άμεση στήριξη της ΠΑΝ ώστε να υποστηριχθεί η άμεση εφαρμογή της, η ημερομηνία έναρξης για την επιλεξιμότητα των δαπανών θα πρέπει εξαιρετικά να είναι η 1η Σεπτεμβρίου 2013. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική χρήση των ΕΔΕΤ και να μειωθεί ο κίνδυνος για τον προϋπολογισμό της Ένωσης, είναι ανάγκη να τεθούν σε εφαρμογή περιορισμοί για την υποστήριξη πράξεων που έχουν ολοκληρωθεί.
- (61) Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, στον κανονισμό ΕΚΤ, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, και στον κανονισμό ΕΤΘΑ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν εθνικούς κανόνες για την επιλεξιμότητα των δαπανών.
- (62) Για να απλουστευθεί η χρήση των ΕΔΕΤ και να περιοριστεί ο κίνδυνος σφάλματος, κατά την παροχή της δυνατότητας διαφοροποίησης, όταν αυτό είναι απαραίτητο για λόγους ιδιαιτερότητας της πολιτικής, θα πρέπει να καθοριστούν οι μορφές υποστήριξης, εναρμονισμένοι όροι επιστροφής των επιχορηγήσεων και επιστρεπτέα ενίσχυση και κατ' αποκοπήν συντελεστές χρηματοδότησης, ειδικό κανόνες επιλεξιμότητας για τις επιχορηγήσεις και επιστρεπτέα ενίσχυση και ειδικό όροι για την επιλεξιμότητα των πράξεων σε συνάρτηση με την περιοχή.
- (63) Θα πρέπει να είναι δυνατή η παροχή υποστήριξης από τα ΕΔΕΤ υπό μορφή επιχορηγήσεων, βραβείων, επιστρεπτέας συνδρομής ή μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής ή συνδυασμού των ανωτέρω, προκειμένου οι αρμόδιοι φορείς να μπορούν να επιλέγουν την πλέον κατάλληλη μορφή υποστήριξης για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν εντοπίσει.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 (βλέπε σελίδα 289 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 (βλέπε σελίδα 281 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού ειδικών διατάξεων για την υποστήριξη του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (βλέπε σελίδα 259 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 487 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- (64) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα, η δικαιοσύνη και ο βιώσιμος αντίκτυπος της παρέμβασης των ΕΔΕΤ, θα πρέπει να θεσπιστούν διατάξεις που να εξασφαλίζουν ότι οι επενδύσεις σε επιχειρήσεις και υποδομές θα έχουν μακροπρόθεσμα αποτελέσματα και θα αποτρέπουν τη χρησιμοποίηση των ΕΔΕΤ για δημιουργία αδικαιολόγητου πλεονεκτήματος. Από την εμπειρία συνάγεται ότι μια περίοδος πέντε ετών είναι επαρκής ελάχιστη περίοδος, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις προβλέπουν διαφορετική περίοδο. Παρόλ' αυτά, και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, μια πιο μικρή περίοδος τριών ετών θα μπορούσε να δικαιολογηθεί όταν η επένδυση αφορά τη διατήρηση επενδύσεων ή θέσεων απασχόλησης που δημιουργούνται από ΜΜΕ. Εκτιμάται επίσης ότι σε περίπτωση πράξης που περιλαμβάνει επενδύσεις σε υποδομή ή παραγωγικές επενδύσεις, και εφόσον ο δικαιούχος δεν είναι ΜΜΕ, η εν λόγω πράξη θα πρέπει να επιστρέψει τη συνεισφορά από τα ΕΔΕΤ εάν, εντός 10 ετών από την τελική πληρωμή στον δικαιούχο, τίθεται θέμα μεταφοράς της παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της Ένωσης. Ενδείκνυται να αποκλειστούν οι δράσεις που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ και αυτές που δεν συνεπάγονται παραγωγικές επενδύσεις ή επενδύσεις σε υποδομές από τη γενικότερη απαίτηση για μακροχρόνια διάρκεια, εκτός αν τέτοιου είδους απαιτήσεις προέρχονται από τους εφαρμοστέους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και να αποκλειστούν οι συνεισφορές προς ή από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής. Τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά θα πρέπει να ανακτώνται και να υπόκεινται σε διαδικασίες που ισχύουν για τις παρατυπίες.
- (65) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν τη σωστή διαμόρφωση και ορθή λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ώστε να υπάρξει βεβαιότητα για τη νόμιμη και κανονική χρήση των ΕΔΕΤ. Θα πρέπει να προσδιοριστούν οι υποχρεώσεις των κρατών μελών σε σχέση με τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου και σε σχέση με την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση των παρατυπιών και των παραβάσεων του δικαίου της Ένωσης.
- (66) Σύμφωνα με την αρχή της επιμερισμένης διαχείρισης, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να φέρουν την πρωταρχική ευθύνη, μέσω των συστημάτων τους διαχείρισης και ελέγχου, για την υλοποίηση και τον έλεγχο των πράξεων στα προγράμματα. Για να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα του ελέγχου στην επιλογή και υλοποίηση των πράξεων και της λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, θα πρέπει να διευκρινιστούν οι λειτουργίες της διαχειριστικής αρχής.
- (67) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν τις υποχρεώσεις διαχείρισης και ελέγχου και να αναλαμβάνουν τις εξ αυτών ευθύνες που είναι σύμφωνα με τους κανόνες της επιμερισμένης διαχείρισης που περιλαμβάνονται στον παρόντα κανονισμό, τον δημοσιονομικό κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο παρών κανονισμός, την εφαρμογή αποτελεσματικών μηχανισμών για την εξέταση των καταγγελιών σχετικά με τα ΕΔΕΤ. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, τα κράτη μέλη οφείλουν, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, να εξετάζουν τις καταγγελίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των μηχανισμών τους και οφείλουν να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τα αποτελέσματα των εξετάσεων κατόπιν σχετικού αιτήματος.
- (68) Θα πρέπει να θεσπιστούν οι εξουσίες και αρμοδιότητες της Επιτροπής σε ό,τι αφορά την επαλήθευση της αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και την απαίτηση λήψης μέτρων από τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα πρέπει, επίσης, να έχει την εξουσία να διεξάγει επιτόπιους ελέγχους για θέματα σχετικά με τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, ώστε να είναι δυνατή η συναγωγή συμπερασμάτων για τις επιδόσεις των ΕΔΕΤ.
- (69) Οι αναλήψεις υποχρεώσεων από τον προϋπολογισμό της Ένωσης θα πρέπει να πραγματοποιούνται σε ετήσια βάση. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική διαχείριση των προγραμμάτων, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν κοινοί κανόνες για την προχρηματοδότηση, για τις αιτήσεις ενδιάμεσων πληρωμών και της πληρωμής του τελικού υπολοίπου, με την επιφύλαξη των ειδικών κανόνων που απαιτούνται για καθένα από τα ΕΔΕΤ.
- (70) Η καταβολή προχρηματοδότησης κατά την έναρξη των προγραμμάτων εξασφαλίζει ότι το κράτος μέλος έχει τα μέσα να παρέχει υποστήριξη στους δικαιούχους από το αρχικό στάδιο υλοποίησης του προγράμματος έτσι ώστε οι δικαιούχοι αυτοί να εισπράττουν προκαταβολές εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την προώθηση των προγραμματισμένων επενδύσεων και εξοφλούνται σύντομα μετά την υποβολή των αιτήσεων πληρωμής. Συνεπώς, θα πρέπει να θεσπιστούν διατάξεις για τα ποσά της αρχικής προχρηματοδότησης από τα ΕΔΕΤ. Η αρχική προχρηματοδότηση θα πρέπει να εκκαθαριστεί πλήρως στο κλείσιμο του προγράμματος.
- (71) Για τη διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, θα πρέπει να μπορούν να θεσπιστούν μέτρα που έχουν χρονικό περιορισμό και που επιτρέπουν στον κύριο διατάκτη να διακόπτει τις πληρωμές, όταν υπάρχουν σαφή στοιχεία που υποδηλώνουν σοβαρή έλλειψη στη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, στοιχεία για παρατυπίες που αφορούν αίτηση πληρωμής ή στοιχεία για μη υποβολή εγγράφων απαραίτητων για την εξέταση και την αποδοχή λογαριασμών. Η διάρκεια της περιόδου διακοπής θα πρέπει να είναι μέχρι έξι μήνες, με πιθανή επέκταση της εν λόγω περιόδου μέχρι εννέα μήνες, με τη σύμφωνη γνώμη του κράτους μέλους, ώστε να υπάρχει επαρκής χρόνος για την επίλυση των αιτιών που προξένησαν της διακοπή, αποφεύγοντας έτσι την προσφυγή στη λύση των αναστολών.
- (72) Για τη διασφάλιση του προϋπολογισμού της Ένωσης, είναι πιθανό να χρειαστεί να πραγματοποιεί η Επιτροπή δημοσιονομικές διορθώσεις. Για να υπάρχει ασφάλεια δικαίου για τα κράτη μέλη, έχει σημασία να οριστούν οι συνθήκες υπό τις οποίες οι παραβιάσεις του εφαρμοστέου ενωσιακού δικαίου ή του εθνικού δικαίου που αφορά την εφαρμογή της μπορούν να οδηγήσουν σε δημοσιονομικές διορθώσεις από την Επιτροπή. Για να διασφαλιστεί ότι οι δημοσιονομικές διορθώσεις που μπορεί να επιβάλει η Επιτροπή στα κράτη μέλη συνδέονται με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, οι διορθώσεις αυτές θα πρέπει να περιορίζονται

στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η παραβίαση του εφαρμοστέου ενωσιακού δικαίου ή του εθνικού δικαίου που αφορά την εφαρμογή του σχετικού δικαίου της Ένωσης αφορά άμεσα ή έμμεσα την επιλεξιμότητα, την κανονικότητα, τη διαχείριση ή τον έλεγχο των πράξεων και την αντιστοίχη δαπάνη που δηλώνεται στην Επιτροπή. Για να εξασφαλιστεί η αναλογικότητα, έχει σημασία να εξετάζει η Επιτροπή τη φύση και τη σοβαρότητα της παράβασης και τις σχετικές δημοσιονομικές επιπτώσεις της για τον προϋπολογισμό της Ένωσης όταν αποφασίζει σχετικά με δημοσιονομική διόρθωση.

- (73) Για να ενθαρρυνθεί η δημοσιονομική πειθαρχία, θα πρέπει να καθοριστούν οι ρυθμίσεις αποδέσμευσης μιας δημοσιονομικής ανάληψης υποχρέωσης για ένα πρόγραμμα, ιδίως όταν ένα ποσό μπορεί να εξαιρεθεί από την αποδέσμευση, κυρίως όταν οι καθυστερήσεις κατά την εφαρμογή είναι αποτέλεσμα περιστάσεων ανεξάρτητων από τη βούληση του εμπλεκόμενου μέρους, ασυνήθιστες ή απρόβλεπτες και οι συνέπειες των οποίων δεν είναι δυνατό να αποφευχθούν, παρά την επιδεικνυόμενη επιμέλεια καθώς και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση πληρωμής αλλά για τις οποίες η σχετική προθεσμία επιστροφής δαπανών έχει διακοπεί ή η πληρωμή έχει ανασταλεί.
- (74) Η διαδικασία αποδέσμευσης αποτελεί επίσης αναγκαίο τμήμα του μηχανισμού διάθεσης του αποθεματικού επίδοσης και, σε τέτοιου είδους περιπτώσεις, θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα αποκατάστασης των πιστώσεων για την εν συνεχεία έγγραφη τους σε άλλα προγράμματα και προτεραιότητες. Επί πλέον, στην υλοποίηση ορισμένων ειδικών μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής υπέρ των ΜΜΕ, όπου οι αποδεσμεύσεις απορρέουν από τη διακοπή της συμμετοχής ενός κράτους μέλους στα εν λόγω μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, θα πρέπει να προβλέπεται η μεταγενέστερη αποκατάσταση των πιστώσεων για την έγγραφη τους σε άλλα προγράμματα. Δεδομένου ότι, για να καταστεί δυνατή η εν λόγω αποκατάσταση των πιστώσεων, θα καταστεί αναγκαία η προσθήκη συμπληρωματικών διατάξεων στον δημοσιονομικό κανονισμό, οι διαδικασίες αυτές θα πρέπει να αρχίσουν να εφαρμόζονται μόνο μετά την έναρξη ισχύος της αντιστοίχης τροποποίησης του δημοσιονομικού κανονισμού.
- (75) Απαιτούνται πρόσθετες γενικές διατάξεις σε σχέση με την ειδική λειτουργία των Ταμείων. Συγκεκριμένα, για να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία της δράσης τους και να ενισχυθεί η συμβολή τους στη στρατηγική της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και στους στόχους των ειδικών κανόνων για κάθε Ταμείο σύμφωνα με τους σκοπούς τους με βάση τις Συνθήκες, η λειτουργία των Ταμείων θα πρέπει να απλουστευθεί και να επικεντρωθεί στο στόχο της Επένδυσης στην ανάπτυξη και την απασχόληση και στο στόχο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας.
- (76) Πρόσθετες διατάξεις για τη συγκεκριμένη λειτουργία του ΕΓΤΑΑ και του ΕΤΘΑ θεσπίζονται στις συναφείς νομοθετικές πράξεις ανά τομέα.
- (77) Για την προώθηση των στόχων της ΣΛΕΕ σχετικά με την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, ο στόχος Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση θα πρέπει να στηρίζει όλες τις περιφέρειες. Για την εξισορρόπηση και σταδιακή παροχή της υποστήριξης και για να υπάρχει αντιστοιχία με το επίπεδο οικονομικής και κοινωνικής

ανάπτυξης, οι πόροι που διατίθενται γι' αυτόν τον στόχο πρέπει να κατανέμονται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, τις περιφέρειες μετάβασης και τις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες ανάλογα με το ΑΕγχΠ τους σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ-27. Για να εξασφαλιστεί μακροπρόθεσμα η βιωσιμότητα των επενδύσεων του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ, να εδραιωθεί η επιτευχθείσα ανάπτυξη και να ενθαρρυνθεί η οικονομική ανάπτυξη και η κοινωνική συνοχή των περιφερειών της Ένωσης, οι περιφέρειες των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 ήταν μικρότερο από το 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-25 για την περίοδο αναφοράς αλλά το οποίο υπερέβη το 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-27 θα πρέπει να λάβουν τουλάχιστον το 60 % της ενδεικτικής μέσης ετήσιας χρηματοδότησης της περιόδου 2007-2013. Η συνολική χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής για ένα κράτος μέλος θα πρέπει να είναι τουλάχιστον το 55 % της συνολικής εξατομικευμένης χρηματοδότησης της περιόδου 2007-2013. Τα κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) κατώτερο του 90 % του μέσου όρου της Ένωσης θα πρέπει να λάβουν ενίσχυση βάσει του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση του Ταμείου Συνοχής.

- (78) Θα πρέπει να καθοριστούν αντικειμενικά κριτήρια για τον ορισμό των επιλέξιμων περιφερειών και περιοχών υποστήριξης από τα Ταμεία. Για τον σκοπό αυτό, ο προσδιορισμός των περιφερειών και περιοχών σε επίπεδο Ένωσης θα πρέπει να βασίζεται στο κοινό σύστημα ταξινόμησης των περιφερειών που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 105/2007 της Επιτροπής⁽²⁾.
- (79) Για τον καθορισμό του κατάλληλου δημοσιονομικού πλαισίου για τα Ταμεία, η Επιτροπή πρέπει να καθορίσει, με εκτελεστικές πράξεις, την ετήσια κατανομή των διαθέσιμων πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων με τη χρησιμοποίηση μιας αντικειμενικής και διαφανούς μεθόδου, ώστε να υπάρξει στόχευση στις περιφέρειες με αναπτυξιακή υστέρηση, περιλαμβανομένων των περιφερειών που λαμβάνουν μεταβατική υποστήριξη. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση των κρατών μελών που πλήττονται από την κρίση και σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013⁽³⁾ του Συμβουλίου για τη θέσπιση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, η Επιτροπή θα πρέπει να αναθεωρήσει τις συνολικές χορηγήσεις όλων των κρατών μελών για το 2016 με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία τους και, εάν υπάρξει συνολική διαφοροποίηση εύρους μεγαλύτερου του +/-5 %, προσαρμόζει τις χορηγήσεις αυτές. Η απαιτούμενη προσαρμογή θα πρέπει να κατανεμηθεί εξίσου κατά την περίοδο 2017-2020.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (ΕΕ L 154 της 21.6.2003, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 105/2007 της Επιτροπής, της 1ης Φεβρουαρίου 2007, για τροποποίηση των παραρτημάτων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (ΕΕ L 39 της 10.2.2007, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου της 2 Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2012-2020 (Βλέπε σελίδα 884 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- (80) Για να ενθαρρυνθεί η αναγκαία επιτάχυνση της ανάπτυξης των υποδομών μεταφορών και ενέργειας καθώς και των τεχνολογιών των πληροφοριών και επικοινωνιών σε όλη την Ένωση, θεσπίζεται η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾. Το Ταμείο Συνοχής θα πρέπει να χορηγήσει στήριξη σε έργα που υλοποιούν τα κεντρικά δίκτυα ή έργα και οριζόντιες δραστηριότητες που περιγράφονται στο Μέρος Ι του παραρτήματος του εν λόγω κανονισμού.
- (81) Η κατανομή των ετήσιων πιστώσεων από τα Ταμεία σε ένα κράτος μέλος θα πρέπει να περιορίζονται σε ανώτατο όριο το οποίο θα καθορισθεί λαμβάνοντας υπόψη το ΑΕγχΠ του συγκεκριμένου κράτους μέλους.
- (82) Είναι απαραίτητο να καθοριστούν τα όρια των πόρων που προορίζονται για τον στόχο «Επένδυση στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και να εγκριθούν αντικειμενικά κριτήρια για τη διάθεσή τους στις περιφέρειες και στα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη οφείλουν να συγκεντρώσουν τη στήριξη ώστε να εξασφαλίσουν ότι επαρκείς επενδύσεις έχουν ως στόχο την απασχόληση των νέων, την κινητικότητα της εργασίας, τη γνώση, την κοινωνική ένταξη και την καταπολέμηση της φτώχειας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το μερίδιο του ΕΚΤ ως ποσοστό του συνόλου των συνδυασμένων πόρων των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής σε επίπεδο ΕΕ, εξαιρουμένης της στήριξης από το Ταμείο Συνοχής για τις υποδομές μεταφορών στο πλαίσιο της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» και της στήριξης από τα διαρθρωτικά ταμεία για την ενίσχυση των απόρων, στα κράτη μέλη, δεν είναι μικρότερο από 23,1 %.
- (83) Δεδομένης της επείγουσας προτεραιότητας που δίνεται στην αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων στις πλέον πληγείσες περιοχές της Ένωσης, καθώς και σε ολόκληρη την Ένωση, δημιουργείται ΠΑΝ και χρηματοδοτείται από συγκεκριμένα κονδύλια και από στοχοθετημένες επενδύσεις από το ΕΚΤ, για να προσθέσει και να ενισχύσει την σημαντική στήριξη που παρέχεται ήδη μέσω των ΕΔΕΤ. Η ΠΑΝ θα πρέπει να αποβλέπει στη στήριξη νέων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης και διαμένουν στις επιλέξιμες περιοχές. Η ΠΑΝ θα πρέπει να υλοποιηθεί στο πλαίσιο της επένδυσης για την ανάπτυξη και την απασχόληση.
- (84) Επιπλέον, σύμφωνα με τον πρωταρχικό στόχο της μείωσης της φτώχειας, είναι ανάγκη να αναπροσανατολιστεί το Ταμείο ευρωπαϊκής ενίσχυσης για άτομα που βρίσκονται σε ανέχεια ώστε να προαχθεί η κοινωνική ένταξη. Πρέπει να προβλεφθεί μηχανισμός για τη μεταφορά πόρων στο μέσο αυτό, που θα προέρχονται από τις χορηγήσεις των διαρθρωτικών ταμείων σε κάθε κράτος μέλος.
- (85) Λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα οικονομική συγκυρία, το ανώτατο επίπεδο των μεταφορών (carrying) από τα Ταμεία σε κάθε επιμέρους κράτος μέλος δεν θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα πιστώσεις ανά κράτος μέλος που να υπερβαίνουν το 110 % του επιπέδου τους σε πραγματικές τιμές για την προγραμματική περίοδο 2007-2013.
- (86) Για να διασφαλιστεί η σωστή κατανομή σε κάθε κατηγορία περιφερειών, δεν θα πρέπει να γίνεται μεταφορά πόρων των Ταμείων ανάμεσα στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, τις περιφέρειες μετάβασης και τις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, εκτός από δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις που συνδέονται με την επίτευξη ενός ή περισσότερων θεματικών στόχων. Αυτού του είδους οι μεταφορές θα πρέπει να αφορούν ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 3 % των συνολικών πιστώσεων αυτής της κατηγορίας περιφερειών.
- (87) Για να εξασφαλιστεί πραγματικός οικονομικός αντίκτυπος, η υποστήριξη από τα Ταμεία δεν θα πρέπει να αντικαθιστά τις δημόσιες δαπάνες ή τις ισοδύναμες διαρθρωτικές δαπάνες των κρατών μελών βάσει των όρων του παρόντος κανονισμού. Επιπλέον, για να λαμβάνει η υποστήριξη από τα Ταμεία υπόψη το ευρύτερο οικονομικό πλαίσιο, θα πρέπει να καθορίζεται το επίπεδο της δημόσιας δαπάνης σε συνάρτηση με τις γενικές μακροοικονομικές συνθήκες στις οποίες υλοποιείται ή χρηματοδότηση βάσει των δεικτών που προβλέπονται στα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης, τα οποία υποβάλλονται κάθε έτος από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/1997 του Συμβουλίου ⁽²⁾. Η επαλήθευση από την Επιτροπή της τήρησης της αρχής της προσθετικότητας θα πρέπει να επικεντρωθεί στα κράτη μέλη στα οποία οι λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν τουλάχιστον το 15 % του πληθυσμού τους, λόγω της κλίμακας των χρηματοδοτικών πόρων που διατίθενται σε αυτά.
- (88) Είναι απαραίτητο να θεσπιστούν πρόσθετες διατάξεις σχετικά με τον προγραμματισμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των επιχειρησιακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία προκειμένου να ενισχυθεί η έμφαση στα αποτελέσματα. Πιο συγκεκριμένα, χρειάζεται να οριστούν λεπτομερείς απαιτήσεις για το περιεχόμενο των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Έτσι θα διευκολυνθεί η παρουσίαση μιας συνεπούς λογικής παρέμβασης για την αντιμετώπιση των αναπτυξιακών αναγκών που έχουν προσδιορισθεί, για τον καθορισμό του πλαισίου για την αξιολόγηση της επίδοσης και για την ενίσχυση της αποτελεσματικής και αποδοτικής εφαρμογής των Ταμείων. Ως γενική αρχή, ένας άξονας προτεραιότητας θα πρέπει να καλύπτει έναν θεματικό στόχο, ένα Ταμείο και μία κατηγορία περιφέρειας. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο και προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα μιας θεματικά συνεπούς ολοκληρωμένης προσέγγισης, θα πρέπει να είναι δυνατό ένας άξονας προτεραιότητας να σχετίζεται με περισσότερες της μίας κατηγορίες περιφέρειας και να συνδυάζει μία ή περισσότερες συμπληρωματικές επενδυτικές προτεραιότητες από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής βάσει ενός ή περισσότερων θεματικών στόχων.
- (89) Σε περιπτώσεις όπου ένα κράτος μέλος προετοιμάζει το πολύ ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα ανά ταμείο, με αποτέλεσμα τόσο τα προγράμματα όσο και το σύμφωνο εταιρικής σχέσης να προετοιμάζονται αμφότερα σε εθνικό επίπεδο, θα πρέπει να οριστούν ειδικές ρυθμίσεις ώστε να εξασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα αυτών των εγγράφων.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11 Δεκεμβρίου 2013, για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 129).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1).

- (90) Προκειμένου να συμβιβαστεί η ανάγκη για συνοπτικά επιχειρησιακά προγράμματα που ορίζουν σαφείς δεσμεύσεις εκ μέρους των κρατών μελών με την ανάγκη να επιτραπεί ευελιξία για την προσαρμογή σε μεταβαλλόμενες καταστάσεις, θα πρέπει να υπάρξει διάκριση μεταξύ των ουσιωδών στοιχείων του επιχειρησιακού προγράμματος που υπόκεινται σε απόφαση της Επιτροπής και άλλων στοιχείων που δεν υπόκεινται σε απόφαση της Επιτροπής και μπορούν να τροποποιηθούν από τα κράτη μέλη. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να προβλεφθούν διαδικασίες που να επιτρέπουν την τροποποίηση ορισμένων μη ουσιωδών στοιχείων των επιχειρησιακών προγραμμάτων σε εθνικό επίπεδο χωρίς απόφαση της Επιτροπής.
- (91) Για λόγους μεγαλύτερης συμπληρωματικότητας και για την απλούστευση της εφαρμογής, θα πρέπει να είναι δυνατό να συνδυάζεται η υποστήριξη από το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ με την υποστήριξη από το ΕΚΤ σε κοινά επιχειρησιακά προγράμματα βάσει του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση.
- (92) Τα μεγάλα έργα αντιπροσωπεύουν μεγάλο τμήμα των δαπανών της Ένωσης και έχουν συχνά στρατηγική σημασία για την επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Συνεπώς, είναι δικαιολογημένο οι πράξεις που υπερβαίνουν ορισμένα όρια να συνεχίσουν να αποτελούν αντικείμενο ειδικών διαδικασιών έγκρισης δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Το όριο πρέπει να προσδιοριστεί σε σχέση με το συνολικό επιλέξιμο κόστος αφού ληφθούν υπόψη τα αναμενόμενα καθαρά έσοδα με υψηλότερο όριο για έργα μεταφορών λόγω του μεγέθους των επενδύσεων στον τομέα αυτό, που συνήθως είναι μεγαλύτερο. Για να διασφαλιστεί η σαφήνεια, θα πρέπει να καθορίζεται το περιεχόμενο της αίτησης μεγάλου έργου γι' αυτό τον σκοπό. Η αίτηση θα πρέπει να περιέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες που θα εγγυώνται ότι η χρηματοδοτική συνεισφορά των Ταμείων δεν οδηγεί σε σημαντική απόλεια θέσεων εργασίας σε υφιστάμενες τοποθεσίες εντός της Ένωσης.
- (93) Προκειμένου να προωθηθεί η προετοιμασία και η εφαρμογή μεγάλων έργων σε στέρεα, οικονομική και τεχνική βάση και προκειμένου να ενθαρρύνεται η χρήση εμπειρογνώμοσυνης, εφόσον ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες με την παροχή τεχνικής συνδρομής από την Επιτροπή ή, σε συμφωνία με την Επιτροπή, άλλοι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες, είναι σε θέση να παρέχουν σαφείς δηλώσεις σχετικά με τη σκοπιμότητα και την οικονομική βιωσιμότητα των μεγάλων έργων, η διαδικασία έγκρισης της Επιτροπής θα πρέπει να ευθυγραμμίζεται. Η μόνη αιτιολογία για την απόρριψη ενός μεγάλου έργου από την Επιτροπή θα πρέπει να είναι ο εντοπισμός σημαντικής αδυναμίας κατά την ανεξάρτητη επανεξέταση της ποιότητας.
- (94) Στις περιπτώσεις που δεν έχει αναληφθεί ανεξάρτητη αξιολόγηση ποιότητας μεγάλου έργου, το κράτος μέλος θα πρέπει να υποβάλλει όλες τις ζητούμενες πληροφορίες και η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί το μεγάλο έργο ώστε να προσδιορίζει κατά πόσον αιτιολογείται η αιτούμενη χρηματοδοτική συνδρομή.
- (95) Προς εξασφάλιση της συνέχειας της εφαρμογής, με σκοπό να αποφεύγεται η περιττή διοικητική επιβάρυνση καθώς και να εξασφαλίζεται η ευθυγράμμιση με την απόφαση της Επιτροπής με θέμα τις κατευθυντήριες γραμμές για τη λήξη της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, καθορίζονται διατάξεις που αφορούν τα στάδια πραγματοποίησης μεγάλων έργων τα οποία έχουν εγκριθεί βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου⁽¹⁾, η περίοδος εφαρμογής των οποίων αναμένεται να καλύψει και μέρος της περιόδου προγραμματισμού που αφορά ο παρών κανονισμός. Με την επιφύλαξη ορισμένων διατάξεων, θα πρέπει να προβλέπεται ταχεία διαδικασία για την κοινοποίηση και την έγκριση της δεύτερης ή μιας επόμενης φάσης μεγάλου έργου για το οποίο η προηγούμενη ή οι προηγούμενες φάσεις εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2007-2013. Κάθε μεμονωμένη φάση της σταδιακής λειτουργίας, που υπηρετεί τον ίδιο γενικό στόχο, θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τους κανόνες της σχετικής περιόδου προγραμματισμού.
- (96) Προκειμένου να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα της μερικής εφαρμογής ενός επιχειρησιακού προγράμματος με τη χρήση προσέγγισης βάσει αποτελεσμάτων, είναι χρήσιμο να υπάρξει ένα κοινό σχέδιο δράσης που θα περιλαμβάνει ένα έργο ή ένα σύνολο έργων που θα πρέπει να πραγματοποιήσει ένας δικαιούχος για να συμβάλει στους στόχους του επιχειρησιακού προγράμματος. Για να απλουστευθεί και να ενισχυθεί ο προσανατολισμός των Ταμείων με γνώμονα τα αποτελέσματα, η διαχείριση του κοινού σχεδίου δράσης θα πρέπει να βασίζεται αποκλειστικά σε από κοινού αποδεκτά ορόσημα, εκροές και αποτελέσματα, όπως ορίζονται στην απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του κοινού σχεδίου δράσης. Ο έλεγχος και ο δημοσιονομικός έλεγχος ενός κοινού σχεδίου δράσης θα περιορίζεται επίσης στα επίτευξη αυτών των ορόσημων, εκροών και αποτελεσμάτων. Κατά συνέπεια, είναι αναγκαίο να καθοριστούν κανόνες για την εκπόνηση, το περιεχόμενο, την έγκριση, τη δημοσιονομική διαχείριση και τον έλεγχο των κοινών σχεδίων δράσης.
- (97) Είναι ανάγκη να εγκριθούν ειδικοί κανόνες σε σχέση με τις λειτουργίες της επιτροπής παρακολούθησης και τις ετήσιες εκθέσεις εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων που υποστηρίζονται από τα Ταμεία. Πρόσθετες διατάξεις για τη συγκεκριμένη λειτουργία του ΕΓΤΑΑ θεσπίζονται στις νομοθετικές πράξεις του τομέα.
- (98) Για να εξασφαλιστεί η διαθεσιμότητα ουσιωδών και επίκαιρων πληροφοριών για την υλοποίηση ενός προγράμματος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δίνουν στην Επιτροπή τα στοιχεία-κλειδιά σε τακτική βάση. Για να αποφευχθεί πρόσθετη επιβάρυνση για τα κράτη μέλη, αυτό θα πρέπει να περιοριστεί στη συνεχή συλλογή στοιχείων και η διαβίβασή τους θα πρέπει να γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25).

- (99) Προκειμένου να ενισχυθεί η παρακολούθηση της προόδου σχετικά με την εφαρμογή των ταμείων και να διευκολυνθεί η οικονομική διαχείριση, χρειάζεται να εξασφαλιστεί η έγκαιρη διαθεσιμότητα βασικών οικονομικών δεδομένων σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης.
- (100) Σύμφωνα με το άρθρο 175 ΣΛΕΕ, η Επιτροπή οφείλει να υποβάλει εκθέσεις σχετικά με τη συνοχή προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, τον Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών κάθε τρία έτη σχετικά με την πρόοδο που επιτυγχάνεται προς την επίτευξη της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης. Είναι απαραίτητο να καθοριστούν διατάξεις σχετικά με το περιεχόμενο αυτής της έκθεσης.
- (101) Είναι σημαντικό να ενημερώνεται το ευρύ κοινό για τα επιτεύγματα των Ταμείων της Ένωσης και να ευαισθητοποιείται όσον αφορά τους στόχους της πολιτικής συνοχής. Οι πολίτες θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να γνωρίζουν πώς επενδύονται οι δημοσιονομικοί πόροι της Ένωσης. Η βασική ευθύνη για τη διασφάλιση της μετάδοσης των σωστών πληροφοριών στο κοινό πρέπει να βαρύνει τόσο τις διαχειριστικές αρχές όσο και τους δικαιούχους. Για να εξασφαλιστεί επαρκής ενημέρωση των ευρέως κοινού και ισχυρότερες συνεργασίες μεταξύ των δραστηριοτήτων επικοινωνίας που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλία της Επιτροπής, οι πόροι που διατίθενται για ενέργειες επικοινωνίας στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει, επίσης, να συμβάλλουν στην κάλυψη της εταιρικής επικοινωνίας των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης στον βαθμό που αυτές συνδέονται με τους γενικούς στόχους του παρόντος κανονισμού.
- (102) Για να υπάρξει μεγαλύτερη δυνατότητα πρόσβασης στην ενημέρωση και διαφάνεια των πληροφοριών σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης και τους δικαιούχους των έργων, θα πρέπει να δημιουργηθεί σε κάθε κράτος μέλος ένας ενιαίος διαδικτυακός τόπος ή πύλη που θα παρέχει ενημέρωση για όλα τα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων καταστάσεων των χρηματοδοτούμενων έργων στο πλαίσιο κάθε επιχειρησιακού προγράμματος.
- (103) Για να διασφαλιστεί ευρεία διάδοση πληροφοριών σχετικά με τα επιτεύγματα των ταμείων και τον ρόλο που διαδραματίζει η Ένωση σε αυτά, καθώς και για να ενημερώνονται οι ενδεχόμενοι δικαιούχοι σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης, θα πρέπει να καθοριστούν στον παρόντα κανονισμό λεπτομερείς κανόνες, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος των επιχειρησιακών προγραμμάτων σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, σχετικά με τα μέτρα ενημέρωσης και δημοσιότητας καθώς και ορισμένα τεχνικά χαρακτηριστικά αυτών των μέτρων.
- (104) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι πιστώσεις κάθε ταμείου επικεντρώνονται στη στρατηγική της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και συμμετοχική ανάπτυξη, καθώς και στις ειδικές αποστολές κάθε ταμείου σύμφωνα με τους στόχους τους που απορρέουν από τη Συνθήκη, είναι απαραίτητο να καθοριστούν ανώτατα όρια για τις πιστώσεις στην τεχνική συνδρομή του κράτους μέλους. Θα πρέπει επίσης να εξασφαλιστεί ότι το νομικό πλαίσιο για τον προγραμματισμό της τεχνικής συνδρομής διευκολύνει τη θέσπιση βελτιστοποιημένων ρυθμίσεων παροχής, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν πολλά ταμεία ταυτόχρονα και θα πρέπει να είναι δυνατόν το πλαίσιο αυτό να περιλαμβάνει πολλές κατηγορίες περιφερειών.
- (105) Θα πρέπει να προσδιοριστούν τα στοιχεία για τη διαφοροποίηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης από τα Ταμεία σε άξονες προτεραιότητας και, συγκεκριμένα, να αυξηθεί το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα των πόρων της Ένωσης. Επίσης, είναι ανάγκη να καθοριστούν ποσοστά συγχρηματοδότησης ανά κατηγορία περιφέρειας, ώστε να εξασφαλιστεί η τήρηση της αρχής της συγχρηματοδότησης μέσω του κατάλληλου επιπέδου δημόσιας ή ιδιωτικής εθνικής υποστήριξης.
- (106) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν μια διαχειριστική αρχή, μια αρχή πιστοποίησης και μια λειτουργικά ανεξάρτητη ελεγκτική αρχή για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα. Για να διαθέτουν τα κράτη μέλη ευελιξία ως προς τη διαμόρφωση συστημάτων ελέγχου, ενδείκνυται να δοθεί η δυνατότητα στη διαχειριστική αρχή να εκτελεί τα καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης. Θα πρέπει επίσης να παρέχεται στο κράτος μέλος η δυνατότητα να ορίζει ενδιάμεσους φορείς που θα εκτελούν ορισμένα καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής ή της αρχής πιστοποίησης. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίσουν σαφώς τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντά τους αντίστοιχα.
- (107) Για να ληφθεί υπόψη η ειδική οργάνωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου για τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ και η ανάγκη διασφάλισης αναλογικής προσέγγισης, θα πρέπει να θεσπιστούν ειδικές διατάξεις όσον αφορά τον ορισμό της διαχειριστικής αρχής και της αρχής πιστοποίησης. Με σκοπό να αποφεύγεται περιττή διοικητική επιβάρυνση, η εκ των προτέρων επαλήθευση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια ορισμού που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να περιορίζεται στην αρχή διαχείρισης και πιστοποίησης και, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, δεν πρέπει να απαιτείται περαιτέρω έλεγχος όταν το σύστημα είναι ουσιαστικά όμοιο με αυτό της προγραμματικής περιόδου 2007-2013. Δεν θα πρέπει να απαιτείται η έγκριση από την Επιτροπή του ορισμού αυτού. Ωστόσο, προκειμένου να αυξηθεί η ασφάλεια δικαίου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την επιλογή να υποβάλλουν στην Επιτροπή τα σχετικά με τον ορισμό έγγραφα υπό ορισμένες προϋποθέσεις που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Η παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια ορισμού που πραγματοποιείται βάσει ελέγχου και ρυθμίσεων ελέγχου θα πρέπει, στην περίπτωση που τα αποτελέσματα καταδεικνύουν μη συμμόρφωση με τα κριτήρια, να συνεπάγεται διορθωτικά μέτρα και, πιθανώς, τον τερματισμό του ορισμού.
- (108) Η διαχειριστική αρχή φέρει την κύρια ευθύνη για την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή των Ταμείων και του ΕΤΘΑ και, συνεπώς, εκτελεί έναν σημαντικό αριθμό λειτουργιών που έχουν σχέση με τη διαχείριση και την παρακολούθηση του προγράμματος, τη δημοσιονομική διαχείριση και τους ελέγχους καθώς και την επιλογή των σχεδίων. Θα πρέπει να καθορίζονται οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής.

- (109) Η αρχή πιστοποίησης καταρτίζει και υποβάλλει στην Επιτροπή αιτήσεις πληρωμής. Καταρτίζει τους λογαριασμούς, πιστοποιεί την πληρότητά τους, την ακρίβεια και την ειλικρίνεια των λογαριασμών και ότι οι δαπάνες που καταχωρίζονται στους λογαριασμούς συμμορφώνονται με τους εφαρμοστέους κανόνες της Ένωσης και τους εθνικούς κανόνες. Θα πρέπει να καθορίζονται οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης.
- (110) Η αρχή ελέγχου θα πρέπει να διασφαλίζει τη διενέργεια ελέγχων στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου σε κατάλληλο δείγμα πράξεων και στους λογαριασμούς. Θα πρέπει να καθορίζονται οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα της αρχής ελέγχου. Θα πρέπει να διενεργούνται έλεγχοι των δηλωμένων δαπανών επί αντιπροσωπευτικού δείγματος των πράξεων, προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα προβολής των αποτελεσμάτων. Κατά γενικό κανόνα, θα πρέπει να χρησιμοποιείται στατιστική μέθοδος δειγματοληψίας που να παρέχει αξιόπιστο αντιπροσωπευτικό δείγμα. Ωστόσο, οι ελεγκτικές αρχές σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν μη στατιστική μέθοδο δειγματοληψίας υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι του παρόντος κανονισμού.
- (111) Με την επιφύλαξη των εξουσιών της Επιτροπής όσον αφορά τον δημοσιονομικό έλεγχο, η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής σ' αυτόν τον τομέα θα πρέπει να αυξηθεί και θα πρέπει να θεσπιστούν κριτήρια που θα επιτρέψουν στην Επιτροπή να καθορίσει, στο πλαίσιο της στρατηγικής της για τον έλεγχο των εθνικών συστημάτων, το επίπεδο διασφάλισης που θα πρέπει να λαμβάνει από τους εθνικούς οργανισμούς ελέγχου.
- (112) Εκτός από τους κοινούς κανόνες περί δημοσιονομικής διαχείρισης για τα ΕΔΕΤ, θα πρέπει να θεσπισθούν συμπληρωματικές διατάξεις για τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ. Συγκεκριμένα, για να εξασφαλιστεί εύλογη διαβεβαίωση για την Επιτροπή πριν από την αποδοχή των λογαριασμών, οι αιτήσεις ενδιάμεσων πληρωμών θα πρέπει να ικανοποιούνται κατά το 90 % του ποσού που προκύπτει από την εφαρμογή του συντελεστή συγχρηματοδότησης για κάθε προτεραιότητα, όπως ορίζεται στην απόφαση έγκρισης του επιχειρησιακού προγράμματος, στην επιλέξιμη δαπάνη για κάθε προτεραιότητα. Τα εκκρεμή οφειλόμενα ποσά θα πρέπει να καταβάλλονται στα κράτη μέλη κατά την αποδοχή των λογαριασμών υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή είναι σε θέση να συμπεράνει πως οι λογαριασμοί είναι πλήρεις, ακριβείς και αληθείς.
- (113) Οι δικαιούχοι θα πρέπει να λαμβάνουν την υποστήριξη πλήρως, το αργότερο εντός 90 ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής εκ μέρους του δικαιούχου, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν διαθέσιμοι πόροι για αρχική πληρωμή και ετήσια προχρηματοδότηση και για ενδιάμεσες πληρωμές. Η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να μπορεί να διακόπτει την προθεσμία σε περίπτωση που δεν υπάρχουν πλήρη δικαιολογητικά έγγραφα ή όταν υπάρχει ένδειξη για παρατυπία που απαιτεί περαιτέρω διερεύνηση.
- Η αρχική και ετήσια προχρηματοδότηση θα πρέπει να παρέχεται ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη έχουν επαρκή μέσα προκειμένου να εφαρμόσουν προγράμματα βάσει των εν λόγω ρυθμίσεων. Η ετήσια προχρηματοδότηση θα πρέπει να εκκαθαρίζεται κάθε χρόνο με την αποδοχή των λογαριασμών.
- (114) Προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος δήλωσης παράτυπων δαπανών, η αρχή πιστοποίησης θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα, χωρίς να χρειάζεται πρόσθετη δικαιολόγηση, να περιλαμβάνει τα ποσά που απαιτούν περαιτέρω επαλήθευση σε ενδιάμεση αίτηση πληρωμών μετά το λογιστικό έτος κατά το οποίο εισήχθησαν στο λογιστικό της σύστημα.
- (115) Για να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή των γενικών κανόνων για την αποδέσμευση, οι κανόνες που θεσπίζονται για τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ θα πρέπει να αναφέρουν λεπτομερώς πώς ορίζονται οι προθεσμίες για την αποδέσμευση.
- (116) Για λόγους εφαρμογής των απαιτήσεων του δημοσιονομικού κανονισμού στη δημοσιονομική διαχείριση των Ταμείων και του ΕΤΘΑ, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν διαδικασίες για την προετοιμασία, την εξέταση και την αποδοχή των λογαριασμών, που θα πρέπει να διασφαλίζουν σαφή βάση και ασφάλεια δικαίου για τις εν λόγω ρυθμίσεις. Επί πλέον, για να δοθεί δυνατότητα στο κράτος μέλος να εκπληρώνει κανονικά τις υποχρεώσεις του, θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα το κράτος μέλος να αποκλείει ποσά που τελούν υπό εν εξελίξει αξιολόγηση νομιμότητας και κανονικότητας.
- (117) Για να περιοριστεί η διοικητική επιβάρυνση των δικαιούχων, θα πρέπει να τεθούν συγκεκριμένα χρονικά περιθώρια εντός των οποίων οι διαχειριστικές αρχές υποχρεούνται να διασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα των εγγράφων για πράξεις μετά την υποβολή των δαπανών ή την ολοκλήρωση μιας πράξης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η περίοδος τήρησης των εγγράφων θα πρέπει να διαφοροποιείται ανάλογα με τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες μιας πράξης.
- (118) Δεδομένου ότι οι λογαριασμοί επαληθεύονται και γίνονται δεκτοί κάθε χρόνο, θα πρέπει να θεσπιστεί σημαντική απλοποίηση της διαδικασίας κλεισίματος. Το τελικό κλείσιμο του προγράμματος θα πρέπει συνεπώς να βασίζεται μόνο στα έγγραφα που σχετίζονται με το τελικό λογιστικό έτος και την τελική έκθεση εφαρμογής, χωρίς να χρειάζεται να ετοιμαστούν επιπλέον έγγραφα.
- (119) Για να διασφαλιστούν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης και να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική υλοποίηση του προγράμματος, θα πρέπει να θεσπιστούν διατάξεις που να επιτρέπουν στην Επιτροπή να αναστέλλει πληρωμές σε επίπεδο προτεραιοτήτων ή επιχειρησιακών προγραμμάτων.
- (120) Για λόγους ασφάλειας δικαίου για τα κράτη μέλη, ενδείκνυται να θεσπιστούν οι ειδικές ρυθμίσεις και διαδικασίες για δημοσιονομικές διορθώσεις από τα κράτη μέλη και από την Επιτροπή όσον αφορά τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας.

(121) Είναι απαραίτητο να θεσπιστεί νομικό πλαίσιο το οποίο να παρέχει άρτια συστήματα διαχείρισης και ελέγχου σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και την κατάλληλη κατανομή ρόλων και ευθύνων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης. Ο ρόλος της Επιτροπής θα πρέπει συνεπώς να προσδιοριστεί και να αποσαφηνιστεί και να καθοριστούν αναλογικοί κανόνες για την εφαρμογή των δημοσιονομικών διορθώσεων εκ μέρους της Επιτροπής.

(122) Η συχνότητα των λογιστικών ελέγχων των πράξεων πρέπει να είναι ανάλογη με το μέγεθος της υποστήριξης της Ένωσης που προέρχεται από τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των διενεργούμενων λογιστικών ελέγχων θα πρέπει να μειώνεται όταν η συνολική επιλέξιμη δαπάνη μιας πράξης δεν υπερβαίνει το ποσό των 200 000 EUR για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, τα 150 000 EUR για το ΕΚΤ και τα 100 000 EUR για το ΕΤΘΑ. Παρόλα αυτά, θα πρέπει να υπάρχει δυνατότητα διενέργειας δημοσιονομικών ελέγχων ανά πάσα στιγμή, όταν υπάρχουν ενδείξεις παρατυπίας ή απάτης ή στο πλαίσιο δειγματοληπτικών ελέγχων μετά το κλείσιμο μιας περατωθείσας πράξης. Η Επιτροπή πρέπει να μπορεί να επανεξετάζει τη διαδρομή ελέγχου της ελεγκτικής αρχής ή να συμμετέχει σε επιτόπιους ελέγχους της ελεγκτικής αρχής. Εάν η Επιτροπή δεν λάβει την αναγκαία διασφάλιση ως προς την αποτελεσματική λειτουργία της ελεγκτικής αρχής με τα μέσα αυτά, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να προβαίνει σε επανάληψη της ελεγκτικής δραστηριότητας της ελεγκτικής αρχής, εφόσον αυτό συνάδει με τα διεθνή αποδεκτά πρότυπα ελέγχου. Για να είναι το επίπεδο των δημοσιονομικών ελέγχων της Επιτροπής ανάλογο με τον κίνδυνο, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να μειώνει το ελεγκτικό της έργο σε σχέση με τα επιχειρησιακά προγράμματα όταν δεν υπάρχουν σημαντικές ανεπάρκειες ή όταν είναι αξιόπιστη η ελεγκτική αρχή. Προκειμένου να μειωθεί η διοικητική επιβάρυνση των δικαιούχων, θα πρέπει να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες για να μειωθεί ο κίνδυνος αλληλεπικάλυψης ανάμεσα σε ελέγχους των ίδιων πράξεων από διαφορετικά θεσμικά όργανα, συγκεκριμένα το Ελεγκτικό Συνέδριο, η Επιτροπή και η ελεγκτική αρχή.

(123) Για τη συμπλήρωση και την τροποποίηση ορισμένων μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει πράξεις κατ' εφαρμογή του άρθρου 290 ΣΛΕΕ σε σχέση με έναν ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας όσον αφορά τους στόχους και τα κριτήρια υποστήριξης της υλοποίησης της εταιρικής σχέσης, συμπληρώσεις ή τροποποιήσεις των τμημάτων 4 και 7 του ΚΣΠ, τα κριτήρια προσδιορισμού του επιπέδου της εφαρμοστέας δημοσιονομικής διόρθωσης, ειδικούς κανόνες σχετικά με την αγορά γης και τον συνδυασμό της τεχνικής υποστήριξης με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, τον ρόλο, τις υποχρεώσεις και την ευθύνη των φορέων εφαρμογής των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, τη διαχείριση και τον έλεγχο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα οικεία κριτήρια επιλογής και τα προϊόντα που μπορούν να παράγονται μέσω των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, την ανάκληση πληρωμών στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και τις συνακόλουθες μεταβολές σε σχέση με τις αιτήσεις πληρωμών, τη θέσπιση συστήματος κεφαλαιοποίησης των ετήσιων δόσεων για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, τους ειδικούς κανόνες για τη θέσπιση κριτηρίων για τον ορισμό του κόστους και των τελών διαχείρισης και τα εφαρμοστέα κατώτατα όρια, καθώς και κανόνες για την

επιστροφή των κεφαλαιοποιημένων εξόδων και δαπανών διαχείρισης για συμμετοχικούς τίτλους και μικροπιστώσεις, την προσαρμογή των κατ' αποκοπήν συντελεστών για πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους καθώς και τη θέσπιση κατ' αποκοπή συντελεστή για ορισμένους τομείς ή υποτομείς στα πεδία της έρευνας ΤΠΕ,

της ανάπτυξης και της καινοτομίας, καθώς και την προσθήκη τομέων ή υποτομέων, τη μέθοδο υπολογισμού της τρέχουσας αξίας των μειωμένων καθαρών εσόδων για δραστηριότητες που επιφέρουν έσοδα, επιπρόσθετους κανόνες σχετικά με την αντικατάσταση δικαιούχου σε δράσεις ΣΔΙΤ, τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να περιλαμβάνονται σε συμφωνίες ΣΔΙΤ και που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή εξαιρέσεων σε σχέση με την επιλεξιμότητα της δαπάνης, τον υπολογισμό του κατ' αποκοπή ποσού που εφαρμόζεται στο έμμεσο κόστος για χορηγήσεις επί τη βάση υπαρχουσών μεθόδων και αντίστοιχων ποσών που έχουν εφαρμογή σε πολιτικές της Ένωσης, τη μεθοδολογία κατά τη διεξαγωγή της επανεξέτασης της ποιότητας ενός μεγάλου έργου, τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των περιπτώσεων παρατυπίας που θα πρέπει να αναφερθούν, τα στοιχεία που θα πρέπει να παρέχονται και τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες που θα πρέπει να εφαρμόζονται για να προσδιοριστεί το ποια ποσά που δεν ανακτώνται θα πρέπει να επιστραφούν από τα κράτη μέλη, τα δεδομένα που θα πρέπει να καταγράφονται και να αποθηκεύονται σε ηλεκτρονική μορφή εντός των συστημάτων παρακολούθησης που θεσπίζουν οι διαχειριστικές αρχές, τις ελάχιστες απαιτήσεις για τις διαδρομές ελέγχου, το πεδίο εφαρμογής και το περιεχόμενο των ελέγχων των πράξεων και τη μεθοδολογία για την επιλογή του δείγματος των πράξεων, τη χρήση των δεδομένων που συλλέγονται κατά τη διενέργεια των ελέγχων, και τα κριτήρια που καθορίζουν τις περιπτώσεις που θεωρούνται ως σοβαρές ελλείψεις στην αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, για τη θέσπιση της εφαρμοστέας δημοσιονομικής διόρθωσης και για την εφαρμογή κατ' αποκοπήν συντελεστών ή κατά παρέκταση δημοσιονομικών διορθώσεων. Είναι ιδιαίτερο σημαντικό να διεξάγει η Επιτροπή τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες, ακόμα και σε επίπεδο εμπειρογνομώνων. Η Επιτροπή, κατά την προετοιμασία και τη σύνταξη πράξεων κατ' εξουσιοδότηση, θα πρέπει να εξασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

(124) Όσον αφορά όλα τα ΕΔΕΤ, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, αποφάσεις για την έγκριση των στοιχείων των συμφώνων εταιρικής σχέσης και των τροπολογιών τους, αποφάσεις για την έγκριση στοιχείων των αναθεωρημένων συμφώνων εταιρικής σχέσης, αποφάσεις για τα προγράμματα και τις προτεραιότητες που έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους και μπορούν να επωφεληθούν των χορηγήσεων από το αποθεματικό επιδόσεων, αποφάσεις για την τροποποίηση των προγραμμάτων ως αποτέλεσμα διορθωτικών πράξεων σχετικά με τη μεταφορά χρηματοοικονομικών πιστώσεων σε άλλα προγράμματα, αποφάσεις σχετικά με τα ετήσια προγράμματα δράσεων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από την τεχνική συνδρομή κατόπιν πρωτοβουλίας της Επιτροπής και, στην περίπτωση αποδέσμευσης, αποφάσεις για την τροποποίηση αποφάσεων που θεσπίζουν προγράμματα· όσον αφορά το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής, αποφάσεις για τον προσδιορισμό των περιφερειών και των κρατών

μελών που πληρούν τα κριτήρια του στόχου Επενδύσεις για την ανάπτυξη και την απασχόληση, αποφάσεις για τον καθορισμό της ετήσιας κατανομής των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων στα κράτη μέλη, αποφάσεις για τον προσδιορισμό της

στήριξης που θα χορηγηθεί από το Ταμείο Συνοχής στη διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη, αποφάσεις για τον καθορισμό του ποσού προς μεταφορά από τη χορήγηση των διαρθρωτικών ταμείων σε κάθε κράτος μέλος για τη βοήθεια σε άτομα σε κατάσταση ανέχειας, αποφάσεις σχετικά με τη μεταφορά μέρους των πιστώσεων από τον στόχο της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας στον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, αποφάσεις σχετικά την επιβολή ή όχι δημοσιονομικής διόρθωσης σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με την προσθετικότητα, αποφάσεις για την έγκριση και την τροποποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων, αποφάσεις σχετικά με την απόρριψη χρηματοοικονομικής συνεισφοράς σε μεγάλα έργα, αποφάσεις σχετικά με την έγκριση χρηματοοικονομικής συνεισφοράς σε επιλεγμένο μεγάλο έργο και σχετικά με την παράταση της περιόδου υλοποίησης της προϋπόθεσης που αφορά την έγκριση μεγάλων έργων και αποφάσεις για κοινά σχέδια δράσης και, σε σχέση με το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΘΑ, αποφάσεις για τη μη αποδοχή των λογαριασμών και για το ποσό που θα πρέπει να καταλογιστεί εάν οι λογαριασμοί δεν γίνουν αποδεκτοί, αποφάσεις για την αναστολή ενδιάμεσων πληρωμών και αποφάσεις για δημοσιονομικές διορθώσεις.

- (125) Για να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει η να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά το υπόδειγμα υποβολής εκθέσεων που πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την υποβολή της έκθεσης προόδου, το υπόδειγμα για το επιχειρησιακό πρόγραμμα για τα Ταμεία, τη μέθοδο που πρέπει να χρησιμοποιείται κατά τη διεξαγωγή της ανάλυσης κόστους - οφέλους στα μεγάλα έργα, το μορφότυπο για την παροχή πληροφοριών για τα μεγάλα έργα, το υπόδειγμα των ετήσιων και τελικών εκθέσεων υλοποίησης, το υπόδειγμα του κοινού σχεδίου δράσης, τη συχνότητα της έκθεσης για παρατυπίες και το μορφότυπο υποβολής εκθέσεων που πρέπει να χρησιμοποιείται, το υπόδειγμα της δήλωσης διαχείρισης, και τα υποδείγματα για τη στρατηγική δημοσιονομικού ελέγχου, την έκθεση γνωμοδότησης και για την έκθεση ετήσιου ελέγχου. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
- (126) Για να διασφαλιστεί η αναγκαία συμβολή και η καλύτερη συμμετοχή των κρατών μελών κατά την άσκηση των εκτελεστικών εξουσιών της Επιτροπής σε σχέση με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, σε ορισμένους ιδιαίτερα κρίσιμους τομείς πολιτικής που αφορούν τα ΕΔΕΤ, και να ενισχυθεί ο ρόλος των κρατών μελών στη θέσπιση ενιαίων όρων σε σχέση με αυτό ή άλλων εκτελεστικών μέτρων με ουσιαστικές επιπτώσεις ή με ενδεχομένως σημαντικό αντίκτυπο είτε

στην εθνική οικονομία και τον εθνικό προϋπολογισμό είτε στην εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης των κρατών μελών, οι εκτελεστικές πράξεις που αφορούν τη μεθοδολογία της παροχής πληροφοριών για τη στήριξη των στόχων της αλλαγής του κλίματος, τις λεπτομερείς ρυθμίσεις για την εξασφάλιση συνεκτικής προσέγγισης σε ό,τι αφορά τα ορόσημα και τους στόχους στο πλαίσιο επιδόσεων για κάθε προτεραιότητα και για την εκτίμηση της επίτευξης των οροσημών και στόχων, τους καθορισμένους όρους και τις προϋποθέσεις για την εκτίμηση των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, τις λεπτομερείς ρυθμίσεις για τη μεταφορά και τη διοίκηση της συνεισφοράς σε προγράμματα που διαχειρίζονται οι φορείς που εκτελούν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, το υπόδειγμα για τη συμφωνία χρηματοδότησης σχετικά με τα κοινά μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής χωρίς ανώτατο όριο εγγύησης και την τιτλοποίηση των χρηματοπιστωτικών μέσων υπέρ των ΜΜΕ, τα πρότυπα που θα χρησιμοποιηθούν κατά την υποβολή επιπλέον πληροφοριών σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και τις αιτήσεις πληρωμής προς την Επιτροπή και εκείνα

που θα χρησιμοποιηθούν για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής στην Επιτροπή, τους όρους και τις προϋποθέσεις της ηλεκτρονικής ανταλλαγής στοιχείων, την ονοματολογία με βάση την οποία μπορούν να οριστούν οι κατηγορίες παρέμβασης όσον αφορά τον άξονα προτεραιότητας των επιχειρησιακών προγραμμάτων, το υπόδειγμα για την κοινοποίηση επιλεγμένου μεγάλου έργου, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για τη λειτουργία και οι οδηγίες για τη δημιουργία του εμβλήματος και τον ορισμό των πρότυπων χρωμάτων του, το υπόδειγμα που πρέπει να χρησιμοποιηθεί κατά την υποβολή χρηματοοικονομικών δεδομένων στην Επιτροπή για σκοπούς παρακολούθησης, λεπτομερείς κανόνες για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ δικαιούχων και διαχειριστικών αρχών, αρχών πιστοποίησης, ελεγκτικών αρχών και ενδιάμεσων φορέων, το υπόδειγμα της έκθεσης και της γνώμης του ανεξάρτητου ελεγκτικού οργάνου και την περιγραφή των λειτουργιών και διαδικασιών που ισχύουν για τις διαχειριστικές αρχές και, κατά περίπτωση, τις αρχές πιστοποίησης, τις τεχνικές προδιαγραφές του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, το πρότυπο για τις αιτήσεις πληρωμών και το υπόδειγμα για τους λογαριασμούς θα πρέπει να εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που ορίζεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

- (127) Ο δυνητικός αντίκτυπος και οι επιπτώσεις ορισμένων εκτελεστικών πράξεων, που εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης όπως ορίζεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, έχουν τόσο σημασία για τα κράτη μέλη ώστε να δικαιολογείται εξαίρεση από τον γενικό κανόνα. Σύμφωνα με την εξαίρεση αυτή, όταν η επιτροπή δεν εκδίδει γνώμη, η Επιτροπή δεν εγκρίνει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις αφορούν τον καθορισμό της μεθοδολογίας για την παροχή πληροφοριών για τη στήριξη των στόχων της αλλαγής του κλίματος· τον καθορισμό της μεθοδολογίας για την επίτευξη των οροσημών που αφορούν το πλαίσιο επιδόσεων· τον καθορισμό των πάγιων όρων και προϋποθέσεων σε σχέση με μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής· την έγκριση του υποδείγματος για τη συμφωνία χρηματοδότησης που αφορά τα κοινά μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής χωρίς ανώτατο όριο εγγύησης και τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής τιτλοποίησης υπέρ των ΜΜΕ· τον καθορισμό λεπτομερών ρυθμίσεων για τη μεταφορά και διαχείριση των συνδρομών του προγράμματος όσον αφορά ορισμένα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011 για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

τον καθορισμό των προτύπων που πρέπει να χρησιμοποιηθούν κατά την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής προς την Επιτροπή· τον καθορισμό της ονοματολογίας, με βάση την οποία μπορούν να οριστούν οι κατηγορίες παρέμβασης όσον αφορά τον άξονα προτεραιότητας των επιχειρησιακών προγραμμάτων· τον καθορισμό των τεχνικών χαρακτηριστικών των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για τη λειτουργία και οι οδηγίες για τη δημιουργία του εμβλήματος και τον ορισμό των πρότυπων χρωμάτων του· τον καθορισμό τεχνικών λεπτομερειών εγγραφής και αποθήκευσης όσον αφορά το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου. Το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 θα πρέπει επομένως να εφαρμόζεται στις εν λόγω εκτελεστικές πράξεις.

(128) Δεδομένου ότι ο παρών κανονισμός αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, ο εν λόγω κανονισμός θα πρέπει να καταργηθεί. Παρόλ' αυτά ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει ούτε τη συνέχιση ούτε την τροποποίηση των σχετικών έργων μέχρι το κλείσιμό τους ή της συνδρομής που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή με βάση τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 ή άλλη νομοθετική πράξη η οποία ισχύει για την εν λόγω συνδρομή στις 31 Δεκεμβρίου 2013. Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί ή εγκριθεί βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου θα πρέπει συνεπώς να παραμείνουν σε ισχύ. Θα πρέπει επίσης να θεσπιστούν ειδικοί μεταβατικοί κανόνες κατά παρέκκλιση του άρθρου 59 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου όσον αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες η αρχή διαχείρισης μπορεί να συνεχίσει να εκτελεί τα καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης για τα επιχειρησιακά προγράμματα, που υλοποιούνται δυνάμει του προηγούμενου νομοθετικού πλαισίου, για τη χρήση της αξιολόγησης εκ μέρους της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 73 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου όταν εφαρμόζεται το άρθρο 123 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού και σχετικά με τη διαδικασία έγκρισης μεγάλων έργων σύμφωνα με το άρθρο 102 παράγραφος 1 σημείο α) του παρόντος κανονισμού.

(129) Καθώς ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη λόγω της έκτασης των δυσαναλογιών στα επίπεδα ανάπτυξης των διάφορων περιφερειών, της βραδείας προόδου των πλέον μειονεκτικών περιοχών και των περιορισμένων οικονομικών πόρων των κρατών μελών και των περιφερειών, μπορούν όμως να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο προαναφερθέν άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.

(130) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η άμεση εφαρμογή των προβλεπόμενων στον παρόντα κανονισμό μέτρων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τους κοινούς κανόνες που εφαρμόζονται στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), τα οποία λειτουργούν βάσει ενός κοινού πλαισίου (στο εξής «Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία – ΕΔΕΤ»). Καθορίζει επίσης τις αναγκαίες διατάξεις για να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ και ο συντονισμός μεταξύ τους και με τα άλλα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής της Ένωσης. Οι κοινοί κανόνες που έχουν εφαρμογή στα ΕΔΕΤ καθορίζονται στο δεύτερο μέρος.

Το τρίτο μέρος θεσπίζει τους γενικούς κανόνες που διέπουν το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ (αποκαλούνται από κοινού «διαρθρωτικά ταμεία») και το Ταμείο Συνοχής, όσον αφορά τα καθήκοντα, τους στόχους προτεραιότητας και την οργάνωση των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής (τα «Ταμεία»), τα κριτήρια επιλεξιμότητας των κρατών μελών και των περιφερειών που είναι επιλέξιμα για υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ, τους διαθέσιμους χρηματοδοτικούς πόρους και τα κριτήρια για την κατανομή τους.

Το τέταρτο μέρος θεσπίζει τους γενικούς κανόνες που εφαρμόζονται στα Ταμεία και το ΕΤΘΑ σχετικά με τη διαχείριση και τον έλεγχο, τη δημοσιονομική διαχείριση, τους λογαριασμούς και τις δημοσιονομικές διορθώσεις.

Οι κανόνες που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των διατάξεων που θεσπίζει ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ και των ειδικών διατάξεων που θεσπίζονται με τους ακόλουθους κανονισμούς (ειδικοί για κάθε ταμείο κανονισμοί) σύμφωνα με το πέμπτο εδάφιο του παρόντος άρθρου:

(1) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 («κανονισμός ΕΤΠΑ»·

(2) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 («κανονισμός ΕΚΤ»·

(3) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 («κανονισμός του Ταμείου Συνοχής»·

(4) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 («κανονισμός ΕΕΣ»·

(5) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 («κανονισμός ΕΓΤΑΑ»· και

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17 Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (βλέπε σελίδα 549 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

(6) μελλοντική νομική πράξη της Ένωσης που θα καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη χρηματοδοτική συνδρομή της θαλάσσιας και της αλιευτικής πολιτικής για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 («κανονισμός ΕΤΘΑ»).

Το δεύτερο μέρος του παρόντος κανονισμού εφαρμόζεται σε όλα τα ΕΔΕΤ εκτός εάν επιτρέπει ρητώς παρεκκλίσεις. Το τρίτο και τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού θεσπίζουν συμπληρωματικούς κανόνες στο δεύτερο μέρος, οι οποίοι εφαρμόζονται στα ταμεία και τα ταμεία και το ΕΤΘΑ αντιστοίχως και μπορούν να επιτρέψουν ρητώς παρεκκλίσεις από τους σχετικούς ειδικούς κανονισμούς για τα ταμεία. Οι ειδικοί κανόνες για τα ταμεία μπορούν να θεσπίζουν συμπληρωματικούς κανόνες στο δεύτερο μέρος του παρόντος κανονισμού για τα ΕΔΕΤ, στο τρίτο μέρος του παρόντος κανονισμού για τα Ταμεία και στο τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού για τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ. Οι συμπληρωματικοί κανόνες που περιλαμβάνονται στους ειδικούς για κάθε ταμείο κανονισμούς δεν μπορούν να αντιβαίνουν στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού. Σε περίπτωση αμφιβολίας όσον αφορά την εφαρμογή διατάξεων, το δεύτερο μέρος του παρόντος κανονισμού επικρατεί έναντι των ειδικών κανόνων των ταμείων, και το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού επικρατούν έναντι του ειδικού κανονισμού των ταμείων.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί.

- (1) «στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη»: οι στόχοι και οι κοινοί στόχοι που κατευθύνουν τη δράση των κρατών μελών και της Ένωσης και οι οποίοι ορίζονται στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 17 Ιουνίου 2010 ως παράρτημα Ι (Νέα ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανάπτυξη και την απασχόληση, πρωταρχικοί στόχοι της ΕΕ), στη σύσταση του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2010 ⁽¹⁾ και στην απόφαση 2010/707/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽²⁾, καθώς και οποιαδήποτε αναθεώρηση τέτοιων ποσοτικών και άλλων κοινών στόχων·
- (2) «στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής»: έγγραφο ή σειρά εγγράφων που θεσπίζονται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, τα οποία ορίζουν περιορισμένο αριθμό συνεκτικών προτεραιοτήτων, βάσει αποδείξεων και χρονοδιαγράμματος για την υλοποίηση των εν λόγω προτεραιοτήτων και οι οποίες ενδέχεται να περιλαμβάνουν μηχανισμό παρακολούθησης·
- (3) «στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης»: εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές καινοτομίας που θέτουν προτεραιότητες με στόχο τη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, μέσω της ανάπτυξης και αντιστοίχισης των ισχυρών σημείων της έρευνας και καινοτομίας με τις ανάγκες των επιχειρήσεων, για την αξιοποίηση νέων ευκαιριών και των εξελίξεων της αγοράς με τρόπο συνεκτικό, αποφεύγοντας την επανάληψη και τον κατακερματισμό των προσπαθειών· η στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης μπορεί να λάβει τη μορφή ενός εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής έρευνας και καινοτομίας (E&K) ή να περιλαμβάνεται σε αυτό·
- (4) «ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο»: οι διατάξεις που ορίζονται στο τρίτο μέρος ή στο τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού ή θεσπίζονται βάσει αυτού ή σε έναν ειδικό ή γενικό κανονισμό που διέπει ένα ή περισσότερα ΕΔΕΤ τα οποία αναφέρονται ή απαριθμούνται στο άρθρο 1 τέταρτο εδάφιο·
- (5) «προγραμματισμός»: η διαδικασία οργάνωσης, λήψης αποφάσεων και διάθεσης των χρηματοδοτικών πόρων σε διάφορα στάδια, με τη συμμετοχή εταίρων σύμφωνα με το άρθρο 5, με στόχο την υλοποίηση, σε πολυετή βάση, κοινής δράσης εκ μέρους της Ένωσης και των κρατών μελών για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη·
- (6) «πρόγραμμα»: «επιχειρησιακό πρόγραμμα» όπως αναφέρεται στο τρίτο ή τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού και στον κανονισμό ΕΤΘΑ και «πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης» όπως αναφέρεται στον κανονισμό του ΕΓΤΑΑ·
- (7) «περιοχή προγράμματος»: η γεωγραφική περιοχή που καλύπτεται από ένα ειδικό πρόγραμμα ή, σε περίπτωση που το πρόγραμμα καλύπτει περισσότερες της μιας κατηγορίες περιοχών, η γεωγραφική περιοχή που αντιστοιχεί σε κάθε ξεχωριστή κατηγορία περιοχής·
- (8) «προτεραιότητα» όπως αναφέρεται στο δεύτερο και τέταρτο μέρος του παρόντος κανονισμού: ο «άξονας προτεραιότητας» όπως αναφέρεται στο τρίτο μέρος του παρόντος κανονισμού για το ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και Ταμείο Συνοχής και η «προτεραιότητα της Ένωσης» όπως αναφέρεται στον κανονισμό ΕΤΘΑ και τον κανονισμό ΕΓΤΑΑ·
- (9) «πράξη»: έργο, σύμβαση, δράση ή ομάδα έργων που επιλέγονται από τη διαχειριστική αρχή των οικείων προγραμμάτων ή υπό την ευθύνη της, η οποία συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της σχετικής προτεραιότητας ή των σχετικών προτεραιοτήτων· στο πλαίσιο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, η πράξη συνίσταται στις χρηματοδοτικές συνεισφορές από ένα πρόγραμμα σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και στη συνακόλουθη χρηματοδοτική υποστήριξη που παρέχουν τα εν λόγω μέσα·
- (10) «δικαιούχος»: δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας και, για τους σκοπούς του κανονισμού για το ΕΓΤΑΑ και του κανονισμού ΕΤΘΑ μόνο, φυσικό πρόσωπο που έχει την ευθύνη για την έναρξη ή την έναρξη και την εφαρμογή πράξεων· στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων, όπως ορίζονται στο σημείο 13 του παρόντος άρθρου, ο φορέας που λαμβάνει την ενίσχυση· στο πλαίσιο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής σύμφωνα με το δεύτερο μέρος τίτλος IV του παρόντος κανονισμού, δηλώνει τον φορέα που εφαρμόζει το Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής ή το Ταμείο Χαρτοφυλακίου, κατά περίπτωση·
- (11) «μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής»: τα χρηματοδοτικά μέσα όπως ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, εκτός εάν προβλέπεται άλλως στον παρόντα κανονισμό·

⁽¹⁾ Σύσταση του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2010 σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης (ΕΕ L 191 της 23.7.2010, σ. 28).

⁽²⁾ Απόφαση 2010/707/ΕΕ Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2010, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 308 της 24.11.2010, σ. 46).

- (12) «τελικός αποδέκτης»: νομικό ή φυσικό πρόσωπο που λαμβάνει χρηματοδοτική υποστήριξη από ένα μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής·
- (13) «κρατική ενίσχυση»: ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ και θεωρείται για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ότι περιλαμβάνει επίσης τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής⁽¹⁾, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1535/2007 της Επιτροπής⁽²⁾ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 875/2007 της Επιτροπής⁽³⁾·
- (14) «περατωθείσα πράξη»: πράξη που έχει ολοκληρωθεί φυσικά ή εφαρμοστεί πλήρως και για την οποία έχουν καταβληθεί όλες οι σχετικές πληρωμές από τους δικαιούχους και έχει καταβληθεί στους δικαιούχους η αντίστοιχη δημόσια συμμετοχή·
- (15) «δημόσια δαπάνη»: κάθε δημόσια συνεισφορά για τη χρηματοδότηση πράξεων η οποία προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών, τον προϋπολογισμό της Ένωσης που αφορά τα ΕΔΕΤ, τον προϋπολογισμό οργανισμών δημοσίου δικαίου ή τον προϋπολογισμό ενώσεων δημοσίων αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου και, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης για προγράμματα ή τις προτεραιότητες του ΕΚΤ, σε αυτήν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται οποιοδήποτε χρηματοδοτικοί πόροι στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι·
- (16) «οργανισμός δημοσίου δικαίου»: κάθε οργανισμός που διέπεται από το δημόσιο δίκαιο κατά την έννοια του άρθρου 1 παράγραφος 9 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾ και κάθε ευρωπαϊκός όμιλος εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) που ιδρύεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁵⁾, ανεξάρτητα αν ο ΕΟΕΣ θεωρείται από τις σχετικές εθνικές διατάξεις εφαρμογής οργανισμός δημοσίου δικαίου ή οργανισμός ιδιωτικού δικαίου·
- (17) «έγγραφο»: χαρτί ή ηλεκτρονικό μέσο που περιέχει σχετικές πληροφορίες στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού·
- (18) «ενδιάμεσος οργανισμός»: κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή
- αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μιας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις·
- (19) «στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία κοινοτήτων»: ένα συνεκτικό σύνολο πράξεων για την ικανοποίηση τοπικών στόχων και αναγκών, το οποίο συμβάλλει στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και η οποία σχεδιάζεται και εφαρμόζεται από μια ομάδα τοπικής δράσης·
- (20) «σύμφωνο εταιρικής σχέσης»: ένα έγγραφο που συντάσσει κράτος μέλος με τη συμμετοχή εταιρών, βάσει της προσέγγισης της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, το οποίο ορίζει τη στρατηγική του εν λόγω κράτους μέλους, τις προτεραιότητες και τις ρυθμίσεις για τη χρήση των πόρων των ΕΔΕΤ με αποτελεσματικό και επαρκή τρόπο προκειμένου για την επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης σχετικά με την έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, και το οποίο εγκρίνεται από την Επιτροπή μετά από αξιολόγηση και διάλογο με το οικείο κράτος μέλος·
- (21) «κατηγορία περιφερειών»: χαρακτηρισμός της περιφέρειας ως «λιγότερο αναπτυγμένη περιφέρεια», «περιφέρεια μετάβασης» ή «περισσότερο αναπτυγμένη περιφέρεια», σύμφωνα με το άρθρο 90 παράγραφος 2·
- (22) «αίτηση πληρωμής»: αίτηση πληρωμής ή δήλωση δαπανών που υποβάλλει το κράτος μέλος στην Επιτροπή·
- (23) «ΕΤΕπ»: η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων ή οποιοσδήποτε θυγατρικές της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων·
- (24) «συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα» (ΣΔΙΤ): μορφές συνεργασίας μεταξύ δημοσίων φορέων και του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση της υλοποίησης επενδύσεων σε έργα υποδομών ή άλλους τύπους πράξεων που παρέχουν δημόσιες υπηρεσίες μέσω επιμερισμού του κινδύνου, συγκέντρωσης εμπειρογνομosύνης του ιδιωτικού τομέα ή πρόσδετων πηγών κεφαλαίου·
- (25) «πράξη ΣΔΙΤ»: πράξη που εφαρμόζεται ή πρόκειται να εφαρμοστεί με δομή σύμπραξης δημοσίου-ιδιωτικού τομέα·
- (26) «λογαριασμός υπό μεσεγγύηση»: τραπεζικός λογαριασμός που καλύπτεται από γραπτή συμφωνία μεταξύ της διαχειριστικής αρχής ή ενδιάμεσου φορέα και του φορέα εκτέλεσης μέσω ή χρηματοοικονομικής τεχνικής, στην περίπτωση πράξης ΣΔΙΤ, γραπτή συμφωνία μεταξύ του δικαιούχου δημοσίου φορέα και του εταίρου από τον ιδιωτικό τομέα, εγκριθείσα από τη διαχειριστική αρχή ή ενδιάμεσο φορέα, που έχει συσταθεί ειδικά για να κατέχει κεφάλαια προς καταβολή μετά την περίοδο επιλεξιμότητας, αποκλειστικά για τους σκοπούς του άρθρου 42 παράγραφος 1 στοιχείο γ), παράγραφος 2 και παράγραφος 3 και του άρθρου 64, ή τραπεζικός λογαριασμός ο οποίος έχει δημιουργηθεί με όρους που παρέχουν ισοδύναμες εγγυήσεις σχετικά με τις πληρωμές από τα κεφάλαια·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 379 της 28.12.2006, σ. 5).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1535/2007 της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων (ΕΕ L 337 της 21.12.2007, σ. 35).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 875/2007 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2007, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον τομέα της αλιείας και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 (ΕΕ L 193 της 25.7.2007, σ. 6).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 19).

- (27) «ταμείο χαρτοφυλακίου»: κεφάλαιο που συστάθηκε με στόχο να συνεισφέρει στήριξη από πρόγραμμα ή προγράμματα σε διάφορους φορείς εφαρμογής μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής. Όταν υλοποιούνται μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής μέσω ταμείου χαρτοφυλακίου, ο φορέας που κάνει χρήση του ταμείου χαρτοφυλακίου θεωρείται ο μόνος δικαιούχος κατά την έννοια του σημείου 10 του παρόντος άρθρου·
- (28) «ΜΜΕ»: μικροεπιχείρηση ή μικρή ή μεσαία επιχείρηση όπως ορίζεται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής ⁽¹⁾·
- (29) «λογιστική χρήση»: για τους σκοπούς του τρίτου και του τέταρτου μέρους, η περίοδος από 1 Ιουλίου έως 30 Ιουνίου, εκτός από την πρώτη λογιστική χρήση της προγραμματικής περιόδου, η οποία καλύπτει την περίοδο από την ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών έως την 30ή Ιουνίου 2015· η τελική λογιστική χρήση είναι από την 1 Ιουλίου 2023 έως τις 30 Ιουνίου 2024·
- (30) «οικονομικό έτος»: για τους σκοπούς του τρίτου και του τέταρτου μέρους, η περίοδος από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου·
- (31) «μακροπεριφερειακή στρατηγική»: ολοκληρωμένο πλαίσιο που εγκρίνεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο μπορεί να στηρίζεται, μεταξύ άλλων, από τα ΕΔΕΤ προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κοινές προκλήσεις που αντιμετωπίζει καθορισμένη γεωγραφική περιοχή σε ό,τι αφορά κράτη μέλη και τρίτες χώρες που βρίσκονται στην ίδια γεωγραφική περιοχή, που κατά συνέπεια ωφελούνται από την ενισχυμένη συνεργασία η οποία συμβάλλει στην επίτευξη της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής·
- (32) «στρατηγική για θαλάσσια λεκάνη»: διαρθρωμένο πλαίσιο συνεργασίας που αφορά δεδομένη γεωγραφική περιοχή, το οποίο αναπτύσσεται από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, τα κράτη μέλη, τις περιφέρειές τους και, κατά περίπτωση, τις τρίτες χώρες που μοιράζονται μια θαλάσσια λεκάνη· η στρατηγική για τη θαλάσσια λεκάνη λαμβάνει υπόψη τις γεωγραφικές, κλιματικές, οικονομικές και πολιτικές ιδιαιτερότητες της θαλάσσιας λεκάνης·
- (33) «εφαρμοστές εκ των προτέρων αιρεσιμότητες»: συγκεκριμένος και επακριβώς προκαθορισμένος κρίσιμος παράγοντας, ο οποίος αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση του ειδικού στόχου επενδυτικής προτεραιότητας ή προτεραιότητας της Ένωσης, έχει δε άμεση και πραγματική σχέση με την υλοποίηση αυτή και άμεσο αντίκτυπο σε αυτήν·
- (34) «ειδικός στόχος»: ο σκοπός στον οποίο συμβάλλει επενδυτική προτεραιότητα ή προτεραιότητα της Ένωσης σε ειδικό εθνικό ή περιφερειακό πλαίσιο, μέσω δράσεων ή μέτρων που λαμβάνονται στο πλαίσιο προτεραιότητας·
- (35) «σχετικές ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ» και «σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ»: συστάσεις σχετικά με τις διαρθρωτικές προκλήσεις που είναι σκόπιμο να αντιμετωπιστούν μέσω πολυετών επενδύσεων που εμπíπτουν απευθείας στο πεδίο εφαρμογής των ΕΔΕΤ όπως διατυπώνονται στους ειδικούς κανονισμούς για κάθε Ταμείο·
- (36) «παρατυπία»: κάθε παράβαση του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στην θέσπιση των ΕΔΕΤ, και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό της Ένωσης·
- (37) «οικονομικός φορέας» σημαίνει οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα που λαμβάνει μέρος στην εφαρμογή της βοήθειας από τα ΕΔΕΤ, με εξαίρεση κράτος μέλος που ασκεί τα δικαιώματά του ως δημόσια αρχή·
- (38) «συστημική παρατυπία»: παρατυπία που έχει ενδεχομένως επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα, με μεγάλη πιθανότητα εμφάνισης σε παρεμφερή είδη πράξεων, η οποία προκύπτει από σοβαρή ανεπάρκεια στην αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της παράλειψης καθορισμού κατάλληλων διαδικασιών σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο·
- (39) «σοβαρή ανεπάρκεια στην αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου»: για τους σκοπούς της εφαρμογής των Ταμείων και του ΕΤΘΑ στο πλαίσιο του Τέταρτου Μέρους, ανεπάρκεια για την οποία είναι απαραίτητο να υπάρξουν ουσιώδεις βελτιώσεις στο σύστημα, η οποία εκθέτει τα Ταμεία και το ΕΤΘΑ σε σημαντικό κίνδυνο παρατυπιών και η ύπαρξη της οποίας δεν συμβιβάζεται με θετική ελεγκτική γνώμη σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου·

Άρθρο 3

Υπολογισμός της προθεσμίας για τις αποφάσεις της Επιτροπής

Όταν, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφοι 2 και 3, το άρθρο 29 παράγραφος 3, το άρθρο 30 παράγραφοι 2 και 3, το άρθρο 102 παράγραφος 2 και το άρθρο 108 παράγραφος 3, τίθεται στην Επιτροπή προθεσμία για την έκδοση ή την τροποποίηση απόφασης, μέσω εκτελεστικής πράξης, η προθεσμία δεν περιλαμβάνει το διάστημα το οποίο αρχίζει την επομένη της ημερομηνίας κατά την οποία η Επιτροπή απέστειλε τις παρατηρήσεις της στο κράτος μέλος και λήγει όταν το κράτος μέλος απαντήσει στις παρατηρήσεις.

⁽¹⁾ Σύσταση της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ**ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΣΤΑ ΕΔΕΤ**

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΔΕΤ

Άρθρο 4

Γενικές διατάξεις

1. Τα ΕΔΕΤ χορηγούν ενίσχυση, μέσω πολυετών προγραμμάτων, η οποία συμπληρώνει την εθνική, περιφερειακή και τοπική παρέμβαση, με στόχο την υλοποίηση της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς επίσης και των ειδικών αποστολών των ΕΔΕΤ οι οποίες συνάδουν με τους στόχους που απορρέουν από τη Συνθήκη και περιλαμβάνουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές της Ευρώπης 2020 και τις σχετικές ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ και, κατά περίπτωση, σε εθνικό επίπεδο, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων.

2. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εγγυώνται, λαμβάνοντας υπόψη το ειδικό πλαίσιο κάθε κράτους μέλους, ότι η υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ είναι σύμφωνη με τις σχετικές πολιτικές, τις οριζόντιες αρχές που αναφέρονται στα άρθρα 5, 7 και 8 και τις προτεραιότητες της Ένωσης και ότι είναι συμπληρωματική προς τα άλλα μέσα της Ένωσης.

3. Η υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ εφαρμόζεται σε στενή συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας.

4. Τα κράτη μέλη, στο κατάλληλο χωρικό επίπεδο, σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και δημοσιονομικό τους πλαίσιο, και οι φορείς οι οποίοι ορίζονται από αυτά γι' αυτόν τον σκοπό είναι υπεύθυνα για την εκπόνηση και εφαρμογή των προγραμμάτων και την εκτέλεση των καθηκόντων τους, σε συνεργασία με τους σχετικούς εταίρους που αναφέρονται στο άρθρο 5, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

5. Οι ρυθμίσεις για την εφαρμογή και τη χρήση των ΕΔΕΤ και ιδίως των χρηματοδοτικών και διοικητικών πόρων που απαιτούνται για την προετοιμασία και την υλοποίηση των προγραμμάτων σε σχέση με την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και τον έλεγχο, σέβονται την αρχή της αναλογικότητας σε σχέση με τη χρησιμοποιούμενη υποστήριξη και λαμβάνουν υπόψη τον συνολικό στόχο μείωσης της διοικητικής επιβάρυνσης για τους φορείς που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων.

6. Σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τον συντονισμό μεταξύ καθενός από τα ΕΔΕΤ και μεταξύ των ΕΔΕΤ και των άλλων σχετικών πολιτικών, στρατηγικών και μέσων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών και των μέσων στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.

7. Το μερίδιο του προϋπολογισμού της Ένωσης που διατίθεται στα ΕΔΕΤ εκτελείται εντός του πλαισίου της επιμερισμένης διαχείρισης μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 59 του δημοσιονομικού κανονισμού, πλην του ποσού στήριξης του Ταμείου Συνοχής που μεταφέρεται στη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 6 του παρόντος κανονισμού, των καινοτόμων δράσεων με πρωτοβουλία της Επιτροπής βάσει του άρθρου 8 του κανονισμού του ΕΤΠΑ, της τεχνικής συνδρομής με πρωτοβουλία της Επιτροπής και της τεχνικής συνδρομής για άμεση διαχείριση σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΤΘΑ.

8. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 30 του δημοσιονομικού κανονισμού.

9. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ στην προετοιμασία και την εφαρμογή, σε σχέση με την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την υποβολή εκθέσεων.

10. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εκτελούν τις αποστολές τους σε σχέση με τα ΕΔΕΤ, με σκοπό τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους.

Άρθρο 5

Εταιρική σχέση και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση

1. Για το σύμφωνο εταιρικής σχέσης και για κάθε πρόγραμμα, ένα κράτος μέλος, σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό του πλαίσιο, οργανώνει εταιρική σχέση με τις αρμόδιες περιφερειακές και τοπικές αρχές. Η εταιρική σχέση περιλαμβάνει επίσης όλους τους ακόλουθους εταίρους:

α) τις αρμόδιες αστικές και άλλες δημόσιες αρχές·

β) τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους· και

γ) σχετικούς φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, περιλαμβανομένων των περιβαλλοντικών εταίρων, μη κυβερνητικών οργανώσεων και φορέων που είναι υπεύθυνοι για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων.

2. Σύμφωνα με την προέγγιση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, τα κράτη μέλη προωθούν τη συμμετοχή των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 εταίρων στην εκπόνηση συμφώνων εταιρικής σχέσης και τη σύνταξη εκθέσεων προόδου σε όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας και της εφαρμογής των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής στις επιτροπές παρακολούθησης των προγραμμάτων σύμφωνα με το άρθρο 48.

3. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, σύμφωνα με το άρθρο 149, για έναν ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση (κώδικας δεοντολογίας) προκειμένου να υποστηριχθούν και να διευκολυνθούν τα κράτη μέλη

κατά την οργάνωση της εταιρικής σχέσης σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Ο κώδικας δεοντολογίας καθορίζει το πλαίσιο εντός του οποίου τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τα θεσμικά και νομικά τους πλαίσια, καθώς επίσης και τις εθνικές και περιφερειακές τους αρμοδιότητες, προχωρούν στην εφαρμογή της εταιρικής σχέσης. Ο κώδικας δεοντολογίας, τηρώντας ταυτόχρονα πλήρως τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, προβλέπει τα εξής στοιχεία:

- α) τις βασικές αρχές σχετικά με διαφανείς διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για τον προσδιορισμό των σχετικών εταίρων, στους οποίους, κατά περίπτωση, περιλαμβάνονται οι κεντρικές οργανώσεις τους, ώστε να διευκολύνονται τα κράτη μέλη κατά τον ορισμό των πλέον αντιπροσωπευτικών σχετικών εταίρων, σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό τους πλαίσιο·
- β) τις βασικές αρχές και τις ορθές πρακτικές σχετικά με τη συμμετοχή των διαφόρων κατηγοριών των σχετικών εταίρων, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1, κατά την εκπόνηση του συμφώνου εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων, τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται σχετικά με τη συμμετοχή τους, καθώς και τα διάφορα στάδια εφαρμογής·
- γ) τις ορθές πρακτικές σχετικά με τη διαμόρφωση των κανόνων συμμετοχής και τις εσωτερικές διαδικασίες των επιτροπών παρακολούθησης που θα πρέπει να αποφασίζονται, κατά περίπτωση, από τα κράτη μέλη ή τις επιτροπές παρακολούθησης των προγραμμάτων σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του παρόντος κανονισμού και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο·
- δ) τους βασικούς στόχους και τις ορθές πρακτικές στις περιπτώσεις όπου η διαχειριστική αρχή ζητεί τη συμμετοχή των σχετικών εταίρων στην προετοιμασία των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, και ιδίως ορθές πρακτικές για την αποφυγή πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων στις περιπτώσεις όπου οι σχετικοί εταίροι είναι επίσης πιθανοί δικαιούχοι, και για τη συμμετοχή των σχετικών εταίρων στην εκπόνηση των εκθέσεων προόδου και σε σχέση με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του παρόντος κανονισμού και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο·
- ε) τους ενδεικτικούς τομείς, τα θέματα και τις ορθές πρακτικές σε σχέση με το πώς οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να μπορούν να χρησιμοποιούν τα ΕΔΕΤ, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής συνδρομής, κατά την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των σχετικών μερών σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του παρόντος κανονισμού και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο·
- στ) τον ρόλο της Επιτροπής στη διάδοση των ορθών πρακτικών·
- ζ) τις βασικές αρχές και τις ορθές πρακτικές που έχουν την δυνατότητα να διευκολύνουν την αξιολόγηση από τα κράτη μέλη της εφαρμογής της εταιρικής σχέσης και της προστιθέμενης αξίας της.

Οι διατάξεις του κώδικα δεοντολογίας δεν αντιβαίνουν με κανέναν τρόπο στις σχετικές διατάξεις του παρόντος κανονισμού ή στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

4. Η Επιτροπή κοινοποιεί την κατ' εξουσιοδότηση πράξη για τον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3, ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το αργότερο έως 18 Απριλίου 2014. Η εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξη δεν ορίζει ημερομηνία εφαρμογής προγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσής της.

5. Η παραβίαση οποιασδήποτε υποχρέωσης επιβαλλόμενης στα κράτη μέλη είτε από το παρόν άρθρο είτε από την κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου δεν συνιστά παρατυπία που οδηγεί σε δημοσιονομική διόρθωση σύμφωνα με το άρθρο 85.

6. Τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος, για κάθε ΕΔΕΤ, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με τις οργανώσεις που εκπροσωπούν τους εταίρους στο επίπεδο της Ένωσης σχετικά με την υλοποίηση της υποστηρίξις από τα ΕΔΕΤ και υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με το αποτέλεσμα.

Άρθρο 6

Συμμόρφωση με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο

Οι πράξεις που υποστηρίζονται από τα ΕΔΕΤ συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή του εθνικό δίκαιο («εφαρμοστέο δίκαιο»).

Άρθρο 7

Πρώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή διασφαλίζουν τη συνεκτίμηση και την προάσπιση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών καθώς και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλα τα στάδια της προετοιμασίας και της υλοποίησης των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων σε σχέση με την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την αξιολόγηση.

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να αποτρέψουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά την εκπόνηση και υλοποίηση των προγραμμάτων. Ειδικότερα, η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρίες λαμβάνεται υπόψη σε όλα τα στάδια της προετοιμασίας και της εφαρμογής των προγραμμάτων.

Άρθρο 8

Αειφόρος ανάπτυξη

Οι στόχοι των ΕΔΕΤ επιδιώκονται στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης και της πρώθισης από την Ένωση του στόχου της διαφύλαξης, της προστασίας και της βελτίωσης του περιβάλλοντος, όπως ορίζεται στο άρθρο 11 και στο άρθρο 191 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή διασφαλίζουν την προώθηση των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας, της απόδοσης των πόρων, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, της προστασίας της βιοποικιλότητας, της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνου κατά την προετοιμασία και εφαρμογή των συμφώνων εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων. Τα κράτη μέλη παρέχουν στοιχεία σχετικά με την υποστήριξη των στόχων σε σχέση με την αλλαγή του κλίματος, χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία που βασίζεται στις κατηγορίες παρεμβάσεων, στους τομείς εστίασης ή μέτρα κατά περίπτωση για κάθε ΕΔΕΤ. Η εν λόγω μεθοδολογία συνίσταται στον καθορισμό συγκεκριμένου διορθωτικού συντελεστή στη στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ, σε επίπεδο που να αντικατοπτρίζει το μέτρο στο οποίο η στήριξη αυτή συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της κλιματικής μετριασμού και προσαρμογής. Ο καθορισμένος ειδικός διορθωτικός συντελεστής διαφοροποιείται με βάση το κατά πόσον η στήριξη συνιστά σημαντική ή μέτρια συμβολή στους στόχους της κλιματικής αλλαγής. Σε περίπτωση που η στήριξη δεν συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων αυτών ή η συμβολή είναι ασήμαντη, ορίζεται μηδενικός διορθωτικός συντελεστής. Στην περίπτωση του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του Ταμείου Συνοχής, οι διορθωτικοί συντελεστές αφορούν τις κατηγορίες παρεμβάσεων που καθορίζονται στο πλαίσιο της ονοματολογίας που έχει εγκρίνει η Επιτροπή. Στην περίπτωση του ΕΓΤΑΑ οι διορθωτικοί συντελεστές αφορούν τους τομείς εστίασης που ορίζονται στον κανονισμό ΕΓΤΑΑ και στην περίπτωση του ΕΤΘΑ τα μέτρα που ορίζονται στον κανονισμό ΕΤΘΑ.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για τη θέσπιση ενιαίων προϋποθέσεων σχετικά με την εφαρμογή σε κάθε ΕΔΕΤ της μεθοδολογίας που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο. Η εκτελεστική πράξη αυτή εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει άρθρο 150 παράγραφος 3.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Θεματικοί στόχοι για τα ΕΔΕΤ και κοινό στρατηγικό πλαίσιο

Άρθρο 9

Θεματικοί στόχοι

Κάθε ΕΔΕΤ, προκειμένου να συμβάλει στη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς και στις ειδικές αποστολές κάθε Ταμείου, οι οποίες συνάδουν με τους στόχους που απορρέουν από τη Συνθήκη και περιλαμβάνουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, υποστηρίζει τους ακόλουθους θεματικούς στόχους:

- (1) ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας·
- (2) βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών·
- (3) βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)·
- (4) υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς·

- (5) προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων·
- (6) διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων·
- (7) προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων·
- (8) προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας·
- (9) προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων·
- (10) επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση·
- (11) ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης·

Οι θεματικοί στόχοι εξειδικεύονται σε ειδικές προτεραιότητες για κάθε ΕΔΕΤ οι οποίες ορίζονται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

Άρθρο 10

Κοινό στρατηγικό πλαίσιο

1. Για την προώθηση της αρμονικής, ισόρροπης και βιώσιμης ανάπτυξης της Ένωσης, θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό ένα κοινό στρατηγικό πλαίσιο (ΚΣΠ) το οποίο ορίζεται στο Παράρτημα I. Το ΚΣΠ θεσπίζει στρατηγικές κατευθυντήριες αρχές προκειμένου να διευκολύνει τη διαδικασία προγραμματισμού και τον τομεακό και χωρικό συντονισμό των παρεμβάσεων της Ένωσης στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ και με άλλες συναφείς πολιτικές και μέσα της Ένωσης, σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπόψη τις βασικές χωρικές προκλήσεις για διάφορες κατηγορίες περιοχών.

2. Οι στρατηγικές κατευθυντήριες αρχές, όπως ορίζονται στο ΚΣΠ, θεσπίζονται σε συνάρτηση με τον σκοπό και εντός του πεδίου εφαρμογής της στήριξης που παρέχεται από κάθε ΕΔΕΤ, καθώς και σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία κάθε ΕΔΕΤ, όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό και στους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο. Το ΚΣΠ δεν επιβάλλει πρόσθετες υποχρεώσεις στα κράτη μέλη πέρα από όσες ορίζονται στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομεακών πολιτικών της Ένωσης.

3. Το ΚΣΠ διευκολύνει την προετοιμασία του συμφώνου εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων σύμφωνα με τις αρχές της αναλογικότητας και της επικουρικότητας και λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και περιφερειακές αρμοδιότητες για τη θέσπιση ειδικών και κατάλληλων μέτρων πολιτικής και συντονισμού.

Άρθρο 11

Περιεχόμενο

Το ΚΣΠ θεσπίζει:

- α) μηχανισμούς για την εξασφάλιση της συμβολής των ΕΔΕΤ στη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς και της συνοχής και της συνέπειας του προγραμματισμού των ΕΔΕΤ σε σχέση με τις ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ και, κατά περίπτωση, σε εθνικό επίπεδο, με τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων·
- β) ρυθμίσεις για την προώθηση της ολοκληρωμένης χρήσης των ΕΔΕΤ·
- γ) ρυθμίσεις για τον συντονισμό μεταξύ των ΕΔΕΤ και άλλων συναφών πολιτικών και μέσων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών μέσων για τη συνεργασία·
- δ) οριζόντιες αρχές όπως ορίζονται στα άρθρα 5, 7 και 8 και εγκάρσιους στόχους πολιτικής για την εφαρμογή των ΕΔΕΤ·
- ε) ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των βασικών χωρικών προκλήσεων για τις αστικές, αγροτικές, παράκτιες και αλιευτικές περιοχές, των δημογραφικών προκλήσεων των περιφερειών ή των ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 174 ΣΛΕΕ και των ειδικών προκλήσεων των εξόχως απόκεντρων περιοχών, κατά την έννοια του άρθρου 349 ΣΛΕΕ·
- στ) τομείς προτεραιότητας για τις δραστηριότητες συνεργασίας στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ, κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και τις στρατηγικές θαλάσσιων λεκανών.

Άρθρο 12

Επανεξέταση

Όταν υπάρχουν μείζονες αλλαγές στην κοινωνική και οικονομική κατάσταση της Ένωσης ή αλλαγές στη στρατηγική της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει πρόταση επανεξέτασης του ΚΣΠ, ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο, ενεργώντας σύμφωνα με τα άρθρα 225 ή 241 ΣΛΕΕ, αντίστοιχα, μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να υποβάλει μια τέτοια πρόταση.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 προκειμένου να συμπληρώσει ή να τροποποιήσει το τμήμα 4 και το τμήμα 7 του παραρτήματος I, όταν είναι αναγκαίο να ληφθούν υπόψη οι πολιτικές ή τα μέσα της Ένωσης που αναφέρονται στο τμήμα 4 ή οι αλλαγές στις δραστηριότητες συνεργασίας που αναφέρονται στο τμήμα 7, ή να ληφθεί υπόψη η εισαγωγή νέων πολιτικών, μέσων ή δραστηριοτήτων συνεργασίας της Ένωσης.

Άρθρο 13

Καθοδήγηση για τους δικαιούχους

1. Η Επιτροπή συντάσσει καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο αποτελεσματικής πρόσβασης και χρήσης των ΕΔΕΤ και σχετικά με τον τρόπο αξιοποίησης της συμπληρωματικότητας με άλλα μέσα σχετικών πολιτικών της Ένωσης.
2. Η καθοδήγηση συντάσσεται το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2014 και παρέχει επισκόπηση, για κάθε θεματικό στόχο, των διαθέσιμων σχετικών μέσων σε επίπεδο Ένωσης με λεπτομερείς πηγές πληροφόρησης, παραδείγματα ορθών πρακτικών ώστε να συνδυαστούν τα διαθέσιμα μέσα χρηματοδότησης στο πλαίσιο και μεταξύ τομέων πολιτικής, περιγραφή των αρμόδιων αρχών και φορέων που συμμετέχουν στη διαχείριση κάθε μέσου και κατάλογο ελέγχου για πιθανούς δικαιούχους για να τους βοηθήσει να εντοπίσουν τους πλέον κατάλληλους πόρους χρηματοδότησης.
3. Η καθοδήγηση δημοσιεύεται στους διαδικτυακούς τόπους των σχετικών Γενικών Διευθύνσεων της Επιτροπής. Η Επιτροπή και οι διαχειριστικές αρχές που ενεργούν σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, σε συνεργασία με την Επιτροπή των Περιφερειών, διασφαλίζουν τη διαβίβαση της καθοδήγησης στους πιθανούς δικαιούχους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Σύμφωνο εταιρικής σχέσης

Άρθρο 14

Προετοιμασία του συμφώνου εταιρικής σχέσης

1. Κάθε κράτος μέλος καταρτίζει σύμφωνο εταιρικής σχέσης για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.
2. Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης συντάσσεται από τα κράτη μέλη σε συνεργασία με τους εταίρους που αναφέρονται στο άρθρο 5. Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης καταρτίζεται σε διάλογο με την Επιτροπή. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν το σύμφωνο εταιρικής σχέσης επί τη βάση διαδικασιών που είναι διαφανείς για το κοινό και σύμφωνες με το θεσμικό και νομικό τους πλαίσιο.
3. Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης καλύπτει τη συνολική υποστήριξη των ΕΔΕΤ στο οικείο κράτος μέλος.
4. Κάθε κράτος μέλος διαβιβάζει το σύμφωνο εταιρικής σχέσης του στην Επιτροπή το αργότερο 22 Απριλίου 2014.
5. Όταν ένας ή περισσότεροι ειδικοί κανονισμοί δεν έχουν τεθεί σε ισχύ ή αναμένεται να τεθούν σε ισχύ το αργότερο 22 Φεβρουαρίου 2014, το σύμφωνο εταιρικής σχέσης που υποβάλλεται από το κράτος μέλος η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 4, δεν απαιτείται να περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημεία ii), iii), iv) και vi) για το ΕΔΕΤ που επηρεάζεται από τέτοιου είδους καθυστέρηση ή προβλεπόμενη καθυστέρηση της έναρξης ισχύος του ειδικού κανονισμού για κάθε Ταμείο.

Άρθρο 15

Περιεχόμενο του συμφώνου εταιρικής σχέσης

1. Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης ορίζει:

α) ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις προτεραιότητες της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς και με τις ειδικές αποστολές των Ταμείων σύμφωνα με τους στόχους τους που απορρέουν από τη Συνθήκη, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, που περιλαμβάνουν:

i) ανάλυση των ανισοτήτων, των αναπτυξιακών αναγκών και του δυναμικού ανάπτυξης με αναφορά στους θεματικούς στόχους και τις χωρικές προκλήσεις και λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και τις σχετικές ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ,

ii) συνοπτική παρουσίαση των εκ των προτέρων αξιολογήσεων των προγραμμάτων ή των βασικών συμπερασμάτων των εκ των προτέρων αξιολογήσεων του συμφώνου εταιρικής σχέσης όταν οι εν λόγω αξιολογήσεις πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία του ίδιου του κράτους μέλους,

iii) επιλεγμένους θεματικούς στόχους και, για κάθε έναν από τους επιλεγμένους θεματικούς στόχους, σύνοψη των κύριων αναμενόμενων αποτελεσμάτων για κάθε ΕΔΕΤ,

iv) ενδεικτική κατανομή της υποστήριξης από την Ένωση ανά θεματικό στόχο σε εθνικό επίπεδο για καθένα από τα ΕΔΕΤ, καθώς και το συνολικό ενδεικτικό ποσό υποστήριξης που προβλέπεται για τους στόχους που αφορούν την κλιματική αλλαγή,

v) την εφαρμογή των οριζόντιων αρχών που αναφέρονται στα άρθρα 5, 7 και 8 και των στόχων πολιτικής για την εφαρμογή των ΕΔΕΤ,

vi) τον κατάλογο των προγραμμάτων του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του Ταμείου Συνοχής, με εξαίρεση τα προγράμματα του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, και τα προγράμματα του ΕΓΤΑΑ και του ΕΤΘΑ, με τις αντίστοιχες ενδεικτικές χορηγήσεις ανά ΕΔΕΤ και ανά έτος·

vii) πληροφορίες σχετικά με το κονδύλι που αφορά το αποθεματικό επίδοσης, κατανεμημένο ανά ΕΔΕΤ και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας, καθώς και σχετικά με τα ποσά που αποκλείονται από τον υπολογισμό του αποθεματικού επίδοσης σύμφωνα με το άρθρο 20·

β) ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή των ΕΔΕΤ, οι οποίες περιλαμβάνουν:

i) τις ρυθμίσεις, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο των κρατών μελών, που εξασφαλίζουν τον συντονισμό μεταξύ των ΕΔΕΤ και άλλων ενωσιακών και εθνικών μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής καθώς και με τα κεφάλαια της ΕΤΕπ,

ii) τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την εκ των προτέρων επαλήθευση της συμμόρφωσης με τους κανόνες προσθετικότητας, όπως ορίζονται στο Τρίτο Μέρος,

iii) συνοπτική παρουσίαση της αξιολόγησης της εκπλήρωσης των εφαρμοστέων εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 19 και το παράρτημα XI σε εθνικό επίπεδο και σε περίπτωση μη τήρησης των εκ των προτέρων εφαρμοστέων αιρεσιμοτήτων, των ενεργειών που πρέπει να ληφθούν, των υπεύθυνων φορέων και του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής των ενεργειών αυτών,

iv) τη μεθοδολογία και τους μηχανισμούς ώστε να διασφαλίζεται συνέπεια κατά τη λειτουργία του πλαισίου επιδόσεων σύμφωνα με το άρθρο 21,

v) εκτίμηση της ενδεχόμενης ανάγκης να ενισχυθεί η διοικητική ικανότητα των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και, κατά περίπτωση, των δικαιούχων, καθώς και, όπου χρειάζεται, μια συνοπτική παρουσίαση των μέτρων που πρέπει να ληφθούν γι' αυτό τον σκοπό,

vi) συνοπτική παρουσίαση των προγραμματιζόμενων ενεργειών στα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένου ενδεικτικού χρονοδιαγράμματος, για την επίτευξη μείωσης της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους·

γ) ρυθμίσεις για την αρχή της εταιρικής σχέσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 5·

δ) έναν ενδεικτικό κατάλογο εταίρων όπως αναφέρονται στο άρθρο 5 και συνοπτική παρουσίαση των μέτρων που λαμβάνονται για τη συμμετοχή των εταίρων και τον ρόλο τους στην κατάρτιση του συμφώνου εταιρικής σχέσης και της έκθεσης προόδου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 52.

2. Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης ορίζει επίσης:

α) ολοκληρωμένη προσέγγιση στην χωρική ανάπτυξη που στηρίζεται από τα ΕΔΕΤ ή συνοπτική παρουσίαση των ολοκληρωμένων προσεγγίσεων στην χωρική ανάπτυξη που βασίζονται στο περιεχόμενο των προγραμμάτων, προσδιορίζοντας:

i) τις ρυθμίσεις που διασφαλίζουν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της χρήσης των ΕΔΕΤ για τη χωρική ανάπτυξη ειδικών υποπεριφερειακών περιοχών, ιδίως τις ρυθμίσεις εφαρμογής των άρθρων 32, 33 και 36 συνοδευόμενες από τις αρχές για τον καθορισμό των αστικών περιοχών στις οποίες πρόκειται να εφαρμοστούν ολοκληρωμένες δράσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη,

- ii) τους κύριους τομείς προτεραιότητας για τη συνεργασία στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και τις στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες.
- iii) κατά περίπτωση, ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται κατ' εξοχήν από τη φτώχεια ή των στοχευόμενων ομάδων που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού, με ειδική μέριμνα για τις περιθωριοποιημένες κοινότητες και τα άτομα με αναπηρίες, τους μακροχρόνια ανέργους και τους νέους που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης·
- iv) κατά περίπτωση, ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων των περιφερειών ή των ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 174 ΣΛΕΕ·
- β) ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή των ΕΔΕΤ, συμπεριλαμβανομένης αξιολόγησης των υφιστάμενων συστημάτων ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων και συνοπτική παρουσίαση των μέτρων που προγραμματίζονται για να εξασφαλιστεί ότι, σταδιακά, όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των δικαιούχων και των αρμόδιων διαχειριστικών και ελεγκτικών αρχών των προγραμμάτων μπορούν να πραγματοποιούνται μέσω ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων.

Άρθρο 16

Έγκριση και τροποποίηση του συμφώνου εταιρικής σχέσης

1. Η Επιτροπή αξιολογεί τη συμμόρφωση του συμφώνου εταιρικής σχέσης με τον παρόντα κανονισμό, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, τις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ, καθώς και τις εκ των προτέρων αξιολογήσεις των προγραμμάτων, και διατυπώνει παρατηρήσεις εντός τριών μηνών από την ημερομηνία υποβολής από το κράτος μέλος του συμφώνου εταιρικής σχέσης στο. Το εν λόγω κράτος μέλος παρέχει όλες τις απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες και, κατά περίπτωση, αναθεωρεί το σύμφωνο εταιρικής σχέσης. Το οικείο κράτος μέλος παρέχει όλες τις απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες και, κατά περίπτωση, αναθεωρεί το σύμφωνο εταιρικής σχέσης.
2. Η Επιτροπή εκδίδει, με εκτελεστική πράξη, απόφαση για την έγκριση των στοιχείων του συμφώνου εταιρικής σχέσης που εμπίπτει στο άρθρο 15 παράγραφος 1 και στο άρθρο 15 παράγραφος 2 σε περιπτώσεις όπου κράτος μέλος έχει κάνει χρήση των διατάξεων του άρθρου 96 παράγραφος 8 όσον αφορά τα στοιχεία που απαιτούν απόφαση της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 96 παράγραφος 10 το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών μετά την ημερομηνία υποβολής από το κράτος μέλος του συμφώνου εταιρικής σχέσης, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ληφθεί καταλλήλως υπόψη οι παρατηρήσεις που διατύπωσε η Επιτροπή. Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης δεν τίθεται σε ισχύ πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014.
3. Η Επιτροπή εκπονεί, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015, έκθεση σχετικά με το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων για τα σύμφωνα

εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένης μιας ανασκόπησης των βασικών ζητημάτων ανά κράτος μέλος. Η έκθεση αυτή διαβιβάζεται συγχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

4. Όταν ένα κράτος μέλος προτείνει τροποποίηση στοιχείων του συμφώνου εταιρικής σχέσης που καλύπτονται από την απόφαση της Επιτροπής όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2, η Επιτροπή πραγματοποιεί αξιολόγηση σύμφωνα με την παράγραφο 1 και, κατά περίπτωση, εκδίδει απόφαση, με εκτελεστική πράξη, για την έγκριση της τροποποίησης εντός τριών μηνών από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης τροποποίησης από το κράτος μέλος.

5. Όταν ένα κράτος μέλος τροποποιεί στοιχεία του συμφώνου εταιρικής σχέσης που δεν καλύπτονται από την απόφαση της Επιτροπής όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή εντός ενός μηνός από την ημερομηνία απόφασης να προβεί στην τροποποίηση.

Άρθρο 17

Έγκριση του αναθεωρημένου συμφώνου εταιρικής σχέσης σε περίπτωση καθυστέρησης της έναρξης ισχύος του ειδικού κανονισμού για κάθε Ταμείο

1. Όταν τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 14 παράγραφος 5, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ειδικού κανονισμού για κάθε Ταμείο που αποτέλεσε αντικείμενο καθυστέρησης, κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή αναθεωρημένο σύμφωνο εταιρικής σχέσης που περιλαμβάνει τα στοιχεία που λείπουν από το σύμφωνο εταιρικής σχέσης για το εν λόγω ΕΔΕΤ.
2. Η Επιτροπή αξιολογεί τη συνέπεια του αναθεωρημένου συμφώνου εταιρικής σχέσης με τον παρόντα κανονισμό, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 και εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικών πράξεων, για την έγκριση του αναθεωρημένου συμφώνου εταιρικής σχέσης σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Θεματική συγκέντρωση, εκ των προτέρων αιρεσιμότητες και επανεξέταση επιδόσεων

Άρθρο 18

Θεματική συγκέντρωση

Τα κράτη μέλη συγκεντρώνουν την υποστήριξη, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, στις παρεμβάσεις που παράγουν τη μεγαλύτερη δυνατή προστιθέμενη αξία σε σχέση με τη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη λαμβάνοντας υπόψη τις βασικές χωρικές προκλήσεις για τους διάφορους τύπους περιοχών σύμφωνα με το ΚΣΠ, τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, κατά περίπτωση, και τις σχετικές ειδικές για κάθε χώρα συστάσεις βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ. Οι διατάξεις για τη θεματική συγκέντρωση βάσει των ειδικών κανόνων για κάθε Ταμείο δεν εφαρμόζονται στην τεχνική συνδρομή.

Άρθρο 19

Εκ των προτέρων αιρεσιμότητες

1. Σύμφωνα με το θεσμικό και το νομικό τους πλαίσιο και στο πλαίσιο της προετοιμασίας των προγραμμάτων και, κατά περίπτωση, του συμφώνου εταιρικής σχέσης, τα κράτη μέλη αξιολογούν αν είναι εφαρμόσιμες οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες που ορίζονται στους αντίστοιχους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο και οι γενικές εκ των προτέρων αιρεσιμότητες που ορίζονται στο παράρτημα XI τμήμα II όσον αφορά τους ειδικούς στόχους που επιδιώκονται σύμφωνα με τις προτεραιότητες των προγραμμάτων τους καθώς και εάν πληρούνται οι εφαρμόσιμες εκ των προτέρων αιρεσιμότητες.

Οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες εφαρμόζονται μόνο στο βαθμό που πληρούνται ο ορισμός του άρθρου 2 σημείο (33) όσον αφορά τους ειδικούς στόχους που επιδιώκονται σύμφωνα με τις προτεραιότητες του προγράμματος. Με την επιφύλαξη του ορισμού στο άρθρο 2 σημείο (33), η αξιολόγηση της εφαρμοσιμότητας τηρεί την αρχή της αναλογικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 5, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, το ύψος της χορηγούμενης ενίσχυσης. Η αξιολόγηση της εκπλήρωσης περιορίζεται στα κριτήρια που καθορίζονται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο καθώς και στο παράρτημα XI τμήμα II.

2. Το σύμφωνο εταιρικής σχέσης περιλαμβάνει συνοπτική παρουσίαση της αξιολόγησης της εκπλήρωσης των εφαρμοστέων εκ των προτέρων αιρεσιμότητων σε εθνικό επίπεδο, και, στην περίπτωση που οι εφαρμόσιμες εκ των προτέρων αιρεσιμότητες δεν πληρούνται κατά τον έλεγχο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατά την ημερομηνία διαβίβασης του συμφώνου εταιρικής σχέσης, περιλαμβάνει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, τους υπεύθυνους φορείς και το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων. Κάθε πρόγραμμα καθορίζει ποιες εκ των προτέρων αιρεσιμότητες που ορίζονται στους αντίστοιχους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο και γενικές εκ των προτέρων αιρεσιμότητες που ορίζονται στο παράρτημα XI τμήμα II είναι εφαρμόσιμες και ποιες εξ αυτών, σύμφωνα με την αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, πληρούνται κατά την ημερομηνία υποβολής του συμφώνου εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων. Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των εφαρμοστέων εκ των προτέρων αιρεσιμότητων, το πρόγραμμα περιλαμβάνει περιγραφή των μέτρων που πρέπει να ληφθούν, των υπεύθυνων φορέων και του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής τους. Τα κράτη μέλη συμμορφώνονται προς αυτές τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2016 και κοινοποιούν το γεγονός το αργότερο έως την ετήσια έκθεση υλοποίησης του 2017 σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 4 ή την έκθεση προόδου του 2017 σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 2 στοιχείο γ).

3. Η Επιτροπή αξιολογεί τη συνέπεια και την καταλληλότητα των πληροφοριών που παρέχει το κράτος μέλος σχετικά με την εφαρμοσιμότητα των εκ των προτέρων αιρεσιμότητων και την εκπλήρωση των εφαρμοστέων εκ των προτέρων αιρεσιμότητων στο πλαίσιο της αξιολόγησης των προγραμμάτων και, κατά περίπτωση του συμφώνου εταιρικής σχέσης.

Η αξιολόγηση της εφαρμοσιμότητας από την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 5, τηρεί την αρχή της αναλογικότητας λαμβάνοντας υπόψη το ύψος της χορηγούμενης ενίσχυσης, κατά περίπτωση. Η αξιολόγηση από την Επιτροπή της εκπλήρωσης των αιρεσιμότητων περιορίζεται στα κριτήρια που καθορίζονται στους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο και στο παράρτημα XI τμήμα II, και σέβεται τις εθνικές και περιφερειακές αρμοδιότητες για τη θέσπιση ειδικών και κατάλληλων μέτρων πολιτικής, καθώς και τη διαμόρφωση του περιεχομένου των στρατηγικών.

4. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ της Επιτροπής και ενός κράτους μέλους όσον αφορά την εφαρμοσιμότητα μιας εκ των προτέρων αιρεσιμότητας στον ειδικό στόχο των προτεραιοτήτων ενός προγράμματος ή την εκπλήρωσή της τόσο η εφαρμοσιμότητα σύμφωνα με τον ορισμό στο άρθρο 2 στοιχείο (33) όσο και η μη εκπλήρωση πρέπει να αποδειχθούν από την Επιτροπή.

5. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει, κατά την έγκριση ενός προγράμματος, να αναστείλει το σύνολο ή μέρος των ενδιάμεσων πληρωμών για τη σχετική με αυτό το πρόγραμμα προτεραιότητα μέχρι την εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, όπου αυτό απαιτείται προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε σοβαρή επίπτωση επί της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της επίτευξης των ειδικών στόχων της προτεραιότητας αυτής. Η μη ολοκλήρωση δράσεων για την εκπλήρωση μιας εφαρμοστέας εκ των προτέρων αιρεσιμότητας που δεν έχει εκπληρωθεί κατά την ημερομηνία υποβολής του συμφώνου εταιρικής σχέσης και των αντίστοιχων προγραμμάτων, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 2, συνιστά αιτία αναστολής των ενδιάμεσων πληρωμών από την Επιτροπή για τις προτεραιότητες του οικείου προγράμματος που επηρεάζονται. Και στις δύο περιπτώσεις το εύρος της αναστολής είναι ανάλογο προς τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν και τα κονδύλια που κινδυνεύουν.

6. Οι διατάξεις της παραγράφου 5 δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση συμφωνίας μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους σχετικά με τη μη εφαρμοσιμότητα μιας εκ των προτέρων αιρεσιμότητας ή σχετικά με το γεγονός ότι μία εφαρμοστέα εκ των προτέρων αιρεσιμότητα έχει εκπληρωθεί, όπως προκύπτει από την έγκριση του προγράμματος και του συμφώνου εταιρικής σχέσης ή, ελλείψει παρατηρήσεων της Επιτροπής, εντός 60 ημερών από την υποβολή της έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

7. Η Επιτροπή αίρει αμελλητί την αναστολή των ενδιάμεσων πληρωμών για μία προτεραιότητα εφόσον το κράτος μέλος έχει ολοκληρώσει τις δράσεις για τη εκπλήρωση της των εκ των προτέρων αιρεσιμότητων που εφαρμόζονται στο σχετικό πρόγραμμα και οι οποίες δεν πληρούνταν κατά τη λήψη της απόφασης αναστολής από την Επιτροπή. Αίρει επίσης αμελλητί την αναστολή εφόσον, λόγω τροποποιήσεων του προγράμματος που αφορά τη σχετική προτεραιότητα, οι συγκεκριμένες εκ των προτέρων αιρεσιμότητες δεν είναι πλέον εφαρμόσιμες.

8. Οι παράγραφοι 1 έως 7 δεν εφαρμόζονται σε προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

Άρθρο 20

Αποθεματικό επίδοσης

Το 6 % των πόρων που διατίθενται στο ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση που αναφέρεται στο άρθρο 89 παράγραφος 2 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού, καθώς και στο ΕΓΤΑΑ και σε μέτρα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΤΘΑ, συνιστά αποθεματικό επίδοσης. Το αποθεματικό επίδοσης καθορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα και κατανέμεται σε συγκεκριμένες προτεραιότητες, σύμφωνα με το άρθρο 22 του παρόντος κανονισμού.

Οι ακόλουθοι πόροι δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αποθεματικού επίδοσης:

- α) κονδύλια που διατίθενται για την ΠΑΝ, σύμφωνα με το επιχειρησιακό πρόγραμμα όπως ορίζει το άρθρο 18 του κανονισμού του ΕΚΤ·
- β) κονδύλια που διατίθενται για τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής·
- γ) κονδύλια που μεταφέρονται από τον πρώτο πυλώνα της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής προς το ΕΓΤΑΑ βάσει των άρθρων 7 παράγραφος 2 και 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013·
- δ) κονδύλια που μεταφέρονται στο ΕΓΤΑΑ κατ' εφαρμογή των άρθρων 10β, 136 και 136β του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου όσον αφορά τα ημερολογιακά έτη 2013 και 2014 αντίστοιχα·
- ε) κονδύλια που μεταβιβάζονται στη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» από το Ταμείο Συνοχής, σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 6 του παρόντος κανονισμού·
- στ) κονδύλια που μεταβιβάζονται στο Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τα άτομα σε ανείχεια, σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 7 του παρόντος κανονισμού·
- ζ) κονδύλια που διατίθενται για καινοτόμες δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 8 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 21

Επανεξέταση επιδόσεων

1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, επανεξετάζει τις επιδόσεις των προγραμμάτων σε κάθε κράτος μέλος το 2019 (επανεξέταση επιδόσεων), με αναφορά στο πλαίσιο επιδόσεων που ορίζεται στα αντίστοιχα προγράμματα. Η μέθοδος για τον καθορισμό του πλαισίου επιδόσεων ορίζεται στο παράρτημα ΙΙ.
2. Κατά την επανεξέταση επιδόσεων εξετάζεται η επίτευξη των ορόσημων των προγραμμάτων στο επίπεδο προτεραιοτήτων, βάσει των στοιχείων και εκτιμήσεων που παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση υλοποίησης που υποβάλλουν τα κράτη μέλη κατά το έτος 2019.

Άρθρο 22

Εφαρμογή του πλαισίου επιδόσεων

1. Το αποθεματικό επίδοσης αποτελεί μεταξύ του 5 και 7 % της πίστωσης κάθε προτεραιότητας στο πλαίσιο ενός προγράμματος, με εξαίρεση τις προτεραιότητες που αφορούν αποκλειστικά τεχνική συνδρομή σύμφωνα με το άρθρο 39. Το συνολικό ποσό του αποθεματικού επίδοσης που χορηγείται ανά ΕΔΕΤ και ανά κατηγορία περιφέρειας ανέρχεται στο 6 %. Τα ποσά που αντιστοιχούν στο αποθεματικό επίδοσης ορίζονται στα προγράμματα και κατανέμονται κατά προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά ΕΔΕΤ και ανά κατηγορία περιφέρειας.

2. Βάσει της επανεξέτασης των επιδόσεων, η Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την παραλαβή των αντίστοιχων ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης κατά το έτος 2019, εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικών πράξεων, για να προσδιορίσει, για κάθε ΕΔΕΤ και κράτος μέλος, τα προγράμματα και τις προτεραιότητες που έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους, ορίζοντας την πληροφορία αυτή ανά ΕΔΕΤ και ανά κατηγορία περιφερειών, στην περίπτωση που μία προτεραιότητα καλύπτει περισσότερο του ενός ΕΔΕΤ ή περισσότερες της μιας κατηγορίες περιφερειών.

3. Το αποθεματικό επίδοσης διατίθεται μόνο στα προγράμματα και στις προτεραιότητες που έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους. Σε περίπτωση που οι προτεραιότητες έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους, το ποσό του αποθεματικού επίδοσης που έχει οριστεί για την προτεραιότητα θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί οριστικά με βάση την απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

4. Σε περίπτωση που κάποιες προτεραιότητες δεν έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους, το κράτος μέλος προτείνει ανακατανομή του αντίστοιχου ποσού του αποθεματικού επίδοσης σε προτεραιότητες που ορίζονται στην απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 2, καθώς και άλλες τροποποιήσεις του προγράμματος που απορρέουν από την ανακατανομή του αποθεματικού επίδοσης, το αργότερο τρεις μήνες μετά την έγκριση της απόφασης που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

Η Επιτροπή εγκρίνει την τροποποίηση των οικείων προγραμμάτων σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφοι 3 και 4. Όταν ένα κράτος μέλος δεν υποβάλλει τα στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφοι 5 και 6, το αποθεματικό επίδοσης για τα προγράμματα ή τις σχετικές προτεραιότητες δεν διατίθεται στα σχετικά προγράμματα ή τις σχετικές προτεραιότητες.

5. Η πρόταση του κράτους μέλους για ανακατανομή του αποθεματικού επίδοσης είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις θεματικής συγκέντρωσης και τις ελάχιστες πιστώσεις που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες των ταμείων. Κατά παρέκκλιση, σε περίπτωση που μία ή περισσότερες από τις προτεραιότητες που συνδέονται με θεματικές απαιτήσεις συγκέντρωσης ή ελάχιστες πιστώσεις δεν έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους, το κράτος μέλος μπορεί να προτείνει ανακατανομή του αποθεματικού, που δεν συμμορφώνεται με τις ανωτέρω απαιτήσεις και τις ελάχιστες πιστώσεις.

6. Όταν από την επανεξέταση των επιδόσεων προκύπτουν στοιχεία σύμφωνα με τα οποία μια προτεραιότητα υπολείπεται σε μεγάλο βαθμό από την επίτευξη των ορόσημων που αφορούν μόνο τους δημοσιονομικούς δείκτες, τους δείκτες εκρών και τα βασικά στάδια εφαρμογής που καθορίστηκαν στο πλαίσιο επιδόσεων και ότι η υστέρηση αυτή οφείλεται σε σαφώς προσδιορισμένες αδυναμίες εφαρμογής που έχουν ήδη γνωστοποιηθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 8, κατόπιν στενών διαβουλεύσεων με το οικείο κράτος μέλος, και το κράτος μέλος δεν έχει λάβει τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των αδυναμιών αυτών, η Επιτροπή μπορεί, πέντε τουλάχιστον μήνες μετά την εν λόγω γνωστοποίηση, να αναστείλει το σύνολο ή μέρος των ενδιάμεσων πληρωμών για μια προτεραιότητα ενός προγράμματος σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στους ειδικούς κανόνες του Ταμείου.

Η Επιτροπή αίρει αμελλητί την αναστολή των ενδιάμεσων πληρωμών όταν το κράτος μέλος έχει λάβει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα. Όταν τα διορθωτικά μέτρα αφορούν τη μεταφορά χρηματοδοτικών κεφαλαίων σε άλλα προγράμματα ή προτεραιότητες που έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους, η Επιτροπή, εγκρίνει, μέσω εκτελεστικής πράξης, την τροποποίηση των οικείων προγραμμάτων σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 30 παράγραφος 2, στην περίπτωση αυτή η Επιτροπή αποφασίζει σχετικά με την τροποποίηση το αργότερο εντός δύο μηνών μετά την υποβολή της αίτησης τροποποίησης από το κράτος μέλος.

7. Εάν η Επιτροπή διαπιστώνει, βάσει της εξέτασης της τελικής έκθεσης υλοποίησης του προγράμματος, σοβαρά αποτυχία όσον αφορά την επίτευξη των στόχων που αφορούν μόνο τους δημοσιονομικούς δείκτες, τους δείκτες εκρών και τα βασικά στάδια εφαρμογής και ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων λόγω σαφώς προσδιορισμένων αδυναμιών που έχουν προηγουμένως γνωστοποιηθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 8 κατόπιν στενών διαβουλεύσεων με το οικείο κράτος μέλος, και το κράτος μέλος δεν έχει προβεί στις αναγκαίες διορθωτικές ενέργειες για την αντιμετώπιση των αδυναμιών αυτών, η Επιτροπή μπορεί ανεξάρτητα από το άρθρο 85 να εφαρμόσει δημοσιονομικές διορθώσεις για τις οικείες προτεραιότητες σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο.

Κατά την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη, τηρώντας δεόντως την αρχή της αναλογικότητας, το επίπεδο απορρόφησης, καθώς και εξωτερικούς παράγοντες που συμβάλλουν στην αποτυχία.

Δεν εφαρμόζονται δημοσιονομικές διορθώσεις όταν η αποτυχία επίτευξης στόχων οφείλεται στον αντίκτυπο κοινωνικοοικονομικών ή περιβαλλοντικών παραγόντων, σε σημαντικές αλλαγές των οικονομικών και περιβαλλοντικών συνθηκών ενός κράτους μέλους ή σε λόγους ανωτέρας βίας που επηρεάζουν σοβαρά την υλοποίηση των αντίστοιχων προτεραιοτήτων.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149, θέτοντας λεπτομερείς κανόνες επί των κριτηρίων προσδιορισμού του επιπέδου της εφαρμοστέας δημοσιονομικής διόρθωσης.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση λεπτομερών ρυθμίσεων για την εξασφάλιση συνεκτικής προσέγγισης σε ό,τι αφορά τα ορόσημα και τους στόχους του πλαισίου επιδόσεων για κάθε προτεραιότητα και για την εκτίμηση της επίτευξης των οροσήμων και στόχων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Μέτρα που συνδέονται με τη χρηστή οικονομική διαχείριση

Άρθρο 23

Μέτρα που συνδέονται με την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ για χρηστή οικονομική διαχείριση

1. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις του οικείου συμφώνου

εταιρικής σχέσης και των σχετικών προγραμμάτων, αν είναι αναγκαίο, για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου ή για τη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου στην ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα των ΕΔΕΤ στα κράτη μέλη που λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση.

Το αίτημα αυτό μπορεί να υποβληθεί για τους ακόλουθους λόγους:

- α) για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικής ειδικής για κάθε χώρα σύστασης που εκδίδεται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και σχετικής σύστασης του Συμβουλίου που εκδίδεται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ και απευθύνεται στο οικείο κράτος μέλος·
- β) για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικής σύστασης του Συμβουλίου που απευθύνεται στο οικείο κράτος μέλος και έχει εκδοθεί σύμφωνα με τα άρθρα 7 παράγραφος 2 ή 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, υπό την προϋπόθεση ότι οι τροποποιήσεις αυτές κρίνονται αναγκαίες για τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών· ή
- γ) για να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος στην ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα από τα διαθέσιμα ΕΔΕΤ, εάν ένα κράτος μέλος πληροί μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - i) διατίθεται σε αυτό χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου⁽²⁾·
 - ii) διατίθεται σε αυτό χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου⁽³⁾·
 - iii) διατίθεται σε αυτό χρηματοδοτική συνδρομή που πυροδοτεί πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 472/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾ ή που πυροδοτεί απόφαση του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

Για τους σκοπούς του στοιχείου β) του δευτέρου εδαφίου, κάθε μία από τις προϋποθέσεις αυτές θεωρείται ότι έχει ικανοποιηθεί σε περίπτωση που διετέθη τέτοιου είδους βοήθεια στο κράτος μέλος πριν από ή μετά 21 Δεκεμβρίου 2013 και παραμένει διαθέσιμη σε αυτό.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25)

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2010, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης (ΕΕ L 118 της 12.5.2010, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2002, για τη θέσπιση ενός μηχανισμού μεσοπρόθεσμης οικονομικής στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών των κρατών μελών (ΕΕ L 53 της 23.2.2002, σ. 1).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 472/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την ενίσχυση της οικονομικής και δημοσιονομικής εποπτείας των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ τα οποία αντιμετωπίζουν ή απειλούνται με σοβαρές δυσκολίες αναφορικά με τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα (ΕΕ L 140 της 27.5.2013, σ. 1).

2. Δικαιολογείται αίτηση της Επιτροπής σε κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 1, σε σχέση με την ανάγκη στήριξης της υλοποίησης των σχετικών συστάσεων ή τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΕΔΕΤ κατά περίπτωση, και αναφέρει τα προγράμματα ή τις προτεραιότητες που θεωρεί ότι επηρεάζονται, καθώς και τη φύση των αναμενόμενων τροποποιήσεων. Τέτοιου είδους αίτηση δεν υποβάλλεται πριν από το 2015 ή μετά από 2019, ούτε σε σχέση με τα ίδια προγράμματα σε δύο αλληπάλλληλα έτη.

3. Το κράτος μέλος διαβιβάζει την απάντησή του στην αίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, εντός δύο μηνών από την παραλαβή της, παραθέτοντας τις τροποποιήσεις που θεωρεί αναγκαίες στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα, την αιτιολόγηση των τροποποιήσεων αυτών, προσδιορίζοντας τα εμπλεκόμενα προγράμματα και περιγράφοντας τη φύση των προτεινόμενων τροποποιήσεων και τα αναμενόμενα αποτελέσματά τους στην υλοποίηση των συστάσεων και την εφαρμογή των ΕΔΕΤ. Αν κριθεί αναγκαίο, η Επιτροπή διατυπώνει παρατηρήσεις εντός δύο μηνών από την παραλαβή της απάντησης αυτής.

4. Το κράτος μέλος υποβάλλει πρόταση τροποποίησης του συμφώνου εταιρικής σχέσης και των σχετικών προγραμμάτων εντός δύο μηνών από την ημερομηνία υποβολής της απάντησης που αναφέρεται στην παράγραφο 3.

5. Εάν η Επιτροπή δεν έχει υποβάλει παρατηρήσεις ή εάν αυτή έχει ικανοποιηθεί λόγω του ότι οι παρατηρήσεις που υπεβλήθησαν έχουν ληφθεί ικανοποιητικά υπόψη, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με την οποία εγκρίνει τις τροποποιήσεις του συμφώνου εταιρικής σχέσης και τα σχετικά προγράμματα αμελλητί και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο εντός τριών μηνών μετά την υποβολή τους από το κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 3.

6. Όταν ένα κράτος μέλος δεν αναλάβει αποτελεσματική δράση σε συνέχεια της αίτησης που διατυπώθηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1, εντός των προθεσμιών που ορίζονται στις παραγράφους 3 και 4, η Επιτροπή δύναται, εντός τριών μηνών μετά την υποβολή των παρατηρήσεων της, σύμφωνα με την παράγραφο 3, ή μετά την υποβολή της πρότασης στο κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 4, να εκδώσει απόφαση, μέσω εκτελεστικής πράξης, για την αναστολή μέρους ή του συνόλου των πληρωμών στα οικεία προγράμματα ή προτεραιότητες. Στην πρότασή της, η Επιτροπή παραθέτει τους λόγους που την οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι το κράτος μέλος δεν ανέλαβε αποτελεσματική δράση. Κατά τη διατύπωση της πρότασής της, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη όλες τις σχετικές πληροφορίες και λαμβάνει δεόντως υπόψη όλα τα στοιχεία που απορρέουν από τις γνώμες που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο του διαρθρωμένου διαλόγου, σύμφωνα με την παράγραφο 15.

Το Συμβούλιο αποφασίζει επί της πρότασης αυτής μέσω εκτελεστικής πράξης. Η εν λόγω εκτελεστική απόφαση εφαρμόζεται μόνο όσον αφορά τις αιτήσεις πληρωμής που υποβάλλονται μετά την ημερομηνία έγκρισης της εν λόγω εκτελεστικής πράξης.

7. Το πεδίο και το επίπεδο της αναστολής πληρωμών που επιβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 5, είναι αναλογικό και αποτελεσματικό και τηρεί τους κανόνες της ίσης μεταχείρισης μεταξύ

κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά τον αντίκτυπο που έχει η αναστολή στην οικονομία του οικείου κράτους μέλους. Τα προς αναστολή προγράμματα καθορίζονται με βάση τις ανάγκες που προσδιορίζονται στην αίτηση που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2.

Η αναστολή πληρωμών δεν υπερβαίνει το 50 % των πληρωμών για καθένα από τα εμπλεκόμενα προγράμματα. Η απόφαση μπορεί να προβλέπει αύξηση του επιπέδου της αναστολής μέχρι και στο 100 % των πληρωμών, σε περίπτωση που το κράτος μέλος δεν λάβει αποτελεσματικά μέτρα σε σχέση με την αίτηση που υπεβλήθη σύμφωνα με την παράγραφο 1, εντός τριών μηνών από την απόφαση περί αναστολής πληρωμών που αναφέρεται στην παράγραφο 6.

8. Σε περίπτωση που το κράτος μέλος υποβάλει τροποποιήσεις στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και τα αντίστοιχα προγράμματα όπως ζητούσε η Επιτροπή, το Συμβούλιο, ενεργώντας βάσει προτάσεως της Επιτροπής, αποφασίζει σχετικά με την άρση της αναστολής των πληρωμών.

9. Η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση στο Συμβούλιο για αναστολή μέρους ή του συνόλου των αναλήψεων υποχρεώσεων ή των πληρωμών για τα προγράμματα ενός κράτους μέλους στην περίπτωση που:

- α) το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 8 ή το άρθρο 126 παράγραφος 11 της Συνθήκης ότι ένα κράτος μέλος δεν έχει αναλάβει αποτελεσματική δράση ώστε να διορθώσει το υπερβολικό του έλλειμμα·
- β) το Συμβούλιο εγκρίνει δύο διαδοχικές συστάσεις στην ίδια διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 με το σκεπτικό ότι ένα κράτος μέλος υπέβαλε ανεπαρκές σχέδιο διορθωτικής δράσης·
- γ) το Συμβούλιο εγκρίνει δύο διαδοχικές συστάσεις στην ίδια διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 που τεκμηριώνει τη μη συμμόρφωση ενός κράτους μέλους με το σκεπτικό ότι δεν έλαβε τη συνιστώμενη διορθωτική δράση·
- δ) η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το κράτος μέλος δεν έλαβε μέτρα για την υλοποίηση του προγράμματος προσαρμογής που αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου ή τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου και, κατά συνέπεια, αποφασίζει να μην εγκρίνει την εκταμίευση της οικονομικής βοήθειας που έχει χορηγηθεί στο εν λόγω κράτος μέλος·
- ε) το Συμβούλιο αποφασίζει ότι ένα κράτος μέλος δε συμμορφώνεται με το πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής που αναφέρεται στο άρθρο 7 του κανονισμού του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 472/2013, ή με τα μέτρα που ζητεί απόφαση του Συμβουλίου που εγκρίθηκε σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

Κατά την υποβολή της πρότασής της, η Επιτροπή τηρεί τις διατάξεις της παραγράφου 11 και λαμβάνει υπόψη όλες τις σχετικές πληροφορίες, ενώ λαμβάνει δεόντως υπόψη όλα τα στοιχεία που απορρέουν από γνώμες που διατυπώθηκαν μέσω του διαρθρωμένου διαλόγου που προβλέπει η παράγραφος 15.

Δίδεται προτεραιότητα στην αναστολή των αναλήψεων πληρωμών: οι πληρωμές αναστέλλονται μόνον εφόσον απαιτείται άμεση δράση και σε περιπτώσεις σημαντικής μη συμμόρφωσης. Η αναστολή πληρωμών εφαρμόζεται σε αιτήσεις πληρωμής που υποβλήθηκαν για τα οικεία προγράμματα μετά την ημερομηνία της απόφασης αναστολής.

10. Μια πρόταση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 9 σχετικά με την αναστολή αναλήψεων υποχρεώσεων θεωρείται εγκριθείσα από το Συμβούλιο εκτός εάν το Συμβούλιο αποφασίσει, μέσω εκτελεστικής πράξης, να απορρίψει την εν λόγω πρόταση με ειδική πλειοψηφία, εντός ενός μηνός από την υποβολή της πρότασης της Επιτροπής. Η αναστολή αναλήψεων υποχρεώσεων εφαρμόζεται για τις αναλήψεις υποχρεώσεων από τα ΕΔΕΤ για το οικείο κράτος μέλος, από την 1η Ιανουαρίου του έτους που έπεται της απόφασης περί αναστολής.

Το Συμβούλιο εγκρίνει απόφαση, μέσω εκτελεστικής πράξης, επί προτάσεως της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 9 σχετικά με την αναστολή πληρωμών.

11. Το πεδίο και το επίπεδο της αναστολής αναλήψεων υποχρεώσεων ή πληρωμών που επιβάλλεται βάσει της παραγράφου 10, είναι αναλογική και αποτελεσματική, τηρεί την αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των κρατών μελών και λαμβάνει υπόψη τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες στο οικείο κράτος μέλος, ιδίως όσον αφορά το επίπεδο ανεργίας στο οικείο κράτος μέλος σε σχέση με τον ενωσιακό μέσο όρο και τον αντίκτυπο της αναστολής πληρωμών στην οικονομία του οικείου κράτους μέλους. Ειδικός παράγων που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι ο αντίκτυπος των αναστολών σε προγράμματα κρίσιμης σημασίας για την αντιμετώπιση των αντίξων οικονομικών ή κοινωνικών συνθηκών.

Οι λεπτομερείς διατάξεις για τον καθορισμό του πεδίου και του επιπέδου των αναστολών ορίζονται στο Παράρτημα III.

Η αναστολή των αναλήψεων υποχρεώσεων υπόκειται στο χαμηλότερο από τα κάτωθι ανώτατα όρια:

- α) ανώτατο όριο 50 % των αναλήψεων υποχρεώσεων που αφορούν το επόμενο οικονομικό έτος για τα ΕΔΕΤ στην πρώτη περίπτωση της μη συμμόρφωσης σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, όπως ορίζεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) και ανώτατο όριο 25 % των αναλήψεων υποχρεώσεων που αφορούν το επόμενο οικονομικό έτος για τα ΕΔΕΤ στην πρώτη περίπτωση της μη συμμόρφωσης σε σχέδιο διορθωτικής δράσης στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικών ελλειμμάτων, όπως ορίζεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο β), ή μη συμμόρφωση στη συνιστώμενη διορθωτική δράση σύμφωνα με διαδικασία υπερβολικών ελλειμμάτων, όπως ορίζεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ).

Το επίπεδο αναστολής αυξάνει σταδιακά μέχρι το ανώτατο όριο του 100 % των αναλήψεων υποχρεώσεων που αφορούν το επόμενο οικονομικό έτος για τα ΕΔΕΤ στην περίπτωση της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος και μέχρι το όριο του 50 % των αναλήψεων υποχρεώσεων που αφορούν το επόμενο οικονομικό

έτος για τα ΕΔΕΤ στην περίπτωση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, ανάλογα με τη σοβαρότητα της μη συμμόρφωσης·

- β) ποσοστό μέχρι 0,5 % του ονομαστικού ΑΕΠ που εφαρμόζεται στην πρώτη περίπτωση μη συμμόρφωσης σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, όπως ορίζεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) και ποσοστό μέχρι 0,25 % του ονομαστικού ΑΕΠ που εφαρμόζεται στην πρώτη περίπτωση μη συμμόρφωσης που αφορά σχέδιο διορθωτικής δράσης στο πλαίσιο διαδικασίας υπερβολικών ελλειμμάτων που ορίζεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο β), ή μη συμμόρφωση σε συνιστώμενη διορθωτική δράση στο πλαίσιο διαδικασίας υπερβολικών ελλειμμάτων που ορίζεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ).

Σε περίπτωση που η μη συμμόρφωση όσον αφορά διορθωτικές δράσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και γ), επιμείνει, το ποσοστό του εν λόγω ονομαστικού ΑΕΠ αυξάνονται σταδιακά:

- μέχρι 1 % του ονομαστικού ΑΕΠ στην περίπτωση συνεχούς μη συμμόρφωσης σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος σύμφωνα με την παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) και
- μέχρι 0,5 % του ονομαστικού ΑΕΠ στην περίπτωση συνεχούς μη συμμόρφωσης σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος σύμφωνα με την παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) ή γ) ανάλογα με τη σοβαρότητα της μη συμμόρφωσης·

- γ) μέχρι 50 % των πιστώσεων που αφορούν το επόμενο οικονομικό έτος για τα ΕΔΕΤ ή μέχρι 0,5 % του ονομαστικού ΑΕΠ στην πρώτη περίπτωση μη συμμόρφωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχεία δ) και ε).

Στον καθορισμό του επιπέδου αναστολής και του κατά πόσον θα ανασταλούν οι αναλήψεις υποχρεώσεων ή οι πληρωμές, λαμβάνεται υπόψη η φάση του κύκλου του προγράμματος όσον αφορά ιδιαίτερα την περίοδο που υπολείπεται για την αξιοποίηση των κονδυλίων μετά την επανεγγραφή των αναλήψεων υποχρεώσεων που ανεστάλησαν.

12. Με την επιφύλαξη των κανόνων περί αποδέσμευσης που ορίζονται στα άρθρα 86 έως 88 η Επιτροπή αίρει την αναστολή των αναλήψεων υποχρεώσεων, αμελλητί, στις κάτωθι περιπτώσεις:

- α) εάν η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος αναστέλλεται σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου⁽¹⁾ ή το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 12 ΣΛΕΕ να καταργήσει την απόφαση για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου της 7ης Ιουλίου 1997 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6).

- β) εάν το Συμβούλιο έχει επικυρώσει το διορθωτικό σχέδιο δράσης που υπέβαλε το οικείο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 ή η διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών (ΔΥΑ) έχει τεθεί σε αναστολή σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 5 του εν λόγω κανονισμού ή το Συμβούλιο έχει περατώσει τη διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών σύμφωνα με το άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού·
- γ) εάν η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος έχει λάβει τα κατάλληλα μέτρα για την υλοποίηση του προγράμματος προσαρμογής που αναφέρεται στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου ή τα μέτρα που απαιτούνται βάσει απόφασης του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

Κατά την άρση της αναστολής, το Συμβούλιο επανεγγράφει στον προϋπολογισμό τις αναλήψεις υποχρεώσεων που ανεστάλησαν, σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου.

Το Συμβούλιο λαμβάνει απόφαση, βάσει πρότασης της Επιτροπής, όσον αφορά την άρση της αναστολής των πληρωμών εφόσον πληρούνται οι εφαρμοστέοι όροι που θεσπίζονται στα στοιχεία α), β) και γ) του πρώτου εδαφίου.

13. Οι παράγραφοι 6 έως 12 δεν εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο στο μέτρο που η αναστολή των δεσμεύσεων ή των πληρωμών αφορά ζητήματα που καλύπτονται από την παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο στοιχεία α), β), γ) σημείο iii) ή την παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) ή γ).

14. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε προγράμματα που εμπίπτουν στον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

15. Η Επιτροπή τηρεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενήμερο σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Ειδικότερα, όταν για ένα κράτος μέλος πληροῦται μία από τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 6 ή στην παράγραφο 9 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ε), η Επιτροπή ενημερώνει πάραυτα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και παρέχει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα ΕΔΕΤ και τα προγράμματα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο αναστολής αναλήψεων υποχρεώσεων ή πληρωμών.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να καλέσει την Επιτροπή σε διαρθρωμένο διάλογο σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τη διαβίβαση των πληροφοριών που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

Η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο την πρόταση αναστολής των αναλήψεων υποχρεώσεων ή των πληρωμών ή την πρόταση άρσης της αναστολής αμέσως μετά την έγκρισή της. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να καλέσει την Επιτροπή να αιτιολογήσει την πρότασή της.

16. Το 2017, η Επιτροπή προβαίνει σε αναθεώρηση της εφαρμογής του παρόντος άρθρου. Προς το σκοπό αυτό, η Επιτροπή εκπονεί έκθεση την οποία διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, συνοδευόμενη, εφόσον χρειάζεται, από νομοθετική πρόταση.

17. Όταν υπάρχουν μείζονες αλλαγές στην κοινωνική και οικονομική κατάσταση της Ένωσης, η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει πρόταση επανεξέτασης της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο, ενεργώντας σύμφωνα με τα άρθρα 225 ή 241 ΣΛΕΕ, αντίστοιχα, μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να υποβάλει μια τέτοια πρόταση.

Άρθρο 24

Αύξηση στις πληρωμές για κράτος μέλος με προσωρινές δημοσιονομικές δυσκολίες

1. Κατόπιν αιτήσεως ενός κράτους μέλους, τα ποσά των ενδιάμεσων πληρωμών και οι πληρωμές του τελικού υπολοίπου μπορούν να αυξηθούν κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες άνω του ποσοστού συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται σε κάθε προτεραιότητα για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής ή για κάθε μέτρο για το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ. Εάν ένα κράτος μέλος πληροῦται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις μετά από 21 Δεκεμβρίου 2013, το αυξημένο ποσοστό, που δεν δύναται να υπερβαίνει το 100 %, εφαρμόζεται στις αιτήσεις πληρωμών του εν λόγω κράτους μέλους που έχουν υποβληθεί για την περίοδο έως τις 30 Ιουνίου 2016:

- α) εάν το οικείο κράτος μέλος λαμβάνει δάνειο από την Ένωση βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου·
- β) εάν το εν λόγω κράτος μέλος λαμβάνει μεσοπρόθεσμη οικονομική υποστήριξη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου υπό την προϋπόθεση της εφαρμογής του προγράμματος μακροοικονομικής προσαρμογής·
- γ) όταν διατίθεται οικονομική ενίσχυση στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση της εφαρμογής του προγράμματος μακροοικονομικής προσαρμογής, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 472/2013.

Η παράγραφος αυτή δεν εφαρμόζεται στα προγράμματα βάσει του κανονισμού της ΕΕΣ.

2. Παρά τις διατάξεις της παραγράφου 1, η υποστήριξη της Ένωσης μέσω ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμών του τελικού υπολοίπου δεν είναι μεγαλύτερη από τη δημόσια δαπάνη και το ανώτατο ποσό της υποστήριξης από τα ΕΔΕΤ για κάθε άξονα προτεραιότητας για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής ή για κάθε μέτρο του ΕΓΤΑΑ και του ΕΤΘΑ, όπως ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του προγράμματος.

3. Η Επιτροπή εξετάζει την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2 και υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την αξιολόγησή της και, εφόσον απαιτείται, νομοθετική πρόταση πριν τις 30 Ιουνίου 2016.

Άρθρο 25

Διαχείριση της τεχνικής συνδρομής για κράτη μέλη με προσωρινές δημοσιονομικές δυσκολίες

1. Κατόπιν αιτήσεως κράτους μέλους που αντιμετωπίζει προσωρινές δημοσιονομικές δυσκολίες και το οποίο πληροί τους όρους που ορίζονται στο άρθρο 24 παράγραφος 1 τμήμα των πόρων που προβλέπονται στο άρθρο 59 και προγραμματίζονται σύμφωνα με ειδικούς κανόνες που αφορούν το Ταμείο μπορεί, με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, να μεταφερθεί σε τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής, για την εφαρμογή μέτρων που αφορούν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο ια, μέσω άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης.

2. Οι πόροι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι συμπληρωματικοί των ποσών που θεσπίζονται σύμφωνα με τα ανώτατα όρια που ορίζουν οι ειδικοί κανόνες που αφορούν το Ταμείο για τεχνική συνδρομή, με πρωτοβουλία της Επιτροπής. Σε περίπτωση που στους ειδικούς κανόνες για το Ταμείο ορίζεται ανώτατο όριο για τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία του κράτους μέλους, το προς μεταφορά ποσό περιλαμβάνεται στον υπολογισμό της συμμόρφωσης στο εν λόγω ανώτατο όριο.

3. Ένα κράτος μέλος ζητεί τέτοιου είδους μεταφορά για ημερολογιακό έτος κατά το οποίο πληροί τους όρους του άρθρου 24 παράγραφος 1 μέχρι τις 31 Ιανουαρίου του έτους στο οποίο πρόκειται να γίνει η μεταφορά. Η αίτηση συνοδεύεται από πρόταση τροποποίησης του προγράμματος ή των προγραμμάτων από τα οποία θα γίνει η μεταφορά. Αντίστοιχες τροποποιήσεις γίνονται και στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης, σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 2 οι οποίες καθορίζουν το συνολικό ποσό που μεταφέρεται κάθε χρόνο στην Επιτροπή.

Όταν ένα κράτος μέλος πληροί τους όρους του άρθρου 24 παράγραφος 1 την 1η Ιανουαρίου 2014, μπορεί να διαβιβάσει την αίτηση για το εν λόγω έτος ταυτόχρονα με την υποβολή του συμφώνου εταιρικής σχέσης του, που καθορίζει το ποσό που μεταφέρεται για τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Γενικές διατάξεις για τα ΕΔΕΤ

Άρθρο 26

Προετοιμασία των προγραμμάτων

1. Τα ΕΔΕΤ υλοποιούνται μέσω προγραμμάτων, σύμφωνα με το σύμφωνο εταιρικής σχέσης. Κάθε πρόγραμμα καλύπτει την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

2. Τα προγράμματα καταρτίζονται από τα κράτη μέλη ή από την αρχή που ορίζεται από αυτά, σε συνεργασία με τους εταίρους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν τα προγράμματα ακολουθώντας διαδικασίες που είναι διαφανείς στο κοινό, και σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό τους πλαίσιο.

3. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνεργάζονται ώστε να διασφαλίζουν τον αποτελεσματικό συντονισμό κατά την προετοιμασία και υλοποίηση των προγραμμάτων για τα ΕΔΕΤ, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, πολυταμειακών προγραμμάτων για Ταμεία, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας.

4. Τα προγράμματα υποβάλλονται από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή το αργότερο τρεις μήνες μετά την υποβολή του συμφώνου εταιρικής σχέσης. Τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας υποβάλλονται εντός 22 Σεπτεμβρίου 2014. Όλα τα προγράμματα συνοδεύονται από την εκ των προτέρων αξιολόγηση, όπως ορίζει το άρθρο 55.

5. Όταν ένας ή περισσότεροι ειδικοί κανονισμοί για κάθε Ταμείο για τα ΕΔΕΤ τίθενται σε ισχύ μεταξύ 22 Φεβρουαρίου 2014 και 22 Ιουνίου 2014, το πρόγραμμα ή τα προγράμματα που υποστηρίζονται από το ΕΔΕΤ που επηρεάζεται από την καθυστέρηση της έναρξης ισχύος του ειδικού κανονισμού για κάθε Ταμείο, υποβάλλονται το αργότερο εντός τριών μηνών μετά την υποβολή του αναθεωρημένου συμφώνου εταιρικής σχέσης που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1.

6. Όταν ένας ή περισσότεροι ειδικοί κανονισμοί για κάθε Ταμείο για τα ΕΔΕΤ τίθενται σε ισχύ μετά από 22 Ιουνίου 2014, το πρόγραμμα ή τα προγράμματα που υποστηρίζονται από το ΕΔΕΤ που επηρεάζεται από την καθυστέρηση της έναρξης ισχύος του ειδικού κανονισμού για κάθε Ταμείο, υποβάλλονται το αργότερο εντός τριών μηνών μετά την έναρξη ισχύος του ειδικού κανονισμού για κάθε Ταμείο που καθυστέρησε να τεθεί σε ισχύ.

Άρθρο 27

Περιεχόμενο των προγραμμάτων

1. Κάθε πρόγραμμα χαράσσει στρατηγική για τη συνεισφορά του προγράμματος στην υλοποίηση της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, η οποία είναι συνεπής με τις διατάξεις που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο και το περιεχόμενο του συμφώνου εταιρικής σχέσης.

Κάθε πρόγραμμα περιλαμβάνει τις ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την αποτελεσματική, αποδοτική και συντονισμένη εφαρμογή των ΕΔΕΤ και των δράσεων, ώστε να επιτευχθεί μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους.

2. Κάθε πρόγραμμα καθορίζει προτεραιότητες παραθέτοντας ειδικούς στόχους, χρηματοδοτικές συνεισφορές των ΕΔΕΤ και την αντίστοιχη εθνική συμμετοχή, συμπεριλαμβανομένων ποσών σχετικών με το αποθεματικό επίδοσης, η οποία μπορεί να είναι δημόσια ή ιδιωτική σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

3. Όταν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες συμμετέχουν σε μακροπεριφερειακές στρατηγικές ή στρατηγικές για τη θαλάσσια λεκάνη, το σχετικό πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ανάγκες της περιοχής του προγράμματος όπως καθορίζεται από το κράτος μέλος, ορίζει τη συμβολή των προγραμματισμένων παρεμβάσεων στις συγκεκριμένες στρατηγικές.

4. Κάθε προτεραιότητα ορίζει δείκτες και αντίστοιχους ποσοτικούς ή ποσοτικούς στόχους σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, για την εκτίμηση της προόδου της υλοποίησης

του προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων, ως βάση για την παρακολούθηση, αξιολόγηση και επανεξέταση των επιδόσεων. Οι δείκτες αυτοί περιλαμβάνουν:

- α) δημοσιονομικούς δείκτες σε σχέση με τις διατεθείσες δαπάνες·
- β) δείκτες εκρών που συνδέονται με τις χρηματοδοτούμενες πράξεις·
- γ) δείκτες αποτελεσμάτων που συνδέονται με την εν λόγω προτεραιότητα.

Για κάθε ΕΔΕΤ, οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο ορίζουν κοινούς δείκτες και μπορούν να ορίζουν διατάξεις που σχετίζονται με ειδικούς δείκτες για κάθε πρόγραμμα.

5. Κάθε πρόγραμμα, με εξαίρεση τα προγράμματα που καλύπτουν αποκλειστικά την τεχνική συνδρομή, περιλαμβάνει περιγραφή, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, των ενεργειών που πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις αρχές που καθορίζονται στα άρθρα 5, 7 και 8.

6. Κάθε πρόγραμμα, με εξαίρεση τα προγράμματα για τα οποία η τεχνική συνδρομή παρέχεται βάσει ειδικού προγράμματος, ορίζουν το ενδεικτικό ποσό της υποστήριξης που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τους στόχους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή, βάσει της μεθοδολογίας που αναφέρεται στο άρθρο 8.

7. Τα κράτη μέλη εκπονούν το πρόγραμμα σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

Άρθρο 28

Ειδικές διατάξεις για το περιεχόμενο των προγραμμάτων που προορίζονται αποκλειστικά για τις χωρίς ανώτατο όριο εγγυήσεις και τιτλοποιήσεις που παρέχουν κεφαλαιακές διευκολύνσεις που εφαρμόζονται από την ΕΤΕπ

1. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 27, τα ειδικά προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο β), περιλαμβάνουν:

- α) τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο άρθρο 27 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, καθώς και στις παραγράφους 2, 3 και 4 του εν λόγω άρθρου, όσον αφορά τις αρχές που ορίζονται στο άρθρο 5·
- β) προσδιορισμό των οργάνων που αναφέρονται στα άρθρα 125, 126 και 127 του παρόντος κανονισμού και στο άρθρο 65 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΓΤΑΑ σε σχέση με το εν λόγω Ταμείο·
- γ) για κάθε εκ των προτέρων αιρεσιμότητα που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 19 και το παράρτημα XI, που ισχύει για το πρόγραμμα, μια αξιολόγηση του κατά πόσον η εκ των προτέρων αιρεσιμότητα πληροί κατά την ημερομηνία υποβολής του συμφώνου εταιρικής σχέσης και του προγράμματος, και στην

περίπτωση που οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες δεν πληρούνται, μια περιγραφή των δράσεων για την εκπλήρωση της εκ των προτέρων αιρεσιμότητας, των υπεύθυνων φορέων και ενός χρονοδιαγράμματος για τις δράσεις αυτές, σύμφωνα με τη συνοπτική παρουσίαση που υποβλήθηκε στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 55, η εκ των προτέρων αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) θεωρείται ως η εκ των προτέρων αξιολόγηση των προγραμμάτων αυτών.

3. Για τους σκοπούς των προγραμμάτων του άρθρου 39 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού, δεν εφαρμόζονται το άρθρο 6 παράγραφος 2 και το άρθρο 59 παράγραφοι 5 και 6 του κανονισμού ΕΓΤΑΑ. Επιπλέον των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, μόνο οι διατάξεις του άρθρου 8 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο i), στ), η), θ), ι) και ιγ) σημεία i) έως iii) του κανονισμού ΕΓΤΑΑ εφαρμόζονται για τα προγράμματα στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ.

Άρθρο 29

Διαδικασία έγκρισης προγραμμάτων

1. Η Επιτροπή αξιολογεί τη συνέπεια των προγραμμάτων με τον παρόντα κανονισμό και με τους ειδικούς κανονισμούς για κάθε Ταμείο, την αποτελεσματική συμβολή τους στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών στόχων και των ειδικών προτεραιοτήτων της Ένωσης για κάθε ΕΔΕΤ, καθώς και τη συνέπεια με το σύμφωνο εταιρικής σχέσης, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ, καθώς και την εκ των προτέρων αξιολόγηση του προγράμματος. Η εκτίμηση εξετάζει, ειδικότερα, την καταλληλότητα της στρατηγικής του προγράμματος, και των αντίστοιχων στόχων, δεικτών, ποσοτικών στόχων και την κατανομή των πόρων του προϋπολογισμού.

2. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 1, σε περίπτωση που το κράτος μέλος δεν έχει διαβιβάσει το σύμφωνο εταιρικής σχέσης του μέχρι την ημερομηνία υποβολής του αποκλειστικού επιχειρησιακού προγράμματος, η Επιτροπή δεν χρειάζεται να αξιολογήσει τη συνέπεια των αποκλειστικών επιχειρησιακών προγραμμάτων για την ΠΑΝ που αναφέρεται στο άρθρο 18 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) του κανονισμού ΕΚΤ και των αποκλειστικών προγραμμάτων του άρθρου 39 πρώτο εδάφιο παράγραφος 4 σημείο β), με το σύμφωνο εταιρικής σχέσης.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει παρατηρήσεις εντός τριών μηνών από την ημερομηνία υποβολής του προγράμματος. Το κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή όλες τις απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες και, κατά περίπτωση, αναθεωρεί αναλόγως το προταθέν πρόγραμμα.

4. Σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες των Ταμείων, η Επιτροπή εγκρίνει κάθε πρόγραμμα το αργότερο εντός έξι μηνών από την υποβολή του από το εν λόγω κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι ελήφθησαν επαρκώς υπόψη οι παρατηρήσεις της Επιτροπής, αλλά όχι πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014 ή πριν από την έκδοση από την Επιτροπή απόφασης για την έγκριση του συμφώνου εταιρικής σχέσης.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, τα προγράμματα που εντάσσονται στον στόχο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας μπορούν να εγκριθούν από την Επιτροπή πριν από την έκδοση της απόφασης για την έγκριση του συμφώνου εταιρικής σχέσης και αποκλειστικά επιχειρησιακά προγράμματα για την ΠΑΝ που αναφέρονται στο άρθρο 18 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) του κανονισμού ΕΚΤ, καθώς και τα αποκλειστικά προγράμματα του άρθρου 39 πρώτο εδάφιο παράγραφος 4 σημείο β) μπορούν να εγκριθούν από την Επιτροπή πριν από την υποβολή του συμφώνου εταιρικής σχέσης.

Άρθρο 30

Τροποποίηση των προγραμμάτων

1. Οι αιτήσεις για τροποποίηση προγραμμάτων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη είναι δεόντως αιτιολογημένες και παραθέτουν ιδίως τις αναμενόμενες επιπτώσεις των τροποποιήσεων του προγράμματος στην επίτευξη των προτεραιοτήτων της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και στους ειδικούς στόχους που ορίζονται στο πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, τις οριζόντιες αρχές, σύμφωνα με τα άρθρα 5,7 και 8, καθώς και το σύμφωνο εταιρικής σχέσης. Συνοδεύονται από το αναθεωρημένο πρόγραμμα.

2. Η Επιτροπή αξιολογεί τις πληροφορίες που της παρέχονται σύμφωνα με την παράγραφο 1, λαμβάνοντας υπόψη την αιτιολόγηση του κράτους μέλους. Η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει παρατηρήσεις εντός ενός μηνός από την υποβολή του αναθεωρημένου προγράμματος και το κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή όλες τις απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες. Σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες κάθε Ταμείου, η Επιτροπή εγκρίνει αιτήσεις για την τροποποίηση ενός προγράμματος όσο το δυνατόν πιο σύντομα αλλά το αργότερο εντός τριών μηνών από την επίσημη υποβολή τους από το κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη οι παρατηρήσεις που διατύπωσε η Επιτροπή.

Εφόσον η τροποποίηση προγράμματος επηρεάζει τις πληροφορίες που παρέχονται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημεία iii), iv) και vi), η έγκριση της τροποποίησης του προγράμματος από την Επιτροπή αποτελεί συγχρόνως έγκριση της επακόλουθης αναθεώρησης των πληροφοριών στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης.

3. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 2, όταν υποβάλλεται στην Επιτροπή η αίτηση τροποποίησης για την ανακατανομή του αποθεματικού επίδοσης μετά την αναθεώρηση επιδόσεων, η Επιτροπή διατυπώνει παρατηρήσεις μόνο εφόσον θεωρεί ότι η προτεινόμενη χρηματοδότηση δε συμμορφούται με τους ισχύοντες κανόνες, δεν είναι σύμφωνη με τις αναπτυξιακές ανάγκες του κράτους μέλους ή της περιφέρειας ή υπάρχει σημαντικός κίνδυνος μη επίτευξης των σκοπών και των στόχων της πρότασης. Η Επιτροπή εγκρίνει τις αιτήσεις για την τροποποίηση ενός προγράμματος όσο το δυνατόν συντομότερα αλλά το αργότερο εντός δύο μηνών από την υποβολή των αιτήσεων από το κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη τυχόν παρατηρήσεις που διατύπωσε η Επιτροπή. Η έγκριση της τροποποίησης του προγράμματος από την Επιτροπή αποτελεί συγχρόνως έγκριση της επακόλουθης αναθεώρησης των πληροφοριών στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης.

4. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου 2, ειδικές διαδικασίες για την τροποποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων μπορούν να θεσπιστούν από τον κανονισμό του ΕΤΘΑ.

Άρθρο 31

Συμμετοχή της ΕΤΕπ

1. Η ΕΤΕπ δύναται, κατόπιν αιτήσεως των κρατών μελών, να συμμετέχει στην προετοιμασία του συμφώνου εταιρικής σχέσης καθώς και σε δραστηριότητες που αφορούν την προετοιμασία των πράξεων, ιδίως των μεγάλων έργων, των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και των ΣΔΙΤ.

2. Η Επιτροπή δύναται να συμβουλευτεί την ΕΤΕπ πριν εγκρίνει το σύμφωνο εταιρικής σχέσης ή τα προγράμματα.

3. Η Επιτροπή δύναται να ζητά από την ΕΤΕπ να εξετάζει την τεχνική αρτιότητα, την οικονομική και χρηματοοικονομική βιωσιμότητα και διάρκεια μεγάλων έργων και να ζητά τη συνδρομή της όσον αφορά τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που πρέπει να εφαρμοστούν ή να αναπτυχθούν.

4. Η Επιτροπή, κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, μπορεί να αναθέσει στην ΕΤΕπ επιχορηγήσεις ή συμβάσεις υπηρεσιών που καλύπτουν πρωτοβουλίες οι οποίες υλοποιούνται σε πολυετή βάση. Η ανάληψη υποχρέωσης για τις συνεισφορές από τον προϋπολογισμό της Ένωσης για τέτοιες επιχορηγήσεις ή συμβάσεις υπηρεσιών πραγματοποιούνται σε ετήσια βάση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων

Άρθρο 32

Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων

1. Η τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων υποστηρίζεται από το ΕΓΤΑΑ, ορίζεται ως τοπική ανάπτυξη Leader και μπορεί να υποστηρίζεται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ ή το ΕΤΘΑ. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, τα ταμεία αυτά θα αποκαλούνται στο εξής «οικεία ΕΔΕΤ».

2. Η τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων:

- α) εστιάζεται σε ειδικές υποπεριφερειακές ζώνες·
- β) πραγματοποιείται με πρωτοβουλία των ομάδων τοπικής δράσης που αποτελούνται από αντιπροσώπους δημόσιων και ιδιωτικών τοπικών κοινωνικοοικονομικών συμφερόντων, στις οποίες, σε ό,τι αφορά το επίπεδο της λήψης αποφάσεων ούτε ο δημόσιος τομέας ούτε καμία ενιαία ομάδα συμφερόντων δεν αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 49 % των δικαιωμάτων ψήφου·
- γ) εκτελείται μέσω ολοκληρωμένων και πολυτομεακών στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης βάσει περιοχών·
- δ) σχεδιάζεται με βάση τις τοπικές ανάγκες και το τοπικό δυναμικό και περιλαμβάνει καινοτόμα στοιχεία στο τοπικό πλαίσιο καθώς και την οργάνωση δικτύων και, κατά περίπτωση, τη συνεργασία.

3. Η υποστήριξη της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων από τα οικεία ΕΔΕΤ είναι συνεπής και αποτελεί αντικείμενο συντονισμού μεταξύ των οικείων ΕΔΕΤ. Αυτό εξασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, μέσω της συντονισμένης δημιουργίας ικανοτήτων, της επιλογής, της έγκρισης και της χρηματοδότησης στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων και ομάδων τοπικής δράσης.

4. Όταν η επιτροπή επιλογής για τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων που συγκροτείται βάσει του άρθρου 33 παράγραφος 3 ορίζει ότι η εφαρμογή της επιλεγείσας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων απαιτεί υποστήριξη από περισσότερα του ενός Ταμεία, μπορεί να ορίσει σύμφωνα με εθνικούς κανόνες και διαδικασίες, ένα επικεφαλής Ταμείο για την υποστήριξη όλων των λειτουργικών εξόδων και των εξόδων συντονισμού σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 1 στοιχεία δ) και ε) για τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

5. Η τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων που υποστηρίζεται από τα οικεία ΕΔΕΤ υλοποιείται βάσει μιας ή περισσότερων προτεραιοτήτων του σχετικού προγράμματος ή των σχετικών προγραμμάτων σύμφωνα με τους σχετικούς ειδικούς κανόνες για κάθε οικείο ΕΔΕΤ.

Άρθρο 33

Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων

1. Μια στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τον ορισμό της περιοχής και του πληθυσμού που καλύπτονται από τη στρατηγική·
- β) ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών και του δυναμικού της περιοχής, συμπεριλαμβανομένης ανάλυσης των πλεονεκτημάτων, αδυναμιών, ευκαιριών και απειλών·
- γ) περιγραφή της στρατηγικής και των στόχων της, περιγραφή των ολοκληρωμένων και καινοτόμων χαρακτηριστικών της στρατηγικής και ιεράρχηση στόχων, περιλαμβανομένων μετρήσιμων ποσοτικών στόχων για τις εκροές ή τα αποτελέσματα. Σε ό,τι αφορά τα αποτελέσματα οι στόχοι μπορεί να εκφράζονται με ποσοτικούς ή ποιοτικούς όρους. Η στρατηγική είναι συνεπής με τα σχετικά προγράμματα όλων των οικείων εμπλεκόμενων ΕΔΕΤ·
- δ) περιγραφή της διαδικασίας συμμετοχής των κοινοτήτων στην ανάπτυξη της στρατηγικής·
- ε) σχέδιο δράσης που εξειδικεύει τον τρόπο με τον οποίο οι στόχοι μετατρέπονται σε δράσεις·
- στ) περιγραφή των ρυθμίσεων διαχείρισης και παρακολούθησης της στρατηγικής που αποδεικνύει την ικανότητα της ομάδας τοπικής δράσης να υλοποιήσει τη στρατηγική και περιγραφή των ειδικών ρυθμίσεων για την αξιολόγηση·
- ζ) το σχέδιο χρηματοδότησης της στρατηγικής, που περιλαμβάνει την προγραμματισμένη χορήγηση του καθενός από τα οικεία ΕΔΕΤ.

2. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τα κριτήρια επιλογής των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

3. Οι στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων επιλέγονται από επιτροπή που συγκροτεί επί τούτου η

υπεύθυνη διαχειριστική αρχή ή οι υπεύθυνες διαχειριστικές αρχές και εγκρίνονται από την υπεύθυνη διαχειριστική αρχή ή τις υπεύθυνες διαχειριστικές αρχές.

4. Ο πρώτος γύρος επιλογής στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων ολοκληρώνεται το αργότερο εντός δύο ετών από την ημερομηνία έγκρισης του συμφώνου εταιρικής σχέσης. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν πρόσθετες στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων μετά την ημερομηνία αυτή, αλλά το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017.

5. Η απόφαση που εγκρίνει τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων ορίζει τις κατανομές πόρων του κάθε οικείου ΕΔΕΤ. Η απόφαση καθορίζει επίσης τις ευθύνες για τα καθήκοντα διαχείρισης και ελέγχου στο πλαίσιο του προγράμματος ή των προγραμμάτων που συνδέονται με τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

6. Ο πληθυσμός της περιοχής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) ανέρχεται τουλάχιστον σε 10 000 κατοίκους και δεν υπερβαίνει τους 150 000 κατοίκους. Εντούτοις, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και βάσει πρότασης κράτους μέλους, η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει ή να τροποποιήσει τα εν λόγω πληθυσμιακά όρια στην απόφασή της σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 ή παράγραφος 3, για την έγκριση ή την τροποποίηση, αντίστοιχα, του συμφώνου εταιρικής σχέσης, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη αραιοκατοικημένες ή πυκνοκατοικημένες περιοχές ή προκειμένου να διασφαλίζεται η εδαφική συνοχή των περιοχών που καλύπτονται από τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

Άρθρο 34

Ομάδες τοπικής δράσης

1. Οι ομάδες τοπικής δράσης χαράζουν και υλοποιούν τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τον αντίστοιχο ρόλο της ομάδας τοπικής δράσης και των αρχών που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των σχετικών προγραμμάτων, για όλα τα καθήκοντα που συνδέονται με τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

2. Η υπεύθυνη διαχειριστική αρχή ή οι υπεύθυνες διαχειριστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι οι ομάδες τοπικής δράσης είτε επιλέγουν έναν εταίρο στο εσωτερικό της ομάδας ως επικεφαλής εταίρο για τα διοικητικά και δημοσιονομικά θέματα είτε συγκροτούνται νόμιμα σε μια κοινή δομή.

3. Τα καθήκοντα των ομάδων τοπικής δράσης περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- α) την ανάπτυξη της ικανότητας των τοπικών φορέων να αναπτύξουν και να υλοποιούν πράξεις, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των ικανοτήτων τους όσον αφορά τη διαχείριση έργων·
- β) τον καθορισμό μιας χωρίς διακρίσεις και διαφανούς διαδικασίας επιλογής και αντικειμενικών κριτηρίων για την επιλογή των πράξεων, που αποτρέπουν τις συγκρούσεις συμφερόντων, που διασφαλίζουν ότι ποσοστό τουλάχιστον 50 % των ψήφων στις αποφάσεις επιλογής προέρχονται από εταίρους οι οποίοι δεν είναι δημόσιες αρχές και που επιτρέπουν την επιλογή με γραπτή διαδικασία·

- γ) τη διασφάλιση της συνοχής με τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων κατά την επιλογή των πράξεων, ιεραρχώντας τις εν λόγω πράξεις με βάση τη συμβολή τους στην επίτευξη των σκοπών και των στόχων της στρατηγικής αυτής·
- δ) την προετοιμασία και δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων ή μια τρέχουσα διαδικασία υποβολής προτάσεων έργου, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των κριτηρίων επιλογής·
- ε) την παραλαβή και αξιολόγηση αιτήσεων χρηματοδότησης·
- στ) την επιλογή πράξεων και τον καθορισμό του ποσού της υποστήριξης και, κατά περίπτωση, την υποβολή προτάσεων στην αρχή που είναι αρμόδια για την τελική επαλήθευση της επιλεξιμότητας πριν από την έγκρισή·
- ζ) την παρακολούθηση της εφαρμογής της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων και των χρηματοδοτούμενων πράξεων και την εκτέλεση ειδικών δραστηριοτήτων αξιολόγησης που συνδέονται με την εν λόγω στρατηγική·

4. Με την επιφύλαξη του στοιχείου β) της παραγράφου 3, η ομάδα τοπικής δράσης μπορεί να είναι δικαιούχος και να υλοποιεί πράξεις σύμφωνα με τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

5. Σε περίπτωση δραστηριοτήτων συνεργασίας των ομάδων τοπικής δράσης όπως αναφέρονται στο άρθρο 35 παράγραφος 1 στοιχείο γ), τα καθήκοντα που ορίζονται στην παράγραφο 3 στοιχείο στ) του παρόντος άρθρου μπορούν να διενεργούνται από την αρμόδια διαχειριστική αρχή·

Άρθρο 35

Υποστήριξη της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων από τα ΕΔΕΤ

1. Η υποστήριξη από τα οικεία ΕΔΕΤ της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων περιλαμβάνει:

- a) τις δαπάνες της προπαρασκευαστικής υποστήριξης η οποία συνίσταται στη δημιουργία ικανοτήτων, την κατάρτιση και τη δικτύωση με σκοπό την προετοιμασία και υλοποίηση μιας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

Αυτού του είδους οι δαπάνες μπορούν να καλύπτουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα στοιχεία:

- i) δραστηριότητες κατάρτισης για τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς·
- ii) μελέτες της οικείας περιοχής·
- iii) δαπάνες που συνδέονται με την εκπόνηση της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων δαπανών για υπηρεσίες παροχής συμβουλών και δαπανών για ενέργειες που συνδέονται με διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, με στόχο την προετοιμασία της στρατηγικής·

iv) διοικητικές δαπάνες (λειτουργικές δαπάνες και δαπάνες προσωπικού) οργάνωσης που υποβάλλει αίτηση για προπαρασκευαστική υποστήριξη κατά τη διάρκεια του σταδίου της προετοιμασίας·

v) υποστήριξη για μικρά πιλοτικά έργα.

Αυτού του είδους η προπαρασκευαστική υποστήριξη είναι επιλέξιμη ανεξάρτητα από το κατά πόσο η στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων που έχει σχεδιαστεί από την ομάδα τοπικής δράσης και λαμβάνει την υποστήριξη επιλέγεται για χρηματοδότηση από την επιτροπή επιλογής που συγκροτείται βάσει του άρθρου 33 παράγραφος 3·

β) την υλοποίηση των πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων·

γ) την προετοιμασία και υλοποίηση δραστηριοτήτων συνεργασίας της ομάδας τοπικής δράσης·

δ) τα λειτουργικά έξοδα που συνδέονται με τη διαχείριση της υλοποίησης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων και συνίστανται σε λειτουργικές δαπάνες, δαπάνες προσωπικού, δαπάνες κατάρτισης, δαπάνες που συνδέονται με τις δημόσιες σχέσεις, χρηματοοικονομικές δαπάνες, καθώς και δαπάνες που συνδέονται με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της στρατηγικής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 3 στοιχείο ζ)·

ε) τον συντονισμό της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία κοινοτήτων ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των ενδιαφερομένων για την παροχή πληροφοριών και την προώθηση της στρατηγικής και για την ενθάρρυνση δυνάμει δικαιούχων να αναπτύξουν εργασίες και να προετοιμάσουν αιτήσεις·

2. Η υποστήριξη για λειτουργικά έξοδα και συντονισμό που αναφέρεται στα στοιχεία δ) και ε) της παραγράφου 2 δεν υπερβαίνει το 25 % της συνολικής δημόσιας δαπάνης που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Χωρική ανάπτυξη

Άρθρο 36

Ολοκληρωμένη χωρική επένδυση

1. Όταν μια στρατηγική αστικής ανάπτυξης ή άλλες χωρικές στρατηγικές ή χωρικά σύμφωνα που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού ΕΚΤ απαιτούν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που συνεπάγεται επενδύσεις από το ΕΚΤ, το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής στο πλαίσιο περισσότερων του ενός αξόνων προτεραιότητας ενός ή περισσότερων επιχειρησιακών προγραμμάτων, η οικεία ενέργεια μπορεί να υλοποιείται ως ολοκληρωμένη χωρική επένδυση («ΟΧΕ»).

Η ενέργεια που πραγματοποιείται στο πλαίσιο ΟΧΕ μπορεί να συμπληρώνεται με χρηματοδοτική υποστήριξη από το ΕΓΤΑΑ ή το ΕΤΘΑ.

2. Όταν μια ΟΧΕ υποστηρίζεται από το ΕΚΤ, το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής, το σχετικό επιχειρησιακό πρόγραμμα ή τα σχετικά επιχειρησιακά προγράμματα περιγράφουν την προσέγγιση απέναντι στη χρήση του μέσου ΟΧΕ και την ενδεικτική κατανομή των πιστώσεων από κάθε άξονα προτεραιότητας, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

Όταν μια ΟΧΕ συμπληρώνεται με χρηματοδοτική υποστήριξη από το ΕΓΤΑΑ ή το ΕΤΘΑ, η ενδεικτική χρηματοδοτική κατανομή και τα μέτρα που καλύπτονται αναγράφονται στο σχετικό πρόγραμμα ή στα σχετικά προγράμματα σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

3. Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή δύναται να ορίσει έναν ή περισσότερους ενδιάμεσους φορείς, περιλαμβανομένων τοπικών αρχών, φορέων περιφερειακής ανάπτυξης ή μη κυβερνητικών οργανώσεων, για να ασκήσουν τη διαχείριση και την εφαρμογή μιας ΟΧΕ σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο.

4. Το κράτος μέλος ή οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές διασφαλίζουν ότι το σύστημα παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος ή των επιχειρησιακών προγραμμάτων προβλέπει τον προσδιορισμό των πράξεων και εκροών μίας προτεραιότητας που συμβάλλει σε μια ΟΧΕ.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

Άρθρο 37

Μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής

1. Τα ΕΔΕΤ μπορούν να χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής βάσει ενός ή περισσότερων προγραμμάτων, ακόμη και όταν οργανώνονται μέσω ταμείων χαρτοφυλακίου για να συμβάλουν στην επίτευξη ειδικών στόχων που ορίζονται στο πλαίσιο μιας προτεραιότητας.

Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής εφαρμόζονται για να υποστηρίξουν επενδύσεις που αναμένεται να είναι οικονομικά βιώσιμες και δεν συγκεντρώνουν επαρκή χρηματοδότηση από πηγές της αγοράς. Κατά την εφαρμογή του παρόντος τίτλου, οι διαχειριστικές αρχές, οι φορείς που διαχειρίζονται τα ταμεία χαρτοφυλακίου, καθώς και οι φορείς που υλοποιούν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο δίκαιο, ιδίως όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις και την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων.

2. Η στήριξη των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής βασίζεται σε μια εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία έχει καταδείξει, βάσει στοιχείων, αποτυχία της αγοράς ή καταστάσεις ανεπάρκειας επενδύσεων, το εκτιμώμενο επίπεδο και το πεδίο των δημόσιων επενδυτικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένων των τύπων των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν. Η εν λόγω εκ των προτέρων αξιολόγηση περιλαμβάνει:

- α) ανάλυση της αποτυχίας της αγοράς, των καταστάσεων ανεπάρκειας επενδύσεων και των επενδυτικών αναγκών για τομείς πολιτικής και θεματικούς στόχους ή επενδυτικές προτεραιότητες που πρόκειται να αντιμετωπιστούν προκειμένου να συμβάλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων που καθορίζονται στο πλαίσιο μιας προτεραιότητας και οι οποίες πρόκειται να στηρηθούν από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής. Η ανάλυση αυτή βασίζεται στη μεθοδολογία διαθέσιμων ορθών πρακτικών·
- β) εκτίμηση της προστιθέμενης αξίας των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής που εξετάζονται για να λάβουν στήριξη από τα ΕΔΕΤ, της συνέπειας με άλλες μορφές δημόσιας παρέμβασης που απευθύνονται στην ίδια αγορά, των ενδεχόμενων επιπτώσεων των κρατικών ενισχύσεων, της αναλογικότητας της προβλεπόμενης παρέμβασης και των μέτρων για ελαχιστοποίηση της στρέβλωσης της αγοράς.

γ) εκτίμηση σχετικά με τους πρόσθετους δημόσιους και ιδιωτικούς πόρους που ενδέχεται να συγκεντρωθούν από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής στο επίπεδο του τελικού αποδέκτη (αναμενόμενο αποτέλεσμα μόχλευσης), συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, μιας αξιολόγησης σχετικά με την ανάγκη και το επίπεδο προνομιακής αμοιβής για την προσέλκυση πόρων από ιδιώτες επενδυτές ή/και μιας περιγραφής των μηχανισμών που θα χρησιμοποιηθούν για να καθοριστεί η ανάγκη και η έκταση της εν λόγω προνομιακής αμοιβής, όπως μια ανταγωνιστική ή κατάλληλα ανεξάρτητη διαδικασία αξιολόγησης·

δ) μια αξιολόγηση των διδαγμάτων που έχουν αντληθεί από την εφαρμογή παρόμοιων μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και των εκ των προτέρων αξιολογήσεων οι οποίες διενεργήθηκαν από το κράτος μέλος στο παρελθόν και πώς τα εν λόγω διδάγματα πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στο μέλλον·

ε) την προτεινόμενη επενδυτική στρατηγική, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης επιλογών για τις ρυθμίσεις εφαρμογής κατά την έννοια του άρθρου 38, των χρηματοδοτικών προϊόντων που πρόκειται να προσφερθούν, των τελικών αποδεκτών στους οποίους αυτά στοχεύουν, του προβλεπόμενου συνδυασμού με επιχειρηρήσεις, κατά περίπτωση·

στ) μια διευκρίνιση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και του τρόπου με τον οποίο το σχετικό μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής αναμένεται να συμβάλει στην επίτευξη των ειδικών στόχων που καθορίζονται στη συγκεκριμένη προτεραιότητα, συμπεριλαμβανομένων των δεικτών για τη συμβολή του αυτή·

ζ) διατάξεις για την αναθεώρηση και επικαιροποίηση της εκ των προτέρων αξιολόγησης όπως απαιτείται κατά τη διάρκεια εφαρμογής οποιουδήποτε μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής που έχει υλοποιηθεί βάσει της εν λόγω αξιολόγησης, εφόσον κατά την εφαρμογή του, η διαχειριστική αρχή κρίνει ότι η εκ των προτέρων αξιολόγηση δεν μπορεί πλέον να αποτυπώσει με ακρίβεια τις συνθήκες της αγοράς που επικρατούν κατά το χρόνο της εφαρμογής.

3. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 είναι δυνατόν να διενεργηθεί σε στάδια. Σε κάθε περίπτωση, ολοκληρώνεται πριν η διαχειριστική αρχή αποφασίσει να παράσχει συνεισφορές σε μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Τα συνοπτικά πορίσματα και συμπεράσματα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων σε σχέση με μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής δημοσιεύονται εντός τριών μηνών από την ημερομηνία περάτωσης τους.

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση υποβάλλεται στην επιτροπή παρακολούθησης για ενημερωτικούς σκοπούς σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

4. Σε περίπτωση που τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη προς τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, η στήριξη αυτή έχει στόχο τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, την παροχή κεφαλαίων εκκίνησης, δηλαδή, κεφάλαια σποράς και κεφάλαια έναρξης επιχείρησης, κεφάλαια επέκτασης, κεφάλαια για την ενίσχυση των γενικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης, ή της υλοποίησης νέων έργων, της διείσδυσης σε νέες

αγορές ή της ανάπτυξης νέων αγαθών/υπηρεσιών από υφιστάμενες επιχειρήσεις, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο. Η στήριξη μπορεί να περιλαμβάνει επενδύσεις τόσο σε υλικά όσο και σε άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία, καθώς και κεφάλαια κίνησης εντός των ορίων των ισχυόντων κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και με στόχο την προσέλκυση κεφαλαίων του ιδιωτικού τομέα για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει τις δαπάνες μεταφοράς των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας σε επιχειρήσεις υπό την προϋπόθεση ότι η μεταφορά αυτή πραγματοποιείται μεταξύ ανεξάρτητων επενδυτών.

5. Οι επενδύσεις που πρόκειται να στηριχθούν με μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής δεν έχουν ολοκληρωθεί ως προς τα φυσικό αντικείμενο ή εκτελεστεί πλήρως κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης για στήριξη της επένδυσης.

6. Όταν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής παρέχουν στήριξη σε τελικούς δικαιούχους και αφορούν επενδύσεις σε υποδομές με σκοπό τη στήριξη της αστικής ανάπτυξης και της αστικής αναγέννησης ή παρόμοιων επενδύσεων υποδομής με σκοπό τη διαφοροποίηση μη γεωργικών δραστηριοτήτων σε αγροτικές περιοχές, η στήριξη αυτή ενδέχεται να περιλαμβάνει το ποσό που είναι αναγκαίο για την αναδιάρθρωση του χαρτοφυλακίου δανείων που αφορά υποδομή που είναι τμήμα της νέας επένδυσης, κατ' ανώτατο όριο μέχρι το 20 % του συνολικού ποσού της στήριξης του προγράμματος από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής στην επένδυση.

7. Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής μπορούν να συνδυάζονται με επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις επιτοκίου και επιδοτήσεις προμηθειών εγγύησης. Σε περίπτωση που η υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ παρέχεται από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και συνδυάζεται σε μία ενιαία πράξη με άλλες μορφές στήριξης οι οποίες συνδέονται άμεσα με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που έχουν στόχο τους ίδιους τελικούς αποδέκτες, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής υποστήριξης, των επιδοτήσεων επιτοκίου και των επιδοτήσεων με προμήθεια εγγύησης, οι διατάξεις που ισχύουν για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές στήριξης στο πλαίσιο της εν λόγω πράξης. Στις περιπτώσεις αυτές, πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και να διενεργούνται χωριστές λογιστικές εγγραφές για την κάθε μορφή στήριξης.

8. Οι τελικοί αποδέκτες της στήριξης με μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής από ΕΔΕΤ μπορούν επίσης να λάβουν βοήθεια από άλλη πρωτοβουλία ή πρόγραμμα ΕΔΕΤ ή από άλλο μέσο που χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων. Σε αυτή την περίπτωση, τηρούνται ξεχωριστά αρχεία για κάθε πηγή βοήθειας και η χρηματοδοτική στήριξη από τα ΕΔΕΤ αποτελεί μέρος πράξης της οποίας οι δαπάνες οι επιλέξιμες για υποστήριξη, είναι ξεχωριστές από τις άλλες πηγές βοήθειας.

9. Ο συνδυασμός της στήριξης που παρέχεται μέσω επιχορηγήσεων και μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, όπως αναφέρονται στις παραγράφους 7 και 8, μπορεί, στο πλαίσιο των ισχυόντων κανόνων της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις, να καλύπτει την ίδια δαπάνη, υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης. Οι επιχορηγήσεις δεν χρησιμοποιούνται για την

αποπληρωμή στήριξης που ελήφθη από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής. Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής δεν χρησιμοποιούνται για την προχρηματοδότηση επιχορηγήσεων.

10. Οι εισφορές σε είδος δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες ως προς τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, εκτός από εισφορές υπό μορφήν γης ή ακινήτων έναντι επενδύσεων με στόχο την υποστήριξη της αγροτικής ανάπτυξης, της αστικής ανάπτυξης ή της αστικής ανάπλασης, όταν η γη ή το ακίνητο αποτελούν μέρος της επένδυσης. Οι εισφορές σε γη ή ακίνητα είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι του άρθρου 69 παράγραφος 1.

11. Ο ΦΠΑ δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μιας πράξης, εκτός από την περίπτωση του ΦΠΑ που είναι μη ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ. Η αντιμετώπιση του ΦΠΑ στο επίπεδο των επενδύσεων που πραγματοποιούνται από τους τελικούς δικαιούχους, δεν λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της επιλεξιμότητας των δαπανών στο πλαίσιο του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής. Ωστόσο, όταν τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής συνδυάζονται με επιχορηγήσεις σύμφωνα με τις παραγράφους 7 και 8 του παρόντος άρθρου, οι διατάξεις του άρθρου 69 παράγραφος 3 εφαρμόζονται στην επιχορήγηση.

12. Για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, οι εφαρμοστέοι κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων θα είναι εκείνοι που ισχύουν κατά τη στιγμή που η διαχειριστική αρχή ή ο φορέας που υλοποιεί το ταμείο χαρτοφυλακίου δεσμευτεί συμβατικά να παράσχει συνεισφορές από πρόγραμμα μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, ή όταν το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής δεσμευτεί συμβατικά να παράσχει συνεισφορές από πρόγραμμα σε τελικούς αποδέκτες, όπως ισχύει.

13. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 149 για τον καθορισμό συμπληρωματικών ειδικών κανόνων σχετικά με την αγορά γης και τον συνδυασμό της τεχνικής υποστήριξης με μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Άρθρο 38

Εφαρμογή των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής

1. Κατά την εφαρμογή το άρθρου 37, οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να χορηγούν χρηματοδοτική συνδρομή στα ακόλουθα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής:

- α) μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που θεσπίζονται στο επίπεδο της Ένωσης, υπό την άμεση ή έμμεση διαχείριση της Επιτροπής·
- β) μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που δημιουργούνται σε εθνικό, περιφερειακό, διακρατικό ή διασυνοριακό επίπεδο, υπό τη διαχείριση ή την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής.

2. Οι συνεισφορές των ΕΔΕΤ στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) εγγράφονται σε χωριστούς λογαριασμούς και χρησιμοποιούνται, σύμφωνα με τους στόχους των σχετικών ΕΔΕΤ, για την στήριξη δράσεων και τελικών αποδεκτών που είναι συνεπείς με το πρόγραμμα ή τα προγράμματα στα οποία χορηγούνται οι συνεισφορές.

Οι συνεισφορές προς τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο υπόκεινται στον παρόντα κανονισμό, εκτός και αν προβλέπονται ρητά εξαιρέσεις.

Το δεύτερο εδάφιο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των κανόνων που διέπουν τη σύσταση και τη λειτουργία των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής στο πλαίσιο του δημοσιονομικού κανονισμού, εκτός εάν οι εν λόγω κανόνες αντιβαίνουν προς τους κανόνες του παρόντος κανονισμού, οπότε και υπερισχύει ο παρών κανονισμός.

3. Για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο β) η διαχειριστική αρχή μπορεί να χορηγήσει χρηματοδοτική συνεισφορά στα ακόλουθα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής:

- α) μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που είναι σύμφωνα με τους πάγιους όρους και προϋποθέσεις που ορίζει η Επιτροπή, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου·
- β) ήδη υφιστάμενα ή νεοσύστατα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής τα οποία σχεδιάζονται ειδικά για την επίτευξη των ειδικών στόχων που καθορίζονται στο πλαίσιο της σχετικής προτεραιότητας.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τους πάγιους όρους και προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 150 παράγραφος 3.

4. Κατά την στήριξη των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β), η διαχειριστική αρχή μπορεί να προβαίνει στα ακόλουθα:

- α) να επενδύει στο κεφάλαιο υφιστάμενων ή νεοσύστατων νομικών προσώπων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που χρηματοδοτούνται από άλλα ΕΔΕΤ, με ειδικό σκοπό την εφαρμογή μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής συνεπών με τους στόχους του αντίστοιχου ΕΔΕΤ, τα οποία αναλαμβάνουν εκτελεστικά καθήκοντα· η στήριξη αυτών των νομικών προσώπων περιορίζεται στα ποσά που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή νέων επενδύσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 και κατά τρόπο σύμφωνο με τους στόχους του παρόντος κανονισμού·
- β) να αναθέτει εκτελεστικά καθήκοντα:
 - i) στην ΕΤΕπ,
 - ii) σε διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς στους οποίους κράτος μέλος είναι μέτοχος ή χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που ιδρύονται σε κράτος μέλος με σκοπό την επίτευξη ενός στόχου δημοσίου συμφέροντος υπό τον έλεγχο μιας δημόσιας αρχής·
 - iii) σε φορέα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου· ή
- γ) να αναλαμβάνει άμεσα εκτελεστικά καθήκοντα σε περίπτωση μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής που αφορούν αποκλειστικά

δάνεια ή εγγυήσεις. Στην περίπτωση αυτή, η διαχειριστική αρχή θεωρείται δικαιούχος κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 10.

Κατά την εφαρμογή του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής, οι φορείς που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) του πρώτου εδαφίου μεριμνούν για τη συμμόρφωση προς το εφαρμοστέο δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων που καλύπτουν τα ΕΔΕΤ, τις κρατικές ενισχύσεις, την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και τα σχετικά πρότυπα, καθώς και την ισχύουσα νομοθεσία σχετικά με την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και της φοροδιαφυγής. Οι εν λόγω φορείς δεν εγκαθίστανται και δεν διατηρούν επιχειρηματικές σχέσεις με νομικά πρόσωπα που έχουν συσταθεί σε εδάφη των οποίων οι περιοχές δικαιοδοσίας δεν συνεργάζονται με την Ένωση για την εφαρμογή των διεθνώς συμφωνημένων φορολογικών προτύπων, και συμπεριλαμβάνουν τις ως άνω προϋποθέσεις στις συμβάσεις τους με τους επιλεγέντες ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 στις οποίες καθορίζονται οι πρόσθετοι ειδικοί κανόνες σχετικά με τον ρόλο, τις υποχρεώσεις και την ευθύνη των φορέων εφαρμογής των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα κριτήρια επιλογής και τα προϊόντα που μπορούν να παράγονται μέσω των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής σύμφωνα με το άρθρο 37. Η Επιτροπή κοινοποιεί τις εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις συγχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, εντός 22 Απριλίου 2014.

5. Οι αναφερόμενοι στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β) φορείς, κατά την διαχείριση ταμείων χαρτοφυλακίου, μπορούν να αναθέσουν μέρος της υλοποίησης σε ενδιάμεσους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω νομικά πρόσωπα εγγυώνται υπό την ευθύνη τους ότι οι ενδιάμεσοι χρηματοδοτικοί οργανισμοί πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 140 παράγραφοι 1, 2 και 4 του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί επιλέγονται βάσει ανοικτών, διαφανών, αναλογικών και χωρίς διακρίσεις διαδικασιών, με την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων.

6. Οι αναφερόμενοι στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) φορείς στους οποίους ανατίθενται εκτελεστικά καθήκοντα μπορούν να ανοίξουν διαχειριστικό λογαριασμό στο όνομά τους και για λογαριασμό της διαχειριστικής αρχής, εντάσσουν το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικού ιδρύματος ως ανεξάρτητη χρηματοδοτική μονάδα. Στην περίπτωση ανεξάρτητης χρηματοδοτικής μονάδας, γίνεται λογιστική διάκριση των πόρων προγράμματος που επενδύονται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής από τους άλλους πόρους που είναι διαθέσιμοι στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Οι πόροι αυτοί τηρούνται σε διαχειριστικούς λογαριασμούς και η διαχείριση των εν λόγω ανεξάρτητων χρηματοδοτικών μονάδων είναι σύμφωνη με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ακολουθεί κατάλληλους κανόνες αξιοπιστίας και οι εν λόγω πόροι είναι ευκόλως ρευστοποιήσιμοι.

7. Όταν μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής εφαρμόζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β), με την επιφύλαξη της δομής εφαρμογής του, οι όροι και οι προϋποθέσεις των συνεισφορών από προγράμματα προς αυτό καθορίζονται σε συμφωνίες χρηματοδότησης σύμφωνα με το παράρτημα III, στα ακόλουθα επίπεδα:

- α) κατά περίπτωση, μεταξύ των δεόντως εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων της διαχειριστικής αρχής και του οργανισμού που διαχειρίζεται το ταμείο χαρτοφυλακίου, και

β) μεταξύ των δεόντως εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων της διαχειριστικής αρχής, ή κατά περίπτωση, του οργανισμού που διαχειρίζεται το ταμείο χαρτοφυλακίου, και του οργανισμού που εφαρμόζει το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής.

8. Για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που εφαρμόζονται δυνάμει της παραγράφου 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), οι όροι και οι προϋποθέσεις για τις συνεισφορές από προγράμματα προς αυτά, καθορίζονται σε έγγραφο στρατηγικής σύμφωνα με το Παράρτημα IV, το οποίο πρόκειται να εξεταστεί από την επιτροπή παρακολούθησης.

9. Η εθνική δημόσια και οι ιδιωτικές συνεισφορές, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών συνεισφορών σε είδος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 37 παράγραφος 10, μπορεί να παρέχονται σε επίπεδο ταμείου χαρτοφυλακίου, σε επίπεδο μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής ή σε επίπεδο τελικού αποδέκτη, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

10. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό ενιαίων όρων σχετικά με τις λεπτομέρειες μεταβίβασης και διαχείρισης των συνεισφορών στα προγράμματα, που διαχειρίζονται οι φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 4. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 150 παράγραφος 3.

Άρθρο 39

Συνεισφορά του ΕΤΠΑ και του ΕΓΤΑΑ στα συνδυαστικά μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που αφορούν εγγυήσεις χωρίς ανώτατο όριο και τιτλοποίηση προς όφελος των ΜΜΕ, που υλοποιούνται από την ΕΤΕπ

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, «χρηματοδότηση υποχρεώσεων» σημαίνει δάνεια, χρηματοδοτική μίσθωση ή παροχή τραπεζικών εγγυήσεων.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΑΑ για την παροχή χρηματοδοτικής συνεισφοράς στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού, τα οποία τελούν υπό την έμμεση διαχείριση της Επιτροπής, ενώ οι υποχρεώσεις υλοποίησης αυτών, έχουν ανατεθεί στην ΕΤΕπ δυνάμει του άρθρου 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο (iii) και του άρθρου 139 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, όσον αφορά τις κάτωθι δραστηριότητες:

α) παροχή εγγυήσεων χωρίς ανώτατο όριο, που παρέχουν κεφαλαιακή διευκόλυνση στους ενδιάμεσους φορείς χρηματοδότησης, για νέα χαρτοφυλάκια χρηματοδότησης υποχρεώσεων σε επιλέξιμες ΜΜΕ σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού·

β) τιτλοποίηση, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 61 του κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, για οποιοδήποτε από τα εξής:

i) υφιστάμενα χαρτοφυλάκια χρηματοδότησης υποχρεώσεων σε ΜΜΕ και άλλες επιχειρήσεις, με λιγότερους από 500 υπαλλήλους·

ii) νέα χαρτοφυλάκια χρηματοδότησης υποχρεώσεων για ΜΜΕ.

Η χρηματοδοτική συνεισφορά που αναφέρεται στα στοιχεία α) και β) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, συνεισφέρει στις αρχικές ή/και ενδιάμεσες δόσεις των αναφερομένων χαρτοφυλακίου υπό την προϋπόθεση ότι ο αντίστοιχος ενδιάμεσος φορέας χρηματοδότησης διατηρεί επαρκές τμήμα του κινδύνου των χαρτοφυλακίου, τουλάχιστον ισοδύναμο της απαίτησης περί διατήρησης κινδύνου που ορίζει η οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 ώστε να διασφαλιστεί επαρκής εναρμόνιση συμφερόντων. Στην περίπτωση της τιτλοποίησης με βάση το πρώτο εδάφιο στοιχείο β) της παρούσας παραγράφου, ο ενδιάμεσος φορέας χρηματοδότησης υποχρεούται να εξασφαλίσει νέα χρηματοδότηση με δανειακά κεφάλαια σε επιλέξιμες ΜΜΕ, σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού.

Κάθε κράτος μέλος που προτίθεται να συμμετάσχει σε τέτοιου είδους μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, συμβάλλει με ποσό που αντιστοιχεί στις ανάγκες των ΜΜΕ για χρηματοδότηση υποχρεώσεων στο εν λόγω κράτος μέλος και με την εκτιμώμενη ζήτηση για τη χρηματοδότηση αυτή των ΜΜΕ, λαμβάνοντας υπόψη την εκ των προτέρων αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) και σε κάθε περίπτωση, το ποσό αυτό δεν υπερβαίνει το 7 % της χρηματοδότησης που λαμβάνει το εν λόγω κράτος μέλος από το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΑΑ. Η συναθροιζόμενη συνεισφορά του ΕΤΠΑ και του ΕΓΤΑΑ από όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη δεν υπερβαίνει το συνολικό ανώτατο όριο των 8 500 000 000 EUR (σε τιμές 2011).

Σε περίπτωση που η Επιτροπή, σε συνεργασία με την ΕΤΕπ, θεωρήσει ότι το σύνολο της ελάχιστης συνεισφοράς στο μέσο που αντιπροσωπεύει το ποσό των συνδρομών όλων των συμμετεχόντων κρατών μελών δεν επαρκεί, συνεκτιμώντας την ελάχιστη κρίσιμη μάζα που ορίζεται στην εκ των προτέρων αξιολόγηση η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο α), η εφαρμογή του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής διακόπτεται και οι συνεισφορές επιστρέφονται στα κράτη μέλη.

Στην περίπτωση που το κράτος μέλος και η ΕΤΕπ δεν είναι σε θέση να συμφωνήσουν αναφορικά με τους όρους της συμφωνίας χρηματοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου, το κράτος μέλος πρέπει να αποστείλει αίτημα για να τροποποιήσει το πρόγραμμα που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) και να επαναποδοθεθεί τη συνεισφορά σε άλλα προγράμματα και προτεραιότητες σύμφωνα με τις απαιτήσεις της θεματικής συγκέντρωσης.

Στην περίπτωση που οι όροι για τον τερματισμό της συνεισφοράς του κράτους μέλους προς το μέσο, καθορίζονται στη συμφωνία χρηματοδότησης μεταξύ του εν λόγω κράτους μέλους και της ΕΤΕπ, οι οποίοι αναφέρονται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), έχουν εκπληρωθεί, το κράτος μέλος πρέπει να

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

⁽²⁾ Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338).

αποστέλλει αίτημα για να τροποποιήσει το πρόγραμμα που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) και να επαναδιαθέσει το υπόλοιπο της συνεισφοράς σε άλλα προγράμματα και προτεραιότητες σύμφωνα με τις απαιτήσεις της θεματικής συγκέντρωσης.

Στην περίπτωση που η συμμετοχή ενός κράτους μέλους στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής διακοπεί, το εν λόγω κράτος μέλος αποστέλλει αίτημα για τροποποίηση του προγράμματος. Όπου οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις αποδεσμεύονται ξαναγίνονται διαθέσιμες στο εν λόγω κράτος μέλος, με στόχο την επαναδιάθεσή τους σε άλλα προγράμματα και προτεραιότητες σύμφωνα με τις απαιτήσεις της θεματικής συγκέντρωσης.

3. Οι ΜΜΕ που λαμβάνουν χρηματοδότηση μέσω νέας χρηματοδότησης υποχρεώσεων, ως αποτέλεσμα της νέας σύνθεσης του χαρτοφυλακίου από τον ενδιάμεσο φορέα χρηματοδότησης στο πλαίσιο του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρεται στην παράγραφο 2, θεωρούνται ως οι τελικοί δικαιούχοι της συνεισφοράς από το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΑΑ στο εν λόγω μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής.

4. Κατά τη χρηματοδοτική συνεισφορά που αναφέρεται στην παράγραφο 2 πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

α) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 37 παράγραφος 2, βασίζεται σε εκ των προτέρων αξιολόγηση σε επίπεδο Ένωσης που διενεργείται από την ΕΤΕπ και την Επιτροπή,

Με βάση τις διαθέσιμες πηγές δεδομένων σχετικά με την τραπεζική χρηματοδότηση υποχρεώσεων και τις ΜΜΕ, η εκ των προτέρων αξιολόγηση θα καλύπτει, μεταξύ άλλων, ανάλυση των χρηματοδοτικών αναγκών των ΜΜΕ σε επίπεδο Ένωσης, τους όρους χρηματοδοτικής στήριξης και τις ανάγκες των ΜΜΕ καθώς και ένδειξη του χρηματοδοτικού κενού των ΜΜΕ σε κάθε κράτος μέλος, το προφίλ της οικονομικής και χρηματοδοτικής κατάστασης του κλάδου των ΜΜΕ σε επίπεδο κράτους μέλους, την ελάχιστη κρίσιμη μάζα των συνολικών συνεισφορών, ένα εύρος του εκτιμώμενου συνολικού όγκου δανεισμού που δημιουργείται από τέτοιου είδους συνεισφορές, καθώς και την προστιθέμενη αξία,

β) παρέχεται από κάθε συμμετέχον κράτος μέλος ως μέρος ενός ειδικού εθνικού προγράμματος ανά χρηματοδοτική συνεισφορά από το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΑΑ που στηρίζει τον θεματικό στόχο που ορίζεται στο άρθρο 9 πρώτο εδάφιο σημείο 3,

γ) υπόκειται στους όρους που θέτει η συμφωνία χρηματοδότησης που έχει συναφθεί μεταξύ κάθε συμμετέχοντος κράτους μέλους και της ΕΤΕπ, στην οποία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- i) καθήκοντα και υποχρεώσεις της ΕΤΕπ, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών·
- ii) η ελάχιστη μόχλευση που πρέπει να επιτευχθεί με σαφώς καθορισμένα οροθέσια εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που αναφέρεται στο άρθρο 65 παράγραφος 2·
- iii) οι όροι της νέας χρηματοδότησης υποχρεώσεων·
- iv) διατάξεις που συνδέονται με μη επιλέξιμες δραστηριότητες και κριτήρια αποκλεισμού·

v) χρονοδιαγράμματα των πληρωμών·

vi) κυρώσεις σε περίπτωση μη εκτέλεσης από τους ενδιάμεσους φορείς χρηματοδότησης·

vii) επιλογή ενδιάμεσων φορέων χρηματοδότησης·

viii) παρακολούθηση, υποβολή εκθέσεων και έλεγχος·

ix) δημοσιότητα·

x) οι όροι τερματισμού της σύμβασης.

Για τους σκοπούς της εφαρμογής του μέσου, η ΕΤΕπ προβαίνει σε συμβατικές ρυθμίσεις με τους επιλεγμένους ενδιάμεσους φορείς χρηματοδότησης·

δ) σε περίπτωση που η συμφωνία χρηματοδότησης που αναφέρεται στο στοιχείο γ) δεν συναφθεί εντός έξι μηνών από την υιοθέτηση του προγράμματος που αναφέρεται στο στοιχείο β), το κράτος μέλος έχει το δικαίωμα να επαναδιαθέσει τη συνεισφορά αυτή σε άλλα προγράμματα και προτεραιότητες σύμφωνα με τις απαιτήσεις της θεματικής συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή εκδίδει προκειμένου να εξασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εκτελεστική πράξη για τη θέσπιση υποδείγματος της συμφωνίας χρηματοδότησης που αναφέρεται στο στοιχείο γ). Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 150 παράγραφος 3.

5. Σε κάθε συμμετέχον κράτος μέλος επιτυγχάνεται ελάχιστη μόχλευση στα ορόσημα που ορίζονται στη συμφωνία χρηματοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), η οποία υπολογίζεται ως ο λόγος της νέας χρηματοδότησης υποχρεώσεων στις επιλέξιμες ΜΜΕ που θα προέλθει από ενδιάμεσους φορείς χρηματοδότησης, προς την αντίστοιχη συνεισφορά του ΕΤΠΑ και του ΕΓΤΑΑ από το εν λόγω κράτος μέλος, στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής. Η εν λόγω ελάχιστη μόχλευση μπορεί να διαφέρει μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών μελών.

Σε περίπτωση που ο ενδιάμεσος φορέας χρηματοδότησης δεν επιτύχει την ελάχιστη μόχλευση που ορίζεται στη συμφωνία χρηματοδότησης η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), δεσμεύεται συμβατικώς να καταβάλει πρόστιμο υπέρ του συμμετέχοντος κράτους μέλους, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζει η συμφωνία χρηματοδότησης.

Η αδυναμία του ενδιάμεσου φορέα χρηματοδότησης να επιτύχει την ελάχιστη μόχλευση όπως αυτή ορίζεται στη συμφωνία χρηματοδότησης, δεν μπορεί να επηρεάζει ούτε τις εκδοθείσες εγγυήσεις ούτε τις αντίστοιχες πράξεις τιτλοποίησης.

6. Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο του άρθρου 38 παράγραφος 2, οι χρηματοδοτικές συνεισφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου δύνανται να κατατεθούν σε χωριστούς λογαριασμούς ανά κράτος μέλος ή, σε περίπτωση που δύο ή περισσότερα συμμετέχοντα κράτη μέλη συναινέσουν, σε ενιαίο λογαριασμό, που καλύπτει όλα τα εν λόγω κράτη μέλη και θα χρησιμοποιείται σύμφωνα με τους συγκεκριμένους στόχους των προγραμμάτων από τα οποία καταβλήθηκαν οι συνεισφορές.

7. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 41 παράγραφοι 1 και 2 όσον αφορά τις χρηματοδοτικές συνεισφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, η αίτηση πληρωμής του κράτους μέλους προς την Επιτροπή, υποβάλλεται με βάση το 100 % των ποσών που πρέπει να καταβάλει το κράτος μέλος στην ΕΤΕπ, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα το οποίο ορίζεται στη συμφωνία χρηματοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω αιτήσεις πληρωμής βασίζονται στα ποσά που ζητούνται από την ΕΤΕπ και θεωρούνται αναγκαία για την κάλυψη των δεσμεύσεων για συμβάσεις εγγυήσεων ή πράξεις τιτλοποίησης που θα οριστικοποιηθούν εντός των επόμενων τριών μηνών. Οι πληρωμές από τα κράτη μέλη προς την ΕΤΕπ γίνονται χωρίς καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, πριν οι δεσμεύσεις επιβαρύνουν την ΕΤΕπ.

8. Κατά το κλείσιμο του προγράμματος, οι επιλέξιμες δαπάνες ανέρχονται στο συνολικό ποσό των συνεισφορών του προγράμματος που καταβλήθηκε στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, το οποίο αντιστοιχεί:

α) για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του παρόντος άρθρου, στους πόρους που αναφέρονται στο άρθρο 42 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο β)·

β) για τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του παρόντος άρθρου, στο συνολικό ποσό της νέας χρηματοδότησης υποχρεώσεων που απορρέει από πράξεις τιτλοποίησης, το οποίο καταβάλλεται στις επιλέξιμες ΜΜΕ ή διατίθεται προς όφελος αυτών, εντός της περιόδου επιλεξιμότητας όπως ορίζεται στο άρθρο 65 παράγραφος 2.

9. Για τους σκοπούς των άρθρων 44 και 45, οι μη χρησιμοποιηθείσες εγγυήσεις και τα ποσά που επεστράφησαν όσον αφορά, αντιστοίχως, τις εγγυήσεις χωρίς ανώτατο όριο και τις πράξεις τιτλοποίησης, θεωρούνται πόροι που επεστράφησαν στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής. Με την ολοκλήρωση των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, το καθαρό υπόλοιπο της ρευστοποίησης, μετά την αφαίρεση του κόστους, των εξόδων και της πληρωμής των ποσών που οφείλονται σε πιστωτές με προτεραιότητα εξόφλησης έναντι αυτών που κατεβλήθησαν από το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΑΑ, επιστρέφεται στα αντίστοιχα κράτη μέλη αναλογικά με τις συνεισφορές τους στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής.

10. Η έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 46 παράγραφος 1, περιέχει τα κάτωθι συμπληρωματικά στοιχεία:

α) το συνολικό ποσό της στήριξης από το ΕΤΠΑ και το ΕΓΤΑΑ που καταβάλλεται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής για εγγυήσεις χωρίς ανώτατο όριο ή πράξεις τιτλοποίησης, ανά πρόγραμμα και προτεραιότητα ή μέτρο·

β) την πρόοδο όσον αφορά τη δημιουργία νέας χρηματοδότησης υποχρεώσεων σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 4 για τις επιλέξιμες ΜΜΕ.

11. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 93 παράγραφος 1, οι πόροι που διατίθενται στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, δυνάμει της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, μπορεί να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία νέου μηχανισμού χρηματοδότησης υποχρεώσεων για ΜΜΕ σε ολόκληρη την επικράτεια του κράτους μέλους,

ανεξαρτήτως των κατηγοριών της περιοχής, εκτός και αν προβλέπεται διαφορετικά στη συμφωνία χρηματοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ).

12. Το άρθρο 70 δεν εφαρμόζεται για προγράμματα που αφορούν την υλοποίηση μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής με βάση το παρόν άρθρο.

Άρθρο 40

Διαχείριση και έλεγχος των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής

1. Οι φορείς που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 124 του παρόντος κανονισμού για το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής, το ΕΚΤ, το ΕΤΘΑ και σύμφωνα με το άρθρο 65 του κανονισμού ΕΓΤΑΑ δεν εκτελούν επιτόπιες επαληθεύσεις των πράξεων οι οποίες περιλαμβάνουν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής τα οποία εφαρμόζονται βάσει του άρθρου 38 παράγραφος 1 στοιχείο α). Οι εν λόγω οργανισμοί λαμβάνουν περιοδικές εκθέσεις ελέγχου από τους φορείς στους οποίους έχει ανατεθεί η υλοποίηση αυτών των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής.

2. Οι φορείς που είναι αρμόδιοι για τον δημοσιονομικό έλεγχο προγραμμάτων δεν διενεργούν ελέγχους των πράξεων που περιλαμβάνουν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής τα οποία εκτελούνται σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο α) ούτε των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που συνδέονται με τα εν λόγω μέσα. Λαμβάνουν περιοδικές εκθέσεις ελέγχου από τους ελεγκτές που ορίζονται στις συμφωνίες για τη σύσταση των εν λόγω μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής.

3. Οι φορείς που είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο των προγραμμάτων μπορούν να διενεργούν ελέγχους σε επίπεδο τελικών αποδεκτών μόνο όταν συντρέχει μία ή περισσότερες από τις εξής περιπτώσεις:

α) όταν τα δικαιολογητικά έγγραφα που αποδεικνύουν τη στήριξη που χορηγήθηκε από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής προς τελικούς αποδέκτες και ότι αυτή χρησιμοποιήθηκε για τους προβλεπόμενους σκοπούς σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν διατίθενται στο επίπεδο της διαχειριστικής αρχής ή στο επίπεδο των φορέων στους οποίους έχει ανατεθεί η υλοποίηση μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής·

β) όταν υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι τα διαθέσιμα έγγραφα στο επίπεδο της διαχειριστικής αρχής ή στο επίπεδο των φορέων στους οποίους έχει ανατεθεί η υλοποίηση μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής δεν αντιπροσωπεύουν μία ακριβή και αληθή καταγραφή της παρεχόμενης υποστήριξης.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 σχετικά με τη διαχείριση και τον έλεγχο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο β), συμπεριλαμβανομένων των ελεγχών που πρέπει να διενεργούν οι διαχειριστικές και ελεγκτικές αρχές, των ρυθμίσεων για την τήρηση αποδεικτικών εγγράφων, των στοιχείων που πρέπει να τεκμηριώνονται με αποδεικτικά έγγραφα, καθώς και διαχειριστικής και ελεγκτικής φύσεως ρυθμίσεων. Η Επιτροπή κοινοποιεί ταυτόχρονα τις εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, εντός 22 Απριλίου 2014.

5. Οι φορείς στους οποίους έχει ανατεθεί η υλοποίηση μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής είναι υπεύθυνοι για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας των αποδεικτικών εγγράφων και δεν επιβάλλουν στους τελικούς αποδέκτες απαιτήσεις τήρησης αρχείων πλέον όσων είναι απαραίτητες για να τους διευκολύνουν στο να εκπληρώσουν την υποχρέωση αυτή.

Άρθρο 41

Αιτήσεις πληρωμής που περιλαμβάνουν δαπάνες για μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής

1. Όσον αφορά τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο α) και τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο β), τα οποία εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 4 στοιχεία α) και β), υποβάλλονται τμηματικές αιτήσεις ενδιάμεσων πληρωμών για τις συνεισφορές των προγραμμάτων που καταβάλλονται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που καθορίζεται στο άρθρο 65 παράγραφος 2 («περίοδος επιλεξιμότητας»), σύμφωνα με τις εξής προϋποθέσεις:

α) Το ποσό της συνεισφοράς στο πρόγραμμα που καταβάλλεται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, για κάθε αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής η οποία υποβάλλεται εντός της περιόδου επιλεξιμότητας, δεν υπερβαίνει το 25 % του συνολικού ποσού των συνεισφορών στο πρόγραμμα που έχουν δεσμευθεί για το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής σύμφωνα με τη σχετική συμφωνία χρηματοδότησης, αντιστοιχεί σε δαπάνες κατά την έννοια του άρθρου 42 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και δ), που αναμένεται να καταβληθούν εντός της περιόδου επιλεξιμότητας. Οι αιτήσεις ενδιάμεσων πληρωμών που υποβάλλονται μετά την περίοδο επιλεξιμότητας περιλαμβάνουν το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών κατά την έννοια του άρθρου 42.

β) κάθε αίτηση για ενδιάμεση πληρωμή που αναφέρεται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου μπορεί να περιλαμβάνει έως το 25 % του συνολικού ποσού της εθνικής συμμετοχής όπως αναφέρεται στο άρθρο 38 παράγραφος 9 που αναμένεται να καταβληθεί στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, ή στο επίπεδο των τελικών αποδεκτών για δαπάνες κατά την έννοια του άρθρου 42 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και δ) εντός της περιόδου επιλεξιμότητας.

γ) οι μεταγενέστερες αιτήσεις ενδιάμεσης πληρωμής, που υποβάλλονται εντός της περιόδου επιλεξιμότητας, υποβάλλονται μόνο:

i) για τη δεύτερη αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής, όταν τουλάχιστον το 60 % του ποσού της πρώτης αίτησης ενδιάμεσων πληρωμών έχει χρησιμοποιηθεί ως επιλέξιμη δαπάνη κατά την έννοια του άρθρου 42 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και δ).

ii) για την τρίτη και τις επόμενες αιτήσεις ενδιάμεσης πληρωμής, όταν τουλάχιστον το 85 % των ποσών των προηγούμενων αιτήσεων ενδιάμεσων πληρωμών έχει χρησιμοποιηθεί ως επιλέξιμη δαπάνη κατά την έννοια του άρθρου 42 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και δ).

δ) κάθε αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής, η οποία περιλαμβάνει δαπάνες σχετικές με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, πρέπει να διαχωρίζει το συνολικό ποσό των συνεισφορών του προγράμματος που καταβλήθηκαν στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής από τα ποσά που καταβλήθηκαν ως επιλέξιμες δαπάνες κατά την έννοια του άρθρου 42 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και δ).

Κατά το κλείσιμο προγράμματος, η αίτηση πληρωμής του τελικού υπολοίπου περιλαμβάνει το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών όπως αναφέρεται στο άρθρο 42.

2. Όσον αφορά τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο β) και εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 4 στοιχείο γ), οι αιτήσεις ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμής του τελικού υπολοίπου περιλαμβάνουν το συνολικό ποσό των πληρωμών που πραγματοποιούνται από τη διαχειριστική αρχή για επενδύσεις στους τελικούς αποδέκτες, όπως αναφέρεται στο άρθρο 42 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β).

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 149, με τις οποίες καθορίζονται οι κανόνες που διέπουν την ανάκληση πληρωμών στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής και τις επακόλουθες τροποποιήσεις των αιτήσεων πληρωμών.

4. Η Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τα υποδείγματα που πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά την υποβολή συμπληρωματικών πληροφοριών σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής μαζί με τις αιτήσεις πληρωμής προς την Επιτροπή. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

Άρθρο 42

Επιλέξιμες δαπάνες κατά το κλείσιμο

1. Κατά το κλείσιμο ενός προγράμματος, οι επιλέξιμες δαπάνες του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής είναι το συνολικό ποσό των συνεισφορών που πράγματι καταβλήθηκαν από τα προγράμματα ή, σε περίπτωση εγγυήσεων, των δεσμεύσεων του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής, εντός της περιόδου επιλεξιμότητας, το οποίο αντιστοιχεί σε:

α) πληρωμές στους τελικούς αποδέκτες και, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 37 παράγραφος 7, πληρωμές προς όφελος των τελικών αποδεκτών·

β) πόρους που δεσμεύτηκαν για συμβάσεις εγγυήσεων, ανεξαρτήτως αν είναι εκκρεμείς ή έχουν λήξει, για την χρηματοδότηση πιθανών αιτήσεων εγγύησης για ζημιές, που υπολογίζονται επί τη βάση συνετής εκ των προτέρων αξιολόγησης κινδύνου, καλύπτοντας πολλαπλό ποσό υφισταμένων νέων δανείων ή άλλων μέσων υψηλού κινδύνου για επενδύσεις σε τελικούς αποδέκτες·

γ) κεφαλαιοποιημένες επιδοτήσεις επιτοκίου ή προμήθειες εγγύησης που πρέπει να καταβληθούν για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα 10 έτη μετά την περίοδο επιλεξιμότητας, οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμό με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, έχουν καταβληθεί σε διαχειριστικό λογαριασμό που δημιουργήθηκε ειδικά γι' αυτόν τον σκοπό, για την αποτελεσματική εκταμίευση μετά την περίοδο επιλεξιμότητας, που όμως αφορούν δάνεια ή άλλα μέσα υψηλού κινδύνου που εκταμιεύθηκαν για επενδύσεις σε τελικούς αποδέκτες εντός της περιόδου επιλεξιμότητας·

δ) πληρωμή δαπανών διαχείρισης ή πληρωμή αμοιβών διαχείρισης του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 για τον καθορισμό συγκεκριμένων κανόνων για τη θέσπιση συστήματος κεφαλαιοποίησης των ετήσιων δόσεων για τις επιδοτήσεις επιτοκίου και τις επιδοτήσεις προμηθειών εγγύησης, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο στοιχείο γ).

2. Στην περίπτωση συμμετοχών κεφαλαίου και μικροπιστώσεων, οι κεφαλαιοποιημένες δαπάνες ή έξοδα διαχείρισης που θα πρέπει να καταβληθούν για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα έξι έτη μετά την περίοδο επιλεξιμότητας και αφορούν επενδύσεις σε τελικούς αποδέκτες οι οποίες πραγματοποιήθηκαν εντός της περιόδου επιλεξιμότητας, οι οποίες δεν μπορούν να καλυφθούν από τις διατάξεις των άρθρων 44 ή 45, μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες όταν καταβάλλονται σε λογαριασμό υπό μεσεγγύηση που δημιουργείται ειδικά προς τον σκοπό αυτό.

3. Στην περίπτωση εργαλείων κεφαλαίων συμμετοχών που στοχεύουν σε επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 37 παράγραφος 4 για τις οποίες η συμφωνία χρηματοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 38 παράγραφος 7 στοιχείο β) υπεγράφη πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2017, τα οποία έως το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας επένδυσαν τουλάχιστον το 55 % των πόρων του προγράμματος που είχαν δεσμευθεί με την αντίστοιχη συμφωνία χρηματοδότησης, ένα περιορισμένο ποσό των πληρωμών για επενδύσεις στους τελικούς αποδέκτες που πρόκειται να πραγματοποιηθούν εντός περιόδου που δεν υπερβαίνει τα τέσσερα έτη μετά τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας, μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες, εφόσον καταβληθούν σε λογαριασμό υπό μεσεγγύηση που έχει συσταθεί για τον σκοπό αυτό, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται, αφενός οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και, αφετέρου, όλες οι προϋποθέσεις που παρατίθενται κατωτέρω.

Τα ποσά που καταβάλλονται στο λογαριασμό υπό μεσεγγύηση:

- α) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για επακόλουθες επενδύσεις σε τελικούς αποδέκτες που έλαβαν τις αρχικές επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής κατά τη διάρκεια της περιόδου επιλεξιμότητας, οι οποίες εξακολουθούν να εκκρεμούν εν όλω ή εν μέρει,
- β) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για επακόλουθες επενδύσεις που θα πραγματοποιηθούν σύμφωνα με όρους και συμβάσεις της αγοράς και που περιορίζονται στο απολύτως αναγκαίο για την τόνωση των συνεπενδύσεων του ιδιωτικού τομέα, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζουν τη συνέχεια της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων-στόχων, ώστε να μπορούν τόσο οι επενδυτές του δημόσιου τομέα όσο και οι ιδιώτες επενδυτές να επωφεληθούν από τις επενδύσεις,
- γ) δεν υπερβαίνουν το 20 % των επιλέξιμων δαπανών του εργαλείου κεφαλαίου συμμετοχών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) από το οποίο αφαιρούνται τα ανώτατα κεφάλαια και έσοδα που επιστρέφονται στο εν λόγω χρηματοδοτικό εργαλείο εντός της περιόδου επιλεξιμότητας.

Τα ποσά που καταβάλλονται στον λογαριασμό σε μεσεγγύηση και τα οποία δεν θα χρησιμοποιηθούν για επενδύσεις σε τελικούς δικαιούχους κατά την περίοδο που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 45.

4. Οι επιλέξιμες δαπάνες που δηλώνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 δεν υπερβαίνουν το άθροισμα:

- α) του συνολικού ποσού της στήριξης από τα ΕΔΕΤ που καταβάλλεται για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 2· και

β) το αντίστοιχο ποσό της εθνικής συμμετοχής.

5. Οι δαπάνες και οι αμοιβές διαχείρισης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ) και στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, μπορούν να χρεώνονται από τον διαχειριστή του ταμείου χαρτοφυλακίου ή τους διαχειριστές των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 4 στοιχεία α) και β), χωρίς να επιτρέπεται να υπερβούν τα όρια που ορίζονται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου. Ενώ οι δαπάνες διαχείρισης περιλαμβάνουν στοιχεία άμεσων ή έμμεσων δαπανών που αποζημιώνονται βάσει δικαιολογητικών, η αμοιβή διαχείρισης αφορά την αμοιβή για παροχή υπηρεσιών που έχει καθοριστεί στο πλαίσιο μιας ανταγωνιστικής διαδικασίας σε όρους αγοράς, όπου απαιτείται. Οι δαπάνες και οι αμοιβές διαχείρισης βασίζονται σε μέθοδο υπολογισμού που εξαρτάται από τις επιδόσεις.

Οι δαπάνες και οι αμοιβές διαχείρισης μπορούν να περιλαμβάνουν τα τέλη διακανονισμού. Στην περίπτωση που τα τέλη διακανονισμού ή μέρος τους επιβαρύνουν τους τελικούς αποδέκτες, δεν δηλώνονται ως επιλέξιμες δαπάνες.

Οι δαπάνες και οι αμοιβές διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν προπαρασκευαστικές εργασίες για το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής πριν από την υπογραφή της σχετικής συμφωνίας χρηματοδότησης, είναι επιλέξιμες από την ημερομηνία υπογραφής της σχετικής συμφωνίας χρηματοδότησης.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149, για τη θέσπιση συγκεκριμένων κανόνων σχετικά με τον καθορισμό των κριτηρίων για τον υπολογισμό των δαπανών και αμοιβών διαχείρισης με βάση τις επιδόσεις και τα εφαρμοστέα όρια, καθώς και των κανόνων για την καταβολή των κεφαλαιοποιημένων δαπανών και αμοιβών διαχείρισης για εργαλεία συμμετοχών κεφαλαίων και μικροπιστώσεις.

Άρθρο 43

Τόκοι και άλλα έσοδα που δημιουργούνται από την υποστήριξη που παρέχουν τα ΕΔΕΤ σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής

1. Η συνεισφορά που καταβάλλουν τα ΕΔΕΤ σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής κατατίθεται σε λογαριασμούς σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στα κράτη μέλη και επενδύονται σε προσωρινή βάση σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Οι τόκοι και τα άλλα έσοδα που προκύπτουν από τη συνεισφορά που καταβάλλουν τα ΕΔΕΤ σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής χρησιμοποιούνται για τους ίδιους σκοπούς, συμπεριλαμβανομένων της αποζημίωσης των προκύπτουσών δαπανών διαχείρισης ή της πληρωμής αμοιβών διαχείρισης του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ), και των εξόδων που καταβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 2, με αυτούς της αρχικής συνεισφοράς από τα ΕΔΕΤ είτε εντός του ίδιου μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής είτε μετά την εκκαθάριση του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής, σε άλλα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής ή μορφές στήριξης σύμφωνα με τους ειδικούς στόχους που καθορίζονται στο πλαίσιο μιας προτεραιότητας, μέχρι τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας.

3. Η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει την τήρηση των κατάλληλων στοιχείων για τη χρήση των τόκων και άλλων εσόδων.

Άρθρο 44

Επαναχρησιμοποίηση πόρων που αποδίδονται στη συνεισφορά των ΕΔΕΤ μέχρι τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας

1. Οι πόροι που επιστρέφονται στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής από επενδύσεις ή από αποδέσμευση πόρων που είχαν διατεθεί για συμβάσεις εγγυήσεων, συμπεριλαμβανομένων αποπληρωμών κεφαλαίου και εσόδων και άλλων κερδών ή αποδόσεων, όπως τόκοι, προμήθειες εγγύησης, μερίσματα, κέρδη κεφαλαίου ή οποιαδήποτε άλλα έσοδα που παράγονται από επενδύσεις, οι οποίοι αποδίδονται στη συνεισφορά από τα ΕΔΕΤ, επαναχρησιμοποιούνται για τους ακόλουθους σκοπούς μέχρι του ύψους του ποσού που είναι απαραίτητο και με τη σειρά που προβλέπεται στις σχετικές συμφωνίες χρηματοδότησης:

- a) για πρόσθετες επενδύσεις μέσω του ίδιου ή άλλων μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, σύμφωνα με τους ειδικούς στόχους που καθορίζονται στο πλαίσιο μιας προτεραιότητας.
- β) όπου δύναται να εφαρμοστεί, για την καταβολή προνομιακής αμοιβής ιδιωτικών ή δημόσιων επενδυτών που λειτουργούν βάσει της αρχής της οικονομίας της αγοράς, οι οποίοι παρέχουν συμπληρωματικούς με την συνεισφορά από τα ΕΔΕΤ πόρους προς το μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής ή επενδύουν από κοινού με αυτό σε επίπεδο των τελικών αποδεκτών.
- γ) όπου δύναται να εφαρμοστεί, για την κάλυψη της αποζημίωσης των προκύπτουσών δαπανών διαχείρισης ή της πληρωμής της αμοιβής διαχείρισης του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Η ανάγκη και το ύψος της προνομιακής αμοιβής, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο στοιχείο β) καθορίζεται στην εκ των προτέρων αξιολόγηση. Η προνομιακή αμοιβή δεν υπερβαίνει το ποσό που είναι αναγκαίο για τη δημιουργία κινήτρων με σκοπό την προσέλκυση ιδιωτικών πόρων και δεν αποζημιώνει υπέρμετρα τους ιδιωτικούς ή τους δημόσιους επενδυτές που λειτουργούν βάσει της αρχής της οικονομίας της αγοράς. Η ευθυγράμμιση συμφερόντων εξασφαλίζεται με τον ενδεδειγμένο καταμερισμό του κινδύνου και του κέρδους και διεξάγεται σε κανονική εμπορική βάση και είναι σύμφωνη με τους κανόνες της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις.

2. Η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει την τήρηση των κατάλληλων στοιχείων για τη χρήση των πόρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1

Άρθρο 45

Χρήση των πόρων μετά τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι πόροι που επιστρέφονται στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται οι αποπληρωμές κεφαλαίων, τα έσοδα και άλλα κέρδη ή αποδόσεις που έχουν παραχθεί εντός περιόδου τουλάχιστον οκτώ ετών μετά τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας, οι οποίοι αποδίδονται στη συνεισφορά από τα ΕΔΕΤ σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής σύμφωνα με το άρθρο 37, χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τους στόχους του προγράμματος ή των προγραμμάτων, είτε εντός του ίδιου μέσου

χρηματοοικονομικής τεχνικής είτε, ύστερα από την έξοδο των εν λόγω πόρων από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, σε άλλα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, εφόσον, σε αμφότερες περιπτώσεις, ύστερα από αξιολόγηση των συνθηκών αγοράς, καταδεικνύεται η συνεχιζόμενη ανάγκη για παρόμοιες επενδύσεις, ή σε άλλες μορφές στήριξης.

Άρθρο 46

Έκθεση για την υλοποίηση των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής

1. Η διαχειριστική αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή ειδική έκθεση η οποία καλύπτει τις πράξεις που περιλαμβάνουν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής υπό μορφή παραρτήματος στην ετήσια έκθεση υλοποίησης.

2. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 ειδική έκθεση περιλαμβάνει, για κάθε μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα ακόλουθα στοιχεία:

- a) την ταυτότητα του προγράμματος και του άξονα ή του μέτρου προτεραιότητας από το οποίο παρέχεται η στήριξη των ΕΔΕΤ.
- β) περιγραφή του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής και των ρυθμίσεων υλοποίησης.
- γ) προσδιορισμό των φορέων υλοποίησης των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, καθώς και των φορέων διαχείρισης των ταμείων χαρτοφυλακίου κατά περίπτωση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο α), στο άρθρο 38 παράγραφος 4 στοιχεία α), β) και γ), καθώς και των ενδιάμεσων φορέων χρηματοδότησης που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 6.
- δ) το συνολικό ποσό των συνεισφορών του προγράμματος κατά προτεραιότητα ή μέτρο που καταβάλλεται στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής.
- ε) το συνολικό ποσό της στήριξης που έχει πληρωθεί σε τελικούς δικαιούχους ή υπέρ τελικών δικαιούχων, ή έχει δεσμευτεί σε συμβάσεις εγγυήσεων από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής για επενδύσεις σε τελικούς αποδέκτες καθώς και τα έξοδα ή αμοιβές διαχείρισης που έχουν καταβληθεί, ανά πρόγραμμα και προτεραιότητα ή μέτρο.
- στ) την απόδοση του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής καθώς και την πρόοδο στην υλοποίησή του και στην επιλογή των φορέων υλοποίησης του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής συμπεριλαμβανομένου του διαχειριστή του Ταμείου Χαρτοφυλακίου
- ζ) τόκους και άλλα έσοδα που προκύπτουν από την στήριξη από τα ΕΔΕΤ προς το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, και πόρους προγράμματος που επιστρέφονται στα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής από επενδύσεις, όπως αναφέρεται στα άρθρα 43 και 44.
- η) την πρόοδο επίτευξης του αναμενόμενου αποτελέσματος μόχλευσης των επενδύσεων που πραγματοποιούνται από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής και την αξία των επενδύσεων και συμμετοχών.

- θ) την αξία των επενδύσεων κεφαλαίου συμμετοχών, όσον αφορά τα προηγούμενα έτη·
- ι) συμβολή του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής στην επίτευξη των δεικτών της σχετικής προτεραιότητας ή του σχετικού μέτρου.

Οι πληροφορίες των στοιχείων ζ) και η) του πρώτου εδαφίου μπορούν να περιλαμβάνονται μόνο στο παράρτημα των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης που πρόκειται να υποβληθούν το 2017 και το 2019, καθώς και στην τελική έκθεση υλοποίησης. Οι υποχρεώσεις παρακολούθησης που προβλέπονται στα στοιχεία α) έως ι) του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζονται στο επίπεδο των τελικών αποδεκτών.

3. Η Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλίσει ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τα υποδείγματα που πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά την υποβολή έκθεσης στην Επιτροπή σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παρέμεινε το άρθρο 143 παράγραφος 3.

4. Κάθε χρόνο, αρχής γενομένης από το 2016, η Επιτροπή παρέχει, εντός έξι μηνών από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης που αναφέρεται στο άρθρο 111 παράγραφος 1 για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής, το άρθρο 75 του κανονισμού ΕΓΤΑΑ για το ΕΓΤΑΑ, καθώς και τις σχετικές διατάξεις των ειδικών ανά ταμείο κανόνων για το ΕΤΘΑ, περιλήψεις των δεδομένων σχετικά με την πρόοδο στη χρηματοδότηση και υλοποίηση των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, που αποστέλλονται από τις διαχειριστικές αρχές, σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Οι εν λόγω περιλήψεις διαβιβάζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο και δημοσιοποιούνται.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Παρακολούθηση

Τμήμα I

Παρακολούθηση των προγραμμάτων

Άρθρο 47

Επιτροπή παρακολούθησης

1. Εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης στο κράτος μέλος της απόφασης για την έγκριση ενός προγράμματος, το κράτος μέλος συγκροτεί επιτροπή, σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και δημοσιονομικό πλαίσιο του, για να παρακολουθεί την υλοποίηση του προγράμματος σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή (η «επιτροπή παρακολούθησης»).

Ένα κράτος μέλος μπορεί να συγκροτήσει μία μόνο επιτροπή παρακολούθησης για την κάλυψη περισσότερων από ένα προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ.

2. Κάθε επιτροπή παρακολούθησης συντάσσει και εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό της σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και δημοσιονομικό πλαίσιο του οικείου κράτους μέλους.

3. Η επιτροπή παρακολούθησης ενός προγράμματος στο πλαίσιο του στόχου για την Ευρωπαϊκή Έδαφική Συνεργασία συγκροτείται

από τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα συνεργασίας και από τρίτες χώρες, στην περίπτωση που έχουν αποδεχθεί την πρόσκληση να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα συνεργασίας, σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης έγκρισης του προγράμματος συνεργασίας στο κράτος μέλος. Η επιτροπή παρακολούθησης αυτή συντάσσει και εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό της.

Άρθρο 48

Σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης

1. Η σύνθεση της επιτροπής παρακολούθησης ενός προγράμματος, αποφασίζεται από το κράτος μέλος, με την προϋπόθεση ότι η επιτροπή παρακολούθησης περιλαμβάνει στη σύνθεσή της εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών του οικείου κράτους μέλους, ενδιάμεσους φορείς και εκπροσώπους των εταιρών που αναφέρονται στο άρθρο 5. Εκπρόσωποι των εταιρών εξουσιοδοτούνται να αποτελούν μέρος της επιτροπής παρακολούθησης από τους αντίστοιχους εταιρικούς βάσει διαφανών διαδικασιών. Κάθε μέλος της επιτροπής παρακολούθησης δύναται να έχει ένα δικαίωμα ψήφου.

Η σύνθεση της επιτροπής παρακολούθησης ενός προγράμματος, σύμφωνα με τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, συμφωνείται από τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και τις τρίτες χώρες στην περίπτωση που έχουν αποδεχθεί την πρόσκληση να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα συνεργασίας. Η επιτροπή παρακολούθησης περιλαμβάνει σχετικούς αντιπροσώπους των εν λόγω κρατών μελών και τρίτων χωρών. Η επιτροπή παρακολούθησης μπορεί να περιλαμβάνει εκπροσώπους του ΕΟΕΣ που υλοποιεί δράσεις σχετικές με το πρόγραμμα εντός της περιοχής προγράμματος.

2. Ο κατάλογος των μελών της επιτροπής παρακολούθησης δημοσιεύεται.

3. Η Επιτροπή συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής παρακολούθησης με συμβουλευτική ιδιότητα.

4. Εάν η ΕΤΕπ συνεισφέρει σε πρόγραμμα, μπορεί να συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής παρακολούθησης με συμβουλευτική ιδιότητα.

5. Η προεδρία της επιτροπής παρακολούθησης ασκείται από αντιπρόσωπο του κράτους μέλους ή της διαχειριστικής αρχής.

Άρθρο 49

Καθήκοντα της επιτροπής παρακολούθησης

1. Η επιτροπή παρακολούθησης συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος και εξετάζει την εφαρμογή του προγράμματος και την πρόοδο ως προς την επίτευξη των στόχων του. Ως προς αυτό, εξετάζει τα δημοσιονομικά στοιχεία, τους κοινούς και ειδικούς δείκτες του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών στις τιμές των δεικτών αποτελεσμάτων, και την πρόοδο προς την επίτευξη των ποσοτικά προσδιορισμένων στόχων και των ορόσημων που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων που αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 και, κατά περίπτωση, των αποτελεσμάτων ποιοτικών αναλύσεων.

2. Η επιτροπή παρακολούθησης εξετάζει όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την επίδοση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των συμπερασμάτων των αναθεωρήσεων επιδόσεων.

3. Ζητείται η γνώμη της επιτροπής παρακολούθησης η οποία, εφόσον το κρίνει κατάλληλο, εκδίδει γνωμοδότηση για κάθε τροποποίηση του προγράμματος που προτείνει η διαχειριστική αρχή.

4. Η επιτροπή παρακολούθησης δύναται να υποβάλει παρατηρήσεις στη διαχειριστική αρχή αναφορικά με την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων ενεργειών που σχετίζονται με τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των δικαιούχων. Η επιτροπή παρακολούθησης παρακολουθεί τα μέτρα που λαμβάνονται ως αποτέλεσμα των παρατηρήσεών της.

Άρθρο 50

Εκθέσεις υλοποίησης

1. Από το 2016 έως και το 2023, κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσια έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος. Κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή τελική έκθεση υλοποίησης του προγράμματος για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής και ετήσια έκθεση υλοποίησης για το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ εντός προθεσμίας που καθορίζεται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

2. Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης παρέχουν βασικές πληροφορίες για την υλοποίηση του προγράμματος και τις προτεραιότητές του με αναφορά στα δημοσιονομικά δεδομένα, τους κοινούς δείκτες και ειδικούς δείκτες του προγράμματος και σε τιμές ποσοτικά προσδιορισμένων στόχων, περιλαμβανομένων των μεταβολών στις τιμές των δεικτών αποτελεσμάτων, κατά περίπτωση, και αρχής γενομένης από την ετήσια έκθεση υλοποίησης που υποβάλλεται το 2017, στα ορόσημα που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων. Τα κοινοποιούμενα δεδομένα αφορούν τις τιμές για δείκτες όσον αφορά τις πράξεις που έχουν υλοποιηθεί πλήρως καθώς και, όταν είναι δυνατόν, όσον αφορά το στάδιο υλοποίησης, για επιλεγμένες πράξεις. Παραθέτουν επίσης μια έκθεση σύνθεσης των συμπερασμάτων όλων των αξιολογήσεων του προγράμματος που κατέστησαν διαθέσιμα κατά τη διάρκεια του προηγούμενου οικονομικού έτους, όλα τα ζητήματα που ενδεχομένως επηρεάζουν την επίδοση του προγράμματος και τα μέτρα που έχουν ληφθεί. Η ετήσια έκθεση υλοποίησης που υποβάλλεται το 2016 δύναται επίσης να παραθέτει, κατά περίπτωση, τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την τήρηση των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, στον κανονισμό ΕΚΤ μπορούν να θεσπίζονται ειδικοί κανόνες για τα δεδομένα που διαβιβάζονται για το ΕΚΤ.

4. Η ετήσια έκθεση υλοποίησης που υποβάλλεται το 2017 παραθέτει και εκτιμά τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης της συνεισφοράς των ΕΔΕΤ στις μεταβολές της τιμής των δεικτών αποτελεσμάτων, όταν προκύπτουν στοιχεία από τις σχετικές αξιολογήσεις. Η ετήσια έκθεση υλοποίησης παραθέτει τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την τήρηση των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων που δεν είχαν ικανοποιηθεί κατά τον χρόνο της έγκρισης των προγραμμάτων. Εκτιμά επίσης την υλοποίηση δράσεων λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές που ορίζονται στα άρθρα 7 και 8, τον ρόλο των εταιρών που αναφέρονται στο άρθρο 5 στην υλοποίηση του προγράμματος και αναφέρει τη στήριξη που χρησιμοποιήθηκε για τους στόχους της κλιματικής αλλαγής.

5. Η ετήσια έκθεση υλοποίησης που υποβάλλεται το 2019 και η τελική έκθεση υλοποίησης για τα ΕΔΕΤ περιλαμβάνουν, εκτός από

τα στοιχεία και την αξιολόγηση που αναφέρεται στις παραγράφους 2 και 3, στοιχεία σχετικά με αξιολόγηση της προόδου προς την επίτευξη των στόχων του προγράμματος και τη συμβολή του στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης και την προώθηση μιας έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

6. Προκειμένου να γίνουν αποδεκτές, οι αναφερόμενες στις παραγράφους 1 έως 5 ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης περιέχουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από τις εν λόγω παραγράφους και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

Η Επιτροπή ενημερώνει το κράτος μέλος εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης ότι δεν είναι αποδεκτή, σε διαφορετική περίπτωση θεωρείται αποδεκτή.

7. Η Επιτροπή εξετάζει την ετήσια και τελική έκθεση υλοποίησης και ενημερώνει το κράτος μέλος για τις παρατηρήσεις της εντός δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της ετήσιας έκθεσης υλοποίησης και εντός πέντε μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της τελικής έκθεσης υλοποίησης. Όταν η Επιτροπή δεν κοινοποιεί παρατηρήσεις εντός αυτών των προθεσμιών, οι εκθέσεις θεωρείται ότι έχουν γίνει αποδεκτές.

8. Η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει παρατηρήσεις στη διαχειριστική αρχή σχετικά με ζητήματα που επηρεάζουν σημαντικά την εφαρμογή του προγράμματος. Όταν υποβάλλονται παρόμοιες παρατηρήσεις, η διαχειριστική αρχή παρέχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία σχετικά με τα παρατηρήσεις αυτές και, κατά περίπτωση, ενημερώνει την Επιτροπή, εντός τριών μηνών, για τα μέτρα που έχουν ληφθεί.

9. Οι ετήσιες και οι τελικές εκθέσεις υλοποίησης, καθώς και μια συνοπτική έκθεση του περιεχόμενου τους δημοσιοποιούνται στο κοινό.

Άρθρο 51

Ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης

1. Από το 2016 μέχρι και το 2023 οργανώνεται ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης μεταξύ της Επιτροπής και κάθε κράτους μέλους όπου εξετάζονται οι επιδόσεις κάθε προγράμματος, λαμβανομένης υπόψη της ετήσιας έκθεσης εφαρμογής και των παρατηρήσεων της Επιτροπής, κατά περίπτωση.

2. Η ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης μπορεί να καλύπτει περισσότερα του ενός προγράμματα. Το 2017 και 2019, η ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης θα καλύψει όλα τα προγράμματα του κράτους μέλους και θα λάβει επίσης υπόψη τις εκθέσεις προόδου που θα υποβάλουν τα κράτη μέλη, βάσει του άρθρου 52, εκείνα τα έτη.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, το κράτος μέλος και η Επιτροπή δύναται να συμφωνήσουν να μην πραγματοποιήσουν ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης ενός προγράμματος ορισμένων ετών άλλων από το 2017 και το 2019.

4. Στην ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης προεδρεύει η Επιτροπή ή, εάν το ζητήσει το κράτος μέλος, προεδρεύουν από κοινού το κράτος μέλος και η Επιτροπή.

5. Το κράτος μέλος μεριμνά ώστε να δίνεται η απαραίτητη συνέχεια σε παρατηρήσεις της Επιτροπής μετά την ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης σχετικά με ζητήματα που επηρεάζουν σημαντικά την υλοποίηση του προγράμματος και, κατά περίπτωση, ενημερώνει την Επιτροπή εντός τριών μηνών για τα μέτρα που έχουν ληφθεί.

Τμήμα II

Στρατηγική πρόοδος

Άρθρο 52

Έκθεση προόδου

1. Έως τις 31 Αυγούστου 2017 και τις 31 Αυγούστου 2019, το κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση προόδου σχετικά με την εφαρμογή του συμφώνου εταιρικής σχέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2016 και τις 31 Δεκεμβρίου 2018 αντίστοιχα.

2. Η έκθεση προόδου παραθέτει πληροφορίες σχετικά με και εκτιμά:

- α) τις αλλαγές στις επενδυτικές ανάγκες του κράτους μέλους από τη σύναψη του συμφώνου εταιρικής σχέσης·
- β) την πρόοδο προς την επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς και των ειδικών ανά ταμείο αποστολών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1, μέσω της συμβολής των ΕΔΕΤ στους επιλεγμένους θεματικούς στόχους, ιδίως όσον αφορά τα καθορισθέντα ορόσημα στο πλαίσιο επιδόσεων για κάθε πρόγραμμα και τη στήριξη που χρησιμοποιήθηκε για τους στόχους της κλιματικής αλλαγής·
- γ) το εάν έτυχαν εφαρμογής σύμφωνα με το καθορισθέν χρονοδιάγραμμα, τα μέτρα που ελήφθησαν για την τήρηση των εφαρμοστέων εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων που διατυπώνονται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και δεν είχαν ικανοποιηθεί κατά τον χρόνο έγκρισης του συμφώνου εταιρικής σχέσης. Το στοιχείο αυτό ισχύει μόνο για την έκθεση προόδου που πρόκειται να υποβληθεί το 2017·
- δ) την εφαρμογή των μηχανισμών για τη διασφάλιση του συντονισμού μεταξύ των ΕΔΕΤ και άλλων ενωσιακών και εθνικών μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής και με την ΕΤΕπ·
- ε) την εφαρμογή της ολοκληρωμένης προσέγγισης της χωρικής ανάπτυξης, ή μια συνοπτική παρουσίαση της εφαρμογής των ολοκληρωμένων προσεγγίσεων βάσει των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένης της προόδου προς την επίτευξη των τομέων προτεραιότητας που καθορίστηκαν για συνεργασία·
- στ) ανάλογα με την περίπτωση, τα μέτρα που ελήφθησαν για την ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους και των δικαιούχων να διαχειρίζονται και να χρησιμοποιούν τα ΕΔΕΤ·
- ζ) τις δράσεις που αναλαμβάνονται και την πρόοδο που επιτυγχάνεται όσον αφορά τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους·

η) τον ρόλο των εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 κατά την εφαρμογή του συμφώνου εταιρικής σχέσης·

θ) μια συνοπτική παρουσίαση των μέτρων που λαμβάνονται σε σχέση με την εφαρμογή των οριζόντιων αρχών που αναφέρονται στα άρθρα 5, 7 και 8 και στόχων πολιτικής για την υλοποίηση των ΕΔΕΤ.

3. Όταν η Επιτροπή κρίνει, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία υποβολής της έκθεσης προόδου, ότι τα υποβληθέντα στοιχεία είναι ελλιπή ή ασαφή κατά τρόπο που επηρεάζει σημαντικά την ποιότητα και την αξιοπιστία της σχετικής αξιολόγησης, δύναται να ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες από το κράτος μέλος, υπό τον όρο ότι η αίτηση δεν προκαλεί αδικαιολόγητες καθυστερήσεις και ότι η Επιτροπή παρέχει αιτιολόγηση σχετικά με την άποψή της για την επικαλούμενη έλλειψη ποιότητας και αξιοπιστίας. Το κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή τις ζητηθείσες πληροφορίες εντός τριών μηνών και, κατά περίπτωση, επιφέρει τις αντίστοιχες τροποποιήσεις στην έκθεση προόδου.

4. Η Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με το υπόδειγμα που πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την υποβολή της έκθεσης προόδου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

Άρθρο 53

Υποβολή έκθεσης από την Επιτροπή και συζήτηση σχετικά με τα ΕΔΕΤ

1. Η Επιτροπή διαβιβάζει κάθε έτος από το 2016 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, μια συνοπτική έκθεση σχετικά με τα προγράμματα των ΕΔΕΤ βάσει των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης των κρατών μελών που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 50, καθώς και μια έκθεση σύνθεσης των συμπερασμάτων των διαθέσιμων αξιολογήσεων προγραμμάτων. Το 2017 και το 2019, η συνοπτική έκθεση αποτελεί μέρος της στρατηγικής έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

2. Το 2017 και το 2019, η Επιτροπή συντάσσει στρατηγική έκθεση που συνοψίζει τις εκθέσεις προόδου των κρατών μελών, την οποία υποβάλλει, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2019 αντίστοιχως, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών και επί της οποίας θα κληθούν τα εν λόγω θεσμικά όργανα να συζητήσουν.

3. Το Συμβούλιο συζητεί τη στρατηγική έκθεση ιδίως όσον αφορά τη συμβολή των ΕΔΕΤ στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, και καλείται να παράσχει στοιχεία κατά την εαρινή σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

4. Κάθε δύο έτη από το 2018, η Επιτροπή περιλαμβάνει στην ετήσια έκθεση προόδου της προς την εαρινή σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τμήμα που συνοψίζει τις πλέον πρόσφατες εκθέσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, ιδίως όσον αφορά τη συμβολή των ΕΔΕΤ στην πρόοδο προς την επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Αξιολόγηση

Άρθρο 54

Γενικές διατάξεις

1. Οι αξιολογήσεις πραγματοποιούνται με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της εφαρμογής των προγραμμάτων καθώς και για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της απόδοσης και των επιπτώσεών τους. Ο αντίκτυπος των προγραμμάτων αξιολογείται σύμφωνα με την αποστολή κάθε ΕΔΕΤ σε σχέση με τους στόχους της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και, ανάλογα με το μέγεθος του προγράμματος σε σχέση με το ΑΕγχΠ και την ανεργία στην οικεία περιοχή προγράμματος, κατά περίπτωση.

2. Τα κράτη μέλη χορηγούν τους απαραίτητους πόρους για τη διενέργεια των αξιολογήσεων και εξασφαλίζουν ότι έχουν τεθεί σε λειτουργία οι διαδικασίες για την παραγωγή και συλλογή των δεδομένων που είναι απαραίτητα για τις αξιολογήσεις, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που αφορούν τους κοινούς και, ανάλογα με την περίπτωση, τους ειδικούς δείκτες προγράμματος.

3. Οι αξιολογήσεις γίνονται από εσωτερικούς ή εξωτερικούς εμπειρογνώμονες λειτουργικά ανεξάρτητους από τις αρχές που είναι αρμόδιες για την υλοποίηση του προγράμματος. Η Επιτροπή παρέχει καθοδήγηση για τη διενέργεια των αξιολογήσεων, αμέσως μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

4. Όλες οι αξιολογήσεις δημοσιοποιούνται στο κοινό.

Άρθρο 55

Εκ των προτέρων αξιολόγηση

1. Τα κράτη μέλη πραγματοποιούν εκ των προτέρων αξιολογήσεις για τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού κάθε προγράμματος.

2. Οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις εκτελούνται υπό την ευθύνη της αρχής που είναι αρμόδια για την εκπόνηση των προγραμμάτων. Υποβάλλονται στην Επιτροπή ταυτόχρονα με το πρόγραμμα, μαζί με συνοπτική παρουσίαση. Οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο μπορούν να καθορίζουν όρια κάτω από τα οποία η εκ των προτέρων αξιολόγηση μπορεί να συνδυάζεται με την αξιολόγηση άλλου προγράμματος.

3. Οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις εκτιμούν:

- α) τη συμβολή στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη σε σχέση με τους επιλεγέντες θεματικούς στόχους και τις προτεραιότητες, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και περιφερειακές ανάγκες και τις δυνατότητες ανάπτυξης, καθώς και τα διδάγματα που αντλούνται από προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού·
- β) την εσωτερική συνοχή του προτεινόμενου προγράμματος ή της δραστηριότητας και τις σχέσεις του με άλλα συναφή μέσα·
- γ) τη συμμόρφωση της διάθεσης των πόρων του προϋπολογισμού με τους στόχους του προγράμματος·
- δ) τη συνέπεια των επιλεγέντων θεματικών στόχων, προτεραιοτήτων και αντίστοιχων στόχων των προγραμμάτων με το ΚΣΠ, με το σύμφωνο εταιρικής σχέσης και με τις σχετικές

ανά χώρα συστάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και, κατά περίπτωση, σε εθνικό επίπεδο, με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων·

- ε) τη συνάφεια και σαφήνεια των προτεινόμενων δεικτών του προγράμματος·
- στ) τον τρόπο με τον οποίο οι αναμενόμενες εκροές θα συμβάλουν σε αποτελέσματα·
- ζ) αν οι ποσοτικές τιμές στόχου για τους δείκτες είναι ρεαλιστικές, σε σχέση με την προβλεπόμενη στήριξη από τα ΕΔΕΤ·
- η) την αιτιολόγηση της προτεινόμενης μορφής υποστήριξης·
- θ) την επάρκεια των ανθρώπινων πόρων και της διοικητικής ικανότητας για τη διαχείριση του προγράμματος·
- ι) την καταλληλότητα των διαδικασιών παρακολούθησης του προγράμματος και συλλογής των αναγκαίων δεδομένων για τη διενέργεια των αξιολογήσεων·
- ια) την καταλληλότητα των ορόσημων που επελέγησαν για το πλαίσιο επιδόσεων·
- ιβ) την επάρκεια των προγραμματιζόμενων μέτρων για την προώθηση ίσων ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και την πρόληψη οποιωνδήποτε διακρίσεων, ιδίως όσον αφορά την προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρίες·
- ιγ) την επάρκεια των προγραμματισμένων μέτρων για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης·
- ιδ) τα σχεδιαζόμενα μέτρα για τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των δικαιούχων.

4. Οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, τις απαιτήσεις για στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση όπως ορίζεται στην οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹), λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες μετριασμού της κλιματικής αλλαγής.

Άρθρο 56

Αξιολόγηση κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού

1. Η διαχειριστική αρχή ή το κράτος μέλος καταρτίζουν σχέδιο αξιολόγησης το οποίο μπορεί να καλύπτει περισσότερα από ένα προγράμματα. Υποβάλλεται σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα της απαιτούμενης ικανότητας αξιολόγησης.

(¹) Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (ΕΕ L 197 της 21.7.2001, σ. 30).

3. Κατά την περίοδο προγραμματισμού, η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι πραγματοποιούνται αξιολογήσεις, συμπεριλαμβανομένων των αξιολογήσεων για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας, της απόδοσης και των επιπτώσεων για κάθε πρόγραμμα βάσει του σχεδίου αξιολόγησης και ότι κάθε αξιολόγηση υπόκειται σε κατάλληλη παρακολούθηση σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο. Τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, μια αξιολόγηση εκτιμά τον τρόπο με τον οποίο η υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ έχει συμβάλει στην επίτευξη των στόχων για κάθε προτεραιότητα. Όλες οι αξιολογήσεις εξετάζονται από την επιτροπή παρακολούθησης και διαβιβάζονται στην Επιτροπή.

4. Η Επιτροπή μπορεί να διενεργεί, με δική της πρωτοβουλία, αξιολογήσεις προγραμμάτων. Ενημερώνει τη διαχειριστική αρχή και τα αποτελέσματα αποστέλλονται στη διαχειριστική αρχή και προσκομίζονται στην αρμόδια επιτροπή παρακολούθησης.

5. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 δεν εφαρμόζονται στα ειδικά προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β).

Άρθρο 57

Εκ των υστέρων αξιολόγηση

1. Οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις διενεργούνται από την Επιτροπή ή από τα κράτη μέλη σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή. Οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις εξετάζουν την αποτελεσματικότητα και απόδοση των ΕΔΕΤ και της συμβολής τους στην υλοποίηση της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους που θεσπίζονται στη στρατηγική αυτή της Ένωσης και σύμφωνα με τις ειδικές απαιτήσεις που θεσπίζονται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

2. Οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις ολοκληρώνονται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

3. Η εκ των υστέρων αξιολόγηση των ειδικών προγραμμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) διεξάγεται από την Επιτροπή και ολοκληρώνεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019.

4. Για καθένα από τα ΕΔΕΤ, η Επιτροπή καταρτίζει, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, μια έκθεση σύνθεσης που περιγράφει τα βασικά συμπεράσματα των εκ των υστέρων αξιολογήσεων.

ΠΙΤΛΟΣ VI

ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Άρθρο 58

Τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής

1. Με πρωτοβουλία της Επιτροπής, τα ΕΔΕΤ μπορούν να χρηματοδοτούν τα μέτρα προετοιμασίας, παρακολούθησης, διοικητικής και τεχνικής συνδρομής, αξιολόγησης, δημοσιονομικού ελέγχου και ελέγχου τα οποία είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν να εφαρμόζονται είτε απευθείας από την Επιτροπή, ή έμμεσα, από οντότητες και πρόσωπα εκτός των κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 60 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν να περιλαμβάνουν ιδίως:

- α) συνδρομή για την εκπόνηση και την αξιολόγηση έργων, μεταξύ άλλων από κοινού με την ΕΤΕπ·
- β) υποστήριξη για τη θεσμική ενίσχυση και τη δημιουργία διοικητικής ικανότητας για την αποτελεσματική διαχείριση των ΕΔΕΤ·
- γ) μελέτες που συνδέονται με τις εκθέσεις της Επιτροπής για τα ΕΔΕΤ και την έκθεση για τη συνοχή·
- δ) μέτρα που συνδέονται με την ανάλυση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την ανταλλαγή στοιχείων και την εφαρμογή των ΕΔΕΤ, καθώς και μέτρα που αφορούν την εφαρμογή συστημάτων ελέγχου και τεχνική και διοικητική αρωγή·
- ε) αξιολογήσεις, εκθέσεις εμπειρογνομώνων, στατιστικές και μελέτες, που περιλαμβάνουν και μελέτες γενικής φύσεως για την τρέχουσα και μελλοντική λειτουργία των ΕΔΕΤ, οι οποίες μπορούν να πραγματοποιούνται, κατά περίπτωση, από την ΕΤΕπ,
- στ) μέτρα για τη διάχυση πληροφοριών, την υποστήριξη της δικτύωσης, την υλοποίηση δραστηριοτήτων επικοινωνίας, την ευαισθητοποίηση και προώθηση της συνεργασίας και την ανταλλαγή εμπειριών, περιλαμβανομένων και τρίτων χωρών·
- ζ) εγκατάσταση, λειτουργία και διασύνδεση πληροφορικών συστημάτων διαχείρισης, παρακολούθησης, δημοσιονομικού ελέγχου, ελέγχου και αξιολόγησης·
- η) δράσεις για τη βελτίωση των μεθόδων αξιολόγησης και την ανταλλαγή πληροφοριών για τις πρακτικές αξιολόγησης·
- θ) μέτρα σχετικά με τον δημοσιονομικό έλεγχο·
- ι) ενίσχυση της εθνικής και περιφερειακής ικανότητας όσον αφορά τον προγραμματισμό επενδύσεων, την αξιολόγηση αναγκών, την προετοιμασία, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή χρηματοδοτικών μέσων, κοινών σχεδίων δράσης και μεγάλων έργων, περιλαμβανομένων κοινών πρωτοβουλιών με την ΕΤΕπ·
- ια) διάδοση ορθών πρακτικών προκειμένου να δοθεί βοήθεια τα κράτη μέλη για την ενίσχυση της ικανότητας των σχετικών εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 και των κεντρικών οργανώσεών τους·
- ιβ) μέτρα αναγνώρισης, προτεραιοποίησης και εφαρμογής διαρθρωτικών και διοικητικών μεταρρυθμίσεων για να αντιμετωπιστούν οι οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις στα κράτη μέλη που πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 24 παράγραφος 1.

Για να εξασφαλιστεί επαρκής ενημέρωση του ευρέος κοινού και ισχυρότερες συνεργείες μεταξύ των δραστηριοτήτων επικοινωνίας που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλία της Επιτροπής, οι πόροι που διατίθενται για ενέργειες επικοινωνίας στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού συμβάλλουν επίσης στην εταιρική επικοινωνία των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στον βαθμό που αυτές συνδέονται με τους γενικούς στόχους του παρόντος Κανονισμού.

2. Η Επιτροπή καταρτίζει κάθε χρόνο, μέσω εκτελεστικών πράξεων, σχέδια σχετικά με τη μορφή των δράσεων που συνδέονται με τα μέτρα που καταγράφονται στην παράγραφο 1, εφόσον προβλέπεται συνδρομή από ΕΔΕΤ.

Άρθρο 59

Τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία των κρατών μελών

1. Με πρωτοβουλία ενός κράτους μέλους, τα ΕΔΕΤ μπορούν να χρηματοδοτούν τις δραστηριότητες προπαρασκευής, διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης, ενημέρωσης και επικοινωνίας, δικτύωσης, επίλυσης καταγγελιών και ελέγχου και δημοσιονομικού ελέγχου. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τα ΕΔΕΤ για την υποστήριξη ενεργειών με σκοπό τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης των δικαιούχων, περιλαμβανομένων των συστημάτων ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων και μέτρων για την ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους και των δικαιούχων να διαχειρίζονται και να χρησιμοποιούν τα Ταμεία αυτά. Τα ΕΔΕΤ μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη μέτρων για την ενίσχυση της ικανότητας των σχετικών εταιρών σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο ε) και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ αυτών. Οι ενέργειες της παρούσας παραγράφου δύναται να αφορούν προηγούμενες και επόμενες περιόδους προγραμματισμού.

2. Οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο μπορούν να προσθέτουν ή να εξαιρούν ενέργειες οι οποίες μπορούν να χρηματοδοτηθούν βάσει της τεχνικής συνδρομής κάθε ΕΔΕΤ.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΑ ΕΔΕΤ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ

Άρθρο 60

Καθορισμός των ποσοστών συγχρηματοδότησης

1. Η απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση προγράμματος καθορίζει το ποσοστό ή τα ποσοστά συγχρηματοδότησης και το ανώτατο ποσό της υποστήριξης από τα ΕΔΕΤ σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

2. Τα μέτρα τεχνικής συνδρομής που εκτελούνται με πρωτοβουλία της Επιτροπής ή εξ' ονόματός της μπορούν να χρηματοδοτούνται με ποσοστό 100 %.

Άρθρο 61

Πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στις πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα μετά την ολοκλήρωσή τους. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ως «καθαρά έσοδα» νοούνται ταμειακές ροές που καταβάλλονται απευθείας από τους χρήστες για αγαθά ή υπηρεσίες παρεχόμενα από την πράξη, όπως τέλη τα οποία βαρύνουν άμεσα τους χρήστες για τη χρήση της υποδομής, την πώληση ή τη μίσθωση γης ή κτιρίων, ή πληρωμές για υπηρεσίες μείον τυχόν λειτουργικά έξοδα και έξοδα αντικατάστασης βραχύβιου εξοπλισμού τα οποία προκύπτουν κατά την αντίστοιχη περίοδο. Η εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών που επιφέρει η πράξη θεωρείται ως καθαρό έσοδο εκτός αν αντισταθμίζεται με ισοδύναμη μείωση των επιδοτήσεων λειτουργίας.

Όταν δεν είναι επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση όλο το επενδυτικό κόστος, τα καθαρά έσοδα κατανέμονται κατ' αναλογία στα επιλέξιμα και στα μη επιλέξιμα μέρη του επενδυτικού κόστους.

2. Η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης προς συγχρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ μειώνεται εκ των προτέρων λαμβάνοντας υπόψη τη δυνατότητα της πράξης να παράγει καθαρά έσοδα σε μια συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς η οποία καλύπτει τόσο την εκτέλεση της πράξης όσο και το διάστημα μετά την ολοκλήρωσή της.

3. Τα δυνητικά καθαρά έσοδα της πράξης καθορίζονται εκ των προτέρων από μία από τις ακόλουθες μεθόδους που επιλέγει η διαχειριστική αρχή για ένα τομέα, υποτομέα ή τύπο πράξης:

- α) με την εφαρμογή ενός κατ' αποκοπήν ποσοστού για τον τομέα ή υποτομέα που ισχύει για την πράξη όπως ορίζεται στο παράρτημα V ή σε οποιαδήποτε από τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που αναφέρονται στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο·
- β) με τον υπολογισμό των μειωμένων καθαρών εσόδων της πράξης, έχοντας υπόψη την ενδεδειγμένη περίοδο αναφοράς για τον τομέα ή υποτομέα η οποία εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη πράξη, την κερδοφορία που αναμένεται κανονικά από την εκάστοτε κατηγορία επένδυσης, την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και, ενδεχομένως, θέματα ισότητας που συνδέονται με τη σχετική ευημερία του οικείου κράτους μέλους ή περιοχής.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις για την τροποποίηση του παραρτήματος V μέσω της προσαρμογής των κατ' αποκοπήν συντελεστών που καθορίζονται σε αυτό και λαμβάνοντας υπόψη τα ιστορικά δεδομένα και τις δυνατότητες ανάκτησης του κόστους, καθώς και την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», κατά περίπτωση.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 για τη θέσπιση κατ' αποκοπή συντελεστών για τους τομείς ή υποτομείς στους τομείς των ΤΠΕ, της ΕΑΚ και της ενεργειακής απόδοσης. Η Επιτροπή κοινοποιεί τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2015.

Επιπροσθέτως, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις για την προσθήκη τομέων ή υποτομέων, συμπεριλαμβανομένων υποτομέων για τους τομείς στο παράρτημα V, οι οποίοι εμπίπτουν στα πλαίσια των θεματικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 9 πρώτο εδάφιο και λαμβάνουν στήριξη από τα ΕΔΕΤ.

Όπου εφαρμόζεται η αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α) μέθοδος, όλα τα καθαρά έσοδα που παράγονται κατά την εκτέλεση και μετά την ολοκλήρωση της πράξης θεωρείται ότι συνυπολογίζονται με την εφαρμογή του κατ' αποκοπήν ποσοστού και συνεπώς δεν αφαιρούνται εν συνεχεία από τις επιλέξιμες δαπάνες της πράξης.

Όταν ένα κατ' αποκοπή ποσοστό για ένα νέο τομέα ή υποτομέα έχει οριστεί μέσω έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξης σύμφωνα με το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο, η διαχειριστική αρχή μπορεί να επιλέξει να εφαρμόσει τη μέθοδο που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α) για τις νέες πράξεις σε σχέση με τον συγκεκριμένο τομέα ή υποτομέα.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 για τον καθορισμό της μεθόδου που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο β). Όπου εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος, τα καθαρά έσοδα που παράγονται κατά την εκτέλεση της πράξης και προκύπτουν από πηγές εσόδων που δεν συνυπολογίζονται για τον καθορισμό των δυνητικών καθαρών εσόδων της πράξης, αφαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες της πράξης, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

4. Η μέθοδος με την οποία τα καθαρά έσοδα αφαιρούνται από τη δαπάνη της πράξης που περιλαμβάνεται στην αίτηση πληρωμής που υποβάλλεται στην Επιτροπή, καθορίζεται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες.

5. Εναλλακτικά προς την εφαρμογή των μεθόδων που προβλέπονται στην παράγραφο 3, το ανώτατο ποσοστό συγχρηματοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 60 παράγραφος 1 μπορεί, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, να μειωθεί κατά τη στιγμή της έγκρισης προγράμματος για προτεραιότητα ή μέτρο δυνάμει των οποίων σε όλες τις πράξεις που στηρίζονται στο πλαίσιο της εν λόγω προτεραιότητας ή του μέτρου θα μπορούσε να ισχύσει κατ' αποκοπήν ποσοστό σύμφωνα με την παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο α). Η μείωση δεν είναι μικρότερη από το ποσό που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του ανώτατου ποσοστού της ενωσιακής συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται δυνάμει των ειδικών κανόνων για κάθε Ταμείο επί το σχετικό κατ' αποκοπήν ποσοστό που αναφέρεται στην παράγραφο 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο α).

Όπου εφαρμόζεται η αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο μέθοδος, όλα τα καθαρά έσοδα που παράγονται κατά την εκτέλεση και μετά την ολοκλήρωση της πράξης θεωρείται ότι συνυπολογίζονται με την εφαρμογή του μειωμένου ποσοστού συγχρηματοδότησης και συνεπώς δεν αφαιρούνται εν συνεχεία από τις επιλέξιμες δαπάνες της πράξης.

6. Όταν δεν είναι αντικειμενικά εφικτό να καθοριστούν εκ των προτέρων τα έσοδα βάσει μίας εκ των μεθόδων που ορίζονται στις παραγράφους 3 ή 5, τα καθαρά έσοδα που παράγονται εντός τριών ετών από την ολοκλήρωση μιας πράξης ή έως την προθεσμία για την υποβολή των εγγράφων για το κλείσιμο του προγράμματος όπως καθορίζεται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, αναλόγως του ποια χρονική στιγμή προηγείται, αφαιρούνται από τις δαπάνες που δηλώνονται στην Επιτροπή.

7. Οι παράγραφοι 1 έως 6 δεν εφαρμόζονται σε:

- α) πράξεις ή μέρη πράξεων που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΚΤ·
- β) πράξεις των οποίων το συνολικό επιλέξιμο κόστος πριν από την εφαρμογή των παραγράφων 1 έως 6 δεν υπερβαίνει τα EUR 1 000 000·

- γ) επιστρεπτέα συνδρομή με την επιφύλαξη υποχρέωσης πλήρους αποπληρωμής και σε βραβεία·
- δ) τεχνική συνδρομή·
- ε) στήριξη προς ή από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής·
- στ) πράξεις για τις οποίες η δημόσια στήριξη λαμβάνει τη μορφή κατ' αποκοπή ποσών ή τυποποιημένων κλιμάκων δαπανών κατά μονάδα προϊόντος·
- ζ) πράξεις που εκτελούνται στο πλαίσιο κοινού σχεδίου δράσης·
- η) πράξεις για τις οποίες τα ποσά ή τα ποσοστά στήριξης καθορίζονται στο παράρτημα II του κανονισμού ΕΓΤΑΑ.

Κατά παρέκκλιση του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, όταν ένα κράτος μέλος εφαρμόζει την παράγραφο 5, μπορεί να περιλαμβάνει στη σχετική προτεραιότητα ή μέτρο, πράξεις των οποίων το συνολικό επιλέξιμο κόστος πριν από την εφαρμογή των παραγράφων 1 έως 6 δεν υπερβαίνει το 1 000 000 EUR.

8. Επιπλέον, οι παράγραφοι 1 έως 6 δεν εφαρμόζονται σε πράξεις για τις οποίες η στήριξη δυνάμει του προγράμματος αποτελεί:

- α) ενίσχυση de minimis·
- β) συμβατή κρατική ενίσχυση στις ΜΜΕ, όπου εφαρμόζεται όριο έντασης της ενίσχυσης ή του ποσού της ενίσχυσης σε σχέση με την κρατική ενίσχυση·
- γ) συμβατή κρατική ενίσχυση, όπου έχει πραγματοποιηθεί μεμονωμένη επαλήθευση των χρηματοδοτικών αναγκών δυνάμει της νομοθεσίας περί κρατικών ενισχύσεων.

Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, η διαχειριστική αρχή μπορεί να εφαρμόσει τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 6 στις ενέργειες που εμπίπτουν στα στοιχεία α) έως γ) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, εφόσον αυτό προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Ειδικοί κανόνες για τη στήριξη ΣΔΙΤ από τα ΕΔΕΤ

Άρθρο 62

ΣΔΙΤ

Τα ΕΔΕΤ μπορούν να χρησιμοποιούνται για την ενίσχυση πράξεων ΣΔΙΤ. Αυτές οι πράξεις ΣΔΙΤ συμμορφώνονται με το εφαρμοστέο δίκαιο, ιδίως όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις και την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων.

Άρθρο 63

Δικαιούχος στο πλαίσιο των πράξεων ΣΔΙΤ

1. Σχετικά με πράξη ΣΔΙΤ και κατά παρέκκλιση του άρθρου 2 σημείο 10, ο δικαιούχος μπορεί να είναι:

- α) είτε ο οργανισμός δημοσίου δικαίου που αρχίζει την πράξη,

β) είτε οργανισμός που διέπεται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους («εταίρος του ιδιωτικού τομέα») ο οποίος επιλέγεται ή πρόκειται να επιλεγεί για την εκτέλεση της πράξης.

2. Ο οργανισμός δημοσίου δικαίου που αρχίζει την πράξη μπορεί να προτείνει ο εταίρος του ιδιωτικού τομέα που πρόκειται να επιλεγεί μετά την έγκριση της πράξης να είναι ο δικαιούχος της στήριξης από τα ΕΔΕΤ. Σε αυτή την περίπτωση, η απόφαση έγκρισης εκδίδεται υπό την προϋπόθεση ότι η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι ο επιλεγείς εταίρος του ιδιωτικού τομέα πληροί και αναλαμβάνει όλες τις αντίστοιχες υποχρεώσεις ενός δικαιούχου δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

3. Ο εταίρος του ιδιωτικού τομέα που επιλέγεται για την εκτέλεση της πράξης ενδέχεται να αντικατασταθεί ως δικαιούχος όταν αυτό απαιτείται δυνάμει των όρων και προϋποθέσεων της πράξης ΣΔΙΤ ή της χρηματοδοτικής συμφωνίας μεταξύ του εταίρου του ιδιωτικού τομέα και του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που συγχρηματοδοτεί την πράξη. Στην περίπτωση αυτή ο αντικαταστάτης εταίρος του ιδιωτικού τομέα ή οργανισμός δημοσίου δικαίου καθίσταται δικαιούχος υπό την προϋπόθεση ότι η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι ο αντικαταστάτης εταίρος πληροί και αναλαμβάνει όλες τις αντίστοιχες υποχρεώσεις ενός δικαιούχου δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 για τη θέσπιση πρόσθετων κανόνων σχετικά με την αντικατάσταση δικαιούχου και τις σχετικές ευθύνες.

5. Η αντικατάσταση δικαιούχου δεν θεωρείται αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος υπό την έννοια του άρθρου 71 παράγραφος 1 στοιχείο β) εάν αυτή τηρεί τους εφαρμοστέους όρους που τίθενται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου και στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 64

Υποστήριξη πράξεων ΣΔΙΤ

1. Στην περίπτωση πράξης ΣΔΙΤ όπου ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, οι δαπάνες στο πλαίσιο πράξης ΣΔΙΤ που πραγματοποιούνται και καταβάλλονται από τον εταίρο του ιδιωτικού τομέα μπορούν, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 65 παράγραφος 2, να θεωρούνται ότι πραγματοποιούνται και καταβάλλονται από τον δικαιούχο και να περιλαμβάνονται σε αίτηση πληρωμής προς την Επιτροπή με την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- α) ο δικαιούχος έχει συνάψει συμφωνία ΣΔΙΤ με εταίρο του ιδιωτικού τομέα·
- β) η διαχειριστική αρχή έχει επαληθεύσει ότι οι δαπάνες που δηλώθηκαν από τον δικαιούχο έχουν πληρωθεί από τον εταίρο του ιδιωτικού τομέα και ότι η πράξη είναι σύμφωνη με το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης και του κράτους μέλους, το πρόγραμμα και τους όρους για την υποστήριξη της πράξης.

2. Πληρωμές προς δικαιούχους για δαπάνες που περιλαμβάνονται σε αίτηση πληρωμής σύμφωνα με τη παράγραφο 1 καταβάλλονται σε λογαριασμό υπό μεσεγγύηση που δημιουργείται ειδικά προς τον σκοπό αυτό στο όνομα του δικαιούχου.

3. Τα κεφάλαια που καταβάλλονται στο λογαριασμό υπό μεσεγγύηση της παραγράφου 2 χρησιμοποιούνται για πληρωμές σύμφωνα με τη συμφωνία ΣΔΙΤ, συμπεριλαμβανομένων τυχόν πληρωμών σε περίπτωση λύσης της συμφωνίας ΣΔΙΤ.

4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 για τον καθορισμό των ελάχιστων απαιτήσεων που θα συμπεριληφθούν στις συμφωνίες ΣΔΙΤ, οι οποίες είναι αναγκαίες για την εφαρμογή της παρέκκλισης που καθορίζεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων περί λύσεως της συμφωνίας ΣΔΙΤ και για τη διασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Επιλεξιμότητα δαπανών και διάρκεια

Άρθρο 65

Επιλεξιμότητα

1. Η επιλεξιμότητα των δαπανών καθορίζεται βάσει εθνικών κανόνων, εκτός εάν θεσπίζονται ειδικοί κανόνες είτε στον παρόντα κανονισμό ή τους ειδικούς κανόνες των Ταμείων είτε επί τη βάση αυτών.

2. Μια δαπάνη είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ εφόσον έχει πραγματοποιηθεί από έναν δικαιούχο και έχει πληρωθεί το διάστημα από την ημερομηνία υποβολής του προγράμματος στην Επιτροπή ή από την 1η Ιανουαρίου 2014, αναλόγως του ποια ημερομηνία προηγείται, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Επιπροσθέτως, οι δαπάνες είναι επιλέξιμες μόνο για συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ και του ΕΤΘΑ, εάν η σχετική ενίσχυση καταβάλλεται πράγματι από τον οργανισμό πληρωμής από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Ιανουαρίου 2022.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, οι δαπάνες για την ΠΑΝ είναι επιλέξιμες από την 1η Σεπτεμβρίου 2013.

4. Σε περίπτωση επιστροφής δαπανών βάσει των διατάξεων του άρθρου 67 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία β) και γ), οι ενέργειες που συνιστούν τη βάση επιστροφής δαπανών πρέπει να έχουν εκτελεστεί κατά το διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 4, η ημερομηνία έναρξης όσον αφορά τις επιστρεφόμενες δαπάνες βάσει του άρθρου 67 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία β) και γ) για δράσεις στο πλαίσιο της ΠΑΝ είναι επιλέξιμες από την 1η Σεπτεμβρίου 2013.

6. Οι πράξεις δεν επιλέγονται για χρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ σε περίπτωση που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως πριν να υποβάλει ο δικαιούχος στη διαχειριστική αρχή την αίτηση χρηματοδότησης βάσει του προγράμματος, ανεξάρτητα αν ο δικαιούχος έχει εκτελέσει όλες τις σχετικές πληρωμές.

7. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των κανόνων επιλεξιμότητας που ορίζει το άρθρο 58 για την τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής.

8. Η παρούσα παράγραφος ισχύει για πράξεις που παράγονται καθαρά έσοδα κατά την εφαρμογή τους και για τις οποίες δεν ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 61 παράγραφοι 1 έως 6.

Η επιλέξιμη δαπάνη της προς συγχρηματοδότηση πράξης από τα ΕΔΕΤ μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα τα οποία δεν ελήφθησαν υπόψη κατά τον χρόνο έγκρισης της πράξης και που παρήχθησαν άμεσα μόνον κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος. Όταν δεν είναι επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση όλο το κόστος, τα καθαρά έσοδα κατανέμονται κατ' αναλογία στα επιλέξιμα και στα μη επιλέξιμα μέρη του κόστους.

Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται στα εξής:

- α) τεχνική συνδρομή,
- β) μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής,
- γ) επιστρεπτέα συνδρομή με την επιφύλαξη υποχρέωσης πλήρους αποπληρωμής,
- δ) βραβεία,
- ε) πράξεις που υπόκεινται στους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις,
- στ) πράξεις για τις οποίες η δημόσια υποστήριξη λαμβάνει τη μορφή κατ' αποκοπήν ποσών ή κόστους κατά μονάδα τυποποιημένης κλίμακας, με την προϋπόθεση ότι τα καθαρά έσοδα έχουν ληφθεί εκ των προτέρων υπόψη,
- ζ) πράξεις που υλοποιούνται σύμφωνα με κοινό σχέδιο δράσης με την προϋπόθεση ότι τα καθαρά έσοδα έχουν ληφθεί εκ των προτέρων υπόψη,
- η) πράξεις για τις οποίες τα ποσά ή τα ποσοστά στήριξης καθορίζονται στο παράρτημα II του κανονισμού ΕΓΤΑΑ, ή
- θ) πράξεις για τις οποίες το συνολικό επιλέξιμο κόστος δεν υπερβαίνει τα 50 000 EUR.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου και του άρθρου 61, κάθε πληρωμή που λαμβάνει ο δικαιούχος απορρέουσα από συμβατικό όρο για παράβαση συμβατικής υποχρέωσης μεταξύ του δικαιούχου και τρίτου μέρους ή τρίτων μερών ή που προέκυψε συνεπεία της απόσυρσης προσφοράς τρίτου μέρους το οποίο επελέγη σύμφωνα με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις (κατάθεση) δεν θεωρείται έσοδο και δεν αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες της πράξης.

9. Δαπάνη η οποία καθίσταται επιλέξιμη λόγω της τροποποίησης του προγράμματος είναι επιλέξιμη μόνο από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος τροποποίησης στην Επιτροπή ή, σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 96 παράγραφος 11, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της απόφασης τροποποίησης του προγράμματος.

Οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο που καθορίζονται για το ΕΤΘΑ είναι δυνατόν να παρεκκλίνουν από το πρώτο εδάφιο.

10. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 9, οι ειδικές διατάξεις όσον αφορά την ημερομηνία έναρξης της περιόδου επιλεξιμότητας μπορούν να θεσπιστούν από τον κανονισμό του ΕΓΤΑΑ.

11. Μια πράξη μπορεί να χρηματοδοτηθεί από ένα ή περισσότερα ΕΔΕΤ ή από ένα ή περισσότερα προγράμματα και από άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης, υπό τον όρο ότι η δαπάνη που περιλαμβάνεται σε αίτηση πληρωμής για επιστροφή από ένα ΕΔΕΤ δεν λαμβάνει υποστήριξη από άλλο Ταμείο ή χρηματοδοτικό μέσο της Ένωσης, ούτε χρηματοδοτείται από το ίδιο Ταμείο στο πλαίσιο άλλου προγράμματος.

Άρθρο 66

Μορφές υποστήριξης

Τα ΕΔΕΤ χρησιμοποιούνται για να παρέχουν υποστήριξη υπό μορφή επιχορηγήσεων, βραβείων, επιστρεπτέας συνδρομής, μέσω χρηματοοικονομικής τεχνικής ή συνδυασμού των ανωτέρω.

Σε περίπτωση επιστρεπτέας συνδρομής, το ποσό της επιστραφείσας υποστήριξης στον φορέα που τη χορήγησε ή σε άλλη αρμόδια αρχή του κράτους μέλους, εγγράφεται σε χωριστό λογαριασμό ή διαχωρίζεται με λογιστικούς κωδικούς και επαναχρησιμοποιείται για τον ίδιο σκοπό ή σύμφωνα με τους στόχους του προγράμματος.

Άρθρο 67

Μορφές επιχορηγήσεων και επιστρεπτέας συνδρομής

1. Οι επιχορηγήσεις και η επιστρεπτέα συνδρομή μπορούν να λάβουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

- α) επιστροφή επιλέξιμων δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν και πληρώθηκαν μαζί με, κατά περίπτωση, συνεισφορές σε είδος και κόστος απόσβεσης·
- β) τυποποιημένες κλίμακες κόστους κατά μονάδα·
- γ) κατ' αποκοπήν ποσών που δεν υπερβαίνουν τις 100 000 EUR δημόσιας συμμετοχής·
- δ) κατ' αποκοπήν χρηματοδότησης που καθορίζεται με την εφαρμογή ενός ποσοστού σε μια ή περισσότερες προκαθορισμένες κατηγορίες δαπανών.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, οι πρόσθετες μορφές επιχορηγήσεων και οι μέθοδοι υπολογισμού μπορούν να θεσπιστούν από τον κανονισμό του ΕΤΘΑ.

3. Οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1 εναλλακτικές είναι δυνατόν να συνδυαστούν μόνο όταν καθεμία από αυτές καλύπτει διαφορετική κατηγορία δαπανών ή όταν χρησιμοποιούνται για διαφορετικά έργα που αποτελούν μέρος μιας πράξης ή διαδοχικών σταδίων μιας πράξης.

4. Όταν μια πράξη ή ένα έργο που αποτελεί μέρος μιας πράξης υλοποιείται αποκλειστικά μέσω δημόσιας σύμβασης έργων, αγαθών ή υπηρεσιών, εφαρμόζεται μόνο το στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1. Όταν η δημόσια σύμβαση στο πλαίσιο μιας πράξης ή έργου που αποτελεί μέρος πράξης περιορίζεται σε ορισμένες κατηγορίες δαπανών, μπορούν να εφαρμοστούν όλες οι εναλλακτικές εφαρμογές που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

5. Οι δαπάνες που αναφέρονται στα στοιχεία β), γ) και δ) του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 καθορίζονται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

α) μιας δίκαιης, αντικειμενικής και επαληθεύσιμης μεθόδου υπολογισμού που βασίζεται σε:

- i) στατιστικά δεδομένα ή άλλες αντικειμενικές πληροφορίες· ή
- ii) επαληθευμένα ιστορικά δεδομένα του κάθε δικαιούχου· ή
- iii) στην εφαρμογή των συνήθων πρακτικών λογιστικής εγγραφής δαπανών μεμονωμένων δικαιούχων·

β) σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής των αντίστοιχων κλιμάκων κόστους κατά μονάδα, κατ' αποκοπήν ποσών και κατ' αποκοπήν ποσοστών που εφαρμόζονται σε άλλες πολιτικές της Ένωσης για παρόμοιο τύπο πράξης και δικαιούχο·

γ) σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής των αντίστοιχων κλιμάκων κόστους κατά μονάδα, εφάπαξ ποσών και κατ' αποκοπήν ποσοστών που εφαρμόζονται σε άλλα συστήματα για επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από το κράτος μέλος για παρόμοιο τύπο πράξης και δικαιούχο·

δ) βάσει ποσοστών που καθορίζονται από τον παρόντα κανονισμό ή τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο·

ε) με ειδική μεθοδολογία για τον καθορισμό των ποσών που ορίζονται σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

6. Το έγγραφο που καθορίζει τους όρους υποστήριξης για κάθε πράξη παραθέτει την εφαρμοστέα μέθοδο για τον καθορισμό των δαπανών της πράξης και των όρων για την καταβολή της επιχορήγησης.

Άρθρο 68

Κατ' αποκοπήν χρηματοδότηση έμμεσων δαπανών και δαπανών προσωπικού για επιχορηγήσεις και επιστρεπτέα συνδρομή

1. Όταν η υλοποίηση μιας πράξης συνεπάγεται έμμεσες δαπάνες, αυτές μπορούν να υπολογιστούν ως κατ' αποκοπήν ποσοστό με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

α) κατ' αποκοπήν ποσοστό έως το 25 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών, υπό τη προϋπόθεση ότι το ποσοστό υπολογίζεται βάσει δίκαιης, αντικειμενικής και επαληθεύσιμης μεθόδου υπολογισμού ή μιας μεθόδου που εφαρμόζεται στο πλαίσιο συστημάτων για επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από το κράτος μέλος για παρόμοιο τύπο πράξης και δικαιούχο·

β) κατ' αποκοπήν ποσοστό έως το 15 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού χωρίς να απαιτείται τα κράτη μέλη να προβαίνουν σε υπολογισμούς για τον προσδιορισμό του εφαρμοζόμενου συντελεστή·

γ) κατ' αποκοπήν ποσοστό των επιλέξιμων άμεσων δαπανών βάσει των υφιστάμενων μεθόδων και των αντίστοιχων ποσοστών που εφαρμόζονται σε άλλες πολιτικές της Ένωσης για παρόμοιο τύπο πράξης και δικαιούχων.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 149, σχετικά με το κατ' αποκοπήν ποσό και τις σχετικές μεθόδους που αναφέρονται στο στοιχείο γ) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

2. Για τους σκοπούς του προσδιορισμού των δαπανών προσωπικού που σχετίζονται με την εκτέλεση μιας πράξης, η εφαρμοστέα ωριαία αμοιβή μπορεί να υπολογίζεται διαιρώντας τις τελευταίες τεκμηριωμένες ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης με 1 720 ώρες.

Άρθρο 69

Ειδικοί κανόνες επιλεξιμότητας για τις επιχορηγήσεις και επιστρεπτέα συνδρομή

1. Οι εισφορές σε είδος υπό μορφή παροχής εργασιών, αγαθών, υπηρεσιών, γης και ακινήτων για τις οποίες δεν έχει πραγματοποιηθεί πληρωμή που να τεκμηριώνεται με τιμολόγια ή έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, μπορεί να συνιστούν επιλέξιμη δαπάνη, υπό την προϋπόθεση ότι το επιτρέπουν οι κανόνες επιλεξιμότητας των ΕΔΕΤ και του προγράμματος και πληρούνται όλα τα κατώτερω κριτήρια:

α) η δημόσια υποστήριξη που καταβάλλεται για την πράξη που περιλαμβάνει εισφορές σε είδος δεν υπερβαίνει τη συνολική επιλέξιμη δαπάνη, εξαιρουμένων των εισφορών σε είδος, κατά την περάτωση της πράξης·

β) η αξία που αποδίδεται στις εισφορές σε είδος δεν υπερβαίνει τις δαπάνες που είναι γενικά αποδεκτές στην εν λόγω αγορά·

γ) η αξία και η χορήγηση της συνεισφοράς μπορεί να αποτιμηθεί και να επαληθευθεί ανεξάρτητα·

δ) στην περίπτωση παροχής γης ή ακινήτων, μπορεί να πραγματοποιηθεί πληρωμή σε μετρητά για τους σκοπούς σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης ετήσιου ονομαστικού ύψους που δεν υπερβαίνει την μία νομισματική μονάδα του κράτους μέλους·

ε) στην περίπτωση εισφορών σε είδος υπό μορφή άμισθης εργασίας, η αξία της εν λόγω εργασίας αποτιμάται με βάση τον επαληθευμένο χρόνο εργασίας και τον συντελεστή αμοιβής για ισοδύναμη εργασία.

Η αξία της γης ή των ακινήτων που αναφέρεται στο στοιχείο δ) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου πιστοποιείται από ανεξάρτητο ειδικευμένο εμπειρογνώμονα ή δεόντως εξουσιοδοτημένο επίσημο φορέα και δεν υπερβαίνει το όριο της παραγράφου 3 στοιχείο β).

2. Η απόσβεση κόστους μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη υπό την προϋπόθεση πλήρωσης των ακόλουθων όρων:

- α) επιτρέπεται από τους κανόνες επιλεξιμότητας του προγράμματος·
- β) το ποσό της δαπάνης δικαιολογείται με παραστατικά που έχουν ισοδύναμη αποδεικτική αξία με τιμολόγια για επιλέξιμες δαπάνες, όταν επιστρέφεται με τη μορφή που αναφέρεται στο άρθρο 57 παράγραφος 1 στοιχείο α)·
- γ) οι δαπάνες αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υποστήριξης της πράξης·
- δ) οι δημόσιες επιχορηγήσεις δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για την αγορά των αποσβεσμένων στοιχείων ενεργητικού.

3. Οι ακόλουθες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για συνεισφορά από τα ΕΔΕΤ και από το ποσό στήριξης που μεταφέρεται από το Ταμείο Συνοχής στη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» όπως αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 6:

- α) τόκοι χρέους, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης·
- β) η αγορά μη οικοδομημένης και οικοδομημένης γης για ποσό που υπερβαίνει το 10 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για την οικεία πράξη. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 %. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, το όριο μπορεί να αυξηθεί υπερβαίνοντας τα αντίστοιχα προαναφερθέντα ποσοστά για πράξεις που αφορούν διατήρηση του περιβάλλοντος·
- γ) φόρος προστιθέμενης αξίας, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ.

Άρθρο 70

Επιλεξιμότητα πράξεων βάσει της γεωγραφικής θέσης

1. Οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ, με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 3, και των ειδικών κανόνων για κάθε Ταμείο, υλοποιούνται στην περιοχή προγράμματος.

2. Η διαχειριστική αρχή δύναται να αποδεχθεί την εφαρμογή μιας πράξης εκτός της περιοχής του προγράμματος, αλλά στο εσωτερικό της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- α) η πράξη είναι προς όφελος της περιοχής του προγράμματος·
- β) το συνολικό ποσό που χορηγείται βάσει του προγράμματος στις πράξεις οι οποίες υλοποιούνται εκτός της περιοχής του προγράμματος δεν υπερβαίνει το 15 % της υποστήριξης από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΘΑ σε επίπεδο προτεραιότητας, ή για το ΕΓΤΑΑ, το 5 % της συνδρομής του Ταμείου σε επίπεδο προγράμματος·
- γ) η επιτροπή παρακολούθησης έχει εγκρίνει την πράξη ή τους τύπους των ξεταζόμενων πράξεων·

δ) οι υποχρεώσεις των αρχών που είναι υπεύθυνες για το πρόγραμμα σε σχέση με τη διαχείριση, τον έλεγχο και τον δημοσιονομικό έλεγχο της πράξης τηρούνται από τις αρχές που είναι υπεύθυνες για το πρόγραμμα στο πλαίσιο του οποίου χρηματοδοτείται η εν λόγω πράξη ή συνάπτουν συμφωνίες με τις αρχές της περιοχής στην οποία υλοποιείται η πράξη.

3. Για πράξεις που αφορούν τεχνική συνδρομή ή δραστηριότητες προβολής, οι δαπάνες μπορούν να πραγματοποιηθούν εντός της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι που ορίζονται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) και οι υποχρεώσεις σε σχέση με τη διαχείριση, τον έλεγχο και τον δημοσιονομικό έλεγχο της εν λόγω πράξης.

4. Οι παράγραφοι 1 έως 3 δεν εφαρμόζονται στα προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας και οι παράγραφοι 2 και 3 δεν εφαρμόζονται στις πράξεις που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ.

Άρθρο 71

Διάρκεια των πράξεων

1. Για μια πράξη που περιλαμβάνει επένδυση σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση επιστρέφεται η συνεισφορά των ΕΔΕΤ, εάν εντός πέντε ετών από την τελική πληρωμή στον δικαιούχο ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, κατά περίπτωση, υπόκειται σε οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- α) παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος·
- β) αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα·
- γ) ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

Τα αχρεωστήτως καταβαλλόμενα ποσά για την εν λόγω πράξη ανακτώνται από το κράτος μέλος αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Τα κράτη μέλη μπορούν να μειώσουν το οριζόμενο στο πρώτο εδάφιο χρονικό περιθώριο σε τρία έτη όταν πρόκειται για περιπτώσεις διατήρησης επενδύσεων ή θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν από ΜΜΕ.

2. Πράξη που περιλαμβάνει επενδύσεις σε υποδομή ή παραγωγικές επενδύσεις επιστρέφει τη συνεισφορά από τα ΕΔΕΤ εάν, εντός 10 ετών από την τελική πληρωμή στον δικαιούχο, η παραγωγική δραστηριότητα μεταφέρεται εκτός της Ένωσης, με την εξαίρεση της περίπτωσης ο δικαιούχος να είναι ΜΜΕ. Όταν η συνεισφορά από τα ΕΔΕΤ λαμβάνει τη μορφή κρατικής ενίσχυσης, η περίοδος των 10 ετών αντικαθίσταται από την ισχύουσα προθεσμία σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

3. Πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ και πράξεις που χρηματοδοτούνται από τα άλλα ΕΔΕΤ οι οποίες δεν συνιστούν επένδυση σε υποδομή ή παραγωγικές επενδύσεις επιστρέφουν τη συνεισφορά από το Ταμείο μόνο όταν υπόκεινται σε υποχρέωση διατήρησης μιας επένδυσης βάσει των εφαρμοστέων κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων και υπόκεινται σε εκχώρηση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εντός της περιόδου που ορίζεται στους εν λόγω κανόνες.

4. Οι παράγραφοι 2 και 3 δεν εφαρμόζονται στις συνεισφορές σε ή από μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής ή προς κάθε πράξη η οποία επιφέρει διακοπή μιας παραγωγικής δραστηριότητας εξαιτίας μη δόλιας πτώχευσης.

5. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 δεν εφαρμόζονται σε φυσικά πρόσωπα που είναι δικαιούχοι επενδυτικής ενίσχυσης και, μετά την ολοκλήρωση της επενδυτικής πράξης, καθίστανται επιλέξιμοι για να λάβουν και λαμβάνουν υποστήριξη βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1309/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όταν η εν λόγω επένδυση συνδέεται άμεσα με τον τύπο δραστηριότητας που κρίνεται ως επιλέξιμη για υποστήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

Άρθρο 72

Γενικές αρχές των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου

Τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 8, συνίστανται από τα ακόλουθα:

- α) περιγραφή των αρμοδιοτήτων κάθε φορέα που εμπλέκεται σε θέματα διαχείρισης και ελέγχου και κατανομή αρμοδιοτήτων στο εσωτερικό του κάθε φορέα·
- β) τήρηση της αρχής του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ των φορέων και στο εσωτερικό των εν λόγω φορέων·
- γ) διαδικασίες για τη διασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των δηλούμενων δαπανών·
- δ) πληροφορικά συστήματα για την λογιστική, την αποθήκευση και διαβίβαση δημοσιονομικών δεδομένων και δεδομένων για τους δείκτες, την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων·
- ε) συστήματα για τη σύνταξη εκθέσεων και την παρακολούθηση, όταν ο αρμόδιος φορέας αναθέτει την εκτέλεση καθηκόντων σε άλλο φορέα·
- στ) ρυθμίσεις για το λογιστικό έλεγχο της λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου·
- ζ) συστήματα και διαδικασίες για τη διασφάλιση επαρκούς διαδρομής λογιστικού ελέγχου·

- η) την πρόληψη, ανίχνευση και διόρθωση παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένης της απάτης, και την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών μαζί με τους ενδεχόμενους τόκους υπερημερίας.

Άρθρο 73

Ευθύνες που απορρέουν από την επιμερισμένη διαχείριση

Σύμφωνα με την αρχή της επιμερισμένης διαχείρισης, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων σύμφωνα με τις αντίστοιχες ευθύνες τους που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

Άρθρο 74

Ευθύνες των κρατών μελών

1. Τα κράτη μέλη τηρούν τις υποχρεώσεις διαχείρισης, ελέγχου και λογιστικού ελέγχου και αναλαμβάνουν τις συνακόλουθες ευθύνες που ορίζονται στους κανόνες της επιμερισμένης διαχείρισης που περιλαμβάνονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα συστήματα για τη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων τους θεσπίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των ειδικών κανόνων Ταμείου και ότι τα εν λόγω συστήματα λειτουργούν αποτελεσματικά.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τίθενται αποτελεσματικοί μηχανισμοί για την εξέταση των καταγγελιών σχετικά με τα ΕΔΕΤ. Την ευθύνη για το πεδίο εφαρμογής, τους κανόνες και τις διαδικασίες που σχετίζονται με αυτές τις ρυθμίσεις αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό τους πλαίσιο. Τα κράτη μέλη εξετάζουν, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, τις καταγγελίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων αυτών. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τα αποτελέσματα της εν λόγω εξέτασης κατόπιν σχετικού αιτήματος.

4. Όλες οι επίσημες ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ του κράτους μέλους και της Επιτροπής πραγματοποιούνται με τη χρήση συστήματος ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις με τους οποίους πρέπει να συμμορφώνεται το σύστημα αυτό. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 150 παράγραφος 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Εξουσίες και αρμοδιότητες της Επιτροπής

Άρθρο 75

Εξουσίες και αρμοδιότητες της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, μεταξύ των οποίων πληροφορίες σχετικά με τον διορισμό των φορέων που είναι υπεύθυνοι για την διαχείριση και τον έλεγχο, τα έγγραφα που παρέχονται κατ' έτος από τους ορισθέντες φορείς σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού, τις εκθέσεις ελέγχου, τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης και τους ελέγχους που διενεργούνται από εθνικούς φορείς και φορείς της Ένωσης, ότι τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει συστήματα διαχείρισης και ελέγχου τα οποία είναι σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο και ότι τα εν λόγω συστήματα λειτουργούν αποτελεσματικά κατά τη διάρκεια εφαρμογής των προγραμμάτων.

2. Υπάλληλοι της Επιτροπής ή επιτετραμμένοι αντιπρόσωποι της Επιτροπής μπορούν να διενεργούν επιτόπιους δημοσιονομικούς ελέγχους ή επαληθεύσεις μετά από προειδοποίηση τουλάχιστον 12 εργάσιμων ημερών στην αρμόδια εθνική αρχή, εκτός από επειγούσες περιπτώσεις. Η Επιτροπή, σεβόμενη την αρχή της αναλογικότητας, λαμβάνει υπόψη την ανάγκη αποφυγής περιττών αλληλοεπικαλύψεων των λογιστικών ελέγχων ή των επαληθεύσεων που διενεργούν τα κράτη μέλη, το επίπεδο κινδύνου για τον προϋπολογισμό της Ένωσης και την ανάγκη ελαχιστοποίησης της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο. Το πεδίο εφαρμογής αυτών των λογιστικών ελέγχων μπορεί να περιλαμβάνει ιδίως την επαλήθευση της αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ενός επιχειρησιακού προγράμματος ή ενός μέρους τους και αξιολόγηση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης πράξεων ή προγραμμάτων. Σε αυτούς τους ελέγχους ή τις επαληθεύσεις μπορούν να συμμετέχουν υπάλληλοι ή εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι του κράτους μέλους.

Οι υπάλληλοι ή οι επιτετραμμένοι αντιπρόσωποι της Επιτροπής, οι οποίοι είναι δεόντως εξουσιοδοτημένοι να διενεργούν επιτόπιους ελέγχους ή επαληθεύσεις, έχουν πρόσβαση σε όλα τα απαιτούμενα αρχεία, έγγραφα και μεταδεδομένα, ανεξάρτητα από το μέσο αποθήκευσής τους, τα οποία αφορούν τις συγχρηματοδοτούμενες από τα ΕΔΕΤ δαπάνες ή τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου. Τα κράτη μέλη παρέχουν αντίγραφα αυτών των αρχείων, εγγράφων και δεδομένων στην Επιτροπή μετά από σχετικό αίτημα.

Οι αρμοδιότητες που ορίζονται στην παρούσα παράγραφο δεν θίγουν την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων που επιφυλάσσουν ορισμένες πράξεις για υπαλλήλους που ορίζονται ειδικά από την εθνική νομοθεσία. Υπάλληλοι και επιτετραμμένοι αντιπρόσωποι της Επιτροπής δεν συμμετέχουν, μεταξύ άλλων, σε κατ' οίκον επισκέψεις ή στις επίσημες ανακρίσεις ατόμων στα πλαίσια διαδικασιών βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Εντούτοις, οι εν λόγω υπάλληλοι και επιτετραμμένοι αντιπρόσωποι έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που αποκτώνται με αυτόν τον τρόπο χωρίς να θίγονται οι αρμοδιότητες των εθνικών δικαστηρίων και τηρώντας πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα των σχετικών υποκειμένων δικαίου.

3. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων του διαχείρισης και ελέγχου ή την ορθότητα των δαπανών σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

ΠΤΛΟΣ ΙΧ

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ, ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Δημοσιονομική Διαχείριση

Άρθρο 76

Δεσμεύσεις του προϋπολογισμού

Οι δεσμεύσεις του προϋπολογισμού της Ένωσης για κάθε πρόγραμμα πραγματοποιούνται σε ετήσιες δόσεις για κάθε Ταμείο κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Οι δεσμεύσεις του προϋπολογισμού που αφορούν το αποθεματικό επίδοσης σε κάθε πρόγραμμα εγγράφονται χωριστά από το υπόλοιπο κονδύλι του προγράμματος.

Η απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση ενός προγράμματος συνιστά την απόφαση χρηματοδότησης κατά την έννοια του άρθρου 84 του δημοσιονομικού κανονισμού και, μόλις κοινοποιηθεί στο οικείο κράτος μέλος, νομική ανάληψη υποχρέωσης κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού.

Για κάθε πρόγραμμα, οι δεσμεύσεις του προϋπολογισμού για την πρώτη δόση έπεται της έγκρισης του προγράμματος από την Επιτροπή.

Οι δεσμεύσεις του προϋπολογισμού για τις επόμενες δόσεις πραγματοποιούνται από την Επιτροπή πριν από την 1η Μαΐου κάθε έτους με βάση την απόφαση που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου, εκτός εάν εφαρμόζεται το άρθρο 16 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Μετά την εφαρμογή του πλαισίου επιδόσεων σύμφωνα με το άρθρο 22, σε περίπτωση που κάποιες προτεραιότητες δεν έχουν επιτύχει τα ορόσημά τους, η Επιτροπή αποδεσμεύει, κατά περίπτωση, τις αντίστοιχες πιστώσεις που έχουν δεσμευθεί για τα οικεία προγράμματα ως τμήμα του αποθεματικού επίδοσης και τις διαθέτει και πάλι για τα προγράμματα για τα οποία η χρηματοδότηση αυξάνει λόγω της τροποποίησης που ενέκρινε η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 5.

Άρθρο 77

Κοινοί κανόνες για τις πληρωμές

1. Οι πληρωμές εκ μέρους της Επιτροπής της συνεισφοράς των ΕΔΕΤ σε κάθε πρόγραμμα πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις πιστώσεις του προϋπολογισμού και με την επιφύλαξη των διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων. Κάθε πληρωμή καταλογίζεται στις παλαιότερες ανοικτές πιστώσεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού του σχετικού Ταμείου.

2. Πληρωμές που αφορούν αναλήψεις υποχρεώσεων του αποθεματικού επίδοσης δεν πραγματοποιούνται πριν από την τελική κατανομή του αποθεματικού επίδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 3 και 4.

3. Οι πληρωμές έχουν τη μορφή προχρηματοδότησης, ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμής του τελικού υπολοίπου.

4. Για μορφές υποστήριξης βάσει του άρθρου 67 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία β), γ) και δ) και βάσει των άρθρων 68 και 69, οι δαπάνες που υπολογίζονται στην εφαρμοζόμενη βάση θεωρούνται επιλέξιμη δαπάνη.

Άρθρο 78

Κοινοί κανόνες για τον υπολογισμό των ενδιάμεσων πληρωμών και της πληρωμής του τελικού υπολοίπου

Οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο προβλέπουν κανόνες για τον υπολογισμό του ποσού το οποίο επιστρέφεται υπό μορφή ενδιάμεσων πληρωμών και της πληρωμής του τελικού υπολοίπου. Το ποσό αυτό αποτελεί συνάρτηση του ειδικού συντελεστή συγχρηματοδότησης που εφαρμόζεται στην επιλέξιμη δαπάνη.

Άρθρο 79

Αίτηση πληρωμής

1. Η ειδική διαδικασία και τα στοιχεία που πρέπει να υποβάλλονται για τις αιτήσεις πληρωμών σε σχέση με κάθε ΕΔΕΤ καθορίζονται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

2. Η αίτηση πληρωμής που υποβάλλεται στην Επιτροπή παρέχει όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα στην Επιτροπή για την τήρηση λογαριασμών σύμφωνα με το άρθρο 68 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 80

Χρήση του ευρώ

Τα ποσά που ορίζονται στα προγράμματα που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, οι προβλέψεις δαπανών, οι δηλώσεις δαπανών, οι αιτήσεις πληρωμής, οι λογαριασμοί και οι δαπάνες που αναφέρονται στις ετήσιες και τελικές εκθέσεις υλοποίησης εκφράζονται σε ευρώ.

Άρθρο 81

Πληρωμή της αρχικής προκαταβολής

1. Μετά την έκδοση από την Επιτροπή της απόφασης έγκρισης του προγράμματος, η Επιτροπή καταβάλλει ένα αρχικό ποσό προκαταβολής για το σύνολο της περιόδου προγραμματισμού. Το ποσό της αρχικής προκαταβολής καταβάλλεται σε δόσεις, ανάλογα με τις δημοσιονομικές ανάγκες. Το ποσό των δόσεων καθορίζεται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

2. Η αρχική προχρηματοδότηση χρησιμοποιείται μόνο για πληρωμές στους δικαιούχους κατά την εφαρμογή του προγράμματος. Διατίθεται άμεσα στον αρμόδιο φορέα γι' αυτόν τον σκοπό.

Άρθρο 82

Εκκαθάριση της αρχικής προχρηματοδότησης

Το ποσό που καταβάλλεται ως αρχική προχρηματοδότηση διαγράφεται εξ ολοκλήρου από τους λογαριασμούς της Επιτροπής το αργότερο κατά το κλείσιμο του προγράμματος.

Άρθρο 83

Διακοπή της προθεσμίας πληρωμής

1. Ο κύριος διατάκτης, κατά την έννοια του δημοσιονομικού κανονισμού, μπορεί να διακόπτει την προθεσμία πληρωμής για μια αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής για ανώτατη περίοδο έξι μηνών, εάν:

- α) με βάση τα στοιχεία που έχουν παρασχεθεί από έναν εθνικό ή φορέα της Ένωσης δημοσιονομικού ελέγχου, υπάρχουν σαφείς ενδείξεις σημαντικών ανεπαρειών στη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου·
- β) ο κύριος διατάκτης οφείλει να διενεργεί πρόσθετες επαληθεύσεις όταν περιέρχονται σε γνώση του εν λόγω διατάκτη πληροφορίες ότι οι δαπάνες που περιέχονται σε μια αίτηση πληρωμής συνδέονται με σοβαρή παρατυπία που έχει σοβαρές δημοσιονομικές συνέπειες·
- γ) δεν υποβάλλεται ένα από τα έγγραφα που απαιτούνται βάσει του άρθρου 59 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Τα κράτη μέλη μπορούν να συμφωνήσουν για παράταση της περιόδου διακοπής κατά τρεις μήνες περαιτέρω.

Οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο που καθορίζονται για το ΕΤΘΑ μπορεί να θεσπίσουν ειδικές βάσεις για διακοπή των πληρωμών που σχετίζονται με τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες που έχουν εφαρμογή στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής, οι οποίες είναι αναλογικές και λαμβάνουν υπόψη τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και την επανάληψη της μη συμμόρφωσης.

2. Ο κύριος διατάκτης περιορίζει τη διακοπή στο μέρος της δαπάνης που καλύπτεται από την αίτηση πληρωμής την οποία αφορούν τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο, εκτός εάν δεν είναι δυνατός ο εντοπισμός του μέρους των δαπανών που επηρεάζεται. Ο κύριος διατάκτης ενημερώνει γραπτώς το κράτος μέλος και τη διαχειριστική αρχή άμεσα για τον λόγο της διακοπής και ζητά από αυτά να διορθώσουν την κατάσταση. Ο κύριος διατάκτης τερματίζει τη διακοπή της προθεσμίας πληρωμής μόλις ληφθούν τα αναγκαία μέτρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Εξέταση και αποδοχή λογαριασμών

Άρθρο 84

Προθεσμία εξέτασης και αποδοχής λογαριασμών από την Επιτροπή

Έως τις 31 Μαΐου του έτους μετά τη λήξη της λογιστικής χρήσης, η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 6 του δημοσιονομικού κανονισμού, εφαρμόζει διαδικασίες για την εξέταση και την αποδοχή των λογαριασμών και ενημερώνει το κράτος μέλος εάν αποδέχεται ότι οι λογαριασμοί είναι πλήρεις, ακριβείς και αληθείς με βάση τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Δημοσιονομικές διορθώσεις

Άρθρο 85

Δημοσιονομικές διορθώσεις από την Επιτροπή

1. Η Επιτροπή πραγματοποιεί τις δημοσιονομικές διορθώσεις ακυρώνοντας συνολικά ή εν μέρει τη συνεισφορά της Ένωσης σε ένα πρόγραμμα και προβαίνοντας σε ανάκτηση από το κράτος μέλος, με στόχο να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο χρηματοδότησης από την Ένωση δαπάνης η οποία συνιστά παράβαση του εφαρμοστέου δικαίου.

2. Παράβαση του εφαρμοστέου δικαίου συνεπάγεται δημοσιονομική διόρθωση μόνο σε σχέση με δαπάνες που έχουν δηλωθεί στην Επιτροπή και εάν συντρέχει ένας από τους ακόλουθους όρους:

- α) η παράβαση επηρέασε την επιλογή μιας πράξης από τον αρμόδιο φορέα για τη χορήγηση συνδρομής από τα ΕΔΕΤ ή, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, λόγω της φύσης της παράβασης, δεν είναι δυνατό να επιβεβαιωθεί η εν λόγω επίπτωση, υφίσταται όμως προφανής κίνδυνος η παράβαση να είχε αυτό το αποτέλεσμα·
- β) η εν λόγω παράβαση επηρέασε το ποσό της δαπάνης που δηλώθηκε για επιστροφή από τον προϋπολογισμό της Ένωσης ή, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, λόγω της φύσης της παράβασης, δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί ακριβώς η δημοσιονομική επίπτωση, υφίσταται όμως προφανής κίνδυνος η παράβαση να είχε αυτό το αποτέλεσμα.

3. Αποφασίζοντας για δημοσιονομική διόρθωση βάσει της παραγράφου 1, η Επιτροπή τηρεί την αρχή της αναλογικότητας λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και τη σοβαρότητα της παράβασης του εφαρμοστέου δικαίου και τις σχετικές δημοσιονομικές επιπτώσεις για τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τις αποφάσεις που λαμβάνονται για την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων.

4. Τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων καθορίζονται στους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Αποδέσμευση

Άρθρο 86

Αρχές

1. Όλα τα προγράμματα υπόκεινται σε διαδικασία αποδέσμευσης που θεσπίστηκε βάσει της αρχής ότι τα ποσά που συνδέονται με μια αποδέσμευση τα οποία δεν καλύπτονται από προχρηματοδότηση ή αίτηση πληρωμής εντός καθορισμένης περιόδου αποδεσμεύονται, συμπεριλαμβανομένων και των αιτήσεων πληρωμής οι οποίες είτε ολόκληρες είτε τμηματικώς υπόκεινται σε διακοπή της προθεσμίας πληρωμής ή σε ανάκληση πληρωμών.

2. Η ανάληψη υποχρέωσης που αφορά το τελευταίο έτος της περιόδου αποδεσμεύεται σύμφωνα με τους κανόνες που πρέπει να ακολουθούνται για το κλείσιμο των προγραμμάτων.

3. Οι ειδικοί κανόνες των Ταμείων προσδιορίζουν την ακριβή εφαρμογή του κανόνα αποδέσμευσης για κάθε ΕΔΕΤ.

4. Τυχόν μέρος των αναλήψεων υποχρεώσεων που παραμένει ανοικτό αποδεσμεύεται, εάν δεν υποβληθεί στην Επιτροπή κάποιο από τα έγγραφα που απαιτούνται για το κλείσιμο εντός των προθεσμιών που ορίζουν οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο.

5. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων του προϋπολογισμού που αφορούν το αποθεματικό επίδοσης υπόκεινται σε διαδικασία αποδέσμευσης σύμφωνα με την παράγραφο 4.

Άρθρο 87

Εξαίρεση από την αποδέσμευση

1. Από το ποσό το οποίο αφορά η αποδέσμευση αφαιρούνται τα ποσά που ισούνται με το τμήμα της ανάληψης υποχρεώσεων του προϋπολογισμού για το οποίο:

- α) οι πράξεις αναστέλλονται με δικαστική διαδικασία ή με διοικητική ένσταση που έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα· ή
- β) δεν κατέστη δυνατό να υποβληθεί αίτηση πληρωμής για λόγους ανωτέρας βίας που επηρέασαν σοβαρά την υλοποίηση ολόκληρου ή μέρους του προγράμματος.

Οι εθνικές αρχές που ισχυρίζονται την ύπαρξη ανωτέρας βίας σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο στοιχείο β) αποδεικνύουν τις άμεσες επιπτώσεις της ανωτέρας βίας στην υλοποίηση ολόκληρου ή μέρους του προγράμματος.

Για τους σκοπούς των στοιχείων α) και β) του πρώτου εδαφίου, η μείωση του ποσού μπορεί να ζητηθεί μία φορά, εάν η διάρκεια της

αναστολής ή της κατάστασης ανωτέρας βίας διήρκησε λιγότερο από ένα έτος, ή να ζητηθεί για αριθμό περιπτώσεων που αντιστοιχούν στη διάρκεια της κατάστασης ανωτέρας βίας ή στον αριθμό των ετών μεταξύ της ημερομηνίας της δικαστικής ή διοικητικής απόφασης που ανέστειλε την υλοποίηση της πράξης και της ημερομηνίας έκδοσης της οριστικής δικαστικής ή διοικητικής απόφασης.

2. Το κράτος μέλος αποστέλλει στην Επιτροπή, έως τις 31 Ιανουαρίου, στοιχεία για τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β) εξαιρέσεις για το ποσό που έπρεπε να δηλωθεί μέχρι το τέλος του προηγούμενου έτους.

Άρθρο 88

Διαδικασία

1. Η Επιτροπή ενημερώνει εγκαίρως το κράτος μέλος και τη διαχειριστική αρχή όποτε υπάρχει κίνδυνος εφαρμογής του κανόνα αποδέσμευσης βάσει του άρθρου 86.

2. Βάσει των πληροφοριών που έχει λάβει έως τις 31 Ιανουαρίου, η Επιτροπή ανακοινώνει στο κράτος μέλος και στη διαχειριστική αρχή το ποσό της αποδέσμευσης που προκύπτει από τις εν λόγω πληροφορίες.

3. Το κράτος μέλος έχει προθεσμία δύο μηνών να αποδεχθεί το ποσό που πρόκειται να αποδεσμευτεί ή να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

4. Το κράτος μέλος υποβάλει στην Επιτροπή έως τις 30 Ιουνίου αναθεωρημένο σχέδιο χρηματοδότησης που αποτυπώνει για το εξεταζόμενο οικονομικό έτος το μειωμένο ποσό της υποστήριξης για μία ή περισσότερες προτεραιότητες του προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη την κατανομή ανά Ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας, κατά περίπτωση. Εάν δεν το πράξει, η Επιτροπή αναθεωρεί το σχέδιο χρηματοδότησης μειώνοντας τη συνεισφορά των ΕΔΕΤ για το εξεταζόμενο οικονομικό έτος. Η μείωση αυτή κατανέμεται σε κάθε προτεραιότητα αναλογικά.

5. Η Επιτροπή τροποποιεί την απόφαση για την έγκριση του προγράμματος με εκτελεστικές πράξεις, το αργότερο έως τις 30 Σεπτεμβρίου.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΣΤΟ ΕΤΠΑ, ΤΟ ΕΚΤ ΚΑΙ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ I

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Αποστολή, στόχοι και γεωγραφική κάλυψη της στήριξης

Άρθρο 89

Αποστολή και στόχοι

1. Τα Ταμεία συμβάλλουν στην ανάπτυξη και προώθηση των δράσεων της Ένωσης που οδηγούν στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της, σύμφωνα με το άρθρο 174 ΣΛΕΕ.

Οι στηριζόμενες από τα Ταμεία δράσεις συμβάλλουν επίσης στην υλοποίηση της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

2. Χάριν της αποστολής της παραγράφου 1, επιδιώκονται οι ακόλουθοι επιμέρους στόχοι:

- α) Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες που υποστηρίζονται από τα Ταμεία· και
- β) Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία, που υποστηρίζεται από το ΕΤΠΑ.

Άρθρο 90

Στόχος Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση

1. Τα διαρθρωτικά ταμεία υποστηρίζουν τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση σε όλες τις περιφέρειες που αντιστοιχούν στο επίπεδο 2 της κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων («επίπεδο NUTS 2») που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 και τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 105/2007.

2. Οι πόροι για τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση κατανέμονται μεταξύ των ακόλουθων τριών κατηγοριών περιφερειών επιπέδου NUTS 2:

- α) στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ κατώτερο του 75 % του μέσου ΑΕγχΠ της ΕΕ-27·
- β) στις περιφέρειες μετάβασης με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ μεταξύ του 75 % και του 90 % του μέσου ΑΕγχΠ της ΕΕ-27·
- γ) στις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ ανώτερο του 90 % του μέσου ΑΕγχΠ της ΕΕ-27.

Η ταξινόμηση των περιφερειών σε μια από τις τρεις κατηγορίες περιφερειών καθορίζεται με βάση τον τρόπο με τον οποίο το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ κάθε περιφέρειας, που μετράται σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (ΜΑΔ) και υπολογίζεται βάσει των στοιχείων της Ένωσης για την περίοδο 2007 έως 2009, σχετίζεται με το μέσο ΑΕγχΠ της ΕΕ-27 για την ίδια περίοδο αναφοράς.

3. Το Ταμείο Συνοχής υποστηρίζει τα κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ), που μετράται σε ΜΑΔ και υπολογίζεται βάσει των στοιχείων της Ένωσης για την περίοδο 2008 έως 2010, κατώτερο του 90 % του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΕ της ΕΕ-27 για την ίδια περίοδο αναφοράς.

Τα επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής κράτη μέλη το 2013, αλλά με κατά κεφαλήν ονομαστικό ΑΕΕ που υπερβαίνει το 90 % του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΕ της ΕΕ-27, όπως υπολογίζεται βάσει του πρώτου εδαφίου, λαμβάνουν στήριξη από το Ταμείο Συνοχής σε μεταβατική και ειδική βάση.

4. Αμέσως μόλις τεθεί σε ισχύ ο παρών κανονισμός, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με εκτελεστική πράξη στην οποία ορίζεται κατάλογος των περιφερειών οι οποίες πληρούν τα κριτήρια για τις τρεις κατηγορίες περιφερειών βάσει της παραγράφου 2 και των κρατών μελών που πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 3. Ο κατάλογος

αυτός ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

5. Το 2016 η Επιτροπή επανεξετάζει την επιλεξιμότητα των κρατών μελών για στήριξη από το Ταμείο Συνοχής βάσει των στοιχείων της Ένωσης για το ΑΕΕ της περιόδου 2012 έως 2014 για την ΕΕ-27. Τα κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ονομαστικό ΑΕΕ που υπερβαίνει το 90 % του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΕ της ΕΕ-27 καθίσταται για πρώτη φορά επιλέξιμα για στήριξη από το Ταμείο Συνοχής και τα κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ονομαστικό ΑΕΕ που υπερβαίνει το 90 % και που ήταν επιλέξιμα για το Ταμείο Συνοχής χάνουν την επιλεξιμότητα και λαμβάνουν στήριξη από το Ταμείο Συνοχής σε μεταβατική και ειδική βάση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Δημοσιονομικό πλαίσιο

Άρθρο 91

Πόροι για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή

1. Οι πόροι για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή που διατίθενται για δημοσιονομική ανάληψη υποχρεώσεων για την περίοδο 2014 έως 2020 ανέρχονται σε 325 145 694 739 EUR σε τιμές 2011, σύμφωνα με την ετήσια ανάλυση που παρουσιάζεται στο παράρτημα VI, εκ των οποίων 322 145 694 739 EUR είναι το συνολικό ποσό πόρων που διατίθενται για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής και 3 000 000 000 EUR αποτελεί ειδικό κονδύλιο που διατίθεται για την. Για τον σκοπό του προγραμματισμού και τη συνακόλουθη ενσωμάτωση στον προϋπολογισμό της Ένωσης, το ποσό των πόρων για οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή υπόκειται σε τιμαριθμική αναπροσαρμογή 2 % ετησίως.

2. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικών πράξεων, που ορίζει την ετήσια κατανομή των συνολικών πόρων για τα κονδύλια ανά κράτος μέλος στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση και του στόχου Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, καθώς και την ετήσια κατανομή των πόρων από το ειδικό κονδύλιο που διατίθεται για την ΠΑΝ ανά κράτος μέλος μαζί με τον κατάλογο των επιλέξιμων περιοχών, σύμφωνα με τα κριτήρια και τη μεθοδολογία που ορίζονται στα παραρτήματα VII και VIII αντίστοιχα, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου ή του άρθρου 92 παράγραφος 8.

3. Το 0,35 % των συνολικών πόρων, κατόπιν αφαίρεσης της στήριξης για τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 6 και της ενίσχυσης για τους απόρους που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 7, διατίθεται σε τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής.

Άρθρο 92

Πόροι για το στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση και το στόχο για την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία

1. Οι πόροι για το στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση ανέρχονται στο 96,33 % των συνολικών πόρων (δηλ. συνολικά σε 313 197 435 409 EUR) και κατανέμονται ως εξής:

- α) 52,45 % (δηλ. σύνολο 164 279 015 916 EUR) στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες·

- β) 10,24 % (δηλ. σύνολο 3 208 931 311 EUR) στις περιφέρειες μετάβασης·
- γ) 15,67 % (δηλ. σύνολο 49 084 308 755 EUR) στις περισσότερες αναπτυγμένες περιφέρειες·
- δ) 21,19 % (δηλ. σύνολο 66 362 384 703 EUR) στα κράτη μέλη που υποστηρίζονται από το Ταμείο Συνοχής·
- ε) 0,44 % (δηλ. σύνολο 1 386 794 724 EUR) ως πρόσθετη χρηματοδότηση για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες που ορίζονται στο άρθρο 349 ΣΛΕΕ και τις περιφέρειες του επιπέδου NUTS 2 οι οποίες πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 6 της Πράξης προσχώρησης του 1994.

2. Επιπλέον των ποσών που αναφέρονται στο άρθρο 91 και στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, για τα έτη 2014 και 2015, διατίθεται περαιτέρω ποσό 94 200 000 EUR και 92 400 000 EUR αντίστοιχα, όπως ορίζεται στις «συμπληρωματικές προσαρμογές» του παραρτήματος VII. Τα εν λόγω ποσά καθορίζονται στην απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 91 παράγραφος 2.

3. Το 2016, στην τεχνική προσαρμογή για το έτος 2017, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013, η Επιτροπή αναθεωρεί τις συνολικές χορηγήσεις στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση για κάθε κράτος μέλος για την περίοδο 2017-2020, εφαρμόζοντας τη μέθοδο κατανομής που ορίζεται στις παραγράφους 1 έως 16 του παραρτήματος VII, με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία και, για τα κράτη μέλη που έχουν φθάσει το ανώτατο όριο, με βάση τη σύγκριση μεταξύ του σωρευμένου εθνικού ΑΕγχΠ της περιόδου 2014 - 2015 και του σωρευμένου εθνικού ΑΕγχΠ κατά την ίδια περίοδο με βάση τις εκτιμήσεις του 2012, σύμφωνα με την παράγραφο 10 του παραρτήματος VII. Σε περίπτωση που η σωρευτική απόκλιση των αναθεωρημένων χορηγήσεων από τις συνολικές χορηγήσεις υπερβαίνει το +/-5 %, οι συνολικές χορηγήσεις προσαρμόζονται αντιστοίχως. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013, οι προσαρμογές καταμερίζονται ισόποσα κατά την περίοδο 2017 - 2020 και τα αντίστοιχα ανώτατα όρια του δημοσιονομικού πλαισίου τροποποιούνται αναλόγως. Το συνολικό καθαρό αποτέλεσμα των προσαρμογών, είτε θετικό είτε αρνητικό, δεν υπερβαίνει τα 4 000 000 000 EUR. Μετά την τεχνική προσαρμογή, η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικών πράξεων, εγκρίνει απόφαση που καθορίζει αναθεωρημένη ετήσια κατανομή των συνολικών πόρων για κάθε κράτος μέλος.

4. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι επαρκείς επενδύσεις στοχεύουν στην απασχόληση των νέων, την κινητικότητα της εργασίας, τη γνώση, την κοινωνική ένταξη και την καταπολέμηση της φτώχειας, το μερίδιο των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων που διατίθενται για τον προγραμματισμό επιχειρησιακών προγραμμάτων στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, που διατίθενται για το ΕΚΤ σε κάθε κράτος μέλος δεν είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό συμμετοχής του ΕΚΤ για το εν λόγω κράτος μέλος όπως ορίζεται στα επιχειρησιακά προγράμματα για τη σύγκλιση και την περιφερειακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση για την περίοδο 2007-2013. Σε αυτό το ποσοστό προστίθεται ένα επιπλέον ποσό για κάθε κράτος μέλος, που καθορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο που περιγράφεται στο παράρτημα IX, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το μερίδιο του ΕΚΤ ως ποσοστό του συνόλου των συνδυασμένων πόρων των Ταμείων σε επίπεδο Ένωσης,

εξαιρουμένης της στήριξης από το Ταμείο Συνοχής για τις υποδομές μεταφορών στο πλαίσιο της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», που αναφέρεται στην παράγραφο 6 και την στήριξη από τα διαρθρωτικά ταμεία για την ενίσχυση των πόρων που αναφέρονται στην παράγραφο 7, στα κράτη μέλη δεν είναι μικρότερη από 23,1 %. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, οι επενδύσεις που προβλέπονται από το ΕΚΤ για την ΠΑΝ θεωρείται ότι ανήκουν στο μερίδιο των διαρθρωτικών ταμείων που χορηγείται στο ΕΚΤ.

5. Οι πόροι για την ΠΑΝ ανέρχονται σε 3 000 000 000 EUR από το ειδικό κονδύλιο που διατίθεται για την ΠΑΝ και τουλάχιστον σε 3 000 000 000 EUR από στοχοθετημένες επενδύσεις του ΕΚΤ.

6. Το ποσό στήριξης από το Ταμείο Συνοχής που μεταφέρεται στη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» ανέρχεται σε 10 000 000 000 EUR. Δαπανάται για έργα υποδομής στον τομέα των μεταφορών, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, αποκλειστικά στα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής.

Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με εκτελεστική πράξη με την οποία καθορίζεται το προς μεταφορά ποσό από τη χορήγηση του Ταμείου Συνοχής σε κάθε κράτος μέλος προς τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» και ορίζεται κατ' αναλογία για το σύνολο της περιόδου. Η κατανομή του Ταμείου Συνοχής για κάθε κράτος μέλος μειώνεται αντίστοιχα.

Οι ετήσιες πιστώσεις που αντιστοιχούν στην αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο στήριξη από το Ταμείο Συνοχής καταλογίζονται στις σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού για τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» από τον προϋπολογισμό του 2014.

Τα ποσά που μεταφέρονται από το Ταμείο Συνοχής στην αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» εφαρμόζονται με ειδικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που προκηρύσσονται για έργα που υλοποιούν τα βασικά δίκτυα ή για έργα και οριζόντιες δραστηριότητες που προσδιορίζονται στο μέρος I του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1316/2013.

Οι κανόνες για τον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 εφαρμόζονται στις ειδικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που αναφέρονται στο τέταρτο εδάφιο. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2016, η επιλογή επιλέξιμων για χρηματοδότηση έργων πραγματοποιείται τηρώντας τις εθνικές πιστώσεις στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής. Από την 1η Ιανουαρίου 2017, τα κονδύλια που μεταβιβάζονται στη Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» τα οποία δεν έχουν ακόμη δεσμευτεί σε έργο υποδομών μεταφοράς, διατίθενται σε όλα τα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής για τη χρηματοδότηση υποδομών μεταφοράς σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013.

Για την στήριξη των επιλέξιμων προς χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής κρατών μελών, τα οποία μπορεί να αντιμετωπίσουν δυσκολίες όσον αφορά τον σχεδιασμό έργων επαρκούς ωρίμανσης, ποιότητας ή αμφοτέρων, που έχουν επαρκή προστιθέμενη αξία για την Ένωση, δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στις υποστηρικτικές δράσεις προγραμμάτων που αποσκοπούν στην ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και αποτελεσματικότητας των δημόσιων διοικήσεων και δημόσιων υπηρεσιών που σχετίζονται με την ανάπτυξη και εφαρμογή των έργων που παρατίθενται στο μέρος I του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1316/2013. Για τη διασφάλιση της

υψηλότερης δυνατής απορρόφησης των μεταβιβαζόμενων κονδυλίων σε όλα τα επιλέξιμα για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής κράτη μέλη, η Επιτροπή δύναται να οργανώνει συμπληρωματικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

7. Η στήριξη από τα διαρθρωτικά ταμεία για βοήθεια σε άπορους στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» ανέρχεται σε τουλάχιστον 2 500 000 000 EUR και μπορεί να αυξηθεί κατά 1 000 000 000 EUR με την παροχή συμπληρωματικής στήριξης που θα αποφασίσουν τα κράτη μέλη σε εθελοντική βάση.

Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με εκτελεστική πράξη που καθορίζει το προς μεταφορά ποσό από τη χορήγηση των διαρθρωτικών ταμείων για βοήθεια των πόρων για το σύνολο της περιόδου σε κάθε κράτος μέλος. Οι πιστώσεις των διαρθρωτικών ταμείων για κάθε κράτος μέλος μειώνονται αντίστοιχα, εφαρμόζοντας κατ' αναλογία μείωση ανά κατηγορία περιφέρειας.

Οι ετήσιες πιστώσεις που αντιστοιχούν στην αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο στήριξη από τα διαρθρωτικά ταμεία καταλογίζονται στις σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού για την βοήθεια σε άπορους από τον προϋπολογισμό του 2014.

8. Ποσό 330 000 000 EUR από τους πόρους των Διαρθρωτικών Ταμείων για τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» διατίθεται σε καινοτόμες δράσεις με άμεση ή έμμεση διαχείριση της Επιτροπής στον τομέα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

9. Οι πόροι για τον στόχο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας ανέρχονται στο 2,75 % των συνολικών διαθέσιμων πόρων για δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων από τα Ταμεία για την περίοδο 2014 έως 2020 (δηλ. σύνολο 8 948 259 330 EUR).

10. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, των άρθρων 18, 91, 93, 95, 99, 120, του παραρτήματος I και του παραρτήματος X του παρόντος κανονισμού, καθώς και για τους σκοπούς του άρθρου 4 του κανονισμού ΕΤΠΑ, του άρθρου 4 και των άρθρων 16 έως 23 του κανονισμού ΕΚΤ, του άρθρου 3 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΕΣ, η εξόχως απόκεντρη περιφέρεια Μαγιότ θεωρείται περιφέρεια NUTS επιπέδου 2 που εμπίπτει στην κατηγορία λιγότερο ανεπτυγμένης περιφέρειας. Για τους σκοπούς του άρθρου 3 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού ΕΕΣ, οι περιφέρειες Μαγιότ και Κοινότητας Αγίου Μαρτίνου θεωρούνται περιφέρειες NUTS επιπέδου 3.

Άρθρο 93

Μη δυνατότητα μεταφοράς πόρων μεταξύ κατηγοριών περιφερειών

1. Οι συνολικές πιστώσεις που διατίθενται σε κάθε κράτος μέλος για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, τις περιφέρειες μετάβασης και τις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες δεν είναι δυνατό να μεταφέρονται μεταξύ κατηγοριών περιφερειών.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, η Επιτροπή δύναται να δεχθεί, σε δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις που συνδέονται με την υλοποίηση ενός ή περισσότερων θεματικών στόχων, πρόταση ενός κράτους μέλους στην πρώτη υποβολή του συμφώνου εταιρικής σχέσης του ή σε δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις, κατά την

κατανομή του αποθεματικού επίδοσης, ή σε σημαντική αναθεώρηση του συμφώνου εταιρικής σχέσης, για μεταφορά ποσοστού μέχρι 3 % των συνολικών πιστώσεων για μια κατηγορία περιφερειών προς άλλες κατηγορίες περιφερειών.

Άρθρο 94

Μη δυνατότητα μεταφοράς πόρων μεταξύ στόχων

1. Οι συνολικές πιστώσεις που διατίθενται σε κάθε κράτος μέλος στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση και του στόχου Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία δεν είναι δυνατόν να μεταφερθούν από τον ένα στόχο στον άλλο.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, η Επιτροπή μπορεί, προκειμένου να στηρίξει την αποτελεσματική συνεισφορά των ταμείων στις αποστολές που αναφέρονται στο άρθρο 89 παράγραφος 1, σε δεόντως αιτιολογημένες συνθήκες και υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται η παράγραφος 3, να αποδεχθεί μέσω εκτελεστικής πράξης, πρόταση κράτους μέλους, στην πρώτη υποβολή του συμφώνου εταιρικής σχέσης του, να μεταφέρει μέρος των πιστώσεων που προορίζονται για τον στόχο Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία στον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

3. Το μερίδιο του στόχου Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία στο κράτος μέλος που υποβάλλει την πρόταση που αναφέρεται στην παράγραφο 2, δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 35 % των συνολικών χορηγήσεων στο εν λόγω κράτος μέλος όσον αφορά τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση και τον στόχο Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία και, μετά τη μεταφορά, δεν είναι κατώτερο του 25 % του εν λόγω συνόλου.

Άρθρο 95

Προσθετικότητα

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου και του παραρτήματος X εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου»: όλες οι αγορές, μείον τις διαθέσεις, πάγιων περιουσιακών στοιχείων από παραγωγούς μόνιμους κατοίκους κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου και ορισμένες προσθήκες στην αξία μη παραχθέντων περιουσιακών στοιχείων από την παραγωγική δραστηριότητα παραγωγικών ή θεσμικών μονάδων, όπως ορίζεται στον κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2223/96 ⁽¹⁾.
- 2) «πάγια περιουσιακά στοιχεία»: όλα τα υλικά ή άυλα περιουσιακά στοιχεία που παράγονται ως εκροές από διαδικασίες παραγωγής οι οποίες χρησιμοποιούνται οι ίδιες επανειλημμένα ή διαρκώς σε διαδικασίες παραγωγής για περισσότερο από ένα έτος.
- 3) «γενική κυβέρνηση»: το σύνολο των θεσμικών μονάδων οι οποίες, εκτός από το να ασκούν τις πολιτικές αρμοδιότητες και την αποστολή της οικονομικής ρύθμισης, παράγουν κυρίως μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες (ενδεχομένως αγαθά) για ατομική ή συλλογική κατανάλωση και ανακατανέμουν εισόδημα και πλούτο.
- 4) «δημόσια ή ισοδύναμη διαρθρωτική δαπάνη»: ο ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου της γενικής κυβέρνησης.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2223/96 του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 1996 περί του ευρωπαϊκού συστήματος εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Κοινότητας (ΕΕ L 310 της 30.11.1996, σ. 1).

2. Η υποστήριξη από τα Ταμεία στον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση δεν αντικαθιστά τη δημόσια ή την ισοδύναμη διαρθρωτική δαπάνη από ένα κράτος μέλος.

3. Τα κράτη μέλη διατηρούν για την περίοδο 2014-2020 ένα επίπεδο δημόσιων ή ισοδύναμων διαρθρωτικών δαπανών κατά μέσο όρο ετήσια τουλάχιστον ίσο με το επίπεδο αναφοράς που ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης.

Κατά τον καθορισμό του αναφερόμενου στο πρώτο εδάφιο επιπέδου αναφοράς, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις γενικές μακροοικονομικές συνθήκες και τις ειδικές ή έκτακτες περιστάσεις, όπως οι ιδιωτικοποιήσεις, ένα έκτακτο επίπεδο δημόσιων ή ισοδύναμων διαρθρωτικών δαπανών από ένα κράτος μέλος την προγραμματική περίοδο 2007-2013 και την εξέλιξη λοιπών δεικτών δημόσιων επενδύσεων. Θα λάβουν, επίσης, υπόψη τις μεταβολές στις εθνικές πιστώσεις από τα Ταμεία σε σύγκριση με τα έτη 2007-2013.

4. Η επαλήθευση του αν το επίπεδο των δημόσιων ή ισοδύναμων διαρθρωτικών δαπανών για τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση διατηρήθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου πραγματοποιείται μόνο στα κράτη μέλη στα οποία οι λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν ποσοστό τουλάχιστον 15 % του συνολικού πληθυσμού.

Στα κράτη μέλη στα οποία οι λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν ποσοστό τουλάχιστον 65 % του συνολικού πληθυσμού, η επαλήθευση πραγματοποιείται σε εθνικό επίπεδο.

Στα κράτη μέλη στα οποία οι λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν ποσοστό άνω του 15 % και κατώτερο του 65 % του συνολικού πληθυσμού, η επαλήθευση πραγματοποιείται σε περιφερειακό επίπεδο. Για τον σκοπό αυτό, τα εν λόγω κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή στοιχεία σχετικά με τις δαπάνες στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες σε κάθε στάδιο της διαδικασίας επαλήθευσης.

5. Η επαλήθευση του αν έχει διατηρηθεί το επίπεδο των δημόσιων ή ισοδύναμων διαρθρωτικών δαπανών για τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση πραγματοποιείται κατά τον χρόνο της υποβολής του συμφώνου εταιρικής σχέσης (εκ των προτέρων επαλήθευση), το 2018 (ενδιάμεση επαλήθευση) και το 2022 (εκ των υστέρων επαλήθευση).

Οι λεπτομερείς κανόνες της επαλήθευσης της προσθετικότητας καθορίζονται στο παράρτημα X σημείο 2.

6. Εάν κατά την εκ των υστέρων επαλήθευση η Επιτροπή διαπιστώσει ότι ένα κράτος μέλος δεν διατήρησε το επίπεδο αναφοράς των δημόσιων ή ισοδύναμων διαρθρωτικών δαπανών στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» όπως ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και όπως ορίζεται στο παράρτημα X, η Επιτροπή δύναται, ανάλογα με το βαθμό μη τήρησης, να πραγματοποιήσει δημοσιονομική διόρθωση εκδίδοντας απόφαση με εκτελεστική πράξη. Προκειμένου να καθορίσει κατά πόσον θα προβεί σε δημοσιονομική διόρθωση, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη αν η οικονομική κατάσταση του κράτους μέλους παρουσίασε σημαντική μεταβολή από την ενδιάμεση επαλήθευση. Οι

λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τους συντελεστές της δημοσιονομικής διόρθωσης ορίζονται στο παράρτημα X σημείο 3.

7. Οι παράγραφοι 1 έως 6 δεν εφαρμόζονται σε προγράμματα του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικές διατάξεις για τα Ταμεία

Άρθρο 96

Περιεχόμενο, έγκριση και τροποποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων βάσει του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση

1. Ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελείται από άξονες προτεραιότητας. Ένας άξονας προτεραιότητας αφορά ένα Ταμείο και μία κατηγορία περιφέρειας, με εξαίρεση το Ταμείο Συνοχής, και αντιστοιχεί, με την επιφύλαξη του άρθρου 59, σε ένα θεματικό στόχο και περιλαμβάνει μία ή περισσότερες επενδυτικές προτεραιότητες του εν λόγω θεματικού στόχου, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο. Κατά περίπτωση, και προκειμένου να αυξηθεί ο αντίκτυπος και η αποτελεσματικότητά του μέσω θεματικά συνεκτικής ολοκληρωμένης προσέγγισης, ένας άξονας προτεραιότητας μπορεί:

- a) να αφορά περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας·
- β) να συνδυάζει μία ή περισσότερες συμπληρωματικές επενδυτικές προτεραιότητες από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΚΤ στο πλαίσιο ενός θεματικού στόχου·
- γ) σε δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις, να συνδυάζει μία ή περισσότερες συμπληρωματικές επενδυτικές προτεραιότητες από διαφορετικούς θεματικούς στόχους προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη συνεισφορά των εν λόγω αξόνων προτεραιότητας σε αυτόν·
- δ) για το ΕΚΤ, να συνδυάζει επενδυτικές προτεραιότητες από διάφορους θεματικούς στόχους οι οποίοι ορίζονται στα σημεία 8, 9, 10 και 11 του πρώτου εδαφίου του άρθρου 9, προκειμένου να διευκολύνεται η συνεισφορά τους σε άλλους άξονες προτεραιότητας και προκειμένου να εφαρμόζεται κοινωνική καινοτομία και διακρατική συνεργασία.

Τα κράτη μέλη μπορούν να συνδυάζουν δύο ή περισσότερες από τις επιλογές των στοιχείων α) έως δ).

2. Ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα συμβάλλει στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και στην επίτευξη της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και καθορίζει:

- a) αιτιολόγηση της επιλογής των θεματικών στόχων, των αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων και των πιστώσεων που σχετίζονται με το σύμφωνο εταιρικής σχέσης, βάσει καθορισμού των περιφερειακών και, όπου κρίνεται σκόπιμο, των εθνικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που εντοπίζονται στις σχετικές συστάσεις ανά

χώρα που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και στις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη την εκ των προτέρων αξιολόγηση σύμφωνα με το άρθρο 55.

β) για κάθε άξονα προτεραιότητας εκτός της τεχνικής συνδρομής:

i) τις επενδυτικές προτεραιότητες και τους αντίστοιχους ειδικούς στόχους·

ii) προκειμένου να ενισχυθεί η στοχοπροσήλωση του προγραμματισμού, τα αναμενόμενα αποτελέσματα για τους ειδικούς στόχους και τους αντίστοιχους δείκτες αποτελεσμάτων, με μια τιμή βάσης και μια τιμή στόχου, κατά περίπτωση ποσοτικά προσδιορισμένη, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο·

iii) περιγραφή του είδους και παραδειγμάτων των δράσεων που πρόκειται να υποστηριχθούν, στο πλαίσιο κάθε επενδυτικής προτεραιότητας και της αναμενόμενης συμβολής τους στους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο σημείο i), συμπεριλαμβανομένων των κατευθυντήριων αρχών για την επιλογή των πράξεων και, κατά περίπτωση, του εντοπισμού των βασικών στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών, των τύπων των δικαιούχων, της προγραμματιζόμενης χρήσης των μέσων και των μεγάλων έργων·

iv) τους δείκτες εκροών, συμπεριλαμβανομένης της ποσοτικά προσδιορισμένης τιμής στόχου, που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, για κάθε επενδυτική προτεραιότητα·

v) καθορισμό των σταδίων εφαρμογής και των χρηματοοικονομικών δεικτών και των δεικτών εκροών που θα χρησιμοποιηθούν ως ορόσημα και στόχοι για το πλαίσιο επιδόσεων σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 και το παράρτημα II·

vi) τις αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης βάσει ονοματολογίας που έχει εγκρίνει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων·

vii) κατά περίπτωση, συνοπτική παρουσίαση της προγραμματιζόμενης χρήσης της τεχνικής συνδρομής, συμπεριλαμβανομένων, όταν κρίνεται απαραίτητο, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων·

γ) για κάθε άξονα προτεραιότητας που αφορά την τεχνική συνδρομή:

i) ειδικούς στόχους,

ii) τα αναμενόμενα αποτελέσματα για κάθε ειδικό στόχο και, εφόσον υπάρχει αντικειμενική δικαιολόγηση βάσει του περιεχομένου των δράσεων, τους αντίστοιχους δείκτες αποτελεσμάτων, με αρχική τιμή και τιμή στόχου σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο,

iii) περιγραφή των δράσεων που θα υποστηριχθούν και της αναμενόμενης συμβολής τους στους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στο σημείο i),

iv) τους δείκτες εκροών που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα·

v) τις αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης βάσει ονοματολογίας που έχει εγκρίνει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων.

Το σημείο ii) δεν εφαρμόζεται όταν η συνεισφορά της Ένωσης στον άξονα ή τους άξονες προτεραιότητας σχετικά με την τεχνική συνδρομή προς επιχειρησιακό πρόγραμμα δεν υπερβαίνει τα 15 000 000 EUR.

δ) σχέδιο χρηματοδότησης, το οποίο περιλαμβάνει τους ακόλουθους πίνακες:

i) πίνακα που προσδιορίζει για κάθε έτος, σύμφωνα με τα άρθρα 60, 120 και 121, το ποσό των συνολικών πιστώσεων που προβλέπεται ότι θα χορηγήσει κάθε Ταμείο, ο οποίος θα ταυτοποιεί τις ποσά που σχετίζονται με το αποθεματικό επίδοσης·

ii) πίνακες στους οποίους καθορίζεται, για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού, για το επιχειρησιακό πρόγραμμα και για κάθε άξονα προτεραιότητας, το ποσό των συνολικών πιστώσεων της στήριξης από κάθε ένα από τα Ταμεία και της εθνικής συμμετοχής, προσδιορίζοντας τις πιστώσεις που αφορούν στο πλαίσιο επίδοσης. Για τους άξονες προτεραιότητας, οι οποίοι αφορούν πολλές κατηγορίες περιφέρειας, οι πίνακες θα προσδιορίζουν το ποσό των συνολικών πιστώσεων των Ταμείων και την εθνική συμμετοχή για κάθε κατηγορία περιφέρειας.

Για τους άξονες προτεραιότητας, οι οποίοι συνδυάζουν επενδυτικές προτεραιότητες από διαφορετικούς θεματικούς στόχους, ο πίνακας προσδιορίζει το ποσό των συνολικών πιστώσεων από κάθε ένα από τα Ταμεία και την εθνική συμμετοχή για κάθε ένα από τους αντίστοιχους θεματικούς στόχους.

Στις περιπτώσεις στις οποίες η εθνική συγχρηματοδότηση αποτελείται από δημόσια και ιδιωτική συγχρηματοδότηση, στον πίνακα παρουσιάζεται η ενδεικτική κατανομή μεταξύ των δημόσιων και των ιδιωτικών συνιστωσών. Παρουσιάζεται, για ενημερωτικούς λόγους, και η προβλεπόμενη συνεισφορά της ΕΤΕΠ·

ε) κατάλογο των μεγάλων έργων η υλοποίηση των οποίων έχει σχεδιαστεί για την περίοδο προγραμματισμού.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με την ονοματολογία που αναφέρεται στα στοιχεία β)(vi) και γ)(v) του πρώτου εδαφίου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

3. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα περιγράφει, λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο και τους στόχους του, την ολοκληρωμένη προσέγγιση της χωρικής ανάπτυξης, έχοντας υπόψη το σύμφωνο εταιρικής σχέσης, και καταδεικνύοντας με ποιον τρόπο το επιχειρησιακό πρόγραμμα αυτό συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του, προσδιορίζοντας όπου κρίνεται σκόπιμο, τα ακόλουθα:

- α) την προσέγγιση στη χρήση μέσων τοπικής ανάπτυξης με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων και τις αρχές για τον καθορισμό των περιοχών όπου θα εφαρμοστεί·
- β) το ενδεικτικό ποσό της στήριξης του ΕΤΠΑ για ολοκληρωμένες δράσεις για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, που θα υλοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΤΠΑ και την ενδεικτική κατανομή της στήριξης του ΕΚΤ για ολοκληρωμένες δράσεις·
- γ) την προσέγγιση της χρήσης του μέσου ΟΧΕ εκτός των περιπτώσεων του στοιχείου β), και την ενδεικτική κατανομή από κάθε άξονα προτεραιότητας·
- δ) τις ρυθμίσεις για διαπεριφερειακές και διακρατικές δράσεις, στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων, με δικαιούχους εγκατεστημένους σε τουλάχιστον ένα άλλο κράτος μέλος·
- ε) όταν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες συμμετέχουν σε μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στρατηγικές θαλάσσιων λεκανών, με την επιφύλαξη των αναγκών της περιοχής του προγράμματος όπως προσδιορίζονται από το κράτος μέλος, τη συνεισφορά των προβλεπόμενων, σύμφωνα με το πρόγραμμα, παρεμβάσεων στις εν λόγω στρατηγικές.

4. Επιπλέον, το επιχειρησιακό πρόγραμμα προσδιορίζει τα εξής:

- α) κατά περίπτωση, κατά πόσον και με ποιον τρόπο αντιμετωπίζει τις ειδικές ανάγκες γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται κατ'εξοχήν από τη φτώχεια ή στοχευόμενων ομάδων που αντιμετωπίζουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στις περιθωριοποιημένες κοινότητες και τα άτομα με αναπηρίες, και, κατά περίπτωση, τη συμβολή στην ολοκληρωμένη προσέγγιση που ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης·
- β) κατά περίπτωση, κατά πόσον και με ποιον τρόπο αντιμετωπίζει τις δημογραφικές προκλήσεις των περιφερειών ή τις ειδικές ανάγκες των περιοχών που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά προβλήματα, όπως ορίζεται στο άρθρο 174 ΣΛΕΕ και τη συμβολή στην ολοκληρωμένη προσέγγιση που ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης για τον σκοπό αυτό.

5. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα καθορίζει:

- α) τη διαχειριστική αρχή, την αρχή πιστοποίησης, ανάλογα με την περίπτωση, και την αρχή ελέγχου·
- β) τον φορέα στον οποίο θα καταβληθούν οι πληρωμές από την Επιτροπή·

γ) τα μέτρα που λαμβάνονται για τη συμμετοχή των σχετικών εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 στην εκπόνηση του επιχειρησιακού προγράμματος και τον ρόλο των εταίρων στην εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση του επιχειρησιακού προγράμματος.

6. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα καθορίζει επίσης τα ακόλουθα, σε σχέση με το περιεχόμενο του συμφώνου εταιρικής σχέσης και λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό και νομικό πλαίσιο των κρατών μελών:

- α) τους μηχανισμούς που διασφαλίζουν τον συντονισμό μεταξύ των Ταμείων, του ΕΓΤΑΑ, του ΕΤΘΑ και άλλων ενωσιακών και εθνικών χρηματοδοτικών μέσων, καθώς και με την ΕΤΕπ, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές διατάξεις που ορίζονται στο ΚΣΠ·
- β) για κάθε εκ των προτέρων αιρεσιμότητα που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 19 και το παράρτημα XI, που ισχύει για το επιχειρησιακό πρόγραμμα, μια αξιολόγηση του κατά πόσο η εκ των προτέρων αιρεσιμότητα εκπληρώνεται κατά την ημερομηνία υποβολής του συμφώνου εταιρικής σχέσης και του επιχειρησιακού προγράμματος, και στη περίπτωση που οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες δεν πληρούνται, μια περιγραφή των δράσεων για την εκπλήρωση της εκ των προτέρων αιρεσιμότητας, των υπεύθυνων φορέων και ενός χρονοδιαγράμματος για τις δράσεις αυτές, σύμφωνα με τη συνοπτική παρουσίαση που υποβλήθηκε στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης·

γ) μια συνοπτική παρουσίαση της αξιολόγησης της διοικητικής επιβάρυνσης για τους δικαιούχους και, όποτε κρίνεται απαραίτητο, τις δράσεις που έχουν σχεδιαστεί, συνοδευόμενες από χρονοδιάγραμμα για τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης.

7. Κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, εκτός από τις περιπτώσεις που χορηγείται τεχνική συνδρομή βάσει ειδικού επιχειρησιακού προγράμματος, και με την επιφύλαξη δεόντως αιτιολογημένης αξιολόγησης από το κράτος μέλος σχετικά με τη σημασία του περιεχομένου και των στόχων των επιχειρησιακών προγραμμάτων, περιλαμβάνει περιγραφή:

- α) των ειδικών δράσεων που θα λαμβάνουν υπόψη κατά την επιλογή των πράξεων τις απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος, την αποδοτικότητα των πόρων, το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σ' αυτήν, την ανθεκτικότητα σε καταστροφές, η πρόληψη και διαχείριση κινδύνων·
- β) των ειδικών δράσεων για την προώθηση των ίσων ευκαιριών και την αποφυγή των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού κατά τη διάρκεια της εκπόνησης, του σχεδιασμού και της εφαρμογής του προγράμματος, και ιδίως σε σχέση με την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των διαφόρων στοχευόμενων ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο παρόμοιων διακρίσεων, και ιδίως τις απαιτήσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες·
- γ) της συμβολής του στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και, κατά περίπτωση, των ρυθμίσεων για την εξασφάλιση της ενσωμάτωσης του ζητήματος του φύλου σε επίπεδο επιχειρησιακού προγράμματος και πράξεων.

Τα κράτη μέλη δύνανται να υποβάλλουν γνωμοδότηση των εθνικών φορέων ισότητας για τα μέτρα που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείων β) και γ) μαζί με την πρόταση επιχειρησιακού προγράμματος βάσει του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

8. Όταν ένα κράτος μέλος ετοιμάζει το πολύ ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα για κάθε Ταμείο, τα στοιχεία του επιχειρησιακού προγράμματος που εμπίπτουν στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο α), στην παράγραφο 3 στοιχεία α), γ) και δ), στην παράγραφο 4 και στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου μπορούν να ενσωματωθούν αποκλειστικά στις σχετικές διατάξεις του συμφώνου εταιρικής σχέσης.

9. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα καταρτίζεται σύμφωνα με υπόδειγμα. Η Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλίσει ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστική πράξη για τη θέσπιση του υποδείγματος αυτού. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

10. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικών πράξεων, για την έγκριση όλων των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν μελλοντικών τροποποιήσεών τους, του επιχειρησιακού προγράμματος που εμπίπτουν στο παρόν άρθρο, με την εξαίρεση εκείνων που εμπίπτουν στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημείο (vi), γ) σημείο ν), και στοιχείο ε), στις παραγράφους 4 και 5, στην παράγραφο 6 στοιχεία α) και γ) και στην παράγραφο 7, που παραμένουν υπό την ευθύνη των κρατών μελών.

11. Η διαχειριστική αρχή κοινοποιεί στην Επιτροπή οποιαδήποτε απόφαση τροποποιεί τα στοιχεία του επιχειρησιακού προγράμματος που δεν καλύπτονται από την απόφαση της Επιτροπής σύμφωνα με την παράγραφο 10 εντός ενός μηνός από την ημερομηνία της απόφασης τροποποίησης. Η απόφαση ορίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος της, που δεν μπορεί να είναι προγενέστερη από την ημερομηνία έκδοσής της.

Άρθρο 97

Ειδικές διατάξεις για τον προγραμματισμό της στήριξης των κοινών μέσων για τις χωρίς ανώτατο όριο εγγυήσεις και την τιτλοποίηση στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση

Σύμφωνα με το άρθρο 28, τα επιχειρησιακά προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) περιλαμβάνουν μόνο τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 96 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημεία i), ii) και iv) και στοιχείο δ), στο άρθρο 96 παράγραφος 5 και στο άρθρο 96 παράγραφος 6 στοιχείο β).

Άρθρο 98

Κοινή στήριξη από τα Ταμεία βάσει του στόχου Επενδύσεις για την ανάπτυξη και την απασχόληση

1. Τα Ταμεία μπορούν να χορηγούν από κοινού στήριξη για επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου για επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

2. Το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ μπορούν να χρηματοδοτούν, με συμπληρωματικό τρόπο και με την επιφύλαξη ορίου 10 % της χρηματοδότησης της Ένωσης για κάθε άξονα προτεραιότητας ενός

επιχειρησιακού προγράμματος, μέρος μιας πράξης της οποίας οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για στήριξη από το άλλο Ταμείο βάσει των κανόνων επιλεξιμότητας που ισχύουν για το εν λόγω Ταμείο, υπό την προϋπόθεση ότι αυτού του είδους οι δαπάνες είναι απαραίτητες για την ικανοποιητική εφαρμογή της πράξης και συνδέονται άμεσα με αυτήν.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται σε επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

Άρθρο 99

Γεωγραφική εμβέλεια των επιχειρησιακών προγραμμάτων στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση

Τα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ καταρτίζονται με βάση το κατάλληλο γεωγραφικό επίπεδο και τουλάχιστον στο επίπεδο NUTS 2, σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό πλαίσιο του κράτους μέλους, εκτός εάν υπάρξει διαφορετική συμφωνία μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους.

Τα επιχειρησιακά προγράμματα που υποστηρίζονται από το Ταμείο Συνοχής καταρτίζονται σε εθνικό επίπεδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Μεγάλα έργα

Άρθρο 100

Περιεχόμενο

Στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού προγράμματος ή επιχειρησιακών προγραμμάτων, για τα οποία απαιτήθηκε απόφαση της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 96 παράγραφος 10 του παρόντος κανονισμού ή δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 12 του κανονισμού ΕΕΣ, το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής μπορούν να χρηματοδοτούν μια πράξη που αποτελείται από σύνολο έργων, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών που έχουν ως στόχο να ολοκληρώσουν μια αδιαίρετη εργασία συγκεκριμένης οικονομικής ή τεχνικής φύσης με σαφώς προσδιορισμένους στόχους και για τις οποίες το συνολικό επιλέξιμο κόστος υπερβαίνει τα 50 000 000 EUR, και, στην περίπτωση πράξεων που συνεισφέρουν στον θεματικό στόχο δυνάμει του άρθρου 9 πρώτο εδάφιο σημείο 7, για τις οποίες το συνολικό επιλέξιμο κόστος υπερβαίνει τα 75 000 000 EUR («μεγάλο έργο»). Τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής δεν θεωρούνται μεγάλα έργα.

Άρθρο 101

Απαραίτητες πληροφορίες για την έγκριση μεγάλων έργων

Πριν από την έγκριση μεγάλου έργου, η διαχειριστική αρχή μεριμνά ώστε να είναι διαθέσιμες οι ακόλουθες πληροφορίες:

- α) λεπτομέρειες σχετικά με τον φορέα που είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση του μεγάλου έργου και την ικανότητά του·
- β) περιγραφή της επένδυσης και της γεωγραφικής της θέσης·
- γ) το συνολικό κόστος και το συνολικό επιλέξιμο κόστος, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 61·
- δ) διεξαχθείσες μελέτες σκοπιμότητας, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για ανάλυση εναλλακτικών επιλογών και τα αποτελέσματα·

- ε) ανάλυση κόστους-ωφέλειας, που περιλαμβάνει οικονομική και χρηματοοικονομική ανάλυση και αξιολόγηση κινδύνου·
- στ) ανάλυση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, λαμβανομένης υπόψη της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και τις ανάγκες μετριασμού της καθώς και την ανθεκτικότητα στις καταστροφές·
- ζ) εξήγηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο το μεγάλο έργο είναι συνεπές προς τους συναφείς άξονες προτεραιότητας του επιχειρησιακού προγράμματος ή επιχειρησιακών προγραμμάτων και με την προσδοκώμενη συμβολή του στην εκπλήρωση των ειδικών στόχων αυτών των αξόνων προτεραιότητας και η προσδοκώμενη συμβολή του στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη·
- η) το σχέδιο χρηματοδότησης που περιλαμβάνει τους συνολικούς προγραμματισμένους πόρους και την προγραμματισμένη συνεισφορά των Ταμείων, της ΕΤΕπ και όλων των άλλων πηγών χρηματοδότησης καθώς και φυσικούς και χρηματοοικονομικούς δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου, λαμβάνοντας υπόψη τους εντοπισθέντες κινδύνους·
- θ) το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του μεγάλου έργου και, όταν η περίοδος υλοποίησης εκτιμάται ότι θα είναι μεγαλύτερη από την περίοδο προγραμματισμού, τα στάδια για τα οποία ζητείται στήριξη από τα Ταμεία κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό της μεθοδολογίας που πρέπει να χρησιμοποιείται βάσει αναγνωρισμένων βέλτιστων πρακτικών, για τη διενέργεια της ανάλυσης κόστους - ωφέλειας που προβλέπεται στο στοιχείο ε) του πρώτου εδαφίου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

Με πρωτοβουλία κράτους μέλους, οι πληροφορίες που ορίζονται στην πρώτη παράγραφο στοιχεία α) έως θ) μπορούν να αξιολογούνται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες «(αξιολόγηση ποιότητας)» με την παροχή τεχνικής συνδρομής από την Επιτροπή ή, σε συμφωνία με την Επιτροπή, από άλλους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Σε άλλες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή τις πληροφορίες που περιέχονται στην πρώτη παράγραφο στοιχεία α) έως θ) μόλις καταστούν διαθέσιμες.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149, για τον καθορισμό της χρησιμοποιούμενης μεθοδολογίας κατά τη διεξαγωγή της αξιολόγησης ποιότητας ενός μεγάλου έργου.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του υποδείγματος για την υποβολή των πληροφοριών που προβλέπονται στην πρώτη παράγραφο στοιχεία α) έως θ). Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

Άρθρο 102

Απόφαση για μεγάλο έργο

1. Σε περίπτωση που το μεγάλο έργο έχει εκτιμηθεί θετικά κατά την αξιολόγηση ποιότητας από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, βάσει της αξιολόγησης των πληροφοριών που αναφέρονται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 101, η διαχειριστική αρχή μπορεί να προχωρήσει με την επιλογή του μεγάλου έργου, σύμφωνα με το

άρθρο 125 παράγραφος 3. Η διαχειριστική αρχή ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με το επιλεγθέν μεγάλο έργο. Η εν λόγω κοινοποίηση αποτελείται από τα εξής στοιχεία:

- α) το έγγραφο που ορίζεται στο άρθρο 125 παράγραφος 3 στοιχείο γ), το οποίο αναφέρει τα εξής:
- i) τον φορέα που είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση του μεγάλου έργου,
 - ii) περιγραφή της επένδυσης, τόπο, χρονοδιάγραμμα και αναμενόμενη συνεισφορά του μεγάλου έργου στην εκπλήρωση των ειδικών στόχων του οικείου άξονα ή αξόνων προτεραιότητας,
 - iii) το συνολικό κόστος και το συνολικό επιλέξιμο κόστος, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 61,
 - iv) το σχέδιο χρηματοδότησης και τους συνολικούς φυσικούς και χρηματοοικονομικούς δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου, λαμβάνοντας υπόψη τους εντοπισθέντες κινδύνους·
- β) την επανεξέταση της ποιότητας από τους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, η οποία παρέχει σαφείς δηλώσεις σχετικά με τη σκοπιμότητα και την οικονομική βιωσιμότητα του μεγάλου έργου.

Η χρηματοδοτική συνεισφορά στο μεγάλο έργο που έχει επιλεγεί από το κράτος μέλος θεωρείται ότι έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, ελλείψει απόφασης, με εκτελεστική πράξη, που απορρίπτει τη χρηματοδοτική συνεισφορά, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο. Η Επιτροπή απορρίπτει τη χρηματοδοτική συνεισφορά μόνο εάν εντοπίσει σημαντική αδυναμία κατά την ανεξάρτητη αξιολόγηση ποιότητας.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του υποδείγματος της κοινοποίησης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

2. Σε περιπτώσεις άλλες από εκείνες στις οποίες αναφέρεται η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή αποτιμά το μεγάλο έργο βάσει των πληροφοριών που ορίζονται στο άρθρο 101 για να διαπιστώσει εάν δικαιολογείται η χρηματοδοτική συνεισφορά για το μεγάλο έργο που αποτελεί επιλογή της διαχειριστικής αρχής σύμφωνα με το άρθρο 125 παράγραφος 3. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση σχετικά με την έγκριση της χρηματοδοτικής εισφοράς για το επιλεγμένο μεγάλο έργο, με εκτελεστική πράξη, το αργότερο εντός τριών μηνών από την ημερομηνία υποβολής των στοιχείων που προβλέπονται στο άρθρο 101.

3. Η απόφαση έγκρισης εκ μέρους της Επιτροπής δυνάμει της παραγράφου 1 δεύτερο εδάφιο και της παραγράφου 2, εκδίδεται υπό την προϋπόθεση ότι η πρώτη σύμβαση έργων συνάπτεται, ή, στην περίπτωση πράξεων που εκτελούνται από κοινοπραξία ΣΔΙΤ, ότι υπογράφεται η συμφωνία ΣΔΙΤ μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού φορέα, εντός τριών ετών από την ημερομηνία έγκρισης της απόφασης. Με δεόντως αιτιολογημένη αίτηση κράτους μέλους, ιδίως στην περίπτωση καθυστέρησης οφειλόμενης σε διοικητικές ή νομικές διαδικασίες σχετιζόμενες με την υλοποίηση μεγάλων σχεδίων, η οποία υποβάλλεται εντός της τριετούς περιόδου, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει απόφαση, με εκτελεστική πράξη, για την παράταση της περιόδου κατά δύο το πολύ έτη.

4. Σε περίπτωση που η Επιτροπή δεν εγκρίνει τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνεισφοράς σε ένα επιλεγμένο μεγάλο έργο, κοινοποιεί στο κράτος μέλος τους λόγους της άρνησής της.

5. Τα μεγάλα έργα που κοινοποιούνται στην Επιτροπή δυνάμει της παραγράφου 1 ή υποβάλλονται προς έγκριση δυνάμει της παραγράφου 2 καταγράφονται στον κατάλογο μεγάλων έργων που περιλαμβάνεται σε επιχειρησιακό πρόγραμμα.

6. Οι δαπάνες για μεγάλο έργο μπορεί να περιλαμβάνονται σε αίτηση πληρωμής μετά την κοινοποίηση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ή μετά την υποβολή προς έγκριση της παραγράφου 2. Σε περίπτωση που η Επιτροπή δεν εγκρίνει το μεγάλο έργο που επιλέχθηκε από τη διαχειριστική αρχή, η δήλωση δαπανών που ακολουθεί την έγκριση της απόφασης της Επιτροπής διορθώνεται αναλόγως.

Άρθρο 103

Απόφαση σχετικά με μεγάλο έργο που υλοποιείται σε στάδια

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 101 τρίτο εδάφιο και από το άρθρο 102 παράγραφοι 1 και 2, οι διαδικασίες που ορίζονται στις παραγράφους 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται για πράξη η οποία συμμορφώνεται με τους ακόλουθους όρους:

- α) η πράξη αποτελεί το δεύτερο ή το επόμενο στάδιο μεγάλου έργου στο πλαίσιο της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού για το οποίο το προηγούμενο στάδιο ή στάδια εγκρίνονται από την Επιτροπή το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2015 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 ή, στην περίπτωση κράτους μέλους που προσχώρησε στην Ένωση μετά την 1η Ιανουαρίου 2013, το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2016·
- β) το συνολικό επιλέξιμο κόστος για όλα τα στάδια του μεγάλου έργου υπερβαίνει τα αντίστοιχα επίπεδα που ορίζονται στο άρθρο 100·
- γ) η αίτηση μεγάλου έργου και η σχετική αξιολόγηση από την Επιτροπή στο πλαίσιο της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού κάλυπτε όλα τα σχεδιαζόμενα στάδια·
- δ) δεν υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 101 πρώτο εδάφιο για το μεγάλο έργο σε σύγκριση με τις πληροφορίες που παρέχονται για την αίτηση μεγάλου έργου που υποβλήθηκε σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, ιδίως σε ό,τι αφορά το συνολικό επιλέξιμο κόστος·
- ε) το στάδιο του μεγάλου έργου που υλοποιείται στο πλαίσιο της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού είναι ή θα είναι έτοιμο προς χρήση για τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των εγγράφων κλεισίματος του σχετικού επιχειρησιακού προγράμματος ή προγραμμάτων.

2. Η διαχειριστική αρχή μπορεί να προχωρήσει στην επιλογή του μεγάλου έργου σύμφωνα με το άρθρο 125 παράγραφος 3 και να υποβάλει την κοινοποίηση που περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία τα

οποία ορίζονται στο στοιχείο α) πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 102 μαζί με την επιβεβαίωση εκ μέρους της ότι πληροίται η προϋπόθεση που ορίζεται στην παράγραφο 1 στοιχείο δ) του παρόντος άρθρου. Επανεξέταση της ποιότητας των πληροφοριών από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες δεν απαιτείται.

3. Η χρηματοδοτική συνεισφορά στο μεγάλο έργο που έχει επιλεγεί από τη διαχειριστική αρχή θεωρείται ότι έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, ελλείψει απόφασης, με εκτελεστική πράξη, που θα απορρίπτει τη χρηματοδοτική συνεισφορά για το μεγάλο έργο εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2. Η Επιτροπή αρνείται χρηματοδοτική συνεισφορά μόνο λόγω σημαντικών αλλαγών στις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο δ) ή λόγω του γεγονότος ότι το μεγάλο έργο δεν συνάδει με τον σχετικό άξονα προτεραιότητας για το οικείο επιχειρησιακό πρόγραμμα ή προγράμματα.

4. Το άρθρο 102 παράγραφοι 3 έως 6 εφαρμόζεται σε αποφάσεις σχετικά με μεγάλο έργο που υλοποιείται σε στάδια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Κοινό σχέδιο δράσης

Άρθρο 104

Πεδίο εφαρμογής

1. Ένα κοινό σχέδιο δράσης είναι πράξη της οποίας το πεδίο εφαρμογής είναι ορισμένο και αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης σε σχέση με τις εκροές και τα αποτελέσματα που θα επιτύχει. Περιλαμβάνει ένα έργο ή ένα σύνολο έργων που δεν συνίστανται στην παροχή υποδομών και εκτελούνται υπό την ευθύνη του δικαιούχου στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος ή προγραμμάτων. Οι εκροές και τα αποτελέσματα ενός κοινού σχεδίου δράσης συμφωνούνται μεταξύ ενός κράτους μέλους και της Επιτροπής και συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων των επιχειρησιακών προγραμμάτων και αποτελούν τη βάση της στήριξης από τα Ταμεία. Τα αποτελέσματα αναφέρονται στις άμεσες επιπτώσεις του κοινού σχεδίου δράσης. Ο δικαιούχος σε κοινό σχέδιο δράσης είναι οργανισμός δημοσίου δικαίου. Τα κοινά σχέδια δράσης δεν θεωρούνται μεγάλα έργα.

2. Το ελάχιστο ποσό της δημόσιας δαπάνης που χορηγείται σε ένα κοινό σχέδιο δράσης είναι 10 000 000 EUR ή το 20 % της δημόσιας στήριξης του επιχειρησιακού προγράμματος ή προγραμμάτων· ισχύει το χαμηλότερο ποσό. Για τον σκοπό της ανάληψης πιλοτικού έργου, η ελάχιστη δημόσια δαπάνη που χορηγείται σε κοινό σχέδιο δράσης για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα μπορεί να μειωθεί σε 5 000 000 EUR.

3. Η παράγραφος 3 δεν εφαρμόζεται σε πράξεις που λαμβάνουν στήριξη από την ΠΑΝ.

Άρθρο 105

Εκπόνηση κοινών σχεδίων δράσης

1. Το κράτος μέλος, η διαχειριστική αρχή ή κάθε εξουσιοδοτημένος οργανισμός δημοσίου δικαίου μπορεί να υποβάλει πρόταση κοινού σχεδίου δράσης ταυτόχρονα ή μετά την υποβολή των σχετικών επιχειρησιακών προγραμμάτων. Η εν λόγω πρόταση περιέχει τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 106.

2. Ένα κοινό σχέδιο δράσης καλύπτει μέρος της περιόδου μεταξύ 1 Ιανουαρίου 2014 και 31 Δεκεμβρίου 2023. Οι εκροές και τα αποτελέσματα ενός κοινού σχεδίου δράσης αποτελούν τη βάση για επιστροφή δαπανών, μόνο εφόσον επιτευχθούν μετά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης για την έγκριση του κοινού σχεδίου δράσης που αναφέρεται στο άρθρο 107 και πριν από τη λήξη της ορισθείσας στην εν λόγω απόφαση περιόδου υλοποίησης.

Άρθρο 106

Περιεχόμενο των κοινών σχεδίων δράσης

Ένα κοινό σχέδιο δράσης περιέχει:

- 1) ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών και στόχων που το δικαιολογούν, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους των επιχειρησιακών προγραμμάτων και, κατά περίπτωση, τις σχετικές ειδικές συστάσεις για κάθε χώρα και τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και των σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ·
- 2) το πλαίσιο που περιγράφει την εννοιολογική σχέση μεταξύ των γενικών και ειδικών στόχων του, τα ορόσημα και τους ποσοτικούς στόχους για τις εκροές και τα αποτελέσματα καθώς και τα προβλεπόμενα έργα ή τύπους έργων·
- 3) τους χρησιμοποιούμενους κοινούς και ειδικούς δείκτες παρακολούθησης των εκροών και αποτελεσμάτων, κατά περίπτωση, ανά άξονα προτεραιότητας·
- 4) τις πληροφορίες σχετικά με τη γεωγραφική κάλυψη και τις στοχευόμενες ομάδες του·
- 5) την προβλεπόμενη περίοδο εφαρμογής του·
- 6) ανάλυση των αποτελεσμάτων του για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και την πρόληψη των διακρίσεων·
- 7) ανάλυση των αποτελεσμάτων του σε σχέση με την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, κατά περίπτωση·
- 8) τις εκτελεστικές διατάξεις του, που περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
 - α) τον ορισμό του δικαιούχου που είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή του κοινού σχεδίου δράσης, παρέχοντας εγγυήσεις για την επάρκειά του στον εξεταζόμενο τομέα καθώς και τη διοικητική και χρηματοοικονομική διαχειριστική του ικανότητα·

β) τις ρυθμίσεις για την εποπτεία του κοινού σχεδίου δράσης, σύμφωνα με το άρθρο 108·

γ) τις ρυθμίσεις για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του κοινού σχεδίου δράσης, που περιλαμβάνουν ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της ποιότητας, τη συλλογή και αποθήκευση δεδομένων σχετικά με την επίτευξη των ορόσημων, εκροών και αποτελεσμάτων·

δ) τις ρυθμίσεις που εξασφαλίζουν τη διάδοση πληροφοριών και την επικοινωνία σε σχέση με το κοινό σχέδιο δράσης και με τα Ταμεία·

9) τις χρηματοοικονομικές ρυθμίσεις του, που περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

α) τις δαπάνες για την επίτευξη των ορόσημων, των ποσοτικών στόχων για τις εκροές και τα αποτελέσματα, με αναφορά στο σημείο 2, βάσει των μεθόδων που ορίζονται στο άρθρο 67 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού και στο άρθρο 14 του κανονισμού του ΕΚΤ·

β) ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα πληρωμών στον δικαιούχο σε συνάρτηση με τα ορόσημα και τους ποσοτικούς στόχους·

γ) το σχέδιο χρηματοδότησης ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα και άξονα προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένου του συνολικού επιλέξιμου ποσού και του ποσού δημόσιας δαπάνης.

Η Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή αυτού του άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με το μορφότυπο του υποδείγματος για το κοινό σχέδιο δράσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

Άρθρο 107

Απόφαση για το κοινό σχέδιο δράσης

1. Η Επιτροπή εκτιμά το κοινό σχέδιο δράσης βάσει των αναφερόμενων στο άρθρο 106 πληροφοριών, ώστε να διαπιστώσει αν αιτιολογείται η προτεινόμενη στήριξη από τα Ταμεία.

Όταν η Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την υποβολή πρότασης κοινού σχεδίου δράσης, θεωρεί ότι αυτό δεν πληροί τις απαιτήσεις εκτίμησης που αναφέρονται στο άρθρο 104, υποβάλλει παρατηρήσεις στο κράτος μέλος. Το κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή όλες τις αιτηθείσες απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες και, κατά περίπτωση, πραγματοποιεί τις ανάλογες αναθεωρήσεις του κοινού σχεδίου δράσης.

2. Με την προϋπόθεση ότι οι παρατηρήσεις έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικής πράξης, για την έγκριση του κοινού σχεδίου δράσης το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών από την υποβολή του από το κράτος μέλος, αλλά όχι πριν από την έγκριση του σχετικού επιχειρησιακού προγράμματος.

3. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 2 απόφαση ορίζει τον δικαιούχο και τους γενικούς και ειδικούς στόχους του κοινού σχεδίου δράσης, τα ορόσημα και τους στόχους για τις εκροές και τα αποτελέσματα, τις δαπάνες για την επίτευξη αυτών των ορόσημων, των ποσοτικών στόχων για τις εκροές και τα αποτελέσματα και το σχέδιο χρηματοδότησης ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα και άξονα προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένου του συνολικού επιλέξιμου ποσού και του ποσού της δημόσιας συμμετοχής, την περίοδο εφαρμογής του κοινού σχεδίου δράσης και, κατά περίπτωση, το πεδίο γεωγραφικής κάλυψης και τις στοχευόμενες ομάδες του κοινού σχεδίου δράσης.

4. Όταν η Επιτροπή αρνηθεί, με εκτελεστική πράξη, την παροχή στήριξης από τα Ταμεία σε ένα κοινό σχέδιο δράσης, κοινοποιεί τους λόγους της στο κράτος μέλος εντός της οριζόμενης στην παράγραφο 2 περιόδου.

Άρθρο 108

Επιτροπή καθοδήγησης και τροποποίηση του κοινού σχεδίου δράσης

1. Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή συγκροτούν επιτροπή καθοδήγησης για το κοινό σχέδιο δράσης, διαφορετική από την επιτροπή παρακολούθησης των σχετικών επιχειρησιακών προγραμμάτων. Η επιτροπή καθοδήγησης συνέρχεται τουλάχιστον δύο φορές κατ' έτος και υποβάλλει έκθεση στη διαχειριστική αρχή. Η διαχειριστική αρχή ενημερώνει την σχετική επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά τα αποτελέσματα του έργου που διεξήγαγε η επιτροπή καθοδήγησης και την πρόοδο της υλοποίησης του κοινού σχεδίου δράσης σύμφωνα με το άρθρο 110 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και σύμφωνα με το άρθρο 125 παράγραφος 2 στοιχείο α).

Η σύνθεση της επιτροπής καθοδήγησης αποφασίζεται από το κράτος μέλος σε συμφωνία με τη σχετική διαχειριστική αρχή, τηρουμένης της αρχής της εταιρικής σχέσης.

Η Επιτροπή μπορεί να συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής καθοδήγησης με συμβουλευτική ιδιότητα.

2. Η επιτροπή καθοδήγησης εκτελεί τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- α) επανεξετάζει την πρόοδο προς την επίτευξη των ορόσημων, των εκροών και αποτελεσμάτων του κοινού σχεδίου δράσης·
- β) εξετάζει και εγκρίνει κάθε πρόταση τροποποίησης του κοινού σχεδίου δράσης, ώστε να λάβει υπόψη όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν τις επιδόσεις του.

3. Οι αιτήσεις τροποποίησης κοινών σχεδίων δράσης που υποβάλλονται στην Επιτροπή από ένα κράτος μέλος είναι δεόντως τεκμηριωμένες. Η Επιτροπή εκτιμά αν η αίτηση τροποποίησης είναι δικαιολογημένη, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που παρέχει το κράτος μέλος. Η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει παρατηρήσεις και το κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή όλες τις απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικής πράξης, για μια αίτηση τροποποίησης το αργότερο εντός τριών μηνών από την επίσημη υποβολή της από το κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι ελήφθησαν ικανοποιητικά

υπόψη όλες οι παρατηρήσεις που υπέβαλε η Επιτροπή. Όταν εγκριθεί, η τροποποίηση τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, εκτός εάν η απόφαση ορίζει διαφορετικά.

Άρθρο 109

Δημοσιονομική διαχείριση και έλεγχος του κοινού σχεδίου δράσης

1. Οι πληρωμές στον δικαιούχο ενός κοινού σχεδίου δράσης αφορούν κατ' αποκοπήν ποσά ή τυποποιημένες κλίμακες δαπανών κατά μονάδα προϊόντος. Δεν εφαρμόζεται το ανώτατο όριο για τα κατ' αποκοπήν ποσά που προβλέπεται στο άρθρο 67 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ).

2. Η δημοσιονομική διαχείριση, ο έλεγχος και ο δημοσιονομικός έλεγχος του κοινού σχεδίου δράσης αποσκοπούν αποκλειστικά στο να επαληθεύσουν ότι πληρούνται οι όροι για τις πληρωμές που προβλέπονται στην απόφαση με την οποία εγκρίνεται το κοινό σχέδιο δράσης.

3. Ο δικαιούχος του κοινού σχεδίου δράσης και οι φορείς που λειτουργούν υπό την ευθύνη του μπορούν να εφαρμόζουν τις λογιστικές πρακτικές και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από τον δικαιούχο δεν υπόκεινται σε λογιστικό έλεγχο από την αρχή λογιστικού ελέγχου ή την Επιτροπή.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Άρθρο 110

Καθήκοντα της επιτροπής παρακολούθησης

1. Η επιτροπή παρακολούθησης εξετάζει συγκεκριμένα:
 - α) όλα τα ζητήματα που επηρεάζουν την επίδοση του επιχειρησιακού προγράμματος·
 - β) την πρόοδο στην εφαρμογή του σχεδίου αξιολόγησης και την παρακολούθηση των συμπερασμάτων των αξιολογήσεων·
 - γ) την υλοποίηση της στρατηγικής σε θέματα επικοινωνίας·
 - δ) την υλοποίηση μεγάλων έργων·
 - ε) την υλοποίηση κοινών σχεδίων δράσης·
 - στ) τις δράσεις για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, των ίσων ευκαιριών, την καταπολέμηση των διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένης της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες·
 - ζ) δράσεις για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης·
 - η) κατά περίπτωση, όταν οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες δεν εκπληρώνονται κατά την ημερομηνία υποβολής του συμφώνου εταιρικής σχέσης και του επιχειρησιακού προγράμματος, την πρόοδο σχετικά με δράσεις για την τήρηση των ισχυόντων εκ των προτέρων αιρεσιμότητων·
 - θ) μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 49 παράγραφος 3, η επιτροπή παρακολούθησης εξετάζει και εγκρίνει:

- α) τη μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων·
- β) τις ετήσιες και τις τελικές εκθέσεις υλοποίησης·
- γ) το σχέδιο αξιολόγησης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα και κάθε τροποποίηση του σχεδίου αξιολόγησης, μεταξύ άλλων, όταν οποιοδήποτε από αυτές αποτελεί μέρος του κοινού σχεδίου αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 1·
- δ) τη στρατηγική επικοινωνίας για το επιχειρησιακό πρόγραμμα και κάθε τροποποίηση της στρατηγικής·
- ε) κάθε πρόταση της διαχειριστικής αρχής για τροποποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος.

Άρθρο 111

Εκθέσεις υλοποίησης του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση»

1. Έως τις 31 Μαΐου 2016 και έως αυτή την ημερομηνία κάθε επόμενου έτους μέχρι και το 2023, το κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσια έκθεση υλοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 1. Η έκθεση που υποβάλλεται το 2016 καλύπτει τα οικονομικά έτη 2014 και 2015, καθώς και το χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών και της 31ης Δεκεμβρίου 2013.

2. Για τις εκθέσεις που υποβάλλονται το 2017 και το 2019, η προθεσμία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ορίζεται στις 30 Ιουνίου.

3. Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης παρέχουν πληροφορίες σχετικά με:

- α) την εφαρμογή του επιχειρησιακού προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2·
- β) την πρόοδο κατά την εκπόνηση και εφαρμογή μεγάλων έργων και κοινών σχεδίων δράσης.

4. Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης που υποβάλλονται το 2017 και το 2019 παραθέτουν και αξιολογούν, σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφοι 4 και 5 αντίστοιχα και τις πληροφορίες που ορίζονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου μαζί με τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) την πρόοδο στην εφαρμογή του σχεδίου αξιολόγησης και της συνέχειας που δίνεται στα πορίσματα των αξιολογήσεων·
- β) τα αποτελέσματα των μέτρων ενημέρωσης και δημοσιότητας για τα Ταμεία που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της στρατηγικής επικοινωνίας·
- γ) τη συμμετοχή των εταιρών στην εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση του επιχειρησιακού προγράμματος.

Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης που υποβάλλονται το 2017 και το 2019 είναι δυνατόν, ανάλογα με το περιεχόμενο και τους σκοπούς των επιχειρησιακών προγραμμάτων, να παρέχουν πληροφόρηση και να αξιολογούν τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) την πρόοδο της εφαρμογής της ολοκληρωμένης προσέγγισης της εδαφικής ανάπτυξης, περιλαμβανομένης της ανάπτυξης περιφερειών που αντιμετωπίζουν δημογραφικές προκλήσεις και μόνιμα ή φυσικά προβλήματα, της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος·
- β) την πρόοδο της υλοποίησης των δράσεων για την ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους και των δικαιούχων να διαχειρίζονται και να χρησιμοποιούν τα Ταμεία
- γ) την πρόοδο της εφαρμογής διαπεριφερειακών και διακρατικών δράσεων·
- δ) κατά περίπτωση, τη συμβολή στις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στις στρατηγικές για τη θάλασσα λεκάνη·
- ε) τις ειδικές δράσεις που υλοποιούνται για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και την πρόληψη των διακρίσεων, ιδίως την προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρίες, και τις ρυθμίσεις που εφαρμόζονται για την ενσωμάτωση της διάστασης της ισότητας των φύλων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και τις πράξεις·
- στ) τις ενέργειες για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 8·
- ζ) την πρόοδο της εφαρμογής των δράσεων στον τομέα της κοινωνικής καινοτομίας, κατά περίπτωση·
- η) την πρόοδο της εφαρμογής των μέτρων για την αντιμετώπιση ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται περισσότερο από τη φτώχεια ή στοχευόμενων ομάδων που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού, με ειδική μέριμνα για τις κοινότητες περιθωριοποιημένων ομάδων και τα άτομα με αναπηρίες, τους μακροχρόνια ανέργους και τους νέους χωρίς επαγγελματική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των χρησιμοποιούμενων χρηματοδοτικών πόρων.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο και δεύτερο εδάφιο, και προκειμένου να εξασφαλιστεί συνοχή μεταξύ του συμφώνου εταιρικής σχέσης και της έκθεσης προόδου, τα κράτη μέλη με ένα μόνο επιχειρησιακό πρόγραμμα ανά ταμείο μπορούν να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που σχετίζονται με εκ των προτέρων αιρεσιμότητες που αναφέρονται στο άρθρο 50 παράγραφος 3, τις πληροφορίες που απαιτούνται από το άρθρο 50 παράγραφος 4 και τις πληροφορίες που αναφέρονται στα στοιχεία α), β), γ) και η) του δεύτερου εδαφίου της παρούσας παραγράφου στην έκθεση προόδου αντί στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης που θα υποβληθούν το 2017 και το 2019 αντίστοιχα και στην τελική έκθεση υλοποίησης, με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στο άρθρο 110 παράγραφος 2 στοιχείο β).

5. Η Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των υποδειγμάτων σχετικά με τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης και την τελική έκθεση υλοποίησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

Άρθρο 112

Διαβίβαση δημοσιονομικών στοιχείων

1. Έως τις 31 Ιανουαρίου, τις 31 Ιουλίου και τις 31 Οκτωβρίου, το κράτος μέλος διαβιβάζει ηλεκτρονικά στην Επιτροπή για τους σκοπούς της παρακολούθησης, για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα και ανά άξονα προτεραιότητας τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) το συνολικό και το επιλέξιμο δημόσιο κόστος των πράξεων και τον αριθμό των πράξεων που επελέγησαν για στήριξη·
- β) τη συνολική επιλέξιμη δαπάνη που δηλώνουν οι δικαιούχοι στη διαχειριστική αρχή·

2. Επιπλέον, τα στοιχεία τα οποία διαβιβάζονται έως τις 31 Ιανουαρίου περιέχουν ανάλυση των ανωτέρω δεδομένων ανά κατηγορία παρέμβασης. Η κοινοποίηση αυτή θεωρείται ότι ικανοποιεί τις απαιτήσεις για την υποβολή δημοσιονομικών δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 50 παράγραφος 2.

3. Τα στοιχεία που υποβάλλονται έως τις 31 Ιανουαρίου και 31 Ιουλίου συνοδεύονται με πρόβλεψη του ποσού για το οποίο το κράτος μέλος εκτιμάται ότι θα υποβάλει αιτήσεις πληρωμών για το τρέχον οικονομικό έτος και το επόμενο οικονομικό έτος.

4. Η προθεσμία για την υποβολή των δεδομένων βάσει του παρόντος άρθρου είναι το τέλος του μήνα πριν από τον μήνα υποβολής.

5. Η Επιτροπή προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με το υπόδειγμα που πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την υποβολή δημοσιονομικών στοιχείων στην Επιτροπή για σκοπούς παρακολούθησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με την εκτελεστική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

Άρθρο 113

Έκθεση για τη συνοχή

Η αναφερόμενη στο άρθρο 175 ΣΛΕΕ έκθεση της Επιτροπής περιλαμβάνει:

- α) καταγραφή της προόδου όσον αφορά την επίτευξη οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και της ανάπτυξης των περιφερειών, καθώς και την ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων της Ένωσης·
- β) καταγραφή του ρόλου των Ταμείων, της χρηματοδότησης από την ΕΤΕπ και των άλλων χρηματοδοτικών μέσων, καθώς και την επίδραση άλλων ενωσιακών και εθνικών πολιτικών ως προς την πραγματοποιηθείσα πρόοδο.

- γ) κατά περίπτωση, μια ένδειξη των μελλοντικών μέτρων και πολιτικών της Ένωσης που απαιτούνται για την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, καθώς και για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων της Ένωσης.

Άρθρο 114

Αξιολόγηση

1. Καταρτίζεται σχέδιο αξιολόγησης από τη διαχειριστική αρχή ή το κράτος μέλος για ένα ή περισσότερα επιχειρησιακά προγράμματα. Το σχέδιο αξιολόγησης υποβάλλεται στην επιτροπή παρακολούθησης το αργότερο ένα έτος μετά την έγκριση του προγράμματος.

2. Οι διαχειριστικές αρχές υποβάλλουν στην Επιτροπή για κάθε πρόγραμμα, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022, έκθεση που παρουσιάζει συνοπτικά τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού και τις κύριες εκροές και αποτελέσματα του προγράμματος, διατυπώνοντας σχόλια σχετικά με τις κοινοποιηθείσες πληροφορίες.

3. Η Επιτροπή πραγματοποιεί εκ των υστέρων αξιολογήσεις σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και τις διαχειριστικές αρχές.

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στα ειδικά προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Πληροφόρηση και επικοινωνία

Άρθρο 115

Πληροφόρηση και επικοινωνία

1. Τα κράτη μέλη και οι διαχειριστικές αρχές είναι υπεύθυνα:

- α) για την κατάρτιση στρατηγικών επικοινωνίας
- β) να εξασφαλίσουν τη δημιουργία ενός ενιαίου διαδικτυακού τόπου ή μιας ενιαίας διαδικτυακής πύλης που παρέχει πληροφορίες και πρόσβαση σε όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα του οικείου κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τη χρονική στιγμή υλοποίησης του προγραμματισμού και οποιονδήποτε σχετικών διαδικασιών δημόσιας διαβούλευσης·
- γ) για την ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων·
- δ) για τη δημοσιοποίηση στους πολίτες της Ένωσης του ρόλου και των επιτευγμάτων της πολιτικής για τη συνοχή και των Ταμείων μέσω δράσεων πληροφόρησης και επικοινωνίας σχετικά με τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο των συμφώνων εταιρικής σχέσης, των επιχειρησιακών προγραμμάτων και των πράξεων.

2. Για να εξασφαλίσουν τη διαφάνεια όσον αφορά στην στήριξη από τα Ταμεία, τα κράτη μέλη ή οι διαχειριστικές αρχές τηρούν κατάλογο των πράξεων ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα και ανά Ταμείο υπό μορφή λογιστικού φύλλου και σε μορφότυπο, επί παραδείγματι, CSV ή XML, επιτρέποντας έτσι την ταξινόμηση, αναζήτηση, εξαγωγή, σύγκριση και εύκολη δημοσίευση των δεδομένων στο διαδίκτυο. Ο κατάλογος των πράξεων είναι προσβάσιμος μέσω του ενιαίου διαδικτυακού τόπου ή της ενιαίας διαδικτυακής πύλης, που παρέχει κατάλογο και συνοπτική παρουσίαση όλων των επιχειρησιακών προγραμμάτων στο εν λόγω κράτος μέλος.

Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η μετέπειτα χρήση του καταλόγου των πράξεων από τον ιδιωτικό τομέα, την κοινωνία των πολιτών ή την εθνική δημόσια διοίκηση, ο διαδικτυακός τόπος μπορεί να περιέχει αναφορά στους ισχύοντες κανόνες αδειοδότησης σύμφωνα με τους οποίους δημοσιοποιούνται τα δεδομένα, με σαφή τρόπο

Ο κατάλογος των πράξεων ενημερώνεται τουλάχιστον κάθε έξι μήνες.

Οι ελάχιστες πληροφορίες που πρέπει να περιέχονται στον κατάλογο των πράξεων ορίζονται στο παράρτημα XII.

3. Οι λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας για το κοινό και τα μέτρα ενημέρωσης για τους αιτούντες και τους δικαιούχους ορίζονται στο παράρτημα XII.

4. Η Επιτροπή, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για την κάθε πράξη καθώς και οδηγίες για τη δημιουργία του εμβλήματος και τον καθορισμό των τυποποιημένων χρωμάτων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

Άρθρο 116

Στρατηγική επικοινωνίας

1. Το κράτος μέλος ή οι διαχειριστικές αρχές καταρτίζουν στρατηγική επικοινωνίας για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα. Είναι δυνατόν να καταρτιστεί κοινή στρατηγική επικοινωνίας για περισσότερα επιχειρησιακά προγράμματα. Η στρατηγική επικοινωνίας λαμβάνει υπόψη το μέγεθος του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος ή των οικείων επιχειρησιακών προγραμμάτων σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.

Η στρατηγική επικοινωνίας περιλαμβάνει τα στοιχεία που ορίζονται στο παράρτημα XII.

2. Η στρατηγική επικοινωνίας υποβάλλεται προς έγκριση στην επιτροπή παρακολούθησης, σύμφωνα με το άρθρο 110 παράγραφος 2 στοιχείο δ), το αργότερο έξι μήνες μετά την έγκριση του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος ή των οικείων επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Όταν καταρτίζεται κοινή στρατηγική επικοινωνίας για πολλά επιχειρησιακά προγράμματα που αφορά πολλές επιτροπές παρακολούθησης, το κράτος μέλος μπορεί να ορίζει μια επιτροπή παρακολούθησης, η οποία, σε συνεργασία με τις υπόλοιπες σχετικές επιτροπές παρακολούθησης, είναι υπεύθυνη για την έγκριση της κοινής στρατηγικής επικοινωνίας, καθώς και τυχόν μετέπειτα τροποποιήσεων της εν λόγω στρατηγικής.

Όπου κρίνεται απαραίτητο, το κράτος μέλος ή οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να προβούν στην τροποποίηση της στρατηγικής επικοινωνίας κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Η τροποποιημένη στρατηγική επικοινωνίας υποβάλλεται από τη διαχειριστική αρχή στην επιτροπή παρακολούθησης προς έγκριση σύμφωνα με το άρθρο 110 παράγραφος 2 στοιχείο δ).

3. Κατά παρέκκλιση από το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2, η διαχειριστική αρχή, ενημερώνει την υπεύθυνη επιτροπή παρακολούθησης ή τις υπεύθυνες επιτροπές παρακολούθησης τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος για την πρόοδο της υλοποίησης της στρατηγικής επικοινωνίας και για την ανάλυση των αποτελεσμάτων της, καθώς και για τις σχεδιαζόμενες δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας που πρόκειται να πραγματοποιηθούν κατά το επόμενο έτος. Η επιτροπή παρακολούθησης, εφόσον το θεωρεί σκόπιμο, εκδίδει γνωμοδότηση για τις σχεδιαζόμενες δράσεις για το επόμενο έτος.

Άρθρο 117

Υπεύθυνοι πληροφόρησης και επικοινωνίας και τα δίκτυά τους

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει έναν υπεύθυνο για θέματα πληροφόρησης και επικοινωνίας που συντονίζει τις ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας σε σχέση με ένα ή περισσότερα Ταμεία, συμπεριλαμβανομένων σχετικών προγραμμάτων στο πλαίσιο του στόχου Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

2. Ο υπεύθυνος πληροφόρησης και επικοινωνίας είναι υπεύθυνος για το συντονισμό του εθνικού δικτύου υπευθύνων επικοινωνίας για τα Ταμεία, όπου υφίσταται τέτοιο δίκτυο, τη δημιουργία και διατήρηση του διαδικτυακού τόπου ή διαδικτυακής πύλης που αναφέρεται στο παράρτημα XII και την διενέργεια επισκόπησης των μέτρων επικοινωνίας που εφαρμόζονται σε επίπεδο κράτους μέλους.

3. Κάθε διαχειριστική αρχή ορίζει ένα πρόσωπο υπεύθυνο για την πληροφόρηση και την επικοινωνία σε επίπεδο επιχειρησιακού προγράμματος και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή. Κατά περίπτωση, ένα πρόσωπο μπορεί να οριστεί υπεύθυνο για πολλά επιχειρησιακά προγράμματα.

4. Η Επιτροπή συγκροτεί δίκτυα της Ένωσης στα οποία συμμετέχουν οι ορισμένοι από τα κράτη μέλη υπεύθυνοι, ώστε να εξασφαλιστεί η ανταλλαγή πληροφοριών επί των αποτελεσμάτων της υλοποίησης των στρατηγικών επικοινωνίας, η ανταλλαγή εμπειριών από την εφαρμογή των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας και η ανταλλαγή ορθών πρακτικών.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Άρθρο 118

Τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής

Τα Ταμεία, συνυπολογιζομένων των μειώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 91 παράγραφος 3, μπορούν να υποστηρίζουν την τεχνική συνδρομή έως ανώτατου ορίου 0,35 % της αντίστοιχης ετήσιας χορήγησής τους.

Άρθρο 119

Τεχνική συνδρομή των κρατών μελών

1. Το ποσό της χρηματοδότησης των Ταμείων για τεχνική συνδρομή περιορίζεται στο 4 % του συνολικού ποσού των πιστώσεων των Ταμείων που διατίθενται σε επιχειρησιακά προγράμματα σε ένα κράτος μέλος για κάθε κατηγορία περιφέρειας, κατά περίπτωση, του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

Τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ μπορούν να ληφθούν υπόψη από τα κράτη μέλη κατά τον υπολογισμό του ορίου του συνολικού ποσού των κεφαλαίων που διατίθενται για τεχνική συνδρομή προς κάθε κράτος μέλος.

2. Κάθε Ταμείο μπορεί να στηρίζει πράξεις τεχνικής συνδρομής επιλέξιμες βάσει οποιουδήποτε άλλου Ταμείου. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, οι πιστώσεις για τεχνική συνδρομή από ένα Ταμείο δεν υπερβαίνουν το 10 % της συνολικής χορήγησης του εν λόγω Ταμείου για επιχειρησιακά προγράμματα σε ένα κράτος μέλος, για κάθε κατηγορία περιφέρειας, κατά περίπτωση, του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 70 παράγραφοι 1 και 2, οι πράξεις τεχνικής συνδρομής μπορούν να υλοποιούνται εκτός της περιοχής του προγράμματος, αλλά εντός της Ένωσης, υπό τον όρο ότι οι πράξεις λειτουργούν προς όφελος του επιχειρησιακού προγράμματος, ή, στην περίπτωση επιχειρησιακού προγράμματος τεχνικής συνδρομής, προς όφελος των λοιπών οικείων προγραμμάτων.

4. Στην περίπτωση των διαρθρωτικών ταμείων, όταν η χρηματοδότηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 χρησιμοποιείται για τη στήριξη πράξεων τεχνικής συνδρομής που αφορούν περισσότερες από μία κατηγορίες περιφερειών, οι δαπάνες που συνδέονται με τις πράξεις μπορεί να υλοποιηθούν στο πλαίσιο ενός άξονα προτεραιότητας που συνδυάζει διαφορετικές κατηγορίες της περιοχής, εφαρμόζοντας ένα κατ' αναλογία σύστημα, λαμβάνοντας υπόψη τις πιστώσεις σε κάθε κατηγορία περιφέρειας ως μέρος της συνολικής χορήγησης του κράτους μέλους.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, όταν το συνολικό ποσό κεφαλαίων που διατίθεται σε ένα κράτος μέλος στο πλαίσιο του στόχου για τις επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση δεν υπερβαίνει το 1 000 000 000 EUR, το ποσό που διατίθεται για τεχνική συνδρομή μπορεί να αυξηθεί έως το 6 % του συνολικού ποσού ή έως τα 50 000 000 EUR, αναλόγως του ποιο ποσό είναι μικρότερο.

6. Η τεχνική συνδρομή λαμβάνει τη μορφή ενός μονοταμειακού άξονα προτεραιότητας στο εσωτερικό ενός επιχειρησιακού προγράμματος ή ειδικού επιχειρησιακού προγράμματος, ή και τα δύο.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ

Άρθρο 120

Καθορισμός των ποσοστών συγχρηματοδότησης

1. Η απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση ενός επιχειρησιακού προγράμματος καθορίζει το ποσοστό συγχρηματοδότησης και το ανώτατο ποσοστό στήριξης από τα Ταμεία για κάθε άξονα προτεραιότητας. Στην περίπτωση που ένας άξονας προτεραιότητας

αφορά περισσότερες από μια κατηγορίες περιφερειών ή περισσότερα από ένα Ταμεία, η απόφαση της Επιτροπής καθορίζει, εφόσον απαιτείται, το ποσοστό συγχρηματοδότησης ανά κατηγορία περιφέρειας ή ταμείου.

2. Για κάθε άξονα προτεραιότητας, η απόφαση της Επιτροπής ορίζει αν το ποσοστό συγχρηματοδότησης για τον άξονα προτεραιότητας εφαρμόζεται:

α) στη συνολική επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων και ιδιωτικών δαπανών· ή

β) στην επιλέξιμη δημόσια δαπάνη.

3. Το ποσοστό συγχρηματοδότησης στο επίπεδο κάθε άξονα προτεραιότητας, και, εάν ενδείκνυται, ανά κατηγορία περιφέρειας και ανά Ταμείο, των επιχειρησιακών προγραμμάτων βάσει του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση δεν υπερβαίνει:

α) το 85 % για το Ταμείο Συνοχής·

β) το 85 % για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες των κρατών μελών με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ για την περίοδο 2007-2009 κατώτερο του 85 % του μέσου όρου στην ΕΕ-27 κατά την ίδια περίοδο και για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, περιλαμβανομένης της συμπληρωματικής χορήγησης για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και το άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΕΣ.

γ) το 80 % για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες των κρατών μελών πλην αυτών που αναφέρονται στο στοιχείο β), και για όλες τις περιφέρειες των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ, το οποίο χρησιμοποιείται ως κριτήριο επιλεξιμότητας, για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 ήταν μικρότερο του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-25 για την ίδια περίοδο, αλλά των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ ήταν μεγαλύτερο του 75 % του μέσου ΑΕγχΠ στην ΕΕ-27, καθώς και για τις περιφέρειες που ορίζονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού 1083/2006 και λαμβάνουν μεταβατική ενίσχυση για την προγραμματική περίοδο 2007-2013,

δ) το 60 % για τις περιφέρειες μετάβασης, με εξαίρεση εκείνες που αναφέρονται στο στοιχείο γ)·

ε) το 50 % για τις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, με εξαίρεση εκείνες που αναφέρονται στο στοιχείο γ).

Για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2014 έως 30 Ιουνίου 2017, το ποσοστό συγχρηματοδότησης στο επίπεδο κάθε άξονα προτεραιότητας όλων των επιχειρησιακών προγραμμάτων στην Κύπρο δεν υπερβαίνει το 85 %.

Η Επιτροπή προβαίνει σε επανεξέταση προκειμένου να αξιολογήσει κατά πόσο δικαιολογείται η διατήρηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο μετά τις 30 Ιουνίου 2017 και, αν κριθεί αναγκαίο, υποβάλλει νομοθετική πρόταση πριν από τις 30 Ιουνίου 2016.

Το ποσοστό συγχρηματοδότησης στο επίπεδο κάθε άξονα προτεραιότητας των επιχειρησιακών προγραμμάτων βάσει του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας δεν υπερβαίνει το 85 %.

Η μέγιστη συγχρηματοδότηση δυνάμει των στοιχείων β), γ), δ) και ε) του πρώτου εδαφίου αυξάνεται για κάθε άξονα προτεραιότητας για την υλοποίηση της ΠΑΝ και εφόσον ένας άξονας προτεραιότητας αφορά αποκλειστικά την κοινωνική καινοτομία ή την υπερεθνική συνεργασία, ή συνδυασμό των δύο. Η αύξηση καθορίζεται σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις για κάθε Ταμείο.

4. Το ποσοστό συγχρηματοδότησης της συμπληρωματικής χορήγησης σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 1 στοιχείο ε) δεν υπερβαίνει το 50 % για τις περιφέρειες του επιπέδου NUTS 2 οι οποίες πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 6 της Πράξης προσχώρησης του 1994.

5. Το ανώτατο ποσοστό συγχρηματοδότησης βάσει της παραγράφου 3 στο επίπεδο ενός άξονα προτεραιότητας προσαυξάνεται κατά δέκα εκατοστιαίες μονάδες, όταν ολοκληρωθεί ο άξονας προτεραιότητας υλοποιείται με μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής ή στο πλαίσιο της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

6. Η συνεισφορά των Ταμείων για κάθε άξονα προτεραιότητας δεν είναι μικρότερη από το 20 % της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης.

7. Μπορεί να θεσπιστεί χωριστός άξονας προτεραιότητας με ποσοστό συγχρηματοδότησης μέχρι 100 % στο εσωτερικό ενός επιχειρησιακού προγράμματος για τη στήριξη πράξεων που υλοποιούνται με μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που θεσπίζονται στο επίπεδο της Ένωσης, η διαχείριση των οποίων ασκείται άμεσα ή έμμεσα από την Επιτροπή. Όταν θεσπίζεται χωριστός άξονας προτεραιότητας για αυτό τον σκοπό, η στήριξη βάσει αυτού του άξονα δεν είναι δυνατό να υλοποιηθεί με κανένα άλλο μέσο.

Άρθρο 121

Διαφοροποίηση των ποσοστών συγχρηματοδότησης

Το ποσοστό συγχρηματοδότησης από τα Ταμεία σε έναν άξονα προτεραιότητας μπορεί να διαφοροποιείται προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

- 1) η σημασία του άξονα προτεραιότητας για την υλοποίηση της στρατηγικής της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ελλείψεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν·
- 2) η προστασία και η βελτίωση του περιβάλλοντος, κατά κύριο λόγο μέσω της εφαρμογής της αρχής της προφύλαξης, της αρχής της προληπτικής δράσης και της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει»·
- 3) το ποσοστό συμμετοχής της ιδιωτικής χρηματοδότησης·
- 4) η κάλυψη των ακόλουθων περιοχών με σοβαρά και μόνιμα φυσικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα:
 - α) νησιωτικά κράτη μέλη επιλέξιμα για το Ταμείο Συνοχής και άλλα νησιά, με εξαίρεση τα νησιά στα οποία βρίσκεται η πρωτεύουσα ενός κράτους μέλους ή τα οποία διαθέτουν σταθερή σύνδεση με την ηπειρωτική χώρα·
 - β) ορεινές περιοχές, όπως ορίζονται από την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους·
 - γ) αραιοκατοικημένες (δηλαδή λιγότερο από 50 κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο) και εξαιρετικά αραιοκατοικημένες (δηλαδή λιγότερο από 8 κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο) περιοχές,

δ) συμπερίληψη των εξόχως απόκεντρων περιοχών όπως ορίζονται στο άρθρο 349 ΣΛΕΕ.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΤΑΜΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΤΘΑ

ΤΙΤΛΟΣ I

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

Άρθρο 122

Ευθύνες των κρατών μελών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των επιχειρησιακών προγραμμάτων θεσπίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 72, 73 και 74.

2. Τα κράτη μέλη προλαμβάνουν, ανιχνεύουν και διορθώνουν παρατυπίες και ανακτούν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά καθώς και τόκους υπερημερίας. Ενημερώνουν την Επιτροπή για τις παρατυπίες που υπερβαίνουν τα 10 000 EUR συνεισφοράς των Ταμείων και την κρατούν ενήμερη για τη σημαντική πρόοδο σχετικών διοικητικών και δικαστικών διαδικασιών.

Τα κράτη μέλη δεν ενημερώνουν την Επιτροπή για παρατυπίες σχετικά με τα ακόλουθα:

- α) περιπτώσεις στις οποίες η παρατυπία έγκειται αποκλειστικά στη μη εκτέλεση, εν όλω ή εν μέρει, πράξης η οποία περιλαμβάνεται στο συγχρηματοδοτούμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα λόγω πτώχευσης του δικαιούχου,
- β) περιπτώσεις που γνωστοποιούνται στη διαχειριστική αρχή ή στην αρχή πιστοποίησης από το δικαιούχο οικειοθελώς και πριν από τον εντοπισμό της παρατυπίας από τη μία ή την άλλη αρχή, είτε γίνεται πριν είτε μετά την καταβολή της δημόσιας συνεισφοράς·
- γ) περιπτώσεις που εντοπίζονται και διορθώνονται από τη διαχειριστική αρχή ή την αρχή πιστοποίησης πριν να περιληφθεί η οικεία δαπάνη σε δήλωση δαπανών που υποβάλλεται στην Επιτροπή.

Στις λοιπές περιπτώσεις, ιδίως δε σε εκείνες που προηγούνται πτώχευσης ή σε περιπτώσεις που υπάρχουν υπόνοιες για απάτη, οι παρατυπίες που εντοπίστηκαν, μαζί με τα σχετικά προληπτικά και διορθωτικά μέτρα, δηλώνονται στην Επιτροπή.

Όταν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά σε ένα δικαιούχο δεν είναι δυνατόν να ανακτηθούν εξαιτίας παράλειψης ή αμέλειας από πλευράς ενός κράτους μέλους, το εν λόγω κράτος μέλος είναι υπεύθυνο για την επιστροφή των σχετικών ποσών στον προϋπολογισμό της Ένωσης. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να μην ανακτούν αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό εάν το προς ανάκτηση από τον δικαιούχο ποσό, χωρίς τους τόκους, δεν υπερβαίνει τα 250 EUR συνεισφοράς από τα Ταμεία.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149 περί συμπληρωματικών λεπτομερών κανόνων σχετικά με τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των περιπτώσεων παρατυπίας που θα πρέπει να αναφέρονται, τα στοιχεία που θα πρέπει να παρέχονται και τις προϋποθέσεις και διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζονται για να καθοριστεί εάν τα ποσά τα οποία είναι μη ανακτήσιμα επιστρέφονται από τα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις με τις οποίες καθορίζεται η συχνότητα της υποβολής εκθέσεων παρατυπιών και το υπόδειγμα έκθεσης που πρέπει να χρησιμοποιείται. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015, όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ δικαιούχων και διαχειριστικής αρχής, αρχής πιστοποίησης ή αρχής ελέγχου και ενδιάμεσων φορέων μπορούν να υλοποιούνται μέσω συστημάτων ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων.

Τα συστήματα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο διευκολύνουν τη λειτουργικότητα με τα εθνικά και ενωσιακά πλαίσια και επιτρέπουν στους δικαιούχους να υποβάλουν μία μόνο φορά όλες τις πληροφορίες που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων σχετικά με τις ανταλλαγές πληροφοριών δυνάμει της παρούσης παραγράφου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

4. Η παράγραφος 3 δεν εφαρμόζεται στο ΕΤΘΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Αρχές διαχείρισης και ελέγχου

Άρθρο 123

Ορισμός αρχών

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει, για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, μια εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή φορέα ή ιδιωτικό φορέα ως διαχειριστική αρχή. Η ίδια διαχειριστική αρχή μπορεί να οριστεί για περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα.

2. Το κράτος μέλος ορίζει, για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, μια εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή φορέα ως αρχή πιστοποίησης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3. Η ίδια αρχή πιστοποίησης μπορεί να οριστεί για περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα.

3. Το κράτος μέλος μπορεί να ορίσει για ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα μια διαχειριστική αρχή, η οποία είναι δημόσια αρχή ή φορέας, για να εκτελεί συμπληρωματικά και τα καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης.

4. Τα κράτη μέλη ορίζουν, για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, μια εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή φορέα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη διαχειριστική αρχή και την αρχή πιστοποίησης, ως αρχή ελέγχου. Η ίδια αρχή ελέγχου μπορεί να ορίζεται για περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα.

5. Για τα Ταμεία που συνδέονται με τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση και το ΕΤΘΑ, υπό την προϋπόθεση της τήρησης της αρχής του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων, η διαχειριστική αρχή, η αρχή πιστοποίησης, κατά περίπτωση, και η αρχή ελέγχου μπορούν να αποτελούν μέρος της ίδιας δημόσιας αρχής ή φορέα.

Ωστόσο, για τα επιχειρησιακά προγράμματα για τα οποία το συνολικό ποσό στήριξης από τα Ταμεία υπερβαίνει τα 250 000 000 EUR ή, από το ΕΤΘΑ υπερβαίνει τα 100 000 000 EUR, η αρχή ελέγχου μπορεί να είναι μέρος της ίδιας δημόσιας αρχής ή φορέα που εντάσσεται η διαχειριστική αρχή ή εάν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, η Επιτροπή έχει ενημερώσει το κράτος μέλος, πριν από την ημερομηνία έγκρισης του σχετικού επιχειρησιακού προγράμματος, ότι κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω κράτος μέλος δύναται να βασισθεί κυρίως στη γνώμη της αρχής ελέγχου, ή εάν η Επιτροπή είναι πεπεισμένη, βάσει της εμπειρίας από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, ότι η θεσμική οργάνωση και η λογοδοσία της αρχής ελέγχου παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις για τη λειτουργική της ανεξαρτησία και αξιοπιστία.

6. Το κράτος μέλος μπορεί να ορίσει έναν ή περισσότερους ενδιάμεσους φορείς για να επιτελούν συγκεκριμένα καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής ή της αρχής πιστοποίησης υπό την ευθύνη της εν λόγω αρχής. Οι σχετικές ρυθμίσεις μεταξύ της διαχειριστικής αρχής ή της αρχής πιστοποίησης και των ενδιάμεσων φορέων καταγράφονται σε επίσημο έγγραφο.

7. Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή μπορούν να αναθέσουν τη διαχείριση μέρους ενός επιχειρησιακού προγράμματος σε έναν ενδιάμεσο φορέα μέσω γραπτής συμφωνίας μεταξύ του ενδιάμεσου φορέα και του κράτους μέλους ή της διαχειριστικής αρχής («συνολική επιχορήγηση»). Ο ενδιάμεσος φορέας παρέχει εγγυήσεις της φερεγγυότητας και των ικανοτήτων του στον οικείο τομέα, καθώς και της ικανότητάς του στην διοικητική και δημοσιονομική διαχείριση.

8. Το κράτος μέλος δύναται, ιδία πρωτοβουλία, να ορίσει φορέα συντονισμού για να ασκεί καθήκοντα συνδέσμου και να παρέχει πληροφορίες στην Επιτροπή, να συντονίζει τις δραστηριότητες των άλλων σχετικών ορισθέντων φορέων και να προωθεί την εναρμονισμένη εφαρμογή του εφαρμοστέου δικαίου.

9. Το κράτος μέλος ορίζει εγγράφως τους κανόνες που διέπουν τις σχέσεις του με τις διαχειριστικές αρχές, τις αρχές πιστοποίησης και τις αρχές ελέγχου, τις σχέσεις μεταξύ των εν λόγω αρχών και τις σχέσεις αυτών των αρχών με την Επιτροπή.

Άρθρο 124

Διαδικασία ορισμού της διαχειριστικής αρχής και της αρχής πιστοποίησης

1. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με την ημερομηνία και τη μορφή των ορισμών, που πραγματοποιούνται στο κατάλληλο επίπεδο, της διαχειριστικής αρχής και, κατά περίπτωση, της αρχής πιστοποίησης πριν από την υποβολή της πρώτης αίτησης ενδιάμεσης πληρωμής προς την Επιτροπή.

2. Οι αναφερόμενοι στην παράγραφο 1 ορισμοί αρχών βασίζονται σε έκθεση και γνώμη ανεξάρτητου ελεγκτικού φορέα που αξιολογεί τη συμμόρφωση των αρχών αυτών προς τα κριτήρια που αφορούν το περιβάλλον εσωτερικού ελέγχου, τη διαχείριση των κινδύνων, τις δραστηριότητες διαχείρισης και ελέγχου και την παρακολούθηση όπως αναφέρονται στο παράρτημα XIII. Ο ανεξάρτητος ελεγκτικός φορέας είναι η αρχή ελέγχου, ή άλλος φορέας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου με την απαραίτητη ελεγκτική ικανότητα, ο οποίος είναι ανεξάρτητος από τη διαχειριστική αρχή και, κατά περίπτωση, από την αρχή πιστοποίησης, και ο οποίος επιτελεί το έργο του λαμβάνοντας υπόψη τα διεθνώς αποδεκτά ελεγκτικά πρότυπα. Εφόσον ο ανεξάρτητος ελεγκτικός φορέας καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το τμήμα του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, που αφορά τη διαχειριστική αρχή ή την αρχή πιστοποίησης, είναι κατ' ουσίαν ίδιο με της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού, και ότι τεκμηριώνεται, βάσει ελεγκτικών εργασιών που επιτελέσθηκαν σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 του Συμβουλίου⁽¹⁾, η ουσιαστική λειτουργία τους κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, δύναται να συμπεράνει ότι τα σχετικά κριτήρια πληρούνται χωρίς να απαιτούνται πρόσθετες ελεγκτικές εργασίες.

3. Όταν το συνολικό ποσό της στήριξης από τα Ταμεία προς επιχειρησιακό πρόγραμμα υπερβαίνει τα 250 000 000 EUR ή από το EMFF υπερβαίνει τα 100 000 000 EUR, η Επιτροπή δύναται να ζητήσει, εντός μηνός από την κοινοποίηση των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 ορισμών αρχών, την έκθεση και τη γνώμη του αναφερόμενου στην παράγραφο 2 ανεξάρτητου ελεγκτικού φορέα και την περιγραφή των καθηκόντων και διαδικασιών που ισχύουν για τη διαχειριστική αρχή ή, κατά περίπτωση, την αρχή πιστοποίησης. Η Επιτροπή αποφασίζει αν θα ζητήσει τα έγγραφα αυτά βάσει της αξιολόγησης κινδύνου που κατήρτισε, λαμβάνοντας υπόψη πληροφορίες σχετικά με σημαντικές μεταβολές στις αρμοδιότητες και διαδικασίες της διαχειριστικής αρχής ή, κατά περίπτωση, της αρχής πιστοποίησης σε σχέση με τα ισχύοντα για την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, καθώς και τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία για την αποτελεσματική λειτουργία τους.

Η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει παρατηρήσεις εντός δύο μηνών από την παραλαβή των εγγράφων του πρώτου εδαφίου. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 83, η εξέταση των εν λόγω εγγράφων, δεν συνεπάγεται διακοπή της επεξεργασίας των αιτήσεων για ενδιάμεσες πληρωμές.

4. Όταν το συνολικό ποσό της στήριξης από τα Ταμεία προς επιχειρησιακό πρόγραμμα υπερβαίνει τα 250 000 000 EUR ή από το ΕΤΘΑ υπερβαίνει τα 100 000 000 EUR και υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στα καθήκοντα και διαδικασίες της διαχειριστικής αρχής ή, κατά περίπτωση, της αρχής πιστοποίησης σε σχέση με τα ισχύοντα κατά την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, το κράτος μέλος δύναται, με δική του πρωτοβουλία, να υποβάλει στην Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 ορισμών αρχών, τα έγγραφα της παραγράφου 3. Η Επιτροπή υποβάλλει παρατηρήσεις σχετικά με τα έγγραφα αυτά εντός τριών μηνών από την παραλαβή τους.

5. Σε περίπτωση που τα υφιστάμενα αποτελέσματα των λογιστικών και άλλων ελέγχων δείχνουν ότι η αρχή που έχει οριστεί δεν πληροί πλέον τα κριτήρια της παραγράφου 2, το κράτος μέλος καθορίζει, στο κατάλληλο επίπεδο και ανάλογα με τη σοβαρότητα του προβλήματος, περίοδο συμμόρφωσης κατά την οποία λαμβάνονται τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα.

Σε περίπτωση που η αρχή που έχει οριστεί δεν υλοποιήσει τα απαιτούμενα διορθωτικά μέτρα εντός της περιόδου συμμόρφωσης που καθόρισε το κράτος μέλος, επιβάλλεται παύση του ορισμού της από το ίδιο το κράτος μέλος στο κατάλληλο επίπεδο.

Το κράτος μέλος ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση την Επιτροπή στην περίπτωση που ορισθείσα αρχή υπαχθεί σε περίοδο συμμόρφωσης, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τη συγκεκριμένη περίοδο συμμόρφωσης, όταν τερματισθεί η περίοδος συμμόρφωσης μετά την εφαρμογή των διορθωτικών μέτρων, καθώς και όταν επιβάλλεται παύση του ορισμού της αρχής. Η γνωστοποίηση υπαγωγής του φορέα που έχει οριστεί σε περίοδο συμμόρφωσης από το κράτος μέλος, με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 83, δεν συνεπάγεται διακοπή της επεξεργασίας των αιτήσεων για ενδιάμεσες πληρωμές.

6. Όταν τερματίζεται ο ορισμός μίας διαχειριστικής αρχής ή μίας αρχής πιστοποίησης, τα κράτη μέλη ορίζουν, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2, νέο φορέα ο οποίος αναλαμβάνει, μετά τον ορισμό του, τα καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής ή της αρχής πιστοποίησης, και ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή.

7. Η Επιτροπή προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με το υπόδειγμα έκθεσης και γνωμοδότησης του ανεξάρτητου ελεγκτικού φορέα και την περιγραφή των καθηκόντων και διαδικασιών που ισχύουν για τη διαχειριστική αρχή και, κατά περίπτωση, την αρχή πιστοποίησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

Άρθρο 125

Καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής

1. Η διαχειριστική αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Όσον αφορά τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος, η διαχειριστική αρχή:

α) υποστηρίζει το έργο της επιτροπής παρακολούθησης που αναφέρεται στο άρθρο 47 και της παρέχει τα απαιτούμενα στοιχεία για την εκτέλεση των καθηκόντων της, και ιδίως δεδομένα που αφορούν την πρόοδο του επιχειρησιακού προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων του, δημοσιονομικά δεδομένα και δεδομένα που αφορούν τους δείκτες και τα ορόσημα·

β) συντάσσει και, μετά την έγκριση της επιτροπής παρακολούθησης, υποβάλλει στην Επιτροπή τις ετήσιες και τελικές εκθέσεις υλοποίησης που αναφέρονται στο άρθρο 50·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΕ L 223 της 15.8.2006, σ. 1).

- γ) θέτει στη διάθεση των ενδιαμέσων φορέων και των δικαιούχων πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων τους και την υλοποίηση πράξεων αντίστοιχα·
- δ) εγκαθιστά σύστημα εγγραφής και αποθήκευσης δεδομένων σε ηλεκτρονική μορφή για κάθε πράξη, τα οποία είναι αναγκαία για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιονομική διαχείριση, την επαλήθευση και το λογιστικό έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων για μεμονωμένους συμμετέχοντες σε πράξεις, όπου απαιτείται·
- ε) εξασφαλίζει ότι τα αναφερόμενα στο στοιχείο δ) δεδομένα συλλέγονται, καταχωρίζονται και αποθηκεύονται στο αναφερόμενο στο στοιχείο δ) σύστημα και ότι τα δεδομένα σχετικά με τους δείκτες αναλύονται ανά φύλο, όταν αυτό απαιτείται από τα παραρτήματα I και II του Κανονισμού ΕΚΤ.
3. Όσον αφορά την επιλογή των πράξεων, η διαχειριστική αρχή:
- α) συντάσσει και, μετά την έγκρισή τους, εφαρμόζει τις κατάλληλες διαδικασίες και κριτήρια επιλογής που:
- i) διασφαλίζουν τη συμβολή των πράξεων στην επίτευξη των ειδικών στόχων και των αποτελεσμάτων της σχετικής προτεραιότητας·
- ii) δεν συνιστούν διακριτική μεταχείριση και είναι διαφανή·
- iii) τηρούν τις γενικές αρχές που ορίζονται στα άρθρα 7 και 8·
- β) διασφαλίζει ότι μια επιλεγείσα πράξη εμπίπτει στο πεδίο του αρμόδιου Ταμείου ή Ταμείων και μπορεί να ενταχθεί σε μια κατηγορία παρέμβασης ή, στην περίπτωση του ΕΤΘΑ, σε ένα μέτρο που εντοπίζεται στο πλαίσιο της προτεραιότητας ή των προτεραιοτήτων του επιχειρησιακού προγράμματος·
- γ) διασφαλίζει ότι παρέχεται στον δικαιούχο έγγραφο που καθορίζει τους όρους για την στήριξη της κάθε πράξης, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών απαιτήσεων που αφορούν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πρέπει να παραδοθούν στο πλαίσιο της πράξης, το σχέδιο χρηματοδότησης και την προθεσμία εκτέλεσης·
- δ) εξασφαλίζει ότι ο δικαιούχος διαθέτει τη διοικητική, χρηματοοικονομική και επιχειρησιακή ικανότητα να τηρήσει τους όρους που αναφέρονται στο στοιχείο γ) πριν από την έγκριση της πράξης·
- ε) εξασφαλίζει ότι, σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης έχει αρχίσει πριν από την υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση στη διαχειριστική αρχή, τηρείται το εφαρμοστέο δίκαιο σχετικά με την εν λόγω πράξη·
- στ) διασφαλίζει ότι οι πράξεις που επιλέγονται για στήριξη από τα Ταμεία ή το ΕΤΘΑ δεν περιλαμβάνουν δραστηριότητες που αποτελούν τμήμα πράξης, η οποία έχει υποβληθεί ή θα έπρεπε να υποβληθεί σε διαδικασία ανάκτησης, σύμφωνα με το άρθρο 71, μετά τη μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής του προγράμματος·
- ζ) καθορίζει τις κατηγορίες παρέμβασης ή, στην περίπτωση του ΕΤΘΑ, τα μέτρα στα οποία αποδίδονται οι δαπάνες μιας πράξης.
4. Όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση και τον έλεγχο του επιχειρησιακού προγράμματος, η διαχειριστική αρχή:
- α) επαληθεύει ότι τα συγχρηματοδοτούμενα προϊόντα και υπηρεσίες έχουν παραδοθεί και οι δαπάνες που δηλώνουν οι δικαιούχοι έχουν καταβληθεί και ότι οι δαπάνες αυτές είναι σύμφωνες με το εφαρμοστέο δίκαιο, το επιχειρησιακό πρόγραμμα και τους όρους για την στήριξη της πράξης·
- β) διασφαλίζει ότι οι δικαιούχοι, που εμπλέκονται στην υλοποίηση πράξεων χρηματοδοτούμενων βάσει επιλέξιμων δαπανών που όντως έχουν γίνει, τηρούν είτε χωριστό λογιστικό σύστημα είτε επαρκή λογιστική κωδικοποίηση για όλες τις συναλλαγές που αφορούν μια πράξη·
- γ) θέτει σε εφαρμογή αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης, λαμβάνοντας υπόψη τους εντοπισθέντες κινδύνους·
- δ) θεσπίζει διαδικασίες που διασφαλίζουν την τήρηση όλων των εγγράφων σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους που απαιτούνται για τη διασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 62 στοιχείο ζ)·
- ε) καταρτίζει τη δήλωση διαχείρισης και την ετήσια σύνοψη που αναφέρεται στο άρθρο 59 παράγραφος 5 στοιχεία α) και β) του δημοσιονομικού κανονισμού.
- Κατά παρέκκλιση από το στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου, ο κανονισμός ΕΕΣ μπορεί να θεσπίσει ειδικούς κανόνες για την επαλήθευση των προγραμμάτων συνεργασίας.
5. Οι επαληθεύσεις βάσει της παραγράφου 4 στοιχείο α) περιλαμβάνουν τις ακόλουθες διαδικασίες:
- α) διοικητικές επαληθεύσεις για κάθε αίτηση επιστροφής δαπανών που υποβάλλουν οι δικαιούχοι·
- β) επιτόπιες επαληθεύσεις πράξεων.
- Η συχνότητα και το πεδίο κάλυψης των επιτόπιων επαληθεύσεων είναι ανάλογα προς το ποσό της δημόσιας στήριξης σε μια πράξη και προς το επίπεδο κινδύνου που εντοπίζεται κατά τις εν λόγω επαληθεύσεις και τους λογιστικούς ελέγχους που διενεργεί η αρχή ελέγχου για το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου συνολικά.
6. Οι επιτόπιες επαληθεύσεις μεμονωμένων πράξεων δυνάμει της παραγράφου 5 στοιχείο β) μπορούν να διενεργούνται σε δειγματοληπτική βάση.
7. Εάν η διαχειριστική αρχή είναι και δικαιούχος στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος, οι ρυθμίσεις για τις επαληθεύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχείο α) εξασφαλίζουν τον επαρκή διαχωρισμό καθηκόντων.

8. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 149, που καθορίζουν τους κανόνες προσδιορισμού των πληροφοριών σε σχέση με τα δεδομένα που θα πρέπει να καταγράφονται και να αποθηκεύονται σε ηλεκτρονική μορφή εντός του συστήματος παρακολούθησης όπως αναφέρεται στο στοιχείο δ) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών του συστήματος που θεσπίζεται σύμφωνα με το στοιχείο δ) της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

9. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 149, για τον καθορισμό των λεπτομερών ελάχιστων απαιτήσεων για τη διαδρομή ελέγχου που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο δ) του παρόντος άρθρου σε σχέση με τις λογιστικές εγγραφές που πρέπει να τηρούνται και τα δικαιολογητικά έγγραφα που πρέπει να φυλάσσονται σε επίπεδο αρχής πιστοποίησης, διαχειριστικής αρχής, ενδιάμεσων φορέων και δικαιούχων.

10. Η Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλίσει ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με το υπόδειγμα της δήλωσης διαχείρισης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε) του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 2.

Άρθρο 126

Καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης

Η αρχή πιστοποίησης ενός επιχειρησιακού προγράμματος είναι υπεύθυνη ιδίως για:

- α) την κατάρτιση και υποβολή στην Επιτροπή αιτήσεων πληρωμής και την πιστοποίηση ότι αυτές είναι προϊόν αξιόπιστων λογιστικών συστημάτων, βασίζονται σε επαληθεύσιμα παραστατικά και έχουν αποτελέσει αντικείμενο επαληθεύσεων από τη διαχειριστική αρχή·
- β) την κατάρτιση των λογαριασμών που αναφέρονται στο άρθρο 59 παράγραφος 5 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού·
- γ) την πιστοποίηση ότι οι λογαριασμοί είναι πλήρεις, ακριβείς και αληθείς και ότι οι δαπάνες που εγγράφονται στους λογαριασμούς είναι σύμφωνες με τους εφαρμοστέους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες και έχουν πραγματοποιηθεί για πράξεις που επελέγησαν για χρηματοδότηση, σύμφωνα με τα κριτήρια που εφαρμόζονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και πληρούν τους ισχύοντες ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες·
- δ) τη διασφάλιση της ύπαρξης ενός συστήματος εγγραφής και αποθήκευσης, σε ηλεκτρονική μορφή, λογιστικών εγγραφών για κάθε πράξη, το οποίο υποστηρίζει όλα τα απαιτούμενα δεδομένα για την κατάρτιση των αιτήσεων πληρωμής και τους λογαριασμούς, περιλαμβανομένων των εγγραφών των προς ανάκτηση ποσών, των ανακτηθέντων ποσών και των ποσών που αποσύρθηκαν μετά από ακύρωση του συνόλου ή μέρους της συνεισφοράς για μια πράξη ή επιχειρησιακό πρόγραμμα·

ε) να διασφαλίζει, για τους σκοπούς της σύνταξης και υποβολής των αιτήσεων πληρωμών, ότι έχει λάβει επαρκείς πληροφορίες από τη διαχειριστική αρχή σχετικά με τις διαδικασίες και τις διενεργηθείσες επαληθεύσεις σε σχέση με τις δαπάνες·

στ) να λαμβάνει υπόψη κατά τη σύνταξη και υποβολή αιτήσεων πληρωμής, τα αποτελέσματα όλων των λογιστικών ελέγχων που διενεργούνται από την αρχή ελέγχου ή υπό την ευθύνη της·

ζ) την τήρηση λογιστικών εγγραφών σε ηλεκτρονική μορφή των δαπανών που δηλώνονται στην Επιτροπή και του αντίστοιχου ποσού της δημόσιας συμμετοχής που καταβάλλεται στους δικαιούχους·

η) την τήρηση λογαριασμών για τα προς ανάκτηση ποσά και τα ποσά που αποσύρονται μετά από ακύρωση του συνόλου ή μέρους της συνεισφοράς σε μια πράξη. Τα ανακτηθέντα ποσά επιστρέφονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης πριν από το κλείσιμο του επιχειρησιακού προγράμματος και αφαιρούνται από την επόμενη δήλωση δαπανών.

Άρθρο 127

Καθήκοντα της αρχής ελέγχου

1. Η αρχή ελέγχου διασφαλίζει τη διενέργεια λογιστικών ελέγχων όσον αφορά την ορθή λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος και τη διενέργειά τους σε κατάλληλο δείγμα πράξεων με βάση τις δηλωθείσες δαπάνες. Οι δηλωθείσες δαπάνες ελέγχονται με βάση αντιπροσωπευτικό δείγμα και, κατά γενικό κανόνα, βάσει στατιστικών μεθόδων δειγματοληψίας.

Μη στατιστική μέθοδος δειγματοληψίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί ανάλογα με την επαγγελματική κρίση της αρχής ελέγχου, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά λογιστικά πρότυπα και σε κάθε περίπτωση όταν ο αριθμός των πράξεων μιας λογιστικής χρήσης δεν είναι επαρκής ώστε να επιτρέψει τη χρήση στατιστικής μεθόδου.

Σε τέτοιες περιπτώσεις το μέγεθος του δείγματος θα είναι επαρκές ώστε να δίνεται η δυνατότητα στην αρχή ελέγχου να συντάσσει έγκυρη λογιστική γνώμη σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 59 παράγραφος 5 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Η μη στατιστική μέθοδος δειγματοληψίας καλύπτει τουλάχιστον το 5 % των πράξεων για τις οποίες έχουν δηλωθεί δαπάνες στην Επιτροπή κατά τη διάρκεια μιας λογιστικής χρήσης, και το 10 % των δαπανών που έχουν δηλωθεί στην Επιτροπή κατά τη διάρκεια μιας λογιστικής χρήσης.

2. Όταν οι λογιστικοί έλεγχοι διενεργούνται από άλλο φορέα διαφορετικό από την αρχή ελέγχου, η αρχή ελέγχου διασφαλίζει ότι ο εν λόγω φορέας διαθέτει την αναγκαία λειτουργική ανεξαρτησία.

3. Η αρχή ελέγχου διασφαλίζει ότι το έργο του λογιστικού ελέγχου λαμβάνονται υπόψη διεθνώς αποδεκτά πρότυπα λογιστικού ελέγχου.

4. Η αρχή ελέγχου καταρτίζει, εντός οκτώ μηνών από την έγκριση ενός επιχειρησιακού προγράμματος, στρατηγική λογιστικού ελέγχου για τις επιδόσεις των ελέγχων. Η στρατηγική λογιστικού ελέγχου ορίζει τη μεθοδολογία ελέγχου, τη μέθοδο δειγματοληψίας για τους ελέγχους πράξεων και τον προγραμματισμό των ελέγχων για την τρέχουσα λογιστική χρήση και τις δύο επόμενες λογιστικές χρήσεις. Η στρατηγική λογιστικού ελέγχου επικαιροποιείται σε ετήσια βάση από το 2016 μέχρι και το 2024. Όταν ένα κοινό σύστημα διαχείρισης και ελέγχου εφαρμόζεται σε περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα, μπορεί να καθοριστεί μία ενιαία στρατηγική λογιστικού ελέγχου για τα εν λόγω επιχειρησιακά προγράμματα. Η αρχή ελέγχου υποβάλλει στην Επιτροπή τη στρατηγική λογιστικού ελέγχου, κατόπιν σχετικού αιτήματος.

5. Η αρχή ελέγχου συντάσσει:

α) γνώμη λογιστικού ελέγχου σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 59 παράγραφος 5 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού·

β) έκθεση ελέγχου που παραθέτει τα βασικά ευρήματα των λογιστικών ελέγχων που διενεργήθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 1, συμπεριλαμβανομένων των ευρημάτων σε σχέση με ανεπάρκειες των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, και τα διορθωτικά μέτρα που προτάθηκαν και εφαρμόστηκαν.

Όταν ένα κοινό σύστημα διαχείρισης και ελέγχου εφαρμόζεται σε περισσότερα του ενός επιχειρησιακά προγράμματα, τα στοιχεία που απαιτούνται βάσει του σημείου β) του πρώτου εδαφίου μπορούν να ομαδοποιηθούν σε μια ενιαία έκθεση.

6. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τα υποδείγματα για τη στρατηγική λογιστικού ελέγχου, τη γνώμη λογιστικού ελέγχου και την έκθεση ελέγχου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 143 παράγραφος 2.

7. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149, προκειμένου να ορίζει το πεδίο εφαρμογής και το περιεχόμενο των λογιστικών ελέγχων των πράξεων και των λογαριασμών και τη μεθοδολογία για την επιλογή του δείγματος των πράξεων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

8. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 149, θεσπίζοντας λεπτομερείς κανόνες όσον αφορά τη χρήση των δεδομένων που συλλέγονται κατά τη διενέργεια των λογιστικών ελέγχων από υπαλλήλους της Επιτροπής ή επιτετραμμένους αντιπροσώπους της Επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Συνεργασία με τις αρχές ελέγχου

Άρθρο 128

Συνεργασία με τις αρχές ελέγχου

1. Η Επιτροπή συνεργάζεται με τις αρχές ελέγχου για τον συντονισμό των σχεδίων και των μεθόδων του δημοσιονομικού ελέγχου και ανταλλάσσει αμέσως με τις εν λόγω αρχές τα αποτελέσματα των λογιστικών ελέγχων των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

2. Για να διευκολυνθεί η συνεργασία αυτή σε περιπτώσεις που ένα κράτος μέλος ορίζει περισσότερες από μία ελεγκτικές αρχές, το κράτος μέλος μπορεί να ορίσει έναν συντονιστικό φορέα.

3. Η Επιτροπή, οι ελεγκτικές αρχές και ο τυχόν συντονιστικός φορέας συναντώνται τακτικά, και κατά κανόνα τουλάχιστον μία φορά το έτος, εκτός εάν καταλήξουν σε διαφορετική απόφαση μεταξύ τους, για να εξετάσουν από κοινού την ετήσια έκθεση ελέγχου, τη γνωμοδότηση ελέγχου και τη στρατηγική ελέγχου και να ανταλλάξουν απόψεις για θέματα που σχετίζονται με τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ, ΕΞΕΤΑΣΗ, ΑΠΟΔΟΧΗ ΚΑΙ ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Δημοσιονομική διαχείριση

Άρθρο 129

Κοινοί κανόνες για τις πληρωμές

Το κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι, το αργότερο μέχρι το κλείσιμο του επιχειρησιακού προγράμματος, το ποσό της δημόσιας δαπάνης που καταβάλλεται σε δικαιούχους είναι τουλάχιστον ίσο προς τη συνεισφορά των Ταμείων που καταβάλλεται από την Επιτροπή στο κράτος μέλος.

Άρθρο 130

Κοινοί κανόνες υπολογισμού ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμών του τελικού υπολοίπου

1. Η Επιτροπή καταβάλλει ως ενδιάμεσες πληρωμές το 90 % του ποσού που προκύπτει από την εφαρμογή του ποσοστού συγχρηματοδότησης για κάθε προτεραιότητα που ορίζεται στην απόφαση για την έγκριση του επιχειρησιακού προγράμματος στην επιλέξιμη δαπάνη για προτεραιότητα που περιλαμβάνεται στην αίτηση πληρωμής. Η Επιτροπή καθορίζει τα υπόλοιπα ποσά τα οποία επιστρέφονται υπό μορφή ενδιάμεσων πληρωμών ή ανακτώνται σύμφωνα με το άρθρο 139.

2. Η συνεισφορά από τα Ταμεία ή από το ΕΤΘΑ σε προτεραιότητα μέσω των ενδιάμεσων πληρωμών και των πληρωμών του τελικού υπολοίπου δεν είναι υψηλότερη από:

- την επιλέξιμη δημόσια δαπάνη που αναφέρεται στην αίτηση πληρωμής για την προτεραιότητα· ή
- τη συνεισφορά των Ταμείων ή του ΕΤΘΑ στην προτεραιότητα που ορίζεται στην απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του επιχειρησιακού προγράμματος.

Άρθρο 131

Αιτήσεις πληρωμής

1. Οι αιτήσεις πληρωμής περιλαμβάνουν για κάθε προτεραιότητα:

- το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών που πραγματοποιήσαν οι δικαιούχοι και οι οποίες έχουν καταβληθεί για την υλοποίηση πράξεων, όπως αυτές έχουν εγγραφεί στο λογιστικό σύστημα της αρχής πιστοποίησης·

β) το συνολικό ποσό της δημόσιας δαπάνης για την υλοποίηση πράξεων, όπως καταχωρίζεται στο λογιστικό σύστημα της αρχής πιστοποίησης·

2. Οι επιλέξιμες δαπάνες που περιλαμβάνονται σε αίτηση πληρωμής τεκμηριώνονται από τα εκδοθέντα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, εκτός από τις περιπτώσεις υποστήριξης του άρθρου 67 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία β), γ) και δ), του άρθρου 68, του άρθρου 69 παράγραφος 1 και του άρθρου 109 του παρόντος κανονισμού, καθώς και του άρθρου 14 του κανονισμού ΕΚΤ. Για τέτοιες μορφές στήριξης, τα ποσά που περιλαμβάνονται σε μια αίτηση πληρωμής είναι τα στοιχεία κόστους που υπολογίζονται στην εφαρμοζόμενη βάση.

3. Στην περίπτωση των καθεστώτων ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 ΣΛΕΕ, η δημόσια συνεισφορά που αντιστοιχεί στις δαπάνες που περιλαμβάνονται στην αίτηση πληρωμής θα πρέπει να έχει καταβληθεί στους δικαιούχους από το φορέα που χορηγεί την ενίσχυση.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, στην περίπτωση των κρατικών ενισχύσεων, η αίτηση πληρωμής μπορεί να περιλαμβάνει προκαταβολές που έχουν καταβληθεί στον δικαιούχο από το φορέα που χορηγεί την ενίσχυση, υπό τους ακόλουθους σωρευτικούς όρους:

α) οι προκαταβολές υπόκεινται στην υποχρέωση τραπεζικής εγγύησης ή άλλου δημόσιου χρηματοδοτικού ιδρύματος εγκατεστημένου στο κράτος μέλος ή καλύπτονται από μέσο που παρέχεται ως εγγύηση από δημόσια οντότητα ή από το κράτος μέλος·

β) οι προκαταβολές δεν υπερβαίνουν το 40 % του συνολικού ποσού της ενίσχυσης που χορηγείται σε δικαιούχο για μια δεδομένη πράξη·

γ) οι προκαταβολές καλύπτονται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους στα πλαίσια της εφαρμογής της πράξης και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη, ή την 31η Δεκεμβρίου 2023· σε αντίθετη περίπτωση, η επόμενη αίτηση πληρωμής διορθώνεται αναλόγως.

5. Κάθε αίτηση πληρωμής που περιλαμβάνει προκαταβολές όπως της παραγράφου 4, δηλώνει χωριστά το συνολικό ποσό που καταβάλλεται ως προκαταβολή από το επιχειρησιακό πρόγραμμα, το ποσό που είχε καλυφθεί από δαπάνες των δικαιούχων εντός τριών ετών από την καταβολή της προκαταβολής σύμφωνα με την παράγραφο 4 στοιχείο γ), και το ποσό που δεν είχε καλυφθεί από δαπάνες των δικαιούχων και για το οποίο δεν έχει ήδη εκπνεύσει η τριετής περίοδος.

6. Η Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση του υποδείγματος για τις αιτήσεις πληρωμής. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

Άρθρο 132

Πληρωμή στους δικαιούχους

1. Με την επιφύλαξη της διαθέσιμης χρηματοδότησης από την αρχική και την ετήσια προχρηματοδότηση και τις ενδιάμεσες πληρωμές, η διαχειριστική αρχή εξασφαλίζει ότι ο δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης, το αργότερο 90 ημέρες μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής από τον δικαιούχο.

Κανένα ποσό δεν αφαιρείται ούτε παρακρατείται και δεν εισπράττεται καμία ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος που θα επέφερε μείωση των ποσών επιλέξιμης χρηματοδότησης για τους δικαιούχους.

2. Η προθεσμία πληρωμής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να διακοπεί από τη διαχειριστική αρχή σε δεδόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις όπου:

α) το ποσό απαιτητής πληρωμής δεν είναι απαιτητό ή δεν έχουν παρασχεθεί τα κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων που είναι αναγκαία για τις διαχειριστικές πιστοποιήσεις δυνάμει του άρθρου 125 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο α)·

β) έχει κινηθεί διαδικασία διερεύνησης όσον αφορά ενδεχόμενη παρατυπία που επηρεάζει την εν λόγω δαπάνη.

Ο ενδιαφερόμενος δικαιούχος ενημερώνεται εγγράφως για τη διακοπή και τους λόγους που οδήγησαν σε αυτή.

Άρθρο 133

Χρήση του ευρώ

1. Τα κράτη μέλη που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως νόμισμά τους κατά την ημερομηνία της αίτησης πληρωμής μετατρέπουν σε ευρώ τα ποσά των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν σε εθνικό νόμισμα. Τα ποσά αυτά μετατρέπονται σε ευρώ κατά τον οποίο καταχωρίστηκαν οι δαπάνες στους λογαριασμούς της αρχής πιστοποίησης του συγκεκριμένου επιχειρησιακού προγράμματος. Η Επιτροπή δημοσιεύει κάθε μήνα ηλεκτρονικώς αυτή την ισοτιμία.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, ο κανονισμός ΕΔΕΤ μπορεί να θεσπίζει ειδικούς κανόνες για τη χρονική στιγμή της μετατροπής σε ευρώ.

3. Όταν το ευρώ γίνει το νόμισμα ενός κράτους μέλους, η διαδικασία μετατροπής που μνημονεύεται στην παράγραφο 1 εξακολουθεί να εφαρμόζεται σε όλες τις δαπάνες που έχουν καταλογιστεί στους λογαριασμούς από την αρχή πιστοποίησης πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της αμετάκλητης ισοτιμίας μετατροπής του εθνικού νομίσματος σε ευρώ.

Άρθρο 134

Πληρωμή της προχρηματοδότησης

1. Το ποσό προχρηματοδότησης καταβάλλεται στις ακόλουθες δόσεις:

- α) το 2014: 1 % του ποσού της συνεισφοράς των Ταμείων και του ΕΤΘΑ για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο επιχειρησιακό πρόγραμμα ή 1,5 % του ποσού της συνεισφοράς των Ταμείων για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, όταν ένα κράτος μέλος λαμβάνει χρηματοδοτική βοήθεια από το 2010, σύμφωνα με τα άρθρα 122 και 143 ΣΛΕΕ, ή από το ΕΤΧΣ, ή θα έχει λάβει χρηματοδοτική βοήθεια στις 31 Δεκεμβρίου 2013 σύμφωνα με τα άρθρα 136 και 143 ΣΛΕΕ·
- β) το 2015: 1 % του ποσού της συνεισφοράς των Ταμείων και του ΕΤΘΑ για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και 1,5 % του ποσού της συνεισφοράς των Ταμείων για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, όταν ένα κράτος μέλος λαμβάνει χρηματοδοτική βοήθεια από το 2010, σύμφωνα με τα άρθρα 122 και 143 ΣΛΕΕ, ή από το ΕΤΧΣ, ή θα έχει λάβει χρηματοδοτική βοήθεια στις 31 Δεκεμβρίου 2014 σύμφωνα με τα άρθρα 136 και 143 ΣΛΕΕ·
- γ) το 2016: 1 % του ποσού της συνεισφοράς των Ταμείων και του ΕΤΘΑ για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Εάν ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα εγκριθεί το 2015 ή αργότερα, οι πρώτες δόσεις καταβάλλονται στο έτος της έγκρισής.

2. Ένα ετήσιο ποσό προχρηματοδότησης καταβάλλεται πριν από την 1η Ιουλίου στα έτη 2016 έως το 2023. Ανέρχεται σε ποσοστό του ποσού της συνεισφοράς των Ταμείων και του ΕΤΘΑ για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο επιχειρησιακό πρόγραμμα όπως ακολούθως:

— 2016: 2 %

— 2017: 2,625 %

— 2018: 2,75 %

— 2019: 2,875 %

— 2020 έως 2023: 3 %.

3. Κατά τον υπολογισμό του ποσού της αρχικής προχρηματοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, από το ποσό στήριξης για ολόκληρη την προγραμματική περίοδο αποκλείονται τα ποσά από το αποθεματικό επίδοσης που αφορούν το πρόγραμμα.

Κατά τον υπολογισμό του ποσού της ετήσιας προχρηματοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2, μέχρι και του 2020 συμπεριλαμβανομένου, από το ποσό της στήριξης για ολόκληρη την προγραμματική περίοδο αποκλείονται τα ποσά από το αποθεματικό επίδοσης που αφορούν το επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Άρθρο 135

Προθεσμίες για την υποβολή των αιτήσεων ενδιάμεσης πληρωμής και για την πληρωμή τους

1. Η αρχή πιστοποίησης υποβάλλει σε τακτά διαστήματα αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής σύμφωνα προς το άρθρο 131 παράγραφος 1, που καλύπτει ποσά τα οποία εγγράφονται στο λογιστικό σύστημα κατά τη λογιστική χρήση. Ωστόσο, η αρχή πιστοποίησης, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, μπορεί να περιλάβει τα ποσά αυτά σε αιτήσεις πληρωμής που υποβάλλονται σε μεταγενέστερες λογιστικές χρήσεις.

2. Η αρχή πιστοποίησης υποβάλλει την τελική αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής έως τις 31 Ιουλίου μετά τη λήξη της προηγούμενης λογιστικής χρήσης και, σε κάθε περίπτωση, πριν από την πρώτη αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής για την επόμενη λογιστική χρήση.

3. Η πρώτη αίτηση για ενδιάμεση πληρωμή δεν υποβάλλεται πριν από την κοινοποίηση στην Επιτροπή του διορισμού των διαχειριστικών αρχών και των αρχών πιστοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 124.

4. Δεν πραγματοποιούνται ενδιάμεσες πληρωμές για επιχειρησιακό πρόγραμμα, εάν δεν έχει αποσταλεί στην Επιτροπή η ετήσια έκθεση υλοποίησης, σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο.

5. Με την επιφύλαξη των διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων, η Επιτροπή πραγματοποιεί την ενδιάμεση πληρωμή το αργότερο εντός 60 ημερών από την ημερομηνία καταχώρισης της αίτησης πληρωμής από την Επιτροπή.

Άρθρο 136

Αποδέσμευση

1. Η Επιτροπή αποδεσμεύει μέρος του ποσού υπολογιζόμενο σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο σε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα, το οποίο δεν έχει χρησιμοποιηθεί για την καταβολή της αρχικής και ετήσιας προχρηματοδότησης και ενδιάμεσων πληρωμών έως τις 31 Δεκεμβρίου του τρίτου οικονομικού έτους μετά το έτος της δημοσιονομικής ανάληψης υποχρεώσεων στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος ή για το οποίο η αίτηση πληρωμής που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 131, δεν έχει σταλεί σύμφωνα με το άρθρο 135.

2. Το συγκεκριμένο μέρος των αναλήψεων υποχρεώσεων που είναι ακόμη ανοικτό στις 31 Δεκεμβρίου 2023 αποδεσμεύεται εάν κάποιος από τα έγγραφα που απαιτούνται δυνάμει του άρθρου 141 παράγραφος 1 δεν έχει υποβληθεί στην Επιτροπή έως την προθεσμία που αναφέρεται στο άρθρο 141 παράγραφος 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Προετοιμασία, εξέταση, αποδοχή και κλείσιμο λογαριασμών του επιχειρησιακού προγράμματος και αναστολή πληρωμών

Τμήμα I

Προετοιμασία, εξέταση και αποδοχή λογαριασμών

Άρθρο 137

Προετοιμασία των λογαριασμών

1. Οι λογαριασμοί που αναφέρονται στο άρθρο 59 παράγραφος 5) στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού υποβάλλονται στην Επιτροπή για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα. Οι λογαριασμοί καλύπτουν τη λογιστική χρήση και περιλαμβάνουν στο επίπεδο κάθε προτεραιότητας και, κατά περίπτωση, ταμείου και κατηγορίας περιφερειών:

- α) το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών που έχουν εγγραφεί στα λογιστικά συστήματα της αρχής πιστοποίησης, τα οποία περιλαμβάνονται σε αιτήσεις πληρωμών που έχουν υποβληθεί στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 131 και το άρθρο 135 παράγραφος 2 έως τις 31 Ιουλίου του έτους μετά τη λήξη της λογιστικής χρήσης, το συνολικό ποσό της αντίστοιχης δημόσιας δαπάνης για την υλοποίηση πράξεων και το συνολικό ποσό των αντίστοιχων πληρωμών που έχουν καταβληθεί στους δικαιούχους σύμφωνα με το άρθρο 132 παράγραφος 1·
- β) τα ποσά που ανακλήθηκαν και ανακτήθηκαν κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης, τα προς ανάκτηση ποσά μέχρι το τέλος της λογιστικής χρήσης, τα ανακτηθέντα ποσά σύμφωνα με το άρθρο 71 και τα μη ανακτήσιμα ποσά·
- γ) τα ποσά προχρηματοδότησης που καταβάλλονται σε μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής δυνάμει του άρθρου 41 παράγραφος 1 και οι προκαταβολές της κρατικής ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 131 παράγραφος 4·
- δ) για κάθε προτεραιότητα, έλεγχο της συνέφειας μεταξύ των δαπανών που δηλώνονται σύμφωνα με το στοιχείο α) και των δαπανών που δηλώθηκαν για την ίδια λογιστική χρήση στις αιτήσεις πληρωμής, συνοδευόμενη με εξήγηση κάθε απόκλισης.

2. Όταν ένα κράτος μέλος εξαιρεί από τους λογαριασμούς δαπάνες που περιλαμβάνονταν προηγουμένως σε αίτηση για ενδιάμεση πληρωμή της οικονομικής χρήσης επειδή υπόκεινται σε συνεχιζόμενη αξιολόγηση της νομιμότητας και κανονικότητας, το σύνολο ή μέρος των δαπανών αυτών, που κρίνεται μεταγενέστερα νόμιμο και κανονικό, μπορεί να περιληφθεί σε αίτηση για ενδιάμεση πληρωμή σε μεταγενέστερες οικονομικές χρήσεις.

3. Η Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με το υπόδειγμα των λογαριασμών του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εκτέλεσης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 150 παράγραφος 3.

Άρθρο 138

Υποβολή πληροφοριών

Για κάθε έτος από το 2016 έως και το 2025, έως την προθεσμία που αναφέρεται στο άρθρο 59 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού, το κράτος μέλος υποβάλλει τα έγγραφα που αναφέρονται στον εν λόγω άρθρο, και συγκεκριμένα:

- α) τους λογαριασμούς που αναφέρονται στο άρθρο 128 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, για την προηγούμενη λογιστική χρήση·
- β) τη δήλωση διαχείρισης και την ετήσια σύνοψη που αναφέρονται στο άρθρο 125 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε) του παρόντος κανονισμού, για την προηγούμενη λογιστική χρήση·
- γ) την ελεγκτική γνώμη και την έκθεση ελέγχου που αναφέρονται στο άρθρο 127 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο σημεία i) και ii) του παρόντος κανονισμού, για την προηγούμενη λογιστική χρήση·

Άρθρο 139

Εξέταση και αποδοχή λογαριασμών

1. Η Επιτροπή προβαίνει σε εξέταση των εγγράφων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 138. Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, τα κράτη μέλη παρέχουν όλες τις απαραίτητες συμπληρωματικές πληροφορίες που θα επιτρέψουν στην Επιτροπή να καθορίσει εάν οι λογαριασμοί είναι πλήρεις, ακριβείς και αληθείς έως την προθεσμία που αναφέρεται στο άρθρο 84.

2. Η Επιτροπή αποδέχεται τους λογαριασμούς εφόσον είναι σε θέση να συμπεράνει ότι οι λογαριασμοί είναι πλήρεις, ακριβείς και αληθείς. Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα αυτό όταν η ελεγκτική αρχή παράσχει γνωμοδότηση ελέγχου χωρίς επιφυλάξεις όσον αφορά την πληρότητα, την ακρίβεια και την ειλικρίνεια των λογαριασμών, εκτός εάν η Επιτροπή κατέχει συγκεκριμένα στοιχεία βάσει των οποίων η γνωμοδότηση ελέγχου των λογαριασμών είναι αναξιόπιστη.

3. Η Επιτροπή ενημερώνει το κράτος μέλος έως την προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 84 κατά πόσον μπορεί να αποδεχθεί τους λογαριασμούς.

4. Εάν, για λόγους που αποδίδονται στο κράτος μέλος, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να αποδεχθεί τους λογαριασμούς έως την προθεσμία που ορίζεται στο άρθρο 84, η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά, διευκρινίζοντας τους λόγους σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, και κοινοποιεί τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν και την προθεσμία ολοκλήρωσής τους. Στο τέλος της περιόδου ολοκλήρωσης των εν λόγω δράσεων, η Επιτροπή ενημερώνει το κράτος μέλος σχετικά με το εάν δύναται να αποδεχθεί τους λογαριασμούς.

5. Τα ζητήματα που αφορούν τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων όσον αφορά τις δαπάνες που εγγράφονται στους λογαριασμούς δεν λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της αποδοχής των λογαριασμών από την Επιτροπή. Η διαδικασία εξέτασης και αποδοχής των λογαριασμών δεν διακόπτεται την εξέταση των αιτήσεων για ενδιάμεσες πληρωμές και δεν οδηγεί σε αναστολή των πληρωμών, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των άρθρων 83 και 142.

6. Βάσει των λογαριασμών που γίνονται αποδεκτοί, η Επιτροπή υπολογίζει το ποσό που πρέπει να καταλογιστεί στα Ταμεία και το ΕΤΘΑ για τη λογιστική χρήση και τις επακόλουθες προσαρμογές αναφορικά με τις καταβολές στο κράτος μέλος. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη:

- a) τα ποσά των λογαριασμών που αναφέρονται στο άρθρο 137 παράγραφος 1 στοιχείο α) και στα οποία πρέπει να εφαρμόζεται το ποσοστό συγχρηματοδότησης για κάθε άξονα προτεραιότητας·
- β) το συνολικό ποσό των πληρωμών που πραγματοποίησε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια της εν λόγω λογιστικής χρήσης, το οποίο αποτελείται από:
 - i) το ποσό των ενδιάμεσων πληρωμών που έχει καταβάλει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 130 παράγραφος 1 και το άρθρο 24· και
 - ii) το ποσό της ετήσιας προχρηματοδότησης που καταβλήθηκε βάσει του άρθρου 134 παράγραφος 2.

7. Σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 6, η Επιτροπή εκκαθαρίζει την αντίστοιχη ετήσια προχρηματοδότηση και καταβάλλει τα τυχόν πρόσθετα οφειλόμενα ποσά εντός 30 ημερών από την αποδοχή των λογαριασμών. Εφόσον υπάρχουν ποσά προς ανάκτηση από το κράτος μέλος, υπόκεινται σε ένταλμα είσπραξης που εκδίδει η Επιτροπή το οποίο εκτελείται, κατά το δυνατόν, με συμφητισμό των ποσών που οφείλονται στο κράτος μέλος στο πλαίσιο μεταγενέστερων πληρωμών στο ίδιο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Η είσπραξη αυτή δεν αποτελεί δημοσιονομική διόρθωση και δεν περιορίζει την υποστήριξη των Ταμείων προς το επιχειρησιακό πρόγραμμα. Το ποσό που εισπράττεται αποτελεί έσοδο για ειδικό προορισμό σύμφωνα με το άρθρο 177 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού.

8. Όταν ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 4 και η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδεχθεί τους λογαριασμούς, καθορίζει, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών και σύμφωνα με την παράγραφο 6, το ποσό που πρέπει να καταλογιστεί στα Ταμεία για τη λογιστική χρήση και ενημερώνει το κράτος μέλος. Όταν το κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή τη σύμφωνη γνώμη του εντός δύο μηνών από την ημερομηνία διαβίβασης των πληροφοριών από την Επιτροπή, εφαρμόζεται η παράγραφος 7. Ελλείψει τέτοιας συμφωνίας, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, ορίζοντας το ποσό που πρέπει να καταλογιστεί στα Ταμεία για τη λογιστική χρήση. Η απόφαση αυτή δεν αποτελεί δημοσιονομική διόρθωση και δεν περιορίζει την υποστήριξη των Ταμείων προς το επιχειρησιακό πρόγραμμα. Βάσει της απόφασης αυτής, η Επιτροπή εφαρμόζει τις προσαρμογές στις καταβολές προς τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 7.

9. Η αποδοχή των λογαριασμών από την Επιτροπή, ή η έκδοση απόφασης από την Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου, δεν θίγει την εφαρμογή των διορθώσεων δυνάμει των άρθρων 144 και 145.

10. Τα κράτη μέλη δύνανται να αντικαθιστούν τα παράτυπα ποσά που εντοπίζονται μετά την υποβολή των λογαριασμών, προβαίνοντας στις αντίστοιχες προσαρμογές στους λογαριασμούς για τη λογιστική χρήση κατά την οποία εντοπίστηκε η παρατυπία, με την επιφύλαξη των άρθρων 144 και 145.

Άρθρο 140

Διαθεσιμότητα εγγράφων

1. Με την επιφύλαξη των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες που υποστηρίζονται από τα Ταμεία για πράξεις για τις οποίες το συνολικό ποσό της επιλέξιμης δαπάνης δεν υπερβαίνει το 1 000 000 EUR, τίθενται για διάστημα τριών ετών στη διάθεση της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου εάν το ζητήσουν, από την 31η Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η δαπάνη της πράξης.

Στην περίπτωση πράξεων άλλων από εκείνες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα διατίθενται για διάστημα δύο ετών από την 31η Δεκεμβρίου μετά την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης.

Μια διαχειριστική αρχή μπορεί να αποφασίσει να εφαρμόσει σε πράξεις των οποίων οι συνολικές επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνουν το 1 000 000 EUR, τον κανόνα που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο.

Η χρονική περίοδος που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο διακόπτεται είτε στην περίπτωση ενδίκων διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της Επιτροπής.

2. Η διαχειριστική αρχή κοινοποιεί στους δικαιούχους την ημερομηνία έναρξης της περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Τα έγγραφα διατηρούνται υπό τη μορφή είτε πρωτοτύπων είτε επικυρωμένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

4. Τα έγγραφα διατηρούνται σε μορφή που επιτρέπει ταυτοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων για διάστημα που δεν υπερβαίνει το αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους συγκεντρώθηκαν τα δεδομένα ή για τους οποίους υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία.

5. Η διαδικασία πιστοποίησης της αντιστοιχίας των εγγράφων που διατηρούνται σε κοινά αποδεκτούς φορείς δεδομένων με τα πρωτότυπα έγγραφα ορίζεται από τις εθνικές αρχές και εξασφαλίζει ότι οι διατηρούμενες εκδόσεις ικανοποιούν τις εθνικές νομικές απαιτήσεις και είναι αξιόπιστες για τους σκοπούς του δημοσιονομικού ελέγχου.

6. Όταν τα έγγραφα υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή, τα πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιούνται πληρούν τα αποδεκτά πρότυπα ασφαλείας που διασφαλίζουν ότι τα διατηρούμενα έγγραφα είναι σύμφωνα με τις εθνικές νομικές απαιτήσεις και είναι αξιόπιστα για τους σκοπούς του δημοσιονομικού ελέγχου.

Τμήμα II

Κλεισιμο των επιχειρησιακών προγραμμάτων

Άρθρο 141

Υποβολή εγγράφων κλεισίματος και πληρωμή του τελικού υπολοίπου

1. Εκτός από τα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 138, για την τελευταία λογιστική χρήση, από την 1η Ιουλίου 2023 έως τις 30 Ιουνίου 2024, Τα κράτη μέλη υποβάλλουν τελική έκθεση υλοποίησης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα ή την τελευταία ετήσια έκθεση υλοποίησης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από το ΕΤΘΑ

2. Το τελικό υπόλοιπο καταβάλλεται το αργότερο εντός τριών μηνών από την ημερομηνία αποδοχής των λογαριασμών της τελευταίας λογιστικής χρήσης ή ενός μηνός μετά την ημερομηνία παραλαβής της τελικής έκθεσης υλοποίησης· ισχύει η τελευταία ημερομηνία.

Τμήμα III

Αναστολή πληρωμών

Άρθρο 142

Αναστολή πληρωμών

1. Το σύνολο ή μέρος των ενδιάμεσων πληρωμών, στο επίπεδο των προτεραιοτήτων ή των επιχειρησιακών προγραμμάτων, μπορεί να αναστέλλεται από την Επιτροπή εφόσον πληρούνται μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις στην αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος, που έχουν θέσει σε κίνδυνο την συνεισφορά της Ένωσης στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και για τις οποίες δεν έχουν ληφθεί διορθωτικά μέτρα·
- β) δαπάνη που περιλαμβάνεται σε δήλωση δαπανών συνδέεται με παρατυπία που έχει σοβαρές δημοσιονομικές συνέπειες και η οποία δεν έχει διορθωθεί·
- γ) το κράτος μέλος δεν έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την επανόρθωση της κατάστασης η οποία αποτέλεσε αιτία της διακοπής βάσει του άρθρου 83·
- δ) υπάρχει σοβαρή ανεπάρκεια όσον αφορά την ποιότητα και την αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης ή των δεδομένων για κοινούς και ειδικούς δείκτες·
- ε) διαπιστώνεται μη εφαρμογή των μέτρων για την εκπλήρωση των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 19·
- στ) υπάρχουν στοιχεία που προκύπτουν από την επανεξέταση των επιδόσεων σύμφωνα με τα οποία για μία προτεραιότητα δεν επιτεύχθηκαν τα ορόσημα που αφορούν χρηματοοικονομικούς δείκτες και δείκτες εκρών και βασικά στάδια εφαρμογής που προβλέπονται στο πλαίσιο επιδόσεων και υπόκεινται στις προϋποθέσεις του άρθρου 22.

Οι ειδικοί κανόνες των Ταμείων για το ΕΤΘΑ μπορεί να καθορίσουν ειδική βάση για διακοπή των πληρωμών που συνδέεται με τη μη συμμόρφωση προς τους κανόνες που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής, η οποία είναι αναλογική και έχει σχέση με τη φύση, τη σοβαρότητα, τη διάρκεια και την επανάληψη της μη συμμόρφωσης.

2. Η Επιτροπή δύναται να αποφασίσει με εκτελεστικές πράξεις την αναστολή όλων ή μέρους των ενδιάμεσων πληρωμών, αφού προηγουμένως δώσει στο κράτος μέλος την ευκαιρία να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

3. Η Επιτροπή θέτει τέρμα στην αναστολή όλων ή μέρους των ενδιάμεσων πληρωμών όταν το κράτος μέλος λάβει τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να καταστεί δυνατή η άρση της αναστολής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Δημοσιονομικές διορθώσεις

Τμήμα I

Δημοσιονομικές διορθώσεις από τα κράτη μέλη

Άρθρο 143

Δημοσιονομικές διορθώσεις από τα κράτη μέλη

1. Τα κράτη μέλη φέρουν την πρωταρχική ευθύνη για τη διερεύνηση των παρατυπιών και την επιβολή των αναγκαίων δημοσιονομικών διορθώσεων και την επίδιωξη της ανάκτησης των σχετικών ποσών. Σε περίπτωση συστημικής παρατυπίας, το κράτος μέλος επεκτείνει την έρευνά του για να καλυφθούν όλες οι πράξεις που έχουν ενδεχομένως επηρεαστεί.

2. Τα κράτη μέλη προβαίνουν στις απαιτούμενες δημοσιονομικές διορθώσεις όσον αφορά τις μεμονωμένες ή συστημικές παρατυπίες που διαπιστώνονται σε πράξεις ή επιχειρησιακά προγράμματα. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις συνίστανται στην ακύρωση ολόκληρης ή μέρους της δημόσιας συνεισφοράς σε μια πράξη ή επιχειρησιακό πρόγραμμα. Το κράτος μέλος λαμβάνει υπόψη τη φύση και τη σοβαρότητα των παρατυπιών και την οικονομική απώλεια των Ταμείων ή του ΕΤΘΑ και εφαρμόζει αναλογική διόρθωση. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις εγγράφονται στους λογαριασμούς από τη διαχειριστική αρχή για τη λογιστική χρήση κατά τη διάρκεια της οποίας αποφασίζεται η ακύρωση.

3. Το ποσό της συνεισφοράς των Ταμείων ή του ΕΤΘΑ που ακυρώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί από το κράτος μέλος στο εσωτερικό του ίδιου επιχειρησιακού προγράμματος με την επιφύλαξη της παραγράφου 4.

4. Η συνεισφορά που ακυρώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 δεν επιτρέπεται να επαναχρησιμοποιηθεί για καμία πράξη που αποτέλεσε αντικείμενο διόρθωσης ούτε, στην περίπτωση που η δημοσιονομική διόρθωση πραγματοποιείται λόγω συστημικής παρατυπίας, για πράξη που επηρεάστηκε από τη συστημική παρατυπία.

5. Οι ειδικοί κανόνες των Ταμείων για το ΕΤΘΑ μπορεί να καθορίσουν ειδική βάση για δημοσιονομικές διορθώσεις από τα κράτη μέλη, οι οποίες συνδέονται με τη μη συμμόρφωση προς τους κανόνες που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής και οι οποίες είναι αναλογικές και έχουν σχέση με τη φύση, τη σοβαρότητα, τη διάρκεια και την επανάληψη της μη συμμόρφωσης.

Τμήμα II

Δημοσιονομικές διορθώσεις από την επιτροπή

Άρθρο 144

Κριτήρια δημοσιονομικών διορθώσεων

1. Η Επιτροπή μπορεί να προβαίνει σε δημοσιονομικές διορθώσεις με εκτελεστικές πράξεις, ακυρώνοντας το σύνολο ή μέρος της συνεισφοράς της Ένωσης σε επιχειρησιακό πρόγραμμα όταν, σύμφωνα με το άρθρο 85, μετά τη διεξαγωγή της αναγκαίας εξέτασης, συμπεραίνει ότι:

- α) υπάρχει σοβαρή έλλειψη στην αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος η οποία έχει θέσει σε κίνδυνο την ήδη καταβληθείσα συνεισφορά της Ένωσης στο επιχειρησιακό πρόγραμμα·
- β) το κράτος μέλος δεν έχει συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του βάσει του άρθρου 143 πριν από την έναρξη της διαδικασίας διόρθωσης βάσει της παρούσας παραγράφου·
- γ) οι δαπάνες που περιέχονται στην αίτηση πληρωμής είναι παράτυπες και δεν έχουν διορθωθεί από το κράτος μέλος πριν από την έναρξη της διαδικασίας διόρθωσης βάσει της παρούσας παραγράφου.

Η Επιτροπή στηρίζει τις δημοσιονομικές της διορθώσεις σε διαπιστωμένες μεμονωμένες περιπτώσεις παρατυπιών, λαμβάνοντας υπόψη το εάν η παρατυπία είναι συστημική. Όταν δεν είναι εφικτός ο ακριβής προσδιορισμός του ποσού της παράτυπης δαπάνης με την οποία επιβαρύνθηκαν τα Ταμεία ή το ΕΤΘΑ, η Επιτροπή εφαρμόζει κατ' αποκοπήν διόρθωση ή διόρθωση κατά παρέκταση.

2. Κατά την έκδοση απόφασης σχετικά με τη διόρθωση βάσει της παραγράφου 1, η Επιτροπή τηρεί την αρχή της αναλογικότητας λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και τη σοβαρότητα της παρατυπίας καθώς και την έκταση και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου του επιχειρησιακού προγράμματος.

3. Όταν η Επιτροπή στηρίζει τη θέση της σε εκθέσεις ελεγκτών, με εξαίρεση τους ελεγκτές των δικών της υπηρεσιών, εξάγει τα δικά της συμπεράσματα σε σχέση με τις δημοσιονομικές συνέπειες, αφού εξετάσει τα μέτρα που έλαβε το οικείο κράτος μέλος βάσει του άρθρου 143 παράγραφος 2, τις κοινοποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν βάσει του άρθρου 122 παράγραφος 2 και τις ενδεχόμενες απαντήσεις από το κράτος μέλος.

4. Σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 7, όταν η Επιτροπή διαπιστώνει, βάσει της εξέτασης της τελικής έκθεσης υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος για τα ταμεία ή της τελευταίας ετήσιας έκθεσης υλοποίησης για το ΕΤΘΑ, σοβαρή αποτυχία όσον αφορά την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο πλαίσιο επιδόσεων, μπορεί να επιβάλει δημοσιονομικές διορθώσεις για τη σχετική προτεραιότητα με εκτελεστικές πράξεις.

5. Όταν ένα κράτος μέλος δεν τηρεί τις υποχρεώσεις του υπό το άρθρο 95, η Επιτροπή μπορεί, ανάλογα με τον βαθμό μη συμμόρφωσης των εν λόγω υποχρεώσεων, να προβεί σε δημοσιονομική διόρθωση ακυρώνοντας ολόκληρο ή μέρος της συνεισφοράς των διαρθρωτικών ταμείων στο οικείο κράτος μέλος.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 149, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων όσον αφορά τα κριτήρια που καθορίζουν τις περιπτώσεις που θεωρούνται ως σοβαρές ελλείψεις στην αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των βασικών μορφών των εν λόγω παρατυπιών, τα κριτήρια που εφαρμόζονται για τον καθορισμό του επιπέδου της δημοσιονομικής διόρθωσης που πρέπει να εφαρμοστεί καθώς και τα κριτήρια για την εφαρμογή κατ' αποκοπή ποσού ή παρεκτάσεων δημοσιονομικών διορθώσεων.

7. Οι ειδικοί κανόνες των Ταμείων για το ΕΤΘΑ μπορεί να καθορίσουν ειδική βάση για τις δημοσιονομικές διορθώσεις από την Επιτροπή, η οποία συνδέεται με τη μη συμμόρφωση προς τους κανόνες που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής και η οποία είναι αναλογική και έχει σχέση με τη φύση, τη σοβαρότητα, τη διάρκεια και την επανάληψη της μη συμμόρφωσης.

Άρθρο 145

Διαδικασία

1. Πριν λάβει απόφαση για τη δημοσιονομική διόρθωση, η Επιτροπή κινεί τη διαδικασία ενημερώνοντας το κράτος μέλος για τα προσωρινά συμπεράσματα της εξέτασής της και ζητώντας από το κράτος μέλος να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του εντός δύο μηνών.

2. Όταν η Επιτροπή προτείνει κατά παρέκταση ή κατ' αποκοπήν δημοσιονομική διόρθωση, παρέχεται στο κράτος μέλος η δυνατότητα να αποδείξει, μέσω εξέτασης των συναφών εγγράφων, ότι η πραγματική έκταση της παρατυπίας είναι μικρότερη από την εκτίμηση της Επιτροπής. Το κράτος μέλος, σε συμφωνία με την Επιτροπή, μπορεί να περιορίσει το πεδίο της εξέτασης αυτής σε κατάλληλο ποσοστό ή δείγμα των σχετικών εγγράφων. Εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η χρονική παράταση που χορηγείται για την εξέταση αυτή δεν μπορεί να υπερβεί περαιτέρω την περίοδο δύο μηνών μετά τη δίμηνη περίοδο που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη όλα τα στοιχεία που υποβάλλει το κράτος μέλος εντός της προθεσμίας που ορίζεται στις παραγράφους 1 και 2.

4. Όταν το κράτος μέλος δεν αποδέχεται τα προσωρινά συμπεράσματα της Επιτροπής, καλείται σε ακρόαση από την Επιτροπή, ώστε να διασφαλιστεί ότι είναι διαθέσιμες όλες οι σχετικές πληροφορίες και παρατηρήσεις που θα χρησιμεύσουν ως βάση για τα συμπεράσματα της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της δημοσιονομικής διόρθωσης.

5. Σε περίπτωση συμφωνίας και με την επιφύλαξη της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου, το κράτος μέλος μπορεί να χρησιμοποιήσει εκ νέου τα οικεία ταμεία σύμφωνα με το άρθρο 143 παράγραφος 3.

6. Για την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων, η Επιτροπή λαμβάνει απόφαση σχετικά με τη δημοσιονομική διόρθωση, με εκτελεστική πράξη, εντός έξι μηνών από την ημερομηνία της ακρόασης ή από την ημερομηνία παραλαβής των συμπληρωματικών στοιχείων, όταν το κράτος μέλος δεχθεί να υποβάλει τα εν λόγω συμπληρωματικά στοιχεία μετά την ακρόαση. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη όλα τα στοιχεία και τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν κατά τη διαδικασία. Εάν δεν πραγματοποιηθεί ακρόαση, ο υπολογισμός της εξάμηνης περιόδου αρχίζει δύο μήνες από την ημερομηνία της προσκλητήριας σε ακρόαση επιστολής της Επιτροπής.

7. Η Επιτροπή κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της δυνάμει του άρθρου 75, ή όταν το Ελεγκτικό Συνέδριο εντοπίζει παρατυπίες που αποδεικνύουν σοβαρή αδυναμία της αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, η συνακόλουθη δημοσιονομική διόρθωση μειώνει τη χρηματοδότηση από τα Ταμεία στο επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση σοβαρής έλλειψης στην αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου η οποία, πριν από την ημερομηνία εντοπισμού της εκ μέρους της Επιτροπής ή του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου:

- α) είχε εντοπιστεί στη δήλωση διαχείρισης, ή σε ετήσια έκθεση ελέγχου ή στην ελεγκτική γνώμη που υπεβλήθη στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού, ή σε άλλες εκθέσεις ελέγχου της ελεγκτικής αρχής που υπεβλήθησαν στην Επιτροπή και ελήφθησαν τα κατάλληλα μέτρα, ή
- β) είχε αποτελέσει αντικείμενο των κατάλληλων μέτρων θεραπείας εκ μέρους του κράτους μέλους.

Η αξιολόγηση σοβαρών ελλείψεων στην αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου βασίζεται στην εφαρμοστέα νομοθεσία όταν υποβάλλονται οι αντίστοιχες δηλώσεις διαχείρισης, οι ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και οι ελεγκτικές γνώμες.

Κατά την απόφαση περί χρηματοδοτικής διόρθωσης η Επιτροπή:

- α) εφαρμόζει την αρχή της αναλογικότητας λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα και την κρισιμότητα της σοβαρής έλλειψης στην αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου καθώς και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις της στον προϋπολογισμό της Ένωσης·
- β) χάριν της εφαρμογής κατά παρέκταση ή κατ' αποκοπή διορθώσεων, εξαιρεί τις παράτυπες δαπάνες που εντοπίστηκαν προηγουμένως από το κράτος μέλος το οποίο υπόκειται σε προσαρμογή των λογαριασμών σύμφωνα με το άρθρο 139 παράγραφος 10 και των δαπανών που υπόκεινται σε συνεχιζόμενη αξιολόγηση της νομιμότητας και της κανονικότητάς τους σύμφωνα με το άρθρο 137 παράγραφος 2·
- γ) λαμβάνει υπόψη της τις κατά παρέκταση ή κατ' αποκοπή διορθώσεις που εφαρμόζονται στις δαπάνες του κράτους μέλους για άλλες σοβαρές ελλείψεις που έχουν εντοπιστεί από το κράτος μέλος κατά τον υπολογισμό του υπολειπόμενου κινδύνου για τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

8. Οι ειδικοί κανόνες για κάθε Ταμείο που καθορίζονται για το ΕΤΘΑ μπορεί να καθορίσουν πρόσθετους κανόνες για τη διαδικασία δημοσιονομικής διόρθωσης του άρθρου 144 παράγραφος 7.

Άρθρο 146

Υποχρεώσεις των κρατών μελών

Η επιβολή δημοσιονομικής διόρθωσης από τη Επιτροπή δεν θίγει την υποχρέωση των κρατών μελών να επιδιώξουν ανακτήσεις βάσει του άρθρου 143 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού και να

ανακτήσουν κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ και βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου (1).

Άρθρο 147

Επιστροφή

1. Κάθε επιστροφή η οποία οφείλεται στον προϋπολογισμό της Ένωσης πραγματοποιείται πριν από την προθεσμία που αναφέρεται στο ένταλμα εισπραξης το οποίο συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 73 του δημοσιονομικού κανονισμού. Η προθεσμία αυτή λήγει την τελευταία ημέρα του δεύτερου μήνα από την έκδοση του εντάλματος.

2. Οποιαδήποτε καθυστέρηση της επιστροφής συνεπάγεται την πληρωμή τόκων υπερημερίας, αρχής γενομένης από την ημερομηνία λήξης μέχρι την ημερομηνία πραγματοποίησης της πραγματικής πληρωμής. Το επιτόκιο αυτών των τόκων είναι κατά μιάμιση ποσοστιαία μονάδα υψηλότερο από το επιτόκιο που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις βασικές πράξεις της αναχρηματοδότησης κατά την πρώτη εργάσιμη ημέρα του μήνα κατά τον οποίο καθίσταται ληξιπρόθεσμη.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΣ ΈΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Άρθρο 148

Αναλογικός έλεγχος επιχειρησιακών προγραμμάτων

1. Οι πράξεις των οποίων οι συνολικές επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνουν τα 200 000 EUR για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, τα 150 000 EUR για το ΕΚΤ ή τα 100 000 EUR για το ΕΤΘΑ, δεν υπόκεινται σε περισσότερους από έναν ελέγχους είτε από την αρχή ελέγχου είτε από την Επιτροπή πριν από την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης. Οι άλλες πράξεις δεν υπόκεινται σε περισσότερους από έναν ελέγχους ανά λογιστική χρήση είτε από την αρχή ελέγχου είτε από την Επιτροπή πριν από την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης. Οι πράξεις δεν υπόκεινται σε έλεγχο από την Επιτροπή ή την αρχή ελέγχου σε κανένα έτος εφόσον έχει ήδη πραγματοποιηθεί έλεγχος κατά το τρέχον έτος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, υπό την προϋπόθεση ότι τα αποτελέσματα του ελεγκτικού έργου που διεξήγαγε το Ελεγκτικό Συνέδριο για τις εν λόγω πράξεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την ελεγκτική αρχή ή την Επιτροπή για τον σκοπό της εκπλήρωσης των αντίστοιχων καθηκόντων τους.

2. Για τα επιχειρησιακά προγράμματα για τα οποία η τελευταία γνωμοδότηση ελέγχου αναφέρει ότι δεν υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις, η Επιτροπή μπορεί να συμφωνήσει με την ελεγκτική αρχή στην επόμενη συνεδρίαση η οποία αναφέρεται στο άρθρο 128 παράγραφος 3 ότι ο απαιτούμενος όγκος ελεγκτικής εργασίας μπορεί να περιοριστεί, ώστε να είναι ανάλογος με τον διαπιστωθέντα κίνδυνο. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η Επιτροπή δεν διενεργεί δικούς της επιτόπιους ελέγχους, εκτός εάν υπάρχουν στοιχεία που υποδηλώνουν ελλείψεις του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου οι οποίες επηρεάζουν τις δηλωθείσες στην Επιτροπή δαπάνες σε μια λογιστική χρήση για την οποία οι λογαριασμοί έχουν γίνει αποδεκτοί από την Επιτροπή.

(1) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ, (ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1).

3. Για τα επιχειρησιακά προγράμματα για τα οποία η Επιτροπή εξάγει το συμπέρασμα ότι μπορεί να βασιστεί στη γνώμη της ελεγκτικής αρχής, μπορεί να συμφωνήσει με την ελεγκτική αρχή να περιορίσει τους επιτόπιους ελέγχους που πραγματοποιεί η Επιτροπή στο ελεγκτικό έργο της ελεγκτικής αρχής, εκτός εάν υπάρχουν στοιχεία για ελλείψεις στο έργο της ελεγκτικής αρχής για μια λογιστική χρήση για την οποία οι λογαριασμοί έχουν γίνει αποδεκτοί από την Επιτροπή.

4. Παρά την παράγραφο 1, η ελεγκτική αρχή και η Επιτροπή μπορούν να διενεργούν ελέγχους πράξεων σε περίπτωση που η αξιολόγηση κινδύνου ή έλεγχος από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο διαπιστώσει συγκεκριμένο κίνδυνο παρατυπίας ή απάτης, σε περίπτωση που υπάρχουν στοιχεία για σοβαρές ελλείψεις στην αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος και, κατά τη διάρκεια της περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 140 παράγραφος 1. Η Επιτροπή μπορεί, προκειμένου να αξιολογήσει το έργο μιας ελεγκτικής αρχής, να επανεξετάσει τη διαδρομή ελέγχου της ελεγκτικής αρχής ή να συμμετέχει σε επιτόπιους ελέγχους της ελεγκτικής αρχής και όταν, σύμφωνα με τα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα, είναι αναγκαίο, προκειμένου να λάβει διασφάλιση σε σχέση με την αποτελεσματική λειτουργία της ελεγκτικής αρχής, η Επιτροπή μπορεί να διεξάγει ελέγχους πράξεων.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ, ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Μεταβιβάσεις αρμοδιοτήτων και διατάξεις εφαρμογής

Άρθρο 149

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3, στο άρθρο 12 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 22 παράγραφος 7 τέταρτο εδάφιο, στο άρθρο 37 παράγραφος 13, στο άρθρο 38 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο, στο άρθρο 40 παράγραφος 4, στο άρθρο 41 παράγραφος 3, στο άρθρο 42 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 42 παράγραφος 6, στο άρθρο 61 παράγραφος 3 δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και έβδομο εδάφιο, στο άρθρο 63 παράγραφος 4 και στο άρθρο 64 παράγραφος 4, στο άρθρο 68 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 101 τέταρτο εδάφιο, στο άρθρο 122 παράγραφος 2 πέμπτο εδάφιο, στο άρθρο 125 παράγραφος 8 πρώτο εδάφιο, στο άρθρο 125 παράγραφος 9, στο άρθρο 127 παράγραφοι 7 και 8 και στο άρθρο 144 παράγραφος 6, ανατίθεται στην Επιτροπή για την περίοδο από 21 Δεκεμβρίου 2013 έως 31 Δεκεμβρίου 2020.

3. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 5 παράγραφος 3, στο άρθρο 12 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 22 παράγραφος 7 τέταρτο εδάφιο, στο άρθρο 37 παράγραφος 13, στο άρθρο 38 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο, στο άρθρο 40 παράγραφος 4, στο άρθρο 41 παράγραφος 3, στο άρθρο 42 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 42 παράγραφος 6, στο άρθρο 61 παράγραφος 3 δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και έβδομο εδάφιο, στο άρθρο 63 παράγραφος 4 και στο άρθρο 64 παράγραφος 4, στο άρθρο 68 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 101 τέταρτο εδάφιο, στο άρθρο 122 παράγραφος 2 πέμπτο εδάφιο, στο άρθρο 125 παράγραφος 8 πρώτο εδάφιο, στο άρθρο 125 παράγραφος 9, στο άρθρο 127 παράγραφοι 7 και 8 και στο άρθρο 144 παράγραφος 6 εξουσία

έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων

4. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη εκδοθείσα σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3, το άρθρο 12 δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 22 παράγραφος 7 τέταρτο εδάφιο, το άρθρο 37 παράγραφος 13, το άρθρο 38 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο, το άρθρο 40 παράγραφος 4, το άρθρο 41 παράγραφος 3, το άρθρο 42 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 42 παράγραφος 6, το άρθρο 61 παράγραφος 3 δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και έβδομο εδάφιο, το άρθρο 63 παράγραφος 4 και το άρθρο 64 παράγραφος 4, το άρθρο 68 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, το άρθρο 101 τέταρτο εδάφιο, το άρθρο 122 παράγραφος 2 πέμπτο εδάφιο, το άρθρο 125 παράγραφος 8 πρώτο εδάφιο, το άρθρο 125 παράγραφος 9, το άρθρο 127 παράγραφοι 7 και 8 και το άρθρο 144 παράγραφος 6 τίθεται σε ισχύ μόνο εφόσον δεν διατυπωθεί αντίρρηση ούτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε από το Συμβούλιο εντός περιόδου δύο μηνών από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν από τη λήξη της εν λόγω περιόδου, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο έχουν ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντίρρηση. Η εν λόγω περίοδος παρατείνεται κατά 2 μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 150

Διαδικασία επιτροπής

1. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, του κανονισμού ΕΤΠΑ, του κανονισμού ΕΕΤ του κανονισμού ΕΚΤ και του κανονισμού ΤΣ η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή συντονισμού των ΕΔΕΤ. Η επιτροπή αυτή αποτελεί επιτροπή υπό την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Όταν η επιτροπή δεν εκδίδει γνώμη, η Επιτροπή δεν θεωρείται ότι σχεδίαζε εκτελεστικής πράξης όσον αφορά τις εκτελεστικές αρμοδιότητες που αναφέρονται στο άρθρο 8 τρίτο εδάφιο, στο άρθρο 22 παράγραφος 7 πέμπτο εδάφιο, στο άρθρο 38 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 38 παράγραφος 10, στο άρθρο 39 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 46 παράγραφος 3, στο άρθρο 96 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 115 παράγραφος 4 και στο άρθρο 125 παράγραφος 8 δεύτερο εδάφιο, και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις**Άρθρο 151****Επανεξέταση**

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επανεξετάζουν τον παρόντα κανονισμό έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 σύμφωνα με το άρθρο 177 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 152**Μεταβατικές διατάξεις**

1. Ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει ούτε τη συνέχιση ούτε την τροποποίηση, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής ή μερικής ακύρωσης, συνδρομής που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή με βάση τον εν λόγω κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Ο εν λόγω κανονισμός ή άλλη νομοθετική πράξη η οποία εφαρμόζεται στην εν λόγω συνδρομή στις 31 Δεκεμβρίου 2013, εξακολουθεί να διέπει τη συνδρομή αυτή ή τις πράξεις αυτές μέχρι το κλείσιμό τους. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου η συνδρομή καλύπτει τα επιχειρησιακά προγράμματα και τα μεγάλα έργα.

2. Οι αιτήσεις για τη λήψη συνδρομής που υποβλήθηκαν ή εγκρίθηκαν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 εξακολουθούν να ισχύουν.

3. Όταν ένα κράτος μέλος κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχει το άρθρο 123 παράγραφος 3, μπορεί να υποβάλει στην Επιτροπή αίτημα η διαχειριστική αρχή να εκτελεί τα καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης, κατά παρέκκλιση του άρθρου 59 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, για τα αντίστοιχα επιχειρησιακά προγράμματα που υλοποιούνται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Το αίτημα θα συνοδεύεται από αξιολόγηση την οποία θα έχει διενεργήσει η αρχή

ελέγχου. Εάν η Επιτροπή, με βάση τις πληροφορίες που έχει λάβει από την αρχή ελέγχου αλλά και τους δικούς της ελέγχους, βεβαιώσει ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου αυτών των επιχειρησιακών προγραμμάτων λειτουργούν αποτελεσματικά και ότι η λειτουργία τους δεν θα θιγεί εάν η διαχειριστική αρχή ασκήσει τα καθήκοντα της αρχής πιστοποίησης, ενημερώνει το κράτος μέλος ότι συμφωνεί, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος.

Άρθρο 153**Κατάργηση**

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 152, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

2. Οι παραπομπές στον καταργηθέντα κανονισμό θεωρούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που περιέχεται στο παράρτημα XIV.

Άρθρο 154**Έναρξη ισχύος**

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της ημέρας δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τα άρθρα 20 έως 24, 29 παράγραφος 3, 38 παράγραφος 1 στοιχείο α), τα άρθρα 58, 60, 76 έως 92, 118, 120, 121 και τα άρθρα 129 έως 147 τίθενται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2014.

Το άρθρο 39 παράγραφος 2 έβδομο εδάφιο δεύτερη περίοδος και το άρθρο 76 πέμπτο εδάφιο εφαρμόζονται με ισχύ από την ημερομηνία κατά την οποία αρχίζει να ισχύει η τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού σχετικά με την αποδέσμευση των πιστώσεων.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

R. ŠADŽIUS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΟΙΝΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Για να προωθηθεί η αρμονική, ισορροπημένη και βιώσιμη ανάπτυξη της Ένωσης και να μεγιστοποιηθεί η συμβολή ΕΔΕΤ σε μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς επίσης και των ειδικών αποστολών των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί ότι οι πολιτικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη υποστηρίζονται από επενδύσεις μέσω των ΕΔΕΤ και άλλων ενωσιακών μέσων. Ως εκ τούτου, το Κοινό στρατηγικό πλαίσιο (ΚΣΠ), σύμφωνα με το άρθρο 10 και τις προτεραιότητες και τους στόχους που θεσπίζονται στους ειδικούς κανονισμούς για κάθε Ταμείο, παρέχει αρχές στρατηγικής καθοδήγησης για την επίτευξη ολοκληρωμένης προσέγγισης ανάπτυξης, χρησιμοποιώντας τα ΕΔΕΤ σε συντονισμό με άλλα ενωσιακά μέσα και πολιτικές, σύμφωνα με τους γενικούς στόχους της πολιτικής και στους πρωταρχικούς στόχους της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και, κατά περίπτωση, με τις εμβληματικές πρωτοβουλίες, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνει υπόψη τις κρίσιες εδαφικές προκλήσεις και τα ειδικά εθνικά, περιφερειακά και τοπικά πλαίσια.

2. ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΔΕΤ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΕΞΥΠΝΗ, ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

1. Προκειμένου να στηριχθεί η αποτελεσματική στόχευση για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη στα σύμφωνα εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα, ο παρών κανονισμός καθορίζει έντεκα θεματικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 9 πρώτο εδάφιο οι οποίοι αντιστοιχούν στις προτεραιότητες της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη που θα στηριχθούν από τα ΕΔΕΤ.
2. Βάσει των θεματικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 9 πρώτο εδάφιο και προκειμένου να εξασφαλίσουν την απαραίτητη κρίσιμη μάζα για τη δημιουργία ανάπτυξης και απασχόλησης, τα κράτη μέλη επικεντρώνουν την υποστήριξη, σύμφωνα με το άρθρο 18 του παρόντος κανονισμού και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, στη θεματική συγκέντρωση και εξασφαλίζουν την αποδοτικότητα των δαπανών. Τα κράτη μέλη δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στην ιεράρχηση των δαπανών που ευνοούν την ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για την εκπαίδευση, την έρευνα, την καινοτομία και την ενεργειακή απόδοση, καθώς και των δαπανών για την ευκολότερη πρόσβαση των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση, τη διασφάλιση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και τη διαχείριση φυσικών πόρων και της δράσης για την κλιματική αλλαγή, καθώς και για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης. Λαμβάνουν υπόψη τη διατήρηση ή την ενίσχυση της κάλυψης και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών απασχόλησης και των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας, για την καταπολέμηση της ανεργίας, με εστίαση στους νέους, και την αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης.
3. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή με τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, κατά την προετοιμασία των συμφώνων εταιρικής σχέσης, τα κράτη μέλη σχεδιάζουν τη χρήση των ΕΔΕΤ, λαμβάνοντας υπόψη τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων, κατά περίπτωση, και τις πλέον πρόσφατες σχετικές για κάθε χώρα συστάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ, σύμφωνα με τους αντίστοιχους ρόλους και υποχρεώσεις τους. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν επίσης υπόψη, κατά περίπτωση, τις συστάσεις του Συμβουλίου δυνάμει του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης και τα προγράμματα οικονομικής προσαρμογής.
4. Προκειμένου να καθοριστεί ο τρόπος με τον οποίο τα ΕΔΕΤ μπορούν να συμβάλουν πιο αποτελεσματικά στη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και για να ληφθούν υπόψη οι στόχοι της Συνθήκης συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, τα κράτη μέλη επιλέγουν θεματικούς στόχους για τη σχεδιαζόμενη χρήση των ΕΔΕΤ μέσα στα κατάλληλα εθνικά, περιφερειακά και τοπικά πλαίσια.

3. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΔΕΤ

3.1 Εισαγωγή

1. Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 στοιχείο α) το σύμφωνο εταιρικής σχέσης περιγράφει ολοκληρωμένη προσέγγιση της εδαφικής ανάπτυξης. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η επιλογή των θεματικών στόχων και των επενδυτικών και ενωσιακών προτεραιοτήτων καλύπτει τις αναπτυξιακές ανάγκες και αντιμετωπίζει τις εδαφικές προκλήσεις με ολοκληρωμένο τρόπο σύμφωνα με την ανάλυση που περιγράφεται στο τμήμα 6.4. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις δυνατότητες ώστε να εξασφαλίσουν τη συντονισμένη και ολοκληρωμένη χρήση των ΕΔΕΤ.
2. Τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4, οι περιφέρειες, εξασφαλίζουν ότι οι παρεμβάσεις που υποστηρίζονται από τα ΕΔΕΤ είναι συμπληρωματικές και εφαρμόζονται συντονισμένα με σκοπό να δημιουργηθούν συνέργειες ώστε να μειωθεί το διοικητικό κόστος και ο διοικητικός φόρτος για τους οργανισμούς διαχείρισης και τους δικαιούχους σύμφωνα με τα άρθρα 4, 15, και 27 του παρόντος κανονισμού.

3.2 Συντονισμός και συμπληρωματικότητα

1. Τα κράτη μέλη και οι αρχές διαχείρισης που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των ΕΔΕΤ συνεργάζονται στενά κατά την προετοιμασία, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του συμφώνου εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων. Ειδικότερα, διασφαλίζουν ότι υλοποιούνται οι ακόλουθες ενέργειες:
 - α) προσδιορισμός των τομέων παρέμβασης όπου τα ΕΔΕΤ μπορούν να συνδυάζονται με συμπληρωματικό τρόπο για την επίτευξη των θεματικών στόχων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό·
 - β) εξασφάλιση, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 6, της ύπαρξης ρυθμίσεων για τον αποτελεσματικό συντονισμό των ΕΔΕΤ ώστε να αυξηθεί ο αντίκτυπος και η αποτελεσματικότητα των Ταμείων, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, μέσω της χρήσης πολυταμειακών προγραμμάτων για τα Ταμεία·
 - γ) προώθηση της συμμετοχής των αρχών διαχείρισης που είναι υπεύθυνες για άλλα ΕΔΕΤ και σχετικών υπουργείων για την ανάπτυξη συστημάτων στήριξης για την εξασφάλιση συντονισμού και την αποφυγή επικάλυψης·
 - δ) θέσπιση, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, κοινών επιτροπών παρακολούθησης προγραμμάτων σχετικά με την υλοποίηση των ΕΔΕΤ και εκπόνηση άλλων κοινών ρυθμίσεων διαχείρισης και ελέγχου για να διευκολυνθεί ο συντονισμός μεταξύ των αρχών που είναι υπεύθυνες για την υλοποίηση των ΕΔΕΤ·
 - ε) χρήση κοινών λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, οι οποίες μπορούν να βοηθήσουν τους αιτούντες και τους δικαιούχους, και «υπηρεσίας μίας στάσης», μεταξύ άλλων για την παροχή συμβουλών σχετικά με τις ευκαιρίες ενίσχυσης που διατίθενται μέσω καθενός από τα ΕΔΕΤ·
- στ) καθιέρωση μηχανισμών που θα συντονίζουν δραστηριότητες συνεργασίας οι οποίες χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ με επενδύσεις που υποστηρίζονται από τα προγράμματα «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση»·
- ζ) προώθηση κοινών προσεγγίσεων μεταξύ των ΕΔΕΤ όσον αφορά την καθοδήγηση για την ανάπτυξη των ενεργειών, των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και των διαδικασιών επιλογής ή άλλων μηχανισμών για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ολοκληρωμένων έργων στα Ταμεία·
- η) ενθάρρυνση της συνεργασίας ανάμεσα στις διαχειριστικές αρχές διαφορετικών ΕΔΕΤ στους τομείς της παρακολούθησης, της αξιολόγησης, της διαχείρισης και του ελέγχου, καθώς και του δημοσιονομικού ελέγχου.

3.3 Ενθάρρυνση ολοκληρωμένων προσεγγίσεων

1. Τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση, συνδυάζουν τα ΕΔΕΤ σε ολοκληρωμένα πακέτα σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, που είναι ειδικά προσαρμοσμένα για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων εδαφικών προκλήσεων, προκειμένου να υποστηριχθεί η επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση ΟΧΕ, ολοκληρωμένων δράσεων, κοινών σχεδίων δράσης και καθοδηγούμενη από την κοινότητα τοπική ανάπτυξη.
2. Σύμφωνα με το άρθρο 36, για την ολοκληρωμένη αξιοποίηση των θεματικών στόχων, η χρηματοδότηση από τους διάφορους άξονες προτεραιότητας ή τα επιχειρησιακά προγράμματα του στηρίζονται από το ΕΚΤ, το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής μπορεί να συνδυαστεί στο πλαίσιο μίας ΟΧΕ. Συμπληρωματικά μπορεί να παρέχεται χρηματοδοτική υποστήριξη από το ΕΓΤΑΑ ή το ΕΤΘΑ από τα αντίστοιχα προγράμματα.
3. Σύμφωνα με τα σχετικά άρθρα των ειδικών κανόνων για κάθε Ταμείο, για την αύξηση του αντίκτυπου και της αποτελεσματικότητας μιας θεματικά συνεπούς ολοκληρωμένης προσέγγισης, ένας άξονας προτεραιότητας μπορεί να αφορά περισσότερες από μία κατηγορίες περιφερειών, να συνδυάζει μία ή περισσότερες συμπληρωματικές επενδυτικές προτεραιότητες από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΚΤ βάσει ενός θεματικού στόχου και, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να συνδυάζει μία ή περισσότερες επενδυτικές προτεραιότητες για να επιτύχει τη μέγιστη συμβολή τους στους άξονες προτεραιότητας.
4. Τα κράτη μέλη προωθούν, σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό τους πλαίσιο και δυνάμει του άρθρου 32, την ανάπτυξη τοπικών και υποπεριφερειακών προσεγγίσεων. Η καθοδηγούμενη από την κοινότητα τοπική ανάπτυξη υλοποιείται στο πλαίσιο μιας στρατηγικής προσέγγισης για να εξασφαλιστεί ότι ο «από τη βάση προς την κορυφή» ορισμός των τοπικών αναγκών λαμβάνει υπόψη τις προτεραιότητες που έχουν οριστεί σε υψηλότερο επίπεδο. Συνεπώς, τα κράτη μέλη καθορίζουν την προσέγγιση της καθοδηγούμενης από την κοινότητα τοπικής ανάπτυξης μέσω του ΕΓΤΑΑ και, κατά περίπτωση, μέσω του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ ή του ΕΤΘΑ σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 και αναφέρουν στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης τις κύριες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν με τον τρόπο αυτό, τους κύριους στόχους και τις προτεραιότητες για την καθοδηγούμενη από την κοινότητα τοπική ανάπτυξη, τους τύπους εδαφών που πρέπει να καλυφθούν, τον ιδιαίτερο ρόλο που θα δοθεί σε ομάδες τοπικής δράσης όσον αφορά την υλοποίηση στρατηγικών και τον ρόλο που προβλέπεται για το ΕΓΤΑΑ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ ή το ΕΤΘΑ κατά την εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης σε διάφορους τύπους εδαφών, όπως αγροτικές, αστικές και παράκτιες περιοχές, και των αντίστοιχων μηχανισμών συντονισμού.

4. ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΩΝ ΕΔΕΤ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ο συντονισμός εκ μέρους των κρατών μελών όπως προβλέπεται στο παρόν τμήμα εφαρμόζεται στον βαθμό που ένα κράτος μέλος προτίθεται να χρησιμοποιήσει τη στήριξη των ΕΔΕΤ και άλλων ενωσιακών μέσων στον σχετικό τομέα πολιτικής. Τα προγράμματα της Ένωσης που προβλέπονται στο παρόν τμήμα δεν αποτελούν εξαντλητικό κατάλογο.

4.1 Εισαγωγή

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, λαμβάνουν υπόψη τον αντίκτυπο των πολιτικών της Ένωσης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και στην κοινωνική, οικονομική και εδαφική συνοχή με στόχο την ενθάρρυνση των συνεργειών και του αποτελεσματικού συντονισμού και τον εντοπισμό και την προώθηση του καταλληλότερου τρόπου χρήσης των ευρωπαϊκών ταμείων, προκειμένου να υποστηριχθούν οι τοπικές, περιφερειακές και εθνικές επενδύσεις. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν επίσης τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των πολιτικών και των μέσων της Ένωσης και των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών παρεμβάσεων.

2. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 6 και με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, εξασφαλίζουν τον συντονισμό ανάμεσα στα ΕΔΕΤ και άλλα συναφή ενωσιακά μέσα σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών. Εγκρίνουν κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζουν τη συνέπεια μεταξύ των παρεμβάσεων που υποστηρίζονται από τα ΕΔΕΤ και των στόχων άλλων πολιτικών της Ένωσης κατά τα στάδια προγραμματισμού και υλοποίησης. Για το σκοπό αυτό, επιδιώκουν να ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες πτυχές:

α) βελτίωση της συμπληρωματικότητας και των συνεργειών μεταξύ διαφόρων ενωσιακών μέσων σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, κατά το στάδιο προγραμματισμού και εφαρμογής·

β) βελτιστοποίηση των υπάρχουσών δομών και, εφόσον χρειάζεται, θέσπιση νέων που διευκολύνουν τον στρατηγικό καθορισμό προτεραιοτήτων όσον αφορά τα διάφορα μέσα και δομές για τον συντονισμό σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών, αποφυγή επικάλυψης προσπάθειών και εντοπισμός τομέων στους οποίους είναι αναγκαία πρόσθετη χρηματοδοτική υποστήριξη·

γ) αξιοποίηση των δυνατοτήτων για το συνδυασμό της στήριξης από διάφορα μέσα για τη στήριξη μεμονωμένων ενεργειών και στενή συνεργασία με τους αρμόδιους για την υλοποίηση σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών ώστε να δημιουργηθούν συνεκτικές και απλουστευμένες ευκαιρίες χρηματοδότησης για τους δικαιούχους.

4.2 Συντονισμός με την Κοινή Γεωργική Πολιτική και την Κοινή Αλιευτική Πολιτική

1. Το ΕΓΤΑ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής και συμπληρώνει τα μέτρα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων, το οποίο παρέχει άμεση υποστήριξη σε γεωργούς και υποστηρίζει τα μέτρα της αγοράς. Συνεπώς, τα κράτη μέλη διαχειρίζονται τις εν λόγω παρεμβάσεις από κοινού με στόχο να μεγιστοποιηθούν οι συνέργειες και η προστιθέμενη αξία της υποστήριξης της ΕΕ.

2. Το ΕΤΘΑ αποσκοπεί στην επίτευξη των στόχων της μεταρρύθμισης της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής. Συνεπώς, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν το ΕΤΘΑ για να υποστηριχθούν οι προσπάθειες για τη βελτίωση της συλλογής δεδομένων και την ενίσχυση του ελέγχου και για να εξασφαλιστεί ότι επιδιώκονται ακόμα συνέργειες για την υποστήριξη των προτεραιοτήτων της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής, όπως είναι οι γνώσεις για τη θάλασσα, ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός, η ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών, η ενοποιημένη θαλάσσια επιτήρηση, η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας και η προσαρμογή στις αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στις παράκτιες ζώνες.

4.3 «Ορίζοντας 2020» και άλλα κεντρικά διαχειριζόμενα προγράμματα της Ένωσης στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή δίνουν έμφαση στην ενίσχυση των συνεργειών και της συμπληρωματικότητας μεταξύ των ΕΔΕΤ και του Ορίζοντα 2020, του προγράμματος για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (COSME) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1287/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, και άλλων σχετικών κεντρικά διαχειριζόμενων προγραμμάτων χρηματοδότησης ενώ παράλληλα διαχωρίζουν με σαφήνεια τους τομείς παρέμβασης μεταξύ τους.

2. Τα κράτη μέλη αναπτύσσουν εθνικές ή/και περιφερειακές στρατηγικές έρευνας και καινοτομίας για την «έξυπνη εξειδίκευση», σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, κατά περίπτωση. Αυτές οι στρατηγικές μπορούν να έχουν τη μορφή ή ενός εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής έρευνας και καινοτομίας για την «έξυπνη εξειδίκευση» ή να περιλαμβάνονται σε αυτό. Οι στρατηγικές έξυπνης ειδίκευσης αναπτύσσονται μέσω της συμμετοχής εθνικών ή περιφερειακών διαχειριστικών αρχών και ενδιαφερόμενων φορέων, όπως είναι τα πανεπιστήμια και άλλα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ο κλάδος και οι κοινωνικοί εταίροι, σε μια επιχειρηματική διαδικασία ανακάλυψης. Οι αρχές που σχετίζονται άμεσα με το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» συνδέονται στενά με αυτή τη διαδικασία. Οι στρατηγικές έξυπνης ειδίκευσης περιλαμβάνουν:

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ.1287/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση του προγράμματος πλαισίου για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (COSME) (2014-2020) και την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1639/2006/ΕΚ (βλέπε σελίδα 33 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- α) «ανάπτυξη ενέργειες» για την προετοιμασία της συμμετοχής περιφερειακών φορέων Ε&Κ στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» («σκαλοπάτια προς την αριστεία») κατά περίπτωση. Ενισχύονται η επικοινωνία και η συνεργασία μεταξύ των εθνικών σημείων επαφής του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» και των αρχών διαχείρισης των ΕΔΕΤ.
- β) «κατάνη ενέργειες» για την παροχή των μέσων για την αξιοποίηση και τη διάδοση στην αγορά των αποτελεσμάτων Ε&Κ που προκύπτουν από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» και προηγούμενα προγράμματα, με ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία φιλικού προς την καινοτομία περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, και με γνώμονα τις προτεραιότητες που προσδιορίζονται για τα εδάφη στην αντίστοιχη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης.
3. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν πλήρως τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού που επιτρέπουν να συνδυαστούν τα ΕΔΕΤ με πόρους του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» στα οικεία προγράμματα που χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση τμημάτων των στρατηγικών του σημείου 2. Παρέχεται κοινή υποστήριξη προς τις εθνικές και περιφερειακές αρχές για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των στρατηγικών αυτών, ώστε να εντοπιστούν ευκαιρίες για την κοινή χρηματοδότηση των υποδομών ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος για την Ε&Κ, την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας, τη μεθοδολογική υποστήριξη μέσω της αξιολόγησης από ομοτίμους, την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και την κατάρτιση στις περιφέρειες.
4. Τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4, οι περιφέρειες εξετάζουν τα ακόλουθα πρόσθετα μέτρα που αποσκοπούν στη διερεύνηση των δυνατοτήτων για αριστεία στην Ε&Κ, με τρόπο που είναι συμπληρωματικός και δημιουργεί συνέργιες με την πρωτοβουλία «Ορίζοντας 2020», ιδίως μέσω κοινής χρηματοδότησης:
- α) σύνδεση των ερευνητικών ιδρυμάτων αριστείας με τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, καθώς και με τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες με χαμηλές επιδόσεις στον τομέα της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας (ΕΑΚ), με σκοπό τη δημιουργία νέων ή την αναβάθμιση των ήδη υφιστάμενων κέντρων αριστείας στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καθώς και στα κράτη μέλη και περιφέρειες με χαμηλές επιδόσεις στην έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία·
- β) δημιουργία δεσμών στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καθώς και μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών με χαμηλές επιδόσεις ΕΑΚ και καινοτόμων ομίλων αναγνωρισμένης αριστείας·
- γ) θέσπιση «εδρών ΕΧΕ» για την προσέλκυση διακεκριμένων πανεπιστημιακών, ιδίως σε λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες καθώς και σε κράτη μέλη και περιφέρειες με χαμηλές επιδόσεις ΕΑΚ·
- δ) υποστήριξη της πρόσβασης σε διεθνή δίκτυα ερευνητών και φορέων καινοτομίας που δεν συμμετέχουν επαρκώς στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας (ΕΧΕ) ή προέρχονται από λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες ή από κράτη μέλη και περιφέρειες με χαμηλές επιδόσεις ΕΑΚ·
- ε) συμβολή, κατά περίπτωση, στις ευρωπαϊκές εταιρικές σχέσεις καινοτομίας·
- στ) προετοιμασία των εθνικών ιδρυμάτων ή/και των συνεργατικών ομίλων αριστείας για συμμετοχή στις κοινότητες γνώσης και καινοτομίας (ΚΙC) του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΚΤ)· και
- ζ) υποδοχή προγραμμάτων κινητικότητας διεθνών ερευνητών υψηλής ποιότητας με συγχρηματοδότηση από το «Marie Skłodowska-Curie Actions».

Τα κράτη μέλη στοχεύουν στο να επιδεικνύουν, κατά περίπτωση και σύμφωνα με το άρθρο 70, ευελιξία ώστε να στηρίζουν πράξεις εκτός της περιοχής του προγράμματος, με επίπεδο επενδύσεων επαρκές για την επίτευξη κρίσιμης μάζας, προκειμένου να εφαρμόζουν τα μέτρα του πρώτου εδαφίου με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.

4.4 Χρηματοδότηση σχεδίων επίδειξης στο πλαίσιο του αποθεματικού για νεοεισερχόμενους (NER 300) ⁽¹⁾

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ συντονίζεται με τη στήριξη από το πρόγραμμα NER 300, που χρησιμοποιεί τα έσοδα από τον πλειστηριασμό των δικαιωμάτων ύψους 300 εκατ. τα οποία αποτελούν το αποθεματικό για τους νεοεισερχόμενους στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού συστήματος εμπορίας εκπομπών.

⁽¹⁾ Απόφαση 2010/670/ΕΕ της Επιτροπής, της 3ης Νοεμβρίου 2010, για καθορισμό κριτηρίων και μέτρων χρηματοδότησης έργων επίδειξης σε εμπορική κλίμακα, τα οποία αποσκοπούν στην περιβαλλοντικά ασφαλή δέσμευση και αποθήκευση CO₂ σε γεωλογικούς σχηματισμούς, καθώς και έργων επίδειξης καινοτόμων τεχνολογιών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας που θεσπίστηκε με την οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 290 της 6.11.2010, σ. 39).

4.5 LIFE και το κεκτημένο για το περιβάλλον ⁽¹⁾

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή, μέσω ισχυρότερης θεματικής εστίασης στα προγράμματα και την εφαρμογή της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 8, επιδιώκουν να αξιοποιήσουν συνέργειες με ενωσιακά μέσα πολιτικής (τόσο τα χρηματοδοτικά όσο και τα μη χρηματοδοτικά) που εξυπηρετούν το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, την προστασία του περιβάλλοντος και την αποδοτικότητα των πόρων.
2. Τα κράτη μέλη προάγουν και, κατά περίπτωση και σύμφωνα με το άρθρο 4, εξασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα και το συντονισμό με το LIFE, ειδικότερα με τα ολοκληρωμένα έργα στους τομείς που αφορούν τη φύση, τη βιοποικιλότητα, το νερό, το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Ο συντονισμός αυτός επιτυγχάνεται μέσω μέτρων όπως η προώθηση της χρηματοδότησης δραστηριοτήτων μέσω των ΕΔΕΤ που συμπληρώνουν τα ολοκληρωμένα έργα στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE, καθώς και προωθώντας τη χρήση λύσεων, μεθόδων και προσεγγίσεων που επικυρώνονται στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE, μεταξύ άλλων, συμπεριλαμβανομένου του τομέα των πράσινων υποδομών, της ενεργειακής απόδοσης, των οικολογικών καινοτομιών, των λύσεων που βασίζονται στο οικοσύστημα και της έγκρισης σχετικών καινοτόμων τεχνολογιών.
3. Τα σχετικά τομεακά σχέδια, προγράμματα ή στρατηγικές (συμπεριλαμβάνοντας το πλαίσιο δράσης προτεραιότητας, το σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμών, το σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων, το σχέδιο μετριασμού των επιπτώσεων ή η στρατηγική προσαρμογής) μπορούν να χρησιμεύουν ως πλαίσιο συντονισμού, όταν προβλέπεται υποστήριξη για τους σχετικούς τομείς.

4.6 «ERASMUS+» ⁽²⁾

1. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν να χρησιμοποιούν τα ΕΔΕΤ για την ενσωμάτωση εργαλείων και μεθόδων που αναπτύσσονται και δοκιμάζονται επιτυχώς στο πλαίσιο του προγράμματος «Erasmus +» με σκοπό να μεγιστοποιηθεί ο κοινωνικός και οικονομικός αντίκτυπος των επενδύσεων για τους ανθρώπους και, μεταξύ άλλων, να δοθεί ώθηση σε πρωτοβουλίες των νέων και δράσεις των πολιτών.
2. Τα κράτη μέλη προωθούν και διασφαλίζουν σύμφωνα με το άρθρο 4, τον αποτελεσματικό συντονισμό μεταξύ των ΕΔΕΤ και του προγράμματος «Erasmus +» σε εθνικό επίπεδο μέσω σαφούς διάκρισης όσον αφορά τα είδη των επενδύσεων και τις στοχευόμενες ομάδες που υποστηρίζονται. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν τη συμπληρωματικότητα όσον αφορά τη χρηματοδότηση ενεργειών κινητικότητας.
3. Ο συντονισμός επιτυγχάνεται με τη θέσπιση κατάλληλων μηχανισμών συνεργασίας μεταξύ των αρχών διαχείρισης και των εθνικών υπηρεσιών που δημιουργούνται στο πλαίσιο του προγράμματος «Erasmus +», το οποίο μπορεί να ενισχύσει τη διαφανή και προσβάσιμη επικοινωνία με τους πολίτες σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

4.7 Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία («EaSI») ⁽³⁾

1. Τα κράτη μέλη προωθούν και διασφαλίζουν, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 6, τον αποτελεσματικό συντονισμό ανάμεσα στο Πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία (EaSI) και την υποστήριξη που παρέχεται από τα ΕΔΕΤ στο πλαίσιο των θεματικών στόχων της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης. Ο εν λόγω αποτελεσματικός συντονισμός περιλαμβάνει συντονισμό της υποστήριξης που παρέχεται στο πλαίσιο του άξονα EURES του EaSI με δράσεις για την ενίσχυση της διακρατικής κινητικότητας του εργατικού δυναμικού η οποία υποστηρίζεται από το ΕΚΤ με σκοπό την προώθηση της γεωγραφικής κινητικότητας των εργαζομένων και την αύξηση των ευκαιριών εργασίας, καθώς και τον συντονισμό μεταξύ της υποστήριξης των ΕΔΕΤ για την αυτοαπασχόληση, την επιχειρηματικότητα, τη δημιουργία επιχειρήσεων και επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας και της υποστήριξης του EaSI, στο πλαίσιο του άξονα μικροχρηματοδότησης και κοινωνικής επιχειρηματικότητας.
2. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν, κατά περίπτωση, να αυξήσουν κλιμακωτά τα πιο επιτυχημένα μέτρα που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του άξονα Progress του EaSI, ιδίως όσον αφορά την κοινωνική καινοτομία και τον πειραματισμό με την κοινωνική πολιτική έχοντας την υποστήριξη του ΕΚΤ.

4.8 Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» (CEF) ⁽⁴⁾

1. Για να μεγιστοποιήσουν την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή μεριμνούν ώστε οι παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής να προγραμματίζονται σε στενή συνεργασία με την υποστήριξη που παρέχεται από τη CEF, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η συμπληρωματικότητα, να αποφεύγεται η αλληλοεπικάλυψη των προσπαθειών και να διασφαλίζεται η βέλτιστη σύνδεση

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1293/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση προγράμματος για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα (LIFE) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 614/2007 (βλέπε σελίδα 185 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 12889/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση του «ERASMUS+»: πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, την νεολαία και τον αθλητισμό και την κατάργηση των αποφάσεων αριθ. 1719/2009/ΕΚ, 1720/2006/ΕΚ και 1298/2008/ΕΚ (βλέπε σελίδα 50 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1296/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 για το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία («EaSI») και την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 283/2010/ΕΚ για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Μικροχρηματοδοτήσεων Progress για την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη (βλέπε σελίδα 238 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 680/2007 και (ΕΚ) αριθ. 67/2010 (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 129).

των διαφορετικών τύπων υποδομής σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, καθώς και σε ολόκληρη την Ένωση. Η μέγιστη αξιοποίηση των διάφορων χρηματοδοτικών μέσων εξασφαλίζεται για σχέδια με διάσταση Ένωσης και εσωτερικής αγοράς, και ιδίως για σχέδια που εφαρμόζουν κατά προτεραιότητα τα δίκτυα μεταφορών, ενέργειας και ψηφιακής υποδομής, όπως καθορίζονται στα αντίστοιχα πλαίσια πολιτικής ΔΕΔ, προκειμένου να κατασκευαστούν νέες υποδομές και να αναβαθμιστούν ουσιωδώς οι υπάρχουσες υποδομές.

2. Στον τομέα των μεταφορών, ο προγραμματισμός των επενδύσεων βασίζεται στην πραγματική και την προβλεπόμενη ζήτηση μεταφορών και εντοπίζει ζεύξεις που λείπουν και σημεία συμφόρησης, λαμβάνοντας υπόψη, βάσει συνεκτικής προσέγγισης, την ανάπτυξη των ενωσιακών διασυνοριακών ζεύξεων και την ανάπτυξη ζεύξεων μεταξύ των περιφερειών στο εσωτερικό ενός κράτους μέλους. Οι επενδύσεις στην περιφερειακή συνδετικότητα στο πλήρες διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) και στο κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ εξασφαλίζουν ότι οι αστικές και αγροτικές περιοχές επωφελούνται από τις ευκαιρίες που δημιουργούνται μέσω των μεγάλων δικτύων.
 3. Η ιεράρχηση προτεραιοτήτων των επενδύσεων που έχουν κάποια επίπτωση πέρα από ένα ορισμένο κράτος μέλος, ιδιαίτερα αυτών που αποτελούν τμήμα των διαδρόμων του δικτύου των ΔΕΔ-Μ, συντονίζεται με τον σχεδιασμό του ΔΕΔ-Μ και τα σχέδια εφαρμογής των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου, έτσι ώστε οι επενδύσεις από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής σε υποδομές μεταφοράς να είναι απόλυτα σύμφωνες με τους προσανατολισμούς του ΔΕΔ-Μ.
 4. Τα κράτη μέλη δίνουν έμφαση στις βιώσιμες μορφές μεταφορών και στη βιώσιμη αστική κινητικότητα, καθώς και σε επενδύσεις σε τομείς που προσφέρουν την μεγαλύτερη ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας, της προσβασιμότητας και της αξιοπιστίας των υπηρεσιών μεταφοράς για την προώθηση των δημόσιων μεταφορών. Αφού προσδιοριστούν, οι επενδύσεις ιεραρχούνται κατά προτεραιότητα, ανάλογα με τη συμβολή τους στην κινητικότητα, τη βιωσιμότητα, στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, και στον ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο μεταφορών, σύμφωνα με την οπτική που αναπτύσσεται στη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής «Χάρτης πορείας για έναν ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών – Για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών», που επισημαίνει ότι στον τομέα των μεταφορών απαιτείται σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Η συμβολή των έργων στα βιώσιμα ευρωπαϊκά δίκτυα εμπορευματικών μεταφορών μέσω της ανάπτυξης εσωτερικών πλωτών μεταφορών πρέπει να προάγεται βάσει προηγούμενης αξιολόγησης των αναμενόμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
 5. Τα ΕΔΕΤ παρέχουν τις τοπικές και περιφερειακές υποδομές και τη σύνδεσή τους με τα ενωσιακά δίκτυα προτεραιότητας στους τομείς της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών.
 6. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θεσπίζουν κατάλληλους μηχανισμούς συντονισμού και τεχνικής υποστήριξης για να εξασφαλίσουν τη συμπληρωματικότητα και τον αποτελεσματικό σχεδιασμό των μέτρων ΤΠΕ ώστε να αξιοποιηθούν πλήρως τα διάφορα μέσα της Ένωσης (ΕΔΕΤ, CEF, διευρωπαϊκά δίκτυα, «Ορίζοντας 2020») για τη χρηματοδότηση ευρωζωνικών δικτύων και των υποδομών ψηφιακών ψηφιακών υπηρεσιών. Η επιλογή του καταλληλότερου μηχανισμού χρηματοδότησης λαμβάνει υπόψη τη δυνατότητα της πράξης να παράγει έσοδα και το επίπεδο κινδύνου για την αποτελεσματικότερη χρήση των δημόσιων πόρων. Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τους τις αξιολογήσεις των ενεργειών που σχετίζονται με το συγκεκριμένο κράτος μέλος οι οποίες υποβλήθηκαν στη CEF αλλά δεν επιλέχθηκαν, με την επιφύλαξη της τελικής απόφασης επιλογής από τη διαχειριστική αρχή.
- 4.9 Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας, Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Γειτονίας και Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης
1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, επιδιώκουν να ενισχυθεί ο συντονισμός μεταξύ των ΕΔΕΤ και των εξωτερικών μέσων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας στην επίτευξη πολλαπλών στόχων πολιτικής της Ένωσης. Ο συντονισμός και η συμπληρωματικότητα με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, το Μηχανισμό Προενταξιακής Βοήθειας και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Γειτονίας έχουν ιδιαίτερη σημασία.
 2. Για την υποστήριξη της αποτελεσματικότερης εδαφικής ολοκλήρωσης, τα κράτη μέλη προσπαθούν να αξιοποιήσουν συνέργειες μεταξύ δραστηριοτήτων εδαφικής συνεργασίας, στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας, ιδίως για διασυνοριακές δραστηριότητες συνεργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες που προσφέρουν οι ευρωπαϊκοί όμιλοι εδαφικής συνεργασίας.
5. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΡΣΙΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
- 5.1 Εταιρική σχέση και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση
1. Σύμφωνα με το άρθρο 5, η αρχή της εταιρικής σχέσης και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης τηρείται από τα κράτη μέλη προκειμένου να διευκολύνουν την επίτευξη της κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής και την υλοποίηση των προτεραιοτήτων της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Προκειμένου να τηρούνται οι εν λόγω αρχές, απαιτείται συντονισμένη δράση, ιδίως μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης, η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, και στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρησιακής και θεσμικής συνεργασίας, όσον αφορά την προετοιμασία και την εφαρμογή του συμφώνου εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων.

2. Τα κράτη μέλη εξετάζουν την ανάγκη ενίσχυσης της θεσμικής ικανότητας των εταιρών με σκοπό την ανάπτυξη των δυνατοτήτων τους, συμβάλλοντας στην αποτελεσματικότητα της εταιρικής σχέσης.

5.2 Βιώσιμη ανάπτυξη

1. Τα κράτη μέλη και οι αρχές διαχείρισης, σε όλα τα στάδια της υλοποίησης, εξασφαλίζουν την πλήρη ενσωμάτωση της βιώσιμης ανάπτυξης στα ΕΔΕΤ, λαμβάνοντας υπόψη την τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 ΣΕΕ, καθώς και την υποχρέωση να ενταχθούν οι απαιτήσεις για περιβαλλοντική προστασία σύμφωνα με το άρθρο 11 και την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», όπως ορίζεται στο άρθρο 191 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ.

Οι αρμόδιες για τη διαχείριση αρχές αναλαμβάνουν δράσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του προγράμματος, τη διάρκεια του κύκλου ζωής του προγράμματος, για να αποφευχθούν ή να μειωθούν τα επιβλαβή για το περιβάλλον αποτελέσματα των παρεμβάσεων και να επιτευχθούν αποτελέσματα σε καθαρά κοινωνικά, περιβαλλοντικά και κλιματικά οφέλη. Οι ενέργειες που πρόκειται να πραγματοποιηθούν μπορούν να συνίστανται, μεταξύ άλλων, στις εξής:

- α) κατευθύνουν τις επενδύσεις προς την πλέον αποδοτική χρήση των πόρων και προς βιώσιμες επιλογές,
 - β) αποφεύγουν επενδύσεις που ενδέχεται να έχουν σημαντικές περιβαλλοντικές ή κλιματικές επιπτώσεις και υποστηρίζουν ενέργειες για το μετριασμό τυχόν λοιπών επιπτώσεων,
 - γ) ακολουθούν μια μακροπρόθεσμη προοπτική όταν συγκρίνουν το κόστος των εναλλακτικών επενδυτικών επιλογών του «κύκλου ζωής»,
 - δ) αυξάνουν τη χρήση των οικολογικών δημόσιων συμβάσεων.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις δυνατότητες μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής σε αυτή των επενδύσεων που πραγματοποιούνται με την υποστήριξη των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με το άρθρο 8 του παρόντος κανονισμού, και εξασφαλίζουν ότι είναι ανθεκτικές στον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής και των φυσικών καταστροφών, όπως είναι οι αυξημένοι κίνδυνοι πλημμυρών, οι ξηρασίες, τα κύματα καύσωνα, οι δασικές πυρκαγιές και τα ακραία καιρικά φαινόμενα.
 3. Οι επενδύσεις είναι συνεπείς με την ιεράρχηση της διαχείρισης των υδάτινων πόρων σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, με έμφαση στις επιλογές διαχείρισης της ζήτησης. Οι εναλλακτικές επιλογές προμήθειας εξετάζονται μόνο όταν έχουν εξαντληθεί οι δυνατότητες εξοικονόμησης και αποδοτικής χρήσης νερού. Η δημόσια παρέμβαση στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων συμπληρώνει τις προσπάθειες του ιδιωτικού τομέα, ιδίως σε σχέση με την ευθύνη του παραγωγού. Οι επενδύσεις ενθαρρύνουν τις καινοτόμες προσεγγίσεις που προωθούν υψηλά επίπεδα ανακύκλωσης. Οι επενδύσεις είναι συνεπείς με την ιεράρχηση των αποβλήτων που καθορίζεται στην οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾. Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη βιοποικιλότητα και την προστασία των φυσικών πόρων είναι συνεπείς με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽³⁾.

5.3 Προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση

1. Σύμφωνα με το άρθρο 7, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή επιδιώκουν την επίτευξη του στόχου της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να αποτρέψουν κάθε διάκριση κατά την προετοιμασία, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των ενεργειών στα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ. Κατά την επιδίωξη των στόχων του άρθρου 7, τα κράτη μέλη περιγράφουν τις ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν, ιδίως όσον αφορά την επιλογή των πράξεων, τον προσδιορισμό των στόχων για παρεμβάσεις και τις ρυθμίσεις για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων. Τα κράτη μέλη διενεργούν επίσης αναλύσεις ως προς το φύλο κατά περίπτωση. Συγκεκριμένα, ειδικές στοχοθετημένες ενέργειες υποστηρίζονται από το ΕΚΤ.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 7, τη συμμετοχή των αρμόδιων φορέων που είναι αρμόδιοι για την προώθηση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση των διακρίσεων στην εταιρική σχέση και διασφαλίζουν κατάλληλες δομές σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές για την παροχή συμβουλών σχετικά με την ισότητα των φύλων, την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προσβασιμότητα προκειμένου να παρέχουν την αναγκαία εμπειρογνομοσύνη στην προετοιμασία, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των ΕΔΕΤ.
3. Οι διαχειριστικές αρχές πραγματοποιούν αξιολογήσεις ή ασκήσεις αυτοαξιολόγησης, σε συντονισμό με τις επιτροπές παρακολούθησης, με επίκεντρο την εφαρμογή της αρχής της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου.

⁽¹⁾ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000 για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

⁽²⁾ Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 2008 για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 3).

⁽³⁾ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

4. Τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν, με κατάλληλο τρόπο, τις ανάγκες των μειονεκτουσών ομάδων προκειμένου να τους επιτραπεί να ενταχθούν καλύτερα στην αγορά εργασίας και, κατά συνέπεια, να διευκολυνθεί η πλήρης συμμετοχή τους στην κοινωνία.

5.4 Προσβασιμότητα

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, σύμφωνα με το άρθρο 7 για την αποτροπή των διακρίσεων λόγω αναπηρίας. Οι διαχειριστικές αρχές φροντίζουν, μέσω λήψης μέτρων σε όλο τον κύκλο ζωής του προγράμματος, ώστε όλα τα προϊόντα, αγαθά, υπηρεσίες και υποδομές που είναι ανοικτές ή παρέχονται στο κοινό και συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ να είναι προσβάσιμες σε όλους τους πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία σε επίπεδο Ένωσης και σε εθνικό επίπεδο, συμβάλλοντας έτσι σε ένα περιβάλλον χωρίς εμπόδια για τα άτομα με αναπηρίες και τους ηλικιωμένους. Επιπλέον, εξασφαλίζεται η δυνατότητα πρόσβασης στο φυσικό περιβάλλον, στις μεταφορές, στις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας, προκειμένου να προαχθεί η ένταξη των μειονεκτουσών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες. Τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν μπορούν να περιλαμβάνουν προσανατολισμό των επενδύσεων στην προσβασιμότητα σε υφιστάμενα κτίρια και καθιερωμένες υπηρεσίες.

5.5 Αντιμετώπιση της δημογραφικής αλλαγής

1. Οι προκλήσεις που προκύπτουν από τις δημογραφικές αλλαγές, συμπεριλαμβανομένων ιδίως εκείνων που αφορούν τον συρρικνούμενο ενεργό πληθυσμό, την αυξανόμενη αναλογία συνταξιοδοτημένων ατόμων στο συνολικό πληθυσμό και τη μείωση του πληθυσμού, λαμβάνονται υπόψη σε όλα τα επίπεδα. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα ΕΔΕΤ, σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές, όπου υφίστανται τέτοιες στρατηγικές, για την αντιμετώπιση των δημογραφικών προβλημάτων και για να δημιουργήσουν οικονομική ανάπτυξη που συνδέεται με μια γηράσκουσα κοινωνία.
2. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα ΕΔΕΤ, σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές, για να διευκολύνουν την ένταξη όλων των ηλικιακών ομάδων, μεταξύ άλλων μέσω καλύτερης πρόσβασης στην εκπαίδευση και δομών κοινωνικής στήριξης, με σκοπό τη βελτίωση των ευκαιριών εύρεσης εργασίας για τους ηλικιωμένους και τους νέους, και δίνοντας έμφαση στις περιφέρειες σε υψηλά ποσοστά ανεργίας στους νέους σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ένωσης. Οι επενδύσεις στον τομέα των υποδομών για την υγεία στοχεύουν σε μακρόβιο και υγιή επαγγελματικό βίο για όλους τους πολίτες της Ένωσης.
3. Προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις στις περιοχές που πλήττονται περισσότερο από τη δημογραφική αλλαγή, τα κράτη μέλη καθορίζουν ιδίως μέτρα για:
 - α) την υποστήριξη της δημογραφικής ανανέωσης μέσω καλύτερων συνθηκών για τις οικογένειες και καλύτερης εξισορρόπησης της επαγγελματικής και της οικογενειακής ζωής·
 - β) την τόνωση της απασχόλησης, την αύξηση της παραγωγικότητας και της οικονομικής επίδοσης μέσω επενδύσεων στην εκπαίδευση, στις ΤΠΕ και στην έρευνα και καινοτομία·
 - γ) την έμφαση στην καταλληλότητα και την ποιότητα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και στις δομές κοινωνικής υποστήριξης, καθώς και, κατά περίπτωση, στην αποτελεσματικότητα των συστημάτων κοινωνικής προστασίας·
 - δ) την προώθηση οικονομικά αποδοτικής παροχής υγειονομικής περιθαλψής και μακροχρόνιας περιθαλψής, συμπεριλαμβανομένων επενδύσεων στην ηλεκτρονική περιθαλψη και φροντίδα και σε υποδομές.

5.6 Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογή

Σύμφωνα με το άρθρο 8, ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και η προσαρμογή σε αυτή καθώς και η πρόληψη κινδύνων ενσωματώνονται στη διαδικασία προετοιμασίας και υλοποίησης των συμφώνων εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων.

6. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΤΟΥΝ ΚΑΙΡΙΕΣ ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

- 6.1 Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τα γεωγραφικά ή δημογραφικά χαρακτηριστικά και εγκρίνουν μέτρα αντιμετώπισης των ειδικών εδαφικών προκλήσεων κάθε περιφέρειας ώστε να αξιοποιηθεί το ειδικό αναπτυξιακό δυναμικό τους, βοηθώντας έτσι τις περιφέρειες να επιτύχουν έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.
- 6.2 Η επιλογή και ο συνδυασμός των θεματικών στόχων, καθώς και η επιλογή των αντίστοιχων επενδυτικών και ενωσιακών προτεραιοτήτων και οι ειδικοί στόχοι που έχουν τεθεί, αποτυπώνουν τις ανάγκες και τις δυνατότητες για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη κάθε κράτους μέλους και περιφέρειας.

- 6.3 Κατά την προετοιμασία των συμφώνων εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν συνεπώς υπόψη το γεγονός ότι οι βασικότερες κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η Ένωση – παγκοσμιοποίηση, δημογραφική αλλαγή, υποβάθμιση του περιβάλλοντος, μετανάστευση, κλιματική αλλαγή, χρήση της ενέργειας, οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες της κρίσης – έχουν ενδεχομένως διαφορετικό αντίκτυπο στις διάφορες περιφέρειες.
- 6.4 Για μια ολοκληρωμένη εδαφική προσέγγιση για την αντιμετώπιση των εδαφικών προκλήσεων, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα προγράμματα των ΕΔΕΤ αντικατοπτρίζουν την πολυμορφία των ευρωπαϊκών περιφερειών, όσον αφορά την απασχόληση και τα χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας, τις σχέσεις αλληλεξάρτησης μεταξύ διαφορετικών τομέων, τα μοντέλα μετακινήσεων προς και από την εργασία, τη γήρανση του πληθυσμού και τις δημογραφικές μεταβολές, τα χαρακτηριστικά του πολιτιστικού τοπίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς, τις αδυναμίες και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, τη χρήση της γης και τους περιορισμούς των πόρων, τις δυνατότητες για πιο βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων των εναλλακτικών μορφών ενέργειας, τις θεσμικές ρυθμίσεις και ρυθμίσεις διακυβέρνησης, τη διασυνδεσιμότητα και την προσβασιμότητα και τις συνδέσεις μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών. Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο α), τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες λαμβάνουν, κατά συνέπεια, τα ακόλουθα μέτρα με σκοπό να προετοιμάσουν τα σύμφωνα εταιρικής σχέσης και τα προγράμμά τους:
- α) Ανάλυση των χαρακτηριστικών, των αναπτυξιακών δυνατοτήτων και της ικανότητας του κράτους μέλους ή της περιφέρειας, ιδίως σε σχέση με τις βασικές προκλήσεις που προσδιορίστηκαν στη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων, κατά περίπτωση, στις ειδικές συστάσεις για κάθε χώρα που έχουν εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 121 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που έχουν εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 148 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ.
 - β) Μια αξιολόγηση των κυριότερων προκλήσεων που πρέπει να αντιμετωπιστούν ανά περιφέρεια ή κράτος μέλος, ο εντοπισμός των σημείων συμφόρησης και των ελλειπουσών ζευξέων, του χάσματος καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης προγραμματισμού και ικανότητας υλοποίησης που παρεμποδίζουν το μακροπρόθεσμο δυναμικό για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Αυτό αποτελεί τη βάση για τον προσδιορισμό των πιθανών τομέων και δραστηριοτήτων για την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων της πολιτικής, τις παρεμβάσεις και τη συγκέντρωση.
 - γ) Μια εκτίμηση των διατομεακών, των διαδικαιοδοτικών ή των διασυνοριακών προκλήσεων που αφορούν το συντονισμό, ιδίως στο πλαίσιο των μακροπεριφερειακών στρατηγικών και των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες.
 - δ) Προσδιορισμός των μέτρων για την επίτευξη καλύτερου συντονισμού μεταξύ των διαφόρων εδαφικών επιπέδων, λαμβάνοντας υπόψη την κατάλληλη εδαφική κλίμακα και πλαίσιο για το σχεδιασμό πολιτικής καθώς και το θεσμικό και νομικό πλαίσιο των κρατών μελών, και πηγές χρηματοδότησης με σκοπό μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που θα συνδέει τη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη με τους περιφερειακούς και τοπικούς φορείς.
- 6.5. Προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη ο στόχος της εδαφικής συνοχής, τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες εξασφαλίζουν ιδίως ότι η γενική προσέγγιση για την προώθηση της έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης στους σχετικούς τομείς:
- α) απηχεί τον ρόλο των πόλεων, των αστικών και αγροτικών περιοχών, των αλιευτικών και παράκτιων περιοχών, καθώς και των περιοχών που αντιμετωπίζουν ειδικά γεωγραφικά ή δημογραφικά μειονεκτήματα.
 - β) λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες προκλήσεις για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, τις υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και τις νησιωτικές, διασυνοριακές ή ορεινές περιοχές.
 - γ) αντιμετωπίζει τις ζεύξεις υπαίθρου-πόλης όσον αφορά την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας υποδομές και υπηρεσίες και τα προβλήματα στις περιοχές με υψηλή συγκέντρωση κοινωνικά περιθωριοποιημένων κοινοτήτων.
7. Δραστηριότητες συνεργασίας
- 7.1 Συντονισμός και συμπληρωματικότητα
1. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των δραστηριοτήτων συνεργασίας και άλλων δράσεων που υποστηρίζονται από τα ΕΔΕΤ.
 2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες συνεργασίας συμβάλλουν ουσιαστικά στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και ότι η συνεργασία οργανώνεται έτσι ώστε να υποστηρίζονται ευρύτεροι πολιτικοί στόχοι. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή εξασφαλίζουν, σύμφωνα με τις αντίστοιχες ευθύνες τους, τη συμπληρωματικότητα και τον συντονισμό με άλλα προγράμματα ή μέσα που χρηματοδοτούνται από την Ένωση.

3. Για να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της πολιτικής συνοχής, τα κράτη μέλη αναζητούν συντονισμό και συμπληρωματικότητα μεταξύ προγραμμάτων του στόχου Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας και των προγραμμάτων του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, ιδίως για την εξασφάλιση συνεκτικού σχεδιασμού και για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων μεγάλης κλίμακας.
4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, κατά περίπτωση, ότι οι στόχοι των μακροπεριφερειακών στρατηγικών και των στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες αποτελούν μέρος του συνολικού στρατηγικού σχεδιασμού στα σύμφωνα εταιρικής σχέσης, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, και στα επιχειρησιακά προγράμματα στις οικείες περιφέρειες και κράτη μέλη, σύμφωνα με τα σχετικά άρθρα των ειδικών κανόνων των Ταμείων. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν επίσης να εξασφαλίσουν ότι, αφού θεσπιστούν οι μακροπεριφερειακές στρατηγικές και οι στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες, τα ΕΔΕΤ υποστηρίζουν την υλοποίησή τους σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 και τα σχετικά άρθρα των ειδικών κανόνων για κάθε Ταμείο, καθώς και ανάλογα με τις ανάγκες της περιοχής του προγράμματος που έχουν προσδιορίσει τα κράτη μέλη. Για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική εφαρμογή υπάρχει επίσης συντονισμός με άλλα μέσα που χρηματοδοτούνται από την Ένωση καθώς και με άλλα συναφή μέσα.
5. Τα κράτη μέλη, εφόσον απαιτείται, χρησιμοποιούν τη δυνατότητα να διενεργήσουν διαπεριφερειακές και διακρατικές δράσεις με δικαιούχους εγκατεστημένους σε τουλάχιστον ένα άλλο κράτος μέλος στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων βάσει του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, μεταξύ άλλων σχετικά με την εφαρμογή των σχετικών μέτρων για την έρευνα και την καινοτομία που προέρχονται από τις στρατηγικές για την «έξυπνη εξειδίκευση».
6. Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες πραγματοποιούν την καλύτερη δυνατή χρήση των προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας, υπερβαίνοντας τους φραγμούς για μια συνεργασία που καταργεί τα διοικητικά όρια, ενώ ταυτόχρονα συμβάλουν στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς και ενισχύουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Σε αυτό το πλαίσιο, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε περιφέρειες που καλύπτονται από το άρθρο 349 ΣΛΕΕ.

7.2 Διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ

1. Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες επιδιώκουν να κάνουν χρήση της συνεργασίας ώστε να επιτύχουν κρίσιμη μάζα, μεταξύ άλλων στους τομείς των ΤΠΕ και της έρευνας και καινοτομίας, καθώς και να προωθήσουν την ανάπτυξη κοινών έξυπνων προσεγγίσεων της εξειδίκευσης και εταιρικών σχέσεων ανάμεσα σε εκπαιδευτικά ιδρύματα. Η διαπεριφερειακή συνεργασία περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, την τόνωση της συνεργασίας ανάμεσα σε καινοτόμους ομίλους προσανατολισμένους στην έρευνα και σε ανταλλαγές ανάμεσα σε ερευνητικά ιδρύματα, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία των «περιφερειών της γνώσης» και του «ερευνητικού δυναμικού στις περιφέρειες σύγκλισης και στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες» στο πλαίσιο του εβδομίου προγράμματος πλαισίου για την έρευνα.
2. Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες επιδιώκουν, στις οικείες περιοχές, να βασιστούν στη διασυνοριακή και διακρατική συνεργασία προκειμένου:
 - α) να εξασφαλίσουν ότι οι περιοχές που μοιράζονται σημαντικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά (νησιά, λίμνες, ποτάμια, θαλάσσιες λεκάνες ή οροσειρές) στηρίζουν την κοινή διαχείριση και προώθηση των φυσικών πόρων τους·
 - β) να αξιοποιήσουν τις οικονομίες κλίμακας που μπορούν να επιτευχθούν, ιδίως σε σχέση με τις επενδύσεις που αφορούν την κοινή χρήση κοινών δημόσιων υπηρεσιών·
 - γ) να προωθήσουν τον συνεπή προγραμματισμό και την ανάπτυξη διασυνοριακής δικτυακής υποδομής, ιδίως των διασυνοριακών ζεύξεων που λείπουν, καθώς και φιλικών προς το περιβάλλον και διαλειτουργικών τρόπων μεταφοράς σε μεγαλύτερες γεωγραφικές περιοχές·
 - δ) να επιτύχουν κρίσιμη μάζα, ιδίως στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας, των ΤΠΕ και της παιδείας, καθώς και σε σχέση με μέτρα που βελτιώνουν την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ·
 - ε) να ενισχύσουν τις διασυνοριακές υπηρεσίες της αγοράς εργασίας ώστε να τονωθεί η διασυνοριακή κινητικότητα των εργαζομένων·
 - στ) να βελτιώσουν τη διασυνοριακή διακυβέρνηση.
3. Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες επιδιώκουν τη χρήση της διαπεριφερειακής συνεργασίας ώστε να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα της πολιτικής συνοχής ενθαρρύνοντας την ανταλλαγή εμπειριών ανάμεσα στις περιφέρειες και τις πόλεις, προκειμένου να βελτιωθεί ο σχεδιασμός και η εφαρμογή των προγραμμάτων βάσει του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση και του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας.

7.3 Συμβολή των κανονικών προγραμμάτων στις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και τις στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες

1. Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 στοιχείο α) σημείο ii) του παρόντος κανονισμού και τις σχετικές διατάξεις των ειδικών κανόνων για κάθε Ταμείο, τα κράτη μέλη επιδιώκουν να εξασφαλίσουν την επιτυχή κινητοποίηση της ενωσιακής χρηματοδότησης για μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες σύμφωνα με τις ανάγκες της περιοχής του προγράμματος που έχουν προσδιορίσει τα κράτη μέλη. Η διασφάλιση επιτυχούς κινητοποίησης μπορεί να επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, με την ιεράρχηση πράξεων που προέρχονται από τις μακροπεριφερειακές στρατηγικές και τις στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες, με τη διοργάνωση ειδικών προσκλήσεων γι' αυτές ή με την απόδοση προτεραιότητας στις πράξεις αυτές κατά τη διαδικασία επιλογής μέσω του προσδιορισμού των πράξεων που μπορούν να συγχρηματοδοτηθούν από διαφορετικά προγράμματα.
2. Τα κράτη μέλη εξετάζουν τη χρήση σχετικών διακρατικών προγραμμάτων ως πλαισίων για την υποστήριξη του φάσματος πολιτικών και πόρων που απαιτούνται για την υλοποίηση μακροπεριφερειακών στρατηγικών και στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες.
3. Τα κράτη μέλη προωθούν, κατά περίπτωση, τη χρήση των ΕΔΕΤ στο πλαίσιο των μακροπεριφερειακών στρατηγικών, για τη δημιουργία ευρωπαϊκών διαδρόμων μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης για τον εκσυγχρονισμό των τελωνείων, την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, τη διαχείριση των υδάτινων πόρων σε επίπεδο λεκάνης ποταμού, τις πράσινες υποδομές, την ολοκληρωμένη θαλάσσια συνεργασία σε διασυνοριακό και διατομεακό επίπεδο, τα δίκτυα Ε&Κ και ΤΠΕ, τη διαχείριση των κοινών θαλάσσιων πόρων στις θαλάσσιες λεκάνες, καθώς και την προστασία της θαλάσσιας βιοποικιλότητας.

7.4 Διακρατική συνεργασία στο πλαίσιο του ΕΚΤ

1. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν να επιληφθούν των τομέων πολιτικής που έχουν προσδιοριστεί στις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου με σκοπό να μεγιστοποιηθεί η αμοιβαία μάθηση.
2. Τα κράτη μέλη επιλέγουν, κατά περίπτωση, τα θέματα των διακρατικών δραστηριοτήτων και θεσπίζουν κατάλληλους μηχανισμούς υλοποίησης σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

1. Το πλαίσιο επιδόσεων συνίσταται σε ορόσημα που καθορίζονται για κάθε προτεραιότητα, με εξαίρεση τις προτεραιότητες που αφορούν αποκλειστικά την τεχνική συνδρομή και τα προγράμματα που αφορούν αποκλειστικά μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, σύμφωνα με το άρθρο 39 κατά περίπτωση, για το έτος 2018 και τους στόχους που έχουν καθοριστεί για το 2023. Τα ορόσημα και οι στόχοι παρουσιάζονται σύμφωνα με το μορφότυπο που ορίζεται στον πίνακα 1. Τα ορόσημα και οι στόχοι παρουσιάζονται σύμφωνα με το μορφότυπο που ορίζεται στον πίνακα 1.

Πίνακας 1: Μορφότυπο για το πλαίσιο επιδόσεων

Προτεραιότητα	Δείκτης και μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση		Ορόσημο για το 2018	Στόχος για το 2023

2. Τα ορόσημα είναι οι ενδιάμεσοι στόχοι, που είναι άμεσα συνδεδεμένοι με την επίτευξη του ειδικού στόχου μιας προτεραιότητας, κατά περίπτωση, και οι οποίοι εκφράζουν την επιδιωκόμενη πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων που έχουν καθοριστεί για το τέλος της περιόδου. Τα ορόσημα που καθορίζονται για το 2018 περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικούς δείκτες, δείκτες εκρών και, κατά περίπτωση, δείκτες αποτελεσμάτων άμεσα συνδεδεμένους με τις παρεμβάσεις στην υποστηριζόμενη πολιτική. Δείκτες αποτελεσμάτων δεν λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του άρθρου 22 παράγραφοι 6 και 7. Μπορεί επίσης να καθοριστούν ορόσημα για τα βασικά στάδια εφαρμογής.
3. Τα ορόσημα και οι στόχοι είναι:
- α) ρεαλιστικοί, επιτεύξιμοι, συναφείς, καταγράφοντας τις βασικές πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο μιας προτεραιότητας·
 - β) συνεπείς προς τη φύση και το χαρακτήρα κάθε επιμέρους στόχου της προτεραιότητας·
 - γ) διαφανείς, με αντικειμενικά επαληθεύσιμους στόχους και προσδιορισμένη πηγή πληροφοριών η οποία, όταν είναι δυνατόν, είναι δημόσια διαθέσιμη·
 - δ) επαληθεύσιμοι, χωρίς επιβολή δυσανάλογης διοικητικής επιβάρυνσης·
 - ε) συνεπείς προς όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα, κατά περίπτωση.
4. Οι στόχοι για το 2023 για μια συγκεκριμένη προτεραιότητα καθορίζονται λαμβάνοντας υπόψη το ποσό του αποθεματικού επίδοσης που αφορά την εν λόγω προτεραιότητα.
5. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπως μια σημαντική μεταβολή των οικονομικών, περιβαλλοντικών συνθηκών ή των συνθηκών της αγοράς εργασίας σε κράτος μέλος ή περιφέρεια, και πέρα από τις τροποποιήσεις που προκύπτουν από τις αλλαγές στην κατανομή των κονδυλίων για δεδομένη προτεραιότητα, το κράτος μέλος μπορεί να προτείνει την επανεξέταση των ορόσημων και των στόχων βάσει του άρθρου 30.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΠΕΔΪΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ Ή ΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΆΡΘΡΟ 23 ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΣ 11**1. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ**

Το ανώτατο επίπεδο αναστολής που εφαρμόζεται σε ένα κράτος μέλος κατ' αρχάς καθορίζεται συνεκτιμώντας τα ανώτατα επίπεδα που ορίζει το άρθρο 23 παράγραφος 11 τρίτο εδάφιο στοιχεία α) έως γ). Το επίπεδο αυτό μειώνεται εάν ισχύει ένα εκ των κάτωθι:

- α) εάν ο δείκτης ανεργίας στο κράτος μέλος για το έτος που προηγείται του γεγονότος που προκάλεσε το συμβάν, όπως προβλέπει το άρθρο 23 παράγραφος 9, υπερβαίνει τον μέσο όρο του δείκτη της Ένωσης κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες και άνω, το μέγιστο επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 15 %·
 - β) εάν ο δείκτης ανεργίας στο κράτος μέλος για το έτος που προηγείται του γεγονότος που προκάλεσε το συμβάν, όπως προβλέπει το άρθρο 23 παράγραφος 9, υπερβαίνει τον μέσο όρο του δείκτη της Ένωσης κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες και άνω, το μέγιστο επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 25 %·
 - γ) εάν ο δείκτης ανεργίας στο κράτος μέλος για το έτος που προηγείται του γεγονότος που προκάλεσε το συμβάν, όπως προβλέπει το άρθρο 23 παράγραφος 9, υπερβαίνει τον μέσο όρο του δείκτη της Ένωσης κατά οκτώ ποσοστιαίες μονάδες και άνω, το μέγιστο επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 50 %·
 - δ) εάν το ποσοστό των ατόμων που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού στο κράτος μέλος υπερβαίνει τον μέσο όρο της Ένωσης κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες και άνω για το έτος που προηγείται του γεγονότος που προκάλεσε το συμβάν, όπως προβλέπει το άρθρο 23 παράγραφος 9, το μέγιστο επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 20 %·
 - ε) εάν το κράτος μέλος αντιμετωπίζει συρρίκνωση του πραγματικού ΑΕΠ νόμου για δύο ή περισσότερα διαδοχικά έτη που προηγούνται του γεγονότος που προκάλεσε το συμβάν, όπως προβλέπει το άρθρο 23 παράγραφος 9, το μέγιστο επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 20 %·
- στ) αν η αναστολή αφορά αναλήψεις υποχρεώσεων για τα έτη 2018, 2019 ή 2020, εφαρμόζεται μείωση στο επίπεδο που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 21 παράγραφος 10 ως εξής:
- i) για το έτος 2018, το επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 15 %·
 - ii) για το έτος 2019, το επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 25 %·
 - iii) για το έτος 2020, το επίπεδο αναστολής μειώνεται κατά 50 %·

Η μείωση του επιπέδου αναστολής που απορρέει από την εφαρμογή των στοιχείων α) έως στ) δεν υπερβαίνει συνολικά το 50 %.

Σε περίπτωση που η κατάσταση που περιγράφεται στα στοιχεία β) και γ) συντρέχει ταυτόχρονα με τα στοιχεία δ) και ε), η εφαρμογή της αναστολής αναβάλλεται κατά ένα έτος.

2. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΔΪΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Η αναστολή αναλήψεων υποχρεώσεων που εφαρμόζεται σε ένα κράτος μέλος επηρεάζει κατ' αρχάς αναλογικά όλα τα προγράμματα και τις προτεραιότητες.

Ωστόσο, από το πεδίο αναφοράς της αναστολής αποκλείονται τα κάτωθι προγράμματα και προτεραιότητες:

- i) προγράμματα ή προτεραιότητες που υπόκεινται ήδη σε απόφαση αναστολής σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 6·
- ii) προγράμματα ή προτεραιότητες των οποίων οι πόροι πρόκειται να αυξηθούν λόγω αίτησης αναπρογραμματισμού που έχει υποβάλει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1 κατά τη διάρκεια του έτους του γεγονότος που προκάλεσε το συμβάν που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 9·
- iii) προγράμματα ή προτεραιότητες των οποίων οι πόροι αυξήθηκαν κατά τα δύο έτη που προηγήθηκαν του έτους του γεγονότος που προκάλεσε το συμβάν που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 9, λόγω απόφασης που εγκρίθηκε σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 5·

iv) προγράμματα ή προτεραιότητες ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση αντίξωων οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών. Αυτά καλύπτουν προγράμματα ή προτεραιότητες που στηρίζουν επενδύσεις ιδιαίτερης σημασίας στην Ένωση και αφορούν την ΠΑΝ. Τέτοιας ζωτικής σημασίας μπορούν να θεωρηθούν προγράμματα ή προτεραιότητες όταν στηρίζουν επενδύσεις που αφορούν την υλοποίηση συστάσεων που έχουν απευθυνθεί στο οικείο κράτος μέλος στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και αποσκοπούν σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ή σχετίζονται με προτεραιότητες που στηρίζουν τη μείωση της φτώχειας ή μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής για την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ.

3. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΕΛΙΚΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ

Ο αποκλεισμός προτεραιότητας στο πλαίσιο ενός προγράμματος πραγματοποιείται με μείωση της ανάληψης υποχρεώσεων του προγράμματος αναλογικά με το κονδύλι προτεραιότητας

Το επίπεδο αναστολής που εφαρμόζεται σε αναλήψεις υποχρεώσεων των προγραμμάτων αντιστοιχεί στο επίπεδο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη συνολικού επιπέδου αναστολής που ορίζεται στο σημείο 1.

4. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Από το πεδίο αναφοράς της αναστολής πληρωμών αποκλείονται επίσης τα προγράμματα και οι προτεραιότητες που αναφέρονται στο σημείο 2 στοιχεία i) έως iv).

Το επίπεδο αναστολής που εφαρμόζεται δεν υπερβαίνει το 50 % των πληρωμών των προγραμμάτων και των προτεραιοτήτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ: ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. Όταν ένα μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής εφαρμόζεται σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 4 στοιχεία α) και β), η συμφωνία χρηματοδότησης περιλαμβάνει τους όρους και τις προϋποθέσεις των συνεισφορών στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής στο πλαίσιο του προγράμματος και περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) τη στρατηγική ή την πολιτική περί επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων εφαρμογής, των χρηματοπιστωτικών προϊόντων που θα παρασχεθούν, των στοχευόμενων τελικών αποδεκτών και του σχεδιαζόμενου συνδυασμού με την παροχή επιχορηγήσεων (κατά περίπτωση)·
 - β) επιχειρηματικό σχέδιο ή αντίστοιχα έγγραφα για το προς εφαρμογή μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, συμπεριλαμβανομένου του αναμενόμενου αποτελέσματος μόχλευσης που αναφέρεται στο άρθρο 37 παράγραφος 2·
 - γ) τα αποτελέσματα τα οποία το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής αναμένεται να επιτύχει ώστε να συμβάλει στους συγκεκριμένους στόχους της σχετικής προτεραιότητας·
 - δ) τις διατάξεις για την παρακολούθηση της υλοποίησης των επενδύσεων και των ροών συναλλαγών, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής έκθεσης από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής στο αμοιβαίο κεφάλαιο ή/και τη διαχειριστική αρχή ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση προς το άρθρο 46·
 - ε) απαιτήσεις ελέγχου, όπως ελάχιστες απαιτήσεις τεκμηρίωσης στο επίπεδο του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής (και σε επίπεδο αμοιβαίου κεφαλαίου, κατά περίπτωση) και απαιτήσεις σχετικά με την τήρηση χωριστών βιβλίων για τις διάφορες μορφές υποστήριξης, σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφοι 7 και 8 (κατά περίπτωση), συμπεριλαμβανομένων διατάξεων και απαιτήσεων σχετικά με την πρόσβαση σε έγγραφα από εθνικές ελεγκτικές αρχές, ελεγκτές της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για την εξασφάλιση σαφούς διαδρομής ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 40·
 - στ) απαιτήσεις και διαδικασίες για τη διαχείριση της σταδιακής συνεισφοράς από το πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 35 και για την πρόβλεψη του ρυθμού των επενδυτικών προσφορών, συμπεριλαμβανομένων απαιτήσεων για διαχειριστικούς/ ανεξάρτητους λογαριασμούς, σύμφωνα με το άρθρο 38 παράγραφος 6·
 - ζ) απαιτήσεις και διαδικασίες για τη διαχείριση του τόκου και άλλων εσόδων που προκύπτουν κατά την έννοια του άρθρου 43, συμπεριλαμβανομένων αποδεκτών ταμειακών πράξεων/ επενδύσεων και τις υποχρεώσεις και ευθύνες των εμπλεκόμενων μερών·
 - η) διατάξεις σχετικά με τον υπολογισμό και την καταβολή δαπανών διαχείρισης που έχουν πραγματοποιηθεί ή εξόδων διαχείρισης του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής·
 - θ) διατάξεις σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση πόρων που αποδίδονται στην υποστήριξη των ΕΔΕΤ έως το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 44·
 - ι) διατάξεις σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση πόρων που αποδίδονται στη στήριξη των ΕΔΕΤ μετά το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 45 και την πολιτική εξόδου της συνεισφοράς των ΕΔΕΤ από το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής·
 - ια) προϋποθέσεις για ενδεχόμενη ολική ή μερική απόσυρση των συνεισφορών στο πλαίσιο προγραμμάτων από τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, συμπεριλαμβανομένου του αμοιβαίου κεφαλαίου, κατά περίπτωση·
 - ιβ) διατάξεις που εξασφαλίζουν ότι οι φορείς οι οποίοι εφαρμόζουν μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής τα διαχειρίζονται με ανεξαρτησία και σύμφωνα με τα σχετικά επαγγελματικά πρότυπα και ενεργούν αποκλειστικά προς το συμφέρον των μερών που συνεισφέρουν στο μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής·
 - ιγ) διατάξεις για την εκκαθάριση του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής·
- Εκτός αυτού, όταν τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής οργανώνονται μέσω αμοιβαίου κεφαλαίου, η συμφωνία χρηματοδότησης μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και του φορέα που εφαρμόζει το αμοιβαίο κεφάλαιο πρέπει επίσης να περιέχει διατάξεις για την αξιολόγηση και την επιλογή των φορέων που εφαρμόζουν τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, συμπεριλαμβανομένων των προσκλήσεων για την εκδήλωση ενδιαφέροντος ή των διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων.
2. Τα έγγραφα στρατηγικής που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 8 για τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής που εφαρμόζονται βάσει του άρθρου 38 παράγραφος 4 στοιχείο γ) περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) στρατηγική ή πολιτική περί επενδύσεων του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής, γενικοί όροι και προϋποθέσεις των σχεδιαζόμενων χρεωστικών προϊόντων, στοχευόμενοι αποδέκτες και προς υποστήριξη δράσεις·

-
- β) επιχειρηματικό σχέδιο ή αντίστοιχα έγγραφα για το προς εφαρμογή μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής, συμπεριλαμβανομένου του αναμενόμενου αποτελέσματος μόχλευσης που αναφέρεται στο άρθρο 37 παράγραφος 2·
- γ) χρησιμοποίηση και επαναχρησιμοποίηση πόρων που αποδίδονται στη στήριξη των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με τα άρθρα 43, 44 και 45·
- δ) παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων για την εφαρμογή του μέσου χρηματοοικονομικής τεχνικής με στόχο τη συμμόρφωση προς το άρθρο 46.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗΝ ΠΟΣΟΣΤΩΝ ΓΙΑ ΈΡΓΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΚΑΘΑΡΑ ΈΣΟΔΑ

	Τομέας	Κατ' αποκοπήν ποσοστά
1	ΔΡΟΜΟΙ	30 %
2	ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ	20 %
3	ΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	20 %
4	ΥΔΡΕΥΣΗ	25 %
5	ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	20 %

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2014 ΈΩς 2020

Προσαρμοσμένη ετήσια μορφή των πιστώσεων (συμπεριλαμβανομένου του αιτήματος συμπληρωματικής πληρωμής υπέρ της ΠΑΝ)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
τιμές σε ευρώ, 2011	44 677 333 745	45 403 321 660	46 044 910 729	46 544 721 007	47 037 288 589	47 513 211 563	47 924 907 446	325 145 694 739

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΠΟΡΩΝ

Μεθοδολογία κατανομής πόρων για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, που αναφέρεται στο άρθρο 90 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο α)

1. Η κατανομή πόρων σε κάθε κράτος μέλος είναι το άθροισμα των κατανομών για τις μεμονωμένες επιλέξιμες περιοχές επιπέδου NUTS-2, που υπολογίζεται με βάση τα κάτωθι βήματα:
 - α) καθορισμός ενός απόλυτου ποσού (σε EUR) που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του πληθυσμού της συγκεκριμένης περιφέρειας επί τη διαφορά μεταξύ του κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ της περιφέρειας, εκφρασμένου σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (ΜΑΔ), και του κατά κεφαλήν μέσου όρου του ΑΕγχΠ της ΕΕ-27 (σε ΜΑΔ),
 - β) εφαρμογή ενός ποσοστιαίου συντελεστή στο ανωτέρω απόλυτο ποσό προκειμένου να καθοριστεί η συνολική χρηματοδότηση της περιφέρειας· ο συντελεστής αυτός είναι φθίνων ώστε να λαμβάνεται υπόψη η σχετική ευημερία, υπολογιζόμενη σε ΜΑΔ, σε σύγκριση με το μέσο όρο της ΕΕ-27, του κράτους μέλους στο οποίο ανήκει η επιλέξιμη περιφέρεια, και συγκεκριμένα:
 - i) για τις περιφέρειες σε κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕΕ ανέρχεται σε λιγότερο από το 82 % του μέσου όρου της ΕΕ-27: 3,15 %·
 - ii) για τις περιφέρειες σε κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕΕ είναι μεταξύ του 82 % και του 99 % του μέσου όρου της ΕΕ-27: 2,70 %·
 - iii) για τις περιφέρειες σε κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕΕ ανέρχεται σε πάνω από το 99 % του μέσου όρου της ΕΕ-27: 1,65 %·
 - γ) στο ποσό που προκύπτει από το στοιχείο β), προστίθεται, ανάλογα με την περίπτωση, ένα ποσό που απορρέει από τη χορήγηση πριμοδότησης 1 300 EUR ανά άνεργο ετησίως, βάσει του αριθμού ανέργων στη συγκεκριμένη περιφέρεια ο οποίος υπερβαίνει τον αριθμό ανέργων που θα είχε προκύψει εάν είχε ληφθεί ως βάση το μέσο ποσοστό ανέργων του συνόλου των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών της ΕΕ.

Μέθοδος κατανομής για τις περιφέρειες μετάβασης που είναι επιλέξιμες βάσει του στόχου για επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση που αναφέρεται στο άρθρο 90 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β)

2. Το συνολικό ποσό που λαμβάνει κάθε κράτος μέλος αντιστοιχεί στο άθροισμα των πόρων που χορηγούνται στις διάφορες επιλέξιμες περιφέρειες επιπέδου NUTS 2, οι οποίοι υπολογίζονται σύμφωνα με τα ακόλουθα βήματα:
 - α) καθορισμός της ελάχιστης και της μέγιστης θεωρητικής έντασης των ενισχύσεων για κάθε επιλέξιμη περιφέρεια μετάβασης. Το ελάχιστο επίπεδο στήριξης προσδιορίζεται με τη μέση κατά κεφαλήν ένταση της ενίσχυσης ανά κράτος μέλος χωρίς την εφαρμογή του περιφερειακού δικτύου ασφαλείας που χορηγείται στις πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες του εν λόγω κράτους μέλους. Σε περίπτωση που το κράτος μέλος δεν έχει περισσότερο ανεπτυγμένες περιοχές, το ελάχιστο επίπεδο στήριξης προσδιορίζεται με τη μέση κατά κεφαλήν ένταση της ενίσχυσης για το σύνολο των περισσότερο ανεπτυγμένων περιφερειών, δηλαδή 19,80 EUR κατά κεφαλήν και ανά έτος. Το ανώτατο επίπεδο στήριξης αναφέρεται σε μια θεωρητική περιφέρεια με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ το 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-27 και υπολογίζεται βάσει της μεθόδου που περιγράφεται ανωτέρω στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β). Από το ποσό που προκύπτει με τη μέθοδο αυτή, λαμβάνεται υπόψη το 40 %·
 - β) υπολογισμός των αρχικών περιφερειακών πιστώσεων, λαμβανομένου υπόψη του περιφερειακού κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ (σε ΜΑΔ) μέσω γραμμικής παρεμβολής των κατά κεφαλήν ΜΑΔ της περιφέρειας σε σύγκριση με την ΕΕ-27·
 - γ) στο ποσό που προκύπτει από το στοιχείο β), προστίθεται, ανάλογα με την περίπτωση, ένα ποσό που απορρέει από τη χορήγηση πριμοδότησης 1 100 EUR ανά άνεργο ετησίως, βάσει του αριθμού ανέργων στη συγκεκριμένη περιφέρεια ο οποίος υπερβαίνει τον αριθμό ανέργων που θα είχε προκύψει εάν είχε ληφθεί ως βάση το μέσο ποσοστό ανέργων του συνόλου των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών.

Μέθοδος κατανομής για τις πλέον ανεπτυγμένες περιφέρειες που είναι επιλέξιμες βάσει του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση που αναφέρεται στο άρθρο 90 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ).

3. Το συνολικό αρχικό θεωρητικό χρηματοδοτικό κονδύλιο προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της έντασης της ενίσχυσης κατά κεφαλήν και ανά έτος ύψους 19,80 EUR επί τον επιλέξιμο πληθυσμό.
4. Το μερίδιο του κάθε δικαιούχου κράτους μέλους προκύπτει από το άθροισμα των μεριδίων των επιλέξιμων περιφερειών επιπέδου NUTS-2, τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια, σταθμισμένα ως εξής:
 - α) συνολικός πληθυσμός της περιφέρειας (στάθμιση 25 %),

- β) αριθμός των ανέργων σε περιφέρειες επιπέδου NUTS 2 με ποσοστό ανεργίας άνω του μέσου όρου όλων των περισσότερων ανεπτυγμένων περιφερειών (στάθμιση 20 %),
- γ) απασχόληση που πρέπει να προστεθεί ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη για το ποσοστό περιφερειακής απασχόλησης (ηλικίες 20 ως 64 ετών) του 75 % (στάθμιση 20 %),
- δ) αριθμός ατόμων ηλικίας 30 ως 34 ετών με μορφωτικό επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που πρέπει να προστεθεί ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη του 40 % (στάθμιση 12,5 %),
- ε) αριθμός ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση (ηλικίας 18 ως 24 ετών) που πρέπει να αφαιρεθεί ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη του 10 % (στάθμιση 12,5 %),
- στ) διαφορά ανάμεσα στο παρατηρούμενο ΑΕγχΠ της περιφέρειας (σε ΜΑΔ) και του θεωρητικού περιφερειακού ΑΕγχΠ αν η περιφέρεια είχε το ίδιο κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ με την πιο ευημερούσα περιφέρεια του NUTS2 (στάθμιση 7,5 %),
- ζ) πληθυσμός των περιφερειών NUTS επιπέδου 3 με πληθυσμιακή πυκνότητα κάτω των 12,5 κατοίκων/km² (στάθμιση 2,5 %).

Μέθοδος κατανομής για τα κράτη μέλη που είναι επιλέξιμα για το Ταμείο Συνοχής βάσει του άρθρου 90 παράγραφος 3

5. Το συνολικό θεωρητικό χρηματοδοτικό κονδύλιο προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της μέσης έντασης της ενίσχυσης κατά κεφαλήν και ανά έτος ύψους 48 EUR επί τον επιλέξιμο πληθυσμό. Η εκ των προτέρων κατανομή αυτής της θεωρητικής χρηματοδότησης σε κάθε κράτος μέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό που υπολογίζεται βάσει του πληθυσμού του, της έκτασής του και της εθνικής εημερίας του, που προκύπτουν από την εφαρμογή της παρακάτω μεθόδου:
 - α) υπολογισμός του αριθμητικού μέσου όρου του μεριδίου του πληθυσμού και της έκτασης του συγκεκριμένου κράτους μέλους στον συνολικό πληθυσμό και τη συνολική έκταση όλων των επιλέξιμων κρατών μελών. Εάν, ωστόσο, το μερίδιο ενός κράτους μέλους στο συνολικό πληθυσμό είναι τουλάχιστον πενταπλάσιο του μεριδίου του στη συνολική έκταση, πράγμα που αντιστοιχεί σε εξαιρετικά υψηλή πυκνότητα πληθυσμού, στο παρόν στάδιο λαμβάνεται υπόψη μόνον το μερίδιο στο συνολικό πληθυσμό.
 - β) αναπροσαρμογή των ποσοστών που προκύπτουν από τον ανωτέρω υπολογισμό με την εφαρμογή συντελεστή που αντιστοιχεί στο ένα τρίτο του ποσοστού κατά το οποίο το κατά κεφαλήν ΑΕΕ (μετρούμενο σε ΜΑΔ) του συγκεκριμένου κράτους μέλους για την περίοδο 2008-2010 υπερβαίνει το μέσο κατά κεφαλήν ΑΕΕ του συνόλου των επιλέξιμων κρατών μελών ή υπολείπεται αυτού (μέσος όρος εκφραζόμενος ως 100 %).
6. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι σημαντικές ανάγκες των κρατών μελών που προσχώρησαν στην Ένωση την 1η Μαΐου 2004 ή αργότερα για υποδομές μεταφορών και περιβάλλοντος, το μερίδιό τους στο Ταμείο Συνοχής καθορίζεται τουλάχιστον στο ένα τρίτο των συνολικών πιστώσεων μετά τον καθορισμό ανώτατων ορίων (διαρθρωτικά ταμεία συν Ταμείο Συνοχής) που ελήφθησαν κατά μέσον όρο για το σύνολο της περιόδου, όπως ορίζεται στις παραγράφους 10 έως 13.
7. Η χρηματοδότηση προς το κράτος μέλος από το Ταμείο Συνοχής που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 90 παράγραφος 3, βάνει φθίνουσα για επτά έτη. Η μεταβατική αυτή στήριξη ανέρχεται σε 48 EUR κατά κεφαλήν το 2014 και εφαρμόζεται στο σύνολο του πληθυσμού του κράτους μέλους. Τα ποσά τα επόμενα έτη εκφράζονται ως ποσοστό του ποσού που ορίζεται για το 2014, και τα ποσοστά αυτά είναι 71 % το 2015, 42 % το 2016, 21 % το 2017, 17 % το 2018, 13 % το 2019 και 8 % το 2020.

Μέθοδος κατανομής για το στόχο Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού ΕΕΣ.

8. Η κατανομή των πόρων ανά κράτος μέλος, που καλύπτει τη διασυνοριακή και τη διεθνική συνεργασία, και περιλαμβάνει τη συνεισφορά του ΕΤΠΑ προς το Ευρωπαϊκό Μέσο Γειτονίας και τον μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας καθορίζεται ως το σταθμισμένο άθροισμα του μεριδίου του πληθυσμού των συνοριακών περιφερειών και του μεριδίου του συνολικού πληθυσμού κάθε κράτους μέλους. Η στάθμιση καθορίζεται από τα αντίστοιχα μερίδια του διασυνοριακού και του διακρατικού σκέλους. Τα μερίδια των συνιστωσών διασυνοριακής και διακρατικής συνεργασίας είναι 77,9 % και 22,1 %.

Μέθοδος κατανομής για πρόσθετη χρηματοδότηση για τις περιφέρειες του άρθρου 92 παράγραφος 1 στοιχείο ε)

9. Συμπληρωματική ειδική χρηματοδότηση που αντιστοιχεί σε ένταση ενίσχυσης 30 EUR ανά κάτοικο και ανά έτος θα χορηγηθεί στις πλέον απόκεντρες περιοχές επιπέδου NUTS-2 και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιοχές επιπέδου NUTS-2. Η χρηματοδότηση αυτή θα διανεμηθεί ανά περιφέρεια και κράτος μέλος με τρόπο αναλογικό ως προς τον συνολικό πληθυσμό στις περιφέρειες αυτές.

Ανώτατο επίπεδο μεταφορών από ταμεία που στηρίζουν τη συνοχή

10. Προκειμένου να επιτευχθεί η κατάλληλη συγκέντρωση της χρηματοδότησης για λόγους συνοχής στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και κράτη μέλη και η μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά τη μέση κατά κεφαλήν ένταση ενίσχυσης που οφείλονται στον καθορισμό ανώτατου ορίου, το ανώτατο επίπεδο των μεταφορών από τα Ταμεία σε κάθε επιμέρους κράτος μέλος σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό είναι 2,35 % του ΑΕγχΠ του κράτους μέλους. Η επιβολή ανώτατων ορίων θα εφαρμόζεται σε ετήσια βάση, και υπόκειται στις προσαρμογές που είναι αναγκαίες για τη ρύθμιση της προκαταβολικής κάλυψης της ΠΑΝ και - κατά περίπτωση - θα μειώνει αναλογικά όλες τις μεταβιβάσεις προς το σχετικό κράτος μέλος (εκτός από τις μεταβιβάσεις για τις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και την «ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία»), προκειμένου να επιτευχθεί το ανώτατο επίπεδο μεταβιβάσεων. Για τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ένωση πριν από το 2013 και των οποίων η μέση πραγματική αύξηση του ΑΕγχΠ κατά την περίοδο 2008-2010 ήταν χαμηλότερη από -1 %, το ανώτατο επίπεδο των μεταβιβάσεων θα είναι 2,59 %.
11. Τα ανώτατα όρια που αναφέρονται στην παράγραφο 10 ανωτέρω περιλαμβάνουν τις μεταβιβάσεις από το ΕΤΠΑ για τη χρηματοδότηση της διασυνοριακής πτυχής του Μέσου της Ευρωπαϊκής Γειτονίας και του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας. Τα εν λόγω ανώτατα όρια δεν περιλαμβάνουν την ειδική χρηματοδότηση των EUR 3 000 000 000 για την ΠΑΝ.
12. Οι υπολογισμοί της Επιτροπής όσον αφορά το ΑΕγχΠ θα βασίζονται στις στατιστικές που δημοσιεύθηκαν τον Μάιο του 2012. Τα ατομικά εθνικά ποσοστά αύξησης του ΑΕγχΠ για την περίοδο 2014-2020, όπως προβλέφθηκαν από την Επιτροπή τον Μάιο του 2012, θα εφαρμοσθούν για κάθε κράτος μέλος χωριστά.
13. Οι κανόνες που περιγράφονται στην παράγραφο 10 δεν μπορούν να οδηγήσουν σε χρηματοδοτήσεις ανά κράτος μέλος που να υπερβαίνουν το 110 % του επιπέδου τους σε πραγματικές τιμές για την περίοδο 2007-2013.

Συμπληρωματικές προβλέψεις

14. Για όλες τις περιφέρειες των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ (σε ΜΑΔ) την περίοδο 2007-2013 ήταν κατώτερο του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-25, αλλά των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ είναι υψηλότερο του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-27, το ελάχιστο επίπεδο στήριξης για την περίοδο 2014-2020 του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση θα αντιστοιχεί κάθε έτος στο 60 % της προηγούμενης ενδεικτικής μέσης ετήσιας χρηματοδότησης βάσει της χρηματοδότησης σύγκλισης, που υπολογίζεται από την Επιτροπή σύμφωνα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2007-2013.
15. Καμία περιφέρεια μετάβασης δεν λαμβάνει χρηματοδότηση μικρότερη από αυτή που ελάμβανε εάν ήταν περισσότερο ανεπτυγμένη περιφέρεια. Προκειμένου να καθορισθεί το επίπεδο αυτής της ελάχιστης χρηματοδότησης, η μέθοδος κατανομής της χρηματοδότησης για τις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες θα εφαρμόζεται σε όλες τις περιφέρειες με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ που ανέρχεται τουλάχιστον στο 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-27.
16. Η ελάχιστη συνολική χρηματοδότηση από τα Ταμεία για ένα δεδομένο κράτος μέλος θα αντιστοιχεί στο 55 % της συνολικής χρηματοδότησης για το εν λόγω κράτος μέλος την περίοδο 2007-2013. Οι προσαρμογές που απαιτούνται για την τήρηση του όρου αυτού εφαρμόζονται κατ' αναλογία στις πιστώσεις των Ταμείων, εξαιρουμένων των πιστώσεων για τον στόχο Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία.
17. Για την αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης στο επίπεδο ευημερίας των κρατών μελών της Ευρωζώνης, και για να τονωθεί η ανάπτυξη και η δημιουργία θέσεων εργασίας στα εν λόγω κράτη μέλη, τα διαρθρωτικά ταμεία παρέχουν τις κάτωθι συμπληρωματικές χρηματοδοτήσεις:
- α) EUR 1 375 000 000 στις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες στην Ελλάδα·
- β) EUR 1 000 000 000 για την Πορτογαλία που κατανέμεται ως εξής: EUR 450 000 000 για τις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες εκ των οποίων EUR 150 000 000 για τη Μαδέρα, EUR 75 000 000 στην περιφέρεια μετάβασης και 475 000 000 στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες·
- γ) EUR 100 000 000 για την περιφέρεια Border, Midland και Western της Ιρλανδίας·
- δ) EUR 1 824 000 000 για την Ισπανία, εκ των οποίων EUR 500 000 000 για την Εξτρεμαδούρα, EUR 1 051 000 000 για τις περιφέρειες μετάβασης και EUR 273 000 000 για τις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες·
- ε) EUR 1 500 000 000 για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες της Ιταλίας, εκ των οποίων EUR 500 000 000 για τις μη αστικές περιοχές.
18. Σε αναγνώριση των προκλήσεων που εγείρει η κατάσταση των νησιωτικών κρατών μελών και ο απομακρυσμένος χαρακτήρας ορισμένων περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Μάλτα και η Κύπρος θα λάβουν, μετά την εφαρμογή της μεθόδου της παραγράφου 16, πρόσθετο κονδύλιο EUR 200 000 000 και EUR 150 000 000 αντίστοιχα στο πλαίσιο του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, το οποίο θα καταναμηθεί ως εξής: ένα τρίτο για το Ταμείο Συνοχής και δύο τρίτα για τα διαρθρωτικά ταμεία.
- Οι περιοχές της Ισπανίας Ceuta και Melilla θα λάβουν συνολικό κονδύλιο EUR 50 000 000 στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων.

Η εξόχως απόκεντρη περιοχή του Μαγιότ θα λάβει συνολικό κονδύλιο EUR 200 000 000 στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων.

19. Για τη διευκόλυνση της προσαρμογής ορισμένων περιφερειών είτε στις αλλαγές του καθεστώτος τους επιλεξιμότητας είτε στις μακροχρόνιες επιπτώσεις πρόσφατων εξελίξεων στην οικονομία τους, παρέχεται η ακόλουθη χρηματοδότηση:
 - α) για το Βέλγιο EUR 133 000 000, εκ των οποίων EUR 66 500 000 για το Λιμβούργο και EUR 66 500 000 για τις σε μετάβαση περιοχές της Περιφέρειας της Βαλονίας·
 - β) για τη Γερμανία EUR 710 000 000, εκ των οποίων EUR 510 000 000 για τις πρώην περιοχές σύγκλισης στην κατηγορία των περιοχών σε μετάβαση και EUR 200 000 000 για την περιοχή της Λειψίας·
 - γ) με την επιφύλαξη της παραγράφου 10, οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της Ουγγαρίας θα χρηματοδοτηθούν από τα διαρθρωτικά ταμεία με συμπληρωματικό κονδύλι EUR 1 560 000 000, οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της Τσεχικής Δημοκρατίας συμπληρωματικό κονδύλι EUR 900 000 000 και οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της Σλοβενίας συμπληρωματικό κονδύλι EUR 75 000 000.
20. Συνολικό ποσό EUR 150 000 000 θα χορηγηθούν για το πρόγραμμα PEACE, εκ των οποίων EUR 106 500 000 για το Ηνωμένο Βασίλειο και EUR 43 500 000 για την Ιρλανδία. Το πρόγραμμα αυτό θα εφαρμοστεί ως πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας που περιλαμβάνει τη Βόρειο Ιρλανδία και την Ιρλανδία.

Συμπληρωματικές προσαρμογές σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 2

21. Πέραν των ποσών που ορίζονται στα άρθρα 91 και 92, η Κύπρος επωφελείται από συμπληρωματική χρηματοδότηση EUR 94 200 000 το 2014 και EUR 92 400 000 το 2015 που θα προστεθούν στη χρηματοδότησή της από τα διαρθρωτικά ταμεία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΚΟΝΔΥΛΙ ΠΟΥ ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 91

- I. Η κατανομή των ειδικών κονδυλίων για την ΠΑΝ καθορίζεται σύμφωνα με τα ακόλουθα στάδια:
1. Ο αριθμός των νέων ανέργων μεταξύ 15-24 ετών προσδιορίζεται στις επιλέξιμες περιφέρειες επιπέδου NUTS 2 όπως ορίζονται στο άρθρο 16 του κανονισμού ΕΚΤ, συγκεκριμένα περιφέρειες επιπέδου NUTS 2 που έχουν ποσοστά ανεργίας των νέων ηλικίας 15 έως 24 ετών άνω του 25 % το 2012, ή, για τα κράτη μέλη όπου το ποσοστό ανεργίας των νέων αυξήθηκε το 2012 κατά πλέον του 30 %, περιφέρειες στις οποίες το ποσοστό ανεργίας των νέων το 2012 ήταν άνω του 20 % (επιλέξιμες περιφέρειες).
 2. Το κονδύλι που αντιστοιχεί σε κάθε επιλέξιμη περιφέρεια υπολογίζεται με βάση τη σχέση μεταξύ του αριθμού των νέων ανέργων στην επιλέξιμη περιφέρεια και του συνολικού αριθμού των νέων ανέργων που αναφέρονται στο σημείο 1 σε όλες τις επιλέξιμες περιοχές.
 3. Το κονδύλι για κάθε κράτος μέλος αντιστοιχεί στο άθροισμα των ποσών που χορηγούνται για κάθε μία από τις επιλέξιμες περιοχές του.
- II. Τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ δεν λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς της εφαρμογής των κανόνων που ορίζονται στο παράρτημα VII σε σχέση με την κατανομή των συνολικών πόρων.
- III. Για τον καθορισμό του ειδικού κονδυλίου που διατίθεται για την ΠΑΝ στο Μαγιότ, στον βαθμό που δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat σε επίπεδο NUTS 2, το ποσοστό ανεργίας των νέων και ο αριθμός των νέων ανέργων καθορίζεται βάσει των τελευταίων διαθέσιμων στοιχείων σε εθνικό επίπεδο.
- IV. Οι πόροι για την ΠΑΝ μπορούν να αναθεωρηθούν προς τα πάνω για τα έτη 2016 έως 2020 στο πλαίσιο της διαδικασίας του προϋπολογισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013. Η κατανομή ανά κράτος μέλος των συμπληρωματικών πόρων εμπίπτει στα ίδια επίπεδα με την αρχική κατανομή αλλά αναφέρεται πάντα στα τελευταία διαθέσιμα ετήσια στοιχεία.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΕΚΤ

Το πρόσθετο ποσοστό που θα προστεθεί σε αυτό του μεριδίου των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 4, το οποίο διατίθεται σε κράτος μέλος για το ΕΚΤ, και το οποίο αντιστοιχεί στο μερίδιο εκείνου του κράτους μέλους για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 καθορίζεται βάσει των ποσοστών απασχόλησης (για άτομα ηλικίας μεταξύ 20 και 64 ετών) του έτους αναφοράς 2012, κατά τον εξής τρόπο:

- όταν το ποσοστό απασχόλησης είναι 65 % ή λιγότερο το μερίδιο αυξάνεται κατά 1,7 ποσοστιαίες μονάδες·
- όταν το ποσοστό απασχόλησης είναι μεγαλύτερο του 65 % αλλά όχι μεγαλύτερο του 70 % το μερίδιο αυξάνεται κατά 1,2 ποσοστιαίες μονάδες·
- όταν το ποσοστό απασχόλησης είναι μεγαλύτερο του 70 % αλλά όχι μεγαλύτερο του 75 % το μερίδιο αυξάνεται κατά 0,7 ποσοστιαίες μονάδες·
- όταν το ποσοστό απασχόλησης είναι μεγαλύτερο του 75 %, δεν απαιτείται αύξηση.

Το συνολικό ποσοστό κράτους μέλους μετά την προσθήκη δεν υπερβαίνει το 52 % των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων που αναφέρονται στο άρθρο 92 παράγραφος 4.

Για την Κροατία, το μερίδιο των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων, εκτός του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, που διατίθεται στο ΕΚΤ για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 είναι ο μέσος όρος του μεριδίου των περιφερειών σύγκλισης εκείνων των κρατών μελών που προσχώρησαν στην Ένωση την 1η Ιανουαρίου 2004 ή μετά από αυτήν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ

1. ΔΗΜΟΣΙΕΣ Ή ΙΣΟΔΥΝΑΜΕΣ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Στα κράτη μέλη στα οποία οι λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν ποσοστό τουλάχιστον 65 % του πληθυσμού, τα στοιχεία για τις ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου που αναφέρονται στα προγράμματα σύγκλισης και σταθερότητας, τα οποία καταρτίζονται από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, για να υποβάλουν την μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική στρατηγική τους, θα χρησιμοποιηθούν για τον καθορισμό των δημόσιων ή ισοδύναμων διαρθρωτικών δαπανών. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται είναι αυτά που αναφέρονται στο πλαίσιο του ισοζυγίου και του χρέους της γενικής κυβέρνησης και σχετίζεται με τις γενικές δημοσιονομικές προοπτικές της γενικής κυβέρνησης και παρουσιάζεται ως ποσοστό του ΑΕγχΠ.

Στα κράτη μέλη στα οποία οι λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν ποσοστό άνω του 15 % και κατώτερο του 65 % του πληθυσμού, για τον καθορισμό των δημόσιων ή ισοδύναμων διαρθρωτικών δαπανών θα χρησιμοποιηθούν τα συνολικά στοιχεία για τις ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες. Αναφέρονται με το ίδιο υπόδειγμα, όπως στο πρώτο εδάφιο.

2. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ

Οι επαληθεύσεις της προσθετικότητας σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 5 υπόκεινται στους ακόλουθους κανόνες:

2.1 Εκ των προτέρων επαλήθευση

- α) Όταν ένα κράτος μέλος υποβάλει σύμφωνο εταιρικής σχέσης, παρέχει τις πληροφορίες για τα σχεδιαζόμενα χαρακτηριστικά της δαπάνης στο μορφότυπο του πίνακα 1.

Πίνακας 1

Δαπάνη της γενικής κυβέρνησης ως ποσοστό του ΑΕγχΠ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
P51	X	X	X	X	X	X	X

- β) Τα κράτη μέλη στα οποία οι λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν ποσοστό άνω του 15 % και κατώτερο του 65 % του πληθυσμού, παρέχουν επίσης τις πληροφορίες για τα σχεδιαζόμενα χαρακτηριστικά δαπανών στις εν λόγω λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες στο υπόδειγμα του πίνακα 2.

Πίνακας 2

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου της γενικής κυβέρνησης στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες ως ποσοστό του ΑΕγχΠ	X	X	X	X	X	X	X

- γ) Το κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή στοιχεία σχετικά με τους κύριους μακροοικονομικούς δείκτες και προβλέψεις για το επίπεδο της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης.

- δ) Τα κράτη μέλη στα οποία οι λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν ποσοστό άνω του 15 % και κατώτερο του 65 % του πληθυσμού, παρέχουν επίσης στην Επιτροπή στοιχεία σχετικά με τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για την εκτίμηση του ακαθάριστου σχηματισμού πάγιου κεφαλαίου στις περιφέρειες αυτές. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν, όπου υφίστανται, στοιχεία περί δημοσίων επενδύσεων σε περιφερειακό επίπεδο. Σε περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμα τέτοιου είδους στοιχεία, ή σε άλλες δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένης και της περίπτωσης που ένα κράτος μέλος προέβη για την περίοδο 2014-2020 σε σημαντική τροποποίηση της περιφερειακής κατανομής όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003, μπορεί να υπολογιστεί εφαρμόζοντας περιφερειακούς δείκτες δημοσίων δαπανών ή περιφερειακού πληθυσμού στα εθνικού επιπέδου δεδομένα περί δημοσίων επενδύσεων.

- ε) Όταν υπάρχει συμφωνία μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους, ο πίνακας 1 και ο πίνακας 2, κατά περίπτωση, περιλαμβάνονται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης του οικείου κράτους μέλους ως επίπεδο αναφοράς της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης που θα διατηρηθεί το διάστημα 2014-2020.

2.2 Ενδιάμεση επαλήθευση

- α) Κατά την ενδιάμεση επαλήθευση, ένα κράτος μέλος θα θεωρηθεί ότι έχει διατηρήσει το επίπεδο της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης, εάν η μέση ετήσια δαπάνη κατά την περίοδο 2014-2017 είναι ίση ή υψηλότερη από το επίπεδο αναφοράς της δαπάνης που ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης.
- β) Μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση, η Επιτροπή μπορεί να αναθεωρήσει, σε διαβούλευση με το κράτος μέλος, το επίπεδο αναφοράς της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης, εάν η οικονομική κατάσταση του κράτους μέλους μεταβληθεί σημαντικά από εκείνη που εκτιμήθηκε κατά την στιγμή έγκρισης του συμφώνου εταιρικής σχέσης.

2.3 Εκ των υστέρων επαλήθευση

Κατά την εκ των υστέρων επαλήθευση, ένα κράτος μέλος θεωρείται ότι έχει διατηρήσει το επίπεδο της δημόσιας ή ισοδύναμης διαρθρωτικής δαπάνης, εάν η ετήσια μέση δαπάνη κατά τα έτη 2014-2020 είναι ίση ή υψηλότερη από το επίπεδο αναφοράς της δαπάνης που ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης.

3. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ

Όταν η Επιτροπή αποφασίσει να πραγματοποιήσει δημοσιονομική διόρθωση σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 6, ο συντελεστής δημοσιονομικής διόρθωσης λαμβάνεται αφαιρώντας 3 % από τη διαφορά μεταξύ του επιπέδου αναφοράς που ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και του επιπέδου που επιτεύχθηκε, εκφρασμένο ως ποσοστό του επιπέδου αναφοράς και στη συνέχεια το αποτέλεσμα διαιρείται δια του 10. Η δημοσιονομική διόρθωση καθορίζεται με την εφαρμογή αυτού του συντελεστή δημοσιονομικής διόρθωσης στη συνεισφορά των Ταμείων στο οικείο κράτος μέλος για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και τις περιφέρειες μετάβασης για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού.

Εάν η διαφορά ανάμεσα στο επίπεδο αναφοράς που ορίζεται στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης και στο επίπεδο που έχει επιτευχθεί, εκφρασμένο ως ποσοστό του επιπέδου αναφοράς στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης είναι 3 % ή μικρότερο, δεν εφαρμόζεται δημοσιονομική διόρθωση.

Η δημοσιονομική διόρθωση δεν υπερβαίνει το 5 % της χορήγησης των Ταμείων στο οικείο κράτος μέλος για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI

Εκ των προτέρων αιρεσιμότητες

ΤΜΗΜΑ I: Θεματικές εκ των προτέρων αιρεσιμότητες

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
<p>1. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας·</p> <p>(Στόχος E&A)</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1)</p>	<p>ΕΤΠΑ:</p> <p>— Όλες οι επενδυτικές προτεραιότητες του θεματικού στόχου αριθ. 1</p>	<p>1.1. Έρευνα και Καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση, σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, με στόχο τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα, με τρόπο συμβατό με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.</p>	<p>— Να υφίσταται εθνική ή περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης, η οποία:</p> <p>— βασίζεται σε SWOT ή παρεμφερή ανάλυση για τη συγκέντρωση των πόρων σε περιορισμένο αριθμό προτεραιοτήτων έρευνας και καινοτομίας·</p> <p>— περιγράφει μέτρα για την ενθάρρυνση των ιδιωτικών επενδύσεων σε E&TA·</p> <p>— περιέχει μηχανισμό παρακολούθησης.</p> <p>— Έχει εγκριθεί πλαίσιο που περιγράφει τους διαθέσιμους δημοσιονομικούς πόρους για την έρευνα και καινοτομία.</p>
	<p>ΕΤΠΑ:</p> <p>— Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος.</p>	<p>1.2 Υποδομές έρευνας και καινοτομίας. Η ύπαρξη πολυετούς σχεδίου προϋπολογισμού και ιεράρχησης των προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις.</p>	<p>— Έχει εγκριθεί ένα ενδεικτικό πολυετές σχέδιο προϋπολογισμού και ιεράρχησης των προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις που συνδέονται με τις προτεραιότητες της Ένωσης και, κατά περίπτωση, με το Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών-ESFRI.</p>
<p>2. Βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασης στις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), καθώς και της χρήσης και της ποιότητάς τους (στόχος ευρωζωνικής σύνδεσης)</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2)</p>	<p>ΕΤΠΑ:</p> <p>— Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, του ηλεκτρονικού εμπορίου και τόνωση της ζήτησης ΤΠΕ.</p> <p>— Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας.</p>	<p>2.1. Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών μέσω της χρήσης των ΤΠΕ ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων ομάδων, τις επιχειρήσεις και τη δημόσια διοίκηση, συμπεριλαμβανομένων των πρωτοβουλιών διασυννοιακής συνεργασίας</p>	<p>— Να υφίσταται θεσπιστεί στρατηγικό πλαίσιο στρατηγικής για την ψηφιακή ανάπτυξη, για παράδειγμα, στο πλαίσιο της εθνικής ή της περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση, το οποίο περιλαμβάνει:</p> <p>— προϋπολογισμό και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων των δράσεων μέσω ανάλυσης SWOT ή παρεμφερούς ανάλυσης, σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη·</p> <p>— θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί ανάλυση όσον αφορά την εξισορρόπηση της υποστήριξης της ζήτησης και της προσφοράς τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ)·</p>

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
			<ul style="list-style-type: none"> — δείκτες για τη μέτρηση της πρόο- δου των παρεμβάσεων σε τομείς όπως ο ψηφιακός γραμματισμός, η ηλεκτρονική ένταξη, η ηλεκτρο- νική προσβασιμότητα και η πρόο- δος της ηλεκτρονικής υγείας, εντός των ορίων του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, που ευθυγραμμίζο- νται, κατά περίπτωση, με τις υφι- στάμενες συναφείς τομεακές ενω- σιακές, εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές. — αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.
	<p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Περαιτέρω ανάπτυξη της ευρυζωνι- κής σύνδεσης και της προσφοράς δικτύων υψηλής ταχύτητας και υπο- στήριξη της αποδοχής μελλοντικών και αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο χώρο της ψηφιακής οικονομίας. 	<p>2.2. Υποδομή δικτύων νέας γενιάς (NGN): Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερει- ακών σχεδίων NGN τα οποία λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές δράσεις για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για την πρόσβαση υψηλής ταχύτητας στο Διαδί- κτυο, εστιάζοντας σε περιοχές στις οποίες η αγορά δεν μπορεί να παρέχει ανοικτή υποδομή με προσιτό κόστος και σε ικανοποιητική ποιότητα, σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατι- κών ενισχύσεων της Ένωσης και παρέ- χουν προσβάσιμες υπηρεσίες στις ελά- τωτες ομάδες.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Να υφίσταται ένα εθνικό ή περιφερει- ακό σχέδιο NGN έ το οποίο περιλαμ- βάνει: — ένα σχέδιο επενδύσεων σε υποδο- μές βασικό σε οικονομική ανάλυση η οποία λαμβάνει υπόψη τις υπάρχουσες ιδιωτικές και δημόσιες υποδομές και προ- γραμματισμένες επενδύσεις· — πρότυπα βιώσιμων επενδύσεων που ενισχύουν τον ανταγωνισμό και παρέχουν πρόσβαση σε ανοι- κτές, οικονομικά προσιτές, υψη- λής ποιότητας και χωρίς επιχειρη- ματικό κίνδυνο υποδομές και υπη- ρεσίες· — μέτρα για την ενθάρρυνση ιδιωτι- κών επενδύσεων.
<p>3. Βελτίωση της ανταγωνι- στικότητας των μικρομε- σαιών επιχειρήσεων (ΜΜΕ) (αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 3)</p>	<p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονο- μικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων. — Υποστήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφε- ρειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας. 	<p>3.1. Έχουν υλοποιηθεί ειδικές δράσεις ώστε να στηριχθεί η προώθηση της επι- χειρηματικότητας, λαμβανομένης υπόψη της πρωτοβουλίας «Small Business Act (SBA)».</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Οι ειδικές δράσεις είναι: — μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου και του κόστους που συνεπάγεται η σύσταση μιας επιχείρησης λαμβά- νοντας υπόψη τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA· — μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου που απαιτείται για την έκδοση αδειών και εγκρίσεων για τη σύσταση και άσκηση ειδικής δρα- στηριότητας μιας επιχείρησης λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA·

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
			<ul style="list-style-type: none"> — μηχανισμό που εφαρμόζεται για την παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων της πρωτοβουλίας SBA που έχουν θεσπιστεί και εκτίμηση του αντίκτυπου στις ΜΜΕ.
<p>4. Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 4)</p>	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης. 	<p>4.1. Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Οι δράσεις είναι: <ul style="list-style-type: none"> — μέτρα για τη διασφάλιση της ύπαρξης ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) — αναγκαία μέτρα για τη θέσπιση συστήματος πιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ· — μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση, σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2) — μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2006/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (3) για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες, ώστε να διασφαλιστεί η παροχή ατομικών μετρητών στους τελικούς καταναλωτές στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό από τεχνική άποψη, οικονομικά εύλογο και αναλογικό προς την ενδεχόμενη εξοικονόμηση ενέργειας.
	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Προώθηση της χρήσης συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης βάσει της ζήτησης για ωφέλιμη θερμότητα. 	<p>4.2. Έχουν εκτελεσθεί δράσεις για την προώθηση της συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Οι δράσεις είναι: <ul style="list-style-type: none"> — Η στήριξη της συμπαραγωγής βασίζεται στη ζήτηση για ωφέλιμη θερμότητα και την εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας σύμφωνα με τα άρθρα 7 παράγραφος 1 και 9 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) της οδηγίας 2004/8/ΕΚ, τα δε κράτη μέλη ή τα αρμόδια όργανά τους έχουν αξιολογήσει το υφιστάμενο νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο όσον αφορά τις διαδικασίες αδειοδότησης ή άλλες διαδικασίες, ώστε:

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
			<p>α) να ενθαρρυνθεί ο σχεδιασμός μονάδων συμπαραγωγής προς κάλυψη οικονομικά αιτιολογημένης ζήτησης για εκροή ωφέλιμης θερμότητας και να αποφευχθεί η παραγωγή περισσότερης έναντι της ωφέλιμης θερμότητας</p> <p>β) να μειωθούν τα ρυθμιστικά και μη ρυθμιστικά εμπόδια στην αύξηση της συμπαραγωγής.</p>
	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <p>— Προώθηση της παραγωγής και της διανομής της ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.</p>	<p>4.3. Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση της παραγωγής και διανομής της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ⁽⁴⁾.</p>	<p>— Έχουν τεθεί σε εφαρμογή διαφανή συστήματα στήριξης, προτεραιότητα στην πρόσβαση στο δίκτυο ή εγγυημένη πρόσβαση και προτεραιότητα στην κατανομή καθώς και τυποποιημένοι κανόνες σχετικά με την ανάληψη και τον επιμερισμό του κόστους των τεχνικών προσαρμογών που έχουν καταστεί δημόσιες, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1, το άρθρο 16 παράγραφος 2 και το άρθρο 16 παράγραφος 3 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾.</p> <p>— Ένα κράτος μέλος έχει υιοθετήσει ένα εθνικό σχέδιο δράσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ.</p>
<p>5. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και πρόληψη των κινδύνων</p> <p>(Στόχος σε σχέση με την κλιματική αλλαγή) (αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 5)</p>	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <p>— Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών.</p>	<p>5.1. Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών εκτιμήσεων επικινδυνότητας για τη διαχείριση καταστροφών, λαμβανομένης υπόψη της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.</p>	<p>— Να υφίσταται εθνική ή περιφερειακή εκτίμηση επικινδυνότητας με τα κατωτέρω στοιχεία:</p> <p>— περιγραφή της διαδικασίας, της μεθοδολογίας, των διαδικασιών και των δεδομένων μη ευαίσθητου χαρακτήρα που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση επικινδυνότητας καθώς και των κριτηρίων βάσει κινδύνου για την ιεράρχηση προτεραιοτήτων των επενδύσεων.</p> <p>— περιγραφή των σεναρίων ενός μόνο κινδύνου και πολλών κινδύνων,</p> <p>— λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τις εθνικές στρατηγικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.</p>

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
<p>6. Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της βιώσιμης χρήσης των πόρων</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 6)</p>	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <p>— Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις.</p>	<p>6.1. Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.</p>	<p>— Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συνεισφορά των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης ανά τομέα, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 πρώτη περίπτωση της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών.</p> <p>— Η έγκριση σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για την περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.</p>
	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <p>— Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις.</p>	<p>6.2. Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ καθώς και την ιεράρχηση των αποβλήτων.</p>	<p>— Έκθεση υλοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 5 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ υποβλήθηκε στην Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων του άρθρου 11 της οδηγίας 2008/90/ΕΚ.</p> <p>— Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως απαιτείται στο άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.</p> <p>— Η ύπαρξη προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, όπως ορίζει το άρθρο 29 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.</p> <p>— Έχουν θεσπισθεί τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των στόχων της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση έως το 2020, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.</p>

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
<p>7. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 7)</p>	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών επενδύοντας στο δίκτυο του Διερωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ). — Ανάπτυξη και αποκατάσταση ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και διαλειτουργικών σιδηροδρομικών συστημάτων και προώθηση μέτρων για τη μείωση του θορύβου. — Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου) με χαμηλές εκπομπές άνθρακα (, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας. <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ενίσχυση περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στις υποδομές ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων. 	<p>7.1. Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (που περιλαμβάνει τις δημόσιες μεταφορές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το αναλυτικό και βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Η ύπαρξη συνολικού/ών σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις μεταφορών το οποίο ικανοποιεί τις νομικές απαιτήσεις για στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση και το οποίο καθορίζει: — τη συμβολή στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2), συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων για επενδύσεις: — στο βασικό ΔΕΔ-Μ και στο αναλυτικό δίκτυο όπου προβλέπονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής· και — δευτερογενείς συνδέσεις· — μία σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής· — μέτρα για να εξασφαλιστεί η ικανότητα των ενδιάμεσων φορέων και των δικαιούχων για να παράγουν τη σειρά έργων.
	<p>ΕΤΠΑ + Ταμείο Συνοχής:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών με επένδυση στο δίκτυο του Διερωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ). — Ανάπτυξη και αποκατάσταση ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και διαλειτουργικών σιδηροδρομικών συστημάτων, και προώθηση μέτρων για τη μείωση του θορύβου. 	<p>7.2. Σιδηροδρομικό δίκτυο: Η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικού τμήματος για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (που περιλαμβάνει τις δημόσιες μεταφορές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το αναλυτικό και βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ. Οι επενδύσεις καλύπτουν τα κινητά στοιχεία ενεργητικού και τη διαλειτουργικότητα και δημιουργία ικανοτήτων.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ύπαρξη τμήματος για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων στο σχέδιο ή σχέδια ή πλαίσιο/-α μεταφορών, όπως καθορίζεται ανωτέρω, το οποίο ικανοποιεί τις νομικές απαιτήσεις για στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση (ΣΠΕ) και καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (συμπεριλαμβανόμενα χρονοδιάγραμμα και χρηματοδοτικό πλαίσιο)· — Μέτρα για να εξασφαλιστεί η ικανότητα των ενδιάμεσων φορέων και των δικαιούχων για να παράγουν τη σειρά έργων.

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	<p>— Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου) με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των συνδέσεων αερολιμένων, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, πολυτροπικών και των υποδομών</p> <p>ΕΤΠΑ:</p> <p>— Ενίσχυση περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στις υποδομές ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων</p>		
	<p>ΕΤΠΑ+Ταμείο Συνοχής:</p> <p>— Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών με επένδυση στο δίκτυο του Διερωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ).</p> <p>— Ανάπτυξη και αποκατάσταση ολοκληρωμένων, υψηλής ποιότητας και διαλειτουργικών σιδηροδρομικών συστημάτων, και προώθηση μέτρων για τη μείωση του θορύβου.</p> <p>— Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον συστημάτων μεταφορών με χαμηλές εκπομπές άνθρακα (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων, με σκοπό την προαγωγή της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.</p> <p>ΕΤΠΑ:</p> <p>— Ενίσχυση περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων στην υποδομή ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων.</p>	<p>7.3. Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: Η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικού τμήματος για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το αναλυτικό και βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.</p>	<p>— Η ύπαρξη τμήματος για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων στο σχέδιο ή σχέδια ή πλαίσιο/-α μεταφορών, το οποίο:</p> <p>— πληροί τις νομικές απαιτήσεις για στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση·</p> <p>— καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (περιλαμβάνοντας χρονοδιάγραμμα και χρηματοδοτικό πλαίσιο)·</p> <p>— Μέτρα εξασφάλισης της ικανότητας των ενδιάμεσων φορέων και των δικαιούχων για να παράγουν τη σειρά έργων.</p>
	<p>ΕΤΠΑ:</p> <p>— Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε διεσπαρμένης παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.</p>	<p>7.4. Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας·</p> <p>Η ύπαρξη ολοκληρωμένων σχεδίων για επενδύσεις σε έξυπνες υποδομές ενέργειας και ρυθμιστικών μέτρων τα οποία συμβάλλουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού.</p>	<p>— Έχουν θεσπιστεί ολοκληρωμένα σχέδια που περιγράφουν τις εθνικές προτεραιότητες σε ενεργειακές υποδομές που είναι ι:</p> <p>— σύμφωνα με το άρθρο 22 των οδηγιών 2009/72/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ, κατά περίπτωση, και</p>

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
			<ul style="list-style-type: none"> — σε συμφωνία με τα συναφή περιφερειακά σχέδια επενδύσεων βάσει του άρθρου 12 και με το δεκαετές σχέδιο ανάπτυξης δικτύου της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 3, σημείο β των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (6) και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (7) και — σε συμφωνία με το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού αριθ. 347/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (8). — Τα σχέδια αυτά θα περιλαμβάνουν: <ul style="list-style-type: none"> — ρεαλιστική και ώριμη σειρά έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το ΕΤΠΑ· — μέτρα για την επίτευξη των στόχων κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και προστασίας του περιβάλλοντος, με βάση τα άρθρα 3 παράγραφος 10 της οδηγίας 2009/72/ΕΚ και άρθρο 3 παράγραφος 7 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ· — μέτρα για τη βελτιστοποίηση της χρήσης της ενέργειας και την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με τα άρθρα 3 παράγραφος 11 της οδηγίας 2009/72/ΕΚ και 3 παράγραφος 8 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ·
<p>8. Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας</p> <p>(Στόχος απασχόληση)</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 8)</p>	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Πρόσβαση στην απασχόληση των ατόμων που αναζητούν εργασία και των ανενεργών ατόμων, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων εκτός αγοράς εργασίας καθώς επίσης μέσω των τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση, και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων. 	<p>8.1. Οι ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας σχεδιάζονται και υλοποιούνται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Οι υπηρεσίες απασχόλησης έχουν την ικανότητα και παρέχουν: <ul style="list-style-type: none"> — εξατομικευμένες υπηρεσίες και ενεργητικά και προληπτικά μέτρα για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας σε πρώιμο στάδιο, τα οποία να είναι ανοικτά σε όλους όσους αναζητούν εργασία, εστιάζοντας στα άτομα που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων από περιθωριοποιημένες κοινότητες·

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
			<ul style="list-style-type: none"> — ολοκληρωμένη και διαφανής πληροφόρηση σχετικά με τις νέες θέσεις εργασίας και τις ευκαιρίες απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας. — Οι υπηρεσίες απασχόλησης έχουν αναπτύξει τυπικές ή άτυπες συμφωνίες συνεργασίας με τους σχετικούς φορείς.
	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων των καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Υποστήριξη της ανάπτυξης φυτωρίων επιχειρήσεων και επενδυτική στήριξη για αυτοαπασχόληση, πολύ μικρές επιχειρήσεις και δημιουργία επιχειρήσεων. 	<p>8.2. Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για χωρίς αποκλεισμούς υποστήριξη της εκκίνησης.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Υφίσταται ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για χωρίς αποκλεισμούς υποστήριξη της εκκίνησης, με τα εξής στοιχεία: — μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου και του κόστους που συνεπάγεται η σύσταση μιας επιχείρησης λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA — μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου που απαιτείται για την έκδοση αδειών και εγκρίσεων για τη σύσταση και άσκηση ειδικής δραστηριότητας μιας επιχείρησης λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA· — δράσεις που συνδέουν τις κατάλληλες υπηρεσίες ανάπτυξης επιχειρήσεων και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (πρόσβαση σε κεφάλαιο), οι οποίες περιλαμβάνουν την προσέγγιση μειονεκτουσών ομάδων, περιοχών ή και των δύο, εφόσον απαιτείται.
	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Εκσυγχρονισμός των θεσμικών φορέων της αγοράς εργασίας, όπως είναι οι δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες απασχόλησης, και βελτίωση της κάλυψης των αναγκών της αγοράς εργασίας, μεταξύ άλλων, μέσω δράσεων ενίσχυσης της διακρατικής κινητικότητας των εργαζομένων καθώς επίσης μέσω προγραμμάτων κινητικότητας και καλύτερης συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών φορέων και των σχετικών εμπλεκομένων <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — επενδύσεις σε υποδομές για υπηρεσίες απασχόλησης. 	<p>8.3. Οι θεσμικοί φορείς της αγοράς εργασίας εκσυγχρονίζονται και ενισχύονται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση·</p> <p>Πριν από τις μεταρρυθμίσεις των θεσμικών φορέων της αγοράς εργασίας καταρτίζεται ένα σαφές στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής και πραγματοποιείται η εκ των προτέρων αξιολόγηση μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διάσταση της ισότητας των φύλων</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Δράσεις για τη μεταρρύθμιση των υπηρεσιών απασχόλησης, με στόχο να αποκτήσουν την ικανότητα να παρέχουν: — εξατομικευμένες υπηρεσίες και ενεργητικά και προληπτικά μέτρα για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας σε πρώιμο στάδιο, τα οποία να είναι ανοικτά σε όλους όσους αναζητούν εργασία, εστιάζοντας στα άτομα που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων από περιθωριοποιημένες κοινότητες· — ολοκληρωμένη και διαφανής πληροφόρηση σχετικά με τις νέες θέσεις εργασίας και τις ευκαιρίες απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
			<ul style="list-style-type: none"> — Η μεταρρύθμιση των υπηρεσιών απασχόλησης θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη τυπικών ή άτυπων δικτύων συνεργασίας με τους σχετικούς φορείς.
	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ενεργός και υγιής γήρανση. 	<p>8.4. Ενεργός και υγιής γήρανση: Σχεδιάζονται πολιτικές ενεργού γήρανσης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Εμπλοκή των ενδιαφερομένων φορέων στο σχεδιασμό και την παρακολούθηση των πολιτικών ενεργού γήρανσης με στόχο την παραμονή των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας στην αγορά εργασίας και την προώθηση της απασχόλησής τους· — ένα κράτος μέλος έχει λάβει μέτρα για την προώθηση της ενεργού γήρανσης.
	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή. 	<p>8.5. Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή: Η ύπαρξη πολιτικών που έχουν στόχο να ευνοήσουν την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση της αλλαγής και της αναδιάρθρωσης.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσα για την υποστήριξη των κοινωνικών εταιρών και των δημόσιων αρχών ώστε να αναπτύξουν και να παρακολουθούν ενεργητικές προσεγγίσεις για την αλλαγή και την αναδιάρθρωση, τα οποία: <ul style="list-style-type: none"> — προωθούν την πρόληψη της αλλαγής· — προωθούν την προετοιμασία και τη διαχείριση της διαδικασίας αναδιάρθρωσης·
	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Βιώσιμη ένταξη στην αγορά εργασίας των νέων, ιδιαίτερα εκείνων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των νέων που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού και των νέων από περιθωριοποιημένες κοινότητες, μεταξύ άλλων μέσω της υλοποίησης της «Εγγύησης για τη νεολαία». 	<p>8.6. Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την προώθηση της απασχόλησης των νέων, μεταξύ άλλων μέσω της υλοποίησης της «Εγγύησης για τη νεολαία».</p> <p>Αυτή η εκ των προτέρων αιρεσιμότητα εφαρμόζεται μόνο για την υλοποίηση της ΠΑΝ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Να υφίσταται ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την προώθηση της απασχόλησης των νέων, το οποίο: <ul style="list-style-type: none"> — βασίζεται σε στοιχεία που μετρούν τα αποτελέσματα για τους νέους οι οποίοι βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης και αποτελεί μία βάση για τη χάραξη στοχευμένων πολιτικών και την παρακολούθηση των εξελίξεων· — προσδιορίζει την οικεία δημόσια αρχή που θα είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση μέτρων υπέρ της απασχόλησης των νέων και το συντονισμό των εταιρικών σχέσεων σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς· — εμπλέκει τους σχετικούς με την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων· ενδιαφερόμενους φορείς — καθιστά δυνατή την έγκαιρη παρέμβαση και ενεργοποίηση·

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
			<ul style="list-style-type: none"> — περιλαμβάνει μέτρα στήριξης για την πρόσβαση στην εργασία, τη βελτίωση των δεξιοτήτων, την κινητικότητα των εργαζομένων και τη βιώσιμη ένταξη στην αγορά εργασίας των νέων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης.
<p>9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης</p> <p>(Στόχος για τη φτώχεια)</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 9)</p>	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ενεργός ένταξη με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και της ενεργού συμμετοχής, και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας. <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού και πολιτιστικού χαρακτήρα, και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας — Παροχή υποστήριξης για τη φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών. 	<p>9.1. Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Να υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας, με στόχο την ενεργητική ένταξη, το οποίο: — παρέχει επαρκή στοιχεία για τη χάραξη πολιτικών με στόχο τη μείωση της φτώχειας και την παρακολούθηση των εξελίξεων· — περιέχει μέτρα που στηρίζουν την επίτευξη του εθνικού στόχου για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (όπως ορίζεται στο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων), ο οποίος περιλαμβάνει την προώθηση των ευκαιριών βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης για άτομα που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και άτομα από περιθωριοποιημένες κοινότητες· — εμπλέκει τους σχετικούς φορείς στην καταπολέμηση της φτώχειας· — ανάλογα με τις εντοπιζόμενες ανάγκες, περιλαμβάνει μέτρα για τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας· — Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι σχετικοί φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για να υποβάλουν αιτήσεις έργου καθώς και για την υλοποίηση και τη διαχείριση των επιλεγμένων έργων.

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ. <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω της βελτιωμένης πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας. — Στήριξη για φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων κοινοτήτων εντός αστικών και αγροτικών περιοχών. — Επενδύσεις σε εκπαίδευση, δεξιότητες και διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομής εκπαίδευσης και κατάρτισης. 	<p>9.2. Να υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομ</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Να υφίσταται εθνική στρατηγική για την ένταξη των Ρομ η οποία: <ul style="list-style-type: none"> — καθορίζει επιτεύξιμους εθνικούς στόχους για την ένταξη των Ρομ ώστε να γεφυρωθεί το χάσμα με τον γενικό πληθυσμό. Οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να καλύπτουν τους τέσσερις στόχους της Ένωσης για την ένταξη των Ρομ που αφορούν στην πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στην υγειονομική περίθαλψη και στη στέγαση· — προσδιορίζει, ανάλογα με την περίπτωση, τις μειονεκτούσες μικροπεριφέρειες ή τις γειτονίες που είναι διαχωρισμένες, όπου οι κοινότητες είναι πιο υποβαθμισμένες, χρησιμοποιώντας τους ήδη διαθέσιμους κοινωνικοοικονομικούς και χωρικούς δείκτες (δηλαδή πολύ χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, μακροχρόνια ανεργία κ.λπ.)· — συμπεριλαμβάνει δραστικές μεθόδους παρακολούθησης για την αξιολόγηση του αντίκτυπου που έχουν οι δράσεις ένταξης των Ρομ και μηχανισμό επανεξέτασης για την προσαρμογή της στρατηγικής· — έχει σχεδιαστεί, εφαρμόζεται και παρακολουθείται σε στενή συνεργασία και συνεχή διάλογο με την κοινωνία των πολιτών των Ρομ, τις περιφερειακές και τοπικές αρχές· — Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι σχετικοί φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για να υποβάλουν αιτήσεις έργου καθώς και για την υλοποίηση και τη διαχείριση των επιλεγμένων έργων.
	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος. 	<p>9.3. Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, εντός των ορίων του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, εξασφαλίζοντας την οικονομική βιωσιμότητα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Να υφίσταται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την υγεία, με: <ul style="list-style-type: none"> — συντονισμένα μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας·

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	<p>ΕΤΠΑ:</p> <p>— Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας</p>		<p>— μέτρα για την αύξηση της αποδοτικότητας στον τομέα της υγείας μέσω της ανάπτυξης μοντέλων παροχής υπηρεσιών και υποδομών·</p> <p>— περιέχει σύστημα παρακολούθησης και επανεξέτασης.</p> <p>— Ένα κράτος μέλος ή περιφέρεια έχει εγκρίνει πλαίσιο που περιγράφει τους διαθέσιμους δημοσιονομικούς πόρους σε ενδεικτική βάση και προβλέπει αποτελεσματική από άποψη κόστους συγκέντρωση των πόρων στις προτεραιότητες της υγειονομικής περίθαλψης.</p>
<p>10. Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση</p> <p>(Στόχος της εκπαίδευσης)</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 10)</p>	<p>EKT:</p> <p>— Μείωση και πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και πρόωθησης της ισότιμης πρόσβασης σε καλής ποιότητας προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων (τυπικών, άτυπων και μη τυπικών) δυνατοτήτων μάθησης για την επανένταξη στην εκπαίδευση και κατάρτιση.</p> <p>ΕΤΠΑ:</p> <p>— Επενδύσεις σε εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομής εκπαίδευσης και κατάρτισης.</p>	<p>10.1. Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου: Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (ΠΕΣ) εντός των ορίων του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.</p>	<p>— Υπάρχει σύστημα συλλογής και ανάλυσης δεδομένων και πληροφοριών σχετικά με την ΠΕΣ στις αντίστοιχες βαθμίδες, το οποίο:</p> <p>— παρέχει επαρκή στοιχεία για τη χάραξη στοχευμένων πολιτικών και παρακολουθεί τις εξελίξεις.</p> <p>— Να υφίσταται στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ΠΕΣ, το οποίο:</p> <p>— βασίζεται σε στοιχεία·</p> <p>— καλύπτει σχετικούς τομείς της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της προσχολικής εκπαίδευσης, στοχεύει ειδικότερα στις ευάλωτες ομάδες οι οποίες διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο ΠΕΣ, μεταξύ των οποίων και άτομα από περιθωριοποιημένες κοινότητες, και περιλαμβάνει μέτρα πρόληψης, παρέμβασης και αντιστάθμισης·</p> <p>— περιλαμβάνει όλους τους τομείς πολιτικής και εμπλέκει τους σχετικούς για την αντιμετώπιση της ΠΕΣ, φορείς.</p>

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της πρόσβασης στην τριτοβάθμια και ισοδύναμη με αυτήν εκπαίδευση, με σκοπό τη βελτίωση των επιπέδων φοίτησης και επιτυχίας, ιδιαίτερα για τα μειονεκτούντα άτομα. <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Επενδύσεις σε εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομής εκπαίδευσης και κατάρτισης. 	<p>10.2. Τριτοβάθμια εκπαίδευση: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της επιτυχίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευσης, της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας, εντός των ορίων του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Να υφίσταται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, που περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία: — κατά περίπτωση, μέτρα για την αύξηση της φοίτησης και επιτυχίας, τα οποία: <ul style="list-style-type: none"> — αυξάνουν τη φοίτηση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση από ομάδες χαμηλών εισοδημάτων και άλλων υποεκπροσωπούμενων ομάδων, με ιδιαίτερη έμφαση στα μειονεκτούντα άτομα, μεταξύ των οποίων και άτομα από περιθωριοποιημένες κοινότητες· — μειώνουν τα ποσοστά εγκατάλειψης των σπουδών/ βελτιώνουν τα ποσοστά ολοκλήρωσης των σπουδών· — ενθαρρύνουν την καινοτομία ως προς το περιεχόμενο και τον σχεδιασμό των προγραμμάτων· — μέτρα για την αύξηση της απασχολησιμότητας και της επιχειρηματικότητας τα οποία: <ul style="list-style-type: none"> — ενθαρρύνουν την ανάπτυξη «οριζόντιων δεξιοτήτων», συμπεριλαμβανομένης της επιχειρηματικότητας στα σχετικά προγράμματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης· — μειώνουν τις διαφορές ανάμεσα στα δύο φύλα όσον αφορά τις ακαδημαϊκές και επαγγελματικές επιλογές.
	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης στη διά βίου μάθηση για όλες τις ηλικιακές ομάδες σε τυπική, άτυπη και μη τυπική μορφή, αναβάθμιση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού και προώθηση ευέλικτων δυνατοτήτων μάθησης, μεταξύ άλλων μέσω του επαγγελματικού προσανατολισμού και της πιστοποίησης των αποκτώμενων ικανοτήτων. 	<p>10.3. Διά βίου μάθηση: Η ύπαρξη εθνικού ή/και περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη διά βίου μάθηση, εντός των ορίων του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Να υφίσταται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη διά βίου μάθηση, το οποίο περιλαμβάνει μέτρα: — για την στήριξη της ανάπτυξης και διασύνδεσης υπηρεσιών διά βίου μάθησης (ΔΒΜ), περιλαμβανομένης της υλοποίησής τους και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων (π.χ. πιστοποίηση, καθοδήγηση, εκπαίδευση και κατάρτιση) και πρόβλεψη της συμμετοχής και της εταιρικής σχέσης με τους σχετικούς φορείς·

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	<p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Επενδύσεις σε εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομής εκπαίδευσης και κατάρτισης. 		<ul style="list-style-type: none"> — για την ανάπτυξη δεξιοτήτων των διάφορων ομάδων- στόχων, όπου αυτές προσδιορίζονται ως προτεραιότητες σε εθνικό ή περιφερειακά στρατηγικά πλαίσια πολιτικής (λ.χ. νέοι στην επαγγελματική κατάρτιση, ενήλικες, γονείς που επανέρχονται στην αγορά εργασίας, εργαζόμενοι με χαμηλό επίπεδο ειδικευσης και εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας, μετανάστες και άλλες μειονεκτούσες ομάδες και ειδικότερα άτομα με αναπηρία). — για την διεύρυνση της πρόσβασης στη ΔΒΜ, μεταξύ άλλων μέσω προσπαθειών για την αποτελεσματική εφαρμογή των εργαλείων διαφάνειας (π.χ του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων, του Εθνικού Πλαισίου Επαγγελματικών Προσόντων, του Ευρωπαϊκού Συστήματος Ακαδημαϊκών Μονάδων για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, της Ευρωπαϊκής Διασφάλισης της Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση). — για τη βελτίωση της συνάφειας της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης με την αγορά εργασίας και την προσαρμογή της στις ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων- στόχου (για παράδειγμα, νέοι σε επαγγελματική κατάρτιση, ενήλικες, γονείς που επανέρχονται στην αγορά εργασίας, εργαζόμενοι με χαμηλό επίπεδο ειδικευσης και άλλοι εργαζόμενοι, μετανάστες και άλλες μειονεκτούσες ομάδες, ειδικότερα άτομα με αναπηρία).
	<p>EKT:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, και ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και συστημάτων κατάρτισης (EEK) και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της καθιέρωσης και ανάπτυξης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας. 	<p>10.4. Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK), εντός των ορίων του άρθρου 165 ΣΛΕΕ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Να υφίσταται ένα εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την αύξηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK), εντός των ορίων του άρθρου 165 ΣΛΕΕ, που περιλαμβάνει μέτρα:

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	<p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Επενδύσεις σε εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομής εκπαίδευσης και κατάρτισης. 		<ul style="list-style-type: none"> — για τη βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων ΕΕΚ με την αγορά εργασίας, σε στενή συνεργασία με τους σχετικούς φορείς καθώς και μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών και της ενίσχυσης συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία στις διάφορες μορφές της· — για τη βελτίωση της ποιότητας και της ελκυστικότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), μεταξύ άλλων, μέσω της καθιέρωσης μιας εθνικής προσέγγισης διασφάλισης της ποιότητας για την ΕΕΚ (για παράδειγμα σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση) και της εφαρμογής των μέσων διαφάνειας και αναγνώρισης, όπως, για παράδειγμα, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ακαδημαϊκών Μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET).
<p>11. Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης</p> <p>(αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 11)</p>	<p>ΕΚΤ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και των δημοσίων υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με στόχο τις μεταρρυθμίσεις, την καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και την ορθή διακυβέρνηση. <p>ΕΤΠΑ:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και μία αποτελεσματική δημόσια διοίκηση μέσω της ενίσχυσης της θεσμικής ικανότητας και της αποδοτικότητας των δημοσίων διοικήσεων και των δημοσίων υπηρεσιών που έχουν σχέση με την εφαρμογή του ΕΤΠΑ, και προς στήριξη δράσεων ΕΚΤ για την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και της αποδοτικότητας της δημόσιας διοίκησης 	<ul style="list-style-type: none"> — Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης. 	<ul style="list-style-type: none"> — Καθιερώνεται και τίθεται σε εφαρμογή ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ενίσχυση της διοικητικής απόδοσης των δημόσιων αρχών των κρατών μελών και των ικανοτήτων τους, με τα ακόλουθα στοιχεία: — ανάλυση και στρατηγικό σχεδιασμό των νομικών, οργανωτικών ή/και διαδικαστικών ενεργειών μεταρρύθμισης· — ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης ποιότητας· — ολοκληρωμένες δράσεις για την απλούστευση και τον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών· — ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικών και πολιτικών για τους ανθρώπινους πόρους που καλύπτουν τις κύριες ελλείψεις στον τομέα αυτό· — ανάπτυξη δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα της επαγγελματικής ιεραρχίας στο πλαίσιο των δημοσίων αρχών·

Θεματικοί στόχοι	Προτεραιότητες επενδύσεων	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
	<p>Ταμείο Συνοχής:</p> <p>— Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης ενισχύοντας τη θεσμική ικανότητα και την αποτελεσματικότητα των δημόσιων διοικήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών που έχουν σχέση με την εφαρμογή του Ταμείου Συνοχής.</p>		<p>— ανάπτυξη διαδικασιών και εργαλείων παρακολούθησης και αξιολόγησης.</p>

- (¹) Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 13).
- (²) Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1).
- (³) Οδηγία 2006/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006, για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες και για την κατάργηση της οδηγίας 93/76/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 114 της 27.4.2006, σ. 64).
- (⁴) Οδηγία 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 16).
- (⁵) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1315/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 661/2010/ΕΕ (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 1).
- (⁶) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 15).
- (⁷) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1775/2005 (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 36).
- (⁸) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 (ΕΕ L 115 της 25.4.2013, σ. 39).

ΤΜΗΜΑ II: Γενικές εκ των προτέρων αιρεσιμότητες

Τομέας	Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
1. Καταπολέμηση των διακρίσεων	<p>Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης κατά των διακρίσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.</p>	<p>— Ρυθμίσεις σύμφωνα με το θεσμικό και το νομικό πλαίσιο των κρατών μελών για τη συμμετοχή των φορέων που είναι αρμόδιοι για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης όλων των ατόμων σε όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας και της εφαρμογής των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για την παροχή συμβουλών σε θέματα ισότητας των φύλων στις δραστηριότητες που συνδέονται με τα ΕΔΕΤ.</p> <p>— ρυθμίσεις για την κατάρτιση του προσωπικού των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΔΕΤ στους τομείς της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης κατά των διακρίσεων.</p>
2. Φύλα	<p>Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.</p>	<p>— ρυθμίσεις σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό πλαίσιο των κρατών μελών για τη συμμετοχή των φορέων που είναι αρμόδιοι για την ισότητα των φύλων σε όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας και της εφαρμογής των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για την παροχή συμβουλών σε θέματα ισότητας των φύλων στις δραστηριότητες που συνδέονται με τα ΕΔΕΤ.</p> <p>— ρυθμίσεις για την κατάρτιση του προσωπικού των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΔΕΤ στους τομείς της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων καθώς και της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου.</p>

Τομέας	Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
3. Αναπηρία	<p>Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) στο πεδίο των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου αριθ. 2010/48/ΕΚ (*).</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ρυθμίσεις σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό πλαίσιο των κρατών μελών για τη διαβούλευση και τη συμμετοχή των φορέων που είναι επιφορτισμένοι για την προστασία των ατόμων με αναπηρία ή των οργάνωσεων που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων σε όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας και της εφαρμογής των προγραμμάτων. — ρυθμίσεις για την κατάρτιση του προσωπικού των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΔΕΤ στους τομείς της ισχύουσας νομοθεσίας και πολιτικής της Ένωσης και των κρατών μελών για άτομα με αναπηρίες, περιλαμβανομένης της προσβασιμότητας και της πρακτικής εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία που αποτυπώνεται στην ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, κατά περίπτωση. — ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της παρακολούθησης της εφαρμογής του άρθρου 9 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία σε σχέση με τα ΕΔΕΤ σε όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας και της εφαρμογής των προγραμμάτων.
4. Δημόσιες συμβάσεις	<p>Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών. — ρυθμίσεις που διασφαλίζουν διαφανείς διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων. — ρυθμίσεις για την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού που ασχολείται με τη διαχείριση των κονδυλίων των ΕΔΕΤ. — ρυθμίσεις για την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων.
5. Κρατικές ενισχύσεις	<p>Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων. — ρυθμίσεις για την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού που ασχολείται με τη διαχείριση των κονδυλίων των ΕΔΕΤ. — ρυθμίσεις για την διασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων.
6. Περιβαλλοντική νομοθεσία σχετικά με την εκτίμηση περιβαλλοντικού επιπτώσεων (ΕΠΕ) και την στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση (ΣΠΕ)	<p>Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των οδηγιών 201/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) (ΕΠΕ) για την οδηγία 200/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**) (ΣΠΕ). — ρυθμίσεις για την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού που ασχολείται με την εφαρμογή των οδηγιών για την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ. — ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της επάρκειας της διοικητικής ικανότητας.

Τομέας	Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
7. Στατιστικά συστήματα και δείκτες αποτελεσμάτων	<p>Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων.</p> <p>Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων που είναι απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων οι οποίες συμβάλλουν αποτελεσματικότερα στην επιδίωξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων, την παρακολούθηση της προόδου προς την επίτευξή τους και τη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων, οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: <ul style="list-style-type: none"> — τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση· — ρυθμίσεις για τη δημοσίευση και τη δημόσια διάθεση των συγκεντρωτικών δεδομένων· — Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελέσματος που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> — την επιλογή δεικτών αποτελέσματος για κάθε πρόγραμμα, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο επιλογής των δράσεων πολιτικής που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα· — θέσπιση στόχων γι' αυτούς τους δείκτες· — τήρηση των ακόλουθων προϋποθέσεων για κάθε δείκτη: σταθερότητα και στατιστική επικύρωση, σαφήνεια της κανονιστικής ερμηνείας, ανταπόκριση στην πολιτική, έγκαιρη συλλογή δεδομένων· — Υφίστανται διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι όλες οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα περιλαμβάνουν ένα αποτελεσματικό σύστημα δεικτών.

(¹) Απόφαση του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη σύναψη, από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες (ΕΕ L 23, 27.1.2010, σ. 35).

(²) Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1).

(³) Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (ΕΕ L 197 της 21.7.2001, σ. 30).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΑΠΟ ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ

1. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Ο αναφερόμενος στο άρθρο 115 παράγραφος 2 κατάλογος πράξεων περιέχει, τουλάχιστον σε μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους, τα ακόλουθα πεδία δεδομένων:

- ονομασία δικαιούχου (μόνο των νομικών προσώπων· δεν ονοματίζονται φυσικά πρόσωπα),
- ονομασία πράξης,
- σύνοψη πράξης,
- ημερομηνία έναρξης της πράξης,
- καταληκτική ημερομηνία πράξης (αναμενόμενη ημερομηνία για την ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου ή την πλήρη εκτέλεση της πράξης),
- συνολική επιλέξιμη δαπάνη που διατέθηκε στην πράξη·
- ποσοστό συγχρηματοδότησης της Ένωσης ανά άξονα προτεραιότητας·
- ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας·
- χώρα·
- ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης σύμφωνα με το άρθρο 96 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημείο vi)·
- ημερομηνία τελευταίας ενημέρωσης του καταλόγου των πράξεων.

Οι τίτλοι των πεδίων δεδομένων παρέχονται επίσης σε άλλη μία επίσημη γλώσσα της Ένωσης τουλάχιστον.

2. ΜΕΤΡΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟ

Το κράτος μέλος, η διαχειριστική αρχή και οι δικαιούχοι λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την πληροφόρηση και την επικοινωνία στο κοινό των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού προγράμματος, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

2.1. Αρμοδιότητες του κράτους μέλους και της διαχειριστικής αρχής

1. Το κράτος μέλος και η διαχειριστική αρχή διασφαλίζουν ότι τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας εφαρμόζονται σύμφωνα με τη στρατηγική επικοινωνίας και ότι τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στην ευρύτερη δυνατή κάλυψη από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης με τη χρήση διαφόρων μορφών και μεθόδων επικοινωνίας στο κατάλληλο επίπεδο.
2. Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή είναι υπεύθυνοι για τις ακόλουθες τουλάχιστον δραστηριότητες πληροφόρησης και επικοινωνίας:
 - α) διοργάνωση μιας σημαντικής ενημερωτικής δραστηριότητας για τη δημοσιοποίηση της έναρξης του/των επιχειρησιακού/ών προγράμματος/των, ακόμα και πριν από την έγκριση των σχετικών στρατηγικών επικοινωνίας·
 - β) διοργάνωση μίας σημαντικής ενημερωτικής δραστηριότητας ετησίως που προβάλλει τις ευκαιρίες χρηματοδότησης, τις επιδιωκόμενες στρατηγικές και παρουσιάζει τα επιτεύγματα του επιχειρησιακού προγράμματος ή των επιχειρησιακών προγραμμάτων που περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, μεγάλα έργα, κοινά σχέδια δράσης και άλλα παραδείγματα έργων·
 - γ) προβολή του εμβλήματος της Ένωσης στις εγκαταστάσεις κάθε διαχειριστικής αρχής·

- δ) ηλεκτρονική δημοσίευση του καταλόγου των πράξεων σύμφωνα με το τμήμα 1 του παρόντος παραρτήματος·
- ε) παρουσίαση παραδειγμάτων πράξεων, ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα, στον ενιαίο διαδικτυακό τόπο ή στον διαδικτυακό τόπο του επιχειρησιακού προγράμματος που είναι προσβάσιμος μέσω της ενιαίας δικτυακής πύλης· τα παραδείγματα θα πρέπει να παρουσιάζονται σε μία ευρέως ομιλούμενη επίσημη γλώσσα της Ένωσης εκτός από την επίσημη γλώσσα ή γλώσσες του οικείου κράτους μέλους·
- στ) επικαιροποίηση των στοιχείων σχετικά με την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των βασικών επιτευγμάτων του, στον ενιαίο διαδικτυακό τόπο ή στον διαδικτυακό τόπο του επιχειρησιακού προγράμματος ο οποίος είναι προσβάσιμος μέσω της ενιαίας διαδικτυακής πύλης.
3. Η διαχειριστική αρχή εξασφαλίζει, κατά περίπτωση, τη συμμετοχή στα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας, σύμφωνα με τους εθνικούς νόμους και τις πρακτικές, των ακόλουθων φορέων:
- α) των εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5·
- β) των κέντρων πληροφόρησης για την Ευρώπη καθώς και των γραφείων των αντιπροσωπειών της Επιτροπής και των γραφείων πληροφόρησης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στα κράτη μέλη·
- γ) των εκπαιδευτικών και των ερευνητικών ιδρυμάτων.

Οι φορείς αυτοί διαδίδουν σε ευρεία κλίμακα τις πληροφορίες που περιγράφονται στο άρθρο 115 παράγραφος 1.

2.2. Ευθύνες των δικαιούχων

1. Όλα τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας που παρέχει ο δικαιούχος αναγνωρίζουν τη στήριξη της πράξης από τα Ταμεία, προβάλλοντας:
- α) το έμβλημα της Ένωσης μαζί με αναφορά στην Ένωση, σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στην εκτελεστική πράξη που εκδίδει η Επιτροπή βάσει του άρθρου 115 παράγραφος 4·
- β) αναφορά στο Ταμείο ή στα Ταμεία που στηρίζουν την πράξη.
- Όταν μέτρο πληροφόρησης ή επικοινωνίας αφορά μια πράξη ή περισσότερες πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από περισσότερα από ένα Ταμεία, η αναφορά που προβλέπεται στο στοιχείο β) μπορεί να αντικατασταθεί από την αναφορά στα ΕΔΕΤ
2. Κατά την υλοποίηση μιας πράξης, ο δικαιούχος ενημερώνει το κοινό σχετικά με την στήριξη που έχει λάβει από τα Ταμεία:
- α) παρέχοντας στον διαδικτυακό τόπο του δικαιούχου, εάν υπάρχει, σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογης προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και επισημαίνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση·
- β) τοποθετώντας, για πράξεις που δεν εμπίπτουν στα σημεία 4 και 5, τουλάχιστον μία αφίσα με πληροφόρηση σχετικά με το έργο (ελάχιστο μέγεθος Α3) που περιλαμβάνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, όπως η είσοδος σε ένα κτίριο.
3. Για τις πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ και κατά περίπτωση για τις πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής, ο δικαιούχος εξασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες στην πράξη έχουν ενημερωθεί γι' αυτή τη χρηματοδότηση.

Κάθε έγγραφο που αφορά στην εφαρμογή μιας πράξης, το οποίο απευθύνεται, στο κοινό ή στους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένης της βεβαίωσης παρακολούθησης ή άλλου πιστοποιητικού, περιλαμβάνει δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι το επιχειρησιακό πρόγραμμα συγχρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο ή τα Ταμεία.

4. Κατά την υλοποίηση μιας πράξης του ΕΤΠΑ ή του Ταμείου Συνοχής, ο δικαιούχος τοποθετεί σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, μια προσωρινή πινακίδα σημαντικού μεγέθους για κάθε πράξη που συνίσταται στη χρηματοδότηση υποδομών ή κατασκευαστικών έργων για τα οποία η συνολική δημόσια συνδρομή στην πράξη υπερβαίνει τις 500 000 EUR.

5. Το αργότερο εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση μιας πράξης, ο δικαιούχος τοποθετεί μόνιμη αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα σημαντικού μεγέθους, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, για κάθε πράξη που πληροί τα κατωτέρω κριτήρια:

- α) η συνολική δημόσια συνδρομή υπερβαίνει τις 500 000 EUR·
- β) η πράξη συνίσταται στην αγορά υλικού αντικειμένου ή στη χρηματοδότηση έργων υποδομής ή κατασκευής.

Στην αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα αναγράφονται η ονομασία και ο κύριος στόχος της πράξης. Η αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα κατασκευάζεται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που εγκρίνει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 115 παράγραφος 4.

3. ΜΕΤΡΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

3.1. Μέτρα ενημέρωσης δυνητικών δικαιούχων

1. Η διαχειριστική αρχή εξασφαλίζει, σύμφωνα με τη στρατηγική επικοινωνίας, την ευρεία διάδοση στους δυνητικούς δικαιούχους και σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της στρατηγικής του επιχειρησιακού προγράμματος, των στόχων και των ευκαιριών χρηματοδότησης που προσφέρει η από κοινού χρηματοδότηση από την Ένωση και το κράτος μέλος, με αναλυτικά στοιχεία της χρηματοδοτικής συνδρομής από τα οικεία Ταμεία.
2. Η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει την πρόσβαση των δυνητικών δικαιούχων στις σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων επικαιροποιημένων πληροφοριών όταν κρίνεται απαραίτητο και λαμβάνοντας υπόψη την προσβασιμότητα των ηλεκτρονικών ή άλλων υπηρεσιών επικοινωνίας για ορισμένους δυνητικούς δικαιούχους, τουλάχιστον ως προς τα ακόλουθα:
 - α) τις ευκαιρίες χρηματοδότησης και την πρόσκληση υποβολής αιτήσεων·
 - β) τους όρους επιλεξιμότητας των δαπανών οι οποίοι πρέπει να τηρούνται προκειμένου να είναι δυνατή η επιλογή για χρηματοδότηση στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού προγράμματος·
 - γ) την περιγραφή των διαδικασιών εξέτασης των αιτήσεων χρηματοδότησης και τις σχετικές προθεσμίες·
 - δ) τα κριτήρια επιλογής των πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν·
 - ε) τους αρμόδιους επικοινωνίας που μπορούν να δώσουν πληροφορίες σχετικά με τα επιχειρησιακά προγράμματα σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο·
 - στ) την ευθύνη των δυνητικών δικαιούχων για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με το σκοπό της πράξης και τη στήριξή της από τα Ταμεία, σύμφωνα με το σημείο 2.2. Η διαχειριστική αρχή δύναται να ζητήσει από τους δυνητικούς δικαιούχους να προτείνουν, στις αιτήσεις τους, ενδεικτικές δραστηριότητες επικοινωνίας, ανάλογες με το μέγεθος της πράξης.

3.2. Μέτρα ενημέρωσης των δικαιούχων

1. Η διαχειριστική αρχή ενημερώνει τους δικαιούχους ότι η αποδοχή χρηματοδότησης συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 115 παράγραφος 2.
2. Η διαχειριστική αρχή παρέχει τα εργαλεία ενημέρωσης και επικοινωνίας, που περιλαμβάνουν υποδείγματα σε ηλεκτρονική μορφή, για να βοηθήσει τους δικαιούχους να τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους όπως ορίζονται στο τμήμα 2.2, κατά περίπτωση.

4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η στρατηγική επικοινωνίας που καταρτίζεται από τη διαχειριστική αρχή και, κατά περίπτωση, από το κράτος μέλος, περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) περιγραφή της μεθόδου επικοινωνίας, η οποία περιλαμβάνει τα βασικά μέτρα ενημέρωσης και επικοινωνίας που θα λάβει το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή, για την ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων, των δικαιούχων, των πολλαπλασιαστών ενημέρωσης και του ευρύτερου κοινού σχετικά με τους στόχους που περιγράφονται στο άρθρο 115·
- β) περιγραφή των μέσων που θα διατεθούν σε μορφές προσβάσιμες για τα άτομα με αναπηρία·
- γ) περιγραφή του τρόπου υποστήριξης των δραστηριοτήτων επικοινωνίας των δικαιούχων·
- δ) τον ενδεικτικό προϋπολογισμό για την υλοποίηση της στρατηγικής·

- ε) περιγραφή των διοικητικών φορέων, περιλαμβανομένων στοιχείων για το προσωπικό, που είναι αρμόδιοι για την εφαρμογή των μέτρων ενημέρωσης και επικοινωνίας·
 - στ) τις ρυθμίσεις για τα μέτρα ενημέρωσης και επικοινωνίας που αναφέρονται στο σημείο 2 και περιλαμβάνουν τον διαδικτυακό τόπο ή τη διαδικτυακή πύλη όπου είναι διαθέσιμα τα εν λόγω στοιχεία·
 - ζ) ένδειξη του τρόπου με τον οποίο θα αξιολογηθούν τα μέτρα ενημέρωσης και επικοινωνίας όσον αφορά στην προβολή και την αναγνωρισιμότητα της πολιτικής, των επιχειρησιακών προγραμμάτων, των πράξεων και του ρόλου των Ταμείων και της Ένωσης·
 - η) κατά περίπτωση, περιγραφή της χρήσης των κύριων αποτελεσμάτων του προηγούμενου επιχειρησιακού προγράμματος·
 - θ) επικαιροποίηση σε ετήσια βάση στην οποία καθορίζονται οι δραστηριότητες πληροφόρησης και επικοινωνίας που θα διενεργηθούν το επόμενο έτος.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

- i) Ύπαρξη οργανωτικής δομής που καλύπτει τις λειτουργίες της διαχειριστικής αρχής και της αρχής πιστοποίησης, καθώς και την κατανομή αρμοδιοτήτων στο εσωτερικό καθέμιας, ώστε να εξασφαλιστεί ότι τηρείται η αρχή του διαχωρισμού καθηκόντων, κατά περίπτωση.
- ii) Πλαίσιο για την εξασφάλιση, σε περίπτωση ανάθεσης καθηκόντων σε ενδιάμεσους φορείς, του ορισμού των αντίστοιχων ευθυνών και υποχρεώσεών τους, την επαλήθευση της ικανότητάς τους να εκτελούν τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί και της ύπαρξης διαδικασιών υποβολής εκθέσεων.
- iii) Διαδικασίες υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης σχετικά με παρατυπίες και με την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- iv) Σχέδιο κατανομής των κατάλληλων ανθρώπινων πόρων με τις απαραίτητες τεχνικές ικανότητες, σε διάφορα επίπεδα και για διαφορετικά καθήκοντα εντός του οργανισμού.

2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας, πλαίσιο που εξασφαλίζει ότι όταν είναι απαραίτητο, και ιδίως σε περίπτωση σημαντικής τροποποίησης των δραστηριοτήτων, πραγματοποιείται η κατάλληλη διαχείριση κινδύνου.

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Α. Διαχειριστική αρχή

- i) Διαδικασίες που αφορούν τις αιτήσεις για επιχορηγήσεις, την αξιολόγηση των αιτήσεων, την επιλογή για χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων οδηγιών και καθοδήγησης που εξασφαλίζει τη συμβολή των πράξεων στην επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων και αποτελεσμάτων των αντίστοιχων προτεραιοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 125 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο i).
- ii) Διαδικασίες για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών επαληθεύσεων σε ό,τι αφορά κάθε αίτηση επιστροφής από τους δικαιούχους και τις επιτόπιες επαληθεύσεις των πράξεων.
- iii) Διαδικασίες για την επεξεργασία των αιτήσεων επιστροφής από τους δικαιούχους και την εξουσιοδότηση των πληρωμών.
- iv) Διαδικασίες με τις οποίες ένα σύστημα συλλέγει, καταγράφει και αποθηκεύει σε ηλεκτρονική μορφή δεδομένα για κάθε πράξη, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, δεδομένων για μεμονωμένους συμμετέχοντες και κατανομή των δεδομένων σχετικά με τους δείκτες ανά φύλο όταν απαιτείται, και εξασφαλίζει ότι η ασφάλεια του συστήματος συμμορφώνεται με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα.
- v) Διαδικασίες που θεσπίζει η διαχειριστική αρχή για να εξασφαλίσει ότι οι δικαιούχοι τηρούν είτε χωριστό λογιστικό σύστημα είτε επαρκή λογιστική κωδικοποίηση για όλες τις συναλλαγές που αφορούν μια πράξη.
- vi) Διαδικασίες για να τεθούν σε εφαρμογή αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης.
- vii) Διαδικασίες για τη διασφάλιση επαρκούς διαδρομής του ελέγχου και συστήματος αρχειοθέτησης.
- viii) Διαδικασίες για την κατάρτιση της διαχειριστικής δήλωσης αξιοπιστίας, της έκθεσης με θέμα τους διενεργηθέντες ελέγχους και τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν, καθώς και της ετήσιας σύνοψης σχετικά με τους τελικούς λογιστικούς και άλλους ελέγχους.
- ix) Διαδικασίες για την εξασφάλιση ότι παρέχεται στον δικαιούχο έγγραφο όπου καθορίζονται οι προϋποθέσεις στήριξης για κάθε πράξη.

B. Αρχή πιστοποίησης

- i) Διαδικασίες για την πιστοποίηση των αιτήσεων ενδιάμεσης πληρωμής στην Επιτροπή.
- ii) Διαδικασίες για την κατάρτιση των λογαριασμών και την πιστοποίηση της αυθεντικότητας, της ακεραιότητας και της ακρίβειάς τους, καθώς και της συμμόρφωσης των δαπανών με το εφαρμοστέο δίκαιο λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα όλων των ελέγχων.
- iii) Διαδικασίες για την εξασφάλιση επαρκούς διαδρομής του ελέγχου με την τήρηση λογιστικών εγγραφών, συμπεριλαμβανομένων των προς ανάκτηση ποσών, των ανακτηθέντων ποσών και των ποσών που ανακλήθηκαν για κάθε πράξη σε ηλεκτρονική μορφή.
- iv) Διαδικασίες, όπου κρίνεται σκόπιμο, για την εξασφάλιση ότι λαμβάνει επαρκείς πληροφορίες από τη διαχειριστική αρχή σχετικά με τις επαληθεύσεις που πραγματοποιήθηκαν, καθώς και τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργήθηκαν από την ελεγκτική αρχή ή υπό την ευθύνη της.

4. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ**A. Διαχειριστική αρχή**

- i) Διαδικασίες για τη στήριξη του έργου της επιτροπής παρακολούθησης.
- ii) Διαδικασίες για την κατάρτιση και την υποβολή στην Επιτροπή ετήσιων και τελικών εκθέσεων εφαρμογής.

B. Αρχή πιστοποίησης

Διαδικασίες σχετικά με την εκπλήρωση των καθηκόντων της όσον αφορά την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων των διαχειριστικών επαληθεύσεων και των αποτελεσμάτων των ελέγχων που πραγματοποιούνται από την αρχή ελέγχου ή υπό την ευθύνη της, πριν από την υποβολή αιτήσεων πληρωμής στην Επιτροπή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006	Παρών κανονισμός
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
Άρθρα 3 και 4	Άρθρο 89
Άρθρα 5, 6 και 8	Άρθρο 90
Άρθρο 7	—
Άρθρο 9	Άρθρα 4 και 6
Άρθρο 10	Άρθρο 4 παράγραφος 1
Άρθρο 11	Άρθρο 5
Άρθρο 12	Άρθρο 4 παράγραφος 4
Άρθρο 13	Άρθρο 4 παράγραφος 5
Άρθρο 14	Άρθρο 4 παράγραφοι 7 και 8 και άρθρο 73
Άρθρο 15	Άρθρο 95
Άρθρο 16	Άρθρο 7
Άρθρο 17	Άρθρο 8
Άρθρο 18	Άρθρο 91
Άρθρα 19 έως 21	Άρθρο 92
Άρθρο 22	Άρθρα 93 και 94
Άρθρο 23	Άρθρο 92 παράγραφος 6
Άρθρο 24	Άρθρο 91 παράγραφος 3
Άρθρο 25	Άρθρα 10 και 11
Άρθρο 26	Άρθρο 12
Άρθρο 27	Άρθρο 14
Άρθρο 28	Άρθρα 14 και 16
Άρθρο 29	Άρθρο 52
Άρθρο 30	Άρθρο 53
Άρθρο 31	Άρθρο 113
Άρθρο 33	Άρθρα 30 και 96 παράγραφος 11
Άρθρο 34	Άρθρο 98
Άρθρο 35	Άρθρο 99
Άρθρο 36	Άρθρο 31
Άρθρο 37	Άρθρα 27 και 96 παράγραφοι 1 έως 8
Άρθρο 38	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006	Παρών κανονισμός
Άρθρο 39	Άρθρο 100
Άρθρο 40	Άρθρο 101
Άρθρο 41	Άρθρα 102 και 103
Άρθρο 42	Άρθρο 123 παράγραφος 7
Άρθρο 43	—
Άρθρο 43α	Άρθρο 67
Άρθρο 43β	Άρθρο 67
Άρθρο 44	Άρθρα 37 έως 46
Άρθρο 45	Άρθρα 58 και 118
Άρθρο 46	Άρθρα 59 και 119
Άρθρο 47	Άρθρο 54
Άρθρο 48	Άρθρο 55, άρθρο 56 παράγραφοι 1 έως 3, άρθρο 57 και άρθρο 114 παράγραφοι 1 και 2
Άρθρο 49	Άρθρο 56 παράγραφος 4, άρθρο 57 και άρθρο 114 παράγραφος 3
Άρθρο 50	Άρθρα 20 έως 22
Άρθρο 51	—
Άρθρο 52	Άρθρο 121
Άρθρα 53 και 54	Άρθρα 60 και 120
Άρθρο 55	Άρθρο 61
Άρθρο 56	Άρθρα 65 έως 70
Άρθρο 57	Άρθρο 71
Άρθρο 58	Άρθρο 73
Άρθρο 59	Άρθρο 123
Άρθρο 60	Άρθρο 125
Άρθρο 61	Άρθρο 126
Άρθρο 62	Άρθρο 127
Άρθρο 63	Άρθρο 47
Άρθρο 64	Άρθρο 48
Άρθρο 65	Άρθρο 110
Άρθρο 66	Άρθρο 49
Άρθρο 67	Άρθρα 50 και 111
Άρθρο 68	Άρθρα 51 και 112
Άρθρο 69	Άρθρα 115 έως 117
Άρθρο 70	Άρθρα 74 και 122
Άρθρο 71	Άρθρο 124
Άρθρο 72	Άρθρο 75

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006	Παρών κανονισμός
Άρθρο 73	Άρθρο 128
Άρθρο 74	Άρθρο 148
Άρθρο 75	Άρθρο 76
Άρθρο 76	Άρθρα 77 και 129
Άρθρο 77	Άρθρα 78 και 130
Άρθρα 78 και 78α	Άρθρο 132
Άρθρο 79	—
Άρθρο 80	Άρθρο 13
Άρθρο 81	Άρθρα 80 και 133
Άρθρο 82	Άρθρα 81 και 134
Άρθρο 83	—
Άρθρο 84	Άρθρο 82
Άρθρα 85 έως 87	Άρθρο 135
Άρθρο 88	—
Άρθρο 89	Άρθρο 141
Άρθρο 90	Άρθρο 140
Άρθρο 91	Άρθρο 83
Άρθρο 92	Άρθρο 142
Άρθρο 93	Άρθρα 86 και 136
Άρθρο 94	—
Άρθρο 95	—
Άρθρο 96	Άρθρο 87
Άρθρο 97	Άρθρο 88
Άρθρο 98	Άρθρο 143
Άρθρο 99	Άρθρα 85 και 144
Άρθρο 100	Άρθρο 145
Άρθρο 101	Άρθρο 146
Άρθρο 102	Άρθρο 147
Άρθρα 103 και 104	Άρθρο 150
Άρθρο 105	Άρθρο 152
Άρθρο 105α	—
Άρθρο 106	Άρθρο 151
Άρθρο 107	Άρθρο 153
Άρθρο 108	Άρθρο 154

Κοινή δήλωση του Συμβουλίου και της Επιτροπής για το άρθρο 67

Το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφωνούν ότι το άρθρο 67 παράγραφος 4, το οποίο αποκλείει την εφαρμογή του απλουστευμένου κόστους που περιγράφεται στο άρθρο 67 παράγραφος 1 σημεία β)-δ) σε περιπτώσεις όπου μια πράξη ή ένα έργο που αποτελεί μέρος μιας πράξης υλοποιείται αποκλειστικά μέσω διαδικασιών ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων, δεν αποκλείει την υλοποίηση μιας πράξης μέσω διαδικασιών ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων οι οποίες οδηγούν σε πληρωμές από τον δικαιούχο στον εργολήπτη βάσει προκαθορισμένου κόστους κατά μονάδα. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφωνούν ότι οι δαπάνες που προσδιορίζονται και καταβάλλονται από τον δικαιούχο βάσει αυτού του κόστους κατά μονάδα που καθορίζεται μέσω διαδικασιών ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων θα αποτελούν δαπάνες που όντως πραγματοποιήθηκαν και πληρώθηκαν από τον δικαιούχο δυνάμει του άρθρου 67 παράγραφος 1 σημείο α).

Κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την αποκατάσταση των πιστώσεων

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφωνούν να συμπεριλάβουν στην αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού, προς ευθυγράμμιση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2014-2020, τις διατάξεις που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή των ρυθμίσεων για τη χορήγηση του αποθεματικού επίδοσης και όσον αφορά την εφαρμογή των χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο του άρθρου 39 (πρωτοβουλία ΜΜΕ), στο πλαίσιο του κανονισμού που θεσπίζει κοινές διατάξεις για τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία όσον αφορά την ανασύσταση:

- i. των πιστώσεων που είχαν εγγραφεί σε προγράμματα που αφορούσαν το αποθεματικό επίδοσης και που έπρεπε να αποδεσμευτούν λόγω προτεραιότητας στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών που δεν πέτυχαν τα ορόσημα τους, και
- ii. των πιστώσεων που είχαν εγγραφεί και αφορούσαν αποκλειστικά προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 στοιχείο β) και που έπρεπε να αποδεσμευτούν επειδή η συμμετοχή του κράτους μέλους στο χρηματοδοτικό μέσο έπρεπε να διακοπεί.

Κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για το άρθρο 1

Εάν κριθούν αναγκαίες περαιτέρω αιτιολογημένες παρεκκλίσεις από τους συνηθεις κανόνες προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες του ΕΤΘΑ και του ΕΓΤΑΑ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναλαμβάνουν να επιτρέψουν τις παρεκκλίσεις αυτές προχωρώντας με τη δέουσα επιμέλεια στις αναγκαίες τροποποιήσεις του κανονισμού που θεσπίζει κοινές διατάξεις για τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία.

Κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον αποκλεισμό οιασδήποτε αναδρομικότητας όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 5 παράγραφος 3

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφωνούν στα εξής:

- σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 14 παρ. 2, 15 παρ. 1 στοιχείο γ), και 26 παρ. 2 του κανονισμού που θεσπίζει κοινές διατάξεις για τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία, τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη για τη συμμετοχή των εταιρών που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 κατά την προετοιμασία της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων του άρθρου 5 παράγραφος 2 συμπεριλαμβάνουν όλα τα μέτρα που λαμβάνουν σε πρακτικό επίπεδο τα κράτη μέλη, ανεξαρτήτως της χρονικής στιγμής της λήψης τους, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνουν τα ίδια πριν από την έναρξη ισχύος του εν λόγω κανονισμού και της κατ' εξουσιοδότησης πράξης για έναν ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 του ίδιου κανονισμού, κατά τις προπαρασκευαστικές φάσεις της διαδικασίας προγραμματισμού ενός κράτους μέλους, εφόσον επιτυγχάνονται οι στόχοι της αρχής της εταιρικής σχέσης οι οποίοι προβλέπονται στον κανονισμό. Στη συνάρτηση αυτή, τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις εθνικές και περιφερειακές τους αρμοδιότητες, θα αποφασίσουν για το περιεχόμενο της προτεινόμενης συμφωνίας εταιρικής σχέσης και των προτεινόμενων σχεδίων προγραμμάτων, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του εν λόγω κανονισμού και τους ειδικούς κανόνες του ταμείου·
- η κατ' εξουσιοδότηση πράξη για έναν ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3, σε καμία περίπτωση δεν έχει, άμεσα ή έμμεσα, αναδρομική ισχύ, ιδίως όσον αφορά τη διαδικασία έγκρισης της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων, αφού δεν είναι στην πρόθεση του νομοθέτη της ΕΕ να εκχωρήσει στην Επιτροπή εξουσίες ώστε να μπορεί να απορρίψει την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων αποκλειστικά και μόνο με βάση την οιοδήποτε τύπου μη συμμόρφωση προς τον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3·
- το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο καλούν την Επιτροπή να τους διαβιβάσει το συντομότερο δυνατό το σχέδιο κειμένου της κατ' εξουσιοδότηση πράξης η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 και, πάντως, το αργότερο έως την ημερομηνία έγκρισης από το Συμβούλιο της πολιτικής συμφωνίας για τον κανονισμό που θεσπίζει κοινές διατάξεις για τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία ή την ημερομηνία κατά την οποία η ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ψηφίσει το σχέδιο έκθεσης για το κανονισμό αυτό (όποια από τις δύο ημερομηνίες προηγηθεί).

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 17 Δεκεμβρίου 2013****για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Συμβουλίου**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 164,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ θεσπίζει το πλαίσιο δράσης του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας και ορίζει, ειδικότερα, τους θεματικούς στόχους, τις αρχές και τους κανόνες που διέπουν τον προγραμματισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση, τη διαχείριση και τον έλεγχο. Είναι, επομένως, αναγκαίο να προσδιοριστούν η αποστολή και το πεδίο εφαρμογής του ΕΚΤ, μαζί με τις σχετικές επενδυτικές προτεραιότητες που αφορούν τους θεματικούς στόχους, καθώς και να προβλεφθούν ειδικές διατάξεις αναφορικά με τον τύπο δραστηριοτήτων που δύνανται να χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.
- (2) Το ΕΚΤ θα πρέπει να βελτιώσει τις ευκαιρίες απασχόλησης, να ενισχύσει την κοινωνική ένταξη, να καταπολεμήσει τη φτώχεια, να προαγάγει την εκπαίδευση, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση και να αναπτύξει ενεργές, συνολικές και βιώσιμες πολιτικές ένταξης στο πλαίσιο των καθηκόντων

που του ανατίθενται από το άρθρο 162 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και με τον τρόπο αυτό να συμβάλει στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή σύμφωνα με το άρθρο 174 ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 9 ΣΛΕΕ, το ΕΚΤ θα πρέπει να συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, την εγγύηση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

- (3) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 17ης Ιουνίου 2010 ζήτησε όλες οι κοινές πολιτικές, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής για τη συνοχή, να στηρίξουν τη στρατηγική «Ευρώπη 2020: για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» («Στρατηγική Ευρώπη 2020»). Για να εξασφαλισθεί η πλήρης ευθυγράμμιση του ΕΚΤ με τους στόχους της εν λόγω στρατηγικής, ειδικά όσον αφορά την απασχόληση, την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, της φτώχειας και των διακρίσεων, το ΕΚΤ θα πρέπει να στηρίζει τα κράτη μέλη λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές Ευρώπη 2020 και τις σχετικές ανά χώρα συστάσεις που εγκρίθηκαν βάσει του άρθρου 121 παράγραφος 2 και του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ, και, κατά περίπτωση, σε εθνικό επίπεδο, τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων που βασίζονται στις εθνικές στρατηγικές για την απασχόληση, τις εθνικές κοινωνικές εκθέσεις, τις εθνικές στρατηγικές για την ένταξη των Ρομ και τις εθνικές στρατηγικές για την αναπηρία. Το ΕΚΤ θα πρέπει επίσης να συμβάλει σε διάφορες πτυχές της υλοποίησης των εμβληματικών πρωτοβουλιών, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας», στη «Νεολαία σε κίνηση» και στην «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού». Θα πρέπει να στηρίξει επίσης τις σχετικές δραστηριότητες στο πλαίσιο της «Ψηφιακής ατζέντας» και στην «Ένωση καινοτομίας».

- (4) Η Ένωση βρίσκεται ενώπιον διαρθρωτικών προκλήσεων που προκύπτουν από την οικονομική παγκοσμιοποίηση, την τεχνολογική αλλαγή και ένα συνεχώς γηράσκον εργατικό δυναμικό, καθώς και αυξανόμενες ελλείψεις σε δεξιότητες και εργατικό δυναμικό σε ορισμένους τομείς και σε ορισμένες περιφέρειες. Αυτές κατέστησαν εντονότερες λόγω της πρόσφατης οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης που οδήγησε σε αυξημένα επίπεδα ανεργίας, πλήττοντας ειδικότερα νεαρά άτομα και άλλα μειονεκτούντα άτομα, όπως οι μετανάστες και οι μειονότητες.

- (5) Το ΕΚΤ θα πρέπει να έχει στόχο την προώθηση της απασχόλησης, τη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στους πλέον αποκομμένους από την αγορά εργασίας και τη στήριξη της εθελοντικής κινητικότητας των εργαζομένων. Το ΕΚΤ θα πρέπει να στηρίζει επίσης την ενεργό και υγιή γήρανση, μεταξύ άλλων, μέσω καινοτόμων μορφών οργάνωσης της εργασίας, προαγωγής της υγείας και της ασφάλειας στον χώρο εργασίας και

⁽¹⁾ ΕΕ C 143 της 22.5.2012, σ. 82 και ΕΕ C 271 της 19.9.2013, σ. 101.

⁽²⁾ ΕΕ C 225 της 27.7.2012, σ. 127.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του 17 Δεκεμβρίου 2013 Συμβουλίου της περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (βλέπε σελίδα 320 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

της αύξησης της απασχολησιμότητας. Προωθώντας την καλύτερη λειτουργία των αγορών εργασίας, με τη βελτίωση της διακρατικής και γεωγραφικής κινητικότητας των εργαζομένων, το ΕΚΤ θα πρέπει ιδιαίτερα να στηρίζει τις ευρωπαϊκές υπηρεσίες απασχόλησης (δραστηριότητες EURES) όσον αφορά τις προσλήψεις και τις σχετικές υπηρεσίες πληροφόρησης, παροχής συμβουλών και καθοδήγησης σε εθνικό και διασυνοριακό επίπεδο. Οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ θα πρέπει να συνάδουν με το άρθρο 5 παράγραφος 2 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο προβλέπει ότι κανείς δεν μπορεί να υποβληθεί σε αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία.

- (6) Το ΕΚΤ θα πρέπει επίσης να προωθεί την κοινωνική ένταξη και να αποτρέψει και να καταπολεμά τη φτώχεια με στόχο να σπάσει ο κύκλος της μειονεξίας που διακινείται από γενιά σε γενιά, γεγονός το οποίο προϋποθέτει την κινητοποίηση μιας σειράς πολιτικών υπέρ των πλέον μειονεκτούντων ατόμων ανεξαρτήτως της ηλικίας τους (συμπεριλαμβανομένων παιδιών, φτωχών εργαζομένων και ηλικιωμένων γυναικών). Πρέπει να δοθεί προσοχή στη συμμετοχή των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων. Το ΕΚΤ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες γενικού συμφέροντος, ιδιαίτερα στους τομείς της υγειονομικής περίθαλψης, των υπηρεσιών απασχόλησης και κατάρτισης, των υπηρεσιών για τους άστεγους, των εξωσχολικών υπηρεσιών φροντίδας, των υπηρεσιών φροντίδας παιδιών και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης. Οι υποστηριζόμενες υπηρεσίες μπορεί να είναι δημόσιες, ιδιωτικές και/ή υπηρεσίες σε επίπεδο τοπικών κοινοτήτων, και να παρέχονται από διάφορους τύπους παρόχων, ήτοι δημόσιες διοικήσεις, ιδιωτικές εταιρείες, κοινωνικές επιχειρήσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις.
- (7) Το ΕΚΤ θα πρέπει να αναλάβει να αντιμετωπίσει την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου και να προωθήσει την ίση πρόσβαση σε εκπαίδευση καλής ποιότητας, να επενδύσει στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, να βελτιώσει τη συνάφεια των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και να προωθήσει τη διά βίου μάθηση, συμπεριλαμβανομένων οδών τυπικής, άτυπης και μη τυπικής μάθησης.
- (8) Πέραν αυτών των προτεραιοτήτων, στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και τα λιγότερο ανεπτυγμένα κράτη μέλη, θα πρέπει, με στόχο την αύξηση της οικονομικής ανάπτυξης και των ευκαιριών απασχόλησης, να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και η ικανότητα της δημόσιας διοίκησης να ενεργεί κατά τρόπο που διασφαλίζει τη συμμετοχή. Η θεσμική ικανότητα των φορέων, συμπεριλαμβανομένων μη κυβερνητικών οργανώσεων, παροχής απασχόλησης, εκπαίδευσης, κατάρτισης και κοινωνικών πολιτικών, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της καταπολέμησης των διακρίσεων, θα πρέπει να ενισχυθεί.
- (9) Η υποστήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας «τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων» μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη όλων των θεματικών στόχων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Οι τοπικές

αναπτυξιακές στρατηγικές με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ δεν θα πρέπει να περιέχουν αποκλεισμούς όσον αφορά τα μειονεκτούντα άτομα που ζουν στην περιοχή, τόσο από την άποψη της διοίκησης της ομάδας τοπικής δράσης όσο και από την άποψη του περιεχομένου της στρατηγικής.

- (10) Συγχρόνως, είναι κρίσιμης σημασίας η υποστήριξη της ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας των πολύ μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων της Ένωσης και η εξασφάλιση ότι τα άτομα δύνανται να προσαρμοστούν, μέσω της απόκτησης κατάλληλων δεξιοτήτων και μέσω ευκαιριών διά βίου μάθησης, σε νέες προκλήσεις, όπως η μετάβαση σε μια οικονομία που βασίζεται στη γνώση, η ψηφιακή ατζέντα και η μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και ενεργειακά αποδοτικότερη. Επιδιώκοντας τους κύριους θεματικούς στόχους του, το ΕΚΤ θα πρέπει να συνεισφέρει στην αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΚΤ θα πρέπει να στηρίζει τη μετάβαση του εργατικού δυναμικού από την εκπαίδευση στην απασχόληση, προς φιλικότερες για το περιβάλλον δεξιότητες και θέσεις εργασίας και θα πρέπει να αντιμετωπίσει παράλληλα τις ελλείψεις σε δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων των ελλείψεων στους τομείς της ενεργειακής αποδοτικότητας, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των βιώσιμων μεταφορών. Το ΕΚΤ θα πρέπει να συμβάλει επίσης στην ανάπτυξη δεξιοτήτων στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργικότητας. Ο κοινωνικο-πολιτιστικός τομέας και οι τομείς του πολιτισμού και της δημιουργικότητας είναι σημαντικοί διότι συνδέονται έμμεσα με τους σκοπούς του ΕΚΤ· για τον λόγο αυτό, το δυναμικό τους θα πρέπει να ενσωματωθεί καλύτερα σε έργα και στον προγραμματισμό του ΕΚΤ.
- (11) Εν όψει της συνεχιζόμενης ανάγκης να καταβληθεί προσπάθεια για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων σε ολόκληρη την Ένωση, θα πρέπει να δημιουργηθεί μια πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ) για τις πλέον πληττόμενες περιφέρειες. Η ΠΑΝ θα πρέπει να υποστηρίξει στις περιφέρειες αυτές τους νέους που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΕΕΚ), που είναι άνεργοι ή οικονομικά μη ενεργοί ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό και επιταχύνοντας την εκτέλεση των δραστηριοτήτων που στηρίζονται από χρηματοδότηση του ΕΚΤ. Θα πρέπει να διατεθούν στην ΠΑΝ επιπλέον πιστώσεις σε συνδυασμό με τη χρηματοδότηση από το ΕΚΤ στις πλέον πληττόμενες περιφέρειες. Μέσω της εστίασης σε μεμονωμένα πρόσωπα και όχι σε δομές, η ΠΑΝ θα πρέπει να έχει ως σκοπό να συμπληρώσει άλλες χρηματοδοτούμενες από το ΕΚΤ πράξεις και εθνικές δράσεις που απευθύνονται στους ΕΕΕΚ, μεταξύ άλλων μέσω της υλοποίησης της «εγγύησης για τη νεολαία» σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου της 22 Απριλίου 2013 για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία⁽¹⁾, η οποία προβλέπει ότι οι νέοι θα πρέπει να δέχονται προσφορά καλής ποιότητας εργασίας, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, μαθητείας ή άσκησης, εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την τυπική εκπαίδευση. Η ΠΑΝ μπορεί επίσης να υποστηρίξει ενέργειες για την καταπολέμηση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου. Η πρόσβαση των νέων και των οικογενειών τους ή συντηρουμένων από αυτούς ατόμων σε κοινωνικές παροχές δεν θα πρέπει να εξαρτάται από τη συμμετοχή των νέων στην ΠΑΝ.

(1) ΕΕ C 120 της 26.4.2013, σ. 1.

- (12) Η ΠΑΝ θα πρέπει να ενταχθεί πλήρως στον προγραμματισμό του ΕΚΤ, αλλά θα πρέπει, κατά περίπτωση, να προβλεφθούν κατάλληλες ειδικές διατάξεις για την ΠΑΝ προς επίτευξη των στόχων της. Είναι απαραίτητο να απλοποιηθεί και να διευκολυνθεί η υλοποίησή της ΠΑΝ, ειδικότερα όσον αφορά τις διατάξεις σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση και τις ρυθμίσεις για την θεματική συγκέντρωση. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τα αποτελέσματα της ΠΑΝ καταδεικνύονται και θα κοινοποιούνται με σαφήνεια, θα πρέπει να προβλεφθούν ειδικές ρυθμίσεις παρακολούθησης και αξιολόγησης, καθώς και πληροφόρησης και δημοσιοποίησης. Στις συζητήσεις των επιτροπών παρακολούθησης για την προετοιμασία και την υλοποίηση της ΠΑΝ, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης, θα πρέπει να συμμετέχουν οργανώσεις νέων.
- (13) Το ΕΚΤ θα πρέπει να συμβάλλει στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», εξασφαλίζοντας μεγαλύτερη συγκέντρωση υποστήριξης στις προτεραιότητες της Ένωσης. Το ελάχιστο μερίδιο πόρων της πολιτικής για τη συνοχή για το ΕΚΤ ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [1303]/2013. Το ΕΚΤ, ειδικότερα, θα πρέπει να αυξήσει την υποστήριξη του στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας, μέσω ενός ελάχιστου ποσού αποκλειστικά διατιθέμενου για τον σκοπό αυτό που ανέρχεται στο 20 % των συνολικών πόρων του ΕΚΤ για κάθε κράτος μέλος. Η επιλογή και ο αριθμός των επενδυτικών προτεραιοτήτων για υποστήριξη από το ΕΚΤ θα πρέπει να περιοριστούν επίσης, ανάλογα με το επίπεδο ανάπτυξης των υποστηριζόμενων περιφερειών.
- (14) Για τη στενότερη παρακολούθηση και την καλύτερη αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται σε επίπεδο Ένωσης από ενέργειες που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ, θα πρέπει να θεσπιστεί ένα κοινό σύνολο δεικτών εκρών και αποτελεσμάτων στον παρόντα κανονισμό. Οι δείκτες αυτοί θα πρέπει να αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και στο είδος της ενέργειας που υποστηρίζεται δύναμι του παρόντος κανονισμού καθώς και των σχετικών διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [1303]/2013. Οι δείκτες αυτοί θα πρέπει να συμπληρώνονται, όπου απαιτείται, με ειδικούς ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων και/ή εκρών.
- (15) Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται στο να ενημερώνουν για το αποτέλεσμα των επενδύσεων του ΕΚΤ σε ίσες ευκαιρίες, ίση πρόσβαση και ένταξη των περιθωριοποιημένων ομάδων που αφορούν όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα.
- (16) Λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων οι οποίες συνδέονται με τη συλλογή και την αποθήκευση δεδομένων ευαίσθητου χαρακτήρα σχετικά με τους συμμετέχοντες, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογούν τακτικά την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τον αντίκτυπο της παρεχόμενης από το ΕΚΤ στήριξης για την πρόωθηση της κοινωνικής ένταξης και την καταπολέμηση της φτώχειας, ιδιαίτερα όσον αφορά μειονεκτούντα άτομα όπως οι Ρομ. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να αναφέρουν τις χρηματοδοτούμενες από το ΕΚΤ πρωτοβουλίες στις εθνικές κοινωνικές εκθέσεις τους που προσαρτώνται στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων, ιδιαίτερα όσον αφορά τις περιθωριοποιημένες κοινότητες, όπως είναι οι Ρομ και οι μετανάστες.
- (17) Η αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση των ενεργειών που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ βασίζεται στην ορθή διακυβέρνηση και στην εταιρική σχέση μεταξύ όλων των σχετικών εδαφικών και κοινωνικοοικονομικών φορέων, λαμβανομένων υπόψη των φορέων που δραστηριοποιούνται σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ιδίως των ευρύτερων οργανώσεων που εκπροσωπούν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επομένως να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων στη στρατηγική διακυβέρνηση του ΕΚΤ, από το στάδιο της διαμόρφωσης προτεραιοτήτων για τα επιχειρησιακά προγράμματα μέχρι το στάδιο της υλοποίησης και της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του ΕΚΤ.
- (18) Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι η υλοποίηση των προτεραιοτήτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ συμβάλλει στην προαγωγή της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, σύμφωνα με το άρθρο 8 ΣΛΕΕ. Αξιολογήσεις έχουν καταδείξει πόσο σημαντικό είναι να συνεκτιμώνται οι στόχοι της ισότητας των φύλων σε όλες τις διαστάσεις των προγραμμάτων και σε όλα τα στάδια της προετοιμασίας, παρακολούθησης, υλοποίησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων, εγκαίρως και με συνεκτικό τρόπο, και παράλληλα να εξασφαλίζεται ότι αναλαμβάνονται συγκεκριμένες ενέργειες για την προαγωγή της ισότητας των φύλων, της οικονομικής ανεξαρτησίας των γυναικών, της αναβάθμισης της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων και της επανένταξης των γυναικών που έχουν πέσει θύματα βίας στην αγορά εργασίας και στην κοινωνία.
- (19) Σύμφωνα με το άρθρο 10 ΣΛΕΕ, η υλοποίηση των προτεραιοτήτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ θα πρέπει να συμβάλει στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού λαμβανομένων ιδιαιτέρως υπόψη των ατόμων που αντιμετωπίζουν πολλαπλές διακρίσεις. Η διάκριση λόγω φύλου θα πρέπει να ερμηνεύεται διασταλτικώς ώστε να καλύπτει και άλλες πτυχές που σχετίζονται με το φύλο σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η υλοποίηση των προτεραιοτήτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ θα πρέπει επίσης να συμβάλει στην προαγωγή της ισότητας των ευκαιριών. Το ΕΚΤ θα πρέπει να στηρίζει την εκπλήρωση της υποχρέωσης της Ένωσης που προβλέπεται από τη σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την εκπαίδευση, την εργασία και απασχόληση και την προσβασιμότητα. Το ΕΚΤ θα πρέπει να προωθήσει επίσης τη μετάβαση από τις υπηρεσίες φροντίδας που βασίζονται σε ιδρύματα σε υπηρεσίες που βασίζονται σε κοινότητες. Το ΕΚΤ δεν θα πρέπει να υποστηρίζει δράσεις που συμβάλουν στον διαχωρισμό ή τον κοινωνικό αποκλεισμό.
- (20) Η στήριξη για την κοινωνική καινοτομία συμβάλλει στη διαμόρφωση πολιτικών που ανταποκρίνονται περισσότερο στην κοινωνική αλλαγή. Το ΕΚΤ θα πρέπει να ενθαρρύνει και να στηρίζει καινοτόμους κοινωνικές επιχειρήσεις και επιχειρηματίες καθώς και έργα που αναλαμβάνουν μη κυβερνητικές οργανώσεις και άλλοι παράγοντες της κοινωνικής οικονομίας. Ειδικότερα, η δοκιμή και αξιολόγηση καινοτόμων λύσεων πριν αυτές εφαρμοστούν σε μεγάλη κλίμακα έχουν

- καθοριστική σημασία για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των πολιτικών και επομένως δικαιολογούν τη διάθεση ειδικής στήριξης από το ΕΚΤ. Στις καινοτόμους λύσεις θα μπορούσε να συγκαταλέγεται η ανάπτυξη της κοινωνιομετρίας, όπως για παράδειγμα η κοινωνική σήμανση, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύεται η αποτελεσματικότητά της.
- (21) Η διακρατική συνεργασία έχει σημαντική προστιθέμενη αξία και, για το λόγο αυτό, θα πρέπει να υποστηρίζεται από όλα τα κράτη μέλη με εξαίρεση δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας. Είναι απαραίτητο να ενισχυθεί ο ρόλος της Επιτροπής όσον αφορά τη διευκόλυνση των ανταλλαγών εμπειριών και το συντονισμό της υλοποίησης σχετικών πρωτοβουλιών.
- (22) Για την προώθηση μιας ολοκληρωμένης και ολιστικής προσέγγισης στους τομείς της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης, το ΕΚΤ θα πρέπει να υποστηρίζει διατομεακές και βασισόμενες σε εδαφικά κριτήρια συμπράξεις.
- (23) Η κινητοποίηση των περιφερειακών και τοπικών φορέων θα πρέπει να συμβάλει στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των κύριων στόχων της. Τα εδαφικά σύμφωνα, οι τοπικές πρωτοβουλίες για την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη, οι βιώσιμες και χωρίς αποκλεισμούς τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων σε αστικές και αγροτικές περιοχές καθώς και οι βιώσιμες στρατηγικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης δύνανται να χρησιμοποιηθούν και να υποστηριχθούν, ώστε να συμμετάσχουν κατά τρόπο ενεργητικότερο οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές, οι δήμοι, οι κοινωνικοί εταίροι και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις κατά τα στάδια της προετοιμασίας και της υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
- (24) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 προβλέπει ότι οι κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών θα καθορισθούν σε εθνικό επίπεδο, με ορισμένες εξαιρέσεις για τις οποίες απαιτείται να θεσπισθούν ειδικές διατάξεις σχετικά με το ΕΚΤ.
- (25) Με σκοπό την απλούστευση της χρήσης του ΕΚΤ και τη μείωση του κινδύνου σφάλματος καθώς και όσον αφορά τις ιδιαιτερότητες των πράξεων που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ, ενδείκνυται η θέσπιση διατάξεων που συμπληρώνει ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. [1303]/2013 όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών.
- (26) Η χρήση τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσών και η χρηματοδότηση με βάση κατ' αποκοπή συντελεστές θα πρέπει να οδηγήσει σε απλούστευση των διαδικασιών για τον δικαιούχο και να μειώσει τον διοικητικό φόρτο για το σύνολο των συμμετεχόντων σε έργα ΕΚΤ.
- (27) Είναι σημαντικό να εξασφαλίζεται η ορθή δημοσιονομική διαχείριση κάθε επιχειρησιακού προγράμματος και η κατά το δυνατόν αποτελεσματικότερη και φιλικότερη προς τους χρήστες υλοποίησή του. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφύγουν την προσθήκη κανόνων που θα περιπλέξουν τη χρήση των πόρων από τους δικαιούχους.
- (28) Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες θα πρέπει να ενθαρρυνθούν για μόχλευση του ΕΚΤ με τη βοήθεια χρηματοδοτικών μέσων, ώστε να δοθεί υποστήριξη π.χ. σε σπουδαστές, στη δημιουργία θέσεων εργασίας, στην κινητικότητα των εργαζομένων, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική επιχειρηματικότητα.
- (29) Το ΕΚΤ θα πρέπει να συμπληρώνει άλλα προγράμματα της Ένωσης και θα πρέπει να αναπτυχθούν στενές συνέργειες μεταξύ του ΕΚΤ και άλλων χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης.
- (30) Η επένδυση σε ανθρώπινο κεφάλαιο είναι ο κύριος παράγον στον οποίο η Ένωση μπορεί να υπολογίζει προκειμένου να εξασφαλίσει την ανταγωνιστικότητά της σε διεθνές επίπεδο και τη βιώσιμη ανάκαμψη της οικονομίας της. Ουδεμία άλλη μορφή επενδύσεων δύνανται να παραγάγει διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις εάν δεν συνοδεύεται από μια συνεπή στρατηγική ανάπτυξης του ανθρωπίνου κεφαλαίου που προσανατολίζεται προς την ανάπτυξη. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 οι πόροι που προορίζονται για τη βελτίωση των δεξιοτήτων και την άνοδο των επιπέδων απασχόλησης επιτρέπουν την ανάληψη δράσης με τη δέουσα εμβέλεια.
- (31) Θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ, για τον ορισμό των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους και των κατ' αποκοπή ποσών και των μέγιστων ποσών αυτών ανάλογα με τους διάφορους τύπους παρεμβάσεων. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξαγάγει η Επιτροπή τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της. Η Επιτροπή, κατά την επεξεργασία και κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, θα πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
- (32) Η Επιτροπή θα πρέπει να επικουρείται στη διοίκηση του ΕΚΤ από την επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 163 ΣΛΕΕ.
- (33) Επειδή ο παρών κανονισμός αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1081/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, ο εν λόγω κανονισμός θα πρέπει να καταργηθεί. Εντούτοις, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να επηρεάζει ούτε τη συνέχιση ούτε την τροποποίηση της συνδρομής που έχει εγκρίνει η Επιτροπή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 ή βάσει οιασδήποτε άλλης νομοθετικής πράξης που διέπει τη συνδρομή αυτή την 31η Δεκεμβρίου 2013. Ο εν λόγω κανονισμός ή οποιαδήποτε άλλη εφαρμοστέα νομοθεσία θα πρέπει κατά συνέπεια να εξακολουθεί να εφαρμόζεται μετά την 31η Δεκεμβρίου 2013 στη συνδρομή αυτή ή στις σχετικές πράξεις έως την περάτωσή τους. Οι αιτήσεις για τη λήψη συνδρομής που υποβλήθηκαν ή εγκρίθηκαν δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 θα πρέπει να εξακολουθούν να ισχύουν,

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1784/1999 (ΕΕ L 210 της 31.7.2006 σ. 12).

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής της συνδρομήςΚΕΦΑΛΑΙΟ I
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός καθορίζει τις αποστολές του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ), το πεδίο εφαρμογής της στήριξης που παρέχει, θεσπίζει ειδικές διατάξεις και ορίζει τους τύπους της επιλέξιμης προς συνδρομή δαπάνης.

Άρθρο 2

Αποστολές

1. Το ΕΚΤ προάγει υψηλά επίπεδα απασχόλησης και ποιότητας θέσεων εργασίας, βελτιώνει την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, στηρίζει τη γεωγραφική και επαγγελματική κινητικότητα των εργαζομένων και διευκολύνει την προσαρμογή τους στις μεταλλαγές της βιομηχανίας και στις αλλαγές των παραγωγικών συστημάτων που είναι απαραίτητες για τη βιώσιμη ανάπτυξη, ενθαρρύνει ένα υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης και κατάρτισης για όλους και στηρίζει τη μετάβαση των νέων από την εκπαίδευση στην απασχόληση, καταπολεμά την φτώχεια, ενισχύει την κοινωνική ένταξη και προάγει την ισότητα των φύλων, την απαγόρευση των διακρίσεων και τις ίσες ευκαιρίες, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στις προτεραιότητες της Ένωσης όσον αφορά την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.

2. Το ΕΚΤ εκπληρώνει τις αποστολές που ορίζονται στην παράγραφο 1, υποστηρίζοντας τα κράτη μέλη στην επιδίωξη των προτεραιοτήτων και των κύριων στόχων της ενωσιακής στρατηγικής για την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη (στρατηγική «Ευρώπη 2020») και παρέχοντας στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στις ειδικές προκλήσεις που συνδέονται με την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Το ΕΚΤ στηρίζει τον σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτικών και ενεργειών που εμπίπτουν στο πλαίσιο των αποστολών του, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές και τις σχετικές ανά χώρα συστάσεις σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ και, κατά περίπτωση, σε εθνικό επίπεδο, τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων καθώς και άλλες σχετικές εθνικές στρατηγικές και εκθέσεις.

3. Το ΕΚΤ προσφέρει οφέλη σε άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτούντων ατόμων, όπως οι μακροχρόνια άνεργοι, τα άτομα με αναπηρία, οι μετανάστες, οι εθνοτικές μειονότητες, οι περιθωριοποιημένες κοινότητες και τα άτομα όλων των ηλικιών που αντιμετωπίζουν φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό. Το ΕΚΤ παρέχει επίσης στήριξη σε εργαζόμενους, επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των παραγόντων της κοινωνικής οικονομίας, και επιχειρηματίες, καθώς και σε συστήματα και δομές με σκοπό τη διευκόλυνση της προσαρμογής τους σε νέες προκλήσεις, μεταξύ άλλων με τη μείωση της αναντιστοιχίας μεταξύ προσφερόμενων και ζητούμενων δεξιοτήτων και την προώθηση της ορθής διακυβέρνησης, της κοινωνικής προόδου και της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων, ειδικότερα στους τομείς της απασχόλησης, της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και των κοινωνικών πολιτικών.

1. Σύμφωνα με τους θεματικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 9 πρώτο εδάφιο σημεία 8, 9, 10 και 11 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, που αντιστοιχούν στα στοιχεία α), β), γ) και δ) της παρούσας παραγράφου και σύμφωνα με τις αποστολές του, το ΕΚΤ στηρίζει τις ακόλουθες επενδυτικές προτεραιότητες:

α) για τον θεματικό στόχο «Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων»:

i) την πρόσβαση στην απασχόληση για αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων που έχουν αποκοπεί επί μακρόν από την αγορά εργασίας, μέσω επίσης τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων·

ii) τη βιώσιμη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας, ιδιαίτερα εκείνων που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των νέων που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού και των νέων από περιθωριοποιημένες κοινότητες, μεταξύ άλλων μέσω της εφαρμογής της «εγγύησης για τη νεολαία»·

iii) την αυτοαπασχόληση, την επιχειρηματικότητα και τη δημιουργία επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων·

iv) την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων όσον αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση, την εξέλιξη της επαγγελματικής σταδιοδρομίας, την συμφιλίωση της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής και την προώθηση της ίσης αμοιβής για ίση εργασία·

v) την προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές·

vi) την ενεργό και υγιή γήρανση·

vii) τον εκσυγχρονισμό των θεσμικών φορέων της αγοράς εργασίας, όπως είναι οι δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες απασχόλησης, με καλύτερη αντιστοίχιση των δεξιοτήτων προς τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, μεταξύ άλλων μέσω δράσεων για τη βελτίωση της διακρατικής κινητικότητας των εργαζομένων μέσω προγραμμάτων κινητικότητας και καλύτερης συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών φορέων και των σχετικών ενδιαφερομένων μερών·

β) για τον θεματικό στόχο «προώθηση της κοινωνικής ένταξης, καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε μορφής διακρίσεων»:

i) την ενεργό ένταξη, με σκοπό, μεταξύ άλλων, την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, και της ενεργού συμμετοχής και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας·

- ii) την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ·
- iii) την καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών·
- iv) τη βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος·
- v) την προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση·
- vi) τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων·
- γ) για τον θεματικό στόχο «επένδυση στην εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση»:
- i) τη μείωση και αποτροπή της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και την προαγωγή της ισότιμης πρόσβασης σε καλής ποιότητας προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων δυνατοτήτων τυπική, άτυπη και μη τυπική μάθησης για την επανένταξη στην εκπαίδευση και κατάρτιση·
- ii) τη βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της πρόσβασης στην τριτοβάθμια και ισοδύναμη με αυτήν εκπαίδευση, με σκοπό τη βελτίωση των επιπέδων φοίτησης και επιτυχίας, ειδικά για μειονεκτούντα άτομα·
- iii) τη βελτίωση της ίσης πρόσβασης στη διά βίου μάθηση για όλες τις ηλικιακές ομάδες σε τυπική, άτυπη και μη τυπική μορφή, την αναβάθμιση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού και την προώθηση ευελικτών δυνατοτήτων μάθησης, μεταξύ άλλων μέσω του επαγγελματικού προσανατολισμού και της αναγνώρισης των αποκτώμενων ικανοτήτων·
- iv) τη βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, τη διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία και της βελτίωσης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, την προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών και την καθιέρωση και ανάπτυξη συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας·
- δ) για τον θεματικό στόχο «ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημοσίων αρχών και των ενδιαφερομένων μερών και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης»:
- i) την επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και των δημοσίων υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με στόχο τις μεταρρυθμίσεις, την καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και την ορθή διακυβέρνηση·
- ii) την ανάπτυξη ικανοτήτων για όλους τους φορείς που παρέχουν εκπαίδευση, διά βίου μάθηση, κατάρτιση και απασχόληση καθώς και κοινωνικές πολιτικές, μεταξύ άλλων μέσω τομεακών και εδαφικών συμφώνων για κινητοποίηση υπέρ των μεταρρυθμίσεων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο·
2. Μέσω των επενδυτικών προτεραιοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, το ΕΚΤ συμβάλλει επίσης σε άλλους θεματικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 9 πρώτη παράγραφος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, κατά κύριο λόγο μέσω:
- α) της υποστήριξης της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, ανθεκτική σε κλιματικές αλλαγές, ενεργειακά αποτελεσματική και περιβαλλοντικά βιώσιμη, της βελτίωσης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης που είναι απαραίτητα για την προσαρμογή των δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων, της αναβάθμισης των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας σε τομείς που σχετίζονται με το περιβάλλον και την ενέργεια·
- β) της βελτίωσης της προσβασιμότητας στις τεχνολογίες πληροφοριών και της επικοινωνίας καθώς και της χρήσης και ποιότητας αυτών, μέσω της ανάπτυξης του ψηφιακού αλφαριθμητισμού και της ηλεκτρονικής μάθησης, και της επένδυσης στην ηλεκτρονική ένταξη, στις ηλεκτρονικές δεξιότητες και σε σχετικές επιχειρηματικές δεξιότητες·
- γ) της ενίσχυσης της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας μέσω της ανάπτυξης μεταπτυχιακών σπουδών και επιχειρηματικών δεξιοτήτων, της κατάρτισης των ερευνητών, δραστηριοτήτων δικτύωσης και της δημιουργίας εταιρικών σχέσεων μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ερευνητικών και τεχνολογικών κέντρων και επιχειρήσεων·
- δ) της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας και της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, μέσω προαγωγής της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων, των διευθυντικών στελεχών και των εργαζομένων, μέσω αυξημένων επενδύσεων σε ανθρώπινο δυναμικό και στήριξης των φορέων που παρέχουν επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση που έχει ως άξονα την πρακτική εμπειρία·

Άρθρο 4

Συνέπεια και θεματική συγκέντρωση

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η στρατηγική και οι ενέργειες που καθορίζονται στα επιχειρησιακά τους προγράμματα είναι συνεπείς και ανταποκρίνονται στις προκλήσεις που προσδιορίζονται στα εθνικά τους προγράμματα μεταρρυθμίσεων, και, κατά περίπτωση, στις άλλες εθνικές τους στρατηγικές που αποσκοπούν στην καταπολέμηση της ανεργίας, της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και στις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που διατυπώθηκαν βάσει του άρθρου 148 παράγραφος 4 ΣΛΕΕ, ώστε να συμβάλουν στην επίτευξη των κύριων στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για την απασχόληση, την εκπαίδευση και τη μείωση της φτώχειας.

2. Τουλάχιστον 20 % των συνολικών πόρων του ΕΚΤ σε κάθε κράτος μέλος διατίθενται για τον θεματικό στόχο «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης, καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε μορφής διακρίσεων» που αναφέρεται στο σημείο 9 της πρώτης παραγράφου του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

3. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν τη θεματική συγκέντρωση σύμφωνα με τις ακόλουθες διαδικασίες:

- α) Για τις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, τα κράτη μέλη συγκεντρώνουν τουλάχιστον το 80 % του κονδυλίου ΕΚΤ κάθε επιχειρησιακού προγράμματος σε έως πέντε από τις επενδυτικές προτεραιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1.
- β) Για τις περιφέρειες μετάβασης, τα κράτη μέλη συγκεντρώνουν τουλάχιστον το 70 % του κονδυλίου ΕΚΤ κάθε επιχειρησιακού προγράμματος σε έως πέντε από τις επενδυτικές προτεραιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1.
- γ) Για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, τα κράτη μέλη συγκεντρώνουν τουλάχιστον το 60 % του κονδυλίου ΕΚΤ κάθε επιχειρησιακού προγράμματος σε έως πέντε από τις επενδυτικές προτεραιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1.

4. Οι άξονες προτεραιότητας που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 εξαιρούνται από τον υπολογισμό των ποσοστών που ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 5

Δείκτες

1. Οι κοινοί δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων, όπως ορίζονται στο παράρτημα I του παρόντος κανονισμού, και, κατά περίπτωση, οι ειδικοί δείκτες προγράμματος χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 4 και το άρθρο 96 παράγραφος 2 στοιχείο β) σημεία ii) και iv) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Όλοι οι κοινοί δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων που κοινοποιούνται για όλες τις επενδυτικές προτεραιότητες. Οι δείκτες αποτελεσμάτων που ορίζονται στο παράρτημα II του παρόντος κανονισμού κοινοποιούνται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, τα δεδομένα κατανομούνται κατά φύλο.

Για τους κοινούς δείκτες και τους ειδικούς δείκτες εκρών ενός προγράμματος, οι τιμές βάσης ορίζονται σε μηδέν. Όπου ενδείκνυται, λόγω της φύσης των υποστηριζόμενων πράξεων, ορίζονται για

αυτούς τους δείκτες σωρευτικές ποσοτικοποιημένες τιμές-στόχοι για το 2023. Οι δείκτες εκρών εκφράζονται σε απόλυτους αριθμούς.

Για τους κοινούς δείκτες και τους ειδικούς δείκτες αποτελεσμάτων ενός προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί σωρευτική ποσοτικοποιημένη τιμή-στόχος για το 2023, οι τιμές βάσης ορίζονται με βάση τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία ή άλλες σχετικές πηγές πληροφόρησης. Οι ειδικοί δείκτες αποτελεσμάτων ενός προγράμματος και οι συναφείς στόχοι μπορούν να εκφράζονται ποσοτικά ή ποιοτικά.

2. Επιπλέον της παραγράφου 1, οι δείκτες αποτελεσμάτων που ορίζονται στο παράρτημα II του παρόντος κανονισμού χρησιμοποιούνται για όλες τις ενέργειες που υποστηρίζονται στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο ii) για την υλοποίηση της ΠΑΝ. Όλοι οι δείκτες που ορίζονται στο παράρτημα II του παρόντος κανονισμού πρέπει να συνδεθούν με μια ποσοτικοποιημένη σωρευτική τιμή-στόχο για το 2023 και μια τιμή βάσης.

3. Ταυτόχρονα με τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης, κάθε διαχειριστική αρχή διαβιβάζει με ηλεκτρονικό τρόπο δομημένα στοιχεία για κάθε άξονα προτεραιότητας καταναμημένα κατά επενδυτική προτεραιότητα. Τα στοιχεία υποβάλλονται για τις κατηγορίες παρέμβασης που αναφέρονται στο άρθρο 96 παράγραφος 2 στοιχείο β) σημείο vi) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και τους δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, τα στοιχεία που διαβιβάζονται για τους δείκτες εκρών και αποτελεσμάτων αφορούν τιμές για πράξεις που έχουν υλοποιηθεί πλήρως ή μερικώς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Άρθρο 6

Συμμετοχή εταίρων

1. Η συμμετοχή των εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 στην υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων δύναται να λάβει τη μορφή συνολικών επιχορηγήσεων όπως ορίζεται στο άρθρο 123 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Στην περίπτωση αυτή το επιχειρησιακό πρόγραμμα προσδιορίζει το μέρος του επιχειρησιακού προγράμματος που αφορά η συνολική επιχορήγηση, συμπεριλαμβανομένου ενός ενδεικτικού οικονομικού κονδυλίου που διατίθεται για τον σκοπό αυτό από κάθε άξονα προτεραιότητας.

2. Για την ενθάρρυνση της επαρκούς συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων σε ενέργειες που στηρίζονται από το ΕΚΤ, οι διαχειριστικές αρχές ενός επιχειρησιακού προγράμματος σε μια περιφέρεια, όπως ορίζεται στο άρθρο 90 παράγραφος 2 στοιχεία α) ή β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ή σε ένα κράτος μέλος επιλέξιμο για στήριξη από το Ταμείο Συνοχής, εξασφαλίζουν διάθεση, ανάλογα με τις ανάγκες, κατάλληλο ποσό από τους πόρους του ΕΚΤ σε δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων, με τη μορφή κατάρτισης, μέτρων δικτύωσης και ενίσχυσης του κοινωνικού διαλόγου, καθώς και σε δραστηριότητες που αναλαμβάνονται από κοινού από τους κοινωνικούς εταίρους.

3. Για την ενθάρρυνση της επαρκούς συμμετοχής των μη κυβερνητικών οργανώσεων σε ενέργειες που στηρίζονται από το ΕΚΤ και της πρόσβασής τους σε αυτές, ειδικότερα στους τομείς της κοινωνικής ένταξης, της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών, οι διαχειριστικές αρχές ενός επιχειρησιακού προγράμματος σε μια περιφέρεια, όπως ορίζεται στο άρθρο 90 παράγραφος 2 στοιχεία α) ή β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, ή σε ένα κράτος μέλος επιλέξιμο για στήριξη από το Ταμείο Συνοχής εξασφαλίζουν τη διάθεση κατάλληλου ποσού από τους πόρους του ΕΚΤ για την ανάπτυξη ικανοτήτων για τις μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Άρθρο 7

Προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή προωθούν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών με την ενσωμάτωση αυτής της διάστασης στα στάδια της προετοιμασίας, υλοποίησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Μέσω του ΕΚΤ, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή στηρίζουν επίσης ειδικές στοχευμένες ενέργειες στο πλαίσιο όλων των επενδυτικών προτεραιοτήτων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3, και ειδικότερα στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο iv) του παρόντος κανονισμού, με στόχο την αύξηση της βιώσιμης συμμετοχής και της προόδου των γυναικών στην απασχόληση, και κατ' αυτόν τον τρόπο την καταπολέμηση της εξάπλωσης της φτώχειας στον γυναικείο πληθυσμό, τη μείωση των διακρίσεων που βασίζονται στο φύλο, την καταπολέμηση των σχετικών με το φύλο στερεοτύπων στην αγορά εργασίας και στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, την προαγωγή της συμφιλίωσης της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής για όλους καθώς και την ίση κατανομή των ευθυνών φροντίδας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Άρθρο 8

Πρώθησης της ισότητας των ευκαιριών και της απαγόρευσης των διακρίσεων

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή προωθούν την ισότητα των ευκαιριών για όλους, χωρίς διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, ενσωματώνοντας εν προκειμένω την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Μέσω του ΕΚΤ, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή στηρίζουν επίσης ειδικές ενέργειες στο πλαίσιο όλων των επενδυτικών προτεραιοτήτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 και ειδικότερα στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο iii) του παρόντος κανονισμού. Οι εν λόγω ενέργειες έχουν ως στόχο την καταπολέμηση όλων των ειδών διακρίσεων καθώς και τη βελτίωση της προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρία, με σκοπό την βελτίωση της ένταξης στην απασχόληση, την εκπαίδευση και την κατάρτιση, και, μέσω αυτής, τη βελτίωση της κοινωνικής ένταξης, τη μείωση των ανισοτήτων όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο και την κατάσταση της υγείας, καθώς και τη διευκόλυνση της μετάβασης από υπηρεσίες φροντίδας παρεχόμενες από ιδρύματα σε υπηρεσίες φροντίδας που βασίζονται στις τοπικές κοινότητες ιδιαίτερα για εκείνους που αντιμετωπίζουν πολλαπλές διακρίσεις.

Άρθρο 9

Κοινωνική καινοτομία

1. Το ΕΚΤ προωθεί την κοινωνική καινοτομία σε όλους τους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού, ιδιαίτερα με στόχο τη δοκιμή, την αξιολόγηση και την αύξηση καινοτόμων λύσεων, μεταξύ

άλλων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, για την αντιμετώπιση των κοινωνικών αναγκών σε συνεργασία με τους σχετικούς εταίρους και ιδιαίτερα με τους κοινωνικούς εταίρους.

2. Τα κράτη μέλη, είτε στο πλαίσιο των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων ή σε μεταγενέστερο στάδιο κατά τη διάρκεια της υλοποίησης, εντοπίζουν πεδία για κοινωνική καινοτομία που ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες των κρατών μελών.

3. Η Επιτροπή διευκολύνει την ανάπτυξη ικανότητας για κοινωνική καινοτομία, ειδικότερα μέσω της υποστήριξης της αμοιβαίας μάθησης, της δημιουργίας δικτύων και της διάδοσης και προώθησης καλών πρακτικών και μεθοδολογιών.

Άρθρο 10

Διακρατική συνεργασία

1. Τα κράτη μέλη στηρίζουν τη διακρατική συνεργασία με στόχο την προαγωγή της αμοιβαίας μάθησης και, μέσω αυτής, την αύξηση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ. Στη διακρατική συνεργασία συμμετέχουν εταίροι από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη που υλοποιούν ένα μόνο επιχειρησιακό πρόγραμμα που λαμβάνει στήριξη από το ΕΚΤ ή ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα που λαμβάνει πολυταμειακή στήριξη, δύνανται να επιλέγουν κατ' εξαίρεση να μην στηρίζουν ενέργειες διακρατικής συνεργασίας, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας.

3. Τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με τους σχετικούς εταίρους, δύνανται να επιλέγουν θέματα για διακρατική συνεργασία από έναν κατάλογο κοινών θεμάτων που προτείνεται από την Επιτροπή και εγκρίνεται από την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 25 ή να επιλέγουν οιαδήποτε άλλα θέματα που ανταποκρίνονται στις ειδικές ανάγκες τους.

4. Η Επιτροπή διευκολύνει τη διακρατική συνεργασία επί των κοινών θεμάτων του καταλόγου που αναφέρεται στην παράγραφο 3 και, κατά περίπτωση, επί άλλων θεμάτων που επιλέγονται από τα κράτη μέλη, μέσω αμοιβαίας μάθησης και συντονισμένης ή κοινής δράσης. Ειδικότερα, η Επιτροπή λειτουργεί μια πλατφόρμα σε επίπεδο ΕΕ ώστε να διευκολύνει τη δημιουργία διακρατικών εταιρικών σχέσεων, την ανταλλαγή εμπειριών, τη δημιουργία ικανότητας και τη δικτύωση, και την κεφαλαιοποίηση και τη διάδοση των σχετικών αποτελεσμάτων. Επιπλέον, η Επιτροπή αναπτύσσει ένα συντονισμένο πλαίσιο εφαρμογής, το οποίο θα περιλαμβάνει κοινά κριτήρια επιλεξιμότητας, τύπους και χρονοδιαγράμματα ενεργειών, καθώς και κοινές μεθοδολογικές προσεγγίσεις για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση, με σκοπό τη διευκόλυνση της διακρατικής συνεργασίας.

Άρθρο 11

Ειδικές διατάξεις του ταμείου για τα επιχειρησιακά προγράμματα

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 96 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, τα επιχειρησιακά προγράμματα δύνανται να ορίζουν άξονες προτεραιότητας για την εφαρμογή της κοινωνικής καινοτομίας και της διακρατικής συνεργασίας, όπως αναφέρεται στα άρθρα 9 και 10 του παρόντος κανονισμού.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 120 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης για έναν άξονα προτεραιότητας αυξάνεται κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες, αλλά δεν υπερβαίνει το 100 %, όταν το σύνολο ενός άξονα προτεραιότητας διατίθεται για κοινωνική καινοτομία ή για διακρατική συνεργασία ή για συνδυασμό αμοφτέρων των προαναφερθέντων.

3. Επιπλέον της διάταξης του άρθρου 96 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, τα επιχειρησιακά προγράμματα προσδιορίζουν επίσης το ύψος της συνεισφοράς των προγραμματιζόμενων ενεργειών που υποστηρίζονται από το ΕΚΤ:

- α) στους θεματικούς στόχους που αναφέρονται στα σημεία 1) έως 7) του πρώτου εδαφίου του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 κατά άξονα προτεραιότητας, κατά περίπτωση·
- β) στην κοινωνική καινοτομία και τη διακρατική συνεργασία, όπως αναφέρεται στα άρθρα 9 και 10 του παρόντος κανονισμού, στις περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από ειδικά προβλεπόμενο άξονα προτεραιότητας.

Άρθρο 12

Ειδικές διατάξεις για την αντιμετώπιση ιδιαίτερων εδαφικών χαρακτηριστικών

1. Το ΕΚΤ δύναται να στηρίζει στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης που πραγματοποιούνται με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων σε αστικές και αγροτικές περιοχές, όπως αναφέρεται στα άρθρα 32, 33 και 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, εδαφικά σύμφωνα και τοπικές πρωτοβουλίες για την απασχόληση, συμπεριλαμβανομένης της απασχόλησης των νέων, την εκπαίδευση και την κοινωνική ένταξη, καθώς και ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις (ΟΕΕ), όπως αναφέρεται στο άρθρο 36 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

2. Συμπληρώνοντας τις παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, το ΕΚΤ δύναται να στηρίζει τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη μέσω στρατηγικών που θεσπίζουν ολοκληρωμένες ενέργειες για την αντιμετώπιση οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών προκλήσεων που επηρεάζουν τις αστικές περιοχές που ταυτοποιούνται από τα κράτη μέλη βάσει των αρχών που ορίζονται στα αντίστοιχα σύμφωνα εταιρικής σχέσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 13

Επιλεξιμότητα δαπανών

1. Το ΕΚΤ παρέχει στήριξη για τις επιλέξιμες δαπάνες οι οποίες, όπως αναφέρεται στο άρθρο 120 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, μπορούν να περιλαμβάνουν οιοσδήποτε χρηματοδοτικούς πόρους στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17 Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1080/2006 (Βλέπε σελίδα 289 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

2. Το ΕΚΤ δύναται να παράσχει στήριξη για δαπάνες που αφορούν πράξεις που εκτελούνται εκτός της γεωγραφικής περιοχής του προγράμματος, αλλά εντός της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθοι δύο όροι:

- α) η πράξη είναι προς όφελος της γεωγραφικής περιοχής όπου υλοποιείται το πρόγραμμα·
- β) οι υποχρεώσεις των αρχών για το επιχειρησιακό πρόγραμμα σε σχέση με τη διαχείριση, τον έλεγχο και τον δημοσιονομικό έλεγχο της εν λόγω πράξης εκπληρώνονται από τις αρχές που είναι αρμόδιες για το επιχειρησιακό πρόγραμμα σύμφωνα με το οποίο υποστηρίζεται η εν λόγω πράξη ή έχουν συνάψει συμφωνίες με τις αρχές του κράτους μέλους στο οποίο εκτελείται η πράξη υπό την προϋπόθεση ότι στο εν λόγω κράτος μέλος πληρούνται οι υποχρεώσεις σε σχέση με τη διαχείριση, τον έλεγχο και τον δημοσιονομικό έλεγχο της εν λόγω πράξης.

3. Εντός του ορίου του 3 % του προϋπολογισμού ενός επιχειρησιακού προγράμματος του ΕΚΤ ή του χρηματοδοτούμενου από το ΕΚΤ μέρους ενός πολυταμειακού επιχειρησιακού προγράμματος, οι δαπάνες εκτός της Ένωσης είναι επιλέξιμες για ενίσχυση από το ΕΚΤ εφόσον αφορούν τους θεματικούς στόχους του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και εφόσον η σχετική επιτροπή παρακολούθησης έχει εγκρίνει την πράξη ή τους τύπους των εξεταζόμενων πράξεων.

4. Επιπλέον της δαπάνης που αναφέρεται στο άρθρο 69 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, η αγορά υποδομών, γης και ακινήτων δεν είναι επίσης επιλέξιμες δαπάνες για συνδρομή από το ΕΚΤ.

5. Οι συνεισφορές σε είδος με τη μορφή επιδομάτων ή μισθών που καταβάλλονται από τρίτον υπέρ των συμμετεχόντων σε μια πράξη δύναται να είναι επιλέξιμες για συνδρομή από το ΕΚΤ, εφόσον οι συνεισφορές σε είδος γίνονται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των λογιστικών κανόνων και δεν υπερβαίνουν το κόστος που βαρύνει τον τρίτο.

Άρθρο 14

Απλουστευμένες επιλογές κόστους

1. Πέραν των επιλογών που αναφέρονται στο άρθρο 67 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, η Επιτροπή δύναται να επιστρέψει δαπάνες που καταβλήθηκαν από κράτη μέλη με βάση τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους και κατ' αποκοπή ποσά προσδιοριζόμενα από την Επιτροπή. Τα ποσά που υπολογίζονται σε αυτή τη βάση θεωρούνται ως ενίσχυση του δημοσίου που καταβάλλεται στους δικαιούχους και ως επιλέξιμες δαπάνες για τους σκοπούς εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Για τον σκοπό του πρώτου εδαφίου, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 24, σχετικά με τον τύπο των καλυπτόμενων πράξεων, τους ορισμούς των τυποποιημένων κλιμάκων του μοναδιαίου κόστους και των κατ' αποκοπή ποσών καθώς και των αντίστοιχων μέγιστων ποσών, τα οποία δύναται να αναπροσαρμόζονται ανάλογα με τις ισχύουσες, από κοινού συμφωνημένες, μεθόδους, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις εμπειρίες που αποκομίστηκαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού.

Ο δημοσιονομικός έλεγχος έχει ως αποκλειστικό σκοπό να επαληθευθεί κατά πόσον έχουν εκπληρωθεί οι προϋποθέσεις για επιστροφές από την Επιτροπή με βάση τις τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους και τα κατ' αποκοπή ποσά.

Στις περιπτώσεις που η χρηματοδότηση βάσει τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους και κατ' αποκοπή ποσών σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, το κράτος μέλος δύναται να εφαρμόζει τις δικές του λογιστικές πρακτικές για την υποστήριξη των πράξεων. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, οι εν λόγω λογιστικές πρακτικές και τα προκύπτοντα ποσά δεν υπόκεινται σε δημοσιονομικό έλεγχο από την ελεγκτική αρχή ή την Επιτροπή.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και παράγραφος 5 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, ένα κατ' αποκοπή ποσοστό ύψους έως 40 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού δύναται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη των υπόλοιπων επιλέξιμων δαπανών μιας πράξης χωρίς να απαιτείται από τα κράτη μέλη να προβαίνουν σε υπολογισμούς για τον προσδιορισμό του εφαρμοζόμενου συντελεστή.

3. Επιπροσθέτως των μεθόδων που αναφέρονται στο άρθρο 67 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, σε περίπτωση που η δημόσια υποστήριξη για επιχειρηγήσεις και επιστρεπτές συνδρομές δεν υπερβαίνει τις 100 000 EUR, τα αναφερόμενα στο άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ποσά μπορούν να προσδιορίζονται ανά περίπτωση με βάση εκ των προτέρων συμφωνηθέν σχέδιο προϋπολογισμού από τη διαχειριστική αρχή.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 67 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, οι επιχειρηγήσεις και επιστρεπτές συνδρομές για τις οποίες η υποστήριξη από το δημόσιο δεν υπερβαίνει τις 50 000 EUR λαμβάνουν τη μορφή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους ή κατ' αποκοπή ποσών, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ή με το άρθρο 67 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ή κατ' αποκοπή συντελεστών σύμφωνα με άρθρο 67 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, με εξαίρεση τις πράξεις που λαμβάνουν υποστήριξη στο πλαίσιο συστήματος κρατικών ενισχύσεων. Σε περίπτωση που γίνεται χρηματοδότηση με βάση κατ' αποκοπή συντελεστές, οι κατηγορίες των δαπανών που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του συντελεστή μπορούν να εξοφλούνται σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Άρθρο 15

Χρηματοδοτικά μέσα

Σύμφωνα με το άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, το ΕΚΤ δύναται να στηρίζει ενέργειες και πολιτικές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του με τη βοήθεια χρηματοδοτικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων μικροπιστώσεων και εγγυητικών κεφαλαίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Άρθρο 16

Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων

Η πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ) υποστηρίζει την καταπολέμηση της ανεργίας των νέων στις επιλέξιμες περιφέρειες της Ένωσης, μέσω της παροχής υποστήριξης στις δράσεις που

προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο ii) του παρόντος κανονισμού. Απευθύνεται σε όλους τους νέους ηλικίας κάτω των 25 ετών που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης, που κατοικούν στις επιλέξιμες περιοχές, οι οποίοι είναι οικονομικά μη ενεργοί ή άνεργοι (συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων) είτε είναι εγγεγραμμένοι ως αναζητούντες εργασία είτε όχι. Τα κράτη μέλη δύναται να αποφασίζουν, σε εθελοντική βάση, να διευρύνουν την ομάδα-στόχο περιλαμβάνοντας τους νέους ηλικίας κάτω των 30 ετών.

Για τους σκοπούς της ΠΑΝ για το 2014-2015, ως «επιλέξιμες περιφέρειες» νοούνται οι περιφέρειες NUTS επιπέδου 2 στις οποίες το ποσοστό ανεργίας των νέων ηλικίας 15 έως 24 ετών το 2012 ήταν άνω του 25 % και, για τα κράτη μέλη στα οποία το ποσοστό ανεργίας των νέων αυξήθηκε το 2012 κατά περισσότερο από 30 %, οι περιφέρειες NUTS επιπέδου 2 στις οποίες το ποσοστό ανεργίας των νέων το 2012 ήταν άνω του 20 %.

Οι πόροι για την ΠΑΝ μπορούν να αναθεωρηθούν προς τα πάνω για τα έτη 2016 έως 2020 στο πλαίσιο της διαδικασίας του προϋπολογισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Για τον καθορισμό των περιφερειών που είναι επιλέξιμες για την ΠΑΝ για την περίοδο 2016-2020, η αναφορά στα στοιχεία του 2012 στο δεύτερο εδάφιο θεωρείται ως αναφορά στα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα ετήσια στοιχεία. Η κατανομή των πρόσθετων πόρων ανά κράτος μέλος ακολουθεί τα ίδια στάδια που ακολουθήθηκαν κατά τον καθορισμό του αρχικού κονδυλίου σύμφωνα με το Παράρτημα VIII του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Σε συμφωνία με την Επιτροπή, τα κράτη μέλη μπορεί να αποφασίσουν να διαθέσουν περιορισμένο ποσό που δεν υπερβαίνει το 10 % των κονδυλίων της ΠΑΝ για τους νέους που κατοικούν σε υποπεριφέρειες οι οποίες εμφανίζουν υψηλά επίπεδα ανεργίας των νέων και οι οποίες είναι εκτός των επιλέξιμων περιφερειών NUTS 2.

Άρθρο 17

Θεματική συγκέντρωση

Τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ δεν λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του υπολογισμού της θεματικής συγκέντρωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4.

Άρθρο 18

Προγραμματισμός

Η ΠΑΝ είναι ενσωματωμένη στον προγραμματισμό του ΕΚΤ βάσει του άρθρου 96 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Όταν απαιτείται, τα κράτη μέλη καθορίζουν το καθεστώς προγραμματισμού για την ΠΑΝ στο σχετικό συμφωνο εταιρικής σχέσης τους και στα επιχειρησιακά τους προγράμματα.

Το καθεστώς προγραμματισμού μπορεί να λάβει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες μορφές:

- α) ειδικό επιχειρησιακό πρόγραμμα·
- β) ειδικός άξονας προτεραιότητας μέσα σε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα·
- γ) μέρος ενός ή περισσότερων αξόνων προτεραιότητας.

Τα άρθρα 9 και 10 του παρόντος κανονισμού ισχύουν και για την ΠΑΝ.

Άρθρο 19

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Επιπλέον των λειτουργιών της επιτροπής παρακολούθησης του άρθρου 110 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος, η επιτροπή παρακολούθησης εξετάζει την εφαρμογή της ΠΑΝ στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος και την πρόοδο που έγινε όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της.

2. Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης και η τελική έκθεση, που αναφέρονται στο άρθρο 50 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, περιλαμβάνουν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση της ΠΑΝ. Η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο περίληψη των εν λόγω εκθέσεων όπως αναφέρεται στο άρθρο 53 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Η Επιτροπή συμμετέχει στην ετήσια συζήτηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επί των εν λόγω εκθέσεων.

3. Από τον Απρίλιο του 2015 και κατά τα επόμενα έτη, και παράλληλα με τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης που αναφέρονται στο άρθρο 50 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, η διαχειριστική αρχή διαβιβάζει με ηλεκτρονικό τρόπο στην Επιτροπή δομημένα στοιχεία για κάθε άξονα προτεραιότητας ή οποιοδήποτε μέρος του, που υποστηρίζουν την ΠΑΝ. Τα διαβιβαζόμενα στοιχεία των δεικτών αφορούν τις τιμές για τους δείκτες που αναφέρονται στα παραρτήματα I και II του παρόντος κανονισμού και, ενδεχομένως, ειδικούς δείκτες προγράμματος. Συνδέονται με μερικώς ή πλήρως εκτελεσθείσες πράξεις.

4. Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης που αναφέρονται στο άρθρο 50 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, ή, κατά περίπτωση, η έκθεση προόδου που αναφέρεται στο άρθρο 111 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και η ετήσια έκθεση υλοποίησης που θα υποβληθεί έως την 31η Μαΐου 2016, παρουσιάζουν τα κυριότερα πορίσματα των αξιολογήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου. Οι εκθέσεις παρουσιάζουν επίσης και αξιολογούν την ποιότητα των προσφορών απασχόλησης που δέχονται οι συμμετέχοντες στην ΠΑΝ, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, εκείνων που προέρχονται από περιθωριοποιημένες κοινότητες και εκείνων που εγκαταλείπουν την εκπαίδευση χωρίς προσόντα. Οι εκθέσεις παρουσιάζουν επίσης και αξιολογούν την πρόοδο τους στη συνέχιση της εκπαίδευσης, στην ανεύρεση βιώσιμων και αξιοπρεπών θέσεων απασχόλησης ή στην ένταξή τους στη μαθητεία ή στην άσκηση ποιότητας.

5. Οι εκθέσεις προόδου που αναφέρονται στο άρθρο 52 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 περιλαμβάνουν πρόσθετες πληροφορίες και αξιολογούν την εφαρμογή της ΠΑΝ. Η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο περίληψη των εν λόγω εκθέσεων όπως αναφέρεται στο άρθρο 53 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού και συμμετέχει στη συζήτηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επί των εν λόγω εκθέσεων.

6. Τουλάχιστον δύο φορές κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού αξιολογούνται η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα και ο αντίκτυπος της κοινής υποστήριξης από το ΕΚΤ και τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ και την εφαρμογή της «εγγύησης για τη νεολαία».

Η πρώτη αξιολόγηση θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015 και η δεύτερη αξιολόγηση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Άρθρο 20

Μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας

1. Οι δικαιούχοι εξασφαλίζουν ότι όσοι συμμετέχουν σε μια πράξη είναι ειδικά ενημερωμένοι για την υποστήριξη της ΠΑΝ που παρέχεται από τους πόρους του ΕΚΤ και τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ.

2. Κάθε έγγραφο που αφορά την υλοποίηση μιας πράξης και το οποίο απευθύνεται στο κοινό ή στους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων των πιστοποιητικών συμμετοχής ή άλλων πιστοποιητικών, περιλαμβάνει δήλωση ότι η πράξη υποστηρίχθηκε στο πλαίσιο της ΠΑΝ.

Άρθρο 21

Τεχνική βοήθεια

Τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ μπορούν να ληφθούν υπόψη από τα κράτη μέλη κατά τον υπολογισμό του ορίου του συνολικού ποσού των κεφαλαίων που διατίθενται για τεχνική βοήθεια προς κάθε κράτος μέλος.

Άρθρο 22

Χρηματοδοτική υποστήριξη

1. Η απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση ενός επιχειρησιακού προγράμματος καθορίζει το μέγιστο ποσό της υποστήριξης από τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ και της αντίστοιχης υποστήριξης από το ΕΚΤ, εν συνόλω και ανά κατηγορία περιοχών, για κάθε άξονα προτεραιότητας. Η αντίστοιχη υποστήριξη από το ΕΚΤ είναι τουλάχιστον ίση με την υποστήριξη από τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ για κάθε άξονα προτεραιότητας.

2. Με βάση τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 απόφαση της Επιτροπής που καθορίζει επίσης για κάθε άξονα προτεραιότητας την αναλογία της υποστήριξης μεταξύ των κατηγοριών περιφερειών για τη στήριξη από το ΕΚΤ.

3. Όταν η ΠΑΝ εφαρμόζεται με ειδικό άξονα προτεραιότητας που καλύπτει επιλέξιμες περιφέρειες από περισσότερες από μία κατηγορίες, εφαρμόζεται το υψηλότερο ποσοστό συγχρηματοδότησης όσον αφορά τα κονδύλια του ΕΚΤ.

Τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ δεν υπόκεινται στην απαίτηση εθνικής συγχρηματοδότησης.

Το συνολικό ποσοστό συγχρηματοδότησης του άξονα προτεραιότητας που ορίζεται από την απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό συγχρηματοδότησης των κονδυλίων του ΕΚΤ μαζί με τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ.

Άρθρο 23

Δημοσιονομική διαχείριση

Επιπλέον του άρθρου 130 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, όταν η Επιτροπή επιστρέφει τις ενδιάμεσες πληρωμές και καταβάλλει το τελικό υπόλοιπο για την ΠΑΝ κατά άξονα προτεραιότητας, επιμερίζει την επιστροφή από τον προϋπολογισμό της Ένωσης εξίσου μεταξύ του ΕΚΤ και των ειδικών κονδυλίων για την ΠΑΝ. Όταν έχουν επιστραφεί όλοι οι πόροι από τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ, η Επιτροπή διαθέτει τις υπολειπόμενες επιστροφές από τον προϋπολογισμό της Ένωσης στο ΕΚΤ.

Η Επιστροφή επιμερίζει τις επιστροφές από το ΕΚΤ μεταξύ κατηγοριών περιφερειών σύμφωνα με την αναλογία που προβλέπεται στο άρθρο 22 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 24

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 14 παράγραφος 1 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή από 21 Δεκεμβρίου 2013 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

4. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 14 παράγραφος 1 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 25

Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 163 ΣΛΕΕ

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή («επιτροπή του ΕΚΤ») που έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 163 ΣΛΕΕ.

2. Το μέλος της Επιτροπής που προεδρεύει της επιτροπής του ΕΚΤ μπορεί να αναθέτει το καθήκον αυτό σε ανώτερο υπάλληλο της Επιτροπής. Τη γραμματεία της επιτροπής του ΕΚΤ εξασφαλίζει η Επιτροπή.

3. Κάθε κράτος μέλος διορίζει έναν αντιπρόσωπο της κυβέρνησης, έναν αντιπρόσωπο των οργανώσεων των εργαζομένων, έναν αντιπρόσωπο των οργανώσεων των εργοδοτών καθώς και έναν αναπληρωτή για κάθε τακτικό μέλος, για μέγιστη διάρκεια επτά ετών. Σε περίπτωση απουσίας ενός τακτικού μέλους, ο αναπληρωτής του συμμετέχει αυτοδικαίως στη διαδικασία.

4. Η επιτροπή του ΕΚΤ περιλαμβάνει έναν αντιπρόσωπο από καθεμία από τις ευρύτερες οργανώσεις που εκπροσωπούν οργανώσεις εργαζομένων και οργανώσεις εργοδοτών σε επίπεδο Ένωσης.

5. Η επιτροπή του ΕΚΤ μπορεί να καλεί αντιπροσώπους της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων καθώς και αντιπροσώπους των σχετικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στις συνεδριάσεις της, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εφόσον η ημερήσια διάταξη απαιτεί τη συμμετοχή τους.

6. Η επιτροπή του ΕΚΤ:

α) καλείται να δώσει τη γνώμη της σχετικά με σχέδια αποφάσεων της Επιτροπής που αφορούν τα επιχειρησιακά προγράμματα και τον προγραμματισμό δράσεων που στηρίζονται από το ΕΚΤ·

β) καλείται να δώσει τη γνώμη της σχετικά με τη σχεδιαζόμενη χρήση της τεχνικής βοήθειας στην περίπτωση στήριξης από το ΕΚΤ, καθώς και άλλα συναφή με το ΕΚΤ θέματα που έχουν αντίκτυπο στην υλοποίηση στρατηγικών σε ενωσιακό επίπεδο σχετικά με το ΕΚΤ·

γ) εγκρίνει τον κατάλογο κοινών θεμάτων για διασυνοριακή συνεργασία που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 3.

7. Η επιτροπή του ΕΚΤ μπορεί να εκδίδει γνωμοδοτήσεις σχετικά με:

α) θέματα που αφορούν τη συμβολή του ΕΚΤ στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

β) θέματα σχετικά με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 που αφορούν το ΕΚΤ·

γ) θέματα που συνδέονται με το ΕΚΤ τα οποία της υποβάλλει η Επιτροπή, πέραν των αναφερομένων στην παράγραφο 6.

8. Οι γνωμοδοτήσεις της επιτροπής του ΕΚΤ εγκρίνονται με απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων και κοινοποιούνται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προς ενημέρωση. Η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή του ΕΚΤ για τον τρόπο με τον οποίο έχει λάβει υπόψη τις γνώμες της.

Άρθρο 26

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει ούτε τη συνέχιση ούτε την τροποποίηση, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ή της μερικής ακύρωσης, συνδρομής την οποία έχει εγκρίνει η Επιτροπή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 ή βάσει οιασδήποτε άλλης νομοθετικής πράξης που διέπει τη συνδρομή αυτή στις 31 Δεκεμβρίου 2013. Ο κανονισμός αυτός ή άλλη τέτοια εφαρμοστέα νομοθεσία εξακολουθεί να εφαρμόζεται μετά την 31η Δεκεμβρίου 2013 στην εν λόγω συνδρομή ή στις οικείες πράξεις έως την περάτωση τους.

2. Οι αιτήσεις για τη λήψη συνδρομής που υποβλήθηκαν ή εγκρίθηκαν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 πριν την 1η Ιανουαρίου 2014 εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 27

Κατάργηση

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 26 του παρόντος κανονισμού, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 καταργείται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Οι παραπομπές στον καταργούμενο κανονισμό θεωρούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του Παραρτήματος III.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17ης Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS

Άρθρο 28

Αναθεώρηση

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επανεξετάζουν τον παρόντα κανονισμό έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 σύμφωνα με το άρθρο 164 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 29

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κοινοί δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων για επενδύσεις του ΕΚΤ

1) Κοινοί δείκτες εκροών για συμμετέχοντες

Ως «συμμετέχοντες» ⁽¹⁾ νοούνται άτομα που επωφελούνται άμεσα από μια επέμβαση του ΕΚΤ και δύνανται να ταυτοποιηθούν και να ζητηθούν τα χαρακτηριστικά τους και για τα οποία έχει προβλεφθεί συγκεκριμένη δαπάνη. Άλλοι δικαιούχοι δεν θα υπολογίζονται ως συμμετέχοντες. Όλα τα στοιχεία θα είναι καταναμημένα κατά φύλο.

Οι κοινοί δείκτες εκροών για συμμετέχοντες είναι οι εξής:

- άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων*,
- μακροχρόνια άνεργοι*,
- οικονομικά μη ενεργά άτομα*,
- οικονομικά μη ενεργά άτομα που δεν παρακολουθούν εκπαίδευση ή κατάρτιση*,
- απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων*,
- κάτω των 25 ετών*,
- άνω των 54 ετών*,
- άνω των 54 ετών που είναι άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων, ή οικονομικά μη ενεργά άτομα που δεν παρακολουθούν εκπαίδευση ή κατάρτιση*,
- απόφοιτοι πρωτοβάθμιας (ISCED 1) ή κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 2)*,
- απόφοιτοι ανώτερης δευτεροβάθμιας (ISCED 3) ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 4)*,
- απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ISCED 5 έως 8)*,
- συμμετέχοντες που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων*,
- συμμετέχοντες που ζουν σε νοικοκυριά ανέργων με συντηρούμενα τέκνα*,
- συμμετέχοντες που ζουν σε μονοπρόσωπα νοικοκυριά με συντηρούμενα τέκνα*,
- μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ)**,
- συμμετέχοντες με αναπηρία**,
- άλλα μειονεκτούντα άτομα**.

Ο συνολικός αριθμός των συμμετεχόντων θα υπολογίζεται αυτόματα με βάση τους δείκτες εκροών.

Τα εν λόγω στοιχεία σχετικά με τους συμμετέχοντες σε πράξη υποστηριζόμενη από το ΕΚΤ περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 50 παράγραφοι 1 και 2 και στο άρθρο 111 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013

- άστεγοι ή άτομα που έχουν αποκλειστεί από τη στέγαση*,
- άτομα από αγροτικές περιοχές** (2).

⁽¹⁾ Οι διαχειριστικές αρχές καθορίζουν ένα σύστημα για την καταγραφή και αποθήκευση στοιχείων ατομικής συμμετοχής σε ηλεκτρονική φόρμα όπως καθορίζεται στο άρθρο 125 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Οι συμφωνίες περί επεξεργασίας στοιχείων που έχουν θεσπιστεί από τα κράτη μέλη πρέπει να είναι σύμφωνες με τις διατάξεις της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σελ. 31), ειδικότερα με τα άρθρα 7 και 8 αυτής.

Τα στοιχεία που αναφέρονται με τους δείκτες που φέρουν την ένδειξη * αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Η επεξεργασία τους είναι απαραίτητη για την τήρηση της εκ του νόμου υποχρέωσης του υπευθύνου της επεξεργασίας (άρθρο 7 στοιχείο γ) της οδηγίας 95/46/ΕΚ). Για τον ορισμό του υπευθύνου της επεξεργασίας, βλ. άρθρο 2 της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Τα στοιχεία που αναφέρονται με τους δείκτες που φέρουν την ένδειξη ** αποτελούν ειδική κατηγορία σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Εφόσον παρέχονται οι δέουσες εγγυήσεις, τα κράτη μέλη δύνανται, όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι δημοσίου συμφέροντος, να θεσπίσουν και άλλες παρεκκλίσεις εκτός από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 8 παράγραφος 2 της οδηγίας 95/46/ΕΚ είτε με εθνική νομοθετική διάταξη είτε με απόφαση της αρχής ελέγχου (άρθρο 8 παράγραφος 4 της οδηγίας 95/46/ΕΚ).

⁽²⁾ Τα στοιχεία συλλέγονται σε επίπεδο μικρών διοικητικών μονάδων (τοπικές διοικητικές μονάδες 2), σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) (ΕΕ L 154 της 21.6.2003, σ. 1).

Τα στοιχεία σχετικά με τους συμμετέχοντες, στο πλαίσιο των δύο ανωτέρω δεικτών θα παρατίθενται στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 50 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Τα στοιχεία θα συλλέγονται με βάση αντιπροσωπευτικό δείγμα συμμετεχόντων εντός κάθε επενδυτικής προτεραιότητας. Θα εξασφαλίζεται η εσωτερική εγκυρότητα του δείγματος κατά τρόπον ώστε τα στοιχεία να μπορούν να γενικεύονται στο επίπεδο της επενδυτικής προτεραιότητας.

2) Κοινοί δείκτες εκροών για φορείς:

- αριθμός έργων πλήρως ή μερικώς εκτελεσθέντων από κοινωνικούς εταίρους ή μη κυβερνητικές οργανώσεις,
- αριθμός έργων αφιερωμένων στη βιώσιμη συμμετοχή και την πρόοδο των γυναικών στην απασχόληση,
- αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο,
- αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας).

Τα εν λόγω στοιχεία θα παρατίθενται στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης όπως ορίζεται στο άρθρο 50 παράγραφοι 1 και 2 και στο άρθρο 111 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

3) Κοινοί δείκτες άμεσων αποτελεσμάτων σχετικά με τους συμμετέχοντες:

- οικονομικά μη ενεργοί συμμετέχοντες, που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους*,
- συμμετέχοντες που παρακολουθούν εκπαίδευση/κατάρτιση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους*,
- συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους*,
- συμμετέχοντες που κατέχουν θέση εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους*,
- μειονεκτούντα άτομα που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους**.

Τα εν λόγω στοιχεία θα παρατίθενται στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης όπως ορίζεται στο άρθρο 50 παράγραφοι 1 και 2 και στο άρθρο 111 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Όλα τα στοιχεία θα είναι καταναμεμμένα κατά φύλο.

4) Κοινοί δείκτες μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων σχετικά με τους συμμετέχοντες:

- συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους*,
- συμμετέχοντες με βελτιωμένη κατάσταση στην αγορά εργασίας εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους*,
- συμμετέχοντες ηλικίας άνω των 54 ετών που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους*,
- μειονεκτούντες συμμετέχοντες που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους**.

Τα εν λόγω στοιχεία θα παρατίθενται στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 50 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Θα συλλέγονται με βάση αντιπροσωπευτικό δείγμα συμμετεχόντων εντός κάθε επενδυτικής προτεραιότητας. Θα εξασφαλίζεται η εσωτερική εγκυρότητα του δείγματος κατά τρόπον ώστε τα στοιχεία να μπορούν να γενικεύονται στο επίπεδο της επενδυτικής προτεραιότητας. Όλα τα στοιχεία θα είναι καταναμεμμένα κατά φύλο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Δείκτες αποτελεσμάτων για την πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ)

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να παρατίθενται στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης όπως ορίζεται στο άρθρο 50 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και στην έκθεση που πρέπει να υποβληθεί τον Απρίλιο του 2015, όπως ορίζεται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού. Όλα τα στοιχεία είναι κατανεμημένα κατά φύλο.

(1) Κοινοί δείκτες άμεσων αποτελεσμάτων σχετικά με τους συμμετέχοντες

Ως «συμμετέχοντες»⁽¹⁾ νοούνται άτομα που επωφελούνται άμεσα από μια επέμβαση της ΠΑΝ και δύνανται να ταυτοποιηθούν και να ζητηθούν τα χαρακτηριστικά τους και για τα οποία έχει προβλεφθεί συγκεκριμένη δαπάνη.

Οι δείκτες άμεσων αποτελεσμάτων είναι:

- άνεργοι συμμετέχοντες που ολοκληρώνουν την παρέμβαση που υποστηρίζεται από την ΠΑΝ*,
- άνεργοι συμμετέχοντες που λαμβάνουν προσφορά εργασίας, συνεχιζόμενη εκπαίδευση, μαθητεία ή πρακτική άσκηση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους*,
- άνεργοι συμμετέχοντες που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, ή που αποκτούν εξειδίκευση, ή που κατέχουν θέση απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους*,
- μακροχρόνια άνεργοι συμμετέχοντες που ολοκληρώνουν την παρέμβαση που υποστηρίζεται από την ΠΑΝ*,
- μακροχρόνια άνεργοι συμμετέχοντες που λαμβάνουν προσφορά εργασίας, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, μαθητείας ή πρακτικής άσκησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους*,
- μακροχρόνια άνεργοι συμμετέχοντες που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, ή που αποκτούν εξειδίκευση, ή που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους*,
- οικονομικά μη ενεργοί συμμετέχοντες που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης ή κατάρτισης οι οποίοι ολοκληρώνουν την παρέμβαση που υποστηρίζεται από την ΠΑΝ*,
- οικονομικά μη ενεργοί συμμετέχοντες που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης ή κατάρτισης οι οποίοι λαμβάνουν προσφορά εργασίας, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, μαθητείας ή πρακτικής άσκησης αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους*,
- οικονομικά μη ενεργοί συμμετέχοντες που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης ή κατάρτισης, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση ή που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους*.

(2) Κοινοί δείκτες μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων σχετικά με τους συμμετέχοντες

Οι δείκτες πιο μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων είναι:

- συμμετέχοντες σε συνεχιζόμενη εκπαίδευση, σε προγράμματα κατάρτισης που οδηγούν σε επαγγελματικό προσόν, μαθητεία ή πρακτική άσκηση εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους*.
- συμμετέχοντες που εργάζονται εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους*.
- συμμετέχοντες που αυτοαπασχολούνται εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους*.

Τα στοιχεία για τους δείκτες πιο μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων θα συλλέγονται με βάση αντιπροσωπευτικό δείγμα συμμετεχόντων εντός κάθε επενδυτικής προτεραιότητας. Θα εξασφαλιστεί η εσωτερική εγκυρότητα του δείγματος κατά τρόπον ώστε τα στοιχεία να μπορούν να γενικεύονται στο επίπεδο της επενδυτικής προτεραιότητας.

⁽¹⁾ Οι διαχειριστικές αρχές καθορίζουν ένα σύστημα για την καταγραφή και αποθήκευση στοιχείων ατομικής συμμετοχής σε ηλεκτρονική φόρμα, όπως καθορίζεται στο άρθρο 125 παράγραφος 2 του κανονισμού 1303/2013. Οι συμφωνίες περί επεξεργασίας στοιχείων που έχουν θεσπιστεί από τα κράτη μέλη πρέπει να είναι σύμφωνες με τις διατάξεις της οδηγίας 95/46/ΕΚ, ειδικότερα με τα άρθρα 7 και 8 αυτής. Τα στοιχεία που αναφέρονται με τους δείκτες που φέρουν την ένδειξη* αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Η επεξεργασία τους είναι απαραίτητη για την τήρηση της εκ του νόμου υποχρέωσης του υπευθύνου της επεξεργασίας (άρθρο 7 στοιχείο γ) της οδηγίας 95/46/ΕΚ). Για τον ορισμό του υπευθύνου της επεξεργασίας, βλ. άρθρο 2 της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Τα στοιχεία που αναφέρονται με τους δείκτες που φέρουν την ένδειξη** αποτελούν ειδική κατηγορία σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Εφόσον παρέχονται οι δέουσες εγγυήσεις, τα κράτη μέλη δύνανται, όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι δημοσίου συμφέροντος, να θεσπίσουν και άλλες παρεκκλίσεις εκτός από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 8 παράγραφος 2) της οδηγίας 95/46/ΕΚ, είτε με εθνική νομοθετική διάταξη είτε με απόφαση της αρχής ελέγχου (άρθρο 8 παράγραφος 4 της οδηγίας 95/46/ΕΚ).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Πίνακας αντιστοιχίας

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου	Παρών κανονισμός
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
Άρθρο 3	Άρθρο 3
Άρθρο 4	Άρθρο 4
	Άρθρο 5
Άρθρο 5	Άρθρο 6
Άρθρο 6	Άρθρο 7
	Άρθρο 8
Άρθρο 7	Άρθρο 9
Άρθρο 8	Άρθρο 10
Άρθρο 9	—
Άρθρο 10	—
	Άρθρο 11
	Άρθρο 12
Άρθρο 11	Άρθρο 13
	Άρθρο 14
	Άρθρο 15
	Άρθρα 16 έως 23
	Άρθρο 24
	Άρθρο 25
Άρθρο 12	Άρθρο 26
Άρθρο 13	Άρθρο 27
Άρθρο 14	Άρθρο 28
Άρθρο 15	Άρθρο 29

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 17ης Δεκεμβρίου 2013**

για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 42 και το άρθρο 43 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα «Η ΚΓΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020: η αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων όσον αφορά τα τρόφιμα, τους φυσικούς πόρους και το έδαφος» όρισε τις δυνητικές προκλήσεις, τους στόχους και τους προσανατολισμούς της κοινής γεωργικής πολιτικής («ΚΓΠ») μετά το 2013. Υπό το πρίσμα της διαβούλευσης για την εν λόγω ανακοίνωση, η ΚΓΠ θα πρέπει να μεταρρυθμισθεί με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2014. Η μεταρρύθμιση θα πρέπει να καλύπτει όλα τα κύρια εργαλεία της ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου⁽¹⁾. Λόγω της εμπέλειας της μεταρρύθμισης, είναι σκόπιμο να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 και να αντικατασταθεί με νέο κείμενο.
- (2) Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης θα πρέπει να θεσπιστεί για να συνοδεύει και να συμπληρώνει τις άμεσες ενισχύσεις και τα μέτρα για την αγορά στο πλαίσιο της ΚΓΠ και, συνεπώς, να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της εν λόγω πολιτικής, όπως προβλέπονται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ»). Η πολιτική αγροτικής

ανάπτυξης θα πρέπει επίσης να ενσωματώνει τους κύριους πολιτικούς στόχους που καθορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 2010, «Ευρώπη 2020 - Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» («Στρατηγική Ευρώπη 2020») και να τηρεί τους γενικούς στόχους της πολιτικής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή, όπως αναφέρονται στη ΣΛΕΕ.

- (3) Επειδή ο στόχος του παρόντος κανονισμού, συγκεκριμένα η αγροτική ανάπτυξη, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, δεδομένων των δεσμών μεταξύ της αγροτικής ανάπτυξης και των άλλων μέσων της ΚΓΠ, του εύρους των ανισοτήτων μεταξύ των διαφόρων αγροτικών περιοχών και των δημοσιονομικών περιορισμών των κρατών μελών σε μια διευρυμένη Ένωση, αλλά μπορεί αντίθετως να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης μέσω της πολυετούς εγγύησης της ενωσιακής χρηματοδότησης και με επικέντρωση στις προτεραιότητες της, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΣΕΕ»). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο αυτό, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη του στόχου.
- (4) Για την αειφόρο ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών χρειάζεται εστίαση σε λίγες βασικές προτεραιότητες σχετικά με τη μεταφορά γνώσεων και την καινοτομία στη γεωργία, τη δασοπονία και τις αγροτικές περιοχές, την βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων, την ανταγωνιστικότητα όλων των τύπων της γεωργίας σε όλες τις περιφέρειες και την προώθηση των καινοτόμων γεωργικών τεχνολογιών και της βιώσιμης διαχείρισης των δασών και τη βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, την οργάνωση της αλυσίδας των τροφίμων, περιλαμβανομένης της επεξεργασίας και εμπορίας αγροτικών προϊόντων και της καλής μεταχείρισης των ζώων, καθώς και τη διαχείριση των κινδύνων στη γεωργία, την αποκατάσταση, τη διατήρηση και την ενίσχυση των οικοσυστημάτων που σχετίζονται με τη γεωργία και τη δασοπονία, την αποδοτικότητα των πόρων και τη μεταστροφή προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοπονίας, και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, τη μείωση της φτώχειας και την οικονομική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών. Προς τούτο θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η ποικιλομορφία των καταστάσεων που επηρεάζουν τις αγροτικές περιοχές με διαφορετικά χαρακτηριστικά ή οι διάφορες κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων και οι εγκάρσιοι στόχοι για την καινοτομία και το περιβάλλον, καθώς και για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν. Οι δράσεις μετριασμού θα πρέπει να επιδιώκουν τον διπλό στόχο του περιορισμού των εκπομπών στη γεωργία και στη δασοπονία από κύριες δραστηριότητες, όπως η κτηνοτροφία και η χρήση λιπασμάτων και της διατήρησης των δεξαμενών αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα καθώς και της ενίσχυσης της δέσμευσης διοξειδίου του άνθρακα σε συνάρτηση με τη χρήση γης, την αλλαγή της χρήσης γης και τον δασικό

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1).

τομέα. Η προτεραιότητα της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη που σχετίζεται με τη μεταφορά γνώσης και την καινοτομία στη γεωργία, τη δασοπονία και τις αγροτικές περιοχές θα πρέπει να εφαρμόζεται οριζόντια σε σχέση με τις άλλες προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη.

- (5) Οι προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη θα πρέπει να επιδιωχθούν στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και της προώθησης από την Ένωση του στόχου της προστασίας και βελτίωσης του περιβάλλοντος, όπως ορίζεται στο άρθρο 11 ΣΛΕΕ, λαμβανομένης υπόψη της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει». Τα κράτη μέλη οφείλουν να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη στήριξη των στόχων που αφορούν την αλλαγή του κλίματος, με τη φιλοδοξία να διατεθεί τουλάχιστον το 20 % του προϋπολογισμού της Ένωσης για το σκοπό αυτό μέσω μεθοδολογίας που εγκρίνεται από την Επιτροπή.
- (6) Οι δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης («ΕΓΤΑΑ»), καθώς και οι πράξεις στις οποίες συνεισφέρει, θα πρέπει να είναι σύμφωνες και συμβατές με τη στήριξη από άλλα εργαλεία της ΚΙΠ.
- (7) Για μια άμεση έναρξη και αποδοτική υλοποίηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, η στήριξη του ΕΓΤΑΑ θα πρέπει να βασίζεται στο κατάλληλο διοικητικό πλαίσιο. Συνεπώς, τα κράτη μέλη οφείλουν να αξιολογούν την δυνατότητα εφαρμογής και την τήρηση ορισμένων προ καθορισμένων όρων. Κάθε κράτος μέλος εκπονεί είτε εθνικό πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για ολόκληρη την επικράτεια του είτε σύνολο περιφερειακών προγραμμάτων ή αμφότερα δηλ. εθνικό πρόγραμμα και σύνολο περιφερειακών προγραμμάτων. Κάθε πρόγραμμα θέτει μια στρατηγική για την επίτευξη στόχων σχετικών με τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη και επιλέγει τα μέτρα. Ο προγραμματισμός θα πρέπει να συνάδει με τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, να είναι προσαρμοσμένος στα εθνικά πλαίσια και να συμπληρώνει τις άλλες πολιτικές της Ένωσης, ιδίως την πολιτική για τις γεωργικές αγορές, την πολιτική συνοχής και την κοινή αλιευτική πολιτική. Τα κράτη μέλη που επιλέγουν ένα σύνολο περιφερειακών προγραμμάτων θα πρέπει να μπορούν να δημιουργήσουν και ένα εθνικό πλαίσιο, χωρίς ξεχωριστή χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό, για να διευκολύνεται ο συντονισμός μεταξύ των περιφερειών στην αντιμετώπιση προκλήσεων εθνικής κλίμακας.
- (8) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να συμπεριλάβουν στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης θεματικά υποπρογράμματα για την αντιμετώπιση ειδικών αναγκών σε τομείς ιδιαίτερης σημασίας για τα ίδια. Τα θεματικά υποπρογράμματα θα πρέπει να αφορούν, μεταξύ άλλων, τους νέους γεωργούς, τις μικρές εκμεταλλεύσεις, τις ορεινές περιοχές, τη δημιουργία μικρών αλυσίδων εφοδιασμού, τον γυναικείο πληθυσμό στις αγροτικές περιοχές, τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή σε αυτήν καθώς και τη βιοποικιλότητα. Τα θεματικά υποπρογράμματα θα πρέπει επίσης να χρησιμοποιούνται για να παρέχουν τη δυνατότητα αναδιάρθρωσης των γεωργικών τομέων που έχουν ισχυρό αντίκτυπο στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών. Ως τρόπος ενίσχυσης της αποδοτικής παρέμβασης ορισμένων θεματικών υποπρογραμμάτων, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να προβλέπουν υψηλότερα ποσοστά στήριξης για ορισμένες ενέργειες που υπάγονται σε αυτά τα υποπρογράμματα.
- (9) Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης θα πρέπει να αναγνωρίζουν τις ανάγκες της περιοχής που καλύπτουν και να περιγράφουν μια συνεκτική στρατηγική για την αντιμετώπισή τους, υπό το πρίσμα των προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη. Η στρατηγική αυτή θα πρέπει να βασίζεται σε στόχους. Θα πρέπει να προσδιορισθούν οι σχέσεις μεταξύ των αναγκών που διαπιστώθηκαν, των στόχων που ετέθησαν και των μέτρων που επελέγησαν για την επίτευξή τους. Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της συμμόρφωσής τους προς τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού.
- (10) Θα πρέπει να καθορισθούν στόχοι στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης με βάση κοινό σύνολο δεικτών-στόχων για όλα τα κράτη μέλη και όπου χρειάζεται με βάση δείκτες ειδικούς για κάθε πρόγραμμα. Για να διευκολυνθεί αυτή η διαδικασία, οι περιοχές που υπάγονται στους εν λόγω δείκτες θα πρέπει να καθορίζονται σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη. Δεδομένης της οριζόντιας εφαρμογής της προτεραιότητας της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη σχετικά με τη μεταφορά γνώσεων στους τομείς της γεωργίας και της δασοπονίας, οι παρεμβάσεις στο πλαίσιο της εν λόγω προτεραιότητας θα πρέπει να θεωρηθούν καθοριστικές για τους δείκτες-στόχους που ορίστηκαν για τις υπόλοιπες προτεραιότητες της Ένωσης.
- (11) Πρέπει να θεσπισθούν ορισμένοι κανόνες για τον προγραμματισμό και την αναθεώρηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Χρειάζεται μια απλουστευμένη διαδικασία για τις αναθεωρήσεις που δεν επηρεάζουν τη στρατηγική των προγραμμάτων ή τις αντίστοιχες χρηματοδοτικές συνεισφορές της Ένωσης.
- (12) Η εξέλιξη και η εξειδίκευση της γεωργίας και της δασοπονίας και οι ιδιαίτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι πολύ μικρές, οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις («ΜΜΕ») στις αγροτικές περιοχές απαιτούν κατάλληλο επίπεδο τεχνικής και οικονομικής κατάρτισης, και αυξημένη ικανότητα πρόσβασης και ανταλλαγής γνώσεων και πληροφοριών, μεταξύ άλλων, μέσω διάχυσης των βέλτιστων γεωργικών και δασοκομικών μεθόδων παραγωγής. Οι δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης δεν θα πρέπει να λαμβάνουν μόνο τη μορφή παραδοσιακών μαθημάτων κατάρτισης, αλλά και να προσαρμόζονται στις ανάγκες των αγροτικών φορέων. Θα πρέπει συνεπώς να δοθεί στήριξη σε εργαστήρια, στην εξατομικευμένη καθοδήγηση, σε δραστηριότητες επίδειξης, σε δράσεις ενημέρωσης, αλλά και σε βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές ή επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και δάση. Οι κεκτημένες γνώσεις και πληροφορίες θα πρέπει να επιτρέπουν στους γεωργούς, τους κατόχους δασών, τα άτομα που απασχολούνται στον τομέα των τροφίμων και των αγροτικών ΜΜΕ να ενισχύσουν ιδίως την ανταγωνιστικότητά τους

και την αποδοτικότητα των πόρων και να βελτιώσουν τις περιβαλλοντικές επιδόσεις τους, συμβάλλοντας και στη βιωσιμότητα της αγροτικής οικονομίας. Κατά την παροχή ενίσχυσης για τις ΜΜΕ, τα κράτη μέλη μπορούν να δίνουν προτεραιότητα στις ΜΜΕ που συνδέονται με τους τομείς της γεωργίας και της δασοπονίας. Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι οι δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης είναι αποτελεσματικές για την επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων, θα πρέπει να απαιτείται από τους φορείς παροχής υπηρεσιών μεταφοράς γνώσεων να διαθέτουν όλες τις απαραίτητες ικανότητες.

- (13) Οι υπηρεσίες παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις βοηθούν τους γεωργούς, τους νέους γεωργούς, τους κατόχους δασών, άλλους διαχειριστές γης και τις ΜΜΕ στις αγροτικές περιοχές να βελτιώσουν την αειφόρο διαχείριση και τη συνολική απόδοση της εκμετάλλευσης ή επιχείρησής τους. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να ενθαρρυνθούν τόσο η σύσταση τέτοιων υπηρεσιών, όσο και η χρήση των συμβουλών από τους γεωργούς, τους νέους γεωργούς, τους κατόχους δασών, τους άλλους διαχειριστές γης και τις ΜΜΕ. Για να ενισχυθούν η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα των προσφερόμενων συμβουλών, θα πρέπει να προβλεφθούν τα ελάχιστα προσόντα και η τακτική επιμόρφωση των συμβούλων. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες προς γεωργικές εκμεταλλεύσεις, όπως προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) θα πρέπει να βοηθούν τους γεωργούς να αξιολογούν την απόδοση της γεωργικής τους εκμετάλλευσης και να προσδιορίζουν τις αναγκαίες βελτιώσεις όσον αφορά τις καταστατικές απαιτήσεις διαχείρισης, τις ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες, τις γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον και καθορίζονται στον κανονισμό ΕΕ αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2) και μέτρα σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης, τα οποία προβλέπονται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης και αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, την επίτευξη της ανταγωνιστικότητας, την τομεακή ολοκλήρωση, την καινοτομία, τον προσανατολισμό στην αγορά, καθώς και την προαγωγή της επιχειρηματικότητας. Οι υπηρεσίες παροχής συμβουλών θα πρέπει επίσης να βοηθούν τους γεωργούς να προσδιορίζουν τις αναγκαίες βελτιώσεις

σχετικά με τις απαιτήσεις σε επίπεδο δικαιούχων που προβλέπονται για την εφαρμογή του άρθρου 11 παράγραφος 3 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα) (3), καθώς

και τις απαιτήσεις για την εφαρμογή του άρθρου 55 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (4) και του άρθρου 14 της οδηγίας 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (5), ιδίως σε ό,τι αφορά τη συμμόρφωση με τις γενικές αρχές της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας. Όπου κρίνεται σκόπιμο, οι συμβουλές θα πρέπει επίσης να καλύπτουν τις επαγγελματικές προδιαγραφές ή τις προδιαγραφές ασφαλείας, οι οποίες συνδέονται με τη γεωργική εκμετάλλευση, καθώς και ειδικές συμβουλές για γεωργούς που ξεκινούν τη δραστηριότητά τους. Οι συμβουλές μπορούν επίσης να καλύπτουν θέματα σχετικά με την εγκατάσταση νέων γεωργών, τη βιώσιμη ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων της γεωργικής εκμετάλλευσης, θέματα τοπικής μεταποίησης και εμπορίας, τα οποία συνδέονται με τις οικονομικές, γεωργικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις της εκμετάλλευσης ή της επιχείρησης. Είναι επίσης δυνατό να παρέχονται ειδικές συμβουλές σχετικά με τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή σε αυτήν, τη βιοποικιλότητα, την προστασία των υδάτων, την ανάπτυξη βραχείων αλυσίδων εφοδιασμού, τη βιολογική γεωργία και την υγειονομική πτυχή της ζωικής παραγωγής. Όταν ενισχύουν τις ΜΜΕ, τα κράτη μέλη μπορούν να δίνουν προτεραιότητα στις ΜΜΕ που συνδέονται με τους τομείς της γεωργίας και της δασοπονίας. Οι υπηρεσίες διαχείρισης και διευκόλυνσης της γεωργικής εκμετάλλευσης θα πρέπει να βοηθούν τους γεωργούς να βελτιώσουν και να διευκολύνουν τη διαχείριση της εκμετάλλευσής τους.

- (14) Τα ενωσιακά ή τα εθνικά συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, περιλαμβανομένων των συστημάτων πιστοποίησης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, παρέχουν εγγυήσεις στους καταναλωτές για την ποιότητα και τα χαρακτηριστικά του προϊόντος ή για τη χρησιμοποιούμενη μέθοδο παραγωγής, συνεπεία της συμμετοχής των γεωργών σε τέτοια συστήματα, επιτυγχάνουν προστιθέμενη αξία για τα εν λόγω προϊόντα και αυξάνουν τις ευκαιρίες τους στην αγορά. Συνεπώς, οι γεωργοί και οι ομάδες γεωργών θα πρέπει να ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε αυτά τα συστήματα. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική χρήση των πόρων του ΕΓΤΑΑ, η στήριξη θα πρέπει να περιοριστεί στους ενεργούς γεωργούς, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 9 του κανονισμού αριθ. 1307/2013. Επειδή τη στιγμή εισόδου σε αυτά τα συστήματα και κατά τα πρώτα χρόνια της συμμετοχής τους επιβάλλονται στους γεωργούς πρόσθετες δαπάνες και υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα της συμμετοχής τους, οι οποίες δεν αμειβονται πλήρως από την αγορά, θα πρέπει να προβλέπεται ενίσχυση για τους νεοεισερχομένους, η οποία θα πρέπει να καλύπτει περίοδο έως πέντε ετών. Δεδομένων των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του βάμβακος ως γεωργικού προϊόντος, θα πρέπει επίσης να καλύπτονται τα συστήματα ποιότητας για το βαμβάκι. Θα πρέπει επίσης

(1) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17 Δεκεμβρίου 2013 για τη χρηματοδότηση, διαχείριση και παρακολούθηση της Κοινής αγροτικής πολιτικής (Βλέπε σελίδα 549 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

(2) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17 Δεκεμβρίου 2013 περί των κανόνων για τις άμεσες ενισχύσεις σε γεωργούς στα πλαίσια καθεστώτων στήριξης της Κοινής αγροτικής πολιτικής και περί κατάργησης των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και 73/2009 (Βλέπε σελίδα 608 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

(3) Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

(4) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 1).

(5) Οδηγία 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τον καθορισμό πλαισίου κοινοτικής δράσης με σκοπό την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων (ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 71).

να προβλέπεται ενίσχυση για τις δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης όσον αφορά προϊόντα καλυπτόμενα από τα συστήματα ποιότητας και πιστοποίησης που ενισχύονται βάσει του παρόντος κανονισμού.

- (15) Προκειμένου να βελτιωθούν οι οικονομικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των αγροτικών επιχειρήσεων, να βελτιωθεί η αποδοτικότητα των τομέων εμπορίας και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, περιλαμβανομένης της δημιουργίας μικρής κλίμακας εγκαταστάσεων μεταποίησης και εμπορίας στα πλαίσια των βραχείων αλυσίδων εφοδιασμού και των τοπικών αγορών, να παρασχεθεί η απαιτούμενη υποδομή για την ανάπτυξη της γεωργίας και της δασοπονίας και τη στήριξη μη κερδοφόρων επενδύσεων που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων, θα πρέπει να παρασχεθεί στήριξη για επενδύσεις σε υλικά στοιχεία που συμβάλλουν στην επίτευξη αυτών των στόχων. Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, ένα φάσμα μέτρων κάλυψε διαφορετικούς τομείς παρέμβασης. Για λόγους απλούστευσης, αλλά και για να δοθεί η δυνατότητα στους δικαιούχους να σχεδιάσουν και να πραγματοποιήσουν ολοκληρωμένα έργα με αυξημένη προστιθέμενη αξία, ένα ενιαίο μέτρο θα πρέπει να καλύπτει τους περισσότερους τύπους επενδύσεων σε υλικά στοιχεία. Τα κράτη μέλη οφείλουν να κατευθύνουν τη στήριξη σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση, με σκοπό την πραγματοποίηση επενδύσεων που σχετίζονται με τη στήριξη της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με βάση τα αποτελέσματα της ανάλυσης των πλεονεκτημάτων, των αδυναμιών, των ευκαιριών και των απειλών (εφεξής «ΠΑΕΑ») ως μέσου για την καλύτερη στόχευση των ενισχύσεων. Προκειμένου να διευκολυνθεί η έναρξη δραστηριότητας νέων γεωργών, θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα να προβλεφθεί πρόσθετη περίοδος επιλεξιμότητας για τη συμμόρφωση των επενδύσεων με τις προδιαγραφές της Ένωσης. Για να προωθηθεί η εφαρμογή των νέων προδιαγραφών της Ένωσης, οι επενδύσεις που αφορούν τη συμμόρφωση στις εν λόγω προδιαγραφές είναι επιλέξιμες για πρόσθετη περίοδο, πέραν του χρονικού σημείου κατά το οποίο έγιναν υποχρεωτικές για τη γεωργική εκμετάλλευση.
- (16) Ο τομέας της γεωργίας υφίσταται περισσότερο από άλλους τομείς ζημιές που αφορούν το παραγωγικό δυναμικό του, οι οποίες οφείλονται σε φυσικές καταστροφές, δυσμενή κλιματικά φαινόμενα και καταστροφές. Για να βοηθηθεί η βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και η ανταγωνιστικότητα έναντι τέτοιων καταστροφών ή φαινομένων, θα πρέπει να παρέχεται στήριξη ώστε να βοηθηθούν οι γεωργοί να αποκαταστήσουν το γεωργικό δυναμικό που έχει υποστεί ζημιές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσουν ότι δεν πραγματοποιείται υπεραντιστάθμιση των ζημιών ως αποτέλεσμα του συνδυασμού των ενωσιακών (ιδίως του μέτρου διαχείρισης κινδύνου στα πλαίσια του παρόντος κανονισμού), των εθνικών και των ιδιωτικών καθεστώτων αποζημίωσης.
- (17) Η δημιουργία και ανάπτυξη νέων οικονομικών δραστηριοτήτων με τη μορφή νέων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, η διαφοροποίηση σε μη γεωργικές δραστηριότητες, περιλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών στη γεωργία και τη δασοκομία, δραστηριότητες που αφορούν την ιατρική περίθαλψη, την κοινωνική ένταξη και τον τουρισμό, είναι απαραίτητες για

την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών. Η διαφοροποίηση σε μη αγροτικές δραστηριότητες μπορεί επίσης να καλύψει τη βιώσιμη διαχείριση των θηρευτικών πόρων. Απαιτείται η λήψη μέτρου ανάπτυξης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των επιχειρήσεων το οποίο να διευκολύνει την αρχική εγκατάσταση των νέων γεωργών και τη διαρθρωτική προσαρμογή των αγροτικών τους εκμεταλλεύσεων, μετά την αρχική εγκατάσταση. Περαιτέρω, θα πρέπει να προαχθεί η διαφοροποίηση των γεωργών σε μη γεωργικές δραστηριότητες και η εγκατάσταση και ανάπτυξη μη γεωργικών ΜΜΕ σε αγροτικές περιοχές. Το μέτρο αυτό θα πρέπει να ενθαρρύνει επίσης τη γυναικεία επιχειρηματικότητα στις αγροτικές περιοχές. Θα πρέπει επίσης να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη μικρών εκμεταλλεύσεων που είναι εν δυνάμει οικονομικά βιώσιμες. Προκειμένου να διασφαλισθεί η βιωσιμότητα των νέων οικονομικών δραστηριοτήτων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου, η στήριξη θα πρέπει να εξαρτάται από την υποβολή επιχειρηματικού σχεδίου. Η στήριξη για σύσταση επιχειρήσεων θα πρέπει να καλύπτει μόνο την αρχική περίοδο ζωής της επιχείρησης και να μην καταστεί ενίσχυση λειτουργίας. Ως εκ τούτου, όταν τα κράτη μέλη επιλέγουν να χορηγήσουν ενίσχυση σε δόσεις, αυτές θα πρέπει να εκτείνονται σε περίοδο που δεν υπερβαίνει την πενταετία. Επιπλέον, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η αναδιάρθρωση του γεωργικού τομέα, θα πρέπει να παρέχεται στήριξη υπό μορφή ετήσιων ή εράπαξ ενισχύσεων στους γεωργούς που είναι επιλέξιμοι για το καθεστώς που αφορά τους γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων, το οποίο θεσπίστηκε από τον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 («καθεστώς που αφορά τους γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων»), οι οποίοι δεσμεύονται να μεταβιβάσουν ολόκληρη την εκμετάλλευσή τους και τα αντίστοιχα δικαιώματα ενίσχυσης σε άλλο γεωργό.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των νέων γεωργών που αφορούν την πρόσβαση σε γη, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προσφέρουν την ενίσχυση αυτή σε συνδυασμό με άλλες μορφές ενίσχυσης, όπως για παράδειγμα μέσω της χρήσης χρηματοδοτικών μέσων.

- (18) Οι ΜΜΕ αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της αγροτικής οικονομίας της Ένωσης. Η ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μη γεωργικών επιχειρήσεων θα πρέπει να αποσκοπεί στην προώθηση της απασχόλησης και στη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας στις αγροτικές περιοχές, τη διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας, τη μείωση της εποχικής διακύμανσης της απασχόλησης, την ανάπτυξη μη γεωργικών τομέων εκτός της γεωργίας και της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, ενισχύοντας ταυτόχρονα την ενοποίηση των επιχειρήσεων και τους τοπικούς διατομεακούς δεσμούς. Θα πρέπει να ενθαρρυνθούν έργα τα οποία ενσωματώνουν ταυτόχρονα τη γεωργία, τον αγροτουρισμό μέσω της προώθησης ενός αιφόρου και υπεύθυνου τουρισμού στις αγροτικές περιοχές, τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά, καθώς και επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- (19) Η ανάπτυξη τοπικής υποδομής και τοπικών βασικών υπηρεσιών στις αγροτικές περιοχές, όπου συμπεριλαμβάνονται η ψυχαγωγία και ο πολιτισμός, η ανάπλαση χωριών και οι δραστηριότητες που αποσκοπούν στην αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών και των αγροτικών τοπίων είναι ουσιαστικό στοιχείο κάθε προσπάθειας αξιοποίησης του αναπτυξιακού δυναμικού

και προώθησης της βιωσιμότητας των αγροτικών περιοχών. Συνεπώς, θα πρέπει να δοθεί στήριξη σε ενέργειες με αυτό το σκοπό, συμπεριλαμβανομένων της πρόσβασης στις τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνιών και της ανάπτυξης ταχειών και υπερταχειών ευρυζωνικών συνδέσεων. Με γνώμονα αυτούς τους στόχους, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη υπηρεσιών και υποδομών που οδηγούν στην κοινωνική ένταξη και την αντιστροφή των τάσεων κοινωνικής και οικονομικής υποβάθμισης και απερίμωσης των αγροτικών περιοχών. Προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη αποτελεσματικότητα μιας τέτοιας στήριξης, οι καλυπτόμενες πράξεις θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με τα σχέδια ανάπτυξης δήμων και των βασικών υπηρεσιών τους, όπου υπάρχουν τέτοια σχέδια, τα οποία εκπονούνται από μία ή περισσότερες αγροτικές κοινότητες. Προκειμένου να δημιουργηθούν συνέργειες και να βελτιωθεί η συνεργασία, οι σχετικές ενέργειες θα πρέπει επίσης να προάγουν, όπου αρμόζει, τη σύνδεση αγροτικών και αστικών περιοχών. Τα κράτη μέλη μπορούν να δώσουν προτεραιότητα σε επενδύσεις τοπικών αναπτυξιακών συμπράξεων υπό την καθοδήγηση των τοπικών κοινοτήτων και σε έργα τα οποία διαχειρίζονται οργανώσεις των τοπικών κοινοτήτων.

- (20) Η δασοκομία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της αγροτικής ανάπτυξης και η στήριξη για αιεφόρο και φιλική προς το περιβάλλον χρήση της γης θα πρέπει να περιλαμβάνει την ανάπτυξη των δασικών περιοχών και την αιεφόρο διαχείριση των δασών. Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 διάφορα μέτρα καλύπτουν διαφορετικούς τύπους στήριξης των επενδύσεων στη δασοκομία και της διαχειριστικής της. Για λόγους απλούστευσης, αλλά και για να δοθεί η δυνατότητα στους δικαιούχους να εκπονήσουν και να υλοποιήσουν ολοκληρωμένα έργα με αυξημένη προστιθέμενη αξία, ένα ενιαίο μέτρο θα πρέπει να καλύπτει όλους τους τύπους στήριξης των επενδύσεων στη δασοκομία και της διαχείρισής της. Το μέτρο αυτό θα πρέπει να καλύπτει την επέκταση και τη βελτίωση των δασικών πόρων μέσω δάσωσης γαιών και δημιουργίας αγροδασικών συστημάτων, τα οποία συνδυάζουν συστήματα εκτατικής γεωργίας και δασοπονίας. Θα πρέπει επίσης να καλύπτει την αποκατάσταση των δασών που καταστράφηκαν από πυρκαγιές ή άλλες φυσικές καταστροφές και καταστροφικά γεγονότα και σχετικά μέτρα πρόληψης· τις επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στη μεταποίηση· την κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων, με σκοπό τη βελτίωση των οικονομικών και περιβαλλοντικών επιδόσεων των δασοκαλλιεργητών· και των μη κερδοφόρων επενδύσεων, οι οποίες βελτιώνουν την ανθεκτικότητα του οικοσυστήματος και την ανθεκτικότητα στην αλλαγή του κλίματος και την περιβαλλοντική αξία των δασικών οικοσυστημάτων. Η στήριξη θα πρέπει να αποφεύγει τη στρέβλωση του ανταγωνισμού και να είναι ουδέτερη ως προς την αγορά. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να επιβληθούν περιορισμοί όσον αφορά το μέγεθος και το νομικό καθεστώς των δικαιούχων. Θα πρέπει να αναληφθούν προληπτικές δράσεις κατά των πυρκαγιών σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί από τα κράτη μέλη ως μέσου ή υψηλού κινδύνου πυρκαγιών. Όλες οι προληπτικές δράσεις θα πρέπει να αποτελούν μέρος σχεδίου προστασίας των δασών. Σε περίπτωση δράσης προς αποκατάσταση ζημιωθέντος δασικού δυναμικού, η εκδήλωση μιας φυσικής καταστροφής θα πρέπει να υπόκειται στην επίσημη αναγνώριση από δημόσιο επιστημονικό οργανισμό.

Τα μέτρα για τη δασοκομία θα πρέπει να θεσπίζονται υπό το πρίσμα των δεσμεύσεων που έχουν αναλάβει η Κοινότητα και

τα κράτη μέλη, σε διεθνές επίπεδο, και θα πρέπει να βασίζονται στα δασικά προγράμματα των κρατών μελών, σε εθνικό ή σε κατώτερο του εθνικού επίπεδο, ή σε ισοδύναμα κείμενα, καθώς και να λαμβάνουν υπόψη τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στις υπουργικές διασκέψεις για την προστασία των δασών στην Ευρώπη. Θα πρέπει να συμβάλλουν στην υλοποίηση της δασοκομικής στρατηγικής της Ένωσης σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Μια νέα δασοπονική στρατηγική για τα δάση και τον δασικό τομέα».

- (21) Οι ομάδες και οι οργανώσεις παραγωγών βοηθούν τους γεωργούς να αντιμετωπίσουν από κοινού τις προκλήσεις που θέτουν η αύξηση του ανταγωνισμού και η παγίωση των κατάντη αγορών σε σχέση με την εμπορία των προϊόντων τους, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αγορών. Συνεπώς, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η καλύτερη χρήση των περιορισμένων οικονομικών πόρων, μόνο οι ομάδες και οι οργανώσεις παραγωγών που μπορούν να θεωρηθούν ως ΜΜΕ θα πρέπει να λαμβάνουν στήριξη. Τα κράτη μέλη μπορούν να δίνουν προτεραιότητα σε ομάδες και οργανώσεις παραγωγών ποιοτικών προϊόντων που καλύπτονται από το μέτρο το σχετικό με τα συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων του παρόντος κανονισμού. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι μια ομάδα ή οργάνωση παραγωγών καθίσταται βιώσιμη οντότητα θα πρέπει να υποβληθεί ένα επιχειρηματικό σχέδιο στα κράτη μέλη ως προϋπόθεση για την ενίσχυση μιας ομάδας ή οργάνωσης παραγωγών. Για να αποφευχθεί η χορήγηση ενίσχυσης λειτουργίας και για να διατηρηθεί ο ρόλος της στήριξης ως κινήτρου, η μέγιστη διάρκειά της θα πρέπει να περιορίζεται σε πέντε έτη, από την ημερομηνία κατά την οποία η ομάδα ή οργάνωση παραγωγών αναγνωρίστηκε στη βάση του επιχειρηματικού της σχεδίου.
- (22) Οι γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές ενισχύσεις θα πρέπει να εξακολουθήσουν να διαδραματίζουν εξέχοντα ρόλο στη στήριξη της αιεφόρου ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών και την αντιμετώπιση της αυξανόμενης ζήτησης της κοινωνίας για περιβαλλοντικές υπηρεσίες. Θα πρέπει επιπλέον να ενθαρρύνουν τους γεωργούς και άλλους διαχειριστές γης να υπηρετούν την κοινωνία ως σύνολο, εισάγοντας ή εξακολουθώντας να εφαρμόζουν γεωργικές πρακτικές που συμβάλλουν στο μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και στην προσαρμογή σε αυτήν, και είναι συμβατές με την προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος, του τοπίου και των χαρακτηριστικών του, των φυσικών πόρων, του εδάφους και της γενετικής ποικιλομορφίας. Εν προκειμένω, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διατήρηση των γενετικών πόρων στη γεωργία και στις πρόσθετες ανάγκες των γεωργικών συστημάτων με υψηλή φυσική αξία. Οι ενισχύσεις θα πρέπει να συμβάλλουν στην κάλυψη των πρόσθετων δαπανών και της απώλειας εισοδήματος που προκύπτουν από τις δεσμεύσεις που ανελήφθησαν και να καλύπτουν μόνο δεσμεύσεις που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα και απαιτήσεις, σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίσουν ότι οι ενισχύσεις προς τους γεωργούς δεν οδηγούν σε διπλή χρηματοδότηση βάσει του παρόντος κανονισμού και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 Σε πολλές περιπτώσεις

οι συνέργειες που προκύπτουν από τις δεσμεύσεις που ανελήφθησαν από κοινού από ομάδα γεωργών πολλαπλασιάζουν τα οφέλη για το περιβάλλον και το κλίμα. Ωστόσο, η κοινή δράση επιφέρει πρόσθετο κόστος συναλλαγής για το οποίο θα πρέπει να δοθεί κατάλληλη αποζημίωση. Επιπλέον, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι γεωργοί και οι άλλοι διαχειριστές γης είναι σε θέση να εφαρμόσουν σωστά τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσπαθήσουν να τους παρέχουν τις απαιτούμενες δεξιότητες και γνώσεις.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρήσουν το επίπεδο προσαρμογών που κατέβαλαν κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 και θα πρέπει να διαθέσουν τουλάχιστον το 30 % της συνολικής συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ σε κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή σε αυτήν καθώς και για περιβαλλοντικά θέματα. Οι δαπάνες αυτές θα πρέπει να γίνονται, μέσω των γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών ενισχύσεων, των ενισχύσεων στη βιολογική γεωργία και των ενισχύσεων σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, μέσω των ενισχύσεων για τη δασοκομία και των ενισχύσεων για τις περιοχές Natura 2000, καθώς και μέσω της στήριξης των επενδύσεων που αφορούν το κλίμα και το περιβάλλον.

- (23) Οι ενισχύσεις για τη μετατροπή ή τη διατήρηση της βιολογικής γεωργίας θα πρέπει να ενθαρρύνουν τους αγρότες να συμμετέχουν σε τέτοια προγράμματα, ώστε να αντιμετωπιστεί η αυξανόμενη ζήτηση της κοινωνίας για χρήση γεωργικών πρακτικών φιλικών προς το περιβάλλον και για υψηλά πρότυπα καλής διαβίωσης των ζώων. Προκειμένου να αυξηθεί η συνέργεια όσον αφορά τα οφέλη βιοποικιλότητας που επιτυγχάνονται από το μέτρο περί βιολογικής γεωργίας, θα πρέπει να ενθαρρύνονται οι συλλογικές συμβάσεις ή η συνεργασία μεταξύ γεωργών ώστε να καλύπτονται ευρύτερες παρακείμενες περιοχές. Προκειμένου να αποφευχθεί η μεγάλη κλίμακας επιστροφή των γεωργών στη συμβατική γεωργία, θα πρέπει να λάβουν στήριξη τόσο τα μέτρα μετατροπής όσο και τα μέτρα διατήρησης. Οι ενισχύσεις θα πρέπει να συμβάλλουν στην κάλυψη των πρόσθετων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και της απώλειας εισοδήματος ως αποτέλεσμα της δέσμευσης και να καλύπτουν μόνο τις δεσμεύσεις που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα και απαιτήσεις. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίσουν ότι οι ενισχύσεις προς τους γεωργούς δεν οδηγούν σε διπλή χρηματοδότηση υπό το καθεστώς του παρόντος κανονισμού και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική χρήση των πόρων του ΕΓΤΑΑ, η στήριξη θα πρέπει να περιοριστεί στους ενεργούς γεωργούς, κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013

- (24) Η στήριξη θα πρέπει να εξακολουθήσει να παρέχεται στους γεωργούς και στους δασοκαλλιεργητές ώστε να βοηθηθούν στην αντιμετώπιση ειδικών μειονεκτημάτων στις σχετικές περιοχές που απορρέουν από την εφαρμογή της οδηγίας 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου⁽¹⁾, και της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁽²⁾, ώστε να συμβάλλουν στην αποτελεσματική διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000, ενώ θα πρέπει επίσης να δοθεί στήριξη στους γεωργούς ώστε να βοηθηθούν στην αντιμετώπιση των μειονεκτημάτων σε περιοχές λεκάνης απορροής ποταμού, τα οποία απορρέουν από την εφαρμογή της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα. Η στήριξη θα πρέπει να συνδέεται με τις ειδικές απαιτήσεις που περιγράφονται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, οι οποίες υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα και απαιτήσεις. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίσουν ότι οι ενισχύσεις προς τους γεωργούς δεν οδηγούν σε διπλή χρηματοδότηση υπό το καθεστώς του παρόντος κανονισμού και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013. Επιπλέον, οι ειδικές ανάγκες των περιοχών Natura 2000 θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από τα κράτη μέλη στον συνολικό σχεδιασμό των οικείων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.

- (25) Οι ενισχύσεις στους γεωργούς των ορεινών περιοχών ή άλλων περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα θα πρέπει να συμβάλλουν, μέσω της ενθάρρυνσης της συνεχούς χρήσης των γεωργικών γαιών, στη διατήρηση της υπαίθρου, καθώς και στη διατήρηση και προώθηση αειφόρων γεωργικών συστημάτων. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποδοτικότητα της εν λόγω στήριξης, οι ενισχύσεις θα πρέπει να αποζημιώνουν τους γεωργούς για την απώλεια εισοδήματος και τις πρόσθετες δαπάνες που συνδέονται με το μειονέκτημα της συγκεκριμένης περιοχής. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική χρήση των πόρων του ΕΓΤΑΑ, η στήριξη θα πρέπει να περιοριστεί στους ενεργούς γεωργούς, κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013
- (26) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποδοτική χρήση των κονδυλίων της Ένωσης και η ίση μεταχείριση των γεωργών σε ολόκληρη την Ένωση, οι ορεινές περιοχές και οι περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα θα πρέπει να ορίζονται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων. Στην περίπτωση περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά μειονεκτήματα, τα κριτήρια αυτά θα πρέπει να είναι βιοφυσικά κριτήρια υποστηριζόμενα από ισχυρές επιστημονικές αποδείξεις. Θα πρέπει να θεσπισθούν μεταβατικές ρυθμίσεις προκειμένου να διευκολυνθεί η σταδιακή κατάργηση των ενισχύσεων σε περιοχές που δεν θα θεωρούνται πλέον ως περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα.
- (27) Θα πρέπει να συνεχίσουν να ενθαρρύνονται οι γεωργοί να υιοθετούν υψηλά πρότυπα καλής διαβίωσης των ζώων, με την παροχή στήριξης στους γεωργούς που αναλαμβάνουν να υιοθετήσουν ζωοτεχνικά πρότυπα που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική χρήση των πόρων του ΕΓΤΑΑ, η στήριξη θα πρέπει να περιοριστεί στους ενεργούς γεωργούς, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013

(1) Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7).

(2) Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 30.4.2004, σ. 7).

(28) Οι ενισχύσεις θα πρέπει να εξακολουθήσουν να χορηγούνται σε κατόχους δασών που παρέχουν φιλικές προς το περιβάλλον ή το κλίμα υπηρεσίες διατήρησης δασών, αναλαμβάνοντας δεσμεύσεις για την ενίσχυση της βιοποικιλότητας, τη διαφύλαξη των δασικών οικοσυστημάτων υψηλής αξίας, τη βελτίωση του δυναμικού τους όσον αφορά το μετριασμό και την προσαρμογή της κλιματικής αλλαγής, και την ενίσχυση της προστατευτικής αξίας των δασών σε σχέση με τη διάβρωση του εδάφους, τη διατήρηση των υδάτινων πόρων και τους φυσικούς κινδύνους. Σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη επιστημονική προσοχή στη διατήρηση και προώθηση των δασικών γενετικών πόρων. Οι ενισχύσεις πρέπει να χορηγούνται για δασικές περιβαλλοντικές δεσμεύσεις οι οποίες υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα που έχει θεσπίσει η εθνική νομοθεσία.

(29) Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 το μόνο είδος συνεργασίας που έλαβε σαφή στήριξη στο πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης ήταν η συνεργασία για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διαδικασιών και τεχνολογιών στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοπονίας. Η στήριξη σε αυτό το είδος συνεργασίας εξακολουθεί να είναι απαραίτητη, αλλά θα πρέπει να προσαρμοσθεί ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις απαιτήσεις της οικονομίας της γνώσης. Σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει να υπάρχει, δυνάμει αυτού του μέτρου, η δυνατότητα χρηματοδότησης έργων από έναν μόνο φορέα, υπό τον όρο διάδοσης των αποτελεσμάτων που προκύπτουν, ώστε να επιτυγχάνεται έτσι ο σκοπός της διάδοσης νέων πρακτικών, διαδικασιών ή προϊόντων. Επιπλέον, κατέστη σαφές ότι η στήριξη ενός πολύ ευρύτερου φάσματος ειδών συνεργασίας, με ένα ευρύτερο φάσμα δικαιούχων από μικρότερους έως μεγαλύτερους φορείς, μπορεί να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης, βοηθώντας τους φορείς στις αγροτικές περιοχές να ξεπεράσουν τα οικονομικά, περιβαλλοντικά και άλλα μειονεκτήματα του κατακερματισμού. Ως εκ τούτου, το μέτρο αυτό θα πρέπει να διευρυνθεί. Η στήριξη μικρών φορέων να οργανώσουν κοινές μεθόδους εργασίας και να μοιραστούν εγκαταστάσεις και πόρους θα πρέπει να τους βοηθήσει να γίνουν οικονομικά βιώσιμοι παρά το μικρό μέγεθός τους. Η στήριξη της οριζόντιας και κάθετης συνεργασίας μεταξύ φορέων στην αλυσίδα εφοδιασμού, καθώς και των δραστηριοτήτων προώθησης σε τοπικό πλαίσιο, θα πρέπει να δράσει ως καταλύτης για μια οικονομικά ορθολογική ανάπτυξη των βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού, των τοπικών αγορών και των τοπικών αλυσίδων τροφίμων. Η στήριξη κοινών προσεγγίσεων των περιβαλλοντικών έργων και πρακτικών θα πρέπει να βοηθήσει να παραχθούν μεγαλύτερα και συνεκτικότερα περιβαλλοντικά και κλιματικά οφέλη από αυτά που μπορούν να παραχθούν από μεμονωμένους φορείς που δραστηριοποιούνται χωρίς να αλληλεπιδρούν με άλλους (για παράδειγμα, μέσω πρακτικών που εφαρμόζονται σε μεγαλύτερες συνεχόμενες εκτάσεις γης).

Η στήριξη θα πρέπει να παρέχεται με διάφορες μορφές. Τα συμπλέγματα φορέων (clusters) και τα δίκτυα έχουν ιδιαίτερη σημασία για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας, καθώς και την ανάπτυξη νέας και εξειδικευμένης τεχνογνωσίας υπηρεσιών και προϊόντων. Τα πιλοτικά έργα είναι σημαντικά εργαλεία για τον έλεγχο της εμπορικής εφαρμοσιμότητας των

τεχνολογιών, των τεχνικών και των πρακτικών σε διάφορα περιβάλλοντα, και την προσαρμογή τους, όπου χρειάζεται. Οι επιχειρησιακές ομάδες αποτελούν ζωτικό στοιχείο των Ευρωπαϊκών Συμπράξεων Καινοτομίας («ΕΣΚ») για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας. Ένα άλλο σημαντικό εργαλείο αποτελούν οι στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης που εφαρμόζονται εκτός του πλαισίου τοπικής ανάπτυξης του LEADER - μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων από αγροτικές και αστικές περιοχές. Αντίθετα με την προσέγγιση του LEADER, οι εν λόγω συμπράξεις και στρατηγικές μπορούν να περιορισθούν σε έναν τομέα και/ή σε σχετικά ειδικούς στόχους ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των προαναφερθέντων. Τα κράτη μέλη μπορούν να δίνουν προτεραιότητα στη συνεργασία μεταξύ φορέων στους οποίους συμμετέχουν πρωτογενείς παραγωγοί. Μια διεπαγγελματική οργάνωση θα πρέπει επίσης να είναι επιλέξιμη για στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου. Η στήριξη θα πρέπει να περιορίζεται σε επτά έτη, εκτός εάν πρόκειται για συλλογική δράση για το περιβάλλον και το κλίμα σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.

(30) Οι γεωργοί σήμερα είναι εκτεθειμένοι σε αυξανόμενους οικονομικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους, ως συνέπεια της αλλαγής του κλίματος και της αυξανόμενης αστάθειας των τιμών. Σε αυτό το πλαίσιο, η αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων έχει αυξημένη σημασία για τους γεωργούς. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να θεσπισθεί ένα μέτρο διαχείρισης κινδύνου ώστε να βοηθηθούν οι γεωργοί να αντιμετωπίσουν τους πλέον κοινούς κινδύνους που τους παρουσιάζονται. Το μέτρο αυτό θα πρέπει συνεπώς να παρέχει στήριξη στους γεωργούς για την κάλυψη των ασφαλιστρών που καταβάλλουν για την ασφάλιση καλλιεργειών, ζώων και φυτών, καθώς και τη δημιουργία ταμείων αλληλοβοήθειας και την αποζημίωση που καταβάλλουν τα εν λόγω ταμεία στους γεωργούς για απώλειες τις οποίες υπέστησαν λόγω δυσμενών καιρικών φαινομένων, κρουσμάτων ζωικών ή φυτικών ασθενειών, παρασίτων ή περιβαλλοντικών συμβάντων. Θα πρέπει επίσης να καλύπτει ένα εργαλείο σταθεροποίησης του εισοδήματος υπό μορφή ταμείου αλληλοβοήθειας για τη στήριξη γεωργών που αντιμετωπίζουν σοβαρή μείωση του εισοδήματός τους. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των γεωργών σε ολόκληρη την Ένωση, η αποφυγή στρέβλωσης του ανταγωνισμού και η τήρηση των διεθνών δεσμεύσεων της Ένωσης, θα πρέπει να δημιουργηθούν ειδικές συνθήκες για την παροχή στήριξης δυνάμει αυτών των μέτρων. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική χρήση των πόρων του ΕΓΤΑΑ, η στήριξη θα πρέπει να περιοριστεί στους ενεργούς γεωργούς, κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013

(31) Η προσέγγιση LEADER για την τοπική ανάπτυξη έχει, επί σειρά ετών, αποδείξει την αποτελεσματικότητά της στην προώθηση της ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τις πολυτομεακές ανάγκες της ενδογενούς αγροτικής ανάπτυξης μέσω της προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή. Επομένως, η προσέγγιση LEADER θα πρέπει να συνεχισθεί στο μέλλον και η εφαρμογή της να παραμείνει υποχρεωτική για τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης σε εθνικό και/ή περιφερειακό επίπεδο.

- (32) Η στήριξη στην τοπική ανάπτυξη στο πλαίσιο του LEADER από το ΕΓΤΑΑ θα πρέπει επίσης να καλύπτει έργα διατοπικής συνεργασίας μεταξύ ομάδων εντός ορισμένου κράτους μέλους ή έργα διακρατικής συνεργασίας μεταξύ περιοχών και ομάδων σε διάφορα κράτη μέλη ή έργα διακρατικής συνεργασίας κρατών μελών με τρίτες χώρες
- (33) Προκειμένου οι συμμετέχοντες από αγροτικές περιοχές που δεν εφαρμόζουν ακόμα το LEADER να δοκιμάσουν και να προετοιμασθούν για το σχεδιασμό και τη λειτουργία μιας τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής, θα πρέπει επίσης να χρηματοδοτηθεί και ένα «αρχικό βοήθημα» του LEADER. Η στήριξη δεν θα πρέπει να εξαρτάται από την υποβολή μιας τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής.
- (34) Οι επενδύσεις είναι κοινές σε πολλά από τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού και μπορούν να σχετίζονται με πράξεις πολύ διαφορετικής φύσης. Προκειμένου να διασφαλισθεί η σαφήνεια στην υλοποίηση των εν λόγω δράσεων, θα πρέπει να καθοριστούν ορισμένοι κοινοί κανόνες για όλες τις επενδύσεις. Οι εν λόγω κοινοί κανόνες θα πρέπει να καθορίζουν τα είδη των δαπανών που μπορούν να θεωρηθούν ως επενδυτικές δαπάνες και να διασφαλίζουν ότι λαμβάνουν στήριξη μόνο οι επενδύσεις εκείνες που δημιουργούν νέα αξία για τη γεωργία. Προκειμένου να διευκολυνθεί η πραγματοποίηση επενδυτικών έργων θα πρέπει τα κράτη μέλη να έχουν την δυνατότητα να καταβάλλουν προκαταβολές. Προκειμένου να διασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα, η δικαιοσύνη και ο βιώσιμος αντίκτυπος της συνδρομής του ΕΓΤΑΑ, θα πρέπει να θεσπισθούν κανόνες για να διασφαλισθεί ότι οι επενδύσεις που αφορούν πράξεις είναι μακροχρόνιες και ότι η στήριξη του ΕΓΤΑΑ δεν χρησιμοποιείται για να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό.
- (35) Το ΕΓΤΑΑ θα πρέπει να μπορεί να στηρίζει επενδύσεις στην άρδευση για την παροχή οικονομικών και περιβαλλοντικών ωφελειών, θα πρέπει ωστόσο να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα της σχετικής αρδευτικής επένδυσης. Για τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να παρέχεται στήριξη μόνον εφόσον υπάρχει σχέδιο για τη διαχείριση της λεκάνης απορροής ποταμού στην οικεία περιοχή, όπως απαιτείται βάσει της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα και εφόσον εφαρμόζεται ήδη υδρομέτρηση στο επίπεδο της επένδυσης ή εγκαθίσταται ως μέρος της επένδυσης. Οι επενδύσεις για τη βελτίωση της υπάρχουσας αρδευτικής υποδομής και εξοπλισμού θα πρέπει να επιτυγχάνουν μια ελάχιστη ωφέλεια στην ορθολογική χρήση των υδάτινων πόρων, η οποία εκφράζεται ως δυναμική εξοικονόμηση υδάτινων πόρων. Αν το επηρεαζόμενο υδάτινο σύστημα βρίσκεται υπό πίεση για λόγους που αφορούν την ποσότητα του ύδατος, σύμφωνα με το πλαίσιο ανάλυσης που καθιέρωσε η ανωτέρω οδηγία, το ήμισυ της ωφέλειας ως προς την ορθολογική χρήση των υδάτινων πόρων θα πρέπει να αντιστοιχεί σε πραγματική μείωση της χρήσης υδάτινων πόρων στο επίπεδο της στηριζόμενης επένδυσης, προκειμένου να μειωθεί η πίεση στο οικείο υδάτινο σύστημα. Θα πρέπει να αναφέρονται ορισμένες περιπτώσεις, στις οποίες δεν ισχύουν ή δεν είναι αναγκαίες οι απαιτήσεις που αφορούν τη δυναμική ή την πραγματική εξοικονόμηση υδάτινων πόρων, περιλαμβανομένων των επενδύσεων στην ανακύκλωση ή την εκ νέου χρήση υδάτινων πόρων. Πέραν της στήριξης επενδύσεων για βελτιώσεις του υπάρχοντος εξοπλισμού, θα πρέπει να προβλέπεται ότι το ΕΓΤΑΑ θα στηρίζει επενδύσεις για νέες αρδευτικές υποδομές, με την επιφύλαξη των πορισμάτων της περιβαλλοντικής ανάλυσης. Ωστόσο, δεν θα πρέπει να παρέχεται στήριξη, με εξαιρέσεις, σε νέες αρδευτικές υποδομές όπου το οικείο υδάτινο σύστημα είναι ήδη υπό πίεση, καθώς στις περιπτώσεις αυτές υπάρχει μεγάλος κίνδυνος η στήριξη να οδηγήσει σε χειροτέρευση των υπαρχόντων περιβαλλοντικών προβλημάτων.
- (36) Ορισμένα μέτρα που αφορούν εκτάσεις στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού συνεπάγονται την ανάληψη εκ μέρους των δικαιούχων δεσμεύσεων για τουλάχιστον πέντε έτη. Κατά την περίοδο αυτή μπορούν να επέλθουν αλλαγές στην κατάσταση είτε της εκμετάλλευσης, είτε του δικαιούχου. Συνεπώς, θα πρέπει να θεσπισθούν κανόνες προκειμένου να καθορισθεί η στάση που θα πρέπει να ακολουθείται σε αυτές τις περιπτώσεις.
- (37) Ορισμένα μέτρα δυνάμει του παρόντος κανονισμού προβλέπουν ως προϋπόθεση για τη χορήγηση ενίσχυσης ότι οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν δεσμεύσεις που υπερβαίνουν μια σχετική γραμμή βάσης που ορίζεται όσον αφορά τα υποχρεωτικά πρότυπα ή απαιτήσεις. Ενόψει πιθανών αλλαγών στη νομοθεσία κατά την περίοδο της δέσμευσης που έχουν ως αποτέλεσμα την τροποποίηση της γραμμής βάσης, θα πρέπει να προβλεφθεί η αναθεώρηση των σχετικών συμβάσεων, προκειμένου να διασφαλισθεί η συνεχής τήρηση αυτής της προϋπόθεσης.
- (38) Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι χρηματοδοτικοί πόροι για την αγροτική ανάπτυξη χρησιμοποιούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και οι στόχοι των μέτρων στο πλαίσιο προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης να είναι σύμφωνοι με τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, αλλά και να διασφαλισθεί η ίση μεταχείριση των αιτούντων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κριτήρια επιλογής για την επιλογή των έργων. Εξαιρέση στον κανόνα αυτό θα πρέπει να γίνεται δεκτή μόνον για γεωργοπεριβαλλοντικές και κλιματικές ενισχύσεις, ενισχύσεις στη βιολογική γεωργία, ενισχύσεις στο πλαίσιο του προγράμματος Natura 2000 και της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα, καθώς και για ενισχύσεις σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, ενισχύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων, όπως επίσης και για ενισχύσεις που αφορούν δασοπεριβαλλοντικές και κλιματικές υπηρεσίες και μέτρα διαχείρισης κινδύνου. Κατά την εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής λαμβάνεται υπόψη το μέγεθος της πράξης σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.
- (39) Το ΕΓΤΑΑ θα πρέπει να παρέχει στήριξη μέσω δράσεων παροχής τεχνικής βοήθειας σχετικών με την εφαρμογή των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, όπου συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες που σχετίζονται με την προστασία των συμβόλων και των συντομογραφιών που αφορούν τα συστήματα ποιότητας της Ένωσης, για τη συμμετοχή στα οποία μπορεί να παρέχεται στήριξη δυνάμει του παρόντος κανονισμού, καθώς και οι δαπάνες των κρατών μελών για την οριοθέτηση των περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά μειονεκτήματα.

- (40) Η δικτύωση των εθνικών δικτύων, οργανισμών και διοικήσεων που εμπλέκονται στα διάφορα στάδια υλοποίησης του προγράμματος, η οποία διοργανώθηκε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης, έχει αποδείξει ότι μπορεί να διαδραματίσει πολύ σημαντικό ρόλο στη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης με αύξηση της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών στη διακυβέρνηση της αγροτικής ανάπτυξης, καθώς και στην ενημέρωση του ευρύτερου κοινού για τα οφέλη της. Επομένως, θα πρέπει να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας σε επίπεδο Ένωσης. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ειδικές ανάγκες της αξιολόγησης, θα πρέπει να συσταθεί ευρωπαϊκός φορέας αξιολόγησης για την αγροτική ανάπτυξη, ως μέρος του ευρωπαϊκού δικτύου αγροτικής ανάπτυξης, για να φέρει σε επαφή όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και να διευκολύνει την ανταλλαγή τεχνογνωσίας στον τομέα αυτόν.
- (41) Οι ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας θα πρέπει να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της «Ευρώπης 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Είναι σημαντικό να φέρουν σε επαφή όλους τους σχετικούς παράγοντες σε ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, κομίζοντας νέες ιδέες στα κράτη μέλη ως προς το πώς θα εξορθολογιστούν, θα απλουστευθούν και συντονισθούν καλύτερα τα υφιστάμενα μέσα και πρωτοβουλίες και θα συμπληρωθούν ενδεχομένως με νέες δράσεις.
- (42) Προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας, θα πρέπει να συσταθεί ένα δίκτυο ΕΣΚ προκειμένου να δικτυωθούν οι επιχειρησιακές ομάδες, οι συμβουλευτικές υπηρεσίες και οι ερευνητές που εμπλέκονται στην υλοποίηση δράσεων που στοχεύουν στην καινοτομία στη γεωργία. Θα πρέπει να χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας σε επίπεδο Ένωσης.
- (43) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρήσουν ένα μέρος του συνολικού ποσού κάθε προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης που προορίζεται για τεχνική βοήθεια στη χρηματοδότηση της σύστασης και λειτουργίας ενός εθνικού αγροτικού δικτύου που θα συνενώνει οργανώσεις και διοικήσεις που εμπλέκονται στην αγροτική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων των συμπράξεων, με στόχο την ενίσχυση της εμπλοκής τους στην υλοποίηση του προγράμματος και τη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Προς τούτο, τα εθνικά αγροτικά δίκτυα θα πρέπει να προστοιμάζουν και να υλοποιούν σχέδιο δράσης.
- (44) Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης θα πρέπει να προβλέπουν καινοτόμες δράσεις που προάγουν έναν γεωργικό τομέα με αποδοτική χρήση των πόρων, παραγωγικό και με χαμηλές εκπομπές, με στήριξη των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας. Οι ΕΣΚ θα πρέπει να αποσκοπούν στην προώθηση της ταχύτερης και ευρύτερης μεταφοράς καινοτόμων λύσεων στην πράξη. Οι ΕΣΚ θα πρέπει να παράγουν προστιθέμενη αξία ενισχύοντας τη χρήση και την αποτελεσματικότητα των σχετικών με την καινοτομία μέσων, καθώς και τις συνέργειες μεταξύ τους. Οι ΕΣΚ θα πρέπει να γεφυρώνουν το χάσμα συνδέοντας καλύτερα την έρευνα και την πρακτική γεωργία.
- (45) Η υλοποίηση καινοτόμων έργων στο πλαίσιο των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας θα πρέπει να αναληφθεί από επιχειρησιακές ομάδες στις οποίες συμμετέχουν γεωργοί, διαχειριστές δασών, αγροτικές κοινότητες, ερευνητές, σύμβουλοι ΜΚΟ, επιχειρήσεις και άλλοι φορείς που ενδιαφέρονται για την καινοτομία στον τομέα της γεωργίας. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα αποτελέσματα των εν λόγω έργων ωφελούν τον τομέα στο σύνολό του, τα εν λόγω αποτελέσματα, στους τομείς των ανταλλαγών καινοτομίας και γνώσης εντός της Ένωσης και με τρίτες χώρες θα πρέπει να διαδίδονται.
- (46) Θα πρέπει να προβλεφθεί ο καθορισμός του συνολικού ποσού της στήριξης της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη δυνάμει του παρόντος κανονισμού για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2014 έως 31 Δεκεμβρίου 2020, σύμφωνα με το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο για την περίοδο 2014-2020. Οι πιστώσεις που είναι διαθέσιμες θα πρέπει να αναπροσαρμόζονται με ενιαίο συντελεστή για τον προγραμματισμό.
- (47) Προκειμένου να διευκολυνθεί η διαχείριση των κονδυλίων του ΕΓΤΑΑ, θα πρέπει να καθορισθεί ένα ενιαίο ποσοστό συνεισφοράς για στήριξη από το ΕΓΤΑΑ στον προγραμματισμό της αγροτικής ανάπτυξης, σε συνάρτηση με τις δημόσιες δαπάνες των κρατών μελών. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερη σημασία ή η φύση τους, θα πρέπει να καθορισθούν ειδικά ποσοστά συνεισφοράς για ορισμένα είδη πράξεων. Προκειμένου να αμβλυθούν τα ειδικά μειονεκτήματα που οφείλονται στο επίπεδο ανάπτυξης, στην απομάκρυνση και στο νησιωτικό χαρακτήρα, θα πρέπει να καθορισθεί κατάλληλο ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, τις ιδιαίτερα απόκεντρες περιφέρειες που αναφέρονται στη ΣΛΕΕ και τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους καθώς και τις περιοχές μετάβασης.
- (48) Τα κράτη μέλη καλούνται να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι τα οικεία μέτρα αγροτικής ανάπτυξης είναι εξακριβώσιμα και ελέγχιμα, καθώς και να θεσπίσουν τις κατάλληλες διατάξεις. Για τον σκοπό αυτό, η διαχειριστική αρχή και ο οργανισμός πληρωμών θα πρέπει να παρέχουν εκ των προτέρων εκτίμηση και να αναλαμβάνουν να αξιολογήσουν τα μέτρα καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος. Τα μέτρα που δεν πληρούν αυτόν το όρο θα πρέπει να αναπροσαρμόζονται.
- (49) Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν τη χρηστή διαχείριση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει επαρκή μέτρα και να διενεργεί επαρκείς ελέγχους και τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα για να εγγυηθούν τη σωστή λειτουργία του οικείου συστήματος διαχείρισης.

- (50) Μια ενιαία διαχειριστική αρχή θα πρέπει να είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και την υλοποίηση κάθε προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης. Τα καθήκοντά της θα πρέπει να καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να μπορεί να μεταβιβάζει μέρος των αρμοδιοτήτων της, διατηρώντας ταυτόχρονα την ευθύνη για την αποδοτικότητα και την ορθότητα της διαχείρισης. Εάν ένα πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης περιλαμβάνει θεματικά υποπρογράμματα, η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να είναι σε θέση να ορίσει άλλον φορέα για να αναλάβει τη διαχείριση και την εφαρμογή του εν λόγω υποπρογράμματος όσον αφορά τη χρηματοδότηση που προορίζεται για αυτό στο πρόγραμμα, διασφαλίζοντας παράλληλα τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των εν λόγω υποπρογραμμάτων. Όταν ένα κράτος μέλος θα πρέπει να διαχειριστεί περισσότερα του ενός προγράμματος, θα πρέπει να του δίδεται η δυνατότητα να ιδρύει ένα φορέα συντονισμού.
- (51) Κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης θα πρέπει να υπόκειται σε τακτική παρακολούθηση προκειμένου να εξετάζεται η υλοποίηση του προγράμματος και η πρόοδος προς την επίτευξη των στόχων του. Η επίδειξη και βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της επίπτωσης των πράξεων στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ εξαρτώνται επίσης από την κατάλληλη αξιολόγηση στο στάδιο της προετοιμασίας και υλοποίησης του προγράμματος και της ολοκλήρωσής του. Συνεπώς, θα πρέπει να συσταθεί ένα σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης από κοινού από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη με σκοπό την επίδειξη της πρόοδου και την εκτίμηση της επίπτωσης και της αποδοτικότητας της υλοποίησης της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης.
- (52) Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι πληροφορίες μπορούν να συγκεντρώνονται σε επίπεδο Ένωσης, ένα σύνολο κοινών δεικτών θα πρέπει να αποτελεί μέρος του συστήματος αυτού. Οι κύριες πληροφορίες για την υλοποίηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης θα πρέπει να καταγράφονται και να τηρούνται ηλεκτρονικά ως μέσο διευκόλυνσης της συγκέντρωσης δεδομένων. Συνεπώς, οι δικαιούχοι υποχρεούνται να παρέχουν τις ελάχιστες αναγκαίες πληροφορίες που χρειάζονται για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση.
- (53) Η ευθύνη παρακολούθησης του προγράμματος θα πρέπει να κατανέμεται μεταξύ της Διαχειριστικής Αρχής και της Επιτροπής Παρακολούθησης που συστήνεται για τον σκοπό αυτό. Η Επιτροπή Παρακολούθησης έχει ως αποστολή της την παρακολούθηση της αποτελεσματικής υλοποίησης του προγράμματος. Για το σκοπό αυτόν, θα πρέπει να καθορισθούν οι αρμοδιότητές της.
- (54) Η παρακολούθηση του προγράμματος θα πρέπει να περιλαμβάνει τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης υλοποίησης, η οποία αποστέλλεται στην Επιτροπή.
- (55) Κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης υπόκειται σε αξιολόγηση, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητά του και να επιδειχθούν τα επιτεύγματά του.
- (56) Τα άρθρα 107, 108 και 109 ΣΛΕΕ εφαρμόζονται στη στήριξη που αφορά τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού. Ωστόσο, θα πρέπει να προβλεφθεί ότι, δεδομένων των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του τομέα της γεωργίας, τα άρθρα αυτά δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται σε μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που αφορούν πράξεις που εμπίπτουν στο άρθρο 42 ΣΛΕΕ, οι οποίες διεξάγονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού και σύμφωνα με αυτόν, καθώς και στις ενισχύσεις που καταβάλλονται από τα κράτη μέλη με σκοπό τη χορήγηση πρόσθετης εθνικής χρηματοδότησης στις πράξεις αγροτικής ανάπτυξης στις οποίες παρέχεται στήριξη από την Ένωση και οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 42 ΣΛΕΕ.
- (57) Επιπλέον, με σκοπό τη διασφάλιση συνοχής με τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που είναι επιλέξιμα για στήριξη από την Ένωση και προκειμένου να απλοποιηθούν οι διαδικασίες, οι ενισχύσεις που καταβάλλονται από τα κράτη μέλη, οι οποίες προορίζονται να παράσχουν πρόσθετη εθνική χρηματοδότηση σε πράξεις αγροτικής ανάπτυξης στις οποίες χορηγείται στήριξη από την Ένωση και οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 42 ΣΛΕΕ, θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για αξιολόγηση και έγκριση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού. Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι η πρόσθετη εθνική χρηματοδότηση δεν τίθεται σε εφαρμογή αν δεν έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν θα πρέπει να θέτει σε ισχύ την προτεινόμενη πρόσθετη χρηματοδότηση της αγροτικής ανάπτυξης, πριν αυτή εγκριθεί. Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται από τα κράτη μέλη με σκοπό την παροχή πρόσθετης εθνικής χρηματοδότησης σε πράξεις αγροτικής ανάπτυξης στις οποίες η Ένωση παρέχει στήριξη και οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 42 ΣΛΕΕ θα πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ, εκτός εάν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής κανονισμού που εγκρίθηκε σύμφωνα με τον κανονισμό 994/98 του Συμβουλίου⁽¹⁾, και δεν θα μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή από τα κράτη μέλη πριν η διαδικασία καταλήξει σε τελική έγκριση από την Επιτροπή.
- (58) Θα πρέπει να καθιερωθεί ηλεκτρονικό σύστημα πληροφοριών για την παροχή αποτελεσματικής και ασφαλούς ανταλλαγής δεδομένων κοινού ενδιαφέροντος, καθώς και για την καταγραφή, τη διαφύλαξη και τη διαχείριση βασικών πληροφοριών και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις δράσεις παρακολούθησης και αξιολόγησης.

(¹) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ. 1).

- (59) Θα πρέπει να εφαρμόζεται ⁽¹⁾ η νομοθεσία της Ένωσης σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, ιδίως η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- (60) Για τη συμπλήρωση ή την τροποποίηση ορισμένων μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η κατ' εξουσιοδότηση έκδοση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξαγάγει η Επιτροπή, κατά τη διάρκεια των προπαρασκευαστικών εργασιών της, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Η Επιτροπή, κατά την προετοιμασία και τη σύνταξη κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, θα πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των συναφών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
- (61) Η εν λόγω εξουσιοδότηση θα πρέπει να καλύπτει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ένα νομικό πρόσωπο θεωρείται νέος γεωργός και τον καθορισμό περιόδου χάριτος για την απόκτηση δεξιοτήτων, τη διάρκεια και το περιεχόμενο των προγραμμάτων ανταλλαγής γεωργικής και δασικής εκμετάλλευσης και αγροτικών και δασικών επισκέψεων. Θα πρέπει επίσης να καλύπτει τα συγκεκριμένα προγράμματα της Ένωσης που θα καλυφθούν από το άρθρο 17 παράγραφος 2 και τα χαρακτηριστικά των ομάδων παραγωγών και τις μορφές δράσης που μπορούν να λάβουν ενίσχυση σύμφωνα με την παράγραφο αυτή, καθώς και τον καθορισμό των όρων για την αποτροπή της στρέβλωσης του ανταγωνισμού, για την αποτροπή των διακρίσεων στα προϊόντα και για τον αποκλεισμό εμπορικών σημάτων από την ενίσχυση.
- (62) Επιπλέον, η εξουσιοδότηση αυτή θα πρέπει να καλύπτει το ελάχιστο περιεχόμενο των επιχειρηματικών σχεδίων και τα κριτήρια που θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν τα κράτη μέλη για τον καθορισμό των κατώτατων ορίων που αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 4· τον καθορισμό των ελάχιστων περιβαλλοντικών απαιτήσεων για τη δάσωση και τη δημιουργία δασικών εκτάσεων· τους όρους που εφαρμόζονται στις δεσμεύσεις σχετικά με τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα, την εκτατικοποίηση της κτηνοτροφίας, την εκτροφή τοπικών φυλών ζώων που απειλούνται με εξαφάνιση από την κτηνοτροφία ή τη διατήρηση των φυτικών γενετικών πόρων που απειλούνται με γενετική διάβρωση, τον καθορισμό των επιλέξιμων δράσεων για τη διαφύλαξη και τη βιώσιμη χρήση και ανάπτυξη των γενετικών πόρων· Επίσης θα πρέπει να καλύπτει την μέθοδο υπολογισμού που θα πρέπει να χρησιμοποιείται για να αποφευχθεί η διπλή χρηματοδότηση των πρακτικών που προβλέπονται στο άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 για τα γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα, τα μέτρα για την βιολογική γεωργία, τα μέτρα στο πλαίσιο του προγράμματος Natura 2000 και τα μέτρα στο πλαίσιο της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα· τον καθορισμό των χώρων στους οποίους οι δεσμεύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων παρέχουν αναβαθμισμένα πρότυπα μεθόδων παραγωγής· τον τύπο των εργασιών που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση στο πλαίσιο της διατήρησης και προώθησης των δασικών γενετικών πόρων, την εξειδίκευση των χαρακτηριστικών των πιλοτικών προγραμμάτων, των συμπλεγμάτων φορέων, των δικτύων, των βραχείων αλυσίδων εφοδιασμού και των τοπικών αγορών που δικαιούνται στήριξης στα πλαίσια του μέτρου συνεργασίας, καθώς και σε τους όρους για τη χορήγηση ενίσχυσης στους τύπους δράσεων που αναφέρονται στο πλαίσιο του μέτρου αυτού·
- (63) Επιπρόσθετα, η εν λόγω εξουσιοδότηση θα πρέπει να καλύπτει την ελάχιστη και τη μέγιστη διάρκεια των εμπορικών δανείων στα ταμεία αλληλοβοήθειας στα πλαίσια του μέτρου διαχείρισης των κινδύνων του παρόντος κανονισμού· τους όρους, υπό τους οποίους οι δαπάνες που αφορούν συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης ή μεταχειρισμένο εξοπλισμό μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες επενδυτικές δαπάνες, καθώς και τον καθορισμό των τύπων υποδομών ανανεώσιμης ενέργειας που είναι επιλέξιμες για επενδύσεις· τους εφαρμοστέους όρους για τη μετατροπή ή προσαρμογή των δεσμεύσεων στο πλαίσιο των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 28, 29, 33 και 34, καθώς και τον καθορισμό άλλων καταστάσεων στις οποίες δεν απαιτείται επιστροφή της ενίσχυσης. Θα πρέπει επίσης να καλύπτει την αναδιώρηση των ανωτάτων ορίων του παραρτήματος Ι, τους όρους σύμφωνα με τους οποίους μπορεί η στήριξη που εγκρίνει η Επιτροπή κατά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 να ενσωματωθεί στη στήριξη υπό το καθεστώς του παρόντος κανονισμού, περιλαμβανομένης της τεχνικής συνδρομής και των εκ των υστέρων αξιολογήσεων, διευκολύνοντας μια ομαλή μετάβαση από το σύστημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 στο σύστημα του παρόντος κανονισμού. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η συνθήκη προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας, οι εν λόγω πράξεις θα πρέπει επίσης να καλύπτουν, για την Κροατία, τη μετάβαση από τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 ⁽³⁾, όπου αυτό απαιτείται.
- (64) Προκειμένου να εξασφαλισθούν ομοιόμορφοι όροι για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες σε σχέση με το περιεχόμενο των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και των εθνικών πλαισίων, την έγκριση των προγραμμάτων και των τροποποιήσεών τους, τις διαδικασίες και τα χρονοδιαγράμματα έγκρισης των προγραμμάτων, τις διαδικασίες και τα χρονοδιαγράμματα έγκρισης των τροποποιήσεων των προγραμμάτων και του εθνικού πλαισίου, συμπεριλαμβανομένης της έναρξης ισχύος τους και της συχνότητας υποβολής, τους κανόνες περί των μεθόδων πληρωμής των δαπανών των συμμετεχόντων για δράσεις μεταφοράς γνώσης και πληροφορίας, τους ειδικούς όρους για την υλοποίηση των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης, τη δομή και τη λειτουργία των δικτύων που ιδρύει ο παρών κανονισμός, τις απαιτήσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας, τη θέσπιση του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης και τους κανόνες

⁽¹⁾ Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2006, για τη θέσπιση μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (IPA) (ΕΕ L 170 της 29.6.2007, σ. 1).

λειτουργίας του συστήματος πληροφοριών και τους κανόνες για την παρουσίαση των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης. Οι εξουσίες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1).

- (65) Ζητήθηκε η γνώμη του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, ο οποίος και γνωμοδότησε στις 14 Δεκεμβρίου 2011 (2).
- (66) Επειδή η ομαλή εκτέλεση των προβλεπομένων μέτρων πρέπει να προετοιμασθεί επείγοντως, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ την ημέρα που θα δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
- (67) Το νέο καθεστώς στήριξης που προβλέπεται από τον παρόντα κανονισμό αντικαθιστά το καθεστώς στήριξης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ο οποίος και θα πρέπει επομένως να καταργηθεί,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ I

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τους γενικούς κανόνες που διέπουν τη στήριξη της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης («το ΕΓΤΑΑ»), το οποίο ιδρύθηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 ι τους στόχους στους οποίους πρέπει να συμβάλλει η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης και τις σχετικές προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη. Περιγράφει το στρατηγικό πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης-ορίζει τα μέτρα που θα ληφθούν για την εκτέλεση της πολιτικής αυτής. Επιπροσθέτως, θεσπίζει κανόνες για τον προγραμματισμό, τη δικτύωση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση με βάση τον καταμερισμό αρμοδιοτήτων μεταξύ κρατών μελών και Επιτροπής και θεσπίζει κανόνες για τον συντονισμό του ΕΓΤΑΑ με άλλα εργαλεία της Ένωσης.

2. Ο παρών κανονισμός συμπληρώνει τις διατάξεις του δευτέρου μέρους του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (3).

(1) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

(2) ΕΕ C 35 της 9.2.2012, σ. 1.

(3) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (βλέπε σελίδα 549 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ορισμοί του «προγράμματος», της «πράξης», του «δικαιούχου», της «τοπικής στρατηγικής ανάπτυξης υπό την καθοδήγηση των τοπικών κοινοτήτων», «της δημόσιας δαπάνης», των «ΜΜΕ», της «περατωθείσας πράξης», των «λιγότερο αναπτυγμένων περιφερειών», των «περιφερειών μετάβασης» και των «χρηματοδοτικών μέσων», οι οποίοι περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 και των «λιγότερο αναπτυγμένων περιφερειών» και των «περιφερειών μετάβασης» οι οποίοι περιλαμβάνονται στα σημεία α) και β) του άρθρου 90 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303 /2013

Επιπλέον, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) ως «προγραμματισμός» νοείται η διαδικασία οργάνωσης, λήψης αποφάσεων και κατανομής χρηματοδοτικών πόρων σε διάφορα στάδια, με τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων, η οποία αποσκοπεί στην υλοποίηση, σε πολυετή βάση, της κοινής δράσης της Ένωσης και των κρατών μελών για την επίτευξη των προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη.
- β) ως «περιφέρεια» νοείται εδαφική μονάδα που αντιστοιχεί στο επίπεδο 1 ή 2 της Ονοματολογίας Εδαφικών Στατιστικών Μονάδων (επίπεδο 1 και 2 της ΟΕΣΜ) κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 (4) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·
- γ) ως «μέτρο» νοείται δέσμη πράξεων που συμβάλλουν σε μια ή περισσότερες προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη·
- δ) ως «ποσοστό στήριξης» νοείται το ποσοστό της δημόσιας συνεισφοράς σε μια πράξη·
- ε) ως «κόστος συναλλαγής» νοούνται οι πρόσθετες δαπάνες που συνδέονται με την εκπλήρωση δέσμευσης, αλλά δεν καταλογίζονται άμεσα στην υλοποίησή της ή δεν περιλαμβάνονται στις δαπάνες ή το διαφυγόν εισόδημα που επιστρέφονται απευθείας. Το κόστος αυτό μπορεί να υπολογίζεται βάσει των συνήθων δαπανών·
- στ) ως «γεωργική έκταση» νοείται οποιαδήποτε έκταση αρδισιμής γης, μόνιμων λειμώνων και μόνιμων βοσκοτόπων ή μόνιμων καλλιεργειών όπως ορίζονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013
- ζ) ως «οικονομική απώλεια» νοείται κάθε πρόσθετη δαπάνη την οποία πραγματοποιεί ο γεωργός λόγω των έκτακτων μέτρων που λαμβάνει για τη μείωση της προσφοράς στην οικεία αγορά ή σημαντικής απώλειας παραγωγής·
- η) ως «δυσμενή κλιματικά φαινόμενα» νοούνται καιρικές συνθήκες, όπως παγετός, καταγίδες και χαλάζι, πάγος, έντονη βροχόπτωση ή σοβαρή ξηρασία, που μπορούν να εξομοιωθούν με φυσική καταστροφή·

(4) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών μονάδων στατιστικής (NUTS).(ΕΕ L 154 της 21.6.2003, σ. 1).

- θ) ως «ασθενείς ζώων» νοούνται οι ασθενείς που περιλαμβάνονται στον κατάλογο ασθενειών των ζώων τον οποίον καταρτίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός για την Υγεία των Ζώων ή στο παράρτημα της απόφασης 2009/470/ΕΚ⁽¹⁾ του Συμβουλίου·
- ι) ως «περιβαλλοντικό συμβάν» νοείται συγκεκριμένη περίπτωση ρύπανσης, μόλυνσης ή υποβάθμισης της ποιότητας του περιβάλλοντος που σχετίζεται με συγκεκριμένο γεγονός και με περιορισμένη γεωγραφική έκταση. Δεν καλύπτονται οι γενικοί περιβαλλοντικοί κίνδυνοι που δεν συνδέονται με συγκεκριμένο γεγονός, όπως η κλιματική αλλαγή ή ατμοσφαιρική ρύπανση·
- ια) ως «φυσική καταστροφή» νοείται φυσικό γεγονός βιοτικής ή αβιοτικής φύσεως που οδηγεί σε σημαντικές διαταραχές των συστημάτων γεωργικής παραγωγής ή των δασικών δομών, προκαλώντας εν τέλει σημαντικές οικονομικές ζημιές στους τομείς της γεωργίας ή των δασών·
- ιβ) ως «καταστροφικό συμβάν» νοείται απρόβλεπτο συμβάν βιοτικής ή αβιοτικής φύσεως, οφειλόμενο σε ανθρώπινη δραστηριότητα, το οποίο οδηγεί σε σημαντικές διαταραχές των συστημάτων γεωργικής παραγωγής ή των δασικών δομών, προκαλώντας εν τέλει σημαντικές οικονομικές ζημιές στους τομείς της γεωργίας ή των δασών·
- ιγ) ως «βραχεία αλυσίδα εφοδιασμού» νοείται μια αλυσίδα εφοδιασμού που περιλαμβάνει περιορισμένο αριθμό οικονομικών φορέων που έχουν αναλάβει δέσμευση για συνεργασία, τοπική οικονομική ανάπτυξη και στενές γεωγραφικές και κοινωνικές σχέσεις μεταξύ παραγωγών, επεξεργαστών και καταναλωτών·]
- ιδ) ως «νέος γεωργός» νοείται πρόσωπο ηλικίας 40 ετών ή νεότερο κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης, το οποίο διαθέτει επαρκή επαγγελματικά προσόντα και ικανότητες και εγκαθίσταται για πρώτη φορά σε γεωργική εκμετάλλευση ως υπεύθυνος της εκμετάλλευσης αυτής·
- ιε) ως «θεματικοί στόχοι» νοούνται οι θεματικοί στόχοι του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013·
- ιστ) ως «Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο» («ΚΣΠ») νοείται το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο που αναφέρεται στο άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013
- ιζ) ως «σύμπλεγμα φορέων» (cluster) νοείται ομάδα ανεξάρτητων επιχειρήσεων — νεοσύστατες, μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, καθώς και συμβουλευτικοί φορείς και/ή ερευνητικοί οργανισμοί — που έχουν στόχο να τονώσουν την οικονομική/καινοτόμο δραστηριότητα, προωθώντας εντατικές αλληλεπιδράσεις, από κοινού χρήση εγκαταστάσεων και ανταλλαγή γνώσεων και τεχνογνωσίας και συμβάλλοντας αποτελεσματικά στη μεταφορά γνώσεων, τη δικτύωση και τη διάδοση πληροφοριών μεταξύ των επιχειρήσεων στο σύμπλεγμα φορέων·

- ιη) ως «δάσος» νοείται περιοχή εκτεινόμενη σε έκταση μεγαλύτερη του 0,5 εκταρίου με δένδρα υψηλότερα των 5 μέτρων και συγκόμωση μεγαλύτερη του 10 %, ή δένδρα που μπορούν να φθάσουν τα όρια αυτά επί τόπου· δεν περιλαμβάνει γη προοριζόμενη κατά κύριο λόγο για χρήσεις γεωργικής ή αστικής γης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2.

2. Τα κράτη μέλη ή οι περιοχές μπορούν να εφαρμόσουν ορισμό του δάσους διάφορο αυτού του σημείου ιη) της παραγράφου 1 που βασίζεται στην ισχύουσα εθνική τους νομοθεσία ή στο εθνικό τους σύστημα απογραφής. Τα κράτη μέλη ή οι περιφέρειες μπορούν να γνωστοποιούν τον εν λόγω ορισμό στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης

3. Για μια συνεπή μεταχείριση των δικαιούχων και για να ληφθεί υπόψη η ανάγκη για περίοδο προσαρμογής, όσον αφορά τον ορισμό του νέου γεωργού που προβλέπεται στην παράγραφο 1 στοιχείο ιδ), η Επιτροπή πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 83, σχετικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες ένα νομικό πρόσωπο μπορεί να θεωρηθεί ως «νέος γεωργός», και να καθορίζει την περίοδο χάριτος για την απόκτηση επαγγελματικών προσόντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Αποστολή, στόχοι και προτεραιότητες

Άρθρο 3

Αποστολή

Το ΕΓΤΑΑ συμβάλλει στη Στρατηγική «Ευρώπη 2020» προωθώντας την αειφόρο αγροτική ανάπτυξη σε ολόκληρη την Ένωση κατά τρόπο συμπληρωματικό ως προς τα άλλα εργαλεία της ΚΓΠ, της πολιτικής συνοχής και της κοινής αλιευτικής πολιτικής. Συμβάλλει στη διαμόρφωση ενός εδαφικά και περιβαλλοντικά πιο ισορροπημένου, φιλικού στο περιβάλλον, ανθεκτικού στην αλλαγή του κλίματος, ανταγωνιστικού και καινοτόμου γεωργικού τομέα στην Ένωση και στην ανάπτυξη αγροτικών περιοχών.

Άρθρο 4

Στόχοι

Στο γενικό πλαίσιο της ΚΓΠ, η στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων στον τομέα των τροφίμων και σε άλλους τομείς εκτός των τροφίμων, και στον τομέα της δασοπονίας, θα συμβάλει στην επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

- α) ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας·
- β) διασφάλιση αφενός της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων και αφετέρου της δράσης για το κλίμα·
- γ) επίτευξη ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης των αγροτικών οικονομικών και κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας και της διατήρησης θέσεων απασχόλησης.

⁽¹⁾ Απόφαση 2009/470/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 2009, σχετικά με ορισμένες δαπάνες στον κτηνιατρικό τομέα (ΕΕ L 155 της 18.6.2009, σ. 30).

Άρθρο 5

Προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη

Η επίτευξη των στόχων της αγροτικής ανάπτυξης, οι οποίοι συμβάλλουν στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, επιδιώκεται μέσω των ακόλουθων έξι προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, οι οποίες εκφράζουν τους σχετικούς θεματικούς στόχους του ΚΣΠ:

- 1) προώθηση της μεταφοράς γνώσεων και της καινοτομίας στη γεωργία, τη δασοπονία και τις αγροτικές περιοχές με έμφαση στους ακόλουθους τομείς:
 - α) προώθηση της καινοτομίας, της συνεργασίας και της ανάπτυξης της βάσης γνώσεων στις αγροτικές περιοχές·
 - β) ενίσχυση των δεσμών μεταξύ γεωργίας, της παραγωγής τροφίμων και της δασοπονίας και της έρευνας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένου του στόχου της βελτιωμένης περιβαλλοντικής διαχείρισης και αποδοτικότητας·
 - γ) προώθηση της διά βίου μάθησης και της επαγγελματικής κατάρτισης στους τομείς της γεωργίας και της δασοπονίας·
- 2) ενίσχυση της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της ανταγωνιστικότητας όλων των τύπων γεωργίας σε όλες τις περιφέρειες και προώθηση των καινοτόμων γεωργικών τεχνολογιών και της βιώσιμης διαχείρισης των δασών, με εστίαση στους ακόλουθους τομείς:
 - α) βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας όλων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, ιδίως προκειμένου να αυξηθεί η συμμετοχή και ο προσανατολισμός στην αγορά και η διαφοροποίηση της γεωργίας·
 - β) διευκόλυνση της εισόδου εξειδικευμένων γεωργών στο γεωργικό τομέα και ειδικότερα ανανέωση των γενεών·
- 3) προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων, περιλαμβανομένης της επεξεργασίας και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, της καλής διαβίωσης των ζώων και της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργία, με έμφαση στους ακόλουθους τομείς:
 - α) βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των πρωτογενών παραγωγών με την καλύτερη ένταξή τους στη γεωργική αλυσίδα τροφίμων μέσω συστημάτων ποιότητας, προσθέτοντας αξία στα γεωργικά προϊόντα, με προώθηση σε τοπικές αγορές και βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού, ομάδες και οργανώσεις παραγωγών και διεπαγγελματικές οργανώσεις·
 - β) στήριξη της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργική εκμετάλλευση.
- 4) αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που συνδέονται με τη γεωργία και τη δασοπονία, με έμφαση στους ακόλουθους τομείς:
 - α) αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών Natura 2000, και εντός των περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, της γεωργίας υψηλής φυσικής αξίας και της κατάστασης των ευρωπαϊκών τοπίων·
 - β) βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων·
 - γ) πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους και βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους
- 5) προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων και στήριξη της στροφής προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα με ανθεκτικότητα στην αλλαγή του κλίματος στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοπονίας, με έμφαση στους ακόλουθους τομείς:
 - α) αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης ύδατος από τη γεωργία·
 - β) αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης ενέργειας στη γεωργία και τη μεταποίηση τροφίμων·
 - γ) διευκόλυνση του εφοδιασμού και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποπροϊόντων, αποβλήτων, υπολειμμάτων και λοιπών πρώτων υλών εκτός των τροφίμων για τους σκοπούς της βιοοικονομίας·
 - δ) μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και αμμωνίας από τη γεωργία,
 - ε) προώθηση της διατήρησης και δέσμευσης του διοξειδίου του άνθρακα στη γεωργία και τη δασοκομία·
- 6) προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές, με έμφαση στους ακόλουθους τομείς:
 - α) διευκόλυνση της διαφοροποίησης, της δημιουργίας και της ανάπτυξης μικρών επιχειρήσεων και της δημιουργίας θέσεων εργασίας·
 - β) προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές·
 - γ) ενίσχυση της προσβασιμότητας, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) στις αγροτικές περιοχές.

Όλες αυτές οι προτεραιότητες συμβάλλουν στην επίτευξη των εγκάρσιων στόχων για την καινοτομία, το περιβάλλον και το μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή σε αυτήν. Τα προγράμματα μπορούν να λαμβάνουν υπόψη λιγότερες από έξι προτεραιότητες, αν αυτό δικαιολογείται με βάση την ανάλυση της κατάστασης όσον αφορά τα πλεονεκτήματα, τις αδυναμίες, τις ευκαιρίες και τις απειλές («ΠΑΕΑ») και την εκ των προτέρων αξιολόγηση. Κάθε πρόγραμμα λαμβάνει υπόψη τουλάχιστον τέσσερις προτεραιότητες. Όταν κράτος μέλος υποβάλει εθνικό πρόγραμμα και δέσμη περιφερειακών προγραμμάτων, το εθνικό πρόγραμμα μπορεί να λαμβάνει υπόψη του λιγότερες από τέσσερις προτεραιότητες.

Στα προγράμματα μπορούν να περιλαμβάνονται και άλλοι τομείς επικέντρωσης, προκειμένου να επιδιωχθεί μια από τις προτεραιότητες, εφόσον αυτοί είναι δικαιολογημένοι και μετρήσιμοι.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Περιεχόμενο του προγραμματισμού

Άρθρο 6

Προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης

1. Το ΕΓΤΑΑ ενεργεί στα κράτη μέλη μέσω προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Τα εν λόγω προγράμματα υλοποιούν μια στρατηγική ώστε να επιτευχθούν οι προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, μέσω δέσμης μέτρων οριζόμενων στον τίτλο III. Για την επίτευξη των στόχων αγροτικής ανάπτυξης δυνάμει των ενωσιακών προτεραιοτήτων, επιδιώκεται η λήψη ενίσχυσης από το ΕΓΤΑΑ.

2. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει είτε ενιαίο πρόγραμμα για ολόκληρη την επικράτειά του είτε δέσμη περιφερειακών προγραμμάτων. Εναλλακτικώς, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, μπορεί να υποβάλει εθνικό πρόγραμμα και δέσμη περιφερειακών προγραμμάτων. Εάν ένα κράτος μέλος υποβάλει εθνικό πρόγραμμα και δέσμη περιφερειακών προγραμμάτων, τα μέτρα και/ή τα είδη πράξεων θα προγραμματίζονται είτε σε εθνικό επίπεδο είτε σε περιφερειακό επίπεδο και θα εξασφαλίζεται η συνοχή μεταξύ των στρατηγικών των εθνικών και των περιφερειακών προγραμμάτων.

3. Τα κράτη μέλη με περιφερειακά προγράμματα μπορούν επίσης κατά το άρθρο 10 παρ. 2 να υποβάλουν, προς έγκριση, εθνικό πλαίσιο που θα περιλαμβάνει κοινά στοιχεία των εν λόγω προγραμμάτων, χωρίς ξεχωριστή πίστωση στον προϋπολογισμό.

Τα εθνικά πλαίσια των κρατών μελών με περιφερειακά προγράμματα μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν πίνακα στον οποίο να συνοψίζονται, ανά περιοχή και έτος, η συνολική συμβολή ΕΓΤΑΑ προς το οικείο κράτος μέλος για όλη την περίοδο προγραμματισμού.

Άρθρο 7

Θεματικά υποπρογράμματα

1. Με στόχο τη συμβολή στην επίτευξη των προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, τα κράτη μέλη μπορούν να

συμπεριλάβουν στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης θεματικά υποπρογράμματα τα οποία αντιμετωπίζουν συγκεκριμένες ανάγκες. Τα εν λόγω θεματικά υποπρογράμματα μπορεί, μεταξύ άλλων, να αφορούν:

- α) νέους γεωργούς·
- β) τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 2·
- γ) τις ορεινές περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 2·
- δ) τις βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού·
- ε) τις γυναίκες στις αγροτικές περιοχές·
- στ) τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή σε αυτήν καθώς και τη βιοποικιλότητα.

Στο παράρτημα IV περιλαμβάνεται ενδεικτικός κατάλογος των μέτρων και των ειδών πράξεων με ιδιαίτερη σχέση σε κάθε θεματικό υποπρόγραμμα.

2. Τα θεματικά υποπρογράμματα μπορούν επίσης να αντιμετωπίσουν συγκεκριμένες ανάγκες σχετικά με την αναδιάρθρωση γεωργικών τομέων με ισχυρή επίδραση στην ανάπτυξη μιας συγκεκριμένης αγροτικής περιοχής.

3. Τα ποσοστά στήριξης που προβλέπονται στο παράρτημα II μπορούν να αυξηθούν κατά 10 ακόμα ποσοστιαίες μονάδες για τις πράξεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο των θεματικών υποπρογραμμάτων που αφορούν τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις και τις βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού, το μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή σε αυτή και τη βιοποικιλότητα. Στην περίπτωση των νέων γεωργών και των ορεινών περιοχών, τα ανώτατα ποσοστά στήριξης μπορούν να αυξηθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παράρτημα II. Ωστόσο, το μέγιστο συνδυασμένο ποσοστό στήριξης δεν πρέπει να υπερβαίνει το 90 %.

Άρθρο 8

Περιεχόμενο των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης

1. Επιπλέον των στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης περιλαμβάνει:

- α) την εκ των προτέρων αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 55 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013·
- β) μια ανάλυση SWOT της κατάστασης και τον προσδιορισμό των αναγκών που πρέπει να αντιμετωπιστούν στη γεωγραφική περιοχή που καλύπτεται από το πρόγραμμα.

Η ανάλυση πρέπει να διαρθρώνεται γύρω από τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη. Οι ειδικές ανάγκες όσον αφορά το περιβάλλον, τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή σε αυτήν, καθώς και την καινοτομία, εκτιμώνται με βάση τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, με σκοπό τον προσδιορισμό των σχετικών απαντήσεων στους τρεις αυτούς τομείς σε επίπεδο εκάστης προτεραιότητας·

- γ) περιγραφή της στρατηγικής η οποία αποδεικνύει ότι:
- i) καθορίζονται κατάλληλοι στόχοι για κάθε περιοχή εστίασης των προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη οι οποίες περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα, βάσει των κοινών δεικτών που αναφέρονται στο άρθρο 69 και, εφόσον απαιτείται, ειδικών δεικτών ανά πρόγραμμα·
 - ii) επιλέγονται σχετικοί συνδυασμοί μέτρων για κάθε τομέα εστίασης των προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη οι οποίες περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα, με βάση σωστή λογική παρέμβασης η οποία υποστηρίζεται από την εκ των προτέρων αξιολόγηση που αναφέρεται στο στοιχείο α) και την ανάλυση που αναφέρεται στο στοιχείο β)·
 - iii) η κατανομή των δημοσιονομικών πόρων στα μέτρα του προγράμματος είναι αιτιολογημένη και κατάλληλη για την επίτευξη των στόχων που τέθηκαν·
 - iv) οι ειδικές ανάγκες που συνδέονται με τις ειδικές συνθήκες σε περιφερειακό ή υποπεριφερειακό επίπεδο λαμβάνονται υπόψη και αντιμετωπίζονται συγκεκριμένα με κατάλληλα σχεδιασμένους συνδυασμούς μέτρων ή θεματικών υποπρογραμμάτων·
 - v) έχει ενσωματωθεί στο πρόγραμμα η κατάλληλη προσέγγιση όσον αφορά την καινοτομία, ώστε να επιτευχθούν οι προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας, όσον αφορά το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών αναγκών των περιοχών Natura 2000, και όσον αφορά τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή σε αυτήν·
 - vi) έχουν ληφθεί μέτρα για να διασφαλισθεί η διαθεσιμότητα επαρκούς συμβουλευτικής ικανότητας σχετικά με τις κανονιστικές απαιτήσεις και τις δράσεις που αφορούν την καινοτομία·
- δ) για κάθε εκ των προτέρων καθορισμένο όρο, ο οποίος έχει τεθεί σύμφωνα με το άρθρο 19 και το μέρος II του παραρτήματος XI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 για τους γενικούς εκ των προτέρων καθορισμένους όρους, και σύμφωνα με το παράρτημα V του παρόντος κανονισμού, αξιολόγηση σχετικά με τους εκ των προτέρων καθορισμένους όρους που ισχύουν για το πρόγραμμα και σχετικά με το ποιοι εξ αυτών πληρούνται κατά την ημερομηνία υποβολής της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και του προγράμματος. Όταν δεν πληρούνται οι ισχύοντες εκ των προτέρων καθορισμένοι όροι, το πρόγραμμα περιλαμβάνει περιγραφή των δράσεων που πρέπει να αναληφθούν, των υπεύθυνων οργάνων και του χρονοδιαγράμματος για την υλοποίηση των δράσεων, σύμφωνα με την περιλήψη που συνοψοβάλλεται με την εταιρική συμφωνία·
- ε) περιγραφή του πλαισίου επιδόσεων που έχει καθορισθεί για τους σκοπούς του άρθρου 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013·
- στ) περιγραφή καθενός από τα επιλεγέντα μέτρα·
- ζ) το σχέδιο αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 56 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Τα κράτη μέλη παρέχουν επαρκείς πόρους για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων αναγκών και τη διασφάλιση της σωστής παρακολούθησης και αξιολόγησης·
- η) χρηματοδοτικό σχέδιο που περιλαμβάνει:
- i) πίνακα στον οποίο αναγράφεται, σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 4, η συνολική συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ που προγραμματίζεται για κάθε έτος. Όπου μπορεί να εφαρμοστεί, στον εν λόγω πίνακα αναγράφονται χωριστά, εντός της συνολικής συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ, οι πιστώσεις που προβλέπονται για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και τα κονδύλια που μεταφέρονται στο ΕΓΤΑΑ κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 Η προγραμματισμένη ετήσια συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ είναι σύμφωνη με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο·
 - ii) έναν πίνακα στον οποίο αναγράφεται, για κάθε μέτρο, για κάθε τύπο πράξης με συγκεκριμένο ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ και για τεχνική βοήθεια, η συνολική προγραμματισμένη συνεισφορά της Ένωσης και το ισχύον ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ. Όπου μπορεί να εφαρμοστεί, ο εν λόγω πίνακας αναφέρει χωριστά το ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και για άλλες περιφέρειες·
 - θ) σχέδιο δεικτών, κατανεμημένο σε τομείς επικέντρωσης, το οποίο περιλαμβάνει τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο i), και τα προγραμματισμένα αποτελέσματα και τις προγραμματισμένες δαπάνες για κάθε αγροτικό μέτρο ανάπτυξης που επιλέγεται σε σχέση με τον αντίστοιχο τομέα επικέντρωσης·
 - ι) όπου κρίνεται σκόπιμο, έναν πίνακα με την πρόσθετη εθνική χρηματοδότηση ανά μέτρο, σύμφωνα με το άρθρο 82·
 - ια) όπου ισχύει, τον κατάλογο των καθεστώτων ενίσχυσης που εμπίπτουν στο άρθρο 81 παράγραφος 1 που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση των προγραμμάτων·
 - ιβ) πληροφορίες για τη συμπληρωματικότητα με μέτρα που χρηματοδοτούνται από άλλα εργαλεία της κοινής γεωργικής πολιτικής, και από τα Ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία («ΕΔΕΤ»·)
 - ιγ) ρυθμίσεις εφαρμογής του προγράμματος που περιλαμβάνουν:
 - i) τον προσδιορισμό, από το κράτος μέλος, όλων των αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 65 παράγραφος 2 και, ενημερωτικά, συνοπτική περιγραφή της δομής διαχείρισης και ελέγχου·
 - ii) την περιγραφή των διαδικασιών παρακολούθησης και αξιολόγησης, καθώς και τη σύνδεση της Επιτροπής Παρακολούθησης·
 - iii) τις διατάξεις που εξασφαλίζουν τη δημοσιότητα του προγράμματος, μεταξύ άλλων και μέσω του εθνικού αγροτικού δικτύου του άρθρου 54·
 - iv) περιγραφή της προσέγγισης για τον καθορισμό αρχών όσον αφορά τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής για ενέργειες και στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης, η οποία λαμβάνει υπόψη τους σχετικούς στόχους· στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν ότι δίδεται προτεραιότητα στις ΜΜΕ που συνδέονται με τη γεωργία και τη δασοκομία.

- ν) σε σχέση με την τοπική ανάπτυξη, εφόσον απαιτείται, περιγραφή των μηχανισμών για την εξασφάλιση της συνοχής μεταξύ δραστηριοτήτων που προβλέπονται στο πλαίσιο των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης, το μέτρο «Συνεργασία» που αναφέρεται στο άρθρο 35, το μέτρο «Κύριες υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών στις αγροτικές περιοχές» του άρθρου 20, συμπεριλαμβανομένων των διασυνδέσεων αστικών-αγροτικών περιοχών·
- ιδ) τις αναληφθείσες δράσεις για συμμετοχή των εταιρών που αναφέρονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και σύνοψη των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης με τους εταιρους·
- ιε) όπου κρίνεται σκόπιμο, τη δομή του Εθνικού αγροτικού δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 54 παράγραφος 3, και τις διατάξεις για τη διαχείρισή του, που θα αποτελέσουν τη βάση για τα ετήσια σχέδια δράσης του.
2. Σε περίπτωση που σε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης περιλαμβάνονται θεματικά υποπρογράμματα, κάθε υποπρόγραμμα περιλαμβάνει:
- α) ειδική ανάλυση της κατάστασης με βάση τη μεθοδολογία ΠΑΕΑ και προσδιορισμό των αναγκών που πρέπει να αντιμετωπισθούν από το υποπρόγραμμα·
- β) ειδικούς στόχους σε επίπεδο υποπρογράμματος και επιλογή μέτρων, με βάση έναν διεξοδικό ορισμό της λογικής παρέμβασης του υποπρογράμματος, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης της αναμενόμενης συνεισφοράς των μέτρων που επελέγησαν για την επίτευξη των στόχων·
- γ) ξεχωριστό ειδικό σχέδιο δεικτών, με προγραμματισμένες εκροές και προγραμματισμένες δαπάνες για κάθε μέτρο αγροτικής ανάπτυξης που επιλέγεται σε σχέση με αντίστοιχο τομέα επικέντρωσης.

3. Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, θεσπίζει κανόνες για την παρουσίαση των στοιχείων που περιγράφονται στις παραγράφους 1 και 2 στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης και για το περιεχόμενο των εθνικών πλαισίων του άρθρου 6 παράγραφος 3. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 84.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Προετοιμασία, έγκριση και τροποποίηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης

Άρθρο 9

Εκ των προτέρων αιρεσιμότητες

Πέραν των γενικών εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων, που αναφέρονται στο Τμήμα II του παραρτήματος XI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες που αναφέρονται στο παράρτημα V του παρόντος κανονισμού ισχύουν για τον

προγραμματισμό του ΕΓΤΑΑ, εφόσον είναι σχετικές και εφαρμόσιμες στους ειδικούς στόχους που επιδιώκονται στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων του προγράμματος.

Άρθρο 10

Έγκριση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης

1. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή πρόταση για κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, η οποία περιέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 8.

2. Κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης εγκρίνεται από την Επιτροπή με εκτελεστική πράξη.

Άρθρο 11

Τροποποίηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης

Οι αιτήσεις των κρατών μελών για τροποποιήσεις των προγραμμάτων εγκρίνονται με τις ακόλουθες διαδικασίες:

α) Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, αποφασίζει για τις αιτήσεις τροποποίησης των προγραμμάτων που αφορούν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

i) αλλαγή της στρατηγικής του προγράμματος μέσω αλλαγής άνω του 50 %, του ποσοτικού στόχου που συνδέεται με περιοχή εστίασης

ii) αλλαγή του ποσοστού συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ σε ένα ή περισσότερα μέτρα·

iii) αλλαγή της συνολικής συνεισφοράς της Ένωσης ή της ετήσιας κατανομής της σε επίπεδο προγράμματος·

β) Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, εγκρίνει τις αιτήσεις τροποποίησης του προγράμματος σε όλες τις άλλες περιπτώσεις. Οι λεπτομέρειες αυτές περιλαμβάνουν ιδίως:

i) την εισαγωγή ή απόσυρση μέτρων ή ειδών δράσεων·

ii) αλλαγές στην περιγραφή μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών των όρων επιλεξιμότητας·

iii) τη μεταφορά κονδυλίων μεταξύ μέτρων που υλοποιούνται υπό διαφορετικά ποσοστά συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ·

Ωστόσο, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο στοιχείο β) σημεία i) έως iii), όταν η μεταφορά πόρων αφορά κάτω του 20 % του κονδυλίου που χορηγείται σε ένα μέτρο και κάτω του 5 % της συνολικής συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ στο πρόγραμμα, η έγκριση τεκμαίρεται δοθείσα εάν η Επιτροπή δεν έχει λάβει απόφαση για το αίτημα μετά την πάροδο 42 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του. Η εν λόγω προθεσμία δεν περιλαμβάνει την περίοδο που αρχίζει την ημέρα μετά την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή υπέβαλε τις παρατηρήσεις της στο κράτος μέλος και τελειώνει την ημέρα που το κράτος μέλος απάντησε στις παρατηρήσεις.

γ) Η έγκριση της Επιτροπής δεν απαιτείται για καθαρώς τυπικές διορθώσεις που δεν θίγουν την υλοποίηση της πολιτικής και των μέτρων. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τις διορθώσεις αυτές.

Άρθρο 12

Κανόνες για τις διαδικασίες και τα χρονοδιαγράμματα

Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, θεσπίζει κανόνες για τις διαδικασίες και τα χρονοδιαγράμματα που αφορούν:

- α) την έγκριση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και των εθνικών πλαισίων·
- β) την υποβολή και έγκριση προτάσεων για τροποποιήσεις των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και προτάσεων τροποποίησης των εθνικών πλαισίων, συμπεριλαμβανομένης της έναρξης ισχύος τους και της συχνότητας υποβολής κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 84.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Μέτρα

Άρθρο 13

Μέτρα

Κάθε μέτρο αγροτικής ανάπτυξης προγραμματίζεται ώστε να συμβάλει ειδικά στην επίτευξη ενός ή περισσότερων προτεραιοτήτων της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη. Ενδεικτικός κατάλογος των μέτρων με ιδιαίτερη σχέση με τις προτεραιότητες της Ένωσης παρατίθεται στο παράρτημα VI.

Άρθρο 14

Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης

1. Η στήριξη βάσει του εν λόγω μέτρου καλύπτει την επαγγελματική κατάρτιση και τις δράσεις απόκτησης δεξιοτήτων, τις δράσεις επίδειξης και τις δράσεις ενημέρωσης. Η επαγγελματική κατάρτιση και οι δράσεις απόκτησης δεξιοτήτων μπορούν να περιλαμβάνουν επιμορφωτικά μαθήματα, εργαστήρια και ατομική καθοδήγηση.

Η στήριξη μπορεί επίσης να καλύπτει βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές για διαχείριση γεωργικών και δασικών εκμεταλλεύσεων και δασών, καθώς και επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και δάση.

2. Η στήριξη βάσει του εν λόγω μέτρου πρέπει να αποβαίνει προς όφελος των προσώπων που απασχολούνται στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοπονίας, των διαχειριστών γης και άλλων οικονομικών φορέων που είναι ΜΜΕ, οι οποίες δραστηριοποιούνται στις αγροτικές περιοχές.

Ο πάροχος κατάρτισης ή άλλης δράσης μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης είναι ο δικαιούχος της ενίσχυσης.

3. Η στήριξη βάσει του παρόντος μέτρου δεν περιλαμβάνει μαθήματα ή κατάρτιση, τα οποία αποτελούν μέρος κανονικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων ή συστημάτων σε επίπεδο δευτεροβάθμιας ή ανώτερης εκπαίδευσης.

Οι φορείς παροχής υπηρεσιών μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης πρέπει να διαθέτουν τις κατάλληλες ικανότητες όσον αφορά τα προσόντα του προσωπικού και τακτική επιμόρφωση για την εκτέλεση του εν λόγω καθήκοντος.

4. Ως επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου θεωρούνται οι δαπάνες διοργάνωσης και εκτέλεσης δράσεων μεταφοράς γνώσεων ή ενημέρωσης. Στην περίπτωση των έργων επίδειξης, η στήριξη μπορεί επίσης να καλύπτει τις σχετικές επενδυτικές δαπάνες. Τα οδοιπορικά, οι δαπάνες διαμονής και οι ημερήσιες δαπάνες των συμμετεχόντων, καθώς και οι δαπάνες αντικατάστασης των γεωργών είναι επίσης επιλέξιμες. Όλες οι δαπάνες που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο πληρώνονται στον δικαιούχο.

5. Για να εξασφαλιστεί ότι τα προγράμματα ανταλλαγών και επισκέψεων σε γεωργικές και δασικές εκμεταλλεύσεις διακρίνονται σαφώς από παρόμοιες δράσεις στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων της Ένωσης, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 83 για τη διάρκεια και το περιεχόμενο των προγραμμάτων ανταλλαγής γεωργικής και δασικής εκμετάλλευσης και αγροτικών και δασικών επισκέψεων.

6. Η Επιτροπή θέτει με εκτελεστικές πράξεις τους κανόνες που αφορούν τους όρους πληρωμής των δαπανών των συμμετεχόντων, μεταξύ άλλων μέσω της χρήσης πιστοποιητικών ή άλλων όμοιων εντύπων.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 84.

Άρθρο 15

Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

1. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου παρέχεται με σκοπό:

- α) να βοηθήσει τους γεωργούς, τους νέους γεωργούς κατά τον ορισμό του παρόντος κανονισμού, τους δασοκαλλιεργητές, τους λοιπούς διαχειριστές γης και τις ΜΜΕ στις αγροτικές περιοχές να επωφεληθούν από τη χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη βελτίωση των οικονομικών και περιβαλλοντικών επιδόσεων της εκμετάλλευσης, της επιχείρησης ή/και της επένδυσής τους αλλά και της φιλικότητας και ανθεκτικότητάς της ως προς το κλίμα·

β) να προωθήσει τη δημιουργία υπηρεσιών διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης, διευκόλυνσης στην εκμετάλλευση και παροχής συμβουλών στην εκμετάλλευση, καθώς και υπηρεσιών παροχής δασοκομικών συμβουλών, συμπεριλαμβανομένου του συμβουλευτικού συστήματος γεωργικής εκμετάλλευσης που αναφέρεται στα άρθρα 12 έως 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

γ) να προωθήσει την επιμόρφωση των συμβούλων.

2. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και γ) είναι ο πάροχος συμβουλών ή κατάρτισης. Η στήριξη δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο β) χορηγείται στην αρχή ή στον φορέα που επιλέγεται για τη δημιουργία υπηρεσιών διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης, διευκόλυνσης στην εκμετάλλευση, παροχής συμβουλών σε γεωργική εκμετάλλευση ή παροχής δασοκομικών συμβουλών.

3. Οι αρχές ή οι φορείς που επιλέγονται για την παροχή συμβουλών διαθέτουν τους κατάλληλους πόρους υπό μορφή τακτικά εκπαιδευόμενου και εξειδικευμένου προσωπικού και συμβουλευτική εμπειρία και επιδεικνύουν ανεξαρτησία και αξιοπιστία όσον αφορά τα πεδία στα οποία παρέχουν συμβουλές. Οι δικαιούχοι του μέτρου αυτού επιλέγονται μέσω προσκλήσεων υποβολής προφορών. Η διαδικασία επιλογής διέπεται από το δίκαιο περί δημοσίων προμηθειών και είναι ανοικτή τόσο στους δημόσιους όσο και στους ιδιωτικούς φορείς. Είναι αντικειμενική και αποκλείει υποψηφίους όταν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων.

Κατά την παροχή συμβουλών, οι συμβουλευτικές υπηρεσίες τηρούν τις υποχρεώσεις περί απορρήτου που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013

4. Η παροχή συμβουλών σε μεμονωμένους γεωργούς, νέους γεωργούς κατά τον ορισμό του παρόντος κανονισμού, και άλλους διαχειριστές γης συνδέεται με μία τουλάχιστον προτεραιότητα της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη και καλύπτει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα στοιχεία:

α) υποχρεώσεις σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης που απορρέουν από καταστατικές απαιτήσεις διαχείρισης ή/και πρότυπα για ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες που προβλέπονται στο κεφάλαιο I του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

β) κατά περίπτωση, τις γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον, όπως προβλέπονται στο κεφάλαιο 3 του τίτλου III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και τη διατήρηση των γεωργικών περιοχών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013

γ) τα μέτρα σε επίπεδο εκμετάλλευσης που προβλέπονται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης με στόχο τον εκσυγχρονισμό των εκμεταλλεύσεων, την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας, την τομεακή ολοκλήρωση, την καινοτομία και τον προσανατολισμό στην αγορά καθώς και την προαγωγή της επιχειρηματικότητας.

δ) τις απαιτήσεις όπως έχουν καθορισθεί από τα κράτη μέλη, για την εφαρμογή του άρθρου 11 παράγραφος 3 της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα.

ε) τις απαιτήσεις όπως έχουν καθορισθεί από τα κράτη μέλη για την εφαρμογή του άρθρου 55 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, ιδίως όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις γενικές αρχές της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας που αναφέρονται στο άρθρο 14 της οδηγίας 2009/128/ΕΚ ή

στ) κατά περίπτωση, τις προδιαγραφές εργασιακής ασφάλειας ή τις προδιαγραφές ασφάλειας που συνδέονται με τη γεωργική εκμετάλλευση.

ζ) εξειδικευμένες συμβουλές για γεωργούς που αναλαμβάνουν για πρώτη φορά δραστηριότητα.

Οι συμβουλές μπορεί επίσης να καλύπτουν άλλα θέματα και ιδίως τις πληροφορίες σχετικά με τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, τη βιοποικιλότητα και την προστασία των υδάτων όπως προβλέπεται στο Παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 ή θέματα, τα οποία συνδέονται με τις οικονομικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις της γεωργικής εκμετάλλευσης μεταξύ άλλων με τις πτυχές της ανταγωνιστικότητας και συμβουλές για την ανάπτυξη μικρών αλυσίδων εφοδιασμού, τη βιολογική γεωργία και τις υγειονομικές πτυχές της ζωικής παραγωγής.

5. Η παροχή συμβουλών στους δασοκαλλιεργητές καλύπτει τουλάχιστον τις σχετικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ, 2009/147/ΕΚ και την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα. Μπορεί επίσης να καλύπτει θέματα που συνδέονται με τις οικονομικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις της δασοκομικής εκμετάλλευσης.

6. Η παροχή συμβουλών στις ΜΜΕ μπορεί να καλύπτει θέματα που συνδέονται με τις οικονομικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις της επιχείρησης.

7. Εάν έχει αιτιολογηθεί δεόντως και κρίνεται σκόπιμο, οι συμβουλές μπορούν εν μέρει να παρέχονται σε ομάδα, λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης των επιμέρους χρηστών των συμβουλευτικών υπηρεσιών.

8. Η στήριξη δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχεία α) και γ) περιορίζεται στα ανώτατα ποσά που καθορίζονται στο παράρτημα II. Η στήριξη δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο β) είναι φθίνουσα για μέγιστη περίοδο πέντε ετών από την έναρξή της.

Άρθρο 16

Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων

1. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου καλύπτει κάθε νέα συμμετοχή των γεωργών και των ομάδων γεωργών σε:

α) συστήματα ποιότητας που έχουν θεσπισθεί δυνάμει των ακόλουθων κανονισμών και διατάξεων:

- i) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
- ii) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου ⁽²⁾.
- iii) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 110/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾.
- iv) τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1601/91 ⁽⁴⁾.
- v) το Μέρος II Τίτλος II Κεφάλαιο I Τμήμα 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Συμβουλίου, σε ό,τι αφορά τον οίνο.
- β) συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων, βάμβακος ή τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων πιστοποίησης γεωργικών εκμεταλλεύσεων, που αναγνωρίζονται από τα κράτη μέλη ως συμμορφούμενα με τα ακόλουθα κριτήρια:
- i) τα ειδικά χαρακτηριστικά του τελικού προϊόντος στο πλαίσιο των εν λόγω συστημάτων προέρχεται από σαφείς υποχρεώσεις εγγύησης:
- των ειδικών χαρακτηριστικών του προϊόντος,
 - των ειδικών μεθόδων γεωργίας ή παραγωγής, ή
 - της ποιότητας του τελικού προϊόντος που είναι σαφώς ανώτερη από τα συνήθη εμπορικά πρότυπα όσον αφορά τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων ή των φυτών, την καλή διαβίωση των ζώων ή την προστασία του περιβάλλοντος.
- ii) το σύστημα είναι ανοικτό σε όλους τους παραγωγούς.
- iii) το σύστημα συνεπάγεται υποχρεωτικές προδιαγραφές προϊόντων και η συμμόρφωση με τις εν λόγω προδιαγραφές ελέγχεται από τις δημόσιες αρχές ή από ανεξάρτητο φορέα επιθεώρησης.
- iv) το σύστημα είναι διαφανές και εξασφαλίζει την πλήρη ιχνηλασιμότητα των προϊόντων· ή

γ) εθελοντικά συστήματα πιστοποίησης γεωργικών προϊόντων τα οποία αναγνωρίζονται από τα κράτη μέλη ως συστήματα που τηρούν τις κατευθυντήριες γραμμές περί βέλτιστης πρακτικής της Ένωσης για τη λειτουργία των εθελοντικών συστημάτων πιστοποίησης για γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα.

2. Η στήριξη στα πλαίσια του μέτρου αυτού μπορεί επίσης να καλύψει δαπάνες που προκύπτουν από δραστηριότητες πληροφόρησης και προώθησης που πραγματοποιούνται από ομάδες παραγωγών στην εσωτερική αγορά, οι οποίες αφορούν προϊόντα καλυπτόμενα από σύστημα ποιότητας που λαμβάνει στήριξη σύμφωνα με την παράγραφο 1.

3. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 παρέχεται ως ετήσιο ποσό υπό μορφή κινήτρου, του οποίου το ύψος καθορίζεται ανάλογα με το ύψος των πάγιων δαπανών που απορρέουν από τη συμμετοχή στα προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη, για μέγιστη διάρκεια πέντε ετών.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ως «πάγιες δαπάνες» νοούνται οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την εισαγωγή συστήματος ποιότητας που λαμβάνει στήριξη και η ετήσια εισφορά συμμετοχής στο εν λόγω σύστημα, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, των δαπανών για τους ελέγχους που απαιτούνται με σκοπό την εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τις προδιαγραφές του συστήματος.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο όρος «γεωργός» σημαίνει ενεργός γεωργός, κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013

4. Η στήριξη περιορίζεται στο ανώτατο ποσό που καθορίζεται στο παράρτημα II.

5. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη νέα νομοθεσία της Ένωσης, η οποία ενδέχεται να επηρεάσει τη στήριξη βάσει του παρόντος μέτρου, και προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή με άλλα εργαλεία της Ένωσης για την προώθηση γεωργικών μέτρων και την αποτροπή της στρέβλωσης του ανταγωνισμού, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 83, οι οποίες αφορούν τα επιμέρους προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται από την παράγραφο 1 στοιχείο α) και τα χαρακτηριστικά των ομάδων παραγωγών και τους τύπους δράσεις που μπορούν να λάβουν στήριξη δυνάμει της παραγράφου 2· και θέτουν τους όρους για να αποτραπούν οι διακρίσεις εις βάρος ορισμένων προϊόντων και θέτουν τους όρους βάσει των οποίων εμπορικά σήματα αποκλείονται από τη στήριξη.

Άρθρο 17

Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

1. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου καλύπτει τις επενδύσεις σε υλικά ή/και άυλα στοιχεία, οι οποίες:

α) βελτιώνουν τις συνολικές επιδόσεις και τη βιωσιμότητα της γεωργικής εκμετάλλευσής·

β) αφορούν τη μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη των γεωργικών προϊόντων που υπάγονται στο παράρτημα I της Συνθήκης ή του βάμβακος, εκτός από τα προϊόντα αλιείας. Το αποτέλεσμα της διαδικασίας παραγωγής μπορεί να είναι ένα προϊόν που δεν καλύπτεται από το εν λόγω παράρτημα·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2012 για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων (ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2007, για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 (ΕΕ L 189 της 20.7.2007, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 110/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Ιανουαρίου 2008 σχετικά με τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1576/89 του Συμβουλίου (ΕΕ L 39 της 13.2.2008, σ. 16).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1601/91 του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 1991, για τη θέσπιση των γενικών κανόνων σχετικά με τον ορισμό, τον χαρακτηρισμό και την παρουσίαση των αρωματισμένων οίνων, των αρωματισμένων ποτών με βάση τον οίνο και των αρωματισμένων κοκτέιλ αμπελοοινικών προϊόντων (ΕΕ L 149 της 14.6.1991).

γ) αφορούν υποδομές που σχετίζονται με την ανάπτυξη, τον εκσυγχρονισμό ή την προσαρμογή της γεωργίας και της δασοπονίας, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε γεωργική και δασική γη, τον αναδάσμο και τη βελτίωση, την παροχή και την εξοικονόμηση ενέργειας και υδάτων· ή

δ) είναι μη παραγωγικές επενδύσεις που συνδέονται με την επίτευξη των γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών στόχων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται η κατάσταση διατήρησης της βιοποικιλότητας των ειδών και των ενδιαιτημάτων καθώς και η ενίσχυση της αξίας ως δημόσιου αγαθού ενός τόπου που υπάγεται στο Natura 2000 ή άλλων συστημάτων μεγάλης φυσικής αξίας που καθορίζονται στο πρόγραμμα.

2. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) χορηγείται σε γεωργούς ή ομάδες γεωργών.

Στις περιπτώσεις επενδύσεων για τη στήριξη της αναδιάρθρωσης γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τα κράτη μέλη κατευθύνουν τη στήριξη σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις στη βάση της ανάλυσης SWOT που πραγματοποιείται σε σχέση με την προτεραιότητα της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη «ενίσχυση της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της ανταγωνιστικότητας όλων των τύπων γεωργίας σε όλες τις περιφέρειες και προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών γεωργικής εκμετάλλευσης και της αειφόρου διαχείρισης των δασών».

3. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχεία α) και β) περιορίζεται στα ανώτατα ποσοστά στήριξης που προβλέπεται στο παράρτημα II. Τα εν λόγω ποσοστά μπορούν να αυξηθούν, όσον αφορά τους νέους γεωργούς, για τις συλλογικές επενδύσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που συνδέονται με συγχωνεύσεις οργανώσεων παραγωγών, και για τα ολοκληρωμένα έργα που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο περισσότερων του ενός μέτρων, για τις επενδύσεις σε περιοχές με φυσικά και άλλα ειδικά μειονεκτήματα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 32 για επενδύσεις που συνδέονται με δράσεις στο πλαίσιο των άρθρων 28 και 29 και για τις πράξεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας, σύμφωνα με τα ποσοστά στήριξης που προβλέπονται στο παράρτημα II. Παρ' όλα αυτά, το ανώτατο συνδυασμένο ποσοστό στήριξης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 90 %.

4. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχεία γ) και δ) υπόκειται στα ποσοστά στήριξης που προβλέπονται στο παράρτημα II.

5. Μπορεί να χορηγείται στήριξη σε νέους γεωργούς που εγκαθίστανται για πρώτη φορά σε γεωργική εκμετάλλευση ως υπεύθυνοι της εκμετάλλευσης για τις επενδύσεις, προκειμένου να συμμορφούνται προς τις προδιαγραφές της Ένωσης που ισχύουν για τα γεωργικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένης της εργασιακής ασφάλειας. Η ενίσχυση αυτή μπορεί να χορηγείται για 24 μήνες, κατ' ανώτατο όριο, από την ημερομηνία εγκατάστασης.

6. Αν η νομοθεσία της Ένωσης επιβάλει νέες απαιτήσεις για τους γεωργούς, η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται για επενδύσεις που αποσκοπούν στη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις αυτές για 12 μήνες, κατ' ανώτατο όριο, από την ημερομηνία κατά την οποία γίνονται δεσμευτικές για τη γεωργική εκμετάλλευση.

Άρθρο 18

Αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που επλήγη από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα, και ανάληψη κατάλληλων προληπτικών δράσεων

1. Η στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου καλύπτει:

α) τις επενδύσεις σε προληπτικές δράσεις που αποσκοπούν στη μείωση των συνεπειών πιθανών φυσικών καταστροφών, δυσμενών κλιματικών φαινομένων και καταστροφικών συμβάντων·

β) τις επενδύσεις για την αποκατάσταση της γεωργικής γης και του παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές, από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα και από καταστροφικά συμβάντα.

2. Η στήριξη παρέχεται σε γεωργούς ή ομάδες γεωργών. Η στήριξη μπορεί επίσης να χορηγείται σε δημόσιους φορείς, όταν αποδεικνύεται σύνδεση μεταξύ των επενδύσεων που πραγματοποιούνται από τους εν λόγω φορείς και του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού.

3. Η στήριξη δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο β) υπόκειται στην επίσημη αναγνώριση από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές των κρατών μελών ότι σημειώθηκε φυσική καταστροφή και ότι η καταστροφή ή τα μέτρα που ελήφθησαν σύμφωνα με την οδηγία 2000/29/ΕΚ του Συμβουλίου⁽¹⁾ για την εξάλειψη ή συγκράτηση μιας φυτικής ασθένειας ή προσβολής από παράσιτα έχει προκαλέσει καταστροφή τουλάχιστον του 30 % του σχετικού γεωργικού δυναμικού.

4. Δεν παρέχεται στήριξη βάσει του εν λόγω μέτρου για απώλεια εισοδήματος που οφείλεται σε φυσική καταστροφή ή καταστροφικό συμβάν.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι αποφεύγεται η υπεραντιστάθμιση ως αποτέλεσμα του συνδυασμού του παρόντος μέτρου και άλλων εθνικών ή ενωσιακών μέσων στήριξης ή καθεστώτων ιδιωτικής ασφάλισης.

5. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) περιορίζεται στα ανώτατα ποσοστά στήριξης που προβλέπονται στο παράρτημα II.

Άρθρο 19

Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων

1. Η στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου καλύπτει:

α) τις ενισχύσεις εκκίνησης επιχείρησης για:

i) νέους γεωργούς·

ii) μη γεωργικές δραστηριότητες σε αγροτικές περιοχές·

⁽¹⁾ Οδηγία 2000/29/ΕΚ του Συμβουλίου, της 8ης Μαΐου 2000, περί μέτρων κατά της εισαγωγής στην Κοινότητα οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα και κατά της εξάπλωσής τους στο εσωτερικό της Κοινότητας (ΕΕ L 169 της 10.7.2000, σ. 1).

- iii) την ανάπτυξη μικρών εκμεταλλεύσεων·
- β) τις επενδύσεις για τη δημιουργία και την ανάπτυξη μη γεωργικών δραστηριοτήτων·
- γ) τις ετήσιες ή εφάπαξ ενισχύσεις στους γεωργούς που είναι επιλέξιμοι για να συμμετέχουν στο καθεστώς για τους γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων το οποίο θεσπίστηκε από τον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 («το καθεστώς για τους γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων») που μεταβιβάζουν οριστικά την εκμετάλλευσή τους σε άλλον γεωργό·

2. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) σημείο i) χορηγείται σε νέους γεωργούς.

Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) σημείο ii) χορηγείται σε γεωργούς ή μέλη γεωργικού νοικοκυριού που ασκούν διαφοροποιημένες μη γεωργικές δραστηριότητες και σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα αγροτικών περιοχών.

Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) σημείο iii) χορηγείται σε μικρές εκμεταλλεύσεις, όπως ορίζονται από τα κράτη μέλη.

Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο β) χορηγείται σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις και άλλα φυσικά πρόσωπα σε αγροτικές περιοχές και σε γεωργούς ή μέλη γεωργικού νοικοκυριού.

Η στήριξη δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο γ) χορηγείται στους γεωργούς οι οποίοι είναι επιλέξιμοι να συμμετέχουν στο καθεστώς για τους γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων, οι οποίοι, τη στιγμή υποβολής της αίτησής τους για στήριξη, ήταν επιλέξιμοι επί ένα τουλάχιστον έτος, και οι οποίοι δεσμεύονται να μεταβιβάσουν μόνιμα ολόκληρη την εκμετάλλευσή τους και τα αντίστοιχα δικαιώματα ενίσχυσης σε άλλο γεωργό. Η ενίσχυση καταβάλλεται από την ημερομηνία της μεταβίβασης μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020 ή υπολογίζεται αναλόγως της περιόδου αυτής και καταβάλλεται εφάπαξ.

3. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος που παρέχεται στην ομάδα και τα μέλη της από την εθνική νομοθεσία, μπορεί να θεωρηθεί ως μέλος γεωργικού νοικοκυριού, με την εξαίρεση των γεωργικών εργατών. Όταν ένα νομικό πρόσωπο ή η ομάδα νομικών προσώπων θεωρείται μέλος γεωργικού νοικοκυριού, το εν λόγω μέλος πρέπει να ασκεί γεωργική δραστηριότητα στη γεωργική εκμετάλλευση τη στιγμή υποβολής της αίτησης στήριξης.

4. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) εξαρτάται από την υποβολή επιχειρηματικού σχεδίου. Η υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου πρέπει να αρχίσει εντός εννέα μηνών από την ημερομηνία της απόφασης δια της οποίας χορηγείται η ενίσχυση.

Για τους νέους γεωργούς που λαμβάνουν ενίσχυση σύμφωνα με το στοιχείο α) σημείο i) της παραγράφου 1, το επιχειρηματικό σχέδιο προβλέπει ότι ο νέος γεωργός πρέπει να ανταποκρίνεται στον

ορισμό του ενεργού γεωργού, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 εντός 18 μηνών από την ημερομηνία εγκατάστασης.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν ανώτατα και κατώτατα όρια που επιτρέπουν την πρόσβαση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στη στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) σημεία i) και iii). Το χαμηλότερο όριο στήριξης δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο α) σημείο i) είναι υψηλότερο από το ανώτατο όριο στήριξης δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο α) σημείο iii). Η στήριξη περιορίζεται σε εκμεταλλεύσεις που εμπίπτουν στον ορισμό των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων.

5. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) καταβάλλεται σε δύο δόσεις τουλάχιστον, για περίοδο πέντε ετών κατ' ανώτατο όριο. Οι δόσεις μπορούν να είναι φθίνουσες. Η καταβολή της τελευταίας δόσης, δυνάμει της παραγράφου 1 σημεία α)i) και α)ii) εξαρτάται από την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.

6. Το ανώτατο ποσό στήριξης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) καθορίζεται στο παράρτημα II. Τα κράτη μέλη καθορίζουν το ποσό στήριξης βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) σημεία i) και ii) λαμβάνοντας επίσης υπόψη την κοινωνικοοικονομική κατάσταση της περιοχής όπου εφαρμόζεται το πρόγραμμα.

7. Η στήριξη δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο γ) πρέπει να ισούται με το 120 % της ετήσιας ενίσχυσης που δικαιούται ο δικαιούχος στο πλαίσιο του καθεστώτος για τους γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων.

8. Για μια αποτελεσματική και αποδοτική χρήση των πόρων του ΕΓΤΑΑ, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 83 σχετικά με το ελάχιστο περιεχόμενο των επιχειρηματικών σχεδίων και τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη για τον καθορισμό των ορίων που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 20

Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές

1. Η στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου πρέπει να καλύπτει, ιδίως:

α) την εκπόνηση και επικαιροποίηση προγραμμάτων για την ανάπτυξη των δήμων και των χωριών σε αγροτικές περιοχές και των βασικών υπηρεσιών τους, καθώς και σχεδίων προστασίας και διαχείρισης των τόπων του Natura 2000 και άλλων περιοχών μεγάλης φυσικής αξίας·

β) επενδύσεις για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση όλων των τύπων υποδομών μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην εξοικονόμηση ενέργειας·

γ) την ευρωζωνική υποδομή, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας, βελτίωσης και επέκτασής της, την παθητική ευρωζωνική υποδομή και την πρόβλεψη πρόσβασης στις ευρωζωνικές και δημόσιες λύσεις ηλεκτρονικής διακυβέρνησης·

δ) επενδύσεις για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, συμπεριλαμβανομένης της αναψυχής και του πολιτισμού, καθώς και των σχετικών υποδομών·

ε) επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υποδομή αναψυχής, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας·

στ) μελέτες και επενδύσεις που συνδέονται με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, αγροτικών τοπίων και τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικοοικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης·

ζ) επενδύσεις που στοχεύουν στη μετεγκατάσταση δραστηριοτήτων και στη μετατροπή κτιρίων ή άλλων εγκαταστάσεων που βρίσκονται εντός ή κοντά σε αγροτικούς οικισμούς, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής ή την αύξηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του οικισμού.

2. Η στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αφορά μόνο υποδομή μικρής κλίμακας, όπως ορίζεται από κάθε κράτος μέλος στο πρόγραμμα. Ωστόσο, τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης μπορούν να προβλέπουν ειδικές παρεκκλίσεις από τον εν λόγω κανόνα για επενδύσεις σε ευρυζωνικά δίκτυα και σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Σε αυτή την περίπτωση, παρέχονται σαφή κριτήρια που διασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα με τη στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο άλλων εργαλείων της Ένωσης.

3. Οι επενδύσεις βάσει της παραγράφου 1 είναι επιλέξιμες για στήριξη εάν οι σχετικές πράξεις υλοποιούνται σύμφωνα με τα σχέδια για την ανάπτυξη των δήμων και χωριών στις αγροτικές περιοχές και των βασικών υπηρεσιών τους, όπου τέτοια σχέδια υφίστανται, και είναι σύμφωνες με οποιαδήποτε σχετική στρατηγική τοπικής ανάπτυξης.

Άρθρο 21

Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών

1. Η στήριξη βάσει του παρόντος μέτρου αφορά τα ακόλουθα:

α) τη δάσωση και τη δημιουργία δασικών εκτάσεων·

β) την εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων

γ) την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στα δάση από δασικές πυρκαγιές φυσικές καταστροφές και καταστροφικά φαινόμενα, συμπεριλαμβανομένων των παρασίτων και των κρουσμάτων ασθένειών και των απειλών που αφορούν το κλίμα·

δ) τις επενδύσεις για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας στην αλλαγή του κλίματος και του δυναμικού μετριασμού της, καθώς και της περιβαλλοντικής αξίας των δασικών οικοσυστημάτων·

ε) επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων.

2. Οι περιορισμοί στην ιδιοκτησία των δασών που προβλέπονται στα άρθρα 22 έως 26 δεν ισχύουν για τα τροπικά ή υποτροπικά δάση και τις δασικές εκτάσεις στο έδαφος των Αζορών, της

Μαδέρας, των Καναρίων Νήσων, των μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2019/93 του Συμβουλίου (1) και των γαλλικών υπερπόντιων διαμερισμάτων.

Για τις εκμεταλλεύσεις που υπερβαίνουν ένα ορισμένο μέγεθος, το οποίο καθορίζεται από τα κράτη μέλη στο πρόγραμμα, η στήριξη εξαρτάται από την παρουσίαση συναφών πληροφοριών από διαχειριστικό σχέδιο δασών ή ισοδύναμο μέσο, σύμφωνα με την αειφόρο διαχείριση των δασών όπως ορίστηκε στην Υπουργική Διάσκεψη για την Προστασία των Δασών στην Ευρώπη το 1993.

Άρθρο 22

Δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων

1. Η στήριξη βάσει του άρθρου 21 παράγραφος 1 στοιχείο α) χορηγείται σε δημόσιους και ιδιώτες καλλιεργητές γης και σε ενώσεις τους και καλύπτει το κόστος εγκατάστασης και την ετήσια πρωμοδότηση ανά εκτάριο, για την κάλυψη της απώλειας γεωργικού εισοδήματος και των δαπανών συντήρησης, συμπεριλαμβανομένων των πρόωφων και όψιμων καθαρισμών, για μέγιστη περίοδο δώδεκα ετών. Σε περίπτωση κρατικών εκτάσεων, η στήριξη μπορεί να χορηγείται μόνο εάν ο διαχειριστής των εκτάσεων είναι ιδιωτικός φορέας ή δήμος.

Η στήριξη για δάσωση γαιών που ανήκουν σε δημόσιες αρχές ή για δένδρα ταχείας ανάπτυξης καλύπτει μόνο τις δαπάνες εγκατάστασης.

2. Τόσο οι γεωργικές όσο και οι μη γεωργικές γαίες είναι επιλέξιμες. Τα είδη που φυτεύονται προσαρμόζονται στις περιβαλλοντικές και κλιματικές συνθήκες της περιοχής και πληρούν τις ελάχιστες περιβαλλοντικές απαιτήσεις. Δεν χορηγείται στήριξη για φύτευση δένδρων περιοδικής υλοτόμησης, χριστουγεννιάτικων δένδρων ή δένδρων ταχείας ανάπτυξης για παραγωγή ενέργειας. Σε περιοχές όπου η δάσωση καθίσταται δύσκολη λόγω δυσχερών εδαφοκλιματικών συνθηκών, η στήριξη μπορεί να παρέχεται για φύτευση άλλων πολυετών ξυλωδών ειδών, όπως χαμόδενδρα ή θάμνοι, κατάλληλα για τις τοπικές συνθήκες.

3. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι η δάσωση γεωργικών γαιών είναι σύμφωνη με τους στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής, ανατίθεται στην Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 83 όσον αφορά τον καθορισμό των ελάχιστων περιβαλλοντικών απαιτήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 23

Εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων

1. Η στήριξη βάσει του άρθρου 21 παράγραφος 1 στοιχείο β) παρέχεται σε ιδιώτες καλλιεργητές γης, δήμους και ενώσεις τους, και καλύπτει το κόστος εγκατάστασης και την ετήσια πρωμοδότηση ανά εκτάριο για την κάλυψη των δαπανών συντήρησης για μέγιστη περίοδο πέντε ετών.

(1) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2019/93 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 1993, για τη θέσπιση ειδικών μέτρων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα προς όφελος των μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους (ΕΕ L 184 της 27.7.1993, σ. 1).

2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ως «γεωργοοικονομικά συστήματα» νοούνται συστήματα χρήσης της γης, στα οποία καλλιεργούνται δένδρα σε συνδυασμό με τη γεωργία στην ίδια έκταση. Ο ελάχιστος και μέγιστος αριθμός δένδρων ανά εκτάριο καθορίζεται από τα κράτη μέλη, με βάση τις τοπικές εδαφοκλιματικές και περιβαλλοντικές συνθήκες, τα δασικά είδη και την ανάγκη διασφάλισης της αειφόρου γεωργικής χρήσης της γης.

3. Η στήριξη περιορίζεται στο ανώτατο ποσοστό στήριξης που προβλέπεται στο παράρτημα II.

Άρθρο 24

Πρόληψη και αποκατάσταση ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων

1. Η στήριξη βάσει του άρθρου 21 παράγραφος 1 στοιχείο γ) χορηγείται σε ιδιώτες και δημόσιους δασοκαλλιεργητές καθώς και σε άλλους φορείς ιδιωτικού δικαίου και κρατικούς φορείς και καλύπτει τις δαπάνες για:

- α) τη δημιουργία προστατευτικών υποδομών. Για αντιπυρικές ζώνες, η στήριξη μπορεί να καλύπτει επίσης τις ενισχύσεις που συμβάλλουν στο κόστος συντήρησης. Δεν παρέχεται στήριξη για γεωργικές δραστηριότητες σε περιοχές στις οποίες έχουν αναληφθεί γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις·
- β) τοπικές δραστηριότητες πρόληψης μικρής κλίμακας κατά πυρκαγιών ή άλλων φυσικών καταστροφών, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης για τη βοσκή ζώων·
- γ) την καθιέρωση και βελτίωση εγκαταστάσεων και επικοινωνιακού εξοπλισμού για την παρακολούθηση δασικών πυρκαγιών, παρασίτων και ασθενειών· και
- δ) την αποκατάσταση του δασικού δυναμικού που έχει πληγεί από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές, συμπεριλαμβανομένων των παρασίτων, των ασθενειών, καθώς και των καταστροφικών συμβάντων και συμβάντων που σχετίζονται με την αλλαγή του κλίματος.

2. Όσον αφορά τις προληπτικές δράσεις που αφορούν παράσιτα και ασθένειες, ο κίνδυνος εμφάνισης σχετικής ασθένειας πρέπει να στηρίζεται από επιστημονικές αποδείξεις και να αναγνωρίζεται από επιστημονικούς δημόσιους οργανισμούς. Όπου κρίνεται σκόπιμο, πρέπει να περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα κατάλογος των ειδών οργανισμών που είναι επιβλαβείς για τα φυτά και μπορούν να προκαλέσουν καταστροφή.

Οι επιλέξιμες πράξεις είναι σύμφωνες με το πρόγραμμα προστασίας των δασών που καταρτίζεται από τα κράτη μέλη. Για τις εκμεταλλεύσεις που υπερβαίνουν ένα ορισμένο μέγεθος, το οποίο καθορίζεται από τα κράτη μέλη στο πρόγραμμα, η στήριξη εξαρτάται από την παρουσίαση συναφών πληροφοριών από πρόγραμμα διαχείρισης των δασών ή ισοδύναμο μέσο, σύμφωνα με την αειφόρο διαχείριση των δασών όπως ορίστηκε στην Υπουργική Διάσκεψη για την Προστασία των Δασών στην Ευρώπη το 1993, στο οποίο διατυπώνονται λεπτομερώς οι προληπτικοί στόχοι.

Οι δασικές περιοχές που ταξινομούνται ως μέσου έως υψηλού κινδύνου δασικής πυρκαγιάς, σύμφωνα με το πρόγραμμα προστασίας των δασών που καταρτίζουν τα κράτη μέλη είναι επιλέξιμες για στήριξη σχετική με την πρόληψη δασικών πυρκαγιών.

3. Η στήριξη δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο δ) υπόκειται στην επίσημη αναγνώριση από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές των κρατών μελών ότι σημειώθηκε φυσική καταστροφή και ότι η εν λόγω καταστροφή ή τα μέτρα που εγκρίθηκαν σύμφωνα με την οδηγία 2000/29/ΕΚ για την εξάλειψη ή συγκράτηση μιας φυτικής ασθένειας ή προσβολής από παράσιτα έχει προκαλέσει την καταστροφή τουλάχιστον του 20 % του σχετικού δασικού δυναμικού.

4. Δεν παρέχεται στήριξη βάσει του παρόντος μέτρου για απώλεια εισοδήματος που είναι αποτέλεσμα φυσικής καταστροφής.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι αποφεύγεται η υπεραντισταθμίση ως αποτέλεσμα του συνδυασμού του παρόντος μέτρου και άλλων εθνικών ή ενωσιακών μέσων στήριξης ή καιθεστώτων ιδιωτικής ασφάλισης.

Άρθρο 25

Επενδύσεων οι οποίες βελτιώνουν την ανθεκτικότητα και την περιβαλλοντική αξία των δασικών οικοσυστημάτων

1. Η στήριξη βάσει του άρθρου 21 παράγραφος 1 στοιχείο δ) χορηγείται σε φυσικά πρόσωπα, σε ιδιώτες και δημόσιους δασοκαλλιεργητές και σε άλλους φορείς ιδιωτικού δικαίου και κρατικούς φορείς καθώς και τις ενώσεις τους.

2. Οι επενδύσεις αποσκοπούν στην τήρηση των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί για περιβαλλοντικούς σκοπούς ή για την παροχή υπηρεσιών οικοσυστήματος και/ή δεσμεύσεων που αυξάνουν την αξία των δασών και των δασικών εκτάσεων ως δημόσιου αγαθού στην εν λόγω περιοχή, ή βελτιώνουν το δυναμικό των οικοσυστημάτων για μετριασμό της αλλαγής του κλίματος χωρίς να αποκλείονται τα μακροπρόθεσμα οικονομικά οφέλη.

Άρθρο 26

Επενδύσεις σε δασοοικονομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων.

1. Η στήριξη βάσει του άρθρου 21 παράγραφος 1 στοιχείο ε) χορηγείται σε ιδιώτες δασοκαλλιεργητές, σε δήμους και σε ενώσεις τους, καθώς και σε ΜΜΕ για επενδύσεις ενίσχυσης του δασοοικονομικού δυναμικού ή σχετικές με την επεξεργασία, την κινητοποίηση και εμπορία που δημιουργούν προστιθέμενη αξία για τα δασοοικονομικά προϊόντα. Στο έδαφος των Αζορών, της Μαδέρας, των Καναρίων Νήσων, των μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2019/93 και των γαλλικών υπερπόντιων διαμερισμάτων η στήριξη μπορεί επίσης να χορηγείται σε επιχειρήσεις που δεν είναι ΜΜΕ.

2. Οι επενδύσεις που σχετίζονται με τη βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών πρέπει να είναι αιτιολογημένες σε σχέση με τις αναμενόμενες βελτιώσεις σε δάση σε μία ή περισσότερες εκμεταλλεύσεις και μπορούν να περιλαμβάνουν επενδύσεις σε μηχανήματα και πρακτικές συγκομιδής που είναι φιλικά προς το έδαφος και τους πόρους.

3. Οι επενδύσεις που αφορούν τη χρήση ξυλείας ως πρώτης ύλης ή πηγής ενέργειας περιορίζονται σε όλες τις εργασίες εκμετάλλευσης που προηγούνται της βιομηχανικής μεταποίησης,

4. Η στήριξη περιορίζεται στα ανώτατα ποσοστά στήριξης που καθορίζονται στο παράρτημα II.

Άρθρο 27

Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών

1. Η στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου χορηγείται προκειμένου να διευκολυνθεί η σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών στους τομείς της γεωργίας και της δασοπονίας με σκοπό:

- α) την προσαρμογή της παραγωγής και των προϊόντων των παραγωγών που είναι μέλη αυτών των ομάδων και οργανώσεων στις απαιτήσεις της αγοράς·
- β) την από κοινού διάθεση εμπορευμάτων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας προς πώληση, της συγκέντρωσης των πωλήσεων και του εφοδιασμού χονδρεμπόρων·
- γ) τη θέσπιση κοινών κανόνων για πληροφορίες που αφορούν την παραγωγή, και ιδίως σε σχέση με τη συγκομιδή και τη διαθεσιμότητα και
- δ) άλλες δραστηριότητες που μπορούν να διεξάγονται από ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, όπως η ανάπτυξη δεξιοτήτων οργάνωσης επιχειρήσεων και εμπορίας και η διευκόλυνση διαδικασιών καινοτομίας.

2. Η στήριξη παρέχεται σε ομάδες και οργανώσεις παραγωγών οι οποίες αναγνωρίζονται επίσημα από την αρμόδια αρχή των κρατών μελών με βάση επιχειρηματικό σχέδιο. Περιορίζεται σε ομάδες και οργανώσεις παραγωγών που είναι ΜΜΕ.

Τα κράτη μέλη ελέγχουν ότι οι στόχοι του επιχειρηματικού σχεδίου έχουν επιτευχθεί εντός πέντε ετών από την αναγνώριση της ομάδας ή της οργάνωσης παραγωγών.

3. Η στήριξη καταβάλλεται ως κατ' αποκοπή ενίσχυση σε ετήσιες δόσεις για πέντε έτη κατ' ανώτατο όριο από την ημερομηνία κατά την οποία αναγνωρίστηκε η ομάδα ή η οργάνωση παραγωγών, με βάση το επιχειρηματικό της σχέδιο, και είναι φθίνουσα. Υπολογίζεται με βάση την ετήσια διατεθείσα στο εμπόριο παραγωγή της ομάδας ή της οργάνωσης. Τα κράτη μέλη καταβάλλουν την τελευταία δόση μόνο μετά τον έλεγχο για την ορθή υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.

Το πρώτο έτος, τα κράτη μέλη μπορούν να καταβάλουν ενίσχυση στην ομάδα ή οργάνωση παραγωγών υπολογιζόμενη με βάση την μέση ετήσια αξία της διατεθείσας στο εμπόριο παραγωγής των μελών της, κατά τη διάρκεια τριών ετών πριν από τη συμμετοχή τους στην ομάδα ή στην οργάνωση. Όσον αφορά τις ομάδες και οργανώσεις παραγωγών στον τομέα της δασοπονίας, η στήριξη υπολογίζεται με βάση τη μέση διατεθείσα στο εμπόριο παραγωγή

των μελών της ομάδας ή της οργάνωσης κατά τα τελευταία πέντε έτη πριν από την αναγνώριση, αφού αφαιρεθούν η υψηλότερη και η χαμηλότερη τιμή.

4. Η στήριξη περιορίζεται στα ανώτατα ποσοστά και ποσά που αναγράφονται στο παράρτημα II.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξακολουθούν να στηρίζουν τη σύσταση ομάδων παραγωγών μετά την αναγνώρισή τους ως οργανώσεων παραγωγών υπό τους όρους του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 ⁽¹⁾

Άρθρο 28

Ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα

1. Στο πλαίσιο αυτού του μέτρου, τα κράτη μέλη διαθέτουν στήριξη σε όλη την επικράτεια τους, σύμφωνα με τις εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές ιδιαίτερες ανάγκες και προτεραιότητες. Το εν λόγω μέτρο έχει ως στόχο τη διατήρηση καθώς και την προώθηση των αναγκαίων αλλαγών στις γεωργικές πρακτικές που έχουν ευνοϊκές συνέπειες για το περιβάλλον και το κλίμα. Η ένταξή του στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης είναι υποχρεωτική σε εθνικό και/ή περιφερειακό επίπεδο.

2. Οι γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές ενισχύσεις χορηγούνται σε γεωργούς, ομάδες γεωργών ή ομάδες γεωργών με άλλους διαχειριστές γης που αναλαμβάνουν, σε εθελοντική βάση, να εκτελούν πράξεις που συνίστανται σε μία ή περισσότερες γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές δεσμεύσεις σε γεωργική γη όπως θα οριστεί από τα κράτη μέλη, η οποία περιλαμβάνει αλλά δεν περιορίζεται στη γεωργική έκταση όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 του παρόντος κανονισμού. Εφόσον αυτό δικαιολογείται δεόντως για την επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων, οι γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται και σε άλλους διαχειριστές γης ή ομάδες άλλων διαχειριστών γης.

3. Οι ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα καλύπτουν μόνο τις δεσμεύσεις εκείνες που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα που καθορίζονται σύμφωνα με το κεφάλαιο I του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 τα σχετικά κριτήρια και τις ελάχιστες δραστηριότητες που καθορίζονται στα σημεία (γ) (ii) και (γ) (iii) του άρθρου 4 παρ. 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, τις σχετικές ελάχιστες απαιτήσεις για χρήση λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων, καθώς και άλλες σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις που επιβάλλονται από την εθνική νομοθεσία. Όλες αυτές οι υποχρεωτικές απαιτήσεις προσδιορίζονται στο πρόγραμμα.

4. Τα κράτη μέλη προσπαθούν να εξασφαλίζουν ότι στα άτομα που αναλαμβάνουν να εκτελούν πράξεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου παρέχονται οι γνώσεις και οι πληροφορίες που απαιτούνται για την υλοποίησή τους. Μπορούν να προβούν στις σχετικές πράξεις, μεταξύ άλλων μέσω εξειδικευμένων συμβουλών που σχετίζονται με τη δέσμευση και/ή μπορούν επίσης να καταστήσουν τη σχετική επιμόρφωση προϋπόθεση για να ληφθεί η σχετική στήριξη.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 671 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

5. Οι δεσμεύσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αναλαμβάνονται για περίοδο πέντε έως επτά ετών. Ωστόσο, όπου απαιτείται για την επίτευξη ή τη διατήρηση των επιδιωκόμενων περιβαλλοντικών οφελών, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης για ιδιαίτερους τύπους δεσμεύσεων, μεταξύ άλλων μέσω παροχής ετήσιας παράτασης μετά τη λήξη της αρχικής περιόδου. Για τις νέες δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται αμέσως μετά την εκπλήρωση της δέσμευσης κατά την αρχική περίοδο τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν μικρότερο χρονικό διάστημα στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

6. Οι ενισχύσεις χορηγούνται ετησίως και αποζημιώνουν τους δικαιούχους για το σύνολο ή μέρος των πρόσθετων δαπανών και του διαφυγόντος εισοδήματος ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν. Εφόσον είναι αναγκαίο μπορούν επίσης να καλύπτουν το κόστος συναλλαγής έως αξίας 20 % της ενίσχυσης που καταβάλλεται για την ανάληψη δεσμεύσεων για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα. Όταν οι δεσμεύσεις αναλαμβάνονται από ομάδες αγροτών ή ομάδες αγροτών και άλλων διαχειριστών γης, το ανώτατο ποσοστό είναι 30 %.

Κατά τον υπολογισμό των ενισχύσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη αφαιρούν το ποσό που είναι απαραίτητο για να αποτραπεί η διπλή χρηματοδότηση των πρακτικών που αναφέρονται στο άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013

Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όσον αφορά τις πράξεις που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, μπορεί να χορηγείται στήριξη ως κατ' αποκοπή ενίσχυση ή εφάπαξ πληρωμή ανά μονάδα, για δεσμεύσεις παραίτησης από την εμπορική χρήση μιας περιοχής, που υπολογίζεται βάσει των πρόσθετων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και της απώλειας εισοδήματος.

7. Όταν απαιτείται για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του μέτρου, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 49 παράγραφος 3 για την επιλογή δικαιούχων.

8. Η στήριξη περιορίζεται στα ανώτατα ποσά που καθορίζονται στο παράρτημα II.

Δεν μπορεί να παρασχεθεί στήριξη βάσει του παρόντος μέτρου για τις δεσμεύσεις που καλύπτονται από το μέτρο για τη βιολογική γεωργία.

9. Η στήριξη μπορεί να παρέχεται για τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση και ανάπτυξη των γενετικών πόρων στη γεωργία, για δράσεις που δεν καλύπτονται από τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 8. Οι δεσμεύσεις αυτές μπορούν να εκπληρώνονται από άλλους δικαιούχους από αυτούς που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

10. Για να διασφαλιστεί ότι ο καθορισμός των γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικών δεσμεύσεων είναι ευθυγραμμισμένος με τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 83 όσον αφορά:

α) τους όρους που ισχύουν για τις δεσμεύσεις για την εκτατικοποίηση της κτηνοτροφίας,

β) τους όρους που ισχύουν για τις δεσμεύσεις για την εκτροφή τοπικών φυλών ζώων που απειλούνται με εξαφάνιση από την κτηνοτροφία ή για τη διατήρηση των φυτικών γενετικών πόρων που απειλούνται από γενετική διάβρωση, και

γ) τον καθορισμό των επιλέξιμων πράξεων βάσει της παραγράφου 9.

11. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι αποκλείεται η διπλή χρηματοδότηση, όπως ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6, εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 83, για τον καθορισμό των μεθόδων υπολογισμού που θα χρησιμοποιηθούν, περιλαμβανομένης και της περίπτωσης των ισοδύναμων μέτρων στο πλαίσιο του άρθρου 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013

Άρθρο 29

Βιολογική γεωργία

1. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του μέτρου παρέχεται ανά εκτάριο γεωργικής έκτασης, στους γεωργούς ή σε ομάδες γεωργών που αναλαμβάνουν, σε εθελοντική βάση, τη στροφή σε πρακτικές και μεθόδους βιολογικής γεωργίας ή τη διατήρησή τους, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007 και οι οποίοι ανταποκρίνονται στον ορισμό των ενεργών αγροτών στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013

2. Οι ενισχύσεις χορηγούνται μόνο για τις δεσμεύσεις εκείνες που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα που καθορίζονται σύμφωνα με το κεφάλαιο I του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 τα σχετικά κριτήρια και τις ελάχιστες δραστηριότητες που καθορίζονται σύμφωνα με τα σημεία (γ) (ii) και (γ) (iii) του άρθρου 4 παρ. 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../2013, τις σχετικές ελάχιστες απαιτήσεις για χρήση λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων, καθώς και άλλες σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις που επιβάλλονται από την εθνική νομοθεσία. Όλες αυτές οι απαιτήσεις προσδιορίζονται στο πρόγραμμα.

3. Οι δεσμεύσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου αναλαμβάνονται για περίοδο πέντε έως επτά ετών. Όταν χορηγείται στήριξη για τη μετατροπή στη βιολογική γεωργία, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν μικρότερη αρχική περίοδο που αντιστοιχεί στην περίοδο μετατροπής. Όταν παρέχεται στήριξη για τη διατήρηση της βιολογικής γεωργίας, τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης ετήσια παράταση, μετά τη λήξη της αρχικής περιόδου. Για τις νέες δεσμεύσεις που αφορούν τη διατήρηση και αναλαμβάνονται αμέσως μετά την εκπλήρωση της δέσμευσης κατά την αρχική περίοδο, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν μικρότερο χρονικό διάστημα στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

4. Οι ενισχύσεις χορηγούνται ετησίως για να αποζημιώνουν τους δικαιούχους για το σύνολο ή μέρος των πρόσθετων δαπανών και του διαφυγόντος εισοδήματος ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν. Εφόσον είναι αναγκαίο μπορούν επίσης να καλύπτουν το κόστος συναλλαγής αξίας έως και 20 % της ενίσχυσης που καταβάλλεται για τις δεσμεύσεις. Όταν οι δεσμεύσεις αναλαμβάνονται από ομάδες αγροτών, το ανώτατο ποσοστό είναι 30 %.

Κατά τον υπολογισμό των ενισχύσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη αφαιρούν το ποσό που είναι απαραίτητο για να αποτραπεί η διπλή χρηματοδότηση των πρακτικών που αναφέρονται στο άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013

5. Η στήριξη περιορίζεται στα ανώτατα ποσά που καθορίζονται στο παράρτημα II.

6. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι αποκλείεται η διπλή χρηματοδότηση, όπως ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4, εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 83, για τον καθορισμό των μεθόδων υπολογισμού που θα χρησιμοποιηθούν.

Άρθρο 30

Ενισχύσεις στο πλαίσιο του Natura 2000 και της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα

1. Η στήριξη βάσει του παρόντος μέτρου παρέχεται ετησίως και ανά εκτάριο γεωργικής έκτασης ή ανά εκτάριο δάσους, προκειμένου να αποζημιωθούν οι δικαιούχοι για τις πρόσθετες δαπάνες και για την απώλεια εισοδήματος που απορρέουν από τα μειονεκτήματα των σχετικών περιοχών, τα οποία σχετίζονται με την εφαρμογή της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και της οδηγίας 2009/147/ΕΚ και της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα.

Κατά τον υπολογισμό των ενισχύσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη αφαιρούν το ποσό που είναι απαραίτητο για να αποτραπεί η διπλή χρηματοδότηση των πρακτικών που αναφέρονται στο άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013

2. Η στήριξη χορηγείται σε γεωργούς και σε ιδιώτες δασοκαλλιεργητές και σε ενώσεις ιδιωτών δασοκαλλιεργητών. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις μπορεί επίσης να χορηγείται και σε άλλους διαχειριστές γης.

3. Η στήριξη στους γεωργούς, η οποία συνδέεται με τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ χορηγείται μόνο σε σχέση με τα μειονεκτήματα που προκύπτουν από απαιτήσεις που υπερβαίνουν τις ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες που προβλέπονται στο άρθρο 94 και στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και τα σχετικά κριτήρια και τις ελάχιστες δραστηριότητες που καθορίζονται σύμφωνα με τα σημεία (γ)(ii) και (γ)(iii) του άρθρου 4 παρ. 1 του σημείου (γ) του άρθρου 4 παρ. 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

4. Η στήριξη στους γεωργούς, η οποία συνδέεται με την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα χορηγείται μόνο σε σχέση με ειδικές απαιτήσεις οι οποίες:

α) εισήχθησαν με την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα, είναι σύμφωνες με τα προγράμματα μέτρων για τα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού προκειμένου να επιτευχθούν οι περιβαλλοντικοί στόχοι της εν λόγω οδηγίας, και υπερβαίνουν τα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή άλλης νομοθεσίας της Ένωσης για την προστασία των υδάτων·

β) υπερβαίνουν τις κατασταστικές απαιτήσεις διαχείρισης και τις ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες που προβλέπονται στο κεφάλαιο I του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και τα σχετικά κριτήρια και τις ελάχιστες δραστηριότητες που καθορίζονται στα σημεία (γ)(ii) και (γ)(iii) του άρθρου 4 παρ. 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013,

γ) υπερβαίνουν το επίπεδο προστασίας της νομοθεσίας της Ένωσης που ίσχυε κατά τη στιγμή έκδοσης της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 9 της ανωτέρω οδηγίας και

δ) επιβάλλουν μεγάλες αλλαγές στο είδος χρήσης γης και/ή σημαντικούς περιορισμούς στις γεωργικές πρακτικές με συνέπεια σημαντική απώλεια εισοδήματος.

5. Οι απαιτήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4 προσδιορίζονται στο πρόγραμμα.

6. Είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις οι ακόλουθες περιοχές:

α) οι γεωργικές και δασικές περιοχές που υπάγονται στο Natura 2000, σύμφωνα με τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ·

β) άλλες οριοθετημένες περιοχές προστασίας της φύσης με περιβαλλοντικούς περιορισμούς όσον αφορά τη γεωργία ή τα δάση που συμβάλλουν στην εφαρμογή του άρθρου 10 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Οι περιοχές αυτές δεν πρέπει, για κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, να υπερβαίνουν το 5 % των χαρακτηρισμένων περιοχών Natura 2000 οι οποίες καλύπτονται από το εδαφικό πεδίο εφαρμογής του·

γ) οι γεωργικές περιοχές που περιλαμβάνονται σε σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού σύμφωνα με την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα.

7. Η στήριξη περιορίζεται στα ανώτατα ποσά που καθορίζονται στο παράρτημα I.

8. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι αποκλείεται η διπλή χρηματοδότηση, όπως ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 83, για τον καθορισμό των μεθόδων υπολογισμού που θα χρησιμοποιηθούν.

Άρθρο 31

Ενισχύσεις περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα

1. Οι ενισχύσεις στους γεωργούς των ορεινών περιοχών και άλλων περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα χορηγούνται ετησίως ανά εκτάριο γεωργικής έκτασης, προκειμένου να αποζημιωθούν οι γεωργοί για το σύνολο των πρόσθετων δαπανών και την απώλεια εισοδήματος που σχετίζονται με τα μειονεκτήματα της γεωργικής παραγωγής στη σχετική περιοχή.

Οι πρόσθετες δαπάνες και η απώλεια εισοδήματος υπολογίζονται σε σύγκριση με περιοχές που δεν πλήττονται από φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, λαμβάνοντας υπόψη τις ενισχύσεις σύμφωνα με το κεφάλαιο 3 του τίτλου III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013

Κατά τον υπολογισμό των πρόσθετων δαπανών και του διαφυγόντος εισοδήματος, τα κράτη μέλη μπορούν, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να διαφοροποιούν το επίπεδο ενίσχυσης, λαμβάνοντας υπόψη:

- τη σοβαρότητα των μόνιμων φυσικών μειονεκτημάτων που επηρεάζουν τη γεωργική δραστηριότητα·
- το σύστημα καλλιέργειας.

2. Οι ενισχύσεις χορηγούνται σε γεωργούς που αναλαμβάνουν να συνεχίσουν τη γεωργική τους δραστηριότητα στις περιοχές που καθορίστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 32 και οι οποίοι ανταποκρίνονται στον ορισμό των ενεργών γεωργών, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

3. Οι ενισχύσεις καθορίζονται μεταξύ του κατώτατου και του ανώτατου ποσού που προβλέπονται στο παράρτημα II. Οι ενισχύσεις αυτές μπορούν να αυξηθούν σε δεόντως τεκμηριωμένες περιπτώσεις, λαμβανομένων υπόψη ειδικών συνθηκών, οι οποίες πρέπει να αιτιολογούνται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

4. Τα κράτη μέλη προβλέπουν την προοδευτική μείωση των ενισχύσεων όταν υπερβαίνουν ένα όριο έκτασης ανά εκμετάλλευση, το οποίο καθορίζεται στο πρόγραμμα, εκτός εάν η χορήγηση καλύπτει μόνο την ελάχιστη ενίσχυση ανά εκτάριο ετησίως όπως καθορίζεται στο παράρτημα II.

Όταν πρόκειται για νομικό πρόσωπο ή ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν την προοδευτική μείωση των ενισχύσεων στο επίπεδο των μελών των εν λόγω νομικών προσώπων ή ομάδων, υπό τον όρο ότι:

- α) το εθνικό δίκαιο προβλέπει την ανάληψη από τα επιμέρους μέλη δικαιωμάτων και υποχρεώσεων συγκρίσιμων με αυτές των μεμονωμένων γεωργών, οι οποίοι έχουν την ιδιότητα του υπεύθυνου της εκμετάλλευσης, ιδίως σε ό,τι αφορά το οικονομικό, κοινωνικό και φορολογικό καθεστώς τους, και
- β) τα μέλη αυτά έχουν συνεισφέρει στην ενίσχυση των γεωργικών δομών των σχετικών νομικών προσώπων ή ομάδων.

5. Πέραν των ενισχύσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν ενισχύσεις και δυνάμει του παρόντος μέτρου από το 2014 έως το 2020 στους δικαιούχους των περιοχών που ήταν επιλέξιμες βάσει του άρθρου 36 στοιχείο α) σημείο ii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Για τους δικαιούχους των περιοχών οι οποίες δεν είναι πλέον επιλέξιμες μετά τη νέα οριοθέτηση του άρθρου 32 παράγραφος 3, οι εν λόγω ενισχύσεις είναι φθίνουσες επί τετραετή περίοδο, κατ' ανώτατο όριο, η οποία αρχίζει την ημερομηνία ολοκλήρωσης της οριοθέτησης σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 3 και το αργότερο το 2018. Οι πληρωμές αρχίζουν με ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 80 % της μέσης ενίσχυσης που καθορίζεται στο πρόγραμμα για την προγραμματική περίοδο 2007-2013, σύμφωνα με το άρθρο 36 στοιχείο α) σημείο ii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, και λήγουν το 2020 το αργότερο, με ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 20 %. Όταν το επίπεδο της

ενίσχυσης φθάσει τα 25 EUR λόγω της προοδευτικής μείωσης, το κράτος μέλος μπορεί να συνεχίσει την καταβολή των ενισχύσεων στο επίπεδο αυτό, έως ότου ολοκληρωθεί η περίοδος σταδιακής μείωσης.

Μετά την ολοκλήρωση της οριοθέτησης, οι δικαιούχοι περιοχών που παραμένουν επιλέξιμες λαμβάνουν το σύνολο των ενισχύσεων στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου.

Άρθρο 32

Καθορισμός των περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν, βάσει των παραγράφων 2, 3 και 4 τις περιοχές που είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 31 στις ακόλουθες κατηγορίες:

- α) ορεινές περιοχές·
- β) περιοχές, εκτός των ορεινών περιοχών, οι οποίες αντιμετωπίζουν σημαντικά φυσικά μειονεκτήματα· και
- γ) άλλες περιοχές που επηρεάζονται από ειδικά μειονεκτήματα.

2. Για να είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις βάσει του άρθρου 31, οι ορεινές περιοχές πρέπει να χαρακτηρίζονται από σημαντικό περιορισμό των δυνατοτήτων χρήσης της γης και σημαντική αύξηση του κόστους παραγωγής λόγω:

- α) της ύπαρξης πολύ δυσχερών κλιματικών συνθηκών, εξαιτίας του υψόμετρου, η επίδραση του οποίου μικραίνει σημαντικά την καλλιεργητική περίοδο·
- β) της ύπαρξης, σε χαμηλότερο υψόμετρο, στο μεγαλύτερο τμήμα της εν λόγω περιοχής, πλαγιών με μεγάλη κλίση που καθιστούν αδύνατη τη χρήση μηχανημάτων ή απαιτούν τη χρήση πολύ δαπανηρού ειδικού εξοπλισμού ή λόγω συνδυασμού των δύο αυτών παραγόντων, όταν το μειονέκτημα που προκύπτει από τον καθένα εξ αυτών, λαμβανόμενο χωριστά, είναι λιγότερο σοβαρό, αλλά από τον συνδυασμό των δύο προκύπτει ισοδύναμο μειονέκτημα.

Οι περιοχές βορείως του 62ου παράλληλου και ορισμένες παρακείμενες περιοχές θεωρούνται ορεινές περιοχές.

3. Για να είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις βάσει του άρθρου 31, οι περιοχές, εκτός των ορεινών περιοχών, θεωρείται ότι αντιμετωπίζουν σημαντικά φυσικά μειονεκτήματα, εάν τουλάχιστον το 60 % της γεωργικής έκτασης πληροί τουλάχιστον ένα από τα κριτήρια που απαριθμούνται στο παράρτημα III στην οριακή τιμή που αναφέρεται.

Η τήρηση του των όρων αυτών εξασφαλίζεται σε επίπεδο τοπικών διοικητικών μονάδων (επίπεδο «ΤΔΜ2») ή σε επίπεδο σαφώς προσδιορισμένης τοπικής μονάδας, η οποία καλύπτει μια σαφώς καθορισμένη συνεχή γεωγραφική περιοχή με διακριτά οικονομικά και διοικητικά χαρακτηριστικά.

Κατά την οριοθέτηση των περιοχών τις οποίες αφορά η παρούσα παράγραφος, τα κράτη μέλη προβαίνουν σε συντονισμό ακριβείας, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, με σκοπό τον αποκλεισμό περιοχών στις οποίες έχουν διαπιστωθεί σημαντικά φυσικά μειονεκτήματα, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, αλλά έχουν ξεπεραστεί με επενδύσεις ή με οικονομική δραστηριότητα, ή εάν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία φυσιολογικής παραγωγικότητας της γης ή εάν οι μέθοδοι παραγωγής ή τα συστήματα καλλιέργειας αντισταθμίζουν την απώλεια εισοδήματος ή τις πρόσθετες δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 31 παράγραφος 1.

4. Περιοχές εκτός αυτών που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 31 εάν αντιμετωπίζουν ειδικά μειονεκτήματα και η διαχείριση γης πρέπει να συνεχισθεί προκειμένου να διατηρηθεί ή να βελτιωθεί το περιβάλλον, να διατηρηθεί η ύπαιθρος, να διαφυλαχθεί το τουριστικό δυναμικό της περιοχής ή να προστατευθεί η ακτογραμμή.

Στις περιοχές με ειδικά μειονεκτήματα συγκαταλέγονται οι γεωργικές περιοχές εντός των οποίων οι φυσικές συνθήκες παραγωγής είναι παρόμοιες και η συνολική έκταση των οποίων δεν υπερβαίνει το 10 % της έκτασης του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

Επιπροσθέτως, μπορούν να είναι επιλέξιμες για ενίσχυση σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο περιοχές, όπου:

- πληρούνται τουλάχιστον δύο από τα κριτήρια που απαριθμούνται στο παράρτημα III για τουλάχιστον το 60 % της αγροτικής έκτασης, εντός περιθωρίου όχι μεγαλύτερου από το 20 % της αναφερόμενης οριακής τιμής·
- τουλάχιστον το 60 % της αγροτικής έκτασης αποτελείται από εκτάσεις που πληρούν τουλάχιστον ένα από τα κριτήρια που απαριθμούνται στο παράρτημα III στην αναφερόμενη οριακή τιμή, καθώς και περιοχές που πληρούν τουλάχιστον δύο από τα κριτήρια που αναφέρονται στο παράρτημα III, εντός περιθωρίου όχι μεγαλύτερου από το 20 % της αναφερόμενης οριακής τιμής.

Η τήρηση των όρων αυτών εξασφαλίζεται σε επίπεδο ΤΔΜ2 ή σε επίπεδο σαφώς προσδιορισμένης τοπικής μονάδας, η οποία καλύπτει μια σαφώς καθορισμένη συνεχή γεωγραφική περιοχή με καθορισμένα οικονομικά και διοικητικά χαρακτηριστικά. Κατά την οριοθέτηση των περιοχών τις οποίες αφορά το παρόν εδάφιο, τα κράτη μέλη προβαίνουν σε συντονισμό ακριβείας, όπως περιγράφεται στο άρθρο 32 παράγραφος 3. Οι περιοχές που θεωρούνται επιλέξιμες σύμφωνα με το παρόν εδάφιο λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του ορίου του 10 % που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο.

Κατ' εξαίρεση, το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στα κράτη μέλη, για τα οποία θεωρείται ότι ολόκληρη η επικράτεια τους αποτελεί περιοχή που επηρεάζεται από ειδικά μειονεκτήματα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1257/1999.

5. Τα κράτη μέλη επισυνάπτουν στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης:

- α) την ισχύουσα ή τροποποιημένη οριοθέτηση σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 4·
- β) τη νέα οριοθέτηση των περιοχών που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 33

Καλή μεταχείριση των ζώων

1. Οι ενισχύσεις καλής διαβίωσης των ζώων δυνάμει του παρόντος μέτρου χορηγούνται σε γεωργούς που αναλαμβάνουν, σε εθελοντική βάση, να εκτελούν πράξεις, οι οποίες συνίστανται στην ανάληψη μιας ή περισσότερων δεσμεύσεων για την καλή μεταχείριση των ζώων και οι οποίοι ανταποκρίνονται στον ορισμό των ενεργών γεωργών, στο πλαίσιο του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013

2. Οι ενισχύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων καλύπτουν μόνο τις δεσμεύσεις που υπερβαίνουν τα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα που καθορίστηκαν σύμφωνα με το κεφάλαιο I του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και άλλες σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις. Οι εν λόγω σχετικές απαιτήσεις προσδιορίζονται στο πρόγραμμα.

Οι εν λόγω δεσμεύσεις αναλαμβάνονται για διάστημα από ένα έως επτά έτη με δυνατότητα ανανέωσης.

3. Οι ενισχύσεις χορηγούνται ετησίως και αποζημιώνουν τους δικαιούχους για το σύνολο ή μέρος των πρόσθετων δαπανών και του διαφυγόντος εισοδήματος ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν. Εφόσον είναι αναγκαίο, καλύπτουν επίσης το κόστος συναλλαγής έως αξίας 20 % της ενίσχυσης που καταβλήθηκε για τις δεσμεύσεις καλής μεταχείρισης των ζώων.

Η στήριξη περιορίζεται στο ανώτατο ποσό που καθορίζεται στο παράρτημα II.

4. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι δεσμεύσεις για την καλή μεταχείριση των ζώων εναρμονίζονται με τη γενική πολιτική της Ένωσης στον εν λόγω τομέα, ανατίθεται στην Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 83, σχετικά με τον καθορισμό των περιοχών στις οποίες οι δεσμεύσεις για την καλή μεταχείριση των ζώων παρέχουν αναβαθμισμένα πρότυπα μεθόδων παραγωγής.

Άρθρο 34

Δασοπεριβαλλοντικές και κλιματικές υπηρεσίες και διατήρηση των δασών

1. Η στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου χορηγείται ανά εκτάριο δάσους σε δημόσιους και ιδιώτες κατόχους δασών καθώς και σε άλλους φορείς ιδιωτικού δικαίου και κρατικούς φορείς και στις ενώσεις τους που αναλαμβάνουν, σε εθελοντική βάση, να εκτελούν πράξεις που συνίστανται στην ανάληψη μιας ή περισσότερων δασοπεριβαλλοντικών και κλιματικών δεσμεύσεων. Σε περίπτωση κρατικών δασών, η στήριξη μπορεί να χορηγείται μόνο εάν διαχειριστής του δάσους είναι ιδιωτικός φορέας ή δήμος.

Για δασικές εκμεταλλεύσεις που υπερβαίνουν ένα ορισμένο όριο που καθορίζεται από τα κράτη μέλη στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, η στήριξη δυνάμει της παραγράφου 1 εξαρτάται από την παρουσίαση συναφών πληροφοριών από διαχειριστικό σχέδιο δασών ή ισοδύναμο μέσο, σύμφωνα με την αειφόρο διαχείριση των δασών, όπως ορίσθηκε στην Υπουργική Διάσκεψη για την Προστασία των Δασών στην Ευρώπη το 1993.

2. Οι ενισχύσεις καλύπτουν μόνο τις δεσμεύσεις εκείνες που υπερβαίνουν τις σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις που επιβάλλει ο εθνικός νόμος περί δασοπονίας ή άλλο σχετικό εθνικό νομοθετικό κείμενο. Όλες αυτές οι απαιτήσεις προσδιορίζονται στο πρόγραμμα.

Οι δεσμεύσεις αναλαμβάνονται για περίοδο από πέντε έως επτά ετών. Ωστόσο, όταν είναι αναγκαίο και δεόντως αιτιολογημένο, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν μεγαλύτερη διάρκεια στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης για ιδιαίτερους τύπους δεσμεύσεων.

3. Οι ενισχύσεις αποζημιώνουν τους δικαιούχους για το σύνολο ή μέρος των πρόσθετων δαπανών και της απώλειας εισοδήματος εξαιτίας των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν. Εφόσον είναι αναγκαίο μπορούν να καλύπτουν επίσης το κόστος συναλλαγής αξίας έως και 20 % της πρωτοδότησης που καταβλήθηκε για τις δασοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις. Η στήριξη περιορίζεται στο ανώτατο ποσό που καθορίζεται στο παράρτημα II.

Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όσον αφορά τις πράξεις που αφορούν τη διατήρηση του περιβάλλοντος, μπορεί να χορηγείται στήριξη ως κατ' αποκοπή ενίσχυση ανά μονάδα για δεσμεύσεις παραίτησης από την εμπορική χρήση των δέντρων και των δασών, που υπολογίζεται βάσει των πρόσθετων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και της απώλειας εισοδήματος.

4. Η στήριξη μπορεί να χορηγείται σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς για τη διατήρηση και προώθηση των δασικών γενετικών πόρων για πράξεις που δεν καλύπτονται δυνάμει των παραγράφων 1, 2 και 3.

5. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποδοτική χρήση των δημοσιονομικών πόρων του ΕΓΤΑΑ, ανατίθεται στην Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 83 σχετικά με τα είδη πράξεων που είναι επιλέξιμες για στήριξη βάσει της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 35

Συnergασία

1. Η στήριξη δυνάμει του παρόντος μέτρου παρέχεται ώστε να προωθηθούν οι μορφές συνεργασίας στις οποίες συμμετέχουν τουλάχιστον δύο φορείς και συγκεκριμένα:

α) μέθοδοι συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών παραγόντων εντός της ΕΕ, του γεωργικού και του δασικού τομέα, της αλυσίδας τροφίμων και άλλων που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων και των προτεραιοτήτων της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων ενώσεων παραγωγών, συνεταιρισμών και διαπανεπιστημιακών οργανώσεων·

β) δημιουργία συμπλεγμάτων φορέων (clusters) και δικτύων·

γ) ίδρυση και λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 56.

2. Η συνεργασία βάσει της παραγράφου 1 αφορά, ιδίως, τα ακόλουθα:

α) πιλοτικά έργα·

β) την ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διεργασιών και τεχνολογιών στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοπονίας·

γ) τη συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και την κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών που συνδέονται με τον αγροτουρισμό·

δ) την οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού για τη δημιουργία και την ανάπτυξη των βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού και των τοπικών αγορών·

ε) δραστηριότητες προώθησης σε τοπικό πλαίσιο σχετικά με την ανάπτυξη βραχέων αλυσίδων και τοπικών αγορών·

στ) κοινή δράση που αναλαμβάνεται με σκοπό το μετριασμό της αλλαγής του κλίματος ή την προσαρμογή σε αυτή·

ζ) κοινές προσεγγίσεις σε ό,τι αφορά τα περιβαλλοντικά έργα και τις τρέχουσες περιβαλλοντικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής διαχείρισης των υδάτων, της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της διατήρησης του γεωργικών τοπίων·

η) οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ των φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού για την αειφόρο προμήθεια βιομάζας για χρήση στα τρόφιμα, στην παραγωγή ενέργειας και σε βιομηχανικές διαδικασίες·

θ) εφαρμογή, ιδίως με ομάδες δημόσιων και ιδιωτικών εταιριών εκτός αυτών που ορίζονται στο άρθρο 32 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης εκτός όσων ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 19 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 για την επιδίωξη μίας ή περισσότερων από τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη·

ι) εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων δασών ή ισοδύναμων μέσων.

ια) διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων σε δραστηριότητες που αφορούν την υγειονομική περιήληψη, την κοινωνική ένταξη, τη γεωργία που στηρίζεται από τις τοπικές κοινότητες και την εκπαίδευση σχετικά με το περιβάλλον και τη διατροφή·

3. Η στήριξη βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο β) χορηγείται μόνο σε νεοσυσταθέντα συμπλέγματα φορέων (clusters) και δίκτυα και σε εκείνα που ξεκινούν νέα δραστηριότητα.

Η στήριξη πράξεων δυνάμει της παραγράφου 2 στοιχεία α) και β) μπορεί επίσης να χορηγείται σε μεμονωμένους φορείς, εφόσον αυτή η δυνατότητα προβλέπεται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης.

4. Τα αποτελέσματα των πιλοτικών έργων δυνάμει της παραγράφου 2 στοιχείο α) και των δράσεων δυνάμει της παραγράφου 2 στοιχείο β), που πραγματοποιούνται από μεμονωμένους φορείς, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 3, δημοσιοποιούνται.

5. Οι ακόλουθες δαπάνες, οι οποίες συνδέονται με τις μορφές συνεργασίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1, είναι επιλέξιμες για στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου:

α) οι μελέτες της συγκεκριμένης περιοχής, οι μελέτες σκοπιμότητας και η εκπόνηση επιχειρηματικού σχεδίου ή διαχειριστικού σχεδίου δασών ή ισοδύναμου μέσου, ή η χάραξη στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης, εκτός από εκείνη που αναφέρεται στο άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013·

β) η εμφύχωση της σχετικής περιοχής προκειμένου να καταστεί εφικτό ένα συλλογικό εδαφικό έργο ή ένα έργο που πρόκειται να υλοποιηθεί από λειτουργική ομάδα ΕΣΚ (Ευρωπαϊκές Συμπράξεις Καινοτομίας) για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 56. Όσον αφορά τα συμπλέγματα φορέων (clusters), η εμφύχωση μπορεί επίσης να αφορά τη διοργάνωση κατάρτισης, τη δικτύωση μεταξύ μελών και τη στρατολόγηση νέων μελών·

γ) οι λειτουργικές δαπάνες της συνεργασίας·

δ) οι άμεσες δαπάνες συγκεκριμένων έργων που συνδέονται με την υλοποίηση επιχειρηματικού σχεδίου, περιβαλλοντικού σχεδίου, προγράμματος διαχείρισης δασών ή ισοδύναμου μέσου, στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης, εκτός από εκείνη που αναφέρεται στο άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, ή άλλων δράσεων με στόχο την καινοτομία, συμπεριλαμβανομένων των δοκιμών·

ε) δραστηριότητες προώθησης.

6. Όταν υλοποιείται επιχειρηματικό σχέδιο ή περιβαλλοντικό σχέδιο ή διαχειριστικό σχέδιο δασών ή ισοδύναμο μέσο ή στρατηγική ανάπτυξης, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν ενισχύσεις είτε ως συνολικό ποσό που καλύπτει τις δαπάνες της συνεργασίας και τις δαπάνες των έργων που υλοποιούνται ή ως επιμέρους ποσό που καλύπτει μόνο τις δαπάνες συνεργασίας και χρησιμοποιεί πόρους από άλλα μέτρα ή άλλα Ταμεία της Ένωσης για την υλοποίηση του έργου.

Όταν καταβάλλεται ενίσχυση ως συνολικό ποσό και το υπό υλοποίηση έργο είναι τέτοιο ώστε να καλύπτεται από άλλο μέτρο του παρόντος κανονισμού, εφαρμόζεται το σχετικό ανώτατο ποσό ή συντελεστής στήριξης.

7. Η συνεργασία μεταξύ φορέων που είναι εγκατεστημένοι σε διαφορετικές περιοχές ή κράτη μέλη είναι επίσης επιλέξιμη για στήριξη.

8. Η στήριξη περιορίζεται σε μέγιστη χρονική περίοδο επτά ετών, εκτός εάν πρόκειται για συλλογική περιβαλλοντική δράση σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.

9. Η συνεργασία στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου μπορεί να συνδυαστεί με έργα που χρηματοδοτούνται από άλλα Ταμεία της Ένωσης, εκτός του ΕΓΤΑΑ, στην ίδια επικράτεια. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι αποφεύγεται η υπεραντιστάθμιση, ως αποτέλεσμα συνδυασμού του παρόντος μέτρου με άλλα εθνικά ή ενωσιακά εργαλεία στήριξης.

10. Προκειμένου να διασφαλισθεί η αποδοτική χρήση των δημοσιονομικών πόρων του ΕΓΤΑΑ, ανατίθεται στην Επιτροπή να εγκρίνει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 83 σχετικά με την περαιτέρω εξειδίκευση των χαρακτηριστικών των πιλοτικών έργων, των συσπειρώσεων, των δικτύων, των βραχείων αλυσίδων εφοδιασμού και των τοπικών αγορών που είναι επιλέξιμα για στήριξη, καθώς και σχετικά με τους όρους χορήγησης ενίσχυσης στα είδη πράξεων που απαριθμούνται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 36

Διαχείριση κινδύνων

1. Η στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου καλύπτει:

α) τις χρηματοδοτικές συνεισφορές για ασφάλιστρα καλλιεργειών, ζώων και φυτών έναντι των οικονομικών απωλειών των γεωργών που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, ζωικές ή φυτικές ασθένειες, προσβολή από παράσιτα ή περιβαλλοντικό συμβάν·

β) τις χρηματοδοτικές συνεισφορές σε ταμεία αλληλοβοήθειας για την πληρωμή χρηματικών αποζημιώσεων σε γεωργούς για οικονομικές απώλειες που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα ή κρούσματα ζωικής ή φυτικής ασθένειας ή προσβολής από παράσιτα ή από περιβαλλοντικό συμβάν·

γ) ένα εργαλείο σταθεροποίησης εισοδήματος, με τη μορφή χρηματοδοτικών συνεισφορών σε ταμεία αλληλοβοήθειας, που παρέχει αποζημίωση στους γεωργούς για σοβαρή μείωση του εισοδήματός τους.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο όρος «γεωργός» σημαίνει ενεργός γεωργός, κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013

3. Για τους σκοπούς των στοιχείων β) και γ) της παραγράφου 1, ως «ταμείο αλληλοβοήθειας» νοείται ένα σύστημα διαπιστευμένο από το κράτος μέλος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία για την ασφάλιση των γεωργών μελών μέσω της καταβολής αντισταθμιστικών ενισχύσεων στους γεωργούς μέλη για οικονομικές απώλειες που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα ή κρούσματα ζωικής ή φυτικής ασθένειας ή προσβολής από παράσιτα ή περιβαλλοντικό συμβάν ή για σοβαρή μείωση του εισοδήματός τους.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι αποφεύγεται η υπεραντιστάθμιση ως αποτέλεσμα του συνδυασμού του παρόντος μέτρου με άλλα εθνικά ή ενωσιακά εργαλεία στήριξης ή καθιεστώτα ιδιωτικής ασφάλισης.

5. Προκειμένου να διασφαλισθεί η αποδοτική χρήση των δημοσιονομικών πόρων του ΕΓΤΑΑ, ανατίθεται στην Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 83 σχετικά με την ελάχιστη και τη μέγιστη διάρκεια των εμπορικών δανείων σε ταμεία αλληλοβοήθειας που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 3 στοιχείο β) και στο άρθρο 39 παράγραφος 4.

Η Επιτροπή θα υποβάλει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 37

Ασφάλιση καλλιεργειών, ζώων και φυτών

1. Η στήριξη δυνάμει του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο α) χορηγείται μόνο για ασφαλιστικά συμβόλαια που καλύπτουν απώλειες που προκαλούνται από δυσμενές κλιματικό φαινόμενο ή ζωική ή φυτική ασθένεια ή προσβολή από παράσιτα ή περιβαλλοντικό συμβάν ή μέτρο που εγκρίθηκε σύμφωνα με την οδηγία 2000/29/ΕΚ για την εξάλειψη ή συγκράτηση φυτικής ασθένειας ή προσβολής από παράσιτα, με αποτέλεσμα την καταστροφή άνω του 30 % της μέσης ετήσιας παραγωγής του γεωργού κατά την προηγούμενη τριετία ή του μέσου όρου της τριετίας που υπολογίζεται με βάση την προηγούμενη πενταετία, ύστερα από αφαίρεση της υψηλότερης και της χαμηλότερης τιμής. Μπορούν να χρησιμοποιούνται δείκτες για τον υπολογισμό της ετήσιας παραγωγής του γεωργού. Η χρησιμοποιούμενη μέθοδος υπολογισμού οφείλει να επιτρέπει τον υπολογισμό της ετήσιας απώλειας ενός επιμέρους γεωργού σε ένα δεδομένο έτος.

Ο υπολογισμός της έκτασης των ζημιών μπορεί να πραγματοποιηθεί βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του κάθε είδους προϊόντων με τη χρήση:

- α) βιολογικών δεικτών (ποσότητα της απώλειας βιομάζας) ή αντίστοιχων δεικτών απώλειας απόδοσης οι οποίοι καθορίζονται σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης ή σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, ή
- β) μετεωρολογικών δεικτών (συμπεριλαμβανομένης της ποσότητας βροχόπτωσης και της θερμοκρασίας), οι οποίοι καθορίζονται σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο.

2. Η εκδήλωση δυσμενούς κλιματικού φαινομένου ή κρουσμάτων ζωικής ή φυτικής ασθένειας ή προσβολής από παράσιτα ή περιβαλλοντικού συμβάντος πρέπει να αναγνωρίζεται επίσημα ως τέτοια από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους.

Όπου κρίνεται σκόπιμο, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν εκ των προτέρων κριτήρια, βάσει των οποίων θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί η εν λόγω επίσημη αναγνώριση.

3. Όσον αφορά τις φυτικές ασθένειες, η χρηματική αποζημίωση βάσει του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο α) μπορεί να χορηγείται μόνο για τις ασθένειες που αναγράφονται στον κατάλογο ζωικών ασθενειών που καταρτίστηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό για την Υγεία των Ζώων ή στο παράρτημα της απόφασης 2009/470/ΕΚ.

4. Οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις δεν αποζημιώνουν ανώτερο από το συνολικό κόστος της αντικατάστασης των απωλειών που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο α) και δεν εξαρτώνται, ούτε προσδιορίζουν, τον τύπο ή την ποσότητα της μελλοντικής παραγωγής.

Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν το ποσό του ασφαλιστρού που είναι επιλέξιμο για στήριξη με την επιβολή κατάλληλων ανώτατων ορίων.

5. Η στήριξη περιορίζεται στο ανώτατο ποσοστό που καθορίζεται στο παράρτημα II.

Άρθρο 38

Ταμεία αλληλοβοήθειας για τα δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, τις ζωικές και φυτικές ασθένειες, την προσβολή από παράσιτα και τα περιβαλλοντικά συμβάντα

1. Για να είναι επιλέξιμο για στήριξη, το σχετικό ταμείο αλληλοβοήθειας πρέπει:

- α) να είναι διαπιστευμένο από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία·
- β) να έχει διαφανή πολιτική για τις πληρωμές στο ταμείο και τις αναλήψεις από αυτό·
- γ) να έχει σαφείς κανόνες απόδοσης ευθυνών για τα χρέη που προκύπτουν·

2. Τα κράτη μέλη ορίζουν τους κανόνες που διέπουν τη σύσταση και τη διαχείριση των ταμείων αλληλοβοήθειας, ιδίως όσον αφορά τη χορήγηση αντισταθμιστικών ενισχύσεων στους γεωργούς, και την επιλεξιμότητά τους, σε περίπτωση κρίσης, καθώς και τη διαχείριση και παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους εν λόγω κανόνες. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κανόνες του ταμείου προβλέπουν ποινές σε περίπτωση αμέλειας από την πλευρά του γεωργού.

Η εκδήλωση των συμβάντων που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο β) πρέπει να αναγνωρίζεται επίσημα ως τέτοια από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους.

3. Οι χρηματοδοτικές συνεισφορές που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο β) μπορούν να αφορούν μόνο:

- α) τις διοικητικές δαπάνες σύστασης του ταμείου αλληλοβοήθειας, με κατανομή σε τρία έτη κατ' ανώτατο όριο, κατά φθίνοντα τρόπο·
- β) τα ποσά που καταβάλλονται από το ταμείο αλληλοβοήθειας ως χρηματική αποζημίωση στους γεωργούς. Επιπλέον, η χρηματοδοτική συνεισφορά μπορεί να αφορά το επιτόκιο εμπορικών δανείων που συνάπτεται το ταμείο αλληλοβοήθειας με σκοπό την καταβολή της χρηματικής αποζημίωσης στους γεωργούς σε περίπτωση κρίσης.

Η στήριξη δυνάμει του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο β) χορηγείται μόνο για την κάλυψη απωλειών που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, ζωική ή φυτική ασθένεια, προσβολή από παράσιτα ή για μέτρο που εγκρίθηκε σύμφωνα με την οδηγία 2000/29/ΕΚ για την εξάλειψη ή συγκράτηση φυτικής ασθένειας ή παρασίτων ή περιβαλλοντικού συμβάντος, τα οποία κατέστρεψαν άνω του 30 % της μέσης ετήσιας παραγωγής του γεωργού κατά την προηγούμενη τριετία ή του μέσου όρου των τριών ετών που υπολογίζεται με βάση την προηγούμενη πενταετία, ύστερα από

αφαίρεση της υψηλότερης και της χαμηλότερης τιμής. Μπορούν να χρησιμοποιούνται δείκτες για τον υπολογισμό της ετήσιας παραγωγής του γεωργού. Η χρησιμοποιούμενη μέθοδος υπολογισμού οφείλει να επιτρέπει τον υπολογισμό της ετήσιας απώλειας ενός επιμέρους γεωργού σε ένα δεδομένο έτος.

Δεν πραγματοποιείται καμία συνεισφορά από δημόσιους πόρους στο αρχικό μετοχικό κεφάλαιο.

4. Όσον αφορά τις φυτικές ασθένειες, η χρηματική αποζημίωση βάσει του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο β) μπορεί να χορηγείται για τις ασθένειες που αναγράφονται στον κατάλογο ζωικών ασθενειών που καταρτίσθηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό για την Υγεία των Ζώων ή στο παράρτημα της απόφασης 2009/470/ΕΚ.

5. Η στήριξη περιορίζεται στο ανώτατο ποσοστό στήριξης που προβλέπεται στο παράρτημα II.

Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν τις δαπάνες που είναι επιλέξιμες για στήριξη επιβάλλοντας:

- α) ανώτατα όρια ανά ταμείο·
- β) κατάλληλα ανώτατα όρια ανά μονάδα.

Άρθρο 39

Εργαλείο σταθεροποίησης εισοδήματος

1. Η στήριξη βάσει του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο γ) χορηγείται μόνο όταν η μείωση του εισοδήματος υπερβαίνει το 30 % του μέσου ετήσιου εισοδήματος εκάστου γεωργού κατά την προηγούμενη τριετία ή του μέσου όρου τριετίας που υπολογίζεται με βάση την προηγούμενη πενταετία, ύστερα από αφαίρεση της υψηλότερης και της χαμηλότερης τιμής. Το εισόδημα για τους σκοπούς του άρθρου 36 παράγραφος 1 στοιχείο γ) αναφέρεται στο σύνολο των εσόδων που έχει ο γεωργός από την αγορά, συμπεριλαμβανομένης κάθε μορφής δημόσιας στήριξης, ύστερα από αφαίρεση του κόστους των εισροών. Οι ενισχύσεις από το ταμείο αλληλοβοήθειας στους γεωργούς αντισταθμίζουν την απώλεια εισοδήματος εντός του έτους κατά το οποίο ο παραγωγός καθίσταται επιλέξιμος για τη λήψη αυτής της ενίσχυσης, σε ποσοστό μικρότερο από 70 %.

2. Για να είναι επιλέξιμο για στήριξη, το σχετικό ταμείο αλληλοβοήθειας πρέπει:

- α) να είναι διαπιστευμένο από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία·
- β) να έχει διαφανή πολιτική για τις πληρωμές στο ταμείο και τις αναλήψεις από αυτό·
- γ) να έχει σαφείς κανόνες απόδοσης ευθυνών για τα χρέη που προκύπτουν·

3. Τα κράτη μέλη ορίζουν τους κανόνες που διέπουν τη σύσταση και τη διαχείριση των ταμείων αλληλοβοήθειας, ιδίως όσον αφορά τη χορήγηση αντισταθμιστικών ενισχύσεων στους γεωργούς σε περίπτωση κρίσης, καθώς και τη διαχείριση και παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους εν λόγω κανόνες. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κανόνες του ταμείου προβλέπουν ποινές σε περίπτωση αμέλειας από την πλευρά του γεωργού.

4. Οι χρηματοδοτικές συνεισφορές που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 1 στοιχείο γ) μπορούν να αφορούν μόνο:

- α) τις διοικητικές δαπάνες σύστασης του ταμείου αλληλοβοήθειας, με κατανομή σε τρία έτη κατ' ανώτατο όριο, κατά φθίνοντα τρόπο·
- β) τα ποσά που καταβάλλονται από το ταμείο αλληλοβοήθειας ως χρηματική αποζημίωση στους γεωργούς. Επιπλέον, η χρηματοδοτική συνεισφορά μπορεί να αφορά το επιτόκιο εμπορικών δανείων που συνάπτει το ταμείο αλληλοβοήθειας με σκοπό την καταβολή της χρηματικής αποζημίωσης στους γεωργούς σε περίπτωση κρίσης. Δεν πραγματοποιείται καμία συνεισφορά από δημόσιους πόρους στο αρχικό μετοχικό κεφάλαιο.

5. Η στήριξη περιορίζεται στο ανώτατο ποσοστό που καθορίζεται στο παράρτημα II.

Άρθρο 40

Χρηματοδότηση συμπληρωματικών εθνικών άμεσων ενισχύσεων για την Κροατία

1. Είναι δυνατή η χορήγηση στήριξης σε γεωργούς επιλέξιμους για συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013. Οι όροι που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο εφαρμόζονται επίσης στη στήριξη που χορηγείται δυνάμει του παρόντος άρθρου.

2. Η στήριξη που χορηγείται σε έναν γεωργό για τα έτη 2014, 2015 και 2016 δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ:

- α) του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων που εφαρμόζεται στην Κροατία για το σχετικό έτος, σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013· και
- β) του 45 % του αντίστοιχου επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων που εφαρμόζεται από το 2022.

3. Η ενωσιακή συνεισφορά στη στήριξη που χορηγείται δυνάμει του παρόντος άρθρου στην Κροατία για τα έτη 2014, 2015 και 2016 δεν υπερβαίνει το 20 % των αντίστοιχων συνολικών ετήσιων κονδυλίων της από το ΕΓΤΑΑ.

4. Το ποσοστό της συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ για τα συμπληρώματα άμεσων ενισχύσεων δεν υπερβαίνει το 80 %.

Άρθρο 41

Κανόνες για την εφαρμογή των μέτρων

Η Επιτροπή θεσπίζει, με εκτελεστικές πράξεις, κανόνες για την εφαρμογή των μέτρων της παρούσας ενότητας σχετικά με:

- α) τις διαδικασίες επιλογής των αρχών ή των φορέων που παρέχουν γεωργικές και δασοκομικές συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης ή υπηρεσίες διευκόλυνσης στη γεωργική εκμετάλλευση, καθώς και σχετικά με την προοδευτική μείωση των ενισχύσεων στο πλαίσιο του μέτρου παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών που προβλέπεται στο άρθρο 15·

- β) την αξιολόγηση από το κράτος μέλος της προόδου του επιχειρηματικού σχεδίου, των επιλογών ενίσχυσης, καθώς και των λεπτομερειών πρόσβασης σε άλλα μέτρα για νέους γεωργούς στο πλαίσιο του μέτρου ανάπτυξης γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων που προβλέπεται στο άρθρο 19·
- γ) τη μετατροπή σε μονάδες διαφορετικές από αυτές που χρησιμοποιούνται στο παράρτημα II και τους συντελεστές μετατροπής του ζωικού κεφαλαίου σε μονάδες ζωικού κεφαλαίου (ΜΖΚ) βάσει των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 28, 29, 33 και 34·
- δ) τη δυνατότητα χρήσης των συνήθων υποθέσεων για τις πρόσθετες δαπάνες και την απώλεια εισοδήματος στο πλαίσιο των μέτρων των άρθρων 28 έως 31, 33 και 34 και τα κριτήρια για τον υπολογισμό τους·
- ε) τον υπολογισμό του ποσού της στήριξης όταν μια πράξη είναι επιλέξιμη για στήριξη στο πλαίσιο περισσότερων του ενός μέτρων.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 84.

LEADER

Άρθρο 42

Ομάδες τοπικής δράσης LEADER

1. Εκτός από τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 οι ομάδες τοπικής δράσης μπορούν επίσης να εκτελούν επιπλέον καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί από τη διαχειριστική αρχή ή/και τον οργανισμό πληρωμών.
2. Οι ομάδες τοπικής δράσης μπορούν να ζητήσουν την πληρωμή προκαταβολής από τον αρμόδιο οργανισμό πληρωμών εάν η δυνατότητα αυτή προβλέπεται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης. Το ποσό της προκαταβολής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50 % της δημόσιας ενίσχυσης σε σχέση με τις δαπάνες λειτουργίας και εμπύχωσης.

Άρθρο 43

Σύνολο εργαλείων εκκίνησης LEADER

Η στήριξη για την τοπική ανάπτυξη του LEADER μπορεί επίσης να περιλαμβάνει ένα «σύνολο εργαλείων εκκίνησης LEADER» για τοπικές κοινότητες που δεν εφάρμοσαν το LEADER κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Το «σύνολο εργαλείων εκκίνησης LEADER» συνίσταται σε στήριξη για τη δημιουργία ικανοτήτων και μικρά πιλοτικά σχέδια. Η στήριξη βάσει του συνόλου εργαλείων εκκίνησης «LEADER» δεν πρέπει να εξαρτάται από την υποβολή μιας στρατηγικής για την τοπική ανάπτυξη LEADER.

Άρθρο 44

Δράσεις συνεργασίας LEADER

1. Η στήριξη που αναφέρεται στο άρθρο 35 παράγραφος 1, στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 χορηγείται σε

α) έργα συνεργασίας σε ένα κράτος μέλος (διατοπική συνεργασία) ή έργα συνεργασίας μεταξύ περιοχών σε διάφορα κράτη μέλη ή με περιοχές τρίτων χωρών (διακρατική συνεργασία).

β) προπαρασκευαστική τεχνική στήριξη σε έργα διατοπικής και διακρατικής συνεργασίας, υπό τον όρο ότι οι ομάδες τοπικής δράσης μπορούν να αποδείξουν ότι προβλέπουν την υλοποίηση συγκεκριμένου έργου.

2. Εκτός των άλλων ομάδων τοπικής δράσης, οι εταίροι σε ομάδα τοπικής δράσης στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ μπορούν να είναι:

α) ομάδα τοπικών δημοσίων και ιδιωτικών φορέων σε μια αγροτική περιοχή που υλοποιεί στρατηγική τοπικής ανάπτυξης, εντός ή εκτός της Ένωσης·

β) ομάδα τοπικών δημοσίων και ιδιωτικών εταιρών σε μη αγροτική περιοχή που υλοποιεί στρατηγική τοπικής ανάπτυξης.

3. Στις περιπτώσεις που δεν επιλέγονται έργα συνεργασίας από τις ομάδες τοπικής δράσης, τα κράτη μέλη θεσπίζουν ένα σύστημα συνεχούς εφαρμογής.

Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν τις εθνικές ή περιφερειακές διοικητικές διαδικασίες σχετικά με την επιλογή των διακρατικών έργων συνεργασίας, καθώς και κατάλογο των επιλέξιμων δαπανών το αργότερο δύο έτη μετά την ημερομηνία έγκρισης των οικείων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.

Η έγκριση έργων συνεργασίας από την αρμόδια αρχή πραγματοποιείται το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία υποβολής του έργου.

4. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα εγκεκριμένα έργα διακρατικής συνεργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Κοινές διατάξεις για διάφορα μέτρα

Άρθρο 45

Επενδύσεις

1. Για να είναι επιλέξιμη για στήριξη από το ΕΓΤΑΑ πριν από μια επένδυση γίνεται εκτίμηση της αναμενόμενης περιβαλλοντολογικής επίπτωσης με βάση τη συγκεκριμένη για την επένδυση νομοθεσία, όταν αυτή μπορεί να θίξει το περιβάλλον.

2. Οι επιλέξιμες για στήριξη από το ΕΓΤΑΑ δαπάνες περιορίζονται:

α) στην κατασκευή, απόκτηση, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής μίσθωσης, ή βελτίωση ακίνητης περιουσίας·

β) στην αγορά ή στη χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς νέων μηχανημάτων και εξοπλισμού μέχρι την αγοραστική αξία του περιουσιακού στοιχείου·

γ) σε γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις δαπάνες που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας. Οι μελέτες σκοπιμότητας παραμένουν επιλέξιμες δαπάνες ακόμη και όταν, βάσει των αποτελεσμάτων τους, δεν πραγματοποιούνται δαπάνες σύμφωνα με τα στοιχεία α) και β)·

δ) στις ακόλουθες επενδύσεις σε άυλα στοιχεία: απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων·

ε) σε δαπάνες κατάρτισης προγραμμάτων διαχείρισης δασών και ισοδύναμων μέσων.

3. Όσον αφορά τις γεωργικές επενδύσεις, η αγορά δικαιωμάτων γεωργικής παραγωγής, δικαιωμάτων ενίσχυσης, ζώων, ετήσιων φυτών και φύτευσης τους δεν είναι επιλέξιμη για επενδυτική στήριξη. Ωστόσο, σε περίπτωση αποκατάστασης γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές ή καταστροφικά φαινόμενα, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο β), οι δαπάνες αγοράς ζώων μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες.

4. Οι δικαιούχοι επενδυτικής στήριξης μπορούν να ζητήσουν την πληρωμή προκαταβολής ύψους μέχρι 50 % της δημόσιας ενίσχυσης που συνδέεται με την επένδυση από τους αρμόδιους οργανισμούς πληρωμών, εάν η δυνατότητα αυτή προβλέπεται από το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης.

5. Μπορεί να αποτελέσει επιλέξιμη δαπάνη το κεφάλαιο κίνησης που λειτουργεί επικουρικά και συνδέεται με νέα επένδυση στον αγροτικό ή δασοκομικό τομέα που λαμβάνει ενίσχυση από το ΕΓΤΑΑ μέσω χρηματοδοτικού μέσου που έχει θεσπισθεί σύμφωνα με το άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 Η εν λόγω επιλέξιμη δαπάνη δεν υπερβαίνει το 30 % του συνολικού ποσού της επιλέξιμης δαπάνης για την επένδυση. Το σχετικό αίτημα πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένο.

6. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που αφορούν συγκεκριμένα είδη επενδύσεων, ανατίθεται στην Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 83, σχετικά με τους όρους υπό τους οποίους άλλες δαπάνες που συνδέονται με συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης ή μεταχειρισμένο εξοπλισμό μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες και σχετικά με τον ορισμό των ειδών υποδομών ανανεώσιμης ενέργειας που δικαιούνται ενίσχυση.

Άρθρο 46

Επενδύσεις άρδευσης

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 45 του παρόντος κανονισμού, στην περίπτωση άρδευσης σε νέες και υφιστάμενες αρδευόμενες περιοχές, θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες μόνο οι επενδύσεις που πληρούν τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή διαχειριστικό σχέδιο λεκάνης απορροής ποταμού, όπως απαιτείται σύμφωνα με την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα, για το σύνολο της περιοχής στην οποία θα πραγματοποιηθεί η επένδυση καθώς και για οποιεσδήποτε άλλες περιοχές των οποίων το περιβάλλον ενδέχεται να διγεί από την επένδυση. Τα μέτρα που εφαρμόζονται στο πλαίσιο του διαχειριστικού σχεδίου λεκάνης απορροής ποταμού, σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα, και αφορούν τον γεωργικό τομέα έχουν προσδιορισθεί στο σχετικό πρόγραμμα μέτρων·

3. Εφαρμόζεται ή θα εφαρμοσθεί ως μέρος της επένδυσης υδρομέτρηση η οποία επιτρέπει τη μέτρηση της χρήσης ύδατος στο επίπεδο της στηριζόμενης επένδυσης·

4. Όταν μια επένδυση είναι σε βελτίωση υφιστάμενης αρδευτικής εγκατάστασης ή σε στοιχείο αρδευτικής υποδομής, έχει κριθεί εκ των προτέρων ότι συνεπάγεται δυνητική εξοικονόμηση ύδατος τουλάχιστον μεταξύ 5 και 25 %, σύμφωνα με τις τεχνικές παραμέτρους της υφιστάμενης εγκατάστασης ή υποδομής·

Αν μια επένδυση επηρεάζει υπόγεια ή επιφανειακά ύδατα, των οποίων η κατάσταση έχει κριθεί λιγότερο από καλή, στο σχετικό διαχειριστικό σχέδιο λεκάνης απορροής ποταμού για λόγους που άπτονται της ποσότητας του ύδατος:

α) η επένδυση διασφαλίζει πραγματική μείωση της χρήσης ύδατος στο επίπεδό της, ανερχόμενη τουλάχιστον στο 50 % της δυνητικής εξοικονόμησης ύδατος που καθίσταται δυνατή χάρη σε αυτή· και

β) σε περίπτωση επένδυσης σε μία και μόνο αγροτική εκμετάλλευση, η εν λόγω επένδυση επιφέρει μείωση της συνολικής χρήσης ύδατος από την εκμετάλλευση ανερχόμενη επίσης τουλάχιστον στο 50 % της δυνητικής εξοικονόμησης ύδατος που καθίσταται δυνατή στο επίπεδό της. Στη συνολική χρήση ύδατος από την εκμετάλλευση περιλαμβάνονται τα ύδατα που πωλούνται από αυτή.

Ουδείς εκ των όρων της παραγράφου 4 ισχύει σε επένδυση πραγματοποιούμενη σε υφιστάμενη εγκατάσταση που επηρεάζει αποκλειστικά και μόνο την ενεργειακή απόδοση ή σε επένδυση για τη δημιουργία ταμιευτήρα ή σε επένδυση για τη χρήση ανακυκλωμένων υδάτων που δεν επηρεάζει υπόγεια ή επιφανειακά ύδατα.

5. Επένδυση συνεπαγόμενη καθαρή αύξηση της αρδευόμενης έκτασης, η οποία επηρεάζει ένα δεδομένο σύστημα υπόγειων ή επιφανειακών υδάτων είναι επιλέξιμη μόνο εάν:

α) η κατάσταση του εν λόγω συστήματος δεν έχει κριθεί λιγότερο από καλή στο σχετικό διαχειριστικό σχέδιο λεκάνης απορροής ποταμού, για λόγους που άπτονται της ποσότητας του ύδατος· και

β) από περιβαλλοντική ανάλυση, που είτε διεξάγεται ή εγκρίνεται από την αρμόδια αρχή και μπορεί επίσης να αναφέρεται σε ομάδες εκμεταλλεύσεων, προκύπτει ότι η επένδυση δεν θα έχει ως αποτέλεσμα σημαντικές αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Περιοχές που προσδιορίζονται και αιτιολογούνται στο σχέδιο οι οποίες δεν αρδεύονται αλλά στις οποίες λειτουργούσε στο πρόσφατο παρελθόν εγκατάσταση άρδευσης, μπορούν να θεωρηθούν ως αρδευόμενες περιοχές για τον υπολογισμό της καθαρής αύξησης της αρδευόμενης περιοχής.

6. Κατά παρέκκλιση από το σημείο α) της παραγράφου 5 οι επενδύσεις που έχουν ως αποτέλεσμα καθαρή αύξηση της αρδευόμενης περιοχής μπορούν να είναι, μολοντούτο, επιλέξιμες εφόσον:

- α) η επένδυση συνδυάζεται με επένδυση για βελτίωση υφιστάμενης αρδευτικής εγκατάστασης ή στοιχείου αρδευτικής υποδομής εάν κριθεί εκ των προτέρων ότι συνεπάγεται δυναμική εξοικονόμηση ύδατος τουλάχιστον μεταξύ 5 και 25 % σύμφωνα με τις τεχνικές παραμέτρους της υφιστάμενης εγκατάστασης ή υποδομής και
- β) η επένδυση εξασφαλίζει σημαντική μείωση της χρήσης ύδατος, σε επίπεδο συνολικής δαπάνης, που είναι ίση με τουλάχιστον 50 % της δυναμικής εξοικονόμησης ύδατος η οποία καθίσταται δυνατή από την επένδυση στην υπάρχουσα αρδευτική εγκατάσταση ή σε στοιχείο της υποδομής.

Επιπλέον, και ως εξαίρεση, ο όρος της παραγράφου 5 στοιχείο α) δεν εφαρμόζεται για τις επενδύσεις για τη θέση σε λειτουργία νέας εγκατάστασης που εφοδιάζεται με νερό από υπάρχοντα ταμιευτήρα εγκεκριμένο από τα αρμόδιες αρχές πριν από την 31η Οκτωβρίου 2013, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ο εν λόγω ταμιευτήρας προσδιορίζεται στο σχετικό διαχειριστικό σχέδιο λεκάνης απορροής ποταμού και υπόκειται στις απαιτήσεις ελέγχου που εκτίθενται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 στοιχείο ε) της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα·
- την 31η Οκτωβρίου 2013 ίσχυε είτε όριο για τη μέγιστη υδροληψία από τον ταμιευτήρα είτε ελάχιστο επίπεδο ροής των υδάτων που επηρεάζονται από τον ταμιευτήρα·
- το εν λόγω μέγιστο όριο ή κατώτατο επίπεδο ροής συμμορφούται προς τις προϋποθέσεις του άρθρου 4 της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα· και
- η εν λόγω επένδυση δεν συνεπάγεται υδροληψίες, πέραν του ανωτάτου ορίου που ίσχυε την 31η Οκτωβρίου 2013, ή μείωση του κατώτατου επιπέδου ροής στα επηρεαζόμενα ύδατα, κάτω του ελάχιστου απαιτούμενου επιπέδου που ίσχυε την 31η Οκτωβρίου 2013.

Άρθρο 47

Κανόνες για τις εκτατικές ενισχύσεις

1. Ο αριθμός των εκταρίων στα οποία εφαρμόζεται η δέσμευση σύμφωνα με τα άρθρα 28, 29 και 34 μπορεί να διαφέρει από έτος σε έτος, εάν:

- α) η δυνατότητα αυτή προβλέπεται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης·

β) η εν λόγω δέσμευση δεν ισχύει για καθορισμένα αγροτεμάχια· και

γ) δεν διατρέχει κίνδυνο η επίτευξη του στόχου της δέσμευσης.

2. Όταν το σύνολο ή μέρος της έκτασης για την οποία έχει αναληφθεί δέσμευση ή ολόκληρη η γεωργική εκμετάλλευση μεταβιβάζεται σε άλλο πρόσωπο κατά την περίοδο για την οποία έχει αναληφθεί η δέσμευση, η δέσμευση, ή μέρος αυτής που αντιστοιχεί στη μεταβιβαζόμενη έκταση, μπορεί να αναληφθεί για την υπόλοιπη περίοδο από το εν λόγω άλλο πρόσωπο ή να λήξει και δεν μπορεί να απαιτηθεί επιστροφή της ενίσχυσης για την περίοδο κατά την οποία η δέσμευση ήταν σε ισχύ.

3. Εάν ο δικαιούχος αδυνατεί να συνεχίσει να εκπληρώνει τις δεσμεύσεις που ανέλαβε επειδή η εκμετάλλευσή του ή μέρος της εκμετάλλευσής αναδιατάσσεται, ή αποτελεί αντικείμενο μέτρων δημοσίου αναδιασμού ή άλλων μέτρων αναδιασμού εγκεκριμένων από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την προσαρμογή των δεσμεύσεων στη νέα κατάσταση της εκμετάλλευσής. Εάν η προσαρμογή αυτή αποδειχθεί ανέφικτη, η δέσμευση παύει να ισχύει χωρίς να ζητείται επιστροφή για την περίοδο κατά την οποία η δέσμευση ήταν σε ισχύ.

4. Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 δεν απαιτείται επιστροφή της εισπραχθείσας ενίσχυσης.

5. Η παράγραφος 2 σχετικά με τις περιπτώσεις μεταβίβασης ολόκληρης της εκμετάλλευσής και η παράγραφος 4 εφαρμόζονται επίσης στις δεσμεύσεις δυνάμει του άρθρου 33.

6. Για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων που αφορούν εκτάσεις και να διασφαλιστούν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 83, σχετικά με τους όρους που ισχύουν για τη μετατροπή ή την προσαρμογή δεσμεύσεων δυνάμει των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 28, 29, 33 και 34 και σχετικά με τον προσδιορισμό των λοιπών περιπτώσεων, στις οποίες δεν απαιτείται επιστροφή της ενίσχυσης.

Άρθρο 48

Ρήτρα αναθεώρησης

Προβλέπεται ρήτρα αναθεώρησης για δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί σύμφωνα με τα άρθρα 28, 29, 33 και 34, προκειμένου να διασφαλισθεί η προσαρμογή τους σε περίπτωση τροποποιήσεων στα σχετικά υποχρεωτικά πρότυπα, απαιτήσεις ή υποχρεώσεις που αναφέρονται στα εν λόγω άρθρα, πέραν των οποίων εκτείνονται οι δεσμεύσεις. Αυτή η ρήτρα καλύπτει επίσης τις απαιτούμενες προσαρμογές για να αποφευχθεί η διπλή χρηματοδότηση των πρακτικών που προβλέπονται στο άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 σε περίπτωση τροποποίησης των πρακτικών αυτών.

Οι δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί σύμφωνα με τα άρθρα 28, 29, 33 και 34, οι οποίες εκτείνονται πέραν της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου περιλαμβάνουν ρήτρα αναθεώρησης, προκειμένου να καθίσταται δυνατή η προσαρμογή τους στο νομικό πλαίσιο της επόμενης προγραμματικής περιόδου.

Εάν η προσαρμογή δεν είναι αποδεκτή από τον δικαιούχο, η δέσμευση παύει να ισχύει χωρίς να απαιτείται επιστροφή για την περίοδο κατά την οποία η δέσμευση ήταν σε ισχύ.

Άρθρο 49

Επιλογή των δράσεων

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 34 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 η διαχειριστική αρχή του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης καθορίζει τα κριτήρια επιλογής πράξεων κατόπιν διαβούλευσης με την επιτροπή παρακολούθησης. Τα κριτήρια επιλογής αποσκοπούν να διασφαλίσουν την ίση μεταχείριση των αιτούντων, την καλύτερη χρήση των χρηματοδοτικών πόρων και τη στόχευση των μέτρων σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη. Κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής λαμβάνεται υπόψη η αρχή της αναλογικότητας όσον αφορά το μέγεθος της πράξης.

2. Η αρχή του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνη για την επιλογή πράξεων διασφαλίζει ότι, με την εξαίρεση των πράξεων δυνάμει των άρθρων 28 έως 31, 33 έως 34 και 36 έως 39, οι πράξεις επιλέγονται σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και βάσει διαφανούς και απόλυτα τεκμηριωμένης διαδικασίας.

3. Εάν ενδείκνυται, οι δικαιούχοι μπορούν να επιλέγονται βάσει προκήρυξης, με εφαρμογή κριτηρίων οικονομικής και περιβαλλοντικής αποδοτικότητας.

Άρθρο 50

Ορισμός αγροτικής περιοχής

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, η διαχειριστική αρχή ορίζει την «αγροτική περιοχή» σε επίπεδο προγράμματος. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν τέτοιο ορισμό για μέτρο ή τύπο πράξης δικαιολογώντας την απόφασή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Τεχνική βοήθεια και δικτύωση

Άρθρο 51

Χρηματοδότηση της τεχνικής βοήθειας

1. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 το ΕΓΤΑΑ μπορεί να χρησιμοποιεί έως και το 0,25 % των ετήσιων κονδυλίων του για χρηματοδότηση των δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 58 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 συμπεριλαμβανομένων των δαπανών σύστασης και λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης που αναφέρεται στο άρθρο 52 και του δικτύου των ΕΣΚ που αναφέρεται στο άρθρο 53 κατόπιν πρωτοβουλίας της Επιτροπής και/ή εξ ονόματός της.

Το ΕΓΤΑΑ μπορεί επίσης να χρηματοδοτεί τις δράσεις που προβλέπονται στο άρθρο 41 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ σε σχέση με τις ενδείξεις και τα σύμβολα του συστήματος ποιότητας της Ένωσης.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων (ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 1).

Οι δράσεις αυτές εκτελούνται σύμφωνα με το άρθρο 58 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾, καθώς και άλλων διατάξεων του εν λόγω κανονισμού και των εκτελεστικών διατάξεών του που εφαρμόζονται σε αυτή τη μορφή εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

2. Με πρωτοβουλία των κρατών μελών, έως και 4 % του συνολικού ποσού κάθε προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης μπορεί να διατίθεται στις δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1303/2013 καθώς και στις δαπάνες που αφορούν προπαρασκευαστικές εργασίες οριοθέτησης των περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα που αναφέρονται στο άρθρο 32.

Οι δαπάνες σχετικά με το φορέα πιστοποίησης που αναφέρεται στο άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 δεν είναι επιλέξιμες δυνάμει της παρούσας παραγράφου.

Εντός του ορίου του 4 %, ένα ποσό θα διατηρηθεί για τη σύσταση και λειτουργία του εθνικού αγροτικού δικτύου που αναφέρεται στο άρθρο 54.

3. Στην περίπτωση προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης που καλύπτουν τόσο λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες όσο και άλλες περιφέρειες, το ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ για τεχνική βοήθεια που αναφέρεται στο άρθρο 59 παράγραφος 3 μπορεί να καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τον επικρατέστερο τύπο περιφερειών, κατά τον αριθμό τους, στο πρόγραμμα.

Άρθρο 52

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης

1. Σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 1 δημιουργείται Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Αγροτική Ανάπτυξη με σκοπό τη δικτύωση των εθνικών δικτύων, οργανισμών και διοικήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης σε επίπεδο Ένωσης.

2. Η δικτύωση μέσω του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Αγροτική Ανάπτυξη έχει ως στόχο:

- α) την ενίσχυση της συμμετοχής όλων των ενδιαφερομένων μερών, ιδίως από τους τομείς της γεωργίας και της δασοπονίας και άλλων φορέων από αγροτικές περιοχές, στην υλοποίηση της αγροτικής ανάπτυξης·
- β) τη βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης·
- γ) τη συμβολή στην ενημέρωση του ευρύτερου κοινού για τα οφέλη της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης.
- δ) τη στήριξη της αξιολόγησης των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

3. Τα καθήκοντα του δικτύου είναι τα εξής:
- η συλλογή, ανάλυση και διάδοση πληροφοριών για τη δράση στο πεδίο της αγροτικής ανάπτυξης·
 - η παροχή στήριξης κατά τις διαδικασίες αξιολόγησης και κατά τη συλλογή και διαχείριση των δεδομένων·
 - η συλλογή, παγίωση και διάδοση, σε επίπεδο Ένωσης, καλών πρακτικών αγροτικής ανάπτυξης, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις μεθοδολογίες και τα εργαλεία αξιολόγησης·
 - η σύσταση και λειτουργία θεματικών ομάδων και/ή εργαστηρίων με σκοπό τη διευκόλυνση της ανταλλαγής τεχνογνωσίας και τη στήριξη της εφαρμογής και παρακολούθησης και την περαιτέρω ανάπτυξη της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης·
 - η παροχή πληροφοριών για τις εξελίξεις στις αγροτικές περιοχές της Ένωσης και στις τρίτες χώρες·
 - η διοργάνωση συσκέψεων και σεμιναρίων σε επίπεδο Ένωσης για όσους συμμετέχουν ενεργά στην αγροτική ανάπτυξη·
 - η στήριξη των εθνικών δικτύων και των πρωτοβουλιών διακρατικής συνεργασίας, καθώς και της ανταλλαγής εμπειριών όσον αφορά τις δράσεις στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης με δίκτυα σε τρίτες χώρες·
 - ειδικά για τις ομάδες τοπικής δράσης:
 - η δημιουργία συνέργειας με τις δραστηριότητες που διεξάγονται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο ή σε αμφότερα από τα αντίστοιχα δίκτυα σχετικά με τις δράσεις δημιουργίας ικανοτήτων και την ανταλλαγή εμπειριών· και
 - η συνεργασία με τους φορείς δικτύωσης και τεχνικής βοήθειας για την τοπική ανάπτυξη οι οποίοι συστάθηκαν από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΕΤΘΑ όσον αφορά τις οικείες δραστηριότητες τοπικής ανάπτυξης και τη διακρατική συνεργασία.
4. Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, καθορίζει την οργανωτική δομή και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Αγροτική Ανάπτυξη. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 84.

Άρθρο 53

Δίκτυο ΕΣΚ

1. Δημιουργείται δίκτυο ΕΣΚ με σκοπό τη στήριξη των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας όπως αναφέρεται στο άρθρο 55, σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 1. Το εν λόγω δίκτυο θα καταστήσει δυνατή τη δικτύωση των επιχειρησιακών ομάδων, των συμβουλευτικών υπηρεσιών και των ερευνητών.

2. Ο στόχος του δικτύου ΕΣΚ είναι:
- η διευκόλυνση της ανταλλαγής τεχνογνωσίας και βέλτιστων πρακτικών·
 - η καθιέρωση διαλόγου μεταξύ των γεωργών και της ερευνητικής κοινότητας και η διευκόλυνση της συμπερίληψης όλων των ενδιαφερόμενων φορέων στη διαδικασία ανταλλαγής γνώσεων.
3. Τα καθήκοντα του δικτύου ΕΣΚ είναι:
- η παροχή υπηρεσιών γραφείου τεχνικής υποστήριξης και η παροχή πληροφοριών σε κύριους φορείς σχετικά με τις ΕΣΚ·
 - η ενθάρρυνση της σύστασης επιχειρησιακών ομάδων και η ενημέρωση σχετικά με τις ευκαιρίες που παρέχουν οι πολιτικές της Ένωσης·
 - η διευκόλυνση της εφαρμογής πρωτοβουλιών συμπλεγμάτων φορέων (clusters) και πιλοτικών έργων ή έργων επίδειξης, τα οποία είναι δυνατόν να αφορούν, μεταξύ άλλων:
 - την αύξηση της γεωργικής παραγωγικότητας, της οικονομικής βιωσιμότητας, των επιδόσεων και της απόδοσης των πόρων·
 - την καινοτομία προς στήριξη της βιοοικονομίας·
 - τη βιοποικιλότητα, τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων, τη λειτουργικότητα του εδάφους και την αειφόρο διαχείριση των υδάτων·
 - τα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες για την ολοκληρωμένη αλυσίδα εφοδιασμού·
 - τη δημιουργία νέων ευκαιριών για προϊόντα και αγορές για τους παραγωγούς πρωτογενών προϊόντων·
 - την ποιότητα των τροφίμων, την ασφάλεια των τροφίμων και την υγιεινή διατροφή·
 - τη μείωση των μετασυλλεκτικών απωλειών και της κατασπατάλησης τροφίμων.
 - η συλλογή και τη διάδοση πληροφοριών στο πεδίο των ΕΣΚ, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών πορισμάτων και νέων τεχνολογιών σχετικά με την καινοτομία και την ανταλλαγή γνώσεων, καθώς και των ανταλλαγών στον τομέα της καινοτομίας με τρίτες χώρες.

4. Η Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, θεσπίζει την οργανωτική δομή και τη λειτουργία του δικτύου των ΕΣΚ. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 84.

Άρθρο 54

Εθνικό αγροτικό δίκτυο

1. Κάθε κράτος μέλος δημιουργεί ένα εθνικό αγροτικό δίκτυο, στο οποίο συμμετέχουν οι οργανισμοί και οι διοικητικές υπηρεσίες που εμπλέκονται στην αγροτική ανάπτυξη. Οι συμπράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 αποτελούν επίσης μέρος του εθνικού αγροτικού δικτύου.

Τα κράτη μέλη με περιφερειακά προγράμματα μπορούν να υποβάλουν προς έγκριση ειδικό πρόγραμμα για τη δημιουργία και λειτουργία του εθνικού τους αγροτικού δικτύου.

2. Η δικτύωση μέσω του εθνικού αγροτικού δικτύου έχει ως στόχο:

- α) την αύξηση της συμμετοχής των ενδιαφερομένων μερών στην υλοποίηση της αγροτικής ανάπτυξης·
- β) τη βελτίωση της ποιότητας εφαρμογής των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης·
- γ) την ενημέρωση του ευρύτερου κοινού και των δυνητικών δικαιούχων για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης και τις ευκαιρίες χρηματοδότησης·
- δ) την προώθηση της καινοτομίας στη γεωργία, την παραγωγή τροφίμων, τη δασοπονία και τις αγροτικές περιοχές.

3. Η στήριξη του ΕΓΤΑΑ βάσει του άρθρου 51 παράγραφος 3 χρησιμοποιείται:

- α) για τις δομές που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία του δικτύου·
- β) για την προετοιμασία και υλοποίηση σχεδίου δράσης που καλύπτει τουλάχιστον τα ακόλουθα:
 - i) τη συγκέντρωση παραδειγμάτων έργων που καλύπτουν όλες τις προτεραιότητες των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης
 - ii) τη διευκόλυνση θεματικών και αναλυτικών ανταλλαγών μεταξύ των φορέων αγροτικής ανάπτυξης, την ανταλλαγή και διάδοση των πορισμάτων·
 - iii) δραστηριότητες κατάρτισης και δικτύωσης για τις ομάδες τοπικής δράσης, και ιδίως τεχνική βοήθεια για τη διατοπική και διακρατική συνεργασία, τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των ομάδων τοπικής δράσης και την αναζήτηση εταίρων για το μέτρο που αναφέρεται στο άρθρο 35·
- iv) δραστηριότητες δικτύωσης για συμβούλους και υπηρεσίες στήριξης της καινοτομίας·
- v) δραστηριότητες ανταλλαγής και διάδοσης των πορισμάτων σχετικά με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση·

vi) ένα επικοινωνιακό σχέδιο, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και πληροφόρησης σχετικά με το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης σε συμφωνία με τις διαχειριστικές αρχές και δραστηριότητες πληροφόρησης και επικοινωνίας που στοχεύουν ένα ευρύτερο κοινό·

vii) πρόβλεψη για συμμετοχή και συμβολή στις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης.

4. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κανόνων για τη σύσταση και λειτουργία των εθνικών αγροτικών δικτύων και το περιεχόμενο των ειδικών προγραμμάτων που προβλέπονται στην παράγραφο 1. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 84.

ΠΤΛΟΣ IV

ΕΣΚ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Άρθρο 55

Σκοποί

1. Οι ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας:

- α) προωθούν την αποδοτική, οικονομικά βιώσιμη χρήση των πόρων, την παραγωγικότητα, την ανταγωνιστικότητα, τις χαμηλές εκπομπές, τη φιλικότητα προς το κλίμα και την ανθεκτικότητα στον τομέα της γεωργίας και της δασοπονίας, την επιδίωξη γεωργοοικολογικών συστημάτων παραγωγής σε αρμονία με τους βασικούς φυσικούς πόρους από τους οποίους εξαρτάται η γεωργία και η δασοκομία·
- β) συμβάλλουν στη διασφάλιση του σταθερού και αιεφόρου εφοδιασμού τροφίμων, ζωοτροφών και βιοϋλικών, τόσο υφιστάμενων όσο και νέων·
- γ) βελτιώνουν τις διαδικασίες προστασίας του περιβάλλοντος, προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος και μετριασμού της·
- δ) γεφυρώνουν το χάσμα μεταξύ της έρευνας, των γνώσεων και της τεχνολογίας αιχμής και των γεωργών, των χειριστών των δασών, των αγροτικών κοινοτήτων, των επιχειρήσεων, των ΜΚΟ και των συμβουλευτικών υπηρεσιών.

2. Οι ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας επιδιώκουν να επιτύχουν τους στόχους τους μέσω:

- α) της δημιουργίας προστιθέμενης αξίας με καλύτερη διασύνδεση της έρευνας και των γεωργικών πρακτικών, και ενθάρρυνση της ευρύτερης χρήσης των διαθέσιμων μέτρων καινοτομίας·

β) της προώθησης της ταχύτερης και ευρύτερης μεταφοράς καινοτόμων λύσεων στην πράξη· και

γ) της ενημέρωσης της επιστημονικής κοινότητας σχετικά με τις ερευνητικές ανάγκες της γεωργικής πρακτικής.

3. Το ΕΓΤΑΑ συμβάλλει στην επίτευξη των σκοπών των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας μέσω της στήριξης, σύμφωνα με το άρθρο 35, των επιχειρησιακών ομάδων των ΕΣΚ που αναφέρονται στο άρθρο 56 και του δικτύου των ΕΣΚ που αναφέρεται στο άρθρο 53.

Άρθρο 56

Επιχειρησιακές ομάδες

1. Οι επιχειρησιακές ομάδες των ΕΣΚ αποτελούν μέρος των ΕΣΚ για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας. Συστήνονται από ενδιαφερόμενους φορείς, όπως γεωργούς, ερευνητές, συμβούλους και επιχειρήσεις που εμπλέκονται στους τομείς της γεωργίας και των τροφίμων που μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων των ΕΣΚ.

2. Οι επιχειρησιακές ομάδες των ΕΣΚ θεσπίζουν εσωτερικές διαδικασίες που εξασφαλίζουν τη διαφάνεια της λειτουργίας και της λήψης αποφάσεων τους και αποφεύγουν καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων.

3. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν στο πλαίσιο των προγραμμάτων τους σε ποιο βαθμό θα στηρίξουν τις επιχειρησιακές ομάδες.

Άρθρο 57

Καθήκοντα επιχειρησιακών ομάδων

1. Οι επιχειρησιακές ομάδες των ΕΣΚ καταρτίζουν σχέδιο που περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- α) περιγραφή του καινοτόμου έργου που πρόκειται να αναπτυχθεί, να τεθεί υπό δοκιμή, να προσαρμοστεί ή να υλοποιηθεί·
- β) περιγραφή των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και της συμβολής στο στόχο των ΕΣΚ για ενίσχυση της παραγωγικότητας και της βιώσιμης διαχείρισης των πόρων.

2. Κατά την υλοποίηση των καινοτόμων έργων τους, οι επιχειρησιακές ομάδες:

- α) λαμβάνουν αποφάσεις για την ανάπτυξη και υλοποίηση καινοτόμων δράσεων· και
- β) υλοποιούν καινοτόμες δράσεις, μέσω μέτρων που χρηματοδοτούνται από τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

3. Οι επιχειρησιακές ομάδες διαδίδουν τα αποτελέσματα του έργου τους, ιδίως μέσω του δικτύου των ΕΣΚ.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 58

Πόροι και κατανομή τους

1. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 5, 6 και 7 του παρόντος άρθρου, το συνολικό ποσό της στήριξης της Ένωσης στην αγροτική ανάπτυξη δυνάμει του παρόντος κανονισμού για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2014 έως 31 Δεκεμβρίου 2020 είναι 84 936 εκατομμύρια EUR, σε τιμές του 2011, σύμφωνα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για τα έτη 2014 έως 2020.

2. Το 0,25 % των πόρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διατίθεται στην τεχνική βοήθεια για την Επιτροπή, όπως αναφέρεται στο άρθρο 51 παράγραφος 1.

3. Για λόγους προγραμματισμού και επακόλουθης εγγραφής τους στο γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υπόκεινται σε τιμαριθμική αναπροσαρμογή 2 % ετησίως.

4. Η ετήσια κατανομή ανά κράτος μέλος των ποσών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ύστερα από αφαίρεση του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 2 καθορίζεται στο Παράρτημα Ι.

5. Τα κονδύλια που μεταφέρει το κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 αφαιρούνται από τα ποσά που χορηγούνται στο κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 4.

6. Τα κονδύλια που μεταφέρονται στο ΕΓΤΑΑ κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 παράγραφος 2 και του άρθρου 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και τα κονδύλια που μεταφέρονται στο ΕΓΤΑΑ κατ' εφαρμογή του άρθρου 10β και του άρθρου 136 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009⁽¹⁾ του Συμβουλίου για το ημερολογιακό έτος 2013 περιλαμβάνονται επίσης στην ετήσια κατανομή που αναφέρεται στην παράγραφο 4.

7. Για να ληφθούν υπόψη οι εξελίξεις σχετικά με την ετήσια κατανομή που προβλέπεται στην παράγραφο 4, περιλαμβανομένων των μεταφορών που προβλέπονται στις παραγράφους 5 και 6· για την διεκπεραίωση τεχνικών προσαρμογών χωρίς τροποποίηση των συνολικών χορηγήσεων· ή για να ληφθεί υπόψη τυχόν άλλη τροποποίηση που θα προβλεφθεί από νομοθετική πράξη μετά την έκδοση του παρόντος κανονισμού, ανατίθεται στην Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 83 προκειμένου να αναθεωρούνται τα ανώτατα όρια που προβλέπονται στο Παράρτημα Ι.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου της 19ης Ιανουαρίου 2009 σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, (ΕΚ) αριθ. 247/2006, (ΕΚ) αριθ. 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 (ΕΕ L 30 της 31.1.2009, σ. 16).

8. Για τους σκοπούς της κατανομής του αποθεματικού επιδόσεων που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 τα διαθέσιμα έσοδα για ειδικό προορισμό που συγκεντρώνονται σύμφωνα με το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 για το ΕΓΤΑΑ, προστίθεται στα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Τα εν λόγω διαθέσιμα έσοδα για ειδικό προορισμό χορηγούνται στα κράτη μέλη ανάλογα με το μερίδιό τους στο συνολικό ποσό ενίσχυσης από το ΕΓΤΑΑ.

Άρθρο 59

Συνεισφορά του Ταμείου

1. Η απόφαση έγκρισης προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης καθορίζει την ανώτατη συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ στο πρόγραμμα. Η απόφαση προσδιορίζει σαφώς, εάν χρειάζεται, τις πιστώσεις που διατίθενται στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες.

2. Η συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ υπολογίζεται με βάση το ποσό της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης.

3. Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης καθορίζουν ένα ενιαίο ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ που ισχύει για όλα τα μέτρα. Όπου εφαρμόζεται, καθορίζεται ξεχωριστό ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, τις άκρως απόκεντρες περιοχές και για τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2019/93 καθώς και τις περιφέρειες μετάβασης. Το ανώτατο ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ είναι:

- α) το 85 % των επιλέξιμων δημόσιων δαπανών στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, στις άκρως απόκεντρες περιοχές και στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2019/93·
- β) το 75 % των επιλέξιμων δημόσιων δαπανών για όλες τις περιφέρειες των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ για την περίοδο 2007-2013 ήταν χαμηλότερο του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-25 για την περίοδο αναφοράς αλλά των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ είναι ανώτερο του 75 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ-27,
- γ) το 63 % των επιλέξιμων δημόσιων δαπανών για τις περιφέρειες μετάβασης εκτός όσων αναφέρονται στο στοιχείο β) της παρούσας παραγράφου,
- δ) το 53 % των επιλέξιμων δημόσιων δαπανών στις άλλες περιφέρειες.

Το ελάχιστο ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ είναι 20 %.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3, η ανώτατη συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ είναι:

- α) 80 % για τα μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 14, 27 και 35, για την τοπική ανάπτυξη LEADER που αναφέρεται στο άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και για τις πράξεις δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο i). Το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξηθεί σε 90 % το ανώτατο για τα προγράμματα στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, στις

άκρως απόκεντρες περιοχές, στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους, κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2019/93 και στις περιφέρειες μετάβασης που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχεία β) και γ),

- β) 75 % για δράσεις που συμβάλλουν στους περιβαλλοντικούς στόχους και το μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και την προσαρμογή, σύμφωνα με το άρθρο 17, το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), τα άρθρα 28, 29, 30, 31 και 34.
- γ) 100 % για τα χρηματοδοτικά μέσα σε επίπεδο ΕΕ που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013·
- δ) το ποσοστό συνεισφοράς που εφαρμόζεται στο οικείο μέτρο αυξημένο κατά 10 ακόμα ποσοστιαίες μονάδες για τις συνεισφορές στα χρηματοδοτικά μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.
- ε) 100 % για τις πράξεις που λαμβάνουν χρηματοδότηση από κονδύλια που μεταφέρονται στο ΕΓΤΑΑ κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 παράγραφος 2 και του άρθρου 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013
- στ) 100 % για ποσό 500 εκατομμυρίων EUR σε τιμές του 2011 που χορηγείται στην Πορτογαλία και για ποσό 7 εκατομμυρίων EUR σε τιμές του 2011 που χορηγείται στην Κύπρο, εφόσον τα εν λόγω κράτη μέλη λαμβάνουν χρηματοδοτική συνδρομή σύμφωνα με τα άρθρα 136 και 143 ΣΛΕΕ την 1η Ιανουαρίου 2014 ή αργότερα, ως το 2016, οπότε θα επανεκτιμηθεί η εφαρμογή αυτής της διάταξης.
- ζ) Για τα τη μέλη που θα λάβουν την 1η Ιανουαρίου 2014 ή αργότερα χρηματοδοτική συνδρομή σύμφωνα με τα άρθρα 136 και 143 ΣΛΕΕ, το ποσοστό της συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ που απορρέει από την εφαρμογή του άρθρου 24 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 μπορεί να αυξηθεί κατά επί πλέον 10 ποσοστιαίες μονάδες, έως το μέγιστο του 95 %, για δαπάνες που πρέπει να πληρωθούν από αυτά τα κράτη μέλη τα πρώτα δύο έτη της εφαρμογής του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης. Το ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ που θα ήταν εφαρμοστέο χωρίς αυτήν την παρέκκλιση τηρείται για τη συνολική δημόσια δαπάνη κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

5. Τουλάχιστον το 5 %, και στην περίπτωση της Κροατίας το 2,5 %, της συνολικής συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης προορίζεται για το LEADER.

6. Το 30 % τουλάχιστον της συνολικής συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης προορίζεται για μέτρα των ακόλουθων άρθρων: του άρθρου 17, σχετικά με επενδύσεις που αφορούν το περιβάλλον και το κλίμα· των άρθρων 21, 28, 29 και 30, με την εξαίρεση των ενισχύσεων που αφορούν την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα· και των άρθρων 31, 32 και 34.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στις άκρως αποκεντρωμένες περιοχές και τα υπερπόντια εδάφη των κρατών μελών.

7. Όταν κράτος μέλος υποβάλει και εθνικό πρόγραμμα και δέσμη περιφερειακών προγραμμάτων, η παράγραφος 5 και 6 δεν εφαρμόζεται στο εθνικό πρόγραμμα. Η συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ στα εθνικά προγράμματα λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του ποσοστού που αναφέρεται στην παράγραφο 5 και 6 για κάθε περιφερειακό πρόγραμμα, κατά τον λόγο του μεριδίου του περιφερειακού αυτού προγράμματος στην εθνική χρηματοδότηση.

8. Οι δαπάνες που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ δεν συγχρηματοδοτούνται με συνεισφορά των διαρθρωτικών ταμείων, του Ταμείου Συνοχής ή οποιουδήποτε άλλου ενωσιακού χρηματοδοτικού μέσου.

9. Οι δημόσιες δαπάνες για ενισχύσεις σε επιχειρήσεις τηρούν τα όρια ενισχύσεων που προβλέπονται σε σχέση με τις κρατικές ενισχύσεις, εκτός αντίθετων διατάξεων του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 60

Επιλεξιμότητα δαπανών

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 65 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 σε περιπτώσεις μέτρων έκτακτης ανάγκης λόγω φυσικών καταστροφών, τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης μπορούν να προβλέπουν ότι η επιλεξιμότητα των δαπανών που σχετίζονται με τροποποιήσεις του προγράμματος μπορεί να αρχίσει από την ημερομηνία εκδήλωσης της φυσικής καταστροφής.

2. Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ μόνον εάν πραγματοποιούνται για πράξεις που έχουν αποφασισθεί από τη διαχειριστική αρχή του σχετικού προγράμματος ή υπ' ευθύνη της, σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 49.

Εξαιρουμένων των γενικών εξόδων, όπως ορίζεται στο άρθρο 45 παράγραφος 2 στοιχείο γ), όσον αφορά τις επενδυτικές πράξεις στο πλαίσιο μέτρων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 42 ΣΛΕΕ, θεωρούνται επιλέξιμες μόνο οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί μετά την υποβολή αίτησης στην αρμόδια αρχή.

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν στα προγράμματά τους ότι είναι επιλέξιμες μόνο οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν μετά την έγκριση της αίτησης ενίσχυσης από την αρμόδια αρχή.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στο άρθρο 51 παράγραφοι 1 και 2.

4. Οι πληρωμές σε δικαιούχους συνοδεύονται από τιμολόγια και έγγραφα που αποδεικνύουν την πληρωμή. Εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, οι πληρωμές συνοδεύονται από δικαιολογητικά ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, εκτός για τις μορφές ενίσχυσης δύναμει του άρθρου 67 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013

Άρθρο 61

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Όταν οι λειτουργικές δαπάνες καλύπτονται από ενίσχυση δύναμει του παρόντος κανονισμού, είναι επιλέξιμα τα ακόλουθα είδη δαπανών:

- α) δαπάνες λειτουργίας·
- β) δαπάνες προσωπικού·
- γ) δαπάνες κατάρτισης·
- δ) δαπάνες δημόσιων σχέσεων·
- ε) χρηματοοικονομικές δαπάνες·
- στ) δαπάνες συγκρότησης δικτύων.

2. Οι μελέτες θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες μόνο εάν συνδέονται με ειδική δράση στο πλαίσιο του προγράμματος ή με τους ειδικούς σκοπούς και στόχους του προγράμματος.

3. Οι συνεισφορές σε είδος υπό μορφή παροχής εργασιών, αγαθών, υπηρεσιών, γης και ακινήτων για τα οποία δεν καταβλήθηκαν ποσά τοις μετρητοίς που να δικαιολογούνται από τιμολόγια ή έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, μπορούν να είναι επιλέξιμες για στήριξη εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 69 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013

Άρθρο 62

Επαληθευσιμότητα και ελεγχσιμότητα των μέτρων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλα τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που προτίθενται να υλοποιηθούν είναι επαληθεύσιμα και ελέγξιμα. Για το σκοπό αυτό, η διαχειριστική αρχή και ο οργανισμός πληρωμών κάθε προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης παρέχει μια εκ των προτέρων εκτίμηση της επαληθευσιμότητας και της ελεγχσιμότητας των μέτρων που πρέπει να συμπεριληφθούν στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης. Η διαχειριστική αρχή και ο οργανισμός πληρωμών αναλαμβάνουν επίσης την εκτίμηση της επαληθευσιμότητας και της ελεγχσιμότητας των μέτρων κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης. Κατά την εκ των προτέρων εκτίμηση και την εκτίμηση κατά τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης οφείλουν να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων κατά την προηγούμενη και τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού. Όταν από την εκτίμηση αποκαλύπτεται ότι δεν πληρούνται οι απαιτήσεις επαληθευσιμότητας και ελεγχσιμότητας, τα σχετικά μέτρα προσαρμόζονται αναλόγως.

2. Όταν η ενίσχυση χορηγείται με βάση τις συνήθεις δαπάνες ή τις πρόσθετες δαπάνες και το απολεσθέν εισόδημα, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι σχετικοί υπολογισμοί είναι επαρκείς και ακριβείς, και πραγματοποιούνται εκ των προτέρων βάσει σωστού, δίκαιου και επαληθεύσιμου υπολογισμού. Για το σκοπό αυτό, ένας φορέας λειτουργικά ανεξάρτητος από τις αρχές που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή του προγράμματος και διαθέτει την κατάλληλη τεχνογνωσία εκτελεί τους υπολογισμούς ή επιβεβαιώνει την ορθότητα και την ακρίβεια των υπολογισμών. Δήλωση που επιβεβαιώνει την ορθότητα και την ακρίβεια των υπολογισμών συμπεριλαμβάνεται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης.

Άρθρο 63

Προκαταβολές

1. Η πληρωμή προκαταβολών υπόκειται στη σύσταση τραπεζικής εγγύησης ή ισοδύναμης εγγύησης που αντιστοιχεί στο 100 % του ποσού της προκαταβολής. Όσον αφορά τους δικαιούχους του δημοσίου, η προκαταβολή καταβάλλεται στους δήμους, στις περιφερειακές αρχές και στις ενώσεις τους, καθώς και στους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Η διευκόλυνση που παρέχεται ως εγγύηση από δημόσια αρχή θεωρείται ισοδύναμη με την εγγύηση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, υπό τον όρο ότι η αρχή αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει το καλυπτόμενο από την εγγύηση ποσό εάν δεν θεμελιώνεται δικαίωμα στην καταβληθείσα προκαταβολή.

2. Η εγγύηση μπορεί να αποδεσμευτεί όταν ο αρμόδιος οργανισμός πληρωμών εξακριβώσει ότι το ποσό της πραγματικής δαπάνης που αντιστοιχεί στη δημόσια συνεισφορά που σχετίζεται με τη δράση υπερβαίνει το ποσό της προκαταβολής.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Άρθρο 64

Αρμοδιότητες της Επιτροπής

Για να διασφαλίσει, στο πλαίσιο της κοινής διαχείρισης, τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση σύμφωνα με το άρθρο 317 ΣΛΕΕ, η Επιτροπή εκτελεί τα μέτρα και τους ελέγχους που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013

Άρθρο 65

Αρμοδιότητες των κρατών μελών

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν όλες τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 προκειμένου να εξασφαλίζουν την αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

2. Τα κράτη μέλη ορίζουν, για κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, τις ακόλουθες αρχές:

- α) τη διαχειριστική αρχή, που μπορεί να είναι είτε πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ενεργό σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, είτε το ίδιο το κράτος μέλος σε περίπτωση που ασκεί αυτό το καθήκον, η οποία θα είναι υπεύνη για τη διαχείριση του συγκεκριμένου προγράμματος·
- β) το διαπιστευμένο οργανισμό πληρωμών κατά την έννοια του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013·
- γ) τον φορέα πιστοποίησης κατά την έννοια του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, για κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, ότι το οικείο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου έχει

συσταθεί με τρόπο που εξασφαλίζει σαφή κατανομή και διαχωρισμό των καθηκόντων μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και άλλων φορέων. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα να εξασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος.

4. Τα κράτη μέλη καθορίζουν με σαφήνεια τα καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής, του οργανισμού πληρωμών και των ομάδων τοπικής δράσης στο πλαίσιο του LEADER, σχετικά με την εφαρμογή των κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής και τη διαδικασία επιλογής έργων.

Άρθρο 66

Διαχειριστική αρχή

1. Η διαχειριστική αρχή είναι αρμόδια για τη διαχείριση και εφαρμογή του προγράμματος, με αποδοτικό, αποτελεσματικό και ορθό τρόπο, και ιδίως για τα ακόλουθα:

- α) να διασφαλίζει ότι υπάρχει ένα κατάλληλο και ασφαλές ηλεκτρονικό σύστημα για την καταγραφή, τήρηση, διαχείριση και υποβολή στατιστικών στοιχείων για το πρόγραμμα και την εφαρμογή του, τα οποία απαιτούνται για τους σκοπούς της παρακολούθησης και της αξιολόγησης και, ιδίως, στοιχείων που απαιτούνται για την παρακολούθηση της προόδου προς τους καθορισμένους στόχους και προτεραιότητες·
- β) να διαβιβάζει στην Επιτροπή, έως τις 31 Ιανουαρίου και τις 31 Οκτωβρίου κάθε έτους του προγράμματος, τα σχετικά δεδομένα-δείκτες για τις πράξεις που επελέγησαν για χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τους δείκτες επιδόσεων και τους χρηματοοικονομικούς δείκτες·
- γ) να εξασφαλίζει ότι οι δικαιούχοι και οι λοιποί φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση των πράξεων:
 - i) ενημερώνονται για τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τη χορηγούμενη ενίσχυση και τηρούν είτε χωριστό λογιστικό σύστημα είτε τον κατάλληλο λογιστικό κωδικό για όλες τις δοσοληψίες που σχετίζονται με την δράση,
 - ii) είναι ενήμεροι για τις απαιτήσεις που αφορούν την παροχή στοιχείων στη διαχειριστική αρχή και την καταγραφή των επιδόσεων και των αποτελεσμάτων·
- δ) να διασφαλίζει ότι η εκ των προτέρων αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 55 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 είναι σύμφωνη με το σύστημα αξιολόγησης και παρακολούθησης, την αποδέχεται και την υποβάλλει στην Επιτροπή·
- ε) να διασφαλίζει ότι το σχέδιο αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 56 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 έχει εκπονηθεί, ότι η εκ των υστέρων αξιολόγηση προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 57 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 πραγματοποιείται εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό, να διασφαλίζει ότι οι εν λόγω αξιολογήσεις συμμορφώνονται προς το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης, και να τις υποβάλλει στην επιτροπή παρακολούθησης και στην Επιτροπή·

στ) να παρέχει στην επιτροπή παρακολούθησης τα αναγκαία στοιχεία και έγγραφα για την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος με γνώμονα τους ειδικούς στόχους και προτεραιότητές του·

ζ) να συντάσσει την ετήσια έκθεση προόδου συμπεριλαμβάνοντας συγκεντρωτικούς πίνακες παρακολούθησης και, μετά την έγκριση από την επιτροπή παρακολούθησης, να την υποβάλλει στην Επιτροπή·

η) να εξασφαλίζει ότι ο οργανισμός πληρωμών λαμβάνει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες ιδίως σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται και οιουσδήποτε ελέγχους διενεργούνται σε σχέση με τις πράξεις που έχουν επιλεγεί για χρηματοδότηση, πριν εγκριθούν οι πληρωμές·

θ) να εξασφαλίζει δημοσιότητα στο πρόγραμμα, μεταξύ άλλων και μέσω του εθνικού αγροτικού δικτύου, ενημερώνοντας τους δυνητικούς δικαιούχους, τις επαγγελματικές οργανώσεις, τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, τους φορείς που ασχολούνται με την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, και τις συμμετέχουσες μη κυβερνητικές οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών οργανώσεων, για τις δυνατότητες που παρέχει το πρόγραμμα και τους κανόνες πρόσβασης στη χρηματοδότηση του προγράμματος, καθώς και ενημερώνοντας τους δικαιούχους για τη συνεισφορά της Ένωσης και το ευρύ κοινό για το ρόλο που διαδραματίζει η Ένωση στο πρόγραμμα.

2. Το κράτος μέλος ή η διαχειριστική αρχή μπορούν να ορίζουν έναν ή περισσότερους ενδιάμεσους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών, των περιφερειακών αναπτυξιακών φορέων ή των μη κυβερνητικών οργανώσεων, για να πραγματοποιήσουν τη διαχείριση και την υλοποίηση των πράξεων αγροτικής ανάπτυξης.

Όταν η αρμοδιότητα για την άσκηση ενός μέρους των καθηκόντων της ανατίθεται σε άλλο φορέα, η διαχειριστική αρχή διατηρεί την πλήρη ευθύνη για την αποδοτικότητα και την αριότητα της διαχείρισης και εκτέλεσης των καθηκόντων αυτών. Η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι έχουν θεσπισθεί οι σχετικές διατάξεις που επιτρέπουν στον άλλο φορέα να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία και πληροφορίες για την εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων.

3. Όταν στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης περιλαμβάνεται ένα θεματικό υποπρόγραμμα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7, η διαχειριστική αρχή μπορεί να ορίσει έναν ή περισσότερους ενδιάμεσους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών, των ομάδων τοπικής δράσης ή μη κυβερνητικών οργανώσεων, για την εκτέλεση της διαχείρισης και της υλοποίησης της εν λόγω στρατηγικής. Εν προκειμένω εφαρμόζεται η παράγραφος 2.

Η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι οι πράξεις και οι επιδόσεις του εν λόγω θεματικού υποπρογράμματος προδιορίζονται χωριστά για τους σκοπούς του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 67.

4. Με επιφύλαξη του ρόλου των οργανισμών πληρωμών και των λοιπών φορέων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 στα κράτη μέλη που έχουν περισσότερα του ενός προγράμματα, μπορεί να οριστεί συντονιστικό όργανο προκειμένου να διασφαλίζει τη συνέπεια στη διαχείριση των κεφαλαίων και να αποτελεί σύνδεσμο μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών αρχών διαχείρισης.

5. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, σχετικά με τον καθορισμό ομοιομορφών συνθηκών για την εφαρμογή των απαιτήσεων ενημέρωσης και δημοσιότητας που αναφέρονται στο στοιχείο θ) της παραγράφου 1.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικές διατάξεις

Τμήμα 1

Καθιέρωση και στόχοι του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης

Άρθρο 67

Σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης

Σύμφωνα με τον παρόντα Τίτλο, εκπονείται κοινό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης σε συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών και εκδίδεται από την Επιτροπή με εκτελεστικές πράξεις. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις θεσπίζονται με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 84.

Άρθρο 68

Στόχοι

Το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης έχει ως στόχο:

- α) να αποδεικνύει την πρόοδο και τα επιτεύγματα της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης και να αξιολογεί τον αντίκτυπο, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνάφεια των παρεμβάσεων της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης·
- β) να συμβάλλει στην καλύτερα στοχευμένη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης·
- γ) να στηρίζει μια κοινή διαδικασία μάθησης που σχετίζεται με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση.

Τμήμα 2

Τεχνικές προβλέψεις

Άρθρο 69

Κοινοί δείκτες

1. Ένας κατάλογος κοινών δεικτών που σχετίζονται με την αρχική κατάσταση καθώς και τη δημοσιονομική εκτέλεση, τις επιδόσεις, τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο του προγράμματος, ο οποίος εφαρμόζεται σε κάθε πρόγραμμα, καθορίζεται στο σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 67 ώστε να καθίσταται δυνατή η συγκέντρωση δεδομένων σε επίπεδο Ένωσης.

2. Οι κοινοί δείκτες βασίζονται σε διαθέσιμα δεδομένα, συνδέονται με τη δομή και τους στόχους της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης και επιτρέπουν την εκτίμηση της προόδου, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής της πολιτικής με γνώμονα τους σκοπούς και τους στόχους σε ενωσιακό, εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο προγράμματος. Οι κοινοί δείκτες αντικτύπου βασίζονται σε διαθέσιμα δεδομένα.

3. Ο αξιολογητής εκφράζει ποσοτικά τον αντίκτυπο του προγράμματος που έχει μετρηθεί με τους δείκτες αντικτύπου. Βάσει των στοιχείων στις αξιολογήσεις για την ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένων των αξιολογήσεων στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, η Επιτροπή, με τη βοήθεια των κρατών μελών, αξιολογεί το συνδυασμένο αντίκτυπο σε όλα τα μέσα της ΚΓΠ.

Άρθρο 70

Ηλεκτρονικό σύστημα πληροφοριών

Τα κύρια στοιχεία σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος, για κάθε δράση που επιλέγεται για χρηματοδότηση, καθώς και για πράξεις που έχουν ολοκληρωθεί, τα οποία απαιτούνται για την παρακολούθηση και αξιολόγηση, συμπεριλαμβανομένων των βασικών πληροφοριών για κάθε δικαιούχο και έργο, καταγράφονται και τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή.

Άρθρο 71

Παροχή πληροφοριών

Οι δικαιούχοι της στήριξης στο πλαίσιο των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης και οι ομάδες τοπικής δράσης αναλαμβάνουν την υποχρέωση να παράσχουν στη διαχειριστική αρχή και/ή στους διορισμένους αξιολογητές ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.

ΚΕΦΆΛΛΑΙΟ II

Παρακολούθηση

Άρθρο 72

Διαδικασίες παρακολούθησης

1. Η διαχειριστική αρχή και η επιτροπή παρακολούθησης που αναφέρονται στο άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 παρακολουθούν την ποιότητα υλοποίησης του προγράμματος.

2. Η διαχειριστική αρχή και η επιτροπή παρακολούθησης παρακολουθούν κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης μέσω οικονομικών δεικτών, δεικτών επιδόσεων και δεικτών που αφορούν τους στόχους.

Άρθρο 73

Επιτροπή παρακολούθησης

Τα κράτη μέλη με περιφερειακά προγράμματα μπορούν να συστήσουν εθνική επιτροπή παρακολούθησης, η οποία συντονίζει την εφαρμογή των περιφερειακών προγραμμάτων σε σχέση με το Εθνικό πλαίσιο και την αξιοποίηση των δημοσιονομικών πόρων.

Άρθρο 74

Αρμοδιότητες της επιτροπής παρακολούθησης

Η επιτροπή παρακολούθησης βεβαιώνεται για τις επιδόσεις του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης και την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του. Προς τούτο, εκτός από τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 49 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 η επιτροπή παρακολούθησης:

α) γνωμοδοτεί και εκδίδει γνώμη εντός τεσσάρων μηνών από την απόφαση έγκρισης του προγράμματος, όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής για τις χρηματοδοτούμενες πράξεις. Τα κριτήρια επιλογής αναθεωρούνται ανάλογα με τις ανάγκες του προγραμματισμού·

β) εξετάζει τις δραστηριότητες και τις επιδόσεις που σχετίζονται με την πρόοδο εφαρμογής του σχεδίου αξιολόγησης του προγράμματος·

γ) εξετάζει, ειδικότερα, δράσεις στο επιχειρησιακό πρόγραμμα που αφορούν την τήρηση των εκ των προτέρων όρων, οι οποίες εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της αρχής διαχείρισης, και τηρείται ενήμερη σχετικά με τις δράσεις που αφορούν την τήρηση άλλων εκ των προτέρων όρων·

δ) συμμετέχει στο εθνικό αγροτικό δίκτυο με σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος· και

ε) εξετάζει και εγκρίνει τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης πριν αποσταλούν στην Επιτροπή.

Άρθρο 75

Ετήσια έκθεση υλοποίησης

1. Έως τις 30 Ιουνίου 2016 και έως τις 30 Ιουνίου κάθε επόμενου έτους έως και το 2024, το κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσια έκθεση υλοποίησης σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Η έκθεση που θα υποβληθεί το 2016 θα καλύπτει τα ημερολογιακά έτη 2014 και 2015.

2. Εκτός από την τήρηση των απαιτήσεων του άρθρου 50 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης περιλαμβάνουν πληροφορίες, μεταξύ άλλων, για τις οικονομικές δεσμεύσεις και δαπάνες ανά μέτρο, καθώς και περιλήψη των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται σε σχέση με το σχέδιο αξιολόγησης.

3. Εκτός από την τήρηση των απαιτήσεων του άρθρου 50 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, η ετήσια έκθεση εφαρμογής που θα υποβληθεί το 2017 θα καλύπτει και την περιγραφή της εφαρμογής τυχόν υποπρογραμμάτων που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα.

4. Εκτός από την τήρηση των απαιτήσεων του άρθρου 50 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, η ετήσια έκθεση υλοποίησης που θα υποβληθεί το 2019 θα περιλαμβάνει επίσης περιγραφή της υλοποίησης των επιμέρους υποπρογραμμάτων που εντάσσονται στο πρόγραμμα και αξιολόγηση της σημειωθείσας προόδου, με σκοπό τη διασφάλιση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη χρήση του ΕΓΤΑΑ και των άλλων χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ για τη στήριξη της εδαφικής ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών, μεταξύ άλλων μέσω στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης.

5. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κανόνων για την παρουσίαση των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 84.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Αξιολόγηση

Άρθρο 76

Γενικές διατάξεις

1. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, που να διευκρινίζουν τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στις εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολογήσεις που αναφέρονται στα άρθρα 55 και 57 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και να καθορίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις για το σχέδιο αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 56 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 84.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αξιολογήσεις συνάδουν με την κοινή προσέγγιση της αξιολόγησης η οποία έχει συμφωνηθεί βάσει του άρθρου 67, οργανώνουν την παραγωγή και τη συγκέντρωση των απαιτούμενων στοιχείων και διαβιβάζουν τις διάφορες πληροφορίες που παρέχει το σύστημα παρακολούθησης στους αξιολογητές.

3. Οι εκθέσεις αξιολόγησης διατίθενται από τα κράτη μέλη στο διαδίκτυο και από την Επιτροπή στον δικτυακό τόπο της Ένωσης.

Άρθρο 77

Εκ των προτέρων αξιολόγηση

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο εκ των προτέρων αξιολογητής εμπλέκεται ήδη από ένα πρώιμο στάδιο στη διαδικασία εκπόνησης του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης, όπου συμπεριλαμβάνονται η εκπόνηση της ανάλυσης που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο β), ο σχεδιασμός της λογικής παρέμβασης του προγράμματος και ο καθορισμός των στόχων του προγράμματος.

Άρθρο 78

Εκ των υστέρων αξιολόγηση

Το 2024, τα κράτη μέλη καταρτίζουν έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης για καθένα από τα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης. Αυτή η έκθεση υποβάλλεται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Άρθρο 79

Σύνθεση αξιολογήσεων

Η σύνθεση σε επίπεδο Ένωσης των εκ των προτέρων και εκ των υστέρων εκθέσεων αξιολόγησης πραγματοποιείται υπό την ευθύνη της Επιτροπής.

Η σύνθεση των εκθέσεων αξιολόγησης ολοκληρώνεται το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου του έτους που έπεται της υποβολής των σχετικών αξιολογήσεων.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Άρθρο 80

Κανόνες εφαρμοστέοι στις επιχειρήσεις

Όταν η στήριξη δυνάμει του παρόντος κανονισμού χορηγείται σε μορφές συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων, μπορεί να χορηγείται

μόνο για τις μορφές συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων που συμμορφώνονται με τους κανόνες ανταγωνισμού, όπως αυτοί εφαρμόζονται δυνάμει των άρθρων 206 έως 210 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Άρθρο 81

Κρατική ενίσχυση

1. Εκτός αντίθετων διατάξεων του παρόντος Τίτλου, τα άρθρα 107, 108 και 109 ΣΛΕΕ εφαρμόζονται όσον αφορά τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από τα κράτη μέλη.

2. Τα άρθρα 107, 108 και 109 ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζονται στις πληρωμές που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη δυνάμει του παρόντος κανονισμού και σύμφωνα με αυτόν, ή σε πρόσθετη εθνική χρηματοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 82 εντός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 42 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 82

Συμπληρωματική εθνική χρηματοδότηση

Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη σε σχέση με πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 42 ΣΛΕΕ και αποσκοπούν στην παροχή πρόσθετης χρηματοδότησης για την αγροτική ανάπτυξη στην οποία παρέχεται στήριξη από την Ένωση ανά πάσα στιγμή κατά την περίοδο προγραμματισμού, συμπεριλαμβάνονται από τα κράτη μέλη στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο ι) και, εφόσον συμμορφώνονται με τα κριτήρια δυνάμει του παρόντος κανονισμού, εγκρίνονται από την Επιτροπή.

ΤΙΤΛΟΣ IX

ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Εξουσίες της Επιτροπής

Άρθρο 83

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η αρμοδιότητα έκδοσης των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 3, στο άρθρο 14 παράγραφος 5, στο άρθρο 16 παράγραφος 5, στο άρθρο 19 παράγραφος 8, στο άρθρο 22 παράγραφος 3, στο άρθρο 28 παράγραφοι 10 και 11, στο άρθρο 29 παράγραφος 6, στο άρθρο 30 παράγραφος 8, στο άρθρο 33 παράγραφος 4, στο άρθρο 34 παράγραφος 5, στο άρθρο 35 παράγραφος 10, στο άρθρο 36 παράγραφος 5, στο άρθρο 45 παράγραφος 6, στο άρθρο 47 παράγραφος 6 και στο άρθρο 89 ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η αρμοδιότητα έκδοσης των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 3, στο άρθρο 14 παράγραφος 5, στο άρθρο 16 παράγραφος 5, στο άρθρο 19 παράγραφος 8, στο άρθρο 22 παράγραφος 3, στο άρθρο 28 παράγραφοι 10 και 11, στο άρθρο 29 παράγραφος 6, στο άρθρο 30 παράγραφος 8, στο άρθρο 33 παράγραφος 4, στο άρθρο 34 παράγραφος 5, στο άρθρο 35 παράγραφος 10, στο άρθρο 36 παράγραφος 5, στο άρθρο 45 παράγραφος 6, στο άρθρο 47 παράγραφος 6 και στο άρθρο 89 ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο επτά ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με την εξουσιοδότηση το αργότερο εννέα μήνες πριν από το πέρας της επταετίας. Η εξουσιοδότηση παρατείνεται αυτομάτως για περιόδους ίσης διάρκειας, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλλουν αντιρρήσεις όσον αφορά την παράταση το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της εκάστοτε περιόδου.

3. Η αρμοδιότητα έκδοσης των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 3, στο άρθρο 14 παράγραφος 5, στο άρθρο 16 παράγραφος 5, στο άρθρο 19 παράγραφος 8, στο άρθρο 22 παράγραφος 3, στο άρθρο 28 παράγραφοι 10 και 11, στο άρθρο 29 παράγραφος 6, στο άρθρο 30 παράγραφος 8, στο άρθρο 33 παράγραφος 4, στο άρθρο 34 παράγραφος 5, στο άρθρο 35 παράγραφος 10, στο άρθρο 36 παράγραφος 5, στο άρθρο 45 παράγραφος 6, στο άρθρο 47 παράγραφος 6 και στο άρθρο 989 μπορεί να ανακαλείται οποτεδήποτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Παράγει αποτελέσματα από την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία, η οποία καθορίζεται σ' αυτήν. Δεν επηρεάζει την εγκυρότητα των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που βρίσκονται ήδη σε ισχύ.

4. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Κάθε κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3, το άρθρο 14 παράγραφος 5, το άρθρο 16 παράγραφος 5, το άρθρο 19 παράγραφος 8, το άρθρο 22 παράγραφος 3, το άρθρο 28 παράγραφοι 10 και 11, το άρθρο 29 παράγραφος 6, το άρθρο 30 παράγραφος 8, το άρθρο 33 παράγραφος 4, το άρθρο 34 παράγραφος 5, το άρθρο 35 παράγραφος 10, το άρθρο 36 παράγραφος 5, το άρθρο 45 παράγραφος 6, το άρθρο 47 παράγραφος 6 και το άρθρο 89 αρχίζει να ισχύει μόνο αν δεν έχουν αντιταχθεί σε αυτή ούτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν από την παρέλευση της εν λόγω χρονικής περιόδου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έχουν αμφότερα ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν σκοπεύουν να προβάλουν αντίρρηση. Η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 84

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή συνεπικουρείται από επιτροπή αποκαλούμενη «επιτροπή αγροτικής ανάπτυξης». Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Κοινές διατάξεις

Άρθρο 85

Ανταλλαγή πληροφοριών και εγγράφων

1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, θεσπίζει σύστημα πληροφοριών που επιτρέπει την ασφαλή ανταλλαγή δεδομένων κοινού ενδιαφέροντος μεταξύ της Επιτροπής και κάθε κράτους μέλους. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κανόνων για τη λειτουργία του εν λόγω συστήματος. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 84.

2. Η Επιτροπή διασφαλίζει ένα κατάλληλο και ασφαλές ηλεκτρονικό σύστημα για την καταγραφή, τήρηση και διαχείριση των κυριότερων πληροφοριών και για την υποβολή εκθέσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Άρθρο 86

Επεξεργασία και προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συλλέγουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τον σκοπό της εκπλήρωσης των αντίστοιχων υποχρεώσεων τους όσον αφορά τη διαχείριση, τον έλεγχο, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση δυνάμει του παρόντος κανονισμού, ιδίως δε των υποχρεώσεων που καθορίζονται στους τίτλους VI και VII, και δεν επεξεργάζονται τα δεδομένα αυτά κατά τρόπο ασύμβατο προς τον σκοπό αυτό.

2. Κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς παρακολούθησης και αξιολόγησης δυνάμει του τίτλου VII, με τη χρήση του ασφαλούς ηλεκτρονικού συστήματος που αναφέρεται στο άρθρο 85, τα δεδομένα καθίστανται ανώνυμα και υφίστανται επεξεργασία μόνον σε συγκεντρωτική μορφή.

3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υφίστανται επεξεργασία σύμφωνα με τους κανόνες της οδηγίας 95/46/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Ειδικότερα, τα δεδομένα αυτά δεν αποθηκεύονται σε μορφή η οποία να επιτρέπει την ταυτοποίηση των ενδιαφερόμενων προσώπων για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από το απαραίτητο για τους σκοπούς για τους οποίους συλλέχθηκαν ή για τους οποίους υφίστανται περαιτέρω επεξεργασία, λαμβανομένων υπόψη των ελάχιστων περιόδων διατήρησης που καθορίζονται στην κείμενη εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

4. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορούν μπορούν να υποστούν επεξεργασία από εθνικούς και ενωσιακούς φορείς σύμφωνα με την παράγραφο 1 και ότι στο πλαίσιο αυτό απολαύουν των δικαιωμάτων που καθορίζονται στους κανόνες περί προστασίας των δεδομένων οι οποίοι ορίζονται στην οδηγία 95/46/ΕΚ και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 αντιστοίχως.

5. Το παρόν άρθρο διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 111 έως 114 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013

Άρθρο 87

Γενικές διατάξεις της ΚΓΠ

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306./2013 και οι διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει αυτού ισχύουν σε σχέση με τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 88

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 καταργείται.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις πράξεις που υλοποιούνται σύμφωνα με τα προγράμματα που εγκρίνονται από την Επιτροπή δυνάμει του εν λόγω κανονισμού πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. SCHULZ

Άρθρο 89

Μεταβατικές διατάξεις

Προκειμένου να διευκολυνθεί η μετάβαση από το σύστημα που θεσπίστηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 στο σύστημα που θεσπίζεται από τον παρόντα κανονισμό, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 83 σχετικά με τους όρους υπό τους οποίους η στήριξη που εγκρίνεται από την Επιτροπή δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 μπορεί να ενσωματωθεί στη στήριξη που προβλέπεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, όπου συμπεριλαμβάνονται η τεχνική βοήθεια και οι εκ των υστέρων αξιολογήσεις. Οι εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις δύνανται επίσης να περιέχουν τις προϋποθέσεις για τη μετάβαση από τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης για την Κροατία δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 στη στήριξη που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 90

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

V. JUKNA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΈΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (2014 Έως 2020)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	ΣΥΝΟΛΟ 2014-2020 (τρέχουσες τιμές σε EUR)
Βέλγιο	78 342 401	78 499 837	78 660 375	78 824 076	78 991 202	79 158 713	79 314 155	551 790 759
Βουλγαρία	335 499 038	335 057 822	334 607 538	334 147 994	333 680 052	333 187 306	332 604 216	2 338 783 966
Τσεχική Δημοκρατία	314 349 445	312 969 048	311 560 782	310 124 078	308 659 490	307 149 050	305 522 103	2 170 333 996
Δανία	90 287 658	90 168 920	90 047 742	89 924 072	89 798 142	89 665 537	89 508 619	629 400 690
Γερμανία	1 178 778 847	1 177 251 936	1 175 693 642	1 174 103 302	1 172 483 899	1 170 778 658	1 168 760 766	8 217 851 050
Εσθονία	103 626 144	103 651 030	103 676 345	103 702 093	103 728 583	103 751 180	103 751 183	725 886 558
Ιρλανδία	313 148 955	313 059 463	312 967 965	312 874 411	312 779 690	312 669 355	312 485 314	2 189 985 153
Ελλάδα	601 051 830	600 533 693	600 004 906	599 465 245	598 915 722	598 337 071	597 652 326	4 195 960 793
Ισπανία	1 187 488 617	1 186 425 595	1 185 344 141	1 184 244 005	1 183 112 678	1 182 137 718	1 182 076 067	8 290 828 821
Γαλλία	1 404 875 907	1 408 287 165	1 411 769 545	1 415 324 592	1 418 941 328	1 422 813 729	1 427 718 983	9 909 731 249
Κροατία	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	2 325 172 500
Ιταλία	1 480 213 402	1 483 373 476	1 486 595 990	1 489 882 162	1 493 236 530	1 496 609 799	1 499 799 408	10 429 710 767
Κύπρος	18 895 839	18 893 552	18 891 207	18 888 801	18 886 389	18 883 108	18 875 481	132 214 377
Λετονία	138 327 376	138 361 424	138 396 059	138 431 289	138 467 528	138 498 589	138 499 517	968 981 782
Λιθουανία	230 392 975	230 412 316	230 431 887	230 451 686	230 472 391	230 483 599	230 443 386	1 613 088 240
Λουξεμβούργο,	14 226 474	14 272 231	14 318 896	14 366 484	14 415 051	14 464 074	14 511 390	100 574 600
Ουγγαρία	495 668 727	495 016 871	494 351 618	493 672 684	492 981 342	492 253 356	491 391 895	3 455 336 493
Μάλτα	13 880 143	13 965 035	14 051 619	14 139 927	14 230 023	14 321 504	14 412 647	99 000 898
Κάτω Χώρες	87 118 078	87 003 509	86 886 585	86 767 256	86 645 747	86 517 797	86 366 388	607 305 360
Αυστρία	557 806 503	559 329 914	560 883 465	562 467 745	564 084 777	565 713 368	567 266 225	3 937 551 997
Πολωνία	1 569 517 638	1 567 453 560	1 565 347 059	1 563 197 238	1 561 008 130	1 558 702 987	1 555 975 202	10 941 201 814

(τρέχουσες τιμές σε EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	ΣΥΝΟΛΟ 2014-2020
Πορτογαλία	577 031 070	577 895 019	578 775 888	579 674 001	580 591 241	581 504 133	582 317 022	4 057 788 374
Ρουμανία	1 149 848 554	1 148 336 385	1 146 793 135	1 145 218 149	1 143 614 381	1 141 925 604	1 139 927 194	8 015 663 402
Σλοβενία	118 678 072	119 006 876	119 342 187	119 684 133	120 033 142	120 384 760	120 720 633	837 849 803
Σλοβακία	271 154 575	270 797 979	270 434 053	270 062 644	269 684 447	269 286 203	268 814 943	1 890 234 844
Φινλανδία	335 440 884	336 933 734	338 456 263	340 009 057	341 593 485	343 198 337	344 776 578	2 380 408 338
Σουηδία	248 858 535	249 014 757	249 173 940	249 336 135	249 502 108	249 660 989	249 768 786	1 745 315 250
Ηνωμένο Βασίλειο	371 473 873	370 520 030	369 548 156	368 557 938	367 544 511	366 577 113	365 935 870	2 580 157 491
Σύνολο ΕΕ-28	13 618 149 060	13 618 658 677	13 619 178 488	13 619 708 697	13 620 249 509	13 620 801 137	13 621 363 797	95 338 109 365
Τεχνική βοήθεια (0,25 %)	34 130 699	34 131 977	34 133 279	34 134 608	34 135 964	34 137 346	34 138 756	238 942 629
Σύνολο	13 652 279 759	13 652 790 654	13 653 311 767	13 653 843 305	13 654 385 473	13 654 938 483	13 655 502 553	95 577 051 994

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΟΣΑ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Πίνακας της πρότασης της Επιτροπής, άρθρα που τροποποιήθηκαν από το Συμβούλιο και το ΕΚ σημειώνονται σε γκριζές σειρές

Άρθρο	Θέμα	Ανώτατο ποσό σε ευρώ ή ποσοστό	
15 παρ. 8	Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση	1 500	ανά συμβουλή
		200 000	ανά τριετία για την κατάρτιση συμβούλων
16παρ. 2	Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης	70 %	του επιλέξιμου κόστους της δράσης
16 παρ. 4	Καθεστώτα ποιότητας ή γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα	3 000	ανά γεωργική εκμετάλλευση ετησίως
17 παρ. 3	Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία ενεργητικού		Γεωργικός τομέας
		50 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και σε όλες τις περιφέρειες των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ για την περίοδο 2007-2013 ήταν χαμηλότερο του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-25 για την περίοδο αναφοράς αλλά των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ είναι ανώτερο του 75 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ-27.
		75 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άκρως απόκεντρες περιοχές
		75 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στην Κροατία για την εφαρμογή της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου (1) εντός μέγιστης περιόδου τεσσάρων ετών από την ημερομηνία προσχώρησης δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 2 και του άρθρου 5 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας
		75 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άλλες περιφέρειες
		40 %	Τα ανωτέρω ποσοστά μπορούν να προσαυξηθούν κατά ακόμα 20 ποσοστιαίες μονάδες υπό τον όρο ότι η ανώτατη συνδυασμένη στήριξη δεν υπερβαίνει το 90 % για: <ul style="list-style-type: none"> — νέους γεωργούς ως ορίζονται κατά τον παρόντα κανονισμό, ή οι οποίοι έχουν ήδη εγκατασταθεί κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγούνται της αίτησης στήριξης· — συλλογικές επενδύσεις και ολοκληρωμένα έργα, συμπεριλαμβανομένων αυτών που συνδέονται με συγχωνεύσεις οργανώσεων παραγωγών, — περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά και άλλα ειδικά μειονεκτήματα όπως αναφέρεται στο άρθρο 32, — πράξεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο των ΕΣΚ, — επενδύσεις που συνδέονται με πράξεις δυνάμει των άρθρων 28 και 29

Άρθρο	Θέμα	Ανώτατο ποσό σε ευρώ ή ποσοστό	
			Μεταποίηση και εμπορία των προϊόντων του παραρτήματος I ΣΛΕΕ
		50 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και σε όλες τις περιφέρειες των οποίων το κατά κεφαλή ΑΕγχΠ για την περίοδο 2007-2013 ήταν χαμηλότερο του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ-25 για την περίοδο αναφοράς αλλά των οποίων το κατά κεφαλή ΑΕγχΠ είναι ανώτερο του 75 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ-27.
		75 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άκρως απόκεντρες περιοχές
		75 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους
		40 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άλλες περιφέρειες Τα ανωτέρω ποσοστά μπορούν να προσαυξηθούν κατά ακόμα 20 ποσοστιαίες μονάδες υπό τον όρο ότι η ανώτατη συνδυασμένη στήριξη δεν υπερβαίνει το 90 % για δράσεις που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο των ΕΣΚ ή για δράσεις που συνδέονται με συγχωνεύσεις οργανώσεων παραγωγών
17 παρ. 4	Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία ενεργητικού	100 %	Μη παραγωγικές επενδύσεις και γεωργική και δασοκομική υποδομή
18 παρ. 5	Αποκατάσταση του δυναμικού γεωργικής παραγωγής που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και λήψη ενδεδειγμένων δράσεων πρόληψης	80 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για πράξεις πρόληψης που αναλαμβάνουν μεμονωμένοι γεωργοί
		100 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για πράξεις πρόληψης που εκτελούν συλλογικά περισσότεροι του ενός δικαιούχοι
		100 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών για πράξεις αποκατάστασης αγροτικής γης και δυναμικού παραγωγής που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά φαινόμενα
19 παρ. 6	Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων	70 000	ανά νέο γεωργό δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο i)
		70 000	ανά δικαιούχο δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο ii)
		15 000	ανά μικρή γεωργική εκμετάλλευση δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο iii)
23 παρ. 3	Εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων	80 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων για την καθιέρωση αγροδασικών συστημάτων

Άρθρο	Θέμα	Ανώτατο ποσό σε ευρώ ή ποσοστό	
26 παρ. 4	Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στη μεταποίηση και εμπορία δασοκομικών προϊόντων	65 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες του ποσού των επιλέξιμων
		75 %	επενδύσεων στις άκρως απόκεντρες περιοχές
		75 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους
		40 %	του ποσού των επιλέξιμων επενδύσεων στις άλλες περιφέρειες
27 παρ. 4	Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών	10 %	Ως ποσοστό της παραγωγής που έχει διατεθεί στο εμπόριο κατά τα πέντε πρώτα έτη μετά την αναγνώριση Η στήριξη είναι φθίνουσα.
		100 000	Ανώτατο ποσό ανά έτος σε όλες τις περιπτώσεις.
28 παρ. 8	Ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα	600 (*)	ανά εκτάριο ετησίως για τις ετήσιες καλλιέργειες
		900 (*)	ανά εκτάριο ετησίως για τις ειδικές πολυετείς καλλιέργειες
		450 (*)	ανά εκτάριο ετησίως για τις άλλες χρήσεις γης
		200 (*)	ανά μονάδα ζωικού κεφαλαίου («ΜΖΚ») ανά έτος για τις τοπικές φυλές ζώων που απειλούνται από εξαφάνιση για τους γεωργούς
29 παρ. 5	Βιολογική γεωργία	600 (*)	ανά εκτάριο ετησίως για τις ετήσιες καλλιέργειες
		900 (*)	ανά εκτάριο ετησίως για τις ειδικές πολυετείς καλλιέργειες
		450 (*)	ανά εκτάριο ετησίως για τις άλλες χρήσεις γης
30 παρ. 7	Ενισχύσεις στο πλαίσιο του Natura 2000 και της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα	500 (*)	ανά εκτάριο ετησίως και κατ' ανώτατο όριο κατά την αρχική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη
		200 (*)	ανά εκτάριο ετησίως κατ' ανώτατο όριο για ενισχύσεις της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα
		50 (**)	ανά εκτάριο ετησίως τουλάχιστον για τις ενισχύσεις βάσει της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα (**)
31 παρ. 3	Ενισχύσεις σε περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα	25	Ελάχιστο ποσό ανά εκτάριο ετησίως κατά μέσο όρο για την έκταση του δικαιούχου που λαμβάνει στήριξη
		250 (*)	Μέγιστο ποσό ανά εκτάριο ετησίως
		450 (*)	Μέγιστο ποσό ανά εκτάριο ετησίως στις ορεινές περιοχές που ορίζονται στο άρθρο 32 παράγραφος 2
33 παρ. 3	Ευημερία των ζώων	500	Ανά ΜΖΚ

Άρθρο	Θέμα	Ανώτατο ποσό σε ευρώ ή ποσοστό	
34 παρ. 3	Δασοπεριβαλλοντικές υπηρεσίες και διατήρηση των δασών	200 (*)	ανά εκτάριο ετησίως
37 παρ. 5	Ασφάλιση καλλιιεργειών, ζώων και φυτών	65 %	του οφειλόμενου ασφαλιστρού
38 παρ. 5	Ταμεία αλληλοβοήθειας για τα δυσμενή κλιματικά φαινόμενα, τις ζωικές και φυτικές ασθένειες, την προσβολή από παράσιτα και τα περιβαλλοντικά συμβάντα	65 %	των επιλέξιμων δαπανών
39 παρ. 5	Εργαλείο σταθεροποίησης εισοδήματος	65 %	των επιλέξιμων δαπανών

(¹) Οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1991 για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης (ΕΕ L 375 της 31.12.1991, σ. 1).

(*) Τα ποσά αυτά μπορούν να προσαυξηθούν σε δεόντως τεκμηριωμένες περιπτώσεις, λαμβανομένων υπόψη ειδικών συνθηκών οι οποίες πρέπει να αιτιολογούνται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

(**) Τα ποσά αυτά μπορούν να μειωθούν σε δεόντως τεκμηριωμένες περιπτώσεις, λαμβανομένων υπόψη ειδικών συνθηκών οι οποίες πρέπει να αιτιολογούνται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

Σημείωση: Η ένταση της ενίσχυσης δεν θίγει τους κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΒΙΟΦΥΣΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΦΥΣΙΚΑ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΟΡΙΣΜΟΣ	ΚΑΤΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ
ΚΛΙΜΑ		
Χαμηλή θερμοκρασία (*)	Διάρκεια καλλιεργητικής περιόδου (αριθμός ημερών) που ορίζεται βάσει του αριθμού των ημερών με μέση ημερήσια θερμοκρασία 5 °C (LGRt5) Ή	≤ 180 ημέρες
	Άθροισμα θερμικού χρόνου (βαθμοημέρες) για καλλιεργητική περίοδο που ορίζεται βάσει της συσσωρευμένης ημερήσιας μέσης θερμοκρασίας > 5 °C	≤ 1 500 βαθμοημέρες
Ξηρασία	Λόγος των ετήσιων βροχοπτώσεων (P) προς την ετήσια δυνητική εξατμισοδιαπνοή (PET)	P/PET ≤ 0,5
ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΕΔΑΦΟΣ		
Υπερβολική υγρασία του εδάφους	Αριθμός ημερών στο επίπεδο ή άνω του επιπέδου αγρουδροχωρητικότητας	≥ 230 ημέρες
ΕΔΑΦΟΣ		
Περιορισμένη αποστράγγιση εδαφών (*)	Περιοχές που είναι σε κατάσταση υδατοκορεσμού για μεγάλη διάρκεια του έτους	Υγρασία σε 80 cm από την επιφάνεια για διάστημα 6 μηνών, ή υγρασία σε 40 cm για διάστημα άνω των 11 μηνών ή Ανεπαρκώς ή πολύ κακώς αποστραγγιζόμενο έδαφος ή Χρωματικό μοτίβο gleyic σε 40 cm από την επιφάνεια
Δυσμενής υφή και πετρώδες (*)	Σχετική αφθονία σε πηλό, ιλύ, άμμο, οργανική ύλη (βάρος %) και κλάσματα χονδροειδών υλικών (ογκομετρικά %)	≥ 15 % του όγκου του καλλιεργήσιμου στρώματος είναι χονδροειδή υλικά, συμπεριλαμβανομένου του βραχυόδους επιφανειακού στρώματος, των κροκαλών ή κατηγορία υφής του μισού ή περισσότερο (σφρευτικά) των 100 cm από την επιφάνεια του εδάφους είναι άμμος, αργιλώδης άμμο που ορίζεται ως: Ιλύς %+ (2 × άργιλο %) ≤ 30 %) ή Η κατηγορία υφής του καλλιεργήσιμου στρώματος είναι βαρεία άργιλος (≥ 60 % άργιλος) ή Οργανικό έδαφος (οργανική ύλη ≥ 30 %) τουλάχιστον 40 cm ή Το καλλιεργήσιμο στρώμα περιέχει 30 % ή περισσότερο άργιλο, και υπάρχουν ιδιότητες vertic σε 100 cm από την επιφάνεια του εδάφους
Ριζοφύια μικρού βάθους	Βάθος (cm) από την επιφάνεια του εδάφους με συνεκτικό σκληρό βράχο ή σκληρό αδιαπέραστο στρώμα.	≤ 30 cm

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΟΡΙΣΜΟΣ	ΚΑΤΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ
Έδαφος φτωχό σε χημικές ιδιότητες (*)	Παρουσία αλάτων, ανταλλάξιμου νατρίου, υπερβολικής οξύτητας	Αλατότητα: ≥ 4 deci-Siemens ανά μέτρο (dS/m) στο καλλιεργήσιμο στρώμα ή
		Sodicity: ≥ 6 ποσοστό ανταλλάξιμου νατρίου (ESP) στο μισό ή περισσότερο (σφρευτικά) των 100 cm του επιφανειακού στρώματος του εδάφους ή
		Οξύτητα εδάφους: $pH \leq 5$ (στο νερό) στο καλλιεργήσιμο στρώμα

ΕΔΑΦΟΣ

Απότομη πλαγιά	Υψομετρική διαφορά ως προς την επιπεδομετρική απόσταση (%)	≥ 15 %
----------------	--	-------------

(*) Τα κράτη μέλη χρειάζεται απλώς να ελέγχουν αν πληρούνται το εν λόγω κριτήριο έναντι των κατωτάτων ορίων που αφορούν την ειδική κατάσταση μιας περιοχής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 7

Νέοι γεωργοί:

- Ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης για πρώτη εγκατάσταση νέων γεωργών σε γεωργική εκμετάλλευση
- Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού
- Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση
- Συνεργασία
- Επενδύσεις σε μη γεωργικές δραστηριότητες

Μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις:

- Ενίσχυση εκκίνησης επιχείρησης για ανάπτυξη μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων
- Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού
- Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων
- Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση
- Συνεργασία

Επενδύσεις σε μη γεωργικές δραστηριότητες

- Σύσταση ομάδων παραγωγών
- LEADER

Ορεινές περιοχές:

- Ενισχύσεις σε περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα
- Γεωργοπεριβαλλοντικές και κλιματικές ενέργειες
- Συνεργασία
- Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού
- Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων στις αγροτικές περιοχές
- Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων
- Εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων
- Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές
- Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση
- Σύσταση ομάδων παραγωγών
- LEADER

Βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού:

- Συνεργασία
- Σύσταση ομάδων παραγωγών
- LEADER
- Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων

Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές

Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης

Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

Γυναίκες στις αγροτικές περιοχές:

Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης

Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων

Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές

Συνεργασία

LEADER

Μετριασμός της αλλαγής του κλίματος, προσαρμογή σε αυτήν και βιοποικιλότητα:

Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης

Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

Αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και ανάληψη κατάλληλης προληπτικής δράσης

Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές

Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών

Ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα

Βιολογική γεωργία

Ενισχύσεις στο πλαίσιο του Natura 2000 και της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα

Ενισχύσεις σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά και άλλα ειδικά μειονεκτήματα (βιοποικιλότητα)

Δασοπεριβαλλοντικές και κλιματικές υπηρεσίες και διατήρηση των δασών

Συνεργασία

Διαχείριση κινδύνων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΟΙ ΌΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

1. ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΟΙ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Προτεραιότητα ΕΕ για την αγροτική ανάπτυξη / ΚΣΠ Θεματικός στόχος (ΘΣ)	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
<p>Προτεραιότητα αγροτικής ανάπτυξης 3: προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων, περιλαμβανομένης της επεξεργασίας και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, της καλής διαβίωσης των ζώων και της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργία</p> <p>ΘΣ 5: προώθηση της προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων</p>	<p>3.1. Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών εκτιμήσεων επικινδυνότητας για τη διαχείριση φυσικών καταστροφών, λαμβάνοντας υπόψη την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Εφαρμόζεται εθνική ή περιφερειακή εκτίμηση επικινδυνότητας με τα κατωτέρω στοιχεία: <ul style="list-style-type: none"> — Περιγραφή της διαδικασίας, της μεθοδολογίας, των διαδικασιών και των δεδομένων μη ευαίσθητου χαρακτήρα που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση επικινδυνότητας καθώς και των κριτηρίων βάσει κινδύνου για την ιεράρχηση προτεραιοτήτων των επενδύσεων. — περιγραφή των σεναρίων ενός μόνο κινδύνου και πολλών κινδύνων· — λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τις εθνικές στρατηγικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.
<p>Προτεραιότητα αγροτικής ανάπτυξης 4: αποκατάσταση, διατήρηση και ανάδειξη των οικοσυστημάτων που σχετίζονται με τη γεωργία και τη δασοκομία</p>	<p>4.1 Καλές Γεωργικές και Περιβαλλοντικές Συνθήκες (ΚΓΠΣ): τα πρότυπα καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης των εκτάσεων που αναφέρονται στο κεφάλαιο I του τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 αι σε εθνικό επίπεδο</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Τα πρότυπα ΚΓΠΣ καθορίζονται στην εθνική νομοθεσία και προσδιορίζονται στα προγράμματα·
<p>ΘΣ 5: προώθηση της προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων</p>	<p>4.2 Ελάχιστες απαιτήσεις για τα λιπάσματα και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα: οι ελάχιστες απαιτήσεις για τα λιπάσματα και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 28 κεφάλαιο I του τίτλου III του παρόντος κανονισμού καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Οι ελάχιστες απαιτήσεις για τα λιπάσματα και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που αναφέρονται στο κεφάλαιο I του τίτλου III του παρόντος κανονισμού καθορίζονται στα προγράμματα·
<p>ΘΣ 6: διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων</p>	<p>4.3 Άλλα σχετικά εθνικά πρότυπα: τα σχετικά υποχρεωτικά εθνικά πρότυπα ορίζονται για τους σκοπούς του άρθρου 28 κεφάλαιο I του τίτλου III του παρόντος κανονισμού</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Τα σχετικά υποχρεωτικά εθνικά πρότυπα καθορίζονται στα προγράμματα·
<p>Προτεραιότητα αγροτικής ανάπτυξης 5: προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων και στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική στις αλλαγές του κλίματος στους τομείς της γεωργίας και των τροφίμων και στον δασικό τομέα</p> <p>ΘΣ 4: στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</p> <p>ΘΣ 6: διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων</p>	<p>5.1 Ενεργειακή απόδοση: Έχουν εκτελεσθεί δράσεις για την προαγωγή αποτελεσματικών από άποψη κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από άποψη κόστους επενδύσεων στην «Ενεργειακή απόδοση» κατά την οικοδόμηση ή ανακαίνιση κτιρίων.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Οι δράσεις συνιστανται στα εξής: <ul style="list-style-type: none"> — Μέτρα για την εξασφάλιση της εκπλήρωσης των ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾. — Τα αναγκαία μέτρα για τη θέσπιση συστήματος πιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ. — Μέτρα για την εξασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση, σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾.

Προτεραιότητα ΕΕ για την αγροτική ανάπτυξη / ΚΣΠ Θεματικός στόχος (ΘΣ)	Εκ των προτέρων καθορισμένος όρος	Κριτήρια συμμόρφωσης
		<p>— Μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2006/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ⁽³⁾ του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες, ώστε να εξασφαλισθεί ο εφοδιασμός των τελικών πελατών με ατομικούς μετρητές στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό από τεχνική άποψη, οικονομικά εύλογο και αναλογικό προς την ενδεχόμενη εξοικονόμηση ενέργειας.</p> <p>— Σε τομείς που υποστηρίζονται από το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος εξασφάλισε συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο της οδηγίας «πλαίσιο για τα ύδατα, συνεκτιμώντας κατά περίπτωση τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης, καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών».</p>
<p>Προτεραιότητα αγροτικής ανάπτυξης 6: προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές</p> <p>ΘΣ 2: Βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασης στις τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών, καθώς και της χρήσης και της ποιότητάς τους (στόχος ευρυζωνικής σύνδεσης)</p>	<p>5.2 Τομέας ύδρευσης: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης ποταμού για επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.</p> <p>5.3 Ανανεώσιμη ενέργεια: Έχουν αναληφθεί δράσεις για την προώθηση της παραγωγής και διανομής από ανανεώσιμες ενεργειακές πηγές ⁽⁴⁾.</p> <p>6. Υποδομή δικτύου πρόσβασης νέας γενιάς (NGN): Η ύπαρξη εθνικών ή περιφερειακών σχεδίων NGA τα οποία λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές δράσεις για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για την πρόσβαση υψηλής ταχύτητας στο Διαδίκτυο ⁽⁵⁾, εστιάζονται σε περιοχές στις οποίες η αγορά δεν μπορεί να παρέχει ανοικτή υποδομή με προστιτό κόστος και σε ποιότητα, σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ, και παρέχουν προσβάσιμες υπηρεσίες στις ευάλωτες ομάδες.</p>	<p>— Έχουν τεθεί σε εφαρμογή διαφανή συστήματα στήριξης, προτεραιότητα στην πρόσβαση στο δίκτυο ή εγγυημένη πρόσβαση και προτεραιότητα στην κατανομή καθώς και τυποποιημένοι κανόνες σχετικά με την ανάληψη και τον επιμερισμό του κόστους των τεχνικών αναπροσαρμογών που έχουν καταστεί δημόσιες, σύμφωνα με τα άρθρα 14 παράγραφος 1, 16 παράγραφος 2 και 3 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ.</p> <p>— Ένα κράτος μέλος έχει εγκρίνει ένα εθνικό σχέδιο δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ.</p> <p>— Ένα εθνικό ή περιφερειακό σχέδιο NGN έχει τεθεί σε εφαρμογή και περιέχει:</p> <p>— σχέδιο επενδύσεων σε υποδομές βάσει οικονομικής ανάλυσης, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες ιδιωτικές και δημόσιες υποδομές και τις σχεδιαζόμενες επενδύσεις·</p> <p>— πρότυπα βιώσιμων επενδύσεων που ενισχύουν τον ανταγωνισμό και παρέχουν πρόσβαση σε ανοικτές, οικονομικά προσιτές, υψηλής ποιότητας και χωρίς επιχειρηματικό κίνδυνο υποδομές και υπηρεσίες·</p> <p>— μέτρα για την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων.</p>

⁽¹⁾ Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων(ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 13).

⁽²⁾ Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1)

⁽³⁾ Οδηγία 2006/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006, για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες και για την κατάργηση της οδηγίας 93/76/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 114 της 27.4.2006, σ. 64).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ (ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 16).

⁽⁵⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη (COM(2010)0245 τελικό/2 της 26.8.2010). Έγγραφο Εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: Πίνακας αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου (SEC(2011)0708 της 31.5.2011). Πίνακας αποτελεσμάτων: http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/scoreboard/index_en.htm

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΤΡΩΝ ΜΕ ΣΗΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΜΙΑ Η ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Μέτρα ιδιαίτερης σημασίας για ορισμένες προτεραιότητες της Ένωσης

Άρθρο 15 Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση

Άρθρο 17 Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού

Άρθρο 19 Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων

Άρθρο 35 Συνεργασία

Άρθρο 42 - 44 LEADER

Μέτρα ιδιαίτερης σημασίας για την προώθηση της μεταφοράς γνώσεων και της καινοτομίας στη γεωργία, στη δασοπονία και στις αγροτικές περιοχές

Άρθρο 14 Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης

Άρθρο 26 Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, την κινητοποίηση και την εμπορία δασικών προϊόντων.

Μέτρα ιδιαίτερης σημασίας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας όλων των τύπων γεωργίας και την ενίσχυση της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων

Άρθρο 16 Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων

Μέτρα ιδιαίτερης σημασίας για την προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων και τη διαχείριση κινδύνου στη γεωργία

Άρθρο 18 Αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που επλήγη από φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα, και ανάληψη κατάλληλων προληπτικών δράσεων

Άρθρο 24 Πρόληψη και αποκατάσταση ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων

Άρθρο 27 Σύσταση ομάδων παραγωγών

Άρθρο 33 Καλή διαβίωση των ζώων

Άρθρο 36 Διαχείριση κινδύνου

Άρθρο 37 Ασφάλιση καλλιεργειών, ζώων και φυτών

Άρθρο 38 Ταμεία αλληλοβοήθειας για τις ζωικές και φυτικές ασθένειες και τα περιβαλλοντικά συμβάντα

Άρθρο 39 Εργαλείο σταθεροποίησης εισοδήματος

Μέτρο ιδιαίτερης σημασίας για την αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση οικοσυστημάτων που εξαρτώνται από τη γεωργία και τη δασοπονία

και

την προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων και τη στήριξη της στροφής προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτικής στην αλλαγή του κλίματος στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοπονίας

Άρθρο 21 Δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων
παράγραφος 1
στοιχείο α)

Άρθρο 21 Εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων
παράγραφος 1
στοιχείο β)

- Άρθρο 21 Επενδύσεις οι οποίες βελτιώνουν την ανθεκτικότητα και την περιβαλλοντική αξία των δασικών οικοσυστημάτων
παράγραφος 1
στοιχείο δ)
- Άρθρο 28 Ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα
- Άρθρο 29 Βιολογική γεωργία
- Άρθρο 30 Ενισχύσεις στο πλαίσιο του Natura 2000 και της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα
- Άρθρα 31-32 Ενισχύσεις για περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα
- Άρθρο 34 Δασοπεριβαλλοντικές και κλιματικές υπηρεσίες και διατήρηση των δασών
- Μέτρο ιδιαίτερης σημασίας για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών
- Άρθρο 20 Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές
- Άρθρο 42 - 44 LEADER
-

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Δεκεμβρίου 2013

σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 43 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Η ΚΓΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020: η αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων όσον αφορά τη διατροφή, τους φυσικούς πόρους και το έδαφος» ερευνώνται οι πιθανές προκλήσεις, οι στόχοι και οι προσαρμοστικοί της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) μετά το 2013. Από τη συζήτηση για την ανακοίνωση αυτή προέκυψε ότι η ΚΓΠ θα πρέπει να υποστεί μεταρρύθμιση με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2014. Η μεταρρύθμιση θα πρέπει να καλύπτει όλα τα βασικά εργαλεία της ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 ⁽²⁾. Από την πείρα που αποκτήθηκε με την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού προκύπτει ότι ορισμένα στοιχεία του μηχανισμού χρηματοδότησης και παρακολούθησης πρέπει να προσαρμοστούν. Λόγω του εύρους της μεταρρύθμισης, είναι σκόπιμο να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και να αντικατασταθεί με νέο κείμενο. Η μεταρρύθμιση θα πρέπει επίσης, στο μέτρο του δυνατού, να εναρμονίσει, να εξορθολογήσει και να απλουστεύσει τις διατάξεις της.
- (2) Προκειμένου να συμπληρωθούν ή να τροποποιηθούν ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) σχετικά με τη διαπίστευση των οργανισμών πληρωμών και των οργανισμών συντονισμού, τις υποχρεώσεις των οργανισμών πληρωμών σχετικά με τη δημόσια παρέμβαση καθώς και τους κανόνες σχετικά με το περιεχόμενο των αρμοδιοτήτων των εν λόγω οργανισμών, όσον αφορά τη διαχείριση

και τον έλεγχο, τα μέτρα που πρέπει να χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (προϋπολογισμός της Ένωσης) στο πλαίσιο της δημόσιας παρέμβασης και την αποτίμηση των ενεργειών που αφορούν τη δημόσια παρέμβαση. Η εν λόγω εξουσιοδότηση θα πρέπει επίσης να καλύπτει παρεκκλίσεις όσον αφορά τη μη επιλεξιμότητα των πληρωμών που πραγματοποιούνται από τους οργανισμούς πληρωμών σε δικαιούχους πριν από την έναρξη ή μετά τη λήξη της προθεσμίας πληρωμής και την αντιστάθμιση δαπανών και εσόδων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Επιπροσθέτως η εν λόγω εξουσιοδότηση θα πρέπει να καλύπτει, τις μεθόδους που εφαρμόζονται στις δεσμεύσεις και την πληρωμή των ποσών εάν ο ενωσιακός προϋπολογισμός δεν έχει εγκριθεί έως την έναρξη του οικονομικού έτους ή εάν το συνολικό ποσό των προγραμματισμένων δεσμεύσεων υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 170 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾.

Επίσης, η εν λόγω εξουσιοδότηση θα πρέπει να καλύπτει την αναβολή των μηνιαίων πληρωμών της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη όσον αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και τους όρους που διέπουν τη μείωση ή την αναστολή των ενδιάμεσων πληρωμών της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ. Η εν λόγω εξουσιοδότηση θα πρέπει να καλύπτει και την αναστολή των μηνιαίων ή ενδιάμεσων πληρωμών για τις οποίες δεν έχουν αποσταλεί εγκαίρως τα σχετικά στατιστικά στοιχεία και τις ειδικές υποχρεώσεις που πρέπει να τηρούν τα κράτη μέλη όσον αφορά τους ελέγχους, τα κριτήρια και τη μεθοδολογία για την εφαρμογή διορθώσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας συμμόρφωσης ως προς την εκκαθάριση και την ανάκτηση των οφειλών. Επιπροσθέτως, η εν λόγω εξουσιοδότηση θα πρέπει να καλύπτει τις απαιτήσεις σε σχέση με τις τελεωσιακές διαδικασίες, τις ανακλήσεις ενισχύσεων και τις κυρώσεις λόγω μη συμμόρφωσης προς τους όρους επιλεξιμότητας και τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή της τομεακής γεωργικής νομοθεσίας. Παρομοίως, η εν λόγω εξουσιοδότηση θα πρέπει να καλύπτει τα μέτρα αγοράς για τα οποία η Επιτροπή μπορεί να αναστέλλει τις μηνιαίες πληρωμές, τους κανόνες περί εγγυήσεων, τη λειτουργία του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και τα μέτρα που αποκλείονται από τον έλεγχο των συναλλαγών. Επίσης, η εν λόγω εξουσιοδότηση θα πρέπει να καλύπτει την τροποποίηση του ύψους του αιθροίσματος των εισπράξεων ή των πληρωμών κάτω από το οποίο τα εμπορικά έγγραφα των επιχειρήσεων δεν θα πρέπει κανονικά να ελέγχονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, τις κυρώσεις που επιβάλλονται στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης, τις απαιτήσεις ελέγχου στον αμπελοοινικό τομέα, τους κανόνες για τη διατήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων. Τέλος, η εξουσιοδότηση θα πρέπει

⁽¹⁾ ΕΕ C 191 της 29.6.2012, σ. 116.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2005, για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 209 της 11.8.2005, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

να καλύπτει τους κανόνες για τη γενεσιουργό αιτία και τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται από τα κράτη μέλη που δεν χρησιμοποιούν το ευρώ, τα μέτρα εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας όταν νομισματικές πρακτικές εξαιρετικού χαρακτήρα που συνδέονται με το εθνικό νόμισμα θα μπορούσαν να τη θέσουν σε κίνδυνο, το περιεχόμενο του κοινού πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης των μέτρων που εγκρίνονται στο πλαίσιο της ΚΓΠ και τα μεταβατικά μέτρα.

Είναι πολύ σημαντικό να πραγματοποιηεί η Επιτροπή κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, και σε επίπεδο επίσης εμπειρογνομώνων. Η Επιτροπή, κατά την προετοιμασία και την κατάρτιση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, θα πρέπει να εξασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

- (3) Η κοινή γεωργική πολιτική περιλαμβάνει σειρά μέτρων, ορισμένα εκ των οποίων αφορούν την αγροτική ανάπτυξη. Είναι σημαντικό να χρηματοδοτηθούν τα μέτρα αυτά ώστε να συνεισφέρουν στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ. Δεδομένου ότι τα μέτρα αυτά έχουν ορισμένα κοινά στοιχεία αλλά διαφέρουν ως προς κάποιες πτυχές τους, η χρηματοδότησή τους θα πρέπει να εξετασθεί στο ίδιο σύνολο διατάξεων. Εάν κρίνεται αναγκαίο, οι εν λόγω διατάξεις θα πρέπει να επιτρέπουν διαφορετική μεταχείριση. Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 συστάθηκαν δύο ευρωπαϊκά γεωργικά ταμεία: το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ («τα ταμεία»). Τα εν λόγω δύο ταμεία θα πρέπει να διατηρηθούν.
- (4) Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και οι διατάξεις που θεσπίζονται σύμφωνα με αυτόν θα πρέπει να εφαρμόζονται επί των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Ειδικότερα, ο παρών κανονισμός θεσπίζει διατάξεις σχετικά με την επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη με βάση τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της διαφάνειας και της μη εισαγωγής διακρίσεων καθώς και διατάξεις όσον αφορά το ρόλο των διαπιστευμένων οργανισμών και τις δημοσιονομικές αρχές. Οι διατάξεις αυτές θα πρέπει να τηρούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.
- (5) Προκειμένου να διασφαλιστεί συνεκτικότητα μεταξύ των πρακτικών των κρατών μελών και μια εναρμονισμένη εφαρμογή της ρήτρας περί ανωτέρας βίας από τα κράτη μέλη, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει, όπου κρίνεται σκόπιμο, εξαιρέσεις σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων καθώς και έναν ενδεικτικό κατάλογο πιθανών περιπτώσεων ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων που θα πρέπει να αναγνωρίζονται από τις εθνικές αρμόδιες αρχές. Οι εν λόγω αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με περιπτώσεις ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων, κατά περίπτωση, βάσει αποδεικτικών στοιχείων, και εφαρμόζοντας την αρχή της ανωτέρας βίας στο πλαίσιο του γεωργικού δικαίου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της νομολογίας του Δικαστηρίου.
- (6) Ο ενωσιακός προϋπολογισμός θα πρέπει να χρηματοδοτεί τις δαπάνες της ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων της αγροτικής ανάπτυξης, μέσω των δύο ταμείων, είτε απευθείας είτε

στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης με τα κράτη μέλη. Θα πρέπει να προσδιοριστεί το είδος των μέτρων που μπορούν να χρηματοδοτούνται από τα ταμεία αυτά.

- (7) Χρειάζονται διατάξεις για τη διαπίστευση των οργανισμών πληρωμών από τα κράτη μέλη, την εφαρμογή διαδικασιών οι οποίες θα επιτρέπουν τη σύνταξη των αναγκαίων διαχειριστικών δηλώσεων αξιοπιστίας και την πιστοποίηση των συστημάτων διαχείρισης και παρακολούθησης, καθώς και την πιστοποίηση των ετήσιων λογαριασμών από ανεξάρτητα οργανισμούς. Επιπλέον, για να εξασφαλιστεί η διαφάνεια των εθνικών ελέγχων, ιδίως όσον αφορά τις διαδικασίες έγκρισης, επικύρωσης και πληρωμής και η μείωση της διοικητικής και ελεγκτικής επιβάρυνσης των υπηρεσιών της Επιτροπής και των κρατών μελών όπου απαιτείται διαπίστευση κάθε οργανισμού πληρωμών, θα πρέπει να μειωθεί ο αριθμός των αρχών και οργανισμών στους οποίους ανατίθενται οι αρμοδιότητες αυτές, τηρουμένων παράλληλα των συνταγματικών διατάξεων κάθε κράτους μέλους. Για την αποφυγή περιττών δαπανών αναδιοργάνωσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να διατηρήσουν τον αριθμό των οργανισμών πληρωμής που έχουν διαπιστευτεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.
- (8) Όταν ένα κράτος μέλος διαπιστεύει πλείονες οργανισμούς πληρωμών, είναι σημαντικό να ορίζει ένα μόνο δημόσιο οργανισμό συντονισμού για να διασφαλίζει τη συνεπή διαχείριση των ταμείων, να λειτουργεί ως σύνδεσμος μεταξύ της Επιτροπής και των διάφορων διαπιστευμένων οργανισμών πληρωμών και να μεριμνά για την ταχεία διαβίβαση των στοιχείων που ζητά η Επιτροπή σχετικά με τις δραστηριότητες των διάφορων οργανισμών πληρωμών. Ο δημόσιος οργανισμός συντονισμού θα πρέπει επίσης να αναλαμβάνει και να συντονίζει δράσεις για τη διόρθωση ελλείψεων κοινής φύσης και να τηρεί την Επιτροπή ενήμερη σχετικά με τις επακόλουθες ενέργειες. Επιπροσθέτως, ο οργανισμός θα πρέπει να προωθεί και, όταν είναι εφικτό, να εξασφαλίζει την ομοιογενή εφαρμογή των κοινών κανόνων και προτύπων.
- (9) Επαρκή εχέγγυα για τη διενέργεια των απαραίτητων ελέγχων πριν δοθεί ενωσιακή ενίσχυση στους δικαιούχους είναι δυνατόν να παρέχονται μόνον μέσω της χρήσης οργανισμών πληρωμών διαπιστευμένων από τα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να αναφέρεται ρητά στον παρόντα κανονισμό ότι μόνο οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από τους διαπιστευμένους οργανισμούς πληρωμών μπορούν να επιστρέφονται από τον ενωσιακό προϋπολογισμό.
- (10) Προκειμένου οι δικαιούχοι να ευαισθητοποιηθούν περισσότερο όσον αφορά αφενός τη σχέση μεταξύ των γεωργικών πρακτικών και τη διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και αφετέρου τα πρότυπα για το περιβάλλον, την κλιματική αλλαγή, την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των γεωργικών εκτάσεων, την ασφάλεια των τροφίμων, τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων και των φυτών και την καλή μεταχείριση των ζώων, είναι αναγκαίο τα κράτη μέλη να καθιερώσουν γενικό σύστημα παροχής συμβουλών στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που θα απευθύνεται στους δικαιούχους. Το εν λόγω σύστημα δεν θα πρέπει να θίγει καθόλου την υποχρέωση και την ευθύνη των δικαιούχων να τηρούν τα πρότυπα αυτά. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν επίσης τον σαφή διαχωρισμό μεταξύ συμβουλών και ελέγχων.

(11) Το σύστημα παροχής συμβουλών στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις θα πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον τις υποχρεώσεις στο επίπεδο της εκμετάλλευσης που απορρέουν από τις απαιτήσεις και τα πρότυπα της πολλαπλής συμμόρφωσης. Το σύστημα θα πρέπει επίσης να καλύπτει τις απαιτήσεις που πρέπει να τηρούνται για τις γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον και τη διατήρηση της γεωργικής έκτασης δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, και τα μέτρα σε επίπεδο εκμετάλλευσης που προβλέπονται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης με στόχο τον εκσυγχρονισμό των εκμεταλλεύσεων, την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας, την τομεακή ολοκλήρωση, την καινοτομία, τον προσανατολισμό στην αγορά και την προαγωγή της επιχειρηματικότητας.

Το σύστημα αυτό θα πρέπει επίσης να καλύπτει τις απαιτήσεις που επιβάλλονται στους δικαιούχους από τα κράτη μέλη για την εφαρμογή συγκεκριμένων διατάξεων της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ και για την εφαρμογή του άρθρου 55 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾, ιδίως όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις γενικές αρχές της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας που αναφέρονται στο άρθρο 14 της οδηγίας 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾.

(12) Η ένταξη των δικαιούχων στο σύστημα παροχής συμβουλών στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις θα πρέπει να είναι εθελοντική. Όλοι οι δικαιούχοι, ακόμη και οι γεωργοί που δεν λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο της ΚΓΠ, θα πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν στο σύστημα. Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να θέσουν κριτήρια προτεραιότητας. Ως εκ της φύσεως του συστήματος, είναι σκόπιμο να θεωρούνται εμπιστευτικές οι πληροφορίες που συλλέγονται κατά την παροχή των συμβουλών, εκτός από περίπτωση σοβαρών παραβιάσεων του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου. Για να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα του συστήματος, οι σύμβουλοι θα πρέπει να διαθέτουν επαρκή προσόντα και να εκπαιδεύονται τακτικά.

(13) Σε ό,τι αφορά το ΕΓΤΕ, οι αναγκαίοι χρηματοδοτικοί πόροι για την κάλυψη των δαπανών των διαπιστευμένων οργανισμών πληρωμών στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ πρέπει να τίνονται στη διάθεση των κρατών μελών από την Επιτροπή ως επιστροφές με βάση τη λογιστική καταχώριση των δαπανών των εν λόγω οργανισμών. Μέχρι την καταβολή των επιστροφών αυτών, υπό τη μορφή μηνιαίων πληρωμών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συγκεντρώνουν τους αναγκαίους χρηματοδοτικούς πόρους ανάλογα με τις ανάγκες των οικείων διαπιστευμένων

οργανισμών πληρωμών. Τα κράτη μέλη και οι δικαιούχοι που μετέχουν στην εφαρμογή της ΚΓΠ θα πρέπει να φέρουν το βάρος των δαπανών προσωπικού και διοικητικής λειτουργίας που τους αφορούν.

(14) Η χρησιμοποίηση του γεωργομετεωρολογικού συστήματος και η απόκτηση και βελτίωση δορυφορικών εικόνων αναμένεται ιδίως να παράσχουν στην Επιτροπή τα μέσα για τη διαχείριση των γεωργικών αγορών, τη διευκόλυνση της παρακολούθησης των γεωργικών δαπανών και την παρακολούθηση των γεωργικών πόρων σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Επιπλέον, υπό το πρίσμα της πείρας που έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 165/94 ⁽⁵⁾ του Συμβουλίου, ορισμένες από τις διατάξεις του θα πρέπει να ενσωματωθούν στον παρόντα κανονισμό και συνεπώς ο προαναφερθείς κανονισμός θα πρέπει να καταργηθεί.

(15) Στο πλαίσιο της τήρησης της δημοσιονομικής πειθαρχίας, είναι αναγκαίο να καθοριστεί το ετήσιο ανώτατο όριο για τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ, λαμβανομένων υπόψη των ανώτατων ποσών που καθορίζονται για το ταμείο αυτό στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 ⁽⁶⁾ του Συμβουλίου.

(16) Η δημοσιονομική πειθαρχία επιβάλλει επίσης την τήρηση του ετήσιου ανώτατου ορίου των δαπανών που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ σε όλες τις περιστάσεις και σε όλα τα στάδια της διαδικασίας του προϋπολογισμού και της εκτέλεσής του. Επομένως, είναι απαραίτητο το εθνικό ανώτατο όριο των άμεσων ενισχύσεων ανά κράτος μέλος που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 να θεωρείται δημοσιονομικό ανώτατο όριο για τις εν λόγω άμεσες ενισχύσεις και για το αντίστοιχο κράτος μέλος, οι δε επιστροφές των συγκεκριμένων πληρωμών δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν το όριο αυτό. Η δημοσιονομική πειθαρχία επιβάλλει, επιπλέον, όλες οι νομοθετικές πράξεις στο πλαίσιο της ΚΓΠ που προτείνονται από την Επιτροπή ή θεσπίζονται από το νομοθέτη ή την Επιτροπή και χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ να μην υπερβαίνουν το ετήσιο ανώτατο όριο των δαπανών που χρηματοδοτούνται από το ταμείο αυτό.

(17) Για να εξασφαλίζεται ότι τα ποσά της χρηματοδότησης της ΚΓΠ δεν υπερβαίνουν τα ετήσια ανώτατα όρια, θα πρέπει να διατηρηθεί ο δημοσιονομικός μηχανισμός που αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 ⁽⁷⁾ του Συμβουλίου, που επιτρέπει την προσαρμογή του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων. Εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεν καθορίζουν τις εν λόγω προσαρμογές πριν από τις 30 Ιουνίου του ημερολογιακού έτους στο οποίο εφαρμόζονται, θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί για να τις καθορίζει η Επιτροπή.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί των κανόνων για τις άμεσες ενισχύσεις σε γεωργούς στα πλαίσια καθεστώτων στήριξης της Κοινής αγροτικής πολιτικής και περί κατάργησης των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου (βλ. σελίδα 608 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽²⁾ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 1).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2009 για τον καθορισμό πλαισίου κοινοτικής δράσης με σκοπό την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων (ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 71).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 165/94 του Συμβουλίου, της 24ης Ιανουαρίου 1994, για τη συγχρηματοδότηση από την Κοινότητα ελέγχων με τηλεανίχνευση (ΕΕ L 24 της 29.1.1994, σ. 6).

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ης Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (βλ. σελίδα 884 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, (ΕΚ) αριθ. 247/2006, (ΕΚ) αριθ. 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 (ΕΕ L 30 της 31.1.2009, σ. 16).

- (18) Για τη στήριξη του γεωργικού τομέα σε περίπτωση σοβαρών κρίσεων που πλήττουν τη γεωργική παραγωγή ή διανομή, θα πρέπει να δημιουργηθεί αποθεματικό για τις κρίσεις μέσω της εφαρμογής, στην αρχή κάθε έτους, μείωσης των άμεσων ενισχύσεων με τον μηχανισμό δημοσιονομικής πειθαρχίας.
- (19) Το άρθρο 169 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 προβλέπει ότι οι μη δεσμευμένες πιστώσεις που έχουν σχέση με τις ενέργειες που καθορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού είναι δυνατόν να μεταφερθούν μόνο στο επόμενο οικονομικό έτος και ότι οι μεταφορές αυτές είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε πρόσθετη πληρωμή μόνο προς τους τελικούς αποδέκτες που έχουν υποστεί, κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, μείωση των άμεσων ενισχύσεων, όπως καθορίζεται στο άρθρο 25 του παρόντος κανονισμού. Σε περίπτωση τέτοιου είδους μεταφοράς πιστώσεων στο επόμενο οικονομικό έτος, οι εθνικές διοικήσεις θα έπρεπε να καταβάλουν ενισχύσεις σε δύο ομάδες δικαιούχων ενισχύσεων εντός ενός δεδομένου οικονομικού έτους: επιστροφές, από το μη χρησιμοποιηθέν μεταφερθέν ποσό που προέκυψε από την εφαρμογή της δημοσιονομικής πειθαρχίας, στους γεωργούς που εδίγησαν από τη δημοσιονομική πειθαρχία κατά τη διάρκεια του προηγούμενου οικονομικού έτους αφενός και αφετέρου καταβολή των άμεσων ενισχύσεων κατά το οικονομικό έτος N στους γεωργούς που έχουν υποβάλει σχετικές αιτήσεις. Για να αποφευχθεί η υπερβολική διοικητική επιβάρυνση των εθνικών διοικήσεων, θα πρέπει να προβλεφθεί παρέκκλιση από το άρθρο 169 παράγραφος 3 τέταρτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, ώστε να μπορούν οι εθνικές διοικήσεις να επιστρέφουν το μεταφερόμενο στο οικονομικό έτος N ποσό στους γεωργούς που θίγονται από τη δημοσιονομική πειθαρχία κατά το οικονομικό έτος N αντί των γεωργών που εδίγησαν από αυτήν κατά το έτος N-1.
- (20) Τα μέτρα για τον υπολογισμό των δημοσιονομικών ανωτάτων ορίων που λαμβάνονται προκειμένου να προσδιοριστεί η χρηματοδοτική συνεισφορά του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ δεν θίγουν τις αρμοδιότητες της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής που ορίζεται από τη ΣΛΑΕ. Συνεπώς, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να βασίζονται στα ποσά αναφοράς που καθορίζονται σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία της 19ης Νοεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και τον κανονισμό (ΕΕ, Euratom) αριθ. 1311/2013
- (21) Η δημοσιονομική πειθαρχία συνεπάγεται επίσης συνεχή εξέταση της μεσοπρόθεσμης δημοσιονομικής κατάστασης. Ως εκ τούτου, όταν η Επιτροπή καταθέτει το σχέδιο προϋπολογισμού για ένα δεδομένο έτος, θα πρέπει να υποβάλλει τις προβλέψεις και την ανάλυσή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και θα πρέπει να προτείνει ενδεχομένως στο νομοθέτη τα κατάλληλα μέτρα. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει να ασκεί πλήρως και διαρκώς τις διαχειριστικές της αρμοδιότητες, ώστε να διασφαλίζει την τήρηση του ετήσιου ανώτατου ορίου και, εάν είναι απαραίτητο, θα πρέπει να προτείνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή στο Συμβούλιο κατάλληλα μέτρα για τη διόρθωση της δημοσιονομικής κατάστασης. Εάν στο τέλος ενός οικονομικού έτους οι αιτήσεις επιστροφών που έχουν υποβληθεί από τα κράτη μέλη καθιστούν ανέφικτη την τήρηση του ετήσιου ανώτατου ορίου, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να θεσπίζει μέτρα που να επιτρέπουν την προσωρινή κατανομή των διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού μεταξύ των κρατών μελών ανάλογα με τις αιτήσεις επιστροφών που εκκρεμούν καθώς και την τήρηση του ανώτατου ορίου για το συγκεκριμένο έτος. Οι πληρωμές του εν λόγω έτους θα πρέπει να καταλογίζονται στο επόμενο οικονομικό έτος και θα πρέπει επίσης να καθορίζεται το οριστικό συνολικό ποσό της ενωσιακής χρηματοδότησης ανά κράτος μέλος καθώς και η αντιστάθμιση μεταξύ των κρατών μελών, ώστε να τηρείται το καθορισμένο ποσό.
- (22) Κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού, η Επιτροπή θα πρέπει να εφαρμόζει ένα σύστημα προειδοποίησης και παρακολούθησης των γεωργικών δαπανών σε μηνιαία βάση, ώστε να μπορεί να αντιδρά το ταχύτερο δυνατόν σε περίπτωση κινδύνου υπέρβασης του ετήσιου ανώτατου ορίου, να θεσπίζει τα κατάλληλα μέτρα στο πλαίσιο των διαχειριστικών αρμοδιοτήτων που της έχουν ανατεθεί και, αν τα μέτρα αποδεικνύονται ανεπαρκή, να προτείνει άλλα. Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο περιοδική έκθεση που θα περιλαμβάνει σύγκριση της εξέλιξης των δαπανών που έγιναν έως την ημερομηνία της έκθεσης με την εκτίμηση των δαπανών και αξιολόγηση της προβλεπόμενης εκτέλεσης για το υπόλοιπο οικονομικό έτος.
- (23) Η συναλλαγματική ισοτιμία που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τη σύνταξη των δημοσιονομικών εγγράφων θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία, λαμβάνοντας υπόψη το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη σύνταξη των εγγράφων έως τη διαβίβασή τους.
- (24) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ προβλέπει κανόνες που εφαρμόζονται στη χρηματοδοτική στήριξη από τα ταμεία που καλύπτει ο εν λόγω κανονισμός, συμπεριλαμβανομένου του ΕΓΤΑΑ. Οι εν λόγω κανόνες περιλαμβάνουν την επιλεξιμότητα των δαπανών, τη δημοσιονομική διαχείριση καθώς και τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου. Όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση του ΕΓΤΑΑ, για λόγους νομικής σαφήνειας και συνοχής μεταξύ των καλυπτομένων από τον παρόντα κανονισμό ταμείων, θα πρέπει να γίνεται παραπομπή στις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 όσον αφορά τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις, τις προθεσμίες πληρωμής και την αποδέσμευση.
- (25) Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης χρηματοδοτούνται από τον Προϋπολογισμό της Ένωσης με βάση αναλήψεις υποχρεώσεων σε ετήσιες δόσεις. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους τα προβλεπόμενα ενωσιακά κονδύλια ήδη από την έναρξη της εφαρμογής των προγραμμάτων. Συνεπώς, θα πρέπει να καθιερωθεί σύστημα περιορισμένης προχρηματοδότησης για την εξασφάλιση συνεχούς ροής των κονδυλίων, που θα επιτρέπει τη δέουσα εκτέλεση των πληρωμών προς τους δικαιούχους.

(¹) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, τα οποία καλύπτονται από το κοινό στρατηγικό πλαίσιο, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (Βλέπε σελίδα 320 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- (26) Εκτός από το σύστημα προγραμματοδότησης, θα πρέπει να γίνει διαχωρισμός μεταξύ των πληρωμών από την Επιτροπή προς τους διαπιστευμένους οργανισμούς πληρωμών. Θα πρέπει να καθοριστούν κανόνες για την καταβολή ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμών υπολοίπων. Ο κανόνας της αυτόματης αποδέσμευσης θα συμβάλει στην επιτάχυνση της εφαρμογής των προγραμμάτων και στη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Οι κανόνες για τα εθνικά πλαίσια των κρατών μελών με περιφερειακά προγράμματα όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ παρέχουν επίσης ένα εργαλείο στα κράτη μέλη για τη διασφάλιση της εφαρμογής και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.
- (27) Η ενωσιακή ενίσχυση θα πρέπει να καταβάλλεται στους δικαιούχους εγκαίρως, ώστε να μπορούν να τη χρησιμοποιούν αποτελεσματικά. Η μη τήρηση από τα κράτη μέλη των προθεσμιών πληρωμής που καθορίζονται στην ενωσιακή νομοθεσία ενδέχεται να προκαλέσει σοβαρά προβλήματα στους δικαιούχους και να υπονομεύσει τον ετήσιο χαρακτήρα του προϋπολογισμού της Ένωσης. Ως εκ τούτου, οι δαπάνες που πραγματοποιούνται χωρίς να τηρούνται οι προθεσμίες πληρωμής θα πρέπει να αποκλείονται από την ενωσιακή χρηματοδότηση. Η αρχή της αναλογικότητας που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, θα πρέπει να διατηρηθεί και να εφαρμόζεται και στα δύο ταμεία. Για λόγους τήρησης της αρχής της αναλογικότητας, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να προβλέπει εξαιρέσεις από τον γενικό αυτό κανόνα.
- (28) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 προβλέπει μειώσεις και αναστολή των μηνιαίων ή ενδιάμεσων πληρωμών για τα ταμεία. Παρά τη μάλλον ευρεία διατύπωση των διατάξεων αυτών, σημειώνεται ότι στην πράξη χρησιμοποιούνται κυρίως για τη μείωση πληρωμών λόγω μη τήρησης προθεσμιών πληρωμής, ανώτατων ορίων και παρόμοιων «λογιστικών θεμάτων», τα οποία μπορούν να ανιχνευθούν εύκολα στις δηλώσεις δαπανών. Οι διατάξεις αυτές επιτρέπουν επίσης υποχρεωτικές μειώσεις και αναστολές σε περίπτωση σοβαρών και συνεχόμενων ελλείψεων στα εθνικά συστήματα ελέγχου αλλά περιλαμβάνουν αρκετά περιοριστικές ουσιαστικές προϋποθέσεις και προβλέπουν την εφαρμογή ειδικής διαδικασίας δύο σταδίων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έχουν ζητήσει επανειλημμένα από την Επιτροπή να αναστείλει τις πληρωμές κρατών μελών που δεν συμμορφώνονται. Για τους λόγους αυτούς, είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστεί το σύστημα που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και να συγκεντρωθούν οι κανόνες για τις μειώσεις και τις αναστολές για το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ σε ένα μόνο άρθρο. Το σύστημα μειώσεων για «λογιστικά θέματα» πρέπει να διατηρηθεί σύμφωνα με τις υφιστάμενες διοικητικές πρακτικές. Η δυνατότητα μείωσης ή αναστολής πληρωμών σε περίπτωση σοβαρών και συνεχόμενων ελλείψεων στα εθνικά συστήματα ελέγχου θα πρέπει να ενισχυθεί προκειμένου να δοθεί στην Επιτροπή η δυνατότητα ταχείας αναστολής των ενισχύσεων όταν εντοπίζονται σοβαρές ελλείψεις. Η δυνατότητα αυτή θα πρέπει επίσης να επεκταθεί μέσω της ενσωμάτωσης της αμέλειας στο σύστημα ανάκτησης παράτυπων πληρωμών.
- (29) Η τομεακή γεωργική νομοθεσία απαιτεί από τα κράτη μέλη να διαβιβάζουν πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των ελέγχων που πραγματοποιούνται και τα αποτελέσματά τους εντός καθορισμένων προθεσμιών. Οι εν λόγω στατιστικές ελέγχου χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό του επιπέδου σφαλμάτων στο επίπεδο των κρατών μελών και, γενικότερα, για τους σκοπούς ελέγχου της διαχείρισης των ταμείων. Οι εν λόγω στατιστικές είναι σημαντική πηγή πληροφοριών της Επιτροπής για να ελέγχει την ορθή διαχείριση των πόρων των ταμείων και σημαντικό στοιχείο της ετήσιας δήλωσης αξιοπιστίας. Δεδομένου του ζωτικού χαρακτήρα των εν λόγω στατιστικών και προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη θα τηρούν την υποχρέωση της έγκαιρης διαβίβασής τους, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί ρήτρα αποτρεπτική της καθυστερημένης διαβίβασης των απαιτούμενων στοιχείων κατά τρόπο αναλογικό προς την έκταση των ελλειπόντων στοιχείων. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να προβλεφθούν διατάξεις βάσει των οποίων η Επιτροπή θα μπορεί να αναστέλλει εν μέρει τις μηνιαίες ή ενδιάμεσες πληρωμές για τις οποίες δεν έχουν αποσταλεί εγκαίρως τα σχετικά στατιστικά στοιχεία.
- (30) Για να επιτραπεί η επαναχρησιμοποίηση των πόρων των ταμείων απαιτούνται κανόνες για την ανακατανομή συγκεκριμένων ποσών. Ο κατάλογος που περιλαμβάνεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 πρέπει να συμπληρωθεί προσθέτοντας σε αυτόν τα ποσά που αφορούν εκπρόθεσμες πληρωμές και την εκκαθάριση λογαριασμών όσον αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ. Επίσης, ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 352/78⁽²⁾ του Συμβουλίου ορίζει κανόνες για τη διάθεση των ποσών που προκύπτουν από καταπίπτουσες εγγυήσεις. Οι διατάξεις αυτές θα πρέπει να εναρμονιστούν και να συγχωνευθούν με τις υφιστάμενες διατάξεις για τα έσοδα ειδικού προορισμού. Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 352/78 θα πρέπει να καταργηθεί.
- (31) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 814/2000⁽³⁾ και οι εφαρμοστικές του διατάξεις καθορίζουν τις δράσεις ενημέρωσης που αφορούν την ΚΓΠ και οι οποίες μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του άρθρου 5 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 814/2000 περιλαμβάνει κατάλογο των δράσεων αυτών και των στόχων τους και καθορίζει τους κανόνες για τη χρηματοδότησή τους και την εφαρμογή των αντίστοιχων έργων. Μετά τη θέσπιση του εν λόγω κανονισμού, καθορίστηκαν κανόνες με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 όσον αφορά τις επιχειρηγίες και τις δημόσιες συμβάσεις. Οι εν λόγω κανόνες θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται στις δράσεις ενημέρωσης στο πλαίσιο της ΚΓΠ. Για λόγους απλούστευσης και συνοχής, θα πρέπει να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 814/2000 και ταυτόχρονα να διατηρηθούν οι ειδικές διατάξεις που αφορούν τους στόχους και το είδος των δράσεων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη να εξασφαλιστεί αποτελεσματικότερη ενημέρωση του κοινού και ισχυρότερες συνέργειες μεταξύ των δραστηριοτήτων επικοινωνίας που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλία της Επιτροπής, καθώς η ανάγκη αποτελεσματικής προβολής των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει επίσης να καλύπτουν

(¹) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (Βλέπε σελίδα 487 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας)

(²) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 352/78 του Συμβουλίου της 20ής Φεβρουαρίου 1978 περί διαθέσεως των ασφαλειών, χρηματικών καταθέσεων ως εγγυήσεων ή λοιπών εγγυήσεων που συνιστώνται στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και καταπίπτουν (ΕΕ L 50 της 22.2.1978, σ. 1).

(³) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 814/2000 του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2000, περί δράσεων ενημέρωσης στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 100 της 20.4.2000, σ. 7).

μέτρα πληροφόρησης σχετικά με την ΚΓΠ στο πλαίσιο της εταιρικής επικοινωνίας, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο: Ένας προϋπολογισμός για την Ευρώπη 2020 («η ανακοίνωση της Επιτροπής για τον προϋπολογισμό για την Ευρώπη 2020») - Μέρος II: Δελτία πολιτικής».

- (32) Τα μέτρα και οι δράσεις στο πλαίσιο της ΚΓΠ χρηματοδοτούνται εν μέρει βάσει επιμερισμένης διαχείρισης. Για να διασφαλιστεί η χρηστή οικονομική διαχείριση των ενωσιακών πόρων, η Επιτροπή θα πρέπει να ελέγχει τη διαχείριση των ταμείων από τις αρμόδιες για τις πληρωμές αρχές των κρατών μελών. Θα πρέπει να προσδιοριστεί το είδος των ελέγχων που θα διενεργεί η Επιτροπή, να καθοριστούν οι όροι άσκησης των αρμοδιοτήτων της όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού και να διασαφηνιστούν οι υποχρεώσεις συνεργασίας των κρατών μελών.
- (33) Για να μπορέσει η Επιτροπή να εκπληρώσει την υποχρέωσή της σχετικά με την εξακρίβωση της ύπαρξης και της εύρυθμης λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου των ενωσιακών δαπανών στα κράτη μέλη, ανεξαρτήτως των ελέγχων που διενεργούνται από τα ίδια τα κράτη μέλη, θα πρέπει να προβλεφθούν έλεγχοι από πρόσωπα εξουσιοδοτημένα από την Επιτροπή τα οποία θα μπορούν να ζητούν τη συνδρομή των κρατών μελών για τις εργασίες τους.
- (34) Είναι απαραίτητο να χρησιμοποιείται όσο το δυνατόν εκτενέστερα η τεχνολογία πληροφοριών για τη συγκέντρωση των στοιχείων που πρέπει να διαβιβάζονται στην Επιτροπή. Κατά τους ελέγχους, είναι σημαντικό να έχει η Επιτροπή πλήρη και άμεση πρόσβαση στα στοιχεία για τις δαπάνες τόσο σε έντυπη όσο και σε ηλεκτρονική μορφή.
- (35) Για την εξακρίβωση της δημοσιονομικής σχέσης μεταξύ των διαπιστευμένων οργανισμών πληρωμών και του προϋπολογισμού της Ένωσης, η Επιτροπή πρέπει να εκκαθαρίζει ετησίως τους λογαριασμούς των οργανισμών αυτών (Δημοσιονομική εκκαθάριση λογαριασμών). Η απόφαση εκκαθάρισης λογαριασμών θα πρέπει να αφορά την πληρότητα, την ακρίβεια και την ειλικρίνεια των λογαριασμών, όχι όμως τη συμμόρφωση των δαπανών με την ενωσιακή νομοθεσία.
- (36) Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 317 ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να αποφασίζει, με εκτελεστικές πράξεις, αν

οι δαπάνες των κρατών μελών είναι σύμφωνες με την ενωσιακή νομοθεσία. Θα πρέπει να δοθεί στα κράτη μέλη το δικαίωμα να αιτιολογούν τις αποφάσεις πληρωμών τους και να προσφεύγουν σε συμβιβασμό σε περίπτωση διαφωνίας τους με την Επιτροπή. Για να δοθούν στα κράτη μέλη νομικές και οικονομικές διασφαλίσεις όσον αφορά τις δαπάνες του παρελθόντος, θα πρέπει να καθοριστεί μέγιστη περίοδος κατά την οποία η Επιτροπή θα αποφασίζει ποιες οικονομικές επιπτώσεις θα πρέπει να επιβάλλονται για τη μη συμμόρφωση. Η διαδικασία συμμόρφωσης ως προς την εκκαθάριση θα πρέπει, όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις της Επιτροπής που καθορίζονται στο δεύτερο μέρος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013

- (37) Σε περίπτωση ανάκτησης ποσών που έχουν καταβληθεί από το ΕΓΤΕ, τα ανακτώμενα ποσά θα πρέπει να επιστρέφονται στο ταμείο, εφόσον πρόκειται για δαπάνες που δεν είναι σύμφωνες με την ενωσιακή νομοθεσία και για τις οποίες δεν θεμελιώνεται κανένα δικαίωμα. Προκειμένου να υπάρχει επαρκής χρόνος για την ολοκλήρωση όλων των αναγκαίων διοικητικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών ελέγχων, τα κράτη μέλη πρέπει να ζητούν την ανάκτηση από τον δικαιούχο εντός 18 μηνών από τη στιγμή κατά την οποία εγκρίνεται έκθεση ελέγχου ή παρόμοιο έγγραφο όπου διαπιστώνεται ότι έχει διαπραχθεί παρατυπία, και, κατά περίπτωση, παραλαμβάνεται από τον οργανισμό πληρωμών ή τον αρμόδιο για την ανάκτηση φορέα. Θα πρέπει να προβλεφθεί ένα σύστημα οικονομικής ευθύνης για τις περιπτώσεις όπου έχουν διαπραχθεί παρατυπίες και δεν έχει ανακτηθεί το σύνολο του ποσού. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να θεσπιστεί διαδικασία που θα επιτρέπει στην Επιτροπή να προστατεύει τα συμφέροντα του προϋπολογισμού της Ένωσης, αποφασίζοντας να καταλογίσει εις βάρος του οικείου κράτους μέλους ένα μέρος των ποσών που απωλέσθησαν εξαιτίας παρατυπιών και δεν ανακτήθηκαν εντός εύλογης προθεσμίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις αμέλειας του κράτους μέλους, δικαιολογείται ο καταλογισμός του συνόλου του ποσού στο οικείο κράτος μέλος. Ωστόσο, με την επιφύλαξη της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων των κρατών μελών οι οποίες απορρέουν από τις εσωτερικές διαδικασίες τους, η οικονομική επιβάρυνση θα πρέπει να κατανέμεται δίκαια μεταξύ της Ένωσης και του κράτους μέλους. Οι ίδιοι κανόνες θα πρέπει να εφαρμόζονται στο ΕΓΤΑΑ, με ταυτόχρονη διατήρηση της απαίτησης σύμφωνα με την οποία τα ποσά που ανακτώνται ή ακυρώνονται λόγω παρατυπιών θα πρέπει να παραμένουν στη διάθεση των εγκεκριμένων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης του οικείου κράτους μέλους, δεδομένου ότι έχουν χορηγηθεί στο κράτος αυτό. Θα πρέπει επίσης να καθοριστούν διατάξεις σχετικά με την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων των κρατών μελών.
- (38) Οι διαδικασίες ανάκτησης που εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα την πολύχρονη καθυστέρηση των ανακτήσεων, χωρίς να είναι καθόλου βέβαιο ότι αυτές θα εκτελεστούν. Επίσης, τα έξοδα της εφαρμογής των διαδικασιών αυτών μπορούν να είναι δυσανάλογα προς τις πραγματοποιούμενες ή εφικτές εισπράξεις. Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να παύουν τις διαδικασίες ανάκτησης σε ορισμένες περιπτώσεις.

- (39) Για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων του προϋπολογισμού της ΕΕ, τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα ώστε να βεβαιώνονται για την πραγματική και ορθή εκτέλεση των συναλλαγών που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να προλαμβάνουν, να ανιχνεύουν και να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά κάθε παρατυπία ή μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που διαπράττεται από τους δικαιούχους. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 ⁽¹⁾ του Συμβουλίου. Σε περιπτώσεις παράβασης της τομεακής γεωργικής νομοθεσίας, εφόσον δεν προβλέπονται σε νομοθετικές και μη νομοθετικές πράξεις της Ένωσης λεπτομερείς κανόνες για διοικητικές κυρώσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιβάλλουν αποτελεσματικές, αποτρεπτικές και αναλογικές εθνικές κυρώσεις.
- (40) Θα πρέπει να αποφεύγεται η χρηματοδότηση, στο πλαίσιο της ΚΓΠ, δραστηριοτήτων συνεπαγόμενων πρόσθετες δαπάνες σε άλλους τομείς πολιτικής που καλύπτονται από τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία. Επιπροσθέτως, η θέσπιση νέων συστημάτων πληρωμών και συναφών συστημάτων παρακολούθησης και επιβολής κυρώσεων δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε πρόσθετες περιττές και σύνθετες διοικητικές και γραφειοκρατικές διαδικασίες.
- (41) Διάφοροι τομεακοί γεωργικοί κανονισμοί περιλαμβάνουν κανόνες που αφορούν τις γενικές αρχές για τους ελέγχους, τις ανακτήσεις αχρεωστήτως καταβληθέντων πληρωμών και την επιβολή κυρώσεων. Οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να συγκεντρωθούν στο ίδιο νομικό πλαίσιο σε οριζόντιο επίπεδο. Θα πρέπει να καλύπτουν τις υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά τους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους, σκοπός των οποίων είναι ο έλεγχος της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις των μέτρων της ΚΓΠ, καθώς και τους κανόνες για την ανάκτηση, τις μειώσεις και τους αποκλεισμούς από την ενίσχυση. Θα πρέπει επίσης να καθοριστούν κανόνες για τους ελέγχους των υποχρεώσεων που δεν συνδέονται αναγκαστικά με την καταβολή της ενίσχυσης.
- (42) Πολλές διατάξεις της τομεακής γεωργικής νομοθεσίας απαιτούν τη σύσταση εγγύησης που εξασφαλίζει την πληρωμή οφειλόμενου ποσού σε περίπτωση μη τήρησης υποχρέωσης. Προκειμένου να ενισχυθεί το πλαίσιο των εγγυήσεων θα πρέπει να εφαρμόζεται ένας ενιαίος οριζόντιος κανόνας σε όλες αυτές τις διατάξεις.
- (43) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημιουργήσουν και να εφαρμόσουν ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου («ολοκληρωμένο σύστημα») για ορισμένες πληρωμές που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013. Για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της παρακολούθησης της ενωσιακής στήριξης, θα πρέπει να επιτραπεί στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν το εν λόγω ολοκληρωμένο σύστημα και για άλλα ενωσιακά καθεστώτα στήριξης.
- (44) Θα πρέπει να διατηρηθούν τα κύρια στοιχεία του ολοκληρωμένου συστήματος και ιδίως οι διατάξεις για την ηλεκτρονική βάση δεδομένων, το σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων, τις αιτήσεις ενίσχυσης ή τις αιτήσεις πληρωμής και το σύστημα για τον προσδιορισμό και την καταγραφή των δικαιωμάτων ενίσχυσης, λαμβανομένης παράλληλα υπόψη της εξέλιξης της πολιτικής και ιδίως της θέσπισης της ενίσχυσης για τις επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον γεωργικές πρακτικές και των οικολογικών οφελών των χαρακτηριστικών τοπίου. Τα κράτη μέλη πρέπει να αξιοποιήσουν την τεχνολογία κατά τη σύσταση των συστημάτων αυτών, ώστε να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος και να διασφαλιστούν αποτελεσματικοί και αποδοτικοί έλεγχοι.
- (45) Για τη δημιουργία ενός τμήματος αναφοράς στο σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων για τις περιοχές οικολογικής εστίασης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δύνανται να λαμβάνουν υπόψη συγκεκριμένες πληροφορίες που μπορεί να υποχρεωθούν να αναφέρουν οι γεωργοί στις αιτήσεις τους για τα έτη υποβολής αιτήσεων 2015 έως 2017, όπως ο προσδιορισμός των χαρακτηριστικών τοπίου ή άλλων εκτάσεων που μπορούν να χαρακτηριστούν περιοχές οικολογικής εστίασης και, κατά περίπτωση, το μέγεθος των εν λόγω χαρακτηριστικών και εκτάσεων.
- (46) Οι ενισχύσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο των ενωσιακών καθεστώτων στήριξης που καλύπτονται από το ολοκληρωμένο σύστημα θα πρέπει να καταβάλλονται στο ακέραιο από τις αρμόδιες εθνικές αρχές στους δικαιούχους, αφού αφαιρεθούν οι μειώσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό και εντός καθορισμένων περιόδων. Προκειμένου να καταστεί πιο ευέλικτη η διαχείριση των άμεσων ενισχύσεων, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να καταβάλλουν τις εν λόγω ενισχύσεις έως και σε δύο δόσεις ετησίως.
- (47) Ο έλεγχος των εμπορικών εγγράφων των δικαιούχων ή οφειλετριών επιχειρήσεων μπορεί να αποτελέσει πολύ αποτελεσματικό μέσο ελέγχου των πράξεων που αποτελούν μέρος του συστήματος χρηματοδότησης του ΕΓΤΕ. Οι διατάξεις για τον έλεγχο των εμπορικών εγγράφων ορίζονται στον κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 485/2008 ⁽²⁾. Ο έλεγχος αυτός συμπληρώνει τους άλλους ελέγχους που πραγματοποιούνται ήδη από τα κράτη μέλη. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός δεν θίγει εθνικές διατάξεις για τη σχετική εξέταση που είναι περισσότερο εκτεταμένες από τις προβλεπόμενες στον παρόντα κανονισμό.
- (48) Στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 485/2008, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων του προϋπολογισμού της Ένωσης και ιδίως προκειμένου να ελέγχουν τη γνησιότητα και τη συμμόρφωση των χρηματοδοτούμενων από το ΕΓΤΕ πράξεων. Για λόγους σαφήνειας και εξορθολογισμού, οι σχετικές διατάξεις θα πρέπει να ενσωματωθούν στην ίδια πράξη. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 485/2008.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2008, περί των ελέγχων, εκ μέρους των κρατών μελών, των πράξεων που αποτελούν μέρος του συστήματος χρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΕ L 143 της 3.6.2008, σ. 1).

- (49) Τα έγγραφα βάσει των οποίων πραγματοποιείται ο έλεγχος αυτός θα πρέπει να καθορίζονται κατά τρόπο που να καθίσταται δυνατός ο πλήρης έλεγχος. Η επιλογή των ελεγκτών επιχειρήσεων θα πρέπει να γίνεται με βάση τον χαρακτήρα των πράξεων που πραγματοποιούνται υπό την ευθύνη τους, καθώς και την κατανομή ανά τομέα των δικαιούχων ή οφειλετριών επιχειρήσεων σε συνάρτηση με την οικονομική τους σημασία στο πλαίσιο του συστήματος χρηματοδότησης του ΕΓΤΕ.
- (50) Θα πρέπει να καθοριστούν οι αρμοδιότητες των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τους ελέγχους καθώς και οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων να θέτουν στη διάθεσή τους, για καθορισμένη περίοδο, τα εμπορικά έγγραφα και να τους παράσχουν τις πληροφορίες που ζητούν. Θα πρέπει να επιτρέπεται η κατάσχεση εμπορικών εγγράφων σε ορισμένες περιπτώσεις.
- (51) Λαμβανομένης υπόψη της διεθνούς διάρθρωσης του εμπορίου στον τομέα της γεωργίας και προς όφελος της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, είναι αναγκαίο να οργανωθεί η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών. Είναι επίσης αναγκαίο να δημιουργηθεί, σε ενωσιακό επίπεδο, κεντρικό σύστημα τεκμηρίωσης όσον αφορά τις δικαιούχους ή τις οφειλέτριες επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες.
- (52) Μολονότι εναπόκειται στα κράτη μέλη να καταρτίζουν τα προγράμματα ελέγχου τους, είναι αναγκαίο τα προγράμματα αυτά να ανακοινώνονται στην Επιτροπή ώστε να μπορεί να ασκεί τα ελεγκτικά και συντονιστικά καθήκοντά της, προκειμένου να εξασφαλίζει ότι τα προγράμματα εγκρίνονται βάσει κατάλληλων κριτηρίων και ότι ο έλεγχος επικεντρώνεται σε τομείς ή επιχειρήσεις που παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο διάπραξης απάτης. Είναι σημαντικό κάθε κράτος μέλος να έχει ειδική υπηρεσία υπεύθυνη για την παρακολούθηση του ελέγχου των εμπορικών εγγράφων που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό ή για το συντονισμό του ελέγχου αυτού. Αυτές οι ειδικές υπηρεσίες θα πρέπει να οργανώνονται κατά τρόπο ανεξάρτητο από τις υπηρεσίες που πραγματοποιούν τους ελέγχους πριν από την πληρωμή. Οι συλλεγόμενες πληροφορίες, στο πλαίσιο των ελέγχων αυτών, θα πρέπει να καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο.
- (53) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 ⁽¹⁾, ο οποίος αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009, καθιέρωσε την αρχή σύμφωνα με την οποία η καταβολή ορισμένων ενισχύσεων στο ακέραιο στους δικαιούχους στο πλαίσιο της ΚΓΠ θα πρέπει να συνδέεται με τη συμμόρφωση με κανόνες που αφορούν τη διαχείριση των εκτάσεων, τη γεωργική παραγωγή και τη γεωργική δραστηριότητα. Η αρχή
- αυτή αποτυπώθηκε εν συνεχεία στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ⁽²⁾ του Συμβουλίου και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 ⁽³⁾ του Συμβουλίου.
- Στο πλαίσιο του συστήματος «πολλαπλής συμμόρφωσης», τα κράτη μέλη επιβάλλουν κυρώσεις με τη μορφή ολικής ή μερικής μείωσης της στήριξης ή αποκλεισμού από τη στήριξη που λαμβάνεται στο πλαίσιο της ΚΓΠ.
- (54) Το σύστημα πολλαπλής συμμόρφωσης ενσωματώνει στην ΚΓΠ βασικά πρότυπα για το περιβάλλον, την κλιματική αλλαγή, την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση της γης, τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων και των φυτών και την καλή μεταχείριση των ζώων. Στόχος της πολλαπλής συμμόρφωσης είναι η συμβολή στην ανάπτυξη αιεσιόφρου γεωργίας μέσω της ευαισθητοποίησης των δικαιούχων για την ανάγκη τήρησης των βασικών αυτών προτύπων. Στόχος είναι επίσης να καταστεί η ΚΓΠ πιο συμβατή με τις προσδοκίες της κοινωνίας μέσω μεγαλύτερης συνοχής της πολιτικής αυτής με το περιβάλλον, τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων και των φυτών και την καλή μεταχείριση των ζώων. Το σύστημα πολλαπλής συμμόρφωσης αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ΚΓΠ και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να διατηρηθεί. Ωστόσο, το πεδίο εφαρμογής του, το οποίο μέχρι σήμερα αποτελείται από χωριστούς καταλόγους κανονιστικών απαιτήσεων διαχείρισης και προτύπων καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης των εκτάσεων, θα πρέπει να εξορθολογιστεί, ώστε να εξασφαλίζεται η συνοχή και η καλύτερη προβολή του. Για τον σκοπό αυτό, οι απαιτήσεις και τα πρότυπα θα πρέπει να συγκεντρώνονται σε έναν κατάλογο και να ομαδοποιηθούν ανά τομέα και θέμα. Η πείρα κατέδειξε επίσης ότι ορισμένες απαιτήσεις στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής της πολλαπλής συμμόρφωσης δεν σχετίζονται επαρκώς με τη γεωργική δραστηριότητα ή τη γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης ή αφορούν περισσότερο τις εθνικές αρχές παρά τους δικαιούχους. Συνεπώς, θα πρέπει να αναπροσαρμοσθεί το πεδίο εφαρμογής του συστήματος. Θα πρέπει, εξάλλου, να προβλεφθεί η διατήρηση των μόνιμων βοσκότοπων το 2015 και 2016.
- (55) Οι κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης θα πρέπει να εφαρμόζονται πλήρως από τα κράτη μέλη, ώστε να καταστούν λειτουργικές σε επίπεδο εκμετάλλευσης και να εξασφαλιστεί η αναγκαία ίση μεταχείριση μεταξύ των γεωργών.
- (56) Σύμφωνα με το άρθρο 22 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, η οδηγία 80/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ καταργείται στις 23 Δεκεμβρίου 2013. Προκειμένου να διατηρηθούν οι

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2003, για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2019/93, (ΕΚ) αριθ. 1452/2001, (ΕΚ) αριθ. 1453/2001, (ΕΚ) αριθ. 1454/2001, (ΕΚ) αριθ. 1868/94, (ΕΚ) αριθ. 1251/1999, (ΕΚ) αριθ. 1254/1999, (ΕΚ) αριθ. 1673/2000, (ΕΟΚ) αριθ. 2358/71 και (ΕΚ) αριθ. 2529/2001 (ΕΕ L 270, 21.10.2003, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα («ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ») (ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1).

⁽⁴⁾ Οδηγία 80/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1979 περί προστασίας των υπογείων υδάτων από τη ρύπανση που προέρχεται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες (ΕΕ L 20 της 26.1.1980, σ. 43).

- ίδιοι κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης όσον αφορά την προστασία των υπογείων υδάτων οι οποίοι ορίζονται στην οδηγία 80/68/ΕΟΚ και ισχύουν κατά την τελευταία ημέρα της ισχύος της εν λόγω οδηγίας, είναι σκόπιμο να προσαρμοστεί το πεδίο εφαρμογής της πολλαπλής συμμόρφωσης και να καθοριστεί ένα πρότυπο για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση που να περιλαμβάνει τις απαιτήσεις των άρθρων 4 και 5 της εν λόγω οδηγίας.
- (57) Από το σύστημα πολλαπλής συμμόρφωσης προκύπτουν ορισμένοι διοικητικοί περιορισμοί για τους δικαιούχους και τις εθνικές διοικήσεις, δεδομένου ότι πρέπει να εξασφαλίζονται η τήρηση βιβλίων, η διενέργεια ελέγχων και η επιβολή κυρώσεων, εφόσον είναι αναγκαίο. Οι εν λόγω κυρώσεις θα πρέπει να είναι αναλογικές, αποτελεσματικές και αποτρεπτικές. Οι κυρώσεις αυτές θα πρέπει να εφαρμόζονται με την επιφύλαξη άλλων κυρώσεων που προβλέπονται στην ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία. Για λόγους συνοχής, κρίνεται σκόπιμο να συγκεντρωθούν οι σχετικές ενωσιακές διατάξεις σε μια και μόνη νομοθετική πράξη. Για τους γεωργούς που συμμετέχουν στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές που αναφέρεται στον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 οι προσπάθειες που θα πρέπει να καταβληθούν στο πλαίσιο του συστήματος πολλαπλής συμμόρφωσης μπορεί να θεωρηθεί ότι υπερβαίνουν το όφελος της διατήρησης των γεωργών αυτών στο εν λόγω σύστημα. Για λόγους απλούστευσης, οι εν λόγω γεωργοί θα πρέπει, συνεπώς, να εξαιρούνται από την πολλαπλή συμμόρφωση και ιδίως από το σύστημα ελέγχου και από τον κίνδυνο της επιβολής κυρώσεων στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης. Ωστόσο, η εξαίρεση θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της υποχρέωσης τήρησης των εφαρμοζόμενων διατάξεων της τομεακής νομοθεσίας ή της δυνατότητας διενέργειας ελέγχων και επιβολής κυρώσεων βάσει της εν λόγω νομοθεσίας.
- (58) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 καθόρισε πλαίσιο προτύπων καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης των γεωργικών εκτάσεων με βάση το οποίο τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν εθνικά πρότυπα που θα συνεκτιμούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των σχετικών περιοχών, όπως τις εδαφικές και κλιματικές συνθήκες, τα εφαρμοζόμενα συστήματα καλλιέργειας (χρήση γης, αμειψισπορά, καλλιεργητικές πρακτικές) και τις διαρθρώσεις των εκμεταλλεύσεων. Τα εν λόγω πρότυπα καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης των γεωργικών εκτάσεων έχουν ως στόχο να συμβάλλουν στην αποτροπή διαβρώσεων του εδάφους, να επιτυγχάνουν τη διατήρηση της οργανικής ύλης του εδάφους και της δομής του εδάφους, να εξασφαλίζουν ελάχιστο επίπεδο συντήρησης, να εμποδίζουν την υποβάθμιση των ενδιαιτημάτων καθώς και να προστατεύουν και να διαχειρίζονται τα ύδατα. Το ευρύτερο πεδίο εφαρμογής του συστήματος πολλαπλής συμμόρφωσης που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει, συνεπώς, να περιλαμβάνει πλαίσιο με βάση το οποίο τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν εθνικά πρότυπα καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης. Το ενωσιακό πλαίσιο θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει κανόνες για την καλύτερη αντιμετώπιση των θεμάτων που αφορούν τα ύδατα, το έδαφος, την αποθήκευση άνθρακα, τη βιοποικιλότητα και τα τοπία καθώς και το ελάχιστο επίπεδο συντήρησης των γεωργικών εκτάσεων.
- (59) Οι δικαιούχοι θα πρέπει να γνωρίζουν σαφώς τα πρότυπα που θα πρέπει να τηρούν σε σχέση με τους κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης. Προς τον σκοπό αυτό, όλες οι απαιτήσεις και τα πρότυπα που αποτελούν τμήμα των κανόνων αυτών θα πρέπει να ανακοινώνονται από τα κράτη μέλη κατά διεξοδικό, κατανοητό και επεξηγηματικό τρόπο και, εφόσον ενδείκνυται, με ηλεκτρονικά μέσα.
- (60) Για την αποτελεσματική εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης απαιτείται έλεγχος της τήρησης των υποχρεώσεων σε επίπεδο δικαιούχων. Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος αποφασίσει να μην επιβάλει μείωση ή αποκλεισμό όταν το σχετικό ποσό είναι μικρότερο των 100 EUR, το επόμενο έτος η αρμόδια αρχή ελέγχου θα πρέπει να ελέγξει, σε δείγμα δικαιούχων, κατά πόσον έχει αποκατασταθεί η σχετική μη συμμόρφωση.
- (61) Για να εξασφαλιστεί η αρμονική συνεργασία της Επιτροπής με τα κράτη μέλη όσον αφορά τη χρηματοδότηση των δαπανών της ΚΓΠ και, ειδικότερα, να δοθεί στην Επιτροπή η δυνατότητα να παρακολουθεί στενά τη δημοσιονομική διαχείριση που ασκούν τα κράτη μέλη και να εκκαθαρίζει τους λογαριασμούς των διαπιστευμένων οργανισμών πληρωμών, είναι απαραίτητο να κοινοποιούν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή ορισμένα στοιχεία ή να τα διατηρούν στη διάθεσή της.
- (62) Για τη συγκέντρωση των στοιχείων που πρέπει να διαβιβάζονται στην Επιτροπή και για να έχει η Επιτροπή πλήρη και άμεση πρόσβαση στα δεδομένα που αφορούν τις δαπάνες, τόσο σε έντυπη όσο και σε ηλεκτρονική μορφή, θα πρέπει να καθοριστούν κατάλληλοι κανόνες για την υποβολή και τη διαβίβαση των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για τις προθεσμίες.
- (63) Δεδομένου ότι υπάρχει πιθανότητα κοινοποίησης προσωπικών δεδομένων ή εμπορικών απορρήτων στο πλαίσιο της εφαρμογής των εθνικών συστημάτων ελέγχου και της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των στοιχείων που λαμβάνουν στο πλαίσιο αυτό.
- (64) Για τη χρηστή διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ και την ίση μεταχείριση τόσο σε επίπεδο των κρατών μελών όσο και των δικαιούχων, θα πρέπει να καθοριστούν κανόνες όσον αφορά τη χρήση του ευρώ.
- (65) Η συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ με το εθνικό νόμισμα μπορεί να μεταβληθεί στη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιείται μια πράξη. Για τον λόγο αυτό, η ισοτιμία που εφαρμόζεται στα σχετικά ποσά θα πρέπει να καθορίζεται λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος μέσω του οποίου επιτυγχάνεται ο οικονομικός στόχος της εν λόγω πράξης. Η εφαρμοζόμενη ισοτιμία θα πρέπει να είναι η ισοτιμία της ημέρας κατά την οποία συμβαίνει το γεγονός αυτό. Είναι αναγκαίο να προσδιορίζεται η γενεσιουργός αιτία αυτή ή να υπάρχει παρέκκλιση απ' αυτή, τηρουμένων ορισμένων κριτηρίων και ιδίως της ταχύτητας με την οποία πραγματοποιούνται οι νομισματικές διακυμάνσεις. Τα εν λόγω κριτήρια καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2799/98⁽¹⁾ και συμπληρώνουν παρόμοιες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005. Για λόγους σαφήνειας και εξορθολογισμού, οι σχετικές διατάξεις θα πρέπει να ενσωματωθούν στην ίδια πράξη. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2799/98.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2799/98 του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1998, για τη θέσπιση του γεωργονομισματικού καθεστώτος του ευρώ (ΕΕ L 349 της 24.12.1998, σ. 1).

- (66) Θα πρέπει να θεοπιστούν ειδικοί κανόνες για την αντιμετώπιση έκτακτων νομισματικών καταστάσεων που ενδέχεται να ανακύψουν τόσο εντός της Ένωσης όσο και στην παγκόσμια αγορά και που απαιτούν άμεση δράση, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία των ρυθμίσεων στο πλαίσιο της ΚΠΠ.
- (67) Τα κράτη μέλη που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ θα πρέπει να μπορούν να έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιούν πληρωμές για δαπάνες που προκύπτουν από τη νομοθεσία της ΚΠΠ σε ευρώ και όχι στο εθνικό τους νόμισμα. Απαιτούνται ειδικοί κανόνες που θα εξασφαλίζουν ότι η δυνατότητα αυτή δεν δημιουργεί αδικαιολόγητο πλεονέκτημα για τους δικαιούχους ή τους χρεώστες.
- (68) Κάθε μέτρο στο πλαίσιο της ΚΠΠ θα πρέπει να υπόκειται σε παρακολούθηση και αξιολόγηση ώστε να βελτιώνεται η ποιότητά του και να αποδεικνύεται η αποτελεσματικότητά του. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να καταρτιστεί κατάλογος δεικτών και να αξιολογούνται από την Επιτροπή η απόδοση της πολιτικής της ΚΠΠ σε σχέση με τους στόχους της πολιτικής που συνίστανται στη βιώσιμη παραγωγή τροφίμων, την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων και τη δράση για την κλιματική αλλαγή, καθώς και την ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη. Κατά την αξιολόγηση, ειδικότερα, της απόδοσης της ΚΠΠ σε σχέση με τον στόχο της βιώσιμης παραγωγής τροφίμων, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι σχετικοί παράγοντες, περιλαμβανομένης της εξέλιξης των τιμών των εισροών. Η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίσει πλαίσιο για ένα κοινό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης που να εξασφαλίζει, μεταξύ άλλων, ότι τα σχετικά δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων από τα κράτη μέλη, καθίστανται διαθέσιμα εγκαίρως. Για τον σκοπό αυτόν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες για δεδομένα και οι συνέργειες μεταξύ δυνητικών πηγών δεδομένων. Προς τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να λάβει υπόψη τις ανάγκες σε δεδομένα και τις συνέργειες μεταξύ δυνητικών πηγών δεδομένων. Επιπλέον, στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ένας προϋπολογισμός για την «Ευρώπη 2020» - Μέρος II» αναφέρεται ότι οι δαπάνες που σχετίζονται με το κλίμα στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης θα πρέπει να αυξηθούν σε τουλάχιστον 20 %, με συνεισφορά διαφόρων πολιτικών. Η Επιτροπή θα πρέπει συνεπώς να είναι σε θέση να εκτιμήσει τον αντίκτυπο της ενωσιακής στήριξης στο πλαίσιο της ΚΠΠ όσον αφορά τους στόχους για το κλίμα.
- (69) Εφαρμόζεται η ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και ιδίως η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2).
- (70) Με την απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2010 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-92/09 και C-93/09 (3) Volker und
- Markus Schecke GbR και Hartmut Eifert κατά Land Hessen το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κήρυξε άκυρα το άρθρο 42 σημείο 8β και το άρθρο 44α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 259/2008 (4) της Επιτροπής, στο μέτρο που, ως προς τα φυσικά πρόσωπα που είναι δικαιούχοι κονδυλίων από τα ταμεία. Οι διατάξεις αυτές επιβάλλουν την υποχρέωση δημοσιοποίησης προσωπικών δεδομένων για κάθε δικαιούχο, χωρίς να γίνεται διάκριση ανάλογα με τα σχετικά κριτήρια, όπως τις περιόδους κατά τις οποίες έλαβαν τέτοιες ενισχύσεις, τη συχνότητα ή ακόμη το είδος και το ύψος αυτών.
- (71) Σε συνέχεια της εν λόγω απόφασης και εν αναμονή της έκδοσης νέων κανόνων που να λαμβάνουν υπόψη τις αντιρρήσεις του Δικαστηρίου, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 259/2008 τροποποιήθηκε με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 410/2011 της Επιτροπής (5) προκειμένου να οριστεί ρητά ότι η υποχρέωση δημοσιοποίησης των πληροφοριών δεν ισχύει για φυσικά πρόσωπα.
- (72) Τον Σεπτέμβριο του 2011, η Επιτροπή οργάνωσε διαβούλευση των ενδιαφερόμενων με τη συμμετοχή εκπροσώπων επαγγελματικών γεωργικών και εμπορικών οργανώσεων, εκπροσώπων της βιομηχανίας τροφίμων και των εργαζομένων καθώς και της κοινωνίας των πολιτών και των θεσμικών οργάνων της Ένωσης. Στο πλαίσιο της διαβούλευσης αυτής προτάθηκαν διάφορες δυνατές εναλλακτικές επιλογές σχετικά με τη δημοσιοποίηση των στοιχείων φυσικών προσώπων που είναι δικαιούχοι κονδυλίων από τα γεωργικά ταμεία της Ένωσης και σχετικά με την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας κατά τη δημοσιοποίηση των σχετικών πληροφοριών. Στο συνέδριο συζητήθηκε η δυνητική ανάγκη δημοσιοποίησης των ονομάτων των φυσικών προσώπων για να επιτευχθεί ο στόχος της καλύτερης προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να ενισχυθεί η διαφάνεια και να προβληθούν τα επιτεύγματα των δικαιούχων όσον αφορά την παροχή δημόσιων αγαθών, χωρίς όμως η δημοσιοποίηση αυτή να υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των εν λόγω θεμιτών στόχων.
- (73) Στην απόφασή του στις υποθέσεις Volker und Markus Schecke GbR και Hartmut Eifert κατά Land Hessen], το Δικαστήριο δεν αμφισβήτησε τη νομιμότητα του στόχου που συνίσταται στην ενίσχυση του δημόσιου ελέγχου της χρήσης των κονδυλίων που χορηγούνται από τα ταμεία. Ωστόσο, το Δικαστήριο τόνισε την ανάγκη να εξεταστούν μέθοδοι δημοσιοποίησης πληροφοριών σχετικά με τους ενδιαφερόμενους δικαιούχους οι οποίες θα ήταν συμβατές με τον σκοπό μιας τέτοιας δημοσιοποίησης και θα έδιναν ταυτοχρόνως σε μικρότερο βαθμό το δικαίωμα των δικαιούχων αυτών στην ιδιωτική τους ζωή, εν γένει, και στην προστασία των προσωπικών δεδομένων τους, ειδικότερα.

(1) Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31).

(2) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8, 12.1.2001, σ. 1).

(3) [2010] ECR I-11063.

(4) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 259/2008 της Επιτροπής, της 18ης Μαρτίου 2008, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου σχετικά με τη δημοσιοποίηση πληροφοριών για τους δικαιούχους κονδυλίων προερχόμενων από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 76 της 19.3.2008, σ. 28).

(5) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 410/2011 της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 2011, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 259/2008 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου σχετικά με τη δημοσιοποίηση πληροφοριών για τους δικαιούχους κονδυλίων προερχόμενων από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 108 της 28.4.2011, σ. 24).

- (74) Η επιδιωκόμενη ενίσχυση του δημοσίου ελέγχου των δικαιούχων θα πρέπει να αναλυθεί υπό το πρίσμα του νέου πλαισίου δημοσιονομικής διαχείρισης και ελέγχου που θα εφαρμοστεί από την 1η Ιανουαρίου 2014 και της πείρας που έχει αποκτηθεί στα κράτη μέλη. Με βάση το πλαίσιο, οι έλεγχοι των εθνικών διοικήσεων δεν είναι δυνατόν να είναι διεξοδικοί. Συγκεκριμένα, για όλα σχεδόν τα καθεστώτα, μόνο ένα μικρό μέρος του πληθυσμού μπορεί να ελεγχθεί επιτοπίως. Επιπλέον, το εν λόγω νέο πλαίσιο προβλέπει ότι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν τον αριθμό των επιτόπιων ελέγχων.
- Μια ικανοποιητική αύξηση των ελάχιστων ποσοστών ελέγχου θα προσέδτε, υπό τις υφιστάμενες συνθήκες, τόσο μεγάλο οικονομικό και διοικητικό φόρτο στις εθνικές διοικήσεις που απλώς δεν θα μπορούσαν να ανταπεξέλθουν.
- (75) Με βάση τα ανωτέρω, η δημοσιοποίηση των ονομάτων των δικαιούχων των ταμείων παρέχει ένα εργαλείο ενίσχυσης του δημόσιου ελέγχου της χρήσης των ταμείων και, συνεπώς, αποτελεί χρήσιμη προσθήκη στο υφιστάμενο πλαίσιο διαχείρισης και ελέγχου που απαιτείται για την εξασφάλιση επαρκούς επιπέδου προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Αυτό επιτυγχάνεται εν μέρει με το προληπτικό και αποτρεπτικό αποτέλεσμα της δημοσιοποίησης αυτής, με την αποθάρρυνση των δικαιούχων από παράτυπες συμπεριφορές και, ταυτοχρόνως, με την ενίσχυση της προσωπικής ευθύνης των γεωργών για τη χρήση των δημόσιων πόρων που λαμβάνουν.
- (76) Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να αναγνωριστεί καταλλήλως ο ρόλος που διαδραματίζει η κοινωνία πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και των μη κυβερνητικών οργανώσεων, και η συμμετοχή τους στην ενίσχυση του ελεγκτικού πλαισίου των διοικήσεων κατά της απάτης και της κατάχρησης των δημόσιων πόρων.
- (77) Η δημοσιοποίηση των κατάλληλων πληροφοριών συνάδει με την προσέγγιση που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 16 και στο άρθρο 35 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.
- (78) Εναλλακτικά, ο στόχος της ενίσχυσης του δημόσιου ελέγχου των δικαιούχων θα μπορούσε να επιτευχθεί με την επιβολή στα κράτη μέλη υποχρέωσης να διασφαλίζουν τη δημόσια πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες εφόσον ζητείται, χωρίς αυτές να δημοσιοποιούνται. Ωστόσο, αυτό θα ήταν λιγότερο αποτελεσματικό και θα μπορούσε να προκαλέσει ανεπιθύμητες αποκλίσεις ως προς την εφαρμογή. Κατά συνέπεια, οι εθνικές αρχές θα πρέπει να μπορούν να στηρίζονται στον δημόσιο έλεγχο των δικαιούχων μέσω της δημοσιοποίησης των ονομάτων τους και άλλων συναφών στοιχείων.
- (79) Ο στόχος του δημοσίου ελέγχου της χρήσης των κονδυλίων των ταμείων που επιδιώκεται με τη δημοσιοποίηση των στοιχείων των δικαιούχων μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την εξασφάλιση της διάθεσης ορισμένων πληροφοριών στο κοινό. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να περιλαμβάνουν τα στοιχεία ταυτότητας του δικαιούχου, το ποσό που χορηγήθηκε και από ποιο ταμείο, καθώς και τον σκοπό και τη φύση του οικείου μέτρου. Η δημοσιοποίηση των εν λόγω πληροφοριών πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να θίγει σε μικρότερο βαθμό το δικαίωμα των δικαιούχων στην ιδιωτική τους ζωή γενικά και στα προσωπικά δεδομένα ειδικότερα, δικαιώματα που κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (80) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο παρών κανονισμός είναι σύμφωνος με την αρχή της αναλογικότητας, ο νομοθέτης έχει διερευνήσει όλα τα εναλλακτικά μέσα για την επίτευξη του στόχου που συνίσταται στον δημόσιο έλεγχο της χρήσης των κονδυλίων των ταμείων, όπως αναλύεται σε ένα υπόμνημα ευρισκόμενο στο παράρτημα του εγγράφου 6370/13 του Συμβουλίου, και έχει επιλέξει εκείνη που θα έθιγε λιγότερο τα εμπλεκόμενα ατομικά δικαιώματα.
- (81) Με τη δημοσιοποίηση λεπτομερειών σχετικά με το μέτρο δια του οποίου δικαιούται βοήθειας ή ενίσχυσης ο δικαιούχος και σχετικά με τη φύση και τον σκοπό της βοήθειας ή ενίσχυσης, το κοινό αποκτά συγκεκριμένη εικόνα της επιδοτούμενης δραστηριότητας και του σκοπού για τον οποίο χορηγήθηκε η βοήθεια ή η ενίσχυση. Αυτό θα μπορούσε επίσης να συμβάλει στο προληπτικό και αποτρεπτικό αποτέλεσμα του δημόσιου ελέγχου υπέρ της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων.
- (82) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ισορροπία μεταξύ, αφενός, του επιδιωκόμενου στόχου του δημοσίου ελέγχου της χρήσης των κονδυλίων των ταμείων και, αφετέρου, του δικαιώματος της προστασίας της ιδιωτικής ζωής των δικαιούχων γενικά και της προστασίας των προσωπικών τους δεδομένων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ύψος της ενίσχυσης. Από την από εμπειριστατωμένη ανάλυση και τη διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους προέκυψε το συμπέρασμα ότι, προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της εν λόγω δημοσιοποίησης και να περιοριστούν οι παρεμβάσεις στα δικαιώματα των δικαιούχων, είναι αναγκαίο να καθοριστεί κατώτατο όριο για το ποσό της ενίσχυσης που λαμβάνεται κάτω από το οποίο το όνομα του δικαιούχου δεν θα πρέπει να δημοσιοποιείται.
- (83) Το κατώτατο όριο πρέπει να είναι de minimis και να ανταποκρίνεται και να στηρίζεται στο επίπεδο των καθεστώτων στήριξης που θεσπίζονται στο πλαίσιο της ΚΓΠ. Δεδομένου ότι οι δομές των αγροτικών οικονομιών των κρατών μελών διαφέρουν πολύ μεταξύ τους και είναι δυνατόν να διαφέρουν σημαντικά από τη δομή της μέσης ενωσιακής γεωργικής εκμετάλλευσης, πρέπει να επιτραπεί η εφαρμογή διαφορετικών ελάχιστων ορίων που να αντανακλούν την ιδιαίτερη κατάσταση των κρατών μελών. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 καθορίζει ένα απλό και συγκεκριμένο καθεστώς για τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Στο άρθρο 63 του εν λόγω κανονισμού καθορίζονται κριτήρια για τον υπολογισμό του ύψους της ενίσχυσης. Για λόγους συνέπειας, για τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το καθεστώς, το κατώτατο όριο που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη πρέπει να οριστεί στο ίδιο επίπεδο με τα ποσά που ορίζονται από το κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο ή το άρθρο 63 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του προαναφερθέντος κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013. Για τα κράτη μέλη που αποφασίζουν να μην εφαρμόσουν το ανωτέρω καθεστώς, το κατώτατο όριο που θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη θα πρέπει να οριστεί στο ίδιο επίπεδο με το μέγιστο δυνατό ποσό της ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος, ως προβλέπεται στο άρθρο 63 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013: Κάτω του συγκεκριμένου κατώτατου ορίου, η δημοσιοποίηση πρέπει να περιέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες, εκτός του ονόματος, προκειμένου οι φορολογούμενοι να έχουν ακριβή εικόνα της ΚΓΠ.

- (84) Η διάθεση των εν λόγω πληροφοριών στο κοινό, σε συνδυασμό με τη γενική ενημέρωση του κοινού που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό, ενισχύει τη διαφανή χρήση των ενωσιακών κονδυλίων της ΚΓΠ, συμβάλλοντας στην προβολή και την καλύτερη κατανόησή της. Επιτρέπει στους πολίτες να συμμετέχουν περισσότερο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και, παράλληλα, εγγυάται μεγαλύτερη νομιμότητα, αποτελεσματικότητα και λογοδοσία της διοίκησης έναντι του πολίτη. Επίσης, προσφέρει στους πολίτες συγκεκριμένα παραδείγματα της παροχής «δημόσιων αγαθών» μέσω της γεωργίας νομιμοποιώντας έτσι τη στήριξη που παρέχει το κράτος στον γεωργικό τομέα.
- (85) Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, πρέπει να θεωρηθεί ότι η πρόβλεψη της γενικής δημοσιοποίησης των συναφών πληροφοριών δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για μια δημοκρατική κοινωνία και για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, λαμβανομένης επίσης υπόψη της προέχουσας βαρύτητας του επιδιωκόμενου στόχου που συνίσταται στον δημόσιο έλεγχο της χρήσης των κονδυλίων των ταμείων.
- (86) Για να πληρούνται οι απαιτήσεις περί προστασίας των δεδομένων, οι δικαιούχοι πρέπει να ενημερώνονται εκ των προτέρων για τη δημοσιοποίηση των δεδομένων που τους αφορούν και ότι τα δεδομένα είναι δυνατόν να υποστούν επεξεργασία από ελεγκτικούς και ανακριτικούς φορείς της Ένωσης και των κρατών μελών προς διαφύλαξη των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Επιπλέον, οι δικαιούχοι πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με τα δικαιώματά τους δυνάμει της οδηγίας 95/46/ΕΚ και για τις ακολουθητέες διαδικασίες προς άσκηση αυτών.
- (87) Συνεπώς, μετά από εις βάθος ανάλυση και αξιολόγηση του καταλληλοτέρου τρόπου για να γίνει σεβαστό το δικαίωμα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων των δικαιούχων, και βάσει των πληροφοριών που έδωσε η Επιτροπή κατά τη διαπραγμάτευση του παρόντος κανονισμού, πρέπει να θεσπιστούν δια του παρόντος κανονισμού νέοι κανόνες για τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών όλων των δικαιούχων κονδυλίων των ταμείων.
- (88) Προκειμένου να εξασφαλιστούν ομοιόμορφοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες.
- (89) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες συνθήκες εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες που αφορούν: τις διαδικασίες για την έκδοση, ανάκληση και αναθεώρηση της διαπίστευσης οργανισμών πληρωμών και οργανισμών συντονισμού καθώς και για την εποπτεία της διαπίστευσης οργανισμών πληρωμών· τους κανόνες για τις εργασίες και τους ελέγχους στους οποίους βασίζεται η διαχειριστική δήλωση των οργανισμών πληρωμών, τη λειτουργία του οργανισμού συντονισμού και την κοινοποίηση πληροφοριών στην Επιτροπή από τον εν λόγω οργανισμό συντονισμού· τους κανόνες σχετικά με τα καθήκοντα των οργανισμών πιστοποίησης, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων, καθώς και τα πιστοποιητικά, τις εκθέσεις και τα συνοδευτικά έγγραφα που πρέπει να συντάσσουν οι οργανισμοί αυτοί. Οι εν λόγω εκτελεστικές αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1).
- (90) Οι εκτελεστικές αρμοδιότητες της Επιτροπής θα πρέπει επίσης να καλύπτουν: τις αρχές που διέπουν τους λογιστικούς ελέγχους στους οποίους βασίζονται οι γνωμοδοτήσεις των οργανισμών πιστοποίησης, περιλαμβανομένης της αξιολόγησης των κινδύνων, των εσωτερικών ελέγχων και του απαιτούμενου επιπέδου αποδεικτικών στοιχείων για τους λογιστικούς ελέγχους, τις μεθόδους λογιστικού ελέγχου που πρέπει να χρησιμοποιούν οι οργανισμοί πιστοποίησης, λαμβανομένων υπόψη των διεθνών προτύπων περί λογιστικών ελέγχων, για την έκδοση των γνωμοδοτήσεών τους, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της χρήσης ενιαίου ολοκληρωμένου υποδείγματος για κάθε πληθυσμό και, κατά περίπτωση, της δυνατότητας να συνοδεύουν τους επιτόπιους ελέγχους των οργανισμών πληρωμών· κανόνες για την ενιαία εφαρμογή του συστήματος παροχής συμβουλών στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις.
- (91) Θα πρέπει επίσης να καλύπτουν: τους κανόνες περί ενιαίας εφαρμογής του συστήματος γεωργικών συμβουλών, τον καθορισμό των μηνιαίων πληρωμών από το ΕΓΤΕ στα κράτη μέλη· τον καθορισμό των ποσών για τη χρηματοδότηση μέτρων δημόσιας παρέμβασης· τους κανόνες για τη χρηματοδότηση της απόκτησης από την Επιτροπή των δορυφορικών εικόνων που απαιτούνται για τους ελέγχους και τα μέτρα που λαμβάνει η Επιτροπή μέσω εφαρμογών τηλεπισκόπησης χρησιμοποιούμενων για την παρακολούθηση των γεωργικών πόρων, τη διαδικασία για την απόκτηση των εν λόγω δορυφορικών εικόνων από την Επιτροπή και για την παρακολούθηση των γεωργικών πόρων, το πλαίσιο που διέπει την απόκτηση, τη βελτίωση και τη χρησιμοποίηση των δορυφορικών εικόνων και των μετεωρολογικών δεδομένων και τις εφαρμοστέες προθεσμίες.
- (92) Θα πρέπει επίσης να καλύπτουν: στο πλαίσιο της διαδικασίας δημοσιονομικής πειθαρχίας, το ποσοστό προσαρμογής των άμεσων ενισχύσεων καθώς και την αναπροσαρμογή του, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις που εφαρμόζονται στις πιστώσεις που μεταφέρονται σύμφωνα με το άρθρο 169 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 966/2012 για τη χρηματοδότηση των άμεσων ενισχύσεων· στο πλαίσιο της διαδικασίας δημοσιονομικής πειθαρχίας, τον προσωρινό καθορισμό του ύψους των πληρωμών και την προσωρινή κατανομή του διαθέσιμου προϋπολογισμού μεταξύ των κρατών μελών.
- (93) Επιπλέον, οι εκτελεστικές αρμοδιότητες της Επιτροπής θα πρέπει να καλύπτουν: ι τον καθορισμό της προθεσμίας εντός της οποίας οι διαπιστευμένοι οργανισμοί πληρωμών πρέπει να καταρτίζουν και να διαβιβάζουν στην Επιτροπή τις ενδιάμεσες δηλώσεις δαπανών που συνδέονται με τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, τη μείωση ή τη αναστολή μηνιαίων ή ενδιάμεσων πληρωμών στα κράτη μέλη και τις λεπτομέρειες για την τήρηση χωριστών λογαριασμών

(1) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

από τους οργανισμών πληρωμών· τους ειδικούς όρους που διέπουν τα στοιχεία που καταχωρίζονται στους λογαριασμούς από τους οργανισμούς πληρωμών, τους κανόνες για τη χρηματοδότηση και το λογιστικό πλαίσιο των μέτρων παρέμβασης υπό μορφή δημόσιας αποθεματοποίησης και τις λοιπές δαπάνες που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία, τους όρους και προϋποθέσεις εκτέλεσης της διαδικασίας αυτόματης αποδέσμευσης, τη διαδικασία και τις λοιπές πρακτικές ρυθμίσεις για την ορθή λειτουργία της αναστολής των πληρωμών στα κράτη μέλη από την Επιτροπή αν καθυστερήσουν να υποβάλουν τα στοιχεία.

- (94) Επίσης, οι εκτελεστικές αρμοδιότητες της Επιτροπής θα πρέπει να καλύπτουν: τις διαδικασίες σχετικά με τις ειδικές υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά τους ελέγχους, τις διαδικασίες σχετικά με τις υποχρεώσεις συνεργασίας των κρατών μελών όσον αφορά τους επιτόπιους ελέγχους που διενεργούνται από την Επιτροπή και την πρόσβαση στις πληροφορίες, τις διαδικασίες και άλλες πρακτικές ρυθμίσεις σχετικά με την υποχρέωση αναφοράς παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, τους όρους για τη φύλαξη των δικαιολογητικών εγγράφων των πραγματοποιούμενων πληρωμών και των εγγράφων σχετικά με τη διενέργεια των διοικητικών και φυσικών ελέγχων που επιβάλλει η ενωσιακή νομοθεσία· την εκκαθάριση λογαριασμών και την εκκαθάριση ως προς τη συμμόρφωση, τον αποκλεισμό ποσών που βαρύνουν τον ενωσιακό προϋπολογισμό από την ενωσιακή χρηματοδότηση, τις διαδικασίες για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων πληρωμών και των σχετικών τόκων, τους τρόπους διαβίβασης και κοινοποίησης στοιχείων στην Επιτροπή από τα κράτη μέλη σχετικά με παρατυπίες.
- (95) Επιπρόσθετα, οι εκτελεστικές αρμοδιότητες της Επιτροπής θα πρέπει να καλύπτουν: κανόνες ενιαίας εφαρμογής των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, τις διατάξεις που είναι απαραίτητες για την ενιαία εφαρμογή των ελέγχων στην Ένωση, την εφαρμογή και τον υπολογισμό της μερικής ή ολικής ανάκλησης πληρωμών ή δικαιωμάτων ενίσχυσης· την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και την επιβολή οικονομικών κυρώσεων καθώς και τα αδικαιολογητως χορηγηθέντα δικαιώματα ενίσχυσης και την επιβολή τόκου. Θα πρέπει επίσης να καλύπτουν την επιβολή του υπολογισμού των διοικητικών κυρώσεων, τους λεπτομερείς κανόνες για τον χαρακτηρισμό μιας παράβασης ως ήσσονος σημασίας, τους κανόνες για τον καθορισμό των περιπτώσεων κατά τις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν, λόγω της φύσης των κυρώσεων, να παρακρατούν τα ποσά που ανακτώνται ως κυρώσεις, και την αναστολή των μηνιαίων πληρωμών σε ειδικές περιπτώσεις που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013
- (96) Ομοίως, οι εκτελεστικές αρμοδιότητες της Επιτροπής θα πρέπει να καλύπτουν: τη μορφή των εγγυήσεων που πρέπει να συνιστώνται και τη διαδικασία σύστασης εγγυήσεων, αποδοχής εγγυήσεων και αντικατάστασης αρχικών εγγυήσεων· τις διαδικασίες για την αποδέσμευση εγγυήσεων και τις κοινοποιήσεις από κράτη μέλη ή την Επιτροπή στο πλαίσιο των εγγυήσεων. Θα πρέπει επίσης να καλύπτουν τους κανόνες που είναι απαραίτητοι και δικαιολογημένοι σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης για την επίλυση ειδικών προβλημάτων που αφορούν τις προθεσμίες πληρωμών και την πληρωμή προκαταβολών· κανόνες όσον αφορά τις αιτήσεις ενίσχυσης και

πληρωμής, τις αιτήσεις δικαιωμάτων ενίσχυσης, όπως, μεταξύ άλλων, την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων, τις απαιτήσεις ως προς τις ελάχιστες πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις αιτήσεις, διατάξεις για τις τροποποιήσεις ή την ανάκληση αιτήσεων ενίσχυσης, εξαιρέσεις από την απαίτηση υποβολής αίτησης ενίσχυσης, καθώς και διατάξεις που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν απλουστευμένες διαδικασίες ή να διορθώνουν προφανή σφάλματα.

- (97) Επιπλέον, οι εκτελεστικές αρμοδιότητες της Επιτροπής θα πρέπει να καλύπτουν: κανόνες για τη διενέργεια ελέγχων με σκοπό την επαλήθευση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις, καθώς και της ορθότητας και πληρότητας των πληροφοριών που παρέχονται στην αίτηση ενίσχυσης ή πληρωμής, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για τα περιθώρια ανοχής στις μετρήσεις κατά τους επιτόπιους ελέγχους, τις τεχνικές προδιαγραφές που απαιτούνται για την ενιαία εφαρμογή του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου· κανόνες για τις περιπτώσεις μεταβίβασης εκμεταλλεύσεων που συνοδεύονται από τη μεταβίβαση τυχόν υποχρέωσης που αφορά την επιλεξιμότητα της σχετικής ενίσχυσης και δεν έχει ακόμα εκπληρωθεί· και κανόνες για την πληρωμή προκαταβολών. Θα πρέπει επίσης να καλύπτουν και κανόνες για την επίτευξη ενιαίας εφαρμογής των κανόνων για τον έλεγχο των εμπορικών εγγράφων. Θα πρέπει επίσης να καλύπτουν τις διαδικασίες όσον αφορά τις τράπεζες δεδομένων των κρατών μελών και την αναλυτική τράπεζα δεδομένων με ισοστοικά στοιχεία που θα συμβάλει στον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης· τις διαδικασίες όσον αφορά τη συνεργασία και τη συνδρομή μεταξύ των ελεγκτικών αρχών και φορέων, τους κανόνες περί των ελέγχων συμμόρφωσης με τα πρότυπα εμπορίας, κανόνες για τις αρχές που είναι αρμόδιες για τη διενέργεια των ελέγχων, καθώς και για το περιεχόμενο και τη συχνότητα και το στάδιο εμπορίας κατά το οποίο γίνονται οι έλεγχοι.
- (98) Οι εκτελεστικές αρμοδιότητες της Επιτροπής θα πρέπει επίσης να καλύπτουν: στο πλαίσιο των ελέγχων που αφορούν τις ονομασίες προέλευσης, τις γεωγραφικές ενδείξεις και τις προστατευόμενες παραδοσιακές ενδείξεις, τις κοινοποιήσεις που κάνουν τα κράτη μέλη προς την Επιτροπή· τους κανόνες για την αρχή που είναι αρμόδια για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τις προδιαγραφές του προϊόντος, ακόμη και όταν η γεωγραφική περιοχή βρίσκεται σε τρίτη χώρα, τις ενέργειες που πρέπει να υλοποιούν τα κράτη μέλη για να αποτρέψουν την παράνομη χρήση προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης, προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων και προστατευόμενων παραδοσιακών ενδείξεων, τους ελέγχους και τις επαληθεύσεις που πρέπει να διενεργούν τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των δοκιμών.

Θα πρέπει επίσης να καλύπτουν: κανόνες περί ελέγχων τήρησης των υποχρεώσεων πολλαπλής συμμόρφωσης, λεπτομερείς διαδικαστικούς και τεχνικούς κανόνες για τον υπολογισμό και την επιβολή διοικητικών κυρώσεων λόγω μη τήρησης των υποχρεώσεων πολλαπλής συμμόρφωσης· κανόνες για την κοινοποίηση πληροφοριών από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή κατά το άρθρο 104· και μέτρα για τη διασφάλιση της εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας εάν νομισματικές πρακτικές εξαιρετικού χαρακτήρα που συνδέονται με το εθνικό νόμισμα θα μπορούσαν να τη θέσουν σε κίνδυνο·

- (99) Επιπρόσθετα, οι εκτελεστικές αρμοδιότητες της Επιτροπής θα πρέπει επίσης να καλύπτουν: τη δέσμη δεικτών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της ΚΓΠ, κανόνες για τις πληροφορίες που θα πρέπει να αποστέλλουν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή για τους σκοπούς της παρακολούθησης και της αξιολόγησης της ΚΓΠ· κανόνες για τη μορφή και το χρονοδιάγραμμα της δημοσιοποίησης των δικαιούχων των ταμείων, την ενιαία εφαρμογή της υποχρέωσης ενημέρωσης των δικαιούχων για το γεγονός ότι τα δεδομένα τους θα δημοσιοποιηθούν, και τη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών στο πλαίσιο της δημοσιοποίησης των δικαιούχων των ταμείων.
- (100) Για την έκδοση ορισμένων εκτελεστικών πράξεων θα πρέπει να χρησιμοποιείται η συμβουλευτική διαδικασία. Όσον αφορά τις εκτελεστικές πράξεις που περιλαμβάνουν υπολογισμούς ποσών από την Επιτροπή, η συμβουλευτική διαδικασία επιτρέπει στην Επιτροπή να ανταποκριθεί πλήρως στην ευθύνη της για τη διαχείριση του προϋπολογισμού και έχει ως στόχο την αυξημένη αποτελεσματικότητα, προβλεψιμότητα και ταχύτητα, λαμβανομένων υπόψη των προθεσμιών και των δημοσιονομικών διαδικασιών. Όσον αφορά τις εκτελεστικές πράξεις στο πλαίσιο των πληρωμών που καταβάλλονται στα κράτη μέλη και τη διαδικασία εκκαθάρισης λογαριασμών, η συμβουλευτική διαδικασία επιτρέπει στην Επιτροπή να ανταποκριθεί πλήρως στην ευθύνη της για τη διαχείριση του προϋπολογισμού και τον έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών των εθνικών οργανισμών πληρωμών με στόχο την έγκριση των λογαριασμών αυτών ή, στην περίπτωση δαπανών που δεν πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες, τον αποκλεισμό των δαπανών αυτών από την ενωσιακή χρηματοδότηση. Σε άλλες περιπτώσεις, θα πρέπει να χρησιμοποιείται η διαδικασία εξέτασης για την έκδοση εκτελεστικών πράξεων.
- (101) Θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης εκτελεστικών πράξεων χωρίς εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 όσον αφορά τον καθορισμό του καθαρού υπολοίπου που διατίθεται για τις δαπάνες του ΕΓΤΕ και την εκτέλεση συμπληρωματικών πληρωμών ή μειωμένων πληρωμών στο πλαίσιο της διαδικασίας εκτέλεσης των μηνιαίων πληρωμών.
- (102) Δεδομένου ότι η μετάβαση από τις διατάξεις των κανονισμών που καταργούνται από τον παρόντα κανονισμό σε εκείνες του παρόντος κανονισμού μπορεί να δημιουργήσει πρακτικές και ειδικές δυσκολίες, θα πρέπει να επιτραπεί στην Επιτροπή να θεσπίσει τα αναγκαία και δεόντως αιτιολογημένα μέτρα.
- (103) Επειδή είναι επείγον να προετοιμασθεί η απόρροια εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ την ημέρα δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ.
- (104) Δεδομένου ότι η περίοδος προγραμματισμού των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης που χρηματοδοτούνται βάσει του παρόντος κανονισμού αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2014, θα πρέπει ο παρών κανονισμός να εφαρμόζεται από την ημερομηνία αυτή. Ωστόσο, επειδή το γεωργικό δημοσιονομικό έτος καλύπτει τις δαπάνες που έγιναν και τα έσοδα που εισεπράχθησαν και καταχωρήθηκαν στους λογαριασμούς του προϋπολογισμού των ταμείων, από τους καταβάλλοντες οργανισμούς πληρωμών για το οικονομικό έτος «N» που αρχίζει στις 16 Οκτωβρίου του έτους «N-1» και τελειώνει

στις 15 Οκτωβρίου του έτους «N», οι διατάξεις για την πιστοποίηση και την απόσυρση της πιστοποίησης των ανωτέρω οργανισμών και συντονιστικών φορέων και των σχετικών εξουσιών της Επιτροπής οι διατάξεις για την δημοσιονομική διαχείριση των Ταμείων όπως η δημοσιονομική οροφή, το απόθεμα κρίσεων στον γεωργικό τομέα, η δημοσιονομική πειθαρχία, και οι διατάξεις για την διάθεση εσόδων θα πρέπει να ισχύσουν νωρίτερα, δηλαδή από μια ημερομηνία αντίστοιχη με την αρχή του οικονομικού έτους 2014, ήτοι την 16 Οκτωβρίου 2013. Για τον ίδιο λόγο οι διατάξεις περί της διαδικασίας μηνιαίων πληρωμών από την Επιτροπή στα κράτη μέλη και της τήρησης από τους καταβάλλοντες οργανισμούς πληρωμών των προθεσμιών πληρωμών θα πρέπει να εφαρμόζονται στις δαπάνες που έγιναν από την αρχή του οικονομικού έτους 2014, ήτοι 16 Οκτωβρίου 2013.

- (105) Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων κλήθηκε να γνωμοδοτήσει και εξέδωσε γνωμοδότηση⁽¹⁾.
- (106) Επειδή οι στόχοι του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, δεδομένων των δεσμών που υπάρχουν μεταξύ αυτού και των άλλων μέσων της ΚΓΠ και των περιορισμών ως προς τους δημοσιονομικούς πόρους των κρατών μελών σε μια διευρυμένη Ένωση, μπορούν όμως να υλοποιηθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο λόγω των πολυετών εγγυήσεων της ενωσιακής χρηματοδότησης και με επικέντρωση στις προτεραιότητές της, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ I

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κανόνες για:

- α) τη χρηματοδότηση των δαπανών στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής(ΚΓΠ), συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για την αγροτική ανάπτυξη·
- β) το σύστημα παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις·
- γ) τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που πρέπει να συγκροτήσουν τα κράτη μέλη·
- δ) το σύστημα πολλαπλής συμμόρφωσης·
- ε) την εκκαθάριση λογαριασμών.

(1) ΕΕ C 35 της 9.2.2012, σ. 1.

Άρθρο 2

Όροι που χρησιμοποιούνται στον παρόντα κανονισμό

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού:
 - α) ως «γεωργός» νοείται ο γεωργός κατά την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013·
 - β) «γεωργική δραστηριότητα» νοείται η γεωργική δραστηριότητα κατά την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013·
 - γ) «γεωργική έκταση» νοείται η γεωργική έκταση κατά την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013·
 - δ) ως «εκμετάλλευση» νοείται η εκμετάλλευση κατά την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013·
 - ε) ως «άμεσες ενισχύσεις» νοούνται οι άμεσες ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013·
 - στ) ως «τομεακή γεωργική νομοθεσία» νοείται οποιαδήποτε εφαρμοστέα πράξη εκδίδεται με βάση το άρθρο 43 ΣΛΕΕ στο πλαίσιο της ΚΓΠ και, κατά περίπτωση, οποιαδήποτε κατ' εξουσιοδότηση ή εκτελεστική πράξη εκδίδεται με βάση τις πράξεις αυτές, καθώς και το δεύτερο μέρος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 καθώς και εφαρμόζεται στο ΕΓΤΑΑ·
 - ζ) ως «παρατυπία» νοείται η οριζόμενη στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου.
2. Για τους σκοπούς της χρηματοδότησης, διαχείρισης και ελέγχου της ΚΓΠ, μπορούν να αναγνωρίζονται ως «ανωτέρα βία» και «εξαιρετικές περιστάσεις» οι ακόλουθες ιδίως περιπτώσεις:
 - α) θάνατος του δικαιούχου·
 - β) μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία·
 - γ) σοβαρή φυσική καταστροφή που προκαλεί σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση·
 - δ) καταστροφή, λόγω ατυχήματος, κτιρίων της εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνται για την εκτροφή ζώων·
 - ε) επιζωοτία ή νόσος των φυτών που πλήττει αντιστοίχως ένα μέρος ή το σύνολο των ζώων ή των καλλιέργειών του δικαιούχου·
 - στ) απαλλοτρίωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον δεν ήταν προβλεψίμη κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης·

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Γεωργικά Ταμεία

Άρθρο 3

Ταμεία για τη χρηματοδότηση των γεωργικών δαπανών

1. Για την επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ οι οποίοι ορίζονται στη ΣΛΕΕ, η χρηματοδότηση των διαφόρων μέτρων που εμπίπτουν στην εν λόγω πολιτική, συμπεριλαμβανομένης της αγροτικής ανάπτυξης, εξασφαλίζεται από:

- α) το Ευρωπαϊκό γεωργικό ταμείο εγγυήσεων-ΕΓΓΕ·
- β) το Ευρωπαϊκό γεωργικό ταμείο -ΕΓΤΑΑ.

2. Το ΕΓΓΕ και το ΕΓΤΑΑ («τα ταμεία») εντάσσονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ο προϋπολογισμός της Ένωσης).

Άρθρο 4

Δαπάνες του ΕΓΓΕ

1. Το ΕΓΓΕ αποτελεί αντικείμενο επιμερισμένης διαχείρισης μεταξύ των κρατών μελών και της Ένωσης. Χρηματοδοτεί τις ακόλουθες δαπάνες που εκτελούνται σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία:

- α) τα μέτρα για τη ρύθμιση ή τη στήριξη των γεωργικών αγορών·
- β) τις άμεσες ενισχύσεις που χορηγούνται στους γεωργούς στο πλαίσιο της ΚΓΠ·
- γ) τη χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης σε δράσεις ενημέρωσης και προώθησης για τα γεωργικά προϊόντα στην εσωτερική αγορά της Ένωσης και σε τρίτες χώρες που υλοποιούνται από τα κράτη μέλη βάσει προγραμμάτων που επιλέγονται από την Επιτροπή, εκτός από αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 5·
- δ) τη χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης στο καθεστώς προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία, κατ' άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 και σε μέτρα που αφορούν ασθένειες ζώων και τον κλωνισμό της εμπιστοσύνης των καταναλωτών κατ' άρθρο 155 του ανωτέρω κανονισμού.

2. Το ΕΓΓΕ χρηματοδοτεί τις ακόλουθες δαπάνες κατά τρόπο άμεσο και σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία:

- α) την προώθηση γεωργικών προϊόντων απευθείας από την Επιτροπή ή μέσω διεθνών οργανισμών·
- β) τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία με σκοπό να εξασφαλίσουν τη διατήρηση, τον χαρακτηρισμό, τη συλλογή και τη χρησιμοποίηση γενετικών πόρων στη γεωργία·

- γ) την εγκατάσταση και συντήρηση γεωργικών συστημάτων λογιστικών πληροφοριών·
- δ) τα συστήματα γεωργικών ερευνών, συμπεριλαμβανομένων των ερευνών με αντικείμενο τη διάρθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Άρθρο 5

Δαπάνες του ΕΓΤΑΑ

Το ΕΓΤΑΑ αποτελεί αντικείμενο επιμερισμένης διαχείρισης μεταξύ των κρατών μελών και της Ένωσης. Χρηματοδοτεί τη χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης που εφαρμόζονται σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης.

Άρθρο 6

Άλλες δαπάνες, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής βοήθειας

Τα ταμεία μπορούν, το καθένα, αναλόγως με το εάν πρόκειται για θέμα που του αντιστοιχεί, να χρηματοδοτούν απευθείας, με πρωτοβουλία της Επιτροπής και/ή για λογαριασμό της, τις δραστηριότητες προπαρασκευής, παρακολούθησης, διοικητικής και τεχνικής στήριξης καθώς και αξιολόγησης, λογιστικού και άλλου ελέγχου που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή της ΚΓΠ. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν ειδικότερα:

- α) τα μέτρα που είναι αναγκαία για την ανάλυση, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την ανταλλαγή στοιχείων και την εφαρμογή της ΚΓΠ καθώς και τα μέτρα που αφορούν την εφαρμογή συστημάτων ελέγχου και την τεχνική και διοικητική βοήθεια·
- β) την απόκτηση από την Επιτροπή των δορυφορικών εικόνων που απαιτούνται για τους ελέγχους του άρθρου 21·
- γ) τα μέτρα που λαμβάνονται από την Επιτροπή μέσω εφαρμογών τηλεπισκόπησης που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση των γεωργικών πόρων σύμφωνα με το άρθρο 22·
- δ) τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση και την ανάπτυξη των μεθόδων και τεχνικών μέσων πληροφόρησης, διασύνδεσης, παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής διαχείρισης των κονδυλίων που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση της ΚΓΠ·
- ε) την παροχή πληροφοριών για την ΚΓΠ σύμφωνα με το άρθρο 45·
- στ) τις μελέτες για την ΚΓΠ και την αξιολόγηση των μέτρων που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των μεθόδων αξιολόγησης και της ανταλλαγής στοιχείων για τις πρακτικές στα πλαίσια της ΚΓΠ·
- ζ) κατά περίπτωση, την ίδρυση των εκτελεστικών οργανισμών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 58/2003 ⁽¹⁾ του Συμβουλίου, οι οποίοι παρεμβαίνουν στο πλαίσιο της ΚΓΠ·
- η) τα μέτρα για τη διάδοση των πληροφοριών, την ευαισθητοποίηση, την προώθηση της συνεργασίας και την ανταλλαγή

εμπειριών σε ενωσιακό επίπεδο τα οποία λαμβάνονται στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας δικτύου που συνδέει τα ενδιαφερόμενα μέρη·

- θ) τα μέτρα που είναι αναγκαία για την ανάπτυξη, την καταχώριση και την προστασία λογοτύπων στο πλαίσιο των ενωσιακών πολιτικών ποιότητας και για την προστασία των συναφών δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας καθώς και για την απαραίτητη εξέλιξη της τεχνολογίας των πληροφοριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Οργανισμοί πληρωμών και άλλοι οργανισμοί

Άρθρο 7

Διαπίστευση και ανάκληση της διαπίστευσης των οργανισμών πληρωμών και των οργανισμών συντονισμού

1. Οι οργανισμοί πληρωμών είναι υπηρεσίες ή φορείς των κρατών μελών που είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση και τον έλεγχο των δαπανών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 και το άρθρο 5.

Με εξαίρεση τις πληρωμές, η εκτέλεση των καθηκόντων αυτών μπορεί να ανατεθεί σε άλλους φορείς.

2. Τα κράτη μέλη διαπιστεύουν ως οργανισμούς πληρωμών υπηρεσίες ή φορείς που διαθέτουν διοικητική οργάνωση και σύστημα εσωτερικού ελέγχου τα οποία παρέχουν επαρκή εγγύα για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών καθώς και για την κατάλληλη λογιστική καταχώριση τους. Προς τον σκοπό αυτό, οι οργανισμοί πληρωμών πρέπει να πληρούν τους ελάχιστους όρους διαπίστευσης που θέτει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο α) όσον αφορά το εσωτερικό περιβάλλον, τις δραστηριότητες ελέγχου, την ενημέρωση και επικοινωνία και την παρακολούθηση.

Κάθε κράτος μέλος, ανάλογα με τις συνταγματικές διατάξεις του, περιορίζει τον αριθμό των διαπιστευμένων οργανισμών πληρωμών σε έναν κατ' ανώτατο όριο σε εθνικό επίπεδο ή σε ένα ανά περιφέρεια. Ωστόσο, σε περίπτωση που οι οργανισμοί πληρωμών ορίζονται σε περιφερειακό επίπεδο, τα κράτη μέλη, επιπροσθέτως, είτε διαπιστεύουν έναν οργανισμό πληρωμών σε εθνικό επίπεδο για τα καθεστώτα ενίσχυσης των οποίων, λόγω του χαρακτήρα τους, η διαχείριση πρέπει να γίνεται σε εθνικό επίπεδο είτε αναθέτουν τη διαχείριση των εν λόγω καθεστώτων στους περιφερειακούς οργανισμούς πληρωμών τους.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρήσουν τον αριθμό των οργανισμών πληρωμών που έχουν διαπιστευτεί πριν 20ης Δεκεμβρίου 2013

Πριν από το τέλος του 2016, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση για τη λειτουργία του συστήματος των οργανισμών πληρωμών στην Ένωση, συνοδευόμενη, εφόσον κριθεί σκόπιμο, από νομοθετικές προτάσεις.

3. Έως την 15η Φεβρουαρίου του έτους που έπεται του οικείου οικονομικού έτους, το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τον διαπιστευμένο οργανισμό πληρωμών καταρτίζει:

- α) τους ετήσιους λογαριασμούς των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τα οποία έχουν ανατεθεί στους διαπιστευμένους οργανισμούς πληρωμών τους, μαζί με τις απαιτούμενες πληροφορίες για την εκκαθάριση λογαριασμών κατά το άρθρο 51·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 58/2003 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2002, περί θεσπίσεως του καταστατικού των εκτελεστικών οργανισμών που είναι επιφορτισμένοι με ορισμένα καθήκοντα σχετικά με τη διαχείριση κοινοτικών προγραμμάτων (ΕΕ L 11 της 16.1.2003, σ. 1.)

β) διαχειριστική δήλωση όσον αφορά την πληρότητα, την ακρίβεια και την ειλικρίνεια των λογαριασμών και την ορθή λειτουργία των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, καθώς και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών πράξεων ·

γ) ετήσια σύνοψη των τελικών εκθέσεων λογιστικού ελέγχου και των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν, συμπεριλαμβανομένης ανάλυσης της φύσης και της έκτασης των λαθών και των αδυναμιών που εντοπίστηκαν στα συστήματα καθώς και των διορθωτικών δράσεων που πρόκειται να ληφθούν ή σχεδιάζονται.

Η προθεσμία της 15ης Φεβρουαρίου μπορεί να παρατείνεται κατ' εξαίρεση από την Επιτροπή έως την 1η Μαρτίου το αργότερο, αν το ζητήσει το κράτος μέλος.

4. Σε περίπτωση διαπίστευσης περισσότερων του ενός οργανισμών πληρωμών, το κράτος μέλος ορίζει έναν δημόσιο οργανισμό («οργανισμός συντονισμού»), στον οποίο αναθέτει τα ακόλουθα καθήκοντα:

α) τη συλλογή των στοιχείων που πρέπει να τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής και τη διαβίβασή τους σε αυτήν·

β) τη λήψη ή το συντονισμό, ανάλογα με την περίπτωση, μέτρων για τη διόρθωση οποιωνδήποτε ελλείψεων κοινής φύσης και την ενημέρωση της Επιτροπής όσον αφορά τις επακόλουθες ενέργειες·

γ) την προώθηση και, όταν είναι εφικτό, την εξασφάλιση εναρμονισμένης εφαρμογής των ενωσιακών κανόνων.

Ο οργανισμός συντονισμού υπόκειται σε ειδική διαπίστευση από τα κράτη μέλη όσον αφορά την επεξεργασία των δημοσιονομικών στοιχείων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α).

5. Όταν ο διαπιστευμένος οργανισμός πληρωμών δεν πληροί ή παύει να πληροί ένα ή περισσότερα από τα κριτήρια διαπίστευσης της παραγράφου 2, το κράτος μέλος, με ίδια πρωτοβουλία ή κατόπιν αίτησης της Επιτροπής, ανακαλεί τη διαπίστευση, εκτός εάν ο οργανισμός πληρωμών προβεί στις απαιτούμενες προσαρμογές εντός προθεσμίας που καθορίζεται ανάλογα με τη σοβαρότητα του προβλήματος.

6. Οι οργανισμοί πληρωμών διαχειρίζονται και εξασφαλίζουν τον έλεγχο των σχετιζόμενων με τη δημόσια παρέμβαση πράξεων για τις οποίες είναι υπεύθυνοι και διατηρούν τη συνολική ευθύνη στον τομέα αυτό.

Άρθρο 8

Αρμοδιότητες της Επιτροπής

1. Για την εξασφάλιση της ορθής λειτουργίας του συστήματος που προβλέπεται στο άρθρο 7, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 111 σχετικά με:

α) τους ελάχιστους όρους για τη διαπίστευση των οργανισμών πληρωμών και των οργανισμών συντονισμού, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 και παράγραφος 4, αντίστοιχα·

β) τις υποχρεώσεις των οργανισμών πληρωμών όσον αφορά τη δημόσια παρέμβαση καθώς και τους κανόνες σχετικά με το περιεχόμενο των αρμοδιοτήτων τους όσον αφορά τη διαχείριση και τον έλεγχο.

2. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, κανόνες σχετικά με τα εξής:

α) τις διαδικασίες για την έκδοση, ανάκληση και αναθεώρηση της διαπίστευσης οργανισμών πληρωμών και οργανισμών συντονισμού καθώς και τις διαδικασίες για την εποπτεία της διαπίστευσης των οργανισμών πληρωμών·

β) τις εργασίες και τους ελέγχους στους οποίους βασίζεται η διαχειριστική δήλωση των οργανισμών πληρωμών·

γ) τη λειτουργία του οργανισμού συντονισμού και την κοινοποίηση στοιχείων στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 4.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

Άρθρο 9

Οργανισμοί πιστοποίησης

1. Ο οργανισμός πιστοποίησης είναι δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός ελέγχου που ορίζεται από το κράτος μέλος. Όταν ο οργανισμός ελέγχου είναι ιδιωτικός και όταν αυτό επιβάλλεται από το εφαρμοστέο ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο, επιλέγεται από το κράτος μέλος μέσω δημόσιας διαδικασίας υποβολής προσφορών. Αυτός παρέχει γνωμοδότηση, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με διεθνώς αποδεκτά πρότυπα ελέγχου, σχετικά με την πληρότητα, την ακρίβεια και την αλήθεια των ετήσιων λογαριασμών του οργανισμού πληρωμών, την ορθή λειτουργία του εσωτερικού του συστήματος ελέγχου, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών για τις οποίες έχει ζητηθεί επιστροφή από την Επιτροπή. Στη γνωμοδότηση αυτή αναφέρεται επίσης αν από την εξέταση τίθεται εν αμφιβόλω το περιεχόμενο της διαχειριστικής δήλωσης.

Ο οργανισμός πιστοποίησης διαθέτει την αναγκαία τεχνική εμπειρογνωμοσύνη. Λειτουργεί ανεξάρτητα από το οργανισμό πληρωμών και τον οργανισμό συντονισμού και από την αρχή η οποία έχει διαπιστεύσει τον οργανισμό αυτό.

2. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κανόνων σχετικά με τα καθήκοντα των οργανισμών πιστοποίησης, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων, καθώς και σχετικά με τα πιστοποιητικά και τις εκθέσεις και τα συνοδευτικά έγγραφα που πρέπει να συντάσσουν οι οργανισμοί αυτοί. Λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης για μέγιστη αποδοτικότητα των δοκιμαστικών ελέγχων των πράξεων και των επαγγελματικών αποφάσεων λογιστικού ελέγχου, στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης, οι εκτελεστικές πράξεις θεσπίζουν επίσης:

α) τις αρχές ελέγχου στις οποίες βασίζονται οι γνωμοδοτήσεις του οργανισμού πιστοποίησης, συμπεριλαμβανομένων της αξιολόγησης των κινδύνων, των εσωτερικών ελέγχων και του απαιτούμενου επιπέδου αποδεικτικών στοιχείων του ελέγχου,

β) τις μεθόδους ελέγχου που πρέπει να χρησιμοποιούν οι οργανισμοί πιστοποίησης, λαμβανομένων υπόψη των διεθνών προτύπων περί ελέγχων, για την έκδοση των γνωμοδοτήσεών τους, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της χρήσης ενιαίου ολοκληρωμένου υποδείγματος για κάθε πληθυσμό και, κατά περίπτωση, της δυνατότητας να συνοδεύουν τους επιτόπιους ελέγχους των οργανισμών πληρωμών.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

Άρθρο 10

Παραδεκτό των πληρωμών που πραγματοποιούν οι οργανισμοί πληρωμών

Οι δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 και στο άρθρο 5 μπορούν να καλυφθούν από ενωσιακή χρηματοδότηση μόνον εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί από διαπιστευμένους οργανισμούς πληρωμών.

Άρθρο 11

Πληρωμή των δικαιούχων στο ακέραιο

Πλην αντιθέτων διατάξεων της ενωσιακής νομοθεσίας, οι πληρωμές που αντιστοιχούν στη χρηματοδότηση που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό καταβάλλονται στο ακέραιο στους δικαιούχους.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΣΕ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ

Άρθρο 12

Αρχή και πεδίο εφαρμογής

1. Τα κράτη μέλη καθιερώνουν σύστημα παροχής συμβουλών στους δικαιούχους για τη διαχείριση των εκτάσεων και τη διαχείριση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων («σύστημα παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις»). Το εν λόγω σύστημα παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις διαχειρίζονται καθορισμένοι δημόσιοι και/ή επιλεγμένοι ιδιωτικοί οργανισμοί.

2. Το σύστημα παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις καλύπτει τουλάχιστον:

- τις υποχρεώσεις σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης που απορρέουν από τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης και τα πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση των γεωργικών εκτάσεων που αναφέρονται στον τίτλο VI κεφάλαιο I·
- τις επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον γεωργικές πρακτικές που αναφέρονται στον τίτλο III κεφάλαιο 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 καθώς και τη διατήρηση της γεωργικής έκτασης όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013·

γ) τα μέτρα σε επίπεδο εκμετάλλευσης που προβλέπονται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης με στόχο τον εκσυγχρονισμό των εκμεταλλεύσεων, την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας, την τομεακή ολοκλήρωση, την καινοτομία, τον προσανατολισμό στην αγορά καθώς και την προαγωγή της επιχειρηματικότητας·

δ) τις απαιτήσεις σε επίπεδο δικαιούχων που καθορίζονται από τα κράτη μέλη για την εφαρμογή του άρθρου 11 παράγραφος 3 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ·

ε) τις απαιτήσεις σε επίπεδο δικαιούχων που καθορίζονται από τα κράτη μέλη για την εφαρμογή του άρθρου 55 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, ιδίως όσον αφορά την απαίτηση στο άρθρο 14 της οδηγίας 2009/128/ΕΚ.

3. Το σύστημα παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις καλύπτει επίσης:

α) την ενθάρρυνση της μετατροπής των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της διαφοροποίησης της οικονομικής τους δραστηριότητας·

β) τη διαχείριση κινδύνου και τη θέσπιση κατάλληλων προληπτικών μέτρων για την αντιμετώπιση φυσικών και άλλων καταστροφών καθώς και νόσων των ζώων και των φυτών·

γ) τις ελάχιστες απαιτήσεις που θεσπίζονται από την εθνική νομοθεσία, όπως αναφέρονται στο άρθρο 28 παράγραφος 3 και το άρθρο 29 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013·

δ) τα στοιχεία σχετικά με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της, τη βιοποικιλότητα και την προστασία των υδάτων, σύμφωνα με το παράρτημα I του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 13

Ειδικές απαιτήσεις για το σύστημα παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις

1. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε οι σύμβουλοι που εργάζονται στο πλαίσιο του συστήματος παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις να διαθέτουν επαρκή προσόντα και να επιμορφώνονται τακτικά.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τον διαχωρισμό μεταξύ συμβουλών και ελέγχου. Προς τον σκοπό αυτό και με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα, τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε οι επιλεγμένοι και οι καθορισμένοι οργανισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 να μην κοινοποιούν σε πρόσωπα πέραν του δικαιούχου που διαχειρίζεται τη σχετική εκμετάλλευση προσωπικές ή ατομικές πληροφορίες και στοιχεία που αποκτούν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων παροχής συμβουλών που αναπτύσσουν, εκτός εάν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους διαπιστώνουν παρατυπία ή παράβαση η οποία καλύπτεται, βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου, από υποχρέωση πληροφόρησης των δημόσιων αρχών, ιδίως σε περίπτωση αξιόποινων πράξεων.

3. Η αρμόδια εθνική αρχή διαβιβάζει, κυρίως με ηλεκτρονικά μέσα, στον δυνητικό δικαιούχο τον κατάλληλο κατάλογο των καθορισμένων και επιλεγμένων οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1.

Άρθρο 14

Πρόσβαση στο σύστημα παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Οι δικαιούχοι και οι γεωργοί που δεν λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο της ΚΓΠ μπορούν να χρησιμοποιούν το σύστημα παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις σε εθελοντική βάση.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 99 παράγραφος 2 τέταρτο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν, ωστόσο, να καθορίζουν, σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια, τις κατηγορίες των δικαιούχων που έχουν κατά προτεραιότητα πρόσβαση στο σύστημα παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων που λειτουργούν με περιορισμένους πόρους κατά την έννοια των άρθρων 53, 55 και 56 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013

Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε να δίνεται προτεραιότητα στους γεωργούς εκείνους που έχουν την πλέον περιορισμένη πρόσβαση σε άλλες συμβουλευτικές υπηρεσίες εκτός του συστήματος παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Το σύστημα παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις εξασφαλίζει την πρόσβαση των δικαιούχων σε συμβουλές που λαμβάνουν υπόψη την ειδική κατάσταση της εκμετάλλευσής τους.

Άρθρο 15

Αρμοδιότητες της Επιτροπής

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κανόνων για την ενιαία εφαρμογή του συστήματος παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις με σκοπό την εξασφάλιση της πλήρους λειτουργικότητας του.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΕΓΤΕ

Τμήμα 1

Χρηματοδότηση των δαπανών

Άρθρο 16

Δημοσιονομικό ανώτατο όριο

1. Το ετήσιο ανώτατο όριο για τις δαπάνες του ΕΓΤΕ καθορίζεται από τα ανώτατα ποσά που προβλέπονται για το ταμείο αυτό στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013.

2. Σε περίπτωση που η νομοθεσία της Ένωσης προβλέπει προσαφαίρεση από τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 116, για τον καθορισμό του καθαρού υπολοίπου που είναι διαθέσιμο για τις δαπάνες του ΕΓΤΕ με βάση τα στοιχεία που αναφέρονται στην εν λόγω νομοθεσία.

Άρθρο 17

Μηνιαίες πληρωμές

1. Οι αναγκαίες πιστώσεις για τη χρηματοδότηση των δαπανών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 τίθενται στη διάθεση των κρατών μελών από την Επιτροπή με τη μορφή μηνιαίων πληρωμών, με βάση τις δαπάνες των διαπιστευμένων οργανισμών πληρωμών στη διάρκεια περιόδου αναφοράς.

2. Μέχρι να καταβληθούν από την Επιτροπή τα ποσά των μηνιαίων πληρωμών, οι αναγκαίοι πόροι για την κάλυψη των δαπανών συγκεντρώνονται από τα κράτη μέλη ανάλογα με τις ανάγκες των οικείων διαπιστευμένων οργανισμών πληρωμών.

Άρθρο 18

Διαδικασία εκτέλεσης των μηνιαίων πληρωμών

1. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των άρθρων 51 και 52, οι μηνιαίες πληρωμές εκτελούνται από την Επιτροπή για τις δαπάνες που πραγματοποιήσαν οι διαπιστευμένοι οργανισμοί πληρωμών στη διάρκεια του μήνα αναφοράς.

2. Οι μηνιαίες πληρωμές καταβάλλονται στο κράτος μέλος το αργότερο την τρίτη εργάσιμη ημέρα του μεθεπόμενου μήνα από εκείνον στη διάρκεια του οποίου πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες. Οι δαπάνες των κρατών μελών από την 1η έως τις 15 Οκτωβρίου εντάσσονται στον Οκτώβριο. Οι δαπάνες από τις 16 έως τις 31 Οκτωβρίου εντάσσονται στον Νοέμβριο.

3. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με τις μηνιαίες πληρωμές που εκτελεί. Βάση δήλωση δαπανών των κρατών μελών και τα στοιχεία που της παρέχονται σύμφωνα με το άρθρο 102 παράγραφος 1, λαμβάνοντας υπόψη τις μειώσεις ή αναστολές που γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 41 ή τυχόν άλλες διορθώσεις. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 2.

4. Η Επιτροπή δύναται να εκδώσει εκτελεστικές πράξεις χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 116, σχετικά με συμπληρωματικές ή μειωμένες πληρωμές. Στην περίπτωση αυτή, ενημερώνεται η επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 116 παράγραφος 1 κατά την επόμενη συνεδρίασή της.

Άρθρο 19

Διοικητικές δαπάνες και δαπάνες προσωπικού

Οι δαπάνες που συνδέονται με τα διοικητικά έξοδα και τα έξοδα προσωπικού των κρατών μελών και των δικαιούχων της ενίσχυσης που παρέχεται από το ΕΓΤΕ δεν αναλαμβάνονται από το Ταμείο.

Άρθρο 20

Δαπάνες για τη δημόσια παρέμβαση

1. Όταν στο πλαίσιο κοινής οργάνωσης της αγοράς δεν έχει καθοριστεί ποσό ανά μονάδα για τη δημόσια παρέμβαση, το ΕΓΤΕ χρηματοδοτεί το μέτρο αυτό με βάση ίδια κατ' αποκοπή ποσά σε όλη την Ένωση, ιδίως για τους πόρους των κρατών μελών που χρησιμοποιούνται για την αγορά προϊόντων, για τις φυσικές ενέργειες που προκύπτουν από την αποθεματοποίηση και, κατά περίπτωση, για τη μεταποίηση προϊόντων παρέμβασης.

2. Για την εξασφάλιση της χρηματοδότησης των δαπανών της δημόσιας παρέμβασης από το ΕΓΤΕ, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 σχετικά με:

α) το είδος των μέτρων που είναι επιλέξιμα για ενωσιακή χρηματοδότηση και τους όρους επιστροφής τους·

β) τους όρους επιλεξιμότητας και τις μεθόδους υπολογισμού με βάση τα στοιχεία που όντως διαπιστώνονται από τους οργανισμούς πληρωμών ή με βάση κατ' αποκοπή ποσά, προσδιοριζόμενα από την Επιτροπή, ή με βάση κατ' αποκοπή ποσά ή μη κατ' αποκοπή ποσά προβλεπόμενα από την τομεακή γεωργική νομοθεσία.

3. Για να εξασφαλιστεί η ορθή διαχείριση των πιστώσεων που εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης για το ΕΓΤΕ, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 115 για τον καθορισμό κανόνων για την αποτίμηση των ενεργειών που αφορούν τη δημόσια παρέμβαση και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε περίπτωση απώλειας ή υποβάθμισης των προϊόντων στο πλαίσιο της δημόσιας παρέμβασης και τον προσδιορισμό των χρηματοδοτούμενων ποσών.

4. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, για τον καθορισμό των ποσών που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 2.

Άρθρο 21

Απόκτηση δορυφορικών εικόνων

Ο κατάλογος των δορυφορικών εικόνων που απαιτούνται για τους ελέγχους εγκρίνεται από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις προδιαγραφές που συντάσσονται από κάθε κράτος μέλος.

Η Επιτροπή παρέχει τις εν λόγω δορυφορικές εικόνες δωρεάν στους φορείς ελέγχου και στους παρόχους υπηρεσιών που έχουν εξουσιοδοτηθεί από τους εν λόγω φορείς να τους εκπροσωπούν.

Η Επιτροπή παραμένει ο ιδιοκτήτης των δορυφορικών εικόνων και τις ανακτά μετά την ολοκλήρωση των εργασιών. Μπορεί επίσης να προβλέψει την εκτέλεση εργασιών για τη βελτίωση των τεχνικών και των μεθόδων εργασίας σε σχέση με την εποπτεία των γεωργικών εκτάσεων με τηλεπισκόπηση.

Άρθρο 22

Παρακολούθηση των γεωργικών πόρων

Τα μέτρα που χρηματοδοτούνται σύμφωνα με το άρθρο 6 στοιχείο γ) έχουν ως στόχο να παράσχουν στην Επιτροπή τα μέσα για να προβεί στα ακόλουθα:

- α) να διαχειρίζεται τις ενωσιακές γεωργικές αγορές σε ένα παγκόσμιο πλαίσιο,
- β) να διασφαλίζει τη γεωργοοικονομική και γεωργοπεριβαλλοντική παρακολούθηση των γεωργικών εκτάσεων, συμπεριλαμβανομένης της γεωργοδασοκομίας, καθώς επίσης και της παρακολούθησης της κατάστασης των καλλιεργειών, να μπορεί να προβαίνει σε εκτιμήσεις, ιδίως όσον αφορά τις αποδόσεις και τη γεωργική παραγωγή,
- γ) να επιτρέπει την πρόσβαση σε αυτές τις εκτιμήσεις σε διεθνές επίπεδο, όπως λ.χ. στο πλαίσιο των εν λόγω πρωτοβουλιών που συντονίζονται από τους οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών ή άλλους διεθνείς οργανισμούς, και
- δ) να συνεισφέρει στη διαφάνεια των παγκόσμιων αγορών και
- ε) να εξασφαλίζει την τεχνολογική παρακολούθηση του γεωργομετεωρολογικού συστήματος.

Τα μέτρα που χρηματοδοτούνται σύμφωνα με το άρθρο 6 στοιχείο γ) αφορούν τη συλλογή ή την αγορά των αναγκαίων δεδομένων για την εφαρμογή και την παρακολούθηση της ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένων των δορυφορικών και των μετεωρολογικών δεδομένων, της δημιουργίας υποδομής για διαστημικά δεδομένα και ενός δικτυακού τύπου, της εκπόνησης ειδικών μελετών σχετικά με τις κλιματικές συνθήκες, της τηλεπισκόπησης για τη συμβολή στην παρακολούθηση της υγείας του εδάφους και της επικαιροποίησης των γεωργομετεωρολογικών και οικονομικών προτύπων. Εφόσον είναι αναγκαίο, τα μέτρα αυτά υλοποιούνται σε στενή συνεργασία με εθνικά εργαστήρια και φορείς.

Άρθρο 23

Εκτελεστικές αρμοδιότητες

Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό:

- α) κανόνων σχετικά με τη χρηματοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 6 στοιχεία β) και γ),
- β) της διαδικασίας εκτέλεσης των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 21 και 22 για την επίτευξη των καθορισμένων στόχων,
- γ) του πλαισίου που διέπει την απόκτηση, τη βελτίωση και τη χρησιμοποίηση των δορυφορικών εικόνων και των μετεωρολογικών δεδομένων και τις εφαρμοστέες προθεσμίες.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

Τμήμα 2

Δημοσιονομική πειθαρχία

Άρθρο 24

Τήρηση του ανώτατου ορίου

1. Οι πιστώσεις για τις δαπάνες του ΕΓΤΕ δεν μπορούν σε κανένα στάδιο της διαδικασίας του προϋπολογισμού και της εκτέλεσής του να υπερβαίνουν το ποσό που αναφέρεται στο άρθρο 16.

Σε όλες τις νομοθετικές πράξεις που προτείνονται από την Επιτροπή και εκδίδονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, το Συμβούλιο ή την Επιτροπή και που έχουν επίδραση στον προϋπολογισμό του ΕΓΤΕ, τηρείται το ποσό που αναφέρεται στο άρθρο 16.

2. Όταν η ενωσιακή νομοθεσία προβλέπει για ένα κράτος μέλος δημοσιονομικό ανώτατο όριο για τις γεωργικές δαπάνες σε ευρώ, οι σχετικές δαπάνες επιστρέφονται στο εν λόγω κράτος μέλος εντός του καθορισμένου σε ευρώ ανώτατου ορίου, και, ως επακόλουθο της τυχόν εφαρμογής του άρθρου 41, ενδεχομένως ύστερα από αναπροσαρμογή.

3. Τα εθνικά ανώτατα όρια για τις άμεσες ενισχύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 διορθωμένα δια των αναπροσαρμογών σύμφωνα με το άρθρο 26 του παρόντος κανονισμού, θεωρούνται δημοσιονομικά ανώτατα όρια σε ευρώ.

Άρθρο 25

Αποθεματικό για τις κρίσεις στον γεωργικό τομέα

Δημιουργείται αποθεματικό για τις κρίσεις στον γεωργικό τομέα με σκοπό την παροχή πρόσθετης στήριξης του κλάδου σε περιπτώσεις σοβαρών κρίσεων που επηρεάζουν τη γεωργική παραγωγή ή διανομή («το αποθεματικό για τις κρίσεις στον γεωργικό τομέα»), μέσω της εφαρμογής, στην αρχή κάθε έτους, μείωσης των άμεσων ενισχύσεων με τον μηχανισμό δημοσιονομικής πειθαρχίας του άρθρου 26.

Το συνολικό ποσό του αποθεματικού ανέρχεται σε 2 800 εκατομμύρια EUR με ισόποσες ετήσιες δόσεις 400 εκατομμυρίων EUR (σε τιμές του 2011) για την περίοδο 2014-2020 και περιλαμβάνεται σε τομέα του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου όπως ορίζεται στο παράρτημα του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013.

Άρθρο 26

Δημοσιονομική πειθαρχία

1. Για την εξασφάλιση της τήρησης των ετήσιων ανωτάτων ορίων που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 για τη χρηματοδότηση των δαπανών της αγοράς και των άμεσων ενισχύσεων, καθορίζεται ποσοστό αναπροσαρμογής των άμεσων ενισχύσεων («ποσοστό αναπροσαρμογής») όταν οι προβλέψεις για τη χρηματοδότηση των μέτρων που χρηματοδοτούνται εντός του λόγω επιμέρους ανώτατου ορίου για ένα συγκεκριμένο οικονομικό έτος δείχνουν ότι θα σημειωθεί υπέρβαση των ισχυόντων ετήσιων ανωτάτων ορίων.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει πρόταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με το ποσοστό αναπροσαρμογής το αργότερο έως τις 31 Μαρτίου του ημερολογιακού έτους σε σχέση με το οποίο εφαρμόζεται το ποσοστό αναπροσαρμογής.

3. Εάν το ποσοστό αναπροσαρμογής δεν έχει καθοριστεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έως τις 30 Ιουνίου ενός δεδομένου έτους, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για καθορισμό του ποσοστού αναπροσαρμογής και ενημερώνει πάραυτα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 2.

4. Μέχρι την 1η Δεκεμβρίου, η Επιτροπή δύναται, βάσει νέων στοιχείων που έχει στη διάθεσή της, να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για την προσαρμογή του ποσοστού αναπροσαρμογής που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 ή 3. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 2.

5. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 169 παράγραφος 3 τέταρτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, τα κράτη μέλη επιστρέφουν τις πιστώσεις που μεταφέρονται σύμφωνα με το άρθρο 169 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 στους τελικούς δικαιούχους που υπόκεινται, κατά το οικονομικό έτος στο οποίο μεταφέρονται οι πιστώσεις, στο ποσοστό προσαρμογής.

Η επιστροφή που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται μόνο στους τελικούς δικαιούχους στα κράτη μέλη όπου εφαρμόστηκε δημοσιονομική πειθαρχία κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

6. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων που εφαρμόζονται στις πιστώσεις που μεταφέρονται σύμφωνα με το άρθρο 169 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 για τη

χρηματοδότηση των δαπανών που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 2.

7. Όταν εφαρμόζεται το παρόν άρθρο, στον καθορισμό του ποσοστού αναπροσαρμογής περιλαμβάνεται το ποσό για το αποθεματικό για κρίσεις στον γεωργικό τομέα που αναφέρεται στο άρθρο 25. Κάθε ποσό το οποίο δεν έχει διατεθεί για μέτρα διαχείρισης κρίσεων έως το τέλος του οικονομικού έτους εκταμιεύεται σύμφωνα με την παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 27

Διαδικασία δημοσιονομικής πειθαρχίας

1. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, μαζί με το σχέδιο προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος N, τις προβλέψεις της για τα οικονομικά έτη N - 1, N και N + 1.

2. Εάν κατά την κατάρτιση του σχεδίου προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος N προκύψει ότι υπάρχει κίνδυνος να σημειωθεί υπέρβαση του ποσού που αναφέρεται στο άρθρο 16 για το οικονομικό έτος N, η Επιτροπή προτείνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή στο Συμβούλιο τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της τήρησης του ποσού αυτού.

3. Οποιαδήποτε στιγμή, εάν η Επιτροπή κρίνει ότι υπάρχει κίνδυνος υπέρβασης του ποσού που αναφέρεται στο άρθρο 16 και η ίδια αδυνατεί να λάβει επαρκή μέτρα για να διορθώσει την κατάσταση στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, προτείνει άλλα μέτρα για να εξασφαλιστεί η τήρηση του εν λόγω ποσού. Τα μέτρα αυτά θεσπίζονται από το Συμβούλιο όταν η νομική βάση του σχετικού μέτρου είναι το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ ή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο όταν η νομική βάση του σχετικού μέτρου είναι το άρθρο 43 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ.

4. Εάν στο τέλος του οικονομικού έτους N οι αιτήσεις επιστροφών των κρατών μελών υπερβαίνουν ή είναι πιθανόν να υπερβούν το ποσό που έχει καθοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 16, η Επιτροπή:

α) εξετάζει τις εν λόγω αιτήσεις κατ' αναλογία προς τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί από τα κράτη μέλη και εντός των ορίων του διαθέσιμου προϋπολογισμού και εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον προσωρινό καθορισμό του ποσού των πληρωμών για τον εξεταζόμενο μήνα,

β) το αργότερο στις 28 Φεβρουαρίου του οικονομικού έτους N + 1, προσδιορίζει την κατάσταση όλων των κρατών μελών όσον αφορά την ενωσιακή χρηματοδότηση για το οικονομικό έτος N,

γ) εκδίδει εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό του συνολικού ποσού της ενωσιακής χρηματοδότησης, κατανεμημένο ανά κράτος μέλος με βάση ένα ενιαίο ποσοστό ενωσιακής χρηματοδότησης εντός των ορίων του προϋπολογισμού που ήταν διαθέσιμος για τις μηνιαίες πληρωμές·

δ) προβαίνει στις ενδεχόμενες αντισταθμίσεις μεταξύ των κρατών μελών, το αργότερο κατά την εκτέλεση των μηνιαίων πληρωμών για τον Μάρτιο του έτους N + 1.

Οι εκτελεστικές πράξεις που προβλέπονται στα στοιχεία α) και γ) του πρώτου εδαφίου εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 2.

Άρθρο 28

Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης και παρακολούθησης

Για να μη σημειώνεται υπέρβαση του δημοσιονομικού ανώτατου ορίου που αναφέρεται στο άρθρο 16, η Επιτροπή εφαρμόζει σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης και παρακολούθησης των δαπανών του ΕΓΤΕ σε μηνιαία βάση.

Για τον σκοπό αυτό, στην έναρξη κάθε οικονομικού έτους, η Επιτροπή καθορίζει τις αναμενόμενες μηνιαίες δαπάνες, βασιζόμενη, εάν το κρίνει απαραίτητο, στον μέσο όρο των μηνιαίων δαπανών κατά τα τρία προηγούμενα έτη.

Η Επιτροπή υποβάλλει περιοδικά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση όπου εξετάζει την εξέλιξη των δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί σε σχέση με την αναμενόμενη και παραθέτει εκτίμηση της προβλεπόμενης εκτέλεσης για το τρέχον οικονομικό έτος.

Άρθρο 29

Συναλλαγματική ισοτιμία αναφοράς

1. Κατά την έγκριση του σχεδίου προϋπολογισμού ή διορθωτικής επιστολής του σχεδίου προϋπολογισμού που αφορά τις γεωργικές δαπάνες, η Επιτροπή χρησιμοποιεί για τον καθορισμό των προβλέψεων του προϋπολογισμού του ΕΓΤΕ τη συναλλαγματική ισοτιμία ευρώ/δολαρίου Ηνωμένων Πολιτειών που κατεγράφη κατά μέσο όρο στην αγορά στη διάρκεια του πιο πρόσφατου τριμήνου που έληξε τουλάχιστον είκοσι ημέρες πριν από την έγκριση του δημοσιονομικού εγγράφου από την Επιτροπή.

2. Κατά την έγκριση σχεδίου διορθωτικού ή συμπληρωματικού προϋπολογισμού ή διορθωτικής επιστολής του εν λόγω σχεδίου, εφόσον τα έγγραφα αυτά αφορούν πιστώσεις για δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α), η Επιτροπή χρησιμοποιεί:

- α) τη συναλλαγματική ισοτιμία EUR/δολαρίου Ηνωμένων Πολιτειών που κατεγράφη πραγματικά στην αγορά κατά μέσον όρο από την 1η Αυγούστου του προηγούμενου οικονομικού έτους έως το τέλος του πιο πρόσφατου τριμήνου που έληξε τουλάχιστον είκοσι ημέρες πριν από την έγκριση του δημοσιονομικού εγγράφου από την Επιτροπή και το αργότερο στις 31 Ιουλίου του τρέχοντος οικονομικού έτους, και
- β) ως πρόβλεψη για το υπόλοιπο οικονομικό έτος, τη μέση συναλλαγματική ισοτιμία που κατεγράφη πραγματικά στη διάρκεια του πιο πρόσφατου τριμήνου που έληξε τουλάχιστον είκοσι ημέρες πριν από την έγκριση του δημοσιονομικού εγγράφου από την Επιτροπή.

ΚΕΦΆΛΛΑΙΟ II

ΕΓΤΑΑ

Τμήμα 1

Γενικές διατάξεις για το εγταα

Άρθρο 30

Αποκλεισμός της διπλής χρηματοδότησης

Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ δεν λαμβάνουν καμία άλλη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της Ένωσης.

Άρθρο 31

Κοινές διατάξεις για τις πληρωμές

1. Σύμφωνα με το άρθρο 77 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 οι πληρωμές από την Επιτροπή της συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ που αναφέρεται στο άρθρο 5 του παρόντος κανονισμού δεν υπερβαίνουν τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις.

Οι πληρωμές αυτές καταλογίζονται στην παλαιότερη ανοικτή δημοσιονομική δέσμευση.

2. Εφαρμόζεται το άρθρο 84 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

Τμήμα 2

Χρηματοδοτησή προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης

Άρθρο 32

Χρηματοδοτική συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ

Η χρηματοδοτική συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ στις δαπάνες προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης καθορίζεται για κάθε πρόγραμμα, εντός των ανώτατων ορίων που προβλέπονται από την ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ.

Άρθρο 33

Δημοσιονομικές δεσμεύσεις

Όσον αφορά τις ενωσιακές δημοσιονομικές δεσμεύσεις για τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης εφαρμόζεται το άρθρο 76 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013

Τμήμα 3

Χρηματοδοτική συνεισφορά στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης

Άρθρο 34

Διατάξεις που εφαρμόζονται στις πληρωμές για τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης

1. Οι πιστώσεις που είναι αναγκαίες για τη χρηματοδότηση των δαπανών που αναφέρονται στο άρθρο 5 τίθενται στη διάθεση των κρατών μελών με τη μορφή προχρηματοδότησης, ενδιάμεσων πληρωμών και πληρωμής υπόλοιπου, όπως περιγράφεται στο παρόν τμήμα.

2. Το συνολικό ποσό του αθροίσματος της προχρηματοδότησης και των ενδιάμεσων πληρωμών δεν υπερβαίνει το 95 % της συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ σε κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης.

Όταν καλυφθεί το ανώτατο όριο του 95 %, τα κράτη μέλη εξακολουθούν να διαβιβάζουν στην Επιτροπή αιτήσεις πληρωμής.

Άρθρο 35

Ρυθμίσεις προχρηματοδότησης

1. Μετά την απόφαση της για την έγκριση του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης, η Επιτροπή καταβάλλει το αρχικό ποσό προχρηματοδότησης στο κράτος μέλος για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού. Το εν λόγω αρχικό ποσό καταβάλλεται σε δόσεις ως εξής:

- α) το 2014: 1 % του ποσού στήριξης από το ΕΓΤΑΑ για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο πρόγραμμα και 1,5 % του ποσού στήριξης από το ΕΓΤΑΑ για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο πρόγραμμα, αν ένα κράτος μέλος λαμβάνει χρηματοδοτική συνδρομή από το 2010 είτε σύμφωνα με τα άρθρα 122 και 143 ΣΛΕΕ είτε από το Ευρωπαϊκό ταμείο χρηματοπιστωτικής σταθερότητας (ΕΤΧΣ), ή λαμβάνει χρηματοδοτική συνδρομή στις 31 Δεκεμβρίου 2013 σύμφωνα με τα άρθρα 136 και 143 ΣΛΕΕ,
- β) το 2015: 1 % του ποσού στήριξης από το ΕΓΤΑΑ για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο πρόγραμμα και 1,5 % του ποσού στήριξης από το ΕΓΤΑΑ για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο πρόγραμμα αν ένα κράτος μέλος λαμβάνει χρηματοδοτική συνδρομή από το 2010 σύμφωνα με τα άρθρα 122 και 143 ΣΛΕΕ ή από το ΕΤΧΣ, ή λαμβάνει χρηματοδοτική συνδρομή στις 31 Δεκεμβρίου 2014 σύμφωνα με τα άρθρα 136 και 143 ΣΛΕΕ,
- γ) το 2016: 1 % του ποσού στήριξης από το ΕΓΤΑΑ για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού στο πρόγραμμα.

Εάν ένα πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης εγκριθεί το 2015 ή αργότερα, οι πρώτες δόσεις καταβάλλονται κατά το έτος της εν λόγω έγκρισης.

2. Εάν δεν πραγματοποιηθεί καμία δαπάνη ή δεν υποβληθεί καμία δήλωση δαπανών στο πλαίσιο του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης εντός είκοσι τεσσάρων μηνών από την καταβολή του πρώτου τμήματος της προχρηματοδότησης, το συνολικό ποσό που έχει καταβληθεί ως προχρηματοδότηση επιστρέφεται στην Επιτροπή.

3. Οι τόκοι τους οποίους αποφέρει η προχρηματοδότηση διατίθενται στο αντίστοιχο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης και αφαιρούνται από το ποσό των δημόσιων δαπανών που εμφανίζεται στην τελική δήλωση δαπανών.

4. Το συνολικό ποσό της προχρηματοδότησης εκκαθαρίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 51 του παρόντος κανονισμού πριν περατωθεί το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης.

Άρθρο 36

Ενδιάμεσες πληρωμές

1. Ενδιάμεσες πληρωμές εκτελούνται για κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης. Υπολογίζονται με εφαρμογή του ποσοστού συγχρηματοδότησης για κάθε μέτρο στις δημόσιες δαπάνες που πραγματοποιούνται για το μέτρο αυτό, όπως αναφέρεται στο άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013

2. Με την επιφύλαξη των διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού, η Επιτροπή, έχοντας υπόψη τις μειώσεις και τις αναστολές που διενεργούνται βάσει του άρθρου 41, πραγματοποιεί ενδιάμεσες

πληρωμές για την επιστροφή των δαπανών που έχουν πραγματοποιήσει οι διαπιστευμένοι οργανισμοί πληρωμών για την εκτέλεση των προγραμμάτων.

3. Κάθε ενδιάμεση πληρωμή εκτελείται από την Επιτροπή εφόσον τηρούνται οι εξής υποχρεώσεις:

α) διαβίβαση στην Επιτροπή δήλωσης δαπανών υπογεγραμμένης από τον διαπιστευμένο οργανισμό πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 102 παράγραφος 1 στοιχείο γ)·

β) μη υπέρβαση του συνολικού ποσού της συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ σε καθένα από τα μέτρα για ολόκληρη την περίοδο που καλύπτει το εξεταζόμενο πρόγραμμα·

γ) διαβίβαση στην Επιτροπή της τελευταίας ετήσιας έκθεσης προόδου σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης.

4. Εάν δεν πληρούνται κάποιος από τους όρους της παραγράφου 3, η Επιτροπή ενημερώνει αμελλητί τον διαπιστευμένο οργανισμό πληρωμών ή, εφόσον έχει οριστεί, τον οργανισμό συντονισμού. Εάν δεν πληρούνται ο όρος του στοιχείου α) ή του στοιχείου γ) της παραγράφου 3, η δήλωση δαπανών δεν είναι παραδεκτή.

5. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των άρθρων 51 και 52, η Επιτροπή εκτελεί την ενδιάμεση πληρωμή εντός 45 ημερών από την καταχώριση δήλωσης δαπανών η οποία πληροί τους όρους της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

6. Οι διαπιστευμένοι οργανισμοί πληρωμών καταρτίζουν και διαβιβάζουν στην Επιτροπή απευθείας ή μέσω του οργανισμού συντονισμού, εφόσον έχει οριστεί τέτοιος οργανισμός, τις δηλώσεις ενδιάμεσων δαπανών που συνδέονται με τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, εντός των προθεσμιών που καθορίζει η Επιτροπή:

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των προθεσμιών για τις ενδιάμεσες δηλώσεις δαπανών των διαπιστευμένων οργανισμών. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει άρθρο 116 παράγραφος 3.

Οι δηλώσεις δαπανών καλύπτουν τις δαπάνες των οργανισμών πληρωμών κατά τη διάρκεια κάθε σχετικής περιόδου. Ωστόσο, όταν οι δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 65 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 δεν μπορούν να δηλωθούν στην Επιτροπή κατά τη σχετική περίοδο διότι η έγκριση τροποποίησης του προγράμματος από την Επιτροπή εκκρεμεί, μπορούν να δηλωθούν στις επόμενες περιόδους.

Οι δηλώσεις ενδιάμεσων δαπανών για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από τις 16 Οκτωβρίου και μετά καταλογίζονται στον προϋπολογισμό του επόμενου έτους.

7. Εφαρμόζεται το άρθρο 83 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Άρθρο 37

Καταβολή του υπολοίπου και περάτωση του προγράμματος

1. Το υπόλοιπο εξοφλείται από την Επιτροπή μετά την παραλαβή της τελευταίας ετήσιας έκθεσης προόδου σχετικά με την εφαρμογή ενός προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης με βάση το ισχύον σχέδιο χρηματοδότησης, τους ετήσιους λογαριασμούς του τελευταίου έτους εφαρμογής του εξεταζόμενου προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης και την αντιστοιχία απόφαση εκκαθάρισης λογαριασμών με την επιφύλαξη των διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού. Οι λογαριασμοί υποβάλλονται στην Επιτροπή το αργότερο έξι μήνες μετά την τελική ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών που αναφέρεται στο άρθρο 65 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και καλύπτουν τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από τον οργανισμό πληρωμών έως την τελευταία ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών.

2. Το υπόλοιπο εξοφλείται το αργότερο έξι μήνες μετά την παραλαβή από την Επιτροπή των στοιχείων και εγγράφων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και την εκκαθάριση του τελευταίου ετήσιου λογαριασμού. Με την επιφύλαξη του άρθρου 38 παράγραφος 5, τα ποσά που εξακολουθούν να αποτελούν το αντικείμενο δημοσιονομικής δέσμευσης μετά την εξόφληση του υπολοίπου αποδεσμεύονται από την Επιτροπή εντός έξι μηνών.

3. Η παράλειψη διαβίβασης στην Επιτροπή, εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στην παράγραφο 1, της τελευταίας ετήσιας έκθεσης προόδου και των εγγράφων που απαιτούνται για την εκκαθάριση των λογαριασμών του τελευταίου έτους εφαρμογής του προγράμματος, συνεπάγεται την αυτόματη αποδέσμευση του υπολοίπου σύμφωνα με το άρθρο 38.

Άρθρο 38

Αυτόματη αποδέσμευση για τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης

1. Η Επιτροπή αποδεσμεύει αυτόματα το τμήμα της δημοσιονομικής δέσμευσης για ένα πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης το οποίο δεν χρησιμοποιήθηκε για την προχρηματοδότηση ή για ενδιάμεσες πληρωμές ή για το οποίο δεν υποβλήθηκε στην Επιτροπή δήλωση δαπανών που να πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 36 παράγραφος 3 για δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν έως τις 31 Δεκεμβρίου του τρίτου έτους μετά από εκείνο της δημοσιονομικής δέσμευσης.

2. Το τμήμα των δημοσιονομικών δεσμεύσεων που είναι ακόμη ανοικτό κατά την τελευταία ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 65 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και για το οποίο δεν υποβλήθηκε καμία δήλωση δαπανών εντός έξι μηνών μετά την εν λόγω ημερομηνία αποδεσμεύεται αυτόματα.

3. Σε περίπτωση δικαστικής διαδικασίας ή διοικητικής προσφυγής που έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, η προθεσμία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή 2 και οδηγεί στην αυτόματη αποδέσμευση διακόπτεται ως προς το ποσό που αντιστοιχεί στις σχετικές πράξεις για τη διάρκεια της εν λόγω δικαστικής διαδικασίας ή διοικητικής προσφυγής, υπό τον όρο ότι η Επιτροπή λαμβάνει αιτιολογημένη κοινοποίηση από το κράτος μέλος το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου του έτους N + 3.

4. Κατά τον υπολογισμό της αυτόματης αποδέσμευσης δεν λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

α) το τμήμα των δημοσιονομικών δεσμεύσεων για το οποίο έχει υποβληθεί δήλωση δαπανών, αλλά του οποίου η επιστροφή αποτελεί το αντικείμενο μείωσης ή αναστολής από την Επιτροπή στις 31 Δεκεμβρίου του έτους N + 3,

β) το τμήμα των δημοσιονομικών δεσμεύσεων το οποίο δεν ήταν σε θέση να καταβάλει ένας οργανισμός πληρωμών λόγω ανωτέρας βίας, με σοβαρές συνέπειες για την εφαρμογή του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης. Οι εθνικές αρχές που επικαλούνται λόγους ανωτέρας βίας οφείλουν να αποδεικνύουν τις άμεσες συνέπειές της στην εφαρμογή του συνόλου ή μέρους του προγράμματος.

Έως τις 31 Ιανουαρίου, το κράτος μέλος αποστέλλει στην Επιτροπή στοιχεία για τις αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο εξαιρέσεις όσον αφορά το δηλωθέν ποσό μέχρι το τέλος του προηγούμενου έτους.

5. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη σε εύθετο χρόνο εάν υπάρχει κίνδυνος αυτόματης αποδέσμευσης. Τις ενημερώνει για το επίμαχο ποσό, όπως αυτό προκύπτει από τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της. Δίδεται στο κράτος μέλος προθεσμία δύο μηνών από την παραλαβή της εν λόγω γνωστοποίησης για να συμφωνήσει στο σχετικό ποσό ή να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του. Η Επιτροπή προβαίνει στην αυτόματη αποδέσμευση το αργότερο εννέα μήνες μετά τις καταληκτικές ημερομηνίες που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3.

6. Σε περίπτωση αυτόματης αποδέσμευσης, η συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ στο συγκεκριμένο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης μειώνεται για το συγκεκριμένο έτος κατά το ποσό της αυτόματης αποδέσμευσης. Το κράτος μέλος καταρτίζει προς έγκριση από την Επιτροπή αναθεωρημένο σχέδιο χρηματοδότησης για να κατανείμει το ποσό κατά το οποίο μειώνεται η ενίσχυση μεταξύ των μέτρων. Εάν δεν το πράξει, η Επιτροπή μειώνει κατ' αναλογία τα ποσά που διατίθενται για κάθε μέτρο.

ΚΕΦΆΛΛΑΙΟ III

Κοινές διατάξεις

Άρθρο 39

Γεωργικό οικονομικό έτος

Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων για τις δηλώσεις δαπανών και εσόδων σχετικά με τη δημόσια παρέμβαση που καθορίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 6 στοιχείο α), το γεωργικό οικονομικό έτος καλύπτει τις δαπάνες που καταβλήθηκαν και τα έσοδα που εισπράχθηκαν και καταχωρίστηκαν στον προϋπολογισμό των ταμείων από τους οργανισμούς πληρωμών όσον αφορά το οικονομικό έτος «N» το οποίο αρχίζει στις 16 Οκτωβρίου του έτους «N-1» και λήγει στις 15 Οκτωβρίου του έτους «N».

Άρθρο 40

Τήρηση των προθεσμιών πληρωμής

Όταν η ενωσιακή νομοθεσία προβλέπει προθεσμίες πληρωμής, κάθε πληρωμή που πραγματοποιείται από τους οργανισμούς πληρωμών προς τους δικαιούχους πριν από την έναρξη και μετά τη λήξη της προθεσμίας πληρωμής καθιστά τις πληρωμές μη επιλέξιμες για ενωσιακή χρηματοδότηση, εκτός από τις περιπτώσεις, τους όρους και τα όρια που πρέπει να καθοριστούν βάσει της αρχής της αναλογικότητας.

Προκειμένου να καταστούν επιλέξιμες για ενωσιακή χρηματοδότηση δαπάνες που γίνονται πριν την έναρξη ή μετά τη λήξη της προθεσμίας πληρωμής, και να περιοριστεί ταυτοχρόνως ο δημοσιονομικός αντίκτυπος, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 σχετικά με παρεκκλίσεις από τον κανόνα του πρώτου εδαφίου.

Άρθρο 41

Μείωση και αναστολή των μηνιαίων και ενδιάμεσων πληρωμών

1. Εάν οι δηλώσεις δαπανών ή τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 102 επιτρέπουν στην Επιτροπή να αποφανθεί ότι οι δαπάνες πραγματοποιήθηκαν από οργανισμούς οι οποίοι δεν είναι διαπιστευμένοι οργανισμοί πληρωμών, ότι οι προθεσμίες πληρωμής και τα δημοσιονομικά ανώτατα όρια που καθορίστηκαν από την ενωσιακή νομοθεσία δεν τηρήθηκαν ή ότι οι εν λόγω δαπάνες με τον ένα ή τον άλλο τρόπο δεν πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες, η Επιτροπή μπορεί να μειώσει ή να αναστείλει τις μηνιαίες ή ενδιάμεσες πληρωμές στο σχετικό κράτος μέλος στα πλαίσια των εκτελεστικών πράξεων για τις μηνιαίες πληρωμές που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 3 ή στο πλαίσιο των ενδιάμεσων πληρωμών που αναφέρονται στο άρθρο 36, αφού δοθεί στο κράτος μέλος η δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

Εάν οι δηλώσεις δαπανών ή τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 102 δεν επιτρέπουν στην Επιτροπή να αποφανθεί ότι οι δαπάνες πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες, η Επιτροπή ζητά από το σχετικό κράτος μέλος να υποβάλει συμπληρωματικά στοιχεία και τις παρατηρήσεις του εντός ελάχιστης περιόδου 30 ημερών. Εάν το κράτος μέλος δεν απαντήσει στην αίτηση της Επιτροπής εντός της καθορισμένης προθεσμίας ή εάν η απάντησή του δεν κρίνεται ικανοποιητική ή οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι δαπάνες δεν πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες, η Επιτροπή μπορεί να μειώσει ή να αναστείλει τις μηνιαίες ή ενδιάμεσες πληρωμές στο σχετικό κράτος μέλος στα πλαίσια των εκτελεστικών πράξεων για τις μηνιαίες πληρωμές που αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 3 ή στο πλαίσιο των ενδιάμεσων πληρωμών που αναφέρονται στο άρθρο 36.

2. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για να μειώνει ή να αναστέλλει τις μηνιαίες ή ενδιάμεσες πληρωμές σε ένα κράτος μέλος εάν ένα ή περισσότερα βασικά στοιχεία του εκάστοτε εθνικού συστήματος ελέγχου είτε δεν υφίστανται είτε δεν εφαρμόζονται ουσιαστικά λόγω της σοβαρότητας ή της επανάληψης των διαπιστούμενων ελλείψεων ή εάν υφίστανται ανάλογες σοβαρές ελλείψεις στο σύστημα για την ανάκτηση των παράτυπων πληρωμών και εάν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) οι αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο ελλείψεις είναι συνεχείς και αποτελούν την αιτία δύο τουλάχιστον εκτελεστικών πράξεων δυνάμει του άρθρου 52, με τις οποίες οι δαπάνες του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους αποκλείονται από την ενωσιακή χρηματοδότηση, ή
- β) η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το σχετικό κράτος μέλος δεν είναι σε θέση να εφαρμόσει τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα στο άμεσο μέλλον, σύμφωνα με ένα σχέδιο δράσης με σαφείς δείκτες προόδου εκπονούμενο σε συνεργασία με τη Επιτροπή.

Η μείωση ή η αναστολή επιβάλλεται στη σχετική δαπάνη που πραγματοποιείται από τον οργανισμό πληρωμών στον οποίο διαπιστώνονται ελλείψεις για περίοδο που θα πρέπει να καθοριστεί στις εκτελεστικές πράξεις του παρόντος εδαφίου και δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες. Η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παραταθεί δια εκτελεστικών πράξεων της Επιτροπής για περαιτέρω διάστημα που δεν υπερβαίνει συνολικώς τους δώδεκα μήνες, εάν εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη μείωση ή την αναστολή. Η μείωση ή η αναστολή δεν παρατείνονται εάν δεν πληρούνται πλέον οι όροι.

Οι εκτελεστικές πράξεις της παρούσας παραγράφου εκδίδονται με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 116 παράγραφος 2.

Πριν από την έκδοση των εκτελεστικών πράξεων της παρούσας παραγράφου, η Επιτροπή ενημερώνει το σχετικό κράτος μέλος για την πρόθεσή της και του ζητά να αντιδράσει εντός ελάχιστης περιόδου 30 ημερών.

Οι εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν τις μηνιαίες πληρωμές του άρθρου 18 παράγραφος 3 ή τις ενδιάμεσες πληρωμές του άρθρου 36 λαμβάνουν υπόψη τις εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται βάσει της παρούσας παραγράφου.

3. Οι μειώσεις και οι αναστολές βάσει του παρόντος άρθρου επιβάλλονται σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και με την επιφύλαξη της εφαρμογής των άρθρων 51 και 52.

4. Οι μειώσεις και οι αναστολές βάσει του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των άρθρων 19, 22 και 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013

Οι αναστολές που αναφέρονται στα άρθρα 19 και 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 εφαρμόζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 42

Αναστολή πληρωμών σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής

Σε περιπτώσεις στις οποίες η τομεακή γεωργική νομοθεσία της Ένωσης απαιτεί από τα κράτη μέλη να υποβάλουν, εντός καθορισμένης προθεσμίας, στοιχεία για τον αριθμό των ελέγχων που έχουν διενεργηθεί σύμφωνα με το άρθρο 59 και τα αποτελέσματά τους, και εφόσον τα κράτη μέλη δεν τηρήσουν την προθεσμία αυτή, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει τις μηνιαίες πληρωμές που αναφέρονται στο άρθρο 18 ή τις ενδιάμεσες πληρωμές που αναφέρονται στο άρθρο 36, υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή διέδωσε στα κράτη μέλη εγκαίρως, πριν από την έναρξη της περιόδου αναφοράς, το σύνολο των πληροφοριών, εντύπων και διευκρινίσεων που απαιτούνται για τη συγκέντρωση των σχετικών στατιστικών στοιχείων. Το αναστελλόμενο ποσό δεν υπερβαίνει το 1,5 % των δαπανών για τις οποίες δεν εστάλησαν εγκαίρως τα σχετικά στατιστικά στοιχεία. Κατά την εφαρμογή της αναστολής, η Επιτροπή ενεργεί σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια της καθυστέρησης. Ειδικότερα, λαμβάνεται υπόψη αν η εκπρόθεσμη υποβολή των στοιχείων θέτει σε κίνδυνο τον μηχανισμό απαλλαγής για την εκτέλεση του ετήσιου προϋπολογισμού. Προτού να αναστείλει τις μηνιαίες πληρωμές, η Επιτροπή το γνωστοποιεί εγγράφως

στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Η Επιτροπή επιστρέφει τα ανασταλμένα ποσά όταν λάβει τα στατιστικά στοιχεία από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, εφόσον η παραλαβή τους γίνει το αργότερο έως τις 31 Ιανουαρίου του επόμενου έτους.

Άρθρο 43

Διάθεση των εσόδων

1. Θεωρούνται ως «έσοδα» κατά την έννοια του άρθρου 21 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012:

- α) τα ποσά τα οποία, σύμφωνα με τα άρθρα 40 και 51 όσον αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ, και τα άρθρα 52 και 54, πρέπει να καταβάλλονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόκων·
- β) τα ποσά τα οποία εισπράττονται ή ανακτώνται δυνάμει μέρους II τίτλος I κεφάλαιο III τμήμα III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου·
- γ) τα ποσά τα οποία έχουν εισπραχθεί ως κυρώσεις σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες που ορίζονται στην τομεακή γεωργική νομοθεσία της Ένωσης, εκτός αν η νομοθεσία αυτή προβλέπει ρητά ότι τα ποσά αυτά μπορούν να παρακρατηθούν από τα κράτη μέλη·
- δ) τα ποσά που αντιστοιχούν σε κυρώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με τους κανόνες της πολλαπλής συμμόρφωσης που αναφέρονται στον τίτλο VI κεφάλαιο II, όσον αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ·
- ε) εγγυήσεις, χρηματικές καταθέσεις ή εγγυήσεις παρεχόμενες δυνάμει ενωσιακής νομοθεσίας που θεσπίζεται στο πλαίσιο της ΚΓΠ, εκτός της αγροτικής ανάπτυξης, οι οποίες καταπίπτουν. Ωστόσο, οι καταπίπτουσες εγγυήσεις που έχουν συσταθεί κατά την έκδοση πιστοποιητικού εισαγωγής ή εξαγωγής ή στο πλαίσιο διαγωνισμού με μόνο στόχο την εξασφάλιση της υποβολής σοβαρών προσφορών από τους διαγωνιζόμενους παρακρατούνται από τα κράτη μέλη.

2. Τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καταβάλλονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης και, σε περίπτωση επαναχρησιμοποίησης, διατίθενται μόνο για τη χρηματοδότηση των δαπανών του ΕΓΤΕ ή του ΕΓΤΑΑ, αντιστοίχως.

3. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, στα έσοδα ειδικού προορισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

4. Όσον αφορά το ΕΓΤΕ, τα άρθρα 170 και 171 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, για τη λογιστική εγγραφή των εσόδων ειδικού προορισμού που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 44

Τήρηση χωριστών λογαριασμών

Κάθε οργανισμός πληρωμών τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για τις πιστώσεις που εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης για τα ταμεία.

Άρθρο 45

Μέτρα ενημέρωσης

1. Η παροχή πληροφοριών που χρηματοδοτείται σύμφωνα με το άρθρο 6 στοιχείο ε) έχει ως στόχο ιδίως την επεξήγηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη της ΚΓΠ, την ευαισθητοποίηση του κοινού για το περιεχόμενο και τους στόχους της πολιτικής αυτής, την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών έπειτα από κρίσεις μέσω εκστρατειών ενημέρωσης, την ενημέρωση των γεωργών και λοιπών ενδιαφερομένων που δραστηριοποιούνται στις αγροτικές περιοχές και την προώθηση του ευρωπαϊκού γεωργικού μοντέλου, καθώς και την κατανόησή του από τους πολίτες.

Στόχος είναι η συνεπής, αντικειμενική και σφαιρική ενημέρωση εντός και εκτός Ένωσης, ώστε να δίνεται μια ακριβής συνολική εικόνα της πολιτικής της ΚΓΠ.

2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορεί να αποτελούνται από:

- α) ετήσια προγράμματα εργασίας ή αλλά ειδικά μέτρα που υποβάλλονται από τρίτους·
- β) δραστηριότητες που εκτελούνται με πρωτοβουλία της Επιτροπής.

Αποκλείονται τα μέτρα τα οποία απαιτούνται από τη νομοθεσία ή τα μέτρα για τα οποία λαμβάνεται ήδη χρηματοδότηση στο πλαίσιο άλλης δράσης της Ένωσης.

Για την εφαρμογή των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο στοιχείο β), η Επιτροπή μπορεί να επικουρείται από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

Τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο συμβάλλουν επίσης στην κάλυψη της εταιρικής επικοινωνίας των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης στο βαθμό που αυτές συνδέονται με τους γενικούς στόχους του παρόντος κανονισμού.

3. Η Επιτροπή δημοσιεύει έως τις 31 Οκτωβρίου κάθε έτους πρόσκληση υποβολής προτάσεων που πληροί τους όρους του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

4. Τα μέτρα που προβλέπονται και λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος άρθρου κοινοποιούνται στην επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 116 παράγραφος 1.

5. Η Επιτροπή υποβάλλει ανά διετία στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 46

Αρμοδιότητες της Επιτροπής

1. Για να λαμβάνονται υπόψη τα έσοδα που εισπράττουν οι οργανισμοί πληρωμών για λογαριασμό του προϋπολογισμού της Ένωσης κατά τις πληρωμές που πραγματοποιούνται βάσει των δηλώσεων δαπανών τις οποίες διαβιβάζουν τα κράτη μέλη, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 σχετικά με τους όρους υπό τους οποίους πρέπει να συμψηφίζονται ορισμένες δαπάνες και έσοδα που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των ταμείων.

2. Προκειμένου να κατανεμηθούν δίκαια μεταξύ των κρατών μελών οι διαθέσιμες πιστώσεις, εάν ο ενωσιακός προϋπολογισμός δεν έχει εγκριθεί έως την έναρξη του οικονομικού έτους ή εάν το συνολικό ποσό των προγραμματισμένων δεσμεύσεων υπερβαίνει το κατώτατο όριο που ορίζεται στο άρθρο 170 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τις διατάξεις για τη μέθοδο που εφαρμόζεται στις δεσμεύσεις και στην πληρωμή των ποσών.

3. Προκειμένου να ελεγχθεί η συνοχή των στοιχείων που κοινοποιούν τα κράτη μέλη σχετικά με τις δαπάνες ή άλλες πληροφορίες προβλεπόμενες στον παρόντα κανονισμό, ανατίθεται στην Επιτροπή, σε περίπτωση μη εκπλήρωσης της υποχρέωσης κοινοποίησης προς την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 102, η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 για την αναβολή των κατά το άρθρο 42 μηνιαίων πληρωμών της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη όσον αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και την εφαρμογή των όρων που διέπουν τη μείωση ή την αναστολή των ενδιάμεσων πληρωμών της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ όπως προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο.

4. Για να εξασφαλιστεί η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας κατά την εφαρμογή του άρθρου 42, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 σχετικά με κανόνες όσον αφορά:

- α) τον κατάλογο των μέτρων που εμπίπτουν στο άρθρο 42·
- β) το ποσοστό της αναστολής των πληρωμών που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο.

5. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό περαιτέρω κανόνων για την υποχρέωση του άρθρου 44 καθώς και ειδικούς όρους που εφαρμόζονται στα στοιχεία που πρέπει να καταχωρίζονται στους λογαριασμούς των οργανισμών πληρωμών. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

6. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κανόνων όσον αφορά:

- α) τους κανόνες για τη χρηματοδότηση και το λογιστικό πλαίσιο των μέτρων παρέμβασης υπό μορφή δημόσιας αποθεματοποίησης και τις λοιπές δαπάνες που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία·
- β) τους όρους και προϋποθέσεις εκτέλεσης της διαδικασίας αυτόματης αποδέσμευσης·
- γ) τη διαδικασία και άλλες πρακτικές λεπτομέρειες για την ομαλή λειτουργία του μηχανισμού που προβλέπεται στο άρθρο 42.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Εκκαθάριση λογαριασμών

Τμήμα I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 47

Επιτόπιοι έλεγχοι της Επιτροπής

1. Με την επιφύλαξη των ελέγχων που διενεργούν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις ή με το άρθρο 287 ΣΛΕΕ ή κάθε έλεγχου που οργανώνεται σύμφωνα με το άρθρο 322 ΣΛΕΕ ή βάσει του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 ⁽¹⁾ του Συμβουλίου, η Επιτροπή δύναται να οργανώνει επιτόπιους ελέγχους στα κράτη μέλη με σκοπό να εξακριβώνει κυρίως:

- α) τη συμμόρφωση των διοικητικών πρακτικών προς τους ενωσιακούς κανόνες·
- β) την ύπαρξη των αναγκαίων δικαιολογητικών εγγράφων και την αντιστοιχία τους με τις πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ ή το ΕΓΤΑΑ·
- γ) τους όρους υπό τους οποίους εκτελούνται και ελέγχονται οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ ή το ΕΓΤΑΑ·
- δ) αν ένας οργανισμός πληρωμών συμμορφώνεται με τα κριτήρια διαπίστευσης που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 και αν το κράτος μέλος εφαρμόζει σωστά τις διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 5.

Τα πρόσωπα στα οποία η Επιτροπή αναθέτει τη διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων εκ μέρους της ή οι υπάλληλοι της Επιτροπής που ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους έχουν πρόσβαση στα βιβλία και σε κάθε άλλο έγγραφο σχετικό με τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ ή το ΕΓΤΑΑ, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων και των μεταστοιχείων που εγγράφονται σε ηλεκτρονικό μέσο.

Η εξουσία διενέργειας επιτόπιων ελέγχων δεν θίγει την εφαρμογή εθνικών διατάξεων που επιφυλάσσουν ορισμένες ενέργειες σε φορείς καθορισμένους από την εθνική νομοθεσία. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 ⁽²⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, τα εξουσιοδοτημένα από την Επιτροπή πρόσωπα να ενεργούν για λογαριασμό της δεν συμμετέχουν, μεταξύ άλλων, σε κατ' οίκον επισκέψεις ή επίσημες ανακρίσεις ατόμων με βάση τη νομοθεσία του σχετικού κράτους μέλους. Ωστόσο, έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που αποκτώνται κατ' αυτόν τον τρόπο.

⁽¹⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτόπιως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

2. Η Επιτροπή ειδοποιεί εγκαίρως, πριν από τον επιτόπιο έλεγχο, το σχετικό κράτος μέλος ή το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου πρόκειται να διενεργηθεί ο έλεγχος, λαμβάνοντας υπόψη τον διοικητικό αντίκτυπο της διοργάνωσης των ελέγχων στους οργανισμούς πληρωμών. Στους ελέγχους αυτούς μπορούν να μετέχουν υπάλληλοι του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.

Κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής και εφόσον συμφωνεί το κράτος μέλος, οι αρμόδιες αρχές του εν λόγω κράτους μέλους διενεργούν συμπληρωματικούς ελέγχους ή έρευνες με αντικείμενο τις πράξεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Στους εν λόγω ελέγχους τους μπορούν να μετέχουν οι υπάλληλοι της Επιτροπής ή τα εξουσιοδοτημένα από αυτήν πρόσωπα.

Για τη βελτίωση των ελέγχων, η Επιτροπή δύναται, κατόπιν συμφωνίας με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, να ζητά τη βοήθεια των αρχών των κρατών μελών αυτών σε ορισμένους ελέγχους ή έρευνες.

Άρθρο 48

Πρόσβαση στις πληροφορίες

1. Τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής όλα τα απαραίτητα στοιχεία για την εύρυθμη λειτουργία των ταμείων και λαμβάνουν όλα τα πρόσφορα μέτρα για να διευκολύνουν τους ελέγχους τους οποίους η Επιτροπή θεωρεί χρήσιμους στο πλαίσιο της διαχείρισης της ενωσιακής χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των επιτόπιων ελέγχων.

2. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή, κατόπιν αίτησης, τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις τις οποίες θεσπίζουν για την εφαρμογή των ενωσιακών πράξεων που σχετίζονται με την ΚΓΠ, εφόσον οι πράξεις αυτές έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις στο ΕΓΤΕ ή στο ΕΓΤΑΑ.

3. Τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής στοιχεία για τις παρατυπίες και τις περιπτώσεις εικαζόμενης απάτης που διαπιστώνονται, καθώς και πληροφορίες για τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με το τμήμα III του παρόντος κεφαλαίου για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών σε σχέση με τις εν λόγω παρατυπίες και απάτες.

Άρθρο 49

Πρόσβαση στα έγγραφα

Οι διαπιστευμένοι οργανισμοί πληρωμών φυλάσσουν τα δικαιολογητικά έγγραφα των πραγματοποιούμενων πληρωμών και τα έγγραφα σχετικά με τη διενέργεια των διοικητικών και φυσικών ελέγχων που επιβάλλει η ενωσιακή νομοθεσία και θέτουν τα εν λόγω έγγραφα και στοιχεία στη διάθεση της Επιτροπής. Αυτά τα δικαιολογητικά έγγραφα μπορούν να φυλάσσονται σε ηλεκτρονική μορφή υπό τους όρους που θέτει η Επιτροπή βάσει του άρθρου 50 παράγραφος 2.

Όταν τα ανωτέρω έγγραφα φυλάσσονται από αρχή εξουσιοδοτημένη από οργανισμό πληρωμών η οποία είναι επιφορτισμένη με την έγκριση των δαπανών η αρχή αυτή διαβιβάζει στον διαπιστευμένο οργανισμό πληρωμών εκδόσεις σχετικά με τον αριθμό και το αντικείμενο των διενεργηθέντων ελέγχων και με τα μέτρα που ελήφθησαν με βάση τα πορίσματά τους.

Άρθρο 50

Αρμοδιότητες της Επιτροπής

1. Για να διασφαλιστεί η ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με τους επιτόπιους ελέγχους και την

πρόσβαση στις πληροφορίες και στα έγγραφα που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 προς συμπλήρωση των ειδικών υποχρεώσεων που πρέπει να τηρούν τα κράτη μέλη βάσει του παρόντος κεφαλαίου.

2. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κανόνων σχετικά με:

- α) τις διαδικασίες σχετικά με τις ειδικές υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά τους ελέγχους που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο·
- β) τις διαδικασίες σχετικά με τις υποχρεώσεις συνεργασίας των κρατών μελών για την εφαρμογή των άρθρων 47 και 48·
- γ) τις διαδικασίες και άλλους πρακτικούς διακανονισμούς σχετικά με την υποχρέωση ενημέρωσης που αναφέρεται στο άρθρο 48 παράγραφος 3·
- δ) τις προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες τηρούνται τα δικαιολογητικά έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 49, συμπεριλαμβανομένης της μορφής τους και της χρονικής περιόδου αποθήκευσής τους.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 116 παράγραφος 3.

Τμήμα II

Εκκαθάριση

Άρθρο 51

Εκκαθάριση λογαριασμών

Πριν από τις 31 Μαΐου του έτους που έπεται του σχετικού οικονομικού έτους και με βάση τα στοιχεία που έχουν διαβιβαστεί σύμφωνα με το άρθρο 102 παράγραφος 1 στοιχείο γ), η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, που περιέχουν την απόφασή της για την εκκαθάριση λογαριασμών των διαπιστευμένων οργανισμών πληρωμών («η απόφαση εκκαθάρισης»). Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις καλύπτουν την πληρότητα, την ακρίβεια και την ειλικρίνεια των υποβαλλόμενων ετήσιων λογαριασμών και εκδίδονται με την επιφύλαξη των αποφάσεων που εκδίδονται μεταγενέστερα βάσει του άρθρου 52.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 2.

Άρθρο 52

Εκκαθάριση ως προς τη συμμόρφωση

1. Όταν διαπιστώσει ότι οι δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 και στο άρθρο 5 δεν πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία και, όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, με την εφαρμοστέα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία που αναφέρεται στο άρθρο 85 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των ποσών που πρέπει να αποκλειστούν από την ενωσιακή χρηματοδότηση. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 2.

2. Η Επιτροπή εκτιμά τα ποσά που πρέπει να αποκλειστούν με βάση τη σοβαρότητα της διαπιστούμενης μη συμμόρφωσης. Η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπόψη το είδος της παράβασης και την οικονομική ζημία που υπέστη η Ένωση. Βασίζει τον αποκλεισμό στον προσδιορισμό των αχρεωστήτως δαπανηθέντων ποσών και, σε περίπτωση ο υπολογισμός των εν λόγω ποσών απαιτεί δυσανάλογη προσπάθεια, δύναται να εφαρμόζει διορθώσεις κατά παρεκβολή ή κατ' αποκοπήν. Οι κατ' αποκοπήν διορθώσεις εφαρμόζονται μόνο όταν, λόγω της φύσης της περίπτωσης ή επειδή το κράτος μέλος δεν διαβίβασε στην Επιτροπή τις απαραίτητες πληροφορίες, δεν είναι εφικτό, με μια λογική προσπάθεια, να προσδιοριστεί ακριβέστερα η οικονομική ζημία που υπέστη η Ένωση.

3. Πριν από τη λήψη οιασδήποτε απόφασης απόρριψης της χρηματοδότησης, τα αποτελέσματα των ελέγχων της Επιτροπής και οι απαντήσεις του σχετικού κράτους μέλους κοινοποιούνται εγγράφως και, κατόπιν, τα δύο μέρη επιχειρούν να καταλήξουν σε συμφωνία για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Σε αυτό το σημείο της διαδικασίας, δίνεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα να αποδείξουν ότι ο πραγματικός βαθμός της μη συμμόρφωσης είναι μικρότερος από αυτόν που εκτιμά η Επιτροπή.

Εάν δεν υπάρξει συμφωνία, το κράτος μέλος δύναται να ζητήσει την έναρξη διαδικασίας με σκοπό να επιτευχθεί εντός τεσσάρων μηνών συμβιβασμός των θέσεων των μερών. Τα αποτελέσματα της διαδικασίας αυτής ανακοινώνονται με έκθεση προς την Επιτροπή. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις της έκθεσης προτού να αποφασίσει τυχόν απόρριψη της χρηματοδότησης και αιτιολογεί την απόφασή της αν αγνοήσει τις εν λόγω συστάσεις.

4. Η απόρριψη χρηματοδότησης δεν μπορεί να αφορά:

α) δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 και πραγματοποιήθηκαν νωρίτερα από 24 μήνες πριν από την έγγραφη ανακοίνωση των πορισμάτων των επιθεωρήσεων στο κράτος μέλος από την Επιτροπή·

β) δαπάνες για πολυετή μέτρα που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 παράγραφος 1 ή των προγραμμάτων του άρθρου 5 και για τις οποίες η τελευταία υποχρέωση που υπέχει ο δικαιούχος ανελήφθη νωρίτερα από 24 μήνες πριν από την έγγραφη ανακοίνωση των πορισμάτων των επιθεωρήσεων στο κράτος μέλος από την Επιτροπή·

γ) δαπάνες για μέτρα που προβλέπονται στα προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 5, εκτός από αυτά του στοιχείου β) της παρούσας παραγράφου, για τις οποίες η πληρωμή ή ενδεχομένως η τελική πληρωμή από τον οργανισμό πληρωμών πραγματοποιήθηκε νωρίτερα από 24 μήνες πριν από την έγγραφη ανακοίνωση των πορισμάτων των επιθεωρήσεων στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος από την Επιτροπή.

5. Η παράγραφος 4 δεν εφαρμόζεται όσον αφορά:

α) παρατυπίες που καλύπτονται από το τμήμα III του παρόντος κεφαλαίου·

β) εθνικές ενισχύσεις για τις οποίες η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ ή παραβάσεις για τις οποίες η Επιτροπή έχει στείλει επίσημη προειδοποιητική επιστολή στο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 258 ΣΛΕΕ·

γ) παράβαση από το κράτος μέλος των υποχρεώσεων του δυνάμει του τίτλου V κεφάλαιο III του παρόντος κανονισμού, υπό τον όρο ότι η Επιτροπή κοινοποιεί εγγράφως στο κράτος μέλος τα πορίσματα των επιθεωρήσεων που διενήργησε, εντός 12 μηνών από την παραλαβή της έκθεσης του κράτους μέλους που αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων των σχετικών δαπανών.

Άρθρο 53

Αρμοδιότητες της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κανόνων σχετικά με:

α) την εκκαθάριση λογαριασμών που προβλέπεται στο άρθρο 51 όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την έκδοση της απόφασης και την εφαρμογή της, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών καθώς και των προθεσμιών που πρέπει να τηρούνται·

β) τη συμμόρφωση ως προς την εκκαθάριση που προβλέπεται στο άρθρο 52 όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την έκδοση της απόφασης και την εφαρμογή της, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών και των προθεσμιών που πρέπει να τηρούνται, καθώς και της διαδικασίας συμβιβασμού που προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο, συμπεριλαμβανομένης της σύστασης, των καθηκόντων, της σύνθεσης και των ρυθμίσεων εργασίας του οργάνου συμβιβασμού.

2. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

3. Προκειμένου να είναι σε θέση η Επιτροπή να υπερασπίζεται τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης και να εξασφαλίζει ότι οι διατάξεις για τη συμμόρφωση ως προς την εκκαθάριση που προβλέπονται στο άρθρο 52 εφαρμόζονται αποτελεσματικά, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 σχετικά με τα κριτήρια και τη μεθοδολογία για την εφαρμογή διορθώσεων.

Τμήμα III

Παρατυπίες

Άρθρο 54

Κοινές διατάξεις

1. Για κάθε αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό ή ως επακόλουθο παρατυπίας ή αμέλειας, τα κράτη μέλη ζητούν ανάκτηση από τον δικαιούχο εντός 18 μηνών αφότου εγκριθεί και, κατά περίπτωση, παραληφθεί από τον οργανισμό πληρωμών ή τον αρμόδιο για την ανάκτηση φορέα, έκθεση ελέγχου ή ανάλογο έγγραφο όπου διαπιστώνεται ότι έχει διαπραχθεί παρατυπία. Τα αντίστοιχα ποσά καταγράφονται κατά τη στιγμή της αίτησης ανάκτησης στο βιβλίο οφειλετών του οργανισμού πληρωμών.

2. Εφόσον η ανάκτηση δεν πραγματοποιηθεί εντός τεσσάρων ετών από την ημερομηνία της αίτησης ανάκτησης ή εντός οκτώ ετών αν η ανάκτηση αποτελεί αντικείμενο προσφυγής ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, οι δημοσιονομικές επιπτώσεις της μη ανάκτησης βαρύνουν κατά 50 % το οικείο κράτος μέλος και κατά 50 % τον προϋπολογισμό της Ένωσης, με την επιφύλαξη της απαίτησης ότι το οικείο κράτος μέλος πρέπει να συνεχίσει τις διαδικασίες ανάκτησης σύμφωνα με το άρθρο 58.

Εάν, στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάκτησης, διαπιστωθεί με οριστική διοικητική ή δικαστική πράξη ότι δεν έχει διαπραχθεί παρατυπία, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δηλώνει στα ταμεία ως δαπάνη τη δημοσιονομική επιβάρυνσή του δυνάμει του πρώτου εδαφίου.

Εάν όμως, για λόγους που δεν μπορούν να αποδοθούν στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, δεν είναι δυνατή η ανάκτηση εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο και το προς ανάκτηση ποσό υπερβαίνει το 1 εκατομμύριο EUR, η Επιτροπή μπορεί, κατόπιν αιτήσεως του κράτους μέλους, να παρατείνει την προθεσμία έως και κατά το ήμισυ της διάρκειας της αρχικής περιόδου.

3. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μη συνεχίσουν τη διαδικασία ανάκτησης. Μια τέτοια απόφαση μπορεί να ληφθεί μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) εάν το σύνολο των πραγματοποιηθέντων και των προβλεπόμενων εξόδων ανάκτησης υπερβαίνει το προς ανάκτηση ποσό, η προϋπόθεση αυτή θεωρείται ότι έχει εκπληρωθεί:
- i) αν το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί από τον δικαιούχο στο πλαίσιο συγκεκριμένης πληρωμής για ένα καθεστώς ενίσχυσης, χωρίς τους τόκους, δεν υπερβαίνει τα 100 EUR, ή
 - ii) αν το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί από τον δικαιούχο στο πλαίσιο συγκεκριμένης πληρωμής για ένα καθεστώς ενίσχυσης, χωρίς τους τόκους, κυμαίνεται από 100 EUR έως 150 EUR και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εφαρμόζει κατώτατο όριο ίσο ή υψηλότερο από το προς ανάκτηση ποσό βάσει της εθνικής του νομοθεσίας για τη μη κίνηση διαδικασίας ανάκτησης εθνικών οφειλών.

β) εάν η ανάκτηση είναι αδύνατη λόγω αφερεγγυότητας του οφειλέτη ή των προσώπων που φέρουν τη νομική ευθύνη για την παρατυπία, η οποία αφερεγγυότητα έχει διαπιστωθεί και αναγνωριστεί σύμφωνα με το εθνικό δικαίω του σχετικού κράτους μέλους.

Σε περίπτωση που η απόφαση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου ληφθεί πριν το οφειλόμενο ποσό αποτελέσει αντικείμενο των κανόνων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, οι οικονομικές επιπτώσεις της μη ανάκτησης βαρύνουν τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

4. Το κράτος μέλος εγγράφει τις οικονομικές επιπτώσεις που το βαρύνουν κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου στους ετήσιους λογαριασμούς που πρέπει να διαβιβάζει στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 102 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο iv). Η Επιτροπή εξακριβώνει την ορθότητα της εγγραφής και προβαίνει στις τυχόν αναγκαίες αναπροσαρμογές στο πλαίσιο της εκτελεστικής πράξης που προβλέπεται στο άρθρο 51.

5. Η Επιτροπή μπορεί, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 52 παράγραφος 3, να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για να αποκλείσει από την ενωσιακή χρηματοδότηση τα ποσά που βαρύνουν τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) εάν το κράτος μέλος δεν τήρησε τις προθεσμίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1·
- β) εάν θεωρεί ότι δεν δικαιολογείται η απόφαση για τη μη συνέχιση της διαδικασίας ανάκτησης που έχει ληφθεί από το κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 3·
- γ) εάν θεωρεί ότι η παρατυπία ή η μη ανάκτηση είναι αποτέλεσμα παρατυπίας ή αμέλειας που μπορεί να καταλογιστεί στις διοικητικές αρχές ή σε άλλο επίσημο φορέα του κράτους μέλους.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 2.

Άρθρο 55

Ειδικές διατάξεις για το ΕΓΤΕ

Τα ποσά που ανακτώνται ως επακόλουθο παρατυπίας ή αμέλειας και οι τόκοι τους οποίους αυτά αποφέρουν καταβάλλονται στους οργανισμούς πληρωμών, οι οποίοι τα εγγράφουν στα έσοδα που διατίθενται στο ΕΓΤΕ για το μήνα της πραγματικής εισπραχής τους.

Κατά την καταβολή στον προϋπολογισμό της Ένωσης, όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, το κράτος μέλος δύναται να παρακρατεί το 20 % των αντιστοίχων ποσών ως κατ' αποκοπή επιστροφή των εξόδων ανάκτησης, με εξαίρεση τα ποσά που συνδέονται με παρατυπία ή αμέλεια που μπορεί να αποδοθεί στις διοικητικές υπηρεσίες ή σε άλλους επίσημους οργανισμούς.

Άρθρο 56

Ειδικές διατάξεις για το ΕΓΤΑΑ

Σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπίας ή αμέλειας στις πράξεις ή στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, τα κράτη μέλη επιβάλλουν δημοσιονομικές προσαρμογές ακυρώνοντας το σύνολο ή μέρος της αντίστοιχης ενωσιακής χρηματοδότησης. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη το είδος και τη σοβαρότητα των παρατυπιών που διαπιστώνονται καθώς και το επίπεδο της οικονομικής ζημίας που υφίσταται το ΕΓΤΑΑ.

Τα ποσά της ενωσιακής χρηματοδότησης στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ που ακυρώνονται και τα ανακτώμενα ποσά καθώς και οι αντιστοιχοί τόκοι επαναδιατίθενται στο συγκεκριμένο πρόγραμμα. Ωστόσο, τα ενωσιακά κονδύλια που προέρχονται από ακύρωση ή ανάκτηση μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν από το κράτος μέλος μόνο για πράξεις που προβλέπονται στο ίδιο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης και υπό τον όρο ότι δεν θα επαναδιατεθούν για πράξεις που αποτέλεσαν το αντικείμενο δημοσιονομικής προσαρμογής. Μετά την περάτωση ενός προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης, το κράτος μέλος επιστρέφει τα ποσά που έχουν ανακτηθεί στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

Άρθρο 57

Αρμοδιότητες της Επιτροπής

1. Για να διασφαλιστεί η ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων σχετικά τους όρους για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και των σχετικών τόκων, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 σχετικά με τις ειδικές υποχρεώσεις που πρέπει να τηρούν τα κράτη μέλη.

2. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κανόνων σχετικά με:

- α) τις διαδικασίες για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και τόκων, σύμφωνα με το παρόν τμήμα, και για την ενημέρωση της Επιτροπής σχετικά με ανακτήσεις που εκκρεμούν·
- β) τους τρόπους κοινοποίησης και ενημέρωσης από τα κράτη μέλη προς την Επιτροπή σχετικά με τις υποχρεώσεις του παρόντος τμήματος.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικοί κανόνες

Άρθρο 58

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν, στο πλαίσιο της ΚΓΠ, όλες τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις και λαμβάνουν όλα τα άλλα μέτρα που είναι αναγκαία για την αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, και ιδίως για τα εξής:

- α) την εξακρίβωση της νομιμότητας και της κανονικότητας των πράξεων που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία·
- β) την εξασφάλιση αποτελεσματικής πρόληψης της απάτης ιδίως όσον αφορά τους τομείς υψηλής επικινδυνότητας, που θα ενεργούν αποτρεπτικά, λαμβανομένου υπόψη του κόστους και των οφελών καθώς και της αναλογικότητας των μέτρων·
- γ) την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης·
- δ) την επιβολή αποτελεσματικών, αποτρεπτικών και αναλογικών κυρώσεων σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία, ή ελλείψει αυτής, με την εθνική νομοθεσία και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, την κίνηση νομικών διαδικασιών προς τον σκοπό αυτό·
- ε) την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών με τους τόκους και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, την κίνηση νομικών διαδικασιών προς τον σκοπό αυτό.

2. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν αποτελεσματικά συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τη νομοθεσία που διέπει τα καθεστώτα στήριξης της Ένωσης με σκοπό την ελαχιστοποίηση του κινδύνου πρόκλησης οικονομικής ζημίας στην Ένωση.

3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τις διατάξεις που θεσπίζουν και τα μέτρα που λαμβάνουν κατ' εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2.

Κάθε όρος που καθορίζεται από τα κράτη μέλη προς συμπλήρωση των όρων που προβλέπονται στους ενωσιακούς κανόνες για τη χορήγηση στήριξης χρηματοδοτούμενης από τα ταμεία θα πρέπει να είναι δυνατόν να εξακριβωθεί.

4. Η Επιτροπή δύναται να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των αναγκαίων κανόνων που αποσκοπούν στην ενιαία εφαρμογή του παρόντος άρθρου και αφορούν τα εξής:

- α) τις διαδικασίες, τις προθεσμίες και την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις υποχρεώσεις των παραγράφων 1 και 2,
- β) την κοινοποίηση και την ενημέρωση από τα κράτη μέλη προς την Επιτροπή σχετικά με την υποχρέωση της παραγράφου 3.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

Άρθρο 59

Γενικές αρχές των ελέγχων

1. Πλην αντιθέτων διατάξεων, το σύστημα που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 2 περιλαμβάνει συστηματικό διοικητικό έλεγχο όλων των αιτήσεων ενίσχυσης και των αιτήσεων πληρωμής. Το εν λόγω σύστημα συμπληρώνεται από επιτόπιους ελέγχους.

2. Όσον αφορά τους επιτόπιους ελέγχους, η αρμόδια αρχή επιλέγει το δείγμα ελέγχου από το σύνολο των αιτούντων, το οποίο περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, εν μέρει τυχαίο δείγμα, προκειμένου να προκύπτει αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος, και εν μέρει δείγμα με βάση ανάλυση κινδύνου, που στοχεύει στους τομείς όπου ο κίνδυνος σφαλμάτων είναι ο υψηλότερος.

3. Η αρμόδια αρχή συντάσσει έκθεση για κάθε επιτόπιο έλεγχο.

4. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, όλοι οι επιτόπιοι έλεγχοι που προβλέπονται από ενωσιακές διατάξεις όσον αφορά τις γεωργικές ενισχύσεις και τη στήριξη στην αγροτική ανάπτυξη διενεργούνται ταυτόχρονα.

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ένα ελάχιστο επίπεδο επιτόπιων ελέγχων που απαιτείται για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων, το οποίο αυξάνουν όταν απαιτείται. Τα κράτη μέλη μπορούν να μειώνουν το ελάχιστο επίπεδο όταν τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου λειτουργούν σωστά και τα ποσοστά σφάλματος παραμένουν σε ανεκτό επίπεδο.

6. Σε περιπτώσεις που προβλέπει η Επιτροπή βάσει του άρθρου 62 παράγραφος 2 στοιχείο η), οι αιτήσεις ενίσχυσης και οι αιτήσεις πληρωμής ή άλλες κοινοποιήσεις, αιτήσεις ή αιτήματα μπορούν να διορθώνονται και να προσαρμόζονται μετά την υποβολή τους σε περιπτώσεις προφανών σφαλμάτων τα οποία αναγνωρίζει η αρμόδια αρχή.

7. Εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας ή των εξαιρετικών περιστάσεων, η αίτηση ενίσχυσης ή η αίτηση πληρωμής απορρίπτεται, εφόσον ο δικαιούχος ή ο αντιπρόσωπός του εμποδίζει τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου.

Άρθρο 60

Ρήτρα καταστρατήγησης

Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, τα πλεονεκτήματα που προβλέπονται δυνάμει της τομεακής γεωργικής νομοθεσίας δεν παρέχονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα για τα οποία διαπιστώνεται ότι δημιούργησαν τεχνητά τις προϋποθέσεις για την απόκτηση των πλεονεκτημάτων αυτών, αντίθετα με τους σκοπούς της νομοθεσίας αυτής.

Άρθρο 61

Συμβατότητα των καθεστώτων στήριξης για τους σκοπούς των ελέγχων στον αμπελοοινικό τομέα

Για τους σκοπούς της εφαρμογής των καθεστώτων στήριξης στον αμπελοοινικό τομέα που αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι διοικητικές διαδικασίες και διαδικασίες ελέγχου που εφαρμόζονται στα καθεστώτα αυτά είναι σύμφωνες με το ολοκληρωμένο σύστημα που αναφέρεται στο κεφάλαιο II του παρόντος τίτλου όσον αφορά τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) την ηλεκτρονική βάση δεδομένων·
- β) τα συστήματα αναγνώρισης αγροτεμαχίων,
- γ) τους διοικητικούς ελέγχους.

Οι διαδικασίες επιτρέπουν κοινή λειτουργία και ανταλλαγή δεδομένων με το ολοκληρωμένο σύστημα.

Άρθρο 62

Αρμοδιότητες της Επιτροπής όσον αφορά τους ελέγχους

1. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η εκτέλεση των ελέγχων είναι ορθή και αποτελεσματική και ότι η επαλήθευση των όρων επιλεξιμότητας διενεργείται με αποτελεσματικό, αποδοτικό και συνεκτικό τρόπο ο οποίος δεν εισάγει διακρίσεις και προστατεύει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 όσον αφορά πρόσθετες απαιτήσεις σε σχέση με τις τελωνειακές διαδικασίες, όταν το απαιτεί η ορθή διαχείριση του συστήματος, και ιδίως σε σχέση με αυτές που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

2. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των αναγκαίων κανόνων που αποσκοπούν στην ενιαία εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου, και ιδίως:

- α) τους κανόνες σχετικά με τους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους που πρέπει να διενεργούν τα κράτη μέλη σε σχέση με την τήρηση των υποχρεώσεων, δεσμεύσεων και κριτηρίων επιλεξιμότητας που απορρέουν από την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας·
- β) τους κανόνες για το ελάχιστο επίπεδο επιτόπιων ελέγχων και την υποχρέωση αύξησής του ή τη δυνατότητα μείωσής του που προβλέπονται στο άρθρο 59 παράγραφος 5·
- γ) τους κανόνες και τις μεθόδους υποβολής εκθέσεων σχετικά με τους ελέγχους και τις επαληθεύσεις που διενεργούνται και τα αποτελέσματά τους·
- δ) τις αρχές που είναι αρμόδιες για τη διενέργεια των ελέγχων συμμόρφωσης καθώς και το περιεχόμενο, τη συχνότητα και το στάδιο εμπορίας στο οποίο εφαρμόζονται οι εν λόγω έλεγχοι·
- ε) όσον αφορά την κάνναβη που αναφέρεται στο άρθρο 52 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 τους κανόνες για τα ειδικά μέτρα ελέγχου και τις μεθόδους προσδιορισμού των επιπέδων τετραϋδροκανναβινόλης·
- στ) όσον αφορά το βαμβάκι που αναφέρεται στο άρθρο 56 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, το σύστημα ελέγχων των εγκεκριμένων διεπαγγελματικών οργανώσεων·
- ζ) όσον αφορά τον οίνο που αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 τους κανόνες για τη μέτρηση των εκτάσεων καθώς και για τους ελέγχους και τους κανόνες που διέπουν τις ειδικές δημοσιονομικές διαδικασίες για τη βελτίωση των ελέγχων·
- η) τις περιπτώσεις στις οποίες αιτήσεις ενίσχυσης και αιτήσεις πληρωμής ή άλλες κοινοποιήσεις, αιτήσεις ή αιτήματα μπορούν να διορθώνονται και να προσαρμόζονται μετά την υποβολή τους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 59 παράγραφος 6·
- θ) τις δοκιμές και τις μεθόδους που πρέπει να εφαρμόζονται για τη διαπίστωση της επιλεξιμότητας προϊόντων για δημόσια παρέμβαση και ιδιωτική αποθεματοποίηση καθώς και τη διεξαγωγή διαγωνισμών τόσο για δημόσια παρέμβαση όσο και για ιδιωτική αποθεματοποίηση.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

Άρθρο 63

Αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και διοικητικές κυρώσεις

1. Εάν διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δεν συμμορφώνεται με τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις που αφορούν τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης ή της στήριξης που προβλέπονται στην τομεακή γεωργική νομοθεσία, η ενίσχυση δεν καταβάλλεται ή ανακαλείται εν όλω ή εν μέρει, και, κατά περίπτωση, δεν χορηγούνται ή ανακαλούνται τα αντίστοιχα δικαιώματα ενίσχυσης που αναφέρονται στο άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1).

2. Επίσης, εφόσον προβλέπεται από την τομεακή γεωργική νομοθεσία, τα κράτη μέλη επιβάλλουν επίσης διοικητικές κυρώσεις, σύμφωνα με τους κανόνες των άρθρων 64 και 77, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 91 έως 101 του τίτλου VI.

3. Τα ποσά, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόκων, και τα δικαιώματα ενίσχυσης τα οποία αφορά η ανάκληση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και οι κυρώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 ανακτώνται με την επιφύλαξη του άρθρου 54 παράγραφος 3.

4. Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 115 για τον καθορισμό των όρων για τη μερική ή ολική ανάκληση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

5. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό λεπτομερών διαδικαστικών και τεχνικών κανόνων σχετικά με τα εξής:

- α) την εφαρμογή και τον υπολογισμό της συνολικής ή μερικής ανάκλησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1,
- β) την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και τις κυρώσεις, καθώς και τα αδικαιολογήτως χορηγηθέντα δικαιώματα ενίσχυσης και την επιβολή τόκου.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

Άρθρο 64

Επιβολή διοικητικών κυρώσεων

1. Όσον αφορά τις διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 63 παράγραφος 2, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή της τομεακής γεωργικής νομοθεσίας, πλην των προβλεπόμενων στα άρθρα 67 έως 78 του κεφαλαίου II του παρόντος τίτλου και στα άρθρα 91 έως 101 του τίτλου VI και όσων υπόκεινται στις κυρώσεις του άρθρου 89 παράγραφοι 3 και 4.

2. Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις:

- α) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία,
- β) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε προφανή σφάλματα, ως αναφέρεται στο άρθρο 59 παράγραφος 6,
- γ) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε σφάλμα της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρχής και εφόσον το σφάλμα δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το πρόσωπο το οποίο αφορά η διοικητική κύρωση,
- δ) όταν το συγκεκριμένο πρόσωπο μπορεί να πείσει την αρμόδια αρχή ότι δεν ευθύνεται για τη μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1 ή εάν η αρμόδια αρχή πεισθεί άλλως ότι δεν ευθύνεται το συγκεκριμένο πρόσωπο,

ε) όταν η μη συμμόρφωση είναι ήσσονος σημασίας, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης που λαμβάνει τη μορφή κατώτατου ορίου που θεσπίζεται από την Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 7 στοιχείο β)

στ) άλλες περιπτώσεις όπου η επιβολή κύρωσης δεν είναι σκόπιμη, οι οποίες ορίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 6 στοιχείο β).

3. Οι διοικητικές κυρώσεις μπορούν να επιβάλλονται στους δικαιούχους της ενίσχυσης ή της στήριξης και σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων ομάδων ή ενώσεων τέτοιων δικαιούχων ή άλλων προσώπων, που δεσμεύονται από τις υποχρεώσεις οι οποίες προβλέπονται στις διατάξεις της παραγράφου 1.

4. Οι διοικητικές κυρώσεις μπορούν να λαμβάνουν τις ακόλουθες μορφές:

α) μείωση του ποσού ενίσχυσης ή στήριξης που πρέπει να καταβληθεί σε σχέση με την αίτηση ενίσχυσης ή την αίτηση πληρωμής που επηρεάζεται από τη μη συμμόρφωση ή σε σχέση με περαιτέρω αιτήσεις εν τούτοις όσον αφορά τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης, η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της δυνατότητας αναστολής της στήριξης, όταν αναμένεται από τον δικαιούχο να διευθετήσει τη μη συμμόρφωση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος,

β) καταβολή ποσού υπολογιζόμενου βάσει της ποσότητας και/ή της διάρκειας της μη συμμόρφωσης ή αμοφτέρων,

γ) αναστολή ή ανάκληση της έγκρισης, αναγνώρισης ή εξουσιοδότησης,

δ) ανάκληση του δικαιώματος συμμετοχής ή ωφέλειας από το συγκεκριμένο καθεστώς ενίσχυσης ή μέτρο στήριξης ή άλλο σχετικό μέτρο.

5. Οι διοικητικές κυρώσεις είναι αναλογικές και διαβαθμισμένες σύμφωνα με τη σοβαρότητα, τον βαθμό, τη διάρκεια και την επανάληψη της διαπιστούμενης μη συμμόρφωσης και τηρούν τα ακόλουθα όρια:

α) το ποσό της διοικητικής κύρωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο α) δεν υπερβαίνει το 200 % του ποσού της αίτησης ενίσχυσης ή της αίτησης πληρωμής,

β) παρά τα προβλεπόμενα στο στοιχείο α), όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, το ποσό της διοικητικής κύρωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο α) δεν υπερβαίνει το 100 % του επιλέξιμου ποσού,

γ) το ποσό της διοικητικής κύρωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο β) δεν υπερβαίνει ένα ύψος συγκρίσιμο προς το ποσοστό που αναφέρεται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου,

δ) η αναστολή, η ανάκληση ή ο αποκλεισμός που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχεία γ) και δ) μπορούν να διαρκούν το πολύ τρία διαδοχικά έτη, περίοδος η οποία μπορεί να ανανεώνεται όταν διαπιστώνεται εκ νέου μη συμμόρφωση.

6. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη αφενός η αποτρεπτική ισχύς των επιβαλλόμενων επιβαρύνσεων και των κυρώσεων και αφετέρου η ιδιαιτερότητα κάθε καθεστώτος ενίσχυσης ή μέτρου στήριξης που καλύπτει η τομεακή γεωργική νομοθεσία, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 προσδιορίζοντας:

- α) για κάθε καθεστώς ενίσχυσης ή μέτρο στήριξης και για καθένα από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα, όπως ορίζονται στην παράγραφο 3, από τον κατάλογο της παραγράφου 4 και εντός των ορίων που τάσσονται στην παράγραφο 5, τη διοικητική κύρωση και το ειδικό ποσοστό που επιβάλλεται από τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων και σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που δεν μπορούν να ποσοτικοποιηθούν·
- β) περιπτώσεις όπου οι διοικητικές κυρώσεις δεν επιβάλλονται, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο στ).

7. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, για τη θέσπιση λεπτομερών διαδικαστικών και τεχνικών κανόνων για την εναρμόνιση της εφαρμογής του παρόντος άρθρου σχετικά με:

- α) την επιβολή και τον υπολογισμό των διοικητικών κυρώσεων·
- β) τους λεπτομερείς κανόνες για τον χαρακτηρισμό μιας περίπτωσης μη συμμόρφωσης ως ήσσονος σημασίας, κατά τη θέσπιση του κατώτατου ορίου, εκπεφρασμένο ως ονομαστική τιμή ή ποσοστό του επιλέξιμου ποσού της ενίσχυσης ή στήριξης, το οποίο όσον αφορά τη στήριξη στην αγροτική ανάπτυξη δεν είναι μικρότερο από 3 % ή όσον αφορά άλλη στήριξη δεν είναι μικρότερο από 1 %·
- γ) τους κανόνες για τον καθορισμό των περιπτώσεων κατά τις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν, λόγω της φύσης των κυρώσεων, να παρακρατούν τα ποσά που ανακτώνται ως κυρώσεις.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

Άρθρο 65

Αναστολή πληρωμών προς τα κράτη μέλη σε ειδικές περιπτώσεις που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013

1. Σε περίπτωση που ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 απαιτεί από τα κράτη μέλη να υποβάλουν, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, συγκεκριμένες πληροφορίες και τα κράτη μέλη δεν αποστέλλουν ή δεν αποστέλλουν εγκαίρως τις πληροφορίες αυτές ή αποστέλλουν λανθασμένες πληροφορίες, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει τις μηνιαίες πληρωμές που αναφέρονται στο άρθρο 18, υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή έχει καταστήσει διαθέσιμες εγκαίρως στα κράτη μέλη τις πληροφορίες, τα έντυπα και τις διευκρινίσεις που απαιτούνται. Το ποσό της αναστελλόμενης πληρωμής σχετίζεται με τις δαπάνες για τα μέτρα της αγοράς για τα οποία δεν απεστάλησαν ή δεν απεστάλησαν εγκαίρως οι απαιτούμενες πληροφορίες ή απεστάλησαν λανθασμένες πληροφορίες.

2. Για να εξασφαλιστεί η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας κατά την εφαρμογή της παραγράφου 1, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 σχετικά με τα μέτρα της αγοράς που υπόκεινται στην

αναστολή καθώς και σχετικά με το ποσοστό και τη διάρκεια της αναστολής των πληρωμών που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για τη διαδικασία και άλλους όρους για την ορθή λειτουργία της αναστολής των μηνιαίων πληρωμών που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

Άρθρο 66

Εγγυήσεις

1. Εφόσον προβλέπεται από την τομεακή γεωργική νομοθεσία, τα κράτη μέλη ζητούν τη σύσταση εγγύησης με την οποία εξασφαλίζεται η καταβολή ή η κατάπτωση χρηματικού ποσού στην αρμόδια αρχή αν δεν τηρηθεί συγκεκριμένη υποχρέωση δυνάμει της τομεακής γεωργικής νομοθεσίας.

2. Εκτός από περιπτώσεις ανωτέρας βίας, η εγγύηση καταπίπτει εν όλω ή εν μέρει εάν δεν τηρηθεί μια συγκεκριμένη υποχρέωση ή εάν τηρηθεί μόνο εν μέρει.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 για τον καθορισμό κανόνων που εξασφαλίζουν μεταχείριση χωρίς διακρίσεις, ισότητα και τήρηση της αναλογικότητας κατά τη σύσταση εγγύησης και:

- α) για τον προσδιορισμό του υπεύθυνου μέρους στην περίπτωση μη τήρησης μιας υποχρέωσης·
- β) για τον καθορισμό ειδικών καταστάσεων στις οποίες η αρμόδια αρχή δεν απαιτεί τη σύσταση εγγύησης·
- γ) για τη θέσπιση των όρων που εφαρμόζονται στην προς σύσταση εγγύηση και τον εγγυητή, καθώς και τους όρους για τη σύσταση και την αποδέσμευση της εγγύησης·
- δ) για τη θέσπιση των ειδικών όρων που εφαρμόζονται στη σύσταση εγγύησης στο πλαίσιο προκαταβολών·
- ε) για τον καθορισμό των συνεπειών της παράβασης των υποχρεώσεων για τις οποίες έχει συσταθεί εγγύηση, κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1, όπως, μεταξύ άλλων, την κατάπτωση των εγγυήσεων, το ποσοστό μείωσης που ισχύει κατά την αποδέσμευση εγγυήσεων για επιστροφές, άδειες, προσφορές, συμμετοχή σε διαγωνισμούς ή συγκεκριμένες αιτήσεις και όταν δεν έχει τηρηθεί εν μέρει ή εξ ολοκλήρου μια υποχρέωση που καλύπτεται από τις εν λόγω εγγυήσεις, λαμβανομένης υπόψη της φύσης της υποχρέωσης, της ποσότητας που αφορά η παράβαση της υποχρέωσης, της διάρκειας της υπέρβασης της προθεσμίας εντός της οποίας θα έπρεπε να είχε εκπληρωθεί η υποχρέωση και του χρονικού σημείου κατάθεσης των στοιχείων που αποδεικνύουν την εκπλήρωση της υποχρέωσης.

4. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κανόνων όσον αφορά:

- α) τη μορφή της εγγύησης που πρέπει να συσταθεί και τη διαδικασία για τη σύσταση της εγγύησης, την αποδοχή της και την αντικατάσταση της αρχικής εγγύησης,

β) τις διαδικασίες για την αποδέσμευση της εγγύησης,

γ) τις κοινοποιήσεις των κρατών μελών και της Επιτροπής.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

ΚΕΦΆΛΑΙΟ II

Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου

Άρθρο 67

Πεδίο εφαρμογής και χρησιμοποιούμενοι όροι

1. Κάθε κράτος μέλος συγκροτεί και διαχειρίζεται ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου («ολοκληρωμένο σύστημα»).

2. Το ολοκληρωμένο σύστημα εφαρμόζεται στα καθεστώτα στήριξης που απαριθμούνται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 καθώς και στη στήριξη που χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), τα άρθρα 28 έως 31, τα άρθρα 33, 34 και 40 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και, κατά περίπτωση, το άρθρο 35 παρ. 2 στοιχεία β) και γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013

Το παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται, ωστόσο, στα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 28 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 ούτε τυγχάνει εφαρμογής στα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του εν λόγω κανονισμού όσον αφορά τις δαπάνες εγκατάστασης.

3. Στον βαθμό που είναι αναγκαίο, το ολοκληρωμένο σύστημα εφαρμόζεται επίσης στον έλεγχο της πολλαπλής συμμόρφωσης που αναφέρεται στον τίτλο VI.

4. Για τον σκοπό του παρόντος κεφαλαίου:

α) ως «αγροτεμάχιο» νοείται μια συνεχής έκταση γης που δηλώνεται από έναν γεωργό και καλύπτει μία μόνο ομάδα καλλιεργειών. Ωστόσο, όπου δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 απαιτείται χωριστή δήλωση της χρήσης μιας έκτασης στο πλαίσιο μιας μόνο ομάδας καλλιεργειών, η προαναφερθείσα χρήση μειώνει και άλλο το αγροτεμάχιο, αν χρειασθεί. Τα κράτη μέλη μπορούν να θέσουν πρόσθετα κριτήρια για την περαιτέρω οριοθέτηση των αγροτεμαχίων·

β) «ως άμεση στρεμματική ενίσχυση» νοούνται το καθεστώς βασικής ενίσχυσης, το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης και η αναδιανεμητική ενίσχυση που αναφέρονται στον τίτλο III κεφάλαιο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, η ενίσχυση για τις επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον πρακτικές που αναφέρεται στον τίτλο III κεφάλαιο 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, η ενίσχυση για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς που αναφέρεται στον τίτλο III κεφάλαιο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, η ενίσχυση για νέους αγρότες που αναφέρεται στον τίτλο III κεφάλαιο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, η προαιρετική συνδεδεμένη στήριξη που αναφέρεται στον τίτλο IV κεφάλαιο 1, εφόσον η ενίσχυση καταβάλλεται ανά εκτάριο, η ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι που αναφέρεται στον τίτλο IV κεφάλαιο 2, το καθεστώς για τους

μικροκαλλιεργητές που αναφέρεται στον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, τα ειδικά μέτρα για τη γεωργία στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης που αναφέρονται στο κεφάλαιο IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 228/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, εφόσον η ενίσχυση καταβάλλεται ανά εκτάριο, και τα ειδικά μέτρα για τη γεωργία υπέρ των μικρότερων νησιών του Αιγαίου που αναφέρονται στο κεφάλαιο IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, εφόσον η ενίσχυση καταβάλλεται ανά εκτάριο.

Άρθρο 68

Στοιχεία του ολοκληρωμένου συστήματος

1. Το ολοκληρωμένο σύστημα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) ηλεκτρονική βάση δεδομένων·

β) σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων·

γ) σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης·

δ) αιτήσεις ενίσχυσης και αιτήσεις πληρωμής·

ε) ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου·

στ) ενιαίο σύστημα καταγραφής της ταυτότητας κάθε δικαιούχου της στήριξης του άρθρου 67 παράγραφος 2 ο οποίος υποβάλλει αίτηση ενίσχυσης ή πληρωμής.

2. Το ολοκληρωμένο σύστημα συμπεριλαμβάνει, κατά περίπτωση, σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των ζών συγκροτηθέν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου ⁽⁴⁾.

3. Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών όσον αφορά την υλοποίηση και την εφαρμογή του ολοκληρωμένου συστήματος, η Επιτροπή μπορεί να ζητά τη βοήθεια ειδικευμένων οργανισμών ή προσώπων, προκειμένου να διευκολύνει τη συγκρότηση, την παρακολούθηση και τη χρήση του ολοκληρωμένου συστήματος, ιδίως για τη χορήγηση τεχνικών συμβουλών στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, εφόσον τις ζητούν.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 228/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 2013, για τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 247/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 78 της 20.3.2013, σ. 23)

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 2013, σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1405/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 78 της 20.3.2013, σ. 41)

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2000, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας, καθώς και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 820/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L 204 της 11.8.2000, σ. 1).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2003, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και των οδηγιών 92/102/ΕΟΚ και 64/432/ΕΟΚ (ΕΕ L 5 της 9.1.2004, σ. 8).

4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα περαιτέρω μέτρα που απαιτούνται για τη σωστή εφαρμογή του ολοκληρωμένου συστήματος και παρέχουν μεταξύ τους την αμοιβαία συνδρομή που είναι αναγκαία για τους ελέγχους που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 69

Ηλεκτρονική βάση δεδομένων

1. Η ηλεκτρονική βάση δεδομένων («η βάση δεδομένων») καταγράφει, για κάθε δικαιούχο της στήριξης που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2, τα δεδομένα που προκύπτουν από τις αιτήσεις ενίσχυσης και πληρωμής.

Η βάση δεδομένων αυτή επιτρέπει, ιδίως, την πρόσβαση, μέσω της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους, στα δεδομένα που αφορούν το τρέχον ημερολογιακό έτος και/ή περίοδο εμπορίας καθώς και τα προηγούμενα δέκα έτη. Εντούτοις, στις περιπτώσεις που το επίπεδο στήριξης των γεωργών επηρεάζεται από τα δεδομένα που σχετίζονται με τα ημερολογιακά έτη και/ή τις περιόδους εμπορίας από το 2000, η βάση δεδομένων επιτρέπει επίσης την αναζήτηση αυτών των δεδομένων. Η βάση δεδομένων επιτρέπει επίσης την άμεση και απευθείας πρόσβαση στα δεδομένα που αφορούν τουλάχιστον τα προηγούμενα τέσσερα διαδοχικά ημερολογιακά έτη και στα δεδομένα που αφορούν τους «μόνιμους βοσκοτόπους», όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο γ) του κανονισμού της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 1120/2009⁽¹⁾ στην αρχική του έκδοση, για περιόδους από την ημερομηνία εφαρμογής του, τους «μόνιμους λειμώνες και μόνιμους βοσκοτόπους», όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο η) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 σε σχέση τουλάχιστον με τα προηγούμενα πέντε διαδοχικά ημερολογιακά έτη.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο, τα κράτη μέλη που προχώρησαν στην Ένωση το 2004 ή αργότερα υποχρεούνται να εξασφαλίζουν την πρόσβαση στα δεδομένα μόνο από το έτος προσχώρησής τους και μετά.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να δημιουργούν αποκεντρωμένες βάσεις δεδομένων υπό την προϋπόθεση ότι οι βάσεις αυτές, καθώς και οι διοικητικές διαδικασίες για την καταγραφή των δεδομένων και την πρόσβαση σε αυτά, σχεδιάζονται με ομοιογενή τρόπο για όλη την επικράτεια του κράτους μέλους και είναι συμβατές μεταξύ τους, ώστε να καθίσταται δυνατή η διενέργεια ελέγχων διασταύρωσης.

Άρθρο 70

Σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων

1. Το σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων συγκροτείται με βάση χάρτες, κτηματολογικά έγγραφα ή άλλες χαρτογραφικές αναφορές. Χρησιμοποιούνται τεχνικές που βασίζονται σε ηλεκτρονικό σύστημα γεωγραφικών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης της εναέριας ή δορυφορικής ορθοφωτογραφίας, με ομοιογενή πρότυπα που εξασφαλίζουν ακρίβεια τουλάχιστον ισοδύναμη με χαρτογραφία κλίμακας 1:10 000 και, από το 2016, κλίμακας 1:5 000, λαμβανομένου παράλληλα υπόψη του περιγράμματος και της κατάστασης του αγροτεμαχίου. Αυτό θα καθορισθεί σύμφωνα με τα υφιστάμενα ενωσιακά πρότυπα.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1120/2009 της Επιτροπής της 29ης Οκτωβρίου 2009 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης που προβλέπεται στον τίτλο ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς (ΕΕ L 316 της 2.12.2009, σ. 1).

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τεχνικές, συμπεριλαμβανομένης της εναέριας ή δορυφορικής ορθοφωτογραφίας, με ομοιογενή πρότυπα που εξασφαλίζουν ακρίβεια τουλάχιστον ισοδύναμη με χαρτογραφία κλίμακας 1:10 000 από το 2016 βάσει μακροχρόνιων συμβάσεων οι οποίες έχουν συναφθεί πριν από τον Νοέμβριο του 2012.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι το σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων περιέχει τμήμα αναφοράς για τις περιοχές οικολογικής εστίασης. Το τμήμα αναφοράς καλύπτει, ιδίως, τις συναφείς ειδικές δεσμεύσεις και/ή τα συστήματα περιβαλλοντικής πιστοποίησης του άρθρου 43 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 που είναι ισοδύναμα προς τις πρακτικές του άρθρου 46 του προαναφερθέντος κανονισμού, προτού να παρασχεθούν, το αργότερο για το έτος υποβολής αιτήσεων 2018, τα έντυπα αιτήσεων του άρθρου 72 του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τις ενισχύσεις για τις επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον γεωργικές πρακτικές που προβλέπονται στα άρθρα 43 έως 46 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

Άρθρο 71

Σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης

1. Το σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης επιτρέπει την επαλήθευση των δικαιωμάτων και τη διενέργεια ελέγχων διασταύρωσης με τις αιτήσεις ενίσχυσης και το σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων.

2. Το σύστημα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 επιτρέπει την άμεση και απευθείας πρόσβαση, μέσω της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους, στα δεδομένα που αφορούν τουλάχιστον τα προηγούμενα τέσσερα διαδοχικά ημερολογιακά έτη.

Άρθρο 72

Αιτήσεις ενίσχυσης και αιτήσεις πληρωμής

1. Κάθε έτος, ο δικαιούχος της στήριξης που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2 υποβάλλει αίτηση άμεσης ενίσχυσης ή αίτηση πληρωμής για τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που σχετίζονται με την έκταση και τα ζώα, αναφέροντας κατά περίπτωση:

- α) όλα τα αγροτεμάχια της εκμετάλλευσής καθώς και τις μη γεωργικές εκτάσεις για τις οποίες ζητείται η στήριξη που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2·
- β) τα δικαιώματα ενίσχυσης που έχουν δηλωθεί για ενεργοποίηση·
- γ) οποιαδήποτε άλλη πληροφορία προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό ή απαιτείται για την εφαρμογή της σχετικής τομεακής γεωργικής νομοθεσίας ή από το οικείο κράτος μέλος.

Όσον αφορά την άμεση στρεμματική ενίσχυση, κάθε κράτος μέλος καθορίζει το ελάχιστο μέγεθος των αγροτεμαχίων για τα οποία μπορεί να υποβληθεί αίτηση. Ωστόσο, το ελάχιστο μέγεθος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 0,3 εκτάρια.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 στοιχείο α), τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι τα αγροτεμάχια έκτασης έως 0,1 εκταρίου για τα οποία δεν υποβάλλεται αίτηση ενίσχυσης δεν χρειάζεται να δηλώνονται, εφόσον η συνολική έκταση των αγροτεμαχίων δεν υπερβαίνει το 1 εκτάριο και/ή μπορούν να αποφασίζουν ότι οι γεωργοί που δεν υποβάλλουν αίτηση για άμεση στρεμματική ενίσχυση δεν υποχρεούνται να δηλώνουν τα αγροτεμάχιά τους εφόσον η συνολική έκτασή τους δεν υπερβαίνει το 1 εκτάριο. Σε όλες τις περιπτώσεις, οι γεωργοί αυτοί δηλώνουν στις αιτήσεις τους ότι έχουν στη διάθεσή τους αγροτεμάχια και αναφέρουν, κατόπιν αιτήματος των αρμόδιων αρχών, τη θέση τους,

3. Τα κράτη μέλη παρέχουν, μεταξύ άλλων με ηλεκτρονικά μέσα, προεκτυπωμένα έντυπα αιτήσεων με βάση τις εκτάσεις που καθορίστηκαν το προηγούμενο έτος καθώς και σχεδιαγράμματα στα οποία εμφανίζεται η θέση των εκτάσεων αυτών.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι η αίτηση ενίσχυσης και η αίτηση πληρωμής:

α) είναι έγκυρες εάν ο δικαιούχος επιβεβαιώσει την απουσία μεταβολών σε σχέση με την αίτηση ενίσχυσης και την αίτηση πληρωμής που υποβλήθηκαν το προηγούμενο έτος,

β) πρέπει να περιλαμβάνουν μόνο τις μεταβολές σε σχέση με την αίτηση ενίσχυσης και την αίτηση πληρωμής που υποβλήθηκαν για το προηγούμενο έτος.

Ωστόσο, σε ό,τι αφορά το καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές που προβλέπεται στον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 η δυνατότητα αυτή δίδεται σε όλους τους ενδιαφερόμενους γεωργούς.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι μια ενιαία αίτηση καλύπτει μερικά ή όλα τα καθεστώτα και τα μέτρα στήριξης που αναφέρονται στο άρθρο 67 ή άλλα καθεστώτα και μέτρα στήριξης.

5. Κατά παρέκκλιση από τον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71 του Συμβουλίου⁽¹⁾, ο υπολογισμός της ημερομηνίας για την υποβολή ή την τροποποίηση αίτησης ενίσχυσης, αίτησης πληρωμής ή δικαιολογητικών, συμβάσεων ή δηλώσεων βάσει του παρόντος κεφαλαίου προσαρμόζεται στις ειδικές απαιτήσεις του ολοκληρωμένου συστήματος. Ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 σχετικά με τους κανόνες που εφαρμόζονται στις προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες, όταν η τελική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων ή τροποποιήσεων είναι αργία, Σάββατο ή Κυριακή.

Άρθρο 73

Σύστημα ταυτοποίησης των δικαιούχων

Το ενιαίο σύστημα για την καταγραφή της ταυτότητας κάθε δικαιούχου της στήριξης που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2 εξασφαλίζει τη δυνατότητα ταυτοποίησης όλων των αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής που υποβάλλονται από τον ίδιο δικαιούχο.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71 του Συμβουλίου της 3ης Ιουνίου 1971 περί καθορισμού των κανόνων που εφαρμόζονται στις προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες (ΕΕ L 124 της 8.6.1971, σ. 1).

Άρθρο 74

Επαλήθευση των όρων επιλεξιμότητας και των μειώσεων

1. Σύμφωνα με το άρθρο 59, τα κράτη μέλη, μέσω των οργανισμών πληρωμών ή των φορέων που έχουν εξουσιοδοτηθεί να δρουν εκ μέρους τους, διενεργούν διοικητικούς ελέγχους για τις αιτήσεις ενίσχυσης με σκοπό την επαλήθευση των όρων επιλεξιμότητας για την ενίσχυση. Οι έλεγχοι αυτοί συνοδεύονται από συμπληρωματικούς επιτόπιους ελέγχους.

2. Για τους σκοπούς των επιτόπιων ελέγχων, τα κράτη μέλη καταρτίζουν σχέδιο δειγματοληψίας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και/ή των δικαιούχων.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τεχνικές τηλεπισκόπησης και τεχνικές του παγκοσμίου δορυφορικού συστήματος πλοήγησης (GNSS) ως μέσο για την πραγματοποίηση επιτόπιων ελέγχων στα αγροτεμάχια.

4. Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων επιλεξιμότητας, εφαρμόζεται το άρθρο 63.

Άρθρο 75

Πληρωμή στους δικαιούχους

1. Οι πληρωμές στο πλαίσιο των καθεστώτων στήριξης και των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 67 παράγραφος 2 πραγματοποιούνται από την 1η Δεκεμβρίου έως τις 30 Ιουνίου του επόμενου ημερολογιακού έτους.

Οι πληρωμές καταβάλλονται σε δύο το πολύ δόσεις εντός της περιόδου αυτής.

Με την επιφύλαξη του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου, τα κράτη μέλη μπορούν, πριν την 1η Δεκεμβρίου αλλά όχι πριν την 16η Οκτωβρίου, να καταβάλλουν προκαταβολές έως 50 % όσον αφορά τις άμεσες ενισχύσεις και έως 75 % όσον αφορά τη στήριξη που χορηγείται στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης κατά το άρθρο 67 παράγραφος 2.

Όσον αφορά τη στήριξη που χορηγείται στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης κατά το άρθρο 67 παράγραφος 2, η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται για τις αιτήσεις ενίσχυσης ή τις αιτήσεις πληρωμής που υποβάλλονται από το έτος υποβολής αιτήσεων 2018, εκτός από την πληρωμή των προκαταβολών έως το 75 % που προβλέπονται στο τρίτο εδάφιο της παρούσης παραγράφου.

2. Οι πληρωμές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν καταβάλλονται πριν ολοκληρωθεί η εξακρίβωση των όρων επιλεξιμότητας, την οποία πραγματοποιεί το κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 74.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, οι προκαταβολές για στήριξη που χορηγείται στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης κατά το άρθρο 67 παράγραφος 2 μπορούν να καταβάλλονται μετά την ολοκλήρωση των διοικητικών ελέγχων σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 1.

3. Σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που είναι απαραίτητες και δικαιολογημένες για την επίλυση ειδικών προβλημάτων που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Αυτές οι εκτελεστικές πράξεις μπορεί να παρεκκλίνουν από τις παραγράφους 1 και 2, αλλά μόνο στον βαθμό και για το χρονικό διάστημα που είναι απολύτως αναγκαία.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 116 παράγραφος 3.

Άρθρο 76

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

1. Για να εξασφαλίζεται ότι το ολοκληρωμένο σύστημα που προβλέπεται στο παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται με αποτελεσματικότητα, συνοχή και χωρίς διακρίσεις, προστατεύοντας τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 σχετικά με:

α) τους ειδικούς ορισμούς που απαιτούνται για να εξασφαλιστεί η εναρμονισμένη εφαρμογή του ολοκληρωμένου συστήματος, πέραν όσων προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013

β) όσον αφορά τα άρθρα 67 έως 75, κανόνες για τα περαιτέρω μέτρα τα οποία απαιτούνται για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις ελέγχου που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό ή στην τομεακή γεωργική νομοθεσία και τα οποία πρέπει να ληφθούν από τα κράτη μέλη έναντι παραγωγών, υπηρεσιών, οργανισμών, οργανώσεων ή άλλων φορέων, όπως σφαγείων ή ενώσεων που συμμετέχουν στη διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, εφόσον ο παρών κανονισμός δεν προβλέπει σχετικές διοικητικές κυρώσεις· τα μέτρα αυτά πρέπει στο μέτρο του δυνατού και τηρουμένων των αναλογιών να ακολουθούν τις διατάξεις για τις κυρώσεις που ορίζονται στο άρθρο 77 παράγραφοι 1 έως 5.

2. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ορθή κατανομή των κονδυλίων στους δικαιούχους που προκύπτουν από τις αιτήσεις ενίσχυσης που προβλέπονται στο άρθρο 72 και να επιτραπεί η επαλήθευση της εκπλήρωσης των σχετικών υποχρεώσεων από τους δικαιούχους, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 σχετικά με τα ακόλουθα:

α) τα βασικά χαρακτηριστικά, τους τεχνικούς κανόνες, μεταξύ άλλων για την επικαιροποίηση των αγροτεμαχίων αναφοράς, τα κατάλληλα όρια ανοχής, λαμβανομένου υπόψη του περιγράμματος και της κατάστασης του αγροτεμαχίου, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για την ένταξη παρακείμενων σε αγροτεμάχιο χαρακτηριστικών τοπίου, καθώς και τις απαιτήσεις ποιότητας για το σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων που προβλέπεται στο άρθρο 70 και το σύστημα ταυτοποίησης δικαιούχων που προβλέπεται στο άρθρο 73·

β) τα βασικά χαρακτηριστικά, τους τεχνικούς κανόνες και τις απαιτήσεις ποιότητας για το σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης που προβλέπεται στο άρθρο 71·

γ) τους κανόνες για την καθιέρωση του ορισμού της βάσης υπολογισμού της ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για τον τρόπο αντιμετώπισης ορισμένων περιπτώσεων στις οποίες επιλέξιμες εκτάσεις περιλαμβάνουν χαρακτηριστικά τοπίου ή δέντρα· οι κανόνες αυτοί επιτρέπουν στα κράτη μέλη, για εκτάσεις που αποτελούν μόνιμο βοσκότοπο, να θεωρούν αυτομάτως μέρος της

επιλέξιμης έκτασης διασκορπισμένα χαρακτηριστικά τοπίου και δέντρα με συνολική έκταση που δεν υπερβαίνει ορισμένο ποσοστό του αγροτεμαχίου αναφοράς, χωρίς απαίτηση χαρτογράφησης τους για τον σκοπό αυτό.

Άρθρο 77

Επιβολή διοικητικών κυρώσεων

1. Όσον αφορά τις διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 63 παράγραφος 2, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή των κανόνων στήριξης του άρθρου 67 παράγραφος 2.

2. Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις:

α) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία,

β) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε προφανή σφάλματα, ως αναφέρεται στο άρθρο 59 παράγραφος 6,

γ) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε σφάλμα της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρχής και εφόσον το σφάλμα δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το πρόσωπο το οποίο αφορά η διοικητική κύρωση,

δ) όταν το συγκεκριμένο πρόσωπο μπορεί να πείσει την αρμόδια αρχή ότι δεν ευθύνεται για τη μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1 ή εάν η αρμόδια αρχή πεισθεί άλλως ότι δεν ευθύνεται το συγκεκριμένο πρόσωπο,

ε) όταν η μη συμμόρφωση είναι ήσσονος σημασίας, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που λαμβάνονται υπό μορφή κατώτατου ορίου που θεσπίζεται από την Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 7 στοιχείο β)·

στ) άλλες περιπτώσεις όπου η επιβολή κύρωσης δεν είναι σκόπιμη, οι οποίες ορίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 7 στοιχείο β)·

3. Διοικητικές κυρώσεις μπορούν να επιβάλλονται στους δικαιούχους της ενίσχυσης ή της στήριξης, συμπεριλαμβανομένων ομάδων ή ενώσεων αυτών, που δεσμεύονται από τις υποχρεώσεις οι οποίες προβλέπονται στις διατάξεις της παραγράφου 1.

4. Οι διοικητικές κυρώσεις μπορούν να λαμβάνουν τις ακόλουθες μορφές:

α) μείωση του ποσού ενίσχυσης ή στήριξης που έχει καταβληθεί ή πρόκειται να καταβληθεί σε σχέση με την αίτηση ενίσχυσης ή την αίτηση πληρωμής που επηρεάζεται από τη μη συμμόρφωση και/ή σε σχέση με τις αιτήσεις ενίσχυσης ή τις αιτήσεις πληρωμής για προηγούμενα ή επόμενα έτη·

β) καταβολή ποσού υπολογιζόμενου βάσει της ποσότητας και/ή της διάρκειας της μη συμμόρφωσης,

γ) αποκλεισμός συμμετοχής στο συγκεκριμένο καθεστώς ενίσχυσης ή μέτρο στήριξης.

5. Οι διοικητικές κυρώσεις είναι αναλογικές και διαβαθμισμένες σύμφωνα με τη σοβαρότητα, το βαθμό, τη διάρκεια και την επανάληψη της διαπιστούμενης μη συμμόρφωσης και τηρούν τα ακόλουθα όρια:

- α) το ποσό της διοικητικής κύρωσης η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο α) για ένα δεδομένο έτος δεν υπερβαίνει το 100 % του ποσού της αίτησης ενίσχυσης ή της αίτησης πληρωμής,
- β) το ποσό της διοικητικής κύρωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο β) για ένα δεδομένο έτος δεν υπερβαίνει το 100 % του ποσού των αιτήσεων ενίσχυσης ή των αιτήσεων πληρωμής στις οποίες επιβάλλεται η κύρωση,
- γ) ο αποκλεισμός που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο γ) μπορεί να διαρκεί το πολύ τρία διαδοχικά έτη, περίοδος η οποία μπορεί να ανανεώνεται όταν διαπιστώνεται εκ νέου μη συμμόρφωση.

6. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 4 και 5, όσον αφορά την ενίσχυση που αναφέρεται στο ν τίτλο III κεφάλαιο 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 οι διοικητικές κυρώσεις λαμβάνουν τη μορφή μείωσης του ποσού των πληρωμών που έχει καταβληθεί ή πρόκειται να καταβληθεί δυνάμει του εν λόγω κανονισμού.

Οι διοικητικές κυρώσεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο είναι αναλογικές και διαβαθμισμένες βάσει της σοβαρότητας, της έκτασης, της διάρκειας και της επανάληψης της διαπιστούμενης μη συμμόρφωσης.

Το ποσό των εν λόγω διοικητικών κυρώσεων για ένα δεδομένο έτος δεν υπερβαίνει το 0 % κατά τα δύο πρώτα έτη εφαρμογής του τίτλου III κεφάλαιο 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 (έτη υποβολής αιτήσεων 2015 και 2016), το 20 % για το τρίτο έτος εφαρμογής (έτος υποβολής αιτήσεων 2017) και το 25 % από το τέταρτο έτος εφαρμογής (έτος υποβολής αιτήσεων 2017) του ποσού της ενίσχυσης το οποίο αναφέρεται στον τίτλο III κεφάλαιο 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και θα εδικαιούτο ο ενδιαφερόμενος γεωργός αν πληρούσε τις προϋποθέσεις για την ενίσχυση αυτή.

7. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη αφενός η αποτρεπτική ισχύς των επιβαλλόμενων κυρώσεων και αφετέρου τα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε καθεστώτος ενίσχυσης ή μέτρου στήριξης που αναφέρεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 σε ό,τι αφορά:

- α) τον προσδιορισμό — για κάθε καθεστώς ενίσχυσης ή μέτρο στήριξης και για καθένα από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα, όπως ορίζονται στην παράγραφο 3— αφενός της διοικητικής κύρωσης από τον κατάλογο της παραγράφου 4 και εντός των ορίων που τάσσονται στις παραγράφους 5 και 6 και αφετέρου του ειδικού ποσοστού που επιβάλλεται από τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων και σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που δεν μπορούν να ποσοτικοποιηθούν,
- β) περιπτώσεις όπου οι διοικητικές κυρώσεις δεν επιβάλλονται, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο στ).

8. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό λεπτομερών διαδικαστικών και τεχνικών κανόνων για την εναρμόνιση της εφαρμογής του παρόντος άρθρου σχετικά με:

- α) την επιβολή και τον υπολογισμό των διοικητικών κυρώσεων·
- β) τους λεπτομερείς κανόνες για τον χαρακτηρισμό μιας περίπτωσης μη συμμόρφωσης ως ήσσονος σημασίας, κατά τον καθορισμό του κατώτατου ορίου αυτού, εκπεφρασμένο ως ονομαστική τιμή ή ποσοστό της προσδιορισμένης έκτασης ή του επιλέξιμου ποσού ενίσχυσης ή στήριξης, το οποίο δεν είναι μικρότερο από 0,5 %·

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

Άρθρο 78

Εκτελεστικές αρμοδιότητες

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με:

- α) τα βασικά χαρακτηριστικά, τους τεχνικούς κανόνες και τις απαιτήσεις ποιότητας για την ηλεκτρονική βάση δεδομένων που προβλέπεται στο άρθρο 69·
- β) κανόνες όσον αφορά τις αιτήσεις ενίσχυσης και πληρωμής που προβλέπονται στο άρθρο 72 καθώς και τις αιτήσεις δικαιωμάτων ενίσχυσης, όπως, μεταξύ άλλων, την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων, απαιτήσεις ως προς τις ελάχιστες πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις αιτήσεις, διατάξεις για τις τροποποιήσεις ή την ανάκληση αιτήσεων ενίσχυσης, εξαιρέσεις από την απαίτηση υποβολής αίτησης ενίσχυσης, καθώς και διατάξεις που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν απλουστευμένες διαδικασίες ή να διορθώνουν προφανή σφάλματα·
- γ) κανόνες για τη διενέργεια ελέγχων με σκοπό την επαλήθευση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις, καθώς και της ορθότητας και πληρότητας των πληροφοριών που παρέχονται στην αίτηση ενίσχυσης ή πληρωμής, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για τα περιθώρια ανοχής στις μετρήσεις κατά τους επιτόπιους ελέγχους·
- δ) τις τεχνικές προδιαγραφές που απαιτούνται για την ενιαία εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου·
- ε) κανόνες για τις περιπτώσεις μεταβίβασης εκμεταλλεύσεων που συνοδεύονται από τη μεταβίβαση τυχόν υποχρέωσης που αφορά την επιλεξιμότητα της σχετικής ενίσχυσης και δεν έχει ακόμα εκπληρωθεί·
- στ) κανόνες για την καταβολή των προκαταβολών που αναφέρονται στο άρθρο 75.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Έλεγχος των συναλλαγών

Άρθρο 79

Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

1. Το παρόν κεφάλαιο καθορίζει ειδικούς κανόνες για τον έλεγχο των εμπορικών εγγράφων των οντοτήτων εκείνων που είναι δικαιούχοι ή οφειλότες και σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το σύστημα χρηματοδότησης από το ΕΓΤΕ ή των αντιπροσώπων τους («επιχειρήσεις»), προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον οι συναλλαγές που αποτελούν μέρος του συστήματος χρηματοδότησης από το ΕΓΤΕ έχουν όντως πραγματοποιηθεί και κατά πόσον έχουν εκτελεστεί ορθώς.

2. Το παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται στα μέτρα που καλύπτονται από το ολοκληρωμένο σύστημα του κεφαλαίου II του παρόντος τίτλου. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι τροποποιήσεις της τομεακής γεωργικής νομοθεσίας και να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα του συστήματος εκ των υστέρων ελέγχων που καθιερώνεται με το παρόν κεφάλαιο, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 για τη θέσπιση καταλόγου μέτρων τα οποία, λόγω του σχεδιασμού τους και των απαιτήσεων ελέγχου, δεν επιδέχονται πρόσθετο εκ των υστέρων έλεγχο υπό τη μορφή εξέτασης εμπορικών εγγράφων και συνεπώς δεν υποβάλλονται στο σχετικό έλεγχο δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «εμπορικό έγγραφο»: κάθε βιβλίο, κατάλογος, σημείωση και δικαιολογητικό έγγραφο, λογιστικό βιβλίο, αρχείο παραγωγής και ποιότητας και η αλληλογραφία σχετικά με την επαγγελματική δραστηριότητα της επιχείρησης, καθώς και τα εμπορικά στοιχεία, υπό οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικά αποθηκευμένων στοιχείων, εφόσον τα έγγραφα ή στοιχεία αυτά έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τις συναλλαγές που αναφέρονται στην παράγραφο 1·

β) «τρίτο μέρος»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει άμεση ή έμμεση σχέση με τις συναλλαγές που γίνονται στο πλαίσιο του συστήματος χρηματοδότησης από το ΕΓΤΕ.

Άρθρο 80

Έλεγχος από τα κράτη μέλη

1. Τα κράτη μέλη προβαίνουν σε συστηματικούς ελέγχους των εμπορικών εγγράφων των επιχειρήσεων, λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα των ελεγκτέων συναλλαγών. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε η επιλογή των ελεγκτέων επιχειρήσεων να διασφαλίζει με τον καλύτερο τρόπο την αποτελεσματικότητα των μέτρων πρόληψης και ανίχνευσης των παρατυπιών. Η επιλογή λαμβάνει ιδίως υπόψη, μεταξύ άλλων, την οικονομική σημασία των επιχειρήσεων στο σύστημα αυτό καθώς και άλλους παράγοντες κινδύνου.

2. Στις κατάλληλες περιπτώσεις, ο έλεγχος που προβλέπεται στην παράγραφο 1 επεκτείνεται στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα με τα οποία συνδέονται οι επιχειρήσεις καθώς και σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο ενδεχομένως παρουσιάζει ενδιαφέρον στο πλαίσιο της επιδίωξης των στόχων του άρθρου 81.

3. Ο έλεγχος που διενεργείται κατ' εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου πραγματοποιείται με την επιφύλαξη των ελέγχων που διενεργούνται σύμφωνα με τα άρθρα 47 και 48.

Άρθρο 81

Στόχοι του ελέγχου

1. Η ακρίβεια των κυριότερων στοιχείων που υπόκεινται στον έλεγχο επαληθεύεται με διασταυρωτικούς ελέγχους, που αφορούν επίσης, εάν χρειαστεί, τα εμπορικά έγγραφα τρίτων μερών, σε αριθμό ανάλογο με τον βαθμό του κινδύνου που παρουσιάζουν, και συμπεριλαμβάνουν:

- α) συγκρίσεις με τα εμπορικά έγγραφα των προμηθευτών, των πελατών, των μεταφορέων ή άλλων τρίτων μερών·
- β) κατά περίπτωση, φυσικούς ελέγχους της ποσότητας και της φύσης των αποθεμάτων·
- γ) συγκρίσεις με καταχωρίσεις των χρηματοοικονομικών ροών που προηγούνται ή έπονται συναλλαγών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του συστήματος χρηματοδότησης από το ΕΓΤΕ· και
- δ) ελέγχους, σε σχέση με την τήρηση βιβλίων ή κεφαλαιακών κινήσεων, που καταδεικνύουν ότι, τη στιγμή του ελέγχου, τα έγγραφα που τηρεί ο οργανισμός πληρωμών ως απόδειξη της καταβολής της ενίσχυσης στον δικαιούχο, είναι ακριβή.

2. Συγκεκριμένα, εφόσον οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να τηρούν ειδικά λογιστικά βιβλία σύμφωνα με τις ενωσιακές ή εθνικές διατάξεις, ο έλεγχος των βιβλίων αυτών περιλαμβάνει, σε κατάλληλες περιπτώσεις, τη σύγκρισή τους με τα εμπορικά έγγραφα και, ενδεχομένως, τις πραγματικές ποσότητες των αποθεμάτων της επιχείρησης.

3. Κατά την επιλογή των ελεγκτέων συναλλαγών, πρέπει να λαμβάνεται πλήρως υπόψη ο βαθμός του κινδύνου που παρουσιάζουν.

Άρθρο 82

Πρόσβαση σε εμπορικά έγγραφα

1. Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων ή τρίτο μέρος διασφαλίζουν την παροχή όλων των εμπορικών εγγράφων και των συμπληρωματικών πληροφοριών στους αρμόδιους για τον έλεγχο υπαλλήλους ή στα εξουσιοδοτημένα για τον σκοπό αυτό πρόσωπα. Τα ηλεκτρονικά αποθηκευμένα στοιχεία πρέπει να παρέχονται σε κατάλληλο υπόθεμα.

2. Οι υπάλληλοι που είναι αρμόδιοι για τον έλεγχο ή τα εξουσιοδοτημένα για τον σκοπό αυτό πρόσωπα μπορούν να αποκτούν αποσπάσματα ή αντίγραφα των εγγράφων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Στην περίπτωση που, κατά τη διάρκεια ελέγχου διενεργούμενου βάσει του παρόντος κεφαλαίου, τα εμπορικά έγγραφα που φυλάσσονται από την επιχείρηση κρίνονται ανεπαρκή για τους σκοπούς του ελέγχου, η επιχείρηση λαμβάνει οδηγίες να τηρεί στο μέλλον τα αρχεία που απαιτούνται από το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για τον έλεγχο, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που καθορίζονται σε άλλους κανονισμούς όσον αφορά τον σχετικό τομέα.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν την ημερομηνία από την οποία πρέπει να τηρούνται τα εν λόγω αρχεία.

Όταν το σύνολο ή μέρος των εμπορικών εγγράφων τα οποία βάσει του παρόντος κεφαλαίου πρέπει να υποβληθούν σε έλεγχο βρίσκεται σε επιχείρηση του ιδίου εμπορικού ομίλου, της ίδιας εταιρείας ή της ίδιας σύμπραξης επιχειρήσεων που διευθύνεται σε ενιαία βάση με την ελεγχόμενη εταιρεία, ανεξαρτήτως του αν βρίσκονται εντός ή εκτός του εδάφους της Ένωσης, η ελεγχόμενη επιχείρηση πρέπει να τα θέτει στη διάθεση των αρμόδιων για τον έλεγχο υπαλλήλων, σε τόπο και χρόνο που καθορίζονται από το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για τη διενέργεια του ελέγχου.

4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι υπάλληλοι που είναι αρμόδιοι για τους ελέγχους έχουν δικαίωμα να προβαίνουν στην κατάσχεση ή να διατάσσουν την κατάσχεση εμπορικών εγγράφων. Το δικαίωμα αυτό ασκείται σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές διατάξεις και με την επιφύλαξη της εφαρμογής των κανόνων της ποινικής δικονομίας σχετικά με την κατάσχεση εγγράφων.

Άρθρο 83

Αμοιβαία συνδρομή

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν αμοιβαία συνδρομή για τους σκοπούς της διενέργειας των ελέγχων που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν μια επιχείρηση ή τρίτο μέρος είναι εγκατεστημένο σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο πραγματοποιήθηκε ή έπρεπε να πραγματοποιηθεί η εισπραξη και/ή η καταβολή του σχετικού ποσού·
- β) όταν μια επιχείρηση ή τρίτο μέρος είναι εγκατεστημένο σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο βρίσκονται τα απαραίτητα για τον έλεγχο έγγραφα και πληροφορίες.

Η Επιτροπή μπορεί να συντονίζει κοινές δράσεις με αμοιβαία συνδρομή μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών μελών.

2. Κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου που ακολουθεί το οικονομικό έτος πληρωμής από το ΕΓΤΕ, τα κράτη μέλη αποστέλλουν στην Επιτροπή κατάλογο των εγκατεστημένων σε τρίτη χώρα επιχειρήσεων για τις οποίες το εν λόγω ποσό έχει ή θα έπρεπε να έχει καταβληθεί ή εισπραχθεί στο συγκεκριμένο κράτος μέλος.

3. Εφόσον για τον έλεγχο επιχείρησης, σύμφωνα με το άρθρο 80, απαιτούνται συμπληρωματικές πληροφορίες σε άλλο κράτος μέλος και ιδίως διασταυρωτικοί έλεγχοι σύμφωνα με το άρθρο 81, μπορούν να υποβάλλονται ειδικές αιτήσεις ελέγχου, δεόντως αιτιολογημένες. Στην Επιτροπή αποστέλλεται γενική επισκόπηση των εν λόγω ειδικών αιτήσεων, ανά τρίμηνο, εντός προθεσμίας ενός μηνός από το τέλος του τριμήνου. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει να της διαβιβαστεί αντίγραφο συγκεκριμένων αιτήσεων.

Η αίτηση ελέγχου διεκπεραιώνεται το αργότερο έξι μήνες από την παραλαβή της· τα αποτελέσματα του ελέγχου ανακοινώνονται αμελλητί στο αιτούν κράτος μέλος και την Επιτροπή. Η ανακοίνωση προς την Επιτροπή αποστέλλεται ανά τρίμηνο, εντός προθεσμίας ενός μηνός από το τέλος του τριμήνου.

Άρθρο 84

Προγραμματισμός

1. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν το πρόγραμμα των ελέγχων που θα πραγματοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 80 κατά τη διάρκεια της επόμενης περιόδου ελέγχου.

2. Κάθε έτος, πριν από τις 15 Απριλίου, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή το πρόγραμμά τους που αναφέρεται στην παράγραφο 1, διευκρινίζοντας:

α) τον αριθμό των επιχειρήσεων που θα ελεγχθούν και την κατανομή τους ανά τομέα, με βάση τα σχετικά ποσά·

β) τα κριτήρια που έχουν ληφθεί υπόψη για την κατάρτιση αυτού του προγράμματος.

3. Τα προγράμματα που καταρτίζονται από τα κράτη μέλη και διαβιβάζονται στην Επιτροπή εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη εάν, εντός προθεσμίας οκτώ εβδομάδων, η Επιτροπή δεν γνωστοποιήσει τυχόν παρατηρήσεις της.

4. Η παράγραφος 3 εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών στις τροποποιήσεις που επιφέρουν στο πρόγραμμα τα κράτη μέλη.

5. Η Επιτροπή μπορεί, σε οποιοδήποτε στάδιο, να ζητεί να συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα κράτους μέλους μια ιδιαίτερη κατηγορία επιχειρήσεων.

6. Οι επιχειρήσεις των οποίων το άθροισμα των εισπράξεων ή των οφειλών ήταν κατώτερο των 40 000 EUR ελέγχονται, κατ'εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου, μόνο για ειδικούς λόγους που αναφέρουν τα κράτη μέλη στο ετήσιο πρόγραμμά που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή από την Επιτροπή σε τυχόν προτεινόμενη τροποποίηση του προγράμματος αυτού. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι οικονομικές εξελίξεις, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ'εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 για την τροποποίηση του κατώτατου ορίου των 40 000 EUR.

Άρθρο 85

Ειδικές υπηρεσίες

1. Σε κάθε κράτος μέλος, για την παρακολούθηση της εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου υπεύθυνη είναι μια ειδική υπηρεσία. Οι υπηρεσίες αυτές είναι υπεύθυνες ιδίως για:

- α) την εκτέλεση των ελέγχων του παρόντος κεφαλαίου από υπαλλήλους που απασχολούνται άμεσα από αυτή την ειδική υπηρεσία· ή
- β) τον συντονισμό και τη γενική εποπτεία των ελέγχων που διενεργούνται από υπαλλήλους που ανήκουν σε άλλες υπηρεσίες.

Τα κράτη μέλη μπορούν, επίσης, να προβλέψουν μια κατανομή των ελέγχων που πρέπει να διενεργούνται κατ'εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου μεταξύ ειδικών υπηρεσιών και άλλων εθνικών υπηρεσιών, εφόσον οι ειδικές υπηρεσίες είναι αρμόδιες για τον συντονισμό τους.

2. Η υπηρεσία ή οι υπηρεσίες που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου είναι οργανωμένες κατά τρόπο ώστε να είναι ανεξάρτητες από τις υπηρεσίες ή τμήματα υπηρεσιών που έχουν την ευθύνη των πληρωμών και των ελέγχων που διενεργούνται πριν από αυτές.

3. Για να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου, η ειδική υπηρεσία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα και το οικείο κράτος μέλος παρέχει στην ειδική υπηρεσία κάθε εξουσία που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των καθηκόντων που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο.

4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την επιβολή κυρώσεων κατά των φυσικών ή νομικών προσώπων που δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου.

Άρθρο 86

Εκθέσεις

1. Πριν από την 1η Ιανουαρίου που έπεται της περιόδου ελέγχου, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή λεπτομερή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου.

2. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή προβαίνουν τακτικά σε ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου.

Άρθρο 87

Πρόσβαση σε στοιχεία και έλεγχοι της Επιτροπής

1. Σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές νομοθετικές διατάξεις, οι υπάλληλοι της Επιτροπής έχουν πρόσβαση στο σύνολο των εγγράφων που καταρτίζονται ενόψει ή κατόπιν των ελέγχων που οργανώνονται στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου καθώς και στα στοιχεία που συλλέγονται, συμπεριλαμβανομένων όσων αποθηκεύονται σε συστήματα επεξεργασίας δεδομένων. Τα στοιχεία αυτά παρέχονται, κατόπιν αιτήσεως, σε κατάλληλο υπόθεμα.

2. Οι έλεγχοι που αναφέρονται στο άρθρο 80 διενεργούνται από υπαλλήλους του κράτους μέλους. Στους ελέγχους αυτούς μπορούν να συμμετέχουν υπάλληλοι της Επιτροπής. Οι υπάλληλοι αυτοί δεν μπορούν να ασκούν μόνοι τους εξουσίες ελέγχου που υπάγονται στην αρμοδιότητα των εθνικών υπαλλήλων. Ωστόσο, έχουν πρόσβαση στους ίδιους χώρους και στα ίδια έγγραφα όπως και οι υπάλληλοι του κράτους μέλους.

3. Στην περίπτωση ελέγχων που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 83, οι υπάλληλοι του κράτους μέλους που υπέβαλε την αίτηση μπορούν να παρευρίσκονται, εφόσον συμφωνεί το κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, στους ελέγχους που διενεργούνται στο κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση και να έχουν πρόσβαση τους ίδιους χώρους και στα ίδια έγγραφα όπως και οι υπάλληλοι του εν λόγω κράτους μέλους.

Οι υπάλληλοι του αιτούντος κράτους μέλους, οι οποίοι παρευρίσκονται κατά τους ελέγχους στο κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται η αίτηση, είναι πάντοτε σε θέση να παρέχουν αποδείξεις σχετικά με την επίσημη ιδιότητά τους. Οι έλεγχοι διενεργούνται πάντοτε από υπαλλήλους του κράτους μέλους στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των κανονισμών (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, στο μέτρο που οι σχετικές εθνικές διατάξεις ποινικής δικονομίας βάσει των οποίων ορισμένες πράξεις ανατίθενται αποκλειστικά σε υπαλλήλους ειδικά οριζόμενους από το εθνικό δίκαιο, δεν συμμετέχουν σε αυτές τις πράξεις ούτε οι υπάλληλοι της Επιτροπής ούτε οι υπάλληλοι του κράτους μέλους που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Σε κάθε περίπτωση, δεν συμμετέχουν, ιδίως, σε κατ' οίκον έρευνα ή σε επίσημη ανάκριση προσώπων, στο πλαίσιο εφαρμογής του ποινικού δικαίου του κράτους μέλους. Ωστόσο, έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που συγκεντρώνονται κατ' αυτόν τον τρόπο.

Άρθρο 88

Αρμοδιότητες της Επιτροπής

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των κανόνων για την ομοιόμορφη εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου, και ιδίως όσον αφορά τα ακόλουθα:

- α) τη διενέργεια του ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 80 όσον αφορά την επιλογή των επιχειρήσεων, το ποσοστό και την ημερομηνία του ελέγχου·
- β) τη φύλαξη των εμπορικών εγγράφων και το είδος των εγγράφων που πρέπει να φυλάσσονται ή τα στοιχεία που πρέπει να καταγράφονται·
- γ) την υλοποίηση και τον συντονισμό των κοινών δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 83 παράγραφος 1·
- δ) τις λεπτομέρειες και τις προδιαγραφές σχετικά με το περιεχόμενο, τη μορφή και τον τρόπο υποβολής των αιτήσεων, το περιεχόμενο, τη μορφή και τον τρόπο κοινοποίησης, υποβολής και ανταλλαγής των πληροφοριών που απαιτούνται στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου·
- ε) τους όρους και τα μέσα δημοσίευσης ή τους συγκεκριμένους κανόνες και τις προϋποθέσεις για τη διάδοση ή τη διάθεση από την Επιτροπή στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών των πληροφοριών που απαιτούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού·
- στ) τις αρμοδιότητες της ειδικής υπηρεσίας που προβλέπεται στο άρθρο 85·
- ζ) το περιεχόμενο των εκθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 86.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Άλλες διατάξεις για τους ελέγχους και τις κυρώσεις

Άρθρο 89

Λοιποί έλεγχοι και κυρώσεις σχετικά με τους κανόνες εμπορίας

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 119 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 τα οποία δεν επισημαίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού δεν διατίθενται στην αγορά ή αποσύρονται.

2. Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων που μπορούν να εκδοθούν από την Επιτροπή, οι εισαγωγές στην Ένωση των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 189 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 υπόκεινται σε έλεγχοι για να επαληθευτεί η τήρηση των όρων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου.

3. Τα κράτη μέλη διενεργούν ελέγχους, βασιζόμενους σε ανάλυση κινδύνου, για την εξακρίβωση του κατά πόσον τα προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 συμμορφώνονται προς τους κανόνες που καθορίζονται στο μέρος II τίτλος II κεφάλαιο I τμήμα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 και επιβάλλουν διοικητικές κυρώσεις κατά περίπτωση.

4. Με την επιφύλαξη των πράξεων για τον αμπελοοινικό τομέα που εκδίδονται βάσει του άρθρου 64, σε περίπτωση παράβασης των ενωσιακών κανόνων στον εν λόγω τομέα, τα κράτη μέλη επιβάλλουν αναλογικές, αποτελεσματικές και αποτρεπτικές διοικητικές κυρώσεις. Οι κυρώσεις αυτές δεν επιβάλλονται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 64 παράγραφος 2 στοιχεία α) έως δ) και εφόσον η μη συμμόρφωση είναι ήσσονος σημασίας.

5. Για την προστασία των ενωσιακών χρηματοδοτικών πόρων καθώς και της ταυτότητας, της προέλευσης και της ποιότητας των ενωσιακών οίνων, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 όσον αφορά:

α) τη δημιουργία αναλυτικής τράπεζας δεδομένων με ιστοπικά στοιχεία που θα συμβάλει στον εντοπισμό περιπτώσεων απάτης και η οποία θα δημιουργηθεί με βάση δείγματα συλλεγόμενα από τα κράτη μέλη·

β) κανόνες σχετικά με τους οργανισμούς ελέγχου και τη μεταξύ τους αμοιβαία συνδρομή·

γ) κανόνες σχετικά με την από κοινού χρήση των διαπιστώσεων των κρατών μελών.

6. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με, τα αναγκαία μέτρα για:

α) τις διαδικασίες όσον αφορά τις τράπεζες δεδομένων των κρατών μελών και την αναλυτική τράπεζα δεδομένων με ιστοπικά στοιχεία που θα συμβάλει στον εντοπισμό της απάτης.

β) τις διαδικασίες όσον αφορά τη συνεργασία και συνδρομή μεταξύ αρχών και φορέων ελέγχου·

γ) όσον αφορά την υποχρέωση που αναφέρεται στην παράγραφο 3, κανόνες για τη διενέργεια των ελέγχων της συμμόρφωσης με τα πρότυπα εμπορίας, κανόνες για τις αρχές που είναι αρμόδιες για τη διενέργεια των ελέγχων, καθώς και για το περιεχόμενο, τη συχνότητα και το στάδιο εμπορίας κατά το οποίο διενεργούνται οι εν λόγω έλεγχοι.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

Άρθρο 90

Έλεγχοι που αφορούν τις ονομασίες προέλευσης, τις γεωγραφικές ενδείξεις και τις προστατευόμενες παραδοσιακές ενδείξεις

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να σταματήσουν τις παράνομες χρήσεις των προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης, των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων και των προστατευόμενων παραδοσιακών ενδείξεων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013

2. Το κράτος μέλος ορίζει την αρμόδια αρχή που είναι υπεύθυνη για την εκτέλεση των ελέγχων σε σχέση με τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο μέρος 2 τίτλος II κεφάλαιο I τμήμα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 4

του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ και εξασφαλίζουν ότι κάθε επιχειρηματίας που πληροί τις υποχρεώσεις αυτές δικαιούται κάλυψη από το σύστημα ελέγχων.

3. Στο πλαίσιο της Ένωσης, η ετήσια επαλήθευση της τήρησης των προδιαγραφών του προϊόντος κατά την παραγωγή και κατά ή μετά τη συσκευασία του οίνου εξασφαλίζεται από την αρμόδια αρχή που αναφέρεται στην παράγραφο 2 ή από έναν ή περισσότερους οργανισμούς ελέγχου, κατά την έννοια του άρθρου 2 δεύτερο εδάφιο σημείο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004, ο οποίος λειτουργεί ως οργανισμός πιστοποίησης προϊόντων σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 5 του εν λόγω κανονισμού.

4. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με:

α) τις ανακοινώσεις που πρέπει να υποβάλλουν τα κράτη μέλη στην ίδια·

β) κανόνες για την αρχή που είναι αρμόδια για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τις προδιαγραφές του προϊόντος, ακόμη και όταν η γεωγραφική περιοχή βρίσκεται σε τρίτη χώρα·

γ) τις ενέργειες που πρέπει να υλοποιούν τα κράτη μέλη για να αποτρέπουν την παράνομη χρήση των προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης, των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων και των προστατευόμενων παραδοσιακών ενδείξεων·

δ) τους ελέγχους και τις επαληθεύσεις που πρέπει να διενεργούν τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των δοκιμών.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 91

Γενική αρχή

1. Εφόσον ο δικαιούχος που αναφέρεται στο άρθρο 92 δεν τηρεί τους κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης του άρθρου 93, του επιβάλλεται διοικητική κύρωση.

2. Η διοικητική κύρωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 επιβάλλεται μόνο εφόσον η μη συμμόρφωση είναι αποτέλεσμα πράξης ή παράλειψης αποδιδόμενης ευθέως στον σχετικό δικαιούχο και εφόσον συντρέχει μία ή και οι δύο από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η μη συμμόρφωση αφορά τη γεωργική δραστηριότητα του δικαιούχου·

β) αφορά την έκταση της εκμετάλλευσης του δικαιούχου.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων (ΕΕ L 165 της 30.4.2004, σ. 1).

Όσον αφορά τις δασικές εκτάσεις, ωστόσο, η κύρωση αυτή δεν επιβάλλεται εφόσον δεν έχει υποβληθεί αίτηση στήριξης για τη σχετική έκταση σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχείο α) και τα άρθρα 30 και 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.

3. Για τον σκοπό του παρόντος τίτλου:

α) ως «εκμετάλλευση» νοείται το σύνολο των μονάδων παραγωγής και των εκτάσεων τις οποίες διαχειρίζεται ο δικαιούχος που αναφέρεται στο άρθρο 92 και οι οποίες βρίσκονται στην επικράτεια του ίδιου κράτους μέλους.

β) ως «απαίτηση» νοείται κάθε κανονιστική απαίτηση διαχείρισης βάσει της νομοθεσίας της Ένωσης που αναφέρεται στο παράρτημα II στο πλαίσιο συγκεκριμένης πράξης, η οποία διαφέρει επί της ουσίας από οποιαδήποτε άλλη απαίτηση της ίδιας πράξης.

Άρθρο 92

Σχετικοί δικαιούχοι

Το άρθρο 91 εφαρμόζεται στους δικαιούχους που λαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 ενισχύσεις δυνάμει των άρθρων 46 και 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 και ετήσιες πριμοδοτήσεις δυνάμει του άρθρου 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), των άρθρων 28 έως 31 και των άρθρων 33 και 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.

Ωστόσο, το άρθρο 91 δεν εφαρμόζεται στους δικαιούχους που συμμετέχουν στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές που αναφέρεται στον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013. Η κύρωση που προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο δεν εφαρμόζεται ούτε στη στήριξη που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.

Άρθρο 93

Κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης

1. Οι κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης συνίστανται στις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης που απορρέουν από την ενωσιακή νομοθεσία και στα πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση των εκτάσεων που θεσπίζονται σε εθνικό επίπεδο, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα II, όσον αφορά τους ακόλουθους τομείς:

α) περιβάλλον, κλιματική αλλαγή και καλή γεωργική κατάσταση των εκτάσεων·

β) δημόσια υγεία και υγεία των ζώων και των φυτών,

γ) καλή μεταχείριση των ζώων.

2. Οι πράξεις που αναφέρονται στο παράρτημα II όσον αφορά τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης εφαρμόζονται με την ισχύουσα μορφή τους και, σε περίπτωση οδηγιών, ως εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη.

3. Επιπλέον, για τα έτη 2015 και 2016, οι κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης περιλαμβάνουν επίσης τη διατήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων. Τα κράτη μέλη τα οποία ήταν ήδη μέλη της Ένωσης

την 1η Ιανουαρίου 2004 εξασφαλίζουν ότι οι εκτάσεις που αποτελούσαν μόνιμους βοσκοτόπους κατά την ημερομηνία που προβλεπόταν για τις αιτήσεις ενίσχυσης βάσει έκτασης του 2003 παραμένουν μόνιμοι βοσκοτόποι εντός καθορισμένων ορίων. Τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ένωση το 2004 εξασφαλίζουν ότι οι εκτάσεις που αποτελούσαν μόνιμους βοσκοτόπους την 1η Μαΐου 2004 παραμένουν μόνιμοι βοσκοτόποι εντός καθορισμένων ορίων. Η Ρουμανία και η Βουλγαρία εξασφαλίζουν ότι οι εκτάσεις που αποτελούσαν μόνιμους βοσκοτόπους την 1η Ιανουαρίου 2007 παραμένουν μόνιμοι βοσκοτόποι εντός καθορισμένων ορίων. Η Κροατία εξασφαλίζει ότι οι εκτάσεις που αποτελούσαν μόνιμους βοσκοτόπους την 1η Ιουλίου 2013 παραμένουν μόνιμοι βοσκοτόποι εντός καθορισμένων ορίων.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται σε εκτάσεις μόνιμων βοσκοτόπων που πρόκειται να αναδασωθούν, εάν η αναδάσωση αυτή είναι συμβατή με το περιβάλλον και εξααιρούμενων των φυτειών χριστουγεννιάτικων δένδρων και ειδών ταχείας ανάπτυξης που καλλιεργούνται βραχυπρόθεσμα.

4. Προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η παράγραφος 3, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 όσον αφορά τους κανόνες για τη διατήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων, ιδίως για την εξασφάλιση της λήψης μέτρων με στόχο τη διατήρηση των εκτάσεων που αποτελούν μόνιμους βοσκοτόπους στο επίπεδο των γεωργών, συμπεριλαμβανομένων των ατομικών υποχρεώσεων που πρέπει να τηρούνται, όπως η υποχρέωση εκ νέου μετατροπής εκτάσεων σε μόνιμους βοσκοτόπους σε περίπτωση που διαπιστώνεται μείωση της αναλογίας τους.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή των υποχρεώσεων των κρατών μελών αφενός και των γεωργών αφετέρου όσον αφορά τη διατήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 για τη θέσπιση των όρων και των μεθόδων καθορισμού της αναλογίας που πρέπει να διατηρείται μεταξύ μόνιμων βοσκοτόπων και γεωργικών εκτάσεων.

5. Για τους σκοπούς των παραγράφων 3 και 4, ως «μόνιμοι βοσκοτόποι» νοούνται οι μόνιμοι βοσκοτόποι ως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1120/2009 στην αρχική του έκδοση.

Άρθρο 94

Υποχρεώσεις των κρατών μελών όσον αφορά την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε όλες οι γεωργικές εκτάσεις, συμπεριλαμβανομένων των εκτάσεων οι οποίες δεν χρησιμοποιούνται πλέον για παραγωγικούς σκοπούς, να διατηρούνται σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση. Τα κράτη μέλη καθορίζουν, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, στοιχειώδεις απαιτήσεις για τους δικαιούχους σχετικά με την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση της γης με βάση το παράρτημα II, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των συγκεκριμένων εκτάσεων, όπως την κατάσταση του εδάφους και τις κλιματικές συνθήκες, τα υφιστάμενα συστήματα γεωργικής εκμετάλλευσης, τη χρήση της γης, την αμειψισπορά, τις γεωργικές πρακτικές και τη διάρθρωση των εκμεταλλεύσεων.

Τα κράτη μέλη δεν καθορίζουν στοιχειώδεις απαιτήσεις που δεν προβλέπονται στο παράρτημα II.

Άρθρο 95

Πληροφορίες προς τους δικαιούχους

Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στους σχετικούς δικαιούχους, κατά περίπτωση, με ηλεκτρονικά μέσα, τον κατάλογο των απαιτήσεων και των κανόνων που θα εφαρμόζονται σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης καθώς και σχετικές σαφείς και ακριβείς πληροφορίες.

ΚΕΦΆΛΑΙΟ II

Σύστημα ελέγχου και διοικητικές κυρώσεις σχετικά με την πολλαπλή συμμόρφωση

Άρθρο 96

Έλεγχος της πολλαπλής συμμόρφωσης

1. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, το ολοκληρωμένο σύστημα που προβλέπεται στον τίτλο V κεφάλαιο II και ιδίως στο άρθρο 68 παράγραφος 1 στοιχεία α), β), δ), ε) και στ).

Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τα υπάρχοντα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, προκειμένου να εξασφαλίζουν την τήρηση των κανόνων πολλαπλής συμμόρφωσης.

Τα συστήματα αυτά και ιδίως το σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των ζών που συγκροτήθηκε σύμφωνα με την οδηγία 2008/71/ΕΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2008⁽¹⁾ και τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 και (ΕΚ) αριθ. 21/2004, πρέπει να είναι συμβατά με το ολοκληρωμένο σύστημα που αναφέρεται στον τίτλο V κεφάλαιο II του παρόντος κανονισμού.

2. Ανάλογα με τις εκάστοτε απαιτήσεις, πρότυπα, πράξεις ή τομείς πολλαπλής συμμόρφωσης, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίζουν να διενεργούν διοικητικούς ελέγχους, ειδικότερα εκείνους που προβλέπονται ήδη στο πλαίσιο των συστημάτων ελέγχου που ισχύουν για την αντίστοιχη απαίτηση, πρότυπο, πράξη ή τομέα πολλαπλής συμμόρφωσης.

3. Τα κράτη μέλη πραγματοποιούν επιτόπιους ελέγχους για την επαλήθευση της συμμόρφωσης των δικαιούχων προς τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο.

4. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κανόνων για τη διενέργεια ελέγχων με σκοπό την επαλήθευση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στον παρόντα τίτλο, περιλαμβανομένων κανόνων που επιτρέπουν τη συνεκτίμηση των ακόλουθων παραγόντων στην ανάλυση κινδύνων:

- α) τη συμμετοχή των γεωργών στο σύστημα παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που προβλέπεται στον τίτλο III του παρόντος κανονισμού·
- β) τη συμμετοχή των γεωργών σε ένα σύστημα πιστοποίησης εφόσον αυτό καλύπτει τις σχετικές απαιτήσεις και τα σχετικά πρότυπα.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

Άρθρο 97

Επιβολή διοικητικών κυρώσεων

1. Η διοικητική κύρωση που προβλέπεται στο άρθρο 91 επιβάλλεται όταν δεν τηρούνται οι κανόνες της πολλαπλής συμμόρφωσης κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου ημερολογιακού έτους («το σχετικό ημερολογιακό έτος») και εφόσον η εν λόγω μη συμμόρφωση αποδίδεται άμεσα στον δικαιούχο που υπέβαλε την αίτηση ενίσχυσης ή πληρωμής κατά τη διάρκεια του σχετικού ημερολογιακού έτους.

Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών σε δικαιούχους που διαπιστώνεται ότι δεν τηρούν τους κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια περιόδου τριών ετών από την 1η Ιανουαρίου του έτους που έπεται του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο χορηγήθηκε η πρώτη ενίσχυση στο πλαίσιο των προγραμμάτων στήριξης για αναδιάρθρωση και μετατροπή ή οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια περιόδου ενός έτους από την 1η Ιανουαρίου του έτους που έπεται του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο χορηγήθηκε η ενίσχυση στο πλαίσιο των προγραμμάτων στήριξης για τον πρώιμο τρύγο που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 («τα σχετικά έτη»).

2. Στις περιπτώσεις μεταβίβασης έκτασης κατά τη διάρκεια του σχετικού ημερολογιακού έτους ή των σχετικών ετών, η παράγραφος 1 εφαρμόζεται επίσης όταν η εν λόγω μη συμμόρφωση είναι το αποτέλεσμα πράξης ή παράλειψης αποδιδόμενης ευθέως στο πρόσωπο στο οποίο ή από το οποίο μεταβιβάστηκε η γεωργική έκταση. Κατά παρέκκλιση από την πρώτη πρόταση, όταν το πρόσωπο στο οποίο αποδίδεται ευθέως η πράξη ή παράλειψη έχει υποβάλει αίτηση ενίσχυσης ή πληρωμής για το σχετικό ημερολογιακό έτος ή τα σχετικά έτη, η διοικητική κύρωση επιβάλλεται με βάση τα συνολικά ποσά των ενισχύσεων του άρθρου 92 που έχουν καταβληθεί ή πρόκειται να καταβληθούν στο εν λόγω πρόσωπο.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ως «μεταβίβαση» νοείται οιαδήποτε συναλλαγή κατά την οποία γεωργική έκταση παύει να βρίσκεται στη διάθεση του μεταβιβάζοντος.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, με την επιφύλαξη των κανόνων που θα θεσπιστούν σύμφωνα με το άρθρο 101, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίζουν τη μη επιβολή διοικητικής κύρωσης ανά δικαιούχο και ανά ημερολογιακό έτος όταν το ύψος της κύρωσης είναι ίσο ή μικρότερο των 100 EUR.

Όταν ένα κράτος μέλος αποφασίζει να κάνει χρήση της επιλογής που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, η αρμόδια αρχή προβαίνει κατά το επόμενο έτος, βάσει δείγματος δικαιούχων, στις ενέργειες που απαιτούνται για την επαλήθευση της λήψης διορθωτικών μέτρων από τον δικαιούχο όσον αφορά τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που έχουν διαπιστωθεί. Η διαπίστωση και η υποχρέωση λήψης διορθωτικών μέτρων κοινοποιούνται στον δικαιούχο.

4. Η επιβολή διοικητικής κύρωσης δεν επηρεάζει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των ενισχύσεων επί των οποίων επεβλήθη.

⁽¹⁾ Οδηγία 2008/71/ΕΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2008, για την αναγνώριση και την καταγραφή των χοίρων (ΕΕ L 213 της 8.8.2008, σ. 31).

Άρθρο 98

Επιβολή της διοικητικής κύρωσης στη Βουλγαρία, την Κροατία και τη Ρουμανία

Για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, οι διοικητικές κυρώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 91 επιβάλλονται το αργότερο από την 1η Ιανουαρίου 2016 όσον αφορά τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης του παραρτήματος II που αφορούν την καλή μεταχείριση των ζώων.

Για την Κροατία, οι κυρώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 91 επιβάλλονται σύμφωνα με το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα όσον αφορά τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης (ΚΑΔ) που αναφέρονται στο παράρτημα II:

- α) από 1ης Ιανουαρίου 2014 για τις ΚΑΔ 1 έως ΚΑΔ 3 και ΚΑΔ 6 έως ΚΑΔ 8·
- β) από 1ης Ιανουαρίου 2016 για τις ΚΑΔ 4, ΚΑΔ 5, ΚΑΔ 9 και ΚΑΔ 10·
- γ) από 1ης Ιανουαρίου 2018 για τις ΚΑΔ 11 έως ΚΑΔ 13.

Άρθρο 99

Υπολογισμός της διοικητικής κύρωσης

1. Η διοικητική κύρωση που προβλέπεται στο άρθρο 91 επιβάλλεται με μείωση ή αποκλεισμό του συνολικού ποσού των πληρωμών του άρθρου 92 που έχει καταβληθεί ή πρόκειται να καταβληθεί στον εν λόγω δικαιούχο όσον αφορά τις αιτήσεις ενίσχυσης τις οποίες έχει υποβάλει ή θα υποβάλει κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης του προβλήματος.

Για τον υπολογισμό των μειώσεων και των αποκλεισμών αυτών, λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα, η έκταση, ο διαρκής χαρακτήρας και η επανάληψη της διαπιστούμενης μη συμμόρφωσης, καθώς και τα κριτήρια που καθορίζονται στις παραγράφους 2, 3 και 4.

2. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης που οφείλεται σε απλή αμέλεια, το ποσοστό της μείωσης δεν υπερβαίνει το 5 % και, σε περίπτωση επανάληψης της μη συμμόρφωσης, το 15 %.

Τα κράτη μέλη μπορούν να συγκροτήσουν σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης οι οποίες, λόγω της μικρής σοβαρότητας, έκτασης και διάρκειάς τους, δεν οδηγούν, σε δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις, σε μείωση ή αποκλεισμό. Εάν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να κάνει χρήση αυτής της δυνατότητας, η αρμόδια αρχή απευθύνει προειδοποίηση στον δικαιούχο, κοινοποιώντας στο δικαιούχο τη διαπίστωση του προβλήματος και την υποχρέωσή του να λάβει επανορθωτικά μέτρα. Σε περίπτωση που σε επακόλουθο έλεγχο διαπιστωθεί ότι δεν έχει επανορθωθεί η μη συμμόρφωση, εφαρμόζεται αναδρομικά η μείωση σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

Ωστόσο, οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που συνιστούν άμεσο κίνδυνο για τη δημόσια υγεία ή την υγεία των ζώων οδηγούν πάντοτε σε μείωση ή αποκλεισμό.

Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν στους δικαιούχους που λαμβάνουν για πρώτη φορά προειδοποίηση πρόσβαση κατά προτεραιότητα στο σύστημα παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

3. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης εκ προθέσεως, το ποσοστό μείωσης δεν είναι κατ' αρχήν μικρότερο του 20 %, μπορεί να φθάνει έως τον πλήρη αποκλεισμό από ένα ή περισσότερα καθεστώτα ενίσχυσης και μπορεί να εφαρμόζεται για ένα ή περισσότερα ημερολογιακά έτη.

4. Σε κάθε περίπτωση, το συνολικό ποσό των μειώσεων και αποκλεισμών για ένα ημερολογιακό έτος δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1.

Άρθρο 100

Ποσά που προκύπτουν από την πολλαπλή συμμόρφωση

Τα κράτη μέλη μπορούν να παρακρατούν το 25 % των ποσών που προκύπτουν από την επιβολή των μειώσεων και των αποκλεισμών που αναφέρονται στο άρθρο 99.

Άρθρο 101

Αρμοδιότητες της Επιτροπής όσον αφορά τον υπολογισμό και την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων

1. Για να εξασφαλιστεί η ορθή κατανομή των κονδυλίων στους δικαιούχους και η εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης κατά τρόπο αποδοτικό, συνεκτικό και χωρίς διακρίσεις, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 όσον αφορά:

- α) τη θέσπιση εναρμονισμένης βάσης για τον αναφερόμενο στο άρθρο 99 υπολογισμό των διοικητικών κυρώσεων λόγω μη τήρησης των κανόνων πολλαπλής συμμόρφωσης, λαμβανόμενων υπόψη των μειώσεων λόγω δημοσιονομικής πειθαρχίας·
- β) τους όρους για τον υπολογισμό και την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων λόγω μη τήρησης των κανόνων πολλαπλής συμμόρφωσης, μεταξύ άλλων και σε περίπτωση που η μη συμμόρφωση αποδίδεται άμεσα στον δικαιούχο.

2. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό λεπτομερών διαδικαστικών και τεχνικών κανόνων σχετικά με τον υπολογισμό και την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων που αναφέρονται στα άρθρα 97 έως 99, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τους δικαιούχους που αποτελούν ομάδα προσώπων σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 29 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Κοινοποίηση

Άρθρο 102

Κοινοποίηση πληροφοριών

1. Επιπλέον των διατάξεων που προβλέπονται στους τομεακούς κανονισμούς, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή τα ακόλουθα στοιχεία, δηλώσεις και έγγραφα:

- α) όσον αφορά τους διαπιστευμένους οργανισμούς πληρωμών και τους διαπιστευμένους οργανισμούς συντονισμού:

- i) την πράξη διαπίστευσής τους,
- ii) την ιδιότητά τους (διαπιστευμένος οργανισμός πληρωμών ή διαπιστευμένος οργανισμός συντονισμού),
- iii) ενδεχομένως, την ανάκληση της διαπίστευσής τους·
- β) όσον αφορά του οργανισμούς πιστοποίησης:
- i) την επωνυμία τους,
- ii) τη διεύθυνσή τους·
- γ) όσον αφορά τις δράσεις οι οποίες συνδέονται με τις πράξεις που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία:
- i) τις δηλώσεις δαπανών, που ισχύουν επίσης ως αιτήσεις πληρωμών, υπογεγραμμένες από το διαπιστευμένο οργανισμό πληρωμών ή το διαπιστευμένο οργανισμό συντονισμού και συνοδευόμενες από τα απαιτούμενα στοιχεία,
- ii) τις προβλέψεις των χρηματοδοτικών απαιτήσεών τους, όσον αφορά το ΕΓΤΕ και, στην περίπτωση του ΕΓΤΑΑ, την επικαιροποίηση των προβλέψεων για τις δηλώσεις δαπανών που πρόκειται να υποβληθούν στη διάρκεια του έτους και τις προβλέψεις για τις δηλώσεις δαπανών για το επόμενο οικονομικό έτος,
- iii) τη διαχειριστική δήλωση και τους ετήσιους λογαριασμούς των διαπιστευμένων οργανισμών πληρωμών,
- iv) ετήσια σύνοψη των αποτελεσμάτων όλων των διαθέσιμων λογιστικών ελέγχων και των ελέγχων που διενεργήθηκαν σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και τις λεπτομερείς διατάξεις που προβλέπονται στους οικείους τομεακούς κανόνες.

Οι ετήσιοι λογαριασμοί των διαπιστευμένων οργανισμών πληρωμών που καλύπτουν τις δαπάνες του ΕΓΤΑΑ υποβάλλονται στο επίπεδο του κάθε προγράμματος.

2. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν λεπτομερώς την Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση που αναφέρεται στο άρθρο 94 και τις λεπτομέρειες του συστήματος παροχής συμβουλών στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που αναφέρεται στον τίτλο III.

3. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν τακτικά την Επιτροπή για την εφαρμογή του ολοκληρωμένου συστήματος που αναφέρεται στον τίτλο V κεφάλαιο II. Η Επιτροπή διοργανώνει συνεδριάσεις ανταλλαγής απόψεων για το θέμα αυτό με τα κράτη μέλη.

Άρθρο 103

Εμπιστευτικότητα

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των στοιχείων που γνωστοποιούνται ή λαμβάνονται στο πλαίσιο των ενεργειών ελέγχου και εκκαθάρισης των λογαριασμών κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Οι κανόνες που θεσπίζονται στο άρθρο 8 του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 εφαρμόζονται επί των στοιχείων αυτών.

2. Με την επιφύλαξη των εθνικών διατάξεων που αφορούν δικαστικές διαδικασίες, τα στοιχεία που συλλέγονται κατά τη διάρκεια του ελέγχου που προβλέπεται στον τίτλο V κεφάλαιο III προστατεύονται από το επαγγελματικό απόρρητο. Οι εν λόγω πληροφορίες δεν επιτρέπεται να κοινοποιούνται σε οποιοδήποτε άλλο άτομο εκτός εκείνων τα οποία, λόγω των καθηκόντων τους στα κράτη μέλη ή στα όργανα της Ένωσης, απαιτείται να λάβουν γνώση αυτών με σκοπό την άσκηση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 104

Αρμοδιότητες της Επιτροπής

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κανόνων όσον αφορά:

- a) τη μορφή, το περιεχόμενο, τη συχνότητα, τις προθεσμίες και τους λεπτομερείς κανόνες σύμφωνα με τους οποίους διαβιβάζονται ή τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής:
- i) οι δηλώσεις δαπανών και οι καταστάσεις προβλεπόμενων δαπανών καθώς και οι ενημερώσεις τους, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων ειδικού προορισμού,
- ii) η διαχειριστική δήλωση και οι ετήσιοι λογαριασμοί των οργανισμών πληρωμών καθώς και τα αποτελέσματα όλων των διαθέσιμων λογιστικών ελέγχων και των ελέγχων που διενεργήθηκαν,
- iii) οι εκθέσεις πιστοποίησης των λογαριασμών,
- iv) τα στοιχεία ταυτότητας των διαπιστευμένων οργανισμών πληρωμών, των διαπιστευμένων οργανισμών συντονισμού και των οργανισμών πιστοποίησης,
- v) οι λεπτομερείς κανόνες συνυπολογισμού και πληρωμής των δαπανών που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία,
- vi) οι κοινοποιήσεις των δημοσιονομικών αναπροσαρμογών στις οποίες προβαίνουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των πράξεων ή προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και των ανακεφαλαιωτικών καταστάσεων των διαδικασιών ανάκτησης τις οποίες κινούν τα κράτη μέλη λόγω διαπίστωσης παρατυπιών,
- vii) τα στοιχεία σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 58·

β) τις λεπτομέρειες που διέπουν τις ανταλλαγές πληροφοριών και εγγράφων μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών και τη δημιουργία συστημάτων πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων του είδους, της μορφής και του περιεχομένου των δεδομένων που θα υφίστανται επεξεργασία από αυτά τα συστήματα και των αντίστοιχων κανόνων αποθήκευσής τους·

γ) την κοινοποίηση στην Επιτροπή, από τα κράτη μέλη, των πληροφοριών, των εγγράφων, των στατιστικών και των εκθέσεων καθώς και τις προθεσμίες και τους τρόπους κοινοποίησης των στοιχείων αυτών.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 116 παράγραφος 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Χρήση του ευρώ

Άρθρο 105

Γενικές αρχές

1. Τα ποσά που εμφανίζονται στις αποφάσεις της Επιτροπής για την έγκριση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, τα ποσά των υποχρεώσεων και των πληρωμών της Επιτροπής καθώς και τα ποσά των βεβαιωμένων ή πιστοποιημένων δαπανών και των δηλώσεων δαπανών των κρατών μελών εκφράζονται και καταβάλλονται σε ευρώ.

2. Οι τιμές και τα ποσά που καθορίζονται στην τομεακή γεωργική νομοθεσία εκφράζονται σε ευρώ.

Χορηγούνται ή εισπράττονται σε ευρώ στα κράτη μέλη τα οποία έχουν υιοθετήσει το ευρώ και σε εθνικό νόμισμα στα υπόλοιπα κράτη μέλη.

Άρθρο 106

Συναλλαγματική ισοτιμία και γενεσιουργός αιτία

1. Οι τιμές και τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 105 παράγραφος 2 στα κράτη μέλη τα οποία δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ μετατρέπονται στο εθνικό τους νόμισμα βάσει συναλλαγματικής ισοτιμίας.

2. Η γενεσιουργός αιτία για την συναλλαγματική ισοτιμία είναι:

- α) η εκτέλεση των τελωνειακών διατυπώσεων εισαγωγής ή εξαγωγής, όσον αφορά τα ποσά που εισπράττονται ή χορηγούνται στις συναλλαγές με τις τρίτες χώρες,
- β) το γεγονός με το οποίο επιτυγχάνεται ο οικονομικός στόχος της πράξης, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.

3. Όταν μια άμεση ενίσχυση βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 καταβάλλεται σε δικαιούχο σε άλλο νόμισμα πλην του ευρώ, τα κράτη μέλη μετατρέπουν στο εθνικό νόμισμα το εκφρασμένο σε ευρώ ποσό της ενίσχυσης, με βάση την τελευταία ισοτιμία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας πριν από την 1η Οκτωβρίου του έτους για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, σε δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις, να πραγματοποιήσουν τη μετατροπή βάσει του μέσου όρου των ισοτιμιών της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας κατά τη διάρκεια του μήνα που προηγείται της 1ης Οκτωβρίου του έτους για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση. Τα κράτη μέλη που επιλέγουν τη δυνατότητα αυτή ορίζουν και δημοσιεύουν τον μέσο όρο αυτό πριν από την 1η Δεκεμβρίου του εν λόγω έτους.

4. Όσον αφορά το ΕΓΤΕ, κατά την κατάρτιση των δηλώσεων δαπανών τα κράτη μέλη που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ εφαρμόζουν την ίδια συναλλαγματική ισοτιμία με εκείνη την οποία χρησιμοποίησαν όταν πραγματοποίησαν τις πληρωμές προς τους δικαιούχους ή όταν εισέπραξαν έσοδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου.

5. Για να προσδιοριστεί η γενεσιουργός αιτία που αναφέρεται στην παράγραφο 2 ή για να καθοριστεί για ειδικούς λόγους που

αφορούν την οργάνωση της αγοράς ή το εν λόγω ποσό, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 οι οποίες θα περιλαμβάνουν κανόνες για τις εν λόγω γενεσιουργούς αιτίες και τη συναλλαγματική ισοτιμία που πρέπει να χρησιμοποιείται. Η ειδική γενεσιουργός αιτία προσδιορίζεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) δυνατότητα ουσιαστικής εφαρμογής, το συντομότερο δυνατόν, των προσαρμογών των συναλλαγματικών ισοτιμιών·
- β) ομοιότητα των γενεσιουργών αιτιών για ανάλογες πράξεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της οργάνωσης της αγοράς,
- γ) συνοχή μεταξύ των γενεσιουργών αιτιών για τις διάφορες τιμές και ποσά που αφορούν την οργάνωση της αγοράς,
- δ) πρακτική δυνατότητα και αποτελεσματικότητα των ελέγχων εφαρμογής των κατάλληλων συναλλαγματικών ισοτιμιών.

6. Για να μην εφαρμόζουν τα κράτη μέλη που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ διαφορετικές συναλλαγματικές ισοτιμίες αφενός κατά τη λογιστική εγγραφή των εσόδων που εισπράττουν ή των ενισχύσεων που καταβάλλονται στους δικαιούχους σε νόμισμα άλλο πλην του ευρώ και αφετέρου κατά την κατάρτιση των δηλώσεων δαπανών των οργανισμών πληρωμών, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 οι οποίες θα περιλαμβάνουν κανόνες σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που εφαρμόζεται για την κατάρτιση των δηλώσεων δαπανών και την εγγραφή των πράξεων δημόσιας αποθεματοποίησης στους λογαριασμούς του οργανισμού πληρωμών.

Άρθρο 107

Μέτρα διασφάλισης και παρεκκλίσεις

1. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη διασφάλιση της εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας εάν νομισματικές πρακτικές εξαιρετικού χαρακτήρα που συνδέονται με το εθνικό νόμισμα θα μπορούσαν να τη θέσουν σε κίνδυνο. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις μπορούν να παρεκκλίνουν από τους υφιστάμενους κανόνες μόνο κατά την απολύτως αναγκαία χρονική περίοδο.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 116 παράγραφος 3.

Τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο κοινοποιούνται αμέσως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και στα κράτη μέλη.

2. Σε περίπτωση που νομισματικές πρακτικές εξαιρετικού χαρακτήρα που συνδέονται με το εθνικό νόμισμα ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 115 για να προβλεφθεί παρέκκλιση από το παρόν τμήμα, ιδίως στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν μια χώρα ακολουθεί ασυνήθεις συναλλαγματικές πρακτικές, όπως την εφαρμογή πολλαπλών συναλλαγματικών ισοτιμιών, ή εφαρμόζει συμφωνίες αντιπραγματισμού,
- β) όταν κάποιες χώρες έχουν νόμισμα το οποίο δεν έχει εισαχθεί στις επίσημες αγορές συναλλάγματος ή των οποίων η εξέλιξη ενδέχεται να προκαλέσει στρεβλώσεις στις συναλλαγές.

Άρθρο 108

Χρήση του ευρώ από τα κράτη μέλη που δεν το έχουν υιοθετήσει

1. Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος που δεν έχει υιοθετήσει το ευρώ αποφασίζει να καταβάλει τις δαπάνες που απορρέουν από την τομεακή γεωργική νομοθεσία σε ευρώ και όχι στο εθνικό του νόμισμα, το κράτος μέλος λαμβάνει μέτρα ώστε η χρησιμοποίηση του ευρώ να μην παρέχει συστηματικά πλεονεκτήματα σε σύγκριση με τη χρησιμοποίηση του εθνικού νομίσματος.

2. Το κράτος μέλος κοινοποιεί τα σχεδιαζόμενα μέτρα στην Επιτροπή πριν να τεθούν σε ισχύ. Τα μέτρα δεν θα εφαρμόζονται ενόσω το κράτος μέλος δεν έχει λάβει την έγκριση της Επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Εκθέσεις και αξιολόγηση

Άρθρο 109

Ετήσια δημοσιονομική έκθεση

Πριν από το τέλος του Σεπτεμβρίου του έτους που ακολουθεί κάθε οικονομικό έτος, η Επιτροπή συντάσσει δημοσιονομική έκθεση σχετικά με τη διαχείριση των ταμείων κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος και την υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Άρθρο 110

Παρακολούθηση και αξιολόγηση της ΚΓΠ

1. Καθορίζεται κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης με στόχο τη μέτρηση της απόδοσης της ΚΓΠ και ιδίως:

- α) των άμεσων ενισχύσεων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013
- β) των μέτρων στήριξης της αγοράς που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013
- γ) των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και,
- δ) των διατάξεων του παρόντος κανονισμού.

Η Επιτροπή παρακολουθεί την εφαρμογή αυτών των μέτρων με βάση εκθέσεις που συντάσσουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις των κανονισμών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο. Η Επιτροπή συντάσσει πολυετές σχέδιο αξιολόγησης με περιοδικές αξιολογήσεις συγκεκριμένων μέσων τις οποίες θα διεξάγει η ίδια.

Για να εξασφαλιστεί αποτελεσματική μέτρηση της απόδοσης, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 σχετικά με το περιεχόμενο και τη δημιουργία του πλαισίου.

2. Η απόδοση των μέτρων της ΚΓΠ που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υπολογίζεται σε σχέση με τους ακόλουθους στόχους:

- α) τη βιώσιμη παραγωγή τροφίμων, με έμφαση στο γεωργικό εισόδημα, τη γεωργική παραγωγικότητα και τη σταθερότητα των τιμών·

β) τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και τη δράση για την κλιματική αλλαγή, με έμφαση στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, τη βιοποικιλότητα, το έδαφος και τα ύδατα·

γ) την ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη, με έμφαση στην αγροτική απασχόληση, την οικονομική ανάπτυξη και τη φτώχεια στις αγροτικές περιοχές.

Η Επιτροπή καθορίζει, με εκτελεστικές πράξεις, τη δέσμη δεικτών ειδικά για τους στόχους που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 116 παράγραφος 3.

Οι δείκτες συνδέονται με τη διάρθρωση και τους στόχους της πολιτικής και επιτρέπουν την αξιολόγηση της προόδου, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της πολιτικής σε σχέση με τους εν λόγω στόχους.

3. Το πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης απηχεί τη διάρθρωση της ΚΓΠ ως εξής:

- α) για τις άμεσες ενισχύσεις που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 τα μέτρα στήριξης της αγοράς που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 και τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή παρακολουθεί τις πράξεις αυτές βάσει εκθέσεων των κρατών μελών σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζονται στους εν λόγω κανονισμούς. Η Επιτροπή καταρτίζει πολυετές σχέδιο αξιολόγησης με περιοδικές αξιολογήσεις των διάφορων πράξεων που θα πρέπει να διενεργούνται υπό την ευθύνη της Επιτροπής. Οι αξιολογήσεις διενεργούνται εγκαίρως από ανεξάρτητους αξιολογητές·
- β) η παρακολούθηση και αξιολόγηση των παρεμβάσεων στο πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης θα διενεργούνται σύμφωνα με τα άρθρα 67 έως 79 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013

Η Επιτροπή μεριμνά ώστε ο συνδυασμένος αντίκτυπος όλων των μέσων της ΚΓΠ κατά την παράγραφο 1 να μετράται και να εκτιμάται σε σχέση με τους κοινούς στόχους της παραγράφου 2. Η απόδοση της ΚΓΠ όσον αφορά την υλοποίηση των κοινών στόχων της μετράται και εκτιμάται βάσει κοινών δεικτών αντίκτυπου και όσον αφορά την υλοποίηση των υποκειμένων ειδικών στόχων βάσει δεικτών αποτελεσμάτων. Με βάση τα στοιχεία που περιέχονται στις αξιολογήσεις της ΚΓΠ, περιλαμβανομένων των αξιολογήσεων των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, καθώς και άλλες σχετικές πηγές πληροφοριών, η Επιτροπή καταρτίζει εκθέσεις σχετικά με τη μέτρηση και εκτίμηση της κοινής απόδοσης όλων των μέσων της ΚΓΠ.

4. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των σχετικών μέτρων. Αν είναι δυνατό, οι πληροφορίες αυτές βασίζονται σε καθιερωμένες πηγές δεδομένων, όπως το Δίκτυο Γεωργικής Λογιστικής Πληροφόρησης και η Eurostat.

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες σε δεδομένα και τις συνέργειες μεταξύ δυνητικών πηγών δεδομένων και ιδίως τη χρήση τους για στατιστικούς σκοπούς όταν ενδείκνυται.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κανόνων για τις πληροφορίες που πρέπει να αποστέλλουν τα κράτη μέλη, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης αποφυγής οποιοδήποτε περιττού διοικητικού φόρτου, καθώς και κανόνων για τις ανάγκες σε δεδομένα και τις συνέργειες μεταξύ δυνητικών πηγών δεδομένων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 116 παράγραφος 3.

5. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018 μια πρώτη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, η οποία θα περιλαμβάνει τα πρώτα αποτελέσματα όσον αφορά την απόδοση της ΚΓΠ. Μια δεύτερη έκθεση, που θα περιλαμβάνει εκτίμηση της απόδοσης της ΚΓΠ, υποβάλλεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

ΚΕΦΆΛΛΑΙΟ IV

Διαφάνεια

Άρθρο 111

Δημοσιοποίηση των δικαιούχων

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την ετήσια εκ των υστέρων δημοσιοποίηση των δικαιούχων των ταμείων. Η δημοσιοποίηση περιλαμβάνει:

- α) με την επιφύλαξη του άρθρου 112 πρώτο εδάφιο του παρόντος κανονισμού, το όνομα του δικαιούχου, ως εξής:
 - i) το ονοματεπώνυμο, στην περίπτωση που είναι φυσικό πρόσωπο·
 - ii) την πλήρη εταιρική επωνυμία όπως έχει καταχωριστεί, στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι νομικό πρόσωπο με αυτόνομη νομική προσωπικότητα, σύμφωνα με τη νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους·
 - iii) την πλήρη επωνυμία της ένωσης όπως έχει καταχωρηθεί ή την επίσημως αναγνωρισμένη επωνυμία, στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι ένωση χωρίς δική της νομική προσωπικότητα·
- β) τον δήμο στον οποίο κατοικεί ή είναι εγγεγραμμένος ο δικαιούχος και, εφόσον υπάρχει, τον ταχυδρομικό κώδικα ή το μέρος του ταχυδρομικού κώδικα που προσδιορίζει τον δήμο·
- γ) τα ποσά των ενισχύσεων που αντιστοιχούν σε κάθε χρηματοδοτούμενο από τα ταμεία μέτρο τα οποία έλαβε κάθε δικαιούχος κατά το αντίστοιχο οικονομικό έτος·
- δ) τη φύση και την περιγραφή των χρηματοδοτούμενων από ένα εκ των ταμείων μέτρων στο πλαίσιο των οποίων χορηγήθηκε η αναφερόμενη στο στοιχείο γ) ενίσχυση.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο διατίθενται σε έναν ιστότοπο ανά κράτος μέλος. Παραμένουν διαθέσιμες επί μια διετία από την ημερομηνία της αρχικής δημοσίευσής.

2. Όσον αφορά τις ενισχύσεις που αντιστοιχούν σε χρηματοδοτούμενα από το ΕΓΤΑΑ μέτρα, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1

πρώτο εδάφιο στοιχείο γ), τα προς δημοσιοποίηση ποσά αντιστοιχούν στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένης της ενωσιακής και της εθνικής συνεισφοράς.

Άρθρο 112

Κατώτατο όριο

Τα κράτη μέλη δεν δημοσιοποιούν το όνομα του δικαιούχου όπως προβλέπει στο άρθρο 111 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) για τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το σύστημα για τους μικροκαλλιεργητές που προβλέπεται στον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 εφόσον το ποσό της ενίσχυσης που έλαβε ο δικαιούχος εντός ενός έτους είναι ίσο ή μικρότερο από το ποσό που ορίζει το κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο ή το άρθρο 49 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του εν λόγω κανονισμού·
- β) για τα κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν το σύστημα για τους μικροκαλλιεργητές που προβλέπεται στον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης που έλαβε ο δικαιούχος εντός ενός έτους είναι ίσο ή μικρότερο από 1 250 EUR.

Στην περίπτωση που καλύπτεται από το πρώτο εδάφιο στοιχείο α), τα ποσά που καθορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 63 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και κοινοποιούνται στην Επιτροπή δυνάμει του εν λόγω κανονισμού δημοσιοποιούνται από την Επιτροπή σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 114.

Στις περιπτώσεις που εφαρμόζεται το πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 111 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία β), γ) και δ) και ο δικαιούχος ταυτοποιείται με έναν κωδικό. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν τη μορφή του εν λόγω κωδικού.

Άρθρο 113

Ενημέρωση των δικαιούχων

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν τους δικαιούχους ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 111 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ένωσης και των κρατών μελών προς τον σκοπό της διαφύλαξης των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 95/46/EK, όσον αφορά τα προσωπικά δεδομένα, τα κράτη μέλη ενημερώνουν τους δικαιούχους για τα δικαιώματά τους σύμφωνα με τους κανόνες προστασίας δεδομένων και για τις ισχύουσες διαδικασίες για την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων.

Άρθρο 114

Αρμοδιότητες της Επιτροπής

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κανόνων σχετικά με:

- α) τη μορφή, συμπεριλαμβανόμενου του τρόπου παρουσίασης ανά μέτρο, και το χρονοδιάγραμμα της δημοσιοποίησης, που προβλέπονται στα άρθρα 111 και 112·
- β) την ενιαία εφαρμογή του άρθρου 113·

γ) τη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 116 παράγραφος 3.

ΤΙΤΛΟΣ VIII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 115

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στα άρθρα 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 και 120 ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στα άρθρα 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110, και 120 ανατίθεται στην Επιτροπή για χρονική περίοδο επτά ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με την ανάθεση αρμοδιοτήτων το αργότερο εννέα μήνες πριν από το πέρας της επταετίας. Η ανάθεση αρμοδιοτήτων παρατείνεται σιωπηρά για περιόδους ίσης διάρκειας, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο αντιτεθεί στην εν λόγω παράταση το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη κάθε περιόδου.

3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στα άρθρα 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110, και 120 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης επιφέρει τη λήξη της ανάθεσης των αρμοδιοτήτων που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Η ανάκληση παράγει αποτελέσματα από την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν επηρεάζει την εγκυρότητα καμίας από τις ισχύουσες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις.

4. Μόλις εκδίδει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

5. Κάθε κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με τα άρθρα 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 και 120 αρχίζει να ισχύει μόνο αν δεν έχουν αντιταχθεί σε αυτή ούτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν από την παρέλευση εν λόγω χρονικού διαστήματος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν σκοπεύουν να προβάλουν αντίρρηση. Η ανωτέρω προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 116

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή γεωργικών ταμείων. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Για τους σκοπούς των άρθρων 15, 58, 62, 63, 64, 65, 66, 75, 77, 78, 89, 90, 96, 101 και 104, όσον αφορά ζητήματα που σχετίζονται με τις άμεσες ενισχύσεις, την αγροτική ανάπτυξη ή την κοινή οργάνωση των αγορών, η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή γεωργικών ταμείων, την επιτροπή άμεσων ενισχύσεων, την επιτροπή αγροτικής ανάπτυξης και/ή την επιτροπή για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών που συνιστώνται με τον παρόντα κανονισμό, τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 αντιστοίχως. Πρόκειται για επιτροπές κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Σε περίπτωση πράξεων αναφερόμενων στο άρθρο 8, εάν η επιτροπή δεν εκφέρει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 117

Επεξεργασία και προστασία των προσωπικών δεδομένων

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συλλέγουν προσωπικά δεδομένα για τον σκοπό της εκπλήρωσης των αντίστοιχων υποχρεώσεων τους όσον αφορά τη διαχείριση, τον έλεγχο, τον λογιστικό έλεγχο, καθώς και την παρακολούθηση και αξιολόγηση δυνάμει του παρόντος κανονισμού, ιδίως δε των υποχρεώσεων που καθορίζονται στον τίτλο II κεφάλαιο II, στον τίτλο III, στον τίτλο IV κεφάλαια III και IV, στους τίτλους V και VI και στον τίτλο VII κεφάλαιο III, καθώς και για στατιστικούς λόγους, και δεν επεξεργάζονται τα δεδομένα αυτά κατά τρόπο ασύμβατο προς τον σκοπό αυτόν.

2. Κατά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για σκοπούς παρακολούθησης και αξιολόγησης δυνάμει του τίτλου VII κεφάλαιο III, καθώς και για στατιστικούς λόγους, τα δεδομένα καθίστανται ανώνυμα και υφίστανται επεξεργασία μόνον σε συγκεντρωτική μορφή.

3. Τα προσωπικά δεδομένα υφίστανται επεξεργασία σύμφωνα με τους κανόνες της οδηγίας 95/46/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Ειδικότερα, τα δεδομένα αυτά δεν αποθηκεύονται σε μορφή η οποία επιτρέπει την ταυτοποίηση των οικείων προσώπων για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από το απαραίτητο για τους σκοπούς για τους οποίους συλλέχθηκαν ή για τους οποίους υφίστανται περαιτέρω επεξεργασία, λαμβανομένων υπόψη των ελάχιστων περιόδων διατήρησης που καθορίζονται στις κείμενες διατάξεις του εθνικού και του ενωσιακού δικαίου.

4. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν τους ενδιαφερομένους ότι τα προσωπικά δεδομένα τους μπορούν να υποστούν επεξεργασία από εθνικούς και ενωσιακούς φορείς σύμφωνα με την παράγραφο 1 και ότι, στο πλαίσιο αυτό, απολαύουν των δικαιωμάτων που καθορίζονται στους περί προστασίας των δεδομένων κανόνες της οδηγίας 95/46/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 αντιστοίχως.

5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των άρθρων 111 έως 114.

Άρθρο 118**Επίπεδο εφαρμογής**

Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή προγραμμάτων και την εκπλήρωση των καθηκόντων τους στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού στο επίπεδο που θεωρούν κατάλληλο, σύμφωνα με το θεσμικό, νομικό και οικονομικό πλαίσιο εκάστου κράτους μέλους και υπό την προϋπόθεση της τήρησης του παρόντος κανονισμού και των σχετικών ενωσιακών κανόνων.

Άρθρο 119**Κατάργηση**

1. Οι κανονισμοί (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 καταργούνται.

Ωστόσο, το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και οι σχετικοί εκτελεστικοί κανόνες παραμένουν σε εφαρμογή έως την 31η Δεκεμβρίου 2014.

2. Οι παραπομπές στους κανονισμούς που καταργούνται νοούνται ως αναφορές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος III.

Άρθρο 120**Μεταβατικά μέτρα**

Για να εξασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση από τις ρυθμίσεις των καταργούμενων κανονισμών που αναφέρονται στο άρθρο 118

προς εκείνες του παρόντος κανονισμού, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 115 για τις περιπτώσεις για τις οποίες μπορούν να υπάρξουν παρεκκλίσεις από τους κανόνες του παρόντος κανονισμού ή προσηκόνουσες στους κανόνες αυτούς.

Άρθρο 121**Έναρξη ισχύος και εφαρμογή**

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

2. Ωστόσο, οι ακόλουθες διατάξεις εφαρμόζονται από τις κάτωθι αναφερόμενες ημερομηνίες:

α) τα άρθρα 7, 8, 16, 25, 26 και 43 από τις 16 Οκτωβρίου 2013·

β) τα άρθρα 18 και 40, για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται, από τις 16 Οκτωβρίου 2013·

γ) το άρθρο 52 από την 1η Ιανουαρίου 2015.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. JUKNA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΜΕΤΡΙΑΣΜΟ ΤΗΣ, ΤΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΤΟ ΆΡΘΡΟ 12 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3 ΣΤΟΙΧΕΙΟ Δ)

Για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό της:

- Στοιχεία για τις ενδεχόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στις σχετικές περιοχές και για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τις σχετικές γεωργικές πρακτικές, καθώς και για τη συμβολή του γεωργικού τομέα στον μετριασμό μέσω βελτιωμένων γεωργικών και γεωργοοικονομικών πρακτικών και μέσω της ανάπτυξης έργων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στην εκμετάλλευση.
- Στοιχεία που βοηθούν τους γεωργούς να προγραμματίζουν τις επενδύσεις τους στη θωράκιση των γεωργικών συστημάτων τους έναντι της αλλαγής του κλίματος με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και να γνωρίζουν ποιους πόρους της Ένωσης μπορούν να χρησιμοποιούν για τον σκοπό αυτό· ειδικότερα, στοιχεία για την προσαρμογή των γεωργικών γαιών στις κλιματικές διακυμάνσεις και στις μακροπρόθεσμες μεταβολές, καθώς και στοιχεία για την υιοθέτηση πρακτικών γεωπονικών μέτρων για την αύξηση της ανθεκτικότητας των γεωργικών συστημάτων στις πλημμύρες και στις ξηρασίες και πληροφορίες για τη βελτίωση των επιπέδων του άνθρακα στο έδαφος στον μέγιστο δυνατό βαθμό.

Για τη βιοποικιλότητα:

- Στοιχεία για τη θετική σχέση μεταξύ βιοποικιλότητας και ανθεκτικότητας των αγροοικοσυστημάτων, την εξάπλωση του κινδύνου και τη σχέση μεταξύ μονοκαλλιεργειών και πιθανότητας αποτυχίας/ζημίας της καλλιέργειας από ζιζάνια και ακραία κλιματικά φαινόμενα.
- Στοιχεία σχετικά με την καλύτερη δυνατή πρόληψη της εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών και τους λόγους για τους οποίους αυτό είναι σημαντικό για την αποτελεσματική λειτουργία του οικοσυστήματος και την ανθεκτικότητά του έναντι της κλιματικής αλλαγής, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων για την πρόσβαση στη χρηματοδότηση προγραμμάτων εκρίζωσης, εφόσον συνεπάγονται πρόσθετο κόστος.

Για την προστασία των υδάτων:

- Στοιχεία σχετικά με βιώσιμα και χαμηλής κατανάλωσης αρδευτικά συστήματα και σχετικά με τον τρόπο βελτιστοποίησης των τροφοδοτούμενων με όμβρια ύδατα συστημάτων με στόχο την ενθάρρυνση της αποδοτικής χρήσης των υδάτων.
- Στοιχεία για τη μείωση της χρήσης των υδάτων στη γεωργία, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής των καλλιεργειών, για τη βελτίωση του χούμου με στόχο τη μεγαλύτερη συγκράτηση των υδάτων και για τη μείωση των αρδευτικών αναγκών.

Γενικά

- Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, κατάρτιση και ανάπτυξη ικανοτήτων (εφαρμοστέα στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, τη βιοποικιλότητα και την προστασία των υδάτων, ως αναφέρονται στο παρόν παράρτημα).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΆΡΘΡΟ 93

ΚΑΔ: Κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης

ΚΓΠΚ: Πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση

Τομέας	Κύριο θέμα	Απαιτήσεις και πρότυπα		
Περιβάλλον, κλιματική αλλαγή και καλή γεωργική κατάσταση των εκτάσεων	Υδατα	ΚΑΔ 1	Οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1991, για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης (ΕΕ L 375 της 31.12.1991, σ. 1)	Άρθρα 4 και 5
		ΚΓΠΚ 1	Δημιουργία ζωνών ανάσχεσης κατά μήκος υδατορρευμάτων ⁽¹⁾	
		ΚΓΠΚ 2	Τήρηση των διαδικασιών έγκρισης για τη χρήση υδάτων για άρδευση, εφόσον προβλέπεται	
		ΚΓΠΚ 3	Προστασία των υπογείων υδάτων από τη ρύπανση: απαγόρευση της απευθείας απόρριψης στα υπόγεια ύδατα και μέτρα για την πρόληψη της έμμεσης ρύπανσης των υπογείων υδάτων μέσω της απόρριψης επικίνδυνων ουσιών στο έδαφος και της διήθησής τους μέσω του εδάφους, όπως παρατίθενται στο παράρτημα της οδηγίας 80/68/ΕΟΚ στην έκδοσή της που βρίσκεται σε ισχύ κατά την τελευταία ημέρα ισχύος της, όσον αφορά τη γεωργική δραστηριότητα	
	Έδαφος και αποθήκευση άνθρακα	ΚΓΠΚ 4	Ελάχιστη εδαφοκάλυψη	
		ΚΓΠΚ 5	Ελάχιστη διαχείριση γαιών που λαμβάνει υπόψη τις ειδικές συνθήκες της τοποθεσίας με σκοπό τον περιορισμό της διάβρωσης	
		ΚΓΠΚ 6	Διατήρηση των επιπέδων της οργανικής ύλης του εδάφους μέσω κατάλληλων πρακτικών, συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης της καύσης υπολειμμάτων καλλιεργειών, εκτός αν γίνεται για λόγους φυτοπροστασίας ⁽²⁾	
	Βιοποικιλότητα	ΚΑΔ 2	Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7).	Άρθρο 3 παράγραφος 1 και παράγραφος 2 στοιχείο β), άρθρο 4 παράγραφοι 1, 2 και 4
		ΚΑΔ 3	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7)	Άρθρο 6 παράγραφοι 1 και 2
	Τοπίο, στοιχειώδες επίπεδο συντήρησης	GAEC 7	Διατήρηση των χαρακτηριστικών του τοπίου, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των φυτικών φρακτών, λιμνών, τάφρων, δενδροστοιχιών, ομαδικών ή μεμονωμένων, παρυφών αγρών και αναβαθμίδων, συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης της κοπής φυτικών φρακτών και δένδρων κατά την περίοδο αναπαραγωγής και εξάρτησης των πτηνών, και, προαιρετικά, μέτρα για την αποφυγή χωροκατακτητικών φυτικών ειδών	
Δημόσια υγεία και υγεία των ζώων και των φυτών	Ασφάλεια τροφίμων	ΚΑΔ 4	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1)	Άρθρα 14 και 15, άρθρο 17 παράγραφος 1 ⁽³⁾ και άρθρα 18, 19 και 20

Τομέας	Κύριο θέμα	Απαιτήσεις και πρότυπα		
		ΚΑΔ 5	Οδηγία 96/22/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1996, για την απαγόρευση της χρησιμοποίησης ορισμένων ουσιών με ορμονική ή θυρεοστατική δράση και των β-ανταγωνιστικών ουσιών στη ζωική παραγωγή για κερδοσκοπικούς λόγους και για την κατάργηση των οδηγιών 81/602/ΕΟΚ, 88/146/ΕΟΚ και 88/299/ΕΟΚ (ΕΕ L 125 της 23.5.1996, σ. 3)	Άρθρο 3 στοιχεία α), β), δ) και ε), και άρθρα 4, 5 και 7
	Ταυτοποίηση και καταγραφή των ζώων	ΚΑΔ 6	Οδηγία 2008/71/ΕΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2008, για την αναγνώριση και την καταγραφή των χοίρων (ΕΕ L 213 της 8.8.2008, σ. 31)	Άρθρα 3, 4 και 5
ΚΑΔ 7		Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2000, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 820/97 (ΕΕ L 204 της 11.8.2000, σ. 1)	Άρθρα 4 και 7	
ΚΑΔ 8		Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2003, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και των οδηγιών 92/102/ΕΟΚ και 64/432/ΕΟΚ (ΕΕ L 5 της 9.1.2004, σ. 8).	Άρθρα 3, 4 και 5	
	Ασθένειες των ζώων	ΚΑΔ 9	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ορισμένων μεταδοτικών σπογγωδών εγκεφαλοπαθειών (ΕΕ L 147 της 31.5.2001, σ. 1)	Άρθρα 7, 11, 12, 13 και 15
	Φυτοπροστατευτικά προϊόντα	ΚΑΔ 10	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 1)	Άρθρο 55 πρώτη και δεύτερη περίοδος
Καλή μεταχείριση των ζώων	Καλή μεταχείριση των ζώων	ΚΑΔ 11	Οδηγία 2008/119/ΕΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τη θέσπιση στοιχειωδών κανόνων για την προστασία των μόσχων (ΕΕ L 10 της 15.1.2009, σ. 7)	Άρθρα 3 και 4
		ΚΑΔ 12	Οδηγία 2008/120/ΕΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τους στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των χοίρων (ΕΕ L 47 18.2.2009, σ. 5)	Άρθρα 3 και 4
		ΚΑΔ 13	Οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (ΕΕ L 221 της 8.8.1998, σ. 23)	Άρθρο 4

(1) Τόσο εντός όσο και εκτός των ευάλωτων περιοχών που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, οι ζώνες ανάσχεσης για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση πρέπει να τηρούν τουλάχιστον τις απαιτήσεις σχετικά με τους όρους για τη διασπορά λπασμάτων στο έδαφος κοντά σε υδατορρέυματα που αναφέρονται στο παράρτημα II στοιχείο Α παράγραφος 4 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ και πρέπει να εφαρμόζονται σύμφωνα με τα προγράμματα δράσης των κρατών μελών που καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ.

(2) Η απαίτηση αυτή μπορεί να περιοριστεί σε γενική απαγόρευση της καύσης υπολειμμάτων καλλιεργειών, αλλά τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να θεσπίσουν περαιτέρω απαιτήσεις.

(3) Όπως εφαρμόζεται ιδίως με:

— το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 470/2009 και το παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 37/2010,

— τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 852/2004: άρθρο 4 παράγραφος 1 και παράρτημα Ι μέρος Α τίτλος ΙΙ παράγραφος 4 στοιχεία ζ), η) και ι), παράγραφος 5 στοιχεία στ) και η) και παράγραφος 6· τίτλος ΙΙΙ παράγραφος 8 στοιχεία α), β), δ) και ε) και παράγραφος 9 στοιχεία α) και γ),

— τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 853/2004: το άρθρο 3 παράγραφος 1 και το παράρτημα ΙΙΙ τμήμα ΙΧ κεφάλαιο 1 τίτλος Ι παράγραφος 1 στοιχεία β), γ), δ) και ε), τίτλος Ι παράγραφος στοιχείο α) σημεία i), ii), iii), στοιχείο β) σημεία i) και ii) και στοιχείο γ), τίτλος Ι παράγραφος 3, τίτλος Ι παράγραφος 4, τίτλος Ι παράγραφος 5, τίτλος ΙΙ ενότητα Α παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 και τίτλος ΙΙ ενότητα Β παράγραφος 1 στοιχεία α) και δ), παράγραφος 2 και παράγραφος 4 στοιχεία α) και β)· και παράρτημα ΙΙΙ τμήμα Χ κεφάλαιο 1 παράγραφος 1,

— τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 183/2005: άρθρο 5 παράγραφος 1 και παράρτημα Ι μέρος Α τίτλος Ι παράγραφος 4 στοιχεία ε) και ζ) και τίτλος ΙΙ παράγραφος 2 στοιχεία α), β) και ε)· άρθρο 5 παράγραφος 5· παράρτημα ΙΙΙ παράγραφοι 1 και 2· και άρθρο 5 παράγραφος 6, και

— τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005: άρθρο 18.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

1. Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 352/78

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 352/78	Παρών κανονισμός
Άρθρο 1	Άρθρο 43(1)(ε)
Άρθρο 2	Άρθρο 43(2)
Άρθρο 3	Άρθρο 46(1)
Άρθρο 4	—
Άρθρο 5	—
Άρθρο 6	—

2. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2799/98

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2799/98	Παρών κανονισμός
Άρθρο 1	—
Άρθρο 2	Άρθρα 105(2) και 106
Άρθρο 3	Άρθρο 106
Άρθρο 4	—
Άρθρο 5	—
Άρθρο 6	—
Άρθρο 7	Άρθρο 107
Άρθρο 8	Άρθρο 108
Άρθρο 9	—
Άρθρο 10	—
Άρθρο 11	—

3. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 814/2000

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 814/2000	Παρών κανονισμός
Άρθρο 1	Άρθρο 45(1)
Άρθρο 2	Άρθρο 45(2)
Άρθρο 3	—
Άρθρο 4	—
Άρθρο 5	—
Άρθρο 6	—
Άρθρο 7	—
Άρθρο 8	Άρθρο 45(5)
Άρθρο 9	—
Άρθρο 10	Άρθρα 45(4) και 116
Άρθρο 11	—

4. Κανονισμός(ΕΚ) αριθ. 1290/2005

Κανονισμός(ΕΚ) αριθ. 814/2005	Παρών κανονισμός
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 3
Άρθρο 3	Άρθρο 4
Άρθρο 4	Άρθρο 5
Άρθρο 5	Άρθρο 6
Άρθρο 6	Άρθρο 7
Άρθρο 7	Άρθρο 9
Άρθρο 8	Άρθρο 102
Άρθρο 9	Άρθρο 58
Άρθρο 10	Άρθρο 10
Άρθρο 11	Άρθρο 11
Άρθρο 12	Άρθρο 16
Άρθρο 13	Άρθρο 19
Άρθρο 14	Άρθρο 17
Άρθρο 15	Άρθρο 18
Άρθρο 16	Άρθρο 40
Άρθρο 17	Άρθρο 41(1)
Άρθρο 17α	Άρθρο 41(2)
Άρθρο 18	Άρθρο 24
Άρθρο 19	Άρθρο 27
Άρθρο 20	Άρθρο 28
Άρθρο 21	Άρθρο 29
Άρθρο 22	Άρθρο 32
Άρθρο 23	Άρθρο 33
Άρθρο 24	Άρθρο 34
Άρθρο 25	Άρθρο 35
Άρθρο 26	Άρθρο 36
Άρθρο 27	Άρθρο 41(1)
Άρθρο 27α	Άρθρο 41(2)
Άρθρο 28	Άρθρο 37
Άρθρο 29	Άρθρο 38
Άρθρο 30	Άρθρο 51
Άρθρο 31	Άρθρο 52
Άρθρο 32	Άρθρα 54 και 55
Άρθρο 33	Άρθρα 54 και 56
Άρθρο 34	Άρθρο 43

Κανονισμός(ΕΚ) αριθ. 814/2005	Παρών κανονισμός
Άρθρο 35	—
Άρθρο 36	Άρθρο 48
Άρθρο 37	Άρθρο 47
Άρθρο 38	—
Άρθρο 39	—
Άρθρο 40	—
Άρθρο 41	Άρθρο 116
Άρθρο 42	—
Άρθρο 43	Άρθρο 109
Άρθρο 44	Άρθρο 103
Άρθρο 44a	Άρθρο 113(1)
Άρθρο 45	Άρθρα 105(1) και 106(3) και (4)
Άρθρο 46	—
Άρθρο 47	Άρθρο 119
Άρθρο 48	Άρθρο 120
Άρθρο 49	Άρθρο 121

5. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 485/2008

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 485/2008	Παρών κανονισμός
Άρθρο 1	Άρθρο 79
Άρθρο 2	Άρθρο 80
Άρθρο 3	Άρθρο 81
Άρθρο 4	—
Άρθρο 5	Άρθρο 82(1), (2) και (3)
Άρθρο 6	Άρθρο 82(4)
Άρθρο 7	Άρθρο 83
Άρθρο 8	Άρθρο 103(2)
Άρθρο 9	Άρθρο 86
Άρθρο 10	Άρθρο 84
Άρθρο 11	Άρθρο 85
Άρθρο 12	Άρθρο 106(3)
Άρθρο 13	—
Άρθρο 14	—
Άρθρο 15	Άρθρο 87
Άρθρο 16	—
Άρθρο 17	—

Κοινή δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πολλαπλή συμμόρφωση

Το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καλούν την Επιτροπή να παρακολουθήσει τη μεταφορά και την εφαρμογή από τα κράτη μέλη της οδηγίας 2000/60/ΕΚ της 23ης Οκτωβρίου 2000 για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και της οδηγίας 2009/128/ΕΚ της 21ης Οκτωβρίου 2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό πλαισίου κοινοτικής δράσης με σκοπό την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να προτείνει, μετά την εφαρμογή των οδηγιών αυτών από όλα τα κράτη μέλη και τον προσδιορισμό των υποχρεώσεων που είναι άμεσα εφαρμόσιμες στους γεωργούς, νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση του συγκεκριμένου κανονισμού προκειμένου να περιληφθούν στο σύστημα πολλαπλής συμμόρφωσης τα σχετικά τμήματα της οδηγίας.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Δεκεμβρίου 2013

περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 42 και το άρθρο 43 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πράξη προσχώρησης του 1979 και ιδίως την παράγραφο 6 του πρωτοκόλλου αριθ. 4 για το βαμβάκι που προσαρτάται σε αυτήν,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽³⁾,

Αποφασίζοντας με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽⁴⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Η ΚΓΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020: η αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων όσον αφορά τη διατροφή, τους φυσικούς πόρους και το έδαφος» αναφέρονται οι πιθανές προκλήσεις, οι στόχοι και οι προσανατολισμοί για την κοινή γεωργική πολιτική («ΚΓΠ») μετά το 2013. Από τη συζήτηση για την ανακοίνωση αυτή προέκυψε ότι η ΚΓΠ θα πρέπει να μεταρρυθμισθεί από την 1η Ιανουαρίου 2014. Η μεταρρύθμιση θα πρέπει να καλύπτει όλα τις κύριες πράξεις της ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου ⁽⁵⁾. Λόγω του

εύρους της μεταρρύθμισης, είναι σκόπιμο να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009 και να αντικατασταθεί με νέο κείμενο. Η μεταρρύθμιση θα πρέπει επίσης να εξορθολογίσει και να απλουστεύσει τις οικείες διατάξεις.

(2) Μεταξύ των βασικών στόχων και απαιτήσεων της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ είναι η μείωση του διοικητικού φόρτου. Αυτό θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη στη διαμόρφωση των διατάξεων για το καθεστώς άμεσης στήριξης.

(3) Όλα τα βασικά στοιχεία που αφορούν την καταβολή της στήριξης από την Ένωση στους γεωργούς θα πρέπει να περιληφθούν στον παρόντα κανονισμό, ο οποίος θα πρέπει να καθορίζει και τους όρους πρόσβασης στις ενισχύσεις, που είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με τα βασικά στοιχεία.

(4) Είναι αναγκαίο να διευκρινισθεί ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾ και οι διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει αυτού εφαρμόζονται επί των μέτρων του παρόντος κανονισμού. Για λόγους συνοχής με άλλες νομοθετικές πράξεις σε σχέση με την ΚΓΠ, ορισμένοι κανόνες που προβλέπονται επί του παρόντος στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009, θεσπίζονται πλέον στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, συγκεκριμένα οι κανόνες για την εγγύηση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που ορίζουν οι διατάξεις για τις άμεσες ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων ελέγχων και της επιβολής διοικητικών μέτρων και διοικητικών ποινών στην περίπτωση μη συμμόρφωσης, κανόνες σχετικοί με την πολλαπλή συμμόρφωση, όπως οι κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης, η ορθή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση, η παρακολούθηση των αντίστοιχων μέτρων, και κανόνες σχετικοί με την πληρωμή προκαταβολών και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

(5) Για τη συμπλήρωση ή την τροποποίηση ορισμένων μη ουσιαστικών στοιχείων του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Έχει ιδιαίτερη σημασία να πραγματοποιεί η Επιτροπή τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομώνων. Η Επιτροπή, κατά την προετοιμασία και κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, θα πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 549 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽¹⁾ Γνώμη της 8ης Μαρτίου 2012 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ ΕΕ C 191, 29.6.2012, σ. 116 και ΕΕ C 44, 15.2.2013, σ. 159.

⁽³⁾ ΕΕ C 225, 27.7.2012, σ. 174.

⁽⁴⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2013 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου της 19ης Ιανουαρίου 2009 σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, (ΕΚ) αριθ. 247/2006, (ΕΚ) αριθ. 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 (ΕΕ L 30, 31.1.2009, σ. 16).

- (6) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να περιέχει κατάλογο των καθεστώτων στήριξης μέσω αμέσων ενισχύσεων που καλύπτει. Για να ληφθεί υπόψη η νέα νομοθεσία σχετικά με τα καθεστώτα στήριξης που ενδέχεται να θεσπισθεί μετά την έναρξη ισχύος του, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει ορισμένες πράξεις για την τροποποίηση του καταλόγου.
- (7) Χάριν ασφαλείας δικαίου, θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να εκδίδει ορισμένες πράξεις που θα καθορίζουν το πλαίσιο εντός του οποίου τα κράτη μέλη πρέπει να ορίζουν τα κριτήρια που οφείλουν να πληρούν οι γεωργοί, ώστε να κρίνεται ότι τήρησαν την υποχρέωση της διατήρησης της γεωργικής έκτασης σε κατάσταση κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια και τις ελάχιστες δραστηριότητες που πρέπει να ασκούνται σε εκτάσεις εκ φύσεως διατηρούμενες σε κατάσταση κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια καθώς και τα κριτήρια προσδιορισμού της επικράτησης αγρωστωδών και λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών καθώς και προσδιορισμού των καθιερωμένων τοπικών πρακτικών όσον αφορά τους μόνιμους βοσκότοπους και τους μόνιμους λειμώνες («μόνιμοι βοσκότοποι»).
- (8) Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα ποσά για τη χρηματοδότηση της ΚΓΠ τηρούν τα ετήσια ανώτατα όρια του άρθρου 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, θα πρέπει να γίνει προσαρμογή του επιπέδου άμεσες στήριξης για οποιοδήποτε ημερολογιακό έτος κατά το άρθρο 25 του εν λόγω κανονισμού. Για να συμβάλει στην επίτευξη της πλέον ισόρροπης κατανομής των ενισχύσεων σε μικρούς και μεγάλους δικαιούχους, η προσαρμογή των άμεσων ενισχύσεων θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο σε ενισχύσεις προς χορήγηση σε γεωργούς οι οποίες υπερβαίνουν τα 2 000 EUR κατά το αντίστοιχο ημερολογιακό έτος. Λαμβανομένων υπόψη των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων για γεωργούς στη Βουλγαρία, την Κροατία και τη Ρουμανία στο πλαίσιο εφαρμογής του μηχανισμού σταδιακής εισαγωγής στο σύνολο των άμεσων ενισχύσεων που χορηγούνται σε αυτά τα κράτη μέλη, το εν λόγω μέσο δημοσιονομικής πειθαρχίας θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία από την 1η Ιανουαρίου 2016 και στην Κροατία από την 1η Ιανουαρίου 2022. Χρειάζονται ειδικοί κανόνες όσον αφορά το εν λόγω μέσο δημοσιονομικής πειθαρχίας και ορισμένες άλλες διατάξεις στην περίπτωση νομικού προσώπου, ή ομάδας φυσικών ή νομικών προσώπων, όταν η εθνική νομοθεσία προβλέπει δικαιώματα και υποχρεώσεις των μελών συγκρίσιμα με εκείνα μεμονωμένων γεωργών με την ιδιότητα διαχειριστή εκμετάλλευσης με στόχο την ενίσχυση των γεωργικών δομών και την προώθηση της σύστασης των εν λόγω νομικών προσώπων ή ομάδων.
- (9) Για μια ορθή εφαρμογή της προσαρμογής των άμεσων ενισχύσεων σε σχέση με τη δημοσιονομική πειθαρχία, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τη βάση υπολογισμού των μειώσεων που εφαρμόζονται στους γεωργούς τα κράτη μέλη σύμφωνα με την εφαρμογή της δημοσιονομικής πειθαρχίας.
- (10) Η πείρα από την εφαρμογή των διάφορων καθεστώτων στήριξης σε γεωργούς κατέδειξε ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, η στήριξη χορηγήθηκε σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα των οποίων ο επιχειρηματικός στόχος δεν αφορά καθόλου ή μόνο οριακά την άσκηση γεωργικής δραστηριότητας. Για μια καλύτερα στοχοθετημένη στήριξη, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να χορηγούν άμεσες ενισχύσεις σε ορισμένα φυσικά και νομικά πρόσωπα, εκτός εάν αυτά μπορούν να αποδείξουν ότι η γεωργική τους δραστηριότητα δεν είναι οριακή. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν επίσης τη δυνατότητα να μην χορηγούν άμεσες ενισχύσεις σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα των οποίων η γεωργική δραστηριότητα είναι οριακή. Ωστόσο, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να χορηγούν άμεσες ενισχύσεις σε μικροκαλλιεργητές μερικής απασχόλησης διότι αυτοί συμβάλλουν άμεσα στη ζωτικότητα των αγροτικών περιοχών. Επίσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφεύγουν να χορηγούν άμεσες ενισχύσεις σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα των οποίων οι γεωργικές εκτάσεις είναι κυρίως εκ φύσεως διατηρούμενες σε κατάσταση κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια και οι οποίοι δεν ασκούν κάποια ελάχιστη δραστηριότητα.
- (11) Για να προστατευθούν τα δικαιώματα των γεωργών, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει ορισμένες πράξεις για τη θέσπιση κριτηρίων για τον καθορισμό των περιπτώσεων στις οποίες οι γεωργικές εκτάσεις των γεωργών πρέπει να θεωρούνται ως κυρίως εκ φύσεως διατηρούμενες σε κατάσταση κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια, τα κριτήρια για τον καθορισμό της διάκρισης μεταξύ των εσόδων από γεωργικές και από μη γεωργικές δραστηριότητες και του ποσού των άμεσων ενισχύσεων σε συνάρτηση με την εφαρμογή του κριτηρίου της οριακής δραστηριότητας, και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι γεωργοί ώστε να αποδείξουν ότι η γεωργική δραστηριότητά τους δεν είναι οριακή.
- (12) Προκειμένου να αποφευχθεί ο υπερβολικός διοικητικός φόρτος από τη διαχείριση των ενισχύσεων χαμηλού ύψους, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει γενικά να χορηγούν άμεσες ενισχύσεις όταν το ποσό δεν υπερβαίνει τα 100 EUR ή όταν η αίτηση στήριξης αφορά επιλέξιμη έκταση μικρότερη από ένα εκτάριο. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι γεωργικές διαρθρώσεις των κρατών μελών διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους και μπορεί να διαφέρουν σημαντικά από τη μέση γεωργική διάρθρωση στην Ένωση, θα πρέπει να επιτραπεί στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν ελάχιστα κατώτατα όρια που θα εκφράζουν την ειδική κατάστασή τους. Λόγω της πολύ ειδικής γεωργικής διάρθρωσης των εξόχως απόκεντρων περιφερειών και των μικρών νησιών του Αιγαίου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να αποφασίσουν εάν στις εν λόγω περιφέρειες θα πρέπει να εφαρμόζονται ελάχιστα κατώτατα όρια. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιλέγουν την εφαρμογή του ενός από τους δύο αυτούς τύπους ελάχιστων κατώτατων ορίων ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της διάρθρωσης των γεωργικών τους τομέων. Δεδομένου ότι ενίσχυση μπορεί να χορηγηθεί σε κατόχους εκμεταλλεύσεων «χωρίς γη», η εφαρμογή του κριτηρίου της έκτασης θα ήταν απρόσφορη. Επομένως, στους γεωργούς αυτούς θα πρέπει να ισχύει το ελάχιστο ποσό σε σχέση με τη στήριξη. Χάριν ίσης μεταχειρίσεως των γεωργών στη Βουλγαρία, την Κροατία και τη Ρουμανία, οι άμεσες ενισχύσεις των οποίων υπόκεινται στη διαδικασία σταδιακής εισαγωγής, το ελάχιστο κατώτατο όριο θα

πρέπει, στα εν λόγω κράτη μέλη, να βασίζεται στα τελικά ποσά που παρέχονται στο τέλος της διαδικασίας σταδιακής εισαγωγής.

- (13) Η κατανομή της άμεσης εισοδηματικής στήριξης μεταξύ των γεωργών χαρακτηρίζεται από τη διάθεση δυσανάλογων ποσών ενίσχυσης σε σχετικά μικρό αριθμό μεγάλων δικαιούχων. Οι μεγαλύτεροι δικαιούχοι δεν χρειάζονται το ίδιο επίπεδο ενιαίας στήριξης για να επιτευχθεί αποτελεσματικά ο στόχος της εισοδηματικής στήριξης, επειδή μπορούν να εκμεταλλευθούν τις οικονομίες κλίμακος. Επιπλέον, χάρη στις δυνατότητες προσαρμογής τους, οι δικαιούχοι αυτοί μπορούν ευκολότερα να λειτουργήσουν με χαμηλότερα επίπεδα ενιαίας στήριξης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει συνεπώς να μειώσουν κατά 5 % τουλάχιστον το μέρος της βασικής ενίσχυσης προς γεωργούς που υπερβαίνει τα 150 000 EUR. Προκειμένου να αποφευχθούν δυσανάλογες επιπτώσεις σε μεγάλες αγροτικές εκμεταλλεύσεις με υψηλό αριθμό απασχολούμενων, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να λάβουν υπόψη τα επίπεδα έντασης της μισθωτής εργασίας κατά την εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού. Προκειμένου να καταστεί αποτελεσματική αυτή η μείωση του επιπέδου στήριξης, δεν θα πρέπει να χορηγείται πλεονέκτημα σε γεωργούς οι οποίοι προκάλεσαν τεχνητά τις συνθήκες για να αποφύγουν τις επιπτώσεις της. Τα προϊόντα της μείωσης των ενισχύσεων προς μεγάλους δικαιούχους θα πρέπει να παραμείνουν στα κράτη μέλη όπου δημιουργήθηκαν και να διατίθεται ως ενωσιακή στήριξη για μέτρα χρηματοδοτούμενα από το Ευρωπαϊκό Αγροτικό Ταμείο Γεωργικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΓΑ).
- (14) Θα πρέπει να καθορισθούν καθαρά ανώτατα όρια για κάθε κράτος μέλος για να περιορισθούν οι ενισχύσεις προς καταβολή στους γεωργούς κατόπιν της εφαρμογής της μείωσης των ενισχύσεων. Για να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της στήριξης που παρέχει η ΚΓΠ σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 228/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾, καθώς και το γεγονός ότι αυτές οι άμεσες ενισχύσεις δεν υπόκεινται σε μείωση των ενισχύσεων, τα καθαρά ανώτατα όρια για τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να περιλαμβάνουν τις εν λόγω άμεσες ενισχύσεις.
- (15) Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι εξελίξεις σχετικά με τα συνολικά ανώτατα ποσά των αμέσων ενισχύσεων που μπορούν να χορηγηθούν, συμπεριλαμβανομένων αυτών που προκύπτουν από τις αποφάσεις που λαμβάνουν τα κράτη μέλη σχετικά με τις μεταφορές μεταξύ πρώτου και δεύτερου πλώνα και την εφαρμογή της μείωσης και, κατά περίπτωση, της επιβολής ανώτατου ορίου πληρωμών, καθώς και αυτών που προκύπτουν από τις κοινοποιήσεις στις οποίες πρέπει να προβεί η Κροατία όσον αφορά τις αποναρκοδοτημένες

εκτάσεις οι οποίες χρησιμοποιούνται εκ νέου για γεωργικές δραστηριότητες, θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να εκδίδει ορισμένες πράξεις για το σκοπό της προσαρμογής των εθνικών και καθαρών ανωτάτων ορίων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

- (16) Επισημαίνεται ότι εκείνες οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν σε ενέργεια κράτους μέλους που μπορεί να συνιστά κρατική ενίσχυση, εξαιρούνται από την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, δεδομένου ότι οι εν λόγω διατάξεις περιλαμβάνουν κατάλληλους όρους για τη χορήγηση στήριξης ή προβλέπουν την έγκριση τέτοιων όρων από την Επιτροπή, προκειμένου να αποφεύγεται αθέμιτη στρέβλωση του ανταγωνισμού.
- (17) Με σκοπό την ενίσχυση της εθνικής πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης, θα πρέπει να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα μεταφοράς πόρων από το ανώτατο όριο των αμέσων ενισχύσεων τους στη στήριξη τους με σκοπό την αγροτική ανάπτυξη. Στα κράτη μέλη θα πρέπει να δοθεί επίσης η δυνατότητα μεταφοράς πόρων από τη στήριξη τους για αγροτική ανάπτυξη στο ανώτατο όριο των αμέσων ενισχύσεων τους. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα του εργαλείου αυτού, θα πρέπει να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να αναθεωρήσουν άπαξ την αρχική απόφασή τους με ισχύ από το έτος υποβολής αιτήσεων 2018 εφόσον οιαδήποτε απόφαση βασισμένη στην αναθεώρηση αυτή δεν μειώνει τα ποσά που διατίθενται για την αγροτική ανάπτυξη.
- (18) Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της ΚΓΠ, τα καθεστώτα στήριξης ενδέχεται να πρέπει να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες εξελίξεις, εν ανάγκη εντός στενών χρονικών ορίων. Συνεπώς, είναι απαραίτητο να προβλέπεται η ενδεχόμενη αναθεώρηση των καθεστώτων αυτών, ιδίως υπό το πρίσμα των οικονομικών εξελίξεων ή της κατάστασης του προϋπολογισμού, με αποτέλεσμα ότι οι δικαιούχοι δεν μπορούν να υποδέχονται ότι οι συνθήκες στήριξης θα παραμείνουν αμετάβλητες.
- (19) Οι γεωργοί κρατών μελών που προσχώρησαν στην Ένωση την 1η Μαΐου 2004 ή μετά την ημερομηνία αυτή έλαβαν άμεσες ενισχύσεις με βάση έναν μηχανισμό σταδιακής εισαγωγής που ορίζεται στις αντίστοιχες πράξεις προσχώρησης. Για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, ο μηχανισμός αυτός θα εξακολουθεί να ισχύει το 2015 και, για την Κροατία, θα ισχύει έως το 2021. Επιπλέον, είχε επιτραπεί σε αυτά τα κράτη μέλη να χορηγούν συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις. Η δυνατότητα χορήγησης των ενισχύσεων αυτών θα πρέπει να διατηρηθεί για την Κροατία και, ως συμπλήρωμα του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία έως την πλήρη εισαγωγή τους. Όσον αφορά την εξουσιοδότηση στην Κροατία να χορηγεί συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί για την έκδοση εκτελεστικών πράξεων χωρίς εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 228/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Μαρτίου 2013 για τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 247/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 78, 20.3.2013, σ. 23).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Μαρτίου 2013 σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1405/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 78, 20.3.2013, σ. 41).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Φεβρουαρίου 2011 για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- (20) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009, όπως τροποποιήθηκε από την πράξη προσχώρησης του 2011, προβλέπει ειδικό εθνικό αποθεματικό για την αποναρκοδότηση της Κροατίας προκειμένου να χρηματοδοτηθεί, για περίοδο δέκα ετών μετά την προσχώρηση στην Ένωση, η χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης για τις εκτάσεις που αποναρκοθετούνται και χρησιμοποιούνται εκ νέου για γεωργικές δραστηριότητες κάθε έτος. Είναι σκόπιμο να θεσπισθούν οι κανόνες για τον καθορισμό των ποσών που χορηγούνται για τη χρηματοδοτική στήριξη των εν λόγω εκτάσεων στο πλαίσιο των καθεστώτων στήριξης που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό και οι κανόνες για τη διαχείριση του εν λόγω αποθεματικού. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα ποσά που προκύπτουν από τις κοινοποιήσεις στις οποίες πρέπει να προβεί η Κροατία όσον αφορά τις αποναρκοθετημένες εκτάσεις οι οποίες χρησιμοποιούνται εκ νέου για γεωργικές δραστηριότητες, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει ορισμένες πράξεις για το σκοπό της αναθεώρησης ορισμένων δημοσιονομικών διατάξεων που εφαρμόζονται στην Κροατία.
- (21) Προκειμένου να διασφαλισθεί η καλύτερη κατανομή της στήριξης σε όλες τις αγροτικές εκτάσεις στην Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των εκτάσεων σε εκείνα τα κράτη μέλη τα οποία εφάρμοσαν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009, ένα νέο καθεστώς βασικής ενίσχυσης πρέπει να αντικαταστήσει το καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης το οποίο θεσπίστηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 του Συμβουλίου⁽¹⁾ και συνέχισε να ισχύει στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009, ο οποίος συνένωσε σε ένα ενιαίο καθεστώς αποσυνδεδεμένων αμέσων ενισχύσεων τους προϋπάρχοντες μηχανισμούς στήριξης. Αυτή η κίνηση θα πρέπει, κατ' αρχήν, να συνεπάγεται τη λήξη ισχύος των δικαιωμάτων ενίσχυσης που λαμβάνονται στο πλαίσιο αυτών των κανονισμών και τη χορήγηση νέων. Η εν λόγω χορήγηση νέων δικαιωμάτων ενίσχυσης θα πρέπει να βασίζεται, κατά γενικό κανόνα, στον αριθμό των επιλέξιμων εκταρίων τα οποία διαθέτουν οι γεωργοί κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος. Εντούτοις, τα κράτη μέλη τα οποία σήμερα εφαρμόζουν το σύστημα ενιαίας ενίσχυσης σε περιφερειακή ή περιφερειακή υβριδική βάση θα πρέπει να μπορούν να διατηρήσουν τα υφιστάμενα δικαιώματα ενίσχυσης. Προκειμένου να αποφευχθεί μια κατάσταση στην οποία η αύξηση της επιλέξιμης έκτασης σε ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος αμβλύνει δυσανάλογα το ποσό των ανά εκτάριο αμέσων ενισχύσεων επηρεάζοντας τη διαδικασία εσωτερικής σύγκλισης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, κατά την πρώτη χορήγηση των δικαιωμάτων ενίσχυσης, να εφαρμόζουν ορισμένους περιορισμούς για τον προσδιορισμό των δικαιωμάτων αυτών.
- (22) Λόγω της διαδοχικής ένταξης διάφορων τομέων στο καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης και της επακόλουθης περιόδου προσαρμογής για τους γεωργούς, έχει καταστεί ολοένα και πιο δύσκολο να δικαιολογηθεί η ύπαρξη σημαντικών ατομικών διαφορών στο επίπεδο στήριξης ανά εκτάριο που προκύπτει από τη χρήση ιστορικών αναφορών. Συνεπώς, η άμεση εισοδηματική στήριξη θα πρέπει να κατανέμεται πιο δίκαια
- μεταξύ των κρατών μελών, με περιορισμό της σύνδεσης προς ιστορικές αναφορές και λαμβανομένου υπόψη του συνολικού πλαισίου του προϋπολογισμού της Ένωσης. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η δικαιότερη κατανομή της άμεσης στήριξης και να λαμβάνονται παράλληλα υπόψη οι διαφορές που εξακολουθούν να υπάρχουν στα επίπεδα των ημερομισθίων και το κόστος των εισροών, θα πρέπει να προσαρμοσθούν σταδιακά τα επίπεδα άμεσης στήριξης ανά εκτάριο. Τα κράτη μέλη που έχουν άμεσες ενισχύσεις κάτω από το επίπεδο του 90 % του μέσου όρου της Ένωσης θα πρέπει να καλύψουν το ένα τρίτο του χάσματος ανάμεσα στο τρέχον επίπεδό τους και το επίπεδο αυτό, ώστε όλα τα κράτη μέλη να φθάσουν το ελάχιστο επίπεδο έως το οικονομικό έτος 2020. Η σύγκλιση αυτή θα πρέπει να χρηματοδοτηθεί αναλογικά από όλα τα κράτη μέλη που έχουν επίπεδα άμεσων ενισχύσεων που υπερβαίνουν επίπεδο του μέσου όρου της Ένωσης.
- (23) Επίσης, κατά γενικό κανόνα, όλα τα δικαιώματα ενίσχυσης που θα ενεργοποιηθούν το 2019 σε ένα κράτος μέλος ή σε μια περιφέρεια πρέπει να έχουν ενιαία μοναδιαία αξία. Ωστόσο, προκειμένου να αποφευχθούν οι διασπαστικές οικονομικές επιπτώσεις για τους γεωργούς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν υπόψη ιστορικούς παράγοντες κατά τον υπολογισμό της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης που θα πρέπει να έχουν οι γεωργοί το 2019 με την προϋπόθεση ότι κανένα δικαίωμα ενίσχυσης το 2019 δεν θα έχει αξία χαμηλότερη από το 60 % του μέσου όρου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρηματοδοτούν την σύγκλιση με τη μείωση της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης των οποίων η αξία υπερβαίνει το μέσο όρο του 2019 βάσει αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων που θέτουν. Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να αποφευχθούν απαράδεκτα διασπαστικές απώλειες για ορισμένους γεωργούς, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν την εν λόγω μείωση στο 30 % της αρχικής αξίας των εν λόγω δικαιωμάτων ενίσχυσης, έστω και αν η μείωση αυτή δεν επιτρέπει να ανέλθουν όλα τα δικαιώματα ενίσχυσης στο 60 % της μέσης αξίας για το 2019. Εκτός από εκείνα τα κράτη μέλη που επέλεξαν μοναδιαία αξία από το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος, η σύγκλιση θα πρέπει να πραγματοποιηθεί με ίσα βήματα. Η σύγκλιση των δικαιωμάτων ενίσχυσης με αξία άνω του μέσου όρου θα πρέπει επίσης να λάβει υπόψη τους πόρους που διατίθενται κατ' εκτίμηση για δικαιώματα ενίσχυσης. Ωστόσο, για εκείνα τα κράτη μέλη που διατηρούν τα υφιστάμενα δικαιώματα ενίσχυσης και έχουν ήδη επιλέξει μέτρα σύγκλισης σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003, τα μέτρα σύγκλισης θα πρέπει να εφαρμοσθούν όπου πρέπει, και η αξία όλων των δικαιωμάτων ενίσχυσης θα πρέπει να αναπροσαρμοσθεί, για να ληφθούν υπόψη οι κατ' εκτίμηση πόροι οι διαθέσιμοι για δικαιώματα ενίσχυσης.
- (24) Η πείρα που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης κατέδειξε ότι μερικά από τα βασικά στοιχεία του θα πρέπει να διατηρηθούν, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού εθνικών ανώτατων ορίων για τη διασφάλιση ότι το συνολικό επίπεδο στήριξης δεν υπερβαίνει τους υφιστάμενους περιορισμούς του προϋπολογισμού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να συνεχίσουν να διαθέτουν εθνικό απόθεμα, ή να έχουν τη δυνατότητα να δημιουργούν περιφερειακά αποθέματα. Τα εν λόγω εθνικά ή περιφερειακά αποθέματα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται, κατά προτεραιότητα, για να διευκολύνουν τη συμμετοχή γεωργών νεαρής ηλικίας και γεωργών που αρχίζουν τη γεωργική δραστηριότητά τους στο καθεστώς και η χρήση τους θα πρέπει να επιτρέπεται προκειμένου να ληφθούν υπόψη ορισμένες

(¹) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 του Συμβουλίου της 29ης Σεπτεμβρίου 2003 για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2019/93, (ΕΚ) αριθ. 1452/2001, (ΕΚ) αριθ. 1453/2001, (ΕΚ) αριθ. 1454/2001, (ΕΚ) αριθ. 1868/94, (ΕΚ) αριθ. 1251/1999, (ΕΚ) αριθ. 1254/1999, (ΕΚ) αριθ. 1673/2000, (ΕΟΚ) αριθ. 2358/71 και (ΕΚ) αριθ. 2529/2001 (ΕΕ L 270, 21.10.2003, σ. 1).

άλλες συγκεκριμένες καταστάσεις. Θα πρέπει να διατηρηθούν οι κανόνες σχετικά με τη μεταβίβαση και τη χρήση των δικαιωμάτων ενίσχυσης.

- (25) Η πείρα που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 κατέδειξε ότι τα κράτη μέλη δεν χρησιμοποιούν ολόκληρο το ποσό των διαθέσιμων κεφαλαίων έως τα εθνικά ανώτατα όρια που ορίζονται στον εν λόγω κανονισμό. Παρόλο που, σε σύγκριση με το σύστημα του εν λόγω κανονισμού, ο παρών κανονισμός μειώνει τον κίνδυνο ύπαρξης μη δαπανηθέντων ποσών τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διανέμουν δικαιώματα ενίσχυσης μεγαλύτερης αξίας από το ποσό που είναι διαθέσιμο για το σύστημά τους βασικών ενισχύσεων, ώστε να διευκολύνεται η αποτελεσματικότερη χρήση των κεφαλαίων. Συνεπώς, στα κράτη μέλη θα πρέπει να επιτρέπεται, εντός συγκεκριμένων κοινών ορίων και σε σχέση με τα καθάρως ανώτατα όρια των αμέσων ενισχύσεων, να υπολογίζουν το απαραίτητο ποσό κατά το οποίο μπορεί να αυξηθεί το ανώτατο όριο των βασικών τους ενισχύσεων.
- (26) Κατά γενικό κανόνα, κάθε γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων των εκτάσεων οι οποίες δεν ήταν σε καλή γεωργική κατάσταση στις 30 Ιουνίου 2003 στα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ένωση την 1η Μαΐου 2004 και επέλεξαν την εφαρμογή του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης, η οποία χρησιμοποιείται για γεωργική δραστηριότητα, είναι επιλέξιμη για βασική ενίσχυση. Δεδομένου του δυναμικού των μη γεωργικών δραστηριοτήτων να συμβάλουν στη διαφοροποίηση του εισοδήματος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και στη ζωτικότητα των αγροτικών περιοχών, η γεωργική έκταση μιας εκμετάλλευσης που χρησιμοποιείται επίσης για μη γεωργικές δραστηριότητες θεωρείται επιλέξιμη με την προϋπόθεση ότι χρησιμοποιείται κυρίως για γεωργικές δραστηριότητες. Για την αξιολόγηση του στοιχείου αυτού θα πρέπει να καθορισθούν κοινά κριτήρια για όλα τα κράτη μέλη. Στο πλαίσιο αυτό, και προκειμένου να εξασφαλισθεί καλύτερη στοχοθέτηση των αμέσων ενισχύσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να καταρτίσουν, για λόγους ασφαλείας δικαίου και σαφήνειας, κατάλογο των εκτάσεων που χρησιμοποιούνται κυρίως για μη γεωργικές δραστηριότητες και οι οποίες, κατά συνέπεια, δεν είναι επιλέξιμες. Εκτός αυτού, για να διατηρηθεί η επιλεξιμότητα της η οποία ήταν επιλέξιμη για τους σκοπούς της ενεργοποίησης των δικαιωμάτων από παύση καλλιέργειας πριν καταργηθεί η υποχρέωση παύσης καλλιέργειας, θα πρέπει να προβλέπεται ότι ορισμένες αναδασωμένες περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των αναδασωμένων στο πλαίσιο εθνικών καθεστώτων συμμορφούμενων προς τους συναφείς κανόνες του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου⁽¹⁾ ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾, ή περιοχές που υπόκεινται σε ορισμένες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις, είναι επιλέξιμες να επωφεληθούν από τη βασική ενίσχυση.
- (27) Προκειμένου να αποφευχθεί μια κατάσταση στην οποία η αύξηση της επιλέξιμης έκτασης σε ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος αμβλύνει δυσανάλογα το ποσό των ανά εκτάριο αμέσων ενισχύσεων και επηρεάσει, κατ' αυτό τον τρόπο, τη διαδικασία εσωτερικής σύγκλισης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν συντελεστή μείωσης για τον προσδιορισμό της επιλέξιμης έκτασης μόνιμων βοσκοτόπων όπου τα αγρωστώδη και λοιπά πόδια κτηνοτροφικά φυτά κατά παράδοση δεν επικρατούν στους βοσκοτόπους, αλλά εγγράφονται σε καθιερωμένες τοπικές πρακτικές.
- (28) Όσον αφορά την κάρναβη, θα πρέπει να τηρηθούν ειδικά μέτρα προκειμένου να διασφαλισθεί ότι ανάμεσα στις καλλιέργειες που είναι επιλέξιμες για τη βασική ενίσχυση δεν θα υποκρύπτονται παράνομες καλλιέργειες, με αποτέλεσμα να διαταραχθεί η αγορά για την κάρναβη. Επομένως, οι ενισχύσεις θα πρέπει να εξακολουθήσουν να χορηγούνται μόνο για τις περιοχές που έχουν σπαρθεί με ποικιλίες κάρναβης οι οποίες παρέχουν ορισμένες εγγυήσεις όσον αφορά την περιεκτικότητα σε ψυχοτρόπες ουσίες.
- (29) Χάριν ασφαλείας δικαίου και προκειμένου να διευκρινισθούν οι ειδικές καταστάσεις που ενδέχεται να προκύψουν κατά την εφαρμογή του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει την εξουσία να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά κανόνες για την επιλεξιμότητα και την πρόσβαση των γεωργών στο καθεστώς βασικής ενίσχυσης, σε περίπτωση υφιστάμενης κληρονομιάς (κληρονομικής διαδοχής) και αναμενόμενης κληρονομιάς (νέμησης ανιόντος), διαδοχής βάσει συμβατικής μίσθωσης, μεταβολής του νομικού καθεστώτος ή της επωνυμίας, μεταβίβασης δικαιωμάτων ενίσχυσης καθώς και σε περίπτωση συγχώνευσης ή κατάτμησης της εκμετάλλευσης και σε περίπτωση συμβατικής ρήτρας σχετικά με το δικαίωμα παραλαβής δικαιωμάτων ενίσχυσης κατά το πρώτο έτος χορήγησης δικαιωμάτων ενίσχυσης. Επιπλέον, η εν λόγω εξουσιοδότηση θα πρέπει να καλύπτει και κανόνες για τον υπολογισμό της αξίας και του αριθμού των δικαιωμάτων ενίσχυσης ή τη μεταβολή της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης σε σχέση με τη χορήγηση των δικαιωμάτων ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για τη δυνατότητα η αξία και ο αριθμός ή η αύξηση των δικαιωμάτων ενίσχυσης που χορηγούνται βάσει της απήσεως του γεωργού να είναι προσωρινά, κανόνων για τον καθορισμό σε προσωρινή και οριστική βάση της αξίας και του αριθμού των δικαιωμάτων ενίσχυσης και κανόνων για τις περιπτώσεις στις οποίες η χορήγηση των δικαιωμάτων ενδέχεται να επηρεασθεί από πώληση ή συμβατική μίσθωση. Επίσης, η εν λόγω εξουσιοδότηση θα πρέπει να καλύπτει και κανόνες για τον καθορισμό και τον υπολογισμό της αξίας και του αριθμού των δικαιωμάτων ενίσχυσης που λαμβάνονται από το εθνικό απόθεμα ή τα περιφερειακά αποθέματα· κανόνες για την τροποποίηση της μοναδιαίας αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης στην περίπτωση υποδιαίρεσης των δικαιωμάτων ενίσχυσης και μεταβίβασης δικαιωμάτων ενίσχυσης χωρίς γη. Επιπλέον, η εν λόγω εξουσιοδότηση θα πρέπει να καλύπτει και κριτήρια για τη χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης σε γεωργούς οι οποίοι δεν έλαβαν άμεσες ενισχύσεις το 2013 ή ως επακόλουθο της χρήσης του εθνικού ή περιφερειακού αποθέματος· κριτήρια για την εφαρμογή περιορισμών όσον αφορά τον αριθμό των προς χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης· και κριτήρια για τον καθορισμό του συντελεστή μείωσης όσον αφορά τη μετατροπή μόνιμων βοσκοτόπων σε επιλέξιμα εκτάρια.

(1) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1).

(2) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (βλέπε σελίδα 487 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- (30) Για τη διασφάλιση της ορθής διαχείρισης των δικαιωμάτων ενίσχυσης, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά κανόνες για το περιεχόμενο της δήλωσης και τις απαιτήσεις για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων ενίσχυσης.
- (31) Για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει την εξουσία να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά τον καθορισμό κανόνων που εξαρτούν τη χορήγηση των ενισχύσεων από τη χρήση πιστοποιημένων σπόρων ορισμένων ποικιλιών κάνναβης και καθορίζουν τη διαδικασία για τον καθορισμό των ποικιλιών κάνναβης και την εξακρίβωση της περιεκτικότητάς τους σε τετραϋδροκανναβινόλη.
- (32) Λαμβανομένων υπόψη των σημαντικών διοικητικών, τεχνικών και υλικοτεχνικών δυσκολιών που δημιουργεί η μετάβαση στο καθεστώς βασικής ενίσχυσης για τα κράτη μέλη τα οποία εφαρμόζουν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης για το σκοπό της χορήγησης βασικής ενίσχυσης για περαιτέρω μεταβατική περίοδο έως το τέλος του 2020. Εάν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να εισαγάγει το καθεστώς βασικής ενίσχυσης έως το 2018, μπορεί να επιλέξει διαφοροποίηση των ενισχύσεων στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης ανάλογα με το επίπεδο ορισμένων ενισχύσεων που θα χορηγηθούν το 2014 στο πλαίσιο των καθεστώτων ειδικής στήριξης και χωριστών ενισχύσεων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009, ή, στην περίπτωση της Κύπρου, στο πλαίσιο των φακέλων μεταβατικής εθνικής ενίσχυσης ανά τομέα.
- (33) Προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία των δικαιωμάτων των δικαιούχων και να διευκρινίζονται συγκεκριμένες καταστάσεις που ενδέχεται να προκύψουν στο πλαίσιο της εφαρμογής του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης, η θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά τον καθορισμό κανόνων περί επιλεξιμότητας και πρόσβασης στο καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης για γεωργούς.
- (34) Στα κράτη μέλη τα οποία εφαρμόζουν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης και στα οποία δόθηκε δυνατότητα χορήγησης μεταβατικής εθνικής ενίσχυσης, η εν λόγω ενίσχυση έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην εισοδηματική στήριξη των γεωργών σε συγκεκριμένους τομείς. Γι' αυτό το λόγο, και προκειμένου να αποφευχθεί η αιφνίδια και ουσιαστική μείωση της στήριξης από το 2015 και μετά στους τομείς οι οποίοι ελάμβαναν, έως το 2014, μεταβατική εθνική ενίσχυση, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί, στα εν λόγω κράτη μέλη, η δυνατότητα να χορηγείται η εν λόγω ενίσχυση ως συμπλήρωμα του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέχεια της στήριξης με την έως τώρα χορηγηθείσα μεταβατική εθνική ενίσχυση, είναι σκόπιμο να περιορισθούν οι όροι σε εκείνους που εφαρμόζονται το 2013 στην εν λόγω ενίσχυση ή, στην περίπτωση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, στις συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις, τις οποίες ενέκρινε η Επιτροπή κατόπιν αιτήσεων των κρατών μελών. Είναι επίσης σκόπιμο να περιορισθούν τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης ανά τομέα σε σύγκριση με τα επίπεδά τους του 2013 προκειμένου να εξασφαλιστεί η σταθερή μείωση των επιπέδων των ενισχύσεων και να εξασφαλιστεί η συμβατότητά τους με το μηχανισμό σύγκλισης.
- (35) Θα πρέπει να προβλεφθούν ειδικοί κανόνες για την πρώτη χορήγηση και για τον υπολογισμό της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης όταν τα κράτη μέλη τα οποία έχουν εφαρμόσει το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού εισαγάγουν το καθεστώς βασικής ενίσχυσης. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ομαλή μετάβαση από το μεν καθεστώς στο δε, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά περαιτέρω κανόνες σχετικά με την εισαγωγή του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης σε κράτη μέλη τα οποία έχουν εφαρμόσει το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης.
- (36) Λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη η ενιαία στήριξη για τους αγρότες με μικρότερες εκμεταλλεύσεις να είναι επαρκής ώστε να επιτυγχάνεται αποτελεσματικά ο στόχος της εισοδηματικής στήριξης, τα κράτη μέλη πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αναδιανέμουν την άμεση στήριξη μεταξύ των γεωργών, παρέχοντάς τους επιπλέον ενίσχυση για τα πρώτα εκτάρια.
- (37) Ένας από τους στόχους της νέας ΚΓΠ είναι η ενίσχυση των περιβαλλοντικών επιδόσεων μέσω μιας υποχρεωτικής συνιστώσας των άμεσων ενισχύσεων για οικολογική μέριμνα, η οποία θα στηρίζει τις γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον και εφαρμόζονται σε ολόκληρη την Ένωση. Για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν μέρος των εθνικών ανώτατων ορίων τους για τις άμεσες ενισχύσεις για τη χορήγηση ετήσιας ενίσχυσης, πέραν της βασικής ενίσχυσης, που μπορεί να λαμβάνει υπόψη την εσωτερική σύγκλιση στο κράτος μέλος ή στην περιοχή, προκειμένου να τηρούνται οι υποχρεωτικές πρακτικές από γεωργούς οι οποίοι επιδιώκουν κατά προτεραιότητα στόχους κλιματικής και περιβαλλοντικής πολιτικής. Οι πρακτικές αυτές πρέπει να λάβουν τη μορφή απλών, γενικών, μη συμβατικών και ετήσιων δράσεων οι οποίες ξεπερνούν την πολλαπλή συμμόρφωση και οι οποίες συνδέονται με τη γεωργία, όπως η διαφοροποιημένη αμειψισπορά, η συντήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων - που περιλαμβάνουν τους παραδοσιακούς δενδροκήπους όπου τα οπωροφόρα δένδρα καλλιεργούνται με χαμηλή πυκνότητα σε βοσκοτόπους - και την δημιουργία περιοχών με οικολογική εστίαση. Προκειμένου να επιτευχθεί καλύτερα ο στόχος για οικολογική μέριμνα και να υπάρξει αποτελεσματική διαχείριση και έλεγχος, οι πρακτικές αυτές θα πρέπει να εφαρμόζονται σε ολόκληρη την επιλέξιμη έκταση της εκμετάλλευσής. Η υποχρεωτική φύση των πρακτικών αυτών πρέπει να αφορά επίσης τους γεωργούς των οποίων οι εκμεταλλεύσεις βρίσκονται ολικά ή μερικά στις περιοχές του δικτύου «Natura 2000» οι οποίες καλύπτονται από την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου (1) και την οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2) ή στις περιοχές που καλύπτονται από την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (3), εφόσον οι πρακτικές αυτές είναι συμβατές με τους στόχους των εν λόγω οδηγιών.

(1) Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206, 22.7.1992, σ. 7).

(2) Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2009 περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 20, 26.1.2010, σ. 7).

(3) Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000 για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327, 22.12.2000, σ. 1).

- (38) Δεδομένων των αναγνωρισμένων περιβαλλοντικών οφελών των συστημάτων οργανικής βιολογικής γεωργίας, οι γεωργοί, όσον αφορά τις μονάδες εκείνες της εκμετάλλευσής τους που πληρούν τους όρους που θεσπίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ θα πρέπει να επωφελούνται από τη συνιστώσα της οικολογικής μέριμνας χωρίς καμία περαιτέρω υποχρέωση.
- (39) Η μη τήρηση της συνιστώσας για οικολογική μέριμνα θα πρέπει να συνεπάγεται πρόστιμα με βάση τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.
- (40) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη η ποικιλομορφία των γεωργικών συστημάτων και οι διάφορες περιβαλλοντικές καταστάσεις ανά την Ένωση, δικαιολογείται η αναγνώριση, πέραν των τριών πρακτικών για οικολογική μέριμνα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, των πρακτικών που καλύπτονται από γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα ή καθεστώτα πιστοποίησης παρόμοια με τον πράσινο προσανατολισμό και που ωφελούν το κλίμα και το περιβάλλον εξίσου ή και περισσότερο. Για λόγους νομικής σαφήνειας, οι εν λόγω πρακτικές πρέπει να περιληφθούν σε παράρτημα του παρόντος κανονισμού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφασίσουν κατά πόσον να προσφέρουν στους γεωργούς τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν ισοδύναμες πρακτικές και τις πρακτικές οικολογικού προσανατολισμού που θεσπίζει ο παρών κανονισμός ώστε να απαιτούν από τους γεωργούς να ακολουθούν τις πλέον κατάλληλες πρακτικές για την επίτευξη των στόχων του μέτρου και θα πρέπει να ενημερώσουν την Επιτροπή για τις αποφάσεις τους. Για λόγους νομικής σαφήνειας, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί κατά πόσον οι πρακτικές που καλύπτονται από τα κοινοποιηθέντα ισοδύναμα μέτρα καλύπτονται από το παράρτημα. Εάν η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό δεν συμβαίνει, θα πρέπει να το κοινοποιεί στα κράτη μέλη μέσω εκτελεστικής πράξης χωρίς να εφαρμόσει τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Προκειμένου να απλοποιηθεί η εφαρμογή της ισοδυναμίας και για λόγους ελεγχιμότητας, θα πρέπει να θεσπισθούν κανόνες όσον αφορά την εδαφική κάλυψη των ισοδύναμων μέτρων, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών μέτρων και των καθεστώτων πιστοποίησης. Προκειμένου να εξασφαλισθούν η ορθή εφαρμογή των ισοδύναμων πρακτικών και η αποφυγή διπλής χρηματοδότησης, η Επιτροπή πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά την προσθήκη πρακτικών στον κατάλογο των ισοδύναμων πρακτικών, τον καθορισμό προϋποθέσεων για τα εθνικά ή περιφερειακά καθεστώτα πιστοποίησης και, κατά περίπτωση, τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για τον υπολογισμό των συναφών ποσών.
- (41) Οι υποχρεώσεις σχετικά με τη διαφοροποίηση των καλλιεργειών θα πρέπει να εφαρμόζονται κατά τρόπο που να λαμβάνει υπόψη τη δυσκολία που αντιπροσωπεύει η διαφοροποίηση για τις μικρότερες εκμεταλλεύσεις, με παράλληλο στόχο την ενισχυμένη προστασία του περιβάλλοντος και ειδικότερα τη βελτίωση της ποιότητας του εδάφους. Θα πρέπει να προβλέπονται εξαιρέσεις για τις εκμεταλλεύσεις που πληρούν ήδη τους στόχους της διαφοροποίησης των καλλιεργειών διότι αποτελούνται σε σημαντικό βαθμό από βοσκοτόπους ή αγραναπαύσεις ή για τις ειδικευμένες εκμεταλλεύσεις που εναλλάσσουν ετησίως τα αγροτεμάχιά τους ή για τις εκμεταλλεύσεις οι οποίες, λόγω της γεωγραφικής θέσης τους, θα αντιμετώπιζαν υπερβολικές δυσκολίες για την εισαγωγή τρίτης καλλιέργειας. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι υποχρεώσεις που προβλέπονται για το μέτρο της διαφοροποίησης των καλλιεργειών εφαρμόζονται με αναλογικό και αμερόληπτο τρόπο και οδηγούν στη βελτίωση της περιβαλλοντικής προστασίας, η Επιτροπή πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά την αναγνώριση άλλων γενών και ειδών και τον καθορισμό κανόνων για την εφαρμογή του ακριβούς υπολογισμού των μεριδίων των διαφόρων καλλιεργειών.
- (42) Για λόγους περιβαλλοντικής προστασίας των μόνιμων βοσκοτόπων και ιδίως της παγίδευσης του διοξειδίου του άνθρακα, θα πρέπει να προβλεφθούν διατάξεις για τη συντήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων. Η εν λόγω προστασία θα πρέπει να συνίσταται στην απαγόρευση της άροσης και της μετατροπής βοσκοτόπων στις πλέον ευάλωτες, από περιβαλλοντική άποψη, εκτάσεις των περιοχών «Natura 2000» που καλύπτονται από τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ και σε γενικότερη διασφάλιση, βασισμένη στην αναλογία μεταξύ μόνιμων βοσκοτόπων και μετατροπής σε γη για άλλες χρήσεις. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την εξουσία να οριοθετούν περαιτέρω τις ευάλωτες, από περιβαλλοντική άποψη, εκτάσεις που δεν καλύπτονται από τις εν λόγω οδηγίες. Επιπλέον θα πρέπει να επιλέγουν σε ποιο εδαφικό επίπεδο θα πρέπει να εφαρμόζεται η αναλογία. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική προστασία των μόνιμων βοσκοτόπων, η Επιτροπή πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά τον καθορισμό του πλαισίου για τον προσδιορισμό, από τα κράτη μέλη, των μόνιμων βοσκοτόπων που δεν καλύπτονται από τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ ή 2009/147/ΕΚ.
- (43) Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι η αναλογία μεταξύ μόνιμων βοσκοτόπων και συνολικών γεωργικών εκτάσεων είναι ορθώς καθορισμένη και διατηρημένη, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά τον καθορισμό λεπτομερών μεθόδων για τον προσδιορισμό της εν λόγω αναλογίας, λεπτομερών κανόνων για τη διατήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων και χρονοδιαγράμματος για την υποχρέωση μεμονωμένων γεωργών να μετατρέπουν εκτάσεις εκ νέου.
- (44) Θα πρέπει να καθορισθούν περιοχές οικολογικής εστίασης προκειμένου να διασφαλισθεί και να βελτιωθεί η βιοποικιλότητα στις εκμεταλλεύσεις. Οι περιοχές οικολογικής εστίασης θα πρέπει, επομένως, να συνιστάνται σε εκτάσεις οι οποίες επηρεάζουν άμεσα τη βιοποικιλότητα, όπως εκτάσεις σε αγρανάπαυση, χαρακτηριστικά τοπίου, αναβαθμίδες, ζώνες ανασχέσεως, αναδασωμένες περιοχές και αγροδοσκομικές εκτάσεις, ή οι οποίες επηρεάζουν έμμεσα τη βιοποικιλότητα μέσω μειωμένης χρήσης προσθέτων στην εκμετάλλευση, όπως εκτάσεις με εμβόλιμες καλλιέργειες και χειμερινή φυτική κάλυψη. Οι υποχρεώσεις στο πλαίσιο του μέτρου των περιοχών οικολογικής εστίασης θα πρέπει να εφαρμόσθουν κατά τρόπο ώστε να αποφευχθεί η δυσανάλογη επιβάρυνση των μικρότερων εκμεταλλεύσεων σε σύγκριση με την πλέον ενισχυμένη προστασία του περιβάλλοντος. Θα πρέπει να προβλέπονται εξαιρέσεις για τις εκμεταλλεύσεις

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2007 για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 (ΕΕ L 189, 20.7.2007, σ.1).

που πληρούν ήδη τους στόχους των περιοχών οικολογικής εστίασης διότι αποτελούνται σε σημαντικό βαθμό από βοσκοτόπους ή αγραναπαύσεις. Θα πρέπει να προβλέπονται επίσης εξαιρέσεις σε κράτη με μεγάλη δασοκάλυψη για τους γεωργούς οι οποίοι ασκούν γεωργική δραστηριότητα σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικούς περιορισμούς σε ορισμένες κυρίως δασώδεις εκτάσεις όπου υπάρχει σημαντικός κίνδυνος εγκατάλειψης της γης. Θα πρέπει επίσης να προβλεφθεί η δυνατότητα των κρατών μελών και των γεωργών να εκπληρώνουν την υποχρέωση σε περιφερειακό ή συλλογικό επίπεδο με στόχο την επίτευξη παρακείμενων περιοχών οικολογικής εστίασης οι οποίες είναι ευεργετικότερες για το περιβάλλον. Για λόγους απλούστευσης, τα κράτη μέλη πρέπει να έχουν επιλογή τυποποίησης του μεγέθους των περιοχών οικολογικής εστίασης.

(45) Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι περιοχές οικολογικής εστίασης καθορίζονται με αποτελεσματικό και συνεκτικό τρόπο, λαμβανομένων παράλληλα υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των κρατών μελών, θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά τον καθορισμό περαιτέρω κριτηρίων για το χαρακτηρισμό περιοχών ως περιοχών οικολογικής εστίασης: την αναγνώριση άλλων τύπων περιοχών οικολογικής εστίασης· τον καθορισμό συντελεστών μετατροπής για ορισμένους τύπους περιοχών οικολογικής εστίασης· τη θέσπιση κανόνων για την εφαρμογή, από τα κράτη μέλη, μέρους της περιοχής οικολογικής εστίασης σε περιφερειακό επίπεδο· τον καθορισμό κανόνων για συλλογική εφαρμογή της υποχρέωσης διατήρησης των περιοχών οικολογικής εστίασης από εκμεταλλεύσεις σε κοντινή απόσταση· τον καθορισμό του πλαισίου των κριτηρίων που πρέπει να ορίσουν τα κράτη μέλη για τη διαπίστωση της εν λόγω κοντινής απόστασης· και τον καθορισμό των μεθόδων προσδιορισμού της αναλογίας δασών προς γεωργικές εκτάσεις. Κατά την προσθήκη άλλων ειδών περιοχών οικολογικής εστίασης, η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνά ώστε αυτά να στοχεύουν στη βελτίωση της γενικής περιβαλλοντικής απόδοσης της εκμετάλλευσης, ιδίως όσον αφορά τη βιοποικιλότητα, τη βελτίωση της ποιότητας του εδάφους και των υδάτων, την προστασία του τοπίου και την επίτευξη των στόχων του μετριασμού της αλλαγής του κλίματος και της προσαρμογής στις επιπτώσεις της.

(46) Για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης της γεωργίας σε περιοχές με ειδικούς φυσικούς περιορισμούς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν μέρος των ανώτατων ορίων τους για τις άμεσες ενισχύσεις για να χορηγήσουν ετήσια ενίσχυση σε σχέση με την έκταση επιπλέον της βασικής ενίσχυσης, σε όλους τους ενεργούς γεωργούς αυτών των περιοχών, ή ορισμένων από αυτές, όπως αποφασίσει το κράτος μέλος. Η ενίσχυση αυτή δεν θα πρέπει να αντικαθιστά τη στήριξη που χορηγείται στο πλαίσιο των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και δεν θα πρέπει να χορηγείται σε γεωργούς σε περιοχές οι οποίες έχουν οριστεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 1698/2005, αλλά δεν έχουν οριστεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.

(47) Η δημιουργία και ανάπτυξη νέας οικονομικής δραστηριότητας στο γεωργικό τομέα από γεωργούς νεαρής ηλικίας αποτελεί οικονομική πρόκληση και στοιχείο που θα πρέπει να

ληφθεί υπόψη κατά τη χορήγηση και στόχευση των άμεσων ενισχύσεων. Η ανάπτυξη αυτή είναι ουσιώδης για την ανταγωνιστικότητα του γεωργικού τομέα στην Ένωση και για το λόγο αυτό θα πρέπει να θεσπισθεί εισοδηματική στήριξη για γεωργούς νεαρής ηλικίας οι οποίοι αρχίζουν τη γεωργική δραστηριότητά τους, με σκοπό να διευκολυνθεί η αρχική εγκατάσταση των γεωργών αυτών και η διαρθρωτική προσαρμογή των εκμεταλλεύσεών τους μετά την αρχική τους εγκατάσταση. Προς το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν μέρος των εθνικών ανώτατων ορίων τους για τις άμεσες ενισχύσεις για να χορηγήσουν σε γεωργούς νεαρής ηλικίας ετήσια στρεμματική ενίσχυση επιπλέον της βασικής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να αποφασίζουν τη μέθοδο υπολογισμού της εν λόγω ενίσχυσης και, εάν η μέθοδος αυτή συνεπάγεται υποχρέωση καθορισμού ορίου όσον αφορά την ενίσχυση ανά γεωργό, το όριο αυτό καθορίζεται τηρουμένων των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης. Δεδομένου ότι θα πρέπει να καλύπτει μόνο την αρχική περίοδο της επιχειρηματικής λειτουργίας και να μην μετατραπεί σε λειτουργική ενίσχυση, η εν λόγω ενίσχυση θα πρέπει να χορηγείται μόνο για πέντε το πολύ χρόνια. Θα πρέπει να είναι διαθέσιμη στους γεωργούς νεαρής ηλικίας οι οποίοι αρχίζουν τη γεωργική τους δραστηριότητα και δεν υπερβαίνουν τα 40 έτη κατά το έτος της πρώτης υποβολής της αίτησης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης ή ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης.

(48) Για τη διασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων των δικαιούχων και για την αποφυγή των διακρίσεων μεταξύ τους, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά τον καθορισμό των συνθηκών υπό τις οποίες ένα νομικό πρόσωπο μπορεί να θεωρείται επιλέξιμο να λάβει ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας.

(49) Θα πρέπει να επιτραπεί στα κράτη μέλη η χρήση μέρους των εθνικών ανώτατων ορίων τους για άμεσες ενισχύσεις για να δώσουν συνδεδεμένη στήριξη σε μερικούς τομείς ή περιοχές σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Οι πόροι που ενδέχεται να χρησιμοποιούνται για συνδεδεμένη στήριξη θα πρέπει να περιορίζονται καταλλήλως, επιτρέποντας παράλληλα τη χορήγηση τέτοιας στήριξης σε κράτη μέλη στους συγκεκριμένους τομείς ή περιοχές τους που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένες καταστάσεις, όπου οι ειδικοί τύποι γεωργίας ή οι ειδικοί γεωργικοί τομείς είναι ιδιαίτερα σημαντικοί για οικονομικούς, περιβαλλοντικούς ή/και κοινωνικούς λόγους. Ενδείκνυται να επιτραπεί στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν έως 8 % των εθνικών ανώτατων ορίων τους για την εν λόγω στήριξη, ή 13 % αν το επίπεδο συνδεδεμένης στήριξης τους σε τουλάχιστον ένα από τα έτη της περιόδου 2010-2014 υπερβαίνει το 5 % ή, αν εφαρμόζουν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2014. Εκτός αυτού, προκειμένου να διατηρηθεί η αυτονομία του κτηνοτροφικού τομέα με βάση τις πρωτεΐνες, τα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν τουλάχιστον το 2 % των εθνικών ανώτατων ορίων τους για τη στήριξη της καλλιέργειας πρωτεϊνούχων φυτών θα πρέπει να μπορούν να αυξήσουν κατά δύο, το πολύ, ποσοστιαίες μονάδες τα εν λόγω ποσοστά. Σε δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις που ένας τομέας ή μια περιφέρεια παρουσιάζει ορισμένες ευαίσθητες ανάγκες και κατόπιν εγκρίσεως της Επιτροπής, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν πάνω από το 13 % του ανώτατου ορίου. Εναλλακτικώς, αντί των ποσοστών αυτών, τα

κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιήσουν έως 3 εκατομμύρια EUR ετησίως για τη χρηματοδότηση της συνδεδεμένης στήριξης. Η συνδεδεμένη στήριξη θα πρέπει να χορηγείται μόνο στο βαθμό που απαιτείται για τη δημιουργία κινήτρου για τη διατήρηση των τρεχόντων επιπέδων παραγωγής στους εν λόγω τομείς ή περιοχές. Η στήριξη αυτή πρέπει επίσης να διατίθεται σε γεωργούς που θα κατέχουν, στις 31 Δεκεμβρίου 2013, ειδικά δικαιώματα ενίσχυσης που χορηγούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 και οι οποίοι δεν έχουν στη διάθεσή τους επιλέξιμα εκτάρια για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων ενίσχυσης. Όσον αφορά την έγκριση προαιρετικής συνδεδεμένης στήριξης που υπερβαίνει το 13 % του ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου που ορίζεται ανά κράτος μέλος, η Επιτροπή θα πρέπει επιπλέον να εξουσιοδοτείται για την έκδοση εκτελεστικών πράξεων χωρίς εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

- (50) Για τη διασφάλιση αποτελεσματικής και στοχευμένης χρήσης των πόρων της Ένωσης και για να αποφευχθεί η διπλή χρηματοδότηση από άλλα παρόμοια μέσα στήριξης, η Επιτροπή πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά τον καθορισμό των όρων για τη χορήγηση της προαιρετικής συνδεδεμένης στήριξης καθώς και κανόνες για τη συνοχή με άλλα μέτρα της Ένωσης και για τη σώρευση της στήριξης.
- (51) Για την αποφυγή τυχόν κινδύνου διατάραξης της παραγωγής στις περιοχές βαμβακοπαραγωγής, μέρος της στήριξης στον τομέα του βαμβακιού σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 εξακολουθήσει να συνδέεται με την καλλιέργεια βαμβακιού μέσω ειδικής ενίσχυσης καλλιέργειας ανά επιλέξιμο εκτάριο λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών παραγόντων. Η κατάσταση αυτή θα πρέπει να διατηρηθεί σύμφωνα με τους στόχους που ορίζονται στο πρωτόκολλο αριθ. 4 για το βαμβάκι της Πράξης προσχώρησης του 1979.
- (52) Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής και διαχείρισης της ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά τους κανόνες και όρους για την έγκριση της γης και των ποικιλιών για τους σκοπούς της ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι· τους κανόνες για τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης αυτής και τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας και τις γεωπονικές πρακτικές· κριτήρια έγκρισης των διαπαγγελματικών οργανώσεων· υποχρεώσεις των παραγωγών· και κανόνες που διέπουν την περίπτωση κατά την οποία η εγκεκριμένη διαπαγγελματική οργάνωση δεν πληροί τα εν λόγω κριτήρια.
- (53) Το κεφάλαιο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 του Συμβουλίου⁽¹⁾ απαιτούσε από κάθε κράτος μέλος παραγωγής βαμβακιού να υποβάλει στη Επιτροπή, είτε, κάθε τέσσερα έτη και για πρώτη φορά την 1η Ιανουαρίου 2009, σχέδιο τετραετούς προγράμματος αναδιάρθρωσης είτε, πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2009, ενιαίο σχέδιο τροποποιημένου προγράμματος αναδιάρθρωσης διάρκειας οκτώ ετών. Η πείρα έχει καταδείξει ότι η αναδιάρθρωση του τομέα του βαμβακιού θα μπορούσε να εξυπηρετηθεί καλύτερα μέσω άλλων

μέτρων, συμπεριλαμβανομένων μέτρων στο πλαίσιο του προγραμματισμού αγροτικής ανάπτυξης που χρηματοδοτούνται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013. Τα εν λόγω μέτρα θα επέτρεπαν επίσης μεγαλύτερο συντονισμό με μέτρα σε άλλους τομείς. Τα κεκτημένα δικαιώματα και η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των επιχειρήσεων που ήδη συμμετέχουν σε προγράμματα αναδιάρθρωσης θα πρέπει ωστόσο να τύχουν σεβασμού. Συνεπώς θα πρέπει να επιτραπεί στα τρέχοντα τετραετή ή οκταετή προγράμματα να συνεχισθούν έως την ολοκλήρωσή τους χωρίς δυνατότητα παράτασης. Τα διαθέσιμα κεφάλαια για τα τετραετή προγράμματα θα μπορούν στη συνέχεια να ενσωματωθούν στα διαθέσιμα κεφάλαια της Ένωσης για μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, από το 2014. Δεδομένης της περιόδου προγραμματισμού, τα κεφάλαια που θα είναι διαθέσιμα μετά το τέλος των οκταετών προγραμμάτων δεν θα είναι χρήσιμα για τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης το 2018 δεδομένης της περιόδου προγραμματισμού και θα μπορούσαν συνεπώς να αξιοποιηθούν πιο επωφελώς, μεταφερόμενα σε καθεστώςα στήριξης του παρόντος κανονισμού, όπως προβλέπεται ήδη στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 637/2008. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 637/2008 θα καταστεί συνεπώς άνευ αντικειμένου από την 1η Ιανουαρίου 2014 ή την 1η Ιανουαρίου 2018 όσον αφορά κράτη μέλη τα οποία έχουν, αντίστοιχα, τετραετή ή οκταετή προγράμματα και επομένως θα πρέπει να καταργηθεί.

- (54) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να θεσπίσουν ένα απλό και ειδικό καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές προκειμένου να μειωθούν τα διοικητικά έξοδα που συνδέονται με τη διαχείριση και τον έλεγχο της άμεσης στήριξης. Για το λόγο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να θεσπίσουν είτε μια κατ' αποκοπή ενίσχυση η οποία αντικαθιστά όλες τις άμεσες ενισχύσεις, είτε ενίσχυση βασιζόμενη στο ποσό που οφείλεται στους γεωργούς σε ετήσια βάση. Θα πρέπει να προβλεφθούν κανόνες για την απλούστευση των διατυπώσεων, που θα μετριάσουν, μεταξύ άλλων, υποχρεώσεις των μικροκαλλιεργητών, όπως εκείνες που σχετίζονται με την αίτηση στήριξης, τις γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον, την πολλαπλή συμμόρφωση και τους ελέγχους όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η επίτευξη του συνόλου των μεταρρυθμιστικών στόχων, υπό την έννοια ότι η νομοθεσία της Ένωσης στην οποία παραπέμπει το παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 εφαρμόζεται στους μικροκαλλιεργητές. Στόχος του καθεστώτος αυτού θα πρέπει να είναι η στήριξη της υφιστάμενης γεωργικής διάρθρωσης των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην Ένωση χωρίς να εμποδίζεται η ανάπτυξη προς πλέον ανταγωνιστικές δομές. Για το λόγο αυτό, η πρόσβαση στο καθεστώς θα πρέπει, κατ' αρχήν, να περιορίζεται στις υφιστάμενες εκμεταλλεύσεις. Η συμμετοχή των γεωργών στο καθεστώς θα πρέπει να είναι προαιρετική. Ωστόσο, προκειμένου να καταστεί ακόμα μεγαλύτερος ο αντίκτυπος του καθεστώτος από άποψη απλούστευσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να συμπεριλαμβάνουν αυτομάτως ορισμένους γεωργούς στο καθεστώς, με την επιφύλαξη της δυνατότητάς τους να αποσυρθούν.
- (55) Χάριν ασφαλείας δικαίου, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά τη θέσπιση όρων σχετικά με τη συμμετοχή στο καθεστώς των μικροκαλλιεργητών σε περίπτωση μεταβολής της κατάστασης του συμμετέχοντος γεωργού.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 637/2008 του Συμβουλίου της 23ης Ιουνίου 2008 περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και την εισαγωγή προγραμμάτων αναδιάρθρωσης του τομέα του βαμβακιού (ΕΕ L 178, 5.7.2008, σ. 1).

- (56) Για λόγους απλούστευσης και για να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερη κατάσταση των εξόχως απόκεντρων περιφερειών, η διαχείριση των αμέσων ενισχύσεων στις περιφέρειες αυτές θα πρέπει να διενεργείται στο πλαίσιο των προγραμμάτων στήριξης που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 228/2013. Κατά συνέπεια, για τις περιφέρειες αυτές δεν θα ισχύουν διατάξεις του παρόντος κανονισμού σχετικά με το καθεστώς βασικής ενίσχυσης και τις σχετικές ενισχύσεις, τη συνδεδεμένη στήριξη και το καθεστώς μικροκαλλιεργητών.
- (57) Απαιτούνται κοινοποιήσεις από τα κράτη μέλη για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και της παρακολούθησης, ανάλυσης και διαχείρισης των αμέσων ενισχύσεων. Για τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των κανόνων του παρόντος κανονισμού και για να καταστούν οι κοινοποιήσεις ταχείες, αποτελεσματικές, ακριβείς, οικονομικές και συμβατές με την προστασία των προσωπικών δεδομένων, η Επιτροπή πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά τη θέσπιση των απαραίτητων μέτρων σχετικά με τις κοινοποιήσεις που θα κάνουν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή ή για λόγους εξακρίβωσης, ελέγχου, παρακολούθησης, αξιολόγησης και δημοσιονομικού ελέγχου των αμέσων ενισχύσεων και για τη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις διεθνών συμφωνιών, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων κοινοποίησης δυνάμει των συμφωνιών αυτών και σχετικά με περαιτέρω κανόνες για τη φύση και το είδος των προς κοινοποίηση πληροφοριών, για τις κατηγορίες των προς επεξεργασία δεδομένων και τη μέγιστη περίοδο διατήρησής τους, για τα δικαιώματα πρόσβασης στις πληροφορίες ή στα συστήματα πληροφοριών και τους όρους δημοσίευσης των πληροφοριών.
- (58) Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται για την εφαρμογή αμέσων ενισχύσεων θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο που να συνάδει με αυτούς τους σκοπούς. Θα πρέπει επίσης να είναι ανώνυμα, να συναρμολογούνται όταν γίνεται επεξεργασία τους για σκοπούς παρακολούθησης ή αξιολόγησης και να προστατεύονται σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία περί προστασίας των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και ιδίως την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2). Τα πρόσωπα τα οποία αφορούν τα δεδομένα θα πρέπει να ενημερώνονται για την επεξεργασία αυτή και για τα δικαιώματα προστασίας των δεδομένων τους.
- (59) Ζητήθηκε η γνώμη του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, ο οποίος την υπέβαλε στις 14 Δεκεμβρίου 2011 (3).
- (60) Για την ομαλή μετάβαση από τις ρυθμίσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου σε αυτές του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει ορισμένες πράξεις όσον αφορά τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για την προστασία ενδεχόμενων κεκτημένων δικαιωμάτων και εύλογων προσδοκιών των γεωργών.
- (61) Για να διασφαλισθούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και για την αποφυγή του αθέμιτου ανταγωνισμού ή των διακρίσεων μεταξύ των γεωργών, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές εξουσίες στην Επιτροπή σχετικά με: τον καθορισμό του ποσού που πρέπει να περιληφθεί στο ειδικό εθνικό αποθεματικό για την αποναρκοθέτηση της Κροατίας· τον ορισμό του ετήσιου ανώτατου ορίου για το καθεστώς βασικής στήριξης· τη θέσπιση κανόνων σχετικά με αιτήσεις χορήγησης δικαιωμάτων ενίσχυσης· τη θέσπιση μέτρων σχετικά με την επιστροφή των αχρησιμοποίητων δικαιωμάτων ενίσχυσης στο εθνικό απόθεμα· τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την κοινοποίηση της μεταβίβασης δικαιωμάτων ενίσχυσης προς τις εθνικές αρχές και τις προθεσμίες εντός των οποίων πραγματοποιείται η κοινοποίηση αυτή· τον ορισμό του ετήσιου ανώτατου ορίου για το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης· τη θέσπιση κανόνων σχετικά με αιτήσεις χορήγησης δικαιωμάτων ενίσχυσης που υποβάλλονται το έτος χορήγησης δικαιωμάτων ενίσχυσης κατά το οποίο τα κράτη μέλη μεταβαίνουν στο καθεστώς βασικής ενίσχυσης· τον ορισμό ετήσιων ανώτατων ορίων για την αναδιανεμητική ενίσχυση. Οι σχετικές εξουσίες θα πρέπει να ασκούνται κατά τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ.182/2011.
- (62) Για να διασφαλισθούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και για την αποφυγή του αθέμιτου ανταγωνισμού ή των διακρίσεων μεταξύ των γεωργών, θα πρέπει επίσης να ανατεθούν εκτελεστικές εξουσίες στην Επιτροπή σχετικά με: την έγκριση κανόνων σχετικά με τη διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων των χρονοδιαγραμμάτων για την υποβολή τους, των κοινοποιήσεων των κρατών μελών και της αξιολόγησης, από την Επιτροπή, των ισοδύναμων πρακτικών· την έγκριση ορισμένων ορίων εντός των οποίων θεωρείται ότι πληροίται η υποχρέωση διατήρησης μόνιμων βοσκοτόπων· τον καθορισμό του ανώτατου ορίου για την ενίσχυση γεωργικών πρακτικών επωφελών για το κλίμα και το περιβάλλον· τον καθορισμό του ετήσιου ανώτατου ορίου για την ενίσχυση περιοχών με φυσικούς περιορισμούς· τον καθορισμό του ετήσιου ανώτατου ορίου για την ενίσχυση γεωργών νεαρής ηλικίας. Οι σχετικές εξουσίες θα πρέπει να ασκούνται κατά τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ.182/2011.
- (63) Για να διασφαλισθούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και για την αποφυγή του αθέμιτου ανταγωνισμού ή των διακρίσεων μεταξύ των γεωργών, θα πρέπει επίσης να ανατεθούν εκτελεστικές εξουσίες στην Επιτροπή σχετικά με: τον καθορισμό του ετήσιου ανώτατου ορίου για την προαιρετική συνδεδεμένη ενίσχυση· τη θέσπιση κανόνων για τη διαδικασία αξιολόγησης και έγκρισης των αποφάσεων στο πλαίσιο της προαιρετικής συνδεδεμένης στήριξης· τη θέσπιση κανόνων για τη διαδικασία έγκρισης και τις κοινοποιήσεις προς τους παραγωγούς σχετικά με την έγκριση των εκτάσεων και των ποικιλιών για τους σκοπούς της ειδικής καλλιεργητικής ενίσχυσης για το βαμβάκι· τη θέσπιση κανόνων για τον υπολογισμό της μείωσης του ποσού της ειδικής καλλιεργητικής ενίσχυσης για το βαμβάκι· τη θέσπιση κανόνων σχετικά με γενικές απαιτήσεις και

(1) Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281, 23.11.1995, σ. 31).

(2) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2000 σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8, 12.1.2001, σ. 1).

(3) ΕΕ C 35, 9.2.2012, σ. 1.

μεθόδους κοινοποίησης και τη λήψη των αναγκαίων και δικαιολογημένων μέτρων προς επίλυση ειδικών προβλημάτων σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Οι εξουσίες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

- (64) Για να λύσει επείγοντα προβλήματα σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη διασφαλίζοντας και τη συνέχεια του συστήματος αμέσων ενισχύσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις άμεσου εφαρμογής όταν, σε δόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, υπάρχουν εξαιρετικές περιστάσεις που θίγουν τη χορήγηση στήριξης και θέτουν σε κίνδυνο την αποτελεσματική εφαρμογή των ενισχύσεων στο πλαίσιο των καθεστώτων στήριξης του παρόντος κανονισμού.
- (65) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά μπορούν αντιθέτως να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης μέσω της πολυετούς εγγύησης της ενωσιακής χρηματοδότησης και με την επικέντρωση σε σαφώς καθορισμένες προτεραιότητες, δεδομένων των δεσμών μεταξύ του παρόντος κανονισμού και των άλλων μέσων της ΚΓΠ, των ανισοτήτων μεταξύ των διάφορων αγροτικών περιοχών και των περιορισμένων δημοσιονομικών πόρων των κρατών μελών σε μια διευρυμένη Ένωση, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως καθορίζεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (66) Δεδομένου ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009 θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται το 2014, ο παρών κανονισμός θα πρέπει γενικώς να εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2015. Ωστόσο, οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού περί ευελιξίας μεταξύ πυλώνων παρέχουν τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να λαμβάνουν αποφάσεις και να τις κοινοποιούν στην Επιτροπή έως την 31η Δεκεμβρίου 2013. Επιπλέον, ορισμένες άλλες διατάξεις του παρόντος κανονισμού απαιτούν την ανάληψη δράσης το 2014. Οι εν λόγω διατάξεις θα πρέπει, επομένως, να εφαρμόζονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.
- (67) Λόγω του επείγοντος της προετοιμασίας της ομαλής εφαρμογής των μελετώμενων μέτρων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ I

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει:

- α) κοινούς κανόνες για τις ενισχύσεις που χορηγούνται άμεσα στους γεωργούς στο πλαίσιο των καθεστώτων στήριξης που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του παραρτήματος I («άμεσες ενισχύσεις»):

β) ειδικούς κανόνες για τα εξής θέματα:

- (i) βασική ενίσχυση των γεωργών («καθεστώς βασικής ενίσχυσης» και μεταβατικό απλουστευμένο καθεστώς, «καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης»):
- (ii) προαιρετική μεταβατική εθνική ενίσχυση για τους γεωργούς:
- (iii) προαιρετική αναδιανεμητική ενίσχυση:
- (iv) ενίσχυση για τους γεωργούς που εφαρμόζουν γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον:
- (v) προαιρετική ενίσχυση για τους γεωργούς που δραστηριοποιούνται σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς:
- (vi) ενίσχυση για τους γεωργούς νεαρής ηλικίας που αρχίζουν τη γεωργική τους δραστηριότητα:
- (vii) καθεστώς προαιρετικής συνδεδεμένης στήριξης:
- (viii) ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι:
- (ix) προαιρετικό απλουστευμένο καθεστώς για μικροκαλλιέργητες:
- (x) πλαίσιο που επιτρέπει στη Βουλγαρία, την Κροατία και τη Ρουμανία να συμπληρώνουν τις άμεσες ενισχύσεις.

Άρθρο 2

Τροποποίηση του παραρτήματος I

Χάριν ασφαλείας δικαίου, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 70 για την τροποποίηση του καταλόγου των καθεστώτων στήριξης που παρατίθεται στο παράρτημα I, στο βαθμό που απαιτείται ώστε να λαμβάνονται υπόψη νέες νομοθετικές πράξεις σχετικά με τα καθεστώτα στήριξης οι οποίες ενδέχεται να εκδοθούν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 3

Εφαρμογή στις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και στα μικρά νησιά του Αιγαίου

Το άρθρο 11 δεν εφαρμόζεται στις περιοχές της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 349 ΣΛΕΕ («εξόχως απόκεντρες περιοχές») ούτε στις άμεσες ενισχύσεις που χορηγούνται στα μικρά νησιά του Αιγαίου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 229/2013.

Οι τίτλοι III, IV και V του παρόντος κανονισμού δεν εφαρμόζονται στις εξόχως απόκεντρες περιοχές.

Άρθρο 4

Ορισμοί και σχετικές διατάξεις

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι εξής ορισμοί:

α) ως «γεωργός» νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος που προσδίδει το εθνικό δίκαιο στην ομάδα και τα μέλη της, που διαθέτει εκμετάλλευση ευρισκόμενη στο εδαφικό πεδίο των Συνθηκών, όπως ορίζεται στο άρθρο 52 ΣΕΕ σε συνάρτηση με τα άρθρα 349 και 355 ΣΛΕΕ, και ασκεί γεωργική δραστηριότητα·

β) ως «εκμετάλλευση» νοείται το σύνολο των μονάδων που χρησιμοποιεί για γεωργικές δραστηριότητες και διαχειρίζεται ένας γεωργός στην επικράτεια του ίδιου κράτους μέλους·

γ) ως «γεωργική δραστηριότητα» νοείται:

i) η παραγωγή, η εκτροφή ζώων ή η καλλιέργεια γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων της συγκομιδής, της άμελης, της αναπαραγωγής ζώων και της εκτροφής ζώων για γεωργική εκμετάλλευση,

ii) η διατήρηση μιας γεωργικής έκτασης σε κατάσταση που να την καθιστά κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια χωρίς προπαρασκευαστικές ενέργειες πέραν των συνήθων γεωργικών μεθόδων και μηχανημάτων, σύμφωνα με κριτήρια οριζόμενα από τα κράτη μέλη βάσει πλαισίου που θεσπίζει η Επιτροπή, ή

iii) η άσκηση της ελάχιστης δραστηριότητας, ως ορίζεται από τα κράτη μέλη, για γεωργικές περιοχές εκ φύσεως κατάλληλες για βοσκή ή καλλιέργεια·

δ) ως «γεωργικά προϊόντα» νοούνται τα προϊόντα, εξαιρουμένων των αλιευτικών προϊόντων, που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι των Συνθηκών, καθώς και το βαμβάκι·

ε) ως «γεωργική έκταση» νοείται οποιαδήποτε έκταση αρόσιμης γης, μόνιμων βοσκοτόπων και μόνιμων λειμώνων, ή μόνιμων καλλιεργειών·

στ) ως «αρόσιμη γη» νοούνται η γη που καλλιεργείται για φυτική παραγωγή ή εκτάσεις διαθέσιμες για φυτική παραγωγή, συμπεριλαμβανομένων των εκτάσεων υπό καθεστώς παύσης καλλιέργειας σύμφωνα με τα άρθρα 22, 23 και 24 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999, με το άρθρο 39 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 και με το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, ανεξαρτήτως του αν πρόκειται για γη υπό θερμοκήπια ή υπό σταθερό ή κινητό κάλυμμα·

ζ) ως «μόνιμες καλλιέργειες» νοούνται οι μη εναλλασσόμενες καλλιέργειες, εκτός από τους μόνιμους βοσκοτόπους και τους μόνιμους λειμώνας, οι οποίες καταλαμβάνουν τη γη για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών και αποδίδουν επαναλαμβανόμενες συγκομιδές, συμπεριλαμβανομένων των φυτωρίων καθώς και των πρεμνοφυών δασών μικρού περιήτρου χρόνου·

η) ως «μόνιμος βοσκοτόπος και μόνιμος λειμώνας», (που αναφέρονται από κοινού ως «μόνιμος βοσκοτόπος») νοείται η γη που χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη αγρωστωδών ή άλλων ποωδών κτηνοτροφικών φυτών με φυσικό τρόπο (αυτοφυή) ή με καλλιέργεια (σπαρμένα) και δεν έχει περιληφθεί στην αμειψισπορά επί πέντε έτη ή περισσότερο· μπορεί να περιλαμβάνει άλλα είδη, όπως θάμνους και/ή δένδρα που προσφέρονται για βοσκή, υπό τον όρο ότι επικρατούν τα αγρωστώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά, καθώς και, εφόσον ληφθεί σχετική απόφαση των κρατών μελών, γη που προσφέρεται για βοσκή και εντάσσεται σε καθιερωμένες τοπικές πρακτικές όπου τα αγρωστώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά παραδοσιακά δεν επικρατούν στις εκτάσεις βοσκής·

θ) ως «αγρωστώδη ή λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά» νοούνται όλα τα ποώδη κτηνοτροφικά φυτά που παραδοσιακά απαντώνται στους φυσικούς βοσκοτόπους ή συνήθως περιλαμβάνονται σε μείγματα σπόρων προς σπορά βοσκοτόπων ή λιβαδιών στο κράτος μέλος, είτε χρησιμοποιούνται για τη βοσκή ζώων είτε όχι·

ι) ως «φυτώρια» νοούνται οι ακόλουθες εκτάσεις με νεαρά ξυλώδη φυτά που καλλιεργούνται στο ύπαιθρο με σκοπό τη μεταφύτευση:

— φυτώρια αμπέλων και έρριζων υποκειμένων·

— φυτώρια οπωροφόρων δέντρων και φυτών με ράγες·

— φυτώρια καλλωπιστικών φυτών·

— εμπορικά φυτώρια δασικών δέντρων, εκτός από αυτά που καλλιεργούνται για τις ανάγκες της ίδιας της εκμετάλλευσης σε δασικές περιοχές·

— φυτώρια δέντρων και θάμνων για φύτευση σε κήπους, πάρκα, παρυφές δρόμων και πρανή (π.χ. φυτών θαμνοστοιχιών, τριανταφυλλιών και άλλων καλλωπιστικών θάμνων, καλλωπιστικών κωνοφόρων), συμπεριλαμβανομένων σε όλες τις περιπτώσεις των υποκειμένων και των νεαρών φυτών τους·

ια) ως «πρεμνοφυή δάση μικρού περιήτρου χρόνου» νοούνται εκτάσεις που είναι φυτεμένες με είδη δέντρων του κωδικού ΣΟ 0602 90 41 καθοριζόμενα από τα κράτη μέλη και αποτελούνται από ξυλώδεις πολυετείς καλλιέργειες, με έρριζα υποκείμενα ή παραφυάδες που παραμένουν στο έδαφος μετά τη συγκομιδή και αναπτύσσουν νέους βλαστούς την επόμενη περίοδο και με μέγιστο κύκλο συγκομιδής που καθορίζεται από τα κράτη μέλη·

ιβ) ως «πώληση» νοείται η πώληση ή οποιαδήποτε άλλη οριστική μεταβίβαση έγγειας ιδιοκτησίας ή δικαιωμάτων ενίσχυσης· ο ορισμός αυτός δεν περιλαμβάνει την πώληση έγγειας ιδιοκτησίας εάν αυτή μεταβιβάζεται σε δημόσιες αρχές ή για χρήση προς το δημόσιο συμφέρον και η μεταβίβαση πραγματοποιείται για μη γεωργικούς σκοπούς·

ιγ) ως «μίσθωση» νοείται σύμβαση μίσθωσης ή παρόμοια προσωρινή συναλλαγή·

ιδ) ως «μεταβίβαση» νοείται η μίσθωση ή πώληση γης ή δικαιωμάτων ενίσχυσης ή η πραγματική ή προσδοκώμενη μεταβίβαση τους λόγω κληρονομίας, ή άλλη οριστική μεταβίβαση τους· ο ορισμός δεν καλύπτει την επιστροφή των δικαιωμάτων κατά τη λήξη μίσθωσης.

2. Τα κράτη μέλη:

α) θεσπίζουν τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι γεωργοί, ώστε να κρίνεται ότι έχουν τηρήσει την υποχρέωση να διατηρούν την γεωργική έκταση σε κατάσταση κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) σημείο ii)·

β) όπου ισχύει σε ένα κράτος μέλος, ορίζουν την ελάχιστη δραστηριότητα που πρέπει να ασκείται σε γεωργικές περιοχές εκ φύσεως κατάλληλες για βοσκή ή καλλιέργεια, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) σημείο iii)·

γ) ορίζουν τα είδη δέντρων που είναι επιλέξιμα για πρεμνοφυή δάση βραχυχρόνιας αμειψιοποράς καθώς και το μέγιστο κύκλο συγκομιδής όσον αφορά αυτά τα είδη δέντρων, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο ια)·

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι γη που προσφέρεται για βοσκή και εντάσσεται σε καθιερωμένες τοπικές πρακτικές όπου τα αγρωστώδη και λοιπά πώδη κτηνοτροφικά φυτά παραδοσιακά δεν επικρατούν στις εκτάσεις βοσκής πρέπει να θεωρείται ως μόνιμος βοσκότοπος, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο η)·

3. Χάριν ασφαλείας δικαίου, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 55 που καθορίζουν:

α) το πλαίσιο εντός του οποίου τα κράτη μέλη πρέπει να ορίζουν τα κριτήρια που επιβάλλεται να πληρούν οι γεωργοί ώστε να τηρούν την υποχρέωση της διατήρησης της γεωργικής έκτασης σε κατάσταση κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, στοιχείο γ), σημείο ii)·

β) το πλαίσιο εντός του οποίου τα κράτη μέλη ορίζουν τις ελάχιστες δραστηριότητες που πρέπει να ασκούνται σε αγροτικές περιοχές εκ φύσεως κατάλληλες για βοσκή ή καλλιέργεια, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, στοιχείο γ), σημείο iii)·

γ) τα κριτήρια προσδιορισμού της επικράτησης αγρωστωδών και λοιπών πωδών κτηνοτροφικών φυτών και τα κριτήρια προσδιορισμού των καθιερωμένων τοπικών πρακτικών κατά την παράγραφο 1 στοιχείο η)·

ΤΙΤΛΟΣ II

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΜΕΣΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Κοινοί κανόνες για τις άμεσες ενισχύσεις

Άρθρο 5

Γενικές διατάξεις κοινής γεωργικής πολιτικής

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και οι διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει αυτού εφαρμόζονται στα καθεστώτα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 6

Εθνικά ανώτατα όρια

1. Για κάθε κράτος μέλος και για κάθε έτος, το εθνικό ανώτατο όριο, που αποτελείται από τη συνολική αξία όλων των χορηγούμενων δικαιωμάτων πληρωμών, του εθνικού αποθέματος ή των περιφερειακών αποθεμάτων και των ανώτατων ορίων που καθορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 42, 47, 49, 51 και 53, ορίζεται στο παράρτημα ΙΙ.

Όταν ένα κράτος μέλος κάνει χρήση της εναλλακτικής δυνατότητας του άρθρου 22 παράγραφος 2, είναι δυνατή η υπέρβαση του εθνικού ανώτατου ορίου που ορίζεται στο παράρτημα ΙΙ για αυτό το κράτος μέλος για το αντίστοιχο έτος κατά το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο αυτή.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, για κάθε κράτος μέλος το οποίο εφαρμόζει το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης και για κάθε έτος, το εθνικό ανώτατο όριο, που αποτελείται από τα ανώτατα όρια τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 36, 42, 47, 49, 51 και 53, είναι το προβλεπόμενο στο παράρτημα ΙΙ.

3. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι εξελίξεις σχετικά με τα συνολικά ανώτατα ποσά των άμεσων ενισχύσεων που μπορούν να χορηγηθούν, συμπεριλαμβανομένων αυτών που προκύπτουν από τις αποφάσεις που λαμβάνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 14 και αυτών που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 20 παράγραφος 2, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 70 για την προσαρμογή των εθνικών ανώτατων ορίων που παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙ.

Άρθρο 7

Καθαρά ανώτατα όρια

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 8, το συνολικό ποσό των άμεσων ενισχύσεων που μπορούν να χορηγηθούν σε ένα κράτος μέλος σύμφωνα με τους τίτλους ΙΙΙ, ΙV και V σε σχέση με ένα ημερολογιακό έτος, κατόπιν της εφαρμογής του άρθρου 11, δεν υπερβαίνει το αντίστοιχο ανώτατο όριο του παραρτήματος ΙΙΙ.

Αν το συνολικό ποσό των προς χορήγηση άμεσων ενισχύσεων σε ένα κράτος μέλος θα υπερέβαινε τα ανώτατα όρια του παραρτήματος ΙΙΙ, το εν λόγω κράτος μέλος προβαίνει σε γραμμική μείωση των ποσών όλων των άμεσων ενισχύσεων, εξαιρουμένων των άμεσων ενισχύσεων που χορηγούνται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 228/2013 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 229/2013.

2. Για κάθε κράτος μέλος, και για κάθε ημερολογιακό έτος, το εκτιμώμενο προϊόν της μείωσης των ενισχύσεων του άρθρου 11 (το οποίο αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ των εθνικών ανώτατων ορίων του παραρτήματος ΙΙ, με προσθήκη του διαθέσιμου ποσού δυνάμει του άρθρου 58, και των καθαρών ανωτάτων ορίων που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ) διατίθεται ως ενωσιακή στήριξη για μέτρα στο πλαίσιο προγραμματισμού αγροτικής ανάπτυξης ο οποίος χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.

3. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι εξελίξεις σχετικά με τα συνολικά ανώτατα ποσά των άμεσων ενισχύσεων που μπορούν να χορηγούνται, συμπεριλαμβανομένων όσων προκύπτουν από τις αποφάσεις που λαμβάνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 14, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 70 για την προσαρμογή των ανωτάτων ορίων που παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ.

Άρθρο 8

Δημοσιονομική πειθαρχία

1. Το ποσοστό προσαρμογής που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 εφαρμόζεται μόνο στις άμεσες ενισχύσεις ύψους άνω των 2 000 EUR που χορηγούνται στους γεωργούς κατά το αντίστοιχο ημερολογιακό έτος.

2. Λόγω της σταδιακής εισαγωγής των άμεσων ενισχύσεων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία από την 1η Ιανουαρίου 2016.

Λόγω της σταδιακής εισαγωγής των άμεσων ενισχύσεων κατ' άρθρο 17, η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται στην Κροατία από την 1η Ιανουαρίου 2022.

3. Για την εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής των προσαρμογών των άμεσων ενισχύσεων σε σχέση με τη δημοσιονομική πειθαρχία, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 70 για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τη βάση υπολογισμού των μειώσεων που εφαρμόζουν στους γεωργούς τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

4. Στην περίπτωση νομικού προσώπου, ή ομάδας φυσικών ή νομικών προσώπων, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν το συντελεστή προσαρμογής της παραγράφου 1 στο επίπεδο των μελών εκείνων των νομικών προσώπων ή ομάδων όπου η εθνική νομοθεσία προβλέπει δικαιώματα και υποχρεώσεις μεμονωμένων μελών συγκρίσιμα με εκείνα μεμονωμένων γεωργών με την ιδιότητα διαχειριστή εκμετάλλευσης, ιδίως όσον αφορά το οικονομικό, κοινωνικό και φορολογικό επίπεδό τους, εφόσον έχουν συνεισφέρει στην ενίσχυση των γεωργικών δομών των εν λόγω νομικών προσώπων ή ομάδων.

Άρθρο 9

Ενεργός γεωργός

1. Δεν χορηγείται άμεση ενίσχυση σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών ή νομικών προσώπων οι γεωργικές εκτάσεις των οποίων είναι κυρίως εκτάσεις διατηρούμενες σε κατάσταση κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια και τα οποία δεν ασκούν επί των εκτάσεων αυτών την ελάχιστη δραστηριότητα που προβλέπουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2, στοιχείο β).

2. Δεν χορηγούνται άμεσες ενισχύσεις σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή σε ομάδες φυσικών ή νομικών προσώπων, που διευθύνουν αερολιμένες, σιδηροδρομικές εταιρείες, δίκτυα ύδρευσης, κτηματομεσιτικές εταιρείες, γήπεδα και υπαίθριους χώρους ψυχαγωγίας.

Τα κράτη μέλη μπορούν, κατά περίπτωση, βάσει αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων, να αποφασίζουν να προσθέσουν στον κατάλογο του πρώτου εδαφίου οποιεσδήποτε άλλες ανάλογες μη

γεωργικές επιχειρήσεις ή δραστηριότητες και μπορούν να αποφασίζουν να ανακαλούν οποιεσδήποτε τέτοιες προσθήκες εν συνεχεία.

Πρόσωπο ή ομάδα που εμπίπτει στο πρώτο ή το δεύτερο εδάφιο θεωρείται, ωστόσο, ενεργός γεωργός εάν προσκομίσει εξακριβώσιμα στοιχεία, με τη μορφή που απαιτούν τα κράτη μέλη, τα οποία αποδεικνύουν οτιδήποτε από τα κατωτέρω:

α) ότι το ετήσιο ποσό των άμεσων ενισχύσεων είναι τουλάχιστον το 5 % των συνολικών εσόδων που αποκτήθηκαν από μη γεωργικές δραστηριότητες κατά το πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος για το οποίο υπάρχουν τέτοια στοιχεία·

β) ότι οι γεωργικές του/της δραστηριότητες δεν είναι ασήμαντες·

γ) ότι ο κύριος επιχειρηματικός ή εταιρικός του/της σκοπός συνίσταται στην άσκηση γεωργικής δραστηριότητας.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης, επιπλέον των παραγράφων 1 και 2, να αποφασίζουν, βάσει αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων, ότι δεν πρέπει να χορηγούνται άμεσες ενισχύσεις σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή σε ομάδες φυσικών ή νομικών προσώπων:

α) οι γεωργικές δραστηριότητες των οποίων δεν αποτελούν παρά ασήμαντο μέρος των συνολικών οικονομικών δραστηριοτήτων τους, ή/και

β) η κύρια δραστηριότητα ή ο εταιρικός σκοπός των οποίων δεν συνίσταται στην άσκηση γεωργικής δραστηριότητας.

4. Οι παράγραφοι 2 και 3 δεν ισχύουν για τους γεωργούς οι οποίοι απλώς έλαβαν άμεσες ενισχύσεις μη υπερβαίνουσες συγκεκριμένο ποσό για το προηγούμενο έτος. Τα ποσά αυτά καθορίζονται από τα κράτη μέλη βάσει αντικειμενικών κριτηρίων όπως τα εθνικά ή περιφερειακά χαρακτηριστικά τους και δεν υπερβαίνουν τα 5 000 EUR.

5. Για την προστασία των δικαιωμάτων των γεωργών, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 70 για τη θέσπιση:

α) κριτηρίων για τον καθορισμό των περιπτώσεων στις οποίες η γεωργική έκταση ενός γεωργού πρέπει να θεωρείται ως κατά κύριο λόγο έκταση εκ φύσεως διατηρούμενη σε κατάσταση κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια·

β) κριτηρίων για τον καθορισμό της διάκρισης μεταξύ των εσόδων από γεωργικές και μη γεωργικές δραστηριότητες·

γ) κριτήρια για τον καθορισμό του ποσού των άμεσων ενισχύσεων σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 4, ειδικότερα άμεσων ενισχύσεων στο πρώτο έτος χορήγησης δικαιωμάτων ενίσχυσης εφόσον δεν έχει ακόμη προσδιοριστεί οριστικά η αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης, όπως και άμεσων ενισχύσεων για νέους γεωργούς·

δ) κριτήρια τα οποία πρέπει να πληρούν οι γεωργοί προκειμένου να αποδείξουν για τους σκοπούς των παραγράφων 2 και 3 ότι οι γεωργικές τους δραστηριότητες δεν είναι ασήμαντες και ότι ο κύριος επιχειρηματικός ή εταιρικός τους σκοπός συνίσταται στην άσκηση γεωργικής δραστηριότητας.

6. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή έως την 1η Αυγούστου 2014 την προβλεπόμενη στις παραγράφους 2, 3 ή 4 απόφασή τους και, σε περίπτωση τροποποιήσεων, εντός δύο εβδομάδων από την ημερομηνία λήψης της απόφασης για την τροποποίηση.

Άρθρο 10

Ελάχιστες προϋποθέσεις για τη λήψη αμέσων ενισχύσεων

1. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν τη μη χορήγηση αμέσων ενισχύσεων σε γεωργούς σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν το συνολικό ποσό των ζητούμενων ή των προς καταβολή αμέσων ενισχύσεων προ της εφαρμογής του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 για δεδομένο ημερολογιακό έτος δεν υπερβαίνει τα 100 EUR·

β) όταν η επιλέξιμη έκταση της εκμετάλλευσης την οποία αφορούν οι ζητούμενες ή προς καταβολή άμεσες ενισχύσεις προ της εφαρμογής του άρθρου 65 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 δεν υπερβαίνει το ένα εκτάριο.

2. Προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η δομή των γεωργικών οικονομιών τους, τα κράτη μέλη μπορούν να προσαρμόζουν τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στα στοιχεία α) και β) της παραγράφου 1 εντός των ορίων που παρατίθενται στο παράρτημα IV.

3. Όταν ένα κράτος μέλος που έχει αποφασίσει να εφαρμόσει κατώτατο όριο έκτασης δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο β), εφαρμόζει εντούτοις το στοιχείο α) της ίδιας παραγράφου στους γεωργούς που λαμβάνουν συνδεδεμένη στήριξη σχετιζόμενη με ζώα όπως προβλέπεται στον τίτλο IV και οι οποίοι έχουν λιγότερα εκτάρια από το κατώτατο όριο έκτασης.

4. Τα οικεία κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να μην εφαρμόζουν την παράγραφο 1 στις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τα μικρά νησιά του Αιγαίου.

5. Στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, για το έτος 2015, το ζητούμενο ή προς καταβολή ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 σημείο α) υπολογίζεται με βάση το ποσό που προβλέπεται στο παράρτημα V σημείο Α.

Στην Κροατία, για τα έτη 2015-2021, το ζητούμενο ή προς καταβολή ποσό όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1 σημείο α) υπολογίζεται με βάση το ποσό που ορίζεται στο παράρτημα VI σημείο Α.

Άρθρο 11

Μείωση ενισχύσεων

1. Τα κράτη μέλη μειώνουν το ποσό των αμέσων ενισχύσεων που πρέπει να χορηγηθούν σε γεωργό δυνάμει του τίτλου III κεφάλαιο 1

για ένα δεδομένο ημερολογιακό έτος κατά 5 % τουλάχιστον για το μέρος του ποσού που υπερβαίνει τις 150 000 EUR.

2. Πριν εφαρμόσουν την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να αφαιρούν τους μισθούς που συνδέονται με γεωργική δραστηριότητα και οι οποίοι έχουν πραγματικά καταβληθεί και δηλωθεί από το γεωργό κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, συμπεριλαμβανομένων των φόρων και κοινωνικών εισφορών λόγω απασχόλησης, από το ποσό των ενισχύσεων προς χορήγηση στο γεωργό σύμφωνα με τον τίτλο III κεφάλαιο 1 εντός δεδομένου ημερολογιακού έτους. Όπου δεν είναι διαθέσιμα στοιχεία για τους μισθούς που έχουν πραγματικά καταβληθεί και δηλωθεί από το γεωργό κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, χρησιμοποιούνται τα πλέον πρόσφατα στοιχεία.

3. Όταν ένα κράτος μέλος αποφασίζει να δώσει αναδιανεμητική ενίσχυση σε γεωργούς κατά το Κεφάλαιο 2 του Τίτλου III και να χρησιμοποιήσει άνω του 5 % του ετησίου ανωτάτου ποσού του Παραρτήματος II για το σκοπό αυτό, δύναται να μην εφαρμόσει το παρόν άρθρο.

Όταν ένα κράτος μέλος αποφασίζει να δώσει αναδιανεμητική ενίσχυση στους γεωργούς σύμφωνα με τον τίτλο III κεφάλαιο 2 και η εφαρμογή των ανωτάτων ορίων του άρθρου 41 παράγραφος 4 το εμποδίζει να χρησιμοποιήσει περισσότερο από το 5 % του ετησίου εθνικού ανωτάτου ορίου που ορίζεται στο παράρτημα II για το σκοπό αυτό, δύναται να μην εφαρμόσει το παρόν άρθρο.

4. Δεν χορηγείται πλεονέκτημα συνιστάμενο στην αποφυγή των μειώσεων της ενίσχυσης σε γεωργούς που αποδεδειγμένα προκάλεσαν τεχνηέντως, από τις 18 Οκτωβρίου 2011, τις συνθήκες για να αποφύγουν τις επενέργειες του παρόντος άρθρου.

5. Στην περίπτωση νομικού προσώπου, ή ομάδας φυσικών ή νομικών προσώπων, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν τη μείωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στο επίπεδο των μελών των εν λόγω νομικών προσώπων ή ομάδων όπου η εθνική νομοθεσία προβλέπει δικαιώματα και υποχρεώσεις μεμονωμένων μελών συγκρίσιμα με εκείνα μεμονωμένων γεωργών με την ιδιότητα διαχειριστή εκμετάλλευσης, ιδίως όσον αφορά το οικονομικό, κοινωνικό και φορολογικό επίπεδο τους, εφόσον έχουν συνεισφέρει στην ενίσχυση των γεωργικών δομών των εν λόγω νομικών προσώπων ή ομάδων.

6. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή έως την 1η Αυγούστου 2014 τις αποφάσεις που λαμβάνονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο και το τυχόν εκτιμώμενο προϊόν των μειώσεων για τα έτη 2015 έως 2019.

Άρθρο 12

Πολλαπλές αιτήσεις

Η αντιστοιχούσα στον αριθμό των επιλέξιμων εκταρίων έκταση για την οποία έχει υποβληθεί αίτηση βασικής ενίσχυσης από γεωργό σύμφωνα με τον τίτλο III κεφάλαιο 1 δύναται να αποτελεί το αντικείμενο αίτησης κάθε άλλης άμεσης ενίσχυσης καθώς και κάθε άλλης ενίσχυσης μη καλυπτόμενης από τον παρόντα κανονισμό, εκτός εάν υπάρχει ρητή αντίθετη διάταξη στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 13

Κρατικές ενισχύσεις

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 211 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, τα άρθρα 107, 108 και 109 ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζονται σε ενισχύσεις που χορηγούνται από κράτη μέλη σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 14

Ευελιξία μεταξύ πυλώνων

1. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013 τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να διαθέσουν ως πρόσθετη στήριξη για μέτρα στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 έως το 15 % των ετήσιων εθνικών ανώτατων ορίων για το ημερολογιακό έτος 2014 όπως ορίζεται στο παράρτημα VIII του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 και των ετήσιων εθνικών ανώτατων ορίων για τα ημερολογιακά έτη 2015-2019, όπως ορίζονται στο Παράρτημα II του παρόντος κανονισμού. Κατά συνέπεια, το αντίστοιχο ποσό δεν διατίθεται πλέον για τη χορήγηση αμέσων ενισχύσεων.

Η απόφαση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο κοινοποιείται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013. Η εν λόγω απόφαση ορίζει το ποσοστό που αναφέρεται σε αυτό το εδάφιο το οποίο μπορεί να διαφέρει από το ένα ημερολογιακό έτος στο άλλο.

Τα κράτη μέλη που δεν λαμβάνουν την απόφαση του πρώτου εδαφίου για το ημερολογιακό έτος 2014, μπορούν, πριν από την 1η Αυγούστου 2014, να λάβουν τη σχετική απόφαση, όσον αφορά τα ημερολογιακά έτη 2015 έως 2019. Κοινοποιούν στην Επιτροπή τυχόν παρόμοια απόφαση έως την εν λόγω ημερομηνία.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αναθεωρήσουν τις αποφάσεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο με ισχύ από το ημερολογιακό έτος 2018. Απόφαση βασιζόμενη σε μια τέτοια αναθεώρηση δεν μπορεί να οδηγήσει στη μείωση του ποσοστού που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή σύμφωνα με το πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις εν λόγω αποφάσεις αναθεώρησης έως την 1η Αυγούστου 2017.

2. Πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2013 τα κράτη μέλη που δεν λαμβάνουν την απόφαση της παραγράφου 1 μπορούν να αποφασίσουν να διαθέσουν ως άμεσες ενισχύσεις δυνάμει του παρόντος κανονισμού μέχρι ποσοστού 15 %, ή, στην περίπτωση της Βουλγαρίας, της Εσθονίας, της Ισπανίας, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Πολωνίας, της Πορτογαλίας, της Ρουμανίας, της Σλοβακίας, της Φινλανδίας, της Σουηδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, έως και το 25 % του ποσού που χορηγείται για τη στήριξη μέτρων στο πλαίσιο του προγραμματισμού αγροτικής ανάπτυξης που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ κατά την περίοδο 2015-2020, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013. Κατά συνέπεια, το αντίστοιχο ποσό δεν διατίθεται πλέον για μέτρα στήριξης στο πλαίσιο του προγραμματισμού αγροτικής ανάπτυξης.

(¹) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1601/96, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 (βλέπε σελίδα 671 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας)

Η απόφαση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο κοινοποιείται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013. Η εν λόγω απόφαση ορίζει το ποσοστό που αναφέρεται σε αυτό το εδάφιο το οποίο μπορεί να διαφέρει από το ένα ημερολογιακό έτος στο άλλο.

Τα κράτη μέλη που δεν λαμβάνουν την απόφαση του πρώτου εδαφίου για το οικονομικό έτος 2015 μπορούν να λάβουν την απόφαση αυτή πριν από την 1η Αυγούστου 2014 όσον αφορά τα οικονομικά έτη 2016-2020. Κοινοποιούν στην Επιτροπή τυχόν παρόμοια απόφαση έως την εν λόγω ημερομηνία.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αναθεωρήσουν την απόφαση που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο με ισχύ για τα οικονομικά έτη 2019 και 2020. Απόφαση βασιζόμενη σε μια τέτοια αναθεώρηση δεν μπορεί να οδηγήσει στην αύξηση του ποσοστού που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή σύμφωνα με το πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τυχόν εν λόγω αποφάσεις βασιζόμενες σε τέτοια αναθεώρηση έως την 1η Αυγούστου 2017.

Άρθρο 15

Αναθεώρηση

Τα καθεστώτα στήριξης του παραρτήματος I εφαρμόζονται με την επιφύλαξη ενδεχόμενης αναθεώρησης ανά πάσα στιγμή υπό το πρισμα των οικονομικών εξελίξεων και της δημοσιονομικής κατάστασης. Η εν λόγω αναθεώρηση μπορεί να καταλήξει στην έκδοση νομοθετικών πράξεων, πράξεων κατ' εξουσιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ ή εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 291 ΣΛΕΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Διατάξεις που ισχύουν για τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και τη Κροατία

Άρθρο 16

Σταδιακή εισαγωγή αμέσων ενισχύσεων στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία

Στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, τα εθνικά ανώτατα όρια για τις ενισχύσεις που προβλέπονται στα άρθρα 42, 47, 49, 51, 53 και 65 θεσπίζονται το 2015 με βάση το ποσό που ορίζεται στο παράρτημα V σημείο Α.

Άρθρο 17

Σταδιακή εισαγωγή αμέσων ενισχύσεων στην Κροατία

Στην Κροατία, οι άμεσες ενισχύσεις εισάγονται σύμφωνα με το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα αυξήσεων, εκφραζόμενων ως ποσοστό του αντίστοιχου επιπέδου των εν λόγω αμέσων ενισχύσεων όπως θα εφαρμόζονται από το 2022:

25 % το 2013,

30 % το 2014,

35 % το 2015,

40 % το 2016,

50 % το 2017,

60 % το 2018,

70 % το 2019,

80 % το 2020,

90 % το 2021,

100 % από το 2022.

Άρθρο 18

Συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις και άμεσες ενισχύσεις στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία

1. Το 2015 η Βουλγαρία και η Ρουμανία μπορούν να χρησιμοποιήσουν εθνικές άμεσες ενισχύσεις ως συμπλήρωμα των ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης που προβλέπεται στα Μέρη 1, 2 και 3 του κεφαλαίου 1 του Τίτλου III. Το σύνολο των ενισχύσεων αυτών δεν υπερβαίνει το ποσό του σημείου Β του Παραρτήματος V.

2. Το 2015 η Βουλγαρία μπορεί να χρησιμοποιήσει εθνικές άμεσες ενισχύσεις ως συμπλήρωμα των ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο του καθεστώτος της ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι που προβλέπεται στο Κεφάλαιο 2 του Τίτλου IV. Το σύνολο των ενισχύσεων αυτών δεν υπερβαίνει το ποσό του σημείου Γ του Παραρτήματος V.

3. Οι συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις χορηγούνται σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια και κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των γεωργών και να αποφεύγονται οι στρεβλώσεις της αγοράς και του ανταγωνισμού.

Άρθρο 19

Συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις για την Κροατία

1. Η Κροατία μπορεί να συμπληρώνει, έπειτα από έγκριση της Επιτροπής, οποιοδήποτε καθεστώς στήριξης που αναφέρεται στο παράρτημα I, εφόσον απαιτείται.

2. Το ποσό των συμπληρωματικών αμέσων εθνικών ενισχύσεων που μπορεί να χορηγηθεί εντός δεδομένου έτους και για δεδομένο καθεστώς στήριξης περιορίζεται από συγκεκριμένη χρηματοδότηση. Η εν λόγω χρηματοδότηση αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ:

α) του ποσού των αμέσων ενισχύσεων που διατίθενται ανά καθεστώς στήριξης, μετά την πλήρη εισαγωγή των αμέσων ενισχύσεων σύμφωνα με το άρθρο 17 για το ημερολογιακό έτος 2022 και

β) του ποσού των αμέσων ενισχύσεων που διατίθενται ανά καθεστώς στήριξης, μετά την εφαρμογή του χρονοδιαγράμματος αυξήσεων σύμφωνα με το άρθρο 17 για το σχετικό ημερολογιακό έτος.

3. Το συνολικό ποσό των χορηγηθεισών συμπληρωματικών εθνικών αμέσων ενισχύσεων δεν είναι μεγαλύτερο από τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στο παράρτημα VI σημείο Β για το αντίστοιχο ημερολογιακό έτος.

4. Η Κροατία μπορεί να αποφασίζει, με αντικειμενικά κριτήρια και έπειτα από έγκριση της Επιτροπής, σχετικά με τα προς χορήγηση ποσά συμπληρωματικής άμεσης εθνικής ενίσχυσης.

5. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις εγκρίνοντας τη διενέργεια πληρωμών δυνάμει του παρόντος άρθρου και καθορίζοντας

τα σχετικά καθεστώτα στήριξης. Ορίζει επίσης το ύψος μέχρι το οποίο μπορούν να καταβάλλονται οι συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις.

Όσον αφορά τις συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις που προορίζονται να συμπληρώσουν την προαιρετική συνδεδεμένη στήριξη που αναφέρεται στον τίτλο IV κεφάλαιο 1, η εκτελεστική πράξη προσδιορίζει επίσης τους συγκεκριμένους τύπους γεωργίας ή τους συγκεκριμένους γεωργικούς τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 52 παράγραφος 3 τους οποίους μπορεί να αφορούν οι συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις.

Οι ανωτέρω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 71 παράγραφος 2 ή 3.

6. Οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις για την Κροατία είναι ίδιες με εκείνες που αφορούν τη στήριξη στο πλαίσιο των αντίστοιχων καθεστώτων στήριξης, όπως προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό.

7. Οι συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις για την Κροατία υπόκεινται σε τυχόν προσαρμογές που είναι δυνατόν να καταστούν αναγκαίες λόγω εξελίξεων στην ΚΓΠ. Καταβάλλονται με βάση αντικειμενικά κριτήρια και με τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ίση μεταχείριση μεταξύ των γεωργών και να αποφεύγονται στρεβλώσεις της αγοράς και του ανταγωνισμού.

8. Η Κροατία υποβάλλει έκθεση με την οποία παρέχει πληροφορίες για τα μέτρα εφαρμογής των συμπληρωματικών εθνικών αμέσων ενισχύσεων έως τις 30 Ιουνίου του επόμενου έτους από την εφαρμογή τους. Η έκθεση καλύπτει τουλάχιστον τα ακόλουθα σημεία:

- α) κάθε αλλαγή κατάστασης που επηρεάζει τις συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις·
- β) για κάθε συμπληρωματική εθνική άμεση ενίσχυση, τον αριθμό των δικαιούχων και το συνολικό ποσό της χορηγηθείσας συμπληρωματικής άμεσης εθνικής ενίσχυσης, καθώς και τα εκτάρια και τον αριθμό των ζώων ή άλλες μονάδες για τις οποίες καταβλήθηκε η εν λόγω συμπληρωματική εθνική άμεση ενίσχυση·
- γ) έκθεση σχετικά με τα μέτρα ελέγχου που εφαρμόζονται σε σχέση με τις χορηγηθείσες συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις.

Άρθρο 20

Ειδικό εθνικό αποθεματικό για την αποναρκοθέτηση της Κροατίας

1. Από το 2015 και μετά η Κροατία κοινοποιεί στην Επιτροπή, έως τις 31 Ιανουαρίου κάθε έτους, τις εκτάσεις που έχουν προσδιορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 57α παράγραφος 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 και οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν εκ νέου για γεωργικές δραστηριότητες το προηγούμενο ημερολογιακό έτος.

Η Κροατία κοινοποιεί επίσης στην Επιτροπή τον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης που ήταν διαθέσιμα για τους γεωργούς στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου ημερολογιακού έτους, καθώς και το ποσό του ειδικού εθνικού αποθεματικού αποναρκοθέτησης που έμεινε αδιάθετο την ίδια ημερομηνία.

Κατά περίπτωση, οι κοινοποιήσεις που προβλέπονται στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο γίνονται ανά περιφέρεια, όπως ορίζεται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού.

2. Η Επιτροπή, όταν προσαρμόζει το παράρτημα II βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 3, υπολογίζει σε ετήσια βάση το ποσό που πρέπει να προστεθεί στα ποσά που καθορίζονται για την Κροατία στο παράρτημα II, προκειμένου να χρηματοδοτηθεί η στήριξη που χορηγείται στο πλαίσιο των καθεστώτων που αναφέρονται στο παράρτημα I, για τις εκτάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Το ποσό αυτό υπολογίζεται με βάση τα στοιχεία που κοινοποιήθηκαν από την Κροατία, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και τον εκτιμώμενο μέσο όρο των αμέσων ενισχύσεων ανά εκτάριο στην Κροατία για το σχετικό έτος.

Το μέγιστο ποσό που πρέπει να προστεθεί σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο με βάση όλες τις εκτάσεις που κοινοποιήθηκαν από την Κροατία σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου έως το 2022 ανέρχεται σε 9 600 000 EUR και ακολουθεί το χρονοδιάγραμμα εισαγωγής των αμέσων ενισχύσεων σύμφωνα με το άρθρο 17. Τα προκύπτοντα μέγιστα ετήσια ποσά παρατίθενται στο παράρτημα VII.

3. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, για τον καθορισμό του μέρους του ποσού που πρέπει να προστεθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 2, το οποίο η Κροατία περιλαμβάνει στο ειδικό εθνικό αποθεματικό αποναρκοθέτησης για τη χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης για τις εκτάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Το μέρος αυτό υπολογίζεται με βάση την αναλογία μεταξύ του ανώτατου ορίου του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης και του εθνικού μεγίστου ποσού που καθορίζεται στο παράρτημα II πριν από την αύξησή του εθνικού μεγίστου ποσού σύμφωνα με την παράγραφο 2. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

4. Για τα έτη 2015 έως 2022, η Κροατία χρησιμοποιεί το ειδικό εθνικό αποθεματικό αποναρκοθέτησης για τη χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης σε γεωργούς βάσει των αποναρκοθετημένων εκτάσεων τις οποίες δήλωσαν οι γεωργοί κατά το εν λόγω έτος, υπό τους ακόλουθους όρους:

- a) οι εν λόγω εκτάσεις είναι επιλέξιμες κατά την έννοια του άρθρου 32 παράγραφοι 2 έως 5,
- β) οι εν λόγω εκτάσεις χρησιμοποιήθηκαν εκ νέου για γεωργικές δραστηριότητες το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, και
- γ) οι εκτάσεις κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

5. Η αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης που καθορίζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου είναι η εθνική ή περιφερειακή μέση αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης κατά το έτος χορήγησης εντός των ορίων του ποσού που διατίθεται στο ειδικό εθνικό αποθεματικό αποναρκοθέτησης.

6. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι συνέπειες της εκ νέου χρήσης αποναρκοθετημένων εκτάσεων για γεωργικές δραστηριότητες, όπως κοινοποιήθηκαν από την Κροατία σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 70 για την προσαρμογή των ποσών του παραρτήματος VI.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ, ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΣΤΡΕΜΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Καθεστώς βασικής ενίσχυσης και καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης

Τμήμα 1

Δημιουργία του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης

Άρθρο 21

Δικαιώματα ενίσχυσης

1. Η στήριξη δυνάμει του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης διατίθεται στους γεωργούς:

- a) οι οποίοι αποκτούν δικαιώματα ενίσχυσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού μέσω χορήγησης σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 4, μέσω πρώτης χορήγησης σύμφωνα με το άρθρο 24 ή το άρθρο 39, μέσω χορήγησης από το εθνικό ή περιφερειακό απόδεμα σύμφωνα με το άρθρο 30 ή με μεταβίβαση σύμφωνα με το άρθρο 34, ή
- β) οι οποίοι τηρούν το άρθρο 9 και έχουν ιδιότητα ή μισθωμένα δικαιώματα ενίσχυσης σε κράτος μέλος που έχει αποφασίσει, σύμφωνα με την παράγραφο 3, να διατηρήσει τα υφιστάμενα δικαιώματα ενίσχυσης.

2. Τα δικαιώματα ενίσχυσης που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 λήγουν στις 31 Δεκεμβρίου 2014.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, τα κράτη μέλη που θέσπισαν το καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης σύμφωνα με το Τμήμα I του Κεφαλαίου 5 του Τίτλου III ή το Κεφάλαιο 6 του Τίτλου III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 ή το Κεφάλαιο 3 του Τίτλου III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 μπορούν, έως την 1η Αυγούστου 2014, να αποφασίσουν να διατηρήσουν τα υφιστάμενα δικαιώματα ενίσχυσης. Κοινοποιούν την απόφαση αυτή στην Επιτροπή έως την 1η Αυγούστου 2014.

4. Στα κράτη μέλη που λαμβάνουν την απόφαση της παραγράφου 3, όταν ο αριθμός των ιδιόκτητων ή μισθωμένων δικαιωμάτων ενίσχυσης που ορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 που κατέχει ο γεωργός την τελική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων που θα οριστεί σύμφωνα με το στοιχείο β) του άρθρου 78 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 υπερβαίνει τον αριθμό επιλεξιμών εκταρίων που δηλώνει ο γεωργός στην αίτηση ενίσχυσης σύμφωνα με το στοιχείο α) του άρθρου 72 παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 για το 2015 και που είναι στη διάθεσή του την ημερομηνία που θα οριστεί από το κράτος μέλος, η οποία δεν μπορεί να είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας που έχει καθορίσει το εν λόγω κράτος μέλος για την τροποποίηση της αίτησης ενίσχυσης, ο αριθμός των δικαιωμάτων ενίσχυσης που υπερβαίνει τον αριθμό επιλεξιμών εκταρίων λήγει την τελευταία αυτή ημερομηνία.

Άρθρο 22

Ανώτατο όριο καθεστώτος βασικής ενίσχυσης

1. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, για τη θέσπιση, για κάθε κράτος μέλος, του ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης αφαιρώντας από το ετήσιο εθνικό ανώτατο όριο που ορίζεται στο Παράρτημα II τα μέγιστα ποσά που ορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 42, 47, 49, 51 και 53. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

2. Για κάθε κράτος μέλος, το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου μπορεί να αυξάνεται κατ' ανώτατο όριο μέχρι 3 % του οικείου ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου, όπως ορίζεται στο Παράρτημα II, μετά την αφαίρεση του ποσού που προκύπτει από την εφαρμογή του ποσοστού που ορίζεται στο άρθρο 47 παράγραφος 1 για το αντίστοιχο έτος. Όταν ένα κράτος μέλος εφαρμόζει τέτοια αύξηση, αυτή λαμβάνεται υπόψη από την Επιτροπή κατά τον καθορισμό του ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή, μέχρι την 1η Αυγούστου 2014, τα ετήσια ποσοστά κατά τα οποία πρέπει να αυξηθεί το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να επανεξετάζουν κάθε χρόνο την απόφασή τους που αναφέρεται στην παράγραφο 2 και ενημερώνουν την Επιτροπή για κάθε απόφαση βασιζόμενη σε μια τέτοια αναθεώρηση μέχρι την 1η Αυγούστου του προηγούμενου της εφαρμογής της έτους.

4. Για κάθε κράτος μέλος και για κάθε έτος, η συνολική αξία του συνόλου των δικαιωμάτων ενίσχυσης και του εθνικού αποθέματος ή των περιφερειακών αποθεμάτων ισούται με το αντίστοιχο ετήσιο εθνικό ανώτατο όριο που θεσπίζει η Επιτροπή δυνάμει της παραγράφου 1.

5. Εάν το ανώτατο όριο ενός κράτους μέλους που θεσπίζει η Επιτροπή δυνάμει της παραγράφου 1 είναι διαφορετικό από εκείνο του προηγούμενου έτους λόγω των αποφάσεων που έλαβαν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, το άρθρο 14 παράγραφος 1 τρίτο και το τέταρτο εδάφιο, το άρθρο 14 παράγραφος 2 τρίτο και το τέταρτο εδάφιο, το άρθρο 42 παράγραφος 1, το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 49 παράγραφος 1, το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 51 παράγραφος 1 ή το άρθρο 53, το εν λόγω κράτος μέλος αυξάνει ή μειώνει γραμμικά την αξία όλων των δικαιωμάτων ενίσχυσης για να διασφαλίσει την τήρηση της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 23

Περιφερειακή χορήγηση των εθνικών ανώτατων ορίων

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν, μέχρι την 1η Αυγούστου 2014, να εφαρμόσουν το καθεστώς βασικής ενίσχυσης σε περιφερειακό επίπεδο. Σε αυτή την περίπτωση, προσδιορίζουν τις περιφέρειες με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, όπως τα γεωπονικά και κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά τους και το περιφερειακό γεωργικό δυναμικό τους ή η θεσμική ή διοικητική δομή τους.

Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το άρθρο 36 μπορούν να λάβουν την απόφαση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο μέχρι την 1η Αυγούστου του έτους που προηγείται του πρώτου έτους εφαρμογής του βασικού καθεστώτος πληρωμών.

2. Τα κράτη μέλη διαιρούν το ετήσιο εθνικό ανώτατο όριο για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης που προβλέπεται στο άρθρο 22 παράγραφος 1 μεταξύ των περιφερειών βάσει αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων.

Τα κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν το άρθρο 30 παράγραφος 2, πραγματοποιούν τη διαίρεση αυτή μετά την εφαρμογή της γραμμικής μείωσης που προβλέπει το άρθρο 30 παράγραφος 1.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι τα περιφερειακά ανώτατα όρια υπόκεινται σε ετήσιες σταδιακές τροποποιήσεις σύμφωνα με προκαθορισμένα ετήσια στάδια και αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, όπως το γεωργικό δυναμικό ή περιβαλλοντικά κριτήρια.

4. Στον βαθμό που απαιτείται για την τήρηση των εφαρμοστέων περιφερειακών ανώτατων ορίων που ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 ή 3, τα κράτη μέλη προβαίνουν σε γραμμική μείωση ή αύξηση της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης σε καθεμιά από τις σχετικές περιφέρειες.

5. Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν την παράγραφο 1 μπορούν να αποφασίσουν την παύση της εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης σε περιφερειακό επίπεδο από ημερομηνία που ορίζουν τα ίδια.

6. Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν την παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο, κοινοποιούν στην Επιτροπή έως την 1η Αυγούστου 2014 την απόφαση που αναφέρεται στο ανωτέρω εδάφιο και τα μέτρα που έλαβαν για την εφαρμογή των παραγράφων 2 και 3.

Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν την παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο κοινοποιούν στην Επιτροπή έως την 1η Αυγούστου του συγκεκριμένου έτους την απόφαση που αναφέρεται στο προαναφερθέν εδάφιο και τα μέτρα που έλαβαν για την εφαρμογή των παραγράφων 2 και 3.

Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν την παράγραφο 1 κοινοποιούν στην Επιτροπή την απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 5 έως την 1η Αυγούστου του έτους που προηγείται του πρώτου έτους εφαρμογής της απόφασης αυτής.

Άρθρο 24

Πρώτη χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης

1. Δικαιώματα ενίσχυσης χορηγούνται στους γεωργούς που δικαιούνται να λάβουν άμεσες ενισχύσεις σύμφωνα με το άρθρο 9 του παρόντος κανονισμού εφόσον:

α) υποβάλουν αίτηση χορήγησης δικαιωμάτων ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης έως την τελική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων εντός του 2015 που πρέπει να καθοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 78 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, εκτός από περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, και

β) είχαν το δικαίωμα να λάβουν ενίσχυση, πριν από τυχόν μείωση ή αποκλεισμό που προβλέπεται στον τίτλο II κεφάλαιο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009, σε ό,τι αφορά αίτηση ενίσχυσης για άμεσες ενισχύσεις ή μεταβατική εθνική ενίσχυση ή συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 για το 2013.

Το πρώτο εδάφιο δεν ισχύει στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το άρθρο 21 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού.

Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν δικαιώματα ενίσχυσης σε γεωργούς που δικαιούνται αμέσου ενισχύσεως κατά το άρθρο 9 του παρόντος κανονισμού, πληρούν τον όρο του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου και:

α) δεν έλαβαν για το 2013 ενισχύσεις σε συνάρτηση με αίτηση ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσης παραγράφου, οι οποίοι, την ημερομηνία που καθορίζει το κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1122/2009 της Επιτροπής⁽¹⁾ για το έτος υποβολής αιτήσεων 2013:

i) σε κράτη μέλη που εφαρμόζουν το καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης:

— παρήγαν φρούτα, λαχανικά, εδάδιμα γεώμηλα, γεώμηλα για σπορά ή διακοσμητικά φυτά και το έπραξαν σε ελάχιστη έκταση εκφραζόμενη σε εκτάρια, εάν το συγκεκριμένο κράτος μέλος αποφασίσει να θεσπίσει σχετική προϋπόθεση, ή

— καλλιεργούσαν αμπελώνες· ή

ii) σε κράτη μέλη που εφαρμόζουν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης, διέθεταν μόνο γεωργική γη η οποία στις 30 Ιουνίου 2003 δεν ήταν σε καλή γεωργική κατάσταση όπως προβλέπεται στο άρθρο 124 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009· ή

β) κατά το 2014, έλαβαν δικαιώματα ενίσχυσης από το εθνικό απόθεμα βάσει του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 41 ή 57 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009· ή

γ) ουδέποτε είχαν ή μίσθωναν δικαιώματα ενίσχυσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 ή τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και οι οποίοι υποβάλλουν επαληθεύσιμα αποδεικτικά στοιχεία σύμφωνα με τα οποία, κατά την ημερομηνία

που καθορίζει το κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1122/2009 για το έτος υποβολής αιτήσεων 2013, επιδόθηκαν στην εκτροφή ζώων ή παρήγαγαν ή καλλιεργούσαν γεωργικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένης της συγκομιδής, της άμελης, της αναπαραγωγής ζώων και της εκτροφής ζώων για γεωργική εκμετάλλευση. Τα κράτη μέλη μπορούν να προσθέσουν τα δικά τους αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια επιλεξιμότητας για την εν λόγω κατηγορία γεωργών όσον αφορά κατάλληλα προσόντα, εμπειρία ή κατάρτιση.

2. Εκτός από περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιπτώσεων, ο αριθμός των δικαιωμάτων ενίσχυσης που χορηγούνται ανά γεωργό το 2015 ισούται με τον αριθμό επιλεξιμών εκταρίων, τον οποίο δηλώνει ο γεωργός στην αίτηση ενίσχυσής του σύμφωνα με το στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου του άρθρου 72 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 για το 2015 και τα οποία έχει στη διάθεσή του κατά την ημερομηνία που καθορίζει το κράτος μέλος. Η εν λόγω ημερομηνία δεν είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας που έχει καθορίσει το εν λόγω κράτος μέλος για την τροποποίηση της αίτησης ενίσχυσης.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν ένα ή περισσότερους των περιορισμών των παραγράφων 4 έως 7, όσον αφορά τα δικαιώματα ενίσχυσης που διατίθενται κατά την παράγραφο 2.

4. Ένα κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει ότι ο αριθμός των δικαιωμάτων ενίσχυσης που πρέπει να δοθούν ισούται είτε με τον αριθμό των επιλεξιμών εκταρίων τον οποίο δήλωσε ο γεωργός σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 το 2013 είτε με τον αριθμό των επιλεξιμών εκταρίων που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, ανάλογα με το ποιος αριθμός είναι χαμηλότερος. Για την Κροατία, η χρήση της επιλογής αυτής εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της χορήγησης δικαιωμάτων ενίσχυσης για αποναρκοθετημένα εκτάρια σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού.

5. Όταν ο συνολικός αριθμός των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου επιλεξιμών εκταρίων που δηλώθηκαν σε κράτος μέλος συνεπάγεται αύξηση άνω του 35 % του συνολικού αριθμού επιλεξιμών εκταρίων που δηλώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 το 2009, ή στην περίπτωση της Κροατίας το 2013, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν τον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης που θα χορηγηθούν το 2015 σε ελάχιστο ποσοστό είτε 135 % είτε 145 % του συνολικού αριθμού εκταρίων που δηλώθηκαν το 2009, ή στην περίπτωση της Κροατίας του συνολικού αριθμού επιλεξιμών εκταρίων που δηλώθηκαν το 2013, σύμφωνα με το άρθρο 35 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009.

Όταν χρησιμοποιούν την επιλογή αυτή, τα κράτη μέλη χορηγούν μειωμένο αριθμό δικαιωμάτων ενίσχυσης στους γεωργούς. Ο αριθμός αυτός υπολογίζεται με εφαρμογή αναλογικής μείωσης του επιπρόσθετου αριθμού επιλεξιμών εκταρίων που δηλώθηκαν από κάθε γεωργό το 2015 σε σύγκριση με τον αριθμό επιλεξιμών εκταρίων σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 που δήλωσε ο γεωργός στην αίτηση ενίσχυσης το 2011, ή στην περίπτωση της Κροατίας το 2013, με την επιφύλαξη των αποναρκοθετημένων εκταρίων για τα οποία χορηγούνται δικαιώματα ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού.

(¹) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1122/2009 της Επιτροπής της 30 Νοεμβρίου 2009 σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση, τη διαφοροποίηση και το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, στο πλαίσιο των καθεστώτων άμεσης στήριξης για τους γεωργούς που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό, καθώς και λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση στο πλαίσιο του καθεστώτος στήριξης που προβλέπεται για τον αμπελοοινικό τομέα (ΕΕ L 316 της 2.12.2009, σ. 65).

6. Κατά παρέκκλιση εκ της παραγράφου 2 τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόσουν, με σκοπό τον καθορισμό του αριθμού των δικαιωμάτων ενίσχυσης που μπορεί να λάβει ένας γεωργός, συντελεστή μείωσης όσον αφορά τα επιλέξιμα εκτάρια που αναφέρονται στην παράγραφο 2 τα οποία αποτελούνται από μόνιμους βοσκότοπους που βρίσκονται σε περιοχές με δύσκολες καιρικές συνθήκες, ιδίως λόγω υψομέτρου τους και άλλων φυσικών περιορισμών, όπως η χαμηλή ποιότητα του εδάφους, η κλίση του και η παροχή ύδατος.

7. Κατά παρέκκλιση εκ της παραγράφου 2 τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι ο αριθμός των δικαιωμάτων ενίσχυσης προς χορήγηση στον γεωργό ισούται με τον αριθμό των επιλέξιμων εκταρίων που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου τα οποία δεν ήταν εκτάρια αμπελώνων κατά την ημερομηνία που καθορίζει το κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1122/2009 για το έτος υποβολής αιτήσεων 2013 ή εκτάρια αρόσιμης γης σε μόνιμα θερμοκήπια.

8. Σε περίπτωση πώλησης ή μίσθωσης της εκμετάλλευσής τους ή τμήματος αυτής, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που τηρούν τις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου μπορούν, με συμβόλαιο υπογεγραμμένο πριν από την τελική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων εντός του 2015 που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 78 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, να μεταβιβάσουν το δικαίωμα λήψης δικαιωμάτων ενίσχυσης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου σε έναν ή περισσότερους γεωργούς υπό τον όρο ότι ο γεωργός ή οι γεωργοί αυτοί πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 9 του παρόντος κανονισμού.

9. Ένα κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να καθορίσει ελάχιστο μέγεθος ανά εκμετάλλευση, εκφραζόμενο σε επιλέξιμα εκτάρια, για την οποία είναι δυνατόν να ζητηθεί από γεωργό η χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης. Αυτό το ελάχιστο μέγεθος δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σε συνδυασμό με την παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου.

10. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν, όταν χρειάζεται, την Επιτροπή για τις αποφάσεις του παρόντος άρθρου μέχρι την 1η Αυγούστου 2014.

11. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό κανόνων για τις αιτήσεις χορήγησης δικαιωμάτων ενίσχυσης που υποβάλλονται κατά το έτος χορήγησης των δικαιωμάτων ενίσχυσης σε περίπτωση που τα εν λόγω δικαιώματα ενίσχυσης δεν μπορούν να καθορισθούν ακόμη οριστικά και η χορήγησή τους επηρεάζεται από ειδικές περιστάσεις. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

Άρθρο 25

Αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης και σύγκλιση

1. Το 2015, τα κράτη μέλη υπολογίζουν τη μοναδιαία αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης διαιρώντας ένα σταθερό ποσοστό του εθνικού ανώτατου ορίου που καθορίζεται στο Παράρτημα II για κάθε σχετικό έτος διά του αριθμού των δικαιωμάτων ενίσχυσης του

2015 σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, μη περιλαμβανομένων εκείνων που χορηγούνται από το εθνικό απόθεμα ή από τα περιφερειακά αποθέματα το 2015.

Το σταθερό ποσοστό που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο υπολογίζεται διαιρώντας το εθνικό ή περιφερειακό ανώτατο όριο για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης που καθορίζεται αντιστοίχως σύμφωνα με τα άρθρα 22 παράγραφος 1 ή άρθρο 23 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού για το 2015, κατόπιν εφαρμογής της γραμμικής μείωσης που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 ή, κατά περίπτωση, παράγραφος 2, διά του εθνικού ανώτατου ορίου που καθορίζεται στο Παράρτημα II για το 2015. Ο αριθμός των δικαιωμάτων ενίσχυσης αντιστοιχεί στον αριθμό των εκταρίων.

2. Κατά παρέκκλιση από τη μέθοδο υπολογισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να διαφοροποιούν την αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης το 2015, μη περιλαμβανομένων εκείνων που χορηγούνται από το εθνικό απόθεμα ή από τα περιφερειακά αποθέματα το 2015, για κάθε σχετικό έτος βάσει της υπολογιζόμενης κατ' άρθρο 26 αρχικής μοναδιαίας αξίας τους.

3. Από το έτος αιτήσεων 2019 το αργότερο, όλα τα δικαιώματα ενίσχυσης σε ένα κράτος μέλος ή, σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 23, σε μια περιφέρεια, έχουν ενιαία μοναδιαία αξία.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3, ένα κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει ότι η μοναδιαία αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης των οποίων η αρχική μοναδιαία αξία κατά το άρθρο 26 είναι μικρότερη από το 90 % της εθνικής ή περιφερειακής μοναδιαίας αξίας το 2019 θα αυξηθεί, για το έτος υποβολής αιτήσεων 2019 το αργότερο, τουλάχιστον κατά το ένα τρίτο της διαφοράς μεταξύ της αρχικής μοναδιαίας αξίας τους και του 90 % της εθνικής ή περιφερειακής μοναδιαίας αξίας το 2019.

Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν το ποσοστό του πρώτου εδαφίου σε επίπεδο ανώτερο του 90 % αλλά όχι ανώτερο του 100 %.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι, για το έτος υποβολής αιτήσεων 2019 το αργότερο, κανένα δικαίωμα ενίσχυσης δεν θα έχει μοναδιαία αξία χαμηλότερη του 60 % της εθνικής ή περιφερειακής μοναδιαίας αξίας το 2019, εκτός εάν αυτό συνεπάγεται μέγιστη μείωση που υπερβαίνει το κατώτατο όριο της παραγράφου 7 στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το εν λόγω κατώτατο όριο. Στην περίπτωση αυτή, η ελάχιστη μοναδιαία αξία καθορίζεται στο απαιτούμενο επίπεδο ώστε να τηρείται το εν λόγω κατώτατο όριο.

5. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 4 εθνική ή περιφερειακή μοναδιαία αξία το 2019 υπολογίζεται διαιρώντας ένα σταθερό ποσοστό του εθνικού ανώτατου ορίου που ορίζεται στο Παράρτημα II, ή του περιφερειακού ανώτατου ορίου, για το ημερολογιακό έτος 2019, διά του αριθμού των δικαιωμάτων ενίσχυσης κατά το 2015 στο οικείο κράτος μέλος ή περιοχή, μη περιλαμβανομένων εκείνων που χορηγούνται από το εθνικό ή περιφερειακό απόθεμα κατά το 2015. Αυτό το σταθερό ποσοστό υπολογίζεται διαιρώντας το εθνικό ή περιφερειακό ανώτατο όριο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 ή το άρθρο 23 παράγραφος 2 αντίστοιχα για το έτος 2015, κατόπιν εφαρμογής της γραμμικής μείωσης που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 ή, κατά περίπτωση, παράγραφος 2, διά του εθνικού ανώτατου ορίου όπως ορίζεται στο Παράρτημα II ή του περιφερειακού ανώτατου ορίου, για το 2015.

6. Τα περιφερειακά ανώτατα όρια που αναφέρονται στην παράγραφο 5 υπολογίζονται με εφαρμογή ενός σταθερού ποσοστού στο εθνικό ανώτατο όριο όπως ορίζεται στο Παράρτημα II για το έτος 2019. Το εν λόγω σταθερό ποσοστό υπολογίζεται διαιρώντας τα αντίστοιχα περιφερειακά ανώτατα όρια, όπως ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 2 για το έτος 2015, διά του εθνικού ανώτατου ορίου που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 για το έτος 2015, μετά την εφαρμογή της γραμμικής μείωσης που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 όταν εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 23 παράγραφος 2.

7. Για τη χρηματοδότηση των αυξήσεων της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης που αναφέρονται στην παράγραφο 4, όταν πρόκειται για δικαιώματα ενίσχυσης με αρχική μοναδιαία αξία ανώτερη της εθνικής ή περιφερειακής μοναδιαίας αξίας το 2019, η διαφορά μεταξύ της αρχικής μοναδιαίας αξίας τους και της εθνικής ή περιφερειακής μοναδιαίας αξίας το 2019 μειώνεται βάσει αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων που καθορίζονται από τα κράτη μέλη. Τα κριτήρια αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν τον καθορισμό μέγιστης μείωσης της αρχικής μοναδιαίας αξίας κατά 30 %.

8. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, η μετάβαση από την αρχική μοναδιαία αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 26 στην τελική μοναδιαία αξία τους το 2019 που καθορίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 4 έως 7 του παρόντος άρθρου πραγματοποιείται με ίσα βήματα αρχής γενομένης από το 2015.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με το καθορισμένο ποσοστό όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου για κάθε έτος, προσαρμόζεται η αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης με αρχική μοναδιαία αξία ανώτερη της εθνικής ή περιφερειακής μοναδιαίας αξίας το 2019.

9. Κατά παρέκκλιση εκ της παραγράφου 8 του παρόντος άρθρου όταν ένα κράτος μέλος που αποφασίζει κατά το άρθρο 21 παράγραφος 3 να κρατήσει τα υφιστάμενα δικαιώματα εφαρμόζει την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, η μετάβαση από την αρχική μοναδιαία αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης, ως ορίζεται κατά το άρθρο 26 παράγραφος 5 στην τελική τους μοναδιαία αξία το 2019, ως ορίζεται κατά την παράγραφο 3 ή τις παραγράφους 4 έως 7 του παρόντος άρθρου, γίνεται, όπου πρέπει, εφαρμόζοντας τα εθνικά μέτρα κατά το άρθρο 63 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003.

Για να τηρηθεί το καθορισμένο ποσοστό όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου για κάθε χρόνο, η αξία όλων των δικαιωμάτων ενίσχυσης προσαρμόζεται γραμμικώς.

10. Το 2015, τα κράτη μέλη θα ενημερώσουν τους γεωργούς για την αξία των οικείων δικαιωμάτων ενίσχυσης όπως υπολογίζεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο και τα άρθρα 26 και 27 για κάθε έτος της περιόδου που καλύπτει ο παρών κανονισμός.

Άρθρο 26

Υπολογισμός της αρχικής μοναδιαίας αξίας

1. Η αρχική μοναδιαία αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 2 σε κράτη μέλη που εφαρμόζουν καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης στο ημερολογιακό έτος 2014 και δεν έχουν αποφασίσει να κρατήσουν τα υφιστάμενα

δικαιώματα ενίσχυσης κατά το άρθρο 21 παράγραφος 3 ορίζεται σύμφωνα με μία από τις μεθόδους των παραγράφων 2 ή 3:

2. Ένα σταθερό ποσοστό των ενισχύσεων που έλαβε ο γεωργός για το 2014 στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009, πριν από τις μειώσεις και τους αποκλεισμούς που προβλέπονται στο Κεφάλαιο 4 του Τίτλου II του εν λόγω κανονισμού, διαιρείται διά του αριθμού των δικαιωμάτων ενίσχυσης που του χορηγούνται το 2015, μη περιλαμβανομένων εκείνων που χορηγούνται από το εθνικό ή περιφερειακό απόθεμα το 2015.

Αυτό το σταθερό ποσοστό υπολογίζεται διαιρώντας το εθνικό ή περιφερειακό ανώτατο όριο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 ή το άρθρο 23 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού για το έτος 2015, κατόπιν εφαρμογής της γραμμικής μείωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 ή, κατά περίπτωση, στην παράγραφο 2 του άρθρου 30 του παρόντος κανονισμού, διά του ποσού των ενισχύσεων για το 2014 στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος ή περιοχή, πριν από τις μειώσεις και τους αποκλεισμούς του τίτλου II κεφαλαίου 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009.

3. Ένα σταθερό ποσοστό της αξίας των δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών δικαιωμάτων, τα οποία ο γεωργός είχε κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησής του για το 2014 στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009, διαιρείται διά του αριθμού των δικαιωμάτων ενίσχυσης που του χορηγούνται το 2015, μη περιλαμβανομένων εκείνων που χορηγούνται από το εθνικό ή περιφερειακό απόθεμα το 2015.

Αυτό το σταθερό ποσοστό υπολογίζεται διαιρώντας το εθνικό ή περιφερειακό ανώτατο όριο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 ή το άρθρο 23 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού για το έτος 2015, κατόπιν εφαρμογής της γραμμικής μείωσης που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 ή, κατά περίπτωση, παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, διά της συνολικής αξίας όλων των δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών δικαιωμάτων στο οικείο κράτος μέλος ή περιοχή για το 2014 στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης.

Για τους σκοπούς της παρούσης παραγράφου, ένας γεωργός θεωρείται ότι κατέχει δικαιώματα ενίσχυσης κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησής του για το 2014 εφόσον έως την ημερομηνία αυτή του έχουν χορηγηθεί ή μεταβιβαστεί οριστικώς δικαιώματα ενίσχυσης.

4. Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης περιοχής στο ημερολογιακό έτος 2014 υπολογίζουν την αρχική μοναδιαία αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης του άρθρου 25 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού διαιρώντας ένα σταθερό ποσοστό της συνολικής αξίας των ενισχύσεων που έλαβε ο γεωργός για το 2014 στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας σπρεμματικής ενίσχυσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 και δυνάμει των άρθρων 132, 133 και 133α του εν λόγω κανονισμού, πριν από τις μειώσεις και τους αποκλεισμούς που προβλέπονται στο Κεφάλαιο 4 του Τίτλου II του εν λόγω κανονισμού, διά του αριθμού των δικαιωμάτων ενίσχυσης τα οποία του χορηγούνται το 2015, μη περιλαμβανομένων εκείνων που χορηγούνται από το εθνικό απόθεμα ή από το περιφερειακό απόθεμα το 2015.

Αυτό το σταθερό ποσοστό υπολογίζεται διαιρώντας το εθνικό ή περιφερειακό ανώτατο όριο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 ή το άρθρο 23 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού για το έτος 2015, κατόπιν εφαρμογής της γραμμικής μείωσης που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 ή, κατά περίπτωση, παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, διά της συνολικής αξίας των ενισχύσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 και δυνάμει των άρθρων 132 και 133α του εν λόγω κανονισμού για το 2014 εντός του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ή της ενδιαφερόμενης περιοχής, πριν από τις μειώσεις και τους αποκλεισμούς του τίτλου II κεφαλαίου 4 του προαναφερθέντος κανονισμού.

5. Τα κράτη μέλη τα οποία εφαρμόζουν καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης στο ημερολογιακό έτος 2014 και τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού, αποφασίζουν να διατηρήσουν τα υφιστάμενα δικαιώματα ενίσχυσης υπολογίζουν την αρχική μοναδιαία αξία ενός δικαιώματος ενίσχυσης του άρθρου 25 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού πολλαπλασιάζοντας την μοναδιαία αξία των δικαιωμάτων με σταθερό ποσοστό. Αυτό το σταθερό ποσοστό υπολογίζεται διαιρώντας το εθνικό ή περιφερειακό ανώτατο όριο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 ή το άρθρο 23 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού για το έτος 2015, κατόπιν εφαρμογής της γραμμικής μείωσης που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 ή, κατά περίπτωση, παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, διά του ποσού των ενισχύσεων για το 2014 στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος ή περιοχή, πριν από τις μειώσεις και τους αποκλεισμούς του τίτλου II κεφαλαίου 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009.

6. Για τους σκοπούς των υπολογισμών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν εφαρμόζεται στους αντίστοιχους τομείς η προαιρετική συνδεδεμένη στήριξη σύμφωνα με τον Τίτλο IV του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να λάβουν υπόψη τη στήριξη που χορηγείται κατά το ημερολογιακό έτος 2014 στο πλαίσιο ενός ή περισσότερων καθεστώτων σύμφωνα με το άρθρο 52, το άρθρο 53 παράγραφος 1 και το άρθρο 68 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 και, όσον αφορά τα κράτη μέλη τα οποία εφαρμόσαν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης κατά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009, σύμφωνα με το άρθρο 68 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και τα άρθρα 126, 127 και 129 του εν λόγω κανονισμού.

Αν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να εφαρμόσει την προαιρετική συνδεδεμένη στήριξη σύμφωνα με τον Τίτλο IV του παρόντος κανονισμού, μπορεί να λάβει υπόψη και τις διαφορές μεταξύ του επιπέδου της στήριξης που χορηγείται κατά το ημερολογιακό έτος 2014 και του επιπέδου της προς χορήγηση στήριξης σύμφωνα με τον Τίτλο IV του παρόντος κανονισμού για τον υπολογισμό που αναφέρεται στις παραγράφους 3α έως 3γ του παρόντος άρθρου, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) η προαιρετική συνδεδεμένη στήριξη σύμφωνα με τον Τίτλο IV του παρόντος κανονισμού εφαρμόζεται σε τομέα στον οποίο έχει χορηγηθεί στήριξη κατά το ημερολογιακό έτος 2014 σύμφωνα με το άρθρο 52, το άρθρο 53 παράγραφος 1 και το άρθρο 68 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) και, για τα κράτη μέλη τα οποία εφαρμόσαν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 68 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και τα άρθρα 126, 127 και 129 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009, και

β) το ανά μονάδα ποσό αυτής της προαιρετικής συνδεδεμένης στήριξης είναι μειωμένο σε σύγκριση με το ανά μονάδα ποσό της στήριξης κατά το 2014.

Άρθρο 27

Προσθήκη του εθνικού αποθεματικού για αποναρκοθέτηση

Όσον αφορά την Κροατία, οποιαδήποτε αναφορά στα άρθρα 25 και 26 στο εθνικό απόθεμα, θεωρείται ότι περιλαμβάνει το ειδικό εθνικό αποθεματικό για την αποναρκοθέτηση που αναφέρεται στο άρθρο 20.

Επιπλέον, το ποσό που προκύπτει από το ειδικό εθνικό αποθεματικό για την αποναρκοθέτηση αφαιρείται από τα ανώτατα όρια του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, στις παραγράφους 5 και 6 του προαναφερθέντος άρθρου και στο άρθρο 26.

Άρθρο 28

Απροσδόκητο κέρδος

Για τους σκοπούς του άρθρου 25 παράγραφοι 4 έως 7 και του άρθρου 26, ένα κράτος μέλος μπορεί, με βάση αντικειμενικά κριτήρια, να ορίζει ότι, σε περίπτωση αγοράς ή παραχώρησης ή λήξης του συνόλου ή μέρους μιας σύμβασης μίσθωσης γεωργικών εκτάσεων μετά την ημερομηνία που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 35 ή το άρθρο 124 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 και πριν από την ημερομηνία που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, η αύξηση ή μέρος της αύξησης της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης που θα χορηγούνταν στον οικείο γεωργό επιστρέφεται στο εθνικό απόθεμα ή το περιφερειακό απόθεμα, σε περίπτωση που η αύξηση θα οδηγούσε σε απροσδόκητο κέρδος για τον οικείο γεωργό.

Τα αντικειμενικά αυτά κριτήρια θεσπίζονται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των γεωργών και να αποφεύγονται οι στρεβλώσεις της αγοράς και του ανταγωνισμού, περιλαμβάνουν δε τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α) μια ελάχιστη διάρκεια μίσθωσης· και
- β) το ποσοστό της ληφθείσας ενίσχυσης που επιστρέφεται στο εθνικό απόθεμα ή το περιφερειακό απόθεμα.

Άρθρο 29

Ενημέρωση για την αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης και τη σύγκλιση

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν, όταν χρειάζεται, την Επιτροπή για τις αποφάσεις των άρθρων 25, 26 και 28 μέχρι την 1η Αυγούστου 2014.

Τμήμα 2

Εθνικό αποθεμα και περιφερειακά αποθέματα

Άρθρο 30

Δημιουργία και χρήση του εθνικού αποθέματος ή των περιφερειακών αποθεμάτων

1. Κάθε κράτος μέλος δημιουργεί εθνικό απόθεμα. Για τον σκοπό αυτό, κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, τα κράτη μέλη προβαίνουν σε γραμμική ποσοστιαία μείωση του ανώτατου ορίου του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης σε εθνικό επίπεδο.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το άρθρο 23 παράγραφος 1 μπορούν να δημιουργούν περιφερειακά αποθέματα. Για τον σκοπό αυτό, κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, τα κράτη μέλη προβαίνουν σε γραμμική ποσοστιαία μείωση του ανώτατου ορίου του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης σε περιφερειακό επίπεδο όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 23 παράγραφος 2, προκειμένου να συγκροτήσουν το περιφερειακό απόθεμα.

3. Η μείωση που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 δεν υπερβαίνει το 3 % εκτός, εάν απαιτείται υψηλότερο ποσοστό, για να καλυφθούν οι ανάγκες χορήγησης που ορίζονται στην παράγραφο 6 ή στην παράγραφο 7 στοιχεία α) και β) για το έτος 2015 ή, όσον αφορά τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το άρθρο 36, για το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης.

4. Τα κράτη μέλη χορηγούν δικαιώματα ενίσχυσης από το εθνικό τους απόθεμα ή τα περιφερειακά τους αποθέματα σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια και κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των γεωργών και να αποφεύγονται οι στρεβλώσεις της αγοράς και του ανταγωνισμού.

5. Τα δικαιώματα ενίσχυσης που αναφέρονται στην παράγραφο 4 χορηγούνται μόνον στους γεωργούς οι οποίοι δικαιούνται χορήγησης αμέσων ενισχύσεων κατά το άρθρο 9.

6. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν το εθνικό τους απόθεμα ή τα περιφερειακά τους αποθέματα για τη χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης, κατά προτεραιότητα, σε γεωργούς νεαρής ηλικίας και σε γεωργούς που αρχίζουν τη γεωργική τους δραστηριότητα.

7. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν το εθνικό τους απόθεμα ή τα περιφερειακά τους αποθέματα για:

- α) να χορηγήσουν δικαιώματα ενίσχυσης σε γεωργούς προκειμένου να αποφεύγεται η εγκατάλειψη της γης, μεταξύ άλλων σε περιοχές στις οποίες εφαρμόζονται προγράμματα αναδιάρθρωσης ή προγράμματα ανάπτυξης που υπόκεινται σε κάποια μορφή δημόσιας παρέμβασης,
- β) να χορηγήσουν δικαιώματα ενίσχυσης σε γεωργούς ως αντιστάθμιση σε ειδικά μειονεκτήματα
- γ) να χορηγήσουν δικαιώματα ενίσχυσης σε γεωργούς οι οποίοι δεν μπόρεσαν να λάβουν δικαιώματα ενίσχυσης δυνάμει του παρόντος Κεφαλαίου λόγω ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων·
- δ) να χορηγήσουν, όταν εφαρμόζουν το άρθρο 21 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού, δικαιώματα ενίσχυσης σε γεωργούς των οποίων ο αριθμός επιλέξιμων εκταρίων που θα δηλώσουν το 2015 σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και που είναι στη διάθεσή τους κατά την καθορισμένη από το συγκεκριμένο κράτος μέλος ημερομηνία, η οποία δεν μπορεί να είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας που έχει καθορίσει το εν λόγω κράτος μέλος για την τροποποίηση της αίτησης ενίσχυσης, είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των ιδιόκτητων ή μισθωμένων δικαιωμάτων ενίσχυσης που ορίζεται σύμφωνα με

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 και που κατέχει ο γεωργός κατά την τελική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων που καθορίζεται σύμφωνα με το στοιχείο β) του άρθρου 78 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013·

ε) να αυξήσουν γραμμικά σε μόνιμη βάση την αξία όλων των δικαιωμάτων ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο αν το εθνικό απόθεμα ή τα περιφερειακά αποθέματα υπερβαίνουν το 0,5 % του ετήσιου εθνικού ή περιφερειακού ανώτατου ορίου για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης, υπό την προϋπόθεση ότι επαρκή ποσά παραμένουν διαθέσιμα για την κάλυψη της κατανομής όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 6, στα στοιχεία α) και β) της παρούσας παραγράφου και στην παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου.

στ) να καλύψουν τις ετήσιες ανάγκες πληρωμών που πρέπει να δοθούν σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 2 και το άρθρο 65 παράγραφοι 1, 2 και 3 του παρόντος κανονισμού.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, τα κράτη μέλη αποφασίζουν τις προτεραιότητες μεταξύ των διαφορετικών επιλογών που αναφέρονται σε αυτήν.

8. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 6 και των στοιχείων α), β) και γ) της παραγράφου 7, τα κράτη μέλη καθορίζουν την αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης που χορηγούνται στους γεωργούς στον εθνικό ή περιφερειακό μέσο όρο της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης κατά το έτος χορήγησης.

Ο εθνικός ή περιφερειακός μέσος όρος υπολογίζεται διαιρώντας το εθνικό ή περιφερειακό ανώτατο όριο του βασικού συστήματος ενίσχυσης όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 ή το άρθρο 23 παράγραφος 2 αντιστοίχως για το έτος χορήγησης, μη περιλαμβανομένου του ποσού του εθνικού ή περιφερειακού αποθέματος, και, για την Κροατία, του ειδικού αποθεματικού αποναρκοδότησης, διά του αριθμού των χορηγηθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν τα βήματα για τις ετήσιες σταδιακές τροποποιήσεις της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης που χορηγούνται από το εθνικό ή περιφερειακό απόθεμα λαμβάνοντας υπόψη τις τροποποιήσεις των εθνικών ή περιφερειακών ανώτατων ορίων για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης που ορίζονται με το άρθρο 22 παράγραφος 1 και στο άρθρο 23 παράγραφος 2 αντιστοίχως τις οποίες συνεπάγονται οι διακυμάνσεις του επιπέδου των εθνικών ανώτατων ορίων που καθορίζονται στο Παράρτημα II.

9. Σε περίπτωση που γεωργός δικαιούται να λάβει δικαιώματα ενίσχυσης ή να αυξήσει την αξία των υφισταμένων δικαιωμάτων του βάσει τελεσίδικης δικαστικής απόφασης ή οριστικής διοικητικής πράξης της αρμόδιας αρχής κράτους μέλους, ο γεωργός λαμβάνει τον αριθμό και την αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης που καθορίζονται στην εν λόγω απόφαση ή πράξη σε ημερομηνία που καθορίζεται από το κράτος μέλος. Ωστόσο, η ημερομηνία αυτή δεν πρέπει να είναι μεταγενέστερη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής αιτήσεων στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης που έπεται της ημερομηνίας έκδοσης της δικαστικής απόφασης ή διοικητικής πράξης, λαμβανομένης υπόψη της εφαρμογής των άρθρων 32 και 33.

10. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 6, του στοιχείου α) και β) της παραγράφου 7 και της παραγράφου 9, τα κράτη μέλη μπορούν είτε να χορηγήσουν νέα δικαιώματα είτε να αυξήσουν τη μοναδιαία αξία όλων των υφιστάμενων δικαιωμάτων ενός γεωργού, έως την αξία του εθνικού ή περιφερειακού μέσου όρου.

11. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) ως «γεωργοί νεαρής ηλικίας» νοούνται οι γεωργοί οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 50 παράγραφος 2 και, κατά περίπτωση, τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 50 παράγραφος 3 και 11·

β) ως «γεωργοί που αρχίζουν τη γεωργική τους δραστηριότητα» νοούνται φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία, κατά τα πέντε έτη που προηγούνται της έναρξης γεωργικής δραστηριότητας, δεν άσκησαν γεωργική δραστηριότητα στο όνομά τους και υπ' ευθύνη τους ούτε ήλεγχαν νομικό πρόσωπο που ασκούσε γεωργική δραστηριότητα. Σε περίπτωση νομικού προσώπου, το ή τα φυσικά πρόσωπα που ελέγχουν το νομικό πρόσωπο δεν πρέπει να έχουν ασκήσει γεωργική δραστηριότητα στο όνομά τους και υπ' ευθύνη τους ούτε να ελέγχουν νομικό πρόσωπο το οποίο έχει ασκήσει γεωργική δραστηριότητα, κατά τα πέντε έτη που προηγούνται της έναρξης της γεωργικής δραστηριότητας του νομικού προσώπου· τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν τα δικά τους πρόσθετα αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια επιλεξιμότητας για την προκειμένη κατηγορία γεωργών σχετικά με κατάλληλα προσόντα, εμπειρία ή κατάρτιση.

Άρθρο 31

Αναπλήρωση του εθνικού αποθέματος ή των περιφερειακών αποθεμάτων

1. Το εθνικό απόθεμα ή τα περιφερειακά αποθέματα αναπληρώνονται με ποσά που προκύπτουν από:

α) δικαιώματα ενίσχυσης που δεν συνεπάγονται καταβολές ενισχύσεων επί δύο συναπτά έτη λόγω της εφαρμογής οποιουδήποτε εκ των κατωτέρω:

i) του άρθρου 9,

ii) του άρθρου 10 παράγραφος 1, ή

iii) του άρθρου 11 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού.

β) αριθμό δικαιωμάτων ενίσχυσης ισοδύναμο με τον συνολικό αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης που δεν έχουν ενεργοποιηθεί από γεωργό σύμφωνα με το άρθρο 32 του παρόντος κανονισμού επί δύο συναπτά έτη, εκτός αν η ενεργοποίηση δεν πραγματοποιήθηκε λόγω ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων. Για τον καθορισμό των ιδιόκτητων ή μισθωμένων δικαιωμάτων του γεωργού που επιστρέφονται στο εθνικό ή περιφερειακό απόθεμα, δίνεται προτεραιότητα στα δικαιώματα με τη χαμηλότερη αξία·

γ) δικαιώματα ενίσχυσης που επιστρέφονται εκουσίως από τους γεωργούς·

δ) την εφαρμογή του άρθρου 28 του παρόντος κανονισμού

ε) αδικαιολογήτως χορηγηθέντα δικαιώματα ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 63 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013·

στ) γραμμική μείωση της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης δυνάμει του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο όταν το εθνικό ή περιφερειακό απόθεμα δεν επαρκεί για την κάλυψη των περιπτώσεων του άρθρου 30 παράγραφος 9 του παρόντος κανονισμού.

ζ) τα κράτη μέλη μπορούν, όταν το κρίνουν απαραίτητο, να προβαίνουν σε γραμμική μείωση των δικαιωμάτων ενίσχυσης υπό το βασικό καθεστώς ενίσχυσης σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο για την κάλυψη των περιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 6 του παρόντος κανονισμού·

η) την εφαρμογή του άρθρου 34 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού.

2. Η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τα απαραίτητα μέτρα σχετικά με την επιστροφή μη ενεργοποιημένων δικαιωμάτων ενίσχυσης στο εθνικό ή το περιφερειακό απόθεμα. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

Τμήμα 3

Εφαρμογή του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης

Άρθρο 32

Ενεργοποίηση δικαιωμάτων ενίσχυσης

1. Η στήριξη στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης χορηγείται στους γεωργούς, μέσω δήλωσης σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1, κατόπιν ενεργοποίησης δικαιώματος ενίσχυσης ανά επιλέξιμο εκτάριο στο κράτος μέλος στο οποίο έχει χορηγηθεί το δικαίωμα. Τα ενεργοποιημένα δικαιώματα ενίσχυσης συνεπάγονται δικαίωμα ετήσιας είσπραξης των ποσών που ορίζονται σε αυτά, με την επιφύλαξη της εφαρμογής δημοσιονομικής πειθαρχίας, της μείωσης των ενισχύσεων κατά το άρθρο 11, και των γραμμικών μειώσεων σύμφωνα με το άρθρο 7, το άρθρο 51 παράγραφος 2 και το άρθρο 65 παράγραφος 2, στοιχείο γ) του παρόντος κανονισμού καθώς της εφαρμογής του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος Τίτλου, ως «επιλέξιμο εκτάριο» νοείται:

α) κάθε γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης που χρησιμοποιείται για γεωργικές δραστηριότητες ή, σε περίπτωση που έχει και μη γεωργική χρήση, κατά κύριο λόγο για γεωργικές δραστηριότητες, περιλαμβανομένων περιοχών που δεν ήταν σε καλή γεωργική κατάσταση στις 30 Ιουνίου 2003 στα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ένωση την 1η Μαΐου 2004 και επέλεξαν κατά την προσχώρηση να εφαρμόσουν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης· ή

β) κάθε έκταση που γέννησε δικαίωμα είσπραξης το 2008 στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης ή του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης που ορίζονται, αντίστοιχα, στους Τίτλους III και IVA του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και η οποία:

- i) δεν ανταποκρίνεται πλέον στον ορισμό του «επιλέξιμου εκταρίου» που περιλαμβάνεται στο στοιχείο α) λόγω της εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και της οδηγίας 2009/147/ΕΚ· ή
- ii) καθ' όλη τη διάρκεια της σχετικής δέσμευσης του συγκεκριμένου γεωργού, αναδασώνεται σύμφωνα με το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 ή το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 ή στο πλαίσιο εθνικού καθεστώτος του οποίου οι προϋποθέσεις είναι σύμφωνες με το άρθρο 43 παράγραφοι 1, 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013· ή
- iii) καθ' όλη τη διάρκεια της σχετικής δέσμευσης του συγκεκριμένου γεωργού, τελεί υπό καθεστώς παύσης καλλιέργειας σύμφωνα με τα άρθρα 22, 23 και 24 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 ή το άρθρο 39 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.

3. Για τους σκοπούς του στοιχείου α) της παραγράφου 2:

- α) όταν η γεωργική έκταση μιας εκμετάλλευσης χρησιμοποιείται και για μη γεωργικές δραστηριότητες, η έκταση αυτή θεωρείται ότι χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο για γεωργικές δραστηριότητες εάν οι δραστηριότητες αυτές μπορούν να ασκούνται χωρίς να παρεμποδίζονται σημαντικά από την ένταση, τη φύση, τη διάρκεια και το χρονοδιάγραμμα των μη γεωργικών δραστηριοτήτων,
- β) τα κράτη μέλη μπορούν να καταρτίζουν κατάλογο των περιοχών που χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο για μη γεωργικές δραστηριότητες.

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κριτήρια για την εφαρμογή του παρόντος εδαφίου στην επικράτειά τους.

4. Για να είναι επιλέξιμες, οι εκτάσεις πρέπει να ανταποκρίνονται στον ορισμό του επιλέξιμου εκταρίου καθ' όλο το ημερολογιακό έτος, εκτός από περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων.

5. Για τους σκοπούς του προσδιορισμού του «επιλέξιμου εκταρίου», τα κράτη μέλη που λαμβάνουν την απόφαση του άρθρου 4 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο μπορούν να εφαρμόζουν συντελεστή μείωσης για τη μετατροπή των εκταρίων αυτών σε «επιλέξιμα εκτάρια».

6. Οι εκτάσεις που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή κάνναβης αποτελούν επιλέξιμα εκτάρια μόνο εάν οι ποικιλίες που χρησιμοποιούνται έχουν περιεκτικότητα σε τετραϋδροκανναβινόλη που δεν υπερβαίνει το 0,2 %.

Άρθρο 33

Δήλωση επιλέξιμων εκταρίων

1. Για τους σκοπούς της ενεργοποίησης των δικαιωμάτων ενίσχυσης που προβλέπονται στο άρθρο 32 παράγραφος 1, ο γεωργός δηλώνει τα αγροτεμάχια που αντιστοιχούν στα επιλέξιμα εκτάρια τα οποία συνδέονται με δικαίωμα ενίσχυσης. Εκτός από περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, τα αγροτεμάχια αυτά μπορούν να δηλωθούν μόνο αν είναι στη διάθεση του γεωργού από ημερομηνία που ορίζεται από το κράτος μέλος και δεν είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας που έχει καθορίσει το εν λόγω κράτος μέλος για την τροποποίηση της αίτησης ενίσχυσης που προβλέπεται στο άρθρο 72 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να επιτρέπουν στον γεωργό να τροποποιεί τη δήλωσή του με την προϋπόθεση ότι διατηρεί τουλάχιστον τον αριθμό των εκταρίων που αντιστοιχούν στα δικαιώματα ενίσχυσης του και τηρεί τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης για τη συγκεκριμένη έκταση.

Άρθρο 34

Μεταβίβαση δικαιωμάτων ενίσχυσης

1. Τα δικαιώματα ενίσχυσης μπορούν να μεταβιβάζονται μόνο σε γεωργό που δικαιούται άμεσες ενισχύσεις σύμφωνα με το άρθρο 9, εγκατεστημένο εντός του ίδιου κράτους μέλους, εκτός από την περίπτωση μεταβίβασης μέσω υφιστάμενης ή αναμενόμενης κληρονομιάς.

Τα δικαιώματα ενίσχυσης, περιλαμβανομένης της υφιστάμενης ή αναμενόμενης κληρονομιάς, μπορούν να ενεργοποιούνται μόνο στο κράτος μέλος όπου χορηγήθηκαν.

2. Στην περίπτωση εφαρμογής από τα κράτη μέλη της δυνατότητας του άρθρου 23 παράγραφος 1, τα δικαιώματα ενίσχυσης επιτρέπεται να μεταβιβάζονται ή να ενεργοποιούνται μόνον εντός της ίδιας περιφέρειας.

Τα δικαιώματα ενίσχυσης, περιλαμβανομένης της υφιστάμενης ή αναμενόμενης κληρονομιάς μπορούν να ενεργοποιούνται μόνον στην περιφέρεια όπου χορηγήθηκαν.

3. Τα κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν την εναλλακτική δυνατότητα κατά το άρθρο 23 παράγραφος 1 μπορούν να αποφασίζουν ότι τα δικαιώματα ενίσχυσης μπορούν να μεταβιβάζονται ή να ενεργοποιούνται μόνον εντός μίας και της αυτής περιφέρειας, πλην της περιπτώσεως υφιστάμενης ή αναμενόμενης κληρονομιάς.

Οι εν λόγω περιφέρειες ορίζονται στο κατάλληλο εδαφικό επίπεδο σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια και με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ισότιμη μεταχείριση των γεωργών και η αποφυγή στρεβλώσεων της αγοράς και του ανταγωνισμού.

4. Κατά τη μεταβίβαση δικαιωμάτων ενίσχυσης χωρίς γη, τα κράτη μέλη, ενεργώντας σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης, μπορούν να αποφασίζουν ότι μέρος των δικαιωμάτων ενίσχυσης που μεταβιβάζονται επιστρέφουν στο εθνικό ή περιφερειακό απόθεμα ή ότι η μοναδιαία αξία τους μειώνεται υπέρ του εθνικού ή περιφερειακού αποθέματος. Τέτοια μείωση μπορεί να εφαρμόζεται σε έναν ή περισσότερους τύπους μεταβίβασης.

5. Η Επιτροπή ορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τους λεπτομερείς κανόνες για την κοινοποίηση που κάνουν οι γεωργοί προς τις εθνικές αρχές σε περίπτωση μεταβίβασης δικαιωμάτων ενίσχυσης, καθώς και τις προθεσμίες της κοινοποίησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

Άρθρο 35

Ανάθεση εξουσίας

1. Χάρην ασφαλείας δικαίου και για την αποσαφήνιση των ειδικών καταστάσεων που μπορεί να προκύψουν κατά την εφαρμογή του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 70 όσον αφορά τα ακόλουθα:

- a) κανόνες για την επιλεξιμότητα και την πρόσβαση των γεωργών στο καθεστώς βασικής ενίσχυσης, σε περίπτωση υφιστάμενης και αναμενόμενης κληρονομιάς, διαδοχής βάσει συμβατικής μίσθωσης, μεταβολής του νομικού καθεστώτος ή της επωνυμίας, μεταβίβασης δικαιωμάτων ενίσχυσης και σε περίπτωση συγχώνευσης ή κατάτμησης της εκμετάλλευσης καθώς και σε περίπτωση εφαρμογής της ρήτρας σύναψης συμβολαίου που περιέχεται στο άρθρο 24 παράγραφος 8·
- β) κανόνες για τον υπολογισμό της αξίας και του αριθμού ή της αύξησης ή της μείωσης της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης σε σχέση με τη χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης δυνάμει οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος Τίτλου, συμπεριλαμβανομένων κανόνων:
 - i) σχετικά με τη δυνατότητα καθορισμού, σε προσωρινή βάση, της αξίας και του αριθμού ή της αύξησης των δικαιωμάτων ενίσχυσης που χορηγούνται βάσει της αίτησης του γεωργού,
 - ii) σχετικά με τους όρους για τον καθορισμό της προσωρινής και της οριστικής αξίας καθώς και του προσωρινού και του οριστικού αριθμού των δικαιωμάτων ενίσχυσης,
 - iii) σχετικά με τις περιπτώσεις όπου σύμβαση πώλησης ή μίσθωσης θα μπορούσε να επηρεάσει τη χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης·
- γ) κανόνες για τον καθορισμό και τον υπολογισμό της αξίας και του αριθμού των δικαιωμάτων ενίσχυσης που λαμβάνονται από το εθνικό απόθεμα ή τα περιφερειακά αποθέματα·
- δ) κανόνες για την τροποποίηση της μοναδιαίας αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης στην περίπτωση υποδιαρρέσεων των δικαιωμάτων ενίσχυσης και στην περίπτωση μεταβίβασης δικαιωμάτων ενίσχυσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 4·
- ε) κριτήρια για την εφαρμογή επιλογών σύμφωνα με τα στοιχεία α), β) και γ) του τρίτου εδαφίου του άρθρου 24 παράγραφος 1·
- στ) κριτήρια για την εφαρμογή περιορισμών στον αριθμό των προς χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 24 παράγραφοι 4 έως 7·

ζ) κριτήρια για τη χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 30 παράγραφοι 6 και 7·

η) κριτήρια για τον καθορισμό του συντελεστή μείωσης που αναφέρεται στο πέμπτο εδάφιο του άρθρου 32 παράγραφος 5.

2. Για τη διασφάλιση της ορθής διαχείρισης των δικαιωμάτων ενίσχυσης, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 70 όσον αφορά κανόνες για το περιεχόμενο της δήλωσης και τις απαιτήσεις για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων ενίσχυσης.

3. Για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 70 όσον αφορά κανόνες που εξαρτούν τη χορήγηση των ενισχύσεων από τη χρήση πιστοποιημένων σπόρων ορισμένων ποικιλιών κάνναβης και προσδιορίζουν τη διαδικασία για τον καθορισμό των ποικιλιών κάνναβης και την εξακρίβωση της περιεκτικότητάς τους σε τετραϋδροκανναβινόλη που αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 6.

Τμήμα 4

Καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης

Άρθρο 36

Καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης

1. Τα κράτη μέλη τα οποία το 2014 εφαρμόζουν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης που ορίζεται στο Κεφάλαιο 2 Τίτλος V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 μπορούν να συνεχίσουν, υπό τους όρους του παρόντος κανονισμού, την εφαρμογή του εν λόγω καθεστώτος έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Κοινοποιούν την απόφασή τους, και την ημερομηνία λήξης της εφαρμογής αυτής, στην Επιτροπή έως την 1η Αυγούστου 2014.

Κατά το διάστημα εφαρμογής του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης δεν ισχύουν για τα εν λόγω κράτη μέλη τα Τμήματα 1, 2 και 3 του παρόντος Κεφαλαίου, με εξαίρεση το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 23 παράγραφος 1, το άρθρο 23 παράγραφος 6 και το άρθρο 32 παράγραφοι 2 έως 6.

2. Η ενιαία στρεμματική ενίσχυση καταβάλλεται ετησίως για κάθε επιλέξιμο εκτάριο που δηλώνεται από τον γεωργό σύμφωνα με το στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου του άρθρου 72 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013. Υπολογίζεται κάθε έτος διαιρώντας την ετήσια συνολική χρηματοδότηση, που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, διά του συνολικού αριθμού επιλέξιμων εκταρίων που δηλώνονται στο αντίστοιχο κράτος μέλος σύμφωνα με το στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου του άρθρου 72 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη τα οποία αποφασίζουν να εφαρμόσουν το άρθρο 38 του παρόντος κανονισμού από 1ης Ιανουαρίου 2018 το αργότερο μπορούν να χρησιμοποιούν, για το διάστημα κατά το οποίο εφαρμόζουν το άρθρο αυτό, έως το 20 % της ετήσιας συνολικής χρηματοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου για τη διαφοροποίηση της ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης ανά εκτάριο.

Για τη διαφοροποίηση της ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης ανά εκτάριο, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη την ενίσχυση που χορηγείται για το ημερολογιακό έτος 2014 στο πλαίσιο ενός ή περισσότερων εκ των καθεστώτων σύμφωνα με τα στοιχεία α), β) και γ) του άρθρου 68 παράγραφος 1 και των άρθρων 126, 127 και 129 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009.

Για την Κύπρο η ενίσχυση μπορεί να διαφοροποιηθεί λαμβάνοντας υπόψη την ειδική ανά τομέα χρηματοδότηση όπως περιλαμβάνεται στο Παράρτημα XVIIα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 μειωμένη κατά την τυχόν ενίσχυση που χορηγείται στον ίδιο τομέα σύμφωνα με το άρθρο 37 του παρόντος κανονισμού.

4. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν, για κάθε κράτος μέλος, το ετήσιο εθνικό ανώτατο όριο για το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης αφαιρώντας από το ετήσιο εθνικό ανώτατο όριο που ορίζεται στο Παράρτημα II τα ανώτατα ποσά που ορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 42, 47, 49, 51 και 53. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

5. Εκτός από περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1α εκτάρια είναι στη διάθεση του γεωργού από ημερομηνία που ορίζεται από το κράτος μέλος και δεν είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας που έχει καθορίσει το εν λόγω κράτος μέλος για την τροποποίηση της αίτησης ενίσχυσης που προβλέπεται στο άρθρο 72 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 70 όσον αφορά κανόνες περί επιλεξιμότητας και την πρόσβαση των γεωργών στο καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης.

Άρθρο 37

Μεταβατική εθνική ενίσχυση

1. Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 36 μπορούν να αποφασίσουν τη χορήγηση μεταβατικής εθνικής ενίσχυσης κατά το διάστημα 2015-2020.

2. Η μεταβατική εθνική ενίσχυση μπορεί να χορηγείται σε γεωργούς σε τομείς στους οποίους το 2013 χορηγήθηκε η ενίσχυση αυτή ή, στην περίπτωση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, χορηγήθηκαν συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις.

3. Η μεταβατική εθνική ενίσχυση χορηγείται υπό τους αυτούς όρους που ισχύουν για την καταβολή των ενισχύσεων σύμφωνα με το άρθρο 132 παράγραφος 7 ή το άρθρο 133α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 για το 2013, εξαιρουμένης της μείωσης των ενισχύσεων συνεπεία της εφαρμογής του άρθρου 132 παρ.2 σε συνδυασμό με τα άρθρα 7 και 10 του εν λόγω κανονισμού.

4. Το συνολικό ποσό μεταβατικής εθνικής ενίσχυσης προς τους γεωργούς σε οποιονδήποτε τομέα αναφερόμενο στην παράγραφο 2 περιορίζεται από το ακόλουθο ποσοστό της χρηματοδότησης ανά τομέα που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 132 παράγραφος 7 ή το άρθρο 133α παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου το 2013:

— 75 % το 2015,

— 70 % το 2016,

— 65 % το 2017,

— 60 % το 2018,

— 55 % το 2019,

— 50 % το 2020.

Για την Κύπρο το ποσοστό αυτό υπολογίζεται βάσει της ειδικής ανά τομέα χρηματοδότησης που ορίζεται στο Παράρτημα XVIIα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009.

5. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 δεν εφαρμόζονται στην Κύπρο.

6. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις αποφάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 το αργότερο έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους. Κοινοποιούνται τα ακόλουθα στοιχεία:

α) ανά τομέα συνολική χρηματοδότηση·

β) μέγιστο ποσοστό της μεταβατικής εθνικής ενίσχυσης, κατά περίπτωση·

7. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και εντός των ορίων που τίθενται στην παράγραφο 4, σχετικά με τα προς χορήγηση ποσά μεταβατικής εθνικής ενίσχυσης.

Τμήμα 5

Εφαρμογή του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης στα κράτη μέλη τα οποία έχουν εφαρμόσει το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης

Άρθρο 38

Εισαγωγή του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης στα κράτη μέλη τα οποία έχουν εφαρμόσει το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης

Εκτός αν προβλέπεται άλλως στο παρόν τμήμα, ο παρών τίτλος εφαρμόζεται στα κράτη μέλη τα οποία έχουν εφαρμόσει το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης που προβλέπεται στο Τμήμα 4 του παρόντος Κεφαλαίου.

Τα άρθρα 24 έως 29 δεν εφαρμόζονται έναντι των ανωτέρω κρατών μελών.

Άρθρο 39

Πρώτη χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης

1. Τα δικαιώματα ενίσχυσης χορηγούνται σε γεωργούς που δικαιούνται άμεσες ενισχύσεις σύμφωνα με το άρθρο 9 του παρόντος κανονισμού εάν:

α) υποβάλουν αίτηση χορήγησης δικαιωμάτων ενίσχυσης δυνάμει του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης έως την τελική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων που θα καθοριστεί σύμφωνα με το στοιχείο β) του άρθρου 78 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, εκτός από περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, και

β) είχαν το δικαίωμα να λάβουν πληρωμές, πριν από οποιαδήποτε μείωση ή αποκλεισμό που προβλέπεται στο Κεφάλαιο 4 του Τίτλου II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009, στο πλαίσιο αίτησης ενίσχυσης για άμεσες ενισχύσεις ή μεταβατική εθνική ενίσχυση ή συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις ή, στην περίπτωση της Κύπρου, κρατική ενίσχυση σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 για το 2013.

Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν δικαιώματα ενίσχυσης σε γεωργούς οι οποίοι δικαιούνται αμέσως ενισχύσεως κατά το άρθρο 9 του παρόντος κανονισμού, οι οποίοι πληρούν τον όρο του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου, οι οποίοι δεν έλαβαν ενισχύσεις για το 2013 στο πλαίσιο αίτησης ενίσχυσης αναφερομένης στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου της παρούσης παραγράφου και οι οποίοι, την ημερομηνία που καθορίζει το κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1122/2009 για το έτος υποβολής αιτήσεων 2013, διέθεταν μόνο γεωργική γη η οποία στις 30 Ιουνίου 2003 δεν ήταν σε καλή γεωργική κατάσταση όπως προβλέπεται στο άρθρο 124 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009.

2. Εκτός από περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, ο αριθμός των δικαιωμάτων ενίσχυσης που χορηγούνται ανά γεωργό κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης ισούται με τον αριθμό επιλέξιμων εκταρίων τον οποίο δηλώνει ο γεωργός στην αίτηση ενίσχυσης του σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 για το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης και τα οποία έχει στη διάθεσή του κατά την ημερομηνία που καθορίζει το κράτος μέλος, η οποία δεν μπορεί να είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας που έχει καθορίσει το εν λόγω κράτος μέλος για την τροποποίηση της αίτησης ενίσχυσης.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 70 για τον καθορισμό περαιτέρω κανόνων σχετικά με την εισαγωγή του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης στα κράτη μέλη τα οποία έχουν εφαρμόσει το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης.

4. Η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, κανόνες για τις αιτήσεις χορήγησης δικαιωμάτων ενίσχυσης που υποβάλλονται κατά το έτος χορήγησης των δικαιωμάτων ενίσχυσης σε περίπτωση που τα εν λόγω δικαιώματα ενίσχυσης δεν μπορούν να καθορισθούν ακόμη οριστικά και η χορήγησή τους επηρεάζεται από ειδικές περιστάσεις.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

Άρθρο 40

Αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης

1. Κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, τα κράτη μέλη υπολογίζουν τη μοναδιαία αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης διαιρώντας σταθερό ποσοστό του εθνικού ανώτατου ορίου που ορίζεται στο Παράρτημα II για κάθε σχετικό έτος διά του αριθμού των δικαιωμάτων ενίσχυσης κατά το πρώτο

έτος εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, μη περιλαμβανομένων εκείνων που χορηγούνται από το εθνικό ή περιφερειακό απόθεμα.

Το σταθερό ποσοστό που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο υπολογίζεται διαιρώντας το εθνικό ή περιφερειακό ανώτατο όριο για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης που καθορίζεται αντιστοίχως δυνάμει των άρθρων 22 παράγραφος 1 ή 23 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, για το πρώτο έτος εφαρμογής του ανωτέρω καθεστώτος κατόπιν εφαρμογής της γραμμικής μείωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 ή, κατά περίπτωση, στην παράγραφο 2 του άρθρου 30, διά του εθνικού ανώτατου ορίου που ορίζεται στο Παράρτημα II για το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης. Τα δικαιώματα ενίσχυσης εκφράζονται με αριθμό αντιστοιχούντα προς αριθμό εκταρίων.

2. Κατά παρέκκλιση από τη μέθοδο υπολογισμού που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να διαφοροποιούν την αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, μη περιλαμβανομένων εκείνων που χορηγούνται από το εθνικό ή περιφερειακό απόθεμα, για κάθε σχετικό έτος, βάσει της αρχικής μοναδιαίας αξίας τους.

3. Η αρχική μοναδιαία αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 ορίζεται διαιρώντας ένα σταθερό ποσοστό της συνολικής αξίας των ενισχύσεων, μη περιλαμβανομένων των ενισχύσεων που χορηγούνται δυνάμει των άρθρων 41, 43, 48 και 50 και του Τίτλου IV του παρόντος κανονισμού, που έλαβε ο γεωργός σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό για το αμέσως προηγούμενο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης ημερολογιακό έτος πριν την εφαρμογή του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, διά του αριθμού των δικαιωμάτων ενίσχυσης που έλαβε ο γεωργός κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, μη περιλαμβανομένων εκείνων που χορηγούνται από το εθνικό ή το περιφερειακό απόθεμα.

Το εν λόγω σταθερό ποσοστό υπολογίζεται διαιρώντας το εθνικό ή περιφερειακό ανώτατο όριο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης που καθορίζεται με το άρθρο 22 παράγραφος 1 ή το άρθρο 23 παράγραφος 2 αντιστοίχως του παρόντος κανονισμού για το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, μετά την εφαρμογή της γραμμικής μείωσης που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 ή, κατά περίπτωση, στο άρθρο 23 παράγραφος 2, διά της συνολικής αξίας των ενισχύσεων, μη περιλαμβανομένων των ενισχύσεων που χορηγούνται δυνάμει των άρθρων 41, 43, 48 και 50 και του Τίτλου IV του παρόντος κανονισμού, για το αμέσως προηγούμενο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης ημερολογιακό έτος εντός του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ή, πριν την εφαρμογή του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

4. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα κράτη μέλη, ενεργώντας σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης, προβαίνουν στην προσέγγιση της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Προς τούτο, τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις ενέργειες στις οποίες πρόκειται να προβούν και τον τρόπο υπολογισμού που θα χρησιμοποιηθεί και τα κοινοποιούν στην Επιτροπή έως την 1η Αυγούστου του έτους που προηγείται της εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης. Τα βήματα αυτά περιλαμβάνουν ετήσιες σταδιακές τροποποιήσεις της αρχικής αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3 σύμφωνα με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, αρχής γενομένης από το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης.

Κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, τα κράτη μέλη ενημερώνουν τους γεωργούς σχετικά με την αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης που τους αναλογούν όπως υπολογίζονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο για κάθε έτος της καλυπτόμενης από τον παρόντα κανονισμό περιόδου.

5. Για τους σκοπούς της παραγράφου 3, ένα κράτος μέλος μπορεί, με βάση αντικειμενικά κριτήρια, να ορίζει ότι, σε περίπτωση αγοράς ή παραχώρησης ή λήξης του συνόλου ή μέρους μιας σύμβασης μίσθωσης γεωργικών εκτάσεων μετά την ημερομηνία που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 5 και πριν από την ημερομηνία που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1, η αύξηση ή μέρος της αύξησης της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης που θα χορηγούνταν στον οικείο γεωργό επιστρέφεται στο εθνικό ή περιφερειακό απόθεμα, αν η αύξηση θα οδηγούσε σε απροσδόκητο κέρδος για τον γεωργό.

Τα αντικειμενικά αυτά κριτήρια θεσπίζονται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των γεωργών και να αποφεύγονται οι στρεβλώσεις της αγοράς και του ανταγωνισμού, περιλαμβάνουν δε τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- a) την ελάχιστη διάρκεια της μίσθωσης·
- β) το ποσοστό της ληφθείσας ενίσχυσης που επιστρέφεται στο εθνικό ή περιφερειακό απόθεμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Αναδιανεμητική ενίσχυση

Άρθρο 41

Γενικοί κανόνες

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, έως την 1η Αυγούστου δεδομένου έτους, να χορηγήσουν από το επόμενο έτος ετήσια ενίσχυση σε γεωργούς οι οποίοι δικαιούνται ενίσχυση στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης που αναφέρεται στο Κεφάλαιο 1 Τμήματα 1, 2, 3 και 5 ή στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης που αναφέρεται στο Τμήμα 4 του κεφαλαίου 1 («αναδιανεμητική ενίσχυση»).

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν την απόφασή τους στην Επιτροπή, έως την ημερομηνία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

2. Τα κράτη μέλη που έχουν αποφασίσει να εφαρμόσουν το καθεστώς βασικής ενίσχυσης σε περιφερειακό επίπεδο σύμφωνα με το άρθρο 23 μπορούν να χορηγούν την αναδιανεμητική ενίσχυση που αναφέρεται στο παρόν Κεφάλαιο σε περιφερειακό επίπεδο.

3. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής δημοσιονομικής πειθαρχίας, της μείωσης των ενισχύσεων κατά το άρθρο 11, των γραμμικών μειώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού και της εφαρμογής του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, η αναδιανεμητική ενίσχυση χορηγείται ετησίως κατόπιν ενεργοποίησης των δικαιωμάτων ενίσχυσης από τον γεωργό ή, στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το άρθρο 36 του παρόντος κανονισμού, κατόπιν, δήλωσης των επιλεξιμών εκταρίων από τον γεωργό.

4. Η αναδιανεμητική ενίσχυση υπολογίζεται ετησίως από τα κράτη μέλη πολλαπλασιάζοντας ένα ποσό που καθορίζει το κράτος μέλος και δεν πρέπει να είναι ανώτερο από το 65 % της μέσης εθνικής ή περιφερειακής ενίσχυσης ανά εκτάριο με τον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης που ενεργοποιεί ο γεωργός σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 ή με τον αριθμό επιλεξιμών εκταρίων που δηλώνει ο γεωργός κατά το άρθρο 36 παράγραφος 2. Ο αριθμός των εν λόγω δικαιωμάτων ενίσχυσης ή εκταρίων δεν μπορεί να υπερβεί ένα ανώτατο όριο που θέτουν τα κράτη μέλη το οποίο δεν υπερβίνει τα 30 εκτάρια ή το μέσο μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης όπως ορίζεται στο Παράρτημα VIII εφόσον το μέγεθος αυτό, υπερβίνει τα 30 εκτάρια στο οικείο κράτος μέλος.

5. Εφόσον τηρούνται τα ανώτατα όρια που αναφέρονται στην παράγραφο 4, τα κράτη μέλη μπορούν, σε εθνικό επίπεδο, να θεσπίζουν διαβάθμιση εντός του αριθμού εκταρίων που καθορίζεται βάσει του εν λόγω εδαφίου, η οποία εφαρμόζεται πανομοιότυπα σε όλους τους γεωργούς.

6. Η εθνική μέση ενίσχυση ανά εκτάριο που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου καθορίζεται από τα κράτη μέλη με βάση το εθνικό ανώτατο όριο που ορίζεται στο Παράρτημα II για το ημερολογιακό έτος 2019 και τον αριθμό επιλεξιμών εκταρίων που δηλώνονται σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 ή το άρθρο 36 παράγραφος 2 το 2015.

Η περιφερειακή μέση ενίσχυση ανά εκτάριο που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου καθορίζεται από τα κράτη μέλη με βάση ένα μερίδιο του εθνικού ανώτατου ορίου που ορίζεται στο Παράρτημα II για το ημερολογιακό έτος 2019 και τον αριθμό επιλεξιμών εκταρίων που δηλώνονται στη συγκεκριμένη περιοχή σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 το 2015. Για κάθε περιφέρεια, το μερίδιο αυτό υπολογίζεται διαιρώντας το αντίστοιχο περιφερειακό ανώτατο όριο, όπως ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 2, διά του εθνικού ανώτατου ορίου που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1, μετά την εφαρμογή της γραμμικής μείωσης που προβλέπεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 σε περίπτωση μη εφαρμογής του άρθρου 30 παράγραφος 2.

7. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να μην χορηγείται πλεονέκτημα προβλεπόμενο στο παρόν Κεφάλαιο σε γεωργούς οι οποίοι αποδεδειγμένα, μετά τις 18 Οκτωβρίου 2011, διαιρούν την εκμετάλλυσή τους με μοναδικό σκοπό να εισπράξουν την αναδιανεμητική ενίσχυση. Αυτό ισχύει επίσης για γεωργούς των οποίων οι εκμεταλλεύσεις προήλθαν από τέτοια διαίρεση.

8. Στην περίπτωση νομικού προσώπου, ή ομάδας φυσικών ή νομικών προσώπων, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν τον μέγιστο αριθμό δικαιωμάτων ενίσχυσης ή εκταρίων που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στο επίπεδο των μελών εκείνων των νομικών προσώπων ή ομάδων όπου η εθνική νομοθεσία προβλέπει δικαιώματα και υποχρεώσεις μεμονωμένων μελών συγκρίσιμα με εκείνα μεμονωμένων γεωργών με την ιδιότητα διαχειριστή εκμετάλλευσης, ιδίως όσον αφορά το οικονομικό, κοινωνικό και φορολογικό καθεστώς τους, εφόσον έχουν συνεισφέρει στην ενίσχυση των γεωργικών δομών των εν λόγω νομικών προσώπων ή ομάδων.

Άρθρο 42

Χρηματοδοτικές διατάξεις

1. Για τη χρηματοδότηση της αναδιανεμητικής ενίσχυσης, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν έως την ημερομηνία του άρθρου 41 παράγραφος 1, να χρησιμοποιούν έως το 30 % του ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου που ορίζεται στο Παράρτημα II. Κοινοποιούν την απόφασή τους στην Επιτροπή έως την ημερομηνία αυτή.

2. Βάσει του ποσοστού του εθνικού ανώτατου ορίου που χρησιμοποιείται από τα κράτη μέλη δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή ορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τα αντίστοιχα ανώτατα όρια για την ενίσχυση αυτή σε ετήσια βάση. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ενίσχυση για γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον

Άρθρο 43

Γενικοί κανόνες

1. Οι γεωργοί που δικαιούνται ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης ή του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης τηρούν, σε όλα τα επιλέξιμα εκτάριά τους κατά την έννοια του άρθρου 32 παράγραφοι 2 έως 5, τις γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον και αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου ή τις ισοδύναμες πρακτικές που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

2. Οι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον γεωργικές πρακτικές είναι οι εξής:

α) διαφοροποίηση καλλιεργειών·

β) διατήρηση των υφιστάμενων μόνιμων χορτολιβαδικών εκτάσεων και

γ) ύπαρξη περιοχής οικολογικής εστίασης στη γεωργική έκταση.

3. Οι ισοδύναμες πρακτικές είναι αυτές που περιλαμβάνουν παρόμοιες πρακτικές οι οποίες προσφέρουν ισοδύναμο ή ανώτερο επίπεδο οφέλους για το κλίμα και το περιβάλλον σε σύγκριση με μία ή πολλές από τις πρακτικές που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι εν λόγω ισοδύναμες πρακτικές και η πρακτική ή πρακτικές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 με την(τις) οποία(-ες) είναι ισοδύναμη(-ες) παρατίθενται στο Παράρτημα IX και καλύπτονται από ένα εκ των εξής:

α) δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή το άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013·

β) εθνικά ή περιφερειακά συστήματα περιβαλλοντικής πιστοποίησης, περιλαμβανομένων των συστημάτων πιστοποίησης της συμμόρφωσης προς εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία που υπερβαίνει τα υποχρεωτικά πρότυπα που καθορίζονται σύμφωνα με το Κεφάλαιο I του Τίτλου VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, τα οποία σκοπό έχουν να ανταποκριθούν

στους στόχους της προστασίας του εδάφους και των υδάτων, της βιοποικιλότητας, της διατήρησης του φυσικού τοπίου καθώς και του μετριασμού της αλλαγής του κλίματος και της προσαρμογής σε αυτήν. Τα εν λόγω συστήματα πιστοποίησης μπορούν να περιλαμβάνουν τις πρακτικές που παρατίθενται στο Παράρτημα IX του παρόντος κανονισμού, τις πρακτικές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου ή συνδυασμό των πρακτικών αυτών

4. Οι ισοδύναμες πρακτικές που αναφέρονται στην παράγραφο 3 δεν αποτελούν αντικείμενο διπλής χρηματοδότησης.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, κατά περίπτωση και σε περιφερειακό επίπεδο, να περιορίσουν την επιλογή των γεωργών όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των δυνατοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 σημεία α) και β).

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, κατά περίπτωση και σε περιφερειακό επίπεδο, ότι οι γεωργοί εκπληρώνουν όλες τις συναφείς υποχρεώσεις τους δυνάμει της παραγράφου 1 σύμφωνα με τα εθνικά ή περιφερειακά συστήματα περιβαλλοντικής πιστοποίησης που αναφέρονται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3.

7. Με την επιφύλαξη των αποφάσεων των κρατών μελών που αναφέρονται στις παραγράφους 5 και 6, ένας γεωργός μπορεί να χρησιμοποιήσει μία (ή περισσότερες) από τις πρακτικές που αναφέρονται στο στοιχείο α) της παραγράφου 3 μόνον εάν αυτές αντικαθιστούν πλήρως την ή τις συναφείς πρακτικές που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Ένας γεωργός μπορεί να χρησιμοποιήσει τα συστήματα πιστοποίησης που αναφέρονται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3 μόνον εάν αυτά καλύπτουν ολόκληρη την υποχρέωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

8. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις αποφάσεις τους που αναφέρονται στις παραγράφους 5 και 6 και τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή τα συστήματα πιστοποίησης που προτίθενται να εφαρμόσουν ως ισοδύναμες πρακτικές κατά την έννοια της παραγράφου 3.

Η Επιτροπή κρίνει κατά πόσον οι πρακτικές που περιλαμβάνονται στις συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή στα συστήματα πιστοποίησης καλύπτονται από τον κατάλογο του Παραρτήματος IX και, εάν θεωρεί ότι αυτό δεν συμβαίνει, το κοινοποιεί στα κράτη μέλη μέσω εκτελεστικής πράξης χωρίς να εφαρμόσει τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2 ή 3. Εάν η Επιτροπή κοινοποιήσει σε κράτος μέλος ότι οι πρακτικές δεν καλύπτονται από τον κατάλογο του Παραρτήματος IX, το κράτος μέλος δεν αναγνωρίζει ως ισοδύναμες κατά την έννοια της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή τα συστήματα πιστοποίησης που αφορά η κοινοποίηση της Επιτροπής.

9. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 10 και 11 του παρόντος άρθρου και της εφαρμογής της δημοσιονομικής πειθαρχίας, των γραμμικών μειώσεων σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού και του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, τα κράτη μέλη χορηγούν την ενίσχυση που προβλέπεται στο παρόν Κεφάλαιο σε γεωργούς οι οποίοι τηρούν όσες από τις πρακτικές της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου έχουν συνάφεια με τη δραστηριότητά τους και αναλόγως της συμμόρφωσης των εν λόγω γεωργών με τις διατάξεις των άρθρων 44, 45 και 46 του παρόντος κανονισμού.

Η ενίσχυση αυτή λαμβάνει τη μορφή ετήσιας πληρωμής ανά επιλέξιμο εκτάριο που δηλώνεται κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 33 παράγραφος 1 ή, στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το άρθρο 36 παρ. 2, τη μορφή ετήσιας πληρωμής ανά επιλέξιμο εκτάριο που δηλώνεται στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης, το ποσό της οποίας υπολογίζεται ετησίως διαιρώντας το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 47 διά του συνολικού αριθμού των επιλεξιμών εκταρίων που δηλώνονται, σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 ή το άρθρο 36 παρ. 2, στο συγκεκριμένο κράτος μέλος ή στη συγκεκριμένη περιφέρεια.

Κατά παρέκκλιση από το δεύτερο εδάφιο, τα κράτη μέλη που αποφασίζουν να εφαρμόσουν το άρθρο 25 παράγραφος 2 μπορούν να αποφασίσουν να χορηγήσουν την ενίσχυση που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο ως ποσοστό της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης που ενεργοποιεί ο γεωργός σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 για κάθε συγκεκριμένο έτος.

Για κάθε έτος και κάθε κράτος μέλος ή περιφέρεια, το ανώτερο ποσοστό υπολογίζεται διαιρώντας το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 47 με τη συνολική αξία όλων των δικαιωμάτων ενίσχυσης που ενεργοποιούνται βάσει του άρθρου 33 παράγραφος 1 στο συγκεκριμένο κράτος μέλος ή περιφέρεια.

10. Οι γεωργοί των οποίων οι εκμεταλλεύσεις βρίσκονται εν όλω ή εν μέρει σε περιοχές που καλύπτονται από τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ, 2000/60/ΕΚ ή 2009/147/ΕΚ δικαιούνται την ενίσχυση που προβλέπεται στο παρόν Κεφάλαιο υπό την προϋπόθεση ότι τηρούν τις πρακτικές που αναφέρονται στο παρόν Κεφάλαιο, στον βαθμό που οι πρακτικές αυτές στη συγκεκριμένη εκμετάλλευση συνάδουν με τους στόχους των εν λόγω οδηγιών.

11. Οι γεωργοί που συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 29 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 όσον αφορά τη βιολογική γεωργία δικαιούνται αυτοδικαίως την ενίσχυση που προβλέπεται στο παρόν Κεφάλαιο.

Όσον αφορά τη βιολογική γεωργία, το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται μόνο στις μονάδες μιας εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνται για βιολογική παραγωγή σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007.

12. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 70, με στόχο:

- α) την προσθήκη ισοδύναμων πρακτικών στον κατάλογο του Παραρτήματος ΙΧ·
- β) τον καθορισμό κατάλληλων απαιτήσεων που ισχύουν για τα εθνικά ή περιφερειακά συστήματα πιστοποίησης που αναφέρονται στο στοιχείο β) της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, περιλαμβανομένου του επιπέδου των εγγυήσεων που πρέπει να παρέχουν τα εν λόγω συστήματα·
- γ) τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για τον υπολογισμό του ποσού που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 για τις πρακτικές που αναφέρονται στα σημεία 3 και 4 του Τμήματος Ι και στο σημείο 7 του Τμήματος ΙΙΙ του Παραρτήματος ΙΧ του παρόντος κανονισμού και τυχόν περαιτέρω ισοδύναμες πρακτικές που προστίθενται στο εν λόγω Παράρτημα σύμφωνα με το στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου, όσον αφορά τις οποίες χρειάζεται ειδικός υπολογισμός προς αποφυγήν διπλής χρηματοδότησης.

13. Η Επιτροπή ορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, κανόνες για τη διαδικασία των κοινοποιήσεων, και τα χρονοδιαγράμματα υποβολής τους, και για τις εκτιμήσεις της κατά την παράγραφο 8. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

Άρθρο 44

Διαφοροποίηση καλλιέργειών

1. Όταν η αρόσιμη γη του γεωργού καλύπτει έκταση μεταξύ 10 και 30 εκταρίων και δεν καλλιεργείται εξ ολοκλήρου με καλλιέργειες κάτω από το νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιέργειας, πρέπει να υπάρχουν τουλάχιστον δύο διαφορετικές καλλιέργειες σε αυτή την αρόσιμη γη. Η κύρια καλλιέργεια δεν πρέπει να καλύπτει περισσότερο από το 75 % αυτής της αρόσιμης γης.

Όταν η αρόσιμη γη του γεωργού καλύπτει έκταση πάνω από 30 εκτάρια και δεν καλλιεργείται εξ ολοκλήρου με καλλιέργειες κάτω από το νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιέργειας, πρέπει να υπάρχουν τουλάχιστον τρεις διαφορετικές καλλιέργειες σε αυτή την αρόσιμη γη. Η κύρια καλλιέργεια δεν πρέπει να καλύπτει πάνω από το 75 % αυτής της αρόσιμης γης και οι δύο κύριες καλλιέργειες δεν πρέπει να καλύπτουν από κοινού πάνω από το 95 % αυτής της αρόσιμης γης.

2. Με την επιφύλαξη του αριθμού των καλλιέργειών που απαιτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα ανώτατα όρια που ορίζονται στην παράγραφο 1 δεν εφαρμόζονται στις εκμεταλλεύσεις όπου αγρωστώδη ή λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά ή γη υπό αγρανάπαιση καλύπτουν άνω του 75 % της αρόσιμης γης. Στην περίπτωση αυτή, η κύρια καλλιέργεια στην υπόλοιπη αρόσιμη έκταση δεν πρέπει να καλύπτει άνω του 75 % της υπόλοιπης αυτής αρόσιμης γης, εκτός εάν η υπόλοιπη αυτή έκταση καλύπτεται από αγρωστώδη ή λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά ή γη υπό αγρανάπαιση.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις:

- α) όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75 % της αρόσιμης γης χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών, ως γη υπό αγρανάπαιση ή για συνδυασμό των δύο, με την προϋπόθεση ότι η αρόσιμη γη που δεν καλύπτεται από αυτές τις χρήσεις δεν υπερβαίνει τα 30 εκτάρια·
- β) όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75 % της επιλέξιμης γεωργικής έκτασης χρησιμοποιείται ως μόνιμος βοσκότοπος, χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών ή καλλιεργείται με καλλιέργειες κάτω από νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιέργειας ή για συνδυασμό των χρήσεων αυτών, με την προϋπόθεση ότι η αρόσιμη έκταση που δεν καλύπτεται από αυτές τις χρήσεις δεν υπερβαίνει τα 30 εκτάρια·
- γ) όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 50 % των δεδηλωμένων εκτάσεων αρόσιμης γης δεν δηλώθηκε από τον γεωργό στην αίτηση ενίσχυσης του προηγούμενου έτους και εφόσον, βάσει των γεωχωρικών στοιχείων των αιτήσεων ενίσχυσης, προκύπτει ότι όλη η αρόσιμη γη καλλιεργείται με διαφορετική καλλιέργεια από εκείνη του προηγούμενου ημερολογιακού έτους·

δ) που βρίσκονται σε περιοχές βόρεια του 62ου παραλλήλου ή σε ορισμένες παρακείμενες περιοχές. Όταν η αρόσιμη γη της εκμετάλλευσης καλύπτει περισσότερα από 10 εκτάρια, πρέπει να υπάρχουν τουλάχιστον δύο διαφορετικές καλλιέργειες στην εν λόγω αρόσιμη γη. Καμία από τις καλλιέργειες αυτές δεν πρέπει να υπερβαίνει το 75 % της αρόσιμης γης εκτός όταν η κύρια καλλιέργεια αφορά αγρωστώδη ή άλλα ποώδη κτηνοτροφικά φυτά ή γη υπό αγρανάπαυση.

4. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «καλλιέργεια» νοείται αδιακρίτως:

- α) η καλλιέργεια οποιοδήποτε εκ των διαφορετικών γενών που ορίζονται στη βοτανική ταξινόμηση των καλλιεργειών
- β) η καλλιέργεια οποιοδήποτε εκ των ειδών στην περίπτωση Brassicaceae, Solanaceae και Cucurbitaceae,
- γ) η γη υπό αγρανάπαυση
- δ) τα αγρωστώδη ή άλλα ποώδη κτηνοτροφικά φυτά.

Οι χειμερινές και οι εαρινές καλλιέργειες θεωρούνται διαφορετικές ακόμη και εάν ανήκουν στο ίδιο γένος.

5. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 70 προκειμένου:

- α) να αναγνωριστούν άλλες κατηγορίες γένους και είδους από εκείνες που προβλέπονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου· και
- β) να θεσπιστούν κανόνες σχετικά με την πραγματοποίηση του ακριβούς υπολογισμού των μεριδίων των διαφόρων καλλιεργειών.

Άρθρο 45

Μόνιμοι βοσκότοποι

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν μόνιμους βοσκότοπους οι οποίοι είναι ευαίσθητοι από περιβαλλοντική άποψη στις περιφέρειες που καλύπτονται από τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ ή 2009/147/ΕΚ και οι οποίοι απαιτούν αυστηρή προστασία προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι των εν λόγω οδηγιών.

Τα κράτη μέλη μπορούν, προκειμένου να εξασφαλίσουν την προστασία των πολύτιμων, από περιβαλλοντική άποψη, μόνιμων βοσκότοπων, να αποφασίσουν να καθορίσουν περαιτέρω ευαίσθητες περιοχές που βρίσκονται εκτός των περιοχών που καλύπτονται από τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ ή 2009/147/ΕΚ, συμπεριλαμβανομένων των μόνιμων βοσκότοπων σε εδάφη πλούσια σε άνθρακα.

Οι γεωργοί δεν μετατρέπουν ούτε οργώνουν τους μόνιμους βοσκότοπους που βρίσκονται στις περιοχές που έχουν καθορίσει τα κράτη μέλη σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο και, κατά περίπτωση, το δεύτερο εδάφιο.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η αναλογία της γης που αποτελεί μόνιμο βοσκότοπο προς τη συνολική γεωργική έκταση που δηλώθηκε από τους γεωργούς σύμφωνα με το σημείο α) του πρώτου εδαφίου του άρθρου 72 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 δεν μειώνεται κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 5 % σε σύγκριση με την αναλογία αναφοράς που καθορίζεται από τα

κράτη μέλη το 2015 διαιρώντας τη γη που αποτελεί μόνιμο βοσκότοπο όπως αναφέρεται στο στοιχείο α) του δεύτερου εδαφίου της παρούσης παραγράφου με τη συνολική γεωργική έκταση που αναφέρεται στο στοιχείο β) του εν λόγω εδαφίου.

Για τον καθορισμό της αναλογίας αναφοράς του πρώτου εδαφίου:

- α) έκταση των μόνιμων βοσκότοπων είναι η έκταση των μόνιμων λειμώνων που είχε δηλωθεί το 2012, ή το 2013 στην περίπτωση της Κροατίας, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 από τους γεωργούς που υπόκεινται στις υποχρεώσεις του παρόντος Κεφαλαίου, συν την έκταση των μόνιμων βοσκότοπων που δηλώνεται το 2015 σύμφωνα με το σημείο α) του πρώτου εδαφίου του άρθρου 72 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 από τους γεωργούς που υπόκεινται στις υποχρεώσεις του παρόντος Κεφαλαίου, η οποία δεν είχε δηλωθεί ως μόνιμος λειώνας το 2012, ή το 2013 στην περίπτωση της Κροατίας·
- β) συνολική γεωργική έκταση είναι η γεωργική έκταση που δηλώνεται το 2015 σύμφωνα με το σημείο α) του πρώτου εδαφίου του άρθρου 72 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 από τους γεωργούς που υπόκεινται στις υποχρεώσεις του παρόντος Κεφαλαίου.

Η αναλογία αναφοράς των μόνιμων βοσκότοπων υπολογίζεται εκ νέου στις περιπτώσεις όπου οι γεωργοί που υπόκεινται στις υποχρεώσεις του παρόντος Κεφαλαίου έχουν υποχρέωση να μετατρέψουν εκ νέου εκτάσεις σε μόνιμους βοσκότοπους το 2015 και/ή το 2016 σύμφωνα με το άρθρο 93 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 προσθέτοντας αυτές τις εκτάσεις στις εκτάσεις μόνιμων βοσκότοπων που αναφέρονται στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου της παρούσης παραγράφου.

Η αναλογία των μόνιμων βοσκότοπων καθορίζεται ετησίως βάσει των εκτάσεων που δηλώνουν οι γεωργοί που υπόκεινται στις υποχρεώσεις του παρόντος Κεφαλαίου για το συγκεκριμένο έτος βάσει του πρώτου εδαφίου του άρθρου 72 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

Η υποχρέωση βάσει της παρούσας παραγράφου ισχύει σε εθνικό, σε περιφερειακό ή στο ενδεδειγμένο υποπεριφερειακό επίπεδο. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόσουν την υποχρέωση διατήρησης μόνιμων βοσκότοπων σε επίπεδο εκμεταλλεύσεων προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι η αναλογία μόνιμων βοσκότοπων δεν μειώνεται κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 5 %. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν κάθε σχετική απόφαση στην Επιτροπή έως την 1η Αυγούστου 2014.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν την αναλογία αναφοράς και την αναλογία που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο στην Επιτροπή.

3. Όταν αποδεικνύεται ότι η αναλογία που αναφέρεται στην παράγραφο 2 έχει μειωθεί κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 5 % σε περιφερειακό ή υποπεριφερειακό επίπεδο ή, κατά περίπτωση, σε εθνικό επίπεδο, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος επιβάλλει υποχρεώσεις στο επίπεδο εκμετάλλευσης για μετατροπή εκτάσεων σε εκτάσεις μόνιμων βοσκότοπων όσον αφορά τους γεωργούς που διαθέτουν γη η οποία μετατράπηκε από εκτάσεις μόνιμων λειμώνων ή μόνιμων βοσκότοπων σε γη για άλλες χρήσεις κατά τη διάρκεια παρελθούσας περιόδου.

Ωστόσο, όταν η έκταση των μόνιμων βοσκότοπων σε απόλυτους όρους σύμφωνα με το στοιχείο α) του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 παραμένει εντός ορισμένων ορίων, η υποχρέωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 θεωρείται ότι έχει τηρηθεί.

4. Η παράγραφος 3 δεν εφαρμόζεται όταν η μείωση κάτω από τα όρια οφείλεται σε αναδάσωση, υπό την προϋπόθεση ότι η αναδάσωση αυτή σέβεται το περιβάλλον και δεν περιλαμβάνει καλλιέργειες πρεμνοφυών δασών μικρού περιτρόπου χρόνου, χριστουγεννιάτικων δένδρων ή δένδρων ταχείας ανάπτυξης για την παραγωγή ενέργειας.

5. Για να εξασφαλιστεί η διατήρηση της αναλογίας των μόνιμων βοσκότοπων, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 70 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων όσον αφορά τη διατήρηση μόνιμων βοσκότοπων, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων περί μετατροπής σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη σχετικά με την πρόβλεψη υποχρεώσεων σε επίπεδο εκμετάλλευσης για τη διατήρηση μόνιμων βοσκότοπων σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 και την τυχόν απαιτούμενη αναπροσαρμογή της αναλογίας αναφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 2.

6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 70:

- α) για τον καθορισμό του πλαισίου εντός του οποίου πραγματοποιούνται οι καθορισμοί περαιτέρω ευαίσθητων περιοχών που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου·
- β) για την εκπόνηση λεπτομερών μεθόδων για τον καθορισμό της αναλογίας μεταξύ μόνιμων βοσκότοπων και συνολικής γεωργικής έκτασης που πρέπει να διατηρείται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου·
- γ) για τον καθορισμό της παρελθούσας περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 2α του παρόντος άρθρου.

7. Η Επιτροπή καθορίζει με εκτελεστικές πράξεις τα όρια που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

Άρθρο 46

Περιοχή οικολογικής εστίασης

1. Όταν η αρόσιμη γη μιας εκμετάλλευσης καλύπτει περισσότερα από 15 εκτάρια, οι γεωργοί διασφαλίζουν ότι, από την 1η Ιανουαρίου 2015, μια έκταση αντιστοιχούσα τουλάχιστον στο 5 % της αρόσιμης γης της εκμετάλλευσης που δήλωσε ο γεωργός σύμφωνα με το σημείο α) του πρώτου εδαφίου του άρθρου 72 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013· και, αν θεωρείται περιοχή οικολογικής εστίασης από το οικείο κράτος μέλος κατά την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένων των εκτάσεων που αναφέρονται στα στοιχεία γ), δ), ζ) και η) της ανωτέρω παραγράφου, αποτελεί περιοχή οικολογικής εστίασης

Το ποσοστό που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσης παραγράφου μπορεί να αυξηθεί από 5 % σε 7 % με νομοθετική πράξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ.

Έως τις 31 Μαρτίου 2017, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου της παρούσης παραγράφου συνοδευόμενη, κατά περίπτωση, από πρόταση νομοθετικής πράξης όπως αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο.

2. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν έως την 1η Αυγούστου 2014 εάν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα στοιχεία θα θεωρηθούν περιοχές οικολογικής εστίασης:

- α) γη υπό αγρανάπαυση·
- β) αναβαθμίδες·
- γ) χαρακτηριστικά τοπίου, συμπεριλαμβανομένων παρόμοιων χαρακτηριστικών παρακείμενων στην αρόσιμη γη της εκμετάλλευσης κατά παρέκκλιση από το άρθρο 43 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, μπορούν να περιλαμβάνονται χαρακτηριστικά τοπίου μη συμπεριλαμβανόμενα στην επιλέξιμη έκταση σύμφωνα με το στοιχείο γ) του άρθρου 76 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.
- δ) ζώνες ανάσχεσης, συμπεριλαμβανομένων των ζωνών ανάσχεσης που καλύπτονται από μόνιμο βοσκότοπο με την προϋπόθεση ότι είναι χωριστές από παρακείμενη επιλέξιμη γεωργική έκταση·
- ε) εκτάρια αγροδοσκομικών εκτάσεων τα οποία λαμβάνουν ή έλαβαν στήριξη δυνάμει του άρθρου 44 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 και/ή του άρθρου 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013·
- στ) λωρίδες επιλέξιμων εκταρίων στις άκρες δασικών εκτάσεων·
- ζ) εκτάσεις με πρεμνοφυή δάση μικρού περιτρόπου χρόνου στις οποίες δεν χρησιμοποιούνται ορυκτά λιπάσματα και/ή φυτοπροστατευτικά προϊόντα·
- η) αναδασωμένες εκτάσεις που αναφέρονται στο στοιχείο β) σημείο ii) του άρθρου 32 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού
- θ) εκτάσεις με εμβόλιμες καλλιέργειες ή φυτοκάλυψη που λαμβάνονται από τη φύτευση και βλάστηση σπόρων, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των συντελεστών στάθμισης που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου·
- ι) εκτάσεις με καλλιέργεια που έχει ικανότητες δέσμευσης του αζώτου.

Με εξαίρεση τις εκτάσεις της εκμετάλλευσης που αναφέρονται στα στοιχεία ζ) και η) του πρώτου εδαφίου της παρούσης παραγράφου, οι περιοχές οικολογικής εστίασης βρίσκονται στην αρόσιμη γη της εκμετάλλευσης. Στην περίπτωση των εκτάσεων που αναφέρονται στα σημεία γ) και δ) του πρώτου εδαφίου της παρούσης παραγράφου, η περιοχή οικολογικής εστίασης μπορεί επίσης να γειτνιάζει με την αρόσιμη γη της εκμετάλλευσης που δηλώνει ο γεωργός σύμφωνα με το σημείο α) του πρώτου εδαφίου του άρθρου 72 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

3. Προκειμένου να απλοποιηθεί η διαχείριση και να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες των ειδών περιοχών οικολογικής εστίασης που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 και να διευκολύνεται η μέτρησή τους, τα κράτη μέλη μπορούν, κατά τον υπολογισμό των συνολικών εκταρίων που αντιπροσωπεύει η περιοχή οικολογικής εστίασης της εκμετάλλευσης, να χρησιμοποιούν τους συντελεστές μετατροπής και/ή τους συντελεστές στάθμισης που αναφέρονται στο Παράρτημα Χ. Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος αποφασίσει να θεωρήσει ως περιοχή οικολογικής εστίασης την περιοχή του στοιχείου θ) του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 ή οποιαδήποτε άλλη περιοχή η οποία αποτελεί αντικείμενο στάθμισης μικρότερης του 1, η χρήση των συντελεστών στάθμισης που αναφέρονται στο Παράρτημα Χ είναι υποχρεωτική.

4. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις:

α) όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75 % της αρόσιμης γης χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών, ως γη υπό αγρανάπαυση, καλλιεργείται με καλλιέργειες ψυχανθών ή για συνδυασμό των δύο, με την προϋπόθεση ότι η αρόσιμη γη που δεν καλύπτεται από αυτές τις χρήσεις δεν υπερβαίνει τα 30 εκτάρια.

β) όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75 % της επιλέξιμης γεωργικής έκτασης αποτελεί μόνιμο βοσκότοπο, χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών ή καλλιεργείται με καλλιέργειες κάτω από νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιέργειας ή για συνδυασμό των χρήσεων αυτών, με την προϋπόθεση ότι η αρόσιμη έκταση που δεν καλύπτεται από αυτές τις χρήσεις δεν υπερβαίνει τα 30 εκτάρια.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόσουν έως το μισό των ποσοστιαίων μονάδων των περιοχών οικολογικής εστίασης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σε περιφερειακό επίπεδο, προκειμένου να διευκολύνουν τον σχηματισμό παρακείμενων περιοχών οικολογικής εστίασης. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις εκτάσεις και τις υποχρεώσεις που πρέπει να πληρούν οι γεωργοί ή οι ομάδες γεωργών που συμμετέχουν. Ο ορισμός των εκτάσεων και των υποχρεώσεων έχει ως στόχο την υποστήριξη της υλοποίησης των πολιτικών της Ένωσης για το περιβάλλον, το κλίμα και τη βιοποικιλότητα.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να επιτρέπουν στους γεωργούς των οποίων οι εκμεταλλεύσεις βρίσκονται σε στενή εγγύτητα να τηρούν την υποχρέωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 συλλογικά («συλλογική εφαρμογή») με την προϋπόθεση ότι οι σχετικές περιοχές οικολογικής εστίασης συνορεύουν. Προς υποστήριξη της υλοποίησης των πολιτικών της Ένωσης για το περιβάλλον, το κλίμα και τη βιοποικιλότητα, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν τις περιοχές στις οποίες είναι δυνατή η συλλογική εφαρμογή και μπορούν επίσης να επιβάλλουν περαιτέρω υποχρεώσεις στους γεωργούς ή στις ομάδες γεωργών που συμμετέχουν στην εν λόγω συλλογική υλοποίηση.

Κάθε γεωργός που συμμετέχει σε συλλογική εφαρμογή μεριμνά ώστε τουλάχιστον το 50 % της έκτασης που υπόκειται στην υποχρέωση της παραγράφου 1 να βρίσκεται στη γη της εκμετάλλευσής του και σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2. Ο αριθμός των γεωργών που συμμετέχουν σε τέτοια συλλογική εφαρμογή δεν υπερβαίνει τους δέκα.

7. Τα κράτη μέλη στα οποία άνω του 50 % της συνολικής έκτασης καλύπτεται από δάση μπορούν να αποφασίσουν ότι η

παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζεται στις εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε περιοχές τις οποίες τα εν λόγω κράτη μέλη έχουν ορίσει ως περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά μειονεκτήματα σύμφωνα με το στοιχείο α) ή β) του άρθρου 32 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, με την προϋπόθεση ότι άνω του 50 % της συνολικής έκτασης της μονάδας που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου καλύπτεται από δάση και η αναλογία των δασικών εκτάσεων προς τις γεωργικές εκτάσεις είναι μεγαλύτερη του 3:1.

Η δασική έκταση και η αναλογία δασικών εκτάσεων/γεωργικών εκτάσεων αξιολογούνται σε επίπεδο έκτασης αντίστοιχο του επιπέδου ΤΔΜ 2 ή σε επίπεδο άλλης, σαφώς οριοθετημένης μονάδας που καλύπτει μία ενιαία, καθορισμένη, συνεχόμενη γεωγραφική περιοχή με παρόμοιες γεωργικές συνθήκες.

8. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις αποφάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 έως την 1η Αυγούστου 2014, και τυχόν αποφάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 3, 5, 6 ή 7 έως την 1η Αυγούστου του προηγούμενου της εφαρμογής τους έτους.

9. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 70:

α) για τον καθορισμό περαιτέρω κριτηρίων για τον χαρακτηρισμό του είδους εκτάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου ως περιοχών οικολογικής εστίασης·

β) για την προσθήκη άλλου είδους εκτάσεων, πέραν των αναφερόμενων στην παράγραφο 2, που μπορούν να ληφθούν υπόψη για την τήρηση του ποσοστού που προβλέπεται στην παράγραφο 1·

γ) για την προσαρμογή του Παραρτήματος Χ ώστε να θεσπιστούν οι συντελεστές μετατροπής και στάθμισης που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και για τον συνυπολογισμό των κριτηρίων και/ή του είδους των εκτάσεων που θα καθοριστούν από την Επιτροπή σύμφωνα με τα σημεία α) και β) της παρούσας παραγράφου·

δ) για τον καθορισμό κανόνων για την εφαρμογή που αναφέρονται στις παραγράφους 5 και 6, συμπεριλαμβανομένων των ελαχίστων απαιτήσεων της εν λόγω εφαρμογής·

ε) για τον προσδιορισμό πλαισίου εντός του οποίου τα κράτη μέλη θα καθορίσουν τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι εκμεταλλεύσεις προκειμένου να θεωρηθεί ότι βρίσκονται σε στενή εγγύτητα για τους σκοπούς της παραγράφου 6·

στ) για τον καθορισμό των μεθόδων προσδιορισμού της αναλογίας των δασικών εκτάσεων προς τη συνολική έκταση και της αναλογίας των δασικών εκτάσεων προς τις γεωργικές εκτάσεις στην παράγραφο 7.

Άρθρο 47

Χρηματοδοτικές διατάξεις

1. Για τη χρηματοδότηση της προβλεπόμενης στο παρόν Κεφάλαιο ενίσχυσης, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν το 30 % του ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου που ορίζεται στο Παράρτημα ΙΙ.

2. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την προβλεπόμενη στο παρόν Κεφάλαιο ενίσχυση σε εθνικό επίπεδο.

Κατά την εφαρμογή του άρθρου 23 τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόσουν την ενίσχυση σε περιφερειακό επίπεδο. Σε αυτή την περίπτωση, χρησιμοποιούν σε κάθε περιφέρεια μερίδιο του ανώτατου ορίου που ορίζεται δυνάμει της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Για κάθε περιφέρεια, το μερίδιο αυτό υπολογίζεται διαιρώντας το αντίστοιχο περιφερειακό ανώτατο όριο όπως υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 2 διά του εθνικού ανώτατου ορίου που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1, μετά την εφαρμογή της γραμμικής μείωσης κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 30, σε περίπτωση μη εφαρμογής του άρθρου 23 παράγραφος 2.

3. Η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, το αντίστοιχο ανώτατο όριο για την προβλεπόμενη στο παρόν Κεφάλαιο ενίσχυση σε ετήσια βάση. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Ενίσχυση για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς

Άρθρο 48

Γενικοί κανόνες

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν ενίσχυση σε γεωργούς που δικαιούνται ενίσχυση στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης ή του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο 1 και των οποίων οι εκμεταλλεύσεις βρίσκονται εν όλω ή εν μέρει σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς που ορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 («ενίσχυση για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς»).

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να χορηγούν την ενίσχυση για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς σε όλες τις περιοχές που εμπίπτουν στην παράγραφο 1 ή, με βάση αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, να περιορίζουν την ενίσχυση σε ορισμένες από τις περιοχές αυτές.

3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και της δημοσιονομικής πειθαρχίας, της σταδιακής μείωσης των ενισχύσεων κατά το άρθρο 11, και της γραμμικής μείωσης σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού και της εφαρμογής του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, η ενίσχυση για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς χορηγείται ετησίως ανά επιλέξιμο εκτάριο που βρίσκεται στις περιοχές στις οποίες ένα κράτος μέλος έχει αποφασίσει να χορηγήσει ενίσχυση σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και καταβάλλεται κατόπιν ενεργοποίησης των δικαιωμάτων ενίσχυσης για τα εκτάρια που κατέχει ο ενδιαφερόμενος γεωργός ή, στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το άρθρο 36 του παρόντος κανονισμού, για τα επιλέξιμα εκτάρια που δηλώνονται από το γεωργό.

4. Η ανά εκτάριο ενίσχυση για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς υπολογίζεται με τη διαίρεση του ποσού που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 49 δια του αριθμού των επιλέξιμων εκταρίων που δηλώνονται σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 ή το άρθρο 36 παρ 2, και βρίσκονται στις περιοχές στις οποίες

ένα κράτος μέλος έχει αποφασίσει να χορηγήσει ενίσχυση σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να ορίζουν, βάσει αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων, τον μέγιστο αριθμό εκταρίων ανά εκμετάλλευση για τα οποία μπορεί να χορηγείται ενίσχυση δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν την ενίσχυση για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς σε περιφερειακό επίπεδο σύμφωνα με τους όρους της παρούσας παραγράφου εφόσον έχουν ορίσει τις σχετικές περιφέρειες σύμφωνα με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια και, ιδίως, τα χαρακτηριστικά των φυσικών περιορισμών τους συμπεριλαμβανομένου του βαθμού σοβαρότητας των περιορισμών, και τις γεωπονικές τους συνθήκες.

Τα κράτη μέλη υποδιαίρουν τα εθνικά ανώτατα όρια του άρθρου 49 παράγραφος 1, μεταξύ των περιφερειών με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια.

Η ενίσχυση για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς σε περιφερειακό επίπεδο υπολογίζεται με τη διαίρεση του περιφερειακού ανώτατου ορίου που υπολογίζεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου δια του αριθμού των επιλέξιμων εκταρίων που δηλώνονται στην αντίστοιχη περιοχή σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 ή το άρθρο 36 παρ. 2 και βρίσκονται σε περιοχές στις οποίες ένα κράτος μέλος έχει αποφασίσει να χορηγήσει ενίσχυση σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 49

Δημοσιονομικές διατάξεις

1. Για τη χρηματοδότηση της ενίσχυσης για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν, μέχρι την 1η Αυγούστου 2014, να χρησιμοποιούν έως το 5 % του ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου που ορίζεται στο παράρτημα ΙΙ. Κοινοποιούν την απόφασή τους στην Επιτροπή έως την ημερομηνία αυτή.

Τα κράτη μέλη μπορούν, μέχρι την 1η Αυγούστου 2016, να επανεξετάζουν την απόφασή τους, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2017. Κοινοποιούν στην Επιτροπή την απόφασή τους έως την 1η Αυγούστου 2016.

2. Βάσει του ποσοστού του ανώτατου ορίου που χρησιμοποιείται από τα κράτη μέλη δυνάμει της παραγράφου 1, η Επιτροπή ορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τα αντίστοιχα ανώτατα όρια για την ενίσχυση για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς σε ετήσια βάση. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας

Άρθρο 50

Γενικοί κανόνες

1. Τα κράτη μέλη χορηγούν ετήσια ενίσχυση σε γεωργούς νεαρής ηλικίας που δικαιούνται ενίσχυση στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης ή του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο 1 («ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας»).

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ως «γεωργοί νεαρής ηλικίας» νοούνται τα φυσικά πρόσωπα:

- α) που δημιουργούν για πρώτη φορά γεωργική εκμετάλλευση ως επικεφαλής της εκμετάλλευσης ή τα οποία έχουν ήδη εγκατασταθεί κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγούνται της πρώτης υποβολής αίτησης για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης ή το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης όπως προβλέπεται στο άρθρο 73 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013· και
- β) που είναι ηλικίας έως 40 ετών κατά το έτος υποβολής της αίτησης που προβλέπεται στο στοιχείο α).

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν περαιτέρω αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια επιλεξιμότητας για γεωργούς νεαρής ηλικίας που υποβάλλουν αίτηση για την παροχή της ενίσχυσης για γεωργούς νεαρής ηλικίας όσον αφορά κατάλληλες δεξιότητες και/ή απαιτήσεις εκπαίδευσης.

4. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής δημοσιονομικής πειθαρχίας, της σταδιακής μείωσης των ενισχύσεων κατά το άρθρο 11 και των γραμμικών μειώσεων σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού, και της εφαρμογής του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, η ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας χορηγείται ετησίως κατόπιν ενεργοποίησης των δικαιωμάτων ενίσχυσης από το γεωργό ή, στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το άρθρο 36 του παρόντος κανονισμού, κατόπιν δήλωσης των επιλεξιμών εκταρίων από τον γεωργό.

5. Η ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας χορηγείται ανά γεωργό για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη. Η περίοδος αυτή μειώνεται κατά τον αριθμό των ετών που μεσολάβησαν μεταξύ της δημιουργίας της εκμετάλλευσης που προβλέπεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) και της πρώτης υποβολής της αίτησης ενίσχυσης για γεωργούς νεαρής ηλικίας

6. Τα κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν το άρθρο 36 υπολογίζουν κάθε χρόνο το ύψος της ενίσχυσης για γεωργούς νεαρής ηλικίας πολλαπλασιάζοντας τον αριθμό των δικαιωμάτων που έχει ενεργοποιήσει ο γεωργός σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 1 επί αριθμητικής τιμής η οποία αντιστοιχεί:

- α) στο 25 % της μέσης αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης που κατέχει ή μισθώνει ο γεωργός, ή
- β) στο 25 % ποσού το οποίο υπολογίζεται με τη διαίρεση καθορισμένου ποσοστού του εθνικού ανώτατου ορίου για το ημερολογιακό έτος 2019, όπως ορίζεται στο Παράρτημα II, δια του αριθμού όλων των επιλεξιμών εκταρίων που δηλώνονται το 2015 σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1. Το εν λόγω καθορισμένο ποσοστό ισούται με το μερίδιο του εθνικού ανώτατου ορίου που απομένει για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 για το 2015.

7. Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το άρθρο 36 υπολογίζουν το ποσό της ενίσχυσης για γεωργούς νεαρής ηλικίας ετησίως με τον πολλαπλασιασμό αριθμητικής τιμής που αντιστοιχεί στο 25 % της ενιαίας στρεμματικής

ενίσχυσης υπολογιζόμενης σύμφωνα με το άρθρο 36 με τον αριθμό των επιλεξιμών εκταρίων που έχει δηλώσει ο γεωργός σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 2.

8. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 6 και 7, τα κράτη μέλη μπορούν να υπολογίζουν το ποσό της ενίσχυσης για γεωργούς νεαρής ηλικίας με τον πολλαπλασιασμό αριθμητικής τιμής που αντιστοιχεί στο 25 % της εθνικής μέσης ενίσχυσης ανά εκτάριο με τον αριθμό των δικαιωμάτων που έχει ενεργοποιήσει ο γεωργός σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 1 ή με τον αριθμό των επιλεξιμών εκταρίων που έχει δηλώσει ο γεωργός σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 2.

Η μέση εθνική ενίσχυση ανά εκτάριο υπολογίζεται με τη διαίρεση του εθνικού ανώτατου ορίου για το ημερολογιακό έτος 2019, όπως ορίζεται στο Παράρτημα II, δια του αριθμού των επιλεξιμών εκταρίων που δηλώνονται το 2015 σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 ή, αντίστοιχα, με το άρθρο 36 παράγραφος 2.

9. Τα κράτη μέλη ορίζουν ενιαίο μέγιστο όριο το οποίο εφαρμόζεται στον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχουν ενεργοποιηθεί από τον γεωργό ή των επιλεξιμών εκταρίων που έχει δηλώσει ο γεωργός. Το όριο αυτό είναι μεταξύ 25 και 90 εκταρίων. Κατά την εφαρμογή των παραγράφων 6, 7 και 8 τα κράτη μέλη τηρούν το όριο αυτό.

10. Κατά παρέκκλιση εκ των παραγράφων 6 έως 9, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν ετήσιο κατ' αποκοπή ποσό ανά γεωργό υπολογιζόμενο με τον πολλαπλασιασμό καθορισμένου αριθμού εκταρίων με αριθμητική τιμή που αντιστοιχεί στο 25 % της εθνικής μέσης ενίσχυσης ανά εκτάριο όπως καθορίζεται βάσει της παραγράφου 8.

Ο καθορισμένος αριθμός εκταρίων που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου υπολογίζεται με τη διαίρεση του συνολικού αριθμού των επιλεξιμών εκταρίων που δηλώνονται σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 ή, αντίστοιχα, με το άρθρο 36 παράγραφος 2 από τους γεωργούς νεαρής ηλικίας οι οποίοι υποβάλλουν αίτηση για την ενίσχυση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 το 2015 δια του συνολικού αριθμού των γεωργών νεαρής ηλικίας οι οποίοι υποβάλλουν αίτηση για την ίδια ενίσχυση το 2015.

Ένα κράτος μέλος μπορεί να υπολογίζει εκ νέου τον καθορισμένο αριθμό εκταρίων κατά οιοδήποτε έτος μετά το 2015 σε περίπτωση σημαντικών αλλαγών του αριθμού των γεωργών νεαρής ηλικίας οι οποίοι υποβάλλουν αίτηση για την ενίσχυση ή του μεγέθους των εκμεταλλεύσεων γεωργών νεαρής ηλικίας ή και των δύο.

Το κατ' αποκοπή ετήσιο ποσό που μπορεί να λάβει ένας γεωργός δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της βασικής ενίσχυσης του προ της εφαρμογής του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 για το δεδομένο έτος.

11. Για την εγγύηση της προστασίας των δικαιωμάτων των δικαιούχων και την αποφυγή διακρίσεων μεταξύ τους, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 70 σχετικά με τους όρους υπό τους οποίους ένα νομικό πρόσωπο μπορεί να θεωρείται επιλέξιμο για τη λήψη της ενίσχυσης για γεωργούς νεαρής ηλικίας.

Άρθρο 51

Δημοσιονομικές διατάξεις

1. Για τη χρηματοδότηση της ενίσχυσης για γεωργούς νεαρής ηλικίας τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν ποσοστό του προβλεπόμενου στο παράρτημα II ετήσιου ανώτατου ορίου που δεν υπερβαίνει το 2 %. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή, έως τις 1 Αυγούστου 2014, το εκτιμώμενο ποσοστό που είναι απαραίτητο για τη χρηματοδότηση αυτής της ενίσχυσης.

Τα κράτη μέλη μπορούν, έως τις 1 Αυγούστου κάθε έτους, να αναθεωρούν το εκτιμώμενο ποσοστό τους, με ισχύ από το επόμενο έτος. Κοινοποιούν στην Επιτροπή το αναθεωρημένο ποσοστό έως την 1η Αυγούστου του έτους πριν από το έτος εφαρμογής του αναθεωρημένου ποσοστού.

2. Με την επιφύλαξη του μέγιστου ποσοστού του 2 % που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, όταν το συνολικό ποσό των ενισχύσεων για γεωργούς νεαρής ηλικίας που εφαρμόζονται σε ένα κράτος μέλος συγκεκριμένο έτος υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται δυνάμει της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου και όταν το ανώτατο όριο είναι χαμηλότερο από το 2 % του ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου που ορίζεται στο παράρτημα II, το κράτος μέλος χρηματοδοτεί τη διαφορά εφαρμόζοντας το άρθρο 30 παράγραφος 7, στοιχείο στ) στο οικείο έτος, εφαρμόζοντας γραμμική μείωση σε όλες τις ενισχύσεις που πρέπει να χορηγηθούν προς όλους τους γεωργούς, σύμφωνα με το άρθρο 32 ή το άρθρο 36 παράγραφος 2, ή δια των δύο μεθόδων.

3. Εάν το συνολικό ποσό των ενισχύσεων για γεωργούς νεαρής ηλικίας που ζητούνται σε κράτος μέλος κατά τη διάρκεια δεδομένου έτους υπερβαίνει το ανώτατο όριο που ορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου και εάν το ανώτατο όριο ανέρχεται στο 2 % του ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου που προβλέπεται στο παράρτημα II, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν γραμμική μείωση στα ποσά που πρέπει να καταβληθούν σύμφωνα με το άρθρο 50, ώστε να είναι σύμφωνα με αυτό το ανώτατο όριο.

4. Η Επιτροπή ορίζει ετησίως, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τα αντίστοιχα ανώτατα όρια για την ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας που προβλέπεται στο άρθρο 36 με βάση το ποσοστό που κοινοποιείται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Προαιρετική συνδεδεμένη στήριξη

Άρθρο 52

Γενικοί κανόνες

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν συνδεδεμένη στήριξη σε γεωργούς σύμφωνα με τους όρους του παρόντος κεφαλαίου (στο παρόν κεφάλαιο αναφέρεται ως «συνδεδεμένη στήριξη»).

2. Συνδεδεμένη στήριξη μπορεί να χορηγείται στους ακόλουθους τομείς και παραγόμενα είδη: σιτηρά, ελαιούχους σπόρους, πρωτεϊνούχες καλλιέργειες, όσπρια, λινάρι, κάνναβη, ρύζι, καρπούς με κέλυφος, γεώμηλα αμυλοποιίας, γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, σπόρους, πρόβειο και αίγιο κρέας, βόειο κρέας, ελαιόλαδο, μεταξοσκώληκες, αποξηραμένη χορτονομή, λυκίσκο, ζαχαρότευτλα, ζαχαροκάλαμο και κичώριο, οπωροκηπευτικά και πρεμνοφυή δάση μικρού περίπτρου χρόνου.

3. Η συνδεδεμένη στήριξη μπορεί να χορηγείται μόνο σε εκείνους τους τομείς ή σε εκείνες τις περιφέρειες κράτους μέλους όπου συγκεκριμένα είδη γεωργικής δραστηριότητας ή συγκεκριμένοι γεωργικοί τομείς αντιμετωπίζουν ορισμένες δυσκολίες και είναι ιδιαίτερα σημαντικοί για οικονομικούς, κοινωνικούς και/ή περιβαλλοντικούς λόγους.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3, η συνδεδεμένη στήριξη μπορεί επίσης να χορηγείται σε γεωργούς:

α) οι οποίοι κατέχουν, στις 31 Δεκεμβρίου 2014, τα δικαιώματα ενίσχυσης που χορηγούνται σύμφωνα με το τμήμα 2 του κεφαλαίου 3 του τίτλου III και το άρθρο 71γ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και σύμφωνα με το άρθρο 60 και την τέταρτη παράγραφο του άρθρου 65 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009· και

β) οι οποίοι δεν διαθέτουν επιλέξιμα εκτάρια για την ενεργοποίηση δικαιωμάτων ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, όπως προβλέπεται στο κεφάλαιο 1 του τίτλου III του παρόντος κανονισμού.

5. Η συνδεδεμένη στήριξη μπορεί να χορηγείται μόνο στο βαθμό που απαιτείται για τη δημιουργία κινήτρου διατήρησης των τρεχόντων επιπέδων παραγωγής στις περιφέρειες ή στους τομείς αυτούς.

6. Η συνδεδεμένη στήριξη λαμβάνει τη μορφή ετήσιας ενίσχυσης και χορηγείται εντός καθορισμένων ποσοτικών ορίων και βάσει καθορισμένων εκτάσεων και αποδόσεων ή καθορισμένου αριθμού ζώων.

7. Στην περίπτωση νομικού προσώπου, ή ομάδας φυσικών ή νομικών προσώπων, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν τα όρια που αναφέρονται στην παράγραφο 6 στο επίπεδο των μελών εκείνων των νομικών προσώπων ή ομάδων όπου η εθνική νομοθεσία προβλέπει δικαιώματα και υποχρεώσεις μεμονωμένων μελών συγκρισιμα με εκείνα μεμονωμένων γεωργών με την ιδιότητα διαχειριστή εκμετάλλευσης, ιδίως όσον αφορά το οικονομικό, κοινωνικό και φορολογικό επίπεδό τους, εφόσον έχουν συνεισφέρει στην ενίσχυση των γεωργικών δομών των εν λόγω νομικών προσώπων ή ομάδων.

8. Κάθε συνδεδεμένη στήριξη που χορηγείται δυνάμει του παρόντος άρθρου πρέπει να συνάδει με τα λοιπά μέτρα και τις πολιτικές της Ένωσης.

9. Για την εξασφάλιση της αποδοτικής και στοχευμένης χρήσης των πόρων της Ένωσης και την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης στο πλαίσιο άλλων παρομοίων μέσων στήριξης, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 70 σχετικά με:

α) τους όρους για τη χορήγηση της συνδεδεμένης στήριξης,

β) κανόνες για τη συνεκτικότητα με άλλα μέτρα της Ένωσης και για τη σώρευση στήριξης.

Άρθρο 53

Δημοσιονομικές διατάξεις

1. Για τη χρηματοδότηση της προαιρετικής συνδεδεμένης στήριξης, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν, έως την 1η Αυγούστου του έτους που προηγείται του πρώτου έτους εφαρμογής της στήριξης αυτής, να χρησιμοποιήσουν έως και το 8 % του εθνικού ανώτατου ορίου τους που ορίζεται στο παράρτημα II.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν έως και το 13 % του ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου που προβλέπεται στο παράρτημα II, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014:

- i) εφαρμόζουν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης όπως θεσπίζεται στον τίτλο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009,
- ii) χρηματοδοτούν μέτρα βάσει του άρθρου 111 του εν λόγω κανονισμού, ή
- iii) καλύπτονται από την παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 69 παράγραφος 5, ή, στην περίπτωση της Μάλτας, στο άρθρο 69 παράγραφος 1 του κανονισμού αυτού και/ή

β) χορηγούν συνολικώς, στη διάρκεια τουλάχιστον ενός έτους κατά την περίοδο 2010-2014, πάνω από το 5 % του ποσού που είχαν στη διάθεσή τους για χορήγηση αμέσων ενισχύσεων προβλεπόμενων στους τίτλους III, IV και V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009, εξαιρουμένου του τίτλου IV κεφάλαιο 1 τμήμα 6, προκειμένου να χρηματοδοτήσουν

- i) τα μέτρα που ορίζονται στον τίτλο III κεφάλαιο 2 τμήμα 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009,
- ii) τη στήριξη που προβλέπεται στο άρθρο 68 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημεία (i) έως (iv) και στοιχεία β) και ε) του εν λόγω κανονισμού ή
- iii) τα μέτρα στο κεφάλαιο 1, εξαιρουμένου του τμήματος 6 του τίτλου IV του εν λόγω κανονισμού.

3. Το ποσοστό του ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 μπορεί να αυξηθεί έως δύο ποσοστιαίες μονάδες για τα κράτη μέλη που αποφασίζουν να χρησιμοποιήσουν τουλάχιστον το 2 % του ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου τους που ορίζεται στο παράρτημα II για τη στήριξη της παραγωγής πρωτεϊνούχων καλλιεργειών δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου.

4. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1 και 2, τα κράτη μέλη που χορηγούν συνολικώς, στη διάρκεια τουλάχιστον ενός έτους κατά την περίοδο 2010-2014, πάνω από το 10 % του διαθέσιμου ποσού για τη χορήγηση των αμέσων ενισχύσεων όπως προβλέπονται στους τίτλους III, IV, με εξαίρεση το τμήμα 6 του κεφαλαίου 1 του τίτλου IV, και στον τίτλο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 για τη χρηματοδότηση

α) των μέτρων που ορίζονται στο τμήμα 2 του κεφαλαίου 2 του τίτλου III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009,

β) της στήριξης όπως προβλέπεται στα σημεία (i) έως (iv) της παραγράφου 1 στοιχείο α) και στα στοιχεία β) και ε) του άρθρου 68 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού, ή

γ) των μέτρων του κεφαλαίου 1, εξαιρουμένου του τμήματος 6, του τίτλου IV του εν λόγω κανονισμού

μπορεί να αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν ποσοστό μεγαλύτερο από 13 % του ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου όπως παρατίθεται στο παράρτημα II του παρόντος κανονισμού κατόπιν εγκρίσεως από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 55 αυτού.

5. Κατά παρέκκλιση από τα ποσοστά των παραγράφων 1 έως 5, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να χρησιμοποιήσουν έως 3 εκατομμύρια EUR ετησίως για την χρηματοδότηση της συνδεδεμένης στήριξης.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν, έως την 1η Αυγούστου 2016, να αναθεωρήσουν την απόφασή τους σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4 και να αποφασίσουν, με ισχύ από το 2017:

- α) να μην αλλάξουν, να αυξήσουν ή να μειώσουν το ποσοστό που έχει οριστεί δυνάμει των παραγράφων 1, 2 και 3, εντός των ορίων που θεσπίζονται σε αυτές κατά περίπτωση ή να μην αλλάξουν, να αυξήσουν ή να μειώσουν το ποσοστό που έχει οριστεί δυνάμει της παραγράφου 4,
- β) να τροποποιήσουν τους όρους χορήγησης της στήριξης,

γ) να παύσουν τη χορήγηση της στήριξης που προβλέπεται στο παρόν κεφάλαιο.

7. Με βάση την απόφαση που λαμβάνουν τα κράτη μέλη δυνάμει των παραγράφων 1 έως 6 για το ποσοστό του εθνικού ανώτατου ορίου που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί, η Επιτροπή ορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τα αντίστοιχα ανώτατα όρια για την προαιρετική συνδεδεμένη στήριξη σε ετήσια βάση. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

Άρθρο 54

Κοινοποίηση

1. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 53 έως τις ημερομηνίες που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο. Εκτός από την απόφαση που αναφέρεται στο άρθρο 53 παράγραφος 6 στοιχείο γ) η κοινοποίηση περιλαμβάνει πληροφορίες για τις στοχευμένες περιφέρειες, τα επιλεγμένα είδη γεωργικής δραστηριότητας ή τομείς, καθώς και το επίπεδο της στήριξης που πρόκειται να χορηγηθεί.

2. Οι αποφάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 53 παράγραφοι 2 και 4, ή, κατά περίπτωση, στο άρθρο 53 παράγραφος 6 στοιχείο α), περιλαμβάνουν λεπτομερή περιγραφή της συγκεκριμένης κατάστασης στη στοχευμένη περιφέρεια και των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών των τύπων γεωργικής δραστηριότητας ή των ειδικών γεωργικών τομέων, τα οποία καθιστούν το ποσοστό που προβλέπεται στο άρθρο 53 παράγραφος 1 ανεπαρκές για την αντιμετώπιση των δυσκολιών που προβλέπονται στο άρθρο 52 παράγραφος 3 και οι οποίες δικαιολογούν το αυξημένο επίπεδο στήριξης.

Άρθρο 55

Έγκριση από την Επιτροπή

1. Η Επιτροπή εγκρίνει, μέσω εκτελεστικών πράξεων εκδιδόμενων χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας που αναφέρεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2 ή 3, την απόφαση που προβλέπεται στο άρθρο 53 παράγραφος 4 ή, κατά περίπτωση, στο άρθρο 53 παράγραφος 6 στοιχείο α), όταν καταδεικνύεται ότι στην οικεία περιφέρεια ή στον οικείο τομέα υπάρχει μια από τις ακόλουθες ανάγκες:

- α) ανάγκη να διατηρηθεί ορισμένο επίπεδο συγκεκριμένης παραγωγής λόγω απουσίας εναλλακτικών λύσεων και να περιορισθούν ο κίνδυνος εγκατάλειψης της παραγωγής και τα συνεπακόλουθα κοινωνικά και/ή περιβαλλοντικά προβλήματα,
- β) ανάγκη σταθερού εφοδιασμού της τοπικής μεταποιητικής βιομηχανίας ώστε να αποφευχθούν οι αρνητικές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις τυχόν συνεπακόλουθης αναδιάρθρωσης,
- γ) ανάγκη αντιμετώπισης των μειονεκτημάτων που αντιμετωπίζουν οι γεωργοί ενός συγκεκριμένου τομέα λόγω συνεχιζόμενων διαταραχών στη σχετική αγορά,
- δ) ανάγκη παρέμβασης όταν η ύπαρξη οποιασδήποτε άλλης στήριξης διαθέσιμης δυνάμει του παρόντος κανονισμού, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 ή οποιουδήποτε εγκεκριμένου καθεστώτος κρατικών ενισχύσεων κρίνεται ανεπαρκής για την κάλυψη των αναγκών που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) της παρούσης παραγράφου.

2. Η Επιτροπή ορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, κανόνες για τη διαδικασία εκτίμησης και έγκρισης των αποφάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ειδική καλλιεργητική ενίσχυση για το βαμβάκι

Άρθρο 56

Πεδίο εφαρμογής

Στους γεωργούς που παράγουν βαμβάκι υπαγόμενο στον κωδικό ΣΟ 5201 00 χορηγείται ενίσχυση σύμφωνα με τους όρους του παρόντος κεφαλαίου («Ειδική καλλιεργητική ενίσχυση για το βαμβάκι»).

Άρθρο 57

Επιλεξιμότητα

1. Η ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι χορηγείται ανά εκτάριο επιλέξιμης έκτασης βαμβακιού. Επιλέξιμη έκταση είναι μόνο εκείνη που βρίσκεται σε γεωργική έκταση εγκεκριμένη από το κράτος μέλος για βαμβακοπαραγωγή, που έχει σπαρεί με ποικιλίες εγκεκριμένες από το κράτος μέλος και στην οποία η συγκομιδή πραγματοποιείται πραγματικά υπό κανονικές συνθήκες ανάπτυξης των φυτών.

Η ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι καταβάλλεται για βαμβάκι καθαρής, ανόθευτης και εμπορεύσιμης ποιότητας.

2. Τα κράτη μέλη εγκρίνουν τη γη και τις ποικιλίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σύμφωνα με τους κανόνες και τους όρους που θεσπίζονται δυνάμει της παραγράφου 3.

3. Για τη διασφάλιση της αποδοτικής διαχείρισης της ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 70 σχετικά με κανόνες και όρους για την έγκριση της γης και των ποικιλιών για τους σκοπούς της ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι.

4. Η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, κανόνες σχετικά με τη διαδικασία έγκρισης της γης και των ποικιλιών για τους σκοπούς της ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι καθώς και σχετικά με τις κοινοποιήσεις της έγκρισης αυτής στους παραγωγούς. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

Άρθρο 58

Βασικές εκτάσεις, καθορισμένες αποδόσεις και ποσά αναφοράς

1. Οι εθνικές βασικές εκτάσεις είναι οι εξής:

— Βουλγαρία: 3 342 εκτάρια,

— Ελλάδα: 250 000 εκτάρια,

— Ισπανία: 48 000 εκτάρια,

— Πορτογαλία: 360 εκτάρια.

2. Οι καθορισμένες αποδόσεις κατά την περίοδο αναφοράς είναι οι εξής:

— Βουλγαρία: 1,2 τόνοι/εκτάριο,

— Ελλάδα: 3,2 τόνοι/εκτάριο,

— Ισπανία: 3,5 τόνοι/εκτάριο,

— Πορτογαλία: 2,2 τόνοι/εκτάριο.

3. Προκειμένου να υπολογισθεί το ποσό για τη συγκεκριμένη καλλιέργεια ανά εκτάριο επιλέξιμης περιοχής, οι αποδόσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 πολλαπλασιάζονται επί τα εξής ποσά αναφοράς:

— Βουλγαρία: 584,88 EUR το 2015, και 649,45 EUR για το 2016 και έπειτα

— Ελλάδα: 234,18 EUR

— Ισπανία: 362,15 EUR

— Πορτογαλία: 228,00 EUR

4. Εάν σε δεδομένο κράτος μέλος και σε δεδομένο έτος η επιλέξιμη προς ενίσχυση έκταση βαμβακιού υπερβαίνει τη βασική έκταση που ορίζεται στην παράγραφο 1, το ποσό της παραγράφου 3 για το εν λόγω κράτος μέλος μειώνεται κατ' αναλογία προς την υπέρβαση της βασικής έκτασης.

5. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή της ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 70 σχετικά με κανόνες για τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης αυτής, με τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας και με τις γεωπονικές πρακτικές.

6. Η Επιτροπή μπορεί να ορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, κανόνες για τον υπολογισμό της μείωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 4. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

Άρθρο 59

Εγκεκριμένες διεπαγγελματικές οργανώσεις

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ως «εγκεκριμένη διεπαγγελματική οργάνωση» νοείται φορέας με νομική προσωπικότητα, συγκροτούμενος από βαμβακοπαραγωγούς και από έναν τουλάχιστον εκκοκκιστή, οι οποίοι αναπτύσσουν δραστηριότητες όπως:

- α) παροχή βοήθειας για τον καλύτερο συντονισμό του τρόπου διάθεσης του βαμβακιού στην αγορά, ιδίως με την εκπόνηση ερευνών και μελετών αγοράς·
- β) κατάρτιση τυποποιημένων συμβάσεων σύμφωνων με τους κανόνες της Ένωσης·
- γ) προσανατολισμό της παραγωγής προς προϊόντα καλύτερα προσαρμοσμένα στις ανάγκες της αγοράς και την καταναλωτική ζήτηση, ιδίως όσον αφορά την ποιότητα και την προστασία των καταναλωτών·
- δ) επικαιροποίηση των μεθόδων και των μέσων για τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων·
- ε) ανάπτυξη στρατηγικών εμπορίας για την προώθηση του βαμβακιού μέσω συστημάτων πιστοποίησης της ποιότητας.

2. Το κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου είναι εγκατεστημένοι οι εκκοκκιστές εγκρίνει τις διεπαγγελματικές οργανώσεις που πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 3.

3. Για την εξασφάλιση της αποδοτικής εφαρμογής της ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 70 σχετικά με τα εξής:

- α) κριτήρια έγκρισης των διεπαγγελματικών οργανώσεων,
- β) υποχρεώσεις των παραγωγών,
- γ) κανόνες που διέπουν την περίπτωση στην οποία η εγκεκριμένη διεπαγγελματική οργάνωση δεν πληροί τα αναφερόμενα στο σημείο α) κριτήρια.

Άρθρο 60

Χορήγηση της ενίσχυσης

1. Η ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι καταβάλλεται στους γεωργούς ανά επιλέξιμο εκτάριο σύμφωνα με το άρθρο 58.

2. Στους γεωργούς που είναι μέλη εγκεκριμένης διεπαγγελματικής οργάνωσης η ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι χορηγείται ανά επιλέξιμο εκτάριο εντός της βασικής έκτασης που καθορίζεται στο άρθρο 58 παράγραφος 1, προσαυξημένη με το ποσό των 2 EUR.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΜΙΚΡΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ

Άρθρο 61

Γενικοί κανόνες

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές σύμφωνα με τους όρους του παρόντος τίτλου («καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές»).

Οι γεωργοί που το 2015 έχουν ιδιότητα ή μισθωμένα δικαιώματα ενίσχυσης ή, στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το άρθρο 36, υποβάλλουν αίτηση για το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης και πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις του άρθρου 10 παράγραφος 1 μπορούν να επιλέγουν να συμμετέχουν στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές.

2. Οι ενισχύσεις στο πλαίσιο του καθεστώτος μικροκαλλιεργητών αντικαθιστούν τις ενισχύσεις που πρόκειται να χορηγηθούν δυνάμει των τίτλων III και IV.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται όταν κράτος μέλος επιλέγει τη μέθοδο παροχής της ενίσχυσης του άρθρου 63 παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α). Σε αυτή την περίπτωση η ενίσχυση υπόκειται στους οικείους όρους των τίτλων III και IV με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

3. Οι γεωργοί που συμμετέχουν στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές εξαιρούνται από τις γεωργικές δραστηριότητες που προβλέπονται στον τίτλο III κεφάλαιο 3.

4. Δεν χορηγείται πλεονέκτημα προβλεπόμενο στον παρόντα τίτλο σε γεωργούς οι οποίοι αποδεδειγμένα προκάλεσαν τεχνητά, από τις 18 Οκτωβρίου 2011, τις συνθήκες για να επωφεληθούν από το καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές.

Άρθρο 62

Συμμετοχή

1. Οι γεωργοί που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές υποβάλλουν αίτηση έως ημερομηνία που ορίζεται από τα κράτη μέλη αλλά όχι αργότερα από τις 15 Οκτωβρίου 2015. Η ημερομηνία που ορίζουν τα κράτη μέλη δεν μπορεί, ωστόσο, να προηγείται της τελικής ημερομηνίας για την υποβολή αίτησης υπαγωγής στο καθεστώς βασικής ενίσχυσης ή καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης.

Οι γεωργοί που δεν έχουν υποβάλει αίτηση για συμμετοχή στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές έως την ημερομηνία που ορίζει το κράτος μέλος ή αποφασίζουν να αποσυρθούν από αυτό μετά την ημερομηνία αυτή ή έχουν επιλεγεί για στήριξη βάσει του άρθρου 19 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 δεν έχουν πλέον δικαίωμα συμμετοχής στο εν λόγω καθεστώς.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι γεωργοί οι οποίοι λαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις δυνάμει των Τίτλων III και IV των οποίων το ποσό είναι χαμηλότερο του μέγιστου ποσού που ορίζεται από το κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 63, περιλαμβάνονται αυτομάτως στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές εκτός αν αποσυρθούν ρητά από αυτό έως την ημερομηνία που έχει ορίσει το κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή σε μεταγενέστερο έτος. Τα κράτη μέλη τα οποία χρησιμοποιούν αυτή τη δυνατότητα ενημερώνουν εγκαίρως τους ενδιαφερόμενους γεωργούς όσον αφορά το δικαίωμά τους να αποσύρονται από το καθεστώς.

3. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε να κοινοποιείται εγκαίρως στους γεωργούς εκτίμηση του ύψους της ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 63, πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ή απόσυρσης που ορίζεται από το κράτος μέλος.

Άρθρο 63

Ποσό της ενίσχυσης

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν ως ποσό της ετήσιας ενίσχυσης για κάθε γεωργό που συμμετέχει στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές ένα από τα ακόλουθα ποσά, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3:

- α) ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει το 25 % της εθνικής μέσης ενίσχυσης ανά δικαιούχο, και καθορίζεται από τα κράτη μέλη βάσει του εθνικού ανώτατου ορίου που ορίζεται στο παράρτημα II για το ημερολογιακό έτος 2019 και του αριθμού των γεωργών που δήλωσαν επιλέξιμα εκτάρια, σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 ή το άρθρο 36 παρ. 2, το 2015·
- β) ποσό που αντιστοιχεί στην εθνική μέση ενίσχυση ανά εκτάριο πολλαπλασιαζόμενο επί αριθμητική τιμή που αντιστοιχεί στον αριθμό των εκταρίων ο οποίος δεν υπερβαίνει τα πέντε, την οποία ορίζουν τα κράτη μέλη. Η εθνική μέση ενίσχυση ανά εκτάριο καθορίζεται από τα κράτη μέλη βάσει του εθνικού ανώτατου ορίου που ορίζεται στο παράρτημα II για το ημερολογιακό έτος 2019 και του αριθμού των επιλεξιμών εκταρίων που δηλώνονται σύμφωνα με το άρθρο 33 παρ. 1 ή το άρθρο 36 παρ. 2 το 2015.

Το ποσό που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) ή β) δεν μπορεί να είναι χαμηλότερο των 500 EUR ούτε υψηλότερο των 1 250 EUR.

Σε περίπτωση που η εφαρμογή του πρώτου εδαφίου στοιχεία α) και β) έχει ως αποτέλεσμα ποσό χαμηλότερο των 500 EUR ή υψηλότερο των 1 250 EUR, το ποσό στρογγυλοποιείται προς τα πάνω ή προς τα κάτω, αντίστοιχα, προς το ελάχιστο ή μέγιστο ποσό.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να χορηγούν στους συμμετέχοντες γεωργούς:

- α) ποσό ίσο προς τη συνολική αξία των ενισχύσεων που πρέπει να χορηγούνται ετησίως στον γεωργό σύμφωνα με τους τίτλους III και IV, ή
- β) ποσό ίσο προς τη συνολική αξία των ενισχύσεων που πρέπει να χορηγηθούν στον γεωργό το 2015 σύμφωνα με τους τίτλους III και IV το οποίο τα κράτη μέλη μπορούν να αναπροσαρμόσουν

κατά τα επόμενα έτη προκειμένου να ληφθούν υπόψη, κατ' αναλογίαν, οι αλλαγές του εθνικού ανώτατου ορίου του παραρτήματος II.

Το ποσό των σημείων α) ή β) του πρώτου εδαφίου δεν υπερβαίνει ποσό που έχει οριστεί από το κράτος μέλος, το οποίο είναι μεταξύ 500 και 1 250 EUR.

Όταν η εφαρμογή των στοιχείων α) ή β) του πρώτου εδαφίου δίνει ενίσχυση χαμηλότερη των 500 EUR, τα οικεία κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν τη στρογγυλοποίηση του ποσού αυτού σε 500 EUR.

3. Κατά παρέκκλιση εκ των παραγράφων 1 και 2, στην Κύπρο, την Κροατία, τη Μάλτα και τη Σλοβενία, το ποσό που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 μπορεί να καθορισθεί σε επίπεδο χαμηλότερο των 500 EUR, αλλά όχι χαμηλότερο των 200 EUR ή, στην περίπτωση της Μάλτας, όχι χαμηλότερο των 50 EUR.

Άρθρο 64

Ειδικοί όροι

1. Κατά τη διάρκεια της συμμετοχής στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές, οι γεωργοί:

- α) διατηρούν τουλάχιστον έναν αριθμό επιλεξιμών εκταρίων που αντιστοιχεί στον αριθμό των ιδιόκτητων ή μισθωμένων δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχουν ή στον αριθμό επιλεξιμών εκταρίων που δηλώνονται το 2015 κατά το άρθρο 36 παρ. 2,
- β) πληρούν την ελάχιστη προϋπόθεση που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο β).

2. Τα δικαιώματα ενίσχυσης που ενεργοποιούνται το 2015 δυνάμει των άρθρων 32 και 33 από γεωργό που συμμετέχει στο καθεστώς μικροκαλλιεργητών θεωρούνται ως ενεργοποιημένα δικαιώματα για τη διάρκεια συμμετοχής του γεωργού στο καθεστώς αυτό.

Τα δικαιώματα ενίσχυσης που κατέχει ή μισθώνει ένας γεωργός κατά τη διάρκεια της συμμετοχής του στο καθεστώς αυτό δεν θεωρούνται αχρησιμοποίητα δικαιώματα προς επιστροφή στο εθνικό ή περιφερειακό απόθεμα κατά το άρθρο 31 παράγραφος 1 στοιχείο β).

Στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το άρθρο 36, τα επιλέξιμα εκτάρια που δηλώνονται το 2015 κατά το άρθρο 36 παράγραφος 2 από γεωργό συμμετέχοντα στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές θεωρούνται δηλωθέντα για όλη τη διάρκεια της συμμετοχής του γεωργού στο καθεστώς.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 34, τα δικαιώματα ενίσχυσης που κατέχουν γεωργοί που συμμετέχουν στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές δεν είναι μεταβιβάσιμα, εκτός από περίπτωση κληρονομίας ή αναμενόμενης κληρονομίας.

Οι γεωργοί που λαμβάνουν δικαιώματα ενίσχυσης λόγω κληρονομίας ή αναμενόμενης κληρονομίας από γεωργό που συμμετείχε στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές είναι επιλέξιμοι για συμμετοχή στο καθεστώς αυτό εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στο καθεστώς βασικής ενίσχυσης και κληρονομούν το σύνολο των δικαιωμάτων ενίσχυσης που κατείχε ο γεωργός από τον οποίο λαμβάνουν τα δικαιώματα ενίσχυσης.

4. Οι παράγραφοι 1, 2 και το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται όταν κράτος μέλος επιλέγει τη μέθοδο παροχής της ενίσχυσης που ορίζεται στο σημείο α) του πρώτου εδαφίου του άρθρου 63 παράγραφος 2 χωρίς εφαρμογή του τρίτου εδαφίου του άρθρου 63 παράγραφος 2.

5. Για την εγγύηση της ασφάλειας δικαίου, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 70 για τον καθορισμό των όρων συμμετοχής στο καθεστώς σε περίπτωση μεταβολής της κατάστασης του συμμετέχοντος γεωργού.

Άρθρο 65

Δημοσιονομικές διατάξεις

1. Για τη χρηματοδότηση των ενισχύσεων που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο, τα κράτη μέλη αφαιρούν από τα συνολικά ποσά που είναι διαθέσιμα για τις αντίστοιχες ενισχύσεις τα ποσά που αντιστοιχούν σε εκείνα που θα εδικαιούντο οι μικροκαλλιεργητές:

- α) δυνάμει του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης ή του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης σύμφωνα με τον τίτλο III κεφάλαιο 1,
- β) ως αναδιανεμητική ενίσχυση προβλεπόμενη στο κεφάλαιο 2 του τίτλου III,
- γ) ως πληρωμή για γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον σύμφωνα με τον τίτλο III κεφάλαιο 3,
- δ) ως ενίσχυση για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς σύμφωνα με τον τίτλο III κεφάλαιο 4,
- ε) ως ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας σύμφωνα με τον τίτλο III κεφάλαιο 5, και
- στ) ως συνδεδεμένη στήριξη σύμφωνα με τον τίτλο IV.

Στα κράτη μέλη που επέλεξαν τον υπολογισμό του ποσού των ενισχύσεων σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο, στοιχείο α), όταν το άθροισμα των εν λόγω ποσών για συγκεκριμένο γεωργό υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που έχουν ορίσει, κάθε ποσό μειώνεται κατ' αναλογία.

2. Η διαφορά μεταξύ του αθροίσματος όλων των προς χορήγηση ενισχύσεων στο πλαίσιο του καθεστώτος για τους μικροκαλλιεργητές και του συνολικού ποσού που χρηματοδοτείται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, χρηματοδοτείται με έναν ή με περισσότερους από τους ακόλουθους τρόπους:

- α) με την εφαρμογή του άρθρου 30 παράγραφος 7 κατά το σχετικό έτος·
- β) με τη χρήση των κεφαλαίων που έμειναν αδιάθετα κατά το σχετικό έτος για τη χρηματοδότηση της ενίσχυσης των γεωργών νεαρής ηλικίας που προβλέπεται στον τίτλο III κεφάλαιο 5·
- γ) με την εφαρμογή γραμμικής μείωσης σε όλες τις ενισχύσεις προς χορήγηση σύμφωνα με το άρθρο 32 ή 36.

3. Εκτός αν το κράτος μέλος έχει επιλέξει τον καθορισμό του ποσού της ετήσιας ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α) τα στοιχεία βάσει των οποίων καθορίζονται τα ποσά που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου παραμένουν τα ίδια καθ' όλη τη διάρκεια της συμμετοχής του γεωργού στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές.

4. Αν το συνολικό ποσό των καταβλητέων ενισχύσεων στο πλαίσιο του καθεστώτος για τους μικροκαλλιεργητές υπερβαίνει το 10 % του ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου που προβλέπεται στο παράρτημα II, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν γραμμική μείωση των ποσών που πρέπει να καταβληθούν σύμφωνα με τον παρόντα τίτλο ώστε να τηρηθεί το ανωτέρω ποσοστό, εκτός αν όρισαν το ποσό της ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 2 στοιχείο α) χωρίς να εφαρμόζουν το τρίτο εδάφιο του άρθρου 63 παράγραφος 2.

Η ίδια εξαίρεση ισχύει για τα κράτη μέλη τα οποία έχουν ορίσει το ποσό της ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο, στοιχείο β) χωρίς εφαρμογή του άρθρου 63 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο, των οποίων το ανώτατο όριο στο παράρτημα II για το έτος 2019 είναι υψηλότερο από εκείνο για το έτος 2015 και τα οποία εφαρμόζουν τη μέθοδο υπολογισμού του άρθρου 25 παράγραφος 1 ή, αντίστοιχα, του άρθρου 36 παράγραφος 2.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΕΘΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ

Άρθρο 66

Χρήση του ετήσιου προϋπολογισμού για τα προγράμματα αναδιάρθρωσης

1. Για κράτη μέλη που έχουν εφαρμόσει το άρθρο 4 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008, τα σχετικά ετήσια κονδύλια που διατίθενται δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 1 του κανονισμού αυτού μεταφέρονται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2014 και συνιστούν συμπληρωματικούς χρηματοδοτικούς πόρους της Ένωσης για μέτρα στο πλαίσιο του προγραμματισμού αγροτικής ανάπτυξης που χρηματοδοτούνται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.

2. Για κράτη μέλη που έχουν εφαρμόσει το άρθρο 4 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008, τα σχετικά ετήσια κονδύλια που διατίθενται δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 1 του κανονισμού αυτού συμπεριλαμβάνονται, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2017, στα εθνικά ανώτατα όριά τους που προβλέπονται στο παράρτημα II του παρόντος κανονισμού.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Κοινοποιήσεις και περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης

Άρθρο 67

Απαιτήσεις κοινοποίησης

1. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η ορθή εφαρμογή των κανόνων του παρόντος κανονισμού, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 70 για τα απαραίτητα μέτρα σχετικά με τις κοινοποιήσεις που πρέπει να πραγματοποιούν τα κράτη μέλη προς την Επιτροπή για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ή για σκοπούς εξακρίβωσης, ελέγχου, παρακολούθησης, αξιολόγησης και δημοσιονομικού ελέγχου των αμέσων ενισχύσεων και συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις που ορίζονται σε διεθνείς συμφωνίες που έχουν συναφθεί με απόφαση του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων κοινοποίησης που προβλέπονται στις συμφωνίες αυτές. Για τον σκοπό αυτόν λαμβάνονται από την Επιτροπή υπόψη οι ανάγκες για δεδομένα και οι συνέργειες μεταξύ δυνητικών πηγών δεδομένων.

Οι πληροφορίες που λαμβάνονται μπορούν, εάν κρίνεται σκόπιμο, να διαβιβάζονται ή να τίθενται στη διάθεση διεθνών οργανισμών και των αρμόδιων αρχών τρίτων χωρών και μπορούν να δημοσιοποιούνται, με την επιφύλαξη της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και του εννόμου συμφέροντος των επιχειρήσεων για προστασία του επιχειρηματικού τους απορρήτου.

2. Προκειμένου να καταστούν οι κοινοποιήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ταχείες, αποδοτικές, ακριβείς και οικονομικές, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 70 για τη θέσπιση περαιτέρω κανόνων για:

- α) τη φύση και το είδος των προς κοινοποίηση πληροφοριών,
- β) τις κατηγορίες των προς επεξεργασία δεδομένων και τις μέγιστες περιόδους διατήρησης,
- γ) τα δικαιώματα πρόσβασης στις διαθέσιμες πληροφορίες ή στα διαθέσιμα πληροφοριακά συστήματα,
- δ) τους όρους δημοσίευσης των πληροφοριών.

3. Η Επιτροπή ορίζει μέσω εκτελεστικών πράξεων:

- α) τις μεθόδους κοινοποίησης,
- β) κανόνες σχετικά με την παροχή των αναγκαίων πληροφοριών για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου,
- γ) ρυθμίσεις για τη διαχείριση των προς κοινοποίηση πληροφοριών, καθώς και κανόνες σχετικά με το περιεχόμενο, τη μορφή, τον χρόνο, τη συχνότητα και τις προθεσμίες των κοινοποιήσεων,
- δ) ρυθμίσεις για τη διαβίβαση ή διάθεση πληροφοριών και εγγράφων στα κράτη μέλη, τους διεθνείς οργανισμούς, τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών ή το κοινό, με την επιφύλαξη της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και του έννομου συμφέροντος των γεωργών και των επιχειρήσεων για προστασία του επιχειρηματικού τους απορρήτου.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

Άρθρο 68

Επεξεργασία και προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συλλέγουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς του άρθρου 67 παράγραφος 1 και δεν επεξεργάζονται τα δεδομένα αυτά κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς.

2. Κατά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για σκοπούς παρακολούθησης και αξιολόγησης κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 67 παράγραφος 1, τα δεδομένα καθίστανται ανώνυμα και υφίστανται επεξεργασία μόνον σε συγκεντρωτική μορφή.

3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υφίστανται επεξεργασία σύμφωνα με την οδηγία 95/46/EK και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Ειδικότερα, τα δεδομένα αυτά δεν αποθηκεύονται σε μορφή η οποία να επιτρέπει την ταυτοποίηση των ενδιαφερόμενων προσώπων για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από το απαραίτητο για τους σκοπούς για τους οποίους συλλέχθηκαν ή για τους οποίους υφίστανται περαιτέρω επεξεργασία, λαμβανομένων υπόψη των ελάχιστων περιόδων διατήρησης που καθορίζονται στην κείμενη εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

4. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν τα πρόσωπα τα οποία αφορούν τα δεδομένα ότι τα προσωπικά δεδομένα τους μπορούν να υποστούν επεξεργασία από εθνικούς και ενωσιακούς φορείς σύμφωνα με την παράγραφο 1 και ότι στη συνάρτηση αυτή απολαύουν των δικαιωμάτων εκ της οδηγίας 95/46/EK και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 αντιστοίχως.

5. Το παρόν άρθρο διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 111 έως 114 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

Άρθρο 69

Μέτρα για την επίλυση ειδικών προβλημάτων

1. Για να λύσει ειδικά προβλήματα, η Επιτροπή εκδίδει τις εκτελεστικές πράξεις που είναι απαραίτητες και δικαιολογημένες σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Αυτές οι εκτελεστικές πράξεις μπορεί να παρεκκλίνουν από τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, αλλά μόνο στο βαθμό και για το χρονικό διάστημα που είναι απολύτως αναγκαία. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 71 παράγραφος 2.

2. Όταν το απαιτούν δεόντως αιτιολογημένοι επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης και προκειμένου να επιλυθούν συγκεκριμένα προβλήματα και να διασφαλισθεί η συνέχεια του συστήματος αμέσων ενισχύσεων σε περίπτωση έκτακτων περιστάσεων, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις άμεσου εφαρμογής σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 71 παράγραφος 3.

3. Τα μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή 2 παραμένουν σε ισχύ μέχρι δώδεκα μήνες. Εάν μετά την εκπνοή αυτής της περιόδου εξακολουθούν τα συγκεκριμένα προβλήματα που αναφέρονται στις παραγράφους αυτές, η Επιτροπή δύναται να υποβάλει νομοθετικές προτάσεις για την εξεύρεση μόνιμης λύσης.

4. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για οποιοδήποτε μέτρο εγκρίνει βάσει της παραγράφου 1 ή 2 εντός δύο εργάσιμων ημερών από την έγκρισή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Εκχώρηση αρμοδιοτήτων και εκτελεστικές διατάξεις

Άρθρο 70

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με τα άρθρα 2, 4 παράγραφος 3, 6 παράγραφος 3, 7 παράγραφος 3, 8 παράγραφος 3, 9 παράγραφος 5, 20 παράγραφος 6, 35, 36 παράγραφος 6, 39 παράγραφος 3, 43 παράγραφος 12, 44 παράγραφος 5, 45 παράγραφοι 5 και 6, 46 παράγραφος 9, 50 παράγραφος 11, 52 παράγραφος 9, 57 παράγραφος 3, 58 παράγραφος 5, 59 παράγραφος 3, 64 παράγραφος 5, 67 παράγραφοι 1 και 2 και 73, ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο επτά ετών από την 1η Ιανουαρίου 2014. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σχετικά με την εξουσιοδότηση το αργότερο εννέα μήνες πριν από το πέρας της επταετίας. Η ανάθεση αρμοδιότητας παρατείνεται οιοδήποτε για περιόδους ίσης διάρκειας, εκτός εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο αντιτεθεί στην εν λόγω παράταση το αργότερο τρεις μήνες πριν από το τέλος κάθε περιόδου.

3. Η ανάθεση αρμοδιότητας σύμφωνα με τα άρθρα 2, 4 παράγραφος 3, 6 παράγραφος 3, 7 παράγραφος 3, 8 παράγραφος 3, 9 παράγραφος 5, 20 παράγραφος 6, 35, 36 παράγραφος 6, 39 παράγραφος 3, 43 παράγραφος 12, 44 παράγραφος 5, 45 παράγραφοι 5 και 6, 46 παράγραφος 9, 50 παράγραφος 11, 52 παράγραφος 9, 57 παράγραφος 3, 58 παράγραφος 5, 59 παράγραφος 3, 64 παράγραφος 5, 67 παράγραφοι 1 και 2 και 73, μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εκχώρηση εξουσιών που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ήδη ισχύουν.

4. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με τα άρθρα 2, 4 παράγραφος 3, 6 παράγραφος 3, 7 παράγραφος 3, 8 παράγραφος 3, 9 παράγραφος 5, 20 παράγραφος 6, 35, 36 παράγραφος 6, 39 παράγραφος 3, 43 παράγραφος 12, 44 παράγραφος 5, 45 παράγραφοι 5 και 6, 46 παράγραφος 9, 50 παράγραφος 11, 52 παράγραφος 9, 57 παράγραφος 3, 58 παράγραφος 5, 59 παράγραφος 3, 64 παράγραφος 5, 67 παράγραφοι 1 και 2 και 73, τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεν προβάλουν ενστάσεις εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν από την εκπνοή της εν λόγω προθεσμίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν πρόκειται να προβάλουν ενστάσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 71

Διαδικασία επιτροπών

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή που φέρει την ονομασία «Επιτροπή Αμέσων Ενισχύσεων». Η ως άνω αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού. 182/2011.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Σε περίπτωση πράξεων αναφερόμενων στα άρθρα 24 παράγραφος 11, 31 παράγραφος 2 και 67 παράγραφος 3, εάν η επιτροπή δεν εκδώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 8 σε συνδυασμό με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 72

Καταργούμενες διατάξεις

1. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 637/2008 καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ωστόσο, εξακολουθεί να ισχύει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017 σε σχέση με τα κράτη μέλη τα οποία έχουν ασκήσει το δικαίωμα που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του εν λόγω κανονισμού.

2. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009 καταργείται.

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, οι παραπομπές στον καταργούμενο κανονισμό θεωρούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό ή στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος XI του παρόντος κανονισμού.

3. Οι παραπομπές στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 73/2009 και (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 οι οποίες περιλαμβάνονται στον παρόντα κανονισμό νοούνται ως παραπομπές στους εν λόγω κανονισμούς, όπως αυτοί ίσχυαν πριν από την κατάργησή τους.

Άρθρο 73

Μεταβατικές διατάξεις

Για τη διασφάλιση της ομαλής μετάβασης από τις ρυθμίσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 σε αυτές του παρόντος κανονισμού, ανατίθεται στην Επιτροπή η έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 70 σχετικά με τα αναγκαία μέτρα για την προστασία ενδεχόμενων κεκτημένων δικαιωμάτων και εύλογων προσδοκιών των γεωργών.

Άρθρο 74

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2015.

Ωστόσο, το άρθρο 8, το άρθρο 9 παρ. 6, το άρθρο 11 παρ. 6, το άρθρο 14, το άρθρο 16, το άρθρο 21 παρ. 2 και 3, το άρθρο 22 παρ. 2, το πρώτο εδάφιο του άρθρου 23 παρ. 1, το άρθρο 23 παρ. 6, το άρθρο 24 παρ. 10, το άρθρο 29, το πρώτο εδάφιο του άρθρου 36 παρ. 1, το άρθρο 41 παρ. 1, το άρθρο 42 παρ.1, το άρθρο 43 παρ.2 και παρ.13, το τέταρτο εδάφιο του άρθρου 45(2), το άρθρο 46 παρ. 2 και 8, το άρθρο 49 (1), το άρθρο 51 (1), το άρθρο 53, το άρθρο 54, το άρθρο 66(1), τα άρθρα 67 και 70 και το άρθρο 72(1) εφαρμόζονται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. JUKNA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κατάλογος καθεστώτων στήριξης

Τομέας	Νομική βάση	Σημειώσεις
Βασικό σύστημα πληρωμών	Τίτλος III, κεφάλαιο 1 τμήματα 1 έως 3 και 5 του παρόντος κανονισμού	Αποσυνδεδεμένη ενίσχυση
Καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης	Άρθρο 36 του παρόντος κανονισμού	Αποσυνδεδεμένη ενίσχυση
Αναδιανεμητική ενίσχυση	Τίτλος III κεφάλαιο 2 του παρόντος κανονισμού	Αποσυνδεδεμένη ενίσχυση
Ενίσχυση για γεωργούς που εφαρμόζουν γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον	Τίτλος III κεφάλαιο 3 του παρόντος κανονισμού	Αποσυνδεδεμένη ενίσχυση
Ενίσχυση για γεωργούς σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς	Τίτλος III κεφάλαιο 4 του παρόντος κανονισμού	Αποσυνδεδεμένη ενίσχυση
Ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας	Τίτλος III κεφάλαιο 5 του παρόντος κανονισμού	Αποσυνδεδεμένη ενίσχυση
Προαιρετική συνδεδεμένη στήριξη	Τίτλος IV κεφάλαιο 1 του παρόντος κανονισμού	
Ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι	Τίτλος IV κεφάλαιο 2 του παρόντος κανονισμού	Ενίσχυση βάσει της έκτασης
Ενίσχυση για μικροκαλλιεργητές	Τίτλος V του παρόντος κανονισμού	Αποσυνδεδεμένη ενίσχυση
Posei	Κεφάλαιο IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 228/2013	Άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο μέτρων που θεσπίζονται στα προγράμματα
Νησιά του Αιγαίου	Κεφάλαιο IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 229/2013	Άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο μέτρων που θεσπίζονται στα προγράμματα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Εθνικά ανώτατα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 6

(σε χιλιάδες EUR)

Ημερολογιακό έτος	2015	2016	2017	2018	2019 και το επόμενο έτος
Βέλγιο	536 076	528 124	520 170	512 718	505 266
Βουλγαρία	721 251	792 449	793 226	794 759	796 292
Τσεχική Δημοκρατία	874 484	873 671	872 830	872 819	872 809
Δανία	916 580	907 108	897 625	889 004	880 384
Γερμανία	5 144 264	5 110 446	5 076 522	5 047 458	5 018 395
Εσθονία	121 870	133 701	145 504	157 435	169 366
Ιρλανδία	1 215 003	1 213 470	1 211 899	1 211 482	1 211 066
Ελλάδα	2 039 122	2 015 116	1 991 083	1 969 129	1 947 177
Ισπανία	4 842 658	4 851 682	4 866 665	4 880 049	4 893 433
Γαλλία	7 553 677	7 521 123	7 488 380	7 462 790	7 437 200
Κροατία (*)	130 550	149 200	186 500	223 800	261 100
Ιταλία	3 902 039	3 850 805	3 799 540	3 751 937	3 704 337
Κύπρος	50 784	50 225	49 666	49 155	48 643
Λετονία	195 649	222 363	249 020	275 887	302 754
Λιθουανία	417 890	442 510	467 070	492 049	517 028
Λουξεμβούργο	33 603	33 545	33 486	33 459	33 431
Ουγγαρία	1 271 593	1 270 410	1 269 187	1 269 172	1 269 158
Μάλτα	5 127	5 015	4 904	4 797	4 689
Κάτω Χώρες	780 815	768 340	755 862	744 116	732 370
Αυστρία	693 065	692 421	691 754	691 746	691 738
Πολωνία	2 987 267	3 004 501	3 021 602	3 041 560	3 061 518
Πορτογαλία	565 816	573 954	582 057	590 706	599 355
Ρουμανία	1 629 889	1 813 795	1 842 446	1 872 821	1 903 195
Σλοβενία	137 987	136 997	136 003	135 141	134 278
Σλοβακία	380 680	383 938	387 177	390 781	394 385
Φινλανδία	523 333	523 422	523 493	524 062	524 631
Σουηδία	696 890	697 295	697 678	698 723	699 768
Ηνωμένο Βασίλειο	3 555 915	3 563 262	3 570 477	3 581 080	3 591 683

(*) Για την Κροατία το ανώτατο όριο για το ημερολογιακό έτος 2020 ανέρχεται σε 298 400 000, για το 2021 σε 335 700 000 και για το 2022 σε 373 000 000 (EUR).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Καθαρά ανώτατα όρια σύμφωνα με το άρθρο 7

(σε εκατομμύρια EUR)

Ημερολογιακό έτος	2015	2016	2017	2018	2019 και το επόμενο έτος
Βέλγιο	536,1	528,1	520,2	512,7	505,3
Βουλγαρία	723,6	795,1	795,8	797,4	798,9
Τσεχική Δημοκρατία	874,5	873,7	872,8	872,8	872,8
Δανία	916,6	907,1	897,6	889,0	880,4
Γερμανία	5 144,3	5 110,4	5 076,5	5 047,5	5 018,4
Εσθονία	121,9	133,7	145,5	157,4	169,4
Ιρλανδία	1 215,0	1 213,5	1 211,9	1 211,5	1 211,1
Ελλάδα	2 227,0	2 203,0	2 178,9	2 157,0	2 135,0
Ισπανία	4 903,6	4 912,6	4 927,6	4 941,0	4 954,4
Γαλλία	7 553,7	7 521,1	7 488,4	7 462,8	7 437,2
Κροατία (*)	130,6	149,2	186,5	223,8	261,1
Ιταλία	3 902,0	3 850,8	3 799,5	3 751,9	3 704,3
Κύπρος	50,8	50,2	49,7	49,2	48,6
Λετονία	195,6	222,4	249,0	275,9	302,8
Λιθουανία	417,9	442,5	467,1	492,0	517,0
Λουξεμβούργο	33,6	33,5	33,5	33,5	33,4
Ουγγαρία	1 271,6	1 270,4	1 269,2	1 269,2	1 269,2
Μάλτα	5,1	5,0	4,9	4,8	4,7
Κάτω Χώρες	780,8	768,3	755,9	744,1	732,4
Αυστρία	693,1	692,4	691,8	691,7	691,7
Πολωνία	2 987,3	3 004,5	3 021,6	3 041,6	3 061,5
Πορτογαλία	566,0	574,1	582,2	590,9	599,5
Ρουμανία	1 629,9	1 813,8	1 842,4	1 872,8	1 903,2
Σλοβενία	138,0	137,0	136,0	135,1	134,3
Σλοβακία	380,7	383,9	387,2	390,8	394,4
Φινλανδία	523,3	523,4	523,5	524,1	524,6
Σουηδία	696,9	697,3	697,7	698,7	699,8
Ηνωμένο Βασίλειο	3 555,9	3 563,3	3 570,5	3 581,1	3 591,7

(*) Για την Κροατία το καθαρό ανώτατο όριο για το ημερολογιακό έτος 2020 ανέρχεται σε 298 400 000, για το 2021 σε 335 700 000 και για το 2022 σε 373 000 000 (EUR).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Όρια προσαρμογής κατώτατων ορίων του άρθρου 10 παράγραφος 2

Κράτος μέλος	Όριο για το κατώτατο όριο σε EUR (άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο α))	Όριο για το κατώτατο όριο σε εκτάρια (άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο β))
Βέλγιο	400	2
Βουλγαρία	200	0,5
Τσεχική Δημοκρατία	200	5
Δανία	300	5
Γερμανία	300	4
Εσθονία	100	3
Ιρλανδία	200	3
Ελλάδα	400	0,4
Ισπανία	300	2
Γαλλία	300	4
Κροατία	100	1
Ιταλία	400	0,5
Κύπρος	300	0,3
Λετονία	100	1
Λιθουανία	100	1
Λουξεμβούργο	300	4
Ουγγαρία	200	0,3
Μάλτα	500	0,1
Κάτω Χώρες	500	2
Αυστρία	200	2
Πολωνία	200	0,5
Πορτογαλία	200	0,3
Ρουμανία	200	0,3
Σλοβενία	300	0,3
Σλοβακία	200	2
Φινλανδία	200	3
Σουηδία	200	4
Ηνωμένο Βασίλειο	200	5

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Δημοσιονομικές διατάξεις των άρθρων 10, 16 και 18 που εφαρμόζονται στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία

- A. Ποσά για την εφαρμογή του άρθρου 10 παρ. 1 σημείο α) και για τον υπολογισμό των εθνικών ανωτάτων ορίων για ενισχύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 16 κατά το 2015:

Βουλγαρία: 790 909 000

Ρουμανία: 1 783 426 000

- B. Συνολικό ποσό των συμπληρωματικών εθνικών αμέσων ενισχύσεων στο καθεστώς βασικής ενίσχυσης όπως προβλέπεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 κατά το 2015:

Βουλγαρία: 69 657 000

Ρουμανία: 153 536 000

- Γ. Συνολικό ποσό των συμπληρωματικών εθνικών αμέσων ενισχύσεων προς την ειδική καλλιεργητική ενίσχυση για το βαμβάκι όπως προβλέπεται στο άρθρο 18 παράγραφος 2 κατά το 2015:

Βουλγαρία: 258 952

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Δημοσιονομικές διατάξεις των άρθρων 10 και 19 που εφαρμόζονται στην Κροατία

A. Ποσά για την εφαρμογή του άρθρου 10 παρ.1 σημείο α):

373 000 000 EUR

B. Συνολικό ποσό των συμπληρωματικών εθνικών αμέσων ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 3:

(σε χιλιάδες EUR)

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
242 450	223 800	186 500	149 200	111 900	74 600	37 300

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Ανώτατο ποσό που προστίθεται στα ποσά που καθορίζονται στο παράρτημα II σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2

(σε χιλιάδες EUR)

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
3 360	3 840	4 800	5 760	6 720	7 680	8 640	9 600

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

Μέσο μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης δυνάμει του άρθρου 41 παράγραφος 4

Κράτος μέλος	Μέσο μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης (σε εκτάρια)
Βέλγιο	29
Βουλγαρία	6
Τσεχική Δημοκρατία	89
Δανία	60
Γερμανία	46
Εσθονία	39
Ιρλανδία	32
Ελλάδα	5
Ισπανία	24
Γαλλία	52
Κροατία	5,9
Ιταλία	8
Κύπρος	4
Λετονία	16
Λιθουανία	12
Λουξεμβούργο	57
Ουγγαρία	7
Μάλτα	1
Κάτω Χώρες	25
Αυστρία	19
Πολωνία	6
Πορτογαλία	13
Ρουμανία	3
Σλοβενία	6
Σλοβακία	28
Φινλανδία	34
Σουηδία	43
Ηνωμένο Βασίλειο	54

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

Κατάλογος των ισοδύναμων από οικολογική άποψη πρακτικών που αναφέρονται στο άρθρο 43 παράγραφος 3

I. Πρακτικές ισοδύναμες με τη διαφοροποίηση καλλιεργειών:

1) Διαφοροποίηση καλλιεργειών

Απαιτήση: τουλάχιστον 3 καλλιέργειες, έως 75 % κατά μέγιστο για την κύρια καλλιέργεια, και ισχύει ένα ή περισσότερα από τα εξής:

- με τουλάχιστον 4 καλλιέργειες,
- με χαμηλότερα ανώτατα κατώφλια,
- με κατάλληλότερη επιλογή καλλιεργειών, όπως για παράδειγμα πρωτεϊνούχες καλλιέργειες οσπρίων, καλλιέργειες οι οποίες δεν απαιτούν ύδρευση ή φυτοϋγειονομικές επεμβάσεις, κατά περίπτωση,
- συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών ποικιλιών παλαιών/παραδοσιακών ή απειλούμενων τύπων καλλιεργειών (σε τουλάχιστον 5 % της εναλλασσόμενης έκτασης)

2) Αμειψισπορά

Απαιτήση: τουλάχιστον 3 καλλιέργειες, έως 75 % κατά μέγιστο για την κύρια καλλιέργεια, και ισχύει ένα ή περισσότερα από τα εξής:

- με πλέον ευεργετική για το περιβάλλον πολυετή σειρά καλλιεργειών και/ή αγρανάπαυση,
- με τουλάχιστον 4 καλλιέργειες

3) Χειμερινή εδαφοκάλυψη (*)

4) Εμβόλιμες καλλιέργειες (*)

II. Πρακτικές ισοδύναμες με τη συντήρηση μόνιμων βοσκοτόπων:

1) Διαχείριση μόνιμων βοσκοτόπων / λειμώνων

Απαιτήση: διατήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων και ένα ή περισσότερα από τα εξής:

- Καθεστώς κοπής / ή κατάλληλη χορτοκοπή (ημερομηνίες, μέθοδοι, όρια),
- Συντήρηση των χαρακτηριστικών τοπίου σε μόνιμους βοσκότοπους και έλεγχος λοχμών,
- Συγκεκριμένες ποικιλίες χόρτων και/ή καθεστώς σποράς για ανανέωση ανάλογα με τον τύπο χορτολιβαδικής έκτασης (χωρίς καταστροφή υψηλής φυσικής αξίας),
- Εκκένωση κτηνοτροφικών φυτών ή σανού,
- Κατάλληλη διαχείριση για απότομες πλαγιές,
- Καθεστώς λιπάσματος,
- Περιορισμοί φυτοφαρμάκων

2) Συστήματα εκτατικής βόσκησης

Απαιτήση: διατήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων και ένα ή περισσότερα από τα εξής:

- Εκτατική βόσκηση (χρονοδιάγραμμα, μέγιστος δείκτης πυκνότητας),

(*) Πρακτικές που υπόκεινται στη μέθοδο υπολογισμού που αναφέρεται στο άρθρο 43, παρ. 12, στοιχείο γ)

- Βόσκησι ή ορεινή κτηνοτροφία,
- Χρήση τοπικών ή παραδοσιακών φυλών για βόσκησι σε μόνιμα βοσκοτόπια.

III. Πρακτικές ισοδύναμες με περιοχές οικολογικής εστίασης:

Απαίτηση: εφαρμογή οποιουδήποτε εκ των κατωτέρω συστημάτων τουλάχιστον στο ποσοστό της αρόσιμης γης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 1

- 1) Οικολογική αγρανάπαυση
- 2) Δημιουργία «ζωνών προστασίας» για περιοχές υψηλής φυσικής αξίας, Natura 2000 ή άλλες τοποθεσίες προστασίας της βιοποικιλότητας, μεταξύ άλλων κατά μήκος θαμνοστοιχιών και υδάτινων ρευμάτων
- 3) Διαχείριση μη καλλιεργημένων λωρίδων προστασίας και παρυφών αγρών (καθεστώς κοπής, τοπικές ή συγκεκριμένες ποικιλίες χόρτων και/ή καθεστώς σποράς, επανασπορά με τοπικές ποικιλίες, μη χρήση φυτοφαρμάκων, μη απομάκρυνση της κόπρου και/ή ορυκτών λιπασμάτων), μη ύδρευση, μη στεγανοποίηση του εδάφους
- 4) Παρυφές, επιτόπιες λωρίδες προστασίας και αγροτεμάχια χρησιμοποιούμενα για άγρια ζώα / συγκεκριμένη πανίδα (πόωδης παρυφές, προστασία φωλιών, λωρίδες αγριολούλουδων, μίγματα τοπικών σπόρων, καλλιέργειες χωρίς συγκομιδή)
- 5) Διαχείριση (κλάδευση, αραίωμα, ημερομηνίες, μέθοδοι, αποκατάσταση) χαρακτηριστικών τοπίου (δένδρα, θαμνοστοιχίες, παρόχθια ξυλώδης βλάστηση, πέτρινοι τοίχοι (αναβαθμίδες), χατάνια, μικρές λίμνες)
- 6) Διατήρηση αρόσιμου τυρφώδους ή υγρού εδάφους καλυμμένου με χόρτο (χωρίς χρήση λιπασμάτων ή φυτοπροστατευτικών προϊόντων)
- 7) Παραγωγή σε αρόσιμη γη χωρίς χρήση λιπασμάτων (ορυκτών λιπασμάτων και κόπρου) και/ή φυτοπροστατευτικών προϊόντων, και χωρίς ύδρευση, χωρίς σπορά της ίδιας καλλιέργειας επί δύο συνεχόμενα έτη και σε σταθερό τόπο (*)
- 8) Μετατροπή αρόσιμης γης σε μόνιμο βοσκοτόπι εντατικής χρήσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

Συντελεστές μετατροπής ή στάθμισης που αναφέρονται στο άρθρο 46 παράγραφος 3

Χαρακτηριστικά	Συντελεστής μετατροπής	Συντελεστής στάθμισης	Περιοχή οικολογικής εστίασης
Υπό αγρανάπωση γη			
Αναβαθμίδες			
Χαρακτηριστικά τοπίου			
Λωρίδες προστασίας			
Γεωργοδασοκομικά εκτάρια			
Λωρίδες επιλεξιμών εκταρίων κατά μήκος παρυφών δασών			
Εκτάσεις με πρεμνοφυή δάση μικρού περίτροπου χρόνου			
Αναδασωμένες εκτάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 2 στοιχείο β) σημείο (ii)			
Εκτάσεις με εμβόλιμες καλλιέργειες ή φυτοκάλυψη			
Εκτάσεις με καλλιέργειες που έχουν ικανότητες δέσμευσης του αζώτου			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI

Πίνακας αντιστοιχίας

που αναφέρεται στο άρθρο 72 παράγραφος 2

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009	Παρόν κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 1	Άρθρο 1	—
Άρθρο 2	Άρθρο 4	—
Άρθρο 3	Άρθρο 5	—
Άρθρο 4(1)	—	Άρθρο 91
Άρθρο 4(2)	—	Άρθρο 95
Άρθρο 5	—	Άρθρο 93
Άρθρο 6(1)	—	Άρθρο 94
Άρθρο 6(2)	—	—
Άρθρο 7	—	—
Άρθρο 8	Άρθρο 7	—
Άρθρο 9	—	—
Άρθρο 10	—	—
Άρθρο 10α	—	—
Άρθρο 10β	—	—
Άρθρο 10γ	—	—
Άρθρο 10δ	—	—
Άρθρο 11	Άρθρο 8	Άρθρο 26(1) και (2)
Άρθρο 11(3)	Άρθρο 8(2)	—
Άρθρο 11α	Άρθρο 8(3)	—
Άρθρο 12(1) και (2)	—	Άρθρο 12
Άρθρο 12(3)	—	Άρθρο 14
Άρθρο 12(4)	—	—
Άρθρο 13	—	Άρθρο 13(2)
Άρθρο 14	—	Άρθρο 67
Άρθρο 15	—	Άρθρο 68(1) και (2)
Άρθρο 16	—	Άρθρο 69
Άρθρο 17	—	Άρθρο 70
Άρθρο 18	—	Άρθρο 71
Άρθρο 19	—	Άρθρο 72

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 20	—	Άρθρο 74(1), (2) και (3)
Άρθρο 21	—	Άρθρο 74(4)
Άρθρο 22	—	Άρθρο 96
Άρθρο 23	—	Άρθρο 97
Άρθρο 24	—	Άρθρο 99
Άρθρο 25	—	Άρθρο 100
Άρθρο 26	—	Άρθρο 61
Άρθρο 27(1)	—	Άρθρο 102(3)
Άρθρο 27(2)	—	Άρθρο 47
Άρθρο 27(3)	—	Άρθρο 68(3)
Άρθρο 28(1)	Άρθρο 10	—
Άρθρο 28(2)	Άρθρο 9(3)	—
Άρθρο 28(3)	Άρθρο 31(1)(α) (i) και (ii)	—
Άρθρο 29	—	Άρθρο 75
Άρθρο 30	—	Άρθρο 60
Άρθρο 31	—	Άρθρο 2(2)
Άρθρο 32	Άρθρο 15	—
Άρθρο 33	—	—
Άρθρο 34 (2)	Άρθρο 32(2) και (4)	—
Άρθρο 35	Άρθρο 33	—
Άρθρο 36	—	—
Άρθρο 37	Άρθρο 12	—
Άρθρο 38	—	—
Άρθρο 39(1)	Άρθρο 32(6)	—
Άρθρο 39(2)	Άρθρο 35(3)	—
Άρθρο 40(1)	Άρθρο 6(1)	—
Άρθρο 41(1)	Άρθρο 30(1)	—
Άρθρο 41(2)	Άρθρο 30(3) και (6)	—
Άρθρο 41(3)	Άρθρο 30(3) και (7)(α)	—
Άρθρο 41(4)	—	—
Άρθρο 41(5)	Άρθρο 30(10)	—
Άρθρο 41(6)	—	—
Άρθρο 42	Άρθρο 31(1)(β)	—
Άρθρο 43(1)	Άρθρο 34(1), (2) και (3)	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 43(2)	—	
Άρθρο 43(3)	Άρθρο 34(4)	—
Άρθρο 44	—	—
Άρθρο 45	—	—
Άρθρο 46	—	—
Άρθρο 47	—	—
Άρθρο 48	—	—
Άρθρο 49	—	—
Άρθρο 50	—	—
Άρθρο 51	—	—
Άρθρο 52	—	—
Άρθρο 53	—	—
Άρθρο 54	—	—
Άρθρο 55	—	—
Άρθρο 56	—	—
Άρθρο 57	—	—
Άρθρο 57α	Άρθρο 20 και Παράρτημα VII	—
Άρθρο 58	—	—
Άρθρο 59	—	—
Άρθρο 60	—	—
Άρθρο 61	—	—
Άρθρο 62	—	—
Άρθρο 63	—	—
Άρθρο 64	—	—
Άρθρο 65	—	—
Άρθρο 66	—	—
Άρθρο 67	—	—
Άρθρο 68	—	—
Άρθρο 69	—	—
Άρθρο 70	—	—
Άρθρο 71	—	—
Άρθρο 72	—	—
Άρθρο 73	—	—
Άρθρο 74	—	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 75	—	—
Άρθρο 76	—	—
Άρθρο 77	—	—
Άρθρο 78	—	—
Άρθρο 79	—	—
Άρθρο 80	—	—
Άρθρο 81	—	—
Άρθρο 82	—	—
Άρθρο 83	—	—
Άρθρο 84	—	—
Άρθρο 85	—	—
Άρθρο 86	—	—
Άρθρο 87	—	—
Άρθρο 88	Άρθρο 56	—
Άρθρο 89	Άρθρο 57	—
Άρθρο 90	Άρθρο 58	—
Άρθρο 91	Άρθρο 59	—
Άρθρο 92	Άρθρο 60	—
Άρθρο 93	—	—
Άρθρο 94	—	—
Άρθρο 95	—	—
Άρθρο 96	—	—
Άρθρο 97	—	—
Άρθρο 98	—	—
Άρθρο 99	—	—
Άρθρο 100	—	—
Άρθρο 101	—	—
Άρθρο 102	—	—
Άρθρο 103	—	—
Άρθρο 104	—	—
Άρθρο 105	—	—
Άρθρο 106	—	—
Άρθρο 107	—	—
Άρθρο 108	—	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 109	—	—
Άρθρο 110	—	—
Άρθρο 111	—	—
Άρθρο 112	—	—
Άρθρο 113	—	—
Άρθρο 114	—	—
Άρθρο 115	—	—
Άρθρο 116	—	—
Άρθρο 117	—	—
Άρθρο 118	—	—
Άρθρο 119	—	—
Άρθρο 120	—	—
Άρθρο 121	Άρθρο 16 και 17	—
Άρθρο 121α	—	Άρθρο 98, δεύτερο εδάφιο
Άρθρο 122	—	—
Άρθρο 123	—	—
Άρθρο 124(1)έως (5), (7) και (8)	—	—
Άρθρο 124(6)	—	Άρθρο 98, πρώτο εδάφιο
Άρθρο 125	—	—
Άρθρο 126	—	—
Άρθρο 127	—	—
Άρθρο 128	—	—
Άρθρο 129	—	—
Άρθρο 130	—	—
Άρθρο 131	—	—
Άρθρο 132	Άρθρο 18 και 19	—
Άρθρο 133	—	—
Άρθρο 133α	Άρθρο 37	—
Άρθρο 134(διεγγραφή)	—	—
Άρθρο 135(διεγγραφή)	—	—
Άρθρο 136	—	—
Άρθρο 137	—	—
Άρθρο 138	Άρθρο 3	—
Άρθρο 139	Άρθρο 13	—
Άρθρο 140	Άρθρο 67	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 141	Άρθρο 71	—
Άρθρο 142(α) έως (ιζ) και (ιδ)	Άρθρο 70	—
Άρθρο 142(ιη)	Άρθρο 69	—
Άρθρο 143	—	—
Άρθρο 144	—	—
Άρθρο 145	—	—
Άρθρο 146	Άρθρο 72	—
Άρθρο 146a	—	—
Άρθρο 147	Άρθρο 73	—
Άρθρο 148	—	—
Άρθρο 149	Άρθρο 74	—
Παράρτημα I	Παράρτημα I	—
Παράρτημα II	—	Παράρτημα II
Παράρτημα III	—	Παράρτημα II
Παράρτημα IV	Παράρτημα III	—
Παράρτημα V	—	—
Παράρτημα VI	—	—
Παράρτημα VII	Παράρτημα IV	—
Παράρτημα VIII	Παράρτημα II	—
Παράρτημα IX	—	—
Παράρτημα X	—	—
Παράρτημα XI	—	—
Παράρτημα XII	—	—
Παράρτημα XIII	—	—
Παράρτημα XIV	—	—
Παράρτημα XV	—	—
Παράρτημα XVI	—	—
Παράρτημα XVII	—	—
Παράρτημα XVIIa	—	—

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Δεκεμβρίου 2013

για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 42 πρώτο εδάφιο και το άρθρο 43 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη την γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ⁽¹⁾,Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,Έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽³⁾,Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήδη νομοθετική διαδικασία ⁽⁴⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα «Η ΚΓΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020: η αντιμετώπιση των πιθανών προκλήσεων όσον αφορά τη διατροφή, τους φυσικούς πόρους και το έδαφος» αναφέρονται οι πιθανές προκλήσεις, οι στόχοι και οι προσανατολισμοί για την Κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) μετά το 2013. Από τη συζήτηση για την ανακοίνωση αυτή προέκυψε ότι η ΚΓΠ θα πρέπει να υποστεί μεταρρύθμιση που θα αρχίσει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2014. Η μεταρρύθμιση θα πρέπει να καλύψει όλες τις βασικές πράξεις της ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 ⁽⁵⁾. Λόγω του εύρους της μεταρρύθμισης, ενδείκνυται να καταργηθεί ο εν λόγω κανονισμός και να αντικατασταθεί με νέο κανονισμό για την κοινή οργάνωση των αγορών γεωργικών προϊόντων. Η μεταρρύθμιση θα πρέπει επίσης, στο μέτρο του δυνατού, να εναρμονίσει, να εξορθολογίσει και να απλουστεύσει τις διατάξεις, ιδίως εκείνες που καλύπτουν πάνω από ένα

γεωργικό τομέα, μεταξύ άλλων εξασφαλίζοντας τη δυνατότητα να θεσπίζονται από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις μη ουσιώδη στοιχεία των μέτρων.

(2) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα βασικά στοιχεία της Κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων.

(3) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται σε όλα τα γεωργικά προϊόντα του παραρτήματος Ι της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΣΕΕ») και της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ») (και μαζί «Συνθήκες»), ώστε να υπάρχει μια κοινή οργάνωση της αγοράς για όλα τα προϊόντα αυτά, όπως απαιτείται από το άρθρο 40 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

(4) Διευκρινιστέον ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾ και οι διατάξεις που θεσπίζονται σύμφωνα με αυτόν θα πρέπει κατ' αρχήν να εφαρμόζονται στα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Ειδικότερα, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 θεσπίζει διατάξεις για την εξασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις σχετικά με την ΚΓΠ, περιλαμβανομένων ελέγχων και της επιβολής διοικητικών μέτρων και διοικητικών κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, καθώς και κανόνες που αφορούν την κατάθεση και την αποδέσμευση εγγυήσεων και την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

(5) Σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο εκδίδει μέτρα σχετικά με τον καθορισμό των τιμών, των εισφορών, των ενισχύσεων και των ποσοτικών περιορισμών. Για λόγους σαφήνειας, όταν εφαρμόζεται το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να διευκρινίζει ότι τα μέτρα θα εκδίδονται από το Συμβούλιο επ' αυτής της νομικής βάσεως.

(6) Για τη συμπλήρωση ή την τροποποίηση ορισμένων μη ουσιωδών στοιχείων του παρόντος κανονισμού, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξαγάγει η Επιτροπή, κατά τη διάρκεια των προπαρασκευαστικών εργασιών της, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Η Επιτροπή, κατά την προετοιμασία και τη σύνταξη κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, θα πρέπει να μεριμνά για την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των συναφών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

⁽¹⁾ Γνώμη της 8ης Μαρτίου 2012 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ ΕΕ C 191 της 29.6.2012, σ. 116, και ΕΕ C 44 της 15.2.2013, σ. 158.

⁽³⁾ ΕΕ C 225 της 27.7.2012, σ. 174.

⁽⁴⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2013 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα)

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα («ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ») (ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1).

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 549 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- (7) Ο παρών κανονισμός πρέπει να θέσει μια σειρά ορισμών που άπτονται συγκεκριμένων τομέων. Λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του τομέα του ρυζιού, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με την τροποποίηση των ορισμών για τον τομέα αυτόν αν απαιτείται για την προσαρμογή τους στις εξελίξεις της αγοράς.
- (8) Στον παρόντα κανονισμό γίνεται αναφορά στην περιγραφή των προϊόντων και στις κλάσεις ή τις διακρίσεις της συνδυασμένης ονοματολογίας. Για τις τροποποιήσεις της ονοματολογίας του κοινού δασμολογίου μπορεί να χρειαστούν σημαντικές τεχνικές προσαρμογές του παρόντος κανονισμού. Για να ληφθούν υπόψη οι προσαρμογές αυτές πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων δια των οποίων θα γίνονται οι απαραίτητες τεχνικές προσαρμογές. Για λόγους σαφήνειας και απλούστευσης πρέπει να καταργηθεί ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 234/79 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, ο οποίος επί του παρόντος προβλέπει τη σχετική αρμοδιότητα, και η εν λόγω αρμοδιότητα να ενσωματωθεί στον παρόντα κανονισμό.
- (9) Θα πρέπει να καθοριστούν περίοδοι εμπορίας για τα σιτηρά, το ρύζι, τη ζάχαρη, τις αποξηραμένες χορτονομές, τους σπόρους προς σπορά, τον οίνο, το ελαιόλαδο και τις επιτραπέζιες ελιές, τον λινό και την κάνναβη, τα οπωροκηπευτικά, τα μεταποιημένα οπωροκηπευτικά, τις μπανάνες, το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, καθώς και τους μεταδοσκόληκες, προσαρμοσμένες, στο μέτρο του δυνατού, στους βιολογικούς κύκλους παραγωγής των προϊόντων αυτών.
- (10) Για τη σταθεροποίηση των αγορών και την εξασφάλιση αξιοπρεπούς βιοτικού επιπέδου για τον γεωργικό πληθυσμό, έχει αναπτυχθεί ένα διαφοροποιημένο σύστημα στήριξης των αγορών για τους διάφορους τομείς και έχουν θεσπιστεί καθεστώτα άμεσης στήριξης που λαμβάνουν υπόψη, αφενός, τις διαφορετικές ανάγκες σε κάθε τομέα και, αφετέρου, την αλληλεξάρτηση μεταξύ τους. Τα μέτρα αυτά συνίστανται σε δημόσια παρέμβαση ή σε καταβολή ενίσχυσης για ιδιωτική αποθεματοποίηση. Εξακολουθεί να είναι αναγκαία η διατήρηση των μέτρων στήριξης των αγορών παράλληλα με τον εξορθολογισμό και την απλούστευσή τους.
- (11) Πρέπει να καθοριστούν ενωσιακές κλίμακες για την ταξινόμηση, την ταυτοποίηση και την παρουσίαση των σφαγίων στους τομείς του βοείου, του χοίρειου και του αιγοπρόβειου κρέατος με σκοπό την καταγραφή των τιμών και την εφαρμογή των καθεστώτων παρέμβασης στους συγκεκριμένους τομείς. Επιπλέον, με αυτού του είδους τις κλίμακες της Ένωσης επιδιώκεται η βελτίωση της διαφάνειας στις αγορές.
- (12) Για λόγους σαφήνειας και διαφάνειας, οι διατάξεις περί δημόσιας παρέμβασης πρέπει να υπάγονται σε κοινή δομή, διατηρουμένη παράλληλα και της πολιτικής για κάθε τομέα. Για τον σκοπό αυτόν, είναι σκόπιμο να γίνει διάκριση μεταξύ
- κατώτατων ορίων αναφοράς και τιμών παρέμβασης καθώς και να οριστούν οι τιμές αυτές. Είναι ιδιαίτερος σημαντικό εν προκειμένω να διευκρινιστεί ότι μόνο οι τιμές παρέμβασης για τη δημόσια παρέμβαση αντιστοιχούν στις ισχύουσες προκαθορισμένες τιμές που αναφέρονται στο παράρτημα 3 παράγραφος 8 πρώτη περίοδος της Συμφωνίας του ΠΟΕ για τη Γεωργία (ήτοι στήριξη της αγοραίας τιμής). Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η παρέμβαση στην αγορά μπορεί να λάβει τη μορφή δημόσιας παρέμβασης και άλλων παρεμβάσεων που δεν χρησιμοποιούν εκ των προτέρων καθορισμένες ενδείξεις τιμών.
- (13) Ανάλογα με τον τομέα και βάσει της πρακτικής και της πείρας από τις προηγούμενες κοινές οργανώσεις αγοράς (ΚΟΑ), το σύστημα δημόσιας παρέμβασης θα πρέπει να είναι διαθέσιμο κατά τη διάρκεια ορισμένων περιόδων του έτους· κατά τις περιόδους αυτές θα πρέπει είτε να παραμένει μόνιμως ανοικτό ή να ανοίγει ανάλογα με τις τιμές στην αγορά.
- (14) Η τιμή δημόσιας παρέμβασης πρέπει να συνίσταται σε καθορισμένη τιμή για ορισμένες ποσότητες κάποιων προϊόντων· σε άλλες περιπτώσεις, θα πρέπει να εξαρτάται από διαδικασία διαγωνισμού, βάσει των πρακτικών και της πείρας από προηγούμενες ΚΟΑ.
- (15) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει τη δυνατότητα διάθεσης των προϊόντων που αγοράζονται στο πλαίσιο δημόσιας παρέμβασης. Τα σχετικά μέτρα θα πρέπει να λαμβάνονται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται οι διαταράξεις της αγοράς και να διασφαλίζονται η ισότιμη πρόσβαση στα εμπορεύματα και η ίση μεταχείριση των αγοραστών.
- (16) Το ισχύον καθεστώς διανομής τροφίμων στους άπορους της Ένωσης, το οποίο θεσπίστηκε στο πλαίσιο της ΚΓΠ, θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο χωριστού κανονισμού που να αντικατοπτρίζει τους στόχους κοινωνικής συνοχής του εν λόγω καθεστώτος. Ωστόσο, θα πρέπει να προβλεφθεί στον παρόντα κανονισμό η δυνατότητα διάθεσης προϊόντων από τη δημόσια παρέμβαση προς χρήση στο πλαίσιο του εν λόγω καθεστώτος.
- (17) Προκειμένου να εξισορροπηθεί η αγορά και να σταθεροποιηθούν οι τιμές, ενδέχεται να χρειαστεί η χορήγηση ενίσχυσης για την ιδιωτική αποθεματοποίηση συγκεκριμένων γεωργικών προϊόντων. Χάρην διαφάνειας της αγοράς, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τον καθορισμό των όρων υπό τους οποίους μπορεί να χορηγήσει ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση, λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης της αγοράς.
- (18) Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι τα προϊόντα που αγοράζονται στο πλαίσιο δημόσιας παρέμβασης ή λαμβάνουν ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση προσφέρονται για μακροπρόθεσμη αποθήκευση και είναι ανόθευτες, καλής και σύμφωνης με τα συναλλακτική ήθη ποιότητας, καθώς και για να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διάφορων τομέων, ώστε να διασφαλιστεί ότι η δημόσια παρέμβαση και η ιδιωτική αποθεματοποίηση είναι οικονομικά

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 234/79 του Συμβουλίου της 5ης Φεβρουαρίου 1979 περί της διαδικασίας προσαρμογής της ονοματολογίας του κοινού δασμολογίου που χρησιμοποιείται για τα γεωργικά προϊόντα (ΕΕ L 34 της 9.2.1979, σ. 2).

- συμφέροντες, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων για τον καθορισμό των προϋποθέσεων και των όρων που πρέπει να πληρούν τα εν λόγω προϊόντα όσον αφορά την ποιότητα και την επιλεξιμότητά τους, πέραν των προϋποθέσεων του παρόντος κανονισμού.
- (19) Προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των τομέων των σιτηρών και του αναποφλοιώτου ρυζιού, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τον καθορισμό των ποιοτικών κριτηρίων όσον αφορά την αγορά και την πώληση των προϊόντων αυτών.
- (20) Προκειμένου να εξασφαλιστούν η κατάλληλη χωρητικότητα αποθεματοποίησης και η αποδοτικότητα του συστήματος δημόσιας παρέμβασης από τη σκοπιά του κόστους, της διανομής και της πρόσβασης των επιχειρήσεων, και για να διατηρηθεί η ποιότητα των προϊόντων που αγοράζονται με δημόσια παρέμβαση με στόχο τη διάθεσή τους στο τέλος της περιόδου αποθεματοποίησης, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν οι αποθήκες για όλα τα προϊόντα που υπόκεινται σε δημόσια παρέμβαση, τους κανόνες για την αποθεματοποίηση των προϊόντων εντός και εκτός του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για αυτά και τη μεταχείρισή τους όσον αφορά τους δασμούς και οποιαδήποτε άλλα ποσά χορηγούνται ή εισπράττονται στο πλαίσιο της ΚΓΠ.
- (21) Για να διασφαλιστεί ότι η ιδιωτική αποθεματοποίηση φέρει το επιθυμητό αποτέλεσμα στην αγορά, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά τους ισχύοντες κανόνες και όρους όταν η αποθεματοποιημένη ποσότητα είναι μικρότερη της συμβατικής, και τους όρους για τη χορήγηση προκαταβολής, καθώς και τους όρους που εφαρμόζονται στην εκ νέου διοχέτευση στο εμπόριο και τη διάθεση προϊόντων που καλύπτονται από συμβάσεις ιδιωτικής αποθεματοποίησης.
- (22) Για μια καλή λειτουργία των συστημάτων δημόσιας παρέμβασης και ιδιωτικής αποθεματοποίησης, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων στις οποίες θα προβλέπεται η χρήση διαδικασιών διαγωνισμού, θα θεσπίζονται οι πρόσθετες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις και η αίτηση κατάθεσης εγγύησης από αυτές.
- (23) Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι τεχνικές εξελίξεις και οι ανάγκες των τομέων του βοείου, χοίρειου και αιγοπρόβειου κρέατος, καθώς και η ανάγκη τυποποίησης της παρουσίας των διαφόρων προϊόντων με στόχο τη βελτίωση της διαφάνειας της αγοράς, της καταγραφής των τιμών και της εφαρμογής των μέτρων παρέμβασης στην αγορά, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με την προσαρμογή και την επικαιροποίηση των ενωσιακών κλιμάκων ταξινόμησης των σφαγίων στους εν λόγω τομείς, καθώς και σχετικά με τον καθορισμό ορισμένων σχετικών πρόσθετων διατάξεων και παρεκκλίσεων.
- (24) Πρέπει να ενθαρρυνθεί η κατανάλωση οπωροκηπευτικών, γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων από τους μαθητές με στόχο τη διαρκή αύξηση του μεριδίου των προϊόντων αυτών στο διατολόγιο τους κατά το στάδιο της διαμόρφωσης των διατροφικών συνθηκών τους, συμβάλλοντας κατά τον τρόπο αυτό στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ, ιδίως τη σταθεροποίηση των αγορών και τη διασφάλιση του εφοδιασμού τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον. Θα πρέπει, συνεπώς, να προωθηθεί η ενωσιακή ενίσχυση για τη χρηματοδότηση ή τη συγχρηματοδότηση της διάθεσης τέτοιων προϊόντων σε παιδιά εντός εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.
- (25) Προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του ενωσιακού καθεστώτος οπωροκηπευτικών, γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων για μαθητές, θα πρέπει να θεσπιστούν, για καθένα από αυτά, οι ενδεδειγμένες διατάξεις. Η ενωσιακή ενίσχυση δεν πρέπει να χρησιμοποιείται προς αντικατάσταση της χρηματοδότησης υφιστάμενων εθνικών καθεστώτων προώθησης της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών και γαλακτοκομικών προϊόντων στα σχολεία. Λόγω των δημοσιονομικών περιορισμών, τα κράτη μέλη θα πρέπει πάντως να είναι σε θέση να αντικαθίστουν τη χρηματοδοτική συνεισφορά τους στα εν λόγω καθεστώτα με συνεισφορές από τον ιδιωτικό τομέα. Προκειμένου να είναι αποτελεσματικά τα καθεστώτα προώθησης της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών στα σχολεία, ενδέχεται να χρειαστούν συνοδευτικά μέτρα για τα οποία πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να χορηγούν εθνικές ενισχύσεις. Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στα εν λόγω καθεστώτα πρέπει να κοινοποιούν τον ρόλο της ενωσιακής ενίσχυσης ως πηγής επιδότησης.
- (26) Για την προώθηση των υγιεινών διατροφικών συνθηκών των παιδιών και τη διασφάλιση της διοχέτευσης της ενίσχυσης σε παιδιά που φοιτούν κανονικά σε εκπαιδευτικά ιδρύματα που τελούν υπό τη διαχείριση κρατών μελών ή είναι αναγνωρισμένα από αυτά, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων στο πλαίσιο των καθεστώτων προώθησης της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών στα σχολεία, σχετικά με τα πρόσθετα κριτήρια που αφορούν τη διοχέτευση της ενίσχυσης στην ομάδα στόχο, την έγκριση και την επιλογή των αιτούντων ενίσχυση, καθώς και τη διαμόρφωση εθνικών ή περιφερειακών στρατηγικών και τα συνοδευτικά μέτρα.
- (27) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική και στοχοθετημένη χρήση των ενωσιακών κονδυλίων, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων στο πλαίσιο του καθεστώτος προώθησης της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών στα σχολεία όσον αφορά τη μέθοδο αναδιανομής της ενίσχυσης μεταξύ των κρατών μελών βάσει των αιτημάτων στις ληφθείσες αιτήσεις ενίσχυσης, των επιλέξιμων δαπανών για ενωσιακή ενίσχυση, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας διαμόρφωσης γενικού ανώτατου ορίου για τις εν λόγω δαπάνες, και την υποχρέωση των κρατών μελών να παρακολουθούν και να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των καθεστώτων προώθησης των οπωροκηπευτικών στα σχολεία.
- (28) Για την προώθηση της ενημέρωσης σχετικά με το καθεστώς προώθησης της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών στα σχολεία, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων που να υποχρεώνουν τα συμμετέχοντα κράτη μέλη τα οποία εφαρμόζουν καθεστώτα προώθησης της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών στα σχολεία να κοινοποιούν τον ρόλο της ενωσιακής ενίσχυσης ως πηγής επιδότησης.

- (29) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη η εξέλιξη των καταναλωτικών συμπεριφορών ως προς τα γαλακτοκομικά προϊόντα, οι καινοτομίες και οι εξελίξεις στην αγορά των γαλακτοκομικών προϊόντων, η διαθεσιμότητα των προϊόντων στις διάφορες αγορές της Ένωσης και οι διατροφικές πτυχές, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων στο πλαίσιο του καθεστώτος προώθησης της κατανάλωσης γαλακτοκομικών προϊόντων στα σχολεία όσον αφορά τα προϊόντα που είναι επιλέξιμα για υπαγωγή στο καθεστώς, τις εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές των κρατών μελών, περιλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των συνοδευτικών μέτρων και την παρακολούθηση και αξιολόγηση του καθεστώτος.
- (30) Προκειμένου να διασφαλιστούν η επιλεξιμότητα των σχετικών δικαιούχων και αιτούντων για τη χορήγηση της ενίσχυσης εκ μέρους της Ένωσης και η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση αυτής, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τους κανόνες για τους δικαιούχους και τους αιτούντες που είναι επιλέξιμοι για την ενίσχυση, καθώς και σχετικά με την υποχρεωτική έγκριση των αιτούντων από τα κράτη μέλη και τη χρήση γαλακτοκομικών προϊόντων κατά την παρασκευή γευμάτων εντός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.
- (31) Προκειμένου να διασφαλισθεί η τήρηση των υποχρεώσεων από τους αιτούντες ενίσχυση, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά την απαίτηση κατάθεσης εγγύησης σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής.
- (32) Για την προώθηση της ενημέρωσης σχετικά με το καθεστώς γαλακτοκομικών στα σχολεία, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τους όρους κοινοποίησης από τα κράτη μέλη της συμμετοχής τους στο καθεστώς και της χρηματοδότησής του από την Ένωση.
- (33) Προκειμένου να αντανakλάται η ενίσχυση στην τιμή των προϊόντων, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με την καθιέρωση της παρακολούθησης των τιμών στο πλαίσιο του καθεστώτος προώθησης της κατανάλωσης γαλακτοκομικών προϊόντων στα σχολεία.
- (34) Απαιτείται ενωσιακή χρηματοδότηση για να ενθαρρυνθούν οι αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών, ενώσεις οργανώσεων παραγωγών ή διεπαγγελματικές οργανώσεις να καταρτίσουν προγράμματα εργασιών με στόχο τη βελτίωση της παραγωγής και της εμπορίας του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών. Στο πλαίσιο αυτό, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει την κατανομή της ενωσιακής στήριξης σύμφωνα με την προτεραιότητα που δίδεται στις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο των αντίστοιχων προγραμμάτων εργασιών. Ωστόσο, η συγχρηματοδότηση θα πρέπει να περιοριστεί προκειμένου να βελτιωθεί η αποδοτικότητα των προγραμμάτων αυτών.
- (35) Προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση της ενωσιακής ενίσχυσης που χορηγείται στις οργανώσεις παραγωγών, τις ενώσεις οργανώσεων παραγωγών ή τις διεπαγγελματικές οργανώσεις στον τομέα του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας της παραγωγής ελαιολάδου και επιτραπέζιων ελιών, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά τα ειδικά μέτρα που μπορούν να λαμβάνουν ενωσιακή ενίσχυση και τις δραστηριότητες και τις δαπάνες που δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν κατά τον τρόπο αυτό, την ελάχιστη διάθεση ενωσιακής χρηματοδότησης σε συγκεκριμένους τομείς, την απαίτηση κατάθεσης εγγύησης, και τα κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τα κράτη μέλη κατά την επιλογή και έγκριση των προγραμμάτων εργασιών.
- (36) Στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ των οπωροκηπευτικών αφενός, τα οποία αποτελούνται από οπωροκηπευτικά για πώληση στον καταναλωτή, και των οπωροκηπευτικών που προορίζονται για μεταποίηση, αφετέρου. Οι κανόνες σχετικά με τα επιχειρησιακά ταμεία, τα επιχειρησιακά προγράμματα και την ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνο στην πρώτη κατηγορία και αμφότερα τα είδη οπωροκηπευτικών της εν λόγω κατηγορίας θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο.
- (37) Η παραγωγή οπωροκηπευτικών είναι απρόβλεπτη και τα προϊόντα ευαλλοίωτα. Ακόμη και μικρά πλεονάσματα μπορούν να διαταράξουν σοβαρά την αγορά. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να θεσπιστούν μέτρα για τη διαχείριση κρίσεων, εντασσόμενα πάντα σε επιχειρησιακά προγράμματα.
- (38) Στην παραγωγή και εμπορία οπωροκηπευτικών θα πρέπει να συνεκτιμώνται πλήρως οι περιβαλλοντικές πτυχές, όπως οι καλλιεργητικές πρακτικές, η διαχείριση των αποβλήτων και η διάθεση των προϊόντων που αποσύρονται από την αγορά, ιδίως όσον αφορά την προστασία της ποιότητας των υδάτων, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και τη συντήρηση της υπαίθρου.
- (39) Θα πρέπει να προβλεφθεί στήριξη για τη συγκρότηση ομάδων παραγωγών για όλους τους τομείς σε όλα τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη. Επομένως, πρέπει να καταργηθεί η ειδική στήριξη στον τομέα των οπωροκηπευτικών.
- (40) Προκειμένου να καταστούν οι οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις τους στον τομέα των οπωροκηπευτικών περισσότερο υπεύθυνες για τις χρηματοοικονομικές τους αποφάσεις και για να κατευθυνθούν οι δημόσιοι πόροι που τους διατίθενται προς τις μελλοντικές απαιτήσεις, πρέπει να καθοριστούν οι όροι χρήσης των εν λόγω πόρων. Η συγχρηματοδότηση επιχειρησιακών ταμείων που συγκροτούνται από οργανώσεις παραγωγών και ενώσεις τους αποτελεί ενδεδειγμένη λύση. Σε ειδικές περιπτώσεις, θα πρέπει να υπάρχει περιθώριο πρόσθετης χρηματοδότησης. Τα επιχειρησιακά ταμεία θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο για τη χρηματοδότηση επιχειρησιακών προγραμμάτων στον τομέα των οπωροκηπευτικών. Προκειμένου να ελέγχονται οι ενωσιακές δαπάνες, πρέπει να καθοριστεί ανώτατο όριο όσον αφορά τη συνδρομή που χορηγείται σε οργανώσεις παραγωγών και ενώσεις οργανώσεων παραγωγών που συγκροτούν επιχειρησιακό ταμείο.

- (41) Στις περιφέρειες στις οποίες υστερεί η οργάνωση της παραγωγής στον τομέα των οπωροκηπευτικών, θα πρέπει να επιτρέπει η χορήγηση πρόσθετης εθνικής χρηματοδοτικής συνεισφοράς. Στην περίπτωση κρατών μελών που βρίσκονται σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση από πλευράς δομών, θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα επιστροφής των συνεισφορών αυτών από την Ένωση.
- (42) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική, στοχοθετημένη και βιώσιμη στήριξη των οργανώσεων παραγωγών και των ενώσεων τους στον τομέα των οπωροκηπευτικών, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τα επιχειρησιακά ταμεία και τα επιχειρησιακά προγράμματα, το εθνικό πλαίσιο και την εθνική στρατηγική για τα επιχειρησιακά προγράμματα όσον αφορά την υποχρέωση παρακολούθησης και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του εθνικού πλαισίου και των εθνικών στρατηγικών, την ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή, τα μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων και την εθνική χρηματοδοτική συνδρομή.
- (43) Είναι σημαντικό να προβλεφθούν μέτρα στήριξης του αμπελοοικονομικού τομέα ικανά να ενισχύσουν ανταγωνιστικές δομές. Μολονότι τα μέτρα αυτά θα πρέπει να καθορίζονται και να χρηματοδοτούνται από την Ένωση, θα πρέπει να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να επιλέγουν κατάλληλες δέσμες μέτρων για τις ανάγκες των περιφερειακών φορέων τους, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιομορφίες τους, εφόσον απαιτείται, και να ενσωματώνουν τα εν λόγω μέτρα σε εθνικά προγράμματα στήριξης. Για την εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών υπεύθυνα θα πρέπει να είναι τα κράτη μέλη.
- (44) Ένα βασικό μέτρο επιλέξιμο στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων στήριξης θα πρέπει να είναι η προώθηση και η εμπορία ενωσιακών οίνων. Η στήριξη της καινοτομίας μπορεί να αυξήσει την εμπορευσιμότητα και την ανταγωνιστικότητα των αμπελοοικονομικών προϊόντων της Ένωσης. Θα πρέπει να εξακολουθήσουν να καλύπτονται δραστηριότητες αναδιάρθρωσης και μετατροπής, δεδομένου του θετικού διαρθρωτικού αντικτύπου τους στον αμπελοοικονομικό τομέα. Θα πρέπει επίσης να παρέχεται στήριξη για επενδύσεις στον αμπελοοικονομικό τομέα που αποβλέπουν στη βελτίωση των οικονομικών επιδόσεων των επιχειρήσεων αυτών. Το μέτρο της στήριξης για την απόσταξη υποπροϊόντων θα πρέπει να είναι διαθέσιμο για τα κράτη μέλη που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν ένα τέτοιο μέσο για τη διασφάλιση της ποιότητας των οίνων, με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος.
- (45) Τα μέσα πρόληψης, όπως η ασφάλιση της συγκομιδής, τα ταμεία αλληλοβοήθειας και η πρόωπη συγκομιδή, θα πρέπει να είναι επιλέξιμα στο πλαίσιο των προγραμμάτων στήριξης του αμπελοοικονομικού τομέα, ώστε να ενθαρρύνεται η υπεύθυνη προσέγγιση καταστάσεων κρίσης.
- (46) Οι διατάξεις για τη στήριξη των αμπελοκαλλιεργητών με τη μορφή παροχής δικαιωμάτων ενίσχυσης σύμφωνα με απόφαση που λαμβάνουν τα κράτη μέλη οριστικοποιήθηκαν, με ισχύ από το οικονομικό έτος 2015, δυνάμει του άρθρου 103id του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 και υπό τους όρους που προβλέπονται στην ίδια διάταξη.
- (47) Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι των προγραμμάτων των κρατών μελών για τη στήριξη του οίνου και η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση των κονδυλίων της Ένωσης, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά τους κανόνες: σχετικά με την ευθύνη κάλυψης των δαπανών μεταξύ της ημερομηνίας λήψης των προγραμμάτων στήριξης από την Επιτροπή και των τροποποιήσεων των προγραμμάτων αυτών, και της ημερομηνίας εφαρμογής τους, τους κανόνες σχετικά με το περιεχόμενο των προγραμμάτων στήριξης και τις δαπάνες, το κόστος διοίκησης και προσωπικού και τις ενέργειες που δύνανται να περιλαμβάνονται στα προγράμματα στήριξης των κρατών μελών, καθώς και τις προϋποθέσεις και τη δυνατότητα διενέργειας πληρωμών μέσω διαμεσολαβητών στην περίπτωση της στήριξης για ασφάλιση της συγκομιδής, κανόνες σχετικά με την απαίτηση κατάθεσης εγγύησης όταν χορηγείται προκαταβολή, κανόνες για τη χρήση ορισμένων όρων, κανόνες για τη διαμόρφωση ανώτατου ορίου δαπανών για την αναφύτευση αμπελών για υγειονομικούς ή φυτοϋγειονομικούς λόγους, κανόνες για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης έργων, κανόνες βάσει των οποίων οι παραγωγοί θα υποχρεούνται να αποσύρουν τα υποπροϊόντα οινοποίησης, καθώς και κανόνες για τις εξαιρέσεις από την υποχρέωση αυτή, ώστε να αποφευχθεί πρόσθετος διοικητικός φόρτος, κανόνες για την εδελοντική πιστοποίηση των αποστακτηρίων και κανόνες που θα επιτρέπουν στα κράτη μέλη να ορίζουν τις προϋποθέσεις για την καλή λειτουργία των μέτρων στήριξης.
- (48) Η μελισσοκομία χαρακτηρίζεται από την ποικιλομορφία των συνθηκών παραγωγής και των αποδόσεων καθώς και από τη διασπορά και την ανομοιογένεια των οικονομικών παραγόντων τόσο σε επίπεδο παραγωγής όσο και σε επίπεδο εμπορίας. Επιπλέον, δεδομένης της αυξανόμενης επίπτωσης που έχουν στην υγεία των μελισσών ορισμένα είδη εισβολών στις κυψέλες και ιδίως η εξάπλωση της βαρρόας σε πολλά κράτη μέλη τα τελευταία έτη, η οποία προκαλεί προβλήματα στην παραγωγή μελιού, εξακολουθεί να είναι απαραίτητη η δράση σε ενωσιακό επίπεδο, καθότι πρόκειται για ασθένεια που δεν είναι δυνατόν να καταπολεμηθεί πλήρως και πρέπει να αντιμετωπίζεται με εγκεκριμένα προϊόντα. Υπό τις συνθήκες αυτές και για να βελτιωθούν η παραγωγή και η εμπορία των προϊόντων μελισσοκομίας στην Ένωση, θα πρέπει να καταρτίζονται ανά τριετία εθνικά προγράμματα για τον τομέα με στόχο τη βελτίωση των γενικότερων συνθηκών παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων μελισσοκομίας. Τα εθνικά αυτά προγράμματα θα πρέπει να χρηματοδοτούνται εν μέρει από την Ένωση.
- (49) Θα πρέπει να προσδιοριστούν τα μέτρα που μπορούν να συμπεριληφθούν στα μελισσοκομικά προγράμματα. Προκειμένου να διασφαλίζεται η προσαρμογή του ενωσιακού καθεστώτος ενίσχυσης στις τελευταίες εξελίξεις και η αποτελεσματικότητα των καλυπτόμενων μέτρων για τη βελτίωση των γενικών συνθηκών παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων μελισσοκομίας, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων για την επικαιροποίηση του καταλόγου των μέτρων, μέσω της προσαρμογής των υφιστάμενων μέτρων ή της προσθήκης νέων.

- (50) Προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση των ευρωπαϊκών κονδυλίων για τη μελισσοκομία, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης μεταξύ των μελισσοκομικών προγραμμάτων και των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης των κρατών μελών και σχετικά με τη βάση κατανομής της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνεισφοράς σε κάθε συμμετέχον κράτος μέλος.
- (51) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου⁽¹⁾, η στρεμματική ενίσχυση για τον λυκίσκο αποσυνδέθηκε από την παραγωγή από την 1η Ιανουαρίου 2010. Για να μπορέσουν οι ενώσεις παραγωγών λυκίσκου να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους όπως προηγουμένως, θα πρέπει να προβλεφθεί με ειδική διάταξη ότι το οικείο κράτος μέλος πρέπει να χρησιμοποιεί ισοδύναμα ποσά για τις ίδιες δραστηριότητες. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι ενισχύσεις χρηματοδοτούν τους στόχους των οργανώσεων παραγωγών, ως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τις αιτήσεις ενίσχυσης, τους κανόνες για τις επιλέξιμες εκτάσεις λυκίσκου και τον υπολογισμό των ενισχύσεων.
- (52) Η ενωσιακή ενίσχυση για την εκτροφή μεταξοσκώληκων θα πρέπει να αποσυνδεθεί από την παραγωγή και να ενταχθεί στο σύστημα άμεσων ενισχύσεων σύμφωνα με την προσέγγιση που ακολουθείται για τις ενισχύσεις στους άλλους τομείς.
- (53) Η ενίσχυση για το παραγόμενο στην Ένωση αποκορυφωμένο γάλα και αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη που χρησιμοποιείται ως ζωοτροφή και για τη μεταποίηση σε καζείνη και καζεϊνικά άλατα αποδείχθηκε αναποτελεσματική για τη στήριξη της αγοράς και θα πρέπει, συνεπώς, να καταργηθεί, μαζί με τις διατάξεις για τη χρησιμοποίηση καζείνης και καζεϊνικών αλάτων στην παρασκευή τυριών.
- (54) Η απόφαση για τον τερματισμό της εφαρμογής του μεταβατικού μέτρου απαγόρευσης της φύτευσης αμπελών στην Ένωση δικαιολογείται από την επίτευξη των βασικών στόχων της μεταρρύθμισης της οργάνωσης της ενωσιακής αγοράς οίνου που πραγματοποιήθηκε το 2008 και ιδίως από τον τερματισμό του μακροχρόνιου διαρθρωτικού πλεονάσματος της αμπελοοινικής παραγωγής και τη σταδιακή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αμπελοοινικού τομέα της Ένωσης και του προσανατολισμού του προς την αγορά. Οι παραπάνω θετικές εξελίξεις οφείλονται στη σημαντική μείωση των αμπελοοινικών εκτάσεων σε ολόκληρη την Ένωση, στην απόσυρση των λιγότερο ανταγωνιστικών παραγωγών και στη σταδιακή κατάργηση ορισμένων μέτρων στήριξης της
- αγοράς τα οποία παρείχαν κίνητρα για μη βιώσιμες οικονομικά επενδύσεις. Η μείωση της ικανότητας προσφοράς, η στήριξη διαρθρωτικών μέτρων και η προώθηση των εξαγωγών οίνου συνέβαλαν στην αποτελεσματικότερη προσαρμογή στη μείωση της ενδοενωσιακής ζήτησης, η οποία οφείλεται στη σταδιακή μείωση της κατανάλωσης στα παραδοσιακά οινοπαραγωγά κράτη μέλη.
- (55) Ωστόσο, οι προοπτικές προοδευτικής αύξησης της ζήτησης στην παγκόσμια αγορά παρέχουν κίνητρο ενίσχυσης της ικανότητας προσφοράς και, ως εκ τούτου, φύτευσης νέων αμπελών κατά την επόμενη δεκαετία. Παρόλο που ο βασικός επιδιωκόμενος στόχος πρέπει να είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας του αμπελοοινικού τομέα της Ένωσης προκειμένου να μην απολέσει το μερίδιο που κατέχει στην παγκόσμια αγορά, μια υπερβολικά ταχεία αύξηση νέων φυτεύσεων λόγω προσδοκώμενης μελλοντικής αύξησης της διεθνούς ζήτησης θα μπορούσε να οδηγήσει εκ νέου, μεσοπρόθεσμα, σε καταστάσεις υπερβολικής προσφοράς, με πιθανές κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε συγκεκριμένες οινοπαραγωγικές περιοχές. Προκειμένου να διασφαλιστεί η μεθοδική αύξηση των αμπελοφυτεύσεων κατά την περίοδο 2016-2030, θα πρέπει να θεσπιστεί νέο σύστημα για τη διαχείρισή τους σε επίπεδο Ένωσης, με τη μορφή καθεστώτος αδειοδότησης αμπελοφυτεύσεων.
- (56) Στο πλαίσιο του νέου συστήματος αυτού, η αδειοδότηση αμπελοφυτεύσεων μπορεί να γίνει χωρίς επιβάρυνση του παραγωγού και η σχετική άδεια, εφόσον δεν χρησιμοποιηθεί, θα πρέπει να παύει να ισχύει μετά την παρέλευση τριετίας. Έτσι, οι δικαιούχοι οινοπαραγωγοί θα έχουν τη δυνατότητα να κάνουν ταχεία και άμεση χρήση των αδειών που τους χορηγούνται και θα αποφεύγονται έτσι φαινόμενα κερδοσκοπίας.
- (57) Η καλλιέργεια νέων αμπελών πρέπει να πλαισιώνεται από έναν ενωσιακό μηχανισμό διασφάλισης ο οποίος θα βασίζεται στην υποχρέωση των κρατών μελών να χορηγούν σε ετήσια βάση άδειες για νέες φυτεύσεις που να αντιστοιχούν στο 1 % των αμπελοοινικών εκτάσεων, και ταυτόχρονα θα επιτρέπει έναν ορισμένο βαθμό ευελιξίας, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν σε κάθε κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αποφασίζουν τη διάθεση μικρότερων εκτάσεων —συμπεριλαμβανομένων των εκτάσεων που είναι επιλέξιμες για συγκεκριμένες προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης και προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις— σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο για αντικειμενικούς λόγους και χωρίς να κάνουν διακρίσεις, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι επιβαλλόμενοι περιορισμοί είναι άνω του 0 % και δεν είναι υπερβολικά περιοριστικοί σε σχέση με τους επιδιωκόμενους στόχους.
- (58) Για τη διασφάλιση της αμεροληψίας κατά την αδειοδότηση, θα πρέπει να θεσπιστούν ορισμένα κριτήρια, και ιδίως όταν ο συνολικός αριθμός των εκταρίων που ζητούνται δια αιτήσεων αδειοδότησης υποβαλλομένων από τους παραγωγούς υπερβαίνει τον συνολικό αριθμό των εκταρίων που διατίθενται από τα κράτη μέλη δια των αδειοδοτήσεων.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, (ΕΚ) αριθ. 247/2006, (ΕΚ) αριθ. 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 (ΕΕ L 30 της 31.1.2009, σ. 16)

- (59) Η χορήγηση άδειας εκρίζωσης υπάρχουσας αμπελουργικής έκτασης πρέπει να γίνεται αυτόματα, κατόπιν υποβολής αίτησης του παραγωγού και ανεξαρτήτως του μηχανισμού διασφάλισης για τις νέες φυτεύσεις, καθώς δεν συμβάλλει στη συνολική αύξηση των αμπελουργικών εκτάσεων. Σε συγκεκριμένες περιοχές επιλέξιμες για την παραγωγή οίνων προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να περιορίζουν τη χορήγηση τέτοιου είδους αδειών αναφυτεύσεων βάσει συστάσεων αναγνωρισμένων και αντιπροσωπευτικών επαγγελματικών οργανώσεων.
- (60) Αυτό το νέο καθεστώς αδειοδότησης για αμπελοφυτεύσεις δεν αφορά τα κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν το ενωσιακό μεταβατικό καθεστώς δικαιωμάτων φύτευσης και θα πρέπει να ισχύει προαιρετικά στα κράτη μέλη των οποίων οι εκτάσεις αμπελοφύτευσης υπολείπονται των καθορισμένων ορίων, παρά την εφαρμογή των δικαιωμάτων φύτευσης.
- (61) Οι μεταβατικές διατάξεις θα πρέπει να οριστούν με τρόπο που να εξασφαλίζει την ομαλή μετάβαση από το παλιό στο νέο καθεστώς δικαιωμάτων φύτευσης, ούτως ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο υπερβολικών φυτεύσεων πριν από την έναρξη ισχύος του νέου καθεστώτος. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν ορισμένο περιθώριο διακριτικής ευχέρειας προκειμένου να καθορίσουν την προθεσμία υποβολής αιτήσεων για τη μετατροπή δικαιωμάτων φύτευσης σε άδειες εντός του διαστήματος από την 31η Δεκεμβρίου 2015 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.
- (62) Προκειμένου να διασφαλιστεί η εναρμονισμένη και αποτελεσματική εφαρμογή του νέου καθεστώτος αδειοδότησης για τις αμπελοφυτεύσεις, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά τις προϋποθέσεις εξαίρεσης ορισμένων αμπελοφυτεύσεων από το καθεστώς, τους κανόνες που αφορούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και προτεραιότητας, την προσθήκη κριτηρίων επιλεξιμότητας και προτεραιότητας, τη συνύπαρξη αμπελών προς εκρίζωση με νεοφυτευθείσες αμπελούς και τους λόγους για τους οποίους τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν τη χορήγηση αδειών για αναφυτεύσεις.
- (63) Ο έλεγχος των μη εγκεκριμένων φυτεύσεων θα πρέπει να διεξάγεται με τρόπο αποτελεσματικό προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση προς τους κανόνες του νέου καθεστώτος.
- (64) Η εφαρμογή προτύπων στην εμπορία γεωργικών προϊόντων μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση των οικονομικών συνθηκών παραγωγής και εμπορίας και της ποιότητας των προϊόντων αυτών. Η εφαρμογή τέτοιων προτύπων είναι συνεπώς προς το συμφέρον των παραγωγών, των εμπόρων και των καταναλωτών.
- (65) Μετά την ανακοίνωση της Επιτροπής για την πολιτική ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και κατόπιν των συζητήσεων που ακολούθησαν, κρίνεται σκόπιμο να διατηρηθούν τα πρότυπα εμπορίας κατά τομείς ή προϊόντα, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι προσδοκίες των καταναλωτών και να βελτιωθούν οι οικονομικές συνθήκες παραγωγής και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων και η ποιότητά τους.
- (66) Για τα πρότυπα εμπορίας θα πρέπει να θεσπιστούν διατάξεις οριζόντιου χαρακτήρα.
- (67) Τα πρότυπα εμπορίας θα πρέπει να διαιρούνται σε υποχρεωτικούς κανόνες για συγκεκριμένους τομείς ή προϊόντα και σε προαιρετικές αποκλειστικές ενδείξεις που καθορίζονται βάσει τομέα ή προϊόντος.
- (68) Τα πρότυπα εμπορίας θα πρέπει κατ' αρχήν να εφαρμόζονται σε όλα τα σχετικά γεωργικά προϊόντα τα οποία διατίθενται στην αγορά της Ένωσης.
- (69) Οι τομείς και τα προϊόντα για τα οποία μπορούν να ισχύουν τα πρότυπα εμπορίας θα πρέπει να παρατίθενται σε κατάλογο στον παρόντα κανονισμό. Εντούτοις, προκειμένου να συνυπολογιστούν οι προσδοκίες των καταναλωτών και η ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και των οικονομικών συνθηκών παραγωγής και εμπορίας τους, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων για την τροποποίηση του σχετικού καταλόγου, υπό αυστηρές προϋποθέσεις.
- (70) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι προσδοκίες των καταναλωτών και να βελτιωθούν οι οικονομικές συνθήκες παραγωγής και εμπορίας καθώς και η ποιότητα ορισμένων γεωργικών προϊόντων, προκειμένου να εξασφαλίζεται η προσαρμογή στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς, στις εξελισσόμενες απαιτήσεις των καταναλωτών και στις εξελίξεις των σχετικών διεθνών προτύπων και προκειμένου να μην δημιουργούνται εμπόδια στην παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τη θέσπιση προτύπων εμπορίας κατά τομείς ή προϊόντα, σε όλα τα στάδια εμπορίας, καθώς και παρεκκλίσεων και εξαιρέσεων από τα εν λόγω πρότυπα. Τα πρότυπα εμπορίας θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη, μεταξύ άλλων, τα φυσικά και ουσιαστικά χαρακτηριστικά των σχετικών προϊόντων, αποφεύγοντας, κατά τον τρόπο αυτό, την ουσιαστική μεταβολή της συνήθους σύστασής τους. Επιπλέον, οι προδιαγραφές εμπορίας θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τον πιθανό κίνδυνο παραπλάνησης των καταναλωτών, λόγω των προσδοκιών και των αντιλήψεών τους. Τυχόν παρεκκλίσεις ή εξαιρέσεις από τα πρότυπα δεν θα πρέπει να συνεπάγονται επιπλέον κόστος που θα πρέπει να βαρύνει αποκλειστικά τους γεωργούς.
- (71) Τα πρότυπα εμπορίας θα πρέπει να εφαρμόζονται ώστε να μπορεί η αγορά να εφοδιάζεται ευχερώς προϊόντα τυποποιημένης και ικανοποιητικής ποιότητας και θα πρέπει να καλύπτουν ιδίως τους τεχνικούς ορισμούς, την ταξινόμηση, την παρουσίαση, τα σήματα και την επισήμανση, τη συσκευασία, τη μέθοδο παραγωγής, τη συντήρηση, την αποθήκευση, τη μεταφορά, τα σχετικά διοικητικά έγγραφα, την πιστοποίηση και τις προθεσμίες, καθώς και τους περιορισμούς στη χρήση και την διάθεση.

- (72) Δεδομένου του συμφέροντος των παραγωγών να γνωστοποιούν τα χαρακτηριστικά των προϊόντων και της καλλιέργειας ή της εκτροφής, καθώς και του συμφέροντος των καταναλωτών να λαμβάνουν επαρκείς και διαφανείς πληροφορίες για τα προϊόντα, θα πρέπει να είναι δυνατός ο προσδιορισμός του τόπου καλλιέργειας ή εκτροφής και/ή της προέλευσης κατά περίπτωση και στο κατάλληλο γεωγραφικό επίπεδο, λαμβανομένων ταυτοχρόνως υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών ορισμένων τομέων, ιδίως όσον αφορά τα μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα.
- (73) Θα πρέπει να προβλεφθούν ειδικές διατάξεις για τα προϊόντα που εισάγονται από τρίτες χώρες, εφόσον οι εθνικές διατάξεις που ισχύουν σε τρίτες χώρες δικαιολογούν παρεκκλίσεις από τα πρότυπα εμπορίας, και εξασφαλίζεται η ισοδυναμία των διατάξεων αυτών με την ενωσιακή νομοθεσία. Είναι επίσης σκόπιμο να θεσπιστούν κανόνες σχετικά με την εφαρμογή των ισχυόντων προτύπων εμπορίας στα προϊόντα που εξάγονται από την Ένωση.
- (74) Τα οπωροκηπευτικά προϊόντα που προορίζονται να πωληθούν νωπά στον καταναλωτή πρέπει να διατίθενται στην αγορά μόνο αν είναι καλής, ανόθευτης και σύμφωνης προς τα συναλλακτικά ήθη ποιότητας και αν αναγράφεται η χώρα προέλευσης. Προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή της συγκεκριμένης προϋπόθεσης και να λαμβάνονται υπόψη ορισμένες ειδικές καταστάσεις, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά ειδικές παρεκκλίσεις από την εν λόγω προϋπόθεση.
- (75) Η πολιτική περί ποιότητας πρέπει να ακολουθείται σε ολόκληρη την Ένωση μέσω της εφαρμογής διαδικασίας πιστοποίησης των προϊόντων λυκίσκου και της απαγόρευσης της εμπορίας εκείνων των προϊόντων για τα οποία δεν έχει εκδοθεί πιστοποιητικό. Προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή της εν λόγω προϋπόθεσης και να λαμβάνονται υπόψη ορισμένες ειδικές καταστάσεις, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με μέτρα που παρεκκλίνουν από την εν λόγω απαίτηση, με σκοπό την εκπλήρωση των εμπορικών απαιτήσεων που τίθενται από ορισμένες τρίτες χώρες ή αφορούν προϊόντα προοριζόμενα για ειδική χρήση.
- (76) Για ορισμένους τομείς και προϊόντα, οι ορισμοί, οι ονομασίες και οι ονομασίες πώλησης αποτελούν σημαντικά στοιχεία για τον προσδιορισμό των όρων ανταγωνισμού. Επομένως, είναι σκόπιμο να θεσπιστούν ορισμοί, ονομασίες και ονομασίες πώλησης για τους εν λόγω τομείς και/ή προϊόντα, που θα πρέπει να χρησιμοποιούνται στην Ένωση μόνο για την εμπορία προϊόντων που πληρούν τις αντίστοιχες προϋποθέσεις.
- (77) Προκειμένου να προσαρμοστούν οι ορισμοί και οι ονομασίες πώλησης ορισμένων προϊόντων στις ανάγκες που προκύπτουν από τις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις των καταναλωτών, την τεχνική πρόοδο ή την ανάγκη για καινοτόμα προϊόντα, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τις τροποποιήσεις, τις παρεκκλίσεις ή τις εξαιρέσεις από τους ορισμούς και τις ονομασίες πώλησης.
- (78) Προκειμένου να έχουν οι επιχειρήσεις και τα κράτη μέλη σαφή και κατάλληλη αντίληψη των ορισμών και των ονομασιών πώλησης που ορίζονται για ορισμένους τομείς, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τους κανόνες για τον καθορισμό και την εφαρμογή τους.
- (79) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε προϊόντος ή τομέα, τα διαφορετικά στάδια εμπορίας, οι τεχνικές παράμετροι, οι τυχόν σημαντικές πρακτικές δυσκολίες και η ακρίβεια και η επαναληψιμότητα των μεθόδων ανάλυσης, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τον καθορισμό ορίου ανοχής για ένα ή περισσότερα συγκεκριμένα πρότυπα πέραν του οποίου ολόκληρη η παρτίδα προϊόντων θα θεωρείται ως μη συμμορφούμενη με το πρότυπο.
- (80) Πρέπει να προσδιοριστούν ορισμένες οινολογικές πρακτικές και περιορισμοί όσον αφορά την παραγωγή οίνου, ιδίως όσον αφορά την ανάμειξη και τη χρήση ορισμένων τύπων γλεύκους σταφυλιών, χυμού σταφυλιών και νωπών σταφυλιών καταγωγής τρίτων χωρών. Για την τήρηση των διεθνών προτύπων όσον αφορά επιπλέον οινολογικές πρακτικές, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις οινολογικές πρακτικές που συνιστά ο Διεθνής Οργανισμός Αμπέλου και Οίνου (ΔΟΑΟ).
- (81) Θα πρέπει να θεσπιστούν κανόνες για την ταξινόμηση των οινοποιησιμων ποικιλιών αμπέλου, σύμφωνα με τους οποίους τα κράτη μέλη που παράγουν περισσότερα από 50 000 εκατόλιτρα ετησίως θα πρέπει να εξακολουθούν να είναι υπεύθυνα για την ταξινόμηση των οινοποιησιμων ποικιλιών αμπέλου από τις οποίες μπορεί να παραχθεί οίνος στην επικράτειά τους. Ορισμένες οινοποιησιμες ποικιλίες αμπέλου θα πρέπει να αποκλειστούν.
- (82) Όσον αφορά τις λιπαρές ουσίες για επάλειψη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διατηρούν ή να θεσπίζουν ορισμένους εθνικούς κανόνες σχετικά με τα επίπεδα ποιότητας.
- (83) Όσον αφορά τον αμπελοοινικό τομέα, θα πρέπει να επιτραπεί στα κράτη μέλη να περιορίζουν ή να αποκλείουν τη χρήση ορισμένων οινολογικών πρακτικών, θα πρέπει να επιτραπεί να διατηρούν αυστηρότερους περιορισμούς για οίνους που παράγονται στην επικράτειά τους, και θα πρέπει να επιτρέψουν την πειραματική χρήση μη εγκεκριμένων οινολογικών πρακτικών.
- (84) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ορθή και διαφανής εφαρμογή των εθνικών διατάξεων για ορισμένα προϊόντα και τομείς όσον αφορά τα πρότυπα εμπορίας, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τον καθορισμό των όρων εφαρμογής των εν λόγω προτύπων εμπορίας, καθώς και των όρων κατοχής, κυκλοφορίας και χρήσης των προϊόντων που προκύπτουν από τις πειραματικές πρακτικές.

- (85) Επιπλέον των προτύπων εμπορίας, πρέπει να καθοριστούν προαιρετικές αποκλειστικές ενδείξεις ποιότητας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι ενδείξεις που περιγράφουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά των προϊόντων, της καλλιέργειας/εκτροφής ή της μεταποίησης δεν χρησιμοποιούνται καταχρηστικά στην αγορά και ότι οι καταναλωτές μπορούν να εμπιστευτούν τις ενδείξεις αυτές για την αναγνώριση συγκεκριμένων ιδιοτήτων του προϊόντων. Δεδομένων των στόχων του παρόντος κανονισμού και για λόγους σαφήνειας, οι υφιστάμενες προαιρετικές ενδείξεις ποιότητας θα πρέπει να παρατεθούν σε κατάλογο στον παρόντα κανονισμό.
- (86) Θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τη διάθεση αμπελοοινικών προϊόντων που δεν πληρούν τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή και διαφανής εφαρμογή των εθνικών κανόνων όσον αφορά τα αμπελοοινικά προϊόντα, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τη θέσπιση των όρων χρήσης αμπελοοινικών προϊόντων που δεν πληρούν τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού.
- (87) Προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση στην αγορά και οι εξελίξεις όσον αφορά τα πρότυπα εμπορίας και τα διεθνή πρότυπα, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τη θέσπιση πρόσθετων προαιρετικών αποκλειστικών ενδείξεων και τη θέσπιση των όρων χρήσης τους, την τροποποίηση των όρων χρήσης μιας προαιρετικής αποκλειστικής ένδειξης και την ακύρωσή της.
- (88) Προκειμένου να συνυπολογίζονται τα χαρακτηριστικά ορισμένων τομέων και οι προσδοκίες των καταναλωτών, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τη θέσπιση και άλλων λεπτομερών προϋποθέσεων εισαγωγής μιας πρόσθετης αποκλειστικής ένδειξης.
- (89) Προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση των προϊόντων που περιγράφονται με προαιρετικές αποκλειστικές ενδείξεις με τους ισχύοντες όρους χρήσης, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τη θέσπιση πρόσθετων κανόνων χρήσης των προαιρετικών αποκλειστικών ενδείξεων.
- (90) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εμπορίου μεταξύ της Ένωσης και ορισμένων τρίτων χωρών και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ορισμένων γεωργικών προϊόντων, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τους όρους υπό τους οποίους θεωρείται ότι τα εισαγόμενα προϊόντα έχουν επιτύχει ισοδύναμο επίπεδο συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της Ένωσης ως προς τα πρότυπα εμπορίας και που επιτρέπουν τη λήψη μέτρων τα οποία παρεκκλίνουν από τους κανόνες που ορίζουν ότι τα προϊόντα τίθενται στην αγορά της Ένωσης μόνο σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά και τους κανόνες για την εφαρμογή των προτύπων εμπορίας στα προϊόντα που εξάγονται από την Ένωση.
- (91) Οι διατάξεις που αφορούν τον οίνο θα πρέπει να εφαρμόζονται υπό το πρίσμα των διεθνών συμφωνιών που συνάπτονται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ.
- (92) Η έννοια των οίνων ποιότητας στην Ένωση βασίζεται, μεταξύ άλλων, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που οφείλονται στη γεωγραφική προέλευση του οίνου. Οι οίνοι αυτοί ταυτοποιούνται προς όφελος των καταναλωτών με τις προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης και τις προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις. Προκειμένου να υπάρξει ένα διαφανές και πιο εμπειστατωμένο πλαίσιο για την υποστήριξη των ισχυρισμένων όσον αφορά την ποιότητα των σχετικών προϊόντων, θα πρέπει να θεσπιστεί σύστημα στο οποίο οι αιτήσεις για τις ονομασίες προέλευσης ή τις γεωγραφικές ενδείξεις θα εξετάζονται σύμφωνα με την προσέγγιση που ακολουθείται στο πλαίσιο της ενωσιακής οριζόντιας πολιτικής για την ποιότητα των τροφίμων πλην του οίνου και των αλκοολούχων ποτών, η οποία ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
- (93) Προκειμένου να διαφυλαχθούν τα ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά των οίνων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή με προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν αυστηρότερες διατάξεις προς τον σκοπό αυτόν.
- (94) Προκειμένου να απολαύουν προστασίας στην Ένωση, οι ονομασίες προέλευσης και οι γεωγραφικές ενδείξεις των οίνων θα πρέπει να αναγνωρίζονται και να καταχωρίζονται σε ενωσιακό επίπεδο σύμφωνα με διαδικαστικούς κανόνες που καθορίζονται από την Επιτροπή.
- (95) Πρόσβαση στην προστασία θα πρέπει να έχουν οι ονομασίες προέλευσης και οι γεωγραφικές ενδείξεις τρίτων χωρών οι οποίες προστατεύονται στη χώρα καταγωγής τους.
- (96) Η διαδικασία καταχώρισης θα πρέπει να επιτρέπει σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο έχει έννομο συμφέρον σε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα να ασκεί τα δικαιώματά του υποβάλλοντας τις ενστάσεις του.
- (97) Οι καταχωριζόμενες ονομασίες προέλευσης και γεωγραφικές ενδείξεις θα πρέπει να προστατεύονται από χρήσεις που εκμεταλλεύονται τη φήμη των συμμορφουμένων προϊόντων. Για την προαγωγή του θεμιτού ανταγωνισμού και προς αποφυγή παραπλάνησης των καταναλωτών, η προστασία αυτή θα πρέπει επίσης να επεκταθεί σε προϊόντα και τις υπηρεσίες που δεν καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, συμπεριλαμβανομένων όσων δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι των Συνθηκών.
- (98) Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι υφιστάμενες πρακτικές επισημάνσης, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων που να επιτρέπουν τη χρήση ονομασίας οινοποιήσιμης ποικιλίας αμπελού η οποία περιλαμβάνει ή συνίσταται σε προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων (ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 1)

- (99) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της παραγωγής στην οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τη θέσπιση πρόσθετων κριτηρίων για την οριοθέτηση της γεωγραφικής περιοχής και τους περιορισμούς και τις παρεκκλίσεις που αφορούν την παραγωγή στην οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή.
- (100) Προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα και η ιχνηλασιμότητα των προϊόντων, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι προδιαγραφές των προϊόντων μπορούν να περιλαμβάνουν πρόσθετες απαιτήσεις.
- (101) Προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία των νομίμων δικαιωμάτων ή τα συμφέροντα των παραγωγών και των επιχειρήσεων, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά το είδος των αιτούντων που μπορούν να υποβάλλουν αίτηση προστασίας ονομασίας προέλευσης ή γεωγραφικής ένδειξης· τους όρους που πρέπει να τηρούνται όσον αφορά την αίτηση προστασίας ονομασίας προέλευσης ή γεωγραφικής ένδειξης, τον έλεγχο από την Επιτροπή, τη διαδικασία ένστασης και τις διαδικασίες τροποποίησης, ανάκλησης και μετατροπής προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης ή προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων. Αυτή η εξουσιοδότηση θα πρέπει επίσης να καλύπτει· τους όρους που εφαρμόζονται στις διασυνοριακές αιτήσεις· τους όρους για τις αιτήσεις που αφορούν γεωγραφική περιοχή τρίτης χώρας, την ημερομηνία από την οποία ισχύει η προστασία ή η τροποποίηση αυτής της προστασίας· και τους όρους που αφορούν τις τροποποιήσεις των προδιαγραφών του προϊόντος.
- (102) Προκειμένου διασφαλιστεί επαρκής προστασία, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά περιορισμούς που άπτονται της προστατευόμενης ονομασίας.
- (103) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι οικονομικοί παράγοντες και οι αρμόδιες αρχές δεν θίγονται άνευ λόγου από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τις ονομασίες οίνων στις οποίες έχει χορηγηθεί προστασία πριν από την 1η Αυγούστου 2009, ή για τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση προστασίας πριν από την ημερομηνία αυτή, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων που αφορούν αυτές τις ονομασίες οίνων, τους οίνους που έχουν διατεθεί στην αγορά ή επισημανθεί πριν από μια συγκεκριμένη ημερομηνία, και τις τροποποιήσεις των προδιαγραφών προϊόντος.
- (104) Ορισμένες ενδείξεις χρησιμοποιούνται παραδοσιακά στην Ένωση και παρέχουν στους καταναλωτές πληροφορίες σχετικά με τις ιδιαιτερότητες και την ποιότητα των οίνων, συμπληρώνοντας τις πληροφορίες που παρέχουν οι προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης και οι γεωγραφικές ενδείξεις. Προκειμένου να εξασφαλίζονται η καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και ο θεμιτός ανταγωνισμός και να αποφεύγεται η παραπλάνηση των καταναλωτών, οι παραδοσιακές αυτές ενδείξεις θα πρέπει να μπορούν να προστατεύονται εντός της Ένωσης.
- (105) Προκειμένου να διασφαλίζεται επαρκές επίπεδο προστασίας, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά τη γλώσσα και την ορθογραφία προστατευόμενων παραδοσιακών ενδείξεων.
- (106) Για να διασφαλιστεί η προστασία των νομίμων δικαιωμάτων των παραγωγών και των επιχειρήσεων, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με: το είδος των αιτούντων που μπορούν να υποβάλλουν αίτηση προστασίας παραδοσιακής ένδειξης, τις προϋποθέσεις εγκυρότητας των αιτήσεων αναγνώρισης παραδοσιακής ένδειξης· τους λόγους υποβολής ένστασης κατά της προτεινόμενης προστασίας μιας παραδοσιακής ένδειξης· το εύρος της προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της σχέσης με εμπορικά σήματα, προστατευόμενες παραδοσιακές ενδείξεις, προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης ή γεωγραφικές ενδείξεις, ομώνυμα ή ορισμένες ονομασίες οινοποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου· τους λόγους της ανάκλησης μιας παραδοσιακής ένδειξης· την ημερομηνία υποβολής αιτήσεων ή αιτημάτων· και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για τις αιτήσεις προστασίας παραδοσιακής ένδειξης, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου από την Επιτροπή, της διαδικασίας ένστασης και των διαδικασιών ανάκλησης και τροποποίησης.
- (107) Προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εμπορίου μεταξύ της Ένωσης και ορισμένων τρίτων χωρών, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα ορισμένων πράξεων για τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να χρησιμοποιούνται παραδοσιακές ενδείξεις σε προϊόντα τρίτων χωρών και της πρόβλεψης σχετικών παρεκκλίσεων.
- (108) Η περιγραφή, η ονομασία και η παρουσίαση των προϊόντων του αμπελοοινικού τομέα που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στις προοπτικές εμπορίας τους. Οι διαφορές μεταξύ των νομοθεσιών των κρατών μελών όσον αφορά την επισήμανση των αμπελοοινικών προϊόντων μπορούν να παρεμποδίσουν την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να θεσπιστούν κανόνες που να λαμβάνουν υπόψη τα έννομα συμφέροντα των καταναλωτών και των παραγωγών. Για τον λόγο αυτό, ενδείκνυται να προβλεφθούν ενωσιακοί κανόνες σχετικά με την επισήμανση και την παρουσίαση.
- (109) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις υφιστάμενες πρακτικές επισήμανσης, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά τον καθορισμό των εξαιρετικών περιπτώσεων στις οποίες δικαιολογείται η παράλειψη της μνείας των όρων «προστατευόμενη ονομασία προέλευσης» ή «προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη».
- (110) Προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στον τομέα του οίνου, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με την παρουσίαση και τη χρήση ενδείξεων επισήμανσης πέραν αυτών που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, καθώς και σχετικά με ορισμένες υποχρεωτικές και προαιρετικές ενδείξεις και την παρουσίαση.

- (111) Προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία των ένομων συμφερόντων των επιχειρήσεων, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά την προσωρινή επισήμανση και την παρουσίαση οίνων που φέρουν ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη, εφόσον η ονομασία προέλευσης ή η γεωγραφική ένδειξη πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις.
- (112) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι δεν θίγονται οι οικονομικοί φορείς, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά μεταβατικές διατάξεις για τους οίνους που έχουν διατεθεί στην αγορά και επισημανθεί σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες που ίσχυαν πριν από την 1η Αυγούστου 2009.
- (113) Προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εμπορίου προϊόντων του αμπελοοινικού τομέα μεταξύ της Ένωσης και ορισμένων τρίτων χωρών, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με και τις παρεκκλίσεις από τους κανόνες επισήμανσης και παρουσίας για προϊόντα προς εξαγωγή, όταν το απαιτεί η νομοθεσία της οικείας τρίτης χώρας.
- (114) Ακόμη και μετά το τέλος του συστήματος ποσόστωσης θα εξακολουθήσουν να είναι απαραίτητα ειδικά μέσα για τη διασφάλιση της κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων ζάχαρης και των καλλιεργητών ζαχαρότευτλων. Συνεπώς, θα πρέπει να καθοριστούν οι τυποποιημένες διατάξεις που θα διέπουν τις γραπτές ενδοκλαδικές συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ τους.
- (115) Η μεταρρύθμιση του καθεστώτος της ζάχαρης του 2006 επέφερε εκτεταμένες μεταβολές στον ενωσιακό τομέα της ζάχαρης. Προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους παραγωγούς ζαχαρότευτλων να ολοκληρώσουν την προσαρμογή τους στη νέα κατάσταση της αγοράς και να ενισχυθεί το επίπεδο προσανατολισμού του κλάδου προς την αγορά, το ισχύον σύστημα ποσοστώσεων για τη ζάχαρη θα πρέπει να παραταθεί μέχρι την κατάργησή του στο τέλος της περιόδου εμπορίας 2016/2017.
- (116) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τομέα της ζάχαρης, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων για: την επικαιροποίηση των τεχνικών ορισμών που αφορούν τον συγκεκριμένο τομέα· την επικαιροποίηση των όρων αγοράς για τις ενδοκλαδικές συμφωνίες αγοράς ζαχαρότευτλων και ζαχαροκάλαμων κατά τον παρόντα κανονισμό· και περαιτέρω κανόνες για τον καθορισμό του μεικτού βάρους, του απόβαρου και της περιεκτικότητας σε σάκχαρα της ζάχαρης που παραδίδεται σε μια επιχείρηση, καθώς και για τον πολύτο τεύτλων.
- (117) Η πρόσφατη εμπειρία έχει καταδείξει την ανάγκη λήψης ειδικών μέτρων για τη διασφάλιση επαρκούς προσφοράς ζάχαρης στην αγορά της Ένωσης κατά τη διάρκεια της υπολοίπης περιόδου των ποσοστώσεων ζάχαρης.
- (118) Για να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τομέα της ζάχαρης και να συνεκτιμώνται δεόντως τα συμφέροντα όλων των μερών, και με δεδομένη την ανάγκη πρόληψης κάθε διατάραξης της αγοράς, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με: τους όρους παράδοσης και τις συμβάσεις προμηθείας· την επικαιροποίηση των όρων αγοράς ζαχαροτεύτλων κατά τον παρόντα κανονισμό και τα κριτήρια που πρέπει να εφαρμόζουν οι επιχειρήσεις ζάχαρης όταν κατανέμουν μεταξύ των πωλητών τεύτλων τις ποσότητες τεύτλων που θα καλύπτονται από συμβάσεις παράδοσης συναπτόμενες πριν τη σορά.
- (119) Για την προσαρμογή στις τεχνικές εξελίξεις, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με την κατάρτιση καταλόγου προϊόντων για την παραγωγή των οποίων μπορεί να χρησιμοποιείται βιομηχανική ζάχαρη, βιομηχανική ισογλυκόζη ή βιομηχανικό σιρόπι ινουλίνης.
- (120) Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι εγκεκριμένες επιχειρήσεις που παράγουν ή επεξεργάζονται ζάχαρη, ισογλυκόζη ή σιρόπι ινουλίνης τηρούν τις υποχρεώσεις τους, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τη χορήγηση και την ανάκληση της έγκρισης αυτών των επιχειρήσεων, καθώς και σχετικά με τα κριτήρια επιβολής διοικητικών κυρώσεων.
- (121) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τομέα της ζάχαρης και να συνεκτιμώνται δεόντως τα συμφέροντα όλων των μερών, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τη σημασία των όρων για τη λειτουργία του συστήματος των ποσοστώσεων και τους όρους που διέπουν τις πωλήσεις προς τις εξόχως απόκεντρες περιοχές.
- (122) Προκειμένου να διασφαλίζεται η ενεργός συμμετοχή των καλλιεργητών στη λήψη αποφάσεων για τη μεταφορά ορισμένης ποσότητας παραγωγής στην επόμενη περίοδο, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τη μεταφορά ζάχαρης στην επόμενη περίοδο.
- (123) Για την καλύτερη διαχείριση του αμπελοοινικού δυναμικού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να κοινοποιούν στην Επιτροπή απογραφή του δυναμικού παραγωγής τους, βάσει του αμπελοοινικού μητρώου. Για να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να διαβιβάζουν τα στοιχεία της απογραφής, η στήριξη της αναδιάρθρωσης και της μετατροπής θα πρέπει να περιορίζεται στα κράτη μέλη εκείνα που έχουν διαβιβάσει τα στοιχεία αυτά.
- (124) Προκειμένου να διευκολυνθεί η παρακολούθηση και η επαλήθευση του δυναμικού παραγωγής από τα κράτη μέλη, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με το περιεχόμενο του αμπελοοινικού μητρώου και τις εξαιρέσεις.
- (125) Για μια ικανοποιητική ιχνηλασιμότητα των σχετικών προϊόντων, ιδίως για λόγους προστασίας των καταναλωτών, θα πρέπει να απαιτείται για όλα τα προϊόντα του αμπελοοινικού τομέα που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό να κυκλοφορούν εντός της Ένωσης με συνοδευτικό έγγραφο.

- (126) Προκειμένου να διευκολύνονται η μεταφορά προϊόντων του αμπελοοινικού τομέα και ο έλεγχός της από τα κράτη μέλη, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά: τους κανόνες για το συνοδευτικό έγγραφο και τη χρήση του· τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες το συνοδευτικό έγγραφο θεωρείται ότι πιστοποιεί προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης ή γεωγραφικές ενδείξεις· την υποχρέωση τήρησης βιβλίου και τη χρήση του· τον προσδιορισμό των προσώπων που υπέχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίου και τις εξαιρέσεις από την υποχρέωση αυτή· καθώς και τις εργασίες που πρέπει να εμφανίζονται στο βιβλίο.
- (127) Επειδή δεν υπάρχει ενωσιακή νομοθεσία για τυποποιημένες γραπτές συμβάσεις, τα κράτη μέλη μπορούν, στο πλαίσιο του εθνικού τους δικαίου των συμβάσεων, να αποφασίσουν να καταστήσουν υποχρεωτική τη χρήση των συμβάσεων αυτών, τηρουμένου πάντοτε του ενωσιακού δικαίου και, κυρίως, χωρίς να θίγεται η ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και της κοινής οργάνωσης αγοράς. Με δεδομένη την ποικιλομορφία των καταστάσεων στο σύνολο της Ένωσης και για λόγους επικουρικότητας είναι σκόπιμο να παραμείνει η εν λόγω απόφαση στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Εντούτοις, στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, προκειμένου να διασφαλιστούν κατάλληλα ελάχιστα πρότυπα για τις εν λόγω συμβάσεις και να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και της κοινής οργάνωσης αγοράς, θα πρέπει να καθοριστούν σε ενωσιακό επίπεδο ορισμένοι βασικοί όροι για τη χρήση των συμβάσεων. Όλοι οι βασικοί όροι θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο ελεύθερης διαπραγμάτευσης. Δεδομένου ότι τα καταστατικά ορισμένων γαλακτοκομικών συνεταιρισμών ενδέχεται να περιλαμβάνουν κανόνες παρομοίου αποτελέσματος, οι εν λόγω συνεταιρισμοί θα πρέπει στην περίπτωση αυτή να απαλλάσσονται από την απαίτηση σύναψης συμβάσεων, για λόγους απλούστευσης. Προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα αυτού του συστήματος σύναψης συμβάσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφασίσουν αν θα πρέπει αυτές να εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις όπου η συλλογή του γάλακτος από τους γεωργούς και η παράδοσή του στους μεταποιητές πραγματοποιούνται από ενδιάμεσες επιχειρήσεις.
- (128) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη της παραγωγής και αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο για τους παραγωγούς γαλακτοκομικών προϊόντων, θα πρέπει να ενισχυθεί η διαπραγματευτική ισχύς τους έναντι των μεταποιητών, κάτι που θα έχει ως συνέπεια τη δικαιότερη κατανομή της προστιθέμενης αξίας κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού. Για να επιτευχθούν οι εν λόγω στόχοι της ΚΓΠ, θα πρέπει να θεσπιστεί διάταξη σύμφωνα με το άρθρο 42 και το άρθρο 43 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ η οποία να επιτρέπει σε οργανώσεις παραγωγών που έχουν συγκροτηθεί από γαλακτοπαραγωγούς ή σε ενώσεις αυτών να διαπραγματεύονται συλλογικά με μια γαλακτοκομική μονάδα τους όρους των συμβάσεων, μεταξύ των οποίων και την τιμή, για ένα μέρος ή για το σύνολο της παραγωγής νωπού γάλακτος των μελών τους. Προκειμένου να διατηρηθούν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά γαλακτοκομικών προϊόντων, η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να υπόκειται σε κατάλληλους ποσοτικούς περιορισμούς. Για να μην θιγεί η αποτελεσματική λειτουργία των συνεταιρισμών και για λόγους σαφήνειας, θα πρέπει να οριστεί ότι, όταν η συμμετοχή γεωργού σε συνεταιρισμό συνεπάγεται υποχρέωση παράδοσης νωπού γάλακτος —όσον αφορά το σύνολο ή μέρος της γαλακτοπαραγωγής του γεωργού— σύμφωνα με όρους που τίθενται στο καταστατικό του συνεταιρισμού ή σε κανόνες ή αποφάσεις που βασίζονται σε αυτό, οι όροι αυτοί δεν θα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης μέσω οργάνωσης παραγωγών.
- (129) Δεδομένης της σημασίας των προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης και των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων κυρίως για τις εύλωτες αγροτικές περιοχές και προκειμένου να εξασφαλιστεί η προστιθέμενη αξία και να διατηρηθεί η ποιότητα ιδιαίτερα των τυριών με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη, και δεδομένης της επερχόμενης εκπνοής του συστήματος γαλακτοκομικών ποσοτώσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να εφαρμόζουν κανόνες για τη ρύθμιση του συνόλου της προσφοράς τέτοιων τυριών που παράγονται στην οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή κατόπιν αίτησης διεπαγγελματικής οργάνωσης, οργάνωσης παραγωγών ή ομάδας όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1151/2012. Η αίτηση αυτή θα πρέπει να στηρίζεται από τη μεγάλη πλειονότητα των γαλακτοπαραγωγών, οι οποίοι πρέπει να αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος της ποσότητας του γάλακτος που χρησιμοποιείται για το εν λόγω τυρί και, στην περίπτωση διοργανικών οργανώσεων και ομάδων, θα πρέπει να στηρίζεται από τη μεγάλη πλειοψηφία των τυροκόμων, οι οποίοι πρέπει να αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής του εν λόγω τυριού.
- (130) Για να παρακολουθεί τις εξελίξεις στην αγορά, η Επιτροπή χρειάζεται έγκαιρες πληροφορίες για τις παραδιδόμενες ποσότητες νωπού γάλακτος. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι ο πρώτος αγοραστής διαβιβάζει τακτικά τις πληροφορίες στα κράτη μέλη και ότι το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή.
- (131) Οι οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις τους μπορούν να είναι χρήσιμες για τη συγκέντρωση της προσφοράς, τη βελτίωση της εμπορίας, τον προγραμματισμό και την προσαρμογή της παραγωγής στη ζήτηση, τη βελτιστοποίηση του κόστους παραγωγής και τη σταθεροποίηση των τιμών παραγωγού, τη διενέργεια ερευνών, την προώθηση βέλτιστων πρακτικών και την παροχή τεχνικής βοήθειας, τη διαχείριση υποπροϊόντων και τη διαχείριση των εργαλείων διαχείρισης κινδύνων που τίθενται στη διάθεση των μελών τους, συμβάλλοντας έτσι στην ενίσχυση της θέσης των παραγωγών στην αλυσίδα τροφίμων.
- (132) Οι διεπαγγελματικές οργανώσεις μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη διευκόλυνση του διαλόγου μεταξύ των επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού και στην προώθηση των βέλτιστων πρακτικών και της διαφάνειας στην αγορά.
- (133) Οι υφιστάμενοι κανόνες για τον ορισμό και την αναγνώριση των οργάνωσης παραγωγών, των ενώσεων τους και των διεπαγγελματικών οργάνωσης θα πρέπει, συνεπώς, να εναρμονιστούν, να εξορθολογιστούν και να επεκταθούν, ώστε να προβλεφθεί η δυνατότητα αναγνώρισης κατόπιν αίτησης δύναμει καταστατικών καταρτισμένων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό για ορισμένους τομείς. Ειδικότερα, τα

- κριτήρια αναγνώρισης και τα καταστατικά των οργανώσεων παραγωγών πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι φορείς αυτοί συγκροτούνται με πρωτοβουλία παραγωγών και ελέγχονται βάσει κανόνων που επιτρέπουν στους παραγωγούς-μέλη να ασκούν δημοκρατικό έλεγχο στην οργάνωσή τους και τις αποφάσεις της.
- (134) Οι ισχύουσες διατάξεις σε διάφορους τομείς, οι οποίες ενισχύουν τον αντίκτυπο των οργανώσεων παραγωγών, των ενώσεων τους και των διεπαγγελματικών οργανώσεων, επιτρέποντας στα κράτη μέλη, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να επεκτείνουν ορισμένους κανόνες των οργανώσεων αυτών σε επιχειρήσεις που δεν είναι μέλη τους αποδείχτηκαν αποτελεσματικές και θα πρέπει να εναρμονιστούν, να εξορθολογιστούν και να επεκταθούν σε όλους τους τομείς.
- (135) Θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα θέσπισης ορισμένων μέτρων για τη διευκόλυνση της προσαρμογής της προσφοράς στις απαιτήσεις της αγοράς, τα οποία μπορούν να συμβάλουν στη σταθεροποίηση των αγορών και την εξασφάλιση αξιοπρεπούς βιοτικού επιπέδου για τον οικείο γεωργικό πληθυσμό.
- (136) Προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι οργανώσεις παραγωγών, οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών και οι διεπαγγελματικές οργανώσεις να ενεργήσουν με σκοπό την ευκολότερη προσαρμογή της προσφοράς στις απαιτήσεις της αγοράς, εξαιρουμένων των ενεργειών ανάκλησης από την αγορά, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με: μέτρα που βελτιώνουν την ποιότητα· προάγουν την καλύτερη οργάνωση της παραγωγής, της μεταποίησης και της εμπορίας· διευκολύνουν την καταγραφή των τάσεων των τιμών στην αγορά, και επιτρέπουν την πραγματοποίηση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων προβλέψεων, με βάση τα χρησιμοποιούμενα μέσα παραγωγής.
- (137) Για τη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς του οίνου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να εφαρμόζουν τις αποφάσεις που λαμβάνονται από διεπαγγελματικές οργανώσεις. Ωστόσο, το πεδίο εφαρμογής των αποφάσεων αυτών θα πρέπει να αποκλείει πρακτικές που μπορούν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό.
- (138) Λαμβανομένου υπόψη ότι η χρήση τυποποιημένων γραπτών συμβάσεων στον γαλακτοκομικό τομέα καλύπτεται από χωριστές διατάξεις, η χρήση τέτοιων συμβάσεων θα μπορούσε να συνεισφέρει επίσης στην ενίσχυση της ευθύνης των επιχειρήσεων σε άλλους τομείς και στην καλύτερη συνειδητοποίηση από τις επιχειρήσεις της ανάγκης να λαμβάνουν καλύτερα υπόψη τα μηνύματα της αγοράς, να μεριμνούν για την καλύτερη μετάδοση των τιμών και να προσαρμόζουν την προσφορά στη ζήτηση, καθώς να συνεισφέρουν στην αποφυγή ορισμένων αθέμιτων εμπορικών πρακτικών. Απουσία ενωσιακής νομοθεσίας σχετικά με αυτού του είδους τις συμβάσεις, τα κράτη μέλη μπορούν, στο πλαίσιο του εθνικού τους δικαίου για τις συμβάσεις, να αποφασίσουν να καταστήσουν υποχρεωτική τη χρήση των συμβάσεων αυτών, υπό τον όρο ότι τηρείται συγχρόνως το ενωσιακό δίκαιο και, κυρίως, δεν θίγεται η ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και της κοινής οργάνωσης της αγοράς.
- (139) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη της παραγωγής και, με τον τρόπο αυτό, αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο για τους παραγωγούς του τομέα του βοείου κρέατος και του ελαιολάδου, καθώς και για τους παραγωγούς ορισμένων αροτραίων καλλιεργειών, θα πρέπει να ενισχυθεί η διαπραγματευτική ισχύς τους έναντι των επιχειρήσεων που έπονται στην αλυσίδα του εφοδιασμού, κάτι που θα φέρει δικαιότερη κατανομή της προστιθέμενης αξίας κατά μήκος της αλυσίδας αυτής. Για την επίτευξη των εν λόγω στόχων της ΚΓΠ, οι αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών θα πρέπει να μπορούν να διαπραγματεύονται, τηρουμένων ορισμένων ποσοτικών περιορισμών, τους όρους συμβάσεων παράδοσης, περιλαμβανομένων των τιμών, για μέρος ή το σύνολο της παραγωγής των μελών τους, εφόσον οι οργανώσεις αυτές επιδιώκουν έναν ή περισσότερους από τους στόχους της συγκέντρωσης της προσφοράς, της διάθεσης στην αγορά των προϊόντων που παράγουν τα μέλη τους και της βελτιστοποίησης του κόστους παραγωγής, και εφόσον η επιδίωξη των σκοπών αυτών οδηγεί στην ενοποίηση των δραστηριοτήτων, η οποία είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης, με αποτέλεσμα οι δραστηριότητες της οργάνωσης παραγωγών να συνεισφέρουν συνολικά στην επίτευξη των στόχων του άρθρου 39 ΣΛΕΕ. Αυτό θα πρέπει να επιτευχθεί υπό τον όρο ότι η οργάνωση παραγωγών ασκεί συγκεκριμένες δραστηριότητες σημαντικές ως προς τον όγκο της παραγωγής και ως προς το κόστος της παραγωγής και της διάθεσης του προϊόντος στην αγορά.
- (140) Για τη διασφάλιση της προστιθέμενης αξίας και τη διατήρηση της ποιότητας ιδίως του χοιρομεριού που απολαύει προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, βάσει αυστηρών προϋποθέσεων, να εφαρμόζουν κανόνες για τη ρύθμιση της προσφοράς του συγκεκριμένου είδους χοιρομεριού, εφόσον οι εν λόγω κανόνες στηρίζονται από τη μεγάλη πλειονότητα των παραγωγών και, κατά περίπτωση, των παραγωγών χοιρείου κρέατος στη γεωγραφική περιοχή με την οποία συνδέεται το συγκεκριμένο είδος χοιρομεριού.
- (141) Η υποχρέωση καταχώρισης όλων των συμβάσεων προμήθειας λυκίσκου που παράγεται στην Ένωση είναι επαχθής και θα πρέπει να καταργηθεί.
- (142) Για να εξασφαλίζεται ότι οι στόχοι και οι αρμοδιότητες των οργανώσεων παραγωγών, των ενώσεων οργανώσεων παραγωγών και των διεπαγγελματικών οργανώσεων ορίζονται με σαφήνεια και να προάγεται η αποτελεσματικότητα των ενεργειών τους χωρίς να επιβάλλεται περιττή διοικητική επιβάρυνση και χωρίς να υπονομεύεται η αρχή της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι ιδίως σε σχέση με όσους δεν είναι μέλη των οργανώσεων αυτών, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με:
- τους κανόνες για τους συγκεκριμένους σκοπούς που μπορεί, πρέπει ή δεν πρέπει να επιδιώκονται από τις εν λόγω οργανώσεις και ενώσεις, και, κατά περίπτωση, θα πρέπει να προστίθενται σε αυτούς που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό τους κανόνες των εν λόγω οργανώσεων και ενώσεων, τα καταστατικά των οργανώσεων πλην των οργανώσεων παραγωγών, τους ειδικούς όρους που ισχύουν για τα καταστατικά

των οργανώσεων παραγωγών σε ορισμένους τομείς, συμπεριλαμβανομένων παρεκκλίσεων, τη δομή, τη διάρκεια συμμετοχής, το μέγεθος, τη δημοκρατική λογοδοσία και τις δραστηριότητες των εν λόγω οργανώσεων και ενώσεων, καθώς τα αποτελέσματα συγχωνεύσεων· τις προϋποθέσεις αναγνώρισης, αναστολής και ανάκλησης της αναγνώρισης και τα αποτελέσματα αυτών, καθώς και τις απαιτήσεις λήψης διορθωτικών μέτρων σε περίπτωση μη τήρησης των κριτηρίων αναγνώρισης·

τις διακρατικές οργανώσεις και ενώσεις και τους κανόνες που αφορούν τη διοικητική συνδρομή στην περίπτωση διακρατικής συνεργασίας· τους τομείς στους οποίους εφαρμόζεται η ανάθεση δραστηριοτήτων σε εξωτερικούς υπεργολάβους, κατόπιν έγκρισης των κρατών μελών, και τους σχετικούς όρους, τη φύση των δραστηριοτήτων που μπορούν να ανατίθενται σε εξωτερικούς υπεργολάβους, καθώς και την παροχή τεχνικών μέσων από οργανώσεις ή ενώσεις· τη βάση υπολογισμού του ελάχιστου όγκου ή της αξίας της εμπορεύσιμης παραγωγής οργανώσεων και ενώσεων, τους κανόνες για τον υπολογισμό της ποσότητας του νωπού γάλακτος που καλύπτεται από τις διαπραγματεύσεις που διενεργεί οργάνωση παραγωγών, την αποδοχή μελών που δεν είναι παραγωγοί, όταν πρόκειται για οργάνωση παραγωγών, ή που δεν είναι οργανώσεις παραγωγών, όταν πρόκειται για ένωση οργανώσεων παραγωγών·

την επέκταση ορισμένων κανόνων των οργανώσεων σε μη μέλη και την υποχρεωτική πληρωμή εισφοράς από μη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης και της διάθεσης των καταβαλλόμενων εισφορών από τις οργανώσεις αυτές και ενός καταλόγου αυστηρότερων κανόνων παραγωγής που μπορούν να επεκταθούν, περαιτέρω απαιτήσεις όσον αφορά την αντιπροσωπευτικότητα, τις σχετικές οικονομικές περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου του ορισμού τους από την Επιτροπή, τις ελάχιστες περιόδους κατά τις οποίες θα πρέπει να εφαρμόζονται οι κανόνες πριν από την επέκτασή τους, τα πρόσωπα ή τις οργανώσεις στις οποίες οι κανόνες ή οι εισφορές μπορούν να επιβληθούν, καθώς και τις περιστάσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή μπορεί να απαιτεί την απόρριψη ή την ανάκληση επέκτασης των κανόνων ή υποχρεωτικών εισφορών.

- (143) Η παρακολούθηση των εμπορικών ροών αποτελεί πρωτίτως θέμα διαχείρισης το οποίο πρέπει να αντιμετωπίζεται με ευελιξία. Η απόφαση για τη θέσπιση απαιτήσεων έκδοσης πιστοποιητικών θα πρέπει να λαμβάνεται με συνεκτίμηση της αναγκαιότητας των πιστοποιητικών για τη διαχείριση των αντίστοιχων αγορών και, ειδικότερα, της αναγκαιότητας για την παρακολούθηση των εισαγωγών ή εξαγωγών των συγκεκριμένων προϊόντων.
- (144) Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης και τα ισχύοντα ενωσιακά κοινωνικά, περιβαλλοντικά πρότυπα και τα πρότυπα καλής διαβίωσης των ζώων, η ανάγκη παρακολούθησης των εξελίξεων στο εμπόριο και την αγορά και των εισαγωγών και εξαγωγών, η ανάγκη υγιούς διαχείρισης της αγοράς και η ανάγκη μείωσης του διοικητικού φόρτου, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τον κατάλογο των προϊόντων που υπόκεινται σε προσκόμιση

πιστοποιητικού εισαγωγής ή εξαγωγής και τις περιπτώσεις και τις καταστάσεις στις οποίες δεν απαιτείται προσκόμιση τέτοιου είδους πιστοποιητικού.

- (145) Προκειμένου να προβλεφθούν περαιτέρω στοιχεία του συστήματος πιστοποιητικών, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων που περιλαμβάνουν κανόνες για: τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το πιστοποιητικό, τα έννομα αποτελέσματα του και τις περιπτώσεις κατά τις οποίες ισχύει όριο ανοχής όσον αφορά την τήρηση της υποχρέωσης εισαγωγής ή εξαγωγής της ποσότητας που αναφέρεται στο πιστοποιητικό ή κατά τις οποίες πρέπει να αναγράφεται η καταγωγή, τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η έκδοση του πιστοποιητικού εισαγωγής ή η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία έχει ως προϋπόθεση την προσκόμιση εγγράφου εκδοθέντος από τρίτη χώρα ή οντότητα που να πιστοποιεί, μεταξύ άλλων, την προέλευση, τη γνησιότητα και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των προϊόντων· τη μεταβίβαση του πιστοποιητικού ή περιορισμούς της δυνατότητας μεταβίβασής του· πρόσθετες προϋποθέσεις όσον αφορά τα πιστοποιητικά εισαγωγής για την κάρναβη και την αρχή της διοικητικής συνδρομής μεταξύ των κρατών μελών για την πρόληψη ή την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών· καθώς και τις περιπτώσεις και τις καταστάσεις στις οποίες απαιτείται ή δεν απαιτείται κατάθεση εγγύησης με την οποία διασφαλίζεται ότι τα προϊόντα εισάγονται ή εξαγονται εντός της περιόδου ισχύος του πιστοποιητικού.
- (146) Τα βασικά στοιχεία των δασμών που εφαρμόζονται στα γεωργικά προϊόντα βάσει των συμφωνιών του ΠΟΕ και διμερών συμφωνιών ορίζονται στο κοινό δασμολόγιο. Θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα θέσπισης μέτρων για τον λεπτομερή υπολογισμό των εισαγωγικών δασμών σύμφωνα με τα εν λόγω βασικά στοιχεία.
- (147) Για ορισμένα προϊόντα πρέπει να εξακολουθήσει να ισχύει το σύστημα τιμής εισόδου. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του εν λόγω συστήματος, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά τον έλεγχο της δηλούμενης τιμής ενός φορτίου με τη χρήση κατ' αποκοπήν αξίας εισαγωγής και τη θέσπιση όρων για την κατάθεση εγγύησης.
- (148) Για την πρόληψη ή την εξουδετέρωση δυσμενών επιπτώσεων στην ενωσιακή αγορά οι οποίες μπορούν να προκύψουν από εισαγωγές ορισμένων γεωργικών προϊόντων, οι εισαγωγές των εν λόγω προϊόντων θα πρέπει να υπόκεινται στην καταβολή συμπληρωματικού δασμού, εφόσον πληρούνται ορισμένοι όροι.
- (149) Υπό ορισμένους όρους, κρίνεται σκόπιμο το άνοιγμα και η διαχείριση εισαγωγικών δασμολογικών ποσοστώσεων που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ ή από άλλες νομοθετικές πράξεις της Ένωσης. Όσον αφορά τις εισαγωγικές δασμολογικές ποσοστώσεις, η μέθοδος διαχείρισης που υιοθετείται πρέπει να δίνει τη δέουσα βαρύτητα στις ανάγκες εφοδιασμού της υφιστάμενης και αναδυόμενης ενωσιακής αγοράς παραγωγής, μεταποίησης και κατανάλωσης ως προς την ανταγωνιστικότητα, την ασφάλεια και τη συνέχεια του εφοδιασμού, καθώς και στην ανάγκη διασφάλισης της ισορροπίας της αγοράς.

- (150) Για την συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στις συμφωνίες που συνήφθησαν κατά τις πολυμερείς εμπορικές διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο του Γύρου της Ουρουγουάης όσον αφορά τις δασμολογικές ποσοτώσεις για την εισαγωγή 2 000 000 τόνων αραβοσίτου και 300 000 τόνων σόργου στην Ισπανία και τις δασμολογικές ποσοτώσεις για την εισαγωγή 500 000 τόνων αραβοσίτου στην Πορτογαλία, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων για τη θέσπιση των κανόνων που είναι αναγκαίοι για να διεξάγονται οι υποκείμενες σε δασμολογική ποσόστωση εισαγωγές και, ενδεχομένως, η δημόσια αποθεματοποίηση των εισαγόμενων ποσοτήτων από τους οργανισμούς πληρωμών των οικείων κρατών μελών.
- (151) Προκειμένου να εξασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση στις διαθέσιμες ποσότητες και η ίση μεταχείριση των επιχειρήσεων στο πλαίσιο των δασμολογικών ποσοτώσεων, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με: τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας που πρέπει να πληροί μια επιχείρηση για να υποβάλει αίτηση στο πλαίσιο δασμολογικής ποσόστωσης· τη θέσπιση κανόνων για τη μεταβίβαση δικαιωμάτων μεταξύ επιχειρήσεων και, όπου απαιτείται, για τους περιορισμούς που εφαρμόζονται στις μεταβιβάσεις στο πλαίσιο της διαχείρισης των δασμολογικών ποσοτώσεων· την επιβολή της κατάθεσης εγγύησης ως προϋπόθεσης για τη συμμετοχή στην δασμολογική ποσόστωση· και την πρόβλεψη, όπου απαιτείται, τυχόν ιδιαίτερων χαρακτηριστικών, απαιτήσεων ή περιορισμών που εφαρμόζονται στη δασμολογική ποσόστωση, όπως καθορίζονται στη διεθνή συμφωνία ή άλλη σχετική πράξη.
- (152) Τα γεωργικά προϊόντα μπορούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να τυγχάνουν ειδικής μεταχείρισης κατά την εισαγωγή σε τρίτες χώρες, εφόσον πληρούν ορισμένες προδιαγραφές και/ή προϋποθέσεις τιμής. Για την ορθή εφαρμογή του συστήματος αυτού, είναι αναγκαία η διοικητική συνεργασία μεταξύ των αρχών της τρίτης χώρας εισαγωγής και των αρχών της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτό, τα προϊόντα θα πρέπει να συνοδεύονται από πιστοποιητικό εκδοθέν στην Ένωση.
- (153) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τα προϊόντα που εξάγονται μπορούν να τυγχάνουν ειδικής μεταχείρισης κατά την εισαγωγή σε τρίτη χώρα, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις διεθνείς συμφωνίες που έχουν συναφθεί από την Ένωση σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με την απαίτηση έκδοσης από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, κατόπιν αιτήματος και διεξαγωγής των κατάλληλων ελέγχων, εγγράφου που να πιστοποιεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις.
- (154) Προκειμένου να μη διαταράσσεται από παράνομες καλλιέργειες η αγορά κάνναβης που προορίζεται για την παραγωγή ινών, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει έλεγχο των εισαγωγών κάνναβης και σπόρων κάνναβης, προκειμένου να παρέχονται ορισμένες εγγυήσεις όσον αφορά την περιεκτικότητα των εν λόγω προϊόντων σε τετραϋδροκανναβινόλη. Επιπλέον, η εισαγωγή σπόρων κάνναβης, εκτός εκείνων που προορίζονται για σπορά, θα πρέπει να εξακολουθήσει να υπόκειται σε καθεστώς ελέγχου που να προβλέπει σύστημα έγκρισης των εισαγωγών.
- (155) Σε ολόκληρη την Ένωση επιδιώκεται πολιτική ποιότητας όσον αφορά τα προϊόντα στον τομέα του λυκίσκου. Στην περίπτωση των εισαγόμενων προϊόντων, πρέπει να ενσωματωθούν στον παρόντα κανονισμό οι διατάξεις που διασφαλίζουν την εισαγωγή μόνο προϊόντων που ανταποκρίνονται στα αντίστοιχα στοιχειώδη ποιοτικά χαρακτηριστικά. Για να μειωθεί στο ελάχιστο ο διοικητικός φόρτος, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τις περιπτώσεις στις οποίες δεν θα πρέπει να ισχύουν οι υποχρεώσεις που αφορούν τη βεβαίωση ισοτιμίας και την επισήμανση της συσκευασίας.
- (156) Η Ένωση έχει συνάψει αρκετούς διακανονισμούς προτιμιακής πρόσβασης στην αγορά με τρίτες χώρες, οι οποίοι επιτρέπουν στις χώρες αυτές να εξάγουν ζάχαρη ζαχαροκάλαμου στην Ένωση υπό ευνοϊκούς όρους. Πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν για ορισμένο διάστημα οι σχετικές διατάξεις για την αξιολόγηση των αναγκών των εργοστασίων εξευγενισμού σε ζάχαρη που προορίζεται για εξευγενισμό και, υπό ορισμένες συνθήκες, η παροχή αδειών εισαγωγής μόνο σε ειδικευμένους χρήστες σημαντικών ποσοτήτων εισαγόμενης ακατέργαστης ζάχαρης ζαχαροκάλαμου οι οποίοι θεωρούνται επιχειρήσεις ασχολούμενες αποκλειστικά με δραστηριότητες εξευγενισμού στην Ένωση. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η εισαγόμενη ζάχαρη που προορίζεται για εξευγενισμό υφίσταται επεξεργασία σύμφωνα με τις εν λόγω προϋποθέσεις, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τη χρήση των όρων εφαρμογής των διακανονισμών εισαγωγής, καθώς και σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που πρέπει να πληροί μια επιχείρηση για να καταθέσει αίτηση λήψης πιστοποιητικού εισαγωγής, συμπεριλαμβανομένης της κατάθεσης εγγύησης, και τους κανόνες που διέπουν τις προς επιβολή διοικητικές κυρώσεις.
- (157) Το καθεστώς τελωνειακών δασμών επιτρέπει να μην εφαρμόζεται κανένα άλλο προστατευτικό μέτρο στα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης. Ο μηχανισμός της εσωτερικής αγοράς και των δασμών μπορεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να αποδειχθεί ανεπαρκής. Σε αυτές τις περιπτώσεις, προκειμένου να μην αφεθεί απροστάτευτη η ενωσιακή αγορά έναντι ενδεχόμενων συνακόλουθων διαταράξεων, η Ένωση θα πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνει αμελλητί όλα τα απαραίτητα μέτρα. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης.
- (158) Είναι σκόπιμο να επιτραπεί η αναστολή της χρήσης ρυθμίσεων ενεργητικής και παθητικής τελειοποίησης σε περίπτωση που η ενωσιακή αγορά έχει διαταραχθεί ή κινδυνεύει να διαταραχθεί από τις ρυθμίσεις αυτές.
- (159) Οι επιστροφές κατά την εξαγωγή προς τρίτες χώρες, οι οποίες βασίζονται στη διαφορά μεταξύ των τιμών εντός της Ένωσης και των τιμών στη διεθνή αγορά και υπόκεινται στους περιορισμούς εκ των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στον ΠΟΕ, πρέπει να διατηρηθούν ως μέτρο που μπορεί να καλύπτει ορισμένα προϊόντα για τα οποία εφαρμόζεται ο

παρών κανονισμός, όταν οι συνθήκες στην εσωτερική αγορά είναι τέτοιες που να δικαιολογούν τη λήψη έκτακτων μέτρων. Οι επιδοτούμενες εξαγωγές πρέπει να υπόκεινται σε όρια όσον αφορά την αξία και την ποσότητα και, με την επιφύλαξη της εφαρμογής έκτακτων μέτρων, η διαθέσιμη επιστροφή πρέπει να είναι μηδενική.

- (160) Η τήρηση των ορίων εκπεφρασμένων ως προς την αξία θα πρέπει να διασφαλίζεται τη στιγμή του καθορισμού των επιστροφών κατά την εξαγωγή μέσω του ελέγχου των πληρωμών σύμφωνα με τους κανόνες για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων. Η παρακολούθηση θα πρέπει να διευκολυνθεί με τον υποχρεωτικό προκαθορισμό των επιστροφών κατά την εξαγωγή, παράλληλα με την πρόβλεψη της δυνατότητας, σε περίπτωση διαφοροποιημένων επιστροφών, μεταβολής του καθορισμένου προορισμού εντός μιας γεωγραφικής ζώνης στην οποία εφαρμόζεται ενιαίο ποσοστό επιστροφής κατά την εξαγωγή. Σε περίπτωση μεταβολής του προορισμού, θα πρέπει να καταβάλλεται η επιστροφή κατά την εξαγωγή που εφαρμόζεται στον πραγματικό προορισμό, αφού καθοριστεί ανώτατο όριο για το ποσό που εφαρμόζεται στον προκαθορισμένο προορισμό.
- (161) Η συμμόρφωση με τα ποσοτικά όρια θα πρέπει να διασφαλίζεται από αξιόπιστο και αποτελεσματικό σύστημα παρακολούθησης. Προς τον σκοπό αυτό, για τη χορήγηση επιστροφών κατά την εξαγωγή θα πρέπει να απαιτείται πιστοποιητικό εξαγωγής. Οι επιστροφές κατά την εξαγωγή θα πρέπει να χορηγούνται εντός των διαθέσιμων ορίων, ανάλογα με την ιδιαίτερη κατάσταση που επικρατεί για κάθε σχετικό προϊόν. Εξαιρέσεις από αυτόν τον κανόνα πρέπει να επιτρέπονται μόνο για τα μεταποιημένα προϊόντα που δεν απαριθμούνται στο παράρτημα I των Συνθηκών και για τα οποία δεν ισχύουν ποσοτικά όρια. Θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα παρέκκλισης από την απαίτηση αυστηρής συμμόρφωσης με τους κανόνες διαχείρισης, όταν οι εξαγωγές για τις οποίες χορηγείται επιστροφή δεν είναι πιθανόν να υπερβούν την καθορισμένη ποσότητα.
- (162) Στην περίπτωση εξαγωγής ζώντων βοοειδών, θα πρέπει να παρέχονται και να καταβάλλονται επιστροφές κατά την εξαγωγή μόνον εάν τηρούνται οι διατάξεις της ενωσιακής νομοθεσίας σχετικά με την καλή μεταχείριση των ζώων, ιδίως οι διατάξεις που αφορούν την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά.
- (163) Για την εξασφάλιση της ορθής λειτουργίας του συστήματος επιστροφών κατά την εξαγωγή, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με την απαίτηση κατάθεσης εγγύησης που να διασφαλίζει την τήρηση των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων.
- (164) Προκειμένου να μειωθεί στο ελάχιστο ο διοικητικός φόρτος για τις επιχειρήσεις και τις αρχές, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με πράξεις για τον καθορισμό ορίων κάτω από τα οποία δεν απαιτείται η έκδοση ή η προσκόμιση πιστοποιητικού εξαγωγής, για τον καθορισμό των προορισμών ή των δραστηριοτήτων για τις οποίες δικαιολογείται η απαλλαγή από την υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικού εξαγωγής και για την πρόβλεψη της δυνατότητας χορήγησης, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, πιστοποιητικών εξαγωγής εκ των υστέρων.
- (165) Προκειμένου να αντιμετωπιστούν συγκεκριμένες περιπτώσεις που δικαιολογούν πλήρη ή μερική επιλεξιμότητα για τη χορήγηση επιστροφών κατά την εξαγωγή και για να διευκολυνθούν οι επιχειρήσεις στην κάλυψη του διαστήματος που μεσολαβεί μεταξύ της αίτησης και της τελικής καταβολής της επιστροφής κατά την εξαγωγή, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με κανόνες για: τον καθορισμό διαφορετικής ημερομηνίας για την επιστροφή· την προκαταβολή των επιστροφών κατά την εξαγωγή, συμπεριλαμβανομένων των όρων κατάθεσης και αποδέσμευσης της εγγύησης· τις πρόσθετες αποδείξεις σε περιπτώσεις αμφιβολίας σχετικά με τον πραγματικό προορισμό των προϊόντων και της δυνατότητας επανεισαγωγής στην τελωνειακή επικράτεια της Ένωσης, τους προορισμούς που εξομοιώνονται με εξαγωγές από την Ένωση και την ένταξη προορισμών εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης που είναι επιλέξιμοι για επιστροφές κατά την εξαγωγή.
- (166) Προκειμένου να διασφαλίζεται ίση πρόσβαση στις επιστροφές κατά την εξαγωγή μεταξύ των εξαγωγέων των προϊόντων που αναφέρονται στο παράρτημα I των Συνθηκών, καθώς και των προϊόντων που προκύπτουν από την μεταποίηση αυτών, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά την εφαρμογή ορισμένων κανόνων για τα γεωργικά προϊόντα στα προϊόντα που εξάγονται υπό μορφή μεταποιημένων εμπορευμάτων.
- (167) Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα προϊόντα που εωφελούνται από επιστροφές κατά την εξαγωγή εξάγονται από την τελωνειακή επικράτεια της Ένωσης, να αποφεύγεται η επιστροφή τους στην εν λόγω επικράτεια, καθώς και να ελαχιστοποιείται ο διοικητικός φόρτος που συνεπάγεται για τις επιχειρήσεις η συγκέντρωση και η υποβολή αποδεικτικών στοιχείων όσον αφορά την άφιξη στη χώρα προορισμού των προϊόντων που δικαιούνται επιστροφή κατά την εξαγωγή σε περίπτωση διαφοροποιημένων επιστροφών, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με κανόνες για: την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να ολοκληρώνεται η έξοδος από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της προθεσμίας προσωρινής επανεισόδου, τη μεταποίηση στην οποία μπορούν να υποβάλλονται τα προϊόντα που δικαιούνται επιστροφή κατά την εξαγωγή στο διάστημα αυτό, τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την άφιξη στον προορισμό για να είναι επιλέξιμα για διαφοροποιημένες επιστροφές· τα κατώτατα όρια επιστροφής κατά την εξαγωγή και τους όρους υπό τους οποίους οι εξαγωγείς μπορούν να απαλλάσσονται από την προσκόμιση σχετικών αποδεικτικών στοιχείων· και τους όρους έγκρισης από ανεξάρτητους τρίτους φορείς των αποδεικτικών στοιχείων άφιξης σε προορισμό όπου ισχύουν διαφοροποιημένες επιστροφές.
- (168) Προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι εξαγωγείς να τηρούν τους όρους καλής μεταχείρισης των ζώων και να είναι σε θέση οι αρμόδιες αρχές να επαληθεύουν την ορθή εκτέλεση των δαπανών για επιστροφές κατά την εξαγωγή, στις περιπτώσεις που εξαρτώνται από την τήρηση απαιτήσεων καλής μεταχείρισης των ζώων, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τις απαιτήσεις καλής μεταχείρισης των ζώων εκτός της τελωνειακής επικράτειας της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της αξιοποίησης ανεξάρτητων τρίτων μερών.

- (169) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διαφόρων τομέων, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων για τη θέσπιση συγκεκριμένων απαιτήσεων και όρων για τις επιχειρήσεις και τα προϊόντα που είναι επιλέξιμα για επιστροφές κατά την εξαγωγή, καθώς και για τον καθορισμό συντελεστών για τον υπολογισμό των επιστροφών κατά την εξαγωγή, λαμβανομένης υπόψη της διαδικασίας παλαίωσης ορισμένων αλκοολούχων ποτών που παράγονται από σιτηρά.
- (170) Οι ελάχιστες τιμές εξαγωγής για τους βολβούς ανθέων δεν είναι πλέον χρήσιμες και θα πρέπει να καταργηθούν.
- (171) Σύμφωνα με το άρθρο 42 ΣΛΕΕ, οι διατάξεις της ΣΛΕΕ που αφορούν τον ανταγωνισμό εφαρμόζονται στην παραγωγή και το εμπόριο των γεωργικών προϊόντων μόνον κατά το μέτρο που ορίζεται από τη νομοθεσία της Ένωσης στο πλαίσιο των διατάξεων και σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 43 παράγραφοι 2 ΣΛΕΕ.
- (172) Δεδομένων των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του γεωργικού τομέα και της εξάρτησής του από την ορθή λειτουργία του συνόλου της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού σε όλους τους σχετικούς τομείς της τροφικής αλυσίδας, οι οποίες μπορούν να είναι πολυάριθμες, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στον κανόνα περί εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού που ορίζεται στο άρθρο 42 ΣΛΕΕ. Προς αυτόν τον σκοπό, απαιτείται στενή συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών ανταγωνισμού των κρατών μελών. Επιπλέον, οι κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδει η Επιτροπή, κατά περίπτωση, αποτελούν κατάλληλο μέσο καθοδήγησης των επιχειρήσεων και των λοιπών σχετικών ενδιαφερομένων.
- (173) Πρέπει να προβλεφθεί ότι οι κανόνες ανταγωνισμού που αφορούν τις συμφωνίες, τις αποφάσεις και τις πρακτικές που αναφέρονται στο άρθρο 101 ΣΛΕΕ και την κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης εφαρμόζονται στην παραγωγή και στο εμπόριο γεωργικών προϊόντων, εφόσον δεν η εφαρμογή τους δεν θέτει σε κίνδυνο την επίτευξη των στόχων της ΚΠΠ.
- (174) Θα πρέπει να επιτρέπεται ειδική προσέγγιση στην περίπτωση οργανώσεων γεωργών ή παραγωγών ή ενώσεων τους των οποίων στόχος είναι η από κοινού παραγωγή ή εμπορία γεωργικών προϊόντων ή η χρήση κοινών εγκαταστάσεων, εκτός εάν η εν λόγω κοινή δράση αποκλείει τον ανταγωνισμό ή θέτει σε κίνδυνο την επίτευξη των στόχων του άρθρου 39 ΣΛΕΕ.
- (175) Με την επιφύλαξη της ρύθμισης της προσφοράς ορισμένων προϊόντων, όπως το τυρί και το χοιρομέρι που απολαύουν προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης, ή ο οίνος, για τον οποίο ισχύει ένα ειδικό σύνολο κανόνων, θα πρέπει να ακολουθείται ειδική προσέγγιση όσον αφορά ορισμένες δραστηριότητες των διεπαγγελματικών οργανώσεων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν οδηγούν σε κατακερματισμό των αγορών, δεν επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία της ΚΟΑ, δεν διαστρεβλώνουν και δεν εξαλείφουν τον ανταγωνισμό, δεν συνεπάγονται καθορισμό τιμών ή ποσοστώσεων και δεν προκαλούν διακρίσεις.
- (176) Η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μπορεί να τεθεί σε κίνδυνο από τη χορήγηση εθνικών ενισχύσεων. Για τον λόγο αυτό, στα γεωργικά προϊόντα θα πρέπει, κατά κανόνα, να εφαρμόζονται οι διατάξεις της ΣΛΕΕ που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις. Παρά ταύτα, σε ορισμένες περιπτώσεις, θα πρέπει να επιτρέπονται εξαιρέσεις. Ωστόσο, όταν υφίστανται τέτοιες εξαιρέσεις, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να συντάσσει κατάλογο των υφισταμένων, των νέων ή των προτεινόμενων εθνικών ενισχύσεων, να διατυπώνει τις ενδεδειγμένες παρατηρήσεις στα κράτη μέλη και να τους προτείνει τη λήψη κατάλληλων μέτρων.
- (177) Οι διατάξεις για την πρωτοδότηση εκρίζωσης και ορισμένα μέτρα στο πλαίσιο των προγραμμάτων στήριξης του αμπελοοικονομικού τομέα δεν θα πρέπει να αποκλείουν αφ' εαυτών τις εθνικές ενισχύσεις για τους ίδιους σκοπούς.
- (178) Λόγω της ιδιαίτερης οικονομικής κατάστασης της παραγωγής και εμπορίας τaráνδων και προϊόντων τaráνδων, η Φινλανδία και η Σουηδία θα πρέπει να συνεχίσουν να χορηγούν εθνικές ενισχύσεις στον τομέα αυτόν.
- (179) Στη Φινλανδία, η καλλιέργεια ζαχαρότευτλων υπόκειται σε ιδιαίτερες γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες που επηρεάζουν αρνητικά τον τομέα αυτό πέραν των γενικών επιπτώσεων της μεταρρύθμισης για τη ζάχαρη. Επομένως, θα πρέπει να επιτραπεί στο εν λόγω κράτος μέλος να καταβάλλει στους οικείους καλλιεργητές ζαχαρότευτλων εθνικές ενισχύσεις σε μόνιμη βάση.
- (180) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να καταβάλλουν εθνικές ενισχύσεις για τη συγχρηματοδότηση των μελισσοκομικών μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό καθώς και για την προστασία των μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων που μειονεκτούν για λόγους διαρθρωτικούς ή φυσικούς ή βάσει προγραμμάτων οικονομικής ανάπτυξης, με εξαίρεση τις εθνικές ενισχύσεις που χορηγούνται για την παραγωγή ή το εμπόριο.
- (181) Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε καθεστώτα για τη βελτίωση της πρόσβασης των παιδιών στα τρόφιμα θα πρέπει να μπορούν, επιπλέον της ενωσιακής ενίσχυσης, να χορηγούν και εθνικές ενισχύσεις για την προμήθεια των προϊόντων και για ορισμένες συναφείς δαπάνες.

- (182) Για την αντιμετώπιση αιτιολογημένων περιπτώσεων κρίσεων ακόμα και μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χορηγούν εθνικές ενισχύσεις για απόσταξη σε περιπτώσεις κρίσης εντός συνολικού δημοσιονομικού ορίου ίσου προς το 15 % της αντίστοιχης αξίας του συγκεκριμένου ετήσιου προϋπολογισμού του κράτους μέλους για το εθνικό του πρόγραμμα στήριξης. Πριν από τη χορήγησή τους, οι εν λόγω εθνικές ενισχύσεις πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή και να εγκρίνονται.
- (183) Θα πρέπει να επιτραπεί στα κράτη μέλη να εξακολουθήσουν να καταβάλλουν τις εθνικές ενισχύσεις για τους καρπούς με κέλυφος όπως προβλέπεται επί του παρόντος στο άρθρο 120 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009, ώστε να μετριασθούν οι επιπτώσεις της αποσύνδεσης του προηγούμενου ενωσιακού καθεστώτος ενίσχυσης για τους καρπούς με κέλυφος. Για λόγους σαφήνειας, δεδομένου ότι πρόκειται να καταργηθεί ο εν λόγω κανονισμός, αυτές οι εθνικές ενισχύσεις πρέπει να προβλεφθούν στον παρόντα κανονισμό.
- (184) Θα πρέπει να προβλεφθούν ειδικά μέτρα παρέμβασης για να υπάρξει ουσιαστική και αποτελεσματική αντιμετώπιση των απειλών διατάραξης των αγορών. Θα πρέπει να καθορισθεί το πεδίο εφαρμογής των μέτρων αυτών.
- (185) Για την ουσιαστική και αποτελεσματική αντιμετώπιση απειλών διατάραξης των αγορών λόγω σημαντικών αυξομειώσεων των τιμών στις εσωτερικές ή εξωτερικές αγορές ή άλλων γεγονότων και περιστάσεων που διαταράσσουν ή απειλούν να διαταράξουν την αγορά σε σημαντικό βαθμό, εφόσον η εν λόγω κατάσταση, ή οι συνέπειές της στην αγορά ενδέχεται να συνεχιστούν ή να επιδεινωθούν, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση της συγκεκριμένης κατάστασης στην αγορά, τηρουμένων τυχόν υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες και υπό την προϋπόθεση ότι κάθε άλλο μέτρο του παρόντος κανονισμού αποδεικνύεται ανεπαρκές, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την επέκταση ή τροποποίηση του πεδίου εφαρμογής, της διάρκειας ή άλλων πτυχών λοιπών μέτρων του παρόντος κανονισμού, ή για την πρόβλεψη επιστροφών κατά την εξαγωγή ή την αναστολή των εισαγωγικών δασμών, εν όλω ή εν μέρει, μεταξύ άλλων για ορισμένες ποσότητες ή περιόδους, όπως απαιτείται ανάλογα με την περίπτωση.
- (186) Οι περιορισμοί της ελεύθερης κυκλοφορίας οι οποίοι προκύπτουν από την εφαρμογή μέτρων για την αποτροπή της εξάπλωσης ασθνεϊών ζώων είναι δυνατόν να προκαλέσουν δυσχέρειες στην αγορά σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Η εμπειρία δείχνει ότι ο κλονισμός της εμπιστοσύνης των καταναλωτών λόγω κινδύνων για τη δημόσια υγεία ή την υγεία των ζώων ή των φυτών μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρή διατάραξη της αγοράς, όπως η σημαντική πτώση της κατανάληψης ή των τιμών. Βάσει εμπειρίας, τα μέτρα που λαμβάνονται λόγω κλονισμού της εμπιστοσύνης των καταναλωτών πρέπει να επεκταθούν στα φυτικά προϊόντα.
- (187) Τα έκτακτα μέτρα στήριξης της αγοράς για το βόειο κρέας, το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, το χοίρειο κρέας, το αιγοπρόβειο κρέας, τα αυγά και το κρέας πουλερικών θα πρέπει να συνδέονται ευθέως με υγειονομικά και κτηνιατρικά μέτρα για την καταπολέμηση της εξάπλωσης ασθνεϊών. Θα πρέπει να λαμβάνονται κατόπιν αίτησης των κρατών μελών, ώστε να αποφεύγεται σοβαρή διατάραξη των αγορών.
- (188) Προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τα έκτακτα περιστατικά, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων για την επέκταση του καταλόγου προϊόντων που περιέχεται στον παρόντα κανονισμό, για τα οποία μπορούν να λαμβάνονται έκτακτα μέτρα στήριξης.
- (189) Θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα θέσπισης των μέτρων που είναι αναγκαία για την επίλυση ειδικών προβλημάτων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- (190) Η ουσιαστική και αποτελεσματική αντιμετώπιση γεγονότων που απειλούν να διαταράξουν την αγορά μπορεί να είναι ιδιαίτερα σημαντική στον τομέα του γάλακτος. Παρομοίως, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης ενδέχεται να προκύψουν ειδικά προβλήματα για τον εν λόγω τομέα. Ως εκ τούτου, πρέπει να τονιστεί ότι η λήψη των προαναφερθέντων μέτρων από την Επιτροπή, περιλαμβανομένης της ανισορροπίας της αγοράς, μπορεί να αντιμετωπίσει τέτοιου είδους απειλές σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και ειδικά προβλήματα συγκεκριμένα στον τομέα του γάλακτος.
- (191) Προκειμένου να αντιμετωπίζονται οι περίοδοι μεγάλης αστάθειας στην αγορά μπορεί να ενδείκνυται συγκεκριμένα είδη συλλογικών δράσεων από ιδιωτικούς φορείς, ως έκτακτα μέτρα, με σκοπό τη σταθεροποίηση των σχετικών τομέων, βάσει συγκεκριμένων διασφαλίσεων, περιορισμών και όρων. Αν οι εν λόγω δράσεις θα μπορούσαν να εμπίπτουν στο άρθρο 101 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα παρέκκλισης για περιορισμένη περίοδο. Εντούτοις, οι δράσεις αυτές πρέπει να συμπληρώνουν την ενωσιακή δράση στο πλαίσιο της δημόσιας παρέμβασης και της ιδιωτικής αποθεματοποίησης ή στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό και δεν πρέπει να παρεμποδίζουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (192) Πρέπει να είναι δυνατόν να απαιτείται από επιχειρήσεις, κράτη μέλη ή τρίτες χώρες να υποβάλουν κοινοποιήσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, την παρακολούθηση, την ανάλυση και τη διαχείριση της αγοράς γεωργικών προϊόντων, τη διασφάλιση της διαφάνειας της αγοράς, την ορθή λειτουργία των μέτρων της ΚΓΠ, τον έλεγχο, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον λογιστικό έλεγχο των μέτρων της ΚΓΠ, και τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που ορίζονται στις διεθνείς συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων κοινοποίησης στο πλαίσιο των εν λόγω συμφωνιών. Προκειμένου να εξασφαλιστεί εναρμονισμένη, εξορθολογισμένη και απλουστευμένη προσέγγιση, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα θέσπισης όλων των αναγκαίων μέτρων όσον αφορά τις κοινοποιήσεις. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες σε δεδομένα και οι συνέργειες μεταξύ δυνητικών πηγών δεδομένων.

- (193) Προκειμένου να εξασφαλίζεται η ακεραιότητα των πληροφοριακών συστημάτων, καθώς και η αυθεντικότητα και η αναγνωσιμότητα των διαβιβαζόμενων εγγράφων και των συναφών δεδομένων, πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων σχετικά με τη φύση και το είδος των προς κοινοποίηση πληροφοριών, τις κατηγορίες των προς επεξεργασία δεδομένων και τις μέγιστες περιόδους διατήρησης, τον σκοπό της επεξεργασίας, ιδίως σε περίπτωση δημοσιοποίησης των εν λόγω δεδομένων και διαβίβασής τους σε τρίτες χώρες· τα δικαιώματα πρόσβασης στις διαθέσιμες πληροφορίες ή στα διαθέσιμα πληροφοριακά συστήματα, και τους όρους για τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών.
- (194) Εφαρμόζεται το ενωσιακό δίκαιο σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και ειδικότερα η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾.
- (195) Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων κλήθηκε να γνωμοδοτήσει και εξέδωσε τη γνωμοδότησή του στις 14 Δεκεμβρίου 2011 ⁽³⁾.
- (196) Τα κονδύλια από το αποθεματικό για την αντιμετώπιση κρίσεων στον γεωργικό τομέα πρέπει να μεταφέρονται σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία που προβλέπονται στο άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και στην παράγραφο 22 της 17ης Δεκεμβρίου 2013 διοργανικής συμφωνίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση ⁽⁴⁾ και πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο παρών κανονισμός είναι η βασική εφαρμοστέα πράξη.
- (197) Για να εξασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση από τις ρυθμίσεις που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 προς τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης ορισμένων πράξεων όσον αφορά τα αναγκαία μέτρα, ιδίως αυτά που άπτονται της προστασίας των κεκτημένων δικαιωμάτων και των δικαιολογημένων προσδοκιών των επιχειρήσεων.
- (198) Η διαδικασία του επειγόντος κατά την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν επιβάλλεται από επιτακτικούς λόγους επείγουσας ανάγκης για την ουσιαστική και αποτελεσματική αντιμετώπιση απειλών διατάραξης της αγοράς ή όταν υπάρχει διατάραξη της αγοράς. Η επιλογή της διαδικασίας του επειγόντος θα πρέπει να αιτιολογείται και θα πρέπει να προσδιοριστούν οι περιπτώσεις στις οποίες θα χρησιμοποιείται η εν λόγω διαδικασία.
- (199) Προκειμένου να εξασφαλιστούν ομοιόμορφες συνθήκες για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾.
- (200) Για την έκδοση πράξεων εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να εφαρμόζεται η διαδικασία εξέτασης, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω πράξεις σχετίζονται με την ΚΠΠ, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο β) σημείο ii) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Ωστόσο, για την έκδοση πράξεων εφαρμογής του παρόντος κανονισμού που αφορούν θέματα ανταγωνισμού θα πρέπει να εφαρμόζεται η συμβουλευτική διαδικασία, δεδομένου ότι η συμβουλευτική διαδικασία εφαρμόζεται κατά γενικό κανόνα για την έκδοση εκτελεστικών πράξεων στον τομέα του δικαίου ανταγωνισμού.
- (201) Η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις αμέσως εφαρμογής σχετικά με την έκδοση, τροποποίηση ή ανάκληση ενωσιακών μέτρων διασφάλισης, την αναστολή της χρησιμοποίησης του καθεστώτος μεταποίησης ή των ρυθμίσεων ενεργητικής ή παθητικής τελειοποίησης, αν τούτο είναι αναγκαίο για να αντιμετωπισθεί άμεσα η κατάσταση στην αγορά, και για την επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων σε επείγουσες περιπτώσεις που χρειάζονται άμεση αντιμετώπιση, όταν, σε δέοντως δικαιολογημένες περιπτώσεις, το επιβάλλουν επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης.
- (202) Όσον αφορά ορισμένα μέτρα στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού τα οποία απαιτούν ταχεία δράση ή συνιστάνται σε απλή εφαρμογή γενικών διατάξεων σε συγκεκριμένες περιπτώσεις χωρίς να υπάρχει περιθώριο διακριτικής ευχέρειας, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης εκτελεστικών πράξεων χωρίς εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
- (203) Θα πρέπει επίσης να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα εκτέλεσης ορισμένων διοικητικών ή διαχειριστικών καθηκόντων τα οποία δεν συνεπάγονται την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση ή εκτελεστικών πράξεων.
- (204) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει ορισμένους ειδικούς κανόνες όσον αφορά την Κροατία σύμφωνα με την Πράξη Προσχώρησης της Κροατίας ⁽⁶⁾.
- (205) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, αρκετά τομεακά μέτρα θα λήξουν εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. Μετά την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, οι σχετικές διατάξεις πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν μέχρι τη λήξη των αντίστοιχων καθεστώτων.
- (206) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 922/72 ⁽⁷⁾ του Συμβουλίου σχετικά με τη χορήγηση ενίσχυσης για τους μεταξοσκώληκες

⁽¹⁾ Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31)

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1)

⁽³⁾ ΕΕ C 35 της 9.2.2012, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

⁽⁶⁾ ΕΕ L 112 της 24.4.2012, σ. 21.

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 922/72 του Συμβουλίου της 2ας Μαΐου 1972 περί καθορισμού των γενικών κανόνων χορηγήσεως ενισχύσεως για τους μεταξοσκώληκες, για την περίοδο εκτροφής 1972/1973 (ΕΕ L 106 της 5.5.1972, σ. 1).

για την περίοδο εκτροφής 1972/1973 έχει καταστεί πλέον άνευ αντικειμένου. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 234/79 περί διαδικασίας προσαρμογής της ονοματολογίας του κοινού δασμολογίου αντικαθίσταται από τον παρόντα κανονισμό. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1601/96 ⁽¹⁾ του Συμβουλίου για τον καθορισμό, στον τομέα του λυκίσκου, του ύψους της ενίσχυσης που χορηγείται στους παραγωγούς για τη συγκομιδή 1995 είναι προσωρινό μέτρο, το οποίο, λόγω του χαρακτήρα του, έχει καταστεί πλέον άνευ αντικειμένου. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 ⁽²⁾ του Συμβουλίου που επιτρέπει την προσφορά και την παράδοση ορισμένων εισαγόμενων οίνων έχει αντικατασταθεί από τις διατάξεις της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για το εμπόριο οίνου, που εγκρίθηκε με την απόφαση 2006/232/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽³⁾ και, ως εκ τούτου, έχει καταστεί άνευ αντικειμένου. Για λόγους σαφήνειας και ασφάλειας δικαίου, οι κανονισμοί αυτοί πρέπει να καταργηθούν.

- (207) Ορισμένοι κανόνες στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, ιδίως όσον αφορά τις συμβατικές σχέσεις και τις διαπραγματεύσεις, τη ρύθμιση της προσφοράς τυριού προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης, τις δηλώσεις των πρώτων αγοραστών, τις οργανώσεις παραγωγών, τις ενώσεις οργανώσεων παραγωγών και τις διεπαγγελματικές οργανώσεις, ετέθησαν προσφάτως σε ισχύ και εξακολουθούν να δικαιολογούνται από τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες στην αγορά των γαλακτοκομικών προϊόντων και από τη διάφθρωση της αλυσίδας εφοδιασμού. Πρέπει συνεπώς να εφαρμοστούν στον τομέα αυτό για επαρκές χρονικό διάστημα (τόσο πριν όσο και μετά την κατάργηση των ποσοτώσεων γάλακτος), ώστε να παράγουν πλήρως τα αποτελέσματά τους. Εντούτοις, οι εν λόγω κανόνες θα πρέπει να είναι προσωρινοί και να επανεξετάζονται. Η Επιτροπή θα πρέπει να εκπονήσει εκθέσεις για την εξέλιξη της αγοράς γάλακτος, οι οποίες θα περιλαμβάνουν ιδίως δυνητικά κίνητρα για την ενθάρρυνση των γεωργών να συνάπτουν συμφωνίες κοινής παραγωγής, η πρώτη των οποίων πρέπει να υποβληθεί έως τις 30 Ιουνίου 2014 και η δεύτερη έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει την κοινή οργάνωση των αγορών γεωργικών προϊόντων για όλα τα προϊόντα του παραρτήματος Ι

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1601/96 του Συμβουλίου της 30ής Ιουλίου 1996 για τον καθορισμό, στον τομέα του λυκίσκου, του ύψους της ενίσχυσης που χορηγείται στους παραγωγούς για τη συγκομιδή 1995 (ΕΕ L 206 της 16.8.1996, σ. 46).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, που επιτρέπει την προσφορά και την παράδοση στην άμεση ανθρώπινη κατανάλωση ορισμένων εισαγόμενων οίνων στους οποίους μπορεί να έχουν χρησιμοποιηθεί οινολογικές πρακτικές που δεν προβλέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 (ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 12).

⁽³⁾ Απόφαση 2006/232/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για το εμπόριο οίνου (ΕΕ L 87 της 24.3.2006, σ. 1).

των Συνθηκών, εκτός από τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας ως ορίζονται στην ενωσιακή νομοθεσία περί κοινής οργάνωσης των αγορών προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

2. Τα γεωργικά προϊόντα που ορίζονται στην παράγραφο 1 υποδιαίρονται στους ακόλουθους τομείς, όπως αναφέρονται στα αντίστοιχα τμήματα του παραρτήματος Ι:

- α) σιτηρά, μέρος I·
- β) ρύζι, μέρος II·
- γ) ζάχαρη, παράρτημα I μέρος III·
- δ) αποξηραμένες χορτονομές, μέρος IV·
- ε) σπόροι προς σπορά, μέρος V·
- στ) λυκίσκος, μέρος VI·
- ζ) ελαιόλαδο και επιτραπέζιες ελιές, μέρος VII·
- η) λίνος και κάνναβη, μέρος VIII·
- θ) οπωροκηπευτικά, μέρος IX·
- ι) μεταποιημένα οπωροκηπευτικά προϊόντα, μέρος X·
- ια) μπανάνες, μέρος XI·
- ιβ) οίνος, μέρος XII·
- ιγ) ζώντα δένδρα και άλλα φυτά, βολβοί, ρίζες και παρεμφερή προϊόντα, κομμένα άνθη και διακοσμητικά φυλλώματα, μέρος XIII·
- ιδ) καπνός, μέρος XIV·
- ιε) βόειο κρέας, μέρος XV·
- ιστ) γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, μέρος XVI·
- ιζ) χοίρειο κρέας, μέρος XVII·
- ιη) αιγοπρόβειο κρέας, μέρος XVIII·
- ιθ) αυγά, μέρος XIX·
- κ) κρέας πουλερικών, μέρος XX·
- κα) αιθυλική αλκοόλη γεωργικής προέλευσης, μέρος XXI·
- κβ) προϊόντα μελισσοκομίας, μέρος XXII·
- κγ) μεταξοσκώληκες, μέρος XXIII·
- κδ) λοιπά προϊόντα, μέρος XXIV·

Άρθρο 2

Γενικές διατάξεις κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ)

Για τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και οι διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει αυτού.

Άρθρο 3

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ορισμοί του παραρτήματος II, οι οποίοι αφορούν συγκεκριμένους επιμέρους τομείς.

2. Οι ορισμοί του παραρτήματος II μέρος II τμήμα Β ισχύουν μόνο μέχρι το τέλος της περιόδου αγοράς 2016/2017 για την ζάχαρη.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ορισμοί που περιέχονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾, εκτός εάν προβλέπεται άλλως στον παρόντα κανονισμό.

4. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τομέα του ρυζιού, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για την τροποποίηση των ορισμών που αφορούν τον τομέα του ρυζιού και παρατίθενται στο παράρτημα II μέρος I στον βαθμό που απαιτείται για την επικαιροποίησή τους συναρτήσει των εξελίξεων της αγοράς.

5. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού:

- α) ως «λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες» νοούνται οι περιφέρειες που ορίζονται στο άρθρο 90 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾.
- β) ως «δυσμενή κλιματικά φαινόμενα που μπορούν να θεωρηθούν φυσικές καταστροφές» νοούνται συνθήκες όπως παγετός, χαλάζι, πάγος, βροχή ή ξηρασία οι οποίες καταστρέφουν άνω του 30 % είτε της μέσης ετήσιας παραγωγής δεδομένου γεωργού κατά την προηγούμενη τριετία είτε του μέσου όρου τριετίας υπολογιζό-

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τον καθορισμό κανόνων για τις άμεσες πληρωμές σε γεωργούς βάσει των καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 608 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 487 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, τα οποία καλύπτονται από το κοινό στρατηγικό πλαίσιο, και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (βλέπε σελίδα 85 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

μενου με βάση την προηγούμενη πενταετία, αφαιρουμένης της υψηλότερης και της χαμηλότερης τιμής.

Άρθρο 4

Τροποποιήσεις στην ονοματολογία του κοινού δασμολογίου που χρησιμοποιείται για τα γεωργικά προϊόντα

Εφόσον απαιτείται, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τροποποιήσεις της συνδυασμένης ονοματολογίας, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για την προσαρμογή της περιγραφής των προϊόντων και των αναφορών που περιλαμβάνονται στον παρόντα κανονισμό στις κλάσεις ή διακρίσεις της συνδυασμένης ονοματολογίας.

Άρθρο 5

Συντελεστές μετατροπής για το ρύζι

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις:

- α) για να καθορίζει τους συντελεστές μετατροπής για το ρύζι στα διάφορα στάδια της μεταποίησης, το κόστος μεταποίησης και την αξία των υποπροϊόντων·
- β) για να θεσπίζει όλα τα αναγκαία μέτρα όσον αφορά την εφαρμογή συντελεστών μετατροπής για το ρύζι.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 6

Περίοδοι εμπορίας

Καθορίζονται οι ακόλουθες περίοδοι εμπορίας:

- α) από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου ενός έτους για τους τομείς των σπυροκρηπυτικών, των μεταποιημένων σπυροκρηπυτικών και της μπανάνας·
- β) από την 1η Απριλίου έως τις 31 Μαρτίου του επόμενου έτους για τους τομείς των αποξηραμένων χορτονομών και των μεταξοκαλλήκων·
- γ) από την 1η Ιουλίου έως τις 30 Ιουνίου του επόμενου έτους για:
- i) τον τομέα των σιτηρών·
 - ii) τον τομέα των σπόρων προς σπορά·
 - iii) τον τομέα του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών·
 - iv) τον τομέα του λίνου και της κάνναβης·
 - v) τον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων·
- δ) από την 1η Αυγούστου έως τις 31 Ιουλίου του επόμενου έτους για τον αμπελοοινικό τομέα·
- ε) από την 1η Σεπτεμβρίου έως τις 31 Αυγούστου του επόμενου έτους για τον τομέα του ρυζιού·
- στ) από την 1η Οκτωβρίου έως τις 30 Σεπτεμβρίου του επόμενου έτους για τον τομέα της ζάχαρης.

Άρθρο 7

Κατώτατες τιμές αναφοράς

1. Καθορίζονται οι εξής κατώτατες τιμές αναφοράς:
- α) όσον αφορά τον τομέα των σιτηρών, 101,31 ευρώ/τόνο, για το στάδιο της χονδρικής πώλησης εμπορευμάτων που παραδίδονται στην αποθήκη, πριν από την εκφόρτωσή τους·
- β) όσον αφορά το αναποφλοιώτο ρύζι, 150 ευρώ/τόνο για τον ποιοτικό τύπο που ορίζεται στο παράρτημα III σημείο Α, για το στάδιο της χονδρικής πώλησης εμπορευμάτων που παραδίδονται στην αποθήκη, πριν από την εκφόρτωσή τους·
- γ) όσον αφορά τη ζάχαρη ποιοτικού τύπου που ορίζεται στο παράρτημα III σημείο Β, για τη μη συσκευασμένη ζάχαρη, στη θύρα του εργοστασίου:
- i) λευκή ζάχαρη: 404,4 ευρώ/τόνο·
- ii) ακατέργαστη ζάχαρη: 335,2 ευρώ/τόνο·
- δ) όσον αφορά τον τομέα του βοείου κρέατος, 2 224 ευρώ/τόνο για τα σφάγια αρσενικών βοοειδών κλάσης διάπλασης / Κλάσης κατάστασης πάχυνσης R3, όπως ορίζεται στην ενωσιακή κλίμακα ταξινόμησης των σφαγίων βοοειδών ηλικίας οκτώ μηνών και άνω που αναφέρεται στο παράρτημα IV μέρος Α·
- ε) όσον αφορά τον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων:
- i) 246,39 ευρώ ανά 100 κιλά για το βούτυρο·
- ii) 169,80 ευρώ ανά 100 κιλά για το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη·
- στ) όσον αφορά το χοίρειο κρέας, 1 509,39 ευρώ/τόνο για τα σφάγια χοίρων ποιοτικού τύπου οριζόμενου βάσει του βάρους και της περιεκτικότητας σε άπαχο κρέας, όπως προβλέπεται στην ενωσιακή κλίμακα ταξινόμησης των σφαγίων χοίρων που αναφέρεται στο παράρτημα IV μέρος Β:
- i) σφάγια βάρους από 60 έως λιγότερο από 120 κιλά: κλάση διάπλασης Ε·
- ii) σφάγια βάρους από 120 έως 180 κιλά: κλάση διάπλασης R·
- ζ) όσον αφορά τον τομέα του ελαιολάδου:
- i) 1 779 ευρώ/τόνο για το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο·
- ii) 1 710 ευρώ/τόνο για το παρθένο ελαιόλαδο·
- iii) 1 524 ευρώ/τόνο για το ελαιόλαδο λαμπάντε με ελεύθερη οξύτητα δύο βαθμών, ενώ το ποσό αυτό μειώνεται κατά 36,70 ευρώ/τόνο για κάθε επιπλέον βαθμό οξύτητας.

2. Οι κατώτατες τιμές αναφοράς της παραγράφου 1 αναθεωρούνται από την Επιτροπή, λαμβανομένων υπόψη αντικειμενικών κριτηρίων, ιδιαίτερα των εξελίξεων στην παραγωγή, του κόστους παραγωγής (ιδιαίτερα των εισροών) και των τάσεων στην αγορά. Όταν απαιτείται, κατώτατες τιμές αναφοράς επικαιροποιούνται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία βάσει των εξελίξεων στην παραγωγή και τις αγορές.

ΜΕΡΟΣ II

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

ΤΙΤΛΟΣ I

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Δημόσια παρέμβαση και ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση

Τμ η μ α 1

Κοινές διατάξεις για τη δημόσια παρέμβαση και την ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση

Άρθρο 8

Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν κεφάλαιο καθορίζει τους κανόνες για την παρέμβαση στην αγορά όσον αφορά:

- α) τη δημόσια παρέμβαση, στο πλαίσιο της οποίας οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών αγοράζουν προϊόντα και τα αποθεματοποιούν μέχρι τη διάθεσή τους· και
- β) τη χορήγηση ενίσχυσης για την αποθεματοποίηση προϊόντων από ιδιώτες.

Άρθρο 9

Καταγωγή των επιλέξιμων προϊόντων

Επιλέξιμα για αγορά στο πλαίσιο δημόσιας παρέμβασης ή ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση είναι τα προϊόντα καταγωγής Ένωσης. Επίσης, αν πρόκειται για προϊόντα που προέρχονται από καλλιέργειες, πρέπει να έχουν συγκομισθεί στην Ένωση και, αν προέρχονται από γάλα, το γάλα αυτό πρέπει να έχει παραχθεί στην Ένωση.

Άρθρο 10

Ενωσιακές κλίμακες για την ταξινόμηση σφαγίων

Οι ενωσιακές κλίμακες για την ταξινόμηση σφαγίων εφαρμόζονται σύμφωνα με το παράρτημα IV, σημεία Α και Β αντιστοίχως στον τομέα του βοείου κρέατος όσον αφορά τα σφάγια βοοειδών ηλικίας οκτώ μηνών και άνω, καθώς και στον τομέα του χοιρείου κρέατος όσον αφορά τους χοίρους πλην όσων έχουν χρησιμοποιηθεί για αναπαραγωγή.

Στον τομέα του αιγοπρόβειου κρέατος, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν ενωσιακή κλίμακα για την ταξινόμηση των σφαγίων προβάτων σύμφωνα με τις διατάξεις του παραρτήματος IV μέρος Γ.

Τμήμα 2

Δημόσια παρέμβαση

Άρθρο 11

Προϊόντα επιλέξιμα για δημόσια παρέμβαση

Η δημόσια παρέμβαση εφαρμόζεται υπό τους όρους του παρόντος τμήματος και με τυχόν πρόσθετες προϋποθέσεις και όρους που μπορεί να καθορίσει η Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 19 και με εκτελεστικές πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 20, για τα ακόλουθα προϊόντα:

- α) μαλακό σιτάρι, σκληρό σιτάρι, κριθάρι και καλαμπόκι·
- β) αναποφλοιωτο ρύζι·
- γ) νωπό ή διατηρημένο με απλή ψύξη κρέας του τομέα του βοείου κρέατος των κωδικών ΣΟ 0201 10 00 και 0201 20 20 έως 0201 20 50·
- δ) βούτυρο παραγόμενο απευθείας και αποκλειστικά από παστεριωμένη κρέμα που λαμβάνεται απευθείας και αποκλειστικά από αγελαδινό γάλα σε εγκεκριμένη επιχείρηση της Ένωσης, ελάχιστης περιεκτικότητας σε λιπαρές ουσίες βουτύρου 82 % κατά βάρος και μέγιστης περιεκτικότητας σε νερό 16 % κατά βάρος·
- ε) αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη πρώτης ποιότητας που παρασκευάζεται από αγελαδινό γάλα με τη μέθοδο του καταιονισμού σε εγκεκριμένη επιχείρηση της Ένωσης, με ελάχιστη περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες 34,0 % κατά βάρος επί του στερεού υπολείμματος χωρίς λίπος.

Άρθρο 12

Περίοδοι δημόσιας παρέμβασης

Οι περίοδοι δημόσιας παρέμβασης είναι οι εξής:

- α) για το μαλακό σιτάρι, το σκληρό σιτάρι, το κριθάρι και το καλαμπόκι, από την 1η Νοεμβρίου έως την 31η Μαΐου·
- β) για το αναποφλοιωτο ρύζι, από την 1η Απριλίου έως τις 31 Ιουλίου·
- γ) για το βόειο κρέας, καθ' όλο το έτος·
- δ) για το βούτυρο και το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη, από την 1η Μαρτίου έως την 30η Σεπτεμβρίου.

Άρθρο 13

Άνοιγμα και κλείσιμο της δημόσιας παρέμβασης

1. Κατά τη διάρκεια των περιόδων που αναφέρονται στο άρθρο 11, η δημόσια παρέμβαση:
 - α) είναι ανοικτή για το μαλακό σιτάρι, το βούτυρο και το αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη·
 - β) μπορεί να ανοιχθεί από την Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις, για το σκληρό σιτάρι, το κριθάρι, το καλαμπόκι και το αναποφλοιωτο ρύζι (συμπεριλαμβανομένων συγκεκριμένων ποικιλιών ή

τύπων αναποφλοιώτου ρυζιού) εφόσον το απαιτεί η κατάσταση της αγοράς. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2·

- γ) μπορεί να ανοιχθεί για τον τομέα του βοείου κρέατος από την Επιτροπή, με εκτελεστικές πράξεις εκδιδόμενες χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3, εάν, κατά τη διάρκεια αντιπροσωπευτικής περιόδου καθορισμένης σύμφωνα με το άρθρο 20 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) η μέση αγοραία τιμή σε ένα κράτος μέλος ή σε περιφέρεια κράτους μέλους η οποία καταγράφεται βάσει της ενωσιακής κλίμακας για την ταξινόμηση των σφαγίων βοοειδών που αναφέρεται στο παράρτημα IV μέρος Α, είναι χαμηλότερη από το 85 % της κατώτατης τιμής αναφοράς που ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο δ).

2. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που να κλεί τη δημόσια παρέμβαση στον τομέα του βοείου κρέατος εφόσον κατά τη διάρκεια αντιπροσωπευτικής περιόδου που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 20 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) δεν πληρούνται πλέον οι όροι που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται χωρίς να εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3.

Άρθρο 14

Αγορά σε καθορισμένη τιμή ή με διαγωνισμό

Αν ανοιχθεί δημόσια παρέμβαση σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1, το Συμβούλιο λαμβάνει, σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ, μέτρα για τον καθορισμό τιμών αγοράς των προϊόντων του άρθρου 11 και, εφόσον ενδείκνυται, μέτρα επιβολής ποσοτικών περιορισμών όταν η αγορά γίνεται σε καθορισμένη τιμή.

Άρθρο 15

Τιμή δημόσιας παρέμβασης

1. Ως τιμή δημόσιας παρέμβασης νοείται:
 - α) η τιμή στην οποία αγοράζονται τα προϊόντα στο πλαίσιο δημόσιας παρέμβασης, όταν η αγορά πραγματοποιείται σε καθορισμένη τιμή· ή
 - β) η ανώτατη τιμή στην οποία μπορούν να αγοραστούν τα προϊόντα που είναι επιλέξιμα για δημόσια παρέμβαση, όταν η αγορά πραγματοποιείται με διαγωνισμό.

2. Τα μέτρα για τον καθορισμό του ύψους της τιμής δημόσιας παρέμβασης συμπεριλαμβανομένων των ποσών των αυξήσεων και των μειώσεων, λαμβάνονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 16

Γενικές αρχές για τη διάθεση από τη δημόσια παρέμβαση

1. Τα προϊόντα που αγοράζονται στο πλαίσιο της δημόσιας παρέμβασης διατίθενται κατά τρόπο ώστε:
 - α) να αποφεύγεται οποιαδήποτε διατάραξη της αγοράς·

β) να εξασφαλίζεται ισότιμη πρόσβαση στα εμπορεύματα και ίση μεταχείριση των αγοραστών· και

γ) να τηρούνται οι δεσμεύσεις που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες οι οποίες συνάπτονται δυνάμει της ΣΛΕΕ.

2. Τα προϊόντα που αγοράζονται στο πλαίσιο δημόσιας παρέμβασης μπορούν να διατίθενται με σκοπό να διανεμηθούν στο πλαίσιο του καθεστώτος διανομής τροφίμων στους απόρους της Ένωσης που θεσπίζεται στις σχετικές νομοθετικές πράξεις της Ένωσης. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η λογιστική αξία των προϊόντων αυτών είναι στο επίπεδο της σχετικής καθορισμένης τιμής δημόσιας παρέμβασης που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού.

3. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί σε ετήσια βάση τους λεπτομερείς όρους υπό τους οποίους πωλήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος τα προϊόντα που αγοράστηκαν στο πλαίσιο δημόσιας παρέμβασης.

Τμήμα 3

Ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση

Άρθρο 17

Επιλέξιμα προϊόντα

Επιτρέπεται να χορηγείται ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο παρόν τμήμα και με τυχόν πρόσθετες προϋποθέσεις και όρους που καθορίζονται από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 1 ή του άρθρου 19 και με εκτελεστικές πράξεις βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 2 ή του άρθρου 20, για τα ακόλουθα προϊόντα:

- α) λευκή ζάχαρη·
- β) ελαιόλαδο·
- γ) ίνες λίνου·
- δ) κρέατα βοοειδών ηλικίας οκτώ μηνών και άνω, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη·
- ε) βούτυρο παραγόμενο από κρέμα που λαμβάνεται απευθείας και αποκλειστικά από αγελαδινό γάλα·
- στ) τυρί·
- ζ) αποκορυφωμένο γάλα που παράγεται απευθείας και αποκλειστικά από αγελαδινό γάλα·
- η) χοίρειο κρέας·
- θ) αιγοπρόβειο κρέας.

Το στοιχείο στ) της πρώτης παραγράφου περιορίζεται στα τυριά που απολαύουν προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 και αποθηκεύονται πέραν της περιόδου ωρίμανσης που ορίζεται στις προδιαγραφές προϊόντος που αναφέρονται στο άρθρο 7 του εν λόγω κανονισμού και/ή περιόδου ωρίμανσης που συμβάλλει στην αύξηση την αξίας του τυριού.

Άρθρο 18

Όροι χορήγησης της ενίσχυσης

1. Με στόχο τη διαφάνεια της αγοράς, ανατίθεται στην Επιτροπή, όπου απαιτείται, η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 227 για τον καθορισμό των όρων υπό τους οποίους μπορεί να αποφασίζει να χορηγεί ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση για τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 17, λαμβάνοντας υπόψη:

- α) τις μέσες καταγραφόμενες τιμές στην Ένωση, τις κατώτατες τιμές αναφοράς και το κόστος παραγωγής για τα σχετικά προϊόντα· και/ή
- β) την ανάγκη έγκαιρης αντιμετώπισης μίας ιδιαίτερα δυσμενούς κατάστασης στην αγορά ή οικονομικών εξελίξεων με σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα περιθώρια του τομέα.

2. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις,

- α) για να αποφασίζει να χορηγεί ενίσχυση για την ιδιωτική αποθεματοποίηση των προϊόντων που απαριθμούνται στο άρθρο 17, λαμβάνοντας υπόψη τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου

- β) για να περιορίσει την ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

3. Τα μέτρα για τον καθορισμό του ποσού της ενίσχυσης για ιδιωτική αποθεματοποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 17 λαμβάνονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ.

Τμήμα 4

Κοινές διατάξεις για τη δημόσια παρέμβαση και την ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση

Άρθρο 19

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

1. Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι τα προϊόντα που αγοράζονται στο πλαίσιο δημόσιας παρέμβασης ή για τα οποία χορηγείται ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση προσφέρονται για μακροπρόθεσμη αποθήκευση και είναι ανόθευτης, καλής και σύμφωνης με τα συναλλακτική ήθη ποιότητας, καθώς και για να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διάφορων τομέων, ώστε η δημόσια παρέμβαση και η ιδιωτική αποθεματοποίηση να είναι οικονομικά συμφέρουσες, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό των προϋποθέσεων και των όρων που πρέπει να πληρούν τα εν λόγω προϊόντα, πέραν των προϋποθέσεων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Οι εν λόγω προϋποθέσεις και όροι αποσκοπούν στη διασφάλιση των κατωτέρω για τα προϊόντα που αγοράζονται και αποθεματοποιούνται:

- α) της ποιότητάς τους, όσον αφορά τις παραμέτρους ποιότητας, τις ομάδες ποιότητας, τις κλάσεις ποιότητας, τις κατηγορίες, τα χαρακτηριστικά του προϊόντος και την ηλικία·

β) της επιλεξιμότητάς τους, όσον αφορά τις ποσότητες, τη συσκευασία, περιλαμβανομένης της επισήμανσης, τη συντήρηση, πρότερες συμβάσεις αποθεματοποίησης, την έγκριση των επιχειρήσεων και το στάδιο των προϊόντων το οποίο αφορούν η τιμή δημόσιας παρέμβασης και η ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση.

2. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των τομέων των σιτηρών και του αναποφλοιώτου ρυζιού, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 227, στις οποίες ορίζονται τα ποιοτικά κριτήρια αγοράς και πώλησης μαλακού σιταριού, σκληρού σιταριού, κριθαριού, καλαμποκιού και αναποφλοιώτου ρυζιού.

3. Προκειμένου να εξασφαλιστούν η κατάλληλη χωρητικότητα αποθεματοποίησης και η αποδοτικότητα του συστήματος δημόσιας παρέμβασης από τη σκοπιά του κόστους, της διανομής και της πρόσβασης των επιχειρήσεων, και προκειμένου να διατηρηθεί η ποιότητα των προϊόντων που αγοράζονται στο πλαίσιο δημόσιας παρέμβασης με στόχο τη διάθεσή τους στο τέλος της περιόδου αποθεματοποίησης, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με:

α) τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι αποθήκες για όλα τα προϊόντα που υπόκεινται σε δημόσια παρέμβαση·

β) τους κανόνες για την αποθεματοποίηση των προϊόντων εντός και εκτός του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για αυτά και τη μεταχείρισή τους όσον αφορά τους δασμούς και οποιαδήποτε άλλα ποσά χορηγούνται ή επισπράττονται στο πλαίσιο της ΚΓΠ.

4. Προκειμένου να διασφαλισθεί ότι η ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση φέρει το επιθυμητό αποτέλεσμα στην αγορά, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με:

α) τους κανόνες και όρους που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που η αποθεματοποιημένη ποσότητα είναι μικρότερη από τη συμβατική ποσότητα·

β) τους όρους για τη χορήγηση προκαταβολής από την ενίσχυση αυτή·

γ) του όρους βάσει των οποίων μπορεί να αποφασίζεται η εκ νέου διοχέτευσή τους στο εμπόριο ή η διάθεση προϊόντων που καλύπτονται από συμβάσεις ιδιωτικής αποθεματοποίησης.

5. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η καλή λειτουργία των συστημάτων δημόσιας παρέμβασης και ιδιωτικής αποθεματοποίησης, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227:

α) για την πρόβλεψη της χρήσης διαδικασιών διαγωνισμού που να εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση στα εμπορεύματα και ίση μεταχείριση των επιχειρήσεων·

β) για τον καθορισμό των πρόσθετων προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις ώστε να διευκολύνονται για τα κράτη μέλη και τις επιχειρήσεις η αποτελεσματική διαχείριση και ο έλεγχος του συστήματος·

γ) για τον καθορισμό της υποχρέωσης κατάθεσης εγγύησης εκ μέρους των επιχειρήσεων που να διασφαλίζει την τήρηση των υποχρέωσών τους.

6. Προκειμένου να ληφθούν οι υπόψη οι τεχνικές εξελίξεις και οι ανάγκες των τομέων που αναφέρονται στο άρθρο 10, καθώς και η ανάγκη τυποποίησης της παρουσίας των διαφόρων προϊόντων με στόχο τη βελτίωση της διαφάνειας στην αγορά, της καταγραφής των τιμών και της εφαρμογής των μέτρων παρέμβασης στην αγορά, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227:

α) για την προσαρμογή και την επικαιροποίηση των διατάξεων του παραρτήματος IV σχετικά με τις ενωσιακές κλίμακες για την ταξινόμηση, την ταυτοποίηση και την παρουσίαση των σφαγίων

β) για τον καθορισμό συμπληρωματικών διατάξεων σχετικά με την ταξινόμηση, μεταξύ άλλων, από ειδικευμένους ταξινομητές, την κατάταξη σε κατηγορίες, μεταξύ άλλων, με τεχνικές αυτόματης κατάταξης, την ταυτοποίηση, τη ζύγιση και τη σήμανση των σφαγίων, καθώς και σχετικά με τον υπολογισμό των μέσων τιμών στην Ένωση και τους συντελεστές στάθμισης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των τιμών αυτών·

γ) για τη θέσπιση, στον τομέα του βοείου κρέατος, παρεκκλίσεων από τις διατάξεις και ειδικών παρεκκλίσεων που μπορούν να χορηγούνται από κράτη μέλη σε σφαγεία όπου σφάζεται μικρός αριθμός βοοειδών, καθώς και συμπληρωματικών διατάξεων για τα σχετικά προϊόντα, όπως διατάξεων που αφορούν τις κατηγορίες διάπλασης και την κατάσταση πάχυνσης και, στον τομέα του πρόβειου κρέατος, πρόσθετων διατάξεων όσον αφορά το βάρος, το χρώμα του κρέατος και την κατάσταση πάχυνσης και κριτηρίων για την ταξινόμηση των ελαφρών αμνών·

δ) για την παροχή στα κράτη μέλη της δυνατότητας να μην εφαρμόζουν την κλίμακα κατάταξης για την ταξινόμηση των σφαγίων χοίρων και της δυνατότητας να χρησιμοποιούν κριτήρια αξιολόγησης πέραν του βάρους και της εκτιμώμενης περιεκτικότητας σε άπαχο κρέας ή για τον καθορισμό παρεκκλίσεων από αυτή την κλίμακα.

Άρθρο 20

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την ομοιογενή εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου. Τα μέτρα αυτά μπορούν να αφορούν ιδίως τα εξής:

α) τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται η επιχείρηση όταν τα προϊόντα που παραδίδονται για δημόσια παρέμβαση δεν πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας·

β) τον καθορισμό ελάχιστης χωρητικότητας αποθεματοποίησης για τις αποθήκες παρέμβασης·

γ) τις αντιπροσωπευτικές περιόδους, τις αγορές και τις αγοραίες τιμές που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου·

δ) την παράδοση των προϊόντων που αγοράζονται στο πλαίσιο δημόσιας παρέμβασης, τα μεταφορικά έξοδα που βαρύνουν τον προσφέροντα, την παραλαβή των προϊόντων από τους οργανισμούς πληρωμών και την πληρωμή·

- ε) τις διάφορες εργασίες που συνδέονται με τη διαδικασία αφαίρεσης των οστών για τον τομέα του βοείου κρέατος·
- στ) τις πρακτικές ρυθμίσεις όσον αφορά τη συσκευασία, την εμπορία και την επισήμανση των προϊόντων·
- ζ) τις διαδικασίες έγκρισης των επιχειρήσεων που παράγουν βούτυρο και αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου·
- η) την έγκριση αποθεματοποίησης εκτός της επικράτειας του κράτους μέλους όπου έχουν αγοραστεί και αποθηκευτεί τα προϊόντα·
- θ) την πώληση ή διάθεση των προϊόντων που αγοράζονται στο πλαίσιο δημόσιας παρέμβασης, όσον αφορά, ιδίως, τις τιμές πώλησης, τους όρους εξόδου από τα αποθέματα και τη μετέπειτα χρήση ή τον προορισμό των προϊόντων που αποδεσμεύονται, περιλαμβανομένων των διαδικασιών που αφορούν τα προϊόντα που διατίθενται για χρήση στο καθεστώς που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 2, περιλαμβανομένων των μεταβιβάσεων μεταξύ κρατών μελών·
- ι) όσον αφορά τα προϊόντα που αγοράζονται στο πλαίσιο δημόσιας παρέμβασης, τις διατάξεις για τη δυνατότητα των κρατών μελών να πωλούν, υπό την ευθύνη τους, μικρές ποσότητες που απομένουν στα αποθέματα ή ποσότητες που δεν μπορούν πλέον να επανασυσκευασθούν ή που έχουν υποστεί φθορά·
- ια) όσον αφορά την ιδιωτική αποθεματοποίηση, τη σύναψη και το περιεχόμενο των συμβάσεων μεταξύ της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους και των αιτούντων·
- ιβ) την είσοδο και τη διατήρηση των προϊόντων σε ιδιωτικά αποθέματα καθώς και την έξοδό τους από τα αποθέματα·
- ιγ) τη διάρκεια της περιόδου ιδιωτικής αποθεματοποίησης και τις διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες οι περίοδοι αυτές μπορούν να συντηρηθούν ή να παραταθούν αφού έχουν καθοριστεί στις συμβάσεις·
- ιδ) τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για την αγορά σε καθορισμένη τιμή, περιλαμβανομένων των διαδικασιών κατάθεσης εγγυήσεων και του ύψους των εγγυήσεων αυτών, ή τις διαδικασίες χορήγησης ενίσχυσης που έχει καθοριστεί εκ των προτέρων για ιδιωτική αποθεματοποίηση·
- ιε) τη διενέργεια διαγωνισμών, τόσο για τη δημόσια παρέμβαση όσο και για την ιδιωτική αποθεματοποίηση ιδίως όσον αφορά:
- i) την υποβολή προσφορών και την ελάχιστη ποσότητα για την υποβολή αίτησης ή προσφοράς·
- ii) τις διαδικασίες κατάθεσης εγγύησης και το ύψος της· και
- iii) την επιλογή των προσφορών κατά τρόπο που να διασφαλίζει την προτίμηση στις πλέον ευνοϊκές για την Ένωση προσφορές, χωρίς να επακολουθεί απαραίτητα ανάθεση σύμβασης·
- ιστ) την εφαρμογή ενωσιακών κλιμάκων για την ταξινόμηση των σφαγίων βοοειδών, χοίρων και προβάτων·
- ιζ) την παρουσίαση των σφαγίων και των ημιμορίων σφαγίων κατά τρόπο διαφορετικό από τον προβλεπόμενο στο παράρτημα IV μέρος Α τμήμα IV για τον καθορισμό των αγοραίων τιμών·
- ιη) τους διορθωτικούς συντελεστές που πρέπει να εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για τη διαφορετική παρουσίαση των σφαγίων βοοειδών και των προβάτων όταν δεν χρησιμοποιείται η παρουσίαση αναφοράς·
- ιθ) τις πρακτικές ρυθμίσεις για τη σήμανση των ταξινομούμενων σφαγίων και για τον υπολογισμό της σταθμισμένης μέσης ενωσιακής τιμής για τα σφάγια βοοειδών, χοίρων και προβάτων από την Επιτροπή·
- ικ) την παροχή στα κράτη μέλη της δυνατότητας να προβλέπουν, όσον αφορά τους χοίρους που σφάζονται στο έδαφός τους, παρουσίαση των σφαγίων χοίρων διαφορετική από αυτή που περιγράφεται στο παράρτημα IV μέρος Β τμήμα III, εάν πληρούνται μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- i) η συνήθης εμπορική πρακτική στο έδαφός τους διαφέρει από την τυπική παρουσίαση που καθορίζεται στο παράρτημα IV μέρος Β τμήμα III πρώτο εδάφιο·
- ii) δικαιολογείται λόγω τεχνικών απαιτήσεων·
- iii) τα σφάγια έχουν εκδαρεί με ομοιόμορφο τρόπο·
- κα) τις διατάξεις για τον επιτόπιο έλεγχο της εφαρμογής της ταξινόμησης των σφαγίων στα κράτη μέλη από ενωσιακή επιτροπή απαρτιζόμενη από εμπειρογνώμονες της Επιτροπής και εμπειρογνώμονες διοριζόμενους από τα κράτη μέλη, με σκοπό τη διασφάλιση της ακρίβειας και της αξιοπιστίας της ταξινόμησης των σφαγίων. Στις διατάξεις αυτές προβλέπεται ότι τα έξοδα του ελέγχου βαρύνουν την Ένωση.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 21

Άλλες εκτελεστικές αρμοδιότητες

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, προκειμένου να εξουσιοδοτεί τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν τα ακόλουθα κριτήρια ταξινόμησης για αμνούς με βάρος σφαγίου μικρότερο των 13 κιλών, κατά παρέκκλιση από το παράρτημα IV μέρος Γ τμήμα III παράγραφος 1:

- α) βάρος σφαγίου·
- β) χρώμα κρέατος·
- γ) κατάσταση πάχυνσης·

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Καθεστώτα ενίσχυσεων

Τμήμα 1

Καθεστώτα για τη βελτίωση της πρόσβασης στα τρόφιμα

Άρθρο 22

Ομάδα-στόχος

Τα καθεστώτα ενίσχυσης που αποσκοπούν στη βελτίωση της διανομής γεωργικών προϊόντων και των διατροφικών συνθηκών των παιδιών απευθύνονται σε παιδιά που φοιτούν κανονικά σε βρεφονηπιακούς σταθμούς, ιδρύματα για παιδιά προσχολικής ηλικίας ή σχολικά ιδρύματα της πρωτοβάθμιας ή της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τα οποία τελούν υπό τη διαχείριση ή απολαύουν της αναγνώρισης των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών.

Υποτμήμα 1

Καθεστώς προώθησης της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών στα σχολεία

Άρθρο 23

Ενίσχυση για την παροχή οπωροκηπευτικών, μεταποιημένων οπωροκηπευτικών και προϊόντων μπανάνας στα παιδιά

1. Χορηγείται ενωσιακή ενίσχυση:
 - α) για την παροχή προϊόντων των τομέων των οπωροκηπευτικών, των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών και της μπανάνας σε παιδιά εντός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 22· και
 - β) για την κάλυψη ορισμένων συναφών εξόδων που σχετίζονται με την εφοδιαστική και τη διανομή, τον εξοπλισμό, την προβολή, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και συνοδευτικά μέτρα.
2. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο καθεστώς διαμορφώνουν προηγουμένως, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, τη στρατηγική για την εφαρμογή του. Προβλέπουν επίσης τα συνοδευτικά μέτρα που είναι αναγκαία για την αποτελεσματικότητα του προγράμματος, όπως, ενδεχομένως, ενημέρωση για μέτρα διαπαιδαγώγησης με στόχο την ανάπτυξη υγιεινών διατροφικών συνθηκών, για τοπικές αλυσίδες τροφίμων και για την καταπολέμηση της κατασπατάλησης τροφίμων.
3. Κατά την εκπόνηση των στρατηγικών τους, τα κράτη μέλη καταρτίζουν κατάλογο προϊόντων των τομέων των οπωροκηπευτικών, των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών και της μπανάνας που θα είναι επιλέξιμο στο πλαίσιο των αντίστοιχων καθεστώτων τους. Ο κατάλογος αυτός δεν περιλαμβάνει προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα V.

Ωστόσο, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπως όταν ένα κράτος μέλος επιθυμεί να εξασφαλίσει ευρύ φάσμα προϊόντων στο πλαίσιο του καθεστώτος του ή να το καταστήσει ελκυστικότερο, η στρατηγική του μπορεί να προβλέπει ότι τα προϊόντα αυτά μπορούν να είναι επιλέξιμα, μόνο εάν οι προστιθέμενες ποσότητες των ουσιών που αναφέρονται στο εν λόγω παράρτημα είναι περιορισμένες.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την έγκριση του καταλόγου των προϊόντων που είναι επιλέξιμα στο πλαίσιο του καθεστώτος τους από τις αρμόδιες υγειονομικές αρχές τους.

Τα κράτη μέλη επιλέγουν τα προϊόντα τους βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, όπως οι παράμετροι της υγείας και του περιβάλλοντος, η εποχικότητα, η ποικιλία ή η διαθεσιμότητα των προϊόντων, δίνοντας προτεραιότητα, κατά το δυνατόν, σε προϊόντα ενωσιακής προέλευσης, και ιδίως στην αγορά τοπικών προϊόντων, τις τοπικές αγορές, τις μικρές αλυσίδες εφοδιασμού ή τα περιβαλλοντικά οφέλη.

4. Τα μέτρα για τον καθορισμό της ενωσιακής ενίσχυσης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 λαμβάνονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ.

5. Η ενωσιακή ενίσχυση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 κατανέμεται σε κάθε κράτος μέλος βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που βασίζονται στην αναλογία των παιδιών ηλικίας έξι έως δέκα ετών.

Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο καθεστώς υποβάλλουν κάθε έτος αίτηση ενωσιακής ενίσχυσης βάσει της κατά την παράγραφο 2 στρατηγικής τους.

Τα μέτρα σχετικά με τον καθορισμό του ελάχιστου ποσού ενωσιακής ενίσχυσης για κάθε κράτος μέλος που συμμετέχει στο καθεστώς και την ενδεικτική και οριστική κατανομή της ενίσχυσης στα κράτη μέλη λαμβάνονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ.

6. Η ενωσιακή ενίσχυση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεν χρησιμοποιείται προς αντικατάσταση της χρηματοδότησης υφιστάμενων εθνικών καθεστώτων προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία στο πλαίσιο των οποίων παρέχονται οπωροκηπευτικά, μεταποιημένα οπωροκηπευτικά και μπανάνες ή άλλων καθεστώτων διανομής τέτοιου είδους προϊόντων στα σχολεία.

Ωστόσο, εάν ένα κράτος μέλος εφαρμόζει ήδη καθεστώς το οποίο θα μπορούσε να είναι επιλέξιμο για ενωσιακή ενίσχυση βάσει του παρόντος άρθρου και σκοπεύει να το επεκτείνει ή να ενισχύσει την αποτελεσματικότητά του, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ομάδα-στόχο του καθεστώτος, τη διάρκειά του ή τα επιλέξιμα προϊόντα, επιτρέπεται η χορήγηση ενωσιακής ενίσχυσης εφόσον τηρούνται τα όρια που τίθενται σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ όσον αφορά την αναλογία της ενωσιακής ενίσχυσης προς τη συνολική εθνική συνεισφορά. Σε αυτή την περίπτωση, το κράτος μέλος αναφέρει στη στρατηγική εφαρμογής τον τρόπο με τον οποίο τρόπο προτίθεται να επεκτείνει το καθεστώς του ή να ενισχύσει την αποτελεσματικότητά του.

7. Τα κράτη μέλη μπορούν, πέραν της ενωσιακής ενίσχυσης, να χορηγούν εθνική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 217.

8. Το ενωσιακό πρόγραμμα προώθησης της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών στα σχολεία δεν θίγει τυχόν χωριστά εθνικά προγράμματα προώθησης της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών στα σχολεία τα οποία συμβιβάζονται με το ενωσιακό δικαίωμα.

9. Η Ένωση μπορεί επίσης να χρηματοδοτεί, δυνάμει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, μέτρα ενημέρωσης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του καθεστώτος προώθησης της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών στα σχολεία, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την σχετική ενημέρωση του κοινού, καθώς και συναφή μέτρα δικτύωσης.

10. Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο καθεστώς δημοσιοποιούν, στον χώρο διανομής των τροφίμων, τη συμμετοχή τους στο καθεστώς ενίσχυσης και το γεγονός ότι επιδοτείται από την Ένωση.

Άρθρο 24

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

1. Για την προώθηση των υγιεινών διατροφικών συνηθειών των παιδιών και τη διασφάλιση της διοχέτευσης της ενίσχυσης σε παιδιά που ανήκουν στην ομάδα-στόχο που αναφέρεται στο άρθρο 22, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με κανόνες για:

- α) τα πρόσθετα κριτήρια που αφορούν τη διοχέτευση της ενίσχυσης από τα κράτη μέλη στην ομάδα στόχο·
- β) την έγκριση και επιλογή των αιτούντων ενίσχυση από τα κράτη μέλη·
- γ) τη διαμόρφωση των εθνικών ή περιφερειακών στρατηγικών και τα συνοδευτικά μέτρα.

2. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποδοτική και στοχοθετημένη χρήση των ενωσιακών πόρων, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με:

- α) τη μέθοδο ανακατανομής της ενδεικτικής κατανομής της ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 5 μεταξύ των κρατών μελών, βάσει των αιτήσεων ενίσχυσης που λαμβάνονται·
- β) τις δαπάνες στο πλαίσιο των στρατηγικών των κρατών μελών που είναι επιλέξιμες για ενωσιακή ενίσχυση και τη δυνατότητα καθορισμού συνολικού ανώτατου ορίου για συγκεκριμένες δαπάνες·
- γ) την υποχρέωση των κρατών μελών να παρακολουθούν και να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των καθεστώτων προώθησης των οπωροκηπευτικών στα σχολεία.

3. Για την προώθηση της ενημέρωσης σχετικά με το καθεστώς, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, που να υποχρεώνουν τα κράτη μέλη τα οποία εφαρμόζουν καθεστώς προώθησης οπωροκηπευτικών στα σχολεία να κοινοποιούν τον ρόλο της ενωσιακής ενίσχυσης ως πηγής επιδότησης.

Άρθρο 25

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος υποτίμηματος, μεταξύ άλλων όσον αφορά:

- α) τις πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις στρατηγικές των κρατών μελών·

β) τις αιτήσεις ενίσχυσης και τις πληρωμές·

γ) τις μεθόδους προβολής του καθεστώτος και σχετικά μέτρα δικτύωσης·

δ) την υποβολή, τον μορφότυπο και το περιεχόμενο των εκθέσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης που εκπονούν τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο ενωσιακό καθεστώς προώθησης των οπωροκηπευτικών στα σχολεία.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Υποτίμημα 2

Καθεστώς προώθησης της κατανάλωσης γαλακτοκομικών προϊόντων στα σχολεία

Άρθρο 26

Ενίσχυση για την παροχή γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων στα παιδιά

1. Χορηγείται ενωσιακή ενίσχυση για την παροχή ορισμένων προϊόντων γάλακτος και κατεργασμένου γάλακτος των κωδικών ΣΟ 0401, 0403, 0404 90, και 0406 ή του κωδικού ΣΟ 2202 90 σε παιδιά εντός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 22.

2. Από την 1η Αυγούστου 2015, τα κράτη μέλη που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο καθεστώς σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, εκπονούν προηγουμένως στρατηγική για την εφαρμογή του. Μπορούν επίσης να προβλέπουν τα συνοδευτικά μέτρα που είναι αναγκαία για την αποτελεσματικότητα του προγράμματος, όπως, ενδεχομένως, ενημέρωση για μέτρα διαπαιδαγώγησης με στόχο τη διαμόρφωση υγιεινών διατροφικών συνηθειών, για τοπικές αλυσίδες τροφίμων και για την καταπολέμηση της κατασπατάλησης τροφίμων.

3. Κατά τη χάραξη των στρατηγικών τους, τα κράτη μέλη καταρτίζουν κατάλογο ειδών γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων που θα είναι επιλέξιμα στο πλαίσιο των αντίστοιχων καθεστώτων τους, σύμφωνα με τους κανόνες που εγκρίνει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 27.

4. Με εξαίρεση τη δωρεάν διανομή γευμάτων στα παιδιά εντός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, η ενωσιακή ενίσχυση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν χρησιμοποιείται προς αντικατάσταση της χρηματοδότησης υφιστάμενων εθνικών καθεστώτων προώθησης της κατανάλωσης γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων ή άλλων καθεστώτων διανομής στα σχολεία τα οποία περιλαμβάνουν γάλα ή γαλακτοκομικά προϊόντα. Ωστόσο, εάν κράτος μέλος διαθέτει ήδη καθεστώς το οποίο θα μπορούσε να είναι επιλέξιμο για ενωσιακή ενίσχυση βάσει του παρόντος άρθρου και σκοπεύει να το επεκτείνει ή να ενισχύσει την αποτελεσματικότητά του, ιδίως όσον αφορά την ομάδα-στόχο του προγράμματος, τη διάρκειά του ή τα επιλέξιμα προϊόντα, επιτρέπεται η χορήγηση ενωσιακής ενίσχυσης. Σε αυτή την περίπτωση, το κράτος μέλος αναφέρει στη στρατηγική εφαρμογής τον τρόπο με τον οποίο προτίθεται να επεκτείνει το καθεστώς του ή να ενισχύσει την αποτελεσματικότητά του.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν, πέραν της ενωσιακής ενίσχυσης, να χορηγούν εθνική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 217.

6. Το ενωσιακό καθεστώς προώθησης της κατανάλωσης γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων στα σχολεία δεν θίγει τυχόν χωριστά εθνικά καθεστώτα προώθησης της κατανάλωσης γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων στα σχολεία τα οποία συνάδουν με το ενωσιακό δίκαιο.

7. Τα μέτρα για τον καθορισμό της ενωσιακής ενίσχυσης για όλα τα είδη γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων και της μέγιστης ποσότητας που είναι επιλέξιμη για την ενωσιακή ενίσχυση της παραγράφου 1 λαμβάνονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ.

8. Τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στο καθεστώς δημοσιοποιούν, στον χώρο διανομής των τροφίμων, τη συμμετοχή τους στο καθεστώς ενίσχυσης και το γεγονός ότι επιδοτείται από την Ένωση.

Άρθρο 27

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

1. Προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η εξέλιξη των καταναλωτικών συμπεριφορών όσον αφορά την κατανάλωση γαλακτοκομικών προϊόντων, οι καινοτομίες και οι εξελίξεις στην αγορά των γαλακτοκομικών προϊόντων, η διαθεσιμότητα των προϊόντων στις διάφορες αγορές της Ένωσης και οι διατροφικές πτυχές, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό:

- α) των προϊόντων που είναι επιλέξιμα για το καθεστώς, σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 και λαμβανομένης υπόψη της διατροφικής διάστασης·
- β) της χάραξης των εθνικών ή περιφερειακών στρατηγικών από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των συνυποκειμένων μέτρων· και
- γ) των αναγκαίων μέτρων για την παρακολούθηση και αξιολόγηση.

2. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση της ενωσιακής ενίσχυσης, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με:

- α) τους κανόνες για την επιλεξιμότητα για ενίσχυση των δικαιούχων και των αιτούντων·
- β) την απαίτηση για έγκριση των αιτούντων από τα κράτη μέλη·
- γ) την χρήση γαλακτοκομικών προϊόντων που λαμβάνουν ενίσχυση, για την παρασκευή γευμάτων εντός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

3. Προκειμένου να διασφαλισθεί η τήρηση των υποχρεώσεων από τους αιτούντες ενίσχυση, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο

227, σχετικά με την υποχρέωση κατάθεσης εγγύησης σε περίπτωση προκαταβολής ποσού της ενίσχυσης.

4. Για την προώθηση της ενημέρωσης σχετικά με το καθεστώς ενίσχυσης, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τη διευκρίνιση των όρων σύμφωνα με τους οποίους τα κράτη μέλη οφείλουν να δημοσιοποιούν τη συμμετοχή τους στο καθεστώς ενίσχυσης και το γεγονός ότι αυτό επιδοτείται από την Ένωση.

5. Προκειμένου να αντανakλάται η ενίσχυση στην τιμή στην οποία διατίθενται τα προϊόντα στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τη θέπιση κανόνων σχετικά με την καθιέρωση παρακολούθησης των τιμών στο πλαίσιο του καθεστώτος.

Άρθρο 28

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος υπομήματος, μεταξύ άλλων όσον αφορά:

- α) τις διαδικασίες για να εξασφαλίζεται η τήρηση της μέγιστης επιλέξιμης ποσότητας για το καθεστώς ενίσχυσης·
- β) τις διαδικασίες και το ύψος της εγγύησης που πρέπει να κατατίθεται όταν χορηγείται προκαταβολή·
- γ) τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στα κράτη μέλη για την έγκριση των αιτούντων, τις αιτήσεις ενίσχυσης και τις πληρωμές·
- δ) τις μεθόδους προβολής του καθεστώτος·
- ε) τη διαχείριση της παρακολούθησης των τιμών σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 5.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Τμήμα 2

Ενισχύσεις στον τομέα του ελαιόλαδου και των επιτραπέζιων ελιών

Άρθρο 29

Προγράμματα στήριξης του τομέα του ελαιόλαδου και των επιτραπέζιων ελιών

1. Η Ένωση χρηματοδοτεί τριετή προγράμματα εργασιών που καταρτίζουν οργανώσεις παραγωγών αναγνωρισμένες βάσει του άρθρου 152, ενώσεις οργανώσεων παραγωγών αναγνωρισμένες βάσει του άρθρου 156 ή διεπαγγελματικές οργανώσεις αναγνωρισμένες βάσει του άρθρου 157 σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τομείς:

- α) παρακολούθηση και διαχείριση της αγοράς στον τομέα του ελαιόλαδου και των επιτραπέζιων ελιών·

- β) βελτίωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της ελαιοκαλλιέργειας·
- γ) βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελαιοκαλλιέργειας μέσω εκσυγχρονισμού·
- δ) βελτίωση της ποιότητας της παραγωγής ελαιολάδου και επιτραπέζιων ελιών·
- ε) σύστημα ιχνηλασιμότητας, πιστοποίηση και προστασία της ποιότητας του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών και, ειδικότερα, παρακολούθηση της ποιότητας του ελαιολάδου που πωλείται στους τελικούς καταναλωτές, υπό την καθοδήγηση των κρατικών διοικήσεων·
- στ) διάδοση πληροφοριών σχετικών με τα μέτρα οργανώσεων παραγωγών, ενώσεων οργανώσεων παραγωγών ή διεπαγγελματικών οργανώσεων για τη βελτίωση της ποιότητας του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών.

2. Η χρηματοδότηση της Ένωσης για τα προγράμματα εργασιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 έχει ως εξής:

- α) 11 098 000 ευρώ ετησίως για την Ελλάδα·
- β) 576 000 ευρώ ετησίως για τη Γαλλία· και
- γ) 35 991 000 ευρώ ετησίως για την Ιταλία.

3. Το ανώτατο ποσό ενωσιακής χρηματοδότησης για τα προγράμματα εργασιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ισούται με τα ποσά που παρακρατούνται από τα κράτη μέλη. Η μέγιστη χρηματοδότηση των επιλέξιμων δαπανών είναι:

- α) 75 % για δραστηριότητες στους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β) και γ)·
- β) 75 % για επενδύσεις παγίου ενεργητικού και 50 % για άλλες δραστηριότητες στον τομέα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο δ)·
- γ) 75 % για τα προγράμματα εργασιών που διεξάγονται σε τρεις τουλάχιστον τρίτες χώρες ή κράτη μέλη που δεν είναι παραγωγοί από αναγνωρισμένες οργανώσεις της παραγράφου 1 από δύο τουλάχιστον κράτη μέλη παραγωγής, στους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία ε) και στ), και 50 % για τις άλλες δραστηριότητες στους τομείς αυτούς.

Η συμπληρωματική χρηματοδότηση εξασφαλίζεται από το κράτος μέλος και ανέρχεται σε ποσοστό έως 50 % του κόστους που δεν καλύπτεται από την ενωσιακή χρηματοδότηση.

Άρθρο 30

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

Προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση της ενωσιακής ενίσχυσης που προβλέπεται στο άρθρο 29, και προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα της παραγωγής του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για:

- α) όσον αφορά τους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 29 παράγραφος 1, τα ειδικά μέτρα που μπορούν λάβουν ενωσιακή χρηματοδότηση και τις δραστηριότητες και τις δαπάνες που δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν·
- β) την ελάχιστη διάθεση ενωσιακής χρηματοδότησης από τα κράτη μέλη σε συγκεκριμένους τομείς·
- γ) την απαίτηση κατάθεσης εγγύησης όταν υποβάλλεται αίτηση για έγκριση προγράμματος εργασιών και όταν χορηγείται προκαταβολή από την ενίσχυση·
- δ) τα κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τα κράτη μέλη κατά την επιλογή και έγκριση των προγραμμάτων εργασιών.

Άρθρο 31

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος τμήματος όσον αφορά:

- α) την εφαρμογή και την τροποποίηση των προγραμμάτων εργασιών·
- β) την καταβολή της ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών·
- γ) τις διαδικασίες εγγυοδοσίας και το ύψος της εγγύησης που πρέπει να κατατίθεται όταν υποβάλλεται αίτηση για την έγκριση προγράμματος εργασιών και όταν χορηγείται προκαταβολή από την ενίσχυση.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Τμήμα 3

Ενίσχυση στον τομέα των οπωροκηπευτικών

Άρθρο 32

Επιχειρησιακά ταμεία

1. Οι οργανώσεις παραγωγών και/ή οι ενώσεις τους, στον τομέα των οπωροκηπευτικών, μπορούν να συνιστούν επιχειρησιακό ταμείο. Το ταμείο λαμβάνει:

- α) χρηματικές εισφορές από:
- i) τα μέλη της οργάνωσης παραγωγών και/ή την ίδια την οργάνωση παραγωγών· ή
- ii) τις ενώσεις των οργάνωσης παραγωγών μέσω των μελών των εν λόγω ενώσεων.
- β) ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή που είναι δυνατόν να χορηγείται στις οργανώσεις παραγωγών ή στις ενώσεις τους, σε περίπτωση που αυτές υποβάλλουν, διαχειρίζονται και εφαρμόζουν επιχειρησιακό πρόγραμμα ή μερικό επιχειρησιακό πρόγραμμα, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θεσπίζονται σε κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις από την Επιτροπή δυνάμει των άρθρων 37 και 38 αντιστοίχως.

2. Τα επιχειρησιακά ταμεία χρησιμοποιούνται μόνο για τη χρηματοδότηση επιχειρησιακών προγραμμάτων που υποβάλλονται και εγκρίνονται από κράτη μέλη.

Άρθρο 33

Επιχειρησιακά προγράμματα

1. Τα επιχειρησιακά προγράμματα του τομέα των οπωροκηπευτικών έχουν ελάχιστη διάρκεια τριών ετών και μέγιστη διάρκεια πέντε ετών. Έχουν τουλάχιστον δύο από τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 152 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ή δύο από τους ακόλουθους στόχους:

- α) προγραμματισμός της παραγωγής, συμπεριλαμβανομένης της πρόβλεψης και της ακολούθησης της παραγωγής και της κατανώτασης·
- β) βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων, νωπών ή μεταποιημένων·
- γ) ενίσχυση της εμπορικής αξίας των προϊόντων·
- δ) προώθηση των προϊόντων, νωπών ή μεταποιημένων·
- ε) περιβαλλοντικά μέτρα, ιδίως όσα αφορούν το νερό, και μέθοδοι παραγωγής φιλικές προς το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της βιολογικής γεωργίας·
- στ) πρόληψη και διαχείριση κρίσεων.

Τα επιχειρησιακά προγράμματα υποβάλλονται στα κράτη μέλη προς έγκριση.

2. Οι ενώσεις των οργανώσεων παραγωγών μπορούν επίσης να υποβάλουν συνολικό ή μερικό επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελούμενο από μέτρα που προσδιορίζονται αλλά δεν υλοποιούνται από οργανώσεις-μέλη στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων τους. Τα επιχειρησιακά προγράμματα των ενώσεων των οργανώσεων παραγωγών υπόκεινται στους ίδιους κανόνες με τα επιχειρησιακά προγράμματα των οργανώσεων παραγωγών και εξετάζονται ταυτόχρονα με τα επιχειρησιακά προγράμματα των οργανώσεων-μελών.

Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι:

- α) τα μέτρα στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων μιας ένωσης οργανώσεων παραγωγών χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από τις εισφορές των οργανώσεων-μελών αυτής της ένωσης και ότι η εν λόγω χρηματοδότηση λαμβάνεται από τα επιχειρησιακά ταμεία των εν λόγω οργανώσεων-μελών·
- β) οι δράσεις και η αντίστοιχη χρηματοδοτική συμμετοχή αναφέρονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα κάθε οργανώσης-μέλους·
- γ) δεν υπάρχει διπλή χρηματοδότηση.

3. Η πρόληψη και η διαχείριση κρίσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ) συνίστανται στην αποφυγή και την αντιμετώπιση κρίσεων στις αγορές οπωροκηπευτικών και καλύπτουν στο πλαίσιο αυτό:

- α) επενδύσεις που καθιστούν αποδοτικότερη τη διαχείριση των ποσοτήτων που διατίθενται στην αγορά·
- β) μέτρα κατάρτισης και ανταλλαγές βέλτιστων πρακτικών·
- γ) ενέργειες προώθησης και επικοινωνίας, είτε για λόγους πρόληψης είτε σε περίοδο κρίσης·
- δ) τη στήριξη για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών για τη σύσταση ταμείων αλληλοβοήθειας·
- ε) την αναφύτευση οπωρώνων, όπου απαιτείται, κατόπιν υποχρεωτικής εκρίζωσης για υγειονομικούς ή φυτοϋγειονομικούς λόγους, καθ' υπόδειξη της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους·
- στ) την απόσυρση από την αγορά·
- ζ) την πρόωμη συγκομιδή ή μη συγκομιδή οπωροκηπευτικών·
- η) την ασφάλιση της συγκομιδής.

Η στήριξη για την ασφάλιση της συγκομιδής συμβάλλει στη διασφάλιση των εισοδημάτων των παραγωγών από ζημιές που οφείλονται σε φυσικές καταστροφές, δυσμενή καιρικά φαινόμενα, ασθένειες ή προσβολή από επιβλαβείς οργανισμούς.

Στα ασφαλιστήρια συμβόλαια προβλέπεται η υποχρεωτική λήψη των απαραίτητων μέτρων πρόληψης κινδύνων από τους δικαιούχους.

Τα μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων, συμπεριλαμβανομένης της αποπληρωμής του κεφαλαίου και των τόκων η οποία αναφέρεται στο πέμπτο εδάφιο, δεν περιλαμβάνουν περισσότερο από το ένα τρίτο των δαπανών του επιχειρησιακού προγράμματος.

Οι οργανώσεις παραγωγών μπορούν να δανείζονται με εμπορικούς όρους για τη χρηματοδότηση μέτρων πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων. Σε αυτή την περίπτωση, η αποπληρωμή του κεφαλαίου και των τόκων των δανείων αυτών μπορεί να αποτελεί μέρος του επιχειρησιακού προγράμματος και, επομένως, μπορεί να είναι επιλέξιμη για ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του άρθρου 34. Κάθε ειδική δράση στο πλαίσιο πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων μπορεί να χρηματοδοτείται με τα δάνεια αυτά, ή απευθείας ή και με τους δύο τρόπους.

4. Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, νοούνται ως:

- α) ως «πρώιμη συγκομιδή» νοείται η πλήρης συγκομιδή μη ώριμων και μη εμπορεύσιμων προϊόντων σε μια δεδομένη περιοχή τα οποία δεν έχουν αλλοιωθεί πριν από την πρώιμη συγκομιδή, είτε λόγω καιρικών συνθηκών, ασθένειας είτε για άλλο λόγο·
- β) ως «μη συγκομιδή» νοείται η παύση του τρέχοντος κύκλου παραγωγής στην οικεία έκταση όπου το προϊόν έχει αναπτυχθεί καλά και είναι ανόθευτης, καλής και σύμφωνης με τα συναλλακτική ήθη ποιότητας. Η καταστροφή προϊόντων λόγω καιρικών φαινομένων ή ασθένειας δεν θεωρείται μη συγκομιδή·

5. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε:

- α) τα επιχειρησιακά προγράμματα να περιλαμβάνουν δύο ή περισσότερες περιβαλλοντικές δράσεις· ή
- β) το 10 % τουλάχιστον των δαπανών στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων να καλύπτει περιβαλλοντικές δράσεις.

Στο πλαίσιο των περιβαλλοντικών δράσεων τηρούνται οι απαιτήσεις για τις γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές ενισχύσεις που ορίζονται στο άρθρο 28 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.

Όταν τουλάχιστον το 80 % των παραγωγών που είναι μέλη οργάνωσης παραγωγών υπόκειται σε μία ή περισσότερες ταυτόσημες γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές δεσμεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 28 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, καθεμία από τις δεσμεύσεις αυτές θεωρείται περιβαλλοντική δράση όπως αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α) της παρούσης παραγράφου.

Η στήριξη των περιβαλλοντικών δράσεων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσης παραγράφου καλύπτει τις πρόσθετες δαπάνες και την απώλεια εισοδήματος που συνεπάγεται η δράση.

6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι επενδύσεις που αυξάνουν την πίεση που ασκείται στο περιβάλλον επιτρέπονται μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες λαμβάνονται αποτελεσματικά μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος από τις εν λόγω πιέσεις.

Άρθρο 34

Ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή

1. Η ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή ισούται με το ποσό των χρηματικών εισφορών που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 1 στοιχείο α) και έχουν όντως καταβληθεί και περιορίζεται στο 50 % του ποσού των δαπανών που όντως πραγματοποιούνται.

2. Η ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή δεν υπερβαίνει το 4,1 % της αξίας της παραγωγής που διαθέτουν στο εμπόριο για κάθε οργάνωση παραγωγών ή ένωση οργάνωσεων παραγωγών.

Ωστόσο, στην περίπτωση οργάνωσεων παραγωγών, το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξάνεται στο 4,6 % της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο, υπό τον όρο ότι το ποσό που υπερβαίνει το 4,1 % της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο χρησιμοποιείται αποκλειστικά για μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων.

Στην περίπτωση ενώσεων οργάνωσεων παραγωγών, το εν λόγω ποσοστό μπορεί να αυξηθεί έως το 4,7 % της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο, υπό τον όρο ότι το ποσό που υπερβαίνει το 4,1 % της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο χρησιμοποιείται αποκλειστικά για μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων υλοποιούμενα από την ένωση οργάνωσεων παραγωγών για λογαριασμό των μελών της.

3. Κατόπιν σχετικής αίτησης οργάνωσης παραγωγών, το όριο του 50 % που αναφέρεται στην παράγραφο 1 αυξάνεται σε 60 %

για επιχειρησιακό πρόγραμμα ή μέρος επιχειρησιακού προγράμματος που πληροί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) υποβάλλεται από περισσότερες της μιας ενωσιακές οργάνωσεις παραγωγών που αναπτύσσουν δραστηριότητες σε διαφορετικά κράτη μέλη στο πλαίσιο διακρατικών καθεστώτων·
- β) υποβάλλεται από μία ή περισσότερες οργάνωσεις παραγωγών οι οποίες μετέχουν σε καθεστώα που λειτουργούν σε διεπαγγελματική βάση·
- γ) καλύπτει αποκλειστικά την παροχή ειδικής στήριξης για την παραγωγή βιολογικών προϊόντων που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου (1)·
- δ) είναι το πρώτο που υποβάλλεται από αναγνωρισμένη οργάνωση παραγωγών η οποία είναι αποτέλεσμα συγχώνευσης μεταξύ δύο αναγνωρισμένων οργάνωσεων παραγωγών·
- ε) είναι το πρώτο που υποβάλλεται από αναγνωρισμένη ένωση οργάνωσεων παραγωγών·
- στ) υποβάλλεται από οργάνωσεις παραγωγών σε κράτη μέλη στα οποία οι οργάνωσεις παραγωγών διοχετεύουν στο εμπόριο παραγωγή που αντιστοιχεί σε λιγότερο από το 20 % της παραγωγής σφωροκρηπτευτικών·
- ζ) υποβάλλεται από οργάνωσεις παραγωγών σε μία από τις εξόχως απόκεντρες περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 349 ΣΛΕΕ.

4. Το όριο του 50 % που αναφέρεται στην παράγραφο 1 αυξάνεται σε 100 % στην περίπτωση αποσύρσεων σφωροκρηπτευτικών από την αγορά οι οποίες δεν υπερβαίνουν το 5 % του όγκου της παραγωγής που διαθέτει στο εμπόριο κάθε οργάνωση παραγωγών και τα οποία διατίθενται με:

- α) δωρεάν διανομή σε φιλανθρωπικές οργάνωσεις και ιδρύματα που εγκρίνονται για τον σκοπό αυτό από τα κράτη μέλη, ώστε να χρησιμοποιηθούν σε δραστηριότητες τους υπέρ απόμων στα οποία η εθνική νομοθεσία χορηγεί δικαίωμα δημόσιας αρωγής, ιδίως επειδή στερούνται επαρκών πόρων για τη διαβίωσή τους· ή
- β) δωρεάν διανομή σε οποιοδήποτε από τα ακόλουθα: σφωροκρηπτευτικά ιδρύματα, σχολεία, ιδρύματα που αναφέρονται στο άρθρο 22, παιδικές κατασκηνώσεις, νοσοκομεία και γηροκομεία που ορίζονται από τα κράτη μέλη, τα οποία λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν ότι οι ποσότητες που διανέμονται στο πλαίσιο αυτό συμπληρώνουν εκείνες που αγοράζουν κανονικά τα εν λόγω ιδρύματα.

(1) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2007 για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 (ΕΕ L 189 της 20.7.2007, σ. 1).

Άρθρο 35

Εθνική χρηματοδοτική συνδρομή

1. Στις περιφέρειες των κρατών μελών στις οποίες ο βαθμός οργάνωσης των παραγωγών οπωροκηπευτικών είναι ιδιαίτερα χαμηλός, η Επιτροπή μπορεί με εκτελεστικές πράξεις να επιτρέπει στα κράτη μέλη να χορηγούν στις οργανώσεις παραγωγών, κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης, εθνική χρηματοδοτική συνδρομή ίση προς το 80 % κατ' ανώτατο όριο των χρηματικών εισφορών που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 1 στοιχείο α). Η συνδρομή αυτή είναι επιπρόσθετη στο επιχειρησιακό ταμείο.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

2. Στις περιφέρειες των κρατών μελών όπου οι οργανώσεις παραγωγών, οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών και οι ομάδες παραγωγών που αναφέρονται στο άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 διαθέτουν στο εμπόριο λιγότερο από το 15 % της αξίας της παραγωγής οπωροκηπευτικών των εν λόγω περιφερειών, όπου η παραγωγή οπωροκηπευτικών αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 15 % της συνολικής γεωργικής παραγωγής των εν λόγω περιφερειών, η εθνική χρηματοδοτική συνδρομή που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου είναι δυνατόν να επιστρέφεται από την Ένωση κατόπιν αίτησης του οικείου κράτους μέλους.

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σχετικά με την εν λόγω επιστροφή. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 36

Εθνικό πλαίσιο και εθνική στρατηγική για τα επιχειρησιακά προγράμματα

1. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν εθνικό πλαίσιο που περιέχει τους γενικούς όρους σχετικά με τις περιβαλλοντικές δράσεις που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 5. Το εν λόγω πλαίσιο προβλέπει, συγκεκριμένα, ότι οι δράσεις αυτές πρέπει να πληρούν τις σχετικές απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, ιδίως εκείνες που προβλέπονται στο άρθρο 3.

Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν το προτεινόμενο πλαίσιο τους στην Επιτροπή, η οποία μπορεί να απαιτήσει τροποποιήσεις, με εκτελεστικές πράξεις εκδιδόμενες χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3, εντός τριών μηνών από την υποβολή, εάν διαπιστώσει ότι η πρόταση δεν θα συνέβαλλε στην επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 191 ΣΛΕΕ και στο έβδομο ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον. Οι επενδύσεις σε μεμονωμένες εκμεταλλεύσεις στις οποίες παρέχεται στήριξη στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων πρέπει επίσης να εξυπηρετούν την επίτευξη των εν λόγω στόχων.

2. Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει εθνική στρατηγική για βιώσιμα επιχειρησιακά προγράμματα στον τομέα των οπωροκηπευτικών. Η στρατηγική αυτή περιλαμβάνει:

α) ανάλυση της κατάστασης όσον αφορά τα ισχυρά και ασθενή σημεία και το δυναμικό ανάπτυξης·

β) αιτιολόγηση των επιλεγόμενων προτεραιοτήτων·

γ) τους στόχους των επιχειρησιακών προγραμμάτων και μέσω των καθώς και δείκτες επιδόσεων·

δ) αξιολόγηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων·

ε) υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων από τις οργανώσεις παραγωγών.

Η εθνική στρατηγική ενσωματώνει επίσης το εθνικό πλαίσιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών.

Άρθρο 37

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική, στοχοθετημένη και βιώσιμη στήριξη των οργανώσεων παραγωγών και των ενώσεων τους στον τομέα των οπωροκηπευτικών, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό κανόνων σχετικά με:

α) τα επιχειρησιακά ταμεία και τα επιχειρησιακά προγράμματα, όσον αφορά:

i) τα προβλεπόμενα ποσά, τις αποφάσεις των οργανώσεων παραγωγών και των ενώσεων τους σχετικά με τις χρηματοδοτικές εισφορές και τη χρήση των επιχειρησιακών ταμείων·

ii) τα μέτρα, τις δράσεις, τις δαπάνες διοίκησης και προσωπικού και τις λοιπές δαπάνες που πρέπει να περιλαμβάνονται ή να αποκλείονται στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων, την τροποποίησή τους και τις πρόσθετες απαιτήσεις που καθορίζονται από τα κράτη μέλη·

iii) την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης μεταξύ επιχειρησιακών προγραμμάτων και προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης·

iv) τα επιχειρησιακά προγράμματα ενώσεων οργανώσεων παραγωγών·

v) τους ειδικούς κανόνες που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις όπου ενώσεις οργανώσεων παραγωγών διαχειρίζονται, επεξεργάζονται, εφαρμόζουν και υποβάλλουν πλήρη ή μερικά επιχειρησιακά προγράμματα·

vi) την υποχρέωση χρήσης κοινών δεκτών για τους σκοπούς της παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων·

β) το εθνικό πλαίσιο και την εθνική στρατηγική για τα επιχειρησιακά προγράμματα όσον αφορά την υποχρέωση παρακολούθησης και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των εθνικών πλαισίων και των εθνικών στρατηγικών·

γ) την ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή, όσον αφορά:

- i) τη βάση υπολογισμού της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνδρομής και της αξίας της παραγωγής που διαθέτει στο εμπόριο κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 34 παράγραφος 2·
- ii) τις εφαρμοστέες περιόδους αναφοράς για τον υπολογισμό της ενίσχυσης·
- iii) την παροχή προκαταβολών και την απαίτηση κατάθεσης εγγύησης όταν χορηγείται προκαταβολή από την ενίσχυση·
- iv) τις ειδικές διατάξεις που ισχύουν για τη χρηματοδότηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ενώσεων οργανώσεων παραγωγών, ειδικότερα εκείνες που αφορούν την εφαρμογή των ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 34 παράγραφος 2·

δ) μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων, όσον αφορά:

- i) τη δυνατότητα των κρατών μελών να μην εφαρμόζουν ένα ή περισσότερα μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων·
- ii) τις προϋποθέσεις που αφορούν το άρθρο 33 παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, στοιχεία α), β) και γ)·
- iii) τους επιτρεπόμενους προορισμούς που αποφασίζονται από τα κράτη μέλη για τα αποσυρόμενα προϊόντα·
- iv) το μέγιστο επίπεδο στήριξης για τις αποσύρσεις από την αγορά·
- v) την απαίτηση προηγούμενων κοινοποιήσεων στην περίπτωση αποσύρσεων από την αγορά·
- vi) τη βάση για τον υπολογισμό του όγκου της διατιθέμενης στο εμπόριο παραγωγής προς δωρεάν διανομή σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 4 και τον καθορισμό του ανώτατου όγκου της διατιθέμενης στο εμπόριο παραγωγής σε περίπτωση αποσύρσεων από την αγορά·
- vii) την υποχρεωτική εμφάνιση του ενωσιακού εμβλήματος στις συσκευασίες των προϊόντων που προορίζονται για δωρεάν διανομή·
- viii) τους όρους για τους αποδέκτες των προϊόντων που αποσύρονται·
- ix) τη χρήση όρων για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος,
- x) τους όρους που καθορίζονται από τα κράτη μέλη όσον αφορά την πρώιμη συγκομιδή και τη μη συγκομιδή·
- xi) την ασφάλιση της συγκομιδής·
- xii) τα ταμεία αλληλοβοήθειας· και
- xiii) τους όρους και τον καθορισμό ανώτατου ορίου δαπανών για την αναφύτευση οπωρώνων για υγειονομικούς ή φυτοϋγειονομικούς λόγους σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο ε)·

ε) την ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή, όσον αφορά:

i) τον βαθμό οργάνωσης των παραγωγών·

- ii) την απαίτηση κατάθεσης εγγύησης όταν χορηγείται προκαταβολή·
- iii) το μέγιστο ποσοστό της επιστροφής από την Ένωση της εθνικής χρηματοδοτικής συνδρομής·

Άρθρο 38

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν μέτρα για:

- a) τη διαχείριση των επιχειρησιακών ταμείων·
- β) τις πληροφορίες που πρέπει να περιέχουν τα επιχειρησιακά προγράμματα, τα εθνικά πλαίσια και οι εθνικές στρατηγικές που αναφέρονται στο άρθρο 36, την υποβολή των επιχειρησιακών προγραμμάτων στα κράτη μέλη, τις προθεσμίες, τα συνοδευτικά έγγραφα και την έγκριση από τα κράτη μέλη·
- γ) την εφαρμογή επιχειρησιακών προγραμμάτων από τις οργανώσεις παραγωγών και τις ενώσεις οργανώσεων παραγωγών·
- δ) την υποβολή, τον μορφότυπο και το περιεχόμενο των εκθέσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης των εθνικών στρατηγικών και των επιχειρησιακών προγραμμάτων·
- ε) τις αιτήσεις ενίσχυσης και τις πληρωμές της ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών και της μερικής καταβολής των ενισχύσεων·
- στ) τις πρακτικές ρυθμίσεις της εμφάνισης του ενωσιακού εμβλήματος στις συσκευασίες των προϊόντων που προορίζονται για δωρεάν διανομή·
- ζ) την τήρηση των προτύπων εμπορίας στην περίπτωση αποσύρσεων·
- η) τα έξοδα μεταφοράς, διαλογής και συσκευασίας στην περίπτωση δωρεάν διανομής·
- θ) τα μέτρα προώθησης, επικοινωνίας και κατάρτισης στην περίπτωση πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων·
- ι) την υλοποίηση μέτρων για την απόσυρση, την πρώιμη συγκομιδή, τη μη συγκομιδή και την ασφάλιση της συγκομιδής·
- ια) την εφαρμογή, έγκριση, καταβολή και επιστροφή της εθνικής χρηματοδοτικής συνδρομής·
- ιβ) τις διαδικασίες και το ύψος της εγγύησης που πρέπει να κατατίθεται όταν χορηγείται προκαταβολή·

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Τμήμα 4

Προγράμματα στήριξης στον αμπελοοινικό τομέα

Υποτμήμα 1

Γενικές διατάξεις και επιλεξιμα μέτρα

Άρθρο 39

Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν τμήμα καθορίζει τους κανόνες που διέπουν τη χορήγηση ενωσιακών πόρων στα κράτη μέλη και τη χρησιμοποίηση των πόρων αυτών από τα κράτη μέλη, μέσω πενταετών εθνικών προγραμμάτων στήριξης («προγράμματα στήριξης»), για τη χρηματοδότηση ειδικών μέτρων στήριξης που αποβλέπουν στην ενίσχυση του αμπελοοινικού τομέα.

Άρθρο 40

Συμβατότητα και συνοχή

1. Τα προγράμματα στήριξης πρέπει να είναι συμβατά με το ενωσιακό δίκαιο και να χαρακτηρίζονται από συνοχή με τις δραστηριότητες, τις πολιτικές και τις προτεραιότητες της Ένωσης.

2. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για τα προγράμματα στήριξης και εξασφαλίζουν ότι διαθέτουν εσωτερική συνοχή και ότι καταρτίζονται και εφαρμόζονται κατά αντικειμενικό τρόπο, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής κατάστασης των οικείων παραγωγών και της ανάγκης να αποφεύγεται η αδικαιολόγητα άνιση μεταχείριση των παραγωγών.

3. Δεν χορηγείται στήριξη για:

α) ερευνητικά έργα και μέτρα στήριξης ερευνητικών έργων εκτός από τα αναφερόμενα στο άρθρο 45 παράγραφος 2 στοιχεία δ) και ε)·

β) μέτρα τα οποία περιλαμβάνονται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης των κρατών μελών δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.

Άρθρο 41

Υποβολή προγραμμάτων στήριξης

1. Κάθε κράτος μέλος παραγωγής που αναφέρεται στο παράρτημα VI υποβάλλει στην Επιτροπή σχέδιο πενταετούς προγράμματος στήριξης που περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα από τα επιλεξιμα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 38.

2. Τα μέτρα στήριξης στο πλαίσιο των σχεδίων προγραμμάτων στήριξης καταρτίζονται στο γεωγραφικό επίπεδο το οποίο τα κράτη μέλη θεωρούν το καταλληλότερο. Το κράτος μέλος πραγματοποιεί διαβουλεύσεις με τις αρμόδιες αρχές και τους οργανισμούς στο κατάλληλο εδαφικό επίπεδο με αντικείμενο το σχέδιο προγράμματος στήριξης, πριν να το υποβάλει στην Επιτροπή.

3. Κάθε κράτος μέλος υποβάλλει ένα μόνο σχέδιο προγράμματος στήριξης, στο οποίο μπορεί να λαμβάνονται υπόψη περιφερειακές ιδιαιτερότητες.

4. Τα προγράμματα στήριξης αρχίζουν να ισχύουν τρεις μήνες μετά την υποβολή του σχεδίου προγράμματος στήριξης στην Επιτροπή.

Ωστόσο, Επιτροπή μπορεί, με εκτελεστική πράξη να κρίνει ότι το υποβληθέν σχέδιο προγράμματος στήριξης δεν συνάδει με τους κανόνες που προβλέπονται στο παρόν τμήμα και να ενημερώσει σχετικά το κράτος μέλος. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος υποβάλλει αναθεωρημένο σχέδιο προγράμματος στήριξης στην Επιτροπή. Το αναθεωρημένο πρόγραμμα στήριξης αρχίζει να ισχύει δύο μήνες μετά την υποβολή του αναθεωρημένου σχεδίου προγράμματος στήριξης, εκτός αν παραμένει μη συμβατό, οπότε εφαρμόζεται το παρόν εδάφιο.

Οι πράξεις αυτές εκδίδονται χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3

5. Η παράγραφος 4 εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, στις τροποποιήσεις των προγραμμάτων στήριξης που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 42

Περιεχόμενο των προγραμμάτων στήριξης

Τα προγράμματα στήριξης περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) λεπτομερή περιγραφή των προτεινόμενων μέτρων, καθώς και των ποσοτικοποιημένων στόχων τους·
- β) τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων που έχουν διεξαχθεί·
- γ) εκτίμηση που δείχνει τον αναμενόμενο τεχνικό, οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό αντίκτυπο·
- δ) χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των μέτρων·
- ε) γενικό δημοσιονομικό πίνακα με τους πόρους που θα διατεθούν και την προβλεπόμενη ενδεικτική κατανομή των πόρων μεταξύ των μέτρων σύμφωνα με τα δημοσιονομικά όρια που προβλέπονται στο παράρτημα VI·
- στ) τα κριτήρια και τους ποσοτικούς δείκτες που θα χρησιμοποιηθούν για την επιτήρηση και αξιολόγηση καθώς και τα μέτρα που θα ληφθούν για να εξασφαλισθεί η κατάλληλη και αποτελεσματική υλοποίηση των προγραμμάτων υποστήριξης· και
- ζ) τον προσδιορισμό των αρμοδίων αρχών και φορέων που θα είναι υπεύθυνοι για την υλοποίηση του προγράμματος στήριξης.

Άρθρο 43

Επιλεξιμα μέτρα

Τα προγράμματα στήριξης είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:

- α) προώθηση σύμφωνα με το άρθρο 45·
- β) αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων σύμφωνα με το άρθρο 46·
- γ) πρόωμη συγκομιδή σύμφωνα με το άρθρο 47·

- δ) ταμεία αλληλοβοήθειας σύμφωνα με το άρθρο 48·
- ε) ασφάλιση της συγκομιδής σύμφωνα με το άρθρο 49·
- στ) επενδύσεις σύμφωνα με το άρθρο 50·
- ζ) καινοτομία στον τομέα του οίνου, σύμφωνα με το άρθρο 51·
- η) απόσταξη υποπροϊόντων σύμφωνα με το άρθρο 52.

Άρθρο 44

Γενικές διατάξεις για τα προγράμματα στήριξης

1. Οι διαθέσιμοι ενωσιακοί πόροι κατανέμονται εντός των δημο-οικονομικών ορίων που προβλέπονται στο παράρτημα VI.
2. Η ενωσιακή στήριξη χορηγείται μόνο για τις επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την υποβολή του σχετικού σχεδίου προγράμματος στήριξης.
3. Τα κράτη μέλη δεν συγχρηματοδοτούν μέτρα που χρηματοδοτούνται από την Ένωση δυνάμει των προγραμμάτων στήριξης.

Υποτμήμα 2

Ειδικά μέτρα στήριξης

Άρθρο 45

Πρώθηση

1. Η στήριξη δυνάμει του παρόντος άρθρου καλύπτει μέτρα ενημέρωσης ή προώθησης αναφορικά με τους ενωσιακούς οίνους:
 - α) στα κράτη μέλη, προκειμένου να ενημερώνονται οι καταναλωτές σχετικά με την υπεύθυνη κατανάλωση οίνου και σχετικά με τα ενωσιακά συστήματα που διέπουν τις ονομασίες προέλευσης και τις γεωγραφικές ενδείξεις· ή
 - β) σε τρίτες χώρες, ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητά τους.
2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) ισχύουν για τους οίνους με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη ή τους οίνους με ένδειξη της οινοποιησίμης ποικιλίας αμπέλου και συνίστανται αποκλειστικά σε ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:
 - α) μέτρα δημόσιων σχέσεων, προώθησης ή διαφήμισης, που προβάλλουν ιδίως τις υψηλές προδιαγραφές των ενωσιακών προϊόντων, κυρίως ως προς την ποιότητα, την ασφάλεια των τροφίμων ή την προστασία του περιβάλλοντος·
 - β) συμμετοχή σε εκδηλώσεις ή εκθέσεις διεθνούς σημασίας·
 - γ) ενημερωτικές εκστρατείες, ιδίως για τα ενωσιακά συστήματα που αφορούν τις ονομασίες προέλευσης, τις γεωγραφικές ενδείξεις και τη βιολογική παραγωγή·

δ) μελέτες νέων αγορών που είναι αναγκαίες για τη διεύρυνση των εμπορικών δραστηριοτήτων·

ε) μελέτες για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των μέτρων ενημέρωσης και προώθησης.

3. Η ενωσιακή συνεισφορά στην ενημέρωση ή στις δραστηριότητες προώθησης κατά την παράγραφο 1 δεν υπερβαίνει το 50 % των επιλέξιμων δαπανών.

Άρθρο 46

Αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων

1. Στόχος των μέτρων αναδιάρθρωσης και μετατροπής αμπελώνων είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των αμπελουργών.
2. Η αναδιάρθρωση και η μετατροπή αμπελώνων χρηματοδοτούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο μόνο εάν τα κράτη μέλη υποβάλουν απογραφή του οικείου δυναμικού παραγωγής σύμφωνα με το άρθρο 145 παράγραφος 3.
3. Η στήριξη για την αναδιάρθρωση και τη μετατροπή αμπελώνων, η οποία θα μπορούσε επίσης να συμβάλει στη βελτίωση των συστημάτων βιώσιμης παραγωγής και του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του αμπελοοικονομικού τομέα, μπορεί μόνο να καλύπτει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες δραστηριότητες:
 - α) τη μετατροπή ποικιλίας, συμπεριλαμβανομένου του επανεμβολιασμού·
 - β) τη μετεγκατάσταση αμπελώνων·
 - γ) την αναφύτευση αμπελώνων, όπου αυτό απαιτείται, κατόπιν υποχρεωτικής εκρίζωσης για υγειονομικούς ή φυτοϋγειονομικούς λόγους καθ' υπόδειξη της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους·
 - δ) τις βελτιώσεις των τεχνικών διαχείρισης αμπελώνων, ιδίως την εισαγωγή προηγμένων συστημάτων βιώσιμης παραγωγής.

Δεν παρέχεται στήριξη για την κανονική ανανέωση των αμπελώνων, δηλαδή την αναφύτευση της ίδιας ποικιλίας σταφυλιών οίνου στην ίδια έκταση και με το ίδιο σύστημα αμπελοκαλλιέργειας, όταν οι αμπελώνες προσεγγίζουν το τέλος της φυσικής τους ζωής.

Τα κράτη μέλη δύνανται να ορίσουν περαιτέρω προδιαγραφές, ιδίως όσον αφορά την ηλικία των αμπελώνων που αντικαθίστανται.

4. Η στήριξη για αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων, περιλαμβανομένης της βελτίωσης των τεχνικών διαχείρισης των αμπελώνων, μπορεί να λαμβάνει μόνο τις ακόλουθες μορφές:

- α) αποζημίωση των παραγωγών για απώλειες εισοδήματος που έχουν υποστεί λόγω της εφαρμογής του μέτρου·
- β) συμβολή στο κόστος της αναδιάρθρωσης και της μετατροπής.

5. Η αποζημίωση των παραγωγών για τις απώλειες εισοδήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο α) μπορεί να καλύπτεται έως και το 100 % της σχετικής απώλειας και μπορεί να λαμβάνει μία από τις ακόλουθες μορφές:

α) κατά παρέκκλιση από το μέρος II τίτλος I κεφάλαιο III τμήμα IVα υποτήμα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 σχετικά με το μεταβατικό καθεστώς δικαιωμάτων φύτευσης, επιτρεπόμενη συνύπαρξη παλαιών και νέων αμπελώνων έως το τέλος του μεταβατικού καθεστώτος για μέγιστη περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη·

β) οικονομική αποζημίωση.

6. Η συνεισφορά της Ένωσης στις πραγματικές δαπάνες που συνδέονται με την αναδιάρθρωση και τη μετατροπή αμπελώνων δεν υπερβαίνει το 50 % των δαπανών αυτών. Στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, η συνεισφορά της Ένωσης στις δαπάνες αναδιάρθρωσης και μετατροπής δεν υπερβαίνει το 75 %.

Άρθρο 47

Πρώιμη συγκομιδή

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως πρώιμη συγκομιδή νοείται η ολική καταστροφή ή η απομάκρυνση των σταφυλιών που δεν έχουν ακόμη ωριμάσει, με επακόλουθο εκμηδενισμό της απόδοσης της σχετικής έκτασης.

Η εγκατάλειψη εμπορεύσιμων σταφυλιών στο κλήμα μετά το πέρας του κανονικού κύκλου παραγωγής (μη συγκομιδή) δεν θεωρείται πρώιμη συγκομιδή.

2. Η στήριξη για την πρώιμη συγκομιδή συμβάλλει στην αποκατάσταση της ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης στην αμπελοοικονομική αγορά της Ένωσης, ώστε να αποφεύγονται οι κρίσεις στην αγορά.

3. Η στήριξη για την πρώιμη συγκομιδή μπορεί να χορηγείται ως αποζημίωση με τη μορφή κατ' αποκοπή ενίσχυσης ανά εκτάριο που καθορίζεται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Η ενίσχυση δεν υπερβαίνει το 50 % του συνόλου του άμεσου κόστους της καταστροφής ή της απομάκρυνσης των σταφυλιών και της απώλειας εισοδήματος που προκύπτει από την εν λόγω καταστροφή ή απομάκρυνση.

4. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος θεσπίζει σύστημα αντικειμενικών κριτηρίων, ώστε να διασφαλίζεται ότι το μέτρο της πρώιμης συγκομιδής δεν οδηγεί σε αποζημίωση οινοπαραγωγών καθ' ύπερβαση του ανώτατου ορίου που προβλέπεται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 48

Ταμεία αλληλοβοήθειας

1. Στο πλαίσιο της στήριξης για τη σύσταση ταμείων αλληλοβοήθειας παρέχεται βοήθεια στους παραγωγούς που επιζητούν να ασφαλισθούν έναντι των διακυμάνσεων της αγοράς.

2. Η στήριξη για τη σύσταση ταμείων αλληλοβοήθειας μπορεί να παρέχεται με τη μορφή προσωρινής και φθίνουσας ενίσχυσης για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών των ταμείων.

Άρθρο 49

Ασφάλιση συγκομιδής

1. Η στήριξη για την ασφάλιση της συγκομιδής συμβάλλει στη διασφάλιση των εισοδημάτων των παραγωγών από απώλειες που οφείλονται σε φυσικές καταστροφές, δυσμενή καιρικά φαινόμενα, ασθένειες ή προσβολή από επιβλαβείς οργανισμούς.

Στα ασφαλιστήρια συμβόλαια προβλέπεται η υποχρεωτική λήψη των απαραίτητων μέτρων πρόληψης κινδύνων από τους δικαιούχους.

2. Η στήριξη για την ασφάλιση της συγκομιδής μπορεί να παρέχεται με τη μορφή ενωσιακής χρηματοδοτικής συνεισφοράς, η οποία δεν υπερβαίνει:

α) το 80 % του κόστους των ασφαλιστών που καταβάλλουν οι παραγωγοί για ασφάλιση έναντι απωλειών που προκαλούνται από δυσμενή καιρικά φαινόμενα τα οποία μπορούν να θεωρηθούν φυσικές καταστροφές·

β) το 50 % του κόστους των ασφαλιστών που καταβάλλουν οι παραγωγοί για ασφάλιση:

i) έναντι απωλειών που αναφέρονται στο στοιχείο α) και άλλων απωλειών που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα·

ii) έναντι απωλειών που προκαλούνται από ζώα, ασθένειες φυτών ή προσβολή από επιβλαβείς οργανισμούς.

3. Η στήριξη για την ασφάλιση της συγκομιδής μπορεί να χορηγείται μόνο εάν οι σχετικές αποζημιώσεις στους παραγωγούς δεν καλύπτουν πάνω από το 100 % της απώλειας εισοδήματος, συνυπολογιζόμενων των τυχόν αποζημιώσεων που λαμβάνουν οι παραγωγοί από άλλα καθεστώτα ενίσχυσης σε σχέση με τους ασφαλιζόμενους κινδύνους.

4. Η στήριξη για την ασφάλιση της συγκομιδής δεν στρεβλώνει τον ανταγωνισμό στην αγορά ασφαλιστικών προϊόντων.

Άρθρο 50

Επενδύσεις

1. Μπορεί να παρέχεται στήριξη για υλικές ή άυλες επενδύσεις σε εγκαταστάσεις μεταποίησης και σε υποδομές οινοποιίας, καθώς και σε δομές και εργαλεία εμπορίας. Οι εν λόγω επενδύσεις αποσκοπούν στη βελτίωση της συνολικής απόδοσης της επιχείρησης και στην προσαρμογή της στις απαιτήσεις της αγοράς, καθώς και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητάς της· αφορούν, επίσης, την παραγωγή ή την εμπορία των αμπελοοικονομικών προϊόντων που αναφέρονται στο παράρτημα VII μέρος II, μεταξύ άλλων με στόχο τη βελτίωση της εξοικονόμησης ενέργειας, της συνολικής ενεργειακής απόδοσης και των βιώσιμων διεργασιών.

2. Το μέγιστο ποσοστό της στήριξης κατά την παράγραφο 1:

α) ισχύει μόνο για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσaiών επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

β) μπορεί, επίσης, να ισχύει για όλες τις επιχειρήσεις για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 349 ΣΛΕΕ για τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1).

Για τις επιχειρήσεις που δεν καλύπτονται από τον τίτλο I άρθρο 2 παράγραφος 1 του παραρτήματος της σύστασης 2003/361/ΕΚ και απασχολούν λιγότερους από 750 υπαλλήλους ή έχουν κύκλο εργασιών μικρότερο των 200 εκατομμυρίων ευρώ, η μέγιστη ένταση ενίσχυσης μειώνεται κατά το ήμισυ.

Δεν παρέχεται στήριξη σε προβληματικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (2).

3. Στις επιλέξιμες δαπάνες δεν συγκαταλέγονται οι μη επιλέξιμες δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 69 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

4. Για τη συνεισφορά της Ένωσης ισχύουν τα εξής μέγιστα ποσοστά ενίσχυσης σε σχέση με τις επιλέξιμες επενδυτικές δαπάνες:

- α) 50 % στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες·
- β) 40 % σε άλλες περιφέρειες πλην των λιγότερο αναπτυγμένων·
- γ) 75 % στις εξόχως απόκεντρες περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 349 ΣΛΕΕ·
- δ) 65 % στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 229/2013.

5. Το άρθρο 71 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, στη στήριξη που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 51

Καινοτομία στον αμπελοοινικό τομέα

Η στήριξη μπορεί να χορηγείται για υλικές ή άυλες επενδύσεις με σκοπό την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών και τεχνολογιών όσον αφορά τα προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα VII μέρος II. Μέσω της στήριξης επιδιώκεται η αύξηση της εμπορευσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας των ενωσιακών αμπελοοινικών προϊόντων, ενώ σε αυτήν μπορεί να περιλαμβάνεται και η μεταφορά γνώσεων. Τα μέγιστα ποσοστά ενίσχυσης σε σχέση με τη συνεισφορά της Ένωσης στη στήριξη που παρέχεται βάσει του παρόντος άρθρου είναι τα ίδια με εκείνα που ορίζονται στο άρθρο 50 παράγραφος 4.

(1) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Μαρτίου 2013 σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1405/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 78 της 20.3.2013, σ. 41).

(2) ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2.

Άρθρο 52

Απόσταξη υποπροϊόντων

1. Μπορεί να παρέχεται στήριξη για την προαιρετική ή υποχρεωτική απόσταξη υποπροϊόντων οινοποίησης που έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο παράρτημα VIII μέρος II τμήμα Δ.

Το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται σε ποσοστό κατ' όγκο και ανά εκατόλιτρο παραγόμενης αλκοόλης. Δεν χορηγείται ενίσχυση για τον όγκο αλκοόλης που περιέχεται στα αποσταζόμενα υποπροϊόντα και υπερβαίνει το 10 % του όγκου αλκοόλης που περιέχεται στον παραγόμενο οίνο.

2. Η ενίσχυση καταβάλλεται σε αποστακτήρια που μεταποιούν υποπροϊόντα οινοποιίας που παραδίδονται για απόσταξη με σκοπό την παραγωγή ακατέργαστης αλκοόλης ελαχίστου κατ' όγκο αλκοολικού τίτλου 92 %.

Τα κράτη μέλη μπορεί να θέτουν ως προϋπόθεση για τη χορήγηση της στήριξης την κατάθεση εγγύησης από τον δικαιούχο.

3. Το μέγιστο ύψος της ενίσχυσης υπολογίζεται με βάση το κόστος συλλογής και μεταποίησης και καθορίζεται από την Επιτροπή με εκτελεστικές πράξεις δυνάμει του άρθρου 54.

4. Η σχετική ενίσχυση περιλαμβάνει ένα κατ' αποκοπήν ποσό για την αποζημίωση των εξόδων συλλογής των υποπροϊόντων οινοποίησης. Το εν λόγω ποσό μεταφέρεται από το αποστακτήριο στον παραγωγό, όταν ο τελευταίος αναλαμβάνει τα σχετικά έξοδα.

5. Η αλκοόλη που παράγεται από την απόσταξη για την οποία παρέχεται στήριξη κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 χρησιμοποιείται αποκλειστικά για βιομηχανικούς ή ενεργειακούς σκοπούς, ώστε να αποφεύγεται η στρέβλωση του ανταγωνισμού.

Υποτμήμα 3

Διαδικαστικές διατάξεις

Άρθρο 53

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

Προκειμένου να εξασφαλίζονται η επίτευξη των στόχων των προγραμμάτων των κρατών μελών για τη στήριξη του οίνου και η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση των πόρων της ΕΕ, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τη θέσπιση:

- α) κανόνων σχετικά με την ευθύνη κάλυψης των δαπανών μεταξύ της ημερομηνίας παραλαβής των προγραμμάτων στήριξης και των τροποποιήσεών τους από την Επιτροπή και της ημερομηνίας έναρξης της εφαρμογής τους·
- β) κανόνων σχετικά με το περιεχόμενο των προγραμμάτων στήριξης και τις δαπάνες, το κόστος διοίκησης και προσωπικού και τις ενέργειες που δύνανται να περιλαμβάνονται στα προγράμματα στήριξης των κρατών μελών, καθώς και σχετικά με τις προϋποθέσεις και τη δυνατότητα διενέργειας πληρωμών μέσω διαμεσολαβητών στην περίπτωση της ασφάλισης συγκομιδής που προβλέπεται στο άρθρο 49·

- γ) κανόνων σχετικά με την απαίτηση κατάθεσης εγγύησης όταν χορηγείται προκαταβολή·
- δ) κανόνων σχετικά με τη χρήση όρων για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος·
- ε) κανόνων σχετικά με τον καθορισμό ανώτατου ορίου δαπανών για την αναφύτευση αμπελώνων για υγειονομικούς ή φυτοϋγειονομικούς λόγους σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ)·
- στ) κανόνων σχετικά με την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης μεταξύ:
- ι) των διάφορων ενεργειών ενός προγράμματος κράτους μέλους για τη στήριξη του οίνου· και
- ii) ενός προγράμματος κράτους μέλους για τη στήριξη του οίνου και των προγραμμάτων του για την αγροτική ανάπτυξη ή την προώθηση·
- ζ) κανόνων βάσει των οποίων οι παραγωγοί αποσύρουν τα υποπροϊόντα της οινοποίησης, καθώς και σχετικά με εξαιρέσεις από την εν λόγω υποχρέωση για την αποφυγή πρόσθετου διοικητικού φόρτου και κανόνες για την ειδικτική πιστοποίηση των αποστακτηρίων·
- η) κανόνων που να επιτρέπουν στα κράτη μέλη να ορίζουν τις προϋποθέσεις για την καλή λειτουργία των μέτρων στήριξης που περιέχονται στα προγράμματά τους.

Άρθρο 54

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν μέτρα για:

- α) την υποβολή των προγραμμάτων στήριξης, τον αντίστοιχο χρηματοδοτικό προγραμματισμό και την αναδιάρθρωση των προγραμμάτων στήριξης·
- β) τις διαδικασίες υποβολής και επιλογής αιτήσεων, καθώς και πληρωμής·
- γ) την υποβολή, τον μορφότυπο και το περιεχόμενο των εκθέσεων και των αξιολογήσεων των προγραμμάτων στήριξης των κρατών μελών·
- δ) τον καθορισμό από τα κράτη μέλη του ύψους της ενίσχυσης για την πρώιμη συγκομιδή και την απόσταξη υποπροϊόντων·
- ε) τη δημοσιονομική διαχείριση και τις διατάξεις περί εφαρμογής των μέτρων στήριξης από τα κράτη μέλη·
- στ) τις διαδικασίες και το ύψος της εγγύησης που πρέπει να κατατίθεται όταν χορηγείται προκαταβολή·

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Τμήμα 5

Ενίσχυση στον τομέα της μελισσοκομίας

Άρθρο 55

Εθνικά προγράμματα και χρηματοδότηση

1. Με στόχο τη βελτίωση των γενικών συνθηκών παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων μελισσοκομίας, τα κράτη μέλη μπορούν να καταρτίζουν τριετή εθνικά προγράμματα για τον τομέα της μελισσοκομίας («μελισσοκομικά προγράμματα»). Τα προγράμματα αυτά αναπτύσσονται σε συνεργασία με οργανώσεις εκπροσώπησης του μελισσοκομικού τομέα.

2. Η συνεισφορά της Ένωσης στα μελισσοκομικά προγράμματα αντιστοιχεί στο 50 % των δαπανών που βαρύνουν τα κράτη μέλη για τα προγράμματα αυτά, όπως εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 57 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ).

3. Για να είναι επιλέξιμα για τη συνεισφορά της Ένωσης που προβλέπεται στην παράγραφο 2, τα κράτη μέλη εκπονούν μελέτη για τη διάρθρωση του τομέα της μελισσοκομίας στην επικράτεια τους, σε επίπεδο παραγωγής και εμπορίας.

4. Στα μελισσοκομικά προγράμματα μπορούν να συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

- α) τεχνική βοήθεια προς μελισσοκόμους και οργανώσεις μελισσοκόμων·
- β) καταπολέμηση των εισβολών στις κυψέλες και των ασθενειών, ιδιαίτερα της βαρρόας·
- γ) εξορθολογισμός της εποχιακής μετακίνησης·
- δ) μέτρα στήριξης των εργαστηρίων ανάλυσης προϊόντων μελισσοκομίας με στόχο τη διευκόλυνση των μελισσοκόμων στην εμπορία και την αναβάθμιση της αξίας των προϊόντων τους·
- ε) μέτρα στήριξης για την ανασύσταση του ενωσιακού μελισσοκομικού κεφαλαίου·
- στ) συνεργασία με ειδικευμένους φορείς για την υλοποίηση προγραμμάτων εφαρμοσμένης έρευνας στον τομέα της μελισσοκομίας και των μελισσοκομικών προϊόντων·
- ζ) παρακολούθηση της αγοράς·
- η) βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση των προϊόντων στην αγορά.

Άρθρο 56

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

1. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποδοτική και αποτελεσματική χρήση των ενωσιακών πόρων για τη μελισσοκομία, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με:

- α) την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης μεταξύ των μελισσοκομικών προγραμμάτων και των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης των κρατών μελών·

β) τη βάση κατανομής της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνεισφοράς σε κάθε συμμετέχον κράτος μέλος ανάλογα, μεταξύ άλλων, με τον συνολικό αριθμό κυψελών στην Ένωση.

2. Προκειμένου να διασφαλίζεται η προσαρμογή του ενωσιακού καθεστώτος ενίσχυσης στις τελευταίες εξελίξεις και η αποτελεσματικότητα των καλυπτόμενων μέτρων για τη βελτίωση των γενικών συνθηκών παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων μελισσοκομίας, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για την επικαιροποίηση του καταλόγου μέτρων του άρθρου 55 παράγραφος 4 που μπορούν να περιλαμβάνονται στα μελισσοκομικά προγράμματα των κρατών μελών, μέσω της προσθήκης άλλων μέτρων ή της προσαρμογής των εν λόγω μέτρων χωρίς να διαγραφεί κανένα εξ αυτών. Η εν λόγω επικαιροποίηση του καταλόγου μέτρων δεν θίγει τα εθνικά προγράμματα που έχουν εγκριθεί πριν από την έναρξη ισχύος της κατ' εξουσιοδότηση πράξης.

Άρθρο 57

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος τμήματος όσον αφορά:

- α) το περιεχόμενο των εθνικών προγραμμάτων και των μελετών που εκπονούν τα κράτη σχετικά με τη διάρθρωση του τομέα της μελισσοκομίας στην επικράτειά τους στο επίπεδο της παραγωγής και της εμπορίας·
- β) τη διαδικασία ανακατανομής των αχρησιμοποίητων κονδυλίων·
- γ) την έγκριση των μελισσοκομικών προγραμμάτων που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνεισφοράς σε κάθε συμμετέχον κράτος μέλος· και το μέγιστο ύψος της χρηματοδότησης ανά κράτος μέλος.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Τμήμα 6

Ενίσχυση στον τομέα του λυκίσκου

Άρθρο 58

Ενισχύσεις στις οργανώσεις παραγωγών

1. Η Ένωση χορηγεί ενίσχυση σε οργανώσεις παραγωγών στον τομέα του λυκίσκου αναγνωρισμένες δυνάμει του άρθρου 152 για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που εξυπηρετούν τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 152 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημεία i), ii) ή iii).
2. Η ετήσια ενωσιακή χρηματοδότηση για την ενίσχυση των οργανώσεων παραγωγών που προβλέπεται στην παράγραφο 1 ανέρχεται σε 2 277 000 ευρώ για τη Γερμανία.

Άρθρο 59

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η ενίσχυση που προβλέπεται στο άρθρο 58 χρηματοδοτεί δραστηριότητες που εξυπηρετούν τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 152, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με:

α) τις αιτήσεις ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με τις προθεσμίες και τα συνοδευτικά έγγραφα·

β) τους κανόνες σχετικά με τις επιλέξιμες εκτάσεις λυκίσκου και τον υπολογισμό των ποσών που καταβάλλονται σε κάθε οργάνωση παραγωγών.

Άρθρο 60

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος τμήματος όσον αφορά την καταβολή της ενίσχυσης.

Οι πράξεις αυτές εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Καθεστώς αδειοδότησης αμπελοφυτεύσεων

Άρθρο 61

Διάρκεια

Το καθεστώς αδειοδότησης αμπελοφυτεύσεων που θεσπίζεται στο παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2016 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030· η Επιτροπή θα διενεργήσει ενδιάμεση επανεξέταση για να αξιολογήσει την λειτουργία του καθεστώτος και, εφόσον κριθεί σκόπιμο, να υποβάλει προτάσεις.

Τμήμα 1

Διαχείριση του καθεστώτος αδειοδότησης αμπελοφυτεύσεων

Άρθρο 62

Άδειες

1. Οι οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου που ταξινομούνται σύμφωνα με το άρθρο 81 παράγραφος 2 δύνανται να φυτεύονται ή να αναφυτεύονται μόνο εφόσον έχει χορηγηθεί άδεια σύμφωνα με τα άρθρα 64, 66 και 68, υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος κεφαλαίου.
2. Τα κράτη μέλη χορηγούν την άδεια της παραγράφου 1 για συγκεκριμένη έκταση, εκπεφρασμένη σε εκτάρια, κατόπιν αίτησης του παραγωγού και τηρώντας αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια επιλεξιμότητας. Οι δαπάνες έκδοσης της άδειας δεν επιβαρύνουν τον παραγωγό.
3. Οι άδειες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ισχύουν για τρία έτη από την ημερομηνία χορήγησής τους. Παραγωγός ο οποίος δεν χρησιμοποίησε άδεια στη διάρκεια ισχύος της υφίσταται διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 89 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.
4. Το παρόν κεφάλαιο δεν ισχύει για τη φύτευση ή αναφύτευση εκτάσεων που προορίζονται για πειραματικούς σκοπούς ή για τη σύσταση μητρικών φυτειών εμβολιοληψίας, για εκτάσεις των οποίων ο οίνος ή τα αμπελοοινικά προϊόντα προορίζονται αποκλειστικά για οικιακή κατανάλωση του αμπελοκαλλιεργητή ή για εκτάσεις που προορίζονται για νέα φύτευση, ως αποτέλεσμα υποχρεωτικών αγορών υπέρ του δημοσίου συμφέροντος, οι οποίες προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 63

Μηχανισμός διασφάλισης για τις νέες φυτεύσεις

1. Τα κράτη μέλη χορηγούν ετησίως άδειες για νέες φυτεύσεις που αντιστοιχούν στο 1 % του συνόλου των αμπελουργικών εκτάσεων της επικράτειάς τους ως είχε την 31η Ιουλίου του προηγούμενου έτους.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν:

α) να εφαρμόζουν χαμηλότερο εθνικό ποσοστό από το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 1·

β) να περιορίζουν την έκδοση αδειών σε περιφερειακό επίπεδο, για συγκεκριμένες περιοχές, επιλέξιμες για την παραγωγή οίνων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη ή για περιοχές χωρίς γεωγραφική ένδειξη.

3. Όλοι οι περιορισμοί που αναφέρονται στην παράγραφο 2 συμβάλλουν στη μεθοδική αύξηση των αμπελοφυτεύσεων, ορίζονται σε επίπεδο άνω του 0 % και στηρίζονται σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους ειδικούς λόγους:

α) ανάγκη αποφυγής αποδεδειγμένου κινδύνου υπερπροσφοράς σε σχέση με τις προοπτικές των αμπελοοινικών προϊόντων στην αγορά, χωρίς την υπέρβαση των απαραίτητων μέτρων για την κάλυψη της ανάγκης αυτής·

β) ανάγκη αποφυγής αποδεδειγμένου κινδύνου σημαντικής υποτίμησης μιας συγκεκριμένης προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης.

4. Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν και αιτιολογούν δεόντως κάθε απόφαση που εκδίδεται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν πάραυτα στην Επιτροπή τις εν λόγω αποφάσεις και τους σχετικούς λόγους.

Άρθρο 64

Χορήγηση αδειών για νέες αμπελοφυτεύσεις

1. Εφόσον οι επιλέξιμες αιτήσεις αδειοδότησης που υποβάλλονται εντός ορισμένου έτους αφορούν συνολική έκταση μικρότερη από την έκταση που παραχωρεί το κράτος μέλος, εγκρίνονται όλες οι σχετικές άδειες.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα αντικειμενικά και μη μεροληπτικά κριτήρια επιλεξιμότητας:

α) ο αιτών διαθέτει γεωργική έκταση τουλάχιστον ίση με την έκταση για την οποία αιτείται την άδεια·

β) ο αιτών διαθέτει επαρκείς επαγγελματικές δεξιότητες και ικανότητες·

γ) από την αίτηση δεν προκύπτει σημαντικός κίνδυνος κατάχρησης της φήμης συγκεκριμένων προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης, κάτι που θεωρείται δεδομένο, εκτός εάν οι δημόσιες αρχές τεκμηριώσουν την ύπαρξη τέτοιου κινδύνου·

δ) κατόπιν δέουσας αιτιολόγησης, ένα ή περισσότερα από τα κριτήρια της παραγράφου 2, υπό την προϋπόθεση ότι εφαρμόζονται με αντικειμενικό και μη μεροληπτικό τρόπο.

2. Εάν, σε ορισμένο έτος, η συνολική έκταση που καλύπτεται από τις επιλέξιμες αιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υπερβαίνει την έκταση που παραχωρεί το κράτος μέλος, οι άδειες χορηγούνται βάσει κατανομής εκταρίων κατ' αναλογία σε όλους τους αιτούντες, ανάλογα με την έκταση για την οποία έχουν αιτηθεί άδεια. Η εν λόγω χορήγηση μπορεί επίσης να πραγματοποιείται εν μέρει ή εν όλω σύμφωνα με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα αντικειμενικά και μη μεροληπτικά κριτήρια προτεραιότητας:

α) παραγωγοί που φυτεύουν αμπέλια για πρώτη φορά και εγκαθίστανται ως αρχηγοί της εκμετάλλευσης (νεοεισερχόμενοι)·

β) εκτάσεις όπου οι αμπελώνες συμβάλλουν στη διατήρηση του περιβάλλοντος·

γ) εκτάσεις που προορίζονται για νέες φυτεύσεις στο πλαίσιο μέτρων αναδιασμού·

δ) εκτάσεις που αντιμετωπίζουν φυσικούς ή άλλους ειδικούς περιορισμούς·

ε) βιωσιμότητα των αναπτυξιακών σχεδίων ή των σχεδίων αναφύτευσης βάσει οικονομικής αξιολόγησης·

στ) εκτάσεις προοριζόμενες για νέα φύτευση που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης και περιφέρειας·

ζ) σχέδια βελτίωσης της ποιότητας των προϊόντων με γεωγραφικές ενδείξεις·

η) εκτάσεις που προορίζονται για νέα φύτευση στο πλαίσιο της διευρύνσης των μικρών και μεσαίων εκμεταλλεύσεων.

3. Τα κράτη μέλη δημοσιοποιούν τα κριτήρια των παραγράφων 1 και 2 τα οποία εφαρμόζουν και τα κοινοποιούν πάραυτα στην Επιτροπή.

Άρθρο 65

Ο ρόλος των επαγγελματικών οργανώσεων

Κατά την εφαρμογή του άρθρου 63 παράγραφος 2, ένα κράτος μέλος μπορεί να λαμβάνει υπόψη συστάσεις αναγνωρισμένων επαγγελματικών οργανώσεων του αμπελοοινικού τομέα που αναφέρονται στο άρθρα 152,156 και 157, ενδιαφερόμενων ομάδων παραγωγών που αναφέρονται στο άρθρο 95 ή άλλων ειδών επαγγελματικών οργανώσεων αναγνωρισμένων από τη νομοθεσία του κράτους

μέλους, εφόσον των εν λόγω συστάσεων προηγείται συμφωνία που συνήφθη από τους ενδιαφερόμενους φορείς αντιπροσώπευσης της σχετικής γεωγραφικής περιοχής.

Οι συστάσεις αφορούν το πολύ τρία έτη.

Άρθρο 66

Αναφυτεύσεις

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2016, τα κράτη μέλη χορηγούν αυτομάτως άδεια σε παραγωγούς που έχουν προχωρήσει σε εκρίζωση αμπελουργικών εκτάσεων και έχουν υποβάλει τη σχετική αίτηση. Η εν λόγω άδεια αντιστοιχεί σε έκταση ισοδύναμη, από άποψη καθαρής καλλιέργειας, προς την έκταση που εκριζώθηκε. Οι εκτάσεις που καλύπτονται από τις εν λόγω άδειες δεν υπολογίζονται για τους σκοπούς του άρθρου 63.

2. Τα κράτη μέλη δύνανται να χορηγούν την άδεια της παραγράφου 1 σε παραγωγούς που αναλαμβάνουν την εκρίζωση αμπελουργικής έκτασης εφόσον η εκρίζωση της σχετικής έκτασης πραγματοποιηθεί το αργότερο έως στο τέλος του τέταρτου έτους από την ημερομηνία που φυτεύτηκαν οι νέοι αμπελώνες.

3. Η άδεια της παραγράφου 1 χρησιμοποιείται στην ίδια εκμετάλλευση στην οποία πραγματοποιήθηκε η εκρίζωση. Σε εκτάσεις επιλέξιμες για την παραγωγή προϊόντων οίνου με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν την αναφύτευση, βάσει σύστασης επαγγελματικής οργάνωσης, σύμφωνα με το άρθρο 65, σε αμπέλους που πληρούν τις ίδιες προδιαγραφές προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης με την περιοχή που εκριζώθηκε.

4. Το παρόν άρθρο δεν ισχύει για τις περιπτώσεις εκρίζωσης μη εγκεκριμένων φυτεύσεων.

Άρθρο 67

Κανόνας de minimis

1. Το καθεστώς αδειοδότησης αμπελοφυτεύσεων που θεσπίζεται στο παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται στα κράτη μέλη όπου δεν εφαρμοζόταν την 31η Δεκεμβρίου 2007 το μεταβατικό καθεστώς δικαιωμάτων φύτευσης που ορίζεται στο μέρος II τίτλος I κεφάλαιο III τμήμα IVα υποτμήμα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.

2. Τα κράτη μέλη στα οποία εφαρμοζόταν την 31η Δεκεμβρίου 2007 το καθεστώς της παραγράφου 1 και στα οποία οι νεοφυτευθείσες με αμπέλους εκτάσεις δεν υπερβαίνουν τα 10 000 εκτάρια, μπορούν να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν το καθεστώς αδειοδότησης αμπελοφυτεύσεων που προβλέπεται στο παρόν κεφάλαιο.

Άρθρο 68

Μεταβατικές διατάξεις

1. Τα δικαιώματα φύτευσης που έχουν παραχωρηθεί σε παραγωγούς πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2015 κατ' εφαρμογή των άρθρων 85η, 85θ ή 85ια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί από τους εν λόγω παραγωγούς, αλλά εξακολουθούν να ισχύουν κατά την ημερομηνία αυτή, μπορούν να μετατραπούν από την 1η Ιανουαρίου 2016 σε άδειες χορηγούμενες δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου.

Η ανωτέρω μετατροπή συντελείται εφόσον οι εν λόγω παραγωγοί υποβάλουν σχετική αίτηση πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2015. Τα κράτη μέλη μπορούν με απόφασή τους να επιτρέψουν στους παραγωγούς να υποβάλουν αίτηση μετατροπής των δικαιωμάτων σε άδειες έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

2. Οι άδειες που χορηγούνται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 έχουν την ίδια περίοδο ισχύος με τα δικαιώματα φύτευσης που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Εάν οι εν λόγω άδειες δεν χρησιμοποιηθούν, εκπνέουν το αργότερο την 31η Δεκεμβρίου 2018, ή, εάν ένα κράτος μέλος έχει λάβει την απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο, το αργότερο την 31η Δεκεμβρίου 2023.

3. Οι εκτάσεις που καλύπτονται από τις άδειες που χορηγούνται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 δεν υπολογίζονται για τους σκοπούς του άρθρου 63.

Άρθρο 69

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

Ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 227 όσον αφορά:

- α) τις προϋποθέσεις για την υποβολή της αίτησης εξαίρεσης που αναφέρεται στο άρθρο 62 παράγραφος 4·
- β) τους κανόνες σχετικά με τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 64 παράγραφοι 1 και 2·
- γ) την προσθήκη κριτηρίων σε αυτά που παρατίθενται στο άρθρο 64 παράγραφοι 1 και 2·
- δ) τη συνύπαρξη αμπελών που ο παραγωγός έχει δεσμευτεί να εκριζώσει με νεοφυτευθείσες αμπέλους, κατ' εφαρμογή του άρθρου 66 παράγραφος 2·
- ε) τους λόγους για τις αποφάσεις των κρατών μελών δυνάμει του άρθρου 66 παράγραφος 3.

Άρθρο 70

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα σχετικά με:

- α) τις διαδικασίες αδειοδότησης·
- β) τα βιβλία που πρέπει να τηρούν τα κράτη μέλη και τις κοινοποιήσεις που πρέπει να διαβιβάζονται στην Επιτροπή.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Τμήμα 2

**Έλεγχος του καθεστώτος αδειοδότησης
αμπελοφυτεύσεων**

Άρθρο 71

Μη εγκεκριμένες φυτεύσεις

1. Οι παραγωγοί εκριζώνουν με δικά τους έξοδα τις αμπελουργικές εκτάσεις που έχουν φυτευτεί χωρίς την απαιτούμενη άδεια.
2. Σε περίπτωση που οι παραγωγοί δεν προχωρήσουν σε εκριζώσεις εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία που τους γνωστοποιήθηκε η παρατυπία, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την εκρίζωση των φυτεύσεων αυτών εντός δύο ετών από τη λήξη της τετράμηνης περιόδου. Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τους παραγωγούς τους οποίους αφορά το μέτρο.
3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή, έως την 1η Μαρτίου κάθε έτους το αργότερο, το συνολικό μέγεθος των εκτάσεων στις οποίες διαπιστώνεται φύτευση αμπελών χωρίς την απαιτούμενη άδεια μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, καθώς και των εκτάσεων που εκριζώθηκαν κατ' εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2.
4. Παραγωγός ο οποίος δεν έχει συμμορφωθεί με την υποχρέωση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου υφίσταται τις κυρώσεις που ορίζονται στο άρθρο 64 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.
5. Οι αμπελουργικές εκτάσεις που δεν διαθέτουν άδεια αποκλείονται από εθνικά ή ενωσιακά μέτρα στήριξης.

Άρθρο 72

**Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία
εξέτασης**

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για τον προσδιορισμό των λεπτομερειών των υποχρεώσεων κοινοποίησης με τις οποίες τα κράτη μέλη πρέπει να συμμορφώνονται, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών μειώσεων των δημοσιονομικών ορίων που αναφέρονται στο παράρτημα VI σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

ΤΙΤΛΟΣ II

**ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Κανονες σχετικοί με την εμπορία

Τμήμα 1

Πρότυπα εμπορίας

Υποτμήμα 1

Εισαγωγικές διαταξεις

Άρθρο 73

Πεδίο εφαρμογής

Με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων εφαρμοστέων στα γεωργικά προϊόντα, καθώς και των διατάξεων που θεσπίζονται στον

κτηνιατρικό και στον φυτοϋγειονομικό τομέα, καθώς και στον τομέα των τροφίμων με σκοπό να διασφαλιστεί η συμμόρφωση των προϊόντων με τα πρότυπα υγιεινής και καταλληλότητας και η προστασία της υγείας των ανθρώπων, των φυτών και των ζώων, το παρόν τμήμα περιλαμβάνει κανόνες που αφορούν τα πρότυπα εμπορίας. Οι κανόνες αυτοί διακρίνονται σε υποχρεωτικούς κανόνες και προαιρετικές αποκλειστικές ενδείξεις, για τα γεωργικά προϊόντα.

Υποτμήμα 2

Πρότυπα εμπορίας κατά τομείς ή προϊόντα

Άρθρο 74

Γενική αρχή

Τα προϊόντα για τα οποία έχουν θεσπιστεί πρότυπα εμπορίας ανά τομέα ή προϊόν σύμφωνα με το παρόν τμήμα μπορούν να διατίθενται στην αγορά της Ένωσης μόνο εάν ικανοποιούν τα εν λόγω πρότυπα.

Άρθρο 75

Θέσπιση και περιεχόμενο

1. Τα πρότυπα εμπορίας μπορούν να εφαρμόζονται σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τομείς και/ή προϊόντα:

- α) ελαιόλαδο και επιτραπέζιες ελιές·
- β) σποροκηπευτικά·
- γ) μεταποιημένα σποροκηπευτικά·
- δ) μπανάνες·
- ε) ζώντα φυτά·
- στ) αυγά·
- ζ) κρέας πουλερικών·
- η) λιπαρές ουσίες για επάλειψη που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση·
- θ) λυκίσκος.

2. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι προσδοκίες των καταναλωτών και να βελτιωθούν οι οικονομικές συνθήκες παραγωγής και εμπορίας, καθώς και η ποιότητα των γεωργικών προϊόντων που καλύπτονται από τις παραγράφους 1 και 4 του παρόντος άρθρου, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με τα πρότυπα εμπορίας ανά τομέα ή προϊόν σε όλα τα στάδια της εμπορίας, καθώς και τις παρεκκλίσεις και τις εξαιρέσεις από τα εν λόγω πρότυπα, με σκοπό την προσαρμογή στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς, τις εξελισσόμενες απαιτήσεις των καταναλωτών και τις εξελίξεις στα σχετικά διεθνή πρότυπα, καθώς και την αποφυγή της δημιουργίας εμποδίων στην παραγωγή καινοτόμων προϊόντων.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 26 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, τα πρότυπα εμπορίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να καλύπτουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα, που καθορίζονται ανά τομέα ή προϊόν και βασίζονται στα χαρακτηριστικά κάθε τομέα, την ανάγκη ρύθμισης της διάθεσης στην αγορά και τους όρους της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου:

- α) τους τεχνικούς ορισμούς, την ονομασία και τις ονομασίες πώλησης για τομείς εκτός εκείνων που καθορίζονται στο άρθρο 78·
- β) τα κριτήρια ταξινόμησης, όπως η κατάταξη σε κατηγορίες, το βάρος, το μέγεθος, η ηλικία και η κατηγορία·
- γ) το είδος, τη φυτική ποικιλία ή τη φυλή του ζώου ή τον εμπορικό τύπο·
- δ) την παρουσίαση, την επισήμανση ως προς τα υποχρεωτικά πρότυπα εμπορίας, τη συσκευασία, τους κανόνες που ισχύουν για τα συσκευαστήρια, τη σήμανση, το έτος συγκομιδής και τη χρήση ειδικών ενδείξεων, με την επιφύλαξη των άρθρων 92 έως 123·
- ε) κριτήρια όπως η εμφάνιση, η σύσταση, η διάπλαση, τα χαρακτηριστικά του προϊόντος ή ποσοστιαία περιεκτικότητα σε νερό·
- στ) ειδικές ύλες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ή κατασκευαστικά στοιχεία ή συστατικά, συμπεριλαμβανομένων των περιεχόμενων ποσοτήτων, της καθαρότητας και της ταυτοποίησής τους·
- ζ) τον τύπο καλλιέργειας ή εκτροφής και τη μέθοδο παραγωγής, περιλαμβανομένων των οινολογικών πρακτικών και των προηγμένων συστημάτων βιώσιμης παραγωγής·
- η) την ανάμιξη γλευκών σταφυλιών και οίνων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών ορισμών, τη σύμμιξη και τους σχετικούς περιορισμούς·
- θ) τη συχνότητα συλλογής, την παράδοση, τη συντήρηση και την επεξεργασία, τη μέθοδο και τη θερμοκρασία διατήρησης, την αποθήκευση και τη μεταφορά·
- ι) τον τόπο της καλλιέργειας ή εκτροφής και/ή καταγωγής, εκτός του κρέατος πουλερικών και των λιπαρών ουσιών για επάλειψη·
- ια) τους περιορισμούς όσον αφορά τη χρήση ορισμένων ουσιών και πρακτικών·

ιβ) ειδικές χρήσεις·

ιγ) τους όρους που διέπουν τη διάθεση, κατοχή, κυκλοφορία και χρήση των προϊόντων που δεν συνάδουν με τα πρότυπα εμπορίας που θεσπίζονται δυνάμει της παραγράφου 1 ή με τους ορισμούς, τις ονομασίες και τις ονομασίες πώλησης που αναφέρονται στο άρθρο 78, καθώς και τη διάθεση των υποπροϊόντων.

4. Επιπροσθέτως της παραγράφου 1α, οι προδιαγραφές εμπορίας μπορούν να εφαρμόζονται στον τομέα του οίνου. Τα στοιχεία στ), ζ), η), ι) και ιγ) της παραγράφου 3 εφαρμόζονται επί του προκειμένου τομέως.

5. Τα πρότυπα εμπορίας ανά τομέα ή προϊόν που εγκρίνονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου καθορίζονται με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 84 έως 88 και του παραρτήματος ΙΧ και λαμβανομένων υπόψη των εξής:

- α) των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των σχετικών προϊόντων·
- β) της ανάγκης να εξασφαλιστούν οι συνθήκες για τη διευκόλυνση της διάθεσης των προϊόντων στην αγορά·
- γ) του συμφέροντος των παραγωγών να γνωστοποιούν τα χαρακτηριστικά των προϊόντων και τα χαρακτηριστικά καλλιέργειας ή εκτροφής και του συμφέροντος των καταναλωτών να λαμβάνουν επαρκείς και διαφανείς πληροφορίες για τα προϊόντα, μεταξύ άλλων όσον αφορά τους τόπους καλλιέργειας ή εκτροφής, που προσδιορίζονται κατά περίπτωση στο κατάλληλο γεωγραφικό επίπεδο, έπειτα από εκτίμηση, ιδίως, του κόστους και της διοικητικής επιβάρυνσης των επιχειρήσεων και των ωφελιών για τους παραγωγούς και τον τελικό καταναλωτή·
- δ) των μεθόδων που είναι διαθέσιμες για τον προσδιορισμό των φυσικών, χημικών και οργανοληπτικών χαρακτηριστικών των προϊόντων·
- ε) των τυποποιημένων συστάσεων που εκδίδονται από διεθνείς φορείς·
- στ) της ανάγκης να διαφυλάσσονται τα φυσικά και ουσιώδη χαρακτηριστικά των προϊόντων και να αποφεύγεται η ουσιαστική μεταβολή της σύνθεσης του οικείου προϊόντος.

6. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι προσδοκίες των καταναλωτών και η ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας και των οικονομικών συνθηκών παραγωγής και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για την τροποποίηση του καταλόγου των τομέων της παραγράφου 1. Οι συγκεκριμένες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις περιορίζονται αυστηρά στις αποδεδειγμένες ανάγκες που προκύπτουν από τις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις των καταναλωτών, την τεχνική πρόοδο ή την ανάγκη για καινοτόμα προϊόντα, και αποτελούν αντικείμενο έκθεσης της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στην οποία αξιολογούνται, ειδικότερα, οι ανάγκες των καταναλωτών, οι δαπάνες και η διοικητική επιβάρυνση των επιχειρήσεων, περιλαμβανομένου του αντικτύπου στην εσωτερική αγορά και το διεθνές εμπόριο και τα οφέλη για τους παραγωγούς και τους τελικούς καταναλωτές.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής (ΕΕ L 304, της 22.11.2011, σ. 18).

Άρθρο 76

Πρόσθετες απαιτήσεις για την εμπορία προϊόντων στον τομέα των οπωροκηπευτικών

1. Επιπλέον, καθόσον αφορά τα εφαρμοστέα πρότυπα εμπορίας τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 75, τα οπωροκηπευτικά προϊόντα που προορίζονται να πωληθούν νωπά στον καταναλωτή μπορούν να διατίθενται στην αγορά μόνο εάν είναι καλής, ανόθευτης και σύμφωνης προς τα συναλλακτικά ήθη ποιότητας και εάν αναγράφεται η χώρα προέλευσης.

2. Τα πρότυπα εμπορίας που αναφέρονται στην παράγραφο 1, καθώς και τυχόν πρότυπα εμπορίας για τον τομέα των οπωροκηπευτικών ορίζονται σύμφωνα με το παρόν υποτίμημα, εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια εμπορίας, περιλαμβανομένης της εισαγωγής και εξαγωγής και μπορούν να καλύπτουν την ποιότητα, την ταξινόμηση σε κατηγορίες, το βάρος, το μέγεθος, τη συσκευασία, την αποθήκευση, τη μεταφορά, την παρουσίαση και την εμπορία.

3. Ο κάτοχος προϊόντων του τομέα των οπωροκηπευτικών που καλύπτονται από πρότυπα εμπορίας εκδίδει τα εν λόγω προϊόντα, τα προσφέρει προς πώληση και τα παραδίδει ή τα εμπορεύεται εντός της Ένωσης αποκλειστικά και μόνον σύμφωνα με τα εν λόγω πρότυπα, είναι δε υπεύθυνος για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς αυτά.

4. Για τη σωστή εφαρμογή της απαίτησης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και για να συνεκτιμηθούν ειδικές καταστάσεις ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227 οι οποίες είναι αναγκαίες για την ορθή εφαρμογή του.

Άρθρο 77

Πιστοποίηση για τον λυκίσκο

1. Κατά περίπτωση, επιπλέον των εφαρμοστέων προτύπων εμπορίας, τα προϊόντα λυκίσκου, τα οποία συγκομίζονται ή παρασκευάζονται εντός της Ένωσης υπόκεινται σε διαδικασία πιστοποίησης, σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

2. Πιστοποιητικό μπορεί να εκδίδεται μόνον για προϊόντα που παρουσιάζουν τα στοιχειώδη ποιοτικά χαρακτηριστικά που είναι κατάλληλα για συγκεκριμένο στάδιο της εμπορίας τους. Για τη σκόνη λυκίσκου, τη σκόνη λυκίσκου με υψηλότερη περιεκτικότητα λουπουλίνης, τα εκχυλίσματα λυκίσκου και τα ανάμεικτα προϊόντα λυκίσκου, το πιστοποιητικό εκδίδεται μόνον εφόσον η περιεκτικότητά των εν λόγω προϊόντων σε οξύ άλφα δεν είναι κατώτερη από την αντίστοιχη περιεκτικότητα του λυκίσκου από τον οποίον παρασκευάσθηκαν τα προϊόντα αυτά.

3. Το πιστοποιητικό αναφέρει τουλάχιστον:

α) τον ή τους τόπους παραγωγής του λυκίσκου·

β) το ή τα έτη συγκομιδής· και

γ) την ή τις ποικιλίες.

4. Η εμπορία ή η εξαγωγή προϊόντων λυκίσκου επιτρέπεται μόνον εάν έχει εκδοθεί πιστοποιητικό σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Στην περίπτωση εισαγόμενων προϊόντων του τομέα του λυκίσκου, το πιστοποιητικό που προβλέπεται στο άρθρο 190 παράγραφος 2 θεωρείται ισότιμο προς το πιστοποιητικό αυτό.

5. Ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό μέτρων που παρεκκλίνουν από την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου:

α) με σκοπό την ικανοποίηση των εμπορικών απαιτήσεων ορισμένων τρίτων χωρών· ή

β) για τα προϊόντα που προορίζονται για ιδιαίτερες χρήσεις.

Τα μέτρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο:

i) δεν επηρεάζουν την κανονική εμπορία προϊόντων για τα οποία έχει εκδοθεί το πιστοποιητικό· και

ii) συνοδεύονται από εγγυήσεις προς αποφυγή σύγχυσης με τα προϊόντα αυτά.

Άρθρο 78

Ορισμοί, ονομασίες και ονομασίες πώλησης για ορισμένους τομείς και προϊόντα

1. Κατά περίπτωση, επιπλέον των εφαρμοστέων προτύπων εμπορίας, οι ορισμοί, οι ονομασίες και οι ονομασίες πώλησης που προβλέπονται στο παράρτημα VII ισχύουν για τους εξής τομείς ή προϊόντα:

α) βόειο κρέας·

β) οίνος·

γ) γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση·

δ) κρέας πουλερικών

ε) αυγά·

στ) λιπαρές ουσίες για επάλειψη που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση· και

ζ) ελαιόλαδο και επιτραπέζιες ελιές·

2. Οι ορισμοί, οι ονομασίες ή οι ονομασίες πώλησης που προβλέπονται στο παράρτημα VII μπορούν να χρησιμοποιούνται στην Ένωση μόνο για την εμπορία προϊόντων τα οποία πληρούν τις αντίστοιχες απαιτήσεις του εν λόγω παραρτήματος.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, όσον αφορά τις τροποποιήσεις των ορισμών και των ονομασιών πώλησης που προβλέπονται στο παράρτημα VII, καθώς και τις παρεκκλίσεις ή τις εξαιρέσεις από αυτές. Οι πράξεις αυτές περιορίζονται αυστηρώς στις αποδεδειγμένες ανάγκες που προκύπτουν από την μεταβαλλόμενη καταναλωτική ζήτηση, την τεχνική πρόοδο ή τις ανάγκες για καινοτόμα προϊόντα.

4. Προκειμένου να έχουν οι επιχειρήσεις και τα κράτη μέλη σαφή και κατάλληλη αντίληψη των ορισμών και των ονομασιών πώλησης που προβλέπονται στο παράρτημα VII, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με τους κανόνες για τον καθορισμό και την εφαρμογή τους.

5. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι προσδοκίες των καταναλωτών και η εξέλιξη της αγοράς γαλακτοκομικών προϊόντων, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον προσδιορισμό των γαλακτοκομικών προϊόντων για τα οποία πρέπει να αναφέρεται το ζωικό είδος από το οποίο προέρχεται το γάλα, αν δεν προέρχεται από βοοειδή, και για τη θέσπιση των απαραίτητων κανόνων.

Άρθρο 79

Όρια ανοχής

1. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε προϊόντος ή τομέα, τα διαφορετικά στάδια εμπορίας, οι τεχνικές συνθήκες, πιθανές σημαντικές πρακτικές δυσκολίες, καθώς και η ακρίβεια και η επαναληψιμότητα των μεθόδων ανάλυσης, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με το όριο ανοχής για ένα ή περισσότερα συγκεκριμένα πρότυπα, πέραν του οποίου ολόκληρη η παρτίδα προϊόντων θα θεωρείται μη συμμορφούμενη με το συγκεκριμένο πρότυπο.

2. Κατά τη θέσπιση των πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την ανάγκη να μην αλλοιώνονται τα εγγενή χαρακτηριστικά του προϊόντος και να αποφεύγεται η υποβάθμιση της ποιότητάς του.

Άρθρο 80

Οινολογικές πρακτικές και μέθοδοι ανάλυσης

1. Για την παραγωγή και συντήρηση στην Ένωση των προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα VII μέρος II, χρησιμοποιούνται μόνο οι οινολογικές πρακτικές που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με το παράρτημα VIII και προβλέπονται στο άρθρο 75 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) και στο άρθρο 83 παράγραφοι 2 και 3.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται:

- α) στους χυμούς σταφυλιών και τους συμπυκνωμένους χυμούς σταφυλιών και
- β) στο γλεύκος σταφυλιών και στο συμπυκνωμένο γλεύκος σταφυλιών που προορίζονται για την παρασκευή χυμού σταφυλιών.

Οι εγκεκριμένες οινολογικές πρακτικές χρησιμοποιούνται μόνο για την ορθή οινοποίηση, την καλή συντήρηση ή τον εξευγενισμό του προϊόντος.

Τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα VII μέρος II παράγονται στην Ένωση σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο παράρτημα VIII.

2. Τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα VII μέρος II δεν διατίθενται στην αγορά της Ένωσης εάν:

- α) έχουν παραχθεί σύμφωνα με μη εγκεκριμένες ενωσιακές οινολογικές πρακτικές·

- β) έχουν παραχθεί σύμφωνα με μη εγκεκριμένες εθνικές οινολογικές πρακτικές· ή

- γ) δεν τηρούν τους κανόνες που ορίζονται στο παράρτημα VIII.

Τα μη εμπορεύσιμα σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο αμπελοοινικά προϊόντα καταστρέφονται. Κατά παρέκκλιση από τον ως άνω κανόνα, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν να χρησιμοποιούνται από αποστακτήρια, εργοστάσια οξοποίησης ή για βιομηχανικούς σκοπούς ορισμένα προϊόντα που διαθέτουν τα χαρακτηριστικά που καθορίζουν τα ίδια τα κράτη μέλη, υπό την προϋπόθεση ότι η εξουσιοδότηση αυτή δεν μετατρέπεται σε κίνητρο παραγωγής αμπελοοινικών προϊόντων με χρήση μη εγκεκριμένων οινολογικών πρακτικών.

3. Για την έγκριση των οινολογικών πρακτικών που αναφέρονται στο άρθρο 75 παράγραφος 3 στοιχείο ζ), η Επιτροπή:

- α) λαμβάνει υπόψη τις οινολογικές πρακτικές και μεθόδους ανάλυσης που συνιστά και δημοσιεύει ο Διεθνής Οργανισμός Αμπέλου και Οίνου, καθώς και τα αποτελέσματα της πειραματικής χρήσης οινολογικών πρακτικών που δεν έχουν ακόμη εγκριθεί·

- β) λαμβάνει υπόψη την προστασία της δημόσιας υγείας·

- γ) λαμβάνει υπόψη τον πιθανό κίνδυνο παραπλάνησης των καταναλωτών λόγω των παγιωμένων αντιλήψεων και των αντίστοιχων προσδοκιών τους για το προϊόν, εκτιμώντας τη διαθεσιμότητα και την εφαρμοσιμότητα μέσων πληροφόρησης για την εξάλειψη παρόμοιων κινδύνων·

- δ) επιτρέπει τη διατήρηση των φυσικών και βασικών χαρακτηριστικών του οίνου και δεν προκαλεί ουσιαστική αλλαγή στη σύσταση του σχετικού προϊόντος·

- ε) διασφαλίζει αποδεκτό στοιχειώδες επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος·

- στ) τηρεί τους γενικούς κανόνες σχετικά με τις οινολογικές πρακτικές και τους κανόνες που ορίζονται στο παράρτημα VIII.

4. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή μεταχείριση των μη εμπορεύσιμων αμπελοοινικών προϊόντων, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με τους κανόνες του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου για τις εθνικές διαδικασίες απόσυρσης ή καταστροφής αμπελοοινικών προϊόντων που δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις.

5. Η Επιτροπή, εφόσον απαιτείται, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που ορίζουν τις μεθόδους που αναφέρονται στο άρθρο 75 παράγραφος 5 στοιχείο δ) για τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα VII μέρος II. Οι μέθοδοι αυτές βασίζονται σε κάθε σχετική μέθοδο που συνιστά και δημοσιεύει ο Διεθνής Οργανισμός Αμπέλου και Οίνου, εκτός αν είναι αναποτελεσματική ή ακατάλληλη για τον σκοπό που επιδιώκει η Ένωση. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Μέχρις ότου θεσπιστούν αυτές οι εκτελεστικές πράξεις, χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι και οι κανόνες που επιτρέπονται από το οικείο κράτος μέλος.

Άρθρο 81

Οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου

1. Τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα VII μέρος II και παράγονται στην Ένωση παρασκευάζονται από οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου ταξινομήσιμες σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, τα κράτη μέλη ταξινομούν τις οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου που επιτρέπεται να φυτεύονται, να αναφυτεύονται ή να εμβολιάζονται στα εδάφη τους προς οινοπαραγωγή.

Τα κράτη μέλη επιτρέπεται να ταξινομούν μόνον τις οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου που πληρούν τους εξής όρους:

- α) η ποικιλία ανήκει στο είδος *Vitis vinifera* ή προέρχεται από διασταύρωση μεταξύ του είδους *Vitis vinifera* και άλλων ειδών του γένους *Vitis*.
- β) η ποικιλία δεν είναι μία από τις ακόλουθες: Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton και Hebermont.

Όταν μια οινοποιήσιμη ποικιλία αμπέλου διαγράφεται από την ταξινόμηση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η εκρίζωση της εν λόγω ποικιλίας πραγματοποιείται εντός 15 ετών από τη διαγραφή της.

3. Τα κράτη μέλη των οποίων η οινοπαραγωγή δεν υπερβαίνει τα 50 000 εκατόλιτρα ανά αμπελουργική περίοδο, υπολογιζόμενη βάσει της μέσης παραγωγής κατά τις τελευταίες πέντε αμπελουργικές περιόδους, απαλλάσσονται από την υποχρέωση ταξινόμησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο.

Ωστόσο, και στα εν λόγω κράτη μέλη επιτρέπεται να φυτεύονται, να αναφυτεύονται ή να εμβολιάζονται προς οινοπαραγωγή μόνον οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου που είναι σύμφωνες με την παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 πρώτο και τρίτο εδάφιο και την παράγραφο 3 δεύτερο εδάφιο, τα κράτη μέλη επιτρέπουν τη φύτευση, την αναφύτευση ή τον εμβολιασμό των ακόλουθων οινοποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου για σκοπούς επιστημονικής έρευνας και πειραμάτων:

- α) οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου μη ταξινομημένες, στην περίπτωση κρατών μελών πλην των αναφερομένων στην παράγραφο 3.
- β) οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου οι οποίες δεν είναι σύμφωνες με την παράγραφο 2 εδάφιο 2, στην περίπτωση των κρατών μελών που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

5. Αμπελώνες με οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου, με σκοπό την παραγωγή οίνου, που έχουν φυτευτεί κατά παράβαση των παραγράφων 2, 3 και 4 εκρίζωνονται.

Ωστόσο, δεν είναι υποχρεωτική η εκρίζωση των αμπελώνων των εκτάσεων αυτών όταν η παραγωγή τους προορίζεται αποκλειστικά για κατανάλωση από την οικογένεια του οινοπαραγωγού.

Άρθρο 82

Ειδική χρήση οίνου που δεν ανήκει σε καμία από τις κατηγορίες που ορίζονται στο παράρτημα VII μέρος II

Εκτός από τον εμφιαλωμένο οίνο για τον οποίο τεκμηριώνεται ότι η εμφιάλωση πραγματοποιήθηκε πριν από την 1η Σεπτεμβρίου 1971, ο οίνος που παράγεται από οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου οι οποίες απαριθμούνται στην ταξινόμηση που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 81 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο αλλά δεν ανήκει σε μία από τις κατηγορίες που ορίζονται στο παράρτημα VII μέρος II, χρησιμοποιείται αποκλειστικά προς οικιακή κατανάλωση από τους οινοπαραγωγούς, για παραγωγή ξιδιού από οίνο ή για απόσταξη.

Άρθρο 83

Εθνικές διατάξεις για ορισμένα προϊόντα και τομείς

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 75 παράγραφος 2, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν εθνικές διατάξεις που καθορίζουν διαφορετικά επίπεδα ποιότητας όσον αφορά τις λιπαρές ουσίες για επάλειψη. Οι εθνικές αυτές διατάξεις πρέπει να επιτρέπουν την αξιολόγηση των εν λόγω επιπέδων ποιότητας σύμφωνα με κριτήρια που αφορούν κυρίως τις χρησιμοποιούμενες πρώτες ύλες, τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά των προϊόντων και τη φυσική και μικροβιολογική τους σταθερότητα.

Τα κράτη μέλη που κάνουν χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο εξασφαλίζουν ότι στα προϊόντα άλλων κρατών μελών τα οποία πληρούν τα κριτήρια που θεσπίζονται με τις εν λόγω εθνικές διατάξεις μπορούν να χρησιμοποιούνται, κατά τρόπο που δεν δημιουργεί διακρίσεις, ενδείξεις οι οποίες δηλώνουν ότι ετηρήθησαν τα εν λόγω κριτήρια.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν ή να απαγορεύουν τη χρήση ορισμένων οινολογικών πρακτικών και να προβλέπουν αυστηρότερους κανόνες για οίνους εγκεκριμένους βάσει της ενωσιακής νομοθεσίας οι οποίοι παράγονται στο έδαφός τους, με στόχο την ενίσχυση της διατήρησης των βασικών χαρακτηριστικών των οίνων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή με προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη, καθώς και των αφρωδών οίνων και των οίνων λικέρ.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν την πειραματική χρήση μη εγκεκριμένων οινολογικών πρακτικών.

4. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ορθή και διαφανής εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό των όρων εφαρμογής των παραγράφων 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου, καθώς και των όρων κατοχής, κυκλοφορίας και χρήσης των προϊόντων που προκύπτουν από τις πειραματικές πρακτικές που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν ή να διατηρούν συμπληρωματικές εθνικές διατάξεις για τα προϊόντα που καλύπτονται από ενωσιακό πρότυπο εμπορίας μόνον εφόσον οι εν λόγω διατάξεις συνάδουν με το ενωσιακό δίκαιο, ιδιαίτερα με την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των αγαθών, και με την επιφύλαξη της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

Υποτήμημα 3

Προαιρετικές αποκλειστικές ενδείξεις

Άρθρο 84

Γενική διάταξη

Δημιουργείται σύστημα προαιρετικών αποκλειστικών ενδείξεων ανά τομέα ή προϊόν για να καταστεί ευκολότερο για τους παραγωγούς γεωργικών προϊόντων με χαρακτηριστικά ή ιδιότητες που παρέχουν προστιθέμενη αξία να κοινοποιούν τα χαρακτηριστικά ή τις ιδιότητες αυτές εντός της εσωτερικής αγοράς και ιδίως για να στηριχθούν και να συμπληρωθούν τα ειδικά πρότυπα εμπορίας.

Το παρόν υποτήμημα δεν ισχύει για τα αμπελοοινικά προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 92 παράγραφος 1.

Άρθρο 85

Υφιστάμενες προαιρετικές αποκλειστικές ενδείξεις

1. Οι προαιρετικές αποκλειστικές ενδείξεις που καλύπτονται από το σύστημα αυτό από 20ής Δεκεμβρίου 2013 απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΧ και οι όροι χρήσης τους καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 86 σημείο α).

2. Οι προαιρετικές αποκλειστικές ενδείξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου παραμένουν σε ισχύ, με την επιφύλαξη τυχόν τροποποιήσεων, εκτός εάν ακυρωθούν δυνάμει του άρθρου 86.

Άρθρο 86

Δέσμευση, τροποποίηση και ακύρωση προαιρετικών αποκλειστικών ενδείξεων

Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι προσδοκίες των καταναλωτών, οι εξελίξεις της επιστημονικής και τεχνικής γνώσης, η κατάσταση στην αγορά και οι εξελίξεις όσον αφορά τα πρότυπα εμπορίας και τα διεθνή πρότυπα, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227:

- για τη δέσμευση πρόσθετης προαιρετικής αποκλειστικής ένδειξης και τον καθορισμό των προϋποθέσεων χρήσης της·
- για την τροποποίηση των προϋποθέσεων χρήσης μιας προαιρετικής αποκλειστικής ένδειξης· ή
- για την ακύρωση μιας προαιρετικής αποκλειστικής ένδειξης.

⁽¹⁾ Οδηγία 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 37).

Άρθρο 87

Πρόσθετες προαιρετικές αποκλειστικές ενδείξεις

1. Μια ένδειξη, για να είναι επιλέξιμη να καταστεί πρόσθετη προαιρετική αποκλειστική ένδειξη, πρέπει να πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- η ένδειξη αφορά χαρακτηριστικό προϊόντος ή ιδιότητα της καλλιέργειας, της εκτροφής ή της επεξεργασίας και συγκεκριμένα τομέα ή προϊόν·
- η χρήση της ένδειξης επιτρέπει τη σαφέστερη προβολή της προστιθέμενης αξίας του προϊόντος μέσω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών ή των ιδιοτήτων καλλιέργειας, εκτροφής ή επεξεργασίας·
- όταν το προϊόν διατίθεται στην αγορά, το αναφερόμενο στο στοιχείο α) χαρακτηριστικό ή ιδιότητά του είναι αναγνωρίσιμο από καταναλωτές σε διάφορα κράτη μέλη·
- οι όροι και η χρήση της ένδειξης συνάδουν με την οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011.

Κατά τη θέσπιση πρόσθετης προαιρετικής αποκλειστικής ένδειξης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τυχόν σχετικά διεθνή πρότυπα και τις υφιστάμενες αποκλειστικές ενδείξεις για τα οικεία προϊόντα ή τομείς.

2. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα χαρακτηριστικά ορισμένων τομέων καθώς και οι προσδοκίες των καταναλωτών, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με περαιτέρω λεπτομέρειες για τις απαιτήσεις που αφορούν τη θέσπιση πρόσθετης αποκλειστικής ένδειξης, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 88

Περιορισμοί στη χρήση των προαιρετικών αποκλειστικών ενδείξεων

- Μια προαιρετική αποκλειστική ένδειξη μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον για την περιγραφή προϊόντων τα οποία συμμορφώνονται με τους όρους που ισχύουν για τη χρήση της.
- Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι η επισήμανση του προϊόντος δεν προκαλεί σύγχυση με τις προαιρετικές αποκλειστικές ενδείξεις.
- Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι τα προϊόντα που περιγράφονται με προαιρετικές αποκλειστικές ενδείξεις πληρούν τους όρους που ισχύουν για τη χρήση τους, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με πρόσθετους κανόνες για τη χρήση προαιρετικών αποκλειστικών ενδείξεων.

⁽²⁾ Οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2000, για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων (ΕΕ L 109 της 6.5.2000, σ. 29).

Υποτμήμα 4

Προτυπα εμπορίας που αφορούν τις εισαγωγές και τις εξαγωγές

Άρθρο 89

Γενικές διατάξεις

Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εμπορίου μεταξύ της Ένωσης και ορισμένων τρίτων χωρών, καθώς και ο ειδικός χαρακτήρας ορισμένων γεωργικών προϊόντων, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με:

- α) τους όρους υπό τους οποίους θεωρείται ότι τα εισαγόμενα προϊόντα έχουν επιτύχει ισοδύναμο επίπεδο συμμόρφωσης με τα πρότυπα εμπορίας και τους όρους της Ένωσης που επιτρέπουν παρεκκλίσεις από το άρθρο 74· και
- β) τους κανόνες περί εφαρμογής των προτύπων εμπορίας στα προϊόντα που εξάγονται από την Ένωση.

Άρθρο 90

Ειδικές διατάξεις για τις εισαγωγές οίνου

1. Εκτός αν άλλως προβλέπεται σε διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ, οι διατάξεις σχετικά με τις ονομασίες προέλευσης, τις γεωγραφικές ενδείξεις και την επισήμανση του οίνου που προβλέπονται στο τμήμα 2 του παρόντος κεφαλαίου, καθώς και οι ορισμοί, οι ονομασίες και οι ονομασίες πώλησης που αναφέρονται στο άρθρο 78 του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται στα προϊόντα που εισάγονται στην Ένωση και εμπίπτουν στους κωδικούς ΣΟ 2009 61, 2009 69 και 2204.

2. Πλην αντιθέτων διατάξεων διεθνών συμφωνιών που συνάπτονται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ, τα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου παράγονται σύμφωνα με οιολογικές πρακτικές εγκεκριμένες από την Ένωση δυνάμει του παρόντος κανονισμού ή, πριν από την έγκριση κατά το άρθρο 80 παράγραφος 3, σύμφωνα με οιολογικές πρακτικές τις οποίες συνιστά και δημοσιεύει ο Διεθνής Οργανισμός Αμπέλου και Οίνου.

3. Για την εισαγωγή των προϊόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 απαιτείται η προσκόμιση:

- α) πιστοποιητικού συμμόρφωσης με τις διατάξεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2, το οποίο συντάσσεται από αρμόδιο φορέα της χώρας καταγωγής του προϊόντος ο οποίος περιλαμβάνεται σε κατάλογο δημοσιοποιούμενο από την Επιτροπή·
- β) δελτίου ανάλυσης που συντάσσεται από οργανισμό ή υπηρεσία που ορίζεται από τη χώρα καταγωγής του προϊόντος, εάν το προϊόν προορίζεται για άμεση κατανάλωση από τον άνθρωπο.

Υποτμήμα 5

Κοινές διατάξεις

Άρθρο 91

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις:

- α) που να καταρτίζουν τον κατάλογο για το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα VII μέρος III σημείο 5 δεύτερο εδάφιο και τις λιπαρές ουσίες για επάλειψη που αναφέρονται στο παράρτημα VII μέρος VII έκτο εδάφιο στοιχείο α) με βάση ενδεικτικούς καταλόγους προϊόντων που τα κράτη μέλη θεωρούν ότι αντιστοιχούν, εντός της επικράτειάς τους, στις διατάξεις αυτές και τους οποίους τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή·
- β) που να θεσπίζουν κανόνες για την εφαρμογή των προτύπων εμπορίας ανά τομέα ή προϊόν·
- γ) που να θεσπίζουν κανόνες βάσει των οποίων να διαπιστώνεται κατά πόσον τα προϊόντα έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία κατά παράβαση των εγκεκριμένων οιολογικών πρακτικών·
- δ) που να θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τις μεθόδους ανάλυσης για τον καθορισμό των χαρακτηριστικών των προϊόντων·
- ε) που να θεσπίζουν κανόνες για τον καθορισμό του ορίου ανοχής·
- στ) που να θεσπίζουν κανόνες για την εφαρμογή των μέτρων του άρθρου 89·
- ζ) που να θεσπίζουν κανόνες για την ταυτοποίηση ή την καταγραφή του παραγωγού και/ή των βιομηχανικών εγκαταστάσεων στις οποίες παρασκευάσθηκε ή μεταποιήθηκε το προϊόν, για τις διαδικασίες πιστοποίησης και για τα εμπορικά έγγραφα, τα συνοδευτικά έγγραφα και τα βιβλία που πρέπει να τηρούνται.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Τμήμα 2

Ονομασίες προέλευσης, γεωγραφικές ενδείξεις και παραδοσιακές ενδείξεις στον αμπελοοινικό τομέα

Υποτμήμα 1

Εισαγωγικές διατάξεις

Άρθρο 92

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι κανόνες για τις ονομασίες προέλευσης, τις γεωγραφικές ενδείξεις και τις παραδοσιακές ενδείξεις που ορίζονται στο παρόν τμήμα εφαρμόζονται στα προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα VIII μέρος II σημεία 1, 3 έως 6, 8, 9, 11, 15 και 16.
2. Οι κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 έχουν ως βάση:
 - α) την προστασία των έννομων συμφερόντων των καταναλωτών και των παραγωγών·
 - β) τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς των σχετικών προϊόντων· και

γ) την προώθηση της παραγωγής ποιοτικών προϊόντων που αναφέρονται στο παρόν τμήμα, με παράλληλη δυνατότητα εφαρμογής εθνικών μέτρων στο πλαίσιο πολιτικών για την ποιότητα.

Υποτμήμα 2

Ονομασίες προέλευσης και γεωγραφικές ενδείξεις

Άρθρο 93

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «ονομασία προέλευσης»: ονομασία περιοχής, συγκεκριμένης τοποθεσίας ή, σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, χώρας η οποία χρησιμοποιείται για να περιγράψει προϊόν που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 1 και πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις:

i) η ποιότητα και τα χαρακτηριστικά του προϊόντος οφείλονται κυρίως ή αποκλειστικά στο ιδιαίτερο γεωγραφικό περιβάλλον με τους εγγενείς φυσικούς και ανθρώπινους παράγοντές του·

ii) τα σταφύλια από τα οποία παράγεται το προϊόν προέρχονται αποκλειστικά από τη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή·

iii) η παραγωγή πραγματοποιείται στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή· και

iv) το προϊόν προέρχεται αποκλειστικά από ποικιλίες αμπέλου που ανήκουν στο είδος *Vitis vinifera*·

β) «γεωγραφική ένδειξη»: ένδειξη αναφερόμενη σε περιοχή, συγκεκριμένη τοποθεσία ή, σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, χώρα η οποία χρησιμοποιείται για να περιγράψει προϊόν που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 1 και το οποίο πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις:

i) έχει συγκεκριμένη ποιότητα, φήμη ή άλλα χαρακτηριστικά που οφείλονται στην εν λόγω γεωγραφική προέλευσή του·

ii) τουλάχιστον το 85 % των σταφυλιών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή του προέρχονται αποκλειστικά από τη γεωγραφική αυτή περιοχή·

iii) η παραγωγή πραγματοποιείται στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή· και

iv) προέρχεται από ποικιλίες αμπέλου που ανήκουν στο είδος *Vitis vinifera* ή από διασταύρωση μεταξύ του είδους *Vitis vinifera* και άλλων ειδών του γένους *Vitis*.

2. Ορισμένες παραδοσιακά χρησιμοποιούμενες ονομασίες συνιστούν ονομασίες προέλευσης εάν:

α) περιγράφουν έναν οίνο·

β) αναφέρονται σε γεωγραφική ονομασία·

γ) πληρούν τις απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) σημεία i) έως iv) και

δ) έχουν υποστεί τη διαδικασία που ορίζεται στο παρόν υποτμήμα για την εξασφάλιση προστασίας σε ονομασίες προέλευσης και γεωγραφικές ενδείξεις.

3. Οι ονομασίες προέλευσης και οι γεωγραφικές ενδείξεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν γεωγραφικές περιοχές σε τρίτες χώρες, είναι επιλέξιμες για προστασία στην Ένωση σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο παρόν υποτμήμα.

4. Η παραγωγή που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) σημείο iii) καλύπτει όλες τις σχετικές εργασίες, από τον τρύγο έως την ολοκλήρωση της οινοποίησης, πλην των διεργασιών που εκτελούνται μετά την παραγωγή.

5. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο β) σημείο ii), το 15 % των σταφυλιών που μπορεί κατ' ανώτατο όριο να μην προέρχεται από την οριοθετημένη περιοχή προέρχεται από το κράτος μέλος ή την τρίτη χώρα όπου βρίσκεται η περιοχή αυτή.

Άρθρο 94

Αιτήσεις προστασίας

1. Οι αιτήσεις προστασίας ονομασιών ως ονομασιών προέλευσης ή γεωγραφικών ενδείξεων συνοδεύονται από τεχνικό φάκελο που περιλαμβάνει:

α) την ονομασία για την οποία ζητείται προστασία·

β) το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του αιτούντος·

γ) τις προδιαγραφές του προϊόντος που αναφέρονται στην παράγραφο 2· και

δ) ενιαίο έγγραφο στο οποίο συνοψίζονται οι προδιαγραφές του προϊόντος που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

2. Οι προδιαγραφές του προϊόντος επιτρέπουν στα ενδιαφερόμενα μέρη να ελέγχουν τις σχετικές συνθήκες παραγωγής του προϊόντος που φέρει την ονομασία προέλευσης ή τη γεωγραφική ένδειξη.

Οι προδιαγραφές του προϊόντος περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

α) την ονομασία για την οποία ζητείται προστασία·

β) περιγραφή του οίνου ή των οίνων:

i) για την ονομασία προέλευσης, τα βασικά αναλυτικά και οργανοληπτικά χαρακτηριστικά·

ii) για την γεωγραφική ένδειξη, τα βασικά αναλυτικά χαρακτηριστικά, καθώς και αξιολόγηση ή ένδειξη των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών·

γ) κατά περίπτωση, τις ειδικές οινολογικές πρακτικές που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή του οίνου ή των οίνων, καθώς και τους σχετικούς περιορισμούς για την παραγωγή τους·

- δ) την οριοθέτηση της σχετικής γεωγραφικής περιοχής·
- ε) την ανώτατη απόδοση ανά εκτάριο·
- στ) ένδειξη της ή των οινοποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου από τις οποίες προέρχεται ο οίνος ή οι οίνοι·
- ζ) τα λεπτομερή στοιχεία από τα οποία συνάγεται ο δεσμός που αναφέρεται στο στοιχείο α) σημείο i) ή, κατά περίπτωση, στο άρθρο 93 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο i)·
- η) τις εφαρμοστέες απαιτήσεις που ορίζονται σε ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία ή, εφόσον προβλέπεται από τα κράτη μέλη, από οργάνωση που διαχειρίζεται την προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή την προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να είναι αντικειμενικές, χωρίς διακρίσεις και σύμφωνες προς το ενωσιακό δίκαιο·
- θ) την ονομασία και τη διεύθυνση των αρχών ή των οργανισμών που ελέγχουν την τήρηση των διατάξεων των προδιαγραφών του προϊόντος, καθώς και τα συγκεκριμένα καθήκοντά τους.

3. Σε περίπτωση που η αίτηση παροχής προστασίας αφορά γεωγραφική περιοχή τρίτης χώρας, περιλαμβάνει, επιπλέον των στοιχείων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2, στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η σχετική ονομασία προστατεύεται στη χώρα προέλευσης.

Άρθρο 95

Αιτούντες

1. Αίτηση προστασίας ονομασίας προέλευσης ή γεωγραφικής ένδειξης μπορεί να υποβάλλει οποιαδήποτε ενδιαφερόμενη ομάδα παραγωγών ή, σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, μεμονωμένος παραγωγός. Στην αίτηση μπορούν να συμμετέχουν άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.
2. Οι παραγωγοί μπορούν να υποβάλλουν αίτηση παροχής προστασίας μόνο για οίνους τους οποίους παράγουν.
3. Σε περίπτωση ονομασίας που αφορά διασυνοριακή γεωγραφική περιοχή ή παραδοσιακή ονομασία που συνδέεται με διασυνοριακή γεωγραφική περιοχή, μπορεί να υποβάλλεται κοινή αίτηση.

Άρθρο 96

Εθνική προκαταρκτική διαδικασία

1. Οι αιτήσεις προστασίας ονομασίας προέλευσης ή γεωγραφικής ένδειξης για οίνους καταγωγής Ένωσης υπόκεινται σε εθνική προκαταρκτική διαδικασία.
2. Η αίτηση προστασίας υποβάλλεται στο κράτος μέλος από την επικράτεια του οποίου προέρχεται η ονομασία προέλευσης ή η γεωγραφική ένδειξη.

3. Το κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση προστασίας προβαίνει σε εξέτασή της, προκειμένου να διαπιστώσει εάν πληροί τους όρους που ορίζονται στο παρόν υποτίμημα.

Το εν λόγω κράτος μέλος εφαρμόζει εθνική διαδικασία που διασφαλίζει τη δέουσα δημοσίευση της αίτησης και προβλέπει προθεσμία τουλάχιστον δύο μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης, εντός της οποίας οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει έννομο συμφέρον και διαμένει ή είναι εγκατεστημένο στο έδαφος του δύναται να υποβάλει ένσταση κατά της προτεινόμενης προστασίας, καταθέτοντας στο εν λόγω κράτος μέλος δεόντως αιτιολογημένη δήλωση.

4. Εάν το κράτος μέλος που εξετάζει την αίτηση θεωρεί ότι η ονομασία προέλευσης ή η γεωγραφική ένδειξη δεν πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν υποτίμημα ή ότι δεν συνάδει με την ενωσιακή νομοθεσία, απορρίπτει την αίτηση.

5. Εάν το κράτος μέλος που εξετάζει την αίτηση θεωρεί ότι πληρούνται οι απαιτήσεις, προβλέπει εθνική διαδικασία που διασφαλίζει τη δέουσα δημοσίευση της προδιαγραφής του προϊόντος τουλάχιστον στο Διαδίκτυο και προωθεί την αίτηση στην Επιτροπή.

Άρθρο 97

Εξέταση από την Επιτροπή

1. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί την ημερομηνία υποβολής της αίτησης προστασίας της ονομασίας προέλευσης ή της γεωγραφικής ένδειξης.
2. Η Επιτροπή εξετάζει αν οι αιτήσεις προστασίας που αναφέρονται στο άρθρο 94 πληρούν τους όρους που ορίζονται στο παρόν υποτίμημα.
3. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι πληρούνται οι όροι του παρόντος υποτιμήματος, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που αφορούν τη δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* του ενιαίου εγγράφου που αναφέρεται στο άρθρο 94 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και των στοιχείων της δημοσίευσης των προδιαγραφών του προϊόντος που πραγματοποιήθηκε κατά την προκαταρκτική εθνική διαδικασία. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3.
4. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι δεν πληρούνται οι όροι του παρόντος υποτιμήματος, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που απορρίπτουν την αίτηση.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 98

Διαδικασία ένστασης

Εντός δύο μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης του ενιαίου εγγράφου που αναφέρεται στο άρθρο 94 παράγραφος 1 στοιχείο δ), οποιοδήποτε κράτος μέλος ή τρίτη χώρα ή οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει έννομο συμφέρον και διαμένει ή είναι εγκατεστημένο σε κράτος μέλος εκτός εκείνου στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση προστασίας ή σε τρίτη χώρα δύναται να υποβάλει ένσταση κατά της προτεινόμενης προστασίας, καταθέτοντας στην Επιτροπή δεόντως αιτιολογημένη δήλωση σχετικά με τους όρους επιλεξιμότητας που ορίζονται στο παρόν υποτίμημα.

Σε περίπτωση φυσικού ή νομικού προσώπου που διαμένει ή είναι εγκατεστημένο σε τρίτη χώρα, η δήλωση αυτή υποβάλλεται είτε απευθείας είτε μέσω των αρχών της οικείας τρίτης χώρας, εντός της περιόδου των δύο μηνών που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

Άρθρο 99

Απόφαση σχετικά με την παροχή προστασίας

Με βάση τα στοιχεία που διαθέτει η Επιτροπή κατά την περάτωση της διαδικασίας ένστασης που αναφέρεται στο άρθρο 98, εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που είτε παρέχουν προστασία στην ονομασία προέλευσης ή τη γεωγραφική ένδειξη που πληροί τους όρους που αναφέρονται στο παρόν υποτίμημα και συνάδει με την ενωσιακή νομοθεσία είτε απορρίπτουν την αίτηση όταν δεν πληρούνται οι όροι αυτοί.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 100

Ομώνυμα

1. Ονομασία για την οποία υποβάλλεται αίτηση και η οποία είναι απολύτως ή εν μέρει ομώνυμη με ονομασία που έχει ήδη καταχωριστεί δυνάμει του παρόντος κανονισμού καταχωρίζεται λαμβανομένων δεόντως υπόψη των τοπικών και παραδοσιακών χρήσεων και τυχόν κινδύνων σύγχυσης.

Ομώνυμη ονομασία που δημιουργεί στον καταναλωτή την εσφαλμένη εντύπωση ότι τα προϊόντα προέρχονται από άλλη επικράτεια δεν καταχωρίζεται, ακόμη και αν είναι ακριβής όσον αφορά την επικράτεια, την περιοχή ή την τοποθεσία από την οποία προέρχονται τα εν λόγω προϊόντα.

Η χρήση καταχωρισμένης ομώνυμης ονομασίας είναι δυνατή μόνον εάν εξασφαλίζεται ότι η μεταγενέστερα καταχωριζόμενη ομώνυμη ονομασία διακρίνεται σαφώς στην πράξη από την ήδη καταχωρισμένη, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης για ισότιμη μεταχείριση των οικείων παραγωγών και αποφυγής της παραπλάνησης των καταναλωτών.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, εάν μια ονομασία για την οποία υποβάλλεται αίτηση είναι απολύτως ή εν μέρει ομώνυμη με γεωγραφική ένδειξη που προστατεύεται δυνάμει του δικαίου των κρατών μελών.

3. Σε περίπτωση που η ονομασία μιας οινοποιήσιμης ποικιλίας αμπέλου περιλαμβάνει ή συνίσταται σε προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη, η ονομασία αυτή δεν χρησιμοποιείται για την επισήμανση των γεωργικών προϊόντων.

Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι υφιστάμενες πρακτικές επισήμανσης, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ'εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό εξαιρέσεων από τον κανόνα αυτό.

4. Η προστασία των ονομασιών προέλευσης και των γεωγραφικών ενδείξεων προϊόντων που καλύπτονται από το άρθρο 93 του

παρόντος κανονισμού δεν θίγει προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις που ισχύουν για αλκοολούχα ποτά κατά την έννοια του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1).

Άρθρο 101

Πρόσθετοι λόγοι άρνησης προστασίας

1. Οι ονομασίες που έχουν καταστεί κοινές δεν προστατεύονται ως ονομασίες προέλευσης ή γεωγραφικές ενδείξεις.

Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, ως «ονομασία που έχει καταστεί κοινή» νοείται η ονομασία οίνου η οποία, παρόλο που συνδέεται με την τοποθεσία ή την περιοχή όπου το προϊόν είχε αρχικά παραχθεί ή διατεθεί στην αγορά, έχει πλέον καταστεί κοινή ονομασία οίνου στην Ένωση.

Προκειμένου να προσδιοριστεί εάν μία ονομασία έχει καταστεί κοινή ή όχι λαμβάνονται υπόψη όλοι οι σχετικοί παράγοντες, ιδίως:

- α) η υφιστάμενη κατάσταση στην Ένωση, ιδίως στις περιοχές κατάναλωσης·
- β) το σχετικό ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο.

2. Δεν προστατεύεται ως ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη ονομασία εάν, λαμβανομένης υπόψη της φήμης ενός εμπορικού σήματος και της αναγνωρισιμότητάς του, η προστασία θα μπορούσε να παραπλανήσει τον καταναλωτή όσον αφορά την πραγματική ταυτότητα του οίνου.

Άρθρο 102

Σχέση με εμπορικά σήματα

1. Η καταχώριση εμπορικού σήματος το οποίο περιλαμβάνει ή συνίσταται σε προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη που δεν τηρεί τη σχετική προδιαγραφή του προϊόντος ή η χρήση του οποίου εμπίπτει στο άρθρο 103 παράγραφος 2 και αφορά προϊόν που ανήκει σε μία από τις κατηγορίες που απαριθμούνται στο παράρτημα VII μέρος II:

α) δεν γίνεται δεκτή, εάν η αίτηση καταχώρισης του εμπορικού σήματος υποβάλλεται μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης προστασίας της ονομασίας προέλευσης ή της γεωγραφικής ενδείξης στην Επιτροπή και, κατά συνέπεια, παρέχεται προστασία στην ονομασία προέλευσης ή τη γεωγραφική ένδειξη· ή

β) ακυρώνεται.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 101 παράγραφος 2, εμπορικό σήμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου για το οποίο έχει υποβληθεί αίτηση ή το οποίο έχει καταχωριστεί ή έχει καθιερωθεί με τη χρήση καλή τη πίστη, εάν προβλέπεται η δυνατότητα αυτή από το σχετικό εθνικό δίκαιο, στην επικράτεια της Ένωσης είτε πριν από την ημερομηνία έναρξης της προστασίας της ονομασίας προέλευσης ή της γεωγραφικής ένδειξης στη χώρα

(1) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 110/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008, σχετικά με τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών (ΕΕ L 39 της 13.2.2008, σ. 16).

προέλευσης είτε πριν από την 1η Ιανουαρίου 1996 μπορεί να συνεχίσει να χρησιμοποιείται και να ανανεώνεται κατά παρέκκλιση από την προστασία της ονομασίας προέλευσης ή της γεωγραφικής ένδειξης, υπό τον όρο ότι δεν υπάρχουν λόγοι ακύρωσης ή ανάκλησης του εμπορικού σήματος σύμφωνα με την οδηγία 2008/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ ή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 207/2009 του Συμβουλίου⁽²⁾.

Στις περιπτώσεις αυτές, επιτρέπεται η χρήση της ονομασίας προέλευσης ή της γεωγραφικής ένδειξης παράλληλα με τα αντίστοιχα εμπορικά σήματα.

Άρθρο 103

Προστασία

1. Οι προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης και οι προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις δύνανται να χρησιμοποιούνται από οποιαδήποτε επιχείρηση διαθέτει στην αγορά οίνο που παράγεται σύμφωνα με την αντίστοιχη προδιαγραφή προϊόντος.

2. Οι προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης, οι προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις καθώς και οι οίνοι για τους οποίους χρησιμοποιούνται οι εν λόγω προστατευόμενες ονομασίες σύμφωνα με τις προδιαγραφές του προϊόντος προστατεύονται από:

- a) κάθε άμεση ή έμμεση εμπορική χρήση της εν λόγω προστατευόμενης ονομασίας:
 - i) από παρόμοια προϊόντα που δεν πληρούν την προδιαγραφή προϊόντος της προστατευόμενης ονομασίας· ή
 - ii) στον βαθμό που η χρήση αυτή εκμεταλλεύεται τη φήμη της ονομασίας προέλευσης ή της γεωγραφικής ένδειξης·
- β) κάθε κατάχρηση, απομίμηση ή επίκληση, έστω και αν αναφέρεται η πραγματική προέλευση του προϊόντος ή της υπηρεσίας ή εάν η προστατευόμενη ονομασία χρησιμοποιείται σε μετάφραση, μεταγραφή ή συνοδεύεται από εκφράσεις όπως «τρόπος», «τύπος», «μέθοδος», «όπως παράγεται στ...», «απομίμηση», «γύση», «είδος» ή άλλες ανάλογες·
- γ) κάθε άλλη ψευδή ή παραπλανητική ένδειξη σχετική με την προέλευση, την καταγωγή, τον χαρακτήρα ή τις βασικές ιδιότητες του προϊόντος στην εξωτερική ή εσωτερική συσκευασία, το διαφημιστικό υλικό ή τα έγγραφα που αφορούν τον σχετικό οίνο καθώς και στη συσκευασία του προϊόντος σε δοχείο που μπορεί να δημιουργήσει εσφαλμένες εντυπώσεις όσον αφορά την προέλευσή του·
- δ) κάθε άλλη πρακτική ικανή να παραπλανήσει τον καταναλωτή όσον αφορά την πραγματική προέλευση του προϊόντος.

⁽¹⁾ Οδηγία 2008/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ L 299 της 8.11.2008, σ. 25)

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινωτικό σήμα (ΕΕ L 78 της 24.3.2009, σ. 1).

3. Οι προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης ή προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις δεν καθίστανται κοινές στην Ένωση κατά την έννοια του άρθρου 101 παράγραφος 1.

Άρθρο 104

Μητρώο

Η Επιτροπή καταρτίζει και διατηρεί ηλεκτρονικό μητρώο των προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης και των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων οίνων, στο οποίο έχει πρόσβαση το κοινό. Στο μητρώο μπορούν να καταχωρίζονται ονομασίες προέλευσης και γεωγραφικές ενδείξεις που αφορούν προϊόντα τρίτων χωρών τα οποία προστατεύονται στην Ένωση βάσει διεθνούς συμφωνίας στην οποία η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος. Οι εν λόγω ονομασίες καταχωρίζονται στο μητρώο ως προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις, εκτός εάν στην εν λόγω συμφωνία χαρακτηρίζονται ρητά ως προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης βάσει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 105

Τροποποιήσεις των προδιαγραφών προϊόντος

Κάθε ενδιαφερόμενος που πληροί τους όρους του άρθρου 95 μπορεί να υποβάλλει αίτηση για έγκριση τροποποίησης των προδιαγραφών προϊόντος προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης, ιδίως με σκοπό την προσαρμογή στην εξέλιξη των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων ή την εκ νέου οριοθέτηση της γεωγραφικής περιοχής που αναφέρεται στο άρθρο 94 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο δ). Στις αιτήσεις περιγράφονται και αιτιολογούνται οι ζητούμενες τροποποιήσεις.

Άρθρο 106

Ανάκληση

Η Επιτροπή μπορεί, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν δεόντως αιτιολογημένου αιτήματος κράτους μέλους, τρίτης χώρας ή φυσικού ή νομικού προσώπου που έχει έννομο συμφέρον, να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που να ανακαλούν την προστασία ονομασίας προέλευσης ή γεωγραφικής ένδειξης, εάν δεν εξασφαλίζεται πλέον η τήρηση των αντίστοιχων προδιαγραφών του προϊόντος.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 107

Υφιστάμενες προστατευόμενες ονομασίες οίνων

1. Οι ονομασίες οίνων που αναφέρονται στα άρθρα 51 και 54 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999⁽³⁾ του Συμβουλίου και το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 753/2002⁽⁴⁾ της Επιτροπής προστατεύονται αυτομάτως δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή τις εγγράφει στο μητρώο που προβλέπεται στο άρθρο 104 του παρόντος κανονισμού.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, για την κοινή οργάνωση της αμπελοοικονομικής αγοράς (ΕΕ L 179 της 14.7.1999, σ. 1).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 753/2002 της Επιτροπής, της 29ης Απριλίου 2002, για τη θέσπιση ορισμένων λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 του Συμβουλίου όσον αφορά την περιγραφή, την ονομασία, την παρουσίαση και την προστασία ορισμένων αμπελοοικονομικών προϊόντων (ΕΕ L 118 της 4.5.2002, σ. 1).

2. Η Επιτροπή λαμβάνει τα διοικητικά μέτρα που είναι αναγκαία για τη διαγραφή των ονομασιών οίνων για τις οποίες ισχύει το άρθρο 118ie παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 από το μητρώο που προβλέπεται στο άρθρο 104 του παρόντος κανονισμού, με εκτελεστικές πράξεις εκδιδόμενες χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3 του παρόντος κανονισμού.

3. Το άρθρο 106 δεν εφαρμόζεται στις υφιστάμενες προστατευόμενες ονομασίες οίνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή μπορεί, με δική της πρωτοβουλία, να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που να ανακαλούν την προστασία υφισταμένων προστατευόμενων ονομασιών οίνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, εάν δεν πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 93.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

4. Για την Κροατία, οι ονομασίες οίνων που δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽¹⁾ προστατεύονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, με την επιφύλαξη του αποτελέσματος της διαδικασίας ενστάσεων. Η Επιτροπή τις εγγράφει στο μητρώο που προβλέπεται στο άρθρο 104.

Άρθρο 108

Τέλη

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν τέλη για την κάλυψη των δαπανών τους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συνεπάγεται η εξέταση των αιτήσεων προστασίας, των ενστάσεων, των αιτήσεων τροποποιήσεων και των αιτήσεων ανάκλησης δυνάμει του παρόντος υποπαραγράφου.

Άρθρο 109

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

1. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της παραγωγής στην οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, που θεσπίζουν:

- α) τα πρόσθετα κριτήρια οριοθέτησης της γεωγραφικής περιοχής· και
- β) τους περιορισμούς και τις παρεκκλίσεις αναφορικά με την παραγωγή στην οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή.

2. Προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα και η ιχνηλασιμότητα των προϊόντων, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες οι προδιαγραφές των προϊόντων μπορούν να περιλαμβάνουν πρόσθετες απαιτήσεις.

3. Προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία των έννομων δικαιωμάτων και συμφερόντων των παραγωγών και των επιχειρήσεων, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με:

- α) το είδος του αιτούντος που μπορεί να υποβάλλει αίτηση προστασίας ονομασίας προέλευσης ή γεωγραφικής ένδειξης·
- β) τους όρους που πρέπει να τηρούνται όσον αφορά την αίτηση προστασίας ονομασίας προέλευσης ή γεωγραφικής ένδειξης, τον έλεγχο από την Επιτροπή, τη διαδικασία ένστασης και τις διαδικασίες τροποποίησης, ανάκλησης και μετατροπής προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης ή προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων·
- γ) του όρους που εφαρμόζονται στις διασυνοριακές αιτήσεις·
- δ) τους όρους για τις αιτήσεις που αφορούν γεωγραφικές περιοχές τρίτης χώρας·
- ε) την ημερομηνία από την οποία ισχύει η προστασία ή η τροποποίηση προστασίας·
- στ) τους όρους που αφορούν τις τροποποιήσεις των προδιαγραφών του προϊόντος.

4. Προκειμένου να διασφαλιστεί επαρκές επίπεδο προστασίας, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με περιορισμούς όσον αφορά την προστατευόμενη ονομασία.

5. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι οικονομικοί παράγοντες και οι αρμόδιες αρχές δεν θίγονται άνευ λόγου από την εφαρμογή του παρόντος υποπαραγράφου όσον αφορά τις ονομασίες οίνων στις οποίες είχε χορηγηθεί προστασία πριν από την 1η Αυγούστου 2009 ή για τις οποίες είχε υποβληθεί αίτηση προστασίας πριν από την ημερομηνία αυτή, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με μεταβατικούς κανόνες που αφορούν:

- α) τις ονομασίες οίνων που είχαν αναγνωρισθεί από τα κράτη μέλη ως ονομασίες προέλευσης ή γεωγραφικές ενδείξεις έως την 1η Αυγούστου 2009 και τις ονομασίες οίνων για τις οποίες είχε υποβληθεί αίτηση προστασίας πριν από την ημερομηνία αυτή·
- β) τους οίνους που έχουν διατεθεί στην αγορά ή επισημανθεί πριν από μια συγκεκριμένη ημερομηνία· και
- γ) τις τροποποιήσεις των προδιαγραφών των προϊόντων.

Άρθρο 110

Εκτελεστικές αρμοδιότητες κατά τη διαδικασία εξέτασης

1. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που να θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα που αφορούν:

- α) τις πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις προδιαγραφές προϊόντος όσον αφορά τον δεσμό μεταξύ της γεωγραφικής περιοχής και του τελικού προϊόντος·
- β) τη δημοσιοποίηση των αποφάσεων σχετικά με την παροχή ή την άρνηση προστασίας·
- γ) τη δημιουργία και την τήρηση του μητρώου που αναφέρεται στο άρθρο 104·

⁽¹⁾ ΕΕ C 116 της 14.4.2011, σ. 12.

δ) τη μετατροπή προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης σε προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη·

ε) την υποβολή διασυνοριακών αιτήσεων.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

2. Η Επιτροπή μπορεί εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που να θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα που αφορούν τη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων προστασίας ή έγκρισης της τροποποίησης μιας ονομασίας προέλευσης ή γεωγραφικής ένδειξης, καθώς και τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων ένστασης, ανάκλησης ή μετατροπής και την υποβολή πληροφοριών σχετικά με υφιστάμενες προστατευόμενες ονομασίες οίνων, ιδίως όσον αφορά:

α) τα υποδείγματα εγγράφων και τον μορφότυπο διαβίβασης·

β) τις προθεσμίες·

γ) τα λεπτομερή στοιχεία, τις αποδείξεις και τα δικαιολογητικά έγγραφα που πρέπει να υποβάλλονται για την υποστήριξη της αίτησης ή του αιτήματος.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 111

Άλλες εκτελεστικές αρμοδιότητες

Σε περίπτωση που μια ένσταση κρίνεται απαράδεκτη, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη που την απορρίπτει ως απαράδεκτη. Η εν λόγω πράξη εκδίδεται χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3.

Υποτίμημα 3

Παραδοσιακές ενδείξεις

Άρθρο 112

Ορισμός

Ως «παραδοσιακή ένδειξη» νοείται ένδειξη η οποία χρησιμοποιείται παραδοσιακά στα κράτη μέλη για προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 92 παράγραφος 1 για να δηλώσει:

α) ότι το προϊόν έχει προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη βάσει της ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας· ή

β) τη μέθοδο παραγωγής ή παλαιώσης ή την ποιότητα, το χρώμα, την τοποθεσία ή ένα ιδιαίτερο γεγονός που συνδέεται με την ιστορία του προϊόντος με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη.

Άρθρο 113

Προστασία

1. Προστατευόμενη παραδοσιακή ένδειξη επιτρέπεται να χρησιμοποιείται μόνο για προϊόν που έχει παραχθεί σύμφωνα με τον ορισμό που προβλέπεται στο άρθρο 112.

Οι παραδοσιακές ενδείξεις προστατεύονται από την παράνομη χρήση.

2. Οι παραδοσιακές ενδείξεις προστατεύονται μόνο στη γλώσσα και για τις κατηγορίες αμπελοοινικών προϊόντων που ζητούνται δια της αιτήσεως από:

α) κάθε κατάχρηση της προστατευόμενης ένδειξης, ακόμη και εάν συνοδεύεται από εκφράσεις όπως «στυλ», «τύπος», «μέθοδος», «όπως παράγεται σε», «απομίμηση», «άρωμα», «είδος» ή άλλες ανάλογες εκφράσεις·

β) οποιαδήποτε άλλη ψευδή ή παραπλανητική ένδειξη όσον αφορά τη φύση, τα χαρακτηριστικά ή τα ουσιαστά χαρακτηριστικά του προϊόντος η οποία αναγράφεται στην εσωτερική συσκευασία ή το περιτύλιγμα, στο διαφημιστικό υλικό ή σε έγγραφα που αφορούν το συγκεκριμένο προϊόν·

γ) κάθε άλλη πρακτική η οποία είναι πιθανόν να παραπλανήσει τον καταναλωτή και, ιδίως, να δημιουργήσει την εντύπωση ότι ο οίνος πληροί τα κριτήρια για την προστατευόμενη παραδοσιακή ένδειξη.

3. Οι παραδοσιακές ενδείξεις δεν καθίστανται κοινές ενδείξεις στην Ένωση.

Άρθρο 114

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

1. Προκειμένου να διασφαλίζεται επαρκές επίπεδο προστασίας, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με τη γλώσσα και την ορθογραφία της παραδοσιακής ένδειξης που πρέπει να προστατευθεί.

2. Προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία των έννομων δικαιωμάτων και των συμφερόντων των παραγωγών και των επιχειρήσεων, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό:

α) του είδους των αιτούντων που μπορούν να υποβάλλουν αίτηση προστασίας παραδοσιακής ένδειξης·

β) των προϋποθέσεων εγκυρότητας των αιτήσεων προστασίας παραδοσιακής ένδειξης·

γ) των λόγων υποβολής ένστασης κατά προτεινόμενης αναγνώρισης παραδοσιακής ένδειξης·

δ) του εύρους της προστασίας και της σχέσης με εμπορικά σήματα, προστατευόμενες παραδοσιακές ενδείξεις, προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης ή γεωγραφικές ενδείξεις, ομώνυμα ή ορισμένες ονομασίες οινοποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου·

ε) των λόγων ανάκλησης παραδοσιακής ένδειξης·

στ) της ημερομηνίας υποβολής αιτήσεων προστασίας παραδοσιακής ένδειξης ή αιτημάτων ένστασης ή ανάκλησης·

ζ) των διαδικασιών που πρέπει να ακολουθούνται για τις αιτήσεις προστασίας παραδοσιακής ένδειξης, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου από την Επιτροπή, της διαδικασίας ένστασης και των διαδικασιών ανάκλησης και τροποποίησης.

3. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εμπορίου μεταξύ της Ένωσης και ορισμένων τρίτων χωρών, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό των όρων υπό τους οποίους μπορούν να χρησιμοποιούνται παραδοσιακές ενδείξεις σε προϊόντα τρίτων χωρών και για την πρόβλεψη παρεκκλίσεων από το άρθρο 112 και το άρθρο 113 παράγραφος 2.

Άρθρο 115

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

1. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που να θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα που αφορούν τη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων προστασίας ή έγκρισης τροποποίησης παραδοσιακής ένδειξης, καθώς και τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων ένστασης ή ανάκλησης, ιδίως όσον αφορά:

- α) τα υποδείγματα εγγράφων και τον μορφότυπο διαβίβασης·
 - β) τις προθεσμίες·
 - γ) τα λεπτομερή στοιχεία, τις αποδείξεις και τα δικαιολογητικά έγγραφα που πρέπει να υποβάλλονται για την υποστήριξη της αίτησης ή του αιτήματος·
 - δ) λεπτομερείς κανόνες για τη δημοσιοποίηση των προστατευόμενων παραδοσιακών ενδείξεων.
2. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που αποδέχονται ή απορρίπτουν μια αίτηση προστασίας παραδοσιακής ένδειξης ή ένα αίτημα τροποποίησης προστατευόμενης ένδειξης ή ανάκλησης της προστασίας μιας παραδοσιακής ένδειξης.

3. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που να προβλέπουν την προστασία παραδοσιακών ενδείξεων σε σχέση με τις οποίες μια αίτηση προστασίας έχει γίνει δεκτή, ιδίως κατατάσσοντάς τις σύμφωνα με το άρθρο 112 και δημοσιεύοντας τον ορισμό και/ή τις προϋποθέσεις χρήσης.

4. Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 116

Άλλες εκτελεστικές αρμοδιότητες

Σε περίπτωση που μια ένσταση κρίνεται απαράδεκτη, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη που την απορρίπτει ως απαράδεκτη. Η εν λόγω πράξη εκδίδεται χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3.

Τμήμα 3

Επισημανση και παρουσίαση στον αμπελοοινικό τομέα

Άρθρο 117

Ορισμός

Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, νοούνται ως:

α) «επισημανση»: το σύνολο των λέξεων, ενδείξεων, εμπορικών ή βιομηχανικών σημάτων, εικόνων ή συμβόλων που τοποθετούνται σε συσκευασία, έγγραφο, πινακίδα, ετικέτα, δακτύλιο ή περιλαίμιο που συνοδεύει ή αναφέρεται στο συγκεκριμένο προϊόν·

β) «παρουσίαση»: κάθε πληροφορία που παρέχεται στους καταναλωτές μέσω της συσκευασίας του συγκεκριμένου προϊόντος, καθώς και μέσω του σχήματος και του τύπου των φιαλών.

Άρθρο 118

Εφαρμογή οριζόντιων κανόνων

Πλην αντιθέτων διατάξεων του παρόντος κανονισμού, για την επισημανση και την παρουσίαση ισχύει η οδηγία 89/396/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁾, η οδηγία 2000/13/ΕΚ, η οδηγία 2007/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, η οδηγία 2008/95/ΕΚ και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011.

Η επισημανση των προϊόντων που αναφέρονται στο παράρτημα VII μέρος II σημεία 1 έως 11, 13, 15 και 16 δεν συμπληρώνεται με ενδείξεις πέραν αυτών που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, εκτός εάν οι ενδείξεις αυτές πληρούν τις απαιτήσεις της οδηγίας 2000/13/ΕΚ ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011.

Άρθρο 119

Υποχρεωτικές ενδείξεις

1. Η επισημανση και η παρουσίαση των προϊόντων που αναφέρονται στο παράρτημα VII μέρος II σημεία 1 έως 11, 13, 15 και 16 και τα οποία διατίθενται στην αγορά στην Ένωση ή εξάγονται περιλαμβάνουν τις ακόλουθες υποχρεωτικές ενδείξεις:

- α) την ονομασία της κατηγορίας του αμπελοοινικού προϊόντος σύμφωνα με το παράρτημα VII μέρος II·
- β) για τους οίνους με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη:
 - i) την ένδειξη «προστατευόμενη ονομασία προέλευσης» ή «προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη» και
 - ii) την προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή την προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη·

⁽¹⁾ Οδηγία 89/396/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 1989 σχετικά με τις ενδείξεις ή τα σήματα που επιτρέπουν την αναγνώριση της παρτίδας στην οποία ανήκει ένα τρόφιμο (ΕΕ L 186 της 30.6.1989, σ. 21).

⁽²⁾ Οδηγία 2007/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Σεπτεμβρίου 2007 για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τις ονομαστικές ποσότητες για προσυσκευασμένα προϊόντα, για την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 75/106/ΕΟΚ και 80/232/ΕΟΚ και για την τροποποίηση της οδηγίας 76/211/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 247 της 21.9.2007, σ. 17).

- γ) τον αποκτημένο κατ' όγκο αλκοολικό τίτλο·
- δ) την ένδειξη προέλευσης·
- ε) την ένδειξη του εμφιαλωτή ή, στην περίπτωση του αφρώδους οίνου, του αεριούχου αφρώδους οίνου, του αφρώδους οίνου ποιότητας ή του αφρώδους οίνου ποιότητας αρωματικού τύπου, το όνομα του παραγωγού ή του πωλητή·

στ) την ένδειξη του εισαγωγέα στην περίπτωση εισαγόμενων οίνων·

ζ) στην περίπτωση του αφρώδους οίνου, του αεριούχου αφρώδους οίνου, του αφρώδους οίνου ποιότητας ή του αφρώδους οίνου ποιότητας αρωματικού τύπου, την ένδειξη της περιεκτικότητας σε σάκχαρα.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 στοιχείο α), η μνεία της κατηγορίας του αμπελοοινικού προϊόντος μπορεί να παραλείπεται για τους οίνους των οποίων οι ετικέτες περιλαμβάνουν προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 στοιχείο β), η μνεία των ενδείξεων «προστατευόμενη ονομασία προέλευσης» ή «προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη» μπορεί να παραλείπεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν αναγράφεται στην ετικέτα παραδοσιακή ένδειξη δυνάμει του άρθρου 112 στοιχείο α), σύμφωνα με τις προδιαγραφές του προϊόντος που αναφέρονται στο άρθρο 94 παράγραφος 2·
- β) σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που προσδιορίζονται από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 227, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με υφιστάμενες πρακτικές επισήμανσης.

Άρθρο 120

Προαιρετικές ενδείξεις

1. Η επισήμανση και η παρουσίαση των προϊόντων που αναφέρονται στο παράρτημα VII μέρος II σημεία 1 έως 11, 13, 15 και 16 και τα οποία διατίθενται στην αγορά στην Ένωση ή εξάγονται περιλαμβάνουν τις ακόλουθες προαιρετικές ενδείξεις:

- α) το έτος συγκομιδής·
- β) την ονομασία μιας ή περισσότερων οινοποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου·
- γ) στην περίπτωση άλλων οίνων πλην των αναφερομένων στο άρθρο 119 παράγραφος 1 στοιχείο ζ), την ένδειξη της περιεκτικότητας σε σάκχαρα·
- δ) για τους οίνους με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη, τις παραδοσιακές ενδείξεις σύμφωνα με το άρθρο 112 στοιχείο β)·
- ε) το ενωσιακό σύμβολο που δηλώνει την προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή την προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη·

στ) ενδείξεις που αφορούν ορισμένες μεθόδους παραγωγής·

ζ) για τους οίνους που φέρουν προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη, το όνομα άλλης γεωγραφικής ενότητας η οποία είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη από την περιοχή στην οποία βασίζεται η ονομασία προέλευσης ή η γεωγραφική ένδειξη.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 100 παράγραφος 3 και όσον αφορά τη χρήση ενδείξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β) για οίνους χωρίς προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη:

α) τα κράτη μέλη θεσπίζουν νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις για την εξασφάλιση των διαδικασιών πιστοποίησης, έγκρισης και ελέγχου, ώστε να κατοχυρώνεται το αληθές των σχετικών πληροφοριών·

β) τα κράτη μέλη μπορούν, για οίνους παραγόμενους στο έδαφος τους από οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου, να καταρτίζουν καταλόγους εξαιρούμενων οινοποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου βάσει αμερόληπτων και αντικειμενικών κριτηρίων και με τη δέουσα μέριμνα για τον θεμιτό ανταγωνισμό, ιδίως όταν:

i) υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης των καταναλωτών ως προς την πραγματική προέλευση του οίνου, διότι η συγκεκριμένη οινοποιήσιμη ποικιλία αμπέλου συνιστά αναπόσπαστο μέρος υπάρχουσας προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης·

ii) οι σχετικοί έλεγχοι δεν συμφέρουν οικονομικώς, διότι η συγκεκριμένη οινοποιήσιμη ποικιλία αμπέλου καταλαμβάνει πολύ μικρό τμήμα των αμπελώνων του κράτους μέλους·

γ) τα μείγματα οίνων από διαφορετικά κράτη μέλη δεν επιδέχονται επισήμανση της οινοποιήσιμης ποικιλίας αμπέλου, εκτός αν τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη συμφωνήσουν διαφορετικά και εξασφαλίσουν τη δυνατότητα εφαρμογής των σχετικών διαδικασιών πιστοποίησης, έγκρισης και ελέγχου.

Άρθρο 121

Γλώσσες

1. Όταν οι προβλεπόμενες στα άρθρα 119 και 120 υποχρεωτικές και προαιρετικές ενδείξεις παρουσιάζονται με τη μορφή κειμένου, αναγράφονται σε μία ή περισσότερες επίσημες γλώσσες της Ένωσης.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη ή παραδοσιακή ένδειξη που αναφέρεται στο άρθρο 112 στοιχείο β) αναγράφεται στην ετικέτα στη γλώσσα ή στις γλώσσες για τις οποίες ισχύει η προστασία. Σε περίπτωση προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης ή ειδικής εθνικής ονομασίας όπου δεν χρησιμοποιείται λατινικό αλφάβητο, το όνομα μπορεί επίσης να αναγράφεται ή σε μία ή περισσότερες επίσημες γλώσσες της Ένωσης.

Άρθρο 122

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

1. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αμπελοοινικού τομέα, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με κανόνες και περιορισμούς που αφορούν:

- a) την παρουσίαση και τη χρήση άλλων ενδείξεων επισήμανσης πέραν εκείνων που προβλέπονται στο παρόν τμήμα·
- β) τις υποχρεωτικές ενδείξεις όσον αφορά:
 - i) τις ενδείξεις που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον σχηματισμό των υποχρεωτικών ενδείξεων και τις προϋποθέσεις χρήσης τους·
 - ii) τις ενδείξεις που αναφέρονται σε μια γεωργική εκμετάλλευση και τις προϋποθέσεις χρήσης τους·
 - iii) διατάξεις που επιτρέπουν στα κράτη μέλη παραγωγής να θεσπίζουν συμπληρωματικές διατάξεις σχετικά με τις υποχρεωτικές ενδείξεις·
 - iv) διατάξεις που επιτρέπουν περαιτέρω παρεκκλίσεις, πέραν εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 119 παράγραφος 2, όσον αφορά την παράλειψη της μνείας της κατηγορίας του αμπελοοινικού προϊόντος· και
 - v) διατάξεις σχετικά με τη χρήση των γλωσσών·
- γ) τις προαιρετικές ενδείξεις όσον αφορά:
 - i) τις ενδείξεις που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον σχηματισμό των προαιρετικών ενδείξεων και τις προϋποθέσεις χρήσης τους·
 - ii) διατάξεις που επιτρέπουν στα κράτη μέλη παραγωγής να θεσπίζουν συμπληρωματικές διατάξεις σχετικά με τις προαιρετικές ενδείξεις·
- δ) την παρουσίαση όσον αφορά:
 - i) τις προϋποθέσεις χρήσης ορισμένων σχημάτων φιαλών και κατάλογο ορισμένων ειδικών σχημάτων φιαλών·
 - ii) προϋποθέσεις χρήσης φιαλών και συστημάτων πωματισμού τύπου «αφρώδους οίνου»·
 - iii) διατάξεις που επιτρέπουν στα κράτη μέλη παραγωγής να θεσπίζουν συμπληρωματικές διατάξεις σχετικά με την παρουσίαση·
 - iv) διατάξεις σχετικά με τη χρήση των γλωσσών·

2. Προκειμένου να προστατεύονται τα έννομα συμφέροντα των επιχειρήσεων, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, οι οποίες περιέχουν κανόνες σχετικά με την προσωρινή επισήμανση και

παρουσίαση οίνων που φέρουν ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη, εφόσον η ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

3. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι δεν θίγονται οι οικονομικοί φορείς, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με μεταβατικές διατάξεις όσον αφορά τους οίνους που έχουν διατεθεί στην αγορά και επισημανθεί σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες που εφαρμόζονταν πριν από την 1η Αυγούστου 2009.

4. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εμπορίου μεταξύ της Ένωσης και ορισμένων τρίτων χωρών, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με παρεκκλίσεις από το παρόν τμήμα όσον αφορά προϊόντα προς εξαγωγή, σε περίπτωση που απαιτείται από το δικαίωμα της οικείας τρίτης χώρας.

Άρθρο 123

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για τις διαδικασίες και τα τεχνικά κριτήρια που εφαρμόζονται στο παρόν τμήμα, περιλαμβανομένων των αναγκαίων μέτρων για τις διαδικασίες πιστοποίησης, έγκρισης και ελέγχου που εφαρμόζονται στους οίνους χωρίς προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Ειδικές διατάξεις για συγκεκριμένους τομείς

Τμήμα 1

Ζάχαρη

Άρθρο 124

Διάρκεια ισχύος

Εξαιρουμένων των άρθρων 125 και 126, το παρόν τμήμα ισχύει έως το τέλος της περιόδου εμπορίας 2016/2017.

Υποτμήμα 1

Συγκεκριμένα μέτρα

Άρθρο 125

Συμφωνίες στον τομέα της ζάχαρης

1. Οι όροι αγοράς ζαχαρότευτλων και ζαχαροκάλαμων, περιλαμβανομένων των συμβάσεων παράδοσης πριν από τη σορά, διέπονται από ενδοκλαδικές γραπτές συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ, αφενός, ενωσιακών καλλιεργητών ζαχαρότευτλων και ζαχαροκάλαμων ή, εξ ονόματός τους, των οργανώσεων στις οποίες ανήκουν και, αφετέρου, ενωσιακών επιχειρήσεων ζάχαρης ή, εξ ονόματός τους, των οργανώσεων στις οποίες ανήκουν.

2. Οι επιχειρήσεις ζάχαρης κοινοποιούν στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους όπου παράγουν ζάχαρη τις ενδοκλαδικές συμφωνίες του παραρτήματος II μέρος II τμήμα Α σημείο 6.

3. Από την 1η Οκτωβρίου 2017, οι ενδοκλαδικές συμφωνίες συνάδουν με τους όρους αγοράς που θεσπίζονται στο παράρτημα X.

4. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τομέα της ζάχαρης και η ανάπτυξη του μετά το τέλος των ποσοστώσεων παραγωγής, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' έξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με:

- α) την επικαιροποίηση των όρων που αναφέρονται στο παράρτημα II μέρος II τμήμα Α·
- β) την επικαιροποίηση των όρων αγοράς ζαχαροτεύλων που ορίζονται στο παράρτημα X·
- γ) τη θέσπιση περαιτέρω κανόνων για τον καθορισμό του μεικτού βάρους, του απόβαρου και της περιεκτικότητας σε σάκχαρα των ζαχαροτεύλων που παραδίδεται σε μια επιχείρηση, καθώς και για τον πολύ τεύλων.

5. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα αναγκαία εκτελεστικά μέτρα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις διαδικασίες, τις κοινοποιήσεις και τη διοικητική συνδρομή στην περίπτωση ενδοκλαδικών συμφωνιών οι οποίες καλύπτουν περισσότερα από ένα κράτη μέλη. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 126

Κοινοποίηση τιμών στην αγορά ζάχαρης

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζει σύστημα κοινοποίησης των τιμών στην αγορά της ζάχαρης, όπου θα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων ρυθμίσεις για τη δημοσίευση των επιπέδων των τιμών στην εν λόγω αγορά. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Το σύστημα που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο βασίζεται σε πληροφορίες που υποβάλλουν οι επιχειρήσεις παραγωγής λευκής ζάχαρης ή άλλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο εμπόριο ζάχαρης. Οι πληροφορίες αυτές θεωρούνται εμπιστευτικές.

Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι δεν δημοσιεύονται συγκεκριμένες τιμές ή ονομασίες μεμονωμένων οικονομικών φορέων.

Υποτμήμα 2

Προϋποθέσεις στον τομέα της ζάχαρης στην περίοδο του άρθρου 124

Άρθρο 127

Συμβάσεις παράδοσης

1. Επιπλέον των απαιτήσεων του άρθρου 125 παράγραφος 1, οι ενδοκλαδικές συμφωνίες συνάδουν με τους όρους αγοράς του παραρτήματος XI.

2. Στις συμβάσεις παράδοσης γίνεται διάκριση ανάλογα με το αν οι ποσότητες της ζάχαρης που θα παρασκευασθούν από τα ζαχαροτεύλα είναι:

α) ζάχαρη εντός ποσόστωσης· ή

β) ζάχαρη εκτός ποσόστωσης.

3. Κάθε επιχείρηση ζάχαρης παρέχει στο κράτος μέλος εντός του οποίου παράγει ζάχαρη τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) τις ποσότητες τεύλων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) για τις οποίες έχει συνάψει πριν από τη σπορά συμβάσεις παράδοσης, καθώς και την περιεκτικότητα σε σάκχαρα επί της οποίας βασίζονται οι εν λόγω συμβάσεις·
- β) την αντίστοιχη προβλεπόμενη απόδοση.

Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν συμπληρωματικές πληροφορίες.

4. Οι επιχειρήσεις ζάχαρης που δεν έχουν υπογράψει πριν από την σπορά συμβάσεις παράδοσης στην ελάχιστη τιμή των εντός ποσόστωσης τεύλων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 135, για ποσότητα τεύλων ισοδύναμη με τη ζάχαρη για την οποία διαθέτουν ποσόστωση, αναπροσαρμοσμένη, κατά περίπτωση, με τον συντελεστή προληπτικής απόσυρσης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 130 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο, υποχρεούνται να καταβάλλουν για όλα τα ζαχαροτεύλα που μεταποιούν σε ζάχαρη τουλάχιστον την ελάχιστη τιμή των εντός ποσόστωσης τεύλων.

5. Με την επιφύλαξη της έγκρισης από το οικείο κράτος μέλος, οι ενδοκλαδικές συμφωνίες μπορούν να παρεκκλίνουν από τις παραγράφους 2, 3 και 4.

6. Απουσία ενδοκλαδικών συμφωνιών, το οικείο κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα που συνάδουν με τον παρόντα κανονισμό για την προστασία των συμφερόντων των ενδιαφερομένων.

Άρθρο 128

Τέλος παραγωγής

1. Επιβάλλεται τέλος παραγωγής στην ποσόστωση ζάχαρης, στην ποσόστωση ισογλυκόζης και στην ποσόστωση σιροπιού ινουλίνης που διαθέτουν οι επιχειρήσεις παραγωγής ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης όπως αναφέρεται στο άρθρο 136 παράγραφος 2.

2. Τα μέτρα καθορισμού του τέλους παραγωγής για την εντός ποσόστωσης ζάχαρη, την εντός ποσόστωσης ισογλυκόζη και το εντός ποσόστωσης σιρόπι ινουλίνης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 λαμβάνονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 129

Επιστροφή στην παραγωγή

1. Στα προϊόντα του τομέα της ζάχαρης που αναφέρονται στο παράρτημα I μέρος III στοιχεία β) έως ε), μπορεί να χορηγείται επιστροφή στην παραγωγή, εάν το πλεόνασμα ζάχαρης ή εισαγόμενη ζάχαρη, το πλεόνασμα ισογλυκόζης ή το πλεόνασμα σιροπιού ινουλίνης δεν διατίθεται σε τιμή που να αντιστοιχεί στην τιμή της διεθνούς αγοράς για την παρασκευή των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 140 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο, στοιχεία β) και γ).

2. Τα μέτρα σχετικά με τον καθορισμό της επιστροφής στην παραγωγή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 λαμβάνονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 130

Απόσυρση ζάχαρης

1. Προκειμένου να αποφευχθεί η κατάρρευση των τιμών στην εσωτερική αγορά και να αποκατασταθούν καταστάσεις υπερπαραγωγής βάσει του προβλεπόμενου ισοζυγίου προσφοράς/ζήτησης και λαμβανομένων υπόψη των δεσμεύσεων της Ένωσης οι οποίες απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για την απόσυρση από την αγορά, για συγκεκριμένη περίοδο εμπορίας, των παραγόμενων βάσει ποσόστωσης ποσοτήτων ζάχαρης, ή ισογλυκόζης οι οποίες υπερβαίνουν το όριο που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

2. Το ανώτατο όριο για την απόσυρση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 υπολογίζεται για κάθε επιχείρηση που διαθέτει ποσόστωση με πολλαπλασιασμό της ποσόστωσής της επί έναν συντελεστή. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον ορισμό του συντελεστή αυτού για μία περίοδο εμπορίας το αργότερο στις 28 Φεβρουαρίου της προηγούμενης περιόδου εμπορίας, βάσει των αναμενόμενων τάσεων της αγοράς.

Βάσει της εξέλιξης των τάσεων της αγοράς, η Επιτροπή μπορεί, έως τις 31 Οκτωβρίου της σχετικής περιόδου εμπορίας, να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις είτε για την προσαρμογή του συντελεστή είτε, σε περίπτωση που δεν έχει καθοριστεί συντελεστής σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, για τον καθορισμό συντελεστή.

3. Κάθε επιχείρηση που διαθέτει ποσόστωση αποθεματοποιεί, με δικές της δαπάνες, έως την έναρξη της επόμενης περιόδου εμπορίας, την παραγόμενη βάσει ποσόστωσης ζάχαρη πέραν του ανώτατου ορίου που υπολογίζεται κατά την παράγραφο 2. Οι ποσότητες ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης που αποσύρονται κατά τη διάρκεια μιας περιόδου εμπορίας θεωρούνται ως οι πρώτες ποσότητες που παράγονται βάσει της ποσόστωσης της επόμενης περιόδου εμπορίας.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο και λαμβανομένων υπόψη των αναμενόμενων τάσεων της αγοράς ζάχαρης, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που προβλέπουν ότι, για την τρέχουσα και/ή την επόμενη περίοδο εμπορίας, το σύνολο ή μέρος της αποσυρόμενης ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης θεωρείται:

- α) πλεόνασμα ζάχαρης, πλεόνασμα ισογλυκόζης ή πλεόνασμα σιροπιού ινουλίνης διαθέσιμο για μετατροπή σε βιομηχανική ζάχαρη, βιομηχανική ισογλυκόζη ή βιομηχανικό σιρόπι ινουλίνης ή
- β) προσωρινή εντός ποσόστωσης παραγωγή, μέρος της οποίας μπορεί να διατεθεί αποκλειστικά για εξαγωγές στο πλαίσιο των δεσμεύσεων της Ένωσης που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ.

4. Εάν η προσφορά ζάχαρης στην Ένωση είναι ανεπαρκής, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για να επιτρέψει την πώληση συγκεκριμένης ποσότητας της αποσυρθείσας ζάχαρης,

ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης στην αγορά της Ένωσης πριν από τη λήξη της περιόδου απόσυρσης.

5. Όταν η αποσυρθείσα ζάχαρη θεωρείται ως η πρώτη παραγωγή ζάχαρης της επόμενης περιόδου εμπορίας, καταβάλλεται στους καλλιεργητές ζαχαρότευτλων η ελάχιστη τιμή της εν λόγω περιόδου εμπορίας σύμφωνα με το άρθρο 135.

Όταν η αποσυρθείσα ζάχαρη μετατρέπεται σε βιομηχανική ζάχαρη ή εξάγεται σύμφωνα με τα στοιχεία α) ή β) της παραγράφου 3 δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου, δεν εφαρμόζονται οι απαιτήσεις του άρθρου 135 για την ελάχιστη τιμή.

Όταν η αποσυρθείσα ζάχαρη πωλείται στην αγορά της Ένωσης πριν από τη λήξη της περιόδου απόσυρσης σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, καταβάλλεται στους καλλιεργητές ζαχαρότευτλων η ελάχιστη τιμή της τρέχουσας περιόδου εμπορίας.

6. Οι εκτελεστικές πράξεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 131

Προσωρινός μηχανισμός διαχείρισης της αγοράς

1. Κατά τη διάρκεια της περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 124, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει την επαρκή προμήθεια ζάχαρης στην αγορά της Ένωσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Τα εν λόγω μέτρα μπορούν να προσαρμόζονται, ως προς την ποσότητα και τον απαιτούμενο χρόνο, τα επίπεδα του καταβλητέου τέλους επί της εισαγόμενης ακατέργαστης ζάχαρης.

Στα πλαίσια του προσωρινού μηχανισμού διαχείρισης της αγοράς, μέτρα για τον καθορισμό της εισφοράς επί του πλεονάσματος λαμβάνονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ.

2. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν την κατάλληλη ποσότητα εκτός ποσόστωσης ζάχαρης και εισαγόμενης ακατέργαστης ζάχαρης που μπορεί να τεθεί σε κυκλοφορία στην αγορά της Ένωσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 132

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τομέα της ζάχαρης και να εξασφαλίζεται η δέουσα συνεκτίμηση των συμφερόντων όλων των μερών και με δεδομένη την ανάγκη πρόληψης κάθε διατάραξης της αγοράς, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με:

- α) τους όρους αγοράς και τις συμβάσεις παράδοσης που αναφέρονται στο άρθρο 127·

- β) την επικαιροποίηση των όρων αγοράς ζαχαροτεύτλων που αναφέρονται στο παράρτημα XI·
- γ) τα κριτήρια που πρέπει να εφαρμόζουν οι επιχειρήσεις ζάχαρης όταν κατανέμουν μεταξύ των πωλητών τεύτλων τις ποσότητες των τεύτλων προς κάλυψη από συμβάσεις παράδοσης συναπτόμενες πριν από τη σορά, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 127 παράγραφος 3.

Άρθρο 133

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος υποπλήματος όσον αφορά τις διαδικασίες, την περιεκτικότητα και τα τεχνικά κριτήρια.

Οι εκτελεστικές πράξεις αυτές εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Υποπλήμα 3

Συστήμα ρυθμίσεως της παραγωγής

Άρθρο 134

Ποσοτώσεις στον τομέα της ζάχαρης

1. Εφαρμόζεται καθεστώς ποσοτώσεων όσον αφορά τη ζάχαρη, την ισογλυκόζη και το σιρόπι ινουλίνης.
2. Όσον αφορά το καθεστώς ποσοτώσεων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, εάν ένας παραγωγός υπερβεί τη σχετική ποσόστωση και δεν κάνει χρήση των πλεονασματικών ποσοτήτων όπως προβλέπεται στο άρθρο 139, στις ποσότητες αυτές επιβάλλεται εισφορά επί του πλεονάσματος με την επιφύλαξη των όρων που καθορίζονται στα άρθρα 139 έως 142.

Άρθρο 135

Ελάχιστη τιμή για τα τεύτλα

Η ελάχιστη τιμή για τα εντός ποσόστωσης τεύτλα καθορίζεται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 136

Κατανομή ποσοτώσεων

1. Οι ποσοτώσεις για την παραγωγή ζάχαρης, ισογλυκόζης και σιροπιού ινουλίνης, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, καθορίζονται στο παράρτημα XII.
2. Τα κράτη μέλη κατανέμουν ποσόστωση σε κάθε επιχείρηση παραγωγής ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης που είναι εγκατεστημένη στην επικράτειά τους και εγκεκριμένη σύμφωνα με το άρθρο 137.

Για κάθε επιχείρηση, η κατανεμόμενη ποσόστωση είναι ίση με την ποσόστωση που χορηγήθηκε στην επιχείρηση για την περίοδο εμπορίας 2010/2011 κατά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.

3. Σε περίπτωση κατανομής ποσόστωσης σε επιχείρηση ζάχαρης που διαθέτει περισσότερες από μία μονάδες παραγωγής, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα τα οποία κρίνουν αναγκαία προκειμένου να ληφθούν δεόντως υπόψη τα συμφέροντα των καλλιεργητών ζαχαροτεύτλων και ζαχαροκάλαμου.

Άρθρο 137

Εγκεκριμένες επιχειρήσεις

1. Κατόπιν αιτήματος, τα κράτη μέλη χορηγούν έγκριση σε επιχείρηση παραγωγής ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης ή σε επιχείρηση που μεταποιεί τα προϊόντα αυτά σε προϊόν το οποίο περιλαμβάνεται στον αναφερόμενο στο άρθρο 140 παράγραφος 2 κατάλογο, υπό τον όρο ότι η επιχείρηση:

- α) αποδεικνύει τις επαγγελματικές της δυνατότητες παραγωγής·
- β) συμφωνεί να παράσχει κάθε πληροφορία και να υποβληθεί σε ελέγχους που σχετίζονται με τον παρόντα κανονισμό·
- γ) δεν υπόκειται σε αναστολή ή απόσυρση έγκρισης.

2. Οι εγκεκριμένες επιχειρήσεις παρέχουν στο κράτος μέλος στην επικράτεια του οποίου πραγματοποιείται η συγκομιδή των τεύτλων ή του ζαχαροκάλαμου ή ο εξευγενισμός τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) τις ποσότητες τεύτλων ή ζαχαροκάλαμου για τις οποίες έχει συναφθεί σύμβαση παράδοσης, καθώς και τις αντίστοιχες εκτιμώμενες αποδόσεις των τεύτλων ή του ζαχαροκάλαμου και της ζάχαρης ανά εκτάριο·
- β) δεδομένα σχετικά με την προβλεπόμενη και την πραγματική παράδοση ζαχαροτεύτλων, ζαχαροκάλαμου και ακατέργαστης ζάχαρης, καθώς και σχετικά με την παραγωγή ζάχαρης και τις δηλώσεις αποθεμάτων ζάχαρης·
- γ) τις ποσότητες λευκής ζάχαρης που πωλήθηκαν και τις αντίστοιχες τιμές και όρους.

Άρθρο 138

Ανακατανομή εθνικών ποσοτώσεων και μείωση ποσοτώσεων

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να μειώσουν την ποσόστωση ζάχαρης ή ισογλυκόζης που έχει κατανεμηθεί σε επιχείρηση εγκατεστημένη στην επικράτειά τους έως 10 %. Εν προκειμένω, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν αντικειμενικά κριτήρια που δεν εισάγουν διακρίσεις.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να μεταφέρουν ποσοτώσεις μεταξύ επιχειρήσεων σύμφωνα με τους κανόνες του παραρτήματος XIII και λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα καθενός από τα ενδιαφερόμενα μέρη, ιδίως των καλλιεργητών ζαχαροτεύτλων και ζαχαροκάλαμου.
3. Οι ποσότητες που προκύπτουν από τη μείωση που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 κατανέμονται από το εν λόγω κράτος μέλος σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις στην επικράτεια του, είτε διαθέτουν ποσόστωση είτε όχι.

Άρθρο 139

Παραγωγή εκτός ποσόστωσης

1. Η ζάχαρη, η ισογλυκόζη ή το σιρόπι ινουλίνης που παράγονται κατά τη διάρκεια μιας περιόδου εμπορίας καθ' υπέρβαση της ποσόστωσης που αναφέρεται στο άρθρο 136 μπορούν:

- α) να χρησιμοποιούνται για τη μεταποίηση ορισμένων προϊόντων, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 140·
- β) να μεταφέρονται στην εντός ποσόστωσης παραγωγή της επόμενης περιόδου εμπορίας σύμφωνα με το άρθρο 141·
- γ) να χρησιμοποιούνται για το ειδικό καθεστώς εφοδιασμού των εξόχως απόκεντρων περιοχών, σύμφωνα με το κεφάλαιο III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 228/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾,
- δ) να εξάγονται εντός του ποσοτικού ορίου που καθορίζεται από την Επιτροπή με εκτελεστικές πράξεις, στο πλαίσιο των δεσμεύσεων οι οποίες απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται δυνάμει της ΣΛΕΕ· ή
- ε) να τίθενται σε κυκλοφορία στην εσωτερική αγορά, σύμφωνα με τον μηχανισμό που περιγράφεται στο άρθρο 131, προκειμένου να προσαρμόζεται η προσφορά στη ζήτηση βάσει του προβλεπόμενου ισοζυγίου εφοδιασμού.

Τα μέτρα που αναφέρονται στο στοιχείο ε) της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου τίθενται σε εφαρμογή πριν από οποιαδήποτε ενεργοποίηση των μέτρων πρόληψης της διατάραξης της αγοράς που αναφέρονται στο άρθρο 219 παράγραφος 1.

Οι λοιπές ποσότητες υπόκεινται στην εισφορά επί του πλεονάσματος που αναφέρεται στο άρθρο 142.

2. Οι εκτελεστικές πράξεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 140

Βιομηχανική ζάχαρη

1. Η βιομηχανική ζάχαρη, η βιομηχανική ισογλυκόζη ή το βιομηχανικό σιρόπι ινουλίνης προορίζονται μόνον για την παραγωγή ενός από τα προϊόντα της παραγράφου 2, όταν:

- α) αποτελούν αντικείμενο σύμβασης παράδοσης που συνάπτεται πριν από το τέλος της περιόδου εμπορίας μεταξύ παραγωγού και χρήστη, εφόσον σε αμότερους έχει χορηγηθεί έγκριση σύμφωνα με το άρθρο 137· και
- β) παραδόθηκαν στον χρήστη έως τις 30 Νοεμβρίου της επόμενης περιόδου εμπορίας το αργότερο.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 228/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Μαρτίου 2013 για τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 247/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 78 της 20.3.2013, σ. 23).

2. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνικές εξελίξεις, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για την κατάρτιση καταλόγου προϊόντων για την παραγωγή των οποίων μπορεί να χρησιμοποιείται βιομηχανική ζάχαρη, βιομηχανική ισογλυκόζη ή βιομηχανικό σιρόπι ινουλίνης.

Συγκεκριμένα, ο κατάλογος περιλαμβάνει:

- α) βιοαιθανόλη, αλκοόλη, ρούμι, ενεργό ζύμη και ποσότητες σιροπιών για επάλειψη και για μεταποίηση σε «Rinse appelstroop»
- β) ορισμένα βιομηχανικά προϊόντα που δεν περιέχουν ζάχαρη αλλά τα οποία έχουν μεταποιηθεί με τη χρήση ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης·
- γ) ορισμένα προϊόντα της χημικής ή της φαρμακευτικής βιομηχανίας τα οποία περιέχουν ζάχαρη, ισογλυκόζη ή σιρόπι ινουλίνης.

Άρθρο 141

Μεταφορά πλεονάσματος ζάχαρης στην επόμενη περίοδο εμπορίας

1. Κάθε επιχείρηση μπορεί να αποφασίζει να μεταφέρει στην επόμενη περίοδο εμπορίας το σύνολο ή μέρος της παραγωγής της που υπερβαίνει την ποσόστωση ζάχαρης, την ποσόστωση ισογλυκόζης ή την ποσόστωση σιροπιού ινουλίνης που διαθέτει, προκειμένου να θεωρηθεί ως μέρος της παραγωγής της επόμενης περιόδου εμπορίας. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, η απόφαση αυτή είναι αμετάκλητη.

2. Οι επιχειρήσεις που λαμβάνουν την απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1:

- α) ενημερώνουν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος πριν από μια ημερομηνία που καθορίζεται από αυτό:
 - i) μεταξύ της 1ης Φεβρουαρίου και της 31ης Αυγούστου της τρέχουσας περιόδου εμπορίας για τις μεταφερόμενες ποσότητες ζάχαρης ζαχαροκάλαμου·
 - ii) μεταξύ της 1ης Φεβρουαρίου και της 31ης Αυγούστου της τρέχουσας περιόδου εμπορίας για τις λοιπές μεταφερόμενες ποσότητες ζάχαρης από ζαχαρότευτλα, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης·
- β) αναλαμβάνουν την αποθεματοποίηση των εν λόγω ποσοτήτων με δικές τους δαπάνες έως το τέλος της τρέχουσας περιόδου εμπορίας.

3. Εάν η οριστική παραγωγή μιας επιχείρησης κατά τη συγκεκριμένη περίοδο εμπορίας ήταν μικρότερη από την εκτιμώμενη κατά τη λήψη της απόφασης σύμφωνα με την παράγραφο 1, η μεταφερόμενη ποσότητα μπορεί να αναπροσαρμόζεται αναδρομικά το αργότερο έως τις 31 Οκτωβρίου της επόμενης περιόδου εμπορίας.

4. Οι μεταφερόμενες ποσότητες θεωρούνται ως οι πρώτες ποσότητες που παράγονται δυνάμει της ποσόστωσης της επόμενης περιόδου εμπορίας.

5. Η ζάχαρη που αποθεματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου κατά τη διάρκεια μιας περιόδου εμπορίας δεν μπορεί να υπαχθεί σε κανένα άλλο μέτρο αποθεματοποίησης από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 16 ή το άρθρο 130.

Άρθρο 142

Εισφορά επί του πλεονάσματος

1. Επιβάλλεται εισφορά επί του πλεονάσματος σε ποσότητες:
 - α) πλεονάσματος ζάχαρης, πλεονάσματος ισογλυκόζης και πλεονάσματος σιροπιού ινουλίνης οι οποίες παράγονται κατά τη διάρκεια μιας περιόδου εμπορίας, εκτός των ποσοτήτων που μεταφέρονται στην εντός ποσόστωσης παραγωγή της επόμενης περιόδου εμπορίας και αποθεματοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 141 ή των ποσοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 139 παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία γ), δ) και ε)·
 - β) βιομηχανικής ζάχαρης, βιομηχανικής ισογλυκόζης ή βιομηχανικού σιροπιού ινουλίνης για τις οποίες δεν έχει προσκομιστεί, εντός προθεσμίας που καθορίζεται από την Επιτροπή με εκτελεστικές πράξεις, απόδειξη ότι έχουν χρησιμοποιηθεί σε ένα από τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 140 παράγραφος 2·
 - γ) ζάχαρης, ισογλυκόζης και σιροπιού ινουλίνης οι οποίες αποσύρονται από την αγορά σύμφωνα με το άρθρο 130 και για τις οποίες δεν πληρούνται οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 130 παράγραφος 3.
- Οι εκτελεστικές πράξεις του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου εκδίδονται με την διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

2. Τα μέτρα σχετικά με τον καθορισμό της εισφοράς επί του πλεονάσματος που προβλέπεται στην παράγραφο 1 λαμβάνονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 143

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

1. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 137 τηρούν τις υποχρεώσεις τους, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τη χορήγηση και την ανάκληση της έγκρισης των εν λόγω επιχειρήσεων, καθώς και των κριτηρίων επιβολής διοικητικών κυρώσεων.
2. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τομέα της ζάχαρης και να εξασφαλίζεται η δέουσα συνεκτίμηση των συμφερόντων όλων των μερών, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με την έννοια των όρων που αφορούν τη λειτουργία του καθεστώτος ποσοστώσεων, καθώς και για τη θέσπιση των προϋποθέσεων πώλησης στις εξόχως απόκεντρες περιοχές.
3. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η ενεργός συμμετοχή των καλλιεργητών στην απόφαση μεταφοράς ορισμένης ποσότητας παραγωγής στην επόμενη περίοδο εμπορίας, ανατίθεται στη Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τη μεταφορά ζάχαρης στην επόμενη περίοδο εμπορίας.

Άρθρο 144

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Όσον αφορά τις επιχειρήσεις του άρθρου 137, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που να θεσπίζουν κανόνες σχετικά με:

- α) τις αιτήσεις έγκρισης που υποβλήθηκαν από επιχειρήσεις, τα βιβλία που πρέπει να τηρούν οι εγκεκριμένες επιχειρήσεις και τις πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλουν·
- β) το σύστημα ελέγχων στους οποίους τα κράτη μέλη υποβάλλουν τις εγκεκριμένες επιχειρήσεις·
- γ) τις επαφές των κρατών μελών με την Επιτροπή και τις εγκεκριμένες επιχειρήσεις·
- δ) την παράδοση πρώτων υλών στις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων παράδοσης και των δελτίων παράδοσης·
- ε) την ισοδυναμία όσον αφορά τη ζάχαρη που αναφέρεται στο άρθρο 139 παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α)·
- στ) το ειδικό καθεστώς εφοδιασμού των εξόχως απόκεντρων περιοχών·
- ζ) τις εξαγωγές που αναφέρονται στο άρθρο 139 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, στοιχείο δ)·
- η) τη συνεργασία του κράτους μέλους για την αποτελεσματικότητα των ελέγχων·
- θ) την τροποποίηση των ημερομηνιών του άρθρου 141 για συγκεκριμένες περιόδους εμπορίας·
- ι) τον καθορισμό της πλεονασματικής ποσότητας, τις κοινοποιήσεις και την καταβολή της εισφοράς επί του πλεονάσματος που αναφέρεται στο άρθρο 142·
- ια) την έγκριση καταλόγου επιχειρήσεων ασχολούμενων αποκλειστικά με δραστηριότητες εξευγενισμού σύμφωνα με το παράρτημα II μέρος II τμήμα Β σημείο 6.

Οι εκτελεστικές πράξεις αυτές εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Τμήμα 2

Οινος

Άρθρο 145

Αμπελουργικό μητρώο και απογραφή παραγωγικού δυναμικού

1. Τα κράτη μέλη τηρούν αμπελουργικό μητρώο το οποίο περιλαμβάνει ενημερωμένα στοιχεία για το δυναμικό παραγωγής. Από την 1η Ιανουαρίου 2016, η εν λόγω υποχρέωση ισχύει μόνο εάν τα κράτη μέλη εφαρμόζουν το καθεστώς αδειοδότησης αμπελοφυτεύσεων σύμφωνα με το κεφάλαιο III του τίτλου I ή εθνικό πρόγραμμα στήριξης.

2. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2015, τα κράτη μέλη στα οποία η συνολική έκταση που έχει φυτευτεί με οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου ταξινομήσιμες σύμφωνα με το άρθρο 81 παράγραφος 2 είναι μικρότερη των 500 εκταρίων δεν υπέχουν την υποχρέωση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

3. Τα κράτη μέλη που προβλέπουν αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων στα οικεία προγράμματα στήριξης σύμφωνα με το άρθρο 46 διαβιβάζουν στην Επιτροπή έως την 1η Μαρτίου κάθε έτους ενημερωμένη απογραφή του οικείου δυναμικού παραγωγής με βάση το αμπελουργικό μητρώο. Από την 1η Ιανουαρίου 2016, οι λεπτομέρειες των κοινοποιήσεων προς την Επιτροπή όσον αφορά τις αμπελουργικές εκτάσεις καθορίζονται από την Επιτροπή με εκτελεστικές πράξεις. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

4. Προκειμένου να διευκολυνθεί η παρακολούθηση και η επαλήθευση του δυναμικού παραγωγής από τα κράτη μέλη, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με κανόνες για το περιεχόμενο του αμπελουργικού μητρώου, καθώς και τις σχετικές εξαιρέσεις.

Άρθρο 146

Αρμόδιες εθνικές αρχές για τον αμπελοοινικό τομέα

1. Με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων του παρόντος κανονισμού σχετικά με τον ορισμό των αρμόδιων εθνικών αρχών, τα κράτη μέλη ορίζουν μία ή περισσότερες αρχές ως αρμόδιες για την εξασφάλιση της τήρησης των ενωσιακών κανόνων στον αμπελοοινικό τομέα. Ιδιαίτερα, τα κράτη μέλη ορίζουν τα εργαστήρια που είναι εξουσιοδοτημένα να διενεργούν επίσημες αναλύσεις στον αμπελοοινικό τομέα. Τα οριζόμενα εργαστήρια πληρούν τα γενικά κριτήρια λειτουργίας των εργαστηρίων δοκιμών που περιλαμβάνονται στο πρότυπο ISO/IEC 17025.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή την ονομασία και τη διεύθυνση των αρχών και των εργαστηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί τα στοιχεία αυτά και τα επικαιροποιεί περιοδικά.

Άρθρο 147

Συνοδευτικά έγγραφα και βιβλίο

1. Τα προϊόντα του αμπελοοινικού τομέα τίθενται σε κυκλοφορία στην Ένωση μόνο αν συνοδεύονται από επίσημα εγκεκριμένο συνοδευτικό έγγραφο.

2. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ομάδες προσώπων που κατέχουν για την άσκηση του επαγγέλματός τους προϊόντα που εμπίπτουν στον αμπελοοινικό τομέα, ιδίως οι παραγωγοί, οι εμφιαλωτές, οι μεταποιητές και οι έμποροι, τηρούν βιβλία εισερχόμενων και εξερχόμενων σχετικά με τα εν λόγω προϊόντα.

3. Για τη διευκόλυνση της μεταφοράς προϊόντων του αμπελοοινικού τομέα και του ελέγχου της από τα κράτη μέλη, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με:

α) κανόνες για το συνοδευτικό έγγραφο και τη χρήση του·

β) τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες το συνοδευτικό έγγραφο θεωρείται ότι πιστοποιεί προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης ή γεωγραφικές ενδείξεις·

γ) την υποχρέωση τήρησης βιβλίου και τη χρήση του·

δ) τα πρόσωπα που υπέχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίου και τις εξαιρέσεις από την εν λόγω υποχρέωση·

ε) τις εργασίες που πρέπει να εμφανίζονται στο βιβλίο.

4. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν:

α) κανόνες για την κατάρτιση των βιβλίων, τα προϊόντα που πρέπει να περιλαμβάνονται, τις προθεσμίες εγγραφών στα βιβλία και το κλείσιμο των βιβλίων·

β) μέτρα με τα οποία υποχρεώνονται τα κράτη μέλη να καθορίζουν τα μέγιστα αποδεκτά ποσοστά απωλειών·

γ) γενικές και μεταβατικές διατάξεις για την τήρηση των βιβλίων·

δ) κανόνες που καθορίζουν πόσο χρονικό διάστημα πρέπει να φύλασσονται τα συνοδευτικά έγγραφα και τα βιβλία.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Τμηση 3

Γαλα και γαλακτοκομικά προϊόντα

Άρθρο 148

Συμβατικές σχέσεις στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων

1. Όταν ένα κράτος μέλος αποφασίσει ότι κάθε παράδοση νωπού γάλακτος στην επικράτειά του από γεωργό σε μεταποιητή νωπού γάλακτος πρέπει να καλύπτεται από έγγραφη σύμβαση μεταξύ των μερών και/ή αποφασίσει ότι οι πρώτοι αγοραστές οφείλουν να υποβάλλουν γραπτή προσφορά σύμβασης για την παράδοση νωπού γάλακτος από τους γεωργούς, η σύμβαση και/ή η προσφορά σύμβασης αυτή πληρούν τους όρους της παραγράφου 2.

Σε περίπτωση που κράτος μέλος αποφασίσει ότι οι παραδόσεις νωπού γάλακτος από γεωργό σε μεταποιητή νωπού γάλακτος πρέπει να καλύπτονται από γραπτή σύμβαση μεταξύ των μερών, αποφασίζει επίσης ποιο στάδιο ή ποια στάδια της παράδοσης καλύπτονται από τη σύμβαση, εφόσον η παράδοση νωπού γάλακτος γίνεται μέσω ενός ή περισσότερων συλλεκτών.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «συλλέκτης» νοείται κάθε επιχείρηση που μεταφέρει νωπό γάλα από γεωργό ή άλλο συλλέκτη σε μεταποιητή νωπού γάλακτος ή άλλο συλλέκτη, με μεταβίβαση της κυριότητας επί του νωπού γάλακτος σε κάθε περίπτωση.

2. Η σύμβαση και/ή η προσφορά σύμβασης της παραγράφου 1:

a) προηγούνται της παράδοσης·

β) συντάσσονται γραπτώς· και

γ) περιλαμβάνουν, ιδίως, τα ακόλουθα στοιχεία:

i) την τιμή που καταβάλλεται για την παράδοση, η οποία:

— είναι σταθερή και ορίζεται στη σύμβαση και/ή

— υπολογίζεται με συνδυασμό διαφόρων παραγόντων οριζόμενων στη σύμβαση, όπως δεικτών της αγοράς που αποτυπώνουν τις αλλαγές των συνθηκών στην αγορά, της παραδιδόμενης ποσότητας και της ποιότητας ή της σύνθεσης του παραδιδόμενου γάλακτος·

ii) την ποσότητα του γάλακτος που μπορεί και/ή πρέπει να παραδοθεί και το χρονοδιάγραμμα αυτών των παραδόσεων,

iii) τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, η οποία μπορεί να είναι είτε ορισμένης είτε αόριστης διάρκειας με ρήτρες λύσης·

iv) λεπτομέρειες σχετικά με τις περιόδους και διαδικασίες πληρωμής·

v) ρυθμίσεις για τη συλλογή ή την παράδοση του γάλακτος· και

vi) κανόνες που εφαρμόζονται σε περίπτωση ανωτέρας βίας.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, δεν απαιτείται σύμβαση και/ή προσφορά σύμβασης όταν γεωργός παραδίδει γάλα σε συνεταιρισμό του οποίου είναι μέλος, εάν το καταστατικό του εν λόγω συνεταιρισμού ή οι κανόνες και οι αποφάσεις που προβλέπονται σε αυτό ή προκύπτουν από αυτό περιλαμβάνουν διατάξεις που παράγουν αποτελέσματα παρόμοια με τις διατάξεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 στοιχεία α), β) και γ).

4. Όλα τα στοιχεία των συμβάσεων παράδοσης γάλακτος που συνάπτονται από γεωργούς, συλλέκτες ή μεταποιητές γάλακτος, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ) αποτελούν αντικείμενο ελεύθερης διαπραγματεύσεως μεταξύ των μερών.

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζεται μία από τις κατωτέρω διατάξεις ή αμφότερες οι διατάξεις αυτές:

a) σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος αποφασίσει να καταστήσει υποχρεωτικές τις γραπτές συμβάσεις για την παράδοση γάλακτος σύμφωνα με την παράγραφο 1, μπορεί να ορίσει ελάχιστη διάρκεια ισχύος αποκλειστικά για τις γραπτές συμβάσεις μεταξύ γεωργών και πρώτων αγοραστών γάλακτος· η ελάχιστη διάρκεια αυτή είναι τουλάχιστον έξι μήνες και δεν διαταράσσει την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς·

β) σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος αποφασίσει ότι ο πρώτος αγοραστής γάλακτος πρέπει να υποβάλλει γραπτή προσφορά σύμβασης στον γεωργό σύμφωνα με την παράγραφο 1, μπορεί να ορίσει ότι στην προσφορά πρέπει να προβλέπεται ελάχιστη διάρκεια για τη σύμβαση, όπως καθορίζεται σχετικώς

από την εθνική νομοθεσία· η ελάχιστη διάρκεια αυτή είναι τουλάχιστον έξι μήνες και δεν διαταράσσει την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Το δεύτερο εδάφιο δεν θίγει το δικαίωμα του γεωργού να αρνηθεί την ελάχιστη αυτή διάρκεια, εφόσον το πράξει γραπτώς. Σε αυτή την περίπτωση, τα μέρη είναι ελεύθερα να διαπραγματευθούν όλα τα στοιχεία της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ).

5. Τα κράτη μέλη που κάνουν χρήση των επιλογών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο ενημερώνουν την Επιτροπή για τον τρόπο εφαρμογής τους.

6. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για την ομοιομορφή εφαρμογή της παραγράφου 2 στοιχεία α) και β) και της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, καθώς και μέτρων σχετικά με τις κοινοποιήσεις που πρέπει να γίνονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 149

Συμβατικές διαπραγματεύσεις στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων

1. Μια οργάνωση παραγωγών στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων αναγνωρισμένη δυνάμει του άρθρου 152 παράγραφος 3 μπορεί να διαπραγματεύεται εξ ονόματος των γεωργών που είναι μέλη της, όσον αφορά μέρος ή το σύνολο της κοινής παραγωγής τους, τις συμβάσεις παράδοσης γάλακτος από γεωργό σε μεταποιητή γάλακτος ή σε συλλέκτη σύμφωνα με το άρθρο 148 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο.

2. Οι διαπραγματεύσεις μπορούν να διεξάγονται από την οργάνωση παραγωγών:

a) είτε μεταβιβάζεται είτε όχι η κυριότητα του γάλακτος από τους γεωργούς στην οργάνωση παραγωγών·

β) είτε είναι ίδια είτε όχι η τιμή διαπραγματεύσεως όσον αφορά την κοινή παραγωγή μέρους ή του συνόλου των παραγωγών που είναι μέλη της·

γ) υπό την προϋπόθεση ότι, για τη συγκεκριμένη οργάνωση παραγωγών, πληρούνται όλοι οι ακόλουθοι όροι:

i) η καλυπτόμενη από τις διαπραγματεύσεις ποσότητα γάλακτος δεν υπερβαίνει το 3,5 % της συνολικής παραγωγής της Ένωσης·

ii) η καλυπτόμενη από τις διαπραγματεύσεις ποσότητα γάλακτος που παράγεται στο εκάστοτε κράτος μέλος δεν υπερβαίνει το 33 % της συνολικής εθνικής παραγωγής του εν λόγω κράτους μέλους· και

iii) η καλυπτόμενη από τις διαπραγματεύσεις ποσότητα γάλακτος που παραδίδεται στο εκάστοτε κράτος μέλος δεν υπερβαίνει το 33 % της συνολικής εθνικής παραγωγής του εν λόγω κράτους μέλους·

δ) υπό την προϋπόθεση ότι οι σχετικοί γεωργοί δεν είναι μέλη άλλης οργάνωσης παραγωγών που επίσης διαπραγματεύεται τέτοιου είδους συμβάσεις εξ ονόματός τους. Ωστόσο, τα κράτη μέλη δύνανται να παρεκκλίνουν του όρου αυτού σε δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις κατά τις οποίες ένας γεωργός διατηρεί δύο χωριστές μονάδες παραγωγής σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές·

ε) υπό την προϋπόθεση ότι το νωπό γάλα δεν καλύπτεται από υποχρέωση παράδοσης προκύπτουσα από τη συμμετοχή του γεωργού σε συνεταιρισμό σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού του συνεταιρισμού ή τους κανόνες και τις αποφάσεις που προβλέπονται ή προκύπτουν από αυτό· και

στ) υπό τον όρο ότι η οργάνωση παραγωγών γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους ή των κρατών μελών στα οποία ασκεί τις δραστηριότητές της την καλυπτόμενη από τις διαπραγματεύσεις ποσότητα του νωπού γάλακτος.

3. Κατά παρέκκλιση από τους όρους της παραγράφου 2 στοιχείο γ) σημεία ii) και iii), η διαπραγμάτευση από οργάνωση παραγωγών σύμφωνα με την παράγραφο 1 μπορεί να πραγματοποιηθεί εφόσον για την εν λόγω οργάνωση παραγωγών η καλυπτόμενη από τις διαπραγματεύσεις ποσότητα νωπού γάλακτος που παράγεται ή παραδίδεται σε κράτος μέλος με συνολική ετήσια παραγωγή νωπού γάλακτος μικρότερη των 500 000 τόνων δεν υπερβαίνει το 45 % της συνολικής εθνικής παραγωγής του εν λόγω κράτους μέλους.

4. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι αναφορές στις οργανώσεις παραγωγών περιλαμβάνουν τις ενώσεις αυτών.

5. Για τους σκοπούς της εφαρμογής της παραγράφου 2 στοιχείο γ) και της παραγράφου 3, η Επιτροπή δημοσιεύει, με τον ενδεδειγμένο κατά την κρίση της τρόπο, τις ποσότητες της παραγωγής νωπού γάλακτος στην Ένωση και στα κράτη μέλη, χρησιμοποιώντας τις πλέον πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες.

6. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 στοιχείο γ) και την παράγραφο 3, ακόμη και όταν δεν σημειώνεται υπέρβαση των ορίων που προβλέπονται σε αυτές, η αρχή ανταγωνισμού που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου μπορεί να αποφασίσει, σε μεμονωμένες περιπτώσεις, είτε να ανοίξει εκ νέου μια συγκεκριμένη διαπραγμάτευση είτε να μην επιτρέψει καθόλου τη διεξαγωγή διαπραγμάτευσης από την οργάνωση παραγωγών, εφόσον το κρίνει αναγκαίο για την αποφυγή του αποκλεισμού του ανταγωνισμού ή την αποτροπή της πρόκλησης σοβαρής ζημίας σε ΜΜΕ μεταποίησης νωπού γάλακτος στην επικράτειά της.

Όσον αφορά τις διαπραγματεύσεις που αφορούν περισσότερα του ενός κράτη μέλη, η απόφαση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο λαμβάνεται από την Επιτροπή χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3. Στις λοιπές περιπτώσεις, η εν λόγω απόφαση λαμβάνεται από την εθνική αρχή ανταγωνισμού του κράτους μέλους το οποίο αφορούν οι διαπραγματεύσεις.

Οι αποφάσεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο δεν εφαρμόζονται πριν από την ημερομηνία της κοινοποίησής τους στις σχετικές επιχειρήσεις.

7. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου:

α) ως «εθνική αρχή ανταγωνισμού» νοείται η αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου⁽¹⁾.

β) ως «ΜΜΕ» νοείται η πολύ μικρή, η μικρή ή η μεσαία επιχείρηση κατά την έννοια της Σύστασης 2003/361/ΕΚ.

8. Τα κράτη μέλη στα οποία οι διαπραγματεύσεις πραγματοποιούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της παραγράφου 2 στοιχείο στ) και της παραγράφου 6.

Άρθρο 150

Ρύθμιση της προσφοράς τυριού προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης

1. Κατόπιν αιτήσεως οργάνωσης παραγωγών αναγνωρισμένης δυνάμει του άρθρου 152 παράγραφος 3, διεπαγγελματικής οργάνωσης αναγνωρισμένης δυνάμει του άρθρου 157 παράγραφος 3 ή ομάδας επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν, για περιορισμένη χρονική περίοδο, δεσμευτικούς κανόνες για τη ρύθμιση της προσφοράς τυριού προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012.

2. Οι κανόνες της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ισχύουν υπό την προϋπόθεση της ύπαρξης προηγούμενης συμφωνίας μεταξύ των μερών στη γεωγραφική περιοχή που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012. Η συμφωνία αυτή συνάπτεται μεταξύ τουλάχιστον των δύο τρίτων των παραγωγών γάλακτος ή των αντιπροσώπων τους που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον τα δύο τρίτα του νωπού γάλακτος που χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή του τυριού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και, κατά περίπτωση, τουλάχιστον των δύο τρίτων των παραγωγών του εν λόγω τυριού που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον τα δύο τρίτα της παραγωγής του εν λόγω τυριού στη γεωγραφική περιοχή που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 και όσον αφορά τα τυριά προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης, η γεωγραφική περιοχή προέλευσης του νωπού γάλακτος, όπως ορίζεται στην προδιαγραφή προϊόντος για το τυρί, είναι η ίδια με τη γεωγραφική περιοχή που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 σχετικά με το εν λόγω τυρί.

4. Οι κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1:

α) καλύπτουν μόνο τη ρύθμιση της προσφοράς του σχετικού προϊόντος και αποσκοπούν στην προσαρμογή της προσφοράς του εν λόγω τυριού στη ζήτηση·

β) έχουν επίπτωση μόνο στο σχετικό προϊόν·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002 για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 101 και 102 της συνθήκης, (ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1).

- γ) μπορεί να είναι δεσμευτικοί για τρία χρόνια κατ' ανώτατο όριο και μπορεί να ανανεώνονται μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής κατόπιν νέου αιτήματος, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1·
- δ) δεν ζημιώνουν το εμπόριο προϊόντων άλλων από εκείνα στα οποία εφαρμόζονται οι εν λόγω κανόνες·
- ε) δεν αφορούν καμία συναλλαγή μετά την πρώτη εμπορία του σχετικού τυριού·
- στ) δεν επιτρέπουν τον καθορισμό της τιμής, ακόμη και αν πρόκειται για ενδεικτική ή συνιστώμενη·
- ζ) δεν παρεμποδίζουν τη διάθεση υπερβολικά μεγάλου μέρους του σχετικού προϊόντος το οποίο, διαφορετικά, θα ήταν διαθέσιμο·
- η) δεν δημιουργούν διακρίσεις, δεν συνιστούν εμπόδιο για τους νεοεισερχομένους στην αγορά και δεν αποβαίνουν σε βάρος των μικροπαραγωγών·
- θ) συμβάλλουν στη διατήρηση της ποιότητας και/ή την ανάπτυξη του εν λόγω προϊόντος·
- ι) δεν θίγουν την εφαρμογή του άρθρου 149.

5. Οι κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δημοσιεύονται σε επίσημο φύλλο του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.

6. Τα κράτη μέλη πραγματοποιούν ελέγχους προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι πληρούνται οι όροι της παραγράφου 4 και, στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί από τις αρμόδιες εθνικές αρχές ότι δεν πληρούνται αυτοί οι όροι, προβαίνουν στην κατάργηση των κανόνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

7. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν πάραυτα στην Επιτροπή τους αναφερόμενους στην παράγραφο 1 κανόνες που εγκρίνουν. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη για οποιαδήποτε κοινοποίηση τέτοιων κανόνων.

8. Η Επιτροπή μπορεί ανά πάσα στιγμή να εγκρίνει εκτελεστικές πράξεις που να υποχρεώνουν ένα κράτος μέλος να καταργήσει τους κανόνες που έχει ορίσει σύμφωνα με την παράγραφο 1, εάν η Επιτροπή θεωρήσει ότι οι εν λόγω κανόνες δεν πληρούν τους όρους που ορίζονται στην παράγραφο 4, ότι εμποδίζουν ή στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό σε σημαντικό τμήμα της εσωτερικής αγοράς ή ότι θέτουν σε κίνδυνο το ελεύθερο εμπόριο ή την επίτευξη των στόχων του άρθρου 39 ΣΛΕΕ. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 151

Υποχρεωτικές δηλώσεις στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων

Από 1ης Απριλίου 2015, οι πρώτοι αγοραστές νωπού γάλακτος δηλώνουν στην αρμόδια εθνική αρχή την ποσότητα νωπού γάλακτος που τους παραδίδεται κάθε μήνα.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου και του άρθρου 148, ως «πρώτος αγοραστής» νοείται επιχείρηση ή ομάδα η οποία αγοράζει γάλα από παραγωγούς προκειμένου:

α) να το υποβάλει σε διεργασία συλλογής, συσκευασίας, αποθήκευσης, ψύξης ή μεταποίησης, συμπεριλαμβανομένων διεργασιών βάσει σύμβασης·

β) να το διαθέσει σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις επεξεργασίας ή μεταποίησης γάλακτος ή άλλων γαλακτοκομικών προϊόντων·

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με την ποσότητα νωπού γάλακτος που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με το περιεχόμενο, τη μορφή και το χρονοδιάγραμμα των εν λόγω δηλώσεων, καθώς και μέτρων σχετικά με τις κοινοποιήσεις που πρέπει να πραγματοποιούν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Οργανώσεις και ενώσεις παραγωγών και διεπαγγελματικές οργανώσεις

Τμήμα 1

Ορισμός και αναγνώριση

Άρθρο 152

Οργανώσεις παραγωγών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν, μετά από αίτηση, να αναγνωρίζουν τις οργανώσεις παραγωγών οι οποίες:

α) αποτελούνται και ελέγχονται σύμφωνα το άρθρο 153 παράγραφος 2 στοιχείο γ) από παραγωγούς συγκεκριμένου τομέα που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2·

β) συγκροτούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών·

γ) επιδιώκουν συγκεκριμένο σκοπό, ο οποίος μπορεί να περιλαμβάνει τουλάχιστον έναν από τους ακόλουθους στόχους:

i) την εξασφάλιση του προγραμματισμού της παραγωγής και της προσαρμογής της στη ζήτηση, ιδίως από άποψη ποιότητας και ποσότητας·

ii) τη συγκέντρωση της προσφοράς και τη διάθεση στην αγορά των προϊόντων που παράγονται από τα μέλη τους, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης προϊόντων·

iii) τη βελτιστοποίηση του κόστους παραγωγής και την απόδοση των επενδύσεων ως προς τα περιβαλλοντικά πρότυπα και τα πρότυπα καλής διαβίωσης των ζώων, καθώς και τη σταθεροποίηση των τιμών παραγωγού·

iv) τη διεξαγωγή ερευνών και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών με αντικείμενο τις βιώσιμες μεθόδους παραγωγής, τις καινοτόμους πρακτικές, την οικονομική ανταγωνιστικότητα και τις εξελίξεις της αγοράς·

- v) την προώθηση και την παροχή τεχνικής βοήθειας για τη χρήση καλλιεργητικών πρακτικών και τεχνικών παραγωγής φιλικών προς το περιβάλλον, καθώς και κατάλληλων πρακτικών και τεχνικών καλής μεταχείρισης των ζώων·
- vi) την προώθηση και παροχή τεχνικής υποστήριξης για τη χρήση προτύπων παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την ανάπτυξη προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη ή προϊόντων καλυπτόμενων από εθνικό σήμα ποιότητας·
- vii) τη διαχείριση των υποπροϊόντων και των αποβλήτων, ιδίως για την προστασία της ποιότητας των υδάτων, του εδάφους και του τοπίου και τη διαφύλαξη ή την προώθηση της βιοποικιλότητας,
- viii) τη συμβολή στη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων και τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής·
- ix) την ανάπτυξη πρωτοβουλιών στον τομέα της προώθησης και της εμπορίας·
- x) τη διαχείριση των ταμείων αλληλοβοήθειας που προβλέπονται στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων στον τομέα των οπωροκηπευτικών τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 31 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, και στο άρθρο 36 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305 /2013 ·
- xi) την παροχή της απαραίτητης τεχνικής βοήθειας για τη χρησιμοποίηση των προθεσμιακών αγορών και των ασφαλιστικών συστημάτων.

2. Μια οργάνωση παραγωγών που είναι αναγνωρισμένη βάσει της παραγράφου 1 μπορεί να παραμείνει αναγνωρισμένη εάν δραστηριοποιείται στην εμπορία προϊόντων που καλύπτονται από τον κώδικα ΣΟ ex 2208 πλην εκείνων που αναφέρονται στο παράρτημα Ι των Συνθηκών, υπό την προϋπόθεση ότι η αναλογία των προϊόντων αυτών δεν υπερβαίνει το 49 % της συνολικής παραγωγής που διαθέτει στο εμπόριο η οργάνωση παραγωγών και ότι τα εν λόγω προϊόντα δεν λαμβάνουν στήριξη από την Ένωση. Για τις οργάνωσεις παραγωγών στον οπωροκηπευτικό τομέα, τα εν λόγω προϊόντα δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο για τους σκοπούς του άρθρου 34 παράγραφος 2.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν οργάνωσεις παραγωγών που έχουν συγκροτηθεί από παραγωγούς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, εφόσον αυτές:

- a) συγκροτούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών·
- β) επιδιώκουν συγκεκριμένο σκοπό, ο οποίος μπορεί να περιλαμβάνει έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους στόχους:
 - i) την εξασφάλιση του προγραμματισμού της παραγωγής και της προσαρμογής της στη ζήτηση, ιδίως από άποψη ποιότητας και ποσότητας·
 - ii) τη συγκέντρωση της προσφοράς και τη διάθεση στην αγορά των προϊόντων που παράγονται από τα μέλη τους·
 - iii) τη βελτιστοποίηση του κόστους παραγωγής και τη σταθεροποίηση των τιμών παραγωγού.

Άρθρο 153

Καταστατικό των οργάνωσεων παραγωγών

1. Το καταστατικό της οργάνωσης παραγωγών επιβάλλει στους παραγωγούς που είναι μέλη της τις ακόλουθες, κυρίως, υποχρεώσεις:

- a) να εφαρμόζουν τους κανόνες που θεσπίζει η οργάνωση παραγωγών όσον αφορά την παροχή πληροφοριών σχετικά με την παραγωγή, την εμπορία και την προστασία του περιβάλλοντος·
- β) να είναι μέλη μιας μόνο οργάνωσης παραγωγών για ένα συγκεκριμένο προϊόν της εκμετάλλευσής με την επιφύλαξη ενδεχόμενης παρέκκλισης που χορήγησε το εμπλεκόμενο κράτος μέλος σε δόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις κατά τις οποίες οι συμβαλλόμενοι παραγωγοί διαθέτουν δύο χωριστές μονάδες παραγωγής σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές·
- γ) να παρέχουν τις πληροφορίες που ζητούν οι οργάνωσεις παραγωγών για στατιστικούς σκοπούς.

2. Το καταστατικό των οργάνωσεων παραγωγών προβλέπει επίσης:

- a) τις διαδικασίες για τον καθορισμό, την έγκριση και την τροποποίηση των κανόνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α)·
- β) την υποχρέωση των μελών να καταβάλλουν τις χρηματικές εισφορές που απαιτούνται για τη χρηματοδότηση της οργάνωσης παραγωγών·
- γ) τους κανόνες που εξασφαλίζουν στους παραγωγούς-μέλη τον δημοκρατικό έλεγχο της οργάνωσής τους και των αποφάσεών της·
- δ) κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων των καθηκόντων που απορρέουν από το καταστατικό, ιδίως σε περίπτωση μη καταβολής χρηματικών εισφορών, ή των κανόνων που έχει θεσπίσει η οργάνωση παραγωγών·
- ε) τους κανόνες σχετικά με την αποδοχή νέων μελών, κυρίως όσον αφορά την ελάχιστη διάρκεια της συμμετοχής στην οργάνωση, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός έτους·
- στ) τους λογιστικούς και οικονομικούς κανόνες που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία της οργάνωσης.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στις οργάνωσεις παραγωγών στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων.

Άρθρο 154

Αναγνώριση των οργάνωσεων παραγωγών

1. Προκειμένου να αναγνωριστεί από ένα κράτος μέλος, η οργάνωση παραγωγών που υποβάλλει αίτηση αναγνώρισης αποτελεί νομική οντότητα ή σαφώς οριζόμενο μέρος νομικής οντότητας η οποία:

- a) πληροί τις απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 152 παράγραφος 1 στοιχεία α) β) και γ)·

β) διαθέτει έναν ελάχιστο αριθμό μελών και/ή καλύπτει μία ελάχιστη ποσότητα ή αξία εμπορεύσιμης παραγωγής, όπως καθορίζεται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, στην περιοχή δραστηριότητάς της·

γ) παρέχει επαρκή εχέγγυα για την ορθή εκτέλεση των δραστηριοτήτων της από τη σκοπιά τόσο της διάρκειάς τους όσο και της αποτελεσματικότητας, της στήριξης των μελών τους με ανθρώπινους, υλικούς και τεχνικούς πόρους, καθώς και, κατά περίπτωση, της συγκέντρωσης της προσφοράς·

δ) διαθέτει καταστατικά σύμφωνα με τα στοιχεία α), β) και γ) της παρούσας παραγράφου.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι οργανώσεις παραγωγών οι οποίες έχουν αναγνωρισθεί πριν από την 1 Ιανουαρίου 2014 βάσει του εθνικού δικαίου και οι οποίες πληρούν τους όρους της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου θεωρούνται αναγνωρισμένες ως οργανώσεις παραγωγών δυνάμει του άρθρου 152.

3. Οι οργανώσεις παραγωγών οι οποίες έχουν αναγνωρισθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014 βάσει του εθνικού δικαίου και οι οποίες δεν πληρούν τους όρους της παραγράφου 1 μπορούν να συνεχίσουν να ασκούν τις δραστηριότητές τους δυνάμει του εθνικού δικαίου έως την 1η Ιανουαρίου 2015.

4. Τα κράτη μέλη:

α) αποφασίζουν σχετικά με τη χορήγηση αναγνώρισης σε οργάνωση παραγωγών εντός τεσσάρων μηνών από την υποβολή αίτησης συνοδευόμενης από όλα τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία· η αίτηση υποβάλλεται στο κράτος μέλος στο οποίο έχει την έδρα της η οργάνωση·

β) διενεργούν, σε διαστήματα που ορίζουν τα ίδια, ελέγχους για να βεβαιώνονται ότι οι αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών συμμορφούνται προς το παρόν κεφάλαιο·

γ) σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή παρατυπιών όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο, επιβάλλουν στις εν λόγω οργανώσεις και ενώσεις τις εφαρμοστέες κυρώσεις που έχουν θεσπίσει τα ίδια και αποφασίζουν αν πρέπει, εφόσον είναι αναγκαίο, να ανακαλέσουν την αναγνώρισή τους·

δ) ενημερώνουν την Επιτροπή το αργότερο έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους για κάθε απόφαση χορήγησης, άρνησης ή ανάκλησης αναγνώρισης την οποία έλαβαν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος.

Άρθρο 155

Εξωτερική ανάθεση

Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν σε μια αναγνωρισμένη οργάνωση παραγωγών ή σε μια αναγνωρισμένη ένωση οργανώσεων παραγωγών στους τομείς που προσδιορίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 173 παράγραφος 1 στοιχείο στ) να αναθέτει σε εξωτερικούς υπεργολάβους οποιαδήποτε από τις δραστηριότητές της, εκτός της παραγωγής, μεταξύ άλλων σε θυγατρικές, υπό την

προϋπόθεση ότι η οργάνωση παραγωγών ή η ένωση οργανώσεων παραγωγών παραμένει υπεύθυνη για την εξασφάλιση της άσκησης της δραστηριότητας που ανέθεσε σε εξωτερικούς υπεργολάβους και για τον συνολικό διαχειριστικό έλεγχο και την εποπτεία της εμπορικής συμφωνίας για την άσκηση της δραστηριότητας.

Άρθρο 156

Ενώσεις οργανώσεων παραγωγών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν, μετά από αίτηση, να αναγνωρίζουν τις ενώσεις οργανώσεων παραγωγών συγκεκριμένου τομέα που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 οι οποίες συγκροτούνται με πρωτοβουλία αναγνωρισμένων οργανώσεων παραγωγών.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 173, οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών μπορούν να ασκούν οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες ή τις λειτουργίες μιας οργάνωσης παραγωγών.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν, μετά από αίτηση, να αναγνωρίζουν μια ένωση αναγνωρισμένων οργανώσεων παραγωγών στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, εφόσον κρίνουν ότι η ένωση αυτή είναι ικανή να εκτελέσει αποτελεσματικά κάθε δραστηριότητα αναγνωρισμένης οργάνωσης παραγωγών και πληροί τους όρους της παραγράφου 161 παράγραφος 1.

Άρθρο 157

Διεπαγγελματικές οργανώσεις

1. Τα κράτη μέλη μπορούν, μετά από αίτηση, να αναγνωρίζουν τις διεπαγγελματικές οργανώσεις συγκεκριμένου τομέα που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 οι οποίες:

α) αποτελούνται από εκπροσώπους οικονομικών δραστηριοτήτων που συνδέονται με την παραγωγή, και αφορούν τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού: τη μεταποίηση ή το εμπόριο, συμπεριλαμβανομένης της διανομής, προϊόντων σε έναν ή περισσότερους τομείς·

β) συγκροτούνται με πρωτοβουλία όλων ή ορισμένων από τις οργανώσεις ή ενώσεις από τις οποίες αποτελούνται·

γ) επιδιώκουν, λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα των μελών τους και των καταναλωτών, συγκεκριμένο σκοπό, ο οποίος μπορεί να περιλαμβάνει, ειδικότερα, έναν από τους ακόλουθους στόχους:

i) βελτίωση των γνώσεων και της διαφάνειας όσον αφορά την παραγωγή και την αγορά, μεταξύ άλλων με τη δημοσίευση συγκεντρωτικών στατιστικών στοιχείων για το κόστος παραγωγής, τις τιμές, περιλαμβανομένων όπου απαιτείται, των δεικτών τιμών, τις ποσοτήτες και τη διάρκεια των συμβάσεων που έχουν συναφθεί προηγουμένως και με την παροχή αναλύσεων για δυνητικές μελλοντικές εξελίξεις της αγοράς σε περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο·

ii) πρόβλεψη του δυναμικού παραγωγής και καταγραφή των τιμών της αγοράς·

- iii) συμβολή στον καλύτερο συντονισμό του τρόπου διάθεσης των προϊόντων στην αγορά, ιδίως με έρευνες και μελέτες αγοράς·
- iv) διερεύνηση δυναμικών αγορών εξαγωγών·
- v) με την επιφύλαξη των άρθρων 148 και 168, κατάρτιση υποδειγμάτων συμβάσεων σύμφωνων με τους ενωσιακούς κανόνες για την πώληση γεωργικών προϊόντων σε αγοραστές και/ή τη διάθεση μεταποιημένων προϊόντων σε διανομείς και λιανοπωλητές, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να επιτευχθούν δίκαιοι όροι ανταγωνισμού και να αποφευχθούν οι στρεβλώσεις της αγοράς·
- vi) πληρέστερη αξιοποίηση του δυναμικού των προϊόντων, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο αγορών διάθεσης, και ανάπτυξη πρωτοβουλιών ενίσχυσης της οικονομικής ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας·
- vii) παροχή των πληροφοριών και διεξαγωγή των ερευνών που είναι αναγκαίες για την καινοτομία, τον εξορθολογισμό, τη βελτίωση και την ανακατεύθυνση της παραγωγής, και, κατά περίπτωση, της μεταποίησης και της εμπορίας, προς προϊόντα που ανταποκρίνονται περισσότερο στις απαιτήσεις της αγοράς και τις προτιμήσεις και τις προσδοκίες των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά την ποιότητα των προϊόντων, περιλαμβανομένων των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη, και την προστασία του περιβάλλοντος·
- viii) αναζήτηση τρόπων για περιορισμό της χρήσης φυτοπροστατευτικών ή κτηνιατρικών προϊόντων, καλύτερη διαχείριση άλλων εισροών, διασφάλιση της ποιότητας των προϊόντων καθώς και της προστασίας του εδάφους και των υδάτων, ενίσχυση της υγιονομικής ασφάλειας των τροφίμων, ειδικότερα μέσω της ιχνηλασιμότητας των προϊόντων, και βελτίωση της υγείας και των συνθηκών διαβίωσης των ζώων·
- ix) ανάπτυξη μεθόδων και μέσων για τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων σε όλα τα στάδια παραγωγής και εμπορίας και, κατά περίπτωση, μεταποίησης και εμπορίας·
- x) ανάληψη κάθε δυνατής δράσης για την διατήρηση, προάσπιση και προστασία της βιολογικής γεωργίας καθώς και των ονομασιών προέλευσης, των σημάτων ποιότητας και των γεωγραφικών ενδείξεων·
- xi) προώθηση και διενέργεια ερευνών για ολοκληρωμένη και βιώσιμη παραγωγή ή άλλες μεθόδους παραγωγής φιλικές προς το περιβάλλον·
- xii) ενθάρρυνση της υγιεινής και υπεύθυνης κατανάλωσης των προϊόντων που διατίθενται στην εσωτερική αγορά και/ή ενημέρωση σχετικά με τις βλάβες που συνδέονται με επικίνδυνες συνήθειες κατανάλωσης·
- xiii) προώθηση της κατανάλωσης γάλακτος ή/και γαλακτοκομικών προϊόντων και παροχή πληροφοριών σχετικά με αυτά, τόσο στις εσωτερικές όσο και στις εξωτερικές αγορές·
- xiv) συμβολή στη διαχείριση των υποπροϊόντων και στη μείωση της παραγωγής αποβλήτων και στη διαχείριση αυτών·
2. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν βάσει αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων ότι η προϋπόθεση του άρθρου 158 παράγραφος 1 στοιχείο γ) πληρούται με τον περιορισμό του αριθμού των διεπαγγελματικών οργανώσεων σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, εφόσον προβλέπεται από εθνικές διατάξεις που ισχύουν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και εφόσον αυτό δεν διαταράσσει την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, όσον αφορά τον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, τα κράτη μέλη μπορούν να αναγνωρίζουν διεπαγγελματικές οργανώσεις εφόσον αυτές:
- α) έχουν επισημώς ζητήσει αναγνώριση και αποτελούνται από εκπροσώπους οικονομικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την παραγωγή νωπού γάλακτος και σχετίζονται με ένα τουλάχιστον από τα ακόλουθα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού: τη μεταποίηση ή το εμπόριο, συμπεριλαμβανομένης της διανομής, προϊόντων του τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων·
- β) συγκροτούνται με πρωτοβουλία όλων ή ορισμένων από τους εκπροσώπους που αναφέρονται στο στοιχείο α)·
- γ) ασκούν, σε μία ή περισσότερες περιφέρειες της Ένωσης, και λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα των μελών των εν λόγω διεπαγγελματικών οργανώσεων και των καταναλωτών, μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες δραστηριότητες:
- i) βελτίωση των γνώσεων και της διαφάνειας όσον αφορά την παραγωγή και την αγορά, μεταξύ άλλων με τη δημοσίευση στατιστικών στοιχείων για τις τιμές, τις ποσότητες και τη διάρκεια των συμβάσεων που έχουν συναφθεί και με την παροχή αναλύσεων για δυναμικές μελλοντικές εξελίξεις της αγοράς σε περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο·
- ii) συμβολή στον καλύτερο συντονισμό του τρόπου διάθεσης του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων στην αγορά, ιδίως με έρευνες και μελέτες αγοράς·
- iii) προώθηση της κατανάλωσης γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων και παροχή πληροφοριών σχετικά με αυτά, τόσο στις εσωτερικές όσο και στις εξωτερικές αγορές·
- iv) διερεύνηση δυναμικών εξαγωγικών αγορών·
- v) κατάρτιση υποδειγμάτων συμβάσεων σύμφωνων με τους ενωσιακούς κανόνες για την πώληση νωπού γάλακτος σε αγοραστές ή τη διάθεση μεταποιημένων προϊόντων σε διανομείς και λιανοπωλητές, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να επιτευχθούν δίκαιοι όροι ανταγωνισμού και να αποφευχθούν οι στρεβλώσεις της αγοράς·

- vi) παροχή των πληροφοριών και διεξαγωγή των ερευνών που είναι αναγκαίες για την ανακατεύθυνση της παραγωγής προς προϊόντα που ανταποκρίνονται περισσότερο στις απαιτήσεις της αγοράς και τις προτιμήσεις και τις προσδοκίες των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά την ποιότητα των προϊόντων και την προστασία του περιβάλλοντος·
- vii) διατήρηση και ανάπτυξη του δυναμικού παραγωγής του γαλακτοκομικού τομέα, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης της καινοτομίας και της στήριξης προγραμμάτων εφαρμοσμένης έρευνας και ανάπτυξης, με σκοπό την αξιοποίηση όλου του δυναμικού του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, ιδίως για τη δημιουργία ελκυστικότερων για τους καταναλωτές προϊόντων με προστιθέμενη αξία·
- viii) αναζήτηση μεθόδων για τον περιορισμό της χρήσης κτηνιατρικών προϊόντων, τη βελτίωση της διαχείρισης άλλων εισροών και την ενίσχυση της ασφάλειας των τροφίμων και της υγείας των ζώων·
- ix) ανάπτυξη μεθόδων και μέσων για τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων σε όλα τα στάδια παραγωγής και εμπορίας·
- x) εκμετάλλευση του δυναμικού της βιολογικής γεωργίας και προστασία και προώθηση του συγκεκριμένου γεωργικού κλάδου και της παραγωγής προϊόντων με ονομασίες προέλευσης, σήματα ποιότητας και γεωγραφικές ενδείξεις· και
- xi) προώθηση μεθόδων ολοκληρωμένης παραγωγής ή άλλων μεθόδων παραγωγής φιλικών προς το περιβάλλον.

Άρθρο 158

Αναγνώριση των διεπαγγελματικών οργανώσεων

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να αναγνωρίζουν τις διεπαγγελματικές οργανώσεις που το ζητούν εφόσον:

- α) πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 157·
- β) ασκούν τις δραστηριότητές τους σε μία ή περισσότερες περιοχές του οικείου εδάφους·
- γ) αντιπροσωπεύουν σημαντικό μέρος των οικονομικών δραστηριοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 157 παράγραφος 1 στοιχείο α)·
- δ) δεν δραστηριοποιούνται οι ίδιες στην παραγωγή, τη μεταποίηση ή το εμπόριο, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που ορίζει το άρθρο 162.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι διεπαγγελματικές οργανώσεις οι οποίες έχουν αναγνωρισθεί πριν από τη 1η Ιανουαρίου 2014 βάσει του εθνικού δικαίου και οι οποίες πληρούν τους όρους της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου θεωρούνται αναγνωρισμένες ως οργανώσεις παραγωγών δυνάμει του άρθρου 157.

3. Οι διεπαγγελματικές οργανώσεις οι οποίες, πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014, έχουν αναγνωρισθεί σύμφωνα με το εθνικό

δίκαιο και οι οποίες δεν πληρούν τους όρους που προβλέπει η παράγραφος 1 μπορούν να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους δυνάμει του εθνικού δικαίου έως την 1η Ιανουαρίου 2015.

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να αναγνωρίζουν διεπαγγελματικές οργανώσεις σε όλους τους τομείς οι οποίες υπήρχαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014, είτε είχαν αναγνωρισθεί κατόπιν αίτησης ή είτε είχαν συσταθεί νομίμως, έστω και αν δεν πληρούν την προϋπόθεση που ορίζεται στο άρθρο 157 παράγραφος 1 στοιχείο β) ή στο άρθρο 157 παράγραφος 3 στοιχείο β).

5. Όταν χρησιμοποιούν την επιλογή να αναγνωρίσουν μια διεπαγγελματική οργάνωση σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή 2, τα κράτη μέλη:

- α) αποφαινόμενα σχετικά με τη χορήγηση της αναγνώρισης εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από την υποβολή της αίτησης, συνοδευόμενης από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά· η αίτηση υποβάλλεται στο κράτος μέλος στο οποίο έχει την έδρα της η οργάνωση·
- β) διενεργούν, σε διαστήματα που ορίζουν τα ίδια, ελέγχους για να βεβαιώνονται ότι οι αναγνωρισμένες διεπαγγελματικές οργανώσεις τηρούν τους όρους που διέπουν την αναγνώρισή τους·
- γ) σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή παρατυπιών όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, επιβάλλουν στις εν λόγω οργανώσεις τις εφαρμοστέες κυρώσεις που έχουν θεσπίσει τα ίδια και, εφόσον είναι αναγκαίο, αποφασίζουν να ανακαλέσουν την αναγνώρισή τους·
- δ) ανακαλούν την αναγνώριση εφόσον δεν πληρούνται πλέον οι όροι και προϋποθέσεις αναγνώρισης που προβλέπονται στο παρόν άρθρο·
- ε) ενημερώνουν την Επιτροπή έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους για κάθε απόφαση χορήγησης, άρνησης ή ανάκλησης αναγνώρισης την οποία έλαβαν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος.

Τμήμα 2

Προσθετοί κανόνες για συγκεκριμένους τομείς

Άρθρο 159

Υποχρεωτική αναγνώριση

Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 152 έως 158, τα κράτη μέλη, μετά από αίτηση, αναγνωρίζουν:

- α) τις οργανώσεις παραγωγών:
 - i) του τομέα των οπωροκηπευτικών, όσον αφορά ένα ή περισσότερα προϊόντα του εν λόγω τομέα και/ή προϊόντα τα οποία προορίζονται αποκλειστικά για μεταποίηση·
 - ii) στον τομέα του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών·

- iii) στον τομέα των μεταξοσκωλήκων·
- iv) στον τομέα του λυκίσκου·
- β) τις διεπαγγελματικές οργανώσεις στον τομέα του ελαιόλαδου και των επιτραπέζιων ελιών και τον τομέα του καπνού.

Άρθρο 160

Οργανώσεις παραγωγών στον τομέα των οπωροκηπευτικών

Οι οργανώσεις παραγωγών στον τομέα των οπωροκηπευτικών επιδιώκουν τουλάχιστον έναν από τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 152 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημεία (i), (ii) και (iii).

Τα καταστατικά των οργανώσεων παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών υποχρεώνει απαιτούν από τους παραγωγούς που είναι μέλη τους να διαθέτουν στο εμπόριο το σύνολο της σχετικής παραγωγής τους μέσω της οργάνωσης παραγωγών.

Οι οργανώσεις παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών και οι ενώσεις των οργανώσεων αυτών τεκμαίρεται ότι ενεργούν εξ ονόματος των μελών τους και για λογαριασμό τους όσον αφορά οικονομικά θέματα στο πλαίσιο της δικαιοδοσίας τους.

Άρθρο 161

Αναγνώριση οργανώσεων παραγωγών στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων

1. Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν ως οργανώσεις παραγωγών στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων όλες τις νομικές οντότητες ή τα σαφώς οριζόμενα μέρη νομικών οντοτήτων που υποβάλλουν αίτηση αναγνώρισης, εφόσον:

- α) πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 152 παράγραφος 3·
- β) διαθέτουν έναν ελάχιστο αριθμό μελών και/ή καλύπτουν μία ελάχιστη ποσότητα εμπορεύσιμης παραγωγής, η οποία καθορίζεται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, στην περιοχή δραστηριότητάς τους·
- γ) παρέχουν επαρκή εγγύεια για την ορθή εκτέλεση των δραστηριοτήτων τους όσον αφορά τόσο τη διάρκεια τους όσο και την αποτελεσματικότητα και τη συγκέντρωση της προσφοράς·
- δ) διαθέτουν καταστατικό σύμφωνο με τα στοιχεία α), β) και γ) της παρούσας παραγράφου.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι οργανώσεις παραγωγών οι οποίες έχουν αναγνωρισθεί πριν από τις 2 Απριλίου 2012 βάσει του εθνικού δικαίου και οι οποίες πληρούν τους όρους της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου θεωρούνται αναγνωρισμένες ως οργανώσεις παραγωγών δυνάμει του άρθρου 152 παράγραφος 3.

3. Τα κράτη μέλη:

- α) αποφασίζουν σχετικά με τη χορήγηση αναγνώρισης σε οργάνωση παραγωγών εντός τεσσάρων μηνών από την υποβολή αίτησης, συνοδευόμενης από όλα τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία· η

αίτηση υποβάλλεται στο κράτος μέλος στο οποίο έχει την έδρα της η οργάνωση·

- β) διενεργούν, σε διαστήματα που ορίζουν τα ίδια, ελέγχους για να βεβαιώνονται ότι οι αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου·

- γ) σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή παρατυπιών όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο, επιβάλλουν στις εν λόγω οργανώσεις και ενώσεις τις εφαρμοστέες κυρώσεις που έχουν θεσπίσει τα ίδια και, εφόσον είναι αναγκαίο, αποφασίζουν να ανακαλέσουν την αναγνώρισή τους·

- δ) ενημερώνουν την Επιτροπή έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους για κάθε απόφαση χορήγησης, άρνησης ή ανάκλησης αναγνώρισης που έλαβαν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος.

Άρθρο 162

Διεπαγγελματικές οργανώσεις στον τομέα του ελαιόλαδου και των επιτραπέζιων ελιών και τον τομέα του καπνού

Για τις διεπαγγελματικές οργανώσεις στον τομέα του ελαιόλαδου και των επιτραπέζιων ελιών και τον τομέα του καπνού, ο συγκεκριμένος σκοπός που αναφέρεται στο άρθρο 157 παράγραφος 1 στοιχείο γ) μπορεί επίσης να περιλαμβάνει τουλάχιστον έναν από τους ακόλουθους στόχους:

- α) τη συγκέντρωση και τον συντονισμό της προσφοράς και της εμπορίας των προϊόντων των μελών·
- β) την από κοινού προσαρμογή της παραγωγής και της μεταποίησης στις απαιτήσεις της αγοράς και τη βελτίωση του προϊόντος·
- γ) την προαγωγή του εξορθολογισμού και της βελτίωσης της παραγωγής και της μεταποίησης.

Άρθρο 163

Αναγνώριση διεπαγγελματικών οργανώσεων στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να αναγνωρίζουν διεπαγγελματικές οργανώσεις στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, εφόσον οι οργανώσεις αυτές:

- α) πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 157 παράγραφος 3·
- β) ασκούν τις δραστηριότητές τους σε μία ή περισσότερες περιοχές του οικείου εδάφους·
- γ) αντιπροσωπεύουν σημαντικό μέρος των οικονομικών δραστηριοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 157 παράγραφος 3 στοιχείο α)·

- δ) δεν δραστηριοποιούνται οι ίδιες στην παραγωγή, τη μεταποίηση ή το εμπόριο προϊόντων στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι διεπαγγελματικές οργανώσεις οι οποίες έχουν αναγνωρισθεί πριν από τις 2 Απριλίου 2012 βάσει του εθνικού δικαίου και οι οποίες πληρούν τους όρους της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου θεωρούνται αναγνωρισμένες ως οργανώσεις παραγωγών δυνάμει του άρθρου 157 παράγραφος 3.

3. Όταν χρησιμοποιούν την επιλογή να αναγνωρίσουν μια διεπαγγελματική οργάνωση σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή 2, τα κράτη μέλη:

- a) αποφασίζουν σχετικά με τη χορήγηση αναγνώρισης στη διεπαγγελματική οργάνωση εντός τεσσάρων μηνών από την υποβολή αίτησης, συνοδευόμενης από όλα τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία· η αίτηση υποβάλλεται στο κράτος μέλος στο οποίο έχει την έδρα της η οργάνωση·
- β) διενεργούν, σε διαστήματα που ορίζουν τα ίδια, ελέγχους για να βεβαιώνονται ότι οι αναγνωρισμένες διεπαγγελματικές οργανώσεις τηρούν τους όρους που διέπουν την αναγνώρισή τους·
- γ) σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή παρατυπιών όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, επιβάλλουν στις εν λόγω οργανώσεις τις εφαρμοστέες κυρώσεις που έχουν θεσπίσει τα ίδια και, αποφασίζουν αν πρέπει, εφόσον είναι αναγκαίο, να ανακαλέσουν την αναγνώρισή τους·
- δ) ανακαλούν την αναγνώριση εάν:
 - i) δεν πληρούνται πλέον οι όροι και προϋποθέσεις αναγνώρισης που προβλέπονται στο παρόν άρθρο·
 - ii) η διεπαγγελματική οργάνωση συμμετέχει σε οποιαδήποτε από τις συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές που προβλέπονται στο άρθρο 210 παράγραφος 4· η εν λόγω ανάκληση της αναγνώρισης γίνεται ανεξάρτητα από τις τυχόν άλλες κυρώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία·
 - iii) η διεπαγγελματική οργάνωση δεν τηρεί την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 210 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο α)·
- ε) ενημερώνουν την Επιτροπή κάθε χρόνο έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους για κάθε απόφαση χορήγησης, άρνησης ή ανάκλησης αναγνώρισης την οποία έλαβαν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος.

Τμήμα 3

Επέκταση κανόνων και υποχρεωτικές εισφορές

Άρθρο 164

Επέκταση κανόνων

1. Στις περιπτώσεις όπου μια αναγνωρισμένη οργάνωση παραγωγών, μια αναγνωρισμένη ένωση οργανώσεων παραγωγών ή μια

αναγνωρισμένη διεπαγγελματική οργάνωση που αναπτύσσει δραστηριότητες σε συγκεκριμένη οικονομική περιφέρεια ή περιφέρειες κράτους μέλους θεωρείται αντιπροσωπευτική της παραγωγής ή του εμπορίου ή της μεταποίησης ενός συγκεκριμένου προϊόντος, το οικείο κράτος μέλος μπορεί, κατόπιν αιτήματος της εν λόγω οργάνωσης, να καθιστά δεσμευτικές, για περιορισμένη χρονική περίοδο, ορισμένες συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές που εγκρίνονται στο πλαίσιο της οργάνωσης αυτής για άλλες επιχειρήσεις που αναπτύσσουν δραστηριότητες στη σχετική οικονομική περιφέρεια ή περιφέρειες και δεν ανήκουν στην οργάνωση ή την ένωση αυτή.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, ως «οικονομική περιφέρεια» νοείται γεωγραφική περιοχή που αποτελείται από όμορες ή γειτονικές περιοχές παραγωγής στις οποίες οι συνθήκες παραγωγής και εμπορίας είναι ομοιογενείς.

3. Οι οργανώσεις ή ενώσεις θεωρούνται αντιπροσωπευτικές εφόσον η οικεία ή οι οικείες οικονομικές περιφέρειες ενός κράτους μέλους:

a) συγκεντρώνουν, ως μέρος του όγκου της παραγωγής ή του εμπορίου ή της μεταποίησης των σχετικών προϊόντων:

i) για τις οργανώσεις παραγωγών στον τομέα των οπωροκηπευτικών, τουλάχιστον το 60 %· ή

ii) στις λοιπές περιπτώσεις, τουλάχιστον τα δύο τρίτα· και

β) συγκεντρώνει, στην περίπτωση οργανώσεων παραγωγών, πάνω από το 50 % των σχετικών παραγωγών.

Ωστόσο, στην περίπτωση διεπαγγελματικών οργανώσεων, όταν ο καθορισμός του μέρους του όγκου της παραγωγής, του εμπορίου ή της μεταποίησης του προϊόντος ή των προϊόντων συνεπάγεται πρακτικές δυσκολίες, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν εθνικούς κανόνες για τον ορισμό του καθορισμένου επιπέδου αντιπροσωπευτικότητας που αναφέρεται στο στοιχείο α) σημείο ii) του πρώτου εδαφίου.

Όταν η αίτηση επέκτασης των κανόνων της σε άλλες επιχειρήσεις καλύπτει περισσότερες από μία οικονομικές περιφέρειες, η οργάνωση ή η ένωση αποδεικνύει το ελάχιστο επίπεδο αντιπροσωπευτικότητας που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο για καθέναν από τους κλάδους που συγκεντρώνει, σε καθεμιά από τις καλυπτόμενες οικονομικές περιφέρειες.

4. Οι κανόνες για τους οποίους μπορεί να ζητηθεί επέκταση σε άλλες επιχειρήσεις, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1, έχουν ένα από τους ακόλουθους στόχους:

a) την παροχή πληροφοριών όσον αφορά την παραγωγή και την αγορά·

β) την εφαρμογή κανόνων παραγωγής αυστηρότερων από εκείνους που προβλέπει η ενωσιακή ή η εθνική νομοθεσία·

γ) την κατάρτιση τυποποιημένων συμβάσεων σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες·

- δ) την εμπορία·
- ε) την προστασία του περιβάλλοντος·
- στ) μέτρα για την προώθηση και την αξιοποίηση του δυναμικού των προϊόντων·
- ζ) μέτρα προστασίας της βιολογικής γεωργίας και των ονομασιών προέλευσης, των σημάτων ποιότητας και των γεωγραφικών ενδείξεων·
- η) έρευνα για την αναβάθμιση της αξίας των προϊόντων, ιδίως με νέες χρήσεις που δεν θέτουν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία·
- θ) μελέτες για τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων·
- ι) την έρευνα, ιδίως για καλλιεργητικές μεθόδους που επιτρέπουν τον περιορισμό της χρήσης φυτοπροστατευτικών ή κτηνιατρικών προϊόντων και εξασφαλίζουν την προστασία του εδάφους και την προστασία ή τη βελτίωση του περιβάλλοντος·
- ια) τον ορισμό στοιχειωδών προτύπων ποιότητας και τον ορισμό στοιχειωδών προτύπων συσκευασίας και παρουσίας·
- ιβ) τη χρησιμοποίηση πιστοποιημένων σπόρων για σπορά και τον ποιοτικό έλεγχο των προϊόντων·
- ιγ) την υγεία των ζώων, την υγεία των φυτών ή την ασφάλεια των τροφίμων·
- ιδ) τη διαχείριση των υποπροϊόντων.

Οι εν λόγω κανόνες δεν ζημιώνουν άλλους οικονομικούς φορείς του συγκεκριμένου κράτους μέλους ή της Ένωσης και δεν έχουν κανένα από τα αποτελέσματα που αναφέρονται στο άρθρο 210 παράγραφος 4 ούτε αντιβαίνουν καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο στο ενωσιακό δίκαιο ή τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες.

5. Η επέκταση των κανόνων που ορίζεται στην παράγραφο 1 πρέπει να κοινοποιείται στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις με δημοσίευση του συνόλου τους σε επίσημο φύλλο του οικείου κράτους μέλους.

6. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για οποιοδήποτε αποφάσεις λαμβάνουν δυνάμει του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 165

Χρηματικές εισφορές από μη μέλη

Στην περίπτωση επέκτασης των κανόνων αναγνωρισμένης οργάνωσης παραγωγών, αναγνωρισμένης ένωσης οργάνωσης παραγωγών ή αναγνωρισμένης διεπαγγελματικής οργάνωσης δυνάμει του άρθρου 164 και εάν οι δραστηριότητες που καλύπτονται από τους κανόνες αυτούς παρουσιάζουν γενικό οικονομικό ενδιαφέρον για πρόσωπα των οποίων οι δραστηριότητες σχετίζονται με τα εν λόγω προϊόντα, το κράτος μέλος το οποίο χορήγησε την αναγνώριση, μετά από διαβούλευση με τους οικείους ενδιαφερομένους, μπορεί να αποφασίζει ότι συγκεκριμένοι οικονομικοί φορείς ή ομάδες που δεν είναι μέλη της οργάνωσης αλλά επωφελούνται από τις εν λόγω δραστηριότητες οφείλουν στην οργάνωση το σύνολο ή μέρος των εισφορών που καταβάλλονται από τα μέλη, εφόσον οι εισφορές αυτές προορίζονται για την κάλυψη δαπανών που προκύπτουν άμεσα από την άσκηση των εν λόγω δραστηριοτήτων.

Τμήμα 4

Προσαρμογή της προσφοράς

Άρθρο 166

Μέτρα για τη διευκόλυνση της προσαρμογής της προσφοράς στις απαιτήσεις της αγοράς

Προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι πρωτοβουλίες των οργάνωσης που αναφέρονται στα άρθρα 152 έως 163 για διευκόλυνση της προσαρμογής της προσφοράς στις απαιτήσεις της αγοράς, εξαιρούνται εκείνων που αφορούν την απόσυρση από την αγορά, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227 σχετικά με μέτρα στους τομείς που απαριθμούνται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 τα οποία:

- α) βελτιώνουν την ποιότητα·
- β) προάγουν την καλύτερη οργάνωση της παραγωγής, της μεταποίησης και της εμπορίας·
- γ) διευκολύνουν την καταγραφή των τάσεων των τιμών στην αγορά·
- δ) επιτρέπουν την πραγματοποίηση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων προβλέψεων, με βάση τα χρησιμοποιούμενα μέσα παραγωγής.

Άρθρο 167

Κανόνες εμπορίας για τη βελτίωση και τη σταθεροποίηση της λειτουργίας της κοινής αγοράς οίνου

1. Για τη βελτίωση και τη σταθεροποίηση της λειτουργίας της κοινής αγοράς οίνου, συμπεριλαμβανομένων των σταφυλιών, των γλευκών και των οίνων από τα οποία προέρχονται, τα κράτη μέλη παραγωγής μπορούν να καθορίζουν κανόνες εμπορίας για τη ρύθμιση της προσφοράς, ιδίως μέσω αποφάσεων που λαμβάνονται από διεπαγγελματικές οργάνώσεις αναγνωρισμένες σύμφωνα με τα άρθρα 157 και 158.

Οι κανόνες αυτοί είναι ανάλογοι προς τον επιδιωκόμενο στόχο και:

- α) δεν αφορούν καμία συναλλαγή μετά την πρώτη εμπορία του σχετικού προϊόντος·
- β) δεν επιτρέπουν τον καθορισμό της τιμής, ακόμη και σε περιπτώσεις που οι τιμές καθορίζονται ενδεικτικά ή για σύσταση·
- γ) δεν παρεμποδίζουν τη διάθεση υπερβολικά μεγάλου μέρους του τρυγητού που, διαφορετικά, θα ήταν διαθέσιμο·
- δ) δεν παρέχουν καμία δυνατότητα απόρριψης αιτήσεων έκδοσης των εθνικών και ενωσιακών πιστοποιητικών που απαιτούνται για την κυκλοφορία και την εμπορία οίνων, εφόσον η εμπορία είναι σύμφωνη με τους κανόνες αυτούς.

2. Οι κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρέπει να κοινοποιούνται στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις με δημοσίευση του συνόλου τους σε επίσημο φύλλο του οικείου κράτους μέλους.

3. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για οποιοσδήποτε απόφασεις λαμβάνουν δυνάμει του παρόντος άρθρου.

Τμ η μ α 5

Συστήματα συμβάσεων

Άρθρο 168

Συμβατικές σχέσεις

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 148 σχετικά με τον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων και του άρθρου 125 σχετικά με τον τομέα της ζάχαρης, αν ένα κράτος μέλος, όσον αφορά τα γεωργικά προϊόντα εκτός γάλακτος, γαλακτοκομικών και ζάχαρης, που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του άρθρου 1 παράγραφος 2 λάβει μία εκ των κατωτέρω αποφάσεων:

- α) κάθε παράδοση στην επικράτεια του των εν λόγω προϊόντων από παραγωγό σε μεταποιητή ή διανομέα πρέπει να καλύπτεται από γραπτή σύμβαση μεταξύ των μερών, και/ή
- β) οι πρώτοι αγοραστής οφείλουν να υποβάλλουν γραπτή προσφορά σύμβασης για την παράδοση στην επικράτεια του των ανωτέρω γεωργικών προϊόντων από τους παραγωγούς,

η σύμβαση ή η προσφορά σύμβασης πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις των παραγράφων 4 και 6 του παρόντος άρθρου.

2. Σε περίπτωση που το κράτος μέλος αποφασίσει ότι οι παράδοσεις των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν άρθρο από παραγωγό γεωργό σε μεταποιητή πρέπει να καλύπτονται από γραπτή σύμβαση μεταξύ των μερών, αποφασίζει επίσης ποιο στάδιο ή ποια στάδια της παράδοσης καλύπτονται από τη σύμβαση, εφόσον η παράδοση των προϊόντων γίνεται μέσω ενός ή περισσότερων διαμεσολαβητών.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διατάξεις που εφαρμόζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου δεν διαταράσσουν την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

3. Στην περίπτωση που περιγράφεται στην παράγραφο 2, το κράτος μέλος μπορεί να θεσπίσει μηχανισμό διαμεσολάβησης για να καλύψει τις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υπάρχει αμοιβαία συμφωνία σύναψης της εν λόγω σύμβασης, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό δίκαιες συμβατικές σχέσεις.

4. Οποιαδήποτε σύμβαση ή προσφορά σύμβασης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρέπει:

- α) να προηγείται της παράδοσης·
- β) να συντάσσεται γραπτώς· και
- γ) να περιλαμβάνει, ιδίως, τα ακόλουθα στοιχεία:
 - ι) την τιμή που καταβάλλεται για την παράδοση, η οποία:
 - είναι σταθερή και ορίζεται στη σύμβαση, και/ή
 - υπολογίζεται με συνδυασμό διαφόρων παραγόντων οριζόμενων στη σύμβαση, όπως δεικτών της αγοράς που

αποτυπώνουν τις αλλαγές των συνθηκών στην αγορά, της παραδιδόμενης ποσότητας και της ποιότητας ή της σύνθεσης των παραδιδόμενων γεωργικών προϊόντων·

- ii) την ποσότητα και την ποιότητα των εν λόγω προϊόντων που μπορεί ή πρέπει να παραδοθούν και το χρονοδιάγραμμα αυτών των παραδόσεων·
- iii) τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, η οποία μπορεί να είναι είτε ορισμένης είτε αόριστης διάρκειας με ρήτρες λύσης·
- iv) λεπτομέρειες σχετικά με τις περιόδους και διαδικασίες πληρωμής·
- v) ρυθμίσεις για τη συλλογή ή την παράδοση των γεωργικών προϊόντων· και
- vi) κανόνες που εφαρμόζονται σε περίπτωση ανωτέρας βίας.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, δεν απαιτείται σύμβαση ή προσφορά σύμβασης όταν γεωργός παραδίδει τα προϊόντα σε συνεταιρισμό του οποίου είναι μέλος, εάν το καταστατικό του εν λόγω συνεταιρισμού ή οι κανόνες και οι αποφάσεις που προβλέπονται ή προκύπτουν από αυτό περιλαμβάνουν διατάξεις που παράγουν αποτελέσματα παρόμοια με τις διατάξεις που ορίζονται στην παράγραφο 4 στοιχεία α), β) και γ).

6. Όλα τα στοιχεία των συμβάσεων για την παράδοση γεωργικών προϊόντων που συνάπτονται από γεωργούς, συλλέκτες ή μεταποιητές κτηνοτροφίας γάλακτος, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχείο γ) αποτελούν αντικείμενο ελεύθερης διαπραγμάτευσης μεταξύ των μερών.

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζεται μία από τις κατωτέρω διατάξεις ή αμφότερες οι διατάξεις αυτές:

- α) σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος αποφασίσει να καταστήσει υποχρεωτικές τις γραπτές συμβάσεις για την παράδοση γεωργικών προϊόντων σύμφωνα με την παράγραφο 1, μπορεί να ορίσει ελάχιστη διάρκεια ισχύος αποκλειστικά για τις γραπτές συμβάσεις μεταξύ γεωργών και πρώτων αγοραστών των γεωργικών προϊόντων. Η ελάχιστη διάρκεια αυτή είναι τουλάχιστον έξι μήνες και δεν διαταράσσει την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς·
- β) σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος αποφασίσει ότι ο πρώτος αγοραστής γεωργικών προϊόντων πρέπει να υποβάλλει γραπτή προσφορά σύμβασης στον γεωργό σύμφωνα με την παράγραφο 1, μπορεί να ορίσει ότι στην προσφορά πρέπει να προβλέπεται ελάχιστη διάρκεια για τη σύμβαση, όπως καθορίζεται σχετικώς από την εθνική νομοθεσία. Η ελάχιστη διάρκεια αυτή είναι τουλάχιστον έξι μήνες και δεν διαταράσσει την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Το δεύτερο εδάφιο δεν θίγει το δικαίωμα του γεωργού να αρνηθεί την ελάχιστη αυτή διάρκεια, εφόσον το πράξει γραπτώς. Σε αυτή την περίπτωση, τα μέρη είναι ελεύθερα να διαπραγματευθούν όλα τα στοιχεία της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αναφέρονται στο στοιχείο γ) της παραγράφου 4.

7. Τα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν τις επιλογές που αναφέρονται στο παρόν άρθρο διασφαλίζουν ότι οι διατάξεις που εφαρμόζουν δεν διαταράσσουν την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζουν τα μέτρα βάσει του παρόντος άρθρου.

8. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για την ομοιόμορφη εφαρμογή της παραγράφου 4 στοιχεία α) και β) της παραγράφου 4 και της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, καθώς και μέτρων σχετικά με τις κοινοποιήσεις που πρέπει να γίνονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 169

Συμβατικές διαπραγματεύσεις στον τομέα του ελαιολάδου

1. Μια οργάνωση παραγωγών στον τομέα του ελαιολάδου η οποία είναι αναγνωρισμένη δυνάμει του άρθρου 152 παράγραφος 1 και η οποία επιδιώκει έναν ή περισσότερους από τους στόχους της συγκέντρωσης της προσφοράς, της διάθεσης στην αγορά των προϊόντων που παράγουν τα μέλη της και της βελτιστοποίησης του κόστους παραγωγής μπορεί να διεξάγει διαπραγματεύσεις εξ ονόματος των μελών της, όσον αφορά μέρος ή το σύνολο της κοινής παραγωγής τους, για συμβάσεις παράδοσης ελαιολάδου.

Μια οργάνωση παραγωγών επιτυγχάνει τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου εφόσον η επιδίωξη των σκοπών αυτών οδηγεί σε ενοποίηση των δραστηριοτήτων, η οποία είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης, με αποτέλεσμα οι δραστηριότητες της οργάνωσης παραγωγών να συνεισφέρουν συνολικά στην επίτευξη των στόχων του άρθρου 39 ΣΛΕΕ.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί υπό την προϋπόθεση ότι:

- a) η οργάνωση παραγωγών ασκεί τουλάχιστον μια εκ των ακόλουθων δραστηριοτήτων:
 - i) κοινή διάθεση, κοινή οργάνωση πώλησης ή κοινή μεταφορά·
 - ii) κοινή συσκευασία, επισήμανση ή προώθηση·
 - iii) κοινή οργάνωση του ποιοτικού ελέγχου·
 - iv) κοινή χρήση εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων αποθήκευσης·
 - v) κοινή μεταποίηση·
 - vi) κοινή διαχείριση των αποβλήτων που σχετίζονται άμεσα με την παραγωγή ελαιολάδου·
 - vii) κοινή ανάθεση των εισροών·
- β) οι δραστηριότητες αυτές είναι σημαντικές ως προς τον όγκο του ελαιολάδου και ως προς το κόστος της παραγωγής και της διάθεσης του προϊόντος στην αγορά.

2. Οι διαπραγματεύσεις μπορούν να διεξάγονται από την αναγνωρισμένη οργάνωση παραγωγών:

- a) είτε μεταβιβάζεται είτε όχι η κυριότητα του ελαιολάδου από τους γεωργούς στην οργάνωση παραγωγών·
- β) είτε είναι ίδια είτε όχι η τιμή διαπραγμάτευσης όσον αφορά την κοινή παραγωγή μέρους ή του συνόλου των παραγωγών που είναι μέλη της·
- γ) υπό την προϋπόθεση ότι, για μια συγκεκριμένη οργάνωση παραγωγών, ο όγκος της παραγωγής ελαιολάδου που καλύπτεται από τις διαπραγματεύσεις αυτές και παράγεται στο εκάστοτε κράτος μέλος δεν υπερβαίνει το 20 % της σχετικής αγοράς· για τον υπολογισμό του όγκου γίνεται διάκριση ανάμεσα σε ελαιόλαδο ανθρώπινης κατανάλωσης και για άλλες χρήσεις·
- δ) υπό την προϋπόθεση ότι, για τον όγκο του ελαιολάδου που καλύπτεται από τις διαπραγματεύσεις αυτές, η οργάνωση παραγωγών συγκεντρώνει την προσφορά και διαθέτει στην αγορά το προϊόν των μελών της·
- ε) υπό την προϋπόθεση ότι οι σχετικοί γεωργοί δεν είναι μέλη άλλης οργάνωσης παραγωγών που επίσης διαπραγματεύεται τέτοιου είδους συμβάσεις εξ ονόματός τους·
- στ) υπό την προϋπόθεση ότι το ελαιόλαδο δεν καλύπτεται από υποχρέωση προσφοράς που προκύπτει από τη συμμετοχή του παραγωγού σε συνεταιρισμό, ο οποίος δεν είναι μέλος της οικείας οργάνωσης παραγωγών, σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού του συνεταιρισμού ή τους κανόνες και τις αποφάσεις που προβλέπονται ή προκύπτουν από αυτό· και
- ζ) υπό την προϋπόθεση ότι η οργάνωση παραγωγών γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο ασκεί τις δραστηριότητές της την καλυπτόμενη από τις διαπραγματεύσεις ποσότητα της παραγωγής ελαιολάδου.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι αναφορές στις οργάνώσεις παραγωγών περιλαμβάνουν επίσης τις ενώσεις αυτών που είναι αναγνωρισμένες δυνάμει του άρθρου 156 παράγραφος 1.

4. Για τους σκοπούς της εφαρμογής της παραγράφου 2 στοιχείο γ), η Επιτροπή δημοσιεύει, με τον τρόπο που κρίνει ενδεδειγμένο, τον όγκο της παραγωγής ελαιολάδου στα κράτη μέλη.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 στοιχείο γ), ακόμη και όταν δεν σημειώνεται υπέρβαση των κατωτάτων ορίων που προβλέπονται σε αυτές, η αρχή ανταγωνισμού που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου μπορεί να αποφασίσει, σε μεμονωμένες περιπτώσεις, είτε να ανοίξει εκ νέου μια συγκεκριμένη διαπραγμάτευση είτε να μην επιτρέψει καθόλου τη διεξαγωγή διαπραγμάτευσης από την οργάνωση παραγωγών, εφόσον το κρίνει αναγκαίο για την αποφυγή του αποκλεισμού του ανταγωνισμού ή εάν κρίνει ότι κινδυνεύει η επίτευξη των στόχων του άρθρου 39 ΣΛΕΕ.

Όσον αφορά τις διαπραγματεύσεις που αφορούν περισσότερα του ενός κράτη μέλη, η απόφαση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο λαμβάνεται από την Επιτροπή χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3. Στις λοιπές περιπτώσεις, η εν λόγω απόφαση λαμβάνεται από την εθνική αρχή ανταγωνισμού του κράτους μέλους το οποίο αφορούν οι διαπραγματεύσεις.

Οι αποφάσεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο δεν εφαρμόζονται πριν από την ημερομηνία της κοινοποίησής τους στις σχετικές επιχειρήσεις.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ισχύει ο ορισμός της «εθνικής αρχής ανταγωνισμού» του στοιχείου α) του άρθρου 149 παράγραφος 7.

6. Τα κράτη μέλη στα οποία οι διαπραγματεύσεις πραγματοποιούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της παραγράφου 2 στοιχείο ζ) και της παραγράφου 5.

Άρθρο 170

Συμβατικές διαπραγματεύσεις στον τομέα του βοείου κρέατος

1. Μια οργάνωση παραγωγών στον τομέα του βοείου κρέατος η οποία είναι αναγνωρισμένη δυνάμει του άρθρου 152 παράγραφος 1 και η οποία επιδιώκει έναν ή περισσότερους από τους στόχους της συγκεντρώνει της προσφοράς, της διάθεσης στην αγορά των προϊόντων που παράγουν τα μέλη της και της βελτιστοποίησης του κόστους παραγωγής μπορεί να διεξάγει διαπραγματεύσεις εξ ονόματος των μελών της, όσον αφορά μέρος ή το σύνολο της κοινής παραγωγής τους, για συμβάσεις παράδοσης ζώντων βοοειδών του είδους *Bos taurus* προς σφαγή των κωδικών CN ex 0102 29 21, ex 0102 29 41, ex 0102 29 51, ex 0102 29 61, ή ex 0102 29 91:

α) ηλικίας μέχρι 12 μηνών· και

β) ηλικίας 12 μηνών και άνω.

Μια οργάνωση παραγωγών επιτυγχάνει τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου εφόσον η επιδίωξη των σκοπών αυτών οδηγεί σε ενοποίηση των δραστηριοτήτων, η οποία είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης, με αποτέλεσμα οι δραστηριότητες της οργάνωσης παραγωγών να συνεισφέρουν συνολικά στην επίτευξη των στόχων του άρθρου 39 ΣΛΕΕ.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί υπό την προϋπόθεση ότι:

α) η οργάνωση παραγωγών ασκεί τουλάχιστον μια εκ των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

i) κοινή διάθεση, κοινή οργάνωση πώλησης ή κοινή μεταφορά·

ii) κοινή προώθηση·

iii) κοινή οργάνωση του ποιοτικού ελέγχου·

iv) κοινή χρήση εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων αποθήκευσης·

v) κοινή διαχείριση των αποβλήτων που σχετίζονται άμεσα με την παραγωγή ζώντων ζώων·

vi) κοινή ανάθεση των εισροών·

β) οι δραστηριότητες αυτές είναι σημαντικές ως προς τις ποσότητες του βοείου κρέατος και ως προς το κόστος της παραγωγής και της διάθεσης του προϊόντος στην αγορά.

2. Οι διαπραγματεύσεις μπορούν να διεξάγονται από την αναγνωρισμένη οργάνωση παραγωγών:

α) είτε μεταβιβάζεται είτε όχι η κυριότητα από τους κτηνοτρόφους στην οργάνωση παραγωγών·

β) είτε είναι ίδια είτε όχι η τιμή διαπραγμάτευσης όσον αφορά την κοινή παραγωγή μέρους ή του συνόλου των παραγωγών που είναι μέλη της·

γ) υπό την προϋπόθεση ότι, για μια συγκεκριμένη οργάνωση παραγωγών, η ποσότητα του βοείου κρέατος που καλύπτεται από τις διαπραγματεύσεις αυτές και παράγεται στο εκάστοτε κράτος μέλος δεν υπερβαίνει το 15 % της συνολικής εθνικής παραγωγής εκάστου προϊόντος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχεία α) και β) στο εν λόγω κράτος μέλος εκφρασμένης σε ισοδύναμο βάρους σφαγίου·

δ) υπό την προϋπόθεση ότι, για την ποσότητα του βοείου κρέατος που καλύπτεται από τις διαπραγματεύσεις αυτές, η οργάνωση παραγωγών συγκεντρώνει την προσφορά και διαθέτει στην αγορά το προϊόν των μελών της·

ε) υπό την προϋπόθεση ότι οι σχετικοί γεωργοί δεν είναι μέλη άλλης οργάνωσης παραγωγών που επίσης διαπραγματεύεται τέτοιου είδους συμβάσεις εξ ονόματός τους·

στ) υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω προϊόν δεν καλύπτεται από υποχρέωση παράδοσης προκύπτουσα από τη συμμετοχή του γεωργού σε συνεταιρισμό, ο οποίος δεν είναι μέλος της οικείας οργάνωσης παραγωγών, σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού του συνεταιρισμού ή τους κανόνες και τις αποφάσεις που προβλέπονται ή προκύπτουν από αυτό· και

ζ) υπό την προϋπόθεση ότι η οργάνωση παραγωγών γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους ή των κρατών μελών στα οποία ασκεί τις δραστηριότητές της την καλυπτόμενη από τις διαπραγματεύσεις ποσότητα του βοείου κρέατος.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι αναφορές στις οργανώσεις παραγωγών περιλαμβάνουν επίσης τις ενώσεις αυτών που είναι αναγνωρισμένες δυνάμει του άρθρου 156 παράγραφος 1.

4. Για τους σκοπούς της εφαρμογής της παραγράφου 2 στοιχείο γ), η Επιτροπή δημοσιεύει, με τον τρόπο που κρίνει ενδεδειγμένο, την ποσότητα του βοείου κρέατος στα κράτη μέλη, εκφρασμένη σε ισοδύναμο βάρους σφαγίου.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 στοιχείο γ), ακόμη και όταν δεν σημειώνεται υπέρβαση των κατωτάτων ορίων που προβλέπονται σε αυτές, η αρχή ανταγωνισμού που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου μπορεί να αποφασίσει, σε μεμονωμένες περιπτώσεις, είτε να ανοίξει εκ νέου μια συγκεκριμένη διαπραγμάτευση είτε να μην επιτρέψει καθόλου τη διεξαγωγή διαπραγμάτευσης από την οργάνωση παραγωγών, εφόσον το κρίνει αναγκαίο για την αποφυγή του αποκλεισμού του ανταγωνισμού ή εάν κρίνει ότι το προϊόν που καλύπτεται από τις διαπραγματεύσεις αποτελεί χωριστή αγορά λόγω των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών του ή λόγω της προβλεπόμενης χρήσης του και ότι η εν λόγω συλλογική διαπραγμάτευση θα καλύπτει ποσοστό άνω του 15 % της εθνικής παραγωγής της αγοράς αυτής, ή εάν κρίνει ότι κινδυνεύει η επίτευξη των στόχων του άρθρου 39 ΣΛΕΕ.

Όσον αφορά τις διαπραγματεύσεις που αφορούν περισσότερα του ενός κράτη μέλη, η απόφαση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο λαμβάνεται από την Επιτροπή χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3. Στις λοιπές περιπτώσεις, η εν λόγω απόφαση λαμβάνεται από την εθνική αρχή ανταγωνισμού του κράτους μέλους το οποίο αφορούν οι διαπραγματεύσεις.

Οι αποφάσεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο δεν εφαρμόζονται πριν από την ημερομηνία της κοινοποίησής τους στις σχετικές επιχειρήσεις.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ισχύει ο ορισμός της «εθνικής αρχής ανταγωνισμού» του άρθρου 149 παράγραφος 7 στοιχείο α):

6. Τα κράτη μέλη στα οποία οι διαπραγματεύσεις πραγματοποιούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της παραγράφου 2 στοιχείο ζ) και της παραγράφου 5.

Άρθρο 171

Συμβατικές διαπραγματεύσεις για ορισμένες αροτραίες καλλιέργειες

1. Μια οργάνωση παραγωγών η οποία είναι αναγνωρισμένη δυνάμει του άρθρου 152 παράγραφος 1 και η οποία επιδιώκει έναν ή περισσότερους από τους στόχους της συγκέντρωσης της προσφοράς, της διάθεσης στην αγορά των προϊόντων που παράγουν τα μέλη της και της βελτιστοποίησης του κόστους παραγωγής μπορεί να διεξάγει διαπραγματεύσεις εξ ονόματος των μελών της, όσον αφορά μέρος ή το σύνολο της κοινής παραγωγής τους, για συμβάσεις προσφοράς ενός ή περισσότερων προϊόντων που δεν προορίζονται για σπορά, και στην περίπτωση της κριθής, δεν προορίζονται για παραγωγή βήνης:

- α) μαλακό σιτάρι που εμπίπτει στον κωδικό CN ex 1001 99 00·
- β) κριθάρι που εμπίπτει στον κωδικό CN ex 1003 90 00·
- γ) καλαμπόκι που εμπίπτει στον κωδικό CN ex 1005 90 00·
- δ) σίκαλη που εμπίπτει στον κωδικό CN ex 1002 90 00·
- ε) σκληρό σιτάρι που εμπίπτει στον κωδικό CN ex 1001 19 00·
- στ) βρώμη που εμπίπτει στον κωδικό CN ex 1004 90 00·
- ζ) τριτικάλε που εμπίπτει στον κωδικό CN ex 1008 60 00·

- η) κράμβη που εμπίπτει στον κωδικό CN ex 1205·
- θ) ηλιανθόσπορος που εμπίπτει στον κωδικό CN ex 1206 00·
- ι) σόγια που εμπίπτει στον κωδικό CN ex 1201 90 00·
- ια) κουκιά που εμπίπτουν στους κωδικούς CN ex 0708 και ex 0713·
- ιβ) κτηνοτροφικά μπιζέλια που εμπίπτουν στους κωδικούς CN ex 0708 και ex 0713.

Μια οργάνωση παραγωγών επιτυγχάνει τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου εφόσον η επιδίωξη των σκοπών αυτών οδηγεί στην ενοποίηση των δραστηριοτήτων, η οποία ενδέχεται να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης, με αποτέλεσμα οι δραστηριότητες της οργάνωσης παραγωγών να συνεισφέρουν συνολικά στην επίτευξη των στόχων του άρθρου 39 ΣΛΕΕ.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί υπό την προϋπόθεση ότι:

- α) η οργάνωση παραγωγών ασκεί τουλάχιστον μια εκ των ακόλουθων δραστηριοτήτων:
 - i) κοινή διάθεση, κοινή οργάνωση πώλησης ή κοινή μεταφορά·
 - ii) κοινή προώθηση·
 - iii) κοινή οργάνωση του ποιοτικού ελέγχου·
 - iv) κοινή χρήση εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων αποθήκευσης·
 - v) κοινή ανάθεση των εισροών·
 - β) οι δραστηριότητες αυτές είναι σημαντικές ως προς την ποσότητα του οικείου προϊόντος και ως προς το κόστος της παραγωγής και της διάθεσης του προϊόντος στην αγορά.
2. Οι διαπραγματεύσεις μπορούν να διεξάγονται από την αναγνωρισμένη οργάνωση παραγωγών:
- α) είτε μεταβιβάζεται είτε όχι η κυριότητα από τους παραγωγούς στην οργάνωση παραγωγών·
 - β) είτε είναι ίδια είτε όχι η τιμή διαπραγμάτευσης όσον αφορά την κοινή παραγωγή μέρους ή του συνόλου των παραγωγών που είναι μέλη της·
 - γ) υπό την προϋπόθεση ότι, για κάθε προϊόν που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και για μια συγκεκριμένη οργάνωση παραγωγών, η ποσότητα της παραγωγής που καλύπτεται από τις διαπραγματεύσεις αυτές και παράγεται στο εκάστοτε κράτος μέλος δεν υπερβαίνει το 15 % της συνολικής εθνικής παραγωγής του προϊόντος αυτού στο εν λόγω κράτος μέλος·
 - δ) υπό την προϋπόθεση ότι, για την ποσότητα των προϊόντων που καλύπτονται από τις διαπραγματεύσεις αυτές, η οργάνωση παραγωγών συγκεντρώνει την προσφορά και διαθέτει στην αγορά το προϊόν των μελών της·
 - ε) υπό την προϋπόθεση ότι οι σχετικοί γεωργοί δεν είναι μέλη άλλης οργάνωσης παραγωγών που επίσης διαπραγματεύεται τέτοιου είδους συμβάσεις εξ ονόματός τους·

στ) υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω προϊόν δεν καλύπτεται από υποχρέωση παράδοσης προκύπτουσα από τη συμμετοχή του γεωργού σε συνεταιρισμό, ο οποίος δεν είναι μέλος της οικείας οργάνωσης παραγωγών, σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού του συνεταιρισμού ή τους κανόνες και τις αποφάσεις που προβλέπονται ή προκύπτουν από αυτό· και

ζ) υπό την προϋπόθεση ότι η οργάνωση παραγωγών γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους ή των κρατών μελών στα οποία ασκεί τις δραστηριότητές της την καλυπτόμενη από τις διαπραγματεύσεις ποσότητα παραγωγής εκάστου προϊόντος.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι αναφορές στις οργάνώσεις παραγωγών περιλαμβάνουν επίσης τις ενώσεις αυτών που είναι αναγνωρισμένες δυνάμει του άρθρου 156 παράγραφος 1.

4. Για τους σκοπούς της εφαρμογής της παραγράφου 2 στοιχείο γ), η Επιτροπή δημοσιεύει για τα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, με τον τρόπο που κρίνει ενδεδειγμένο, την ποσότητα της παραγωγής στα κράτη μέλη.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 στοιχείο γ), ακόμη και όταν δεν σημειώνεται υπέρβαση των κατωτάτων ορίων που προβλέπονται σε αυτές, η αρχή ανταγωνισμού που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου μπορεί να αποφασίσει, σε μεμονωμένες περιπτώσεις, είτε να ανοίξει εκ νέου μια συγκεκριμένη διαπραγμάτευση είτε να μην επιτρέψει καθόλου τη διεξαγωγή διαπραγμάτευσης από την οργάνωση παραγωγών, εφόσον το κρίνει αναγκαίο για την αποφυγή του αποκλεισμού του ανταγωνισμού ή εάν κρίνει ότι το προϊόν που καλύπτεται από τις διαπραγματεύσεις αποτελεί χωριστή αγορά λόγω των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών του ή λόγω της προβλεπόμενης χρήσης του και ότι η εν λόγω συλλογική διαπραγμάτευση θα καλύπτει ποσοστό άνω του 15 % της εθνικής παραγωγής της αγοράς αυτής, ή εάν κρίνει ότι κινδυνεύει η επίτευξη των στόχων του άρθρου 39 ΣΛΕΕ.

Όσον αφορά τις διαπραγματεύσεις που αφορούν περισσότερα του ενός κράτη μέλη, η απόφαση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο λαμβάνεται από την Επιτροπή χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3. Στις λοιπές περιπτώσεις, η εν λόγω απόφαση λαμβάνεται από την εθνική αρχή ανταγωνισμού του κράτους μέλους το οποίο αφορούν οι διαπραγματεύσεις.

Οι αποφάσεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο δεν εφαρμόζονται πριν από την ημερομηνία της κοινοποίησής τους στις σχετικές επιχειρήσεις.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ισχύει ο ορισμός της «εθνικής αρχής ανταγωνισμού» του άρθρου 149 παράγραφος 7 στοιχείο α).

6. Τα κράτη μέλη στα οποία οι διαπραγματεύσεις πραγματοποιούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της παραγράφου 2 στοιχείο ζ) και της παραγράφου 5.

Άρθρο 172

Ρύθμιση της προσφοράς χοιρομεριού προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης

1. Κατόπιν αιτήσεως οργάνωσης παραγωγών αναγνωρισμένης δυνάμει του άρθρου 152 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού,

διεπαγγελματικής οργάνωσης αναγνωρισμένης δυνάμει του άρθρου 157 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού ή ομάδας επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1151/2012, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν, για περιορισμένη χρονική περίοδο, δεσμευτικούς κανόνες για τη ρύθμιση της προσφοράς χοιρομεριού προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης ή προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012.

2. Οι κανόνες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ισχύουν υπό την προϋπόθεση της ύπαρξης προηγούμενης συμφωνίας μεταξύ των μερών στη γεωγραφική περιοχή που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012. Μια τέτοια συμφωνία συνάπτεται, μετά από διαβούλευση με τους εκτροφείς χοίρων στη γεωγραφική περιοχή, μεταξύ τουλάχιστον των δύο τρίτων των μεταποιητών αυτού του χοιρομεριού στη γεωγραφική περιοχή που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 και, εάν κρίνεται σκόπιμο από το κράτος μέλος, τουλάχιστον των δύο τρίτων των εκτροφών χοίρων στη γεωγραφική περιοχή που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012.

3. Οι κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1:

α) καλύπτουν μόνο τη ρύθμιση της προσφοράς του σχετικού προϊόντος και/ή των πρώτων υλών του και αποσκοπούν στην προσαρμογή της προσφοράς του εν λόγω χοιρομεριού στη ζήτηση·

β) έχουν επίπτωση μόνο στο σχετικό προϊόν·

γ) μπορεί να είναι δεσμευτικοί για τρία χρόνια κατ' ανώτατο όριο και μπορεί να ανανεώνονται μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής κατόπιν νέου αιτήματος, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1·

δ) δεν ζημιώνουν το εμπόριο προϊόντων άλλων από εκείνα στα οποία εφαρμόζονται οι εν λόγω κανόνες·

ε) δεν αφορούν καμία συναλλαγή μετά την πρώτη εμπορία του σχετικού χοιρομεριού·

στ) δεν επιτρέπουν τον καθορισμό της τιμής, ακόμη και αν πρόκειται για ενδεικτική ή συνιστώμενη·

ζ) δεν παρεμποδίζουν τη διάθεση υπερβολικά μεγάλου μέρους του σχετικού προϊόντος το οποίο, διαφορετικά, θα ήταν διαθέσιμο·

η) δεν δημιουργούν διακρίσεις, δεν συνιστούν εμπόδιο για τους νεοεισερχομένους στην αγορά και δεν αποβαίνουν σε βάρος των μικροπαραγωγών·

θ) συμβάλλουν στη διατήρηση της ποιότητας και/ή την ανάπτυξη του εν λόγω προϊόντος.

4. Οι κανόνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δημοσιεύονται σε επίσημο φύλλο του οικείου κράτους μέλους.

5. Τα κράτη μέλη πραγματοποιούν ελέγχους προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι πληρούνται οι όροι της παραγράφου 3 και, στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί από τις αρμόδιες εθνικές αρχές ότι δεν πληρούνται αυτοί οι όροι, προβαίνουν στην κατάργηση των κανόνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

6. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν άμεσα στην Επιτροπή τους αναφερόμενους στην παράγραφο 1 κανόνες που εγκρίνουν. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη για οποιαδήποτε κοινοποίηση τέτοιων κανόνων.

7. Η Επιτροπή μπορεί ανά πάσα στιγμή να εγκρίνει εκτελεστικές πράξεις που να υποχρεώνουν ένα κράτος μέλος να καταργήσει τους κανόνες που έχει ορίσει σύμφωνα με την παράγραφο 1, εάν η Επιτροπή θεωρήσει ότι οι εν λόγω κανόνες δεν πληρούν τους όρους που ορίζονται στην παράγραφο 4, ότι εμποδίζουν ή στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό σε σημαντικό τμήμα της εσωτερικής αγοράς ή ότι θέτουν σε κίνδυνο το ελεύθερο εμπόριο ή την επίτευξη των στόχων του άρθρου 39 ΣΛΕΕ. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3 του παρόντος κανονισμού.

Τμ η μ α 6

Διαδικαστικοί κανόνες

Άρθρο 173

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

1. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ο σαφής καθορισμός των στόχων και των αρμοδιοτήτων των οργανώσεων παραγωγών, των ενώσεων οργανώσεων παραγωγών και των διεπαγγελματικών οργανώσεων, με σκοπό την προαγωγή της αποτελεσματικότητας των ενεργειών των εν λόγω οργανώσεων και ενώσεων χωρίς περιττή διοικητική επιβάρυνση και χωρίς υπονόμηση της αρχής της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι ιδίως έναντι όσων δεν είναι μέλη των οργανώσεων αυτών, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με τα ακόλουθα ζητήματα που αφορούν τις οργανώσεις παραγωγών, τις ενώσεις οργανώσεων παραγωγών και τις διεπαγγελματικές οργανώσεις για ένα ή περισσότερους από τους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 ή συγκεκριμένα προϊόντα των τομέων αυτών:

- α) τους συγκεκριμένους σκοπούς που μπορεί, πρέπει ή δεν πρέπει να επιδιώκονται από τις εν λόγω οργανώσεις και ενώσεις, και, κατά περίπτωση, να προστίθενται σε αυτούς που ορίζονται στα άρθρα 152 έως 163·
- β) τους κανόνες των εν λόγω οργανώσεων και ενώσεων, τα καταστατικά των οργανώσεων πλην των οργανώσεων παραγωγών, τους ειδικούς όρους που ισχύουν για τα καταστατικά των οργανώσεων παραγωγών σε ορισμένους τομείς, περιλαμβανομένων των παρεκκλίσεων από την υποχρέωση διάθεσης στο εμπόριο του συνόλου της παραγωγής μέσω της οργάνωσης παραγωγών που αναφέρεται στο άρθρο 160 δεύτερο εδάφιο, τη δομή, τη διάρκεια συμμετοχής, το μέγεθος, τη λογοδοσία και τις δραστηριότητες των εν λόγω οργανώσεων και ενώσεων, τα αποτελέσματα της αναγνώρισης, της ανάκλησης της αναγνώρισης και των συγχωνεύσεων·
- γ) τις προϋποθέσεις αναγνώρισης, αναστολής και ανάκλησης της αναγνώρισης, τα αποτελέσματα της αναγνώρισης, της

αναστολής και της ανάκλησης της αναγνώρισης, καθώς και τις απαιτήσεις λήψης διορθωτικών μέτρων από τις οργανώσεις και ενώσεις αυτές σε περίπτωση μη τήρησης των κριτηρίων αναγνώρισης·

- δ) τις διακρατικές οργανώσεις και ενώσεις συμπεριλαμβανομένων των κανόνων που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ) της παρούσας παραγράφου·
 - ε) τους κανόνες για τη θέσπιση της διοικητικής συνδρομής και τους όρους για την παροχή της από τις ενδιαφερόμενες αρμόδιες αρχές σε περιπτώσεις διακρατικής συνεργασίας·
 - στ) τους τομείς στους οποίους εφαρμόζεται το άρθρο 161, τους όρους για την ανάθεση δραστηριοτήτων σε εξωτερικούς υπεργολάβους, τη φύση των δραστηριοτήτων που μπορούν να ανατίθενται σε εξωτερικούς υπεργολάβους, καθώς και την παροχή τεχνικών μέσων από οργανώσεις ή ενώσεις·
 - ζ) τη βάση υπολογισμού του ελάχιστου όγκου ή της αξίας της εμπορεύσιμης παραγωγής οργανώσεων και ενώσεων·
 - η) την αποδοχή μελών που δεν είναι παραγωγοί, όταν πρόκειται για οργάνωση παραγωγών, και που δεν είναι οργανώσεις παραγωγών, όταν πρόκειται για ένωση οργανώσεων παραγωγών·
 - θ) την επέκταση ορισμένων κανόνων των οργανώσεων που προβλέπεται στο άρθρο 164 σε μη μέλη και την υποχρεωτική καταβολή εισφοράς από μη μέλη που αναφέρεται στο άρθρο 165, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης και της διάθεσης των καταβαλλόμενων εισφορών από τις οργανώσεις αυτές και ενός καταλόγου αυστηρότερων κανόνων παραγωγής που μπορούν να επεκταθούν σύμφωνα με το άρθρο 164 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β), παράλληλα με τη διασφάλιση της διαφάνειας και της λογοδοσίας των οργανώσεων αυτών έναντι των μη μελών και της αντιμετώπισης των μελών των εν λόγω οργανώσεων κατά τρόπο που δεν είναι ευνοϊκότερος από την αντιμετώπιση των μη μελών, ιδίως όσον αφορά τη χρήση των υποχρεωτικών εισφορών·
 - ι) περαιτέρω απαιτήσεις όσον αφορά την αντιπροσωπευτικότητα των οργανώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 164, τις σχετικές οικονομικές περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου του ορισμού τους από την Επιτροπή, των ελάχιστων περιόδων εφαρμογής των κανόνων πριν από την επέκτασή τους, τα πρόσωπα ή τις οργανώσεις στις οποίες μπορούν να επιβάλλονται οι κανόνες ή οι εισφορές, καθώς και τις περιστάσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή μπορεί να απαιτεί την απόρριψη ή την ανάκληση της επέκτασης των κανόνων ή των υποχρεωτικών εισφορών·
2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 και προκειμένου να εξασφαλιστεί ο σαφής ορισμός των στόχων και των αρμοδιοτήτων των οργανώσεων παραγωγών, των ενώσεων οργανώσεων παραγωγών και των διεπαγγελματικών οργανώσεων στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, με σκοπό την προαγωγή της αποτελεσματικότητας των ενεργειών τους χωρίς να επιβάλλονται περιττές επιβαρύνσεις, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό:
- α) των προϋποθέσεων αναγνώρισης διακρατικών οργανώσεων παραγωγών και διακρατικών ενώσεων οργανώσεων παραγωγών·

- β) κανόνων για τη θέσπιση της διοικητικής συνδρομής και τους όρους για την παροχή της σε οργανώσεις παραγωγών, περιλαμβανομένων των ενώσεων αυτών, από τις ενδιαφερόμενες αρμόδιες αρχές σε περιπτώσεις διακρατικής συνεργασίας·
- γ) πρόσθετων κανόνων σχετικά με τον υπολογισμό της ποσότητας νωπού γάλακτος η οποία καλύπτεται από τις διαπραγματεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 149 παράγραφος 2 στοιχείο γ) και στο άρθρο 149 παράγραφος 3·
- δ) κανόνων σχετικά με την επέκταση ορισμένων κανόνων των οργάνωσεων που προβλέπεται στο άρθρο 164 σε μη μέλη και την υποχρεωτική καταβολή εισφοράς από μη μέλη που αναφέρεται στο άρθρο 165.

Άρθρο 174

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

1. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου και ιδίως:
- α) μέτρα για την εφαρμογή των όρων των άρθρων 154 και 158 για την αναγνώριση οργάνωσεων παραγωγών και διεπαγγελματικών οργάνωσεων·
- β) διαδικασίες για τις περιπτώσεις συγχώνευσης οργάνωσεων παραγωγών·
- γ) διαδικασίες, καθοριζόμενες από τα κράτη μέλη, σχετικά με το ελάχιστο μέγεθος και την ελάχιστη διάρκεια συμμετοχής·
- δ) διαδικασίες για την επέκταση των κανόνων και των χρηματικών εισφορών που αναφέρονται στα άρθρα 164 και 165, ιδίως την εφαρμογή της έννοιας της «οικονομικής περιφέρειας» που αναφέρεται στο άρθρο 164 παράγραφος 2·
- ε) διαδικασίες σχετικά με τη διοικητική συνδρομή·
- στ) διαδικασίες σχετικά με την ανάθεση δραστηριοτήτων σε εξωτερικούς υπεργολάβους·
- ζ) διαδικασίες και τεχνικούς όρους σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 166.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, όσον αφορά τον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων απαραίτητων για:

- α) την εφαρμογή των όρων των άρθρων 161 και 163 για την αναγνώριση οργάνωσεων παραγωγών, ενώσεων τους και διεπαγγελματικών οργάνωσεων·
- β) την κοινοποίηση που αναφέρεται στο άρθρο 149 παράγραφος 2 στοιχείο στ)·

γ) τις κοινοποιήσεις που πρέπει να πραγματοποιούν τα κράτη μέλη προς την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 161 παράγραφος 3 στοιχείο δ), το άρθρο 163 παράγραφος 3 στοιχείο ε), το άρθρο 149 παράγραφος 8 και το άρθρο 150 παράγραφος 7·

δ) τις διαδικασίες σχετικά με τη διοικητική συνδρομή στην περίπτωση διακρατικής συνεργασίας.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 175

Άλλες εκτελεστικές αρμοδιότητες

Η Επιτροπή μπορεί με εκτελεστικές πράξεις να εκδίδει μεμονωμένες αποφάσεις σχετικά με:

- α) την αναγνώριση των οργάνωσεων που ασκούν δραστηριότητες σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 174 παράγραφος 1 στοιχείο δ)·
- β) την απόρριψη ή την ανάκληση της αναγνώρισης διεπαγγελματικής οργάνωσης από κράτος μέλος·
- γ) τον κατάλογο των οικονομικών περιφερειών που κοινοποιείται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 174 παράγραφος 1 στοιχείο η) και παράγραφος 2 στοιχείο δ)·
- δ) την απαίτηση να απορριφθεί ή να καταργηθεί από ένα κράτος μέλος επέκταση των κανόνων ή υποχρέωση καταβολής χρηματικών εισφορών από μη μέλη που έχει αποφασιστεί από το ίδιο.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3,

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Πιστοποιητικά εισαγωγής και εξαγωγής

Άρθρο 176

Γενικές διατάξεις

1. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων στις οποίες απαιτούνται πιστοποιητικά εισαγωγής ή εξαγωγής σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, η εισαγωγή για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία ή η εξαγωγή ενός ή περισσότερων προϊόντων των ακόλουθων τομέων από την Ένωση μπορεί να υπόκειται σε προσκόμιση πιστοποιητικού:

- α) σιτηρά·
- β) ρύζι·
- γ) ζάχαρη·
- δ) σπόροι προς σπορά·

ε) ελαιόλαδο και επιτραπέζιες ελιές, όσον αφορά τα προϊόντα που εμπίπτουν στους κωδικούς ΣΟ 1509, 1510 00, 0709 92 90, 0711 20 90, 2306 90 19, 1522 00 31 και 1522 00 39·

στ) λίνος και κάνναβη, όσον αφορά την κάνναβη·

ζ) σποροκηπευτικά·

η) μεταποιημένα σποροκηπευτικά·

θ) μπανάνες·

ι) οίνος·

ια) ζώντα φυτά·

ιβ) βόειο κρέας·

ιγ) γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα·

ιδ) χοίρειο κρέας·

ιε) αιγοπρόβειο κρέας·

ιστ) αυγά·

ιζ) κρέας πουλερικών·

ιη) αιθυλική αλκοόλη γεωργικής προέλευσης.

2. Τα πιστοποιητικά εκδίδονται από τα κράτη μέλη για κάθε αιτούντα, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασής του στην Ένωση, εκτός αντίθετων διατάξεων πράξης εκδοθείσας σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και με την επιφύλαξη της εφαρμογής των άρθρων 177, 178 και 179 του παρόντος κανονισμού.

3. Τα πιστοποιητικά ισχύουν σε όλη την Ένωση.

Άρθρο 177

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

1. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης και τα ισχύοντα ενωσιακά κοινωνικά, περιβαλλοντικά πρότυπα και τα πρότυπα καλής διαβίωσης των ζώων, η ανάγκη παρακολούθησης των εξελίξεων στο εμπόριο και την αγορά, των εισαγωγών και των εξαγωγών προϊόντων, καθώς και η ανάγκη χρηστής διαχείρισης των αγορών και η ανάγκη μείωσης της διοικητικής επιβάρυνσης, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό:

α) τον κατάλογο των προϊόντων των τομέων του άρθρου 176 παράγραφος 1 για τα οποία απαιτείται προσκόμιση πιστοποιητικού εισαγωγής ή εξαγωγής·

β) τις περιπτώσεις και τις καταστάσεις στις οποίες δεν απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικού εισαγωγής ή εξαγωγής, λαμβανομένης υπόψη της τελωνειακής κατάστασης των συγκεκριμένων

προϊόντων, του καθεστώτος συναλλαγών που πρέπει να τηρείται, του σκοπού των πράξεων, του νομικού καθεστώτος του αυτούτος και των σχετικών ποσοτήτων.

2. Προκειμένου να καθοριστούν περαιτέρω τα κύρια στοιχεία του συστήματος των πιστοποιητικών, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό κανόνων σχετικά με:

α) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το πιστοποιητικό, τα νομικά του αποτελέσματα και τις περιπτώσεις όπου εφαρμόζεται όριο ανοχής όσον αφορά την τήρηση της υποχρέωσης εισαγωγής ή εξαγωγής της ποσότητας που αναφέρεται στο πιστοποιητικό ή τις περιπτώσεις όπου η καταγωγή πρέπει να αναγράφεται στο πιστοποιητικό·

β) τον ορισμό της προσκόμισης εγγράφου εκδοθέντος από τρίτη χώρα ή οντότητα που να πιστοποιεί, μεταξύ άλλων, την καταγωγή, τη γνησιότητα και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των προϊόντων ως προϋπόθεσης για την έκδοση του πιστοποιητικού εισαγωγής ή τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία·

γ) τη μεταβίβαση του πιστοποιητικού ή περιορισμούς της δυνατότητας μεταβίβασής του·

δ) πρόσθετες προϋποθέσεις όσον αφορά τα πιστοποιητικά εισαγωγής για την κάνναβη σύμφωνα με το άρθρο 189 και την αρχή της διοικητικής συνδρομής μεταξύ των κρατών μελών για την πρόληψη ή την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών·

ε) τις περιπτώσεις και τις καταστάσεις στις οποίες απαιτείται ή δεν απαιτείται κατάθεση εγγύησης με την οποία να διασφαλίζεται ότι τα προϊόντα εισάγονται ή εξαγονται κατά τη διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού.

Άρθρο 178

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου, περιλαμβανομένων κανόνων σχετικά με:

α) τον μορφότυπο και το περιεχόμενο του πιστοποιητικού·

β) την υποβολή αιτήσεων και την έκδοση πιστοποιητικών, καθώς και τη χρήση τους·

γ) τη διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού,

δ) τις διαδικασίες που αφορούν την εγγύηση που πρέπει να κατατίθεται και το ύψος της·

ε) τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την εκπλήρωση των απαιτήσεων για τη χρήση των πιστοποιητικών·

στ) το όριο ανοχής όσον αφορά την τήρηση της υποχρέωσης εισαγωγής ή εξαγωγής της ποσότητας που αναφέρεται στο πιστοποιητικό·

ζ) την έκδοση πιστοποιητικών αντικατάστασης και αντιγράφων πιστοποιητικών·

η) την μεταχείριση των πιστοποιητικών από τα κράτη μέλη και την ανταλλαγή των πληροφοριών που απαιτούνται για τη διαχείριση του συστήματος, περιλαμβανομένων των διαδικασιών που αφορούν την ειδική διοικητική συνδρομή μεταξύ των κρατών μελών.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 179

Άλλες εκτελεστικές αρμοδιότητες

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις:

- α) που περιορίζουν τις ποσότητες για τις οποίες μπορούν να εκδίδονται πιστοποιητικά·
- β) που απορρίπτουν τις ποσότητες για τις οποίες υποβάλλεται αίτηση· και
- γ) που αναστέλλουν την υποβολή αιτήσεων, με σκοπό τη διαχείριση της αγοράς στις περιπτώσεις που υποβάλλονται αιτήσεις για μεγάλες ποσότητες.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Εισαγωγικοί δασμοί

Άρθρο 180

Εφαρμογή διεθνών συμφωνιών και ορισμένων άλλων πράξεων

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν μέτρα για την τήρηση των απαιτήσεων που ορίζονται σε διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ ή σε οποιαδήποτε άλλη σχετική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 2 ή το άρθρο 207 ΣΛΕΕ ή το κοινό δασμολόγιο όσον αφορά τον υπολογισμό των εισαγωγικών δασμών για τα γεωργικά προϊόντα. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 181

Σύστημα τιμής εισόδου για ορισμένα προϊόντα των τομέων των οπωροκηπευτικών, των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών και του οίνου

1. Για την εφαρμογή του δασμολογικού συντελεστή του κοινού δασμολογίου για τα προϊόντα των τομέων των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών και του χυμού και του γλεύκους σταφυλιών, η τιμή εισόδου ενός φορτίου είναι ίση με τη δασμολογητέα αξία της που υπολογίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ (τελωνειακός κώδικας) και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2454/93 ⁽²⁾ της Επιτροπής.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302 της 19.10.1992, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 253 της 11.10.1993, σ. 1).

2. Για να διασφαλιστεί η αποδοτικότητα του συστήματος, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, όπου θα προβλέπεται έλεγχος της δηλούμενης τιμής εισόδου μιας παρτίδας με τη χρήση κατ' αποκοπήν αξίας εισαγωγής και θα τίθενται οι όροι για την απαίτηση κατάθεσης εγγύησης.

3. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν κανόνες για τον υπολογισμό της κατ' αποκοπήν αξίας εισαγωγής που αναφέρεται στην παράγραφο 2. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 182

Πρόσθετοι εισαγωγικοί δασμοί

1. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που καθορίζουν τα προϊόντα των τομέων των σιτηρών, του ρυζιού, της ζάχαρης, των οπωροκηπευτικών, των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών, του βοείου κρέατος, του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, του χοιρείου κρέατος, του αιγοπρόβειου κρέατος, των αυγών, των πουλερικών και της μπανάνας, καθώς και τα προϊόντα χυμού σταφυλιών και γλεύκους σταφυλιών, στα οποία, όταν εισάγονται με τον δασμολογικό συντελεστή που προβλέπεται στο κοινό δασμολόγιο, επιβάλλεται πρόσθετος εισαγωγικός δασμός, με στόχο την πρόληψη ή την εξουδετέρωση των δυσμενών επιπτώσεων που μπορούν να έχουν στην ενωσιακή αγορά οι εισαγωγές αυτές, εάν:

- α) οι εισαγωγές πραγματοποιούνται σε τιμή κατώτερη από το επίπεδο που κοινοποιείται από την Ένωση στον ΠΟΕ (τιμή ενεργοποίησης)· ή
- β) ο όγκος των εισαγωγών για κάθε έτος υπερβαίνει ένα ορισμένο επίπεδο (όγκος ενεργοποίησης).

Ο όγκος ενεργοποίησης βασίζεται στις δυνατότητες πρόσβασης στην αγορά, που ορίζονται ως ποσοστό των εισαγωγών σε σχέση με την αντίστοιχη εγχώρια κατανάλωση κατά τα τρία προηγούμενα έτη.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

2. Δεν επιβάλλεται πρόσθετος εισαγωγικός δασμός, εάν δεν θεωρείται πιθανόν να διαταραχθεί η αγορά της Ένωσης από τις εισαγωγές ή εάν τα αποτελέσματα θα ήταν δυσανάλογα προς τον επιδιωκόμενο στόχο.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α), οι τιμές εισαγωγής καθορίζονται με βάση τις τιμές εισαγωγής CIF του συγκεκριμένου φορτίου. Οι τιμές εισαγωγής CIF επαληθεύονται βάσει των αντιπροσωπευτικών τιμών για το συγκεκριμένο προϊόν στην παγκόσμια αγορά ή στην ενωσιακή αγορά εισαγωγών του εν λόγω προϊόντος.

4. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 183

Άλλες εκτελεστικές αρμοδιότητες

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις:

- α) που καθορίζουν το επίπεδο του εφαρμόζομενου εισαγωγικού δασμού σύμφωνα με τους κανόνες που έχουν καθοριστεί σε διεθνή συμφωνία που έχει συναφθεί σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ, το κοινό δασμολόγιο και τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 180·
- β) που καθορίζουν τις αντιπροσωπευτικές τιμές και τους όγκους ενεργοποίησης για τους σκοπούς της εφαρμογής πρόσθετων εισαγωγικών δασμών στο πλαίσιο των κανόνων που θεσπίστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 182 παράγραφος 1.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Διαχείριση των δασμολογικών ποσοτώσεων και ειδική μεταχείριση των εισαγωγών από τρίτες χώρες

Άρθρο 184

Δασμολογικές ποσοτώσεις

1. Το άνοιγμα και η διαχείριση των δασμολογικών ποσοτώσεων για εισαγωγές γεωργικών προϊόντων με σκοπό τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Ένωση ή σε τμήμα αυτής ή των δασμολογικών ποσοτώσεων για εισαγωγές ενωσιακών γεωργικών προϊόντων σε τρίτες χώρες τις οποίες διαχειρίζεται εν μέρει ή εξ ολοκλήρου η Ένωση και οι οποίες απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ ή άλλη πράξη που εκδίδεται δυνάμει άρθρου 43 παράγραφος 2 ή του άρθρου 207 ΣΛΕΕ πραγματοποιούνται από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 186 του παρόντος κανονισμού και εκτελεστικές πράξεις σύμφωνα με τα άρθρα 187 και 188 του παρόντος κανονισμού.

2. Η διαχείριση των δασμολογικών ποσοτώσεων πραγματοποιείται με τρόπο ώστε να αποφεύγεται κάθε διάκριση μεταξύ των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων, με εφαρμογή μίας από τις ακόλουθες μεθόδους ή συνδυασμού αυτών ή άλλης κατάλληλης μεθόδου:

- α) μεθόδου βασιζόμενης στη χρονολογική σειρά υποβολής των αιτήσεων (αρχή της «κατά προτεραιότητα εξυπηρέτησης»·
- β) μεθόδου κατανομής κατ' αναλογία των ποσοτήτων που ζητήθηκαν κατά την υποβολή των αιτήσεων (μέθοδος της «ταυτόχρονης εξέτασης»·
- γ) μεθόδου βασιζόμενης στη συνεκτίμηση των παραδοσιακών εμπορικών μοντέλων (μέθοδος των «παλαιών και νέων πελατών»·

3. Η χρησιμοποιούμενη μέθοδος διαχείρισης:

- α) όσον αφορά τις εισαγωγικές δασμολογικές ποσοτώσεις, δίνει τη δέουσα βαρύτητα στις ανάγκες εφοδιασμού της υφιστάμενης και

αναδυόμενης ενωσιακής αγοράς παραγωγής, μεταποίησης και κατανάλωσης ως προς την ανταγωνιστικότητα, την ασφάλεια και τη συνέχεια του εφοδιασμού καθώς και στην ανάγκη διασφάλισης της ισορροπίας της αγοράς αυτής· και

- β) όσον αφορά τις εξαγωγικές δασμολογικές ποσοτώσεις, επιτρέπει την πλήρη εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που παρέχει η σχετική ποσόστωση.

Άρθρο 185

Ειδικές δασμολογικές ποσοτώσεις

Προκειμένου να υλοποιηθούν οι δασμολογικές ποσοτώσεις για την εισαγωγή 2 000 000 τόνων αραβοσίτου και 300 000 τόνων σόργου στην Ισπανία και τις δασμολογικές ποσοτώσεις για την εισαγωγή 500 000 τόνων αραβοσίτου στην Πορτογαλία, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τη θέσπιση των αναγκαίων διατάξεων για την πραγματοποίηση των υποκείμενων σε δασμολογική ποσόστωση εισαγωγών και, ενδεχομένως, τη δημόσια αποθεματοποίηση των εισαγόμενων ποσοτήτων από τους οργανισμούς πληρωμών των οικείων κρατών μελών και τη διάθεσή τους στις αγορές των εν λόγω κρατών μελών.

Άρθρο 186

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

1. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση στις διαθέσιμες ποσότητες και η ίση μεταχείριση των επιχειρήσεων στο πλαίσιο των δασμολογικών ποσοτώσεων, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, οι οποίες:

- α) καθορίζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που πρέπει να πληροί μια επιχείρηση για να υποβάλει αίτηση στο πλαίσιο δασμολογικής ποσόστωσης· οι σχετικές διατάξεις μπορούν να απαιτούν μια ελάχιστη εμπειρία σε εμπορικές συναλλαγές με τρίτες χώρες και εξομοιούμενα εδάφη ή σε μεταποιητική δραστηριότητα, εκφραζόμενη ως ελάχιστη ποσότητα και χρονική διάρκεια σε συγκεκριμένο τομέα της αγοράς· οι εν λόγω διατάξεις μπορούν να περιλαμβάνουν ειδικούς κανόνες, κατάλληλους για τις ανάγκες και τις πρακτικές που ισχύουν σε συγκεκριμένο τομέα και για τις συνήθειες και τις ανάγκες των μεταποιητικών βιομηχανιών·
- β) θεσπίζουν κανόνες για τη μεταβίβαση δικαιωμάτων μεταξύ επιχειρήσεων και, εφόσον απαιτείται, περιορισμούς αυτών των μεταβίβσεων στο πλαίσιο της διαχείρισης των δασμολογικών ποσοτώσεων·
- γ) ορίζουν την κατάθεση εγγύησης ως προϋπόθεση για τη συμμετοχή στη δασμολογική ποσόστωση·
- δ) προβλέπουν, εφόσον απαιτείται, τυχόν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, απαιτήσεις ή περιορισμούς σε σχέση με τη δασμολογική ποσόστωση όπως καθορίζονται στη διεθνή συμφωνία ή άλλη πράξη που αναφέρεται στο άρθρο 184 παράγραφος 1.

2. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα προϊόντα που εξάγονται μπορούν να τυγχάνουν ειδικής μεταχείρισης κατά την εισαγωγή σε τρίτη χώρα, εφόσον τηρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, σύμφωνα με διεθνείς συμφωνίες που έχουν συναφθεί από την Ένωση σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ'

εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227 του παρόντος κανονισμού, σχετικά με κανόνες που υποχρεώνουν τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να εκδίδουν, κατόπιν αιτήματος και κατάλληλου ελέγχου, έγγραφο που να πιστοποιεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για τα προϊόντα τα οποία, όταν εξάγονται, μπορούν να τυγχάνουν ειδικής μεταχείρισης κατά την εισαγωγή τους σε τρίτη χώρα, εφόσον πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις.

Άρθρο 187

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν:

- α) τις ετήσιες δασμολογικές ποσοστώσεις, εάν χρειάζεται με την κατάλληλη κλιμάκωση στη διάρκεια του έτους, και την εφαρμοστέα μέθοδο διαχείρισης·
- β) διαδικασίες για την εφαρμογή των ειδικών διατάξεων που περιλαμβάνονται στη συμφωνία ή την πράξη έγκρισης του εισαγωγικού ή εξαγωγικού καθεστώτος, ιδίως σχετικά με τα εξής:
 - i) τις εγγυήσεις ως προς το είδος, την προέλευση και την καταγωγή του προϊόντος·
 - ii) την αναγνώριση του εγγράφου που χρησιμοποιείται για την επαλήθευση της ύπαρξης των εγγυήσεων που αναφέρονται στο σημείο i)·
 - iii) την προσκόμιση εγγράφου που έχει εκδοθεί από τη χώρα εξαγωγής·
 - iv) τον προορισμό και τη χρήση των προϊόντων·
- γ) τη διάρκεια ισχύος των πιστοποιητικών ή των εγκρίσεων·
- δ) τις διαδικασίες για την εγγύηση που πρέπει να κατατίθεται και το ύψος της·
- ε) τη χρησιμοποίηση των πιστοποιητικών και, εφόσον απαιτείται, ειδικά μέτρα που αφορούν, ειδικότερα, τους όρους υπό τους οποίους υποβάλλονται οι αιτήσεις εισαγωγής και χορηγείται έγκριση στο πλαίσιο της δασμολογικής ποσοστώσης·
- στ) διαδικασίες και τεχνικά κριτήρια για την εφαρμογή του άρθρου 185.
- ζ) τα αναγκαία μέτρα σχετικά με το περιεχόμενο, τη μορφή, την έκδοση και τη χρήση του εγγράφου που αναφέρεται στο άρθρο 186 παράγραφος 2·

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 188

Άλλες εκτελεστικές αρμοδιότητες

1. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που αφορούν τη διαχείριση της διαδικασίας με την οποία διασφαλίζεται ότι δεν

σημειώνεται υπέρβαση των ποσοτήτων που είναι διαθέσιμες στο πλαίσιο της εισαγωγικής δασμολογικής ποσοστώσης, ιδίως με τον καθορισμό συντελεστή κατανομής για κάθε αίτηση όταν συμπληρώνονται οι διαθέσιμες ποσότητες, με την απόρριψη των εκκρεμών αιτήσεων και, εφόσον απαιτείται, με την αναστολή της υποβολής αιτήσεων.

2. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που αφορούν την ανακατανομή των αχρησιμοποίητων ποσοτήτων.

3. Οι εκτελεστικές πράξεις του παρόντος άρθρου εκδίδονται χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Ειδικο διαταξεις για τις εισαγωγές ορισμένων προϊόντων

Άρθρο 189

Εισαγωγές κάνναβης

1. Τα κατωτέρω προϊόντα επιτρέπεται να εισάγονται στην Ένωση μόνον εάν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- α) ακατέργαστη κάνναβη του κωδικού ΣΟ 5302 10 00 η οποία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 32 παράγραφος 6 και στο άρθρο 35 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013·
- β) προοριζόμενοι για σπορά σπόροι ποικιλιών κάνναβης του κωδικού ΣΟ ex 1207 99 20 οι οποίοι συνοδεύονται από αποδεικτικό από το οποίο προκύπτει ότι η περιεκτικότητα της σχετικής ποικιλίας σε τετραϋδροκανναβινόλη δεν υπερβαίνει την οριζόμενη σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 6 και το άρθρο 35 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013·
- γ) σπόροι κάνναβης του κωδικού ΣΟ 1207 99 91 εκτός των προοριζόμενων για σπορά οι οποίοι εισάγονται μόνον από εγκεκριμένους από το κράτος μέλος εισαγωγείς κατά τρόπο που εξασφαλίζει ότι οι σπόροι αυτοί δεν προορίζονται για σπορά.

2. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη πλέον περιοριστικών διατάξεων που εκδίδονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμφωνία του ΠΟΕ για τη γεωργία.

Άρθρο 190

Εισαγωγές λυκίσκου

1. Η εισαγωγή προϊόντων του τομέα του λυκίσκου από τρίτες χώρες επιτρέπεται μόνον εφόσον παρουσιάζουν ποιοτικά χαρακτηριστικά τουλάχιστον ισότιμα με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που θεσπίζονται για τα προϊόντα του αυτού είδους που συγκομίζονται στην Ένωση ή παρασκευάζονται από τέτοια προϊόντα.

2. Τα προϊόντα θεωρείται ότι παρουσιάζουν τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εάν συνοδεύονται από βεβαίωση που εκδίδεται από τις αρχές της χώρας καταγωγής και αναγνωρίζεται ως ισότιμη με το πιστοποιητικό που αναφέρεται στο άρθρο 77.

Στην περίπτωση της σκόνης λυκίσκου, της σκόνης λυκίσκου με υψηλότερη περιεκτικότητα λουπουλίνης, των εκχυλισμάτων λυκίσκου και των ανάμεικτων προϊόντων λυκίσκου, η βεβαίωση μπορεί να θεωρείται ισοδύναμη με το πιστοποιητικό μόνον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η περιεκτικότητα των εν λόγω προϊόντων σε οξύ άλφα δεν είναι κατώτερη από την αντίστοιχη περιεκτικότητα του λυκίσκου από τον οποίο παρασκευάστηκαν.

3. Για να μειωθεί στο ελάχιστο η διοικητική επιβάρυνση, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες δεν εφαρμόζονται οι υποχρεώσεις που αφορούν τη βεβαίωση ισοτιμίας και την επισήμανση της συσκευασίας.

4. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για την αναγνώριση των βεβαιώσεων ισοτιμίας και τον έλεγχο των εισαγωγών λυκίσκου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 191

Παρεκκλίσεις για εισαγόμενα προϊόντα και ειδική εγγύηση στον τομέα του οίνου

Για τα εισαγόμενα προϊόντα μπορούν να εγκριθούν παρεκκλίσεις από το παράρτημα VIII μέρος II τμήμα Β σημείο 5 ή τμήμα Γ σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ, δυνάμει των διεθνών υποχρεώσεων της Ένωσης.

Στην περίπτωση παρεκκλίσεων από το παράρτημα VIII μέρος II τμήμα Β σημείο 5, οι εισαγωγείς καταθέτουν εγγύηση για τα προϊόντα αυτά στις οριζόμενες τελωνειακές αρχές κατά τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία. Η εγγύηση αποδεσμεύεται όταν ο εισαγωγέας προσκομίσει στοιχεία που, κατά την κρίση των τελωνειακών αρχών του κράτους μέλους στο οποίο το προϊόν τίθεται σε ελεύθερη κυκλοφορία, αποδεικνύουν:

- α) τα προϊόντα δεν επωφελήθηκαν από τις παρεκκλίσεις· ή
- β) εάν επωφελήθηκαν από τις παρεκκλίσεις, τα προϊόντα δεν οινοποιήθηκαν, ή εάν οινοποιήθηκαν, τα προϊόντα που προέκυψαν επισημάνθηκαν καταλλήλως.

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν κανόνες για να εξασφαλίζεται η ομοιόμορφη εφαρμογή του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένου του ύψους της εγγύησης και της κατάλληλης επισήμανσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 192

Εισαγωγές ακατέργαστης ζάχαρης για εξευγενισμό

1. Έως τη λήξη της περιόδου εμπορίας 2016-2017, στις επιχειρήσεις που ασχολούνται αποκλειστικά με δραστηριότητες εξευγενισμού χορηγείται αποκλειστική εισαγωγική ικανότητα 2 500 000 τόνων ανά περίοδο εμπορίας εκφραζόμενη σε λευκή ζάχαρη.

2. Το μοναδικό εργοστάσιο μεταποίησης ζαχαρότευτλων που τελούσε σε λειτουργία το 2005 στην Πορτογαλία θεωρείται επιχείρηση ασχολούμενη αποκλειστικά με δραστηριότητες εξευγενισμού.

3. Τα πιστοποιητικά εισαγωγής ζάχαρης για εξευγενισμό χορηγούνται μόνο σε επιχειρήσεις ασχολούμενες αποκλειστικά με δραστηριότητες εξευγενισμού και εφόσον οι σχετικές ποσότητες δεν υπερβαίνουν τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1. Τα πιστοποιητικά μπορούν να μεταβιβάζονται μόνον μεταξύ εργοστασίων ασχολούμενων αποκλειστικά με δραστηριότητες εξευγενισμού, η δε ισχύς τους λήγει στο τέλος της περιόδου εμπορίας για την οποία έχουν χορηγηθεί.

Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται για τους τρεις πρώτους μήνες κάθε περιόδου εμπορίας.

4. Λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να εξασφαλισθεί ότι η ζάχαρη για εξευγενισμό που εισάγεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο υπόκειται σε εξευγενισμό, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό:

- α) της χρήσης όρων για την εφαρμογή των ρυθμίσεων για τις εισαγωγές που αναφέρονται στην παράγραφο 1·
- β) των όρων και των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας που πρέπει να πληροί μια επιχείρηση για να υποβάλει αίτηση λήψης πιστοποιητικού εισαγωγής, συμπεριλαμβανομένης της κατάθεσης εγγύησης·
- γ) κανόνων σχετικά με τις διοικητικές κυρώσεις που πρέπει να επιβάλλονται.

5. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τους αναγκαίους κανόνες σχετικά με τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβάλλονται σε συνάρτηση με τις σχετικές προϋποθέσεις και υποχρεώσεις των εισαγωγέων και ιδίως των εργοστασίων που ασχολούνται αποκλειστικά με δραστηριότητες εξευγενισμού. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 193

Αναστολή των εισαγωγικών δασμών στον τομέα της ζάχαρης

Προκειμένου να εξασφαλιστεί ο απαιτούμενος εφοδιασμός για την παρασκευή των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 140 παράγραφος 2, η Επιτροπή μπορεί, έως τη λήξη της περιόδου εμπορίας 2016-2017, να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για την αναστολή, εν όλω ή εν μέρει, των εισαγωγικών δασμών για ορισμένες ποσότητες των ακόλουθων προϊόντων:

- α) ζάχαρη που υπάγεται στον κωδικό ΣΟ 1701·
- β) ισογλυκόζη που υπάγεται στους κωδικούς ΣΟ 1702 30 10, 1702 40 10, 1702 60 10 και 1702 90 30.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με την διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Μέτρα διασφάλισης και ενεργητική τελειοποίηση

Άρθρο 194

Μέτρα διασφάλισης

1. Η Επιτροπή λαμβάνει μέτρα διασφάλισης έναντι των εισαγωγών στην Ένωση, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τους κανονισμούς του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 260/2009, της 26ης Φεβρουαρίου 2009⁽¹⁾ και (ΕΚ) αριθ. 625/2009⁽²⁾.

2. Πλην αντιθέτων διατάξεων άλλης πράξης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή άλλης πράξης του Συμβουλίου, τα μέτρα διασφάλισης έναντι των εισαγωγών στην Ένωση τα οποία προβλέπονται σε διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ λαμβάνονται από την Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

3. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου κατόπιν αιτήσεως κράτους μέλους ή με δική της πρωτοβουλία. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Εάν η Επιτροπή λάβει αίτηση κράτους μέλους, αποφασίζει σχετικώς, με εκτελεστικές πράξεις, εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της αίτησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Όταν συντρέχουν δεόντως αιτιολογημένοι επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που έχουν άμεση εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 229 παράγραφος 3.

Τα μέτρα που λαμβάνονται κοινοποιούνται στα κράτη μέλη και εφαρμόζονται αμέσως.

4. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που ανακαλούν ή τροποποιούν τα μέτρα διασφάλισης που λαμβάνονται δυνάμει της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Όταν συντρέχουν δεόντως αιτιολογημένοι επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που έχουν άμεση εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 229 παράγραφος 3.

Άρθρο 195

Αναστολή του καθεστώτος μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο και του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποίησης

Εάν η ενωσιακή αγορά έχει διαταραχθεί ή κινδυνεύει να διαταραχθεί από καθεστώς μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο ή από καθεστώς ενεργητικής τελειοποίησης, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 260/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινό καθεστώς εισαγωγών (ΕΕ L 84, 31.3.2009, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 625/2009 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2009, για τους κοινούς κανόνες εισαγωγών από ορισμένες τρίτες χώρες (ΕΕ L 185, 17.7.2009, σ. 1).

εκτελεστικές πράξεις, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους ή με δική της πρωτοβουλία, που αναστέλλουν εν όλω ή εν μέρει τη χρήση του καθεστώτος μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο ή του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποίησης για τα προϊόντα του τομέα των σιτηρών, του ρυζιού, της ζάχαρης, του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών, των σπυροκρηπυτικών, των μεταποιημένων σπυροκρηπυτικών, του οίνου, του βοείου κρέατος, του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, του χοιρείου κρέατος, του αιγοπρόβειου κρέατος, των αυγών, του κρέατος πουλερικών και της αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Εάν η Επιτροπή λάβει αίτηση κράτους μέλους, αποφασίζει σχετικώς, με εκτελεστικές πράξεις, εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της αίτησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Όταν συντρέχουν δεόντως αιτιολογημένοι επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που έχουν άμεση εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 229 παράγραφος 3.

Τα μέτρα που λαμβάνονται κοινοποιούνται στα κράτη μέλη και εφαρμόζονται αμέσως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Επιστροφές κατά την εξαγωγή

Άρθρο 196

Πεδίο εφαρμογής

1. Στον βαθμό που είναι αναγκαίο για να καταστούν δυνατές οι εξαγωγές με βάση τις ποσοτώσεις ή τις τιμές της παγκόσμιας αγοράς όταν οι συνθήκες στην εσωτερική αγορά είναι οι περιγραφόμενες στο άρθρο 219 παράγραφος 1 ή στο άρθρο 221, και εντός των ορίων που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες οι οποίες συνάπτονται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ, η διαφορά μεταξύ των εν λόγω τιμών και των τιμών στην Ένωση μπορεί να καλύπτεται με τη χορήγηση επιστροφών κατά την εξαγωγή:

α) των προϊόντων των ακόλουθων τομέων που εξαγονται χωρίς περαιτέρω μεταποίηση:

i) σιτηρά·

ii) ρύζι·

iii) ζάχαρη, όσον αφορά τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα I μέρος III στοιχεία β) έως δ) και ζ·

iv) βόειο κρέας·

v) γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα·

vi) χοιρείο κρέας·

vii) αυγά·

viii) κρέας πουλερικών·

β) των προϊόντων του στοιχείου α) σημεία i) έως iii), ν) και vii) που εξάγονται υπό μορφή μεταποιημένων εμπορευμάτων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1216/2009 του Συμβουλίου⁽¹⁾ και υπό μορφή των προϊόντων που περιέχουν ζάχαρη και απαριθμούνται στο παράρτημα Ι μέρος Χ στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού.

2. Οι επιστροφές κατά την εξαγωγή προϊόντων που εξάγονται υπό μορφή μεταποιημένων εμπορευμάτων δεν μπορούν να είναι υψηλότερες από τις επιστροφές που ισχύουν για τα ίδια προϊόντα που εξάγονται χωρίς περαιτέρω μεταποίηση.

3. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 219 παράγραφος 1 και του άρθρου 221, η επιστροφή που διατίθεται για τα προϊόντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ορίζεται σε 0 EUR.

Άρθρο 197

Κατανομή των επιστροφών κατά την εξαγωγή

Η μέθοδος κατανομής των ποσοτήτων οι οποίες μπορούν να εξαχθούν με επιστροφή κατά την εξαγωγή είναι εκείνη που:

α) είναι η καταλληλότερη για το είδος του προϊόντος και την κατάσταση της συγκεκριμένης αγοράς, επιτρέπει την αποτελεσματικότερη δυνατή χρησιμοποίηση των διαθέσιμων πόρων, λαμβανομένης υπόψη της αποτελεσματικότητας και της διάρθρωσης των εξαγωγών της Ένωσης και των επιπτώσεών τους στην ισορροπία της αγοράς, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων και κυρίως μεταξύ μεγάλων και μικρών επιχειρήσεων·

β) είναι η λιγότερο επαχθής από διοικητική άποψη για τις επιχειρήσεις, λαμβανομένων υπόψη των διοικητικών απαιτήσεων.

Άρθρο 198

Καθορισμός των επιστροφών κατά την εξαγωγή

1. Σε ολόκληρη την Ένωση εφαρμόζονται για τα ίδια προϊόντα οι ίδιες επιστροφές κατά την εξαγωγή. Μπορούν να διαφοροποιούνται ανάλογα με τον τόπο προορισμού, ιδίως εάν το επιβάλλουν η κατάσταση της παγκόσμιας αγοράς, οι ειδικές ανάγκες ορισμένων αγορών ή οι υποχρεώσεις που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ.

2. Τα μέτρα σχετικά με τον καθορισμό των επιστροφών λαμβάνονται από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 199

Χορήγηση επιστροφών κατά την εξαγωγή

1. Όσον αφορά τα προϊόντα του άρθρου 196 παράγραφος 1 στοιχείο α) που εξάγονται ως έχουν χωρίς περαιτέρω μεταποίηση, επιστροφές χορηγούνται μόνον ύστερα από σχετική αίτηση και με την προσκόμιση πιστοποιητικού εξαγωγής.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1216/2009 του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για τον καθορισμό του καθεστώτος συναλλαγών που εφαρμόζεται για ορισμένα εμπορεύματα που προέρχονται από τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων (ΕΕ L 328 της 15.12.2009, σ. 10).

2. Η επιστροφή που εφαρμόζεται στα προϊόντα του άρθρου 196 παράγραφος 1 στοιχείο α) είναι η επιστροφή που ισχύει την ημέρα υποβολής της αίτησης για την έκδοση πιστοποιητικού ή η επιστροφή που προκύπτει από τον σχετικό διαγωνισμό και, στην περίπτωση διαφοροποιημένης επιστροφής, εκείνη που ισχύει την ίδια ημέρα:

α) για τον προορισμό που αναγράφεται στο πιστοποιητικό· ή

β) για τον πραγματικό προορισμό, εάν αυτός διαφέρει από τον προορισμό που αναγράφεται στο πιστοποιητικό, οπότε το ποσό που εφαρμόζεται δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό που εφαρμόζεται στον προορισμό που αναγράφεται στο πιστοποιητικό.

3. Η επιστροφή καταβάλλεται με την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων από τα οποία προκύπτει ότι:

α) τα προϊόντα έχουν εξέλθει από το τελωνιακό έδαφος της Ένωσης σύμφωνα με τη διαδικασία εξαγωγής που αναφέρεται στο άρθρο 161 του τελωνιακού κώδικα·

β) στην περίπτωση διαφοροποιημένης επιστροφής, τα προϊόντα έχουν φθάσει στον προορισμό που αναγράφεται στο πιστοποιητικό ή σε άλλον προορισμό για τον οποίο έχει καθοριστεί επιστροφή, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 στοιχείο β).

Άρθρο 200

Επιστροφές κατά την εξαγωγή ζώντων ζώων στον τομέα του βοείου κρέατος

Όσον αφορά τα προϊόντα του τομέα του βοείου κρέατος, η χορήγηση και η καταβολή της επιστροφής κατά την εξαγωγή ζώντων ζώων εξαρτάται από την τήρηση των απαιτήσεων του ενωσιακού δικαίου σχετικά με την καλή μεταχείριση των ζώων, και ειδικότερα εκείνων σχετικά με την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά.

Άρθρο 201

Όρια εξαγωγών

Η τήρηση των ποσοτικών δεσμεύσεων οι οποίες απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ εξασφαλίζεται με βάση τα πιστοποιητικά εξαγωγής που εκδίδονται για τις περιόδους αναφοράς που εφαρμόζονται στα εν λόγω προϊόντα.

Όσον αφορά την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη συμφωνία του ΠΟΕ για τη γεωργία, η ισχύς των πιστοποιητικών εξαγωγής δεν επηρεάζεται από τη λήξη μιας περιόδου αναφοράς.

Άρθρο 202

Κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιότητες

1. Για την εξασφάλιση της ορθής λειτουργίας του συστήματος επιστροφών κατά την εξαγωγή, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τη θέσπιση απαιτήσης κατάθεσης εγγύησης με σκοπό τη διασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων της επιχείρησης.

2. Προκειμένου να ελαχιστοποιείται η διοικητική επιβάρυνση των επιχειρήσεων και των αρχών, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό των ορίων κάτω από τα οποία δεν απαιτείται έκδοση ή προσκόμιση πιστοποιητικού εξαγωγής, για τον καθορισμό των περιορισμών ή των πράξεων για τις οποίες δικαιολογείται απαλλαγή από την υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικού εξαγωγής και για την πρόβλεψη της δυνατότητας εκ των υστέρων χορήγησης πιστοποιητικών εξαγωγής σε αιτιολογημένες περιπτώσεις.

3. Για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων περιπτώσεων που δικαιολογούν πλήρη ή μερική επιλεξιμότητα για τη χορήγηση επιστροφών κατά την εξαγωγή και για τη διευκόλυνση των επιχειρήσεων στην κάλυψη του διαστήματος μεταξύ της αίτησης και της τελικής καταβολής της επιστροφής κατά την εξαγωγή, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με κανόνες για:

- α) τον καθορισμό διαφορετικής ημερομηνίας για την επιστροφή·
- β) την προκαταβολή των επιστροφών κατά την εξαγωγή, συμπεριλαμβανομένων των όρων κατάθεσης και αποδέσμευσης της εγγύησης·
- γ) πρόσθετες αποδείξεις σε περιπτώσεις αμφιβολίας σχετικά με τον πραγματικό προορισμό των προϊόντων και δυνατότητα επανεισαγωγής στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης·
- δ) τους προορισμούς που εξομοιώνονται με εξαγωγές από την Ένωση και την ένταξη προορισμών εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης που είναι επιλέξιμοι για επιστροφές κατά την εξαγωγή.

4. Προκειμένου να διασφαλίζεται η ίση πρόσβαση των εξαγωγέων των προϊόντων του παραρτήματος I των Συνθηκών, καθώς και των προϊόντων μεταποίησης αυτών στις επιστροφές κατά την εξαγωγή, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 199 παράγραφος 1 και 2 στα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 196 παράγραφος 1 σημείο β).

5. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα προϊόντα που επωφελούνται από επιστροφές κατά την εξαγωγή εξάγονται από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης και να αποφεύγεται η επιστροφή τους στο εν λόγω έδαφος, καθώς και για να ελαχιστοποιείται η διοικητική επιβάρυνση που συνεπάγεται για τις επιχειρήσεις η συγκέντρωση και η υποβολή αποδεικτικών στοιχείων όσον αφορά την άφιξη στη χώρα προορισμού των προϊόντων που δικαιούνται επιστροφών, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 227 σχετικά με κανόνες για:

- α) την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να ολοκληρώνεται η έξοδος από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της προθεσμίας προσωρινής επανεισόδου·

β) τη μεταποίηση στην οποία μπορούν να υποβάλλονται τα προϊόντα που δικαιούνται επιστροφής κατά την εξαγωγή στο διάστημα αυτό·

γ) τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την άφιξη στον προορισμό ώστε να υφίσταται επιλεξιμότητα διαφοροποιημένων επιστροφών·

δ) τα κατώτατα όρια επιστροφής κατά την εξαγωγή και τους όρους υπό τους οποίους οι εξαγωγείς μπορούν να απαλλάσσονται από την προσκόμιση σχετικών αποδεικτικών στοιχείων·

ε) τους όρους έγκρισης των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίζονται από ανεξάρτητους τρίτους φορείς σχετικά με την άφιξη σε προορισμό όπου ισχύουν διαφοροποιημένες επιστροφές·

6. Προκειμένου να ενθαρρύνονται οι εξαγωγείς να τηρούν τους όρους καλής μεταχείρισης των ζώων και για να είναι σε θέση οι αρμόδιες αρχές να επαληθεύουν την ορθή εκτέλεση των δαπανών για επιστροφές κατά την εξαγωγή, στις περιπτώσεις που εξαρτώνται από την τήρηση απαιτήσεων καλής μεταχείρισης των ζώων, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με απαιτήσεις καλής μεταχείρισης των ζώων εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της χρησιμοποίησης ανεξάρτητων τρίτων φορέων.

7. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διαφόρων τομέων, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 227 για τη θέσπιση συγκεκριμένων απαιτήσεων και όρων για τις επιχειρήσεις και τα προϊόντα που είναι επιλέξιμα για επιστροφές κατά την εξαγωγή, καθώς και συντελεστών για τον υπολογισμό των επιστροφών κατά την εξαγωγή, λαμβανομένης υπόψη της διαδικασίας γήρανσης ορισμένων αλκοολούχων ποτών που παράγονται από τα σιτηρά.

Άρθρο 203

Εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου, ιδίως όσον αφορά:

α) την αναδιανομή των εξαγωγικών ποσοτήτων οι οποίες δεν έχουν κατανεμηθεί ή χρησιμοποιηθεί·

β) τη μέθοδο επανυπολογισμού της καταβαλλόμενης επιστροφής κατά την εξαγωγή, όταν ο κωδικός του προϊόντος ή ο προορισμός που αναφέρεται στο πιστοποιητικό δεν συμφωνεί με το πραγματικό προϊόν ή τον πραγματικό προορισμό·

γ) τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 196 παράγραφος 1 στοιχείο β)·

δ) τις διαδικασίες για την εγγύηση που πρέπει να κατατίθεται και το ύψος της·

ε) την εφαρμογή μέτρων που εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 202 παράγραφος 4.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 204

Άλλες εκτελεστικές αρμοδιότητες

Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις:

- α) που θεσπίζουν κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη της κατάχρησης της ευελιξίας που προβλέπεται στο άρθρο 199 παράγραφος 2, ιδίως όσον αφορά τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων·
- β) που θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την τήρηση των ποσοτικών δεσμεύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 201, συμπεριλαμβανομένης της παύσης ή του περιορισμού της έκδοσης πιστοποιητικών εξαγωγής σε περίπτωση που σημειώνεται ή μπορεί να σημειωθεί υπέρβαση των δεσμεύσεων αυτών·
- γ) που καθορίζουν τους συντελεστές που εφαρμόζονται στις επιστροφές κατά την εξαγωγή σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 202 παράγραφος 7.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Παθητική τελειοποίηση

Άρθρο 205

Αναστολή του καθεστώτος παθητικής τελειοποίησης

Εάν η ενωσιακή αγορά έχει διαταραχθεί ή κινδυνεύει να διαταραχθεί από καθεστώτα παθητικής τελειοποίησης, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους ή με δική της πρωτοβουλία, που αναστέλλουν εν όλω ή εν μέρει τη χρήση των καθεστώτων παθητικής τελειοποίησης για τα προϊόντα των τομέων των σιτηρών, του ρυζιού, των σπωροκηπευτικών, των μεταποιημένων σπωροκηπευτικών, του οίνου, του βοείου, του χοιρείου και του αιγοπρόβειου κρέατος και του κρέατος πουλερικών. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Εάν η Επιτροπή λάβει αίτηση κράτους μέλους, αποφασίζει σχετικώς, με εκτελεστικές πράξεις, εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της αίτησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Όταν συντρέχουν δεόντως αιτιολογημένοι επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που έχουν άμεση εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 229 παράγραφος 3.

Τα μέτρα που λαμβάνονται κοινοποιούνται στα κράτη μέλη και εφαρμόζονται αμέσως.

ΜΕΡΟΣ IV

ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Κανονες εφαρμοστέοι στις επιχειρήσεις

Άρθρο 206

Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού στη γεωργία

Εκτός αντιθέτων διατάξεων του παρόντος κανονισμού και σύμφωνα με το άρθρο 42 ΣΛΕΕ, τα άρθρα 101 έως 106 ΣΛΕΕ και οι σχετικές εκτελεστικές διατάξεις εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των άρθρων 207 έως 210 του παρόντος κανονισμού, σε όλες τις συμφωνίες, αποφάσεις και πρακτικές που αναφέρονται στο άρθρο 101 παράγραφος 1 και το άρθρο 102 ΣΛΕΕ και σχετίζονται με την παραγωγή ή το εμπόριο των γεωργικών προϊόντων.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να διασφαλιστεί η ενιαία εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων περί ανταγωνισμού, η Επιτροπή και οι αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών πρέπει να εφαρμόζουν σε στενή συνεργασία την κοινοτική νομοθεσία ανταγωνισμού.

Επιπροσθέτως, η Επιτροπή, κατά περίπτωση, δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές για να συνδράμει τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού, καθώς και τις επιχειρήσεις.

Άρθρο 207

Σχετική αγορά

Ο ορισμός της σχετικής αγοράς επιτρέπει να προσδιοριστούν και να τεθούν τα όρια εντός των οποίων ασκείται ο ανταγωνισμός μεταξύ επιχειρήσεων, βασιζόμενος δε σε δύο σωρευτικά στοιχεία:

- α) η σχετική αγορά προϊόντων: για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ως «αγορά προϊόντων» νοείται η αγορά που περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα που κρίνονται από τον καταναλωτή ως εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται·
- β) η σχετική γεωγραφική αγορά: για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ως «γεωγραφική αγορά» νοείται η αγορά που περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι οικείες επιχειρήσεις ασχολούνται με την προσφορά και τη ζήτηση των σχετικών αγαθών ή υπηρεσιών, στην οποία οι όροι του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από τις γειτονικές γεωγραφικές περιοχές, ιδίως επειδή στις εν λόγω περιοχές οι συνθήκες του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά.

Άρθρο 208**Δεσπόζουσα θέση**

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ως «δεσπόζουσα θέση» νοείται η θέση οικονομικής ισχύος που κατέχει μια επιχείρηση η οποία, δίνοντάς της τη δυνατότητα να συμπεριφέρεται σε σημαντικό βαθμό ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές της, τους πελάτες της και, εν τέλει, τους καταναλωτές, της επιτρέπει να εμποδίζει τη διατήρηση πραγματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά.

Άρθρο 209**Εξαιρέσεις όσον αφορά τους στόχους της ΚΓΠ, τους γεωργούς και τις ενώσεις τους**

1. Το άρθρο 101 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες, αποφάσεις και πρακτικές οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 206 του παρόντος κανονισμού και είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 39 ΣΛΕΕ.

Το άρθρο 101 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές γεωργών, ενώσεων γεωργών ή ενώσεων τέτοιου είδους ενώσεων ή οργανώσεων παραγωγών αναγνωρισμένων δυνάμει του άρθρου 152 του παρόντος κανονισμού ή ενώσεων οργανώσεων παραγωγών αναγνωρισμένων δυνάμει του άρθρου 156 του παρόντος κανονισμού που αφορούν την παραγωγή ή την πώληση γεωργικών προϊόντων ή τη χρήση κοινών εγκαταστάσεων αποθήκευσης, επεξεργασίας ή μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, εκτός εάν τίθενται σε κίνδυνο οι στόχοι του άρθρου 39 ΣΛΕΕ.

Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές οι οποίες συνεπάγονται υποχρέωση εφαρμογής καθορισμένης τιμής ή εξαιτίας των οποίων αποκλείεται ο ανταγωνισμός.

2. Δεν απαγορεύονται οι συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές που πληρούν τους όρους της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, ούτε απαιτείται προηγούμενη έκδοση σχετικής απόφασης.

Στο πλαίσιο εθνικής ή ενωσιακής διαδικασίας για την εφαρμογή του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, η απόδειξη της παράβασης του άρθρου 101 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ βαρύνει το μέρος ή την αρχή που καταγγέλλει την παράβαση. Η απόδειξη της συνδρομής των προϋποθέσεων της παρούσας παραγράφου βαρύνει εκείνον που επικαλείται το ευεργέτημα των εξαιρέσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 210**Συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές αναγνωρισμένων διεπαγγελματικών οργανώσεων**

1. Το άρθρο 101 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές διεπαγγελματικών οργανώσεων αναγνωρισμένων δυνάμει του άρθρου 157 του

παρόντος κανονισμού οι οποίες αποβλέπουν στην άσκηση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 157 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και, για τον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, στο άρθρο 157 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του παρόντος κανονισμού και, για τους τομείς του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών και του καπνού, στο άρθρο 162 του παρόντος κανονισμού.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται μόνο με την προϋπόθεση ότι:

- α) οι συμφωνίες, οι αποφάσεις και οι εναρμονισμένες πρακτικές που αναφέρονται σε αυτή έχουν κοινοποιηθεί στην Επιτροπή· και
- β) εντός δύο μηνών από την παραλαβή όλων των απαιτούμενων στοιχείων, η Επιτροπή δεν έχει κηρύξει τις εν λόγω συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές ασύμβατες προς τους ενωσιακούς κανόνες.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί τις κατά την παράγραφο 1 συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές ασύμβατες προς τους ενωσιακούς κανόνες, εκδίδει το πόρισμά της χωρίς να εφαρμόζει τη διαδικασία του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3.

3. Οι συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν επιτρέπεται να τίθενται σε ισχύ πριν από την παρέλευση της δέμηνης προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β).

4. Σε κάθε περίπτωση, οι συμφωνίες, οι αποφάσεις και οι εναρμονισμένες πρακτικές κηρύσσονται ασύμβατες προς τους ενωσιακούς κανόνες εάν:

- α) μπορούν να οδηγήσουν σε οποιαδήποτε μορφή κατακερματισμό των αγορών στην Ένωση·
- β) μπορούν να επηρεάσουν την εύρυθμη λειτουργία της οργάνωσης αγοράς·
- γ) μπορούν να προκαλέσουν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού οι οποίες δεν είναι απαραίτητες για την επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ που επιδιώκονται με τις δραστηριότητες των διεπαγγελματικών οργανώσεων·
- δ) συνεπάγονται καθορισμό τιμών ή ποσοτώσεων·
- ε) μπορούν να προκαλέσουν διακρίσεις ή να καταργήσουν τον ανταγωνισμό για σημαντικό μέρος των εν λόγω προϊόντων.

5. Εάν, μετά την παρέλευση της δέμηνης προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο β), η Επιτροπή διαπιστώσει ότι δεν πληρούνται οι όροι εφαρμογής της παραγράφου 1, λαμβάνει απόφαση, χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3, στην οποία αναφέρεται ότι στη συγκεκριμένη συμφωνία, απόφαση ή εναρμονισμένη πρακτική εφαρμόζεται το άρθρο 101 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

Η εν λόγω απόφαση της Επιτροπής δεν εφαρμόζεται πριν από την ημερομηνία κοινοποίησης της στην ενδιαφερόμενη διεπαγγελματική οργάνωση, εκτός εάν η τελευταία έχει δώσει ανακριβείς πληροφορίες ή έχει κάνει κατάχρηση της εξαιρέσεως που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

6. Στην περίπτωση πολυετών συμφωνιών, η κοινοποίηση για το πρώτο έτος ισχύει και για τα επόμενα έτη της συμφωνίας. Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή μπορεί ανά πάσα στιγμή, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος άλλου κράτους μέλους, να κρίνει μια συμφωνία ασύμβατη.

7. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις στις οποίες να καθορίζονται τα μέτρα που είναι αναγκαία για την ομοιόμορφη εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Κανονες για τις κρατικές ενισχύσεις

Άρθρο 211

Εφαρμογή των άρθρων 107 έως 109 ΣΛΕΕ

1. Τα άρθρα 107 έως 109 ΣΛΕΕ εφαρμόζονται στην παραγωγή και το εμπόριο γεωργικών προϊόντων.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα άρθρα 107 έως 109 ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζονται στις ενισχύσεις που χορηγούν κράτη μέλη δύναμει και σύμφωνα με ένα εκ των ακόλουθων:

- α) τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό και χρηματοδοτούνται εν μέρει ή εν όλω από την Ένωση·
- β) τα άρθρα 213 έως 218 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 212

Εθνικές ενισχύσεις που αφορούν τα προγράμματα στήριξης του τομέα του οίνου

Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 44 παράγραφος 3, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν εθνικές ενισχύσεις σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων για τα μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 45, 49 και 50.

Το ανώτατο ποσοστό ενίσχυσης που προβλέπεται στους σχετικούς ενωσιακούς κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζεται στη συνολική δημόσια χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων τόσο των ενωσιακών όσο και των εθνικών πόρων.

Άρθρο 213

Εθνικές ενισχύσεις για τους τaráνδους στη Φινλανδία και τη Σουηδία

Η Σουηδία και η Φινλανδία μπορούν, αν λάβουν άδεια από την Επιτροπή χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3, να καταβάλλουν εθνικές ενισχύσεις για την παραγωγή και εμπόριο τaráνδων και προϊόντων τaráνδων (κωδικοί ΣΟ ex 0208 και ex 0210), εφόσον δεν συνεπάγονται αύξηση των παραδοσιακών επιπέδων παραγωγής.

Άρθρο 214

Εθνικές ενισχύσεις για τον τομέα της ζάχαρης στη Φινλανδία

Η Φινλανδία μπορεί να καταβάλλει στους καλλιεργητές ζαχαρότευτλων εθνικές ενισχύσεις ύψους μέχρι 350 ευρώ ανά εκτάριο και ανά περίοδο εμπορίας.

Άρθρο 215

Εθνικές ενισχύσεις για τη μελισσοκομία

Τα κράτη μέλη μπορούν να καταβάλλουν εθνικές ενισχύσεις για την προστασία των μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων που μειονεκτούν για λόγους διαρθρωτικούς ή φυσικούς ή στο πλαίσιο προγραμματικών οικονομικής ανάπτυξης, με εξαίρεση τις ενισχύσεις που χορηγούνται για την παραγωγή ή το εμπόριο.

Άρθρο 216

Εθνικές ενισχύσεις για την απόσταση οίνου σε περιπτώσεις κρίσης

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να καταβάλλουν εθνικές ενισχύσεις σε οινοπαραγωγούς για υποχρεωτική ή προαιρετική απόσταση οίνου σε αιτιολογημένες περιπτώσεις κρίσης.

Οι ενισχύσεις αυτές είναι ανάλογες με τον επιδιωκόμενο σκοπό και επιτρέπουν την αντιμετώπιση της κρίσης.

Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που είναι διαθέσιμες σε ένα κράτος μέλος το δεδομένο έτος χορήγησής τους δεν υπερβαίνει το 15 % των συνολικά διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων ανά κράτος μέλος που προβλέπονται για το έτος αυτό στο παράρτημα VI.

2. Τα κράτη μέλη που επιθυμούν να κάνουν χρήση των εθνικών ενισχύσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 διαβιβάζουν δεόντως τεκμηριωμένη κοινοποίηση προς την Επιτροπή. Η Επιτροπή αποφασίζει, χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3, αν εγκρίνεται το μέτρο και αν μπορούν να χορηγηθούν οι ενισχύσεις.

3. Η αλκοόλη που παράγεται με την προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 απόσταση χρησιμοποιείται αποκλειστικά για βιομηχανικούς ή ενεργειακούς σκοπούς, ώστε να αποφεύγεται η στρέβλωση του ανταγωνισμού.

4. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 217

Εθνικές ενισχύσεις για τη διανομή προϊόντων σε παιδιά

Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν, επιπλέον της ενωσιακής ενίσχυσης που προβλέπεται στα άρθρα 23 και 26, εθνικές ενισχύσεις για την παροχή των προϊόντων σε παιδιά εντός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή για τις συναφείς δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 1.

Τα κράτη μέλη μπορούν να χρηματοδοτούν τις ενισχύσεις αυτές με εισφορά που βαρύνει τον σχετικό τομέα ή με κάθε άλλη συνεισφορά του ιδιωτικού τομέα.

Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν, ως συμπλήρωμα της ενωσιακής ενίσχυσης που προβλέπεται στο άρθρο 23, εθνικές ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση συνοδευτικών μέτρων που είναι αναγκαία για την αποτελεσματικότητα του ενωσιακού καθεστώτος για την παροχή οπωροκηπευτικών, μεταποιημένων οπωροκηπευτικών και προϊόντων μπανάνας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 2.

Άρθρο 218

Εθνικές ενισχύσεις για τους καρπούς με κέλυφος

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να χορηγούν εθνικές ενισχύσεις μέχρι μεγίστου ποσού 120,75 ευρώ ανά εκτάριο ετησίως στους γεωργούς που παράγουν τα ακόλουθα προϊόντα:

- α) αμύγδαλα των κωδικών ΣΟ 0802 11 και 0802 12·
- β) φουντούκια των κωδικών ΣΟ 0802 21 και 0802 22·
- γ) καρύδια των κωδικών ΣΟ 0802 31 00 και 0802 32 00·
- δ) φιστίκια των κωδικών ΣΟ 0802 51 00 και 0802 52 00·
- ε) χαρούπια του κωδικού ΣΟ 1212 92 00.

2. Οι εθνικές ενισχύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να καταβάλλονται μόνον εντός του ορίου μέγιστης έκτασης:

Κράτος μέλος	Μέγιστη έκταση (εκτάρια)
Βέλγιο	100
Βουλγαρία	11 984
Γερμανία	1 500
Ελλάδα	41 100
Ισπανία	568 200
Γαλλία	17 300
Ιταλία	130 100
Κύπρος	5 100
Λουξεμβούργο	100
Ουγγαρία	2 900
Κάτω Χώρες	100
Πολωνία	4 200
Πορτογαλία	41 300

Κράτος μέλος	Μέγιστη έκταση (εκτάρια)
Ρουμανία	1 645
Σλοβενία	300
Σλοβακία	3 100
Ηνωμένο Βασίλειο	100

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν ως όρο για τη χορήγηση των εθνικών ενισχύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 τη συμμετοχή των γεωργών σε οργανώσεις παραγωγών αναγνωρισμένες σύμφωνα με το άρθρο 152.

ΜΕΡΟΣ V

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Εκτακτα μέτρα

Τ μ η μ α 1

Διατάραξη της αγοράς

Άρθρο 219

Μέτρα κατά της διατάραξης της αγοράς

1. Για την ουσιαστική και αποτελεσματική αντιμετώπιση απειλών διατάραξης της αγοράς από σημαντικές αύξομοιώσεις των τιμών σε εσωτερικές ή εξωτερικές αγορές ή άλλων εξαιρετικών γεγονότων και περιστάσεων που διαταράσσουν ή απειλούν να διαταράξουν σε σημαντικό βαθμό την αγορά, εφόσον η κατάσταση αυτή ή οι συνέπειές της στην αγορά είναι πιθανόν να συνεχιστούν ή να επιδεινωθούν, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 227 για τη λήψη των μέτρων που είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση της εν λόγω κατάστασης στην αγορά, τηρουμένων τυχόν υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με τη ΣΔΕΕ και υπό την προϋπόθεση ότι κάθε άλλο μέτρο του παρόντος κανονισμού φαίνεται ανεπαρκές.

Όταν, στις περιπτώσεις απειλών διατάραξης της αγοράς που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης, τότε στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 228.

Οι εν λόγω επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης μπορούν να περιλαμβάνουν την ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση ή την αποτροπή διατάραξης της αγοράς, όταν οι απειλές διατάραξης της αγοράς προκύπτουν τόσο γρήγορα ή αναπάντεχα που απαιτείται άμεση λήψη μέτρων για την αποδοτική και αποτελεσματική αντιμετώπιση της κατάστασης, ή όταν η λήψη μέτρων θα μπορούσε να αποτρέψει την υλοποίηση των εν λόγω απειλών διατάραξης της αγοράς ή τη μετατροπή τους σε σοβαρότερη και παρατεταμένη κρίση, ή όταν η καθυστέρηση λήψης άμεσων μέτρων θα μπορούσε να προκαλέσει ή να επιδεινώσει τη διατάραξη ή θα συνεπαγόταν αύξηση του εύρους των μέτρων που θα ήταν αναγκαία αργότερα για την αντιμετώπιση της απειλής ή της διατάραξης ή θα έβλαπτε τις συνθήκες της παραγωγής ή της αγοράς.

Τα μέτρα αυτά μπορούν, στον βαθμό και για το χρονικό διάστημα που είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση της διατάραξης της αγοράς ή της απειλής, να επεκτείνονται ή να τροποποιούν το πεδίο εφαρμογής, τη διάρκεια ή άλλες πτυχές άλλων μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, ή να προβλέπουν επιστροφές κατά την εξαγωγή ή να αναστέλλουν τους εισαγωγικούς δασμούς εν όλω ή εν μέρει για ορισμένες ποσότητες ή περιόδους, εάν κρίνεται αναγκαίο.

2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν εφαρμόζονται στα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι μέρος XXIV τμήμα 2.

Η Επιτροπή μπορεί ωστόσο, με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις εκδιδόμενες σύμφωνα με τη διαδικασία του επείγοντος που προβλέπει το άρθρο 228, να αποφασίζει ότι τα μέτρα της παραγράφου 1 εφαρμόζονται σε ένα ή περισσότερα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι μέρος XXIV τμήμα 2.

3. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τις διαδικαστικές διατάξεις και τα τεχνικά κριτήρια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή μέτρων εκδοθέντων βάσει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Τμήμα 2

Μέτρα στηρίξης της αγοράς σχετικά με τις ασθένειες ζώων και τον κλωνισμό της εμπιστοσύνης των καταναλωτών λόγω κινδύνων για τη δημόσια υγεία ή την υγεία των ζώων ή των φυτών

Άρθρο 220

Μέτρα σχετικά με τις ασθένειες ζώων και τον κλωνισμό της εμπιστοσύνης των καταναλωτών λόγω κινδύνων για τη δημόσια υγεία ή την υγεία των ζώων ή των φυτών

1. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις λαμβάνοντας έκτακτα μέτρα στήριξης για τη θιγόμενη αγορά, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη:

- α) οι περιορισμοί στις εμπορικές συναλλαγές εντός της Ένωσης ή με τρίτες χώρες οι οποίοι μπορούν να προκύψουν από την εφαρμογή μέτρων για την αποτροπή της εξάπλωσης ασθενειών των ζώων· και
- β) σοβαρές διαταράξεις της αγοράς που αποδίδονται ευθέως στον κλωνισμό της εμπιστοσύνης των καταναλωτών λόγω κινδύνων για τη δημόσια υγεία ή για την υγεία των ζώων ή των φυτών και λόγω κινδύνου ασθενειών.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

2. Τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 εφαρμόζονται σε οποιονδήποτε από τους ακόλουθους τομείς:

- α) βόειο κρέας·
- β) γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα·

- γ) χοίρειο κρέας·
- δ) αιγοπρόβειο κρέας·
- ε) αυγά·
- στ) κρέας πουλερικών.

Τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σχετικά με τον κλωνισμό της εμπιστοσύνης των καταναλωτών λόγω κινδύνων για τη δημόσια υγεία ή για την υγεία των φυτών εφαρμόζονται επίσης σε οποιονδήποτε άλλο γεωργικό προϊόν πλην εκείνων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι μέρος XXIV τμήμα 2.

Ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, με τη διαδικασία του επείγοντος που προβλέπει το άρθρο 228, όσον αφορά την επέκταση του καταλόγου των προϊόντων που αναφέρονται στα πρώτα δύο εδάφια της παρούσας παραγράφου.

3. Τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 λαμβάνονται κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερόμενων κρατών μελών.

4. Τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) πρώτο εδάφιο, μπορούν να λαμβάνονται μόνο αν το οικείο κράτος μέλος έχει λάβει κτηνιατρικά και υγειονομικά μέτρα για την ταχεία εξάλειψη της ασθένειας και στο βαθμό και για το χρονικό διάστημα που είναι απολύτως αναγκαία για τη στήριξη της συγκεκριμένης αγοράς.

5. Η Ένωση συμμετέχει κατά 50 % στη χρηματοδότηση των δαπανών που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη για τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1.

Ωστόσο, όσον αφορά τους τομείς του βοείου κρέατος, του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, του χοιρείου κρέατος και του αιγοπρόβειου κρέατος, η Ένωση συμμετέχει κατά 60 % στη χρηματοδότηση των εν λόγω δαπανών σε περίπτωση καταπολέμησης του αφθώδους πυρετού.

6. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, όταν οι παραγωγοί συνεισφέρουν στις δαπάνες των κρατών μελών, να μην δημιουργούνται στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μεταξύ παραγωγών στα διάφορα κράτη μέλη.

Τμήμα 3

Ειδικά προβλήματα

Άρθρο 221

Μέτρα για την επίλυση ειδικών προβλημάτων

1. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις λαμβάνοντας τα αναγκαία και δικαιολογημένα μέτρα έκτακτης ανάγκης για την επίλυση ειδικών προβλημάτων. Τα μέτρα μπορούν να παρεκκλίνουν από τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού μόνο στον βαθμό και για το χρονικό διάστημα που είναι απολύτως αναγκαία. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

2. Για την επίλυση ειδικών προβλημάτων, και όταν συντρέχουν δέοντως αιτιολογημένοι επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης, σχετιζόμενοι με καταστάσεις δυνάμενες να προκαλέσουν ταχεία επιδείνωση των συνθηκών της παραγωγής και της αγοράς που θα ήταν δύσκολο να αντιμετωπιστούν εάν καθυστερούσε η λήψη μέτρων, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που έχουν άμεση εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 229 παράγραφος 3.

3. Η Επιτροπή θεσπίζει μέτρα δυνάμει της παραγράφου 1 ή 2 μόνο εφόσον δεν είναι δυνατόν να θεσπιστούν τα απαιτούμενα μέτρα έκτακτης ανάγκης σύμφωνα προς το άρθρο 219 ή 220.

4. Τα μέτρα που θεσπίζονται δυνάμει της παραγράφου 1 ή 2 παραμένουν σε ισχύ για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες. Εάν μετά την περίοδο αυτή εξακολουθούν να υφίστανται τα συγκεκριμένα προβλήματα που οδήγησαν στη λήψη των μέτρων αυτών, η Επιτροπή δύναται, προκειμένου να δοθεί μόνιμη λύση, να εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα προς το άρθρο 227, σχετικά με το ζήτημα ή να υποβάλει κατάλληλες νομοθετικές προτάσεις.

5. Εντός δύο εργάσιμων ημερών από την έκδοση, η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τα μέτρα που θεσπίζονται δυνάμει της παραγράφου 1 ή 2.

Τ μ η μ α 4

Συμφωνίες και αποφάσεις σε περιόδους σοβαρών ανισορροπιών στις αγορές

Άρθρο 222

Εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ

1. Σε περιόδους σοβαρών ανισορροπιών στις αγορές, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις ούτως ώστε το άρθρο 101 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ να μην εφαρμόζεται στις συμφωνίες και στις αποφάσεις των αναγνωρισμένων οργανώσεων παραγωγών, των ενώσεων τους και των αναγνωρισμένων διεπαγγελματικών οργανώσεων που εμπίπτουν σε οποιοδήποτε από τους τομείς που ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω συμφωνίες και αποφάσεις δεν υπονομεύουν την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, αποσκοπούν αποκλειστικά στη σταθεροποίηση του οικείου τομέα και εμπίπτουν σε μια ή περισσότερες από τις κατωτέρω κατηγορίες:

- α) απόσυρση από την αγορά ή δωρεάν διανομή των προϊόντων τους·
- β) μετατροπή και μεταποίηση·
- γ) αποθήκευση από ιδιώτες·
- δ) κοινά μέτρα προώθησης·
- ε) συμφωνίες ως προς τις απαιτήσεις ποιότητας·

στ) κοινή αγορά εισροών που απαιτούνται για την αποτροπή της εξάπλωσης επιβλαβών οργανισμών και ασθενειών ζώων και φυτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή εισροών που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των συνεπειών φυσικών καταστροφών στην Ένωση·

ζ) προσωρινός προγραμματισμός της παραγωγής, λαμβανομένου υπόψη του ιδιαίτερου χαρακτήρα του κύκλου της παραγωγής.

Η Επιτροπή διευκρινίζει στις εκτελεστικές πράξεις το ουσιαστικό και το γεωγραφικό εύρος της παρέκκλισης αυτής και, δυνάμει της παραγράφου 3, την περίοδο για την οποία ισχύει η παρέκκλιση.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται μόνο εάν η Επιτροπή έχει ήδη θεσπίσει ένα εκ των μέτρων που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο, εάν τα προϊόντα που έχουν αγοραστεί στο πλαίσιο δημόσιας παρέμβασης ή εάν έχει χορηγηθεί ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση κατά τα προβλεπόμενα στο μέρος II τίτλος I κεφάλαιο I.

3. Οι συμφωνίες και οι αποφάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ισχύουν μόνο για περίοδο διάρκειας έως έξι μηνών.

Ωστόσο, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για την παράταση της ισχύος των εν λόγω συμφωνιών και αποφάσεων για νέα περίοδο διάρκειας έως έξι μηνών. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Κοινοποιήσεις και εκθέσεις

Άρθρο 223

Απαιτήσεις κοινοποίησης

1. Για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, της παρακολούθησης, της ανάλυσης και της διαχείρισης της αγοράς γεωργικών προϊόντων, της εξασφάλισης διαφάνειας στην αγορά, της ομαλής λειτουργίας των μέτρων της ΚΓΠ, του ελέγχου, της παρακολούθησης, της αξιολόγησης και του λογιστικού ελέγχου των μέτρων της ΚΓΠ, και της τήρησης των απαιτήσεων που ορίζονται σε διεθνείς συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων κοινοποίησης στο πλαίσιο των εν λόγω συμφωνιών, η Επιτροπή μπορεί, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 2 να θεσπίσει όλα τα αναγκαία μέτρα όσον αφορά τις κοινοποιήσεις που πρέπει να υποβάλλονται από τις επιχειρήσεις, τα κράτη μέλη και τις τρίτες χώρες. Για τον σκοπό αυτόν λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες για δεδομένα και οι συνέργειες μεταξύ δυνητικών πηγών δεδομένων.

Οι πληροφορίες που αποκτώνται μπορούν να διαβιβάζονται ή να τίθενται στη διάθεση διεθνών οργανισμών και των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών και να δημοσιεύονται, με την επιφύλαξη των κανόνων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και του έννομου συμφέροντος των επιχειρήσεων για την προστασία του επιχειρηματικού τους απορρήτου, συμπεριλαμβανομένων των τιμών.

2. Προκειμένου να εξασφαλίζεται η ακεραιότητα των πληροφοριακών συστημάτων καθώς και η αυθεντικότητα και η δυνατότητα ανάγνωσης των διαβιβαζόμενων εγγράφων και των συναφών δεδομένων, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, για τον καθορισμό:

- α) της φύσης και του είδους των προς κοινοποίηση πληροφοριών·
- β) των κατηγοριών των προς επεξεργασία δεδομένων, των μέγιστων περιόδων διατήρησης καθώς και του σκοπού της επεξεργασίας, ιδίως σε περίπτωση δημοσιοποίησης των εν λόγω δεδομένων και διαβίβασής τους σε τρίτες χώρες·
- γ) των δικαιωμάτων πρόσβασης στις διαθέσιμες πληροφορίες ή στα διαθέσιμα πληροφοριακά συστήματα·
- δ) των όρων για τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών.

3. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις που θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, περιλαμβανομένων:

- α) των μεθόδων κοινοποίησης·
- β) κανόνων για τις προς κοινοποίηση πληροφορίες·
- γ) ρυθμίσεων για τη διαχείριση των προς κοινοποίηση πληροφοριών, καθώς και το περιεχόμενο, τη μορφή, τον χρόνο, τη συχνότητα και τις προθεσμίες των κοινοποιήσεων·
- δ) των ρυθμίσεων για τη διαβίβαση ή τη διάθεση πληροφοριών και εγγράφων στα κράτη μέλη, σε διεθνείς οργανισμούς, στις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών ή στο κοινό, με την επιφύλαξη των κανόνων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και του έννομου συμφέροντος των επιχειρήσεων για την προστασία του επιχειρηματικού τους απορρήτου.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 229 παράγραφος 2.

Άρθρο 224

Επεξεργασία και προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συλλέγουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς που ορίζονται στο άρθρο 223 παράγραφος 1 και δεν επεξεργάζονται τα εν λόγω δεδομένα κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς.

2. Κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς παρακολούθησης και αξιολόγησης κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 223 παράγραφος 1, τα δεδομένα καθίστανται ανώνυμα και υφίστανται επεξεργασία μόνον σε συγκεντρωτική μορφή.

3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υφίστανται επεξεργασία σύμφωνα την οδηγία 95/46/ΕΚ και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Ειδικότερα, τα δεδομένα αυτά δεν αποθηκεύονται σε μορφή η οποία να επιτρέπει την ταυτοποίηση των ενδιαφερόμενων προσώπων για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από το απαραίτητο για τους σκοπούς για τους οποίους συλλέχθηκαν ή για τους

οποίους υφίστανται περαιτέρω επεξεργασία, λαμβανομένων υπόψη των ελάχιστων περιόδων διατήρησης που καθορίζονται στην κείμενη εθνική και του ενωσιακή νομοθεσία.

4. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορούν ενδέχεται να υποστούν επεξεργασία από εθνικούς και ενωσιακούς φορείς σύμφωνα με την παράγραφο 1 και ότι στο πλαίσιο αυτό απολαύουν των δικαιωμάτων που καθορίζονται στην οδηγία 95/46/ΕΚ και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 αντιστοίχως.

Άρθρο 225

Υποχρέωση υποβολής εκθέσεων από την Επιτροπή

Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο:

- α) ανά τριετία και για πρώτη φορά έως 21ης Δεκεμβρίου 2016, σχετικά με την υλοποίηση των μέτρων που αφορούν τον τομέα της μελισσοκομίας και προβλέπονται στα άρθρα 55, 56 και 57, περιλαμβανομένων και των πρόσφατων εξελίξεων όσον αφορά τα συστήματα ταυτοποίησης κυψελών,
- β) έως τις 30 Ιουνίου 2014 και τις 31 Δεκεμβρίου 2018 σχετικά με την εξέλιξη της κατάστασης της αγοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων και ιδίως σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 148 έως 151, του άρθρου 152 παράγραφος 3 και του άρθρου 157 παράγραφος 3, όπου θα αξιολογούνται ιδίως οι συνέπειες στους παραγωγούς γάλακτος και την παραγωγή γάλακτος σε μειονεκτικές περιοχές, σε συνάρτηση με τον γενικό στόχο της διατήρησης της παραγωγής στις περιοχές αυτές, και θα περιλαμβάνονται πιθανά κίνητρα για την ενθάρρυνση των γεωργών να συνάπτουν συμφωνίες από κοινού παραγωγής, ενδεχομένως μαζί με κατάλληλες προτάσεις·
- γ) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014 ως προς τη δυνατότητα επέκτασης του πεδίου εφαρμογής των σχολικών προγραμμάτων ώστε να περιληφθεί το ελαιόλαδο και οι επιτραπέζιες ελιές·
- δ) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017 για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού στον γεωργικό τομέα σε όλα τα κράτη μέλη, ειδικότερα ως προς την εφαρμογή των άρθρων 209 και 210, και των άρθρων 169, 170 και 171 στους οικείους τομείς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Αποθεματικό για κρίσεις στον γεωργικό τομέα

Άρθρο 226

Χρήση του αποθεματικού

Τα κονδύλια που μεταφέρονται από το αποθεματικό για τις κρίσεις στον γεωργικό τομέα σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία που προβλέπονται στο άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και στην παράγραφο 22 της διοργανικής συμφωνίας μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση διατίθενται για τα μέτρα στα οποία εφαρμόζεται ο παρών κανονισμός για το έτος ή τα έτη για τα οποία απαιτείται πρόσθετη στήριξη και τα οποία εφαρμόζονται σε περιπτώσεις που υπερβαίνουν τις φυσιολογικές εξελίξεις της αγοράς.

Ειδικότερα, μεταφέρονται κονδύλια για δαπάνες στο πλαίσιο:

- α) των άρθρων 8 έως 21·
- β) των άρθρων 196 έως 204· και
- γ) των άρθρων 219, 220 και 221 του παρόντος κανονισμού.

ΜΕΡΟΣ VI

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Εξουσιοδοτήσεις και εκτελεστικές διατάξεις

Άρθρο 227

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στον παρόντα κανονισμό εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο επτά ετών από 20ής Δεκεμβρίου 2013. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των 7 ετών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται αυτομάτως για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλλουν αντιρρήσεις το αργότερο εντός τριών μηνών πριν από τη λήξη κάθε περιόδου.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
4. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού τίθεται σε ισχύ μόνο εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 228

Διαδικασία επείγουσας ανάγκης

1. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο αρχίζει να ισχύει αμέσως και εφαρμόζεται εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η κοινοποίηση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης που εκδίδεται σύμφωνα

με το παρόν άρθρο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο εκθέτει τους λόγους για τους οποίους γίνεται χρήση της διαδικασίας επείγουσας ανάγκης.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δύνανται να προβάλουν αντιρρήσεις κατά της κατ' εξουσιοδότηση πράξης που έχει εκδοθεί δυνάμει του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 227 παράγραφος 5. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή καταργεί την πράξη αμέσως μόλις της κοινοποιηθεί η περί αντιρρήσεων απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 229

Διαδικασία επιτροπών

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή αποκαλούμενη «Επιτροπή για την Κοινή Οργάνωση των Γεωργικών Αγορών». Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Σε περίπτωση πράξεων αναφερόμενων στο άρθρο 80 παράγραφος 5, το άρθρο 91 στοιχεία γ) και δ), το άρθρο 97 παράγραφος 4, το άρθρο 99, το άρθρο 106 και το άρθρο 107 παράγραφος 3, εάν η επιτροπή δεν εκφέρει γνώμη, η Επιτροπή δεν εγκρίνει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, σε συνδυασμό με το άρθρο 5 αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 230

Κατάργηση πράξεων

1. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 καταργείται.

Ωστόσο, οι ακόλουθες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 συνεχίζουν να ισχύουν:

- α) όσον αφορά το σύστημα περιορισμού της παραγωγής γάλακτος: το τμήμα III του κεφαλαίου III του Τίτλου I του Μέρους II, το άρθρο 55, το άρθρο 85 και τα παραρτήματα IX και X, έως τις 31 Μαρτίου 2015·
- β) όσον αφορά τον αμπελοοινικό τομέα:
 - i) τα άρθρα 85α έως 85ε όσον αφορά τις εκτάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 85α παράγραφος 2 οι οποίες δεν έχουν ακόμη εκριζωθεί και όσον αφορά τις εκτάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 85β παράγραφος 1 οι οποίες δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο διευθέτησης, έως ότου να εκριζωθούν οι εκτάσεις αυτές και να αποτελέσουν αντικείμενο διευθέτησης και το άρθρο 188α παράγραφοι 1 και 2·
 - ii) το μεταβατικό καθεστώς δικαιωμάτων φύτευσης που προβλέπεται στο μέρος II τίτλος I κεφάλαιο III τμήμα IVα υποτμήμα II έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015·

- iii) το άρθρο 118γ παράγραφος 5 έως την εκκαθάριση των αποθεμάτων οίνων με την ονομασία «Mlado vino portugizac» που υπάρχουν από 1ης Ιουλίου 2013·
- iv) το άρθρο 118θ παράγραφος 5 έως 30η Ιουνίου 2017·
- γ) το άρθρο 113α παράγραφος 4, τα άρθρα 114, 115 και 116, το άρθρο 117 παράγραφοι 1 έως 4, το άρθρο 121 στοιχείο ε) σημείο iv), το παράρτημα XIV μέρος Β και μέρος Γ τμήμα Ι παράγραφοι 2 και 3 και τμήμα ΙΙΙ παράγραφος 1, καθώς και το παράρτημα XV τμήμα ΙΙ παράγραφοι 1, 3, 5 και 6 και τμήμα ΙV παράγραφος 2 για την εφαρμογή των εν λόγω άρθρων, έως την ημερομηνία εφαρμογής των αντιστοιχών κανόνων εμπορίας που θα καθοριστούν σύμφωνα με τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που προβλέπονται στο άρθρο 75 παράγραφος 2, το άρθρο 76 παράγραφος 4, το άρθρο 78 παράγραφος 3 και 4, το άρθρο 79 παράγραφος 1, το άρθρο 80 παράγραφος 4, το άρθρο 83 παράγραφος 4, το άρθρο 86, το άρθρο 87 παράγραφος 2, το άρθρο 88 παράγραφος 3 και το άρθρο 89 του παρόντος κανονισμού·
- δ) το άρθρο 133α παράγραφος 1 και το άρθρο 140α έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2014,
- ε) το άρθρο 182 παράγραφος 3 πρώτο και δεύτερο εδάφιο έως το τέλος της περιόδου εμπορίας 2013/2014 για τη ζάχαρη στις 30 Σεπτεμβρίου 2014·
- στ) το άρθρο 182 παράγραφος 4 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017·
- ζ) το άρθρο 182 παράγραφος 7 έως τις 31 Μαρτίου 2014·
- η) το παράρτημα XV μέρος ΙΙΙ σημείο 3 στοιχείο β) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015·
- θ) το παράρτημα XX έως ημερομηνία έναρξης ισχύος της νομοθετικής πράξης που αντικαθιστά τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1216/2009 του Συμβουλίου και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 614/2009 του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
2. Κάθε παραπομπή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 θεωρείται ως παραπομπή στον παρόντα κανονισμό και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που βρίσκεται στο παράρτημα XIV του παρόντος κανονισμού.

3. Οι κανονισμοί (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1601/96 και (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 καταργούνται.

Άρθρο 231

Μεταβατικές διατάξεις

1. Προκειμένου να διασφαλισθεί η ομαλή μετάβαση από τις ρυθμίσεις που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 σε αυτές του παρόντος κανονισμού, ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 227, σχετικά με τα αναγκαία μέτρα για την προστασία των κεκτημένων δικαιωμάτων και των εύλογων προσδοκιών των επιχειρήσεων.

2. Όλα τα πολυετή προγράμματα που έχουν εγκριθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014 εξακολουθούν να διέπονται από τις οικείες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού μέχρι τη λήξη τους.

Άρθρο 232

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ωστόσο:

α) το άρθρο 181 εφαρμόζεται από την 1η Οκτωβρίου 2014·

β) παράρτημα VII μέρος VII σημείο ΙΙ παράγραφος 3 εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2016.

2. Τα άρθρα 148 έως 151, το άρθρο 152 παράγραφος 3, το άρθρο 156 παράγραφος 2, το άρθρο 157 παράγραφος 3, τα άρθρα 161 και 163, το άρθρο 173 παράγραφος 2 και το άρθρο 174 παράγραφος 2 εφαρμόζονται έως τις 30 Ιουνίου 2020.

3. Τα άρθρα 127 έως 144 και τα άρθρα 192 και 193 εφαρμόζονται έως το τέλος της περιόδου εμπορίας 2016/2017 για τη ζάχαρη στις 30 Σεπτεμβρίου 2017.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. JUKNA

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 614/2009 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2009, περί κοινού συστήματος εμπορίας για την ωοαλβουμίνη και τη γαλακτοαλβουμίνη (κωδικοποιημένη έκδοση) (ΕΕ L 181 της 14.7.2009, σ. 8).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 1 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2

ΜΕΡΟΣ 1

Σιτηρά

Ο τομέας των σιτηρών καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
α) 0709 99 60	Γλυκό καλαμπόκι, νωπό ή διατηρημένο με απλή ψύξη
0712 90 19	Ξερό γλυκό καλαμπόκι, ολόκληρο, κομμένο σε τεμάχια ή σε φέτες, τριμμένο ή σε σκόνη, αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένο, εκτός από υβρίδια για σπορά
1001 91 20	Σιτάρι μαλακό και σμιγάδι που προορίζονται για σπορά
ex 1001 99 00	Όλυρα (σπέλτα), σιτάρι μαλακό και σμιγάδι που δεν προορίζονται για σπορά
1002	Σίκαλη
1003	Κριθάρι
1004	Βρώμη
1005 10 90	Καλαμπόκι για σπορά εκτός από υβρίδια
1005 90 00	Καλαμπόκι εκτός από καλαμπόκι για σπορά
1007 10 90, 1007 90 00	Σόργο σε κόκκους, εκτός από υβρίδια για σπορά
1008	Φαγόπυρο το εδώδιμο (μαύρο σιτάρι), κεχρί και κεχρί το μακρό· άλλα δημητριακά
β) 1001 11 00, 1001 19 00	Σιτάρι σκληρό
γ) 1101 00	Αλεύρια σιταριού ή σμιγαδιού
1102 90 70	Αλεύρι σίκαλης
1103 11	Πλιγούρια και σμιγδάλια σιταριού
1107	Βύνη, έστω και καβουρντισμένη
δ) 0714	Ρίζες μανιόκας, αραρούτης ή σαλεπιού, κόνδυλοι ηλιανθίου (ψευδοκολοκάσια), γλυκοπατάτες και παρόμοιες ρίζες και κόνδυλοι με υψηλή περιεκτικότητα σε άμυλο ή ινουλίνη, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα ή αποξηραμένα, έστω και κομμένα σε τεμάχια ή συσσωματωμένα σε μορφή σβόλων. Εντεριώνη (ψίχα) του φοίνικα των Μολούκων (αρτόδενδρου)
ex 1102	Αλεύρια δημητριακών άλλα από του σιταριού ή σμιγαδιού:
1102 20	- Αλεύρι καλαμποκιού
1102 90	- Άλλα:
1102 90 10	-- Αλεύρι κριθαριού
1102 90 30	-- Αλεύρι βρώμης
1102 90 90	-- Άλλα
ex 1103	Πλιγούρια, σμιγδάλια και συσσωματώματα με μορφή σβόλων από δημητριακά, με εξαίρεση τα πλιγούρια και σμιγδάλια σιταριού (διάκριση 1103 11), τα πλιγούρια και σμιγδάλια ρυζιού (διάκριση 1103 19 50) και τα συσσωματώματα με μορφή σβόλων ρυζιού (διάκριση 1103 20 50)
ex 1104	Σπόροι δημητριακών αλλιώς επεξεργασμένοι (π.χ. με μερική απόξεση του περικάρπιου, πλατυσμένοι, σε νιφάδες, με ολική σχεδόν απόξεση του περικάρπιου και στρογγυλεμένα τα δύο άκρα τους, τεμαχισμένοι ή σπασμένοι), με εξαίρεση το ρύζι της κλάσης 1006 και τις νιφάδες ρυζιού της διάκρισης 1104 19 91· φύτρα δημητριακών ολόκληρα, πλατυσμένα, σε νιφάδες ή αλεσμένα
1106 20	Αλεύρια, σμιγδάλια και σκόνη από σάγο ή ρίζες ή κονδύλους της κλάσης 0714

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
ex 1108	Άμυλα κάθε είδους, Ινουλίνη:
	- Άμυλα κάθε είδους:
1108 11 00	-- Σιταριού
1108 12 00	-- Καλαμποκιού
1108 13 00	-- Πατάτας
1108 14 00	-- Μανιόκας (cassave)
ex 1108 19	-- Άλλα άμυλα κάθε είδους:
1108 19 90	--- Άλλα
1109 00 00	Γλουτένη σιταριού, έστω και σε ξηρά κατάσταση
1702	Άλλα ζάχαρα, στα οποία περιλαμβάνεται η λακτόζη, η μαλτόζη, η γλυκόζη και η φρουκτόζη (λεβυλόζη), χημικώς καθάρα, σε στερεή κατάσταση. Σιρόπια από ζάχαρα χωρίς προσθήκη αρωματικών ή χρωστικών ουσιών. Υποκατάστατα του μελιού, αναμειγμένα ή μη με φυσικό μέλι. Ζάχαρα και μελάσες καραμελωμένα:
ex 1702 30	- Γλυκόζη και σιρόπι γλυκόζης, που δεν περιέχουν φρουκτόζη ή που περιέχουν κατά βάρος, σε ξηρά κατάσταση, λιγότερο από 20 % φρουκτόζη:
	-- Άλλα:
ex 1702 30 50	--- Σε άσπρη κρυσταλλική σκόνη, έστω και συσσωματωμένη, που περιέχει κατά βάρος, σε ξηρά κατάσταση, λιγότερο από 99 % γλυκόζη
ex 1702 30 90	--- Άλλα, που περιέχουν κατά βάρος, σε ξηρά κατάσταση, λιγότερο από 99 % γλυκόζη
ex 1702 40	- Γλυκόζη και σιρόπι γλυκόζης, που περιέχουν κατά βάρος, σε ξηρά κατάσταση, από 20 % συμπεριλαμβανομένου έως 50 % μη συμπεριλαμβανομένου φρουκτόζη, με εξαίρεση το ιμβερτοποιημένο ζάχαρο (ή διμβερτοποιημένο):
1702 40 90	-- Άλλα
ex 1702 90	- Άλλα, στα οποία περιλαμβάνεται και το ιμβερτοποιημένο ζάχαρο (ή διμβερτοποιημένο) και τα άλλα ζάχαρα και σιρόπια από ζάχαρα που περιέχουν κατά βάρος σε ξηρά κατάσταση 50 % φρουκτόζη:
1702 90 50	-- Μαλτοδεξτρίνη και σιρόπι μαλτοδεξτρίνης
	-- Ζάχαρα και μελάσες, καραμελωμένα:
	--- Άλλα:
1702 90 75	---- Σε σκόνη, έστω και συσσωματωμένη
1702 90 79	---- Άλλα
2106	Παρασκευάσματα διατροφής που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού:
ex 2106 90	- Άλλα
	-- Σιρόπια από ζάχαρα, αρωματισμένα ή με προσθήκη χρωστικών ουσιών:
	--- Άλλα
2106 90 55	---- Γλυκόζης ή μαλτοδεξτρίνης
ex 2302	Πίτουρα εν γένει και άλλα υπολείμματα, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, από το κοσκίνισμα, το άλεσμα ή άλλες κατεργασίες των δημητριακών
ex 2303	Κατάλοιπα αμυλοποιίας και παρόμοια κατάλοιπα, πολτοί τεύτλων, υπολείμματα ζαχαροκάλαμου και άλλα απορρίμματα ζαχαροποιίας, υπολείμματα και απορρίμματα ζυθοποιίας ή οινοπνευματοποιίας, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων:
2303 10	- Κατάλοιπα αμυλοποιίας και παρόμοια κατάλοιπα
2303 30 00	- Υπολείμματα και απορρίμματα ζυθοποιίας ή οινοπνευματοποιίας
ex 2306	Πίτες και άλλα στερεά υπολείμματα, έστω και σπασμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, από την εξαγωγή φυτικών λιπών ή λαδιών, άλλα από εκείνα των κλάσεων 2304 και 2305:
	- Άλλα
2306 90 05	-- Φύτρων καλαμποκιού

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
ex 2308 00	Φυτικές ύλες και φυτικά απορρίμματα, κατάλοιπα και υποπροϊόντα φυτικά, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού:
2308 00 40	-Βελανίδια και ινδικά κάστανα· υπολείμματα από το στύψιμο φρούτων, άλλα από τα στέμφυλα σταφυλιών
2309	Παρασκευάσματα των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων:
ex 2309 10	-Τροφές για σκύλους ή γάτες, συσκευασμένες για τη λιανική πώληση:
2309 10 11	--Που περιέχουν κάθε είδους άμυλο, γλυκόζη ή σιρόπι γλυκόζης, μαλτοδεξτρίνη ή σιρόπι μαλτοδεξτρίνης που υπάγονται στις διακρίσεις 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 και 2106 90 55 ή γαλακτοκομικά προϊόντα
2309 10 13	
2309 10 31	
2309 10 33	
2309 10 51	
2309 10 53	
ex 2309 90	- Άλλα:
2309 90 20	-- Προϊόντα που περιγράφονται στη συμπληρωματική σημείωση 5 του κεφαλαίου 23 της συνδυασμένης ονοματολογίας
	-- Άλλες, όπου περιλαμβάνονται και τα προμείγματα:
2309 90 31	--- Που περιέχουν κάθε είδους άμυλο, γλυκόζη ή σιρόπι γλυκόζης, μαλτοδεξτρίνη ή σιρόπι μαλτοδεξτρίνης που υπάγονται στις διακρίσεις 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 και 2106 90 55 ή γαλακτοκομικά προϊόντα
2309 90 33	
2309 90 41	
2309 90 43	
2309 90 51	
2309 90 53	

(¹) Για την εφαρμογή της παρούσας διάκρισης, ως «γαλακτοκομικά προϊόντα» νοούνται τα προϊόντα που υπάγονται στις κλάσεις 0401 έως 0406 και στις διακρίσεις 1702 11 00, 1702 19 00 και 2106 90 51.

ΜΕΡΟΣ II

Ρύζι

Ο τομέας του ρυζιού καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
α) 1006 10 21 έως 1006 10 98	Ρύζι με το φλοιό του (ρύζι paddy), πλην του προοριζόμενου για σπορά
1006 20	Ρύζι αποφλοιωμένο (ρύζι cargo ή ρύζι brun)
1006 30	Ρύζι μισολευκασμένο ή λευκασμένο, έστω και γυαλισμένο ή στιλβωμένο
β) 1006 40 00	Ρύζι σε θραύσματα
γ) 1102 90 50	Αλεύρι ρυζιού
1103 19 50	Πλιγούρια και σιμιγδάλια ρυζιού
1103 20 50	Συσσωματώματα ρυζιού με μορφή σβόλων
1104 19 91	Σπόροι ρυζιού σε νιφάδες
ex 1104 19 99	Σπόροι ρυζιού πλατυσμένοι
1108 19 10	Άμυλο ρυζιού

ΜΕΡΟΣ III

Ζάχαρη

Ο τομέας της ζάχαρης καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
α) 1212 91	Ζαχαρότευτλα
1212 93 00	Ζαχαροκάλαμα
β) 1701	Ζάχαρη από ζαχαροκάλαμο ή από τεύτλα και ζαχαρόζη χημικώς καθαρή, σε στερεή κατάσταση
γ) 1702 20	Ζάχαρο και σιρόπι σφενδάμνου
1702 60 95 και 1702 90 95	Άλλα ζάχαρα σε στερεά μορφή και σιρόπια ζάχαρης χωρίς προσθήκη αρωματικών ή χρωστικών ουσιών, εξαιρουμένων της λακτόζης και της γλυκόζης, της μαλτοδεξτρίνης και της ισογλυκόζης
1702 90 71	Καραμελωμένα σάκχαρα και μελάσες, που περιέχουν κατά βάρος, σε ξηρά κατάσταση, 50 % ή περισσότερο σακχαρόζη
2106 90 59	Σιρόπια από ζάχαρα, αρωματισμένα ή με προσθήκη χρωστικών ουσιών, με εξαίρεση τα σιρόπια ισογλυκόζης, λακτόζης, γλυκόζης και μαλτοδεξτρίνης
δ) 1702 30 10	Ισογλυκόζη
1702 40 10	
1702 60 10	
1702 90 30	
ε) 1702 60 80	Σιρόπι ινουλίνης
1702 90 80	
στ) 1703	Μελάσες που προκύπτουν από την εκχύλιση ή τον εξευγενισμό (ραφινάρισμα) της ζάχαρης
ζ) 2106 90 30	Σιρόπια ισογλυκόζης, αρωματισμένα ή με την προσθήκη χρωστικών ουσιών
η) 2303 20	Πολτοί τεύτλων, υπολείμματα ζαχαροκάλαμου και άλλα απορρίμματα ζαχαροποιίας

ΜΕΡΟΣ IV

Αποξηραμένες χορτονομές

Ο τομέας των αποξηραμένων χορτονομών καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
α) ex 1214 10 00	- Αλεύρι και συσσωματώματα με μορφή σβόλων από μηδική, αποξηραμένα με τεχνητή αποξήρανση με θερμότητα - Αλεύρι και συσσωματώματα με μορφή σβόλων από μηδική, αλλιώς αποξηραμένα και αλεσμένα
ex 1214 90 90	- Μηδική, χορτονομές ψυχανθών (sainfoin), τριφυλλιών, λούπινου, βίκου και άλλα παρόμοια προϊόντα, αποξηραμένα με τεχνητή αποξήρανση με θερμότητα, με εξαίρεση τις κοινές χορτονομές (μη ψυχανθών: foïn) και τα κτηνοτροφικά λάχανα καθώς επίσης και προϊόντα που περιέχουν κοινή χορτονομή - Μηδική, χορτονομές ψυχανθών (sainfoin), τριφυλλιών, λούπινου, βίκου, αγριοτριφυλλιού, λάθουρου και λωπού του κερασφόρου, αλλιώς αποξηραμένες και αλεσμένες
β) ex 2309 90 96	- Συμπυκνώματα πρωτεϊνών που λαμβάνονται από χυμούς μηδικής και χόρτου - Προϊόντα αφυδατωμένα που λαμβάνονται αποκλειστικά από στερεά υπολείμματα και από χυμούς που προέρχονται από την παρασκευή των συμπυκνωμάτων που αναφέρονται στην πρώτη περίπτωση

ΜΕΡΟΣ V

Σπόροι προς σπορά

Ο τομέας των σπόρων προς σπορά καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
0712 90 11	Γλυκό καλαμπόκι, υβρίδιο: – που προορίζονται για σπορά
0713 10 10	Μπιζέλια (<i>Pisum sativum</i>): – που προορίζονται για σπορά
ex 0713 20 00	Ρεβίθια (<i>garbanzos</i>): – που προορίζονται για σπορά
ex 0713 31 00	Φασόλια των ειδών <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepper ή <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek: – που προορίζονται για σπορά
ex 0713 32 00	Φασόλια «μικρά κόκκινα» (φασόλια <i>Adzuki</i>) (<i>Phaseolus</i> ή <i>Vigna angularis</i>): – που προορίζονται για σπορά
0713 33 10	Φασόλια κοινά (<i>Phaseolus vulgaris</i>): – που προορίζονται για σπορά
ex 0713 34 00	Φασόλια του είδους <i>Vigna subterranea</i> ή <i>Voandzeia subterranea</i> :
ex 0713 35 00	– που προορίζονται για σπορά
ex 0713 39 00	Φασόλια μαυρομάτικα (<i>Vigna unguiculata</i>): – που προορίζονται για σπορά
	Άλλα: – που προορίζονται για σπορά
ex 0713 40 00	Φακές: – που προορίζονται για σπορά
ex 0713 50 00	Κουκιά (<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i>) και λαθούρια (φάβα) (<i>Vicia faba</i> var. <i>equina</i> και <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i>):
ex 0713 60 00	– που προορίζονται για σπορά
	Φαιά μπιζέλια (<i>Cajanus cajan</i>): – που προορίζονται για σπορά
ex 0713 90 00	Άλλα ξερά όσπρια: που προορίζονται για σπορά – που προορίζονται για σπορά
1001 91 10	Όλυρα (σπέλτα): – σπέρματα
1001 91 90	Άλλα – σπέρματα
ex 1005 10	Υβρίδιο καλαμποκιού για σπορά
1006 10 10	Ρύζι με το φλοιό του (ρύζι <i>paddy</i>): – που προορίζονται για σπορά
1007 10 10	Υβρίδιο σόργου σε κόκκους: – σπέρματα

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
1201 10 00	Κουκιά σόγιας, έστω και σπασμένα: – σπέρματα
1202 30 00	Αράπικα φυσίτικα όχι ψημένα ούτε αλλιώς παρασκευασμένα, έστω και χωρίς κέλυφος ή σπασμένα: – σπέρματα
1204 00 10	Σπέρματα λιναριού, έστω και σπασμένα: – που προορίζονται για σπορά
1205 10 10 και ex 1205 90 00	Σπέρματα αγριογογγύλης ή αγριοκράμβης, έστω και σπασμένα: – που προορίζονται για σπορά
1206 00 10	Σπέρματα ηλιοτρόπιου, έστω και σπασμένα: – που προορίζονται για σπορά
ex 1207	Άλλα σπέρματα και ελαιώδεις καρποί, έστω και σπασμένα: – που προορίζονται για σπορά
1209	Σπέρματα, καρποί και σπόροι των τύπων: – που προορίζονται για σπορά

ΜΕΡΟΣ VI

Λυκίσκος

Ο τομέας του λυκίσκου καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
1210	Κώνιοι λυκίσκου νωποί ή αποξηραμένοι, έστω και σπασμένοι, αλεσμένοι ή με μορφή σβόλων. Λουπουλίνη
1302 13 00	Χυμοί και εκχυλίσματα φυτικά λυκίσκου

ΜΕΡΟΣ VII

Ελαιόλαδο και επιτραπέζιες ελιές

Ο τομέας του ελαιόλαδου και των επιτραπέζιων ελιών καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
α) 1509 1510 00	Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασηματισμένα Άλλα λάδια και τα κλάσματά τους, που παίρνονται αποκλειστικά από ελιές, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασηματισμένα, και μείγματα από αυτά τα λάδια ή τα κλάσματα με λάδια ή κλάσματα της κλάσης 1509
β) 0709 92 10 0709 92 90 0710 80 10 0711 20 ex 0712 90 90 2001 90 65 ex 2004 90 30 2005 70 00	Ελιές, νωπές ή διατηρημένες με απλή ψύξη, που προορίζονται για χρήσεις διαφορετικές από την παραγωγή λαδιού Άλλες ελιές, νωπές ή διατηρημένες με απλή ψύξη Ελιές (άβραστες ή βρασμένες στο νερό ή στον ατμό), κατεψυγμένες Ελιές διατηρημένες προσωρινά (π.χ. με διοξειδίο του θείου ή σε άρμη, θειωμένο νερό ή σε νερό στο οποίο έχουν προστεθεί άλλες ουσίες που χρησιμεύουν για να εξασφαλισθεί προσωρινά η διατήρησή τους), αλλά ακατάλληλες για διατροφή στην κατάσταση που βρίσκονται Ελιές ξερές, έστω και κομμένες σε τεμάχια ή σε φέτες ή και τριμμένες ή σε σκόνη, αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένες Ελιές παρασκευασμένες ή διατηρημένες με ξίδι ή οξικό οξύ Ελιές παρασκευασμένες ή διατηρημένες αλλιώς παρά με ξίδι ή οξικό οξύ, κατεψυγμένες Ελιές παρασκευασμένες ή διατηρημένες αλλιώς παρά με ξίδι ή οξικό οξύ, όχι κατεψυγμένες

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
γ) 1522 00 31 1522 00 39 2306 90 11 2306 90 19	Υπολείμματα που προέρχονται από την επεξεργασία λιπαρών ουσιών ή ζωικών ή φυτικών κεριών που περιέχουν λάδι με τα χαρακτηριστικά του ελαιολάδου Ελαιοπυρήνες και άλλα στερεά υπολείμματα της εξαγωγής του ελαιολάδου

ΜΕΡΟΣ VIII

Λίνος και κάνναβη

Ο τομέας του λίνου και της κάνναβης καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
5301	Λινάρι ακατέργαστο ή κατεργασμένο, αλλά όχι νηματοποιημένο. Στουπιά και απορρίμματα από λινάρι (στα οποία περιλαμβάνονται και τα απορρίμματα από νήματα και τα ξεφτίδια)
5302	Καννάβι (<i>Cannabis sativa</i> L.), ακατέργαστο ή κατεργασμένο, αλλά όχι νηματοποιημένο· στουπιά και απορρίμματα από καννάβι (στα οποία περιλαμβάνονται και τα απορρίμματα από νήματα και τα ξεφτίδια)

ΜΕΡΟΣ IX

Οπωροκηπευτικά

Ο τομέας των οπωροκηπευτικών καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
0702 00 00	Ντομάτες νωπές ή διατηρημένες με απλή ψύξη
0703	Κρεμμύδια, ασκαλώνια, σκόρδα, πράσα και άλλα παρόμοια λαχανικά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0704	Κράμβες, κουνουπίδια, κράμβες σγουρές, γογγυλοκράμβες και παρόμοια βρώσιμα προϊόντα του γένους <i>Brassica</i> , νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0705	Μαρούλια (<i>Lactuca sativa</i>) και ραδίκια (<i>Cichorium spp.</i>), νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0706	Καρότα, γογγύλια, κοκκινογούλια για σαλάτα, λαγόχορτο (σκουλι), ραπανοσέλινια, ραπάνια και παρόμοιες βρώσιμες ρίζες, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0707 00	Αγγούρια και αγγουράκια, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0708	Λαχανικά λοβοφόρα, με ή χωρίς λοβό, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
ex 0709	Άλλα λαχανικά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, με εξαίρεση τα λαχανικά των διακρίσεων 0709 60 91, 0709 60 95, 0709 60 99, 0709 92 10, 0709 92 90 και 0709 99 60
ex 0802	Άλλοι καρποί με κέλυφος, νωποί ή ξεροί, έστω και χωρίς το κέλυφος ή τη φλούδα τους, με εξαίρεση τα καρύδια του <i>arec</i> (ή του <i>betel</i>) και τα καρύδια του <i>cola</i> που υπάγονται στις διακρίσεις 0802 70 00, 0802 80 00
0803 10 10	Νωπές μπανάνες του είδους των Αντιλλών
0803 10 90	Ξερές μπανάνες του είδους των Αντιλλών
0804 20 10	Σύκα νωπά
0804 30 00	Ανανάδες
0804 40 00	Αχλάδια της ποικιλίας <i>avocats</i>
0804 50 00	Αχλάδια της ποικιλίας <i>goyaves</i> , μάγκες και μαγγούστες
0805	Εσπεριδοειδή, νωπά ή ξερά
0806 10 10	Νωπά επιτραπέζια σταφύλια
0807	Πεπόνια (στα οποία περιλαμβάνονται και τα καρπούζια) και καρποί παπαιάς, νωπά
0808	Μήλα, αχλάδια και κυδώνια, νωπά

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
0809	Βερίκοκα, κεράσια, ροδάκινα (στα οποία περιλαμβάνονται και τα brugnoni και nectarines), δαμάσκηνα και αγριοδαμάσκηνα, νωπά
0810	Άλλοι καρποί και φρούτα, νωπά
0813 50 31	Μείγματα που αποτελούνται αποκλειστικά από καρπούς με κέλυφος των κλάσεων 0801 και 0802
0813 50 39	
0910 20	Κρόκος (ζαφορά)
ex 0910 99	Θυμάρι, νωπό ή διατηρημένο με απλή ψύξη
ex 1211 90 86	Βασιλικός, μελισσόχορτο, δυόσμος, <i>Origanum vulgare</i> (ρίγανη/μαντζουράνα η κοινή), δεντρολίβανο, φασκόμηλο, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
1212 92 00	Χαρούπια (carob)

ΜΕΡΟΣ Χ

Μεταποιημένα οπωροκηπευτικά

Ο τομέας των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
α) ex 0710	Λαχανικά (άβραστα ή βρασμένα στο νερό ή στον ατμό), κατεψυγμένα, με εξαίρεση το γλυκό καλαμπόκι της διάκρισης 0710 40 00, τις ελιές της διάκρισης 0710 80 10 και τις πιπεριές του γένους <i>Capsicum</i> ή του γένους <i>Pimenta</i> της διάκρισης 0710 80 59
ex 0711	Λαχανικά διατηρημένα προσωρινά (π.χ. με διοξείδιο του θείου ή σε άλμη, θειωμένο νερό ή νερό στο οποίο έχουν προστεθεί άλλες ουσίες που χρησιμεύουν για να εξασφαλισθεί προσωρινά η διατήρησή τους), αλλά ακατάλληλα για διατροφή στην κατάσταση που βρίσκονται, με εξαίρεση τις ελιές της διάκρισης 0711 20, τις πιπεριές του γένους <i>Capsicum</i> ή του γένους <i>Pimenta</i> της διάκρισης 0711 90 10 και το γλυκό καλαμπόκι της διάκρισης 0711 90 30
ex 0712	Λαχανικά ξερά, έστω και κομμένα σε τεμάχια ή σε φέτες ή και τριμμένα ή σε σκόνη, αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένα, με εξαίρεση τις αφυδατωμένες πατάτες με τεχνητή αποξήρανση με θερμότητα και ακατάλληλες για τη διατροφή του ανθρώπου που υπάγονται στη διάκριση ex 0712 90 05, το γλυκό καλαμπόκι που υπάγεται στις διακρίσεις ex 0712 90 11 και 0712 90 19 και τις ελιές που υπάγονται στη διάκριση ex 0712 90 90
0804 20 90	Ξερά σύκα
0806 20	Σταφίδες
ex 0811	Καρποί και φρούτα, άψητα ή ψημένα στον ατμό ή βρασμένα στο νερό, κατεψυγμένα, χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών, με εξαίρεση τις κατεψυγμένες μπανάνες που υπάγονται στη διάκριση ex 0811 90 95
ex 0812	Καρποί και φρούτα προσωρινά διατηρημένα (π.χ. με διοξείδιο του θείου ή σε άλμη, θειωμένο νερό ή σε νερό στο οποίο έχουν προστεθεί άλλες ουσίες που χρησιμεύουν για να εξασφαλισθεί προσωρινά η διατήρησή τους), αλλά ακατάλληλα για διατροφή στην κατάσταση που βρίσκονται, με εξαίρεση τις μπανάνες που είναι προσωρινά διατηρημένες και υπάγονται στη διάκριση ex 0812 90 98
ex 0813	Καρποί και φρούτα αποξηραμένα, άλλα από εκείνα των κλάσεων 0801 μέχρι και 0806. Μείγματα αποξηραμένων καρπών και φρούτων ή καρπών με κέλυφος του κεφαλαίου αυτού, με εξαίρεση τα μείγματα που αποτελούνται αποκλειστικά από καρπούς με κέλυφος των κλάσεων 0801 και 0802 και υπάγονται στις διακρίσεις 0813 50 31 και 0813 50 39
0814 00 00	Φλούδες εσπεριδοειδών ή πεπονιών (στις οποίες περιλαμβάνονται και των καρπουζιών), νωπές, κατεψυγμένες, προσωρινά διατηρημένες σε άλμη, σε θειωμένο νερό ή σε νερό στο οποίο έχουν προστεθεί άλλες ουσίες που χρησιμεύουν για να εξασφαλισθεί προσωρινά η διατήρησή τους, ή και αποξηραμένες
0904 21 10	Γλυκοπιπεριές (<i>Capsicum annuum</i>), αποξηραμένες, μη θρυμματισμένες ούτε σε σκόνη
β) ex 0811	Καρποί και φρούτα, άψητα ή ψημένα στον ατμό ή βρασμένα στο νερό, κατεψυγμένα, με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών
ex 1302 20	Πηκτικές ύλες και πηκτινικές ενώσεις

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
ex 2001	<p>Λαχανικά, καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, παρασκευασμένα ή διατηρημένα με ξίδι ή οξικό οξύ, με εξαίρεση:</p> <ul style="list-style-type: none"> — τις πιπεριές του γένους <i>Capsicum</i>, άλλες από τις γλυκοπιπεριές της διάκρισης 2001 90 20 — γλυκό καλαμπόκι (<i>Zea mays var. saccharata</i>) της διάκρισης 2001 90 30 — ίγναμα (κόνδυλος της διοσκουρέας), γλυκοπατάτες και παρόμοια βρώσιμα μέρη φυτών περιεκτικότητας κατά βάρος σε άμυλα κάθε είδους ίσης ή ανώτερης του 5 % της διάκρισης 2001 90 40 — καρδιές φοινίκων της διάκρισης ex 2001 90 92 — ελιές της διάκρισης 2001 90 65 — αμπελόφυλλα, βλαστούς λυκίσκου και άλλα παρόμοια βρώσιμα μέρη φυτών που υπάγονται στη διάκριση ex 2001 90 97
2002	Ντομάτες παρασκευασμένες ή διατηρημένες αλλιώς παρά με ξίδι ή οξικό οξύ
2003	Μανιτάρια και τρούφες, παρασκευασμένα ή διατηρημένα αλλιώς παρά με ξίδι ή οξικό οξύ
ex 2004	Άλλα λαχανικά που δεν είναι παρασκευασμένα ή διατηρημένα με ξίδι ή οξικό οξύ, καταψυγμένα, εκτός των προϊόντων της κλάσης 2006, με εξαίρεση το γλυκό καλαμπόκι (<i>Zea mays var. saccharata</i>) της διάκρισης ex 2004 90 10, τις ελιές της διάκρισης ex 2004 90 30 και τις πατάτες παρασκευασμένες ή διατηρημένες με μορφή αλεύρων, σιμιγδαλιών ή νιφάδων της διάκρισης 2004 10 91
ex 2005	Άλλα λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα χωρίς ξίδι ή οξικό οξύ, μη καταψυγμένα, άλλα από τα προϊόντα της κλάσης 2006, με εξαίρεση τις ελιές της διάκρισης 2005 70 00, το γλυκό καλαμπόκι (<i>Zea mays var. saccharata</i>) της διάκρισης 2005 80 00 και τις πιπεριές του γένους <i>Capsicum</i> , άλλες από τις γλυκοπιπεριές της διάκρισης 2005 99 10 και τις πατάτες, παρασκευασμένες ή διατηρημένες με μορφή αλεύρων, σιμιγδαλιών ή νιφάδων, της διάκρισης 2005 20 10
ex 2006 00	Οπωροκηπευτικά, φρούτα, καρποί, φλούδες φρούτων και άλλα μέρη φυτών, ζαχαρόπηκτα (στραγγισμένα, με σιλπνή ή κρυσταλλική εμφάνιση), με εξαίρεση τις ζαχαρόπηκτες μπανάνες που υπάγονται στις κλάσεις ex 2006 00 38 και ex 2006 00 99
ex 2007	<p>Γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, πολτοί και πάστες καρπών και φρούτων, που παρασκευάζονται με ψήσιμο, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών, με εξαίρεση:</p> <ul style="list-style-type: none"> — τα ομογενοποιημένα παρασκευάσματα μπανάνας της διάκρισης ex 2007 10 — γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, πολτούς και πάστες μπανάνας των διακρίσεων ex 2007 99 39, ex 2007 99 50 και ex 2007 99 97
ex 2008	<p>Φρούτα και καρποί και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, παρασκευασμένα ή διατηρημένα με διαφορετικό τρόπο, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ή αλκοόλης, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού, με εξαίρεση:</p> <ul style="list-style-type: none"> — βούτυρο αράπικων φιστικιών της διάκρισης 2008 11 10 — καρδιές φοινίκων της διάκρισης 2008 91 00 — καλαμπόκι της διάκρισης 2008 99 85 — ίγναμα (κόνδυλος της διοσκουρέας), γλυκοπατάτες και παρόμοια βρώσιμα μέρη φυτών, περιεκτικότητας κατά βάρος σε άμυλα κάθε είδους ίσης ή ανώτερης του 5 % της διάκρισης 2008 99 91 — αμπελόφυλλα, βλαστούς λυκίσκου και άλλα παρόμοια βρώσιμα μέρη φυτών που υπάγονται στη διάκριση ex 2008 99 99 — μείγματα μπανάνας παρασκευασμένα ή διατηρημένα κατά διαφορετικό τρόπο των διακρίσεων ex 2008 97 59, ex 2008 97 78, ex 2008 97 93 και ex 2008 97 98 — μπανάνες αλλιώς παρασκευασμένες ή διατηρημένες των διακρίσεων ex 2008 99 49, ex 2008 99 67 και ex 2008 99 99
ex 2009	Χυμοί φρούτων (εκτός από τον χυμό σταφυλιών και τον μούστο σταφυλιών των διακρίσεων 2009 61 και 2009 69 και τον χυμό μπανάνας της διάκρισης ex 2009 89 35, 2009 89 38, 2009 89 79, 2009 89 86, 2009 89 89 και 2009 89 99) ή λαχανικών, που δεν έχουν υποστεί ζύμωση, χωρίς προσθήκη αλκοόλης, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών

ΜΕΡΟΣ XI

Μπανάνες

Ο τομέας της μπανάνας καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
0803 90 10	Μπανάνες νωπές, στις οποίες δεν περιλαμβάνεται το είδος των Αντιλλών
0803 90 90	Μπανάνες ξερές, στις οποίες δεν περιλαμβάνεται το είδος των Αντιλλών
ex 0812 90 98	Μπανάνες προσωρινά διατηρημένες
ex 0813 50 99	Μείγματα που περιέχουν ξερές μπανάνες
1106 30 10	Αλεύρια, σιμιγδάλια και σκόνη μπανάνας
ex 2006 00 99	Ζαχαρόπηκτες μπανάνες
ex 2007 10 99	Ομογενοποιημένα παρασκευάσματα μπανάνας
ex 2007 99 39	Γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, πολτοί και πάστες μπανάνας
ex 2007 99 50	
ex 2007 99 97	
ex 2008 97 59	Μείγματα μπανάνας αλλιώς παρασκευασμένα ή διατηρημένα, χωρίς προσθήκη αλκοόλης
ex 2008 97 78	
ex 2008 97 93	
ex 2008 97 96	
ex 2008 97 98	
ex 2008 99 49	Μπανάνες αλλιώς παρασκευασμένες ή διατηρημένες
ex 2008 99 67	
ex 2008 99 99	
ex 2009 89 35	Χυμός μπανάνας
ex 2009 89 38	
ex 2009 89 79	
ex 2009 89 86	
ex 2009 89 89	
ex 2009 89 99	

ΜΕΡΟΣ XII

Οίνος

Ο αμπελοοινικός τομέας καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
α) 2009 61	Χυμοί σταφυλιών (στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μούστος σταφυλιών)
2009 69	
2204 30 92	Άλλοι μούστοι σταφυλιών εκτός από εκείνους που έχουν υποστεί μερική ζύμωση, έστω και αν η ζύμωση έχει ανασταλεί με άλλο τρόπο, εκτός απ' αυτόν της προσθήκης αλκοόλης
2204 30 94	
2204 30 96	
2204 30 98	
β) ex 2204	Κρασιά από νωπά σταφύλια, στα οποία περιλαμβάνονται και τα εμπλουτισμένα με αλκοόλη κρασιά. Μούστος σταφυλιών άλλος από εκείνον της κλάσης 2009, εκτός από τον άλλο μούστο σταφυλιών των διακρίσεων 2204 30 92, 2204 30 94, 2204 30 96 και 2204 30 98
γ) 0806 10 90	Νωπά σταφύλια, άλλα από τα επιτραπέζια
2209 00 11	Ξίδι από οίνο
2209 00 19	

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
δ) 2206 00 10	Κρασί δευτερίας (ricquette)
2307 00 11	Οινολάσπες
2307 00 19	
2308 00 11	Υπολείμματα από το στύψιμο σταφυλιών (τσιπούρα)
2308 00 19	

ΜΕΡΟΣ XIII

Ζώντα δένδρα και άλλα φυτά, βολβοί, ρίζες και παρεμφερή προϊόντα, κομμένα άνθη και διακοσμητικά φυλλώματα

Ο τομέας των ζώντων φυτών καλύπτει τα προϊόντα που υπάγονται στο κεφάλαιο 6 της συνδυασμένης ονοματολογίας.

ΜΕΡΟΣ XIV

Καπνός

Ο τομέας του καπνού καλύπτει τον ακατέργαστο ή μη βιομηχανοποιημένο καπνό και τα απορρίμματα καπνού που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 2401.

ΜΕΡΟΣ XV

Βόειο κρέας

Ο τομέας του βοείου κρέατος καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
α) 0102 29 05 έως 0102 29 99, 0102 39 10 και 0102 90 91	Βοοειδή ζωντανά κατοικίδια, άλλα από τα αναπαραγωγής καθαρής φυλής
0201	Κρέατα βοοειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0202	Κρέατα βοοειδών, κατεψυγμένα
0206 10 95	Στύλοι διαφράγματος και διάφραγμα, νωποί ή διατηρημένοι με απλή ψύξη
0206 29 91	Στύλοι διαφράγματος και διάφραγμα, κατεψυγμένα
0210 20	Κρέατα βοοειδών αλατισμένα, σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά
0210 99 51	Στύλοι διαφράγματος και διάφραγμα, αλατισμένα, σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά
0210 99 90	Αλεύρια και σκόνες κρεάτων ή παραπροϊόντων σφαγίων, βρώσιμα
1602 50 10	Άλλα παρασκευάσματα ή κονσέρβες κρεάτων ή παραπροϊόντων σφαγίων βοοειδών, άψητα. Μείγματα κρέατος ή παραπροϊόντων σφαγίων, ψημένων, και κρέατος ή παραπροϊόντων σφαγίων, άψητων
1602 90 61	Άλλα παρασκευάσματα και κονσέρβες κρεάτων που περιέχουν κρέας ή παραπροϊόντα σφαγίων βοοειδών, άψητα. Μείγματα κρέατος ή παραπροϊόντων σφαγίων, ψημένων, και κρέατος ή παραπροϊόντων σφαγίων, άψητων
β) 0102 21, 0102 31 00 και 0102 90 20	Βοοειδή ζωντανά αναπαραγωγής καθαρής φυλής
0206 10 98	Παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα, βοοειδών, με εξαίρεση τους στύλους διαφράγματος και το διάφραγμα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, άλλα από τα προοριζόμενα για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων
0206 21 00	Παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα, βοοειδών, με εξαίρεση τους στύλους διαφράγματος και το διάφραγμα, κατεψυγμένα, άλλα από τα προοριζόμενα για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων
0206 22 00	
0206 29 99	
0210 99 59	Παραπροϊόντα σφαγίων βοοειδών, βρώσιμα, αλατισμένα ή σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά, άλλα από τους στύλους διαφράγματος και το διάφραγμα

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
ex 1502 10 90	Λίπη βοοειδών, άλλα από εκείνα της κλάσης 1503
1602 50 31 και 1602 50 95	Άλλα παρασκευάσματα και κονσέρβες κρέατων ή παραπροϊόντων σφαγίων βοοειδών, άλλα από άψητα και μείγματα κρέατος ή παραπροϊόντων σφαγίων ψημένων και κρέατος ή παραπροϊόντων σφαγίων άψητων
1602 90 69	Άλλα παρασκευάσματα και κονσέρβες που περιέχουν κρέας ή παραπροϊόντα σφαγίων βοοειδών, άλλα από άψητα και μείγματα κρέατος ή παραπροϊόντων σφαγίων ψημένων και κρέατος ή παραπροϊόντων σφαγίων, άψητων

ΜΕΡΟΣ XVI

Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα

Ο τομέας του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
α) 0401	Γάλα και κρέμα γάλακτος (ανθόγαλα) που δεν είναι συμπυκνωμένα και δεν περιέχουν ζάχαρη ή άλλα γλυκαντικά
β) 0402	Γάλα και κρέμα γάλακτος (ανθόγαλα), συμπυκνωμένα ή με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών
γ) 0403 10 11 έως 0403 10 39 0403 9011 έως 0403 90 69	Βουτυρόγαλα, πηγμένο γάλα και πηγμένη κρέμα, γιαούρτι, κεφίρ και άλλα γάλατα και κρέμες που έχουν υποστεί ζύμωση ή έχουν καταστεί όξινα, έστω και συμπυκνωμένα ή με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών, μη αρωματισμένα και χωρίς προσθήκη φρούτων ή κακάου
δ) 0404	Ορός γάλακτος, έστω και συμπυκνωμένος ή με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών. Προϊόντα που αποτελούνται από φυσικά συστατικά του γάλακτος, έστω και με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού
ε) ex 0405	Βούτυρα και άλλες λιπαρές ουσίες προερχόμενες από το γάλα. Γαλακτικές λιπαρές ύλες για επάλειψη περιεκτικότητας σε λιπαρές ουσίες που υπερβαίνει το 75 % αλλά δεν υπερβαίνει το 80 %
στ) 0406	Τυριά και πηγμένο γάλα για τυρί
ζ) 1702 19 00	Λακτόζη και σιρόπι λακτόζης χωρίς προσθήκη αρωματικών ή χρωστικών ουσιών, με περιεκτικότητα σε λακτόζη λιγότερο από 99 % κατά βάρος εκφρασμένη σε άνυδρη λακτόζη επί ξηράς ύλης
η) 2106 90 51	Σιρόπι λακτόζης, αρωματισμένο ή με προσθήκη χρωστικών ουσιών
θ) ex 2309	Παρασκευάσματα των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων:
ex 2309 10	- Τροφές για σκύλους ή γάτες, συσκευασμένες για τη λιανική πώληση:
2309 10 15	-- Άλλες από εκείνες που περιέχουν κάθε είδους άμυλα, γλυκόζη ή σιρόπι γλυκόζης, μαλτοδεξτρίνη ή σιρόπι μαλτοδεξτρίνης που υπάγονται στις διακρίσεις 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 και 2106 90 55, ή γαλακτοκομικά προϊόντα
2309 10 19	
2309 10 39	
2309 10 59	
2309 10 70	
ex 2309 90	- Άλλα:
2309 90 35	-- Άλλες, όπου περιλαμβάνονται και τα προμείγματα:
2309 90 39	--- τα οποία περιέχουν κάθε είδους άμυλα, γλυκόζη ή σιρόπι γλυκόζης, μαλτοδεξτρίνη ή σιρόπι μαλτοδεξτρίνης που υπάγονται στις διακρίσεις 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 και 2106 90 55, ή γαλακτοκομικά προϊόντα
2309 90 49	
2309 90 59	
2309 90 70	

ΜΕΡΟΣ XVII

Χοίρειο κρέας

Ο τομέας του χοιρείου κρέατος καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
α) ex 0103	Χοιροειδή ζωντανά, κατοικίδια, άλλα από τα αναπαραγωγής καθαρής φυλής
β) ex 0203	Κρέατα χοιροειδών κατοικίδιων, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
ex 0206	Παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα χοιροειδών κατοικίδιων, άλλα από εκείνα που προορίζονται για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
0209 10	Λαρδί χωρίς τα κρεάτινα μέρη και χοιρινό λίπος (ξίγκι), μη λιωμένα ούτε με άλλο τρόπο εκχυλισμένα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αλατισμένα ή σε άρμη, αποξεραμένα ή καπνιστά
ex 0210	Κρέατα και παραπροϊόντα σφαγίων, βρώσιμα, κατοικίδιων χοιροειδών, αλατισμένα ή σε άρμη, αποξεραμένα ή καπνιστά
1501 10	Χοιρινά λίπη (συμπεριλαμβανομένου και του saindoux)
1501 20	
γ) 1601 00	Λουκάνικα, σαλάμια και παρόμοια προϊόντα, από κρέας, παραπροϊόντα σφαγίων ή αίμα. Παρασκευάσματα διατροφής με βάση αυτά τα προϊόντα
1602 10 00	Παρασκευάσματα ομογενοποιημένα από κρέατα, παραπροϊόντα σφαγίων ή αίμα
1602 20 90	Παρασκευάσματα και κονσέρβες συκωτιών όλων των ζώων, άλλα από της χήνας ή πάπιας
1602 41 10	Άλλα παρασκευάσματα και κονσέρβες που περιέχουν κρέας ή παραπροϊόντα σφαγίων κατοικίδιων χοιροειδών
1602 42 10	
1602 49 11 έως	
1602 49 50	
1602 90 10	Παρασκευάσματα από αίμα όλων των ζώων
1602 90 51	Άλλα παρασκευάσματα και κονσέρβες που περιέχουν κρέας ή παραπροϊόντα σφαγίων κατοικίδιων χοιροειδών
1902 20 30	Ζυμαρικά εν γένει παραγεμισμένα (έστω και ψημένα ή αλλιώς παρασκευασμένα) που περιέχουν κατά βάρος περισσότερο του 20 % λουκάνικο, σαλάμι και παρόμοια, κρέας και παραπροϊόντα σφαγίων κάθε είδους, συμπεριλαμβανομένων και των λιπών κάθε είδους ή προέλευσης

ΜΕΡΟΣ XVIII

Αιγοπρόβειο κρέας

Ο τομέας του αιγοπρόβειου κρέατος καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
α) 0104 10 30	Αρνιά (ηλικίας μέχρι 1 έτους)
0104 10 80	Ζώντα προβατοειδή, άλλα από τα αναπαραγωγής καθαρής φυλής και τα αρνιά
0104 20 90	Ζώντα αιγοειδή, άλλα από τα αναπαραγωγής καθαρής φυλής
0204	Κρέατα προβατοειδών ή αιγοειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
0210 99 21	Κρέατα προβατοειδών και αιγοειδών, με κόκαλα, αλατισμένα, σε άρμη, αποξεραμένα ή καπνιστά
0210 99 29	Κρέατα προβατοειδών και αιγοειδών, χωρίς κόκαλα, αλατισμένα, σε άρμη, αποξεραμένα ή καπνιστά
β) 0104 10 10	Ζώντα προβατοειδή — αναπαραγωγής καθαρής φυλής
0104 20 10	Ζώντα αιγοειδή — αναπαραγωγής καθαρής φυλής
0206 80 99	Παραπροϊόντα σφαγίων προβατοειδών και αιγοειδών βρώσιμα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, άλλα από αυτά που προορίζονται για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
0206 90 99	Παραπροϊόντα σφαγίων προβατοειδών και αιγοειδών βρώσιμα, κατεψυγμένα, άλλα από αυτά που προορίζονται για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων
0210 99 85	Παραπροϊόντα σφαγίων προβατοειδών και αιγοειδών βρώσιμα, αλατισμένα, σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά
ex 1502 90 90	Λίπη προβατοειδών ή αιγοειδών, άλλα από εκείνα της κλάσης 1503
γ) 1602 90 91	Άλλα παρασκευάσματα ή κονσέρβες κρεάτων ή παραπροϊόντων σφαγίων προβατοειδών και αιγοειδών·
1602 90 95	

ΜΕΡΟΣ XIX

Αυγά

Ο τομέας των αυγών καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
α) 0407 11 00	Αυγά πουλερικών ορνιθώνα με το τσόφλι τους, νωπά, διατηρημένα ή βρασμένα
0407 19 11	
0407 19 19	
0407 21 00	
0407 29 10	
0407 90 10	
β) 0408 11 80	Αυγά πτηνών χωρίς το τσόφλι τους και κρόκοι αυγών, νωπά, αποξηραμένα, βρασμένα στο νερό ή στον ατμό, μορφοποιημένα, κατεψυγμένα ή αλλιώς διατηρημένα, έστω και με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών, πλην αυτών που είναι ακατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων
0408 19 81	
0408 19 89	
0408 91 80	
0408 99 80	

ΜΕΡΟΣ XX

Κρέας πουλερικών

Ο τομέας του κρέατος πουλερικών καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
α) 0105	Πτεεινοί, κόττες, πάπιες, χήνες, γάλοι, γαλοπούλες και φραγκόκοτες, ζωντανά, κατοικίδια
β) ex 0207	Κρέατα και παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα, πουλερικών της κλάσης 0105, με εξαίρεση τα σκώτια που υπάγονται στο στοιχείο γ)
γ) 0207 13 91	Σκώτια πουλερικών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
0207 14 91	
0207 26 91	
0207 27 91	
0207 43 00	
0207 44 91	
0207 45 93	
0207 45 95	
0210 99 71	
0210 99 79	Σκώτια πουλερικών αλατισμένα, σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά
δ) 0209 90 00	Λίπος πουλερικών μη λιωμένο ούτε με άλλο τρόπο εκχυλισμένο, νωπό, διατηρημένο με απλή ψύξη, κατεψυγμένο, αλατισμένο, σε άρμη, αποξηραμένο ή καπνιστό
ε) 1501 90 00	Λίπος πουλερικών

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
στ) 1602 20 10	Συκώτια χήνας ή πάπιας, αλλιώς παρασκευασμένα ή διατηρημένα
1602 31	Κρέατα και παραπροϊόντα σφαγίων πουλερικών της κλάσης 0105, αλλιώς παρασκευασμένα ή διατηρημένα
1602 32	
1602 39	

ΜΕΡΟΣ XXI

Αιθυλική αλκοόλη γεωργικής προέλευσης

1. Ο τομέας της αιθυλικής αλκοόλης καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
ex 2207 10 00	Αιθυλική αλκοόλη μη μετουσιωμένη, με κατ' όγκο αλκοολικό τίτλο 80 % vol ή περισσότερο, που παράγεται από τα γεωργικά προϊόντα που παρατίθενται στο παράρτημα Ι των Συνθηκών
ex 2207 20 00	Αιθυλική αλκοόλη και αποστάγματα μετουσιωμένα οποιουδήποτε τίτλου που παράγονται από τα γεωργικά προϊόντα που παρατίθενται στο παράρτημα Ι των Συνθηκών
ex 2208 90 91 και ex 2208 90 99	Αιθυλική αλκοόλη μη μετουσιωμένη, με κατ' όγκο αλκοολικό τίτλο λιγότερο από 80 % vol, που παράγεται από τα γεωργικά προϊόντα που παρατίθενται στο παράρτημα Ι των Συνθηκών

2. Ο τομέας της αιθυλικής αλκοόλης καλύπτει επίσης τα προϊόντα με βάση την αιθυλική αλκοόλη γεωργικής προέλευσης που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 2208, κυκλοφορούν συσκευασμένα σε δοχεία περιεκτικότητας άνω των δύο λίτρων και έχουν όλα τα χαρακτηριστικά της αιθυλικής αλκοόλης που περιγράφεται στο σημείο 1.

Μέρος XXII

Προϊόντα μελισσοκομίας

Ο τομέας της μελισσοκομίας καλύπτει τα προϊόντα που παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
0409 00 00	Μέλι φυσικό
ex 0410 00 00	Βασιλικός πολτός και πρόπολη, βρώσιμα
ex 0511 99 85	Βασιλικός πολτός και πρόπολη, μη βρώσιμα
ex 1212 99 95	Γύρη
ex 1521 90	Κεριά από μέλισσες

Μέρος XXIII

Μεταξοσκώληκες

Ο τομέας των μεταξοσκωλήκων καλύπτει τους μεταξοσκώληκες που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ ex 0106 90 00 και τον μεταξόσπορο που υπάγεται στον κωδικό ΣΟ ex 0511 99 85.

Μέρος XXIV

Λοιπά προϊόντα

Ως «λοιπά προϊόντα» νοούνται όλα τα γεωργικά προϊόντα εκτός από εκείνα που απαριθμούνται στα μέρη I έως XXIII, συμπεριλαμβανομένων αυτών που απαριθμούνται στα ακόλουθα τμήματα 1 και 2 του παρόντος μέρους.

Τμήμα 1

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
ex 0101	Άλογα, γαϊδούρια και μουλάρια κάθε είδους, ζωντανά:
	- Άλογα
0101 21 00	-- Αναπαραγωγής καθαρής φυλής (α):
0101 29	-- Άλλα:
0101 29 90	--- Άλλα από εκείνα που προορίζονται για σφαγή
0101 30 00	-- Γαϊδούρια
0101 90 00	Άλλα
ex 0102	Βοοειδή ζωντανά:
	-- Άλλα από τα βοοειδή αναπαραγωγής καθαρής φυλής:
	--- Άλλα από τα κατοικίδια
0102 39 90, 0102 90 99 και	
ex 0103	Χοιροειδή ζωντανά:
0103 10 00	- Αναπαραγωγής καθαρής φυλής (β)
	- Άλλα:
ex 0103 91	-- Με βάρος κατώτερο των 50 kg:
0103 91 90	--- Άλλα από τα κατοικίδια
ex 0103 92	-- Με βάρος ίσο ή ανώτερο των 50 kg:
0103 92 90	-- Άλλα από τα κατοικίδια
0106	Άλλα ζώα ζωντανά
ex 0203	Κρέατα χοιροειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα:
	- Νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη:
ex 0203 11	-- Ολόκληρα σφάγια ή μισά σφάγια:
0203 11 90	--- Άλλα από των κατοικίδιων χοιροειδών
ex 0203 12	-- Χοιρομέρια (ζαμπόν), ωμοπλάτες και τεμάχια αυτών, με κόκαλα:
0203 12 90	--- Άλλα από των κατοικίδιων χοιροειδών
ex 0203 19	-- Άλλα:
0203 19 90	--- Άλλα από των κατοικίδιων χοιροειδών
	- Κατεψυγμένα:
ex 0203 21	-- Ολόκληρα σφάγια ή μισά σφάγια:
0203 21 90	--- Άλλα από των κατοικίδιων χοιροειδών
ex 0203 22	-- Χοιρομέρια (ζαμπόν), ωμοπλάτες και τεμάχια αυτών, με κόκαλα:
0203 22 90	--- Άλλα από των κατοικίδιων χοιροειδών
ex 0203 29	-- Άλλα:
0203 29 90	--- Άλλα από των κατοικίδιων χοιροειδών
ex 0205 00	Κρέατα αλόγων, γαϊδουριών ή μουλαριών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
ex 0206	Παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα, βοοειδών, χοιροειδών, προβατοειδών, αιγοειδών, αλόγων, γαϊδουριών ή μουλαριών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα:
ex 0206 10	– Βοοειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη:
0206 10 10	-- Για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων (*)
	– Βοοειδών, κατεψυγμένα:
ex 0206 22 00	-- Συκώτια:
	--- Για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων (*)
ex 0206 29	-- Άλλα:
0206 29 10	--- Για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων (*)
ex 0206 30 00	– Χοιροειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη:
	-- Για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων (*)
	-- Άλλα:
	--- άλλα εκτός των κατοικίδιων χοιροειδών
ex 0206 41 00	– Χοιροειδών, κατεψυγμένα:
	-- Συκώτια:
	--- Για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων (*)
	--- Άλλα:
	---- άλλα εκτός των κατοικίδιων χοιροειδών
ex 0206 49 00	-- Άλλα:
	--- Χοιροειδών κατοικίδιων:
	---- Για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων (*)
	--- Άλλα
ex 0206 80	– Άλλα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη:
0206 80 10	-- Για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων (*)
	-- Άλλα:
0206 80 91	--- Αλόγων, γαϊδουριών ή μουλαριών
ex 0206 90	– Άλλα, κατεψυγμένα:
0206 90 10	-- Για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων (*)
	-- Άλλα:
0206 90 91	--- Αλόγων, γαϊδουριών ή μουλαριών
0208	Άλλα κρέατα και παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
ex 0210	Κρέατα και βρώσιμα παραπροϊόντα σφαγίων, αλατισμένα, σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά. Αλεύρια και σκόνες κρεάτων ή παραπροϊόντων σφαγίων, βρώσιμα:
	– Κρέατα χοιροειδών:
ex 0210 11	-- Χοιρομέρια (ζαμπόν), ωμοπλάτες και τεμάχια αυτών, με κόκαλα:
0210 11 90	--- Άλλα από των κατοικίδιων χοιροειδών
ex 0210 12	-- Κοιλιακή χώρα (πάνσπετα) – (entrelardés) – και τεμάχια αυτής:
0210 12 90	--- Άλλα από των κατοικίδιων χοιροειδών

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
ex 0210 19	-- Άλλα:
0210 19 90	--- Άλλα από των κατοικίδιων χοιροειδών
	- Άλλα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα αλεύρια και οι σκόνες, βρώσιμα, από κρέατα ή παραπροϊόντα σφαγίων:
0210 91 00	-- Πρωτευόντων
0210 92	-- Φαλαινών, δελφινιών και φωκαιών (θηλαστικά της τάξης των κητοειδών): τριχεχίδων και αλλικοριδών (θηλαστικά της τάξης των σειρηνοειδών): φωκιών, θαλάσσιων λεόντων και θαλάσσιων ίππων (θηλαστικά της τάξης των πτερυγοπόδων)
0210 93 00	-- Ερπετών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα φίδια και οι θαλάσσιες χελώνες)
ex 0210 99	-- Άλλα:
	--- Κρέατα:
0210 99 31	---- Ταράνδων
0210 99 39	---- Άλλα
	--- Παραπροϊόντα σφαγίων:
	---- Άλλα από εκείνα των κατοικίδιων χοιροειδών, των βοοειδών, των προβατοειδών και των αιγοειδών:
0210 99 85	---- Άλλα από τα συκώτια πουλερικών
ex 0407	Αυγά πτηνών με το κέλυφος, νωπά, διατηρημένα ή βρασμένα:
0407 19 90	- Άλλα από εκείνα των πουλερικών ορνιθώνα
0407 29 90 και	
0407 90 90	
ex 0408	Αυγά πτηνών χωρίς το τσόφλι τους και κρόκοι αυγών, νωπά, αποξηραμένα, βρασμένα στο νερό ή στον ατμό, μορφοποιημένα, κατεψυγμένα ή αλλιώς διατηρημένα, έστω και με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών:
	- Κρόκοι αυγών:
ex 0408 11	-- Αποξηραμένοι:
0408 11 20	--- Ακατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων ^(δ)
ex 0408 19	-- Άλλα:
0408 19 20	--- Ακατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων ^(δ)
	- Άλλα:
ex 0408 91	-- Αποξηραμένοι:
0408 91 20	--- Ακατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων ^(δ)
ex 0408 99	-- Άλλα:
0408 99 20	--- Ακατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων ^(δ)
0410 00 00	Βρώσιμα προϊόντα ζωικής προέλευσης που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού
0504 00 00	Έντερα, κύστες και στομάχια ζώων, ολόκληρα ή σε τεμάχια, άλλα από εκείνα των ψαριών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αλατισμένα ή σε άλμη, αποξηραμένα ή καπνιστά
ex 0511	Προϊόντα ζωικής προέλευσης, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού. Ζώα μη ζωντανά των κεφαλαίων 1 ή 3, ακατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου:
0511 10 00	- Σπέρμα ταύρου
	- Άλλα:
ex 0511 99	-- Άλλα:
0511 99 85	--- Άλλα

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
ex 0709	Άλλα λαχανικά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη:
ex 0709 60	– Πιπεριές του γένους <i>Capsicum</i> ή του γένους <i>Pimenta</i> :
	-- Άλλα:
0709 60 91	---- Του γένους <i>Capsicum</i> , που προορίζονται για την παρασκευή καμπίσινης ή ελαιορρητινωδών χρωμάτων από <i>Capsicum</i> (*)
0709 60 95	--- Που προορίζονται για τη βιομηχανική παρασκευή αιθέριων ελαίων ή ρητινοειδών (*)
0709 60 99	--- Άλλα
ex 0710	Λαχανικά (άβραστα ή βρασμένα στο νερό ή στον ατμό), κατεψυγμένα:
ex 0710 80	– Άλλα λαχανικά:
	-- Πιπεριές του γένους <i>Capsicum</i> ή του γένους <i>Pimenta</i> :
0710 80 59	--- Άλλες από τις γλυκοπιπεριές
ex 0711	Λαχανικά διατηρημένα προσωρινά (π.χ. με διοξείδιο του θείου, σε άλμη, σε θειωμένο νερό ή σε νερό στο οποίο έχουν προστεθεί άλλες ουσίες που χρησιμεύουν για να εξασφαλιστεί προσωρινά η διατήρησή τους), αλλά ακατάλληλα για διατροφή στην κατάσταση που βρίσκονται:
ex 0711 90	– Άλλα λαχανικά. Μείγματα λαχανικών:
	-- Λαχανικά:
0711 90 10	---- Πιπεριές του γένους <i>Capsicum</i> ή του γένους <i>Pimenta</i> , με εξαίρεση τις γλυκοπιπεριές
ex 0713	Όσπρια ξερά, χωρίς λοβό, έστω και ξεφλουδισμένα ή σπασμένα:
ex 0713 10	– Μπιζέλια (<i>Pisum sativum</i>):
0713 10 90	-- Άλλα από τα προοριζόμενα για σπορά
ex 0713 20 00	– Ρεβίθια (<i>garbanzos</i>):
	-- Άλλα από τα προοριζόμενα για σπορά
	– Φασόλια (<i>Vigna</i> spp. <i>Phaseolus</i> spp.):
ex 0713 31 00	-- Φασόλια των ειδών <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepper ή <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek:
	--- Άλλα από τα προοριζόμενα για σπορά
ex 0713 32 00	-- Φασόλια «μικρά κόκκινα» (φασόλια <i>Adzuki</i>) (<i>Phaseolus</i> ή <i>Vigna angularis</i>):
	--- Άλλα από τα προοριζόμενα για σπορά
ex 0713 33	-- Φασόλια κοινά (<i>Phaseolus vulgaris</i>):
0713 33 90	--- Άλλα από τα προοριζόμενα για σπορά
ex 0713 34 00	-- Φασόλια του είδους <i>Vigna subterranea</i> ή <i>Voandzeia subterranea</i> :
ex 0713 35 00	--- Άλλα από τα προοριζόμενα για σπορά
ex 0713 39 00	-- Φασόλια μαυρομάτικα (<i>Vigna unguiculata</i>):
	--- Άλλα από τα προοριζόμενα για σπορά
	-- Άλλα:
	--- Άλλα από τα προοριζόμενα για σπορά
ex 0713 40 00	– Φακές:
	-- Άλλα από τα προοριζόμενα για σπορά
ex 0713 50 00	– Κουκιά (<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i>) και λαθούρια (φάβα) (<i>Vicia faba</i> var. <i>quine</i> και <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i>):
	-- Άλλα από τα προοριζόμενα για σπορά
ex 0713 60 00	– Φαιά μπιζέλια (<i>Cajanus cajan</i>):

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
	-- Άλλα από τα προοριζόμενα για σπορά
ex 0713 90 00	- Άλλα:
	-- Άλλα από τα προοριζόμενα για σπορά
0801	Καρύδια κοκκοφονικών, καρύδια Βραζιλίας και καρύδια ανακαρδιοειδών, νωπά ή ξερά, έστω και χωρίς το κέλυφος ή τη φλούδα τους
ex 0802	Άλλοι καρποί με κέλυφος, νωποί ή ξεροί, έστω και χωρίς το κέλυφος ή τη φλούδα τους:
0802 70 00	- Καρύδια του kola (Cola spp.)
0802 80 00	- Καρύδια του arec
ex 0804	Χουρμάδες, σύκα, ανανάδες, αγλάδια των ποικιλιών avocats και gogaynes, μάγκες και μαγγούστες, νωπά ή ξερά:
0804 10 00	- Χουρμάδες
0902	Τσάι, έστω και αρωματισμένο
ex 0904	Πιπέρι του γένους Piper· πιπέρια του γένους Capsicum ή του γένους Pimenta, αποξηραμένα ή θρυμματισμένα ή σε σκόνη, με εξαίρεση τις γλυκοπιπεριές που υπάγονται στη διάκριση 0904 21 10
0905	Βανίλια
0906	Κανέλα και άνθη κανελόδενδρου
0907	Γαρίφαλα (καρποί, άνθη και μίσχοι)
0908	Μοσχοκάρυδα, περιβλήματα μοσχοκάρυδων, καρποί αμώνων και καρδαμώνων
0909	Σπέρματα γλυκάνισου του κοινού, γλυκάνισου του αστεροειδή, μάραθου, κοριάνδρου, κύμινου, αγριοκύμινου (κάρου) ή κέδρου (αρκεύθου)
ex 0910	Ζιγγίβερι, curcuma, φύλλα δάφνης, curry και άλλα μπαχαρικά, με εξαίρεση το θυμάρι και τον κρόκο (ζαφορά)
ex 1106	Αλεύρια, σιμιγδάλια και σκόνη από ξερά όσπρια της κλάσης 0713, από σάγο ή ρίζες ή κονδύλους της κλάσης 0714 ή από προϊόντα του κεφαλαίου 8:
1106 10 00	- Από ξερά όσπρια της κλάσης 0713
ex 1106 30	- Από προϊόντα του κεφαλαίου 8:
1106 30 90	-- Άλλα από τις μπανάνες
ex 1108	Άμυλα κάθε είδους. Ινουλίνη:
1108 20 00	- Ινουλίνη
1201 90 00	Κουκιά σόγιας, έστω και σπασμένα, άλλα από σπέρματα
1202 41 00	Αράπικα φιστίκια όχι ψημένα ούτε αλλιώς παρασκευασμένα, με κέλυφος, άλλα από σπέρματα
1202 42 00	Αράπικα φιστίκια όχι ψημένα ούτε αλλιώς παρασκευασμένα, χωρίς κέλυφος, έστω και σπασμένα, άλλα από σπέρματα
1203 00 00	Κοπρά
1204 00 90	Σπέρματα λιναριού, έστω και σπασμένα, άλλα από αυτά που προορίζονται για σπορά
1205 10 90 και ex 1205 90 00	Σπέρματα αγριογογγύλης ή αγριοκράμβης, έστω και σπασμένα, άλλα από αυτά που προορίζονται για σπορά
1206 00 91	Σπέρματα ηλιοτρόπιου, έστω και σπασμένα, άλλα από αυτά που προορίζονται για σπορά
1206 00 99	
1207 29 00	Σπέρματα βαμβακιού, έστω και σπασμένα, άλλα από αυτά που προορίζονται για σπορά
1207 40 90	Σπέρματα σουσαμιού, έστω και σπασμένα, άλλα από αυτά που προορίζονται για σπορά
1207 50 90	Σπέρματα σιναπιού, έστω και σπασμένα, άλλα από αυτά που προορίζονται για σπορά
1207 91 90	Σπέρματα παπαρούνας κάθε είδους, έστω και σπασμένα, άλλα από αυτά που προορίζονται για σπορά
1207 99 91	Σπέρματα κάνναβης, έστω και σπασμένα, άλλα από αυτά που προορίζονται για σπορά

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
ex 1207 99 96	Άλλα σπέρματα και ελαιώδεις καρποί, έστω και σπασμένα, άλλα από αυτά που προορίζονται για σπορά
1208	Αλεύρια από σπέρματα και ελαιώδεις καρπούς, άλλα από το αλεύρι σιναπιού (μουστάρδα)
ex 1211	Φυτά, μέρη φυτών, σπόροι και καρποί των ειδών που χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρωματοποιία, την ιατρική ή για χρήσεις εντομοκτόνες, παρασιτοκτόνες ή παρόμοιες, νωπά ή ξερά, έστω και κομμένα, σπασμένα ή σε σκόνη, πλην των προϊόντων που αναφέρονται στον κωδικό ΣΟ ex 1211 90 86 στο μέρος IX
ex 1212	Χαρούπια, φύκια, ζαχαρότευτλα και ζαχαροκάλαμα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα ή αποξηραμένα, έστω και σε σκόνη. Κουκούτσια και αμύγδαλα καρπών και άλλα φυτικά προϊόντα (στα οποία περιλαμβάνονται και οι ρίζες κичωρίου, μη φρυγμένες, της ποικιλίας <i>Cichorium intybus var. sativum</i>), που χρησιμεύουν κυρίως για διατροφή του ανθρώπου και που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού:
ex 1212 99	-- Άλλα από τα ζαχαροκάλαμα:
1212 99 41 και 1212 99 49	--- Σπέρματα χαρουπιών
ex 1212 99 95	--- Άλλα, με εξαίρεση τις ρίζες κичωρίου
1213 00 00	Άχυρα και φλοιοί ακατέργαστων δημητριακών, έστω και τεμαχισμένα, αλεσμένα, συμπιεσμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων
ex 1214	Γογγύλια Σουηδίας (γογγυλοκράμβες), τεύτλα κτηνοτροφικά, ρίζες κτηνοτροφικές, χορτονομές (foin, luzerne) τριφύλλια, κτηνοτροφικά λάχανα, χορτονομές λούπινου, βίκου και παρόμοια κτηνοτροφικά προϊόντα, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων:
ex 1214 10 00	- Αλεύρι και συσσωματώματα με μορφή σβόλων από μηδική (luzerne), με εξαίρεση μηδική αποξηραμένη με τεχνητή αποξήρανση με θερμότητα ή μηδική αλλιώς αποξηραμένη και αλεσμένη
ex 1214 90	- Άλλα:
1214 90 10	-- Τεύτλα κτηνοτροφικά, γογγύλια Σουηδίας (γογγυλοκράμβες) και άλλες ρίζες κτηνοτροφικές
ex 1214 90 90	-- Άλλα, με εξαίρεση: - Μηδική, χορτονομές ψυχανθών (sainfoin), τριφυλλιών, λούπινου, βίκου και άλλα παρόμοια προϊόντα, αποξηραμένα με τεχνητή αποξήρανση με θερμότητα, με εξαίρεση τις κοινές χορτονομές (μη ψυχανθών: foin) και τα κτηνοτροφικά λάχανα καθώς επίσης και προϊόντα που περιέχουν κοινή χορτονομή - Μηδική, χορτονομές ψυχανθών (sainfoin), τριφυλλιών, λούπινου, βίκου, αγριοτριφυλλιού, λάθουρου και λωτού του κερασφόρου, αλλιώς αποξηραμένα και αλεσμένα
ex 1502	Λίπη βοοειδών, προβατοειδών ή αιγοειδών, άλλα από εκείνα της κλάσης 1503:
ex 1502 10 10 ex 1502 90 10	- Που προορίζονται για βιομηχανικές χρήσεις άλλες από την παρασκευή προϊόντων για την ανθρώπινη διατροφή, με εξαίρεση τα λίπη που λαμβάνονται από κόκαλα και απορρίμματα (*)
1503 00	Στεατίνη, λάδι με την ονομασία «saindoux», ελαιοστεατίνη, ελαιομαργαρίνη και στεατέλαιο, που δεν έχουν γαλακτωματοποιηθεί ούτε αναμειχθεί ούτε αλλιώς παρασκευασθεί
ex 1504	Λίπη και λάδια και τα κλάσματά τους, ψαριών ή θαλασσιών θηλαστικών, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα, εκτός από τα λάδια από σκώτια ψαριών και τα κλάσματά τους της κλάσης 1504 10 και λίπη και λάδια και τα κλάσματά τους, ψαριών, εκτός από τα λίπη από σκώτια, της κλάσης 1504 20
1507	Σογιέλαιο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα
1508	Αραχιδέλαιο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
1511	Φοινικέλαιο και τα κλάσματά του, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα
1512	Λάδια ηλιοτρόπιου, κνήκου ή βαμβακιού και τα κλάσματά τους, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα
1513	Λάδια κοκκοφοίνικα (λάδι κοπρά), λαχανοφοίνικα (φοινικοπυρηνέλαιο) ή babassu και τα κλάσματά τους, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα
1514	Λάδια αγριογούγγλης, αγριοκράμβης ή σιναπιού και τα κλάσματά τους, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα
ex 1515	Άλλα λίπη και λάδια φυτικά (εκτός από το λάδι jojoba της διάκρισης ex 1515 90 11) και τα κλάσματά τους, σταθερά, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα
ex 1516	Λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά και τα κλάσματά τους, μερικώς ή ολικώς υδρογονωμένα, διεστεροποιημένα, επανεστεροποιημένα ή ελαϊδινισμένα (με ισομέρεια λιπαρών οξέων), έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένα (εκτός από τα υδρογονωμένα ρετσινόλαδα, με την ονομασία «oralwax» της διάκρισης 1516 20 10)
ex 1517	Μαργαρίνη. Μείγματα ή παρασκευάσματα βρώσιμα από λίπη ή λάδια ζωικά ή φυτικά ή από τα κλάσματα διαφόρων λιπών ή λαδιών του κεφαλαίου αυτού, άλλα από τα λίπη και λάδια διατροφής και τα κλάσματά τους της κλάσης 1516, εκτός από τις διακρίσεις 1517 10 10, 1517 90 10 και 1517 90 93
1518 00 31 και 1518 00 39	Λάδια φυτικά σταθερά ρευστά, αναμεμιγμένα, που προορίζονται για τεχνικές ή βιομηχανικές χρήσεις, άλλες από την παρασκευή προϊόντων για την ανθρώπινη διατροφή (*)
1522 00 91	Κατακάθια ή μούργες· πολτοί εξουδετέρωσης (soapstocks), που προέρχονται από την επεξεργασία των λιπαρών σωμάτων ή των ζωικών ή των φυτικών κεριών, άλλα από αυτά που περιέχουν λάδι με τα χαρακτηριστικά του ελαιόλαδου
1522 00 99	Άλλα υπολείμματα που προέρχονται από την επεξεργασία των λιπαρών σωμάτων ή των ζωικών ή των φυτικών κεριών, εκτός από εκείνα που περιέχουν λάδι με τα χαρακτηριστικά του ελαιόλαδου
ex 1602	Άλλα παρασκευάσματα και κονσέρβες κρεάτων, παραπροϊόντων σφαγίων ή αίματος: - Χοιροειδών:
ex 1602 41	-- Χοιρομέρι (ζαμπόν) και τεμάχια αυτού:
1602 41 90	--- Άλλα από των κατοικιδίων χοιροειδών
ex 1602 42	-- Ωμοπλάτες και τεμάχια αυτών:
1602 42 90	--- Άλλα από των κατοικιδίων χοιροειδών
ex 1602 49	-- Άλλα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα μείγματα:
1602 49 90	--- Άλλα από των κατοικιδίων χοιροειδών
ex 1602 90	- Άλλα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα παρασκευάσματα από αίμα όλων των ζώων: -- Άλλα από τα παρασκευάσματα από αίμα όλων των ζώων:
1602 90 31	--- Κυνηγίου ή κουνελιού --- Άλλα:
	---- Άλλα από εκείνα που περιέχουν κρέας ή παραπροϊόντα σφαγίων κατοικιδίων χοιροειδών:
	----- Άλλα από εκείνα που περιέχουν κρέας ή παραπροϊόντα σφαγίων βοοειδών:
1602 90 99	----- Άλλα από των προβατοειδών ή αιγοειδών
ex 1603 00	Εκχυλίσματα και χυμοί κρέατος
1801 00 00	Κακάο σε σπόρους και θραύσματα σπόρων, ακατέργαστα ή φρυγμένα
1802 00 00	Κελύφη, μεμβράνες (φλούδες) και άλλα απορρίμματα κακάου

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
ex 2001	Λαχανικά, καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, παρασκευασμένων ή διατηρημένα με ξίδι ή οξικό οξύ:
ex 2001 90 2001 90 20	– Άλλα: – Καρποί του γένους <i>Capsicum</i> , άλλοι από τις γλυκοπιπεριές
ex 2005	Άλλα λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα αλλιώς παρά με ξύδι ή οξικό οξύ, όχι κατεψυγμένα, άλλα από τα προϊόντα της κλάσης 2006:
ex 2005 99 2005 99 10	– Άλλα λαχανικά και μείγματα λαχανικών: – Καρποί του γένους <i>Capsicum</i> , άλλοι από τις γλυκοπιπεριές
ex 2206 2206 00 31 έως 2206 00 89	Άλλα ποτά που προέρχονται από ζύμωση (π.χ. μηλίτης, απίτης, υδρόμελι). Μείγματα ποτών που προέρχονται από ζύμωση και μείγματα ποτών που προέρχονται από ζύμωση και μη αλκοολούχων ποτών, μη κατονομαζόμενα ούτε περιλαμβανόμενα αλλού: – Άλλα από το κρασί δευτερίας (<i>Piquette</i>)
ex 2301 2301 10 00	Αλεύρια, σκόνες και συσσωματώματα με μορφή σβόλων, από κρέας, παραπροϊόντα σφαγίων, ψάρια ή καρκινοειδή (μαλακόστρακα), μαλάκια ή άλλα ασπόνδυλα υδρόβια, ακατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου. Ινώδη κατάλοιπα ξηγικών: – Αλεύρια, σκόνες και συσσωματώματα με μορφή σβόλων, από κρέας ή παραπροϊόντα σφαγίων. Ινώδη κατάλοιπα ξηγικών
ex 2302 2302 50 00	Πίτουρα εν γένει και άλλα υπολείμματα, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, από το κοσκίνισμα, το άλεσμα ή άλλες κατεργασίες των δημητριακών ή οσπριοειδών: – Οσπριοειδών
2304 00 00 2305 00 00	Πίτες και άλλα στερεά υπολείμματα, έστω και σπασμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, από την εξαγωγή του σογιέλαιου Πίτες και άλλα στερεά υπολείμματα, έστω και σπασμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, από την εξαγωγή του αραχιδέλαιου
ex 2306	Πίτες και άλλα στερεά υπολείμματα, έστω και σπασμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, από την εξαγωγή φυτικών λιπών ή λαδιών, άλλα από εκείνα των κλάσεων 2304 ή 2305, με εξαίρεση των διακρίσεων 2306 90 05 (Πίτες και άλλα στερεά υπολείμματα από την εκχύλιση φύτρων καλαμποκιού) και 2306 90 11 και 2306 90 19 (Πίτες και άλλα στερεά υπολείμματα από την εξαγωγή ελαιολάδου)
ex 2307 00 2307 00 90	Οινολάσπες. Τρυγιά ακάθαρτη: – Τρυγιά ακάθαρτη
ex 2308 00 2308 00 90	Φυτικές ύλες και φυτικά απορρίμματα, κατάλοιπα και υποπροϊόντα φυτικά, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων, των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού: – Άλλα από τα υπολείμματα από το στύψιμο σταφυλιών (τσιπούρα), τα βελανίδια και τα ινδικά κάστανα, τα υπολείμματα από το στύψιμο φρούτων, άλλα από των σταφυλιών
ex 2309	Παρασκευάσματα των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων:
ex 2309 10 2309 10 90	– Τροφές για σκύλους ή γάτες, συσκευασμένες για τη λιανική πώληση: – Άλλες από εκείνες που περιέχουν κάθε είδους άμυλα, γλυκόζη ή σιρόπι γλυκόζης, μαλτοδεξτρίνη ή σιρόπι μαλτοδεξτρίνης που υπάγονται στις διακρίσεις 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 και 2106 90 55, ή γαλακτοκομικά προϊόντα
ex 2309 90	– Άλλα:
ex 2309 90 10	– Άλλα, όπου περιλαμβάνονται και τα προμείγματα: – Προϊόντα με την ονομασία «διαλυτά» από θαλάσσια θηλαστικά

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
ex 2309 90 91 έως 2309 90 96	<p>-- Άλλα από εκείνα που περιέχουν κάθε είδους άμυλα, γλυκόζη ή σιρόπι γλυκόζης, μαλτοδεξτρίνη ή σιρόπι μαλτοδεξτρίνης που υπάγονται στις διακρίσεις 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 και 2106 90 55, ή γαλακτοκομικά προϊόντα, με εξαίρεση</p> <p>- Συμπυκνώματα πρωτεϊνών που λαμβάνονται από χυμούς μηδικής και χόρτου</p> <p>- Προϊόντα αφυδατωμένα που λαμβάνονται αποκλειστικά από στερεά υπολείμματα και από χυμούς που προέρχονται από την παρασκευή των συμπυκνωμάτων που αναφέρονται στην πρώτη περίπτωση</p>

(^α) Η υπαγωγή στη διάκριση αυτή εξαρτάται από τους όρους που προβλέπονται από τις σχετικές ενωσιακές διατάξεις [βλέπε οδηγία 94/28/ΕΚ του Συμβουλίου (¹) και κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 504/2008 της Επιτροπής (²)].

(¹) Οδηγία 94/28/ΕΚ του Συμβουλίου της 23ης Ιουνίου 1994 για τον καθορισμό των αρχών σχετικά με τους ζωοτεχνικούς και γενεαλογικούς όρους που εφαρμόζονται κατά τις εισαγωγές προέλευσης τρίτων χωρών ζώων, του σπέρματος, των ωαρίων και των εμβρύων τους και για την τροποποίηση της οδηγίας 77/504/ΕΟΚ περί των ζώων αναπαραγωγής του βοείου είδους καθαρόαιμου γένους (ΕΕ L 178 της 12.7.1994, σ. 66).

(²) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 504/2008 της Επιτροπής, της 6ης Ιουνίου 2008, για την εφαρμογή των οδηγιών 90/426/ΕΟΚ και 90/427/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τις μεθόδους αναγνώρισης των ιπποειδών (ΕΕ L 149 της 7.6.2008, σ. 3).

(^β) Η υπαγωγή στη διάκριση αυτή εξαρτάται από τους όρους που προβλέπονται από τις σχετικές ενωσιακές διατάξεις [βλέπε οδηγία 88/661/ΕΟΚ του Συμβουλίου (³), οδηγία 94/28/ΕΚ του Συμβουλίου και απόφαση 96/510/ΕΚ της Επιτροπής (⁴)].

(³) Οδηγία 88/661/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1988 σχετικά με τους ζωοτεχνικούς κανόνες που εφαρμόζονται στα αναπαραγωγικά χοιροειδή (ΕΕ L 382 της 31.12.1988, σ. 36).

(⁴) Απόφαση 96/510/ΕΚ της Επιτροπής της 18ης Ιουλίου 1996 για καθορισμό των ζωοτεχνικών και γενεαλογικών πιστοποιητικών εισαγωγής ζώων αναπαραγωγής, του σπέρματος, των ωαρίων και των εμβρύων τους (ΕΕ L 210 της 20.8.1996 σ. 53)

(^γ) Η υπαγωγή στη διάκριση αυτή εξαρτάται από τους όρους που προβλέπονται από τις σχετικές ενωσιακές διατάξεις [βλέπε άρθρα 291 έως 300 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2454/93].

(^δ) Η υπαγωγή στη διάκριση αυτή εξαρτάται από τους όρους που προβλέπονται στο τμήμα II στοιχείο ΣΤ των προκαταρκτικών διατάξεων της συνδυασμένης ονοματολογίας.

Τμήμα 2

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή
0101 29 10	Άλογα ζωντανά, που προορίζονται για σφαγή (^α)
ex 0205 00	Κρέας αλόγων, νωπό, διατηρημένο με απλή ψύξη ή κατεψυγμένο
0210 99 10	Κρέας αλόγων, αλατισμένο ή σε άλμη ή αποξηραμένο
0511 99 10	Νεύρα ή τένοντες, ξέσματα και άλλα παρόμοια απορρίμματα από μη κατεργασμένα δέρματα
0701	Πατάτες νωπές ή διατηρημένες με απλή ψύξη
0901	Καφές, έστω και καβουρντισμένος ή χωρίς καφεΐνη. Κελύφη και φλούδες καφέ. Υποκατάστατα του καφέ που περιέχουν καφέ, οποιεσδήποτε και αν είναι οι αναλογίες του μείγματος
1105	Αλεύρι, σιμιγδάλι, νιφάδες, σκόνη, κόκκοι και συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων (πελέτες), από πατάτες ex 1212 99 70
ex 1212 99 95	Ρίζες κιχωρίου
2209 00 91 και 2209 00 99	Ξίδια και υποκατάστατα αυτών βρώσιμα που λαμβάνονται από οξικό οξύ, εκτός από τα ξύδια από κρασί
4501	Φελλός φυσικός ακατέργαστος ή απλώς παρασκευασμένος. Απορρίμματα από φελλό. Φελλός σε θραύσματα, κόκκους ή σκόνη

(^α) Η υπαγωγή στη διάκριση αυτή εξαρτάται από τους όρους που προβλέπονται από τις σχετικές ενωσιακές διατάξεις [βλέπε άρθρα 291 έως 300 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2454/93].

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΟΡΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 3 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1

ΜΕΡΟΣ I

Ορισμοί που αφορούν τον τομέα του ρυζιού

- I. Οι όροι «αναποφλοιωτο ρύζι» (paddy), «αποφλοιωμένο ρύζι», «ημιλευκασμένο ρύζι», «λευκασμένο ρύζι», «στρογγυλόσπερμο ρύζι», «μεσόσπερμο ρύζι», «μακρόσπερμο ρύζι Α ή Β» και «θραύσματα ρυζιού» νοούνται ως εξής:
1. α) «Αναποφλοιωτο ρύζι (ρύζι paddy)»: το ρύζι που διατηρεί το φλοιό του μετά το ράβδισμα.
 - β) «Αποφλοιωμένο ρύζι»: το ρύζι paddy από το οποίο έχει αφαιρεθεί μόνον ο φλοιός. Περιλαμβάνεται κυρίως σε αυτόν τον ορισμό το ρύζι που κυκλοφορεί στο εμπόριο με τις ονομασίες «ρύζι brun/brown», «ρύζι cargo», «ρύζι loonzain» και «riso sbramato».
 - γ) «Ημιλευκασμένο ρύζι»: το ρύζι paddy από το οποίο έχουν αφαιρεθεί ο φλοιός, ένα μέρος από το φύτρο και το σύνολο ή μέρος από τα εξωτερικά, αλλά όχι και τα εσωτερικά στρώματα του περικαρπίου.
 - δ) «Λευκασμένο ρύζι»: το ρύζι paddy από το οποίο έχουν αφαιρεθεί ο φλοιός, το σύνολο των εξωτερικών και εσωτερικών στρωμάτων του περικαρπίου, το σύνολο του φύτρου, στην περίπτωση του μακρόσπερμου ή μεσόσπερμου ρυζιού, και ένα μέρος τουλάχιστον, στην περίπτωση του στρογγυλόσπερμου ρυζιού, αλλά το οποίο διατηρεί λευκές επιμήκεις ραβδώσεις στο 10 %, το ανώτερο, των κόκκων.
 2. α) «Στρογγυλόσπερμο ρύζι»: το ρύζι με κόκκους των οποίων το μήκος είναι μικρότερο ή ίσο με 5,2 mm και ο λόγος μήκος/πλάτος είναι μικρότερος του 2.
 - β) «Μεσόσπερμο ρύζι»: το ρύζι με κόκκους των οποίων το μήκος είναι μεγαλύτερο από 5,2 mm και μικρότερο ή ίσο με 6,0 mm και ο λόγος μήκος/πλάτος είναι μικρότερος του 3.
 - γ) «Μακρόσπερμο ρύζι»:
 - i) μακρόσπερμο ρύζι Α, ήτοι το ρύζι του οποίου οι κόκκοι έχουν μήκος άνω των 6,0 mm και λόγο μήκους/πλάτους μεγαλύτερο του 2, αλλά μικρότερο του 3·
 - ii) μακρόσπερμο ρύζι Β, ήτοι το ρύζι του οποίου οι κόκκοι έχουν μήκος άνω των 6,0 mm και λόγο μήκους/πλάτους ίσο ή μεγαλύτερο του 3.
 - δ) «Καταμέτρηση των κόκκων»: η καταμέτρηση των κόκκων σε λευκασμένο ρύζι που πραγματοποιείται σύμφωνα με την ακόλουθη μέθοδο:
 - i) λήψη αντιπροσωπευτικού δείγματος της παρτίδας·
 - ii) διέλευση του δείγματος από κόσκινο, ώστε να συγκρατηθούν μόνο οι ολόκληροι κόκκοι, συμπεριλαμβανομένων των κόκκων με ατελή ωρίμαση·
 - iii) πραγματοποίηση δύο καταμετρήσεων, η καθεμία σε 100 κόκκους, και υπολογισμός του μέσου όρου·
 - iv) έκφραση του αποτελέσματος σε χιλιοστά και στρογγυλοποίηση σε ένα δεκαδικό ψηφίο.
 3. «Θραύσματα ρυζιού»: τα τεμάχια κόκκων που έχουν μήκος ίσο ή μικρότερο από τα τρία τέταρτα του μέσου μήκους του ολόκληρου κόκκου.
- II. Όσον αφορά τους κόκκους και τα θραύσματά τους που δεν είναι άμεμπτης ποιότητας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
1. «Ολόκληροι κόκκοι»: κόκκοι από τους οποίους, ανεξάρτητα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που επιτυγχάνονται σε κάθε στάδιο βιομηχανικής επεξεργασίας, έχει αφαιρεθεί μόνο ένα μέρος του άκρου.
 2. «Κόκκοι κομμένοι στο άκρο»: κόκκοι από τους οποίους έχει αφαιρεθεί ολόκληρο το άκρο.
 3. «Θραύσματα ή τεμάχια»: κόκκοι από τους οποίους έχει αφαιρεθεί μέρος του μεγέθους ολόκληρου κόκκου μεγαλύτερο από το άκρο· τα θραύσματα περιλαμβάνουν:
 - (i) μεγάλα θραύσματα (τεμάχια κόκκων των οποίων το μήκος είναι ίσο ή ανώτερο του ημίσεος του μήκους του κόκκου, τα οποία όμως δεν αποτελούν ολόκληρο κόκκο),

- (ii) μεσαία θραύσματα (τεμάχια κόκκων των οποίων το μήκος είναι ίσο ή ανώτερο του τετάρτου του μήκους του κόκκου, τα οποία όμως δεν φθάνουν το ελάχιστο μέγεθος των «μεγάλων θραυσμάτων»),
- (iii) λεπτά θραύσματα (τεμάχια κόκκων τα οποία δεν φθάνουν το τέταρτο του μεγέθους του κόκκου, αλλά δεν διέρχονται διαμέσου κόσκινου του οποίου οι οπές έχουν διάμετρο 1,4 mm),
- (iv) τεμάχια (μικρά τεμάχια ή σωματίδια κόκκου τα οποία μπορούν να διέλθουν διαμέσου κόσκινου του οποίου οι οπές έχουν διάμετρο 1,4 mm)· τεμαχισμένοι κόκκοι (τεμάχια τα οποία έχουν προέλθει από διαμήκη διάτμηση του κόκκου).
4. «Πράσινοι κόκκοι»: κόκκοι με ατελή ωρίμαση.
5. «Κόκκοι που εμφανίζουν φυσικές παραμορφώσεις»: κόκκοι που εμφανίζουν φυσικές παραμορφώσεις, κληρονομικής ή μη προέλευσης, σε σχέση με τα τυπικά μορφολογικά χαρακτηριστικά της ποικιλίας.
6. «Κόκκοι αλευρώδεις»: κόκκοι των οποίων τουλάχιστον τα τρία τέταρτα της επιφάνειας παρουσιάζουν όψη αδιαφανή και αλευρώδη.
7. «Κόκκοι με ερυθρές ραβδώσεις»: κόκκοι οι οποίοι παρουσιάζουν, σε διάφορες εντάσεις και αποχρώσεις, διαμήκεις ραβδώσεις ερυθρού χρώματος, οι οποίες οφείλονται σε υπολείμματα του περικαρπίου.
8. «Κόκκοι διάσπικτοι»: κόκκοι οι οποίοι φέρουν ένα μικρό, καλά οριοθετημένο κύκλο βαθύς χρώματος και σχήματος περισσότερο ή λιγότερο κανονικού· επιπλέον, θεωρούνται ως διάσπικτοι οι κόκκοι οι οποίοι παρουσιάζουν ελαφρές μαύρες ραβδώσεις μόνο στην επιφάνεια και όχι σε βάθος· οι ραβδώσεις και τα στίγματα δεν πρέπει να παρουσιάζουν κίτρινη ή σκοτεινόχρωμη άλω.
9. «Κόκκοι κηλιδωμένοι»: κόκκοι οι οποίοι έχουν υποστεί σε περιορισμένο μέρος της επιφάνειας τους φανερή αλλαγή του φυσικού τους χρώματος· οι κηλίδες μπορεί να είναι διαφόρων χρωμάτων (υπόμαυρες, υπέρυθρες, καστανές)· επιπλέον θεωρούνται ως κηλίδες οι βαθύμαυρες ραβδώσεις. Αν οι κηλίδες παρουσιάζουν τόσο έντονο χρώμα (μαύρο, ρόδινο, καστανό-υπέρυθρο) ώστε να είναι αμέσως ορατές και μέγεθος ίσο ή ανώτερο του ημίσεος των κόκκων, οι κόκκοι αυτοί πρέπει να θεωρούνται κίτρινοι κόκκοι.
10. «Κίτρινοι κόκκοι»: κόκκοι οι οποίοι έχουν υποστεί, κατ' άλλο τρόπο εκτός της ξήρασης, ολική ή μερική αλλαγή του φυσικού τους χρώματος και έχουν λάβει διάφορες αποχρώσεις από το κίτρινο-λεμονί έως το κίτρινο-πορτοκαλί.
11. «Κόκκοι χρώματος ηλεκτρου»: κόκκοι οι οποίοι έχουν υποστεί, κατ' άλλο τρόπο εκτός της ξήρασης, ομοιόμορφη αλλαγή του χρώματός τους, ελαφρά και γενική· η αλλαγή αυτή μεταβάλλει το χρώμα των κόκκων σε ανοικτό κίτρινο του ηλεκτρου.

ΜΕΡΟΣ II

Τεχνικοί ορισμοί που αφορούν τον τομέα της ζάχαρης

Τμήμα Α

Γενικοί ορισμοί

1. «Λευκή ζάχαρη»: ζάχαρη χωρίς προσθήκη αρωματικών, χρωστικών ή άλλων ουσιών, περιεκτικότητας σε σακχαρόζη κατά βάρος σε ξηρά κατάσταση ανερχόμενης σε 99,5 % ή άνω, προσδιοριζόμενης με την πολωσιμετρική μέθοδο.
2. «Ακατέργαστη ζάχαρη»: ζάχαρη χωρίς προσθήκη αρωματικών, χρωστικών ή άλλων ουσιών, περιεκτικότητας κατά βάρος σε ξηρά κατάσταση χαμηλότερης από 99,5 % σε σακχαρόζη, προσδιοριζόμενης με την πολωσιμετρική μέθοδο.
3. «Ισογλυκόζη»: το προϊόν που λαμβάνεται από τη γλυκόζη ή τα πολυμερή της, περιεκτικότητας σε φρουκτόζη κατά βάρος σε ξηρά κατάσταση τουλάχιστον 10 %.
4. «Σιρόπι ινουλίνης»: το προϊόν που λαμβάνεται απευθείας με υδρόλυση ινουλίνης ή ολιγοφρουκτόζης και περιέχει κατά βάρος σε ξηρά κατάσταση τουλάχιστον 10 % φρουκτόζη σε μορφή ελεύθερη ή σε μορφή σακχαρόζης, εκφραζόμενη σε ισοδύναμα ζάχαρης ή ισογλυκόζης. Για την αποφυγή περιορισμών στην αγορά για τα προϊόντα χαμηλής γλυκαντικής ισχύος που παράγονται από επιχειρήσεις μεταποίησης ινών ινουλίνης χωρίς ποσόστωση σιροπιού ινουλίνης, η Επιτροπή μπορεί να τροποποιεί τον παρόντα ορισμό δια κατ' εξουσιοδότηση πράξεων του άρθρου 125 παράγραφος 4 στοιχείο α).
5. «Σύμβαση παράδοσης»: σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ πωλητή και επιχείρησης για την παράδοση τεύτλων που προορίζονται για ζαχαροποιία.
6. «Ενδοκλαδική συμφωνία»: ένα από ακόλουθα:
 - α) συμφωνία που συνάπτεται, πριν από τη σύναψη σύμβασης παράδοσης, μεταξύ επιχειρήσεων ή μιας οργάνωσης επιχειρήσεων αναγνωρισμένων από το οικείο κράτος μέλος ή ομάδας σχετικών οργάνωσης επιχειρήσεων αφενός, και μιας ένωσης πωλητών αναγνωρισμένης από το οικείο κράτος μέλος ή ομάδας σχετικών οργάνωσης πωλητών, αφετέρου·

- β) εάν δεν υπάρχει συμφωνία όπως ορίζεται στο στοιχείο α), το δικαίωμα περί εταιριών και το δικαίωμα συνεταιρισμών στον βαθμό που διέπουν την παράδοση ζαχαρότευτλων από τους μετόχους ή τα μέλη εταιρείας ή συνεταιρισμού ζαχαροποιίας.

Τμήμα Β

Ορισμοί που εφαρμόζονται κατά την περίοδο που αναφέρεται στο άρθρο 124

1. «Εντός ποσόστωσης ζάχαρη», «εντός ποσόστωσης ισογλυκόζη» και «εντός ποσόστωσης σιρόπι ινουλίνης»: η ποσότητα ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης που κατανέμεται σε μία συγκεκριμένη περίοδο εμπορίας στο πλαίσιο της ποσόστωσης της σχετικής επιχείρησης.
2. «Βιομηχανική ζάχαρη»: η ποσότητα της παραγωγής ζάχαρης που κατανέμεται σε μία συγκεκριμένη περίοδο εμπορίας, πέραν της αναφερόμενης στο σημείο 5 ποσότητας ζάχαρης, και προορίζεται για τη βιομηχανική παραγωγή ενός από τα προϊόντα που απαριθμούνται στο άρθρο 140 παράγραφος 2.
3. «Βιομηχανική ισογλυκόζη» και «βιομηχανικό σιρόπι ινουλίνης»: η ποσότητα ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης η οποία κατανέμεται σε μια συγκεκριμένη περίοδο εμπορίας και προορίζεται για τη βιομηχανική παραγωγή ενός από τα προϊόντα που απαριθμούνται στο άρθρο 140 παράγραφος 2.
4. «Πλεόνασμα ζάχαρης», «πλεόνασμα ισογλυκόζης» και «πλεόνασμα σιροπιού ινουλίνης»: η ποσότητα ζάχαρης, ισογλυκόζης ή σιροπιού ινουλίνης που κατανέμεται σε μία συγκεκριμένη περίοδο εμπορίας πέραν των αντίστοιχων ποσοτήτων που αναφέρονται στα σημεία 1, 2 και 3.
5. «Εντός ποσόστωσης τεύτλα»: όλα τα ζαχαρότευτλα που μεταποιούνται σε εντός ποσόστωσης ζάχαρη.
6. «Επιχείρηση ασχολούμενη αποκλειστικά με δραστηριότητες εξευγενισμού»: η μονάδα παραγωγής:
 - της οποίας η μοναδική δραστηριότητα συνίσταται στον εξευγενισμό εισαγόμενης ακατέργαστης ζάχαρης ζαχαροκάλαμου ή
 - η οποία εξευγένισε, κατά την περίοδο εμπορίας 2004/2005, ποσότητα τουλάχιστον 15 000 τόνων εισαγόμενης ακατέργαστης ζάχαρης ζαχαροκάλαμου.

ΜΕΡΟΣ III

Ορισμοί που αφορούν τον τομέα του λυκίσκου

1. «Λυκίσκος»: οι ξηρές ταξιανθίες, ονομαζόμενες και κώνοι, του (θηλυκού) φυτού του αναρριχόμενου λυκίσκου (*Humulus lupulus*): οι ταξιανθίες αυτές, χρώματος πρασινοκίτρινου και σχήματος ωοειδούς, φέρουν μίσχο και η μεγαλύτερη διάστασή τους κυμαίνεται γενικά από 2 έως 5 cm.
2. «Σκόνη λυκίσκου»: το προϊόν που προέρχεται από την άλεση του λυκίσκου και περιέχει όλα τα φυσικά συστατικά του.
3. «Σκόνη λυκίσκου εμπλουτισμένη με λουπουλίνη»: το προϊόν που λαμβάνεται με άλεση του λυκίσκου μετά τη μηχανική απομάκρυνση ενός μέρους των φύλλων, των μίσχων, των βρακτείων και των σπονδύλων.
4. «Εκχύλισμα λυκίσκου»: τα συμπυκνωμένα προϊόντα που λαμβάνονται με την επίδραση διαλύτη στον λυκίσκο ή τη σκόνη λυκίσκου.
5. «Ανάμεικτα προϊόντα λυκίσκου»: μείγμα δύο ή περισσότερων από τα προϊόντα που αναφέρονται στα σημεία 1 έως 4.

ΜΕΡΟΣ IV

Ορισμοί που αφορούν τον αμπελοοινικό τομέα

Σχετικά με την άμπελο

1. «Εκρίζωση»: η πλήρης εξάλειψη όλων των πρέμων αμπελού από έκταση φυτεμένη με άμπελο.
2. «Φύτευση»: η οριστική τοποθέτηση φυταρίων ή τμημάτων φυταρίων αμπελού, εμβολιασμένων ή μη, με σκοπό την παραγωγή σταφυλιών ή τη σύσταση μητρικής φυτείας εμβολιοληψίας.
3. «Επανεμβολιασμός»: ο εμβολιασμός αμπελού η οποία έχει ήδη εμβολιασθεί.

Σχετικά με τα προϊόντα

4. «Νωπά σταφύλια»: ο καρπός της αμπέλου που χρησιμοποιείται στην οινοποίηση, ώριμος ή ακόμα και ελαφρώς λιασμένος, και ο οποίος μπορεί να υποβληθεί σε έκθλιψη ή πίεση με τα συνήθη μέσα του οινοποιείου και να υποστεί αφ' εαυτού αλκοολική ζύμωση.
5. «Γλεύκος νωπών σταφυλιών του οποίου η ζύμωση έπαυσε με την προσθήκη αλκοόλης»: το προϊόν που:
 - α) έχει αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 12 % vol. και όχι ανώτερο από 15 % vol.
 - β) παράγεται με την προσθήκη σε αζύμωτο γλεύκος σταφυλιών, το οποίο έχει φυσικό αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 8,5 % vol. και προέρχεται αποκλειστικά από οινοποιησιμες ποικιλίες αμπέλου ταξινομήσιμες σύμφωνα με το άρθρο 81 παράγραφος 2:
 - i) είτε ουδέτερης αλκοόλης οινικής προέλευσης, συμπεριλαμβανομένης της αλκοόλης που προέρχεται από απόσταξη σταφίδων, με αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 96 % vol.
 - ii) είτε μη διορθωμένου προϊόντος απόσταξης οίνου, το οποίο έχει αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 52 % vol. και όχι ανώτερο από 80 % vol.
6. «Χυμός σταφυλιών»: το αζύμωτο, αλλά ζυμώσιμο, υγρό προϊόν που παράγεται:
 - α) με κατάλληλη κατεργασία η οποία το καθιστά κατάλληλο για ανάλωση ως έχει
 - β) από νωπά σταφύλια ή από γλεύκος σταφυλιών ή με ανασύσταση. Στην περίπτωση της ανασύστασης, παράγεται από συμπυκνωμένο γλεύκος σταφυλιών ή συμπυκνωμένο χυμό σταφυλιών.Ο χυμός σταφυλιών επιτρέπεται να έχει αποκτημένο αλκοολικό τίτλο που δεν υπερβαίνει το 1 % vol.
7. «Συμπυκνωμένος χυμός σταφυλιών»: ο μη καραμελωμένος χυμός σταφυλιών που παράγεται με μερική αφυδάτωση χυμού σταφυλιών, με οποιαδήποτε επιτρεπόμενη μέθοδο εκτός από την απευθείας θέρμανση, κατά τρόπο ώστε η ένδειξη του διαθλασιμέτρου (το οποίο χρησιμοποιείται σύμφωνα με μέθοδο που θα καθορισθεί), σε θερμοκρασία 20 °C, να μην είναι κατώτερη από 50,9 %.
Ο συμπυκνωμένος χυμός σταφυλιών επιτρέπεται να έχει αποκτημένο αλκοολικό τίτλο που δεν υπερβαίνει το 1 % vol.
8. «Οινολάσπη»: το υπόλειμμα
 - α) που συσσωρεύεται στα δοχεία τα οποία περιέχουν οίνο, μετά τη ζύμωση, κατά την αποθήκευση ή ύστερα από επιτρεπόμενη επεξεργασία
 - β) που λαμβάνεται από τη διήθηση ή τη φυγοκέντρηση του προϊόντος που αναφέρεται στο στοιχείο α)
 - γ) που συσσωρεύεται στα δοχεία τα οποία περιέχουν γλεύκος σταφυλιών, κατά την αποθήκευση ή ύστερα από επιτρεπόμενη επεξεργασία ή
 - δ) που λαμβάνεται από τη διήθηση ή τη φυγοκέντρηση του προϊόντος που αναφέρεται στο στοιχείο γ).
9. «Στέμφυλα σταφυλιών»: το υπόλειμμα από την πίεση νωπών σταφυλιών, είτε έχει υποστεί ζύμωση είτε όχι.
10. «Δευτερίας οίνος» (ricquette): το προϊόν που παράγεται:
 - α) με ζύμωση ακατέργαστων στεμφύλων σταφυλιών που έχουν διαβραχεί με νερό
 - β) με έκπλυση με νερό στεμφύλων σταφυλιών που έχουν υποστεί ζύμωση.
11. «Αλκοολωμένος οίνος για απόσταξη»: το προϊόν που:
 - α) έχει αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 18 % vol. και όχι ανώτερο από 24 % vol.

β) παράγεται αποκλειστικά με την προσθήκη μη διορθωμένου προϊόντος απόσταξης οίνου, το οποίο έχει μέγιστο αποκτημένο αλκοολικό τίτλο 86 % vol., σε οίνο που δεν περιέχει αζύμωτα σάκχαρα· ή

γ) έχει μέγιστη πτηνική οξύτητα 1,5 γραμμάρια ανά λίτρο, εκφραζόμενη σε οξικό οξύ.

12. «Cuvée» (προϊόν βάσεως):

α) το γλεύκος σταφυλιών·

β) ο οίνος· ή

γ) το μείγμα γλευκών σταφυλιών και/ή οίνων με διαφορετικά χαρακτηριστικά,

που προορίζεται για την παρασκευή συγκεκριμένου τύπου αφρωδών οίνων.

Αλκοολικός τίτλος

13. «Αποκτημένος κατ' όγκο αλκοολικός τίτλος»: ο αριθμός όγκων καθαρής αλκοόλης, σε θερμοκρασία 20 °C, που περιέχεται σε 100 όγκους του προϊόντος στην ίδια θερμοκρασία.

14. «Δυναμικός κατ' όγκο αλκοολικός τίτλος»: ο αριθμός όγκων καθαρής αλκοόλης, σε θερμοκρασία 20 °C, που μπορεί να παραχθεί με πλήρη ζύμωση των σακχάρων που περιέχονται σε 100 όγκους του προϊόντος στην ίδια θερμοκρασία.

15. «Ολικός κατ' όγκο αλκοολικός τίτλος»: το άθροισμα αποκτημένου και δυναμικού κατ' όγκο αλκοολικού τίτλου.

16. «Φυσικός κατ' όγκο αλκοολικός τίτλος»: ο ολικός κατ' όγκο αλκοολικός τίτλος του προϊόντος, πριν από ενδεχόμενο εμπλουτισμό.

17. «Αποκτημένος κατά μάζα αλκοολικός τίτλος»: ο αριθμός kg καθαρής αλκοόλης που περιέχεται σε 100 kg του προϊόντος.

18. «Δυναμικός κατά μάζα αλκοολικός τίτλος»: ο αριθμός kg καθαρής αλκοόλης που μπορεί να παραχθεί με πλήρη ζύμωση των σακχάρων που περιέχονται σε 100 kg του προϊόντος.

19. «Ολικός κατά μάζα αλκοολικός τίτλος»: το άθροισμα αποκτημένου και δυναμικού αλκοολικού τίτλου.

ΜΕΡΟΣ V

Ορισμοί που αφορούν τον τομέα του βοείου κρέατος

«Βοοειδή»: τα ζώα κατοικίδια βοοειδή που υπάγονται στους κωδικούς ΣΟ 0102 21, 0102 31 00, 0102 90 20, ex 0102 29 10 έως ex 0102 29 99, 0102 39 10, 0102 90 91.

ΜΕΡΟΣ VI

Ορισμοί που αφορούν τον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων

Για την εφαρμογή της δασμολογικής ποσόστωσης για το βούτυρο καταγωγής Νέας Ζηλανδίας, η φράση «που παρασκευάζεται απευθείας από γάλα ή κρέμα γάλακτος» δεν αποκλείει το βούτυρο που παρασκευάζεται από γάλα ή κρέμα γάλακτος, χωρίς τη χρησιμοποίηση αποθηκευμένων υλών, με μία ενιαία, ανεξάρτητη και συνεχή διεργασία η οποία μπορεί να συνεπάγεται τη διέλευση της κρέμας από ένα στάδιο συμπυκνωμένου λίπους γάλακτος και/ή κλασματικού διαχωρισμού του λίπους γάλακτος.

ΜΕΡΟΣ VII

Ορισμοί που αφορούν τον τομέα των αυγών

1. «Αυγά με κέλυφος» ή «αυγά με το σόφλι τους»: τα αυγά πουλερικών με κέλυφος, νωπά, διατηρημένα ή βρασμένα, εκτός από τα αυγά προς επώαση που προβλέπονται στο σημείο 2.

2. «Αυγά προς επώαση»: τα αυγά πουλερικών που προορίζονται για επώαση.

3. «Πλήρη προϊόντα»: αυγά πτηνών χωρίς κέλυφος, έστω και με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ουσιών, κατάλληλα για την ανθρώπινη διατροφή.

4. «Διαχωρισμένα προϊόντα»: κρόκοι αυγών πτηνών, έστω και με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ουσιών, κατάλληλοι για την ανθρώπινη διατροφή.

ΜΕΡΟΣ VIII

Ορισμοί που αφορούν τον τομέα των πουλερικών

1. «Ζώντα πουλερικά»: τα ζώντα πουλερικά, όπως πετεινοί και κότες, πάπιες, χήνες, γαλοπούλες και φραγκόκοτες, με βάρος κατά μονάδα ανώτερο από 185 γραμμάρια.
2. «Νεοσσοί»: τα ζώντα πουλερικά όπως πετεινοί και κότες, πάπιες, χήνες, γαλοπούλες και φραγκόκοτες, με βάρος κατά μονάδα που δεν υπερβαίνει τα 185 γραμμάρια.
3. «Σφαγμένα πουλερικά»: τα μη ζώντα πουλερικά, όπως πετεινοί και κότες, πάπιες, χήνες, γαλοπούλες και φραγκόκοτες, ατεμάχιστα, με ή χωρίς τα παραπροϊόντα τους.
4. «Παράγωγα προϊόντα»: τα ακόλουθα προϊόντα:
 - α) τα προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα I μέρος XX στοιχείο α)·
 - β) τα προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα I μέρος XX στοιχείο β), εκτός από τα σφαγμένα πουλερικά και τα βρώσιμα παραπροϊόντα, που ονομάζονται «τεμάχια πουλερικών»·
 - γ) τα βρώσιμα παραπροϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα I μέρος XX στοιχείο β)·
 - δ) τα προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα I μέρος XX στοιχείο γ)·
 - ε) τα προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα I μέρος XX στοιχεία δ) και ε)·
 - στ) τα προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα I μέρος XX στοιχείο στ), εκτός από τα εκείνα που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 1602 20 10.

ΜΕΡΟΣ ΙΧ

Ορισμοί που αφορούν τον τομέα της μελισσοκομίας

1. Ως «μέλι» νοείται το μέλι κατά την έννοια της οδηγίας του Συμβουλίου 2001/110/ΕΚ ⁽¹⁾ όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τα κύρια είδη μελιού.
2. «Προϊόντα μελισσοκομίας»: το μέλι, ο κηρός μελισσών, ο βασιλικός πολτός, η πρόπολη και η γύρη.

⁽¹⁾ Οδηγία 2001/110/ΕΚ του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2001 για το μέλι (ΕΕ L 10 της 12.1.2002, σ. 47).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΤΥΠΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΡΥΖΙΟΥ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΑ ΑΡΘΡΑ 7 ΚΑΙ 135

Α. Τυπική ποιότητα ρυζιού paddy

Το ρύζι paddy τυπικής ποιότητας:

- α) είναι καλής, ανόθευτης και σύμφωνης με τα συναλλακτικά ήθη ποιότητας και άοσμο·
- β) έχει μέγιστη υγρασία 13 %·
- γ) έχει απόδοση σε λευκασμένο ρύζι 63 % κατά βάρος σε ολόκληρους κόκκους (με όριο ανοχής 3 % σε κόκκους κομμένους στο άκρο), εκ των οποίων ποσοστό κατά βάρος κόκκων λευκασμένου ρυζιού που δεν είναι άμεμπτης ποιότητας:

κόκκοι αλευρώδεις ρυζιού paddy των κωδικών ΣΟ 1006 10 27 και 1006 10 98	1,5 %
κόκκοι αλευρώδεις ρυζιού paddy κωδικών ΣΟ διαφορετικών από τους κωδικούς 1006 10 27 και 1006 10 98:	2,0 %
κόκκοι με ερυθρές ραβδώσεις	1,0 %
κόκκοι διάστικτοι	0,50 %
κόκκοι κηλιδωμένοι	0,25 %
κόκκοι κίτρινοι	0,02 %
κόκκοι χρώματος ηλεκτρου	0,05 %

Β. Τυπική ποιότητα ζάχαρης

Ι. Τυπική ποιότητα ζαχαρότευτλων

Τα ζαχαρότευτλα τυπικής ποιότητας έχουν:

- α) καλή, ανόθευτη και σύμφωνη με τα συναλλακτικά ήθη ποιότητα·
- β) περιεκτικότητα σε ζάχαρη 16 % στο σημείο παραλαβής.

ΙΙ. Τυπική ποιότητα λευκής ζάχαρης

1. Η λευκή ζάχαρη τυπικής ποιότητας έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α) καλή, ανόθευτη και σύμφωνη με τα συναλλακτικά ήθη ποιότητα· είναι ξηρή, με κρυστάλλους ομοιογενούς κοκκομετρικής σύστασης που ρέουν ελεύθερα·
- β) ελάχιστη πολωσιμετρική ένδειξη: 99,7·
- γ) μέγιστη υγρασία: 0,06 %·
- δ) μέγιστη περιεκτικότητα σε ιμπερτοσάχαρο: 0,04 %·
- ε) ο αριθμός των βαθμών που προσδιορίζονται σύμφωνα με το σημείο 2 δεν υπερβαίνει τους 22 συνολικά, ούτε:
- τους 15 για την περιεκτικότητα σε τέφρα·
 - τους 9 για τον χρωματικό τύπο, που προσδιορίζεται με τη μέθοδο του Ινστιτούτου Γεωργικής Τεχνολογίας του Brunswick, («μέθοδος Brunswick»·
 - τους 6 για τον χρωματισμό του διαλύματος, που προσδιορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο της Διεθνούς Επιτροπής Ενιαίων Μεθόδων Ανάλυσης της Ζάχαρης, («μέθοδος ICUMSA»·

2. Ένας βαθμός αντιστοιχεί σε:
- α) περιεκτικότητα σε τέφρα 0,0018 %, προσδιοριζόμενη με τη μέθοδο ICUMSA στους 28° Brix·
 - β) 0,5 μονάδες χρωματικού τύπου, προσδιοριζόμενου με τη μέθοδο Brunswick·
 - γ) 7,5 μονάδες χρωματισμού του διαλύματος, προσδιοριζόμενου με τη μέθοδο ICUMSA.
3. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των παραμέτρων που αναφέρονται στο σημείο 1 είναι οι ίδιες με τις χρησιμοποιούμενες για τον προσδιορισμό των παραμέτρων αυτών στο πλαίσιο των μέτρων παρέμβασης.

III. Τυπική ποιότητα ακατέργαστης ζάχαρης

1. Η ακατέργαστη ζάχαρη τυπικής ποιότητας είναι ζάχαρη που έχει απόδοση λευκής ζάχαρης 92 %.
 2. Η απόδοση της ακατέργαστης ζάχαρης από ζαχαρότευτλα υπολογίζεται με την αφαίρεση από τον πολωσιμετρικό βαθμό της ζάχαρης αυτής:
 - α) του τετραπλασίου της περιεκτικότητάς της σε τέφρα·
 - β) του διπλασίου της περιεκτικότητάς της σε ιμβερτοσάκχαρο·
 - γ) του αριθμού 1.
 3. Η απόδοση της ακατέργαστης ζάχαρης από ζαχαροκάλυμο υπολογίζεται με τη μείωση κατά 100 του διπλασίου του πολωσιμετρικού βαθμού της ζάχαρης αυτής.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΕΝΩΣΙΑΚΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΦΑΓΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 10

Α. Ενωσιακή κλίμακα για την ταξινόμηση των σφαγίων βοοειδών ηλικίας οκτώ μηνών και άνω:

I. Ορισμοί

Ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «σφάγιο»: το ολόκληρο σώμα του σφαγμένου ζώου, όπως τούτο εμφανίζεται μετά την αφαιμάτωση, την απεντέρωση και την εκδορά·
2. «ημιμόριο σφαγίου»: το προϊόν το οποίο προκύπτει από τον τεμαχισμό του σφαγίου, σύμφωνα προς συμμετρική τομή η οποία διέρχεται διαμέσου κάθε αυχενικού, νωτιαίου και οσφυϊκού σπονδύλου και του ιερού οστού, και διαμέσου του στέρνου και της ισχυο-ηβικής σύμφυσης.

II. Κατηγορίες

Τα σφάγια βοοειδών κατανέμονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Z: σφάγια ζώων ηλικίας 8 μηνών και άνω αλλά μικρότερης των 12 μηνών.
- A: σφάγια μη ευνουχισμένων αρρένων ζώων ηλικίας 12 μηνών και άνω αλλά μικρότερης των 24 μηνών·
- B: σφάγια μη ευνουχισμένων αρρένων ζώων ηλικίας 24 μηνών και άνω·
- C: σφάγια ευνουχισμένων αρρένων ζώων ηλικίας 12 μηνών και άνω·
- D: σφάγια θηλέων ζώων που έχουν ήδη γεννήσει·
- E: σφάγια άλλων θηλέων ζώων ηλικίας 12 μηνών και άνω.

III. Ταξινόμηση

Η ταξινόμηση των σφαγίων πραγματοποιείται με διαδοχική εκτίμηση των εξής:

1. Διάπλαση, η οποία ορίζεται ως εξής:

Ανάπτυξη των πλαγίων όψεων του σφαγίου και ιδίως των σημαντικότερων μερών του (μηρός, πλάτη, ωμοπλάτη)

Κατηγορία διάπλασης	Περιγραφή
S ανώτερη	Όλες οι πλάγιες όψεις εξαιρετικά καμπύλες· εξαιρετική μυϊκή ανάπτυξη με διπλό μυϊκό όγκο (ευρύπυγα)
E εξαιρετική	Όλες οι πλάγιες όψεις καμπύλες έως πολύ καμπύλες· εξαιρετική μυϊκή ανάπτυξη
U πολύ καλή	Πλάγιες όψεις καμπύλες στο σύνολό τους· πολύ καλή μυϊκή ανάπτυξη
R καλή	Πλάγιες όψεις ευθύγραμμες στο σύνολό τους· καλή μυϊκή ανάπτυξη
O αρκετά καλή	Πλάγιες όψεις ευθύγραμμες έως κοίλες· μέση μυϊκή ανάπτυξη
P μέτρια	Όλες οι πλάγιες όψεις κοίλες έως πολύ κοίλες· περιορισμένη μυϊκή ανάπτυξη

2. Κατάσταση πάχυνσης, η οποία ορίζεται ως εξής:

— Ποσότητα του λίπους στο εξωτερικό του σφαγίου και στην εσωτερική όψη της θωρακικής κοιλότητας

Κατηγορία της κατάστασης πάχυνσης	Περιγραφή
1 πολύ μικρή	Στρώμα λίπους ανύπαρκτο έως πολύ λεπτό
2 μικρή	Ελαφρό στρώμα λίπους, μύες σχεδόν παντού εμφανείς
3 μέτρια	Μύες, εξαιρέσει του μηρού και της ωμοπλάτης, σχεδόν παντού καλυμμένοι από λίπος· μικρά αποθέματα λίπους στο εσωτερικό της θωρακικής κοιλότητας
4 μεγάλη	Μύες καλυμμένοι από λίπος, αλλά ακόμη μερικώς ορατοί στο ύψος του μηρού και της ωμοπλάτης· μερικά εμφανή αποθέματα λίπους στο εσωτερικό της θωρακικής κοιλότητας
5 πολύ μεγάλη	Όλο το σφάγιο καλύπτεται από λίπος, σημαντικά αποθέματα στο εσωτερικό της θωρακικής κοιλότητας

Τα κράτη μέλη μπορούν να υποδιαιρούν καθεμία από τις κατηγορίες των σημείων 1 και 2 σε τρεις το πολύ υποκατηγορίες.

IV. Παρουσίαση

Τα σφάγια και τα ημιμόρια σφαγίων παρουσιάζονται:

- α) χωρίς το κεφάλι και χωρίς τα πόδια· το κεφάλι χωρίζεται από το σφάγιο στο ύψος της ατλαντοϊνιακής άρθρωσης, τα πόδια κόβονται στο ύψος της καρπο-μετακαρπίου ή ταρσο-μεταταρσίου άρθρωσης·
- β) χωρίς τα όργανα που περιέχονται στη θωρακική και στην κοιλιακή κοιλότητα, με ή χωρίς τους νεφρούς, το νεφρικό λίπος και το πυελικό λίπος·
- γ) χωρίς τα γεννητικά όργανα με τους προσκολλημένους μυς, χωρίς το μαστό και το περιμαστικό λίπος.

V. Ταξινόμηση και ταυτοποίηση

Τα σφαγεία που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ λαμβάνουν μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι όλα τα σφάγια ή τα ημιμόρια σφαγίων βοοειδών ηλικίας οκτώ μηνών και άνω που σφάζονται στα σφαγεία αυτά και φέρουν σήμα καταλληλότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι τμήμα Ι κεφάλαιο ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 854/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, ταξινομούνται και ταυτοποιούνται σύμφωνα με την ενωσιακή κλίμακα.

Πριν από την ταυτοποίηση με την απόδοση σήματος, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν την αφαίρεση του εξωτερικού λίπους από τα σφάγια ή τα ημιμόρια σφαγίων εάν αυτό δικαιολογείται από την κατάσταση πάχυνσης.

B. Ενωσιακή κλίμακα ταξινόμησης των σφαγίων των χοίρων:

I. Ορισμός

«Σφάγιο»: το σώμα του σφαγμένου χοίρου, αφαιματωμένο και εκσπλαγνισμένο, ολόκληρο ή τεμαχισμένο κατά μήκος της διάμεσης γραμμής.

II. Ταξινόμηση

Τα σφάγια κατανέμονται σε κατηγορίες βάσει της εκτιμώμενης περιεκτικότητάς τους σε άπαχο κρέας και ταξινομούνται ανάλογα:

Κατηγορίες	Άπαχο κρέας ως ποσοστό του βάρους του σφαγίου
S	60 ή υψηλότερο
E	55 ή υψηλότερο, αλλά χαμηλότερο του 60
U	50 ή υψηλότερο, αλλά χαμηλότερο του 55

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης (ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 55).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 854/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο (ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 206).

Κατηγορίες	Άπαχο κρέας ως ποσοστό του βάρους του σφαγίου
R	50 ή περισσότερο αλλά κατώτερο του 55
O	40 ή υψηλότερο, αλλά χαμηλότερο του 45
P	χαμηλότερο του 40

III. Παρουσίαση

Τα σφάγια παρουσιάζονται χωρίς τη γλώσσα, τις τρίχες, τις σπλές, τα γεννητικά όργανα, το περινεφρικό λίπος, τα νεφρά και το διάφραγμα.

IV. Περιεκτικότητα σε άπαχο κρέας

1. Η περιεκτικότητα σε άπαχο κρέας εκτιμάται με μεθόδους κατάταξης που εγκρίνονται από την Επιτροπή. Επιτρέπεται να εγκρίνονται μόνο στατιστικές αποδεδειγμένες μέθοδοι που βασίζονται στη φυσική μέτρηση ενός ή περισσότερων ανατομικών μερών του σφαγίου του χοίρου. Η έγκριση των μεθόδων κατάταξης εξαρτάται από την τήρηση μέγιστης ανοχής για το στατιστικό σφάλμα εκτίμησης.
2. Ωστόσο, η εμπορική αξία των σφαγίων δεν καθορίζεται αποκλειστικά από την εκτιμώμενη περιεκτικότητά τους σε άπαχο κρέας.

V. Ταυτοποίηση σφαγίων

Τα ταξινομημένα σφάγια ταυτοποιούνται με σήμανση σύμφωνα με την ενωσιακή κλίμακα, εκτός εάν η Επιτροπή ορίζει διαφορετικά.

Γ. Ενωσιακή κλίμακα ταξινόμησης των σφαγίων προβάτων:

I. Ορισμός

Ισχύουν οι ορισμοί «σφάγιο» και «ημιμόριο σφαγίου» του στοιχείου Α σημείο I.

II. Κατηγορίες

Τα σφάγια κατανέμονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

A: σφάγια προβάτων ηλικίας μικρότερης των δώδεκα μηνών·

B: σφάγια άλλων προβάτων.

III. Ταξινόμηση

Τα σφάγια ταξινομούνται με κατ' αναλογία εφαρμογή των διατάξεων του στοιχείου Α σημείο III. Ωστόσο, ο όρος «μηρός» στο στοιχείο Α σημείο III παράγραφος 1 και στις σειρές 3 και 4 του πίνακα του στοιχείου Α σημείο III παράγραφος 2 αντικαθίσταται από τον όρο «οπίσθιο τεταρτημόριο».

IV. Παρουσίαση

Τα σφάγια και τα ημιμόρια σφαγίων παρουσιάζονται χωρίς το κεφάλι (το οποίο αποκόπτεται στο ύψος της ατλαντοϊνιακής άρθρωσης), τα πόδια (τα οποία αποκόπτονται στο ύψος της καρπο-μετακαρπίου ή ταρσο-μεταταρσίου άρθρωσης), την ουρά (η οποία αποκόπτεται μεταξύ του έκτου και του έβδομου ουραίου σπονδύλου), τους μαστούς, τα γεννητικά όργανα, το συκώτι και τη συκωταριά. Τα νεφρά και το λίπος των νεφρών περιλαμβάνονται στο σφάγιο.

Πάντως, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να δέχονται διαφορετικές παρουσιάσεις όταν δεν χρησιμοποιείται η παρουσίαση αναφοράς.

V. Ταυτοποίηση σφαγίων

Τα ταξινομημένα σφάγια και ημιμόρια σφαγίων ταυτοποιούνται με σήμανση σύμφωνα με την ενωσιακή κλίμακα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ
ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΟΥ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ (ΑΡΘΡΟ 23
ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3)**

Προϊόντα με οποιοδήποτε εκ των κατωτέρω:

- πρόσθετη ζάχαρη,
 - πρόσθετο λίπος,
 - πρόσθετο αλάτι,
 - πρόσθετες γλυκαντικές ουσίες.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ ΟΡΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ 44 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1

σε 1 000 EUR ανά οικονομικό έτος

	2014	2015	2016	2017 και μετά
Βουλγαρία	26 762	26 762	26 762	26 762
Τσεχική Δημοκρατία	5 155	5 155	5 155	5 155
Γερμανία	38 895	38 895	38 895	38 895
Ελλάδα	23 963	23 963	23 963	23 963
Ισπανία	353 081	210 332	210 332	210 332
Γαλλία	280 545	280 545	280 545	280 545
Κροατία	11 885	11 885	11 885	10 832
Ιταλία	336 997	336 997	336 997	336 997
Κύπρος	4 646	4 646	4 646	4 646
Λιθουανία	45	45	45	45
Λουξεμβούργο	588	—	—	—
Ουγγαρία	29 103	29 103	29 103	29 103
Μάλτα	402	—	—	—
Αυστρία	13 688	13 688	13 688	13 688
Πορτογαλία	65 208	65 208	65 208	65 208
Ρουμανία	47 700	47 700	47 700	47 700
Σλοβενία	5 045	5 045	5 045	5 045
Σλοβακία	5 085	5 085	5 085	5 085
Ηνωμένο Βασίλειο	120	—	—	—

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΟΡΙΣΜΟΙ, ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 78

Για την εφαρμογή του παρόντος παραρτήματος, ως «ονομασία πώλησης» νοείται η ονομασία με την οποία πωλείται ένα τρόφιμο, κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 1 της οδηγίας αριθ. 2000/13/ΕΚ ή το όνομα του τροφίμου κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011.

ΜΕΡΟΣ I

Κρέας βοοειδών ηλικίας κάτω των δώδεκα μηνών

I. Ορισμός

Για τους σκοπούς του παρόντος μέρους του παρόντος παραρτήματος, ως «κρέας» νοείται το σύνολο των σφαγίων, του κρέατος με ή χωρίς κόκαλο και των παραπροϊόντων σφαγίων, τεμαχισμένων ή μη, προοριζόμενων για ανθρώπινη διατροφή, που προέρχονται από βοοειδή ηλικίας κάτω των δώδεκα μηνών και παρουσιάζονται σε νωπή κατάσταση, κατεψυγμένα ή υπερκατεψυγμένα, είτε είναι περιτυλιγμένα ή συσκευασμένα είτε όχι.

II. Ταξινόμηση των βοοειδών ηλικίας μικρότερης των δώδεκα μηνών στο σφαγείο

Κατά τη σφαγή τους, όλα τα βοοειδή ηλικίας κάτω των δώδεκα μηνών ταξινομούνται από τις επιχειρήσεις, υπό την εποπτεία της αρμόδιας αρχής, σε μία από τις ακόλουθες δύο κατηγορίες:

Α) Κατηγορία V: Βοοειδή ηλικίας κάτω των οκτώ μηνών

Αναγνωριστικό γράμμα κατηγορίας: V·

Β) Κατηγορία Z: Βοοειδή ηλικίας άνω των οκτώ μηνών, αλλά κάτω των δώδεκα μηνών

Αναγνωριστικό γράμμα κατηγορίας: Z.

Η παρούσα ταξινόμηση διενεργείται με βάση τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο διαβατήριο που συνοδεύει τα βοοειδή ή, ελλείψει αυτού, με βάση τα δεδομένα που περιλαμβάνονται στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹).

III. Ονομασίες πώλησης

1. Το κρέας βοοειδών ηλικίας κάτω των δώδεκα μηνών διατίθεται στο εμπόριο στα κράτη μέλη μόνο με την ή τις ακόλουθες ονομασίες πώλησης που ορίζονται για κάθε κράτος μέλος:

α) Για το κρέας βοοειδών ηλικίας μικρότερης των οκτώ μηνών (αναγνωριστικό γράμμα της κατηγορίας: V)

Χώρα εμπορίας	Ονομασίες πώλησης που πρέπει να χρησιμοποιούνται
Βέλγιο	veau, viande de veau/kalfsvlees/Kalbfleisch
Βουλγαρία	meso ot malcki teleta
Τσεχική Δημοκρατία	Telecí
Δανία	Lyst kalvekød
Γερμανία	Kalbfleisch
Εσθονία	Vasikaliha
Ιρλανδία	Veal
Ελλάδα	μοσχάρι γάλακτος
Ισπανία	Ternera blanca, carne de ternera blanca
Γαλλία	veau, viande de veau
Κροατία	teletina
Ιταλία	vitello, carne di vitello

(¹) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2000, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επίσημανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας (ΕΕ L 204, 11.8.2000, σ. 1).

Κύπρος	μοσχάρι γάλακτος
Λεττονία	Teļa gaļa
Λιθουανία	Veršiena
Λουξεμβούργο	veau, viande de veau/Kalbfleisch
Ουγγαρία	Borjúhús
Μάλτα	Vitella
Κάτω Χώρες	Kalfsvlees
Αυστρία	Kalbfleisch
Πολωνία	Cielęcina
Πορτογαλία	Vitela
Ρουμανία	carne de vițel
Σλοβενία	Teletina
Σλοβακία	Telacie mäso
Φινλανδία	vaalea vasikanliha/ljust kalvkött
Σουηδία	ljust kalvkött
Ηνωμένο Βασίλειο	Veal

β) Για το κρέας βοοειδών ηλικίας 8 μηνών και άνω αλλά μικρότερης των 12 μηνών (αναγνωριστικό γράμμα κατηγορίας: Z)

Χώρα εμπορίας	Ονομασίες πώλησης που πρέπει να χρησιμοποιούνται
Βέλγιο	jeune bovin, viande de jeune bovin/jongrundvlees/Jungrindfleisch
Βουλγαρία	Телешко месо
Τσεχική Δημοκρατία	hovězí maso z mladého skotu
Δανία	Kalvekød
Γερμανία	Jungrindfleisch
Εσθονία	noorloomaliha
Ιρλανδία	rosé veal
Ελλάδα	νεαρό μοσχάρι
Ισπανία	Ternera, carne de ternera
Γαλλία	jeune bovin, viande de jeune bovin
Κροατία	młada junetina
Ιταλία	vitellone, carne di vitellone
Κύπρος	νεαρό μοσχάρι
Λεττονία	jaunlopa gaļa
Λιθουανία	Jautiena
Λουξεμβούργο	jeune bovin, viande de jeune bovin/Jungrindfleisch
Ουγγαρία	Növendék marha húsa
Μάλτα	Vitellun
Κάτω Χώρες	rosé kalfsvlees
Αυστρία	Jungrindfleisch
Πολωνία	młoda wołowina
Πορτογαλία	Vitelão

Ρουμανία	carne de tineret bovin
Σλοβενία	meso težjih telet
Σλοβακία	mäso z mladého dobytku
Φινλανδία	vasikanliha/kalvkött
Σουηδία	Kalvkött
Ηνωμένο Βασίλειο	Beef

2. Οι ονομασίες πώλησης που αναφέρονται στο σημείο 1 επιτρέπεται να συμπληρώνονται από ένδειξη του ονόματος ή του χαρακτηρισμού των τεμαχίων του κρέατος ή των παραπροϊόντων σφαγίου που αφορούν.
3. Οι ονομασίες πώλησης που παρατίθενται για την κατηγορία V στον πίνακα του σημείου 1 στοιχείο Α και οποιαδήποτε νέα ονομασία απορρέει από τις εν λόγω ονομασίες πώλησης χρησιμοποιούνται μόνο εφόσον πληρούνται οι απαιτήσεις του παρόντος παραρτήματος.

Ειδικότερα, οι όροι «veau», «telecí», «Kalb», «μοσχάρι», «ternera», «kalv», «veal», «vitello», «vitella», «kalf», «vitela» και «teletina» δεν χρησιμοποιούνται σε ονομασία πώλησης ούτε αναγράφονται στην επισήμανση κρέατος βοοειδών ηλικίας άνω των 12 μηνών.

4. Οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο σημείο 1 δεν ισχύουν για το κρέας βοοειδών για το οποίο καταχωρίστηκε προστατευόμενη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη, πριν από τις 29 Ιουνίου 2007.

IV. Υποχρεωτική ένδειξη στην ετικέτα

1. Με την επιφύλαξη της οδηγίας 2000/13/ΕΚ, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 και των άρθρων 13, 14 και 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1760/2000, σε κάθε στάδιο της παραγωγής και της εμπορίας, οι επιχειρήσεις επισημαίνουν τα κρέατα τα οποία προέρχονται από βοοειδή ηλικίας μικρότερης των 12 μηνών με τις πληροφορίες που παρατίθενται στη συνέχεια:

α) την ονομασία πώλησης, σύμφωνα με το σημείο III του παρόντος μέρους·

β) την ηλικία των ζώων κατά τη σφαγή, η οποία αναγράφεται, κατά περίπτωση, υπό τη μορφή:

— «ηλικία κατά τη σφαγή: κάτω των 8 μηνών»

— «ηλικία κατά τη σφαγή: από 8 ως 12 μήνες».

Κατά παρέκκλιση από το σημείο β) του πρώτου εδαφίου, οι επιχειρήσεις μπορούν να αντικαταστήσουν την ένδειξη της ηλικίας κατά τη σφαγή με την ένδειξη της κατηγορίας, αντίστοιχα: «κατηγορία V» ή «κατηγορία Z» – σε στάδια που προηγούνται της διάθεσης στον τελικό καταναλωτή

2. Για το κρέας βοοειδών ηλικίας μικρότερης των 12 μηνών το οποίο παρουσιάζεται προς πώληση στον τελικό καταναλωτή μη προσσκευασμένο στα σημεία λιανικής πώλησης, τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες βάσει των οποίων θα πρέπει να αναγράφονται οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

V. Καταγραφή

Σε κάθε στάδιο της παραγωγής και της εμπορίας, οι επιχειρήσεις καταγράφουν τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) τον αριθμό αναγνώρισης και την ημερομηνία γέννησης των ζώων, μόνον σε επίπεδο σφαγείου·

β) τον αριθμό αναφοράς ο οποίος επιτρέπει να προσδιορίζεται η σχέση μεταξύ, αφενός, της αναγνώρισης των ζώων από τα οποία προέρχεται το κρέας και, αφετέρου, της ονομασίας πώλησης, της ηλικίας κατά τη σφαγή και του γράμματος αναγνώρισης της κατηγορίας που αναγράφονται στην ετικέτα του κρέατος·

γ) την ημερομηνία άφιξης και αναχώρησης των ζώων και του κρέατος από την εγκατάσταση.

VI. Επίσημοι έλεγχοι

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν την ή τις αρμόδιες αρχές οι οποίες ευθύνονται για τους επίσημους ελέγχους που διεξάγονται για να εξακριβωθεί η εφαρμογή του παρόντος μέρους και ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή.

2. Οι επίσημοι έλεγχοι διεξάγονται από την ή τις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με τις γενικές αρχές του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
3. Οι εμπειρογνώμονες της Επιτροπής διεξάγουν, εφόσον απαιτείται, από κοινού με τις οικείες αρμόδιες αρχές και, ενδεχομένως, με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, επιτόπιους ελέγχους, για να διασφαλίζουν την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος παραρτήματος.
4. Κάθε κράτος μέλος, στο έδαφος του οποίου διεξάγεται έλεγχος, παρέχει στην Επιτροπή κάθε αναγκαία βοήθεια που αυτή ενδεχομένως χρειάζεται για την εκτέλεση των καθηκόντων της.
5. Όσον αφορά κρέας που εισάγεται από τρίτες χώρες, μια αρμόδια αρχή που ορίζεται από την τρίτη χώρα ή, κατά περίπτωση, ανεξάρτητος φορέας στην τρίτη χώρα εξασφαλίζει ότι τηρούνται οι απαιτήσεις του παρόντος μέρους. Ο ανεξάρτητος φορέας παρέχει πλήρη εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τους όρους που καθορίζει το ευρωπαϊκό πρότυπο EN 45011 ή ο ISO/IEC Guide 65.

ΜΕΡΟΣ II

Κατηγορίες αμπελοοινικών προϊόντων

(1) Οίνος

«Οίνος»: το προϊόν που παράγεται αποκλειστικά με πλήρη ή μερική αλκοολική ζύμωση νωπών σταφυλιών, είτε αυτά έχουν υποστεί έκθλιψη είτε όχι, ή γλεύκους σταφυλιών.

Ο οίνος έχει:

α) ανεξαρτήτως της εφαρμογής ή μη των επεξεργασιών που προορίζονται στο παράρτημα VIII μέρος I τμήμα Β, αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 8,5 % vol., υπό τον όρο ότι προέρχεται αποκλειστικά από σταφύλια που έχουν συγκομισθεί στις αμπελουργικές ζώνες Α και Β που αναφέρονται στο προσάρτημα I του παρόντος παραρτήματος, και τουλάχιστον 9 % vol. για τις άλλες αμπελουργικές ζώνες·

β) κατά παρέκκλιση από τον ισχύοντα ελάχιστο αποκτημένο αλκοολικό τίτλο, εφόσον φέρει προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη και ανεξαρτήτως της εφαρμογής ή μη των επεξεργασιών που προορίζονται στο παράρτημα VIII μέρος I τμήμα Β, αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 4,5 % vol.·

γ) ολικό αλκοολικό τίτλο όχι ανώτερο από 15 % vol. Ωστόσο, κατά παρέκκλιση:

— το ανώτατο όριο του ολικού αλκοολικού τίτλου μπορεί να φθάσει το 20 % vol. για τους οίνους που παράγονται χωρίς εμπλουτισμό σε ορισμένες αμπελουργικές περιοχές της Ένωσης οι οποίες θα προσδιορισθούν από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2·

— το ανώτατο όριο του ολικού αλκοολικού τίτλου μπορεί να υπερβαίνει το 15 % vol. για οίνους με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης που παράγονται χωρίς εμπλουτισμό·

δ) με την επιφύλαξη παρεκκλίσεων που είναι δυνατόν να θεσπισθούν από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2, ολική οξύτητα, εκφραζόμενη σε τρυγικό οξύ, τουλάχιστον 3,5 γραμμάρια ανά λίτρο, ήτοι 46,6 χιλιοστοϊσοδύναμα ανά λίτρο.

«Ρετσίνα»: ο οίνος που παράγεται αποκλειστικά στη γεωγραφική επικράτεια της Ελλάδας από γλεύκος σταφυλιών επεξεργασμένο με ρητίνη χαλεπίου πεύκης. Η χρησιμοποίηση της ρητίνης της χαλεπίου πεύκης επιτρέπεται μόνο για την παραγωγή οίνου «Ρετσίνα» υπό τους όρους της ισχύουσας ελληνικής νομοθεσίας.

Κατά παρέκκλιση από το στοιχείο β) του δευτέρου εδαφίου, τα «Tokaji eszencia» και «Tokajská eszencia» θεωρούνται οίνοι.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν τη χρήση του όρου «οίνος», εάν:

α) συνοδεύεται από το όνομα φρούτου, με τη μορφή σύνθετης ονομασίας για την εμπορία προϊόντων που λαμβάνονται από τη ζύμωση φρούτων διαφορετικών από τα σταφύλια· ή

β) αποτελεί μέρος σύνθετης ονομασίας.

Πρέπει να αποφεύγεται οιαδήποτε σύγχυση με προϊόντα που αντιστοιχούν στις κατηγορίες οίνων του παρόντος παραρτήματος.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων (ΕΕ L 165 της 30.4.2004, σ. 1).

- (2) Νεαρός οίνος που βρίσκεται ακόμη σε κατάσταση ζύμωσης
«Νεαρός οίνος που βρίσκεται ακόμη σε κατάσταση ζύμωσης»: το προϊόν του οποίου η αλκοολική ζύμωση δεν έχει ακόμη περατωθεί και ο οποίος δεν έχει ακόμη διαχωριστεί από την οινολάσπη του.
- (3) Οίνος λικέρ
- «Οίνος λικέρ»: είναι το προϊόν:
- α) που έχει αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 15 % vol. και όχι ανώτερο από 22 % vol.
- β) που έχει ολικό αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 17,5 % vol., εξαιρουμένων ορισμένων οίνων λικέρ με ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη, οι οποίοι περιλαμβάνονται σε κατάλογο που θα καταρτισθεί από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2.
- γ) που παράγεται από:
- γλεύκος σταφυλιών που έχει υποστεί μερική ζύμωση·
 - οίνο·
 - συνδυασμό των παραπάνω προϊόντων· ή
 - γλεύκος σταφυλιών ή μείγμα αυτού με οίνο, προκειμένου για ορισμένους οίνους λικέρ με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη, οι οποίοι θα προσδιορισθούν από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2.
- δ) που έχει αρχικό φυσικό αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 12 % vol., εξαιρουμένων ορισμένων οίνων λικέρ με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη, οι οποίοι περιλαμβάνονται σε κατάλογο που θα καταρτισθεί από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2.
- ε) στο οποίο έχουν προστεθεί τα ακόλουθα:
- i) μεμονωμένα ή σε συνδυασμό:
- ουδέτερη αλκοόλη οινικής προέλευσης, συμπεριλαμβανομένης της αλκοόλης που προέρχεται από απόσταξη σταφίδων, με αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 96 % vol.
 - απόσταγμα οίνου ή σταφίδων με αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 52 % vol. και όχι ανώτερο από 86 % vol.
- ii) καθώς και, κατά περίπτωση, ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα προϊόντα:
- συμπυκνωμένο γλεύκος σταφυλιών·
 - συνδυασμός ενός από τα προϊόντα που αναφέρονται στο στοιχείο ε) σημείο i) με γλεύκος σταφυλιών που αναφέρεται στο στοιχείο γ) πρώτη και τέταρτη περίπτωση·
- στ) στο οποίο, κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του στοιχείου ε), για ορισμένους οίνους λικέρ με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη, οι οποίοι περιλαμβάνονται σε κατάλογο που θα καταρτισθεί από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2, έχουν προστεθεί:
- i) οποιοδήποτε από τα προϊόντα που απαριθμούνται στο στοιχείο ε) σημείο i), μεμονωμένα ή σε συνδυασμό· ή
- ii) ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα προϊόντα:
- αλκοόλη από οίνο ή από σταφίδες με αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 95 % vol. και όχι ανώτερο από 96 % vol.
 - αποστάγματα οίνου ή στεμφύλων σταφυλιών με αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 52 % vol. και όχι ανώτερο από 86 % vol.
 - αποστάγματα σταφίδων με αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 52 % vol. και κατώτερο από 94,5 % vol.
και

- iii) κατά περίπτωση, ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα προϊόντα:
- γλεύκος σταφυλιών από λιαστά σταφύλια που έχει υποστεί μερική ζύμωση·
 - συμπυκνωμένο γλεύκος σταφυλιών που παράγεται με απευθείας θέρμανση και, εκτός της κατεργασίας αυτής, ανταποκρίνεται στον ορισμό του συμπυκνωμένου γλεύκους σταφυλιών·
 - συμπυκνωμένο γλεύκος σταφυλιών·
 - συνδυασμός ενός από τα προϊόντα που απαριθμούνται στο στοιχείο στ) σημείο ii) με γλεύκος σταφυλιών που αναφέρεται στο στοιχείο γ) πρώτη και τέταρτη περίπτωση.
- (4) Αφρώδης οίνος
- «Αφρώδης οίνος»: το προϊόν:
- α) που παράγεται με πρώτη ή δεύτερη αλκοολική ζύμωση:
- από νωπά σταφύλια,
 - από γλεύκος σταφυλιών, ή
 - από οίνο·
- β) που, κατά την εκπομάτιση του δοχείου, εκλύει διοξείδιο του άνθρακα προερχόμενο αποκλειστικά από τη ζύμωση·
- γ) που, όταν διατηρείται σε θερμοκρασία 20 σε κλειστά δοχεία, βρίσκεται υπό υπερπίεση τουλάχιστον 3 bar, οφειλόμενη στο διαλυμένο διοξείδιο του άνθρακα· και
- δ) για το οποίο ο ολικός αλκοολικός τίτλος των «cuvées» που προορίζονται για την παρασκευή του είναι τουλάχιστον 8,5 % vol.
- (5) Αφρώδης οίνος ποιότητας
- «Αφρώδης οίνος ποιότητας»: το προϊόν:
- α) που παράγεται με πρώτη ή δεύτερη αλκοολική ζύμωση:
- από νωπά σταφύλια·
 - από νωπά σταφύλια·
 - από οίνο·
- β) που, κατά την εκπομάτιση του δοχείου, εκλύει διοξείδιο του άνθρακα προερχόμενο αποκλειστικά από τη ζύμωση·
- γ) που, όταν διατηρείται σε θερμοκρασία 20 σε κλειστά δοχεία, βρίσκεται υπό υπερπίεση τουλάχιστον 3,5 bar, οφειλόμενη στο διαλυμένο διοξείδιο του άνθρακα· και
- δ) για το οποίο ο ολικός αλκοολικός τίτλος των «cuvées» που προορίζονται για την παρασκευή του είναι τουλάχιστον 9 % vol.
- (6) Αφρώδης οίνος ποιότητας αρωματικού τύπου
- «Αφρώδης οίνος ποιότητας αρωματικού τύπου»: ο αφρώδης οίνος ποιότητας:
- α) που παρασκευάζεται με αποκλειστική χρησιμοποίηση, κατά την παρασκευή της «cuvée», γλεύκους σταφυλιών ή γλεύκους σταφυλιών που έχει υποστεί μερική ζύμωση, το οποίο προέρχεται από συγκεκριμένες οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπέλου, περιλαμβανόμενες σε κατάλογο που θα καταρτισθεί από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2.
- Οι αφρώδεις οίνοι ποιότητας αρωματικού τύπου που παράγονται παραδοσιακά με τη χρησιμοποίηση οίνων κατά την παρασκευή της «cuvée» προσδιορίζονται από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2·

- β) που, όταν διατηρείται σε θερμοκρασία 20°C σε κλειστά δοχεία, βρίσκεται υπό υπερπίεση τουλάχιστον 3 bar, οφειλόμενη στο διαλυμένο διοξείδιο του άνθρακα·
- γ) του οποίου ο αποκτημένος αλκοολικός τίτλος είναι τουλάχιστον 6 % vol. και
- δ) του οποίου ο ολικός αλκοολικός τίτλος είναι τουλάχιστον 10 % vol.
- (7) Αεριούχος αφρώδης οίνος
- «Αεριούχος αφρώδης οίνος»: το προϊόν που:
- α) παράγεται από οίνο χωρίς προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη·
- β) κατά την εκπομπή του δοχείου, εκλύει διοξείδιο του άνθρακα προερχόμενο εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από προσθήκη αυτού του αερίου· και
- γ) όταν διατηρείται σε θερμοκρασία 20 °C σε κλειστά δοχεία, βρίσκεται υπό υπερπίεση τουλάχιστον 3 bar, οφειλόμενη στο διαλυμένο διοξείδιο του άνθρακα.
- (8) Ημιαφρώδης οίνος
- «Ημιαφρώδης οίνος»: το προϊόν που:
- α) παράγεται από οίνο, από νέο οίνο που βρίσκεται ακόμη σε στάδιο ζύμωσης, από γλεύκος σταφυλιών ή από γλεύκος σταφυλιών που έχει υποστεί μερική ζύμωση υπό τον όρο ότι τα εν λόγω προϊόντα έχουν ολικό αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 9 % vol.·
- β) έχει αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 7 % vol.·
- γ) όταν διατηρείται σε θερμοκρασία 20°C σε κλειστά δοχεία, βρίσκεται υπό υπερπίεση τουλάχιστον 1 bar και όχι ανώτερη από 2,5 bar, η οποία οφείλεται στο διαλυμένο ενδογενές διοξείδιο του άνθρακα· και
- δ) συσκευάζεται σε δοχεία χωρητικότητας έως 60 λίτρα.
- (9) Αεριούχος ημιαφρώδης οίνος
- «Αεριούχος ημιαφρώδης οίνος»: το προϊόν που:
- α) παράγεται από οίνο, από νέο οίνο που βρίσκεται ακόμη σε στάδιο ζύμωσης, από γλεύκος σταφυλιών ή από γλεύκος σταφυλιών που έχει υποστεί μερική ζύμωση·
- β) έχει αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 7 % vol. και ολικό αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 9 % vol.·
- γ) όταν διατηρείται σε θερμοκρασία 20 °C σε κλειστά δοχεία, βρίσκεται υπό υπερπίεση τουλάχιστον 1 bar και όχι ανώτερη από 2,5 bar, η οποία οφείλεται στο διαλυμένο διοξείδιο του άνθρακα που προέρχεται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από προσθήκη και
- δ) συσκευάζεται σε δοχεία χωρητικότητας έως 60 λίτρα.
- (10) Γλεύκος σταφυλιών
- «Γλεύκος σταφυλιών»: το υγρό προϊόν που παράγεται φυσικώς ή με φυσικές διεργασίες από νωπά σταφύλια. Το γλεύκος σταφυλιών επιτρέπεται να έχει αποκτημένο αλκοολικό τίτλο που δεν υπερβαίνει το 1 % vol.
- (11) Γλεύκος σταφυλιών που έχει υποστεί μερική ζύμωση
- «Γλεύκος σταφυλιών που έχει υποστεί μερική ζύμωση»: το προϊόν της ζύμωσης γλεύκους σταφυλιών, το οποίο έχει αποκτημένο αλκοολικό τίτλο ανώτερο από 1 % vol. και κατώτερο από τα τρία πέμπτα του ολικού κατ' όγκο αλκοολικού τίτλου του.
- (12) Γλεύκος σταφυλιών από λιαστά σταφύλια που έχει υποστεί μερική ζύμωση
- «Γλεύκος σταφυλιών από λιαστά σταφύλια που έχει υποστεί μερική ζύμωση»: το προϊόν της μερικής ζύμωσης γλεύκους από λιαστά σταφύλια, του οποίου η περιεκτικότητα σε ολικά σάκχαρα πριν από τη ζύμωση είναι τουλάχιστον 272 γραμμάρια ανά λίτρο και ο φυσικός και αποκτημένος αλκοολικός τίτλος δεν είναι κατώτερος από 8 % vol. Εντούτοις, ορισμένοι οίνοι ανταποκρινόμενοι στις απαιτήσεις αυτές, οι οποίοι θα προσδιορισθούν από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2, δεν θεωρούνται γλεύκος σταφυλιών από λιαστά σταφύλια που έχει υποστεί μερική ζύμωση.

(13) Συμπυκνωμένο γλεύκος σταφυλιών

«Συμπυκνωμένο γλεύκος σταφυλιών»: το μη καραμελωμένο γλεύκος σταφυλιών που παράγεται με μερική αφυδάτωση γλεύκους σταφυλιών, με οποιαδήποτε επιτρεπόμενη μέθοδο εκτός από την απευθείας θέρμανση, κατά τρόπον ώστε η ένδειξη του διαθλασιμέτρου, το οποίο χρησιμοποιείται σύμφωνα με μέθοδο που θα καθορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 80 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο και το άρθρο 91 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ), σε θερμοκρασία 20 °C, να μην είναι κατώτερη από 50,9 %.

Το συμπυκνωμένο γλεύκος σταφυλιών επιτρέπεται να έχει αποκτημένο αλκοολικό τίτλο που δεν υπερβαίνει το 1 % vol.

(14) Διορθωμένο συμπυκνωμένο γλεύκος σταφυλιών

Ως «διορθωμένο συμπυκνωμένο γλεύκος σταφυλιών» νοείται:

α) το μη καραμελοποιημένο υγρό προϊόν που:

i) παράγεται με μερική αφυδάτωση γλεύκους σταφυλιών, με οποιαδήποτε επιτρεπόμενη μέθοδο εκτός από την απευθείας θέρμανση, κατά τρόπον ώστε η ένδειξη του διαθλασιμέτρου, το οποίο χρησιμοποιείται σύμφωνα με μέθοδο που πρόκειται να καθορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 80 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο και το άρθρο 91 πρώτο εδάφιο στοιχείο δ), σε θερμοκρασία 20 °C, να μην είναι κατώτερη από 61,7 %

ii) έχει υποστεί επιτρεπόμενη κατεργασία μείωσης της οξύτητας και απομάκρυνσης συστατικών, εκτός από τα σάκχαρα

iii) διαθέτει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- pH που δεν υπερβαίνει την τιμή 5 στους 25 °Brix,
- οπτική πυκνότητα σε μήκος κύματος 425 nm, για πάχος 1 cm, που δεν υπερβαίνει την τιμή 0,100 για γλεύκος σταφυλιών συμπυκνωμένο στους 25 °Brix,
- περιεκτικότητα σε σακχαρόζη μη ανιχνεύσιμη με μέθοδο ανάλυσης που θα καθορισθεί,
- δείκτη Folin-Ciocalteu που δεν υπερβαίνει την τιμή 6,00 στους 25 Brix,
- ογκομετρούμενη οξύτητα όχι μεγαλύτερη από 15 χιλιοστοίσοδύναμα ανά χιλιόγραμμο ολικών σακχάρων,
- περιεκτικότητα σε διοξείδιο του θείου που δεν υπερβαίνει τα 25 χιλιοστόγραμμα ανά χιλιόγραμμο ολικών σακχάρων,
- περιεκτικότητα σε ολικά κατιόντα που δεν υπερβαίνει τα 8 χιλιοστοίσοδύναμα ανά χιλιόγραμμο ολικών σακχάρων,
- αγωγιμότητα στους 25 Brix και 20 °C που δεν υπερβαίνει τα 120 micro-Siemens/cm,
- περιεκτικότητα σε υδροξυμεθυλοφουρφουράλη που δεν υπερβαίνει τα 25 χιλιοστόγραμμα ανά χιλιόγραμμο ολικών σακχάρων
- παρουσία μεσοίνοσιτόλης.

β) το μη καραμελοποιημένο στερεό προϊόν που:

i) παράγεται με κρυστάλλωση του υγρού διορθωμένου συμπυκνωμένου γλεύκους σταφυλιών χωρίς τη χρήση διαλύτη

ii) έχει υποστεί επιτρεπόμενη κατεργασία μείωσης της οξύτητας και απομάκρυνσης συστατικών, εκτός από τα σάκχαρα

iii) παρουσιάζει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά έπειτα από αραιώση σε διάλυμα 25 °Brix:

- pH που δεν υπερβαίνει την τιμή 7,5,
- οπτική πυκνότητα σε μήκος κύματος 425 nm, για πάχος 1 cm, που δεν υπερβαίνει την τιμή 0,100,
- περιεκτικότητα σε σακχαρόζη μη ανιχνεύσιμη με μέθοδο ανάλυσης που θα καθορισθεί,
- δείκτη Folin-Ciocalteu που δεν υπερβαίνει την τιμή 6,00,
- ογκομετρούμενη οξύτητα όχι μεγαλύτερη από 15 χιλιοστοίσοδύναμα ανά χιλιόγραμμο ολικών σακχάρων,
- περιεκτικότητα σε διοξείδιο του θείου που δεν υπερβαίνει τα 10 χιλιοστόγραμμα ανά χιλιόγραμμο ολικών σακχάρων,

- περιεκτικότητα σε ολικά κατιόντα που δεν υπερβαίνει τα 8 χιλιοστοϊσοδύναμα ανά χιλιόγραμμο ολικών σακχάρων,
- αγωγιμότητα στους 25 °Brix και 20 °C που δεν υπερβαίνει τα 120 micro-Siemens/cm,
- περιεκτικότητα σε υδροξυμεθυλοφουρουράλη που δεν υπερβαίνει τα 25 χιλιοστόγραμμα ανά χιλιόγραμμο ολικών σακχάρων,
- παρουσία μεσοϊνσιτόλης.

Το διορθωμένο συμπυκνωμένο γλεύκος σταφυλιών επιτρέπεται να έχει αποκτημένο αλκοολικό τίτλο που δεν υπερβαίνει το 1 % vol.

(15) Οίνος από λιαστά σταφύλια

«Οίνος από λιαστά σταφύλια»: το προϊόν που:

- α) παράγεται χωρίς εμπλουτισμό, από σταφύλια που έχουν αφεθεί στον ήλιο ή στη σκιά για μερική αφυδάτωση·
- β) έχει ολικό αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 16 % vol. και αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 9 % vol.· και
- γ) έχει φυσικό αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 16 % vol. (ή 272 γραμμάρια σακχάρων ανά λίτρο).

(16) Οίνος από υπερώριμα σταφύλια

«Οίνος από υπερώριμα σταφύλια»: το προϊόν που:

- α) παράγεται χωρίς εμπλουτισμό·
- β) έχει φυσικό αλκοολικό τίτλο ανώτερο από 15 % vol. και
- γ) έχει ολικό αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 15 % vol. και αποκτημένο αλκοολικό τίτλο τουλάχιστον 12 % vol.

Τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν περίοδο παλαίωσης για το προϊόν αυτό.

(17) Ξίδι από οίνο

«Ξίδι από οίνο»: το ξίδι που:

- α) παράγεται αποκλειστικά με οξική ζύμωση οίνου· και
- β) έχει ολική οξύτητα τουλάχιστον 60 γραμμάρια ανά λίτρο, εκφραζόμενη σε οξικό οξύ.

ΜΕΡΟΣ III

Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα

1. Ως «γάλα» νοείται αποκλειστικά το προϊόν της φυσιολογικής έκκρισης των γαλακτοφόρων αδένων θηλαστικών, το οποίο λαμβάνεται με μία ή περισσότερες αμélξεις, χωρίς οποιαδήποτε προσθήκη ή αφαίρεση.

Ωστόσο, ο όρος «γάλα» επιτρέπεται να χρησιμοποιείται:

- α) για το γάλα που έχει υποστεί επεξεργασία που δεν αλλοιώνει τη σύστασή του ή για το γάλα του οποίου η περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες είναι τυποποιημένη σύμφωνα με το μέρος IV ·
 - β) σε συνδυασμό με έναν ή περισσότερους όρους για τον χαρακτηρισμό του τύπου, της κατηγορίας, της καταγωγής και/ή της προβλεπόμενης χρήσης του γάλακτος ή για την περιγραφή της φυσικής επεξεργασίας που έχει υποστεί ή των τροποποιήσεων της σύστασής του, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις συνίστανται μόνο στην προσθήκη και/ή την αφαίρεση φυσικών συστατικών του γάλακτος.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος μέρους, ως «γαλακτοκομικά προϊόντα» νοούνται τα προϊόντα που προέρχονται αποκλειστικά από το γάλα· εννοείται ότι είναι δυνατό να προστίθενται ουσίες που είναι απαραίτητες για την παρασκευή τους, εφόσον οι εν λόγω ουσίες δεν χρησιμοποιούνται με σκοπό την ολική ή μερική αντικατάσταση οποιουδήποτε από τα συστατικά του γάλακτος.

Για τα γαλακτοκομικά προϊόντα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά:

α) οι ακόλουθες ονομασίες, σε όλα τα στάδια της εμπορίας:

- i) ορός γάλακτος·
- ii) κρέμα γάλακτος·
- iii) βούτυρο·
- iv) βουτυρόγαλα·
- v) βουτυρέλαιο·
- vi) καζείνες·
- vii) άνδρες λιπαρές ουσίες του γάλακτος (AMF)·
- viii) τυρί·
- ix) γιαούρτι·
- x) κεφίρ·
- xi) κούμικ·
- xii) viili/fil·
- xiii) smetana·
- xiv) fil·
- xv) rjaženka·
- xvi) rūgušpiens·

β) τα ονόματα κατά την έννοια του άρθρου 5 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ ή του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 που πράγματι χρησιμοποιούνται για τα γαλακτοκομικά προϊόντα.

3. Ο όρος «γάλα» και οι ονομασίες που χρησιμοποιούνται για τα γαλακτοκομικά προϊόντα επιτρέπεται επίσης να χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με έναν ή περισσότερους όρους για τον χαρακτηρισμό σύνθετων προϊόντων των οποίων κανένα στοιχείο δεν υποκαθιστά ούτε πρόκειται να υποκαταστήσει οποιοδήποτε συστατικό του γάλακτος και των οποίων το γάλα ή ένα γαλακτοκομικό προϊόν αποτελεί ουσιώδες μέρος είτε λόγω της ποσότητάς του, είτε λόγω του ότι η παρουσία του χαρακτηρίζει το προϊόν.
4. Όσον αφορά το γάλα, αναφέρεται το ζωικό είδος από το οποίο προέρχεται, εάν δεν προέρχεται από βοοειδή.
5. Οι ονομασίες που αναφέρονται στα σημεία 1, 2 και 3 δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για κανένα άλλο προϊόν εκτός από εκείνα που αναφέρονται στα εν λόγω σημεία.

Ωστόσο, η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται στην ονομασία προϊόντων, των οποίων η ακριβής φύση είναι επακριβώς γνωστή λόγω παραδοσιακής πρακτικής και/ή όταν οι ονομασίες χρησιμοποιούνται σαφώς για να δηλώσουν μια χαρακτηριστική ιδιότητα του προϊόντος.

6. Όσον αφορά άλλα προϊόντα εκτός αυτών που περιγράφονται στα σημεία 1, 2 και 3 του παρόντος μέρους, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται ετικέτες, εμπορικά έγγραφα, διαφημιστικό υλικό ή οποιαδήποτε μορφή διαφήμισης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2006/114/ΕΚ του Συμβουλίου⁽¹⁾, ούτε παρουσίαση οιασδήποτε μορφής που να δηλώνουν, να συνεπάγονται ή να υπαινίσσονται ότι το προϊόν είναι γαλακτοκομικό.

Ωστόσο, για τα προϊόντα που περιέχουν γάλα ή γαλακτοκομικά προϊόντα, η ονομασία «γάλα» ή οι ονομασίες που αναφέρονται στο σημείο 2 δεύτερο εδάφιο του παρόντος μέρους επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για την περιγραφή των βασικών πρώτων υλών και για την απαρίθμηση των συστατικών σύμφωνα με την οδηγία 2000/13/ΕΚ ή τον κανονισμό(ΕΕ) αριθ. 1169/2011.

⁽¹⁾ Οδηγία 2006/114/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για την παραπλανητική και τη συγκριτική διαφήμιση (ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 21).

ΜΕΡΟΣ IV

Γάλα για ανθρώπινη διατροφή που υπάγεται στον κωδικό ΣΟ 0401

I. Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος μέρους, νοούνται ως:

- α) «γάλα»: το προϊόν της άμελης μιας ή περισσότερων αγελάδων·
- β) «γάλα κατανάλωσης»: τα προϊόντα τα οποία αναφέρονται στο σημείο III και προορίζονται να παραδοθούν στον καταναλωτή χωρίς περαιτέρω μεταποίηση·
- γ) «περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες»: η κατά μάζα αναλογία μερών λιπαρών ουσιών γάλακτος προς 100 μέρη του σχετικού γάλακτος·
- δ) «περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες»: η κατά μάζα αναλογία μερών πρωτεΐνης προς 100 μέρη του σχετικού γάλακτος (η οποία προκύπτει με πολλαπλασιασμό επί 6,38 της περιεκτικότητας του γάλακτος σε ολικό άζωτο, εκφρασμένης σε εκατοστιαία αναλογία κατά μάζα).

II. Παράδοση ή πώληση στον τελικό καταναλωτή

1. Μόνο το γάλα που πληροί τις απαιτήσεις που καθορίζονται για το γάλα κατανάλωσης επιτρέπεται να παραδίδεται ή να πωλείται χωρίς μεταποίηση στον τελικό καταναλωτή, είτε απευθείας, είτε μέσω εστιατορίων, νοσοκομείων, κυλικείων ή άλλων παρόμοιων μονάδων ομαδικής εστίασης.
2. Οι ονομασίες πώλησης που πρέπει να χρησιμοποιούνται γι' αυτά τα προϊόντα αναφέρονται στο σημείο III. Οι εν λόγω ονομασίες χρησιμοποιούνται μόνο για τα προϊόντα που αναφέρονται στο εν λόγω σημείο, με την επιφύλαξη της χρησιμοποίησής τους σε σύνθετες ονομασίες.
3. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα που αποσκοπούν στην ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με τη φύση και τη σύσταση των προϊόντων σε όλες τις περιπτώσεις όπου η έλλειψη της πληροφορίας αυτής μπορεί να δημιουργήσει σύγχυση στον καταναλωτή.

III. Γάλα κατανάλωσης

1. Γάλα κατανάλωσης θεωρούνται τα ακόλουθα προϊόντα:

- α) το ωπό γάλα: γάλα το οποίο δεν έχει θερμανθεί πέραν των 40°C, ούτε έχει υποβληθεί σε επεξεργασία με ισοδύναμο αποτέλεσμα·
- β) το πλήρες γάλα: γάλα που έχει υποστεί θερμική επεξεργασία και το οποίο πληροί μία από τις ακόλουθες απαιτήσεις όσον αφορά την περιεκτικότητά του σε λιπαρές ουσίες:
 - i) τυποποιημένο πλήρες γάλα: γάλα του οποίου η περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες ανέρχεται τουλάχιστον σε 3,50 % (κατά μάζα). Εντούτοις, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν μια συμπληρωματική κατηγορία πλήρους γάλακτος, του οποίου η περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες είναι μεγαλύτερη ή ίση προς 4,00 % (κατά μάζα)·
 - ii) μη τυποποιημένο πλήρες γάλα: γάλα του οποίου η περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες δεν έχει τροποποιηθεί μετά το στάδιο της άμελης, ούτε με προσθήκη ή αφαίρεση λιπαρών ουσιών του γάλακτος, ούτε με ανάμειξη με γάλα του οποίου έχει τροποποιηθεί η φυσική περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες. Ωστόσο, η περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 3,50 % (κατά μάζα)·
- γ) το ημιαποκορυφωμένο γάλα: γάλα που έχει υποστεί θερμική επεξεργασία και του οποίου η περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες έχει μειωθεί σε 1,50 % (κατά μάζα) κατ' ελάχιστο όριο έως 1,80 % (κατά μάζα) κατ' ανώτατο όριο·
- δ) το αποκορυφωμένο γάλα: γάλα που έχει υποστεί θερμική επεξεργασία και του οποίου η περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες έχει μειωθεί σε 0,50 % (κατά μάζα) κατ' ανώτατο όριο.

Το θερμικά επεξεργασμένο γάλα που δεν πληροί τις απαιτήσεις ως προς την περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες που προβλέπονται στα στοιχεία β), γ) και δ) του πρώτου εδαφίου θεωρείται γάλα κατανάλωσης, υπό τον όρο ότι η περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες αναγράφεται στη συσκευασία επακριβώς, με ένα δεκαδικό ψηφίο, και ευανάγνωστα με τη μορφή «λιπαρές ουσίες ...%». Το εν λόγω γάλα δεν περιγράφεται ως πλήρες γάλα, ημιαποκορυφωμένο γάλα ή αποκορυφωμένο γάλα.

2. Με την επιφύλαξη του σημείου 1 στοιχείο β) ii), επιτρέπονται μόνον οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

- α) η τροποποίηση της φυσικής περιεκτικότητας του γάλακτος σε λιπαρές ουσίες με αφαίρεση ή προσθήκη κρέμας γάλακτος ή με προσθήκη πλήρους, ημιαποκορυφωμένου ή αποκορυφωμένου γάλακτος·

β) ο εμπλουτισμός του γάλακτος με πρωτεΐνες γάλακτος, μεταλλικά άλατα ή βιταμίνες, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1),

γ) η μείωση της περιεκτικότητας του γάλακτος σε λακτόζη, με τη μετατροπή της σε γλυκόζη και γαλακτόζη.

Οι τροποποιήσεις της σύστασης του γάλακτος που αναφέρονται στα στοιχεία β) και γ) επιτρέπονται μόνον εφόσον σημειώνονται στη συσκευασία του προϊόντος με τρόπο ευδιάκριτο, ευανάγνωστο και ανεξίτηλο. Εντούτοις, η ένδειξη αυτή δεν απαλλάσσει από την υποχρέωση επισήμανσης σχετικά με τις θρεπτικές ιδιότητες του προϊόντος, η οποία προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1169/2011. Σε περίπτωση εμπλουτισμού με πρωτεΐνες, η περιεκτικότητα του εμπλουτισμένου γάλακτος σε πρωτεΐνες πρέπει να είναι μεγαλύτερη ή ίση με 3,8 % (κατά μάζα).

Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν ή να απαγορεύουν τις τροποποιήσεις της σύστασης του γάλακτος που αναφέρονται στα στοιχεία β) και γ).

3. Το γάλα κατανάλωσης πρέπει:

α) να έχει σημείο πήξης που να προσεγγίζει το μέσο σημείο πήξης που έχει καταγραφεί για το ανεπεξέργαστο γάλα στην περιοχή καταγωγής στην οποία έχει συλλεχθεί το γάλα κατανάλωσης·

β) να έχει μάζα μεγαλύτερη ή ίση με 1 028 γραμμάρια ανά λίτρο, για γάλα με 3,5 % λιπαρών ουσιών (κατά μάζα) σε θερμοκρασία 20°C, ή το ισοδύναμο βάρος ανά λίτρο για γάλα διαφορετικής περιεκτικότητας σε λιπαρές ουσίες·

γ) να περιέχει ποσοστό πρωτεϊνών τουλάχιστον 2,9 % (κατά μάζα), για γάλα με 3,5 % λιπαρών ουσιών (κατά μάζα), ή ισοδύναμη συγκέντρωση για γάλα διαφορετικής περιεκτικότητας σε λιπαρές ουσίες.

ΜΕΡΟΣ V

Προϊόντα του τομέα του κρέατος πουλερικών

I. Το μέρος αυτό εφαρμόζεται για την εμπορία, εντός της Ένωσης, από επιχειρήσεις παραγωγής και διανομής ή παροχής υπηρεσιών, ορισμένων τύπων και παρουσιάσεων κρέατος πουλερικών, καθώς και παρασκευασμάτων και προϊόντων με βάση κρέας ή παραπροϊόντα πουλερικών, των ακόλουθων ειδών:

— πετεινοί και κόττες·

— πάπιες·

— χήνες·

— γαλοπούλες·

— φραγκόκοττες.

Οι παρούσες διατάξεις εφαρμόζονται επίσης στο κρέας πουλερικών σε άρμη του κωδικού ΣΟ 0210 99 39.

II. Ορισμοί

(1) «κρέας πουλερικών»: κρέας πουλερικών, κατάλληλο για ανθρώπινη διατροφή, το οποίο δεν έχει υποστεί άλλη επεξεργασία πλην της ψύξης·

(2) «νωπό κρέας πουλερικών»: κρέας πουλερικών το οποίο δεν έχει σκληρυνθεί με τη διεργασία ψύξης ποτέ πριν από τη διατήρησή του σε θερμοκρασία όχι χαμηλότερη από -2°C και όχι υψηλότερη από $+4^{\circ}\text{C}$. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν ελαφρώς διαφορετικές απαιτήσεις θερμοκρασίας για το ελάχιστο αναγκαίο χρονικό διάστημα για τον τεμαχισμό και τον χειρισμό του νωπού κρέατος πουλερικών σε καταστήματα λιανικής πώλησης ή σε εγκαταστάσεις παρακείμενες στα σημεία πώλησης, εφόσον ο τεμαχισμός και ο χειρισμός πραγματοποιούνται μόνο για την απευθείας και επιτόπου πώληση στον καταναλωτή·

(3) «κατεψυγμένο κρέας πουλερικών»: κρέας πουλερικών το οποίο πρέπει να καταψύχεται το ταχύτερο δυνατόν, λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών των συνήθων διαδικασιών σφαγής, και το οποίο πρέπει να διατηρείται συνεχώς σε θερμοκρασία που δεν υπερβαίνει τους -12°C ·

(4) «κρέας πουλερικών βαθείας κατάψυξης»: κρέας πουλερικών το οποίο πρέπει να διατηρείται σε θερμοκρασία που δεν υπερβαίνει ποτέ τους -18°C , εντός των ορίων ανοχής που προβλέπει η οδηγία 89/108/ΕΟΚ του Συμβουλίου (2).

(1) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την προσθήκη βιταμινών και ανόργανων συστατικών και ορισμένων άλλων ουσιών στα τρόφιμα (ΕΕ L 404 της 30.12.2006, σ. 26).

(2) Οδηγία του Συμβουλίου 89/108/ΕΟΚ της 21ης Δεκεμβρίου 1988 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα τρόφιμα βαθείας κατάψυξης που προορίζονται για τη διατροφή του ανθρώπου (ΕΕ L 40 της 11. 2. 1999, σ. 34).

- (5) «παρασκεύασμα κρέατος πουλερικών»: κρέας πουλερικών συμπεριλαμβανομένου του κρέατος πουλερικών που έχει μετατραπεί σε λεπτά τεμάχια, στο οποίο έχουν προστεθεί τρόφιμα, καρυκεύματα ή πρόσθετα ή το οποίο έχει υποβληθεί σε επεξεργασίες που δεν μεταβάλλουν την εσωτερική δομή των μυϊκών ινών του κρέατος·
- (6) «παρασκεύασμα νωπού κρέατος πουλερικών»: παρασκεύασμα κρέατος πουλερικών για το οποίο χρησιμοποιήθηκε νωπό κρέας πουλερικών·

Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν ελαφρώς διαφορετικές απαιτήσεις θερμοκρασίας για το ελάχιστο αναγκαίο χρονικό διάστημα και μόνο στον βαθμό που είναι αναγκαίο για τη διευκόλυνση του χειρισμού και του τεμαχισμού στο εργοστάσιο κατά την παραγωγή των παρασκευασμάτων νωπού κρέατος πουλερικών·

- (7) «προϊόν με βάση κρέας πουλερικών»: προϊόν με βάση το κρέας, όπως ορίζεται στο παράρτημα I σημείο 7.1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004, για το οποίο χρησιμοποιήθηκε κρέας πουλερικών.

III. Το κρέας πουλερικών και τα παρασκευάσματα κρέατος πουλερικών διατίθενται στο εμπόριο με μία από τις ακόλουθες μορφές:

- νωπό,
- κατεψυγμένο,
- βαθείας κατάψυξης.

ΜΕΡΟΣ VI

Αυγά ορνιθών του είδους *Gallus gallus*

I. Πεδίο εφαρμογής

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 75 σχετικά τα πρότυπα εμπορίας αυγών για επώαση και των νεοσσών πουλερικών ορνιθώνος, το παρόν μέρος εφαρμόζεται για την εντός της Ένωσης εμπορίας των αυγών που παράγονται στην Ένωση, που εισάγονται από τρίτες χώρες ή που προορίζονται για εξαγωγή εκτός της Ένωσης.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαλλάσσουν από τις απαιτήσεις του παρόντος μέρους, με την εξαίρεση του σημείου III παράγραφος 3, τα αυγά που πωλούνται απ' ευθείας από τον παραγωγό στον τελικό καταναλωτή:

- a) στη μονάδα παραγωγής· ή
- β) σε τοπική λαϊκή αγορά ή με πώληση κατ' οίκον στην περιφέρεια παραγωγής του σχετικού κράτους μέλους.

Όταν χορηγείται αυτή η απαλλαγή, κάθε παραγωγός είναι σε θέση να επιλέγει εάν θα την εφαρμόσει ή όχι. Όταν εφαρμόζεται η εν λόγω απαλλαγή, δεν χρησιμοποιούνται οι κλάσεις ποιότητας και βάρους.

Το κράτος μέλος μπορεί να θεσπίζει, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο, τον ορισμό των εννοιών «τοπική λαϊκή αγορά», «κατ' οίκον πώληση» και «περιφέρεια παραγωγής».

II. Κατάταξη σε κλάσεις ανά ποιότητα και βάρος

1. Τα αυγά κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες ποιότητας:

- a) κατηγορία A ή «φρέσκα αυγά»·
- β) κατηγορία B.

2. Τα αυγά της κατηγορίας A κατατάσσονται επίσης σε κλάσεις κατά βάρος. Ωστόσο, η κατάταξη σε κλάσεις κατά βάρος δεν απαιτείται για αυγά που προορίζονται για τη βιομηχανία ειδών διατροφής και τον μη διατροφικό κλάδο.

3. Τα αυγά της κατηγορίας B προορίζονται μόνο για τη βιομηχανία ειδών διατροφής και τον μη διατροφικό κλάδο.

III. Σήμανση αυγών

1. Τα αυγά της κατηγορίας A σημαίνονται με τον κωδικό παραγωγού.

Τα αυγά της κατηγορίας B σημαίνονται με τον κωδικό παραγωγού και/ή με άλλη ένδειξη.

Τα κράτη μέλη μπορούν να απαλλάξουν τα αυγά της κατηγορίας Β από την απαίτηση αυτή εφόσον τα αυγά αυτά διατίθενται στο εμπόριο αποκλειστικά και μόνο στο έδαφός τους.

2. Η σήμανση των αυγών σύμφωνα με το σημείο 1 πραγματοποιείται στη μονάδα παραγωγής ή στο πρώτο κέντρο συσκευασίας στο οποίο παραδίδονται τα αυγά.
3. Τα αυγά τα οποία πωλούνται από τον παραγωγό στον τελικό καταναλωτή στην τοπική λαϊκή αγορά της περιφέρειας παραγωγής του οικείου κράτους μέλους σημαίνονται σύμφωνα με το σημείο 1.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να απαλλάξουν από την εν λόγω υποχρέωση τους παραγωγούς που εκτρέφουν έως και 50 ωοπαραγωγές όρνιθες, υπό την προϋπόθεση ότι στο σημείο πώλησης αναγράφονται η επωνυμία και η διεύθυνση του παραγωγού.

ΜΕΡΟΣ VII

Λιπαρές ύλες για επάλειψη

I. Ονομασίες πώλησης

Τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 78 παράγραφος 1 στοιχείο στ) δεν επιτρέπεται να διατίθενται ή να μεταβιβάζονται χωρίς μεταποίηση στον τελικό καταναλωτή, ούτε απευθείας ούτε μέσω εστιατορίων, νοσοκομείων, κυλικείων ή άλλων παρόμοιων μονάδων ομαδικής εστίασης, εκτός εάν πληρούν τις απαιτήσεις στο προσάρτημα II.

Οι ονομασίες πώλησης των εν λόγω προϊόντων είναι εκείνες που προσδιορίζονται στο προσάρτημα II με την επιφύλαξη του σημείου II παράγραφοι 2, 3 και 4.

Οι ονομασίες πώλησης του προσαρτήματος II χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τα προϊόντα που ορίζονται με τους ακόλουθους κωδικούς ΣΟ και έχουν κατά βάρος περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες τουλάχιστον 10 %, αλλά κάτω του 90 %:

- α) λιπαρές ύλες γάλακτος των κωδικών ΣΟ 0405 και ex 2106·
- β) λιπαρές ύλες του κωδικού ΣΟ ex 1517·
- γ) λιπαρές ύλες που αποτελούνται από φυτικά και/ή ζωικά προϊόντα των κωδικών ΣΟ ex 1517 και ex 2106.

Η περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες χωρίς άλατα ισούται με τα δύο τρίτα τουλάχιστον της ξηράς ουσίας.

Ωστόσο, οι εν λόγω ονομασίες πώλησης εφαρμόζονται μόνο στα προϊόντα που παραμένουν σε στερεά κατάσταση σε θερμοκρασία 20°C και είναι κατάλληλα για επάλειψη.

Οι ορισμοί αυτοί δεν ισχύουν:

- α) για την ονομασία προϊόντων των οποίων η ακριβής φύση είναι επακριβώς γνωστή λόγω παραδοσιακής πρακτικής και/ή όταν οι ονομασίες χρησιμοποιούνται σαφώς για να δηλώσουν μια χαρακτηριστική ιδιότητα του προϊόντος·
- β) για τα συμπυκνωμένα προϊόντα (βούτυρο, μαργαρίνη, μείγματα) των οποίων η περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες είναι ίση ή μεγαλύτερη του 90 %.

II. Ορολογία

1. Με την ονομασία «βούτυρο» που προβλέπεται στο μέρος Α σημείο 1 του προσαρτήματος II, μπορεί να χρησιμοποιείται η ένδειξη «παραδοσιακό», όταν το προϊόν λαμβάνεται απευθείας από γάλα ή κρέμα.

Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου, ως «κρέμα» νοείται το προϊόν που λαμβάνεται από το γάλα με τη μορφή γαλακτώματος τύπου λιπαρών υλών σε νερό με περιεκτικότητα σε λιπαρές γαλακτικές ύλες τουλάχιστον 10 %.

2. Για τα προϊόντα που αναφέρονται στο προσάρτημα II, απαγορεύεται κάθε ένδειξη με την οποία δηλώνεται αμέσως ή έμμεσα περιεκτικότητα σε λιπαρές ύλες άλλη από τις ενδείξεις που αναφέρονται στο εν λόγω προσάρτημα.
3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 και επιπροσθέτως, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τα αναφερόμενα στο προσάρτημα II προϊόντα που έχουν περιεκτικότητα σε λιπαρά μέχρι και 62 % η ένδειξη «μειωμένης περιεκτικότητας σε λιπαρά», «ελαφρύ» ή «light».

Ωστόσο, η ένδειξη «μειωμένης περιεκτικότητας σε λιπαρά» και η ένδειξη «ελαφρύ» ή «light» μπορούν να αντικαθιστούν τις ενδείξεις «τριών τετάρτων» και «ημι-» που προβλέπονται στο προσάρτημα II.

4. Επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται ως ονομασίες πώλησης οι ενδείξεις «minarine» ή «halvarine» για τα προϊόντα που αναφέρονται στο μέρος Β σημείο 3 του προσαρτήματος II.

5. Ο όρος «φυτικό» επιτρέπεται να χρησιμοποιείται μαζί με τις ονομασίες πώλησης που αναφέρονται στο μέρος Β του προσαρτήματος ΙΙ, υπό την προϋπόθεση ότι το προϊόν περιέχει μόνον φυτικής προέλευσης λιπαρές ύλες, με ανοχή για ζωικής προέλευσης λιπαρές ύλες έως 2 % της περιεκτικότητας σε λιπαρά. Το εν λόγω όριο ανοχής ισχύει επίσης και σε περίπτωση μείας φυτικού είδους.

ΜΕΡΟΣ VIII

Περιγραφές και ορισμοί των ελαιολάδων και πυρηνελαίων

Η χρήση των περιγραφών και των ορισμών των ελαιολάδων και των πυρηνελαίων που παρατίθενται στο παρόν μέρος είναι υποχρεωτική όσον αφορά την εμπορία των εν λόγω προϊόντων εντός της Ένωσης, καθώς και στο εμπόριο με τρίτες χώρες, εφόσον είναι συμβατή με τους διεθνείς υποχρεωτικούς κανόνες.

Μόνον τα έλαια που αναφέρονται στο σημείο 1 στοιχεία α) και β) και στα σημεία 3 και 6 μπορούν να διατίθενται στο λιανικό εμπόριο.

(1) ΠΑΡΘΕΝΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΑ

«Παρθένα ελαιόλαδα»: έλαια λαμβανόμενα από τον ελαιόκαρπο μόνο με μηχανικές ή άλλες φυσικές μεθόδους σε συνθήκες που δεν προκαλούν αλλοίωση του ελαίου, τα οποία δεν έχουν υποστεί καμία άλλη επεξεργασία πλην της πλύσης, της μεταγύψης, της φυγοκέντρησης και της διήθησης· εξαιρούνται τα έλαια που λαμβάνονται με διαλύτες, με βοηθητικές ύλες παραλαβής που έχουν χημική ή βιοχημική δράση ή με μεθόδους επανεστεροποίησης και τα μείγματα με έλαια άλλου είδους.

Τα παρθένα ελαιόλαδα ταξινομούνται και περιγράφονται αποκλειστικά με τις ακόλουθες ονομασίες:

α) Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο

«Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο»: παρθένο ελαιόλαδο του οποίου η περιεκτικότητα σε ελεύθερα λιπαρά οξέα, εκφραζόμενη σε ελαϊκό οξύ, δεν υπερβαίνει τα 0,8 g ανά 100 g και του οποίου τα άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2 για την κατηγορία αυτή.

β) Παρθένο ελαιόλαδο

«Παρθένο ελαιόλαδο»: το παρθένο ελαιόλαδο του οποίου η περιεκτικότητα σε ελεύθερα λιπαρά οξέα, εκφραζόμενη σε ελαϊκό οξύ, δεν υπερβαίνει τα 2 g ανά 100 g και του οποίου τα άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2 για την κατηγορία αυτή.

γ) Ελαιόλαδο λαμπάντε

«Ελαιόλαδο λαμπάντε»: το παρθένο ελαιόλαδο του οποίου η περιεκτικότητα σε ελεύθερα λιπαρά οξέα, εκφραζόμενη σε ελαϊκό οξύ, δεν υπερβαίνει τα 2 g ανά 100 g και/ή του οποίου τα άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2 για την κατηγορία αυτή.

(2) ΕΞΕΥΓΕΝΙΣΜΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ

«Εξευγενισμένο ελαιόλαδο»: ελαιόλαδο λαμβανόμενο με εξευγενισμό παρθένων ελαιολάδων, του οποίου η περιεκτικότητα σε ελεύθερα λιπαρά οξέα, εκφραζόμενη σε ελαϊκό οξύ, δεν υπερβαίνει τα 0,3 g ανά 100 g και τα άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την Επιτροπή κατά το άρθρο 75 παράγραφος 2 για την κατηγορία αυτή.

(3) ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ — ΑΠΟΤΕΛΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΕΞΕΥΓΕΝΙΣΕΝΑ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑ ΕΛΑΙΟΛΑΔΑ

«Ελαιόλαδο λαμβανόμενο με ανάμειξη εξευγενισμένου ελαιόλαδου και παρθένων ελαιολάδων»: ελαιόλαδο λαμβανόμενο με ανάμειξη εξευγενισμένου ελαιόλαδου και παρθένων ελαιολάδων, εκτός από το ελαιόλαδο λαμπάντε, του οποίου η περιεκτικότητα σε ελεύθερα λιπαρά οξέα, εκφραζόμενη σε ελαϊκό οξύ, δεν υπερβαίνει το 1 g ανά 100 g και τα άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την Επιτροπή κατά το άρθρο 75 παράγραφος 2 για την κατηγορία αυτή.

(4) ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΟ ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟ

«Ακατέργαστο πυρηνέλαιο»: έλαιο λαμβανόμενο από τους πυρήνες του ελαιόκαρπου κατόπιν επεξεργασίας με διαλύτες ή με φυσικά μέσα ή έλαιο που αντιστοιχεί, με εξαίρεση ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, σε ελαιόλαδο λαμπάντε· εξαιρούνται τα έλαια που λαμβάνονται με διεργασίες επανεστεροποίησης και τα μείγματα με έλαια άλλου είδους και των οποίων τα άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την Επιτροπή κατά το άρθρο 75 παράγραφος 2 για την κατηγορία αυτή.

(5) ΕΞΕΥΓΕΝΙΣΕΝΟ ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟ

«Εξευγενισμένο πυρηνέλαιο»: έλαιο λαμβανόμενο με εξευγενισμό ακατέργαστου πυρηνελαίου, του οποίου η περιεκτικότητα σε ελεύθερα λιπαρά οξέα, εκφραζόμενη σε ελαϊκό οξύ, δεν υπερβαίνει τα 0,3 g ανά 100 g και τα άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την Επιτροπή κατά το άρθρο 75 παράγραφος 2 για την κατηγορία αυτή.

(6) ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟ

«Πυρηνέλαιο»: έλαιο λαμβανόμενο με ανάμιξη εξευγενισμένου πυρηνελαίου και παρθένων ελαιολάδων, εκτός από το ελαιόλαδο λαμπάντε, του οποίου η περιεκτικότητα σε ελεύθερα λιπαρά οξέα, εκφραζόμενη σε ελαϊκό οξύ, δεν υπερβαίνει το 1 g ανά 100 g και τα άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την Επιτροπή κατά το άρθρο 75 παράγραφος 2 για την κατηγορία αυτή.

Προσάρτημα I

Αμπελουργικές ζώνες

Οι αμπελουργικές ζώνες είναι οι ακόλουθες:

(1) Η αμπελουργική ζώνη Α περιλαμβάνει:

- α) στη Γερμανία: τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στο σημείο 2 στοιχείο α)
- β) στο Λουξεμβούργο: την αμπελουργική περιοχή του Λουξεμβούργου·
- γ) στο Βέλγιο, τη Δανία, την Ιρλανδία, τις Κάτω Χώρες, την Πολωνία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο: τις αμπελουργικές εκτάσεις των εν λόγω κρατών μελών·
- δ) στην Τσεχική Δημοκρατία: την αμπελουργική περιοχή Čechy.

(2) Η αμπελουργική ζώνη Β περιλαμβάνει:

- α) στη Γερμανία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στην καθορισμένη περιοχή Baden·
- β) στη Γαλλία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στα διαμερίσματα που δεν αναφέρονται στο παρόν παράρτημα, καθώς και στα ακόλουθα διαμερίσματα:
 - Αλσατία: Bas-Rhin, Haut-Rhin,
 - Λωρραίνη: Meurthe-et-Moselle, Meuse, Moselle, Vosges,
 - Καμπανία: Aisne, Aube, Marne, Haute-Marne, Seine-et-Marne,
 - Jura: Ain, Doubs, Jura, Haute-Saône,
 - Σαβοΐα: Savoie, Haute-Savoie, Isère (κοινότητα Chapareillan),
 - Val de Loire (Κοιλάδα του Λίγηρα): Cher, Deux-Sèvres, Indre, Indre-et-Loire, Loir-et-Cher, Loire-Atlantique, Loiret, Maine-et-Loire, Sarthe, Vendée, Vienne, καθώς και τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στο υποδιαμέρισμα (arrondissement) Cosne-sur-Loire του διαμερίσματος Nièvre·
- γ) στην Αυστρία, την αμπελουργική έκταση της Αυστρίας·
- δ) στην Τσεχική Δημοκρατία, την αμπελουργική περιοχή Morava και τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας που δεν περιλαμβάνονται στο σημείο 1 στοιχείο δ)·
- ε) στη Σλοβακία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στις ακόλουθες περιφέρειες: Malokarpatská vinohradnícka oblasť, Južnoslovenská vinohradnícka oblasť, Nitrianska vinohradnícka oblasť, Stredoslovenská vinohradnícka oblasť, Východoslovenská vinohradnícka oblasť και τις αμπελουργικές εκτάσεις που δεν περιλαμβάνονται στο σημείο 3 στοιχείο στ)·
- στ) στη Σλοβενία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στις ακόλουθες περιφέρειες:
 - περιφέρεια Podravje: Štajerska Slovenija, Prekmurje,
 - περιφέρεια Posavje: Bizeljsko Sremič, Dolenjska και Bela krajina, και τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας που δεν περιλαμβάνονται στο σημείο 4 στοιχείο δ)·
- ζ) στη Ρουμανία, την περιοχή Podişul Transilvaniei·
- η) στην Κροατία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στις ακόλουθες υποπεριφέρειες: Moslavina, Prigorje-Bilogora, Plešivica, Pokuplje and Zagorje-Međimurje.

(3) Η αμπελουργική ζώνη Γ I περιλαμβάνει:

- α) στη Γαλλία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας:
 - στα ακόλουθα διαμερίσματα: Allier, Alpes-de-Haute-Provence, Hautes-Alpes, Alpes-Maritimes, Ariège, Aveyron, Cantal, Charente, Charente-Maritime, Corrèze, Côte-d'Or, Dordogne, Haute-Garonne, Gers, Gironde, Isère (εκτός από την κοινότητα Chapareillan), Landes, Loire, Haute-Loire, Lot, Lot-et-Garonne, Lozère, Nièvre (εκτός από το υποδιαμέρισμα Cosne-sur-Loire), Puy-de-Dôme, Pyrénées-Atlantiques, Hautes-Pyrénées, Rhône, Saône-et-Loire, Tarn, Tarn-et-Garonne, Haute-Vienne, Yonne,

- στα υποδιαμερίσματα Valence και Die του διαμερίσματος Drôme (εκτός από τα καντόνια Dieulefit, Loriol, Marsanne και Montélimar),
 - στο υποδιαμέρισμα Tournon, στα καντόνια Antraigues, Buzet, Courcouron, Montpezat-sous-Bauzon, Privas, Saint-Etienne de Lugdarès, Saint-Pierre-ville, Valgorge και la Voulte-sur-Rhône του διαμερίσματος Ardèche·
- β) στην Ιταλία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στην περιφέρεια Val d'Aosta και στις επαρχίες Sondrio, Bolzano, Trento και Belluno·
- γ) στην Ισπανία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στις επαρχίες A Coruña, Asturias, Cantabria, Guirúzcoa και Vizcaya·
- δ) στην Πορτογαλία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στο τμήμα της περιφέρειας Norte το οποίο αντιστοιχεί στην καθορισμένη αμπελουργική περιοχή του «Vinho Verde», καθώς και στα «Concelhos de Bombarral, Lourinhã, Mafra e Torres Vedras» (εξαιρουμένων των «Freguesias da Carvoeira e Dois Portos»), που ανήκουν στη «Região vitícola da Extramadura»·
- ε) στην Ουγγαρία, όλες τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας·
- στ) στη Σλοβακία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στο Tokajská vinohradnícka oblasť·
- ζ) στη Ρουμανία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας που δεν περιλαμβάνονται στο σημείο 2 στοιχείο ζ) ούτε στο σημείο 4 στοιχείο στ)·
- η) στην Κροατία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στις ακόλουθες υποπεριφέρειες: Hrvatsko Podunavlje και Slavonija.
- (4) Η αμπελουργική ζώνη Γ II περιλαμβάνει:
- α) στη Γαλλία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας:
- στα ακόλουθα διαμερίσματα: Aude, Bouches-du-Rhône, Gard, Hérault, Pyrénées-Orientales (εκτός από τα καντόνια Olette και Arles-sur-Tech), Vaucluse,
 - στο τμήμα του διαμερίσματος Var που οριοθετείται νοτίως από το βόρειο όριο των κοινοτήτων Evenos, Le Beausset, Solliès-Toucas, Cuers, Puget-Ville, Collobrières, La Garde-Freinet, Plan-de-la-Tour και Sainte-Maxime,
 - στο υποδιαμέρισμα Nyons και στο καντόνι Loriol-sur-Drôme του διαμερίσματος Drôme,
 - στα τμήματα του διαμερίσματος Ardèche που δεν απαριθμούνται στο σημείο 3 στοιχείο α)·
- β) στην Ιταλία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στις ακόλουθες περιφέρειες: Abruzzo, Campania, Emilia-Romagna, Friuli-Venezia Giulia, Lazio, Liguria, Lombardia (εκτός από την επαρχία Sondrio), Marche, Molise, Piemonte, Toscana, Umbria, Veneto (εκτός από την επαρχία Belluno), συμπεριλαμβανομένων των νησιών που ανήκουν στις περιφέρειες αυτές, όπως η Έλβα και τα άλλα νησιά του αρχιπελάγους της Τοσκάνης, τα νησιά Ponziante, το Κάπρι και η Ίσκια·
- γ) στην Ισπανία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στις ακόλουθες επαρχίες:
- Lugo, Orense, Pontevedra,
 - Άβιλα (εκτός από τις κοινότητες που αντιστοιχούν στην καθορισμένη αμπελουργική περιοχή «comarca» του Cebreiros), Burgos, León, Palencia, Salamanca, Segovia, Soria, Valladolid, Zamora,
 - La Rioja,
 - Άλβα,
 - Navarra,
 - Huesca,
 - Barcelona, Girona, Lleida,
 - στο τμήμα της επαρχίας Zaragoza που εκτείνεται βορειώς του ποταμού Ebro,
 - στις κοινότητες της επαρχίας Tarragona που καλύπτονται από την ονομασία προέλευσης Penedés,

- στο τμήμα της επαρχίας Tarragona που αντιστοιχεί στην καθορισμένη αμπελουργική περιοχή «comarca» της Conca de Barberà·
 - δ) στη Σλοβενία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στις ακόλουθες περιφέρειες: Brda ή Goriška Brda, Vipavska dolina ή Vipava, Kras και Slovenska Istra·
 - ε) στη Βουλγαρία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στις ακόλουθες περιφέρειες: Dunavska Ravnina (Дунавска равнина), Chernomorski Rayon (Черноморски район), Rozova Dolina (Розова долина);
 - στ) στη Ρουμανία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στις ακόλουθες περιφέρειες: Dealurile Buzăului, Dealu Mare, Severinului και Plaiurile Drâncei, Colinele Dobrogei, Terasele Dunării, τη νότια αμπελουργική περιοχή, συμπεριλαμβανομένων των αμμωδών εκτάσεων, και άλλες ευνοϊκές περιοχές,
 - ζ) στην Κροατία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στις ακόλουθες υποπεριφέρειες: Hrvatska Istra, Hrvatsko primorje, Dalmatinska zagora, Sjeverna Dalmacija and Srednja i Južna Dalmacija.
- (5) Η αμπελουργική ζώνη Γ III α) περιλαμβάνει:
- α) στην Ελλάδα, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στους ακόλουθους νομούς: Φλωρίνης, Ημαθίας, Κιλκίς, Γρεβενών, Λαρίσης, Ιωαννίνων, Λευκάδας, Αχαΐας, Μεσσηνίας, Αρκαδίας, Κορινθίας, Ηρακλείου, Χανίων, Ρεθύμνης, Σάμου, Λασιθίου, καθώς και στο νησί Θήρα (Σαντορίνη)·
 - β) στην Κύπρο, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας που βρίσκονται σε υψόμετρο άνω των 600 μέτρων·
 - γ) στη Βουλγαρία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας που δεν περιλαμβάνονται στο σημείο 4 στοιχείο ε).
- (6) Η αμπελουργική ζώνη Γ III β) περιλαμβάνει:
- α) στη Γαλλία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας:
 - στα διαμερίσματα της Κορσικής,
 - στο τμήμα του διαμερίσματος Var που βρίσκεται μεταξύ της θάλασσας και μιας γραμμής που οριοθετείται από τις κοινότητες (συμπεριλαμβανομένων και αυτών) Evenos, Le Beausset, Solliès-Toucas, Cuers, Puget-Ville, Collobrières, La Garde-Freinet, Plan-de-la-Tour και Sainte-Maxime,
 - στα καντόνια Olette και Arles-sur-Tech του διαμερίσματος Pyrénées Orientales·
 - β) στην Ιταλία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στις ακόλουθες περιφέρειες: Calabria, Basilicata, Apulia, Sardegna και Sicilia, συμπεριλαμβανομένων των νησιών που ανήκουν στις περιφέρειες αυτές, όπως η Pantelleria, το Lipari και τα νησιά Egadi και Pelagie (Πελαγικά)·
 - γ) στην Ελλάδα, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας που δεν απαριθμούνται στο σημείο 5 στοιχείο α)·
 - δ) στην Ισπανία: τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας που δεν περιλαμβάνονται στο σημείο 3 στοιχείο γ) ούτε στο σημείο 4 στοιχείο γ)·
 - ε) στην Πορτογαλία, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας στις περιφέρειες που δεν περιλαμβάνονται στο σημείο 3 στοιχείο δ)·
 - στ) στην Κύπρο, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας που βρίσκονται σε υψόμετρο το οποίο δεν υπερβαίνει τα 600 μέτρα·
 - ζ) στη Μάλτα, τις εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας.
- (7) Η οριοθέτηση των εδαφών που καλύπτονται από τις αναφερόμενες στο παρόν παράρτημα διοικητικές ενότητες προκύπτει από τις εθνικές διατάξεις που ίσχυαν στις 15 Δεκεμβρίου 1981 και, όσον αφορά την Ισπανία και την Πορτογαλία, από τις εθνικές διατάξεις που ίσχυαν την 1η Μαρτίου 1986 και την 1η Μαρτίου 1998, αντίστοιχα.

Προσάρτημα II

Λιπαρές ουσίες για επάλειψη

Ομάδα λιπαρών ουσιών	Ονομασίες πώλησης	Κατηγορίες προϊόντων
Ορισμοί		Συμπληρωματική περιγραφή της κατηγορίας με ένδειξη του ποσοστού περιεκτικότητας σε λιπαρές ουσίες κατά βάρος
A. Λιπαρές ύλες γάλακτος: Προϊόντα με τη μορφή στερεού ευμάλακτου γαλακτώματος και κυρίως γαλακτώματος νερού σε έλαιο, προερχόμενα αποκλειστικά από γάλα και/ή από ορισμένα γαλακτοκομικά προϊόντα, των οποίων οι λιπαρές ύλες είναι το κυριότερο αξιοποιήσιμο συστατικό. Εντούτοις, μπορούν να προστίθενται και άλλες ουσίες αναγκαίες για την παρασκευή τους, εφόσον οι εν λόγω ουσίες δεν χρησιμοποιούνται για να αντικατασταθεί, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου, οποιοδήποτε συστατικό του γάλακτος.	1. Βούτυρο	Το προϊόν που έχει περιεκτικότητα σε γαλακτικές λιπαρές ουσίες τουλάχιστον 80 % και μικρότερη από 90 %, μέγιστη περιεκτικότητα σε νερό 16 % και μέγιστη περιεκτικότητα σε στερεό υπόλειμμα χωρίς λίπος 2 %.
	2. Βούτυρο τριών τετάρτων (*)	Το προϊόν το οποίο έχει περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες γάλακτος τουλάχιστον 60 % και μικρότερη από 62 %.
	3. Ημιβούτυρο (**)	Το προϊόν το οποίο έχει περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες γάλακτος τουλάχιστον 39 % και μικρότερη από 41 %.
	4. Γαλακτική λιπαρή ύλη για επάλειψη X%	Το προϊόν το οποίο έχει την ακόλουθη περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες γάλακτος: — κάτω του 39 %, — άνω του 41 % και κάτω του 60 %, — άνω του 62 % και κάτω του 80 %.
B. Λίπη Προϊόντα με τη μορφή στερεού ευμάλακτου γαλακτώματος και κυρίως γαλακτώματος νερού σε έλαιο, που προέρχονται από στερεές και/ή υγρές φυτικές και/ή ζωικές λιπαρές ύλες κατάλληλες για την ανθρώπινη διατροφή και των οποίων η περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες γάλακτος δεν υπερβαίνει το 3 % της περιεκτικότητας σε λιπαρές ουσίες.	1. Μαργαρίνη	Το προϊόν που λαμβάνεται από φυτικές και/ή ζωικές λιπαρές ύλες και έχει περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες τουλάχιστον 80 % και μικρότερη από 90 %.
	2. Μαργαρίνη τριών τετάρτων (***)	Το προϊόν που λαμβάνεται από μείγμα φυτικών και/ή ζωικών λιπαρών υλών και έχει περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες τουλάχιστον 60 % και μικρότερη από 62 %.
	3. Ημιαμαργαρίνη (****)	Το προϊόν που λαμβάνεται από φυτικές και/ή ζωικές λιπαρές ύλες και έχει περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες τουλάχιστον 39 % και μικρότερη από 41 %.
	4. Λιπαρή ύλη για επάλειψη X%	Το προϊόν το οποίο έχει την ακόλουθη περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες γάλακτος: — κάτω του 39 %, — άνω του 41 % και κάτω του 60 %, — άνω του 62 % και κάτω του 80 %.
Γ. Λιπαρές ύλες που αποτελούνται από φυτικά και/ή ζωικά προϊόντα Προϊόντα με τη μορφή στερεού ευμάλακτου γαλακτώματος, κυρίως γαλακτώματος νερού σε έλαιο, που προέρχονται από στερεές και/ή υγρές φυτικές και/ή ζωικές λιπαρές ύλες κατάλληλες για την ανθρώπινη διατροφή και έχουν περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες γάλακτος μεταξύ 10 % και 80 % της περιεκτικότητας σε λιπαρές ουσίες	1. Ανάμικτη λιπαρή ύλη	Το προϊόν που λαμβάνεται από μείγμα φυτικών και/ή ζωικών λιπαρών υλών και έχει περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες τουλάχιστον 80 % και μικρότερη από 90 %.
	2. Ανάμικτη λιπαρή ύλη τριών τετάρτων (*****)	Το προϊόν που λαμβάνεται από μείγμα φυτικών και/ή ζωικών λιπαρών υλών και έχει περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες τουλάχιστον 60 % και μικρότερη από 62 %.
	3. Ανάμικτη ημιλιπαρή ύλη (*****)	Το προϊόν που λαμβάνεται από φυτικές και/ή ζωικές λιπαρές ύλες και έχει περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες τουλάχιστον 39 % και μικρότερη από 41 %.

Ομάδα λιπαρών ουσιών	Ονομασίες πώλησης	Κατηγορίες προϊόντων
Ορισμοί		Συμπληρωματική περιγραφή της κατηγορίας με ένδειξη του ποσοστού περιεκτικότητας σε λιπαρές ουσίες κατά βάρος
	4. Μίγμα λιπαρών υλών για επάλειψη Χ%	<p>Το προϊόν που λαμβάνεται από φυτικές και/ή ζωικές λιπαρές ύλες και έχει την ακόλουθη περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> — κάτω του 39 %, — άνω του 41 % και κάτω του 60 %, — άνω του 62 % και κάτω του 80 %.

(*) Στη δανική γλώσσα «smør 60».

(**) Στη δανική γλώσσα «smør 40».

(***) Στη δανική γλώσσα «margarine 60».

(****) Στη δανική γλώσσα «margarine 40».

(*****) Στη δανική γλώσσα «blandingsprodukt 60».

(*****) Στη δανική γλώσσα «blandingsprodukt 40».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΟΙΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 80

ΜΕΡΟΣ I

Εμπλουτισμός, αύξηση της οξύτητας και μείωση της οξύτητας σε ορισμένες αμπελουργικές ζώνες

Α. Όρια εμπλουτισμού

- Όταν το επιβάλλουν οι κλιματικές συνθήκες που επικρατούν σε ορισμένες αμπελουργικές ζώνες της Ένωσης, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν την ενίσχυση του φυσικού κατ' όγκο αλκοολικού τίτλου των νωπών σταφυλιών, του γλεύκους σταφυλιών, του γλεύκους σταφυλιών που έχει υποστεί μερική ζύμωση, του νεαρού οίνου που βρίσκεται ακόμη σε κατάσταση ζύμωσης και του οίνου που παράγονται από οινοποιημένες ποικιλίες αμπέλου ταξινομήσιμες σύμφωνα με το άρθρο 81.
- Η αύξηση του φυσικού κατ' όγκο αλκοολικού τίτλου επιτυγχάνεται με τις οινολογικές πρακτικές που αναφέρονται στο τμήμα Β και δεν υπερβαίνει τα ακόλουθα όρια:
 - 3 % vol. στην αμπελουργική ζώνη Α·
 - 2 % vol. στην αμπελουργική ζώνη Β·
 - 1,5 % vol. στις αμπελουργικές ζώνες Γ.
- Κατά τα έτη στη διάρκεια των οποίων επικρατούν εξαιρετικά δυσμενείς κλιματικές συνθήκες, τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν αύξηση του ή των ορίων που καθορίζονται στο σημείο 2 κατά 0,5 %. Ανταποκρινόμενη στο αίτημα αυτό, η Επιτροπή εκδίδει το συντομότερο δυνατό τη σχετική εκτελεστική πράξη, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 91. Η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθεια να αποφανθεί εντός τεσσάρων εβδομάδων από την υποβολή του αιτήματος.

Β. Επεξεργασίες εμπλουτισμού

- Η αύξηση του φυσικού κατ' όγκο αλκοολικού τίτλου που προβλέπεται στο τμήμα Α επιτυγχάνεται με τους εξής τρόπους και μόνο:
 - όσον αφορά τα νωπά σταφύλια, το γλεύκος σταφυλιών που έχει υποστεί μερική ζύμωση ή τον νεαρό οίνο που βρίσκεται ακόμη σε κατάσταση ζύμωσης, με την προσθήκη σακχαρόζης, συμπυκνωμένου γλεύκους σταφυλιών ή διορθωμένου συμπυκνωμένου γλεύκους σταφυλιών·
 - όσον αφορά το γλεύκος σταφυλιών, με την προσθήκη σακχαρόζης, συμπυκνωμένου γλεύκους σταφυλιών ή διορθωμένου συμπυκνωμένου γλεύκους σταφυλιών ή με μερική συμπίκνωση, συμπεριλαμβανομένης της αντίστροφης όσμωσης·
 - όσον αφορά τον οίνο, με μερική συμπίκνωση με ψύξη.
- Η εφαρμογή μιας από τις μεθόδους που αναφέρονται στο σημείο 1 αποκλείει την εφαρμογή όλων των υπολοίπων, εφόσον ο οίνος ή το γλεύκος σταφυλιών εμπλουτίζεται με συμπυκνωμένο γλεύκος σταφυλιών ή διορθωμένο συμπυκνωμένο γλεύκος σταφυλιών και έχει καταβληθεί ενίσχυση βάσει του άρθρου 103κε του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.
- Η προσθήκη σακχαρόζης κατά τα προβλεπόμενα στο σημείο 1 στοιχεία α) και β) επιτρέπεται να συνιστάται μόνο στην προσθήκη ξηρής ζάχαρης και μόνο στις εξής περιοχές:
 - αμπελουργική ζώνη Α·
 - αμπελουργική ζώνη Β·
 - αμπελουργική ζώνη Γ,

με εξαίρεση τους αμπελώνες της Ιταλίας, της Ελλάδας, της Ισπανίας, της Πορτογαλίας, της Κύπρου και τους αμπελώνες των γαλλικών διαμερισμάτων υπό τη δικαιοδοσία των Εφορείων των εξής πόλεων:

— Aix-en-Provence,

— Nîmes,

— Montpellier,

— Toulouse,

— Agen,

- Pau,
- Bordeaux,
- Bastia.

Ωστόσο, ο εμπλουτισμός με προσθήκη ξηρής ζάχαρης μπορεί να επιτρέπεται κατ' εξαίρεση από τις εθνικές αρχές στα ανωτέρω γαλλικά διαμερίσματα. Η Γαλλία κοινοποιεί πάραυτα στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη κάθε σχετική έγκριση.

4. Η προσθήκη συμπυκνωμένου γλεύκους σταφυλιών ή διορθωμένου συμπυκνωμένου γλεύκους σταφυλιών δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του αρχικού όγκου των νωπών σταφυλιών που έχουν υποστεί έκθλιψη, του γλεύκους σταφυλιών, του γλεύκους σταφυλιών που έχει υποστεί μερική ζύμωση ή του νεαρού οίνου που βρίσκεται ακόμη σε κατάσταση ζύμωσης κατά περισσότερο από 11 % στην αμπελουργική ζώνη Α, 8 % στην αμπελουργική ζώνη Β και 6,5 % στην αμπελουργική ζώνη Γ.
5. Η συμπύκνωση του γλεύκους σταφυλιών ή του οίνου που υποβάλλεται στις αναφερόμενες στο σημείο 1 επεξεργασίες:
 - α) δεν έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του αρχικού όγκου των εν λόγω προϊόντων σε ποσοστό άνω του 20 %.
 - β) παρά τα προβλεπόμενα στο τμήμα Α σημείο 2 στοιχείο γ), δεν προκαλεί αύξηση του φυσικού αλκοολικού τίτλου των εν λόγω προϊόντων μεγαλύτερη από 2 % vol.
6. Οι επεξεργασίες που αναφέρονται στα σημεία 1 και 5 δεν αυξάνουν τον ολικό κατ' όγκο αλκοολικό τίτλο των νωπών σταφυλιών, του γλεύκους σταφυλιών, του γλεύκους σταφυλιών που έχει υποστεί μερική ζύμωση, του νεαρού οίνου που βρίσκεται ακόμη σε κατάσταση ζύμωσης ή του οίνου:
 - α) στην αμπελουργική ζώνη Α σε περισσότερο από 11,5 % vol.
 - β) στην αμπελουργική ζώνη Β σε περισσότερο από 12 % vol.
 - γ) στην αμπελουργική ζώνη Γ I, σε περισσότερο από 12,5 % vol.
 - δ) στην αμπελουργική ζώνη Γ II, σε περισσότερο από 13 % vol. και
 - ε) στην αμπελουργική ζώνη Γ III, σε περισσότερο από 13,5 % vol.
7. Κατά παρέκκλιση από το σημείο 6, τα κράτη μέλη μπορούν:
 - α) για τον ερυθρό οίνο, να αυξήσουν το ανώτατο όριο ολικού αλκοολικού τίτλου των προϊόντων που αναφέρονται στο σημείο 6 σε 12 % vol. στην αμπελουργική ζώνη Α και σε 12,5 % vol. στην αμπελουργική ζώνη Β.
 - β) για την παραγωγή οίνων με ονομασία προέλευσης, να αυξήσουν τον ολικό κατ' όγκο αλκοολικό τίτλο των προϊόντων που αναφέρονται στο σημείο 6 σε επίπεδο που θα καθορισθεί από τα κράτη μέλη.

Γ. Αύξηση και μείωση της οξύτητας

1. Τα νωπά σταφύλια, το γλεύκος σταφυλιών, το γλεύκος σταφυλιών που έχει υποστεί μερική ζύμωση, ο νεαρός οίνος που βρίσκεται ακόμη σε κατάσταση ζύμωσης και ο οίνος επιτρέπεται να υποβάλλονται σε:
 - α) μείωση της οξύτητας στις αμπελουργικές ζώνες Α, Β και Γ I.
 - β) αύξηση και μείωση της οξύτητας στις αμπελουργικές ζώνες Γ I, Γ II και Γ III α), με την επιφύλαξη του σημείου 7· ή
 - γ) αύξηση της οξύτητας στην αμπελουργική ζώνη Γ III β).
2. Η οξύτητα των προϊόντων που αναφέρονται στο σημείο 1, πλην του οίνου, επιτρέπεται να αυξάνεται μόνο μέχρι το ανώτατο όριο του 1,50 γραμμαρίου ανά λίτρο, εκφραζόμενη σε τρυγικό οξύ, ή των 20 χιλιοστοϊσοδυνάμων ανά λίτρο.
3. Η οξύτητα των οίνων επιτρέπεται να αυξάνεται μόνο μέχρι το ανώτατο όριο των 2,50 γραμμαρίων ανά λίτρο, εκφραζόμενη σε τρυγικό οξύ, ή των 33,3 χιλιοστοϊσοδυνάμων ανά λίτρο.
4. Η οξύτητα των οίνων επιτρέπεται να μειώνεται μόνο μέχρι το ανώτατο όριο του 1 γραμμαρίου ανά λίτρο, εκφραζόμενη σε τρυγικό οξύ, ή των 13,3 χιλιοστοϊσοδυνάμων ανά λίτρο.
5. Επιτρέπεται η μερική μείωση της οξύτητας του γλεύκους σταφυλιών που προορίζεται για συμπύκνωση.

6. Κατά παρέκκλιση από το σημείο 1, κατά τα έτη στη διάρκεια των οποίων επικρατούν ασυνήθεις κλιματικές συνθήκες, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν αύξηση της οξύτητας των προϊόντων που αναφέρονται στο σημείο 1 στις αμπελουργικές ζώνες Α και Β, υπό τους όρους των σημείων 2 και 3.
7. Η αύξηση της οξύτητας και ο εμπλουτισμός, εκτός παρεκκλίσεων που εγκρίνονται από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2, όπως επίσης η αύξηση και η μείωση της οξύτητας του ίδιου προϊόντος, αποκλείονται αμοιβαία.

Δ. Επεξεργασίες

1. Καθεμία από τις επεξεργασίες που αναφέρονται στα τμήματα Β και Γ, εκτός από την αύξηση και τη μείωση της οξύτητας των οίνων, επιτρέπεται μόνον εφόσον επιτελείται, υπό τους όρους που θα καθορισθούν από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2, κατά τη διάρκεια της μεταποίησης των νωπών σταφυλιών, του γλεύκους σταφυλιών, του γλεύκους σταφυλιών που έχει υποστεί μερική ζύμωση και του νεαρού οίνου που βρίσκεται ακόμη σε κατάσταση ζύμωσης, σε οίνο ή άλλο ποτό του αμπελοοινικού τομέα που προορίζεται για άμεση κατανάλωση από τον άνθρωπο, εκτός από τον αφρώδη ή αεριούχο αφρώδη οίνο, στην αμπελουργική ζώνη όπου συγκομίζονται τα χρησιμοποιούμενα νωπά σταφύλια.
2. Η συμπύκνωση των οίνων πραγματοποιείται στην αμπελουργική ζώνη όπου συγκομίζονται τα χρησιμοποιούμενα νωπά σταφύλια.
3. Η αύξηση και η μείωση της οξύτητας των οίνων πραγματοποιούνται μόνο στην επιχείρηση οινοποίησης και στην αμπελουργική ζώνη όπου συγκομίστηκαν τα σταφύλια που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή του εκάστοτε οίνου.
4. Καθεμία από τις επεξεργασίες που αναφέρονται στα σημεία 1, 2 και 3 δηλώνεται στις αρμόδιες αρχές. Το ίδιο ισχύει και για τις ποσότητες συμπυκνωμένου γλεύκους σταφυλιών, διορθωμένου συμπυκνωμένου γλεύκους σταφυλιών ή σακχαρόζης τις οποίες έχουν στην κατοχή τους, για την άσκηση του επαγγέλματός τους, φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ομάδες προσώπων, ειδικότερα παραγωγοί, εμφιαλωτές, μεταποιητές και έμποροι που θα προσδιορισθούν από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2, κατά τον ίδιο χρόνο και στον ίδιο τόπο με νωπά σταφύλια, γλεύκος σταφυλιών, γλεύκος σταφυλιών που έχει υποστεί μερική ζύμωση ή οίνο χύμα. Εντούτοις, η δήλωση αυτών των ποσοτήτων μπορεί να αντικαθίσταται από την εγγραφή τους σε βιβλίο εισερχομένων και εξερχομένων.
5. Καθεμία από τις επεξεργασίες που αναφέρονται στα τμήματα Β και Γ καταγράφεται στο προβλεπόμενο στο άρθρο 147 συνοδευτικό έγγραφο, το οποίο συνοδεύει κατά την θέρση τους σε κυκλοφορία τα προϊόντα που έχουν υποστεί τις εν λόγω επεξεργασίες.
6. Εκτός παρεκκλίσεων που δικαιολογούνται από ασυνήθεις κλιματικές συνθήκες, οι εν λόγω επεξεργασίες των Τμημάτων Β και Γ δεν επιτελούνται:
 - α) μετά την 1η Ιανουαρίου, στην αμπελουργική ζώνη Γ,
 - β) μετά τη 16η Μαρτίου, στις αμπελουργικές ζώνες Α και Β· στις εν λόγω επεξεργασίες υποβάλλονται μόνο αμπελουργικά προϊόντα της αμέσως προηγούμενης των ημερομηνιών αυτών εσοδείας.
7. Κατά παρέκκλιση από το σημείο 6, η συμπύκνωση με ψύξη, καθώς και η αύξηση και η μείωση της οξύτητας των οίνων, μπορούν να πραγματοποιούνται καθ' όλο το έτος.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Περιορισμοί

Α. Γενικά

1. Όλες οι επιτρεπόμενες οινολογικές πρακτικές αποκλείουν την προσθήκη νερού, εκτός εάν αυτή υπαγορεύεται από ειδικές τεχνικές ανάγκες.
2. Όλες οι επιτρεπόμενες οινολογικές πρακτικές αποκλείουν την προσθήκη αλκοόλης, εξαιρουμένων εκείνων με τις οποίες παράγονται γλεύκος νωπών σταφυλιών του οποίου η ζύμωση έπαυσε με την προσθήκη αλκοόλης, οίνος λικέρ, αφρώδης οίνος, αλκοολωμένος οίνος για απόσταξη και ημιαφρώδης οίνος.
3. Ο αλκοολωμένος οίνος για απόσταξη χρησιμοποιείται μόνο για απόσταξη.

Β. Νωπά σταφύλια, γλεύκος σταφυλιών και χυμός σταφυλιών

1. Το γλεύκος νωπών σταφυλιών του οποίου η ζύμωση έπαυσε με την προσθήκη αλκοόλης χρησιμοποιείται μόνο κατά το στάδιο της παρασκευής προϊόντων που δεν υπάγονται στους κωδικούς ΣΟ 2204 10, 2204 21 και 2204 29, με την επιφύλαξη περιοριστικότερων διατάξεων τις οποίες μπορούν να εφαρμόζουν τα κράτη μέλη στην παρασκευή, στην επικράτειά τους, των προϊόντων που δεν υπάγονται στους κωδικούς ΣΟ 2204 10, 2204 21 και 2204 29.
2. Ο χυμός σταφυλιών και ο συμπυκνωμένος χυμός σταφυλιών δεν οινοποιούνται ούτε προστίθενται σε οίνο. Απαγορεύεται η αλκοολική ζύμωση των προϊόντων αυτών στο έδαφος της Ένωσης.

3. Τα σημεία 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στα προϊόντα που προορίζονται για την παραγωγή, στην Ιρλανδία, στην Πολωνία και στο Ηνωμένο Βασίλειο, προϊόντων που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 2206 00, για τα οποία μπορεί να επιτρέπεται από τα κράτη μέλη η χρησιμοποίηση σύνθετης ονομασίας που περιλαμβάνει την ονομασία πώλησης «οίνος».
4. Το γλεύκος σταφυλιών από λιαστά σταφύλια που έχει υποστεί μερική ζύμωση διατίθεται στην αγορά μόνο για την παρασκευή οίνων λικέρ μόνο στις αμπελουργικές ζώνες όπου η πρακτική αυτή ήταν παραδοσιακή την 1η Ιανουαρίου 1985, καθώς και οίνων από υπερώριμα σταφύλια.
5. Τα νωπά σταφύλια, το γλεύκος σταφυλιών, το γλεύκος σταφυλιών που έχει υποστεί μερική ζύμωση, το συμπυκνωμένο γλεύκος σταφυλιών, το διορθωμένο συμπυκνωμένο γλεύκος σταφυλιών, το γλεύκος σταφυλιών του οποίου η ζύμωση έπαυσε με την προσθήκη αλκοόλης, ο χυμός σταφυλιών, ο συμπυκνωμένος χυμός σταφυλιών και ο οίνος ή μείγματα των προϊόντων αυτών, καταγωγής τρίτων χωρών, δεν επιτρέπεται να μετατρέπονται σε προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα VII μέρος II ούτε να προστίθενται στα προϊόντα αυτά στο έδαφος της Ένωσης.

Γ. Ανάμιξη οίνων

Απαγορεύεται η ανάμιξη (coupage) στην Ένωση οίνου καταγωγής τρίτης χώρας με οίνο της Ένωσης και η ανάμιξη οίνων καταγωγής τρίτων χωρών.

Δ. Υποπροϊόντα

1. Απαγορεύεται η υπέρμετρη πίεση των σταφυλιών. Λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές και τις τεχνικές συνθήκες, τα κράτη μέλη αποφασίζουν σχετικά με την ελάχιστη ποσότητα αλκοόλης που περιέχουν τα στέμφυλα και η οινολάσπη μετά την πίεση των σταφυλιών.

Η ελάχιστη ποσότητα αλκοόλης που περιέχουν αυτά τα υποπροϊόντα ορίζεται από τα κράτη μέλη σε επίπεδο τουλάχιστον 5 % σε σχέση με τον όγκο της αλκοόλης που περιέχει ο παραγόμενος οίνος.

2. Από οινολάσπη ή στέμφυλα σταφυλιών δεν παράγεται οίνος ούτε άλλο ποτό προοριζόμενο για άμεση κατανάλωση από τον άνθρωπο, εκτός από αλκοόλη, αποστάγματα και δευτερία οίνου. Η προσθήκη οίνου επί οινολάσπης ή στεμφύλων ή συμπιεσμένου πολτού ασζύ επιτρέπεται υπό τους όρους που θα καθοριστούν από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2, όταν η πρακτική αυτή χρησιμοποιείται παραδοσιακά για την παραγωγή του «Tokaji fordítás» και του «Tokaji másolás» στην Ουγγαρία και του «Tokajský fordítás» και του «Tokajský másolás» στη Σλοβακία.
3. Απαγορεύονται η πίεση οινολάσπης και η αναζύμωση στεμφύλων σταφυλιών για άλλους σκοπούς εκτός από την απόσταξη και την παραγωγή δευτερία οίνου. Η διήθηση και η φυγοκέντρηση οινολάσπης δεν θεωρούνται πίεση, εάν τα λαμβανόμενα προϊόντα έχουν καλή, ανάθευτη και σύμφωνη με τα συναλλακτικά ήθη ποιότητα.
4. Ο δευτερίας οίνος, εφόσον η παραγωγή του επιτρέπεται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, χρησιμοποιείται μόνο για απόσταξη ή για οικογενειακή κατανάλωση από τον οινοπαραγωγό.
5. Με την επιφύλαξη της δυνατότητας των κρατών μελών να επιβάλλουν την τελική διάθεση υποπροϊόντων μέσω απόσταξης, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που έχει στην κατοχή του υποπροϊόντα υποχρεούται να τα απορρίπτει υπό τους όρους που θα καθορισθούν από την Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 2.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

Κατηγορία προϊόντων (παραπομπή στην ταξινόμηση που ακολουθείται στη συνδυασμένη ονοματολογία)	Προαιρετική αποκλειστική ένδειξη
κρέας πουλερικών (κωδικοί ΣΟ 0207 και 0210)	έχει τραφεί με ... % ... χήνα τραφείσα με βρώμη εκτακτικής εκτροφής ελεύθερης βοσκής παραδοσιακής ελεύθερης βοσκής απεριόριστης ελεύθερης βοσκής ηλικία κατά τη σφαγή διάρκεια της περιόδου πάχυνσης
αυγά (κωδικός ΣΟ 0407)	φρέσκα εξαιρετικά ή εξαιρετικά φρέσκα ένδειξη του τρόπου διατροφής των ωοτόκων ορνίθων
ελαιόλαδο (κωδικός ΣΟ 1509)	πρώτη πίεση εν ψυχρώ εξαγωγή εν ψυχρώ οξύτητα δριμύ φρουτώδες: ώριμο ή άγουρο πικρό έντονο μέτριο ελαφρύ ισορροπημένο γλυκό ελαιόλαδο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΟΡΟΙ ΑΓΟΡΑΣ ΤΕΥΤΛΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 125 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3

ΣΗΜΕΙΟ I

1. Οι συμβάσεις παράδοσης συνάπτονται γραπτώς και για ορισμένη ποσότητα τεύτλων.
2. Η διάρκεια των συμβάσεων παράδοσης μπορεί να είναι πολυετής.
3. Οι συμβάσεις παράδοσης μπορεί να καθορίζουν αν είναι δυνατόν να παραδοθεί πρόσθετη ποσότητα τεύτλων και υπό ποιους όρους.

ΣΗΜΕΙΟ II

1. Οι συμβάσεις παράδοσης αναφέρουν τις τιμές αγοράς για τις ποσότητες τεύτλων που αναφέρονται στο σημείο I.
2. Η τιμή που αναφέρεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται στα ζαχαρότευτλα τυπικής ποιότητας όπως ορίζεται στο παράρτημα III σημείο B.

Η τιμή αναπροσαρμόζεται προς τα άνω ή προς τα κάτω, βάσει εκ των προτέρων συμφωνίας, των μερών ώστε να λαμβάνονται υπόψη αποκλίσεις από την τυπική ποιότητα.
3. Στη σύμβαση παράδοσης προσδιορίζεται με ποιο τρόπο η εξέλιξη των τιμών της αγοράς κατανέμεται μεταξύ των μερών.
4. Οι συμβάσεις παράδοσης ορίζουν για τα τεύτλα μια καθορισμένη περιεκτικότητα σε ζάχαρη. Περιλαμβάνουν κλίμακα μετατροπής που δείχνει τις διάφορες περιεκτικότητες σε ζάχαρη και τους συντελεστές με τους οποίους οι παραδιδόμενες ποσότητες τεύτλων μετατρέπονται σε ποσότητες που αντιστοιχούν στην περιεκτικότητα σε ζάχαρη που αναγράφεται στη σύμβαση παράδοσης.

Η κλίμακα βασίζεται στις αποδόσεις που αντιστοιχούν στις διάφορες περιεκτικότητες σε ζάχαρη.

ΣΗΜΕΙΟ III

Οι συμβάσεις παράδοσης περιλαμβάνουν διατάξεις που αφορούν την κανονική διάρκεια των παραδόσεων τεύτλων και τη χρονική κλιμάκωσή τους.

ΣΗΜΕΙΟ IV

1. Οι συμβάσεις παράδοσης προβλέπουν τα κέντρα συγκέντρωσης τεύτλων και τις προϋποθέσεις που αφορούν την παράδοση και τη μεταφορά.
2. Στις συμβάσεις παράδοσης αναφέρονται ρητώς οι ευθύνες για τα έξοδα φόρτωσης και μεταφοράς από τους χώρους συγκέντρωσης. Εφόσον απαιτείται από τις συμβάσεις μεταφοράς, συμβολή της επιχείρησης ζάχαρης στα έξοδα φόρτωσης και μεταφοράς, θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς τα ποσοστά ή τα ποσά.
3. Στις συμβάσεις μεταφοράς θα πρέπει να αναφέρονται ρητώς τα έξοδα που βαρύνουν έκαστη πλευρά.

ΣΗΜΕΙΟ V

1. Οι συμβάσεις παράδοσης προβλέπουν τους χώρους παραλαβής των τεύτλων.
2. Εάν οι πωλητές τεύτλων και οι επιχειρήσεις ζάχαρης έχουν ήδη υπογράψει σύμβαση παράδοσης για την προηγούμενη περίοδο εμπορίας, εξακολουθούν να λειτουργούν οι χώροι παραλαβής που συμφωνήθηκαν από αυτούς για τις παραδόσεις κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου εμπορίας. Οι ενδοκλαδικές συμφωνίες μπορούν να παρεκκλίνουν από αυτή τη διάταξη.

ΣΗΜΕΙΟ VI

1. Οι συμβάσεις παράδοσης προβλέπουν ότι η περιεκτικότητα σε ζάχαρη καθορίζεται με την πολωσιμετρική μέθοδο, ή προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνολογικές εξελίξεις, οποιαδήποτε μέθοδος επί της οποίας συμφωνούν οι δύο πλευρές. Κατά την παραλαβή λαμβάνεται δείγμα από τα τεύτλα.
2. Οι ενδοκλαδικές συμφωνίες μπορούν να προβλέπουν δειγματοληψία σε διαφορετικό στάδιο. Στην περίπτωση αυτή, οι συμβάσεις παράδοσης προβλέπουν διόρθωση για την αντιστάθμιση της ενδεχόμενης μείωσης της περιεκτικότητας σε ζάχαρη μεταξύ της παραλαβής και της δειγματοληψίας.

ΣΗΜΕΙΟ VII

Οι συμβάσεις παράδοσης προβλέπουν ότι το μεικτό βάρος, το απόβαρο και η περιεκτικότητα σε ζάχαρη προσδιορίζονται με τις διαδικασίες που έχουν συμφωνηθεί:

- α) από κοινού, από την επιχείρηση ζάχαρης και την επαγγελματική οργάνωση των καλλιεργητών τεύτλων, εφόσον το προβλέπει ενδοκλαδική συμφωνία·
- β) από την επιχείρηση ζάχαρης, υπό την επίβλεψη της επαγγελματικής οργάνωσης των καλλιεργητών τεύτλων·
- γ) από την επιχείρηση ζάχαρης, υπό την επίβλεψη εμπειρογνώμονα εγκεκριμένου από το οικείο κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι ο πωλητής αναλαμβάνει τα σχετικά έξοδα.

ΣΗΜΕΙΟ VIII

1. Οι συμβάσεις παράδοσης υποχρεώνουν τις επιχειρήσεις ζάχαρης να πράττουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα, για ολόκληρη την παραδιδόμενη ποσότητα τεύτλων:
 - α) τη δωρεάν επιστροφή της νωπής πούλπας από την παραδοθείσα ποσότητα τεύτλων στον πωλητή των τεύτλων στη θύρα του εργοστασίου·
 - β) τη δωρεάν επιστροφή μέρους της πούλπας αυτής, πεπιεσμένης, ξηρής ή ξηρής και μελασομένης, στον πωλητή των τεύτλων στη θύρα του εργοστασίου·
 - γ) την επιστροφή της πούλπας, πεπιεσμένης ή ξηρής, στον πωλητή των τεύτλων στην θύρα του εργοστασίου· σε αυτή την περίπτωση, η επιχείρηση ζάχαρης δύναται να απαιτήσει από τον πωλητή των τεύτλων να καταβάλει τα έξοδα συμπίεσης ή ξήρανσης·
 - δ) την καταβολή στον πωλητή των τεύτλων αντισταθμιστικού ποσού που λαμβάνει υπόψη τις δυνατότητες πώλησης της εν λόγω πούλπας.
2. Όταν τμήματα της συνολικής ποσότητας των παραδοθέντων τεύτλων υπόκεινται σε διαφορετική επεξεργασία, η σύμβαση παράδοσης επιβάλλει περισσότερες από μία εκ των υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1.
3. Οι ενδοκλαδικές συμφωνίες μπορούν να προβλέπουν την παράδοση της πούλπας σε στάδιο διαφορετικό από εκείνο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β) και γ).

ΣΗΜΕΙΟ IX

Οι συμβάσεις παράδοσης καθορίζουν τις προθεσμίες για την καταβολή τυχόν προκαταβολών και την εξόφληση της τιμής αγοράς των τεύτλων.

ΣΗΜΕΙΟ X

Όταν σε συμβάσεις παράδοσης καθορίζονται κανόνες για θέματα που αποτελούν αντικείμενο του παρόντος παραρτήματος, ή όταν περιλαμβάνονται διατάξεις που διέπουν άλλα θέματα, οι διατάξεις και τα αποτελέσματά τους δεν αντιβαίνουν στο παρόν παράρτημα.

ΣΗΜΕΙΟ XI

1. Οι ενδοκλαδικές συμφωνίες που αναφέρονται στο παράρτημα II μέρος II τμήμα Α σημείο 6 προβλέπουν ρήτρες διατιθίας.
2. Οι ενδοκλαδικές συμφωνίες ορίζουν τυποποιημένο υπόδειγμα για τις συμβάσεις παράδοσης συμβατό προς τον παρόντα κανονισμό και τους κανόνες της Ένωσης.
3. Όταν σε ενδοκλαδικές συμφωνίες ενωσιακού, περιφερειακού ή τοπικού επιπέδου καθορίζονται κανόνες για θέματα που αποτελούν αντικείμενο του παρόντος κανονισμού, ή όταν περιλαμβάνονται διατάξεις που διέπουν άλλα θέματα, οι διατάξεις και τα αποτελέσματά τους δεν αντιβαίνουν στο παρόν παράρτημα.
4. Οι συμφωνίες που προβλέπονται στην παράγραφο 3 ορίζουν ιδίως:
 - α) την κλίμακα μετατροπής που αναφέρεται στο σημείο II παράγραφος 4·
 - β) κανόνες για την επιλογή και την προμήθεια σπόρων από τις προς παραγωγή ποικιλίες τεύτλων·
 - γ) την ελάχιστη περιεκτικότητα σε ζάχαρη των προς παράδοση τεύτλων·

- δ) υποχρέωση διαβούλευσης μεταξύ της επιχείρησης ζάχαρης και των αντιπροσώπων των πωλητών τεύτλων πριν από τον καθορισμό της ημερομηνίας έναρξης παράδοσης των τεύτλων·
 - ε) την καταβολή πριμοδοτήσεων στους πωλητές τεύτλων για πρόωρες ή όψιμες παραδόσεις·
 - στ) λεπτομέρειες των προϋποθέσεων και των δαπανών που αφορούν τον πολτό όπως αναφέρεται στο σημείο VIII·
 - ζ) την παραλαβή του πολτού από τον πωλητή των τεύτλων·
 - η) τους κανόνες για την προσαρμογή των τιμών σε περιπτώσεις που έχουν συμφωνηθεί πολυετείς συμβάσεις·
 - θ) τους κανόνες δειγματοληψίας και των μεθόδων καθορισμού του μεικτού βάρους, του απόβαρου και της περιεκτικότητας σε ζάχαρη.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI

ΟΡΟΙ ΑΓΟΡΑΣ ΤΕΥΤΛΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 124

ΣΗΜΕΙΟ I

1. Οι συμβάσεις παράδοσης συνάπτονται γραπτώς και για ορισμένη ποσότητα εντός ποσόστωσης τεύτλων.
2. Οι συμβάσεις παράδοσης καθορίζουν αν είναι δυνατόν να παραδοθεί πρόσθετη ποσότητα τεύτλων και υπό ποιους όρους.

ΣΗΜΕΙΟ II

1. Οι συμβάσεις παράδοσης αναφέρουν τις τιμές αγοράς για τις ποσότητες τεύτλων που αναφέρονται στο σημείο α) και, ανάλογα με την περίπτωση, στο άρθρο 127 παράγραφος 2 στοιχείο β). Στην περίπτωση των ποσοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 127 παράγραφος 2 στοιχείο α), οι εν λόγω τιμές δεν μπορεί να είναι χαμηλότερες από την ελάχιστη τιμή για τα εντός ποσόστωσης τεύτλα που προβλέπεται στο άρθρο 135.
2. Οι συμβάσεις παράδοσης ορίζουν για τα τεύτλα μια καθορισμένη περιεκτικότητα σε ζάχαρη. Περιλαμβάνουν κλίμακα μετατροπής που δείχνει τις διάφορες περιεκτικότητες σε ζάχαρη και τους συντελεστές με τους οποίους οι παραδιδόμενες ποσότητες τεύτλων μετατρέπονται σε ποσότητες που αντιστοιχούν στην περιεκτικότητα σε ζάχαρη που αναγράφεται στη σύμβαση παράδοσης.

Η κλίμακα βασίζεται στις αποδόσεις που αντιστοιχούν στις διάφορες περιεκτικότητες σε ζάχαρη.

3. Όταν ο πωλητής των τεύτλων έχει υπογράψει συμφωνητικό με επιχείρηση ζάχαρης για την παράδοση τεύτλων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 127 παράγραφος 2 στοιχείο α), όλες οι παραδόσεις από τον εν λόγω πωλητή τεύτλων, μετατρεπόμενες σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος σημείου, θεωρούνται παραδόσεις κατά την έννοια του άρθρου 127 παράγραφος 2 στοιχείο α) έως την ποσότητα τεύτλων που προσδιορίζεται στη σύμβαση παράδοσης.
4. Οι επιχειρήσεις ζάχαρης που παράγουν ποσότητα ζάχαρης μικρότερη από την ποσότητα των εντός ποσόστωσης τεύτλων για τα οποία έχουν συνάψει συμβάσεις παράδοσης πριν από τη σπορά δυνάμει του άρθρου 127 παράγραφος 2 στοιχείο α) κατανέμουν την ποσότητα τεύτλων που αντιστοιχεί σε τυχόν πρόσθετη παραγωγή, έως του ποσού της ποσόστωσής τους, στους πωλητές τεύτλων με τους οποίους έχουν συνάψει συμβάσεις παράδοσης πριν από τη σπορά κατά την έννοια του άρθρου 127 παράγραφος 2 στοιχείο α).

Οι ενδοκλαδικές συμφωνίες μπορούν να παρεκκλίνουν από αυτή τη διάταξη.

ΣΗΜΕΙΟ III

1. Οι συμβάσεις παράδοσης περιλαμβάνουν διατάξεις που αφορούν την κανονική διάρκεια των παραδόσεων τεύτλων και τη χρονική κλιμάκωσή τους.
2. Οι διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι αυτές που εφαρμόζονται κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου εμπορίας, λαμβανομένου υπόψη του επιπέδου της πραγματικής παραγωγής. Οι ενδοκλαδικές συμφωνίες μπορούν να παρεκκλίνουν από αυτές τις διατάξεις.

ΣΗΜΕΙΟ IV

1. Οι συμβάσεις παράδοσης προβλέπουν χώρους συγκέντρωσης των τεύτλων.
2. Εάν οι πωλητές τεύτλων και οι επιχειρήσεις ζάχαρης έχουν ήδη υπογράψει σύμβαση παράδοσης για την προηγούμενη περίοδο εμπορίας, εξακολουθούν να λειτουργούν οι χώροι συγκέντρωσης που συμφωνήθηκαν από αυτούς για τις παραδόσεις κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου εμπορίας. Οι ενδοκλαδικές συμφωνίες μπορούν να παρεκκλίνουν από αυτή τη διάταξη.
3. Οι συμβάσεις παράδοσης προβλέπουν ότι τα έξοδα φόρτωσης και μεταφοράς από τους χώρους συγκέντρωσης βαρύνουν την επιχείρηση ζάχαρης, με την επιφύλαξη ιδιαίτερων συμφωνιών που βασίζονται σε τοπικούς κανόνες ή συνήθειες που ίσχυαν πριν από την προηγούμενη περίοδο εμπορίας.
4. Ωστόσο, στη Δανία, την Ιρλανδία, την Ελλάδα, την Ισπανία, την Πορτογαλία, τη Φινλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, όταν τα τεύτλα παραδίδονται στο εργοστάσιο, οι συμβάσεις παράδοσης προβλέπουν συμμετοχή της επιχείρησης ζάχαρης στα έξοδα φόρτωσης και μεταφοράς και καθορίζουν το σχετικό ποσοστό ή τα σχετικά ποσά.

ΣΗΜΕΙΟ V

1. Οι συμβάσεις παράδοσης προβλέπουν τους χώρους παραλαβής των τεύτλων.
2. Εάν οι πωλητές τεύτλων και οι επιχειρήσεις ζάχαρης έχουν ήδη υπογράψει σύμβαση παράδοσης για την προηγούμενη περίοδο εμπορίας, εξακολουθούν να λειτουργούν οι χώροι παραλαβής που συμφωνήθηκαν από αυτούς για τις παραδόσεις κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου εμπορίας. Οι ενδοκλαδικές συμφωνίες μπορούν να παρεκκλίνουν από αυτή τη διάταξη.

ΣΗΜΕΙΟ VI

1. Οι συμβάσεις παράδοσης προβλέπουν ότι η περιεκτικότητα σε ζάχαρη καθορίζεται με την πολωσιμετρική μέθοδο. Κατά την παραλαβή λαμβάνεται δείγμα από τα τεύτλα.
2. Οι ενδοκλαδικές συμφωνίες μπορούν να προβλέπουν δειγματοληψία σε διαφορετικό στάδιο. Στην περίπτωση αυτή, οι συμβάσεις παράδοσης προβλέπουν διόρθωση για την αντιστάθμιση της ενδεχόμενης μείωσης της περιεκτικότητας σε ζάχαρη μεταξύ της παραλαβής και της δειγματοληψίας.

ΣΗΜΕΙΟ VII

Οι συμβάσεις παράδοσης προβλέπουν ότι το μεικτό βάρος, το απόβαρο και η περιεκτικότητα σε ζάχαρη προσδιορίζονται με μια από τις ακόλουθες διαδικασίες:

- α) από κοινού, από την επιχείρηση ζάχαρης και την επαγγελματική οργάνωση των καλλιεργητών τεύτλων, εφόσον το προβλέπει ενδοκλαδική συμφωνία·
- β) από την επιχείρηση ζάχαρης, υπό την επίβλεψη της επαγγελματικής οργάνωσης των καλλιεργητών τεύτλων·
- γ) από τις επιχειρήσεις ζάχαρης, υπό την επίβλεψη εμπειρογνώμονα εγκεκριμένου από το οικείο κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι ο πωλητής των τεύτλων αναλαμβάνει τα σχετικά έξοδα.

ΣΗΜΕΙΟ VIII

1. Οι συμβάσεις παράδοσης υποχρεώνουν τις επιχειρήσεις ζάχαρης να πράττουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα, για ολόκληρη την παραδιδόμενη ποσότητα τεύτλων:
 - α) τη δωρεάν επιστροφή της νωπής πούλπας από την παραδοθείσα ποσότητα τεύτλων στον πωλητή των τεύτλων στη θύρα του εργοστασίου·
 - β) τη δωρεάν επιστροφή μέρους της πούλπας αυτής, πεπιεσμένης, ξηρής ή ξηρής και μελασομένης, στον πωλητή των τεύτλων στη θύρα του εργοστασίου·
 - γ) την επιστροφή της πούλπας, πεπιεσμένης ή ξηρής, στον πωλητή των τεύτλων στην θύρα του εργοστασίου· σε αυτή την περίπτωση, η επιχείρηση ζάχαρης δύναται να απαιτήσει από τον πωλητή των τεύτλων να καταβάλει τα έξοδα συμπίεσης ή ξήρανσης·
 - δ) την καταβολή στον πωλητή των τεύτλων αντισταθμιστικού ποσού που λαμβάνει υπόψη τις δυνατότητες πώλησης της εν λόγω πούλπας.
2. Όταν τμήματα της συνολικής ποσότητας των παραδοθέντων τεύτλων υπόκεινται σε διαφορετική επεξεργασία, η σύμβαση παράδοσης επιβάλλει περισσότερες από μία εκ των υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1.
3. Οι ενδοκλαδικές συμφωνίες μπορούν να προβλέπουν την παράδοση της πούλπας σε στάδιο διαφορετικό από εκείνο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β) και γ).

ΣΗΜΕΙΟ IX

1. Οι συμβάσεις παράδοσης καθορίζουν τις προθεσμίες για την καταβολή τυχόν προκαταβολών και την εξόφληση της τιμής αγοράς των τεύτλων.
2. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 είναι εκείνες που ισχύουν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου εμπορίας. Οι ενδοκλαδικές συμφωνίες μπορούν να παρεκκλίνουν από αυτή τη διάταξη.

ΣΗΜΕΙΟ X

Όταν σε συμβάσεις παράδοσης καθορίζονται κανόνες για θέματα που αποτελούν αντικείμενο του παρόντος παραρτήματος, ή όταν περιλαμβάνονται διατάξεις που διέπουν άλλα θέματα, οι διατάξεις και τα αποτελέσματά τους δεν αντιβαίνουν στο παρόν παράρτημα.

ΣΗΜΕΙΟ XI

1. Οι ενδοκλαδικές συμφωνίες που αναφέρονται στο παράρτημα II μέρος II τμήμα Α σημείο 6 προβλέπουν ρήτρες διαιτησίας.
2. Όταν σε ενδοκλαδικές συμφωνίες ενωσιακού, περιφερειακού ή τοπικού επιπέδου καθορίζονται κανόνες για θέματα που αποτελούν αντικείμενο του παρόντος κανονισμού, ή όταν περιλαμβάνονται διατάξεις που διέπουν άλλα θέματα, οι διατάξεις και τα αποτελέσματά τους δεν αντιβαίνουν στο παρόν παράρτημα.

3. Οι συμφωνίες που προβλέπονται στην παράγραφο 2 ορίζουν ιδίως:

- α) κανόνες βάσει των οποίων κατανέμονται μεταξύ των πωλητών τεύτλων οι ποσότητες τεύτλων που η επιχείρηση ζάχαρης αποφασίζει να αγοράσει πριν από τη σπορά, για την παρασκευή ζάχαρης εντός των ορίων της ποσόστωσης·
- β) κανόνες για την κατανομή που αναφέρεται στο σημείο II παράγραφος 4·
- γ) την κλίμακα μετατροπής που αναφέρεται στο σημείο II παράγραφος 2·
- δ) κανόνες για την επιλογή και την προμήθεια σπόρων από τις προς παραγωγή ποικιλίες τεύτλων·
- ε) την ελάχιστη περιεκτικότητα σε ζάχαρη των προς παράδοση τεύτλων·
- στ) υποχρέωση διαβούλευσης μεταξύ της επιχείρησης ζάχαρης και των αντιπροσώπων των πωλητών τεύτλων πριν από τον καθορισμό της ημερομηνίας έναρξης παράδοσης των τεύτλων·
- ζ) την καταβολή πριμοδοτήσεων στους πωλητές τεύτλων για πρόωρες ή όψιμες παραδόσεις·
- η) λεπτομέρειες όσον αφορά:
 - i) το μέρος της πούλπας που αναφέρεται στο σημείο VIII παράγραφος 1 στοιχείο β)·
 - ii) τα έξοδα που αναφέρονται στο σημείο VIII παράγραφος 1 στοιχείο γ)·
 - iii) το αντισταθμιστικό ποσό που αναφέρεται στο σημείο VIII παράγραφος 1 στοιχείο δ)·
- θ) την παραλαβή της πούλπας από τον πωλητή των τεύτλων·
- ι) με την επιφύλαξη του άρθρου 135, κανόνες βάσει των οποίων κατανέμεται μεταξύ της επιχείρησης ζάχαρης και των πωλητών τεύτλων η ενδεχομένη διαφορά μεταξύ της κατώτατης τιμής και της πραγματικής τιμής πώλησης της ζάχαρης.

ΣΗΜΕΙΟ XII

Εφόσον δεν έχει συναφθεί ενδοκλαδική συμφωνία για τον τρόπο με τον οποίο κατανέμονται μεταξύ των πωλητών τεύτλων οι ποσότητες τεύτλων οι οποίες προορίζονται για παραγωγή ζάχαρης εντός των ορίων της ποσόστωσης και τις οποίες η επιχείρηση ζάχαρης προσφέρει να αγοράσει πριν από την σπορά, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δύναται να θεσπίσει το ίδιο κανόνες για την κατανομή.

Οι εν λόγω κανόνες μπορούν επίσης να χορηγούν σε παραδοσιακούς πωλητές που πωλούν τεύτλα σε συνεταιρισμούς δικαιώματα παράδοσης διαφορετικά από τα δικαιώματα που θα είχαν εάν ήταν μέλη των εν λόγω συνεταιρισμών.

ANNEX XII

**ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΠΟΣΟΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΑΧΑΡΗΣ, ΙΣΟΓΛΥΚΟΖΗΣ ΚΑΙ ΣΙΡΟΠΙΟΥ
ΙΝΟΥΛΙΝΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 136**

Κράτη μέλη ή περιφέρειες (1)	Ζάχαρη (2)	Ισογλυ-κόζη (3)	(σε τόνους)
			Σιρόπι ινουλίνης (4)
Βέλγιο	676 235,0	114 580,2	0
Βουλγαρία	0	89 198,0	
Τσεχική Δημοκρατία	372 459,3		
Δανία	372 383,0		
Γερμανία	2 898 255,7	56 638,2	
Ιρλανδία	0		
Ελλάδα	158 702,0	0	
Ισπανία	498 480,2	53 810,2	
Γαλλία (μητροπολιτική)	3 004 811,15		0
Γαλλικά Υπερπόντια Διαμερίσματα	432 220,05		
Κροατία	192 877,0		
Ιταλία	508 379,0	32 492,5	
Λεττονία	0		
Λιθουανία	90 252,0		
Ουγγαρία	105 420,0	250 265,8	
Κάτω Χώρες	804 888,0	0	0
Αυστρία	351 027,4		
Πολωνία	1 405 608,1	42 861,4	
Πορτογαλία (ηπειρωτική)	0	12 500,0	
Αυτόνομη Περιφέρεια Αζορών	9 953,0		
Ρουμανία	104 688,8	0	
Σλοβενία	0		
Σλοβακία	112 319,5	68 094,5	
Φινλανδία	80 999,0	0	
Σουηδία	293 186,0		
Ηνωμένο Βασίλειο	1 056 474,0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	13 529 618,2	720 440,8	0

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΠΟΣΟΣΤΩΣΕΩΝ ΖΑΧΑΡΗΣ Ή ΙΣΟΓΛΥΚΟΖΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 138

ΣΗΜΕΙΟ I

Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος, νοούνται ως:

- α) «συγχώνευση επιχειρήσεων»: η συνένωση δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων σε μια ενιαία επιχείρηση·
- β) «μεταβίβαση επιχείρησης»: η μεταβίβαση ή η απορρόφηση των στοιχείων ενεργητικού μιας επιχείρησης που διαθέτει ποσοστώσεις υπέρ μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων·
- γ) «μεταβίβαση εργοστασίου»: η μεταβίβαση της κυριότητας τεχνικής μονάδας, συμπεριλαμβανομένων όλων των εγκαταστάσεων που είναι αναγκαίες για την παρασκευή του σχετικού προϊόντος, σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα τη μερική ή ολική απορρόφηση της παραγωγής της επιχείρησης που μεταβιβάζει την κυριότητα·
- δ) «εκμίσθωση εργοστασίου»: μισθωτήριο για τεχνική μονάδα, συμπεριλαμβανομένων όλων των εγκαταστάσεων που είναι αναγκαίες για την παρασκευή ζάχαρης, συναπτόμενο με επιχείρηση εγκατεστημένη στο ίδιο κράτος μέλος με το συγκεκριμένο εργοστάσιο με σκοπό την εκμετάλλευση της μονάδας και διάρκεια τουλάχιστον τριών συναπτών περιόδων εμπορίας, το οποίο τα μέρη συμφωνούν να μην διακόψουν πριν από τη λήξη της τρίτης περιόδου εμπορίας, εάν, μετά την έναρξη ισχύος της μίσθωσης, η επιχείρηση η οποία μισθώνει το εργοστάσιο μπορεί να θεωρείται επιχείρηση που παράγει αποκλειστικά ζάχαρη λαμβανομένης υπόψη ολόκληρης της παραγωγής της.

ΣΗΜΕΙΟ II

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, σε περίπτωση συγχώνευσης ή μεταβίβασης επιχειρήσεων παραγωγής ζάχαρης ή μεταβίβασης εργοστασίων ζάχαρης, η ποσόστωση αναπροσαρμόζεται ως εξής:
 - α) σε περίπτωση συγχώνευσης επιχειρήσεων παραγωγής ζάχαρης, το κράτος μέλος κατανέμει στην επιχείρηση που προκύπτει από τη συγχώνευση ποσόστωση ίση με το άθροισμα των ποσοστώσεων που είχαν κατανεμηθεί πριν από τη συγχώνευση στις σχετικές επιχειρήσεις παραγωγής ζάχαρης·
 - β) σε περίπτωση μεταβίβασης επιχείρησης παραγωγής ζάχαρης, το κράτος μέλος κατανέμει την ποσόστωση της μεταβιβαζόμενης επιχείρησης για την παραγωγή ζάχαρης στην επιχείρηση προς την οποία γίνεται η μεταβίβαση ή, εάν υπάρχουν περισσότερες της μιας επιχειρήσεις προς τις οποίες γίνεται η μεταβίβαση, η κατανομή πραγματοποιείται κατ' αναλογία προς την παραγωγή ζάχαρης που απορροφάται από την καθεμία·
 - γ) σε περίπτωση μεταβίβασης εργοστασίου ζάχαρης, το κράτος μέλος μειώνει την ποσόστωση της επιχείρησης που μεταβιβάζει την κυριότητα του εργοστασίου και αυξάνει την ποσόστωση της ή των επιχειρήσεων παραγωγής ζάχαρης που αγοράζουν το εν λόγω εργοστάσιο κατά την αφαιρούμενη ποσότητα και κατ' αναλογία προς την απορροφούμενη παραγωγή.
2. Όταν ορισμένοι από τους καλλιεργητές ζαχαρότευτλων ή ζαχαροκάλαμου που θίγονται άμεσα από μία από τις πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δηλώνουν ρητά ότι επιθυμούν να προμηθεύουν με τα ζαχαρότευτλα ή το ζαχαροκάλαμό τους την επιχείρηση παραγωγής ζάχαρης η οποία δεν είναι μέρος σε αυτές τις πράξεις, το κράτος μέλος μπορεί να πραγματοποιεί την κατανομή βάσει της παραγωγής που απορροφά η επιχείρηση την οποία προτιθενται να προμηθεύουν με τα ζαχαρότευτλα ή το ζαχαροκάλαμό τους.
3. Σε περίπτωση παύσης δραστηριοτήτων, υπό συνθήκες διαφορετικές από αυτές που προβλέπονται στην παράγραφο 1:
 - α) μιας επιχείρησης παραγωγής ζάχαρης·
 - β) ενός ή περισσότερων εργοστασίων επιχείρησης παραγωγής ζάχαρης.

Το κράτος μέλος μπορεί να κατανέμει το μέρος των ποσοστώσεων τις οποίες αφορά η παύση δραστηριοτήτων σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις παραγωγής ζάχαρης.

Επίσης, στην περίπτωση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο β), όταν ορισμένοι από τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς δηλώνουν ρητά ότι επιθυμούν να προμηθεύουν με τα ζαχαρότευτλα ή το ζαχαροκάλαμό τους μια συγκεκριμένη επιχείρηση παραγωγής ζάχαρης, το κράτος μέλος μπορεί να κατανέμει το μέρος των ποσοστώσεων που αντιστοιχεί στα εν λόγω ζαχαρότευτλα ή ζαχαροκάλαμα στην επιχείρηση την οποία προτιθενται να προμηθεύουν με τα προϊόντα αυτά.

4. Όταν χρησιμοποιείται η παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 127 παράγραφος 5, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορεί να απαιτεί από τους ενδιαφερόμενους καλλιεργητές ζαχαρότευτλων και τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ζάχαρης να συμπεριλαμβάνουν στις ενδοκλαδικές συμφωνίες τους ειδικές ρήτρες που να επιτρέπουν στο κράτος μέλος να εφαρμόζει τις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος σημείου.

5. Σε περίπτωση μίσθωσης εργοστασίου που ανήκει σε επιχείρηση παραγωγής ζάχαρης, το κράτος μέλος μπορεί να μειώνει την ποσόστωση της επιχείρησης η οποία εκμισθώνει το εν λόγω εργοστάσιο και να κατανέμει το τμήμα κατά το οποίο μειώνεται η ποσόστωση στην επιχείρηση η οποία μισθώνει το εργοστάσιο για να παραγάγει σε αυτό ζάχαρη.

Εάν η μίσθωση λήξει κατά τη διάρκεια των τριών περιόδων εμπορίας που αναφέρονται στο σημείο I στοιχείο δ), η αναπροσαρμογή της ποσόστωσης δυνάμει του πρώτου εδαφίου του παρόντος σημείου ακυρώνεται από το κράτος μέλος με αναδρομική ισχύ από την ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να ισχύει η μίσθωση. Ωστόσο, εάν η μίσθωση λήξει για λόγους ανωτέρας βίας, το κράτος μέλος δεν υποχρεούται να ακυρώσει την αναπροσαρμογή.

6. Όταν μια επιχείρηση παραγωγής ζάχαρης δεν μπορεί πλέον να διασφαλίσει την τήρηση των υποχρεώσεων της που απορρέουν από την ενωσιακή νομοθεσία έναντι των ενδιαφερομένων παραγωγών ζαχαρότευτλων ή ζαχαροκάλαμου και η κατάσταση αυτή βεβαιώνεται από τις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους, το κράτος μέλος αυτό μπορεί να κατανέμει, για μία ή περισσότερες περιόδους εμπορίας, το αντίστοιχο τμήμα των ποσοστώσεων σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις παραγωγής ζάχαρης κατ' αναλογία προς την απορροφούμενη παραγωγή.
7. Όταν ένα κράτος μέλος χορηγεί σε επιχείρηση παραγωγής ζάχαρης εγγυήσεις τιμών και διάθεσης για τη μεταποίηση ζαχαρότευτλων σε αιθυλική αλκοόλη, το εν λόγω κράτος μέλος μπορεί, σε συμφωνία με την εν λόγω επιχείρηση και τους ενδιαφερόμενους καλλιεργητές τεύτλων, να κατανέμει, για μία ή περισσότερες περιόδους εμπορίας, το σύνολο ή μέρος των ποσοστώσεων παραγωγής ζάχαρης σε μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις.

ΣΗΜΕΙΟ III

Σε περίπτωση συγχώνευσης ή μεταβίβασης επιχειρήσεων παραγωγής ισογλυκόζης ή μεταβίβασης εργοστασίου παραγωγής ισογλυκόζης, το κράτος μέλος μπορεί να κατανέμει τις ποσοστώσεις που αφορούν την παραγωγή ισογλυκόζης σε μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις, είτε έχουν ποσόστωση παραγωγής είτε όχι.

ΣΗΜΕΙΟ IV

Τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με τα σημεία II και III μπορούν να τεθούν σε ισχύ μόνον εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) λαμβάνονται υπόψη τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερομένων μερών·
- β) το οικείο κράτος μέλος θεωρεί ότι τα μέτρα είναι ικανά να βελτιώσουν τη δομή των τομέων των ζαχαρότευτλων, του ζαχαροκάλαμου και της ζαχαροποιίας·
- γ) αφορούν επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην ίδια επικράτεια για την οποία ορίζεται ποσόστωση στο παράρτημα XII.

ΣΗΜΕΙΟ V

Όταν η συγχώνευση ή μεταβίβαση πραγματοποιείται μεταξύ της 1ης Οκτωβρίου και της 30ής Απριλίου του επόμενου έτους, τα μέτρα που προβλέπονται στα τμήματα II και III τίθενται σε ισχύ για την τρέχουσα περίοδο εμπορίας.

Όταν η συγχώνευση ή μεταβίβαση πραγματοποιείται μεταξύ της 1ης Μαΐου και της 30ής Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους, τα μέτρα που προβλέπονται στα τμήματα II και III τίθενται σε ισχύ για την επόμενη περίοδο εμπορίας.

ΣΗΜΕΙΟ VI

Όταν εφαρμόζονται τα σημεία II και III, τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή τις αναπροσαρμοσμένες ποσοστώσεις το αργότερο 15 ημέρες μετά τη λήξη των προθεσμιών που προβλέπονται στο σημείο V.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV

ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 230

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007	Παρόν κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 1	Άρθρο 1	—
Άρθρο 2(1)	Άρθρο 3(1) και (2)	—
Άρθρο 2(2)(α) και (β)	—	—
Άρθρο 2(2)(γ)	Άρθρο 15(1)(α)	—
Άρθρο 3	Άρθρο 6	—
Άρθρο 4	—	—
Άρθρο 5, πρώτη παράγραφος	—	—
Άρθρο 5, δεύτερη παράγραφος, πρώτο μέρος	Άρθρο 3(4)	—
Άρθρο 5, δεύτερη παράγραφος, δεύτερο μέρος	—	—
Άρθρο 5, τρίτη παράγραφος	Άρθρο 5(α)	—
Άρθρο 6	—	—
Άρθρο 7	Άρθρο 9	—
Άρθρο 8	Άρθρο 7	—
Άρθρο 9	Άρθρο 126	—
Άρθρο 10	Άρθρο 11	—
Άρθρο 11	Άρθρο 12	—
Άρθρο 12	Άρθρο 13	—
Άρθρο 13	Άρθρο 14 (!)	—
Άρθρο 14 διεγράφη	—	—
Άρθρο 15 διεγράφη	—	—
Άρθρο 16 διεγράφη	—	—
Άρθρο 17 διεγράφη	—	—
Άρθρο 18(1) έως (4)	Άρθρο 15(2) (!)	—
Άρθρο 18(5)	—	—
Άρθρο 19 διεγράφη	—	—
Άρθρο 20 διεγράφη	—	—
Άρθρο 21 διεγράφη	—	—
Άρθρο 22 διεγράφη	—	—
Άρθρο 23 διεγράφη	—	—
Άρθρο 24 διεγράφη	—	—
Άρθρο 25	Άρθρο 16(1)	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 26	—	—
Άρθρο 27	—	—
Άρθρο 28	—	—
Άρθρο 29	—	—
Άρθρο 30 διεγράφη	—	—
Άρθρο 31	Άρθρο 17	—
Άρθρο 32	—	—
Άρθρο 33	[Άρθρο 18]	—
Άρθρο 34	[Άρθρο 18]	—
Άρθρο 35 διεγράφη	—	—
Άρθρο 36 διεγράφη	—	—
Άρθρο 37	[Άρθρο 18]	—
Άρθρο 38	[Άρθρο 18]	—
Άρθρο 39	[Άρθρο 19(3)]	—
Άρθρο 40	[Άρθρο 19(5)(α) και Άρθρο 20(ιδ)(iii)]	—
Άρθρο 41	—	—
Άρθρο 42(1)	Άρθρο 10	—
Άρθρο 42(2)	Άρθρο 20(κα)	—
Άρθρο 43(α) έως (στ), (ι), (ιθ) και (ιβ)	Άρθρο 19 και 20	—
Άρθρο 43(ζ), (η) και (ι)	—	—
Άρθρο 44	Άρθρο 220(1)(α), (2) και (3)	—
Άρθρο 45	Άρθρο 220(1)(β), (2) και (3)	—
Άρθρο 46(1)	Άρθρο 220(5)	—
Άρθρο 46(2)	Άρθρο 220(6)	—
Άρθρο 47	Άρθρο 219	—
Άρθρο 48	Άρθρο 219	—
Άρθρο 49	Άρθρο 135 ⁽¹⁾	—
Άρθρο 50	Άρθρα 125 και 127	—
Άρθρο 51	Άρθρο 128 ⁽¹⁾	—
Άρθρο 52	Άρθρο 130	—
Άρθρο 52α	—	—
Άρθρο 53(α)	Άρθρο 132(γ)	—
Άρθρο 53(β)	Άρθρο 130(2)	—
Άρθρο 53(γ)	Άρθρο 130(6)	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 54	Άρθρο 166	—
Άρθρο 55	— ⁽²⁾	—
Άρθρο 56	Άρθρο 136	—
Άρθρο 57	Άρθρο 137	—
Άρθρο 58	—	—
Άρθρο 59	—	—
Άρθρο 60	Άρθρο 138	—
Άρθρο 61	Άρθρο 139	—
Άρθρο 62	Άρθρο 140	—
Άρθρο 63	Άρθρο 141	—
Άρθρο 64(1)	Άρθρο 142(1)	—
Άρθρο 64(2) και (3)	Άρθρο 142(2) ⁽¹⁾	—
Άρθρο 65	— ⁽²⁾	—
Άρθρο 66	—	—
Άρθρο 67	—	—
Άρθρο 68	—	—
Άρθρο 69	—	—
Άρθρο 70	—	—
Άρθρο 71	—	—
Άρθρο 72	—	—
Άρθρο 73	—	—
Άρθρο 74	—	—
Άρθρο 75	—	—
Άρθρο 76	—	—
Άρθρο 77	—	—
Άρθρο 78	—	—
Άρθρο 79	—	—
Άρθρο 80	—	—
Άρθρο 81	—	—
Άρθρο 82	—	—
Άρθρο 83	—	—
Άρθρο 84	—	—
Άρθρο 84α	—	—
Άρθρο 85(α)	Άρθρο 143(1) και Άρθρο 144(α)	—
Άρθρο 85(β)	Άρθρο 144(ι)	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 85(γ)	Άρθρο 144(θ)	—
Άρθρο 85(δ)	—	—
Άρθρο 85α	— (1)	—
Άρθρο 85β	— (1)	—
Άρθρο 85γ	— (1)	—
Άρθρο 85δ	— (1)	—
Άρθρο 85ε	— (1)	—
Άρθρο 85στ	— (1)	—
Άρθρο 85ζ	— (1)	—
Άρθρο 85η	— (1)	—
Άρθρο 85θ	— (1)	—
Άρθρο 85ι	— (1)	—
Άρθρο 85ια	— (1)	—
Άρθρο 85ιθ	— (1)	—
Άρθρο 85ιγ	— (1)	—
Άρθρο 85ιδ	— (1)	—
Άρθρο 85ιε	—	—
Άρθρο 85ιστ	—	—
Άρθρο 85ιζ	—	—
Άρθρο 85ιδ	—	—
Άρθρο 85ιθ	—	—
Άρθρο 85κ	—	—
Άρθρο 85κα	—	—
Άρθρο 85κβ	—	—
Άρθρο 85κγ	—	—
Άρθρο 85κδ	—	—
Άρθρο 86 διεγράφη	—	—
Άρθρο 87 διεγράφη	—	—
Άρθρο 88 διεγράφη	—	—
Άρθρο 89 διεγράφη	—	—
Άρθρο 90 διεγράφη	—	—
Άρθρο 91	—	—
Άρθρο 92	—	—
Άρθρο 93	—	—
Άρθρο 94	—	—
Άρθρο 94α	—	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 95	—	—
Άρθρο 95α	—	—
Άρθρο 96 διεγγραφή	—	—
Άρθρο 97	Άρθρο 129 (1)	—
Άρθρο 98	— (1)	—
Άρθρο 99	—	—
Άρθρο 100	—	—
Άρθρο 101 διεγγραφή	—	—
Άρθρο 102	Άρθρο 26 (1)	—
Άρθρο 102(2)	Άρθρο 217	—
Άρθρο 102α	Άρθρο 58	—
Άρθρο 103	Άρθρα 29, 30 και 31	—
Άρθρο 103α	—	—
Άρθρο 103β	Άρθρο 32	—
Άρθρο 103γ	Άρθρο 33	—
Άρθρο 103δ	Άρθρο 34	—
Άρθρο 103ε	Άρθρο 35	—
Άρθρο 103στ	Άρθρο 36	—
Άρθρο 103ζ	Άρθρο 37(α) και Άρθρο 38(β)	—
Άρθρο 103ζα	Άρθρο 23	—
Άρθρο 103ζα(7)	Άρθρο 217	—
Άρθρο 103η(α) έως (ε)	Άρθρα 37 και 38	—
Άρθρο 103η(στ)	Άρθρα 24 και 25	—
Άρθρο 103θ	Άρθρο 39	—
Άρθρο 103ι	Άρθρο 40	—
Άρθρο 103ια	Άρθρο 41	—
Άρθρο 103ιβ	Άρθρο 42	—
Άρθρο 103ιγ	Άρθρο 43	—
Άρθρο 103ιδ	Άρθρο 44	—
Άρθρο 103ιδ(4)	Άρθρο 212	—
Άρθρο 103ιε	—	—
Άρθρο 103ιστ	Άρθρο 45	—
Άρθρο 103ιζ	Άρθρο 46	—
Άρθρο 103ιη	Άρθρο 47	—
Άρθρο 103ιθ	Άρθρο 48	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 103κ	Άρθρο 49	—
Άρθρο 103κα(1)(α)	Άρθρο 50	—
Άρθρο 103κα(1)(β)	Άρθρο 51	—
Άρθρο 103κα(2) έως (5)	Άρθρο 52	—
Άρθρο 103κβ	Άρθρο 50	—
Άρθρο 103κγ	—	—
Άρθρο 103κδ	—	—
Άρθρο 103κε	—	—
Άρθρο 103κθ	—	—
Άρθρο 103κθα	Άρθρα 53 και 54	—
Άρθρο 104	—	—
Άρθρο 105(1)	Άρθρο 55(1)	—
Άρθρο 105(2)	Άρθρο 215	—
Άρθρο 106	Άρθρο 55(4)	—
Άρθρο 107	Άρθρο 55(3)	—
Άρθρο 108(1)	Άρθρο 55(2)	—
Άρθρο 108(2)	—	—
Άρθρο 109, πρώτη πρόταση	Άρθρο 55(1), τελευταία πρόταση	—
Άρθρο 110	Άρθρα 56 και 57	—
Άρθρο 111	—	—
Άρθρο 112	—	—
Άρθρο 113(1)	Άρθρο 75(1) και (2)	—
Άρθρο 113(2)	Άρθρο 75(5)	—
Άρθρο 113(3), πρώτο εδάφιο	Άρθρο 74	—
Άρθρο 113(3), δεύτερο εδάφιο	—	Άρθρο 89
Άρθρο 113α(1) έως (3)	Άρθρο 76	—
Άρθρο 113α(4)	— ⁽¹⁾	—
Άρθρο 113β	Άρθρο 75(3)	—
Άρθρο 113γ	Άρθρο 167	—
Άρθρο 113δ(1), πρώτο εδάφιο	Άρθρο 78(1) και (2)	—
Άρθρο 113δ(1), δεύτερο εδάφιο	Παράρτημα VII, Μέρος II(1)	—
Άρθρο 113δ(2)	Άρθρο 78(3)	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 113δ(3)	Άρθρο 82	—
Άρθρο 114	Άρθρο 78(1) (1)	—
Άρθρο 115	Άρθρο 78(1)	—
Άρθρο 116	Άρθρο 78(1)	—
Άρθρο 117	Άρθρο 77	—
Άρθρο 118	Άρθρο 78(1)	—
Άρθρο 118α	Άρθρο 92	—
Άρθρο 118β	Άρθρο 93	—
Άρθρο 118γ	Άρθρο 94	—
Άρθρο 118δ(1)	Άρθρο 94(3)	—
Άρθρο 118δ(2) και (3)	[Άρθρο 109(3)]	—
Άρθρο 118ε	Άρθρο 95	—
Άρθρο 118στ	Άρθρο 96	—
Άρθρο 118ζ	Άρθρο 97	—
Άρθρο 118η	Άρθρο 98	—
Άρθρο 118θ	Άρθρο 99	—
Άρθρο 118ι	Άρθρο 100	—
Άρθρο 118ια	Άρθρο 101	—
Άρθρο 118ιβ	Άρθρο 102	—
Άρθρο 118ιγ	Άρθρο 103	—
Άρθρο 118ιδ	Άρθρο 104	—
Άρθρο 118ιε	—	—
Άρθρο 118ιστ	—	—
Άρθρο 118ιζ	Άρθρο 105	—
Άρθρο 118ιη	Άρθρο 106	—
Άρθρο 118ιθ	Άρθρο 107	—
Άρθρο 118ικ	Άρθρο 108	—
Άρθρο 118κα	Άρθρο 112	—
Άρθρο 118κβ	Άρθρο 113	—
Άρθρο 118κγ	Άρθρο 117	—
Άρθρο 118κδ	Άρθρο 118	—
Άρθρο 118κε	Άρθρο 119	—
Άρθρο 118κϛ	Άρθρο 120	—
Άρθρο 118κϜα	Άρθρο 121	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 118κβ	—	—
Άρθρο 119	—	—
Άρθρο 120	—	—
Άρθρο 120α	Άρθρο 81	—
Άρθρο 120β	—	—
Άρθρο 120γ	Άρθρο 80	—
Άρθρο 120δ, πρώτο εδάφιο	Άρθρο 83(2)	—
Άρθρο 120δ, δεύτερο εδάφιο	[Άρθρο 223]	—
Άρθρο 120ε(1)	Άρθρο 75(3) και (4)	—
Άρθρο 120ε(2)	Άρθρο 83(3) και (4)	—
Άρθρο 120στ	Άρθρο 80(3)	—
Άρθρο 120ζ	Άρθρο 80(5) και Άρθρο 91(γ)	—
Άρθρο 121α(i)	Άρθρο 75(2)	—
Άρθρο 121α(ii)	Άρθρο 75(3)	—
Άρθρο 121α(iii)	Άρθρο 89	—
Άρθρο 121α(iv)	Άρθρο 75(2) και Άρθρο 91(β)	—
Άρθρο 121(β)	Άρθρο 91(α)	—
Άρθρο 121(γ)(i)	Άρθρο 91(α)	—
Άρθρο 121(γ)(ii) και (iii)	Άρθρο 91(δ)	—
Άρθρο 121(γ)(iv)	[Άρθρο 223]	—
Άρθρο 121(δ)(i)	Άρθρο 78(1)	—
Άρθρο 121(δ)(ii) έως (v) και (vii)	Άρθρο 75(2) και (3)	—
Άρθρο 121(δ)(vi)	Άρθρο 89	—
Άρθρο 121(ε)(i)	Άρθρο 78(1)	—
Άρθρο 121(ε)(ii) έως (v), (vii)	Άρθρο 75(3)	—
Άρθρο 121(ε)(vi)	Άρθρο 75(2)	—
Άρθρο 121(στ)(i)	Άρθρο 78(1)	—
Άρθρο 121(στ)(ii), (iii) και (v)	Άρθρο 75(3)	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 121(στ)(iv) και (vii)	Άρθρο 91(ζ)	—
Άρθρο 121(στ)(vi)	[Άρθρο 223]	—
Άρθρο 121(ζ)	Άρθρο 75(3)	—
Άρθρο 121(η)	Άρθρο 91(δ)	—
Άρθρο 121(i)	—	—
Άρθρο 121(i)(i)	Άρθρο 75(3)	—
Άρθρο 121(i)(iii)	—	Άρθρο 89
Άρθρο 121(ια)	Άρθρο 122	—
Άρθρο 121(ιβ)	Άρθρα 114, 115 και 116	—
Άρθρο 121(ιγ)	Άρθρο 122	—
Άρθρο 121, δεύτερη παράγραφος	Άρθρο 78(3)	—
Άρθρο 121, τρίτη παράγραφος	Άρθρο 75(3) και (4)	—
Άρθρο 121, τέταρτη παράγραφος(α) έως (στ)	Άρθρο 75(3)	—
Άρθρο 121, τέταρτη παράγραφος(ζ)	Άρθρο 75(3)(ιγ)	—
Άρθρο 121, τέταρτη παράγραφος(η)	Άρθρο 80(4)	—
Άρθρο 122	Άρθρο 152	—
Άρθρο 123	Άρθρο 157	—
Άρθρο 124	—	—
Άρθρο 125	—	—
Άρθρο 125α	Άρθρο 153	—
Άρθρο 125β	Άρθρο 154	—
Άρθρο 125γ	Άρθρο 156	—
Άρθρο 125δ	Άρθρο 155	—
Άρθρο 125ε	—	—
Άρθρο 125στ	Άρθρο 164	—
Άρθρο 125ζ	Άρθρο 164(6)	—
Άρθρο 125η	Άρθρο 175(δ)	—
Άρθρο 125θ	Άρθρο 165	—
Άρθρο 125ι	Άρθρο 164	—
Άρθρο 125ια	Άρθρο 158	—
Άρθρο 125ιβ	Άρθρο 164	—
Άρθρο 125ιγ	Άρθρο 164(6) [και Άρθρο 175(δ)]	—
Άρθρο 125ιδ	Άρθρο 165	—
Άρθρο 125ιε	Άρθρα 154 και 158	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 126	Άρθρο 165	—
Άρθρο 126α	Άρθρο 154(3)	—
Άρθρο 126β	Άρθρο 157(3)	—
Άρθρο 126γ	Άρθρο 149	—
Άρθρο 126δ	Άρθρο 150	—
Άρθρο 126ε	Άρθρο 173(2) και Άρθρο 174(2)	—
Άρθρο 127	Άρθρο 173	—
Άρθρο 128	—	—
Άρθρο 129	—	—
Άρθρο 130	Άρθρο 176(1)	—
Άρθρο 131	Άρθρο 176(2)	—
Άρθρο 132	Άρθρο 176(3)	—
Άρθρο 133	[Άρθρο 177(2)(ε)]	—
Άρθρο 133α(1)	Άρθρο 181	—
Άρθρο 133α(2)	Άρθρο 191	—
Άρθρο 134	Άρθρα 177 και 178	—
Άρθρο 135	—	—
Άρθρο 136	[Άρθρο 180]	—
Άρθρο 137	[Άρθρο 180]	—
Άρθρο 138	[Άρθρο 180]	—
Άρθρο 139	[Άρθρο 180]	—
Άρθρο 140	[Άρθρο 180]	—
Άρθρο 140α	Άρθρο 181	—
Άρθρο 141	Άρθρο 182	—
Άρθρο 142	Άρθρο 193	—
Άρθρο 143	Άρθρο 180	—
Άρθρο 144	Άρθρο 184	—
Άρθρο 145	Άρθρο 187(α)	—
Άρθρο 146(1)	—	—
Άρθρο 146(2)	Άρθρο 185	—
Άρθρο 147	—	—
Άρθρο 148	Άρθρο 187	—
Άρθρο 149	[Άρθρο 180]	—
Άρθρο 150	[Άρθρο 180]	—
Άρθρο 151	[Άρθρο 180]	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 152	[Άρθρο 180]	—
Άρθρο 153	Άρθρο 192	—
Άρθρο 154	—	—
Άρθρο 155	—	—
Άρθρο 156	Άρθρο 192(5)	—
Άρθρο 157	Άρθρο 189	—
Άρθρο 158	Άρθρο 190	—
Άρθρο 158α	Άρθρο 90	—
Άρθρο 159	Άρθρο 194	—
Άρθρο 160	Άρθρο 195	—
Άρθρο 161	Άρθρα 176, 177, 178 και 179	—
Άρθρο 162	Άρθρο 196	—
Άρθρο 163	Άρθρο 197	—
Άρθρο 164(1)	Άρθρο 198(1)	—
Άρθρο 164(2) έως (4)	Άρθρο 198(2) ⁽¹⁾	—
Άρθρο 165	— ⁽¹⁾	—
Άρθρο 166	— ⁽¹⁾	—
Άρθρο 167	Άρθρο 199	—
Άρθρο 168	Άρθρο 200	—
Άρθρο 169	Άρθρο 201	—
Άρθρο 170	Άρθρα 202 και 203	—
Άρθρο 171	Άρθρο 184	—
Άρθρο 172	[Άρθρο 186(2)]	—
Άρθρο 173	—	—
Άρθρο 174	Άρθρο 205	—
Άρθρο 175	Άρθρο 206	—
Άρθρο 176	Άρθρο 209	—
Άρθρο 176α	Άρθρο 210	—
Άρθρο 177	Άρθρο 210	—
Άρθρο 177α	Άρθρο 210	—
Άρθρο 178	Άρθρο 164	—
Άρθρο 179	Άρθρο 210(7)	—
Άρθρο 180	Άρθρο 211	—
Άρθρο 181	Άρθρο 211	—
Άρθρο 182(1)	Άρθρο 213	—
Άρθρο 182(2)	—	—
Άρθρο 182(3), τρίτο εδάφιο	Άρθρο 214	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 182(3), πρώτο, δεύτερο και τέταρτο εδάφιο	—	—
Άρθρο 182(4) έως (7)	—	—
Άρθρο 182α	Άρθρο 216	—
Άρθρο 183	—	—
Άρθρο 184(1)	—	—
Άρθρο 184(2)	Άρθρο 225(α)	—
Άρθρο 184(3) έως (8)	—	—
Άρθρο 184(9)	Άρθρο 225(β)	—
Άρθρο 185	—	—
185α	Άρθρο 145	—
Άρθρο 185β	Άρθρο 223	—
Άρθρο 185γ	Άρθρο 147	—
Άρθρο 185δ	Άρθρο 146	—
Άρθρο 185ε	Άρθρο 151	—
Άρθρο 185στ	Άρθρο 148	—
Άρθρο 186	Άρθρο 219	—
Άρθρο 187	Άρθρο 219	—
Άρθρο 188	Άρθρο 219	—
Άρθρο 188α(1) και (2)	— ⁽¹⁾	—
Άρθρο 188α(3) και (4)	—	—
Άρθρο 188α(5) έως (7)	[Άρθρο 223]	—
Άρθρο 189	[Άρθρο 223]	—
Άρθρο 190	—	—
Άρθρο 190α	—	—
Άρθρο 191	Άρθρο 221	—
Άρθρο 192	Άρθρο 223	—
Άρθρο 193	—	—
Άρθρο 194	—	Άρθρα 62 και 64
Άρθρο 194α	—	Άρθρο 61
Άρθρο 195	Άρθρο 229	—
Άρθρο 196	—	—
Άρθρο 196α	Άρθρο 227	—
Άρθρο 196β	Άρθρο 229	—
Άρθρο 197	—	—
Άρθρο 198	—	—
Άρθρο 199	—	—
Άρθρο 200	—	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007	Παρών κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Άρθρο 201	230(1) και (3)	—
Άρθρο 202	230(2)	—
Άρθρο 203	—	—
Άρθρο 203α	Άρθρο 231	—
Άρθρο 203β	Άρθρο 231	—
Άρθρο 204	Άρθρο 232	—
Παράρτημα I	Παράρτημα I (Μέρη I έως XX, XXIV/1)	—
Παράρτημα II	Παράρτημα I (Μέρη XXI έως XXIII)	—
Παράρτημα III	Παράρτημα II	—
Παράρτημα IV	Παράρτημα III	—
Παράρτημα V	Παράρτημα IV	—
Παράρτημα VI	Παράρτημα XII	—
Παράρτημα VII	—	—
Παράρτημα VIIα	—	—
Παράρτημα VIIβ	—	—
Παράρτημα VIIγ	—	—
Παράρτημα VIII	Παράρτημα XIII	—
Παράρτημα IX	— ⁽¹⁾	—
Παράρτημα X	— ⁽¹⁾	—
Παράρτημα Xα	—	—
Παράρτημα Xβ	Παράρτημα VI	—
Παράρτημα Xγ	—	—
Παράρτημα Xδ	—	—
Παράρτημα Xε	—	—
Παράρτημα XI	—	—
Παράρτημα XIα	Παράρτημα VII, Μέρος I	—
Παράρτημα XIβ	Παράρτημα VII, Μέρος II	—
Παράρτημα XII	Παράρτημα VII, Μέρος III	—
Παράρτημα XIII	Παράρτημα VII, Μέρος IV	—
Παράρτημα XIV.A	Παράρτημα VII, Μέρος VI	—
Παράρτημα XIV.B	Παράρτημα VII, Μέρος V	—
Παράρτημα XIV.C	Άρθρο 75(2) και (3) ⁽¹⁾	—
Παράρτημα XV	Παράρτημα VII, Μέρος VII	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2007	Παρόν κανονισμός	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1306/2013
Παράρτημα XVα	Παράρτημα VIII, Μέρος I	—
Παράρτημα XVβ	Παράρτημα VIII, Μέρος II	—
Παράρτημα XVI	Παράρτημα VII, Μέρος VIII	—
Παράρτημα XVIα	[Άρθρο 173(1)(θ)]	—
Παράρτημα XVII	[Άρθρο 180]	—
Παράρτημα XVIII	[Άρθρο 180]	—
Παράρτημα XIX	—	—
Παράρτημα XX	—	—
Παράρτημα XXI	—	—
Παράρτημα XXII	Παράρτημα XIV	—

(¹) βλ και κανονισμό του Συμβουλίου εκδιδόμενο κατά το Άρθρο 43(3) ΣΛΕΕ.

(²) βλ όμως άρθρο 230.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1309/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Δεκεμβρίου 2013

για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (2014-2020) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1927/2006

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 175 τρίτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Μετά τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής να ξεκινήσει νέα στρατηγική για μια έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη («Στρατηγική Ευρώπη 2020»). Μια από τις τρεις προτεραιότητες της στρατηγικής Ευρώπη 2020 είναι η ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, με ενδυνάμωση των πολιτών μέσω υψηλών επιπέδων απασχόλησης, της επένδυσης σε δεξιότητες, της καταπολέμησης της φτώχειας, του εκσυγχρονισμού των αγορών εργασίας, της κατάρτισης και των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, ώστε να βοηθούνται οι πολίτες να προετοιμασθούν και να διαχειρισθούν τις αλλαγές με σκοπό την οικοδόμηση μιας χωρίς αποκλεισμούς, συνεκτικής κοινωνίας. Η υπέρβαση των αρνητικών συνεπειών της παγκοσμιοποίησης απαιτεί επίσης τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε ολόκληρη την Ένωση και μια αποφασιστική πολιτική για τη στήριξη της ανάπτυξης.
- (2) Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ) συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1927/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ για όσο διάστημα διαρκεί το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο από την 1η Ιανουαρίου 2007 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013. Το ΕΤΠ δίνει τη δυνατότητα στην Ένωση να δεικνύει αλληλεγγύη προς τους εργαζομένους που απολύονται λόγω πλεονασμού εξαιτίας των σημαντικών διαρθρωτικών αλλαγών στις παγκόσμιες εμπορικές ροές που επιφέρει η παγκοσμιοποίηση και εξαιτίας της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης, και μπορεί επίσης να υποστηρίξει δικαιούχους σε μικρές αγορές εργασίας ή σε εξαιρετικές περιστάσεις, ιδίως σε σχέση με συλλογικές αιτήσεις που αφορούν μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), ακόμη και αν ο

αριθμός των απολύσεων λόγω πλεονασμού είναι μικρότερος από το κανονικό κατώτατο όριο που απαιτείται για την κινητοποίηση του ΕΤΠ.

- (3) Στην ανακοίνωσή της, της 29ης Ιουνίου 2011, με τίτλο «Προϋπολογισμός για την Ένωση 2020» η Επιτροπή αναγνωρίζει τον ρόλο του ΕΤΠ ως ένα ευέλικτο ταμείο που υποστηρίζει τους εργαζομένους που χάνουν τις θέσεις εργασίας τους και τους βοηθάει να βρουν άλλη εργασία, όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Η Ένωση θα πρέπει να συνεχίσει να παρέχει για όσο διάστημα διαρκεί το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο από την 1η Ιανουαρίου 2014 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020, ειδική εφάπαξ στήριξη για τη διευκόλυνση της επανένταξης στην απασχόληση των απολυμένων λόγω πλεονασμού εργαζομένων σε τομείς, κλάδους, εδάφη ή αγορές εργασίας που πλήττονται από σοβαρές οικονομικές διαταραχές. Δεδομένου του σκοπού του, που είναι η παροχή υποστηρίξεων σε επείγουσες και απρόσμενες περιστάσεις, το ΕΤΠ θα πρέπει να παραμείνει εκτός του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.
- (4) Το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1927/2006 διευρύνθηκε το 2009 με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 546/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, ως μέρος του ευρωπαϊκού σχεδίου για την ανάκαμψη της οικονομίας, ώστε να συμπεριλάβει τους εργαζομένους που απολύονται λόγω πλεονασμού ως άμεσο αποτέλεσμα της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης. Προκειμένου να δοθεί στο ΕΤΠ η δυνατότητα να επεμβαίνει σε εν εξελίξει ή μελλοντικές καταστάσεις κρίσης, το πεδίο εφαρμογής του θα πρέπει να καλύπτει απολύσεις λόγω πλεονασμού που προκύπτουν από σοβαρές οικονομικές διαταραχές που οφείλονται στη συνέχιση της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης, όπως προνοείται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 546/2009, ή σε μια νέα παγκόσμια χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση.
- (5) Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο της Αλλαγής, το οποίο βασίζεται στο Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound) στο Δουβλίνο, επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη με ποιοτικές και ποσοτικές αναλύσεις, προκειμένου να βοηθήσει στην αξιολόγηση των τάσεων όσον αφορά την παγκοσμιοποίηση και τη χρήση του ΕΤΠ.
- (6) Για να διατηρηθεί η ευρωπαϊκή φύση του ΕΤΠ, αίτηση υποστήριξης θα πρέπει να υποβάλλεται όταν ο αριθμός των απολυόμενων λόγω πλεονασμού φτάνει ένα ελάχιστο όριο. Ωστόσο, σε μικρές αγορές εργασίας, όπως τα μικρά κράτη μέλη ή οι απομακρυσμένες περιφέρειες, ή σε εξαιρετικές περιστάσεις, μπορούν να υποβάλλονται αιτήσεις για χαμηλότερο αριθμό απολύσεων λόγω πλεονασμού.

⁽¹⁾ ΕΕ C 143 της 22.5.2012, σ. 42.

⁽²⁾ ΕΕ C 225 της 27.7.2012, σ. 159.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1927/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΕ L 406 της 30.12.2006, σ. 1).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 546/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1027/2006 σχετικά με τη σύσταση του ευρωπαϊκού ταμείου προσαρμογής στην παγκοσμιοποίηση (ΕΕ L 167 της 29.6.2009, σ. 26).

- (7) Οι εργαζόμενοι που απολύονται λόγω πλεονασμού και οι αυτοαπασχολούμενοι των οποίων η επαγγελματική δραστηριότητα έχει παύσει θα πρέπει να έχουν ίση πρόσβαση στο ΕΤΠ, ανεξάρτητα από τον τύπο της σύμβασης εργασίας ή τη σχέση απασχόλησης τους. Επομένως, οι εργαζόμενοι που απολύονται λόγω πλεονασμού, καθώς και οι αυτοαπασχολούμενοι των οποίων η επαγγελματική δραστηριότητα έχει παύσει, θα πρέπει να θεωρούνται ως δικαιούχοι του ΕΤΠ για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.
- (8) Το ΕΤΠ θα πρέπει προσωρινά να παρέχει συνδρομή σε νέους που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (NEET), οι οποίοι διαμένουν σε περιοχές επιλέξιμες στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων, δεδομένου ότι οι περιοχές αυτές πλήττονται δυσανάλογα από εκτεταμένες απολύσεις λόγω πλεονασμού.
- (9) Οι χρηματοδοτικές συνεισφορές από το ΕΤΠ θα πρέπει να αφορούν κυρίως μέτρα κατευθυνόμενα σε ενεργητική παρέμβαση στην αγορά εργασίας, τα οποία αποσκοπούν στην ταχεία επανένταξη των δικαιούχων σε διατηρήσιμη απασχόληση, είτε εντός είτε εκτός του αρχικού τομέα δραστηριότητάς τους. Επομένως, η συμπερίληψη χρηματικών επιδομάτων σε μια συντονισμένη δέσμη εξατομικευμένων υπηρεσιών θα πρέπει να είναι περιορισμένη. Οι εταιρίες θα μπορούσαν να ενθαρρύνονται να παρέχουν συγχρηματοδότηση για τα μέτρα που υποστηρίζονται από το ΕΤΠ.
- (10) Για την κατάρτιση της συντονισμένης δέσμης ενεργητικών μέτρων της πολιτικής για την αγορά εργασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προκρίνουν μέτρα που θα συμβάλλουν σημαντικά στην απασχολησιμότητα των δικαιούχων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν την επανένταξη σε διατηρήσιμη απασχόληση του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού δικαιούχων που συμμετέχουν στα μέτρα αυτά και όσο το δυνατόν συντομότερα εντός της εξαμήνης περιόδου πριν από την τελική έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της χρηματοδοτικής συνεισφοράς.
- (11) Κατά την κατάρτιση της συντονισμένης δέσμης ενεργητικών μέτρων της πολιτικής για την αγορά εργασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στους μειονεκτούντες δικαιούχους, συμπεριλαμβανομένων των νέων, των ηλικιωμένων ανέργων και όσων αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας, καθώς οι ομάδες αυτές βιώνουν ιδιαίτερα προβλήματα επανένταξης στην αγορά εργασίας λόγω της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης και της παγκοσμιοποίησης.
- (12) Οι αρχές της ισότητας των φύλων και της μη διάκρισης, οι οποίες συγκαταλέγονται στις θεμελιώδεις αξίες της Ένωσης και κατοχυρώνονται στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020, θα πρέπει να τηρούνται και να προάγονται κατά την υλοποίηση του ΕΤΠ.
- (13) Χάριν της αποτελεσματικής και ταχείας υποστήριξης των δικαιούχων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την υποβολή ολοκληρωμένων αιτήσεων για χρηματοδοτική συνεισφορά από το ΕΤΠ. Η παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών θα πρέπει να περιορίζεται χρονικά.
- (14) Προς όφελος των δικαιούχων και των οργάνων που ευθύνονται για την εφαρμογή των μέτρων, το αιτούν κράτος μέλος θα πρέπει να ενημερώνει όλους τους ενδιαφερομένους φορείς για την πορεία της αίτησης.
- (15) Σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, οι χρηματοδοτικές συνεισφορές από το ΕΤΠ δεν θα πρέπει να αντικαθίστανται αλλά θα πρέπει, όπου είναι δυνατόν, να συμπληρώνουν τα μέτρα υποστήριξης που διατίθενται για τους δικαιούχους στο πλαίσιο των ταμείων ή άλλων πολιτικών ή προγραμμάτων της Ένωσης.
- (16) Θα πρέπει να περιληφθούν ειδικές διατάξεις για δραστηριότητες ενημέρωσης και επικοινωνίας σχετικά με τις περιπτώσεις και τα αποτελέσματα του ΕΤΠ.
- (17) Προκειμένου να εκφρασθεί η αλληλεγγύη της Ένωσης προς τους εργαζόμενους που απολύονται λόγω πλεονασμού και τους αυτοαπασχολούμενους των οποίων η επαγγελματική δραστηριότητα έχει παύσει, ο συντελεστής συγχρηματοδότησης θα πρέπει να οριστεί στο 60 % του κόστους της δέσμης και της υλοποίησής της.
- (18) Για τη διευκόλυνση της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, οι δαπάνες θα πρέπει να είναι επιλέξιμες, είτε από την ημερομηνία που ένα κράτος μέλος αρχίζει να παρέχει εξατομικευμένες υπηρεσίες είτε από την ημερομηνία που πραγματοποιούνται διοικητικές δαπάνες του κράτους μέλους για την υλοποίηση του ΕΤΠ.
- (19) Για να καλυφθούν οι ανάγκες που προκύπτουν ιδίως κατά τους πρώτους μήνες κάθε έτους, όταν οι δυνατότητες μεταφοράς από άλλες γραμμές του προϋπολογισμού είναι ιδιαίτερες περιορισμένες, στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού, θα πρέπει να διατίθεται ένα επαρκές ποσό πιστώσεων πληρωμών στη γραμμή του προϋπολογισμού για το ΕΤΠ.
- (20) Η διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 2ής Δεκεμβρίου 2013, για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση ⁽¹⁾ (η «διοργανική συμφωνία») ορίζει το δημοσιονομικό πλαίσιο του ΕΤΠ.
- (21) Προς το συμφέρον των δικαιούχων, η βοήθεια θα πρέπει να διατίθεται όσο το δυνατόν ταχύτερα και πιο αποτελεσματικά. Τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης που συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων του ΕΤΠ θα πρέπει να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να μειωθεί ο χρόνος επεξεργασίας και να απλοποιηθούν οι διαδικασίες, ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή και ταχεία έκδοση των αποφάσεων σχετικά με την κινητοποίηση του ΕΤΠ.
- (22) Σε περίπτωση κλεισίματος μιας επιχείρησης, οι εργαζόμενοι οι οποίοι απολύονται λόγω πλεονασμού από την επιχείρηση αυτή δύνανται να βοηθούνται ώστε να αναλαμβάνουν όλες ή ορισμένες από τις δραστηριότητές της, και το κράτος μέλος στο οποίο ευρίσκεται η επιχείρηση δύναται να προκαταβάλει τα κεφάλαια που απαιτούνται επειγόντως για να καταστεί τούτο δυνατόν.

⁽¹⁾ EE C 373 της 20.12.2013, σ. 1

- (23) Για να δοθεί η δυνατότητα πολιτικού ελέγχου από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και συνεχούς παρακολούθησης από την Επιτροπή όσον αφορά τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται με τη συνδρομή του ΕΤΠ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν τελική έκθεση για την εφαρμογή του ΕΤΠ.
- (24) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμείνουν υπεύθυνα για τη διάθεση της χρηματοδοτικής συνεισφοράς και για τη διαχείριση και τον έλεγχο των ενεργειών που υποστηρίζονται με χρηματοδότηση της Ένωσης, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ο «δημοσιονομικός κανονισμός») ⁽¹⁾. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δικαιολογούν τη χρήση της χρηματοδοτικής συνεισφοράς που λαμβάνουν από το ΕΤΠ. Ενόψει της βραχύχρονης περιόδου εφαρμογής των επιμέρους δράσεων του ΕΤΠ, οι υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων θα πρέπει να αντανακλούν την ιδιαιτερότητα των παρεμβάσεων του ΕΤΠ. Καθίσταται, συνεπώς, αναγκαία παρέκκλιση από τον δημοσιονομικό κανονισμό, όσον αφορά τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων.
- (25) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων τους, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Στόχοι

Ο παρών κανονισμός ιδρύει το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ) για την περίοδο που ισχύει το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο από την 1 Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Ο στόχος του ΕΤΠ είναι να συμβάλει στην έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη και να προωθήσει τη διατηρήσιμη απασχόληση στην Ένωση, δίνοντάς της τη δυνατότητα να επιδεικνύει αλληλεγγύη και να στηρίζει τους εργαζομένους που απολύονται λόγω πλεονασμού και τους αυτοαπασχολούμενους των οποίων η επαγγελματική δραστηριότητα έχει παύσει εξαιτίας των σημαντικών διαρθρωτικών αλλαγών στις παγκόσμιες εμπορικές ροές που επιφέρει η παγκοσμιοποίηση, ως αποτέλεσμα της συνέχισης της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης, όπως προνοείται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 546/2009, ή μιας νέας παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης.

Οι ενέργειες που απολαύουν χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το ΕΤΠ αποσκοπούν να διασφαλισθεί ότι ο μεγαλύτερος δυνατός αριθμός δικαιούχων που συμμετέχουν σε αυτές τις ενέργειες ευρίσκουν

διατηρήσιμη απασχόληση, το συντομότερο δυνατόν, εντός της εξαμήνης περιόδου πριν από την τελική έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε αιτήσεις των κρατών μελών για χρηματοδοτικές συνεισφορές από το ΕΤΠ για ενέργειες που στοχεύουν σε:

- εργαζομένους που απολύθηκαν λόγω πλεονασμού και αυτοαπασχολούμενους των οποίων η δραστηριότητα έχει παύσει εξαιτίας των σημαντικών διαρθρωτικών αλλαγών στις παγκόσμιες εμπορικές ροές που επιφέρει η παγκοσμιοποίηση, οι οποίες καταδεικνύονται, ειδικότερα, με τη σημαντική αύξηση των εισαγωγών στην Ένωση, τη σοβαρή μετατόπιση του εμπορίου της Ένωσης σε αγαθά ή υπηρεσίες, τη ραγδαία μείωση του μεριδίου αγοράς της Ένωσης σε έναν συγκεκριμένο τομέα ή τη μετεγκατάσταση δραστηριοτήτων σε τρίτες χώρες, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές οι απολύσεις λόγω πλεονασμού έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην τοπική, περιφερειακή ή εθνική οικονομία·
- εργαζομένους που απολύθηκαν λόγω πλεονασμού και αυτοαπασχολούμενους των οποίων η δραστηριότητα έχει παύσει ως αποτέλεσμα της συνέχισης της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης, όπως προνοείται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 546/2009, ή λόγω μιας νέας παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης.

Άρθρο 3

Ορισμός

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοείται ως δικαιούχος:

- ο εργαζόμενος η απασχόληση του οποίου λήγει πρόωρα εξαιτίας απόλυσης λόγω πλεονασμού, ή λήγει εντός της περιόδου αναφοράς του άρθρου 4 και δεν ανανεώνεται·
- ο αυτοαπασχολούμενος ο οποίος απασχολούσε το πολύ 10 εργαζομένους που απολύθηκαν λόγω πλεονασμού εντός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και του οποίου η δραστηριότητα έπαυσε, υπό την προϋπόθεση ότι η δραστηριότητα ήταν ευαπόδεικτα εξαρτημένη από την επιχείρηση που αναφέρεται στο στοιχείο α) του άρθρου 4 παράγραφος 1, ή ότι, σύμφωνα με το στοιχείο β) του άρθρου 4 παράγραφος 1, ο αυτοαπασχολούμενος δραστηριοποιείτο στον σχετικό οικονομικό τομέα.

Άρθρο 4

Κριτήρια παρέμβασης

1. Παρέχεται χρηματοδοτική συνεισφορά από το ΕΤΠ όταν οι συνθήκες που ορίζονται στο άρθρο 2 πληρούνται και προκαλούν:

- την απόλυση λόγω πλεονασμού τουλάχιστον 500 εργαζομένων ή αυτοαπασχολούμενων των οποίων η δραστηριότητα έχει παύσει για περίοδο αναφοράς τεσσάρων μηνών σε επιχείρηση σε κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων που απολύονται λόγω πλεονασμού, καθώς και των αυτοαπασχολούμενων των οποίων η δραστηριότητα έπαυσε, στο πλαίσιο της δραστηριότητας των προμηθευτών ή των παραγωγών των επόμενων σταδίων του προϊόντος·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

β) την απόλυση λόγω πλεονασμού τουλάχιστον 500 εργαζομένων ή αυτοαπασχολούμενων των οποίων η δραστηριότητα έχει παύσει για περίοδο αναφοράς εννέα μηνών, ιδιαίτερα σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται όλες στον ίδιο οικονομικό τομέα, που ορίζεται στο επίπεδο υποδιαίρεσης της NACE Αναθ. 2 και είναι εγκατεστημένες σε μία περιφέρεια ή σε δύο συνορεύουσες περιφέρειες, όπως καθορίζονται στο επίπεδο NUTS 2 ή σε περισσότερες από δύο συνορεύουσες περιφέρειες, όπως καθορίζονται στο επίπεδο NUTS 2, υπό την προϋπόθεση ότι πλήττονται πάνω από 500 εργαζόμενοι ή αυτοαπασχολούμενοι σε δύο περιφέρειες συνδυασμένα.

2. Σε μικρές αγορές εργασίας ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις οι οποίες δικαιολογούνται δεόντως από το αιτούν κράτος μέλος, ιδίως όσον αφορά συλλογικές αιτήσεις στις οποίες περιλαμβάνονται ΜΜΕ, η αίτηση χορήγησης χρηματοδοτικής συνεισφοράς βάσει του παρόντος άρθρου μπορεί να θεωρείται επιλέξιμη, ακόμη και αν τα κριτήρια παρέμβασης που ορίζουν τα στοιχεία α) ή β) της παραγράφου 1 δεν τηρούνται πλήρως, όταν οι απολύσεις λόγω πλεονασμού έχουν σοβαρό αντίκτυπο στην απασχόληση και στην τοπική, περιφερειακή ή εθνική οικονομία. Το αιτούν κράτος μέλος διευκρινίζει ποια από τα κριτήρια παρέμβασης που ορίζονται στα στοιχεία α) και β) της παραγράφου 1 δεν τηρείται πλήρως. Το συνολικό ποσό των συνεισφορών για εξαιρετικές περιπτώσεις δεν μπορεί να υπερβαίνει το 15 % του μέγιστου ετήσιου ποσού του ΕΤΠ.

Άρθρο 5

Υπολογισμός των απολύσεων λόγω πλεονασμού και της παύσης της δραστηριότητας

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 4, το αιτούν κράτος μέλος διευκρινίζει τη μέθοδο με την οποία υπολογίζεται ο αριθμός των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων σύμφωνα με το άρθρο 3.

2. Το αιτούν κράτος μέλος υπολογίζει τον αριθμό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 αρχής γενομένης από μία από τις ακόλουθες ημερομηνίες:

- α) την ημερομηνία που ο εργοδότης, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 98/59/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁾, ειδοποιεί την αρμόδια δημόσια αρχή γραπτώς για τις προβλεπόμενες συλλογικές απολύσεις λόγω πλεονασμού · στην περίπτωση αυτή το αιτούν κράτος μέλος προσκομίζει στην Επιτροπή πρόσθετες πληροφορίες για τον πραγματικό αριθμό των απολύσεων λόγω πλεονασμού που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού πριν από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης από την Επιτροπή·
- β) την ημερομηνία της προσωπικής ειδοποίησης του εργοδότη για τη διακοπή της απασχόλησης ή την καταγγελία της σύμβασης εργασίας του εργαζομένου·
- γ) την ημερομηνία της de facto καταγγελίας της σύμβασης απασχόλησης ή της λήξης της·
- δ) το τέλος της απασχόλησης στον έμμεσο εργοδότη· ή
- ε) στην περίπτωση αυτοαπασχολούμενου, την ημερομηνία παύσης των δραστηριοτήτων, όπως ορίζεται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή τις εθνικές διοικητικές διατάξεις.

⁽¹⁾ Οδηγία 98/59/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν τις ομαδικές απολύσεις (ΕΕ L 225 της 12.8.1998, σ. 16).

Άρθρο 6

Επιλέξιμοι δικαιούχοι

1. Το αιτούν κράτος μέλος μπορεί να παρέχει εξατομικευμένες υπηρεσίες συγχρηματοδοτούμενες από το ΕΤΠ στους επιλέξιμους δικαιούχους, στους οποίους μπορούν να περιλαμβάνονται:

- α) οι εργαζόμενοι που απολύθηκαν λόγω πλεονασμού και οι αυτοαπασχολούμενοι των οποίων η δραστηριότητα έπαυσε, υπολογιζόμενοι σύμφωνα με το άρθρο 5, εντός της περιόδου αναφοράς που προβλέπεται στο άρθρο 4 ·
- β) οι εργαζόμενοι που απολύθηκαν λόγω πλεονασμού και οι αυτοαπασχολούμενοι των οποίων η δραστηριότητα έπαυσε, υπολογιζόμενοι σύμφωνα με το άρθρο 5, πριν ή μετά την περίοδο αναφοράς που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α)· ή
- γ) οι εργαζόμενοι που απολύθηκαν λόγω πλεονασμού και οι αυτοαπασχολούμενοι των οποίων η δραστηριότητα έπαυσε, σε περιπτώσεις που μια αίτηση βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 2 παρεκκλίνει από τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α).

Οι εργαζόμενοι και οι αυτοαπασχολούμενοι που αναφέρονται στα στοιχεία β) και γ) του πρώτου εδαφίου κρίνονται επιλέξιμοι υπό την προϋπόθεση ότι απολύθηκαν λόγω πλεονασμού, ή η δραστηριότητά τους έχει παύσει, μετά τη γενική ανακοίνωση των προβλεπόμενων απολύσεων λόγω πλεονασμού και υπό την προϋπόθεση ότι υφίσταται σαφής αιτιώδης συνάφεια με το γεγονός που προκάλεσε τις απολύσεις λόγω πλεονασμού κατά την περίοδο αναφοράς.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 2, τα αιτούντα κράτη μέλη μπορούν, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017, να παρέχουν εξατομικευμένες υπηρεσίες συγχρηματοδοτούμενες από το ΕΤΠ σε ΝΕΕΤ που έχουν ηλικία κάτω των 25 ετών, ή εάν τα κράτη μέλη το αποφασίσουν ηλικία κάτω των 30 ετών, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, μέχρι έναν αριθμό ίσο προς τον αριθμό των δικαιούχων για τους οποίους ζητείται ενίσχυση, και κατά προτεραιότητα σε πρόσωπα που απολύθηκαν λόγω πλεονασμού ή των οποίων η δραστηριότητα έχει παύσει, υπό την προϋπόθεση ότι ορισμένες τουλάχιστον από τις απολύσεις λόγω πλεονασμού σύμφωνα με το άρθρο 3 λαμβάνουν χώρα σε περιφέρειες του επιπέδου NUTS 2, οι οποίες είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων. Η υποστήριξη μπορεί να παρέχεται σε ΝΕΕΤ που έχουν ηλικία κάτω των 25 ετών, ή εάν τα κράτη μέλη το αποφασίσουν ηλικία κάτω των 30 ετών, στις περιφέρειες του επιπέδου NUTS 2, οι οποίες είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων.

Άρθρο 7

Επιλέξιμες δράσεις

1. Χορηγείται χρηματοδοτική συνεισφορά από το ΕΤΠ για ενεργητικά μέτρα για την αγορά εργασίας, υπό μορφή συντονισμένης δέσμης εξατομικευμένων υπηρεσιών που αποσκοπούν να διευκολύνουν την επανένταξη των δικαιούχων για τους οποίους ζητείται ενίσχυση, και ιδίως μειονεκτούντων, ηλικιωμένων και νεαρών ανέργων, στην απασχόληση ή αυτοαπασχόληση. Η συντονισμένη δέσμη εξατομικευμένων υπηρεσιών μπορεί ιδίως να περιλαμβάνει:

- α) ειδικά σχεδιασμένη κατάρτιση και αναπροσανατολισμός, συμπεριλαμβανομένων των δεξιοτήτων στην τεχνολογία της πληροφορικής και των επικοινωνιών και της πιστοποίησης της αποκτηθείσας πείρας, συνδρομή στην αναζήτηση εργασίας, επαγγελματική καθοδήγηση, συμβουλευτικές υπηρεσίες, καθοδήγηση, βοήθεια για επανατοποθέτηση στην αγορά εργασίας, προώθηση της επιχειρηματικότητας, ενίσχυση για αυτοαπασχόληση, σύσταση επιχειρήσεων και ανάκτηση επιχειρήσεων από εργαζομένους, και δραστηριότητες συνεργασίας·
- β) ειδικά χρονικώς περιορισμένα μέτρα, όπως επιδόματα αναζήτησης εργασίας, κίνητρα πρόσληψης για τους εργοδότες, επιδόματα κινητικότητας, διαβίωσης ή κατάρτισης (συμπεριλαμβανομένων των επιδομάτων για άτομα που παρέχουν φροντίδα)·
- γ) μέτρα για την ενθάρρυνση ιδίως μειονεκτούντων, ηλικιωμένων και νεαρών ανέργων, προκειμένου αυτοί να παραμείνουν ή να επιστρέψουν στην αγορά εργασίας.

Το κόστος των μέτρων του στοιχείου β) δεν μπορεί να υπερβαίνει το 35 % του συνολικού κόστους της συντονισμένης δέσμης εξατομικευμένων υπηρεσιών που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο.

Το κόστος των επενδύσεων για την αυτοαπασχόληση, την εκκίνηση επιχειρήσεων και την ανάκτηση από εργαζομένους δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 15 000 EUR.

Ο σχεδιασμός της συντονισμένης δέσμης εξατομικευμένων υπηρεσιών θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις προβλεπόμενες εξελίξεις στην αγορά εργασίας και στις απαιτούμενες δεξιότητες. Η συντονισμένη δέσμη θα πρέπει να είναι συμβατή με τη μετατόπιση προς μια αποδοτική ως προς την αξιοποίηση των πόρων και βιώσιμη οικονομία.

2. Τα ακόλουθα μέτρα δεν είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνεισφορά από το ΕΤΠ:

- α) ειδικά χρονικώς περιορισμένα μέτρα, που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β), που δεν εξαρτώνται από την ενεργό συμμετοχή των δικαιούχων για τους οποίους ζητείται ενίσχυση σε δραστηριότητες αναζήτησης εργασίας ή κατάρτισης·
- β) ενέργειες που εμπίπτουν στην ευθύνη των επιχειρήσεων βάσει του εθνικού δικαίου ή συλλογικών συμφωνιών.

Οι ενέργειες που υποστηρίζονται από το ΕΤΠ δεν αντικαθιστούν παθητικά μέτρα κοινωνικής προστασίας.

3. Η συντονισμένη δέσμη εξατομικευμένων υπηρεσιών πρέπει να καταρτίζεται κατόπιν διαβουλεύσεων με τους δικαιούχους για τους οποίους ζητείται ενίσχυση ή τους εκπροσώπους τους, ή τους κοινωνικούς εταίρους.

4. Με πρωτοβουλία του αιτούντος κράτους μέλους, μπορεί να λαμβάνει χώρα χρηματοδοτική συνεισφορά από το ΕΤΠ για δραστηριότητες προετοιμασίας, διαχείρισης, ενημέρωσης και δημοσιότητας, ελέγχου και υποβολής εκθέσεων.

Άρθρο 8

Αιτήσεις

1. Το αιτούν κράτος μέλος υποβάλλει αίτηση στην Επιτροπή εντός 12 εβδομάδων από την ημερομηνία κατά την οποία πληρούνται τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 ή 2.

2. Εντός δύο εβδομάδων από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ή, κατά περίπτωση, από την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή παρέλαβε τη μετάφραση της αίτησης, όποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη, η Επιτροπή πιστοποιεί την παραλαβή της αίτησης και ενημερώνει το κράτος μέλος για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες απαιτούνται προκειμένου να εξεταστεί την αίτηση.

3. Εάν η Επιτροπή χρειάζεται πρόσθετες πληροφορίες, το κράτος μέλος απαντά εντός έξι εβδομάδων από την ημερομηνία διατύπωσης του αιτήματος. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται από την Επιτροπή κατά δύο εβδομάδες κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.

4. Με βάση τις πληροφορίες που παρέχει το κράτος μέλος, η Επιτροπή συμπληρώνει την αξιολόγησή της σχετικά με τη συμμόρφωση της αίτησης προς τις προϋποθέσεις παροχής χρηματοδοτικής συνεισφοράς, εντός 12 εβδομάδων από την παραλαβή της πλήρους αίτησης ή, κατά περίπτωση, της μετάφρασής της. Εάν, κατ' εξαίρεση η Επιτροπή αδυνατεί να τηρήσει την προθεσμία αυτή, παρέχει γραπτώς εξήγηση στην οποία εκτίθενται οι λόγοι της καθυστέρησης.

5. Μία πλήρης αίτηση περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) τεκμηριωμένη ανάλυση της σχέσης που συνδέει τις απολύσεις λόγω πλεονασμού ή την παύση της δραστηριότητας με τις μεγάλες διαρθρωτικές αλλαγές στη μορφή του παγκόσμιου εμπορίου ή με σοβαρή διαταραχή της τοπικής, περιφερειακής και εθνικής οικονομίας που προκαλείται από την παγκοσμιοποίηση ή από τη συνέχιση της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης ή από μια νέα παγκόσμια χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση. Η ανάλυση αυτή βασίζεται σε στατιστικές ή άλλες πληροφορίες στο καταλληλότερο επίπεδο για να καταδειχτεί η ικανοποίηση των κριτηρίων παρέμβασης που ορίζονται στο άρθρο 4,
- β) επιβεβαίωση ότι, εάν η απολύουσα επιχείρηση συνέχισε τις δραστηριότητές της μετά τις απολύσεις λόγω πλεονασμού, συμμορφώθηκε προς τις νόμιμες υποχρεώσεις που διέπουν τις απολύσεις λόγω πλεονασμού και μερίμνησε τα δέοντα για τους εργαζομένους της,
- γ) εκτίμηση του αριθμού των απολύσεων λόγω πλεονασμού σύμφωνα με το άρθρο 5 και εξήγηση των γεγονότων που προκάλεσαν αυτές τις απολύσεις,
- δ) εντοπισμός, κατά περίπτωση, των επιχειρήσεων που προβαίνουν σε απολύσεις, των προμηθευτών ή των παραγωγών των επόμενων σταδίων του προϊόντος, των τομέων, καθώς και των κατηγοριών των δικαιούχων για τους οποίους ζητείται ενίσχυση, με ανάλυση ανά φύλο και ομάδα ηλικίας,
- ε) αναμενόμενος αντίκτυπος των απολύσεων λόγω πλεονασμού όσον αφορά την οικονομία και την απασχόληση σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο,

- στ) περιγραφή της συντονισμένης δέσμης εξατομικευμένων υπηρεσιών και συναφών δαπανών, συμπεριλαμβανομένου ιδίως κάθε μέτρου στήριξης πρωτοβουλιών απασχόλησης για τους μειονεκτούντες δικαιούχους, τους ηλικιωμένους δικαιούχους και τους δικαιούχους νεαρής ηλικίας,
- ζ) εξήγηση του τρόπου με τον οποίο η δέσμη μέτρων συμπληρώνει ενέργειες που χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή ενωσιακά ταμεία, καθώς και πληροφορίες σχετικά με ενέργειες που είναι υποχρεωτικές για τις οικείες επιχειρήσεις βάσει του εθνικού δικαίου ή συλλογικών συμβάσεων,
- η) εκτιμώμενος προϋπολογισμός για κάθε συνιστώσα της συντονισμένης δέσμης εξατομικευμένων υπηρεσιών προς στήριξη των δικαιούχων για τους οποίους ζητείται ενίσχυση, καθώς και για κάθε δραστηριότητα προετοιμασίας, διαχείρισης, ενημέρωσης και δημοσιότητας, ελέγχου και υποβολής εκθέσεων,
- θ) ημερομηνίες στις οποίες οι εξατομικευμένες υπηρεσίες προς τους δικαιούχους για τους οποίους ζητείται ενίσχυση και οι δραστηριότητες για την εφαρμογή του ΕΤΠ, όπως ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφοι 1 και 4 αντίστοιχα, άρχισαν ή έχει προγραμματισθεί να αρχίσουν,
- ι) διαδικασίες που ακολουθούνται για την παροχή συμβουλών προς τους δικαιούχους για τους οποίους ζητείται ενίσχυση ή τους εκπροσώπους τους ή τους κοινωνικούς εταίρους, καθώς και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές ή άλλες σχετικές οργανώσεις, κατά περίπτωση,
- ια) δήλωση συμμόρφωσης της ζητούμενης στήριξης του ΕΤΠ με τους διαδικαστικούς και ουσιαστικούς κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων, καθώς και δήλωση που σκιαγραφεί τους λόγους για τους οποίους οι εξατομικευμένες υπηρεσίες δεν αντικαθιστούν μέτρα που εμπίπτουν στην ευθύνη εταιρειών βάσει του εθνικού δικαίου ή συλλογικών συμβάσεων,
- ιβ) πόροι εθνικής προχρηματοδότησης ή συγχρηματοδότησης και άλλης συγχρηματοδότησης, κατά περίπτωση.

Άρθρο 9

Συμπληρωματικότητα, συμμόρφωση και συντονισμός

1. Η χρηματοδοτική συνεισφορά του ΕΤΠ δεν αντικαθιστά ενέργειες που εμπίπτουν στη σφαίρα ευθύνης εταιρειών βάσει του εθνικού δικαίου ή συλλογικών συμβάσεων.
2. Η παρέμβαση για δικαιούχους για τους οποίους ζητείται ενίσχυση συμπληρώνει τις ενέργειες των κρατών μελών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων όσων χρηματοδοτούνται από ταμεία της Ένωσης.
3. Η χρηματοδοτική συνεισφορά από το ΕΤΠ περιορίζεται στα αναγκαία για την επίδειξη αλληλεγγύης και την παροχή προσωρινής, εφάπαξ υποστήριξης στους δικαιούχους για τους οποίους ζητείται ενίσχυση. Οι ενέργειες που υποστηρίζονται από το ΕΤΠ συμμορφώνονται προς το δίκαιο της Ένωσης και του κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων.
4. Η Επιτροπή και το κράτος μέλος που υποβάλλει την αίτηση εξασφαλίζουν, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, τον συντονισμό της βοήθειας που προέρχεται από τα ταμεία της Ένωσης.

5. Το αιτούν κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι όσες ενέργειες λαμβάνουν χρηματοδοτική συνεισφορά από το ΕΤΠ δεν λαμβάνουν βοήθεια και από άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης.

Άρθρο 10

Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και πρόληψη διακρίσεων

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το ΕΤΠ και προωθούνται στα διάφορα στάδια της εφαρμογής της. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα δέοντα μέτρα για την πρόληψη διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετικής προσανατολισμού στην πρόσβαση στο ΕΤΠ και κατά τη διάρκεια των διαφόρων σταδίων εφαρμογής της χρηματοδοτικής συνεισφοράς.

Άρθρο 11

Τεχνική βοήθεια με πρωτοβουλία της Επιτροπής

1. Με πρωτοβουλία της Επιτροπής, έως 0,5 % του μέγιστου ετήσιου ποσού του ΕΤΠ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων προετοιμασίας, συγκέντρωσης δεδομένων και δημιουργίας βάσης γνώσεων σχετικά με την υλοποίηση του ΕΤΠ. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, δραστηριοτήτων ενημέρωσης και επικοινωνίας, καθώς και δραστηριοτήτων ελέγχου, επιθεώρησης και αξιολόγησης, οι οποίες είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.
2. Με την επιφύλαξη του ανώτατου ορίου που καθορίζεται στην παράγραφο 1, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διαθέτουν ποσό για τεχνική βοήθεια στην αρχή κάθε έτους μετά από πρόταση της Επιτροπής.
3. Τα καθήκοντα που ορίζονται στην παράγραφο 1 εκτελούνται σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, καθώς και σύμφωνα με τους κανόνες εφαρμογής που ισχύουν για αυτή τη μορφή εκτέλεσης του προϋπολογισμού.
4. Η τεχνική βοήθεια της Επιτροπής περιλαμβάνει την παροχή πληροφοριών και καθοδήγησης στα κράτη μέλη όσον αφορά τη χρησιμοποίηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση του ΕΤΠ. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να παρέχει πληροφορίες καθώς και σαφή καθοδήγηση σχετικά με τη χρησιμοποίηση του ΕΤΠ στους ευρωπαίους και εθνικούς κοινωνικούς εταίρους.

Άρθρο 12

Πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα

1. Το αιτούν κράτος μέλος παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις χρηματοδοτούμενες ενέργειες και τις δημοσιοποιεί. Οι πληροφορίες αυτές απευθύνονται στους δικαιούχους για τους οποίους ζητείται ενίσχυση, τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, τους κοινωνικούς εταίρους, τα μέσα ενημέρωσης και το ευρύ κοινό. Το κράτος μέλος τονίζει τον ρόλο της Ένωσης και εξασφαλίζει την ευδιάκριτη προβολή της συνεισφοράς του ΕΤΠ.

2. Η Επιτροπή διατηρεί και ενημερώνει τακτικά δικτυακή θέση στο διαδίκτυο, που είναι προσβάσιμη σε όλες τις επίσημες γλώσσες των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, για την παροχή επικαιροποιημένων πληροφοριών σχετικά με το ΕΤΠ, καθοδήγησης σχετικά με την υποβολή αιτήσεων, καθώς και πληροφοριών σχετικά με τις αιτήσεις που γίνονται δεκτές ή απορρίπτονται και τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στη διαδικασία του προϋπολογισμού.

3. Η Επιτροπή υλοποιεί δραστηριότητες ενημέρωσης και επικοινωνίας σε σχέση με τις ενέργειες και τα αποτελέσματα του ΕΤΠ βάσει της εμπειρίας της, με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ΕΤΠ και τη διασφάλιση ότι οι πολίτες και οι εργαζόμενοι της Ένωσης γνωρίζουν για το ΕΤΠ. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση ανά διετία για τη χρησιμοποίηση του ΕΤΠ, ανά χώρα και κατά τομέα.

4. Οι πόροι που διατίθενται για ενέργειες επικοινωνίας βάσει του παρόντος κανονισμού συμβάλλουν επίσης στην κάλυψη της ενημέρωσης των επιχειρήσεων για τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, με την προϋπόθεση ότι αυτές συνδέονται με τους γενικούς στόχους του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 13

Καθορισμός του ύψους της χρηματοδοτικής συνεισφοράς

1. Η Επιτροπή, βάσει της αξιολόγησης που πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 8, και ιδίως λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των δικαιούχων για τους οποίους ζητείται ενίσχυση, τις προτεινόμενες ενέργειες και το εκτιμώμενο κόστος, εκτιμά και προτείνει, το ταχύτερο δυνατόν, το ποσό της τυχόν χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το ΕΤΠ που μπορεί να χορηγηθεί εντός των ορίων των διαθέσιμων πόρων. Το ποσό δεν υπερβαίνει το 60 % του συνολικού εκτιμώμενου κόστους που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 5 στοιχείο η).

2. Εφόσον, βάσει της αξιολόγησης που πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 8, η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για χρηματοδοτική συνεισφορά βάσει του παρόντος κανονισμού, κινεί αμέσως τη διαδικασία του άρθρου 15.

3. Σε περίπτωση που, βάσει της αξιολόγησης που πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 8, η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για χρηματοδοτική συνεισφορά βάσει του παρόντος κανονισμού, απευθύνει αμέσως κοινοποίηση στο αιτούν κράτος μέλος.

Άρθρο 14

Επιλεξιμότητα δαπανών

1. Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για χρηματοδοτική συνεισφορά από το ΕΤΠ από τις ημερομηνίες που ορίζονται στην αίτηση δύναμει του άρθρου 8 παράγραφος 5 στοιχείο θ) κατά τις οποίες το οικείο κράτος μέλος αρχίζει, ή πρόκειται να αρχίσει, να παρέχει τις εξατομικευμένες υπηρεσίες προς τους δικαιούχους για τους οποίους ζητείται ενίσχυση ή πραγματοποιεί διοικητικές δαπάνες για την εφαρμογή του ΕΤΠ σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφοι 1 και 4 αντίστοιχα.

2. Στην περίπτωση επιχορηγήσεων, τα άρθρα 67 και 68 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1), και το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2), και κάθε κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδει η Επιτροπή δυνάμει των εν λόγω κανονισμών εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 15

Διαδικασία του προϋπολογισμού

1. Οι ρυθμίσεις για το ΕΤΠ συμμορφώνονται με το σημείο 13 της διοργανικής συμφωνίας.

2. Οι πιστώσεις για το ΕΤΠ εγγράφονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης ως πρόβλεψη.

3. Η Επιτροπή αφενός, και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αφετέρου, προσπαθούν να ελαχιστοποιήσουν τον χρόνο που χρειάζεται για την κινητοποίηση του ΕΤΠ.

4. Όταν η Επιτροπή καταλήξει ότι οι όροι για την παροχή χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το ΕΤΠ πληρούνται, υποβάλλει πρόταση για την κινητοποίησή του. Η απόφαση κινητοποίησης του ΕΤΠ λαμβάνεται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός ενός μηνός από την παραπομπή του θέματος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, ενώ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν και των τριών πέμπτων των ψηφισάντων.

Ταυτόχρονα με την υποβολή της πρότασής της για απόφαση κινητοποίησης του ΕΤΠ, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο πρόταση μεταφοράς στις αντίστοιχες γραμμές του προϋπολογισμού. Σε περίπτωση διαφωνίας, κινείται διαδικασία τριμερούς διαλόγου.

Οι μεταφορές που σχετίζονται με το ΕΤΠ πραγματοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 27 του δημοσιονομικού κανονισμού.

5. Ταυτόχρονα με την έκδοση πρότασης απόφασης για την κινητοποίηση του ΕΤΠ, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση για χρηματοδοτική συνεισφορά, μέσω εκτελεστικής πράξης, που τίθεται σε ισχύ την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης για την κινητοποίηση του ΕΤΠ από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

(1) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ής Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, τα οποία καλύπτονται από το κοινό στρατηγικό πλαίσιο, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 320 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

(2) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ής Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 (βλέπε σελίδα 470 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

6. Η πρόταση απόφασης για την κινητοποίηση του ΕΤΠ σύμφωνα με την παράγραφο 4 περιλαμβάνει τα εξής:

- α) αξιολόγηση που πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 4, μαζί με περίληψη των στοιχείων στα οποία βασίζεται η αξιολόγηση αυτή,
- β) στοιχεία που αποδεικνύουν ότι πληρούνται τα κριτήρια των άρθρων 4 και 9, και
- γ) αιτιολόγηση των προτεινόμενων ποσών.

Άρθρο 16

Καταβολή και χρήση της χρηματοδοτικής συνεισφοράς

1. Μετά την έναρξη ισχύος της απόφασης για τη χρηματοδοτική συνεισφορά σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 5, η Επιτροπή καταβάλλει τη χρηματοδοτική συνεισφορά στο οικείο κράτος μέλος με ενιαία πληρωμή προχρηματοδότησης 100 %, κατ' αρχήν μέσα σε 15 ημέρες. Η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται μετά το κλείσιμο της χρηματοδοτικής συνεισφοράς σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2.

2. Η χρηματοδοτική συνεισφορά που αναφέρεται στην παράγραφο 1 εκτελείται στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 59 του δημοσιονομικού κανονισμού.

3. Οι λεπτομερείς τεχνικοί όροι της χρηματοδότησης ορίζονται από την Επιτροπή στην απόφαση για τη χρηματοδοτική συνεισφορά που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 5.

4. Το κράτος μέλος πραγματοποιεί τις επιλέξιμες ενέργειες που ορίζονται στο άρθρο 7, όσο το δυνατόν συντομότερα, και όχι αργότερα από 24 μήνες από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1.

Το κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να μεταθέσει την ημερομηνία έναρξης των επιλέξιμων ενεργειών κατά τρεις μήνες το πολύ μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Σε περίπτωση τέτοιας αναβολής, οι επιλέξιμες ενέργειες υλοποιούνται εντός περιόδου 24 μηνών από την ημερομηνία έναρξης που ανακοινώθηκε από το κράτος μέλος στο πλαίσιο της αίτησης.

Εάν ο δικαιούχος αποκτήσει πρόσβαση σε πρόγραμμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης με διάρκεια δύο ετών ή μεγαλύτερη, τα έξοδα για το πρόγραμμα αυτό μπορούν να συμπεριληφθούν για συγχρηματοδότηση από το ΕΤΠ έως την αναφερομένη στο άρθρο 18 παράγραφος 1 ημερομηνία της τελικής έκθεσης, με την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω έξοδα έχουν καταβληθεί πριν από την ημερομηνία αυτή.

5. Κατά τη διεξαγωγή των ενεργειών που περιέχονται στη δέσμη εξατομικευμένων υπηρεσιών, το οικείο κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει στην Επιτροπή πρόταση τροποποίησης των ενεργειών, προσθέτοντας άλλες επιλέξιμες ενέργειες που περιλαμβάνονται στο

άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχεία α) και γ), με την προϋπόθεση ότι αυτές οι τροποποιήσεις είναι δεόντως αιτιολογημένες και το σύνολό τους δεν υπερβαίνει τη χρηματοδοτική συνεισφορά που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 5. Η Επιτροπή αξιολογεί τις προτεινόμενες τροποποιήσεις και, αν συμφωνεί, απευθύνει κοινοποίηση στο κράτος μέλος, αναλόγως.

6. Δαπάνες δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 4 είναι επιλέξιμες μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της τελικής έκθεσης.

Άρθρο 17

Χρήση του ευρώ

Στις αιτήσεις, στις αποφάσεις για τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνεισφοράς και στις εκθέσεις βάσει του παρόντος κανονισμού, καθώς και σε κάθε άλλο σχετικό έγγραφο, όλα τα ποσά εκφράζονται σε ευρώ.

Άρθρο 18

Τελική έκθεση και κλείσιμο

1. Το αργότερο 6 μήνες μετά το τέλος της περιόδου που καθορίζεται στο άρθρο 16 παράγραφος 4, το οικείο κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή τελική έκθεση σχετικά με τη διάθεση της χρηματοδοτικής συνεισφοράς, στην οποία περιλαμβάνονται στοιχεία σχετικά με:

- α) το είδος των ενεργειών και τα κύρια αποτελέσματα,
- β) τα ονόματα των φορέων που υλοποιούν τη δέσμη μέτρων στο κράτος μέλος,
- γ) τα χαρακτηριστικά των δικαιούχων για τους οποίους ζητείται ενίσχυση και το καθεστώς απασχόλησής τους,
- δ) αν η επιχείρηση, με εξαίρεση τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και τις ΜΜΕ, υπήρξε λήπτης κρατικής ενίσχυσης ή προηγούμενης χρηματοδότησης από το Ταμείο Συνοχής ή τα διαρθρωτικά ταμεία της Ένωσης κατά τα προηγούμενα πέντε έτη,
- ε) δήλωση που αιτιολογεί τις δαπάνες και επισημαίνει, κατά περίπτωση, τη συμπληρωματικότητα των ενεργειών με εκείνες που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Οσάκις είναι εφικτό, τα δεδομένα σχετικά με τους δικαιούχους αναλύονται κατά φύλο.

2. Το αργότερο έξι μήνες μετά την παραλαβή όλων των απαιτούμενων πληροφοριών βάσει της παραγράφου 1, η Επιτροπή προβαίνει στο κλείσιμο της χρηματοδοτικής συνεισφοράς, καθορίζοντας το τελικό ποσό της χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το ΕΤΠ και το υπόλοιπο που οφείλει το οικείο κράτος μέλος, αν υπάρχει, σύμφωνα με το άρθρο 22.

Άρθρο 19**Διετής έκθεση**

1. Μέχρι την 1η Αυγούστου 2015 και κάθε δεύτερο έτος εν συνεχεία, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο διεξοδική ποσοτική και ποιοτική έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν δυνάμει του παρόντος κανονισμού και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1927/2006 κατά τα προηγούμενα δύο έτη. Η έκθεση εστιάζεται κυρίως στα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν μέσω του ΕΤΠ και περιλαμβάνει, ειδικότερα, στοιχεία σχετικά με τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν, τις αποφάσεις που εκδόθηκαν, τις ενέργειες που χρηματοδοτήθηκαν, συμπεριλαμβανομένων στατιστικών για το ποσοστό των βοηθουμένων δικαιούχων που επανεντάχθηκαν στην απασχόληση ανά κράτος μέλος και στοιχεία για τη συμπληρωματικότητα των ενεργειών αυτών με ενέργειες που χρηματοδοτήθηκαν από άλλα ταμεία της Ένωσης, και ιδίως το ΕΚΤ, καθώς και στοιχεία σχετικά με το κλείσιμο των χρηματοδοτικών συνεισφορών. Η έκθεση θα πρέπει να περιέχει επίσης τεκμηριωμένα στοιχεία για τις αιτήσεις που απορρίφθηκαν ή των οποίων το ποσό μειώθηκε λόγω έλλειψης επαρκών πιστώσεων ή μη επιλεξιμότητας.

2. Η έκθεση διαβιβάζεται προς ενημέρωση στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, στην Επιτροπή των Περιφερειών και στους κοινωνικούς εταίρους.

Άρθρο 20**Αξιολόγηση**

1. Η Επιτροπή πραγματοποιεί με δική της πρωτοβουλία και σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη:

- α) έως την 30ή Ιουνίου 2017, ενδιάμεση αξιολόγηση της λειτουργικότητας και βιωσιμότητας των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων,
- β) εκ των υστέρων αξιολόγηση, έως την 31η Δεκεμβρίου 2021, με την αρωγή εξωτερικών εμπειρογνομώνων, προκειμένου να μετρηθεί ο αντίκτυπος του ΕΤΠ και η προστιθέμενη αξία του.

2. Τα πορίσματα των αξιολογήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διαβιβάζονται, προς ενημέρωση, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, στην Επιτροπή των Περιφερειών και στους κοινωνικούς εταίρους. Οι συστάσεις των αξιολογήσεων λαμβάνονται υπόψη για τον σχεδιασμό νέων προγραμμάτων στον τομέα της απασχόλησης και των κοινωνικών υποθέσεων.

3. Οι αξιολογήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν αριθμητικά δεδομένα που παρουσιάζουν τον αριθμό των αιτήσεων και καλύπτουν τις επιδόσεις του ΕΤΠ ανά χώρα και ανά τομέα, ώστε να εκτιμηθεί κατά πόσο το ΕΤΠ εγγίζει στους στοχοποιημένους δικαιούχους.

Άρθρο 21**Διαχείριση και οικονομικός έλεγχος**

1. Με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας της Επιτροπής για την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης, τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν κατά πρώτο λόγο την ευθύνη για τη διαχείριση και τον οικονομικό έλεγχο των ενεργειών που στηρίζονται από το ΕΤΠ. Για τον σκοπό αυτό, τα λαμβανόμενα μέτρα περιλαμβάνουν:

- α) εξακρίβωση ότι έχουν δημιουργηθεί και εφαρμόζονται συστήματα διαχείρισης και ελέγχου κατά τρόπον ώστε να

εξασφαλίζεται η αποτελεσματική και ορθή χρησιμοποίηση των κονδυλίων της Ένωσης, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης,

- β) εξακρίβωση ότι οι χρηματοδοτηθείσες ενέργειες υλοποιήθηκαν καταλλήλως,
- γ) εξασφάλιση ότι οι καλυφθείσες δαπάνες βασίζονται σε επαληθεύσιμα δικαιολογητικά και είναι νόμιμες και κανονικές,
- δ) πρόληψη, εντοπισμό και διόρθωση παρατυπιών, όπως ορίζονται στο άρθρο 122 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1303/2013 και ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών προσ αυξημένων με τόκους υπερημερίας, κατά περίπτωση. Τα κράτη μέλη απευθύνουν κοινοποίηση στην Επιτροπή για τυχόν παρατυπίες και την τηρούν ενήμερη για την πρόοδο που απορρέει από διοικητικές και νομικές διαδικασίες.

2. Τα κράτη μέλη ορίζουν οργανισμούς που είναι αρμόδιοι για τη διαχείριση και τον έλεγχο των ενεργειών που υποστηρίζονται από το ΕΤΠ σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού και με κριτήρια και διαδικασίες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1303/2013. Όταν υποβάλλουν την τελική έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 18 του παρόντος κανονισμού, οι ορισθέντες οργανισμοί παρέχουν στην Επιτροπή τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 59 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού σχετικά με την εκτέλεση της χρηματοδοτικής συνεισφοράς.

3. Τα κράτη μέλη προβαίνουν στις απαιτούμενες δημοσιονομικές διορθώσεις όταν βεβαιώνεται μια παρατυπία. Οι διορθώσεις των κρατών μελών συνίστανται στην ακύρωση του συνόλου ή μέρους της χρηματοδοτικής συνεισφοράς. Τα κράτη μέλη ανακτούν κάθε ποσό που καταβλήθηκε αχρεωστήτως λόγω διαπιστωμένης παρατυπίας, το επιστρέφουν στην Επιτροπή και, εφόσον το ποσό δεν επιστρέφεται εμπρόθεσμα από το συγκεκριμένο κράτος μέλος, οφειλονται τόκοι υπερημερίας.

4. Η Επιτροπή, ως αρμόδια για την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης, προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια για να επαληθεύσει εάν οι χρηματοδοτούμενες ενέργειες υλοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής και αποδοτικής δημοσιονομικής διαχείρισης. Η ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου βαρύνει το κράτος μέλος που υποβάλλει την αίτηση. Η Επιτροπή έχει την ευθύνη να εξακριβώνει εάν υπάρχουν πράγματι τέτοια συστήματα.

Για τον σκοπό αυτό και με την επιφύλαξη των εξουσιών του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των ελέγχων που διενεργούν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, μόνιμοι ή άλλοι υπάλληλοι της Επιτροπής μπορούν να διενεργούν επιτόπιους ελέγχους, ακόμη και δειγματοληπτικούς, επί των ενεργειών που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠ, με προειδοποίηση τουλάχιστον μίας εργάσιμης ημέρας. Η Επιτροπή ενημερώνει το κράτος μέλος που υπέβαλε την αίτηση, ώστε να της παράσχει κάθε αναγκαία βοήθεια. Στους ελέγχους αυτούς μπορούν να συμμετέχουν μόνιμοι ή άλλοι υπάλληλοι του οικείου κράτους μέλους.

5. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όλα τα δικαιολογητικά για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν παραμένουν στη διάθεση της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί τρία έτη μετά το κλείσιμο χρηματοδοτικής συνεισφοράς που εισπράχθηκε από το ΕΤΠ.

Άρθρο 22

Επιτροπή της χρηματοδοτικής συνεισφοράς

1. Σε περίπτωση που το πραγματικό κόστος μιας ενέργειας είναι μικρότερο από το εκτιμώμενο ποσό που αναφέρεται σύμφωνα με το άρθρο 15, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση, μέσω εκτελεστικής πράξης, με την οποία απαιτεί από το οικείο κράτος μέλος να επιστρέψει το αντίστοιχο ποσό της χρηματοδοτικής συνεισφοράς που έλαβε.
2. Εφόσον το οικείο κράτος μέλος δεν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται με την απόφαση για χορήγηση της χρηματοδοτικής συνεισφοράς, η Επιτροπή προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες με την έκδοση απόφασης, μέσω εκτελεστικής πράξης, για να απαιτήσει από το εν λόγω κράτος μέλος να επιστρέψει το σύνολο ή μέρος της χρηματοδοτικής συνεισφοράς που έλαβε.
3. Πριν από την έκδοση απόφασης σύμφωνα με τις παραγράφους 1 ή 2, η Επιτροπή προβαίνει σε κατάλληλη εξέταση της περίπτωσης και, ειδικότερα, θέτει στο οικείο κράτος μέλος συγκεκριμένη προθεσμία, εντός της οποίας καλείται να υποβάλει τα σχόλιά του.
4. Εάν, μετά την ολοκλήρωση των αναγκαίων επαληθεύσεων, η Επιτροπή συμπεράνει ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το άρθρο 21 παράγραφος 1, τότε, εφόσον δεν υπάρξει συμφωνία και το κράτος μέλος δεν κάνει τις σχετικές διορθώσεις εντός της προθεσμίας που όρισε η Επιτροπή, και λαμβάνοντας υπόψη τα τυχόν σχόλια του κράτους

μέλους, αποφασίζει εντός τριών μηνών από τη λήξη της προαναφερθείσας στην παράγραφο 3 προθεσμίας να κάνει τις απαιτούμενες δημοσιονομικές διορθώσεις, ακυρώνοντας το σύνολο ή μέρος της συνεισφοράς του ΕΤΠ για την υπό εξέταση ενέργεια. Κάθε ποσό που καταβλήθηκε αχρεωστήτως λόγω διαπιστωμένης παρατυπίας ανακτάται και, εφόσον το ποσό δεν επιστρέφεται εμπρόθεσμα από το κράτος μέλος που υποβάλλει την αίτηση, οφείλονται τόκοι υπερημερίας.

Άρθρο 23

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1927/2006 καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Παρά την πρώτη παράγραφο, εξακολουθεί να ισχύει για αιτήσεις που υποβλήθηκαν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Άρθρο 24

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται σε όλες τις αιτήσεις που υποβάλλονται από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
L. LINKEVIČIUS

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1310/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17 Δεκεμβρίου 2013

σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή τους για το έτος 2014 και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου και των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή τους κατά το έτος 2014

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 42 και 43 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, ο οποίος πρόκειται να εφαρμοστεί από την 1η Ιανουαρίου 2014, θεσπίζει τους κανόνες που διέπουν τη στήριξη της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη και καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ⁽³⁾, με την επιφύλαξη της συνέχισης της εφαρμογής των κανονισμών για την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού έως ότου καταργηθούν. Για να διευκολυνθεί η μετάβαση από τα υφιστάμενα καθεστώτα στήριξης δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 προς το νέο νομικό πλαίσιο που καλύπτει την περίοδο προγραμματισμού από 1ης Ιανουαρίου 2014 («η νέα περίοδος προγραμματισμού»), θα πρέπει να θεσπιστούν μεταβατικοί κανόνες ώστε να αποφευχθούν δυσχέρειες ή καθυστερήσεις στη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης ως αποτέλεσμα της ημερομηνίας έγκρισης των νέων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να συνεχίσουν να αναλαμβάνουν νομικές δεσμεύσεις στο πλαίσιο των υφιστάμενων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης το 2014 για ορισμένα μέτρα και οι απορρέουσες δαπάνες θα πρέπει να είναι επιλέξιμες για στήριξη κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού.

(2) Λαμβανομένης υπόψη της ουσιαστικής αλλαγής στη μέθοδο οριοθέτησης των περιοχών που αντιμετωπίζουν σημαντικά φυσικά μειονεκτήματα για την προσεχή περίοδο προγραμματισμού, η υποχρέωση του γεωργού να συνεχίσει τη γεωργική δραστηριότητα στην περιοχή για 5 χρόνια δεν θα ισχύει για νέες νομικές δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται το 2014.

(3) Για να εξασφαλιστεί ασφάλεια δικαίου κατά τη μετάβαση, ορισμένες δαπάνες που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 θα πρέπει να είναι επιλέξιμες για συνεισφορά του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Αναπτύξεως (ΕΓΤΑΑ) κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού, ενώ υφίστανται ακόμη πληρωμές που πρέπει να πραγματοποιηθούν. Τούτο θα πρέπει να καλύπτει επίσης ορισμένες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις στο πλαίσιο παρεμφερών μέτρων τα οποία προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2078/92 του ⁽⁴⁾ και στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2080/92 του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 ⁽⁶⁾, αν τα εν λόγω μέτρα λάμβαναν ενίσχυση δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 και εξακολουθούν να πρέπει να καταβληθούν πληρωμές το 2014. Για λόγους χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος, οι δαπάνες αυτές θα πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης και σε όλα τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών. Για να αποφευχθούν περιττές περιπλοκές στη δημοσιονομική διαχείριση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης στη νέα περίοδο προγραμματισμού, τα ποσοστά συγχρηματοδότησης της νέας περιόδου προγραμματισμού θα πρέπει να εφαρμόζονται στις μεταβατικές δαπάνες.

(4) Λόγω των σοβαρών δυσχερειών που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν ορισμένα κράτη μέλη όσον αφορά τη δημοσιονομική τους σταθερότητα, και προκειμένου να περιοριστούν οι αρνητικές επιπτώσεις των εν λόγω δυσχερειών κατά τη μετάβαση από την τρέχουσα στην επόμενη περίοδο προγραμματισμού, επιτρέποντας τη μέγιστη χρήση των διαθέσιμων κονδυλίων του ΕΓΤΑΑ, η διάρκεια της παρέκκλισης για την αύξηση των ανώτατων ποσοστών συνεισφοράς του

⁽¹⁾ ΕΕ C 341 της 21.11.2013, σ. 71.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17 Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 487 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2078/1992 του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 1992 σχετικά με μεθόδους γεωργικής παραγωγής που συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος καθώς και με τη διατήρηση του φυσικού χώρου (ΕΕ L 215 της 30.7.1992, σ. 85).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2080/1992 του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 1992 για τη θέσπιση κοινοτικού καθεστώτος ενισχύσεων των μέτρων για τα δάση στον τομέα της γεωργίας (ΕΕ L 215 της 30.7.1992, σ. 96).

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 της 17ης Μαΐου 1999 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών (ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 80).

ΕΓΤΑΑ που προβλέπεται στο άρθρο 70 παράγραφος 4γ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 επιβάλλεται να παραταθεί έως την τελική ημερομηνία επιλεξιμότητας της δαπάνης για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, στις 31 Δεκεμβρίου 2015.

- (5) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ θεσπίζει νέα καθεστώτα στήριξης και πρόκειται να εφαρμοστεί από την 1η Ιανουαρίου 2015. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου ⁽²⁾, επομένως, εξακολουθεί να αποτελεί τη βάση για τη χορήγηση εισοδηματικής στήριξης στους γεωργούς κατά το ημερολογιακό έτος 2014, αλλά θα πρέπει να ληφθεί δεόντως υπόψη ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1311/2013 ⁽³⁾. Προκειμένου να διασφαλιστεί συνέπεια στην εφαρμογή των διατάξεων για την πολλαπλή συμμόρφωση και την τήρηση των προτύπων που απαιτούν ορισμένα μέτρα, θα πρέπει να προβλεφθεί ότι οι σχετικές διατάξεις, που ισχύουν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται μέχρις ότου αρχίσει να εφαρμόζεται το νέο νομοθετικό πλαίσιο. Για τους ίδιους λόγους, θα πρέπει να εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν τις συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις για την Κροατία που ισχύουν το 2013.
- (6) Το άρθρο 76 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ δίνει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να καταβάλουν προκαταβολές για τις άμεσες ενισχύσεις. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009, η άσκηση της εν λόγω δυνατότητας πρέπει να εγκριθεί από την Επιτροπή. Η πείρα που αποκτήθηκε από την υλοποίηση των καθεστώτων άμεσης στήριξης έχει δείξει ότι είναι σκόπιμο να επιτραπεί η χορήγηση προκαταβολών στους γεωργούς. Όσον αφορά τις αιτήσεις που υποβάλλονται το 2014, αυτές οι προκαταβολές θα πρέπει να περιορίζονται στο 50 % των καθεστώτων στήριξης που απαριθμούνται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 και στο 80 % των ενισχύσεων για το βόειο κρέας.
- (7) Για την τήρηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1311/2013, και ιδίως της ευθυγράμμισης του ποσού που είναι διαθέσιμο για τη χορήγηση άμεσης στήριξης προς τους γεωργούς καθώς

και του μηχανισμού εξωτερικής σύγκλισης, είναι αναγκαίο να τροποποιηθούν τα εθνικά ανώτατα όρια που καθορίζονται στο παράρτημα VIII του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 για το 2014. Η τροποποίηση των εθνικών ανώτατων ορίων θα έχει αναπόφευκτα επιπτώσεις στα ποσά που μπορούν να λάβουν οι μεμονωμένοι γεωργοί ως άμεσες ενισχύσεις το 2014. Θα πρέπει, ως εκ τούτου, να καθορισθεί ο τρόπος με τον οποίο η εν λόγω τροποποίηση θα επηρεάσει την αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης και το επίπεδο των άλλων άμεσων ενισχύσεων. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η κατάσταση των μικρότερων γεωργών, ιδίως δεδομένου ότι από το 2014 δεν ισχύει μηχανισμός διαφοροποίησης ή προσαρμογής, συμπεριλαμβανομένης της ατέλειας για άμεσες ενισχύσεις έως 5 000 EUR από τους μηχανισμούς αυτούς, τα κράτη μέλη που δε χορηγούν πρωτοδότηση ανακατανομής και δεν επιλέγουν τη μεταφορά κονδυλίων στη στήριξη της γεωργικής ανάπτυξης μέσω του μηχανισμού ευελιξίας θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να μη μειώνουν την αξία όλων των δικαιωμάτων ενίσχυσης.

- (8) Ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009, ιδίως εκείνες που αφορούν τα στοιχεία που καλύπτονται από τα ποσά που αναφέρονται στο παράρτημα VIII του εν λόγω κανονισμού και τη σχέση με τη δυνατότητα που δίδεται στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τους μη δαπανηθέντες πόρους στο καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης για τη χρηματοδότηση της ειδικής στήριξης, θα πρέπει να διασαφηνιστούν με βάση την πείρα που αποκτήθηκε από τη δημοσιονομική εκτέλεση του κανονισμού αυτού.
- (9) Βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009, τα κράτη μέλη είχαν τη δυνατότητα να αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν ορισμένο ποσοστό του εθνικού ανώτατου ορίου τους για ειδική στήριξη προς τους γεωργούς τους καθώς και να αναθεωρήσουν προηγούμενη απόφαση, αποφασίζοντας να τροποποιήσουν ή να τερματίσουν αυτή τη στήριξη. Είναι σκόπιμο να προβλεφθεί επιπλέον αναθεώρηση των εν λόγω αποφάσεων με ισχύ από το ημερολογιακό έτος 2014. Ταυτόχρονα, οι ειδικοί όροι που προβλέπονται στο άρθρο 69 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009, στο πλαίσιο των οποίων καταβάλλεται η ειδική στήριξη σε ορισμένα κράτη μέλη, οι οποίοι πρόκειται να λήξουν το 2013, πρέπει να παραταθούν για ένα ακόμη έτος, προκειμένου να μην διαταραχθεί το επίπεδο της στήριξης. Εν όψει της εισαγωγής της εθελοντικής διπλής στήριξης που θα είναι διαθέσιμη από 1ης Ιανουαρίου 2015 για ορισμένους τομείς ή περιοχές σε σαφώς καθορισμένες περιπτώσεις, είναι σκόπιμο να επιτραπεί στα κράτη μέλη να αυξήσουν το 2014 το επίπεδο ορισμένων ειδών ειδικής στήριξης σύμφωνα με το άρθρο 68 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 σε 6,5 %.
- (10) Η ενιαία στήριξη προς τους γεωργούς με μικρότερες εκμεταλλεύσεις θα πρέπει να είναι επαρκής για να επιτυγχάνεται αποτελεσματικά ο στόχος της στήριξης του εισοδήματος. Επειδή το 2014 δεν θα ισχύσει μηχανισμός διαφοροποίησης ή προσαρμογής, συμπεριλαμβανομένης ατέλειας έως 5 000 EUR για άμεσες ενισχύσεις από τον μηχανισμό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα ήδη από το 2014 να αναδιανείμουν την άμεση στήριξη μεταξύ των γεωργών, παρέχοντάς τους μία επιπλέον πληρωμή για τα πρώτα εκτάρια.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17 Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τις άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 608 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, (ΕΚ) αριθ. 247/2006, (ΕΚ) αριθ. 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 (ΕΕ L 30 της 31.1.2009, σ. 16).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου της 2 Δεκεμβρίου 2013 για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (βλέπε σελίδα 884 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17 Δεκεμβρίου 2013 για τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της Κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 (βλέπε σελίδα 549 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- (11) Το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 έχει μεταβατικό χαρακτήρα και επρόκειτο να λήξει στις 31 Δεκεμβρίου 2013. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της Κοινής γεωργικής πολιτικής («ΚΓΠ»), αποφασίσθηκε ότι τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να το εφαρμόζουν για την καταβολή της βασικής ενίσχυσης για μία περαιτέρω μεταβατική περίοδο μέχρι το τέλος του 2020 το αργότερο. Ως εκ τούτου, η περίοδος εφαρμογής του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 θα πρέπει να παραταθεί κατά ένα έτος. Επιπλέον, για να ληφθεί υπόψη η αναδιάρθρωση των γαιών και για λόγους απλοποίησης, η επιλέξιμη γεωργική περιοχή στα εν λόγω κράτη μέλη θα πρέπει να περιλαμβάνει και τις επιλέξιμες περιοχές που δεν ήταν σε καλή γεωργική κατάσταση στις 30 Ιουνίου 2003, όπως θα ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 2015 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.
- (12) Σύμφωνα με το άρθρο 133α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 τα νέα κράτη μέλη, πλην της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, που εφαρμόζουν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης μπορούν να χορηγήσουν στους γεωργούς μεταβατική εθνική ενίσχυση το 2013. Ενόψει της παράτασης του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης το 2014, τα κράτη μέλη αυτά θα πρέπει να διατηρήσουν τη σχετική δυνατότητα το 2014. Λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο των συμπληρωματικών εθνικών ενισχύσεων που προβλέπεται στο άρθρο 132 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, αυτά τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν μεταβατική εθνική ενίσχυση για το 2014 αντί της χορήγησης συμπληρωματικών εθνικών άμεσων ενισχύσεων.
- (13) Η μεταβατική εθνική ενίσχυση θα χορηγείται υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν για την ενίσχυση αυτή το 2013 ή, στην περίπτωση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν για τις συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις για το 2013. Προκειμένου ωστόσο να απλουστευθεί η διαχείριση της μεταβατικής εθνικής ενίσχυσης το 2014, δεν θα πρέπει να ισχύουν οι μειώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 132 παράγραφος 2, σε συνδυασμό με τα άρθρα 7 και 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009. Επιπλέον, προκειμένου να διασφαλισθεί η συμβατότητα της μεταβατικής εθνικής ενίσχυσης με τον μηχανισμό σύγκλισης, το ανώτατο όριο ενίσχυσης ανά τομέα θα περιορίζεται από ορισμένο ποσοστό. Λόγω της δυσχερούς οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο, θα πρέπει να προβλεφθούν ορισμένες προσαρμογές για αυτό το κράτος μέλος.
- (14) Προκειμένου να μπορούν τα κράτη μέλη να αντιμετωπίζουν τις ανάγκες των γεωργικών τομέων τους ή να ενισχύσουν την πολιτική τους για την αγροτική ανάπτυξη με πιο ευέλικτο τρόπο, θα πρέπει να τους δοθεί η δυνατότητα να μεταφέρουν πόρους από τα ανώτατα όρια των άμεσων ενισχύσεων τους στη στήριξή τους που προορίζεται στην αγροτική ανάπτυξη και αντιστρόφως. Ταυτόχρονα, στα κράτη μέλη στα οποία το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων παραμένει χαμηλότερο από το 90 % του μέσου επιπέδου της Ένωσης θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα μεταφοράς συμπληρωματικών πόρων από τη στήριξή τους που προορίζεται στην αγροτική ανάπτυξη προς τα ανώτατα όρια των άμεσων ενισχύσεων τους. Αυτές οι αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνονται, εντός ορισμένων ορίων, για το συνολικό διάστημα των οικονομικών ετών 2015-2020, με δυνατότητα αναθεώρησης
- το 2017, εφόσον οιαδήποτε απόφαση βασιζόμενη στην αναθεώρηση αυτή δεν μειώνει τα ποσά που διατίθενται για την αγροτική ανάπτυξη.
- (15) Η οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ⁽¹⁾, προβλέπει την κατάργηση της οδηγίας 80/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽²⁾ με ισχύ από τις 22 Δεκεμβρίου 2013. Προκειμένου να διατηρηθούν οι ίδιοι κανόνες στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης που σχετίζονται με την προστασία των υπογείων υδάτων κατά τα οριζόμενα στην οδηγία 80/68/ΕΟΚ την τελευταία ημέρα ισχύος της, είναι σκόπιμο να προσαρμοστεί το πεδίο εφαρμογής της πολλαπλής συμμόρφωσης και να καθοριστεί ένα πρότυπο καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης που θα περιλαμβάνει τις απαιτήσεις των άρθρων 4 και 5 της εν λόγω οδηγίας.
- (16) Το άρθρο 83 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 ⁽³⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου προβλέπει ότι η παραπομπή του Παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 στο άρθρο 3 της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ πρέπει να ερμηνευθεί ως παραπομπή στο άρθρο 55 του εν λόγω κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009. Εντούτοις, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, η παραπομπή αυτή περιορίζεται πλέον στην πρώτη και στη δεύτερη πρόταση του άρθρου 55 του εν λόγω κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009. Προκειμένου να διασφαλισθεί συνεκτικότητα μεταξύ της απαίτησης για τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων το 2014 και τα επόμενα έτη, το Παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (17) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 ⁽⁵⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου προβλέπει την ενσωμάτωση της στήριξης για την εκτροφή μεταξοσκωλήκων στο καθεστώς άμεσης στήριξης και, συνεπώς, τη διαγραφή της από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013. Λαμβανομένης υπόψη της καθυστέρησης της εφαρμογής του νέου καθεστώτος άμεσης στήριξης, η ενίσχυση στον τομέα των μεταξοσκωλήκων θα πρέπει να συνεχιστεί για ένα επιπλέον έτος.
- (18) Επετράπη στη Φινλανδία να καταβάλει εθνική στήριξη σε ορισμένους γεωργικούς τομείς στη νότια Φινλανδία, σύμφωνα με το άρθρο 141 της συνθήκης προσχώρησής του 1994. Λαμβάνοντας υπόψη το χρονοδιάγραμμα της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ και εξαιτίας του γεγονότος ότι η οικονομική κατάσταση της γεωργίας στη νότια Φινλανδία είναι δύσκολη και, ως εκ τούτου, οι παραγωγοί εξακολουθούν

⁽¹⁾ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000 για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

⁽²⁾ Οδηγία 80/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1979 περί προστασίας των υπογείων υδάτων από τη ρύπανση που προέρχεται από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες (ΕΕ L 20 της 26.1.1980, σ. 43).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 1).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009 στο άρθρο 3 της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1991 σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων (ΕΕ L 230 της 19.8.1991, σ. 1).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17 Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών αγροτικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΟΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 (βλέπε σελίδα 671 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

να χρειάζονται ειδική στήριξη, είναι σκόπιμο να προβλεφθούν μέτρα ένταξης σύμφωνα με τα οποία η Επιτροπή θα επιτρέψει στη Φινλανδία, σύμφωνα με το άρθρο 42 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να χορηγεί εθνική ενίσχυση στη νότια Φινλανδία, υπό ορισμένους όρους. Η εισοδηματική ενίσχυση θα μειωθεί προοδευτικά καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου και, μέχρι το 2020, δεν θα υπερβαίνει το 30 % των ποσών που χορηγήθηκαν το 2013.

- (19) Οι διατάξεις για το σύστημα παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και την πολλαπλή συμμόρφωση που προβλέπονται στον τίτλο III, στον τίτλο V κεφάλαιο II και στον τίτλο VI, αντίστοιχα, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 θα πρέπει να εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2015.
- (20) Μετά την προσθήκη του άρθρου 136α στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009, πρέπει να τροποποιηθούν οι παραπομπές στο άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.
- (21) Οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 73/2009, (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 θα πρέπει, ως εκ τούτου, να τροποποιηθούν αναλόγως.
- (22) Για να γίνει δυνατή η ταχεία εφαρμογή των σχεδιαζόμενων διατάξεων, ο κανονισμός αυτός θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή την ημέρα της δημοσίευσής του και θα πρέπει να εφαρμοσθεί από 1ης Ιανουαρίου 2014. Προκειμένου να αποφευχθεί κάθε επικάλυψη μεταξύ των κανόνων για την ευελιξία μεταξύ των πυλώνων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 73/2009 και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, όπως τροποποιείται με τον παρόντα κανονισμό, η συγκεκριμένη τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 θα πρέπει να εφαρμοσθεί από 31ης Δεκεμβρίου 2013 και οι τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, συμπεριλαμβανομένης της ετεροχρονισμένης εφαρμογής του από την 1η Ιανουαρίου 2015 θα πρέπει να εφαρμοσθούν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του εν λόγω κανονισμού. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις των Παραρτημάτων II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 που αποσκοπούν στη διασφάλιση της συνέχειας ισχύος των υφιστάμενων ρυθμίσεων σχετικά με την πολλαπλή συμμόρφωση θα πρέπει να ισχύσουν από 22ας Δεκεμβρίου 2013, η οποία αποτελεί την ημερομηνία κατάρτησης της οδηγίας 80/68/ΕΟΚ.
- (23) Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το 2014 θα είναι μεταβατικό έτος κατά τη διάρκεια του οποίου τα κράτη μέλη θα πρέπει να προετοιμασθούν για την πλήρη υλοποίηση της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ, είναι σημαντικό να διασφαλισθεί ότι η διοικητική επιβάρυνση που επιφέρουν οι μεταβατικές ρυθμίσεις που προβλέπει ο παρών κανονισμός θα είναι η μικρότερη δυνατή,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 1

Νομικές δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται το 2014 βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 88 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305, τα κράτη μέλη μπορούν να συνεχίσουν να αναλαμβάνουν νέες νομικές δεσμεύσεις σχετικά με δικαιούχους το 2014 σχετικά

με τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 20, εξαιρουμένων των στοιχείων α) σημείο iii), γ) σημείο i) και δ) και στο άρθρο 36 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 δυνάμει των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης που έχουν εγκριθεί με βάση τον εν λόγω κανονισμό ακόμη και μετά την εξάντληση των χρηματοδοτικών πόρων της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, υπό τον όρο ότι η αίτηση ενίσχυσης έχει υποβληθεί πριν από την έγκριση του αντίστοιχου προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

Με την επιφύλαξη του σημείου Ε του Παραρτήματος VI της Πράξης Προσχώρησης και των διατάξεων που εγκρίθηκαν βάσει αυτής, η Κροατία μπορεί να συνεχίσει να αναλαμβάνει νέες νομικές δεσμεύσεις προς δικαιούχους το 2014 σχετικά με τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 171 παράγραφος 2 στοιχεία α) και γ) του κανονισμού (ΕΚ) 718/2007 της Επιτροπής⁽¹⁾, δυνάμει του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας για την Αγροτική Ανάπτυξη (IPARD) που εγκρίθηκε βάσει αυτού του κανονισμού, ακόμη και μετά την εξάντληση των σχετικών δημοσιονομικών πόρων του προγράμματος αυτού, υπό τον όρο ότι η αίτηση ενίσχυσης έχει υποβληθεί πριν από την έγκριση του αντίστοιχου προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν βάσει αυτών των δεσμεύσεων είναι επιλέξιμες σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού.

2. Η προϋπόθεση που θέτει το άρθρο 14 παράγραφος 2 δεύτερη περίπτωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου δεν εφαρμόζεται στις νέες νομικές δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη το 2014 δυνάμει του άρθρου 36 στοιχείο α) σημεία i) και ii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου.

Άρθρο 2

Συνέχιση της εφαρμογής των άρθρων 50α και 51 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005

Με την επιφύλαξη του άρθρου 88 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, τα άρθρα 50α και 51 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 εξακολουθούν να εφαρμόζονται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2014 επί πράξεων που έχουν επιλεγεί βάσει των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 όσον αφορά την ετήσια προμολόγηση και τα άρθρα 28-31, 33 και 34 του εν λόγω κανονισμού.

Άρθρο 3

Επιλεξιμότητα ορισμένων τύπων δαπανών

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 6 παράγραφος 1 και του άρθρου 88 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, οι δαπάνες που αφορούν νομικές δεσμεύσεις προς δικαιούχους οι οποίες ανελήφθησαν στο πλαίσιο των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 20 και 36 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 και, με την επιφύλαξη του Παραρτήματος VI, σημείο Ε της Πράξης Προσχώρησης

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 718/2007 της Επιτροπής, της 12ης Ιουνίου 2007, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 του Συμβουλίου για τη θέσπιση μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) (ΕΕ L 170 της 29.6.2007, σ. 1).

του
2012 και των διατάξεων που εγκρίθηκαν βάσει αυτής, στην περίπτωση της Κροατίας, του άρθρου 171 παράγραφος 2 στοιχεία α) και γ) του κανονισμού (ΕΚ) 718/2007, θα είναι επιλέξιμες για συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 στις ακόλουθες περιπτώσεις.

α) για πληρωμές που πρέπει να πραγματοποιηθούν μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2014 και 31ης Δεκεμβρίου 2015 και, στην περίπτωση της Κροατίας, μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2014 και 31ης Δεκεμβρίου 2016, εφόσον η χρηματοδοτική κατανομή για το σχετικό μέτρο του αντίστοιχου προγράμματος που εγκρίθηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 718/2007 έχει ήδη εξαντληθεί, και

β) για πληρωμές που πρέπει να πραγματοποιηθούν μετά την 31η Δεκεμβρίου 2015 και, στην περίπτωση της Κροατίας, μετά την 31η Δεκεμβρίου 2016.

Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται επίσης στις νομικές δεσμεύσεις προς δικαιούχους που έχουν αναληφθεί βάσει αντίστοιχων μέτρων προβλεπόμενων στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 ή (ΕΟΚ) αριθ. 2078/92 και (ΕΟΚ) αριθ. 2080/92, οι οποίοι λαμβάνουν ενίσχυση δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

2. Οι δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι επιλέξιμες για συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, υπό τους ακόλουθους όρους:

α) ότι οι δαπάνες αυτές προβλέπονται στο αντίστοιχο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020,

β) ότι εφαρμόζεται το ποσοστό συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ για το αντίστοιχο μέτρο βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, που ορίζεται στο παράρτημα Ι του παρόντος κανονισμού, και

γ) ότι τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι σχετικές μεταβατικές πράξεις προσδιορίζονται με σαφήνεια μέσω των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

Άρθρο 4

Εφαρμογή το 2014 ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009

Κατά παρέκκλιση από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, για το έτος 2014:

α) στα άρθρα 28, 29, 30 και 33 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, η αναφορά στον τίτλο VI κεφάλαιο Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 εκλαμβάνεται ως αναφορά στα άρθρα 5 και 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 και στα παραρτήματα ΙΙ και ΙΙΙ του εν λόγω κανονισμού.

β) στο άρθρο 40 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, η αναφορά στο άρθρο 17α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 εκλαμβάνεται ως αναφορά στο άρθρο 132 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009,

γ) στο άρθρο 40 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, η αναφορά στο άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 εκλαμβάνεται ως αναφορά στο άρθρο 121 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Άρθρο 5

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005

Το άρθρο 70 παράγραφος 4γ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 τροποποιείται ως εξής:

α) στο πρώτο εδάφιο, η εισαγωγική πρόταση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4γ) Κατά παρέκκλιση των ανωτάτων ορίων που προβλέπονται στις παραγράφους 3, 4 και 5, η συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ μπορεί να αυξηθεί μέχρι και 95 % ως ανώτατο όριο της επιλεξιμότητας της δημόσιας δαπάνης στις περιοχές που προβλέπονται στον στόχο «Σύγκλιση» και στις απομονωμένες περιοχές και τα μικρότερα νησιά του Αιγαίου και 85 % της επιλεξιμότητας της δημόσιας δαπάνης σε άλλες περιοχές. Αυτά τα ποσοστά ισχύουν για την πρόσφατα δηλωθείσα δημόσια δαπάνη σε κάθε πιστοποιημένη δήλωση δαπάνης έως την τελική ημερομηνία επιλεξιμότητας της δαπάνης για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, στις 31 Δεκεμβρίου 2015, κατά την οποία 20 Δεκεμβρίου 2013 ή και αργότερα κάποιο κράτος μέλος συμμορφώνεται με κάποια από τις ακόλουθες συνθήκες.»

(β) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο:

«Κράτος μέλος που επιθυμεί να κάνει χρήση της παρέκκλισης που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο καταθέτει αίτηση στην Επιτροπή να τροποποιήσει το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης αντίστοιχα. Η παρέκκλιση ισχύει από την έγκριση από την Επιτροπή της τροποποίησης του προγράμματος.»

Άρθρο 6

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 29, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«5. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2, τα κράτη μέλη δύνανται να καταβάλλουν, από τις 16 Οκτωβρίου 2014, προκαταβολές στους γεωργούς μέχρι ποσοστού 50 % των άμεσων ενισχύσεων στο πλαίσιο των καθεστώτων στήριξης που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι για τις αιτήσεις που υποβάλλονται το 2014. Όσον αφορά τις ενισχύσεις για το βόειο κρέας που προβλέπονται στον τίτλο ΙV κεφάλαιο 1 τμήμα 11, τα κράτη μέλη μπορούν να αυξήσουν το ποσό αυτό έως το 80 %.»

2) Το άρθρο 40 αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«Άρθρο 40

Εθνικά ανώτατα όρια

1. Για κάθε κράτος μέλος και για κάθε έτος, η συνολική αξία όλων των χορηγούμενων δικαιωμάτων ενίσχυσης, του εθνικού αποθέματος που αναφέρεται στο άρθρο 41 και των ανωτάτων ορίων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 2, το άρθρο 69 παράγραφος 3 και το άρθρο 72β, είναι ίση με το οικείο εθνικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο παράρτημα VIII.

2. Εφόσον ενδείκνυται, το κράτος μέλος εφαρμόζει γραμμική μείωση ή αύξηση της αξίας όλων των δικαιωμάτων ενίσχυσης, του ποσού του εθνικού αποθέματος που αναφέρεται στο άρθρο 41η και των δύο, για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με το οικείο εθνικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο παράρτημα VIII.

Τα κράτη μέλη που αποφασίζουν να μην εφαρμόσουν τον Τίτλο III, Κεφάλαιο 5α του παρόντος κανονισμού και να μην κάνουν χρήση της δυνατότητας που παρέχει το άρθρο 136α παράγραφος 1 μπορούν να αποφασίσουν, προκειμένου να τύχουν της αναγκαίας μείωσης της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, να μην μειώσουν δικαιώματα ενίσχυσης που είχαν ενεργοποιηθεί το 2013 από γεωργούς οι οποίοι το 2013 είχαν διεκδικήσει άμεσες ενισχύσεις κάτω του ποσού που καθορίζει το οικείο κράτος μέλος· το εν λόγω ποσό δεν υπερβαίνει τις 5 000 EUR.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 26 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), τα ποσά των άμεσων ενισχύσεων που μπορούν να χορηγηθούν σε ένα κράτος μέλος για το ημερολογιακό έτος 2014 δυνάμει των άρθρων 34, 52, 53, 68 και 72α του παρόντος κανονισμού και για την ενίσχυση στους εκτροφείς μεταξοσκωλήκων δυνάμει του άρθρου 111 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 δεν υπερβαίνουν τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στο παράρτημα VIII του παρόντος κανονισμού για το εν λόγω έτος 2014, μειωμένα κατά τα ποσά που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 136β για το ημερολογιακό έτος 2014, ως έχει στο παράρτημα VIIIα του παρόντος κανονισμού.

Εφόσον είναι αναγκαίο, και προκειμένου να συμμορφωθούν προς τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στο παράρτημα VIII του παρόντος κανονισμού, μειωμένα κατά τα ποσά που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 136β του παρόντος κανονισμού για το ημερολογιακό έτος 2014, ως έχει στο παράρτημα VIIIα του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη προβαίνουν σε γραμμική μείωση των ποσών των άμεσων ενισχύσεων για το ημερολογιακό έτος 2014.

(*) Κανονισμός(ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17 Δεκεμβρίου 2013 για τη χρηματοδότηση, διαχείριση και παρακολούθηση της Κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 549).»

3) Το άρθρο 41 παράγραφος 1 στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) της συνολικής αξίας όλων των χορηγούμενων δικαιωμάτων ενίσχυσης και των ανώτατων ορίων που καθορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 51 παράγραφος 2, 69 παράγραφος 3 και 72β του παρόντος κανονισμού.»

4) Στο άρθρο 51 παράγραφος 2, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Για το 2014, τα ανώτατα όρια για τις άμεσες ενισχύσεις που αναφέρονται στα άρθρα 52 και 53 είναι τα ίδια με τα ανώτατα

όρια που καθορίζονται για το 2013, πολλαπλασιαζόμενα με συντελεστή που υπολογίζεται για κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος διαιρώντας το εθνικό ανώτατο όριο για το 2014 που ορίζεται στο παράρτημα VIII με το εθνικό ανώτατο όριο για το 2013. Αυτός ο πολλαπλασιασμός εφαρμόζεται μόνο στα κράτη μέλη στα οποία το εθνικό ανώτατο όριο που ορίζεται στο παράρτημα VIII για το 2014 είναι κατώτερο από το εθνικό ανώτατο όριο για το 2013.»

5) Στο άρθρο 68 παράγραφος 8, η εισαγωγική φράση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«8. Το αργότερο έως την 1η Φεβρουαρίου 2014, τα εν λόγω κράτη μέλη που έχουν λάβει την απόφαση που αναφέρεται στο άρθρο 69 παράγραφος 1 μπορούν να την αναθεωρήσουν την εν λόγω απόφαση και να αποφασίσουν, με ισχύ από το 2014.»

6) Το άρθρο 69 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν, το αργότερο έως την 1η Αυγούστου 2009, την 1η Αυγούστου 2010, την 1η Αυγούστου 2011, την 1η Σεπτεμβρίου 2012, την ημερομηνία προσχώρησης της στην περίπτωση της Κροατίας, ή την 1η Φεβρουαρίου 2014, να χρησιμοποιούν, από το έτος που έπεται της εν λόγω απόφασης, από το πρώτο έτος εφαρμογής του κάθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης στην περίπτωση της Κροατίας, ή στην περίπτωση απόφασης που λαμβάνεται έως την 1η Φεβρουαρίου 2014, από το έτος 2014, έως το 10 % των εθνικών ανώτατων ορίων τους που αναφέρονται στο άρθρο 40, ή, στην περίπτωση της Μάλτας, το ποσό των 2 000 000 EUR για την ειδική στήριξη που προβλέπεται στο άρθρο 68 παράγραφος 1.»

β) Στην παράγραφο 3, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Με μοναδικό σκοπό την εξασφάλιση της τήρησης των εθνικών ανώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 40 παράγραφος 2 και για την πραγματοποίηση των υπολογισμών που αναφέρονται στο άρθρο 41 παράγραφος 1, τα ποσά που χρησιμοποιούνται για τη χορήγηση της στήριξης του άρθρου 68 παράγραφος 1 στοιχείο γ) αφαιρούνται από το εθνικό ανώτατο όριο του άρθρου 40 παράγραφος 1. Τα ποσά αυτά λογίζονται ως χορηγούμενα δικαιώματα ενίσχυσης.»

γ) στην παράγραφο 4, το «3,5 %» γίνεται «6,5»

δ) Στην πρώτη πρόταση της παραγράφου 5, το «2013» γίνεται «2014»

ε) Στην παράγραφο 6, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Με μοναδικό σκοπό την εξασφάλιση της τήρησης των εθνικών ανώτατων ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 40 παράγραφος 2 και για την πραγματοποίηση των υπολογισμών που αναφέρονται στο άρθρο 41 παράγραφος 1, όταν ένα κράτος μέλος χρησιμοποιεί τη δυνατότητα που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο πρώτο εδάφιο στοιχείο α), το σχετικό ποσό δεν θεωρείται ως μέρος των ανώτατων ορίων που καθορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.»

7) Στον Τίτλο III προστίθεται ακόλουθο κεφάλαιο:

«Κεφάλαιο 5α

ΠΡΙΜΟΔΟΤΗΣΗ ΑΝΑΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2014

Άρθρο 72α

Γενικοί κανόνες

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν, έως την 1η Μαρτίου 2014, να χορηγήσουν το 2014 ενίσχυση σε γεωργούς που δικαιούνται ενίσχυση στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης («αναδιανεμητική ενίσχυση») που προβλέπεται στα κεφάλαια 1, 2 και 3.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν την απόφασή τους στην Επιτροπή, έως την 1η Μαρτίου 2014.

2. Τα κράτη μέλη που έχουν αποφασίσει να εφαρμόσουν το καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης σε περιφερειακό επίπεδο σύμφωνα με το άρθρο 46 μπορούν να χορηγούν την αναδιανεμητική ενίσχυση σε περιφερειακό επίπεδο.

3. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής δημοσιονομικής πειθαρχίας, των γραμμικών μειώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 40 παράγραφος 3 και της εφαρμογής των άρθρων 21 και 23, η αναδιανεμητική ενίσχυση χορηγείται με την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων ενίσχυσης από τον γεωργό.

4. Η αναδιανεμητική ενίσχυση υπολογίζεται από τα κράτη μέλη πολλαπλασιάζοντας ένα ποσό που καθορίζει το κράτος μέλος και το οποίο δεν θα υπερβαίνει το 65 % της μέσης εθνικής ή περιφερειακής ενίσχυσης ανά εκτάριο με τον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχει ενεργοποιήσει ο γεωργός σύμφωνα με το άρθρο 34. Ο αριθμός των εν λόγω δικαιωμάτων ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει ένα μέγιστο όριο οριζόμενο από τα κράτη μέλη, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 30 εκτάρια ή το μέσο μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης όπως ορίζεται στο Παράρτημα VIIIβ, εφόσον το μέγεθος αυτό υπερβαίνει τα 30 εκτάρια στο οικείο κράτος μέλος.

5. Εφόσον τηρούνται τα ανώτατα όρια της παραγράφου 4, τα κράτη μέλη μπορούν, σε εθνικό επίπεδο, να θεσπίζουν διαβάθμιση εντός του αριθμού των εκταρίων που καθορίζεται βάσει της εν λόγω παραγράφου, η οποία εφαρμόζεται πανομοιότυπα σε όλους τους γεωργούς.

6. Η εθνική μέση ενίσχυση ανά εκτάριο της παραγράφου 4 καθορίζεται από τα κράτη μέλη με βάση το εθνικό ανώτατο όριο που ορίζεται στο παράρτημα VIIIγ και τον αριθμό των επιλέξιμων εκταρίων που δηλώνονται σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 2 το 2014.

Η περιφερειακή μέση ενίσχυση ανά εκτάριο της παραγράφου 4 καθορίζεται από τα κράτη μέλη χρησιμοποιώντας μερίδιο του εθνικού ανώτατου ορίου που καθορίζεται στο παράρτημα VIIIγ και τον αριθμό των επιλέξιμων εκταρίων που θα έχουν δηλωθεί στη συγκεκριμένη περιφέρεια σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 2 το 2014. Για κάθε περιφέρεια, το μερίδιο αυτό υπολογίζεται διαιρώντας το αντίστοιχο περιφερειακό ανώτατο

όριο που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 46 παράγραφος 3 με το ανώτατο όριο που αναφέρεται στο άρθρο 40 για το έτος 2014.

7. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να μην χορηγείται πλεονέκτημα κατά το παρόν Κεφάλαιο σε γεωργούς οι οποίοι αποδεδειγμένα, από τις 18 Οκτωβρίου 2011, κατατέμνουν την εκμετάλλευσή τους με μοναδικό σκοπό να εισπράξουν την αναδιανεμητική ενίσχυση. Αυτό ισχύει επίσης για γεωργούς των οποίων οι εκμεταλλεύσεις προήλθαν από τέτοια κατάτμηση.

Άρθρο 72β

Δημοσιονομικές διατάξεις

1. Για τη χρηματοδότηση της αναδιανεμητικής ενίσχυσης, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, έως την 1η Μαρτίου 2014, να χρησιμοποιούν έως το 30 % του ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου που τίθεται κατά το άρθρο 40 για το έτος υποβολής αιτήσεων 2014. Κοινοποιούν την απόφασή τους στην Επιτροπή έως την ημερομηνία αυτή.

2. Βάσει του ποσοστού του εθνικού ανώτατου ορίου που χρησιμοποιείται από τα κράτη μέλη δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή ορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τα αντίστοιχα ανώτατα όρια για την αναδιανεμητική ενίσχυση. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 141β παράγραφος 2.».

8) Στο άρθρο 90, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Προκειμένου να καθορισθεί το ποσό της ενίσχυσης ανά επιλέξιμο εκτάριο πολλαπλασιάζονται οι αποδόσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 με τα εξής ποσά αναφοράς:

Βουλγαρία: 520,20 EUR

Ελλάδα: 234,18 EUR

Ισπανία: 362,15 EUR

Πορτογαλία: 228,00 EUR.».

9) Στο άρθρο 122, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης ισχύει έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014.».

10) Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 124 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η γεωργική έκταση νέου κράτους μέλους δυνάμει του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης είναι το μέρος της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης του κράτους αυτού το οποίο έχει διατηρηθεί σε καλή γεωργική κατάσταση, είτε καλλιεργείται είτε όχι και, ανάλογα με την περίπτωση, προσαρμοζόμενο με τα αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια που καθορίζει το εν λόγω νέο κράτος μέλος έπειτα από έγκριση της Επιτροπής.

Για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, ως «χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση» νοείται η συνολική έκταση που καταλαμβάνεται από αρδύσιμη γη, μόνιμους βοσκότοπους, μόνιμες καλλιέργειες και οικογενειακούς κήπους όπως ορίζεται από την Επιτροπή για στατιστικούς λόγους.

2. Για τη χορήγηση ενισχύσεων δυνάμει του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης, επιλέξιμα είναι όλα τα γεωργικά αγροτεμάχια που πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 1, καθώς και τα γεωργικά αγροτεμάχια που καλύπτονται από δασύλλια περιοδικής υλοτόμησης με βραχυχρόνια αμειψισπορά (κωδικός ΣΟ ex 0602 90 41).

Πλην περιπτώσεων ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, τα αγροτεμάχια τα οποία αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση του γεωργού κατά την ημερομηνία την οποία ορίζει το κράτος μέλος και η οποία δεν είναι μεταγενέστερη από την ημερομηνία που ορίζεται στο εν λόγω κράτος μέλος για την τροποποίηση της αίτησης ενίσχυσης.

Το ελάχιστο μέγεθος επιλέξιμης έκτασης ανά εκμετάλλευση για το οποίο είναι δυνατό να ζητούνται ενισχύσεις είναι 0,3 εκτάρια. Πάντως κάθε νέο κράτος μέλος είναι δυνατόν να αποφασίζει, με βάση αντικειμενικά κριτήρια και μετά από έγκριση της Επιτροπής, να ορίζει το ελάχιστο μέγεθος σε υψηλότερο επίπεδο με την προϋπόθεση ότι δεν υπερβαίνει το 1 εκτάριο.»

11) Στον Τίτλο V παρεμβάλλεται ένα νέο Κεφάλαιο:

«Κεφάλαιο 2α

ΠΡΙΜΟΔΟΤΗΣΗ ΑΝΑΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2014

Άρθρο 125α

Γενικοί κανόνες

1. Τα νέα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης μπορούν να αποφασίσουν, έως την 1η Μαρτίου 2014, να χορηγήσουν το 2014 ενίσχυση σε γεωργούς που δικαιούνται ενίσχυση στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης («αναδιανεμητική ενίσχυση για νέα κράτη μέλη») που προβλέπεται στο Κεφάλαιο 2 του παρόντος Τίτλου.

Τα ενδιαφερόμενα νέα κράτη μέλη κοινοποιούν την απόφασή τους στην Επιτροπή, έως την 1η Μαρτίου 2014.

2. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής δημοσιονομικής πειθαρχίας και της εφαρμογής των άρθρων 21 και 23, η αναδιανεμητική ενίσχυση για νέα κράτη μέλη λαμβάνει τη μορφή αύξησης των ανά εκτάριο ποσών που χορηγούνται δυνάμει του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης.

3. Η αναδιανεμητική ενίσχυση για νέα κράτη μέλη υπολογίζεται από τα κράτη μέλη πολλαπλασιάζοντας ένα ποσό που καθορίζει το κράτος μέλος και το οποίο δεν θα υπερβαίνει το 65 % της εθνικής μέσης ενίσχυσης ανά εκτάριο με τον αριθμό των επιλέξιμων εκταρίων για τα οποία ο γεωργός λαμβάνει ενίσχυση δυνάμει του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης. Ο αριθμός των εν λόγω εκταρίων δεν μπορεί να υπερβαίνει ένα ανώτατο όριο τιθέμενο από τα κράτη μέλη, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 30 ή το μέσο μέγεθος γεωργικής

εκμετάλλευσης όπως ορίζεται στο Παράρτημα VIIIβ εφόσον το εν λόγω μέσο μέγεθος υπερβαίνει τα 30 εκτάρια στο οικείο κράτος μέλος.

4. Εφόσον τηρούνται τα ανώτατα όρια που αναφέρονται στην παράγραφο 3, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν, σε εθνικό επίπεδο, διαβάθμιση εντός του αριθμού των εκταρίων που καθορίζεται βάσει του εν λόγω εδαφίου, η οποία εφαρμόζεται πανομοιότυπα σε όλους τους γεωργούς.

5. Η εθνική μέση ενίσχυση ανά εκτάριο που αναφέρεται στην παράγραφο 3 καθορίζεται από τα κράτη μέλη με βάση το εθνικό ανώτατο όριο που ορίζεται στο παράρτημα VIIIγ και τον αριθμό των επιλέξιμων εκταρίων που δηλώνονται στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης το 2014.

6. Τα νέα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να μην χορηγείται πλεονέκτημα κατά το παρόν Κεφάλαιο σε γεωργούς οι οποίοι αποδεδειγμένα, από τις 18 Οκτωβρίου 2011, κατατέμνουν την εκμετάλλευσή τους με μοναδικό σκοπό να εισπράξουν την αναδιανεμητική ενίσχυση για νέα κράτη μέλη. Αυτό ισχύει επίσης για γεωργούς των οποίων οι εκμεταλλεύσεις προήλθαν από τέτοια κατάσταση.

Άρθρο 125β

Χρηματοοικονομικές διατάξεις

1. Για τη χρηματοδότηση της αναδιανεμητικής ενίσχυσης για νέα κράτη μέλη, τα νέα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, έως την 1η Μαρτίου 2014, να χρησιμοποιούν έως το 30 % του ετήσιου εθνικού ανώτατου ορίου που αναφέρεται στο άρθρο 40 για το έτος υποβολής αιτήσεων 2014, ή, στην περίπτωση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, των ποσών που ορίζονται στο Παράρτημα VIIIδ. Κοινοποιούν την απόφασή τους στην Επιτροπή έως την ημερομηνία αυτή.

Το ετήσιο χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στο άρθρο 123 μειώνεται κατά το ποσό που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο.

2. Βάσει του ποσοστού του εθνικού ανώτατου ορίου που χρησιμοποιούν τα αφορώμενα κράτη μέλη δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή ορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τα αντίστοιχα ανώτατα όρια για την αναδιανεμητική ενίσχυση για νέα κράτη μέλη και την αντίστοιχη μείωση του ετήσιου χρηματοδοτικού κονδυλίου που αναφέρεται στο άρθρο 123. Οι εκτελεστικές αυτές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 141β παράγραφος 2.»

12) Στο άρθρο 131, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα νέα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης μπορούν να αποφασίσουν, το αργότερο έως την 1η Αυγούστου 2009, την 1η Αυγούστου 2010, την 1η Αυγούστου 2011, την 1η Σεπτεμβρίου 2012 ή την 1η Φεβρουαρίου 2014 να χρησιμοποιούν, από το έτος το οποίο έπεται της εν λόγω απόφασης, ή στην περίπτωση απόφασης που λαμβάνεται έως την 1η Φεβρουαρίου 2014, από το έτος 2014, έως το 10 % των εθνικών ανώτατων ορίων τους που αναφέρονται στο άρθρο 40 για τη χορήγηση στήριξης στους γεωργούς, όπως ορίζεται στο άρθρο 68 παράγραφος 1 και σύμφωνα με τον τίτλο III κεφάλαιο 5, εφόσον ενδεικνύται.»

13) Στο άρθρο 133α, ο τίτλος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Μεταβατική εθνική ενίσχυση για το 2013».

14) Στο κεφάλαιο 4 του τίτλου V, παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 133β

Μεταβατική εθνική ενίσχυση το 2014

1. Τα νέα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 122 μπορούν να αποφασίσουν τη χορήγηση μεταβατικής εθνικής ενίσχυσης το 2014.

2. Η Βουλγαρία και η Ρουμανία μπορούν να χορηγούν ενίσχυση σύμφωνα με το παρόν άρθρο μόνον εάν αποφασίσουν μέχρι την 1η Φεβρουαρίου 2014 να μη χορηγήσουν το 2014 συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις σύμφωνα με το άρθρο 132.

3. Η βάσει του παρόντος άρθρου ενίσχυση μπορεί να χορηγείται σε γεωργούς σε τομείς για τους οποίους χορηγήθηκε το 2013 μεταβατική εθνική ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 133α ή, στην περίπτωση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, χορηγήθηκε το 2013 συμπληρωματική εθνική άμεση ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 132.

4. Οι όροι για τη χορήγηση της βάσει του παρόντος άρθρου ενίσχυσης είναι πανομοιότυποι με εκείνους που ισχύουν για την καταβολή ενισχύσεων σύμφωνα με τα άρθρα 132 ή 133α για το 2013, εξαιρουμένων των μειώσεων λόγω της εφαρμογής του άρθρου 132 παράγραφος 2 σε συνδυασμό με τα άρθρα 7 και 10.

5. Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης που μπορεί να χορηγείται σε γεωργούς σε οποιονδήποτε από τους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 3 περιορίζεται στο 80 % του ανά τομέα χρηματοδοτικού κονδυλίου σε σχέση με το 2013, όπως εγκρίθηκε από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 133α παράγραφος 5 ή, στην περίπτωση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, σύμφωνα με το άρθρο 132 παράγραφος 7.

Όσον αφορά την Κύπρο, η ανά τομέα συνολική χρηματοδότηση παρατίθεται στο παράρτημα XVIIα.

6. Οι παράγραφοι 3 και 4 δεν ισχύουν για την Κύπρο.

7. Τα νέα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις αποφάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 έως τις 31 Μαρτίου 2014. Η κοινοποίηση της απόφασης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνει τα εξής:

α) το κατά τομέα κονδύλιο χρηματοδότησης,

β) το μέγιστο ποσοστό της μεταβατικής εθνικής ενίσχυσης, εφόσον υπάρχει.

8. Τα νέα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και εντός των ορίων που έχει επιτρέψει η Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 5, τα προς χορήγηση ποσά μεταβατικής εθνικής ενίσχυσης.».

15) Στον τίτλο VI προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 136α

Ευελιξία μεταξύ πυλώνων

1. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να διαθέσουν ως πρόσθετη στήριξη για μέτρα στο πλαίσιο του προγραμματισμού αγροτικής ανάπτυξης τα οποία χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ, όπως προβλέπεται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), έως το 15 % των ετήσιων εθνικών ανωτάτων ορίων τους για το ημερολογιακό έτος 2014, όπως ορίζεται στο παράρτημα VIII του παρόντος κανονισμού και των ετήσιων εθνικών ανωτάτων ορίων τους για τα ημερολογιακά έτη 2015-2019 ως ορίζονται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**). Κατά συνέπεια, το αντίστοιχο ποσό δεν θα διατίθεται πλέον για τη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων.

Η απόφαση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο κοινοποιείται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013. Η εν λόγω απόφαση ορίζει το ποσοστό που αναφέρεται σε αυτό το εδάφιο, το οποίο μπορεί να διαφέρει από το ένα ημερολογιακό έτος στο άλλο.

Τα κράτη μέλη που δεν λαμβάνουν την απόφαση του πρώτου εδαφίου για το ημερολογιακό έτος 2014 μπορούν έως την 1η Αυγούστου 2014 να λάβουν την απόφαση αυτή για τα ημερολογιακά έτη 2015 έως 2019, και κοινοποιούν την εν λόγω απόφαση στην Επιτροπή έως την 1η Αυγούστου 2014.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν αναθεώρηση της απόφασης που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο με ισχύ από το ημερολογιακό έτος 2018. Απόφαση βασιζόμενη στην αναθεώρηση αυτή δεν μπορεί να οδηγήσει σε μείωση του ποσοστού που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή σύμφωνα με το πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τυχόν απόφαση βασιζόμενη στην αναθεώρηση αυτή έως την 1η Αυγούστου 2017.

2. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2013 τα κράτη μέλη που δεν λαμβάνουν την απόφαση κατά την παράγραφο 1 μπορούν να αποφασίσουν να διαθέσουν ως άμεσες ενισχύσεις έως το 15 % ή, στην περίπτωση της Βουλγαρίας, της Εσθονίας, της Φινλανδίας, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Πολωνίας, της Πορτογαλίας, της Ρουμανίας, της Σλοβακίας, της Ισπανίας, της Σουηδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, έως το 25 % του ποσού που διετέθη για στήριξη στα μέτρα στο πλαίσιο του προγραμματισμού για την αγροτική ανάπτυξη τα οποία χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ, κατά την περίοδο 2015-2020, όπως προβλέπεται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013. Κατά συνέπεια, το αντίστοιχο ποσό δεν διατίθεται πλέον για μέτρα στήριξης στο πλαίσιο του προγραμματισμού αγροτικής ανάπτυξης.

Η απόφαση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο κοινοποιείται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013. Η εν λόγω απόφαση ορίζει το ποσοστό που αναφέρεται σε αυτό το εδάφιο, το οποίο μπορεί να διαφέρει από το ένα ημερολογιακό έτος στο άλλο.

Τα κράτη μέλη που δεν λαμβάνουν την απόφαση κατά το πρώτο εδάφιο για το οικονομικό έτος 2015 μπορούν να λάβουν έως την 1η Αυγούστου 2014 την απόφαση αυτή όσον αφορά τα οικονομικά έτη 2016-2020 και την κοινοποιούν στην Επιτροπή έως την 1η Αυγούστου 2014.

Τα κράτη μέλη μπορούν αποφασίσουν αναθεώρηση της απόφασης που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο με ισχύ για τα οικονομικά έτη 2019 και 2020. Απόφαση βασιζόμενη στην αναθεώρηση αυτή δεν μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση του ποσοστού που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή σύμφωνα με το πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τυχόν σχετική απόφαση έως την 1η Αυγούστου 2017.

3. Προκειμένου να λάβει υπόψη τις αποφάσεις που κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 141α για την αναθεώρηση των ανώτατων ορίων που ορίζονται στο παράρτημα VIII.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του 17 Δεκεμβρίου 2013 Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 487).

(**) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 608).»

16) Στον τίτλο VI, προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 136β

Μεταφορά στο ΕΓΤΑΑ

Τα κράτη μέλη τα οποία έχουν αποφασίσει, σύμφωνα με το άρθρο 136, να διαθέσουν ένα ποσό της διατεθείσας για το 2011 ενωσιακής στήριξης στο πλαίσιο του προγραμματισμού αγροτικής ανάπτυξης και τη χρηματοδότηση από το ΕΓΤΑΑ, θα εξακολουθήσουν να διαθέτουν τα ποσά που αναφέρονται στο παράρτημα VIIIα για τον προγραμματισμό αγροτικής ανάπτυξης και τη χρηματοδότηση από το ΕΓΤΑΑ για το οικονομικό έτος 2015.»

17) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 140α

Εξουσιοδοτήσεις

Προκειμένου να λαμβάνει υπόψη τις αποφάσεις που κοινοποιούν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του 136α, καθώς και οιαδήποτε άλλη τροποποίηση των εθνικών

ανώτατων ορίων που ορίζονται στο παράρτημα VIII, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 141α για την αναθεώρηση των ανώτατων ορίων που ορίζονται στο παράρτημα VIIIγ.

Για την εξασφάλιση της βέλτιστης εφαρμογής της γραμμικής μείωσης που προβλέπεται στο άρθρο 40 παράγραφος 3 το 2014, ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 141α για τη θέσπιση κανόνων υπολογισμού των μειώσεων που εφαρμόζουν στους γεωργούς τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 3.»

18) Το άρθρο 141α αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 141α

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 11α και στα άρθρα 136α παράγραφος 3 και 140α εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014.

3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στα άρθρα 11α και 136α και 140α παράγραφος 3 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Παράγει αποτελέσματα από την επομένη της δημοσίευσής της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που καθορίζεται στην απόφαση. Η ανάκληση δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που βρίσκονται ήδη σε ισχύ.

4. Αμέσως μετά την έκδοση πράξης κατ' εξουσιοδότηση, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 11α και των άρθρων 136α παράγραφος 3 και 140α τίθεται σε ισχύ μόνο εάν δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την κοινοποίησή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή εάν, πριν από τη λήξη της περιόδου αυτής, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έχουν ενημερώσει αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.»

19) Τα παραρτήματα I, VIII και XVIIα τροποποιούνται, ενώ προστίθενται τα νέα παραρτήματα VIIIα, VIIIβ, VIIIγ και VIIIδ σύμφωνα με τα σημεία 1), 4), 5) και 6) του παραρτήματος II του παρόντος κανονισμού.

20) Τα παραρτήματα II και III τροποποιούνται σύμφωνα με τα σημεία 2) και 3) του παραρτήματος II του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 7

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 6, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι εξελίξεις σχετικά με τα συνολικά ανώτατα ποσά των άμεσων ενισχύσεων που μπορούν να χορηγηθούν, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προκύπτουν από τις αποφάσεις που λαμβάνουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 136α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 και το άρθρο 14 του παρόντος κανονισμού και εκείνων που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 20 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 70 του παρόντος κανονισμού με στόχο την αναθεώρηση των εθνικών ανώτατων ορίων που καθορίζονται στο παράρτημα II του παρόντος κανονισμού.»

2) Στο άρθρο 26 παράγραφος 6, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Για τους σκοπούς των μεθόδων υπολογισμού του παρόντος άρθρου και υπό τον όρο ότι δεν ισχύουν οι αναδιανεμητικές ενισχύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 41, τα κράτη μέλη λαμβάνουν πλήρως υπόψη την ενίσχυση που χορηγείται για το ημερολογιακό έτος 2014 δυνάμει των άρθρων 72α και 125α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009.»

3) Στο άρθρο 36 παράγραφος 3, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Για τη διαφοροποίηση του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης και υπό τον όρο ότι δεν ισχύουν οι αναδιανεμητικές ενισχύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 41, τα κράτη μέλη λαμβάνουν πλήρως υπόψη την ενίσχυση που χορηγείται για το ημερολογιακό έτος 2014 δυνάμει του άρθρου 125α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009.»

4) Στο άρθρο 72 παράγραφος 2, μετά το πρώτο εδάφιο προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Ωστόσο, εξακολουθούν να εφαρμόζονται όσον αφορά τις αιτήσεις ενίσχυσης για τα έτη υποβολής αιτήσεων που αρχίζουν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2015.»

Άρθρο 8

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 τροποποιείται ως ακολούθως:

1) Στο άρθρο 119 παράγραφος 1, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ωστόσο, το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και οι σχετικοί εκτελεστικοί κανόνες εξακολουθούν να εφαρμόζονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2014, τα δε άρθρα 30 και 44α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και οι σχετικοί εκτελεστικοί κανόνες εξακολουθούν να εφαρμόζονται σε δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί και σε πληρωμές που έχουν καταβληθεί για το γεωργικό οικονομικό έτος 2013, αντιστοίχως.»

2) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 119α

Εξαιρέση από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 966/2012

Κατά παρέκκλιση του άρθρου 59 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 966/2012 και του άρθρου 9 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, για το γεωργικό οικονομικό έτος 2014 δεν απαιτείται η γνωμοδότηση του οργανισμού πιστοποίησης προκειμένου να καθοριστεί κατά πόσον οι δαπάνες για τις οποίες έχει ζητηθεί επιστροφή από την Επιτροπή είναι νόμιμες και κανονικές.»

3) Το άρθρο 121 παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Ωστόσο, οι ακόλουθες διατάξεις εφαρμόζονται από τις κάτωθι αναφερόμενες ημερομηνίες:

α) τα άρθρα 7, 8, 16, 25, 26 και 43 από τις 16 Οκτωβρίου 2013·

β) το άρθρο 52, ο τίτλος III, το κεφάλαιο II του τίτλου V και ο τίτλος VI από την 1η Ιανουαρίου 2015,

3. Παρά τις παραγράφους 1 και 2:

β) τα άρθρα 9, 18, 40 και 51 εφαρμόζονται στις δαπάνες που πραγματοποιούνται από τις 16 Οκτωβρίου 2013·

δ) το κεφάλαιο IV του τίτλου VII εφαρμόζεται για πληρωμές που πραγματοποιούνται από το γεωργικό οικονομικό έτος 2014 και μετά.»

Άρθρο 9

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 τροποποιείται ως εξής:

1) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 214α

Εθνικές ενισχύσεις για ορισμένους τομείς στη Φινλανδία

Με την επιφύλαξη της έγκρισης της Επιτροπής, η Φινλανδία μπορεί να συνεχίσει να χορηγεί για την περίοδο 2014-2020 τις εθνικές ενισχύσεις που χορήγησε το 2013 σε παραγωγούς βάσει του άρθρου 141 της Πράξης Προσχώρησης του 1994, υπό τον όρο ότι:

α) η εισοδηματική ενίσχυση είναι φθίνουσα καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου και το 2020 δεν θα υπερβαίνει το 30 % των ποσών που χορηγήθηκαν το 2013, και

β) πριν την προσφυγή σε αυτή τη δυνατότητα, έχουν αξιοποιηθεί στο έπακρο τα καθεστώτα στήριξης στα πλαίσια της Κοινής γεωργικής πολιτικής για τους συγκεκριμένους τομείς.

Η Επιτροπή υιοθετεί την έγκρισή της χωρίς εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 229 παράγραφος 2 ή 3 του παρόντος κανονισμού.»

2) Στο άρθρο 230 παράγραφος 1, προστίθενται τα παρακάτω σημεία:

- «βα) το άρθρο 111 έως τις 31 Μαρτίου 2015·
- γα) το άρθρο 125α παράγραφος 1 στοιχείο ε) και παράγραφος 2 και, όσον αφορά τον τομέα των οπωροκηπευτικών, το Παράρτημα XVIα, μέχρι την ημερομηνία εφαρμογής των σχετικών κανόνων που θεσπίζονται με τις εκτελεστικές πράξεις που προβλέπονται στο άρθρο 173 παράγραφος 1 στοιχεία β) και θ)·
- δα) τα άρθρα 136, 138 και 140, καθώς και το Παράρτημα XVII για την εφαρμογή των άρθρων αυτών, μέχρι την ημερομηνία εφαρμογής των σχετικών κανόνων που θεσπίζονται με τις εκτελεστικές πράξεις που προβλέπονται στο άρθρο 180 και στο στοιχείο α) του άρθρου 183, ή μέχρι τις 30 Ιουνίου 2014, αναλόγως με την ημερομηνία που προηγείται.».

Άρθρο 10

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 31, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:
- «6. Η Κροατία μπορεί να χορηγήει ενισχύσεις στο πλαίσιο αυτού του μέτρου σε δικαιούχους σε περιοχές που προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 3, ακόμη και αν ο συντονισμός ακριβείας που αναφέρεται στο τρίτο εδάφιο αυτής της παραγράφου δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Η διαδικασία του συντονισμού ακριβείας θα ολοκληρωθεί το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2014. Οι δικαιούχοι σε περιοχές που δεν θα είναι πλέον επιλέξιμες μετά την ολοκλήρωση του συντονισμού ακριβείας δεν θα λάβουν άλλες ενισχύσεις στο πλαίσιο αυτού του μέτρου.».
- 2) Στο άρθρο 58, η παράγραφος 6 αντικαθίσταται ως εξής:
- «5. Τα κονδύλια που μεταφέρονται στο ΕΓΤΑΑ κατ' εφαρμογή του άρθρου 136α παράγραφος 1 του κανονισμού

(ΕΚ) αριθ. 73/2009 και του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και τα κονδύλια που μεταφέρονται στο ΕΓΤΑΑ κατ' εφαρμογή των άρθρων 10β, 136 και 136β του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 όσον αφορά τα ημερολογιακά έτη 2013 και 2014 θα περιλαμβάνονται και στην ετήσια κατανομή που αναφέρεται στην παράγραφο 4. του παρόντος άρθρου.».

3) Στο άρθρο 59 παράγραφος 4, το σημείο στ) αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) 100 % για ποσό 100 εκατομμυρίων EUR σε τιμές του 2011 που χορηγείται στην Ιρλανδία, και για ποσό 500 εκατομμυρίων EUR σε τιμές του 2011 που χορηγείται στην Πορτογαλία, και για ποσό 7 εκατομμυρίων EUR σε τιμές του 2011 που χορηγείται στην Κύπρο, εφόσον τα εν λόγω κράτη μέλη λαμβάνουν χρηματοδοτική συνδρομή σύμφωνα με τα άρθρα 136 και 143 της ΣΛΕΕ την 1η Ιανουαρίου 2014 ή αργότερα, ως το 2016, οπότε θα επανεκτιμηθεί η εφαρμογή αυτής της διάταξης.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 11

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ωστόσο:

- το άρθρο 6 σημεία 15), 17) και 18) εφαρμόζεται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού·
- το σημείο 20) του άρθρου 6 εφαρμόζεται από τις 22 Δεκεμβρίου 2013· και
- το άρθρο 8 σημείο 3) εφαρμόζεται από τις ημερομηνίες εφαρμογής που αναφέρει.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. JUKNA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Αντιστοιχία των άρθρων που αφορούν μέτρα στο πλαίσιο των περιόδων προγραμματισμού 2007-2013 και 2014-2020

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013
Άρθρο 20 στοιχείο α), σημείο i): Επαγγελματική κατάρτιση και ενημέρωση	Άρθρο 14
Άρθρο 20 στοιχείο α) σημείο ii): Εγκατάσταση νέων γεωργών	Άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο α), σημείο i)
Άρθρο 20 στοιχείο α) σημείο iii): Πρόωρη συνταξιοδότηση	/
Άρθρο 20 στοιχείο α) σημείο iv): Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών	Άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο α)
Άρθρο 20 στοιχείο α) σημείο v): Σύσταση υπηρεσιών διαχείρισης, αντικατάστασης και παροχής συμβουλών	Άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο β)
Άρθρο 20 στοιχείο β) σημείο i): Εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων	Άρθρο 17, παράγραφος 1 στοιχείο α)
Άρθρο 20, στοιχείο β), σημείο (ii): Βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών	Άρθρο 21, παράγραφος 1 στοιχείο δ)
Άρθρο 20 στοιχείο β) σημείο iii): Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων	Άρθρο 17,1 παράγραφος 1 στοιχείο β) Άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχείο ε)
Άρθρο 20 στοιχείο β) σημείο iv): Συνεργασία για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, επεξεργασιών και τεχνολογιών	Άρθρο 35
Άρθρο 20 στοιχείο β) σημείο v): Υποδομή για τη γεωργία και τη δασοκομία	Άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ)
Άρθρο 20 στοιχείο β) σημείο vi): Δράσεις αποκατάστασης-πρόληψης	Άρθρο 18
Άρθρο 20 στοιχείο γ) σημείο i): Τήρηση προτύπων	/
Άρθρο 20 στοιχείο γ) σημείο ii): Συστήματα για την ποιότητα των τροφίμων	Άρθρο 16
Άρθρο 20 στοιχείο γ) σημείο iii): Ενημέρωση και προώθηση	Άρθρο 16
Άρθρο 20 στοιχείο δ) σημείο i): Γεωργία ημιαυτοσυντήρησης (ημιεπιβίωσης)	Άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο iii)
Άρθρο 20 στοιχείο δ) σημείο ii): Ομάδες παραγωγών	Άρθρο 27
Άρθρο 36 στοιχείο α), σημείο i): Ενισχύσεις για φυσικά μειονεκτήματα σε ορεινές περιοχές	Άρθρο 31
Άρθρο 36 στοιχείο α) σημείο ii): Ενισχύσεις σε περιοχές με μειονεκτήματα, εκτός των ορεινών περιοχών	Άρθρο 31
Άρθρο 36 στοιχείο α) σημείο iii): - Natura 2000 και ενισχύσεις που συνδέονται με την οδηγία 2000/60/ΕΚ	Άρθρο 30
Άρθρο 36 στοιχείο α) σημείο iv): Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις	Άρθρο 28 Άρθρο 29
Άρθρο 36 σημείο v): Ενισχύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων	Άρθρο 33
Άρθρο 36 στοιχείο β) σημείο i): Πρώτη δάσωση γεωργικών γαιών	Άρθρο 21 παρ. 1 στοιχείο α)
Άρθρο 36, στοιχείο β), σημείο (ii): Πρώτη εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων	Άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχείο β)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013
Άρθρο 36 στοιχείο β) σημείο iii): Πρώτη δάσωση μη γεωργικών γαιών	Άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχείο α)
Άρθρο 36 στοιχείο β) σημείο iv): Ενισχύσεις Natura 2000	Άρθρο 30
Άρθρο 36 στοιχείο β) σημείο v): Δασοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις	Άρθρο 34
Άρθρο 36 στοιχείο β) σημείο vi): Αποκατάσταση του δασοκομικού δυναμικού και εισαγωγή δράσεων πρόληψης	Άρθρο 21 παρ. 1 γ)
Άρθρο 36 στοιχείο β) σημείο vii): Μη παραγωγικές επενδύσεις	Άρθρο 21 παρ. 1 δ)
Μέτρα δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 718/2007	Μέτρα δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013
Άρθρο 171 παράγραφος 2 στοιχείο α): επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις προκειμένου να αναδιαρθρωθούν και να αναβαθμιστούν τα κοινοτικά πρότυπα	Άρθρο 17. παράγραφος 1 στοιχείο α)
Άρθρο 171 παράγραφος 2 στοιχείο γ): επενδύσεις στη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων προκειμένου να αναδιαρθρωθούν αυτές οι δραστηριότητες και να αναβαθμιστούν σε κοινοτικά πρότυπα	Άρθρο 17. παράγραφος 1 στοιχείο β)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Τα παραρτήματα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 τροποποιούνται ως εξής:

(1) Στο παράρτημα I παρεμβάλλεται η ακόλουθη γραμμή ύστερα από εκείνη που αναφέρεται στην «Ειδική στήριξη»:

«Αναδιανεμητική ενίσχυση	Τίτλος III, Κεφάλαιο 5α και Τίτλος V, Κεφάλαιο 2α	Αποσυνδεδεμένη ενίσχυση»
--------------------------	---	--------------------------

(2) Στο παράρτημα II γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:

(α) το σημείο Α. «Περιβάλλον» αντικαθίσταται ως εξής:

«1	Οδηγία 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 1979, περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 103 της 25.4.1979, σ. 1)	Άρθρο 3 παράγραφος 1 και παράγραφος 2 στοιχείο β), άρθρο 4 παράγραφοι 1, 2 και 4, άρθρο 5 στοιχεία α), β) και δ)
2	—	—
3	Οδηγία 86/278/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 1986, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως του εδάφους κατά τη χρησιμοποίηση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στη γεωργία (ΕΕ L 181 της 4.7.1986, σ. 6)	Άρθρο 3
4	Οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1991, για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης (ΕΕ L 375 της 31.12.1991, σ. 1)	Άρθρα 4 και 5
5	Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7)	Άρθρο 6 και άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο α)»

(β) Το σημείο 9 του σημείου Β. «Δημόσια υγεία, υγεία των ζώων και των φυτών» αντικαθίσταται ως εξής:

«9	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάρτιση των οδηγών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 1)	Άρθρο 55 πρώτη και δεύτερη περίοδος».
----	--	---------------------------------------

(3) Στο παράρτημα III η εγγραφή για την «Προστασία και διαχείριση των υδάτων» αντικαθίσταται ως εξής:

«Προστασία και διαχείριση των υδάτων:	— Δημιουργία ζωνών ανάσχεσης κατά μήκος υδατορευμάτων ⁽¹⁾
Προστασία των υδάτων από τη ρύπανση και τις επιφανειακές απορροές, και διαχείριση της χρήσης των υδάτων	— Τήρηση των διαδικασιών έγκρισης για τη χρήση των υδάτων για άρδευση, εφόσον προβλέπεται
<p>Προστασία των υπογείων υδάτων από τη ρύπανση: απαγόρευση της απευθείας απόρριψης στα υπόγεια ύδατα και μέτρα για την πρόληψη της έμμεσης ρύπανσης των υπογείων υδάτων μέσω της απόρριψης επικίνδυνων ουσιών στο έδαφος και της διήθησής τους μέσω του εδάφους, όπως παρατίθενται στο παράρτημα της οδηγίας 80/68/ΕΟΚ στην εκδοχή της ως είχε την τελευταία ημέρα ισχύος της, όσον αφορά τη γεωργική δραστηριότητα</p>	

(1) Σημ.: Τόσο εντός όσο και εκτός των ευάλωτων στη νιτρορύπανση περιοχών που καθορίζονται με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, οι ζώνες ανάσχεσης για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση πρέπει να τηρούν τουλάχιστον τα πρότυπα που σχετίζονται με τους όρους για την εφαρμογή λιπασμάτων σε εκτάσεις κοντά σε υδατορεύματα, που αναφέρονται στο σημείο Α4 του παραρτήματος II της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ που πρέπει να εφαρμοσθούν σύμφωνα με τα προγράμματα δράσης των κρατών μελών που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ.».

(4) Στο παράρτημα VIII, η στήλη για το έτος 2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Πίνακας 1

(σε χιλιάδες EUR)

Κράτος μέλος	2014
Βέλγιο	544 047
Δανία	926 075
Γερμανία	5 178 178
Ελλάδα	2 047 187
Ισπανία	4 833 647
Γαλλία	7 586 341
Ιρλανδία	1 216 547
Ιταλία	3 953 394
Λουξεμβούργο	33 662
Κάτω Χώρες	793 319
Αυστρία	693 716
Πορτογαλία	557 667
Φινλανδία	523 247
Σουηδία	696 487
Ηνωμένο Βασίλειο	3 548 576

Πίνακας 2 (*)

(σε χιλιάδες ευρώ)

Βουλγαρία	642 103
Τσεχική Δημοκρατία	875 305
Εσθονία	110 018
Κύπρος	51 344
Λετονία	168 886
Λιθουανία	393 226
Ουγγαρία	1 272 786
Μάλτα	5 240
Πολωνία	2 970 020
Ρουμανία	1 428 531
Σλοβενία	138 980
Σλοβακία	377 419
Κροατία	113 908

(*) Τα ανώτατα όρια υπολογίζονται βάσει του χρονοδιαγράμματος αυξήσεων που προβλέπεται στο άρθρο 121.»

(5) Μετά το παράρτημα VIII παρεμβάλλονται τα ακόλουθα παραρτήματα:

«Παράρτημα VIIIα

Ποσά προκύπτοντα από την εφαρμογή του άρθρου 136β το 2014

Γερμανία: 42 600 000

Σουηδία: 9 000 000

Παράρτημα VIIIβ

Μέσο μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης που πρέπει να εφαρμόζεται στα άρθρα 72α παράγραφος 4 και 125α παράγραφος 3

Κράτος μέλος	Μέσο μέγεθος γεωργικής εκμετάλλευσης (σε εκτάρια)
Βέλγιο	29
Βουλγαρία	6
Τσεχική Δημοκρατία	89
Δανία	60
Γερμανία	46
Εσθονία	39
Ιρλανδία	32
Ελλάδα	5
Ισπανία	24
Γαλλία	52
Κροατία	5,9
Ιταλία	8
Κύπρος	4
Λετονία	16
Λιθουανία	12
Λουξεμβούργο	57
Ουγγαρία	7
Μάλτα	1
Κάτω Χώρες	25
Αυστρία	19
Πολωνία	6
Πορτογαλία	13
Ρουμανία	3
Σλοβενία	6
Σλοβακία	28
Φινλανδία	34
Σουηδία	43
Ηνωμένο Βασίλειο	54

Παράρτημα VIIIγ

Εθνικά ανώτατα όρια κατά τα αναφερόμενα στα άρθρα 72α παρ. 3 και 125α παράγραφος 3

(σε χιλιάδες EUR)

Βέλγιο	505 266
Βουλγαρία	796 292
Τσεχική Δημοκρατία	872 809
Δανία	880 384
Γερμανία	5 018 395
Εσθονία	169 366
Ιρλανδία	1 211 066
Ελλάδα	1 931 177
Ισπανία	4 893 433
Γαλλία	7 437 200
Κροατία	265 785
Ιταλία	3 704 337
Κύπρος	48 643
Λετονία	302 754
Λιθουανία	517 028
Λουξεμβούργο	33 432
Ουγγαρία	1 269 158
Μάλτα	4 690
Κάτω Χώρες	732 370
Αυστρία	691 738
Πολωνία	3 061 518
Πορτογαλία	599 355
Ρουμανία	1 903 195
Σλοβενία	134 278
Σλοβακία	394 385
Φινλανδία	524 631
Σουηδία	699 768
Ηνωμένο Βασίλειο	3 591 683

Παράρτημα VIIIδ

Ποσά για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 125β παρ. 1

Βουλγαρία	789 365 000 EUR
Ρουμανία	1 753 000 000 EUR»

(6) Το παράρτημα XVIIα αντικαθίσταται ως εξής:

«Παράρτημα XVIIα

Μεταβατική εθνική ενίσχυση στην Κύπρο

(σε EUR)

Τομέας	2013	2014
Σιτηρά (εκτός σκληρού σίτου)	141 439	113 151
Σιτάρι σκληρό	905 191	724 153
Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα	3 419 585	2 735 668
Βοοειδή	4 608 945	3 687 156
Αιγοπρόβατα	10 572 527	8 458 022
Τομέας χοιρινού κρέατος	170 788	136 630
Πουλερικά και αυγά	71 399	57 119
Όινος	269 250	215 400
Ελαιόλαδο	3 949 554	3 159 643
Επιτραπέζια σταφύλια	66 181	52 945
Σταφίδες	129 404	103 523
Μεταποιημένες ντομάτες	7 341	5 873
Μπανάνες	4 285 696	3 428 556
Καπνός	1 027 775	822 220
Καρποί φυλλοβόλων και καρποί πυρηνοκάρπων	173 390	138 712
Σύνολο	29 798 462	23 838 770»

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ, EURATOM) αριθ. 1311/2013 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 2ας Δεκεμβρίου 2013

για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 312,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και ιδίως το άρθρο 106α,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Τα ετήσια ανώτατα όρια των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων ανά κατηγορία δαπανών και τα ετήσια ανώτατα όρια των πιστώσεων για πληρωμές που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό πρέπει να τηρούν τα ανώτατα όρια που ορίζονται για τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τους ιδίους πόρους στην απόφαση 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
- (2) Λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης για επαρκή δυνατότητα πρόβλεψης για την προετοιμασία και την εκτέλεση μεσοπρόθεσμων επενδύσεων, η διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) πρέπει να ορίζεται στα επτά έτη, με έναρξη από την 1η Ιανουαρίου 2014. Θα πραγματοποιηθεί επανεξέταση το 2016 το αργότερο, ύστερα από τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Έτσι, τα θεσμικά όργανα, συμπεριλαμβανομένου του εκλεγέντος το 2014 Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θα έχουν τη δυνατότητα να αξιολογήσουν εκ νέου τις προτεραιότητές τους. Τα αποτελέσματα της εν λόγω επανεξέτασης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε κάθε αναθεώρηση του παρόντος κανονισμού για τα εναπομένοντα έτη του ΠΔΠ. Η διευθέτηση αυτή καλείται εφεξής «επανεξέταση/αναθεώρηση».
- (3) Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης/αναθεώρησης του ΠΔΠ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή συμφωνούν να μελετήσουν από κοινού την πλέον ενδεδειγμένη διάρκεια για το επόμενο ΠΔΠ, προτού υποβάλει τις προτάσεις της η Επιτροπή, προκειμένου να επιτευχθεί η σωστή ισορροπία μεταξύ της διάρκειας των αντίστοιχων

θητειών των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ανάγκης σταθερότητας για τον προγραμματισμό των κύκλων και την προβλεψιμότητα των επενδύσεων.

- (4) Θα πρέπει να επιδειχθεί ιδιαίτερη ευελιξία στο έπακρο, προκειμένου η Ένωση να μπορεί να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της σύμφωνα με το άρθρο 323 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
- (5) Οι εξής ειδικοί μηχανισμοί είναι απαραίτητοι για να μπορεί η Ένωση να αντιδρά σε συγκεκριμένες απρόβλεπτες καταστάσεις ή για να μπορούν να χρηματοδοτηθούν σαφώς προσδιορισμένες δαπάνες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των διαθέσιμων ανώτατων ορίων ενός ή περισσότερων τομέων όπως καθορίζονται στο ΠΔΠ, διευκολύνοντας έτσι τη διαδικασία του προϋπολογισμού: το Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας, το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο Μηχανισμός Ευελιξίας, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση, το Περιθώριο για απρόβλεπτες ανάγκες, η ιδιαίτερη ευελιξία για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων και την ενίσχυση της έρευνας και το συνολικό περιθώριο ανάληψης υποχρεώσεων για την ανάπτυξη και την απασχόληση, ιδιαίτερα την απασχόληση των νέων. Συνεπώς, θα πρέπει να προβλεφθούν ειδικές διατάξεις για τη δυνατότητα εγγραφής πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων στον προϋπολογισμό πάνω από τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στο ΠΔΠ όπου είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν οι ειδικοί μηχανισμοί.
- (6) Εάν είναι απαραίτητο να παρασχεθούν οι εγγυήσεις που προέρχονται από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης για τα δάνεια βάσει του Μηχανισμού για τη Στήριξη του Ισοζυγίου Πληρωμών ή του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου ⁽²⁾ και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου ⁽³⁾, αντίστοιχα, το αναγκαίο ποσό θα πρέπει να διατεθεί πάνω από τα ανώτατα όρια των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών του ΠΔΠ, αφού τηρηθεί το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων.
- (7) Το ΠΔΠ θα πρέπει να καθοριστεί στις τιμές του 2011. Θα πρέπει επίσης να καθοριστούν οι κανόνες για τις τεχνικές προσαρμογές του ΠΔΠ, προκειμένου να υπολογιστούν εκ νέου τα ανώτατα όρια και τα διαθέσιμα περιθώρια.

⁽¹⁾ Απόφαση 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 2007, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 163, 23.6.2007, σ. 17).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2002, για τη θέσπιση ενός μηχανισμού μεσοπρόθεσμης οικονομικής στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών των κρατών μελών (ΕΕ L 53, 23.2.2002, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2010, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης (ΕΕ L 118, 12.5.2010, σ. 1).

- (8) Το ΠΔΠ δεν θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις γραμμές του προϋπολογισμού που χρηματοδοτούνται με έσοδα για ειδικό προορισμό κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ («δημοσιονομικός κανονισμός»).
- (9) Ο παρών κανονισμός ενδέχεται να χρειάζεται να αναθεωρηθεί σε περίπτωση απρόβλεπτων καταστάσεων που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν βάσει των ανώτατων ορίων που έχουν καθιερωθεί ως μέρη του ΠΔΠ. Συνεπώς, είναι απαραίτητη η πρόβλεψη της αναθεώρησης του ΠΔΠ σε αυτές τις περιπτώσεις.
- (10) Θα πρέπει να καθοριστούν κανόνες για άλλες περιπτώσεις που απαιτούν ενδεχομένως προσαρμογή ή αναθεώρηση του ΠΔΠ. Αυτές οι προσαρμογές ή αναθεωρήσεις μπορεί να αφορούν την εκτέλεση του προϋπολογισμού, μέτρα που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ταμείων με την ορθή οικονομική διακυβέρνηση, την αναθεώρηση των Συνθηκών, τις διευρύνσεις, την επανένωση της Κύπρου ή την καθυστερημένη έκδοση νέων κανόνων που διέπουν ορισμένους τομείς πολιτικής.
- (11) Τα εθνικά κονδύλια για την πολιτική συνοχής καθορίζονται βάσει των στατιστικών στοιχείων και των προβλέψεων που χρησιμοποιούνται για την επικαιροποίηση του Ιουλίου του 2012 της πρότασης της Επιτροπής για τον παρόντα κανονισμό. Δεδομένων των αβεβαιοτήτων που περιβάλλουν τις προβλέψεις και τον αντίκτυπο για τα κράτη μέλη για τα οποία ισχύουν ανώτατα όρια και για να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερα δυσχερής κατάσταση των κρατών μελών που πλήττονται από την κρίση, το 2016 η Επιτροπή θα επανεξετάσει όλα τα συνολικά κονδύλια για τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2017 - 2020.
- (12) Είναι ανάγκη να προβλεφθούν γενικοί κανόνες για τη διοργανική συνεργασία στη διαδικασία του προϋπολογισμού.
- (13) Ακόμη, απαιτούνται ειδικοί κανόνες για την αντιμετώπιση έργων υποδομών μεγάλης κλίμακας των οποίων η διάρκεια ζωής εκτείνεται πολύ πέραν της περιόδου που ορίζεται στο ΠΔΠ. Είναι αναγκαίος ο καθορισμός μέγιστων ποσών για τις συνεισφορές από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης στα εν λόγω έργα, διασφαλίζοντας έτσι ότι δεν επηρεάζονται άλλα έργα που χρηματοδοτούνται από τον εν λόγω προϋπολογισμό.
- (14) Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει πρόταση για νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο πριν από την 1η Ιανουαρίου 2018, ώστε να μπορέσουν τα θεσμικά όργανα να το εγκρίνουν πολύ πριν την έναρξη του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συνεχίσει να εφαρμόζεται σε περίπτωση που δεν εγκριθεί νέο δημοσιονομικό πλαίσιο πριν από τη λήξη του ΠΔΠ που καθορίζεται στον παρόντα κανονισμό.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 298, 26.10.2012, σ. 1).

- (15) Υπήρξε διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, οι οποίες και υιοθέτησαν γνωμοδοτήσεις ⁽²⁾,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Γενικός διατάξεις

Άρθρο 1

Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2014-2020 («ΠΔΠ») περιλαμβάνεται στο παράρτημα.

Άρθρο 2

Ενδιάμεση επανεξέταση/αναθεώρηση του ΠΔΠ

Μέχρι το τέλος του 2016 το αργότερο, η Επιτροπή θα παρουσιάσει την επανεξέταση της λειτουργίας του ΠΔΠ, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη την οικονομική κατάσταση τη δεδομένη χρονική στιγμή, καθώς και τις τελευταίες μακροοικονομικές προβλέψεις. Αυτή η υποχρεωτική επανεξέταση θα συνοδεύεται, κατά το δέον, από νομοθετική πρόταση αναθεώρησης του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τη ΣΛΕΕ. Με την επιφύλαξη του άρθρου 7 του παρόντος κανονισμού, μέσω της εν λόγω επανεξέτασης δεν θα μειωθούν τα ήδη προβλεφθέντα σε περίπτωση ανάγκης εθνικά κονδύλια.

Άρθρο 3

Τήρηση των ανώτατων ορίων του ΠΔΠ

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή, στη διάρκεια κάθε διαδικασίας του προϋπολογισμού και κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού του οικείου οικονομικού έτους, τηρούν τα ετήσια ανώτατα όρια δαπανών τα οποία καθορίζονται στο ΠΔΠ.

Το επιμέρους ανώτατο όριο για τον Τομέα 2 όπως προσδιορίζεται στο παράρτημα καθορίζεται με την επιφύλαξη της ευελιξίας μεταξύ των δύο πυλώνων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ). Το προσαρμοσμένο ανώτατο όριο που θα ισχύει για τον πυλώνα Ι της ΚΑΠ μετά τις μεταφορές μεταξύ του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης και των απευθείας πληρωμών ορίζεται με τη σχετική νομική πράξη και το ΠΔΠ προσαρμόζεται ανάλογα βάσει της τεχνικής προσαρμογής που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού.

2. Οι ειδικοί μηχανισμοί που προβλέπονται στα άρθρα 9 έως 15 διασφαλίζουν την ευελιξία του ΠΔΠ και θεσπίζονται με σκοπό την απρόσκοπτη λειτουργία της διαδικασίας του προϋπολογισμού. Οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων μπορούν να εγγραφούν στον

⁽²⁾ Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020» (ΕΕ C 229, 31.7.2012, σ. 32), Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο μετά το 2013» (ΕΕ C 391, 18.12.2012, σ. 31).

προϋπολογισμό επιπλέον των ανώτατων ορίων των σχετικών τομέων που ορίζονται στο ΠΔΠ εφόσον είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν οι πόροι από το Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας, το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον Μηχανισμό Ευελιξίας, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση, το Περιθώριο για απρόβλεπτες ανάγκες, την ιδιαίτερη ευελιξία για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων και το συνολικό περιθώριο ανάληψης υποχρεώσεων για την ανάπτυξη και την απασχόληση, ιδιαίτερα την απασχόληση των νέων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1927/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ και τη διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής ⁽³⁾.

3. Όταν χρειάζεται να παρασχεθεί εγγύηση για δάνειο που καλύπτεται από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 332/2002 ή τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 407/2010, αυτή υπερβαίνει τα ανώτατα όρια που καθορίζει το ΠΔΠ.

Άρθρο 4

Τήρηση ανώτατου ορίου ιδίων πόρων

1. Για κάθε έτος που εμπίπτει στο ΠΔΠ, το σύνολο των αναγκαίων πιστώσεων για πληρωμές, μετά την ετήσια προσαρμογή και λαμβανομένης υπόψη κάθε άλλης προσαρμογής και αναθεώρησης, καθώς και της εφαρμογής των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 3, δεν οδηγεί σε ποσοστό πρόσκλησης προς καταβολή ιδίων πόρων υψηλότερο από το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων που καθορίζεται στην απόφαση 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ.

2. Εφόσον απαιτείται, τα ανώτατα όρια του ΠΔΠ μειώνονται μέσω αναθεώρησης προκειμένου να εξασφαλιστεί η τήρηση του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων που καθορίζεται σύμφωνα με την απόφαση 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ.

Άρθρο 5

Συνολικό περιθώριο πληρωμών

1. Κάθε έτος, ξεκινώντας από το 2015, ως μέρος της τεχνικής προσαρμογής που αναφέρεται στο άρθρο 4, η Επιτροπή προσαρμόζει το ανώτατο όριο πληρωμών προς τα άνω για τα έτη 2015-2020 με ποσό ίσο με τη διαφορά μεταξύ των πληρωμών που έχουν εκτελεσθεί και του ανώτατου ορίου πληρωμών του ΠΔΠ για το έτος ν-1.

2. Το σωρευτικό αποτέλεσμα των ετήσιων προσαρμογών δεν υπερβαίνει τα παρακάτω ανώτατα ποσά (σε τιμές 2011) για τα έτη 2018-2020 σε σύγκριση με το αρχικό ανώτατο όριο πληρωμών των οικείων ετών:

2018 - 7 δισεκατομμύρια EUR

2019 - 9 δισεκατομμύρια EUR

2020 - 10 δισεκατομμύρια EUR.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 2002, για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 311 της 14.11.2002, σ. 3).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1927/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΕ L 406 της 30.12.2006, σ. 1).

⁽³⁾ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση (ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1).

3. Κάθε προσαρμογή προς τα άνω αντισταθμίζεται εξ ολοκλήρου με αντίστοιχη μείωση του ανώτατου ορίου πληρωμών για το έτος ν-1.

Άρθρο 6

Τεχνικές προσαρμογές

1. Κάθε έτος η Επιτροπή, πριν ξεκινήσει η διαδικασία του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους ν+1, προβαίνει στις ακόλουθες τεχνικές προσαρμογές του ΠΔΠ:

α) επαναξιολόγηση, με τις τιμές του έτους ν+1, των ανώτατων ορίων και των συνολικών ποσών των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων και των πιστώσεων για πληρωμές,

β) υπολογισμό του διαθέσιμου περιθωρίου κάτω από το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων που καθορίζεται στην απόφαση 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ,

γ) υπολογισμό του απόλυτου ποσού του Περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες που προβλέπεται στο άρθρο 13,

δ) υπολογισμό του συνολικού περιθωρίου πληρωμών που προβλέπεται στο άρθρο 5,

ε) υπολογισμό του συνολικού περιθωρίου ανάληψης υποχρεώσεων που προβλέπεται στο άρθρο 14.

2. Η Επιτροπή προβαίνει στις τεχνικές προσαρμογές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 βάσει σταθερού αποπληθωριστή 2 % ετησίως.

3. Η Επιτροπή ανακοινώνει τα αποτελέσματα των τεχνικών προσαρμογών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και τις βασικές οικονομικές προβλέψεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

4. Με την επιφύλαξη των άρθρων 7 και 8, δεν πραγματοποιείται καμία άλλη τεχνική προσαρμογή για το συγκεκριμένο έτος, ούτε στη διάρκεια του οικονομικού έτους ούτε ως εκ των υστέρων διόρθωση στη διάρκεια των επόμενων ετών.

Άρθρο 7

Προσαρμογή των κονδυλίων για την πολιτική συνοχής

1. Για να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερα δυσχερής κατάσταση των κρατών μελών που πλήττονται από την κρίση, το 2016 η Επιτροπή θα επανεξετάσει, μαζί με την τεχνική προσαρμογή για το έτος 2017, τα συνολικά κονδύλια όλων των κρατών μελών στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2017-2020, εφαρμόζοντας τη μέθοδο κατανομής που ορίζεται στη σχετική βασική πράξη βάσει των εκάστοτε διαθέσιμων πλέον πρόσφατων στατιστικών και της σύγκρισης, για τα κράτη μέλη που υπόκεινται σε ανώτατα όρια, μεταξύ του σωρευτικού ΑΕγχΠ που θα παρατηρηθεί για τα έτη 2014 και 2015 και του σωρευτικού ΑΕγχΠ που εκτιμήθηκε το 2012. Η Επιτροπή θα προσαρμόσει τα εν λόγω συνολικά κονδύλια σε περίπτωση που υπάρχει σωρευτική παρέκκλιση άνω του +/- 5 %.

2. Οι απαιτούμενες προσαρμογές κατανέμονται σε ίσα μερίδια στα έτη 2017-2020 και τα αντίστοιχα ανώτατα όρια του ΠΔΠ τροποποιούνται αναλόγως. Τα ανώτατα όρια πληρωμών τροποποιούνται επίσης αναλόγως ώστε να διασφαλίζεται ομαλή εξέλιξη σε σχέση με τις πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων.

3. Κατά την τεχνική προσαρμογή της για το έτος 2017, μετά την ενδιάμεση επανεξέταση της επιλεξιμότητας των κρατών μελών για το Ταμείο Συνοχής που προβλέπεται στο άρθρο 90 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, σε περίπτωση που κράτος μέλος είτε καθίσταται για πρώτη φορά επιλέξιμο για το Ταμείο Συνοχής είτε χάνει την υφιστάμενη επιλεξιμότητά του, η Επιτροπή προσδίδει στη χρηματοδότηση που έχει χορηγηθεί στο εν λόγω κράτος μέλος για τα έτη 2017-2020 ή αφαιρεί από αυτήν τα ποσά που προκύπτουν.

4. Οι απαιτούμενες προσαρμογές που απορρέουν από την παράγραφο 3 κατανέμονται σε ίσα μερίδια στα έτη 2017-2020 και τα αντίστοιχα ανώτατα όρια του ΠΔΠ τροποποιούνται αναλόγως. Τα ανώτατα όρια πληρωμών τροποποιούνται επίσης αναλόγως, ώστε να διασφαλίζεται ομαλή εξέλιξη σε σχέση με τις πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων.

5. Το συνολικό καθαρό αποτέλεσμα των προσαρμογών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3, θετικό ή αρνητικό, δεν υπερβαίνει τα 4 δισεκατομμύρια EUR.

Άρθρο 8

Προσαρμογές που συνδέονται με μέτρα που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ταμείων με την ορθή οικονομική διακυβέρνηση

Εφόσον αρθεί από την Επιτροπή η αναστολή των δημοσιονομικών δεσμεύσεων που αφορούν το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης ή το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας στο πλαίσιο των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ταμείων με την ορθή οικονομική διακυβέρνηση, η Επιτροπή, ενεργώντας σύμφωνα με τη σχετική βασική πράξη, μεταφέρει τις ανασταλείσες δεσμεύσεις στα επόμενα οικονομικά έτη. Οι ανασταλείσες δεσμεύσεις του έτους n δεν επανεγγράφονται στον προϋπολογισμό πέραν του έτους $n+3$.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ειδικοί μηχανισμοί

Άρθρο 9

Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας

1. Το Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας προορίζεται για την ταχεία αντιμετώπιση συγκεκριμένων απαιτήσεων συνδρομής τρίτων

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας που καλύπτονται από το κοινό στρατηγικό πλαίσιο και σχετικά με τη θέσπιση κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (βλέπε σελίδα 320 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

χωρών, λόγω γεγονότων που δεν μπορούν να προβλεφθούν κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού, πρωτίστως για ανθρωπιστικές επιχειρήσεις, αλλά και για την πολιτική διαχείριση κρίσεων και προστασία, καθώς και για καταστάσεις ιδιαίτερης πίεσης λόγω των μεταναστευτικών ρευμάτων στα εξωτερικά σύνορα της Ένωσης, όπου το απαιτούν οι περιστάσεις.

2. Το ετήσιο ποσό του Αποθεματικού καθορίζεται σε 280 εκατομμύρια EUR (τιμές 2011) και μπορεί να χρησιμοποιηθεί έως το έτος $n+1$ σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό. Το Αποθεματικό εγγράφεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης ως πρόβλεψη. Το μέρος του ετήσιου ποσού που προκύπτει από το προηγούμενο έτος χρησιμοποιείται πρώτο. Το εν λόγω μέρος του ετήσιου ποσού του έτους n που δεν χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια του έτους $n+1$ καταργείται.

Άρθρο 10

Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Στόχος του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η χρηματοδοτική ενίσχυση σε περίπτωση μείζονων καταστροφών εντός της επικράτειας κράτους μέλους ή υποψήφιας χώρας, ως ορίζει η σχετική βασική πράξη. Ορίζεται ανώτατο όριο για το ετήσιο διαθέσιμο ποσό του εν λόγω ταμείου το οποίο ανέρχεται σε 500 εκατομμύρια EUR (τιμές 2011). Την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους, τουλάχιστον ένα τέταρτο του ετήσιου ποσού παραμένει διαθέσιμο για να καλύπτει ανάγκες που προκύπτουν έως το τέλος του εν λόγω έτους. Το μέρος του ετήσιου ποσού που δεν είναι εγγεγραμμένο στον προϋπολογισμό μπορεί να χρησιμοποιηθεί έως το έτος $n+1$. Το μέρος του ετήσιου ποσού που προκύπτει από το προηγούμενο έτος χρησιμοποιείται πρώτο. Το εν λόγω μέρος του ετήσιου ποσού του έτους n που δεν χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια του έτους $n+1$ καταργείται.

2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εάν οι απομένοντες δημοσιονομικοί πόροι του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το έτος που συνέβη η καταστροφή, όπως ορίζεται στη σχετική βασική πράξη, δεν επαρκούν για να καλύψουν το ποσό της βοήθειας που κρίνεται απαραίτητο από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει να χρηματοδοτηθεί η διαφορά μέσω των ετήσιων ποσών του επόμενου έτους.

Άρθρο 11

Μηχανισμός ευελιξίας

1. Ο μηχανισμός ευελιξίας προορίζεται για τη χρηματοδότηση, σε δεδομένο οικονομικό έτος, σαφώς προσδιορισμένων δαπανών οι οποίες δεν θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των διαθέσιμων ανώτατων ορίων για έναν ή περισσότερους άλλους τομείς. Υπάρχει ανώτατο όριο του ετήσιου ποσού που είναι διαθέσιμο για τον μηχανισμό ευελιξίας το οποίο ανέρχεται σε 471 εκατομμύρια EUR (τιμές 2011).

2. Το μη χρησιμοποιηθέν μέρος του ετήσιου ποσού του μηχανισμού ευελιξίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί μέχρι το έτος $n+3$. Το μέρος του ετήσιου ποσού που προκύπτει από προηγούμενα έτη χρησιμοποιείται πρώτο, κατά χρονολογική σειρά. Το εν λόγω μέρος του ετήσιου ποσού του έτους n που δεν χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια του έτους $n+3$ καταργείται.

Άρθρο 12

Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση

1. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση, οι στόχοι και το πεδίο εφαρμογής του οποίου ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1927/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, δεν υπερβαίνει ετησίως το ποσό των 150 εκατομμυρίων 150 (τιμές 2011).

2. Οι πιστώσεις για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση εγγράφονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης ως πρόβλεψη.

Άρθρο 13

Περιθώριο για απρόβλεπτες ανάγκες

1. Προβλέπεται Περιθώριο για απρόβλεπτες ανάγκες ύψους 0,03 % του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος της Ένωσης, επί πλέον των ανώτατων ορίων του ΠΔΠ, ως έσοχα μέσο αντιμετώπισης απρόβλεπτων καταστάσεων. Μπορεί να αξιοποιηθεί μόνο σε σχέση με διορθωτικό ή ετήσιο προϋπολογισμό.

2. Η προσφυγή στο Περιθώριο για απρόβλεπτες ανάγκες δεν υπερβαίνει, σε οιοδήποτε έτος, το ανώτατο ποσό που προβλέπεται στην ετήσια τεχνική προσαρμογή του ΠΔΠ και είναι σύμφωνη με το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων.

3. Τα ποσά που διατίθενται μέσω της αξιοποίησης του Περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες αντισταθμίζονται εξ ολοκλήρου με τα περιθώρια ενός ή περισσότερων τομέων ΠΔΠ για το τρέχον ή τα μελλοντικά οικονομικά έτη.

4. Τα ποσά που αντισταθμίζονται με αυτόν τον τρόπο δεν αξιοποιούνται περαιτέρω στο πλαίσιο του ΠΔΠ. Η προσφυγή στο Περιθώριο για απρόβλεπτες ανάγκες δεν οδηγεί σε υπέρβαση των συνολικών ανώτατων ορίων των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών που προβλέπει το ΠΔΠ για το τρέχον και τα μελλοντικά οικονομικά έτη.

Άρθρο 14

Συνολικό περιθώριο για αναλήψεις υποχρεώσεων για την ανάπτυξη και την απασχόληση, ιδιαίτερα για την απασχόληση των νέων

1. Τα περιθώρια που παραμένουν διαθέσιμα κάτω από τα ανώτατα όρια του ΠΔΠ για πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων για τα έτη 2014-2017 συνιστούν Συνολικό περιθώριο του ΠΔΠ για αναλήψεις υποχρεώσεων διαθέσιμο πάνω από τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στο ΠΔΠ για τα έτη 2016-2020 για τους στόχους πολιτικής που αφορούν την ανάπτυξη και την απασχόληση, ιδιαίτερα την απασχόληση των νέων.

2. Κάθε έτος, ως μέρος της τεχνικής προσαρμογής που προβλέπεται στο άρθρο 6, η Επιτροπή υπολογίζει το διαθέσιμο ποσό. Το Συνολικό περιθώριο του ΠΔΠ ή μέρος αυτού αξιοποιούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας του προϋπολογισμού δυνάμει του άρθρου 314 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 15

Ιδιαίτερη ευελιξία για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων και την ενίσχυση της έρευνας

Έως 2 543 εκατομμύρια EUR (τιμές 2011) μπορούν να προβλεφθούν για το 2014 και το 2015, ως μέρος της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού, για σαφώς προσδιορισμένους στόχους πολιτικής που αφορούν την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, το ERASMUS ειδικότερα για μαθητείες, και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το εν λόγω ποσό αντισταθμίζεται εξ ολοκλήρου με πιστώσεις εντός και/ή μεταξύ τομέων του προϋπολογισμού, προκειμένου να παραμείνουν άθικτα τα συνολικά ετήσια ανώτατα όρια της περιόδου 2014-2020 και το συνολικό κονδύλι ανά τομέα ή υποτομέα κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Άρθρο 16

Συμβολή στη χρηματοδότηση έργων μεγάλης κλίμακας

1. Ένα μέγιστο ποσό ύψους 6 300 εκατομμυρίων EUR (τιμές 2011) διατίθεται για τα ευρωπαϊκά προγράμματα δορυφορικής πλοήγησης (EGNOS και Galileo) από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης για την περίοδο 2014-2020.

2. Ένα μέγιστο ποσό ύψους 2 707 εκατομμυρίων EUR (τιμές 2011) διατίθεται για τον διεθνή θερμοπυρηνικό πειραματικό αντιδραστήρα (ITER) από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης για την περίοδο 2014-2020.

3. Ένα μέγιστο ποσό ύψους 3 786 εκατομμυρίων EUR (τιμές 2011) διατίθεται για το Copernicus (ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης) από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης για την περίοδο 2014-2020.

ΚΕΦΆΛΛΑΙΟ 3

Αναθεώρηση

Άρθρο 17

Αναθεώρηση του ΠΔΠ

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 4 παράγραφος 2, των άρθρων 18 έως 22 και του άρθρου 25, σε περίπτωση απρόβλεπτων καταστάσεων, το ΠΔΠ μπορεί να αναθεωρηθεί, τηρουμένου του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων που καθορίζεται σύμφωνα με την απόφαση 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ.

2. Κατά κανόνα, κάθε πρόταση αναθεώρησης του ΠΔΠ σύμφωνα με την παράγραφο 1 υποβάλλεται και εγκρίνεται πριν αρχίσει η διαδικασία του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος ή το πρώτο από τα οικονομικά έτη τα οποία αφορά η αναθεώρηση αυτή.

3. Κάθε πρόταση αναθεώρησης του ΠΔΠ, σύμφωνα με την παράγραφο 1, εξετάζει το πεδίο επαναδιάθεσης των δαπανών μεταξύ των προγραμμάτων που περιλαμβάνονται στον τομέα τον οποίο αφορά η αναθεώρηση, με ιδιαίτερη αναφορά σε κάθε αναμενόμενη υποαπορρόφηση των πιστώσεων. Στόχος πρέπει να είναι η αποδέσμευση σημαντικού ποσού, σε απόλυτες τιμές και σε ποσοστό της προβλεπόμενης νέας δαπάνης, να μην υπερβαίνει το ανώτατο όριο του σχετικού τομέα.

4. Κάθε αναθεώρηση του ΠΔΠ, σύμφωνα με την παράγραφο 1, λαμβάνει υπόψη τις δυνατότητες αντιστάθμισης της αύξησης του ανώτατου ορίου ενός τομέα με τη μείωση του ανώτατου ορίου άλλου τομέα.

5. Κάθε αναθεώρηση του ΠΔΠ, σύμφωνα με την παράγραφο 1, διατηρεί την ισορροπία μεταξύ αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών.

Άρθρο 18

Αναθεώρηση σχετικά με την εκτέλεση

Παράλληλα με την κοινοποίηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο των αποτελεσμάτων των τεχνικών προσαρμογών του ΠΔΠ, η Επιτροπή υποβάλλει τυχόν προτάσεις αναθεώρησης του συνολικού ποσού των πιστώσεων για πληρωμές που κρίνει απαραίτητες, λαμβανομένων υπόψη των όρων εκτέλεσης, ώστε να διασφαλιστεί η ορθή διαχείριση των ετήσιων ανώτατων ορίων πληρωμών και ιδιαίτερα η ομαλή τους εξέλιξη σε σχέση με τις πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν επί των εν λόγω προτάσεων πριν από την 1η Μαΐου του έτους ν.

Άρθρο 19

Αναθεώρηση μετά την έγκριση νέων κανόνων ή προγραμμάτων των Διαρθρωτικών Ταμείων, του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας, του Ταμείου Ασύλου και Μετανάστευσης και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας

1. Σε περίπτωση έκδοσης μετά την 1η Ιανουαρίου 2014 νέων κανόνων ή προγραμμάτων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, το Ταμείο Ασύλου και Μετανάστευσης και το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας, το ΠΔΠ αναθεωρείται προκειμένου κονδύλια που δεν χρησιμοποιήθηκαν το 2014 να μεταφερθούν στα επόμενα έτη, καθ' υπέρβαση των αντίστοιχων ανώτατων ορίων δαπανών.

2. Η αναθεώρηση που αφορά τη μεταφορά μη χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων για το έτος 2014 εγκρίνεται πριν από την 1η Μαΐου 2015.

Άρθρο 20

Αναθεώρηση του ΠΔΠ σε περίπτωση αναθεώρησης των Συνθηκών

Σε περίπτωση που μεταξύ του 2014 και του 2020 πραγματοποιηθεί αναθεώρηση των Συνθηκών με δημοσιονομικές επιπτώσεις, το ΠΔΠ αναθεωρείται αναλόγως.

Άρθρο 21

Αναθεώρηση του ΠΔΠ σε περίπτωση διεύρυνσης της Ένωσης

Εάν συμβεί προσχώρηση ή προσχωρήσεις στην Ένωση μεταξύ του 2014 και του 2020, το ΠΔΠ αναθεωρείται ώστε να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες δαπανών που προκύπτουν από αυτήν.

Άρθρο 22

Αναθεώρηση του ΠΔΠ σε περίπτωση επανένωσης της Κύπρου

Σε περίπτωση επανένωσης της Κύπρου μεταξύ του 2014 και του 2020, το ΠΔΠ αναθεωρείται ώστε να ληφθούν υπόψη η διεξοδική διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος και οι πρόσθετες χρηματοοικονομικές ανάγκες που θα προκύψουν από την επανένωση.

Άρθρο 23

Διοργανική συνεργασία κατά τη διαδικασία του προϋπολογισμού

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή (εφεξής «θεσμικά όργανα») λαμβάνουν μέτρα για να διευκολύνουν την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.

Τα θεσμικά όργανα συνεργάζονται με καλή πίστη καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας προκειμένου να επιτύχουν την προσέγγιση των θέσεων τους. Τα θεσμικά όργανα, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, συνεργάζονται στο πλαίσιο κατάλληλων διοργανικών επαφών ώστε να παρακολουθούν την πρόοδο των εργασιών και να αναλύουν τον βαθμό σύγκλισης.

Τα θεσμικά όργανα μεριμνούν για τον κατά το δυνατό συντονισμό των οικείων χρονοδιαγραμμάτων εργασίας τους, ώστε οι εργασίες να διεξάγονται με συνεκτικό και συναινετικό πνεύμα, προκειμένου να καταλήξουν στην οριστική έγκριση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης.

Σε όλα τα στάδια της διαδικασίας και σε διάφορα επίπεδα εκπροσώπησης είναι δυνατό να πραγματοποιούνται τριμερείς συσκέψεις, ανάλογα με τη φύση των αναμενόμενων συζητήσεων. Κάθε θεσμικό όργανο, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό του, ορίζει τους εκπροσώπους του σε κάθε σύσκεψη, καθορίζει την εντολή του για τις διαπραγματεύσεις και ενημερώνει εγκαίρως τα άλλα θεσμικά όργανα σχετικά με τις ρυθμίσεις που αφορούν τις συσκέψεις.

Άρθρο 24

Ενότητα του προϋπολογισμού

Κάθε δαπάνη και έσοδο της Ένωσης και της Ευρατόμ περιλαμβάνεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 7 του δημοσιονομικού κανονισμού, περιλαμβανομένων των δαπανών που προκύπτουν από κάθε σχετική απόφαση που λαμβάνεται ομόφωνα από το Συμβούλιο κατόπιν διαβούλευσης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο πλαίσιο του άρθρου 332 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 25

Μετάβαση στο επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Πριν από την 1η Ιανουαρίου 2018, η Επιτροπή θα υποβάλει πρόταση για νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

Εάν έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 δεν έχει εκδοθεί κανονισμός του Συμβουλίου που να καθορίζει νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, θα εξακολουθούν να ισχύουν τα ανώτατα όρια και οι λοιπές διατάξεις για το τελευταίο έτος που καλύπτει το ΠΔΠ έως ότου εκδοθεί κανονισμός που να καθορίζει νέο δημοσιονομικό πλαίσιο. Εάν προσχωρήσει νέο κράτος μέλος στην Ένωση μετά το 2020, το διευρυμένο δημοσιονομικό πλαίσιο, εφόσον κριθεί αναγκαίο, θα αναθεωρηθεί ώστε να ληφθεί υπόψη η προσχώρηση.

Άρθρο 26

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 2 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

E. GUSTAS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ (ΕΕ-28)

(εκατομμύρια ευρώ - τιμές 2011)

ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Σύνολο 2014-2020
1. Έξυπνη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη	60 283	61 725	62 771	64 238	65 528	67 214	69 004	450 763
1α: Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση	15 605	16 321	16 726	17 693	18 490	19 700	21 079	125 614
1β: Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	44 678	45 404	46 045	46 545	47 038	47 514	47 925	325 149
2. Βιώσιμη ανάπτυξη: Φυσικοί πόροι	55 883	55 060	54 261	53 448	52 466	51 503	50 558	373 179
εκ των οποίων: Δαπάνες που συνδέονται με την αγορά και άμεσες πληρωμές	41 585	40 989	40 421	39 837	39 079	38 335	37 605	277 851
3. Ασφάλεια και ιθαγένεια	2 053	2 075	2 154	2 232	2 312	2 391	2 469	15 686
4. Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας	7 854	8 083	8 281	8 375	8 553	8 764	8 794	58 704
5. Διοίκηση	8 218	8 385	8 589	8 807	9 007	9 206	9 417	61 629
εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	6 649	6 791	6 955	7 110	7 278	7 425	7 590	49 798
6. Αντισταθμίσεις	27	0	0	0	0	0	0	27
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	134 318	135 328	136 056	137 100	137 866	139 078	140 242	959 988
ως ποσοστό του ΑΕΕ	1,03 %	1,02 %	1,00 %	1,00 %	0,99 %	0,98 %	0,98 %	1,00 %
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	128 030	131 095	131 046	126 777	129 778	130 893	130 781	908 400
ως ποσοστό του ΑΕΕ	0,98 %	0,98 %	0,97 %	0,92 %	0,93 %	0,93 %	0,91 %	0,95 %
Διαθέσιμο περιθώριο	0,25 %	0,25 %	0,26 %	0,31 %	0,30 %	0,30 %	0,32 %	0,28 %
Ανώτατο όριο ιδίων πόρων ως ποσοστό του ΑΕΕ	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1312/2013/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Δεκεμβρίου 2013

σχετικά με το στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΤ): η συνεισφορά του ΕΙΤ σε μια πιο καινοτόμο Ευρώπη

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 173 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 294/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Μετά τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 294/2008 απαιτεί από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για το πρώτο στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας («ΣΘΚ»), βάσει του σχεδίου που θα υποβάλει το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας («ΕΙΤ»).
- (2) Το ΣΘΚ θα πρέπει να καθορίζει τους τομείς προτεραιότητας και την μακροπρόθεσμη στρατηγική του ΕΙΤ και να περιλαμβάνει αξιολόγηση του οικονομικού του αντικτύπου και της ικανότητάς του να παραγάγει τη βέλτιστη προστιθέμενη αξία καινοτομίας. Το ΣΘΚ λαμβάνει υπόψη του τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και της αξιολόγησης του ΕΙΤ.

- (3) Το πρώτο ΣΘΚ θα πρέπει να περιλαμβάνει λεπτομερείς προδιαγραφές και όρους αναφοράς όσον αφορά τη λειτουργία του ΕΙΤ, τις διαδικασίες συνεργασίας του Διοικητικού Συμβουλίου και των κοινοτήτων γνώσης και καινοτομίας («ΚΓΚ») και τις μεθόδους για τη χρηματοδότηση των ΚΓΚ,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας («ΣΘΚ») του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας, όπως παρατίθεται στο παράρτημα, εγκρίνεται για το διάστημα από το 2014 έως το 2020.

Άρθρο 2

Το ΣΘΚ εφαρμόζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 294/2008.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Στρασβούργο, 11ης Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
V. LEŠKEVIČIUS

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 294/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2008, για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΕ L 97 της 9.4.2008, σ. 1).

⁽²⁾ ΕΕ C 181 της 21.6.2012, σ. 122.

⁽³⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της ... Νοεμβρίου 2013 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Πίνακας περιεχομένων

Περίληψη Βασικών Δράσεων

1. Το ευρωπαϊκό ινστιτούτο καινοτομίας και τεχνολογίας: συντελεστής καινοτομίας της Ένωσης
 - 1.1. EIT: Εξέταση των κοινωνικών προκλήσεων μέσω της καινοτομίας στο τρίγωνο της γνώσης
 - 1.2. Η προστιθέμενη αξία του EIT: διακριτικά χαρακτηριστικά
 - 1.3. Συνέργειες και συμπληρωματικότητα με άλλες πολιτικές και πρωτοβουλίες χρηματοδότησης σε όλα τα επίπεδα
 2. Εμβάθυνση του ρόλου του EIT μετά το 2013: προτεραιότητες
 - 2.1. Παροχή κινήτρων για ανάπτυξη, αποτελεσματικότητα και βιωσιμότητα μέσω του EIT
 - 2.1.1. Σταθεροποίηση και ενίσχυση της ανάπτυξης και του αντικτύπου των υφιστάμενων ΚΓΚ
 - 2.1.2. Δημιουργία νέων ΚΓΚ
 - 2.2. Ενίσχυση του αντικτύπου του EIT
 - 2.3. Νέοι μηχανισμοί υλοποίησης και παρακολούθηση των αποτελεσμάτων
 3. Αποτελεσματικός τρόπος λήψης αποφάσεων και λειτουργικές ρυθμίσεις
 - 3.1. Προσαρμογή και διευκρινίσεις για τη λήψη αποφάσεων του EIT
 - 3.2. Επενδύσεις στις ΚΓΚ: Οι σχέσεις μεταξύ EIT και ΚΓΚ
 - 3.3. Σχέσεις με τους ενδιαφερόμενους παράγοντες
 4. Εκτίμηση οικονομικών αναγκών και πόρων χρηματοδότησης 2014-2020
 - 4.1. Παγίωση μοντέλου έξυπνης χρηματοδότησης για τις ΚΓΚ
 - 4.2. Ανάγκες προϋπολογισμού του EIT
- Θεματικό δελτίο 1: Καινοτομία για Υγιή Διαβίωση και Ενεργό Γήρανση
- Θεματικό δελτίο 2: Πρώτες ύλες – Βιώσιμη Έρευνα, Εξόρυξη, Επεξεργασία, Ανακύκλωση και Υποκατάσταση
- Θεματικό δελτίο 3: Τρόφιμα για το Μέλλον (Food4Future) – Βιώσιμη Αλυσίδα προσφοράς από τους Πόρους στους Καταναλωτές
- Θεματικό δελτίο 4: Μεταποίηση Προστιθέμενης Αξίας
- Θεματικό δελτίο 5: Αστική Κινητικότητα

Περίληψη βασικών δράσεων

Τμήμα 2.1.1. Σταθεροποίηση και ενίσχυση της ανάπτυξης και του αντικτύπου των υφιστάμενων ΚΓΚ

Το EIT θα:

- ενθαρρύνει τις ΚΓΚ να αναπτύξουν μεγαλύτερη ποικιλία εκπαιδευτικών και επαγγελματικών δραστηριοτήτων και να παράσχουν σχετικές συμβουλές και να συμβάλουν στην ευαισθητοποίηση του κοινού γύρω από την ύπαρξη αυτών των δραστηριοτήτων.
- δημιουργήσει βαθμιαία ανταγωνιστικούς μηχανισμούς εξέτασης για τη χορήγηση ποσοστού της επιδότησης των ΚΓΚ, οι οποίοι θα βασίζονται στα επιχειρηματικά σχέδια και στις επιδόσεις των ΚΓΚ και θα λαμβάνουν υπόψη ότι οι ΚΓΚ εξελίσσονται με διαφορετικές ταχύτητες.
- παρέχει κίνητρα στις ΚΓΚ για την ανάπτυξη κοινών δραστηριοτήτων σχετικά με οριζόντια θέματα.

- δημιουργήσει ένα σύστημα αξιολόγησης από ομότιμους για τους τίτλους που φέρουν το σήμα του EIT και θα ξεκινήσει διάλογο με εθνικούς και διεθνείς φορείς εξασφάλισης της ποιότητας για την προώθηση μιας συνεκτικής προσέγγισης.

Τμήμα 2.1.2. Δημιουργία νέων ΚΓΚ

Το EIT θα

- προετοιμάσει μια διαδικασία επιλογής για κάθε κύκλο των ΚΓΚ ώστε οι αιτούντες ΚΓΚ να έχουν επαρκή χρόνο να προετοιμάσουν προτάσεις.
- προκηρύξει προσκλήσεις για δημιουργία πέντε νέων ΚΓΚ ως εξής: μία πρόσκληση για δημιουργία δύο νέων ΚΓΚ το 2014 στα θέματα «Υγιής διαβίωση και Ενεργός Γήρανση» και «Πρώτες Ύλες»· μία πρόσκληση για δημιουργία δύο νέων ΚΓΚ το 2016 στα θέματα «Τρόφιμα για το Μέλλον» και «Μεταποίηση Προστιθέμενης Αξίας» και μία πρόσκληση για δημιουργία μίας νέας ΚΓΚ το 2018 στο θέμα «Αστική Κινητικότητα».
- καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να εξασφαλίσει ότι όσο το δυνατόν περισσότερα ενδιαφερόμενα μέρη θα ενημερώνονται σχετικά με τις διαδικασίες επιλογής των μελλοντικών ΚΓΚ.
- εξασφαλίσει ότι οι όροι-πλαίσιο για τις μελλοντικές διαδικασίες επιλογής ΚΓΚ θα επιφέρουν βέλτιστα αποτελέσματα, κυρίως με την παροχή σαφούς καθοδήγησης σχετικά με τις απαιτήσεις και τις διαδικασίες, και με την παροχή στους αιτούντες επαρκούς χρόνου για την οργάνωση της εταιρικής σχέσης.

Τμήμα 2.2 Ενίσχυση του αντικτύπου του EIT

Το EIT θα

- ενθαρρύνει τη συμμετοχή σε δραστηριότητες απήχησης και ειδικότερα θα παράσχει υποστήριξη, ανάλογα με την περίπτωση, στις ΚΓΚ σε σχέση με το περιφερειακό πρόγραμμα καινοτομίας.
- δημιουργήσει/προσαρμόσει ένα εργαλείο με βάση το διαδίκτυο για την παροχή πλατφόρμας για τη διάδοση γνώσεων και για τη δικτύωση γύρω από το EIT.
- ιδρύσει και θα υποστηρίξει ένα λειτουργικό και ισχυρό δίκτυο αποφοίτων από τις δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης του EIT /ΚΓΚ («EIT alumni»).
- φροντίσει ώστε τα διδάγματα που αποκομίζονται στις ΚΓΚ να γίνονται συστηματικά προσιτά στην ευρύτερη κοινότητα καινοτομίας στην Ένωση και πέρα από αυτήν. Στο πλαίσιο αυτό μπορεί να περιλαμβάνεται η ανάπτυξη σειράς δωρεάν ανοικτών μαθημάτων από τις δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης του EIT και των ΚΓΚ.
- ενισχύσει τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ στο τρίγωνο της γνώσης.

Τμήμα 2.3 Νέοι μηχανισμοί υλοποίησης και παρακολούθηση των αποτελεσμάτων

Το EIT θα

- καθορίσει θεματολόγιο απλούστευσης, συμπεριλαμβανομένων των σημείων σύγκρισης για την αξιολόγηση της προόδου και υποβολής εκθέσεων στην Επιτροπή σχετικά με την υλοποίηση της προόδου του μέσω της ετήσιας έκθεσης δραστηριότητας· θα εξασφαλίσει ότι νέα πρότυπα απλούστευσης διαδίδονται σε όλη την Ένωση και ενημερώνει σχετικά με άλλες πρωτοβουλίες της Ένωσης.
- δημιουργήσει σε συνεργασία με την Επιτροπή και τις ΚΓΚ, συνεκτικό σύστημα για την παρακολούθηση: της συμβολής του EIT στο «Ορίζων 2020» του αντικτύπου του EIT μέσω των δικών του δραστηριοτήτων και των δραστηριοτήτων των ΚΓΚ· και των αποτελεσμάτων των ΚΓΚ. Το EIT θα παρουσιάζει όλες τις δραστηριότητές του παρακολούθησης στην ετήσια έκθεση δραστηριότητάς του που θα αποστέλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

Τμήμα 3.1 Προσαρμογή και διευκρινίσεις για τη λήψη αποφάσεων του EIT

Το EIT θα

- εξασφαλίσει με μια έξυπνη στρατηγική ανθρώπινου δυναμικού, συμπεριλαμβανομένης της συστηματικής χρήσης εσωτερικής και εξωτερικής πραγματογνωμοσύνης και εσωτερικών διαδικασιών διαχείρισης, ότι το EIT θα εξελιχθεί σε θεσμό αναφοράς για καινοτόμο διακυβέρνηση.
- λαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα για την περαιτέρω προώθηση πνεύματος ειλικρίνειας και διαφάνειας.

Τμήμα 3.2 Επενδύσεις στις ΚΓΚ: Οι σχέσεις μεταξύ ΕΙΤ και ΚΓΚ

Το ΕΙΤ θα

- παρέχει σαφή και συνεκτική καθοδήγηση σχετικά με τις προσδοκίες, υποχρεώσεις και ευθύνες σε όλο τον κύκλο ζωής των ΚΓΚ.
- αναπτύξει σε στενή συνεργασία με τις ΚΓΚ ικανότητα εντός της κεντρικής διοίκησης του ΕΙΤ για να διευκολύνει την ανταλλαγή και τη μάθηση ανάμεσα στις ΚΓΚ.
- παρέχει ορισμένες υπηρεσίες στις ΚΓΚ σχετικά με οριζόντια θέματα στα οποία υπάρχει περιθώριο μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας, και θα εφαρμόζει άλλες εταιρικές πολιτικές για τον ίδιο σκοπό.
- παρέχει καθοδήγηση όσον αφορά τη σύνδεση και τη σύμπραξη των εταιρών που δεν έχουν τη δυνατότητα να γίνουν πλήρεις επενδυτές και εταίροι μιας ΚΓΚ.

Τμήμα 3.3 Σχέσεις με τους ενδιαφερόμενους παράγοντες

Το ΕΙΤ θα

- δημιουργήσει τακτικό φόρουμ των ενδιαφερόμενων παραγόντων και την ειδική σύνδεση αντιπροσώπων των κρατών μελών για να διευκολύνει την αμοιβαία μάθηση με την ευρύτερη κοινότητα καινοτομίας σε όλο το τρίγωνο της γνώσης, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών και περιφερειακών αρχών. Στο πλαίσιο αυτό η πλατφόρμα με βάση το διαδίκτυο μπορεί να βοηθήσει στην ανάπτυξη διαλόγου μεταξύ των συμμετεχόντων.
- χρησιμοποιεί συστηματικά τους υπάρχοντες συνδέσμους των πανεπιστημίων, επιχειρήσεων και ερευνητικών οργανώσεων ως πλατφόρμες ανταλλαγής γνώσεων και διάδοσης αποτελεσμάτων
- καθιερώνει μηχανισμό όπως μία ετήσια συνεδρίαση μεταξύ του ΕΙΤ, των ΚΓΚ και των αρμόδιων υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για να διευκολύνει περαιτέρω τις συνέργειες του ΕΙΤ και των ΚΓΚ αφενός και άλλων πρωτοβουλιών της Ένωσης αφετέρου.

ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΘΕΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΤΟΥ ΕΙΤ

1. Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας: συντελεστής καινοτομίας της Ένωσης

Το παρόν στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας (ΣΘΚ) περιγράφει τις προτεραιότητες για το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΤ) για την περίοδο 2014-2020 καθώς και των τρόπων λειτουργίας του. Συνεπώς, αποτελεί το κυριότερο εργαλείο των υπεύθυνων για τη χάραξη της ευρωπαϊκής πολιτικής της ΕΕ για τον καθορισμό της στρατηγικής κατεύθυνσης του ΕΙΤ, αφήνοντας σημαντική αυτονομία στο ΕΙΤ για τον καθορισμό των τρόπων και των μέσων για την επίτευξη των ορισμένων στόχων.

Το ΣΘΚ είναι το αποτέλεσμα διεξοδικής διαδικασίας στην προσπάθεια να αξιοποιηθεί η πείρα του ΕΙΤ έως σήμερα και να αντικατοπτρίζεται πλήρως η πραγματικότητα του ευρωπαϊκού τοπίου καινοτομίας. Βασίζεται στο πρώτο σχέδιο ΣΘΚ που υποβλήθηκε από το διοικητικό συμβούλιο του ΕΙΤ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις 15 Ιουνίου 2011, σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 294/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹).

Βασίζεται, επίσης, στα αποτελέσματα μιας ανεξάρτητης αξιολόγησης της αρχικής περιόδου του ΕΙΤ καθώς και στη διαδικασία διαβούλευσης ανοικτής σε όλους εκείνους που έχουν πραγματικό ή δυνητικό ενδιαφέρον στις δραστηριότητές του, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων, των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των ερευνητικών οργανισμών καθώς και των εθνικών και περιφερειακών αρχών.

1.1. ΕΙΤ: Εξέταση των κοινωνικών προκλήσεων μέσω της καινοτομίας στο τρίγωνο της γνώσης

Σε έναν κόσμο που αλλάζει ραγδαία, η πορεία της Ευρώπης προς το μέλλον βασίζεται στην έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη. Για την επίτευξη αυτού του στόχου και για να παραμείνει ανταγωνιστική στην παγκόσμια οικονομία και κοινωνία της γνώσης, το «τρίγωνο της γνώσης», δηλαδή η η ανώτατη εκπαίδευση, η έρευνα και η καινοτομία καθώς και η αλληλεπίδραση μεταξύ αυτών των τριών πλευρών έχουν αναγνωριστεί ως βασικοί κινητήριιοι μοχλοί. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έπραξε αντίστοιχα και αναγνώρισε αυτούς τους τομείς ως πολιτικές προτεραιότητες στην στρατηγική της «Ευρώπη 2020». Αυτές οι προτεραιότητες εφαρμόζονται κυρίως μέσω των εμβληματικών πρωτοβουλιών «Ένωση καινοτομίας» και «νεολαία σε κίνηση», οι οποίες αποτελούν ένα γενικό πλαίσιο πολιτικής για ενέργειες της Ένωσης στους εν λόγω τομείς. Συμπληρώνονται με τις υπόλοιπες εμβληματικές πρωτοβουλίες, όπως π.χ. τις πρωτοβουλίες «Ολοκληρωμένη βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης», «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη» και «Μια Ευρώπη με αποδοτική χρήση των πόρων της». Το ΕΙΤ θα συμβάλλει πλήρως στην επίτευξη των στόχων αυτών των εμβληματικών πρωτοβουλιών.

(¹) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 294/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2008, για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΕ L 97 της 9.4.2008, σ. 1).

Οι λόγοι για να τεθούν στο επίκεντρο η ανώτατη εκπαίδευση, η έρευνα και η καινοτομία είναι προφανείς. Στο πλαίσιο της οικονομίας της γνώσης και στον αυξανόμενο παγκόσμιο ανταγωνισμό και εν όψει της δημογραφικής πρόκλησης στο εσωτερικό, η μελλοντική οικονομική ανάπτυξη και οι θέσεις εργασίας θα προέρχονται όλο και περισσότερο από τα επιτεύγματα καινοτομίας σε προϊόντα, πρότυπα υπηρεσιών και επιχειρήσεων καθώς και από την ικανότητά τους να γαλουχήσουν, να προσελκύσουν και να κρατήσουν τα talέντα. Ενώ υπάρχουν μεμονωμένες ιστορίες επιτυχίας σε όλη την Ευρώπη, η Ένωση πρέπει να φτάσει το επίπεδο των παγκόσμιων ηγετών στον τομέα της καινοτομίας. Εξάλλου, η Ένωση αντιμετωπίζει τον ανταγωνισμό για talέντα από νέα κέντρα αριστείας σε αναδυόμενες οικονομίες.

Η Ευρώπη οφείλει να εντείνει περαιτέρω τις προσπάθειές της στην ανώτατη εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία, καθώς και να αποδεχθεί μια ισχυρή, ανοικτή και πραγματική επιχειρησιακή κουλτούρα, η οποία είναι ουσιαστική για την υποβοήθηση και την υποστήριξη του προσδιορισμού της αξίας της έρευνας και της καινοτομίας, για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και για την επίτευξη πραγματικής εξάπλωσης των καινοτομιών στην αγορά σε δυναμικούς τομείς υψηλής ανάπτυξης. Η Ευρώπη χρειάζεται να προωθήσει τον ρόλο των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ως κινητήρων καινοτομίας, επειδή τα ταλαντούχα άτομα πρέπει να εφοδιάζονται με τις σωστές δεξιότητες, γνώσεις και νοοτροπίες προκειμένου να προωθήσουν την ανάπτυξη της καινοτομίας.

Το ΕΙΤ έχει δημιουργηθεί ακριβώς για αυτόν τον λόγο – να συμβάλλει στην αειφόρο ανάπτυξη της οικονομίας και της ανταγωνιστικότητας, ενισχύοντας την ικανότητα καινοτομίας της Ένωσης και των κρατών μελών της και δίνοντας ώθηση στις ικανότητές τους να μετατρέπουν τα αποτελέσματα της έρευνας σε προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας. Το ΕΙΤ, με την πλήρη ενσωμάτωση της ανώτατης εκπαίδευσης, της έρευνας και της καινοτομίας στο τρίγωνο της γνώσης, θα συμβάλλει έντονα ιδίως στην αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» και θα επιφέρει συστηματική αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο συνεργάζονται οι ευρωπαϊοί συντελεστές καινοτομίας.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου το ΕΙΤ συνδυάζει στρατηγικό προσανατολισμό σε επίπεδο ΕΙΤ με μια εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγιση στο πλαίσιο των θεματικών πεδίων δράσης των Κοινοτήτων Γνώσης και Καινοτομίας (ΚΓΚ) του. Οι ΚΓΚ αποτελούν ολοκληρωμένες σε μεγάλο βαθμό πανευρωπαϊκές εταιρικές σχέσεις, στις οποίες συμμετέχουν άριστα πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, μικρομεσαίες επιχειρήσεις και άλλοι συντελεστές καινοτομίας και ασχολούνται σε μακροπρόθεσμη βάση με ειδικές κοινωνικές προκλήσεις. Κάθε ΚΓΚ οργανώνεται γύρω από έναν μικρό αριθμό διασυνδεδεμένων κέντρων συστέγασης στα οποία οι εταίροι συνεργάζονται στενά σε καθημερινή βάση και μοιράζονται κοινούς στρατηγικούς στόχους. Τα κέντρα συστέγασης βασίζονται σε υφιστάμενα κέντρα αριστείας, τα οποία εξελίσσονται σε τοπικά οικοσυστήματα καινοτομίας και συνδέονται μεταξύ τους σε ένα ευρύτερο δίκτυο κόμβων καινοτομίας σε όλη την Ευρώπη. Στο πλαίσιο του ΕΙΤ, οι επιμέρους ΚΓΚ έχουν λάβει μεγάλο βαθμό αυτονομίας για τον καθορισμό της εσωτερικής οργάνωσής, της σύνθεσης, του θεματολογίου τους και των μεθόδων εργασίας τους, έτσι ώστε να μπορούν να επιλέξουν την προσέγγιση που είναι η καλύτερη για την επίτευξη των στόχων τους. Το ΕΙΤ θα πρέπει να λειτουργεί ως πρότυπο ανά την Ευρώπη επιδεικνύοντας μια αποτελεσματική και ήπια διακυβέρνηση. Σε στρατηγικό επίπεδο, το ΕΙΤ οργανώνει τη διαδικασία επιλογής των ΚΓΚ σύμφωνα με τους θεματικούς τομείς που εγκρίνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και τις συντονίζει με ευέλικτο πλαίσιο, τις υποστηρίζει και τους παρέχει συμβουλές σε διοικητικά ζητήματα, ανάλογα με την περίπτωση, και διαδίδει τα καλύτερα πρότυπα διαχείρισης και χρηματοδότησής τους. Το ΕΙΤ πρέπει να προαγάγει τον συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ των ΚΓΚ, ούτως ώστε να εξασφαλιστούν οι συνέργειες και η προστιθέμενη αξία.

Μέσω των ΚΓΚ, το ΕΙΤ επιχειρεί να επιταχύνει την καινοτομία και να βοηθήσει στη δημιουργία πολυτομεακού και διατομεακού περιβάλλοντος στο οποίο η καινοτομία είναι πιθανότερο να ευδοκίμει και να δημιουργεί διαύλους στον τρόπο με τον οποίο συνεργάζονται οι τομείς της ανώτατης εκπαίδευσης, της έρευνας και των επιχειρήσεων. Αυτή η προσέγγιση βοηθά στην αντιμετώπιση των όλο και πιο πολύπλοκων και αλληλένδετων κοινωνικών προκλήσεων που ορίζονται στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» με ολιστικό τρόπο, συνδυάζοντας τομεακές και διατομεακές καινοτομίες και συμβάλλοντας στη συσπείρωση εξαιρετικών ανθρώπων από διαφορετικούς τομείς, προελεγείς και επιστημείς – οι οποίοι διαφορετικά δεν συναντιούνταν αναγκαστικά – για την από κοινού εξεύρεση λύσεων στις προκλήσεις.

Επιτεύγματα

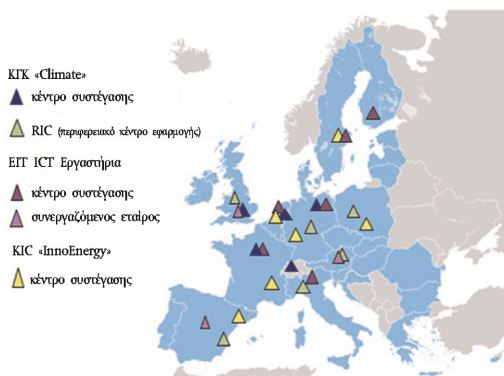
Το ΕΙΤ έχει ολοκληρώσει την αρχική φάση του, η οποία ήταν αφιερωμένη στην έναρξη των δραστηριοτήτων του μέσω των πρώτων ΚΓΚ και στη συγκρότηση των οργάνων λήψης αποφάσεων και των εκτελεστικών φορέων – το διοικητικό συμβούλιο και την κεντρική διοίκηση. Το ΕΙΤ επέτυχε επίσης τον κύριο στόχο του – την πλήρη ενσωμάτωση ολόκληρης της αλυσίδας καινοτομίας, με τη συνένωση των προσπαθειών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ερευνητικών οργάνων και επιχειρήσεων μέσω των τριών αρχικών ΚΓΚ, που ιδρύθηκαν το 2010 σε τομείς τους οποίους το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θεώρησαν ως σημαντικούς για τη μελλοντική ανάπτυξη της Ευρώπης. Αυτές είναι οι εξής: βιώσιμη ενέργεια («KIC InnoEnergy»), προσαρμογή και μετρίαση της κλιματικής αλλαγής («ClimateKIC») και η μελλοντική κοινωνία πληροφορίας και τεχνολογίας («EIT ICT Labs»).

Επιπλέον, το ΕΙΤ σταθεροποιείται πλέον ως φορέας καινοτομίας μέσω της κεντρικής έδρας του στη Βουδαπέστη. Επίσης, έχει ιδρύσει το Ίδρυμα ΕΙΤ, έναν νομικώς ανεξάρτητο οργανισμό που έχει στόχο την προώθηση και υποστήριξη του έργου και των δραστηριοτήτων του ΕΙΤ, και την ενίσχυση του κοινωνικού αντίκτυπου του ΕΙΤ.

Οι ΚΓΚ στην πορεία τους προς ολοκληρωμένες εταιρικές σχέσεις παγκοσμίου κύρους

Οι πρώτες τρεις ΚΓΚ, που συγκροτήθηκαν το 2010, πραγματοποίησαν τις πρώτες δραστηριότητές τους το 2011. Παρά την περιορισμένη μέχρι σήμερα εμπειρία τους, οι εν λόγω ΚΓΚ σημείωσαν επιτυχία στη δημιουργία κρίσιμης μάζας στον αντίστοιχο τομέα τους, συμπεριλαμβανομένης της ισορροπημένης συμμετοχής διαφόρων συντελεστών του τριγώνου της γνώσης. Η συνδυασμένη ισχύς των εταίρων σε μια ΚΓΚ – τόσο από άποψη αριθμού όσο και βαρύτητας που αντιπροσωπεύουν στους αντίστοιχους τομείς τους – τις δίνει το δυναμικό να αποκτήσουν παγκόσμιο κύρος.

Διάγραμμα 1 - Συστέγαση ΚΓΚ

Οι ΚΓΚ έχουν ακολουθήσει διαφοροποιημένες προσεγγίσεις στη χάραξη των στρατηγικών τους και των δομών της διακυβέρνησής τους αντικατοπτρίζοντας τα διαφορετικά θεματικά πεδία. Μία ΚΙC ιδρύθηκε σαν εταιρεία ενώ δύο άλλες είναι μη κερδοσκοπικές οργανώσεις. Όλες διαρθρώνονται γύρω από 30 περίπου κύριους εταίρους και πέντε έως έξι κέντρα συστέγασης, τα οποία συνήθως πλαισιώνονται από έναν κυμαινόμενο αριθμό πρόσθετων συνδεδεμένων εταίρων, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

Η δημιουργία των ΚΓΚ ως ενιαίων νομικών προσώπων υπό την ηγεσία ενός Γενικού Διευθυντή αποτελεί σαφή ρήξη με την παραδοσιακή προσέγγιση πολλαπλών δικαιούχων. Εξάλλου, όλες οι ΚΓΚ ακολουθούν τη λογική επιχειρησιακού σχεδίου για τον στρατηγικό σχεδιασμό των δραστηριοτήτων τους, και όλες οι ΚΓΚ έχουν εφαρμόσει τη μέθοδο της συστέγασης: με τη συγκέντρωση διάφορων ομάδων σε ένα φυσικό τόπο, χρησιμεύοντας ως συμψηφιστικό γραφείο για πολλές δραστηριότητες ΚΓΚ και συνδυάζοντας ικανότητες και δεξιότητες που αναπτύχθηκαν σε διαφορετικούς τομείς εξειδίκευσης σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Ιδιαίτερα οι επιχειρήσεις θα παίξουν σημαντικό ρόλο στην πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων των ΚΓΚ, οι οποίες αναμένεται να καταφέρουν να κινητοποιήσουν επενδύσεις και μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις εκ μέρους του επιχειρηματικού τομέα.

Οι δραστηριότητες των ΚΓΚ εκτείνονται σε ολόκληρη την αλυσίδα καινοτομίας και περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την κατάρτιση των προγραμμάτων για τίτλους μάστερ και διδακτορικούς τίτλους με το σήμα του ΕΙΤ τα οποία συνδυάζουν υψηλού επιπέδου επιστημονική με επιχειρησιακή εκπαίδευση, υπηρεσίες δημιουργίας επιχειρήσεων, και προγράμματα κινητικότητας. Εφόσον οι αρχικές δραστηριότητες των ΚΓΚ επικεντρώθηκαν στα ταλέντα και τους ανθρώπους, τα πρώτα αποτελέσματα επιτεύχθηκαν στην εκπαίδευση και στην επιχειρηματικότητα: Δύο ΚΓΚ ένωσαν τις δυνάμεις τους και συνεργάστηκαν σε ένα κοινό πρόγραμμα μάστερ σε έξυπνα δίκτυα.

Τα επιτεύγματα του πρώτου έτους (2010-2011) των ΚΓΚ έχουν ευοίωνες προοπτικές:

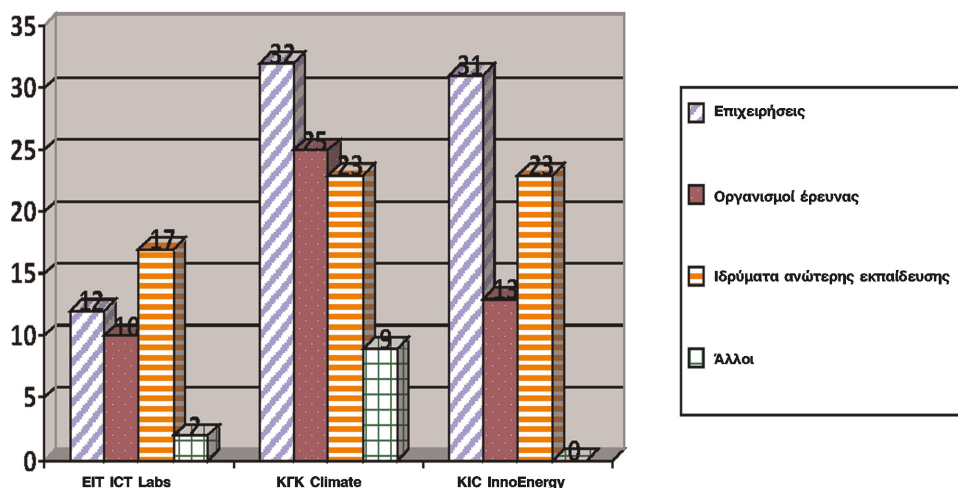
Περίπου 500 φοιτητές ολοκλήρωσαν την κατάρτισή τους σε θερινά μαθήματα και περισσότεροι από 200 φοιτητές είναι σήμερα εγγεγραμμένοι σε ειδικά μαθήματα μάστερ με το σήμα των ΚΓΚ. Η ζήτηση για ανθρώπους με προσόντα είναι μεγάλη: Η ΚΓΚ «InnoEnergy» π.χ. έλαβε 950 αιτήσεις για σπουδές μάστερ στις οποίες θα μπορούσαν να γίνουν δεκτοί 155 φοιτητές. Οι φοιτητές οι οποίοι αποφοίτησαν από μαθήματα της «ClimateKIC» το 2010 και το 2011 έχουν ιδρύσει σύλλογο αποφοίτων με στόχο να διατηρήσουν μακροχρόνια επαφή με την ΚΓΚ.

Έξι νέες επιχειρήσεις έχουν ήδη συσταθεί με κεφάλαιο εκκίνησης από έπαθλα και βραβεία ή με την υποστήριξη από τις ΚΓΚ. Περισσότερες από 50 νεοσύστατες επιχειρήσεις βρίσκονται αυτή τη στιγμή στο στάδιο δραστηριοτήτων επώασης. Η ΚΓΚ «ΕΙΤ ICT Labs» υποστηρίζει 18 μικρές εταιρείες με «επιμελητές» επιχειρήσεων.

Σύνδεσμοι με το τρίγωνο της γνώσης δημιουργήθηκαν σε περιφερειακό επίπεδο μέσω προγραμμάτων διεπιστημονικής επαγγελματικής ανάπτυξης, όπως το πρόγραμμα «Pioneers in practice» (Πρωτοπόροι στην πρακτική) της «Climate KIC» (59 άτομα παρακολούθησαν αυτό το πρόγραμμα κινητικότητας μέχρι τώρα).

Θεοπίστηκαν νέοι κανόνες για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας οι οποίοι ορίζουν το μοίρασμα των κερδών από τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας μεταξύ των συμμετεχουσών εταιρειών και της νομικής οντότητας των ΚΓΚ.

Διάγραμμα 2 – εταίροι των ΚΓΚ το 2011 (επιχειρήσεις, πανεπιστήμια, έρευνα)

1.2. Η προστιθέμενη αξία του ΕΙΤ: διακριτικά χαρακτηριστικά

Η προσέγγιση του ΕΙΤ χαρακτηρίζεται από ορισμένα στοιχεία με τα οποία προσφέρει πραγματική προστιθέμενη αξία σε επίπεδο Ένωσης:

- Εξάλειψη του κατακερματισμού μέσω μακροπρόθεσμων ολοκληρωμένων εταιρικών σχέσεων και επίτευξη κρίσιμης μάζας μέσω της ευρωπαϊκής διάστασής του: Βασίζόμενο σε υφιστάμενες πρωτοβουλίες συνεργασίας, το ΕΙΤ τοποθετεί τις επιλεγμένες εταιρικές σχέσεις στις ΚΓΚ σε πιο μόνιμο και στρατηγικό επίπεδο. Οι ΚΓΚ καθιστούν δυνατό σε παγκόσμιο κύρους εταίρους να ενωθούν σε νέους σχηματισμούς, να βελτιώσουν τους υφιστάμενους πόρους και να αναπτύξουν νέα και, κατά περίπτωση, ανοιχτά μοντέλα καινοτομίας, να έχουν πρόσβαση σε νέες επιχειρησιακές ευκαιρίες μέσω νέας σειράς αξιών για την αντιμετώπιση υψηλότερου κινδύνου και ευρύτερης κλίμακας προκλήσεων. Επιπλέον, ενώ υπάρχει μεγάλος αριθμός κέντρων αριστείας στα κράτη μέλη, δεν επιτυγχάνουν από μόνα τους την κρίσιμη μάζα για τον παγκόσμιο ανταγωνισμό. Τα κέντρα συστέγασης των ΚΓΚ παρέχουν σε ισχυρούς τοπικούς συντελεστές την ευκαιρία να συνδεθούν στενά με άλλους άριστους εταίρους πέρα από τα σύνορα, ενώ ταυτόχρονα τους επιτρέπει να αναπτύσσουν δραστηριότητες και να αναγνωρίζονται παγκοσμίως.
- Βελτίωση του αντικτύπου των επενδύσεων στον τομέα της εκπαίδευσης, της έρευνας και της καινοτομίας καθώς και δοκιμασία νέων τρόπων για τη διακυβέρνηση της καινοτομίας: Το ΕΙΤ λειτουργεί ως «καταλύτης καινοτομίας» που προσθέτει αξία στην υφιστάμενη βάση έρευνας, με την επιτάχυνση της αποδοχής και της αξιοποίησης των τεχνολογιών και των αποτελεσμάτων έρευνας καθώς και με τη μεταβίβαση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην εκπαίδευση. Οι δραστηριότητες καινοτομίας συμβάλλουν αφετέρου στην ευθυγράμμιση και στη μόνιμη επένδυση στην έρευνα και στο να καταστούν οι δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης πιο ευέλικτες σχετικά με τις ανάγκες των επιχειρήσεων. Προς το σκοπό αυτό, το ΕΙΤ έχει εφοδιαστεί με σημαντικό βαθμό ευελιξίας για τη δοκιμή νέων προτύπων καινοτομίας, που καθιστούν δυνατή την πραγματική διαφοροποίηση στη διακυβέρνηση και στα χρηματοδοτικά μοντέλα των ΚΓΚ καθώς και στη γρήγορη προσαρμογή για την καλύτερη αντιμετώπιση των νεοεμφανιζόμενων ευκαιριών.
- Γαλούχηση ταλέντων διασυνοριακά και προώθηση της επιχειρηματικότητας μέσω της ολοκλήρωσης του τριγώνου της γνώσης: Το ΕΙΤ γαλουχεί την καινοτομία με γνώμονα τους ανθρώπους και τοποθετεί φοιτητές, ερευνητές και επιχειρηματίες στο επίκεντρο των προσπαθειών του. Προσφέρει νέες κατευθύνσεις σταδιοδρομίας και δυνατότητες κινητικότητας μεταξύ του ακαδημαϊκού και του ιδιωτικού τομέα καθώς και νεωτεριστικά συστήματα για την επαγγελματική εξέλιξη. Το σήμα του ΕΙΤ που χορηγείται σε προγράμματα πτυχίων μάστερ και διδακτορικών καινοτόμων ΚΓΚ αναμένεται να συμβάλει στη δημιουργία διεθνώς αναγνωρισμένων σημάτων αριστείας και έτσι να διευκολύνει την προσέλκυση ταλέντων από την Ευρώπη και το εξωτερικό. Η επιχειρηματικότητα προωθείται μέσω μιας νέας γενιάς φοιτητών παγκόσμιο κύρους, περιλαμβανομένων και των φοιτητών PhD, που διαθέτουν τις γνώσεις και τη νοοτροπία για να μετατρέψουν ιδέες σε ευκαιρίες νέων επιχειρήσεων. Οι φοιτητές αυτοί διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης.
- Έξυπνη χρηματοδότηση μέσω μόχλευσης σε συνδυασμό με μια προσέγγιση προσανατολισμένη σε αποτελέσματα και σε επιχειρήσεις: Το ΕΙΤ παρέχει έως το 25 % του προϋπολογισμού των ΚΓΚ και απορροφά το 75 % των χρηματοπιστωτικών πόρων από ευρύ φάσμα δημοσίων, ιδιωτικών εταιρών του τρίτου τομέα, γεγονός που συνιστά αυθόρμητη επιχειρηματική προσέγγιση και δημιουργεί σημαντική επίδραση μόχλευσης με τη συγκέντρωση ευρείας κλίμακας επενδύσεων και με τον ορθολογισμό διάφορων δημόσιων και ιδιωτικών πηγών προς κοινές συμφωνημένες στρατηγικές. Οι ΚΓΚ θα ορίσουν εσωτερικές διατάξεις ώστε να αποφευχθεί η διπλή χρηματοδότηση δραστηριοτήτων σε εθνικό επίπεδο και επίπεδο ΕΙΤ.

Επιπλέον, με επίκεντρο τόσο τον αντίκτυπο στην αγορά όσο και τον κοινωνικό αντίκτυπο, το ΕΙΤ ακολουθεί προσέγγιση που να προσανατολίζεται σε αποτελέσματα και να υπαγορεύεται από επιτεύγματα. Οι ΚΓΚ λειτουργούν σύμφωνα με επιχειρηματική λογική, στη βάση ετήσιων επιχειρησιακών προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένου φιλόδοξου χαρτοφυλακίου δραστηριοτήτων από την εκπαίδευση έως τη δημιουργία επιχειρήσεων, σαφών στόχων, παραδοτέων και βασικών δεικτών απόδοσης με βάση τους οποίους πραγματοποιείται η μέτρησή τους.

1.3. Συνέργειες και συμπληρωματικότητα με άλλες πολιτικές και πρωτοβουλίες χρηματοδότησης

Οι διασυνδέσεις έρευνας, καινοτομίας και ανώτατης εκπαίδευσης αναγνωρίζονται συνεχώς περισσότερο στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών και προγραμμάτων της Ένωσης. Υπάρχει μεγάλο δυναμικό για αμοιβαία ενισχυόμενες ενέργειες σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Σε επίπεδο Ένωσης, το στρατηγικό πλαίσιο που παρέχει το «Ορίζων 2020» – το Πρόγραμμα Πλαίσιο έρευνας και Καινοτομίας (2014-2020) – θα εξασφαλίσει την καλύτερη αξιοποίηση αυτών των συνεργιών.

Το ΕΙΤ θα συμβάλλει δυναμικά στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020», ιδίως με την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων με συμπληρωματικό τρόπο σε άλλες πρωτοβουλίες στους εν λόγω τομείς. Στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020», το ΕΙΤ θα αποτελεί μέρος του στόχου με τίτλο «κοινωνικές προκλήσεις» αλλά σύμφωνα με την προσέγγιση απρόσκοπτης αλληλεπίδρασης των στόχων, θα συμβάλλει επίσης στο στόχο με τίτλο «Ηγετική θέση της βιομηχανίας και ανταγωνιστικά πλαίσια» παροτρύνοντας την έρευνα με γνώμονα τα αποτελέσματα και προωθώντας τη δημιουργία καινοτόμων ΜΜΕ με υψηλό δυναμικό ανάπτυξης. Τέλος, θα συμβάλλει στη δημιουργία στόχου με τίτλο «άριστη επιστημονική βάση» με την προώθηση της κινητικότητας χωρίς φραγμούς επιστημονικού κλάδου, οικονομικού τομέα και χώρας, και με την ένταξη της επιχειρηματικότητας και μιας νοοτροπίας που να ευνοεί την ανάληψη κινδύνων σε καινοτόμες μορφές μεταπτυχιακών τίτλων.

Το ΕΙΤ θα συμβάλει συνεπώς σημαντικά στην προώθηση των βασικών όρων που χρειάζονται για την υλοποίηση του δυναμικού καινοτομίας στον τομέα της έρευνας στην Ένωση και για την προώθηση της ολοκλήρωσης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE).

Εξάλλου, το ΕΙΤ αποδίδει μια άρτια και αναγκαία εκπαιδευτική διάσταση στην πολιτική έρευνας και καινοτομίας της Ένωσης. Μέσω καινοτόμου, επιχειρηματικής εκπαίδευσης διαδραματίζει σημαντικό ρόλο για τη γεφύρωση μεταξύ της έρευνας και του ερευνητικού πλαισίου και των εκπαιδευτικών πολιτικών και προγραμμάτων και παρέχει τη μακροπρόθεσμη δέσμευση που χρειάζεται για την επίτευξη βιώσιμων αλλαγών στην ανώτατη εκπαίδευση. Κυρίως μέσω νέων, διεπιστημονικών και ενδοεπιστημονικών τίτλων με το σήμα του ΕΙΤ, που απονέμεται από τα συμμετέχοντα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες και διαδικασίες πιστοποίησης, το ΕΙΤ ηγείται μιας προσπάθειας συνεργασίας προς την εκπαίδευση για καινοτομία με σαφή σύνδεση με το ευρύτερο ευρωπαϊκό θεματολόγιο που αφορά τον εκσυγχρονισμό των τριτοβάθμιων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, προωθώντας με τον τρόπο αυτόν τον ευρωπαϊκό χώρο ανώτατης εκπαίδευσης.

Επιπλέον, υπάρχουν ευκαιρίες για ενισχυμένη αλληλεπίδραση με την πολιτική συνοχής της Ένωσης, μέσω της εξέτασης των διασυνδέσεων των τοπικών και των παγκοσμίων πτυχών της καινοτομίας. Τα κέντρα συστέγασης παρέχουν τη δυνατότητα διασυννοριακής συνεργασίας και είναι στην ιδανική θέση για να κεφαλαιοποιούν τα διάφορα συστήματα χρηματοδότησης από τις αντίστοιχες περιφέρειές τους. Τα κέντρα συστέγασης διαδραματίζουν μέγιστο ρόλο στην ενίσχυση της τοπικής-παγκόσμιας συνδεσιμότητας των ΚΓΚ γενικότερα, συμπεριλαμβανομένης της στενής συνεργασίας με περιφερειακές αρχές, ιδίως αυτές που συμμετέχουν στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση των περιφερειακών στρατηγικών καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (Regional Innovation Strategies for Smart Specialisation - RIS3). Επιπλέον, οι διασυνδέσεις των ΚΓΚ με τις τοπικές οργανώσεις ομίλων θα μπορούσαν να ενισχυθούν, έτσι ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή των ΜΜΕ στις δραστηριότητες των ΚΓΚ. Μολονότι οι ευκαιρίες συνεργειών διαφέρουν ανάλογα με τον θεματικό τομέα μιας ΚΓΚ, ορισμένες πρωτοβουλίες και προγράμματα σε επίπεδο Ένωσης φαίνεται να είναι ιδιαίτερα πρόσφορες για την απόρροια πλεονεκτημάτων από τη συνεργασία και τον συντονισμό. Επειδή η ίδια η έννοια του ΕΙΤ/των ΚΓΚ στηρίζεται στην πρόσδεση αξίας στην υφιστάμενη ευρωπαϊκή αριστεία, οι ΚΓΚ – οι σημερινές και οι μελλοντικές – θα επιδιώκουν εξ' ορισμού να εκμεταλλευτούν στο μέγιστο αυτές τις συνέργειες. Οι ΚΓΚ αναμένεται να προσθέσουν αξία σε πρωτοβουλίες οι οποίες μπορεί να υπάρχουν στους σχετικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων των πρωτοβουλιών κοινού προγραμματισμού, των ευρωπαϊκών συμπράξεων καινοτομίας και των συμπράξεων μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

Οι πρωτοβουλίες κοινού προγραμματισμού, ένα θεμελιώδες εργαλείο για την αντιμετώπιση του κατακερματισμού στην έρευνα, θα αποτελέσουν τον πυρήνα μιας πανευρωπαϊκής βάσης έρευνας των ΚΓΚ, όταν και όπου κρίνεται σκόπιμο. Με τη σειρά τους, οι ΚΓΚ μπορούν να επιταχύνουν και να προωθήσουν την αξιοποίηση άριστης δημόσιας έρευνας που συγκεντρώνεται από τις πρωτοβουλίες κοινού προγραμματισμού, αντιμετωπίζοντας έτσι τον κατακερματισμό στην καινοτομία. Οι κοινές τεχνολογικές πρωτοβουλίες και οι νεοσύστατες εταιρικές σχέσεις μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα παρέχουν πλατφόρμες για την προώθηση μεγάλης κλίμακας έρευνας με γνώμονα τη βιομηχανία και ενισχύουν την ανάπτυξη μείζονος σημασίας τεχνολογιών. Οι ΚΓΚ μπορούν να χρησιμεύσουν ως καταλύτης για αυτές τις μείζονος σημασίας επενδύσεις στην έρευνα για την προώθηση της μεταφοράς τεχνολογίας και της εμπορίας και για την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών σχημάτων εντός των υφισταμένων επιχειρήσεων μέσω κορυφαίων επιχειρηματικών ταλέντων. Με τη βοήθεια της προσέγγισής του με βάση το τρίγωνο της γνώσης, το ΕΙΤ θα συμπληρώσει την επένδυση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ΕΣΕ) στην έρευνα αιχμής παγκόσμιας εμβέλειας εξετάζοντας ολόκληρη την αλυσίδα καινοτομίας από τη σύλληψη της ιδέας έως την εφαρμογή και την αξιοποίηση και παρέχει επιπρόσθετες ευκαιρίες για καινοτομία και έκθεση στην επιχειρηματικότητα στους ερευνητές του προγράμματος Marie Skłodowska-Curie και στους φοιτητές του «Erasmus +», ούτως ώστε να συμβάλει στην προαγωγή της ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και του ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης.

Οι επερχόμενες ευρωπαϊκές συμπράξεις καινοτομίας θα παρέχουν τα γενικά πλαίσια για τη διευκόλυνση της ευθυγράμμισης και των έξυπνων συνεργειών ανάμεσα στα όργανα και στις πολιτικές έρευνας και καινοτομίας με βάση την προσφορά και ζήτηση. Οι ΚΓΚ μπορούν να συμβάλουν στις ευρωπαϊκές συμπράξεις καινοτομίας με τις καταναμημένου και επιτόπιου χαρακτήρα εμπειρίες τους, και ιδίως με την εκπαίδευση βασικών συντελεστών όπως οι επιχειρηματίες και οι ερευνητές, και να εντοπίσουν τους βασικούς όρους και τις βέλτιστες πρακτικές σε θέματα πολιτικής, ρύθμισης και τυποποίησης στους αντίστοιχους τομείς ή προκλήσεις τους.

Στην πράξη, οι ευκαιρίες συνεργειών θα υλοποιηθούν με διαφορετικούς τρόπους, από ΚΓΚ σε ΚΓΚ και από πρόκληση σε πρόκληση. Σήμερα, έχουν αναπτυχθεί διασυνδέσεις με άλλες πρωτοβουλίες σε επίπεδο ΚΓΚ, οι οποίες διαφέρουν ανάλογα με τις ιδιομορφίες και τον θεματικό τομέα κάθε ΚΓΚ. Επιπλέον, το ΕΙΤ θα πρέπει να ενισχύσει τις συνέργειες και την αλληλεπίδραση των ΚΓΚ στο πλαίσιο των πυλώνων του «Ορίζων 2020» και με άλλες σχετικές πρωτοβουλίες, λαμβάνοντας παράλληλα δρόμους υπόψη τον κίνδυνο επικάλυψων.

Παραδείγματα συνεργειών των ΚΓΚ και άλλων πρωτοβουλιών στην πράξη (09/2011)

- Η «EIT ICT Labs» έρχεται σε επαφή και εργάζεται στενά με τη σύμπραξη δημόσιου - ιδιωτικού τομέα για το μελλοντικό διαδίκτυο, την κοινή τεχνολογική πρωτοβουλία ARTEMIS και τις πρωτοβουλίες EUREKA όπως η «ITEA2 - Information Technology for European Advancement» και η σύμπραξη «Trust in Digital Life». Με την εφαρμογή «καταλυτών» ΚΓΚ όπως ο «Innovation Radar» (ραντάρ καινοτομίας), ο «Patent Booster» και ο «Technology Transfer» σε όλη τη διάρκεια ζωής ερευνητικών σχεδίων χρηματοδοτούμενων από την Ένωση, η «EIT ICT Labs» αυξάνει τον αντίκτυπο της στην αγορά. Η προσφορά πρόσβασης στα κέντρα συστέγασης μπορεί να βελτιώσει την κινητικότητα ανθρώπων και ιδεών σε όλη την Ευρώπη.
- Η ΚΓΚ «InnoEnergy» συμβάλλει στην παραγωγή αποτελεσμάτων του ευρωπαϊκού στρατηγικού σχεδίου για τις ενεργειακές τεχνολογίες της Ένωσης (SET Plan), μέσω, μεταξύ άλλων, της συμμετοχής της στην πλατφόρμα SETIS (Σύστημα Πληροφοριών Στρατηγικού Σχεδίου Ενεργειακών Τεχνολογιών) σχετικά με την παρακολούθηση και τη χαρτογράφηση της τεχνολογίας και της συμβολής της στις ευρωπαϊκές βιομηχανικές πρωτοβουλίες. Επίσης, συνεργάζεται με το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Επιτροπής σχετικά με τις δυνατότητες προσομοίωσης στη δημιουργία σεναρίων.
- Η ΚΓΚ «Climate» προσφέρει συνέργειες με τις πρωτοβουλίες κοινού προγραμματισμού (ΠΚΠ) στον τομέα, επειδή το θεματολόγιο καινοτομίας και το σχέδιο υλοποίησης της «Climate» θα βασίζεται εν μέρει στο κοινό στρατηγικό θεματολόγιο που εντοπίστηκε στην ΠΚΠ για το κλίμα (υπηρεσίες για το κλίμα και προσαρμογή). Οι περιφερειακές κοινότητες καινοτομίας και υλοποίησης (Regional Innovation and Implementation Communities – RICs) της «Climate KIC») παρέχουν ένα πρωτότυπο πανευρωπαϊκό μοντέλο περιφερειακής καινοτομίας, το οποίο χρησιμοποιεί περιφέρειες ως πεδία δοκιμών, με τη σύνδεση της ανάπτυξης διαχειριστικών ικανοτήτων και περιφερειακών προτεριμάτων σε παγκόσμιες προκλήσεις.

2. Εμβαθύνση του ρόλου του ΕΙΤ μετά το 2013: προτεραιότητες

2.1. Παροχή κινήτρων για ανάπτυξη, αποτελεσματικότητα και βιωσιμότητα μέσω του ΕΙΤ

Διδάγματα από τη φάση δημιουργίας

Η διαδικασία συγκρότησης των αρχικών ΚΓΚ βασίστηκε σε σημαντικό βαθμό στη μέθοδο «μάθηση μέσα από την πράξη». Αποδείχθηκε ότι οι ΚΓΚ αποτελούν νέες δομές και η πρόκληση για τη νομική οργάνωση ως ΚΓΚ και τη διαμόρφωση συμβατικών σχέσεων με τις ΚΓΚ και τους εταίρους τους υποτιμήθηκε από όλα τα μέρη που συμμετείχαν στη διαδικασία. Η έλλειψη επίγνωσης της καταλληλότητας των διαφόρων μορφών νομικής οντότητας δεν βοήθησε στην εξομάλυνση της διαδικασίας σύστασης. Μολονότι η εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγιση, η οποία παρέχει σημαντικά περιθώρια σε κάθε ΚΓΚ να διοργανώσει τις εταιρικές σχέσεις πρέπει να διατηρηθεί, έπρεπε να υπάρχει περαιτέρω καθοδήγηση και υποστήριξη για τον εντοπισμό κατάλληλης νομικής μορφής. Επιπλέον, η πρόκληση συγκέντρωσης διαφορετικών ακαδημαϊκών και επιχειρησιακών νοσοτροπιών σε μία νομική οντότητα δεν πρέπει να υποτιμάται, εξού και η σημασία που έχει το ότι μοιράζονται κοινές αξίες τόσο σε επίπεδο ΚΓΚ όσο και σε επίπεδο ΕΙΤ. Επιπλέον, οι ΚΓΚ αποτελούν θεσμικές καινοτομίες ευρείας κλίμακας, και καθεμία από τις ΚΓΚ είναι διαφορετική από την άλλη ως προς τα χαρακτηριστικά τους, συμπεριλαμβανομένων του μεγέθους και της οργάνωσής τους. Το γεγονός αυτό προσφέρει πλούσιο φάσμα προτύπων καινοτομίας, αλλά καθιστά το έργο γενικού συντονισμού και παρακολούθησης των ΚΓΚ πιο απαιτητικό.

Στο μέλλον, το ΕΙΤ πρέπει να παρέχει σαφέστερη καθοδήγηση ανάντη της διαδικασίας επιλογής, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι τα ουσιαστικά στρατηγικά χαρακτηριστικά θα είναι ίδια για όλες τις ΚΓΚ, επιτρέποντας όμως την εφαρμογή διαφορετικών προσεγγίσεων όσον αφορά τους τρόπους οργάνωσης, απόδοσης αποτελεσμάτων και χρηματοδότησης των ΚΓΚ.

Το ΕΙΤ πρέπει να μειώσει τον διοικητικό φόρτο και να διαδίδει τις βέλτιστες πρακτικές και εμπειρίες των υφιστάμενων ΚΓΚ στις νέες ΚΓΚ. Τέλος, ο σημερινός αριθμός των συνολικά τριών ΚΓΚ δεν επαρκεί για να αποδώσει την αναγκαία κρίσιμη μάζα έτσι ώστε το ΕΙΤ να αναπτύξει το πλήρες δυναμικό του ως ινστιτούτο καινοτομίας παγκόσμιου κύρους.

Επιπλέον, το ΕΙΤ δεν πρέπει να είναι απλώς το άθροισμα των μερών του και πρέπει να προαχθούν οι δραστηριότητες μεταξύ των ΚΓΚ.

Το ΕΙΤ πρέπει, μακροπρόθεσμα, να διαμορφώσει σαφή ταυτότητα και παγκοσμίως αναγνωρίσιμο «προϊόν ΕΙΤ». Για την προώθηση ενός ισχυρού επώνυμου προϊόντος ΕΙΤ θα χρειαστούν ενδεχομένως ενέργειες για την δημιουργία ενός ισχυρού ανθρώπινου και επιχειρηματικού δικτύου που θα πλαισιώσει την κοινότητα του ΕΙΤ (φοιτητές, απόφοιτοι, καθηγητές, επιχειρηματίες, επαγγελματίες κ.ά.) και οργάνωση διασκέψεων και εκδηλώσεων για την καλλιέργεια αισθήματος ταυτότητας και την ενίσχυση της προβολής.

Το ΕΙΤ ως επενδυτής στο τρίγωνο της γνώσης

Με βάση τα διδάγματα αυτά το ΕΙΤ σκοπεύει να παγώσει και να αναπτύξει περαιτέρω τον ρόλο του «επενδυτή», ο οποίος γαλουχεί και βοηθά τα υφιστάμενα κέντρα αριστείας στους τομείς της έρευνας, των επιχειρήσεων και της ανώτατης εκπαίδευσης στην Ευρώπη να συνενυθίζονται και να ενισχύουν τις μακροχρόνιες συνεργασίες τους μέσω των ΚΓΚ.

Η προσέγγιση το «ΕΙΤ ως επενδυτής» σημαίνει ότι το επίκεντρο βρίσκεται στον εντοπισμό των βέλτιστων στρατηγικών ευκαιριών και στην επιλογή μιας σειράς εταιρικών σχέσεων παγκόσμιας εμβέλειας – οι ΚΓΚ – για την επίτευξή τους. Στο πλαίσιο της προσέγγισης αυτής, το ΕΙΤ χορηγεί τις ετήσιες επιδοτήσεις στις ΚΓΚ με βάση τις προηγούμενες επιδόσεις τους και τις προτεινόμενες δραστηριότητες στο επιχειρησιακό πρόγραμμά τους, εφαρμόζοντας σαφή, δημόσια και διαφανή διαδικασία. Η αξιολόγηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων θα υποστηρίζεται από εξωτερικούς, ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Με τον τρόπο αυτό, το ΕΙΤ δεν θα πρέπει να καθορίζει μόνον τον ευρύτερο προσανατολισμό και τα οράματα, αλλά πρέπει να παρέχει στις ΚΓΚ τον κατάλληλο βαθμό υποστήριξης και παρακολούθησης των επιδόσεών τους. Ταυτόχρονα, οι ΚΓΚ κατέχουν σημαντικά περιθώρια για τον καθορισμό του προγράμματος δράσης τους, της εσωτερικής στρατηγικής και οργάνωσής τους καθώς και για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων τους και την κινητοποίηση των ταλέντων και των πόρων που χρειάζονται.

Η απόδοση των επενδύσεων του ΕΙΤ στις ΚΓΚ θα μετράται με βάση τα απτά πλεονεκτήματα για την οικονομία της Ευρώπης και την κοινωνία συνολικά, όπως τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, προϊόντων και υπηρεσιών στις υφιστάμενες και στις μελλοντικές αγορές, καλύτερα εκπαιδευμένους επιχειρηματίες, νέες και πιο ελκυστικές ευκαιρίες για θέσεις εργασίας και την προσέλκυση και συγκράτηση ταλέντων από όλη την Ένωση και την αλλοδαπή.

Αυτό απαιτεί την κατάρτιση ενός σταθερού, βασισμένου σε αποτελέσματα συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης για το ΕΙΤ, με επίκεντρο τα επιτεύγματα, τα αποτελέσματα και τη δημιουργία τόσο οικονομικών όσο και κοινωνικών οφελών ώστε να μπορεί να συγκριθεί με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές. Η προτεραιότητα στην κατεύθυνση αυτή είναι η δημιουργία ενός ισορροπημένου συστήματος παρακολούθησης για την αξιολόγηση του αντικτύπου του ΕΙΤ μέσω των ΚΓΚ, τις επιδόσεις του ΕΙΤ ως οργανισμού και τη συμβολή του ΕΙΤ στο «Ορίζων 2020».

Ένα σημαντικό στοιχείο συναφώς είναι επίσης η ανάπτυξη, από κοινού με τις ΚΓΚ, μιας πραγματικής ΕΙΤ «εταιρικής ταυτότητας» με μια σειρά κοινών αξιών. Μολονότι όλες οι ΚΓΚ και οι επιμέρους εταίροι τους έχουν τις δικές τους εταιρικές ταυτότητες και αξίες, όλοι έχουν κοινές αξίες που ενώνουν την κοινότητα του ΕΙΤ και των ΚΓΚ. Αυτά τα θέματα είναι: η αριστεία σε ολόκληρο το τρίγωνο γνώσης· άνθρωποι με υψηλή ειδίκευση και επιχειρηματικό πνεύμα· μακροπρόθεσμη συνεργασία πέρα από σύνορα, επιστημονικούς κλάδους και οικονομικούς τομείς· και το επίκεντρο σε κοινωνικά και οικονομικά οφέλη. Μια τέτοιου είδους ταυτότητα θα βελτιώσει επίσης την εξωτερική προβολή και τη φήμη του ΕΙΤ και των ΚΓΚ.

2.1.1. Σταθεροποίηση και ενίσχυση της ανάπτυξης και του αντικτύπου των υφιστάμενων ΚΓΚ

Το ΕΙΤ θα υποστηρίζει δραστήρια τις τρεις πρώτες ΚΓΚ για τη βελτίωση του δυναμικού και της αποδοτικότητας τους στους στόχους του «Ορίζων 2020». Με την πάροδο του χρόνου, οι ΚΓΚ θα διευρύνουν το αρχικό πεδίο των δραστηριοτήτων τους προκειμένου να ανακαλύψουν νέες ευκαιρίες για τις αγορές και την κοινωνία και να προσαρμοστούν σε ένα μεταβαλλόμενο παγκόσμιο περιβάλλον. Για την υποστήριξη αυτής της διαδικασίας το ΕΙΤ θα προτείνει και θα ορίσει, με σαφή και διαφανή τρόπο και σε στενή συνεργασία με κάθε ΚΓΚ ξεχωριστά, τις κατάλληλες στρατηγικές συγχρηματοδότησης, οι οποίες στηρίζουν ταυτόχρονα στρατηγικές δραστηριότητες από την άποψη του ΕΙΤ.

Οι ΚΓΚ θα πρέπει να παραμείνουν δυναμικές εταιρικές σχέσεις και επομένως θα είναι ανοιχτές για νέους εταίρους από ολόκληρη την Ευρώπη βάσει της αριστείας, αλλά επίσης θα πρέπει να μπορούν να διακόψουν υφιστάμενες εταιρικές σχέσεις αν ενδείκνυται. Οι ΚΓΚ θα πρέπει να εκμεταλλεύονται νέες πηγές υφιστάμενης ή νέας αριστείας όταν προσφέρουν προστιθέμενη αξία, μέσω της συμμετοχής νέων εταίρων στα υφιστάμενα κέντρα συστέγασης, της ενισχυμένης συνεργασίας των κέντρων συστέγασης μέσα σε κάθε ΚΓΚ ή ακόμη, της δημιουργίας νέων κέντρων συστέγασης, φροντίζοντας ταυτόχρονα να είναι οι εταιρικές σχέσεις επικεντρωμένες, σταθερές και διαχειρίσιμες.

Η επίτευξη σωστής ισορροπίας μεταξύ της συνεργασίας και του ανταγωνισμού είναι επίσης σημαντική για να επιτευχθεί η μέγιστη επίδοση των ΚΓΚ. Το ΕΙΤ θα παρέχει κίνητρα στις ΚΓΚ να δεσμευτούν σε συνεργασία μεταξύ των ΚΓΚ σε τομείς που κατέχουν ισχυρό δυναμικό για συνέργειες, π.χ. μέσω κοινών μαθημάτων επαγγελματικής εξέλιξης, κοινών ερευνητικών δραστηριοτήτων, τίτλων μάστερ ή διδακτορικών τίτλων ή κινητικότητας σε όλες τις ΚΓΚ μεταξύ των ακαδημαϊκών κύκλων και των επιχειρήσεων. Ταυτόχρονα, το ΕΙΤ θα παρέχει κίνητρα για τη διατήρηση κάποιου ανταγωνισμού ώστε να ενθαρρύνονται οι ΚΓΚ να παραμένουν επικεντρωμένες στα αποτελέσματα και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα σε περίπτωση ανεπαρκούς απόδοσης.

Οι ΚΓΚ δεν βασίζονται μόνο στην υφιστάμενη άριστη ερευνητική βάση των εταιρών τους, αλλά είναι επίσης οι πρωτοπόροι για την προώθηση και την υλοποίηση της εκπαιδευτικής αποστολής του ΕΙΤ. Ο στόχος είναι να εκπαιδευτούν και να καταρτιστούν νέοι ταλαντούχοι άνθρωποι με τις δεξιότητες, γνώσεις και νοοτροπίες, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρηματικότητας, που είναι απαραίτητες στην παγκόσμια οικονομία και κοινωνία της γνώσης. Προς το σκοπό αυτό, το ΕΙΤ προωθεί δραστηρία, μεταξύ άλλων, τους τίτλους που φέρουν το σήμα ΕΙΤ με την παρακολούθηση της ποιότητάς τους και τη συνεπή εφαρμογή σε όλες τις ΚΓΚ. Το έργο αυτό θα βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε αξιολογήσεις από ομοτίμους και εμπειρογνώμονες, και σε έναν διάλογο με τους φορείς εξασφάλισης της ποιότητας σε εθνικό επίπεδο. Με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθεί η εθνική και διεθνής αναγνώριση και η φήμη των τίτλων που φέρουν το σήμα του ΕΙΤ και θα αυξηθεί παγκοσμίως η ελκυστικότητά τους, με αποτέλεσμα να ενισχυθεί η απασχολησιμότητα των αποφοίτων, ενώ θα παρέχεται μια πλατφόρμα για συνεργασία σε διεθνές επίπεδο. Στο μέλλον, οι ΚΓΚ θα ενθαρρύνονται να διευρύνουν τις εκπαιδευτικές τους δραστηριότητες πιο πέρα από τη μεταπτυχιακή εκπαίδευση σε μεγαλύτερη ποικιλία τρόπων σπουδών ώστε να καλύπτεται ευρύτερο φάσμα καινοτόμων δραστηριοτήτων επαγγελματικής ανάπτυξης, που να περιλαμβάνει την εκπαίδευση ανώτερων διοικητικών στελεχών, ειδικά προγράμματα κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων μαθημάτων επαγγελματικής κατάρτισης, και θερινά πανεπιστημιακά τμήματα, καθώς επίσης και περιόδους άσκησης στους κόλπους ΚΓΚ και των εταιρών τους.

Για την ενίσχυση του αντικτύπου των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων των ΚΓΚ και για να έχει απήχηση σε ευρύτερο ακροατήριο, οι ΚΓΚ πρέπει να προβλέψουν τον σχεδιασμό, σε πειραματική βάση, ενοτήτων εξ αποστάσεως και e-learning για προπτυχιακά τμήματα ή πακέτα που απευθύνονται στη σχολική εκπαίδευση.

Το ΕΙΤ θα

- ενθαρρύνει τις ΚΓΚ να αναπτύξουν μεγαλύτερη ποικιλία εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων κατάρτισης και να παράσχουν σχετικές συμβουλές και να συμβάλουν στην ευαισθητοποίηση του κοινού γύρω από την ύπαρξη αυτών των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
- δημιουργήσει βαθμιαία ανταγωνιστικούς μηχανισμούς εξέτασης για τη χορήγηση ποσοστού της επιδότησης των ΚΓΚ, οι οποίοι θα βασίζονται στα επιχειρηματικά σχέδια και στις επιδόσεις των ΚΓΚ και θα λαμβάνουν υπόψη ότι οι ΚΓΚ εξελίσσονται με διαφορετικές ταχύτητες.
- παρέχει κίνητρα στις ΚΓΚ για την ανάπτυξη κοινών δραστηριοτήτων σχετικά με οριζόντια θέματα.
- δημιουργήσει ένα σύστημα αξιολόγησης από ομοτίμους για τους τίτλους που φέρουν το σήμα του ΕΙΤ και θα ξεκινήσει διάλογο με εθνικούς και διεθνείς φορείς εξασφάλισης της ποιότητας για την προώθηση μιας συνεκτικής προσέγγισης.

2.1.2. Δημιουργία νέων ΚΓΚ

Προκειμένου να ενισχυθεί περαιτέρω ο αντίκτυπος και να δοθούν κίνητρα για καινοτομία σε νέους τομείς κοινωνικών προκλήσεων, το ΕΙΤ θα διευρύνει βαθμιαία το φάσμα των ΚΓΚ. Ακολουθώντας μια σταδιακή διαδικασία για τη δημιουργία νέων ΚΓΚ, το ΕΙΤ θα εξασφαλίσει ότι λαμβάνονται δόντως υπόψη τα διδάγματα που αποκομίστηκαν από τους προηγούμενους γύρους, και ότι οι ΚΓΚ δημιουργούνται μόνο σε τομείς στους οποίους υπάρχει εμφανές δυναμικό καινοτομίας και υπόβαθρο αριστείας υψηλού επιπέδου. Στην περίοδο 2014-2020, θα συσταθούν, συνεπώς, νέες ΚΓΚ σε τρία στάδια. Το 2014 θα προκηρυχθεί πρόσκληση για δημιουργία δύο ΚΓΚ, το 2016 θα προκηρυχθεί νέα πρόσκληση για δημιουργία δύο ΚΓΚ και τέλος, το 2018 θα προκηρυχθεί πρόσκληση για δημιουργία μία ΚΓΚ, με την επιφύλαξη του θετικού αποτελέσματος της αξιολόγησης του ΕΙΤ που προβλέπεται στο άρθρο 32 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, με αποτέλεσμα να υπάρχει ένα φάσμα οκτώ ΚΓΚ στην περίοδο 2014-2020 (που αντιστοιχεί στη δημιουργία 35-45 κέντρων συστέγασης σε όλη την Ένωση). Η διαδικασία επιλογής για ΚΓΚ θα βασιστεί κυρίως στα θετικά αποτελέσματα των διδαγμάτων που αποκομίστηκαν από τη διαδικασία για τις πρώτες ΚΓΚ και σε μια ενδεδειγμένη εξωτερική αξιολόγηση του ΕΙΤ και των υφιστάμενων ΚΓΚ, συμπεριλαμβανομένης μιας αξιολόγησης του οικονομικού και κοινωνικού αντίκτυπου των ΚΓΚ και της συμβολής του ΕΙΤ στην ενίσχυση της ικανότητας καινοτομίας της Ένωσης και των κρατών μελών, καθώς και, κατά περίπτωση, στα αποτελέσματα από τις αξιολογήσεις του «Ορίζων 2020».

Οι νέες ΚΓΚ θα δημιουργούνται σε πεδία τα οποία διαθέτουν πραγματικό δυναμικό καινοτομίας. Έτσι το ΕΙΤ συμβάλλει πλήρως στην επίτευξη των στόχων της ευρύτερης πολιτικής ατζέντας της Ένωσης και ιδίως των στόχων του «Ορίζων 2020», το οποίο εντοπίζει διάφορες μεγάλες κοινωνικές προκλήσεις και τεχνολογίες γενικής και βιομηχανικής εφαρμογής. Ο στόχος είναι η δημιουργία ΚΓΚ σε θεματικά πεδία τα οποία, λόγω του μεγέθους τους και της πολύπλοκης φύσης τους, μπορούν να ξεταστούν μόνον μέσω μιας διεπιστημονικής, διασυνοριακής και διατομεακής προσέγγισης. Συνεπώς, η επιλογή των θεματικών πεδίων πρέπει να βασίζεται σε προσεκτική ανάλυση του αν και σε ποιο βαθμό η ΚΓΚ θα προσφέρει πραγματική προστιθέμενη αξία και θα έχει θετικό αντίκτυπο στην οικονομία και στην κοινωνία.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πραγματοποίησε αυτή την ανάλυση μέσω μιας διαδικασίας που σχεδιάστηκε για την αντικειμενική αξιολόγηση του δυναμικού μελλοντικών θεμάτων ΚΓΚ. Μία αφετηρία ήταν το σχέδιο του ΣΘΚ το οποίο υποβλήθηκε από το διοικητικό συμβούλιο του ΕΙΤ στην Επιτροπή τον Ιούνιο του 2011. Παράλληλα, αναπτύχθηκε μια σειρά ισχυρών κριτηρίων για να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση του δυναμικού καινοτομίας που παρέχει το καθένα μελλοντικό θέμα. Η εγκυρότητα αυτών των κριτηρίων ελέγχθηκε από την ευρύτερη κοινότητα καινοτομίας από ολόκληρο το τρίγωνο της γνώσης μέσω ανοικτής δημόσιας διαβούλευσης. Αυτή η διαδικασία κατέληξε στον ακόλουθο κατάλογο κριτηρίων:

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τη θέσπιση του προγράμματος πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας «Ορίζοντας 2020» (2014-2020), (βλέπε σελίδα 104 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- εξέταση των μέγιστων οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ευρώπη και συμβολή στην εφαρμογή της ατζέντας «Ευρώπη 2020»·
- ευθυγράμμιση και συντονισμός με τις σχετικές πολιτικές της Ένωσης καθώς και με τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» και του «Erasmus +»·
- δυνατότητα κινητοποίησης επενδύσεων και μακροχρόνιων δεσμεύσεων από τον επιχειρηματικό τομέα· να υπάρχει ήδη μια αγορά για τα προϊόντα της ή να είναι σε θέση να δημιουργήσει νέες αγορές·
- δημιουργία βιώσιμου και συστημικού αντικτύπου, υπολογιζόμενου με βάση νέους εκπαιδευμένους επιχειρηματικά ανθρώπους, νέες τεχνολογίες, νέες επιχειρήσεις και θέσεις απασχόλησης υψηλής ειδικευσης·
- συγκέντρωση κρίσιμης μάζας ενδιαφερόμενων φορέων παγκόσμιου κύρους από τον τομέα της έρευνας, της εκπαίδευσης και της καινοτομίας από ολόκληρη την Ευρώπη, οι οποίοι διαφορετικά δεν θα συνεργάζονταν, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με εταίρους εκτός Ευρώπης·
- απαίτηση διεπιστημονικών προσεγγίσεων και ενθάρρυνση των πανεπιστημίων να αναπτύξουν νέους τύπους διεπιστημονικής εκπαίδευσης·
- εξέταση των μέγιστων κενών καινοτομίας όπως το ευρωπαϊκό παράδοξο, δηλαδή θέματα στα οποία η Ευρώπη έχει ισχυρή βάση έρευνας αλλά ισχνή απόδοση καινοτομίας·

Η αξιολόγηση των θεμάτων που προτείνονται στο σχέδιο του ΕΙΤ καθώς και από την ευρύτερη κοινότητα ενδιαφερομένων φορέων απέδειξε σαφώς κάποιο βαθμό απόκλισης όσον αφορά τον δυνητικό αντίκτυπο που θα προσέφερε η δημιουργία μιας ΚΓΚ. Ως αποτέλεσμα, διάφορα θέματα απορρίφθηκαν τελείως· άλλα επαναπροσδιορίστηκαν προκειμένου να ανταποκρίνονται καλύτερα στις ιδιομορφίες του ευρωπαϊκού και παγκόσμιου πλαισίου στον τομέα αυτόν.

Τα ακόλουθα θεματικά πεδία εντοπίστηκαν ως εκείνα στα οποία η δημιουργία νέων ΚΓΚ έχει μεγαλύτερο δυναμικό για να προσθέσει αξία στις υφιστάμενες δραστηριότητες και να δώσει πραγματική ώθηση στην καινοτομία:

- Καινοτομία για μια Υγιή Ζωή και Ενεργό Γήρανση
- Πρώτες Ύλες - Βιώσιμη Έρευνα, Εξόρυξη, Επεξεργασία, Ανακύκλωση και Υποκατάσταση
- Τρόφιμα για το Μέλλον (Food4future) – Βιώσιμη Αλυσίδα Εφοδιασμού από τους Πόρους στους Καταναλωτές
- Μεταποίηση Προστιθέμενης Αξίας
- Αστική Κινητικότητα

Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τα επιμέρους θέματα παρέχονται στα θεματικά δελτία στο τέλος του εγγράφου ⁽¹⁾.

Με βάση αυτά τα θέματα το ΕΙΤ θα έχει την αυτονομία να οργανώσει τη διαδικασία των μελλοντικών ΚΓΚ. Η επιτυχία των μελλοντικών προσκλήσεων για τη δημιουργία ΚΓΚ θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τη σαφή καθοδήγηση όσον αφορά τις προσδοκίες και τις απαιτήσεις, καθώς και το χρονικό πλαίσιο που επιτρέπει στους αιτούντες για ΚΓΚ να οργανωθούν σωστά τόσο από νομική όσο και από χρηματοδοτική άποψη πριν υποβάλουν την αίτηση. Οι ΚΓΚ θα επιλέγονται με βάση τα αναλυτικά κριτήρια που ορίζονται στον κανονισμό του ΕΙΤ, βάσει των γενικών αρχών της αριστείας και του ενδιαφέροντος για την καινοτομία. Κάθε ΚΓΚ που επιλέγεται πρέπει να επιδείξει τον τρόπο με τον οποίο θα δημιουργήσει τον μεγαλύτερο δυνατό αντίκτυπο στον συγκεκριμένο τομέα και να αποδείξει τη βιωσιμότητα της στρατηγικής της.

⁽¹⁾ Τα θεματικά δελτία παρέχουν σύνοψη της ανάλυσης που πραγματοποιήθηκε σχετικά με τη σημασία και την προστιθέμενη αξία της δημιουργίας μιας ΚΓΚ στα προτεινόμενα θέματα. Παρέχουν ενδεικτικά στοιχεία σχετικά με το τι θα μπορούσε να κάνει μια ΚΓΚ σε έναν ειδικό τομέα χωρίς όμως να προδιαγράφει τις μελλοντικές δραστηριότητες και τις μεθόδους εργασίας της ΚΓΚ.

Λόγω της ανάγκης βαθμιαίας προσέγγισης κατά τη δημιουργία νέων ΚΓΚ, η επιλογή των θεμάτων για τους τρεις κύκλους βασίστηκε στην ωριμότητα του πεδίου, στον δυνητικό κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο, καθώς και στις ευκαιρίες για συνέργειες με άλλες πρωτοβουλίες. Τα θέματα για τον κύκλο του 2014 είναι τα εξής:

- Καινοτομία για μια Υγιή Ζωή και Ενεργό Γήρανση
- Πρώτες Ύλες – Βιώσιμη Έρευνα, Εξόρυξη, Επεξεργασία, Ανακύκλωση και Υποκατάσταση

Τα θέματα για τον κύκλο του 2016 είναι τα εξής:

- Τρόφιμα για το Μέλλον (Food4future) – Βιώσιμη Αλυσίδα Εφοδιασμού από τους Πόρους στους Καταναλωτές
- Μεταποίηση Προστιθέμενης Αξίας

Το θέμα για τον κύκλο του 2018 είναι το εξής:

- Αστική Κινητικότητα

Το ΕΙΤ θα

- προετοιμάσει μια διαδικασία επιλογής για κάθε στάδιο ΚΓΚ η οποία θα δίνει επαρκή χρόνο στους αιτούντες ΚΓΚ για να προετοιμάσουν προτάσεις.
- προκηρύξει προσκλήσεις για τη δημιουργία πέντε νέων ΚΓΚ ως εξής: μία πρόσκληση για δημιουργία δύο νέων ΚΓΚ το 2014 για τα θέματα «Υγιής Διαβίωση και Ενεργός Γήρανση» και «Πρώτες Ύλες»· μία πρόσκληση για δημιουργία δύο νέων ΚΓΚ το 2016 για τα θέματα «Τρόφιμα για το Μέλλον» και «Μεταποίηση Προστιθέμενης Αξίας» και μία πρόσκληση για δημιουργία μίας νέας ΚΓΚ το 2018 για το θέμα «Αστική Κινητικότητα».
- καταβάλει κάθε προσπάθεια για την εξασφάλιση ότι όσο το δυνατόν περισσότερα μέρη θα λαμβάνουν γνώση σχετικά με τις διαδικασίες επιλογής των μελλοντικών ΚΓΚ.
- εξασφαλίζει ότι οι όροι-πλαίσιο για τις μελλοντικές διαδικασίες επιλογής ΚΓΚ θα επιφέρουν βέλτιστα αποτελέσματα, κυρίως με την παροχή σαφούς καθοδήγησης σχετικά με τις απαιτήσεις και τις διαδικασίες, και με την παροχή στους αιτούντες επαρκούς χρόνου για την οργάνωση της εταιρικής σχέσης.

2.2. Ενίσχυση του αντικτύπου του ΕΙΤ

Πρόωθηση της καινοτομίας σε ολόκληρη την Ένωση

Στη διάρκεια της αρχικής περιόδου, το ΕΙΤ επικέντρωσε τις προσπάθειές του στη σύσταση των ΚΓΚ. Ενώ είναι σαφές ότι ο στόχος του ΕΙΤ είναι η ενίσχυση των υφιστάμενων κέντρων αριστείας, το ΕΙΤ θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι θα αποκομίζουν οφέλη και οι περιοχές της Ένωσης οι οποίες δεν συμμετέχουν απευθείας στις ΚΓΚ. Συνεπώς, καθοριστικής σημασίας για την αποστολή του ΕΙΤ είναι η ενεργός προώθηση της διάδοσης βέλτιστων πρακτικών για την ολοκλήρωση του τριγώνου της γνώσης προκειμένου να αναπτυχθεί μια κοινή παιδεία καινοτομίας και μεταφοράς γνώσης.

Στο μέλλον, το ΕΙΤ πρέπει να καταβάλλει προσπάθειες ώστε η εμπειρία των ΚΓΚ να καταστεί κατανοητή και αναπαραγώσιμη στην Ευρώπη και να δημιουργήσει μια νοοτροπία η οποία μπορεί να χρησιμεύσει ως πρότυπο στην Ευρώπη και πέρα από αυτήν. Με τον εντοπισμό, την ανάλυση και τη διάδοση βέλτιστων πρακτικών καθώς και με τα νέα μοντέλα διαχείρισης και χρηματοδότησης από τις ΚΓΚ, το ΕΙΤ επιδιώκει να διασφαλίσει ότι η γνώση που δημιουργείται εντός του ΕΙΤ και των ΚΓΚ του διαδίδεται και χρησιμοποιείται προς όφελος των ανθρώπων και των φορέων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν συμμετέχουν απευθείας στις ΚΓΚ.

Το ΕΙΤ θα επιδιώξει επίσης να ενισχύσει την προβολή του σε ολόκληρη την Ένωση. Θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν όλα τα σχετικά μέσα και οι διαλογοί επικοινωνίας για να εξασφαλιστεί ικανοποιητική πρόσβαση στις πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία και την εμβέλεια του ΕΙΤ και των ΚΓΚ.

Το ΕΙΤ μπορεί να διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο με τη σύνθεση της ποικιλομορφίας των διαδικασιών που εφαρμόζονται από τις ΚΓΚ ώστε να μπορούν να μεταφερθούν σε τομείς στους οποίους υπάρχει ελάχιστο δυναμικό καινοτομίας, και οι οποίοι διαφορετικά δεν θα ήταν σε θέση να επωφεληθούν από τα διδάγματα που αποκομίστηκαν από το ΕΙΤ. Αυτή η προσέγγιση διασφαλίζει ότι τα οφέλη από τις εμπειρίες του ΕΙΤ προωθούν την ανάπτυξη της ικανότητας καινοτομίας στους τομείς αυτούς. Από τη δραστηριότητα αυτή μπορούν να προκύψουν εξαιρετικά κέρδη όταν στηρίζεται στις εργασίες των ΚΓΚ.

Η κατάρτιση ενός περιφερειακού προγράμματος καινοτομίας (ΠΠΚ) εστιασμένου στις εταιρικές σχέσεις ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ερευνητικών οργανισμών, εταιρειών και άλλων οργανώσεων ενδιαφερομένων μερών θα εξασφαλίσει ειδικό μηχανισμό για τη διάδοση βέλτιστων πρακτικών και τη διεύρυνση της συμμετοχής στις δραστηριότητες των ΚΓΚ.

Αυτό το πρόγραμμα όχι μόνο θα παρέχει στους συμμετέχοντες εκτός των ΚΓΚ την ευκαιρία να αποκτήσουν πείρα από τις ΚΓΚ και θα διευκολύνει τις αλληλεπιδράσεις με αυτές, αλλά θα τους παρέχει επίσης κίνητρα για να αξιοποιούν πλήρως τις γνώσεις και την τεχνογνωσία που αποκτούνται σε τομείς οι οποίοι δεν περιλαμβάνονται στις ΚΓΚ, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο την ικανότητα καινοτομίας σε ολόκληρη την Ένωση. Επιπλέον, οι συμμετέχοντες στο περιφερειακό πρόγραμμα καινοτομίας θα είναι υποχρεωμένοι να επιδεικνύουν σαφή θεματική ευθυγράμμιση μέσω αναφοράς στα σχετικά περιφερειακά σχέδια καινοτομίας και ειδικότερα στις στρατηγικές καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί στρατηγικός αντίκτυπος.

Το πρόγραμμα θα εφαρμοστεί σε εθελοντική βάση από τις ΚΓΚ με την υποστήριξη του ΕΙΤ, ανάλογα με την περίπτωση. Οι συμμετέχοντες θα επιλέγονται με ανοικτή και διαφανή διαδικασία που θα διευθύνουν οι ΚΓΚ.

Οι δραστηριότητες που θα ασκούνται στο πλαίσιο του ΠΠΚ θα εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των ΚΓΚ. Οι δραστηριότητες αυτές θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν διαρθρωμένες δράσεις κινητικότητας, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι ταλέντα - φοιτητές, ερευνητές, εκπαιδευτικοί και επιχειρηματίες κάθε ηλικίας και φύλου και σε όλα τα επίπεδα σταδιοδρομίας - που δεν συμμετέχουν στις ΚΓΚ, θα έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν στις δραστηριότητες των ΚΓΚ.

Ενώ οι συμμετέχοντες στο ΠΠΚ θα χρησιμοποιούν πρωτίστως άλλες πηγές χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων εθνικής χρηματοδότησης, διαρθρωτικών ταμείων και ιδίων πόρων για να καταστεί δυνατή η συμμετοχή στο ΠΠΚ, το ΕΙΤ μπορεί να παρέχει κίνητρα για την εφαρμογή του ΠΠΚ από τις ΚΓΚ μέσω της χρηματοδότησης διαρθρωμένων δράσεων κινητικότητας στο πλαίσιο του προγράμματός του για τις δραστηριότητες διάδοσης και απήχησης.

Οι κύριες κινητήριες δυνάμεις μάθησης σε επίπεδο του ΕΙΤ μπορεί να είναι: η έρευνα σε επίπεδα αριστείας με γνώμονα την καινοτομία με στόχο τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και νέων μοντέλων επιχειρήσεων, περιλαμβανομένης της δυνατότητας για τις ΜΜΕ και τα δημόσια ιδρύματα να συμμετέχουν ενεργότερα στην καινοτομία, τη διαχείριση χαρτοφυλακίων για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και νέες προσεγγίσεις στη διάδοση αυτών των δικαιωμάτων, την επιχειρηματικότητα και νέες ολοκληρωμένες μορφές πολυεπιστημονικής εκπαίδευσης, καθώς και πρότυπα διαχείρισης και χρηματοπιστωτικά μοντέλα βασισμένα στην έννοια της ανοικτής καινοτομίας ή στα οποία συμμετέχουν και οι δημόσιες αρχές. Αυτά τα στοιχεία θα συμβάλουν στο να καταστεί το ΕΙΤ υπόδειγμα και να αλλάξει τα δεδομένα στο θέμα της καινοτομίας στην Ευρώπη και να γίνει ένας διεθνώς αναγνωρισμένος παγκόσμιος εμβέλεια θεσμός της καινοτομίας.

Ενθάρρυνση και προσέλκυση των ταλέντων

Τα ταλαντούχα άτομα αποτελούν τον πυρήνα στην επιτυχία της καινοτομίας. Ένας από τους κύριους ρόλους του ΕΙΤ είναι να προσφέρει σε ταλαντούχα άτομα την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουν το δυναμικό τους στο ακέραιο και να δημιουργήσουν περιβάλλον στο οποίο μπορούν να ευδοκιμούν. Το ΕΙΤ, μέσω των ΚΓΚ, διαμορφώνει τέτοιο περιβάλλον αλλά πρέπει να το συμπληρώσει με στρατηγικές που αποσκοπούν στο να προσελκύσουν και να συμπεριλάβουν τα μεγαλύτερα ταλέντα που δεν ανήκουν στις ΚΓΚ.

Εξάλλου, το ΕΙΤ έχει συγκεκριμένο ρόλο να διαδραματίσει, δηλαδή να προσελκύσει ταλέντα από χώρες εκτός της Ένωσης. Αν αποκτήσει μεγάλο κύρος και ισχυρούς στρατηγικούς δεσμούς με τους κύριους εταίρους παγκοσμίως, το ΕΙΤ μπορεί να ενισχύσει την ελκυστικότητα των εταίρων που απαρτίζουν τις ΚΓΚ. Σε στενή συνεργασία με τις ΚΓΚ, το ΕΙΤ θα πρέπει να εκπονήσει μια ισχυρή διεθνή στρατηγική, εντοπίζοντας και διασυνδέοντας τους σημαντικούς συνομιλητές και τους πιθανούς εταίρους. Στο πλαίσιο αυτό το ΕΙΤ και οι ΚΓΚ του θα πρέπει να εκμεταλλευτούν τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες της Ένωσης στον τομέα, όπως τα προγράμματα της Ένωσης στον τομέα της έρευνας, της παιδείας, της εκπαίδευσης και της νεολαίας, περιλαμβανομένων του προγράμματος «Erasmus +», των δράσεων Marie Skłodowska-Curie και άλλων πρωτοβουλιών κινητικότητας σε επίπεδο Ένωσης. Επιπλέον, το ΕΙΤ μπορεί να προωθήσει την ανταλλαγή γνώσεων, την καθοδήγηση και την δικτύωση με την ενθάρρυνση της δημιουργίας μεταξύ άλλων δικτύου αποφοίτων του ΕΙΤ.

Το ΕΙΤ θα συμπληρώσει τις προσπάθειές του για την προώθηση των ταλαντούχων ατόμων και των λαμπρών ιδεών με άλλα μέτρα, όπως με την οργάνωση διαγωνισμών ιδεών ή με την απονομή βραβείων καινοτομίας, είτε με δική του πρωτοβουλία ή σε συνεργασία με εταίρους παγκόσμιου κύρους.

Το ΕΙΤ θα

- ενθαρρύνει τη συμμετοχή σε δραστηριότητες απήχησης και ειδικότερα θα παράσχει υποστήριξη, ανάλογα με την περίπτωση, στις ΚΓΚ σε σχέση με το περιφερειακό πρόγραμμα καινοτομίας.
- δημιουργήσει/προσαρμόσει ένα εργαλείο με βάση το διαδίκτυο για την παροχή πλατφόρμας για τη διάδοση γνώσεων και για τη δικτύωση γύρω από το ΕΙΤ.
- ιδρύσει και θα υποστηρίξει ένα λειτουργικό και ισχυρό δίκτυο αποφοίτων από τις δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης του ΕΙΤ /ΚΓΚ («ΕΙΤ alumni»).

— φροντίζει ώστε τα διδάγματα που αποκομίζονται και οι επιτυχίες που σημειώνονται στις ΚΓΚ να γίνονται συστηματικά προστά στην ευρύτερη κοινότητα καινοτομίας στην Ένωση και πέρα από αυτήν. Στο πλαίσιο αυτό μπορεί να περιλαμβάνεται η ανάπτυξη σειράς δωρεάν ανοικτών μαθημάτων από τις δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης του ΕΙΤ και των ΚΓΚ.

— ενισχύσει τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα και ιδιαίτερα των ΜΜΕ στο τρίγωνο της γνώσης.

2.3. Νέοι μηχανισμοί υλοποίησης και παρακολούθηση των αποτελεσμάτων

Η απλούστευση, όταν εφαρμόζεται με υπεύθυνο και συνετό τρόπο, αποτελεί επιτακτικό καθήκον για το ΕΙΤ για να μπορέσει να επιτύχει θετικά αποτελέσματα, να προωθήσει επαναστατικές καινοτομίες και τη συμμετοχή της επιστημονικής κοινότητας. Το ΕΙΤ έχει ακόμη τη δυνατότητα να αναπτύξει πλήρως την ευελιξία του προκειμένου να επιτύχει μεγαλύτερη απλούστευση.

Ως «επενδυτής» στις ΚΓΚ, το ΕΙΤ θεωρεί την απλούστευση δυναμική διαδικασία, που είναι ενσωματωμένη στη λειτουργία του ΕΙΤ και στα καθήκοντα του παροχής υποστήριξης προς τις ΚΓΚ. Προς το σκοπό αυτόν, το ΕΙΤ θα προσπαθήσει να προσαρμόσει, να βελτιώσει και να εκλογικεύσει τις διαδικασίες του παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και χρηματοδότησης και να αναζητεί συνεχώς απλουστευμένες προσεγγίσεις που μπορούν να βοηθήσουν τις ΚΓΚ να αντιμετωπίσουν τις νέες ανάγκες που εμφανίζονται και να ενισχύσουν τον αντίκτυπό τους.

Οι ΚΓΚ θα αποτελέσουν το ιδανικό πεδίο δοκιμής νέων προσεγγίσεων για τη χρηματοδότηση και τη διαχείριση της καινοτομίας. Με βάση τον πειραματισμό και την εμπειρία των ΚΓΚ, το ΕΙΤ θα εφαρμόσει ένα πρόγραμμα απλούστευσης σε θεμελιώδεις τομείς όπως οι συμβατικές συμφωνίες, οι απλουστευμένες εκθέσεις, καθώς και τα κατ' αποκοπή ποσά και τα ενιαία ποσοστά, προκειμένου να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για τις ΚΓΚ.

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά την ικανότητα του ΕΙΤ να εφαρμόσει τις απλούστερες δυνατές συμφωνίες και αρχές και τη διαχείριση των δραστηριοτήτων των ΚΓΚ, με βάση το πρόγραμμα απλούστευσης του ΕΙΤ. Τα συμπεράσματα που συνάγονται – ακόμη και τα αρνητικά – θα διαδίδονται στις μελλοντικές ΚΓΚ και στα προγράμματα της Ένωσης που σχετίζονται με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020».

Η Επιτροπή ενίσχυσε τις προσπάθειες της για την υποστήριξη του ΕΙΤ στην προσπάθειά του να καταρτίσει ένα χρηστό και σταθερό σύστημα παρακολούθησης με γνώμονα τα αποτελέσματα. Αυτό το σύστημα παρακολούθησης θα εξασφαλίσει ότι το ΕΙΤ και οι ΚΓΚ είναι πλήρως υπόλογοι, την ποιότητα των επιτευγμάτων τους, τη συμβολή τους στις προτεραιότητες του «Ορίζων 2020» και ταυτόχρονα θα παράσχει επαρκή ευελιξία στις δραστηριότητες των ΚΓΚ και θα επιδείξει ανοικτό πνεύμα σε νέες ιδέες και εταίρους. Θα επιτρέψει στο ΕΙΤ να αναπτύξει σταθερή ικανότητα για τη συγκέντρωση και την ανάλυση της παραγωγής των ΚΓΚ, συμπεριλαμβανομένων πηγών χρηματοδότησης για τη μέτρηση των επιδόσεων των ΚΓΚ με βάση τους δικούς του στόχους και να συγκρίνει το ΕΙΤ και τις ΚΓΚ με βάση τις βέλτιστες πρακτικές σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

Το σύστημα θα σχεδιαστεί με ευέλικτο τρόπο και, αν χρειάζεται, θα προσαρμοστεί προκειμένου να λάβει υπόψη το μεταβαλλόμενο και αυξανόμενο χαρτοφυλάκιο του ΕΙΤ και των ΚΓΚ. Σύμφωνα με τη σύσταση της ανεξάρτητης εξωτερικής αξιολόγησης και των γενικών διατάξεων παρακολούθησης στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020», η Επιτροπή πρότεινε, από κοινού με το ΕΙΤ και τις ΚΓΚ, τη δημιουργία συστήματος παρακολούθησης των επιδόσεων με γνώμονα τα αποτελέσματα για το ΕΙΤ, για την εξέταση των τεσσάρων επιπέδων δραστηριότητας:

- Επίπεδο «Ορίζων 2020»: για την τακτική παρακολούθηση τη συμβολή του ΕΙΤ και των ΚΓΚ στην επίτευξη των στόχων του «Ορίζων 2020».
- Επίπεδο ΕΙΤ: για την αξιολόγηση των επιδόσεων του ΕΙΤ ως αποδοτικού και αποτελεσματικού οργανισμού της Ένωσης· οι επιδόσεις θα μετριοούνται με βάση την υποστήριξη που παρείχε στις ΚΓΚ, την ένταση και την κάλυψη των δραστηριοτήτων του προσέγγισης του κοινού, διάδοσης και των διεθνών δραστηριοτήτων του καθώς και την ικανότητά του εφαρμογής απλουστευμένων διαδικασιών.
- Επίπεδο ομάδας ΚΓΚ: παρακολούθηση της συμβολής όλων των ΚΓΚ για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του ΕΙΤ, όπως προσδιορίζονται σε συγκεκριμένο εργαλείο όπως ο πίνακας αποτελεσμάτων του ΕΙΤ.
- Επίπεδο επιμέρους ΚΓΚ: παρακολούθηση των επιδόσεων των επιμέρους ΚΓΚ με βάση τους ατομικούς στόχους τους και τους βασικούς δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ) όπως καθορίζονται στα ατομικά επιχειρησιακά σχέδια των ΚΓΚ. Οι ΚΓΚ έχουν διαφορετικά επιχειρησιακά μοντέλα και διαφορετικές αγορές και συνεπώς, διαφορετικούς βιομηχανικούς ΒΔΕ οι οποίοι έχουν κεντρική σημασία για την επιτυχή διαχείριση κάθεμιας ΚΓΚ.

Το ΕΙΤ θα

- καθορίσει θεματολόγιο απλούστευσης, συμπεριλαμβανομένων των σημείων σύγκρισης για την αξιολόγηση της προόδου και υποβολής εκθέσεων στην Επιτροπή σχετικά με την υλοποίηση της προόδου του μέσω της ετήσιας έκθεσης δραστηριότητας· θα εξασφαλίσει ότι νέα πρότυπα απλούστευσης διαδίδονται σε όλη την Ένωση και ενημερώνει σχετικά με άλλες πρωτοβουλίες της Ένωσης.

- δημιουργήσει σε συνεργασία με την Επιτροπή και τις ΚΓΚ, συνεκτικό σύστημα για την παρακολούθηση: του αντικτύπου του ΕΙΤ μέσω των δικών του δραστηριοτήτων και των δραστηριοτήτων των ΚΓΚ· και των αποτελεσμάτων των ΚΓΚ. Το ΕΙΤ θα παρουσιάζει όλες τις δραστηριότητές του παρακολούθησης στην ετήσια έκθεση δραστηριότητάς του που θα αποστέλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

3. Αποτελεσματικός τρόπος λήψης αποφάσεων και λειτουργικές ρυθμίσεις

Η δομή διαχείρισης του ΕΙΤ συνδυάζει την εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγιση των ΚΓΚ με τη στρατηγική καθοδήγηση από το επίπεδο του ΕΙΤ. Συνεπώς, η λήψη αποφάσεων στο επίπεδο ΕΙΤ πρέπει να χαρακτηρίζεται από πραγματικά στρατηγική προοπτική συνδυασμένη με αποτελεσματικούς μηχανισμούς υλοποίησης και τη συστηματική συμμετοχή συντελεστών του τριγώνου της γνώσης σε όλη την Ευρώπη.

Το μοντέλο διαχείρισης του ΕΙΤ έχει αποδείξει τη συνολική του αξία. Ωστόσο, εμπειρίες από την αρχική περίοδο δείχνουν ότι περαιτέρω προσπάθειες πρέπει να καταβληθούν για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών λήψης αποφάσεων και εφαρμογής του ΕΙΤ. Η σχέση μεταξύ του διοικητικού συμβουλίου του ΕΙΤ, το οποίο είναι αρμόδιο για τις στρατηγικές αποφάσεις, και της κεντρικής διοίκησης του ΕΙΤ, η οποία είναι αρμόδια για την υλοποίηση, πρέπει να καθοριστεί σαφέστερα και πιο ορθολογικά. Η κεντρική διοίκηση του ΕΙΤ πρέπει να καθορίσει τους κύριους τομείς στους οποίους το ΕΙΤ θα πρέπει να παρέχει υποστήριξη στις ΚΓΚ, για την επίτευξη της σωστής ισορροπίας μεταξύ των καθηκόντων υποστήριξης και παρακολούθησης. Το διοικητικό συμβούλιο πρέπει να εξασφαλίζει καλύτερα ότι οι στρατηγικές αποφάσεις θα είναι σωστά ενημερωμένες με βάση τις εμπειρίες από τις ΚΓΚ και την ευρύτερη κοινότητα καινοτομίας. Τέλος το ΕΙΤ πρέπει να συνεχίσει να λογοδοτεί στο Συμβούλιο και στα κράτη μέλη.

3.1. Προσαρμογή και διευκρινίσεις για τη λήψη αποφάσεων του ΕΙΤ

Το διοικητικό συμβούλιο του ΕΙΤ καθορίζει τη στρατηγική κατεύθυνση του ΕΙΤ και τους όρους πλαίσιο για τις ΚΓΚ, και μέσω των μελών του συνδέει το ΕΙΤ με τις διάφορες ενδιαφερόμενες ομάδες στον τομέα. Σύμφωνα με την προσανατολισμένη στις επιχειρήσεις προσέγγιση του ΕΙΤ, η λήψη αποφάσεων πρέπει να είναι αποτελεσματική, γρήγορη και εύστοχη.

Καθοριστικοί παράγοντες στη συνάρτηση αυτή είναι το μέγεθος, η σύνθεση και οι διαδικασίες του διοικητικού συμβουλίου. Η αρχή ανεξάρτητων μελών σε συνδυασμό με περιορισμένο αριθμό εκλεγμένων μελών που εκπροσωπούν την κοινότητα των ΚΓΚ, έχει αποδείξει την αξία της και καθιστά δυνατή τη συγκέντρωση πραγματοποιησιμότητας από το σύνολο του τριγώνου της γνώσης. Ωστόσο, το αρχικό μοντέλο με 18 εκλεγμένα μέλη συν, πιο πρόσφατα, τους τέσσερις αντιπροσώπους των ΚΓΚ έχει φθάσει στα όριά του. Ένα διοικητικό συμβούλιο μειωμένου μεγέθους θα είχε συνέπεια την πιο αποτελεσματική λήψη αποφάσεων και τη μείωση των γενικών εξόδων διοίκησης.

Τέλος, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα μπορεί να επιτευχθεί αν το διοικητικό συμβούλιο του ΕΙΤ επικεντρωθεί και πάλι στον κύριο ρόλο του, ο οποίος είναι η παροχή στρατηγικής καθοδήγησης. Επιπλέον, η στρατηγική συνοχή με άλλες πρωτοβουλίες της Ένωσης θα ενισχυθεί περισσότερο μέσω εντατικότερων διαβουλεύσεων με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με το τριετές πρόγραμμα εργασίας του ΕΙΤ. Τα στοιχεία σχετικά με το ΕΙΤ και τις ΚΓΚ από το τριετές πρόγραμμα εργασίας του ΕΙΤ θα καταστήσει δυνατή την εκτίμηση και τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας με άλλα μέρη του «Ορίζων 2020» και άλλες πολιτικές και εργαλεία της Ένωσης. Όλες αυτές οι αλλαγές έχουν ενσωματωθεί στον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 294/2008.

Οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου του ΕΙΤ εφαρμόζονται από την κεντρική διοίκηση του ΕΙΤ υπό την ηγεσία του διευθυντή του ΕΙΤ ο οποίος λογοδοτεί για τις ενέργειες του ΕΙΤ. Με τον τρόπο αυτό, η κεντρική διοίκηση αντικατοπτρίζει τον προσανατολισμένο σε αποτελέσματα χαρακτήρα του ΕΙΤ και των ΚΓΚ του και αποτελεί την κινητήριο δύναμη πίσω από τη διαδικασία απλούστευσης. Ταυτόχρονα, η κεντρική διοίκηση του ΕΙΤ αναπτύσσει την ικανότητα συστηματικής αφομοίωσης της μάθησης από τις ΚΓΚ και φροντίζει για τη διάδοσή τους προς όφελος της ευρύτερης κοινότητας καινοτομίας. Με την πάροδο του χρόνου, η κεντρική διοίκηση του ΕΙΤ θα διαθέτει πλούσιο απόθεμα βέλτιστης πρακτικής και θα καταστεί ένας πραγματικός εταίρος γνώσης για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής.

Μια πρόκληση για την κεντρική διοίκηση του ΕΙΤ είναι η προσέλκυση και στελέχωση του με ταλαντούχους επαγγελματίες. Για να εφοδιάσει το ΕΙΤ με τα μεγαλύτερα talέντα και τις περισσότερες δεξιότητες, θα ορίσει μια σαφή στρατηγική ανθρώπινου δυναμικού, συμπεριλαμβάνοντας εναλλακτικές επιλογές αντί της άμεσης απασχόλησης όπως αποσπάσεις ή προσωρινές προσλήψεις με την προώθηση τακτικών ανταλλαγών προσωπικού και ασκουμένων με ιδρύματα άριστης καινοτομίας, έρευνας και εκπαίδευσης από την Ένωση και τον υπόλοιπο κόσμο.

Το ΕΙΤ θα

- εξασφαλίσει με μια έξυπνη στρατηγική ανθρώπινου δυναμικού, συμπεριλαμβανομένης της συστηματικής χρήσης εσωτερικής και εξωτερικής πραγματογνωμοσύνης και εσωτερικών διαδικασιών διαχείρισης, ότι το ΕΙΤ θα εξελιχθεί σε θεσμό αναφοράς για καινοτόμο διακυβέρνηση.
- λαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα για την περαιτέρω προώθηση πνεύματος ειλικρίνειας και διαφάνειας.

3.2. Επενδύσεις στις ΚΓΚ: Οι σχέσεις μεταξύ ΕΙΤ και ΚΓΚ

Οι διασυνδέσεις του ΕΙΤ και των ΚΓΚ όχι μόνον θέτουν το πλαίσιο για την επιτυχημένη λειτουργία των ΚΓΚ, αλλά αποτελούν επίσης τον πυρήνα της διαδικασίας αμοιβαίας μάθησης προσφέροντας στο ΕΙΤ τη δυνατότητα να διαδραματίσει τον ρόλο του ως πεδίο δοκιμής για νέα υποδείγματα καινοτομίας. Το ΕΙΤ πρέπει να παρέχει στις ΚΓΚ τις ενδεικνυόμενες προϋποθέσεις-πλαίσιο με σαφή και συνεκτική καθοδήγηση σε όλα τα στάδια της διαδικασίας χωρίς ωστόσο να είναι υπερβολικά περιοριστική. Η καθοδήγηση αυτή θα περιλαμβάνει ιδίως τη διαχείριση μιας ΚΓΚ και τους τρόπους συμμετοχής των κύριων και μη κύριων εταίρων. Οι διασυνδέσεις της κεντρικής διοίκησης του ΕΙΤ και των ΚΓΚ πρέπει να είναι συστηματικές, τακτικές, καθώς επίσης σαφείς και διαφανείς και να βασίζονται στην εμπιστοσύνη προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη αποτελεσματικότητα. Σ' αυτό πρέπει να συμβάλουν τόσο οι συμβατικές σχέσεις μεταξύ του ΕΙΤ και των ΚΓΚ καθώς και οι οργανωτικές ρυθμίσεις της κεντρικής διοίκησης του ΕΙΤ.

Η κεντρική διοίκηση του ΕΙΤ, αν απαλλαγεί από τον απλό διοικητικό ρόλο της, θα βελτιώσει τα επιχειρησιακά της καθήκοντα ώστε να κατευθύνει τις ΚΓΚ σε βέλτιστες επιδόσεις και συμβάλει στην ευρύτερη διάδοση καλών αποτελεσμάτων. Υπάρχει περιθώριο για την επίτευξη μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας αν η παροχή υπηρεσιών και λειτουργιών πραγματοποιείται σε κεντρικό επίπεδο παρά σε εξατομικευμένο επίπεδο ΚΓΚ. Μολονότι όλες οι ΚΓΚ εργάζονται σε ειδικά θέματα, ορισμένα στοιχεία έχουν οριζόντιο χαρακτήρα και ακριβώς στο σημείο αυτό το ΕΙΤ μπορεί να προσφέρει αισθητή προστιθέμενη αξία. Αυτά τα καθήκοντα παροχής γνώσης μπορεί να σχετίζονται κυρίως με τη κεντρική διοίκηση του ΕΙΤ η οποία μετατρέπεται σε γραφείο διακίνησης πληροφοριών και σε επινοητικό συνομιλητή, π.χ. με την προώθηση των ανταλλαγών και της αμοιβαίας μάθησης ανάμεσα στις ΚΓΚ, τη διευκόλυνση των σχέσεων με τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και άλλους σημαντικούς οργανισμούς, όπως ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), ή σχετικά με ειδικά οριζόντια θέματα, όπως η παροχή συμβουλών σχετικά με την πνευματική ιδιοκτησία, την τεχνολογία και τη μεταφορά γνώσεων, τη σύγκριση με διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, ή με την εκπόνηση μελετών πρόβλεψης για τον εντοπισμό μελλοντικών κατευθύνσεων για το ΕΙΤ και τις ΚΓΚ. Το ΕΙΤ και οι ΚΓΚ πρέπει να αποφασίζουν από κοινού το πού μπορούν να εκτελεστούν πιο αποτελεσματικά τα καθήκοντα αυτά. Στη συνάρτηση αυτή, θα έχει καίρια σημασία για το ΕΙΤ και τα ΚΓΚ η δημιουργία βιώσιμων μηχανισμών για συστηματική συνεργασία σε θέματα οριζόντιου χαρακτήρα.

Το ΕΙΤ θα

- παρέχει σαφή και συνεκτική καθοδήγηση σχετικά με τις προσδοκίες, υποχρεώσεις και ευθύνες σε όλο τον κύκλο ζωής των ΚΓΚ.
- αναπτύξει σε στενή συνεργασία με τις ΚΓΚ ικανότητα εντός της κεντρικής διοίκησης του ΕΙΤ για να διευκολύνει την ανταλλαγή και τη μάθηση ανάμεσα στις ΚΓΚ.
- παρέχει ορισμένες υπηρεσίες στις ΚΓΚ σχετικά με οριζόντια θέματα στα οποία υπάρχει περιθώριο μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας, και θα εφαρμόζει άλλες εταιρικές πολιτικές για τον ίδιο σκοπό.
- παρέχει καθοδήγηση όσον αφορά τη σύνδεση και τη σύμπραξη των εταίρων που δεν έχουν τη δυνατότητα να γίνουν πλήρεις επενδυτές και εταίροι μιας ΚΓΚ.

3.3. Σχέσεις με τους ενδιαφερόμενους παράγοντες

Η δραστήρια ανταλλαγή και η αμοιβαία μάθηση με άλλες πρωτοβουλίες θα πρέπει να αποτελούν τους ακρογωνιαίους λίθους των προσπαθειών του ΕΙΤ για τη δοκιμασία νέων μοντέλων καινοτομίας. Συνεπώς, το ΕΙΤ πρέπει να εκμεταλλευτεί τις υφιστάμενες βέλτιστες πρακτικές και την εξωτερική πραγματογνωμοσύνη προκειμένου να καταστεί ο φορέας αναφοράς για την καινοτομία που επιδιώκει. Συνεπώς, είναι απαραίτητο το διοικητικό συμβούλιο να λαμβάνει τις αποφάσεις του εν γνώσει των απόψεων και των αναγκών των συντελεστών καινοτομίας επιτόπου και εντός του ευρύτερου ευρωπαϊκού πλαισίου. Εφαρμόζοντας μια πολιτική ανοικτού πνεύματος και εξωτερικής επικοινωνίας το ΕΙΤ μπορεί να προωθήσει δραστήρια την πρόσβαση και την αποδοχή νέων καινοτομιών από την κοινωνία γενικότερα.

Για τον λόγο αυτόν το ΕΙΤ θα επικοινωνεί απευθείας με τα κράτη μέλη και άλλους ενδιαφερόμενους παράγοντες σε όλη την αλυσίδα καινοτομίας για τη δημιουργία ευεργετικών επιδράσεων για αμφότερες πλευρές. Προκειμένου να γίνεται πιο συστηματικά αυτός ο διάλογος και οι ανταλλαγές, η δημιουργία φόρουμ ενδιαφερομένων μερών του ΕΙΤ, στην οποία θα συμμετέχει η ευρύτερη κοινότητα ενδιαφερομένων μερών στην εξέταση θεμάτων οριζόντιου χαρακτήρα, θα μπορούσε να είναι το κατάλληλο εργαλείο για τη διευκόλυνση διμερούς αμφίδρομης επικοινωνίας.

Στα ενδιαφερόμενα μέρη θα περιλαμβάνονται αντιπρόσωποι των εθνικών και περιφερειακών αρχών, οντότητες οργανωμένων και ατομικών συμφερόντων από επιχειρήσεις, ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης και έρευνας καθώς και ενδιαφερόμενα μέρη από το τρίγωνο της γνώσης.

Οι αντιπρόσωποι των κρατών μελών συνεδριάζουν σε ειδική σύνθεση, στο πλαίσιο του φόρουμ ενδιαφερομένων μερών, ώστε να εξασφαλιστεί η ορδή επικοινωνία και ροή πληροφοριών με το ΕΙΤ, και πληροφορούνται για τα επιτεύγματα, συμβουλευόμενοι το ΕΙΤ και τις ΚΓΚ και ανταλλάσσουν εμπειρίες μαζί τους. Η ειδική σύνθεση των αντιπροσώπων των κρατών μελών στο πλαίσιο του φόρουμ ενδιαφερομένων μερών θα διασφαλίζει επίσης τις κατάλληλες συνέργειες και συμπληρωματικότητες ανάμεσα στις δραστηριότητες του ΕΙΤ και των ΚΓΚ και τα εθνικά προγράμματα και πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης εθνικής συγχρηματοδότησης των δραστηριοτήτων των ΚΓΚ. Η οργάνωση του φόρουμ των ενδιαφερομένων παραγόντων έχουν ενσωματωθεί στον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 294/2008.

Εξάλλου, η ενεργός διαβούλευση με άλλα θεσμικά όργανα της Ένωσης, ιδίως με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής, από την αρχή της διαδικασίας θα βοηθήσει στην αύξηση των συνεργειών και της αμοιβαίας μάθησης με άλλες πρωτοβουλίες της Ένωσης.

Το ΕΙΤ θα

- δημιουργήσει τακτικό φόρουμ των ενδιαφερόμενων παραγόντων και την ειδική σύνθεση αντιπροσώπων των κρατών μελών για να διευκολύνει την αμοιβαία μάθηση με την ευρύτερη κοινότητα καινοτομίας σε όλο το τρίγωνο της γνώσης, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών και περιφερειακών αρχών. Στο πλαίσιο αυτό η πλατφόρμα με βάση το διαδίκτυο μπορεί να βοηθήσει στην ανάπτυξη διαλόγου μεταξύ των συμμετεχόντων.
- χρησιμοποιεί συστηματικά τους υπάρχοντες συνδέσμους των πανεπιστημίων, επιχειρήσεων και ερευνητικών οργανώσεων ως πλατφόρμες ανταλλαγής γνώσεων και διάδοσης αποτελεσμάτων.
- καθιερώνει μηχανισμό, όπως μία ετήσια συνεδρίαση μεταξύ του ΕΙΤ, των ΚΓΚ και των αρμόδιων υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για να διευκολύνει περισσότερο τις συνέργειες του ΕΙΤ και των ΚΓΚ αφενός και άλλων πρωτοβουλιών της ΕΕ αφετέρου.

4. Εκτίμηση οικονομικών αναγκών και πόρων χρηματοδότησης 2014-2020

4.1. Παγίωση μοντέλου έξυπνης χρηματοδότησης για τις ΚΓΚ

Το ΕΙΤ σχεδίασε ένα πρωτότυπο μοντέλο χρηματοδότησης το οποίο βασίζεται στις κοινές δυνάμεις και πόρους υφιστάμενων οργανισμών αριστείας· η χρηματοδότηση του ΕΙΤ λειτουργεί ως καταλύτης για τη μόχλευση και τη συγκέντρωση συμπληρωματικών χρηματοδοτικών πόρων από ευρύ φάσμα δημόσιων και ιδιωτικών εταιριών. Στη βάση αυτή, το ΕΙΤ παρέχει κατά μέσο όρο το 25 % της συνολικής χρηματοδότησης των ΚΓΚ, ενώ το υπόλοιπο ελάχιστο 75 % του συνολικού προϋπολογισμού μιας ΚΓΚ θα πρέπει να προέρχεται από άλλες πηγές. Σ' αυτές περιλαμβάνονται τα έσοδα και οι πόροι των εταιριών των ΚΓΚ, καθώς επίσης χρηματοδότηση από τον δημόσιο τομέα σε εθνικό, περιφερειακό επίπεδο και σε επίπεδο Ένωσης, ιδίως από τα σημερινά και μελλοντικά διαρθρωτικά ταμεία και το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία. Όσον αφορά το τελευταίο, οι ΚΓΚ (ή κάποιος από τους εταίρους τους) υποβάλλουν αίτηση για χρηματοδότηση σύμφωνα με τους αντίστοιχους κανόνες των προγραμμάτων και σε ίσους όρους με τους άλλους αιτούντες. Η συμβολή των εταιριών των ΚΓΚ δεν αποτελεί απαίτηση της συνήθους επιδότησης με τη μορφή «συγχρηματοδότησης», αλλά θεωρείται προϋπόθεση για ελάχιστο βαθμό συμμετοχής των υφιστάμενων οργανισμών και της χρηματοδοτικής δέσμευσής τους προς την ΚΓΚ. Αυτή η εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγιση εγγυάται την ισχυρή δέσμευση των εταιριών της ΚΓΚ, παρέχει κίνητρα επένδυσης και προωθεί τη διαρθρωτική και οργανωτική αλλαγή για τους εταίρους των ΚΓΚ και πέρα από αυτές.

Οι εμπειρίες από τις αρχικές ΚΓΚ δείχνουν ότι ο βιομηχανικός κλάδος συμμετέχει οικονομικά στην επίτευξη της υλοποίησης των επιχειρηματικών σχεδίων των ΚΓΚ και ότι το μερίδιο των εταιριών από τη βιομηχανία στον προϋπολογισμό των ΚΓΚ ανέρχεται περίπου στο 20 % έως το 30 % του συνολικού ετήσιου προϋπολογισμού των ΚΓΚ.

Η χρηματοδότηση από το ΕΙΤ προβλέπεται μόνο για «ΚΓΚ με δραστηριότητες προστιθέμενης αξίας», δηλαδή δραστηριότητες που καθιστούν δυνατή την ενσωμάτωση των πολιτικών και των εταιριών του τριγώνου της γνώσης (ανώτατη εκπαίδευση, έρευνα και καινοτομία) μέσα και σε όλες τις ΚΓΚ, σύμφωνα με τους στόχους και τις προτεραιότητες που καθορίζονται στα επιχειρησιακά σχέδια των ΚΓΚ. Ιδίως περιλαμβάνει τα σχέδια των ΚΓΚ στη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα, στον τομέα της καινοτομίας, της εκπαίδευσης, της επιχειρηματικότητας και της δημιουργίας επιχειρήσεων, τα οποία αυξάνουν την επένδυση σε παγιωμένες δραστηριότητες (π.χ. υφιστάμενα σχέδια έρευνας). Οι δραστηριότητες διοίκησης, διαχείρισης και συντονισμού των ΚΓΚ θα πρέπει επίσης να καλύπτονται από τη συνεισφορά του ΕΙΤ.

Οι ΚΓΚ διανύουν διάφορες φάσεις ανάπτυξης στις οποίες οι συνολικοί προϋπολογισμοί τους εμφανίζουν διαφορετικά χαρακτηριστικά πριν επιτύχουν τον κανονικό ρυθμό λειτουργίας τους. Στην εναρκτήρια φάση μιας ΚΓΚ, η ικανότητα της απορρόφησης κονδυλίων είναι περιορισμένη αλλά αναπτύσσεται σημαντικά τα επόμενα έτη.

Δύο έτη ύστερα από την αρχική φάση δημιουργίας, οι προϋπολογισμοί των ΚΓΚ θα πρέπει να αυξηθούν θεαματικά και οι ΚΓΚ μπορούν να κινητοποιήσουν σε σημαντικό βαθμό νέους πόρους από υφιστάμενους και νέους εταίρους σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα. Για την επίτευξη επαρκούς κρίσιμης μάζας και σημαντικού αντικτύπου σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι ετήσιοι προϋπολογισμοί των ΚΓΚ θα πρέπει να ανέρχονται από 250 έως 450 εκατομμύρια EUR σε περίοδο λειτουργίας με κανονικό ρυθμό, ανάλογα με τη στρατηγική, τις εταιρικές σχέσεις και το δυναμικό αγοράς καθεμιάς ΚΓΚ.

Μολονότι οι ΚΓΚ δεν θα είναι οικονομικά πλήρως ανεξάρτητες από το ΕΙΤ κατά τα πρώτα έτη λειτουργίας, θα ενθαρρύνονται ώστε να καταστούν μεσοπρόθεσμα βιώσιμες, δηλαδή να μειώσουν βαθμιαία την εξάρτησή τους από τη χρηματοδότηση του ΕΙΤ για την περαιτέρω εδραίωση και την επέκταση των δραστηριοτήτων τους. Η χρηματοδότηση από το ΕΙΤ θα εξακολουθεί να παρέχεται για ορισμένες δραστηριότητες προστιθέμενης αξίας των ΚΓΚ οι οποίες αποφέρουν σημαντικά κέρδη στις επενδύσεις του ΕΙΤ, όπως η εκπαίδευση, η δημιουργία επιχειρήσεων, η συστέγαση, η απήχηση στο κοινό και η διάδοση αποτελεσμάτων.

Σήμερα, το ΕΙΤ χρηματοδοτεί τις ΚΓΚ μόνον μέσω επιδοτήσεων. Στο επόμενο πολυετές χρηματοδοτικό πλαίσιο (ΠΧΠ 2014-2020) μπορούν ενδεχομένως να θεσπιστούν νέοι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί με χρεωστικούς ή συμμετοχικούς τίτλους. Το ΕΙΤ, ως «επενδυτής» στις ΚΓΚ, θα παρακολουθεί προσεκτικά αυτές τις εξελίξεις, και θα ενθαρρύνει την πρόσβαση των ΚΓΚ στους μηχανισμούς αυτούς ώστε να τους αξιοποιούν πλήρως, και αν χρειάζεται θα διευκολύνει και θα συντονίζει την πρόσβαση.

4.2. Ανάγκες προϋπολογισμού του ΕΙΤ

Οι ανάγκες προϋπολογισμού του ΕΙΤ για την περίοδο 2014-2020 ανέρχονται σε 2 711,4 εκατομμύρια EUR και βασίζονται σε τρεις κύριους συντελεστές: τις αναγκαίες δαπάνες για την εδραίωση των τριών υφιστάμενων ΚΓΚ, για τη βιώσιμη εξέλιξη προς νέες ΚΓΚ το 2014, το 2016 και το 2018 αντιστοίχως, και για τις δραστηριότητες διάδοσης αποτελεσμάτων και απήχησης καθώς και για τις διοικητικές δαπάνες.

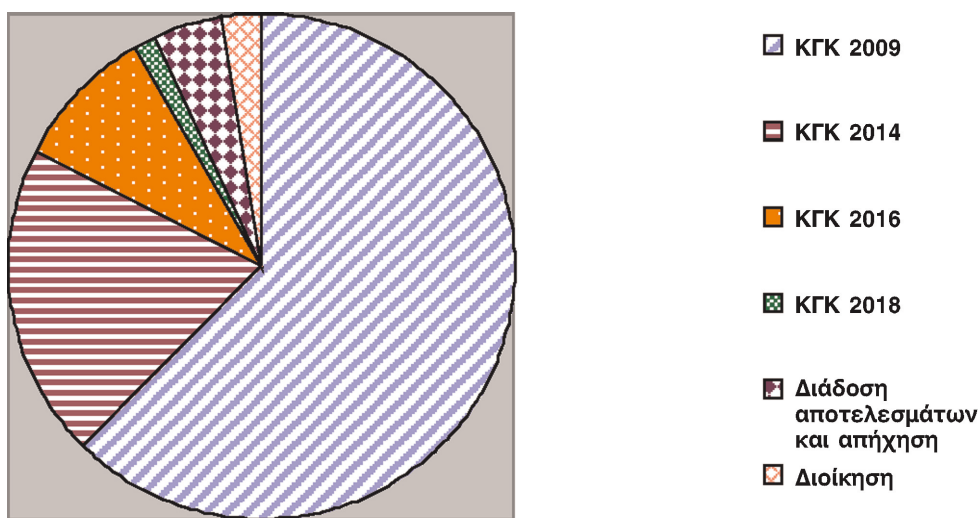
Περίπου 1 695 εκατομμύρια EUR (62,5 % του συνολικού προϋπολογισμού του ΕΙΤ) προβλέπεται για τη χρηματοδότηση των ΚΓΚ που συστάθηκαν το 2009 και λειτουργούν ήδη με κανονικό ρυθμό· 542 εκατομμύρια EUR (20 %) προβλέπονται για τον δεύτερο κύκλο των ΚΓΚ, 249 εκατομμύρια EUR (9,2 %) για τον τρίτο κύκλο και 35 εκατομμύρια EUR (1,3 %) για τον τελικό κύκλο.

Συνεπώς, ο προτεινόμενος προϋπολογισμός για τις ΚΓΚ κατά την περίοδο 2014-2020 ισούται με 2,5 δισεκατομμύρια EUR (93 % του συνολικού προϋπολογισμού του ΕΙΤ για την περίοδο 2014-2020. Μέσω της ισχυρής επίδρασης μόχλευσης του ΕΙΤ, οι ΚΓΚ αναμένεται να κινητοποιήσουν άλλα 7,5 δισεκατομμύρια EUR από άλλες πηγές του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

Το ΕΙΤ θα συμμετάσχει σε διάφορες δραστηριότητες διάδοσης και απήχησης, συμπεριλαμβανομένης της παροχής στήριξης για τη διαφθωμένη κινητικότητα στο πλαίσιο του ΠΠΚ, που θα ενισχύσουν σημαντικά τον αντίκτυπο των εργασιών του σε όλη την Ευρώπη. Επιπλέον, διάφορες οριζόντιες υπηρεσίες υποστήριξης και παρακολούθησης θα προσφέρουν προστιθέμενη αξία και μεγαλύτερη αποδοτικότητα στις ΚΓΚ. Για την υλοποίηση και την ανάπτυξη αυτών των δραστηριοτήτων, το ΕΙΤ θα χρειαστεί να ακολουθήσει μια στρατηγική με στόχο ένα υψηλό ποσοστό αποδοτικότητας, δηλαδή την επίτευξη μέγιστου αντίκτυπου με ήπιους μηχανισμούς. Για την υλοποίηση αυτών των δραστηριοτήτων χρειάζονται περίπου 125 εκατομμύρια EUR (4,6 %) του προϋπολογισμού του ΕΙΤ.

Η διάσταση του ΕΙΤ ως πρωτοπόρου σε νέα μοντέλα ανοικτής καινοτομίας και απλούστευσης θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στην προσέγγισή του όσον αφορά τη διοίκηση. Η κεντρική διοίκηση του ΕΙΤ χρειάζεται μια απλοποιημένη οργάνωση, η οποία ακολουθεί την στρατηγική προσέγγιση για την προσφυγή σε πραγματογνωμοσύνη όποτε τη χρειάζεται, χωρίς όμως τη δημιουργία περιττών δυσκίνητων και μόνιμων δομών. Το κόστος των διοικητικών δαπανών, που καλύπτει το αναγκαίο προσωπικό, τις διοικητικές και λειτουργικές δαπάνες και τις δαπάνες υποδομής, δεν θα υπερβεί κατά την περίοδο αυτή το 2,4 % του προϋπολογισμού του ΕΙΤ. Μέρος των διοικητικών δαπανών καλύπτεται από τη χώρα υποδοχής, την Ουγγαρία, με την δωρεάν παροχή γραφειακού χώρου έως το τέλος του 2030, καθώς και μια ετήσια συνεισφορά με 1,5 εκατομμύρια EUR για το κόστος προσωπικού έως το τέλος του 2015. Συνεπώς, με βάση αυτόν τον υπολογισμό, οι διοικητικές δαπάνες θα ανέρχονται σε περίπου 65 εκατομμύρια EUR για την περίοδο 2014-2020.

Διάγραμμα 3: Κατανομή των αναγκών προϋπολογισμού

Η ακριβής κατανομή περιλαμβάνεται στο δημοσιονομικό δελτίο που επισυνάπτεται στην πρόταση τροποποίησης του κανονισμού του ΕΙΤ.

Κατά το επόμενο ΠΧΠ, το ΕΙΤ θα χρηματοδοτείται κατά κύριο λόγο με μια συνεισφορά του «Ορίζων 2020», στο οποίο προβλέπεται το ποσό των 2 711,4 εκατομμυρίων EUR.

Θεματικό δελτίο 1: Καινοτομία για Υγιή Διαβίωση και Ενεργό Γήρανση

1. ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Η υγεία, δημογραφική αλλαγή και η ευεξία εντοπίστηκαν ως μεγάλες κοινωνικές προκλήσεις οι οποίες θα εξεταστούν στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020». Οι γενικοί στόχοι κάθε δράσης για την αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης θα είναι η βελτίωση της ποιότητας της ζωής των ευρωπαίων πολιτών όλων των ηλικιών και η διατήρηση της οικονομικής βιωσιμότητας των συστημάτων ιατροφαρμακευτικής και κοινωνικής περίθαλψης εν όψει του αυξανόμενου κόστους, της συρρίκνωσης του ανθρώπινου δυναμικού και των προσδοκιών των πολιτών για τη βέλτιστη δυνατή περίθαλψη.

Οι προκλήσεις που σχετίζονται με τους τομείς της ιατροφαρμακευτικής και κοινωνικής περίθαλψης είναι πολυάριθμες και στενά διασυνδεδεμένες. Ποικίλλουν από τις χρονικές νόσους (καρδιαγγειακές παθήσεις, καρκίνος, διαβήτη) μαζί με το υπέρβαρας και την παχυσαρκία, τις λοιμώξεις (HIV/AIDS, φυματίωση) και τις νευροεκφυλιστικές νόσους (που επιδεινώνονται με την αυξανόμενη γήρανση του πληθυσμού), έως τον κοινωνικό αποκλεισμό, τη μειωμένη ευημερία, την αυξανόμενη εξάρτηση των ασθενών από την επίσημη και ανεπίσημη περίθαλψη, και την πολλαπλή έκθεση σε περιβαλλοντικές συνθήκες με άγνωστες μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην υγεία. Εξάλλου, οι φραγμοί στην εφαρμογή, στην εκμετάλλευση και στην ανάπτυξη νέων ευρημάτων, προϊόντων και υπηρεσιών εμποδίζουν την αποτελεσματική ανταπόκριση στις εν λόγω προκλήσεις.

Η ανταπόκριση στις προκλήσεις αυτές ορίστηκε στο «Ορίζων 2020» με στόχο «την παροχή καλύτερης υγείας, ποιότητας ζωής και γενικής ευημερίας για όλους με την υποστήριξη των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας. Οι δραστηριότητες αυτές θα επικεντρωθούν στη διατήρηση και στην προώθηση της υγείας σε όλη τη διάρκεια της ζωής μας, και στην πρόληψη των νόσων· στη βελτίωση της ικανότητάς μας για την ίαση, τη θεραπεία και τη διαχείριση των νόσων και της αναπηρίας· υποστήριξη της παράτασης του επαγγελματικού βίου· και στη συμβολή για την επίτευξη βιώσιμου και αποτελεσματικού τομέα περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και περιφερειακών υπηρεσιών και της προσαρμογής των πόλεων και των εγκαταστάσεών τους για τον γηράσκοντα πληθυσμό.

2. ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Μια ΚΓΚ για την καινοτομία για την υγιή διαβίωση και την ενεργό γήρανση θα συμβάλλει στην εκπλήρωση των προτεραιοτήτων του «Ορίζων 2020, κυρίως εκείνα που ορίζονται στη συνάρτηση της κοινωνικής πρόκλησης με τίτλο «Υγεία, δημογραφική αλλαγή και ευημερία».

Το θεματικό αυτό πεδίο έχει μεγάλη σημασία από την άποψη της κοινωνικής και δημόσιας πολιτικής. Τα θέματα υγιούς διαβίωσης και ενεργού γήρασης έχουν επίδραση σε όλους σχεδόν τους τομείς της ζωής μας και της κοινωνίας μας, και πολύ συχνά απαιτούν ρυθμιστικά μέτρα. Ο τομέας ιατροφαρμακευτικής και κοινωνικής περίθαλψης είναι επίσης πολύ σημαντικός από κοινωνικο-οικονομική άποψη, εφόσον είναι ένας από τους τομείς στους οποίους πραγματοποιούνται οι περισσότερες δαπάνες (δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα) ⁽¹⁾ και ο τομέας δεν προσφέρει μόνον ευκαιρίες για οικονομικές και τεχνολογικές καινοτομίες, διαθέτει επίσης μεγάλο δυναμικό για κοινωνική καινοτομία. Η γήρανση του πληθυσμού συνιστά πρόκληση για τις δημόσιες υπηρεσίες και απαιτεί, για παράδειγμα, την ανάπτυξη και τη βελτίωση των τοπικών υπηρεσιών και την προσαρμογή των αστικών περιοχών.

Η κοινωνικοοικονομική σημασία μπορεί να υπογραμμιστεί επιπλέον από το γεγονός ότι η Ευρώπη επωφελείται από την παρουσία σταθερού φαρμακευτικού κλάδου και σωστά αναπτυσσόμενων συστημάτων ιατροφαρμακευτικής και κοινωνικής περίθαλψης τα οποία παρέχουν θέσεις εργασίας σε εκατομμύρια ανθρώπους σε όλη την Ένωση. Επίσης, ο τομέας είναι ένας από τους μεγαλύτερους βιομηχανικούς κλάδους υψηλής τεχνολογίας στην Ένωση. Το δυναμικό οικονομικής ανάπτυξης στους τομείς αυτούς είναι πολύ μεγάλο, επειδή μια κοινωνία που γερνάει σημαίνει συνολική αύξηση της ζήτησης για περίθαλψη και για προϊόντα και υπηρεσίες που διευκολύνουν τον αυτόνομο τρόπο ζωής.

Επίσης και άλλοι τομείς, όπως ο τουρισμός, αποκτούν σημασία. Ο γηράσκων πληθυσμός αποτελείται σε μεγάλο βαθμό από μία γενιά η οποία συνήθισε να ταξιδεύει, είναι ακόμη πρόθυμη να ταξιδέψει, έχει απαιτήσεις υψηλής ποιότητας, και επομένως έχει μεγαλύτερη ανάγκη για προσβάσιμες υπηρεσίες (μεταφορές, ξενοδοχεία, διασκέδαση, κ.λπ.). Πιο προσβάσιμες τουριστικές υπηρεσίες μπορούν να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα όλου του τομέα και θα συνέβαλαν στην καλύτερη ένταξη του γηράσκοντος πληθυσμού.

Εξίσου σημαντικό είναι ότι η Ένωση επωφελείται από το παγκοσμίου κύρους επίπεδο έρευνας και εκπαίδευσης στον εν λόγω τομέα. Σε πολλά κράτη μέλη υπάρχουν πράγματι άριστες υποδομές και ιδρύματα έρευνας τα οποία παρέχουν ελκυστική βάση για τη συμμετοχή του βιομηχανικού κλάδου στις δραστηριότητες που σχεδιάζει το ΕΙΤ.

Οι προκλήσεις σχετικά με την υγιή διαβίωση ισχύουν για ολόκληρη της Ευρώπη. Οι απαντήσεις, τις οποίες μπορεί να προσφέρει μια ΚΓΚ, απαιτούν την εντατική συνεργασία άριστων, πολυεπιστημονικών και πολυκλαδικών ομάδων με συμμετέχοντες από όλους τους τομείς του τριγώνου της γνώσης (ανώτατη εκπαίδευση, έρευνα και καινοτομία). Μια ΚΓΚ σχετικά με το θέμα αυτό θα είχε την προστιθέμενη αξία της διασύνδεσης των δραστηριοτήτων καινοτομίας και ανώτατης εκπαίδευσης με την ήδη υφιστάμενη άριστη βάση έρευνας. Με τον τρόπο αυτόν, θα δώσει ιδιαίτερη έμφαση στα προγράμματα σπουδών της

⁽¹⁾ Οι δαπάνες για την υγεία διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Το μερίδιο στο ΑΕΠ κυμαίνεται από 1,1 έως 9,7 % και από 4 % έως άνω του 18 % των συνολικών δημόσιων δαπανών. Οι τομείς που έχουν σχέση με την υγεία διαθέτουν υψηλή ένταση έρευνας και ανάπτυξης: οι δαπάνες για τα φαρμακευτικά προϊόντα και τη βιοτεχνολογία υπερβαίνουν κατά πολύ το ποσοστό δαπανών για κάθε άλλο τομέα (15,9 %)· ο υγειονομικός εξοπλισμός και οι υπηρεσίες απαιτούν επίσης πολύ υψηλό ποσοστό δαπανών (6,8 %).

ανώτατης εκπαίδευσης, στην ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων (που χρειάζονται π.χ. για την ανάπτυξη τεχνολογία αλλά επίσης για την φροντίδα ηλικιωμένων), στην ενίσχυση επιχειρηματικών πτυχών προκειμένου να προωθήσει την ανάπτυξη εργατικού δυναμικού με μεγάλες επιχειρηματικές ικανότητες στον τομέα, να υποστηρίξει την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών, και να ενισχύσει τις υφιστάμενες αλυσίδες αξίας ή να δημιουργήσει νέες.

Τα παραδείγματα πιθανών προϊόντων και υπηρεσιών που θα μπορούσαν να δημιουργηθούν από μια ΚΓΚ υπερβαίνουν τις εφαρμογές τεχνολογίας (όπως τις εφαρμογές για την επεξεργασία, την κωδικοποίηση, την τυποποίηση και την ερμηνεία δεδομένων για νόσους όπως ο καρκίνος και οι καρδιαγγειακές παθήσεις· ή τα εργαλεία για την εκτίμηση της επικινδυνότητας και την έγκαιρη διάγνωση), και θα μπορούσε να παρακινήσει την κοινωνική καινοτομία με νέες έννοιες που βελτιώνουν π.χ. τη διαχείριση του τρόπου ζωής και της διατροφής, με την προώθηση της ενεργού και αυτόνομης διαβίωσης σε ένα φιλικό για τους ηλικιωμένους περιβάλλον, ή με τη διατήρηση οικονομικά βιώσιμων συστημάτων περιβάλλοντος.

Με επίκεντρο τις συστημικές πτυχές των ευρωπαϊκών συστημάτων ιατροφαρμακευτικής και κοινωνικής περίθαλψης και την παροχή υποστήριξης για ενεργό γήρανση, μια ΚΓΚ για αυτόν τον θεματικό τομέα θα μπορούσε να συμπεριλαμβάνει επίσης μια ισχυρότερη συνεργασία μεγάλων και μικρότερων, πιο εξειδικευμένων, επιχειρήσεων για τη μεγαλύτερη κυκλοφορία της γνώσης. Επιπλέον, μια ειδική προστιθέμενη αξία που θα μπορούσε να προσφέρει μια ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα, θα μπορούσε να είναι η δημιουργία καινοτόμων εταιρικών σχέσεων σε τοπικό επίπεδο που έχουν ιδιαίτερη σημασία για τον τομέα παροχής υπηρεσιών.

Με την ολοκληρωμένη αυτή προσέγγιση στο τρίγωνο της γνώσης, μια ΚΓΚ για υγιή διαβίωση και ενεργό γήρανση θα μπορούσε, συνεπώς, να είναι βασικός παράγοντας για την αντιμετώπιση του «ευρωπαϊκού παράδοξου»: προσθέτοντας αξία στην άριστη θέση της Ένωσης στον τομέα της επιστημονικής έρευνας και μετατρέποντας αυτό το περιουσιακό στοιχείο σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες και νέες ευκαιρίες επιχειρήσεων και αγορών.

Οι σημαντικότεροι κίνδυνοι που συνδέονται με την επιτυχία μιας ΚΓΚ στο θέμα αυτό οφείλονται κυρίως στους αναγκαίους όρους-πλαίσια που συνοδεύουν την καινοτομία και την ρυθμιστική πολιτική, οι οποίοι απαιτούν κάποιες προσαρμογές, για την εξέταση των οποίων δεν είναι άμεσα αρμόδιες οι ΚΓΚ⁽¹⁾. Συνεπώς, οι ΚΓΚ πρέπει να συνδέονται με τις τρέχουσες δραστηριότητες καινοτομίας και πολιτικής σε επίπεδο Ένωσης και σε εθνικό επίπεδο σχετικά με αυτά τα θέματα (βλέπε επόμενο τμήμα).

3. ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Τα θέματα που έχουν σχέση με την υγεία και την ενεργό γήρανση υποστηρίζονται έντονα από πολλές πρωτοβουλίες της Ένωσης. Τέτοιου είδους πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα πολιτικών τομέων εκτός του τομέα υγείας, όπως την οικονομία, την ασφάλεια και το περιβάλλον. Συνεπώς, συμβάλλουν έμμεσα στην επίτευξη των στόχων της «Ευρώπης 2020» όπως η έρευνα και ανάπτυξη/καινοτομία, η απασχόληση και η κοινωνική ένταξη.

Μια ΚΓΚ που ασχολείται με την καινοτομία για υγιή διαβίωση και ενεργό γήρανση θα συνεργάζεται στενά με το πιλοτικό σχέδιο «Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας (ΕΣΚ) για ενεργό και υγιές γήρας». Θα λάβει υπόψη τις συγκεκριμένες ενέργειες που παρουσιάστηκαν στο στρατηγικό σχέδιο καινοτομίας της ΕΣΚ και θα συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων του. Θα δημιουργήσει συμπληρωματικότητα με βασικούς συντελεστές στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης, αλλά και με την παροχή μοναδικού διαρθρωμένου δικτύου επαγγελματιών που είναι οι πιο κατάλληλοι για να εντοπίσουν τους όρους-πλαίσια και τις βέλτιστες πρακτικές σε θέματα πολιτικής, ρύθμισης ή τυποποίησης που έχουν αντίκτυπο στον τομέα. Στο πλαίσιο της ΕΣΚ, μια ΚΓΚ στον τομέα αυτό μπορεί επίσης να συμβάλει στην πρωτοβουλία πρωτοποριακής αγοράς – ηλ-Υγεία (eHealth), η οποία αποσκοπεί στην παρότρυνση της αγοράς για την εξεύρεση καινοτόμων λύσεων ηλ-Υγείας με την επικέντρωσή της σε πολιτικά εργαλεία (τυποποίηση, συστήματα πιστοποίησης και δημόσιες συμβάσεις).

Ο συντονισμός θα ενισχυθεί επίσης από την πρωτοβουλία κοινού προγραμματισμού (ΠΚΠ) για την ανάπτυξη της έρευνας σχετικά με τη νόσο Alzheimer και άλλες νευροεκφυλιστικές νόσους, την ΠΚΠ «περισσότερα χρόνια, καλύτερη ζωή» - το δυναμικό και οι προκλήσεις της δημογραφικής αλλαγής και την ΠΚΠ «Υγιεινή διατροφή για μια υγιεινή ζωή». Μια ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα θα επιταχύνει και θα βελτιώσει την αξιοποίηση της άριστης δημόσιας έρευνας που συγκεντρώνεται από τις εν λόγω ΠΣΠ, και θα αντιμετωπίσει με τον τρόπο αυτόν τον κατακερματισμό στο τοπίο της καινοτομίας.

Μια ΚΓΚ θα βασίζεται επίσης και θα αξιοποιεί τα σημαντικότερα αποτελέσματα της έρευνας της Κοινής Τεχνολογικής Πρωτοβουλίας για τα Καινοτόμα Φάρμακα και τα πολυάριθμα σχέδια έρευνας του προγράμματος-πλαισίου που ασχολούνται με το θεματικό αυτό πεδίο (όπως το ερευνητικό πρόγραμμα στον τομέα της υγείας ή οι ερευνητικές δραστηριότητες ΤΠΕ σχετικά με την υγεία και τη γήρανση) για να προωθήσει τη μεταφορά τεχνολογίας και την εμπορία με τη βοήθεια άριστων επιχειρηματικών ταλέντων. Ομοίως, θα συντονίζει το έργο του κοινού προγράμματος «Αυτόνομη διαβίωση υποβοηθούμενη από το περιβάλλον» και του προγράμματος ανταγωνιστικότητα και καινοτομία.

⁽¹⁾ Π.χ. από την άποψη πρόσβασης των ασθενών σε φάρμακα υψηλής ποιότητας, η οποία καθυστερεί επειδή η νομοθεσία για την έγκριση νέων φαρμάκων στην αγορά με περισσότερο χρόνο αφιερωμένο σε δοκιμές και πιστοποίηση και για τον καθορισμό των τιμών και για τις διατυπώσεις επιστροφής.

Εν κατακλείδι, μια ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα θα συμπληρώνει τις δραστηριότητες αυτές, επειδή θα επικεντρώνεται σε διεπιστημονικές δραστηριότητες εντός του τριγώνου της γνώσης με έντονη εστίαση σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες και στην επιχειρηματική εκπαίδευση.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Μια ΚΓΚ που επικεντρώνεται στο ευρύτερο θέμα της καινοτομίας για υγιή διαβίωση και ενεργό γήρανση πληροί τα κριτήρια που προτάθηκαν για την επιλογή των θεμάτων ΚΓΚ:

- Αντιμετωπίζει τις κυριότερες οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις (διά βίου υγεία και ευημερία για όλους, διατηρώντας οικονομικά βιώσιμα συστήματα περιθάλψης), και συμβάλλει στην υλοποίηση του θεματολογίου «Ευροpe 2020» και τους στόχους του σχετικά με την απασχόληση, την καινοτομία, την εκπαίδευση και την κοινωνική ένταξη.
- Αυτό το επίκεντρο της ΚΓΚ ευθυγραμμίζεται με τις προτεραιότητες στο «Ορίζων 2020» και συμπληρώνει τις άλλες δραστηριότητες της Ένωσης στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής και κοινωνικής περιθάλψης, ιδίως με τις αντίστοιχες ΠΚΠ και με την ΕΣΚ (ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας) για ενεργό και υγιές γήρας.
- Μπορεί να βασίζεται σε έναν σταθερό βιομηχανικό κλάδο ο οποίος θα προσελκυστεί από την ΚΓΚ. Είναι σε θέση να κινητοποιήσει επενδύσεις και μακροπρόθεσμη δέσμευση του επιχειρηματικού κλάδου και προσφέρει δυνατότητες για διάφορα νεοεμφανιζόμενα προϊόντα και υπηρεσίες.
- Θα αντιμετωπίσει το ευρωπαϊκό παράδοξο, εφόσον θα αξιοποιήσει την ισχυρή ερευνητική βάση της Ένωσης και θα ανακαλύψει νέες καινοτόμες προσεγγίσεις για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ευρωπαίων πολιτών και τη διατήρηση της οικονομικής βιωσιμότητας των συστημάτων ιατροφαρμακευτικής και κοινωνικής περιθάλψης.
- Δημιουργεί βιώσιμο και συστημικό αντίκτυπο, που υπολογίζεται με βάση νέους εκπαιδευμένους επιχειρηματικά ανθρώπους, νέες τεχνολογίες και νέες επιχειρήσεις. Θα προωθήσει νέες τεχνολογικές εξελίξεις και κοινωνική καινοτομία.
- Στοχεύει στην εξάλειψη του υψηλού βαθμού κατακερματισμού του συνολικού τομέα ιατροφαρμακευτικής και κοινωνικής περιθάλψης· θα συγκεντρώσει μια κρίσιμη μάζα άριστων ενδιαφερόμενων φορέων στον τομέα της έρευνας, της καινοτομίας, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε όλο τον τομέα.
- Πραγματοποιεί συστημική προσέγγιση και συνεπώς απαιτεί διεπιστημονικό έργο στο οποίο συμμετέχουν διάφοροι τομείς γνώσης, όπως είναι η ιατρική, η βιολογία, η ψυχολογία, η οικονομία, η κοινωνιολογία, η δημογραφία και οι ΤΠΕ.

Θεματικό δελτίο 2: Πρώτες Ύλες ⁽¹⁾ – Βιώσιμη Έρευνα, Εξόρυξη, Επεξεργασία, Ανακύκλωση και Υποκατάσταση

1. ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Η σύγχρονη κοινωνία εξαρτάται πλήρως από την πρόσβαση σε πρώτες ύλες. Η πρόσβαση σε ύλες είναι σημαντική για την αποτελεσματική λειτουργία της οικονομίας της Ένωσης. Ωστόσο, το τρίπτυχο της μείωσης των πεπερασμένων φυσικών πόρων, του συνεχώς αυξανόμενου ανθρώπινου πληθυσμού, και των ραγδαία αυξανόμενων επιπέδων κατανάλωσης στον αναπτυσσόμενο κόσμο αυξάνει τη ζήτηση για τις πρώτες ύλες και τους φυσικούς πόρους του πλανήτη. Οι παράγοντες αυτοί είναι μερικοί από εκείνους που ευθύνονται για την προβλεπόμενη αύξηση της κατανάλωσης φυσικών πόρων στη διάρκεια των επόμενων δεκαετιών.

Όπως προβάλλεται στον χάρτη πορείας για την αποδοτικότητα των πόρων και στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020», θα πρέπει να επιδιώκεται η διασφάλιση της προσβασιμότητας, της διαθεσιμότητας και της βιώσιμης χρήσης πρώτων υλών που χρειάζεται η ευρωπαϊκή οικονομία και για τη διατήρηση της ευημερίας μας, επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων η οποία ανταποκρίνεται στις ανάγκες ενός αυξανόμενου πληθυσμού στο πλαίσιο των οικολογικών ορίων ενός πεπερασμένου πλανήτη.

2. ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Αυτό το θεματικό πεδίο είναι πολύ σημαντικό από άποψη οικονομικού και κοινωνικού αντικτύπου. Οι πρώτες ύλες είναι πολύ σημαντικές για την παγκόσμια οικονομία και την ποιότητα της ζωής· η αύξηση της αποδοτικότητας των πόρων θα αποτελέσει το κλειδί για τη διασφάλιση της οικονομικής ανάπτυξης και των θέσεων εργασίας στην Ευρώπη. Θα συμβάλλουν σε σημαντικές οικονομικές ευκαιρίες, θα βελτιώσουν την παραγωγικότητα, θα μειώσουν το κόστος και θα βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα.

⁽¹⁾ Στο παρόν θεματικό δελτίο θα χρησιμοποιηθεί ο στενότερος ορισμός «μη ενεργειακών και μη αγροτικών πρώτων υλών» προκειμένου να μειωθεί η πιθανή επικάλυψη με τις υφιστάμενες ΚΓΚ για την αλλαγή του κλίματος και την ενέργεια, καθώς και άλλους μελλοντικούς τομείς προτεραιότητας των ΚΓΚ όπως τα τρόφιμα.

Μολονότι η Ένωση διαθέτει ένα άριστο ερευνητικό υπόβαθρο και υπάρχουν διάφορα κέντρα αριστείας, θα μπορούσαν να γίνουν πολύ περισσότερα για την αξιοποίηση του υποβάθρου στον τομέα αυτόν προτεραιότητας. Μια ΚΓΚ θα ήταν ιδιαίτερα κατάλληλη για την αξιοποίηση αυτή.

Ευθυγραμμιζόμενη με άλλες δραστηριότητες της Ένωσης, μια ΚΓΚ στον τομέα αυτό θα μπορούσε να επικεντρωθεί στην προώθηση ενός πυρήνα γνώσης και κέντρου εμπειρογνομούσης με ακαδημαϊκή, τεχνική και πρακτική εκπαίδευση και έρευνα στη βιώσιμη επιφανειακή, υπόγεια εκμετάλλευση, στην εκμετάλλευση στον πυθμένα των θαλασσών, στην αστική εξόρυξη και στην ανασκαφή χωματερών, στη διαχείριση υλών, στις τεχνολογίες ανακύκλωσης, στη διαχείριση του τέλους του κύκλου της ζωής των προϊόντων, στην υποκατάσταση υλών, στο ανοικτό εμπόριο, καθώς και στην παγκόσμια διακυβέρνηση πρώτων υλών. Αυτό θα μπορούσε να λειτουργήσει ως «μεσίτης» και ως «κέντρο συμφηφισμού» για τα ευρωπαϊκά κέντρα αριστείας που ασχολούνται με σχετικά θέματα και να αναλάβει τη διαχείριση ερευνητικού προγράμματος στρατηγικής σημασίας για τη βιομηχανία της Ένωσης. Για τον λόγο αυτό και προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των ενεργειών και να αποφευχθεί τυχόν επικάλυψη με δραστηριότητες της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της ΕΣΚ για τις πρώτες ύλες, η ΚΓΚ θα προσφέρει την αναγκαία συμπλήρωση στους τομείς του ανθρώπινου κεφαλαίου (π.χ. κατάρτιση, εκπαίδευση) πιλοτικά σχέδια καινοτόμου τεχνολογίας (π.χ. εγκαταστάσεις επίδειξης) για τη βιώσιμη χερσαία και υποθαλάσσια εκμετάλλευση, την εξόρυξη και την επεξεργασία, την αποδοτική χρήση των πόρων, τη συλλογή και την ανακύκλωση, την επαναχρησιμοποίηση και την υποκατάσταση.

Ταυτόχρονα θα μπορούσε να περιλαμβάνει στόχους όπως π.χ. να καταστεί πρωτοπόρος τεχνολογίας με τη δημιουργία πιλοτικών προγραμμάτων και σχεδίων επίδειξης καινοτόμων διαδικασιών και λύσεων, συμπεριλαμβάνοντας π.χ. τη χρήση οικονομικά ελκυστικών και βιώσιμων εναλλακτικών υλών, συμπεριλαμβανομένων υλών βιολογικής βάσης, στρατηγικής σημασίας για την Ένωση. Συνεπώς, η ΚΓΚ μπορεί να δώσει το έναυσμα για την επέκταση των υφιστάμενων και τη δημιουργία νέων αγορών, κυρίως στους τομείς βιώσιμης εξερεύνησης, εξόρυξης και επεξεργασίας, αποδοτικής από άποψη πόρων διαχείρισης υλών, τεχνολογιών ανακύκλωσης και υποκατάστασης υλών. Θα χρειαστεί αξιολόγηση των επιπτώσεων και ανάπτυξη καινοτόμων μέτρων και μέτρων για την οικονομικά αποδοτική προσαρμογή και την πρόληψη του κινδύνου για ιδιαίτερα ευαίσθητα ενδιαιτήματα όπως η Αρκτική.

Μια ΚΓΚ στον τομέα αυτόν θα είναι πολύ σημαντικός παράγοντας για να αρθεί ο φραγμός που αποτελεί η έλλειψη τεχνολογίας. Για την ανάπτυξη σειράς συμπληρωματικών τεχνολογιών που θα μπορούσαν να αλλάξουν το σχήμα των παραδοσιακών αλυσίδων αξίας για τα μεταλλεύματα και τις πρώτες ύλες. Αυτός είναι ένας τομέας που απαιτεί περισσότερη εργασία για την ανάπτυξη νέων διαδικασιών και για τη βελτίωση και την εμπορία της υφιστάμενης γνώσης στον εν λόγω τομέα. Η επιχειρηματική προσέγγιση μιας ΚΓΚ ενδείκνυται ιδιαίτερος για την εξέταση του εν λόγω θέματος.

Ένα άλλο στοιχείο προστιθέμενης αξίας μιας ΚΓΚ για τις πρώτες ύλες είναι η συμβολή της στην αντιμετώπιση των περιορισμένων ευκαιριών δικτύωσης του τομέα. Πράγματι, ο διεσπαρμένος χαρακτήρας των διαφόρων εμπλεκόμενων ερευνητικών πεδίων σημαίνει ότι υπάρχουν περιορισμένες ευκαιρίες για την εξεύρεση ερευνητών με διαφόρους θεματικούς τομείς και για την αποκόμιση οφελών από τη σταυρωτή επικοινωνία ιδεών και συνεργασίας που απαιτείται για την προώθηση αποδοτικών από άποψη κόστους λύσεων με χαμηλές εκπομπές άνθρακα και με θετικές συνέπειες για το περιβάλλον. Η δικτύωση με μια ΚΓΚ, συγκεντρώνει τους ενδιαφερόμενους κύκλους από τις τρεις πλευρές του τριγώνου της γνώσης κατά μήκος της αλυσίδας αξίας θα συνέβαλε στην καταπολέμηση αυτής της αδυναμίας. Θα προσφέρει τη δυνατότητα για τη βελτίωση τόσο της τεχνολογίας, της γνώσης και της μεταφοράς τεχνολογίας, καθώς και για την παροχή σε ερευνητές, σπουδαστές και επιχειρηματίες τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για την εφαρμογή καινοτόμων λύσεων και τη μετατροπή τους σε νέες ευκαιρίες επιχειρήσεων.

3. ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Η Ένωση έχει αναγνωρίσει αυτό το πεδίο προτεραιότητας ως μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις. Μια ΚΓΚ θα συνέβαλε στο «Ορίζον 2020», δηλαδή στην κοινωνικής φύσης πρόκληση για τη βιώσιμη προσφορά πρώτων υλών και την αποδοτικότητα των πόρων. Θα συνέβαλε στην ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας (European Innovation Partnership - EIP) για τις πρώτες ύλες. Η EIP (ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας) για τις πρώτες ύλες θα παρέχει τα γενικά πλαίσια για τη διευκόλυνση της ευθυγράμμισης και των συνεργιών ανάμεσα στην έρευνα με γνώμονα την προσφορά και τη ζήτηση και των εργαλείων και πολιτικών καινοτομίας στον τομέα. Αυτή η έρευνα θα καλύπτει δραστηριότητες με επίκεντρο τις τεχνολογίες, αλλά επίσης τον εντοπισμό των όρων-πλαισίων και των βέλτιστων πρακτικών στην πολιτική, σε θέματα ρύθμισης και τυποποίησης που έχουν αντίκτυπο την καινοτομία σε έναν δεδομένο τομέα ή πρόκληση. Μια ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα θα δημιουργούσε συμπληρωματικότητα στην παροχή εκπαίδευσης σε βασικούς συντελεστές, αλλά επίσης στην κατάρτιση μοναδικού διαρθρωμένου δικτύου επαγγελματιών. Θα παρέχει μια σταθερή βάση για την υποστήριξη άλλων ενεργειών που έχουν σχέση με την καινοτομία οι οποίες θα πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της EIP (ΕΣΚ), και για την επιτυχία των οποίων υπάρχει απόλυτη ανάγκη ανθρώπινων πόρων.

Επίσης, θα είναι το πιο κατάλληλο μέσο για την υποστήριξη της EIP στον εντοπισμό των συνθηκών-πλαισίων και των βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της πολιτικής, σε θέματα ρύθμισης ή τυποποίησης που έχουν αντίκτυπο στον τομέα. Μια ΚΓΚ θα μπορούσε επίσης να στηριχθεί και να αξιοποιηθεί τα αποτελέσματα πολυάριθμων σχεδίων έρευνας του 7ου Προγράμματος Πλαισίου που εξετάζει το θέμα, ιδίως εκείνα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των νανοεπιστημών, νανοτεχνολογιών, υλικών και νέων τεχνολογιών παραγωγής και περιβαλλοντικών θεμάτων.

Παρομοίως, θα μπορούσε επίσης να βασιστεί στα σχέδια εμπορικής αξιοποίησης της οικολογικής καινοτομίας στο πλαίσιο του ΠΑΚ (πρόγραμμα ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας), στα οποία η ανακύκλωση υλικών υπήρξε ένας από τους τομείς προτεραιότητας. Αυτού του είδους πείρα θα συνεχιστεί με το «Ορίζον 2020» κυρίως σε συνάρτηση με τις κοινωνικές προκλήσεις των σχεδίων: δράση για το κλίμα, περιβάλλον, αποδοτική χρήση των πόρων και πρώτες ύλες.

Επιπλέον, πρέπει να επιδιώκονται συνέργειες με το Ευρωπαϊκό δίκτυο με αρμοδιότητα στις σπάνιες γαίες, το οποίο έχει ιδρυθεί για τις κρίσιμες πρώτες ύλες, τις επονομαζόμενες σπάνιες γαίες.

Μια ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα θα επιδώκει συμπληρωματικότητα και συνέργειες με τις δραστηριότητες αυτές και θα πρέπει να επικεντρώνεται σε διεπιστημονικές δραστηριότητες εντός του τριγώνου της γνώσης με έντονη εστίαση σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες και στην επιχειρηματική εκπαίδευση.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Μια ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα είναι το πιο κατάλληλο μέσο για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που περιγράφονται ανωτέρω. Επίσης πληροί τα κριτήρια που προτάθηκαν για την επιλογή των θεμάτων για τις ΚΓΚ στο στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας (ΣΘΚ):

- Αντιμετωπίζει μια μεγάλη οικονομική και κοινωνική πρόκληση για την Ευρώπη (την ανάγκη να αναπτύξει καινοτόμους λύσεις για οικονομικά αποδοτική, με χαμηλές εκπομπές άνθρακα και φιλική προς το περιβάλλον έρευνα, εξόρυξη, επεξεργασία, χρήση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και διαχείριση του τέλους του κύκλου της ζωής των πρώτων υλών), και συμβάλλει στην υλοποίηση του θεματολογίου για την «Ευρώπη 2020» και τους στόχους της σχετικά με το κλίμα και την ενέργεια, την απασχόληση, την καινοτομία και την εκπαίδευση.
- Αυτό το επίκεντρο της ΚΓΚ ευθυγραμμίζεται με τις προτεραιότητες του «Ορίζων 2020» και συμπληρώνει τις άλλες δραστηριότητες της Ένωσης στον τομέα των πρώτων υλών, ιδίως με την ΕΣΚ (ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας) για τις πρώτες ύλες.
- Είναι σε θέση να κινητοποιήσει επενδύσεις από τον τομέα των επιχειρήσεων και προσφέρει δυνατότητες για διάφορα νέα προϊόντα και υπηρεσίες – κυρίως, στους τομείς βιώσιμης εξόρυξης και επεξεργασίας, διαχείρισης υλικών, τεχνολογιών ανακύκλωσης και υλικών υποκατάστασης.
- Δημιουργεί βιώσιμο και συστημικό αντίκτυπο, που υπολογίζεται με βάση νέους εκπαιδευμένους επιχειρηματικά ανθρώπους, νέες τεχνολογίες και νέες επιχειρήσεις. Παρέχει, ειδικότερα, ευκαιρίες για τη δημιουργία κοινωνικής αξίας καταβάλλοντας προσπάθειες για την αντιμετώπιση του στόχου βιωσιμότητας του συνολικού κύκλου ζωής των προϊόντων: πιο αποδοτική χρήση πρώτων υλών και αποτελεσματικότερη βελτίωση της ανακύκλωσης και ανάκτησης πρώτων υλών.
- Συμπεριλαμβάνει ένα ισχυρό στοιχείο εκπαίδευσης το οποίο λείπει από άλλες τεχνολογίες και θα συγκεντρώσει κρίσιμη μάζα άριστων ενδιαφερόμενων κύκλων από τον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας.
- Απαιτεί διεπιστημονικό έργο στο οποίο θα περιλαμβάνονται διάφοροι τομείς γνώσης, όπως η γεωλογία, οι οικονομικές επιστήμες, οι περιβαλλοντικές επιστήμες, η χημεία, η μηχανική και πολλαπλοί βιομηχανικοί κλάδοι (κατασκευές, αυτοκινητοβιομηχανία, αεροδιαστημικός τομέας, μηχανήματα και εξοπλισμός, και ανανεώσιμες ενέργειες).
- Θα αντιμετωπίσει το ευρωπαϊκό παράδοξο, επειδή η Ευρώπη διαθέτει ισχυρή βάση έρευνας και χαμηλές επιδόσεις καινοτομίας στον εν λόγω τομέα. Παρέχει ευκαιρίες για καινοτομία σε βιώσιμη εξόρυξη και διαχείριση υλών. Μπορεί να προωθήσει περαιτέρω την υποκατάσταση και την ανακύκλωση την αλλαγή στον τομέα και να υποστηρίξει τις δραστηριότητες επενδύσεων με τη δημιουργία νέων προϊόντων, υπηρεσιών και προσεγγίσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού.

Θεματικό δελτίο 3: Τρόφιμα για το μέλλον (Food4future) – Βιώσιμη Αλυσίδα Προσφοράς από τους Πόρους στους Καταναλωτές

1. ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Η παγκόσμια αλυσίδα εφοδιασμού με τρόφιμα αντιμετωπίζει μια πολύπλοκη σειρά προκλήσεων.

Από την πλευρά της ζήτησης, η κατάσταση χαρακτηρίζεται από την συνεχή αύξηση του πληθυσμού της γης, την αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου (ιδίως στις αναδυόμενες χώρες) γεγονός που δημιουργεί μεγαλύτερη ζήτηση για πιο διαφοροποιημένη, υψηλής ποιότητας διατροφή που απαιτεί επιπρόσθετη παραγωγή τροφίμων. Συνεπώς, ο ΟΗΕ προέβλεψε ότι η ζήτηση τροφίμων θα αυξηθεί κατά 70 % έως το 2050 ⁽¹⁾. Ταυτόχρονα, η ραγδαία επέκταση του τομέα βιοενέργειας επιτείνει περισσότερο τη ζήτηση για υποπροϊόντα που προέρχονται από τη διαδικασία παραγωγής τροφίμων.

Από την πλευρά της προσφοράς, η παγκόσμια κλιματική αλλαγή θα επιδεινώσει τις πιέσεις στην παραγωγή και την προσφορά τροφίμων. Εξάλλου, ορισμένα συστήματα παραγωγής τροφίμων στον κόσμο δεν είναι βιώσιμα. Χωρίς αλλαγή, το παγκόσμιο σύστημα τροφίμων θα εξακολουθήσει να υποβαθμίζει το περιβάλλον και να διακυβεύει την ικανότητα του κόσμου να παράγει τρόφιμα για το μέλλον.

⁽¹⁾ Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία (FAO) 2009. Global agriculture towards 2050.

Αυτά τα προβλήματα ειδικότερα πρέπει να εξεταστούν σε συσχέτιση με τις απόψεις, τις ανησυχίες και τις συμπεριφορές των καταναλωτών, εφόσον η παραγωγή απευθύνεται στους καταναλωτές και στις αγορές. Κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες η κατανάλωση τροφίμων έχει αποκτήσει έντονα πολύπλοκο χαρακτήρα. Οι καταναλωτές απαιτούν οικονομικά προσιτά, υψηλής ποιότητας και εύχρηστα προϊόντα τροφίμων που να ανταποκρίνονται στις προτιμήσεις και στις ανάγκες τους. Ανησυχίες σχετικά με διάφορα θέματα, από την ασφάλεια των τροφίμων και την προστασία του περιβάλλοντος μέχρι δεοντολογικούς προβληματισμούς, όπως θεμιτές εμπορικές πρακτικές ή καλή μεταχείριση των ζώων, αυξάνονται συνεχώς και καταλήγουν στην αύξηση των αιτημάτων για πολιτική δράση από τις οργανώσεις των καταναλωτών. Τέλος, οι συνήθειες κατανάλωσης τροφίμων (συμπεριλαμβανομένης της σπατάλης τροφίμων) μπορεί να έχουν ισχυρό αντίκτυπο στην υγεία και στην ευεξία του καταναλωτή, καθώς και στην πρωτογενή παραγωγή και στο περιβάλλον.

Το «Ορίζων 2020» εξετάζει αυτό το πολύπλοκο ζήτημα και ορίζει τις προκλήσεις που αφορούν τον τομέα αυτόν: «Η πρόκληση είναι να διασφαλιστούν οι προμήθειες ασφαλών και υψηλής ποιότητας τροφίμων και βιολογικών προϊόντων και να διασφαλιστεί η βιώσιμη διαχείριση βιολογικών πόρων, με τη συμβολή τόσο στην αγροτική και παράκτια ανάπτυξη όσο και στην ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών κλάδων βιολογικής παραγωγής, ενώ ταυτόχρονα επιτυγχάνεται η προστασία των χερσαίων και θαλάσσιων οικολογικών συστημάτων, η μείωση της εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα, η προσαρμογή γενικά στην κλιματική αλλαγή και η πλήρης εξάλειψη των αποβλήτων και η αποδοτική χρήση των πόρων.»

2. ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Μια ΚΓΚ για τη βιώσιμη αλυσίδα εφοδιασμού θα συμβάλλει στην εκπλήρωση των προτεραιοτήτων του «Ορίζων 2020», δηλαδή εκείνων που ορίζονται στο πλαίσιο της κοινωνικής πρόκλησης «Ασφάλεια των τροφίμων, βιώσιμη γεωργία και δασοκομία, έρευνα στον τομέα της θάλασσας, της ναυτιλίας, και των εσωτερικών υδάτων και βιο-οικονομία».

Αυτό το θεματικό πεδίο είναι επιπλέον πολύ σημαντικό από άποψη οικονομικού και κοινωνικού αντικτύπου. Τα θέματα ασφάλειας των τροφίμων και επισιτιστικής ασφάλειας έχουν επίδραση σε όλους σχεδόν τους τομείς της οικονομίας και της κοινωνίας μας, και πολύ συχνά απαιτούν ρυθμιστικά μέτρα.

Η βιομηχανία τροφίμων είναι ο μεγαλύτερος μεταποιητικός τομέας στην Ευρώπη και διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στην ευρύτερη οικονομική ανάπτυξη της Ευρώπης. Παρά το σημαντικό ρόλο της, η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας τροφίμων και ποτών είναι εκτεθειμένη σε πιέσεις. Κατά την τελευταία δεκαετία, το μερίδιο της Ευρώπης στην παγκόσμια αγορά μειώθηκε από 25 % στο 21 % λόγω του ανταγωνισμού από αναδυόμενες οικονομίες, όπως η Κίνα, η Ινδία και η Βραζιλία. Επειδή η ευρωπαϊκή βιομηχανία τροφίμων είναι όλο και περισσότερο ανίκανη να ανταγωνιστεί μόνον από άποψη κόστους, χρειάζεται να είναι ικανή να προσθέσει αξία με τη δημιουργία πιο υγιεινών, πιο βιώσιμων προϊόντων με αποδοτικότερη χρήση των πόρων για την αναχαίτιση αυτής της πτώσης.

Πρέπει να ληφθούν μέτρα για να εξασφαλιστεί ένα παγκόσμιο βιώσιμο σύστημα τροφίμων που να είναι φιλικό στο κλίμα και το οποίο να ανταποκρίνεται ταυτόχρονα στην αυξανόμενη ζήτηση τροφίμων στο πλαίσιο των περιορισμών διαθέσιμης γης και της μείωσης των αλιευτικών αποθεμάτων, στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και στη διαφύλαξη της υγείας των ανθρώπων.

Μια ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα θα επικεντρωθεί στην αλυσίδα εφοδιασμού με τρόφιμα. Το επίκεντρο αυτό ενδείκνυται ιδιαίτερα για την ολιστική προσέγγιση μιας ΚΓΚ. Περιλαμβάνει την κατανάλωση πόρων στην αρχή της αλυσίδας (λιπάσματα κ.λπ.), την παραγωγή, την επεξεργασία, τη συσκευασία και τη διανομή τροφίμων και τελειώνει με τους καταναλωτές οι οποίοι μπορεί να είναι μια ειδική προτεραιότητα μιας ΚΓΚ (μείωση των απορριμμάτων τροφίμων, υγιεινή διατροφή, κ.λπ.). Στόχος είναι η εξασφάλιση ενός πιο αποδοτικού και αποτελεσματικού συστήματος αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, βελτιώνοντας παράλληλα τη βιωσιμότητα και την ιχνηλασιμότητα σε όλους τους κρίκους αυτής της αλυσίδας.

Η εξέταση της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων από μια ΚΓΚ θα δώσει συνεπώς τη δυνατότητα όχι μόνον να εξεταστούν ορισμένες από τις μεγαλύτερες οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη, αλλά επίσης να κινητοποιηθούν επενδύσεις και μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις από τον επιχειρηματικό τομέα – δηλαδή να αναπτυχθούν νέες και καινοτόμοι τεχνολογίες, διαδικασίες και γνώσεις για την αύξηση της βιώσιμης παραγωγής, επεξεργασίας, συσκευασίας και διανομής τροφίμων, για τη μείωση των απορριμμάτων και για την προώθηση της καλύτερης διατροφής. Με την ολιστική της προσέγγιση, μια ΚΓΚ στον τομέα αυτόν θα μπορέσει να επηρεάσει την προσέγγιση του βιομηχανικού κλάδου παραγωγής ώστε να επικεντρωθεί περισσότερο στην καινοτομία που έχει γνώμονα τον καταναλωτή, ωφελώντας με αυτόν τον τρόπο την υγεία και την ποιότητα ζωής των καταναλωτών. Αυτό θα συμβαδίζει με το δυναμικό νέων επιχειρηματικών μοντέλων και στρατηγικών αγορών που επικεντρώνονται στις ανάγκες και τάσεις των καταναλωτών και βασίζεται στην καλύτερη ενημέρωση σχετικά με την αλυσίδα τροφίμων, η οποία μπορεί να διαδίδει το δυναμικό προσαρμογής των καινοτομιών και τεχνολογικών δυνατοτήτων στα συμφέροντα των καταναλωτών και με τον τρόπο αυτόν να δημιουργεί νέες ευκαιρίες επιχειρήσεων.

Μια ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα θα είναι πολύ σημαντική για την εξάλειψη του μεγάλου βαθμού κατακερματισμού στο σύνολο της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων. Θα προσθέσει μια κρίσιμη μάζα άριστων παραγόντων έρευνας, καινοτομίας, εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλο το μήκος της αλυσίδας τροφίμων. Όλοι οι κρίκοι της αλυσίδας (πρωτογενής τομέας, παραγωγή τροφίμων, επεξεργασία τροφίμων, έμποροι λιανικής πώλησης, δίαυλοι διανομής τροφίμων και – κυρίως – ο καταναλωτής) συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους για την επινόηση μελλοντικών καινοτομιών. Μια ΚΓΚ θα προσφέρει την αναγκαία συστημική και διεπιστημονική προσέγγιση για την αντιμετώπιση αυτών των θεμάτων.

Η μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία μιας ΚΓΚ στον τομέα αυτόν θα είναι ο ρόλος της στην αντιμετώπιση της σημερινής έλλειψης δεξιοτήτων και ανθρώπινου δυναμικού. Σήμερα, ενδεχομένως οι μισοί κλάδοι μεταποίησης τροφίμων και ποτών στην Ευρώπη αντιμετωπίζουν έλλειψη επιστημονικού και ειδικευμένου προσωπικού. Το γεγονός αυτό αποτελεί φραγμό στην καινοτομία στον εν λόγω τομέα. Με την ενσωμάτωση της εκπαίδευσης στους άλλους τομείς του τριγώνου της γνώσης, μια ΚΓΚ θα επιληφθεί του θέματος. Ταυτόχρονα θα προσφέρει την ευκαιρία για την ενδάρρυνση νέων εκπαιδευμένων επιχειρηματιών, που θα είναι σε θέση να αναπτύξουν νέες τεχνολογίες και επιχειρήσεις καινοτομίας. Αυτό το επίκεντρο στην επιχειρηματικότητα θα είναι ιδιαίτερα σημαντικό στον τομέα των τροφίμων, ο οποίος χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό ΜΜΕ.

Οι σημαντικότεροι κίνδυνοι που συνδέονται με την επιτυχία μιας ΚΓΚ στον τομέα αυτό οφείλονται κυρίως στους αναγκαίους για την καινοτομία όρους-πλαίσια, τους οποίους δεν εξετάζουν άμεσα οι ΚΓΚ. Για την αύξηση της βιωσιμότητας σε ολόκληρη την αλυσίδα τροφίμων, μπορεί να χρειάζονται ορισμένες ρυθμιστικές αλλαγές, προκειμένου, π.χ. να αναληφθεί το κόστος της παραγωγής τροφίμων. Συνεπώς, οι ΚΓΚ πρέπει να συνδέονται με τις τρέχουσες δραστηριότητες καινοτομίας και πολιτικής σε επίπεδο Ένωσης και σε εθνικό επίπεδο σχετικά με αυτά τα θέματα (βλέπε επόμενο τμήμα).

3. ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Η Ένωση συμμετέχει πλήρως στο πεδίο αυτό. Μια ΚΓΚ θα μπορούσε να συμβάλλει στην εξέταση της κοινωνικής πρόκλησης στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» με τίτλο «Ασφάλεια των τροφίμων, βιώσιμη γεωργία και δασοκομία, έρευνα στον τομέα της θάλασσας, της ναυτιλίας, και των εσωτερικών υδάτων και βιο-οικονομία». Θα συνεργάζοταν, ιδιαίτερα, με την προτεινόμενη ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας (ΕΣΚ) για την «Γεωργική παραγωγικότητα και την βιωσιμότητα». Ενώ η τελευταία θα έδινε έμφαση στη γεφύρωση μεταξύ της έρευνας αιχμής και της πρακτικής καινοτομίας, μια ΚΓΚ θα δημιουργούσε ιδίως συμπληρωματικότητα στην εκπαίδευση βασικών συντελεστών, όπως οι επιχειρηματίες και οι καταναλωτές. Επίσης χρειάζεται συντονισμός με την κοινή πρωτοβουλία προγραμματισμού «Γεωργία, ασφάλεια τροφίμων και κλιματική αλλαγή», η οποία θα συγκεντρώνει τις εθνικές προσπάθειες έρευνας στην ενσωμάτωση της προσαρμογής, του μετριασμού και της ασφάλειας τροφίμων στους τομείς της γεωργίας, της δασοκομίας και της χρήσης της γης.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας θα προωθήσει την περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, προβάλλοντας έτσι την ανάγκη για τεχνικές εξελίξεις σε συνδυασμό με νέες επιχειρηματικές δεξιότητες στους εν λόγω τομείς, σύμφωνα με την εξέλιξη της συμπεριφοράς των καταναλωτών, με την παροχή δυνατοτήτων συνεργειών. Επίσης, ο συντονισμός θα είναι επίσης δυνατός με τις ΠΚΠ που άρχισε πρόσφατα με τίτλο «Υγιεινή διατροφή για υγιή ζωή» και «Σύνδεση έρευνας για το κλίμα στην Ευρώπη», και με την Ευρωπαϊκή Τεχνολογική πλατφόρμα στους αντίστοιχους τομείς (ιδίως, η επονομαζόμενη «πλατφόρμα τροφίμων για ζωή») ή πολυάριθμα σχέδια στο πλαίσιο του Εβδομου προγράμματος-πλαισίου. Παρομοίως, θα μπορούσε επίσης να βασιστεί στα σχέδια εμπορικής αξιοποίησης της οικολογικής καινοτομίας στο πλαίσιο του ΠΑΚ (πρόγραμμα ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας), στα οποία η ανακύκλωση υλικών υπήρξε ένας από τους τομείς προτεραιότητας. Αυτού του είδους πείρα θα συνεχιστεί με το «Ορίζων 2020» κυρίως σε συνάρτηση με τις κοινωνικές προκλήσεις των σχεδίων: δράση για το κλίμα, περιβάλλον, αποδοτική χρήση των πόρων και πρώτες ύλες.

Μια ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα θα συμπληρώνει τις δραστηριότητες αυτές, επειδή θα επικεντρώνεται σε διεπιστημονικές δραστηριότητες εντός του τριγώνου γνώσης με έντονη εστίαση σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες και στην επιχειρηματική εκπαίδευση καθώς και σε θέματα καταναλωτών.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Μια ΚΓΚ που θα επικεντρωθεί στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων είναι το πιο κατάλληλο μέσο για την εξέταση των προκλήσεων που περιγράφονται παραπάνω. Επίσης, πληροί τα κριτήρια που προτείνονται για την επιλογή των θεμάτων ΚΓΚ:

- Εξετάζει τις σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις (την ανάγκη να εξασφαλιστεί ένα ευπροσάρμοστο και βιώσιμο σύστημα τροφίμων με την ανταπόκριση στην αυξανόμενη ζήτηση τροφίμων εντός των περιορισμών της διαθέσιμης γης, της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και της διασφάλισης της ανθρώπινης υγείας), και συμβάλλει στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των στόχων της όσον αφορά το κλίμα και την ενέργεια, την απασχόληση, την καινοτομία και την εκπαίδευση.
- Αυτό το επίκεντρο της ΚΓΚ ευθυγραμμίζεται με τις προτεραιότητες στο «Ορίζων 2020» και συμπληρώνει τις άλλες δραστηριότητες της Ένωσης στον τομέα των τροφίμων, ιδίως με την ΕΣΚ (ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας) με αντικείμενο τη «γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα».
- Είναι σε θέση να κινητοποιήσει τις επενδύσεις και τη μακροπρόθεσμη δέσμευση του επιχειρηματικού τομέα και προσφέρει δυνατότητες παραγωγής για διάφορα αναδυόμενα προϊόντα και υπηρεσίες – δηλαδή, για την ανάπτυξη νέων και καινοτόμων τεχνολογιών, διαδικασιών και γνώσεων που θα χρησιμεύσουν στην αύξηση μιας βιώσιμης παραγωγής, επεξεργασίας, συσκευασίας και διανομής τροφίμων, ώστε να μειωθούν τα απόβλητα και να προωθηθούν η καλύτερη διατροφή και η βελτίωση της υγείας του πληθυσμού.
- Δημιουργεί βιώσιμο και συστημικό αντίκτυπο, που υπολογίζεται με βάση νέους εκπαιδευμένους επιχειρηματικά ανθρώπους, νέες τεχνολογίες και νέες επιχειρήσεις. Θα ενισχύσει τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις και την εφαρμογή πιο αποδοτικών και βιώσιμων συστημάτων παραγωγής.

- Στοχεύει στην εξάλειψη του υψηλού βαθμού κατακερματισμού όλης της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων· ευνοεί την ιχνηλασιμότητα· και θα συγκεντρώσει μια κρίσιμη μάζα άριστων ενδιαφερόμενων φορέων στον τομέα της έρευνας, της καινοτομίας, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε όλο το μήκος της αλυσίδας τροφίμων.
- Συνεπώς, απαιτείται διεπιστημονική εργασία με τη συμμετοχή διαφόρων τομέων γνώσης, όπως η γεωπονία, η οικολογία, η βιολογία, η χημεία, η διατροφή, και η κοινωνικοοικονομική.
- Θα αντιμετωπίσει το ευρωπαϊκό παράδοξο, επειδή θα εξεύρει νέες καινοτόμες προσεγγίσεις για την εξασφάλιση μιας πιο βιώσιμης και αποτελεσματικής αλυσίδας εφοδιασμού και για τη βελτίωση της ασφάλειας των τροφίμων.

Θεματικό δελτίο 4: Μεταποίηση Προστιθέμενης Αξίας

1. ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Μία από τις μέγιστες προκλήσεις που ορίζονται στο ευρωπαϊκό θεματολόγιο καινοτομίας και η οποία πρέπει να εξεταστεί επίσης στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» είναι η ανταγωνιστικότητα των κρατών μελών της Ένωσης στην παγκόσμια αγορά. Ένας από τους τομείς που αντιμετωπίζει ιδιαίτερα σοβαρό πρόβλημα είναι ο τομέας της μεταποίησης.

Ο τομέας της μεταποίησης στις ευρωπαϊκές χώρες δέχεται σημαντικές πιέσεις: ο αυξανόμενος ανταγωνισμός από άλλες αναπτυγμένες οικονομίες, η παραγωγή χαμηλού κόστους σε αναπτυσσόμενες χώρες και η ανεπάρκεια πρώτων υλών ασκούν πίεση στις ευρωπαϊκές εταιρείες μεταποίησης. Εκτός αυτού, υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που απαιτούν αλλαγή στον μεταποιητικό τομέα: νέες ανάγκες στην αγορά και στην κοινωνία, ραγδαία πρόοδος στην επιστήμη και στην τεχνολογία, απαιτήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα των πόρων.

Μία πιθανή απάντηση για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων είναι η ανάπτυξη μεταποίησης υψηλής αξίας (ή προστιθέμενης αξίας). Η εν λόγω έννοια ορίζει ένα ολοκληρωμένο σύστημα που περιλαμβάνει ολόκληρο τον κύκλο παραγωγής, διανομής και μεταχείρισης των αγαθών, των προϊόντων και των υπηρεσιών στο τέλος του κύκλου της ζωής τους με την εφαρμογή ενός καινοτόμου συστήματος με γνώμονα τον καταναλωτή ή τον χρήστη. Αντί να συναγωνίζονται κατά κύριο λόγο για τη μείωση του κόστους, οι μεταποιητικές επιχειρήσεις προστιθέμενης αξίας παράγουν αξία με την παροχή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, με τη δημιουργία διαδικασιών αριστείας, με την επίτευξη υψηλής αναγνωρισιμότητας του σήματος και/ή με τη συμβολή σε μια αειφόρο κοινωνία.

Ο τομέας της μεταποίησης έχει σημαντική οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική σπουδαιότητα. Το 2010 ο μεταποιητικός τομέας υπολογίστηκε ότι ισοδυναμεί με το 15,4 % του ΔΕΥΧΠ της Ένωσης και με άνω από 33 εκατομμύρια θέσεις εργασίας. Αυτός ο αριθμός αυξάνεται στο 37 % εάν συμπεριληφθεί η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, οι δομικές κατασκευές, και οι συναφείς επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών. Ταυτόχρονα, ο μεταποιητικός κλάδος συνέβαλε επίσης στο 25 % περίπου των αποβλήτων, στο 23 % των αερίων θερμοκηπίου και στο 26 % των οξειδίων του αζώτου (NOx) που εκλύθηκαν στην Ευρώπη.

Λαμβάνοντας αυτό υπόψη, είναι σαφές ότι οι γενικοί στόχοι στον τομέα της μεταποίησης πρέπει να είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης εντός της παγκόσμιας αγοράς καθώς και η ανάπτυξη πιο βιώσιμων και φιλικών προς το περιβάλλον διαδικασιών μεταποίησης.

2. ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Μία ΚΓΚ με θέμα τη μεταποίηση προστιθέμενης αξίας θα συμβάλλει στην εκπλήρωση των προτεραιοτήτων του «Ορίζων 2020» από την άποψη της προηγμένης μεταποίησης και επεξεργασίας, και του ειδικού στόχου της «μεταστροφή των σημερινών μορφών βιομηχανικής παραγωγής προς μια παραγωγή που απαιτεί γνώσεις υψηλότερου επιπέδου, πιο βιώσιμες, με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, διακλαδικές τεχνολογίες μεταποίησης και επεξεργασίας, ώστε να υλοποιηθούν καινοτόμα προϊόντα, διαδικασίες και υπηρεσίες».

Αυτή θα μπορέσει να κινητοποιήσει τις επενδύσεις και τη μακροπρόθεσμη δέσμευση από τον επιχειρηματικό τομέα και να επεκταθεί και να δημιουργήσει νέες αγορές. Επίσης, θα μπορούσε να επιτελεί λειτουργία υποστήριξης των ενεργειών που προσδιορίζονται στο στρατηγικό πρόγραμμα ερευνών της ευρωπαϊκής τεχνολογικής πλατφόρμας (ETP) «Manufacture»:

- Οικολογικός σχεδιασμός
- ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας·
- ανάπτυξη νέων προτύπων επιχειρηματικής δραστηριότητας
- ανάπτυξη προηγμένων διαδικασιών μηχανικής μεταποίησης·
- αναδυόμενες επιστήμες και τεχνολογίες μεταποίησης·
- μεταρρύθμιση των υφιστάμενων υποδομών έρευνας και εκπαίδευσης για την υποστήριξη μεταποιητικού τομέα παγκόσμιου κύρους.

Παράλληλα με την υποστήριξη της ανάπτυξης νέων προϊόντων, υπηρεσιών, προτύπων βιομηχανικής δραστηριότητας και διαδικασιών μεταποίησης, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στη βιωσιμότητα και την οικολογική καινοτομία, με την αύξηση της αποδοτικότητας των πόρων και της ενέργειας, τη μεγιστοποίηση των θετικών για το περιβάλλον συνεπειών, αλλά επίσης και τη συμβολή στην ενίσχυση του θετικού και κοινωνικού αντικτύπου. Συγκεκριμένα, αυτού του είδους καθαρή προσέγγιση θα συνεπάγεται αποδοτικές διαδικασίες και μηχανήματα όσον αφορά την ενέργεια και τις ύλες, τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και/ή την απασχόληση στην έξυπνη διαχείριση της ενέργειας, με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση των αποβλήτων και των εκπομπών αερίων. Με τη συμβολή στην ανάπτυξη και στη δημιουργία μιας πιο βιώσιμης, πιο αποδοτικής στη χρήση των πόρων και πιο ανταγωνιστικής μεταποίησης, μια ΚΓΚ θα είναι σε θέση να δώσει το έναυσμα για την αλλαγή της συμπεριφοράς τόσο του βιομηχανικού κλάδου όσο και των καταναλωτών και να δημιουργήσει συστημικό αντίκτυπο.

Μια ΚΓΚ για τη μεταποίηση προστιθέμενης αξίας θα μπορούσε επίσης να διαδραματίσει πολύ σημαντικό ρόλο και να έχει αντίκτυπο σε περιφερειακό επίπεδο: η προώθηση της δημιουργίας διασυνδεδεμένων περιφερειακών ομίλων με τοπικές μεταθέσεις και συνεργασία, η ανάπτυξη ικανοτήτων σε προηγμένες τεχνολογίες μεταποίησης και η ανάπτυξη αριστείας στις τεχνολογίες μεταποίησης θα μπορούσε να είναι η κύρια αποστολή μιας ΚΓΚ σε περιφερειακό επίπεδο. Στη συνάρτηση αυτή θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις περιφέρειες εκείνες που θίγονται περισσότερο από την φθίνουσα ικανότητα στον μεταποιητικό τομέα καθώς και στις ΜΜΕ.

Μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι η διαθεσιμότητα εργατικού δυναμικού υψηλής εξειδίκευσης το οποίο είναι επαρκές τόσο σε ποιότητα όσο και σε αριθμό. Συνεπώς, μια ΚΓΚ θα μπορούσε να διαδραματίσει πολύ σημαντικό ρόλο στην αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού τοπίου στο πεδίο αυτό. Με τη δημιουργία στενότερων δεσμών μεταξύ των αιτούντων δεξιότητες και των προσφερόντων εκπαίδευση, μια ΚΓΚ θα προωθήσει κοινούς μεταπτυχιακούς τίτλους, μεταπτυχιακή επαγγελματική κατάρτιση και τμήματα πρακτικής εξάσκησης στη βιομηχανία.

Επίσης, κεντρικός πυρήνας της ΚΓΚ θα είναι η δημιουργία ικανότητας για τη μεταποίηση προστιθέμενης αξίας. Αυτό αφορά όχι μόνον την προσφορά σε εργατικό δυναμικό υψηλών προσόντων, αλλά επίσης τη δυνατότητα καθιέρωσης της ΚΓΚ ως φόρουμ αλληλεπίδρασης και προώθησης της διεπιστημονικότητας των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων, ιδίως για το συνδυασμό πολλαπλών βασικών τεχνολογιών ευρείας εφαρμογής όπως προτάθηκε από την ομάδα υψηλού επιπέδου για τις βασικές τεχνολογίες ευρείας εφαρμογής (BTEE) ⁽¹⁾.

Μια ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα θα έχει το δυναμικό να συνενώσει διάφορους συντελεστές και ενδιαφερόμενους κύκλους σ' αυτόν τον διεπιστημονικό τομέα, συμπεριλαμβάνοντας τους βασικούς ανώτερους και κατώτερους κρίκους της αλυσίδας αξίας. Εδώ περιλαμβάνονται οι κλάδοι της μεταποιητικής βιομηχανίας (π.χ. χάλυβας και χημικά προϊόντα) οι οποίοι συνδέονται άμεσα με την αλυσίδα αξίας για μια μεταποίηση προστιθέμενης αξίας.

3. ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Μια ΚΓΚ όπως περιγράφεται παραπάνω θα αποτελεί συμπλήρωμα ορισμένων άλλων πρωτοβουλιών της Ένωσης, καθώς και στο επίπεδο κρατών μελών και βιομηχανικών ενώσεων.

Εκτός από την ήδη προαναφερόμενη ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα «Manufuture», θα μπορούσε επίσης να δημιουργήσει δεσμούς με τις ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες για την ενσωμάτωση έξυπνων συστημάτων και την κοινή πρωτοβουλία τεχνολογίας (ΚΠΤ) για τα ενσωματωμένα συστήματα πληροφορικής. Επίσης, φυσικοί εταίροι συνεργασίας θα μπορούσαν να είναι η σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (PPP) για τα εργοστάσια του μέλλοντος και άλλες συμπράξεις που θα μπορούσαν ενδεχομένως να συσταθούν στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» σε αυτόν τον θεματικό τομέα καθώς και ορισμένα σχέδια των προγραμμάτων-πλαισίων (ΠΠ). Η ΚΓΚ θα μπορούσε να λάβει υπόψη τις προτεραιότητες έρευνας και τα σχέδια δράσης που ορίζονται στα πλαίσια των ΕΠΠ και το ερευνητικό έργο που επιτελέστηκε μέχρι τώρα από τις ΚΠΤ, τις PPP και τα σχέδια του ΠΠ στον εν λόγω τομέα.

Παρομοίως, θα μπορούσε επίσης να βασιστεί στα σχέδια εμπορικής αξιοποίησης της οικολογικής καινοτομίας στο πλαίσιο του προγράμματος ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας (ΠΑΚ), στα οποία έχει αποκτηθεί πείρα στον τομέα της πιο βιώσιμης μεταποίησης. Αυτού του είδους πείρα θα συνεχιστεί με το «Ορίζων 2020» κυρίως σε συνάρτηση με τις κοινωνικές προκλήσεις των σχεδίων: δράση για το κλίμα, περιβάλλον, αποδοτική χρήση των πόρων και πρώτες ύλες. Η δυνατότητα συνεργειών μπορεί επίσης να εξεταστεί με το πιλοτικό πρόγραμμα επαλήθευσης και δοκιμής περιβαλλοντικών τεχνολογιών (ETV), το οποίο αποσκοπεί στην προώθηση πολύτιμων περιβαλλοντικών τεχνολογιών με την επικύρωση των επιδόσεων του από τρίτους.

Μια ΚΓΚ για τη μεταποίηση προστιθέμενης αξίας θα μπορούσε επίσης να είναι ο σύνδεσμος για τη δημιουργία αποτελεσμάτων συνεργίας με το ευρωπαϊκό συμβούλιο τεχνολογικής έρευνας, το οποίο συνιστάται από την ομάδα υψηλού επιπέδου για τις βασικές τεχνολογίες ευρείας εφαρμογής ως ικανό για την προώθηση της αριστείας στην τεχνολογική έρευνα και καινοτομία.

Μια ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα θα συμπληρώνει τις δραστηριότητες αυτές, επειδή θα επικεντρώνεται σε διεπιστημονικές δραστηριότητες εντός του τριγώνου της γνώσης με ισχυρή εστίαση στην επιχειρηματική εκπαίδευση.

⁽¹⁾ Βλ. http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/ict/files/kets/hlg_report_final_en.pdf.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Μια ΚΓΚ που επικεντρώνεται στην συνένωση των προσπαθειών όλων των ενδιαφερόμενων μερών που ασχολούνται με τη μεταποίηση και η οποία εστιάζεται ισχυρά στην αναδιάρθρωση του εκπαιδευτικού θεματολογίου στον τομέα αυτόν, θα ήταν το κατάλληλο μέσο για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που περιγράφονται παραπάνω. Επίσης πληροί τα κριτήρια που προτάθηκαν για την επιλογή των θεμάτων για τις ΚΓΚ στο στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας (ΣΘΚ):

- εξετάζει τις μεγαλύτερες οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη (για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των κρατών μελών στην παγκόσμια αγορά και για τη συμβολή στην ανάπτυξη μιας πιο βιώσιμης και φιλικής προς το περιβάλλον διαδικασίας μεταποίησης), και συμβάλλει στην υλοποίηση της ατζέντας για έξυπνη και βιώσιμη ανάπτυξη στο πλαίσιο της στρατηγικής «Europe 2020».
- Αυτό το επίκεντρο της ΚΓΚ ευθυγραμμίζεται με τις προτεραιότητες του «Ορίζων 2020» και συμπληρώνει τις άλλες δραστηριότητες της Ένωσης στον τομέα.
- Μπορεί να αξιοποιήσει έναν σταθερό βιομηχανικό κλάδο ο οποίος θα προσελκυστεί από την ΚΓΚ.
- Προσφέρει δυνατότητες για διάφορα νέα προϊόντα, υπηρεσίες και πρότυπα επιχειρηματικής δραστηριότητας, και – πάνω από όλα – είναι το κατάλληλο μέσο για την αντιμετώπιση της επείγουσας ανάγκης για εξειδικευμένους εργαζομένους στον εν λόγω τομέα.
- Χρησιμοποιεί συστηματική προσέγγιση και συνεπώς απαιτεί διεπιστημονική εργασία και την ανάπτυξη νέας εκπαίδευσης χωρίς όρια ανάμεσα στους επιστημονικούς κλάδους.
- Θα συνενώσει την κρίσιμη μάζα άριστων ενδιαφερόμενων μερών από τον τομέα της έρευνας, της καινοτομίας, της εκπαίδευσης και κατάρτισης κατά μήκος της αλυσίδας αξίας, τα οποία μέρη διαφορετικά δεν θα ενώνονταν.
- Θα εξετάσει το ευρωπαϊκό παράδοξο, αφού θα αξιοποιήσει την ισχυρή ερευνητική βάση της Ένωσης και θα εξεύρει νέες καινοτόμες προσεγγίσεις για να εξασφαλίσει έναν πιο ανταγωνιστικό, βιώσιμο και πιο αποδοτικό στη χρήση πόρων τομέα της μεταποίησης.

Θεματικό δελτίο 5: Αστική Κινητικότητα

1. ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Το θέμα των έξυπνων, οικολογικών και ολοκληρωμένων συγκοινωνιών έχει εντοπιστεί ως μία από τις κυριότερες κοινωνικές προκλήσεις οι οποίες θα εξεταστούν στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020». Η Λευκή Βίβλος για τις Μεταφορές του 2011 ενισχύει περαιτέρω τη σημασία της ανάληψης δράσης στον εν λόγω τομέα κατά την επόμενη δεκαετία. Η αστική κινητικότητα αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση. Απαιτεί σειράς θεμάτων όπως οι μεταφορές (συμπεριλαμβανομένων νέων εννοιών κινητικότητας, οργάνωση μεταφορών, διαχειριστική υποστήριξη, ασφάλεια και προστασία των συστημάτων μεταφοράς), περιβαλλοντικά θέματα (μείωση των αερίων θερμοκηπίου, ρύπανση του αέρα και ηχορύπανση), πολεοδομικός σχεδιασμός (νέες ιδέες ώστε να έλθουν πιο κοντά ο τόπος εργασίας και ο τόπος κατοικίας), και έχει σημαντικό αντίκτυπο τόσο στο οικονομικό όσο και στο κοινωνικό επίπεδο (δημιουργία νέων επιχειρήσεων, απασχόληση, κοινωνική ένταξη, στρατηγικές στέγασης και τύπου εγκατάστασης). Ο γενικότερος στόχος είναι η βελτίωση της ζωής των ευρωπαίων πολιτών οι οποίοι – σε αυξανόμενους αριθμούς – ζουν σε μεγάλα αστικά κέντρα στα οποία δημιουργούνται οι περισσότερες οικονομικές επιδόσεις της Ευρώπης⁽¹⁾.

Βιώσιμη αστική κινητικότητα μπορεί να επιτευχθεί μόνον αν ανακαλυφθούν επαναστατικές καινοτομίες που θα οδηγήσουν σε πιο οικολογικές, πιο ασφαλείς και πιο έξυπνες λύσεις χωρίς αποκλεισμούς. Αν αποτύχει αυτό – μακροπρόθεσμα – θα επιφέρει υψηλό κοινωνικό, οικολογικό και οικονομικό κόστος. Ωστόσο, νέες καινοτόμες ιδέες κινητικότητας – ιδίως όταν τα ατομικά μέσα μεταφοράς πρόκειται να αντικατασταθούν από δημόσια και συλλογικά μέσα μεταφοράς – θα πρέπει να είναι αποδεκτές από τους πολίτες. Μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν στον τομέα είναι η εισαγωγή αλλαγών νοοτροπίας χωρίς μειονεκτήματα για την ποιότητα ζωής και το κόστος διαβίωσης σε αστικές περιοχές.

2. ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Ο βασικός στόχος μιας ΚΓΚ για την αστική κινητικότητα θα είναι η εξασφάλιση πιο οικολογικού, χωρίς αποκλεισμούς, πιο ασφαλούς και πιο έξυπνου συστήματος αστικής κινητικότητας.

Όπως περιγράφεται ήδη παραπάνω, το θέμα αυτό έχει μεγάλη σημασία από την άποψη της κοινωνικής και δημόσιας πολιτικής. Επίσης, είναι πολύ σημαντικό από κοινωνικοοικονομική προοπτική αφού εμπλέκονται σημαντικοί οικονομικοί τομείς από την άποψη του ΑΕγχΠ και της απασχόλησης, όπως οι τομείς αυτοκίνησης ή δομικών κατασκευών. Επιπλέον, η αστική κινητικότητα συνδέεται με τις στρατηγικές προστασίας του περιβάλλοντος και είναι πλήρως ενταγμένη στις πολιτικές κοινωνικής ένταξης, εγκατάστασης, στέγασης και πολεοδομικού σχεδιασμού.

⁽¹⁾ Περισσότεροι από το 70 % των Ευρωπαίων ζουν σε αστικές περιοχές, οι οποίες αντιστοιχούν στο άνω του 25 % του εδάφους της Ένωσης. Το 85 % περίπου του ΑΕΠ της Ένωσης παράγεται σε αστικές περιοχές. Η αστικοποίηση αναμένεται να αυξηθεί την Ευρώπη στο 83 % περίπου έως το 2050.

Μια ΚΓΚ για την αστική κινητικότητα είναι σύμφωνη τόσο με τις προτεραιότητες του «Ορίζων 2020» όσο και με τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για την επίτευξη εξυπνότερης, πιο βιώσιμης, με χαμηλή κατανάλωση άνθρακα και χωρίς αποκλεισμούς αστικής εξέλιξης. Μια ΚΓΚ στο θεματικό αυτό πεδίο θα συμβάλλει στην επίτευξη κάθε στόχου της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» με, π.χ., την προώθηση οικολογικά αποδοτικών λύσεων, έξυπνων συστημάτων ΤΠΕ για τη διαχείριση της κυκλοφορίας, και παροχή πιο αποδοτικών και οικονομικά πιο προσιτών υπηρεσιών μεταφοράς.

Πράγματι, εφόσον η αστική κινητικότητα είναι από τη φύση της συστημική, μια ΚΓΚ στον τομέα αυτόν θα μπορούσε να προσφέρει πολλές δυνατότητες καινοτομίας κατά μήκος της αλυσίδας καινοτομίας, όπως είναι η ανάπτυξη συστημάτων συνδυασμένων μεταφορών, και εξυπνότερων και πιο βιώσιμων λύσεων στον τομέα των μεταφορών.

Μια ΚΓΚ όσον αφορά την αστική κινητικότητα βασίζεται σε σταθερή τεχνολογική και βιομηχανική βάση και προσφέρει ένα δυναμικό για νέα προϊόντα και υπηρεσίες ⁽¹⁾, ιδίως στους τομείς βιώσιμου σχεδιασμού και οικολογικών βιομηχανιών.

Επιπλέον, η ανάπτυξη καινοτόμων προτύπων αστικής κινητικότητας θα επωφεληθεί, επίσης από την μεγάλη προσοχή και την υποστήριξη που αποδίδεται σε πολιτικό επίπεδο στην θεματική αυτή προτεραιότητα. Επιπλέον, αυτά τα καινοτόμα πρότυπα αστικής κινητικότητας μπορούν να έχουν παγκόσμιο αντίκτυπο αν μεταφερθούν ως βέλτιστες πρακτικές στα εντυπωσιακά αυξανόμενα αστικά κέντρα σε άλλα μέρη του κόσμου, ιδίως στην Αφρική, στην Ασία και στην Λατινική Αμερική.

Μια ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα θα τοποθετήσει την αστική κινητικότητα και τον σχεδιασμό των αστικών μεταφορών στο ευρύτερο πλαίσιο του βιώσιμου πολεοδομικού σχεδιασμού και της χωροταξικής ανάπτυξης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Η ΚΓΚ θα έχει, επομένως, το πλεονέκτημα να λειτουργεί σε ένα πολυεπιστημονική και διακλαδικό πεδίο και να συμβάλλει στην εξάλειψη των σημερινών επιπέδων οργανωτικού κατακερματισμού που αντιμετωπίζει ο τομέας. Θα προσέφερε την ευκαιρία για την δημιουργία στενότερης συνεργασίας μεταξύ των δημοσίων αρχών (κυρίως σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο), των τοπικών ενώσεων, και του ιδιωτικού τομέα (όπως οι συντελεστές στον τομέα της ανάπτυξης και των υποδομών), των ερευνητικών ιδρυμάτων και των πανεπιστημίων (με την ενσωμάτωση του τριγώνου της γνώσης).

Με την συνένωση των προσπαθειών εταιρών παγκοσμίως κύρους σε νέες μορφές διατάξεων η ΚΓΚ για την αστική κινητικότητα θα έχει τη δυνατότητα να βελτιώσει τους υφιστάμενους πόρους και να αξιοποιήσει τις επιχειρηματικές ευκαιρίες που δημιουργούνται από αυτές τις νέες αλυσίδες αξίας.

Η ΚΓΚ για την αστική κινητικότητα θα επικεντρωθεί στις δραστηριότητες εκείνες του τριγώνου της καινοτομίας οι οποίες μπορούν να επωφεληθούν από την πρόσθετη υποστήριξη που παρέχει η Ένωση ειδικότερα μέσω του ΕΙΤ. Στην πραγματικότητα, η μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία μιας ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα θα είναι ο ρόλος της για την ενσωμάτωση των τριών σκελών του τριγώνου της γνώσης και για την επίτευξη συστημικής αλλαγής στον τρόπο με τον οποίο συνεργάζονται οι συντελεστές καινοτομίας. Παρομοίως, μια ΚΓΚ που επικεντρώνεται στην καινοτομία με γνώμονα τους ανθρώπους, η οποία τοποθετεί τους σπουδαστές, τους ερευνητές και τους επιχειρηματίες στο επίκεντρο των προσπαθειών των ΚΓΚ, θα είναι σημαντική για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που περιγράφονται ανωτέρω. Συνεπώς, θα δοθεί μεγάλη έμφαση στην εκπαίδευση/κατάρτιση, την επιχειρηματικότητα και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων, π.χ. την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και γνώσεων των επαγγελματιών στις αστικές μεταφορές σε τοπικές και περιφερειακές διοικητικές υπηρεσίες (διά βίου μάθηση / προγράμματα ανταλλαγής προσωπικού / επαγγελματική κατάρτιση), την πρόταση ειδικών προγραμμάτων ανώτατης εκπαίδευσης για την αστική κινητικότητα (θερινά μαθήματα/προγράμματα ανταλλαγών), την επιτυχή διάδοση στην αγορά καινοτόμων ιδεών στον τομέα των μεταφορών (υποστήριξη για θυγατρικές και νέες επιχειρήσεις από πανεπιστήμια και ερευνητικούς οργανισμούς, κ.λπ.).

Εξάλλου, η έννοια της συστέγασης θα μπορούσε να ενισχυθεί στο πλαίσιο μιας ΚΓΚ με επίκεντρο το εν λόγω θέμα, επειδή αυτός ο θεματικός τομέας έχει φυσικά ισχυρή τοπική και περιφερειακή διάσταση.

3. ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Τα θέματα που αφορούν την κινητικότητα υποστηρίζονται έντονα από πολλές πρωτοβουλίες της Ένωσης. Η Ένωση συμμετέχει πλήρως στο πεδίο αυτό.

Οι σύνδεσμοι με άλλες δραστηριότητες της Ένωσης υπάρχουν και θα ενισχυθούν. Μια ΚΓΚ για την αστική κινητικότητα θα λάβει υπόψη τις ενέργειες που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης για την αστική κινητικότητα και το σχέδιο δράσης για ένα ευφυές σύστημα μεταφορών.

Θα συνεργάζεται, ειδικότερα, με τις προγραμματισμένες ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για ευφυείς πόλεις και κοινότητες, συμπεριλαμβάνοντας την αποδοτική χρήση της ενέργειας, τις ΤΠΕ και τις αστικές μεταφορές.

⁽¹⁾ Ορισμένα παραδείγματα νέων δυναμικών αγορών: νέες υπηρεσίες για ταξιδιώτες, συντήρηση και διαχείριση της κυκλοφορίας και της συμφόρησης του οδικού δικτύου· νέες εφαρμογές στα οχήματα· Υπηρεσίες επικοινωνίας μέσω διαδικτύου για την υποστήριξη της επικοινωνίας και την αποφυγή ταξιδιών (JRC 65426 EN).

Μια ΚΓΚ θα δημιουργήσει, ειδικότερα, συμπληρωματικότητα με βασικούς συντελεστές στον τομέα της εκπαίδευσης, αλλά επίσης στην παροχή διαρθρωμένου δικτύου επαγγελματιών που είναι οι κατάλληλοι για να εντοπίσουν τους όρους-πλαίσια και τις βέλτιστες πρακτικές σε θέματα πολιτικής και ρύθμισης που έχουν αντίκτυπο στον τομέα.

Επίσης, χρειάζεται συντονισμός με την πρωτοβουλία κοινού προγραμματισμού «Ευρώπη των πόλεων», ο οποίος θα συγκεντρώνει τις εθνικές ερευνητικές προσπάθειες για να μετατρέψει τις αστικές περιοχές σε κέντρα καινοτομίας και τεχνολογίας, θα υλοποιήσει οικολογικά φιλικά και ευφυή ενδοαστικά και υπεραστικά συστήματα μεταφορών και εφοδιασμού, θα μειώσει το οικολογικό αποτύπωμα και θα προωθήσει την ουδετερότητα σε σχέση με το κλίμα. Μια ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα θα επιταχύνει και θα βελτιώσει την αξιοποίηση της άριστης δημόσιας έρευνας που συγκεντρώνεται από τις εν λόγω ΠΣΠ, και θα αντιμετωπίσει με τον τρόπο αυτόν τον κατακερματισμό στο τοπίο της καινοτομίας.

Η πρωτοβουλία CIVITAS που υποστηρίζει τα σχέδια επίδειξης και έρευνας για την εφαρμογή καινοτόμων μέτρων σε καθαρά αστικά μεταφορικά μέσα, και η ευρωπαϊκή βιομηχανική πρωτοβουλία για έξυπνες πόλεις και κοινότητες με στόχο να καταστεί η παραγωγή και η χρήση της ενέργειας πιο βιώσιμη και πιο αποδοτική θα αποτελέσουν επίσης τις φυσικές πρωτοβουλίες συνεργασίας της ΚΓΚ για την αστική κινητικότητα.

Μια ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα θα μπορούσε επίσης να δημιουργήσει συνδέσμους με τις ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες (ETP) σε σχέση με τις μεταφορές και την ενέργεια, με τη σύμπραξη μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που αφορά μια «ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πράσινων αυτοκινήτων», και πολυάριθμα σχέδια του Προγράμματος-Πλαίσιο (ΠΠ) στον εν λόγω τομέα. Η ΚΓΚ θα μπορούσε να λάβει υπόψη τις προτεραιότητες έρευνας και τα σχέδια δράσης που ορίζονται στα πλαίσια των ΕΤΠ και το ερευνητικό έργο που επιτελέστηκε μέχρι τώρα από τις PPP και τα σχέδια του ΠΠ για την προώθηση και επιτάχυνση της αποδοχής και της αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Επίσης, θα καταβληθούν προσπάθειες για την επίτευξη συμπληρωματικότητας με την «ευρωπαϊκή συμμαχία βιομηχανιών κινητών υπηρεσιών και βιομηχανιών κινητικότητας». Η ευρωπαϊκή συμμαχία βιομηχανιών κινητών υπηρεσιών και βιομηχανιών κινητικότητας, που συγχρηματοδοτείται στο πλαίσιο του προγράμματος ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας έχει στόχο να συνενώσει τις προσπάθειες των υπεύθυνων για τη χάραξη πολιτικής σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο με την υποστήριξη λύσεων καινοτόμων υπηρεσιών στις βιομηχανίες κινητών υπηρεσιών και κινητικότητας προκειμένου να κινητοποιηθεί μεγαλύτερη και καλύτερη υποστήριξη στις καινοτόμες υπηρεσίες που παρέχουν οι ΜΜΕ στους βιομηχανικούς αυτούς κλάδους.

Επίσης, θα βασιστεί στο πρόγραμμα «Ευφυής ενέργεια για την Ευρώπη», την εμπορική αξιοποίηση που αφορά την οικολογική καινοτομία, και τις υπηρεσίες που βασίζονται στις ΤΠΕ και τα πιλοτικά σχέδια για την ευφυή αστική κινητικότητα στο πλαίσιο του προγράμματος ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας (ΠΑΚ).

Μια ΚΓΚ στον εν λόγω τομέα θα συμπληρώνει τις δραστηριότητες αυτές, επειδή θα επικεντρώνεται σε διεπιστημονικές δραστηριότητες εντός του τριγώνου της γνώσης με έντονη εστίαση σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες και στην επιχειρηματική εκπαίδευση.

Μια ΚΓΚ με επίκεντρο την αστική κινητικότητα θα συμπληρώνει, επίσης, ορισμένες ειδικές δραστηριότητες που ήδη εξετάζονται από δύο υφιστάμενες ΚΓΚ. Δηλαδή, στις δραστηριότητες της ΚΓΚ «Κλίμα» με θέμα τις πόλεις με χαμηλή κατανάλωση άνθρακα, και στο έργο του EIT ICT Labs στο πλαίσιο των ευφυών συστημάτων μεταφορών και των ψηφιακών πόλεων του μέλλοντος. Η ΚΓΚ για την αστική κινητικότητα θα αναλάβει το έργο που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο αυτών των ΚΓΚ και θα το τοποθετήσει στο ευρύτερο πλαίσιο ενός πιο οικολογικού, χωρίς αποκλεισμούς, πιο ασφαλούς και πιο ευφυούς συστήματος αστικής κινητικότητας.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Μια ΚΓΚ με επίκεντρο την αστική κινητικότητα είναι το πιο κατάλληλο μέσο για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που περιγράφονται ανωτέρω. Επίσης, πληροί τα κριτήρια που προτείνονται για την επιλογή των θεμάτων ΚΓΚ:

- Αντιμετωπίζει τη μεγάλη οικονομική και κοινωνική πρόκληση για την Ευρώπη (την επίτευξη ευρωπαϊκού συστήματος μεταφορών με αποδοτική χρήση των πόρων, φιλικού προς το περιβάλλον, ασφαλούς και άψογου προς όφελος των πολιτών, της οικονομίας και της κοινωνίας), και συμβάλλει στην υλοποίηση του θεματολογίου «Ευρώπη 2020» και των στόχων της σχετικά με το κλίμα και την ενέργεια, την απασχόληση, την καινοτομία και την εκπαίδευση.
- Αυτό το επίκεντρο της ΚΓΚ ευθυγραμμίζεται με τις προτεραιότητες που ορίζονται στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020» και συμπληρώνει άλλες δραστηριότητες της Ένωσης στους τομείς μεταφορών, περιβαλλοντικής προστασίας και ενέργειας.
- Με την ενίσχυση της επιχειρηματικής σκέψης ενσωματώνει αναδυόμενες τεχνολογίες με νέες αλυσίδες αξίας και υποστηρίζει τη μετάφραση της ακαδημαϊκής έρευνας σε προϊόντα και υπηρεσίες.
- Έτσι, θα αντιμετωπίσει το ευρωπαϊκό παράδοξο, επειδή θα αξιοποιήσει την ισχυρή ερευνητική βάση της Ένωσης και θα εξεύρει νέες καινοτόμες προσεγγίσεις για να εξασφαλίσει ένα πιο οικολογικό, χωρίς αποκλεισμούς, πιο ασφαλές και πιο έξυπνο σύστημα αστικής κινητικότητας.

-
- Θα προσθέσει μια κρίσιμη μάζα άριστων παραγόντων έρευνας, καινοτομίας, εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλο το μήκος της αλυσίδας τροφίμων.
 - Εφαρμόζει διακλαδική προσέγγιση και συνεπώς συνδέει τα διάφορα επίπεδα ευθύνης από ιδιωτικές οντότητες έως τη δημόσια διοίκηση – ιδίως σε τοπικό επίπεδο - μέχρι τον πολίτη.
 - Απαιτεί διεπιστημονικό έργο το οποίο περιλαμβάνει διάφορους τομείς γνώσης και την ανάπτυξη νέων μορφών εκπαίδευσης πέρα από τα επιστημονικά όρια.
-

ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 1313/2013/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Δεκεμβρίου 2013

περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 196,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽¹⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ενόψει της σημαντικής αύξησης του αριθμού, της σοβαρότητας και της έντασης των φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών τα τελευταία χρόνια και σε περίπτωση μελλοντικών καταστροφών πιο ακραίων και πιο πολύπλοκων με ακόμα πιο εκτεταμένες και μακροπρόθεσμες συνέπειες, λόγω, ιδίως, της κλιματικής αλλαγής και των πιθανών αλληλεπιδράσεων μεταξύ διαφόρων φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων, καθίσταται ολοένα σημαντικότερη η θέσπιση ολοκληρωμένης προσέγγισης όσον αφορά τη διαχείριση καταστροφών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να προαγάγει την αλληλεγγύη και θα πρέπει να υποστηρίζει, να συμπληρώνει και να διευκολύνει το συντονισμό των δράσεων των κρατών μελών στον τομέα της πολιτικής προστασίας προκειμένου να ενισχύεται η αποτελεσματικότητα των συστημάτων πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης των φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών.
- (2) Με την απόφαση 2001/792/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου ⁽²⁾, η οποία αναδιατυπώθηκε με την απόφαση 2007/779/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου ⁽³⁾ δημιουργήθηκε κοινοτικός μηχανισμός πολιτικής προστασίας. Η χρηματοδότηση του εν λόγω μηχανισμού εξασφαλίστηκε με την απόφαση 2007/162/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, που θέσπισε χρηματοδοτικό μέσο πολιτικής προστασίας («Χρηματοδοτικό μέσο»). Προβλέπει τη χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης, τόσο ως συμβολή στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της αντιμετώπισης μειζόνων καταστάσεων έκτακτης

ανάγκης όσο και ως συμβολή στην ενίσχυση των μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας για κάθε είδους καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένης της συνέχειας των μέτρων που ελήφθησαν προηγουμένως δυνάμει της απόφασης 1999/847/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁵⁾. Το χρηματοδοτικό μέσο λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2013.

- (3) Η προστασία που πρέπει να εξασφαλισθεί με τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ένωσης («Μηχανισμός της Ένωσης») θα πρέπει να καλύπτει κατά πρώτο λόγο τους πολίτες, αλλά και το περιβάλλον και τις περιουσίες, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς, από όλων των ειδών τις φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών καταστροφών, της θαλάσσιας ρύπανσης και σοβαρών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας που σημειώνονται εντός και εκτός της Ένωσης. Βοήθεια πολιτικής προστασίας και κάθε άλλη βοήθεια έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης μπορεί να απαιτηθεί σε όλες τις εν λόγω καταστροφές για να συμπληρωθούν οι ικανότητες αντιμετώπισης καταστροφών της πληγείσας χώρας. Όσον αφορά καταστροφές λόγω τρομοκρατικών ενεργειών και πυρηνικών ή ραδιολογικών ατυχημάτων, ο μηχανισμός της Ένωσης θα πρέπει να καλύπτει μόνο τις δράσεις ετοιμότητας και αντιμετώπισης καταστροφών που εμπίπτουν στο πεδίο πολιτικής προστασίας.
- (4) Ο μηχανισμός της Ένωσης θα πρέπει επίσης να συμβάλει στην εφαρμογή του άρθρου 222 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), μέσω της διάθεσης των μέσων και των ικανοτήτων του ανάλογα με τις ανάγκες.
- (5) Ο μηχανισμός της Ένωσης συνιστά ορατή εκδήλωση της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης διασφαλίζοντας κατά πρακτικό και έγκαιρο τρόπο τη συμβολή στην πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση καταστροφών, υφιστάμενων ή επαπειλούμενων με την επιφύλαξη των σχετικών κατευθυντήριων γραμμών και διακανονισμών στο πεδίο πολιτικής προστασίας. Συνεπώς η παρούσα απόφαση δεν θα πρέπει να επηρεάζει τα αμοιβαία δικαιώματα και υποχρεώσεις που έχουν τα κράτη μέλη δυνάμει διμερών ή πολυμερών συνθηκών, οι οποίες σχετίζονται με θέματα που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση, ούτε την ευθύνη των κρατών μελών να προστατεύουν τους πολίτες, το περιβάλλον και τις περιουσίες στο έδαφός τους.
- (6) Ο μηχανισμός της Ένωσης θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη το οικείο δικαίωμα της Ένωσης και τις διεθνείς δεσμεύσεις, και να αξιοποιεί συνεργείες με συναφείς πρωτοβουλίες της Ένωσης, όπως το ευρωπαϊκό πρόγραμμα παρατήρησης της γης (Κοπέρνικος), το ευρωπαϊκό πρόγραμμα προστασίας των υποδομών ζωτικής σημασίας (EPCIP) και το κοινό περιβάλλον ανταλλαγής πληροφοριών (CISE).

⁽¹⁾ ΕΕ C 277, 13.9.2012, σ. 164.

⁽²⁾ Απόφαση 2001/792/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2001 περί κοινοτικού μηχανισμού για τη διευκόλυνση της ενισχυμένης συνεργασίας στις επεμβάσεις βοήθειας της πολιτικής προστασίας (ΕΕ L 297, της 15.11.2001, σ. 7).

⁽³⁾ Απόφαση 2007/779/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου της 8ης Νοεμβρίου 2007, περί δημιουργίας κοινοτικού μηχανισμού πολιτικής προστασίας (ΕΕ L 314, της 1.12.2007, σ. 9).

⁽⁴⁾ Απόφαση 2007/162/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 5ης Μαρτίου 2007, για τη θέσπιση χρηματοδοτικού μέσου πολιτικής προστασίας (ΕΕ L 71, της 10.3.2007, σ. 9).

⁽⁵⁾ Απόφαση 1999/847/ΕΚ του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 1999 σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικού προγράμματος δράσης στον τομέα της πολιτικής άμυνας (ΕΕ L 327, της 21.12.1999, σ. 53).

- (7) Οι περιφερειακές και τοπικές αρχές διαδραματίζουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στη διαχείριση των καταστροφών. Οι περιφερειακές και τοπικές αρχές θα πρέπει, ως εκ τούτου να συμμετέχουν προσηκόντως στις δραστηριότητες που διεξάγονται δυνάμει της παρούσας απόφασης, σύμφωνα με τις εθνικές δομές των κρατών μελών.
- (8) Η πρόληψη είναι ζήτημα καίριας σημασίας για την προστασία από καταστροφές και απαιτεί την ανάληψη περαιτέρω δράσης, όπως ζητείται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2009 και στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 21ης Σεπτεμβρίου 2010 σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Κοινοτική προσέγγιση για την πρόληψη φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών». Ο μηχανισμός της Ένωσης θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα γενικό πλαίσιο πολιτικής για ενωσιακές δράσεις πρόληψης κινδύνων καταστροφών με γνώμονα την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας και ανθεκτικότητας έναντι καταστροφών μέσω της πρόληψης ή της μείωσης των επιπτώσεών τους, καθώς και μέσω της καλλιέργειας νοοτροπίας πρόληψης, ενώ παράλληλα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι πιθανές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και να συνυπολογίζεται η ανάγκη ανάληψης της κατάλληλης δράσης με σκοπό την προσαρμογή. Υπό την προοπτική αυτή, οι εκτιμήσεις των κινδύνων, ο σχεδιασμός της διαχείρισης του κινδύνου, η αξιολόγηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων που διεξάγει κάθε κράτος μέλος σε εθνικό ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο με τη συμμετοχή αναλόγων, άλλων οικείων υπηρεσιών, η επισκόπηση των κινδύνων που προετοιμάζεται σε επίπεδο Ένωσης, και οι αξιολογήσεις από ομοτίμους, είναι ουσιώδους σημασίας για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της διαχείρισης καταστροφών, καθώς διασυνδέει τις δράσεις πρόληψης κινδύνων, ετοιμότητας και αντιμετώπισης καταστροφών. Συνεπώς, ο μηχανισμός της Ένωσης θα πρέπει να περιλαμβάνει γενικό πλαίσιο για την ανταλλαγή πληροφοριών ως προς τους κινδύνους και την ικανότητα διαχείρισης των κινδύνων, με την επιφύλαξη του άρθρου 346 ΣΛΕΕ, το οποίο εγγυάται ότι κανένα κράτος μέλος δεν θα πρέπει να υποχρεούται να παρέχει πληροφορίες τη γνωστοποίηση των οποίων θεωρεί αντίθετη προς ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας του.
- (9) Η Ένωση, συμβάλλοντας στην περαιτέρω ανάπτυξη και στην καλύτερη ενσωμάτωση των διεθνικών συστημάτων ανίχνευσης και έγκαιρης προειδοποίησης ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, θα πρέπει να βοηθά τα κράτη μέλη να ελαχιστοποιούν τον χρόνο αντιμετώπισης των καταστροφών και τον χρόνο ειδοποίησης των πολιτών της Ένωσης. Τα συστήματα αυτά θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη και να αξιοποιούν τα υφιστάμενα και μελλοντικά συστήματα και πηγές πληροφοριών, ενθαρρύνοντας τις αντίστοιχες νέες τεχνολογίες.
- (10) Ο μηχανισμός της Ένωσης θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα γενικό πλαίσιο πολιτικής που θα επιδιώκει τη διαρκή βελτίωση του επιπέδου ετοιμότητας των συστημάτων πολιτικής προστασίας, των υπηρεσιών, του προσωπικού τους και του πληθυσμού της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να περιλαμβάνονται πρόγραμμα ασκήσεων, πρόγραμμα άντλησης διδαγμάτων, καθώς και προγράμματα και δίκτυο κατάρτισης -σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών- σε θέματα πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης καταστροφών, όπως ζητείται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2008 σχετικά με τις ευρωπαϊκές ρυθμίσεις για την κατάρτιση στον τομέα της διαχείρισης καταστροφών.
- (11) Θα πρέπει να επιδιώκεται η ανάπτυξη μονάδων επέμβασης για παροχή βοήθειας πολιτικής προστασίας, από πόρους προερχόμενους από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, με στόχο την πλήρη διαλειτουργικότητα ούτως ώστε να ενισχυθεί η συνεργασία στο πεδίο της πολιτικής προστασίας και να αναπτυχθεί περαιτέρω η συντονισμένη κοινή ταχεία αντίδραση των κρατών μελών. Οι μονάδες θα πρέπει να οργανώνονται στο επίπεδο των κρατών μελών και να υπόκεινται στις εντολές και στον έλεγχό τους.
- (12) Ο μηχανισμός της Ένωσης θα πρέπει να διευκολύνει την κινητοποίηση και τον συντονισμό των επεμβάσεων παροχής βοήθειας. Ο μηχανισμός της Ένωσης θα πρέπει να στηρίζεται σε δομή της Ένωσης που αποτελείται από ένα κέντρο συντονισμού αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών (ΚΣΑΕΑ), μία ευρωπαϊκή ικανότητα αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών (ΕΙ-ΑΕΑ), με τη μορφή μιας εθελοντικής δεξαμενής προδεδειγμένων ικανοτήτων των κρατών μελών, εκπαιδευμένους εμπειρογνώμονες, ένα κοινό σύστημα επικοινωνίας και πληροφόρησης έκτακτων αναγκών (ΚΣΕΠΕΑ), το οποίο θα διαχειρίζεται η Επιτροπή και τα σημεία επαφής στα κράτη μέλη. Η δομή αυτή θα πρέπει να εξασφαλίζει επίσης ένα πλαίσιο για τη συλλογή έγκυρων πληροφοριών για την κατάσταση, τη διάδοσή τους στα κράτη μέλη και την ανταλλαγή των διδαγμάτων που αντλούνται από τις επεμβάσεις.
- (13) Με γνώμονα τη βελτίωση του σχεδιασμού των επιχειρήσεων αντιμετώπισης καταστροφών στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης και την ενίσχυση της διαθεσιμότητας καίριας σημασίας ικανοτήτων, θα πρέπει να αναπτυχθεί ΕΙΑΚΕΑ, με τη μορφή μιας εθελοντικής δεξαμενής προδεδειγμένων ικανοτήτων των κρατών μελών και μια δομημένη διαδικασία για τον εντοπισμό πιθανών ελλείψεων στο επίπεδο ικανοτήτων.
- (14) Όσον αφορά τις επεμβάσεις παροχής βοήθειας για την αντιμετώπιση καταστροφών εκτός της Ένωσης, ο μηχανισμός της Ένωσης θα πρέπει να διευκολύνει και να υποστηρίζει τις δράσεις που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη και η Ένωση συνολικά για την προώθηση της συνεκτικότητας του παγκόσμιου έργου στον τομέα της πολιτικής προστασίας. Τα Ηνωμένα Έθνη, στις περιπτώσεις που είναι παρόντα, έχουν γενικό συντονιστικό ρόλο για τις επιχειρήσεις παροχής βοήθειας σε τρίτες χώρες. Η βοήθεια που παρέχεται στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης θα πρέπει να συντονίζεται με τα Ηνωμένα Έθνη και άλλους συναφείς διεθνείς φορείς για να μεγιστοποιηθεί η χρήση των διαθέσιμων πόρων και να αποφεύγονται οι περιττές αλληλοεπικαλύψεις των προσπαθειών. Ο ενισχυμένος συντονισμός της παροχής βοήθειας πολιτικής προστασίας μέσω του μηχανισμού της Ένωσης, αποτελεί προϋπόθεση για να υποστηριχθεί η συνολική προσπάθεια συντονισμού και για να εξασφαλισθεί ολοκληρωμένη συμβολή της Ένωσης στη γενική προσπάθεια παροχής βοήθειας. Σε καταστροφές, κατά τις οποίες η βοήθεια παρέχεται στο πλαίσιο τόσο του μηχανισμού της Ένωσης όσο και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/96 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, η Επιτροπή θα πρέπει να εξασφαλίζει την αποτελεσματικότητα, τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα ολόκληρης της αντίδρασης της Ένωσης σεβόμενη την Ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανθρωπιστική βοήθεια ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1257/96 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 1996, σχετικά με την ανθρωπιστική βοήθεια (ΕΕ L 163, της 2.7.1996, σ. 1).

⁽²⁾ Κοινή δήλωση του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνερχομένων στα πλαίσια του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ C 25, της 30.1.2008, σ. 1).

- (15) Θα πρέπει να βελτιωθούν η διαθεσιμότητα και η προσβασιμότητα σε επαρκή μεταφορικά μέσα για να ενισχυθεί η ανάπτυξη της ικανότητας ταχείας αντίδρασης, σε επίπεδο Ένωσης. Η Ένωση θα πρέπει να υποστηρίζει και να συμπληρώνει τις προσπάθειες των κρατών μελών διευκολύνοντας τον συντονισμό και τη συγκέντρωση των μεταφορικών πόρων και συμβάλλοντας, όπου απαιτείται, στη χρηματοδότηση πρόσθετων μεταφορικών μέσων βάσει ορισμένων κριτηρίων και λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα συστήματα.
- (16) Οι επεμβάσεις παροχής βοήθειας θα πρέπει να έχουν ως γνώμονα τη ζήτηση και να αποτελούν αντικείμενο πλήρους συντονισμού στο εκάστοτε πεδίο δράσης, ώστε να μεγιστοποιείται η αποτελεσματικότητα και να διασφαλίζεται η πρόσβαση σε πληγέντες πληθυσμούς. Η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει κατάλληλη υλικοτεχνική υποστήριξη στις ομάδες εμπειρογνομώνων που αποστέλλονται επιτόπου.
- (17) Ο μηχανισμός της Ένωσης μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται για την υποστήριξη πολιτικής προστασίας στην προξενική βοήθεια που παρέχεται στους πολίτες της Ένωσης σε καταστροφές σε τρίτες χώρες, κατόπιν αιτήματος των προξενικών αρχών των ενδιαφερομένων κρατών μελών. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη θα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να συντονίζουν μεταξύ τους καθώς και με οποιουδήποτε άλλους σχετικούς φορείς τις αιτήσεις αυτές ώστε να διασφαλίζεται η βέλτιστη χρήση του μηχανισμού της Ένωσης και να αποφεύγονται οι επιτόπιες πρακτικές δυσκολίες. Τη στήριξη αυτή θα μπορούσε να αιτεί παραδείγματος χάριν, το «ηγετικό κράτος» ή το αρμόδιο για τον συντονισμό της παρεχόμενης βοήθειας κράτος μέλος για όλους τους πολίτες της Ένωσης. Η έννοια του «ηγετικού κράτους» θα πρέπει να γίνεται αντιληπτή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υλοποίηση της έννοιας του ηγετικού κράτους στον προξενικό τομέα ⁽¹⁾. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των ενωσιακών κανόνων περί προξενικής προστασίας των πολιτών της Ένωσης στο εξωτερικό
- (18) Κατά το σχεδιασμό των επιχειρήσεων αντιμετώπισης καταστροφών, είναι σκόπιμο να υπάρχει επαφή με συναφείς μη κυβερνητικούς οργανισμούς και άλλες συναφείς οντότητες για τον εντοπισμό τυχόν πρόσθετων ικανοτήτων αντιμετώπισης τις οποίες είναι δυνατόν να διαθέτουν σε περιπτώσεις καταστροφών μέσω των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών.
- (19) Η χρήση στρατιωτικών μέσων υπό πολιτική ηγεσία ως έσχατη λύση μπορεί να αποτελεί μια σημαντική συμβολή στην αντιμετώπιση καταστροφών. Οσάκις κρίνεται σκόπιμη η χρήση στρατιωτικών ικανοτήτων για τη στήριξη επιχειρήσεων πολιτικής προστασίας, η συνεργασία με τις στρατιωτικές δυνάμεις θα πρέπει να ακολουθεί τις λεπτομέρειες, τις διαδικασίες και τα κριτήρια που έχουν καθορισθεί από το Συμβούλιο ή τα αρμόδια όργανά του, προκειμένου να διατίθενται στο μηχανισμό της Ένωσης στρατιωτικές ικανότητες συναφείς με την πολιτική προστασία και θα πρέπει να συνάδουν με τις οικείες διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές.
- (20) Όταν η συνδρομή δυνάμει του μηχανισμού της Ένωσης συμβάλλει σε ανθρωπιστική επέμβαση της Ένωσης, ιδιαίτερα σε πολύπλοκες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, οι δράσεις που τυγχάνουν χρηματοδοτικής συνδρομής δυνάμει της παρούσας απόφασης θα πρέπει να είναι συνεπείς προς τις ανθρωπιστικές αρχές και τις αρχές της χρήσης των πόρων πολιτικής προστασίας και των στρατιωτικών πόρων που απαριθμούνται στην Ευρωπαϊκή Κοινή Αντίληψη για την Ανθρωπιστική Βοήθεια.
- (21) Θα πρέπει να είναι δυνατή η συμμετοχή των χωρών της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), των υπό προσχώρηση χωρών, των υποψήφιων χωρών και των εν δυνάμει υποψηφίων. Οι υποψήφιες χώρες και οι εν δυνάμει υποψήφιοι που δεν συμμετέχουν στον μηχανισμό της Ένωσης, καθώς και οι χώρες στις οποίες εφαρμόζεται η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας (ΕΠΓ), θα πρέπει να επωφελοούνται από ορισμένες δράσεις που χρηματοδοτούνται δυνάμει της παρούσας απόφασης.
- (22) Προκειμένου να διασφαλισθούν ενιαίες συνθήκες για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή όσον αφορά τη διάδραση του ΚΣΑΕΑ με τα σημεία επαφής των κρατών μελών και τις επιχειρησιακές διαδικασίες για την αντιμετώπιση καταστροφών εντός και εκτός της Ένωσης, τις συνιστώσες του ΚΣΕΠΕΑ και την οργάνωση της ανταλλαγής πληροφοριών μέσω του ΚΣΕΠΕΑ, τη διαδικασία για την ανάπτυξη ομάδων εμπειρογνομώνων, τον εντοπισμό των μονάδων, άλλων ικανοτήτων αντιμετώπισης και εμπειρογνομώνων, τις επιχειρησιακές απαιτήσεις για τη λειτουργία και διαλειτουργικότητα των μονάδων, την επίτευξη των στόχων σε επίπεδο ικανότητας, τις απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και ποιότητας και τη διαδικασία πιστοποίησης και καταχώρισης για τη λειτουργία της ΕΙΑΚΕΑ, καθώς και τις χρηματοδοτικές ρυθμίσεις, τον εντοπισμό και την κάλυψη ελλείψεων στην ΕΙΑΚΕΑ, την οργάνωση του προγράμματος εκπαίδευσης, το πλαίσιο ασκήσεων και το πρόγραμμα άντλησης διδαγμάτων, και την οργάνωση στήριξης για τη μεταφορά της βοήθειας. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾.
- (23) Η διαδικασία εξέτασης θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την έκδοση των εκτελεστικών πράξεων που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση.
- (24) Η παρούσα απόφαση ενισχύει τη συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών και διευκολύνει τον συντονισμό στον τομέα της πολιτικής προστασίας, παρέχοντας τη δυνατότητα δράσεων πιο αποτελεσματικών, λόγω κλίμακας και συμπληρωματικότητας. Σε περίπτωση που μια καταστροφή υπερβαίνει τις ικανότητες αντιμετώπισης κράτους μέλους, το εν λόγω κράτος μπορεί να αποφασίσει να ζητήσει από τον μηχανισμό της Ένωσης να συμπληρώσει τους πόρους πολιτικής προστασίας και τους λοιπούς πόρους αντιμετώπισης καταστροφών που διαθέτει το ίδιο.
- (20) Όταν η συνδρομή δυνάμει του μηχανισμού της Ένωσης συμβάλλει σε ανθρωπιστική επέμβαση της Ένωσης, ιδιαίτερα

⁽¹⁾ ΕΕ C 317 της 12.12.2008, σ. 6.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή και, ιδίως, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης (ΕΕ L 55, της 28.2.2011, σ. 13).

- (25) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω διαστάσεων ή αποτελεσμάτων, να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να θεσπίζει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (26) Η παρούσα απόφαση δεν επηρεάζει τις δράσεις που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής μελλοντικής νομοθετικής πράξης της Ένωσης για τη θέσπιση μηχανισμού σταθερότητας, τα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας που θεσπίζονται στο πλαίσιο των ενωσιακών νομικών πράξεων σχετικά με τα προγράμματα δράσης της Ένωσης στον τομέα της υγείας, ούτε τα μέτρα προστασίας των καταναλωτών που θεσπίζονται στο πλαίσιο μελλοντικής νομοθετικής πράξης της Ένωσης για τη θέσπιση προγράμματος δράσης στον τομέα της πολιτικής για τους καταναλωτές για την περίοδο 2014-2020.
- (27) Για λόγους συνοχής, η παρούσα απόφαση δεν διέπει δράσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της απόφασης 2007/124/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου ⁽¹⁾ και μελλοντικής νομοθετικής πράξης της Ένωσης για τη θέσπιση, στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, του μέσου για τη χρηματοδοτική στήριξη της αστυνομικής συνεργασίας, της πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας και της διαχείρισης των κρίσεων ή που αφορούν την τήρηση του νόμου και της τάξης και τη διασφάλιση της εσωτερικής ασφάλειας. Η παρούσα απόφαση δεν εφαρμόζεται σε δραστηριότητες που καλύπτει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1257/96.
- (28) Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν πρέπει να θίγουν τη θέσπιση νομικών δεσμευτικών πράξεων δυνάμει της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, η οποία προβλέπει τη λήψη συγκεκριμένων έκτακτων μέτρων σε περίπτωση πυρηνικών ή ραδιολογικών καταστροφών.
- (29) Η παρούσα απόφαση καλύπτει δράσεις πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης στον τομέα της θαλάσσιας ρύπανσης, με εξαίρεση τις δράσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1406/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾.
- (30) Για τη διασφάλιση της εφαρμογής της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή μπορεί να χρηματοδοτεί δραστηριότητες που συνδέονται με την προετοιμασία, την παρακολούθηση, τον έλεγχο, τον οικονομικό έλεγχο και την αξιολόγηση, όπως απαιτούνται για τη διαχείριση του μηχανισμού της Ένωσης και την επίτευξη των στόχων του.
- (31) Η επιστροφή εξόδων και η σύναψη συμβάσεων δημόσιων προμηθειών και η χορήγηση των επιδοτήσεων με βάση την παρούσα απόφαση θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης της δράσης στον τομέα της πολιτικής προστασίας, ενδείκνυται να προβλεφθεί η χορήγηση επιδοτήσεων και σε νομικά πρόσωπα είτε διέπονται από το ιδιωτικό είτε από το δημόσιο δίκαιο. Είναι επίσης σημαντικό να τηρούνται οι κανόνες του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, και συγκεκριμένα οι αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας που καθορίζονται σε αυτόν.
- (32) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου δαπανών, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, του εντοπισμού και της διερεύνησης των παρατυπιών, της ανάκτησης απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή κακώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων, και, εφόσον ενδείκνυται, της επιβολής διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.
- (33) Η παρούσα απόφαση καθορίζει συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλι για τη συνολική διάρκεια του μηχανισμού της Ένωσης, το οποίο αποτελεί, για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, κατά τη διάρκεια της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού, το ποσό της προνομιακής αναφοράς κατά την έννοια του σημείου 17 της διοργανικής συμφωνίας της 2ης Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη δημοσιονομική συνεργασία και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση ⁽⁴⁾. Αυτό το ποσό αναφοράς αντλείται εν μέρει από τον τομέα 3 «Ασφάλεια και ιθαγένεια» και εν μέρει από τον τομέα 4 «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγων» του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020.
- (34) Το συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλι για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης θα πρέπει να χορηγείται σύμφωνα με τα ποσοστά που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι.
- (35) Προκειμένου να αναθεωρηθεί έως τις 30 Ιουνίου 2017, βάσει του αποτελέσματος της ενδιάμεσης αξιολόγησης, η κατανομή του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η αρμοδιότητα έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ. Η διαδικασία κατεπείγοντος θα πρέπει να εφαρμόζεται εφόσον, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, απαιτηθεί άμεση αναθεώρηση των δημοσιονομικών πόρων που διατίθενται για δράσεις αντιμετώπισης. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξάγει η Επιτροπή κατάλληλες διαβουλεύσεις, ακόμη και σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της. Η Επιτροπή, όταν ετοιμάζει και συντάσσει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, θα πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

⁽¹⁾ Απόφαση 2007/124/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2007, για τη θέσπιση, κατά την περίοδο 2007 έως 2013, του ειδικού προγράμματος Πρόληψη, ετοιμότητα και διαχείριση των συνεπειών της τρομοκρατίας και άλλων κινδύνων που συνδέονται με την ασφάλεια, ως μέρος του γενικού προγράμματος Ασφάλεια και προστασία των ελευθεριών (ΕΕ L 58 της 24.2.2007, σ. 1)

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1406/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2002, για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (ΕΕ L 208 της 5.8.2002, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στο γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 (ΕΕ L 298, της 26.10.2012, σ. 1).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 373, της 20.12.2013, σ. 1

(36) Η παρούσα απόφαση θα πρέπει να εφαρμοσθεί από την 1η Ιανουαρίου 2014 καθώς σχετίζεται με το πολυετές δημοσιο-νομικό πλαίσιο 2014-2020,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Γενικός στόχος και αντικείμενο

1. Στόχος του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης («μηχανισμός της Ένωσης») είναι η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών και η διευκόλυνση του συντονισμού στον τομέα της πολιτικής προστασίας με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών.

2. Η προστασία που πρέπει να εξασφαλισθεί με τον μηχανισμό της Ένωσης καλύπτει κατά κύριο λόγο τους πολίτες, αλλά και το περιβάλλον και τις περιουσίες, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς, από τις φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές κάθε μορφής, συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών της τρομοκρατίας και των τεχνολογικών, ραδιολογικών ή περιβαλλοντικών καταστροφών, της θαλάσσιας ρύπανσης και σοβαρών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας που συμβαίνουν εντός και εκτός της Ένωσης. Όσον αφορά τις συνέπειες των τρομοκρατικών ενεργειών ή των ραδιολογικών καταστροφών, ο μηχανισμός της Ένωσης μπορεί να καλύπτει μόνον δράσεις ετοιμότητας και αντιμετώπισης.

3. Ο μηχανισμός της Ένωσης προάγει την αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών μέσω πρακτικής συνεργασίας και συντονισμού, χωρίς να επηρεάζει την πρωταρχική ευθύνη των κρατών μελών να προστατεύουν τους πολίτες, το περιβάλλον και τις περιουσίες, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς, στο έδαφός τους από καταστροφές και να εφοδιάζουν τα συστήματα διαχείρισης καταστροφών που διαθέτουν με επαρκή μέσα ώστε να μπορούν να αντεπεξέρχονται επαρκώς και κατά τρόπο συνεπή σε καταστροφές τέτοιας φύσεως και τέτοιου μεγέθους, για τις οποίες ευλόγως αναμένεται να είναι προετοιμασμένα.

4. Η παρούσα απόφαση καθορίζει τους γενικούς κανόνες που διέπουν τον μηχανισμό της Ένωσης και τους κανόνες για τη χορήγηση χρηματοδοτικής στήριξης δυνάμει του μηχανισμού της Ένωσης.

5. Ο μηχανισμός της Ένωσης δεν πρέπει να επηρεάζει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις ισχύουσες νομικές πράξεις της Ένωσης, από τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας ή από υφιστάμενες διεθνείς συμφωνίες.

6. Η παρούσα απόφαση δεν εφαρμόζεται στις δράσεις που υλοποιούνται δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/96, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1406/2002, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1717/2006, της απόφασης αριθ. 1082/2013/ΕΕ του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ ή της νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με τα προγράμματα δράσης της Ένωσης στους τομείς της υγείας, των εσωτερικών υποθέσεων και της δικαιοσύνης.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται στη συνεργασία στον τομέα της πολιτικής προστασίας. Η συνεργασία αυτή περιλαμβάνει:

- α) δράσεις στους τομείς της πρόληψης και της ετοιμότητας εντός της Ένωσης και, όσον αφορά τα άρθρα 5 παράγραφος 2, και 13, παράγραφος 3 και το άρθρο 28, και εκτός της Ένωσης· και
- β) δράσεις για τη στήριξη της αντιμετώπισης των άμεσων συνεπειών καταστροφής εντός ή εκτός της Ένωσης, μεταξύ άλλων και στις χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 28 παράγραφος 1, κατόπιν αίτησης παροχής βοήθειας μέσω του μηχανισμού της Ένωσης.

2. Η παρούσα απόφαση λαμβάνει υπόψη τις ειδικές ανάγκες των απομονωμένων, των εξόχως απόκεντρων και άλλων περιοχών ή νήσων της Ένωσης όσον αφορά την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση καταστροφών καθώς και τις ειδικές ανάγκες των υπερπόντιων χωρών και εδαφών στην αντιμετώπιση καταστροφών.

Άρθρο 3

Ειδικόι στόχοι

1. Ο μηχανισμός της Ένωσης υποστηρίζει, συμπληρώνει και διευκολύνει το συντονισμό της δράσης των κρατών μελών επιδιώκοντας την υλοποίηση των ακόλουθων κοινών ειδικών στόχων:

- α) επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας από καταστροφές μέσω της πρόληψης ή της μείωσης των πιθανών επιπτώσεών τους, μέσω της καλλιέργειας νοοτροπίας πρόληψης, καθώς και μέσω της βελτίωσης της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών πολιτικής προστασίας και λοιπών αρμόδιων υπηρεσιών·
- β) ενίσχυση της ετοιμότητας, σε επίπεδο κρατών μελών και σε επίπεδο Ένωσης, για την αντιμετώπιση καταστροφών·
- γ) διευκόλυνση της ταχείας και αποτελεσματικής αντίδρασης σε περίπτωση καταστροφών, υφιστάμενων ή επαπειλούμενων, και.
- δ) ενίσχυση της ευαισθητοποίησης του κοινού και της ετοιμότητας έναντι των καταστροφών.

2. Για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επανεξέταση, κατά περίπτωση, της εφαρμογής της παρούσας απόφασης, χρησιμοποιούνται δείκτες. Οι δείκτες αυτοί καταγράφουν:

- α) την πρόοδο προς την κατεύθυνση της εφαρμογής του πλαισίου πρόληψης καταστροφών, η οποία μετράται βάσει του αριθμού των κρατών μελών τα οποία έχουν διαθέσει στην Επιτροπή μια σύνοψη των εκτιμήσεων κινδύνων και την εκτίμηση της ικανότητάς τους διαχείρισης κινδύνων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6,

⁽¹⁾ Απόφαση αριθ. 1082/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 2119/98/ΕΚ (ΕΕ L 293 της 5.11.2013, σ. 1).

- β) την πρόοδο προς την κατεύθυνση της αύξησης του επιπέδου ετοιμότητας σε περίπτωση καταστροφών, η οποία μετράται βάσει της ποσότητας των ικανοτήτων αντιμετώπισης που έχουν συμπεριληφθεί στην εθελοντική δεξαμενή έναντι των στόχων ικανότητας που αναφέρονται στο άρθρο 11 και του αριθμού των μονάδων που είναι καταχωρισμένες στο ΚΣΕΠΕΑ,
- γ) την πρόοδο προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της αντιμετώπισης καταστροφών, η οποία μετράται βάσει της ταχύτητας των παρεμβάσεων δυνάμει του μηχανισμού της Ένωσης και του βαθμού που η βοήθεια συμβάλλει στην κάλυψη των επιτόπιων αναγκών, και
- δ) την πρόοδο στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης του κοινού και της ετοιμότητας για καταστροφές, η οποία μετράται με το επίπεδο ευαισθητοποίησης των πολιτών της Ένωσης όσον αφορά τους κινδύνους στην περιοχή τους.

Άρθρο 4

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «καταστροφή»: κάθε κατάσταση η οποία έχει ή ενδέχεται να έχει σοβαρές επιπτώσεις σε πρόσωπα, στο περιβάλλον ή σε περιουσίες, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς·
2. «αντιμετώπιση»: κάθε δράση κατόπιν αιτήματος παροχής βοήθειας που αναλαμβάνεται δυνάμει του μηχανισμού της Ένωσης στην περίπτωση επειλούμενης καταστροφής, κατά τη διάρκεια της ή ύστερα από καταστροφή, για την αντιμετώπιση των άμεσων δυσμενών συνεπειών της·
3. «ετοιμότητα»: κατάσταση ετοιμότητας και δυνατότητα ανθρώπινου δυναμικού και υλικών μέσων, δομών, κοινοτήτων και οργανώσεων, που καθιστά δυνατή την εξασφάλιση αποτελεσματικής ταχείας αντίδρασης σε περίπτωση καταστροφής, η οποία θα είναι αποτέλεσμα δράσης που ανελήφθη εκ των προτέρων·
4. «πρόληψη»: κάθε δράση που αποσκοπεί στη μείωση των κινδύνων ή στο μετριασμό των δυσμενών συνεπειών καταστροφών σε πρόσωπα, στο περιβάλλον και στις περιουσίες, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς·
5. «έγκαιρη προειδοποίηση»: η έγκαιρη και αποτελεσματική παροχή πληροφοριών που επιτρέπει την ανάληψη δράσης προς αποφυγή ή περιορισμό των κινδύνων και των δυσμενών επιπτώσεων καταστροφής και προς διευκόλυνση της ετοιμότητας για αποτελεσματική αντίδραση·
6. «μονάδα»: αυτόνομη και αυτόνομη οργάνωση ικανοτήτων των κρατών μελών ή κινητή επιχειρησιακή ομάδα των κρατών μελών σύμφωνα με προκαθορισμένα καθήκοντα και ανάγκες, που αποτελείται από συνδυασμό ανθρώπινων και υλικών πόρων και μπορεί να προσδιορισθεί βάσει της ικανότητας επέμβασης ή του καθήκοντος (των καθήκοντων) που δύναται να αναλάβει·
7. «εκτίμηση κινδύνων»: η συνολική διατομεακή διαδικασία εντοπισμού, ανάλυσης και αξιολόγησης κινδύνων που πραγματοποιείται σε εθνικό ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο·

8. «ικανότητα διαχείρισης κινδύνων»: η ικανότητα κράτους μέλους ή των περιφερειών του να περιορίζει, να προσαρμόζει και/ή να μετριάσει τους κινδύνους (τις επιπτώσεις και την πιθανότητα μιας καταστροφής) που έχουν εντοπιστεί στις εκτιμήσεις κινδύνων, σε επίπεδα αποδεκτά για το συγκεκριμένο κράτος μέλος. Η ικανότητα διαχείρισης κινδύνων αξιολογείται ως προς τις τεχνικές, οικονομικές, και διοικητικές δυνατότητες υλοποίησης επαρκών:

α) εκτιμήσεων κινδύνων·

β) σχεδιασμού διαχείρισης κινδύνων (για πρόληψη και ετοιμότητα)· και

γ) μέτρων για την πρόληψη κινδύνων και την ετοιμότητα·

9. «στήριξη του κράτους υποδοχής»: κάθε δράση που αναλαμβάνεται κατά τις φάσεις ετοιμότητας και απόκρισης από χώρα η οποία λαμβάνει ή στέλνει βοήθεια, ή από την Επιτροπή, για την άρση προβλέψιμων παραγόντων στη διεθνή βοήθεια που παρέχεται μέσω του μηχανισμού της Ένωσης. Περιλαμβάνει τη στήριξη των κρατών μελών για τη διευκόλυνση της διέλευσης της βοήθειας από το έδαφός τους·

10. «ικανότητα αντιμετώπισης»: βοήθεια που μπορεί να παρασχεθεί μέσω του μηχανισμού της Ένωσης κατόπιν αιτήματος

11. «υλικοτεχνική υποστήριξη»: ο απαραίτητος εξοπλισμός ή υπηρεσίες που απαιτούνται ώστε οι ομάδες εμπειρογνομόνων που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 1, να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους, μεταξύ άλλων, επικοινωνίες, προσωρινό κατάλυμα, σίτιση ή μεταφορές εντός της χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΠΡΟΛΗΨΗ

Άρθρο 5

Δράσεις στον τομέα της πρόληψης

1. Για την υλοποίηση των στόχων και των δράσεων στον τομέα της πρόληψης, η Επιτροπή:

α) αναλαμβάνει δράση για τη βελτίωση του γνωστικού υπόβαθρου σχετικά με τους κινδύνους καταστροφών και για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων, βέλτιστων πρακτικών και πληροφοριών, μεταξύ άλλων μεταξύ κρατών μελών που εκτίθενται σε κοινούς κινδύνους·

β) στηρίζει και προωθεί τις δραστηριότητες εκτίμησης και χαρτογράφησης κινδύνων από τα κράτη μέλη, μέσω της ανταλλαγής καλών πρακτικών, και διευκολύνει την πρόσβαση σε ειδικές γνώσεις και εμπειρογνομότητα για θέματα κοινού ενδιαφέροντος·

γ) καθιερώνει και επικαιροποιεί τακτικά διατομεακή επισκόπηση και χαρτογράφηση των φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων καταστροφών που ενδέχεται να αντιμετωπίσει η Ένωση, ακολουθώντας συνεκτική προσέγγιση στους διάφορους τομείς πολιτικής που μπορούν να αφορούν ή να επηρεάζουν την πρόληψη καταστροφών και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις ενδεχόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής·

- δ) ενθαρρύνει την ανταλλαγή καλών πρακτικών κατά την εκπόνηση εθνικών συστημάτων πολιτικής προστασίας ώστε να αντιμετωπίσουν τον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής,
- ε) στηρίζει και προωθεί την ανάπτυξη και υλοποίηση των δραστηριοτήτων διαχείρισης κινδύνων των κρατών μελών, μέσω της ανταλλαγής καλών πρακτικών, και διευκολύνει την πρόσβαση σε ειδικές γνώσεις και εμπειρογνωμοσύνη για θέματα κοινού ενδιαφέροντος·
- στ) συγκεντρώνει και διαδίδει τις πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη, οργανώνει ανταλλαγή εμπειριών όσον αφορά την αξιολόγηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων, αναπτύσσει μαζί με τα κράτη μέλη και εντός 22ας Δεκεμβρίου 2014, κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το περιεχόμενο, τη μεθοδολογία και τη διάρθρωση των εν λόγω αξιολογήσεων και διευκολύνει την ανταλλαγή καλών πρακτικών για τον σχεδιασμό στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας, μεταξύ άλλων μέσω αξιολογήσεων από ομοτίμους σε εθελοντική βάση·
- ζ) υποβάλλει περιοδικά εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, βάσει των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 6 στοιχείο γ), σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την εφαρμογή του άρθρου 6·
- η) προωθεί τη χρήση διαφόρων κονδυλίων της Ένωσης που μπορούν να στηρίξουν τη βιώσιμη πρόληψη καταστροφών και ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να αξιοποιούν τις εν λόγω ευκαιρίες χρηματοδότησης·
- θ) τονίζει τη σημασία της πρόληψης κινδύνων και στηρίζει τα κράτη μέλη στους τομείς της ευαισθητοποίησης, της ενημέρωσης του κοινού και της εκπαίδευσης·
- ι) προάγει μέτρα πρόληψης στα κράτη μέλη και σε τρίτες χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 28, μέσω της ανταλλαγής καλών πρακτικών, και διευκολύνει την πρόσβαση σε ειδικές γνώσεις και εμπειρογνωμοσύνη για θέματα κοινού ενδιαφέροντος· και
- ια) σε στενή διαβούλευση με κράτη μέλη, αναλαμβάνει επιπλέον αναγκαία υποστηρικτική και συμπληρωματική δράση πρόληψης, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο α).
2. Κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, τρίτης χώρας, ή των Ηνωμένων Εθνών ή των οργανισμών τους, η Επιτροπή δύναται να αναπτύξει επιτόπου ομάδα εμπειρογνομώνων για την παροχή συμβουλών σχετικά με τη λήψη μέτρων πρόληψης.

Άρθρο 6

Διαχείριση κινδύνου

Τα κράτη μέλη, προκειμένου να προάγουν μια αποτελεσματική και συνεκτική προσέγγιση για την πρόληψη των καταστροφών και την ετοιμότητα έναντι αυτών, μέσω ανταλλαγής μη ευαίσθητων πληροφοριών, κυρίως πληροφοριών η γνωστοποίηση των οποίων δεν αντιτίθεται στα ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας των κρατών μελών, και βέλτιστων πρακτικών στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης:

- α) αναπτύσσουν εκτιμήσεις κινδύνου, σε εθνικό ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο, και παρέχουν στην Επιτροπή μια σύνοψη των σχετικών στοιχείων 22ας Δεκεμβρίου 2015, και στη συνέχεια κάθε τρία έτη·
- β) αναπτύσσουν και βελτιώνουν το σχεδιασμό τους διαχείρισης κινδύνων από καταστροφές, σε εθνικό ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο·
- γ) παρέχουν στην Επιτροπή την εκτίμηση της ικανότητάς τους διαχείρισης κινδύνων σε εθνικό ή σε ενδεδειγμένο κατώτερο του εθνικού επίπεδο κάθε τρία έτη μετά την οριστικοποίηση των σχετικών κατευθυντήριων γραμμών, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο στ), και εφόσον υπάρχουν σημαντικές αλλαγές· και
- δ) συμμετέχουν, σε εθελοντική βάση, σε αξιολογήσεις από ομοτίμους όσον αφορά την εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ

Άρθρο 7

Κέντρο Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών

Συστήνεται το Κέντρο Συντονισμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών (ΚΣΑΕΑ). Το ΚΣΑΕΑ, εξασφαλίζει επιχειρησιακή ικανότητα 24 ώρες το εικοσιτετράωρο, επτά ημέρες την εβδομάδα, και εξυπηρετεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή για την επίτευξη των στόχων του μηχανισμού της Ένωσης.

Άρθρο 8

Γενικές δράσεις της Επιτροπής στον τομέα της ετοιμότητας

Η Επιτροπή εκτελεί τις ακόλουθες δράσεις στον τομέα της ετοιμότητας:

- α) διαχειρίζεται το ΚΣΑΕΑ·
- β) διαχειρίζεται Κοινό Σύστημα Επικοινωνίας και Πληροφόρησης Έκτακτων Αναγκών (ΚΣΕΠΕΑ) που εξασφαλίζει την επικοινωνία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του ΚΣΑΕΑ και των σημείων επαφής των κρατών μελών·
- γ) συμβάλλει στην ανάπτυξη και καλύτερη ενσωμάτωση διεθνικών συστημάτων ανίχνευσης, έγκαιρης προειδοποίησης και συναγερμού, ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, προκειμένου να εξασφαλισθεί μια ταχεία αντίδραση καθώς και να προωθηθεί η διασύνδεση μεταξύ των εθνικών συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και συναγερμού και η σύνδεσή τους με το ΚΣΑΕΑ και το ΚΣΕΠΕΑ. Τα συστήματα αυτά λαμβάνουν υπόψη και αξιοποιούν υπάρχουσες και μελλοντικές πληροφορίες, καθώς και πηγές και συστήματα παρακολούθησης και ανίχνευσης·
- δ) συγκροτεί και διαχειρίζεται μια ικανότητα κινητοποίησης και αποστολής ομάδων εμπειρογνομώνων, που είναι υπεύθυνες για τα εξής:
- (i) την εκτίμηση των αναγκών που θα μπορούσαν πιθανώς να αντιμετωπισθούν στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης στο κράτος που έχει ζητήσει βοήθεια,

- (ii) τη διευκόλυνση, όταν χρειάζεται, του επιτόπου συντονισμού της παροχής βοήθειας για την αντιμετώπιση καταστροφών και την ανάπτυξη συνδέσμων με τις αρμόδιες αρχές του κράτους που έχει ζητήσει βοήθεια, και
- (iii) τη στήριξη του κράτους που έχει ζητήσει βοήθεια με εμπειρογνομosύνη στον τομέα της ανάληψης δράσεων πρόληψης, ετοιμότητας ή αντιμετώπισης ·
- ε) συγκροτεί και διατηρεί μια ικανότητας παροχής υλικοτεχνικής υποστήριξης για τις εν λόγω ομάδες εμπειρογνομωνών·
- στ) αναπτύσσει και διατηρεί ένα δίκτυο εκπαιδευμένων εμπειρογνομωνών των κρατών μελών, άμεσα διαθέσιμων ώστε να βοηθούν το ΚΣΑΕΑ στην παρακολούθηση, ενημέρωση και διευκόλυνση του συντονισμού·
- ζ) διευκολύνει τον συντονισμό όσον αφορά την προεγκατάσταση μέσων αντιμετώπισης καταστροφών των κρατών μελών εντός της Ένωσης·
- η) στηρίζει τις προσπάθειες για τη βελτίωση της διαλειτουργικότητας των μονάδων και άλλων ικανοτήτων αντιμετώπισης, λαμβανομένων υπόψη των βέλτιστων πρακτικών σε επίπεδο κρατών μελών και σε διεθνές επίπεδο·
- θ) προβαίνει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, στις απαραίτητες δράσεις για τη διευκόλυνση της στήριξης του κράτους υποδοχής, συμπεριλαμβανομένης της εκπόνησης και επικαιροποίησης, από κοινού με τα κράτη μέλη, κατευθυντήριων γραμμών ως προς τη στήριξη του κράτους υποδοχής, βάσει επιχειρησιακής εμπειρίας·
- ι) στηρίζει την κατάρτιση προγραμμάτων εθελοντικής αξιολόγησης από ομοτίμους στο πλαίσιο των στρατηγικών ετοιμότητας των κρατών μελών, βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων, τα οποία επιτρέπουν τη διατύπωση συστάσεων με σκοπό την ενίσχυση του επιπέδου ετοιμότητας της Ένωσης· και
- ια) σε στενή διαβούλευση με κράτη μέλη, αναλαμβάνει επιπλέον αναγκαία υποστηρικτική και συμπληρωματική δράση στον τομέα της ετοιμότητας, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β).

Άρθρο 9

Γενικές δράσεις των κρατών μελών στον τομέα της ετοιμότητας

1. Τα κράτη μέλη συμβάλλουν εθελουσίως στη δημιουργία μονάδων, ιδίως για τις επεμβάσεις επείγοντος χαρακτήρα ή τη στήριξη των αναγκών στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης.

Τα κράτη μέλη ορίζουν εκ των προτέρων μονάδες, άλλες ικανότητες αντιμετώπισης, καθώς και εμπειρογνομones στο πλαίσιο των αρμόδιων υπηρεσιών τους, ιδίως στο πλαίσιο των οικείων υπηρεσιών πολιτικής προστασίας ή άλλων υπηρεσιών αντιμετώπισης έκτακτων

αναγκών, οι οποίες θα μπορούσαν να διατεθούν για επεμβάσεις κατόπιν αιτήματος, μέσω του μηχανισμού της Ένωσης. Λαμβάνουν υπόψη ότι η σύνθεση των μονάδων ή άλλων ικανοτήτων αντιμετώπισης ενδέχεται να εξαρτάται από τον τύπο της καταστροφής και από τις ιδιαίτερες ανάγκες που σχετίζονται με την καταστροφή.

2. Οι μονάδες αποτελούνται από τους πόρους ενός ή περισσότερων κρατών μελών και πρέπει:

- α) να είναι σε θέση να εκτελούν προκαθορισμένα καθήκοντα στους τομείς της αντιμετώπισης, σύμφωνα με τις καθιερωμένες διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές και ως εκ τούτου να μπορούν:
- i) να αποστέλλονται κατεπειγόντως κατόπιν αιτήματος για παροχή βοήθειας, μέσω του ΚΣΑΕΑ και
- ii) να εργάζονται με αυτάρκεια και αυτονομία για συγκεκριμένη χρονική περίοδο,
- β) να είναι διαλειτουργικές με άλλες μονάδες,
- γ) να πραγματοποιούν εκπαίδευση και ασκήσεις ώστε να πληρούν την απαίτηση διαλειτουργικότητας,
- δ) να τίθενται υπό την εξουσία προσώπου υπεύθυνου για τη λειτουργία μονάδων και
- ε) να συνεργάζονται με άλλους φορείς της Ένωσης και/ή διεθνείς οργανισμούς, ιδίως τα Ηνωμένα Έθνη, κατά περίπτωση.

3. Τα κράτη μέλη, σε εθελοντική βάση, ορίζουν εκ των προτέρων εμπειρογνομones οι οποίοι θα μπορούσαν να αποσταλούν επιτόπου ως μέλη ομάδων εμπειρογνομωνών, κατά τα προβλεπόμενα στο στοιχείο δ) του άρθρου 8.

4. Τα κράτη μέλη εξετάζουν το ενδεχόμενο παροχής, ανάλογα με τις απαιτήσεις, και άλλων ικανοτήτων αντιμετώπισης, που θα μπορούσαν να διαθέσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες, ή που μπορούν να διατεθούν από μη κυβερνητικές οργανώσεις και άλλους αρμόδιους φορείς.

Οι άλλες ικανότητες αντιμετώπισης μπορούν να αποτελούνται από πόρους ενός ή περισσότερων κρατών μελών και, εφόσον απαιτείται, πρέπει:

- α) να είναι σε θέση να εκτελούν καθήκοντα στους τομείς της αντιμετώπισης, σύμφωνα με τις καθιερωμένες διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές και, ως εκ τούτου, να μπορούν:
- i) να αποστέλλονται κατεπειγόντως κατόπιν αιτήματος για παροχή βοήθειας, μέσω του ΚΣΑΕΑ και
- ii) να εργάζονται με αυτάρκεια και αυτονομία, όταν απαιτείται, για συγκεκριμένη χρονική περίοδο,
- β) να συνεργάζονται με άλλους φορείς της Ένωσης και/ή διεθνείς οργανισμούς, ιδίως τα Ηνωμένα Έθνη, κατά περίπτωση.

5. Τα κράτη μέλη δύνανται, με την επιφύλαξη των καταλλήλων εγγυήσεων ασφαλείας, να παρέχουν πληροφορίες για τις σχετικές στρατιωτικές ικανότητες, που μπορούν να χρησιμοποιούνται ως έσχατο μέσο στο πλαίσιο της βοήθειας μέσω του μηχανισμού της Ένωσης, όπως μεταφορικά μέσα και υλικοτεχνική ή ιατρική υποστήριξη.
6. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τις σχετικές πληροφορίες για τους εμπειρογνώμονες, τις μονάδες και τις άλλες ικανότητες αντιμετώπισης που διαθέτουν για βοήθεια μέσω του μηχανισμού της Ένωσης, κατά τα αναφερόμενα στις παραγράφους 1 ως 5, και επικαιροποιούν τις πληροφορίες αυτές, όταν χρειάζεται.
7. Τα κράτη μέλη ορίζουν σημεία επαφής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 στοιχείο β), και ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή.
8. Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν τις ενδεδειγμένες δράσεις ετοιμότητας προκειμένου να διευκολύνουν τη στήριξη του κράτους υποδοχής.
9. Τα κράτη μέλη, με την υποστήριξη της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 23, λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν την έγκαιρη μεταφορά της βοήθειας την οποία προσφέρουν.

Άρθρο 10

Σχεδιασμός επιχειρήσεων

1. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συνεργάζονται για τη βελτίωση του σχεδιασμού των επιχειρήσεων αντιμετώπισης καταστροφών στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης, και μέσω εκπόνησης σεναρίων αντιμετώπισης καταστροφής, καταγραφής των πόρων και κατάρτισης σχεδίων για την ανάπτυξη ικανοτήτων αντιμετώπισης.
2. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη προσδιορίζουν και προωθούν συνέργειες μεταξύ της βοήθειας πολιτικής προστασίας και τις χρηματοδοτήσεις για ανθρωπιστική βοήθεια της Ένωσης και των κρατών μελών κατά τον σχεδιασμό επιχειρήσεων αντιμετώπισης καταστροφών για ανθρωπιστικές κρίσεις εκτός της Ένωσης.

Άρθρο 11

Ευρωπαϊκή ικανότητα αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών

1. Θεσπίζεται ευρωπαϊκή ικανότητα αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών (ΕΙΑΕΑ). Αποτελείται από μια δεξαμενή προδεδουλευμένων ικανοτήτων αντιμετώπισης των κρατών μελών που διατίθενται εθελοντικά και περιλαμβάνει μονάδες, άλλες ικανότητες αντιμετώπισης και εμπειρογνώμονες.
2. Με βάση τους κινδύνους που έχουν εντοπισθεί, η Επιτροπή καθορίζει τις κατηγορίες και τις ποσότητες των ικανοτήτων αντιμετώπισης καίριας σημασίας που απαιτούνται στο πλαίσιο της ΕΙΑΕΑ («στόχοι σε επίπεδο ικανότητας»).
3. Η Επιτροπή καθορίζει απαιτήσεις ποιότητας για τις ικανότητες αντιμετώπισης που τα κράτη μέλη διαθέτουν στην ΕΙΑΕΑ. Οι απαιτήσεις ποιότητας βασίζονται σε καθιερωμένα διεθνή πρότυπα εφόσον υπάρχουν τέτοια πρότυπα. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για τη διασφάλιση της ποιότητας των οικείων ικανοτήτων αντιμετώπισης.
4. Η Επιτροπή θεσπίζει και διαχειρίζεται διαδικασία πιστοποίησης και καταχώρισης των ικανοτήτων αντιμετώπισης που διαθέτουν τα κράτη μέλη στην ΕΙΑΕΑ.

5. Τα κράτη μέλη καθορίζουν και καταχωρίζουν, σε εθελοντική βάση, τις ικανότητες αντιμετώπισης τις οποίες διαθέτουν στην ΕΙΑΕΑ. Την καταχώριση πολυεθνικών μονάδων που παρέχονται από δύο ή περισσότερα κράτη μέλη αναλαμβάνουν από κοινού όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

6. Οι ικανότητες αντιμετώπισης που διαθέτουν τα κράτη μέλη στην ΕΙΑΕΑ παραμένουν, ανά πάσα στιγμή, στη διάθεση των κρατών μελών για εθνικούς σκοπούς.

7. Οι ικανότητες αντιμετώπισης των κρατών μελών που διατίθενται για την ΕΙΑΕΑ είναι διαθέσιμες για επιχειρήσεις αντιμετώπισης καταστροφών στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης κατόπιν αιτήματος παροχής βοήθειας μέσω του ΚΣΑΕΑ. Η τελική απόφαση για την ανάπτυξη τους λαμβάνεται από τα κράτη μέλη, τα οποία καταχώρισαν την οικεία ικανότητα αντιμετώπισης. Όταν εγχώριες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, ανωτέρα βία ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, σοβαροί λόγοι εμποδίζουν τη διάθεση εκ μέρους κράτους μέλους των ικανοτήτων αυτών σε συγκεκριμένη καταστροφή, το εν λόγω κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή, το συντομότερο δυνατόν, κάνοντας αναφορά στο παρόν άρθρο.

8. Σε περίπτωση που χρησιμοποιηθούν, οι ικανότητες αντιμετώπισης των κρατών μελών παραμένουν υπό τις εντολές και τον έλεγχο τους και μπορούν να αποσύρονται, όταν εγχώριες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, ανωτέρα βία ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, σοβαροί λόγοι εμποδίζουν ένα κράτος μέλος να διατηρεί διαθέσιμες τις εν λόγω ικανότητες αντιμετώπισης, σε διαβούλευση με την Επιτροπή. Ο συντονισμός των διαφόρων ικανοτήτων αντιμετώπισης διευκολύνεται, εάν χρειάζεται, από την Επιτροπή μέσω του ΚΣΑΕΑ σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 16.

9. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή μεριμνούν ώστε το κοινό να είναι καταλλήλως ενήμερο για τις επεμβάσεις στις οποίες μετέχει η ΕΙΑΕΑ.

Άρθρο 12

Αντιμέτωπη ελλείψεων σε επίπεδο ικανοτήτων αντιμετώπισης

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί την πρόοδο που συντελείται όσον αφορά την επίτευξη των στόχων σε επίπεδο ικανοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 και εντοπίζει τυχόν σημαντικές ελλείψεις σε επίπεδο ικανοτήτων αντιμετώπισης στην ΕΙΑΕΑ.
2. Όπου έχουν εντοπισθεί τυχόν σημαντικές ελλείψεις, η Επιτροπή εξετάζει εάν οι αναγκαίες ικανότητες είναι διαθέσιμες σε κράτη μέλη εκτός της ΕΙΑΕΑ.
3. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αντιμετωπίζουν, είτε μόνα τους είτε μέσω σύμπραξης κρατών μελών που συνεργάζονται όσον αφορά τους κοινούς κινδύνους, τις τυχόν στρατηγικές ελλείψεις σε επίπεδο ικανοτήτων που έχουν εντοπιστεί σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η Επιτροπή δύναται να στηρίζει στις εν λόγω δραστηριότητες τα κράτη μέλη σύμφωνα προς το άρθρο 20 στοιχεία θ) και ι) και το άρθρο 21 παράγραφοι 1 και 2.
4. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κάθε δύο χρόνια για την πρόοδο που συντελείται όσον αφορά την επίτευξη των στόχων σε επίπεδο ικανοτήτων και για τις απομεινόμενες ελλείψεις στην ΕΙΑΕΑ.

Άρθρο 13

Εκπαίδευση, ασκήσεις, αντληθέντα διδάγματα και διάδοση γνώσεων

1. Η Επιτροπή, εντός του μηχανισμού της Ένωσης, εκτελεί τα ακόλουθα καθήκοντα στον τομέα της εκπαίδευσης, των ασκήσεων, της άντλησης διδαγμάτων και της διάδοσης γνώσεων:

α) εκπονεί και διαχειρίζεται πρόγραμμα εκπαίδευσης για το προσωπικό πολιτικής προστασίας και διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης σε θέματα πρόληψης καταστροφών, ετοιμότητας και αντιμετώπισης. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει κοινά μαθήματα και σύστημα ανταλλαγών εμπειρογνομόνων, με το οποίο μπορεί να αποσπάται προσωπικό σε άλλα κράτη μέλη.

Το πρόγραμμα εκπαίδευσης αποσκοπεί στην ενίσχυση του συντονισμού, της συμβατότητας και της συμπληρωματικότητας μεταξύ των ικανοτήτων που αναφέρονται στα άρθρα 9 και 11, και στη βελτίωση της ικανότητας των εμπειρογνομόνων που αναφέρονται στο άρθρο 8 στοιχείο δ) και στ).

β) αναπτύσσει και διαχειρίζεται δίκτυο εκπαίδευσης ανοικτό σε κέντρα εκπαίδευσης για το προσωπικό πολιτικής προστασίας και διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης καθώς και άλλους σχετικούς φορείς και όργανα, σε θέματα πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης καταστροφών.

Το δίκτυο εκπαίδευσης έχει ως στόχο:

- (i) να ενισχύσει όλες τις φάσεις της διαχείρισης καταστροφών, λαμβάνοντας υπόψη την προσαρμογή και το μετριασμό των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής·
 - (ii) να δημιουργήσει συνέργειες μεταξύ των μελών του μέσω ανταλλαγής εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών, συναφούς έρευνας, άντλησης διδαγμάτων, μαθημάτων και εργαστηρίων, ασκήσεων και πιλοτικών προγραμμάτων· και
 - iii) να αναπτύξει οδηγίες για την εκπαίδευση σε θέματα πολιτικής προστασίας, σε επίπεδο Ένωσης και σε διεθνές επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης σε θέματα πρόληψης, ετοιμότητας και αντιμετώπισης καταστροφών·
- γ) εκπονεί στρατηγικό πλαίσιο που ορίζει τους στόχους και το ρόλο των ασκήσεων, καθώς και μακροπρόθεσμο συνολικό σχέδιο που περιγράφει τις προτεραιότητες των ασκήσεων, ενώ συστήνει και διαχειρίζεται πρόγραμμα ασκήσεων.
- δ) εκπονεί και διαχειρίζεται πρόγραμμα διδαγμάτων που αντλούνται από δράσεις πολιτικής προστασίας οι οποίες διεξάγονται στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων πτυχών από όλο τον κύκλο διαχείρισης καταστροφών, ώστε να παρασχεθεί ευρεία βάση μαθησιακών διαδικασιών και ανάπτυξης γνώσεων. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει:
- (i) παρακολούθηση, ανάλυση και αξιολόγηση όλων των σχετικών δράσεων πολιτικής προστασίας στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης·

(ii) προαγωγή της εφαρμογής των αντληθέντων διδαγμάτων, ώστε να εξασφαλίζεται βάση εδραζόμενη στην πείρα για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εντός του κύκλου διαχείρισης καταστροφών· και

(iii) ανάπτυξη μεθόδων και εργαλείων για τη συγκέντρωση, ανάλυση, προώθηση και εφαρμογή των αντληθέντων διδαγμάτων.

Αυτό το πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσης, ανάλογα με την περίπτωση, διδάγματα που έχουν αντληθεί από επεμβάσεις εκτός της Ένωσης όσον αφορά την αξιοποίηση δεσμών και συνεργιών ανάμεσα στη βοήθεια που παρέχεται στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης και της ανθρωπιστικής απόκρισης·

ε) αναπτύσσει οδηγίες για τη διάδοση των γνώσεων και την εφαρμογή των διάφορων αναφερόμενων στα στοιχεία α) έως δ) καθηκόντων, σε επίπεδο κρατών μελών, και

στ) προωθεί και ενθαρρύνει, για τους σκοπούς του μηχανισμού της Ένωσης, την εισαγωγή και χρήση αναλόγων νέων τεχνολογιών.

2. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που ορίζονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή λαμβάνει ιδιαίτερως υπόψη την ανάγκη και το συμφέρον των κρατών μελών που αντιμετωπίζουν κινδύνους καταστροφών παρόμοιας φύσεως.

3. Κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, τρίτης χώρας, ή των Ηνωμένων Εθνών ή των οργανισμών τους, η Επιτροπή δύναται να παρέχει συμβουλές σχετικά με τη λήψη μέτρων ετοιμότητας μέσω της επιτόπου ανάπτυξης ομάδας εμπειρογνομόνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Άρθρο 14

Ειδοποίηση για καταστροφές εντός της Ένωσης

1. Σε περίπτωση υφιστάμενης ή επαπειλούμενης καταστροφής εντός της Ένωσης, η οποία προκαλεί ή είναι ικανή να προκαλέσει διασυνοριακές επιπτώσεις ή πλήττει ή είναι ικανή να πλήξει άλλα κράτη μέλη, το κράτος μέλος στο οποίο σημειώνεται ή είναι πιθανό να σημειωθεί η καταστροφή ειδοποιεί, χωρίς καθυστέρηση, τα πιθανώς επηρεαζόμενα κράτη μέλη και, όταν οι συνέπειες είναι πιθανώς σημαντικές, την Επιτροπή.

Το πρώτο εδάφιο δεν ισχύει στις περιπτώσεις που η υποχρέωση ειδοποίησης έχει ήδη εκπληρωθεί στο πλαίσιο άλλης νομοθεσίας της Ένωσης, της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας ή στο πλαίσιο υφιστάμενων διεθνών συμφωνιών.

2. Σε περίπτωση υφιστάμενης ή επαπειλούμενης καταστροφής εντός της Ένωσης, η οποία είναι πιθανόν να οδηγήσει σε αίτημα από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη για παροχή βοήθειας, το κράτος μέλος στο οποίο σημειώνεται ή είναι πιθανό να σημειωθεί η καταστροφή ειδοποιεί, χωρίς καθυστέρηση την Επιτροπή, για το ενδεχόμενο να υποβληθεί αίτημα παροχής βοήθειας μέσω του ΚΣΑΚΕΑ, έτσι ώστε η Επιτροπή να μπορέσει, ανάλογα με την περίπτωση, να ενημερώσει τα υπόλοιπα κράτη μέλη και να ενεργοποιήσει τις αρμόδιες υπηρεσίες της.

3. Οι αναφερόμενες στις παραγράφους 1 και 2 ειδοποιήσεις πραγματοποιούνται, ανάλογα με την περίπτωση, μέσω του ΚΣΕΠΕΑ.

Άρθρο 15

Αντιμετώπιση καταστροφών εντός της Ένωσης

1. Σε περίπτωση υφιστάμενης ή επαιλούμενης καταστροφής εντός της Ένωσης, το πληγέν κράτος μέλος μπορεί να ζητεί βοήθεια μέσω του ΚΣΑΕΑ. Το αίτημα είναι όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένο.

2. Σε εξαιρετικές καταστάσεις αυξημένου κινδύνου, ένα κράτος μπορεί επίσης να ζητήσει βοήθεια με τη μορφή της προσωρινής προεγκατάστασης ικανοτήτων αντιμετώπισης.

3. Μόλις λάβει αίτημα για βοήθεια, η Επιτροπή, χωρίς καθυστέρηση, και ανάλογα με την περίπτωση:

α) προωθεί το αίτημα στα σημεία επαφής άλλων κρατών μελών·

β) συγκεντρώνει, από κοινού με το πληγέν κράτος μέλος, έγκυρες πληροφορίες για την κατάσταση και τις διαδίδει στα κράτη μέλη·

γ) διατυπώνει συστάσεις, κατόπιν διαβούλευσης με το αιτούν κράτος μέλος, για την παροχή βοήθειας μέσω του μηχανισμού της Ένωσης, με βάση τις επιτόπου ανάγκες και τυχόν συναφή προκαθορισμένα σχέδια, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1, καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν συγκεκριμένες ικανότητες και διευκολύνει αναλόγως τον συντονισμό της απαιτούμενης βοήθειας· και

δ) προβαίνει σε πρόσθετες δράσεις για τη διευκόλυνση του συντονισμού της αντιμετώπισης.

4. Κάθε κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται αίτημα παροχής βοήθειας, μέσω του μηχανισμού της Ένωσης, καθορίζει εγκαίρως κατά πόσο είναι σε θέση να την προσφέρει και ενημερώνει για την απόφασή του το αιτούν κράτος μέλος μέσω του ΚΣΕΠΕΑ, αναφέροντας την έκταση, τους όρους και, κατά περίπτωση, το κόστος της βοήθειας που είναι σε θέση να προσφέρει. Το ΚΣΑΚΕΑ τηρεί ενήμερα τα κράτη μέλη.

5. Το αιτούν κράτος μέλος είναι υπεύθυνο να διευθύνει τις επεμβάσεις παροχής βοήθειας. Οι αρχές του αιτούντος κράτους μέλους καθορίζουν κατευθυντήριες γραμμές και, εάν είναι απαραίτητο, ορίζουν τα όρια των καθηκόντων που ανατίθενται στις μονάδες ή σε άλλες ικανότητες αντιμετώπισης. Οι λεπτομέρειες για την εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων ρυθμίζονται από τον υπεύθυνο που ορίζει το κράτος μέλος το οποίο παρέχει τη βοήθεια. Το αιτούν κράτος μέλος μπορεί επίσης να ζητήσει την ανάπτυξη ομάδας εμπειρογνομώνων με στόχο την υποστήριξη της εκτίμησής του, τη διευκόλυνση του επιτόπου συντονισμού μεταξύ των ομάδων των κρατών μελών, ή την παροχή συμβουλών τεχνικής φύσης.

6. Το αιτούν κράτος μέλος αναλαμβάνει τις κατάλληλες δράσεις προκειμένου να διευκολύνει τη στήριξη του κράτους υποδοχής για την αξιοποίηση της εισερχόμενης βοήθειας.

7. Ο ρόλος της Επιτροπής που αναφέρεται στο παρόν άρθρο δεν επηρεάζει τις αρμοδιότητες και την ευθύνη των κρατών μελών για

τις ομάδες, τις μονάδες και τα λοιπά μέσα στήριξης που παρέχουν, συμπεριλαμβανομένων των στρατιωτικών ικανοτήτων. Συγκεκριμένα, η στήριξη εκ μέρους της Επιτροπής δεν συνεπάγεται διοίκηση και έλεγχο των ομάδων, των μονάδων και των λοιπών μέσων στήριξης των κρατών μελών που χρησιμοποιούνται εθελουσίως, σύμφωνα με το συντονισμό σε επιτελικό επίπεδο και επιτόπου.

Άρθρο 16

Πρόσθηση μιας συνεκτικής αντιμετώπισης καταστροφών εκτός της Ένωσης

1. Σε περίπτωση υφιστάμενης ή επαιλούμενης καταστροφής εκτός της Ένωσης, η πληγείσα χώρα μπορεί να ζητεί βοήθεια μέσω του ΚΣΑΚΕΑ. Η βοήθεια μπορεί επίσης να ζητείται μέσω ή από τα Ηνωμένα Έθνη και τους οργανισμούς τους, ή άλλον ανάλογο διεθνή οργανισμό.

2. Οι επεμβάσεις δυνάμει του παρόντος άρθρου μπορούν να διεξάγονται είτε ως αυτόνομη επέμβαση παροχής βοήθειας είτε ως συμβολή σε επέμβαση της οποίας ηγείται διεθνής οργανισμός. Ο συντονισμός, σε επίπεδο Ένωσης, ενσωματώνεται πλήρως στο συνολικό συντονισμό τον οποίο παρέχει το Γραφείο Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων των Ηνωμένων Εθνών (ΓΣΑΥ) και σέβεται τον ηγετικό του ρόλο.

3. Η Επιτροπή στηρίζει τη συνεκτικότητα της παρεχόμενης βοήθειας μέσω των ακόλουθων δράσεων:

α) διατήρηση διαλόγου με τα σημεία επαφής των κρατών μελών, προκειμένου να εξασφαλισθεί, μέσω του μηχανισμού της Ένωσης, αποτελεσματική και συνεκτική συμβολή της Ένωσης στη συνολική προσπάθεια παροχής βοήθειας για την αντιμετώπιση καταστροφών, και συγκεκριμένα:

(i) ενημερώνοντας, χωρίς καθυστέρηση, τα κράτη μέλη σχετικά με τα πλήρη αιτήματα για παροχή βοήθειας·

(ii) συμβάλλοντας σε μια κοινή αξιολόγηση της κατάστασης και των αναγκών, παρέχοντας συμβουλές τεχνικής φύσης ή/και διευκολύνοντας τον τοπικό συντονισμό της βοήθειας μέσω της επιτόπου παρουσίας ομάδας εμπειρογνομώνων στον τομέα της πολιτικής προστασίας·

(iii) ανταλλάσσοντας συναφείς αξιολογήσεις και αναλύσεις με όλους τους αρμόδιους φορείς·

(iv) παρέχοντας συνολική εικόνα της βοήθειας την οποία προσφέρουν τα κράτη μέλη και άλλοι φορείς·

(v) δίδοντας συμβουλές σχετικά με το είδος της βοήθειας που απαιτείται, ούτως ώστε η παρεχόμενη βοήθεια να είναι συνεπής με τις αξιολογήσεις των αναγκών· και

(vi) συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση τυχόν πρακτικών δυσκολιών κατά την παροχή βοήθειας σε τομείς, όπως η διέλευση και τα τελωνεία·

β) άμεση διατύπωση συστάσεων, όπου είναι δυνατόν σε συνεργασία με την πληγείσα χώρα, με βάση τις επιτόπου ανάγκες και τυχόν συναφή προκαθορισμένα σχέδια, με τις οποίες καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν συγκεκριμένες ικανότητες και διευκόλυνση του συντονισμού της απαιτούμενης βοήθειας·

γ) ανάπτυξη συνδέσμων με την πληγείσα χώρα όσον αφορά τεχνικές λεπτομέρειες, όπως οι ακριβείς ανάγκες για βοήθεια, η αποδοχή προσφορών και οι πρακτικές ρυθμίσεις για την επιτόπια παραλαβή και διανομή της βοήθειας·

δ) ανάπτυξη συνδέσμων ή στήριξη του ΓΣΑΥ και συνεργασία με άλλους ανάλογους φορείς, οι οποίοι συμβάλλουν στη συνολική προσπάθεια παροχής βοήθειας, ούτως ώστε να μεγιστοποιούνται οι συνέργειες, να επιτυγχάνονται συμπληρωματικότητες και να αποφεύγονται η επικάλυψη και οι ελλείψεις· και

ε) ανάπτυξη συνδέσμων με όλους τους ανάλογους φορείς, ιδίως κατά την τελική φάση της επέμβασης παροχής βοήθειας δυνάμει του μηχανισμού της Ένωσης, για να διευκολυνθεί η ομαλή μετάβαση.

4. Με την επιφύλαξη του ρόλου της Επιτροπής, όπως καθορίζεται στην παράγραφο 2, και σεβόμενη την επιτακτική ανάγκη για άμεση επιχειρησιακή απόκριση μέσω του μηχανισμού της Ένωσης, κάθε φορά που ενεργοποιείται ο μηχανισμός της Ένωσης, η Επιτροπή ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης με γνώμονα τη διασφάλιση συνεκτικότητας μεταξύ των επιχειρήσεων πολιτικής προστασίας και των συνολικών σχέσεων της Ένωσης με την εκάστοτε πληγείσα χώρα. Η Επιτροπή τηρεί πλήρως ενήμερα τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 3.

5. Η επιτόπου ανάπτυξη συνδέσμων διασφαλίζεται, κατά περίπτωση, με την αντιπροσωπεία της Ένωσης ώστε η τελευταία να διευκολύνει τις επαφές με την κυβέρνηση της πληγείσας χώρας. Όταν είναι αναγκαίο, η αντιπροσωπεία της Ένωσης παρέχει υλικοτεχνική υποστήριξη στις ομάδες εμπειρογνομόνων πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο σημείο ii) του στοιχείου α) της παραγράφου 3.

6. Κάθε κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται αίτημα παροχής βοήθειας μέσω του μηχανισμού της Ένωσης, καθορίζει εγκαίρως κατά πόσο είναι σε θέση να την προσφέρει την αιτούμενη βοήθεια και ενημερώνει για την απόφασή του το ΚΣΑΕΑ μέσω του ΚΣΕΠΕΑ, αναφέροντας την έκταση και τους όρους της βοήθειας που θα μπορούσε να προσφέρει. Το ΚΣΑΕΑ τηρεί ενήμερα τα κράτη μέλη.

7. Ο μηχανισμός της Ένωσης μπορεί επίσης να χρησιμοποιείται για την υποστήριξη πολιτικής προστασίας στην προξενική βοήθεια που παρέχεται στους πολίτες της Ένωσης σε καταστροφές σε τρίτες χώρες, κατόπιν αιτήματος των προξενικών αρχών των ενδιαφερομένων κρατών μελών.

8. Κατόπιν αιτήματος για παροχή βοήθειας, η Επιτροπή δύναται να αναλαμβάνει επιπλέον αναγκαία υποστηρικτική και συμπληρωματική δράση ώστε να διασφαλίζεται η συνεκτικότητα στο πλαίσιο της παροχής βοήθειας.

9. Ο συντονισμός μέσω του μηχανισμού της Ένωσης δεν επηρεάζει τις διμερείς επαφές μεταξύ των κρατών μελών και της πληγείσας χώρας ούτε τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των Ηνωμένων Εθνών και άλλων ανάλογων διεθνών οργανισμών. Οι διμερείς αυτές επαφές μπορούν επίσης να αξιοποιούνται για να συμβάλλουν στον συντονισμό, μέσω του μηχανισμού της Ένωσης.

10. Ο ρόλος της Επιτροπής που αναφέρεται στο παρόν άρθρο δεν επηρεάζει τις αρμοδιότητες και την ευθύνη των κρατών μελών για τις ομάδες, τις μονάδες και τα λοιπά μέσα στήριξης που παρέχουν, συμπεριλαμβανομένων των στρατιωτικών ικανοτήτων. Συγκεκριμένα, η στήριξη εκ μέρους της Επιτροπής δεν συνεπάγεται διοίκηση και έλεγχο των ομάδων, των μονάδων και των λοιπών μέσων στήριξης των κρατών μελών που χρησιμοποιούνται ειρλουσίως, σύμφωνα με το συντονισμό σε επιτελικό επίπεδο και επιτόπου.

11. Επιδίδονται συνέργειες με άλλα μέσα της Ένωσης και, ιδίως, με δράσεις χρηματοδοτούμενες δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/96. Η Επιτροπή διασφαλίζει τον συντονισμό μεταξύ των μέσων και, κατά περίπτωση, διασφαλίζει ότι οι δράσεις πολιτικής προστασίας των κρατών μελών που συμβάλλουν σε μια ευρύτερη ανθρωπιστική επέμβαση, χρηματοδοτούνται στο μέτρο του δυνατού από την παρούσα απόφαση.

12. Όταν ενεργοποιείται ο μηχανισμός της Ένωσης, τα κράτη μέλη που παρέχουν βοήθεια για την αντιμετώπιση καταστροφών τηρούν πλήρως ενήμερο το ΚΣΑΕΑ για τις δραστηριότητές τους.

13. Οι ομάδες και οι μονάδες των κρατών μελών, οι οποίες συμμετέχουν επί τόπου στην επέμβαση μέσω του μηχανισμού της Ένωσης, αναπτύσσουν στενούς συνδέσμους με το ΚΣΑΕΑ και τις επιτόπου ομάδες εμπειρογνομόνων, κατά τα αναφερόμενα στο σημείο ii) του στοιχείου α) της παραγράφου 3.

Άρθρο 17

Υποστήριξη στον τόπο καταστροφής

1. Η Επιτροπή μπορεί να επιλέξει, να ορίσει και να αποστείλει ομάδα εμπειρογνομόνων αποτελούμενη από εμπειρογνώμονες οριζόμενους από τα κράτη μέλη:

α) σε περίπτωση καταστροφής εκτός της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3,

β) σε περίπτωση καταστροφής εντός της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 5,

γ) κατόπιν αιτήματος για παροχή εμπειρογνομοσύνης στον τομέα της πρόληψης σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2, ή

δ) κατόπιν αιτήματος για παροχή εμπειρογνομοσύνης στον τομέα της ετοιμότητας σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3.

Εμπειρογνώμονες από την Επιτροπή και από άλλες υπηρεσίες της Ένωσης μπορούν να ενσωματώνονται στην ομάδα προκειμένου να τη στηρίξουν και να διευκολύνουν την ανάπτυξη συνδέσμου με το ΚΣΑΕΑ. Εμπειρογνώμονες που αποστέλλονται από το ΓΣΑΥ ή άλλους διεθνείς οργανισμούς μπορούν να ενσωματώνονται στην ομάδα προκειμένου να ενισχύσουν τη συνεργασία και να διευκολύνουν τις από κοινού αξιολογήσεις.

2. Η διαδικασία επιλογής και ορισμού των εμπειρογνομόνων είναι η ακόλουθη:

α) τα κράτη μέλη είναι αρμόδια να ορίσουν, με δική τους ευθύνη, εμπειρογνώμονες που μπορούν να συμμετάσχουν σε ομάδες εμπειρογνομόνων·

β) η Επιτροπή επιλέγει τους εμπειρογνώμονες και τον επικεφαλής των εν λόγω ομάδων βάσει των προσόντων και της πείρας τους, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου εκπαίδευσής τους στον μηχανισμό της Ένωσης, των εμπειριών από προηγούμενες αποστολές στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης και άλλες διεθνείς προσπάθειες παροχής βοήθειας. Η επιλογή βασίζεται επίσης και σε άλλα κριτήρια, όπως οι γλωσσικές δεξιότητες, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι η ομάδα εν συνόλω διαθέτει τις ικανότητες που απαιτούνται στη συγκεκριμένη κατάσταση·

γ) η Επιτροπή διορίζει εμπειρογνώμονες/επικεφαλής ομάδων για κάθε αποστολή σε συμφωνία με το κράτος μέλος που τους έχει ορίσει.

3. Στις περιπτώσεις αποστολής ομάδων εμπειρογνώμωνων, οι ομάδες αυτές διευκολύνουν τον συντονισμό μεταξύ των ομάδων επέμβασης των κρατών μελών και αναπτύσσουν συνδέσμους με τις αρμόδιες αρχές του αιτούντος κράτους, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 στοιχείο δ). Το ΚΣΑΕΑ διατηρεί στενή επαφή με τις ομάδες εμπειρογνώμωνων και τους παρέχει καθοδήγηση και υλικοτεχνική υποστήριξη.

Άρθρο 18

Μεταφορά και εξοπλισμός

1. Σε περίπτωση καταστροφής, εντός ή εκτός της Ένωσης, η Επιτροπή δύναται να υποστηρίξει τα κράτη μέλη για την απόκτηση πρόσβασης σε εξοπλισμό ή μεταφορικούς πόρους ως ακολούθως:

α) με παροχή και ανταλλαγή πληροφοριών για εξοπλισμό και μεταφορικούς πόρους που μπορούν να διαθέσουν τα κράτη μέλη, προκειμένου να διευκολυνθεί η συγκέντρωση του εν λόγω εξοπλισμού ή μεταφορικών πόρων·

β) με παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη για να εντοπίσουν τους μεταφορικούς πόρους οι οποίοι μπορούν να διατεθούν από άλλες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του εμπορικού τομέα, και για τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους σε αυτούς· ή

γ) με παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη για να εντοπίσουν τον εξοπλισμό ο οποίος μπορεί να διατεθεί από άλλες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του εμπορικού τομέα.

2. Η Επιτροπή δύναται να συμπληρώνει τους μεταφορικούς πόρους που παρέχονται από τα κράτη μέλη με την παροχή πρόσθετων μεταφορικών πόρων που απαιτούνται για την εξασφάλιση ταχείας αντίδρασης σε καταστροφές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19

Δημοσιονομικοί πόροι

1. Το συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλι για την εφαρμογή του μηχανισμού της Ένωσης, για την περίοδο 2014 έως 2020, ανέρχεται σε 368 428 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.

Το ποσό αναφοράς των 223 776 000 EUR σε τρέχουσες τιμές προέρχεται από τον τομέα 3 «Ασφάλεια και ιθαγένεια» του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, το δε ποσό των 144 652 000 EUR σε τρέχουσες τιμές από τον τομέα 4 «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγων».

Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός των ορίων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

2. Πιστώσεις που προέρχονται από επιστροφές ποσών εκ μέρους των δικαιούχων για δράσεις αντιμετώπισης καταστροφών, συνιστούν έσοδα για ειδικό προορισμό υπό την έννοια του άρθρου 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

3. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να καλύπτει επίσης δαπάνες που συνδέονται με δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, οικονομικού ελέγχου και αξιολόγησης οι οποίες απαιτούνται για τη διαχείριση του μηχανισμού της Ένωσης και την επίτευξη των στόχων του.

Οι δαπάνες αυτές είναι ιδίως δυνατόν να καλύπτουν μελέτες, συναντήσεις εμπειρογνώμωνων, δράσεις ενημέρωσης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης των εταίρων για τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης στον βαθμό που συνδέονται με τους γενικούς στόχους του μηχανισμού της Ένωσης, δαπάνες για δίκτυα πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών που αφορούν συγκεκριμένα την επεξεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένης της διασύνδεσής τους με υφιστάμενα ή μελλοντικά συστήματα σχεδιασμένα για την προαγωγή της διατομεακής ανταλλαγής δεδομένων και του συναφούς εξοπλισμού, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη σχετικά με τεχνική και διοικητική βοήθεια την οποία πραγματοποιεί η Επιτροπή για τη διαχείριση του προγράμματος.

4. Το συνολικό χρηματοδοτικό κονδύλι που αναφέρεται στην παράγραφο 1, για την περίοδο 2014-2020, χορηγείται σύμφωνα με τα ποσοστά και τις αρχές που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι.

5. Η Επιτροπή προβαίνει σε επισκόπηση της κατανομής που ορίζεται στο Παράρτημα Ι με βάση το αποτέλεσμα την ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 2 στοιχείο α). Η Επιτροπή έχει την εξουσία, εφόσον είναι αναγκαίο υπό το πρίσμα των αποτελεσμάτων της επισκόπησης αυτής, να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 30, για την προσαρμογή εκάστου εκ των αριθμητικών δεδομένων του Παραρτήματος Ι, άνω των 8 και μέχρι και 16 ποσοστιαίων μονάδων. Οι εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις εκδίδονται έως τις 30 Ιουνίου 2017.

6. Όταν, σε περίπτωση αναγκαίας αναθεώρησης των δημοσιονομικών πόρων που διατίθενται για δράσεις αντιμετώπισης, συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης, η Επιτροπή έχει την εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την προσαρμογή εκάστου εκ των αριθμητικών δεδομένων του Παραρτήματος Ι άνω των 8 και μέχρι και 16 ποσοστιαίων μονάδων, στο πλαίσιο των διαθέσιμων κονδυλίων του προϋπολογισμού και σύμφωνα προς τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 31.

Άρθρο 20

Γενικές επιλέξιμες δράσεις

Επιλέξιμες για χρηματοδοτική συνδρομή είναι οι ακόλουθες γενικές δράσεις για την ενίσχυση της πρόληψης, της ετοιμότητας και της αποτελεσματικής αντιμετώπισης καταστροφών:

α) μελέτες, έρευνες, εκπόνηση μοντέλων και σεναρίων με σκοπό τη διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων, βέλτιστων πρακτικών και πληροφοριών·

- β) εκπαίδευση, ασκήσεις, εργαστήρια, ανταλλαγή προσωπικού και εμπειρογνομόνων, δημιουργία δικτύων, πρότυπα προγράμματα και μεταφορά τεχνολογίας·
- γ) δράσεις παρακολούθησης, εκτίμησης και αξιολόγησης·
- δ) ενημέρωση του κοινού, εκπαίδευση, ευαισθητοποίηση και συναφείς δράσεις διάδοσης που αποβλέπουν στη συμμετοχή των πολιτών στην πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των συνεπειών των καταστροφών στην Ένωση καθώς και στη στήριξη των πολιτών της Ένωσης ώστε να προστατεύσουν εαυτούς πιο αποτελεσματικά και με βιώσιμο τρόπο·
- ε) θέσπιση και υλοποίηση προγράμματος άντλησης διδαγμάτων από τις επεμβάσεις και τις ασκήσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των συναφών με την πρόληψη και την ετοιμότητα τομέων· και
- στ) δράσεις επικοινωνίας και μέτρα για τη μεγαλύτερη ενημέρωση του κοινού όσον αφορά το έργο πολιτικής προστασίας των κρατών μελών και της Ένωσης στους τομείς της πρόληψης, της ετοιμότητας και της αντιμετώπισης καταστροφών.

Άρθρο 21

Επιλέξιμες δράσεις στον τομέα της πρόληψης και της ετοιμότητας

1. Οι ακόλουθες δράσεις πρόληψης και ετοιμότητας είναι επιλέξιμες για χρηματοδοτική συνδρομή:
- α) συγχρηματοδότηση έργων, μελετών, εργαστηρίων, ερευνών και παρεμφερών δράσεων και δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 5,
- β) συγχρηματοδότηση αξιολογήσεων από ομοτίμους που αναφέρονται στο άρθρο 6 στοιχείο δ) και στο άρθρο 8 στοιχείο ι)·
- γ) διατήρηση των λειτουργιών του ΚΣΑΕΑ, σύμφωνα με το άρθρο 8 στοιχείο α)·
- δ) προετοιμασία για την κινητοποίηση και αποστολή των ομάδων εμπειρογνομόνων που αναφέρονται στο άρθρο 8, στοιχείο δ) και στο άρθρο 17, και ανάπτυξη και διατήρηση μιας άμεσης ικανότητας μέσω δικτύου εκπαιδευμένων εμπειρογνομόνων των κρατών μελών, που αναφέρεται στο άρθρο 8 στοιχείο στ),
- ε) θέσπιση και συντήρηση του ΚΣΕΠΕΑ και εργαλείων που καθιστούν δυνατή την επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του ΚΣΑΕΑ και των σημείων επαφής των κρατών μελών και άλλων συμμετεχόντων στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης·
- στ) συμβολή στην ανάπτυξη διεθνικών συστημάτων ανίχνευσης, έγκαιρης προειδοποίησης και συναγερμού με κοινό ευρωπαϊκό ενδιαφέρον, προκειμένου να εξασφαλισθεί η ταχεία αντίδραση καθώς και να προωθηθεί η διασύνδεση μεταξύ των εθνικών συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και συναγερμού και η σύνδεσή τους με το ΚΣΑΕΑ και το ΚΣΕΠΕΑ. Τα συστήματα αυτά λαμβάνουν υπόψη και αξιοποιούν τις υπάρχουσες και μελλοντικές πληροφορίες και πηγές και τα συστήματα παρακολούθησης ή ανίχνευσης·
- ζ) σχεδιασμός επιχειρήσεων αντιμετώπισης καταστροφών στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 10·
- η) στήριξη των δραστηριοτήτων ετοιμότητας που περιγράφονται στο άρθρο 13·
- θ) ανάπτυξη της ΕΙΑΚΕ, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 11, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.
- ι) στον εντοπισμό ελλείψεων στην ΕΙΑΚΕ σύμφωνα με το άρθρο 12 και στη στήριξη κρατών μελών κατά την αντιμετώπιση των εν λόγω ελλείψεων μέσω συγχρηματοδότησης νέων ικανοτήτων αντιμετώπισης, έως το 20 % κατά μέγιστον των επιλέξιμων δαπανών, υπό την προϋπόθεση ότι:
- (i) οι εκτιμήσεις κινδύνων επιβεβαιώνουν την ανάγκη νέων ικανοτήτων,
- (ii) από τη διαδικασία εντοπισμού των ελλείψεων που αναφέρονται στο άρθρο 12, καταδεικνύεται ότι τα κράτη μέλη δεν διαθέτουν τις ικανότητες αυτές,
- (iii) τα κράτη μέλη αναπτύσσουν τις ικανότητες αυτές, είτε ενεργώντας μεμονωμένα είτε μέσω συμπράξεων,
- (iv) οι ικανότητες αυτές διατίθενται εθελοντικά για ελάχιστη περίοδο δύο ετών, και
- (v) η συγχρηματοδότηση αυτή των εν λόγω ικανοτήτων είναι αποδοτική ως προς το κόστος.
- Κατά περίπτωση, προτιμούνται οι συμπράξεις κρατών μελών που συνεργάζονται για κοινό κίνδυνο·
- ια) διασφάλιση της διαθεσιμότητας υλικοτεχνικής υποστήριξης στις ομάδες εμπειρογνομόνων που αναφέρονται στο άρθρο 17, παράγραφος 1,
- ιβ) διευκόλυνση του συντονισμού όσον αφορά την προεγκατάσταση ικανοτήτων αντιμετώπισης καταστροφών εντός της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 8 στοιχείο στ) εντός της Ένωσης· και
- ιγ) στήριξη της παροχής συμβουλών σχετικά με μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας μέσω της ανάπτυξης ομάδας εμπειρογνομόνων επί τόπου, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, τρίτης χώρας, των Ηνωμένων Εθνών ή οργανισμών τους, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 5 παράγραφος 2 και στο άρθρο 13 παράγραφος 3.
2. Η επιλεξιμότητα για χρηματοδοτική συνδρομή για τη δράση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο θ) περιορίζεται:
- α) στις δαπάνες σε επίπεδο Ένωσης για τη σύσταση και τη διαχείριση της ΕΙΑΚΕΑ και των σχετικών διαδικασιών που ορίζονται στο άρθρο 11.
- β) στις δαπάνες για τα υποχρεωτικά εκπαιδευτικά μαθήματα, τις ασκήσεις και τα εργαστήρια που είναι αναγκαίες για την πιστοποίηση των ικανοτήτων αντιμετώπισης των κρατών μελών για τους σκοπούς της ΕΙΑΚΕΑ («δαπάνες πιστοποίησης»). Οι δαπάνες πιστοποίησης μπορούν να αποτελούνται από μοναδιαίες δαπάνες ή ποσά κατ' αποκοπήν που καθορίζονται ανά κατηγορία ικανοτήτων, καλύπτοντας έως και το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

γ) σε όλες τις μη τακτικές δαπάνες που είναι αναγκαίες για να αναβαθμισθούν οι ικανότητες αντιμετώπισης των κρατών μελών από το επίπεδο της καθαρά εθνικής χρήσης σε ένα επίπεδο ετοιμότητας και διαθεσιμότητας που να καθιστά δυνατή την ανάπτυξή τους ως τμήμα της ΕΙΑΕΑ, σύμφωνα με τις ποιοτικές απαιτήσεις της εθελοντικής συγκέντρωσης ικανοτήτων και τις συστάσεις που διατυπώνονται στη διαδικασία πιστοποίησης («δαπάνες προσαρμογής»). Στις εν λόγω δαπάνες προσαρμογής μπορούν να συμπεριλαμβάνονται ενδεχομένως δαπάνες σχετικές με τη διαλειτουργικότητα των μονάδων και άλλες ικανότητες αντιμετώπισης, την αυτονομία, την αυτάρκεια, δυνατότητα μεταφοράς, τη συσκευασία και παρεμφερείς δαπάνες, καθώς και τις δαπάνες για τη σύσταση πολυεθνικών ικανοτήτων αντιμετώπισης (χάρην παραδείγματος, εργαστήρια, εκπαιδεύσεις, ανάπτυξη κοινών μεθοδολογιών, πρότυπα, διαδικασίες και συναφείς δραστηριότητες), υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δαπάνες συνδέονται ειδικά με τη συμμετοχή των ικανοτήτων στην εθελοντική δεξαμενή ικανοτήτων. Δεν καλύπτονται οι δαπάνες του εξοπλισμού ή των ανθρώπινων πόρων που απαιτούνται για την αρχική σύσταση των ικανοτήτων αντιμετώπισης ή τη συνεχή διατήρησή τους ή το κόστος λειτουργίας. Οι εν λόγω δαπάνες προσαρμογής μπορούν να αποτελούνται από μοναδιαίες δαπάνες ή ποσά κατ' αποκοπήν που καθορίζονται ανά κατηγορία ικανοτήτων, καλύπτοντας έως και το 100 % των επιλέξιμων δαπανών, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπερβαίνουν το 30 % των μέσων δαπανών εξέλιξης των ικανοτήτων· και

δ) στις δαπάνες για τη συγκρότηση και τη διαχείριση συμβάσεων πλαισίων, συμβάσεων πλαισίων εταιρικής σχέσης ή συναφών διακανονισμών για την αντιμετώπιση προσωρινών ελλείψεων σε ασυνήθεις καταστροφές, λαμβάνοντας υπόψη μια προσέγγιση πολλαπλών κινδύνων.

Η χρηματοδότηση βάσει του στοιχείου δ) της παρούσας παραγράφου:

- i) δύναται να καλύπτει τις δαπάνες ή τα τέλη που είναι αναγκαία για την εκπόνηση, προετοιμασία, διαπραγμάτευση, σύναψη και διαχείριση των συμβάσεων ή διακανονισμών, καθώς και τις δαπάνες για την ανάπτυξη κατευθυντηρίων οδηγιών και ασκήσεων για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής χρήσης των πόρων για την πολιτική προστασία. Η χρηματοδότηση αυτή δύναται επίσης να καλύπτει το 40 % κατά μέγιστον των δαπανών για τη διασφάλιση ταχείας πρόσβασης στους πόρους αυτούς·
- ii) δεν καλύπτει τις δαπάνες αγοράς ή ανάπτυξης νέων ικανοτήτων αντιμετώπισης, ούτε τις δαπάνες λειτουργίας των εν λόγω πρόσθετων ικανοτήτων σε καταστάσεις καταστροφών. Τις δαπάνες λειτουργίας των εν λόγω πρόσθετων ικανοτήτων σε καταστάσεις καταστροφών αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη που αιτούν τη βοήθεια·
- iii) δεν υπερβαίνει το 10 % του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου που παρατίθεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1. Εφόσον το ανώτατο όριο του 10 % καλυφθεί πριν από τη λήξη της περιόδου προγραμματισμού, και εφόσον απαιτείται για την ορθή λειτουργία του μηχανισμού της Ένωσης, είναι δυνατόν, μέσω εκτελεστικών πράξεων, να σημειωθεί υπέρβαση κατά 5 % του ανωτάτου ορίου του 10 %. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται βάσει της διαδικασίας εξέτασης που ορίζεται στο άρθρο 33 παράγραφος 2.

Άρθρο 22

Επιλέξιμες δράσεις στον τομέα της αντιμετώπισης

Οι ακόλουθες δράσεις αντιμετώπισης είναι επιλέξιμες για χρηματοδοτική συνδρομή:

- α) αποστολή ομάδων εμπειρογνομόνων που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 μαζί με υλικοτεχνική υποστήριξη και αποστολή εμπειρογνομόνων που αναφέρονται στο άρθρο 8 στοιχεία δ) και ε),
- β) σε περίπτωση καταστροφής, υποστήριξη των κρατών μελών για την απόκτηση πρόσβασης σε εξοπλισμό και μεταφορικούς πόρους, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 23, και
- γ) κατόπιν αιτήματος για παροχή βοήθειας, ανάληψη επιπλέον αναγκαίας υποστηρικτικής και συμπληρωματικής δράσης ώστε να διευκολυνθεί ο συντονισμός της αντιμετώπισης με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο.

Άρθρο 23

Επιλέξιμες δράσεις στον τομέα του εξοπλισμού και των μεταφορικών πόρων

1. Οι ακόλουθες δράσεις είναι επιλέξιμες για χρηματοδοτική συνδρομή, με γνώμονα τη διασφάλιση της πρόσβασης σε εξοπλισμό και μεταφορικούς πόρους στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης:

- α) παροχή και ανταλλαγή πληροφοριών για εξοπλισμό και μεταφορικούς πόρους που αποφασίζουν να διαθέσουν τα κράτη μέλη, προκειμένου να διευκολυνθεί η συγκέντρωση του εν λόγω εξοπλισμού ή μεταφορικών πόρων·
- β) παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη για να εντοπίσουν τους μεταφορικούς πόρους οι οποίοι μπορούν να διατεθούν από άλλες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του εμπορικού τομέα, και για τη διευκόλυνση της πρόσβασης τους σε αυτούς·
- γ) παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη για να εντοπίσουν τον εξοπλισμό ο οποίος μπορεί να διατεθεί από άλλες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του εμπορικού τομέα· και
- δ) χρηματοδότηση των μεταφορικών πόρων που απαιτούνται για τη διασφάλιση ταχείας αντίδρασης σε καταστροφές. Οι σχετικές δράσεις είναι επιλέξιμες για χρηματοδοτική στήριξη μόνο εφόσον πληρούνται τα ακόλουθα κριτήρια:
 - (i) έχει υποβληθεί αίτημα για παροχή βοήθειας δυνάμει του μηχανισμού της Ένωσης σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 16·
 - (ii) οι πρόσθετοι μεταφορικοί πόροι είναι αναγκαίοι για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της αντιμετώπισης καταστροφών στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης·
 - (iii) η βοήθεια είναι αντίστοιχη των αναγκών που εντοπίζει το ΚΣΑΕΑ και παρέχεται σύμφωνα με τις συστάσεις του ΚΣΑΕΑ για τις τεχνικές προδιαγραφές, την ποιότητα, τη χρονική στιγμή και τις λεπτομέρειες παροχής της βοήθειας·

(iv) η βοήθεια έχει γίνει δεκτή από αιτούσα χώρα, απευθείας ή μέσω των Ηνωμένων Εθνών ή των οργανισμών τους, ή άλλου συναφούς διεθνούς οργανισμού, στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης· και

(v) η βοήθεια συμπληρώνει, για καταστροφές σε τρίτες χώρες, οποιαδήποτε συνολική ανθρωπιστική επέμβαση της Ένωσης.

2. Το ύψος της χρηματοδοτικής στήριξης της Ένωσης για μεταφορικούς πόρους δεν υπερβαίνει το 55 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών.

3. Η χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης για μεταφορά δύναται να καλύπτει επιπροσθέτως έως και 85 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών στις ακόλουθες περιπτώσεις:

a) οι δαπάνες σχετίζονται με τη μεταφορά των προδεδουλευμένων ικανοτήτων που έχουν διατεθεί στην εθελοντική δεξαμενή σύμφωνα προς το άρθρο 11, ή

β) η βοήθεια είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση ανάγκης ζωτικής σημασίας και δεν διατίθεται ή δεν διατίθεται επαρκώς στην εθελοντική δεξαμενή.

4. Η χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης για τους μεταφορικούς πόρους μπορεί επιπροσθέτως να καλύπτει έως και το 100 % της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης που περιγράφεται στα σημεία (i), (ii) και (iii), εφόσον αυτό απαιτείται ώστε η συγκέντρωση της βοήθειας των κρατών μελών να καταστεί επιχειρησιακά αποτελεσματική και εφόσον οι δαπάνες αφορούν ένα εκ των κατωτέρω:

(i) την ικανότητα βραχυπρόθεσμης μίσθωσης χώρων αποθήκευσης για την προσωρινή διατήρηση της βοήθειας των κρατών μελών προκειμένου να διευκολυνθεί η συντονισμένη μεταφορά της,

(ii) την επανασυσκευασία της βοήθειας των κρατών μελών ώστε να αξιοποιηθούν στο έπακρο οι διαθέσιμες μεταφορικές ικανότητες ή προκειμένου να εκπληρωθούν συγκεκριμένες λειτουργικές απαιτήσεις, ή

(iii) την τοπική μεταφορά της συγκεντρωμένης βοήθειας ώστε να διασφαλιστεί η συντονισμένη παράδοση στον τελικό προορισμό της αιτούσας χώρας.

Η χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης δυνάμει της παραγράφου αυτής δεν υπερβαίνει τις 75 000 EUR σε τρέχουσες τιμές, για κάθε ενεργοποίηση του μηχανισμού της Ένωσης. Σε εξαιρετικές περιστάσεις, είναι δυνατό, μέσω εκτελεστικών πράξεων, να υπάρξει υπέρβαση του εν λόγω ανώτατου ορίου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 33, παράγραφος 2.

5. Σε περίπτωση συγκέντρωσης επιχειρήσεων μεταφοράς στις οποίες συμμετέχουν περισσότερα από ένα κράτη μέλη, είναι δυνατόν ένα εξ αυτών να αναλάβει πρωτοβουλία να υποβάλει στην Ένωση αίτημα χορήγησης χρηματοδοτικής συνδρομής για ολόκληρη την επιχείρησή.

6. Όταν ένα κράτος μέλος αιτείται στην Επιτροπή να αναθέσει την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς, η Επιτροπή ζητά μερική επιστροφή των εξόδων σύμφωνα με τα ποσοστά χρηματοδότησης που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4.

7. Επιλέξιμες για χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης για μεταφορικούς πόρους δυνάμει του παρόντος άρθρου είναι οι εξής: όλες οι δαπάνες που συνδέονται με την κίνηση των μεταφορικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για κάθε είδους υπηρεσίες, των τελών, δαπανών εφοδιασμού και διακίνησης, δαπανών για καύσιμα και, πιθανών δαπανών διαμονής, καθώς και άλλων έμμεσων δαπανών, όπως φόρων, δασμών εν γένει και εξόδων διέλευσης.

Άρθρο 24

Δικαιούχοι

Επιχορηγήσεις δυνάμει της παρούσας απόφασης μπορούν να χορηγούνται σε νομικά πρόσωπα, ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου.

Άρθρο 25

Είδη χρηματοδοτικής παρέμβασης και διαδικασίες εφαρμογής

1. Η Επιτροπή υλοποιεί τη χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

2. Η παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής δυνάμει της παρούσας απόφασης μπορεί να λάβει μία από τις μορφές που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, ιδίως επιχορηγήσεις, επιστροφή εξόδων, δημόσιες προμήθειες ή συνεισφορές σε καταπιστευματικά ταμεία.

3. Με γνώμονα την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή εγκρίνει ετήσια προγράμματα εργασίας, μέσω εκτελεστικών πράξεων, με εξαίρεση τις δράσεις που εμπίπτουν στο πεδίο της αντιμετώπισης καταστροφών του κεφαλαίου IV οι οποίες δεν είναι δυνατό να προβλεφθούν εκ των προτέρων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 33 παράγραφος 2. Τα ετήσια προγράμματα εργασίας καθορίζουν τους επιδιωκόμενους στόχους, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, τη μέθοδο εφαρμογής και το συνολικό ύψος των κονδυλίων τους. Περιέχουν επίσης την περιγραφή των προς χρηματοδότηση δράσεων, ενδεικτικό ύψος του ποσού που διατίθεται σε κάθε δράση και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής. Όσον αφορά τη χρηματοδοτική συνδρομή που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 2, τα ετήσια προγράμματα εργασίας περιγράφουν τις προβλεπόμενες δράσεις για τις εκεί αναφερόμενες χώρες.

Άρθρο 26

Συμπληρωματικότητα και συνοχή της δράσης της Ένωσης

1. Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται δυνάμει της παρούσας απόφασης δεν λαμβάνουν συνδρομή από άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης.

Η Επιτροπή μεριμνά ώστε οι αιτούντες χρηματοδοτική στήριξη δυνάμει της παρούσας απόφασης και οι δικαιούχοι της εν λόγω συνδρομής να υποβάλλουν στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδοτική στήριξη που λαμβάνουν από άλλες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης, και σχετικά με εκκρεμείς αιτήσεις χρηματοδότησης.

2. Επιδιώκονται συνέργειες και συμπληρωματικότητα με άλλα μέσα της Ένωσης. Σε περίπτωση αντιμετώπισης ανθρωπιστικών κρίσεων σε τρίτες χώρες η Επιτροπή εξασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα και τη συνέπεια των δράσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει της παρούσας απόφασης και των δράσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/96.

3. Όταν η συνδρομή δυνάμει του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης συμβάλλει σε ανθρωπιστική επέμβαση της Ένωσης, ιδιαίτερα σε πολύπλοκες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, οι δράσεις που τυγχάνουν χρηματοδοτικής συνδρομής δυνάμει της παρούσας απόφασης βασίζονται σε εντοπισμένες ανάγκες και είναι συνεπείς προς τις ανθρωπιστικές αρχές καθώς και τις αρχές της χρήσης πόρων πολιτικής προστασίας και στρατιωτικών πόρων που απαριθμούνται στην Ευρωπαϊκή Κοινή Αντίληψη για την Ανθρωπιστική Βοήθεια.

Άρθρο 27

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Η Επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλίζει ότι, κατά την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει της παρούσας απόφασης, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης προστατεύονται με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και, σε περίπτωση που εντοπίζονται παρατυπίες, με την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και, ανάλογα με την περίπτωση, με την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων.

2. Η Επιτροπή ή οι εκπρόσωποί της και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την εξουσία να διενεργούν οικονομικό έλεγχο, βάσει δικαιολογητικών και επιτόπιων ελέγχων, σε όλους τους δικαιούχους επιχορηγήσεων, τους αντισυμβαλλομένους και τους υπεργολάβους που έχουν λάβει πόρους της Ένωσης δυνάμει της παρούσας απόφασης.

3. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) δύναται να διεξάγει έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις και διαδικασίες που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ και τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου⁽²⁾, με στόχο τη διαπίστωση τυχόν απάτης, διαφθοράς ή οποιασδήποτε άλλης παράνομης ενέργειας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης της Ένωσης σε σχέση με συμφωνία ή απόφαση επιχορήγησης ή σύμβαση χρηματοδοτούμενη δυνάμει της παρούσας απόφασης.

4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1, 2 και 3, οι συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς, οι συμβάσεις, οι συμφωνίες επιχορήγησης και οι αποφάσεις επιχορήγησης,

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Σεπτεμβρίου 2013 σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) του Συμβουλίου αριθ. 1074/1999 (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292, της 15.11.1996, σ. 2).

που προκύπτουν από την εφαρμογή της παρούσας απόφασης περιέχουν διατάξεις οι οποίες εξουσιοδοτούν ρητά την Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και την OLAF να διεξάγουν τους εν λόγω λογιστικούς ελέγχους και έρευνες, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 28

Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί

1. Η συμμετοχή στο μηχανισμό της Ένωσης είναι ανοικτή σε:

α) χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπονται στη συμφωνία για τον ΕΟΧ, και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες εφόσον το προβλέπουν οι συμφωνίες και οι διαδικασίες·

β) υπό προσχώρηση χώρες, υποψήφιες χώρες και εν δυνάμει υποψήφιοι σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής τους στα προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης, ή σε παρεμφερείς συμφωνίες.

2. Η χρηματοδοτική συνδρομή που αναφέρεται στο άρθρο 20 και στο άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α), β), στ) και η) μπορεί επίσης να παρασχεθεί σε υποψήφιες χώρες και σε δυνάμει υποψήφιους που δεν συμμετέχουν στο μηχανισμό της Ένωσης, όπως επίσης και σε χώρες που αποτελούν μέρος της ΕΠΓ, στον βαθμό που η εν λόγω χρηματοδοτική συνδρομή λειτουργεί συμπληρωματικά προς τη χρηματοδότηση που χορηγείται βάσει μελλοντικής νομοθετικής πράξης της Ένωσης σχετικά με τη θέσπιση του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (IPA II) και μελλοντικής νομοθετικής πράξης της Ένωσης σχετικά με τη θέσπιση του Μέσου της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας.

3. Διεθνείς ή περιφερειακοί οργανισμοί μπορούν να συνεργάζονται σε δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του μηχανισμού της Ένωσης, εφόσον αυτό επιτρέπεται από σχετικές διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ των εν λόγω οργανισμών και της Ένωσης.

Άρθρο 29

Αρμόδιες αρχές

Για τους σκοπούς της εφαρμογής της παρούσας απόφασης, τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρμόδιες αρχές και ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή.

Άρθρο 30

Άσκηση των κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιοτήτων

1. Η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τους όρους του παρόντος άρθρου

2. Η εξουσία για την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 19 παράγραφος 5 και 6, ανατίθεται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

3. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο μπορούν ανά πάσα στιγμή να ανακαλέσουν την εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 19 παράγραφοι 5 και 6. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την ανάθεση εξουσιών που προσδιορίζονται στην απόφαση αυτή. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν επηρεάζει την ισχύ οποιωνδήποτε κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ήδη ισχύουν.

4. Μόλις εκδώσει μία κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 5 τίθεται σε ισχύ μόνον εάν δεν έχουν εκφραστεί αντιρρήσεις από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την κοινοποίησή της στα εν λόγω θεσμικά όργανα ή εάν, πριν από τη λήξη της προθεσμίας αυτής, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο ενημερώσουν την Επιτροπή ότι δεν θα εκφράσουν αντίρρηση. Η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 31

Διαδικασία κατεπειγοντος

1. Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο τίθενται σε ισχύ χωρίς καθυστέρηση και εφαρμόζονται επί όσο χρονικό διάστημα δεν προβάλλεται ένσταση σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η κοινοποίηση κατ' εξουσιοδότηση πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο αναφέρει τους λόγους προσφυγής στη διαδικασία κατεπειγοντος.

2. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο δύνανται να προβάλουν αντιρρήσεις κατά της κατ' εξουσιοδότηση πράξης σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 παράγραφος 5. Σε αυτήν την περίπτωση η Επιτροπή καταργεί την πράξη, χωρίς καθυστέρηση, μετά την κοινοποίηση της απόφασης προβολής αντιρρήσεων από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο.

Άρθρο 32

Εκτελεστικές πράξεις

1. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τα ακόλουθα θέματα:

- α) διάδραση του ΚΣΑΕΑ με τα σημεία επαφής των κρατών μελών, όπως προβλέπεται στο στοιχείο β) του άρθρου 8, στο άρθρο 15 παράγραφος 3 και στο άρθρο 16 παράγραφος 3 στοιχείο α), και επιχειρησιακές διαδικασίες για την αντιμετώπιση καταστροφών εντός της Ένωσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 15, καθώς και εκτός της Ένωσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 16, συμπεριλαμβανομένου του εντοπισμού των σχετικών διεθνών οργανισμών·
- β) τις συνιστώσες του ΚΣΕΠΕΑ καθώς και την οργάνωση της ανταλλαγής πληροφοριών μέσω του ΚΣΕΠΕΑ, όπως προβλέπεται στο στοιχείο β) του άρθρου 8,
- γ) τη διαδικασία για την ανάπτυξη ομάδων εμπειρογνομόνων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 17,
- δ) τον εντοπισμό των μονάδων, άλλων ικανοτήτων αντιμετώπισης και εμπειρογνομόνων όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1,

ε) τις επιχειρησιακές απαιτήσεις για τη λειτουργία και τη διαλειτουργικότητα των μονάδων, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 9, συμπεριλαμβανομένων των καθηκόντων, των ικανοτήτων, των βασικών συνιστωσών, της αυτάρκειας και της ανάπτυξής τους,

στ) την επίτευξη των στόχων σε επίπεδο ικανότητας, τις απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και ποιότητας και τη διαδικασία πιστοποίησης και καταχώρισης που είναι απαραίτητες για τη λειτουργία της ΕΙΑΚΕΑ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 11, καθώς και τις χρηματοδοτικές ρυθμίσεις, όπως προβλέπεται στο άρθρο 21 παράγραφος 2·

ζ) τον εντοπισμό και την κάλυψη ελλείψεων στην ΕΙΑΚΕΑ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 12·

η) την οργάνωση του προγράμματος εκπαίδευσης, το πλαίσιο ασκήσεων και το πρόγραμμα άντλησης διδαγμάτων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 13· και

θ) την οργάνωση στήριξης για τη μεταφορά της βοήθειας, όπως προβλέπεται στα άρθρα 18 και 23.

2. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 33 παράγραφος 2.

Άρθρο 33

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όποτε γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Εάν η επιτροπή δεν εκδώσει γνώμη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 34

Αξιολόγηση

1. Οι δράσεις που λαμβάνουν χρηματοδοτική συνδρομή παρακολουθούνται τακτικά προκειμένου να ελέγχεται η υλοποίησή τους.

2. Η Επιτροπή αξιολογεί την εφαρμογή της παρούσας απόφασης και υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο:

- α) το αργότερο στις 30 Ιουνίου 2017, ενδιάμεση έκθεση αξιολόγηση των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων και των ποσοτικών και ποσοτικών πτυχών της εφαρμογής της παρούσας απόφασης·
- β) το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2018, ανακοίνωση για τη συνέχιση της εφαρμογής της παρούσας απόφασης, και
- γ) το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2021, έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης.

Η έκθεση ενδιάμεσης αξιολόγησης και η ανακοίνωση βάσει των στοιχείων α) και β), αντιστοίχως, συνοδεύονται, εφόσον απαιτείται, από προτάσεις για τροποποιήσεις της παρούσας απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 35

Μεταβατικές διατάξεις

1. Η διαχείριση των δράσεων που ξεκινούν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014 με βάση την απόφαση 2007/162/ΕΚ, Ευρατόμ συνεχίζεται, εφόσον ενδείκνυται, σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση.

2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν σε εθνικό επίπεδο την ομαλή μετάβαση μεταξύ των δράσεων που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού μέσου και των δράσεων που θα εφαρμοσθούν δυνάμει των διατάξεων της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 36

Κατάργηση

Η απόφαση 2007/162/ΕΚ, Ευρατόμ και η απόφαση 2007/779 /ΕΚ, Ευρατόμ καταργούνται. Οι αναφορές στις καταργούμενες αποφάσεις ερμηνεύονται ως αναφορές στην παρούσα απόφαση και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος II της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 37

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

Άρθρο 38

Αποδέκτες

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. SCHULZ

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

L. LINKEVÍCIUS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ποσοστά για τη χορήγηση του χρηματοδοτικού κονδυλίου για την εφαρμογή του μηχανισμού της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1

Πρόληψη: 20 % +/- 8 ποσοστιαίες μονάδες

Ετοιμότητα: 50 % +/- 8 ποσοστιαίες μονάδες

Απόκριση: 30 % +/- 8 ποσοστιαίες μονάδες

Αρχές

Κατά την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή δίδει προτεραιότητα σε δράσεις για τις οποίες η παρούσα απόφαση ορίζει προθεσμία για την περίοδο μέχρι τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, προκειμένου να τηρηθεί η εν λόγω προθεσμία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Πίνακας αντιστοιχίας

Απόφαση 2007/162 ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου	Απόφαση 2007/779 ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου	Παρούσα απόφαση
Άρθρο 1 παράγραφος 1		—
Άρθρο 1 παράγραφος 2		Άρθρο 1 παράγραφος 4
Άρθρο 1 παράγραφος 3		—
Άρθρο 1 παράγραφος 4	Άρθρο 1 παράγραφος 2	Άρθρο 2 παράγραφος 2
	Άρθρο 1 παράγραφος 1	—
	Άρθρο 1 παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο	Άρθρο 1 παράγραφος 2
	Άρθρο 1 παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 1 παράγραφος 5
Άρθρο 2 παράγραφος 1		Άρθρο 2 παράγραφος 1, στοιχείο (α)
Άρθρο 2 παράγραφος 2		Άρθρο 2 παράγραφος 1, στοιχείο (β)
Άρθρο 2 παράγραφος 3		Άρθρο 1 παράγραφος 6
	Άρθρο 2, σημείο (1)	—
	Άρθρο 2, σημείο (2)	Άρθρο 13 παράγραφος 1, στοιχείο (α)
	Άρθρο 2, σημείο (3)	Άρθρο 20, στοιχείο (β)
	Άρθρο 2, σημείο (4)	Άρθρο 8, στοιχείο (δ)
	Άρθρο 2, σημείο (5)	Άρθρο 7 και Άρθρο 8, στοιχείο (α)
	Άρθρο 2, σημείο (6)	Άρθρο 8, στοιχείο (β)
	Άρθρο 2, σημείο (7)	Άρθρο 8, στοιχείο (γ)
	Άρθρο 2, σημείο (8)	Άρθρο 18 παράγραφος 1
	Άρθρο 2, σημείο (9)	Άρθρο 18 παράγραφος 2
	Άρθρο 2, σημείο (10)	Άρθρο 16 παράγραφος 7
	Άρθρο 2, σημείο (11)	—
Άρθρο 3	Άρθρο 3	Άρθρο 4
Άρθρο 4 παράγραφος 1		Άρθρο 20 και άρθρο 21
Άρθρο 4 παράγραφος 2, στοιχείο (α)		Άρθρο 22, στοιχείο (α)
Άρθρο 4 παράγραφος 2, στοιχείο (β)		Άρθρο 22, στοιχείο (β), και άρθρο 23 παράγραφος 1, στοιχεία (α), (β) και (γ)
Άρθρο 4 παράγραφος 2, στοιχείο (γ)		Άρθρο 23 παράγραφος 1, στοιχείο (δ)
Άρθρο 4 παράγραφος 3		Άρθρο 23 παράγραφοι 2 και 4
Άρθρο 4 παράγραφος 4		Άρθρο 32 παράγραφος 1, στοιχείο (θ)
	Άρθρο 4 παράγραφος 1	Άρθρο 9 παράγραφος 1

Απόφαση 2007/162 ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου	Απόφαση 2007/779 ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου	Παρούσα απόφαση
	Άρθρο 4 παράγραφος 2	Άρθρο 9 παράγραφος 3
	Άρθρο 4 παράγραφος 3	Άρθρο 9 παράγραφοι 1 και 2
	Άρθρο 4 παράγραφος 4	Άρθρο 9 παράγραφος 4
	Άρθρο 4 παράγραφος 5	Άρθρο 9 παράγραφος 5
	Άρθρο 4 παράγραφος 6	Άρθρο 9 παράγραφος 6
	Άρθρο 4 παράγραφος 7	Άρθρο 9 παράγραφος 9
	Άρθρο 4 παράγραφος 8	Άρθρο 9 παράγραφος 7
Άρθρο 5		Άρθρο 24
	Άρθρο 5, σημείο (1)	Άρθρο 8, στοιχείο (α)
	Άρθρο 5, σημείο (2)	Άρθρο 8, στοιχείο (β)
	Άρθρο 5, σημείο (3)	Άρθρο 8, στοιχείο (γ)
	Άρθρο 5, σημείο (4)	Άρθρο 8, στοιχείο (δ)
	Άρθρο 5, σημείο (5)	Άρθρο 13 παράγραφος 1, στοιχείο (α)
	Άρθρο 5, σημείο (6)	—
	Άρθρο 5, σημείο (7)	Άρθρο 13 παράγραφος 1, στοιχείο (δ)
	Άρθρο 5, σημείο (8)	Άρθρο 13 παράγραφος 1, στοιχείο (στ)
	Άρθρο 5, σημείο (9)	Άρθρο 18
	Άρθρο 5, σημείο (10)	Άρθρο 8, στοιχείο (ε)
	Άρθρο 5, σημείο (11)	Άρθρο 8, στοιχείο (ζ)
Άρθρο 6 παράγραφος 1		Άρθρο 25 παράγραφος 1
Άρθρο 6 παράγραφος 2		Άρθρο 25 παράγραφος 2
Άρθρο 6 παράγραφος 3		Άρθρο 25 παράγραφος 3, τρίτη και τέταρτη πρόταση
Άρθρο 6 παράγραφος 4		—
Άρθρο 6 παράγραφος 5		Άρθρο 25 παράγραφος 3, first and second sentences
Άρθρο 6 παράγραφος 6		—
	Άρθρο 6	Άρθρο 14
Άρθρο 7		Άρθρο 28 παράγραφος 1
	Άρθρο 7 παράγραφος 1	Άρθρο 15 παράγραφος 1
	Άρθρο 7 παράγραφος 2	Άρθρο 15 παράγραφος 3
	Άρθρο 7 παράγραφος 2, στοιχείο (α)	Άρθρο 15 παράγραφος 3, στοιχείο (α)
	Άρθρο 7 παράγραφος 2, στοιχείο (γ)	Άρθρο 15 παράγραφος 3, στοιχείο (β)
	Άρθρο 7 παράγραφος 2, στοιχείο (β)	Άρθρο 15 παράγραφος 3, στοιχείο (γ)
	Άρθρο 7 παράγραφος 3, πρώτη και τρίτη πρόταση	Άρθρο 15 παράγραφος 4 και άρθρο 16 παράγραφος 6

Απόφαση 2007/162 ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου	Απόφαση 2007/779 ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου	Παρούσα απόφαση
Άρθρο 8	Άρθρο 7 παράγραφος 4	Άρθρο 15 παράγραφος 5
	Άρθρο 7 παράγραφος 5	—
	Άρθρο 7 παράγραφος 6	Άρθρο 17 παράγραφος 3, πρώτη πρόταση
		Άρθρο 26
	Άρθρο 8 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο	Άρθρο 16 παράγραφος 1
	Άρθρο 8 παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 16 παράγραφος 2, πρώτη πρόταση
	Άρθρο 8 παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο	—
	Άρθρο 8 παράγραφος 1, τέταρτο εδάφιο	—
	Άρθρο 8 παράγραφος 2	Άρθρο 16 παράγραφος 4
	Άρθρο 8 παράγραφος 3	—
	Άρθρο 8 παράγραφος 4, στοιχείο (α)	Άρθρο 16 παράγραφος 3, στοιχείο (α)
	Άρθρο 8 παράγραφος 4, στοιχείο (β)	Άρθρο 16 παράγραφος 3, στοιχείο (γ)
	Άρθρο 8 παράγραφος 4, στοιχείο (γ)	Άρθρο 6 παράγραφος 3, στοιχείο (δ)
	Άρθρο 8 παράγραφος 4, στοιχείο (δ)	Άρθρο 16 παράγραφος 3, στοιχείο (ε)
	Άρθρο 8 παράγραφος 5	Άρθρο 16 παράγραφος 8
	Άρθρο 8 παράγραφος 6, πρώτο εδάφιο	Άρθρο 17 παράγραφος 1 και άρθρο 17 παράγραφος 2, στοιχείο (β)
	Άρθρο 8 παράγραφος 6, δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 17 παράγραφος 3, δεύτερη πρόταση
	Άρθρο 8 παράγραφος 7, πρώτο εδάφιο	—
	Άρθρο 8 παράγραφος 7, δεύτερο εδάφιο	Άρθρο 16 παράγραφος 2, δεύτερη πρόταση
	Άρθρο 8 παράγραφος 7, τρίτο εδάφιο	Άρθρο 16 παράγραφος 9
Άρθρο 8 παράγραφος 7, τέταρτο εδάφιο	Άρθρο 16 παράγραφος 11	
Άρθρο 8 παράγραφος 7, πέμπτο εδάφιο	—	
Άρθρο 8 παράγραφος 8	Άρθρο 16 παράγραφος 10	
Άρθρο 8 παράγραφος 9, στοιχείο (α)	Άρθρο 16 παράγραφος 12	
Άρθρο 8 παράγραφος 9, στοιχείο (β)	Άρθρο 16 παράγραφος 13	
Άρθρο 9		Άρθρο 16 παράγραφος 2
	Άρθρο 9	Άρθρο 18
Άρθρο 10		Άρθρο 19 παράγραφος 3

Απόφαση 2007/162 ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου	Απόφαση 2007/779 ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου	Παρούσα απόφαση
Άρθρο 11	Άρθρο 10	Άρθρο 28 —
Άρθρο 12 παράγραφος 1	Άρθρο 11	Άρθρο 29
Άρθρο 12 παράγραφος 2		Άρθρο 27 παράγραφος 1
Άρθρο 12 παράγραφος 3		—
Άρθρο 12 παράγραφος 4		—
Άρθρο 12 παράγραφος 5		—
	Άρθρο 12 παράγραφος 1	Άρθρο 32 παράγραφος 1, στοιχείο (ε)
	Άρθρο 12 παράγραφος 2	Άρθρο 32 παράγραφος 1, στοιχείο (α)
	Άρθρο 12 παράγραφος 3	Άρθρο 32 παράγραφος 1, στοιχείο (β)
	Άρθρο 12 παράγραφος 4	Άρθρο 32 παράγραφος 1, στοιχείο (γ)
	Άρθρο 12 παράγραφος 5	Άρθρο 32 παράγραφος 1, στοιχείο (η)
	Άρθρο 12 παράγραφος 6	Άρθρο 32 παράγραφος 1, στοιχείο (δ)
	Άρθρο 12 παράγραφος 7	—
	Άρθρο 12 παράγραφος 8	—
	Άρθρο 12 παράγραφος 9	Άρθρο 32 παράγραφος 1, δεύτερο τμήμα του στοιχείου (α)
Άρθρο 13	Άρθρο 13	Άρθρο 33
Άρθρο 14		Άρθρο 19
Άρθρο 15	Άρθρο 14	Άρθρο 34
	Άρθρο 15	Άρθρο 36
Άρθρο 16		Άρθρο 37, δεύτερη πρόταση
Άρθρο 17	Άρθρο 16	Άρθρο 38

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθ. 1314/2013

της 16ης Δεκεμβρίου 2013

σχετικά με το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (2014-2018) με το οποίο συμπληρώνεται το «Ορίζοντας 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία»

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 7 πρώτη παράγραφος,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ένας από τους στόχους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας («Κοινότητα») είναι να συμβάλει στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου εντός των κρατών μελών συμπεριλαμβανομένης της προώθησης και της διευκόλυνσης της πυρηνικής έρευνας στα κράτη μέλη και της συμπλήρωσής της μέσω της διεξαγωγής ενός κοινοτικού προγράμματος έρευνας και εκπαίδευσης.
- (2) Η πυρηνική έρευνα μπορεί να συμβάλει στην κοινωνική και οικονομική ευημερία και την περιβαλλοντική αειφορία βελτιώνοντας την πυρηνική ασφάλεια, την πυρηνική προστασία και την ακτινοπροστασία. Εξίσου σημαντική είναι η ενδύμε συμβολή της πυρηνικής έρευνας στη μακροπρόθεσμη διαδικασία αφαίρεσης του άνθρακα από το ενεργειακό σύστημα με ασφαλή και αποτελεσματικό τρόπο.
- (3) Στηρίζοντας την πυρηνική έρευνα, το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Κοινότητας για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2014 έως 31ης Δεκεμβρίου 2018 («Ευρατόμ») θα συνεισφέρει στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζοντας

2020» («πρόγραμμα-πλαίσιο Ορίζοντας 2020») που έχει θεσπιστεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 ⁽²⁾ και θα διευκολύνει την υλοποίηση της στρατηγικής Ευρώπη 2020 και τη δημιουργία και λειτουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

- (4) Παρά τον ενδεχόμενο αντίκτυπο της πυρηνικής ενέργειας στην προσφορά ενέργειας και την οικονομική ανάπτυξη, τα σοβαρά πυρηνικά ατυχήματα ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία. Συνεπώς, πρέπει να δίνεται η μεγαλύτερη δυνατή σημασία στην πυρηνική ασφάλεια και, εάν συντρέχει περίπτωση, στις πτυχές προστασίας για τις οποίες είναι αρμόδιο το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ.
- (5) Το ευρωπαϊκό στρατηγικό σχέδιο ενεργειακών τεχνολογιών (σχέδιο ΣΕΤ), που εκτίθεται στα συμπεράσματα της συνάντησης του Συμβουλίου της 28ης Φεβρουαρίου 2008 στις Βρυξέλλες, επιταχύνει τη συγκρότηση μιας δέσμης τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Στη συνεδρίασή του της 4ης Φεβρουαρίου 2011, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι η Ένωση και τα κράτη μέλη της θα προωθήσουν τις επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και σε ασφαλείς και αειφόρες τεχνολογίες χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και θα επικεντρωθούν στην υλοποίηση των τεχνολογικών προτεραιοτήτων που ορίζονται στο σχέδιο ΣΕΤ. Κάθε κράτος μέλος έχει την ευχέρεια να επιλέξει το είδος της τεχνολογίας που θα υποστηρίξει.
- (6) Καθώς όλα τα κράτη μέλη διαθέτουν πυρηνικές εγκαταστάσεις ή χρησιμοποιούν ραδιενεργά υλικά ιδιαίτερα για ιατρικούς σκοπούς, το Συμβούλιο αναγνώρισε στα συμπεράσματα της συνάντησής του την 1 η και 2α Δεκεμβρίου 2008 τη συνεχιζόμενη ανάγκη για δεξιότητες στον πυρηνικό κλάδο, ιδιαίτερα μέσω της κατάλληλης εκπαίδευσης και κατάρτισης που σχετίζεται με την έρευνα και υπόκειται σε συντονισμό σε επίπεδο Κοινότητας.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1982/2006/ΕΚ (Βλέπε σελίδα 104 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽¹⁾ ΕΕ C 181, 21.6.2012, σ. 111.

- (7) Παρόλο που το κάθε κράτος μέλος θα αποφασίσει μόνο του αν θα χρησιμοποιήσει ή όχι την πυρηνική ενέργεια, αναγνωρίζεται επίσης ότι η πυρηνική ενέργεια έχει διαφορετικό ρόλο στα διάφορα κράτη μέλη.
- (8) Μέσω της υπογραφής της συμφωνίας για την ίδρυση του διεθνούς οργανισμού ενέργειας σύντηξης ITER με σκοπό την από κοινού υλοποίηση του έργου ITER ⁽¹⁾, η Κοινότητα ανέλαβε να συμμετάσχει στην κατασκευή και τη μελλοντική εκμετάλλευση του ITER. Η συνεισφορά της Κοινότητας τελεί υπό τη διαχείριση της «ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης» («Fusion for Energy»), που ιδρύθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου 2007/198/Ευρατόμ ⁽²⁾. Οι δραστηριότητες της εν λόγω κοινής επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του ITER, υπόκεινται σε χωριστή νομοθετική πράξη.
- (9) Προκειμένου να καταστεί η σύντηξη αξιόπιστη επιλογή για την εμπορική παραγωγή ενέργειας, είναι κατ' αρχάς αναγκαία η επιτυχής και έγκαιρη ολοκλήρωση της κατασκευής του ITER και η έναρξη επιχειρησιακής λειτουργίας του. Κατά δεύτερον, είναι αναγκαίο να καταρτιστεί ένας φιλόδοξος αλλά ρεαλιστικός οδικός χάρτης για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι το 2050. Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, το ευρωπαϊκό πρόγραμμα σύντηξης πρέπει να προσανατολιστεί σε κοινό πρόγραμμα δράσεων για την υλοποίηση του οδικού χάρτη. Προκειμένου να εξασφαλιστούν τα επιτεύγματα των εν εξελίξει ερευνητικών δραστηριοτήτων σύντηξης αλλά και η μακροπρόθεσμη δέσμευση και η συνεργασία των φορέων στον τομέα της σύντηξης, θα πρέπει να συνεχιστεί η στήριξη της Κοινότητας. Πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση κατ' αρχάς στις δραστηριότητες υποστήριξης του ITER αλλά και στις εξελίξεις προς τον αντιδραστήρα επίδειξης, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα κατά περίπτωση. Ο εν λόγω εξορθολογισμός και επαναπροσδιορισμός πρέπει να επιτευχθεί χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η ηγετική θέση της Ευρώπης στην επιστημονική κοινότητα σύντηξης.
- (10) Το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) πρέπει να συνεχίσει να παρέχει ανεξάρτητη επιστημονική και τεχνολογική υποστήριξη προσανατολισμένη στον πελάτη για τη διαμόρφωση, την ανάπτυξη, την υλοποίηση και την παρακολούθηση κοινωτικών πολιτικών, ιδιαίτερα στον τομέα της έρευνας και εκπαίδευσης σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια και προστασία. Προκειμένου να βελτιστοποιηθούν οι ανθρώπινοι πόροι και να εξασφαλιστεί ότι δεν πραγματοποιούνται επικαλυπτόμενες έρευνες στην ΕΕ, οι τυχόν νέες δραστηριότητες του ΚΚΕρ πρέπει να αναλύονται ώστε να ελέγχεται η συνοχή τους με τις δραστηριότητες που ήδη αναπτύσσουν τα κράτη μέλη. Στο πρόγραμμα-πλαίσιο, οι πτυχές που αφορούν την προστασία πρέπει να περιορίζονται στις άμεσες δράσεις του ΚΚΕρ.
- (11) Το ΚΚΕρ πρέπει να συνεχίσει να δημιουργεί πρόσθετους πόρους μέσω ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής σε έμμεσες δράσεις του προγράμματος Ευρατόμ, εργασιών για τρίτα μέρη και, σε μικρότερο βαθμό, της εκμετάλλευσης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.
- (12) Προς το συμφέρον όλων των κρατών μελών, ο ρόλος της Ένωσης είναι η ανάπτυξη ενός πλαισίου για την υποστήριξη από κοινού έρευνας αιχμής, της δημιουργίας γνώσεων και της διατήρησης των γνώσεων σχετικά με τις τεχνολογίες πυρηνικής σχάσης, με ιδιαίτερη έμφαση στην ασφάλεια, την προστασία, την ακτινοπροστασία και τη μη διάδοση των πυρηνικών όπλων. Αυτό απαιτεί ανεξάρτητα επιστημονικά στοιχεία, τομέα στον οποίο μπορεί να συμβάλει καθοριστικά το ΚΚΕρ. Αυτό έχει αναγνωριστεί στην ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Εμβληματική πρωτοβουλία στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020 Ένωση Καινοτομίας», στην οποία η Επιτροπή διατύπωσε την πρόθεσή της να ενισχύσει τα επιστημονικά στοιχεία για τη χάραξη πολιτικής μέσω του ΚΚΕρ. Το ΚΚΕρ προτίθεται να ανταποκριθεί στην πρόκληση αυτή, εστιάζοντας την έρευνα με αντικείμενο την πυρηνική ασφάλεια και προστασία στις προτεραιότητες πολιτικής της Ένωσης.
- (13) Με στόχο την εμβάθυνση της σχέσης μεταξύ της επιστήμης και της κοινωνίας και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης του κοινού στην επιστήμη, το πρόγραμμα Ευρατόμ πρέπει να ενθαρρύνει την τεκμηριωμένη ενασχόληση των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών με ζητήματα έρευνας και καινοτομίας μέσω της προώθησης της επιστημονικής εκπαίδευσης, της καλύτερης πρόσβασης στην επιστημονική γνώση, της ανάπτυξης υπεύθυνων προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας που ανταποκρίνονται στις ανησυχίες και τις προσδοκίες των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών και μέσω της διεκδίκησης της συμμετοχής τους στις δραστηριότητες του προγράμματος Ευρατόμ.
- (14) Η υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ πρέπει να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες ευκαιρίες και ανάγκες της επιστήμης και της τεχνολογίας, της βιομηχανίας, των πολιτικών και της κοινωνίας. Από αυτή την άποψη, τα προγράμματα πρέπει να θεσπίζονται σε στενή συνεργασία με παράγοντες από όλους τους σχετικούς τομείς και πρέπει να παρέχεται επαρκής ευελιξία προσαρμογής στις νέες εξελίξεις. Στη διάρκεια του προγράμματος Ευρατόμ ενδέχεται να ζητηθούν εξωτερικές συμβουλές, χρησιμοποιώντας επίσης σχετικές δομές, όπως είναι οι Ευρωπαϊκές Τεχνολογικές Πλατφόρμες.
- (15) Λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα των συζητήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά το συνέδριο με τίτλο «Οφέλη και περιορισμοί της έρευνας πυρηνικής σχάσης για μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα», το οποίο ετοιμάστηκε από μια διεπιστημονική μελέτη με τη συμμετοχή, μεταξύ άλλων, εμπειρογνομόνων από τους τομείς της ενέργειας, των οικονομικών και των κοινωνικών επιστημών, που συνδιοργανώθηκε από την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή στις Βρυξέλλες στις 26 και 27 Φεβρουαρίου 2013, όπου αναγνωρίζεται η ανάγκη να συνεχιστεί η πυρηνική έρευνα σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

⁽¹⁾ ΕΕ L 358, 16.12.2006, σ. 62.

⁽²⁾ 2007/198/Ευρατόμ: Απόφαση του Συμβουλίου, της 27ης Μαρτίου 2007, περί ίδρύσεως της ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης και περί παραχωρήσεως προνομίων σε αυτήν (ΕΕ L 90, 30.3.2007, σ. 58).

- (16) Αναμένεται ότι το πρόγραμμα Ευρατόμ θα συμβάλει στην ελκυστικότητα του επαγγέλματος του ερευνητή στην Ένωση. Πρέπει να δοθεί επαρκής προσοχή στην Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή και στον κώδικα δεοντολογίας για την πρόσληψη ερευνητών ⁽¹⁾, μαζί με άλλα συναφή πλαίσια αναφοράς που έχουν οριστεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, χωρίς να πάψει να τηρείται ο εθελοντικός τους χαρακτήρας.
- (17) Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ πρέπει να στοχεύουν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ των φύλων στην έρευνα και την καινοτομία, πιο συγκεκριμένα μέσω της αντιμετώπισης των υποκείμενων αιτιών των διαφορών μεταξύ των φύλων, μέσω της πλήρους αξιοποίησης των δυνατοτήτων τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών ερευνητών και μέσω της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στο περιεχόμενο των έργων ούτως ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα της έρευνας και να ενισχυθεί η καινοτομία. Οι δραστηριότητες πρέπει επίσης να στοχεύουν στην εφαρμογή των αρχών που αφορούν την ισότητα μεταξύ των φύλων όπως προβλέπεται στα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο άρθρο 8 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
- (18) Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που υποστηρίζει το πρόγραμμα Ευρατόμ πρέπει να τηρούν τις θεμελιώδεις δεοντολογικές αρχές. Πρέπει, όπου κρίνεται σκόπιμο, να λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις σε θέματα ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ομάδας για τη Δεοντολογία της Επιστήμης και των Νέων Τεχνολογιών. Οι ερευνητικές δραστηριότητες πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη το άρθρο 13 της ΣΛΕΕ και να περιορίζουν τη χρήση ζώων στην έρευνα και τις δοκιμές, με απώτερο στόχο την αντικατάσταση της χρήσης ζώων. Όλες οι δραστηριότητες πρέπει να διεξάγονται διασφαλίζοντας υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου.
- (19) Πρέπει επίσης να επιτευχθεί μεγαλύτερος αντίκτυπος με τον συνδυασμό του προγράμματος Ευρατόμ και ιδιωτικών κεφαλαίων στο πλαίσιο συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σε κείριους τομείς όπου η έρευνα και η καινοτομία θα μπορούσαν να συμβάλουν στην επίτευξη των ευρύτερων επιδιώξεων ανταγωνιστικότητας της Ένωσης. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη συμμετοχή των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.
- (20) Το πρόγραμμα Ευρατόμ πρέπει να προωθήσει τη συνεργασία με τρίτες χώρες, ιδίως στο πεδίο της ασφάλειας, με βάση το κοινό συμφέρον και το αμοιβαίο όφελος, προκειμένου ιδίως να προάγεται η συνεχής βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας.
- (21) Προκειμένου να διατηρηθούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για όλες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά, η χρηματοδότηση που παρέχεται από το πρόγραμμα Ευρατόμ πρέπει να σχεδιαστεί σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών και να αποφευχθούν στρεβλώσεις της αγοράς, όπως ο παραγκωνισμός των ιδιωτικών χρηματοδοτήσεων, η δημιουργία αποτελεσματικών δομών αγοράς ή η συντήρηση μη αποδοτικών επιχειρήσεων.
- (22) Η ανάγκη υιοθέτησης μιας νέας προσέγγισης για τον έλεγχο και τη διαχείριση κινδύνου στη χρηματοδότηση της έρευνας στην Ένωση αναγνωρίστηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2011 από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του, το οποίο ζήτησε μια νέα ισορροπία μεταξύ εμπιστοσύνης και ελέγχου, καθώς και μεταξύ της ανάληψης και της αποφυγής κινδύνων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του της 11ης Νοεμβρίου 2010 σχετικά με την απλούστευση της εφαρμογής των προγραμμάτων-πλαisiών έρευνας ⁽²⁾, ζήτησε μια ρεαλιστική στροφή προς τη διοικητική και δημοσιονομική απλούστευση και δήλωσε ότι η διαχείριση της χρηματοδότησης της έρευνας στην Ένωση πρέπει να βασίζεται περισσότερο στην εμπιστοσύνη και να έχει μεγαλύτερη ανοχή στους κινδύνους έναντι των συμμετεχόντων.
- (23) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου των δαπανών, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, της ανίχνευσης και της διερεύνησης των παρατυπιών, της ανάκτησης των απολεσθέντων, των εσφαλμένως καταβληθέντων ή των μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων χρημάτων και, εφόσον χρειάζεται, με την επιβολή ποινών. Μια αναθεωρημένη στρατηγική ελέγχου, στην οποία η εστίαση θα μετατίθεται από την ελαχιστοποίηση των ποσοστών σφάλματος στον έλεγχο βάσει των κινδύνων και στον εντοπισμό της απάτης, θα μειώσει τον φόρτο του ελέγχου για τους συμμετέχοντες.
- (24) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί υγιής δημοσιονομική διαχείριση του προγράμματος Ευρατόμ και της υλοποίησής του με τον πλέον αποτελεσματικό και φιλικό προς τον χρήστη τρόπο, μεριμνώντας ταυτόχρονα για την ασφάλεια δικαίου και για την προσβασιμότητά του από κάθε συμμετέχοντα. Είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις οικείες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («δημοσιονομικός κανονισμός») ⁽³⁾ και με τις απαιτήσεις της απλούστευσης και της βελτίωσης της νομοθεσίας.
- (25) Για τη διασφάλιση της πλέον αποτελεσματικής υλοποίησης και της εύκολης πρόσβασης για όλους τους συμμετέχοντες μέσω απλουστευμένων διαδικασιών, και για την επίτευξη ενός συνεπούς, ολοκληρωμένου και διαφανούς πλαισίου για τους συμμετέχοντες, η συμμετοχή στο πρόγραμμα Ευρατόμ και η διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας πρέπει να υπόκειται στους κανόνες που εφαρμόζονται στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020», όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. .../2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με ορισμένες προσαρμογές ή εξαιρέσεις.1291

⁽²⁾ ΕΕ C 74E, 13.3.2012, σ. 34.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

⁽¹⁾ Σύσταση της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2005, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Χάρτα του Ερευνητή και έναν κώδικα δεοντολογίας για την πρόσληψη ερευνητών (ΕΕ L 75, 22.3.2005, σ. 67).

- (26) Είναι σημαντικό να συνεχιστεί η διευκόλυνση της εκμετάλλευσης της διανοητικής ιδιοκτησίας που αναπτύσσουν οι συμμετέχοντες, προσατεύοντας παράλληλα τα νόμιμα συμφέροντα των άλλων συμμετεχόντων και της Κοινότητας σύμφωνα με το Κεφάλαιο 2 της Συνθήκης
- (27) Τα Ταμεία Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων, τα οποία τελούν υπό τη διαχείριση της Επιτροπής και έχουν θεσπιστεί σύμφωνα με τον κανονισμό (Ευρατόμ) αριθ. 1908/2006 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ και τον κανονισμό (Ευρατόμ) αριθ. 139/2012 του Συμβουλίου ⁽²⁾, έχουν αποδειχθεί ένας σημαντικός μηχανισμός διασφάλισης που μετριάξει τους κινδύνους που συνδέονται με τα οφειλόμενα ποσά τα οποία δεν επιστρέφονται από ασυνεπείς συμμετέχοντες. Το Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων που θεσπίστηκε σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾ πρέπει επίσης να καλύπτει δράσεις στο πλαίσιο του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1908/2006, του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 139/2012 [Κανόνες συμμετοχής της Ευρατόμ (2012-2013)] και του παρόντος κανονισμού.
- (28) Προκειμένου να εξασφαλιστούν ενιαίοι όροι για την εφαρμογή των έμμεσων δράσεων βάσει του προγράμματος της Ευρατόμ, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές εξουσίες για την έγκριση προγραμμάτων εργασιών και η εξουσία λήψης απόφασης για την έγκριση της χρηματοδότησης των έμμεσων δράσεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές εξουσίες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾.
- (29) Η επίτευξη των στόχων του προγράμματος Ευρατόμ στους σχετικούς τομείς απαιτεί την υποστήριξη εγκάρσιων δραστηριοτήτων, τόσο στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ όσο και από κοινού με τις δραστηριότητες του προγράμματος-πλαisiού «Ορίζοντας 2020».
- (30) Η αποτελεσματική διαχείριση της απόδοσης, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης και της παρακολούθησης, απαιτεί
- την ανάπτυξη ειδικών δεικτών απόδοσης οι οποίοι είναι δυνατόν να μετρηθούν με την πάροδο του χρόνου, είναι ρεαλιστικοί και αντικατοπτρίζουν τη λογική παρέμβασης, και επίσης είναι σχετικοί με την κατάλληλη ιεράρχηση στόχων και δραστηριοτήτων. Πρέπει να θεσπιστούν κατάλληλοι μηχανισμοί συντονισμού της υλοποίησης και της παρακολούθησης του προγράμματος Ευρατόμ, αφενός, καθώς και της παρακολούθησης της προόδου, των επιτευγμάτων και της λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, αφετέρου.
- (31) Έχει ληφθεί η γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΚΕρ, το οποίο συγκροτήθηκε με την απόφαση 96/282/Ευρατόμ της Επιτροπής ⁽⁵⁾, σχετικά με το επιστημονικό και τεχνολογικό περιεχόμενο του ειδικού προγράμματος για τις άμεσες δράσεις του ΚΚΕρ.
- (32) Για λόγους ασφάλειας δικαίου, πρέπει να καταργηθούν η απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1980 για τη σύσταση συμβουλευτικής επιτροπής για το πρόγραμμα σύντηξης ⁽⁶⁾, η απόφαση 84/338/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁷⁾, η απόφαση 2006/970/Ευρατόμ του Συμβουλίου ⁽⁸⁾, η απόφαση 2006/976/Ευρατόμ του Συμβουλίου ⁽⁹⁾, η απόφαση 2006/977/Ευρατόμ του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾, ο κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 1908/2006, η απόφαση 2012/93/Ευρατόμ ⁽¹¹⁾, ο κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 139/2012, η απόφαση 2012/94/Ευρατόμ του Συμβουλίου ⁽¹²⁾ και η απόφαση 2012/95/Ευρατόμ του Συμβουλίου ⁽¹³⁾.

⁽⁵⁾ Απόφαση της Επιτροπής 96/282/Ευρατόμ, της 10ης Απριλίου 1996, περί αναδιοργάνωσης του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΕΕ L 107, 30.4.1996, σ. 12.).

⁽⁶⁾ Έγγραφο του Συμβουλίου 4151/81 (ΑΤΟ 103) της 8.1.1981, δεν δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα.

⁽⁷⁾ Απόφαση 84/338/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 1984 σχετικά με τις διαρθρώσεις και τις διαδικασίες διαχείρισης και συντονισμού των κοινοτικών δραστηριοτήτων έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης (ΕΕ L 177, 4.7.1984, σ. 25.).

⁽⁸⁾ Απόφαση 2006/970/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και κατάρτισης (2007 έως 2011) της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) (ΕΕ L 400, 30.12.2006, σ. 60.).

⁽⁹⁾ Απόφαση 2006/976/Ευρατόμ του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με το ειδικό πρόγραμμα με το οποίο τίθεται σε εφαρμογή το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και εκπαίδευσης (2007-2011) της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) (ΕΕ L 400, 30.12.2006, σ. 404.).

⁽¹⁰⁾ Απόφαση του Συμβουλίου 2006/977/Ευρατόμ, της 19ης Δεκεμβρίου 2006, περί του ειδικού προγράμματος που θα υλοποιηθεί με άμεσες δράσεις από το Κοινό Κέντρο Ερευνών ώστε να εκτελεσθεί το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο (2007-2011) δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) (ΕΕ L 400, 30.12.2006, σ. 434.).

⁽¹¹⁾ Απόφαση 2012/93/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2011, για το πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (2012-2013) (ΕΕ L 47 της 18.2.2012, σ. 25.).

⁽¹²⁾ Απόφαση 2012/94/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με το ειδικό πρόγραμμα προς εκτέλεση με έμμεσες δράσεις, με το οποίο υλοποιείται το πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ L 47 της 18.2.2012, σ. 33.).

⁽¹³⁾ Απόφαση 2012/95/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με το ειδικό πρόγραμμα προς εκτέλεση με άμεσες δράσεις από το Κοινό Κέντρο Ερευνών, με το οποίο υλοποιείται το πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και εκπαίδευσης (2012 έως 2013) της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ L 47 της 18.2.2012, σ. 40.).

⁽¹⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 1908/2006 του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2006, με τον οποίο καθορίζονται οι κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων στη δράση που αναλαμβάνεται δυνάμει του έβδομου προγράμματος-πλαisiού της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και οι κανόνες διάδοσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων (2007-2011) (ΕΕ L 400, 30.12.2006, σ. 1.).

⁽²⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 139/2012 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2011, περί καθορισμού των κανόνων συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων στις έμμεσες δράσεις βάσει του προγράμματος-πλαisiού της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κανόνων διάδοσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων (2012-2013) (ΕΕ L 47 της 18.2.2012, σ. 1.).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013. (Βλέπε σελίδα 81 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55, 28.2.2011, σ. 13.).

(33) Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της Επιστημονικής και Τεχνικής Επιτροπής Ευρατόμ,

Άρθρο 3

Στόχοι

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ I

ΘΕΣΠΙΣΗ

Άρθρο 1

Θέσπιση

Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζεται το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018, («πρόγραμμα Ευρατόμ»), και διατυπώνονται οι κανόνες συμμετοχής στο εν λόγω πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής σε προγράμματα φορέων χρηματοδότησης οι οποίοι διαχειρίζονται τα κονδύλια που χορηγούνται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και στις δραστηριότητες που διεξάγονται από κοινού δυνάμει του παρόντος κανονισμού και στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαίσου «Ορίζοντας 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020») που θεσπίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) .../2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.1291

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) ως «δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας» νοείται όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης, επίδειξης και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, της διάδοσης και βελτιστοποίησης των αποτελεσμάτων και της τόνωσης της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (εφεξής «Κοινότητα»).
- β) ως «άμεσες δράσεις» νοούνται οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που αναλαμβάνει η Επιτροπή μέσω του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ) της·
- γ) ως «έμμεσες δράσεις» νοούνται οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας στις οποίες η Ένωση ή η Κοινότητα (εφεξής «Ένωση») παρέχει οικονομική στήριξη και οι οποίες αναλαμβάνονται από συμμετέχοντες·
- δ) ως «σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα» νοείται η σύμπραξη όπου εταίροι από τον ιδιωτικό τομέα, η Κοινότητα και, ενδεχομένως, άλλοι εταίροι, όπως φορείς του δημοσίου, δεσμεύονται να υποστηρίξουν από κοινού την ανάπτυξη και την υλοποίηση ενός προγράμματος ή δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας·
- ε) ως «σύμπραξη μεταξύ δημόσιων φορέων» νοείται η σύμπραξη όπου φορείς του δημοσίου ή φορείς με αποστολή δημόσιας υπηρεσίας σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο δεσμεύονται με την Κοινότητα να υποστηρίξουν από κοινού την ανάπτυξη και την υλοποίηση ενός προγράμματος ή δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας.

1. Γενικός στόχος του προγράμματος Ευρατόμ είναι η πραγματοποίηση δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και εκπαίδευσης με έμφαση στη συνεχή βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας, της προστασίας και της ακτινοπροστασίας, και ιδίως η εν δυνάμει συμβολή στη μακροπρόθεσμη διαδικασία αφαίρεσης του άνθρακα από το ενεργειακό σύστημα κατά τρόπο ασφαλή, αποδοτικό και διασφαλισμένο έναντι έκνομων ενεργειών. Ο γενικός στόχος υλοποιείται μέσω των δραστηριοτήτων που ορίζονται στο παράρτημα I υπό τη μορφή άμεσων και έμμεσων δράσεων που προωθούν τους ειδικούς στόχους που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου.

2. Οι έμμεσες δράσεις του προγράμματος Ευρατόμ έχουν τους κατωτέρω ειδικούς στόχους:

- α) υποστήριξη της ασφάλειας των πυρηνικών συστημάτων·
 - β) συμβολή στην ανάπτυξη ασφαλών μακροπρόθεσμων λύσεων για τη διαχείριση των τελικών παραγόμενων πυρηνικών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της τελικής γεωλογικής διάθεσης καθώς και του διαχωρισμού και της μεταστοιχείωσης·
 - γ) υποστήριξη της ανάπτυξης και της βιωσιμότητας πυρηνικής εμπειρογνωμοσύνης και αριστείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση·
 - δ) υποστήριξη της ακτινοπροστασίας και ανάπτυξη ιατρικών εφαρμογών της ακτινοβολίας, συμπεριλαμβανομένης μεταξύ άλλων της ασφαλούς και προστατευμένης προμήθειας και χρήσης ραδιοϊσοτόπων·
 - ε) πρόσδος προς την κατάδειξη του εφικτού της σύντηξης ως πηγής ισχύος μέσω της αξιοποίησης των υφιστάμενων και μελλοντικών εγκαταστάσεων σύντηξης·
 - στ) δημιουργία των βάσεων για μελλοντικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από πυρηνική σύντηξη με την ανάπτυξη υλικών, τεχνολογιών και μελετών αρχικής σύλληψης·
 - ζ) προώθηση της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας·
 - η) διασφάλιση της διαθεσιμότητας και χρήσης ερευνητικών υποδομών πανευρωπαϊκής εμβέλειας.
3. Οι άμεσες δράσεις του προγράμματος Ευρατόμ έχουν τους κατωτέρω ειδικούς στόχους:
- α) βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας, στην οποία περιλαμβάνονται: ασφάλεια πυρηνικών αντιδραστήρων και καυσίμων, διαχείριση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της τελικής γεωλογικής διάθεσης καθώς και του διαχωρισμού και της μεταστοιχείωσης· παροπλισμός και ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης·
 - β) βελτίωση της πυρηνικής προστασίας, στην οποία περιλαμβάνονται: πυρηνικές διασφαλίσεις, μη διάδοση όπλων, καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας και εγκληματολογικές έρευνες περί τα πυρηνικά·

- γ) αύξηση της αριστείας της επιστημονικής βάσης για την τυποποίηση στον πυρηνικό τομέα·
- δ) ενίσχυση της διαχείρισης γνώσεων, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης·
- ε) υποστήριξη της πολιτικής της Ένωσης σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια και προστασία.

Οποιαδήποτε νέα ανάθεση δραστηριοτήτων στο ΚΚΕρ αναλύεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΚΕρ για να ελεγχθεί η συνοχή τους με δραστηριότητες που πραγματοποιούνται ήδη στα κράτη μέλη.

4. Το πρόγραμμα Ευρατόμ υλοποιείται κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι οι προτεραιότητες και δραστηριότητες που λαμβάνουν στήριξη ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες και ότι λαμβάνουν υπόψη τις εξελίξεις της επιστήμης, της τεχνολογίας, της καινοτομίας, της χάραξης πολιτικών, των αγορών και της κοινωνίας, ούτως ώστε να βελτιστοποιηθούν οι ανθρώπινοι και οικονομικοί πόροι και να αποφευχθεί η επικάλυψη δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και ανάπτυξης στην Ένωση.

5. Στο πλαίσιο των ειδικών στόχων που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3, μπορούν να ληφθούν υπόψη νέες και απρόβλεπτες ανάγκες που προκύπτουν στη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος Ευρατόμ. Μπορεί για παράδειγμα να περιληφθεί, εάν αιτιολογείται δεόντως, η ανταπόκριση σε νεοεμφανιζόμενες ευκαιρίες, κρίσεις και απειλές, σε ανάγκες που σχετίζονται με την ανάπτυξη νέων πολιτικών της Ένωσης και η πιλοτική εφαρμογή δράσεων των οποίων η στήριξη προβλέπεται στο πλαίσιο μελλοντικών προγραμμάτων.

Άρθρο 4

Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ ανέρχεται σε 1 603 329 εκατομύρια EUR. Το εν λόγω ποσό κατανέμεται ως εξής:

- α) έμμεσες δράσεις για το πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης σχετικά με τη σύντηξη: 728 232 εκατομύρια EUR ·
- β) έμμεσες δράσεις για πυρηνική σχάση, ασφάλεια και ακτινοπροστασία: 315 535 εκατομύρια EUR
- γ) άμεσες δράσεις: 559 562 εκατομύρια EUR.

Για την υλοποίηση των έμμεσων δράσεων του προγράμματος Ευρατόμ, το ποσοστό για τα διοικητικά έξοδα της Επιτροπής ανέρχεται το πολύ σε 7 % κατά μέσο όρο κατά τη διάρκεια του προγράμματος Ευρατόμ και δεν υπερβαίνει το 6 % το 2018.

2. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο του προγράμματος Ευρατόμ μπορεί να καλύψει δαπάνες οι οποίες σχετίζονται με τις δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικής εξακρίβωσης και αξιολόγησης που απαιτούνται για τη διαχείριση του προγράμματος και για την επίτευξη των στόχων του, ιδίως μελέτες

και συναντήσεις εμπειρογνομώνων, εφόσον σχετίζονται με τους γενικούς στόχους του παρόντος κανονισμού, δαπάνες που συνδέονται με δίκτυα τεχνολογίας των πληροφοριών με επίκεντρο την επεξεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και όλες τις άλλες δαπάνες τεχνικής και διοικητικής συνδρομής στις οποίες υποβάλλεται η Επιτροπή για τη διαχείριση του προγράμματος Ευρατόμ. Οι δαπάνες για τις συνεχείς και επαναλαμβανόμενες δράσεις, π.χ. λογιστικοί και λοιποί έλεγχοι και δίκτυα ΤΠ θα καλύπτονται εντός των ορίων των διοικητικών δαπανών της Επιτροπής που καθορίζονται στην παράγραφο 1.

3. Εφόσον είναι αναγκαίο και δεόντως δικαιολογημένο, μπορούν να εγγράφονται πιστώσεις στον προϋπολογισμό μετά το 2018 για την κάλυψη των δαπανών τεχνικής και διοικητικής συνδρομής, προκειμένου να καταστεί εφικτή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

4. Εάν οι άμεσες δράσεις συμβάλλουν σε πρωτοβουλίες θεσπιζόμενες από οντότητες στις οποίες η Επιτροπή έχει αναθέσει την εκτέλεση καθηκόντων σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 και το άρθρο 15, η συμβολή αυτή δεν θεωρείται μέρος της χρηματικής συνεισφοράς που χορηγείται στις εν λόγω πρωτοβουλίες.

5. Οι δεσμεύσεις του προϋπολογισμού μπορούν να χωρίζονται σε ετήσιες δόσεις. Κάθε έτος η Επιτροπή δεσμεύει τις ετήσιες δόσεις, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο των δράσεων που λαμβάνουν χρηματοδοτική στήριξη, τις εκτιμώμενες ανάγκες και το διαθέσιμο προϋπολογισμό.

Άρθρο 5

Σύνδεση τρίτων χωρών

1. Το πρόγραμμα Ευρατόμ είναι ανοικτό στη σύνδεση:

α) χωρών υπό ένταξη, υποψήφιων χωρών και δυνάμει υποψήφιων χωρών, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των εν λόγω χωρών σε προγράμματα της Ένωσης που θεσπίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και στις αποφάσεις των συμβουλίων σύνδεσης ή σε παρόμοιες συμφωνίες·

β) μελών της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) ή χωρών η εδαφών που καλύπτονται από την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας και πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

- (i) καλές ικανότητες στην επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία·
- (ii) καλό ιστορικό συμμετοχής σε προγράμματα έρευνας και καινοτομίας της Ένωσης·
- (iii) δίκαιη και ισότιμη επεξεργασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας·

γ) χωρών ή εδαφών συνδεδεμένων με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο Ευρατόμ.

2. Οι ειδικοί όροι και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των συνδεδεμένων χωρών στο πρόγραμμα Ευρατόμ, συμπεριλαμβανομένης της χρηματικής συνεισφοράς, με βάση το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της συνδεδεμένης χώρας, καθορίζονται από διεθνείς συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των συνδεδεμένων χωρών.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Υλοποίηση, διαχείριση και μορφές στήριξης

Άρθρο 6

Διαχείριση και μορφές κοινοτικής στήριξης

1. Το πρόγραμμα Ευρατόμ υλοποιείται μέσω έμμεσων δράσεων που χρησιμοποιούν μία ή περισσότερες από τις μορφές χρηματοδότησης οι οποίες προβλέπονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, ιδίως επιχορηγήσεις, έπαθλα, δημόσιες συμβάσεις και χρηματοπιστωτικά μέσα. Η κοινοτική στήριξη αποτελείται επίσης από άμεσες δράσεις με τη μορφή δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας που αναλαμβάνει το ΚΚΕρ.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 10 της Συνθήκης, η Επιτροπή μπορεί να αναθέσει τμήμα της υλοποίησης του προγράμματος Ευρατόμ στους φορείς χρηματοδότησης που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού

Η Επιτροπή μπορεί επίσης να αναθέσει την υλοποίηση έμμεσων δράσεων στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ σε φορείς που δημιουργούνται ή στους οποίους γίνεται αναφορά στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020».

3. Η Επιτροπή εκδίδει μέσω εκτελεστικών πράξεων, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 3, την απόφαση σχετικά με την έγκριση της χρηματοδότησης έμμεσων δράσεων.

Άρθρο 7

Κανόνες συμμετοχής και διάδοσης ερευνητικών αποτελεσμάτων

1. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, η συμμετοχή οποιασδήποτε νομικής οντότητας σε έμμεσες δράσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ διέπεται από τους κανόνες που διατυπώνονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

2. Για τους σκοπούς του προγράμματος Ευρατόμ, οι «κανόνες προστασίας από έννομες ενέργειες» που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 43 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 περιλαμβάνουν τα αμυντικά συμφέροντα των κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 24 της Συνθήκης.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο του άρθρου 41 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1290/2013, η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης μπορεί, όσον αφορά τα αποτελέσματα που παράγονται από συμμετέχοντες οι οποίοι έχουν λάβει χρηματική συνεισφορά από την Κοινότητα, να εγείρει αντιρρήσεις όσον

αφορά μεταβιβάσεις ιδιοκτησίας ή εκχωρήσεις αποκλειστικών ή μη αποκλειστικών αδειών εκμετάλλευσης σε τρίτους που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτη χώρα η οποία δεν είναι συνδεδεμένη με το πρόγραμμα Ευρατόμ, εάν θεωρεί ότι η εκχώρηση ή μεταβίβαση δεν συνάδει με τα συμφέροντα ανάπτυξης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας της Ένωσης ή ότι αντίκειται σε δεοντολογικές αρχές ή ότι ανακινεί ζητήματα προστασίας. Στα «ζητήματα προστασίας» περιλαμβάνονται τα αμυντικά συμφέροντα των κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 24 της Συνθήκης.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο του άρθρου 46 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1290/2013, η Κοινότητα και οι κοινές επιχειρήσεις της, για τους σκοπούς ανάπτυξης, υλοποίησης και παρακολούθησης των πολιτικών και των προγραμμάτων της Κοινότητας ή των υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν μέσω της διεθνούς συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, απολαμβάνουν δικαιώματα πρόσβασης στα αποτελέσματα ενός συμμετέχοντος που έχει λάβει χρηματική συνεισφορά από την Κοινότητα. Τα εν λόγω δικαιώματα πρόσβασης περιλαμβάνουν το δικαίωμα εκχώρησης άδειας σε τρίτους για χρήση των αποτελεσμάτων σε δημόσιες συμβάσεις και το δικαίωμα περαιτέρω εκχώρησης αδειών, περιορίζονται δε σε μη εμπορική και μη ανταγωνιστική χρήση και παραχωρούνται ατελώς.

3. Το «Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων» που ιδρύθηκε σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2012 αντικαθιστά και διαδέχεται τα Ταμεία Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων που θεσπίστηκαν σύμφωνα με τον κανονισμό (Ευρατόμ) αριθ. 1908/2006 και τον κανονισμό (Ευρατόμ) αριθ. 139/2012 του Συμβουλίου.

Τυχόν ποσά από τα Ταμεία Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων που θεσπίστηκαν σύμφωνα με τον κανονισμό (Ευρατόμ) αριθ. 1908/2006 και τον κανονισμό (Ευρατόμ) αριθ. 139/2012 μεταφέρονται στο Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων από τις 31 Δεκεμβρίου 2013, που ... κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2013. Οι συμμετέχοντες σε δράσεις στο πλαίσιο της απόφασης 2012/93/Ευρατόμ, οι οποίοι υπογράφουν συμφωνίες επιχορήγησης μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2013, συνεισφέρουν στο Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων.

Άρθρο 8

Εγκάρσιες δραστηριότητες

1. Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος Ευρατόμ και να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που είναι κοινές για το πρόγραμμα Ευρατόμ και το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020», δραστηριότητες οι οποίες αφορούν τόσο τις έμμεσες δράσεις που προβλέπονται στο παράρτημα Ι ή/και δραστηριότητες που υλοποιούν το ειδικό πρόγραμμα του προγράμματος-πλαisiού «Ορίζοντας 2020», όπως θεσπίστηκε με την απόφαση 2013/743/ΕΕ του Συμβουλίου⁽¹⁾, μπορούν να ωφεληθούν από τη χρηματική συνεισφορά της Ένωσης.

2. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου χρηματική συνεισφορά μπορεί να συνδυαστεί με τις χρηματικές συνεισφορές για έμμεσες δράσεις όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού και στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, και να υλοποιηθούν μέσω ενός ενιαίου μηχανισμού χρηματοδότησης.

⁽¹⁾ Απόφαση 2013/743/ΕΕ του Συμβουλίου Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3 Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση του Ειδικού Εκτελεστικού Προγράμματος «Ορίζων 2020»- το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία (βλέπε σελίδα 965 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

Άρθρο 9**Ισότητα των φύλων**

Το πρόγραμμα Ευρατόμ διασφαλίζει την αποτελεσματική προώθηση της ισότητας των φύλων και της διάστασης του φύλου στην έρευνα και την καινοτομία.

Άρθρο 10**Αρχές δεοντολογίας**

1. Όλες οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που διεξάγονται στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ συμμορφώνονται με τις αρχές δεοντολογίας και τη σχετική εθνική, ενωσιακή και διεθνή νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου καθώς και των συμπληρωματικών πρωτοκόλλων της.

Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην αρχή της αναλογικότητας, στο δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, στο δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, στο δικαίωμα στη σωματική και διανοητική ακεραιότητα του ατόμου, στο δικαίωμα της μη εισαγωγής διακρίσεων και στην ανάγκη διασφάλισης υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

2. Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που διεξάγονται στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ εστιάζονται αποκλειστικά στις εφαρμογές πολιτικού χαρακτήρα.

Άρθρο 11**Προγράμματα εργασίας**

1. Η Επιτροπή εγκρίνει μέσω εκτελεστικών πράξεων, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 3, τα προγράμματα εργασίας για την υλοποίηση έμμεσων δράσεων. Τα προγράμματα εργασίας επιτρέπουν προσεγγίσεις «εκ των κάτω προς τα άνω», οι οποίες αντιμετωπίζουν τους στόχους με καινοτόμους τρόπους.

Τα προγράμματα εργασίας ορίζουν τα βασικά στοιχεία υλοποίησης των δράσεων σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι λεπτομερείς στόχοι τους, η σχετική χρηματοδότηση και το χρονοδιάγραμμα, καθώς και μια πολυετής προσέγγιση και στρατηγικοί προσανατολισμοί για τα επόμενα έτη υλοποίησης.

2. Για τις άμεσες δράσεις, η Επιτροπή καταρτίζει, σύμφωνα με την απόφαση 96/282/Ευρατόμ, πολυετές πρόγραμμα εργασίας, στο οποίο ορίζονται με περισσότερες λεπτομέρειες οι στόχοι και οι επιστημονικές και τεχνολογικές προτεραιότητες που παρουσιάζονται στο παράρτημα I, καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Το ανωτέρω πολυετές πρόγραμμα εργασίας λαμβάνει επίσης υπόψη τις σχετικές ερευνητικές δραστηριότητες που διεξάγονται από τα κράτη μέλη, τις συνδεδεμένες χώρες, καθώς και ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς. Επικαιροποιείται όποτε και όπως κρίνεται σκόπιμο.

3. Τα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 λαμβάνουν υπόψη την τρέχουσα κατάσταση της επιστήμης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας σε εθνικό, ενωσιακό

και διεθνές επίπεδο, καθώς και τις σχετικές εξελίξεις στην ασκούμενη πολιτική, την αγορά και την κοινωνία. Επικαιροποιούνται όποτε και όπως κρίνεται σκόπιμο.

4. Τα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 περιέχουν μια ενότητα όπου προσδιορίζονται οι εγκάρσιες δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 8.

Άρθρο 12**Διαδικασία επιτροπής**

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή συνιστά επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Η επιτροπή ⁽¹⁾ συνεδριάζει σε δύο διαφορετικές συνθέσεις, μία για θέματα του προγράμματος Ευρατόμ σχετικά με τη σχάση και μία για θέματα σχετικά με τη σύντηξη.

3. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται η διαδικασία εξέτασης σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

4. Σε περίπτωση που η γνωμοδότηση της επιτροπής πρέπει να ληφθεί μέσω γραπτής διαδικασίας, η διαδικασία αυτή ολοκληρώνεται χωρίς αποτέλεσμα όταν, εντός της προθεσμίας έκδοσης της γνωμοδότησης, το αποφασίσει ο πρόεδρος της επιτροπής ή το ζητήσουν τα μέλη της επιτροπής με απλή πλειοψηφία.

Άρθρο 13

Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά την επιτροπή του άρθρου 12 σχετικά με τη γενικότερη πρόοδο υλοποίησης του προγράμματος Ευρατόμ και της παρέχει εγκαίρως πληροφορίες σχετικά με όλες τις έμμεσες δράσεις που προτείνονται ή χρηματοδοτούνται δυνάμει του προγράμματος Ευρατόμ.

Άρθρο 14**Εξωτερικές συμβουλές και συμμετοχή της κοινωνίας**

1. Για την υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ λαμβάνονται υπόψη οι συμβουλές και εισηγήσεις που παρέχονται, κατά περίπτωση, από:

- α) την Επιστημονική και Τεχνική Επιτροπή Ευρατόμ όπως ορίζει το άρθρο 134 της Συνθήκης,
- β) ανεξάρτητες συμβουλευτικές ομάδες εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου που θεσπίζονται από την Επιτροπή,
- γ) δομές διαλόγου που έχουν συσταθεί βάσει διεθνών επιστημονικών και τεχνολογικών συμφωνιών,
- δ) δραστηριότητες με το βλέμμα στο μέλλον,

⁽¹⁾ Προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή του προγράμματος Ευρατόμ, για κάθε συνεδρίαση της επιτροπής του προγράμματος όπως ορίζεται στην ημερήσια διάταξη, η Επιτροπή θα καταβάλλει, σύμφωνα με τις καθιερωμένες κατευθυντήριες γραμμές, τα έξοδα ενός αντιπροσώπου ανά κράτος μέλος καθώς και ενός εμπειρογνώμονα/ συμβούλου ανά κράτος μέλος για τα σημεία της ημερήσιας διάταξης για τα οποία τα κράτη μέλη απαιτούν ειδική εμπειρογνομοσύνη.

ε) στοχευμένες δημόσιες διαβουλεύσεις (στις οποίες περιλαμβάνονται, ανάλογα με την περίπτωση, περιφερειακές και εθνικές αρχές ή φορείς) και

στ) διαφανείς και διαδραστικές διαδικασίες που διασφαλίζουν τη στήριξη υπεύθυνων εργασιών έρευνας και καινοτομίας.

2. Επίσης, λαμβάνονται πλήρως υπόψη τα θεματολόγια έρευνας και καινοτομίας που καταρτίστηκαν, μεταξύ άλλων, από τις Ευρωπαϊκές Τεχνολογικές Πλατφόρμες, τις πρωτοβουλίες Κοινού Προγραμματισμού και τις Ευρωπαϊκές Συμπράξεις Καινοτομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Ειδικά πεδία δράσης

Άρθρο 15

Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

Δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην εξασφάλιση της επαρκούς συμμετοχής των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) καθώς και του ιδιωτικού τομέα εν γένει και του αντίκτυπου της καινοτομίας επ' αυτών, εντός του προγράμματος Ευρατόμ. Οι ποσοτικές και ποιοτικές εκτιμήσεις της συμμετοχής των ΜΜΕ πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των ρυθμίσεων αξιολόγησης και παρακολούθησης.

Άρθρο 16

Συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και μεταξύ δημόσιων φορέων

Για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3, μπορεί να υλοποιούνται ειδικές δραστηριότητες του προγράμματος Ευρατόμ μέσω:

- α) Κοινών Επιχειρήσεων που ιδρύονται βάσει του κεφαλαίου 5 της Συνθήκης,
- β) συμπράξεων μεταξύ δημόσιων φορέων, βάσει του μηχανισμού χρηματοδότησης «δράσεις συγχρηματοδότησης προγράμματος»,
- γ) συμβατικών συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../2013.1291

Άρθρο 17

Διεθνής συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς

1. Οντότητες εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί είναι επιλέξιμοι για συμμετοχή στις έμμεσες δράσεις του προγράμματος Ευρατόμ υπό τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1290/2013. Εξαιρέσεις στη γενική αρχή προβλέπονται στο άρθρο 7. Η διεθνής συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς προωθείται από το πρόγραμμα Ευρατόμ με σκοπό:

- α) την ενίσχυση της αριστείας και ελκυστικότητας της Ένωσης για την έρευνα και την καινοτομία, καθώς και της οικονομικής και βιομηχανικής ανταγωνιστικότητάς της·

β) την αποτελεσματική αντιμετώπιση των κοινών κοινωνικών προκλήσεων·

γ) τη στήριξη των στόχων της εξωτερικής και της αναπτυξιακής πολιτικής της Ένωσης και τη συμπλήρωση των προγραμμάτων της εξωτερικής και της αναπτυξιακής πολιτικής. Επιδιώκονται συνέργειες με άλλες πολιτικές της Ένωσης.

2. Οι στοχευμένες δράσεις με στόχο την προώθηση της συνεργασίας με συγκεκριμένες τρίτες χώρες ή ομάδες τρίτων χωρών υλοποιούνται με βάση τη στρατηγική προσέγγιση καθώς και το κοινό συμφέρον, τις προτεραιότητες και το αμοιβαίο όφελος, λαμβάνοντας υπόψη τις επιστημονικές και τεχνολογικές ικανότητές τους και τις ευκαιρίες της αγοράς, καθώς και τον αναμενόμενο αντίκτυπο.

Πρέπει να ενθαρρυνθεί η αμοιβαία πρόσβαση σε προγράμματα τρίτων χωρών. Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος, προωθούνται ο συντονισμός και οι συνέργειες με πρωτοβουλίες των κρατών μελών και των συνδεδεμένων χωρών. Η φύση της συνεργασίας ενδέχεται να ποικίλλει ανάλογα με τις συγκεκριμένες χώρες-εταίρους.

Στις προτεραιότητες συνεργασίας λαμβάνονται υπόψη οι εξελίξεις της ενωσιακής πολιτικής, οι ευκαιρίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και η δίκαιη και ισότιμη επεξεργασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Άρθρο 18

Ενημέρωση, επικοινωνία, εκμετάλλευση και διάδοση

1. Κατά την υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ, οι δραστηριότητες διάδοσης και επικοινωνίας θεωρούνται αναπόσπαστο τμήμα όλων των δράσεων που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα Ευρατόμ.

2. Οι επικοινωνιακές δραστηριότητες μπορεί να περιλαμβάνουν:

- α) πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην καλύτερη ενημέρωση και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ, ιδίως για εκείνες τις περιφέρειες ή τύπους συμμετεχόντων που έχουν σχετικά χαμηλή συμμετοχή·
- β) στοχοθετημένη συνδρομή σε έργα και κοινοπραξίες προκειμένου να τους παρασχεθεί πρόσβαση στις αναγκαίες δεξιότητες με σκοπό τη βελτιστοποίηση της κοινοποίησης, της εκμετάλλευσης και της διάδοσης αποτελεσμάτων·
- γ) πρωτοβουλίες για την ενίσχυση του διαλόγου και της συζήτησης με το κοινό, με θέμα επιστημονικά, τεχνολογικά και σχετικά με την καινοτομία ζητήματα, και την αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και άλλων καινοτόμων τεχνολογιών και μεθοδολογιών·

δ) ανακοίνωση των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης εφόσον σχετίζονται με τους στόχους του παρόντος κανονισμού. Ειδικότερα, η Επιτροπή θα παρέχει έγκαιρα και λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία στα κράτη μέλη.

3. Με την επιφύλαξη της Συνθήκης και της σχετικής νομοθεσίας της Ένωσης, οι δραστηριότητες διάδοσης μπορεί να περιλαμβάνουν:

- α) δραστηριότητες που συγκεντρώνουν τα αποτελέσματα μιας σειράς έργων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από άλλες πηγές, προκειμένου να διατεθούν φιλικές προς τον χρήστη βάσεις δεδομένων και εκθέσεις που συνοψίζουν τα κύρια ευρήματα·
- β) διάδοση των αποτελεσμάτων σε ιδύνοντες χάραξης πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών τυποποίησης, προκειμένου να προωθηθεί η χρήση των σχετικών με την πολιτική αποτελεσμάτων από τους κατάλληλους φορείς σε διεθνές, ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Έλεγχος

Άρθρο 19

Λογιστικοί και λοιποί έλεγχοι

1. Το σύστημα ελέγχου που έχει θεσπιστεί για την υλοποίηση του παρόντος κανονισμού θα σχεδιαστεί έτσι ώστε να παρέχει εύλογη βεβαιότητα για την επίτευξη κατάλληλης διαχείρισης των κινδύνων που σχετίζονται με την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των πράξεων, καθώς και τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων συναλλαγών, λαμβάνοντας υπόψη τον πολυετή χαρακτήρα των προγραμμάτων, καθώς και τη φύση των σχετικών πληρωμών.

2. Το σύστημα ελέγχου διασφαλίζει την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ εμπιστοσύνης και ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τις διοικητικές και λοιπές δαπάνες των ελέγχων σε όλα τα επίπεδα, ιδίως για τους συμμετέχοντες, ώστε να μπορούν να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος Ευρατόμ και να προσελκυστούν σε αυτό οι άριστοι ερευνητές και οι πλέον καινοτόμες επιχειρήσεις.

3. Ως μέρος του συστήματος ελέγχου, η στρατηγική λογιστικού ελέγχου των δαπανών των έμμεσων δράσεων του προγράμματος Ευρατόμ βασίζεται στον δημοσιονομικό έλεγχο ενός αντιπροσωπευτικού δείγματος δαπανών σε ολόκληρο το πρόγραμμα. Το εν λόγω αντιπροσωπευτικό δείγμα συμπληρώνεται από στοιχεία επιλεγόμενα βάσει εκτίμησης των κινδύνων που συνδέονται με τις δαπάνες.

Οι λογιστικοί έλεγχοι των δαπανών των έμμεσων δράσεων στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ διεξάγονται με συνεκτικό τρόπο, σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας, ώστε να ελαχιστοποιείται το βάρος του λογιστικού ελέγχου για τους συμμετέχοντες.

Άρθρο 20

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Κατά την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσει την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά

της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και με την ανάκτηση, σε περίπτωση που διαπιστωθούν παρατυπίες, των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, καθώς επίσης, οσάκις κρίνεται σκόπιμο, με την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών διοικητικών και χρηματικών ποινών.

2. Η Επιτροπή ή οι εκπρόσωποι της και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την εξουσία να ελέγχουν, βάσει δικαιολογητικών καθώς και επί τόπου, όλους τους δικαιούχους επιχορηγήσεων, τους ανάδοχους και τους υπεργολάβους που έχουν λάβει κονδύλια της Ένωσης βάσει του παρόντος κανονισμού.

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, οι λογιστικοί έλεγχοι από την Επιτροπή μπορούν να πραγματοποιούνται έως και δύο έτη μετά την τελική πληρωμή.

3. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) δύναται να διενεργεί έρευνες, μεταξύ άλλων, επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽¹⁾ και στον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου⁽²⁾, με στόχο τη διαπίστωση τυχόν απάτης, διαφθοράς ή οποιασδήποτε άλλης παράνομης ενέργειας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης σε σχέση με συμφωνία ή απόφαση επιχορήγησης ή με σύμβαση που χρηματοδοτείται βάσει του προγράμματος Ευρατόμ.

4. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1, 2 και 3, οι συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς, οι συμβάσεις, οι συμφωνίες επιχορήγησης και οι αποφάσεις επιχορήγησης που απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού περιέχουν διατάξεις με τις οποίες η Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και η OLAF εξουσιοδοτούνται ρητώς να διενεργούν τέτοιους λογιστικούς ελέγχους και έρευνες, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Παρακολούθηση και αξιολογηση

Άρθρο 21

Παρακολούθηση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί ετησίως την υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ, συμπεριλαμβανομένων της προόδου και των επιτευγμάτων. Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά την επιτροπή του άρθρου 12.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις και θέτει στη διάθεση του κοινού τα αποτελέσματα της παρακολούθησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1.).

⁽²⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου της 11ης Νοεμβρίου 1996 σχετικά με τους ελέγχους και εξακρίβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2.).

Άρθρο 22

Αξιολόγηση

1. Οι αξιολογήσεις διενεργούνται εγκαίρως ώστε να τροφοδοτούν με στοιχεία τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Μέχρι τις 31 Μαΐου 2017, και συνεκτιμώντας την εκ των υστέρων αξιολόγηση του έβδομου προγράμματος-πλαisiού Ευρατόμ που θεσπίστηκε με την απόφαση 2006/970/Ευρατόμ και του προγράμματος-πλαisiού Ευρατόμ (2012-2013) που θεσπίστηκε με την απόφαση 2012/93/Ευρατόμ και θα έχει ολοκληρωθεί έως τα τέλη του 2015, η Επιτροπή διενεργεί, με τη συνδρομή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που επιλέγονται με διαφανή διαδικασία, ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος Ευρατόμ σχετικά με την επίτευξη των στόχων, σε επίπεδο αποτελεσμάτων και προόδου στην ύπαρξη αντικτύπου, και σχετικά με τη συνεχιζόμενη καταλληλότητα του συνόλου των μέτρων, την απόδοση και χρήση των πόρων, τις δυνατότητες περαιτέρω απλούστευσης και την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Κατά την αξιολόγηση λαμβάνεται επιπλέον υπόψη η συμβολή των μέτρων στις προτεραιότητες της Ένωσης για έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, τα αποτελέσματά τους στον μακροχρόνιο αντίκτυπο των προηγούμενων μέτρων και ο βαθμός συνέργειας και διάδρασης με άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2022, η Επιτροπή διενεργεί, με τη συνδρομή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που επιλέγονται με διαφανή διαδικασία, εκ των υστέρων αξιολόγηση του προγράμματος Ευρατόμ. Η εν λόγω αξιολόγηση καλύπτει το σκεπτικό, την υλοποίηση και τα επιτεύγματα, καθώς και τον μακροχρόνιο αντίκτυπο και τη βιωσιμότητα των μέτρων, προκειμένου να τροφοδοτήσει με στοιχεία κάθε απόφαση σχετικά με ενδεχόμενη ανανέωση, τροποποίηση ή αναστολή μεταγενέστερου μέτρου.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, οι άμεσες και έμμεσες δράσεις του προγράμματος Ευρατόμ θα αποτελέσουν αντικείμενο χωριστών αξιολογήσεων.

3. Οι αξιολογήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 εκτιμούν την πρόοδο που συντελείται στην πορεία επίτευξης των στόχων που τίθενται στο άρθρο 3, συνεκτιμώντας τους σχετικούς δείκτες απόδοσης που ορίζονται στο παράρτημα II.

4. Εφόσον χρειαστεί και είναι διαθέσιμα, τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τα αναγκαία δεδομένα και πληροφορίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση των σχετικών μέτρων.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 16 Δεκεμβρίου 2013.

5. Η Επιτροπή ανακοινώνει τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, καθώς και τις παρατηρήσεις της, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 23

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

1. Καταργούνται από την 1η Ιανουαρίου 2014 η απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1980 για τη σύσταση συμβουλευτικής επιτροπής για το πρόγραμμα σύντηξης, η απόφαση 84/338/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου, η απόφαση 2006/970/Ευρατόμ, η απόφαση 2006/976/Ευρατόμ, η απόφαση 2006/977/Ευρατόμ, ο κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 1908/2006, η απόφαση 2012/93/Ευρατόμ, ο κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 139/2012, η απόφαση 2012/94/Ευρατόμ και η απόφαση 2012/95/Ευρατόμ.

2. Οι δραστηριότητες που ωφελούνται από τη χρηματική συνεισφορά της Κοινότητας στο πλαίσιο προγραμμάτων που θεσπίστηκαν με τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 αποφάσεις και οι συναφείς οικονομικές υποχρεώσεις εξακολουθούν να διέπονται από τους κανόνες που εφαρμόζονται στα εν λόγω προγράμματα έως την ολοκλήρωσή τους.

3. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στο άρθρο 4 μπορεί επίσης να καλύψει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής συνδρομής που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση της μετάβασης από το εν λόγω πρόγραμμα στα μέτρα που εγκρίθηκαν δυνάμει της απόφασης 2012/93/Ευρατόμ, της απόφασης 2012/94/Ευρατόμ και της απόφασης 2012/95/Ευρατόμ.

4. Προκειμένου να εξασφαλισθεί η συνέχεια της στήριξης της Κοινότητας στην έρευνα για τη σύντηξη, οι δαπάνες των δικαιούχων της δράσης συγχρηματοδότησης προγράμματος που αναφέρεται στο Παράρτημα I σημείο θ) είναι επιλέξιμες για κοινοτική στήριξη.

Άρθρο 24

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

V. JUKNA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Φιλοσοφία του προγράμματος Ευρατόμ – στρώνοντας τον δρόμο για το 2020

Με την επίτευξη των στόχων που τίθενται στο άρθρο 3, το πρόγραμμα Ευρατόμ θα ενισχύσει τα αποτελέσματα όσον αφορά τις τρεις προτεραιότητες του προγράμματος-πλαίσου «Ορίζοντας 2020» ήτοι την επιστήμη αριστείας, τη βιομηχανική υπεροχή και τις κοινωνικές προκλήσεις.

Η πυρηνική ενέργεια αποτελεί ένα στοιχείο της συζήτησης σχετικά με την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος και τη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της Ευρώπης από τις εισαγωγές. Στο ευρύτερο πλαίσιο της εξεύρεσης ενός αειφόρου συνδυασμού πηγών ενέργειας για το μέλλον, το πρόγραμμα Ευρατόμ θα συμβάλει εξάλλου μέσω των ερευνητικών του δραστηριοτήτων στη συζήτηση για τα πλεονεκτήματα και τους περιορισμούς της ενέργειας από την πυρηνική σχάση για μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Διασφαλίζοντας τη συνεχή βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας, οι πλέον προηγμένες πυρηνικές τεχνολογίες μπορούν επίσης να οδηγήσουν σε σημαντικές βελτιώσεις στην αποτελεσματικότητα και τη χρήση των πόρων, καθώς και την παραγωγή λιγότερων αποβλήτων σε σχέση με τις σημερινές τεχνικές. Θα δοθεί η μεγαλύτερη δυνατή προσοχή στις πτυχές της πυρηνικής ασφάλειας.

Το πρόγραμμα Ευρατόμ θα ενισχύσει το πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας στο πυρηνικό πεδίο και θα συντονίσει τις ερευνητικές προσπάθειες των κρατών μελών, αποτρέποντας έτσι άσκοπες επικαλύψεις, διατηρώντας «κρίσιμη μάζα» σε βασικούς τομείς και διασφαλίζοντας ότι η δημόσια χρηματοδότηση χρησιμοποιείται με βέλτιστο τρόπο. Ωστόσο, ο συντονισμός δεν θα εμποδίσει τα κράτη μέλη να διαθέτουν προγράμματα για την κάλυψη των εθνικών αναγκών.

Η στρατηγική για την ανάπτυξη της σύντηξης ως αξιόπιστης επιλογής για την εμπορική παραγωγή ενέργειας χωρίς άνθρακα θα ακολουθήσει έναν οδικό χάρτη με ενδιάμεσους στόχους και απώτερο στόχο την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι το 2050. Για την υλοποίηση αυτής της στρατηγικής θα πραγματοποιηθεί μια εκ βάθρων αναδιάρθρωση των έργων που αφορούν τη σύντηξη στην Ένωση (συμπεριλαμβανομένης της διακυβέρνησης, της χρηματοδότησης και της διαχείρισης) προκειμένου να διασφαλιστεί η μετατόπιση της έμφασης από την καθαρή έρευνα στον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία μελλοντικών εγκαταστάσεων όπως ο ITER, ο DEMO και άλλες. Για τον σκοπό αυτό θα χρειαστεί η στενή συνεργασία μεταξύ ολόκληρης της κοινότητας πυρηνικής σύντηξης της Ένωσης, της Επιτροπής και των εθνικών φορέων χρηματοδότησης.

Προκειμένου να διατηρήσει την εμπειρογνομοσύνη που είναι αναγκαία σε επίπεδο Ένωσης για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, το πρόγραμμα Ευρατόμ πρέπει να ενισχύσει περαιτέρω τον ρόλο του στην εκπαίδευση μέσω της δημιουργίας εγκαταστάσεων εκπαίδευσης πανευρωπαϊκού ενδιαφέροντος όπου θα προσφέρονται προγράμματα ειδικού σκοπού. Αυτό θα συνεχίσει να προάγει τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας και την περαιτέρω ένταξη νέων κρατών μελών και συνδεδεμένων χωρών.

Δραστηριότητες που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος*Έμμεσες δράσεις*

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι έμμεσες δράσεις του προγράμματος Ευρατόμ αλληλοενισχύουν τις ερευνητικές προσπάθειες των κρατών μελών και του ιδιωτικού τομέα, οι προτεραιότητες των προγραμμάτων εργασίας θα προσδιοριστούν βάσει κατάλληλων στοιχείων που θα παράσχουν οι εθνικές δημόσιες αρχές και οι ενδιαφερόμενοι του τομέα των πυρηνικών ερευνών στο πλαίσιο φορέων ή πλαισίων όπως είναι οι τεχνολογικές πλατφόρμες και τα τεχνικά φόρουμ για τα πυρηνικά συστήματα και την πυρηνική ασφάλεια, για τη διαχείριση των τελικών αποβλήτων και για την ακτινοπροστασία/τον κίνδυνο των χαμηλών δόσεων, η έρευνα για τη σύντηξη ή οποιοσδήποτε σχετικός οργανισμός ή φόρουμ των συμμετεχόντων στην πυρηνική ενέργεια.

α) Υποστήριξη της ασφάλειας των πυρηνικών συστημάτων (Κοινωνικές προκλήσεις, επιστήμη αριστείας, βιομηχανική ηγεσία)

Σύμφωνα με τον γενικό στόχο, υποστήριξη κοινών ερευνητικών δραστηριοτήτων σχετικά με την ασφαλή λειτουργία και τον παροπλισμό των συστημάτων αντιδραστήρων (συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων κύκλου καυσίμων) που χρησιμοποιούνται στην Ένωση ή, στον βαθμό που είναι απαραίτητο για τη διατήρηση ευρύτερης εμπειρογνομοσύνης σε θέματα πυρηνικής ασφάλειας στην Ένωση, των τύπων αντιδραστήρων που μπορεί να χρησιμοποιηθούν στο μέλλον, με έμφαση αποκλειστικά σε θέματα ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων όλων των πτυχών του κύκλου καυσίμου, όπως είναι ο διαχωρισμός και η μεταστοιχείωση.

β) Συμβολή στην ανάπτυξη ασφαλών μακροπρόθεσμων λύσεων για τη διαχείριση των τελικών παραγόμενων πυρηνικών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της τελικής γεωλογικής διάθεσης καθώς και του διαχωρισμού και της μεταστοιχείωσης (Επιστήμη αριστείας· κοινωνικές προκλήσεις)

Κοινές ή/και συντονισμένες ερευνητικές δραστηριότητες σχετικά με τις εναπομείνουσες σημαντικές πτυχές της γεωλογικής διάθεσης των αναλωμένων καυσίμων και των μακρόβιων ραδιενεργών αποβλήτων με επίδειξη των τεχνολογιών και της ασφάλειας, όπως κρίνεται σκόπιμο. Οι εν λόγω δραστηριότητες προωθούν την ανάπτυξη μιας κοινής θεώρησης των βασικών ζητημάτων που αφορούν τη διαχείριση αποβλήτων από την απόρριψη μέχρι τη διάθεση των αποβλήτων στην Ένωση.

Ερευνητικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τη διαχείριση άλλων ροών ραδιενεργών αποβλήτων για τις οποίες δεν υπάρχουν επί του παρόντος βιομηχανικά ώριμες διεργασίες.

- γ) Υποστήριξη της ανάπτυξης και της βιωσιμότητας πυρηνικής εμπειρογνομοσύνης και αριστείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Επιστήμη αριστείας)

Προώθηση κοινών δραστηριοτήτων εκπαίδευσης και κινητικότητας μεταξύ ερευνητικών κέντρων και της βιομηχανίας και μεταξύ διαφορετικών κρατών μελών και συνδεδεμένων χωρών, καθώς και υποστήριξη της διατήρησης διεπιστημονικών ικανοτήτων σε πυρηνικά θέματα προκειμένου να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα ερευνητών, μηχανικών και εργαζομένων στον πυρηνικό τομέα που διαθέτουν τις κατάλληλες δεξιότητες στην Ένωση σε μακροπρόθεσμο επίπεδο.

- δ) Υποστήριξη της ακτινοπροστασίας και της ανάπτυξης ιατρικών εφαρμογών της ακτινοβολίας, συμπεριλαμβανομένης μεταξύ άλλων της ασφάλους και προστατευμένης προμήθειας και χρήσης ραδιοϊσοτόπων (Επιστήμη αριστείας· κοινωνικές προκλήσεις)

Κοινές ή/και συντονισμένες ερευνητικές δραστηριότητες, ιδιαίτερα εκείνες σχετικά με τους κινδύνους από χαμηλές δόσεις ακτινοβολίας (από βιομηχανική, ιατρική ή περιβαλλοντική έκθεση) και σχετικά με τη διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης όσον αφορά ατυχήματα που σχετίζονται με ακτινοβολία, καθώς και με την ακτινοοικολογία, για την παροχή μιας πανευρωπαϊκής επιστημονικής και τεχνολογικής βάσης για ένα άρτιο, δίκαιο και κοινωνικά αποδεκτό σύστημα προστασίας.

Ερευνητικές δραστηριότητες με αντικείμενο τις ιατρικές εφαρμογές της ιονίζουσας ακτινοβολίας και τις πτυχές λειτουργικής ασφάλειας της ακτινοπροστασίας, καθώς και των χρήσεών τους.

- ε) Πρόσδος προς την κατάδειξη του εφικτού της σύντηξης ως πηγής ισχύος μέσω της αξιοποίησης των υφιστάμενων και μελλοντικών εγκαταστάσεων σύντηξης (Βιομηχανική υπεροχή· κοινωνικές προκλήσεις)

Στήριξη κοινών ερευνητικών δραστηριοτήτων που αναλαμβάνουν τα μέλη της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας Ανάπτυξης Σύντηξης και οποιαδήποτε από τις οντότητες που αναφέρονται στο σημείο θ) για τη διασφάλιση της ταχείας έναρξης της λειτουργίας υψηλής απόδοσης του ITER συμπεριλαμβανομένης της χρήσης σχετικών εγκαταστάσεων [μεταξύ των οποίων το JET (Joint European Torus)], της ανάπτυξης ενοποιημένων μοντέλων με χρήση, μεταξύ άλλων, υπολογιστών υψηλής απόδοσης καθώς και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για την προετοιμασία της επόμενης γενιάς ερευνητών και μηχανικών.

- (στ) Ενέργειες ώστε να τεθούν οι βάσεις για μελλοντικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από πυρηνική σύντηξη με την ανάπτυξη υλικών, τεχνολογιών και μελετών αρχικής σύλληψης (Βιομηχανική υπεροχή· κοινωνικές προκλήσεις)

Στήριξη κοινών δραστηριοτήτων που αναλαμβάνουν τα μέλη της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας Ανάπτυξης Σύντηξης και οποιαδήποτε από τις οντότητες που αναφέρονται στο σημείο θ) για την ανάπτυξη και έγκριση υλικών για έναν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής για σκοπούς επίδειξης, οι οποίες απαιτούν, μεταξύ άλλων, προπαρασκευαστικό έργο για μια κατάλληλη εγκατάσταση δοκιμής υλικών και διαπραγματεύσεις για τη συμμετοχή της Ένωσης σε ένα κατάλληλο διεθνές πλαίσιο για την εν λόγω εγκατάσταση. Η εν λόγω ανάπτυξη και οι σχετικές εγκρίσεις θα χρησιμοποιούν όλα τα δυνατά επίπεδα πειραματικών, υπολογιστικών και θεωρητικών ικανοτήτων που είναι διαθέσιμες.

Στήριξη κοινών ερευνητικών δραστηριοτήτων τις οποίες αναλαμβάνουν τα μέλη της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας Ανάπτυξης Σύντηξης και οποιαδήποτε από τις οντότητες που αναφέρονται στο σημείο θ) που θα εξετάσουν ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία του αντιδραστήρα και θα αναπτύξουν και θα επιδείξουν όλες τις σχετικές τεχνολογίες για έναν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής μέσω σύντηξης για σκοπούς επίδειξης. Οι εν λόγω δραστηριότητες περιλαμβάνουν την προετοιμασία ολοκληρωμένων σχεδίων κατασκευής του σταθμού ηλεκτροπαραγωγής για σκοπούς επίδειξης και τη διερεύνηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι stellarator ως τεχνολογία σταθμού ηλεκτροπαραγωγής.

- ζ) Προώθηση της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας (Βιομηχανική υπεροχή)

Υλοποίηση ή υποστήριξη της διαχείρισης των γνώσεων και της μεταφοράς τεχνολογίας από την έρευνα που συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Ευρατόμ στη βιομηχανία που εκμεταλλεύεται όλες τις καινοτόμες πτυχές της έρευνας.

Προώθηση της καινοτομίας μέσω, μεταξύ άλλων, ανοικτής πρόσβασης σε επιστημονικές δημοσιεύσεις, μιας βάσης δεδομένων για τη διαχείριση και τη διάδοση γνώσεων καθώς και της προώθησης θεμάτων τεχνολογίας σε εκπαιδευτικά προγράμματα.

Στον μακροπρόθεσμο ορίζοντα, το πρόγραμμα Ευρατόμ θα υποστηρίξει την προετοιμασία και ανάπτυξη ενός ανταγωνιστικού βιομηχανικού κλάδου πυρηνικής σύντηξης που να διευκολύνει τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα καθώς και των ΜΜΕ κατά περίπτωση, και συγκεκριμένα μέσω της υλοποίησης ενός τεχνολογικού οδικού χάρτη για έναν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής με ενεργό βιομηχανική συμμετοχή στα έργα σχεδιασμού και ανάπτυξης.

- η) Διασφάλιση της διαθεσιμότητας και χρήσης ερευνητικών υποδομών πανευρωπαϊκής εμβέλειας (Επιστήμη αριστείας)

Δραστηριότητες για την υποστήριξη της κατασκευής, ανακαίνισης, χρήσης και συνεχούς διαθεσιμότητας σημαντικών ερευνητικών υποδομών στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ, καθώς και της κατάλληλης πρόσβασης σε αυτές και της συνεργασίας μεταξύ τους.

θ) Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Σύντηξης

Μια επιχορήγηση (δράση συγχρηματοδότησης προγράμματος) διατίθεται στις νομικές οντότητες που θα ιδρυθούν ή θα οριστούν από τα κράτη μέλη και από οποιαδήποτε τρίτη χώρα που συνδέεται με το Πρόγραμμα Ευρατόμ και θα αναπτύξουν κοινό πρόγραμμα δραστηριοτήτων για την υλοποίηση του οδικού χάρτη ώστε να έχει επιτευχθεί ο στόχος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2050. Η εν λόγω επιχορήγηση μπορεί να περιλαμβάνει πόρους σε είδος από την Κοινότητα, όπως είναι η επιστημονική και τεχνική εκμετάλλευση της εγκατάστασης JET σύμφωνα με το άρθρο 10 της Συνθήκης, ή η απόσπαση προσωπικού της Επιτροπής.

Άμεσες δράσεις του ΚΚΕρ

Οι προτεραιότητες των άμεσων δράσεων προσδιορίζονται μέσω διαβουλεύσεων με τις Γενικές Διευθύνσεις πολιτικής της Επιτροπής καθώς και με το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΚΕρ.

Οι πυρηνικές δραστηριότητες του ΚΚΕρ στοχεύουν στην υποστήριξη της υλοποίησης των οδηγιών 2009/71/Ευρατόμ ⁽¹⁾ και 2011/70/Ευρατόμ ⁽²⁾ του Συμβουλίου, καθώς και των συμπερασμάτων του Συμβουλίου που δίνουν προτεραιότητα στα υψηλότερα πρότυπα πυρηνικής προστασίας στην Ένωση και διεθνώς.

Το ΚΚΕρ θα συμβάλει ιδίως στην έρευνα για την πυρηνική ασφάλεια που είναι απαραίτητη για την ασφαλή, προστατευμένη και ειρηνική χρήση της πυρηνικής ασφάλειας και άλλων εφαρμογών εκτός της σχάσης. Το ΚΚΕρ παρέχει επιστημονική βάση για τις σχετικές ενωσιακές πολιτικές και, εάν κρίνεται αναγκαίο, αντιδρά σε πυρηνικά συμβάντα, περιστατικά και ατυχήματα εντός των ορίων της αποστολής του και των αρμοδιοτήτων του. Για τον σκοπό αυτό, το ΚΚΕρ πραγματοποιεί εργασίες έρευνας και αξιολογήσεις, παρέχει αναφορές και πρότυπα και προσφέρει ειδική κατάρτιση και εκπαίδευση. Θα επιδιωχθούν, κατά περίπτωση, συνέργειες με σχετικές εγκάρσιες πρωτοβουλίες ώστε να βελτιστοποιηθούν οι ανθρωπικοί και οικονομικοί πόροι και να αποφευχθεί η επικάλυψη δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι δραστηριότητες του ΚΚΕρ στους τομείς αυτούς πραγματοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη τις οικείες πρωτοβουλίες στο επίπεδο των περιφερειών, των κρατών μελών ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της προοπτικής διαμόρφωσης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

α) Βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας, στην οποία περιλαμβάνονται: ασφάλεια πυρηνικών αντιδραστήρων και καυσίμων, διαχείριση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της τελικής γεωλογικής διάθεσης καθώς και του διαχωρισμού και της μεταστοιχείωσης· παροπλισμός και ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Το ΚΚΕρ συμβάλλει στην ανάπτυξη εργαλείων και μεθόδων για την επίτευξη υψηλών προτύπων στην ασφάλεια των εγκαταστάσεων πυρηνικής ενέργειας και του κύκλου των καυσίμων τους που αφορά την Ευρώπη. Τα εν λόγω εργαλεία και μέθοδοι περιλαμβάνουν:

- (1) ανάπτυξη μοντέλων για τις αναλύσεις σοβαρών ατυχημάτων και μεθοδολογίες για την αξιολόγηση των ασφαλών λειτουργικών περιθωρίων των πυρηνικών εγκαταστάσεων· υποστήριξη της καθιέρωσης μιας κοινής ευρωπαϊκής προσέγγισης για την αξιολόγηση προηγμένων κύκλων καυσίμου και σχεδίων· έρευνα και διάδοση των διδαγμάτων που αποκομίστηκαν από την εμπειρία επιχειρησιακής λειτουργίας. Το ΚΚΕρ θα ενθαρρύνει το «Ευρωπαϊκό κέντρο μετάδοσης της επιχειρησιακής εμπειρίας από πυρηνικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής» ώστε να εστιάσει τις δραστηριότητές του στις προκλήσεις πυρηνικής ασφάλειας μετά τη Φουκουσίμα, κάνοντας χρήση των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών στον τομέα αυτό·
- (2) ελαχιστοποίηση των επιστημονικών αβεβαιοτήτων στην πρόβλεψη της μακροπρόθεσμης συμπεριφοράς των ραδιενεργών αποβλήτων και της διασποράς ραδιονουκλεϊδίων στο περιβάλλον· και βασικές πτυχές της έρευνας σχετικά με τον παροπλισμό των πυρηνικών εγκαταστάσεων·
- (3) συνεργασία με σχετικούς παράγοντες για την ενίσχυση της ικανότητας της Ένωσης να αντιδρά σε πυρηνικά ατυχήματα και συμβάντα μέσω της έρευνας επί συστημάτων και υποδειγμάτων προειδοποίησης για τη διασπορά ακτινοβολίας στον αέρα και μέσω της κινητοποίησης πόρων και εμπειρογνομosύνης για την ανάλυση και την ανάπτυξη υποδειγμάτων πυρηνικών ατυχημάτων και την παροχή σχετικής τεχνικής υποστήριξης.

β) Βελτίωση της πυρηνικής προστασίας, στην οποία περιλαμβάνονται: πυρηνικές διασφαλίσεις, μη διάδοση όπλων, καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας και εγκληματολογικές έρευνες περί τα πυρηνικά

Η μεγαλύτερη δυνατή προσοχή θα αποδοθεί στον τομέα της μη διάδοσης. Το ΚΚΕρ:

- (1) θα αναπτύξει ενισχυμένες μεθοδολογίες και μεθόδους εντοπισμού/επαλήθευσης και τεχνολογίες για την υποστήριξη των διασφαλίσεων της Κοινότητας και την ενίσχυση των διεθνών διασφαλίσεων·
- (2) θα αναπτύξει και θα εφαρμόσει ενισχυμένες μεθόδους και τεχνολογία για την πρόληψη, την ανίχνευση και την ανταπόκριση σε πυρηνικά συμβάντα και συμβάντα που σχετίζονται με ραδιενέργεια, συμπεριλαμβανομένης της πιστοποίησης της τεχνολογίας ανίχνευσης και της ανάπτυξης μεθόδων και τεχνικών για την εγκληματολογική έρευνα περί τα πυρηνικά για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας, μέσω της συνέργειας με το παγκόσμιο πλαίσιο ΧΒΑΠ (χημικών, βιολογικών, ακτινολογικών και πυρηνικών μέσων)·

⁽¹⁾ Οδηγία 2009/71/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2009, περί θεσπίσεως κοινοτικού πλαισίου για την πυρηνική ασφάλεια πυρηνικών εγκαταστάσεων (ΕΕ L 172, 2.7.2009, σ. 18.).

⁽²⁾ Οδηγία 2011/70/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 2011, η οποία θεσπίζει κοινοτικό πλαίσιο για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων (ΕΕ L 199, 2.8.2011, σ. 48.).

(3) θα στηρίζει την εφαρμογή της Συνθήκης περί Μη Διαδόσεως των Πυρηνικών Όπλων και των σχετικών στρατηγικών της Ένωσης μέσω αναλύσεων, μελετών και παρακολούθησης της τεχνικής εξέλιξης των συστημάτων ελέγχου των εξαγωγών με στόχο την υποστήριξη των σχετικών υπηρεσιών της Επιτροπής και της Ένωσης.

γ) Αύξηση της αριστείας της επιστημονικής βάσης για την τυποποίηση στον πυρηνικό τομέα

Το ΚΚΕρ θα αναπτύξει περαιτέρω την επιστημονική βάση για την πυρηνική ασφάλεια και προστασία. Θα δοθεί έμφαση στην έρευνα σχετικά με τις θεμελιώδεις ιδιότητες και τη συμπεριφορά των ακτινιδίων, των δομικών και των πυρηνικών υλικών. Για την υποστήριξη της τυποποίησης στο πλαίσιο της Ένωσης, το ΚΚΕρ θα παράσχει πυρηνικά πρότυπα, δεδομένα αναφοράς και μετρήσεις τελευταίας τεχνολογίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης και χρήσης σχετικών βάσεων δεδομένων και εργαλείων αξιολόγησης. Το ΚΚΕρ θα υποστηρίξει την περαιτέρω ανάπτυξη ιατρικών εφαρμογών, ήτοι νέων θεραπειών του καρκίνου βάσει της ακτινοβολίας άλφα.

δ) Ενίσχυση της διαχείρισης γνώσεων, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης

Το ΚΚΕρ παρακολουθεί τις νέες εξελίξεις στην έρευνα και τον εξοπλισμό, καθώς και στους κανονισμούς σχετικά με την ασφάλεια και το περιβάλλον. Για τον σκοπό αυτό θα υλοποιηθεί ένα κυλιόμενο επενδυτικό σχέδιο για τις επιστημονικές υποδομές.

Προκειμένου να παραμείνει η Ένωση στην πρώτη γραμμή σε θέματα ασφάλειας και προστασίας, το ΚΚΕρ θα αναπτύξει εργαλεία διαχείρισης γνώσεων, θα παρακολουθεί τις τάσεις της Ένωσης σε θέματα ανθρώπινου δυναμικού μέσω του Παρατηρητηρίου Ανθρώπινων Πόρων στον Πυρηνικό Τομέα που διαθέτει και θα προσφέρει ειδικά προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, τα οποία θα καλύπτουν και πτυχές σχετικές με τον παροπλισμό.

ε) Υποστήριξη της πολιτικής της Ένωσης σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια και προστασία

Το ΚΚΕρ θα ενισχύσει την εμπειρογνομosύνη και την αριστεία του με σκοπό να παράσχει ανεξάρτητα επιστημονικά και τεχνικά στοιχεία που απαιτούνται ενδεχομένως για την υποστήριξη της πολιτικής της Ένωσης σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια και προστασία.

Ως το εκτελεστικό όργανο της Ευρατόμ για το Διεθνές Φόρουμ Γενέα IV (GIF), το ΚΚΕρ θα εξακολουθήσει να συντονίζει τη συνεισφορά της Κοινότητας στο GIF. Το ΚΚΕρ θα επιδιώξει και θα αναπτύξει περαιτέρω διεθνείς ερευνητικές συνεργασίες με σημαντικές χώρες-εταίρους και διεθνείς οργανισμούς (ΔΟΑΕ, ΟΟΣΑ/ΟΠΕ) για την προώθηση των πολιτικών της Ένωσης σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια και προστασία.

Εγκάρσιες δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ

Προκειμένου να επιτύχει τους γενικούς στόχους του, το πρόγραμμα Ευρατόμ υποστηρίζει συμπληρωματικές δραστηριότητες (άμεσες και έμμεσες, συντονισμού και ενίσχυσης του κοινού προγραμματισμού) που διασφαλίζουν τη συνέργεια των ερευνητικών προσπαθειών για την επίλυση κοινών προκλήσεων (όπως για παράδειγμα υλικά, τεχνολογία ψυκτικών μέσων, πυρηνικά δεδομένα αναφοράς, ανάπτυξη μοντέλων και προσομοίωση, τηλεχειρισμός, διαχείριση αποβλήτων, ακτινοπροστασία).

Εγκάρσιες δραστηριότητες και διεπαφές με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020»

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος Ευρατόμ, θα διασφαλιστούν οι κατάλληλοι σύνδεσμοι και οι κατάλληλες διεπαφές, όπως για παράδειγμα οι κοινές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, με το ειδικό πρόγραμμα του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζοντας 2020».

Το πρόγραμμα Ευρατόμ μπορεί να συμβάλει στη δανειακή διευκόλυνση και την κεφαλαιακή διευκόλυνση που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζοντας 2020» και το οποίο θα διευρυνθεί για να καλύψει τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3.

Διεθνής συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς

Η διεθνής συνεργασία σε θέματα πυρηνικής έρευνας και καινοτομίας, βάσει κοινών στόχων και αμοιβαίας εμπιστοσύνης, θα συνεχιστεί με στόχο την παροχή σαφών και σημαντικών ωφελειών για την Ένωση και το περιβάλλον της. Για να συνεισφέρει στην επίτευξη των ειδικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3, η Κοινότητα επιδιώκει να ενισχύσει την επιστημονική και τεχνική εμπειρογνομosύνη της Ένωσης μέσω διεθνών συμφωνιών συνεργασίας και να προωθήσει την πρόδραση της πυρηνικής βιομηχανίας της Ένωσης στις νέες αναδυόμενες αγορές.

Οι διεθνείς δραστηριότητες συνεργασίας προάγονται μέσω πολυμερών πλαισίων (όπως οι ΔΟΑΕ, ΟΟΣΑ, ITER, GIF) και μέσω της υφιστάμενης ή νέας διμερούς συνεργασίας με χώρες που διαθέτουν ισχυρό τομέα E&A και βιομηχανικές βάσεις, καθώς και ερευνητικές εγκαταστάσεις υπό λειτουργία, σχεδιασμό ή κατασκευή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

Στο παρόν παράρτημα παρουσιάζεται βασικοί δείκτες επιδόσεων για κάθε ειδικό στόχο του προγράμματος Ευρατόμ, με σκοπό την αξιολόγηση αποτελεσμάτων και επιπτώσεων που μπορούν να αναπροσαρμοστούν κατά την εφαρμογή του προγράμματος Ευρατόμ.

1. Δείκτες για έμμεσες δράσεις

- α) υποστήριξη της ασφάλειας των πυρηνικών συστημάτων·
- Αριθμός έργων (κοινές ερευνητικές εργασίες ή/και συντονισμένες δράσεις) που είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε εμφανή βελτίωση των πρακτικών πυρηνικής προστασίας στην Ευρώπη.
- β) Συμβολή στην ανάπτυξη ασφαλών μακροπρόθεσμων λύσεων για τη διαχείριση των τελικών παραγόμενων πυρηνικών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της τελικής γεωλογικής διάθεσης καθώς και του διαχωρισμού και της μεταστοιχείωσης·
- Αριθμός έργων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη ασφαλών μακροπρόθεσμων λύσεων για τη διαχείριση των τελικών παραγόμενων πυρηνικών αποβλήτων.
- γ) Υποστήριξη της ανάπτυξης και της βιωσιμότητας πυρηνικής εμπειρογνομοσύνης και αριστείας στην Ένωση
- Κατάρτιση μέσω της έρευνας – αριθμός διδακτορικών φοιτητών και ερευνητών μεταδιδακτορικού επιπέδου που λαμβάνουν στήριξη μέσω των έργων της Ευρατόμ σχετικά με τη σχέση.
 - Αριθμός υποτρόφων και εκπαιδευομένων στο πρόγραμμα σύντηξης της Ευρατόμ.
- δ) Υποστήριξη της ακτινοπροστασίας και της ανάπτυξης ιατρικών εφαρμογών της ακτινοβολίας, συμπεριλαμβανομένης μεταξύ άλλων της ασφαλούς και προστατευμένης προμήθειας και χρήσης ραδιοϊσοτόπων
- Αριθμός έργων που είναι πιθανόν να έχουν εμφανείς επιπτώσεις στην κανονιστική πρακτική όσον αφορά την ακτινοπροστασία και στην ανάπτυξη ιατρικών εφαρμογών της ακτινοβολίας.
- ε) Πρόοδος προς την κατάδειξη του εφικτού της σύντηξης ως πηγής ισχύος μέσω της αξιοποίησης των υφιστάμενων και μελλοντικών εγκαταστάσεων σύντηξης
- Αριθμός δημοσιεύσεων σε περιοδικά μεγάλης εμβέλειας που αναθεωρούνται από ομοτίμους.
- στ) Ενέργειες ώστε να τεθούν οι βάσεις για μελλοντικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από πυρηνική σύντηξη με την ανάπτυξη υλικών, τεχνολογιών και μελετών αρχικής σύλληψης
- Ποσοστό των θεσπισθέντων ορόσημων του οδικού χάρτη της Ευρατόμ σχετικά με τη σύντηξη για την περίοδο 2014-2018 τα οποία έχουν επιτευχθεί από το πρόγραμμα Ευρατόμ.
- ζ) Προώθηση της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας
- Αριθμός τεχνολογιών (spin-off) από την έρευνα με αντικείμενο τη σύντηξη στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ.
 - Αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που χορηγούνται βάσει ερευνητικών δραστηριοτήτων με την υποστήριξη του προγράμματος Ευρατόμ.
- η) Διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της χρήσης ερευνητικών υποδομών πανευρωπαϊκής εμβέλειας
- Αριθμός ερευνητών που έχουν πρόσβαση σε ερευνητικές υποδομές μέσω στήριξης της Ευρατόμ.

2. Δείκτες για άμεσες δράσεις

- α) Δείκτης αντίκτυπου για την υποστήριξη πολιτικών από το ΚΚΕρ
- Αριθμός εκδηλώσεων απτού ειδικού αντίκτυπου σε πολιτικές της Ένωσης που προκύπτουν από τεχνική και επιστημονική υποστήριξη πολιτικών παρεχόμενη από το ΚΚΕρ.

β) Δείκτης επιστημονικής παραγωγικότητας του ΚΚΕρ

— Αριθμός δημοσιεύσεων με αξιολόγηση από ομότιμους.

Οι δείκτες που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) μπορούν να μετρηθούν σύμφωνα με τους κατωτέρω στόχους άμεσων δράσεων της Κοινότητας:

— Βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας, στην οποία περιλαμβάνονται: ασφάλεια πυρηνικών αντιδραστήρων και καυσίμων, διαχείριση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της τελικής γεωλογικής διάθεσης καθώς και του διαχωρισμού και της μεταστοιχείωσης· παροπλισμός και ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης·

— Βελτίωση της πυρηνικής προστασίας, στην οποία περιλαμβάνονται: πυρηνικές διασφαλίσεις, μη διάδοση όπλων, καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας και εγκληματολογικές έρευνες περί τα πυρηνικά·

— Αύξηση της αριστείας της επιστημονικής βάσης για την τυποποίηση στον πυρηνικό τομέα·

— Ενίσχυση της διαχείρισης γνώσεων, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης·

— Υποστήριξη της πολιτικής της Ένωσης σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια και προστασία.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 3ης Δεκεμβρίου 2013

για τον καθορισμό του ειδικού προγράμματος υλοποίησης του προγράμματος Ορίζων 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία (2014 – 2020) και για την κατάργηση των αποφάσεων 2006/971/ΕΚ, 2006/972/ΕΚ, 2006/973/ΕΚ, 2006/974/ΕΚ και 2006/975/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2013/743/ΕΕ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 182 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 182 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία 2014-2020 («Ορίζων 2020»), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11 Δεκεμβρίου 2013 ⁽³⁾ – πρέπει να υλοποιηθεί μέσω ενός ειδικού προγράμματος που ορίζει τους συγκεκριμένους στόχους και τους κανόνες για την υλοποίησή τους, καθορίζει τη διάρκειά του και παρέχει τα μέσα που κρίνονται αναγκαία.

(2) Το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» επιδιώκει, κατά τον γενικό του στόχο, τρεις προτεραιότητες: την ανάπτυξη επιστήμης αριστείας («Επιστήμη αριστείας»), τη δημιουργία βιομηχανικής υπεροχής («Βιομηχανική υπεροχή») και την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων («Κοινωνιακές προκλήσεις»). Ο γενικός στόχος θα επιδιωχθεί με τους ειδικούς στόχους 'Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής' και 'Επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία'. Οι εν λόγω προτεραιότητες και ειδικοί στόχοι πρέπει να υλοποιηθούν μέσω ειδικού προγράμματος που προβλέπει ένα μέρος για κάθε μία από τις τρεις προτεραιότητες. Ένα μέρος για τον ειδικό στόχο «Διάδοση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής», ένα μέρος για την 'Επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία' και ένα μέρος που αφορά τις μη πυρηνικές άμεσες δράσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ).

(3) Οι τρεις αυτές προτεραιότητες του «Ορίζων 2010», στο σύνολό τους, και οι ειδικοί στόχοι πρέπει να περιλαμβάνουν μια διεθνή διάσταση. Θα πρέπει να διατηρηθούν οι δραστηριότητες διεθνούς συνεργασίας τουλάχιστον στο επίπεδο του έβδομου προγράμματος-πλαισίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τις δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (2007-2013), που θεσπίστηκε με την απόφαση 1982/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾.

(4) Ενώ στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 καθορίζεται ο γενικός στόχος του εν λόγω προγράμματος-πλαισίου, οι προτεραιότητες και οι αδρές γραμμές των ειδικών στόχων και δραστηριοτήτων που πρέπει να υλοποιηθούν ενώ στα ειδικά προγράμματα καθορίζονται οι ειδικοί στόχοι και οι αδρές γραμμές των δραστηριοτήτων που χαρακτηρίζουν αποκλειστικά τα αντίστοιχα μέρη. Οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 σχετικά με την υλοποίηση συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αναφέρονται στις αρχές δεοντολογίας, εφαρμόζονται πλήρως στο προκείμενο πρόγραμμα.

(5) Κάθε μέρος πρέπει να αλληλοσυμπληρώνεται και να υλοποιείται κατά τρόπο συνεκτικό με τα υπόλοιπα μέρη του ειδικού προγράμματος.

⁽¹⁾ ΕΕ C 181, 21.6.2012, σ. 111.

⁽²⁾ ΕΕ C 277, 13.9.2012, σ. 143.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11 Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το Πρόγραμμα «Ορίζων 2020» – το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020) και την κατάργηση της απόφασης αριθ.1982/2006 (Βλέπε σελίδα 104 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽⁴⁾ Απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2007-2013) (ΕΕ L 412 της 30.12.2006, σ. 1).

- (6) Είναι επιτακτική ανάγκη να ενισχυθεί, να διευρυνθεί και να επεκταθεί η αριστεία της επιστημονικής βάσης της Ένωσης και να εξασφαλιστεί ο πορισμός έρευνας και ταλέντων διεθνών προδιαγραφών ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα και ευημερία της Ευρώπης. Η προτεραιότητα «Επιστήμη αριστείας» πρέπει να στηρίζει τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ΕΣΕ) στους τομείς της έρευνας αιχμής, των μελλοντικών και αναδυόμενων τεχνολογιών, των δράσεων «Marie Skłodowska-Curie» και των ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών. Οι εν λόγω δραστηριότητες πρέπει να στοχεύουν στη μακροπρόθεσμη αύξηση των ικανοτήτων, εστιάζοντας κυρίως στη επόμενη γενιά της επιστήμης, των συστημάτων και των ερευνητών και στη στήριξη των ανερχόμενων ταλέντων από όλη την Ένωση και από τις συνδεδεμένες χώρες. Οι δραστηριότητες της Ένωσης για την στήριξη της αριστείας στην επιστήμη πρέπει να συμβάλλουν στην ενδυνάμωση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (ΕΧΕ) και να καταστήσουν το επιστημονικό σύστημα της Ένωσης ανταγωνιστικότερο και ελκυστικότερο σε παγκόσμια κλίμακα.
- (7) Οι δράσεις έρευνας που διεξάγονται στο πλαίσιο της προτεραιότητας I «Επιστήμη αριστείας» πρέπει να καθορίζονται σύμφωνα με τις ανάγκες και τις συγκυρίες της επιστήμης. Η θεματολογία της έρευνας πρέπει να καθορίζεται σε στενή συνεργασία με την επιστημονική κοινότητα. Η έρευνα πρέπει να χρηματοδοτείται βάσει της αριστείας.
- (8) Το ΕΣΕ πρέπει να αντικαταστήσει και να διαδεχθεί τον ΕΧΕ που συστάθηκε με την απόφαση της Επιτροπής 2007/134/ΕΚ⁽¹⁾. Το εν λόγω συμβούλιο πρέπει να λειτουργεί σύμφωνα με τις αρχές της επιστημονικής αριστείας, της αυτονομίας, της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας.
- (9) Προκειμένου να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η βιομηχανική υπεροχή της Ένωσης, χρειάζεται επειγόντως να τονωθούν οι επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα στην έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία, να προωθηθούν η έρευνα και η καινοτομία με θεματολόγιο καθοριζόμενο από την επιχειρηματικότητα και να επιταχυνθεί η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών που θα ενισχύσουν τις επιχειρήσεις του μέλλοντος και την οικονομική μεγέθυνση. Στο πλαίσιο της προτεραιότητας «Βιομηχανική υπεροχή» πρέπει να υποστηριχτούν επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία αριστείας σε βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και σε άλλες βιομηχανικές τεχνολογίες, να διευκολυνθεί η πρόσβαση καινοτόμων εταιρειών και έργων σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου και να παρασχεθεί σε όλη την ΕΕ υποστήριξη για την καινοτομία σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).
- (10) Η διαστημική έρευνα και καινοτομία, που αποτελεί συντρέχουσα αρμοδιότητα της Ένωσης, πρέπει να ενταχθεί ως συγκροτημένο στοιχείο στην προτεραιότητα «Βιομηχανική υπεροχή» ώστε να μεγιστοποιηθούν οι επιστημονικές, οικονομικές και κοινωνιακές επιπτώσεις και να εξασφαλιστεί αποτελεσματική και οικονομικά αποδοτική υλοποίηση.
- (11) Η αντιμετώπιση των μεγάλων κοινωνιακών προκλήσεων που έχουν εντοπιστεί στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020 για μια έξυπνη, βιώσιμη και πολυδεκτική ανάπτυξη απαιτεί μεγάλες επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία για την ανάπτυξη και την εγκατάσταση καινοτόμων και πρωτοποριακών λύσεων που να διαθέτουν την αναγκαία κλίμακα και έκταση. Οι εν λόγω προκλήσεις αντιπροσωπεύουν επίσης μείζονες οικονομικές ευκαιρίες για καινοτόμες επιχειρήσεις και συνεπώς συμβάλλουν στην ενωσιακή ανταγωνιστικότητα και απασχόληση.
- (12) Η προτεραιότητα «Κοινωνιακές προκλήσεις» πρέπει να αυξήσει την αποτελεσματικότητα της έρευνας και της καινοτομίας ώστε να ανταποκρίνονται στις βασικές κοινωνιακές προκλήσεις μέσω της στήριξης δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας αριστείας. Η προσέγγιση που θα πρέπει να ακολουθείται κατά την υλοποίηση των εν λόγω δραστηριοτήτων πρέπει να βασίζεται στις προκλήσεις και να συγκεντρώνει πόρους και γνώση από διάφορους τομείς, τεχνολογίες και επιστημονικούς κλάδους. Η έρευνα στις κοινωνικές και τις ανθρωπιστικές επιστήμες αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την αντιμετώπιση όλων των προκλήσεων. Οι δραστηριότητες πρέπει να καλύπτουν όλο το εύρος της έρευνας και της καινοτομίας, στο οποίο συγκαταλέγονται δραστηριότητες σχετιζόμενες με την καινοτομία όπως η δοκιμαστική εφαρμογή, η επίδειξη, οι κλίνες δοκιμών και η υποστήριξη των δημόσιων προμηθειών, της προτυποποιητικής έρευνας και της δοκιμής προτύπων, καθώς και της διείσδυσης των καινοτομιών στην αγορά. Οι δραστηριότητες πρέπει να στηρίζουν άμεσα τις αντίστοιχες αρμοδιότητες τομεακής πολιτικής σε επίπεδο της Ένωσης, ανάλογα με την περίπτωση. Όλες οι προκλήσεις πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη του πρωταρχικού στόχου της αειφόρου ανάπτυξης.
- (13) Θα πρέπει να υπάρχει η δέουσα ισορροπία μεταξύ μικρών και μεγάλων σχεδίων στο πλαίσιο της προτεραιότητας των κοινωνιακών προκλήσεων και του ειδικού στόχου «πρωτοπορία στην εφαρμογή και στις γενικές τεχνολογίες».
- (14) Ο ειδικός στόχος «Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής» πρέπει να αποσκοπεί στην πλήρη αξιοποίηση της ευρωπαϊκής δεξαμενής ταλέντων και τη διασφάλιση τόσο της μεγιστοποίησης όσο και της δίκαιης κατανομής σε ολόκληρη την Ένωση των οφελών μιας οικονομίας με άξονα την καινοτομία, βάσει της αρχής της αριστείας.
- (15) Ο ειδικός στόχος «Η επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία» πρέπει να αποσκοπεί στην οικοδόμηση μιας αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ επιστήμης και κοινωνίας, την προσέλκυση νέου ανθρώπινου δυναμικού στην επιστήμη και το συνδυασμό της επιστημονικής αριστείας με την κοινωνική ευαισθητοποίηση και ευθύνη.
- (16) Ως αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος «Ορίζων 2020», το ΚΚΕρ πρέπει να συνεχίσει να συμβάλλει στην παροχή ανεξάρτητης επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης, προσαρμοσμένης στις ανάγκες των πελατών, για τη διατύπωση, την ανάπτυξη, την υλοποίηση και την παρακολούθηση των ενωσιακών πολιτικών. Προκειμένου να ανταποκριθεί στην αποστολή του το ΚΚΕρ πρέπει να διεξάγει έρευνα ανώτατης ποιότητας. Το ΚΚΕρ, κατά τη διεξαγωγή των άμεσων δράσεων σύμφωνα με την αποστολή του, πρέπει να δίδει ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς που απασχολούν ιδιαίτερος την Ένωση, ήτοι την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και στα τμήματα «Ασφάλεια και ιδιότητα του πολίτη» και «Ευρώπη στον κόσμο» του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2014-2020.

(¹) Απόφαση 2007/134/ΕΚ της Επιτροπής, της 2ας Φεβρουαρίου 2007, για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ΕΕ L 57, 24.2.2007, σ. 14.).

- (17) Οι άμεσες δράσεις του ΚΚΕρ πρέπει να υλοποιούνται με ευελιξία, αποτελεσματικότητα και διαφάνεια, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις σχετικές ανάγκες του χρήστη του ΚΚΕρ και των πολιτικών της Ένωσης, τηρώντας δε παράλληλα το στόχο της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Αυτές οι ερευνητικές δράσεις πρέπει να προσαρμόζονται, όπου απαιτείται, στις εν λόγω ανάγκες και στις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις και να αποσκοπούν στην επίτευξη επιστημονικής αριστείας.
- (18) Το ΚΚΕρ πρέπει να συνεχίσει να αποδίδει πρόσθετους πόρους μέσω ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων, στις οποίες περιλαμβάνονται η συμμετοχή σε έμμεσες δράσεις του προγράμματος «Ορίζων 2020», οι εργασίες για λογαριασμό τρίτων και -σε μικρότερο βαθμό- η εκμετάλλευση της πνευματικής ιδιοκτησίας.
- (19) Το ειδικό πρόγραμμα πρέπει να συμπληρώνει τις δράσεις που διεξάγονται στα κράτη μέλη καθώς και άλλες ενωσιακές δράσεις που απαιτούνται στο πλαίσιο της συνολικής στρατηγικής προσπάθειας για την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
- (20) Δυνάμει της απόφασης 2001/822/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁾, νομικές οντότητες των υπερπόντιων χωρών και εδαφών είναι επιλέξιμες για συμμετοχή στο «Ορίζων 2020» υπό τις ειδικές προϋποθέσεις που ορίζονται σε αυτό.
- (21) Για να διασφαλιστεί ότι οι ειδικοί όροι για τη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων αντικατοπτρίζουν τις συνθήκες της αγοράς, η Επιτροπή πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ ώστε να προσαρμόζει ή να ορίζει περαιτέρω τους ειδικούς όρους για τη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων. Ιδιαίτερως σημαντικό είναι να διενεργεί η Επιτροπή τις δέουσες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνομώνων. Κατά την εκπόνηση και την κατάρτιση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει την έγκαιρη και κατάλληλη διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Συμβούλιο.
- (22) Προκειμένου να διασφαλίζονται ενιαίοι όροι για την υλοποίηση του ειδικού προγράμματος, πρέπει να εκχωρηθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή για την έγκριση των προγραμμάτων εργασιών όσον αφορά την υλοποίηση του ειδικού προγράμματος.
- (23) Οι εκτελεστικές αρμοδιότητες που σχετίζονται με τα προγράμματα εργασιών για τις προτεραιότητες «Κοινωνιακές προκλήσεις» και «Βιομηχανική υπεροχή» και για τους ειδικούς στόχους, «Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής» και «Η επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία», πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾.
- (24) Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΚΕρ, το οποίο έχει συσταθεί με την απόφαση 96/282/Ευρατόμ της Επιτροπής ⁽³⁾, έχει κληθεί να γνωμοδοτήσει σχετικά με το επιστημονικό και τεχνολογικό περιεχόμενο του ειδικού προγράμματος όσον αφορά τις άμεσες δράσεις του ΚΚΕρ.
- (25) Για λόγους ασφάλειας δικαίου και σαφήνειας, η απόφαση 2006/971/ΕΚ του Συμβουλίου, ⁽⁴⁾ η απόφαση 2006/972/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁵⁾, η απόφαση 2006/973/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁶⁾, η απόφαση 2006/974/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁷⁾, και η απόφαση 2006/975/ΕΚ του Συμβουλίου, ⁽⁸⁾ πρέπει να καταργηθούν,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

ΤΙΤΛΟΣ I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Με την παρούσα απόφαση θεσπίζεται το ειδικό πρόγραμμα για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και καθορίζονται οι ειδικοί στόχοι για την ενωσιακή στήριξη των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας που αναφέρονται στο άρθρο 1 του εν λόγω κανονισμού, καθώς και οι κανόνες εφαρμογής.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55, 28.2.2011, σ. 13).

⁽³⁾ Απόφαση 96/282/Ευρατόμ της Επιτροπής, της 10ης Απριλίου 1996, περί αναδιοργάνωσης του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΕΕ L 107, 30.4.1996, σ. 12).

⁽⁴⁾ Απόφαση 2006/971/ΕΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το ειδικό πρόγραμμα Συνεργασία για την εκτέλεση του 7ου προγράμματος πλαισίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τις δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (2007-2013) (ΕΕ L 400, 30.12.2006, σ. 86).

⁽⁵⁾ Απόφαση 2006/972/ΕΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το ειδικό πρόγραμμα Ιδέες με το οποίο τίθεται σε εφαρμογή το 7ο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2007-2013) (ΕΕ L 400, 30.12.2006, σ. 243).

⁽⁶⁾ Απόφαση του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το ειδικό πρόγραμμα Άνθρωποι για 2006/973/ΕΚ την εκτέλεση του 7ου προγράμματος πλαισίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τις δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (2007-2013) (ΕΕ L 400, 30.12.2006, σ. 271).

⁽⁷⁾ Απόφαση του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το ειδικό πρόγραμμα Ικανότητες 2006/974/ΕΚ με το οποίο τίθεται σε εφαρμογή το 7ο πρόγραμμα πλαισίου δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2007-2013) (ΕΕ L 400, 30.12.2006, σ. 300).

⁽⁸⁾ Απόφαση 2006/975/ΕΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2006, περί του ειδικού προγράμματος που θα υλοποιηθεί με άμεσες δράσεις από το Κοινό Κέντρο Ερευνών με το οποίο τίθεται σε εφαρμογή το 7ο πρόγραμμα πλαισίου δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2007-2013) (ΕΕ L 400, 30.12.2006, σ. 367).

⁽¹⁾ Απόφαση του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2001 για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα («Overseas association») (ΕΕ L 314 της 30.11.2001, σ. 1).

Άρθρο 2

Θέσπιση του ειδικού προγράμματος

1. Το ειδικό πρόγραμμα για την υλοποίηση του προγράμματος-πλαisiού «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020) (εφεξής «το ειδικό πρόγραμμα»), θεσπίζεται δια του παρόντος για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφοι 3 και 4, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, το ειδικό πρόγραμμα περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέρη:

- α) Μέρος I «Επιστήμη αριστείας»,
- β) Μέρος II «Βιομηχανική υπεροχή»,
- γ) Μέρος III «Κοινωνιακές προκλήσεις»,
- δ) Μέρος IV «Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής»,
- ε) Μέρος V «Η επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία»,
- στ) Μέρος VI «Μη πυρηνικές άμεσες δράσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕΡ)».

Άρθρο 3

Ειδικοί στόχοι

1. Το μέρος I, με τίτλο «Επιστήμη αριστείας», ενισχύει την αριστεία στην ευρωπαϊκή έρευνα βάσει της προτεραιότητας «Επιστήμη αριστείας» που καθορίζεται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, επιδιώκοντας την επίτευξη των εξής ειδικών στόχων:

- α) ενίσχυση της έρευνας αιχμής μέσω των δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ΕΣΕ), («Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας- ΕΣΕ»)
- β) ενίσχυση της έρευνας σε μελλοντικές και αναδυόμενες τεχνολογίες, («Μελλοντικές και αναδυόμενες τεχνολογίες -MET»)
- γ) ενίσχυση των δεξιοτήτων, της κατάρτισης και της ανάπτυξης της σταδιοδρομίας μέσω των δράσεων «Marie Sklodowska-Curie» (εφεξής «δράσεις Marie Sklodowska-Curie»),
- δ) ενίσχυση των ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών (συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών υποδομών) («Ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές»).

Οι αδρές γραμμές των δραστηριοτήτων για τους εν λόγω ειδικούς στόχους καθορίζονται στο μέρος I του παραρτήματος I.

2. Το μέρος II, με τίτλο «Βιομηχανική υπεροχή», ενισχύει τη βιομηχανική υπεροχή και την ανταγωνιστικότητα σύμφωνα με την προτεραιότητα «Βιομηχανική υπεροχή» που καθορίζεται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β), του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, επιδιώκοντας την επίτευξη των εξής ειδικών στόχων:

- α) ενίσχυση της βιομηχανικής υπεροχής της Ευρώπης μέσω έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης, επίδειξης και καινοτομίας στους ακόλουθους τομείς τεχνολογιών γενικής εφαρμογής και βιομηχανικών τεχνολογιών («Τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες»):
 - (i) τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών, (ΤΠΕ)
 - (ii) ναυτεχνολογίες,
 - (iii) προηγμένα υλικά,
 - (iv) βιοτεχνολογία,
 - (v) προηγμένη μεταποίηση και κατεργασία,
 - (vi) διάστημα,
- β) βελτίωση της πρόσβασης σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου για επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία, («Πρόσβαση σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου»)
- γ) διεύρυνση της καινοτομίας στις ΜΜΕ («Καινοτομία στις ΜΜΕ»).

Οι γενικές γραμμές των δραστηριοτήτων για τους εν λόγω ειδικούς στόχους καθορίζονται στο μέρος II του παραρτήματος I.

Ισχύουν ειδικοί όροι για τη χρήση των μηχανισμών χρηματοδοτικής διευκόλυνσης στο πλαίσιο του ειδικού στόχου του στοιχείου β) του πρώτου εδαφίου. Οι εν λόγω όροι καθορίζονται στο σημείο 2 του μέρους II του παραρτήματος I.

Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 11 σχετικά με τις τροποποιήσεις του μεριδίου επενδύσεων από τη διευκόλυνση κεφαλαίου του προγράμματος «Ορίζων 2020» της συνολικής επένδυσης της ΕΕ σε επενδύσεις κατά τη φάση επέκτασης ή ανάπτυξης όσον αφορά τα χρηματοπιστωτικά μέσα που αναφέρονται στο σημείο 2 του μέρους II του παραρτήματος I.

3. Το μέρος III «Κοινωνιακές προκλήσεις» συμβάλλει στην επίτευξη της προτεραιότητας «Κοινωνιακές προκλήσεις» που καθορίζεται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο γ), του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 επιδιώκοντας δράσεις έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης, επίδειξης και καινοτομίας που συμβάλλουν στην επίτευξη των εξής ειδικών στόχων:

- α) βελτίωση της δια βίου υγείας και ευημερίας για όλους («Υγεία, δημογραφική αλλαγή και ευεξία»).
- β) εξασφάλιση επαρκούς εφοδιασμού ασφαλών, υγιεινών και υψηλής ποιότητας τροφίμων και άλλων προϊόντων βιολογικής προέλευσης με την ανάπτυξη παραγωγικών, βιώσιμων και αποδοτικών από πλευράς πόρων συστήματα πρωτογενούς παραγωγής, την προώθηση των σχετικών υπηρεσιών οικοσυστήματος και της ανάκτησης της βιολογικής ποικιλότητας, παράλληλα με ανταγωνιστικές και χαμηλής χρήσης άνθρακα αλυσίδες εφοδιασμού, επεξεργασίας και εμπορίας («Επιστημονική ασφάλεια, βιώσιμη γεωργία και δασοκομία, έρευνα στον τομέα της θάλασσας, της ναυτιλίας και των εσωτερικών υδάτων, και βιοοικονομία»),
- γ) μετάβαση σε ένα αξιόπιστο, οικονομικά προσιτό, κοινώς αποδεκτό, βιώσιμο και ανταγωνιστικό ενεργειακό σύστημα, με σκοπό τη μείωση της εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα μπροστά στην αυξανόμενη σπανιότητα των πόρων, την αύξηση των ενεργειακών αναγκών και την κλιματική αλλαγή («Ασφαλής, καθαρή και αποδοτική ενέργεια»),
- δ) δημιουργία ευρωπαϊκού συστήματος μεταφορών που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους, είναι φιλικό προς το κλίμα και το περιβάλλον, είναι ασφαλές και λειτουργεί απρόσκοπτα προς όφελος όλων των πολιτών, της οικονομίας και της κοινωνίας, («Εξυπνες, οικολογικές και εννοποιημένες μεταφορές»)
- ε) επίτευξη οικονομίας και κοινωνίας που χρησιμοποιούν αποδοτικά τους πόρους - συν τοις άλλοις τους υδάτινους - και δείχνουν προσαρμοστικότητα στην κλιματική αλλαγή, προστασία και βιώσιμη διατήρηση των φυσικών πόρων και των οικοσυστημάτων και βιώσιμος εφοδιασμός και χρήση πρώτων υλών, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες του αυξανόμενου παγκόσμιου πληθυσμού εντός των ορίων αντοχής των φυσικών πόρων και των οικοσυστημάτων του πλανήτη («Δράση για το κλίμα, περιβάλλον, αποδοτικότητα της χρήσης των πόρων και πρώτες ύλες»),
- στ) προώθηση καλύτερης κατανόησης της Ευρώπης, παροχή λύσεων και στήριξη πολυδεκτικών, καινοτόμων και στοχαστικών ευρωπαϊκών κοινωνιών σε συνθήκες πρωτοφανών μετασχηματισμών και αυξανόμενων παγκόσμιων αλληλεξαρτήσεων («Η Ευρώπη σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο - Πολυδεκτικές, καινοτόμες και στοχαστικές κοινωνίες»),
- ζ) προώθηση ασφαλών ευρωπαϊκών κοινωνιών στο πλαίσιο πρωτοφανών μετασχηματισμών και αυξανόμενων παγκόσμιων αλληλεξαρτήσεων και απειλών, με παράλληλη ισχυροποίηση

του ευρωπαϊκού πολιτισμού ελευθερίας και δικαιοσύνης («Ασφαλείς κοινωνίες - Προάσπιση της ελευθερίας και εγγύηση της ασφάλειας της Ευρώπης και των πολιτών της»).

Οι αδρές γραμμές των δραστηριοτήτων για τους εν λόγω ειδικούς στόχους καθορίζονται στο μέρος III του παραρτήματος Ι.

4. Το τμήμα IV «Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής» θα συμβάλλει στον ειδικό στόχο «Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής» κατά το άρθρο 5 παρ. 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 αξιοποιώντας πλήρως το δυναμικό της ευρωπαϊκής δεξαμενής ταλάντων και θα μεριμνήσει ώστε τα κέρδη μιας οικονομίας με άξονα την καινοτομία να μεγιστοποιηθούν και ταυτόχρονα να διαδοθούν ευρέως σε ολόκληρη την Ένωση σύμφωνα με την αρχή της αριστείας.

Οι αδρές γραμμές των δραστηριοτήτων για τους εν λόγω ειδικούς στόχους καθορίζονται στο μέρος IV του παραρτήματος Ι.

5. Το τμήμα (V) «Η επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία», θα συμβάλει στον ειδικό στόχο «Η επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία» του άρθρου 5 παρ. 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 αναπτύσσοντας αποτελεσματική συνεργασία ανάμεσα στην επιστήμη και στην κοινωνία, προσελκύοντας νέα talάντα για την επιστήμη και συνδυάζοντας την επιστημονική αριστεία με την κοινωνική ευαισθητοποίηση και ευθύνη.

Οι αδρές γραμμές των δραστηριοτήτων για τους εν λόγω ειδικούς στόχους καθορίζονται στο μέρος V του παραρτήματος Ι.

6. Το μέρος VI «Μη πυρηνικές άμεσες δράσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ)» συμβάλλει στην επίτευξη όλων των προτεραιοτήτων που καθορίζονται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, με ειδικό στόχο την παροχή επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης προσαρμοσμένης στις ανάγκες των πελατών, για τις ενωσιακές πολιτικές.

Οι αδρές γραμμές των δραστηριοτήτων του εν λόγω ειδικού στόχου καθορίζονται στο μέρος VI του παραρτήματος Ι.

7. Το ειδικό πρόγραμμα θα αξιολογηθεί σε ό,τι αφορά τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο με γνώμονα δείκτες επιδόσεων.

Περαιτέρω λεπτομέρειες για τους βασικούς δείκτες επιδόσεων παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙ.

Άρθρο 4

Προϋπολογισμός

1. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του ειδικού προγράμματος είναι 74 316,9 εκατομμύρια EUR].

2. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου κατανέμεται στα έξι μέρη που καθορίζονται στο άρθρο 2, παράγραφος 2 της παρούσας απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 Η ενδεικτική κατανομή του προϋπολογισμού για τους ειδικούς στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 3 της παρούσας απόφασης και το μέγιστο συνολικό ποσό της συμμετοχής στις δράσεις του ΚΚΕρ καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013.

3. Το πολύ 5 % των ποσών που αναφέρονται στο άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 για τα μέρη I-V του ειδικού προγράμματος διατίθεται για διοικητικές δαπάνες της Επιτροπής. Η Επιτροπή μεριμνά ώστε διαρκούντος του προγράμματος η διοικητική του δαπάνη να ελαττωθεί, προσπαθώντας να φθάσει ένα στόχο 4,6 % ή και λιγότερο το 2020. Τα αριθμητικά αυτά στοιχεία θα υποβληθούν σε επανεξέταση στα πλαίσια της ενδιάμεσης αξιολόγησης του «Ορίζων 2020» κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 32 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013.

4. Εάν απαιτείται, μπορούν να εγγραφούν πιστώσεις στον προϋπολογισμό μετά το 2020 για την κάλυψη των τεχνικών και διοικητικών δαπανών που απαιτούνται για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Άρθρο 5

Προγράμματα εργασιών

1. Το ειδικό πρόγραμμα υλοποιείται μέσω προγραμμάτων εργασιών.

2. Η Επιτροπή εγκρίνει κοινά ή χωριστά προγράμματα εργασιών για την υλοποίηση των μερών I-V του ειδικού προγράμματος που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχεία α), β), γ), δ) και ε), πλην της υλοποίησης των δράσεων στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας-ΕΣΕ» που αναφέρεται στο στοιχείο α) του άρθρου 3 παράγραφος 1. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 10, παράγραφος 4.

3. Τα προγράμματα εργασιών για την υλοποίηση των δράσεων στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας-ΕΣΕ» ως αναφέρονται στο σημείο α) του άρθρου 3 παρ. 1 όπως θεσπίζονται από το επιστημονικό συμβούλιο βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 2 στοιχείο β) εγκρίνονται από την Επιτροπή μέσω εκτελεστικής πράξης, σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 3. Η Επιτροπή παρεκκλίνει από το πρόγραμμα εργασιών που καταρτίζει το επιστημονικό συμβούλιο μόνο σε περίπτωση που κρίνει ότι δεν έχουν τηρηθεί οι διατάξεις της παρούσας απόφασης. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή εγκρίνει το πρόγραμμα εργασιών μέσω εκτελεστικής πράξης εκδιδόμενης με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 4. Η Επιτροπή αιτιολογεί δεόντως το εν λόγω μέτρο.

4. Η Επιτροπή εγκρίνει μέσω εκτελεστικής πράξης χωριστό πολυετές πρόγραμμα εργασιών για το μέρος VI του ειδικού προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο στ). Η πράξη αυτή θεσπίζεται με την διαδικασία εξέτασης του άρθρου 10 παρ. 4.

Το εν λόγω πρόγραμμα εργασιών λαμβάνει υπόψη τη γνωμοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΚΕρ που αναφέρεται στην απόφαση 96/282/Ευρατόμ.

5. Τα προγράμματα εργασιών λαμβάνουν υπ' όψιν την κατάσταση της επιστήμης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας σε εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο, καθώς και τις σχετικές εξελίξεις στους τομείς των πολιτικών, της αγοράς και της κοινωνίας. Όπου απαιτείται, περιλαμβάνουν πληροφορίες περί συντονισμού των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας των κρατών μελών (συμπεριλαμβανομένων των περιφερειών τους), μεταξύ άλλων σε τομείς στους οποίους υπάρχουν πρωτοβουλίες κοινού προγραμματισμού. Τα προγράμματα επικαιροποιούνται όπου απαιτείται.

6. Στα προγράμματα εργασιών για την υλοποίηση των μερών I έως V που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχεία α)-ε) της παρούσας απόφασης καθορίζονται οι προς επίτευξη στόχοι, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, η μέθοδος υλοποίησης και ο συνολικός τους προϋπολογισμός, συμπεριλαμβανομένων, όπου απαιτείται, ενδεικτικών πληροφοριών σχετικά με τις δαπάνες που σχετίζονται με το κλίμα. Περιλαμβάνεται επίσης περιγραφή των προς χρηματοδότηση δράσεων, ένδειξη του ποσού που κατανέμεται σε κάθε δράση, ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, επίσης δε πολυετής προσέγγιση και στρατηγικές κατευθύνσεις για τα επόμενα έτη υλοποίησης. Όσον αφορά τις επιχορηγήσεις, τα εν λόγω προγράμματα περιλαμβάνουν τις προτεραιότητες, τα κριτήρια επιλογής και χορήγησης και το σχετικό βάρος των διαφόρων κριτηρίων χορήγησης, καθώς και το μέγιστο ποσοστό χρηματοδότησης των συνολικών επιλέξιμων δαπανών. Προσδιορίζουν επίσης τυχόν πρόσθετες υποχρεώσεις διάδοσης και αξιοποίησης των συμμετεχόντων, σύμφωνα με το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (!). Τα προγράμματα εργασιών επιτρέπουν στρατηγικές προσεγγίσεις από την κορυφή προς τη βάση και αντιστρόφως, ανάλογα με την περίπτωση, οι οποίες προσεγγίζουν τους στόχους με καινοτόμες μεθόδους.

Επιπλέον, τα εν λόγω προγράμματα εργασιών περιλαμβάνουν τμήμα στο οποίο προσδιορίζονται τα οριζόντια θέματα, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 14 και στο πλαίσιο του σημείου «Οριζόντια θέματα και μέτρα στήριξης» του Παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, τα οποία καλύπτουν δύο ή περισσότερους ειδικούς στόχους τόσο στο πλαίσιο της ίδιας προτεραιότητας όσο και στο πλαίσιο δύο ή περισσότερων προτεραιοτήτων. Οι εν λόγω δράσεις υλοποιούνται κατά ενοποιημένο τρόπο.

7. Η Επιτροπή εγκρίνει μέσω εκτελεστικών πράξεων, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 4, τα ακόλουθα μέτρα:

α) την απόφαση σχετικά με την έγκριση της χρηματοδότησης των έμμεσων δράσεων όταν το εκτιμώμενο ποσό της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνεισφοράς βάσει του ειδικού προγράμματος ισούται ή υπερβαίνει τα 2,5 εκατομμύρια EUR με εξαίρεση τις δράσεις στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (ΕΣΕ)» που αναφέρεται στο στοιχείο α) του άρθρου 3 παράγραφος 1 της παρούσας απόφασης, και με εξαίρεση τις δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της «Επιτάχυνσης της Καινοτομίας» κατά το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013.

(!) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 του ΕΚ και του Συμβουλίου της 11 Δεκεμβρίου 2013 για την θέσπιση κανόνων για τη συμμετοχή και διάδοση στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020»-Πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας(2014-2020)- και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1906/2006 (Βλέπε σελίδα 81 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

- β) την απόφαση σχετικά με την έγκριση της χρηματοδότησης δράσεων που περιλαμβάνουν ανθρώπινα έμβρυα και ανθρώπινα εμβρυϊκά βλαστοκύτταρα, καθώς και δράσεων στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Ασφαλείς κοινωνίες - Προάσπιση της ελευθερίας και εγγύηση της ασφάλειας της Ευρώπης και των πολιτών της «που αναφέρεται στο στοιχείο ζ) του άρθρου 3 παράγραφος 3,
- γ) την απόφαση σχετικά με την έγκριση της χρηματοδότησης των δράσεων όταν το εκτιμώμενο ποσό της ενωσιακής χρηματοδοτικής συνεισφοράς βάσει του ειδικού προγράμματος «Ορίζων 2020» ισούται ή υπερβαίνει τα 0,6 εκατομμύρια EUR για δράσεις στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Η Ευρώπη σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο - Πολυδεκτικές, καινοτόμες και στοχαστικές κοινωνίες που αναφέρεται στο στοιχείο στ) του άρθρου 3 παράγραφος 3, και για δράσεις στα πλαίσια των ειδικών στόχων «Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής» και «Η επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία» που προβλέπονται αντιστοίχως στο άρθρο 3 παράγραφοι 4 και 5.

- δ) την κατάρτιση των όρων αναφοράς για τις αξιολογήσεις που προβλέπει το άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013

Άρθρο 6

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας

1. Η Επιτροπή προβαίνει στη σύσταση Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ΕΣΕ), το οποίο είναι το κύριο όργανο υλοποίησης των δράσεων του μέρους Ι με τίτλο «Επιστήμη αριστείας», οι οποίες σχετίζονται με τον ειδικό στόχο «Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας-ΕΣΕ» του σημείου α) του άρθρου 3 παρ.1 της παρούσας απόφασης. Το ΕΣΕ διαδέχεται το ΕΣΕ που συστάθηκε με την απόφαση 2007/134/ΕΚ.

2. Το ΕΣΕ αποτελείται από το ανεξάρτητο επιστημονικό συμβούλιο που προβλέπεται στο άρθρο 7 και την ειδική εκτελεστική δομή που προβλέπεται στο άρθρο 8.

3. Το ΕΣΕ έχει πρόεδρο εκλεγόμενο μεταξύ έμπειρων επιστημόνων διεθνούς κύρους.

Ο πρόεδρος διορίζεται από την Επιτροπή βάσει διαφανούς διαδικασίας πρόσληψης στην οποία συμμετέχει ανεξάρτητη ειδική επιτροπή αναζήτησης, για τετραετή θητεία η οποία μπορεί να ανανεωθεί άπαξ. Η διαδικασία πρόσληψης και ο επιλεγόμενος υποψήφιος λαμβάνουν την έγκριση του επιστημονικού συμβουλίου.

Ο πρόεδρος προεδρεύει του επιστημονικού συμβουλίου, εξασφαλίζει την ηγεσία του και τη σχέση του με την ειδική εκτελεστική δομή και το εκπροσωπεί στον κόσμο της επιστήμης.

4. Το ΕΣΕ λειτουργεί σύμφωνα με τις αρχές της επιστημονικής αριστείας, της αυτονομίας, της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της λογοδοσίας. Εξασφαλίζει τη συνέχεια των δράσεων του ΕΣΕ που διεξήχθησαν βάσει της απόφασης 2006/972/ΕΚ.

5. Οι δραστηριότητες του ΕΣΕ υποστηρίζουν την έρευνα που διεξάγεται σε όλους τους τομείς από μεμονωμένες και διεθνικές ομάδες που ανταγωνίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι επιχορηγήσεις του ΕΣΕ για την έρευνα αιχμής διατίθενται με μοναδικό κριτήριο την αριστεία.

6. Η Επιτροπή ενεργεί ως εγγυητής της αυτονομίας και της ακεραιότητας του ΕΣΕ και διασφαλίζει την ορθή εκτέλεση των καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί.

Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η υλοποίηση των δράσεων του ΕΣΕ συνάδει με τις αρχές που ορίζονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, καθώς και με την χαρασσομένη από το Επιστημονικό Συμβούλιο συνολική στρατηγική του ΕΣΕ που αναφέρεται στο άρθρο 7, παράγραφος 2, σημείο α).

Άρθρο 7

Επιστημονικό Συμβούλιο

1. Το επιστημονικό συμβούλιο απαρτίζεται από επιστήμονες, μηχανικούς και ακαδημαϊκούς υψίστου κύρους και ανάλογης εξειδίκευσης - γυναίκες και άνδρες διαφόρων ηλικιών -οι οποίοι καλύπτουν ευρύ φάσμα ερευνητικών πεδίων και ενεργούν υπό την προοπτική τους ιδιότητα, ανεξάρτητα από ξένα συμφέροντα.

Τα μέλη του επιστημονικού συμβουλίου διορίζονται από την Επιτροπή με ανεξάρτητη και διαφανή διαδικασία επιλογής που συμφωνείται από κοινού με το επιστημονικό συμβούλιο και η οποία περιλαμβάνει διαβούλευση με την επιστημονική κοινότητα και έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Η θητεία τους περιορίζεται σε τέσσερα έτη, με δυνατότητα άπαξ ανανέωσης με εκ περιτροπής σύστημα που εξασφαλίζει τη συνέχεια του έργου του επιστημονικού συμβουλίου.

2. Το επιστημονικό συμβούλιο:

α) καθορίζει τη συνολική στρατηγική του ΕΣΕ,

β) καταρτίζει το πρόγραμμα εργασιών για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του ΕΣΕ,

γ) καθορίζει τις μεθόδους και τις διαδικασίες εξέτασης από ομότιμους κριτές και αξιολόγησης των προτάσεων, βάσει των οποίων επιλέγονται οι προτάσεις προς χρηματοδότηση,

δ) διατυπώνει θέση επί κάθε ζητήματος το οποίο από επιστημονική άποψη δύναται να ενισχύσει τα επιτεύγματα και την επιρροή του ΕΣΕ και να βελτιώσει την ποιότητα της διεξαγόμενης έρευνας,

ε) θεσπίζει κώδικα δεοντολογίας με σκοπό, μεταξύ άλλων, την αποτροπή συγκρούσεων συμφερόντων.

Η Επιτροπή παρεκκλίνει από τις θέσεις που καθορίζει το επιστημονικό συμβούλιο σύμφωνα με τα στοιχεία α), γ), δ) και ε) της πρώτης παραγράφου μόνο σε περίπτωση που κρίνει ότι δεν έχουν τηρηθεί οι διατάξεις της παρούσας απόφασης. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή λαμβάνει μέτρα ώστε να συνεχιστεί η υλοποίηση του ειδικού προγράμματος και να επιτευχθούν οι στόχοι του, καθορίζοντας και αιτιολογώντας δεόντως τα σημεία απόκλισης από τις θέσεις του επιστημονικού συμβουλίου.

3. Το επιστημονικό συμβούλιο ενεργεί σύμφωνα με την εντολή που καθορίζεται στο σημείο 1.1, του μέρους I του Παραρτήματος I.

4. Το επιστημονικό συμβούλιο ενεργεί αποκλειστικά και μόνο με γνώμονα την επίτευξη του ειδικού στόχου «Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας-ΕΣΕ» του άρθρου 3 παρ.1 σημείο α), σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4. Ενεργεί με ακεραιότητα και εντιμότητα και εκτελεί το έργο του με αποτελεσματικότητα και τη μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια.

Άρθρο 8

Ειδική εκτελεστική δομή

1. Η ειδική εκτελεστική δομή ευθύνεται για τη διοικητική υλοποίηση και την εκτέλεση του προγράμματος, όπως περιγράφεται στο σημείο 1.2 του μέρους I του Παραρτήματος I, και υποστηρίζει το επιστημονικό συμβούλιο στην εκτέλεση όλων των καθηκόντων του.

2. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η ειδική εκτελεστική δομή εξυπηρετεί απόλυτα, αποτελεσματικά και με την απαιτούμενη ευελιξία τους στόχους και τις απαιτήσεις του ΕΣΕ και μόνο.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 9

Παρακολούθηση και ενημέρωση σχετικά με την εφαρμογή

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί και υποβάλλει ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή του «Ορίζων 2020» σύμφωνα με το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 και το παράρτημα III της παρούσας απόφασης.

2. Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 10 σχετικά με τη συνολική πρόοδο της εφαρμογής των έμμεσων δράσεων του ειδικού προγράμματος ώστε να δίνει τη δυνατότητα στην επιτροπή να συμβάλλει εγκαίρως και με τον κατάλληλο τρόπο στην προετοιμασία των προγραμμάτων εργασίας, ιδίως την πολυετή προσέγγιση και τους στρατηγικούς προσανατολισμούς, και της παρέχει εγκαίρως πληροφορίες σχετικά με όλες τις δράσεις που προτείνονται ή χρηματοδοτούνται από το «Ορίζων 2020», όπως ορίζεται στο παράρτημα IV της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 10

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή («επιτροπή προγράμματος»). Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Η επιτροπή συνεδριάζει με διαφορετικές συνθέσεις όπως ορίζεται στο παράρτημα V, ανάλογα με το αντικείμενο που πρόκειται να εξεταστεί.

3. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

4. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

5. Στις περιπτώσεις που η επιτροπή πρέπει να γνωμοδοτήσει με έγγραφη διαδικασία, η εν λόγω διαδικασία λύεται χωρίς αποτέλεσμα, εάν εντός της προθεσμίας για την παροχή της γνωμοδότησης ο πρόεδρος της επιτροπής λάβει σχετική απόφαση, ή όταν μια απλή πλειοψηφία των μελών της επιτροπής καταθέσει σχετικό αίτημα.

Άρθρο 11

Εκτέλεση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 ανατίθεται στην Επιτροπή καθ' όλη την διάρκεια του «Ορίζων 2020».

3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης τερματίζει την εξουσιοδότηση που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Τίθεται σε ισχύ την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευση της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Η απόφαση δεν θίγει το κύρος καμίας από τις ήδη ισχύουσες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις.

4. Μόλις η Επιτροπή εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί στο Συμβούλιο.

5. Μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 τίθεται σε ισχύ μόνο εφόσον δεν διατυπωθούν, εντός διμήνου από την ως άνω κοινοποίησή της, αντιρρήσεις από το Συμβούλιο ή εφόσον, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής, το Συμβούλιο έχει ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν θα διατυπώσει αντιρρήσεις. Η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά έναν μήνα με πρωτοβουλία του Συμβουλίου.

6. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνεται για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων από την Επιτροπή ή για τυχόν αντιρρήσεις κατ' αυτών ή για την ανάκληση της εξουσιοδότησης από το Συμβούλιο.

Άρθρο 12

Κατάργηση διατάξεων και μεταβατικές διατάξεις

1. Οι αποφάσεις 2006/971/ΕΚ, 2006/972/ΕΚ, 2006/973/ΕΚ, 2006/974/ΕΚ και 2006/975/ΕΚ καταργούνται από την 1η Ιανουαρίου 2014.

2. Ωστόσο, οι δράσεις οι οποίες έχουν αρχίσει να υλοποιούνται βάσει των αποφάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και οι συναφείς με αυτές οικονομικές υποχρεώσεις εξακολουθούν να διέπονται από τις εν λόγω αποφάσεις μέχρι την ολοκλήρωσή τους. Εάν απαιτηθεί, τα υπόλοιπα καθήκοντα των επιτροπών που συστάθηκαν βάσει των αποφάσεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου μεταφέρονται στην επιτροπή του άρθρου 10.

3. Οι πιστώσεις για το ειδικό πρόγραμμα μπορούν επίσης να καλύψουν δαπάνες για τεχνική και διοικητική βοήθεια που είναι αναγκαίες για να εξασφαλιστεί η μετάβαση μεταξύ του ειδικού προγράμματος και των μέτρων που καλύπτονται από τις αποφάσεις αριθ. 2006/971/EK, 2006/972/EK, 2006/973/EK, 2006/974/EK και 2006/975/EK.

Άρθρο 13

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 14

Αποδέκτες

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 3 Δεκεμβρίου 2013.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

E. GUSTAS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Κοινά στοιχεία για τις έμμεσες δράσεις

1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

1.1. Γενικές παρατηρήσεις

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 προβλέπει ένα σύνολο αρχών για την προώθηση μιας προγραμματικής προσέγγισης με βάση την οποία οι δραστηριότητες συμβάλλουν κατά στρατηγικό και εννοποιημένο τρόπο στην επίτευξη των στόχων του, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται μεγάλος βαθμός συμπληρωματικότητας με άλλες συναφείς πολιτικές και με άλλα προγράμματα ανά την Ένωση.

Οι έμμεσες δράσεις του προγράμματος «Ορίζων 2020» θα υλοποιούνται μέσω των μορφών χρηματοδότησης που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ και ειδικότερα, με επιδοτήσεις, βραβεία, δημόσιες συμβάσεις και χρηματοπιστωτικά μέσα. Όλες οι μορφές χρηματοδότησης θα χρησιμοποιούνται με ευελιξία σε όλο το φάσμα των γενικών και συγκεκριμένων στόχων του προγράμματος «Ορίζων 2020», ενώ η χρήση τους θα καθορίζεται με βάση τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του συγκεκριμένου στόχου.

Θα δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στη διασφάλιση μιας ισόρροπης προσέγγισης στην έρευνα και την καινοτομία, η οποία δεν θα περιορίζεται μόνο στην ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών βάσει επιστημονικών και τεχνολογικών καινοτομιών, αλλά θα ενσωματώνει και πτυχές όπως η χρήση των υφιστάμενων τεχνολογιών σε νεωτερικές εφαρμογές, η συνεχής βελτίωση, καθώς και η μη τεχνολογική και κοινωνική καινοτομία. Μόνο μια ολιστική προσέγγιση της καινοτομίας μπορεί να αντιμετωπίσει ταυτόχρονα τις κοινωνιακές προκλήσεις και να δημιουργήσει νέες ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και βιομηχανίες.

Ειδικότερα, όσον αφορά την προτεραιότητα για τις κοινωνιακές προκλήσεις, τις τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και τον ειδικό στόχο «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες», θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που συμπληρώνονται από επικουρικές δραστηριότητες που ωφελούν τους τελικούς χρήστες και την αγορά, όπως επιδείξη, δοκιμαστική εφαρμογή ή απόδειξη ορθότητας της ιδέας. Επίσης, όπου απαιτείται, θα περιλαμβάνονται δραστηριότητες για τη στήριξη της κοινωνικής καινοτομίας και παράπλευρων πτυχών της ζήτησης όπως τυποποίηση σε προκαταρκτικό στάδιο ή συμβάσεις προεμπορικής προώθησης, συμβάσεις προμήθειας καινοτόμων λύσεων, τυποποίηση και άλλα μέτρα επικεντρωμένα στον χρήστη, που θα συμβάλλουν στην ταχύτερη διάθεση και διανομή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών στην αγορά. Επιπροσθέτως, θα υπάρχει επαρκής δυνατότητα για προσεγγίσεις από τη βάση προς την κορυφή και οι δραστηριότητες στα προγράμματα εργασίας θα καθορίζονται σε γενικές γραμμές. Θα υπάρχουν ανοικτά, ελαφρά και ταχέα συστήματα στο πλαίσιο όλων των προκλήσεων και των τεχνολογιών, παρέχοντας την ευκαιρία στους καλύτερους ερευνητές και επιχειρηματίες και στις καλύτερες επιχειρήσεις της Ευρώπης να προβάλλουν πρωτοποριακές λύσεις της δικής τους επιλογής.

Η αναλυτική θέσπιση προτεραιοτήτων κατά την υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζων 2020» θα απαιτήσει στρατηγική προσέγγιση του προγραμματισμού της έρευνας, με την εφαρμογή μεθόδων διακυβέρνησης που να εναρμονίζονται στενά με την ανάπτυξη πολιτικών, υπερβαίνοντας ωστόσο τα όρια των παραδοσιακών τομεακών πολιτικών. Ως βάση θα έχει αξιόπιστα στοιχεία, αναλύσεις και προβλέψεις, ενώ η πρόοδος θα υπολογίζεται σύμφωνα με αξιόπιστη δέσμη δεικτών επιδόσεων. Η οριζόντια προσέγγιση του προγραμματισμού και της διακυβέρνησης θα επιτρέψει τον αποτελεσματικό συντονισμό όλων των ειδικών στόχων του προγράμματος «Ορίζων 2020» παράλληλα με την αντιμετώπιση των προκλήσεων που ενυπάρχουν σε αυτούς, όπως για παράδειγμα η βιωσιμότητα, η κλιματική αλλαγή, οι κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες ή οι επιστήμες και οι τεχνολογίες της θάλασσας.

Επίσης, η θέσπιση προτεραιοτήτων θα βασίζεται σε ευρύ φάσμα πληροφοριών και γνωμοδοτήσεων. Όπου απαιτείται, θα περιλαμβάνει ομάδες ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που θα συγκροτούνται ειδικά για την παροχή συμβουλών σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζων 2020» ή οποιουδήποτε από τους ειδικούς του στόχους. Οι εν λόγω ομάδες εμπειρογνομόνων θα διαθέτουν το ανάλογο επίπεδο εξειδίκευσης και γνώσης στους τομείς που θα καλύπτουν και ποικιλία επαγγελματικών ιστορικών, όπως φερ' ειπείν συμμετοχή στα πανεπιστήμια, στη βιομηχανία και στην κοινωνία των πολιτών. Θα λαμβάνονται επίσης υπόψη, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, υποδείξεις της Επιτροπής Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και Καινοτομίας (ERAC), άλλων ομάδων σχετιζόμενων με τον ΕΧΕ και της Ομάδας «Πολιτική για τις επιχειρήσεις» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τον προσδιορισμό και τον σχεδιασμό στρατηγικών προτεραιοτήτων.

Ο καθορισμός των προτεραιοτήτων μπορεί επίσης να λάβει υπόψη τα στρατηγικά ερευνητικά θεματολόγια από τις ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες, τις πρωτοβουλίες κοινού προγραμματισμού ή στοιχεία από τις ευρωπαϊκές συμπράξεις καινοτομίας. Όπου απαιτείται, οι συμπράξεις μεταξύ δημόσιων φορέων και οι συμπράξεις δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» θα συμβάλλουν και αυτές στη διαδικασία καθορισμού προτεραιοτήτων και υλοποίησης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1291/2013. Ακόμη, οι τακτικές αλληλεπιδράσεις με τους τελικούς χρήστες, τους πολίτες και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, με κατάλληλες μεθοδολογίες, όπως διασκέψεις συνάντησης, συμμετοχικές αξιολογήσεις τεχνολογιών ή άμεση εμπλοκή σε διαδικασίες έρευνας και καινοτομίας, θα αποτελέσουν ακρογωνιαίο λίθο της διαδικασίας θέσπισης προτεραιοτήτων.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

Καθώς το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» είναι επταετές, το οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο εντός του οποίου θα λειτουργεί ενδέχεται να αλλάξει σημαντικά κατά τη διάρκεια εφαρμογής του. Το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» πρέπει να μπορεί να προσαρμόζεται στις αλλαγές αυτές. Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο ενός εκάστου ειδικού στόχου θα υπάρχει η δυνατότητα στήριξης δραστηριοτήτων πέραν των περιγραφών που εκτίθενται κατωτέρω, οσάκις το αιτιολογεί δρόμος η αντιμετώπιση σημαντικών εξελίξεων, πολιτικών αναγκών ή απρόβλεπτων γεγονότων.

Οι δραστηριότητες που στηρίζονται στο πλαίσιο των διαφόρων μερών και των ειδικών στόχων τους πρέπει να υλοποιούνται με τρόπο που να εξασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα και τη συνοχή μεταξύ τους, όπως κρίνεται σκόπιμο.

1.2. Πρόσβαση σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου

Το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» θα βοηθήσει εταιρείες και οντότητες άλλων τύπων να αποκτήσουν πρόσβαση σε δάνεια, εγγυήσεις και χρηματοδοτήσεις κεφαλαιακής συμμετοχής μέσω δύο μηχανισμών διευκόλυνσης.

Μέσω του μηχανισμού πιστωτικής διευκόλυνσης θα παρέχονται δάνεια σε μεμονωμένους δικαιούχους για επενδύσεις σε έρευνα και καινοτομία, εγγυήσεις σε χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές που χορηγούν δάνεια σε δικαιούχους, συνδυασμοί δανείων και εγγυήσεων και εγγυήσεις ή τριεγγυήσεις για εθνικά, περιφερειακά και τοπικά σχέδια χρηματοδότησης δανείων. Θα περιλαμβάνεται θυρίδα ΜΜΕ με στόχο τη χορήγηση δανείων σε καθοδηγούμενες από έρευνα και καινοτομία ΜΜΕ, προκειμένου να συμπληρωθεί η χρηματοδότηση των ΜΜΕ μέσω του μηχανισμού διευκόλυνσης για την εγγύηση δανείων υπό το πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (COSME).(2014-2020)

Ο μηχανισμός διευκόλυνσης κεφαλαιακής συμμετοχής θα παρέχει κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου ή/και ενδιάμεσα κεφάλαια σε μεμονωμένες επιχειρήσεις σε αρχικό στάδιο (θυρίδα εκκίνησης). Με τον μηχανισμό διευκόλυνσης θα μπορούν επίσης να πραγματοποιούνται επενδύσεις επέκτασης και ανάπτυξης σε συνδυασμό με τον μηχανισμό κεφαλαιακής συμμετοχής για την ανάπτυξη στο πλαίσιο του COSME, συμπεριλαμβανομένων και αμοιβαίων κεφαλαίων που επενδύουν σε άλλα κεφάλαια (funds-of-funds).

Οι εν λόγω μηχανισμοί διευκόλυνσης θα είναι ζωτικής σημασίας για τον ειδικό στόχο «Πρόσβαση σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου» αλλά μπορούν, όπου απαιτείται, να χρησιμοποιηθούν και σε άλλους ειδικούς στόχους του προγράμματος «Ορίζων 2020».

Ο μηχανισμός διευκόλυνσης κεφαλαιακής συμμετοχής και η θυρίδα ΜΜΕ του μηχανισμού πιστωτικής διευκόλυνσης θα υλοποιηθούν ως μέρος δύο ενωσιακών χρηματοπιστωτικών μέσων που παρέχουν ίδια κεφάλαια ή δάνεια για την ενίσχυση της έρευνας, της καινοτομίας και της ανάπτυξης των ΜΜΕ, σε συνδυασμό με τους μηχανισμούς διευκόλυνσης κεφαλαιακής συμμετοχής και πιστωτικής διευκόλυνσης στο πλαίσιο του COSME.

1.3. Κοινοποίηση, αξιοποίηση και διάδοση

Μια βασική προστιθέμενη αξία της έρευνας και καινοτομίας που χρηματοδοτείται σε ενωσιακό επίπεδο είναι η δυνατότητα διάδοσης, αξιοποίησης και κοινοποίησης των αποτελεσμάτων σε κλίμακα ηπείρου ώστε να ενισχυθεί ο αντίκτυπός τους. Κατά συνέπεια, το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» θα περιλαμβάνει, σε όλους τους ειδικούς του στόχους, συγκεκριμένη στήριξη σε δράσεις διάδοσης (συμπεριλαμβανομένης της ανοικτής πρόσβασης στις επιστημονικές δημοσιεύσεις), κοινοποίησης και διαλόγου, με ιδιαίτερη έμφαση στην κοινοποίηση αποτελεσμάτων στους τελικούς χρήστες, τους πολίτες, τον ακαδημαϊκό κόσμο, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τη βιομηχανία και τους φορείς χάραξης πολιτικής. Στο πλαίσιο αυτό, το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» μπορεί να χρησιμοποιεί δίκτυα μεταβίβασης πληροφοριών. Κατά την κοινοποίηση στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» θα προβάλλεται το γεγονός της επίτευξης των αποτελεσμάτων μέσω χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση και θα επιδιώκεται η ευαισθητοποίηση του κοινού όσον αφορά τη σημασία της έρευνας και της καινοτομίας μέσω εκδόσεων, εκδηλώσεων, αρχείων καταγραφής γνώσης, βάσεων δεδομένων, διαδικτυακών τόπων ή στοχοθετημένης χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

2. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» δομείται γύρω από τους στόχους που ορίζονται ως προς τις τρεις προτεραιότητές του: «Επιστήμη αριστείας», «Βιομηχανική υπεροχή» και «Κοινωνικές προκλήσεις». Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διασφάλιση επαρκούς συντονισμού μεταξύ των προτεραιοτήτων αυτών και στην πλήρη αξιοποίηση των συνεργειών μεταξύ όλων των ειδικών στόχων για τη μεγιστοποίηση του συνδυασμένου τους αντίκτυπου στους ανωτέρω επιπέδου στόχους πολιτικής της Ένωσης. Οι στόχοι του προγράμματος «Ορίζων 2020» θα επιδιωχθούν επομένως με ιδιαίτερη έμφαση στην εξεύρεση αποτελεσματικών λύσεων, υπερβαίνοντας κατά πολύ τα όρια μιας προσέγγισης που βασίζεται απλά σε παραδοσιακούς κλάδους της επιστήμης και της τεχνολογίας και σε οικονομικούς τομείς.

Θα προωθηθούν οριζόντιες δράσεις μεταξύ σε όλο το μέρος I «Επιστήμη Αριστείας», το μέρος II «Βιομηχανική υπεροχή», το μέρος III «Κοινωνικές προκλήσεις», το μέρος IV «Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής» και το μέρος V «Η επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία», με σκοπό την από κοινού ανάπτυξη νέων γνώσεων, μελλοντικών και αναδυόμενων τεχνολογιών, ερευνητικών υποδομών και βασικών δεξιοτήτων. Οι ερευνητικές υποδομές θα αξιοποιηθούν επίσης για ευρύτερη χρήση στην κοινωνία, για παράδειγμα στις δημόσιες υπηρεσίες, για την προώθηση της επιστήμης, της ασφάλειας των πολιτών και του πολιτισμού. Επιπροσθέτως, ο καθορισμός προτεραιοτήτων κατά την υλοποίηση των άμεσων δράσεων του ΚΚΕρ και των δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) θα συντονίζεται επαρκώς με τα άλλα μέρη του προγράμματος «Ορίζων 2020».

Επιπλέον, σε πολλές περιπτώσεις, η αποτελεσματική συμβολή στους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση καινοτομίας» θα απαιτήσει την ανάπτυξη λύσεων με διεπιστημονικά χαρακτηριστικά, οι οποίες ως εκ τούτου θα καλύπτουν πολλαπλούς ειδικούς στόχους του προγράμματος «Ορίζων 2020». Το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για την παροχή κινήτρων όσον αφορά τις εν λόγω οριζόντιες δράσεις, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής ομαδοποίησης προϋπολογισμών. Περιλαμβάνονται επίσης, π.χ. η δυνατότητα χρήσης των διατάξεων περί χρηματοπιστωτικών μέσων και ειδικού μέσου ΜΜΕ για την προτεραιότητα σχετικά με τις κοινωνιακές προκλήσεις και τον ειδικό στόχο για τις τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και τις βιομηχανικές τεχνολογίες.

Οι οριζόντιες δράσεις θα είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την προώθηση των αλληλεπιδράσεων της προτεραιότητας των κοινωνιακών προκλήσεων και του ειδικού στόχου για τις τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και τις βιομηχανικές τεχνολογίες οι οποίες απαιτούνται για τη δημιουργία σημαντικών τεχνολογικών καινοτομιών. Στα παραδείγματα όπου δύνανται να αναπτυχθούν τέτοιου είδους αλληλεπιδράσεις περιλαμβάνονται: ο τομέας των ηλεκτρονικών υπηρεσιών υγείας, τα ευφυή δίκτυα, τα ευφυή συστήματα μεταφορών, η ενσωμάτωση της δράσης για το κλίμα, η ναυοϊατρική, τα προηγμένα υλικά για ελαφρά οχήματα ή η ανάπτυξη βιομηχανικών διεργασιών και προϊόντων βιολογικής προέλευσης. Κατά συνέπεια, θα αναπτυχθούν έντονες συνέργειες στο πλαίσιο της προτεραιότητας των κοινωνιακών προκλήσεων και της ανάπτυξης τεχνολογιών γενικής εφαρμογής και βιομηχανικών τεχνολογιών. Αυτό θα ληφθεί ρητά υπ' όψιν κατά την ανάπτυξη των πολυετών στρατηγικών και τον καθορισμό προτεραιοτήτων για κάθε έναν από τους ειδικούς αυτούς στόχους. Οι ενδιαφερόμενοι που αντιπροσωπεύουν τις διάφορες απόψεις θα πρέπει να συμμετέχουν πλήρως στην υλοποίηση, σε πολλές δε περιπτώσεις θα χρειαστούν επίσης δράσεις που θα συνδυάζουν τη χρηματοδότηση από τον ειδικό στόχο για τις τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και τις βιομηχανικές τεχνολογίες και τους οικείους ειδικούς στόχους της προτεραιότητας για τις κοινωνιακές προκλήσεις.

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί επίσης στον συντονισμό των δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται μέσω του προγράμματος «Ορίζων 2020» με τις δραστηριότητες που υποστηρίζονται από άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης, όπως η Κοινή Γεωργική Πολιτική και η Κοινή Αλιευτική Πολιτική, το πρόγραμμα Life+, το Erasmus ή το πρόγραμμα Υγεία για την Ανάπτυξη και με τα εξωτερικά και αναπτυξιακά χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης. Αυτό περιλαμβάνει την κατάλληλη συνάρθρωση με την πολιτική συνοχής στο πλαίσιο των εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση, όπου η υποστήριξη στην ανάπτυξη ικανοτήτων για την έρευνα και την καινοτομία σε περιφερειακό επίπεδο δύνανται να αποτελέσει ένα «σκαλί προς την αριστεία», η σύσταση περιφερειακών κέντρων αριστείας δύνανται να συμβάλει στη μείωση του χάσματος καινοτομίας στην Ευρώπη ή η υποστήριξη μεγάλης κλίμακας προγραμμάτων επίδειξης και προγραμμάτων δοκιμαστικής εφαρμογής δύνανται να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου της δημιουργίας βιομηχανικής υπεροχής στην Ευρώπη.

A. Κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες

Οι έρευνες των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών θα ενσωματωθούν πλήρως σε όλους τους ειδικούς στόχους του προγράμματος «Ορίζων 2020». Θα περιλαμβάνονται άφθονες ευκαιρίες στήριξης αυτού του είδους έρευνας μέσω των ειδικών στόχων «Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας-ΕΣΕ», «Marie Skłodowska-Curie» ή «Ερευνητικές υποδομές».

Για τον σκοπό αυτόν, οι κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες θα ενταχθούν ως ουσιώδες στοιχείο των δραστηριοτήτων που απαιτούνται για την ενίσχυση της βιομηχανικής υπεροχής και την αντιμετώπιση των κοινωνιακών προκλήσεων. Όσον αφορά τις τελευταίες, περιλαμβάνουν την κατανόηση των καθοριστικών παραγόντων υγείας και τη βελτιστοποίηση της αποτελεσματικής παροχής υγειονομικής περίθαλψης, τη στήριξη πολιτικών ενίσχυσης των αγροτικών περιοχών, τη διερεύνηση και διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και του πολιτιστικού πλούτου της Ευρώπης, την προώθηση ενημερωμένων επιλογών των καταναλωτών, τη δημιουργία συμμετοχικού ψηφιακού οικολογικού συστήματος βασισμένου στη γνώση και την πληροφόρηση, την αξιόπιστη λήψη αποφάσεων σχετικά με την ενεργειακή πολιτική και τη διασφάλιση ενός φιλικού προς τον καταναλωτή ευρωπαϊκού δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας παράλληλα με τη μετάβαση σε ένα βιώσιμο ενεργειακό σύστημα, τη στήριξη στοιχειοθετημένης και προνοητικής πολιτικής μεταφορών, τη στήριξη στρατηγικών αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και μετριασμού των επιπτώσεών της, τις πρωτοβουλίες και τα μέτρα για την αποδοτικότητα των πόρων για τη μετάβαση προς μια πράσινη και βιώσιμη οικονομία, καθώς και για να γίνουν κατανοητές οι πολιτισμικές και κοινωνικοοικονομικές πτυχές των θεμάτων ασφάλειας, κινδύνων και διαχείρισης (συμπεριλαμβανομένων πτυχών της νομοθεσίας και των ανθρώπινων δικαιωμάτων).

Επιπλέον, ο ειδικός στόχος «Η Ευρώπη σε ένα μεταβαλλόμενο κόσμο: πολυδεκτικές, καινοτόμες και στοχαστικές κοινωνίες» θα υποστηρίξει τις έρευνες των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών σε θέματα οριζόντιας φύσης, όπως η δημιουργία ευφυούς και αειφόρου ανάπτυξης, οι κοινωνικές, πολιτισμικές και συμπεριφορικές μεταβολές στις ευρωπαϊκές κοινωνίες, η κοινωνική καινοτομία, η καινοτομία στον δημόσιο τομέα ή η θέση της Ευρώπης ως παγκόσμιου παράγοντα.

B. Επιστήμη και κοινωνία

Η σχέση και η αλληλεπίδραση μεταξύ επιστήμης και κοινωνίας, καθώς και η προαγωγή της υπεύθυνης έρευνας και καινοτομίας και της επιστημονικής εκπαίδευσης, η επιστημονική επικοινωνία και κουλτούρα θα εμπεδωθούν και η εμπιστοσύνη του κοινού στην επιστήμη και στην καινοτομία θα ενισχυθεί μέσω δραστηριοτήτων του προγράμματος «Ορίζων 2020», ενθαρρύνοντας την ενημερωμένη συμμετοχή των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών και τον διάλογο μαζί τους για την έρευνα και την καινοτομία.

Γ. Ισότητα των φύλων

Η προαγωγή της ισότητας των φύλων στην επιστήμη και την καινοτομία αποτελεί δέσμευση της Ένωσης. Στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020», η ισότητα των φύλων αντιμετωπίζεται ως οριζόντιο ζήτημα προκειμένου να αποκατασταθούν οι ανισορροπίες μεταξύ γυναικών και ανδρών και προκειμένου να ενσωματωθεί η διάσταση του φύλου στον προγραμματισμό και το περιεχόμενο της έρευνας και της καινοτομίας.

Δ. ΜΜΕ

Το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» θα ενθαρρύνει και θα υποστηρίξει την αυξανόμενη συμμετοχή των ΜΜΕ ολοκληρωμένα σε όλους τους ειδικούς στόχους.

Εκτός από τη δημιουργία καλύτερων όρων για τη συμμετοχή των ΜΜΕ στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020», σύμφωνα με το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, θα εφαρμοστούν στον ειδικό στόχο «Υπεροχή τεχνολογιών γενικής εφαρμογής και βιομηχανικών τεχνολογιών» και στην προτεραιότητα «Κοινωνιακές προκλήσεις» ειδικά μέτρα που ορίζονται στα πλαίσια του ειδικού στόχου «Καινοτομία στις ΜΜΕ» (ειδικό μέσο ΜΜΕ). Αυτή η ενοποιημένη προσέγγιση αναμένεται να οδηγήσει στη διάθεση τουλάχιστον του 20 % του συνόλου των συνδυαζόμενων προϋπολογισμών τους σε ΜΜΕ.

Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη δέουσα εκπροσώπηση των ΜΜΕ σε συμπράξεις του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα για τις οποίες γίνεται λόγος στο άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013.

Ε. Η Επιτάχυνση της Καινοτομίας (FTI)

Η FTI θα επισπεύσει σημαντικά το χρόνο από τη σύλληψη της ιδέας έως την εμπορική της υλοποίηση, και αναμένεται ότι θα αυξήσει τη συμμετοχή της βιομηχανίας και τον αριθμό των αιτούντων που συμμετέχουν για πρώτη φορά στο «Ορίζων 2020».

Η FTI, όπως ορίζεται στο άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, θα υποστηρίξει δράσεις καινοτομίας στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες» και στο πλαίσιο της προτεραιότητας των κοινωνιακών προκλήσεων, με λογική «από τη βάση στην κορυφή» βάσει μονίμως ανοικτής πρόσκλησης, και χρόνο επιχορήγησης που δεν υπερβαίνει το εξάμηνο. Η Επιτάχυνση της Καινοτομίας θα συμβάλει στην ανάπτυξη της καινοτομίας στην Ευρώπη, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα της Ένωσης.

ΣΤ. Διεύρυνση της συμμετοχής

Οι δυνατότητες έρευνας και καινοτομίας των κρατών μελών, παρά την όποια πρόσφατη σύγκλιση, παραμένουν πολύ διαφορετικές, με μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ των «πρωτοπόρων της καινοτομίας» και των «μέτριων καινοτόμων». Οι δραστηριότητες θα συμβάλουν στη μείωση του χάσματος έρευνας και καινοτομίας στην Ευρώπη με την προώθηση συνεργιών με τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ESI) και επίσης με τη λήψη ειδικών μέτρων για την προώθηση της αριστείας στις περιφέρειες με χαμηλές επιδόσεις στην έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία (ΕΑΚ), διευρύνοντας έτσι τη συμμετοχή στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020» και συμβάλλοντας στην υλοποίηση του ΕΧΕ.

Ζ. Διεθνής συνεργασία

Η διεθνής συνεργασία με εταίρους σε τρίτες χώρες είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική αντιμετώπιση πολλών ειδικών στόχων που ορίζονται στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020» και ειδικότερα εκείνων που σχετίζονται με τις εξωτερικές και αναπτυξιακές πολιτικές και τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης. Αυτό ισχύει για όλες τις κοινές κοινωνιακές προκλήσεις που αντιμετωπίζει το πρόγραμμα «Ορίζων 2020». Η διεθνής συνεργασία είναι επίσης σημαντική για την έρευνα αιχμής και τη βασική έρευνα προκειμένου να αξιοποιηθούν τα οφέλη που προκύπτουν από αναδυόμενες ευκαιρίες στις επιστήμες και την τεχνολογία. Η προώθηση ερευνητών και η κινητικότητα του προσωπικού που ασχολείται με την καινοτομία σε διεθνή κλίμακα είναι κατά συνέπεια σημαντική για την ενίσχυση αυτής της παγκόσμιας συνεργασίας. Οι δραστηριότητες σε διεθνές επίπεδο είναι εξίσου σημαντικές για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, με την προώθηση της διείσδυσης και της εμπορίας καινοτόμων τεχνολογιών, για παράδειγμα μέσω της ανάπτυξης διεθνών προτύπων και κατευθυντηρίων γραμμών διαλειτουργικότητας και μέσω της προώθησης της αποδοχής και της εφαρμογής ευρωπαϊκών λύσεων εκτός Ευρώπης. Κάθε διεθνής δραστηριότητα πρέπει να στηρίζεται από ένα αποδοτικό και δίκαιο πλαίσιο μετάδοσης γνώσης, στοιχείο κρίσιμο για την καινοτομία και την ανάπτυξη.

Η διεθνής συνεργασία στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» θα εγκενται κυρίως στη συνεργασία με τρεις μεγάλες ομάδες χωρών:

- (1) εκβιομηχανισμένες και αναδυόμενες οικονομίες,
- (2) χώρες της διεύρυνσης και γειτονικές χώρες και
- (3) αναπτυσσόμενες χώρες.

Όπου απαιτείται, το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» θα προωθεί τη συνεργασία σε διπεριφερειακό ή πολυμερές επίπεδο. Η διεθνής συνεργασία στην έρευνα και την καινοτομία αποτελεί βασική πτυχή των παγκόσμιων δεσμεύσεων της Ένωσης και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εταιρική σχέση της Ένωσης με τις αναπτυσσόμενες χώρες, όπως η πρόοδος προς την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χλιετίας, του ΟΗΕ.

Το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 καθορίζει τις γενικές αρχές για τη συμμετοχή νομικών οντοτήτων τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών. Καθώς η έρευνα και η καινοτομία εν γένει επωφελούνται σε μεγάλο βαθμό από ένα άνοιγμα προς τις τρίτες χώρες, στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020» θα συνεχίσει να ισχύει η αρχή του γενικότερου ανοίγματος, με ταυτόχρονη ενθάρρυνση της αμοιβαίας πρόσβασης στα προγράμματα των τρίτων χωρών. Όπου κρίνεται σκόπιμο και εφόσον πρόκειται για τη διαφύλαξη των ευρωπαϊκών συμφερόντων όσον αφορά την πνευματική ιδιοκτησία, είναι δυνατό να υιοθετείται μια πιο συντηρητική προσέγγιση.

Επιπλέον, θα υλοποιηθεί σειρά στοχοθετημένων δράσεων, δια της στρατηγικής μεθόδευσης της διεθνούς συνεργασίας βάσει του κοινού συμφέροντος, των προτεραιοτήτων και του αμοιβαίου οφέλους και δια της προώθησης του συντονισμού και των συνεργειών με δραστηριότητες κρατών μελών. Αυτό θα περιλαμβάνει έναν μηχανισμό στήριξης κοινών προσκλήσεων και τη δυνατότητα συγχρηματοδότησης προγραμμάτων μαζί με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς. Θα επιδιωχθούν συνέργειες με άλλες πολιτικές της Ένωσης.

Θα συνεχίσει να επιδιώκεται η παροχή στρατηγικών συστάσεων από το Στρατηγικό Φόρουμ για τη Διεθνή Συνεργασία στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας (SFIC).

Με την επιφύλαξη άλλων ευκαιριών συνεργασίας, παραδείγματα τομέων στους οποίους μπορεί να αναπτυχθεί η σχετική διεθνής συνεργασία είναι:

- α) Η συνέχιση της Σύμπραξης Ευρωπαϊκών και Αναπτυσσόμενων Χωρών για τις Κλινικές Δοκιμές (EDCTP2) στον τομέα των κλινικών δοκιμών για ιατρικές παρεμβάσεις κατά του HIV, της ελονοσίας, της φυματίωσης και παραμελημένων νοσημάτων,
- β) Υποστήριξη μέσω ετήσιας συνδρομής στο Επιστημονικό Πρόγραμμα «Ανθρώπινα Σύνορα» (HFSP) για να επιτραπεί στα κράτη μέλη που δεν ανήκουν στην ομάδα G7 να επωφεληθούν πλήρως από τη χρηματοδότηση του HFSP,
- γ) Διεθνής κοινοπραξία για τα σπάνια νοσήματα με ορισμένα κράτη μέλη και τρίτες χώρες. Στόχος αυτής της πρωτοβουλίας είναι η ανάπτυξη έως το 2020 διαγνωστικών δοκιμών για τα περισσότερα σπάνια νοσήματα και 200 νέων θεραπειών για σπάνια νοσήματα,
- δ) Υποστήριξη των δραστηριοτήτων του Διεθνούς Φόρουμ για τη Βασισμένη στη Γνώση Βιοοικονομία και της Ομάδας Δράσης ΕΕ-ΗΠΑ για την έρευνα στη βιοτεχνολογία, καθώς και των συνεργασιών με συναφείς διεθνείς οργανισμούς και πρωτοβουλίες (όπως οι παγκόσμιες ερευνητικές συμμαχίες για τα θερμοκηπιακά αέρια της γεωργίας και την υγεία των ζώων),
- ε) Συνεισφορά σε πολυμερείς διαδικασίες και πρωτοβουλίες, όπως η Διακυβερνητική Επιτροπή για την Αλλαγή του Κλίματος (IPCC), η Διακυβερνητική Πλατφόρμα για τη Βιοποικιλότητα και τις Οικοσυστημικές Υπηρεσίες (IPBES) και η Ομάδα «Γεωσκόπηση» (GEO),
- στ) Ο Διάλογος για το Διάστημα ανάμεσα στην Ένωση και τις ΗΠΑ και τη Ρωσία, τα δύο κύρια κράτη που δραστηριοποιούνται στο διάστημα, είναι εξαιρετικά πολύτιμος και διαμορφώνει τη βάση της στρατηγικής συνεργασίας σε συμπράξεις για το διάστημα,
- ζ) Ο εκτελεστικός διακανονισμός για δράσεις συνεργασίας μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής στον τομέα της εσωτερικής ασφάλειας/ασφάλειας των πολιτών/έρευνας, ο οποίος υπεγράφη στις 18 Νοεμβρίου 2010,
- η) Συνεργασία με αναπτυσσόμενες χώρες, συμπεριλαμβανομένων χωρών της υποσαχάριας Αφρικής, στον τομέα της αποκεντρωμένης παραγωγής ενέργειας για τη μείωση της φτώχειας,
- θ) Συνέχιση της συνεργασίας με τη Βραζιλία στον τομέα της έρευνας ως προς τη νέα γενεά βιοκαυσίμων και άλλες χρήσεις της βιομάζας.

Επιπλέον, θα υποστηριχθούν εξειδικευμένες οριζόντιες δραστηριότητες προκειμένου να διασφαλιστεί η συγκροτημένη και αποτελεσματική ανάπτυξη διεθνούς συνεργασίας καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος «Ορίζων 2020».

H. Αειφόρος ανάπτυξη και κλιματική αλλαγή

Το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» θα ενθαρρύνει και θα υποστηρίζει δραστηριότητες αξιοποίησης του ηγετικού ρόλου της Ευρώπης στον αγώνα για την ανάπτυξη νέων διαδικασιών και τεχνολογιών για την αειφόρο ανάπτυξη υπό ευρεία έννοια, και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Μια τέτοια οριζόντια προσέγγιση, πλήρως ενσωματωμένη σε όλες τις προτεραιότητες του προγράμματος «Ορίζων 2020», θα βοηθήσει την Ένωση να ευημερήσει σε έναν κόσμο με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και περιορισμένους πόρους, οικοδομώντας παράλληλα μια αποδοτική ως προς τους πόρους, βιώσιμη και ανταγωνιστική οικονομία.

Θ. Γεφύρωση του χάσματος μεταξύ ανακάλυψης και εφαρμογής στην αγορά

Οι δράσεις διασύνδεσης σε ολόκληρο το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» έχουν σκοπό να οδηγήσουν από την επινόηση στην αγορά εφαρμογών, καταλήγοντας στην εκμετάλλευση και την εμπορική αξιοποίηση των ιδεών όπου δει. Οι δράσεις πρέπει να βασίζονται σε ευρεία αντίληψη της καινοτομίας και να οδηγούν σε διατομεακή καινοτομία.

I. Οριζόντια μέτρα στήριξης

Τα οριζόντια θέματα θα υποστηρίζονται από διάφορα οριζόντια μέτρα στήριξης, μεταξύ των οποίων η στήριξη προκειμένου: να γίνει ελκυστικότερο το επάγγελμα του ερευνητή, πράγμα που συμπεριλαμβάνει τις γενικές αρχές της Ευρωπαϊκής Χάρτας του Ερευνητή, όπως ορίζονται στη σύσταση της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2005⁽¹⁾ να ενισχυθεί η βάση τεκμηρίωσης και να αναπτυχθούν και να υποστηριχθούν το EXE (συμπεριλαμβανομένων των πέντε πρωτοβουλιών του EXE) και η εμβληματική πρωτοβουλία «Ένωση Καινοτομίας», να αναγνωριστούν, με την απονομή συμβολικών βραβείων, οι δικαιούχοι και τα έργα του «Ορίζων 2020» με άριστες επιδόσεις στους διάφορους τομείς, να βελτιωθεί το πλαίσιο προϋποθέσεων υπέρ της Ένωσης Καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των αρχών της σύστασης που εξέδωσε η Επιτροπή σχετικά με τη διαχείριση της διανοητικής ιδιοκτησίας⁽²⁾ και να διερευνηθεί η δυνατότητα καθιέρωσης ευρωπαϊκού μηχανισμού αξιοποίησης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας· διοίκηση και συντονισμός των διεθνών δικτύων για άριστους ερευνητές και καινοτόμους, όπως η Ευρωπαϊκή συνεργασία στην επιστήμη και στην τεχνολογία(COST).

3. ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ

Προκειμένου να επιτευχθεί αειφόρος ανάπτυξη στην Ευρώπη, πρέπει να βελτιστοποιηθεί η συμβολή των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων. Αυτό είναι απαραίτητο για την υλοποίηση του EXE και για την υλοποίηση της Ένωσης Καινοτομίας, του Ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη και άλλων εμβληματικών πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Επιπροσθέτως, η υπεύθυνη έρευνα και καινοτομία προϋποθέτουν την εξεύρεση των βέλτιστων λύσεων από τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των εταιρών οι οποίοι έχουν διαφορετικές απόψεις, αλλά κοινά συμφέροντα.

Το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» περιλαμβάνει ένα πεδίο εφαρμογής και ένα σαφές σύνολο κριτηρίων για τη σύσταση συμπράξεων μεταξύ δημόσιων φορέων και συμπράξεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων. Οι συμπράξεις μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα δύνανται να βασίζονται σε συμβατική διευθέτηση μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και, σε λίγες περιπτώσεις, να αποτελούν θεσμικές συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (όπως οι Κοινές Τεχνολογικές Πρωτοβουλίες (ΚΤΠ) και οι Κοινές Επιχειρήσεις).

Οι υφιστάμενες συμπράξεις μεταξύ δημόσιων φορέων και μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων δύνανται να ενισχυθούν από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», υπό την προϋπόθεση ότι σχετίζονται με την επίτευξη των στόχων του εν λόγω προγράμματος, συμβάλλουν στην υλοποίηση του EXE, πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο πρόγραμμα και έχουν πραγματοποιήσει σημαντική πρόοδο υπό το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο.

Οι πρωτοβουλίες βάσει του άρθρου 185 της ΣΛΕΕ που υποστηρίζονται από το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, με σκοπό τη συμβολή στη δημιουργία του ευρωπαϊκού χώρου έρευνας και στην καινοτομία («Έκτο πρόγραμμα πλαίσιο») το οποίο θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 1513/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾, και/ή από το έβδομο πρόγραμμα πλαίσιο, και για τις οποίες δύνανται να δοθεί περαιτέρω ενίσχυση βάσει των ανωτέρω όρων, είναι οι εξής: η Σύμπραξη Ευρωπαϊκών και Αναπτυσσομένων Χωρών για τις Κλινικές Δοκιμές (EDCTP), το Κοινό πρόγραμμα «Αυτόνομη Διαβίωση Υποβοηθούμενη από το Περιβάλλον (ΑΔΥΠ)», το Πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης στη Βαλτική (BONUS), το Eurostars και το Ευρωπαϊκό Ερευνητικό Πρόγραμμα Μετρολογίας. Περαιτέρω στήριξη ενδέχεται να παρασχεθεί στον Ευρωπαϊκό Συνασπισμό Ενεργειακής Έρευνας (EERA) που συστάθηκε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Στρατηγικού Σχεδίου Ενεργειακών Τεχνολογιών (σχέδιο SET). Μέσω του προγράμματος «Ορίζων 2020» μπορούν να στηρίζονται και πρωτοβουλίες κοινού προγραμματισμού, με τη βοήθεια των μέσων του άρθρου 26 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013, όπως επίσης μέσω πρωτοβουλιών βάσει του άρθρου 185 της Συνθήκης.

Οι Κοινές Επιχειρήσεις που θεσπίστηκαν στο έβδομο πρόγραμμα πλαίσιο βάσει του άρθρου 187 της ΣΛΕΕ και για τις οποίες δύνανται να δοθεί περαιτέρω ενίσχυση βάσει των παραπάνω όρων, είναι οι εξής: η Πρωτοβουλία για τα Καινοτόμα Φάρμακα (ΠΚΦ), το Clean Sky, το ερευνητικό σχέδιο ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR), η Κοινή επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνου (FCH)», και η ECSEL (Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία).

Άλλες συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στις οποίες παρέχεται ενίσχυση από το έβδομο πρόγραμμα πλαίσιο και για τις οποίες δύνανται να δοθεί περαιτέρω ενίσχυση βάσει των ανωτέρω όρων είναι οι εξής: Εργοστάσια του Μέλλοντος, Ενεργειακός Αποδοτικός Κτίρια, Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πράσινων Αυτοκινήτων, Διαδίκτυο του Μέλλοντος. Περαιτέρω ενίσχυση μπορεί επίσης να παρασχεθεί στις Ευρωπαϊκές Βιομηχανικές Πρωτοβουλίες που συγκροτήθηκαν βάσει του σχεδίου SET.

Ακόμη, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» μπορούν να ξεκινήσουν και άλλες συμπράξεις μεταξύ δημόσιων φορέων και μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, εφόσον πληρούν τα καθορισμένα κριτήρια.

⁽¹⁾ ΕΕ L 75, 22.3.2005, σ. 67.

⁽²⁾ Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τη διαχείριση της διανοητικής ιδιοκτησίας στις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης και έναν κώδικα ορθής πρακτικής για τα πανεπιστήμια και τους άλλους δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς (C(2008) 1329, της 10ης Απριλίου 2008).

⁽³⁾ Απόφαση αριθ. 1513/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2002, για το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, με σκοπό τη συμβολή στη δημιουργία του ευρωπαϊκού χώρου έρευνας και στην καινοτομία (2002-2006) (ΕΕ L 232 της 29.8.2002, σ. 1).

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ

1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ (ΕΣΕ)

Το (ΕΣΕ) θα προωθήσει την έρευνα αιχμής παγκόσμιου επιπέδου. Η έρευνα στα όρια της σύγχρονης γνώσης και πέραν αυτών έχει κρίσιμη σημασία για την οικονομική και κοινωνική ευημερία και ταυτόχρονα αποτελεί πραγματικά κινδυνώδες εγχείρημα, δεδομένου ότι διεισδύει σε νέους τομείς της έρευνας που συνιστούν μεγίστη πρόκληση και καταργούν τα σύνορα μεταξύ επιστημονικών κλάδων.

Προκειμένου να δώσει ώθηση σε σημαντικές εξελίξεις στα όρια της γνώσης, το ΕΣΕ θα υποστηρίξει μεμονωμένες ομάδες για να πραγματοποιήσουν έρευνα σε όποιον τομέα της βασικής επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του προγράμματος «Ορίζων 2020», περιλαμβανομένης της μηχανικής, των κοινωνικών και των ανθρωπιστικών επιστημών. Εάν ωστόσο κριθεί σκόπιμο, είναι δυνατό να ληφθούν υπόψη ειδικές ερευνητικές ομάδες-στόχοι (π.χ. ερευνητές στην αρχή του έργου τους/ νεοεμφανιζόμενες ομάδες) βάσει των στόχων του ΕΣΕ και των αναγκών για αποτελεσματική υλοποίηση. Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε τομείς που αναδύονται και αναπτύσσονται γρήγορα στα όρια της γνώσης, και στη διεπαφή μεταξύ επιστημονικών ή τεχνολογικών κλάδων.

Θα υποστηριχθούν επίσης ανεξάρτητοι ερευνητές κάθε ηλικίας και φύλου, όπως ερευνητές που αρχίζουν την πορεία τους για να αναδειχθούν κορυφαίοι και αυτοδύναμοι ερευνητές, από οποιαδήποτε χώρα του κόσμου, προκειμένου να διεξάγουν την έρευνά τους στην Ευρώπη.

Το ΕΣΕ δίνει ιδιαίτερη προτεραιότητα στο να βοηθά τους καλύτερους πρωτοεμφανιζόμενους ερευνητές με άριστες ιδέες, ούτως ώστε να καταστούν βαθμιδόν ανεξάρτητοι, παρέχοντας κατάλληλη στήριξη στην κρίσιμη φάση συγκρότησης ή εδραίωσης της δικής τους ερευνητικής ομάδας ή προγράμματος. Το ΕΣΕ θα συνεχίσει επίσης να παρέχει ενδεδειγμένα επίπεδα υποστήριξης σε καταξιωμένους ερευνητές.

Το πρόγραμμα ακολουθεί μια προσέγγιση η οποία έχει ως γνώμονα τις ιδέες και τις πρωτοβουλίες των ερευνητών. Αυτό σημαίνει ότι το ΕΣΕ θα υποστηρίξει έργα που διεξάγονται από ερευνητές επί ερευνητικών αντικειμένων της επιλογής των ιδίων των ερευνητών, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων. Οι προτάσεις θα αξιολογούνται με αποκλειστικό κριτήριο την αριστεία όπως αυτή θα κρίνεται μέσω αξιολόγησης ομοτίμων, κατά την οποία θα λαμβάνεται υπόψη η αριστεία σε νέες ομάδες, πρωτοεμφανιζόμενους ερευνητές καθώς και καθιερωμένες ομάδες, και θα δίδεται ιδιαίτερη προσοχή σε προτάσεις που είναι έντονα πρωτοποριακές και εμπεριέχουν αντιστοίχως μεγάλα επιστημονικά διακυβεύματα.

Το Επιστημονικό συμβούλιο θα λειτουργεί ως αυτόνομος φορέας χρηματοδότησης με προσανατολισμό την επιστήμη και θα απαρτίζεται από ένα Επιστημονικό Συμβούλιο και μια ευέλικτη και αποδοτική ως προς το κόστος ειδική εκτελεστική δομή.

Το Επιστημονικό Συμβούλιο του ΕΣΕ θα διαμορφώνει τη γενική επιστημονική στρατηγική και θα είναι πλήρως υπεύθυνο για τις αποφάσεις ως προς τον τύπο έρευνας που θα χρηματοδοτηθεί.

Το Επιστημονικό Συμβούλιο θα θεσπίζει το πρόγραμμα εργασιών για την εκπλήρωση των στόχων του ΕΣΕ βάσει της επιστημονικής στρατηγικής του, όπως αναφέρεται παρακάτω. Θα ορίζει τις αναγκαίες διεθνείς πρωτοβουλίες συνεργασίας σύμφωνα με την επιστημονική του στρατηγική, μεταξύ των οποίων και επικοινωνιακές δραστηριότητες για μεγαλύτερη προβολή της εικόνας του ΕΣΕ μεταξύ των καλύτερων ερευνητών από τον υπόλοιπο κόσμο.

Το Επιστημονικό Συμβούλιο θα παρακολουθεί διαρκώς τη λειτουργία του ΕΣΕ και των διαδικασιών αξιολόγησής του, εξετάζοντας πώς μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα οι γενικότεροι στόχοι του. Θα διαμορφώνει το μίγμα των μέτρων υποστήριξης του ΕΣΕ προκειμένου να καλύπτονται οι προκύπτουσες ανάγκες.

Το ΕΣΕ θα έχει ως στόχο την αριστεία και για τις δικές του δραστηριότητες. Οι διοικητικές δαπάνες και οι δαπάνες προσωπικού του ΕΣΕ που αφορούν το Επιστημονικό Συμβούλιο και την ειδική εκτελεστική δομή θα συμβαδίζουν με μια φειδωλή και οικονομικά πρόσφορη διαχείριση. Οι διοικητικές δαπάνες θα περιορίζονται στο ελάχιστο, με διασφάλιση των αναγκαίων πόρων για υψηλής ποιότητας υλοποίηση, ώστε να μεγιστοποιείται η χρηματοδότηση για έρευνα αιχμής.

Θα δίδονται βραβεία ΕΣΕ καθώς και επιχορηγήσεις με βάση απλές, διαφανείς διαδικασίες που θα εστιάζονται στην αριστεία, θα ενθαρρύνουν την ανάληψη πρωτοβουλιών και θα συνδυάζουν την ευελιξία με τη λογοδοσία. Το ΕΣΕ θα εξακολουθήσει να αναζητά περαιτέρω τρόπους για την απλοποίηση και βελτίωση των διαδικασιών του προκειμένου να διασφαλίζει την τήρηση των αρχών αυτών.

Δεδομένης της μοναδικής δομής και του ρόλου του ΕΣΕ ως χρηματοδοτικού οργάνου στον τομέα της επιστήμης, η υλοποίηση και η διαχείριση των δραστηριοτήτων του ΕΣΕ θα εξετάζεται και θα αξιολογείται σε συνεχή βάση με την πλήρη συμμετοχή του Επιστημονικού Συμβουλίου για να αξιολογούνται τα επιτεύγματά του και να προσαρμόζονται και να βελτιώνονται οι διαδικασίες και οι δομές βάσει της εμπειρίας.

1.1. Το Επιστημονικό Συμβούλιο

Για τη εκτέλεση των καθηκόντων του, όπως ορίζονται στο άρθρο 7, το Επιστημονικό Συμβούλιο:

(1) Επιστημονική στρατηγική:

- θα διαμορφώνει τη γενική επιστημονική του στρατηγική ΕΣΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις επιστημονικές προοπτικές και τις ευρωπαϊκές επιστημονικές ανάγκες,
- σε μόνιμη βάση, και σύμφωνα με την επιστημονική στρατηγική, θα εξασφαλίζει την κατάρτιση του προγράμματος εργασιών και τις αναγκαίες τροποποιήσεις, περιλαμβανομένων των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, των κριτηρίων αξιολόγησης των προτάσεων και, κατά περίπτωση, τον ορισμό ειδικών ομάδων-στόχων (π.χ. νέες/ αναδυόμενες ομάδες),

(2) Επιστημονική διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχος ποιότητας:

- όπου κρίνεται σκόπιμο, από επιστημονική άποψη, θα διαμορφώνει θέσεις για την εκτέλεση και διαχείριση των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, των κριτηρίων αξιολόγησης, των διαδικασιών αξιολόγησης από ομότιμους κριτές, όπου θα περιλαμβάνονται η επιλογή των εμπειρογνομόνων, οι μέθοδοι αξιολόγησης από ομότιμους κριτές και αξιολόγησης των προτάσεων και οι αναγκαίοι κανόνες και κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής, βάσει των οποίων θα προσδιορίζονται οι προς χρηματοδότηση προτάσεις υπό την επίβλεψη του Επιστημονικού Συμβουλίου-καθώς και διαμόρφωση θέσεων για κάθε άλλο ζήτημα που επηρεάζει τα επιτεύγματα και τον αντίκτυπο των δραστηριοτήτων του ΕΣΕ και την ποιότητα της διεξαγόμενης έρευνας, συμπεριλαμβανομένων των βασικών διατάξεων της πρότυπης συμφωνίας επιχορήγησης του ΕΣΕ,
- θα παρακολουθεί την ποιότητα των δραστηριοτήτων και θα αξιολογεί την υλοποίηση και τα επιτεύγματα του προγράμματος, θα κάνει δε συστάσεις για επανορθωτικές ή μελλοντικές δράσεις.

(3) Κοινοποίηση και διάδοση:

- θα εξασφαλίζει τη διαφάνεια στην κοινοποίηση των δραστηριοτήτων και των επιτευγμάτων του ΕΣΕ στην επιστημονική κοινότητα, σε βασικούς ενδιαφερόμενους και στο ευρύ κοινό,
- θα υποβάλλει τακτικά στην Επιτροπή εκθέσεις σχετικά με τις δραστηριότητές του.

Το Επιστημονικό Συμβούλιο έχει την απόλυτη αρμοδιότητα των αποφάσεων ως προς τον επιλέξιμο για χρηματοδότηση τύπο έρευνας και θα εγγυάται την ποιότητα των δραστηριοτήτων από επιστημονική σκοπιά.

Εφόσον παρίσταται ανάγκη, το Επιστημονικό Συμβούλιο συσκέπεται με την κοινότητα των επιστημόνων, των μηχανικών και των ακαδημαϊκών, με περιφερειακούς και εθνικούς οργανισμούς χρηματοδότησης της έρευνας και άλλους αρμοδίους.

Τα μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου λαμβάνουν αμοιβή έναντι των καθηκόντων που επιτελούν και, όπου συντρέχει περίπτωση, επιστροφή των εξόδων ταξιδιού και διαμονής.

Ο πρόεδρος του ΕΣΕ εδρεύει στις Βρυξέλλες κατά τη διάρκεια της θητείας του και αφιερώνει τον περισσότερο χρόνο του/ της ⁽¹⁾ στις εργασίες που αφορούν το ΕΣΕ. Το ύψος της αποζημίωσής του αναλογεί προς εκείνο των ανωτάτων στελεχών της Επιτροπής.

Το Επιστημονικό Συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη του τρεις αντιπροέδρους, οι οποίοι επικουρούν τον πρόεδρο στην εκπροσώπησης του και στην οργάνωση των εργασιών του. Μπορούν επίσης να κατέχουν και τον τίτλο του αντιπροέδρου του ΕΣΕ.

Στους τρεις αντιπροέδρους παρέχεται στήριξη για να εξασφαλιστεί επαρκής τοπική διοικητική βοήθεια στα ιδρύματα από τα οποία προέρχονται.

1.2. Ειδική εκτελεστική δομή

Η ειδική εκτελεστική δομή θα είναι υπεύθυνη για όλες τις πτυχές της διοικητικής εφαρμογής και της εκτέλεσης του προγράμματος, όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα εργασιών. Θα είναι ιδίως υπεύθυνη για την εφαρμογή των διαδικασιών αξιολόγησης, εξέτασης από ομότιμους κριτές και επιλογής κατά τρόπο σύμφωνο με τη στρατηγική που θα έχει καθορίσει το Επιστημονικό Συμβούλιο, καθώς και για τη χρηματοοικονομική και επιστημονική διαχείριση των επιχορηγήσεων.

Η ειδική εκτελεστική δομή θα υποστηρίζει το Επιστημονικό Συμβούλιο κατά την εκτέλεση όλων των καθηκόντων του όπως ορίζονται παραπάνω, θα παρέχει πρόσβαση στα αναγκαία έγγραφα και δεδομένα που κατέχει και θα τηρεί ενήμερο το Επιστημονικό Συμβούλιο σχετικά με τις δραστηριότητές της.

⁽¹⁾ Κατ' αρχήν, τουλάχιστον το 80 %

Προκειμένου να διασφαλιστεί αποτελεσματική σύνδεση με την ειδική εκτελεστική δομή σχετικά με ζητήματα στρατηγικής και λειτουργίας, η ηγεσία του Επιστημονικού Συμβουλίου και ο διευθυντής της ειδικής εκτελεστικής δομής πραγματοποιούν τακτικές συναντήσεις συντονισμού.

Η διαχείριση του ΕΣΕ ασκείται από προσωπικό που θα προσληφθεί για το σκοπό αυτό, το οποίο, όπου απαιτείται, θα περιλαμβάνει και υπαλλήλους θεσμικών οργάνων της Ένωσης, και θα καλύπτει μόνο τις πραγματικές διοικητικές ανάγκες για να εξασφαλίζει τη σταθερότητα και τη συνέχεια που απαιτούνται για μια αποτελεσματική διοίκηση.

1.3. Ρόλος της Επιτροπής

Για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων της όπως ορίζονται στα άρθρα 6, 7 και 8, η Επιτροπή:

- θα εξασφαλίζει τη συνέχεια και την ανανέωση του Επιστημονικού Συμβουλίου και θα παρέχει υποστήριξη σε μια μόνιμη επιτροπή επιλογής για τον εντοπισμό μελλοντικών μελών του Επιστημονικού Συμβουλίου,
- θα εξασφαλίζει τη συνέχεια της ειδικής εκτελεστικής δομής και την εκχώρηση καθηκόντων και αρμοδιοτήτων σε αυτή, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του Επιστημονικού Συμβουλίου,
- θα διορίζει το διευθυντή και τα ανώτατα στελέχη της ειδικής εκτελεστικής δομής λαμβάνοντας υπόψη την άποψη του Επιστημονικού Συμβουλίου,
- θα εξασφαλίζει την έγκαιρη έγκριση του προγράμματος εργασιών, των θέσεων όσον αφορά τη μεθοδολογία υλοποίησης και τους αναγκαίους κανόνες εφαρμογής όπως προβλέπεται στους κανόνες υποβολής και στην πρότυπη συμφωνία επιχορήγησης του ΕΣΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις του Επιστημονικού Συμβουλίου,
- θα ενημερώνει τακτικά και θα διαβουλεύεται με την επιτροπή προγράμματος σχετικά με την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του ΕΣΕ.

2. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Οι δραστηριότητες στον τομέα των μελλοντικών και αναδυόμενων τεχνολογιών (FET) θα συγκεκριμενοποιούν διάφορες λογικές παρέμβασης, από πλήρως ανοικτές μέχρι ποικίλων διαβαθμίσεων διάρθρωσης των θεμάτων, των κοινοτήτων και των χρηματοδοτήσεων, γύρω από τρεις άξονες - Ανοικτές FET, Πρόδρομες FET και Εμβληματικές FET.

2.1. Ανοικτές FET: προώθηση καινοτομικών ιδεών

Για την επιτυχή διερεύνηση νέων βάσεων για ριζικά νέες επιστημονικές γνώσεις και τεχνολογίες του μέλλοντος, είναι απαραίτητη η υποστήριξη ενός ευρέος συνόλου οραματικών και συνεργατικών ερευνητικών προγραμμάτων έρευνας και τεχνολογίας υψηλού κινδύνου σε πρώιμο στάδιο. Επειδή είναι σαφές ότι δεν έχει θεματικό ή κανονιστικό χαρακτήρα, η δραστηριότητα αυτή αφήνει χώρο για νέες ιδέες, όποτε προκύψουν και από όπου και αν προέρχονται, μέσα στο ευρύτερο δυνατό φάσμα θεμάτων και επιστημονικών τομέων, και δίνει έντονα ερεθίσματα για δημιουργική σκέψη έξω από τα καθιερωμένα πλαίσια. Η υποβοήθηση της ανάπτυξης τέτοιων ευαίσθητων ιδεών προϋποθέτει μια ευέλικτη, τολμηρή και σε μεγάλο βαθμό διεπιστημονική ερευνητική προσέγγιση, που υπερβαίνει τα αυστηρά τεχνολογικά όρια. Η προσέλευση και η προώθηση της συμμετοχής νέων φορέων υψηλού δυναμικού στην έρευνα και την καινοτομία, όπως νέων ερευνητών και ΜΜΕ υψηλής τεχνολογίας, είναι επίσης σημαντική για την ανάδειξη των επιστημονικών και βιομηχανικών ηγετών του μέλλοντος.

2.2. Πρόδρομες FET: μέρμινα για αναδυόμενα θέματα και κοινότητες

Οι καινοτόμοι τομείς και τα θέματα θα πρέπει να έχουν μελετηθεί, μέσω εργασίας για τη συγκρότηση αναδυόμενων κοινοτήτων και υποβοήθησης κατά τον σχεδιασμό και την εκπόνηση θεμάτων μετασχηματιστικής έρευνας. Τα κύρια οφέλη αυτής της διαρθρωτικής, αλλά και διερευνητικής προσέγγισης είναι η ανάδυση καινοτομικών τομέων που δεν είναι ακόμη έτοιμοι να περιληφθούν στους ερευνητικούς χάρτες πορείας της βιομηχανίας, καθώς και η δημιουργία και διάρθρωση ερευνητικών κοινοτήτων γύρω απ' αυτούς. Αποτελεί το βήμα από τις συνεργασίες μεταξύ μικρού αριθμού ερευνητών προς δέσμη έργων που το καθένα τους καλύπτει πτυχές ενός ερευνητικού θέματος και που ανταλλάσσουν αποτελέσματα. Αυτό θα γίνει σε στενή διασύνδεση με τις προτεραιότητες κοινωνικών προκλήσεων και βιομηχανικής υπεροχής.

2.3. Εμβληματικές FET: επίδειξη μεγάλων διατομεακών επιστημονικών και τεχνολογικών εγχειρημάτων

Οι ερευνητικές πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της πρόκλησης αυτής βασίζονται στην επιστήμη και την τεχνολογία, είναι μεγάλης κλίμακας, διεπιστημονικές και συγκροτημένες γύρω από έναν ιδανικό ενοποιητικό στόχο. Αντιμετωπίζουν μεγάλες επιστημονικές και τεχνολογικές προκλήσεις που απαιτούν συνεργασία μεταξύ διαφόρων επιστημονικών κλάδων, κοινοτήτων και προγραμμάτων. Το επιστημονικό και τεχνολογικό προβάδισμα πρέπει να παρέχει ισχυρή και ευρεία βάση για μελλοντική τεχνολογική καινοτομία και οικονομική εκμετάλλευση, καθώς και καινοφανή οφέλη με δυναμικά μεγάλη επίδραση για την κοινωνία. Η συνολικότητα και το μέγεθός τους συνεπάγονται ότι μπορούν να επιτευχθούν μόνο μέσω συνεργατικής, μακροπρόθεσμης και διαρκούς προσπάθειας.

2.4. Ειδικές πτυχές υλοποίησης

Ένα Γνωμοδοτικό Συμβούλιο FET, στο οποίο θα συμμετέχουν επιστήμονες και μηχανικοί υψίστου κύρους και εξειδίκευσης, θα εισφέρει τη συμβολή των ενδιαφερόμενων μερών στη συνολική επιστημονική στρατηγική, καθώς και τις απόψεις τους για τον καθορισμό του προγράμματος εργασιών.

Οι FET θα εξακολουθήσουν να καθοδηγούνται από την επιστήμη και την τεχνολογία και να στηρίζονται σε έναν ευέλικτο και αποτελεσματικό μηχανισμό υλοποίησης. Θα υιοθετηθούν απλές διοικητικές διαδικασίες προκειμένου να διατηρηθεί η εστίαση στην αριστεία όσον αφορά την τεχνολογική καινοτομία με μοχλό την επιστήμη, να προωθηθεί η ανάληψη πρωτοβουλίας και να συνδυαστούν η ταχύτητα της λήψης αποφάσεων και η ευελιξία με την υπευθυνότητα. Θα χρησιμοποιηθούν οι καταλληλότερες προσεγγίσεις για την ανίχνευση του ερευνητικού τοπίου των FET (π.χ. ανάλυση χαρτοφυλακίου) και για τη συμμετοχή κοινοτήτων ενδιαφερόμενων (π.χ. διαβουλεύσεις). Στόχος θα είναι η διαρκής βελτίωση και η αναζήτηση περαιτέρω τρόπων για την απλούστευση και βελτίωση των διαδικασιών προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση των αρχών αυτών. Θα διεξάγονται αξιολογήσεις της αποτελεσματικότητας και του αντικτύπου των δραστηριοτήτων FET, συμπληρωματικά προς τις αξιολογήσεις σε επίπεδο προγράμματος.

Δεδομένης της αποστολής τους για την ανάπτυξη της έρευνας για τις τεχνολογίες του μέλλοντος με μοχλό την επιστήμη, οι FET προσπαθούν να συνδέσουν φορείς από την επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, και των χρηστών, και στο μέτρο του δυνατού τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα. Γι' αυτό, οι FET πρέπει να παίζουν ενεργό και καταλυτικό ρόλο για την προώθηση νέων τρόπων σκέψης, νέων πρακτικών και νέων συνεργασιών.

Οι Ανοικτές FET συνενώνουν δραστηριότητες για την αναζήτηση ελπιδοφόρων νέων ιδεών από τη βάση. Το υψηλό διακύβευμα που προκύπτει από κάθε τέτοια ιδέα αντισταθμίζεται από τον μεγάλο αριθμό των ιδεών που διερευνώνται. Η αποδοτικότητα ως προς το χρόνο και τους πόρους, το χαμηλό ευκαιριακό κόστος για τους προτεινόντες και το αναμφισβήτητο θετικό κλίμα έναντι των μη συμβατικών και διεπιστημονικών ιδεών αποτελούν τα βασικά χαρακτηριστικά για τις δραστηριότητες αυτές. Με ευέλικτα και γρήγορα, διαρκώς ανοιχτά σε υποβολή προτάσεων σχέδια θα αναζητηθούν νέες ερευνητικές ιδέες, υψηλού διακυβέυματος και πολλά υποσχόμενες, και θα συμπεριληφθούν μέθοδοι για τον εντοπισμό νέων φορέων καινοτομίας με μεγάλες δυνατότητες, όπως νέοι ερευνητές και MME υψηλής τεχνολογίας. Συμπληρώνοντας τις δραστηριότητες των Ανοικτών FET, οι δραστηριότητες στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων «Βιομηχανική υπεροχή» και «Κοινωνιακές προκλήσεις» μπορούν να προωθήσουν ριζικά νέες χρήσεις των γνώσεων και των τεχνολογιών.

Η δραστηριότητα των πρόδρομων FET θα δημοσιεύει τακτικά προσκλήσεις για, καινοτομικά θέματα με μεγάλα διακυβέυματα και υψηλό δυναμικό, χρηματοδοτούμενα σε επίπεδο που επιτρέπει την επιλογή αρκετών έργων. Τα εν λόγω έργα θα υποστηρίζονται από δράσεις συγκρότησης κοινοτήτων που προωθούν δραστηριότητες όπως κοινές εκδηλώσεις, ανάπτυξη νέων προγραμμάτων σπουδών και χάρτες πορείας για την έρευνα. Η επιλογή των θεμάτων θα λαμβάνει υπόψη την αριστεία στην έρευνα με μοχλό την επιστήμη με στόχο τις τεχνολογίες του μέλλοντος, το δυναμικό για τη δημιουργία κρίσιμης μάζας και τον αντίκτυπο στην επιστήμη και την τεχνολογία.

Θα μπορούσαν να υλοποιηθούν ορισμένες μεγάλης κλίμακας και εστιασμένες πρωτοβουλίες (εμβληματικές FET) υπό την προϋπόθεση της θετικής έκβασης των προπαρασκευαστικών σχεδίων FET. Αυτές θα πρέπει να βασίζονται σε ανοικτές συμπράξεις που επιτρέπουν τον προαιρετικό συνδυασμό ενωσιακών, εθνικών και ιδιωτικών συνεισφορών, με ισορροπημένη διακυβέρνηση που να επιτρέπει στους έχοντες την κυριότητα του προγράμματος να ασκούν την ανάλογη επιρροή, καθώς και μεγάλο βαθμό αυτονομίας και ευελιξίας κατά την υλοποίηση, επιτρέποντας παράλληλα στην εμβληματική FET να ακολουθεί πιστά έναν ευρείας αποδοχής ερευνητικό χάρτη πορείας. Η επιλογή των θεμάτων που θα υλοποιηθούν ως εμβληματικά θα βασίζεται στην επιστημονική και τεχνολογική αριστεία και θα λαμβάνει υπόψη τον ενιαίο στόχο, τον δυνητικό αντίκτυπο, την ενσωμάτωση των ενδιαφερόμενων και των πόρων στο πλαίσιο ενός συγκροτημένου ερευνητικού χάρτη πορείας και, όπου συντρέχει περίπτωση, την υποστήριξη από ενδιαφερόμενους φορείς και εθνικά/ περιφερειακά ερευνητικά προγράμματα. Οι δραστηριότητες αυτές θα πραγματοποιηθούν με τα υφιστάμενα μέσα χρηματοδότησης.

Οι δραστηριότητες στους τρεις άξονες των FET συμπληρώνονται από δραστηριότητες δικτύωσης βασισμένες σε κοινότητες για τη δημιουργία μιας γόνιμης και εύρωστης ευρωπαϊκής βάσης για την επιστημονικά καθοριζόμενη έρευνα με στόχο τις τεχνολογίες του μέλλοντος. Θα στηρίζουν τις μελλοντικές εξελίξεις των δραστηριοτήτων FET, θα ενισχύουν το διάλογο σχετικά με τις επιπτώσεις των νέων τεχνολογιών και θα επιταχύνουν τον αντίκτυπο.

3. ΔΡΑΣΕΙΣ «MARIE SKLODOWSKA-CURIE»

3.1. Προώθηση νέων δεξιοτήτων μέσω της άριστης αρχικής κατάρτισης των ερευνητών

Η Ευρώπη χρειάζεται μια ισχυρή και δημιουργική βάση ανθρώπινων πόρων, με δυνατότητα μετακίνησης μεταξύ χωρών και τομέων, με τον ορθό συνδυασμό δεξιοτήτων για την ανάπτυξη καινοτομίας και τη μετατροπή των γνώσεων και των ιδεών σε νέα προϊόντα και υπηρεσίες προς όφελος της οικονομίας και της κοινωνίας.

Αυτό θα επιτευχθεί ειδικότερα με τη δημιουργία και την υποστήριξη της αριστείας μέσω ενός σημαντικού μεριδίου της υψηλής ποιότητας αρχικής κατάρτισης των νέων ερευνητών και των διδακτορικών φοιτητών σε όλα τα κράτη μέλη και τις συνδεδεμένες χώρες, η οποία, όπου συντρέχει περίπτωση, να περιλαμβάνει συμμετοχή από τρίτες χώρες. Εάν οι νέοι ερευνητές εφοδιαστούν με διάφορες δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν να αντιμετωπίσουν υφιστάμενες και μελλοντικές προκλήσεις, θα ανοιγούν βελτιωμένες προοπτικές σταδιοδρομίας για την επόμενη γενιά ερευνητών τόσο στο δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα, πράγμα που θα καταστήσει ελκυστικότερες τις ερευνητικές σταδιοδρομίες για τους νέους.

Η δράση θα υλοποιηθεί μέσω της υποστήριξης προγραμμάτων ερευνητικής κατάρτισης ανά την ΕΕ επιλεγόμενων με όρους ανταγωνισμού, τα οποία υλοποιούνται από συμπράξεις πανεπιστημίων, ερευνητικών ιδρυμάτων, ερευνητικών υποδομών, επιχειρήσεων, ΜΜΕ και άλλων κοινωνικοοικονομικών φορέων από διάφορες χώρες εντός και εκτός Ευρώπης. Θα υποστηριχθούν επίσης μεμονωμένα ιδρύματα ικανά να παράσχουν το ίδιο εμπλουτισμένο περιβάλλον. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η ευελιξία στην υλοποίηση των στόχων προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι διάφορες ανάγκες. Συνήθως, οι επιτυχείς συμπράξεις θα έχουν τη μορφή δικτύων ερευνητικής κατάρτισης που μπορούν να προσφέρουν καινοτόμες μορφές εκπαίδευσης όπως κοινά ή πολλαπλά διδακτορικά, ή βιομηχανικά διδακτορικά, ενώ τα μεμονωμένα ιδρύματα θα συμμετέχουν συνήθως σε καινοτόμα διδακτορικά προγράμματα. Τα βιομηχανικά διδακτορικά είναι ένα σημαντικό στοιχείο για την προώθηση καινοτόμου πνεύματος μεταξύ των ερευνητών και τη δημιουργία στενότερων δεσμών μεταξύ βιομηχανίας και ακαδημαϊκής κοινότητας. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται η υποστήριξη των καλύτερων νέων ερευνητών από κάθε χώρα ώστε να συμμετάσχουν σε αυτά τα προγράμματα αριστείας, τα οποία μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, παροχή συμβουλών για τη μεταβίβαση γνώσεων και πείρας.

Τα εν λόγω προγράμματα κατάρτισης θα έχουν ως αντικείμενο την ανάπτυξη και τη διεύρυνση βασικών ερευνητικών ικανοτήτων, εφοδιάζοντας παράλληλα τους ερευνητές με δημιουργική σκέψη, επιχειρηματικό πνεύμα και δεξιότητες καινοτομίας που θα ανταποκρίνονται στις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς εργασίας. Τα προγράμματα θα παρέχουν επίσης κατάρτιση σε μεταβιβάσιμες ικανότητες όπως ομαδική εργασία, ανάλυση κινδύνων, διαχείριση έργου, τυποποίηση, επιχειρηματικότητα, δεοντολογία, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, επικοινωνία και κοινωνιακές προεκτάσεις που είναι απαραίτητες για τη δημιουργία, την ανάπτυξη, την εμπορική διάθεση και τη διάδοση της καινοτομίας.

3.2. Προαγωγή της αριστείας μέσω διασυνοριακής και διατομεακής κινητικότητας

Η Ευρώπη πρέπει να καταστεί ελκυστική για τους νέους ερευνητές, Ευρωπαίους και μη. Αυτό θα επιτευχθεί ειδικότερα με την υποστήριξη δελεαστικών ευκαιριών σταδιοδρομίας για έμπειρους ερευνητές τόσο στο δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα και με την ενθάρρυνση της μετακίνησής τους μεταξύ χωρών, τομέων και επιστημονικών πεδίων με σκοπό τη βελτίωση του δυνατοτήτων τους για δημιουργικότητα και καινοτομία.

Θα χρηματοδοτηθούν οι καλύτεροι ή πιο ελπιδοφόροι ερευνητές με πείρα, ανεξαρτήτως εθνικότητας, οι οποίοι θέλουν να αναπτύξουν τις ικανότητές τους μέσω μιας διεθνικής ή διεθνούς εμπειρίας κινητικότητας. Μπορούν να υποστηριχθούν σε οποιοδήποτε στάδιο της σταδιοδρομίας τους, ακόμη και στο πιο πρώιμο, ακριβώς μετά την απόκτηση του διδακτορικού τους τίτλου ή ισοδύναμης εμπειρίας. Οι ερευνητές αυτοί θα χρηματοδοτούνται υπό την προϋπόθεση ότι θα μετακινούνται από μία χώρα σε άλλη με σκοπό τη διεύρυνση ή την εμβάθυνση των ικανοτήτων τους σε πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα, ερευνητικές υποδομές, επιχειρήσεις, ΜΜΕ ή άλλους κοινωνικοοικονομικούς φορείς της επιλογής τους και θα εργάζονται σε προγράμματα έρευνας και καινοτομίας που ανταποκρίνονται στις προσωπικές ανάγκες και τα ενδιαφέροντά τους. Θα προτρέπονται να μετακινηθούν από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα ή αντίστροφα μέσω της υποστήριξης προσωρινών θέσεων εργασίας. Αυτό αναμένεται να ενισχύσει τον καινοτόμο χαρακτήρα του ιδιωτικού τομέα και να προαγάγει τη διατομεακή κινητικότητα. Θα υποστηρίζονται επίσης ευκαιρίες μερικής απασχόλησης που επιτρέπουν συνδυασμένες θέσεις τόσο στο δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα, για να βελτιωθεί η μεταφορά γνώσεων μεταξύ τομέων και να ενθαρρυνθεί η δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Αυτές οι εξατομικευμένες ερευνητικές ευκαιρίες θα βοηθήσουν τους υποσχόμενους ερευνητές να καταστούν πλήρως ανεξάρτητοι και θα προωθήσουν τις αλλαγές σταδιοδρομίας από το δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα.

Προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως το υφιστάμενο δυναμικό των ερευνητών, θα προωθηθούν επίσης ευκαιρίες εκπαίδευσης και απόκτησης νέων γνώσεων σε τριτοβάθμιο ερευνητικό ίδρυμα τρίτης χώρας, επανέναρξης της ερευνητικής σταδιοδρομίας μετά από διακοπή και (επαν)ένταξης των ερευνητών σε κάποια πιο μακροπρόθεσμη ερευνητική θέση στην Ευρώπη, περιλαμβανομένης και της χώρας προέλευσής τους, έπειτα από μια εμπειρία διακρατικής ή διεθνούς κινητικότητας.

3.3. Τόνωση της καινοτομίας μέσω αμοιβαίας γονιμοποίησης των γνώσεων

Οι κοινωνιακές προκλήσεις καθίστανται ολοένα και πιο παγκόσμιες, οι δε διασυνοριακές και διατομεακές συνεργασίες είναι κρίσιμης σημασίας για την επιτυχή αντιμετώπισή τους. Η ανταλλαγή γνώσεων και ιδεών μεταξύ έρευνας και αγοράς (και το αντίστροφο) είναι συνεπώς ζωτικής σημασίας και μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω της σύνδεσης των ανθρώπων. Αυτή θα προωθηθεί μέσω της υποστήριξης ευέλικτων ανταλλαγών άκρως ειδικευμένου προσωπικού έρευνας και καινοτομίας μεταξύ τομέων, χωρών και επιστημονικών κλάδων, οι οποίες θα καλύπτουν και τις πτυχές του επαναπαρισμού και της επανένταξης.

Η ευρωπαϊκή χρηματοδότηση θα στηρίξει βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές προσωπικού έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο συνεργασιών με πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα, ερευνητικές υποδομές, επιχειρήσεις, ΜΜΕ και άλλους κοινωνικοοικονομικούς φορείς στην Ευρώπη, καθώς και μεταξύ της Ευρώπης και τρίτων χωρών, για την ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας. Θα είναι ανοικτή στο προσωπικό έρευνας και καινοτομίας σε όλα τα επίπεδα σταδιοδρομίας, από τα χαμηλότερα (μετά το πτυχίο) έως τα υψηλότερα (διοίκηση), περιλαμβανομένου επίσης του διοικητικού και του τεχνικού προσωπικού.

3.4. Αύξηση του διαρθρωτικού αντικτύπου μέσω συγχρηματοδότησης των δραστηριοτήτων

Η τόνωση περιφερειακών, εθνικών ή διεθνών προγραμμάτων για την προώθηση της αριστείας και τη διάδοση βέλτιστων πρακτικών των δράσεων Marie Skłodowska-Curie ως προς τις πανευρωπαϊκές δυνατότητες κινητικότητας για την κατάρτιση των ερευνητών, την ανάπτυξη σταδιοδρομίας και την ανταλλαγή προσωπικού θα αυξήσει τον αριθμητικό και διαρθρωτικό αντίκτυπο των δράσεων Marie Skłodowska-Curie. Αυτό θα κάνει και πιο ελκυστικά τα κέντρα αριστείας σε όλη την Ευρώπη.

Αυτό θα επιτευχθεί μέσω της συγχρηματοδότησης νέων ή υφιστάμενων περιφερειακών, εθνικών και διεθνών προγραμμάτων, δημόσιων ή και ιδιωτικών, ώστε να ανοιχθούν και να προβλέψουν διεθνή, διατομεακή και διεπιστημονική ερευνητική κατάρτιση καθώς και διασυνοριακή και διατομεακή κινητικότητα του προσωπικού έρευνας και καινοτομίας σε όλες τις φάσεις της σταδιοδρομίας του.

Αυτό θα επιτρέψει την αξιοποίηση συνεργιών μεταξύ ενωσιακών δράσεων και δράσεων σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, καταπολεμώντας τον κατακερματισμό των στόχων, των μεθόδων αξιολόγησης και των εργασιακών συνθηκών των ερευνητών. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων συγχρηματοδότησης, θα προωθηθεί δυναμικά η χρήση των συμβάσεων εργασίας.

3.5. Ειδικές δράσεις υποστήριξης και πολιτικής

Για αποτελεσματική ανταπόκριση στην πρόκληση, θα είναι απαραίτητη η παρακολούθηση της προόδου. Το πρόγραμμα Marie Skłodowska-Curie θα υποστηρίξει την ανάπτυξη δεικτών και την ανάλυση δεδομένων σχετικά με την κινητικότητα, τις δεξιότητες και τις σταδιοδρομίες των ερευνητών και για την ισότητα των φύλων με σκοπό τον προσδιορισμό κενών και εμποδίων στις δράσεις αυτές και την αύξηση του αντικτύπου αυτών. Κατά την υλοποίηση των δραστηριοτήτων αυτών θα επιδιωχθούν συνεργίες και στενή συνεργασία με τις δράσεις υποστήριξης πολιτικών για ερευνητές, τους εργοδότες και τους χρηματοδότες τους στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Η Ευρώπη σε ένα μεταβαλλόμενο κόσμο - πολυδεκτικές, καινοτόμες και στοχαστικές κοινωνίες». Θα χρηματοδοτηθούν ειδικές δράσεις με σκοπό την υποστήριξη πρωτοβουλιών για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της σταδιοδρομίας στον τομέα της έρευνας, και τη διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας που απορρέουν από εργασίες οι οποίες υποστηρίζονται από δράσεις Marie Skłodowska-Curie.

Για την περαιτέρω αύξηση του αντικτύπου των δράσεων Marie Skłodowska-Curie, η δικτύωση μεταξύ των ερευνητών Marie Skłodowska-Curie (σημερινών και παλαιών) θα βελτιωθεί μέσω μιας στρατηγικής υπηρεσιών για αποφοίτους. Οι υπηρεσίες αυτές θα ποικίλλουν από την προώθηση ενός φόρουμ για επαφές και ανταλλαγές μεταξύ ερευνητών, την παροχή δυνατοτήτων για τη διερεύνηση συνεργασιών και ευκαιριών απασχόλησης, έως την διοργάνωση κοινών εκδηλώσεων και τη συμμετοχή των εταιρών σε δραστηριότητες προβολής ως πρεσβευτές των δράσεων Marie Skłodowska-Curie και του EXE.

3.6. Ειδικές πτυχές υλοποίησης

Οι δράσεις Marie Skłodowska-Curie θα είναι ανοικτές σε δραστηριότητες κατάρτισης και ανάπτυξης σταδιοδρομίας στο πλαίσιο όλων των τομέων έρευνας και καινοτομίας που καλύπτονται από τη ΣΛΕΕ, από τη βασική έρευνα έως την εμπορική αξιοποίηση και τις υπηρεσίες καινοτομίας. Τα πεδία έρευνας και καινοτομίας, καθώς και οι τομείς, θα επιλέγονται ελεύθερα από τους αιτούντες.

Για να επωφεληθούν από την παγκόσμια βάση γνώσεων, οι δράσεις Marie Skłodowska-Curie θα είναι ανοικτές σε ερευνητές και προσωπικό καινοτομίας καθώς και σε πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα, ερευνητικές υποδομές, επιχειρήσεις και άλλους κοινωνικοοικονομικούς φορείς από όλες τις χώρες, όχι μόνο τις ευρωπαϊκές, υπό τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 1290/2013

Σε όλες τις δραστηριότητες που περιγράφονται ανωτέρω, θα δίδεται προσοχή στην ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής των επιχειρήσεων, ειδικότερα των ΜΜΕ, καθώς και άλλων κοινωνικοοικονομικών φορέων, προκειμένου για την επιτυχή υλοποίηση και τον αντικτύπο των δράσεων Marie Skłodowska-Curie. Μέσω όλων των δράσεων Marie Skłodowska-Curie προωθείται μακροπρόθεσμη συνεργασία μεταξύ της ανώτατης εκπαίδευσης, των ερευνητικών οργανισμών και του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, στην οποία να λαμβάνεται υπόψη η προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Οι δράσεις Marie Skłodowska-Curie θα αναπτυχθούν σε στενή συνέργεια με άλλα προγράμματα που στηρίζουν αυτούς τους στόχους πολιτικής, μεταξύ άλλων το πρόγραμμα «Erasmus +» και οι «Κοινότητες Γνώσης και Καινοτομίας» του ΕΙΤ.

Διατηρείται η δυνατότητα, εάν προκύψουν ιδιαίτερες ανάγκες, να επικεντρωθούν ορισμένες δραστηριότητες του προγράμματος Marie Skłodowska-Curie σε συγκεκριμένες κοινωνιακές προκλήσεις, τύπους ιδρυμάτων έρευνας και καινοτομίας ή γεωγραφικές περιοχές, ούτως ώστε να συνεκτιμηθεί η εξέλιξη των ευρωπαϊκών απαιτήσεων από πλευράς δεξιοτήτων, ερευνητικής κατάρτισης, ανάπτυξης σταδιοδρομιών και ανταλλαγής γνώσεων.

Προκειμένου να υπάρχει άνοιγμα προς όλες τις δεξαμενές ταλέντων, θα λαμβάνονται γενικά μέτρα για την αποφυγή τυχόν στρεβλώσεων κατά την πρόσβαση στις χορηγίες, π.χ. προώθηση ίσων ευκαιριών για ερευνητές και ερευνήτριες σε όλες τις δράσεις Marie Skłodowska-Curie και συγκριτική αξιολόγηση της συμμετοχής των φύλων. Ακόμη, οι δράσεις Marie Skłodowska-Curie θα στηρίξουν τους ερευνητές ώστε να εδραιωθούν στο πλαίσιο μιας πιο σταθερής σταδιοδρομίας και να επιτύχουν μια ορθή ισορροπία εργασίας/ζωής, λαμβάνοντας υπόψη την οικογενειακή τους κατάσταση, και θα τους διευκολύνουν να ξαναρχίσουν την ερευνητική τους σταδιοδρομία μετά από διακοπή. Οι αρχές της Ευρωπαϊκής Χάρτας του Ερευνητή και του Κώδικα Δεοντολογίας για την Πρόσληψη Ερευνητών, οι οποίες προάγουν ανοικτές προσλήψεις και ελκυστικές συνθήκες εργασίας, συνιστάται να υιοθετηθούν και να εφαρμοστούν από όλους τους μετέχοντες που χρηματοδοτούνται.

Για περαιτέρω βελτίωση της διάδοσης και της συμμετοχής του κοινού, μπορεί να ζητηθεί από τους δικαιούχους των δράσεων Marie Skłodowska-Curie να σχεδιάσουν κατάλληλες δραστηριότητες προβολής στο ευρύ κοινό. Το σχέδιο αυτό θα αξιολογείται κατά τη διαδικασία αξιολόγησης, καθώς και κατά την επακολούθηση του έργου.

4. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Οι δραστηριότητες θα έχουν ως στόχο την ανάπτυξη άριστων ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών για το 2020 και μετά, την προώθηση του δυναμικού τους ως προς την καινοτομία και το ανθρώπινο δυναμικό και την ενίσχυση της ευρωπαϊκής πολιτικής. Θα επιδιωχθεί ο συντονισμός με τις χρηματοδοτικές πηγές συνοχής προκειμένου να διασφαλιστούν οι συνέργειες και μια συνεκτική προσέγγιση για την ανάπτυξη των ερευνητικών υποδομών. Θα ενθαρρύνονται οι συνέργειες με τις δράσεις Marie Skłodowska-Curie.

4.1. Ανάπτυξη των ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών για το 2020 και πέραν αυτού

4.1.1. Ανάπτυξη νέων ερευνητικών υποδομών παγκόσμιας κλάσης

Στόχος είναι διευκολυνθεί και να στηριχθεί η προετοιμασία, η υλοποίηση, η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και η αποτελεσματική λειτουργία των ερευνητικών υποδομών όπως προσδιορίζονται από το Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών (ESFRI) και άλλες παγκόσμιας κλάσης ερευνητικές υποδομές οι οποίες θα βοηθήσουν την Ευρώπη να ανταποκριθεί στις μεγάλες προκλήσεις στην επιστήμη, τη βιομηχανία και την κοινωνία. Ο στόχος αυτός θα καλύψει συγκεκριμένα τις υποδομές εκείνες που σχεδιάζουν να διαμορφώσουν, διαμορφώνουν τώρα ή έχουν ήδη διαμορφώσει τη διακυβέρνησή τους, π.χ. βάσει της κοινοπραξίας ευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής (ERIC) ή άλλης ισοδύναμης δομής σε ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο.

Η ενωσιακή χρηματοδότηση θα συμβάλει, ανάλογα με την περίπτωση, στα ακόλουθα:

- α) την προπαρασκευαστική φάση μελλοντικών υποδομών (π.χ. λεπτομερή σχέδια κατασκευής, νομικές διευθετήσεις, πολυετή προγραμματισμός, πρώιμη έναρξη της βιομηχανίας),
- β) την φάση υλοποίησης (π.χ. εργασίες E&A και τεχνολογικές εργασίες από κοινού με την βιομηχανία και τους χρήστες, ανάπτυξη περιφερειακών εταιρικών εγκαταστάσεων⁽¹⁾ με στόχο την πιο ισόρροπη ανάπτυξη του EXE)· ή/και
- γ) την φάση λειτουργίας (π.χ. δραστηριότητες πρόσβασης, διαχείρισης δεδομένων, προβολής, κατάρτισης και διεθνούς συνεργασίας).

Στο πλαίσιο της εν λόγω δραστηριότητας θα υποστηριχθούν επίσης μελέτες σχεδιασμού για νέες ερευνητικές υποδομές μέσω μιας προσέγγισης εκ των κάτω.

4.1.2. Ενοποίηση και άνοιγμα υφιστάμενων εθνικών και περιφερειακών ερευνητικών υποδομών ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

Στόχος είναι το άνοιγμα, κατά περίπτωση, των βασικών εθνικών και περιφερειακών ερευνητικών υποδομών σε όλους τους Ευρωπαίους ερευνητές, από τα πανεπιστήμια αλλά και τη βιομηχανία, και η εξασφάλιση της βέλτιστης χρήσης και κοινής τους ανάπτυξης.

Η Ένωση θα υποστηρίξει δίκτυα και ομάδες που συγκεντρώνουν και ενοποιούν, σε ευρωπαϊκή κλίμακα, εθνικές ερευνητικές υποδομές ζωτικής σημασίας. Θα δοθεί χρηματοδότηση για την υποστήριξη, ειδικότερα, της διεθνικής και εικονικής πρόσβασης των ερευνητών και της εναρμόνισης και της βελτίωσης των υπηρεσιών που παρέχουν οι υποδομές.

4.1.3. Ανάπτυξη, εγκατάσταση και λειτουργία ηλεκτρονικών υποδομών που βασίζονται στις ΤΠΕ⁽²⁾

Στόχος είναι να επιτευχθεί έως το 2020 παγκόσμια πρωτοπορία στη δικτύωση, την πληροφορική και τα επιστημονικά δεδομένα σε έναν ενιαίο και ανοικτό ευρωπαϊκό χώρο για την επιγραμματική έρευνα, όπου οι ερευνητές θα απολαμβάνουν παντού προηγμένης τεχνολογίας και αξιόπιστες υπηρεσίες δικτύωσης και πληροφορικής και απρόσκοπτη και ανοικτή πρόσβαση σε περιβάλλοντα ηλεκτρονικής επιστήμης και παγκόσμιους πόρους δεδομένων.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, θα παρέχεται υποστήριξη σε: παγκόσμια δίκτυα έρευνας και εκπαίδευσης που παρέχουν προηγμένες, τυποποιημένες και μεταβλητής κλίμακας διατομεακές υπηρεσίες κατ' αίτηση υποδομής δικτύου και νέφους που παρέχουν εικονικά απεριόριστη υπολογιστική ικανότητα και ικανότητα επεξεργασίας δεδομένων· οικόσυστημα εγκαταστάσεων υπερυπολογιστών, που πλησιάζουν την κλίμακα exa· υποδομή λογισμικού και υπηρεσιών, π.χ. για προσομοίωση και οπτικοποίηση· συνεργατικά εργαλεία σε πραγματικό χρόνο· και μια διαλειτουργική, ανοικτή και αξιόπιστη υποδομή επιστημονικών δεδομένων.

⁽¹⁾ Τα περιφερειακά εταιρικά μέσα (PEM) είναι ερευνητικές υποδομές εθνικής ή περιφερειακής σημασίας με όρους κοινωνικοοικονομικής απόδοσης, εκπαίδευσης και προσέλκυσης ερευνητών και τεχνικών, που αναγνωρίζονται ως εταίροι σε μια πανευρωπαϊκή ερευνητική υποδομή ESFRI ή άλλη παγκόσμιας κλάσης ερευνητική υποδομή. Η ποιότητα των PEM, μεταξύ άλλων στο επίπεδο της πολιτικής περί επιστημονικών υπηρεσιών, διαχείρισης και πρόσβασης τους πρέπει να πληροί τις ίδιες προδιαγραφές που απαιτούνται για τις πανευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές.

⁽²⁾ Καθώς όλη η έρευνα έχει επικεντρωθεί πλέον στη χρήση υπολογιστών και δεδομένων, η πρόσβαση σε υψηλής τεχνολογίας ηλεκτρονικές υποδομές έχει καταστεί απαραίτητη για όλους τους ερευνητές. Παραδείγματος χάρη, το GÉANT συνδέει 40 εκατομμύρια χρήστες σε περισσότερα από 8 000 ιδρύματα σε 40 χώρες, ενώ η ευρωπαϊκή υποδομή δικτύων είναι η μεγαλύτερη κατανεμημένη υπολογιστική υποδομή του κόσμου με περισσότερες από 290 εγκαταστάσεις σε 50 χώρες. Η αδιάκοπη πρόσβαση στις ΤΠΕ και οι αυξημένες ανάγκες της επιστήμης για υπολογισμούς και επεξεργασία μεγάλων όγκων δεδομένων θέτει μειζόνες χρηματοοικονομικές και οργανωτικές προκλήσεις για τη διασφάλιση απρόσκοπτων υπηρεσιών προς τους ερευνητές.

4.2. Προώθηση του δυναμικού καινοτομίας των ερευνητικών υποδομών και των ανθρώπινων πόρων τους

4.2.1. Αξιοποίηση του δυναμικού καινοτομίας των ερευνητικών υποδομών

Στόχος είναι η τόνωση της καινοτομίας τόσο στις ίδιες τις υποδομές όσο και σε βιομηχανίες, όπως τη βιομηχανία που τις παρέχει και τις χρησιμοποιεί.

Για το σκοπό αυτό, θα παρέχεται υποστήριξη σε:

- α) συμπράξεις E&A με τη βιομηχανία για την ανάπτυξη των ικανοτήτων της Ένωσης και τη βιομηχανική παροχή σε τομείς υψηλής τεχνολογίας όπως τα επιστημονικά όργανα ή οι ΤΠΕ,
- β) προεμπορική ανάθεση συμβάσεων σε φορείς ερευνητικών υποδομών, ώστε να προωθήσουν την καινοτομία και να υιοθετήσουν νωρίς ή να αναπτύξουν τεχνολογίες αιχμής,
- γ) ερεθίσματα προς τη βιομηχανία για να χρησιμοποιεί ερευνητικές υποδομές, π.χ. ως πειραματικές εγκαταστάσεις δοκιμών ή κέντρα βάσης γνώσεων και
- δ) προώθηση της ενσωμάτωσης των ερευνητικών υποδομών σε τοπικά, περιφερειακά και παγκόσμια οικοσυστήματα καινοτομίας.

Οι δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα επηρεάσουν επίσης τη χρήση ερευνητικών υποδομών -και ειδικότερα ηλεκτρονικών υποδομών- για τις δημόσιες υπηρεσίες, την κοινωνική καινοτομία, τον πολιτισμό και την εκπαίδευση και κατάρτιση.

4.2.2. Ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου των ερευνητικών υποδομών

Η πολυπλοκότητα των ερευνητικών υποδομών και η αξιοποίηση του πλήρους δυναμικού τους απαιτεί επαρκείς δεξιότητες από τους διαχειριστές, τους μηχανικούς και τους τεχνικούς τους, καθώς και τους χρήστες.

Η ενωσιακή χρηματοδότηση θα στηρίξει την κατάρτιση του προσωπικού διαχείρισης και τη λειτουργία ερευνητικών υποδομών πανευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, την ανταλλαγή προσωπικού και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των εγκαταστάσεων και την επαρκή προσφορά ανθρώπινων πόρων σε βασικά επιστημονικά πεδία, καθώς και την πρώτη εμφάνιση ειδικών επιστημονικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Θα ενθαρρυνθούν οι συνέργειες με τις δράσεις Marie Skłodowska-Curie.

4.3. Ενίσχυση της πολιτικής για τις ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές και της διεθνούς συνεργασίας

4.3.1. Ενίσχυση της ευρωπαϊκής πολιτικής για τις ερευνητικές υποδομές

Στόχος είναι η αξιοποίηση των συνεργειών μεταξύ εθνικών και ενωσιακών πρωτοβουλιών με την συγκρότηση συμπράξεων μεταξύ αρμόδιων χάραξης πολιτικών, χρηματοδοτικών φορέων ή συμβουλευτικών ομάδων (π.χ. ESFRI, e-Infrastructure Reflection Group (e-IRG), οργανισμοί EIROforum, εθνικές δημόσιες αρχές), η ανάπτυξη συμπληρωματικότητας και συνεργασίας μεταξύ ερευνητικών υποδομών και δραστηριοτήτων υλοποίησης άλλων πολιτικών της Ένωσης (όπως η περιφερειακή πολιτική, η πολιτική συνοχής, η βιομηχανική πολιτική, η πολιτική υγείας, η πολιτική απασχόλησης ή η αναπτυξιακή πολιτική) και η διασφάλιση του συντονισμού μεταξύ διαφορετικών χρηματοδοτικών πηγών της Ένωσης. Οι δράσεις της Ένωσης θα υποστηρίξουν επίσης την έρευνα, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των ερευνητικών υποδομών σε επίπεδο Ένωσης, καθώς και συναφείς μελέτες πολιτικής και επικοινωνιακές δράσεις.

Ο «Ορίζων 2020» θα διευκολύνει τις προσπάθειες των κρατών μελών να βελτιστοποιήσουν τα ερευνητικά τους μέσα, στηρίζοντας μια ενημερωμένη πανευρωπαϊκή βάση δεδομένων για προσβάσιμες υποδομές έρευνας στην Ευρώπη.

4.3.2. Διευκόλυνση της στρατηγικής διεθνούς συνεργασίας

Στόχος είναι η προώθηση της ανάπτυξης των παγκόσμιων ερευνητικών υποδομών, δηλαδή ερευνητικών υποδομών που απαιτούν χρηματοδότηση και συμφωνίες σε παγκόσμια κλίμακα. Ακόμη, στόχος είναι η προώθηση της συνεργασίας των ευρωπαϊκών ερευνητικών υποδομών με τα εκτός Ευρώπης αντίστοιχα τους, η οποία να διασφαλίζει την παγκόσμια διαλειτουργικότητα και εμβέλεια τους και να επιδιώκει τη σύναψη διεθνών συμφωνιών σχετικά με την αμοιβαία χρήση, το άνοιγμα ή τη συγχρηματοδότηση υποδομών. Από αυτή την άποψη θα ληφθούν δεόντως υπόψη οι συστάσεις της ομάδας ανώτερων υπαλλήλων Carnegie για τις παγκόσμιες ερευνητικές υποδομές. Θα δοθεί επίσης προσοχή στη διασφάλιση επαρκούς συμμετοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο συντονισμό με διεθνείς φορείς όπως τα Ηνωμένα Έθνη ή ο ΟΟΣΑ.

4.4. Ειδικές πτυχές υλοποίησης

Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης, θα ζητηθεί η γνώμη ανεξάρτητων ομάδων εμπειρογνομόνων, καθώς και ενδιαφερόμενων και συμβουλευτικών οργάνων όπως το ESFRI και το e-IRG.

Η υλοποίηση θα ακολουθήσει μια τρισιδιά προσέγγιση: εκ των κάτω, όπου το ακριβές περιεχόμενο και οι εταίροι των έργων δεν είναι γνωστά· στοχευμένη, όπου οι ειδικές ερευνητικές υποδομές ή/ και οι σχετικές κοινότητες έχουν καθοριστεί επακριβώς· και με επώνυμους δικαιούχους, για παράδειγμα όπου παρέχεται συνεισφορά για τις λειτουργικές δαπάνες στον φορέα των υποδομών (ή την κοινοπραξία φορέων).

Οι στόχοι των τομέων δραστηριοτήτων που εκτίθενται στις ενότητες 4.2 και 4.3 θα επιδιώκονται με ειδικές δράσεις, καθώς και στο πλαίσιο δράσεων που αναπτύσσονται βάσει της παραγράφου 4.1 κατά περίπτωση.

ΜΕΡΟΣ II

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΕΡΟΧΗ

1. ΥΠΕΡΟΧΗ ΣΤΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΕΥΡΕΙΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Γενικές παρατηρήσεις

Η επιτυχημένη γνώση, ενσωμάτωση και εξάπλωση τεχνολογιών γενικής εφαρμογής από την ευρωπαϊκή βιομηχανία αποτελεί βασικό παράγοντα ενίσχυσης της παραγωγικότητας και της ικανότητας καινοτομίας της Ευρώπης και παράγοντα διασφάλισης της προηγμένης, βιώσιμης και ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής οικονομίας, της παγκόσμιας ηγετικής θέσης της Ευρώπης σε τομείς εφαρμογής υψηλής τεχνολογίας και της ικανότητας ανάπτυξης αποτελεσματικών και βιώσιμων λύσεων για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της κοινωνίας, μεταξύ άλλων με συνεκτίμηση των αναγκών των χρηστών. Οι δραστηριότητες καινοτομίας θα συνδυαστούν με την E&A ως ενιαίο μέρος της χρηματοδότησης.

Ενοποιημένη προσέγγιση των βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

Σημαντική συνιστώσα του ειδικού στόχου «Υπεροχή στις τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και τις βιομηχανικές τεχνολογίες» είναι οι Βασικές Τεχνολογίες Γενικής Εφαρμογής (ΒΤΓΕ)· ως τέτοιες νοούνται η μικροηλεκτρονική και η νανοηλεκτρονική, η φωτονική, η νανοτεχνολογία, η βιοτεχνολογία, τα προηγμένα υλικά και τα προηγμένα συστήματα κατασκευής. Πολλά καινοτόμα προϊόντα ενσωματώνουν ταυτόχρονα αρκετές από αυτές τις τεχνολογίες, ως μεμονωμένα ή ενσωματωμένα μέρη. Ενώ κάθε τεχνολογία προσφέρει τεχνολογική καινοτομία, το συσσωρευμένο όφελος από τις πολυάριθμες αλληλεπιδράσεις των ΒΤΓΕ και άλλων βιομηχανικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής και τους συνδυασμούς τους, είναι επίσης δυνατό να οδηγήσει σε τεχνολογικά άλματα. Η αξιοποίηση οριζόντιων βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής θα βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα και την απήχηση των προϊόντων και θα αποτελέσει κίνητρο για την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Θα προσφέρει επίσης νέες ευκαιρίες για την αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων. Συνεπώς θα αξιοποιηθούν οι πολυάριθμες αλληλεπιδράσεις των εν λόγω τεχνολογιών. Θα παρασχεθεί συγκεκριμένη στήριξη για μεγαλύτερης κλίμακας έργα δοκιμαστικής εφαρμογής και επίδειξης που θα υλοποιηθούν σε διάφορα περιβάλλοντα και σε διάφορες συνθήκες.

Θα περιλαμβάνονται ΒΤΓΕ και εγκάρσιες δραστηριότητες ΒΤΓΕ (πολλαπλές ΒΤΓΕ) που συγκεντρώνουν και ενοποιούν διάφορες μεμονωμένες τεχνολογίες, με αποτέλεσμα την επικύρωση της τεχνολογίας σε βιομηχανικό περιβάλλον με αποτέλεσμα ένα πλήρες και εξειδικευμένο σύστημα, έτοιμο ή σχεδόν έτοιμο να εισέλθει στην αγορά. Η εκτεταμένη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα σε αυτές τις δραστηριότητες και η επίδειξη του τρόπου συμβολής των αποτελεσμάτων των σχεδίων στην αγοραία αξία για την Ένωση θα αποτελεί προαπαιτούμενο και, κατά συνέπεια, η υλοποίηση θα μπορούσε να λάβει τη μορφή συμπράξεων μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Προς τούτο και μέσω της δομής υλοποίησης του «Ορίζων 2020» θα καταρτιστεί κοινό πρόγραμμα οριζόντιων δραστηριοτήτων ΒΤΓΕ. Λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της αγοράς και τις απαιτήσεις των κοινωνικών προκλήσεων, το πρόγραμμα θα έχει στόχο να εξασφαλίσει γενικά δομικά στοιχεία βασικών και πολλαπλών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής για διάφορους τομείς εφαρμογών συμπεριλαμβανομένων και των κοινωνικών προκλήσεων. Επιπλέον, θα επιδιωχθούν συνέργειες, εφόσον είναι σκόπιμο, μεταξύ των δραστηριοτήτων ΒΤΓΕ και των δραστηριοτήτων της πολιτικής συνοχής στο πλαίσιο εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών E&K για ευφυή εξειδίκευση καθώς και με το ΕΙΚΤ, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και, εφόσον είναι σκόπιμο, με τις κατευθυνόμενες δραστηριότητες των κρατών μελών που εντάσσονται στις πρωτοβουλίες κοινού προγραμματισμού.

Ειδικές πτυχές της υλοποίησης

Οι δραστηριότητες καινοτομίας θα περιλαμβάνουν την ενοποίηση μεμονωμένων τεχνολογιών, επίδειξης της ικανότητας παραγωγής και παράδοσης καινοτόμων προϊόντων, συστημάτων, διαδικασιών και υπηρεσιών, δοκιμαστικές εφαρμογές με χρήστες και πελάτες για να αποδειχτεί η δυνατότητα υλοποίησης και η προστιθέμενη αξία, και επίδειξης μεγάλης κλίμακας για να διευκολυνθεί η υιοθέτηση των αποτελεσμάτων της έρευνας από την αγορά. Θα δοθεί η δέουσα προσοχή στα σχέδια μικρής και μεσαίας κλίμακας. Επιπλέον, η υλοποίηση στο πλαίσιο του παρόντος Μέρους θα ενθαρρύνει τη συμμετοχή ερευνητικών ομάδων μικρού και μεσαίου μεγέθους, συμβάλλοντας επίσης σε ενεργότερη συμμετοχή των ΜΜΕ.

Θα ενοποιηθούν διάφορες μεμονωμένες τεχνολογίες με αποτέλεσμα την επικύρωση της τεχνολογίας σε βιομηχανικό περιβάλλον με αποτέλεσμα ένα πλήρες και εξειδικευμένο σύστημα, έτοιμο για την αγορά. Η εκτεταμένη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα σε αυτές τις δραστηριότητες θα αποτελεί προαπαιτούμενο, μεταξύ άλλων μέσω συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Η τεχνολογική ώθηση και οι πρωτοβουλίες καινοτομίας θα συμπληρωθούν από δράσεις από πλευρά της ζήτησης. Αυτές περιλαμβάνουν την βέλτιστη χρήση της δημόσιας προμήθειας καινοτομίας, την ανάπτυξη των κατάλληλων τεχνολογικών προδιαγραφών και των τεχνικών δραστηριοτήτων προς υποστήριξη της τυποποίησης και της ρύθμισης, την ιδιωτική ζήτηση και τη ευαισθητοποίηση των χρηστών ώστε να δημιουργηθούν φιλικότερες προς την καινοτομία αγορές.

Για τη ναυτεχνολογία και την βιοτεχνολογία ειδικότερα, η συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους και το κοινό θα έχει ως στόχο την ενήμερωση σχετικά με τα οφέλη και τους κινδύνους. Θα αντιμετωπιστούν συστηματικά η αξιολόγηση της ασφάλειας και η διαχείριση των συνολικών κινδύνων κατά την εξάπλωση των εν λόγω τεχνολογιών. Κατά περίπτωση, οι κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες θα συμβάλουν στην συνεκτίμηση των αναγκών και των προτιμήσεων των χρηστών καθώς και στη διασφάλιση της συμμετοχής της κοινωνίας και της συνειδητής επιλογής των καταναλωτών.

Οι δραστηριότητες που υποστηρίζονται βάσει του παρόντος Μέρους θα συμπληρώνουν την στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας στον τομέα των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής που μπορεί να παρέχεται από εθνικές ή περιφερειακές αρχές βάσει των ταμείων της πολιτικής συνοχής, στο πλαίσιο στρατηγικών ευφυούς εξειδίκευσης.

Το παρόν Μέρος θα στηρίζει επίσης, ως μέρος της χρηματοδότησης των δράσεων, δραστηριότητες μεταφοράς τεχνολογίας (τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο), συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας διεθνών και περιφερειακών ομίλων καινοτομίας, με στόχο την προώθηση αποτελεσματικότερων διασυνδέσεων μεταξύ πανεπιστημίων και βιομηχανίας.

Θα επιδιώκονται στρατηγικές πρωτοβουλίες διεθνούς συνεργασίας με τις πρωτοπόρες χώρες εταίρους σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος και οφέλους. Ειδικού, αλλά όχι αποκλειστικού, ενδιαφέροντος για τις τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και τις βιομηχανικές τεχνολογίες είναι τα εξής:

- η πρόσβαση σε παγκοσμίως πρωτοποριακή επιστημονική και τεχνολογική εμπειρογνομοσύνη,
- η ανάπτυξη παγκόσμιων προτύπων,
- η άρση των σημείων συμφόρησης όσον αφορά την βιομηχανική εκμετάλλευση, τη συνεργασία E&A και τους όρους εμπορίας,
- η ασφάλεια των προϊόντων που βασίζονται στη ναυτεχνολογία και στη βιοτεχνολογία, καθώς και οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις από τη χρήση τους,
- η ανάπτυξη υλικών και μεθόδων για τον περιορισμό της κατανάλωσης ενέργειας και πόρων,
- οι διεθνείς πρωτοβουλίες συνεργασίας στο πλαίσιο του τομέα της μεταποίησης, υπό την αιγίδα της βιομηχανίας και
- η διαλειτουργικότητα των συστημάτων.

1.1. Τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Ορισμένοι τομείς δραστηριοτήτων θα επικεντρώνονται στις προκλήσεις της βιομηχανικής και τεχνολογικής υπεροχής στον τομέα των ΤΠΕ σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας και θα καλύπτουν τα γενικά θεματολόγια έρευνας και καινοτομίας στον τομέα των ΤΠΕ, συμπεριλαμβανομένων κυρίως των εξής:

1.1.1. Μια νέα γενιά συστατικών μερών και συστημάτων: Μηχανική προηγμένων, ενσωματωμένων και αποδοτικών ως προς την ενέργεια και τους πόρους συστατικών μερών και συστημάτων

Στόχος είναι η διατήρηση και ενίσχυση της ευρωπαϊκής υπεροχής στις τεχνολογίες που σχετίζονται με προηγμένα, ενσωματωμένα και ενεργειακά αποδοτικά και ανθεκτικά συστατικά μέρη και συστήματα. Περιλαμβάνει επίσης μικρο- νανο- βιο- συστήματα, οργανικά ηλεκτρονικά, μεγάλης κλίμακας ενοποίηση, βασικές τεχνολογίες για το Διαδίκτυο των αντικειμένων (ΔΤΑ) ⁽¹⁾ συμπεριλαμβανομένων και υποδομών υποστήριξης της παροχής προηγμένων υπηρεσιών, αισθητήρων, ευφώνων ενοποιημένων συστημάτων, ενσωματωμένων και καταναμημένων συστημάτων, υπερσυστημάτων (systems of systems) και τεχνολογιών πολύπλοκων συστημάτων.

1.1.2. Υπολογιστές επόμενης γενιάς: Προηγμένα υπολογιστικά συστήματα και τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένου του υπολογιστικού νέφους

Στόχος είναι η μόχλευση των ευρωπαϊκών πλεονεκτημάτων στους τομείς της αρχιτεκτονικής επεξεργασιών και συστημάτων, των τεχνολογιών διασύνδεσης και εντοπισμού δεδομένων, του υπολογιστικού νέφους, της παράλληλης σύνδεσης υπολογιστών και του λογισμικού προσομοίωσης για όλα τα τμήματα της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων εφαρμογών μηχανικής (όπως, μεταξύ άλλων, ποσοτική εκτίμηση της αβεβαιότητας, ανάλυση κινδύνου και λήψη αποφάσεων στη μηχανική).

1.1.3. Διαδίκτυο του μέλλοντος: Λογισμικό, υλισμικό, υποδομές, τεχνολογίες και υπηρεσίες

Στόχος είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας όσον αφορά την ανάπτυξη και τη διαμόρφωση του Διαδικτύου επόμενης γενιάς καθώς και την απόκτηση των σχετικών γνώσεων. Το Διαδίκτυο νέας γενιάς θα αντικαταστήσει βαθμιαία τον υπάρχοντα Ιστό και θα τον ξεπεράσει, καθώς και τις υποδομές σταθερών και κινητών δικτύων και υπηρεσιών, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η διασύνδεση τρισεκατομμυρίων συσκευών (ΔΤΠ) μεταξύ πολυάριθμων φορέων εκμετάλλευσης και τομέων και να μεταβληθεί ο τρόπος με τον οποίο επικοινωνούμε, έχουμε πρόσβαση στη γνώση και τη χρησιμοποιούμε. Αυτό σημαίνει E&K σε δίκτυα, λογισμικό, διαδικασίες και υπηρεσίες, ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, απόρρητο της ιδιωτικής ζωής, αξιοπιστία και εμπιστοσύνη, ασύρματη ⁽²⁾ επικοινωνία και όλα τα οπτικά δίκτυα, παρεμβατικά διαδραστικά πολυμέσα καθώς και στη συνδεδεμένη επιχείρηση του μέλλοντος.

⁽¹⁾ Το Διαδίκτυο των αντικειμένων θα συντονιστεί ως οριζόντιο θέμα.

⁽²⁾ Συμπεριλαμβανομένων των διαστημικών δικτύων.

1.1.4. Τεχνολογίες περιεχομένου και διαχείριση πληροφοριών: ΤΠΕ για το ψηφιακό περιεχόμενο, τους κλάδους του πολιτισμού και της δημιουργίας

Στόχος είναι να ενισχυθεί η θέση της Ευρώπης ως παρόχου προϊόντων και υπηρεσιών που βασίζονται στην ατομική και επιχειρηματική δημιουργικότητα. Αυτό θα γίνει με την παροχή νέων εργαλείων σε επαγγελματίες και πολίτες για τη δημιουργία, την πρόσβαση, την εκμετάλλευση, τη διατήρηση και την επαναχρησιμοποίηση όλων των μορφών ψηφιακού περιεχομένου σε όλες τις γλώσσες και η διαμόρφωση, ανάλυση και οπτικοποίηση μεγάλων ποσοτήτων δεδομένων (μαζικά δεδομένα), συμπεριλαμβανομένων των συνδεδεμένων δεδομένων. Συμπεριλαμβάνονται νέες τεχνολογίες για τις τέχνες, τη γλώσσα, τη μάθηση, τη διάδραση, την ψηφιακή διατήρηση, τον σχεδιασμό ιστοτόπων, την πρόσβαση σε περιεχόμενο, τις μεθόδους και τα μέσα ανάλυσης, έξυπνα και προσαρμοζόμενα συστήματα διαχείρισης πληροφοριών που βασίζονται σε τεχνολογίες προηγμένης εξαγωγής δεδομένων, νοημοσύνης των μηχανών, στατιστικής ανάλυσης και τεχνολογιών επεξεργασίας οπτικών εικόνων υπολογιστή.

1.1.5. Προηγμένες διεπαφές και ρομπότ: Ρομποτική και έξυπνοι χώροι

Στόχος είναι η ενίσχυση της ευρωπαϊκής επιστημονικής και βιομηχανικής υπεροχής στη ρομποτική στους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών, τα γνωστικά και επικοινωνιακά συστήματα, τις προηγμένες διεπαφές και τους έξυπνους χώρους και τις μηχανές με δυνατότητα αντίληψης, με βάση βελτιώσεις της απόδοσης και της προόδου υπολογιστών και δικτύων και πρόοδο όσον αφορά την ικανότητα σχεδιασμού και κατασκευής συστημάτων που να μπορούν να μαθαίνουν, να αυτοσυναρμολογούνται, να προσαρμόζονται και να αντιδρούν ή που βελτιστοποιούν την αλληλεπίδραση ανθρώπου-μηχανής. Εφόσον είναι σκόπιμο, τα συστήματα που αναπτύσσονται και οι πρόοδοι στην τεχνολογική πρωτοπορία πρέπει να επικυρώνονται σε περιβάλλοντα 'πραγματικού κόσμου'.

1.1.6. Μικροηλεκτρονική, νανοηλεκτρονική και φωτονική: Βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής σχετικές με τη μικροηλεκτρονική, τη νανοηλεκτρονική και τη φωτονική που καλύπτουν και κβαντικές τεχνολογίες

Στόχος είναι η αξιοποίηση της ευρωπαϊκής αριστείας σε αυτές τις βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και η στήριξη και περαιτέρω ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας και της ηγετικής θέσης στην αγορά της ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Οι δραστηριότητες θα περιλαμβάνουν επίσης έρευνα και καινοτομία στον σχεδιασμό, προηγμένες διεργασίες, πιλοτικές γραμμές παραγωγής, συναφείς τεχνολογίες παραγωγής και δράσεις επίδειξης για την επικύρωση των τεχνολογικών εξελίξεων και των καινοτόμων επιχειρηματικών μοντέλων καθώς και υποκείμενες τεχνολογίες επόμενης γενιάς που αξιοποιούν τα επιτεύγματα της κβαντικής φυσικής.

Οι προαναφερόμενοι έξι μείζονες τομείς δραστηριοτήτων αναμένεται να καλύψουν ολόκληρο το φάσμα των αναγκών, με γνώμονα την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας σε παγκόσμια κλίμακα. Θα περιλαμβάνουν βιομηχανική υπεροχή στις γενικές λύσεις, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που βασίζονται στις ΤΠΕ και απαιτούνται για την αντιμετώπιση μεγάλων κοινωνικών προκλήσεων, καθώς και κατευθυνόμενα από τις εφαρμογές θεματολογία έρευνας και καινοτομίας στον τομέα των ΤΠΕ που θα υποστηριχτούν σε συνδυασμό με την συναφή κοινωνιακή πρόκληση. Ενόψει της ολοένα αυξανόμενης προόδου της τεχνολογίας σε όλους τους τομείς της ζωής, η αλληλεπίδραση μεταξύ των ανθρώπων και της τεχνολογίας θα είναι εν προκειμένω σημαντική και θα αποτελεί μέρος της προαναφερόμενης κατευθυνόμενης από τις εφαρμογές έρευνας στον τομέα των ΤΠΕ. Η διεξαγωγή έρευνας με επίκεντρο τον χρήστη θα συμβάλει στην ανάπτυξη ανταγωνιστικών λύσεων.

Επίσης, σε καθέναν από τους έξι μείζονες τομείς δραστηριοτήτων περιλαμβάνονται ερευνητικές υποδομές που αφορούν ειδικά τις ΤΠΕ, όπως τα ζωντανά εργαστήρια για πειραματισμούς και οι υποδομές για υποκείμενες βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής, και η ενσωμάτωσή τους σε προηγμένα προϊόντα και καινοτόμα έξυπνα συστήματα, που περιλαμβάνουν εξοπλισμό, εργαλεία, υπηρεσίες υποστήριξης, καθαρά δωμάτια και πρόσβαση σε χυτήρια κατασκευής πρωτοτύπων.

Η εφαρμογή πρέπει να πραγματοποιείται κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται συμπληρωματικότητα και συνοχή με τον ειδικό στόχο για τις ερευνητικές υποδομές που υποστηρίζεται στα πλαίσια της προτεραιότητας «Αριστεία στην Επιστήμη».

Οι δραστηριότητες θα υποστηρίξουν την έρευνα και την ανάπτυξη των συστημάτων ΤΠΕ με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων και ιδίως του δικαιώματος προστασίας της ιδιωτικής τους ζωής.

1.2. Νανοτεχνολογίες

1.2.1. Ανάπτυξη νανοϋλικών, νανοσυσκευών και νανοσυστημάτων επόμενης γενιάς

Ανάπτυξη και ενσωμάτωση της γνώσης για νανοσκοπικά φαινόμενα στο σημείο τομής διαφορετικών επιστημονικών κλάδων με στόχο τη δημιουργία θεμελιωδών νέων προϊόντων που θα επιτρέπουν βιώσιμες λύσεις σε ένα ευρύ φάσμα τομέων.

1.2.2. Διασφάλιση της ασφαλούς και βιώσιμης ανάπτυξης και εφαρμογής νανοτεχνολογιών

Προώθηση της επιστημονικής γνώσης σχετικά με τον δυνητικό αντίκτυπο των νανοτεχνολογιών στην υγεία ή στο περιβάλλον για προληπτική, βασισμένη στην επιστήμη διαχείριση των νανοτεχνολογιών και παροχή επικυρωμένων επιστημονικών εργαλείων, μεθόδων και πλατφορμών για την αξιολόγηση και διαχείριση της επικινδυνότητας, της έκθεσης και των κινδύνων κατά τη διάρκεια ολόκληρου του κύκλου ζωής των νανοϋλικών και των νανοσυστημάτων, καθώς και για θέματα τυποποίησης.

1.2.3. Ανάπτυξη της κοινωνιακής διάστασης της νανοτεχνολογίας

Εξέταση των ανθρώπινων και φυσικών αναγκών για την εξάπλωση της νανοτεχνολογίας και εστίαση στη διακυβέρνηση της νανοτεχνολογίας προς όφελος της κοινωνίας και του περιβάλλοντος, καθώς και στις στρατηγικές επικοινωνίας για την εξασφάλιση της κοινωνικής συμμετοχής.

1.2.4. Αποτελεσματική και βιώσιμη σύνθεση και κατασκευή νανοϋλικών, συστατικών στοιχείων και συστημάτων

Εστίαση σε νέες, ευέλικτες, μεταβλητής κλίμακας επιμέρους λειτουργίες, δυνάμενες να αναπαραχθούν, έξυπνη ενσωμάτωση νέων και υφιστάμενων διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογικής σύγκλισης όπως η νανοβιοτεχνολογία, καθώς και αναβάθμιση για να επιτευχθεί βιώσιμη και υψηλής ακρίβειας μαζική παραγωγή προϊόντων και ευέλικτες εργοστασιακές μονάδες πολλαπλών χρήσεων που θα διασφαλίζουν την αποτελεσματική μεταφορά γνώσης στη βιομηχανική καινοτομία.

1.2.5. Ανάπτυξη και τυποποίηση τεχνικών ενίσχυσης ικανοτήτων, μεθόδων μέτρησης και εξοπλισμού

Εστίαση στις τεχνολογίες υποστήριξης, στήριξη της ανάπτυξης και της διάθεσης στην αγορά ασφαλών σύνθετων νανοϋλικών και νανοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της νανομετρολογίας, του χαρακτηρισμού και της διαχείρισης της ύλης στη ναοκλίμακα, της ανάπτυξης μοντέλων, της υπολογιστικής σχεδίασης και της προηγμένης τεχνολογίας σε ατομική κλίμακα.

1.3. Προηγμένα υλικά

1.3.1. Οριζόντιες τεχνολογίες και τεχνολογίες υλικών γενικής εφαρμογής

Έρευνα με αντικείμενο υλικά βάσει σχεδιασμού, λειτουργικά υλικά, πολυλειτουργικά υλικά με μεγαλύτερη περιεκτικότητα γνώσεων, νέες λειτουργικότητες και βελτιωμένες επιδόσεις, όπως λ.χ. αυτοεπισκευαζόμενα ή βιοσυμβατά υλικά, αυτοσυναρμολογούμενα υλικά, νέα μαγνητικά υλικά και δομικά υλικά, με σκοπό την καινοτομία σε όλους τους τομείς της βιομηχανίας, ιδίως για αγορές υψηλής αξίας, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανιών της δημιουργίας.

1.3.2. Ανάπτυξη και μετασχηματισμός υλικών

Έρευνα και ανάπτυξη για τη διασφάλιση αποτελεσματικής, ασφαλούς και βιώσιμης ανάπτυξης και αναβάθμισης με στόχο τη βιομηχανική κατασκευή μελλοντικών προϊόντων βασισμένων στο σχεδιασμό, προκειμένου για τη διαχείριση υλικών «χωρίς απόβλητα» στην Ευρώπη, π.χ. στους κλάδους της μεταλλουργίας, χημικής βιομηχανίας ή βιοτεχνολογίας, και για τη βελτίωση της κατανόησης των μηχανισμών φθοράς των υλικών (μεγάλη χρήση, διάβρωση, μηχανική αξιοπιστία).

1.3.3. Διαχείριση συστατικών στοιχείων των υλικών

Έρευνα και ανάπτυξη για νέες και καινοτόμες τεχνικές για υλικά, συστατικά στοιχεία και συστήματα, την ένωση, συγκόλληση, διαχωρισμό, συναρμολόγηση, αυτοσυναρμολόγηση και αποσυναρμολόγηση, αποσύνθεση και αποδόμηση συστατικών στοιχείων των υλικών και διαχείριση των δαπανών που οφείλονται στον κύκλο ζωής και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, μέσω καινοτόμου χρήσης της τεχνολογίας προηγμένων υλικών.

1.3.4. Υλικά για μια βιώσιμη, βιομηχανία με αποδοτική χρήση των πόρων και χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα

Ανάπτυξη νέων προϊόντων και εφαρμογών, επιχειρηματικών μοντέλων και καταναλωτικής συμπεριφοράς που αυξάνουν τη χρήση ανανεώσιμων πηγών για βιώσιμες εφαρμογές, μειώνουν την ενεργειακή ζήτηση καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του προϊόντος και διευκολύνουν τον περιορισμό των εκπομπών, καθώς και εντατικοποίηση των διεργασιών, ανακύκλωση, απορρόπηση, υλικά για αποθήκευση της ενέργειας και υλικά με δυνατότητα υψηλής προστιθέμενης αξίας από απόβλητα και ανακατασκευή.

1.3.5. Υλικά για τους κλάδους της δημιουργίας, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς

Εφαρμογή του σχεδιασμού και της ανάπτυξης συγκλινουσών τεχνολογιών για τη δημιουργία νέων επιχειρηματικών ευκαιριών, μεταξύ άλλων για τη διαφύλαξη και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης και υλικά ιστορικής ή πολιτιστικής αξίας, καθώς και νέα υλικά.

1.3.6. Μετρολογία, χαρακτηρισμός, τυποποίηση και έλεγχος ποιότητας

Πρωώθηση τεχνολογιών όπως ο χαρακτηρισμός, η μη καταστρεπτική εκτίμηση, η συνεχής αξιολόγηση και παρακολούθηση και η ανάπτυξη μοντέλων πρόγνωσης των επιδόσεων, χάριν προόδου και αντικτύπου στην επιστήμη των υλικών και τη μηχανική.

1.3.7. Βελτιστοποίηση της χρήσης υλικών

Έρευνα και ανάπτυξη όσον αφορά τη δυνατότητα αντικατάστασης και εναλλακτικών λύσεων ως προς τη χρήση των υλικών, μεταξύ άλλων αντιμετώπιση του προβλήματος των πρώτων υλών μέσω επί μέρω υλικών ή αντικατάστασης των εν ανεπαρκεία, ζωτικών ή επικίνδυνων υλικών, επίσης δε καινοτόμες προσεγγίσεις των επιχειρηματικών μοντέλων και εντοπισμός ζωτικών πόρων.

1.4. Βιοτεχνολογία

1.4.1. Προώθηση πρωτοποριακών βιοτεχνολογιών ως μελλοντικού μοχλού καινοτομίας

Στόχος είναι να τεθούν οι βάσεις για να παραμείνει η ευρωπαϊκή βιομηχανία στην πρώτη γραμμή της καινοτομίας, τόσο μεσοπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα. Εμπεριέχει την ανάπτυξη αναδυόμενων τεχνολογικών τομέων όπως η συνθετική βιολογία, η βιοπληροφορική και η βιολογία συστημάτων, καθώς και αξιοποίηση της σύγκλισης με άλλες τεχνολογίες γενικής εφαρμογής, όπως η νανοτεχνολογία (π.χ. βιονανοτεχνολογία) και οι ΤΠΕ (π.χ. βιοηλεκτρονική) και η τεχνολογία στον τομέα της μηχανικής. Σε αυτά και άλλα πεδία αιχμής αξίζει να ληφθούν κατάλληλα μέτρα από την άποψη της έρευνας και ανάπτυξης για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής μεταβίβασης και υλοποίησης σε νέες εφαρμογές.

1.4.2. Βιομηχανικά προϊόντα και διαδικασίες με βάση τη βιοτεχνολογία

Ο στόχος είναι διττός: αφενός, να δοθεί η δυνατότητα στην ευρωπαϊκή βιομηχανία (π.χ. στους κλάδους της χημείας, της υγείας, της εξόρυξης, της ενέργειας, του χαρτοπολτού και του χάρτου, των προϊόντων που βασίζονται στις ίνες, της ξυλείας, της κλωστοϋφαντουργίας, της παραγωγής αμυλώδων τροφών, της επεξεργασίας τροφίμων) να αναπτύξει νέα προϊόντα και διαδικασίες που να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της βιομηχανίας και της κοινωνίας χρησιμοποιώντας κατά προτίμηση φιλικές προς το περιβάλλον και βιώσιμες μεθόδους παραγωγής, και να αποτελούν ανταγωνιστικές και βελτιωμένες εναλλακτικές λύσεις βασισμένες στη βιοτεχνολογία για την αντικατάσταση των καθιερωμένων λύσεων· αφετέρου, τιάσωση του δυναμικού της βιοτεχνολογίας με σκοπό την ανίχνευση, παρακολούθηση, πρόληψη και εξάλειψη της ρύπανσης. Ο στόχος περιλαμβάνει Ε&Κ για νέα ένζυμα με βελτιστοποιημένες βιοκαταλυτικές λειτουργίες, ενζυμικές και μεταβολικές οδούς, σχεδιασμό βιοδιεργασιών σε βιομηχανική κλίμακα, προηγμένη ζύμωση, πρωτογενή και δευτερογενή επεξεργασία, κατανόηση της δυναμικής των μικροβιακών κοινοτήτων. Εμπεριέχει επίσης την ανάπτυξη πρωτότυπων για την αξιολόγηση της τεχνοοικονομικής σκοπιμότητας καθώς και της βιωσιμότητας των αναπτυσσόμενων προϊόντων και διαδικασιών.

1.4.3. Καινοτόμες και ανταγωνιστικές τεχνολογίες πλατφόρμας

Στόχος είναι η ανάπτυξη τεχνολογιών πλατφόρμας (π.χ. γονιδιωματική, μεταγονιδιωματική, πρωτεϊνωματική, μεταβολομική, μοριακά εργαλεία, συστήματα έκφρασης, φαινοτυπικές πλατφόρμες και πλατφόρμες βάσει κυττάρων) που εξασφαλίζουν υπεροχή και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε ευρύ φάσμα τομέων της οικονομίας που έχουν οικονομικό αντίκτυπο. Περιλαμβάνονται πτυχές, όπως η υποστήριξη της ανάπτυξης βιοπύλων με βελτιστοποιημένες ιδιότητες και εφαρμογών πέρα από τις συμβατικές εναλλακτικές λύσεις, η δυνατότητα διερεύνησης, κατανόησης και εκμετάλλευσης με βιώσιμο τρόπο της χερσαίας και θαλάσσιας βιοποικιλότητας για νεωτερικές εφαρμογές, βιοπροϊόντα και διαδικασίες που βασίζονται στη βιοτεχνολογία, και η υποστήριξη της ανάπτυξης των βασισμένων στη βιοτεχνολογία λύσεων στον τομέα της περιθάλψης (π.χ. διαγνωστική, βιολογικά προϊόντα, βιοιατρικές συσκευές).

1.5. Προηγμένη μεταποίηση και κατεργασία

1.5.1. Τεχνολογίες για τα εργοστάσια του μέλλοντος

Προώθηση τις βιώσιμης βιομηχανικής ανάπτυξης με διευκόλυνση τις στρατηγικής στροφής της Ευρώπης από την κατασκευή βάσει κόστους σε μια προσέγγιση βασισμένη στη δημιουργία προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας και στην έξυπνη και υψηλών επιδόσεων βιομηχανία με βάση τις ΤΠΕ, σε ένα ενοποιημένο σύστημα. Αυτό απαιτεί να αντιμετωπιστεί η πρόκληση για περισσότερη παραγωγή με κατανάλωση λιγότερων υλικών, με χρήση λιγότερης ενέργειας και με δημιουργία λιγότερων αποβλήτων και ρύπανσης, με στόχο την υψηλή οικολογική απόδοση. Η προσοχή θα εστιαστεί στην ανάπτυξη και ενσωμάτωση των προσαρμοστικών συστημάτων παραγωγής του μέλλοντος, με ιδιαίτερη έμφαση στις ανάγκες των ευρωπαϊκών ΜΜΕ, προκειμένου να επιτευχθούν προηγμένα και βιώσιμα βιομηχανικά συστήματα και διαδικασίες. Θα υπάρξει επίσης εστίαση σε μεθοδολογίες για την πρόωση ευέλικτης, ασφαλούς και ευφυούς παραγωγής στο πλαίσιο της οποίας εφαρμόζονται ανάλογα επίπεδα αυτοματισμού σε περιβάλλοντα φιλικά για τους εργαζόμενους.

1.5.2. Τεχνολογίες για την κατασκευή ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων ή ενεργειακά αποδοτικών κτιρίων με μικρό αντίκτυπο στο περιβάλλον

Μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα με την ανάπτυξη και εγκατάσταση βιώσιμων τεχνολογιών και συστημάτων για τον οικοδομικό τομέα, εφαρμογή και αναπαραγωγή μέτρων για αυξημένη διείσδυση ενεργειακώς αποδοτικών συστημάτων και υλικών σε νέα, ανακαινισμένα και μετασκευασμένα κτίρια. Οι εκτιμήσεις για τον κύκλο ζωής και η αυξανόμενη σημασία των εννοιών σχεδίαση-οικοδόμηση-λειτουργία θα είναι βασικές κατά το εγχείρημα της μετάβασης σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας στην Ευρώπη έως το 2020, και κατά την υλοποίηση ενεργειακώς αποδοτικών περιφερειών μέσω συνεργίας με την ευρύτερη κοινότητα των ενδιαφερόμενων φορέων.

1.5.3. Βιώσιμες, αποδοτικές ως προς τους πόρους τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε ενεργοβόρες μεταποιητικές βιομηχανίες

Αύξηση της ανταγωνιστικότητας των μεταποιητικών βιομηχανιών, όπως αυτές των χημικών, του τσιμέντου, του χαρτοπολτού και χάρτου, του γυαλιού, των ορυκτών ή των μη σιδηρούχων μετάλλων και του χάλυβα, με δραστική βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων και της ενέργειας και μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτών των βιομηχανικών δραστηριοτήτων. Εστίαση στην ανάπτυξη και επικύρωση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής για καινοτόμες ουσίες, υλικά και τεχνολογικές λύσεις για προϊόντα χαμηλών εκπομπών άνθρακα και λιγότερο ενεργοβόρες διαδικασίες και υπηρεσίες σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα, καθώς και στην υιοθέτηση τεχνολογιών και τεχνικών παραγωγής εξαιρετικά χαμηλών εκπομπών άνθρακα και τεχνικών για την επίτευξη συγκεκριμένων μειώσεων της έντασης των εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων.

1.5.4. Νέα βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα

Η διατομεακή συνεργασία σε έννοιες και μεθοδολογίες για «βασισμένη στη γνώση» και εξειδικευμένη παραγωγή μπορεί να τονώσει την οργανωσιακή κατάρτιση, τη δημιουργικότητα και την καινοτομία εστιάζοντας σε επιχειρηματικά μοντέλα με εξατομικευμένες προσεγγίσεις, τα οποία έχουν δυνατότητα προσαρμογής στις απαιτήσεις παγκοσμιοποιημένων αλυσίδων προστιθέμενης αξίας και δικτύων, στις μεταβολές των αγορών και στις αναδυόμενες και μελλοντικές βιομηχανίες. Αυτό περιλαμβάνει την εξέταση βιώσιμων επιχειρησιακών προτύπων που θα καλύπτουν ολόκληρο τον κύκλο ζωής του προϊόντος και της διαδικασίας.

1.6. Διάστημα

Στο πεδίο της διαστημικής έρευνας, οι δράσεις σε επίπεδο Ένωσης θα αναληφθούν σε σύμπραξη με τις ερευνητικές διαστημικές δραστηριότητες των κρατών μελών και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ΕΟΔ), με σκοπό να δημιουργηθούν συμπληρωματικότητες μεταξύ διαφόρων φορέων.

1.6.1. Ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, αυτοτέλειας και καινοτομίας του ευρωπαϊκού διαστημικού τομέα

Στόχος είναι η διατήρηση παγκόσμιας υπεροχής στο διάστημα μέσω της διασφάλισης και περαιτέρω ανάπτυξης μια οικονομικά αποδοτικής, ανταγωνιστικής και καινοτόμου διαστημικής βιομηχανίας (στην οποία συγκαταλέγονται και ΜΜΕ) και ερευνητικής κοινότητας καθώς και μέσω της ενίσχυσης της καινοτομίας στον τομέα του διαστήματος.

1.6.1.1. Διασφάλιση και περαιτέρω ανάπτυξη μιας ανταγωνιστικής, βιώσιμης και επιχειρηματικής διαστημικής βιομηχανίας και ερευνητικής κοινότητας και ενίσχυση της αυτοτέλειας της Ευρώπης στον τομέα των διαστημικών συστημάτων

Η Ευρώπη έχει αναλάβει ηγετικό ρόλο στη διαστημική έρευνα και την ανάπτυξη διαστημικών τεχνολογιών και αναπτύσσει αδιάκοπα δικές της επιχειρησιακές διαστημικές υποδομές (π.χ. Galileo, Copernicus). Πραγματικά, η ευρωπαϊκή βιομηχανία έχει καθιερωθεί ως εξαγωγέας δορυφόρων πρώτης ποιότητας και άλλων διαστημικών τεχνολογιών. Ωστόσο, αντιμετωπίζει τον ανταγωνισμό άλλων σημαντικών διαστημικών δυνάμεων. Σκοπός του μέτρου αυτού είναι η ανάπτυξη μιας ερευνητικής βάσης με την εξασφάλιση συνέχειας στα διαστημικά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας, π.χ. με μια σειρά μικρότερων και συχνότερων διαστημικών προγραμμάτων επίδειξης. Αυτό θα δώσει στην Ευρώπη τη δυνατότητα να αναπτύξει τη δική της βιομηχανική βάση και κοινότητα διαστημικής έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, συμβάλλοντας στη ανεξάρτησή της από εισαγωγές τεχνολογιών κείρας σημασίας.

Πρέπει να υποστηριχτεί η τυποποίηση, ώστε να βελτιστοποιηθούν οι επενδύσεις και να αναπτυχθεί η πρόσβαση στην αγορά.

1.6.1.2. Τόνωση της καινοτομίας μεταξύ του τομέα του διαστήματος και των μη διαστημικών τομέων

Ορισμένες προκλήσεις των διαστημικών τεχνολογιών είναι παράλληλες προς τις επίγειες προκλήσεις, λ.χ. στα πεδία της αεροναυτικής, της ενέργειας, του περιβάλλοντος, των τηλεπικοινωνιών και των ΤΠΕ, της έρευνας φυσικών πόρων, των αισθητήρων, της ρομποτικής, των προηγμένων υλικών, της ασφάλειας και της υγείας. Οι κοινές αυτές προκλήσεις προσφέρουν ευκαιρίες για έγκαιρη από κοινού ανάπτυξη τεχνολογιών, ειδικότερα από τις ΜΜΕ, σε όλες τις διαστημικές και μη διαστημικές κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των μη διαστημικών βιομηχανιών, οι οποίες δυνητικά θα οδηγήσουν σε επαναστατικές καινοτομίες ταχύτερα από ό,τι στα πλαίσια μεταγενέστερων δευτερογενών δραστηριοτήτων. Η αξιοποίηση των υφιστάμενων ευρωπαϊκών διαστημικών υποδομών πρέπει να τονωθεί με την προώθηση της ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών βασισμένων στην τηλεανίχνευση και τον προσδιορισμό της γεωγραφικής θέσης ή σε άλλα είδη δεδομένων που αποκτώνται μέσω δορυφόρου. Η Ευρώπη πρέπει επίσης να ενισχύσει ενδεχομένως την αρχόμενη ανάπτυξη ενός επιχειρηματικού διαστημικού τομέα, μέσω ορθά στοχοθετημένων μέτρων, όπως η στήριξη πρωτοβουλιών για τη μεταφορά τεχνολογίας.

1.6.2. Πρόοδος στις διαστημικές τεχνολογίες

Στόχος είναι η ανάπτυξη προηγμένων και γενικής εφαρμογής διαστημικών τεχνολογιών και επιχειρησιακών αντιλήψεων, από την ιδέα έως την επίδειξη στο διάστημα.

Η ικανότητα πρόσβασης στο διάστημα και ανάπτυξης, διατήρησης και χειρισμού διαστημικών συστημάτων εντός της γήινης τροχιάς αλλά και επέκεινα, είναι ζωτικής σημασίας για το μέλλον της ευρωπαϊκής κοινωνίας. Οι απαραίτητες ικανότητες απαιτούν επενδύσεις έρευνας και καινοτομίας σε πληθώρα διαστημικών τεχνολογιών (π.χ. εκτοξευτήρες και άλλα οχήματα, δορυφόροι, ρομποτική, όργανα και αισθητήρες) και σε επιχειρησιακές έννοιες από την αρχική ιδέα έως την επίδειξη στο διάστημα. Επί του παρόντος, η Ευρώπη είναι μία από τις τρεις ηγετικές δυνάμεις που δραστηριοποιούνται στο διάστημα κυρίως λόγω των επενδύσεων των κρατών μελών μέσω του ΕΟΔ και εθνικών προγραμμάτων, αλλά σε σύγκριση με το επίπεδο επενδύσεων στις διαστημική E&A στις ΗΠΑ (π.χ. περίπου 20 % του συνολικού προϋπολογισμού της NASA), το ευρωπαϊκό επίπεδο επενδύσεων σε μελλοντικές διαστημικές τεχνολογίες και εφαρμογές πρέπει να ενισχυθεί κατά μήκος ολόκληρης της αλυσίδας:

- α) έρευνα χαμηλού επιπέδου τεχνολογικής ετοιμότητας, συχνά στηρίζομενη σε μεγάλο βαθμό σε βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής, με τη δυνατότητα ανάπτυξης καινοτόμων τεχνολογιών με επίγειες εφαρμογές,
- β) βελτίωση υφιστάμενων τεχνολογιών, π.χ. μέσω μικροτεχνίας, μεγαλύτερης ενεργειακής αποδοτικότητας και μεγαλύτερης ευαισθησίας των αισθητήρων,
- γ) επίδειξη και επικύρωση νέων τεχνολογιών και ιδεών στο διάστημα και σε επίγεια αναλογικά περιβάλλοντα,

- δ) πλαίσιο αποστολής, π.χ. ανάλυση διαστημικού περιβάλλοντος, σταθμοί εδάφους, προστασία διαστημικών συστημάτων και υποδομών έναντι των ζημιών ή καταστροφών που οφείλονται σε συγκρούσεις με συντρίμμια ή άλλα αντικείμενα του διαστήματος, καθώς και στις επιπτώσεις διαστημικών καιρικών φαινομένων όπως των ηλιακών εκρήξεων (Επαγρύπνηση για την κατάσταση που επικρατεί στο διάστημα, SSA), ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων για τη συλλογή και τη διαβίβαση δεδομένων και υποδομές αρχειοθέτησης δειγμάτων,
- ε) επικοινωνία μέσω δορυφόρου, προηγμένες τεχνολογίες πλοήγησης και τηλεανίχνευσης, οι οποίες καλύπτουν την έρευνα που καθοριστική για τις μελλοντικές γενιές διαστημικών συστημάτων της Ένωσης (π.χ. Galileo και Copernicus).

1.6.3. Ανάπτυξη αξιοποίησης διαστημικών δεδομένων

Στόχος είναι να εξασφαλιστεί η μεγαλύτερη χρήση των διαστημικών δεδομένων, τα οποία συγκεντρώνονται από υφιστάμενες, αρχειοθετημένες και μελλοντικές ευρωπαϊκές διαστημικές αποστολές, στον επιστημονικό, δημόσιο και εμπορικό τομέα.

Τα διαστημικά συστήματα παράγουν πληροφορίες, οι οποίες συχνά δεν είναι δυνατό να αποκτηθούν με κανένα άλλο τρόπο. Παρά τις ευρωπαϊκές διαστημικές αποστολές παγκόσμιας κλάσης, οι αριθμοί δημοσιεύσεων δείχνουν ότι η χρήση των δεδομένων που συγκεντρώνουν οι ευρωπαϊκές αποστολές είναι λιγότερο διαδεδομένη σε σχέση με τη χρήση δεδομένων από αμερικανικές αποστολές. Η αξιοποίηση δεδομένων από ευρωπαϊκούς δορυφόρους (σε επιστημονικό, δημόσιο ή εμπορικό επίπεδο) μπορεί να αυξηθεί ουσιαστικά, εάν καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την επεξεργασία, αρχειοθέτηση, επικύρωση, τυποποίηση και σταθερή διαθεσιμότητα των διαστημικών δεδομένων που συγκεντρώνονται από ευρωπαϊκές αποστολές, καθώς και για τη στήριξη της ανάπτυξης νέων προϊόντων και υπηρεσιών πληροφόρησης που προέρχονται από τα δεδομένα αυτά και, ενδεχομένως, σε συνδυασμό με δεδομένα από επίγειες παρατηρήσεις. Οι καινοτομίες στην απόκτηση και επεξεργασία δεδομένων, τη συγχώνευση δεδομένων και τη διάδοση και διαλειτουργικότητα δεδομένων, ιδίως την προώθηση της πρόσβασης σε δεδομένα και μεταδεδομένα των επιστημών της γης και την ανταλλαγή τους, με παράλληλη αξιοποίηση καινοτόμων μορφών συνεργασίας ΤΠΕ, μπορούν να διασφαλίσουν υψηλότερη απόδοση των επενδύσεων σε διαστημικές υποδομές και να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων. Η βαθμιονόμηση και επικύρωση διαστημικών δεδομένων (για μεμονωμένα όργανα, ανάμεσα σε όργανα και αποστολές και σε σχέση με επιτόπια αντικείμενα) είναι κείριας σημασίας για την αποτελεσματική χρήση των διαστημικών δεδομένων σε όλους τους τομείς, είναι δε αναγκαίο να αναπτυχθεί η τυποποίηση των δεδομένων που προέρχονται από το διάστημα και τα πλαίσια αναφοράς.

Η πρόσβαση σε δεδομένα και η αξιοποίηση των διαστημικών αποστολών είναι ζήτημα που απαιτεί παγκόσμια συνεργασία. Για τα δεδομένα γεωεπισκόπησης, εναρμονισμένες προσεγγίσεις και βέλτιστες πρακτικές επιτυγχάνονται εν μέρει σε συνεργασία με τη διακυβερνητική οργάνωση ομάδα γεωεπισκόπησης (GEO), στόχος της οποίας είναι ένα παγκόσμιο δίκτυο συστημάτων γεωεπισκόπησης (GEOSS), στο οποίο συμμετέχει η ΕΕ μέσω της πλήρους εκμετάλλευσης του ευρωπαϊκού προγράμματος παρατήρησης της γης (πρόγραμμα Copernicus). Θα υποστηριχθεί η ταχεία ένταξη αυτών των καινοτομιών στη σχετική εφαρμογή και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Περιλαμβάνεται εν προκειμένω και η αξιοποίηση δεδομένων για περαιτέρω επιστημονική έρευνα.

1.6.4. Ανάπτυξη ευρωπαϊκής έρευνας για την υποστήριξη διεθνών συμπράξεων στο διάστημα

Στόχος είναι η υποστήριξη της συνεισφοράς της ευρωπαϊκής έρευνας και καινοτομίας σε μακροπρόθεσμες διεθνείς συμπράξεις στο διάστημα.

Αν και οι πληροφορίες που προέρχονται από το διάστημα παρέχουν μεγάλα τοπικά οφέλη, οι διαστημικοί οργανισμοί έχουν βασικά πλανητικό χαρακτήρα. Αυτό είναι ιδιαίτερα σαφές για τις κοσμικές απειλές εναντίον της γης και των διαστημικών συστημάτων. Το κόστος της απώλειας δορυφόρων λόγω καιρικών συνθηκών στο διάστημα και των διαστημικών συντριμμάτων εκτιμάται ότι ανέρχεται σε περίπου 100 εκατομμύρια EUR ετησίως. Εξίσου πλανητικό χαρακτήρα έχουν και πολλά διαστημικά επιστημονικά και ερευνητικά σχέδια. Η διαστημική τεχνολογία αιχμής αναπτύσσεται ολοένα και περισσότερο στα πλαίσια τέτοιων διεθνών συμπράξεων, καθιστώντας την πρόσβαση σε τέτοια διεθνή προγράμματα σημαντικό παράγοντα επιτυχίας για τους Ευρωπαίους ερευνητές και την ευρωπαϊκή βιομηχανία. Η συμβολή της Ένωσης σε τέτοιες πλανητικές διαστημικές προσπάθειες χρειάζεται να οριστεί σε μακροπρόθεσμους στρατηγικούς χάρτες πορείας (10 έτη και παραπάνω), σε εναρμόνιση με τις προτεραιότητες των διαστημικών πολιτικών της ΕΕ και σε συντονισμό με τα κράτη μέλη και τους εσωτερικούς Ευρωπαίους εταίρους, όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος (ESA) και, όταν κρίνεται σκόπιμο, με διεθνείς εταίρους και με τους διαστημικούς οργανισμούς χωρών που ασκούν διαστημική δραστηριότητα.

1.6.5. Ειδικές πτυχές της υλοποίησης

Οι προτεραιότητες υλοποίησης της διαστημικής έρευνας και καινοτομίας βάσει του προγράμματος «Ορίζων 2020» ευθυγραμμίζονται με τις προτεραιότητες της διαστημικής πολιτικής της Ένωσης όπως αυτές καθορίζονται από το Συμβούλιο Διαστήματος και την ανακοίνωση της Επιτροπής της 4.4.2011 με τίτλο «Προς μια διαστημική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπηρεσία του πολίτη». Η υλοποίηση θα βασίζεται, κατά περίπτωση, σε στρατηγικά θεματολόγια έρευνας που θα αναπτυχθούν σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη και τους εθνικούς διαστημικούς οργανισμούς, την ESA, φορείς της ευρωπαϊκής διαστημικής βιομηχανίας (συμπεριλαμβανομένων MME), ακαδημαϊκού κύκλου, τεχνολογικά ινστιτούτα, καθώς και τη SAG (Space Advisory Group). Όσον αφορά τη συμμετοχή σε διεθνείς επιχειρήσεις, το θεματολόγιο έρευνας και καινοτομίας θα καθοριστεί σε συνεργασία με ευρωπαϊκούς φορείς και διεθνείς εταίρους (π.χ. NASA, ROSCOSMOS, JAXA).

Η εφαρμογή των διαστημικών τεχνολογιών θα στηριχθεί μέσω των αντίστοιχων ειδικών στόχων της προτεραιότητας των κοινωνικών προκλήσεων, κατά περίπτωση.

2. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» θα δημιουργήσει δύο διευκολύνσεις (την «διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής» και την «πιστωτική διευκόλυνση») που αποτελούνται από διάφορες θυρίδες. Η διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής και η θυρίδα ΜΜΕ της πιστωτικής διευκόλυνσης θα υλοποιηθούν σε αλληλεξάρτηση με το COSME ως μέρος δύο ενωσιακών χρηματοδοτικών μέσων που θα παρέχουν κεφάλαια ή δάνεια για την υποστήριξη της έρευνας και της καινοτομίας και της ανάπτυξης των ΜΜΕ.

Η διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής και η πιστωτική διευκόλυνση μπορούν, εφόσον απαιτείται, να επιτρέψουν τη συγκέντρωση χρηματοδοτικών πόρων από κοινού με τα κράτη μέλη ή τις περιφέρειες που επιθυμούν να συνεισφέρουν μέρος των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών κεφαλαίων που τους έχουν διατεθεί, σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

Η Επιτροπή, αντί να παρέχει δάνεια, εγγυήσεις ή κεφαλαιακή συμμετοχή κ.λπ. κατευθείαν στους τελικούς δικαιούχους, θα αναθέσει σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα την παροχή χρηματοδότησης, ειδικότερα μέσω επιμερισμού των κινδύνων, συστημάτων εγγύησης και επενδύσεων μετοχικών κεφαλαίων και οιονεί μετοχικών κεφαλαίων.

2.1. Πιστωτική διευκόλυνση

Η πιστωτική διευκόλυνση θα χορηγεί δάνεια σε μεμονωμένους δικαιούχους για επενδύσεις σε έρευνα και καινοτομία, (τρι)εγγυήσεις σε χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές που χορηγούν δάνεια σε δικαιούχους, συνδυασμούς δανείων και (τρι)εγγυήσεων, και εγγυήσεις ή/και τριτεγγυήσεις για εθνικά ή περιφερειακά συστήματα δανειοδότησης. Η πιστωτική διευκόλυνση θα αναλαμβάνει δραστηριότητες ενίσχυσης της ωριμότητας και θα στηρίζει το ειδικό μέσο ΜΜΕ, ανάλογα με το ύψος της ζήτησης (βλέπε μέρος II, τμήμα 3. «Καινοτομία στις ΜΜΕ»). Επιτρέπεται ο συνδυασμός παροχών από την πιστωτική διευκόλυνση, με πιθανή προσθήκη επιχορηγήσεων (συμπεριλαμβανομένων κατ' αποκοπή ποσών), με παροχές του χρηματοπιστωτικού μέσου κεφαλαιακής συμμετοχής σε ένα ή περισσότερα ολοκληρωμένα σχήματα. Επίσης, ενδέχεται να χορηγούνται δάνεια με ευνοϊκό επιτόκιο, μετατρέψιμα δάνεια, δάνεια μειωμένης εξασφάλισης, συμμετοχικά δάνεια, δάνεια χρηματοδοτικής μίσθωσης και τιτλοποίηση.

Εκτός από την παροχή δανείων και εγγυήσεων σύμφωνα με την αρχή της προτεραιότητας που υπαγορεύει η αγορά, η πιστωτική διευκόλυνση θα επικεντρώνεται, βάσει μίας σειράς τμημάτων, σε συγκεκριμένες πολιτικές και τομείς. Οι οριοθετημένες εισφορές από τον προϋπολογισμό για το σκοπό αυτό είναι δυνατόν, κατά περίπτωση, να προέρχονται από:

- α) άλλα μέρη του προγράμματος «Ορίζων 2020», κυρίως από το μέρος III «Κοινωνικές προκλήσεις»,
- β) άλλα πλαίσια, προγράμματα και γραμμές του ενωσιακού προϋπολογισμού,
- γ) συγκεκριμένες περιφέρειες και κράτη μέλη που επιθυμούν να συνεισφέρουν με διαθέσιμους πόρους από τα ταμεία της Πολιτικής Συνοχής,
- δ) συγκεκριμένους φορείς (όπως οι κοινές τεχνολογικές πρωτοβουλίες) ή πρωτοβουλίες.

Αυτές οι πιστώσεις ενδέχεται να καταβάλλονται ή να συμπληρώνονται ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια του προγράμματος «Ορίζων 2020».

Ο επιμερισμός των κινδύνων και άλλες παράμετροι ενδέχεται να ποικίλλουν εντός των τμημάτων της πολιτικής ή του τομέα, υπό την προϋπόθεση ότι οι αξίες ή οι καταστάσεις τους συμμορφώνονται με τους κοινούς κανόνες για τα μέσα δανειοδότησης. Επιπροσθέτως, τα τμήματα ενδέχεται να έχουν συγκεκριμένες στρατηγικές επικοινωνίας στα πλαίσια της συνολικής εκστρατείας προώθησης για την πιστωτική διευκόλυνση. Ακόμη, ενδέχεται να χρησιμοποιούνται εξειδικευμένοι μεσάζοντες σε εθνικό επίπεδο, αν απαιτείται συγκεκριμένη εξειδίκευση για την αξιολόγηση δυνατοτήτων δανεισμού στον τομέα ενός συγκεκριμένου τμήματος.

Η θυρίδα ΜΜΕ της πιστωτικής διευκόλυνσης επικεντρώνεται σε καθοδηγούμενες από έρευνα και καινοτομία ΜΜΕ και επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης για τη χορήγηση δανείων που δεν υπερβαίνουν τα 150 000 EUR, συμπληρώνοντας έτσι τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ μέσω της διευκόλυνσης για την εγγύηση δανείων του COSME. Η θυρίδα ΜΜΕ της πιστωτικής διευκόλυνσης καλύπτει επίσης δάνεια μικρότερα των 150 000 EUR για ΜΜΕ και επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης που έχουν ως άξονα την Ε&Α.

Ο συντελεστής μόχλευσης της πιστωτικής διευκόλυνσης— οριζόμενος ως η συνολική χρηματοδότηση (δηλαδή η χρηματοδότηση της ΕΕ συν τη συνεισφορά άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων) διαιρούμενη δια της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της ΕΕ — αναμένεται να ποικίλλει κατά μέσο όρο από 1,5 έως 6,5, ανάλογα με τον τύπο των διαδικασιών (επίπεδο κινδύνου, στοχευμένοι δικαιούχοι και συγκεκριμένο χρηματοπιστωτικό μέσο της πιστωτικής διευκόλυνσης). Το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα — ορίζεται ως το σύνολο των επενδύσεων που πραγματοποιούνται από τους δικαιούχους της στήριξης, διαιρούμενο με την χρηματοδοτική συνεισφορά της ΕΕ — αναμένεται να είναι από 5 έως 20 και εξαρτάται από τον τύπο των σχετικών διαδικασιών.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θαλάσσιας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. (βλέπε σελίδα 320 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

2.2. Διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής

Η διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής θα εστιάζει σε αρχικού σταδίου εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου και σε δημόσια και ιδιωτικά αμοιβαία κεφάλαια επενδεδυμένα σε μερίδια άλλων αμοιβαίων κεφαλαίων (funds-of-funds) που θα παρέχουν κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου ή/και ενδιάμεσα κεφάλαια σε μεμονωμένες επιχειρήσεις χαρτοφυλακίου. Οι εν λόγω επιχειρήσεις μπορούν, επί πλέον, να αναζητούν χρηματοδότηση μέσω δανείων από χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές που υλοποιούν την πιστωτική διευκόλυνση. Επιπλέον, η διευκόλυνση κεφαλαιακής συμμετοχής θα διερευνήσει δυνατότητες στήριξης των 'επιχειρηματικών αγγέλων' (business angels) και άλλες δυναμικές πηγές χρηματοδότησης της κεφαλαιακής συμμετοχής. Αυτό θα μπορούσε να συμπεριλαμβάνει την παροχή στήριξης κατά τη φάση 3 του μέσου για τις ΜΜΕ ανάλογα με το ύψος της ζήτησης, και με τη μεταφορά τεχνολογίας (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς ερευνητικών αποτελεσμάτων και εφευρέσεων που προέρχονται από τη σφαίρα της δημόσιας έρευνας στον τομέα της παραγωγής, φέρ'επειν με την απόδειξη ορθότητας μιας ιδέας).

Η διευκόλυνση θα έχει επίσης τη δυνατότητα να πραγματοποιεί επενδύσεις κατά τη φάση επέκτασης ή ανάπτυξης σε συνδυασμό με τον μηχανισμό κεφαλαιακής συμμετοχής για την ανάπτυξη του COSME, (περιλαμβάνει επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια που επενδύουν σε άλλα κεφάλαια (funds-of-funds) με ευρεία βάση επενδυτών και περιλαμβάνει ιδιώτες, θεσμικούς και στρατηγικούς επενδυτές καθώς και εθνικά δημόσια και ημικρατικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα). Στην δεύτερη περίπτωση οι επενδύσεις από τη διευκόλυνση κεφαλαίου του προγράμματος «Ορίζων 2020» δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής επένδυσης της ΕΕ πλην περιπτώσεων κεφαλαίων πολλαπλών σταδίων όπου η χρηματοδότηση από τον μηχανισμό κεφαλαιακής συμμετοχής για την ανάπτυξη και την διευκόλυνση κεφαλαίου για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία παρέχεται κατ' αναλογία βάσει της επενδυτικής πολιτικής των κεφαλαίων. Η διευκόλυνση κεφαλαίου, όπως και ο μηχανισμός κεφαλαιακής συμμετοχής για την ανάπτυξη αποφεύγουν της εξαγορά ή την αντικατάσταση κεφαλαίων που προορίζονται για την διάλυση εξαγορασμένης επιχείρησης. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να τροποποιήσει το όριο του 20 % εφόσον σημειωθεί αλλαγή των συνθηκών στην αγορά.

Το χρηματοδοτικό μέσο κεφαλαιακής συμμετοχής της ΕΕ για την Ε&Α και την ανάπτυξη των ΜΜΕ, το οποίο προβλέπεται στην πρώτη παράγραφο του τμήματος 2 πρέπει να είναι καταλλήλου μεγέθους και κλίμακας ώστε να υποστηρίζει καινοτόμες επιχειρήσεις από την αρχική τους φάση μέχρι την ανάπτυξη και εξάπλωσή τους στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης.

Οι παράμετροι επενδύσεων θα καθορίζονται έτσι ώστε να μπορούν να επιτευχθούν συγκεκριμένοι στόχοι πολιτικής, όπως η στοχοποίηση συγκεκριμένων ομάδων υποψήφιων δικαιούχων, με παράλληλη διατήρηση της προσέ.

Η διευκόλυνση κεφαλαίου μπορεί να υποστηρίζεται από πιστώσεις από:

- α) άλλα μέρη του προγράμματος «Ορίζων 2020»,
- β) άλλα πλαίσια, προγράμματα και γραμμές του Γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ,
- γ) συγκεκριμένες περιφέρειες και κράτη μέλη και
- δ) ειδικές οντότητες ή πρωτοβουλίες.

Ο συντελεστής μόχλευσης της διευκόλυνσης κεφαλαιακής συμμετοχής — οριζόμενος ως η συνολική χρηματοδότηση (δηλαδή η χρηματοδότηση της ΕΕ συν τη συνεισφορά άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων) διαρούμενη δια της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της ΕΕ — αναμένεται να είναι 6 περίπου, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της αγοράς, με αναμενόμενο πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα — οριζόμενος ως το σύνολο των επενδύσεων που πραγματοποιούνται από τους υποστηριζόμενους δικαιούχους, διαρούμενο δια της χρηματοδοτικής συνεισφοράς της ΕΕ — κατά μέσο όρο 18.

2.3. Ειδικές πτυχές υλοποίησης

Η υλοποίηση των δύο διευκολύνσεων θα ανατεθεί στον όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ, και Ευρωπαϊκό ταμείο επενδύσεων (ΕΤΑΕ) ή/και σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στα οποία μπορεί να ανατεθεί η υλοποίηση χρηματοπιστωτικών μέσων σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό. Η σχεδίαση και η εφαρμογή τους θα εναρμονίζεται με τις γενικές διατάξεις για τα χρηματοπιστωτικά μέσα που καθορίζονται στον κανονισμό(ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και με τις ιδιαίτερες απαιτήσεις λειτουργίας που θα καθοριστούν σε οδηγίες της Επιτροπής. Η χρήση χρηματοδοτικών μέσων πρέπει να έχει ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, θα πρέπει δε να παρέχει μόχλευση και να λειτουργεί ως συμπλήρωμα των εθνικών μέσων.

Στους χρηματοδοτικούς διαμεσολαβητές οι οποίοι επιλέγονται από εντεταλμένες οντότητες για την υλοποίηση χρηματοδοτικών μέσων σύμφωνα με το άρθρο 139 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου βάσει ανοικτών, διαφανών, αναλογικών και χωρίς διακρίσεις διαδικασιών, μπορούν να περιλαμβάνονται ιδιωτικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και κρατικά και ημικρατικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εθνικές και περιφερειακές δημόσιες τράπεζες, καθώς και εθνικές και περιφερειακές τράπεζες επενδύσεων.

Επιτρέπεται ο συνδυασμός των στοιχείων τους, με πιθανή προσθήκη επιχορηγήσεων (συμπεριλαμβανομένων κατ' αποκοπή ποσών), σε ένα ή περισσότερα ολοκληρωμένα σχήματα που στηρίζουν ειδικές κατηγορίες δικαιούχων ή σχέδια ειδικού στόχου, όπως ΜΜΕ και μεσαίες επιχειρήσεις με δυνατότητες ανάπτυξης ή μεγάλης κλίμακας επίδειξη καινοτόμων τεχνολογιών.

Η υλοποίησή τους θα υποστηρίζεται από ένα σύνολο συνοδευτικών μέτρων. Αυτά ενδέχεται να περιλαμβάνουν τεχνική βοήθεια για χρηματοπιστωτικούς διαμεσολαβητές που εμπλέκονται στην αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των αιτήσεων δανειοδότησης ή της αξίας του πνευματικού κεφαλαίου· προγράμματα επενδυτικής ετοιμότητας που καλύπτουν την επώαση, την καθοδήγηση και την εποπτεία των ΜΜΕ και την υποστήριξη της αλληλεπίδρασης με υποψήφιους επενδυτές· μέτρα για την ευαισθητοποίηση εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου και 'επιχειρηματικών αγγέλων' σχετικά με το δυναμικό ανάπτυξης καινοτόμων ΜΜΕ που συμμετέχουν σε προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ· προγράμματα προσέλκυσης ιδιωτών επενδυτών για στήριξη της ανάπτυξης καινοτόμων ΜΜΕ και επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης· δράσεις για τη βελτίωση της διασυνοριακής και πολυεθνικής πιστωτικής και κεφαλαιακής χρηματοδότησης· προγράμματα ενθάρρυνσης φιλανθρωπικών ιδρυμάτων και ατόμων να στηρίξουν την έρευνα και την καινοτομία, και προγράμματα υποστήριξης εταιρικών επιχειρηματικών κεφαλαίων και ενθάρρυνσης δραστηριοτήτων οικογενειακών επιχειρήσεων και 'επιχειρηματικών αγγέλων'.

Φορείς όπως περιφερειακές αρχές, ενώσεις ΜΜΕ, εμπορικά επιμελητήρια και συναφείς χρηματοπιστωτικοί διαμεσολαβητές μπορούν να παρέχουν συμβουλές, κατά περίπτωση, όσον αφορά την προετοιμασία και υλοποίηση των δραστηριοτήτων αυτών.

Θα εξασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα με τις διευκολύνσεις του COSME.

3. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΙΣ ΜΜΕ

3.1. Εξορθολογισμός της στήριξης των ΜΜΕ, και δη με τη βοήθεια ειδικού μέσου

Οι ΜΜΕ θα υποστηρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος «Ορίζων 2020». Προς το σκοπό αυτόν θα καθοριστούν καλύτεροι όροι συμμετοχής των ΜΜΕ στο «Ορίζων 2020». Επιπλέον, ένα μέσο αφιερωμένο στις ΜΜΕ επικεντρώνεται σε όλους τους τύπους καινοτόμων ΜΜΕ που επιδεικνύουν ισχυρή φιλοδοξία για ανάπτυξη, εξέλιξη και διεθνοποίηση. Θα προβλέπονται όλα τα είδη καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των μη τεχνολογικών καινοτομιών, των κοινωνικών καινοτομιών και των καινοτομιών στις υπηρεσίες, εφόσον κάθε δραστηριότητα έχει σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Στόχος είναι να ενισχυθεί η συμπλήρωση του κενού στη χρηματοδότηση για έρευνα και καινοτομία υψηλού κινδύνου στα πρώτα στάδια, η προώθηση επαναστατικών καινοτομιών και η μεγαλύτερη εμπορευματοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων από τον ιδιωτικό τομέα.

Για όλους τους ειδικούς στόχους της προτεραιότητας «Κοινωνιακές προκλήσεις» και για τον ειδικό στόχο «Τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και τεχνολογίες στο βιομηχανικό τομέα» θα χρησιμοποιείται ένα ειδικό μέσο για τις ΜΜΕ από το οποίο θα διατίθενται τα ανάλογα ποσά, προκειμένου να επιτευχθεί ο ελάχιστος στόχος του 20 % των συνολικών συνδυασμένων προϋπολογισμών για όλους τους ειδικούς στόχους της προτεραιότητας «Κοινωνιακές προκλήσεις» και για τον ειδικό στόχο «Υπεροχή των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής και των βιομηχανικών τεχνολογιών» σε σχέση με τις ΜΜΕ.

Μόνο οι ΜΜΕ επιτρέπεται να υποβάλλουν αίτηση για χρηματοδότηση και στήριξη. Μπορούν να διαμορφώσουν συνεργασίες σύμφωνα με τις ανάγκες τους, συμπεριλαμβανομένης της υπερβολαβίας εργασιών έρευνας και ανάπτυξης. Τα σχέδια πρέπει να έχουν σαφές ενδιαφέρον και δυνητικό όφελος για τις ΜΜΕ και να διαθέτουν σαφή ευρωπαϊκή διάσταση.

Το μέσο ΜΜΕ καλύπτει όλα τα πεδία της επιστήμης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας με προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή στο πλαίσιο συγκεκριμένης κοινωνιακής πρόκλησης ή τεχνολογίας γενικής εφαρμογής έτσι ώστε να υπάρχει δυνατότητα χρηματοδότησης κάθε είδους φιλόδοξων ιδεών, κυρίως διατομεακών και διεπιστημονικών σχεδίων.

Το μέσο θα λειτουργεί υπό ενιαία κεντρική διαχειριστική δομή, με ευέλικτο διοικητικό καθεστώς και ενιαίο σημείο υποβολής αιτήσεων. Θα υλοποιηθεί κυρίως με λογική «από τη βάση προς την κορυφή», με συνεχώς ανοιχτές προσκλήσεις.

Το μέσο για τις ΜΜΕ παρέχει απλοποιημένη και σταδιακή υποστήριξη. Οι τρεις φάσεις του καλύπτουν ολόκληρο τον κύκλο καινοτομίας. Η μετάβαση από τη μία φάση στην επόμενη θα είναι απρόσκοπτη, υπό την προϋπόθεση ότι το έργο καινοτομίας έχει αποδείξει ότι αξίζει περισσότερη χρηματοδότηση κατά τη διάρκεια της προηγούμενης φάσης. Δεν υφίσταται υποχρέωση των αιτούντων να καλύπτουν διαδοχικά και τις τρεις φάσεις. Ταυτόχρονα, κάθε φάση θα είναι ανοικτή σε όλες τις ΜΜΕ:

— Φάση 1: Αξιολόγηση έννοιας και σκοπιμότητας:

Οι ΜΜΕ λαμβάνουν χρηματοδότηση για τη διερεύνηση της επιστημονικής ή τεχνικής σκοπιμότητας και του εμπορικού δυναμικού μιας νέας ιδέας (επικύρωση της ιδέας) προκειμένου να αναπτύξουν ένα έργο καινοτομίας. Θετικό αποτέλεσμα αυτής της αξιολόγησης, όπου είναι σημαντικό στοιχείο η σύνδεση μεταξύ του έργου-θέματος και των αναγκών του δυνητικού χρήστη/αγοραστή, επιτρέπει τη χρηματοδότηση της επόμενης φάσης (ή φάσεων).

— Φάση 2: E&A, επίδειξη, εμπορική αξιοποίηση:

Λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ιδέα του κουπονιού καινοτομίας, η έρευνα και η ανάπτυξη υποστηρίζονται με ιδιαίτερη έμφαση σε δραστηριότητες επίδειξης (δοκιμή, πρωτότυπο, μελέτες αναβάθμισης, σχεδίαση, δοκιμαστικές καινοτόμες διαδικασίες, προϊόντα και υπηρεσίες, επικύρωση, επαλήθευση επιδόσεων κ.λπ.) και εμπορική αξιοποίηση η οποία ενθαρρύνει την συμμετοχή των τελικών χρηστών ή δυνητικών πελατών. Τα κουπόνια καινοτομίας θα προαγάγουν τη συμμετοχή νέων επιχειρηματιών.

— Φάση 3: Εμπορευματοποίηση:

Η φάση αυτή δεν παρέχει άμεση χρηματοδότηση, παρά μόνο υποστηρικτικές δραστηριότητες, επιδιώκει όμως τη διευκόλυνση της πρόσβασης στο ιδιωτικό κεφάλαιο και σε περιβάλλοντα που ευνοούν την καινοτομία. Προβλέπονται δεσμοί με τα χρηματοπιστωτικά μέσα (βλέπε μέρος II τμήμα 2 «Πρόσβαση σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου»), για παράδειγμα δίνοντας προτεραιότητα στις ΜΜΕ που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τις φάσεις 1 ή/και 2 χωρίς να ξεπεράσουν συγκεκριμένο ύψος οικονομικών πόρων. Οι ΜΜΕ θα επωφεληθούν επίσης από μέτρα υποστήριξης, όπως δικτύωση, εκπαίδευση, καθοδήγηση και συμβουλευτική. Επιπλέον, η φάση αυτή ενδέχεται να συνδέεται με μέτρα προώθησης προεμπορικής ανάδειξης συμβάσεων και συμβάσεων προμήθειας καινοτόμων λύσεων.

Η ενιαία προώθηση, υλοποίηση και παρακολούθηση του μέσου ΜΜΕ κατά τη διάρκεια του προγράμματος «Ορίζων 2020» θα διασφαλίζει στις ΜΜΕ εύκολη πρόσβαση. Με βάση υφιστάμενα δίκτυα υποστήριξης των ΜΜΕ, όπως το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Επιχειρήσεων και άλλους παρόχους υπηρεσιών καινοτομίας, θα δημιουργηθεί ένα πρόγραμμα συνοδευτικής εποπτείας για τις δικαιούχους ΜΜΕ ώστε να επιταχυνθούν οι θετικές επιπτώσεις από την παρεχόμενη υποστήριξη. Επιπλέον, θα διερευνηθούν οι δεσμοί με σχετικούς εθνικούς ή/και περιφερειακούς μεσάζοντες ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος συνοδευτικής εποπτείας.

Θα συγκροτηθεί ειδικός φορέας ενδιαφερόμενων και εμπειρογνομόνων σε θέματα έρευνας και καινοτομίας των ΜΜΕ με σκοπό να προωθήσει και να συνοδεύσει τα ειδικά μέτρα για τις ΜΜΕ του προγράμματος «Ορίζων 2020».

3.2. Ειδική στήριξη

3.2.1. Στήριξη προς ΜΜΕ έντασης έρευνας

Μια ειδική δράση θα προωθήσει τη διεθνική καινοτομία με επίκεντρο την αγορά των ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην Ε&Α. Στοχεύει ΜΜΕ έντασης έρευνας σε οιονδήποτε τομέα, οι οποίες πρέπει επίσης να επιδείξουν την ικανότητά τους να αξιοποιούν εμπορικά τα αποτελέσματα των έργων.

Η δράση θα καλύπτει όλα τα πεδία της επιστήμης και της τεχνολογίας με προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή προκειμένου να ανταποκριθεί στην ανάγκη για ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην Ε&Α.

Η δράση θα υλοποιηθεί με πρωτοβουλία του άρθρου 185 της ΣΛΕΕ αξιοποιώντας το κοινό πρόγραμμα Eurostars και επαναπροσανατολιζοντάς το με βάση τα όσα αναφέρονται στην ενδιάμεση αξιολόγησή του.

3.2.2. Ενίσχυση της καινοτομικής ικανότητας των ΜΜΕ

Θα υποστηριχθούν διεθνικές δραστηριότητες που βοηθούν την υλοποίηση και συμπληρώνουν τα ειδικά μέτρα για ΜΜΕ σε όλο το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», κυρίως για την ενίσχυση της καινοτομικής ικανότητας των ΜΜΕ. Οι δραστηριότητες ενδέχεται να περιλαμβάνουν ευαισθητοποίηση, πληροφόρηση και διάδοση, δραστηριότητες εκπαίδευσης και κινητικότητας, δικτύωση και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, ανάπτυξη μηχανισμών υποστήριξης καινοτομίας υψηλής ποιότητας με υψηλή ενωσιακή προστιθέμενη αξία (π.χ. διαχείριση πνευματικής ιδιοκτησίας και καινοτομίας, μεταφορά γνώσεων, καινοτόμος χρήση ΤΠΕ και ηλεκτρονικές δεξιότητες σε ΜΜΕ), καθώς και παροχή βοήθειας στις ΜΜΕ για να συνδεθούν με εταίρους έρευνας και καινοτομίας ανά την Ένωση, επιτρέποντάς τους να αξιοποιήσουν την τεχνολογία και να αναπτύξουν τη δική τους καινοτομική ικανότητα. Ενδιάμεσοι οργανισμοί που εκπροσωπούν ομάδες καινοτόμων ΜΜΕ θα κληθούν να διεξάγουν διατομεακές και διαπεριφερειακές δραστηριότητες καινοτομίας με ΜΜΕ που διαθέτουν αλληλοενισχυόμενες ικανότητες ούτως ώστε να αναπτυχθούν νέες βιομηχανικές αξιακές αλυσίδες.

Οι δραστηριότητες αυτές συντονίζονται με παρεμφερή εθνικά μέτρα εφόσον κρίνεται σκόπιμο. Πρόκειται να αναπτυχθεί στενή συνεργασία με το Δίκτυο Εθνικών Σημείων Επαφής (NCP). Θα επιδιώκονται συνέργειες με την πολιτική συνοχής της Ένωσης στο πλαίσιο των εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση.

Προβλέπεται η δημιουργία ενισχυμένου δεσμού με το ευρωπαϊκό επιχειρηματικό δίκτυο (στο πλαίσιο του COSME) εξασφαλίζοντας τον συντονισμό του με τα εθνικά σημεία επαφής. Η υποστήριξη είναι δυνατό να ποικίλει από υπηρεσίες βελτιωμένης πληροφόρησης και συμβουλευτικής μέσω εποπτείας, καθοδήγησης και εταιρικών δραστηριοτήτων έρευνας για ΜΜΕ που επιθυμούν την ανάπτυξη διασυνοριακών έργων καινοτομίας, μέχρι την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης καινοτομίας. Με τις παραπάνω δράσεις θα παγιωθεί η προσέγγιση «υπηρεσίας μίας στάσης» του ευρωπαϊκού επιχειρηματικού δικτύου για την υποστήριξη των ΜΜΕ, μαζί με ισχυρή περιφερειακή και τοπική παρουσία του δικτύου.

3.2.3. Υποστήριξη καινοτομίας που υπαγορεύει η αγορά

Με τις δραστηριότητες αυτές θα υποστηριχτεί καινοτομία που στοχεύει στις διεθνικές αγορές με στόχο την ενίσχυση της καινοτομικής ικανότητας των ΜΜΕ μέσω της βελτίωσης των όρων πλαισίων της καινοτομίας, καθώς και μέσω της αντιμετώπισης των συγκεκριμένων φραγμών που εμποδίζουν την ανάπτυξη των καινοτόμων ΜΜΕ με δυνατότητες ταχείας ανάπτυξης. Θα υποστηριχτεί η εξειδικευμένη υποστήριξη της καινοτομίας (σχετικά λ.χ. με την εκμετάλλευση της πνευματικής ιδιοκτησίας, τα δίκτυα παραγωγών, την υποστήριξη γραφείων μεταφοράς τεχνολογίας, το στρατηγικό σχεδιασμό) και η αναθεώρηση των δημόσιων πολιτικών που σχετίζονται με την καινοτομία.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

1. ΥΓΕΙΑ, ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑ

Η αποτελεσματική προαγωγή της υγείας, υποστηριζόμενη από μια στερεή βάση τεκμηρίωσης, προλαμβάνει τα νοσήματα, συμβάλλει στην ευζωία και περιορίζει το κόστος. Η προαγωγή της υγείας, η ενεργός γήρανση, η ευημερία και η πρόληψη των νόσων εξαρτώνται επίσης από την κατανόηση των καθοριστικών παραγόντων της υγείας, τα αποτελεσματικά εργαλεία πρόληψης, όπως είναι τα εμβόλια, την αποτελεσματική επίτηρηση της υγείας και της νόσου και την ετοιμότητα, καθώς και από τα αποτελεσματικά προγράμματα διαγνωστικών εξετάσεων.

Οι επιτυχείς προσπάθειες πρόληψης, έγκαιρης διάγνωσης, διαχείρισης, αντιμετώπισης και θεραπειών νοσημάτων, αναπηριών, εύθραυστης υγείας και μειωμένης λειτουργικότητας υποστηρίζονται από τη θεμελιώδη κατανόηση των καθοριστικών παραγόντων και αιτιών τους, της εξέλιξης και των συνεπειών τους, καθώς και των παραγόντων που επηρεάζουν την καλή υγεία και ευεξία. Η ενισχυμένη κατανόηση της υγείας και της νόσου θα απαιτήσει στενότερες σχέσεις μεταξύ της θεμελιώδους, της κλινικής, της επιδημιολογικής και της κοινωνικοοικονομικής έρευνας. Η αποτελεσματική ανταλλαγή δεδομένων και η σύνδεση των δεδομένων αυτών με μεγάλης κλίμακας μελέτες κοόρτης του πραγματικού κόσμου είναι επίσης σημαντική, όπως και η μετάφραση των ευρημάτων της έρευνας στην κλινική πρακτική ιδίως μέσω της διεξαγωγής κλινικών δοκιμών.

Η προσαρμογή στις περαιτέρω απαιτήσεις των τομέων της υγείας και της περίθαλψης λόγω της γήρανσης του πληθυσμού αποτελεί κοινωνιακή πρόκληση. Προκειμένου να διατηρηθούν η αποτελεσματική υγεία και περίθαλψη για όλες τις ηλικίες, απαιτούνται προσπάθειες για τη βελτίωση και την επίτευση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων κατά την πρόληψη και θεραπεία, τον προσδιορισμό και τη στήριξη της διάδοσης των βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, την ευαισθητοποίηση και τη στήριξη της ολοκληρωμένης περίθαλψης. Η καλύτερη κατανόηση των διαδικασιών της γήρανσης και η πρόληψη των νόσων που συνδέονται με την ηλικία αποτελεί τη βάση για τη διατήρηση της υγείας και της δραστηριότητας των Ευρωπαίων πολιτών καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Ομοίως σημαντική είναι η ευρεία αποδοχή των τεχνολογικών, οργανωτικών και κοινωνικών καινοτομιών οι οποίες επιτρέπουν στα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, τα άτομα με χρόνια νοσήματα καθώς και τα άτομα με αναπηρίες, να παραμένουν ενεργά και αυτόνομα. Οι προσπάθειες αυτές θα συμβάλουν στην ενίσχυση, και τη διατήρηση για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, της σωματικής, κοινωνικής και πνευματικής ευεξίας τους.

Ο ειδικός αυτός στόχος θα πρέπει να εγκύπτει στις χρόνιες παθήσεις και νοσήματα, μεταξύ των οποίων: τα καρδιαγγειακά (CVD), ο καρκίνος, τα μεταβολικά νοσήματα και οι παράγοντες κινδύνου, περιλαμβανομένου του διαβήτη, οι χρόνιοι πόνοι, οι νευρολογικές και νευροεμφυλιστικές διαταραχές καθώς και οι σχετικές με την ψυχική υγεία και τη χρήση ουσιών, τα σπάνια νοσήματα, το υπερβολικό βάρος και η παχυσαρκία, τα αυτοάνοσα νοσήματα, οι ρευματικές και μυοσκελετικές διαταραχές και ποικίλα νοσήματα που πλήττουν διάφορα όργανα, καθώς και οξεία περιστατικά και διάφοροι λειτουργικοί περιορισμοί. Ομοίως θα πρέπει να αντιμετωπίζονται τα λοιμώδη νοσήματα, περιλαμβανομένων μεταξύ άλλων του HIV/AIDS, της φυματίωσης και της ελονοσίας, τα παραμελημένα και συνδεδεμένα με τη φτώχεια νοσήματα και τα νοσήματα που μεταδίδονται από τα ζώα, οι πρωτοεμφανιζόμενες επιδημίες, τα επανεμφανιζόμενα λοιμώδη νοσήματα (περιλαμβανομένων αυτών που συνδέονται με το νερό) καθώς και το ενδεχόμενο της αυξημένης αντοχής σε αντιμικροβιακά φάρμακα, επίσης δε οι επαγγελματικές νόσοι και συνδεδεμένες με την εργασία διαταραχές.

Θα πρέπει να αναπτυχθούν φάρμακα εξατομικευμένης ιατρικής τα οποία θα εξυπηρετούν προληπτικές και θεραπευτικές προσεγγίσεις των αναγκών του ασθενούς και θα βασίζονται στην έγκαιρη διάγνωση της νόσου.

Όλες αυτές οι δραστηριότητες θα αναληφθούν με τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχουν υποστήριξη καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου έρευνας και καινοτομίας, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα των βιομηχανιών με βάση την ΕΕ και την ανάπτυξη νέων ευκαιριών στην αγορά. Θα υποστηριχθούν οι μεταγραφικές προσεγγίσεις που ενσωματώνουν διάφορα στάδια της διαδικασίας καινοτομίας στον κλάδο υγειονομικής περίθαλψης.

Οι ειδικές δραστηριότητες περιγράφονται κατωτέρω.

1.1. Κατανόηση της υγείας, της ευεξίας και των νοσημάτων

1.1.1. Κατανόηση των καθοριστικών παραγόντων της υγείας, βελτίωση της προαγωγής της υγείας και πρόληψη των νοσημάτων

Για την παροχή τεκμηρίων όσον αφορά την αποτελεσματική προαγωγή της υγείας και την πρόληψη των νοσημάτων απαιτείται καλύτερη κατανόηση των καθοριστικών για την υγεία παραγόντων, η οποία θα επιτρέψει και την ανάπτυξη ολοκληρωμένων δεικτών υγείας και ευεξίας στην Ένωση με βάση τις υφιστάμενες πηγές δεδομένων και τα συστήματα δεικτών. Θα μελετηθούν περιβαλλοντικοί, συμπεριφορικοί (περιλαμβανομένου του τρόπου ζωής), ψυχολογικοί, οργανωτικοί, πολιτιστικοί, κοινωνικοοικονομικοί, βιολογικοί και γενετικοί παράγοντες, υπό τις ευρύτερες έννοιές τους. Οι προσεγγίσεις θα περιλαμβάνουν τη μακροπρόθεσμη μελέτη κοορτών και τη σύνδεσή τους με δεδομένα που αντλούνται από την έρευνα σε τομείς «-ωματικής», συστήματα βιοϊατρικής μεταξύ των οποίων σχετικές εφαρμογές της βιολογίας συστημάτων και άλλες μεθόδους.

Ειδικότερα, για την καλύτερη κατανόηση του περιβάλλοντος ως καθοριστικού παράγοντα της υγείας θα απαιτηθεί μια διεπιστημονική προσέγγιση που θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων σημαντικές για τον άνθρωπο μοριακές, βιολογικές, επιδημιολογικές και τοξικολογικές προσεγγίσεις και τα δεδομένα που προκύπτουν από αυτές, με σκοπό τη μελέτη των τρόπων δράσης των διάφορων χημικών ουσιών, των συνδυασμένων εκθέσεων στη ρύπανση και άλλων περιβαλλοντικών και σχετικών με το κλίμα

παράγοντων καταπόνησης· με σκοπό τη διενέργεια ολοκληρωμένων τοξικολογικών δοκιμών και για την αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων αντί των δοκιμών σε ζώα. Η αξιολόγηση της έκθεσης χρειάζεται νέες προσεγγίσεις, με τη βοήθεια νέας γενιάς βιοδεικτών βασισμένων σε κλάδους «-ωματικής» και επιγενετικής, της ανθρώπινης βιοπαρακολούθησης, των αξιολογήσεων προσωπικής έκθεσης και της ανάπτυξης μοντέλων για την κατανόηση συνδυασμένων, σωρευτικών και αναδυόμενων εκθέσεων, με την ενσωμάτωση κοινωνικοοικονομικών, πολιτιστικών, επαγγελματικών, ψυχολογικών και συμπεριφορικών παραγόντων. Θα υποστηριχθούν βελτιωμένοι σύνδεσμοι με τα περιβαλλοντικά δεδομένα μέσω της χρήσης προηγμένων συστημάτων πληροφοριών.

Με τον τρόπο αυτό καθίστανται δυνατές η αξιολόγηση των υφιστάμενων και σχεδιασμένων πολιτικών και προγραμμάτων και η παροχή υποστήριξης στις πολιτικές. Παρομοίως, είναι δυνατή η ανάπτυξη βελτιωμένων συμπεριφορικών παρεμβάσεων, προγραμμάτων πρόληψης και εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τις στοιχειώδεις γνώσεις περί υγείας στους τομείς της διατροφής, της σωματικής δραστηριότητας, του εμβολιασμού και άλλων παρεμβάσεων πρωτοβάθμιας φροντίδας.

1.1.2. Κατανόηση των νοσημάτων

Απαιτείται βελτιωμένη κατανόηση της υγείας και των νοσημάτων, καθ' όλο τον κύκλο της ανθρώπινης ζωής, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη νέων και καλύτερων μέτρων πρόληψης, διάγνωσης, θεραπείας και αποκατάστασης. Η διεπιστημονική, βασική και μεταγραφική έρευνα σχετικά με την παθοφυσιολογία των νόσων είναι απαραίτητη για τη βελτίωση της κατανόησης όλων των πτυχών της εξέλιξης των νόσων, μη εξαιρουμένης της νέας ταξινόμησης των φυσιολογικών παραλλαγών και των νοσημάτων βάσει μοριακών δεδομένων, και για την αξιολόγηση και χρήση των αποτελεσμάτων της έρευνας σε κλινικές εφαρμογές.

Η έρευνα υποστήριξης θα περιλαμβάνει και θα ενθαρρύνει την ανάπτυξη και τη χρήση νέων εργαλείων και προσεγγίσεων για την παραγωγή βιοιατρικών δεδομένων και θα περιλαμβάνει βιοαπεικόνιση, διάφορους κλάδους «-ωματικής», προσεγγίσεις υψηλής απόδοσης και συστημικές ιατρικές προσεγγίσεις. Οι δραστηριότητες αυτές θα απαιτήσουν στενή σύνδεση μεταξύ θεμελιώδους και κλινικής έρευνας και μακροπρόθεσμων μελετών κοόρτης (και των αντίστοιχων ερευνητικών τομέων), όπως περιγράφεται ανωτέρω. Θα απαιτηθούν επίσης στενοί δεσμοί με τις ερευνητικές και ιατρικές υποδομές (βάσεις δεδομένων, βιοτράπεζες κ.λπ.) για την τυποποίηση, τη φύλαξη, την κοινή χρήση και την πρόσβαση στα δεδομένα, όλα απαραίτητα για τη μεγιστοποίηση της χρησιμότητας των δεδομένων και την προώθηση πιο καινοτόμων και αποτελεσματικών τρόπων ανάλυσης και συνδυασμού των συνόλων δεδομένων.

1.1.3. Βελτίωση εποπτείας και ετοιμότητας

Οι άνθρωποι πληθυσμοί απειλούνται από νέες και πρωτοεμφανιζόμενες λοιμώξεις, μεταξύ άλλων ζωονοσώγου προέλευσης, καθώς και εκείνες που προκύπτουν από την ανθεκτικότητα των υφιστάμενων παθογόνων στα φάρμακα και από άλλες άμεσες και έμμεσες συνέπειες της αλλαγής του κλίματος και από τις διεθνείς μετακινήσεις του πληθυσμού. Για την ανάπτυξη μοντέλων των επιδημιών, την αποτελεσματική αντιμετώπιση των πανδημιών, απαιτούνται νέες ή βελτιωμένες μέθοδοι επιτήρησης και διάγνωσης, δίκτυα έγκαιρης προειδοποίησης, οργανισμοί υπηρεσιών υγείας και εκστρατείες ετοιμότητας, καθώς επίσης προσπάθειες για τη διατήρηση και βελτίωση των ικανοτήτων καταπολέμησης των ανθεκτικών στα φάρμακα λοιμωδών νοσημάτων.

1.2. Πρόληψη των νοσημάτων

1.2.1. Ανάπτυξη αποτελεσματικής πρόληψης και προγραμμάτων προσυμπτωματικού ελέγχου και βελτιωμένη εκτίμηση της προδιάθεσης σε κάποιο νόσημα

Η ανάπτυξη των προγραμμάτων διαγνωστικών εξετάσεων εξαρτάται από τον εντοπισμό πρώιμων βιοδεικτών (συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών και των συμπεριφορικών) του ενυπάρχοντος κινδύνου και της πρώτης εκδήλωσης νόσων, ο δε σχεδιασμός τους θα πρέπει να ακολουθεί διεθνώς αποδεκτά κριτήρια. Η διάθεση τους εξαρτάται από τη δοκιμή και επικύρωση των μεθόδων και των προγραμμάτων διαγνωστικών εξετάσεων. Θα πρέπει να αποκτηθούν γνώσεις και να αναπτυχθούν μέθοδοι για τον εντοπισμό ατόμων και πληθυσμών που παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο νοσημάτων με κλινικό ενδιαφέρον. Ο εντοπισμός ατόμων και πληθυσμών με υψηλό κίνδυνο προσβολής από νοσήματα θα επιτρέψει εξατομικευμένες, στρωματοποιημένες και συλλογικές στρατηγικές για την αποτελεσματική και την οικονομικά σύμφωρη πρόληψη των νοσημάτων.

1.2.2. Βελτίωση της διάγνωσης και της πρόγνωσης

Για την ανάπτυξη νέων και αποτελεσματικότερων προληπτικών και θεραπευτικών διαγνώσεων απαιτείται βελτιωμένη κατανόηση της υγείας, των νοσημάτων και της εξέλιξης μιας νόσου καθ' όλο τον κύκλο ζωής. Θα αναπτυχθούν καινοτόμες και υφιστάμενες μέθοδοι, τεχνολογίες και εργαλεία με στόχο τη σημαντική βελτίωση της έκβασης των νοσημάτων, μέσω εγκαίρως, ακριβέστερης διάγνωσης και πρόγνωσης και μέσω πρόβλεψης μιας ποιοτικής και πιο προσαρμοσμένης στον ασθενή θεραπείας.

1.2.3. Ανάπτυξη καλύτερων προληπτικών και θεραπευτικών εμβολίων

Απαιτούνται πιο αποτελεσματικές προληπτικές και θεραπευτικές παρεμβάσεις και εμβόλια και τεκμηριωμένα προγράμματα εμβολιασμών για ένα μεγάλο φάσμα νοσημάτων, συμπεριλαμβανομένων των νοσημάτων που συνδέονται με τη φτώχεια, όπως το HIV/AIDS, η φυματίωση, η ελονοσία και παραμελημένα λοιμώδη νοσήματα και επίσης για άλλα σημαντικά νοσήματα. Η ανάγκη αυτή εξαρτάται από την καλύτερη κατανόηση των νόσων και της εξέλιξής τους και των συναφών επιδημιών, καθώς και από κλινικές δοκιμές και σχετικές μελέτες.

1.3. Θεραπεία και διαχείριση των νόσων

1.3.1. Θεραπεία των νόσων, συν τοις άλλοις με ανάπτυξη της αναγεννητικής ιατρικής

Επιβάλλεται να στηριχθεί η βελτίωση τεχνολογιών οριζόντιας υποστήριξης για τα φάρμακα, τις βιοθεραπείες τα εμβόλια και άλλες θεραπευτικές προσεγγίσεις, περιλαμβανομένων της μεταμόσχευσης, της χειρουργικής και της γονιδιακής και κυτταρικής θεραπείας και της πυρηνικής ιατρικής· για μεγαλύτερη επιτυχία της διαδικασίας ανάπτυξης φαρμάκων και εμβολίων (συμπεριλαμβανομένων εναλλακτικών μεθόδων για την αντικατάσταση των κλασικών δοκιμών ασφάλειας και αποτελεσματικότητας, π.χ. την ανάπτυξη νέων μεθόδων)· για την ανάπτυξη προσεγγίσεων αναγεννητικής ιατρικής, όπως είναι οι προσεγγίσεις βάσει βλαστοκυττάρων· για την ανάπτυξη νέων βιοφαρμακευτικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των θεραπευτικών εμβολίων· για την ανάπτυξη βελτιωμένων ιατρικών και βοηθητικών συσκευών και συστημάτων· για τη βελτίωση των ανακουφιστικών θεραπειών για τη διατήρηση και βελτίωση της ικανότητάς μας για την καταπολέμηση των νόσων και την ανάληψη ιατρικών παρεμβάσεων που εξαρτώνται από τη διαθεσιμότητα αποτελεσματικών και ασφαλών αντιμικροβιακών φαρμάκων· και για την ανάπτυξη συνολικών προσεγγίσεων αντιμετώπισης των συνοδών νοσηροτήτων σε όλες τις ηλικίες. Οι βελτιώσεις αυτές θα διευκολύνουν την ανάπτυξη νέων, αποδοτικότερων, αποτελεσματικότερων, βιωσιμότερων και πιο εξατομικευμένων θεραπειών και τη διαχείριση των αναπηριών και της εύθραυστης υγείας, περιλαμβανομένων των προηγμένων θεραπειών και των κυτταρικών θεραπειών για την αντιμετώπιση χρόνιων νοσημάτων.

1.3.2. Μετάδοση γνώσεων στην κλινική πρακτική και κλιμακούμενες δράσεις καινοτομίας

Οι κλινικές δοκιμές είναι σημαντικό μέσο μεταφοράς βιοϊατρικής γνώσης για να εφαρμοστεί σε ασθενείς, πρόκειται δε να δοθεί υποστήριξη τόσο στις δοκιμές αυτές όσο και στη βελτίωση της πρακτικής εφαρμογής τους. Ως παραδείγματα αναφέρονται η ανάπτυξη καλύτερων μεθοδολογιών που θα επιτρέψουν στις δοκιμές να εστιαστούν σε συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες, όπως φέρειπείν οι πάσχοντες από άλλα συνακόλουθα νοσήματα οι οποίοι βρίσκονται ήδη σε θεραπεία, στον καθορισμό της συγκριτικής αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων και των λύσεων, καθώς και στη βελτίωση της χρήσης των βάσεων δεδομένων και των ηλεκτρονικών μητρώων υγείας ως πηγών δεδομένων για δοκιμές και μεταφορά γνώσεων. Θα υποστηριχθούν η προκλινική και/ή κλινική ανάπτυξη φαρμάκων χαρακτηρισθέντων ως ορφανών. Ομοίως, θα δοθεί υποστήριξη για τη μεταφορά άλλων τύπων παρεμβάσεων όπως αυτών που σχετίζονται με την ανεξάρτητη διαβίωση σε περιβάλλον πραγματικού κόσμου.

1.4. Ενεργός γήρανση και αυτοδιαχείριση της υγείας

1.4.1. Ενεργός γήρανση, ανεξάρτητη και υποβοηθούμενη διαβίωση

Η διεπιστημονική προηγμένη και εφαρμοσμένη έρευνα και καινοτομία με κοινωνικοοικονομικές, συμπεριφορικές, γεροντολογικές, ψηφιακές και άλλες επιστήμες είναι απαραίτητη για την εξεύρεση αποδοτικών ως προς το κόστος και φιλικών προς το χρήστη λύσεων για την ενεργό, την αυτόνομη και την υποβοηθούμενη καθημερινή διαβίωση (στο σπίτι, στο χώρο εργασίας, σε δημόσιους χώρους κ.λπ.) του γηράσκοντος πληθυσμού και των ατόμων με αναπηρίες, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές μεταξύ των φύλων. Αυτό ισχύει για διάφορες συνθήκες και για τεχνολογίες, συστήματα και υπηρεσίες που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής και τις ανθρώπινες λειτουργίες, στις οποίες συγκαταλέγονται η κινητικότητα, οι έξυπνες και εξατομικευμένες τεχνολογίες υποβοήθησης, η ρομποτική υπηρεσιών και η κοινωνική ρομποτική και τα περιβάλλοντα υποβοηθούμενης διαβίωσης. Θα υποστηριχθούν πιλοτικά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας για την αξιολόγηση της υλοποίησης και της ευρείας αποδοχής λύσεων. Θα δοθεί έμφαση στη συμμετοχή των τελικών χρηστών, των κοινοτήτων χρηστών και όσων παρέχουν φροντίδα σε επίσημο/ανεπίσημο πλαίσιο

1.4.2. Ευαισθητοποίηση του ατόμου και αυτοδύναμη διαχείριση της υγείας του

Η αυτοδυναμία των ατόμων προκειμένου να βελτιώσουν και να διαχειριστούν τα ίδια την υγεία τους καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους θα έχει ως αποτέλεσμα οικονομικά αποδοτικότερα συστήματα υγείας, επιτρέποντας τη διαχείριση των χρόνιων νόσων εκτός νοσοκομείων και τη βελτίωση της έκβασης της υγείας. Για το λόγο αυτό απαιτείται έρευνα σε κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες και πολιτιστικές αξίες, συμπεριφορικά και κοινωνικά μοντέλα, στάσεις και φιλοδοξίες σε σχέση με εξατομικευμένες τεχνολογίες υγείας, κινητά ή/και φορητά εργαλεία, νέους διαγνωστικούς ελέγχους, αισθητήρες και συσκευές παρακολούθησης και εξατομικευμένες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων, αλλά όχι μόνον, εργαλείων βασισμένων στη ναυοϊατρική, που προωθούν τον υγιεινό τρόπο ζωής, την ευημερία, την ψυχική υγεία, την αυτοεξυπηρέτηση, τη βελτιωμένη επαγγελματική διάδραση πολιτών/επαγγελματιών της υγείας, τα εξατομικευμένα προγράμματα διαχείρισης των νόσων και των αναπηριών για την ενίσχυση, μεταξύ άλλων, της αυτονομίας των ασθενών, καθώς και την υποστήριξη για υποδομές γνώσεων. Θα αναπτυχθούν και θα δοκιμασθούν λύσεις με τη χρήση ανοικτών καινοτόμων πλατφορμών, όπως τα συστήματα επίδειξης μεγάλης κλίμακας για κοινωνικές καινοτομίες και καινοτόμες υπηρεσίες.

1.5. Μέθοδοι και δεδομένα

1.5.1. Βελτίωση της ενημέρωσης για την υγεία και καλύτερη χρήση των δεδομένων για την υγεία

Η ενσωμάτωση υποδομών και δομών και πηγών πληροφόρησης (συμπεριλαμβανομένων όσων προκύπτουν από μελέτες κοόρτης, πρωτόκολλα, συλλογές δεδομένων, δείκτες, έρευνες σχετικά με τις εξετάσεις υγείας κ.λπ.) καθώς και η τυποποίηση, η διαλειτουργικότητα, η φύλαξη, η κοινή χρήση και η πρόσβαση σε δεδομένα θα υποστηριχθούν για τη μακροχρόνια βιωσιμότητα και την καταλληλότερη αξιοποίηση των δεδομένων αυτών. Πρέπει να δοθεί προσοχή στην επεξεργασία των δεδομένων, τη διαχείριση των γνώσεων, την ανάπτυξη μοντέλων, την απεικόνιση, την ασφάλεια ΤΠΕ και των θεμάτων των σχετικών με την προστασία της ιδιωτικής ζωής. Ειδικότερα θα πρέπει να βελτιωθεί η διαθεσιμότητα της ενημέρωσης και των δεδομένων σχετικά με τα αρνητικά αποτελέσματα και τις δυσμενείς επιπτώσεις των θεραπειών.

1.5.2. Βελτίωση επιστημονικών εργαλείων και μεθόδων για την υποστήριξη της χάραξης πολιτικών και των ρυθμιστικών αναγκών

Πρέπει να στηριχθούν η έρευνα, η ανάπτυξη, η ενοποίηση και η χρήση των επιστημονικών εργαλείων, των μεθόδων και στατιστικών για τη γρήγορη, ακριβή και προληπτική αξιολόγηση της ασφάλειας, της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των τεχνολογιών και παρεμβάσεων στον τομέα της υγείας, συμπεριλαμβανομένων των νέων φαρμάκων, των βιολογικών φαρμάκων, των προηγμένων θεραπειών και των ιατρικών συσκευών. Αυτό αφορά ειδικότερα τις νέες εξελίξεις σε τομείς όπως τα βιοφαρμακευτικά προϊόντα, τα εμβόλια, τα αντιμικροβιακά προϊόντα, οι θεραπείες βάσει κυττάρων/ιστών και γονιδίων, τα όργανα και οι μεταμοσχεύσεις, οι ειδικές κατασκευές, οι βιοτράπεζες, οι νέες ιατρικές συσκευές, τα προϊόντα συνδυασμού, οι διαδικασίες διάγνωσης/θεραπείας, οι γενετικές δοκιμές, η διαλεπτογενική και ηλεκτρονική υγεία, συμπεριλαμβανομένων των πτυχών της ιδιωτικής ζωής. Ομοίως, απαιτείται υποστήριξη των βελτιωμένων μεθοδολογιών εκτίμησης κινδύνων, των πλαισίων συμμόρφωσης, καθώς και των δοκιμών και των στρατηγικών που σχετίζονται με το περιβάλλον και την υγεία. Υπάρχει επίσης ανάγκη υποστήριξης της ανάπτυξης των σχετικών μεθόδων για την ενίσχυση της αξιολόγησης των θεμάτων δεοντολογίας στους παραπάνω τομείς.

1.5.3. Χρήση υπολογιστικής (in-silico) ιατρικής για τη βελτίωση της διαχείρισης και της πρόβλεψης των νόσων

Τα ιατρικά συστήματα που βασίζονται σε προσομοίωση υπολογιστή με χρήση συγκεκριμένων δεδομένων των ασθενών και αξιοποίηση συστημικών ιατρικών προσεγγίσεων, καθώς και ανάπτυξη μοντέλων φυσιολογίας, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πρόβλεψη της προδιάθεσης σε μια νόσο, την εξέλιξη της νόσου και την πιθανή επιτυχία των ιατρικών θεραπειών. Η προσομοίωση βάσει μοντέλων μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την υποστήριξη κλινικών δοκιμών, την προβλεψιμότητα της ανταπόκρισης στη θεραπεία και τη βελτιστοποίηση της θεραπείας.

1.6. Υγειονομική περιθαλψη και ολοκληρωμένη φροντίδα

1.6.1. Προώθηση ολοκληρωμένης φροντίδας

Η υποστήριξη της εξωνοσοκομειακής διαχείρισης χρόνιων νοσημάτων, συν τοις άλλοις για ασθενείς με αναπηρίες, εξαρτάται επίσης από τη βελτιωμένη συνεργασία μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υπηρεσιών ή ανεπίσημης φροντίδας. Θα υποστηρίζονται εφαρμογές έρευνας και καινοτομίας για τη λήψη αποφάσεων βάσει των καταναμημένων πληροφοριών που αφορούν τόσο τη σωματική όσο και την ψυχική υγεία, συμπεριλαμβανομένων των ψυχοσωματικών πτυχών, καθώς και για την παροχή αποδείξεων για μεγάλης κλίμακας εγκαταστάσεις και την εμπορική αξιοποίηση καινοτόμων λύσεων, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών τηλευγείας και τηλεπεριθαλψης. Ειδικότερα στο πλαίσιο της δημογραφικής μεταβολής, θα υποστηριχθούν επίσης η έρευνα και καινοτομία για τη βελτίωση της παροχής μακροχρόνιας περιθαλψης, καθώς και η καινοτομία όσον αφορά τις πολιτικές και τη διαχείριση. Κατά την εφαρμογή νέων και ολοκληρωμένων λύσεων σχετικά με την περιθαλψη θα επιδιώκονται η προσωπική αυτοδυναμία και η ενίσχυση των υφιστάμενων ικανοτήτων καθώς και η επικέντρωση στην κάλυψη των ελλείψεων.

1.6.2. Βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της υγειονομικής περιθαλψης και μείωση των ανισοτήτων μέσω λήψης αποφάσεων και διάδοσης τεκμηριωμένων βέλτιστων πρακτικών και βάσει καινοτόμων τεχνολογιών και προσεγγίσεων.

Επιβάλλεται να υποστηριχθούν η ανάπτυξη συστημικής προσέγγισης της αξιολόγησης της τεχνολογίας και των οικονομικών της υγείας, καθώς και η συγκέντρωση στοιχείων και η διάδοση βέλτιστων πρακτικών και καινοτόμων τεχνολογιών και προσεγγίσεων στον τομέα της περιθαλψης, συμπεριλαμβανομένων των ΤΠΕ και των εφαρμογών της ηλεκτρονικής υγείας. Θα υποστηριχθούν συγκριτικές αναλύσεις της μεταρρύθμισης των συστημάτων δημόσιας υγείας στην Ευρώπη και σε τρίτες χώρες, και αξιολογήσεις των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων οικονομικών και κοινωνικών τους επιπτώσεων. Ακόμη, χρειάζονται αναλύσεις των αναγκών σε μελλοντικό εργατικό δυναμικό στον τομέα της υγείας υπό το πρίσμα των αριθμών και των απαιτούμενων δεξιοτήτων σε σχέση με τις νέες μορφές περιθαλψης. Θα υποστηριχθεί η έρευνα όσον αφορά την εξέλιξη των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας, της αλληλεπίδρασης τους με άλλες οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες και όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των πολιτικών που στοχεύουν στη μείωσή τους στην Ευρώπη και εκτός αυτής. Τέλος, υφίσταται ανάγκη υποστήριξης της αξιολόγησης των λύσεων σχετικά με την ασφάλεια των ασθενών και τα συστήματα διασφάλισης ποιότητας, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου των ασθενών.

1.7. Ειδικές πτυχές της υλοποίησης

Η υλοποίηση του ειδικού αυτού στόχου θα περιλαμβάνει τη στήριξη της μεταφοράς γνώσεων και τεχνολογίας και άλλων μορφών διάδοσης, των δράσεων πιλοτικής εφαρμογής και επίδειξης ευρείας κλίμακας και της τυποποίησης. Κατά τον τρόπο αυτό θα επιταχυνθεί η διάδοση των προϊόντων και υπηρεσιών στην αγορά και θα επικυρωθούν οι μεταβλητές κλίμακας λύσεις για την Ευρώπη και πέραν αυτής. Οι δράσεις αυτές δεν θα στηρίξουν μόνο ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας και τη συμμετοχή των καινοτόμων ΜΜΕ, αλλά θα απαιτήσουν και την ενεργό συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων. Θα επιδιωχθούν συνέργειες με άλλα σχετικά προγράμματα και δραστηριότητες, τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα, σε ενωσιακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ειδικότερα θα επιδιωχθούν συνέργειες με τις δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος «Υγεία για την Ανάπτυξη».

Η Επιστημονική Επιτροπή Υγείας θα αποτελεί επιστημονικού χαρακτήρα πλατφόρμα ενδιαφερομένων, η οποία θα ασχολείται με την επεξεργασία επιστημονικών στοιχείων που αφορούν τη συγκεκριμένη κοινωνιακή πρόκληση. Θα παρέχει συγκροτημένη και επιστημονικά εστιασμένη ανάλυση των αδυναμιών και των ευκαιριών στην έρευνα και καινοτομία που σχετίζονται με την κοινωνιακή αυτή πρόκληση, θα συμβάλει στον καθορισμό των προτεραιοτήτων της όσον αφορά την έρευνα και την καινοτομία, θα ενθαρρύνει την συμμετοχή επιστημόνων σε αυτήν από όλη την ΕΕ. Μέσω ενεργού συνεργασίας με τους ενδιαφερομένους θα συμβάλει στην οικοδόμηση ικανοτήτων και στην προώθηση της ανταλλαγής γνώσεων και της στενότερης συνεργασίας σε αυτόν τον τομέα σε όλη την Ένωση.

Ενδέχεται να εξετασθεί η υποστήριξη συναφών Πρωτοβουλιών Κοινού Προγραμματισμού (ΠΚΠ) και συναφών συμπράξεων μεταξύ δημόσιων φορέων καθώς και συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Θα δημιουργηθούν επίσης κατάλληλοι σύνδεσμοι με τις δράσεις συναφών ευρωπαϊκών συμπράξεων καινοτομίας και τις συναφείς πτυχές των θεματολογίων έρευνας και καινοτομίας Ευρωπαϊκών Τεχνολογικών Πλατφορμών.

2. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΒΙΩΣΙΜΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ, ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ, ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

2.1. Βιώσιμη γεωργία και δασοκομία

Οι κατάλληλες γνώσεις, τα εργαλεία, οι υπηρεσίες και οι καινοτομίες είναι απαραίτητα για την υποστήριξη παραγωγικότερων, φιλικών προς το περιβάλλον, αποδοτικότερων ως προς τους πόρους και ανθεκτικότερων γεωργικών και δασικών συστημάτων που παρέχουν επαρκή τροφή, ζωοτροφές, βιομάζα και άλλες πρώτες ύλες και που παρέχουν υπηρεσίες οικοσυστημάτων, διαφυλάσσοντας ταυτόχρονα την βιοποικιλότητα και υποστηρίζοντας την ανάπτυξη ευνοϊκών συνθηκών διαβίωσης των αγροτών. Η έρευνα και η καινοτομία θα παράσχουν επιλογές για την ενσωμάτωση των αγρονομικών και περιβαλλοντικών στόχων στη βιώσιμη παραγωγή ούτως ώστε: να αυξηθεί η παραγωγικότητα και η αποδοτικότητα των πόρων της γεωργίας, περιλαμβανομένης της αποδοτικής χρήσης των υδάτων, να ενισχυθεί η ασφάλεια της ζωικής και φυτικής παραγωγής· να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου της γεωργίας· να μειωθεί η παραγωγή αποβλήτων με περιορισμό των εκπλυόμενων θρεπτικών ουσιών και άλλων χημικών εισροών από τις καλλιεργημένες γαίες σε εδαφικά και υδάτινα περιβάλλοντα· να περιοριστεί η εξάρτηση από διεθνείς εισαγωγές φυτικής πρωτεΐνης στην Ευρώπη· να αυξηθεί η πολυμορφία των συστημάτων πρωτογενούς παραγωγής καθώς και να προωθηθεί η ανάκτηση της βιολογικής ποικιλότητας.

2.1.1. Αύξηση της αποδοτικότητας της παραγωγής και αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος, με ταυτόχρονη διασφάλιση της βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας

Οι δραστηριότητες θα βελτιώσουν την παραγωγικότητα, καθώς και την προσαρμοστική ικανότητα των φυτών, των ζώων και των συστημάτων παραγωγής για να αντιμετωπίσουν τις ταχύτατα μεταβαλλόμενες περιβαλλοντικές/κλιματικές συνθήκες και τους ολοένα σπανιότερους φυσικούς πόρους. Οι απορρέουσες καινοτομίες θα συμβάλουν στην μετακίνηση προς μια οικονομία χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας, χαμηλών εκπομπών και χαμηλών αποβλήτων και προς τη μειωμένη ζήτηση φυσικών πόρων κατά μήκος όλης της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων και ζωοτροφών. Πέραν της συμβολής στην επιστημονική ασφάλεια, θα δημιουργηθούν νέες ευκαιρίες για τη χρήση βιομάζας και υποπροϊόντων από τη γεωργία για ένα μεγάλο φάσμα μη διατροφικών εφαρμογών.

Με τις διεπιστημονικές προσεγγίσεις θα επιχειρηθεί η βελτίωση της απόδοσης των φυτών, των ζώων, των μικροοργανισμών, ενώ παράλληλα θα διασφαλισθούν η αποτελεσματική χρήση των πόρων (υδάτων, γης, εδάφους, θρεπτικών ουσιών, ενέργειας και άλλων εισροών) και η οικολογική ακεραιότητα των αγροτικών περιοχών. Θα δοθεί έμφαση στα ολοκληρωμένα και ποικίλα συστήματα παραγωγής και γεωπονικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης τεχνολογιών ακριβείας και προσεγγίσεων οικολογικής εντατικοποίησης προς όφελος τόσο της συμβατικής όσο και της βιολογικής γεωργίας. Θα προωθηθεί επίσης η ενίσχυση του αστικού πρασίνου, με νέες μορφές γεωργίας, φυτοκομίας και δασοκομίας σε αστικές και περιφερειακές περιοχές. Προς το σκοπό αυτό θα ληφθούν υπόψη νέες απαιτήσεις όσον αφορά τα φυτικά χαρακτηριστικά, τις μεθόδους καλλιέργειας, τις τεχνολογίες, τις μελέτες αγοράς και τον αστικό σχεδιασμό, σε σχέση με την ανθρώπινη υγεία και ευημερία, το περιβάλλον και την αλλαγή του κλίματος. Για τη γενετική βελτίωση φυτών και ζώων ως προς τα χαρακτηριστικά προσαρμογής, υγείας και παραγωγικότητας θα απαιτηθούν όλες οι συμβατικές και σύγχρονες προσεγγίσεις εκτροφής και η διαφύλαξη και βελτιστή χρήση των γενετικών πόρων.

Θα δοθεί η δέουσα προσοχή στη διαχείριση του εδάφους ώστε να αυξηθεί η παραγωγικότητα των καλλιεργειών. Έχοντας κατά νου ότι γενικός στόχος είναι η εξασφάλιση ασφαλούς και υψηλής ποιότητας παραγωγής τροφίμων, θα προαχθεί η υγεία των φυτών και των ζώων. Οι δραστηριότητες στον τομέα της υγείας και προστασίας των φυτών θα αυξήσουν τις γνώσεις και θα στηρίξουν τη διαμόρφωση ολοκληρωμένων, φιλικών προς το περιβάλλον στρατηγικών, προϊόντων και εργαλείων διαχείρισης των επιβλαβών οργανισμών, ώστε να προλαμβάνεται η εισαγωγή παθογόνων, να ελέγχονται οι επιβλαβείς οργανισμοί και τα νοσήματα και να μειώνονται οι απώλειες όσον αφορά την παραγωγή στο στάδιο πριν και μετά τη συγκομιδή. Θα προωθηθούν στρατηγικές για την εξάλειψη ή την αποτελεσματική διαχείριση των νοσημάτων των ζώων, περιλαμβανομένων των ζωνόσων, καθώς και έρευνα για την αντοχή σε αντιμικροβιακά φάρμακα. Θα ενισχυθεί ο ολοκληρωμένος έλεγχος των νοσημάτων, των παρασίτων και των επιβλαβών οργανισμών, ξεκινώντας από την καλύτερη κατανόηση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ παθογόνων παραγόντων και ξενιστών και θα συνεχίζεται με την επιτήρηση, τη διάγνωση και τη θεραπεία. Η μελέτη των αποτελεσμάτων των πρακτικών στην καλή κατάσταση των ζώων θα συμβάλει στην αντιμετώπιση των ανησυχιών της κοινωνίας. Οι προαναφερόμενοι τομείς θα υποστηριχθούν από περισσότερη θεμελιώδη έρευνα για την αντιμετώπιση συναφών βιολογικών θεμάτων καθώς και για την προώθηση της ανάπτυξης και εφαρμογής ενωσιακών πολιτικών, και από την κατάλληλη αξιολόγηση του δυναμικού τους σε οικονομικό επίπεδο και σε επίπεδο αγοράς.

2.1.2. Παροχή υπηρεσιών οικοσυστήματος και δημόσιων αγαθών

Η γεωργία και η δασοκομία είναι μοναδικά συστήματα που παρέχουν εμπορικά προϊόντα, αλλά και δημόσια αγαθά για το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο (με πολιτιστική και ψυχαγωγική αξία) και σημαντικές οικολογικές υπηρεσίες, όπως λειτουργική και επιστόμια βιοποικιλότητα, επικονίαση, αποθήκευση ύδατος και ρύθμιση των υδάτων, λειτουργίες του εδάφους, τοπία, μείωση της διάβρωσης, ανθεκτικότητα στις πλημμύρες και στην ξηρασία και παγίδευση του διοξειδίου του άνθρακα/μετριασμό των επιπτώσεων των αερίων του θερμοκηπίου. Οι ερευνητικές δραστηριότητες θα συμβάλουν στην καλύτερη κατανόηση των πολύπλοκων αλληλεπιδράσεων μεταξύ συστημάτων πρωτογενούς παραγωγής και υπηρεσιών οικοσυστημάτων και θα στηρίξουν την προσφορά αυτών των δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών, μέσω της παροχής διαχειριστικών λύσεων, εργαλείων προς διευκόλυνση

της λήψης αποφάσεων και της εκτίμησης της αγοραίας και μη αγοραίας τους αξίας. Ειδικά ζητήματα προς αντιμετώπιση είναι μεταξύ άλλων ο καθορισμός των αγροτικών και (περί) αστικών γεωργικών/δασικών συστημάτων και των τύπων τοπίου που πιθανώς θα επιτύχουν τους στόχους αυτούς. Οι μετακινήσεις όσον αφορά την ενεργό διαχείριση των γεωργικών συστημάτων - συμπεριλαμβανομένης της χρήσης τεχνολογιών και της αλλαγής των πρακτικών - θα αυξήσουν το μετριασμό των επιπτώσεων των αερίων του θερμοκηπίου και την ικανότητα προσαρμογής του γεωργικού τομέα στις δυσμενείς επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος.

2.1.3. Ενδυνάμωση αγροτικών περιοχών, υποστήριξη πολιτικών και αγροτικής καινοτομίας

Οι ευκαιρίες ανάπτυξης των αγροτικών κοινοτήτων θα κινητοποιηθούν με την ενίσχυση της ικανότητάς τους για πρωτογενή παραγωγή και τη διάθεση υπηρεσιών οικοσυστήματος καθώς και με το άνοιγμα διόδων για την παραγωγή νέων και διαφοροποιημένων προϊόντων (μεταξύ των οποίων τρόφιμα, ζωοτροφές, υλικά, ενέργεια), τα οποία ανταποκρίνονται στην αυξανόμενη ζήτηση για συστήματα διάθεσης χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα βραχείας αλυσίδας. Η κοινωνικοοικονομική έρευνα και οι επιστημονικές και κοινωνικές μελέτες σε συνδυασμό με την ανάπτυξη νέων εννοιών και θεσμικών καινοτομιών αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση για τη διασφάλιση της συνοχής των αγροτικών περιοχών και την πρόληψη της οικονομικής και κοινωνικής περιθωριοποίησης, την προωθημένη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων (συμπεριλαμβανομένου του τομέα των υπηρεσιών), τη διασφάλιση των κατάλληλων σχέσεων μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών, καθώς και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων, της επίδειξης, της καινοτομίας και της διάδοσης καθώς και της ενίσχυσης της συμμετοχικής διαχείρισης των πόρων. Επίσης, υπάρχει ανάγκη αναζήτησης τρόπων με τους οποίους τα δημόσια αγαθά στις αγροτικές περιοχές μπορούν να μετατραπούν σε τοπικά/περιφερειακά κοινωνικοοικονομικά οφέλη. Οι ανάγκες καινοτομίας που έχουν οριστεί σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο θα συμπληρωθούν από διατομεακές ερευνητικές δράσεις σε διεθνές, διαπεριφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι ερευνητικές δραστηριότητες, παρέχοντας τα αναγκαία αναλυτικά εργαλεία, δείκτες, ολοκληρωμένα μοντέλα και προβλέψεις, θα παράσχουν υποστήριξη στους υπευθύνους χάραξης πολιτικών και σε άλλους φορείς όσον αφορά την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση συναφών στρατηγικών, πολιτικών και νομοθεσιών, όχι μόνο για τις αγροτικές περιοχές αλλά και για το σύνολο της βιοοικονομίας. Απαιτούνται επίσης εργαλεία και δεδομένα για την ορθή αξιολόγηση δυνητικών αντισταθμίσεων μεταξύ διάφορων τύπων χρήσης πόρων (γης, υδάτων, εδάφους, θρεπτικών ουσιών, ενέργειας και άλλων εισροών) και βιοοικονομικών προϊόντων. Θα πραγματοποιηθεί κοινωνικοοικονομική και συγκριτική αξιολόγηση των αγροτικών/δασικών συστημάτων και των επιδόσεών τους ως προς τη βιωσιμότητα.

2.1.4. Βιώσιμη δασοκομία

Στόχος είναι η βιώσιμη παραγωγή προϊόντων βιολογικής προέλευσης, υπηρεσιών οικοσυστήματος (περιλαμβανομένων υπηρεσιών στον τομέα των υδάτων και του μετριασμού της αλλαγής του κλίματος) και επαρκούς βιομάζας, με τη δέουσα συνεκτιμηση των οικονομικών, οικολογικών και κοινωνικών πτυχών της δασοκομίας καθώς και των περιφερειακών διαφορών. Με τις δραστηριότητες στο δασοκομικό τομέα θα επιδιωχθεί γενικά η προώθηση πολυλειτουργικών δασών που θα παρέχουν ποικίλα οικολογικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη. Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στην περαιτέρω ανάπτυξη αιεφόρων δασοκομικών συστημάτων τα οποία μπορούν να ανταποκρίνονται στις κοινωνιακές προκλήσεις και απαιτήσεις, όπως φέρ' ειπείν οι ανάγκες των ιδιοκτητών δασικών εκτάσεων, μέσω πολυλειτουργικών προσεγγίσεων που συνδυάζουν την απαιτούμενη έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη με τα μελήματα που αφορούν την αλλαγή του κλίματος. Αυτά τα αιεφόρα δασοκομικά συστήματα είναι καθοριστικά για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των δασών και την προστασία της βιοποικιλότητας, καθώς και όσον αφορά την ανάγκη ανταπόκρισης στην αυξημένη ζήτηση για βιομάζα. Εν προκειμένω χρειάζεται υποστήριξη από έρευνα σχετικά με την υγεία των δένδρων, την προστασία των δασών και την αποκατάστασή τους μετά από πυρκαγιά.

2.2. Βιώσιμος και ανταγωνιστικός αγροδιατροφικός τομέας για ασφαλή και υγιεινή διατροφή

Οι ανάγκες των καταναλωτών για ασφαλή, υγιή, υψηλής ποιότητας και οικονομικά προσιτά τρόφιμα πρέπει να καλυφθούν, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων της καταναλωτικής συμπεριφοράς στα τρόφιμα και της παραγωγής τροφίμων και ζωοτροφών στην υγεία του ανθρώπου, το περιβάλλον και το παγκόσμιο οικοσύστημα. Θα καλυφθούν επίσης η ασφάλεια τροφίμων και ζωοτροφών, η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας γεωργικών προϊόντων διατροφής και η βιωσιμότητα της παραγωγής, προμήθειας και κατανάλωσης τροφίμων, που θα αφορούν όλη την αλυσίδα συμβατικών ή βιολογικών τροφίμων και τις συναφείς υπηρεσίες, από την πρωτογενή παραγωγή έως την κατανάλωση. Η προσέγγιση αυτή θα συμβάλει στην επίτευξη επιστημονικής ασφάλειας για όλους τους Ευρωπαίους και την εξάλειψη της πείνας στον κόσμο, στη μείωση της επιβάρυνσης λόγω νοσημάτων που οφείλονται στα τρόφιμα και τη διατροφή με την προώθηση της στροφής προς πιο υγιή και βιώσιμη διατροφή, μέσω της εκπαίδευσης των καταναλωτών, και μέσω καινοτομιών στη γεωργία και στη βιομηχανία τροφίμων, στη μείωση της κατανάλωσης νερού και ενέργειας κατά τη μεταποίηση, μεταφορά και διανομή τροφίμων, στον περιορισμό των αποβλήτων των τροφίμων κατά 50 % έως το 2030 και στην επίτευξη μεγάλης ποικιλίας υγιεινών, υψηλής ποιότητας και ασφαλών τροφίμων για όλους.

2.2.1. Ενήμερωμένες επιλογές καταναλωτών

Θα ληφθούν υπόψη οι προτιμήσεις των καταναλωτών, οι αντιλήψεις, οι ανάγκες, η συμπεριφορά, ο τρόπος ζωής, η εκπαίδευση και η πολιτιστική συνιστώσα της ποιότητας των τροφίμων, ενώ θα ενισχυθεί η επικοινωνία μεταξύ των καταναλωτών και της ερευνητικής κοινότητας που ασχολείται με τη διατροφική αλυσίδα καθώς και των φορέων της προκειμένου να βελτιωθεί η γενική κατανόηση της παραγωγής τροφίμων από το κοινό και να καταστούν δυνατές η ενημερωμένη επιλογή, η βιώσιμη και υγιής κατανάλωση και οι επιπτώσεις τους στην παραγωγή, στη χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και στην ποιότητα ζωής, ιδίως για τις ευπαθείς ομάδες. Η κοινωνική καινοτομία θα ανταποκριθεί στις κοινωνιακές προκλήσεις, ενώ τα καινοτόμα προγνωστικά μοντέλα και οι μεθοδολογίες της επιστήμης του καταναλωτή θα αποφέρουν συγκρίσιμα δεδομένα και θα αποτελέσουν τη βάση για την αντιμετώπιση των αναγκών πολιτικής της Ένωσης.

2.2.2. Υγιεινά και ασφαλή τρόφιμα και διατροφή για όλους

Θα εξετασθούν οι διατροφικές ανάγκες, η ισορροπημένη διατροφή και οι επιπτώσεις των τροφίμων στις φυσιολογικές λειτουργίες, στις σωματικές και νοητικές επιδόσεις, καθώς και η σχέση μεταξύ της διατροφής, των δημογραφικών τάσεων (λ.χ. της γήρανσης) και των χρόνιων νοσημάτων και διαταραχών. Θα προσδιορισθούν διατροφικές λύσεις και καινοτομίες που οδηγούν σε βελτίωση της υγείας και της ευεξίας. Η χημική και μικροβιακή μόλυνση των τροφίμων και των ζωοτροφών, οι κίνδυνοι και οι εκθέσεις καθώς και τα αλλεργιογόνα θα αναλύονται, θα αξιολογούνται, θα παρακολουθούνται, θα ελέγχονται και θα εντοπίζονται σε όλη την αλυσίδα εφοδιασμού των τροφίμων, των ζωοτροφών και του πόσιμου ύδατος από την παραγωγή και τη φύλαξη έως τη μεταποίηση, τη συσκευασία, τη διανομή, την τροφοδοσία και την κατ'οίκον παρασκευή. Οι καινοτομίες ως προς την ασφάλεια των τροφίμων, τα βελτιωμένα εργαλεία για την εκτίμηση του κινδύνου και της αναλογίας κινδύνου/οφελών καθώς και για την ενημέρωση σχετικά με τον κίνδυνο και τα βελτιωμένα πρότυπα επισιτιστικής ασφάλειας, τα εφαρμοστέα σε ολόκληρη τη διατροφική αλυσίδα, θα οδηγήσουν στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης και προστασίας του καταναλωτή στην Ευρώπη. Τα παγκόσμια βελτιωμένα πρότυπα επισιτιστικής ασφάλειας θα συμβάλουν επίσης στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας τροφίμων.

2.2.3. Μια βιώσιμη και ανταγωνιστική βιομηχανία γεωργικών προϊόντων διατροφής

Η ανάγκη της βιομηχανίας τροφίμων και ζωοτροφών να ανταποκριθεί στις κοινωνικές, περιβαλλοντικές, κλιματικές και οικονομικές αλλαγές από το τοπικό στο παγκόσμιο επίπεδο θα αντιμετωπισθεί σε όλα τα στάδια της αλυσίδας παραγωγής τροφίμων και ζωοτροφών, συμπεριλαμβανομένων του σχεδιασμού, της μεταποίησης, της συσκευασίας, του ελέγχου των τροφίμων, της μείωσης των αποβλήτων, της αξιοποίησης των υποπροϊόντων και της ασφαλούς χρήσης ή απόρριψης των ζωικών υποπροϊόντων. Θα δημιουργηθούν καινοτόμες, βιώσιμες και αποδοτικές ως προς τους πόρους τεχνολογίες και διαδικασίες καθώς και διαφοροποιημένα, ασφαλή, υγιή, οικονομικά και υψηλής ποιότητας προϊόντα βάσει επιστημονικών στοιχείων. Με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθεί το δυναμικό καινοτομίας της ευρωπαϊκής αλυσίδας διάθεσης τροφίμων, θα αυξηθεί η ανταγωνιστικότητά της, θα δημιουργηθούν οικονομική ανάπτυξη και θέσεις απασχόλησης και θα μπορέσει η ευρωπαϊκή βιομηχανία τροφίμων να προσαρμοστεί στις αλλαγές. Άλλες πτυχές που πρέπει να εξετασθούν είναι η ιχνηλασιμότητα, η εφοδιαστική και οι υπηρεσίες, οι κοινωνικοοικονομικοί και πολιτιστικοί παράγοντες, η ευημερία των ζώων και άλλα θέματα δεοντολογίας, η ανθεκτικότητα της επισιτιστικής αλυσίδας έναντι των περιβαλλοντικών και κλιματικών αλλαγών και ο περιορισμός του αρνητικού αντίκτυπου στο περιβάλλον των δραστηριοτήτων της επισιτιστικής αλυσίδας και των μεταβολών στη διατροφή και στα συστήματα παραγωγής.

2.3. Απελευθέρωση του δυναμικού των ζώντων υδρόβιων πόρων

Ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά των ζώντων υδρόβιων πόρων είναι ότι είναι ανανεώσιμοι και ότι η βιώσιμη εκμετάλλευσή τους στηρίζεται σε βαθιά κατανόηση και σε υψηλό βαθμό ποιότητας και παραγωγικότητας των υδάτινων οικοσυστημάτων. Ο γενικός σκοπός είναι η διαχείριση των ζώντων υδρόβιων πόρων για τη μεγιστοποίηση των κοινωνικών και οικονομικών οφελών/κερδών από τους ωκεανούς, τις θάλασσες και τα εσωτερικά ύδατα της Ευρώπης.

Αυτό συνεπάγεται ότι πρέπει να βελτιστοποιηθεί η βιώσιμη συνεισφορά της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στην επισιτιστική ασφάλεια, στο πλαίσιο της παγκόσμιας οικονομίας, και να μειωθεί η μεγάλη εξάρτηση της Ένωσης από τις εισαγωγές αλιευτικών προϊόντων διατροφής (περίπου 60 % της συνολικής ευρωπαϊκής κατανάλωσης αλιευτικών προϊόντων διατροφής εξαρτάται από τις εισαγωγές, η δε Ένωση είναι ο μεγαλύτερος παγκόσμιος εισαγωγέας αλιευτικών προϊόντων) καθώς και η ανάγκη πρόωθησης της καινοτομίας στον τομέα της θάλασσας και της ναυτιλίας μέσω βιοτεχνολογιών προκειμένου να τονωθεί η έξυπνη «γαλάζια» ανάπτυξη. Σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο πολιτικής, και ιδίως την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική και την οδηγία πλαίσιο για τη θάλασσα στρατηγική⁽¹⁾, οι ερευνητικές δραστηριότητες θα υποστηρίξουν την προσέγγιση με βάση το οικοσύστημα για τη διαχείριση και την αξιοποίηση των φυσικών πόρων, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη δυνατότητα βιώσιμης χρήσης των θαλάσσιων αγαθών και υπηρεσιών, και τον «οικολογικό προσανατολισμό» των οικείων τομέων.

2.3.1. Ανάπτυξη βιώσιμης και φιλικής προς το περιβάλλον αλιείας

Η νέα Κοινή Αλιευτική Πολιτική, η οδηγία-πλαίσιο για τη θάλασσα στρατηγική και η στρατηγική της Ένωσης για τη βιοποικιλότητα 2020 προβλέπουν πιο βιώσιμη, ανταγωνιστική και φιλική προς το περιβάλλον ευρωπαϊκή αλιεία. Η μετάβαση προς μια προσέγγιση της διαχείρισης της αλιείας με βάση το οικοσύστημα απαιτεί βαθιά κατανόηση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων. Θα αναπτυχθούν νέες απόψεις, νέα εργαλεία και μοντέλα προκειμένου να κατανοηθεί καλύτερα τι είναι αυτό που καθιστά τα θαλάσσια οικοσυστήματα υγιή και παραγωγικά και να εκτιμηθεί, να αξιολογηθεί και να μετρηθεί ο αντίκτυπος της αλιείας στα θαλάσσια οικοσυστήματα (συμπεριλαμβανομένων των βιόβιων υδάτων). Θα αναπτυχθούν νέες αλιευτικές στρατηγικές και τεχνολογίες που θα εξυπηρετούν την κοινωνία διατηρώντας ταυτόχρονα υγιή θαλάσσια οικοσυστήματα. Θα μετρηθούν οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις των εναλλακτικών τρόπων διαχείρισης. Θα διερευνηθούν επίσης οι επιπτώσεις και η προσαρμογή στις περιβαλλοντικές αλλαγές, συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής του κλίματος, από κοινού με τα νέα εργαλεία αξιολόγησης και διαχείρισης για την αντιμετώπιση του κινδύνου και της αβεβαιότητας. Οι δραστηριότητες θα υποστηρίξουν την έρευνα όσον αφορά τη βιολογία, τη γενετική και τη δυναμική των ιχθυοπληθυσμών, το ρόλο των βασικών ειδών στα οικοσυστήματα, τις αλιευτικές δραστηριότητες και την παρακολούθησή τους, τις συμπεριφορές στον αλιευτικό τομέα και την προσαρμογή στις νέες αγορές, (π.χ. οικολογική σήμανση) και συμμετοχή του αλιευτικού κλάδου στη λήψη αποφάσεων. Θα ληφθεί επίσης υπόψη η κοινή χρήση του θαλάσσιου χώρου και για άλλες δραστηριότητες, ειδικότερα στην παράκτια ζώνη, και ο κοινωνικοοικονομικός της αντίκτυπος.

⁽¹⁾ Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θάλασσα στρατηγική) (ΕΕ L 164 της 25.6.2008, σ. 19).

2.3.2. Ανάπτυξη ανταγωνιστικής και φιλικής προς το περιβάλλον ευρωπαϊκής υδατοκαλλιέργειας

Η βιώσιμη υδατοκαλλιέργεια διαθέτει μεγάλο δυναμικό για την ανάπτυξη υγιεινών, ασφαλών και ανταγωνιστικών προϊόντων προσαρμοσμένων στις ανάγκες και προτιμήσεις των καταναλωτών, καθώς και για περιβαλλοντικές υπηρεσίες (βιοαποκατάσταση, διαχείριση γης και υδάτων κ.λπ.) και παραγωγή ενέργειας, αλλά δεν έχει αξιοποιηθεί ακόμη πλήρως στην Ευρώπη. Κατά συνέπεια, η γνώση και οι τεχνολογίες θα ενισχυθούν σε όλες τις πτυχές του εγκλιματισμού εγκατεστημένων ειδών και της διαφοροποίησης με νέα είδη, λαμβανομένων ταυτόχρονα υπόψη των αλληλεπιδράσεων ανάμεσα στην υδατοκαλλιέργεια και τα υδάτινα οικοσυστήματα, προκειμένου να περιορισθεί ο αντίκτυπος της υδατοκαλλιέργειας στο περιβάλλον, καθώς και των συνεπειών της αλλαγής του κλίματος και του τρόπου προσαρμογής του κλάδου στις συνέπειες αυτές. Επιβάλλεται ιδιαίτερα η συνέχιση των ερευνητικών προσπαθειών σχετικά με την υγεία και τα νοσήματα των οργανισμών που αποτελούν το αντικείμενο υδατοκαλλιέργειας (περιλαμβανομένων εργαλείων και μεθόδων πρόληψης και μετριασμού), σχετικά με θέματα διατροφής (περιλαμβανομένης της ανάπτυξης εναλλακτικών, ειδικά προσαρμοσμένων συστατικών και ζωοτροφών για την υδατοκαλλιέργεια) καθώς και σχετικά με την αναπαραγωγή και την εκτροφή που αποτελούν δύο από τα κύρια κωλύματα για τη βιώσιμη ανάπτυξη της ευρωπαϊκής υδατοκαλλιέργειας. Θα προαχθεί επίσης η καινοτομία για βιώσιμα συστήματα παραγωγής στην ενδοχώρα, την παράκτια ζώνη και την ανοικτή θάλασσα. Θα ληφθούν επίσης υπ' όψη οι ιδιαίτερες των εξόχως απόκεντρων περιοχών της Ευρώπης. Θα δοθεί επίσης έμφαση στην κατανόηση των κοινωνικών και οικονομικών διαστάσεων του τομέα, για να ενισχυθεί η αντιστοιχία της οικονομικής και της ενεργειακής αποδοτικής παραγωγής με τις απαιτήσεις των καταναλωτών και της αγοράς, με ταυτόχρονη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας και των ελκυστικών προοπτικών για επενδυτές και παραγωγούς.

2.3.3. Τόνωση της καινοτομίας στον τομέα της θάλασσας και της ναυτιλίας μέσω της βιοτεχνολογίας

Περισσότερο από το 90 % της ενάλιας βιοποικιλότητας παραμένει ανεξερεύνητο, προσφέροντας τεράστιο δυναμικό για την ανακάλυψη νέων ειδών και εφαρμογών στο πεδίο των θαλάσσιων βιοτεχνολογιών, πράγμα που προβλέπεται να επιφέρει ετήσια ανάπτυξη του 10 % στον εν λόγω τομέα. Θα δοθεί υποστήριξη για την περαιτέρω εξερεύνηση και αξιοποίηση του μεγάλου δυναμικού που προσφέρει η ενάλια βιοποικιλότητα και η υδάτινη βιομάζα με σκοπό την εισαγωγή νέων καινοτόμων και βιώσιμων διαδικασιών, προϊόντων και υπηρεσιών στις αγορές, με δυναμικές εφαρμογές σε διάφορους τομείς, όπως μεταξύ άλλων η χημική βιομηχανία και η βιομηχανία υλικών, η φαρμακευτική βιομηχανία, η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια, ο ενεργειακός εφοδιασμός και τα καλλυντικά.

2.4. Βιώσιμες και ανταγωνιστικές βιομηχανίες βιολογικής βάσης και υποστήριξη της ανάπτυξης ευρωπαϊκής βιοοικονομίας.

Συνολικός στόχος είναι η επιτάχυνση της μετατροπής των ευρωπαϊκών βιομηχανιών που βασίζονται στα ορυκτά καύσιμα σε βιομηχανίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα οι οποίες χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τους πόρους και έχουν βιώσιμο χαρακτήρα. Η έρευνα και η καινοτομία θα παρέχουν τα μέσα για να μειωθεί η εξάρτηση της Ένωσης από τα ορυκτά καύσιμα και θα συμβάλουν στην εκπλήρωση των στόχων της πολιτικής της στους τομείς ενέργειας και αλλαγής του κλίματος για το 2020 (10 % των καυσίμων για τις μεταφορές από ανανεώσιμες πηγές και μείωση κατά 20 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου). Οι εκτιμήσεις καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι με τη μετάβαση σε βιολογικές πρώτες ύλες και μεθόδους βιολογικής επεξεργασίας είναι δυνατόν να εξοικονομηθούν έως 2,5 δισεκατομμύρια τόνοι ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα ετησίως έως το 2030, ώστε να μεγεθυνθούν σημαντικά οι αγορές πρώτων υλών βιολογικής προέλευσης και νέων καταναλωτικών προϊόντων. Τα αποτελέσματα των εν λόγω δυνατοτήτων καθιστούν αναγκαία τη δημιουργία ευρείας βάσης γνώσεων και την ανάπτυξη σχετικών (βιο)τεχνολογιών, που θα εστιάζουν σε τρία βασικά στοιχεία: α) το μετασχηματισμό των σημερινών διαδικασιών που βασίζονται στα ορυκτά καύσιμα σε διαδικασίες βασιζόμενες σε βιοτεχνολογία αποδοτική σε επίπεδο ενέργειας και πόρων, β) τον καθορισμό αξιόπιστων, βιώσιμων και κατάλληλων αλυσίδων προμήθειας βιομάζας, υποπροϊόντων και ροών αποβλήτων και ευρέος δικτύου βιοδιυλιστηρίων σε ολόκληρη την Ευρώπη, και γ) τη στήριξη της ανάπτυξης των αγορών προϊόντων βιολογικής προέλευσης και των σχετικών διαδικασιών, λαμβανομένων υπόψη των συναφών κινδύνων και οφελών. Θα επιδιωχθούν συνέργειες με τον ειδικό στόχο «Υπεροχή στις τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και τις βιομηχανικές τεχνολογίες».

2.4.1. Προώθηση της βιοοικονομίας για βιομηχανίες που βασίζονται στη βιοτεχνολογία

Η σημαντική πρόοδος προς βιώσιμες βιομηχανίες με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και αποδοτική χρήση των πόρων θα υποστηριχθεί μέσω της ανακάλυψης και αξιοποίησης χερσαίων και υδάτινων πόρων βιολογικής προέλευσης, με ταυτόχρονη μείωση στο ελάχιστο των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και του υδατικού αποτυπώματος, για παράδειγμα με τη δημιουργία κλειστών κυκλωμάτων θρεπτικών ουσιών, και μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών. Θα εξετασθούν επίσης οι δυναμικές αντισταθμίσεις ανάμεσα στις διάφορες χρήσεις της βιομάζας. Επίκεντρο των δραστηριοτήτων θα πρέπει να είναι η μη ανταγωνιστική προς τα τρόφιμα βιομάζα και επίσης η εξέταση της βιωσιμότητας των σχετικών συστημάτων για τη χρήση της γης. Στόχος θα είναι η ανάπτυξη προϊόντων βιολογικής προέλευσης και βιολογικά ενεργών συνδυασμών με καινοτόμες ιδιότητες, λειτουργικότητες και βελτιωμένη βιωσιμότητα, για βιομηχανίες και καταναλωτές. Η οικονομική αξία των ανανεώσιμων πόρων, βιολογικών αποβλήτων και υποπροϊόντων θα μεγιστοποιηθεί μέσω νέων διαδικασιών που χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τους πόρους, συμπεριλαμβανομένης της μετατροπής των αστικών βιοαπόβλητων σε γεωργικές εισροές.

2.4.2. Ανάπτυξη ολοκληρωμένων βιοδιυλιστηρίων

Θα υποστηριχθούν δραστηριότητες για την προώθηση των βιώσιμων βιολογικών προϊόντων, των ενδιάμεσων και της βιοενέργειας/βιοκαυσίμων, οι οποίες θα εστιάζονται κατά κύριο λόγο σε κλιμακωτή προσέγγιση, δίνοντας προτεραιότητα στη δημιουργία προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας. Θα αναπτυχθούν τεχνολογίες και στρατηγικές για τη διασφάλιση της προμήθειας πρώτων υλών. Η ενίσχυση του εύρους των τύπων βιομάζας για χρήση σε δεύτερης και τρίτης γενιάς βιοδιυλιστήρια, συμπεριλαμβανομένων της δασοκομίας, των βιολογικών αποβλήτων και των βιομηχανικών υποπροϊόντων, θα συμβάλει στην αποφυγή συγκρούσεων μεταξύ παραγωγής τροφίμων και καυσίμων και θα στηρίξει την οικονομική και φιλοπεριβαλλοντική ανάπτυξη αγροτικών και παράκτιων περιοχών στην Ένωση.

2.4.3. Υποστήριξη της ανάπτυξης της αγοράς προϊόντων και διεργασιών βιολογικής προέλευσης

Μέτρα από την πλευρά της ζήτησης θα ανοίξουν νέες αγορές για καινοτομίες στον τομέα της βιοτεχνολογίας. Η τυποποίηση και πιστοποίηση σε ενωσιακό και διεθνές επίπεδο είναι αναγκαίες, μεταξύ άλλων, για τον καθορισμό του περιεχομένου βιολογικής προέλευσης, των λειτουργικότητων του προϊόντος και της βιοαποδομησιμότητας. Οι μεθοδολογίες και οι προσεγγίσεις της ανάλυσης του κύκλου ζωής πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω και να προσαρμόζονται διαρκώς στις επιστημονικές και βιομηχανικές εξελίξεις. Οι ερευνητικές δραστηριότητες που στηρίζουν την τυποποίηση του προϊόντος και της διαδικασίας (περιλαμβανομένης της εναρμόνισης των διεθνών προτύπων) και οι ρυθμιστικές δραστηριότητες στο πεδίο της βιοτεχνολογίας θεωρούνται σημαντικές για την υποστήριξη της δημιουργίας νέων αγορών και την αξιοποίηση των εμπορικών ευκαιριών.

2.5. Οριζόντια έρευνα στους τομείς της θάλασσας και της ναυτιλίας

Σκοπός είναι να αυξηθεί ο ρόλος των θαλασσών και ωκεανών της ΕΕ στην κοινωνία και να υπέρξει οικονομική αύξηση μέσω της εκμετάλλευσης των θαλάσσιων πόρων, καθώς και της χρήσης διαφόρων πηγών θαλάσσιας ενέργειας και του ευρέος φάσματος διαφορετικών χρήσεων των θαλασσών. Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν σε επιστημονικά και τεχνολογικά εγχειρήματα που διατρέχουν όλο το φάσμα των θεμάτων που αφορούν τη θάλασσα και την ναυτιλία, με σκοπό την αξιοποίηση του δυναμικού των θαλασσών και ωκεανών σε όλους τους οικείους κλάδους, με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος και προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος. Μια στρατηγικά συντονισμένη προσέγγιση της έρευνας στους τομείς της θάλασσας και της ναυτιλίας σε όλο το φάσμα των προκλήσεων και προτεραιοτήτων του προγράμματος «Ορίζων 2020» θα ενισχύσει επίσης την εφαρμογή των σχετικών πολιτικών της Ένωσης ώστε να εκπληρωθούν βασικοί στόχοι γαλάζιας ανάπτυξης.

Λόγω του πολυκλαδικού χαρακτήρα της έρευνας στους τομείς της θάλασσας και της ναυτιλίας, θα επιδιωχθούν στενός συντονισμός και κοινές δραστηριότητες με άλλα τμήματα του προγράμματος «Ορίζων 2020», ιδίως τον ειδικό στόχο « Δράση για το κλίμα, περιβάλλον, αποδοτικότητα της χρήσης των πόρων και πρώτες ύλες » της προτεραιότητας «Κοινωνιακές προκλήσεις» 5.

2.5.1 Αντίκτυπος της αλλαγής του κλίματος στα θαλάσσια οικοσυστήματα και στη θαλάσσια οικονομία

Θα υποστηριχθούν δράσεις για την καλύτερη κατανόηση της λειτουργίας των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, των αλληλεπιδράσεων μεταξύ ωκεανών και ατμόσφαιρας. Με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθεί η ικανότητα αξιολόγησης της επίδρασης των ωκεανών στο κλίμα και του αντίκτυπου της αλλαγής του κλίματος και της οξίνισης των ωκεανών στα θαλάσσια οικοσυστήματα και τις παράκτιες περιοχές.

2.5.2 Ανάπτυξη του δυναμικού των θαλάσσιων πόρων μέσω ολοκληρωμένης προσέγγισης

Η ενίσχυση της μακροπρόθεσμης, βιώσιμης θαλάσσιας ανάπτυξης και η δημιουργία συνεργειών σε όλους τους τομείς της θάλασσας απαιτούν ολοκληρωμένη προσέγγιση. Οι ερευνητικές δραστηριότητες θα εστιάσουν στη διαφύλαξη του θαλάσσιου περιβάλλοντος καθώς και στον αντίκτυπο των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων και προϊόντων σε μη ναυτιλιακούς τομείς. Αυτό θα επιτρέψει την επίτευξη προόδου στον τομέα των οικολογικών καινοτομιών όπως νέα προϊόντα, διαδικασίες, και την εφαρμογή διαχειριστικών προτύπων, εργαλείων και μέτρων για την αξιολόγηση και τον περιορισμό των επιπτώσεων των ανθρώπινων πιέσεων στο θαλάσσιο περιβάλλον με απώτερο σκοπό τη βιώσιμη διαχείριση των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων.

2.5.3 Οριζόντιες αντιλήψεις και τεχνολογίες που ευνοούν τη θαλάσσια ανάπτυξη

Η πρόοδος σε οριζόντιες τεχνολογίες γενικής εφαρμογής (π.χ. ΤΠΕ, ηλεκτρονικά, ναυϊλικά, κράματα, βιοτεχνολογίες, κλπ) και νέες εξελίξεις και αντιλήψεις στη μηχανική θα εξακολουθήσουν να ευνοούν την ανάπτυξη. Οι δραστηριότητες θα επιτρέψουν σημαντικά άλματα στον τομέα της θαλάσσιας και ναυτιλιακής έρευνας και της παρατήρησης των ωκεανών (π.χ. έρευνα μεγάλου βάθους, συστήματα παρατήρησης, αισθητήρες, αυτοματοποιημένα συστήματα παρακολούθησης δραστηριοτήτων και επιτήρησης, ανάλυση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας, θαλάσσιοι γεωλογικοί κίνδυνοι, τηλεκατευθυνόμενα οχήματα (ROVs), κλπ). Σκοπός είναι να μειωθούν οι επιπτώσεις επί του θαλάσσιου περιβάλλοντος (π.χ. υποβρύχιος θόρυβος, εισαγωγή χωροκατακτητικών ειδών και ρύπων από θάλασσα και από ξηρά, κλπ.) και να ελαχιστοποιηθεί το ανθρωπογενές ανθρακικό αποτύπωμα. Οι οριζόντιες τεχνολογίες γενικής εφαρμογής θα αποτελέσουν τη βάση για την εφαρμογή πολιτικών της Ένωσης στους τομείς της θάλασσας και της ναυτιλίας.

2.6. Ειδικές πτυχές της υλοποίησης

Εκτός από τις εξωτερικές πηγές γνωμοδοτήσεων θα πραγματοποιηθούν ειδικές διαβουλεύσεις με τη Μόνιμη Επιτροπή Γεωργικής Έρευνας (ΜΕΓΕ) επί σειράς θεμάτων, που περιλαμβάνουν στρατηγικές πτυχές μέσω της δραστηριότητας πρόβλεψης και το συντονισμό της γεωργικής έρευνας μεταξύ εθνικού και ενωσιακού επιπέδου. Θα δημιουργηθούν επίσης κατάλληλοι σύνδεσμοι με τις δράσεις συναφών ευρωπαϊκών συμπράξεων καινοτομίας και τις συναφείς πτυχές των θεματολογίων έρευνας και καινοτομίας Ευρωπαϊκών Τεχνολογικών Πλατφορμών.

Οι επιπτώσεις και η διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας θα υποστηριχθούν ενεργά μέσω ειδικών δράσεων στους τομείς της επικοινωνίας, της ανταλλαγής γνώσεων και της συμμετοχής διάφορων φορέων καθ' όλη τη διάρκεια των έργων. Η υλοποίηση θα συνδυάζει μεγάλη ποικιλία δραστηριοτήτων, περιλαμβανομένων ουσιαστικών δραστηριοτήτων επίδειξης και δοκιμαστικής εφαρμογής. Θα προαχθεί η εύκολη και ανοικτή πρόσβαση στα ερευνητικά αποτελέσματα και τις βέλτιστες πρακτικές.

Η ειδική στήριξη των ΜΜΕ θα επιτρέψει την αυξημένη συμμετοχή γεωργικών εκμεταλλεύσεων, αλιείων και άλλων τύπων μικρών επιχειρήσεων στις δραστηριότητες έρευνας και επίδειξης. Θα ληφθούν υπόψη οι ειδικές ανάγκες του τομέα πρωτογενούς παραγωγής για υπηρεσίες υποστήριξης της καινοτομίας και για μηχανισμούς προβολής. Η υλοποίηση θα συνδυάζει μεγάλη ποικιλία δραστηριοτήτων που θα περιλαμβάνουν δράσεις ανταλλαγής γνώσεων όπου η συμμετοχή των γεωργών ή άλλων παραγωγών πρωτογενών προϊόντων και των ενδιάμεσων θα επιδιωχθεί ενεργά προκειμένου να συνοψισθούν οι ερευνητικές ανάγκες των τελικών χρηστών. Θα προαχθεί η εύκολη και ανοικτή πρόσβαση στα ερευνητικά αποτελέσματα και τις βέλτιστες πρακτικές.

Η στήριξη της τυποποίησης και των ρυθμιστικών πτυχών θα συμβάλουν στην επιτάχυνση της διάθεσης στην αγορά των καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών που βασίζονται στη βιοτεχνολογία.

Ενδέχεται να εξετασθεί η υποστήριξη συναφών Πρωτοβουλιών Κοινού Προγραμματισμού (ΠΚΠ) και συναφών συμπράξεων μεταξύ δημόσιων φορέων καθώς και συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Θα επιδιωχθούν συνέργειες με άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης σε σχέση με την παρούσα κοινωνιακή πρόκληση, όπως το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ).

Θα αναληφθούν δραστηριότητες πρόβλεψης σε όλους τους τομείς της βιοοικονομίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης βάσεων δεδομένων, δεικτών και μοντέλων που θα έχουν παγκόσμιες, ενωσιακές, εθνικές και περιφερειακές διαστάσεις. Θα δημιουργηθεί ένα ευρωπαϊκό παρατηρητήριο για την βιοοικονομία που θα χαρτογραφεί και θα παρακολουθεί τις παγκόσμιες δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογικής αξιολόγησης, θα αναπτύσσει βασικούς δείκτες επιδόσεων και θα παρακολουθεί τις πολιτικές καινοτομίας στην βιοοικονομία.

3. ΑΣΦΑΛΗΣ, ΚΑΘΑΡΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

3.1. Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και του αποτυπώματος άνθρακα μέσω έξυπνης και βιώσιμης χρήσης

Οι πηγές ενέργειας και τα πρότυπα κατανάλωσης των βιομηχανιών, των συστημάτων μεταφορών, των κτιρίων, των περιοχών και των μικρών και μεγάλων πόλεων της Ευρώπης είναι σε μεγάλο βαθμό μη βιώσιμα και έχουν τελικά σημαντικές επιπτώσεις από άποψη περιβάλλοντος και αλλαγής του κλίματος. Η σε πραγματικό χρόνο ενεργειακή διαχείριση για νέα και ήδη υπάρχοντα κτίρια με σχεδόν μηδενικές εκπομπές, κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας και με θετικό ισοζύγιο ενέργειας, μετασκευασμένα κτίρια καθώς και ενεργά κτίρια, βιομηχανίες υψηλής αποδοτικότητας και μαζική υιοθέτηση ενεργειακών αποδοτικών προσεγγίσεων από εταιρείες, άτομα, κοινότητες, πόλεις και περιοχές θα απαιτήσει όχι μόνο τεχνολογική πρόοδο, αλλά και μη τεχνολογικές λύσεις, όπως νέες υπηρεσίες παροχής συμβουλών, χρηματοδότησης και διαχείρισης της ζήτησης, καθώς και συμβολή των συμπεριφορικών και κοινωνικών επιστημών, ενώ ταυτοχρόνως θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα θέματα δημόσιας αποδοχής. Με τον τρόπο αυτό, η βελτιωμένη ενεργειακή αποδοτικότητα ενδέχεται να αποτελεί έναν από τους οικονομικά αποδοτικότερους τρόπους μείωσης της ενεργειακής ζήτησης, ενισχύοντας την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, μειώνοντας τις περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις και τονώνοντας την ανταγωνιστικότητα. Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών, σημασία έχουν η περαιτέρω ανάπτυξη των ανανεώσιμων ενεργειών και η αξιοποίηση του δυναμικού ενεργειακής απόδοσης.

3.1.1. Εισαγωγή στη μαζική αγορά τεχνολογιών και υπηρεσιών για έξυπνη και αποδοτική χρήση ενέργειας

Η μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και η εξάλειψη των ενεργειακών αποβλήτων, καθώς και η παροχή των αναγκαίων για την κοινωνία και την οικονομία υπηρεσιών, απαιτούν όχι μόνο την εισαγωγή στη μαζική αγορά αποδοτικότερων, οικονομικά ανταγωνιστικότερων, φιλικότερων προς το περιβάλλον και εξυπνότερων προϊόντων, υπηρεσιών και εξοπλισμού, αλλά και την ενσωμάτωση στοιχείων και συσκευών με τέτοιο τρόπο ώστε να συμβάλλουν από κοινού στη βελτιστοποίηση της συνολικής χρήσης της ενέργειας κτιρίων, υπηρεσιών και βιομηχανιών.

Για να διασφαλισθεί ότι οι καταναλωτές θα υιοθετήσουν τις εν λόγω τεχνολογίες και υπηρεσίες και θα επωφεληθούν πλήρως από αυτές (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας να παρακολουθούν την κατανάλωσή τους), οι ενεργειακές επιδόσεις τους πρέπει να προσαρμόζονται και να βελτιστοποιούνται για το περιβάλλον εφαρμογής τους και μέσα σε αυτό. Αυτό απαιτεί έρευνα, ανάπτυξη και δοκιμή καινοτόμων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) και τεχνικών παρακολούθησης και ελέγχου, καθώς και μεγάλης κλίμακας προγράμματα επίδειξης και προεμπορικές δραστηριότητες ανάπτυξης για τη διασφάλιση διαλειτουργικότητας και κλιμάκωσης. Σκοπός των προγραμμάτων θα πρέπει να είναι η συμβολή στη σημαντική μείωση ή βελτιστοποίηση της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης και του ενεργειακού κόστους με την ανάπτυξη κοινών διαδικασιών για τη συλλογή, αντιπαραβολή και ανάλυση της ενεργειακής κατανάλωσης και των δεδομένων για τις εκπομπές ώστε να βελτιωθούν η μετρησιμότητα, η διαφάνεια, η κοινωνική αποδοχή, ο προγραμματισμός και η ορατότητα της χρήσης της ενέργειας και των περιβαλλοντικών επιπτώσεών της. Στις διαδικασίες αυτές θα πρέπει να διαφυλάσσονται η ασφάλεια και η ιδιωτική ζωή βάσει σχεδιασμού για την προστασία των τεχνικών παρακολούθησης και ελέγχου. Η ανάπτυξη πλατφορμών και η χρήση τους για την επαλήθευση της σταθερότητας αυτών των συστημάτων θα συμβάλει στη διασφάλιση της αξιοπιστίας.

3.1.2. Αποδέσμευση του δυναμικού για αποδοτικά και ανανεώσιμα συστήματα θέρμανσης-ψύξης

Ένα σημαντικό μερίδιο ενέργειας καταναλώνεται για θέρμανση ή ψύξη σε ολόκληρη την Ένωση και η ανάπτυξη οικονομικών και αποδοτικών τεχνολογιών, τεχνικών ενσωμάτωσης συστημάτων, π.χ. συνδεδεμένου δικτύου με τυποποιημένες γλώσσες και υπηρεσίες στο συγκεκριμένο τομέα, θα είχε σημαντικό αντίκτυπο στη μείωση της ενεργειακής ζήτησης. Αυτό απαιτεί έρευνα και επίδειξη νέων τεχνικών σχεδιασμού καθώς και συστημάτων και στοιχείων για βιομηχανικές, εμπορικές και οικιακές εφαρμογές,

π.χ. στην αποκεντρωμένη και κατά περιοχές παροχή ζεστού νερού, θέρμανσης και ψύξης χώρων. Τα ανωτέρω πρέπει να περιλαμβάνουν διαφορετικές τεχνολογίες: ηλιακή θερμική, γεωθερμική, βιομάζα, αντλίες θερμότητας, συμπαραγωγή θέρμανσης και ηλεκτρισμού, ενέργεια από την ανάκτηση αποβλήτων, κλπ, να πληρούν δε τις απαιτήσεις για κτίρια και περιοχές με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας και να στηρίζουν τα έξυπνα κτίρια. Χρειάζονται περισσότερες καινοτομίες, ειδικότερα στην αποθήκευση θερμότητας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προώθηση της ανάπτυξης και εγκατάστασης αποδοτικών συνδυασμών υβριδικών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, για κεντρικές και αποκεντρωμένες εφαρμογές.

3.1.3. Ενίσχυση των ευρωπαϊκών έξυπνων πόλεων και κοινοτήτων

Οι αστικές περιοχές είναι ένας από τους μεγαλύτερους καταναλωτές ενέργειας στην Ένωση και αντίστοιχα εκπέμπουν μεγάλο μερίδιο αερίων του θερμοκηπίου, ενώ παράγουν σημαντική ποσότητα αερίων ρύπων. Ταυτόχρονα, οι αστικές περιοχές επηρεάζονται από τη υποβάθμιση της ποιότητας του αέρα και την αλλαγή του κλίματος και πρέπει να αναπτύξουν τις δικές τους στρατηγικές αντιμετώπισης και μετριασμού των επιπτώσεων. Η εξεύρεση καινοτόμων ενεργειακών λύσεων (π.χ. ενεργειακή αποδοτικότητα, συστήματα παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης και ενσωμάτωση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δομημένο περιβάλλον), ενσωματωμένων στα συστήματα μεταφορών, σε έξυπνες οικοδομικές και πολεοδομικές λύσεις, στην επεξεργασία των αποβλήτων και των υδάτων, καθώς και σε λύσεις ΤΠΕ για το αστικό περιβάλλον, είναι, κατά συνέπεια, σημαντική για τη μετάβαση προς μια κοινωνία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Πρέπει να προβλεφθούν στοχευμένες πρωτοβουλίες για την υποστήριξη της σύγκλισης βιομηχανικών αξιακών αλυσίδων των κλάδων ενέργειας, μεταφορών και ΤΠΕ για έξυπνες εφαρμογές σε αστικές περιοχές. Ταυτόχρονα, πρέπει να αναπτυχθούν και να δοκιμασθούν σε πλήρη κλίμακα νέα τεχνολογικά, οργανωτικά, προγραμματικά και επιχειρηματικά μοντέλα ανάλογα με τις ανάγκες και τα μέσα των πόλεων και των κοινοτήτων καθώς και των πολιτών τους. Επίσης, χρειάζεται έρευνα για την κατανόηση των κοινωνικών, περιβαλλοντικών, οικονομικών και πολιτιστικών ζητημάτων που συμμετέχουν στον εν λόγω μετασχηματισμό.

3.2. Παροχή ηλεκτρικής ενέργειας χαμηλού κόστους και χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα

Η ηλεκτρική ενέργεια θα διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην καθιέρωση περιβαλλοντικά βιώσιμης οικονομίας χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας βρίσκονται στον πυρήνα της ανάπτυξης αυτής. Η διείσδυση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα προχωρά με πολύ αργούς ρυθμούς λόγω του υψηλού συνεπαγόμενου κόστους. Υπάρχει πιεστική ανάγκη λύσεων για τη σημαντική μείωση του κόστους, με βελτιωμένες επιδόσεις, βιωσιμότητα και δημόσια αποδοχή, για την επιτάχυνση της διάθεσης στην αγορά αξιόπιστης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χαμηλό κόστος και χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Οι δραστηριότητες θα επικεντρωθούν στην έρευνα, ανάπτυξη και επίδειξη πλήρους κλίμακας καινοτόμων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων μικρών και μικρής κλίμακας συστημάτων ενέργειας, αποτελεσματικών, ευέλικτων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής, με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, που χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα, και τεχνολογιών δέσμευσης και αποθήκευσης του διοξειδίου του άνθρακα ή επαναχρησιμοποίησης CO₂.

3.2.1. Ανάπτυξη του πλήρους δυναμικού της αιολικής ενέργειας

Στόχος της αιολικής ενέργειας είναι η μείωση του κόστους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από επάκτιο και υπεράκτιο άνεμο κατά το πολύ 20 % περίπου έως το 2020 σε σχέση με το 2010, η αυξανόμενη υπεράκτια μετακίνηση και η διευκόλυνση της σωστής ενσωμάτωσης στο ηλεκτρικό δίκτυο. Θα δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη, τη δοκιμή και την επίδειξη συστημάτων νέας γενιάς για τη μετατροπή της αιολικής ενέργειας σε μεγαλύτερη κλίμακα (συμπεριλαμβανομένων καινοτόμων συστημάτων για την αποθήκευση ενέργειας), με υψηλότερη αποδοτικότητα μετατροπής και διαθεσιμότητα τόσο για την ξηρά όσο και για τη θάλασσα (περιλαμβανομένων των απομακρυσμένων και με αντίξοο κλίμα περιοχών), καθώς και νέων διαδικασιών παραγωγής εν σειρά. Θα ληφθούν υπόψη οι πτυχές της ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας που αφορούν το περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα.

3.2.2. Ανάπτυξη αποδοτικών, αξιόπιστων και οικονομικά αποδοτικών συστημάτων ηλιακής ενέργειας

Το κόστος της ηλιακής ενέργειας, περιλαμβανομένων των φωτοβολταϊκών (Φ/Β) και των συστημάτων συγκέντρωσης ηλιακής ενέργειας (ΣΗΕ), πρέπει να μειωθεί κατά το ήμισυ έως το 2020 σε σχέση με το 2010, προκειμένου να αυξηθεί σημαντικά το μερίδιο της εν λόγω ενέργειας στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Όσον αφορά τα Φ/Β, θα χρειασθεί περαιτέρω έρευνα, μεταξύ άλλων όσον αφορά καινοτόμες έννοιες και συστήματα και την επίδειξη και δοκιμή μαζικής παραγωγής, με στόχο την εγκατάσταση των Φ/Β σε μεγάλη κλίμακα και την ενσωμάτωσή τους σε κτίρια.

Όσον αφορά τα συστήματα συγκέντρωσης ηλιακής ενέργειας, θα δοθεί έμφαση σε τρόπους ανάπτυξης για την αύξηση της αποδοτικότητας, με παράλληλη μείωση του κόστους και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, δυνατότητων βιομηχανικής αναβάθμισης των δοκιμών τεχνολογιών, με την κατασκευή πρώτων στο είδος τους μονάδων ηλεκτροπαραγωγής. Θα δοκιμασθούν λύσεις για τον αποτελεσματικό συνδυασμό της παραγωγής ηλιακής ηλεκτρικής ενέργειας με την αφαλάτωση.

3.2.3. Ανάπτυξη ανταγωνιστικών και περιβαλλοντικά ασφαλών τεχνολογιών για τη δέσμευση, μεταφορά, αποθήκευση και επαναχρησιμοποίηση CO₂

Η δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα (ΔΑΑ) αποτελεί βασική επιλογή που πρέπει να αναπτυχθεί ευρέως σε εμπορική κλίμακα παγκοσμίως ούτως ώστε να επιτευχθεί το εγχείρημα της παραγωγής ενέργειας απαλλαγμένης από διοξείδιο του άνθρακα και της βιομηχανίας με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα έως το 2050. Στόχος είναι η μείωση στο ελάχιστο του επιπλέον κόστους της ΔΑΑ στον τομέα της ενέργειας για μονάδες ηλεκτροπαραγωγής που λειτουργούν με άνθρακα, αέριο ή ασφαλτούχο οξιστόλιθο σε σχέση με ισοδύναμες μονάδες χωρίς ΔΑΑ και ενεργοβόρες βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

Ειδικότερα, θα υποστηριχθεί η επίδειξη ολόκληρης της αλυσίδας ΔΑΑ για ένα αντιπροσωπευτικό συνδυασμό διάφορων τεχνολογικών επιλογών δέσμευσης, μεταφοράς, αποθήκευσης και επαναχρησιμοποίησης. Η επίδειξη θα συνοδεύεται από έρευνα για την περαιτέρω ανάπτυξη των εν λόγω τεχνολογιών και την παραγωγή ανταγωνιστικότερων τεχνολογιών δέσμευσης, βελτιωμένων συστατικών στοιχείων, ενσωματωμένων συστημάτων και διαδικασιών, ασφαλούς γεωλογικής αποθήκευσης και ορθολογικών λύσεων καθώς και δημόσιας αποδοχής για την επαναχρησιμοποίηση δεσμευμένου διοξειδίου του άνθρακα, ώστε να είναι εφικτή η εμπορική ανάπτυξη τεχνολογιών ΔΑΑ για μονάδες ηλεκτροπαραγωγής από ορυκτά καύσιμα και άλλες βιομηχανίες υψηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα που θα τεθούν σε λειτουργία μετά το 2020. Θα υποστηριχθούν επίσης οι καθαρές τεχνολογίες άνθρακα ως τεχνολογίες συμπληρωματικές της ΔΑΑ.

3.2.4. Ανάπτυξη της γεωθερμικής, υδραυλικής και θαλάσσιας ενέργειας και άλλων τύπων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Η γεωθερμική, η υδραυλική και η θαλάσσια ενέργεια, καθώς και άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δύναται να συμβάλουν στον ενεργειακό εφοδιασμό της Ευρώπης χωρίς εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, καθιστώντας τον ταυτόχρονα πιο ευέλικτο όσον αφορά διάφορες μορφές παραγωγής και χρήσης ενέργειας. Στόχος είναι η περαιτέρω ανάπτυξη και η εμπορική ωρίμανση οικονομικά αποδοτικών και βιώσιμων τεχνολογιών, με στόχο τη βιομηχανική τους ανάπτυξη σε μεγάλη κλίμακα καθώς και την ενσωμάτωσή τους στο δίκτυο. Τα βελτιωμένα γεωθερμικά συστήματα αποτελούν τεχνολογία η οποία απαιτεί περαιτέρω έρευνα, ανάπτυξη και επίδειξη, ιδίως στους τομείς της εξερεύνησης, γεώτρησης και παραγωγής θερμότητας. Η ενέργεια από τους ωκεανούς όπως η ενέργεια από τις παλίρροιας, τα ρεύματα και τα κύματα και η οσμωτική ενέργεια παρέχουν προβλέψιμη ενέργεια μηδενικών εκπομπών και μπορούν επίσης να συμβάλουν στην ανάπτυξη του πλήρους δυναμικού της υπεράκτιας αιολικής ενέργειας (συνδυασμός θαλάσσιων ενεργειών). Οι ερευνητικές δραστηριότητες θα πρέπει να περιλαμβάνουν καινοτόμο εργαστηριακή έρευνα για αξιόπιστα συστατικά στοιχεία και υλικά χαμηλού κόστους σε περιβάλλοντα υψηλής διάβρωσης και βιολογικών ενσποδύσεων καθώς και επιδείξεις υπό τις διάφορες συνθήκες που απαντώνται στα ευρωπαϊκά ύδατα.

3.3. Εναλλακτικά καύσιμα και κινητές πηγές ενέργειας

Η επίτευξη των ευρωπαϊκών στόχων ενέργειας και μείωσης του διοξειδίου του άνθρακα απαιτεί επίσης την ανάπτυξη νέων καυσίμων και κινητών πηγών ενέργειας. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την αντιμετώπιση της πρόκλησης που θέτουν τα έξυπνα, οικολογικά και ενοποιημένα συστήματα μεταφοράς. Οι αξιακές αλυσίδες για τις τεχνολογίες αυτές και τα εναλλακτικά καύσιμα δεν έχουν αναπτυχθεί επαρκώς και πρέπει να επιταχυνθούν ως την κλίμακα επίδειξης.

3.3.1. Παραγωγή πιο ανταγωνιστικής και βιώσιμης βιοενέργειας

Στόχος της βιοενέργειας είναι η εμπορική ωρίμανση των πλέον ελπιδοφόρων τεχνολογιών, για να επιτραπεί η βιώσιμη παραγωγή, σε μεγάλη κλίμακα, προηγμένων βιοκαυσίμων διαφορετικών αξιακών αλυσίδων με προσέγγιση βιοδιύλιστηρίου για τις χερσαίες, θαλάσσιες και αεροπορικές μεταφορές, και η υψηλής αποδοτικότητας συνδυασμένη παραγωγή θέρμανσης και ηλεκτρισμού και πράσινου αερίου από βιομάζα και απόβλητα, συμπεριλαμβανομένης της ΔΑΑ. Στόχος είναι η ανάπτυξη και επίδειξη της τεχνολογίας για διαφορετικές μορφές βιοενέργειας σε διαφορετικές κλίμακες, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες και τους υλικοτεχνικούς περιορισμούς, και περιορίζοντας παράλληλα τις αρνητικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνέπειες που συνδέονται με τη χρήση γης. Η μακροπρόθεσμη έρευνα θα υποστηρίξει την ανάπτυξη βιώσιμης βιομηχανίας παραγωγής βιοενέργειας μετά το 2020. Οι εν λόγω δραστηριότητες θα συμπληρώσουν ερευνητικές δραστηριότητες στον εφοδιασμό (π.χ. πρώτες ύλες, βιολογικοί πόροι) και στην χρησιμοποίηση (π.χ. ενσωμάτωση σε στόλους οχημάτων) που διεξάγονται στο πλαίσιο άλλων συναφών ειδικών στόχων της προτεραιότητας «Κοινωνιακές προκλήσεις».

3.3.2. Μείωση του χρόνου διάθεσης στην αγορά των τεχνολογιών κυψελών καυσίμου και υδρογόνου

Οι κυψέλες καυσίμου και το υδρογόνο μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην αντιμετώπιση των ενεργειακών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ευρώπη. Προκειμένου οι εν λόγω τεχνολογίες να διατεθούν ανταγωνιστικά στην αγορά, πρέπει να μειωθεί σημαντικά το κόστος. Ενδεικτικά, το κόστος των συστημάτων κυψέλης καυσίμου για τις μεταφορές θα πρέπει να υποδεκαπλασιαστεί κατά την επόμενη δεκαετία. Για να γίνει αυτό, θα υποστηριχθούν επιδείξεις και προεμπορικές δραστηριότητες ανάπτυξης για φορητούς εξοπλισμούς, σταθερές εγκαταστάσεις και μικροεγκαταστάσεις, εφαρμογές στις μεταφορές και συναφείς υπηρεσίες, καθώς και για μακροπρόθεσμη έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη, ώστε να συγκροτηθεί ανταγωνιστική αλυσίδα κυψέλης καυσίμου και βιώσιμη παραγωγή και υποδομή για το υδρογόνο σε ολόκληρη την Ένωση. Χρειάζεται στενή εθνική και διεθνής συνεργασία για να αναπτυχθούν εμπορικές καινοτομίες σε επαρκή κλίμακα, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης κατάλληλων προτύπων.

3.3.3. Νέα εναλλακτικά καύσιμα

Υπάρχουν διάφορες νέες επιλογές που μπορούν να αξιοποιηθούν μακροπρόθεσμα, όπως μεταλλικό καύσιμο σε σκόνη, καύσιμο από φωτοσυνθετικούς μικροοργανισμούς (σε υδάτινα και επίγεια περιβάλλοντα), και από τεχνητές απομιμήσεις φωτοσύνθεσης και ηλιακά καύσιμα. Οι νέες αυτές δυνατότητες μπορεί να επιτρέψουν αποτελεσματικότερη μετατροπή ενέργειας και πιο οικονομικά αποδοτικές και βιώσιμες τεχνολογίες. Θα υποστηριχθεί κυρίως η μεταφορά αυτών των νέων και άλλων πιθανών τεχνολογιών από τα εργαστήρια σε κλίμακα μεγέθους επίδειξης, με στόχο την προεμπορική επίδειξη έως το 2020.

3.4. Ενιαίο, ευφύες ευρωπαϊκό ηλεκτρικό δίκτυο

Τα δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να ανταποκρίνονται σε τρεις αλληλένδετες προκλήσεις για τη δημιουργία ενός φιλικού προς τον καταναλωτή συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, ολοένα και πιο απαλλαγμένου από το διοξείδιο του άνθρακα: δημιουργία πανευρωπαϊκής αγοράς, ενσωμάτωση μαζικής αύξησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και διαχείριση των αλληλεπιδράσεων ανάμεσα σε εκατομμύρια προμηθευτές και πελάτες (όπου τα νοικοκυριά θα αντιστοιχούν ολοένα και περισσότερο και στους δύο χαρακτηρισμούς), συμπεριλαμβανομένων των ιδιοκτητών ηλεκτρικών οχημάτων. Τα μελλοντικά ηλεκτρικά δίκτυα θα διαδραματίσουν βασικό ρόλο στη μετάβαση προς ένα σύστημα ενέργειας πλήρως απαλλαγμένο από το διοξείδιο του άνθρακα, παρέχοντας ταυτόχρονα επιπλέον ευελιξία και οικονομικά οφέλη στους καταναλωτές. Επιτακτικός στόχος έως το 2020 είναι η μεταφορά και διανομή 35 % (!) περίπου της ηλεκτρικής ενέργειας από καταναλωμένες και συγκεντρωμένες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Μια ιδιαίτερα ολοκληρωμένη προσπάθεια έρευνας και επίδειξης θα υποστηρίξει την ανάπτυξη νέων συστατικών στοιχείων, τεχνολογιών και διαδικασιών οι οποίες θα ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες της μεταφοράς και διανομής του δικτύου, καθώς και της ευέλικτης αποθήκευσης της ενέργειας.

Πρέπει να εξετασθούν όλες οι εναλλακτικές επιλογές για την επιτυχημένη εξισορρόπηση της προσφοράς και της ζήτησης ενέργειας, ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι εκπομπές και το κόστος. Πρέπει να αναπτυχθούν νέες έξυπνες τεχνολογίες ενεργειακών δικτύων, εφεδρικές τεχνολογίες και τεχνολογίες εξισορρόπησης οι οποίες να επιτρέπουν μεγαλύτερη ευελιξία και αποτελεσματικότητα, όπως οι συμβατικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, νέα συστατικά στοιχεία του δικτύου για τη βελτίωση της ικανότητας και ποιότητας της μεταφοράς καθώς και της αξιοπιστίας του δικτύου. Νέες τεχνολογίες συστημάτων ηλεκτρικής ενέργειας και υποδομές αμφίδρομης ψηφιακής επικοινωνίας πρέπει να διερευνηθούν και να ενσωματωθούν στο δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία έξυπνων τρόπων αλληλεπίδρασης με άλλα ενεργειακά δίκτυα. Αυτό θα συμβάλει στη βελτίωση του σχεδιασμού, της παρακολούθησης, του ελέγχου και της ασφαλούς λειτουργίας των δικτύων, συμπεριλαμβανομένων και των θεμάτων τυποποίησης, σε κανονικές και έκτακτες συνθήκες, καθώς και στη διαχείριση των αλληλεπιδράσεων ανάμεσα σε προμηθευτές και πελάτες και στη μεταφορά, διαχείριση και εμπορία της ροής ενέργειας. Για την ανάπτυξη μελλοντικών υποδομών, οι δείκτες και οι αναλύσεις κόστους-οφέλους πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ζητήματα που αφορούν όλο το ενεργειακό σύστημα. Επιπροσθέτως, θα μεγιστοποιηθούν οι συνέργειες ανάμεσα σε έξυπνα και σε τηλεπικοινωνιακά δίκτυα, προκειμένου να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη επενδύσεων, να ενισχυθεί η ασφάλεια και να επιταχυνθεί η διεύθυνση έξυπνων ενεργειακών υπηρεσιών.

Καινοτόμα μέσα αποθήκευσης ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων μπαταριών και μονάδων αποθήκευσης μεγάλης κλίμακας όπως για την απόκτηση αερίου από ηλεκτρική ενέργεια) και συστήματα οχημάτων θα παρέχουν την απαιτούμενη ευελιξία ανάμεσα στην παραγωγή και τη ζήτηση. Οι βελτιωμένες τεχνολογίες ΠΠΕ θα αυξήσουν περαιτέρω την ευελιξία της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας παρέχοντας στους πελάτες (βιομηχανικούς, εμπορικούς και οικιακούς) τα απαραίτητα εργαλεία αυτοματοποίησης. Η ασφάλεια, η αξιοπιστία και η προστασία της ιδιωτικής ζωής αποτελούν σημαντικά ζητήματα και εν προκειμένω.

Νέα σχέδια όσον αφορά τον προγραμματισμό, τις αγορές και τη ρύθμιση πρέπει να αποτελέσουν μοχλό για τη συνολική απόδοση και οικονομική αποδοτικότητα της αλυσίδας παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και της διαλειτουργικότητας των υποδομών, καθώς και για την ανάδυση μιας ανοικτής και ανταγωνιστικής αγοράς για έξυπνες τεχνολογίες, προϊόντα και υπηρεσίες ενεργειακού δικτύου. Χρειάζονται μεγάλης κλίμακας προγράμματα επίδειξης για τη δοκιμή και επικύρωση λύσεων και την αξιολόγηση των ωφελειών για το σύστημα και για τους μεμονωμένους ενδιαφερόμενους, πριν από την εγκατάστασή τους σε ολόκληρη την Ευρώπη. Οι εν λόγω λύσεις πρέπει να συνοδεύονται από έρευνα για την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο αντιδρούν οι πελάτες και οι επιχειρήσεις στα οικονομικά κίνητρα, των μεταβολών της συμπεριφοράς, των υπηρεσιών πληροφόρησης και άλλων καινοτόμων ευκαιριών που παρέχονται από τα έξυπνα δίκτυα.

3.5. Νέες γνώσεις και τεχνολογίες

Μακροπρόθεσμα θα χρειασθούν ενεργειακές τεχνολογίες καινοτόμες, πιο αποδοτικές και ανταγωνιστικές ως προς το κόστος, καθώς και καθαρές, ασφαλείς και βιώσιμες. Απαιτείται ταχύτερη πρόοδος μέσω διεπιστημονικής έρευνας και κοινής υλοποίησης πανευρωπαϊκών ερευνητικών προγραμμάτων, καθώς και εγκαταστάσεων παγκοσμίου κλάσης, προκειμένου για την επίτευξη επιστημονικών καινοτομιών σε έννοιες που σχετίζονται με την ενέργεια και με τεχνολογίες γενικής εφαρμογής (π.χ. νανοεπιστήμη, επιστήμη των υλικών, φυσική στερεάς φύσης, ΠΠΕ, βιοεπιστήμη, γεωεπιστήμες, πληροφορική, διάστημα). Θα υποστηριχθούν επίσης όπου χρειάζεται η ασφάλης και περιβαλλοντικά βιώσιμη εξόρυξη και παραγωγή φυσικού αερίου και πετρελαίου από μη συμβατικές πηγές καθώς και η ανάπτυξη καινοτομιών σε μελλοντικές και αναδυόμενες τεχνολογίες.

Θα χρειασθεί επίσης προηγμένη έρευνα για την παροχή λύσεων για την προσαρμογή των ενεργειακών συστημάτων στις μεταβαλλόμενες κλιματικές συνθήκες. Οι προτεραιότητες ενδέχεται να προσαρμοσθούν σε νέες επιστημονικές και τεχνολογικές ανάγκες και ευκαιρίες ή σε φαινόμενα που παρατηρούνται για πρώτη φορά και θα μπορούσαν να σηματοδοτούν ελπιδοφόρες εξελίξεις ή κινδύνους για την κοινωνία, ενδέχεται δε να προκύψουν κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του προγράμματος «Ορίζων 2020».

3.6. Δυναμικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων και συμμετοχή του κοινού

Η έρευνα στον τομέα της ενέργειας πρέπει να υποστηρίζει την ενεργειακή πολιτική και να εναρμονίζεται πλήρως μαζί της. Για την παροχή αξιόπιστων αναλύσεων στους υπευθύνους χάραξης πολιτικής απαιτείται εκτεταμένη γνώση και έρευνα σχετικά με την πρόσληψη και τη χρήση τεχνολογιών και υπηρεσιών ενέργειας, καθώς και με υποδομές, αγορές (συμπεριλαμβανομένων κανονιστικών πλαισίων) και τη συμπεριφορά των καταναλωτών. Θα παρασχεθεί υποστήριξη, ιδίως στο πλαίσιο του πληροφορικού

(1) Έγγραφο εργασίας της Επιτροπής SEC(2009) 1295 το οποίο συνοδεύει την ανακοίνωση «Επενδύσεις στην ανάπτυξη τεχνολογιών χαμηλών ανθρακικών εκπομπών (Σχέδιο ΣΕΤ)» (COM(2009) 519 τελικό).

συστήματος Επιτροπής για το σχέδιο SET (SETIS) για την ανάπτυξη αξιόπιστων και διαφανών θεωριών, εργαλείων, μεθόδων, μοντέλων και μελλοντοστροφών σεναρίων προοπτικών για την αξιολόγηση των κύριων οικονομικών και κοινωνικών ζητημάτων που σχετίζονται με την ενέργεια, για τη δημιουργία βάσεων δεδομένων και σεναρίων για μια διευρυμένη Ένωση και την εκτίμηση των επιπτώσεων της ενεργειακής πολιτικής και των συναφών πολιτικών στην ασφάλεια του εφοδιασμού, την κατανάλωση, το περιβάλλον, τους φυσικούς πόρους και την αλλαγή του κλίματος, την κοινωνία και την ανταγωνιστικότητα του ενεργειακού κλάδου, για τη διενέργεια κοινωνικοοικονομικών ερευνών καθώς και επιστημονικών δραστηριοτήτων στον τομέα των κοινωνικών μελετών.

Με αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν το Διαδίκτυο και οι τεχνολογίες κοινωνικής δικτύωσης, θα μελετηθούν η συμπεριφορά των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων ευάλωτων καταναλωτών όπως τα άτομα με αναπηρία, καθώς και οι αλλαγές συμπεριφοράς, σε ανοικτές καινοτόμες πλατφόρμες όπως τα ζωντανά εργαστήρια και τα συστήματα επίδειξης μεγάλης κλίμακας για καινοτόμες υπηρεσίες καθώς και μέσω ερευνών με σταθερά δείγματα, με ταυτόχρονη προστασία της ιδιωτικής ζωής.

3.7. Πρόσληψη από την αγορά της καινοτομίας στην ενέργεια - με βάση το πρόγραμμα «Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη»

Η καινοτόμος διείσδυση στην αγορά και οι λύσεις αναπαραγωγής είναι ουσιαστικής σημασίας για την έγκαιρη εισαγωγή νέων ενεργειακών τεχνολογιών μέσω οικονομικά συμφέρουσας υλοποίησης. Εκτός από την έρευνα και την επίδειξη που βασίζονται στην τεχνολογία, απαιτούνται δράσεις με σαφή πλεονεκτήματα σε επίπεδο Ένωσης, με στόχο την ανάπτυξη, εφαρμογή, κοινή χρήση και αναπαραγωγή μη τεχνολογικών καινοτομιών με υψηλό συντελεστή μόχλευσης στις βιώσιμες αγορές ενέργειας της Ένωσης που να καλύπτουν όλους τους επιστημονικούς κλάδους και τα επίπεδα διακυβέρνησης.

Οι καινοτομίες αυτές θα εστιασθούν στη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών στην αγορά σε κανονιστικό, διοικητικό και οικονομικό επίπεδο για ανανεώσιμες και ενεργειακά αποδοτικές τεχνολογίες και λύσεις με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Θα υποστηριχθούν μέτρα τα οποία διευκολύνουν την εφαρμογή της ενεργειακής πολιτικής, προετοιμάζουν το έδαφος για την πραγματοποίηση επενδύσεων, υποστηρίζουν την ανάπτυξη ικανοτήτων και ενισχύουν τη δημόσια αποδοχή. Θα δοθεί επίσης προσοχή στην καινοτομία για την ευφυή και βιώσιμη χρήση των υφιστάμενων τεχνολογιών.

Η έρευνα και η ανάλυση επιβεβαιώνουν κατ' επανάληψη το σημαντικό ρόλο του ανθρώπινου παράγοντα στην επιτυχία ή την αποτυχία των πολιτικών βιώσιμης ενέργειας. Θα ενθαρρυνθούν οι καινοτόμες οργανωτικές δομές, η διάδοση και η ανταλλαγή ορθών πρακτικών και ειδικές δράσεις εκπαίδευσης και ανάπτυξης ικανοτήτων.

3.8. Ειδικές πτυχές της υλοποίησης

Ο καθορισμός προτεραιοτήτων για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων στην παρούσα κοινωνική πρόκληση οδηγείται από την ανάγκη ενίσχυσης, στο ευρωπαϊκό επίπεδο, της έρευνας και της καινοτομίας στον τομέα της ενέργειας. Κύριος στόχος θα είναι η υποστήριξη της υλοποίησης του θεματολογίου έρευνας και καινοτομίας του Στρατηγικού Σχεδίου Ενεργειακών Τεχνολογιών (Σχέδιο SET) ⁽¹⁾ για την επίτευξη των στόχων της πολιτικής της Ένωσης σχετικά με την ενέργεια και την κλιματική μεταβολή. Κατά συνέπεια, οι χάρτες πορείας και τα σχέδια υλοποίησης του σχεδίου SET θα συμβάλουν σημαντικά στην ανάπτυξη των προγραμμάτων εργασιών. Στο πλαίσιο αυτό, η δομή διαχείρισης του σχεδίου SET θα χρησιμοποιηθεί ως κύρια βάση για το καθορισμό στρατηγικών προτεραιοτήτων και το συντονισμό της έρευνας και καινοτομίας στον τομέα της ενέργειας σε ολόκληρη την Ένωση.

Το μη τεχνολογικό θεματολόγιο θα βασίζεται στην πολιτική και τη νομοθεσία της Ένωσης στον τομέα της ενέργειας. Θα υποστηριχθεί η δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος για την μαζική εγκατάσταση τεχνολογιών και υπηρεσιών που ενρίζονται στο στάδιο της επίδειξης, καθώς και διαδικασιών και πολιτικών πρωτοβουλιών για τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ενεργειακής απόδοσης ανά την Ένωση. Αυτό απαιτεί ενδεχομένως ενίσχυση της τεχνικής βοήθειας για την ανάπτυξη και την προφορά επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Στον τομέα της πρόσληψης από την αγορά, οι δραστηριότητες θα πρέπει επίσης να αξιοποιήσουν την πείρα από την πρωτοβουλία «Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη» (EEE).

Η συνεργασία με Ευρωπαίους εταίρους θα είναι σημαντική για την από κοινού χρήση πόρων και υλοποίηση. Ενδέχεται να προβλεφθεί, κατά περίπτωση, ότι οι υφιστάμενες Ευρωπαϊκές Βιομηχανικές Πρωτοβουλίες του σχεδίου SET θα μετατραπούν σε επίσημες συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα, εάν αυτό κριθεί σκόπιμο, για να αυξηθούν το ύψος και η συνοχή της χρηματοδότησης και να τονωθούν οι κοινές δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών φορέων. Θα εξετασθεί επίσης η δυνατότητα υποστήριξης, μαζί και με τα κράτη μέλη, συνασπισμών δημόσιων ερευνητικών φορέων, ιδίως του Ευρωπαϊκού Συνασπισμού Ενεργειακής Έρευνας που ιδρύθηκε στο πλαίσιο του σχεδίου SET για την ομαδοποίηση δημόσιων ερευνητικών πόρων και υποδομών για την προσέγγιση κρίσιμων τομέων έρευνας ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Οι προτεραιότητες του σχεδίου SET θα υποστηριχθούν από διεθνείς συντονιστικές δράσεις σύμφωνα με την αρχή της μεταβλητής γεωμετρίας, λαμβανομένων υπόψη των δυνατοτήτων και των ιδιαιτεροτήτων των χωρών. Θα δημιουργηθούν επίσης κατάλληλοι σύνδεσμοι με τις δράσεις συναφών ευρωπαϊκών συμπράξεων καινοτομίας και τις συναφείς πτυχές των θεματολογίων έρευνας και καινοτομίας Ευρωπαϊκών Τεχνολογικών Πλατφορμών.

(1) COM (2007) 723.

Ενδέχεται να εξετασθεί η υποστήριξη συναφών Πρωτοβουλιών Κοινού Προγραμματισμού (ΠΚΠ) και συναφών συμπράξεων μεταξύ δημόσιων φορέων καθώς και συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Οι δραστηριότητες θα εστιασθούν επίσης στην ενίσχυση της στήριξης και την προώθηση της συμμετοχής των ΜΜΕ.

Το πληροφορικό σύστημα της Επιτροπής για το σχέδιο SET (SETIS) θα κινητοποιηθεί για την ανάπτυξη, σε συνδυασμό με τους ενδιαφερόμενους, βασικών δεικτών επιδόσεων για την παρακολούθηση της προόδου της υλοποίησης, οι οποίοι θα επανεξετάζονται τακτικά για να ληφθούν υπόψη οι τελευταίες εξελίξεις. Γενικότερα, η υλοποίηση στο πλαίσιο της παρούσας κοινωνιακής πρόκλησης θα επιδιώξει την βελτίωση του συντονισμού των συναφών προγραμμάτων, πρωτοβουλιών και πολιτικών της Ένωσης, όπως η πολιτική για τη συνοχή, ιδίως μέσω των εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών για την έξυπνη εξειδίκευση και το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών, για παράδειγμα όσον αφορά την υποστήριξη έργων επίδειξης.

4. ΕΞΥΠΙΝΕΣ, ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

4.1. Μεταφορές με αποδοτική χρήση των πόρων και σεβασμό του περιβάλλοντος

Η Ευρώπη έχει ορίσει ως στόχο πολιτικής την επίτευξη μείωσης του διοξειδίου του άνθρακα κατά 60 % έως το 2050 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Στόχος είναι να μειωθεί κατά το ήμισυ η χρήση αυτοκινήτων που κινούνται με συμβατικά καύσιμα στις πόλεις και να αποκτήσουν τα μεγάλα αστικά κέντρα έως το 2030 υλικοτεχνική υποδομή ουσιαστικά απαλλαγμένη από το διοξείδιο του άνθρακα. Τα καύσιμα χαμηλών εκπομπών άνθρακα στις αερομεταφορές πρέπει να ανέλθουν, έως το 2050, σε ποσοστό 40 %, οι δε εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από καύσιμα πλοίων πρέπει να μειωθούν κατά 40 % έως το 2050 ⁽¹⁾ σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2005.

Ζωτική σημασία έχει να μειωθεί αυτός ο περιβαλλοντικός αντίκτυπος μέσω στοχευμένων τεχνολογικών βελτιώσεων, έχοντας υπόψη ότι κάθε τρόπος μεταφοράς αντιμετωπίζει διάφορες προκλήσεις και χαρακτηρίζεται από συγκεκριμένους κύκλους τεχνολογικής ενοποίησης.

Η έρευνα και η καινοτομία θα συμβάλουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη και υλοποίηση των απαραίτητων λύσεων για όλα τα μέσα μεταφοράς, οι οποίες θα μειώσουν δραστικά τις επιβλαβείς για το περιβάλλον εκπομπές των συστημάτων μεταφορών (όπως CO₂, NO_x, SO_x και θόρυβος), θα μειώσουν την εξάρτησή τους από ορυκτά καύσιμα και κατά συνέπεια, θα μειώσουν τον αντίκτυπο των συστημάτων μεταφορών στη βιοποικιλότητα και την αλλαγή του κλίματος και θα διατηρήσουν τους φυσικούς πόρους.

Αυτό θα γίνει μέσω εργασιών για τις ακόλουθες συγκεκριμένες δραστηριότητες:

4.1.1. Πιο καθαρά και αθόρυβα αεροσκάφη, οχήματα και σκάφη που θα βελτιώσουν την περιβαλλοντική απόδοση και θα μειώσουν το θόρυβο και τη δόνηση που γίνονται αντιληπτά

Οι δραστηριότητες στον εν λόγω τομέα θα εστιασθούν στα τελικά προϊόντα, αλλά επίσης θα καλύψουν διαδικασίες λιτής και οικολογικής σχεδίασης και κατασκευής, λαμβάνοντας υπ όψιν τη διαδικασία του πλήρους κύκλου ζωής και με ενσωματωμένη στη φάση σχεδίασης τη δυνατότητα ανακύκλωσης. Οι δραστηριότητες θα καλύψουν επίσης την αναβάθμιση των ήδη υπαρχόντων προϊόντων και υπηρεσιών με την ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών.

α) Η ανάπτυξη και η επιτάχυνση της διεύθυνσης καθαρότερων και πιο αθόρυβων τεχνολογιών πρόωσης έχουν σημασία για τη μείωση ή εξάλειψη των επιπτώσεων επί του κλίματος και της υγείας των Ευρωπαίων πολιτών, π.χ. του διοξειδίου του άνθρακα, του θορύβου και της ρύπανσης από τις μεταφορές. Χρειάζονται νέες και καινοτόμες λύσεις, βασισμένες στους ηλεκτρικούς κινητήρες και τους συσσωρευτές, το υδρογόνο και τις κυψέλες καυσίμου, τις μηχανές που λειτουργούν με αέριο, τις προηγμένες αρχιτεκτονικές και τεχνολογίες όσον αφορά τις μηχανές ή την υβριδική πρόωση. Οι τεχνολογικές καινοτομίες θα βοηθήσουν επίσης στη βελτίωση της περιβαλλοντικής απόδοσης παραδοσιακών και νέων συστημάτων πρόωσης.

β) Η διερεύνηση εναλλακτικών επιλογών για τη χρήση εναλλακτικών πηγών ενέργειας χαμηλών εκπομπών θα συμβάλει στη μείωση της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων. Αυτό περιλαμβάνει τη χρήση βιώσιμων καυσίμων και ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε όλα τα μέσα μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των αερομεταφορών, τη μείωση της κατανάλωσης καυσίμου μέσω συγκομιδής ενέργειας ή διαφοροποιημένης παροχής ενέργειας, και άλλες καινοτόμες λύσεις. Θα επιδιωχθούν νέες ολιστικές προσεγγίσεις που θα αφορούν τα οχήματα, την αποθήκευση ενέργειας, τον ενεργειακό εφοδιασμό, τις υποδομές καυσίμων και παροχής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων διεπαφών οχήματος προς δίκτυο και καινοτόμων λύσεων για τη χρήση εναλλακτικών καυσίμων.

γ) Η βελτίωση των συνολικών επιδόσεων των αεροσκαφών, σκαφών και οχημάτων με τη μείωση του βάρους τους και τον περιορισμό της αεροδυναμικής ή υδροδυναμικής αντίστασης ή της αντίστασης κύλισης με τη χρήση ελαφρύτερων υλικών, λιπτότερων δομών και καινοτόμου σχεδίασης θα συμβάλει στη χαμηλότερη κατανάλωση καυσίμων.

⁽¹⁾ Λευκή βίβλος της Επιτροπής με τίτλο «Χάρτης πορείας για έναν Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών – Για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών 2011» COM(2011) 144 τελικό.

4.1.2. Ανάπτυξη έξυπνων υποδομών, υπηρεσιών και εξοπλισμού

Η δραστηριότητα αυτή θα συμβάλει στη βελτιστοποίηση των μεταφορών και στη μείωση της κατανάλωσης πόρων. Θα δοθεί έμφαση σε αποτελεσματικές λύσεις για τον προγραμματισμό, το σχεδιασμό, τη χρήση και τη διαχείριση αεροδρομίων, λιμένων, πλατφορμών εφοδιαστικής και υποδομών επίγειων συστημάτων μεταφορών, καθώς και στη χρήση αυτόνομων και αποδοτικών συστημάτων συντήρησης, παρακολούθησης και επιθεώρησης. Θα υιοθετηθούν νέες πολιτικές, επιχειρηματικά μοντέλα, έννοιες, τεχνολογίες και λύσεις ΤΠ για την αύξηση της ικανότητας. Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην κλιματική ανθεκτικότητα των εξοπλισμών και υποδομών, σε οικονομικά αποδοτικές λύσεις που βασίζονται σε προσέγγιση κύκλου ζωής και στην ευρύτερη υιοθέτηση νέων υλικών και τεχνολογιών που επιτρέπουν την αποδοτικότερη και οικονομικότερη συντήρηση. Θα δοθεί επίσης προσοχή στην προσβασιμότητα, την ευχέρεια χρήσης και την κοινωνική ένταξη.

4.1.3. Βελτίωση των μεταφορών και της κινητικότητας στις αστικές περιοχές

Η βελτίωση αυτή θα ωφελήσει μεγάλη και αυξανόμενη μερίδα του πληθυσμού, η οποία ζει και εργάζεται στις πόλεις ή τις χρησιμοποιεί για υπηρεσίες και αναψυχή. Πρέπει να αναπτυχθούν και να δοκιμασθούν νέες έννοιες κινητικότητας, τρόποι οργάνωσης των μεταφορών, πολυτροπικά μοντέλα πρόσβασης, υλικοτεχνικές υποδομές, καινοτόμα οχήματα και λύσεις αστικών δημόσιων υπηρεσιών και προγραμματισμού, οι οποίες θα συμβάλουν στη μείωση της συμφόρησης, της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου και θα βελτιώσουν την αποδοτικότητα των αστικών μεταφορών. Πρέπει να αναπτυχθούν δημόσιες και μη μηχανοκίνητες μεταφορές, καθώς και άλλες επιλογές μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων που χρησιμοποιούν αποδοτικά τους πόρους ως πραγματική εναλλακτική δυνατότητα προς τη χρήση ιδιωτικών μηχανοκίνητων οχημάτων, υποστηριζόμενες από ευρύτερη χρήση ευφυών συστημάτων μεταφοράς, καθώς και από καινοτόμο διαχείριση της προσφοράς και της ζήτησης. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην αλληλεπίδραση μεταξύ του συστήματος μεταφορών και άλλων αστικών συστημάτων.

4.2. Καλύτερη κινητικότητα, λιγότερη κυκλοφοριακή συμφόρηση, περισσότερη ασφάλεια και προστασία

Οι σχετικοί στόχοι της ευρωπαϊκής πολιτικής μεταφορών επιδιώκουν τη βελτιστοποίηση των επιδόσεων και της αποτελεσματικότητας ενόψει της αυξανόμενης ζήτησης για κινητικότητα, ώστε να καταστεί η Ευρώπη η ασφαλέστερη περιοχή για τις αερομεταφορές, τις σιδηροδρομικές και τις πλωτές μεταφορές και να κινηθεί προς τον στόχο των μηδενικών θανατηφόρων ατυχημάτων στις οδικές μεταφορές έως το 2050, μειώνοντας κατά το ήμισυ τα οδικά ατυχήματα έως το 2020. Έως το 2030, το 30 % των οδικών εμπορευματικών μεταφορών άνω των 300 χιλιομέτρων πρέπει να αντικατασταθεί από σιδηροδρομικές και πλωτές μεταφορές. Η ομαλή, ευχερούς πρόσβασης, οικονομικά προσιτή, εύχρηστη και αποτελεσματική μεταφορά ανθρώπων και αγαθών σε ολόκληρη την Ευρώπη, με παράλληλη εσωτερική του εξωτερικού κόστους, απαιτεί ένα νέο ευρωπαϊκό σύστημα διαχείρισης, πληροφοριών και πληρωμών για τις πολυτροπικές μεταφορές, καθώς και αποτελεσματικές διεπαφές μεταξύ υπεραστικών και αστικών δικτύων κινητικότητας.

Ένα καλύτερο ευρωπαϊκό σύστημα μεταφορών θα συμβάλει στην αποτελεσματικότερη χρήση των μεταφορών θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής των πολιτών και θα συμβάλει σε ένα πιο υγιεινό περιβάλλον.

Η έρευνα και η καινοτομία θα συμβάλουν σημαντικά σε αυτούς τους φιλοδοξούς στόχους πολιτικής μέσω δραστηριοτήτων στις ακόλουθες ειδικές δραστηριότητες:

4.2.1. Ουσιαστική μείωση της κυκλοφοριακής συμφόρησης

Η μείωση αυτή είναι εφικτή με την υλοποίηση ενός ευφυούς, πολυτροπικού και πλήρως διατροπικού συστήματος μεταφορών «από πόρτα σε πόρτα» και με την αποφυγή της περιττής χρήσης μεταφορικών μέσων. Αυτό συνεπάγεται μεγαλύτερη ενοποίηση μεταξύ των τρόπων μεταφοράς, βελτιστοποίηση των αλυσίδων μεταφοράς και καλύτερα ενοποιημένες δράσεις και υπηρεσίες μεταφορών. Οι καινοτόμες αυτές λύσεις θα διευκολύνουν επίσης τη δυνατότητα πρόσβασης και τις επιλογές των επιβατών, ιδίως των ηλικιωμένων και ευπαθών ατόμων, και θα προσφέρουν ευκαιρίες για τη μείωση της συμφόρησης με τη βελτίωση της διαχείρισης συμβάντων και την ανάπτυξη σχεδίων για τη βελτιστοποίηση της κυκλοφοριακής κίνησης.

4.2.2. Ουσιαστικές βελτιώσεις στην κινητικότητα ατόμων και εμπορευμάτων

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ανάπτυξη, επίδειξη και διαδεδομένη χρήση ευφυών εφαρμογών συστημάτων διαχείρισης στον τομέα των μεταφορών. Αυτό συνεπάγεται: σχεδίαση, ανάλυση και διαχείριση της ζήτησης, συστήματα πληροφοριών και πληρωμών που είναι διαλειτουργικά σε όλη την Ευρώπη, και πλήρη ενοποίηση των ροών πληροφοριών, συστημάτων διαχείρισης, δικτύων υποδομών και υπηρεσιών κινητικότητας σε νέο κοινό πολυτροπικό πλαίσιο βασισμένο σε ανοικτές πλατφόρμες. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλισθεί επίσης η ευελιξία και η ταχεία αντιμετώπιση των κρίσεων και των ακραίων καιρικών συνθηκών με την αναδιάρθρωση της μετακίνησης και των μεταφορών με όλους τους τρόπους. Νέες εφαρμογές γεωενοτοπισμού, πλοήγησης και χρονόμετρησης που έχουν καταστεί δυνατές μέσω των συστημάτων δορυφορικής πλοήγησης Galileo και EGNOS (European Geostationary Navigation Overlay Service) θα είναι κείρας σημασίας για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.

α) Οι καινοτόμες τεχνολογίες διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας θα συμβάλουν σε άρδην αλλαγή στην ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα με ταχέως αυξανόμενη ζήτηση, ώστε να επιτύχουν βελτιωμένη ακρίβεια ως προς την εκτέλεση των δρομολογίων, μείωση του χρόνου που ξοδεύεται σε διαδικασίες σχετικές με τη μετακίνηση στα αεροδρόμια και να επιτύχουν

την ανθεκτικότητα του συστήματος αερομεταφορών. Η υλοποίηση και περαιτέρω ανάπτυξη του προγράμματος «Ενιαίος Ευρωπαϊκός Ουρανός» θα υποστηριχθεί με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που θα παρέχουν λύσεις για αυξημένη αυτοματοποίηση και αυτονομία στη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας και στη λειτουργία και τον έλεγχο αεροσκαφών, καλύτερη ενοποίηση των εναέριων και επίγειων συνιστωσών και καινοτόμες λύσεις για την αποτελεσματική και απρόσκοπτη διαχείριση επιβατών και εμπορευμάτων σε ολόκληρο το σύστημα μεταφορών.

- β) Για τις πλωτές μεταφορές, οι βελτιωμένες και ενοποιημένες τεχνολογίες σχεδίασης και διαχείρισης θα συμβάλουν στην καθιέρωση «Γαλάζιας Ζώνης» στις θάλασσες που περιβάλλουν την Ευρώπη, βελτιώνοντας τις λειτουργίες των λιμένων και σε ένα κατάλληλο πλαίσιο για τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές.
- γ) Για τις σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές, η βελτιστοποίηση της διαχείρισης δικτύου και της διαλειτουργικότητας θα βελτιώσει την αποτελεσματική χρήση των υποδομών και θα διευκολύνει τις διασυνοριακές εργασίες. Θα αναπτυχθούν ολοκληρωμένα συνεργατικά συστήματα διαχείρισης της οδικής κυκλοφορίας και πληροφοριών που θα βασίζονται στην επικοινωνία «όχημα προς όχημα» και «όχημα προς υποδομή».

4.2.3. Ανάπτυξη νέων ιδεών στις εμπορευματικές μεταφορές και την εφοδιαστική

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να μειώσει την πίεση στο σύστημα μεταφορών και στο περιβάλλον και να βελτιώσει την ασφάλεια και την ικανότητα μεταφοράς εμπορευμάτων. Για παράδειγμα, είναι εφικτός ο συνδυασμός οχημάτων υψηλών επιδόσεων και χαμηλών περιβαλλοντικών επιπτώσεων με έξυπνα, ασφαλείς επιβίβασης και βασισμένα στις υποδομές συστήματα. Αυτό θα πρέπει να βασίζεται σε ενοποιημένη προσέγγιση εφοδιαστικής στον τομέα των μεταφορών. Οι δραστηριότητες θα υποστηρίξουν επίσης την ανάπτυξη μιας αντίληψης, στον τομέα των ηλεκτρονικών εμπορευματικών μεταφορών, για μια διαδικασία μεταφοράς εμπορευμάτων χωρίς γραφειοκρατία, όπου ηλεκτρονικές ροές πληροφοριών, υπηρεσίες και πληρωμές συνδέονται με φυσικές ροές εμπορευμάτων με όλους τους τρόπους μεταφορών.

4.2.4. Μείωση της συχνότητας ατυχημάτων, θανατηφόρων και μη, και βελτίωση της ασφάλειας

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα θα επιτευχθεί με την αντιμετώπιση εγγενών πτυχών της οργάνωσης, διαχείρισης και παρακολούθησης των επιδόσεων και των κινδύνων των συστημάτων μεταφορών, και εστιάζοντας στη σχεδίαση, την κατασκευή και τις επιχειρησιακές λειτουργίες αεροσκαφών, οχημάτων και σκαφών, υποδομών και τερματικών σταθμών. Θα δοθεί έμφαση στην παθητική και ενεργητική ασφάλεια, την προληπτική ασφάλεια και τις διαδικασίες ενισχυμένης αυτοματοποίησης και εκπαίδευσης για τη μείωση των επιπτώσεων των κινδύνων και των ανθρώπινων σφαλμάτων. Για την καλύτερη προετοιμασία, αξιολόγηση και τον μετριασμό των επιπτώσεων του καιρού, φυσικών κινδύνων και άλλων καταστάσεων κρίσης, θα επινοηθούν ειδικά εργαλεία και τεχνικές. Οι δραστηριότητες θα εστιασθούν επίσης στην ενοποίηση των πτυχών ασφαλείας στον προγραμματισμό και τη διαχείριση των ροών επιβατών και εμπορευμάτων, στη σχεδίαση αεροσκαφών, οχημάτων και σκαφών, στη διαχείριση της κυκλοφοριακής συμφόρησης και των συστημάτων και στη σχεδίαση υποδομών για τις μεταφορές και τερματικών σταθμών για εμπορεύματα και επιβάτες. Οι ευφυείς εφαρμογές μεταφορών και συνδεσιμότητας μπορούν επίσης να αποδειχθούν χρήσιμα εργαλεία για την ενίσχυση της ασφάλειας. Οι δράσεις θα επικεντρωθούν επίσης στη βελτίωση της ασφάλειας όλων των χρηστών των οδών, ιδίως όσων αντιμετωπίζουν μεγαλύτερους κινδύνους, κυρίως στις αστικές περιοχές.

4.3. Παγκόσμια υπεροχή για την ευρωπαϊκή βιομηχανία μεταφορών

Διατηρώντας προβάδισμα στις τεχνολογικές εξελίξεις και βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητα των υφιστάμενων διαδικασιών κατασκευής, η έρευνα και η καινοτομία θα συμβάλουν στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας υψηλής εξειδίκευσης στην ευρωπαϊκή βιομηχανία μεταφορών, ενόψει του εντεινόμενου ανταγωνισμού. Διακυβεύεται η περαιτέρω ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας ενός μεγάλου οικονομικού τομέα που αντιπροσωπεύει άμεσα το 6,3 % του ΑΕΠ της Ένωσης και απασχολεί περίπου 13 εκατομμύρια άτομα στην Ευρώπη. Μεταξύ των στόχων περιλαμβάνονται συγκεκριμένα η ανάπτυξη της νέας γενιάς καινοτόμων και φιλικών προς το περιβάλλον εναέριων, πλωτών και χερσαίων μέσων μεταφοράς, εξασφαλίζοντας τη βιώσιμη κατασκευή καινοτόμων συστημάτων και εξοπλισμού και προετοιμάζοντας το έδαφος για τις μεταφορές του μέλλοντος, με την επεξεργασία καινοτόμων τεχνολογιών, εννοιών και σχεδίων, έξυπνων συστημάτων ελέγχου, αποτελεσματικών διαδικασιών ανάπτυξης και παραγωγής, καινοτόμων υπηρεσιών και διαδικασιών πιστοποίησης. Η Ευρώπη επιδιώκει να γίνει παγκόσμιος ηγέτης στην αποτελεσματικότητα, τις επιδόσεις όσον αφορά το περιβάλλον και την ασφάλεια σε όλους τους τρόπους μεταφορών, επίσης δε να ενισχύσει την ηγετική της θέση στις παγκόσμιες αγορές, τόσο ως προς τα τελικά προϊόντα όσο και ως προς τα υποσυστήματα.

Η έρευνα και η καινοτομία εστιάζονται στις ακόλουθες ειδικές δραστηριότητες:

4.3.1. Ανάπτυξη της νέας γενιάς μέσων μεταφοράς ως τρόπου εξασφάλισης μεριδίου αγοράς στο μέλλον

Θα ενισχύσει την ευρωπαϊκή υπεροχή στα αεροσκάφη, τους συρμούς υψηλής ταχύτητας, τη συμβατική και (προ)αστι(α)κή σιδηροδρομική μεταφορά, τα οδικά οχήματα, την ηλεκτροκίνηση, τα επιβατηγά πλοία της ακτοπλοΐας, τα οχηματαγωγά και τα πλοία εξειδικευμένης υψηλής τεχνολογίας και τις θαλάσσιες εξέδρες. Επίσης, θα ωθήσει την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών βιομηχανιών στις τεχνολογίες και τα συστήματα που έρχονται, και θα υποστηρίξει τη διαφοροποίησή τους προς τις νέες αγορές, συμπεριλαμβανομένων των τομέων εκτός των μεταφορών. Αυτό συμπεριλαμβάνει την ανάπτυξη καινοτόμων ασφαλών αεροσκαφών φιλικών προς το περιβάλλον, οχημάτων και σκαφών που περιλαμβάνουν αποδοτικές μονάδες πρόωσης, υψηλές επιδόσεις και ευφυή συστήματα λειτουργίας και ελέγχου.

4.3.2. Έξυπνα εποχούμενα συστήματα ελέγχου

Τα εν λόγω συστήματα χρειάζονται για την επίτευξη υψηλότερων επιδόσεων και μεγαλύτερης ενσωμάτωσης των συστημάτων στις μεταφορές. Θα αναπτυχθούν κατάλληλες διεπαφές για επικοινωνίες ανάμεσα σε αεροσκάφη, οχήματα, σκάφη και υποδομές σε όλους τους σχετικούς συνδυασμούς, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων, προκειμένου να ορισθούν κοινά επιχειρησιακά πρότυπα. Μπορούν να συμπεριλαμβάνουν την απευθείας μετάδοση πληροφοριών για τη διαχείριση της κυκλοφορίας και πληροφοριών για τους χρήστες σε συσκευές εντός των οχημάτων, βάσει αξιόπιστων δεδομένων κυκλοφορίας σε πραγματικό χρόνο σχετικά με τις κυκλοφοριακές συνθήκες και τη συμφόρηση που θα συλλέγουν οι ίδιες συσκευές.

4.3.3. Προηγμένες διαδικασίες παραγωγής

Οι συγκεκριμένες διαδικασίες θα επιτρέπουν την παραμετροποίηση, το χαμηλότερο κόστος κύκλου ζωής και τα περιθώρια χρόνου για την ανάπτυξη, και θα διευκολύνουν την τυποποίηση και πιστοποίηση αεροσκαφών, οχημάτων και σκαφών καθώς και των συστατικών τους μερών, του εξοπλισμού τους και των συναφών υποδομών. Οι δραστηριότητες στον συγκεκριμένο τομέα θα αναπτύξουν ταχείες και οικονομικά αποδοτικές τεχνικές σχεδίασης και κατασκευής, συμπεριλαμβανομένων της συναρμολόγησης, της κατασκευής, της συντήρησης και της ανακύκλωσης μέσω ψηφιακών εργαλείων και αυτοματοποίησης, και της ικανότητας ενσωμάτωσης σύνθετων συστημάτων. Αυτό θα ενισχύσει ανταγωνιστικές αλυσίδες εφοδιασμού ικανές να παραδίδουν με σύντομο χρόνο διάθεσης στην αγορά και μειωμένο κόστος, χωρίς να διακυβεύεται η λειτουργική ασφάλεια. Οι εφαρμογές με καινοτόμα υλικά στον τομέα των μεταφορών αποτελούν προτεραιότητα για τους στόχους που αφορούν το περιβάλλον και την ανταγωνιστικότητα καθώς και για την ενίσχυση της ασφάλειας και προστασίας.

4.3.4. Διερεύνηση εντελώς νέων ιδεών στις μεταφορές

Η δραστηριότητα αυτή θα ενισχύσει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Ευρώπης με μακροπρόθεσμη προοπτική. Στρατηγικές δραστηριότητες έρευνας σε πολλαπλούς κλάδους και «επικύρωσης της ιδέας» θα διερευνούν λύσεις για καινοτόμα συστήματα μεταφορών. Αυτά θα περιλαμβάνουν πλήρως αυτοματοποιημένους και άλλους νέους τύπους αεροσκαφών, οχημάτων και σκαφών με μακροπρόθεσμες δυνατότητες και υψηλές περιβαλλοντικές επιδόσεις καθώς και νέες υπηρεσίες.

4.4. Κοινωνικοοικονομικές και συμπεριφορικές έρευνες και χάραξη πολιτικής του μέλλοντος

Οι δράσεις για την υποστήριξη της ανάλυσης και ανάπτυξης πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της συλλογής στοιχείων για την κατανόηση της συμπεριφοράς όσον αφορά τις χωροταξικές, κοινωνικοοικονομικές και ευρύτερες κοινωνιακές πτυχές των μεταφορών, είναι απαραίτητες για την προώθηση της καινοτομίας και τη δημιουργία κοινής βάσης τεκμηρίωσης για να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις που εγείρουν οι μεταφορές. Οι δραστηριότητες θα επιδιώξουν την ανάπτυξη και υλοποίηση ευρωπαϊκών πολιτικών έρευνας και καινοτομίας για τις μεταφορές και την κινητικότητα, μελετών προοπτικών και τεχνολογικών προβλέψεων, και την ενίσχυση του EXE.

Η κατανόηση τοπικών και περιφερειακών ιδιαιτεροτήτων, της συμπεριφοράς και των αντιλήψεων των χρηστών, της κοινωνικής αποδοχής, των επιπτώσεων των μέτρων πολιτικής, της κινητικότητας, των μεταβαλλόμενων αναγκών και σχημάτων, της εξέλιξης της μελλοντικής ζήτησης, των επιχειρηματικών μοντέλων και των συνεπειών τους είναι υψίστης σημασίας για την εξέλιξη του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφορών. Θα αναπτυχθεί σενάριο που θα λαμβάνει υπόψη τις τάσεις της κοινωνίας, τα στοιχεία σχετικά με τα αίτια, τους στόχους πολιτικής και τις τεχνολογικές προβλέψεις με προοπτική έως το 2050. Για την καλύτερη κατανόηση των σχέσεων ανάμεσα στη χωροταξία, την κοινωνική συνοχή και το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφορών, χρειάζονται αξιόπιστα μοντέλα τα οποία επιτρέπουν τη λήψη ορθών αποφάσεων πολιτικής.

Η έρευνα θα εστιασθεί στον τρόπο μείωσης των κοινωνικών και εδαφικών ανισοτήτων όσον αφορά την πρόσβαση στην κινητικότητα και στον τρόπο βελτίωσης της θέσης των ευπαθών χρηστών των μεταφορών. Πρέπει επίσης να αντιμετωπισθούν τα οικονομικά ζητήματα, με εστίαση σε τρόπους εσωτερικεύσης του εξωτερικού κόστους από όλους τους τρόπους μεταφορών, καθώς και σε μοντέλα φορολογίας και τιμολόγησης. Για την αξιολόγηση των μελλοντικών απαιτήσεων για δεξιότητες και θέσεις εργασίας, την ανάπτυξη και πρόσληψη της έρευνας και της καινοτομίας και τη διακρατική συνεργασία απαιτείται έρευνα των προοπτικών.

4.5. Ειδικές πτυχές της υλοποίησης

Οι δραστηριότητες θα οργανωθούν με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτρέψουν ολοκληρωμένη και ανά τρόπο μεταφοράς προσέγγιση, ανάλογα με την περίπτωση. Πολυετής προβολή και συνέχεια θα είναι απαραίτητες προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ιδιομορφίες κάθε τρόπου μεταφοράς και ο ολιστικός χαρακτήρας των προκλήσεων, καθώς και οι σχετικές πτυχές των θεματολογίων στρατηγικής έρευνας και καινοτομίας των μεταφορικών ευρωπαϊκών τεχνολογικών πλατφορμών.

Ενδέχεται να εξετασθεί η υποστήριξη συναφών Πρωτοβουλιών Κοινού Προγραμματισμού (ΠΚΠ) και συναφών συμπράξεων μεταξύ δημόσιων φορέων καθώς και συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Θα δημιουργηθούν επίσης κατάλληλοι σύνδεσμοι με τις δράσεις συναφών ευρωπαϊκών συμπράξεων καινοτομίας. Οι δραστηριότητες θα εστιασθούν επίσης στην ενίσχυση της στήριξης και την προώθηση της συμμετοχής των ΜΜΕ.

5. ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ, ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ

5.1. Καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος και προσαρμογή στις συνέπειές της

Οι συγκεντρώσεις διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) στην ατμόσφαιρα είναι σήμερα σχεδόν 40 % υψηλότερες από όσο ήταν στην αρχή της βιομηχανικής επανάστασης και βρίσκονται στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων 2 εκατομμυρίων ετών. Τα αέρια θερμοκηπίου εκτός του CO₂ συμβάλλουν επίσης στην αλλαγή του κλίματος και διαδραματίζουν έναν όλο και πιο σημαντικό ρόλο. Αν δεν αναληφθεί αποφασιστική δράση, το κόστος της αλλαγής του κλίματος θα μπορούσε να ανέλθει τουλάχιστον στο 5 % του παγκοσμίου ΑΕΠ κατ' έτος ή, σύμφωνα με ορισμένα σενάρια, και στο 20 %. Αντίθετα, αν αναληφθεί έγκαιρη και αποτελεσματική δράση, το καθαρό κόστος θα μπορούσε να περιοριστεί σε περίπου 1 % του ΑΕΠ κατ' έτος. Η επίτευξη του στόχου των 2°C και η αποφυγή των χειρότερων συνεπειών της αλλαγής του κλίματος θα υποχρεώσει ορισμένες χώρες να μειώσουν τις εκπομπές των αερίων θερμοκηπίου κατά 80-95 % έως το 2050 έναντι των επιπέδων του 1990.

Στόχος της δραστηριότητας αυτής είναι συνεπώς η ανάπτυξη και αξιολόγηση καινοτόμων, οικονομικά αποδοτικών και βιώσιμων μέτρων και στρατηγικών προσαρμογής και μετριασμού των επιπτώσεων, εστιάζοντας σε εκπομπές CO₂ καθώς και άλλων αερίων θερμοκηπίου και σε αερολύματα, και δίνοντας έμφαση σε οικολογικά ορθές λύσεις τεχνολογικού ή μη χαρακτήρα, μέσω της δημιουργίας στοιχείων για την ανάληψη τεκμηριωμένης, έγκαιρης και αποτελεσματικής δράσης καθώς και μέσω της δικτύωσης των απαιτούμενων ικανοτήτων.

Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, η έρευνα και η καινοτομία θα εστιασθούν στα ακόλουθα:

5.1.1. Βελτίωση της κατανόησης της αλλαγής του κλίματος και παροχή αξιόπιστων κλιματικών προβλέψεων

Η καλύτερη κατανόηση των αιτίων και της εξέλιξης της αλλαγής του κλίματος και οι ακριβέστερες κλιματικές προβλέψεις έχουν κρίσιμη σημασία για την προστασία της ζωής, των εμπορευμάτων και των υποδομών στην κοινωνία καθώς και για τη διασφάλιση αποτελεσματικής λήψης αποφάσεων και κατάλληλων λύσεων μετριασμού των επιπτώσεων και προσαρμογής. Είναι βασικό να ενισχυθεί περαιτέρω η βάση επιστημονικών γνώσεων όσον αφορά τους παράγοντες της αλλαγής του κλίματος, τις διαδικασίες, τους μηχανισμούς, τις αντενέργειες και τα όρια που έχουν σχέση με τη λειτουργία των εδαφικών, θαλάσσιων και πολιτικών οικοσυστημάτων και της ατμόσφαιρας. Η βελτίωση της κατανόησης θα επιτρέψει επίσης την ακριβέστερη ανίχνευση της αλλαγής του κλίματος και την απόδοσή της σε φυσικά και ανθρωπογενή αίτια. Οι βελτιωμένες κλιματικές προβολές και προβλέψεις σε συναφείς χρονικές και χωρικές κλίμακες θα υποστηριχθούν μέσω της βελτίωσης των μετρήσεων και της ανάπτυξης ακριβέστερων σεναρίων και μοντέλων, συμπεριλαμβανομένων πλήρως συνδυασμένων μοντέλων του γήινου συστήματος στα οποία λαμβάνεται υπόψη η παλιокλιματική ιστορία.

5.1.2. Εκτίμηση των επιπτώσεων και των τρωτών σημείων και ανάπτυξη καινοτόμων, οικονομικά αποδοτικών μέτρων προσαρμογής, πρόληψης κινδύνου και διαχείρισης,

Είναι ατελείς οι γνώσεις ως προς την ικανότητα της κοινωνίας, της οικονομίας και των οικοσυστημάτων να προσαρμοσθούν στην αλλαγή του κλίματος. Για να ληφθούν αποτελεσματικά, ισόρροπα και κοινωνικώς αποδεκτά μέτρα προς ένα περιβάλλον, μια οικονομία και μια κοινωνία με αντοχή στις αλλαγές του κλίματος απαιτείται η ολοκληρωμένη ανάλυση των σημερινών και μελλοντικών επιπτώσεων, των τρωτών σημείων, της έκθεσης του πληθυσμού, των κινδύνων και της διαχείρισής τους, δευτερογενών συνεπειών όπως η μετανάστευση και οι συγκρούσεις, του κόστους και των ευκαιριών που συνδέονται με την αλλαγή και τις διακυμάνσεις του κλίματος, λαμβάνοντας υπόψη ακραία φαινόμενα και συναφείς κινδύνους που οφείλονται στο κλίμα καθώς και τη συχνότητα με την οποία εμφανίζονται. Η ανάλυση αυτή θα αναπτυχθεί επίσης ως προς τις δυσμενείς επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος στη βιοποικιλότητα, τα οικοσυστήματα και τις υπηρεσίες οικοσυστήματος, τους υδατικούς πόρους, τις υποδομές και τους οικονομικούς και φυσικούς πόρους. Θα δοθεί έμφαση στα πολυτιμότερα φυσικά οικοσυστήματα και δομημένα περιβάλλοντα, καθώς επίσης στους βασικούς κοινωνιακούς, πολιτιστικούς και οικονομικούς τομείς σε όλη την Ευρώπη. Θα αναληφθούν δράσεις για τη διερεύνηση των επιπτώσεων και των αυξανόμενων κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία λόγω της αλλαγής του κλίματος, των κινδύνων που οφείλονται στο κλίμα και της αύξησης των συγκεντρώσεων αερίων θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα. Με την έρευνα θα αξιολογηθούν καινοτόμες, ισότιμα καταναμημένες και οικονομικά αποδοτικές λύσεις για την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος, συμπεριλαμβανομένων της προστασίας και προσαρμογής των φυσικών πόρων και οικοσυστημάτων, και των σχετικών αποτελεσμάτων, με σκοπό την τεκμηρίωση και υποστήριξη της ανάπτυξης και υλοποίησης των λύσεων αυτών σε κάθε επίπεδο. Στις δράσεις αυτές θα συμπεριληφθούν επίσης ο πιθανός αντίκτυπος, το κόστος, οι κίνδυνοι και τα οφέλη γεωμηχανικών επιλογών. Θα διερευνηθούν οι σύνθετες διασυνδέσεις, οι συγκρούσεις και οι συνέργειες των επιλογών πολιτικής για την προσαρμογή και την πρόληψη κινδύνων σε σχέση με άλλες κλιματικές και τομεακές πολιτικές, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων στην απασχόληση και στο επίπεδο διαβίωσης ευάλωτων ομάδων.

5.1.3. Στήριξη πολιτικών μετριασμού, περιλαμβανομένων μελετών που εστιάζουν στις επιπτώσεις άλλων τομεακών πολιτικών

Η μετάβαση της ΕΕ σε μια ανταγωνιστική, αποδοτική ως προς τους πόρους και ανθεκτική ως προς την αλλαγή του κλίματος οικονομία έως το 2050 απαιτεί το σχεδιασμό αποτελεσματικών, μακροπρόθεσμων στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και σημαντικές εξελίξεις στην ικανότητά μας για καινοτομία. Η έρευνα θα αξιολογήσει τους περιβαλλοντικούς και κοινωνικοοικονομικούς κινδύνους, τις ευκαιρίες και τον αντίκτυπο των επιλογών μετριασμού των επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος. Θα αξιολογήσει επίσης τον αντίκτυπο άλλων τομεακών πολιτικών. Η έρευνα θα υποστηρίξει την ανάπτυξη και την επικύρωση νέων μοντέλων κλίματος-ενέργειας-οικονομίας, λαμβάνοντας υπόψη τα οικονομικά μέσα και τους σχετικούς εξωγενείς παράγοντες, με στόχο τη δοκιμή επιλογών πολιτικής για τον μετριασμό των επιπτώσεων και τεχνολογικές λύσεις χαμηλών

εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε διάφορες κλίμακες και για τους βασικούς οικονομικούς και κοινωνικούς τομείς στην ΕΕ και σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι δράσεις θα προωθήσουν την τεχνολογική, θεσμική και κοινωνικοοικονομική καινοτομία βελτιώνοντας το σύνδεσμο μεταξύ έρευνας και εφαρμογής και μεταξύ επιχειρηματιών, τελικών χρηστών, ερευνητών και ιδρυμάτων γνώσης.

5.2. Προστασία του περιβάλλοντος, βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, νερό, βιοποικιλότητα και οικοσυστήματα

Οι κοινωνίες αντιμετωπίζουν τη σημαντική πρόκληση να επιτύχουν βιώσιμη ισορροπία μεταξύ των ανθρώπινων αναγκών και του περιβάλλοντος. Οι περιβαλλοντικοί πόροι, συμπεριλαμβανομένων του ύδατος, του αέρα, της βιομάζας, των γόνιμων εδαφών, της βιοποικιλότητας, των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών που παρέχουν, υποστηρίζουν τη λειτουργία της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας οικονομίας και της ποιότητας ζωής. Οι παγκόσμιες επιχειρηματικές ευκαιρίες που σχετίζονται με τους φυσικούς πόρους αναμένεται να ανέλθουν σε περισσότερα από 2 τρισεκατομμύρια EUR έως το 2050 ⁽¹⁾. Εντούτοις, τα οικοσυστήματα στην Ευρώπη και παγκοσμίως υποβαθμίζονται πέραν της ικανότητας της φύσης για την ανανέωσή τους, ενώ οι περιβαλλοντικοί πόροι υφίστανται υπερεκμετάλλευση, ακόμη και καταστροφή. Παραδείγματος χάρη, κάθε χρόνο στην ΕΕ χάνονται 1 000 km² ορισμένων από τα πιο γόνιμα εδάφη και πολύτιμα οικοσυστήματα, ενώ σπαταλιέται το ένα τέταρτο του πόσιμου ύδατος. Η πορεία αυτή δεν μπορεί να συνεχισθεί. Η έρευνα πρέπει να συμβάλει στην αντιστροφή των τάσεων που βλάπτουν το περιβάλλον και να διασφαλίσει ότι τα οικοσυστήματα θα εξακολουθήσουν να παρέχουν τους πόρους, τα αγαθά και τις υπηρεσίες που είναι αναγκαία για την ευημερία, την οικονομική ευμάρεια και την αειφόρο ανάπτυξη.

Σκοπός αυτής της δραστηριότητας είναι επομένως η παροχή γνώσεων και μέσων για τη διαχείριση και προστασία των φυσικών πόρων που επιτυγχάνει βιώσιμη ισορροπία μεταξύ των περιορισμένων πόρων και των σημερινών και μελλοντικών αναγκών της κοινωνίας και της οικονομίας.

Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, η έρευνα και η καινοτομία θα εστιασθούν στα ακόλουθα:

5.2.1. Καλύτερη κατανόηση της βιοποικιλότητας και της λειτουργίας των οικοσυστημάτων, των αλληλεπιδράσεων τους με τα κοινωνικά συστήματα και του ρόλου τους στη διατήρηση της οικονομίας και της ανθρώπινης ευημερίας.

Οι ενέργειες της κοινωνίας ενδέχεται να προκαλέσουν μεταβολές στο περιβάλλον οι οποίες δεν είναι αναστρέψιμες και αλλοιώνουν το χαρακτήρα των οικοσυστημάτων και τη βιοποικιλότητά τους. Η πρόβλεψη των κινδύνων αυτών μέσω της αξιολόγησης, της παρακολούθησης και της πρόβλεψης των επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στο περιβάλλον, περιλαμβανομένης της αλλαγής της χρήσης γης, και των περιβαλλοντικών αλλαγών στην ευημερία του ανθρώπου είναι ζωτικής σημασίας. Η έρευνα σε οικοσυστήματα θαλάσσια (από τις παράκτιες ζώνες έως τα βαθιά ύδατα, περιλαμβανομένης της βιωσιμότητας των θαλάσσιων πόρων), πολιτικά, γλυκών υδάτων, επίγεια και αστικά, καθώς και σε οικοσυστήματα που εξαρτώνται από τα υπόγεια ύδατα, θα μας βοηθήσει να καταλάβουμε καλύτερα τις πολύπλοκες αλληλεπιδράσεις μεταξύ των φυσικών πόρων και των κοινωνικών, οικονομικών και οικολογικών συστημάτων, περιλαμβανομένων των φυσικών «σημείων ανατροπής της ισορροπίας», και την ανθεκτικότητα ή την ευπάθεια των ανθρώπινων και βιολογικών συστημάτων. Θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο η βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα λειτουργούν και αντιδρούν στον ανθρώπινο παράγοντα, τον τρόπο αποκατάστασής τους και τον τρόπο με τον οποίο αυτό επηρεάζει τις οικονομίες και την ευημερία των ανθρώπων. Θα διερευνήσει επίσης λύσεις για την αντιμετώπιση των προκλήσεων ως προς τους πόρους σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο πλαίσιο. Ακόμη, θα συμβάλει στις πολιτικές και τις πρακτικές που διασφαλίζουν ότι οι κοινωνικές και οικονομικές δραστηριότητες λειτουργούν εντός των ορίων της βιωσιμότητας και της προσαρμοστικότητας των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας.

5.2.2. Ανάπτυξη ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για την αντιμετώπιση των σχετικών με το νερό προκλήσεων και της μετάβασης στη βιώσιμη διαχείριση και χρήση των υδατικών πόρων και των σχετικών υπηρεσιών

Η διαθεσιμότητα και η ποιότητα του γλυκού νερού αποτελούν πλέον παγκόσμια ζητήματα με εκτενέστερες οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες. Με τη συνεχή αύξηση της ζήτησης για διαφορετικές και συχνά αντίθετες χρήσεις (π.χ. γεωργία, βιομηχανία, ψυχαγωγικές δραστηριότητες, δημόσιες υπηρεσίες, οικοσυστήματα και συντήρηση του τοπίου, αποκατάσταση και βελτίωση του περιβάλλοντος), την όλο και μεγαλύτερη μείωση των πόρων λόγω της κλιματικής και παγκόσμιας αλλαγής, της αστικοποίησης, της ρύπανσης και της υπερεκμετάλλευσης των πόρων γλυκού νερού, η διατήρηση και η βελτίωση της ποιότητας και της διαθεσιμότητας του νερού, και ο μετριασμός των επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στα οικοσυστήματα γλυκών υδάτων αρχίζει και γίνεται κρίσιμη πρόκληση για τους χρήστες νερού σε διάφορους τομείς καθώς και για τα υδατικά οικοσυστήματα.

Η έρευνα και η καινοτομία θα εξετάσουν αυτές τις πιέσεις και θα παράσχουν ενοποιημένες στρατηγικές, μέσα, τεχνολογίες και καινοτόμες λύσεις για την ικανοποίηση των σημερινών και μελλοντικών αναγκών. Θα επιδιώξουν την ανάπτυξη κατάλληλων στρατηγικών διαχείρισης του νερού, τη βελτίωση της ποιότητας του νερού, την αντιμετώπιση των ανισορροπιών μεταξύ ζήτησης και διαθεσιμότητας ή προσφοράς νερού σε διάφορα επίπεδα και κλίμακες, το κλείσιμο του υδρολογικού κύκλου, την προαγωγή βιώσιμης συμπεριφοράς των τελικών χρηστών και την αντιμετώπιση κινδύνων συνδεδεμένων με το νερό, ενώ παράλληλα θα διατηρήσουν την ακεραιότητα, δομή και λειτουργία των υδατικών οικοσυστημάτων σύμφωνα με τις κρατούσες πολιτικές της ΕΕ.

⁽¹⁾ Οι εκτιμήσεις διατυπώθηκαν από την PricewaterhouseCoopers για τις σχετικές με τη βιωσιμότητα παγκόσμιες επιχειρηματικές ευκαιρίες ως προς τους φυσικούς πόρους (συμπεριλαμβανομένων της ενέργειας, της δασοκομίας, των τροφίμων και της γεωργίας, του ύδατος και των μετάλλων) και WBCSD (2010) Vision 2050: The New Agenda for Business, World Business Council for Sustainable Development: Γενεύη, URL: http://www.wbcsd.org/web/projects/BZrole/Vision2050-FullReport_Final.pdf

5.2.3. Παροχή γνώσεων και εργαλείων για την αποτελεσματική λήψη αποφάσεων και τη συμμετοχή του κοινού

Τα κοινωνικά και οικονομικά συστήματα και τα συστήματα διακυβέρνησης πρέπει ακόμη να αντιμετωπίσουν τόσο τη μείωση των πόρων όσο και τη ζημιά στα οικοσυστήματα. Η έρευνα και η καινοτομία θα αποτελέσουν τη βάση για τις αναγκαίες αποφάσεις πολιτικής για τη διαχείριση των φυσικών πόρων και των οικοσυστημάτων με σκοπό την αποτροπή των διαταραχών λόγω κλιματικής και περιβαλλοντικής αλλαγής ή για την προσαρμογή σε αυτές, και για την προώθηση των θεσμικών, οικονομικών, συμπεριφορικών και τεχνολογικών αλλαγών που διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα. Η έρευνα επομένως θα υποστηρίξει την ανάπτυξη συστημάτων που θα αναδείξουν την αξία της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών οικοσυστήματος, συμπεριλαμβανομένης της κατανόησης του αποθέματος του φυσικού κεφαλαίου και της ροής των υπηρεσιών οικοσυστήματος. Θα δοθεί έμφαση στα κρίσιμα από πλευράς πολιτικής οικοσυστήματα και τις υπηρεσίες οικοσυστήματος, όπως τα γλυκά ύδατα, οι θάλασσες και οι ωκεανοί (περιλαμβανομένων των παράκτιων ζωνών), τα δάση, οι πολικές περιοχές, η ποιότητα του αέρα, η βιοποικιλότητα, η χρήση της γης και το έδαφος. Η ανθεκτικότητα των κοινωνιών και των οικοσυστημάτων σε ρυπαντές και παθόγωνα και σε καταστροφικά συμβάντα, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών κινδύνων (λ.χ. σεισμικών και ηφαιστειακών, από πλημμύρες και ξηρασία), και των δασικών πυρκαγιών θα υποστηριχθεί μέσω βελτιωμένων ικανοτήτων πρόβλεψης, έγκαιρης προειδοποίησης και αξιολόγησης των τρωτών σημείων και των επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης της διάστασης των πολλαπλών κινδύνων. Η έρευνα και η καινοτομία θα παράσχουν συνεπώς υποστήριξη για τις περιβαλλοντικές πολιτικές και τις πολιτικές αποδοτικής χρήσης των πόρων, καθώς και επιλογές για την αποτελεσματική διακυβέρνηση βάσει στοιχείων εντός ασφαλών ορίων λειτουργίας. Θα αναπτυχθούν καινοτόμοι τρόποι για την ενίσχυση της συνοχής των πολιτικών, την εξεύρεση συμβιβασμών και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων, καθώς και τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση του κοινού όσον αφορά τα αποτελέσματα της έρευνας και τη μεγαλύτερη συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

5.3. Διασφάλιση της βιώσιμης παροχής μη ενεργειακών και μη αγροτικών πρώτων υλών

Τομείς όπως ο κατασκευαστικός τομέας, η χημική βιομηχανία, η αυτοκινητοβιομηχανία, η αεροναυπηγική, τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός, οι οποίοι έχουν συνδυασμένη προστιθέμενη αξία άνω των 1 000 δισ. EUR και παρέχουν απασχόληση σε περίπου 30 εκατομμύρια άτομα, εξαρτώνται από την πρόσβαση στις πρώτες ύλες. Η Ένωση είναι αυτάρκης σε δομικά υλικά από ορυκτές πρώτες ύλες. Εντούτοις, ενώ η Ένωση είναι ένας από τους μεγαλύτερους παραγωγούς ορισμένων βιομηχανικών ορυκτών πρώτων υλών στον κόσμο, παραμένει καθαρός εισαγωγέας των περισσότερων από αυτές. Ακόμη, η Ένωση εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές μεταλλικών ορυκτών και εξαρτάται πλήρως από τις εισαγωγές για ορισμένες πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας.

Οι πρόσφατες τάσεις δείχνουν ότι η ζήτηση πρώτων υλών θα εξαρτηθεί από την ανάπτυξη των αναδυόμενων οικονομιών και από την ταχεία διάδοση σημαντικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής. Η Ευρώπη πρέπει να εξασφαλίσει βιώσιμη διαχείριση και να διασφαλίσει βιώσιμη παροχή πρώτων υλών εντός και εκτός των συνόρων της για όλους τους τομείς που εξαρτώνται από την πρόσβαση στις πρώτες ύλες. Οι στόχοι πολιτικής για πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας παρουσιάζονται στην πρωτοβουλία της Επιτροπής για τις πρώτες ύλες⁽¹⁾.

Σκοπός της δραστηριότητας αυτής είναι επομένως η βελτίωση της βάσης γνώσεων για τις πρώτες ύλες και η ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων για την οικονομικά αποδοτική και φιλική προς το περιβάλλον εξερεύνηση, εξόρυξη, επεξεργασία, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και ανάκτηση πρώτων υλών και για την υποκατάστασή τους από οικονομικά ελκυστικές και περιβαλλοντικά βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις με μικρότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, η έρευνα και η καινοτομία θα εστιασθούν στα ακόλουθα:

5.3.1. Βελτίωση της βάσης γνώσεων σχετικά με τη διαθεσιμότητα πρώτων υλών

Θα βελτιωθεί η αξιολόγηση της μακροπρόθεσμης διαθεσιμότητας παγκόσμιων και ενωσιακών πόρων, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε αστικά ορυχεία (χώροι υγειονομικής ταφής και απόβλητα ορυχείων), πόρους παράκτιων και βαθύνων υδάτων (π.χ. εξόρυξη ορυκτών σπάντων γιτών από τον θαλάσσιο πυθμένα) και θα αρθούν οι σχετικές αβεβαιότητες. Με τις γνώσεις αυτές η κοινωνία θα επιτύχει την αποτελεσματικότερη χρησιμοποίηση, ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση σπάντων ή επιβλαβών για το περιβάλλον πρώτων υλών. Θα αναπτυχθούν επίσης παγκόσμιοι κανόνες, πρακτικές και πρότυπα που θα διέπουν την οικονομικά βιώσιμη, περιβαλλοντικά ορθή και κοινωνικά αποδεκτή εκμετάλλευση, εξόρυξη και επεξεργασία πόρων, συμπεριλαμβανομένων πρακτικών όσον αφορά τη χρήση της γης και το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, μέσω προσεγγίσεως με βάση το οικοσύστημα.

5.3.2. Προώθηση της βιώσιμης παροχής και χρήσης πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένου του ορυκτού πλούτου, από γη και θάλασσα, η οποία να καλύπτει την εξερεύνηση, εξόρυξη, επεξεργασία, ανακύκλωση και ανάκτηση

Η έρευνα και η καινοτομία είναι αναγκαίες σε όλο τον κύκλο ζωής των υλικών προκειμένου να διασφαλιστεί η προσιτή, αξιόπιστη και βιώσιμη παροχή και διαχείριση πρώτων υλών που είναι βασικές για τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες. Η ανάπτυξη και η εφαρμογή οικονομικά βιώσιμων, κοινωνικά αποδεκτών και φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών εξερεύνησης, εξόρυξης και επεξεργασίας θα ενισχύσουν την αποτελεσματική χρήση των πόρων. Αυτό ισχύει και για τον ορυκτό πλούτο, από γη και θάλασσα, και για την εκμετάλλευση του δυναμικού των αστικών ορυχείων. Νέες, οικονομικά βιώσιμες και αποδοτικές ως προς τη χρήση των πόρων τεχνολογίες ανακύκλωσης και ανάκτησης υλικών, επιχειρηματικά μοντέλα και διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών και συστημάτων κλειστής ανακύκλωσης, θα συμβάλουν επίσης στη μείωση της εξάρτησης της Ένωσης από

(1) COM (2008) 699 τελικό.

την παροχή πρωτογενών πρώτων υλών. Αυτό συνεπάγεται την ανάγκη πιο μακροπρόθεσμης χρήσης, ανακύκλωσης και ανάκτησης υψηλού επιπέδου και την ανάγκη δραστήριας μείωσης της σπατάλης πόρων. Θα ακολουθηθεί προσέγγιση πλήρους κύκλου ζωής, από την παροχή διαθέσιμων πρώτων υλών έως το τέλος της διάρκειας ζωής, με ελάχιστες απαιτήσεις ως προς την ενέργεια και τους πόρους.

5.3.3. Εξεύρεση εναλλακτικών λύσεων για τις πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας

Προβλέποντας την πιθανή μειωμένη παγκόσμια διαθεσιμότητα ορισμένων υλικών, λόγω π.χ. εμπορικών περιορισμών, θα διερευνηθούν και θα αναπτυχθούν βιώσιμα υποκατάστατα και εναλλακτικές λύσεις για τις πρώτες ύλες κρίσιμης σημασίας, με παρόμοια λειτουργική απόδοση. Με τον τρόπο αυτό θα μειωθεί η εξάρτηση της Ένωσης από τις πρωτογενείς πρώτες ύλες και θα βελτιωθεί ο αντίκτυπος στο περιβάλλον.

5.3.4. Βελτίωση της ευαισθητοποίησης της κοινωνίας και των δεξιοτήτων στον τομέα των πρώτων υλών

Η αναγκαία μετάβαση σε μια πιο αυτόνομη και αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία θα απαιτήσει πολιτιστικές, συμπεριφορικές, κοινωνικοοικονομικές και θεσμικές μεταβολές. Προκειμένου να αντιμετωπισθεί το αυξανόμενο πρόβλημα της έλλειψης δεξιοτήτων στον τομέα των πρώτων υλών της Ένωσης (συμπεριλαμβανομένης της ευρωπαϊκής εξορυκτικής βιομηχανίας), θα προωθηθούν αποτελεσματικότερες συμπράξεις μεταξύ πανεπιστημίων, γεωλογικών ερευνών, της βιομηχανίας και άλλων ενδιαφερομένων φορέων. Ουσιάση σημασία θα έχει επίσης η υποστήριξη της ανάπτυξης καινοτόμων πράσινων δεξιοτήτων. Επιπλέον, υπάρχει ακόμη περιορισμένη ενημέρωση του κοινού σχετικά με τη σημασία των εγχώριων πρώτων υλών για την ευρωπαϊκή οικονομία. Για να διευκολυνθούν οι αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές, η έρευνα και η καινοτομία θα έχουν ως στόχο την ανάληψη ευθύνης από μέρους των πολιτών, των υπευθύνων χάραξης πολιτικών, των επαγγελματιών και των ιδρυμάτων.

5.4. Προώθηση της μετάβασης σε πράσινη οικονομία και κοινωνία μέσω οικολογικών καινοτομιών

Η Ένωση δεν μπορεί να ευημερήσει σε έναν κόσμο με διαρκώς αυξανόμενη κατανάλωση πόρων, υποβάθμιση του περιβάλλοντος και απώλεια βιοποικιλότητας. Η αποσύνδεση της ανάπτυξης από τη χρήση φυσικών πόρων απαιτεί διαρθρωτικές αλλαγές ως προς τον τρόπο χρήσης, επαναχρησιμοποίησης και διαχείρισης των πόρων αυτών, με παράλληλη διαφύλαξη του περιβάλλοντός μας. Οι οικολογικές καινοτομίες θα μας επιτρέψουν να μειώσουμε την πίεση στο περιβάλλον, να αυξήσουμε την αποδοτικότητα των πόρων και να θέσουμε την Ένωση στο δρόμο μιας οικονομίας αποδοτικής ως προς τους πόρους και την ενέργεια. Οι οικολογικές καινοτομίες δημιουργούν επίσης σημαντικές ευκαιρίες για ανάπτυξη και θέσεις απασχόλησης και ενισχύουν την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα στο πλαίσιο της παγκόσμιας αγοράς, η οποία αναμένεται να αυξηθεί σε αγορά ενός τρισεκατομμυρίου EUR μετά το 2015 ⁽¹⁾. Ήδη, το 45 % των εταιριών έχει υιοθετήσει κάποιου είδους οικολογική καινοτομία. Έχει υπολογισθεί ότι το 4 % περίπου των οικολογικών καινοτομιών οδήγησε σε άνω του 40 % μείωση της χρήσης υλικών ανά μονάδα απόδοσης ⁽²⁾, κάτι που υπογραμμίζει τις μεγάλες μελλοντικές δυνατότητες. Δεν είναι ωστόσο σπάνιο πολλά υποσχόμενες και τεχνικά προηγμένες οικολογικά καινοτόμες τεχνολογίες, διαδικασίες, υπηρεσίες και προϊόντα να μη φθάνουν στην αγορά λόγω προβλημάτων πριν από την εμπορική τους διάθεση και δεν αξιοποιείται πλήρως το περιβαλλοντικό και οικονομικό τους δυναμικό διότι η αναβάθμισή τους και η εισαγωγή τους στην αγορά θεωρούνται υπερβολικά ριψοκίνδυνες από τους ιδιωτικούς επενδυτές.

Στόχος της δραστηριότητας αυτής είναι συνεπώς η προώθηση όλων των μορφών οικολογικής καινοτομίας που επιτρέπουν τη μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία.

Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, η έρευνα και η καινοτομία θα εστιασθούν στα ακόλουθα:

5.4.1. Ενίσχυση των τεχνολογιών, διεργασιών, υπηρεσιών και προϊόντων οικολογικής καινοτομίας, μεταξύ των οποίων αναζήτηση τρόπων για τη μείωση των ποσοτήτων των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή και την κατανάλωση, και υπερκέρση των σχετικών εμποδίων, και προώθηση της πρόσληψής τους από την αγορά

Θα υποστηριχθούν όλες οι μορφές οικολογικής καινοτομίας, προδευτικές και ριζοσπαστικές, οι οποίες συνδυάζουν τεχνολογική, οργανωτική, κοινωνική, συμπεριφορική, επιχειρηματική και πολιτική καινοτομία και ενισχύουν τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών. Με τον τρόπο αυτό θα υποστηριχθεί μια πιο κυκλική οικονομία, με παράλληλη μείωση του αντίκτυπου στο περιβάλλον, αύξηση της ανθεκτικότητας του περιβάλλοντος και συνεκτίμηση του «φαινομένου της αναπήδησης» (rebound effect) στο περιβάλλον και ενδεχομένως σε άλλους τομείς. Θα περιληφθούν καινοτομίες με γνώμονα τους χρήστες, τα επιχειρηματικά μοντέλα, η βιομηχανική συμβίωση, τα συστήματα υπηρεσιών προϊόντων, ο σχεδιασμός προϊόντων, ο πλήρης κύκλος ζωής και οι προσεγγίσεις «από την πηγή στην πηγή», καθώς και η διερεύνηση τρόπων για τη μείωση των ποσοτήτων των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή και την κατανάλωση, και η υπερκέρση των σχετικών εμποδίων. Θα εξετασθούν οι δυνατότητες μετάβασης σε πιο βιώσιμα σχήματα κατανάλωσης. Σκοπός θα είναι η αποδοτικότερη χρήση των πόρων με τη μείωση,

⁽¹⁾ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Τμήμα πολιτικής, Οικονομική και Επιστημονική Πολιτική, «Οικολογική καινοτομία – Θέτοντας την ΕΕ στο δρόμο μιας οικονομίας αποδοτικής ως προς τους πόρους και την ενέργεια, Μελέτη και συνοπτικές σημειώσεις», Μάρτιος 2009.

⁽²⁾ Παρατηρητήριο οικολογικής καινοτομίας «Η πρόκληση της οικολογικής καινοτομίας – Πορεία προς μια αποδοτική ως προς τους πόρους Ευρώπη - Ετήσια Έκθεση 2010», Μάιος 2011.

σε απόλυτους όρους, των εισροών, αποβλήτων και της απελευθέρωσης επιβλαβών ουσιών (π.χ. των αναφερομένων, μεταξύ άλλων, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (!)) σε όλο το μήκος της αξιακής αλυσίδας και η ενίσχυση της επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης και υποκατάστασης πόρων.

Θα δοθεί έμφαση στη διευκόλυνση της μετάβασης από την έρευνα στην αγορά, με τη συμμετοχή της βιομηχανίας και κυρίως των νέων επιχειρήσεων και των καινοτόμων ΜΜΕ, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των τελικών χρηστών, από την ανάπτυξη πρωτοτύπων και την επίδειξη τεχνικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιδόσεων έως την πρώτη εφαρμογή και αναπαραγωγή στην αγορά οικολογικά καινοτόμων τεχνικών, προϊόντων, υπηρεσιών ή πρακτικών που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την Ένωση. Οι δράσεις θα συμβάλουν στην άρση των εμποδίων για την ανάπτυξη και στην ευρεία εφαρμογή οικολογικών καινοτομιών, στη δημιουργία ή διεύρυνση αγορών για τις συγκεκριμένες λύσεις και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της Ένωσης, ιδίως των ΜΜΕ, στις διεθνείς αγορές. Η δικτύωση μεταξύ των οικοκαινοτόμων θα ενισχύσει επίσης τη διάδοση και αξιοποίηση των γνώσεων και την καλύτερη διασύνδεση της προσφοράς με τη ζήτηση.

5.4.2. Υποστήριξη καινοτόμων πολιτικών και κοινωνικών αλλαγών

Η μετάβαση προς μια πράσινη οικονομία απαιτεί διαρθρωτικές και θεσμικές αλλαγές. Με την έρευνα και την καινοτομία θα αντιμετωπισθούν τα κύρια εμπόδια στην αλλαγή της κοινωνίας και της αγοράς και θα δοθεί η δυνατότητα στους καταναλωτές, τους επικεφαλής επιχειρήσεων και στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να υιοθετήσουν μια καινοτόμο και βιώσιμη συμπεριφορά, με συμβολή από τις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες. Θα αναπτυχθούν αξιόπιστα και διαφανή εργαλεία, μέθοδοι και μοντέλα για την αξιολόγηση και την προώθηση των βασικών οικονομικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και θεσμικών αλλαγών που απαιτούνται για να επιτευχθεί παραδειγματική στροφή προς μια πράσινη οικονομία και κοινωνία. Η έρευνα θα επικεντρωθεί σε τρόπους προώθησης βιώσιμων τρόπων ζωής και προτύπων κατανάλωσης, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικοοικονομικής έρευνας, της επιστήμης της συμπεριφοράς, της συμμετοχής των χρηστών και της δημόσιας αποδοχής της καινοτομίας, καθώς και σε δραστηριότητες για τη βελτίωση της επικοινωνίας και της ενημέρωσης του κοινού. Θα χρησιμοποιηθούν πλήρως οι δράσεις επίδειξης.

5.4.3. Μέτρηση και αξιολόγηση της προόδου κατά τη μετάβαση προς πράσινη οικονομία

Είναι απαραίτητη η ανάπτυξη αξιόπιστων δεικτών σε όλες τις κατάλληλες χωρικές κλίμακες που είναι συμπληρωματικές του ΑΕΠ, μεθόδων και συστημάτων για την υποστήριξη και την αξιολόγηση της μετάβασης προς πράσινη οικονομία και της αποτελεσματικότητας των σχετικών επιλογών πολιτικής. Καθοδηγούμενες από μια προσέγγιση με βάση τον κύκλο ζωής, η έρευνα και η καινοτομία θα βελτιώσουν την ποιότητα και τη διαθεσιμότητα των δεδομένων, τις μεθόδους και τα συστήματα μέτρησης όσον αφορά την αποδοτικότητα των πόρων και την οικολογική καινοτομία και θα προωθήσουν την ανάπτυξη καινοτόμων σχεδίων αντιστάθμισης. Η κοινωνικοοικονομική έρευνα θα διευκολύνει την κατανόηση των βασικών αιτίων της συμπεριφοράς των παραγωγών και των καταναλωτών και θα συμβάλει με αυτό τον τρόπο στο σχεδιασμό αποτελεσματικότερων μέσων πολιτικής, διευκολύνοντας τη μετάβαση προς μια οικονομία αποδοτική ως προς τους πόρους και ανθεκτική στην αλλαγή του κλίματος. Ακόμη, θα αναπτυχθούν μεθοδολογίες τεχνολογικής αξιολόγησης και η εκπόνηση ενοποιημένων μοντέλων προς χάρη πολιτικών για την αποδοτική χρήση των πόρων και την οικολογική καινοτομία σε όλα τα επίπεδα, ενισχύοντας παράλληλα τη συνοχή των πολιτικών και επιτυγχάνοντας συμβιβασμούς. Τα αποτελέσματα θα επιτρέψουν την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τη μέτρηση των υλικών και των ροών ενέργειας που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή και την κατανάλωση και θα επιτρέψουν στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και στις επιχειρήσεις να ενσωματώνουν το περιβαλλοντικό κόστος και τους εξωτερικούς παράγοντες στις δράσεις και τις αποφάσεις τους.

5.4.4. Προώθηση της αποδοτικότητας ως προς τους πόρους μέσω ψηφιακών συστημάτων

Οι καινοτομίες στις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών δύνανται να αποτελέσουν ένα βασικό εργαλείο υποστήριξης της αποδοτικότητας ως προς τους πόρους. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, οι σύγχρονες και καινοτόμες ΤΠΕ θα συμβάλουν σε σημαντικά κέρδη αποδοτικότητας στην παραγωγικότητα, κυρίως μέσω αυτοματοποιημένων διαδικασιών, παρακολούθησης σε πραγματικό χρόνο και συστημάτων υποστήριξης λήψης αποφάσεων. Η χρήση των ΤΠΕ θα επιδιώξει την επιτάχυνση μιας προοδευτικής απύλοποίησης της οικονομίας, αυξάνοντας τη μετάβαση προς τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες και την προώθηση των αλλαγών όσον αφορά τις καταναλωτικές συμπεριφορές και τα επιχειρηματικά μοντέλα μέσω της χρήσης των ΤΠΕ του μέλλοντος.

5.5. Ανάπτυξη αναλυτικών και βιώσιμων παγκόσμιων συστημάτων περιβαλλοντικής παρατήρησης και πληροφοριών

Τα ολοκληρωμένα συστήματα περιβαλλοντικής παρατήρησης και πληροφοριών είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της διάθεσης των μακροπρόθεσμων δεδομένων και των πληροφοριών που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της προκειμένης κοινωνιακής πρόκλησης. Τα συστήματα αυτά θα χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την πρόβλεψη των όρων, της κατάστασης και των τάσεων του κλίματος, των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων των πρώτων υλών, των χερσαίων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων (από τις παράκτιες ζώνες έως τα βαθιά ύδατα) και των υπηρεσιών οικοσυστήματος, καθώς και για την αξιολόγηση των πολιτικών και των εναλλακτικών επιλογών για τον περιορισμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και την άμβλυση των επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Οι πληροφορίες και οι γνώσεις από τα συστήματα αυτά θα χρησιμοποιηθούν για την προώθηση της έξυπνης χρήσης των στρατηγικών πόρων, για την υποστήριξη της ανάπτυξης τεκμηριωμένων πολιτικών, την προώθηση νέων περιβαλλοντικών και κλιματικών υπηρεσιών και την ανάπτυξη νέων ευκαιριών στις παγκόσμιες αγορές.

(!) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2006 για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 1).

Οι ικανότητες, οι τεχνολογίες και οι υποδομές δεδομένων γεωσκόπησης πρέπει να βασίζονται τις εξελίξεις στις ΤΠΕ, στις δορυφορικές τεχνολογίες και στα δίκτυα γενικής εφαρμογής, στις παρατηρήσεις τηλεπισκόπησης, σε καινοτόμους επιτόπιους αισθητήρες, στις υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας, στα δίκτυα επικοινωνιών, στα συμμετοχικά εργαλεία υπηρεσιών ιστού και στις βελτιωμένες υπηρεσίες πληροφορικής και ανάπτυξης μοντέλων, με στόχο τη συνεχή παροχή έγκαιρης και ακριβούς πληροφορίας και προβλέψεων. Θα προωθηθούν η ελεύθερη, ανοικτή και απεριόριστη πρόσβαση σε διαλειτουργικά δεδομένα και πληροφορίες καθώς και η αποτελεσματική και - εφόσον απαιτηθεί - ασφαλής αποθήκευση, διαχείριση και διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας. Οι δραστηριότητες θα συνδράμουν στον καθορισμό των μελλοντικών επιχειρησιακών δραστηριοτήτων του ευρωπαϊκού προγράμματος γεωσκόπησης (Copernicus) και θα διευρύνουν τη χρήση των δεδομένων Copernicus σε ερευνητικές δραστηριότητες.

5.6. Πολιτιστική κληρονομιά

Τα περιουσιακά στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς είναι μοναδικά και αναντικατάστατα υπό την υλική τους μορφή και ως προς την άυλη αξία τους, τη σημασία τους για τον πολιτισμό και την ιδέα που αντιπροσωπεύουν. Αποτελούν σημαντικό μοχλό συνοχής της κοινωνίας, της ταυτότητας και της ευημερίας, ενώ συμβάλλουν σημαντικά στη βιώσιμη ανάπτυξη και στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Μολαταύτα, η πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης υφίσταται φθορές και ζημιές, οι οποίες τονίζονται ακόμα περισσότερο από την αυξανόμενη έκθεση της στις ανθρώπινες δραστηριότητες (π.χ. τουρισμό) και στα καιρικά φαινόμενα που οφείλονται στην αλλαγή του κλίματος αλλά και σε λοιπούς φυσικούς κινδύνους και καταστροφές.

Στόχος της δράσης αυτής είναι να προσφέρει γνώση και καινοτόμες λύσεις μέσω στρατηγικών για την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος και τον μετριασμό της αλλαγής αυτής, μεθόδων, τεχνολογιών, προϊόντων και υπηρεσιών για τη διαφύλαξη και διαχείριση της υλικής πολιτιστικής κληρονομιάς στην Ευρώπη που κινδυνεύει από την αλλαγή του κλίματος.

Για την επίτευξη αυτού του πολυτομεακού σκοπού, η έρευνα και η καινοτομία θα εστιάσουν στα ακόλουθα:

5.6.1. Εντοπισμός επιπέδων ανθεκτικότητας μέσω παρατηρήσεων, παρακολούθησης και μοντελοποίησης

Θα αναπτυχθούν νέες και βελτιωμένες εκτιμήσεις ζημιών, τεχνικές παρακολούθησης και μοντελοποίησης για να βελτιωθεί η βάση επιστημονικών γνώσεων των επιπτώσεων για την πολιτιστική κληρονομιά από την αλλαγή του κλίματος και άλλους παράγοντες κινδύνου που οφείλονται στο περιβάλλον και στις ανθρώπινες δραστηριότητες. Η γνώση και η κατανόηση που παράγεται με τη βοήθεια σεναρίων, μοντέλων και εργαλείων, περιλαμβανομένης και της ανάλυσης της αξιακής αντίληψης, θα βοηθήσουν στην προμήθεια στιβαρής επιστημονικής βάσης για την εκπόνηση στρατηγικών, πολιτικών και προτύπων ανθεκτικότητας εντός ενός συναφούς πλαισίου αξιολόγησης και διαχείρισης του κινδύνου των περιουσιακών στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς.

5.6.2 Παροχή καλύτερης κατανόησης σχετικά με τον τρόπο που οι κοινότητες κατανοούν και αντιδρούν στην αλλαγή του κλίματος και τους σεισμικούς και ηφαιστειακούς κινδύνους

Μέσα από ολοκληρωμένες προσεγγίσεις, η έρευνα και η καινοτομία θα αναπτύξουν λύσεις αποδοτικές ως προς τους πόρους όσον αφορά την πρόληψη, την προσαρμογή και τον μετριασμό, κάνοντας χρήση καινοτόμων μεθόδων, τεχνολογιών και υπηρεσιών για τη διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς, των πολιτιστικών τοπίων και των ιστορικών οικισμών.

5.7. Ειδικές πτυχές της υλοποίησης

Δραστηριότητες όπως η Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC), η Διακυβερνητική Επιτροπή για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστήματος (IPBES), και η ομάδα γεωσκόπησης (GEO) θα ενισχύσουν τη συμμετοχή της ΕΕ και την οικονομική συνεισφορά σε πολυμερείς διαδικασίες και πρωτοβουλίες. Η συνεργασία με άλλους μείζονες κρατικούς και ιδιωτικούς χρηματοδότες καθώς και με μείζονα ερευνητικά δίκτυα θα βελτιώσει την παγκόσμια και ευρωπαϊκή ερευνητική αποδοτικότητα και θα συμβάλει στην παγκόσμια διαχείριση της έρευνας.

Η επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία θα συμβάλει στον παγκόσμιο τεχνολογικό μηχανισμό της Σύμβασης-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) και θα διευκολύνει την τεχνολογική ανάπτυξη, την καινοτομία και τη μεταφορά τεχνολογίας προς υποστήριξη της κλιματικής προσαρμογής και του μετριασμού των εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων.

Με αξιοποίηση των συμπερασμάτων της συνόδου των Ηνωμένων Εθνών Rio+20, θα διερευνηθεί η δυνατότητα ανάπτυξης ενός μηχανισμού για τη συστηματική συλλογή, ταξινόμηση και ανάλυση επιστημονικών και τεχνολογικών γνώσεων σχετικά με βασικά ζητήματα βιώσιμης ανάπτυξης και πράσινης οικονομίας, που θα περιλαμβάνει ένα πλαίσιο για τη μέτρηση της προόδου. Με τον τρόπο αυτό θα συμπληρωθούν οι υπάρχουσες επιστημονικές ομάδες και φορείς και θα αναζητηθούν συνέργειες με αυτούς.

Οι ερευνητικές δράσεις στο πλαίσιο της προκειμένης κοινωνικής πρόκλησης θα συμβάλουν στις επιχειρησιακές υπηρεσίες του ευρωπαϊκού προγράμματος γεωσκόπησης (Copernicus) παρέχοντας μια αναπτυξιακή βάση γνώσεων για το Copernicus.

Ενδέχεται να εξετασθεί η υποστήριξη συναφών Πρωτοβουλιών Κοινού Προγραμματισμού (ΠΚΠ) και συναφών συμπράξεων μεταξύ δημόσιων φορέων καθώς και συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Θα δημιουργηθούν επίσης κατάλληλοι σύνδεσμοι με τις δράσεις συναφών ευρωπαϊκών συμπράξεων καινοτομίας και τις συναφείς πτυχές των θεματολογίων έρευνας και καινοτομίας Ευρωπαϊκών Τεχνολογικών Πλατφορμών.

Ειδικά μέτρα θα διασφαλίσουν ότι τα αποτελέσματα από την έρευνα και την καινοτομία της Ένωσης στα πεδία του κλίματος, της αποδοτικότητας των πόρων και των πρώτων υλών χρησιμοποιούνται μεταγενέστερα από άλλα προγράμματα της Ένωσης, όπως το πρόγραμμα LIFE +, τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία και τα προγράμματα εξωτερικής συνεργασίας.

Οι δραστηριότητες θα αξιοποιήσουν και θα ενισχύσουν, μεταξύ άλλων, εκείνες που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο του προγράμματος οικολογικής καινοτομίας

Οι δράσεις θα παρέχουν επίσης: διαρκή ανάλυση της επιστημονικής και τεχνολογικής προόδου στην Ένωση και στις κύριες χώρες και περιφέρειες εταίρους της, δυνατότητες έγκαιρης διερεύνησης της αγοράς για νέες περιβαλλοντικές τεχνολογίες και πρακτικές, και προβλέψεις για έρευνα και καινοτομία και πολιτική

6. Η ΕΥΡΩΠΗ ΣΕ ΕΝΑ ΜΕΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟ ΚΟΣΜΟ - ΠΟΛΥΔΕΚΤΙΚΕΣ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Το τμήμα αυτό περιλαμβάνει δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που συντελούν ώστε οι κοινωνίες να καταστούν πολυδεκτικές, καινοτόμες και στοχαστικές, καθώς και ειδικά μέτρα για την υποστήριξη των ιδιαίτερων διατομεακών θεμάτων που αναφέρονται σε αυτή την κοινωνιακή πρόκληση⁽¹⁾.

6.1. Κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς

Οι υφιστάμενες τάσεις στις ευρωπαϊκές κοινωνίες δημιουργούν όχι μόνο ευκαιρίες για μια πιο ενωμένη Ευρώπη, αλλά και κινδύνους και προκλήσεις. Οι εν λόγω ευκαιρίες, κίνδυνοι και προκλήσεις χρειάζεται να κατανοηθούν και να προβλεφθούν, προκειμένου η Ευρώπη να εξελιχθεί με επαρκή αλληλεγγύη και συνεργασία σε κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό, εκπαιδευτικό και πολιτιστικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπ' όψιν έναν ολοένα και περισσότερο διασυνδεδεμένο κόσμο.

Σε αυτό το πλαίσιο, στόχος είναι η κατανόηση, η ανάλυση και η ανάπτυξη της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής ένταξης, καθώς και οι χωρίς αποκλεισμούς αγορές εργασίας, η καταπολέμηση της φτώχειας και της περιθωριοποίησης, η ενίσχυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η ψηφιακή κοινωνική ένταξη, η ισότητα, η αλληλεγγύη και η διαπολιτισμική δυναμική, με την υποστήριξη των επιστημών αιχμής, της διεπιστημονικής έρευνας, της ανάπτυξης δεικτών, των τεχνολογικών εξελίξεων, των οργανωτικών καινοτομιών, της ανάπτυξης περιφερειακών συστάδων καινοτομίας και νέων μορφών συνεργασίας και συνδημιουργίας. Η έρευνα και άλλες δραστηριότητες θα υποστηρίζουν την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», καθώς και άλλων σχετικών πολιτικών της Ένωσης. Οι κοινωνικές επιστήμες και η έρευνα στον τομέα των ανθρωπιστικών επιστημών οφείλουν να διαδραματίσουν ηγετικό ρόλο στη συνάρτηση αυτή. Ο προσδιορισμός, η παρακολούθηση, η αξιολόγηση και η αντιμετώπιση των στόχων των ευρωπαϊκών στρατηγικών και πολιτικών θα απαιτήσουν επικεντρωμένη έρευνα που θα επιτρέπει στους διαμορφωτές πολιτικής να αναλύσουν και να αξιολογήσουν τις επιπτώσεις και την αποτελεσματικότητα των προβλεπόμενων μέτρων, ιδίως υπέρ της κοινωνικής ένταξης. Προς το σκοπό στην πλήρη ένταξη και συμμετοχή της κοινωνίας θα πρέπει να περιλαμβάνονται όλοι οι τομείς της ζωής και όλες οι ηλικίες.

Οι ακόλουθοι στόχοι θα επιδιωχθούν όσον αφορά την κατανόηση και την προαγωγή ή την εφαρμογή:

6.1.1. Μηχανισμοί για την προώθηση έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομικής ανάπτυξης

Η Ευρώπη έχει αναπτύξει έναν ιδιαίτερο και μάλλον μοναδικό συνδυασμό οικονομικής προόδου, κοινωνικών πολιτικών που αποσκοπούν σε υψηλό επίπεδο κοινωνικής συνοχής, κοινών ανθρωπιστικών πολιτιστικών αξιών που περιλαμβάνουν τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τον σεβασμό και τη διατήρηση της ποικιλομορφίας, καθώς και την προαγωγή της παιδείας και της επιστήμης, των τεχνών και των ανθρωπιστικών επιστημών ως θεμελιωδών παραγόντων κοινωνικής και οικονομικής προόδου και ευημερίας. Η διαρκής επιδίωξη της οικονομικής ανάπτυξης συνδέεται με σημαντικό ανθρώπινο, κοινωνικό, περιβαλλοντικό και οικονομικό κόστος. Η έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη στην Ευρώπη συνεπάγεται ουσιαστικές αλλαγές στον τρόπο που ορίζονται, μετρώνται (συμπεριλαμβανομένης της μέτρησης της προόδου περὶ από τον συνήθως χρησιμοποιούμενο δείκτη του ΑΕΠ), δημιουργούνται και διατηρούνται η ανάπτυξη και η ευημερία των κοινωνιών με την πάροδο του χρόνου.

⁽¹⁾ Με την επιφύλαξη των πιστώσεων που χορηγούνται σε αυτή την κοινωνιακή πρόκληση.

Η έρευνα θα αναλύσει την εξέλιξη της συμμετοχής των πολιτών, των βιώσιμων τρόπων ζωής, πολιτιστικής κατανόησης και κοινωνικοοικονομικών συμπεριφορών και αξιών και τον τρόπο που σχετίζονται με παραδείγματα, πολιτικές και τη λειτουργία ιδρυμάτων, αγορών, εταιρειών, συστημάτων διακυβέρνησης και πεποιθήσεων στην Ευρώπη. Θα αναπτύξει εργαλεία για την καλύτερη αξιολόγηση των συναφών και αμοιβαίων επιπτώσεων τέτοιων εξελίξεων, θα συγκρίνει τις δημόσιες πολιτικές έναντι των πολλαπλών προκλήσεων σε ολόκληρη την Ευρώπη και θα αναλύσει επιλογές πολιτικής και μηχανισμούς λήψης αποφάσεων σε τομείς όπως η απασχόληση, η φορολογία, οι ανισότητες, η φτώχεια, η κοινωνική ένταξη, η εκπαίδευση και οι δεξιότητες, η κοινωφελής κοινωνική εργασία, η ανταγωνιστικότητα και η εσωτερική αγορά με σκοπό την κατανόηση των νέων συνθηκών και ευκαιριών για μεγαλύτερη ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, και του ρόλου των κοινωνικών, πολιτιστικών, επιστημονικών και οικονομικών πτυχών και συνεργειών της ως πηγών συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Ένωσης σε παγκόσμιο επίπεδο.

Θα αναλυθούν οι επιπτώσεις που έχουν στην ανάπτυξη, στην αγορά εργασίας και στην ευημερία οι δημογραφικές αλλαγές που οφείλονται στη γήρανση των κοινωνιών και στα μεταναστευτικά ρεύματα. Στο πλαίσιο αυτό, για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της μελλοντικής ανάπτυξης, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα διάφορα συστατικά μέρη της γνώσης, να εστιαστεί η έρευνα στην εκμάθηση, την εκπαίδευση και τα ζητήματα κατάρτισης, ή στο ρόλο και στη θέση που έχουν οι νέοι στην κοινωνία. Εξ άλλου η έρευνα θα αναπτύξει καλύτερα εργαλεία για την αποτίμηση του αντικτύπου στη βιωσιμότητα των διαφόρων οικονομικών πολιτικών. Επίσης, θα αναλύσει τον τρόπο με τον οποίο εξελίσσονται οι εθνικές οικονομίες και ποιες μορφές διακυβέρνησης σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην αποφυγή μακροοικονομικών ανισορροπιών, νομισματικών δυσκολιών, φορολογικού ανταγωνισμού, προβλημάτων ανεργίας και απασχόλησης και άλλων μορφών, κοινωνικών, οικονομικών και χρηματοπιστωτικών διαταραχών. Θα λάβει υπόψη τις αυξανόμενες αλληλεξαρτήσεις ανάμεσα στην Ένωση και τις παγκόσμιες οικονομίες, αγορές και τα χρηματοπιστωτικά συστήματα και τις προκλήσεις που προκύπτουν για τη θεσμική ανάπτυξη και τη δημόσια διοίκηση. Με βάση την ευρωπαϊκή κρίση του δημόσιου χρέους, θα δοθεί έμφαση στην έρευνα που θα ορίσει τις βασικές συνθήκες για σταθερά ευρωπαϊκά χρηματοπιστωτικά και οικονομικά συστήματα.

6.1.2. Έμπιστες οργανώσεις, πρακτικές, υπηρεσίες και πολιτικές που είναι απαραίτητες για τη δημιουργία ανθεκτικών, πολυδεκτικών, συμμετοχικών, ανοικτών και δημιουργικών κοινωνιών στην Ευρώπη, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη τη μετανάστευση, την ένταξη και τη δημογραφική αλλαγή

Η κατανόηση των κοινωνικών, πολιτιστικών και πολιτικών μετασχηματισμών στην Ευρώπη απαιτεί την ανάλυση των μεταβαλλόμενων δημοκρατικών πρακτικών και προσδοκιών, καθώς και της ιστορικής εξέλιξης ταυτοτήτων, πολυμορφίας, εδαφών, θρησκειών, πολιτισμών, γλωσσών και αξιών. Στα παραπάνω περιλαμβάνεται η καλή κατανόηση της ιστορίας της ευρωπαϊκής ενσωμάτωσης. Η έρευνα θα επιδιώξει να εντοπίσει τρόπους προσαρμογής και βελτίωσης των ευρωπαϊκών συστημάτων κοινωνικής προστασίας, των δημόσιων υπηρεσιών και της ευρύτερης διάστασης της κοινωνικής ασφάλισης στις διάφορες πολιτικές, προκειμένου να επιτευχθούν συνοχή και ισότητα των φύλων, να προαχθούν οι συμμετοχικές, ανοικτές και δημιουργικές κοινωνίες και να προωθηθεί περισσότερο κοινωνική και οικονομική ισότητα και αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών. Η έρευνα θα αναλύσει τον τρόπο με τον οποίο οι κοινωνίες και οι πολιτικές γίνονται πιο ευρωπαϊκές, υπό την ευρεία έννοια, μέσω εξελίξεων ταυτοτήτων, πολιτισμών και αξιών, της κυκλοφορίας γνώσεων, ιδεών και πεποιθήσεων και των συνδυασμών αρχών και πρακτικών αμοιβαιότητας, ομοιότητας και ισότητας, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τη μετανάστευση, την ένταξη και τις δημογραφικές αλλαγές. Θα αναλύσει τον τρόπο με τον οποίο ευάλωτοι πληθυσμοί (π.χ. οι Ρομά) δύνανται να συμμετέχουν πλήρως στην εκπαίδευση, στην κοινωνία και τη δημοκρατία, κυρίως μέσω της απόκτησης διαφόρων δεξιοτήτων και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Επομένως, ιδιαίτερη σημασία έχει η ανάλυση του τρόπου με τον οποίο τα πολιτικά συστήματα μετασχηματίζονται και ανταποκρίνονται σε τέτοιες κοινωνικές εξελίξεις. Η έρευνα θα καλύψει επίσης την εξέλιξη κairιών συστημάτων που παρέχουν βασικές μορφές ανθρωπίνων και κοινωνικών δεσμών όπως η οικογένεια, η εργασία, η εκπαίδευση και η απασχόληση και βοηθούν στην καταπολέμηση των κοινωνικών ανισοτήτων και του αποκλεισμού και της φτώχειας.

Η κοινωνική συνοχή και η ορθή και αξιόπιστη απονομή δικαιοσύνης, η παιδεία, η δημοκρατία, η ανοχή και η ποικιλομορφία είναι παράγοντες που πρέπει να εξεταστούν προσεκτικά με σκοπό τον προσδιορισμό και την καλύτερη αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Ευρώπης σε παγκόσμιο επίπεδο και την καλύτερη, βάσει στοιχείων, υποστήριξη των πολιτικών. Η έρευνα θα λάβει υπόψη της τη σημασία της κινητικότητας και της μετανάστευσης, περιλαμβανομένων και των ενδοευρωπαϊκών ροών και της δημογραφίας στη μελλοντική ανάπτυξη των ευρωπαϊκών πολιτικών.

Εξάλλου, η κατανόηση των εντάσεων και ευκαιριών που προκύπτουν από την διείσδυση ΤΠΕ, τόσο σε ατομικό όσο και συλλογικό επίπεδο, είναι σημαντική προκειμένου να δημιουργηθούν νέες ευκαιρίες για χωρίς αποκλεισμούς καινοτομία. Δεδομένης της αυξανόμενης κοινωνικοοικονομικής σημασίας της ψηφιακής ένταξης, οι δράσεις έρευνας και καινοτομίας θα προωθήσουν τις χωρίς αποκλεισμούς λύσεις ΤΠΕ και την αποτελεσματική απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων που οδηγούν στην αύξηση των δυνατοτήτων των πολιτών και σε ανταγωνιστικό εργατικό δυναμικό. Θα δοθεί έμφαση στις νέες τεχνολογικές εξελίξεις που θα επιτρέψουν τη ριζοσπαστική βελτίωση της εξατομικευσης, της φιλικότητας προς το χρήστη και της προσβασιμότητας μέσω της καλύτερης κατανόησης των συμπεριφορών και των αξιών των πολιτών, των καταναλωτών και των χρηστών, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες. Αυτό θα απαιτήσει μια προσέγγιση έρευνας και καινοτομίας με «συμμετοχή βάσει σχεδιασμού».

6.1.3. Ο ρόλος της Ευρώπης ως ηγετικού παράγοντα ιδίως όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την οικουμενική δικαιοσύνη.

Το διακριτό ιστορικό, πολιτικό, κοινωνικό και πολιτιστικό σύστημα της Ευρώπης έρχεται αντιμέτωπο ολοένα και περισσότερο τις επιπτώσεις των παγκόσμιων αλλαγών. Η Ευρώπη, προκειμένου να αναπτύξει περαιτέρω την εξωτερική δράση της στη γειτονιά της και πέρα από αυτή, αλλά και το ρόλο της ως παγκόσμιου παράγοντα, πρέπει να βελτιώσει τις ικανότητές της για ορισμό, ιεράρχηση, επεξήγηση, αξιολόγηση και προώθηση των στόχων πολιτικής της σε διάδραση με άλλες περιοχές του κόσμου και

κοινωνίες, για περαιτέρω συνεργασία ή αποφυγή ή επίλυση συγκρούσεων. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει επίσης να βελτιώσει τις ικανότητές της για πρόβλεψη και αντίδραση στην εξέλιξη και τις επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης. Αυτό απαιτεί μεγαλύτερη κατανόηση και άντληση διδαγμάτων από την ιστορία, τους πολιτισμούς και τα πολιτικοοικονομικά συστήματα άλλων περιοχών του κόσμου, καθώς και από το ρόλο και την επιρροή διακρατικών παραγόντων. Τέλος, η Ευρώπη πρέπει επίσης να συμβάλει αποτελεσματικά στην παγκόσμια διακυβέρνηση και δικαιοσύνη, σε βασικούς τομείς όπως το εμπόριο, η ανάπτυξη, η εργασία, η οικονομική συνεργασία, το περιβάλλον, η εκπαίδευση, η ισότητα των φύλων και τα ανθρώπινα δικαιώματα, η άμυνα και η ασφάλεια. Αυτό συνεπάγεται τη δυνατότητα ανάπτυξης νέων ικανοτήτων είτε στον τομέα των εργαλείων, των υπηρεσιών, των συστημάτων και των οργάνων ανάλυσης είτε στον τομέα της διπλωματίας, στην επίσημη και ανεπίσημη διεθνή σκηνή με κυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς παράγοντες.

6.1.4. Προαγωγή βιώσιμων και χωρίς αποκλεισμούς περιβαλλόντων μέσα από τον καινοτόμο χωροταξικό και αστικό προγραμματισμό και σχεδιασμό

Το 80 % των πολιτών της ΕΕ διαβίει σήμερα σε πόλεις ή γύρω από αυτές και ως εκ τούτου ο ακατάλληλος αστικός προγραμματισμός και σχεδιασμός μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στη ζωή τους. Για να επιτύχει επομένως η Ευρώπη να δημιουργήσει ανάπτυξη, θέσεις απασχόλησης και ένα βιώσιμο μέλλον είναι ζωτικής σημασίας η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι πόλεις λειτουργούν για όλους τους πολίτες, να γίνει κατανοητός ο σχεδιασμός τους, οι δυνατότητες καλής διαβίωσης που προσφέρουν, η δυνατότητά τους να προσελκύουν, μεταξύ άλλων, επενδύσεις και δεξιότητες.

Η ευρωπαϊκή έρευνα και η καινοτομία θα πρέπει να παράσχουν τα εργαλεία και τις μεθόδους για περισσότερο βιώσιμο, ανοικτό, καινοτόμο και χωρίς αποκλεισμούς αστικό και περιαστικό προγραμματισμό και σχεδιασμό, καλύτερη κατανόηση της δυναμικής των αστικών κοινωνιών και των κοινωνικών αλλαγών και της διασύνδεσης της ενέργειας με το περιβάλλον, τις μεταφορές και τη χρήση γης, περιλαμβανομένης και της διάδρασης με τα αγροτικά περιχώρα, ενισχυμένη κατανόηση του σχεδιασμού και της χρήσης του δημόσιου χώρου εντός των πόλεων και το πλαίσιο της μετανάστευσης για τη βελτίωση της κοινωνικής ένταξης και της ανάπτυξης και για τη μείωση των αστικών κινδύνων και του εγκλήματος, νέοι τρόποι για τη μείωση των πιέσεων στους φυσικούς πόρους και για την τόνωση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης με ταυτόχρονη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των ευρωπαϊών πολιτών των αστικών κέντρων, προορατική ενατένιση της κοινωνικοοικολογικής μετάβασης προς ένα νέο μοντέλο αστικής ανάπτυξης, ενισχύοντας τις πόλεις της ΕΕ ώστε να αποτελέσουν κόμβους καινοτομίας και κέντρα δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και κοινωνικής συνοχής.

6.2. Καινοτόμες κοινωνίες

Το μερίδιο της Ένωσης στην παραγωγή παγκόσμιας γνώσης παραμένει σημαντικό, ωστόσο θα πρέπει να μεγιστοποιηθούν οι κοινωνικοοικονομικές του επιπτώσεις. Θα καταβληθούν προσπάθειες για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των πολιτικών έρευνας και καινοτομίας, καθώς και των διεθνικών συνεργειών και συνάφειας των πολιτικών. Η καινοτομία θα αντιμετωπιστεί υπό μια ευρεία έννοια, συμπεριλαμβανομένης της καινοτομίας για πολιτική μεγάλης κλίμακας και της καινοτομίας με επίκεντρο την κοινωνία, το χρήστη και την αγορά. Θα συνοψολογιστεί η εμπειρία και η καινοτόμος δύναμη των δημιουργικών και πολιτιστικών βιομηχανιών. Οι εν λόγω δραστηριότητες θα υποστηρίξουν την ανάπτυξη και λειτουργία του ΕΧΕ και ειδικότερα των εμβληματικών πρωτοβουλιών της στρατηγικής Ευρώπη 2020 υπέρ της «Ένωσης καινοτομίας» και του «Ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη».

Θα επιδιωχθεί η επίτευξη των κάτωθι στόχων:

6.2.1. Ενίσχυση της βάσης τεκμηρίωσης και υποστήριξης για την Ένωση καινοτομίας και τον ΕΧΕ

Προκειμένου να αξιολογηθούν και να ιεραρχηθούν οι επενδύσεις και να ενισχυθεί η Ένωση καινοτομίας και ο ΕΧΕ, θα υποστηριχτεί η ανάλυση των πολιτικών, των συστημάτων και των παραγόντων έρευνας, εκπαίδευσης και καινοτομίας στην Ευρώπη και τις τρίτες χώρες, καθώς και η ανάπτυξη δεικτών, υποδομών δεδομένων και πληροφοριών. Επίσης, θα απαιτηθούν μακροπρόθεσμες δραστηριότητες και πιλοτικές πρωτοβουλίες, οικονομική ανάλυση και ανάλυση των θεμάτων που αφορούν τα φύλα, παρακολούθηση πολιτικής, αμοιβαία εκμάθηση, εργαλεία και δραστηριότητες συνεργασίας και ανάπτυξη μεθοδολογιών για αξιολόγηση και εκτίμηση επιπτώσεων, αξιοποιώντας τις άμεσες αντιδράσεις φορέων, επιχειρήσεων, δημοσίων αρχών, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και πολιτών. Η ανάλυση αυτή θα πρέπει να διεξαχθεί σε συνάφεια με μελέτες για τα συστήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη και σε τρίτες χώρες στο πλαίσιο του προγράμματος «Erasmus+»

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ενιαία αγορά για την έρευνα και καινοτομία, θα εφαρμοστούν μέτρα για την παροχή κινήτρων συμβατής με τον ΕΧΕ συμπεριφοράς. Θα υποστηριχθούν δραστηριότητες ενίσχυσης πολιτικών που σχετίζονται με την ποιότητα της εκπαίδευσης στον τομέα της έρευνας, της κινητικότητας και της ανάπτυξης σταδιοδρομίας των ερευνητών, συμπεριλαμβανομένων πρωτοβουλιών για την παροχή υπηρεσιών κινητικότητας, ανοικτής πρόσληψης, συμμετοχής των γυναικών στις επιστήμες, δικαιωμάτων ερευνητών και συνδέσεων με παγκόσμιες ερευνητικές κοινότητες. Οι δραστηριότητες αυτές θα υλοποιούνται αναζητώντας συνέργειες και στενή συνεργασία με τις δράσεις «Marie Skłodowska-Curie» υπό την «Επιστήμη αριστείας». Θα υποστηριχθούν τα ιδρύματα που παρουσιάζουν καινοτόμες ιδέες για την ταχεία υλοποίηση των αρχών του ΕΧΕ, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Χάρτας του Ερευνητή και του Κώδικα δεοντολογίας για την πρόσληψη ερευνητών, η σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τη διαχείριση της διανοητικής ιδιοκτησίας στις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης και ο κώδικας ορθής πρακτικής για τα πανεπιστήμια και τα άλλα δημόσια ερευνητικά ιδρύματα⁽¹⁾.

(1) COM(2008) 1329 final, 10.4.2008

Όσον αφορά τη συνεργασία των τομέων πολιτικής, θα συγκροτηθεί μηχανισμός για την παροχή συμβουλών πολιτικής προς τις εθνικές αρχές από εμπειρογνώμονες κατά τον καθορισμό των δικών τους εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων και στρατηγικών έρευνας και καινοτομίας.

Για την υλοποίηση της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση καινοτομίας», απαιτείται επίσης η υποστήριξη καινοτομίας, ανοικτής καινοτομίας, καινοτομίας στον δημόσιο τομέα και κοινωνικής καινοτομίας που να βασίζεται στην αγορά, προκειμένου να ενισχυθεί η ικανότητα καινοτομίας των επιχειρήσεων και η ανάπτυξη της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας. Αυτό θα απαιτήσει βελτίωση των συνολικών προϋποθέσεων πλαισίωσης για την καινοτομία, καθώς και αντιμετώπιση των συγκεκριμένων εμποδίων που αποτρέπουν την ανάπτυξη καινοτόμων εταιρειών. Θα υποστηριχτούν ισχυροί μηχανισμοί υποστήριξης καινοτομίας (π.χ. για βελτιωμένη διαχείριση ομάδων, συμπράξεις μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και δικτυακή συνεργασία), υπηρεσίες υποστήριξης υψηλής εξειδίκευσης καινοτομίας (π.χ. για διαχείριση/αξιοποίηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, δικτύωση δικαιούχων και χρηστών ΔΔΙ διαχείριση καινοτομίας, δεξιότητες επιχειρηματικότητας, δίκτυα προμηθευτών) και επανεξετάσεις δημόσιων πολιτικών όσον αφορά την καινοτομία. Θα υποστηριχτούν ζητήματα που αφορούν ιδιαίτερα τις ΜΜΕ στο πλαίσιο του ειδικού στόχου «Καινοτομία στις ΜΜΕ».

6.2.2. Αναζήτηση νέων μορφών καινοτομίας, με ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνική καινοτομία και δημιουργικότητα και κατανόηση του τρόπου με τον οποίο αναπτύσσονται, επιτυγχάνουν ή αποτυγχάνουν οι διάφορες μορφές της καινοτομίας

Η κοινωνική καινοτομία παράγει νέα αγαθά, υπηρεσίες, διαδικασίες και μοντέλα που ανταποκρίνονται στις κοινωνικές ανάγκες και δημιουργούν νέες κοινωνικές σχέσεις. Δεδομένου ότι τα μέσα της καινοτομίας αλλάζουν συνεχώς, απαιτείται περαιτέρω έρευνα στην ανάπτυξη όλων των μορφών καινοτομίας και του τρόπου με τον οποίο η καινοτομία ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινωνίας. Είναι σημαντική η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η κοινωνική καινοτομία και δημιουργικότητα ενδέχεται να οδηγήσουν στην αλλαγή υφιστάμενων δομών, πρακτικών και πολιτικών και του τρόπου με τον οποίο μπορούν να προαχθούν και να αναβαθμιστούν. Είναι σημαντικό να αξιολογηθεί ο αντίκτυπος των επιχειρηματικών πλατφορμών δικτύωσης πολιτών. Επίσης, θα υποστηριχτούν η χρήση του ντιζάιν στις εταιρείες, η δικτύωση και ο πειραματισμός της χρήσης ΤΠΕ για τη βελτίωση των διαδικασιών μάθησης, καθώς και δίκτυα κοινωνικών νεωτεριστών και κοινωνικών επιχειρηματιών. Επιπλέον, η έρευνα θα εστιάσει στις διαδικασίες καινοτομίας, καθώς και στον τρόπο με τον οποίο αναπτύσσονται, επιτυγχάνουν ή αποτυγχάνουν (συμπεριλαμβανομένων της ανάληψης κινδύνων και του ρόλου των διαφορετικών κανονιστικών συνθηκών).

Είναι σημαντική η προώθηση της καινοτομίας, προκειμένου να ενισχυθούν οι αποδοτικές, ανοικτές και με επίκεντρο τον πολίτη δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. ηλεκτρονική διακυβέρνηση). Αυτό θα απαιτήσει διεπιστημονική έρευνα στον τομέα των νέων τεχνολογιών και της μεγάλης κλίμακας καινοτομίας που σχετίζεται ειδικότερα με την ψηφιακή ιδιωτικότητα, τη διαλειτουργικότητα, την προσωποποιημένη ηλεκτρονική ταυτοποίηση, τα ανοικτά δεδομένα, τις δυναμικές διεπαφές χρηστών, τη δια βίου μάθηση και τις πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης, τα κατανεμημένα συστήματα μάθησης, τη διαμόρφωση και ενοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών με επίκεντρο τον πολίτη και την καινοτομία με επίκεντρο τους χρήστες, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών. Επίσης, τέτοιες δράσεις θα καλύψουν τη δυναμική των συστημάτων κοινωνικής δικτύωσης την αξιοποίηση των πόρων του πλήθους (crowd-sourcing) και της ευφυΐας (smart-sourcing) για συμπαραγωγή λύσεων που αντιμετωπίζουν τα κοινωνικά προβλήματα, βάσει, παραδείγματος χάριν, συνόλων ανοικτών δεδομένων. Θα συμβάλουν στη διαχείριση της λήψης σύνθετων αποφάσεων και ειδικότερα στη διαχείριση και ανάλυση τεράστιων ποσοτήτων δεδομένων για ανάπτυξη μοντέλων πολιτικής συνεργασίας, προσομοίωση λήψης αποφάσεων, τεχνικές οπτικοποίησης, ανάπτυξη μοντέλων διαδικασιών και συμμετοχικά συστήματα, καθώς και ανάλυση των μεταβαλλόμενων σχέσεων ανάμεσα στους πολίτες και το δημόσιο τομέα.

Θα αναπτυχθούν ειδικά μέτρα για τη συμμετοχή του δημόσιου τομέα ως παράγοντα καινοτομίας και αλλαγής, σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, ειδικότερα μέσω μέτρων στήριξης της πολιτικής και της διασυνοριακής καινοτομίας στο ευρύτερο δυνατό γεωγραφικό επίπεδο που θα επιτρέπουν την ευφυή χρήση των ΤΠΕ στις δημόσιες διοικήσεις καθώς και από αυτές για μια απόρροπη παροχή δημοσίων υπηρεσιών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

6.2.3. Αξιοποίηση του καινοτόμου, δημιουργικού και παραγωγικού δυναμικού όλων των γενεών

Οι δραστηριότητες θα συμβάλουν στη διερεύνηση των ευκαιριών της Ευρώπης για καινοτομία όσον αφορά νέα προϊόντα και τεχνολογίες, βελτιωμένες υπηρεσίες και νέα επιχειρηματικά και κοινωνικά μοντέλα προσαρμοσμένα στην μεταβαλλόμενη δημογραφική δομή της κοινωνίας. Οι δραστηριότητες θα ενισχυθούν, εκμεταλλευόμενες το δυναμικό όλων των γενεών και προωθώντας την εκπόνηση ευφυών πολιτικών ώστε να καταστεί πραγματικότητα η ενεργός γήρανση στο μεταβαλλόμενο πλαίσιο των διαφόρων γενεών, σπηρίζοντας δε την ένταξη των γενεών των νεαρών Ευρωπαίων σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, πολιτικής, πολιτιστικής και οικονομικής ζωής, με συνεκτίμηση μεταξύ άλλων της πρόσληψης των δυνατοτήτων καινοτομίας στο πλαίσιο της υψηλής ανεργίας που παρατηρείται σε πολλές περιοχές της ΕΕ.

6.2.4. Προώθηση συνεκτικής και αποτελεσματικής συνεργασίας με τρίτες χώρες.

Οι οριζόντιες δραστηριότητες θα διασφαλίσουν τη στρατηγική ανάπτυξη διεθνούς συνεργασίας καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος «Ορίζων 2020» και θα διαπραγματευτούν οριζόντιους στόχους πολιτικής. Οι δραστηριότητες υποστήριξης διμερών, πολυμερών και διαπεριφερειακών διαλόγων πολιτικής στην έρευνα και την καινοτομία με τρίτες χώρες, περιοχές, διεθνή φόρα και οργανισμούς θα διευκολύνουν την ανταλλαγή πολιτικών, την αμοιβαία μάθηση και τον καθορισμό προτεραιοτήτων, θα προωθήσουν την αμοιβαία πρόσβαση σε προγράμματα και εξασφαλίσουν την παρακολούθηση των επιπτώσεων της συνεργασίας. Οι δραστηριότητες δικτύωσης και αδελφοποίησης θα διευκολύνουν τη βέλτιστη σύμπραξη ανάμεσα στους φορείς έρευνας

και καινοτομίας και από τις δύο πλευρές και θα βελτιώσουν τις δεξιότητες και την ικανότητα συνεργασίας σε λιγότερο ανεπτυγμένες τρίτες χώρες. Οι δραστηριότητες θα προωθήσουν τη συνεργασία ανάμεσα στις εθνικές και τις ενωσιακές πολιτικές και τα προγράμματα συνεργασίας, καθώς και τις κοινές δράσεις των κρατών μελών και των συνδεδεμένων χωρών με τρίτες χώρες προκειμένου να ενισχύσουν το συνολικό τους αντίκτυπο. Τέλος, η ευρωπαϊκή «παρουσία» στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας σε τρίτες χώρες θα παγιωθεί και θα ενισχυθεί, κυρίως με τη διερεύνηση της δημιουργίας ευρωπαϊκών εικονικών «οίκων επιστήμης και καινοτομίας», την παροχή υπηρεσιών των ευρωπαϊκών οργανισμών για να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους σε τρίτες χώρες και το άνοιγμα ερευνητικών κέντρων που θα ιδρυθούν από κοινού με τρίτες χώρες σε οργανισμούς ή ερευνητές από άλλα κράτη μέλη και συνδεδεμένες χώρες.

6.3. Στοχαστικές Κοινωνίες - Πολιτιστική κληρονομιά και ευρωπαϊκή ταυτότητα

Σκοπός είναι η συμβολή στην κατανόηση των πνευματικών βάσεων της Ευρώπης: της ιστορίας της και των πολλαπλών ευρωπαϊκών και μη επιρροών, ως πηγή έμπνευσης για τη ζωή μας σήμερα. Γνώρισμα της Ευρώπης είναι οι ποικίλοι και διαφορετικοί λαοί (συμπεριλαμβανομένων των μειονοτήτων και των ιθαγενών λαών), παραδόσεις και περιφερειακές ή εθνικές ταυτότητες, καθώς και διαφορετικά επίπεδα οικονομικής και κοινωνιακής ανάπτυξης. Η μετανάστευση και η κινητικότητα, τα μέσα ενημέρωσης, η βιομηχανία και οι μεταφορές συμβάλλουν στην ποικιλία αντιλήψεων και τρόπων ζωής. Θα πρέπει να αναγνωριστούν και να εξετασθούν η ποικιλομορφία αυτή και οι ευκαιρίες που παρέχει.

Οι ευρωπαϊκές συλλογές στις βιβλιοθήκες, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών, στα αρχεία, στα μουσεία, στις αίθουσες τέχνης και σε άλλα δημόσια ιδρύματα διαθέτουν πλήθος από πλούσια, αναξιοποίητη τεκμηρίωση και αντικείμενα προς μελέτη. Αυτές οι αρχαιακές πηγές, μαζί με την άυλη πολιτιστική κληρονομιά, αποτελούν την ιστορία εκάστου κράτους μέλους αλλά και τη συλλογική κληρονομιά της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως αναδείχθηκε μέσα από το χρόνο. Το υλικό αυτό θα πρέπει να διατίθεται, και μέσω των νέων τεχνολογιών, στους ερευνητές και στους πολίτες ώστε να είναι σε θέση να προσβλέπουν στο μέλλον μέσα από τα αρχεία του παρελθόντος. Οι μορφές αυτές της πολιτιστικής κληρονομιάς πρέπει να είναι προσίτες και να διαφυλαχθούν χάριν της ζωτικότητας των εν ενεργεία δεσμεύσεων εντός και διαμέσου των ευρωπαϊκών πολιτισμών σήμερα και της συμβολής σε βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη.

Επίκεντρο των δραστηριοτήτων θα είναι:

6.3.1. Μελέτη της ευρωπαϊκής κληρονομιάς, της μνήμης, της ταυτότητας, της ένταξης και της πολιτιστικής διάδρασης και μετάφρασης, περιλαμβανομένων και των εκφράσεων της στις πολιτιστικές και επιστημονικές συλλογές, αρχεία και μουσεία, για την καλύτερη πληροφόρηση και κατανόηση του παρόντος μέσα από πλουσιότερες ερμηνείες του παρελθόντος,

Οι δραστηριότητες θα συμβάλουν στη κρίσιμη ανάλυση του τρόπου με τον οποίο η υλική και άυλη ευρωπαϊκή κληρονομιά έχει εξελιχθεί στο πέρασμα του χρόνου, περιλαμβανομένων των γλωσσών, της μνήμης, των πρακτικών, των θεσμών και των ταυτοτήτων. Θα περιλαμβάνουν μελέτες των ερμηνειών και πρακτικών των πολιτιστικών διαδράσεων, της ένταξης και του αποκλεισμού.

Η ενισχυμένη ευρωπαϊκή διαδικασία ένταξης έχει καταστήσει προφανές ότι υφίσταται μια ευρύτερη σφαίρα ευρωπαϊκής ταυτότητας - η οποία συμπληρώνει άλλους τύπους ταυτοτήτων στην Ευρώπη. Σε ευρωπαϊκές και μη επιστημονικές συλλογές, αρχεία, μουσεία, βιβλιοθήκες και χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς εντοπίζεται ένα ευρύ φάσμα αποδείξεων και μαρτυριών ύπαρξης σφαιρών ευρωπαϊκής ταυτότητας. Εκεί υπάρχουν υλικό και έγγραφα που επιτρέπουν την καλύτερη κατανόηση της διαδικασίας δημιουργίας ταυτότητας και επιτρέπουν σκέψεις όσον αφορά την κοινωνική, πολιτιστική ή και οικονομική διαδικασία που συμβάλει στις παλαιότερες, στις σημερινές και στις μελλοντικές μορφές της ευρωπαϊκής ταυτότητας. Στόχος είναι να υπάρξουν καινοτομίες και να χρησιμοποιηθούν και αναλυθούν αντικείμενα ή/και τεκμηρίωση από πολιτιστικές και επιστημονικές συλλογές, αρχεία και μουσεία ώστε να μπορέσουμε να κατανοήσουμε καλύτερα τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να εντοπιστεί, να οικοδομηθεί ή να εξεταστεί η ευρωπαϊκή ταυτότητα.

Θα διερευνηθούν τα ζητήματα της πολυγλωσσίας, της μετάφρασης και της διάδοσης των ιδεών στην Ευρώπη καθώς και από και προς την Ευρώπη και με ποιο τρόπο αποτελούν κοινή ευρωπαϊκή πολιτιστική κληρονομιά.

6.3.2. Έρευνα της ιστορίας, της λογοτεχνίας, της τέχνης, της φιλοσοφίας και των θρησκευτικών των ευρωπαϊκών χωρών και περιφερειών καθώς και διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο αυτές επηρέασαν τη σύγχρονη ευρωπαϊκή ποικιλομορφία

Η πολιτιστική ποικιλομορφία αποτελεί σημαντική πτυχή της μοναδικότητας της Ευρώπης και αποτελεί πηγή ισχύος, δυναμισμού και δημιουργικότητας. Οι δραστηριότητες θα εξετάσουν τη σύγχρονη ευρωπαϊκή ποικιλομορφία καθώς και τον τρόπο με τον οποίο η ποικιλομορφία αυτή μορφοποιείται από την ιστορία, ενώ θα βοηθήσουν στην ανάλυση του τρόπου με τον οποίο η ποικιλομορφία οδηγεί σε νέες πολιτιστικές εξελίξεις ή ακόμα και σε εντάσεις και διαμάχες. Ο ρόλος των τεχνών, των μέσων μαζικής επικοινωνίας, των τοπίων, της λογοτεχνίας, των γλωσσών, της φιλοσοφίας και των θρησκευτικών, αναφορικά με την ποικιλομορφία αυτή, θα είναι κεντρικός καθώς όλα αυτά παρέχουν διαφορετικές ερμηνείες των κοινωνικών, πολιτικών και πολιτιστικών πραγματικοτήτων και επηρεάζουν τη θεώρηση και τις πρακτικές των ατόμων και των κοινωνικών φορέων.

6.3.3. Διερεύνηση του ρόλου της Ευρώπης στον κόσμο, των αμοιβαίων επιρροών και δεσμών μεταξύ των διαφόρων περιοχών του κόσμου και μια εξωτερική ματιά στους ευρωπαϊκούς πολιτισμούς.

Οι δραστηριότητες θα διερευνήσουν τον πολύπλοκο χαρακτήρα των κοινωνικοοικονομικών και πολιτιστικών δεσμών μεταξύ της Ευρώπης και άλλων περιοχών του κόσμου και θα αξιολογήσουν τις δυνατότητες βελτίωσης των διαπολιτιστικών ανταλλαγών και διαλόγων, λαμβάνοντας υπ' όψη τις ευρύτερες, πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις. Θα αναλύσουν την ανάπτυξη διαφόρων απόψεων στην Ευρώπη για άλλες περιοχές του κόσμου και αντιστρόφως.

6.4. Ειδικές πτυχές της υλοποίησης

Προκειμένου οι προσεγγίσεις να συνδυαστούν με τον καλύτερο τρόπο, θα θεσπιστεί συνεργασία μεταξύ της παρούσας κοινωνιακής πρόκλησης και της προτεραιότητας «Βιομηχανική υπεροχή» υπό μορφή οριζόντιων δράσεων που στοχεύουν στο πεδίο διάδρασης ανθρώπων - τεχνολογίας. Οι τεχνολογικές καινοτομίες που βασίζονται στις ΤΠΕ θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της παραγωγικότητας και στην ενθάρρυνση του δημιουργικού πνεύματος των πολιτών κάθε γενιάς σε μια καινοτόμο κοινωνία.

Η παρούσα κοινωνιακή πρόκληση θα υλοποιηθεί επίσης με τη βοήθεια της διοίκησης και του συντονισμού των διεθνών δικτύων για άριστους ερευνητές και καινοτόμους όπως η COST και η EURAXESS, και θα συμβάλει επομένως επίσης στον EXE.

Ενδέχεται να εξετασθεί η υποστήριξη συναφών Πρωτοβουλιών Κοινού Προγραμματισμού (ΠΚΠ) και συναφών συμπράξεων μεταξύ δημόσιων φορέων καθώς και συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Θα δημιουργηθούν επίσης κατάλληλοι σύνδεσμοι με τις δράσεις συναφών ευρωπαϊκών συμπράξεων καινοτομίας και τις συναφείς πτυχές των θεματολογίων έρευνας και καινοτομίας Ευρωπαϊκών Τεχνολογικών Πλατφορμών.

Οι δράσεις έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο της παρούσας κοινωνιακής πρόκλησης θα συμβάλουν στην υλοποίηση των διεθνών δραστηριοτήτων συνεργασίας της Ένωσης στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας, με πιο στρατηγική συμμετοχή στη συνεργασία με τους βασικούς της εταίρους μεταξύ τρίτων χωρών στους τομείς της επιστήμης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας. Σε αυτό το πλαίσιο, το Στρατηγικό Φόρουμ διεθνούς επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας (SFIC) θα συνεχίσει να παρέχει στρατηγικές συμβουλές στο Συμβούλιο και την Επιτροπή για τη διεθνή διάσταση του EXE.

7. ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, οι πολίτες και οι διεθνείς εταίροι της αντιμετωπίζουν φάσμα απειλών και προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας, όπως εγκληματικότητα, τρομοκρατία και μαζικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης λόγω ανθρωπογενών ή φυσικών καταστροφών. Οι απειλές αυτές δύνανται να εκτείνονται πέραν των συνόρων και να στοχεύουν φυσικούς στόχους ή τον κυβερνοχώρο. Οι επιθέσεις κατά κρίσιμης σημασίας υποδομών, δικτύων και ιστότοπων δημόσιων αρχών και ιδιωτικών φορέων όχι μόνο υπονομεύουν την εμπιστοσύνη των πολιτών αλλά ενδέχεται να επηρεάζουν σημαντικά βασικούς τομείς όπως η ενέργεια, οι μεταφορές, η υγεία, η οικονομία ή οι τηλεπικοινωνίες.

Για την πρόβλεψη, αποτροπή και διαχείριση αυτών των απειλών, είναι απαραίτητη η ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών, λύσεων, εργαλείων και γνώσεων πρόβλεψης, η τόνωση της συνεργασίας μεταξύ παρόχων και χρηστών, η εύρεση μη στρατιωτικών λύσεων ασφαλείας, η βελτιωμένη ανταγωνιστικότητα της ασφαλείας, της βιομηχανίας και των υπηρεσιών στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων των ΤΠΕ, και η αποτροπή και καταπολέμηση της παραβίασης της ιδιωτικότητας και των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Διαδίκτυο και αλλού, με παράλληλη διασφάλιση των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών των Ευρωπαίων πολιτών.

Ο συντονισμός και η βελτίωση της έρευνας και της καινοτομίας στον τομέα της ασφαλείας θα αποτελέσουν συνεπώς ουσιώδες στοιχείο και θα συμβάλουν στη χαρτογράφηση των σημερινών ερευνητικών προσπαθειών, συμπεριλαμβανομένων των προβλεψέων, και στη βελτίωση του συναφούς νομικού περιβάλλοντος και των διαδικασιών για συντονισμό, συμπεριλαμβανομένων των προκानονιστικών δραστηριοτήτων.

Οι δραστηριότητες στο πλαίσιο αυτής της κοινωνιακής πρόκλησης θα επικεντρωθούν αποκλειστικά σε μη στρατιωτικές εφαρμογές και θα ακολουθήσουν προσέγγιση αποστολής, θα προωθήσουν την αποτελεσματική συνεργασία των τελικών χρηστών, της βιομηχανίας και των ερευνητών, και θα εντάξουν τις οικείες κοινωνιακές διαστάσεις με παράλληλη τήρηση των αρχών δεοντολογίας. Θα υποστηρίξουν τις πολιτικές της Ένωσης στον τομέα της εσωτερικής και εξωτερικής ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένης της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας και της Κοινής της Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας και θα ενισχύσουν την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, την εμπιστοσύνη και την ιδιωτικότητα στην ψηφιακή ενιαία αγορά. Οι δραστηριότητες θα εστιάσουν μεταξύ άλλων στην έρευνα και την ανάπτυξη της επόμενης γενιάς καινοτόμων λύσεων, με την επεξεργασία νεωτεριστικών εννοιών και σχεδίων και διαλειτουργικών προτύπων. Αυτό θα γίνει με την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών και λύσεων που αντιμετωπίζουν τα κενά ασφαλείας και περιορίζουν τον κίνδυνο απειλών κατά της ασφαλείας.

Θα επιδιωχθεί η επίτευξη των κάτωθι στόχων:

7.1. Πάταξη του εγκλήματος, της παράνομης διακίνησης και της τρομοκρατίας, μεταξύ άλλων μέσω της κατανόησης και της καταπολέμησης των ιδεών και των πεποιθήσεων της τρομοκρατίας

Στόχος είναι τόσο η αποφυγή συμβάντων όσο και ο μετριασμός των πιθανών συνεπειών τους. Αυτό απαιτεί νέες τεχνολογίες και ικανότητες για την καταπολέμηση και την πρόληψη του εγκλήματος (συμπεριλαμβανομένου του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο), της παράνομης διακίνησης και της τρομοκρατίας (συμπεριλαμβανομένης της τρομοκρατίας στον κυβερνοχώρο), μεταξύ άλλων μέσω της κατανόησης των αιτιών και αποτελεσμάτων της ριζοσπαστικοποίησης και του βίαιου εξτρεμισμού, της καταπολέμησης των ιδεών και των πεποιθήσεων της τρομοκρατίας για την αποφυγή επίσης απειλών που σχετίζονται με την αεροπορία.

7.2. Προστασία και βελτίωση της ανθεκτικότητας των κρίσιμης σημασίας έργων υποδομής, αλυσίδων εφοδιασμού και τρόπων μεταφοράς

Οι νέες τεχνολογίες, διαδικασίες, μέθοδοι και ειδικές ικανότητες θα συμβάλουν στην προστασία κρίσιμων υποδομών (περιλαμβανομένων των αστικών περιοχών), συστημάτων και υπηρεσιών που έχουν ουσιαστική σημασία για την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας και της οικονομίας (συμπεριλαμβανομένων των επικοινωνιών, των μεταφορών, της οικονομίας, της υγείας, των τροφίμων, των υδάτων, της ενέργειας, της αλυσίδας υλικοτεχνικής υποστήριξης και εφοδιασμού και του περιβάλλοντος). Περιλαμβάνονται η ανάλυση και η προστασία δημόσιων και ιδιωτικών δικτυωμένων υποδομών και υπηρεσιών κρίσιμης σημασίας από κάθε είδους απειλές, περιλαμβανομένων των αεροπορικών απειλών. Επίσης, περιλαμβάνεται η προστασία των θαλάσσιων οδών μεταφοράς.

7.3. Ενίσχυση της ασφάλειας μέσω της διαχείρισης των συνόρων

Απαιτούνται επίσης τεχνολογίες και ικανότητες για την ενίσχυση συστημάτων, εξοπλισμών, εργαλείων, διαδικασιών και μεθόδων ταχείας αναγνώρισης για τη βελτίωση της ασφάλειας και διαχείρισης των χερσαίων, θαλάσσιων και παράκτιων συνόρων, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων ελέγχου και επιτήρησης, αξιοποιώντας ταυτόχρονα το πλήρες δυναμικό του ευρωπαϊκού συστήματος ελέγχου των συνόρων (EUROSUR). Τα ανωτέρω θα αναπτυχθούν και θα δοκιμαστούν λαμβάνοντας υπ' όψιν την αποτελεσματικότητά τους, τη συμμόρφωσή τους με νομικές και δεοντολογικές αρχές, την αναλογικότητα, την κοινωνική αποδοχή και τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Επιπλέον, η έρευνα θα υποστηρίξει την βελτίωση της ενοποιημένης διαχείρισης των ευρωπαϊκών συνόρων, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της συνεργασίας με υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες και χώρες που συμμετέχουν στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Γεγονίας.

7.4. Βελτίωση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο

Η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο αποτελεί προαπαιτούμενο για άτομα, επιχειρήσεις και δημόσιες υπηρεσίες προκειμένου να επωφεληθούν από τις ευκαιρίες που παρέχονται από το Διαδίκτυο ή από άλλα πρόσθετα δίκτυα δεδομένων και υποδομές επικοινωνιών. Απαιτείται η παροχή ενισχυμένης ασφάλειας για συστήματα, δίκτυα, συσκευές πρόσβασης και λογισμικό και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένου του υπολογιστικού νέφους, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπ' όψιν τη διαλειτουργικότητα πολλών τεχνολογιών. Η έρευνα και η καινοτομία θα υποστηριχθούν για τη συμβολή τους στην πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διαχείριση, σε πραγματικό χρόνο, επιθέσεων στον κυβερνοχώρο σε πολλαπλούς τομείς και δικαιοδοσίες, και την προστασία υποδομών ΤΠΕ κρίσιμης σημασίας. Η ψηφιακή κοινωνία βρίσκεται σε πλήρη ανάπτυξη με συνεχώς μεταβαλλόμενες χρήσεις και καταχρήσεις του Διαδικτύου, νέους τρόπους κοινωνικής αλληλεπίδρασης, νέες κινητές υπηρεσίες και υπηρεσίες γεωεντοπισμού και την εμφάνιση του Διαδικτύου των πραγμάτων. Αυτό απαιτεί νέο τύπο έρευνας που πρέπει να ενεργοποιείται από τις αναδυόμενες εφαρμογές, τη χρήση και τις κοινωνιακές τάσεις. Θα αναληφθούν εύστροφες ερευνητικές πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένων προορατικών δράσεων E&A για ταχεία αντίδραση σε νέες σύγχρονες εξελίξεις στον τομέα της εμπιστοσύνης και της ασφάλειας. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην προστασία των παιδιών, δεδομένου ότι είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στις αναδυόμενες μορφές εγκλήματος και κατάχρησης στον κυβερνοχώρο.

Οι εργασίες εν προκειμένω θα πρέπει να διεξαχθούν σε στενό συντονισμό με το τμήμα ΤΠΕ του πυλώνα «Βιομηχανική υπεροχή».

7.5. Αύξηση της ανθεκτικότητας της Ευρώπης σε περιπτώσεις κρίσεων και καταστροφών

Αυτό απαιτεί την ανάπτυξη ειδικών τεχνολογιών και ικανοτήτων για την υποστήριξη διαφόρων ειδών επιχειρήσεων επείγουσας διαχείρισης σε κρίσεις και καταστροφές (όπως πολιτική προστασία, πυρόσβεση, περιβαλλοντική μόλυνση, θαλάσσια ρύπανση, πολιτική άμυνα, ανάπτυξη υποδομών ιατρικών πληροφοριών, αποστολές διάσωσης, διαδικασίες αποκατάστασης μετά από καταστροφές), καθώς και της επιβολής του νόμου. Η έρευνα θα καλύψει ολόκληρη την αλυσίδα διαχείρισης κρίσεων και την ανθεκτικότητα των κοινωνιών και θα υποστηρίξει τη δημιουργία ευρωπαϊκής ικανότητας επέμβασης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

7.6. Διασφάλιση της ιδιωτικής ζωής και της ελευθερίας, μεταξύ άλλων στο Διαδίκτυο, και ενίσχυση της κοινωνιακής, νομικής και δεοντολογικής κατανόησης όλων των πτυχών της ασφάλειας, του κινδύνου και της διαχείρισης

Η διασφάλιση του ανθρώπινου δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, μεταξύ άλλων στην ψηφιακή κοινωνία, θα απαιτήσει την ανάπτυξη πλαίσιων και τεχνολογιών «ιδιωτικότητας βάσει σχεδιασμού» για νέα προϊόντα και υπηρεσίες. Θα αναπτυχθούν τεχνολογίες που θα επιτρέπουν στους χρήστες να ελέγχουν τα προσωπικά τους δεδομένα και τη χρήση τους από τρίτους, καθώς και εργασία για τον εντοπισμό και την παρεμπόδιση παράνομου περιεχομένου και παραβιάσεων δεδομένων και για τη διαδικτυακή προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ούτως ώστε η συμπεριφορά ατόμων ή ομάδων να μην περιορίζεται λόγω παράνομης αναζήτησης και ανάλυσης των χαρακτηριστικών των χρηστών (profiling).

Κάθε νέα λύση και τεχνολογία σε θέματα ασφάλειας πρέπει να είναι αποδεκτή από την κοινωνία, να συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης και το διεθνές δίκαιο, να είναι αποτελεσματική και αναλογική όσον αφορά τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της απειλής κατά της ασφάλειας. Κατά συνέπεια, είναι ουσιώδης η καλύτερη κατανόηση των κοινωνικοοικονομικών, πολιτιστικών και ανθρωπολογικών διαστάσεων της ασφάλειας, των αιτιών της ανασφάλειας, του ρόλου των μέσων ενημέρωσης και της επικοινωνίας καθώς και των αντιλήψεων των πολιτών. Θα εξεταστούν δεοντολογικά και νομικά ζητήματα και η προστασία των ανθρωπίνων αξιών και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, καθώς επίσης ζητήματα κινδύνου και διαχείρισης.

7.7. Ενίσχυση της τυποποίησης και της διαλειτουργικότητας των συστημάτων, επίσης για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

Οι προκανονιστικές δραστηριότητες και οι δραστηριότητες τυποποίησης θα υποστηριχθούν σε όλους τους τομείς της αποστολής. Θα δοθεί προσοχή στα κενά στην τυποποίηση και στη νέα γενεά εργαλείων και τεχνολογιών. Οι δραστηριότητες σε όλους τους τομείς της αποστολής θα καλύψουν επίσης την ενοποίηση και διαλειτουργικότητα συστημάτων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων πτυχών όπως η επικοινωνία, οι κατανεμημένες αρχιτεκτονικές και οι ανθρώπινοι παράγοντες, μεταξύ άλλων για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

7.8. Υποστήριξη των εξωτερικών πολιτικών ασφάλειας της Ένωσης, μεταξύ άλλων με την πρόληψη συγκρούσεων και την εδραίωση της ειρήνης

Απαιτούνται νέες τεχνολογίες, ικανότητες και λύσεις για την υποστήριξη των εξωτερικών πολιτικών ασφάλειας της Ένωσης στο πλαίσιο μη στρατιωτικών αποστολών, οι οποίες κυμαίνονται από την πολιτική προστασία έως την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας, τη διαχείριση συνόρων ή τις ειρηνευτικές αποστολές και τη σταθεροποίηση μετά από περίοδο κρίσης, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης συγκρούσεων, της εδραίωσης της ειρήνης και της διαμεσολάβησης. Αυτό θα απαιτήσει έρευνα ως προς την επίλυση συγκρούσεων και την αποκατάσταση της ειρήνης και της δικαιοσύνης, την έγκαιρη διάγνωση των παραγόντων που οδηγούν σε σύγκρουση και τον αντίκτυπο των διαδικασιών αποκαταστατικής δικαιοσύνης.

Απαιτεί επίσης την πρόωθηση της διαλειτουργικότητας μεταξύ πολιτικών και στρατιωτικών ικανοτήτων σε μη στρατιωτικές αποστολές που κυμαίνονται από την πολιτική προστασία ως την ανθρωπιστική βοήθεια, τη διαχείριση των συνόρων ή τη διατήρηση της ειρήνης. Εδώ περιλαμβάνονται η τεχνολογική ανάπτυξη στον ευαίσθητο τομέα των τεχνολογιών διπλής χρήσης για την ενίσχυση της διαλειτουργικότητας μεταξύ πολιτικής προστασίας και στρατιωτικών δυνάμεων και μεταξύ των δυνάμεων πολιτικής προστασίας παγκοσμίως, καθώς και η αξιοπιστία, οι οργανωτικές, νομικές και δεοντολογικές πτυχές, ζητήματα εμπορίου, η προστασία του απορρήτου και της ακεραιότητας των πληροφοριών και η ιχνηλασιμότητα όλων των συναλλαγών και της επεξεργασίας.

7.9. Ειδικές πτυχές της υλοποίησης

Ενώ οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας θα εστιάσουν αποκλειστικά σε μη στρατιωτικές εφαρμογές, θα επιδιωχθεί ενεργά ο συντονισμός με τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας (ΕΟΑ) προκειμένου να ενισχυθεί η συνεργασία με τον ΕΟΑ, ιδίως μέσω του ήδη θεσπισθέντος ευρωπαϊκού πλαισίου συνεργασίας, αναγνωρίζοντας την ύπαρξη τομέων τεχνολογίας διπλής χρήσης. Θα ενισχυθούν επίσης περαιτέρω οι μηχανισμοί συντονισμού με τις οικείες υπηρεσίες της Ένωσης όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών (FRONTEX), ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Ναυσιπλοΐας (EMSA), ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA) και η Ευρώπη, προκειμένου να βελτιωθεί ο συντονισμός των προγραμμάτων και πολιτικών της Ένωσης στον τομέα της εσωτερικής και εξωτερικής ασφάλειας, και άλλων πρωτοβουλιών της Ένωσης.

Λαμβάνοντας υπ' όψη την ιδιαίτερη φύση της ασφάλειας, θα θεσπιστούν ειδικές ρυθμίσεις όσον αφορά τον προγραμματισμό και την διαχείριση, συμπεριλαμβανομένων ρυθμίσεων με την επιτροπή του άρθρου 10. Οι διαβαθμισμένες ή άλλες ευαίσθητες πληροφορίες που σχετίζονται με την ασφάλεια θα προστατευθούν και ενδέχεται να καθοριστούν στα προγράμματα εργασιών συγκεκριμένες απαιτήσεις και κριτήρια για τη διεθνή συνεργασία. Αυτό θα αντανακλάται και στις ρυθμίσεις προγραμματισμού και διαχείρισης του ειδικού στόχου Ασφαλείς κοινωνίες - Προάσπιση της ελευθερίας και εγγύηση της ασφάλειας της Ευρώπης και των πολιτών της» (συμπεριλαμβανομένων των πτυχών επιτροπολογίας).

ΜΕΡΟΣ IV

ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Στόχος είναι η πλήρης αξιοποίηση του δυναμικού της ευρωπαϊκής δεξαμενής ταλέντων και να εξασφαλιστεί ότι τα οφέλη της καθοδηγούμενης από την καινοτομία οικονομίας θα μεγιστοποιηθούν και θα κατανεμηθούν ευρέως σε ολόκληρη την Ένωση με βάση την αρχή της αριστείας.

Υπάρχουν σημαντικές διαφορές ανά την Ευρώπη ως προς τις επιδόσεις στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας, οι οποίες πρέπει να αντιμετωπιστούν με συγκεκριμένα μέτρα. Τα μέτρα αυτά πρέπει να στοχεύουν στην αποδέσμευση της αριστείας και της καινοτομίας και να είναι διακριτά, και κατά περίπτωση, να συμπληρώνουν και να συμβαδίζουν με πολιτικές και δράσεις των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων. Περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) Συνεργασία ερευνητικών ιδρυμάτων αριστείας και περιοχών με χαμηλές επιδόσεις στην έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία: Η συνεργασία αυτή αποσκοπεί στη δημιουργία νέων (ή στη ριζική αναβάθμιση υπαρχόντων) κέντρων αριστείας σε κράτη μέλη και περιοχές με χαμηλές επιδόσεις στην έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία. Θα επικεντρωθεί στην προπαρασκευαστική φάση σύστασης ή αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού τέτοιων θεσμών, που θα διευκολύνεται από διαδικασία ομαδικής συνεργασίας με ηγετικό εταίρο στην Ευρώπη και θα περιλαμβάνει στήριξη για τη διαμόρφωση ενός επιχειρηματικού σχεδίου. Αναμένεται η ανάληψη δέσμευσης της περιοχής ή του κράτους μέλους-αποδέκτη (π.χ. στήριξη μέσω των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων). Ανάλογα με την ποιότητα του επιχειρηματικού σχεδίου, η Επιτροπή μπορεί να χορηγήσει περαιτέρω χρηματοδοτική στήριξη εκκίνησης για τα πρώτα βήματα της υλοποίησης του κέντρου.

Θα εξεταστεί η δυνατότητα δημιουργίας δεσμών με καινοτόμες ομάδες και αναγνώρισης της αριστείας σε κράτη μέλη και περιοχές με χαμηλές επιδόσεις στην έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία, μεταξύ άλλων μέσω εξέτασης από ομότιμους κριτές και απονομής τίτλων αριστείας στα ιδρύματα εκείνα που πληρούν τα διεθνή πρότυπα.

- β) Αδελφοποίηση ερευνητικών ιδρυμάτων: Στόχος της αδελφοποίησης είναι η ουσιαστική ενίσχυση συγκεκριμένου τομέα έρευνας σε αναδυόμενο ίδρυμα μέσω δεσμών με δύο τουλάχιστον διεθνώς αναγνωρισμένα σε συγκεκριμένο τομέα ιδρύματα. Θα ήταν σκόπιμη η θέσπιση ολοκληρωμένης δέσμης μέτρων προς στήριξη των δεσμών αυτών (π.χ. ανταλλαγές προσωπικού, επισκέψεις ειδικών, σύντομες επιτόπιες ή διαδικτυακές καταρτίσεις, εργαστήρια· παρακολούθηση ομιλιών· διοργάνωση κοινών δραστηριοτήτων τύπου «θερινού σχολείου»· δραστηριότητες διάδοσης και προβολής).
- γ) «Έδρες EXE»: Η δημιουργία «εδρών EXE» για την προσέλκυση εξεχόντων πανεπιστημιακών σε ιδρύματα με σαφή δυνατότητα για αριστεία στην έρευνα, προκειμένου να βοηθήσουν τα εν λόγω ιδρύματα να αξιοποιήσουν πλήρως το δυναμικό τους και να αναπτύξουν ισότιμους όρους ανταγωνισμού για την έρευνα και την καινοτομία στον EXE. Η δραστηριότητα αυτή θα περιλαμβάνει θεσμική υποστήριξη για τη δημιουργία ανταγωνιστικού περιβάλλοντος έρευνας και τις απαραίτητες προϋποθέσεις-πλαίσιο για την προσέλκυση, παραμονή και ανάπτυξη κορυφαίων ταλέντων στον τομέα της έρευνας εντός αυτών των ιδρυμάτων.
- δ) Μηχανισμός Υποστήριξης Πολιτικής: Σκοπός του θα είναι να βελτιώσει το σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση εθνικών/περιφερειακών πολιτικών έρευνας και καινοτομίας. Θα παρέχει συμβουλές από ειδικούς στις δημόσιες αρχές σε εθνικό ή σε περιφερειακό επίπεδο σε εθελοντική βάση, θα καλύπτει τις ανάγκες πρόσβασης στον οικείο φορέα γνώσης ώστε να επωφελούνται από τις γνώσεις διεθνών εμπειρογνομόνων, να χρησιμοποιούν τις πλέον σύγχρονες μεθοδολογίες και εργαλεία, να λαμβάνουν εξατομικευμένες συμβουλές.
- ε) Υποστήριξη της πρόσβασης σε διεθνή δίκτυα για άριστους ερευνητές και καινοτόμους που δεν συμμετέχουν επαρκώς σε ευρωπαϊκά και διεθνή δίκτυα. Συμπεριλαμβάνεται η υποστήριξη μέσω της COST.
- στ) Ενίσχυση της διοικητικής και επιχειρησιακής ικανότητας των διακρατικών δικτύων εθνικών σημείων επαφής με την παροχή εκπαίδευσης ή χρηματοδοτικής και τεχνικής στήριξης και με παράλληλη βελτίωση του πλαισίου για τη λειτουργία τους και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αυτών και των φορέων υλοποίησης του «Ορίζων 2020», ούτως ώστε τα σημεία επαφής να είναι σε θέση να παρέχουν καλύτερη στήριξη στους ενδεχόμενους συμμετέχοντες.

ΤΜΗΜΑ V

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Σκοπός είναι η οικοδόμηση αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ επιστήμης και κοινωνίας, η προσέλκυση νέων ταλέντων στην επιστήμη και ο συνδυασμός της επιστημονικής αριστείας με την κοινωνική ευαισθητοποίηση και ευθύνη.

Το σφρίγος του ευρωπαϊκού συστήματος επιστήμης και τεχνολογίας εξαρτάται από την ικανότητά του να αξιοποιεί ταλέντα και ιδέες από όπου και αν προέρχονται. Αυτό επιτυγχάνεται μόνο μέσω γόνιμου και πλούσιου διαλόγου και ενεργού συνεργασίας μεταξύ επιστήμης και κοινωνίας ώστε να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη υπευθυνότητα της επιστήμης και να αναπτυχθούν πολιτικές που παρουσιάζουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τον πολίτη. Η ταχεία πρόοδος της σύγχρονης επιστημονικής έρευνας και καινοτομίας έχει οδηγήσει σε πληθώρα δεοντολογικών, νομικών και κοινωνικών ζητημάτων τα οποία επηρεάζουν τη σχέση επιστήμης και κοινωνίας.

Η βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ επιστήμης και κοινωνίας για τη διεύρυνση της κοινωνικής και πολιτικής υποστήριξης της επιστήμης και τεχνολογίας σε όλα τα κράτη μέλη αποκτά όλο και πιο κρίσιμη σημασία η οποία έχει καταστεί ιδιαίτερος επιτακτική λόγω της σημερινής οικονομικής κρίσης. Οι δημόσιες επενδύσεις στην επιστήμη απαιτούν κοινωνικούς και πολιτικούς φορείς οι οποίοι να συμμερίζονται, στη συντριπτική πλειοψηφία τους, τις αξίες της επιστήμης, να είναι εκπαιδευμένοι στις διαδικασίες της και να συμμετέχουν σε αυτές και να είναι σε θέση να αναγνωρίσουν την προσφορά της στη γνώση, την κοινωνία και την οικονομική πρόοδο.

Επίκεντρο των δραστηριοτήτων θα είναι:

- α) παροχή κινήτρων που θα καταστήσουν ελκυστική την επιστημονική και τεχνολογική σταδιοδρομία για νέους ερευνητές, και η ενίσχυση σταθερής αλληλεπίδρασης μεταξύ σχολείων, ερευνητικών ιδρυμάτων, βιομηχανίας και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών,
- β) προαγωγή της ισότητας των φύλων, ιδίως με την υποστήριξη διαρθρωτικών αλλαγών στην οργάνωση των ερευνητικών ιδρυμάτων και στο περιεχόμενο και τον σχεδιασμό των ερευνητικών δραστηριοτήτων,
- γ) ένταξη της κοινωνίας σε θέματα, πολιτικές και δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας για να συνεκτιμηθούν τα ενδιαφέροντα και οι αξίες των πολιτών και να αυξηθούν η ποιότητα, συνάφεια, κοινωνική αποδοχή και βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων της έρευνας και καινοτομίας σε διάφορους τομείς δραστηριοτήτων από την κοινωνική καινοτομία έως τη βιοτεχνολογία και τη ναυτοτεχνολογία,

- δ) παρακίνηση των πολιτών να ασχοληθούν με τις επιστήμες δια μέσου της τυπικής και της άτυπης επιστημονικής εκπαίδευσης, και προωθημένη διάδοση δραστηριοτήτων βαισιζόμενων στις επιστήμες, και συγκεκριμένα στα πλαίσια επιστημονικών κέντρων και άλλων ενδεδειγμένων διαύλων,
- ε) ανάπτυξη της δυνατότητας πρόσβασης στα αποτελέσματα της δημόσια χρηματοδοτούμενης έρευνας και της χρησιμοποίησής τους,
- στ) ανάπτυξη διαχείρισης για την προαγωγή της υπεύθυνης έρευνας και καινοτομίας από όλους τους ενδιαφερόμενους (ερευνητές, δημόσιες αρχές, βιομηχανία και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών) με ευαισθησία ως προς τις ανάγκες και τα αιτήματα της κοινωνίας και προαγωγή πλαισίου δεοντολογίας για την έρευνα και την καινοτομία,
- ζ) λήψη κατάλληλων και αναλογικών προφυλάξεων στις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας με την πρόβλεψη και την αξιολόγηση ενδεχόμενων επιπτώσεων στο περιβάλλον, την υγεία και την ασφάλεια,
- η) βελτίωση των γνώσεων ως προς την επικοινωνία της επιστήμης με σκοπό την καλύτερη και αποτελεσματικότερη διάδραση μεταξύ επιστημόνων, μέσων ενημέρωσης και κοινού.

ΜΕΡΟΣ VI

ΜΗ ΠΥΡΗΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΚΚΕρ)

Το ΚΚΕρ συμβάλλει στην επίτευξη των γενικών στόχων και προτεραιοτήτων του «Ορίζων 2020» με την παροχή επιστημονικής και τεχνικής στήριξης στις πολιτικές της Ένωσης, σε συνεργασία με τους αρμόδιους εθνικούς και περιφερειακούς φορείς έρευνας, ανάλογα με την περίπτωση. Οι δραστηριότητες του ΚΚΕρ θα διεξαχθούν λαμβάνοντας υπόψη τις οικείες πρωτοβουλίες στο επίπεδο των περιφερειών, των κρατών μελών ή της ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη την προοπτική της χάραξης του ΕΧΕ.

1. ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ

Το ΚΚΕρ θα διεξαγάγει μελέτες με σκοπό την ενίσχυση της βάσης επιστημονικής τεκμηρίωσης για τη χάραξη πολιτικής, και την εξέταση νεοεμφανιζόμενων επιστημονικών και τεχνολογικών πεδίων, μεταξύ άλλων μέσω προγράμματος αναγνωριστικής έρευνας.

2. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΕΡΟΧΗ

Το ΚΚΕρ θα συμβάλει στην καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα:

- α) Εξακολουθώντας να συμβάλει στον στρατηγικό προσανατολισμό και το επιστημονικό θεματολόγιο των σχετικών οργάνων έμμεσης έρευνας, όπως οι ευρωπαϊκές συμπράξεις καινοτομίας, καθώς και οι συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και οι συμπράξεις μεταξύ δημόσιων φορέων.
- β) Υποστηρίζοντας τη μεταφορά γνώσεων και τεχνολογίας μέσω του καθορισμού κατάλληλων πλαισίων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας για διάφορα όργανα έρευνας και καινοτομίας, και προάγοντας τη συνεργασία μεταξύ μεγάλων δημόσιων ερευνητικών οργανισμών κατά τη μεταφορά γνώσεων και τεχνολογίας.
- γ) Συμβάλλοντας στη διευκόλυνση της χρήσης, της τυποποίησης και της επικύρωσης διαστημικών τεχνολογιών και δεδομένων, ειδικότερα για την αντιμετώπιση των κοινωνιακών προκλήσεων.

3. ΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

3.1. Υγεία, δημογραφικές μεταβολές και ευεξία

Το ΚΚΕρ θα συμβάλει στην εναρμόνιση μεθόδων, προτύπων και πρακτικών που υποστηρίζουν τη νομοθεσία της ΕΕ, με στόχο την προστασία της υγείας και των καταναλωτών μέσω:

- α) της αξιολόγησης των κινδύνων και των ευκαιριών από νέες τεχνολογίες και χημικές ουσίες, συμπεριλαμβανομένων των νανοϋλικών, στα τρόφιμα, στις ζωοτροφές και στα καταναλωτικά προϊόντα, της ανάπτυξης και της επικύρωσης εναρμονισμένων μεθόδων μέτρησης, ταυτοποίησης και ποσοτικοποίησης, ενοποιημένων στρατηγικών δοκιμών και εργαλείων υπερσύγχρονης τεχνολογίας για την εκτίμηση τοξικολογικών κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων εναλλακτικών μεθόδων έναντι των δοκιμών σε ζώα, της εκτίμησης των συνεπειών της περιβαλλοντικής ρύπανσης στην υγεία.
- β) της ανάπτυξης και της διασφάλισης ποιότητας των πρακτικών ιατρικών εξετάσεων και ανίχνευσης νοσημάτων, συμπεριλαμβανομένων των γενετικών δοκιμών και της ανίχνευσης του καρκίνου.

3.2. Επιστημονική ασφάλεια, βιώσιμη γεωργία και δασοκομία, έρευνα στους τομείς της θάλασσας, της ναυτιλίας και των εσωτερικών υδάτων και βιοοικονομία

Το ΚΚΕρ θα υποστηρίξει την ανάπτυξη, υλοποίηση και παρακολούθηση των ευρωπαϊκών πολιτικών γεωργίας και αλιείας, συμπεριλαμβανομένων της επιστημονικής ασφάλειας και της ανάπτυξης τη βιοοικονομίας, μέσω:

- α) Της θέσπισης ενός παγκόσμιου συστήματος και εργαλείων πρόβλεψης της εσοδείας και παρακολούθησης της παραγωγικότητας των καλλιιεργειών, της υποστήριξης για τη βελτίωση των βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων προοπτικών των γεωργικών εμπορικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των προβλεπόμενων συνεπειών της αλλαγής του κλίματος.
- β) Της συμβολής στη βιοτεχνολογική καινοτομία και στη βελτιωμένη απόδοση των πόρων ώστε να παράγονται «περισσότερα με λιγότερα» μέσω τεχνικοοικονομικών αναλύσεων και της εκπόνησης μοντέλων.
- γ) Της κατάρτισης μοντέλων σεναρίων για τη λήψη αποφάσεων στο πλαίσιο γεωργικών πολιτικών και αναλύσεων των επιπτώσεων της ασκούμενης πολιτικής σε μακροοικονομικό/περιφερειακό/μικροοικονομικό επίπεδο, της ανάλυσης επιπτώσεων της «ΚΠΠ προς το 2020»⁽¹⁾ για τις αναπτυσσόμενες/αναδυόμενες οικονομίες.
- δ) Της περαιτέρω ανάπτυξης μεθόδων για τον έλεγχο και την επιβολή των κανόνων της αλιείας και την ιχθυοαποδοτικότητα ψαριών και αλιευτικών προϊόντων, της ανάπτυξης άρτιων δεικτών υγείας του οικοσυστήματος και βιοοικονομικών μοντέλων για την καλύτερη κατανόηση των άμεσων συνεπειών (π.χ. αλιεία) και των έμμεσων συνεπειών (αλλαγή του κλίματος) των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στη δυναμική του ιχθυοαποθέματος, το θαλάσσιο περιβάλλον και τον κοινωνικοοικονομικό τους αντίκτυπο.

3.3. Ασφαλής, καθαρή και αποδοτική ενέργεια

Το ΚΚΕρ θα εστιάσει στους κλιματικούς και ενεργειακούς στόχους 20/20/20 και στη μετάβαση της Ένωσης σε μια ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα έως το 2050 με έρευνα για τις τεχνολογικές και κοινωνικοοικονομικές πτυχές:

- α) της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, ειδικότερα όσον αφορά τις διασυνδέσεις και τις αλληλεξαρτήσεις με τις προμήθειες ενέργειας από πηγές εκτός Ευρώπης και τα συστήματα μεταφοράς της χαρτογράφησης των εγχώριων πρωτογενών και εξωτερικών ενεργειακών πηγών και υποδομών από τις οποίες εξαρτάται η Ευρώπη,
- β) των δικτύων μεταφοράς ενέργειας/ηλεκτρισμού, ειδικότερα της εκπόνησης μοντέλων και της προσομοίωσης των διευρωπαϊκών ενεργειακών δικτύων, της ανάλυσης των τεχνολογιών έξυπνων διασυνδεδεμένων δικτύων/υπερδικτύων και της προσομοίωσης σε πραγματικό χρόνο των συστημάτων ηλεκτρισμού,
- γ) της ενεργειακής απόδοσης, ειδικότερα των μεθοδολογιών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των επιτευγμάτων των μέσων άσκησης πολιτικής ενεργειακής απόδοσης, της τεχνικοοικονομικής ανάλυσης της χρήσης ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών και μέσων και έξυπνων διασυνδεδεμένων δικτύων,
- δ) των τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας της πυρηνικής ενέργειας στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ), ειδικότερα της αξιολόγησης επιδόσεων και της προκατανομιστικής έρευνας τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα με προοπτικές της ανάλυσης και της εκπόνησης μοντέλων κινητήριων δυνάμεων και εμποδίων στην ανάπτυξη και αξιοποίησή τους της αξιολόγησης ανανεώσιμων πηγών και στενώσεων, όπως πρώτων υλών κρίσιμης σημασίας, στην αλυσίδα παροχής τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα της συνεχούς ανάπτυξης του συστήματος πληροφοριών του σχεδίου SET(SETIS) και των σχετικών δραστηριοτήτων.

3.4. Έξυπνες, οικολογικές και εννοποιημένες μεταφορές

Το ΚΚΕρ θα υποστηρίξει τις επιδιώξεις, για το 2050, ενός ανταγωνιστικού, έξυπνου, αποδοτικού ως προς τους πόρους και εννοποιημένου συστήματος μεταφορών για την ασφαλή μεταφορά προσώπων και αγαθών μέσω εργαστηριακών μελετών, κατάρτισης μοντέλων και προσεγγίσεων παρακολούθησης με αντικείμενο τα εξής:

- α) στρατηγικές τεχνολογίες μεταφορών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλους τους τρόπους μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων της ηλεκτροκίνησης οδικών μεταφορών και αεροσκαφών/πλοίων/οχημάτων που χρησιμοποιούν εναλλακτικά καύσιμα, και περαιτέρω ανάπτυξη ενός κέντρου εσωτερικού συμφιτισμού της Επιτροπής για τη συγκέντρωση και διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις συναφείς τεχνολογίες: διαθεσιμότητα και κόστος μη ορυκτών καυσίμων και ενεργειακών πηγών, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων των ηλεκτροκίνητων οδικών μεταφορών στα διασυνδεδεμένα δίκτυα ηλεκτρισμού και την ηλεκτροπαραγωγή,

⁽¹⁾ COM (2010) 672 final.

- β) καθαρά και αποδοτικά οχήματα, ειδικότερα καθορισμό εναρμονισμένων διαδικασιών ελέγχου και αξιολόγηση καινοτόμων τεχνολογιών ως προς τις εκπομπές, την απόδοση και ασφάλεια συμβατικών και εναλλακτικών καυσίμων· ανάπτυξη βελτιωμένων μεθοδολογιών για τις μετρήσεις εκπομπών και τους υπολογισμούς των πιέσεων στο περιβάλλον· συντονισμό και εναρμόνιση των δραστηριοτήτων απογραφής και παρακολούθησης εκπομπών σε ευρωπαϊκό επίπεδο·
- γ) Έξυπνα συστήματα μεταφορών για την επίτευξη ασφαλούς, έξυπνης και ενοποιημένης κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικοοικονομικής αξιολόγησης των νέων συστημάτων και κατασκευαστικών στοιχείων μεταφορών, εφαρμογές για βελτιωμένη διαχείριση της κυκλοφορίας και συμβολή στο σχεδιασμό ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη ζήτηση και τη διαχείριση των μεταφορών,
- δ) Ολοκληρωμένη ασφάλεια μεταφορών, ειδικότερα παροχή εργαλείων και υπηρεσιών για τη συγκέντρωση, την κοινή χρήση και την ανάλυση πληροφοριών για συμβάντα και ατυχήματα στην αεροπορία, τις θαλάσσιες και τις χερσαίες μεταφορές· βελτίωση της πρόληψης ατυχημάτων μέσω ανάλυσης και μαθημάτων διατροφικής ασφάλειας, με παράλληλη συμβολή στην εξοικονόμηση χρημάτων και αύξηση της απόδοσης.

3.5. Δράση για το κλίμα, περιβάλλον, αποδοτική χρήση των πόρων και πρώτες ύλες

Το ΚΚΕρ θα συμβάλει στο να καταστεί η Ευρώπη φιλικότερη προς το περιβάλλον, στην ασφάλεια του εφοδιασμού με πόρους και σε μια παγκόσμια βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων:

- α) Επιτρέποντας την πρόσβαση σε διαλειτουργικά περιβαλλοντικά δεδομένα και πληροφορίες μέσω της περαιτέρω ανάπτυξης προτύπων και συμφωνιών διαλειτουργικότητας, γεωδιαστημικών εργαλείων και καινοτόμων υποδομών τεχνολογιών των πληροφοριών και επικοινωνιών, όπως η υποδομή για τις διαστημικές πληροφορίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση (INSPIRE) και άλλες πρωτοβουλίες στην Ένωση και σε παγκόσμια κλίμακα.
- β) Μετρώντας και παρακολουθώντας βασικές περιβαλλοντικές μεταβλητές και αξιολογώντας την κατάσταση και μεταβολή των φυσικών πόρων, με την περαιτέρω ανάπτυξη δεικτών και συστημάτων πληροφοριών που συμβάλλουν στις περιβαλλοντικές υποδομές. Αξιολογώντας υπηρεσίες οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων της αποτίμησής τους και των συνεπειών της αλλαγής του κλίματος.
- γ) Αναπτύσσοντας ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο εκπόνησης μοντέλων για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας βάσει θεματικών μοντέλων, όπως το έδαφος, οι χρήσεις γης, το νερό, η ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, η βιοποικιλότητα, οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, η δασοκομία, η γεωργία, η ενέργεια και οι μεταφορές, αντιμετωπίζοντας επίσης τις συνέπειες και τις αποκρίσεις στην αλλαγή του κλίματος.
- δ) Υποστηρίζοντας τους στόχους της πολιτικής ανάπτυξης της Ένωσης, μέσω της προώθησης της μεταφοράς τεχνολογίας, της παρακολούθησης βασικών πόρων (όπως τα δάση, τα εδάφη, ο εφοδιασμός τροφίμων) και της έρευνας για τον περιορισμό των επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος και των περιβαλλοντικών συνεπειών της χρήσης πόρων καθώς και της επίτευξης συμβιβασμών κατά τον ανταγωνισμό για την εξασφάλιση γης, όπως η επιλογή ανάμεσα στην παραγωγή τροφίμων ή ενέργειας και στην βιοποικιλότητα.
- ε) Με ενοποιημένη αξιολόγηση σχετικά με τις βιώσιμες πολιτικές παραγωγής και κατανάλωσης, συμπεριλαμβανομένων της ασφάλειας του εφοδιασμού με στρατηγικές πρώτες ύλες, της απόδοσης ως προς τους πόρους, των διεργασιών και τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και καθαρής παραγωγής, της ανάπτυξης προϊόντων και υπηρεσιών, των καταναλωτικών συνηθειών και της εμπορίας. Με την περαιτέρω ανάπτυξη και ενοποίηση σε αναλύσεις πολιτικής της αξιολόγησης του κύκλου ζωής.
- στ) Με την ολοκληρωμένη ανάλυση επιπτώσεων επιλογών για το μετριασμό της αλλαγής του κλίματος και/ή προσαρμογή βάσει της ανάπτυξης ενός συνόλου ποσοτικών εργαλείων μοντέλων σε περιφερειακή και παγκόσμια κλίμακα, από το τομεακό στο μακροοικονομικό επίπεδο.

3.6. Η Ευρώπη σε ένα μεταβαλλόμενο κόσμο - Κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς, καινοτόμες και κριτικές

Το ΚΚΕρ θα συμβάλει στους στόχους της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας» και του τμήματος «Ευρώπη στον κόσμο» του Πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020 μέσω των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- α) Ολοκληρωμένες αναλύσεις κινητήριων δυνάμεων και εμποδίων στην έρευνα και καινοτομία και ανάπτυξη πλατφόρμας μοντέλων για την αξιολόγηση των μικροοικονομικών και μακροοικονομικών επιπτώσεών τους.
- β) Συμβολή στην παρακολούθηση της υλοποίησης της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας» μέσω πινάκων αποτελεσμάτων, ανάπτυξης δεικτών κ.λπ. και της λειτουργίας ενός δημόσιου συστήματος πληροφοριών και ενημέρωσης που θα περιέχει σχετικά δεδομένα και πληροφορίες.

- γ) Λειτουργία μιας δημόσιας πλατφόρμας πληροφοριών και ενημέρωσης για την υποβοήθηση εθνικών και περιφερειακών αρχών με έξυπνη εξειδίκευση· ποσοτική οικονομική ανάλυση της χωρικής εμφάνισης της οικονομικής δραστηριότητας, ειδικότερα αντιμετώπιση οικονομικών, κοινωνικών και εδαφικών ανισοτήτων και αλλαγών στον τρόπο ανταπόκρισης στις τεχνολογικές εξελίξεις.
- δ) Οικονομική και μακροοικονομική ανάλυση της μεταρρύθμισης του χρηματοπιστωτικού συστήματος, ώστε να υπάρξει συμβολή στη διατήρηση ενός αποτελεσματικού πλαισίου της Ένωσης για τη διαχείριση χρηματοπιστωτικών κρίσεων· συνέχιση της παροχής μεθοδολογικής στήριξης για την παρακολούθηση των δημοσιονομικών θέσεων των κρατών μελών ως προς το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης.
- ε) Παρακολούθηση της λειτουργίας του ΕΧΕ και ανάλυση των κινητήριων δυνάμεων και εμποδίων σε ορισμένα βασικά στοιχεία του (όπως κινητικότητα ερευνητών, άνοιγμα εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων) και πρόταση σχετικών επιλογών πολιτικής· συνέχιση σημαντικής επίδρασης στον ΕΧΕ μέσω της δικτύωσης, της κατάρτισης, του ανοίγματος των εγκαταστάσεων και βάσεων δεδομένων του στους χρήστες των κρατών μελών, των υποψήφιων και των συνδεδεμένων χωρών.
- στ) Ανάπτυξη ποσοτικής οικονομικής ανάλυσης της ψηφιακής οικονομίας· διεξαγωγή έρευνας σχετικά με τον αντίκτυπο που έχουν οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών στις επιδόσεις της Ψηφιακής Κοινωνίας· μελέτη του αντικτύπου των ευαίσθητων θεμάτων ασφαλείας στις ζωές των ατόμων (Ψηφιακή Διαβίωση).

3.7. Ασφαλείς κοινωνίες - Προστασία της ελευθερίας και της ασφάλειας της Ευρώπης και των πολιτών της

Το ΚΚΕρ θα συμβάλει στους στόχους του τμήματος «Ασφάλεια και Ίθαγένεια» του Πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020 μέσω των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- α) Εστίαση στον προσδιορισμό και την αξιολόγηση της τρωτότητας των κρίσιμων υποδομών (συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων παγκόσμιας πλοήγησης, των χρηματαγορών)· βελτίωση των εργαλείων καταπολέμησης της απάτης κατά του Γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης και της θαλάσσιας επιτήρησης· καθώς και αξιολόγηση επιχειρησιακών επιδόσεων των τεχνολογιών για την προσωπική ταυτότητα (ψηφιακή ταυτότητα) ή τεχνολογιών που την επηρεάζουν.
- β) Βελτίωση της ικανότητας της Ένωσης για περιορισμό του κινδύνου καταστροφών και διαχείριση φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών, κυρίως μέσω της ανάπτυξης παγκόσμιων συστημάτων πληροφοριών έγκαιρης προειδοποίησης και διαχείρισης κινδύνου για καταπολέμηση πολλαπλών κινδύνων, με τη χρήση τεχνολογιών γεωσκοπησης.
- γ) Συνέχιση της παροχής εργαλείων για την αξιολόγηση και τη διαχείριση παγκόσμιων προκλήσεων ασφαλείας, όπως η τρομοκρατία και η μη διάδοση (χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών όπλων (στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ)), οι απειλές λόγω κοινωνικοπολιτικής αστάθειας και μεταδοτικών νόσων. Ορισμένοι νέοι τομείς που πρέπει να αντιμετωπισθούν είναι η τρωτότητα και η ανθεκτικότητα στις αναδυόμενες ή υβριδικές απειλές, π.χ. προσβασιμότητα στις πρώτες ύλες, πειρατεία, ανεπάρκεια/ανταγωνισμός πόρων και συνέπειες της αλλαγής του κλίματος στην εκδήλωση φυσικών καταστροφών.

4. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Σύμφωνα με τις προτεραιότητες του τμήματος «Η Ευρώπη στον κόσμο» του Πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020, το ΚΚΕρ θα ενισχύσει την επιστημονική συνεργασία με βασικούς διεθνείς οργανισμούς και τρίτες χώρες (π.χ. όργανα των Ηνωμένων Εθνών, ΟΟΣΑ, ΗΠΑ, Ιαπωνία, Ρωσία, Κίνα, Βραζιλία, Ινδία) σε τομείς με ισχυρή παγκόσμια διάσταση, όπως αλλαγή του κλίματος, η επισιτιστική ασφάλεια ή οι ναυτεχνολογίες. Η συνεργασία αυτή θα συντονίζεται στενά με τις διεθνείς δραστηριότητες συνεργασίας της Ένωσης και των κρατών μελών.

Προκειμένου να παρασχεθεί βελτιωμένη υπηρεσία στην χάραξη πολιτικών, το ΚΚΕρ θα αναπτύξει περαιτέρω την ικανότητά του για ανάλυση και παροχή διατομεακών επιλογών πολιτικής με σκοπό τη διεξαγωγή σχετικών αξιολογήσεων επιπτώσεων. Η ικανότητα αυτή θα υποστηριχθεί ειδικότερα μέσω της ενίσχυσης:

- α) Της ανάπτυξης μοντέλων σε βασικούς τομείς (π.χ. ενέργεια και μεταφορές, γεωργία, κλίμα, περιβάλλον, οικονομία). Θα δοθεί έμφαση τόσο στα τομεακά, όσο και στα ολοκληρωμένα μοντέλα (για τις αξιολογήσεις βιωσιμότητας) και θα καλυφθούν οι επιστημονικές-τεχνικές και οι οικονομικές πτυχές.
- β) Των μελετών μελλοντικών συνθηκών που θα παρέχουν αναλύσεις τάσεων και συμβάντων στην επιστήμη την τεχνολογία και την κοινωνία και τον τρόπο με τον οποίο δύνανται να επηρεάσουν τις δημόσιες πολιτικές, να επηρεάσουν την καινοτομία, να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Με τον τρόπο αυτό το ΚΚΕρ θα μπορεί να επιστήσει την προσοχή σε ζητήματα που ενδέχεται να χρειάζονται μελλοντική παρέμβαση πολιτικής και να προβλέψει τις ανάγκες των πελατών.

Το ΚΚΕρ θα ενισχύσει την υποστήριξη του στη διαδικασία τυποποίησης και στα πρότυπα ως οριζόντιο στοιχείο της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας που πρέπει να υποστηριχθεί. Οι δραστηριότητες θα περιλαμβάνουν προκανονιστική έρευνα, ανάπτυξη υλικών και μετρήσεων αναφοράς και εναρμόνιση μεθοδολογιών. Έχουν προσδιορισθεί πέντε κομβικοί τομείς (ενέργεια, μεταφορές, εμβληματική πρωτοβουλία «Ψηφιακό θεματολόγιο», ασφάλεια και προστασία (συμπεριλαμβανομένης της πυρηνικής ενέργειας στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ), προστασία των καταναλωτών). Επιπλέον, το ΚΚΕρ θα συνεχίσει την προώθηση της διάδοσης των αποτελεσμάτων του και την παροχή στήριξης στα θεσμικά όργανα και τους φορείς της Ένωσης όσον αφορά τη διαχείριση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Το ΚΚΕρ θα αναπτύξει ικανότητα στις συμπεριφορικές επιστήμες προς υποστήριξη της ανάπτυξης αποτελεσματικότερων κανονιστικών ρυθμίσεων, ώστε να συμπληρωθούν οι δραστηριότητες του ΚΚΕρ σε επιλεγμένους τομείς όπως η διατροφή, η αποδοτικότητα της ενέργειας και οι πολιτικές προϊόντων.

Η κοινωνικοοικονομική έρευνα θα αποτελέσει μέρος των δραστηριοτήτων σε συναφείς τομείς όπως η εμβληματική πρωτοβουλία «Ψηφιακό θεματολόγιο», η βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση ή η δημόσια υγεία.

Προκειμένου το ΚΚΕρ να εκπληρώσει την αποστολή του ως κέντρο αναφοράς για την Ένωση, να εξακολουθήσει να διαδραματίζει ζωτικής σημασίας ρόλο στον ΕΧΕ και να εισέλθει σε νέα πεδία έρευνας, είναι αναγκαίο να διαθέτει υποδομές κορυφαίας τεχνολογίας. Το ΚΚΕρ θα συνεχίσει το πρόγραμμα ανανέωσης και αποκατάστασης για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους ισχύοντες κανονισμούς στους τομείς του περιβάλλοντος, της ασφάλειας και της προστασίας και θα επενδύσει στην επιστημονική υποδομή, συν τοις άλλοις στην ανάπτυξη πλατφορμών μοντέλων, εγκαταστάσεων για νέους τομείς όπως οι γενετικές δοκιμές, κ.λπ. Οι επενδύσεις αυτές θα πραγματοποιηθούν σε στενή συνεργασία με το χάρτη πορείας του Ευρωπαϊκού Στρατηγικού Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών (ESFRI) και θα λαμβάνουν υπόψη τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

Ο ακόλουθος πίνακας καθορίζει ορισμένους βασικούς δείκτες αξιολόγησης των αποτελεσμάτων και επιπτώσεων των ειδικών στόχων του προγράμματος «Ορίζων 2020». Οι δείκτες αυτοί ενδέχεται να εξεταστούν λεπτομερέστερα κατά την εφαρμογή του εν λόγω προγράμματος.

1. ΜΕΡΟΣ I. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ «ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ»

Δείκτες ειδικών στόχων:

- Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας
 - Μερίδιο των δημοσιεύσεων έργων χρηματοδοτούμενων από το ΕΣΕ που συγκαταλέγονται στο κορυφαίο 1 % των πλέον αναφερόμενων δημοσιεύσεων ανά επιστημονικό τομέα
- Μελλοντικές και αναδυόμενες τεχνολογίες
 - Δημοσιεύσεις σε υψηλού κύρους περιοδικά αξιολογούμενα από ομοτίμους
 - Αιτήσεις διπλώματος ευρεσιτεχνίας και αναγνωρισμένες ευρεσιτεχνίες σε μελλοντικές και αναδυόμενες τεχνολογίες
- Δράσεις «Marie Skłodowska-Curie»
- Διατομεακή και διακρατική κυκλοφορία ερευνητών, συμπεριλαμβανομένων υποψηφίων διδακτόρων
- Ερευνητικές υποδομές (και ηλεκτρονικές υποδομές)
 - Αριθμός ερευνητών που έχουν πρόσβαση σε ερευνητικές υποδομές μέσω ενωσιακής στήριξης

2. ΜΕΡΟΣ II. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ «ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΕΡΟΧΗ»

Δείκτες ειδικών στόχων:

- Υπεροχή σε τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες
 - Αιτήσεις διπλώματος ευρεσιτεχνίας και αναγνωρισμένες ευρεσιτεχνίες στις διάφορες τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και τις βιομηχανικές τεχνολογίες
 - Μερίδιο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων που εισάγουν καινοτομίες νέες για την εταιρεία ή την αγορά (καλύπτεται η περίοδος του έργου συν μια τριετία)
 - Αριθμός κοινών δημοσιεύσεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα
- Πρόσβαση σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου
 - Συνολικές επενδύσεις που κινητοποιήθηκαν μέσω χρηματοδότησης δανείων και επενδύσεων κεφαλαίων υψηλού κινδύνου
 - Αριθμός χρηματοδοτούμενων οργανώσεων και ποσό ιδιωτικών πόρων που μοχλεύονται
- Καινοτομία στις ΜΜΕ
 - Μερίδιο των συμμετεχουσών ΜΜΕ που εισάγουν καινοτομίες στην εταιρεία ή την αγορά (καλύπτεται η περίοδος του έργου συν μια τριετία)
 - Ανάπτυξη και δημιουργία θέσεων εργασίας στις συμμετέχουσες ΜΜΕ

3. ΜΕΡΟΣ III. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ «ΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ»

Δείκτες ειδικών στόχων:

- Για όλες τις κοινωνιακές προκλήσεις:
 - Δημοσιεύσεις σε υψηλού κύρους περιοδικά αξιολογούμενα από ομοτίμους στους τομείς των διαφόρων κοινωνιακών προκλήσεων

- Αιτήσεις διπλώματος ευρεσιτεχνίας και αναγνωρισμένες ευρεσιτεχνίες στον τομέα των διαφόρων κοινωνικών προκλήσεων
- Αριθμός πρωτοτύπων και δραστηριότητες δοκιμών
- Αριθμός κοινών δημοσιεύσεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα

Επιπλέον, για κάθε πρόκληση θα αξιολογείται η πρόοδος έναντι της συνεισφοράς στους ειδικούς στόχους που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 104/2013

4. ΜΕΡΟΣ VI. ΜΗ ΠΥΡΗΝΙΚΕΣ ΑΜΕΣΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΚΚΕρ)

Δείκτες για τον ειδικό στόχο:

- Αριθμός περιπτώσεων απτού ειδικού αντικτύπου στις ευρωπαϊκές πολιτικές από την τεχνική και επιστημονική στήριξη του ΚΚΕρ
- Αριθμός δημοσιεύσεων αξιολογούμενων από ομοτίμους σε περιοδικά υψηλού κύρους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί την εφαρμογή του προγράμματος «Ορίζων 2020» και, συγκεκριμένα, θα παρακολουθεί τα εξής:

1. Συμβολή στην υλοποίηση του ΕΧΕ
 2. Διεύρυνση της συμμετοχής
 3. Συμμετοχή των ΜΜΕ
 4. Κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες
 5. Επιστήμη και κοινωνία
 6. Φύλα
 7. Διεθνής συνεργασία
 8. Αειφόρος ανάπτυξη και κλιματική αλλαγή, καθώς και πληροφορίες για τις σχετικές με την κλιματική αλλαγή δαπάνες
 9. Γεφύρωση του χάσματος μεταξύ ανακάλυψης και εφαρμογής στην αγορά
 10. Ψηφιακό θεματολόγιο
 11. Συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα
 12. Χρηματοδότηση συμπράξεων μεταξύ δημόσιων φορέων και μεταξύ δημόσιου-ιδιωτικού τομέα
 13. Κοινοποίηση και διάδοση
 14. Πρότυπα συμμετοχής ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Πληροφορίες που θα παρέχει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 8α παράγραφος 2

1. Πληροφορίες για επιμέρους έργα, που επιτρέπουν την παρακολούθηση κάθε πρότασης καθ' όλη τη διάρκεια ζωής της και οι οποίες καλύπτουν ιδίως:
 - υποβληθείσες προτάσεις,
 - τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κάθε πρότασης,
 - συμφωνίες επιχορηγήσεων,
 - ολοκληρωθέντα έργα.
 2. Πληροφορίες για την έκβαση κάθε πρόσκλησης υποβολής προτάσεων και την υλοποίηση των έργων, οι οποίες καλύπτουν ιδίως:
 - τα αποτελέσματα κάθε πρόσκλησης υποβολής προτάσεων,
 - την έκβαση των διαπραγματεύσεων για τις συμφωνίες επιχορήγησης,
 - την υλοποίηση των έργων, με στοιχεία για τις πληρωμές και τα αποτελέσματα των έργων.
 3. Πληροφορίες για την υλοποίηση των προγραμμάτων, όπως σχετικές πληροφορίες στο επίπεδο του προγράμματος πλαισίου, του ειδικού προγράμματος, κάθε ειδικού στόχου και σχετικού ζητήματος και του ΚΚΕρ, καθώς και για τις συνέργειες με άλλα σχετικά προγράμματα της Ένωσης.
 4. Πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του «Ορίζων 2020» και πληροφοριών για τις δεσμεύσεις και τις πληρωμές που αφορούν τις πρωτοβουλίες του άρθρου 185 και 187 ΣΛΕΕ.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Συνθέσεις της επιτροπής προγράμματος

Κατάλογος των συνθέσεων ⁽¹⁾ της επιτροπής του προγράμματος «Ορίζων 2020» σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ 2:

1. Στρατηγική σύνθεση: Στρατηγική επισκόπηση της εφαρμογής του όλου προγράμματος, συνοχή μεταξύ των διαφόρων μερών του προγράμματος και οριζόντια θέματα, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών στόχων «Εξάπλωση της αριστείας και διεύρυνση της συμμετοχής» και «Η επιστήμη στην κοινωνία και μαζί με την κοινωνία».

Μέρος I — Επιστήμη αριστείας

2. Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (EXE), Μελλοντικές και Αναδυόμενες Τεχνολογίες (FET) και Δράσεις «Marie Skłodowska-Curie» (MSCA)
3. Ερευνητικές υποδομές

Μέρος II — Βιομηχανική υπεροχή:

4. Τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ)
5. Νανοτεχνολογίες, προηγμένα υλικά, βιοτεχνολογίες, προηγμένη μεταποίηση και κατεργασία
6. Διάστημα
7. ΜΜΕ και πρόσβαση σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου

Μέρος III — Κοινωνιακές προκλήσεις

8. Υγεία, δημογραφικές μεταβολές και ευεξία
9. Επισιτιστική ασφάλεια, βιώσιμη γεωργία και δασοκομία, έρευνα στον τομέα τη θάλασσας, της ναυτιλίας και των εσωτερικών υδάτων και βιοοικονομία
10. Ασφαλής, καθαρή και αποδοτική ενέργεια
11. Έξυπνες, οικολογικές και ενοποιημένες μεταφορές
12. Δράση για το κλίμα, περιβάλλον, αποδοτική χρήση των πόρων και πρώτες ύλες
13. Η Ευρώπη σε ένα μεταβαλλόμενο κόσμο: πολυδεκτικές, καινοτόμες και στοχαστικές κοινωνίες
14. Ασφαλείς κοινωνίες - Προστασία της ελευθερίας και της ασφάλειας της Ευρώπης και των πολιτών της

⁽¹⁾ Χάριν ευκολότερης υλοποίησης του προγράμματος, για κάθε συνεδρίαση της επιτροπής προγράμματος που ορίζεται στην ημερήσια διάταξη η Επιτροπή θα επιστρέφει, σύμφωνα με τις ισχύουσες κατευθυντήριές της γραμμές, τα έξοδα ενός αντιπροσώπου ανά κράτος μέλος, καθώς και ενός εμπειρογνώμονα/συμβούλου ανά κράτος μέλος για εκείνα τα σημεία της ημερήσιας διάταξης για τα οποία τα κράτη μέλη απαιτούν συγκεκριμένη εμπειρογνώση.

- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1084/2006 281
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 289
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1302/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) όσον αφορά την αποσαφήνιση, την απλούστευση και τη βελτίωση της διαδικασίας ίδρυσης και λειτουργίας αυτών των ομίλων 303
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 320
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17 Δεκεμβρίου 2013, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Συμβουλίου 470
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου 487
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου 549
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου 608
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου 671
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1309/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (2014-2020) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1927/2006 855

- ★ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1310/2013 του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17 Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή τους για το έτος 2014 και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου και των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή τους κατά το έτος 2014 865
- ★ Κανονισμός (ΕΕ, Euratom) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 884

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- ★ Απόφαση αριθ. 1312/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το στρατηγικό θεματολόγιο καινοτομίας του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΤ): η συνεισφορά του ΕΙΤ σε μια πιο καινοτόμο Ευρώπη ⁽¹⁾ 892
- ★ Απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης ⁽¹⁾ 924

II Μη νομοθετικές πράξεις

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

- ★ Κανονισμός του Συμβουλίου (Ευρατόμ) αριθ. 1314/2013, της 16ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (2014-2018) με το οποίο συμπληρώνεται το «Ορίζοντας 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία» 948

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

2013/743/ΕΕ:

- ★ Απόφαση του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του ειδικού προγράμματος υλοποίησης του προγράμματος Ορίζων 2020 – Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία (2014 – 2020) και για την κατάργηση των αποφάσεων 2006/971/ΕΚ, 2006/972/ΕΚ, 2006/973/ΕΚ, 2006/974/ΕΚ και 2006/975/ΕΚ ⁽¹⁾ 965

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

Το EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις Συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL